

Deutsch-Aserbajdschan-Türkisches Wörterbuch

Almanca-Azərbaycan Türkcəsində
Sözlük

آلمانجا- آذربایجان تورکجه سینده سۆزلوک

von
Ahmad Omid Yazdani

Berlin 2015

Aserbajdschan-Türkisches Alphabet

A a	B b	C c	Ç ç	D d	E e	Ə ə	F f	G g	Ğ ğ	H h
a	be	ce	çe	de	e	ə	fe	ge	ğe	he
[ɑ:~a]	[b]	[dʒ]	[tʃ]	[d]	[ɛ~e]	[æ]	[f]	[g]	[ɣ]	[h]
X x	I ı	İ i	J j	K k	Q q	L l	M m	N n	O o	Ö ö
xə	ı	i	je	ke, ka	qe	el	em	en	o	ö
[x]	[ɯ~ə]	[ɪ~i]	[ʒ]	[kʲ, k]	[g]	[l]	[m]	[n]	[ɒ~o]	[ɔ:~ø]
P p	R r	S s	Ş ş	T t	U u	Ü ü	V v	Y y	Z z	
pe	er	se	şe	te	u	ü	ve	ye	ze	
[p]	[r]	[s]	[ʃ]	[t]	[u~u]	[y:~ɯ:]	[v]	[j]	[z]	

A, a = ana انا	F, f ف = fələk فلک	K, k ک = kal, kor کۆر کال،	P, p پ = parça پارچا
B, b ب = baba بابا	G, g گ = güil گۆل	L, l ل = lal, lalə لاله لال،	R, r ر = reyhan ریحان
C, c ج = cüce جوجہ	H, h ح = halva حالوا	M, m م = mən من	S, s س = savaş ساواش
Ç, ç چ = çiçək چیچک	Ğ, ğ غ = boğaz بوغاز	N, n ن = nanə, nar نانہ، نار	Ş, ş ش = şəhər شہر
D, d د = dadaş داداش	I, ı ای = bacı, dayı دایی	O, o او = on, don ان، دون	T, t ت = tatar تاتار
Ə, ə = əl, nənə ننه، ال	İ, i ای = iş, diş دیش، ایش	Ö, ö او = ölüm اولوم	U, u او = uşaq اوشاق
E, e = eşik ایشیک	J, j ژ = jurnal ژورنال	Q, q ق = qardaş قارداش	Ü, ü او = ürək اوره ک

V, v و = ev, var انو، وار
Y, y ی = yay, yel یای، یئل
X, x خ = xurma خورما

*Für Millionen aserbaidchanischer Kinder, die im Iran kein Recht auf
Schulbildung in ihrer Muttersprache haben.*

Inhalt

Vorwort	5
Hinweise zur Benutzung	6
Verwendete Abkürzungen und Bezeichnungen	8
Wörterverzeichnis A-Z	9-882
Ein bisschen Grammatik	883-888
Literaturverzeichnis	889

Vorwort

Das vorliegende Deutsch-Aserbaidtschan-Türkische Wörterbuch bietet mit rund 45.000 Stichwörtern und Wendungen den aktuellen Wortschatz der deutschen und aserbaidtschanischen Allgemeinsprache. Das Werk stellt eine umfassende Bearbeitung und Erweiterung des Deutsch-Aserbaidtschanischen Wörterbuches dar, das im Jahre 2004 im pro literatur Verlag unter meiner Leitung erschienen ist. Das Wörterbuch enthält nützliche Fachbegriffe aus den Bereichen Wirtschaft, Politik, Technik, Wissenschaft, Touristik, Verkehr sowie zahlreiche Ausdrücke und Abweichungen des Süd-aserbaidtschanisch-Türkischen.

Die Aserbaidtschan-Türkische Sprache wird in der Literatur und in verschiedenen Medien auch vielfach als Aserbaidtschanisch bezeichnet. Das vorliegende Werk hat sich dieser Bezeichnung jedoch nicht angeschlossen, sondern gebraucht den hauptsächlich in Aserbaidtschan und im aserbaidtschanischen Teil Irans verwendeten Begriff des Aserbaidtschan-Türkischen. Die aserbaidtschanisch-türkisch sprechende Bevölkerung wird insgesamt auf ca. 50 Millionen geschätzt. In der Republik Aserbaidtschan, wo die aserbaidtschan-türkische Sprache als Staatsprache standardisiert ist, wird sie von über 9 Millionen Menschen gesprochen. Im aserbaidtschanischen Teil Irans, aber auch im übrigen Iran, wo Aserbaidtschan-Türkisch als öffentliche Sprache faktisch verboten ist, sprechen schätzungsweise 30 Millionen Menschen in dieser Sprache. Aserbaidtschan-Türkisch wird außerdem im Osten der Türkei in der Provinz Kars gesprochen und etwa die Hälfte der im Ausland lebenden Iraner haben Aserbaidtschan-Türkisch als Muttersprache.

Bei der Fertigstellung dieses Wörterbuches erhielt ich die tatkräftige Unterstützung mehrerer Personen, denen ich an dieser Stelle herzlich danken möchte.

Meine Hoffnung, dass dieses Wörterbuch seinen Benutzern recht viele Antworten auf ihre Fragen geben möge, ist mit der Bitte verbunden, mich auf Mängel und Schwächen hinzuweisen.

Prof. h.c. Ahmad Omid Yazdani
a.o.yazdani@gmail.com

Berlin, September 2015

Hinweise zur Benutzung

In der Republik Aserbaidschan und im iranischen Teil Aserbaidschans (*Südaserbaidtschan*) sind Begriffe und Bezeichnungen vorhanden, die jeweils nur dort verständlich sind. Dies sind in Südaserbaidtschan meistens persische oder arabische und in der Republik Aserbaidschan vorwiegend russische oder europäische Elemente. In diesem Buch wurde das in Republik Aserbaidschan übliche Vokabular verwendet und die entsprechenden südaserbaidtschanischen Wörter in Klammern (*Süd.:...*) gesetzt:

Staatsanwalt, *der*; -(e)s, -'e prokuror (*Süd. : dadistan*).

Kaserne, *die*; -, -n kazarma (*Süd. : padqan*).

Fahrrad, *das*; -(e)s, -'er velosiped (*Süd. : düçərxə*), yelati.

Auch bei den Begriffen lateinisch-europäischen Ursprungs sind die in der Republik Aserbaidschan üblichen russischen Versionen und in Südaserbaidtschan üblichen französisch-englischen Varianten deutlich gemacht worden:

Anarchie, *die*; -, -n anarxiya (*Süd. : anarşi*), başsızlıq, qanunsuzluq.

Soziologie, *die*; - sosiologiya (*Süd. : sosyoloji*), toplumşünaslıq.

Demokratie, *die*; -, -n demokratiya, (*Süd. : demokrasi*).

Psychologie, *die*; - psixologiya, psixoloji.

Hooligan, *der*; -s, -s (*Sport*) xuliqan, hooliqan; tərəfdar.

Chronologie, *die*; -, -n xronologiya, kronoloji.

Bei den Vokabularen, deren Endungen sich in Nord- und Süd-Aserbaidschan unterscheiden (*ya, a*), werden die russischen Varianten des Nordaserbaidschanischen (*ya, a*) in kursiver Form in Klammern gesetzt.

Atmosphäre, *die*; -, -n Atmosfer(a); *fig.* mühit.

Kantate, *die*; -, -n kantat(a), xorla (*korla*) oxunulan təntənəli musiqi əsəri.

Selbstbiographie, *die*; -, -n avtobioqrafi(ya).

Sinfonie, *die*; -, -n simfoni(ya).

Apostrophen

In der aserbaidtschanischen Sprache können die Vokabulare, die arabischer Herkunft sind sowohl mit Apostrophen (*Ausfall eines Lautes oder einer Silbe*) als auch ohne Apostrophen geschrieben werden :

mə`na = mənə
 e`tibar = etibar
 tə`lim = təlim

Stichwörter, denen in Klammern und in kursiver Form weitere Begriffe angefügt sind, können in zwei Formen gelesen und geschrieben werden:

knöchellang *adj.* *topuğa qədər (can)*. D.h. dieses Wort kann auch als *topuğa can* benutzt werden.
im Schritt fahren yavaş sürmək (getmək). D.h. man kann auch *yavaş getmək* sagen.

Die Tilde (~)

Die Tilde vertritt das ganze voraufgegangene Wort:

Lug, *der; -(e)s* : ~ und *Trug* (= *Lug* und *Trug*) *yalan, başdan-başa yalan*.
Mai, *der; -(e)s, -e* *May; im ~* (= *im Mai*) *May ayında*.

Das Zeichen -¨ weist auf einen Umlaut in der flektierten Form hin:

Blatt, *das; -(e)s, -er* = *Genitiv: des Blattes; Plural: die Blätter*

Hochgestellte Ziffern (^{1,2}) hinter einem Stichwort unterscheiden Wörter von gleicher Schreibung, aber verschiedener Bedeutung, z.B.:

Krebs¹, *der; -es, -e* **1.** *xərçəng*; **2.** *astr. xərçəng ulduzlar, sərətan*.
Krebs², *der; -es* *med. xərçəng xəstəliyi*.

Wird das Stichwort (Verb, Adjektiv oder Substantiv) von bestimmten Präpositionen regiert, so werden diese mit der entsprechenden Übersetzung angeführt:

Anklage ... ~ *erheben şikayət etmək (gegen A/ əleyhinə, wegen G/-ə görə)*.

Wenn deutsche Präpositionen den Dativ oder den Akkusativ regieren können, so wird der entsprechende Fall angegeben:

kämpfen *vi ... (gegen A/ilə, kiməsə qarşı)*
aussteigen *vi ... (aus D/-dən)*.

Verwendete Abkürzungen und Bezeichnungen

A	Akkusativ	j-s	jemandes
a..	auch	jur.	juristisch
Abk.	Abkürzung	Konj.	Konjunktiv
abw.	abwertend	lit.	literarisch
adj.	Adjektiv	mar.	Schiffahrt
adv.	Adverb	math.	Mathematik
allg.	allgemein	med.	Medizin
anat.	Anatomie	mil.	militärisch
arch.	Baukunst	min.	Minerologie
Art.	Artikel	mst.	meist
astr.	Astronomie	mus.	Musik
Bgb.	Bergbau	myth.	Mythologie
biol.	Biologie	od.	oder
bot.	Botanik	P	niedere Umgangssprache
Chem.	Chemie	Part.	Partizip
D	Dativ	pej.	pejorativ
-dæn	bir şeydæn	Perf.	Perfekt
dial.	Dialekt	pharm.	Pharmakologie
e-e	eine	phil.	Philosophie
el.	Elektrizität	phys.	Physik
e-m	einem	pl.	Plural
e-n	einen	poet.	dichtersich
engl.	englisch	pol.	politisch
e-r	einer	pr.	Präsens
e-s	eines	präp.	Präposition
Esb.	Eisenbahn	pron.	Pronomen
et.	etwas	psych.	Psychologie
-ø	bir şeyø	rel.	Religion
F	familiäre Sprache	s.	siehe
fig.	fïgürlich	sg.	Singular
Flugw.	Flugwesen	s-m	seinem
Fot	Fotografie	s-n	seinen
G	Genitiv	s-r	seiner
geogr.	Geographie	s-s	seines
geol.	Geologie	Sprachw.	Sprachwissenschaft
geom.	Geometrie	Spr.	Sprichwort
Ggs.	Gegensatz	techn.	Technik
gr.	Grammatik	Th.	Theater
H	Handel	TV.	Fernsehen
hist.	historisch	typ.	Typographie
-i	bir şeyi	u.	und
Imp.	Imperativ	u.a.	unter anderem
Impf.	Imperfekt	usw.	und so weiter
-in	bir şeyin	varalt.	veraltet
Inf.	Infinitiv	v.s.	vø sairø
Interj.	Interjektion	vi	intransitives Verb
iron.	ironisch	vt	transitives Verb
isl.	islamisch	vulg.	vulgär, ødøbsiz söz
j-m	jemandem	z.B.	zum Beispiel
j-n	jemanden	zo.	Zoologie

A

A, a, das; -, - əlifbanın ilk hərfi; *von A bis Z* başdan ayağa qədər; *wer A sagt, muss auch B sagen* oxu atıb yayını gizlətmə, hamama giren tərləyər.

à *pröp.* həresi, dənəsi; *10 Stück à 3 Euro* on dənə, həresi 3 € -dan.

Aal, der; -(e)s, -e ilanbalığı.

a.a.O. *am angegebenen Ort* göstərilmiş yerdə.

Aar, der; -(e)s, -e qartal, qaraquş.

Aas, das; -es, -e **1.** cəmdək, leş; **2.** *Äser fig.* pis, məlun.

Aasfresser, der; -s, - cəmdəkəyən.

ab¹ *adv. u. pröp.* -dan, -dən, bəri (*zaman baxımından*), (*məkan baxımından*); *~ heute, von heute an* bu gündən, bu gündən bəri, bu gündən etibarən; *ab jetzt* bundan sonra, indidən; *~ 1. Mai* Mayın birindən; *~ Bahnhof* vağzal; *~ Berlin* Berlindən; *~ hier* buradan; *auf und ~* dala-qabağa, aşağı-yuxarı; *~ und zu* hərdənbir, bəzən, gah, aradabir, arabir, hərdən; *Gewehr ~!* yerə qoy! (*silah!*); *weit ~ von.. -dan, -dən* uzaq; *~ sein* qopmaq, düşmək; *der Knopf ist ~* düymə qopub.

ab²... **1.** yuxarıdan aşağıya doğru hərəkəti bildirir: *Absprung* tullanma, sıçrayış, atlanma; **2.** uzaqlaşmanı, ayrılmanı bildirir: *abreisen* yola düşmək; *abgehen* uzaqlaşmaq; **3.** kiçiltməni, azaltmanı bildirir: *abnehmen* azaltmaq; arıqlamaq; **4.** ləğvi, rədd etməni bildirir: *abbestellen* ləğv etmək; **5.** hərəkətin bitməsini bildirir: *abblühen* solmaq.

abänderbar *adj.* dəyişilə bilən.

abändern *vt 1.* (*modifizieren*) dəyişmək; düzəltmək; təhrif etmək; **2.** (*zum Bessern*) düzəliş aparmaq, təshih etmək.

Abänderung, die; -, -en dəyişdirmə, düzəliş, dəyişiklik.

arbeiten *vt* ödəmək; işləyib qurtarmaq; *vr sich ~* özünü işlə yormaq; özünü üzmək; yorulmaq; ; *e-e Schuld ~* işləyib borcu vermək, borcun əvəzində işləmək.

Abart, die; -, -en növ müxtəlifliyi, forma, müxtəlif(lik); dəyişiklik, çeşit.

abartig *adj. 1.* (*unnatürlich*) qeyri-təbii, qeyri-normal; **2. (*verderbt*) əxlaqı pozulmuş; **3. (*sexuell*) pozğun.****

abtätzen *vt* dağlamaq; kimyəvi üsulla təmizləmək; yandırmmaq (*yararı*).

Abb. = Abbildung şəkil, rəsm, təsvir.

abbalgen *vt* (*Fell*) heyvanın dərisini soymaq.

Abbau, der; -(e)s **1.** (*von Personal*) işdən çıxartma, azaltma; **2.** (*Preise usw.*) aşağı düşmə, azalma, enmə; **3.** (*von Erzen*) istehsal etmə, çıxartma; **4.** *techn.* sökmə, demontaj.

abbauen *vt 1.* (*Personal*) azaltmaq, işdən çıxartmaq; **2.** (*Preise*) aşağı salmaq; **3.** (*Maschine*) sökmək; **4.** (*Zelt*) yığmaq; **5.** (*Bodenschätze*) çıxartmaq, istehsal etmək; **6.** (*Vorurteile*) aradan qaldırmaq; *vi* taqətdən düşmək.

Abbauverfahren, das; -s, - istehsal üsulu.

abbauwürdig *adj.* istehsal etməyə dəyən, səmərəli.

abbeißen *vt* dişləmək, dişləyib qopartmaq.

abbeizen *vt* turşu (*asit*) ilə yandırmmaq; məhlul ilə təmizləmək.

abbekommen *vt 1.* (*erhalten*) payını almaq; **2.** (*Schläge*) kötək yemək; **3.** (*lösen*) açmaq, zorla qoparmaq; **4.** (*Sache*) zədələnmək, zərər görmək.

abberufen *vt* (*aus e-r Stellung*) geri çağırmaq; vəzifədən azad etmək; *der Botschafter wurde ~* elçi (*səfir*) vəzifəsindən azad edildi; *fig. (in die Ewigkeit) Gott hat ihn ~* o rəhmətə getdi.

Abberufung, die; -, -en **1.** işdən çıxarma, geri çağırmaq; **2.** *fig.* vəfat, ölmə.

abbestellen *vt 1.* (*Waren*) sifarişi geri almaq; **2.** (*Zeitung*) abunəni ləğv etmək.

Abbestellung, die; -, -en sifarişi geri alma, ləğv etmə.

abbezahlen *vt* hamisini ödəmək, hissə-hissə ödəmək.

abbiegen *vi* dönmək; *rechts ~* sağ ələ dönmək, sağa dönmək; *vt* (*Draht, Blech*) əymək; bükmək.

Abbild, das; -(e)s, -er **1.** (*Nachbildung*)

suret, kopya; 2. *fig.* nümunə, örnək.

abbilden *vt* təsvir etmək; göstərmək, surətini çıxartmaq; bənzətmək.

Abbildung, *die*; -, *-en* təsvir etmə; şəkil; fiqura; əks.

abbinden *vt* 1. (*losbinden*) açmaq; 2. *med.* bərk bağlamaq; 3. (*Beton* *usw.*) bərkitmək; 4. (*entwöhnen*) süddən ayırmaq.

Abbitte, *die*; -, *-n* üzr istəmə; ~ *tun* (*oder leisten*) üzr istəmək.

abbitten *vi* üzr istəmək, bağışlamağı xahiş etmək.

abblasen *vt* 1. (*Staub*) üfürüb uzaqlaşdırmaq, üfürərək təmizləmək; 2. verilən əmri və ya qərarı geri almaq; *-dən* vaz keçmək; *fig.* *e-n Termin* ~ bir vaxtı ləğv etmək, təyin edilmiş vaxtı ləğv etmək.

abblättern *vi* (*Wandfarbe*) pul-pul olmaq; qopmaq; *vt* qoparmaq, yarpaqları yolmaq.

ablenden *vt* 1. (*Licht*) işığın qabağını tutmaq; 2. (*Foto*) diaframı (*diafraqmanı*) daraltmaq.

abblitzen *vi* 1. müvəffəq olmamaq; 2. başdan sovmaq; başdan etmək; *sie wollte ihn ~ lassen* qız onu başdan etmək istəyirdi.

abblocken *vt* mane olmaq, dəf etmək.

abblühen *vi* solmaq.

abbrausen *vi* 1. tələsik uzaqlaşmaq, ecələ ilə hərəkət etmək; 2. *vt sich* ~ duş qəbul etmək.

abbrechen *vi* sınmaq, qırılmaq; *vt* 1. ayırmaq, qırmaq, sındırmaq; 2. (*Spiel*) dayandırmaq; 3. (*Mauer* *usw.*) sökmək, yıxmaq; 4. (*Beziehung, Rede*) qırmaq, kəsmək; *die Beziehungen* ~ münasibətləri kəsmək; *F* əlini-ayağını çəkmək.

abbremsen *vt* (*Fahrzeug*) tormoz eyləmək (*etmək*); yavaşlatmaq, ləngitmək.

abbrennen *vi* (*z.B. Haus*) tamamilə yanmaq, kül olmaq; *vt* 1. yandırmaq; 2. *abgebrannt* *fig.* cibi boş, pulsuz.

abbringen *vt* 1. (*vom rechten Weg*) düz yoldan çıxartmaq; 2. (*von e-r Gewohnheit*) adətdən çıxartmaq, tərgitmək; *j-n von s-r Meinung* ~ fikrindən döndərmək,

von Thema ~ sözdən azdırmaq.

Abbruch, *der*; *-(e)s, -e* 1. (*e-s Hauses* *usw.*) sökmək, uçurmaq; 2. (*e-r Tätigkeit*) kəs(ıl)mə, dayandır(ıl)ma, qır(ıl)ma; *der ~ der Beziehungen* münasibətlərin kəsilməsi; 3. *fig.* zərər, ziyan; *der Sache keinen ~ tun* işə ziyan vurmamaq, zərər yetirməmək.

abbrühen *vt* pörtlətmək; üstünə qaynar su tökmək.

abbrummen *vt* (*Strafe*) cəzasını çəkmək.

abbuchen *vt* (*von e-m Konto*) hesabdandan pul götürmək, pul çəkmək.

Abbuchung, *die*; -, *-en* hesabdandan pul götürmə.

abbummeln *vi* iş vaxtından artıq olan saatları azad götürmək.

abbürsten *vt* fırçayla təmizləmək; *fig.* danlamaq, sözlə tənbeh etmək.

abbüßen *vt* (*Strafe*) cəzasını çəkmək.

Abc, *das*; - əlifba.

abchecken *vt* kontrol etmək, gözədən keçirmək, araşdırmaq, çək etmək.

Abc-Waffen *die/pl.* A.B.C. silahları (*atom, bioloji və kimyəvi silahlar*).

abdämmen *vt* bənd çəkmək.

abdampfen *vt* 1. buxar (*buğ*) buraxmaq; 2. (*abfahren, abreisen*) yola düşmək.

abdämpfen *vi* (*Helligkeit, Aufprall* *etc.*) təsir gücünü azaltmaq; səsinə boğmaq.

abdanken *vi* (*Minister* *usw.*) istefa vermək; taxt-tacdan düşmək.

Abdankung *die*; -, *-en* istefa.

abdecken *vt* 1. (*Haus*) üstünü açmaq, damını götürmək; 2. (*Bedürfnisse, Wünsche*) nəzərə almaq; 3. (*Schulden*) borcu ödəmək; 4. (*den Tisch*) süfrəni yığışdırmaq; 5. (*mit e-r Plane*) üstünü örtmək.

abdichten *vt* (*Austrittsstelle*) sıxışdırmaq; qapamaq, kipləmək; tıxamaq.

abdielen *vt* qulluq edib qurtarmaq.

abdrängen *vt* 1. (*zur Seite*) yan tərəfə çəkilməyə məcbur etmək; 2. *mil.* uzaqlaşdırmaq.

abdrehen *vt* 1. (*Schraube* *etc.*) burub çıxartmaq; 2. (*Wasser, Strom*) kəsmək, bağlamaq; 3. (*Radio*) söndürmək; *den*

Hals ~ öldürmək; *vi* (*Flugzeug, Schiff*) istiqamətini dəyişirmək; *vr sich* ~ üz döndürmək, üz çevirmək.

Abdrift, *die*; -, -*en* kənara çıxma, uzaqlaşma, istiqamətini dəyişmə.

abdriften *vi* kənara çıxmaq, uzaqlaşmaq, istiqamətini dəyişmək.

Abdrosseln *vt techn.* (*z.B. Dampf*) kəsmək, bağlamaq; endirmək, azaltmaq.

Abdruck, *der*; *-(e)s, -e u. -'e 1.* (*Spur*) iz; **2.** (*Relief*) qəlib (*Süd. : qalib*); surət, kopya; damğa; **3.** (*Buch*) nəşriyyat.

abdrucken *vt* nəşr etmək, çap etmək.

abdrücken *vt 1.* (*Schusswaffe*) atmaq; **2.** (*umarmen*) qucaqlamaq.

abdunkeln *vt 1.* qaranlıqlaşdırmaq; **2.** (*Schallplatte*) qarışıq səsləri təmizləmək.

Abend *der*; *-s, -e* axşam; *am* ~ axşam, axşamçağı; *eines ~s* bir axşam; *gegen* ~ axşama yaxın, axşamçağı, axşama sarı, axşam başı, axşamüstü; *zu* ~ *essen* şam eləmək; *gestern* ~ dünən axşam; *jeden* ~ hər axşam; *guten ~!* axşamınız xeyirli olsun!; *bis zum* ~ axşamacan, axşamadək.

Abendessen, *das*; *-s, -* şam, axşam yeməyi.

Abenddämmerung, *die*; -, -*en* toran, ala qararıqlıq; şəfəq.

Abendgesellschaft, *die*; -, -*en* axşam ziyafəti.

Abendland, *das*; *-(e)s* qərb, batı, Avropa.

abendländisch *adj.* qərbi.

Abendrot, *das*; *-s* axşam şəfəqi.

Abends *adv.* axşamçağı, axşamüstü; *um 7 Uhr* ~ axşam saat 7-də.

Abendzeitung, *die*; -, -*en* axşam qəzeti.

Abenteuer, *das*; *-s, -* macərə, avanturna.

Abenteurer, *der*; *-s, -* macərəçi, avanturnist, avanturnaçı, macərə axtaran.

abenteuerlich *adj.* macərəli, təhlükəli, avanturnist (*cəsinə*); qəribə.

aber *konj.* amma, əmma, ancaq, lakin, buna baxmayaraq, halbuki, fəqət,

leyk; bəs, məgər, bəyəm; (*tadelnd*) ~ ~! ey-ey!, etmə bu işi!; *nun* ~ halbuki; *oder* ~ və yaxud; *wohl* ~ və fəqət; *da gibt es kein Aber* əmması-məmmması yoxdur; *es ist ein Aber dabei!* bu işin bir əmması var!; ~ *auch* həm(i)də; ~ *ja* şübhəsiz.

Aberglaube, *der*; *-ns* xurafat, mövhumat, mövhumatçılıq.

abergläubisch *adj.* mövhumatçı, xurafatçı.

aberkennen *vt* tanınammaq; *j-m et.* ~ kimisə bir şeydən məhrum etmək; *die Bürgerschaft* ~ kimisə vətəndaşlıqdan çıxartmaq (*məhrum etmək*).

Aberkennung *die*; -, -*en jur.* məhrum etmə, tanınamma.

abermälig *adj.* təzədən, təkrarən.

abermals *adv.* ikinci dəfə, yenidən, təkrar, genə, bir daha.

abernten *vt* biçmək, yığmaq.

Abertausende : *Tausende und* ~ minləcə, minlərlə.

Aberwitz, *der*; *-es* dəlilik, ağılsızlıq.

aberwitzig *adj.* axmaq, ağılsız.

abessen *vt 1.* hamısını yemək; **2.** (*Teller*) silib-süpürmək.

abfahren *vi* yola düşmək, hərəkət etmək, çıxıb getmək; *der Zug fährt um 3 Uhr ab* qatar saat 3-də yola düşür; *vt 1.* (*Reifen*) köhnəlmək, yeyilmək; **2. (*Fuß, Bein*) basıb əzmək; **3. (*transportieren*) daşımaq; **4. (*e-e Strecke*) yolboyunca getmək; *j-n* ~ *lassen* kimisə saymamaq; *auf j-n /et.* ~ kimdənsə/nədənsə təsir-lənmək.******

Abfahrt, *die*; -, -*en* getmə, yola düşmə, hərəkət, gediş, əzimat.

Abfahrtszeit, *die*; -, -*en* yoladüşmə vaxtı.

Abfall, *der*; *-(e)s, -'e 1.* (*Müll*) zibil, tullantı, tör-töküntü; **2.** (*von Gott, vom Glauben*) üz döndərmə; **3.** (*Leistung*) düşmə, azalma.

Abfalleimer, *der*; *-s, -* zibil qabı.

abfallen *vi 1.* (*Blätter*) düşmək, tökülmək; **2.** (*von e-r Partei*) tərk etmək, çıxmaq, ayrılmaq; **3.** (*dünn werden*) arıqlamaq, zəifləmək; **4.** (*Trinkgeld*) pay al-

maq; *was fällt für mich ab, wenn ich ihm helfe?* ona kömək etsəm, mənə nə düşür?, ona kömək etsəm, nə alaram?

abfallend *adj.* (*Gelände*) enişli.

abfällig *adj.* pis, yaramaz, təhqiredici; mənfi, rədd; *adv. sich ~ über j-n äußern* bir kəsin haqqında (*barəsində*) pis danışmaq; *~e Bemerkung* mənfi fikir.

abfangen *vt* 1. tutmaq, yaxalamaq; 2. (*Briefe, Schiff*) ələ keçirmək, zəbt etmək; kontrol altına almaq; 3. (*z.B. Angriff*) hücumu dayandırmaq; 4. (*Sport*) ötmək, ötüb-keçmək.

abfärben *vi* boyası çıxmaq, rəngi atmaq, ağarmaq, bozarmaq; *fig. ~ auf (A)* -ə iz qoymaq, -ə təsir etmək.

abfassen *vt* 1. (*Person*) yaxalamaq, tutmaq; 2. (*e-n Artikel, Vertrag*) qələmə almaq, tərtib etmək, tənzim etmək.

Abfassung *die; -, -en* qələmə alma, yazma, tərtib; tərtibat.

abfaulen *vi* çürümək.

abfedern *vt* (*e-n Stoß*) yumşaltmaq (*Sarsıntı*).

abfegen *vt* süpürmək.

abfeilen *vt* *techn.* yeyələmək, suvandılmaq, əyələmək.

abfertigen *vt* 1. (*Kunden*) müştəriyə qulluq etmək; 2. (*Gepäck*) göndərmək üçün hazırlamaq, yola salmaq; 3. (*beim Zoll*) gömrük işlərini görmək; *j-n ~* bir kəsi rədd etmək, başdan eləmək.

Abfertigung, *die; -, -en* 1. hazırlama; hazırlanma; 2. qulluq etmə, işi sahmanlama; 3. (*Waren*) yollama.

abfeuern *vt* (*Schuss*) atmaq, atəş açmaq (*auf A -ə*).

abfinden *vt* (*zufriedenstellen*) zərərini verib razılaşdırmaq; təmin etmək; *sich mit et. ~ nə iləsə* razılaşmaq, keçinmək, təhəmmül etmək, razılığa gəlmək.

Abfindung, *die; -, -en* zərərini ödəmə; razı etmə; təzminat.

Abfindungssumme *die; -, -en* (*Entschädigung*) zərərini yerini doldurma, dəbbə pulu, əvəzi verilmə.

Abflachen *vt* hamarlamaq, yastılmaq, düzəltmək; *vi* , yastılaşmaq.

Abflauen *vi* 1. (*Wind*) azalmaq, sakitləşmək; 2. *fig.* düşmək, enmək, yatmaq.

abfliegen *vi* uçub getmək (*təyyarə ilə*), uçaq ilə yola düşmək; havaya qalxmaq, uçmaq.

abfließen *vi* axıb getmək, axmaq.

Abflug, *der; -(e)s, -e* uçuş, uçub getmə, hərəkət, yola düşmə (*uçaqın*).

Abflugzeit, *die; -, -en* uçuş vaxtı.

Abfluss, *der; -es, -e* 1. (*Abfließen*) (*eşiyə*) axma, sızma; 2. (*vom Kapital*) axın; 3. (*Kanal*) kanal, qanov, arx.

Abflussrohr *das; -(e)s, -e* nov, suyu eşiyə axıdan boru, navalça.

abfordern *vt* istəmək, tələb etmək (*j-m et. / bir kəsdən bir şeyi*).

abfragen *vt j-n et. (Lektion)* soruşmaq; *vi etwas ~ (EDV)* soruşmaq (*verilmiş məlumatı*).

abfrieren *vi fig. sich e-n ~* soyuqdan donmaq, donmaq.

Abfuhr, *die; -, -en* daşı(n)ma, nəql; *fig. j-m e-e ~ erteilen* bir kəsi başdan sovmək, rədd etmək, dəf etmək; *e-e ~ erhalten* rədd cavabı almaq.

abführen *vt* 1. (*Häfling*) aparmaq; 2. (*Steuer, Geld*) pul vermək; *vi med.* ayağı işlətmək; *vom (rechten) Wege ~* düz yoldan çıxartmaq; *das führt vom Thema ab* bu, mövzudan uzaqlaşdırır.

Abführungsmittel *das; -s, - med.* ayaq işlətmə dərmanı, işlətmə davası.

abfüllen *vt* 1. boşaltmaq (*qabdan*); 2. (*in Flaschen*) doldurmaq; *in Beutel ~* torbaya doldurmaq (*qoymaq*).

Abfüllung, *die; -, -en* doldurma.

Abgabe, *die; -, -n* 1. vermə; 2. (*Steuer*) vergi, xərac; çıxar; *pl. evariz*; 3. (*Sport*) pas vermə; 4. (*Stimmzettel*) səs vermə.

abgabenfrei *adj.* vergidən azad, vergisiz.

Abgang *der; -(e)s, -e* 1. (*Abfahrt*) yola düşmə, hərəkət, gediş; 2. (*aus e-m Amt*) istefa vermə, işdən çıxma, uzaqlaşma; 3. (*Verlust*) zərər, ziyan, itki; 4. (*Tod*) vəfat, ölüm; 5. (*von der Schule*) məktəbi qurtarma; *nach dem ~ von der Schule* məktəbi qurtarıandan sonra.

abgängig *adj.* **1.** (*überflüssig*) lazımsız; yaramayan; **2.** (*verschollen*) itmiş.

Abgangszeugnis, *das*; *-ses, -se* buraxılış və rəqəsi, təsdiqnamə.

abgasarm *adj.* tüstüsü az, az emisyonlu.

Abgase, *die/pl.* **1.** tullantı qaz, işlənmiş qaz; **2.** (*Auto*) eqzoz tüstüsü.

abgeben *vt* **1.** (*überlassen*) vermək, təhvil vermək; **2.** (*Erklärung, Stimme*) vermək; **3.** (*Satz im Spiel*) uduzmaq; **4.** *j-m et.* ~ kimsəyə bir hissəsini vermək; **5.** (*Schuss*) atmaq, atəş etmək; *sich mit et. od. j-m* ~ bir şey və ya şəxs ilə məşğul olmaq, kiməsə baş qoşmaq.

abgeblasst *adj.* rəngi qaçmış, saralmış, solmuş.

abgebrannt *adj.* *F* *völlig* ~ cibi boş, var-yoxdan çıxmış; çarəsiz qalmış.

abgebraucht *adj.* köhnəlmiş; dəyərdən düşmüş.

abgebrüht *adj.* üzərinə qaynar su tökülmüş; *fig.* həyasız, utanmaz.

abgedroschen *adj.* işlənmiş, dəyərsiz, dəyərini itirmiş, adi; *e-e ~e Redensart* mənasını, təsirini (*anlamını, etkisini*) itirmiş bir söhbət, çeynənmiş sözlər.

abgefahren *adj.* **1.** (*Reifen*) sürtülüb yeyilmiş; **2.** (*aufbergewöhnlich, hervorragend*) fəvqəladə, adi olmayan; ruhlandırıcı; mümtaz.

abgefeimt *adj.* hiyləgər, hoqqabaz, riyakar; sırtıq.

abgehackt *adj.* kəsik-kəsik, parçalanmış; ~ *sprechen* qırıq-qırıq danışmaq.

abgehärtet *adj.* möhkəmlənmiş, dayanıqlı.

abgehen *vi* **1.** (*Weg etc.*) ayrılmaq; **2.** (*Schule*) çıxmaq; **3.** (*Knopf*) qopmaq; **4.** (*Verputz*) pul-pul olmaq; **5.** (*von e-r Summe*) çıxmaq; **6.** (*von e-r Meinung*) dəyişmək; **7.** (*gut, schlecht*) nəticələnmək.

abgekämpft *adj.* yorğun; əldən düşmüş, gücdən düşmüş.

abgekürzt *adj.* qısaltdılmış.

abgelaufen *adj.* vaxtı keçmiş, köhnəlmiş.

abgeleg *adj.* uzaq, tək, yalqız.

abgemacht *adj.* həll edilmiş, qurtarmış; ~! həll oldu!, anlaşıdıq!, razılaşdıq!

abgemagert *adj.* arıqlanmış, ağcavaz, cansız-çəlimsiz, cılız, donqaz; *fig.* ~ *sein* əriyib çöpə dönmək, sınıxmaq.

abgeneigt *adj.* meyilsiz, istəksiz.

Abgeneigtheit, *die*; - meyilsizlik.

abgenutzt *adj.* köhnəlmiş, işlənmiş; əprimiş.

Abgeordnete, *der u. die*; *-n, -n* nümayəndə, millət vəkili, deputat; *ein ~r* bir nümayəndə; *e-e* ~ bir nümayəndə.

Abgeordnetenhaus *das*; *-es* deputatlar palatası, nümayəndələr məclisi.

abgerissen *adj.* **1.** cırıq-cırıq, yırtıq-yırtıq; **2.** kəsik-kəsik, rabitəsiz, qırıq.

Abgesandte *der*; *-n, -n* **1.** *pol.* elçi, dələqat; **2.** (*Vertreter*) nümayəndə.

abgeschieden *adj.* tək, yalqız; *adv.* təklikdə.

Abgeschiedenheit, *die*; - təklik, yalqızlıq, kimsəsizlik.

abgeschlafft *adj.* yorğun, ölüvay.

abgeschlossen *adj.* **1.** bağlanmış, qıfıllanmış, qapanmış; **2.** (*beendet*) qurtarmış, başa çatmış; bitgin; **3.** (*in sich*) bitmiş; **4.** (*abgetrennt*) ayrı, müstəqil.

abgeschmackt *adj.* **1.** dadsız, duzsuz; **2.** (*Rede*) məntiqsiz, ağılsız, sarsaq.

abgesehen (*von*) *adj.* asılı olmayaraq, baxmayaraq, *-dən, -dan* başqa, bir yana; *ganz ~ davon, dass..* baxmayaraq ki..

abgesondert *adj.* ayrı, başqa, əlahi, ayrılmış; *adv.* xüsusi, ayrıca.

abgespannt *adj.* yorulmuş, haldən düşmüş, üzülmüş; ~ *sein* təqətdən düşmək.

abgestanden *adj.* köhnə, qoxumuş, iyələnmiş, bayat, dadsız.

abgestorben *adj.* **1.** ölmüş; **2.** (*Baum, Ast*) qurumuş.

abgestumpft *adj.* **1.** kütləşmiş; **2.** etinasız, laqəyd, hissiz, duyğusuz.

abgetan *adj.* olmuş, qurtarmış.

abgetragen *adj.* köhnə, nirdaş, geyilmmiş; əprimiş ~ *e Kleider* geyilmiş paltar.

abgewinnen *vt* (*im Spiel*) *j-m et.* ~ kimdənə bir şeyi udmaq (*oyunda*).

abgewöhnen *vt* (*Alkohol etc.*) tərgitmək, yadırgatmaq; *j-m et.* ~ kiməsə bir adəti tərgitmək; *sich et.* ~ adəti yadırgamaq.

abgezehrt *adj.* arıq, zəif, sısqa.

Abglanz, *der*; *-es* parıltı, işıltı; əks.

abglätten *vt* hamarlamaq; parıldatmaq, cilalamaq.

ableiten *vi* **1.** sürüşmək, sürüşüb yıxılmaq; züylüdmək; **2.** (*Währung*) yavaş-yavaş dəyərini itirmək; **3.** təsirsiz olmaq; *die Währung gleitet ab* pul dəyərindən düşür; *es gleitet an ihm ab* ona təsir etmir; **4.** (*Thema*) uzaqlaşmaq, çıxmaq.

Abgott, *der*; *-(e)s, -'er* çox sevilən, büt, sənəm, məbud, idol, tanrılaşdırılan; *j-m zum ~ machen* kimisə büt etmək; *der ~ der Jugend* gənclərin məbudi (*ilahəsi*).

abgöttisch *adj.* bütperəst; *F ~ lieben* dəlicəsinə sevmək.

abgraben *vt* quyu qazmaq; *j-m das Wasser ~ ayağının altını* qazmaq.

abgrasen *vi* **1.** (*Vieh*) otlamaq; **2.** *fig. (e-e Gegend)* axtarmaq, dolanıb axtarmaq; **3.** *fig. dieser Themenkreis ist schon abgegrast* bu mövzu (*qonu*) kifayət qədər araşdırılıbdır.

abgreifen *vi* **1.** (*Hut usw.*) ələ tut(ul)maqdan (*alinmaqdan*) köhnəlmək; işlənmək; **2.** (*greifend abtasten*) ələ tutub yoxlamaq, əlləmək.

abgrenzen *vt* ayırmaq, sərhəd qoymaq, sədd çəkmək; *sich von j-m ~ kimdənsə özünü uzaq saxlamaq.*

Abgrenzung, *die*; *-, -en* ayırma, sərhəd qoyma.

Abgrund, *der*, *-(e)s, -'e* dərin uçurum, uçurum; burulğan; *fig. am Rande des ~ stehen* uçurumun qırağında durmaq, fəlakət içində olmaq.

abgrundtief, **abgrundig** *adj.* (*Hass, Wut usw.*) dərin; sonsuz dərəcə dərin.

abgucken *vt* **1.** (*j-m et.*) birinin üsulunu təqlid etmək, üzünü köçürmək, surətini çıxarmaq; **2.** (*abschreiben*) baxıb üzündən yazmaq.

Abguss, *der*; *-es, -'e* **1.** boşaltma; çirkabı boşaltma; **2.** qəlib (*Süd. : qalib*), tökmə; *~ gießen* qəlibini tökmək.

abhacken *vt* yarmaq, balta ilə çapmaq; *abgehackt fig. (Rede)* kəsik-kəsik.

abhaken *vt* **1.** qarmaqdan (*çəngəldən*) endirmək; **2.** (*auf e-r Liste*) işarə qoymaq; **3.** (*abschreiben*) hesabdən silmək, unutmmaq.

abhalten *vt* **1.** (*hindern*) mane olmaq, iş(in)dən qoymaq; **2.** (*Sitzung*) tərtib vermək; **3.** (*Parade, Gottesdienst usw.*) keçirmək, etmək; **4.** (*Lehrstunde*) dərs vermək; **5.** (*Kind*) işəmək üçün saxlamaq.

Abhaltung, *die*; *-, -en* **1.** mane olma, əngəl olma, qarşısını alma, işindən qoyma; **2.** (*Durchführung von Wahlen usw.*) icra etmə, həyata keçirmə, yerinə yetirmə, təşkil etmə.

abhandeln *vt* **1.** (*et. vom Preis*) qiymətdə razılaşmaq; **2.** (*Thema*) araşdırmaq, müzakirə etmək.

abhanden *adv.* : *~ kommen* itmək, itibətmaq.

Abhandlung *die*; *-, en* məqalə, elmi əsər, məruzə, elmi risalə, .

Abhang *der*; *-(e)s, -'e* eniş, yamac, uçurum, endirim, enəcək; *fig. döş.*

abhängen *vt* **1.** götürmək, çıxartmaq, açmaq; *ein Schild ~* tablону açmaq; **2.** (*abkuppeln*) ayırmaq; *et. von et. ~* bir şeyi bir şeydən ayırmaq; **3.** (*hinter sich lassen*) yaxasını qurtarmaq, tənqəgətirənin əlindən qaçmaq; *vi* asılı olmaq, bağlı olmaq, tabe olmaq, möhtac olmaq; *von j-m ~* kimdənsə asılı olmaq, başqasının əlinə baxmaq, kiməsə möhtac olmaq.

abhängig *adj.* asılı, tabe, möhtac, bağlı.

Abhängigkeit, *die*; *-, -en* asılılıq, bağlılıq, ələ baxma; *in ~ geraten* asılı vəziyyətə düşmək; (*Rauschgift*) mötədlilik, etiyad.

abhärmen *v/r* başqasının qəm-qüssəsini yemək.

abhärten *vt* (*gegen Kälte usw.*) bərkitmək, alışdırmaq, möhkəmləndirmək.

abhauen *vt* balta ilə yarmaq, çapmaq; *vi* (*flüchten*) yox olmaq, qaçmaq, əkilmək, aradan çıxmaq, varib getmək; *F*

cırmaq, dızıxmaq; *hau ab!* itil cəhənnəmə!, rədd ol!, dəf ol!

abheben *vt* **1.** (*hochnehmen*) qaldırmaq, götürmək; **2.** (*Geld*) bank hesabından pul götürmək; **3.** (*Flugzeug*) qalxmaq; *vr sich ~ (von, gegen)* başqasından fərqli olmaq, kontrast olmaq, seçilmək.

abheften *vt* sancaqlamaq, dosyaya qoymaq, sənədi qovluğa tikmək.

abheilen *vi* sağalmaq, yaxşılaşmaq, şəfa tapmaq (*yara*).

abhelfen *vi* çarə tapmaq.

abhetzen *vt* (*z.B. Pferd*) ovlamaq, yormaq; (*Person*) *sich ~* özünü yormaq, üzülmək, taqətdən düşmək.

Abhilfe, *die*; - düzəliş; çarə, yardım, kömək, dərman; *~ schaffen* çarə tapmaq (*für A/ nəyəsə*); *dafür gibt es keine ~* buna çarə yoxdur.

abhobeln *vt* rəndələmək.

abholen *vt* **1.** dalınca gedib gətirmək (*kiminsə, nəyinsə*); **2.** (*j-n vom Flughafen* *usw.*) qarşılamaq; **3.** (*Polizei*) yaxalamaq.

abholzen *vt* kəsmək, qırmaq (*bütün ağacları*), baltalamaq, çapmaq.

abhörchen *vt* gizlincə qulaq asmaq; *med. das Herz ~* ürəyə qulaq asmaq.

abhören *vt* (*Lektion*) dinləmək; (*Telefon*) gizlincə qulaq asmaq.

abirren *vi* (*vom Weg*) azmaq; (*vom Thema*) çıxmaq, yanılmaq.

Abitur, *das*; -s, -e buraxılış imtahanı (*orta məktəb*), (*Süd. : diplom imtahanı*).

Abiturient, *der*; -en, -en orta məktəb imtahanından azad olmuş şagird (*Süd. : diplom almış, diplomə*), abituriyent.

Abiturientin, *die*; -, -en orta məktəb imtahanından azad olmuş qız şagirdi, abituriyent (*qız*).

abjagen *vt* *j-m et. ~* birinin əlindən bir şeyi çıxarmaq, əlindən almaq.

abkanten *vt* itiliyini yonub hamarlamaq, qırağını yonmaq.

abkanzeln *vt* danlamaq, söymək.

abkapseln *vr sich ~ von D* özünü təcrid etmək, özünü təkləmək, izolə etmək.

abkarten *vt* gizlicə razılaşmaq.

abkaufen *vt* almaq, bazarlıq etmək; *fig. j-m et. ~* bir kəsin sözüne inanmaq.

Abkehr, *die*; -, - uzaqlaşma, üz döndərmə, üz çevirmə (*von D/ bir şeydən*).

abkehren *vt* süpürmək; *sich von j-m ~* kimsədən üz döndərmək.

abklappern *vt* hər yeri axtarmaq, dalınca gəzib axtarmaq.

abklären *vt* **1.** (*Problem*) aydınlaşdırmaq; **2.** (*beschließen*) qərara almaq.

Abklatsch, *der*; -es, -e surət, kopya, təqlid, klışe.

abklingen *vi* **1.** (*Geräusch, Ton*) sakitləşmək; kəsilmək; yavaşmaq; **2.** (*Fieber* *usw.*) azalmaq, düşmək.

abklopfen *vt* (*Staub*) **1.** vurub tozunu almaq; **2.** *med.* barmaq və ya alətlə xəstənin vücuduna vurub müayinə etmək; **3.** *et. auf Fehler* ~ bir şeyin səhvlərini yoxlamaq.

abknabbern *vt* gəmirmək.

abknallen *vt* *F* vurub öldürmək.

abknicken *vt* sındırmaq, büküb qopartmaq; *vi* bükülüb qopmaq, sınmaq.

abknöpfen *vt* **1.** düymələri qoparmaq; **2.** *j-m et. ~ F* aldadıb əlindən almaq.

abkochen *vt* bişirmək, qaynatmaq.

abkommandieren *vt* ezamiyyətə göndərmək, ezam etmək; bir vəzifə üçün göndərilmək, ezam edilmək.

abkommen *vi* **1.** (*vom Wege*) yoldan çıxmaq, azmaq; **2.** (*vom Thema*) kənara çıxmaq; *vom Thema abkommen* mövzudan kənara çıxmaq; **3.** (*von e-r Ansicht*) fikrini dəyişmək.

Abkommen, *das*; -s, - saziş, müqavilə, razılıq, anlaşma; *ein ~ abschließen* saziş bağlamaq, sazişə gəlmək.

abkömmlich *adj.* artıq, lazımsız.

Abkömmling, *der*; -s, -e törəmə, to-run, övlad, nəvə-nəticə.

abkoppeln *vt* açmaq, bir-birindən ayırmaq.

abkratzen *vt* qaşayıb çıxartmaq, təmizləmək; *vi F* (*sterben*) ölmək (*qırağını qatlamaq*).

abkriegen *vt* (*abbekommen*) hissəsini almaq, payını almaq.

abkühlen *vt* soyutmaq, sərinləşdir-mək; *vi* *das Wetter kühl ab* hava sərin-ləşir; *sich* ~ sərinlənmək.

Abkühlung, *die*; -, -en sərinlə(ş)mə.

Abkunft, *die*; - soy, mənşə, kök, əsil.

abkürzen *vt* qısaltmaq, ixtisar etmək.

Abkürzung, *die*; -, -en qısaltma, ixtisar; (*Abkürzungsweg*) kəsə yol.

abladen *vt* yükü boşaltmaq; *s-n* *Kummer bei j-m* ~ kimesə dərdini demək, kimesə ürəyini boşaltmaq.

Ablage, *die*; -, -n **1.** (*Archiv*) sənədlər saxlanılan yer, arxiv (*Süd. : arşiv*), an-bar; **2.** (*Kleiderablage*) qarderob.

ablagern *vt* saxlamaq, yığmaq (*an-barda*); *sich* ~ *geol.* tortulanmaq, qat (*təbəqə*) əmələ gətirmək; *ablagern las-sen* köhnəlmək.

Ablagerung, *die*; -, -en **1.** (*Bodensatz*) laylaşma; **2.** (*Lagerung*) anbarda yığılıb qalma.

Ablass, *der*; -es, -e *rel.* günahların bağışlanması.

ablassen *vt* **1.** (*Wasser*) axıtmaq; boşaltmaq; **2.** (*e-n Teil des Preises*) aşağı endir-mək, güzəştə getmək; **3.** (*Fass usw.*) boşaltmaq; **4.** (*Zug usw.*) yola salmaq; **5.** (*Hass, Zorn*) *s-n* *Zorn an j-m* ~ bir kəsə acığını tökmək; **5.** (*Religion*) günahın-dan keçmək; *vi* (*von D/-dön*) əl çəkmək.

Ablativ, *der*; -s, -e *gr.* -dən halı, məf-ülünmin.

Ablauf, *der*; -(e)s, -e **1.** axma, axın, nov; **2.** (*Verlauf*) gediş, gedişat; **3.** (*e-r Frist*) ötmə, son, sona çatma; **4.** (*Zeit*) keçmə; *nach* ~ *e-s Monats* bir ay keçən-dən sonra.

ablaufen *vi* **1.** axıb tökülmək; **2.** (*Ge-schehnis*) cərəyan etmək, keçmək; **3.** (*Frist*) sona çatmaq, tamam olmaq, qurtulmaq; **4.** (*Sport*) başlamaq; **5.** (*gut, schlecht*) nəticələnmək; *fig. an ihm läuft alles ab* onun heç vecinə də deyil; **6.** (*Schiff*) yola düşmək; **7.** (*Uhr*) dayanmaq; *vt* (*Schuhe usw.*) köhnəlmək, da-ğılmaq; *sich die Hacken ablaufen nach D* bir şeyin (*işin*) dalınca qaçıb ayaqdan düşmək, yüyürməkdən yorulmaq.

Ablaut, *der*; -(e)s, -e *gr.* saitlərin də-yişməsi, ablaut

Ableben, *das*; -s ölüm, ölmə, vəfat.

ableben *vi* ömrünü başa vurmaq; öl-mək, həyatla vidalaşmaq.

ablecken *vt* yalamaq, yalayıb təmiz-ləmək.

ablegen *vt* **1.** (*Kleider*) çıxartmaq; so-yunmaq; **2.** (*Prüfung; Rechenschaft*) ver-mək; hesabət vermək; **3.** (*Gewohnheit*) tərgitmək; **4.** (*Eid*) and içmək; **5.** (*Zeugnis*) şəhadət vermək; **6.** (*Akten*) dosyaya qoymaq; **7.** (*Geständnis*) boynuna almaq, etiraf etmək; *vi* *naut.* hərəkət etmək.

Ableger, *der*; -s, - qələmə, budaq.

ablehnen *vt* rədd etmək.

ablehnend *adv.* rəddedicə, mənfə.

Ablehnung, *die*; -, -en rədd etmə, im-tina.

ableisten *vt* (*Dienst usw.*) yerinə gə-tirmək, xidmət (*qulluq*) edib qurtarmaq.

ableiten *vt* **1.** (*Wasser usw.*) yoldan çı-xartmaq, yolunu dəyişmək; **2.** (*herlei-ten*) törətmək; **3.** (*Ergebnis*) nəticələndirmək; *vr sich* ~ bir kökdən ayrılmaq, əmələ gəlmək, düzəlmək.

ablenken *vt* yayındırmaq; istiqaməti-ni (*yönünü*) dəyişdirmək; *j-n von der Arbeit* ~ bir kəsi iş(in)dən qoymaq; *den Verdacht von sich* ~ şübhəni özündən uzaqlaşdırmaq.

Ablenkung, *die*; -, -en yayındırma.

Ablenkungsmanöver, *das*; -s, - yayın-dırma hərəkəti, yayındırma oyunu.

ablesen *vt* **1.** (*Blatt*) üstündən oxumaq; **2.** (*Zähler*) göstəricilərini oxumaq; *j-m die Sehnsucht an den Augen* ~ kiminsə həsrətini gözündən duymaq (*oxumaq*).

ableugnen *vt* danmaq, inkar etmək.

Ableugnung, *die*; -, -en danma, inkar.

ablichten *vt* üzünü (*surətini*) çıxarmaq.

Ablichtung, *die*; -, -en fotokopi.

abliefern *vt* vermək, təhvil vermək, göndərmək (*mall*); təslim etmək.

Ablieferung, *die*; -, -en göndərmə, göndərilmə, vermə, təslim etmə.

abliegen *vi* **1.** (*weit*) uzaqda olmaq, uzaq düşmək; **2.** (*Obst*) qalıb yumşalmaq.

ablösen vt **1.** açmaq, ayırmaq; **2.** (*Wache*) növbə dəyişdirmək, dəyişmək; **3.** (*Verpflichtung* usw.) yerinə yetirmək; vermək; **4.** (*an j-s Stelle treten*) yerini almaq, əvəzinə keçmək, dəyişmək; *vr sich ~ (Tapete usw.)* qopmaq.

Ablösung, die; -, -en **1.** azad etmə; tərkibindən ayrılma; **2.** (*Tapete usw.*) açılma, qopma; **2.** (*Wache*) dəyişmə; **3.** *H* ödə(n)mə.

abluchsen vt *F (Geld, Geheimnis usw.) j-m et. ~* hiylə ilə birisindən almaq (*ələ keçirmək*), qandırmaq.

Abluft, die; - *techn.* eşiyyə verilən hava.

abmachen vt **1.** (*lösen*) ayırmaq, çıxartmaq, açmaq; *den Hund von der Kette ~* iti zəncirdən açmaq; **2.** (*regeln*) razılaşmaq, vədələşmək; sövdələşmək; şərtləşmək; *den Preis ~* qiyməti sövdələşmək; *abgemacht!* razılaşdıq! .

Abmachung, die; -, -en anlaşma, saziş, razılığa gəlmə, sövdələşmə; *e-e ~ treffen* saziş bağlamaq.

abmagern vi arıqlamaq; üzülmək, cansızlaşmaq; *fig.* ərimək.

Abmagerung, die; -, -en arıqlıq, arıqlama, cansızlama.

Abmagerungskur, die; -, -en arıqlama müalicəsi (*Süd. : arıqlama rejimi*).

abmähen vt oraqla biçmək.

abmalen vt üzündən çəkmək.

Abmarsch, der; -(e)s, -e yürüş.

abmarschieren vi *mil.* yola düşmək, hərəkət etmək (*qoşun, dəstə*).

abmelden vt adını silmək (*dəftərdən, başqa bir yerə gedərkən*); *vr sich ~* adını sildirmək (*bei D/-də*).

Abmeldung, die; -, -en qeydiyyatdan çıxarılma (*pozulma, silinmə*).

abmessen vt ölçmək; *fig.* (*Worte*) götür-qoy etmək.

Abmessung, die; -, -en ölçmə, ölçməbiçmə.

abmontieren vt sökmək, demontaj etmək.

abmühen *vr sich ~* zəhmət çəkmək, tər tökmək, əlləşmək, uğraşmaq.

abnabeln vt göbəkbağı kəsmək; *vr*

F sich von j-m ~ ayrılmaq (*yaxın bir adamdan*).

abnagen vt gəmirmək.

Abnahme, die; -, -n **1.** götürmə, çıxarma; **2.** (*Minderung*) azalma, kiçilmə; **3.** *~ der Lieferung* malı təhvil alma; **4.** *med.* kəsmək (*Süd. : amputasyon*).

abnehmen vt **1.** götürmək, qəbul etmək; **2.** (*wegnehmen*) əlindən almaq; **3.** (*abkaufen*) satın almaq; **4.** (*Sorge usw.*) çəkmək; **5.** (*Lieferung*) təhvil almaq; **6.** (*Körperteile*) kəsmək; **7.** (*Eid*) and içdirmək; *vi* **1.** (*Gewicht*) azalmaq; **2.** (*dünn* werden) arıqlamaq, sınıxmaq; *fig.* ərimək, üzülmək; **3.** (*Mond*) kiçilmək; **4.** (*Fieber*) düşmək, enmək; *das nimmt dir niemand ab* buna heç kəs inənməz.

Abnehmer, der; -s, -alıcı, müştəri, sifarişçi, təhvil alan; *keine ~ finden* müştəri tapa bilməmək.

Abneigung, die; -, -en xoşu gəlməmə, antipati, gözü götürməmə, nifrət, meylsizlik (*gegen A/-ə qarşı, nədənsə*).

abnorm adj. əcaib, normal olmayan.

abnötigen vt zorlamaq, məcbur etmək (*j-m/bir kəsi*).

abnutzen (**abnützen**) vt işlədib köhnəltmək, dağıtmaq; *vr sich ~* köhnəlmək, aşınmaq.

Abnutzung (**Abnützung**) die; -, -en köhnəlmə, dağılma, aşınma.

Abo, das; -s, -s *F = Abonnement*

Abonnement das; -s, -s abunə olma.

Abonnent der; -en, -en abunəçi.

abonnieren vt abunə olmaq.

abordnen vt yollamaq, nümayəndə kimi göndərmək (*zu, nach D/bir yerə*).

Abordnung, die; -, -en nümayəndə heyəti; göndərmə.

Abort¹ der; -(e)s, -e (*Toilette*) tualet, maval, müstərah, ayaqyolu.

Abort² der; -(e)s, -e (*Fehlgeburt*) uşaq-salma, abort.

abpassen vt gözləmək; güdmək; *e-e Gelegenheit ~* əlverişli fürsət gözləmək.

abpausen vt sürətini çıxartmaq (*kopya kağızı ilə*), kopya.

abpellen vt qabığını soymaq.

abpfeifen *vt* (*Sport*) fit çalib oyuna son vermək.

abpflücken *vt* dərmək, qopartmaq, yığmaq (*meyvəni, gülü*).

abplacken, abplagen *vr sich* ~ əzab çəkmək, zəhmət çəkmək, çalışmaq.

abplatzen *vi* yerindən qopmaq; *mir ist ein Knopf abgeplatzt* düyməm qopub (*qırılıb*).

abprallen *vi* 1. kənara sıçramaq, kənara atılmaq; 2. *fig.* təsir etmək; *das prallt an ihm* ab ona təsir etmir.

abpumpen *vt* tulumba ilə boşaltmaq.

abputzen *vt* təmizləmək, silmək; *sich (D) die Schuhe* ~ ayaqqablarını (*başmaqlarını*) silmək.

abquälen *vr sich* ~ əzab çəkmək, əziyyət çəkmək (*mit D/nədənə*); *vt sich (D) ein Lächeln* ~ zor ilə gül(ümsə)mək.

abrahmen *vt* sūdün üzünü yığmaq.

abrasieren *vt* 1. (*Bart*) qırmaq; 2. (*Sturm*) dağıtmaq, viran etmək, yerlə yeksan etmək.

abraten *vt* (*j-m. von et.*) *kiməsə* məsləhət görməmək.

abräumen *vt* yığışdırmaq; *den Tisch* ~ süfrəni yığışdırmaq.

abreagieren *vt* *s-e Wut* ~ hirsini yadırtmaq; *s-n Ärger an j-m* ~ kimdənsə acığını çıxarmaq.

abrechnen *vt* 1. (*gegenseitig*) haqq-hesab çəkmək, hesabı çürütmək, haqlaşmaq; divan tutmaq; 2. (*abziehen*) çıxmaq; *vi mit j-m* ~ hesablaşmaq, özünü çıxmaq, hesabı çürütmək.

Abrechnung, *die; -, -en* 1. hesablaşma, hesab çəkmə, haqq-hesab; 2. intiqam (*Öc*) alma, haqq-hesab çürütmə.

Abrede, *die; -, -n* 1. saziş, yola gətmə; 2. *in ~ stellen* inkar (*ətiraz*) etmək.

abreiben *vt* 1. silmək, sürtmək; 2. (*massieren*) ovmaq; 3. (*trocknen*) qurutmaq; 4. (*Glanz geben*) parlatmaq, cıllamaq; *vr sich* ~ (*Reifen*) sürtülmək.

Abreibung, *die; -, -en* 1. ovma, ovxalama; 2. *fig.* (*Prügel*) kötək; (*Tadel*) danlaq, qınama.

Abreise, *die; -, -n* yola düşmə, get-

mə, gediş.

abreisen *vi* yola düşmək, çıxıb getmək.

abreißen *vt* 1. yolmaq, dərmək, qopartmaq, qırmaq; 2. (*Kleider*) cırmaq; 3. (*Gebäude*) sökmək; *vi* 1. sona çatmaq, axıra çatmaq; *das reißt gar nicht ab* bu qurtulan (*iş*) deyil; 2. (*Telefonverbindung, Kontakt*) kəsilmək; 3. (*Knopf*) qopmaq.

Abreißkalender, *der; -s, -* cırılan təqvim.

abrichten *vt* alışıdırmaq, öyrətmək, təlim etmək (*heyvanı*).

abriegeln *vt* 1. (*Tür, Fenster*) qıfıllamaq, bərk bağlamaq; 2. (*absperren*) çəpərləmək, ayırmaq, cəftə ilə bağlamaq; *e-e Straße* ~ küçəni bağlamaq (*hərəkətini dayandırmaq*).

abringen *vt* zorla almaq, zorla əldə etmək; *sich (D) ein Lächeln* ~ zor ilə gül(ümsə)mək.

Abriss, *der; -es, -e* 1. ~ *e-s Hauses* bir evin sökülməsi; 2. (*Zeichnung, Plan*) cizgi; 3. (*kurze Darstellung*) xülasə, icmal.

abrollen *vt* (*et. Gewickeltes*) diyirəldib açmaq; *vi* açılmaq; *vr sich* ~ bükülüb fırlanmaq; *fig.* icra olmaq; *das Programm rollt ab* proqram icra olunur.

abrücken *vt* geriyyə çəkmək; *vi* uzaqlaşmaq; *von j-m* ~ kimdənsə uzaqlaşmaq, geri çəkilmək; *von e-r Idee* ~ fikirdən əl çəkmək; *mil.* hərəkət etmək.

Abruf, *der; -(e)s, -e* 1. (*bei Personen*) geri çağırma; 2. *H* tələb etmə (*malın göndərilməsini*); 3. *EDV* məlumatın götürülməsi; 4. (*vom Konto*) pul götürmə; *auf ~ bereit* əmrə hazır.

abrufen *vt* 1. geri çağırmaq; 2. (*bestellte Ware*) qəndərilməsini istəmək; 3. *EDV* məlumat istəmək; 4. (*Geld*) tələb etmək, bankdan almaq.

abrupt *adj.* birdən, qəfildən, gözlən(il)mədən.

abrüsten *vi* 1. *mil.* tərək-silah etmək, silahsızlanmaq; 2. *techn.* bəndi sökmək, iskləni sökmək.

Abrüstung, *die; -, -en* silahsızlanma.

Abrüstungsverhandlungen, *die /pl.*

tərək-silah haqqında danışıqlar.

abrutschen *vi* 1. sürüşmək, sürüşüb düşmək; 2. *fig.* (*an gesellschaftlichem Ansehen verlieren*) etibardan düşmək.

Abs. *Abk. für* 1. **Absender**, *der*; -s; -göndərən; 2. **Absatz**, *der*; -es; -'e paraqraf, bənd.

absäbeln *vt* tikə-tikə doğramaq.

absacken *vi* 1. (*Schiff*) batmaq; 2. (*Flugzeug*) irtifadan düşmək, yüksəklik dərəcəsinə itirmək; 3. (*Erdreich*) batmaq; 4. (*Noten, Schüler*) səviyyədən düşmək, tənbelləşmək; zəifləmək.

Absage, *die*; -, -n rədd etmə, rədd.

absagen *vt* rədd cavabı vermək; rədd etmək.

absägen *vt* mişaralamaq, mişarla kəsmək, biçqılmaq; *F* işdən çıxartmaq.

absahnen *vt u. vi* 1. südün qaymağını yığmaq; 2. (*et.*) müftə ələ keçirtmək.

Absatz, *der*; -es, -'e 1. (*am Schuh*) daban; *Shuhe mit hohen Absätzen* dikdaban başmaq; 2. (*Unterbrechung*) ara vermə, tənəffüs; *er sprach in Absätzen* o kəsik-kəsik danışdı; 3. (*im Buch*) paraqraf, bənd; hissə; 4. *jur.* bənd; 5. (*Ware*) satış, satılma; *guten ~ finden* tez satılmaq.

Absatzflaute, *die*; -, -n kasadlıq.

Absatzgebiet, *das*; -(e)s, -e satış bazarı.

Absatzkrise, *die*; -, -n kasadlıq.

Absatzmöglichkeit, *die*; -, -en satış imkanı.

Absatzsteigerung, *die*; -, -en satışı artırma (*çoxaltma*).

absaufen *vi* 1. (*Schiff*) batmaq; 2. (*ertrinken*) boğulmaq.

absaugen *vt* 1. (*Dampf, Gas, Flüssigkeit*) somurub boşaltmaq, nasosla boşaltmaq; 2. tozsoranla təmizləmək.

abschaben *vt* qaşayıb təmizləmək.

abschaffen *vt* 1. (*aufheben*) ləğv etmək, aradan qaldırmaq, uzaqlaşdırmaq; 2. (*Personal*) işdən çıxartmaq; *ein Gesetz ~* bir qanunu ləğv etmək; *vr sich ~* özünü əldən salmaq, özünü gücdən salmaq.

Abschaffung *die*; - kənar etmə; ləğv etmə; yasaqlama.

abschälen *vt* qabığını soymaq.

abschalten *vt* elektrik cərəyanını kəsmək; söndürmək, keçirmək; *vi fig.* (*nicht mehr zuhören*) daha qulaq asmaq, diqqət verməmək; (*sich erholen*) istirahət etmək.

Abschaltung, *die*; -, -en kəs(il)mə; sönmə, keçmə.

abschätzen *vt* təxmin etmək; dəyərini bəlli etmək, qiymət qoymaq.

abschätzig *adj.* 1. (*verächtlich*) nifrətli, həqarətli, xorbaxan, xorgörən; 2. (*abwertend*) mənfii.

Abschätzung, *die*; - qiymət qoyma; təxmin etmə.

Abschaum *der*; -(e)s köpük, kəf, ərp; *fig.* ən dəyərsiz adam; havayıyeyən.

abschäumen *vt* köpüyünü almaq.

abscheiden *vt* (*abtrennen*) ayırmaq; (*Eiter*) ifraz etmək; *vi* çökmək; (*sterben*) ölmək, vəfat etmək; ayrılıb getmək.

abscheren *vt* qırmaq; qayçılmaq.

Abscheu, *der*; -(e)s nifrət, iyrenlik (*vor D/-dön*); ~ *haben vor -dön* nifrət etmək, zəhləsi getmək, çimçəşmək, iyrenmək.

abscheuern *vt* 1. (*Schmutz*) təmizləmək; 2. (*abnutzen*) köhnəltmək; *vr sich die Haut ~* dərisini sürtüb yara etmək.

abscheulich *adj.* çirkin, eybəcər, zəvil.

abschicken *vt* yollamaq, göndərmək.

Abschiebehaft, *die*; - bir kəsi öz ölkəsinə geri qaytarmaq üçün həbsdə saxlamaq.

abschieben *vt* 1. itələyib kənara çəkmək; 2. (*die Schuld auf j-n*) günahı (*suçu*) başqasının boynuna yıxmaq; 3. (*unerwünschte Ausländer*) ixrac etmək; *vi F* getmək; *schieb ab!* itill, rədd ol!

Abschiebung, *die*; -, -en xaric etmə, uzaqlaşdırma; itələmə.

Abschied, *der*; -(e)s, -e ayrılma, vida, ayrılıq, xudahafizlik; istefa; *den ~ bekommen* (*erhalten*) istefa almaq, qulluqdan (*işdən*) çıxmaq; *j-m den ~ geben* bir kəsi qulluqdan (*işdən*) çıxarmaq; ~ *nehmen* (*von*) vidalaşmaq, xudahafizləşmək; *s-n ~ nehmen* istefa vermək.

Abschiedsessen, *das*; -s, - vida ziyafəti.

Abschiedsgesuch, *das*; -(e)s, - istefa ərizəsi, istefa diləkçəsi.

abschießen *vt* 1. (Waffe) atmaq; 2. (Flugzeug) vurub salmaq; 3. (Wild) öldürmək; 4. *fig.* işdən (vəzifədən) azad etmək; *fig. den Vogel* ~ ən yaxşı nəticə almaq; *j-n* ~ kimisə işindən çıxarmaq.

abschinden *vr sich* ~ əzab çəkmək, özünü incitmək, qan qusmaq.

abschirmen *vt* 1. qorumaq, əmniyyət altına almaq; 2. (vor Strahlen) örtmək.

abschlachten *vt* 1. (Tier) doğramaq, kəsmək; 2. (Menschen) qırmaq.

abschlaffen *vi F* üzülmək, haldan düşmək, yorulmaq; istirahət etmək.

Abschlag, *der*; -(e)s, -*ë* 1. (Preisnachlass) endirim, qiymətin düşməsi; *auf* ~ *kaufen* endirilmiş qiymət ilə almaq; 2. (Anzahlung) hissə-hissə ödəmə; *beh*; *sələm*; 3. (Sport) topu vurub qaytarma (qapıçının).

abschlagen *vt* 1. (Ast usw.) vurub qırmaq; (mit einer Axt) çapmaq; 2. (Bitte) rədd etmək, qəbul etməmək; 3. (Angriff) dəf etmək, rədd etmək; 4. *vt/vi den Ball* ~ topu vurub qaytarmaq.

abschlägig *adj.* : *e-e* ~*e* Antwort rədd cavabı, mənfi cavab.

Abschlagszahlung, *die*; -, -*en* hissə-hissə ödəmə; akont.

abschleifen *vt* yonmaq; cilalandırmaq; aşındırmaq; *vr et. schleift sich ab* sürtülüb hamarlanmaq.

Abschleppdienst, *der*; -(e)s, -*e* avtomobilləri yedək edən şirkət.

abschleppen *vt* çəkib aparmaq, yedək etmək (*Süd.* : *a. boksəl etmək*).

Abschleppwagen, *der*; -s, -*e* yedək edən maşın, çəkib aparıcı maşın.

abschließbar *adj.* qıfıllı, qıfıllanabilən.

abschließen *vt* 1. qıfıllamaq, bağlamaq (*açarla*); bərkitmək; 2. (Vertrag) müqavilə bağlamaq; 3. (beenden) bitirmək, qurtarmaq; *sich* ~ qapanmaq, inzivaya çəkilmək, uzaqlaşmaq (*von j-m/ gegen j-n/ kimdənsə*).

abschließend *adj. u. adv.* sonunda, sonra, axırda, yekun olaraq; ~ *sagte sie*

sonunda dedi, son olaraq dedi.

Abschluss, *der*; -es, -*ë* 1. son, nəticə, sona yetir(ili)mə; *zum* ~ *bringen* sona yetirmək, başa çatdırmaq; 2. ~ *e-s Vertrag* müqavilənin bağlanması; *zum* ~ *ein Lied singen* axırda bir mahnı oxumaq.

Abschlussprüfung, *die*; -, -*en* yekun imtahanı, axırıncı imtahan.

abschmecken *vt* dadına baxmaq.

abschmeicheln *vt* yaltaqlanıb ələ keçirmək (*bir şeyi*), yaltaqlanmaq.

abschmelzen *vt u. vi* əritmək, ərimək.

abschmieren *vt* (Räderwerk) yağlamaq; *vi Flugzeug* qəzaya uğrayıb düşmək.

abschminken *vt* bəzəyini silmək, ənilik-kirşanını silmək; *zum* ~ *das kannst du dir* ~! ümidini bu işdən kəsl!

abschnallen *vt* (*e-n Gurt*) açmaq, kəməri açmaq, cilovu açmaq.

abschneiden *vt* kəsmək; *j-m den Weg* ~ kiminsə yolunu kəsmək; *j-m das Wort* ~ kiminsə sözünü kəsmək; *vi gut oder schlecht* ~ yaxşı və ya pis bir nəticəyə yetişmək; *die Hoffnung* ~ ümidini kəsmək.

Abschnitt, *der*; -(e)s, -*e* 1. (Teil) bölmə, hissə, bölüm, kəsim; 2. (*e-s Buches*) fəsil, bölmə, bab, bənd, qol; 3. *mil.* məntəqə, bölgə; 4. *z.B.* : *abtrennbarer Teil e-r Eintrittskarte* kəsik; 5. (*Gesetzbuch*) bənd; 6. dövr, zaman.

abschnüren *vt* iplə sıxıb yolunu bağlamaq, sıxıb kəsmək; təcrid etmək.

abschöpfen *vt* üzünü almaq, yağını-qaymağını almaq, köpüyünü almaq.

abschotten *vr sich* ~ özünü təkləmək, özünü təcrid etmək; özünü qorumaq.

Abschottung, *die*; -, -*en* H qoru(n)-ma; *die* ~ *nationaler Märkte* milli bazarın qorunması.

abschrauben *vt* vinti (*Süd.* : *piçi*) açmaq.

abschrecken *vt* 1. qorxutmaq, hürkütmək; *j-n von et.* ~ bir kəsi bir şeydən qorxutmaq; 2. *techn.* tez soyutmaq.

abschreckend *adj.* qorxuducu; ~*es Beispiel* qorxuducu nümunə (*örnək*).

Abschreckung, *die*; -, -en qorxutma, hədə, gözdağı.

Abschreckungsmittel, *das*; -s, - qorxutma (*hədə*) vasitəsi (*vasitələri pl.*).

abschreiben *vt u. vi* **1.** (*schriftlich wiederholen*) üzünü köçürmək, yazmaq; **2.** (*Bleistift*) yazıb qurtarmaq; **3.** (*e-e Summe*) hesabdən silmək, dəyərindən çıxıb hesablamaq (*Süd.* : *istehlak etmək*), silmək; **4.** (*als verloren*) gözdən çıxartmaq, itirilmiş hesab etmək; **5.** (*plagiieren*) ədəbi oğurluq etmək; *vi j-m ~ (dessen Besuch ablehnen)* görüşünü rədd etmək.

Abschreibung, *die*; -, -en hesabdən silmə, çıxılması məbləğ, istehlak; yazma.

abschreiten *vt* **1.** addımla ölçmək, addımlayıb keçmək; **2.** (*die Front*) təftiş qəsdilə bir başdan bir başa getmək.

Abschrift, *die*; -, -en surət, nüsxə; *beglaubigte ~* təsdiq olunmuş nüsxə.

abschufen *vr sich ~* çalışmaq, çox ağır iş görmək.

abschuppen *vt* balıq təmizləmək, pullarını təmizləmək, soymaq; *vr sich ~* qabığı soyulmaq.

abschürfen *vt sich (D) das Knie ~* dizini sıyırmək.

Abschürfung, *die*; -, -en sıyırıntı, sıyırım.

Abschuss, *der*; -es, -e **1.** atəş, güllə səsi; **2.** (*e-s Flugzeuges*) güllə ilə vurub salma.

abschüssig *adj.* (*abfallend*) enişli, məlli, üzü aşağı (*yer, sahə*).

abschütteln *vt* **1.** silkələyib salmaq; **2.** (*Staub*) çırpmaq; **3.** (*lästige Person*) başdan sovmaq, yaxa qurtarmaq; *fig.* dəvirmək, salmaq, yıxmaq; *das Joch ~* zülmü yıxmaq, zülmədən xilas olmaq.

abschwächen *vt* zəiflətmək; *vr sich ~* yavaş-yavaş azalmaq, zəifləmək; *der Wind schwächt sich ab* külək yatır (*zəifləyir*).

abschwätzen *vt* qandırıb bir şeyi ələ keçirmək.

abschweifen *vi* **1.** (*vom Weg*) yayınmaq, uzaqlaşmaq; **2.** (*vom Thema usw.*)

uzaqlaşmaq, kənara çıxmaq.

Abschweifung, *die*; -, -en uzaqlaşma, haşiyəyə çıxma, kənara çıxma.

abschwenken *vi* **1.** (*vom Weg*) istiqamətini dəyişmək, o yan bu yana dönmək; **2.** (*Ansicht*) dəyişmək.

abschwellen *vt* kiçilmək; azalmaq.

abschwören *vi* tövbə etmək, bir şeydən and içərək üz döndərmək.

absehbar *adj. u. adv.* **1.** öncədən görülə bilən, bilinə bilən; hiss edilə bilən, dərk edilə bilən; *die Folgen sind nicht ~* nəticələrin nə olduğunu qabaqcadan bilmək mümkün deyil; *in ~er Zeit* yaxın gələcəkdə, yaxın zamanda.

absehen *vt* **1.** (*Ende*) qabaqcadan görmək, hiss etmək, təsvür etmək; *die Folgen ~* nəticələri öncədən görmək; **2.** (*an den Augen*) görmək, oxumaq; **3.** (*j-m et.*) götürmək, mənimsəmək, öyrənib qapmaq; *j-m e-e Fertigkeit ~* kimsənin məharətindən öyrənmək; *vi* **1.** baxmayaraq ki; *abgesehen davon, dass..* daha demirik ki., gərçi; *abgesehen von..* ondan başqa; **2.** *es abgesehen haben (auf)* canına qəsd etmək; **3.** göz dikmək, *er hat es auf s-e hübsche Nachbarin ~* o gözəl qonşusuna göz dikib.

abseifen *vt* sabunlamaq.

abseilen *vt* iplə endirmək; *vr sich ~* iplə enmək; *fig.* qruppadan ayrılmaq; gözəndən itmək.

abseits *adv.* kənarda, yan tərəfdə; kənara; *~ vom Weg* yolun kənarında; *~ stehen* kənarda durmaq; (*Fußball*) oyundan kənar, afsayd.

Abseits, *das*; -, - *Sport* afsayd, oyundan kənar vəziyyət; *im ~ stehen* afsayda olmaq; *fig. ins ~ geraten* tək qalmaq, tək başına qalmaq.

absenden *vt* göndərmək, yollamaq.

Absender, *der*; -s, - göndərən (*şəxs*).

Absendung; *die*; -, -en yollama.

absetzbar *adj.* **1.** dəyişilən, əvəz olunan; **2.** (*Betrag*) endirilməli olan; **3.** (*Ware*) (*schwer*) çətin satıla bilən; (*leicht*) tez gedən, tez satılan.

absetzen *vt* **1.** (*Koffer*) yerə qoymaq;

2. (Minister usw.) vəzifədən götürmək, azad etmək; qovulmaq; 3. (Ware) satmaq; 4. (Herrscher) taxtdan endirmək, yıxmaq; 5. (das Glas vom Mund) ağızdan götürmək; 6. (den Hut, die Brille) götürmək; 7. j-n irgendwo ~ kimisə müəyyən bir yerdə məşindən (avtomobildən) endirmək; 8. (von e-r Liste) pozmaq, qaralamaq; vi (pausieren)kəsmək, ara vermək, dayandırmaq; ohne abzusetzen arası kəsilmədən; vr sich (irgendwohin) ~ bir yerə qaçmaq; sich von etw. ~ bir şeydən uzaqlaşmaq; er setzt sich von s-n Kollegen ab o iş yoldaşlarından uzaq gəzir; in der Lunge setzt sich Staub ab ağciyəre toz çökür.

Absetzung, die; -, -en vəzifədən (işdən) götür(ül)mə (çıxarılma).

absichern vt təmin etmək; vr sich ~ özünü qorumaq (gegen A/ -ə qarşı).

Absicht, die; -, -en niyyət, məqsəd, qə-rəz; qəsd, fikir, məram, əzm; gute ~ yaxşı niyyət; mit ~ qəsdən, bilə-bilə; ohne ~ bilmədən; böse ~ şəxsi qərəz.

absichtlich adj. qəsdən, bərqəsd; adv. bilə-bilə.

absichtslos adj. niyyətsiz, bilmədən.

absinken vi 1. (Schiff) yavaş-yavaş batmaq; 2. (Flugzeug) aşağıya enmək; 3. (Niveau) səviyyədən düşmək.

absitzen vi (vom Pferd) enmək, düşmək, sıçramaq; vt (Strafe) vaxtını çə-kib qurtarmaq.

absolut adj. u. adv. mütləq, kəsin, söz-süz, qəti; ~e Mehrheit mütləq çoxluq; ~es Vertrauen mütləq etimad.

Absolutismus, der; - mütləqiyyət, istibdad, zorakılıq.

absolutistisch adj. müstəbid; zorbalıq.

Absolvent, der; -en, -en məktəbi (ali məktəbi) qurtaran, məzun.

Absolvieren vt 1. (Schule usw.) qurtarmaq; 2. (Prüfung) vermək, qəbul olmaq; 3. rel. günahından keçmək, bağışlamaq.

absonderlich adj. qəribə, əcaib.

Absonderlichkeit, die; -, -en qəribəlik, əcaiblik.

absondern vt bir-birindən ayırmaq, təcrid etmək; med. ifraz etmək; vr sich ~ çəkinmək, kənar gəzmək (von D/bir şeydən); əlahiddələşmək.

absorbieren vt 1. (saugen) əmmək; canına çəkmək; 2. tələb etmək, məşğul etmək, vaxt sərf eləmək; von e-r Arbeit absorbiert sein bütün vaxtını bir işə sərf etmək, bir işə tam vaxt qoymaq.

abspalten vt ayırmaq; vi ayrılmaq; sich ~ ayrılmaq, bölünmək.

Abspaltung, die; -, -en ayırma, ayrılma, bölünmə.

abspannen vt (Pferd usw.) boyun bağıını açıb buraxmaq, qoşqudan açmaq.

Abspannung, die; - 1. yorğunluq, yorulma.

absparen vt qənaət etmək; sich (D) et. vom Mund ~ boğazından kəsmək.

abspecken vi zəifləmək; kiçilmək.

abspeichern vt EDV yazmaq, qeyd etmək.

abspeisen vt 1. yedizdirmək; 2. fig. mit leeren Worten ~ boş sözlərlə başından eləmək (yaxasını qurtarmaq).

abspenstig adj. ~ machen əlindən çıxartmaq; j-m die Freundin ~ machen birisinin qız dostunu əlindən çıxartmaq.

absperren vt 1. (Weg, Straße usw.) bağ-lamaq; çəpərləmək; 2. (Wasser, Strom) kəsmək; 3. (Tür) qıfılamaq.

Absperrung, die; -, -en qıfıllama; bağ-lama; kəsmə.

Abspiel, das; -s, - (Sport) pas, topu atma.

abspielen vt 1. (vom Blatt) notlara baxaraq çalmaq; 2. (Schallplatte) eşitmək; 3. (den Ball) pas vermək, topu atmaq; vr sich ~ baş vermək, olmaq.

Abspiel, das; -(e)s, -e 1. (Sport) pas vermə, topu atma; 2. mus. çal(ın)ma.

absplittern vi çiliklənmək; parçalanmaq, qopmaq; vt çiliklənmək; parçala-yıb ayırmaq; sich ~ çiliklənmək; kiçik parçalara ayrılmaq, parçalanmaq.

Absprache, die; -, -n qərar, razılaşma, sövdələşmə, anlaşma, danışma.

absprechen vt 1. (sich beraten) məs-

löhətləşmək, məşvərət etmək; 2. (*ausmachen*) razılığa gəlmək; 3. (*Staatsangehörigkeit*) çıxartmaq, məhrum etmək; 4. (*j-m das Recht*) danmaq, inkar etmək; *vr sich mit j-m ~ (über A)* bir kəs ilə razılaşmaq (*bir şey üzərində*).

abspringen *vi* 1. (*losspringen*) atılmaq, tullanmaq; 2. (*sich lösen*) qopmaq, çatlamaq; *fig.* çıxmaq, dəyişmək; *vom Thema ~ mövzudan çıxmaq.*

abspritzen *vt* 1. (*Blumen*) su səpmək; 2. (*durch Injektion töten*) iyne vurub öldürmək; 3. (*eilig davon gehen*) daban almaq, götürülüb qaçmaq, əkilmək.

Absprung, *der*; *-(e)s, -'e* (*losspringen, herunterspringen*) sıçrayış, tullanma.

abspulen *vt* açmaq (*qarqaradan, markaradan*).

abspülen *vt* (*Geschirr*) yumaq, suya çəkmək, çalxalamaq.

abstammen *vi* 1. törəmək, əmələ gəlmək; *dieses Wort stammt vom Lateinischen ab* bu söz latın dilindən əmələ gəlib.

Abstammung, *die*; *-, -en* törəmə, soy, mənşə, kök, nəsəb; *fig.* döl.

Abstand, *der*; *-(e)s, -'e* 1. (*Entfernung*) məsafə, ara; 2. (*Zwischenraum*) ara(lıq); 3. *von et. ~ nehmen* (*verzichten*) uzaq durmaq, çəkinmək; 4. (*Unterschied*) fərq; 5. *~ zahlen für* (*Abfindung*) razı etmək; 6. (*zeitlich*) fasilə; *~ halten* ara saxlamaq.

abstatten *vt* 1. (*Besuch*) qonaq getmək, baş çəkmək; 2. (*Dank*) təşəkkürünü bildirmək; *j-m s-n Dank ~* bir kəsə öz təşəkkürünü bildirmək; *e-n Bericht ~* nə haqdasa məlumat vermək.

abstauben *vt* 1. tozunu almaq, tozunu silmək; 2. *fig.* (*stehlen*) oğurlamaq.

abstechen *vt* 1. bıçaqlamaq; 2. (*Tier*) kəsmək; 3. (*Rasen usw.*) biçmək, doğramaq; *vi* (*gegen od. von et.*) fərqlənmək.

Abstecher, *der*; *-s, -* dolanma, qısamüddətli səfər; *auf dem Weg nach Trier e-n ~ nach Köln machen* Trierə gedəndə yolüstü Kölnə dəymək.

abstecken *vt* 1. (*Grundstück usw.*) ölçüb təyin etmək, ölçüb ayırmaq; 2.

(*Kleid*) sancaqla ölçü tutmaq, sancaqla bədənə uyğunlaşdırmaq.

abstehen *vi* 1. (*entfernt stehen*) uzaqda olmaq, aralı olmaq; *der Schrank muss von der Wand ~* şkab divardan aralı olmalıdır; 2. (*von e-m Plan*) əl çəkmək, vaz keçmək *ich stehe von meinem Vorhaben ab* mən öz fikrimdən əl çəkirəm.

Absteige, *die*; *-, -n* ucuz hotel.

absteigen *vi* 1. enmək, aşağı düşmək; 2. (*in e-m Hotel*) qonaq qalmaq, düşmək; 3. (*sozial*) etibardan düşmək.

Absteigequartier, *das*; *-s, -e* müsafirxana, hotel, müvəqqəti mənzil.

abstellen *vt* 1. endirmək, yerə qoymaq; 2. (*Strom, Wasser*) kəsmək; 3. (*Radio*) söndürmək; 4. (*Maschine*) dayandırmaq; 5. (*Auto*) saxlamaq (*Süd. : a. park etmək*); 5. (*Missstände*) aradan qaldırmaq; *e-n Mangel ~* nöqsanı aradan qaldırmaq.

Abstellraum, *der*; *-(e)s, -'e* anbar.

abstempeln *vt* damğalamaq, möhürləmək, möhür basmaq; *fig. j-n als Lügner ~* bir kəsə yalançı adı qoymaq.

Abstemp(e)lung, *die*; *-, -en* *fig.* damğalama, damğa basma, möhürləmə.

absteppen *vt* sırımaq, sırıqlamaq.

absterben *vi* 1. ölüb getmək; 2. (*vertrocknen*) çürümək, qurumaq; *der Baum stirbt ab* ağac quruyur; 3. (*Glied*) keyləşmək.

Abstieg, *der*; *-(e)s, -e* 1. enmə, eniş; *der ~ vom Gipfel zirvədən enmək*; 2. (*Niedergang*) batma, süqut.

abstillen *vi* süddən kəsmək.

abstimmen *vi* səs vermək (*Süd. : røy vermək*) (*über A/bir şey haqda*), səsə qoymaq; *vt* həmahəng etmək, uyğunlaşdırmaq; *aufeinander ~* bir-birilə həmahəng etmək.

Abstimmung, *die*; *-, -en* 1. səsvermə, səsə qoyma; 2. həmahəng etmə, uyğunluq; saxlama.

abstinent *adj.* içki içməyən, alkol düşməni; özünü saxlayan, çəkinən.

Abstinenz, *die*; *-, -en* alkoldən çəkinmə, pəhriz, özünü saxlama.

Abstinenzler, *der*; -s, - pəhrizkar, içkiyə qarşı olan.

abstoppen *vt* dayandırmaq, saxlamaq, durdurmaq; *vi* daymaq, dayanmaq.

Abstoß, *der*; -es, -'e 1. itələmə, vurma; 2. (*des Torwarts*) topun darvazadan meydana vuruluşu.

abstoßen *vt* 1. itələmək; 2. (*wegstoßen*) özündən uzaqlaşdırmaq; 3. (*gefühlsmäßig*) pis təsir qoymaq, diksindirmək; *sein Benehmen stößt mich ab* davranışı (*rəftarı*) xoşuma gəlmir; 4. (*unabsichtlich beschädigen*) zədələmək; *die Möbel sind abgestoßen* mebellər zədələlib; 5. (*Ware*) ucuz satmaq; *vi* (*Schiff*) *vom Lande* ~ sahilədən ayrılmaq; *sich die Hörner ~ cavanlıq* oyunlarından əl çəkmək, ağılı başına gəlmək.

abstoßend *adj.* çox pis, iyrenc, çirkin.

abstottern *vt* F hissə-hissə ödəmək.

abstrahieren *vi* 1. (*verallgemeinern*) ümumiləşdirmək, təcrid etmək, mücərrədləşmək; 2. (*absehen*) nəzərə almaq, hesaba almamaq; vaz keçmək; 3. (*substrahieren*) kəsr etmək, çıxmaq.

abstrakt *adj.* həqiqətdən uzaq, mücərrəd, abstrakt.

Abstraktion, *die*; -, -en təcrid, mücərrədlik, abstraksiyon.

abstreichen *vt* 1. (*abwischen*) silmək, silib təmizləmək; 2. (*absuchen*) gözdən keçirmək, axtarmaq; 3. çıxmaq; *von der Rechnung 10 Euro* ~ hesabdan 10 € çıxmaq.

abstreifen *vt* 1. (*Handschuh usw.*) çıxartmaq; 2. (*Haut*) dərisini dəyişdirmək; 3. (*Schüchternheit usw.*) kənara qoymaq; 4. (*die Sohlen der Schuhe*) təmizləmək; *e-e schlechte Angewohnheit* ~ bir pis adəti tərk etmək.

Abstreifer, *der*; -s, - ayaq sarığı.

abstreiten *vt* danmaq, inkar etmək.

Abstrich, *der*; -(e)s, -e 1. (*Kürzung*) azaltma, azaldılma, əskilmə; 2. *med.* nümunə alma; *fig.* ~e *machen müssen* təvazökar olmaq, iddialarını azaltmaq.

abstrus *adj.* qarma-qarışıq, anlaşılmaz, aydın olmayan.

abstufen *vt* 1. pillə-pillə düzmək, dərəcələrə görə ayırmaq; 2. (*Farbe*) çalarlandırmək, kölgələndirmək, tündləşdirmək; *sich* ~ dərəcələnmək.

Abstufung, *die*; -, -en 1. dərəcələrə bölmə, dərəcə; nüans; 2. (*Farbe*) çalar, rəngə çalma.

abstumpfen *vt* kütləşdirmək; *vi* kütləşmək; *abgestumpft* hissiz.

Absturz, *der*; -es, -'e 1. hündürlükdən düşmə, süqut; uçurum; *der* ~ *e-s Flugzeuges* təyyarənin (*uçaqın*) düşməsi; 2. *EDV* qıfıllanma, dayanma.

abstürzen *vt* 1. düşmək, süqut etmək; devirmək; 2. (*Computer*) qıfıllanmaq, dayanmaq, pozulmaq.

Absturzstelle, *die*; -, -en düşən yer.

abstützen *vt* dayaq vermək (*dirəklə*), dayaqlamaq; kömək etmək.

absuchen *vt* axtarmaq, gözdən keçirmək, yoxlamaq; *das Gelände* ~ bir yeri axtarmaq.

absurd *adj.* boş, mənasız, cəfəng.

Absurdität, *die*; -, -en mənasızlıq, boşluq, cəfəngiyat.

Abszess, *der*; -es, -e çiban, şiş.

Abt, *der*; -(e)s, *Äbte* böyük rahib, baş rahib.

abtakeln *vt* (*Schiff*) təchizatını çıxartmaq.

abtasten *vt* yoxlamaq, əlləmək; yoxlayaraq müayinə etmək.

abtauchen *vi* batmaq, cummaq; *fig.* yox olmaq, aradan çıxmaq, əkilmək.

abtauen *vt* əritmək, həll etmək; *vi* ərimək, həll olmaq.

abtauschen *vt* dəyişmək, əvəz etmək.

Abteil, *das*; -(e)s, -e 1. şöbə, hissə, bölmə; 2. (*Eisenbahn*) kupe.

abteilen *vt* ayırmaq, arasını kəsmək, bölmək.

Abteilung, *die*; -, -en 1. (*e-r Firma a.*) şöbə, bölmə; 2. *mil.* dəstə, batalyon; hissə.

Abteilungsleiter, *der*; -s, - şöbə müdiri.

abtippen *vt* yazı maşını ilə yazmaq.

abtönen *vt* (*Farben*) çalar vermək.

abtötten *vt* (*Bakterien usw.*) öldürmək; *fig.* hissiz etmək, keyləşdirmək.

abtragen *vt* **1.** götürüb aparmaq, daşımaq; **2.** (*Haus*) yıxmaq, sökmək; **3.** (*Kleid*) geyib dağıtmaq; **4.** (*Schulden*) ödəmək; **5.** (*Hügel usw.*) götürmək; **6.** (*vom Esstisch*) yığışdırmaq; *abgetragene Kleider* köhnəlmiş (*dağılmış*) paitar.

abträglich *adj.* zərərli, ziyanyetirən.

Abtransport, *der*; *-(e)s* yola salınma.

abtransportieren *vt* yük vurmaq, yükləyib göndərmək, yola salmaq.

abtreiben *vt* **1.** yolundan çıxartmaq; *der Wind hat das Schiff abgetrieben* külək gəmini yolundan çıxartdı; **2.** (*Vieh*) otlaqdan qovmaq, qovalamaq; **3.** (*Embryo*) uşaq salmaq, uşaq saldırmaq; *vi* yolundan çıxmaq, uzaqlaşdırmaq.

Abtreibung, *die*; *-, -en* abort, uşaq-saldırma.

Abtreibungsspielle, *die*; *-, -n* *med.* uşaq-saldırma həbbi.

abtrennen *vt* **1.** ayırmaq; qoparmaq; **2.** (*Knopf usw.*) söküb çıxartmaq (*qoparmaq*); **3.** (*abschneiden*) kəsmək.

abtreten *vt* **1.** (*j-m sein Recht ~*) başqasına öz haqqını vermək, güzəşt etmək; **2.** (*Ort*) tərk etmək, qoyub getmək; **3.** (*Fußboden usw.*) köhnəltmək; **4.** (*Schuh*) (*içəri girmədən öncə*) çirkini təmizləmək; *vi* (*von e-m Amt*) işdən çıxmaq. **Abtretung**, *die*; *-, -en* (*Überlassung*) başqasına vermə; *jur.* güzəşt, geri çəkilmə.

Abtritt, *der*; *-(e)s, -e* **1.** (*aus e-m Amt*) istefa, çəkilmə, getmə; **2.** (*Toilette*) tuale, ayaqyolu, maval.

abtrocknen *vt* qurutmaq, qurulamaq, silmək; *sich* (*D*) *die Hände ~* əllərini qurutmaq; *vi* qurumaq.

abtropfen *vi* damcılamaq, damcıdamcı düşmək (*tökmək*).

abtrotzen *vt* (*j-m et.*) inadla arzu edilən bir şeyi ələ keçirmək, məqsədə çatmaq.

abtrünnig *adj.* **1.** (*treulos*) vəfasız, sədaqətsiz; *xain*; **2.** (*rebellisch*) asi; **3. *rel.* mürtəd, dindən dönmüş; *s-m Glauben ~***

werden dinindən dönmək.

abtun *vt* **1.** (*Kleider*) soyunmaq, çıxartmaq; **2.** (*erledigen*) bitirmək, yerinə yetirmək; **3.** *veralt.* (*Tier*) öldürmək; **4.** (*Gewohnheit*) tərk etmək, əl çəkmək; **5.** (*geringschätzig*) əhəmiyyətsizliyini bildirmək, etina etməmək.

aburteilen *vt* *jur.* qərar çıxartmaq, hökm çıxartmaq; məhkum etmək.

abverlangen *vt* istəmək, tələb etmək (*j-m et./bir kəsdən bir şeyi*).

abwägen *vt* **1.** (*vergleichen*) çəkmək, tarazlamaq; **2.** (*seine Worte*) ölçüb-biçmək, yaxşı düşünmək; *abgewogen* ölçülü.

abwählen *vt* səsvermə yolu ilə vəzifəsindən çıxarmaq, seçməmək.

abwälzen *vt* (*Schuld, Arbeit von sich*) üzərinə yıxmaq, atmaq, itələmək; *die Schuld von sich auf andere ~* öz təqsirini başqasının üzərinə yıxmaq.

abwandeln *vt* **1.** dəyişdirmək; **2.** *gr.* təsriif (*sərf*) etmək; *in abgewandelter Form* başqa şəkildə.

abwandern *vt* köçmək, getmək.

Abwanderung, *die*; *-, -en* köçmə, köçürmə, mühacirət, yerdəyişmə.

Abwandlung, *die*; *-, -en* dəyişiklik, şəklini dəyişmə.

abwarten *vt* gözləmək, səbr etmək; *~ und Tee trinken* səbirlə gözləmək; *e-e günstige Gelegenheit ~* əlverişli fürsəti gözləmək.

abwärts *adv.* aşağı, aşağıya; *es geht mit ihm ~* o getdikcə ruhdan düşür.

Abwasch, *der*; *-(e)s* **1.** (*Geschirr*) çirk qab-qacaq, çirk qab-qasıq; **2.** (*Tätigkeit*) qab-qasığın yuyulması; *fig. alles in e-m ~ erledigen* hamısını bir dəfədə yerinə yetirmək.

abwaschen *vt* **1.** yumaq, yuyub təmizləmək; *Geschirr ~* qab-qacağı yumaq; *sich ~* özünü yumaq, yuyunmaq.

Abwasser, *das*; *-s, -er* çirkab, çirkli su, kirlı su; *F* ərdo.

Abwasserleitung, *die*; *-, -en* çirkab borusu.

abwechseln *vt* (*mit et.*) dəyişdirmək;

vi (*verschiedenartig sein*) dəyişmək; *sich* ~ (*mit D*) növbə ilə bir-birini dəyişmək (*əvəz etmək*).

abwechselnd *adj.* 1. növbə ilə, sıra ilə; 2. dəyişkən, dəyişən.

Abwechslung, *die*; -, -en 1. dəyişmə, dəyişdirmə, dəyişiklik, növbələşmə; 2. (*Vielfalt*) çeşidlilik, müxtəliflik; *zur* ~ dəyişiklik üçün, seçkinlik üçün.

abwechslungsreich *adj.* çox dəyişik, çeşitli; canlı.

Abweg, *der*; -(e)s, -e dolama yol, kəsə yol; əyri yol; *auf* ~e *geraten* *vi* düz yoldan çıxmaq; *auf* ~e *führen* *vt* düz yoldan çıxartmaq.

Abwegig *adj.* yanlış, səhv.

Abwehr, *die*; - 1. müdafiə, dəf, dəfətmə, savunma; 2. (*Widerstand*) müqavimət; ~ *der Ratschläge des Arztes* həkimin məsləhətlərini rədd etmə.

abwehren *vt* 1. (*Schlag*) dəf etmək, qabağını almaq; 2. (*Gefahr*) mane olmaq; 3. qəbul etməmək; *e-n Angriff* ~ hücumu dəf etmək.

abweichen *vi* 1. (*von e-r Richtung*) kənara çıxmaq, uzaqlaşmaq, geri çəkilmək, dönmək; *vom Thema* ~ mətləbdən uzaqlaşmaq; *von der Regel* ~ qaydadan kənara çıxmaq; 2. (*voneinander*) fərqlənmək, fərqli olmaq; 3. (*sich loslösen*) su içində yumşalmaq, islanıb qopmaq; *vt* islatmaq; su içində yumşaltmaq.

Abweichung, *die*; -, -en kənara çıxma, uzaqlaşma, yolundan dönmə; fərq.

abweisen *vt* rədd etmək, başdan sovmaq, soyuqluq göstərmək; *mil.* dəf etmək; *e-e Bitte* ~ xahişi rədd etmək.

abweisend *adj.* 1. (*Antwort*) rəddedic; 2. (*griesgrämig*) soyuq rəftarlı, əbus.

abwenden *vt* 1. çevirmək; 2. (*verhüten*) qabağını (*qarşısını*) almaq, mane olmaq; 3. *sich* ~ (*von j-m*) bir kəsdən üz döndərmək (*çöndərmək*); *er hat sich von mir abgewendet* məndən üz döndərib; *F* dirsək göstərmək; *sich* ~ (*von et.*) əl çəkmək; çönmək.

abwerben *vt* (*Arbeitskräfte, Kunden usw.*) öz tərəfinə cəlb etmək (*çəkmək*).

abwerfen *vt* 1. atmaq, tullamaq (*aşağıya*); devirmək; *Bomben* ~ bomba atmaq (*salmaq*); 2. (*Gewinn*) mənəfəət gətirmək, qazanc vermək; *Zinsen* ~ faiz vermək; 3. (*Joch*) qırmaq, atmaq; *Fesseln* ~ əsarət zəncirini qırmaq; *fig. die Maske* ~ iç üzünü göstərmək.

abwerten *vt* qiymətdən salmaq, dəyərdən salmaq.

abwertend *adj.* aşağılayıcı, ucuzlaşdırıcı, dəyersizlədirici; təhqiredici.

Abwertung, *die*; -, -e dəyərdən (*qiymətdən*) salma (*düşmə*), devaluasyon.

abwesend *adj.* 1. qayıb, hazır olmayan; ~ *sein* qayıb olmaq, iştirak etməmək; 2. (*zerstreut*) dalğın, fikri dağınıq.

Abwesenheit, *die*; - 1. olmama, gəlməmə, yoxluq, iştirak etməmə; 2. *fig.* dalğınlıq; *in seiner* ~ o olmayan zaman.

abwetzen *vt* 1. işlədib köhnəltmək; sürtüb dağıtmaq; 2. götürülüb qaçmaq.

abwickeln *vt* 1. (*von e-r Rolle usw.*) açmaq; 2. (*durchführen*) yerinə yetirmək; 3. (*Geschäfte usw.*) qurtarmaq, bitirmək; *sich* ~ cərəyan etmək; inkişaf etmək.

Abwicklung, *die*; -, -en 1. açma; 2. yerinə yetir(ill)mə, işi həll etmə, çözmə.

abwiegen *vt* çəkmək (*tərazidə*).

abwimmeln *vt* başdan sovmaq, rədd etmək; *F* əndərqəlib elemək.

abwinken *vi* əl işarəsilə rədd etmək, rədd işarəsini vermək.

abwirtschaften *vt* iflas etmək, var-yoxdan çıxartmaq, müflisləşdirmək.

abwischen *vt* silmək; *Staub* ~ tozu silmək, tozunu almaq.

abwracken *vt* (*Auto, Schiff*) sökmək.

Abwurf, *der*; -(e)s, -'e atma, tullama.

abwürgen *vt* *F* 1. boğmaq; 2. (*Diskussion*) kəsmək; dayandıрмаq.

abzahlen *vt* ödəmək; *die Schulden in Raten* ~ borcu hissə-hissə ödəmək.

abzählen *vt* saymaq, hesablamaq; *sich etwas an den Fingern* ~ bir şeyi barmaqla saymaq; *das können wir uns an den Fingern* ~ bunu barmaqla saya bilirik (*bu rahat bir işdir*).

Abzahlung, *die*; -, -en möhlətli ödə-

niş; hissə-hissə ödəmə şərti; *et. auf ~ kaufen* möhlətlə almaq.

abzapfen *vt* **1.** süzmək; boşaltmaq; **2.** (Blut) damardan qan almaq; **3.** (Strom) almaq (*götürmək*); *fig. j-m Geld ~ bir kəsdən pul qopartmaq.*

abzäunen *vt* hasar çəkmək.

abzehren *vt* arıqlamaq, üzmək, taqətdən salmaq; *von Krankheit abgezehrt sein* xəstəlikdən (*naxoşluqdan*) arıqlamaq; *vr sich ~ ezab çəkmək*, əldən düşmək, solmaq, tabdan düşmək; *abgezehrtes Gesicht* düşgün sifət.

Abzeichen, *das*; *-s, -* nişan, əlamət, işarə.

abzeichnen *vt* **1.** üzündən çəkmək, çəkmək (*şəkli*); **2.** (*mit s-n Initialen*) qol atmaq, imzalamaq, paraf etmək; *vr sich ~ özünü göstərmək*; seçilmək, fərqli olmaq.

Abziehbild, *das*; *-(e)s, -er* rəsm, çixartma.

abziehen *vt* **1.** (*Ring usw.*) çıxartmaq, çəkib çıxartmaq; **2.** (*subtrahieren*) çıxmaq; **5** *von 9 ~ 9-* dan **5-i** çıxmaq; **3.** (*Fell*) soymaq; **4.** (*vom Preis*) çıxmaq; **5.** (*vom Gehalt*) kəsmək; **6.** (*Rasiermesser*) ülgücü itiləmək (*qayıqla*); **7.** (*Bild*) surətini çıxartmaq; **8.** (*Schlüssel*) açarı qıfıldan çıxartmaq; **9.** (*Wein, Bier*) çəlkədən (*boçkadan*) süzmək; **10.** (*Aufmerksamkeit*) yayındırmaq, azdırmaq; **11.** (*s-e Hand von j-m*) köməklik əlini çəkmək, daha himayə etməmək; *vi* **1.** çıxıb getmək, geriyyə çəkilmək, tərək etmək; **2.** (*Rauch*) çəkilmək, çıxmaq; **3.** (*Wasser*) axıb getmək; *zieh ab!* cəhənnəm ol!

abzielen *vi* (*auf A*) hədəf tutmaq, can atmaq; *auf et. ~ nəyəsə can atmaq.*

abzirkeln *vt fig.* pərgarla ölçmək.

Abzug, *der*; *-(e)s, -e* **1.** getmə, hərəkət, yola düşmə, çıx(arıl)ma; *~ der Truppen* qoşunların çıxarılması; **2.** (*Photo*) nümunə üçün çap basma, kopya, surət; **3.** (*vom Gehalt*) çıxma; **4.** (*Rauchabzug*) baca, məcra; **5.** (*des Gewehrs*) maşa; *in ~ bringen* hesabdan çıxmaq; *nach ~ der Kosten* xərcləri çıxandan sonra.

abzüglich *adv.* ...çıxaraq; *200 Euro ~ 10 Euro* 200 €-dan 10 € çıxaraq; *~ der Unkosten* xərclər çıxıldandan sonra .

Abzugsrohr, *das*; *-(e)s, -e* hava borusu.

abzapfen *vt* (*z.B. Beeren vom Strauch*) qopartmaq, didmək, dərmək.

abzweigen *vt* ayırmaq, qollara ayırmaq; *vi* ayrılmaq, qollara ayrılmaq.

Abzweigung, *die*; *- , -en* **1.** ayrılma; qollara ayrılma; *bot.* budaq, dal; ayırım; **2.** *Esb.* dəmiryol qolu; **3.** şöbə, filial.

abzwicken *vt* (*Draht, Kabel, Ast*) kəsmək, kəlbətinlə ayırmaq.

abzwingen *vt* (*j-m et.*) məcbur etmək; güclə almaq.

ach *int.* ah!, heyf! , əfsus! , belə!; *~ ja* ha, bəli! , pəs belə!; *~ so!* belə!, deməli belə; *~ was!* ax nə deyirsən!, çıx get!; *~ wo!* ola bilməz!, heç belə deyil!

Ach, *das*; *-s, -(s)* *~ und Weh* *schreien* feryad etmək; *mit ~ und Krach* güclə, çətinliklə, zorla; *ich habe die Prüfung mit ~ und Krach* *bestanden* imtahanı min çətinliklə qazandım.

Achat, *der*; *-(e)s, -e* əqiq daşı, əqiq.

Achillesferse, *die*; *-* axiles dabanı (*Troya savaşılarındakı qəhrəmanın adından*); *fig.* ən zəif yer, zəif nöqtə.

Achse, *die*; *- , -n* mehvər, ox, mil; *viel auf ~ sein* səfər etmək, yolda olmaq; *sich um die eigene ~ drehen* aylanmaq, fırlanmaq, diğirlanmaq, dolanmaq.

Achsel, *die*; *- , -n* **1.** çiyin, qoltuq; *mit den ~n zucken* çiyinlərini çəkmək ; *auf die leichte ~ nehmen* ciddi tutmamaq, əhəmiyyət verməmək; *über die ~ ansehen* kiməsə yuxarıdan aşağı baxmaq, həqarət gözü ilə baxmaq.

Achselhöhle, *die*; *- , -n* qoltuqaltı.

Achselzucken, *das*; *-s* çiyin çəkmə, çiyinləri qısıma, çiyin atma.

acht *səkkiz*; *vor ~ Tagen* səkkiz gün bundan öncə (*əvvəl*); *alle ~ Tage* həftədə bir; *halb ~* səkkizin yarısı .

Acht¹, *die*; *- , -en* səkkizlik, səkkiz.

Acht², *die*; *-* (*Aufmerksamkeit*) diqqət, ehtiyatlılıq; *et. außer ~ lassen* bir şeyə fi-

kir verməmək, bir şeyə diqqət etməmək, nəzərdən qaçırmaq; *aufßer* ~ *gelassen werden* nəzərdən qaçmaq; *sich in* ~ *nehmen* ehtiyatlı olmaq, özünü göz-ləmək; *nimm dich in* ~! ehtiyatlı ol!, özünü göz-lə.

achtbar *adj.* (*ehrenwert*) möhtərəm, mötəbər, sayın.

achte, ~r, ~s *adj.* səkkizinci; *am* ~n *Mai* May ayının səkkizində.

Achteck, *das*; -(e)s, -e səkkizbucaq.

achteckig *adj.* səkkizbucaqlı.

Achtel, *das*; -s, - səkkizdəbir.

achten *vt* 1. (*ehren*) hörmət etmək, saymaq, adam yerinə qoymaq; 2. (*Gesetz*) riayət etmək, diqqət vermək, hesaba almaq; *achte auf meine Worte* sözlərimə diqqətlə qulaq ver; ~ *auf* -ə baxmaq, -ə diqqət etmək; *ohne auf ... zu* ~ -ə baxmadan, -ə diqqət etmədən.

ächten *vt* kimisə qanundankənar elan etmək, ictimai və siyasi haqlardan məhrum etmək; hörmət qoymamaq.

achtens *adv.* səkkizinci, səkkizinci olaraq.

achtenswert *adj.* diqqətəlayiq.

Achterbahn, *die*; -, -en park qatarı, luna parklarında tren.

Achterdeck, *das*; -(e)s, -e u. s. geminin dal tərəfi.

achtfach *adj.* səkkiz qat; səkkiz dəfə.

achtgeben *vi* diqqət vermək (*auf* A/-ə); *gib Acht/acht!* Diqqətli ol!, ayıq ol!

achthundert *adj.* səkkiz yüz.

achtjährig *adj.* səkkizyaşlı.

achtlos *adj.* diqqətsiz, ehtiyatsız; etinasız.

Achtlosigkeit, *die*; -, -en diqqətsizlik, ehtiyatsızlıq, səliqəsizlik.

achtmal *adv.* səkkiz dəfə, səkkizqat.

achtsam *adj.* ayıq, sayıq; diqqətli.

Achtsamkeit, *die*; - diqqət, ayıqlıq, ehtiyatkarlıq, sayıqlıq, hörmətçilik.

achtsäulig *adj.* səkkizsütunlu.

achtsilbig *adj.* səkkizhecalı.

achtstellig *adj.* səkkizrəqəmli.

Achtstundentag, *der*; -(e)s, -e səkkiz saatlıq (*iş günü*).

achtstündig *adj.* səkkizsaatlıq.

achtstätig *adj.* 1. səkkizgünlük; 2. (*wöchentlich*) həftədə bir.

achtteilig *adj.* səkkiz hissədən ibarət.

Achtung, *die*; - 1. (*Aufmerksam*) diqqət; 2. (*Respekt*) hörmət, ehtiram, etina, sayğı, dəyər; ~ *erweisen* hörmət göstərmək; ~ *vor dem Alter* böyüklərə hörmət; *sich* ~ *verschaffen* özünə hörmət qazanmaq; *alle* ~ *aferin!*, ay sağ ol!; ~! ~! diqqət-diqqət!

achtungsvoll *adv.* hörmətlə, ehtiramla (*məktublarda*); *adj.* hörmətli; sayğılı.

Ächtung, *die*; -, -en qanundan məhrum etmə, qarşısı alınma.

achtzehn *adj.* on səkkiz.

Achtzehnte(r,-s) on səkkizinci.

Achtzehntel, *das*; -s, - on səkkizdəbir.

achtzig *adj.* səksən, həştad; *die* ~ *er Jahre* səksəninci illər.

achtzigjährig *adj.* səksənilliyə, həştad yaşlı.

Achtziger, *der*; -s, - səksən yaşlı.

ächzen *vt* 1. (*stöhnen*) ufuldamaq, inlədmək; 2. (*über*) sızıldamaq, zarımaq.

Acker, *der*; -s, - tarla, əkin yeri.

Ackerbau, *der*; -(e)s ziraət, əkinçilik, əkənək-biçənək; ~ *treiben* əkinçiliklə məşğul olmaq.

Ackerbauer, *der*; -s, -n əkinçi.

Ackerboden, *der*; -s, - əkin yeri, şum yeri.

Ackergaul, *der*; -(e)s, - əkin yabısı, əkin atı.

Ackergerät, *das*; -(e)s, -e əkinçilik aləti.

Ackerland, *das*; -s əkin yeri, şum yeri, tarla(lıq), əkənək, əkənəcək.

ackern *vt* u. *vi* yeri şumlamaq; *fig.* əlləşmək, çalışmaq.

a.D. = *Abk. für außer Dienst* pensiyaçı.

ad acta: ~ *legen* akta qoymaq; *fig.* bir işi qurtarmış (*bitmiş*) hesab etmək.

Adam *der*; -s həzrəti adəm; ~ *und Eva* adəm ilə həvva; *fig. seit* ~s *Zeiten* əzəldən bəri.

Adamsapfel, *der*; -s, - xirdək, hülqum.

adaptieren *vt* uyğunlaşdırmaq, tətbiq etmək.

adäquat *adj.* uyğun, müvafiq, eyni.

addieren *vt* üstə gəlmək, toplamaq, cəmləmək, əlavə etmək.

Addition, *die*; -, *-en* toplama əməli, üstə gəlmə, cəm, cəmləmə, əlavə.

Ade/ade *adv.* əlvida, salamat qal.

Adel, *der*; *-s* alicənablar, aristokratlar, zadəqanlar, əşrafiyyət *pl.*

ad(e)lig *adj.* aristokrat, əşrafiyyətə məxsus, zadəqan.

Ad(e)lige, *die*; *-n*, *-n* nəcibzadə (*qadin*); *pl.* əşraf.

Ad(e)lige(r), *der*; *-n*, *-n* nəcibzadə, zadəqan, əsilzadə.

Adelsprädikat, *das*; *-(e)s*, *-e* əşrafiyyət (*zadəqan*) dərəcəsi.

Ader, *die*; -, *-n* **1.** qan damarı, arteriya, damar; *zur ~ lassen* kimsədən qan almaq, həcəmət etmək; **2.** (*Begabung*) istedad, qabiliyyət; **3.** (*kleine ~*) damarcıq; *er hat e-e poetische ~* onda şairlik istedadı (*damarı*) var; **3.** mədən damarı; *Goldader* qızıl damarı.

Aderlass, *der*; *-es*, *-e* qan alma, həcəmət.

Adhäsion, *die*; - qoşulma, yapışma.

adieu! *adv.* əlvida! *~ sagen* vidalaşmaq, xudahafizləşmək.

Adieu, *das*; *-s*, *-s* vidalaşma.

Adjektiv, *das*; *-s*, *-e* *gr.* sifət.

Adjutant, *der*; *-en*, *-en* yavər, adyutant (*Süd.* : *acudant*).

Adler, *der*; *-s*, - qartal.

Adlerauge, *das*; *-s*, *-n* qartal gözü; *fig. ~n haben* qartalbaxışlı olmaq.

Adlerhorst, *der*; *-(e)s*, *-e* qartal yuvası.

Adlernase; *die*; -, *-n* qartalburun.

Adlernest, *das*; *-(e)s*, *-er* qartal yuvası.

Administration, *die*; -, *-en* idarə, müdiriyyət, hökumət, administrasiya.

administrativ *adj.* idari yolla, inzibati qaydada, inzibati, administrativ.

administrieren *vt* idarə etmək.

Admiral, *der*; *-s*, *-e* admiral.

Admiralität, *die*; -, *-en* admirallıq, admiralların yüksək heyəti.

adoptieren *vt* övladlığa götürmək (*qızı ya oğlanı*).

Adoption, *die*; -, *-en* övladlığa götürmə.

Adoptivelter, *die/pl.* ata-analıq, ögey valideynlər, götürmə ata-ana.

Adoptivkind, *das*; *-(e)s*, *-er* övladlığa götürülmüş uşaq.

Adr. *Abk. für Adresse*; *die*; -, *-n* adres, ünvan.

Adoration, *die*; -, *-en* sitayiş, pərəstiş, göylərə qaldırma.

Adrenalin, *das*; *-s* *Chem., med.* adrenalin.

Adressant, *der*; *-en*, *-en* məktub göndərən.

Adressat, *der*; *-en*, *-en* məktubu alan şəxs.

Adressbuch, *das*; *-(e)s*, *-er* adres kitabçası, ünvan kitabçası.

Adresse, *die*; -, *-n* adres, ünvan; *an meine ~* mənim adresinə (*ünvanıma*); *an die falsche ~ geraten* yanlış qapını döymək, səhv yerə müraciət etmək.

adressieren *vt* adresə (*ünvana*) yollamaq, ünvanını yazmaq; *ein an ihn adressierter Brief* adresinə (*ünvanına*) gələn bir məktub.

adrett *adj.* təmiz, gözəl, səliqəli.

Adria *die*, - adriatik dənizi.

Advent, *der*; *-(e)s*, *-e* milad bayramı ərafəsi; kiçik pəhriz.

Adverb, *das*; *-s*, *-ien* *gr.* zərf.

adverbial *adj.* zərf kimi işlənən.

Advokat, *der*; *-en*, *-en* vəkil, advokat.

Aerobic, *das*; -, *-s* aerobika rəqsi, aerobika.

Affäre, *die*; -, *-n* **1.** xoşa gəlməyən hadisə; *sich aus der ~ ziehen* yaxasını bəladan qurtarmaq, çətin vəziyyətdən çıxmaq; **2.** (*Liebesaffäre*) gizli seksual əlaqəsi, eşq əlaqəsi; (*Angelegenheit*) iş.

Affe, *der*; *-n*, *-n* **1.** meymun; **2.** *fig.* dəli; **3.** *fig.* əntər; *fig. du bist wohl vom ~n gebissen?* sən dəlislənmi?; *fig. ich denke, mich laust der ~ lap* heyrətdə qalmışam.

Affekt, *der*; -(e)s, -e şiddətli həyəcan; affekt; *im ~ handeln* affekt vəziyyətində bir işi görmək.

Affekthandlung, *die*; -, -en *jur.* affekt vəziyyətində hərəkət etmə.

affektiert *adj.* 1. (*unecht*) süni, saxta; 2. (*geziert*) nazlı, naz-qəmzəli, işvəli.

affenartig *adj.* meymunabənzər, meymun kimi; *mit ~ er Geschwindigkeit* son dərəcə cəldliklə, ildirim kimi.

Affenliebe, *die*; - vurulma, həddindən artıq sevmə.

Affentheater, *das*; -s, - F məsxərəlik, oyunbazlıq.

Affenzahn, *der*; - F : e-n ~ *daraufhaben* dəli kimi (*avtomobil sürmək*).

affig *adj.* F ədalı; nazlı.

Äffin, *die*; -, -nen dişli meymun.

Affinität, *die*; -, -en oxşarlıq, bənzərlik; *Chem.* əlaqə, uyğunluq, ilgi.

affirmativ *adj.* təsdiq olmuş.

affrös *adj.* çirkin, pis, alçaq, iyrenc.

Affront, *der*; -s, -s təhqir, əhanət.

Afghane, *der*; -n, -n Əfqan(lı), Əfqanıstan vətəndaşı.

afghanisch *adj.* əfqan.

Afghanistan; -s Əfqanıstan.

Afrika; -s Afrika.

Afrikaner, *der*; -s, - afrika(lı).

afrikanisch *adj.* afrikalı, afrikaya məxsus, afrikanca.

After, *der*; -s, - anus, dal.

Aftershave, *das*; -s, -s üz ətəri.

AG = *Abk. für Aktiengesellschaft* səhmdarlar cəmiyyəti.

Agenda, *die*; -, -en (*Notizbuch*) qəyd dəftərçəsi.

Agent, *der*; -en, -en 1. (*Geheimagent*) casus, agent, xəfiyyəçi; 2. (*Vertreter*) təmsilçi, nümayəndə; *Versicherungsagent* sığorta (*Süd.* : *biymə*) təmsilçisi, biymə nümayəndəsi.

Agententätigkeit, *die*; -, -en casusluq.

Agentur, *die*; -, -en 1. (*Presse*) agentura (*Süd.* : *ajans*), agentlik; 2. (*Vertretung*) nümayəndəlik; ticari təmsilçilik.

Aggregat, *das*; -(e)s, -e *techn.* topluluq, qrup, çox maddədən tərkib tap-

mış bir bütünlük, aqreqat; maşınların kombinasiyası.

Aggregatzustand, *der*; -(e)s, -'e maddənin aqreqat halı.

Aggression, *die*; -, -en təcavüz(*karlıq*), aqressiya, saldıрма .

aggressiv *adj.* təcavüzkar, aqressiv, saldıran.

Aggressivität, *die*; - təcavüzkarlıq, zorakılıq, hikkə, saldıranlıq.

Aggressor, *der*; -, -en təcavüzkar, mütəcavüz, saldıran.

Ägide, *die*; - himayə; *unter der ~ himayə(si)* altında.

agieren *vt* hərəkət etmək, fəaliyyət göstərmək, işləmək.

agil *adj.* hərəkətli, fəal, diribaş.

Agitation, *die*; -, -en təşviqat, təhrik etmə, həyəcan yaratma.

Agitator, *der*; -s, -en təbliğatçı, təşviqatçı, propaqandaçı.

agitieren *vt* təşviq etmək, propaqanda etmək; təxribat aparmaq.

Agnosie, *die*; - *phil.* bilməməzlik nəzəriyyəsi, xəbərsizlik nəzəriyyəsi.

Agonie, *die*; -, -n *med.* canvermə; *in ~ liegen* ölüm ayağında olmaq.

Agrar- aqrar, əkinçiliyə aid olan, ziraətlə əlaqədar; *die Agrarpolitik* əkinçilik siyasəti.

Agrarreform, *die*; -, -en torpaq reformu, aqrar islahatı.

Agrarpolitik, *die*; - torpaq (*aqrar*) siyasəti.

Agrarwesen, *das*; -s əkinçiliyə aid olan, torpaqşünaslıq.

Agrarwissenschaft, *die*; -, -en əkinçilik elmi, aqronomluq.

Agreement, *das*; -s, -s razılaşma, saziş, anlaşma.

Agrikultur, *die*; -, -en ziraət, əkinçilik texnikası, torpaqşünaslıq.

Ägypten; -s Misir.

Ägypter, *der*; -s, - misirli.

ägyptisch *adj.* misir .

Ägyptologe, *der*; -n, -n misirşünas.

Ägyptologie, *die*; - misirşünaslıq.

ah ! *int.* ahl!; al; vay; bax.

äh ! (*Abscheu*) vay-vay, püf.
aha *int.* indi anladım!, başa düşdüm!
Ahle, *die*; -, -n *biz (başmaqçılıq aləti)*; çuvalduz.
ahnden *vt* **1.** (*bestrafen*) cəzalandırmaq, cərimə etmək; **2.** (*rächen*) intiqam (öc) almaq.
Ahne¹, *der*; -n, -n ulu baba, dədə-baba, cəd; *pl.* əcdad.
Ahne², *die*; -, -n böyük nənə, nəsilə ilk qadın.
ähneln *vi* (*j-m*) oxşamaq, bənzəmək (*kiməsə*); *er ähneln s-m Vater* o atasına bənzəyir.
ahnen *vt* **1.** duymaq, qabaqcadan hiss etmək, ürəyinə dammaq; **2.** (*befürchten*) -dən qorxmaq; *ich habe es gehahnt!* bunu onsuz da hiss edirdim!
Ahnentafel, *die*; -, -n nəsil şəcərəsi.
ähnlich *adj.* **1.** oxşar, bənzər, uyar, uyurlu; *er ist s-r Mutter ~ o*, anasına oxşayır (*bənzəyir*); *so etwas. Ähnliches* buna bənzər bir şey; **2.** (*Ironie*) *das sieht dir ~ !* bu iş ancaq səndən çıxar!
Ähnlichkeit, *die*; -, -en bənzərlik (*mit -ilə*), oxşarlıq, oxşayış; *F* qənim.
Ahnung, *die*; -, -en **1.** duyma; hiss etmə; **2.** (*Wissen*) bilgi, xəbər; *er hat keine blasse ~ davon* onun bundan heç bir xəbəri yoxdur; **3.** (*Befürchtung*) qorxu; *haben Sie e-e ~ !* siz nə başa düşürsünüz!; *keine ~!* bilmirəm!, nə bilim!
ahnungslos *adj.* xəbərsiz; gözübağlı, gözüyumulu.
Ahnungslosigkeit, *die*; - xəbərsizlik.
ahnungsvoll *adj.* duymuş, xəbərlı.
Ahorn, *der*; -s, -e ağcaqayın.
Ähre, *die*; -, -n sünbül, başaq.
AIDS *med.* eyds.
aidskrank *adj.* eyds xəstəsi.
Airbag, *der*; -s, -s (*Kraftfahrzeug*) hava balıncı, hava yastığı.
Airbus, *der*; -ses, -se hava avtobusu, böyük təyyarə.
Airconditioning, *das*; -s hava təmizləyən dəzgah.
Akademie, *die*; -, -n akademi(ya); *die aserbaidşanische ~* azərbaycan aka-

demiyası, azərbaycan akademisi.
Akademiker, *der*; -s, - universitet qurtarmış şəxs; akademik, akademisyən.
akademisch *adj.* akademik, elmi; *ein ~er Grad* elmi dərəcə.
Akazie, *die*; -, -n akasiya (*ağac*).
Akklamation, *die*; -, -en təşviq, alqış.
akkklamieren *vt* alqışlamaq.
akklimatisieren *vr sich ~* yeni iqlimə uyğunlaşmaq, yeriləşmək.
Akklimatisierung, *die*; - alışma.
Akkord, *der*; -(e)s, -e **1.** *mus.* akkord, ahəngdarlıq; **2.** (*Akkordarbeit*) akkord işəməzd iş, akkord, götürə iş; *im ~ arbeiten* akkord (*işəməzd*) işləmək.
Akkordarbeit, *die*; -, -en işəməzd iş.
Akkordeon, *das*; -s, -s akkordeon.
akkreditieren *vt* **1.** *H* kredit vermək, etibar vermək; **2.** *pol. u. techn.* səlahiyyət vermək, vəkil etmək; təyin etmək.
Akkreditiv, *das*; -s, -e **1.** *pol.* etimadnamə, etibarname; **2.** *H* akkreditiv.
Akku, *der*; -s, -s *F ~mulator*; *der*; -s, -en *techn.* aku(*mulator*); (*Computer*) batareya (*SÜd. : batrı*)
Akkumulation, *die*; -, -en yığılma, yığım, toplanma, yığılıb qalma, yığın.
akkumulieren, *vt* yığmaq, toplamaq.
akkurat *adj.* diqqətli, səliqəli, doğru.
Akkusativ, *der*; -s, -e *gr.* təsirlik hal.
Akne, *die*; -, -n sızanaq, çivzə, çüzə.
Akquisiteur, *der*; -s, -e *H* alıcı (*müş-təri*) tapan.
Akontozahlung, *die*; -, -en ələlhesab.
Akribie, *die*; - dəqiqlik, tam düzgünlük.
Akrobat, *der*; -en, -en akrobat, kəndirbaz, bəndbaz.
Akrobatik, *die*; - kəndirbazlıq, akrobatik(a).
Akt, *der*; -(e)s, -e **1.** (*Handlung*) iş, hərəkət, əməl; **2.** *Th.* pərdə; **3.** (*Malerei*) çılpaq bədən təsviri.
Akte, *die*; -, -n sənəd, dosya; *zu den ~n nehmen* protokola salmaq, dosyaya qoymaq.
Aktenmappe, *die*; -, -n portfel, sənədləri qoymaq üçün çanta.

Aktenordner, *der*; -s, - sənəd qovluğu (*Süd.* : *klasor*).

Aktenschrank, *der*; -(e)s, -'e dosya (*dosya*) dolabı, sənəd şkafı.

Aktentasche, *die*; -, -n *s.* *Aktenmappe*

Aktenzeichen, *das*; -s, - dosya (*dosya*) nömrəsi.

Akteur, *der*; -s, -e *Th.* aktyor.

Aktfoto, *das*; -s, -s çılpaq şəkil.

Aktie, *die*; -, -n səhm, hissə sənədi.

Aktiengesellschaft, *die*; -, -en səhmdarlar cəmiyyəti (*şirkəti*).

Aktieninhaber, *der*; -s, - səhmdar.

Aktienkapital, *das*; -(e)s səhmdarlıq kapitalı.

Aktienkurs, *der*; -es, -e səhm qiyməti (*dəyəri*), səhm kursu.

Aktion, *die*; -, -en iş, hərəkət, fəaliyyət; (*Maßnahmen*) tədbirlər *pl.* ; *in* ~ *trenten* fəaliyyətə başlamaq.

Aktionär, *der*; -s, -e səhmdar, payçı.

Aktionärsversammlung, *die*; -, -en səhmdarlar yığıncağı.

Aktionsfeld, *das*; -(e)s, -er fəaliyyət meydanı.

Aktionsradius, *der*; -, -radien təsir sahəsi; hərəkət xətti.

aktiv *adj.* 1. fəal, aktiv; ~ *sein* fəal olmaq; 2. *mil.* hərbi qulluqda olan; ~*es Wahlrecht* seçmə hüququ, aktiv seçki hüququ.

Aktiv, *das*; -s, -e *gr.* növ.

Aktiva, *die/pl.* nəqd sərmayə (*pul*).

aktivieren *vt* işə salmaq, fəal etmək, aktivləşdirmək.

Aktivierung, *die*; - fəaliyyət.

Aktivität, fəaliyyət, fəallıq.

aktualisieren *vt* aktual etmək, gün məsələsi etmək, gündəliyə çıxarmaq.

aktuell *adj.* aktual, indiki, hal-hazırdakı, günlük; ~*es Problem* aktual məsələ (*sorun*).

Akupunktur, *die*; -, -en iynə ilə tədavi, akupunktur.

Akustik, *die*; - *phys.* səs və sət elmi, akustik(a) elmi.

akustisch *adj.* səsə aid, səsle ilgili, akustik.

akut *adj. med.* kəskin, şiddətli, had; *fig.* əcələ(lı), acil, ən vacib, ən ümdə.

AKW = **Atomkraftwerk**

Akzent, *der*; -(e)s, -e 1. (*Aussprache*) tələffüz tərzı, tələffüz şivəsi, ləhcə; 2. *gr.* vurğu.

akzentfrei *adj.* tələffüzsüz.

akzentuieren *vt* (*betonen*) təkid etmək, nəzərə çarpdırmaq, vurğulamaq.

Akzentuierung, *die*; -, -en vurğulama; nəzərə çarpdırma, ifadə etmə.

akzeptabel *adj.* qəbul oluna bilən.

Akzeptanz, *die*; - qəbul; akseptans.

akzeptieren *vt* qəbul etmək, bəyənmək. à *la* sayağı, şəkildə, tərzində.

Alabaster, *der*; -s kirəc; ağ mərmər, alebastr, yandırılmış ağ gips.

Alarm, *der*; -s, -e təhlükə, təşviş; ~ *schlagen* həyəcan signalı çalmaq; *blinder* ~ saxta həyəcan.

Alarmbereitschaft, *die*; - hazırlıq vəziyyəti.

alarmieren *vt* 1. təhlükə xəbərini vermək; həyəcan signalı vermək; 2. (*Polizei*) polisə xəbər vermək; *e-e* ~*de Nachricht* təhlükəli bir xəbər.

alarmierend *adj.* təhlükəli, xətərli.

Alarmsignal, *das*; -s, -e təhlükə signalı.

Alarmzustand, *der*; -(e)s təhlükə vəziyyəti, xətər haləti.

Alaska; -s *Alaska*.

Albaner, *der*; -s, - albanıyalı, alban.

Albanien; -s *Albanıya*.

albanisch *adj.* albanca.

Alberei, *die*; -, -en mənasızlıq, axmaqlıq.

albern *adj.* axmaq, cəfəng; *F* dəbəng, doşab, sırtıq; mənasız; ~*er Scherz* mənasız zarafat; *F* ~ *sein* doşab olmaq, duzlanmaq, irişmək, sırtılmaq.

Albertheit, *die*; -, -en axmaqlıq, mənasızlıq, sırtıqlıq; dəbənglik.

Albino, *der*; -s, -s dərisi və saçları ağ olan adam, albinos.

Albtraum, *der*; -(e)s, -'e kabus, qarabasma, qorxulu yuxu, pis yuxu; *fig.* dəhşət.

Album, *das*; -s, -ben albom.
Alchimie, *die*; - kimyagərlik, kimya.
Alexander iskəndər.
Alge, *die*; -, -n yosun.
Algebra, *die*; - cəbr.
Algerien; -s Əlcəzair.
Algier, *der*; -s, - əlcəzairli.
alias *adv.* həmçinin, yaxud, başqa adla; özü də.
Alibi, *das*; -s, -s bəhanə, cinayət baş verən yerdə olmamağı üçün dəlil, alibi; *ein* ~ *haben* alibisi olmaq, bəhanəsi olmaq.
Alimente, *die/pl.* nəfəqə, keçinmə pulu, aliment.
Alimentenklaage, *die*; -, -n nəfəqə (*aliment*) haqqında iddia.
Alkali, *das*; -s, -en qələvi, metalın sulu oksidi.
alkalisch *adj.* qələvi.
Alkohol, *der*; -s, -e alkoqol, alkol, spirt.
alkoholfrei *adj.* alkoqolsuz, alkolsuz, spirtsiz; içkisiz.
Alkoholgehalt, *der*; -(e)s, -e alkoqol miqdarı.
alkoholhaltig *adj.* alkoqollu, alkollu, spirtli.
Alkoholiker, *der*; -s, - alkoqolik.
alkoholisch *adj.* alkoqollu, alkollu; ~e(s) *Getränk* içki.
Alkoholismus, *der*; - alkoqolizm, alkolizm.
All, *das*; -s kainat, kosmos, aləm, bütün dünya.
all : hamısı, hər, hamı; *vor* ~em, *vor* ~en *Dingen* hər şeydən öncə; *in* ~er *Ruhe* tələksiz; *in* ~er *Stille* səssiz-səmirsiz; *in* ~er *Frühe* səhər tezdən.
allabendlich *adj.* hər axşam.
Allah; -, -s Tanrı, Allah.
allbekannt *adj.* tanınmış, məşhur.
alle *pl.* 1. bütün, hamısı, hamı, hər, böyük-küçük, cavanlı-qocalı, cümlə, el-carı, sənli-mənli; *fig.* aləm, dünya, dünya-aləm, düz-dünya; *alle Kinder* bütün uşaqlar; *alle Menschen* bütün insanlar, düz-dünya; *alle beide* hər ikisi; *alle zwei Jahre* hər iki ildə bir; *wir* ~

hamımız, sənli-mənli; (*ihr/ Sie, sie*) ~ hamınız, hamısı; ~es *in* ~m sözün qısa-sı; *über* ~es hər şeydən artıq; *Mädchen für* ~es hər işi gören qulluqçu (*qız*); ~es *zu s-r Zeit* hər şey vaxtında; *adv.* ~ *zusammen* hamılıqca, hamılıqda.

alle *adv. u. adj. (verbraucht)* *F* ~ *sein*, ~ *werden* qurtarmaq, tükənmək; *das Geld ist* ~ pul qurtarıb.

all(e)dem : *bei* ~ bütün bunlara baxmayaraq; *trotz* ~ heç bir şeyə baxmayaraq; hər şeyin əksinə.

Allee, *die*; -, -n (*Straße*) xiyaban; iki tərəfi ağaclı yol.

Allegorie, *die*; -, -n kinayə, məcaz, timsal.

allegorisch *adj.* kinayəli, məcazi.

allein *adj.* tək, yalqız; *er ist so* ~ o təkdir; *adv.* tək, təklikdə, bircə, təkbaşına; ~, *ohne Hilfe* tək, köməksiz, kimsəsiz; *Konj. (aber, doch, nur)* ancaq, amma, halbuki, e(y)lə: *einzig und* ~ ancaq və ancaq.

Alleingang, *der*; -(e)s, -e : *im* ~ tək başına.

Alleinherrschaft, *die*; - tək hakimiyyətlik, hakimiyyətin bir adam əlində olması, istibdad, mütəliyyə.

Alleinherrscher, *der*; -s, - müstəbid hökmdar, istibdadçı, mütəliyyəçi.

alleinherrschend *adj.* mütəliyyəyə əsaslanan, tək hökm sürən.

alleinig *adj.* tək, yalnız, yeganə, tək başına.

Alleinsein, *das*; -s təklik, yalqızlıq, tənhalıq.

alleinstehend *adj.* yalqız; subay; tək.

allemaal *adv.* həmişə, hər dəfə; *ein für* ~ həmişəlik, birdəfəlik.

allenfalls *adv. (vielleicht)* bəlkə, bəlkə də, hər halda, məgər; (*höchstens*) ən çoxu, çarəsiz qaldıqda, icab edirsə; ~ *mit Gewalt* ən çoxu (*çarəsiz qaldıqda*) zorla.

allenthalben *adv.* hər yerdə, hər tərəfdə; hər vəziyyətə (*duruma*) görə.

aller- *vor dem Superlativ* ən; *der* ~ *beste* ən yaxşı.

allerbeste *adj.* ən yaxşı.
allerdings *adv.* **1.** (*in der Tat*) əlbəttə, həqiqətdə; doğrudur, şübhəsiz; *F* həlbəttə; **2.** (*aber, dennoch*) əmma, yene də, hər halda, bununla belə.
allererst *adv.* ilk növbədə, ən öncə; *zu* ~ hər şeydən (*zaddan*) əvvəl, başda.
Allergie, *die*; -, -*n med.* alerji, həssaslıq; əbir.
Allergiker, *der*; -, - *med.* alerjisi olan, alerji xəstəliyi olan.
allergisch *adj.* həssas, alerjik.
allerhand *adj.* hər cür, hər növ; çox; *das ist ja ~!* qəribədir!, cəsarətə bax!
Allerheiligenfest, *das*; -(*e*)*s*, -*e* katoliklərin dini bayramı.
allerhöchst *adj.* ən yüksək, ən çox, ən uca, qayət.
allerhöchstens *adv.* ən çox, hər şeydən çox.
allerlei *adj.* hər cür, cürbəcür, çeşitli.
Allerlei, *das*; -*s* hər cür, müxtəlif, çeşitli; hər cür şey.
allerletzte *adj.* **1.** (*als letztes Glied usw.*) ən sonda, axırda; **2.** ən pis; *er ist das ~ o*, ən pisidir; *das ist ja wirklich das ~!* bu həqiqətən həyasızlıqdır!
allerliebste *adj.* çox gözəl, çox şirin.
allermeist *adj.* ən çox, hər şeydən çox; *adv. die ~en Leute* əksər insanlar.
allernächst *adj.* ən yaxın.
allerneu(e)st *adj.* ən təzə, ən son.
allerorten/allerorts *adv.* hər yerdə.
Allerseelen katoliklərin dini bayramı.
allerseits *adv.* hər tərəfdən; hər tərəfə; *guten Morgen ~!* hamınıza salam!, hər tərəfə salam olsun!
Allerweltskerl, *der*; -(*e*)*s*, -*e* əlindən hər iş gələn adam, bacarıqlı insan.
allerwenigst *adj.* ən az(*l*), ən kiçik, ən xırda, ən balaca.
Allerwerteste, *der*; -*n*, -*n F* dal, sağrı, oturan yer, popo.
alles *adj.* hamısı, hər şey; *er ist ~ andere als ein Politiker* siyasətdən başqa hər iş əlindən gəlir; ~ *zusammen* hamısı birlikdə; *nicht um ~ in der Welt* heç vaxt, heç bir vaxt, heç vaxt; ~ *in allem*

ümumiyyətlə; cəmi-cümlətəni, bir cümlədə.
allesamt *adv.* bütövlüklə, bütünlüklə, elcarı, başdan-başa, hamısı birlikdə.
Allesbesserwisser, *der*; -*s*, - *ə*llamə, çoxbilmiş.
Alleskönner, *der*; -*s*, - *hər işi bacaran.*
allezeit *adv.* həmişə, hər zaman.
allg. *Abk.* = **allgemein**
allgegenwärtig *adj.* hər yerdə mövcud olan, hər yerdə hazır; *fig.* harada aş orada baş.
allgemein *adj.* ümumi, hərtərəfli; ~*es Wahlrecht* ümumi seçki hüququ; *adv.* ümumiyyətlə; *im ~en* ümumiyyətlə; *es ist ~ üblich* adət olmuş bir şeydir, adətdir.
Allgemeinbildung, *die*; - ümumi məlumat; ümumi təhsil, ümumtəhsil.
allgemeingültig *adj.* hamının qəbul etdiyi, hamıya aid, hamının istədiyi.
Allgemeingut, *das*; -(*e*)*s* ümumi var-dövlət, ictimai mülkiyyət.
Allgemeinheit, *die*; - ümumilik; ümumiyyət; xalq, am.
allgemeinverständlich *adj.* anlaşılan; hamının anladığı şəkildə.
Allgemeinwohl, *das*; -*s* ümumi rifah.
Allheilmittel, *das*; -*s*, - *hər dərddə dərman.*
Allianz, *die*; -, -*en* ittifaq, birlik.
Alligator, *der*; -*s*, -*en* timsah.
Alliierte, *der*; -*n*, -*n* müttəfiq; *die ~n* müttəfiqlər, müttəfiq dövlətlər.
alljährlich *adj.* hər ilki, hər ildə olan; *adv.* hər il, illik.
Allmacht, *die*; - *mütləq qüdrət, tam qüdrət.*
allmächtig *adj.* hər şeyə qadir.
allmählich *adj.* tədrici; *adv.* getdikcə, yavaş-yavaş, gəldikcə, günbəgün, anbaan, az-az, bala-bala, damcı-damcı; *es wird ~ dunkel* hava getdikcə qaralır.
allmonatlich **1.** *adj.* aylıq, hər ayda bir dəfə olan; **2.** *adv.* hər ay, ayda bir, ayda bir dəfə.
Allroundman, *der*; -*s*, -*men* hər iş görə, hər iş istedadı olan adam.

Allroundsportler, *der*; -s, - müxtəlif idman növlərilə məşğul olan idmançı.

allseitig *adj.* hərtərəfli.

allseits *adv.* hər yerdə, hər tərəfdə, hərtərəfli, hər yandan, hər yana; hamıya; *Guten Tag* ~! hamıya salam!

Alltag, *der*; -(e)s iş günləri, gündəlik həyat; *fig.* adi həyat, adi günlər.

alltäglich *adj.* gündəlik, hərgünkü; adi.

allüberall *adv.* hər yerdə, hər yanda.

allumfassend *adj.* hər şeyi qavrayan, hər şeyi əhatə edən.

allwissend *adj.* hər şeyi bilən, bilici; dahi, müdrik.

allwöchentlich *adj.* hər həftə; həftədə; həftəlik.

allzeit *adv.* həmişə, hər vaxt; ~ bereit! həmişə hazır.

allzu *adv.* lap çox.

allzubald *adv.* çox tez, lap tez.

allzufrüh *adv.* lap tezdən, çox tez.

allzugern *adv.* lap həvəslə.

allzugut *adv.* çox yaxşı.

allzusehr *adv.* həddindən artıq; ifrat.

Allzweck- hər işə dəyən; hər işə gələn.

Alm, *die*; -, -en otlaq (*dağda*).

Almanach, *der*; -s, -e illik, almanax.

Almosen, *das*; -s, - sədəqə, ehsan, dilənçipayı; *um* ~ bitten sədəqə diləmək.

Almosenempfänger, *der*; -s, - sədəqə alan.

Almosengeber, *der*; -s, - sədəqə verən.

Aloe, *die*; -, -n bot. ud ağacı; ishalotu.

Alpaka, *das*; -s, -s (*Tier*, *Wolle*) alpaka.

Alpdrücken, *das*; -s qarabasma, kabus, vəhşət.

Alpen *die/pl.* Alp dağları.

Alpenveilchen, *das*; -s, - bənövşə, dovşanqulağı.

Alpha, *das*; -(s), -s yunan əlifbasının birinci hərfi, alfa.

Alphabet, *das*; -(e)s, -e əlifba, alfabet.

alphabetisch *adj.* əlifba sırası ilə; ~ geordnet əlifba sırasında yerləşmiş, əlifba sırası ilə düzülmüş.

alphabetisieren *vt* yazıb-oxuma öyrət-

mək, savadlandırmaq.

Alpin *adj.* alp dağları ilə ilgili, alpli.

Alpinismus, *der*; - dağçılıq.

Alpinist, *der*; -en, -en dağçı.

Alptraum, *der*; -(e)s, -e qarabasma, qorxulu yuxu, kabus, pis yuxu; *fig.* qorxulu iş, dəh.

als *konj.* 1. -kən, ..zaman, e(y)lə; olaraq; *als er 3 Jahre alt wurde, kam er in den Kindergarten* 3 yaşı olarkən uşaq bağçasına getdi; *als er kam* elə ki gəl-di; 2. (*als Eigenschaft*) kimi, vəzifəsində; *er arbeitet als Lehrer* o, müəllim (*öyrət-mən*) kimi (*vəzifəsində*) işləyir; 3. (*bei Vergleichen*) -dan, -dən, -dən daha; *größer* ~ *ich* məndən (*daha*) böyük; 4. (*als ob*) güya ki, sanki, elə bil; ~ *ob nichts geschehen wäre* güya ki, heç bir şey olmayıb; 5. *sowohl* ~ *auch* necə ... elə də..., həm... həm (də) ...; *sowohl ich* ~ *auch du* necə mən, elə də sən; 6. *mit* *adj.* kimi; *ich empfinde s-e Bemerkung* ~ *sehr unhöflich* onun qeydini ədəbsizlik bilirəm (*hesab edirəm/ sayıram*); *alles andere* ~ -dən/-dan başqa hər şey.

alsbald *adv.* tezliklə, dərhal, o saat.

Alsdann *adv.* sonra, ondan sonra, bundan sonra.

also *konj.* (*das heißt*) deməli, demək; *du kommst* ~ *heute* demək, sən bugün gələcəksən; *du bist also auch eingeladen* deməli səndə qonaqsan; *adv.* 1. (*folglich*) beləliklə, o halda, onda; *er ist müde*, ~ *bleibt er zu Hause* o yorğundur, beləliklə evdə qalır; 2. (*schließlich*) *er ist* ~ *doch gekommen* axır ki gəlib çatdı; *na* ~ ! görürsən! indi başa düşdün!

als ob *konj.* sanki, güya ki, deyəsən, sanasan, dəyən, elə bilki.

alt *adj.* qədim, çoxdankı; (*bejahrt*) qoca, yaşlı; (*veraltet*) köhnə; qart; bayat; babadanqalma, əski; *wie* ~ *sind Sie?* sizin nəçə yaşınız var?; *ich bin 47 Jahre* ~ *mənim 47 yaşım var*; *ein* ~ *er Freund* bir köhnə dost, əski dost; ~ *werden* qocalmaq; *ein zehn Jahre* ~ *er Junge* on yaşında bir oğlan; *in* ~ *en Zeiten* qədim (*əski*) zamanlarda; *es bleibt beim* ~ *en*

hər şey olduğu (*əvvəlki*) kimi qalır, heç bir şey dəyişməyib; *F* köhnə hamam, əski tas; *altres Brot* bayat çörək; ~ *und jung* böyük-küçük.

Alt, *der; -s mus.* zil (*qadın*) səs(i).

Altar, *der; -(e)s, -e* 1. kilsə masası (*Süd. : kilsə mizi*); 2. (*Opferaltar*) qurban verilen yer, qurbangah.

altbacken *adj.* (*Brot*) bayat.

Altbauwohnung, *die; -, -en* 1948-ci ilədən əvvəl tikilmiş evlər.

altbekannt *adj.* çoxdan bəri məlum olan.

altbewährt *adj.* imtahan vermiş, çoxdan sınınamış.

Alte¹, *der u. die; -n, -n* 1. qoca kişi, qoca arvad; 2. (*Direktor*) müdir, şef; 3. ağsaqqal; *meine ~* anam; *mein ~r* atam.

Alte², *das; -n* keçmiş, köhnə; *am ~n hängen* keçmişə bağlı olmaq.

altehrwürdig *adj.* yaşlı və hörmətli.

alteingesessen *adj.* çoxdan yerləşmiş, *-in* yerlisi.

Altisen, *das; -s* dəmir-dümür, xırda dəmir.

Altenheim, *das; -(e)s, -e* qocalar evi.

Altenpflege, *die; -* qocalara baxma.

Alter, *das; -s, -* 1. (*Lebensalter*) yaş, sinn; *im ~ von 15 Jahren* onbeş yaşında; *im heiratsfähigen ~ sein* evlənmək yaşında olmaq; 2. (*hohes ~*) qocalıq, yaşlılıq, sinnili adam; 3. keçmiş əy-yam, qədim vaxtlar, qədimlik; *von alters her, seit alters her* qədimdən bəri.

älter *adj.* daha yaşlı, daha böyük, daha qədim; daha qədim; *mein ~er Sohn* böyük oğlum.

altern *vt u. vi* qocalmaq, yaşlanmaq; *F* kəhrimək; köhnəlmək; *fig. ~ lassen* qocaltmaq.

alternativ *adj.* alternativ.

Alternative, *die; -, -en* alternativ, iki imkandan birisi; *er hat keine ~ anzubieten* onun alternativ təklifi yoxdur.

Alterserscheinung, *die; -, -en* qocalıq əlaməti, yaşlanma nişanı.

Altersfürsorge, *die; -* qocalar üçün himayə (*ictimai təminat*), qocalığa görə

maddi təminat.

Altersgenosse, *der; -n, -n* həmyaş, yaşıd.

Altersgrenze, *die; -, -n* 1. yaş həddi, yaş məhdudiyəti; 2. (*Rentenalter*) təqaüd yaşı.

Altersgruppe, *die; -, -n* həmyaşlar qrupu, yaş qrupu.

Altersheim, *das; -(e)s, -e* qocalar evi.

Altersrente, *die; -, -n* qocalığa görə təqaüd.

altersschwach *adj.* əldən düşmüş.

Altersschwäche, *die; -, -n* qocalıq zəifliyi.

Altersunterschied, *der; -(e)s, -e* yaş fərqi, sinn fərqi.

Altersversorgung, *die; -* (*Rente*) əməklik maaşı, pensiya.

Alertum, *das; -s* köhnə aləm, qədim zamanlar, qədim vaxt, əski çağ.

Altertiimer *pl.* qədimdən qalan şeylər, əntiq əşya.

altertümlich *adj.* 1. qədim, əski; 2. (*veraltet*) əski(miş), köhnəlməmiş.

Altertumsforscher, *der; -s, -* arxeoloq, qədim dövr tarixçisi.

Altertumskunde, *die; -* arxeologiya.

Alterung, *die; -* qocalıq.

ältest- *adj.* 1. ən qədim, ən əski; 2. (*Lebensalter*) ən yaşlı; qocaman; 3. (*Kind*) ən böyük; *in dieser Gruppe ist er am ~en* bu qrupda o, ən yaşlıdır.

Ältestenrat, *der; -(e)s, -e* ağsaqqallar şurası.

altgedient *adj.* uzun zaman xidmət etmiş, təcrübəli; qocaman.

althergebracht *adj.* adət üzrə, həmişəki kimi.

althochdeutsch *adj.* qədim alman dili.

altklug *adj.* yaşından artıq ağıllı (*uşaqlar haqqında*).

ältlich *adj.* yaşlı, ahıl.

Altmeister, *der; -s, -* usta.

altmodisch *adj.* köhnədəbli.

Altöl, *das; -s, -e* köhnəlməmiş motor yağı, istifadə olmuş motor yağı.

Altpapier, *das; -(e)s* köhnə kağız.

Altphilologe, *der; -n, -n* qədim dillərin

mütəxəssisi.

Altruismus, *der*; - fədakarlıq, özgə-pərəstlik, təmənnəsiz başqasının qey-dinə qalma, tamahsızlıq.

Altruist, *der*; -*en -en* fədakar, tamah-sız; özgəçi.

Altstadt, *die*; - köhnəşəhər.

altüberliefert *adj.* qədimdən qalmış.

Altwarenhändler, *der*; -*s*, - köhnəçi, köhnə mal satan.

Aluminium, *das*; -*s* alüminium.

Aluminiumfolie, *die*; -, -*n* alüminium kağızı.

am (*an dem*) *präp. u. adv.* : ~ *Montag* bazar ertəsi günü; ~ *Morgen* səhər; ~ *Telefon* telefonda; ~ *Leben bleiben* sağ qalma; ~ *Ende der Vorstellung* tamaşa-nın axırında; ~ *Superlativ* - dən əvvəl; *am besten* - hər şeydən yaxşı, lap yaxşı.

Amalgam, *das*; -*s*, -*e* amalqama, ci-və ilə bəzi metalların ərintisi; qatışıq.

Amateur, *der*; -*s*, -*e* amatör, həvəs-kar.

Amazone, *die*; -, -*n* amazon.

Ambiente, *das*; -*s* atmosfer, mühit, hava.

Ambition, *die*; -, -*en* **1.** (*Bestrebung*) cidd-cəhd, səy; **2.** (*Ehrgeiz*) şöhrət-ləblilik, şöhrətpərəstlik.

ambivalent *adj.* iki dəyərlilik (*bir-birilə zidd olan hisslər*) (z.B. *Haßliebe*).

Amboss, *der*; -*es*, -*e* zindan.

Ambra, *die*; -, -*s* ənbər, əbir.

ambrosisch *adj.* valehedici; çox gözəl.

ambulant *adj.* geziçi, səyyar; ~*e Be-handlung* ayaq üstü müalicə.

Ambulanz, *die*; -, -*en* **1.** (*Krankenwagen*) təcili yardım avtomobili, sanitar avtomobili (*Süd.* : *ambulans maşını*).

Ameise, *die*; -, -*n* qarışqa, qarınca.

Ameisenhaufen, *der*; -*s*, - qarışqa yu-vası.

Ameisensäure, *die*; - qarışqa turşusu, asid formik.

amen *adv.* amin; *zu allem ja und ~ sa-gen* hər şeyə amin demək.

Amen, *das*; -*s* amin; *sein ~ zu etwas ge-ben* bir şeyə razılıq vermək.

Amerika; -*s* Amerika.

Amerikaner, *der*; -*s*, - amerikalı.

Amerikanerin, *die*; -, -*nen* amerikalı (*qadın*).

amerikanisch *adj.* amerika, amerika-sayağı.

Amerikanistik, *die*; - amerikaşünas-lıq.

Ami, *der*; -(*s*); -(*s*) *F* amerikalı.

Amme, *die*; -, -*n* dayə; süd anası.

Ammenmärchen, *das*; -*s*, - üşaq na-ğılı.

Ammoniak, *das*; -*s* amoniak.

Amnestie, *die*; -, -*n* bağışlama, əfv, amnisti(*ya*).

amnestieren *vt* bağışlamaq, əfv et-mək.

Amok, *der*; -*s* : ~ *laufen* *vi* sağa-sola vurmaq, gələnı vurmaq .

Amor, *der*; -*s* Amur, qədim romalı-ların eşq tanrısı; *von ~s Pfeil getroffen sein* aşıq olmaq.

Amoral, *die*; - əxlaq qaydalarına zidd, əxlaqsızlıq.

amoralisch *adj.* əxlaqsız(lıq).

amorph *adj.* (*formlos*) şəkilsiz, biçim-siz.

Amortisation, *die*; -, -*en* *H* amortiza-siya; amortizasiya ayırması.

amortisieren *vt* **1.** (*von Darlehen usw.*) borcu təcridən vermək, hissə-hissə vermək, amortizasiya etmək; **2.** (*Zu-rückgewinnung von Ausgaben*) məsrəfləri yenidən qazanmaq; *vr sich ~* xərcləri çıxartmaq.

Ampel, *die*; -, -*n* lampa, چراق.

Ampere, *das*; -(*s*), - amper.

Amphibie, *die*; -, -*n* ikiyaşayışlı hey-van (z.B. *ein Frosch*), suda-quruda ya-şayan, amfibiya.

Amphibienfahrzeug, *das*; -(*e*), -*e* həm suda həm də quruluqda hərəkət edən maşın (*gəmi, avtomobil*).

Amphitheater, *das*; -*s*, - amfiteatr, girdə və ya yumurtaşəkilli səhnəsi olan teatr.

Ampulle, *die*; -, -*n* ampul, iynə.

Amputation, *die*; -, -*en* *med.* bir üzvü

kəsmə.

amputieren vt bir üzvü kəsmək.

Amsel, die; -, -n zo. qaratoyuq.

Amt, das; -(e)s, -'er 1. (Aufgabe, Pflicht usw.) vəzifə; iş; ein hohes ~ bekleiden yüksək bir vəzifə tutmaq; 2. (Behörde) idarə, müəssisə, dairə; das Auswärtige ~ xarici işlər nazirliyi; von ~s wegen rəsmi, rəsmən; aus dem ~ scheiden vəzifədən azad olmaq, işdən çıxmaq.

amtieren vi vəzifə başında olmaq.

amtierend adj. vəzifə başında olan.

amtlich adj. rəsmən, rəsmi (olaraq).

Amtsantritt, der; -(e)s, -e vəzifə başına gəlmə, vəzifəyə keçmə.

Amtsarzt, der; -(e)s, -'e dövlət qulluğunda olan həkim.

Amtsblatt, das; -(e)s, -'er rəsmi qəzet.

Amtsenthabung, die; -, -en vəzifədən kənar etmə.

Amtsgericht, das; -(e)s, -e dairə məhkəməsi; rayon məhkəməsi.

amtsmüde adj. işindən cana gəlmiş, işindən yorğun.

Amtsperiode, die; -, -n vəzifə başında olma müddəti, xidmət müddəti, səlahiyyət müddəti.

Amtsschimmel, der; -s bürokratlq, get-gəl, süründürmə (çilik).

Amulett, das; -(e)s, -e gözmuncuğu, tilsim, nəzərlik.

amüsant adj. əyləndirici, məzəli; gül-məli, güldürücü, şad.

amüsieren vt əyləndirmək; güldürmək; vr. sich ~ əylənmək, gülüb şadlıq etmək, deyib-gülmək, eşq eləmək; fig. enlənək.

an präp. D 1. -da, -də, yanında, yaxınlığında, haqqında, üzərində, sahibində, üstündə; 2. A -ə, -a, yanına, yaxınlığına, kənarına, sahilinə, üstünə; am Meer dəniz kənarında; ~ der Arbeit iş başında, iş üstündə; ~ der Bar sitzen barda oturmaq; ~ deinem Geburtstag anadan olan günündə; ~ Herrn Müller Müller cənablarına; ~ die Wand hängen divara asmaq; ~ die Tür klopfen qapını

döymək; adv. 1. (von... an) dən başlayaraq; von jetzt ~ indidən; von heute ~ bu gündən; 2. (an die + Zahl) yaxın, təxminən; ich schätze, du bist so an die 40 Jahre alt sənin yaşını qırxa yaxın təxmin edirəm; ~ der Stimme erkennen səsindən tanımaq; an et. arbeiten bir şeyin üzərində işləmək; die Schuld liegt ~ ihm günah ondadır; ~ und für sich əslində.

an- präf. 1. hərəkətin başladığını; 1. (anfallen çürüməyə başlamaq); 2. yaxınlığı; (anfliegen uçub yaxınlaşmaq); 3. təmas halına gətirməyi; (anbinden bağlamaq; ankleben yapışdırmaq) bildirir; j-n anbrüllen bir kəsin üstünə qışqırmaq.

Anabolikum, das; -s, Anabolika (Sport) əzələləri çoxaldan maddə.

Anachronismus, der; -, -men bir hadisənin tarixində səhv olma.

anal adj. gödənə aid olan, dal.

analog adj. bənzər, oxşar; ~ zu -ə bənzər, -ə oxşar, -ə paralel.

Analogie, die; -, -n bənzərlik, oxşarlıq, oxşayış.

Analphabet, der; -en, -en savadsız, yazıb-oxuya bilməyən.

Analphabetentum, das; -s savadsızlıq.

Analyse, die; -, -n analiz, təhlil.

analysieren vt təhlil etmək, analiz etmək, seçmək.

analytisch adj. təhlili.

Anämie, die; -, -n qansızlıq, anemias.

Ananas, die; -, -u. -se ananas.

Anarchie, die; -, -n anarxiya (Süd. : anarşi), başsızlıq, hərç-mərçlik, qanunsuzluq, hərki-hərçlik.

Anarchismus, der; - hər cürə dövlət və hakimiyyət formasını rədd edən nəzəriyyə, anarxizm (Süd. : anarşizm).

Anarchist, der; -en, en anarxist.

Anästhesie, die; -, -n uydurma, anestezi, hissiz etmək.

Anatomie, die; -, -n anatomi, təşrih.

antomisch adj. anatomik.

anbahnen vt yol açmaq, hazırlıq görmək; ilk addım atmaq, başlamaq; vr

sich ~ yavaş-yavaş başlamaq, inkişaf etmək.

Anbau, der; -(e)s, -ten **1.** (Vorbau) çixinti; ...yanına tikmə, əlavə bina; **2.** *der;* (e)s, -en (Getreide usw.) əkilmiş, becərmə; becərilmə; bəslənmə.

anbauen vt **1.** becərtmək; əkmək, yetişdirmək, əkib-biçmək, əkib-becərmək; **2.** (Haus usw.) yanında tikmək.

Anbaufäche, die; -, -n əkin sahəsi, tarla.

anbefehlen vt əmr etmək (j-m/bir kəsə).

Anbeginn, der; -(e)s başlanğıc; von ~ lap əvvəldən, kökündən.

anbehalten vt (Kleider) üstündən çixartmaq.

anbei adv. (im Brief) əlavə (olaraq), bununla bərabər, yanında; yanaşı.

anbeißen vt dişləmək, dişləyib qopartmaq; vi (Fisch) tora düşmək; fig. zum Anbeißen schön çox cazibəli, çox gözəl; das Kind ist zum Anbeißen uşaq çox şirindir; fig. er will nicht ~ o, yola gəlmək istəmir; tora düşmək istəmir.

anbelangen : was... (A) *anbelangt* -a, -ə gəlincə; was mich *anbelangt* mənə gəlincə.

anbellen vt **1.** hürmək; **2.** fig. j-n ~ bir kəsin üstünə qışqırmaq (bağırmaq).

anberaumen vt (Zeitpunkt)təyin etmək.

anbeten vt pərəstiş etmək, sitayiş etmək, məftun olmaq.

Anbetracht : in ~ G nəzərdə tutaraq; in ~ der gegenwärtigen Situation indiki vəziyyəti nəzərdə alaraq, indiki vəziyyəti nəzərdə tutaraq.

anbetreffen vt : was... (A) *anbetrifft* -a, -ə gəlincə; was mich *anbetrifft* mənə gəlincə.

anbetteln vt dilənçilik etmək.

anbiedern vr *sich* ~ bei D boşgaza keçmək; yaltaqlıq etmək.

anbieten vt **1.** (darreichen) vermək, təqdim etmək; den Gästen Tee ~ qonaqlara çay vermək; **2.** (vorschlagen) təklif etmək; önərmək; vr *sich* ~ qulluq etmək üçün hazır olduğunu bildirmək;

sich als Vermittler ~ vasitəçiliyə hazır olduğunu bildirmək.

Anbieter, der; -s, - H təklif edən; satıcı.

anbinden vt (mit Schnur usw.) bağlamaq, bənd eləmək; dolaşdırmaq; den Hund ~ iti bağlamaq; vi sataşmaq, dava etməyə səbəb axtarmaq (mit D/bir kəs ilə).

anblasen vt **1.** üfləmək; **2.** (Hochofen) alışdırmaq, yandırmmaq, körükləmək.

Anblick, der; -(e)s, -e **1.** baxış; beim ersten ~ ilk baxışda(n); **2.** (Aussehen) görünüş, mənzərə.

anblicken vt bir kəsə və ya bir şeyə baxmaq, nəzər salmaq; j-n finster ~ bir kəsə pis-pis baxmaq.

anblinzeln vt göz eləmək, göz etmək (j-n/bir kəsə).

anbohren vt **1.** dəlmək, burğu ilə deşmək; **2.** ağızdan söz almaq.

anbraten vt (az) qızartmaq.

anbrechen vt **1.** (Arm, Knochen usw.) sindirmək; çatlatmaq; **2.** (Packung) açmaq, işlətməyə başlamaq; vi **1.** (Tag) işıqlanmaq, açılmaq; der Tag bircht an hava işıqlanır, gün (səhər) açılır; **2.** (Nacht) qaranlıqlaşmaq.

anbrennen vt yandırmmaq; vi **1.** yanmaq; **2.** (Essen) yanmaq, qarsalanmaq; ~ lassen yandırmmaq; fig. nichts ~ lassen heç bir firsəti əldən verməmək.

anbringen vt **1.** (befestigen) yerləşdirmək, taxmaq, yapışdırmaq, keçirtmək, asmaq, qoşmaq (an, auf usw. A/-a, -ə); **2.** (Ware) satmaq, satıb başdan etmək; **3.** (e-e Geschichte usw.) rəvayət etmək; **4.** (bei Gericht) e-e Klage ~ şikayət etmək, ərizə vermək; **5.** (et. mitbringen) özü ilə gətirmək.

Anbringung, die; - yerləşdir(il)mə, tax(il)ma, as(il)ma.

Anbruch, der; -(e)s **1.** başlanğıc, başlanma; bei ~ des Tages səhə vaxtı, hav işıqlanan vaxt; bei ~ der Nacht gecə vaxtı; **2.** çatlama.

anbrüllen vt üstünə bağırmaq, üstünə qışqırmaq, çımxırmaq, çəmkirmək.

anbrummn *vt* deyirmək, donquldanmaq.

Andacht, *die*; -, *-en* ibadət, dua; (*ohne Pl.*) rəğbət; *mit ~ hörte sie der Musik zu* rəğbətlə musiqiyə qulaq asırdı.

andächtig *adj.* hörmətçil, ehtiramlı; *fig.* rəğbətli, ehtiramlı; *adv.* ~ *zuhören* diqqətlə dinləmək (*qulaq asmaq*).

andauern *vt* davam etmək, sürmək, uzun çəkmək.

andauernd *adj.* sürəkli, davamlı, uzun.

Andenken, *das*; *-s*, - **1.** yadigar, xatirə (*an A/bir kəsin, bir şeyin*); **2.** (*als Sache*) yadigarlıq; *zum ~ an A -in* xatirəsi üçün

andere(*r*, *-s*) **1.** başqa(*sı*), o biri(*si*), digər, özgə, ayrı; *ein ~s Kleid anziehen* başqa (*ayrı*) bir paltar geymək; **2.** (*verschieden*) müxtəlif, fərqli; *das ist etwas ~s* bu, tamamiylə başqa şeydir; *nichts ~s als.. -dan, -dən* başqa şey deyil; *unter ~m* yeri gəlmişkən; *mit ~n Worten* başqa bir sözlə; *etwas ~es* başqa bir şey, başqası; *am ~n Tag* sabah; *eins nach dem ~n* növbə ilə, bir-birinin dalınca.

anderenfalls *adv.* əks təqdirdə, yoxsa.

andererseits *adv.* o biri tərəfdən, digər tərəfdən.

andermal *adv.* : *ein ~* o biri dəfə, gələn dəfə, başqa dəfə.

ändern *vt* dəyiş(*dir*)mək, düzəltmək; döndərmək; *ich kann es nicht ~* əlimdən heç bir iş gəlmir; *vr sich ~* dəyişmək; *s-e Meinung ~* fikrini dəyişmək; *die Zeiten ~ sich* zaman dəyişir; *die Flußrichtung e-s Flusses ~* çayın axımını döndərmək (*istiqlamətini döndərmək*).

andernorts *adv.* başqa yerdə.

anders *adv.* u. *adj.* başqa cür, savay; ayrı, əcəmi; *völlig/ganz ~* bambaşqa; *ich denke ~ als du* mən başqa cür(ə) fikirləşirəm; *niemand ~ als.. -dən* başqa (*savay*) heç kim deyil; *wer ~ als du ?* səndən başqa kim ola bilər? *ich kann nicht ~* başqa cür edə bilmirəm; *er verhält sich ganz ~* o, lap başqa (*bambaşqa*) cür rəftar edir; ~ *werden* dəyişilmək.

andersartig *adj.* başqa-başqa, başqa cür; *adv.* bircürə.

andersdenkend *adj.* başqa cürə düşünən, başqa fikrə sahib olan.

andersgläubig *adj.* başqa dinə sahib olan, başqa dinli.

anderthalb *Zahl* *adj.* bir yarım.

anderthalbfach *adj.* bırıyarımlıq.

andersherum *adj.* **1.** əks istiqamətdə; **2.** başqa cür, başqa tərəf.

anderswo *adv.* başqa yerdə.

anderswoher *adv.* başqa yerdən.

anderswohin *adv.* başqa yərə.

Änderung, *die*; -, *-en* dəyiş(*dir*)mə, dəyişiklik (*von D/ in, auf A/*).

anderwärtig *adj.* (*Informationen*) başqa yerdən gələn, başqa yerdə olan.

anderweitig *adj.* başqa, sair, qeyri; *adv.* başqa tərəfdə(*n*).

andeuten *vt* işarə etmək, eyham vurmaq, andırmaq.

Andeutung, *die*; -, *-en* işarə, eyham; ifadə, kinayə; *in ~ reden* işarə ilə danışmaq, eyhamla danışmaq.

andeutungsweise *adv.* eyhamla, işarə etməklə, işarələrlə.

andichten *vt* iftira demək, böhtan atmaq (*j-m/bir kəsə*).

andocken *vt* bir kosmik gəmini başqa bir kosmik gəmiyə bağlamaq.

andonnern *vt* **1.** kiminsə üstünə qışqırmaq; **2.** (*Zug usw.*) gurultu ilə gəlmək (*getmək*).

Andrang, *der*; *-(e)s* basabas, izdiham, axın, basqın, girhagir, axın.

andrehen *vt* **1.** çevirmək, döndərmək; **2.** (*Strom, Gas*) açmaq; **3.** (*Motor*) hərəkətə gətirmək; **4.** (*Schrauben*) sıxışdırmaq; **5.** *fig. j-m. et. ~* kiməsə eybəcər malı satmaq, baha satmaq.

androhen *vt* (*j-m et.*) qorxutmaq, hədələmək (*kimisə nə iləsə*), hədə-zorba gəlmək.

Androhung, *die*; -, *-en* hədə, hədələmə, hərəbə-zorba.

Andruck, *der*; *-(e)s, -e* çap nümunəsi, çap olmuş əsərin birinci nümunəsi.

andrücken *vt* sıxmaq.

anecken *vi* (*versehentlich anstoßen*) **1.** bilmədən toqquşmaq, bilmədən dəy-

mək (*an et. /neyəsə*); 2. *bei j-m* ~ özünü pis aparmaq, nifrət oyadmaq.

aneignen *vt sich (D)* ~ 1. (*Kenntnisse usw.*) əldə etmək, qazanmaq; mənimsəmək, özünüküleşdirmək, sahiblənmək; 2. (*Gewohnheit*) alışmaq; 3. (*Sprache*) öyrənmək; 4. (*widerrechtlich*) yiyələnmək, qəsb etmək, ağalanmaq.

Aneignung, *die*; - mənimsəmə, əldə etmə, qazanma, özünüküleşdirmə.

aneinander *adv.* bir-birinə yaxın, yan-yanə; *dicht* ~ kip, çox sıx, çox yaxın; ~ *denken* bir-biri haqqında fikirləşmək.

aneinanderfesseln *vt* bir-birinə bağlamaq.

aneinandergeraten *vi* toqquşmaq, dalışmaq, tutaşmaq.

aneinandergrenzen *vi* həmsərhəd olmaq.

aneinanderreihen *vt* bir-birinin yanına düzmək, düzmək.

aneinanderstoßen *vt* bir-birinə toqquşmaq, bir-birinə dəymək.

Anekdote, *die*; -, -n *anekdot*, kiçik hekayə; lətifə.

anekeln *vt* nifrət oyatmaq, iyrendirmək, bıqdırmaq; *vi* iyrenmək; *der schlechte Geruch ekelt mich an* mən pis iydən iyrenirəm.

Anemone, *die*; -, -n *bot.* manisa lələsi, şəqayiq gülü, dağ lələsi.

anempfehlen *vt* tövsiyə etmək (*j-m/kiməsə*).

anerbieten *öz* köməyini təklif etmək.

Anerbieten, *das*; -s, - *təklif, önəri.*

anerkannt *adj.* tanınmış; məlum.

anerkanntermaßen *adv.* necə ki, qəbul olunduğu kimi, məlum olduğu kimi.

anerkennen *vt* 1. tanımaq, qəbul etmək; 2. (*bestätigen*) təsdiq etmək; 3. (*loben*) təqdir etmək; öymək; 4. (*billigen*) təsvib etmək; 5. (*zugeben*) etiraf etmək, qəbul etmək; *jur.* iqrar etmək; *nicht* ~ tanınamamaq.

anerkennend *adj.* ~e *Worte* təqdirəlayiq sözlər.

anerkennenswert *adj.* təqdirəlayiq, tərifəlayiq.

Anerkennung, *die*; - 1. tanıma, bəyənmə; 2. (*Billigung*) təsvib etmə; 3. (*Bestätigung*) təsdiqləmə; 4. (*Lob*) tərif, öymə, övgü, təqdir.

anfachen *vt* üfürüb alışdırmaq, *fig.* (*Feindseligkeit usw.*) qızıışdırmaq.

anfahren *vt* 1. (*streifen*) toxunmaq, dəymək; *e-n Fußgänger* ~ piyadanın üstünə çıxmaq (*neqliyyat vasitəsi ilə*); 2. (*et. transportieren*) nəql etmək, daşımaq; 3. (*auf j-n losschimpfen*) birinin üstünə bağırmaq, üstünə atılmaq, dalamaq; *vi* (*Zug, Auto*) hərəkət etmək.

Anfahrt, *die*; -, -en 1. yaxınlaşma, gəliş; 2. (*Zufahrt*) giriş, giriş yolu.

Anfall, *der*; (*e*s, -e 1. (*Krankheit*) tutma, xəstəliyin şiddətlənməsi vaxtı 2. (*Wutanfall*) artıq dərəcədə hirsələnmə.

anfallen *vt* basqın etmək, hücum etmək, üstünə tullanmaq; *der Hund fiel den Mann an* it kişiyyə hücum etdi; *vi* 1. (*aufkommen*) araya çıxmaq, meydana çıxmaq, baş vermək; 2. (*Zinsen, Kosten usw.*) çıxmaq, əmələ gələ.

anfällig *adj.* tez tutan; həssas.

Anfälligkeit, *die*; -, -en düçar olma, tez tutma (*xəstəliyi*).

Anfang, *der*; (-e)s, -e 1. başlanğıc, əvvəl, başlantı, əzəl, əzzəl, əvayil; ağız; *am* ~ başda, əvvəlcə, əvvəllər, əzəldən; ~ *Mai* mayın başında (*əvvəлиндə, əvayilində*); *von* ~ *an* başdan, lap əvvəldən, əvvəlcədən, əzəldən; *am Anfang der Strasse* küçənin ağzında.

anfängen *vt* başlamaq; *mit dir* *ist nichts anzufangen!* səninlə iş görmək olmaz!; *zu sprechen* ~ danışmağa başlamaq; *vi* başlanmaq; *der Unterricht fängt an* dərs başlanır.

Anfänger, *der*; -s, - xam, təcrübəsiz, bir işə təzə başlayan adam, naşı.

anfänglich *adj.* başlanğıc, ilk, əvvəlki, əzəlki; *adv.* qabaqca, əvvəlcə, irəlicə.

anfängs¹ *adv.* qabaqca, əvvəlcə; əvvəllər, əvvəllərdə, əvvəlləri, əzəllər *pl.*

anfängs² *präp.* *G* əvvəlində, əvayilində; ~ *des Monats* ayın əvvəlində (*əvayilində*).

Anfangsbuchstabe, *der*; -n, -n baş hərf.
Anfangsgehalt, *das*; -(e)s, -'er ilk məaş, ilk məvacib.

Anfangskapital, *das*; -(e)s, -e əsas sərmayə, başlanğıc kapital.

Anfangsstadium, *das*; -s, -dien ilk mərhələ.

Anfangsvers, *der*; -es, -e birinci beyt.

Anfangszeit, *die*; -, -en ilk zamanlar, başlanğıc.

anfassen *vt* dəymək (*əl ilə*), qamarlamaq, əl gəzdirmək, əl vurmaq; (*e-e Frau*) əl atmaq, əllmək; *nicht ~!* əl vurma(*yın*)! *vi* (*mit*) ~ yardım etmək, kömək etmək, tutmaq; *kannst du mit anfassen?* buna bir əl yetirə bilərsən mi?

anfauen *vt fig.* üstünə qışqırmaq; bərk qınamaq; azarlamaq; (*Katze*) fınxırmaq, fişildamaq.

anfaulen *vi* çürümək.

anfechtbar *adj.* mübahisəli; qəti olmayan.

anfechten *vt 1.* (*ablehnen*) rədd etmək, qəbul etməmək; *e-e Entscheidung* ~ bir qərarı rədd etmək; **2.** (*beunruhigen*) narahat etmək; *es ficht mich an* məni narahat edir.

Anfechtung, *die*; -, -en *jur.* etiraz, qarşı çıxma.

Anfechtungsklage, *die*; -, -n *jur.* əleyhinə şikayət vermə, mənfı iddia.

anfeinden *vt* düşmənçilik etmək, düşmən olmaq.

Anfeindung, *die*; -, -en düşmənçilik.

anfertigen *vt* hazırlamaq; düzəltmək.

Anfertigung, *die*; -, -en hazırlaşma, hazırlanma, qayırılma, düzəlmə.

anfeuchten *vt* islatmaq, su vurmaq.

anfeuern *vt 1.* (*Ofen*) yandıрмаq; **2.** *fig.* cəsəretəndirmək; qızıqdırmaq, ürək vermək, coşdurmaq, təhrik tmək.

anflehen *vt* (*um A*) yalvarmaq, yalvarıb-yaxarmaq, ləlimək (*nəyisə*).

anfletschen *vt* (*Tiere*) dişlərini qıcamaq.

anfiegen *vi* uçub gəlmək, ucub yanaşmaq; *vt* (*landen*) enmək; *das Flugzeug wird Täbriz* ~ təyyarə Təbrizdə yerə enəcək.

Anflug, *der*; -(e)s, -'e **1.** uçub yaxınlaşma; yerə enmə; **2.** (*Andeutung von et.*) işarə, iz, nişan.

anfordern *vt* tələb etmək, istəmək.

Anforderung, *die*; -, -en tələb, iddia, istək; *hohe ~en stellen an A* yüksək iddialar irəli sürmək *pl.*

Anfrage, *die*; -, -en **1.** sorğu, sual, xahişnamə; *e-e ~ stellen* soruşmaq; **2.** *pol.* sorğu.

anfragen *vt* (*bei D nach D/kimdensə, nə haqdasə*) soruşmaq, xəbər tutmaq; *parl.* sual vermək.

anfressen *vt* gəmirmək, didişdirmək.

anfreunden *vr sich ~ mit D* bir kəs ilə dost olmaq, dostlaşmaq.

anfrieren *vi* donmaq, donub yapışmaq (*an A/-ə*).

anfügen *vt* əlavə etmək, artırmaq, birləşdirmək.

anföhlen *vt* əl ilə yoxlamaq, hiss etmək; *vr sich ~ ... hissi(ni)* vermək.

anföhren *vt 1.* (*befehligen*) başçılıq etmək; **2. (*Beispiel*) misal gətirmək; ortaya atmaq; *was können Sie zu Ihrer Rechtsfertigung ~ ?* bəraətiniz üçün nə misal gətirə bilərsiniz? **3.** (*foppen*) aldatmaq.**

Anführer, *der*; -s, - başçı, rəhbər, başbilen, dəstəbaşı.

Anführung, *die*; -, -en **1.** başçılıq, rəhbərlik; **2.** (*Zitat*) sitat (*misal*) gətirmə.

Anführungszeichen, *das*; -s, - (" „) dırnaq işarəsi; *in ~ dırnaq arası.*

anfüllen *vt* (*mit D*) doldurmaq, içini doldurmaq.

anfunkteln *vt*: *j-n ~ bir kəsə hirslə baxmaq.*

Angabe, *die*; -, -n **1.** (*Mitteilung*) məlumat, xəbər; ifadə; xəbərçilik; *ohne ~ von Gründen* dəlilləri bildirmədən; **2.** *nur sg.* (*Wichtigtuerei*) lovğalıq, təkəbbür; **3.** *Sport* topu ötürmə (*Süd. : serv*).

angaffen *vt* gözlərini zilləyib baxmaq.

angähnen *vt* kiminsə üstünə əsnəmək.

angeben *vt 1.* (*mitteilen*) bildirmək, xəbər vermək; **2.** (*Richtung*) təyin etmək, ton vermək; **3.** (*markieren*) nişan qoymaq; **4.** (*behaupten*) iddia etmək; **5.** (*zi-*

tieren) sitat götürmək; *vi* 1. (*sich wichtig tun*) gop vurmaq, poz satmaq, dəm vurmaq; *F* dartmaq; 2. *Sport* top ilə oyuna başlamaq.

Angeber, *der*; -s, - xəbərci; *F* gopçu.

Angeberei, *die*; -, -en gopçuluq, goplama.

angeberisch *adj.* gopçu(luq), lovğa.

angelich *adj.* xəyalı, uydurma; *adv.* güya ki, sanki, deyilənə görə, güman ki; ~ *ist er krank* güya ki naxoşdur.

angeboren *adj.* anadangəlmə, fitri.

Angebot, *das*; -(e)s, -e önəri, təklif; *ein* ~ *machen* təklif etmək; ~ *und Nachfrage* təklif və tələb (*Süd.* : *ərzə və təqaza*); *im* ~ ucuz satışda, ucuzluqda; *günstiges* ~ ucuz qiymətə təklif.

angebracht *adj.* məqsəduyğun, yararlı, münasib, tutarlı; *es für* ~ *halten zu gehen* getməyi münasib (*uyğun*) görmək; *schlecht* ~ yersiz, namünasib.

angebrannt *adj.* (*Essen*) yanıq, bir az yanmış.

angebunden *adj.* 1. (*mit e-m Band usw.*) bağlı; 2. *kurz* ~ nəzakətsiz; qaşqabaqlı.

angedeihen : *vi* ~ *lassen* bağışlamaq, yaxşılıq etmək (*j-m/kiməsə*).

Angedenken, *das*; -s xatirə, yadıqar; *in gutem* ~ *behalten bir kəsi/bir şeyi* yaxşılıqla yad etmək; *seligen* ~s rəhmətlik.

angegossen *adj.* 1. qəlib kimi; (*Kleidung*) *wie* ~ *sitzen* əyninə biçilmiş.

angegriffen *adj.* (*Gesundheit usw.*) üzülmüş, zəifləmiş, sarsılmış.

angegraut *adj.* ağarmış.

angeheitert *adj.* içmiş, kefli, hallı.

angehen *vt* 1. (*sich wenden an*) müraciət etmək, xahiş etmək, diləmək (*um A/bir şey üçün*); 2. (*betreffen*) dəxli olmaq, aid olmaq; *das geht mich nichts an* bunun mənə dəxli yoxdur; *was dich angeht* sənə gəlincə; *vi* 1. (*beginnen*) başlamaq; 2. (*schlecht werden*) xarab olmaq, çürüməyə başlamaq; 3. (*Feuer*) yanmaq; 4. (*möglich sein*) mümkün olmaq; 5. (*erlaubt sein*) caiz olmaq; *das geht nicht an* bu iş olmaz.

angehend *adj.* 1. (*sich entwickelnd*) in-

kişaf edən, gəlməkdə olan; 2. (*beginnend*) başlayan, başlanan; *ein* ~*er Arzt* gənc həkim, yeni yetişən həkim.

angehören *vi* (*D*) aid olmaq (*nəyəsə*); *e-m Verein* ~ bir cəmiyyətin (*dərməyin*) üzvü olmaq, , tərkibinə daxil olmaq.

angehörig *adj.* aid olan, mənsub.

Angehörige, *der u. die*; -n, -n *ein* ~*r*; *e-e* ~ 1. (*Familienangehörige*) qohum; 2. (*Staatsangehörige*) vətəndaş , təbəə; 3. (*Mitglied*) üzv, üyə.

Angeklagte, *der u. die*; -n, -n *ein* ~*r*; *e-e* ~; müttəhim.

angekränkelt *adj.* vəziyyəti yaxşı olmayan, səhhəti pis olan.

Angel, *die*; -, -n 1. (*Türangel*) halqa; 2. (*Fischangel*) tilov, qullab; *zwischen Tür und* ~ ayaqüstü, son anda.

angelangen *vi* gəlib çatmaq (*bei, in D/-ə, ... yanına*).

angelaufen : ~ *kommen* *vi* qaça-qaça gəlmək.

angelegen *adj.* əhəmiyyətli, maraqlı; *sich* (*D*) *et.* ~ *sein lassen* *vt* özünə vəzifə saymaq, boynunun borcu bilmək.

Angelegenheit, *die*; -, -en məsələ, iş, cərəyan, bab, hadisə, fəqərə, barə, əhval, əmr; *in welcher* ~? hansı işə (*məsələyə*) görə?, nə barədə; *über diese* ~ bu babda, bu barədə; *Ministerium für auswärtige* ~*en* xarici işlər nazirliyi; *sich um die eigene* ~ *kümmern* öz başına (*əhvalına*) çarə qılmaq.

angelegentlich *adj.* cəhd edən, çalışqan, inadlı; mühüm *adv.* inadla, təkidlə.

angelegt *adj.* (*Geld*) yatırdılmış, qoyulmuş.

angelehnt *adj.* (*Tür usw.*) aralıq.

angelernt *adj.* (*Arbeiter*) təlim görməmiş, yarımixtisaslı.

Angelhaken, *der*; -s, - tilov qarmağı.

angeln *vi* tilovla (*qullabla*) balıq tutmaq; *vt* tutmaq; *j-n* ~ bir kəsi tapmaq, bir kəsi tora salmaq; *fig. sich* (*D*) ~ özünü bəlaya salmaq, bəlaya düşmək.

Angeln, *das*; -s tilovla balıq tutma.

angeloben *vt* mərasimlə and içmək, söz vermək; *j-m Treue* ~ kiməsə vəfali

olduğunu söz vermək.

Angelpunkt, *der*; *-(e)s, -e fig.* mərkəz, məhvər, əsas nöqtə; ox.

angelsächsisch *adj.* anqlosaks, anqlosakson.

Angelschnur, *die*; -, -e tilov qaytanı.

angemessen *adj.* münasib, uyğun, əlverişli, tənəsüblü, bab; *~er Preis* münasib qiymət.

Angemessenheit, *die*; - münasiblik, uyğunluq, tənəsüb, düşüm, yaraşlıq.

angenehm *adj.* xoş, xoşagələn, rahat, ürəyəyatan, cəntəzələyən, canasınər; *F* ədəlli-bədəlli; *adv.* xoşagəlimli; *~e Ruhe!* yaxşı gecə (*yaxşı rahatlıq*) arzu edirəm!

angenommen *adj.* 1. (*hypothetisch*) fərz, fərzən; *F* deyək ki; ~, *dass...* tutaq ki, fərz edək ki; deyək ki, yaxşı!; 2. (*adaptiert*) qəbul olunmuş; *~es Kind* övladlıq.

Anger, *der*; *-s, -* çəmənlilik, otlaq.

angeregt *adj.* (*Gespräch usw.*) canlı; həyəcanlı; 2. *adv.* *~ durch -in* həyəcanı ilə.

angerissen *adj.* (*Packung*) açılmış, istifadə etməyə hazır olmuş.

angesäuselt *adj.* kefli, sərxoş.

angeschimmelt *adj.* bir az kiflənmiş.

angeschlagen *adj.* zəifləmiş, üzülmüş.

angeschmutzt *adj.* bir az çirkələnmiş.

Angeschuldigte, *der u. die*; *-n, -n ein ~r*; *e-e* ~ təqsirkar, müqəssir, cavab verən.

angesehen *adj.* hörmətli, adlı-sanlı; etibarlı; *~er Geaschäftsman* etibarlı tacir; *F* dədəli-nənəli, ehtiram sahibi; heybətli, samballı; *schlecht* ~ pis şöhrətli.

Angesicht, *das*; *-(e)s, -e(r)* 1. üz, sifət; görünüş; *von ~ zu ~* üz-üzə; *von ~ kennen* üzdən tanımaq; *im ~ des Gottes* Tanrı hüzurunda.

angesichts *präp.* *G* ...görə, göz qarşısında; *~ der drohenden Gefahr* təhlükəyə görə; *~ dieses Umstandes* bu vəziyyətə görə, belə şəraitdə.

angespannt *adj.* 1. (*heikel*) çətin, gərgin; 2. (*sehr Aufmerksam*) diqqətli.

angestammt *adj.* irsi, fitri, atadan-ana-dan qalmış; ənənəvi; yerli.

angestaubt *adj.* tozlanmış; *fig.* dəbdən

düşmüş.

Angestellte, *der u. die*; *-n, -n ein ~r*; *e-e* ~; qulluqçu, işçi, məmur.

angestrengt *adj.* yorucu, üzücü, çətin; zəhmətli; çox gərgin; var güc ilə.

angetan 1. *von j-m ~ sein* bir kəsin heyranı olmaq, bir kəsi bəyənmək; 2. *dannach (dazu) ~ sein -ə* uyğun olmaq.

angetrunken *adj.* kefli, sərxoş; *F* dəmli; *in ~em Zustand* kefli vəziyyətdə.

angewandt *adj.* tətbiq edilmiş, tətbiqi, təcrübi, əməli; *~e Wissenschaften* təcrübi (*tətbiqi*) elmlər.

angewiesen : *~ sein auf A -ə* möhtac olmaq, bağlı olmaq, *-dən* asılı olmaq; *fig. auf j-n ~ sein* kiməsə möhtac olmaq.

angewöhnt *adj.* alışdırmaq, adət vermək, öyrətmək; *sich (D) ~* nəyəsə alışmaq, nəyəsə adət etmək.

Angewohnheit, *die*; -, *-en* adət; damar, xasiyyət; *aus ~* adət üzrə; *sie hat e-e schlechte ~* bu arvadın pis bir damarı (*adəti, xasiyyəti*) var.

angewurzelt *adj.*: *wie ~* möhkəm, mıxlanmış kimi; *stehe nicht da wie ~!* mıxlanıb orada durma (*qalma, dayanma!*); *vor Furcht wie ~ stehenbleiben* qorxudan donub yerində qalmaq.

angezeigt *adj.* 1. (*angemessen*) münasib; 2. (*ratsam*) ağıllı.

Angina, *die*; -, *nenn med.* angina (*Süd. : arjin*), boğazağrısı.

angleichen *vt* bərabərləşdirmək, özünə oxşatmaq; (*D, an A/-ə*); *einander ~* birbirinə oxşatmaq; *vr sich ~* bənzəmək, bənzər hala gəlmək, uyğunlaşmaq, oxşamaq.

Angleichung, *die*; -, *-en* bərabərləşdirmə, oxşarlıq, assimilyasiya, asimilasyon, tətbiq, uyğunlaşma, intibaq.

Angler, *der*; *-s, -* balıq tutan (*tilovla*).

angliedern *vt* qoşmaq, birləşdirmək, ilhaq etmək (*D, an A/-ə*).

Angliederung, *die*; -, *-en* tərkibə daxil etmə (*edilmə*), qoşulma.

Anglist, *der*; *-en, -en* ingilis dili və ədəbiyyatı ustadı.

Anglistik, *die*; - ingilis dili və ədəbiy-

yadı.

anglophil *adj.* İngiltərə tərəfdarı, ingilis dostu, anqlofil.

anglotzen *vt* gözlərini bəreltmək.

angreifbar *adj.* müdafiəsiz; *fig.* dişbatan.

angreifen *vt* **1.** hücum etmək, təcavüz etmək; **2.** (*berühren*) əl vurmaq, toxunmaq; **3.** (*unternehmen*) *e-e Sache* ~ bir işə başlamaq, bir işə təşəbbüs etmək; **4.** (*Krankheit*) üzmək, taqətdən salmaq; **5.** (*Nerven*) pozmaq; *j-n öffentlich* ~ hamının qabağında tənqid etmək (*kimisə*), ictimaiyyət arasında tənqid etmək (*kimisə*).

Angreifer, *der*; -s, - basqıçı, hücum edən; aqressor.

angrenzen *vi* sınırlanmaq, həmsərhəd olmaq, həmhüddud olmaq.

angrenzend *adj.* qonşu, sınırdaş.

Angriff, *der*; -(e)s, -e **1.** hücum, həmlə, basqı(*n*); **2.** (*Unternehmung*) başlama, girişmə; *in* ~ *nehmen* işə girişmək, işə başlamaq.

angriffsbereit *adj.* hücumu hazır.

Angriffskrieg, *der*; -(e)s, -e hərbi təcavüz.

Angriffsziel, *das*; -(e)s, -e hücum hədəfi.

angrinsen *vt* hırıldamaq, dişlərini ağartmaq.

Angst, *die*; -, -e qorxu, hürkü, ürkü, hövl, bak, dəhşət, xof; ~ *haben* (*vor D-dən*) qorxmaq; *vor* ~ qorxudan; *j-m* ~ *machen* (*einjagen*), *j-n in* ~ *versetzen* bir kəsi qorxutmaq, lərzəyə salmaq, içinə qorxu salmaq, hürkütmək; *um j-n* ~ *haben* nigaran olmaq, qorxmaq (*Kim-dən ötrüsə*); *F es mit der* ~ (*zu tun*) *bekommen* qorxmağa başlamaq, üreyinə xof salmaq, qorxuya düşmək.

Angstgefühl, *das*; -(e)s, -e qorxu hissi.

Angsthase, *der*; -n, -n *F* qorxaq, ağciyər, öddək.

ängstigen *vt* qorxutmaq; *vr sich* ~ **1.** qorxmaq; *sich zu Tode* ~ qorxudan ölmək; **2.** *sich um j-n* ~ kimdən ötrüsə qorxmaq (*təşvişə düşmək*).

ängstlich *adj.* **1.** qorxaq, ürəksiz, cürətsiz, dovşan ürəkli; qorxaqcasına; **2.** (*schüchtern*) utancaq, çəkingən; **3.** (*besorgt*) nigaran, təşvişli; *adv.* çəkinə-çəkinə.

Ängstlichkeit, *die*; -, -en qorxaqlıq; utancaqlıq, çəkingənlik.

Angstmacher, *der*; -s, - qorxu yaran, hayküyçü.

angstvoll *adj.* qorxmuş, hürkmüş.

angucken *vt F* -ə baxmaq.

angurten *vt s.* *anschnallen*.

anhaben *vt* (*Kleidung*) əynində olmaq, geyimli olmaq; *neues Kleid* ~ təzə paltar geymək; *j-m et.* ~ *können* kiməsə zərər vura bilmək; *das Gewitter kann uns nichts* ~ tufan bizə heç zərər vura bilməz.

anhafte *vi* yapışmaq, yapışib üstündə qalmaq (*D/-ə*).

anhaken *vt* **1.** (*aufhängen*) çəngəldən asmaq, çəngəlləmək; **2.** (*anmerken*) işarə əlaməti qoymaq.

Anhalt, *der*; -(e)s, -e (*Stütze*) dayaq, istinad.

anhalt *vt* **1.** dayandırmaq, saxlamaq; *den Wagen* ~ avtomobili dayandırmaq; *den Atem* ~ nəfəsi saxlamaq; **2.** (*Flüchtling*) tutmaq, yaxalamaq; **3.** (*ermahnen*) *j-n zu et.* ~ kimisə bir şeyə təşviq etmək; nəsihət vermək; *vi* **1.** (*stehenbleiben*) dayanmaq, durmaq; **2.** (*andauern*) qalmaq, sürmək, davam etmək; *der Regen wird anhalten* hava yağışlı qalacaq; *um ein Mädchen* ~ elçi göndərmək, qız istəmək.

anhaltend *adj.* sürəkli, uzanan, uzun-sürən; ~*er Beifall* sürəkli alqışlar.

Anhalter, *der*; -s, - avtostopçu; *per* ~ *fahren* avtostop etmək, yolda özgə bir avtomobilə əl edib (*minib*) onunla bir yerə getmək.

Anhaltspunkt, *der*; -(e)s, -e **1.** əlamət; **2.** (*Beweis*) dəlil; **3.** (*Stütze*) istinad.

anhand *präp. G* ...vasitəsi ilə, ...köməyi ilə, görə.

Anhang, *der*; -(e)s, -e **1.** (*e-s Buches usw.*) əlavə; **2.** (*Anhängerschaft*) tərəfdar-

lar; **3.** *nur sg.* dost, yol yoldaşı; *ohne* ~ tək, kimsəsiz; ailəsiz.

anhängen¹ *vt* **1.** (*aufhängen*) asmaq; **2.** (*hinzufügen*) bağlamaq, əlavə etmək; **3.** (*Böses nachsagen*) quyruq qoşmaq, iftira yükləmək, eyib qoşmaq (*j-m et./kiməsə bir şeyi*).

anhängen² *vi fig. j-m* ~ bir kəsin tərəfdarı olmaq, -ə havadar çıxmaq.

Anhänger, der; -s, - **1.** (*Person*) tərəfdar, mürid, havadar; **2.** (*für Kleidungsstück*) paltarasan; **3.** (*bei Lastwagen*) qoşulan vaqon; **4.** (*Schmuckanhänger*) boyunluq; **5.** (*Schildchen*) etiket.

Anhängerschaft, die; - tərəfdarlar *pl.*; havadarlıq.

anhängig *adj. jur.* haqqında hələ qərar alınmamış, məhkəmədə baxılmalı.

anhänglich *adj.* sadıq, sədaqətli.

Anhänglichkeit, die; - bağlılıq, sadıqlıq, vəfalılıq.

Anhängsel, das; -s, - **1.** üstəlik, əlavə; **2.** (*Person*) quyruq, quyruqbulayan.

anhauen *vt* üfürmək; *fig.* danlamaq, məzəmmət etmək.

anhauen *vt fig.* istəmək, xahiş etmək; *j-n um 50 Euro* ~ bir kəsdən 50 € (*borc*) istəmək.

anhäufen *vt* toplamaq, yığmaq, kəmalamaq; (*Getreide*) deqləmək; *vr sich* ~ yığılmaq, üst-üstə yığılmaq.

anheben *vt* **1.** (*et. in die Höhe heben*) bir az yuxarı qaldırmaq, qavzamaq; **2.** (*Preise*) artırmaq; *vi (beginnen) poe.* başlamaq (*zu Inf./-məyə, mağa*).

Anhebung, die; -, -en **1.** yuxarı qaldırmaq; **2.** artma, yüksəliş.

anheften *vt* bağlamaq, sırımaq, bərkitmək (*an A/-ə*).

anheimelnd *adj.* rahat; xoşagələn.

anheimfallen *vi (zufallen)* qisməti olmaq, payına düşmək, öhdəsinə düşmək; əlinə düşmək.

anheimgeben *vt* tapşırmaq, öhdəsinə buraxmaq.

anheimstellen *vt* öhdəsinə buraxmaq; ixtiyarına vermək (*j-m/kimsənin*).

anheischig *adv.* *sich* ~ *machen zu Inf.*

öhdəsinə götürmək (*bir işi*).

anheizen *vt* **1.** (*Ofen usw.*) qızdırmaq, yandırmaq; **2.** *F* qızıqdırmaq; canlandırmaq; *e-e Diskussion* ~ mübahisəni qızıqdırmaq.

anheuern *vt (Seefahrt)* gəmidə işləməyə hazır olmaq; *vi* muzdur işlətmək; işə götürmək.

Anhieb, der; -(e)s; : *auf* ~ bu saat, o dəqiqə, dərhal; ilk dəfədə, ilk təşəbbüsdə.

anhimmeln *vt -in* heyranı olmaq.

Anhöhe, die; -, -n təpə(lik), yüksəklik, yoxuş.

anhören *vt* dinləmək, qulaq vermək; *j-n bis zu Ende* ~ bir kəsin sözünü axırına qədər dinləmək; *es hört sich gut an* yaxşı səslənir, nəzərə yaxşı gəlir.

Anhörung, die; -, -en *jur.* dinləmə; din-dir(il)mə.

Anilin, das; -s *Chem.* anilin.

animalisch *adj.* heyvani; *abw.* vəhşicə(*sinə*), heyvancasına.

animieren *vt* təşviq etmək, həvəsləndirmək (*zu D/nəyə*).

Animosität, die; -, -en düşmən(çi)lik; nifrət, xoşu gəlməmə.

ankämpfen *vi* savaşımaq, mübarizə etmək (*gegen A/-in əleyhinə*).

Ankauf, der; -(e)s, -'e alış, alma, tədarük, satınalma, bazarlıq.

ankaufen *vt* satın almaq, tədarük etmək.

Ankaufspreis, der; -es, -e alış qiyməti.

Anker, der; -s, - ləngər, lövbər; ~ *werfen/ vor* ~ *gehen; sich vor* ~ *legen*; ləngər salmaq, ~ *lichten* lövbəri qaldırmaq.

anketten *vt* zəncirləmək, bağlamaq.

ankitten *vt* zamaska ilə yapışdırmaq.

Anklage, die; -, -n ittiham; şikayət; təqsir; təqsirləndir(il)mə; ~ *erheben* ittiham irəli sürmək, şikayət etmək, ittiham etmək (*gegen A/ əleyhinə, wegen G/-ə görə*).

Anklagebank, die; -, -'e müttəhimlər kürsüsü.

anklagen *vt* günahlandırmaq, təqsirləndirmək; *j-n des Diebstahles* ~ kimisə oğurluqda təqsirləndirmək.

anklagend *adv.* şikayətlə, şikayətli.

Ankläger, *der*; -s, - ittihamçı, şikayətçi, təqsirləndirən; *öffentlicher* ~ ictimai ittihamçı, prokuror (*Süd.* : *dadistan*).

Anklageschrift, *die*; -, -en iddianamə; ərizə; ittiham aktı, ittiham hökmü.

anklammern *vt* bəndlə bərkitmək (*an A/ bir şeyə*); *fig. sich* ~ ilişmək, yapışmaq (*an A/ bir şeyə, bir kəsə*).

Anklang, *der*; -(e)s, -'e1. oxşarlıq, bənzərlik; səs uyğunluğu; 2. ~ *finden* rəğbətə qarşılınmaq (*bei D/...tərəfindən*).

ankleben *vt* yapışdırmaq; *vi* yapışmaq.

ankleiden *vt* geydirmək, geyindirmək; *sich* ~ geyinmək.

Ankleideraum, *der*; -(e)s, -'e soyunma-geyinmə otağı, qarderob.

anklingeln *vt* zəng etmək, telefon etmək.

anklingen *vt* 1. səs vermək; 2. (*an et.*) xətilatmaq.

anklopfen *vi* 1.(*Tür*) qapını döymək; 2. (*bei j-m*) müraciət etmək, gedib görmək, baş çəkmək.

anknabbern *vt* gəmirmək.

anknacksen *vt* zədələmək, çatlatmaq.

anknipsen *vt* *das Licht* ~ işığı yandıрмаq.

anknöpfen *vt* düymələmək (*an A/-ə*).

anknüpfen *vt* 1. (*anknoten*) bağlamaq; düyünləmək; 2. (*Verbindungen*) irtibat qurmaq; *e-e Beziehung* ~ əlaqəyə girmək, tanışlıq etmək, tanışlıq yaratmaq; 3. (*an ein Thema*) istinad etmək.

Anknüpfung, *die*; -, -en qoş(ul)ma.

Anknüpfungspunkt, *der*; -(e)s, -e amil, səbəb; irtibat nöqtəsi.

anknurren *vt* (*Hund*) -ə mırıldamaq.

ankommen *vi* 1.gəlib-çatmaq, çatmaq; ermək, erişmək, irişmək, yetişmək; *wir sind rechtzeitig in Baku angekommen* biz vaxtında bakiya çatdıq; 2. (*gut*) qəbul olunmaq, bəyənilmək; 3.(*abhängen von*) bağlı olmaq, asılı olmaq; *es kommt darauf an, ob...* şəraitdən asılıdır ki...; *darauf kommt es (eben) an!* iş elə ondadır ki!; *es kommt nur auf Sie an* mə-

sələ yalnız sizə bağlıdır; *wenn es darauf ankommt* icab halında, lazımı olursa; 4. (*gegen*) rəqabət etmək; *gegen et.* ~ bir işi həll etmək; *es auf A ~ lassen / darauf ~ lassen* *gördüyü işdən* qorxmamaq, nəticənin nə olduğunu gözləmək.

Ankömmling, *der*; -s, -e yeni gəlmiş adam, gəlmə (*adam*).

ankoppeln *vt* (*an A -ə*) bağlamaq, qoşmaq, birləşdirmək.

ankotzen *vt* qusmaq; *das kotzt mich an* bundan üreyim bulanır, bundan zəhləm gedir.

ankratzen *vt* cızmaq, zədələmək.

ankreiden *vt* hesabına borc yaz(dır)maq; *fig. j-m et.* ~ kimisə məzəmmət etmək (*wegen G/ bir şeyə görə*).

ankreuzen *vt* işarə qoymaq, əlamət qoymaq.

ankünd(ig)en *vt* əvvəlcədən xəbər vermək, duyuruq salmaq; elan etmək; *vr sich* ~ (*kommendes Ereignis*) yaxınlaşmaq, gəlməyini bildirmək.

Ankündigung, *die*; -, -en xəbər vermə, elan etmə, xəbərdarlıq, bildiriş, elan.

Ankunft, *die*; -, -'e gəlib çatma, daxil olma, gəliş, çatma, gəlmə; ~ *und Abfahrt der Züge* qatarların gəlişi və yola düşməsi.

ankuppeln *vt* bağlamaq, qoşmaq (*et. an A/ bir şeyi bir şeyə*).

ankurbeln *vt* 1. (*Motor usw.*) hərəkətə gətirmək, işə salmaq (*Süd.* : *a. händil vurmaq*); 2. (*Wirtschaft*) canlandırmaq.

Ankurbelung, *die*; -, -en canlandırma, təşviq; inkişaf.

anlächeln *vt* kiməsə gülümsəmək.

anlachen *vt* kiməsə baxıb gülmək; *vr sich j-n* ~ bir kəs ilə tanış olmaq, bir kəs ilə məhəbbət əlaqəsi qurmaq.

Anlage, *die*; -, -n 1. qurğu, təchizat;

2. (*Fabrik*) təsisat, fabrik; 3. (*Grünanlage*) bağça, park; 4. (*Geldanlage*) pul (*yatırım*) qoyuluşu; 5. (*Fähigkeit*) istedad, qabiliyyət; anadangəlmə; 6. (*Neigung*) təmayül (*zu D/-ə*); 7. (*e-s Briefes usw.*) əlavə; *in der* ~ əlavə olaraq.

Anlageberater, *der*; -s, - yatırım məs-

löhətçisi, pul yatırma üçün məsləhətçi.
anlangen *vi* (*ankommen*) yetişmək, gəlib çatmaq, gəlib çıxmaq, gəlmək; *vt* (*betreffen*) aid olmaq, dəxli olmaq; *was mich anlangt, habe ich nichts dagegen* mənə gəlincə, bu işin əleyhinə (*bu işə qarşı*) deyiləm.

Anlass, *der*; -*es*, -*ə*. **1.** vəsilə; **2.** (*Vorwand*) bəhanə; *veralt.* dəstəviz; təhrik; **3.** (*Gelegenheit*) fürsət; **4.** (*Grund*) səbəb, nədən, amil, münasibət, cəhət, bais, dəlil; *fig.* əsbab; *aus diesem ~ bu səbəbə (dəlilə) görə; ohne jeden ~ heç bir səbəbi olmadan, heç-heçinə, haqsız yerə; F* hələ-belə; *~ geben zu D* nəyəsə səbəb (*bais*) olmaq.

anlassen *vt* **1.** (*Kleidung*) əynindən çıxarmamaq; **2.** (*Hut*) götürməmək; **3.** (*Motor, Radio*) söndürməmək; **4.** (*in Gang setzen*) işə salmaq; *vr sich gut ~ işi yaxşı (saz) getmək.*

anlässlich *präp.* *G* ...səbəbə görə; -*nə* görə, münasibətilə, səbəbindən; əsasən *~ s-s Jubiläums* yubileyi münasibətilə, yubileyinə görə.

anlasten *vt* boynuna atmaq, babalı başqasının boynuna yıxmaq (*j-m et. / bir kəsin üzərinə bir şeyi*).

Anlauf, *der*; -(*e*)s, -*ə* **1.** (*Schwung*) yeyin qaçma, yüyürmə; *e-n ~ nehmen* sürət almaq, tov almaq; **2.** (*Versuch*) təşəbbüs; *im ersten ~ ilk təşəbbüsdə.*

anlaufen *vi* **1.** qaçmaq, *angelaufen kommen* qaça-qaça gəlmək; **2.** (*Motor*) işləmək; **3.** (*Glas*), tərləmək, buğlanmaq; **4.** (*Farbe verändern*) rəngi dəyişmək; *vt* (*Schiff*) yan almaq, sahilə çatmaq.

Anlaufstelle, *die*; -, -*n* ilk başvurulacaq yer, ilk başvuru yer.

Anlaut, *der*; -(*e*)s, -*e* *gr.* əvvəldə gələn səs.

anläuten *vt* bir kəsə telefon etmək, zəng açmaq.

anlegen *vt* **1.** yanına qoymaq, dayamaq; *er legte die Leiter an die Wand* o, nərdivanı divara dayadı; **2.** (*Fabrik usw.*) özül qoymaq, bünövrəsini qoymaq; **3.** (*Sammlung*) yığmaq, toplamaq; **4.** (*Geld*)

qoymaq, yatırmaq; **5.** (*Straße, Kanal*) çəkmək; **6.** (*Feuer*) od vurmaq, odlamaq; **7.** (*Gewehr*) nişanlamaq; **8.** (*Hund*) bağlamaq (*zəncirlə*); **9.** (*Säugling*) məmə vermək, əmizdirmək; **10.** (*Kleidung*) girmək; *vi* *Schiff* : yan almaq, sahilə çatmaq; *vr sich ~ (sich streiten)* baş-başa qoymaq, dava etmək.

Anlegestelle, *die*; -, -*n* körpü, gəminin yan aldığı yer, iskele.

anlehnen *vt* **1.** dayamaq, söykənmək, dirəmək, arxalanmaq (*an A/ bir şeyə*); **2.** (*Tür, Fenster*) aralı örtmək; *vr sich ~* dayanmaq, dirənmək, söykənmək; istinad etmək (*an A/ bir şeyə*).

Anlehnung, *die*; - : *in ~ an -ə* dayanaq, -*ə* arxalanaraq.

Anleihe, *die*; -, -*n* borc alma, borc; istiqraz; *e-e ~ aufnehmen* borc almaq (*bei D/-dən*).

anleimen *vt* yapışqanlaşmaq.

anleiten *vt* yol göstərmək, rəhbərlik etmək (*in/bei D, zu D/-də, da*); öyüd-nəsihət vermək.

Anleitung, *die*; -, -*en* rəhbərlik, yol göstərmə; təlimat.

anlernen *vt* -*ə* öyrətmək.

anliefern *vt* təhvil vermək, təslim etmək, göndərmək.

anliegen *vi* **1.** (*Kleider*) bədənə yaxşı yaraşmaq; kip oturmaq; **2.** (*erledigt werden müssen*) yerinə yetirilməli olmaq; *was liegt denn heute so an?* bu gün nə (*lər*) yerinə yetirilməlidir?

Anliegen, *das*; -*s* **1.** (*Wunsch*) arzu, istək, xahiş; minnət; **2.** (*Ziel*) hədəf, qayə; **3.** (*Grundstück*) daşınmaz əmlak.

anliegend *adj.* bitişik olan, qonşu, yanaşı; kip; *adv.* bununla bərabər, əlavə.

Anlieger, *der*; -*s*, - eyni küçədə oturan, eyni yerdə oturan, küçə sakini; *~ frei* küçə sakinlərinə azad (*avtomobillərin girişi üçün*).

anlocken *vt* cəlb etmək, cəzb etmək, tovlayıb getirmək; iştahı açmaq.

anlöten *vt* lehimləmək.

anlügen *vt* -*ə* yalan demək.

Anmache, *die*; - sataşma; söz atma.

anmachen vt 1. (*befestigen*) bərkitmək, bağlamaq; aslamaq; 2. (*Licht, Gas*) yandırmaq; 3. (*Feuer*) od qalamaq; 4. (*Salat*) hazırlamaq; 5. (*j-m sehr gefallen*) xoşuna gəlmək; *j-n ~ kiməsə* öcəşmək, sataşmaq, söz atmaq.

annahnen vt *bir şeyi* xatırlatmaq, xəbərdar etmək, yadına salmaq.

anmalen vt boyamaq, rəngləmək; *sich ~ F* ənlük-kirşanla bəzənmək.

Anmarsch, *der*; *-e(s)*, *-e* irəliləmə.

anmarschieren vi irəliləmək, hücum etmək.

annaßen : *sich (D) ~* 1. haqsız yerə haqq iddia etmək; 2. (*Rang, Amt*) qəsb etmək; 3. (*et. zu tun*) ürəklənmək, cürətlənmək; *was maßt du dir an?* necə cürət edirsən?

annaßend *adj.* 1. (*hochmütig*) mütəkəbbir, ağzıhavalı, ağzıyelli; 2. (*selbstgefällig*) özünü bəyənen, özünü öyən; 3. (*frech*) utanmaz, qudurğan.

Annaßung, *die*; *-, -en* 1. haqsız iddia, haqsız tələb; qəsb etmək, mənimləmə; 2. özünü öymə; 3. utanmazlıq, əda.

Anmeldeformular, *das*; *-s, -e* qeydiyyat vərəqəsi.

anmelden vt bildirmək, xəbər vermək; *vr sich ~* yazılmaq, qeyd olunmaq, qeydiyyatdan keçmək.

anmeldepflichtig *adj.* iqamətini polisə bildirmə məcburluğu.

Anmeldung, *die*; *-, -en* 1. elan, məlumat, bildiriş; 2. (*Eintragung*) qeyd etdirmə, qeyd olunma, *ev dəftərinə* qeyd etmə; yazılma.

anmerken vt 1. (*aufschreiben*) qeyd etmək; 2. (*anstreichen*) altından xətt çəkmək, əlamət qoymaq; 3. *j-m et. ~* üzündən anlamaq; *man merkt ihm s-e Unruhe deutlich an* narahatlığı bəllidir; *sich nichts ~ lassen* halını bəlli etməmək (*bildirməmək, görətməmək*).

Anmerkung, *die*; *-, -en* 1. (*schriftliche*) not, yaddaş; 2. (*Fußnote*) sətiraltı qeyd.

anmerkenswert *adj.* diqqətəlayiq, fikir verməli.

anmessen vt ölçmək.

anmieten vt kirayə etmək.

anmontieren vt qurmaq, düzəltmək.

anmotzen vt (*beschimpfen*) söymək; deyilmək.

Anmut, *die*; *-* gözəllik, şirinlik, zəriflik, xoşagəlimlilik; qır, işvə.

anmuten vt təsir etmək; *..kimi* gəlmək; *es mutet mich an* bu xoşuma gəlir; *dieses Haus mutet mich heimlich an* bu ev məndə vətən iyi oyadır (*mənə vətən kimi gəlir*).

anmutig *adj.* zərif, cazibəli, xoşagələn.

annageln vt mixləmək; *angenagelt* mixlənmə.

annagen vt gəmirmək.

annähen vt (*an A -ə*) *bir şeyə* tikmək.

annähern vt yaxınlaşdırmaq; *vr sich ~ (D/nəyəyə)* yaxınlaşmaq, yanaşmaq.

annähernd *adj.* təqribi, təxmini; *adv.* təxminən, təqribən; *nicht ~* heç ... deyil, heç bir vəchlə.

Annäherung, *die*; *-, -en* yaxınlaşma; dostlaşma, yaxınlıq.

Annäherungsversuch, *der*, *-(e)s, -e* yaxınlaşma təşəbbüsü.

Annahme, *die*; *-, -n* 1. (*Empfang*) təhvil alma, qəbul, qəbul etmək; 2. (*~stelle*) təhvil alma yeri; 3. (*Vermutung*) güman, ehtimalçılıq, sanma; 4. (*Voraussetzung*) fərziyyə, hipotez; *in der ~, dass .. -diyini* güman edərək.

Annahmeverweigerung, *die*; *-, -en* ədəmi qəbul, qəbul etməmə.

Annalen, *die/Pl.* 1. (*Jahresbericht*) salnamə; 2. (*Geschichte*) tarix, təvrix.

annehmbar *adj.* əlverişli; ağılabatan, münasib; *für ~ halten* münasib görmək.

annehmen vt 1. qəbul etmək, almaq;

2. (*sich aneignen*) mənimləmə; qavramaq; 3. (*vermuten*) güman etmək, sanmaq, fərz etmək, ehtimal eləmək; 4. *Vernunft ~* özünə (*ağıla*) gəlmək; 5. *an Kindesstatt ~* övladlığa götürmək; *vr sich e-r Sache (od. Person) ~* 1. (*Sorgfalt verwenden auf*) qayğısına qalmaq (*kiminsə, nəyinsə*); 2. (*übernehmen*) üzərinə almaq (*bir işi*); *-ə* sahib çıxmaq; *angenommen, dass ..fərz* edək ki,.. deyək ki..;

mit Dank ~ minnətlə qəbul etmək.

Annehmlichkeit, *die*; -, -en rahatlıq, qolaylıq, xoşluq, dad-damaq.

annektieren *vt* zorla birləşdirmək (*ələ keçirmək*), zorla ilhaq etmək, zəbt etmək, torpaq tutmaq.

Annexion, *die*; -, -en ilhaq, zəbt etmək.

Announce, *die*; -, -n elan, reklam; *e-e ~ aufgeben* qəzetə elan vermək.

annoncieren *vt* elan etmək.

annullieren *vt* ləğv etmək, fəsx etmək.

Annullierung, *die*; -, -en ləğv, fəsx.

anöden *vt* ürəyini sıxmaq, darıxdırmaq; *die Arbeit ödet mich an* iş ürəyimi sıxır, iş darıxdırır.

anomal *adj.* düzgün olmayan, anormal.

Anomalie, *die*; -, -n anormallıq.

anonym *adj.* adsız, imzasız; ünvan-sız; *~er Brief* imzasız məktub.

Anonymität, *die*; - adsızlıq.

Anorak, *der*; -s, -s anorak, su və külək keçirməyən idman gödəkçəsi.

anordnen *vt* 1. (*befehlen*) əmr etmək, göstəriş vermək, dəstur vermək, fərman vermək; 2. (*in best. Reihenfolge*) sıraya düzmək, yerbəyer etmək, sıralamaq; 3. (*festsetzen*) təyin etmək; *~ lassen* sıraya düzdürmək.

Anordnung, *die*; -, -en 1. (*Befehl*) əmr, göstəriş, sərəncam, fərman; 2. sıra; *~ treffen* sərəncam vermək (*für A/Üçün*) 3. yerbəyer etmə; yerləş(dir)mə.

anorganisch *a* qeyri-üzvi, cansız.

anormal *adj.* qeyri-normal, anormal.

anpacken *vt* 1. bir tərəfindən tutmaq; 2. (*Arbeit, Problem*) işi görməyə başlamaq, məsələni həll etmək; 3. *F (behandeln)* rəftar etmək, davranmaq; *mit ~* yardım etmək, köməyinə çatmaq.

anpassen *vt* 1. uyğunlaş(dır)maq; 2. (*Anzug*) yaraşdırmaq, əyninə ölçmək; *vr sich ~* uyğunlaşmaq; düşmək.

Anpassung, *die*; - uyğunlaşma; uyuşma (*an A/-ə*).

anpassungsfähig *adj.* uyğunlaşma qabiliyyəti olan, uyğunlaşa bilən.

Anpassungsfähigkeit, *die*; - uyğunlaşma qabiliyyəti.

anpeilen *vt* 1. (*Sender*) dalğanın istiqamətini təyin etmək; 2. *naut. , Flugw. (e-n Ort) -tərəfə* istiqamət almaq.

anpeitschen *vt* qırmanclamaq, qamçılamaq.

anpfeifen *vt* 1. (*Sport*) oyunun başlanmasını fitlə (*düdüklə*) bildirmək; 2. (*tadeln*) məzəmmət etmək, qınamaq.

Anpfeiff, *der*; -s, -e *Sport* başlanmaq (*başlanış*) fiti; *fig. e-n ~ kriegem* danlanmaq, tənqid olmaq, qınanmaq.

anpflanzen *vt* əkmək, basdırmaq.

Anpflanzung, *die*; -, -en əkmə; (*Plantage*) zəmi, tarla; (*Baumschule*) meşə salma.

anpinseln *vt* fırça ilə rəngləmək.

anpirschen *vr* ehtiyatla yaxınlaşmaq.

anpöbeln *vt* sataşmaq, təhqir etmək.

anpochen *vt* döymək, taqqıldatmaq.

Anprall, *der*; -(e)s, -e zərbə, ağır təkan.

anprallen *vi* dəymək, çarpmaq, toqquşmaq (*an, gegen A/nəyəsə, nəiləsə*); *an die Wand ~* divara dəymək.

anprangern *vt* biabır etmək, damğalamaq.

Anprangerung, *die*; -, -en damğalama, biabır etmə.

anpreisen *vt* çox tərifləmək,

Anpreisung, *die*; -, -en tərif, tövsiyə.

Anprobe, *die*; -, -n geyib baxma, əyninə ölçmə.

anprobieren *vt* (*Kleider*) geyib ölçmək.

anpumpen *vt* *F* borc istəmək (*j-n/ kim-dənsə*).

Anrainer, *der*; -s, - qonşu, kənarında olan.

Anrainerstaat, *der*; -(e)s, -en qonşu ölkə (*dövlət*).

anraten *vt* məsləhət görmək, tövsiyə etmək (*j-m/bir kəsə*); *auf ~ des Arztes* həkimin tövsiyəsinə görə.

Anratung, *die*; - tövsiyə, məsləhət; *auf ~ G -in* məsləhətilə.

anraunzen *vt* üstünə qışqırmaq.

anrechnen *vt* 1. hesaba almaq, hesablamaq; 2. (*bewerten*) qiymətləndirmək, dəyər vermək; *das rechne ich ihm hoch an* onun bu işinə çox dəyər verirəm.

Anrechnung, *die*; -, *-en* hesaba alma, hesablama; *in ~ bringen* hesablamaq, hesaba almaq.

Anrecht, *das*; *-(e)s, -e* haqq, ixtiyar, hüquq (*auf A / Nöyəsə*); iddia.

Anrede, *die*; -, *-n* müraciət, xitab.

anreden *vt* müraciət (*xitab*) etmək.

anregen *vt* 1. (*anspornen*) təşviq etmək, ürekləndirmək; qıcıqlandırmaq; 2. (*stimulierend wirken*) oyatmaq; 3. (*beleben*) hərəkətə gətirmək, canlandırmaq; dirçəltmək; 4. (*inspirieren*) ilham vermək; 5. (*vorschlagen*) önəri vermək, təklif etmək; 6. *Appetit ~* iştaha açmaq; *j-n zum Nachdenken ~* kimisə fikirləşməyə təşviq etmək.

anregend *adj.* həyəcanlandırıcı, maraqlı, cəlbedici, ürekləndirici.

Anregung, *die*; -, *-en* 1. təşviq, niyyət, təkan; təşəbbüs; həyəcanlanma; 2. (*Vorschlag*) önəri, təklif; *auf s-e ~* onun təklifinə görə; *in ~ bringen* təklif etmək.

anreichern *vt* zənginləşdirmək; *vr sich ~* zənginləşmək, varlanmaq.

Anreicherung, *die*; -, *-en* zənginləşdirmə, varlı etmə, artırma.

Anreise, *die*; -, *-n* səfər; gəlib çatma.

anreisen *vi* -ə səfər etmək; gəlib çatmaq.

anreißen *vt* 1. (*et. zu verbrauchen beginnen*) bağlamalı açmaq, cırıb açmaq; 2. (*soziale Probleme usw.*) müzakirə etmək, haqqında danışmaq; *fig* bar-bar bağırıb müştəri cəlb etmək.

Anreiz, *der*; *-es, -e* təhrik, həvəsləndirmə; maraq, meyl.

anreizen *vt* 1. (*anfeuern*) təhrik etmək, qızıqdırmaq; 2. (*locken*) həvəsləndirmək; 3. (*stimulieren*) oyatmaq.

anrempeln *vt* -ə toxunmaq, *kiməsə* dəymək; yüyürərkən toxunmaq.

anrennen *vi* 1. (*gegen den Feind usw.*) üstünə yürümək; 2. qaça-qaça gəlmək, *angerannt kommen* qaça-qaça gəlmək; *F sich D an D ~* yüyürərkən nəyəsə toxunmaq.

Anrichte, *die*; -, *-n* bufet, servant.

anrichten *vt* 1. (*Speisen*) hazırlamaq,

süfrəyə qoymaq; *es ist angerichtet!* süfrə hazırdır! 2. (*Schaden*) ziyan vurmaq, *bir şeyə səbəb* olmaq.

Anriss, *der*; *-es, -e* 1. çat; 2. eskiz.

anrollen *vt* diyirlətmək, gillətmək; *vi* (*Zug usw.*) hərəkət etmək.

anrosten *vi* bir az paslanmaq, bir az pas tutmaq.

anrürlich *adj.* adı pisə çıxmış, şübhəli; yaramaz.

anrücken *vi* (*nähern*) yaxınlaşmaq, irəliləmə.

anrudern *vt* kürək çəkərək bir yerə yaxınlaşmaq.

Anruf, *der*; *-(e)s, -e* 1. səslemə, çağırma, haylama; 2. (*Telefonanruf*) telefon zəngi, telefon etmə, telefonla çağırış.

anrufen *vt* 1. çağırmaq, səslemək; 2. (*Telefon*) telefon (*zəng*) etmək; 3. (*Gott*) tanrıya yalvarmaq; 4. (*Gericht*) müraciət etmək.

Anrufer, *der*; *-s, -* çağıran; telefon (*zəng*) edən.

anrühren *vt* 1. (*anfassen*) -ə dəymək, -ə əl vurmaq; 2. (*Eier*) çalxalamaq; 3. (*Teig*) xəmiri yoğurmaq; 4. (*Speise*) qarışdırmaq, hazırlamaq; *Essen nicht ~* yeməyə əl vurmamaq, yeməyi ağzına qoymamaq; 5. (*Farbe*) əritmək; *fig.* təsir rühmək; *das Lied rührte mich an* mahnı mənə çox təsir etdi.

ans (Präp+ Art.) : *an das* : *ans Meer reisen* dənizə getmək.

Ansage, *die*; -, *-n* bildiriş, elan.

ansagen *vt* bildirmək, xəbər vermək (*radio və s. ilə*).

Ansager, *der*; *-s, -* diktor, dəyən.

ansammeln *vt* yığmaq, toplamaq, komalamaq; *vr sich ~* yığılmaq, toplanmaq.

Ansammlung, *die*; -, *-en* yığıncaq, toplanti; yığılma, yığıntı, komalaşma.

ansässig *adj.* oturaq, sakin; *~ sein* oturmaq, sakin olmaq, yurd salmaq.

Ansässigkeit, *die*; - oturaq həyat.

Ansatz, *der*; *-es, -e* 1. (*Zusatz*) əlavə; üst, üstəlik; 2. (*Beginn*) başlanğıc, ilk addım; 3. *nur sg. mus.* çalma tərz; oxuma tərz; *e-n weichen ~ haben* nəfəslı

musiqi alətini yumşaq çalmaq (*dodaqlarla*); **4.** (*Bauchansatz*) qarın; **5.** (*Neigung, Anlage*) istedad, meyl; *im* ~ lap başda, başlanğıcda, başlanğıcında.

Ansatzpunkt, *der*; *-(e)s, -e* başlanğıc nöqtəsi, hərəkət nöqtəsi.

Ansatzstück, *das*; *-(e)s, -e* əlavə hissə(s)i, əlavə parça(sı).

ansaugen *vt* əmmək, sormaq.

anschaffen *vt* almaq, əldə etmək; *ich habe mir ein Radio angeschafft* özümə bir radio aldım; *F* ~ (*gehen*) fahişəliklə pul qazanmaq.

Anschaffung, *die*; -, *-en* alış, alma, tədarük etmə.

Anschaffungskosten, *die/pl.* tədarük etmə xərci, alış (*alma*) xərci.

anschalten *vt* (*Licht, Radio*) yandıрмаq.

anschauen *vt* -ə baxmaq; *sich (D)* ~ diqqətlə baxmaq.

anschaulich *adj.* əyani, açıq, vazeh.

Anschaulichkeit, *die*; - aydınlıq, əyaniilik, açıqlıq, sərəhət.

Anschauung, *die*; -, *-en* görüş, baxış, fikir; *meiner* ~ *nach* mənə görə.

Anschauungsweise, *die*; -, *-n* düşünmə tərzii.

Anschein, *der*; *-(e)s* görünüş; *dem* ~ *nach* görünür ki; *sich den* ~ *geben*, *als ob..* özünü belə göstərmək ki, güya..

anscheinend *adv.* görünür (*ki*), yəqin (*ki*), ehtimal (*ki*), guya (*ki*), deyəsən.

anscheißen *vt* *F* aldatmaq.

anschicken *vr sich* ~ *zu Inf.* bir işi görməyə hazırlamaq, -məyə girişmək.

anschieben *vt* (*Auto* *usw.*) itələmək, hərəkətə gətirmək.

anschießen *vt* fişənglə yaralamaq; *vi angeschossen kommen* fişəng kimi gəlmək, ildirim kimi gəlmək.

Anschlag, *der*; *-(e)s, -e* **1.** vurma, zərbə; **2.** (*Plakat*) bildiriş, divar elanı, afişə; **3.** (*Attentat*) sui-qəsd, qəsd; *e-n* ~ *auf j-n/ auf et. (A)* verübən kimsə/nəyəsə qəsd (*təcavüz*) etmək; **4.** *im* ~ (*Gewehr*) nişana alma; **5.** (*Klavier*) səs vermə, səs çıxarma; *das Klavier hat keinen guten* ~ *piano* yaxşı səs vermir; **6.** (*Haushalts-*

plan) plan, gəlir-çıxar cədvəli; bütçə; **7.** (*Veranschlagung*) təxmin; **8.** *techn.* toxunma, dəymə; stop, durdurucu; *bis zum* ~ *aufdrehen!* axırına (*sonuna*) qədər açın!

anschlagen *vt* **1.** vurmaq, zərbə vurmaq; **2.** (*befestigen*) yapışdırmaq; **3.** (*mit Nägeln*) mıxlamaq; **4.** (*Gewehr*) nişana almaq; **5.** (*Fass*) dəlmək, açmaq; **6.** (*ertönen lassen*) dillərə vurub cingildətmək; **7.** (*anderen Ton*) ciddi danışmaq, danışmaq tərzini dəyişmək; **8.** (*et. beschädigen*) zədələmək; *vi* **1.** (*bellen*) hürmək, hürməyə başlamaq; **2.** (*Glocke*) cingildəmək; **3.** *med.* təsir etmək; *die Arznei hat gut angeschlagen* dərman yaxşı təsir etdi; *angeschlagen* elan lövhəsinə asılmış; *fig.* yorğun; *ein Thema* ~ bir mövzu haqda danışmaq; *den Ball* ~ topu vurub oyuna başlamaq.

anschlägig *adj.* (*pfiffig*) mahir; bic.

Anschlagsäule, *die*; -, *-n* elan sütunu.

Anschlagtafel, *die* -, *-n* elan lövhəsi.

anschleichen *vr sich* ~ yavaş-yavaş yaxınlaşmaq, sürünə-sürünə yaxınlaşmaq (*an A/bir şeyə*).

anschleppen *vt* sürüyüb çəkmək, sürümək.

anschließen *vt* bağlamaq (*an A/bir yerə, bir şeyə*); əlavə etmək; *vr sich* ~ (*D*) (*e-r Gruppe* *usw.*) qoşulmaq, şərik olmaq, birləşmək; *sich an j-n* ~ bir kəs ilə dostluq qurmaq; *sich j-s Meinung* ~ bir kəsin fikrinə qoşulmaq (*şərik olmaq*); *vi* (*von Kleidungsstücken*) oturmaq, kip olmaq; *der Kragen schließt eng am Hals an* yaxa boyuna dar (*kip*) gəlir.

anschließend *adv.* dalınca, ardınca, sonra, bundan sonra.

Anschluss, *der*; *-es, -e* **1.** birləşmə, qoşulma; **2.** (*Verbindung*) təmas, irtibat, əlaqə; **3.** (*Fahrplan*) uyğunlaşdır(ı)lma (*qatarın cədvəlini*); **4.** (*e-r Leitung*) birləşdirmə, qoşma; ~ *haben* birləşdirilmək (*telefonla*); **5.** *im* ~ *an A* -dan sonra, bilavasitə; **6.** (*Verbindung zu j-m*) tanışlıq, dostluq; ~ *finden* tanışmaq, dostlaşmaq (*bei D/İl*); *kein* ~ *unter die-*

ser Nummer bu nömrə heç yerlə birləşmir (*telefonda*); *den ~ verpassen* əldən vermək, əldən qaçırmaq (*qatar və s.*).

anschmiegen *vr sich* ~ rahatcasına sıxılmaq; *an j-n* qılığına girmək (*kimşənin*), qısılmaq (*kimşə*).

anschmiegsam *adj.* nazlı, lətif.

anschmieren *vt F* (*übers Ohr hauen*) aldatmaq.

anschnallen *vt* bağlamaq; *vr sich* ~ (*im Auto usw.*) əmniyyət kəməri bağlamaq.

Anschallgurt, *der*; *-e(s)*, *-e* əmniyyət kəməri, təhlükəsizlik kəməri.

anschnauzen *vt F* danlamaq.

anschneiden *vt* 1. (*Brot usw.*) kəsmək; 2. (*Ball, Kurve*) kəsmək; 3. (*Thema, Frage*) məsələyə toxunmaq, ortaya qoymaq, müzakirəyə qoymaq.

anschrauben *vt* vintlə (*Süd. : piç ilə*) bağlamaq.

anschreiben *vt* 1. (*auf e-r Tafel usw.*) üstünə yazmaq; 2. (*Schuld*) hesabına yaz(dır)maq; 3. (*j-n*) bir kəsə məktub yazmaq; *gut* (*schlecht*) *angeschrieben sein* (*bei j-m*) bir kəsin yanında özünü yaxşı (*pis*) göstərmək.

anschreien *vt* üstünə qışqırmaq, çıxmıxmaq, çəmkirmək, dalamaq.

Anschrift, *die*; *-*, *-en* ünvan, adres.

Anschriftenliste, *die*; *-*, *-n* ünvan siyahısı, adres listi.

anschuldigen *vt* ittiham etmək; təqsirləndirmək, suçlamaq.

Anschuldigung, *die*; *-*, *-en* günahlandırma, ittiham; cürm.

anschüren *vt a. fig.* təhrik etmək, qızıqdırmaq.

anschwärzen *vt* 1. qaralamaq, qara rəngə boyamaq; 2. *fig.* böhtan atmaq, ləkələmək, qara yaxmaq, şər atmaq.

anschweißen *vt* qaynaq vermək.

anschwellen *vi* 1. şişmək, köpmək, qabarmaq; 2. (*sich vermehren*) çoxalmaq, artmaq; 3. *med.* şişmək; *die Hand ist angeschwollen* əl şişibdir.

anschwemmen *vt* sahilə atmaq, axıntı ilə gətirmək; *der Fluss schwemmt Sand*

an çay qum gətirir.

anschwindeln *vt* aldatmaq, kələk gəlmək.

ansehen *vt* 1. *kimşə, nəyə* baxmaq, tamaşa etmək; *j-n groß* ~ bir kəsə təəccüblə baxmaq; *die Sache von der schlimmsten Seite* ~ bir şeyə ən pis tərəfindən baxmaq; *über die Schulter* ~ xor baxmaq; 2. (*auffassen*) anlamaq; 3. (*ertragen*) dözmək, səbr etmək; 4. *j-m et.* ~ kimdəsə bir şeyi hiss etmək; *man sieht es (= das Alter) Ihnen nicht an* yaşınız göstərmir (*yaxşı qalmısınız*); 5. (*sich D ~*) yoxlamaq, araşdırmaq; 6. (*halten für/als*) oxşatmaq, zənn etmək, güman etmək; 7. *et. mit ~* bir şeyin şahidi olmaq; *sieh mal e-r an!* bir buna bax!, işimizə bax!; *vr sich e-e Stadt* ~ bir şəhəri gəzib dolanmaq, bir şəhərə baxmaq.

Ansehen, *das*; *-s* 1. (*Betrachten*) baxmaq, gözdən keçirmək; 2. (*äußerer Eindruck*) zahir, görkəm, görünüş; 3. (*Geltung*) hörmət, etibar (*Illiq*); nüfuz; cah; *ohne* ~ etibarsız; ~ *genießen* hörmət görmək, sözü keçmək, hörməti olmaq, nüfuzə malik olmaq; ~ *verlieren* etibardan düşmək, gözdən düşmək, nəzərdən düşmək, nüfuzdan düşmək, hörmətdən düşmək; *vom ~ kennen* üz(ün)dən tanımaq; *ohne ~ der Person* şəxsiyyətə (*kim olduğuna*) baxmadan.

ansehnlich *adj.* 1. (*beachtlich*) görkəmli, adlı-sanlı; 2. (*beträchtlich*) böyük, iri, əhəmiyyətli; 3. (*gut aussehend*) gözəl.

anseilen *vt* iplə bağlamaq.

ansetzen *vt* 1. (*et. an et. D/A ~*) yanaşdırmaq; taxmaq; *das Glas* ~ stəkani ağıza aparmaq (*dayamaq*); *das Messer* ~ bıçağı dayamaq; 2. (*Pinsel usw.*) işlətməyə başlamaq; 3. (*Termin, Zeitpunkt, Preis*) təyin etmək, müəyyən etmək; 4. (*Fett*) piy bağlamaq; *F* kökəlmək; 5. (*Getränk*) hazırlamaq; 6. (*Knospen*) cücərmək, tumurcuqlanmaq; 7. (*j-n auf j-n*) güdmək üçün təyin etmək; *vi* 1. (*zu D, zu Inf.*) *-məyə*, *-mağa* hazırlamaq, *-məyə*, *mağa* başlamaq; 2. (*mit*

et.) başlamaq, etmək; *vr sich ~ (Staub)* oturmaq, yatmaq; (*Rost*) pas atmaq; (*Fett, Kalk*) dib bağlamaq, yapışmaq.

Ansicht, die; -, -en **1.** mənzərə, görünüş, panorama; **2.** (*Anschauung*) baxış; **3.** (*Meinung*) fikir, baxış, nöqteyi-nəzər, əqidə; *meiner ~ nach* fikirmə, mənim görüşümə görə; **4.** (*Überzeugung*) inam; *ich bin der ~, dass..* mən bu fikirdəyəm ki...; *anderer ~ sein* başqa baxış olmaq (*über A/nə haqqında*); *pl. əqayid.*

ansichtig *adj.* : ~ werden (*G*) görmək, təşxis vermək (*nəyisə*).

Ansichtskarte, die; -, -n mənzərə kartı (*Süd. : kartpostal*).

Ansichtsache, die; -, -n : *das ist ~ bu baxış (görüş) məsələsidir.*

ansiedeln *vt* yerləşdirmək, köçürüb yerləşdirmək; *vr sich ~* yerləşmək, köçüb yerləşmək.

Ansied(e)lung, die; -, -en **1.** köç(dür)mə, yerləşmə; **2.** (*Ort*) yaşayış məntəqəsi, qəsəbə, koloniya (*Süd. : koloni*).

Ansiedler, der; -s, - köçkün, gəlmə, mühacir, kolonist.

Ansinnen, das; -s, - yolverilməz tələb.

ansonsten *adv.* **1.** (*andernfalls*) yoxsa, əks təqdirdə; **2.** (*im Übrigen*) ancaq, ondən başqa, daha.

anspannen *vt* **1.** (*Pferd*) qoşmaq (*an A/ -a, -ə*); **2.** (*Seil, Muskel usw.*) dartmaq; *fig. (Kräfte)* bir yerə yığmaq (*toplamaq*).

Anspannung, die; -, -en gərginləş(dir)mə, gərginlik, həyəcan; güc; toplama(n)ma.

anspeien *vt* üstünə tüpürmək.

anspielen *vt* **1.** (*Spiel*) oynamağa başlamaq; **2.** (*Musikinstrument*) çalmağa başlamaq; **3.** (*Sport*) *j-n ~* bir kəsə (*oyunçuya*) topu atmaq; *vi fig.* işarə etmək, söz atmaq (*auf A/nəyəyə*); *er spielte auf den Vorfall von gestern an o, dünənki hadisəyə işarə etdi.*

anspielen, die; -, -en **1.** işarə, eyham; **2.** (*boshaft*) kinayə; *das ist e-e ~ auf dich bu sənə işarədir.*

anspitzen *vt* **1.** itiləmək; **2.** (*Bleistift*) *usw.*) yonmaq, qəddəmək; *F (j-n)* təhrik

etmək, qızıışdırmaq.

Ansporn, der; -(e)s təşviq, təhrik; tələsdirmə.

anspornen *vt* **1.** (*Pferd*) məhəzəlləmək; bizləmək; **2. fig.** təşviq etmək, həvəsləndirmək, şirnikdirmək; tələsdirmək.

Ansprache, die; -, -n nitq, çıxış; müraciət; *e-e ~ halten* nitqlə müraciət etmək.

ansprechen *vt* **1.** danışmağa başlamaq, xitab etmək; **2.** müraciət etmək, xahiş etmək (*j-n. um A/ bir kəsden nəyisə; auf A/bir şey haqqında*); **3.** (*gefallen*) xoşuna gəlmək, ürəyinə yatmaq; **4.** (*beurteilen als*) hesab etmək; **5.** (*reagieren*) yaxşı təsir buraxmaq, (*yaxşı*) nəticə almaq.

ansprechend *adj.* xoşa gələn, cazibəli, cazibədar.

Ansprechpartner, der; -s, - söz söylənilən (*şəxs*), müxatəb, xitab olunan.

anspringen *vi* (*Motor*) işləmək; *vt -in* üstünə atılmaq.

anspritzen *vt* -ə su səpmək, çiləmək, sıçratmaq.

Anspruch, der; -(e)s, -'e **1.** (*Recht, Berechtigung*) hüquq, haqq, ixtiyar, həqq (*auf A/ nəyəyə*); **2.** (*Forderung*) istək, tələb, iddia; *e-n ~ erheben* iddia etmək, sahib çıxmaq, istəmək (*auf A/ bir şeyi*); *~ haben* haqqı olmaq (*auf A/ nəyəyə*); *in ~ nehmen* *vt* **1.** (*Zeit*) almaq; **2.** (*beschäftigen*) məşğul etmək; *allen Ansprüchen gerecht werden* tam haqqları ədalətlə yerinə yetirmək; *er stellt große Ansprüche o, böyük iddialar irəli sürür.*

anspruchlos *adj.* **1.** iddiasız, təvazökar, alçaqkönüllü, gözütöx; **2.** (*schlicht*) sadə.

Anspruchlosigkeit, die; - alçaqkönüllülük, təvazökarlıq, iddiasızlıq, gözütöxluq.

anspruchsvoll *adj.* **1.** tələbkar, iddialı; **2.** (*wählerisch*) çətin bəyənen.

anspucken *vt* -ə tüpürmək.

anstacheln *vt fig.* qızıışdırmaq, təhrik etmək (*zu D/nəyəyə*).

Anstalt, die; -, -en **1.** müəssisə, idarə, quruluş, qurum; **2.** (*Schule*) məktəb,

mədrəsə, oxul; 3. (Heilanstalt) müalicəxana, sanatorium; 4. (Irrenanstalt) dəli-xana, ruhi xəstəliklər xəstəxanası; *j-n in e-e ~ einweisen* bir kəsi ruhi xəstəliklər xəstəxanasına göndərmək; 5. *mst. pl. ~en (Vorkehrungen)* hazırlıq, tədbir; ~ *treffen (machen)* hazırlıq görmək, tədarük görmək (*zu Inf./-mək üçün*).

Anstalten, *die/pl. (Vorkehrungen)* tədbirlər, hazırlıq; *ohne ~* heç bir hazırlıq görmədən; ~ *machen zu gehen* getməyə hazırlaşmaq.

Anstand, *der; -(e)s (gutes Benehmen)* mərfət, iffət; ədəb, tərbiyə; ləyaqət.

anständig *adj.* 1. (*schicklich*) münasib, uyğun; 2. (*ehrenhaft*) vicdanlı, namuslu; 3. (*vom guten Benehmen*) ədəbli, tərbiyəli, mərfətli, xoşgörkəm; 4. (*ordentlich*) məqul, adamyana; təmizkar; dədəli-nənəli; 5. *F (recht viel)* yaxşı, çox; *er verdient ~es Geld* o yaxşı (çox) pul qazanır.

Anständigkeit, *die; -* 1. namus, şərəf, ar-namus; 2. ədəb, tərbiyə, nəzakət, mərfət, təmizkarlıq; adamlıq.

anstandshalber *adv.* hörmət əlaməti olaraq, ədəb xatirinə.

anstandslos *adv.* sözsüz, rahatcasına.

anstarren *vt* gözlərini zilləyib (*bərdətib*) baxmaq, gözlərini bir yerə dirəmək.

anstatt *G präp.* əvəzin(də), yerinə; ~ *des Hutes habe ich e-e Brille gekauft* bürkən yerinə gözlük aldım; ~ *zu Inf., ~ dass -mək* əvəzinə, ~ *sich zu freuen, wurde er traurig* sevinmək əvəzinə kədərləndi; *konj. (an Stelle von)* -yerinə, -əvəzinə; *ich trinke Kaffee ~ Tee* çay əvəzinə qəhvə içirəm.

anstauen *vt (Wasser)* bənd ilə qabağını almaq; *vr sich ~* yığılmaq; toplanmaq; bənd olmaq.

anstaunen *vt* -ə təəccüblə baxmaq.

anstechen *vt (Fass)* çəlləyi dəlmək.

anstecken *vt* 1. (*anheften*) sancaqlamaq, sancmaq; 2. (*anzünden*) yandırmaq; 3. *med.* yoluxdurmaq, sirayət etdirmək; 4. (*Ring*) taxmaq; *sich ~* xəstəlik tutmaq; *angesteckt werden (durch A, von D/ kimdənə)* xəstəliyə tutulmaq;

Schnupfen steckt an zökəm yoluxucudur.

ansteckend *adj. med.* yoluxdurucu, yoluxucu, sirayətedici; *die ~e Krankheit* yoluxucu xəstəlik.

Ansteckung, *die; -, -en med.* keçmə, yoluxdurma, sirayət.

Ansteckungsgefahr, *die; -, -en* yoluxdurma təhlükəsi, sirayət etmə xəteri.

anstehen *vi* 1. (*Schlange stehen*) növbədə durmaq; 2. (*dauern*) davam etmək; 3. (*nicht ~ zu*) gecikdirməmək, təxirə salmamaq; 4. *j-m ~* layiq olmaq, yaraşmaq; *ein solches Verhalten steht ihm an* belə hərəkət ona yaraşır; 5. (*noch nicht beglichen sein*) ödənilməmiş qalmaq; 6. (*festlegen*) təyin etmək; *der Termin steht für den 20. Dezember an* termin dekabrın 20-ə təyin olub; *et. ~ lassen* bir şeyi gecikdirmək.

ansteigen *vi* 1. yuxarı çıxmaq, qalxmaq; yüksəlmək; 2. (*Wasserstand usw.*) artmaq, çoxalmaq; 3. (*Preise*) artmaq.

Ansteigen, *das; -s* artma, qalxma, yüksəlmə, artım.

anstelle *präp. G ~ von -in* yerinə, əvəzin(də).

anstellen *vt* 1. (*anlehnen*) dayamaq, söykəmək (*an A/-a, -ə*); 2. (*Personal*) işə götürmək, məşğul etmək; 3. (*Radio usw.*) açmaq; 4. (*Versuch usw.*) aparmaq, etmək; 5. (*et.*) etmək; *vr sich ~* 1. ~ *als ob* hiylə etmək, riyakarlıq etmək, özünü tülkülüyə vurmaq; *du stellst dich so an, als ob...* özünü elə göstərirsən ki, sanki...; 2. (*sich ein-, anreihen*) növbədə durmaq, səfədə durmaq; 3. (*sich benehmen*) rəftar etmək, davranmaq; *was hast du da wieder angestellt?* yənə nə iş açmısan?; *stell dich nicht so an!* ədabazlıq etmə!, nazlanma!; *angestellt sein* qulluq etmək, işləmək, qulluq göstərmək (*bei D/ bri yer-də*).

anstellig *adj.* bacarıqlı, hünərli.

Anstellung, *die; -, -en* 1. (*Amt, Stelle*) iş, məmuriyyət, vəzifə, məşğuliyət; 2. *nur sg. (Einstellung in den Dienst)* qulluğa götürmə; *e-e ~ finden* bir iş tapmaq.

ansteuern *vt* bir hədəfə doğru istiqə-

mət vermək (*almaq*).

Anstich, *der*; *-(e)s, -e* (*e-s Fasses*) boçkanın (*çəlləyin*) dəlinməsi.

Anstieg, *der*; *-(e)s, -e* **1.** *nur sg.* (*Steigung*) yoxuş; **2.** (*Zunahme*) artma, çoxalma, yüksəliş, üstələmə.

anstieren *vt* öküz kimi baxmaq; gözlərini zilləyib (*bərəldib*) baxmaq.

anstiften *vt* **1.** (*Veranlassung sein*) səbəb olmaq, bais olmaq; **2.** təhrik etmək, qızıqdırmaq, vuruşdurmaq; sövq etmək (*j-n zu D/bir kəsi bir işə*).

Anstifter, *der*; *-s, -* təhrikçi, araqızıdıran, qızıqdırıcı, səbəbkar, bais (*şəxs*), yoldan çıxaran, araqarışdıran.

anstimmen *vt* **1.** (*Lied*) oxumağa başlamaq; **2.** (*Geschrei*) səs-küy qaldırmaq.

Anstoß, *der*; *-es, -e* **1.** (*Fußball*) birinci zərbə (*vuruş*), başlama; **2.** (*Anlass*) səbəb, nədən; təkan (*zu D/-ə*); **3.** (*Ärgernis*) ovqattəlxlik, hirs, acıq; *bei j-m ~ erregen* kimsənin narazılığına səbəb olmaq; küskünlüyə səbəb olmaq; *den ~ geben* səbəb olmaq (*zu D/-ə*).

anstößen *vi* **1.** toqquşmaq (*an A/nə ilə*), dəymək; **2.** (*mit der Zunge*) kəkələmək; dili dolaşmaq; **3.** (*angrenzen*) yanaşdırmaq; **4.** (*mit den Gläsern*) *auf j-s Wohl* ~ kiminsə sağlığına içmək; **5.** (*verärgern*) hirsəndirmək; *vt* **1.** zərbə vurmaq; **2.** (*j-n*) itələmək; *angestoßen* zədələnmiş.

anstößig *adj.* ədəbsiz, yaramaz, naliyiq, ayıb.

anstrahlen *vt* **1.** (*Gebäude*) işıqlandırmaq, işıq salmaq; **2.** (*Person*) kiməsə sevincə baxmaq.

anstreben *vt* çalışmaq, can atmaq, çaba göstərmək, səy etmək.

anstreichen *vt* **1.** (*mit Farbe*) boyamaq, rəngləmək; **2.** (*Fehler usw.*) altından xətt çəkmək; **4.** (*Streichholz*) yandırmaq; **5.** (*heimzahlen*) əvəzini çıxmaq, acısını çıx(ar)maq.

Anstreicher, *der*; *-s, -* boyaçı.

anstrengen *vt* **1.** (*ermüden*) yormaq; **2.** (*Prozeß*) məhkəməyə vermək, iddia irəli sürmək; *vr sich* ~ əlləşmək, çalışmaq, canqoymaq, canatmaq, çabala-

maq, cidd-cəhd etmək, güc vurmaq, özünü dağ-daşa vurmaq; hıqqanmaq.

anstrengend *adj.* yorucu, əziyyətli, zəhmətli, üzücü.

Anstrengung, *die*; *-, -en* **1.** (*Strapaze*) gərginlik, əzab; **2.** çaba, zəhmət, səy, cəhd, cidd-cəhd, can yandırma, qeyrət; *große* ~ güc-bəla.

Anstrich, *der*; *-s, -e* **1.** boya(ma), rəng(*ləmə*); **2.** *fig.* (*Aussehen, Anschein*) görünüş.

Anstricken *vt* üzərinə toxumaq, toxuyub uzatmaq (*mil ilə*).

Ansturm, *der*; *-(e)s, -e* hücum, həmlə, saldırma; (*Andrang*) basabas, axın.

anstürmen *vi* hücum etmək, həmlə etmək (*gegen A/-ə*).

ansuchen *vt* xahiş etmək, tələb etmək, istəmək; *bei j-m um et.* ~ kimsədən bir şeyi xahiş etmək.

Ansuchen, *das*; *-s, -* xahiş, ərizə.

Antagonismus, *der*; *-, Antagonismen* barışmaz ziddiyyət, düşmənçilik.

antagonistisch *adj.* qarşı, antaqonist. **antanzen** *vt* gəlmək, gəlib hazır olmaq; ~ *kommen* gəlib rahatsız etmək, vaxtsiz gəlmək.

Antarktis *die*; *-* Güney qütbun bölgəsi, Antarktika.

antasten *vt* **1.** əl vurmaq; **2.** *fig.* toxunmaq, hüquqa təcavüz etmək, əl uzatmaq.

Anteil, *der*; *-s, -e* **1.** (*zustehender*) pay, hissə, dang (*an D/-də*); **2.** (*Teilnahme*) iştirak etmə (*an D/də*); **3.** (*Interesse*) rəğbət, əlaqə (*an D/-də*); **4.** (*Anteil + G*) hissə, ; ~ *nehmen* (*an*) **1.** iştirak etmək, şərik olmaq; **2.** rəğbəti olmaq.

anteilig *adv.* payına görə, mütənasib.

Anteilnahme, *die*; *-* **1.** (*bei e-m Todesfall*) başsağlığı, dərdə şərikolma; *s-e* ~ *ausdrücken* başsağlığı vermək; **2.** (*Interesse*) iştirak, rəğbət.

Anteilschein, *der*; *-(e)s, -e* hissə sənədi, iştirak sənədi.

Antenne, *die*; *-, -n* antena, anten.

Antennenmast, *der*; *-(e)s, -en* anten(a) dirəyi.

Anthologie, *die*; -, -*n* antologiya (*Süd.* : *antoloji*), müxtəlif müəlliflərin seçilmiş şeirlər məcmuəsi.

Anthrazit, *der*; -(*e*)s, -*e* antrasit kömürü.

Anthropologe, *der*, -*n*, -*n* antropoloq.

Anthropologie, *die*; -, - antropologiya, (*Süd.* : *antropoloji*), insan və onun inkişafından bəhs edən elm, insanbilimi.

anti- zidd, rəqib, əks, əleyh.

Antialkoholiker, *der*; -s, - içki xoşlaşmayan adam.

antiautoritär *adj.* mütləqiyyətin əleyhinə olan, mütləqiyyətə zidd.

Antibabypille, *die*; -, -*n* boyluluğa (*hamiləliyə*) qarşı dərman.

Antibiotikum, *das*; -s, *Antibiotika* antibiotik.

Antifaschismus, *der*; -, - antifaşizm.

antifaschistisch *adj.* antifaşist.

antik *adj.* qədim, antik, ətiqə.

Antike, *die*; - **1.** qədim dünya, qədim dünya mədəniyyəti; **2.** *mst.* - -*n pl.* qədimdənqalma şeylər *pl.*

Antikörper, *der*; -s, - *biol.* qanın müdafiə maddəsi, antikor.

Antilope, *die*; -, -*n zo.* Antilop.

Antimilitarismus, *der*, - militarizmə qarşı, militarizm əleyhinə hərəkət.

Antipathie, *die*; -, -*n* xoşa gəlməmə, nifrət hissi, antipati(*ya*).

antippen *vt* **1.** toxunmaq, barmaqla dəymək; *j-n an der Schulter* ~ barmaqla çiyinə vurmaq; **2.** *fig.* (*heikles Thema*) ehtiyatla haqqında danışmaq, -ə işarə etmək.

Antiquar, *der*; -s, -*e* qədim şeylərin alverçisi, işlədilmiş şeyləri satan.

Antiquariat *das*; -(*e*)s, -*e 1.* *nur sg.* qədimdən qalma kitabların alveri; **2.** (*Buchhandlung*) köhnə kitabların mağazası.

antiquarisch *adj.* (*Buch*) əski, qədim; az tapılan.

Antiquität, *die*; -, -*en* qədim şey, qədimdən qalma şey, ətiq(ə).

Antiquitätenhändler, *der*; -s, - qədim (*antik*) şeylərin alverçisi, ətiqəçi.

Antiquitätenschmuggel, *der*; -s qədim-

dən qalma şeylərin qaçağı.

Antisemit, *der*; -*en*, -*en* yəhudi düşməni, antisemit.

Antisemitismus, *der*; - yəhudi düşmənçiliyi, antisemitizm.

Antiseptikum, *das*; -s, -*ka med.* mikrobu öldürücü maddə, antiseptika.

antiseptisch *adj.* antiseptik.

Antiterrorreinheit, *die*; -, -*en* antiterror dəstəsi (*bölməsi*).

Antithese, *die*; -, -*n* antitez, əks tez.

Antivirusprogramm, *das*; -s, -*e EDV* antivirus proqramı.

Anlitz, *das*; -*es*, -*e* üz, sima, sifət.

Antonym, *das*; -s, -*e* (*Gegenwort*) antonim, əks söz; *das ~ zu „groß“* ist „klein“; "böyük" "kiçik" in antonimidir.

Antrag, *der*; -(*e*)s, -*e 1.* (*Gesuch*) xahiş, ərizə, tələb, diləkçə; **2.** (*Vorschlag*) təklif, önəri; *e-n ~ stellen auf..* ... üçün ərizə vermək.

Antragsformular, *das*; -(*e*)s, -*e* ərizə blankı, ərizə vərəqi.

Antragsteller, *der*; -s, - ərizəçi, diləkçə sahibi.

antreffen *vt* -ə rast gəlmək, -i görmək.

antreiben *vt 1.* hərəkətə gətirmək; **2.** (*Tier*) qovmaq, qovub gətirmək; **3.** (*et. zu tun*) tələsdirmək, sıxışdırmaq; təşviq etmək; **4.** (*ans Ufer*) sahilə atmaq.

antreten *vt 1.* -ə başlamaq, -ə təşəbbüs göstərmək; girişmək; **2.** (*Reise*) yola düşmək; **3.** (*Beweis*) dəlil gətirmək; **4.** (*e-e Erbschaft*) vərəsəlik hüququnu almaq; **5.** (*Arbeit, Stelle*) işə başlamaq, xidmətə başlamaq; **6.** (*Sport*) yarışa çıxış etmək (*gegen j-n/kiminsə əleyhinə*); **7.** (*Fahrzeug*) işə salmaq; **8.** (*Erde, Sand*) təpiklə bərkitmək; *vi 1. mil.* (*sich aufstellen*) sıraya düzülmək, səfə düzülmək; **2.** (*zum Angriff*) hücumə keçmək.

Antrieb *der*; -(*e*)s, -*e 1.* (*Anreiz*) təşviq, meyl; **2.** (*Impulse*) təkan; **3.** (*treibende Kraft*) mühərrik; **4. techn.** ötürücü; hərəkət qüvvəsi; *aus eigenem ~* könüllü, öz istəyi ilə; öz təşəbbüsü ilə.

Antriebskraft, *die*; -, -*e* dartıcı qüvvə.

Antriebsscheibe, *die*; -, -*n* ötürücü çarx.

antrinken vt **1.** içmək, içməyə başlamaq; **2.** *sich (D) Mut ~ cəsaretlənmək* üçün içki içmək; **3.** *sich (D) e-n Rausch ~ bilə-bilə içmək (sərxoş olmaq).*

Antritt der; *-(e)s* **1.** *(Beginn) başlanğıc, başlamaq;* **2.** *(e-s Amtes) girmə, giriş;* **3.** *(e-r Reise) səfərə çıxma, yola düşmə; bei ~ s-r Reise səfərə çıxarkən;* **4.** *(Erb-schaft) vərəsəlik hüququnu alma, mirasə sahib olma.*

Antrittsbesuch, der; *-(e)s, -e* ilk rəsmi görüş *(qulluğa başlayandan sonra).*

Antrittsvorlesung, die; *-, -en* giriş mü-hazirə*(si).*

antun vt səbəb olmaq, etmək *(j-m/ kiməsə); Böses ~ pislik etmək, azar vermək, dinmək; unser Hund tut keinem etw. an! bizim it heç kimə dinməz! Ehre ~ hörmət etmək; Gewalt ~ zorlamaq, məcbur etmək (j-m/ kimisə); sich et. ~ canına qəsd etmək, öz başına bəla gətirmək; es j-m ~ kimisə heyran etmək.*

Antwort, die; *-, -en* cavab; *auf e-e Frage ~ geben* bir suala cavab vermək; *auf e-n Ruf ~ geben* səsə səs vermək.

antworten vt u. vi cavab vermək *(j-m, auf A/ bir kəsə, bir şeyə); hay vermək; er antwortete auf mein Rufen* səsime hay verdi.

Antwortschreiben, das; *-s, -* cavab yazmaq.

Anus, der, *-, Ani*; dal, anus dəliyi.

anvertrauen vt **1.** tapşırmaq *(j-m et. / bir kəsə bir şeyi); 2. *(Geheimnis) birinə sirrini demək; vr sich j-m ~ kiməsə ürəyini (sirrini, dərdini..) boşaltmaq; j-m et. ~ amanat (əmanət) qoymaq, əmanətə tapşırmaq, Allah əmanətinə vermək.**

Anverwandte, der u. die; *-n, -n* qohum.

anvisieren vt **1.** *(mit e-m Gewehr) -i nişana almaq, nişana götürmək;* **2.** *(et. Anstreben) -ə can atmaq, çaba göstərmək, -ə səy etmək, -ə çalışmaq.*

anwachsen vi **1.** *(fest mit et. verwachsen) bitişmək;* **2.** *(sich vermehren) artmaq, çoxalmaq;* **3.** *(Wurzel schlagen) kök salmaq;* **4.** *(größer werden) böyümək.*

Anwachsen, das; *-s* artma, çoxalma.

anwählen vt telefonda *(lazım olan) nömrəni yığmaq.*

Anwalt, der; *-(e)s, -e* vəkil, müdafiəçi, advokat.

Anwaltschaft, die; *-, -* **1.** vəkillik, advokatlıq; **2.** vəkillər hey'əti *(idarəsi).*

Anwaltskammer, die; *-, -n* vəkillər birliyi *(palatası).*

Anwaltskanzlei, die; *-, -en* vəkil dəf-tərxanası.

Anwaltskosten, die/pl. advokat xərci. **anwandeln** vt bürümək, tutmaq; *Furcht wandelte mich an* məni dəhşət bürüdü.

Anwandlung, die; *-, -en* həvəs, kefi gəlmə; tutma; *in e-r ~ von Großzügigkeit, schenkte er ihr e-e teure Uhr* əliaçıqlıq həvəsindən ona bir bahalı saat bağış-ladı.

anwärmen vt bir az qızdırmaq.

Anwärter, der; *-s, -* aday, namizəd *(auf A/ -ə).*

Anwartschaft, die; *-, -en* namizədlik. **anweisen** vt **1.** *(beauftragen) tapşırmaq, əmr etmək, sərəncam vermək (zu Inf.); 2.* *(anleiten) göstərmək, öyrətmək;* **3.** *(Überweisen) pul göndərmək, həvalə etmək;* **4.** *(zuteilen) ayırmaq, təyin etmək;* **5.** *angewiesen sein auf A* bir şeyə və ya bir kəsə möhtac olmaq.

Anweisung, die; *-, -en* **1.** *(Befehl) gös-təriş, əmr;* **2.** *(Geldanweisung) pul gön-dərmə, həvalə etmə; pul baratı;* **3.** *(Rat) tövsiyə; sərəncam;* **4.** *(Gebrauchsanwei-sung) istifadə etmək üçün göstəriş;* **5.** *(zuteilen) ayırmaq; auf ~ G -in* əmrinə görə; *nach ~ G -in* tövsiyəsinə görə.

anwendbar adj. tətbiq edilə bilən, kara gələn.

anwenden vt istifadə etmək, işlətmək, tətbiq etmək; *angewandt* tətbiqi; *falsch ~* yanlış istifadə etmək.

Anwendung, die; *-, -en* **1.** *(Gebrauch) işlətmə, istifadə etmə;* **2.** tətbiq etmə; *zur ~ bringen* vt tətbiq etmək, uyğun-laşdırmaq; *~ von Gewalt* zor işlətmə.

anwerben vt üzv və ya işçi qüvvəsi cəlb etmək, işə almaq, -ə cəlb etmək.

Anwerbung, die; *-, -en* işə alma.

anwerfen *vt* **1.** (Motor) işlətmək; **2.** (Ball-sport) oyuna başlamaq, topu atmaq.

Anwesen, *das*; -s, - mülk, əmlak.

anwesend *adj.* olan, hazır, mövcud olan; *die ~en pl.* hüzzar, iştirak edənlər, iştirakçılar.

Anwesenheit, *die* - iştirak, hazır olma, olma; *in ~ (von)* iştirakı ilə.

Anwesenheitsliste, *die*; -, -n iştirak edənlərin (iştirakçıların) siyahısı; qeyd etdirmə vərəqəsi.

anwidern *vt* nifrət oymaq, diskindirmək; *angewidert sein von D* bir şeydən iyrenmək, diskindirmək, ürəyi bulanmaq.

anwinkeln *vt* əymək, qatılmaq.

Anwohner, *der*; -s, - qonşu; birküçəli.

Anwuchs, *der*; -es, -'e artma, çoxalma.

Anwurf, *der*; -(e)s, -'e **1.** (Verleumdung) iftira, böhtan; **2.** (Sport) topu atma.

anwurzeln *vi* kök salmaq; *fig. wie angewurzelt* yerində bitib qalmış kimi.

Anzahl, *die* - say, ədəd, miqdar; *große ~* çoxlu; *geringe ~* bir neçə.

anzahlen *vt* beh (bey) vermək; məbləğin birinci hissəsini vermək.

Anzahlung, *die*; -, -en beh, bey, qabaqcadan verilən pul, hissəsini vermək.

anzapfen *vt* **1.** (Fass) dəlmək, dəlib açmaq; **2.** (Strom, Wasser usw.) qaçaq işlətmək; **3.** (j-n) bir kəsdən hiylə yolu ilə pul almaq; **4.** (Telefon) birisinin telefonuna gizli qulaq vermək.

Anzeichen, *das*; -s, - əlamət, nişanə.

Anzeige, *die*; -, -n **1.** (Inserat) bildiriş, elan, xəbər, elam; *Heiratsanzeige* evlənmə elanı; **2.** *jur.* cəza vərəqəsi; şikayət; *e-e ~ bei der Polizei machen* polisə şikayət etmək.

anzeigen *vt* **1.** (zeigen) göstərmək; **2.** (mitteilen) bildirmək; **3.** (bei der Polizei) şikayət etmək, xəbər vermək; *e-n Dieb bei der Polizei ~* oğruu polisə xəbər vermək; **4.** (bes. in e-r Zeitung) elan (bildiriş) vermək, elan eləmək.

Anzeigenblatt, *das*; -(e)s, -'er elan qəzeti.

Anzeigendienst, *der*; -(e)s, -e elan servi-

si.

Anzeiger, *der*; -s, - **1.** (Zeiger) dərəcə, göstərici, indikator; **2.** (Zeitungstitel) qəzet adı.

Anzeigetafel, *die*; -, -n elan lövhəsi.

anzetteln *vt fig.* səbəb olmaq, qəsdən törətmək, gizlicə hazırlamaq; *e-e Verschwörung ~* sui-qəsd hazırlamaq; *e-n Streit ~* davaya səbəb olmaq.

Anzettlung, *die*; -, -en təhrik, hiylə, pis niyyət.

anziehen *vt* **1.** (Kleidung) geymək; *sich ein Hemd ~* köynək geymək; *Kleider ~* paltar geymək; *j-m et. ~* geydirmək; *e-m Kind die Strümpfe ~* uşağa corab geydirmək; **2.** (Zügel usw.) çəkmək; *die Beine ~* ayaqları qaldırmaq (çəkmək); **3.** (Magnet) çəkmək; **4.** (Aufmerksamkeit) cəlb etmək; **5.** (Schraube) bərkitmək; *vi* (Preise) artmaq; *sich ~* geyinmək; *sich (D) et. ~* geymək, əyninə geymək; *F sich gut ~* əyninə baxmaq; *sich ~* (Preise) qalxmaq.

anziehend *adj.* cəzb edən, çəkən, cəlb edən, ürəyəyatan, xoşagəlimli.

Anziehung, *die*; - çəkmə; cazibə, cəlb.

Anziehungskraft, *die*; -, -'e (der Erde) cazibə (çəkmə) qüvvəsi, çəkim; *fig.* cazibəlik, cəlb etmə, rəğbətliklik.

Anzug, *der*; -(e)s, -'e **1.** geyim, kostyum, libas; **2.** (Kraft, Beschleunigung) güc; sürət; **3.** (kommen) yaxınlaşma; *oh weh, die Schwiegermutter ist im ~!* vay-vay qaynana gəlirl!; **4.** (Schach) ilk hərəkət; *aus dem ~ hüpfen/springen* çox hirs-lənmək, acıqlanmaq.

anzüglich *adj.* kinayəli; acı, iynəli.

Anzüglichkeit, *die*; -, -en **1.** (Spott) is-tehza, ələ salma, məsxərə; **2.** (Anspielung) kinayə, işarə, eyham.

Anzünder, *der*; -s, - *techn.* çaxmaq.

anzünden *vt* yandırmaq, alışdırmaq; *ein Streichholz ~* kibriti yandırmaq.

anzweifeln *vi* -dən şübhələnmək.

anzwinkeln *vt* göz vurmaq, göz qırpmmaq (*j-n/bir kəsə*).

Aorta, *die*; -, *Aorten med.* aorta, şah-damar.

apart *adj.* (*anziehend*) göyçək, cazibəli; *ein ~es Gesicht* göyçək üz; apart (otel).

Apartheid, *die*; - aparteid, irqı ayır-seçkilik, rasizm.

Apartheidpolitik, *die*; - aparteid siya-səti.

Apartment, *das*; -s, -s apartament, ev.

Apathie, *die*; - apati, etinasızlıq, la-qeydlik, qayğısızlıq, hissizlik.

apathisch *adj.* qayğısız, laqeyd, sust.

Aperitif, *der*; -s, -s aperitif, iştaha açan alkoqollu içki.

Apfel, *der*; -s, -e alma; *in den saueren ~ beißen* məcburiyyət qarşısında bir işi görmək.

Apfelbaum, *der*; -(e)s, -e alma ağacı.

Apfelmus, *das*; -es alma pürəsi.

äpfeln *vt* (*Pferd*) qıqlamaq.

Apfelsaft, *der*; -(e)s, -e alma şirəsi (*Süd.* : *alma suyu*).

Apfelsine, *die*; -, -n portağal.

Aphorismus, *der*; -, *Aphorismen* aforizm, qısa və dərin mənalı ifadə, kəlmeyi-qısar.

Apokalypse, *die* - **1.** *rel.* Apokalips; qiyamət (*günü*); **2.** *fig.* dəhşət, fəlakət.

apokalyptisch *adj.* dəhşətli, fəlakət gətirən.

apokryph *adj.* saxta, süni.

apolitisch *adj.* siyasətə maraq göstərməyən.

Apoll, **Apollo**, **Apollon**, *der*; -s, -s *myth.* şer və musiqi Tanrısı.

Apostasie, *die*; -, -n dinin ziddinə getmə, irtidat.

Apostel, *der*; -s, - **1.** *rel.* İsa peyğəmərin ilk tərəfdarları, həvari; **2.** *fig.* qızğın tərəfkeş (*tərəfdar*); mütəəssib.

Apostroph, *der*; -s, -e apostrof, kəsmə əlaməti (').

apostrophieren *vt* apostrof qoymaq, kəsmə əlamətini (') qoymaq.

Apotheke, *die*; -, -n davaxana, aptek, əcxaxana.

Apotheker, *der*; -s, - davaxanaçı, davaçı, əcxaxanaçı, aptekçi, əcxaçı.

Apparat, *der*; -(e)s, -e **1.** cihaz, alət; aparat; **2.** (*Fernsehapparat*) televizor; **3.**

(*Rasierapparat*) üzqırma maşını; *am ~!* telefonda danışan mənən! *am ~ bleiben* telefon xəttində qalmaq (*gözləmək*).

Appartement, *das*; -s, -s ev, mənzil apartament.

Appell, *der*; -s, -e **1.** çağırış, müraciət, müraciətnamə; *e-n ~ an (A) richten* çağırış vermək, istinaf etmək; **2.** *mil.* yoxlama, sıraya düzmək.

Appellation, *die*; -, -en *jur.* apellasiya, istinaf, çağırış.

Appellationsgericht, *das*; -(e)s, -e istinaf məhkəməsi, apellasiya məhkəməsi.

appellieren *vt* **1.** çağırmaq; müraciətnamə göndərmək (*an A/-ə*), müraciət etmək; **2.** *jur.* istinaf etmək.

Appendix, *der*; -es, -e u. *Appendizes* **1.** (*Anhang*) əlavə, zəməmə; **2.** *med.* korbağırmaq.

Appetit, *der*; -(e)s iştah(a); *guten ~!* nuş olsun, afiyət olsun!; *~ haben* həvəsi olmaq, iştahası olmaq (*auf A/-ə*).

appetitanregend *adj.* iştahagətirən, iştahaaçan, iştahaacı, acıqdirici.

appetitlich *adj.* iştahalı; *fig.* cəlbədi, nəfis.

appetitlos *adj.* iştahasız.

Appetitlosigkeit, *die*; - iştahasızlıq.

Appetitzüger, *der*; -s, - iştaha küsdürən.

applaudieren *vt* əlçalmaq, alqışlamaq (*j-m/-i*).

Applaus, *der*; -es, -e alqışlama, əlçalma, alqışlar *pl.* .

Apport, *der*; -s, -e (*Hund*) gedib şikar olmuş heyvanı gətirmə.

apportieren *vt* (*Hund*) şikar olmuş heyvanı ovçuya gətirmək.

Apposition, *die*; -, -en *gr.* əlavə.

appretieren *vt* pardaqlamaq.

appretiert *adj.* pardaqlı.

Appretur, *die*; -, -en pardaql.

Approbation, *die*; -, -en dövlət tərəfindən praktikaya buraxılma (*həkim və davaxanaçılar*).

approbiert, *adj.* icazəli, dövlət tərəfindən praktikaya (*işləməyə*) buraxılmış.

Aprikose, *die*; -, -n ərik, qaysı.
April, *der*; -s aprel; *in den* ~ schicken *vi* zarafat edərək aldatmaq (1. *aprel-də*).
Aprilscherz, *der*; -es, -e aprel zarafatı.
Aprilwetter, *das*; -s dəyişilən hava.
apropos *adv.* yeri gəlmişkən, vaxtı gəlmişkən.
Aquarell, *das*; -s, -e su boyası, akvarel.
Aquarellfarbe, *die*; -, -n su boyası.
Aquarium, *das*; -s, *Aquarien* akvarium, balıqlar evi.
Äquator, *der*; -s ekvator, xətti üstüva.
äquivalent *adj.* eyni qiymətli; ekvivalent, ekvivalentlik.
Äquivalent, *das*; -(e)s, -e müvafiq, uyğun olan, bədəl, əvəz.
Ar, *das*; -s, -e (*Flächenmaß*) ar = 100 m², yüz kvadrat metr.
Ära, *die*; -, *Ären* era, dövr.
Araber, *der*; -s, - 1.əərb; 2.(*Pferd*) əərb atı.
Araberhengst, *der*; -(e)s, -e əərb atı.
Araberin, *die*; -, -nen əərb (*qadını*).
Arabeske, *die*; -, -n (*heiteres Musikstück*) şad musiqi, arabesk.
arabisch *adj.* əərb; əərbçə.
Aralsee, *der*; -s aral dənizi.
Arbeit, *die*; -, -en 1. (*Tätigkeit*) iş, peşə; məşğuliyət; 2. (*geleistete*) əmək; 3. (*Werk*) əsər; 4. (*Mühe*) zəhmət; 5. (*Schularbeit*) tapşırıq; dərs; *an die* ~! iş başına!; *die* ~ *aufnehmen* işə başlamaq; *die* ~ *einstellen* işi dayandırmaq, tətill etmək; *zur gehen/fahren* işə getmək; *geistige* ~ zehni iş; *ehrenamtliche* ~ ictimai-faydalı iş (*əmək*); *wissenschaftliche* ~ elmi iş; *während der Arbeit* işarası.
arbeiten *vi* 1. işləmək, zəhmət çəkmək (*an D/nəyinsə üzərində*); *an sich* ~ öz üzərində işləmək, öz qabiliyyətini yaxşılaşdırmaq; məşğul olmaq; 2. (*Maschine*) işləmək; 3. (*Kapital*) faiz götürmək; ~ *lassen* işlətmək; *F wie ein Esel* ~ eşşək kimi işləmək.
Arbeiter, *der*; -s, - işçi, fəhlə, əmələ; *ungelernter* ~ qara fəhlə.

Arbeiterin, *die*; -, -nen işçi, fəhlə (*qadın*).
Arbeiterbewegung, *die*; -, -en fəhlə hərəkatı.
Arbeitergewerkschaft, *die*; -, -en fəhlə həmkarlar ittifaqı, fəhlə sindikası.
Arbeiterklasse, *die*; - fəhlə sinfi.
Arbeiterschaft, *die*; - fəhlələr, fəhlə sinfi.
Arbeiterwohlfahrt, *die*; - fəhlələrə yardım cəmiyyəti.
Arbeitgeber, *der*; -s, - sahibkar, işverən.
Arbeitgeberanteil, *der*; -(s), -e sahibkar payı.
Arbeitgeberverband, *der*; -(e)s, -'e sahibkarlar ittifaqı (*birliyi*).
Arbeitnehmer, *der*; -s, - muzdur işləyən fəhlə, muzdlu işləyən fəhlə.
arbeitsam *adj.* çalışqan, işə can yandıran, zəhmətsevən, qayğıkeş; bacarıqlı, zirəng, əl-ayaqlı.
Arbeitsamt, *das*; -(e)s, -'er iş idarəsi.
Arbeitsausfall, *der*; -(e)s, -'e işi dayandırma, işi buraxma.
Arbeitsbedingungen, *die/pl.* iş şəraiti.
Arbeitsbeschaffung, *die*; -, -en iş tapma.
arbeitseifer *adj.* çalışqan, işə can yandıran, əmək coşğunu.
Arbeitseinkommen, *das*; -s, - əmək gəliri.
Arbeitseinstellung, *die*; -, -en (*Streik*) işin dayandırılması, işin tətili.
Arbeitserfahrung, *die*; -, -en iş təcrübəsi.
Arbeitserlaubnis, *die*; -, -se iş icazəsi.
arbeitsfähig *adj.* iş qabiliyyəti olan, işləyə bilən, işəyarar(lı).
Arbeitsgericht, *das*; -(e)s, -e əmək işləri üzrə məhkəmə.
Arbeitskraft, *die*; -, -'e 1. iş gücü; 2. (*Person*) işçi, fəhlə.
Arbeitslager, *das*; -s, - əmək (iş) düşərgəsi.
Arbeitslohn, *der*; -(e)s, -'e əmək haqqı.
arbeitslos *adj.* işsiz, bekar; *F* əliboş.
Arbeitslosenunterstützung, *die*; - işsiz-

liyə görə vəsait (*təqaüd*), işsizlərə yardım.

Arbeitslosenversicherung, *die*; -, *-en* işsizliyə görə sığorta; işsizlərin sığortası, işsizliyə görə təminat.

Arbeitslosenzahl, *die*; -, *-en* işsizlər sayı.

Arbeitslosigkeit, *die*; - işsizlik, bekarlıq; *F* əliboşluq.

Arbeitsmarkt, *der*; *-(e)s*, *-e* iş bazarı, əmək bazarı.

Arbeitsniederlegung, *die*; -, *-en* iş tətili, işin dayandırılması (*Süd.* : *etisab*).

Arbeitsplatz, *der*; *-es*, *-e* iş yeri.

arbeitssscheu *adj.* işdən boyun qaçıran, tənbel.

Arbeitsstag, *der*; *-(e)s*, *-e* iş günü.

Arbeitsstätte, *die*; -, *-n* iş yeri.

Arbeitsstelle, *die*; -, *-n* iş yeri.

arbeitsunfähig *adj.* iş qabiliyyətini itirmiş, əlil.

Arbeitsunfall, *der*; *-s*, *-e* iş zamanı baş vermiş bədbəxt hadisə.

Arbeitsvertrag, *der*; *-(e)s*; *-e* əmək müqaviləsi.

Arbeitsverweigerung, *die*; -, *-en* işə başlamaqdan imtina.

Arbeitswoche, *die*; -, *-n* iş həftəsi.

arbeitswillig *adj.* işləməyə hazır olan; çalışqan.

Arbeitszeit, *die*; -, *-en* iş vaxtı, iş saatları.

Arbeitszimmer, *das*; *-s*, - iş otağı, kabinet.

archaisch *adj.* köhnəlmiş, qədim.

Archäologe, *der*; *-n*, *-n* arxeoloq.

Archäologie, *die*; - arxeologiya, arkeoloji, arxeologiya.

Archäologin, *die*; -, *-nen* arxeoloq (*qadin*).

Arche, *die*; -, *-n* : *die* ~ Noah nuh gəmişi.

Archipel, *der*; *-s*, *-e* adalar qrupu.

Architekt, *der*; *-en*, *-en* memar, arxitektör (*Süd.* : *arşitektör*).

Architektur, *die*; -, *-en* memarlıq.

Archiv, *das*; *-s*, *-e* arxiv (*Süd.* : *arşiv*).

Archivar, *der*; *-s*, *-e* arxivarius (*Süd.* :

arşiv məmuru).

Areal, *das*; *-s*, *-e* səth, sahə.

Arena, *die*; -, *Arenen* sahə, meydan, cövləngah, ərşə.

arg (*-er*, *-st*) *adj.* **1.** pis, yaramaz, acıqlı; **2.** (*sehr*) çox, həddindən artıq; **3.** (*groß*) böyük; **4.** (*boshaft*) şərir, fitnə-fəsadlı; *~e Gedanken haben* pis niyyəti olmaq; *es liegt im ~en* çox pis bir vəziyyətdədir; *das ist zu ~* bu, həddindən artıqdır; *er treibt es zu ~* o, şitini-şorunu çıxardır.

Arg, *das*; *-s* pis niyyət.

Argentinien; *-s* argentinə (*Süd.* : *Argentin*).

Argentinier, *der*; *-s*, - argentinialı (*Süd.* : *arjentinli*).

Argentinierin, *die*; -, *-nen* argentinialı, arjentinli (*qadin*).

argentinisch *adj.* argentinli, arjentinli.

Ärger, *der*; *-s* hirs, acıq, sıxıntı, bəğz, əsəbilik; *s-n Ärger auslassen* (*an D/ Kimdənsə*) acığını çıxarmaq; *viel Ärger haben* başı bəlalı olmaq, başına çox pis hadisə gəlmək; *F mach keinen ~* əngəl törətmə!, başımıza bəla açma!.

ärgerlich *adj.* **1.** (*Person*) hirsli, acıqlı; **2.** (*unangenehm*) xoşagəlməz; *~ sein* hirsələnmək, hirsli olmaq (*auf, über A/ -ə*).

ärgern *vt* hirsəndirmək, acıq vermək, acıqlandırmaq, cin atına mindirmək, dolaşmaq; *vr sich ~ (über A/ kiməsə, nəyəsə)* hirsələnmək, acıqlanmaq, *F* cin atına minmək, darılmaq, dişini dişinə qıcamaq, haldan çıxmaq.

Ärgernis, *das*; *-ses*, *-se* **1.** acıq; hirs, darılma; ovqəttəlxlik, pərtlik; *~ erregen* narazılıq oyatmaq (*bei, in D/-də*) **2.** (*Skandal*) biabırçılıq, rüsvayçılıq.

Arglist, *die*; - məkr, hiylə, qərəzkarlıq.

arglistig *adj.* hiyləkar, məkrli, qərəzkar; *jur. ~e Täuschung* hiylə, aldatma.

arglos *adj.* saf, sadəürekli; hiyləsiz.

Arglosigkeit, *die*; - saflıq, təmiz ürəklik; hiyləsizlik.

Argument *das*; *-(e)s*, *-e* dəlil, sübut.

Argumentation, *die*; -, -*en* dəlil gətirmə, sübüt göstərmə.

argumentieren *vt* dəlil gətirmək.

Argwohn, *der*; -*s* şübhə, şək; ~ *erre-gen* şübhə oyatmaq (*bei D/-dø*).

argwöhnen *vt* -*dən* şübhələnmək, -*dən* şübhəli olmaq.

argwöhnisch *adj.* bədgüman, şübhəli, vasvası; ~ *machen* *vt* şübhələndirmək

Arke, *die*; -, -*n* *mus.* Ariya.

Arier, *der*; -*s*, - *ari* (*Süd.* : *aryai*).

Arierin, *die*; -, -*nen* *ari*, *aryai* (*qadın*).

Aristokrat, *der*; -*en*, -*en* aristokrat, əsilzadə, nəcibzadə, əşrafzadə, zadəgan, kubar; *veralt.* əyan.

Aristokratie, *die*; -, -*n* aristokrati(*ya*), əşrafiyyət, zadəganlıq.

aristokratisch *adj.* aristokratik, kubar.

Arithmetik, *die*; - hesab elmi.

arithmetisch *adj.* hesab, aritmetik.

Arkade, *die*; -, -*n* tağ; qövs.

Arktis, *die*; - Arktika, quzey qütbu-nun məntəqəsi.

arktisch *adj.* arktik.

Arm, *der*; (*e*), -*e* **1.** qol; bilək; *unter dem* ~ qoltuq altında; ~ *in* ~ əl-ələ; *in die* ~*e* *nehmen* qucaqlamaq; *mit offe-nen* ~*en* sevinclə; *auf dem* ~ *tragen* qucaqda gəzdirmək; *j-m unter die* ~*e* *grei-fen* bir kəsə kömək etmək; *auf den* ~ *nehmen* *vt* *fig.* ələ salmaq, dolamaq, sərımək; **2.** (*Abzweigung*) qol, şöbə.

arm *adj.* **1.** yoxsul, kasıb, fağır, əliboş, əligödək, əlikasad; **2.** (*zu bedauern*) bi-çarə, yazıq, zavallı, əsir-yesir, güzə-ransız; *fig.* *F* heyvan; *die* ~*e* *Frau* yazıq arvad; *mein* ~*es* *Kind* heyvan balam; ~ *an et. sein* bir şeydən kasıb olmaq; *er ist* ~ *an* *Gefühlen* o hissədən kasıb adamdır; ~ *werden* kasıblaşmaq; *die Armen* *pl.* kasıblar, yoxsullar, fığəra.

Armatur, *die*; -, -*en* kontrol etmə təc-hizati.

Armband, *das*; -(*e*), -*er* bilə(r)zik, qolbaq, qolbağı; *veralt.* dəstbənd.

Armbanduhr, *die*; -, -*en* qol saati.

Armbrust, *die*; -, -*e* qundaqlı oxyay.

Armee, *die*; -, -*n* **1.** qoşun, ordu; **2.** *F*

böyük sayda; *e-e* ~ *von Idioten* əbləhlər ordusu.

Armeegeneral, *der*; -*s*, -*e* ordu gene-ralı.

Armeekorps, *das*; -, - qoşun.

Ärmel, *der*; -*s*, - paltar qolu, dəstək; *die* ~ *aufkrepeln* qolları çırılamaq; *das lässt sich nicht aus dem* ~ *schütteln* bu asan iş deyil; *ohne* ~ qolsuz (*paltar*).

Ärmelkanal, *der*; -(*e*)*s* lamans, manş dənizi.

ärmellos *adj.* qolsuz paltar.

Armen, *die/pl.* yoxsullar, kasıblar, fa-ğır-fığəra .

Armenhaus, *das*; -*es*, -*er* əlillər evi.

Armenanstalt, *die*; -, -*en* əlillər evi.

Armenien; -*s* Ermənistan.

Armenier, *der*; -*s*, - erməni.

armenisch *adj.* erməni, ermənilərə məxsus; ~*er Junge* diğa.

Armensteuer, *die*; - *islam.* zəkət.

Armenviertel, *das*; -*s*, - fağırılar mə-həlləsi, kasıblar məhəlləsi.

armieren *vt* **1.** *mil.* silahlandırmaq; **2.** avadanlıqla təchiz etmək.

Armlehne, *die*; -, -*n* söykənəcək.

Armleuchter, *der*; -*s*, - **1.** çox qollu şamdan; **2.** *fig.* *F* səfeh, axmaq.

ärmlich *adj.* **1.** yoxsul, kasıb, fəqir, miskin; həqirənə; **2.** (*mangelhaft*) qeyri-kafi, az; *in* ~*en* *Verhältnissen* *leben* kasıblıqda (*həqirənə*) yaşamaq.

Ärmlichkeit, *die*; - yoxsulluq, kasıb-lıq, miskinlik.

Armreif, *der*; -(*e*)*s*, -*e* bilə(r)zik.

armselig *adj.* yoxsul, kasıb, miskin, əsir-yesir, başıdaşlı, başıküllü, boynuburuq, külbaş, ləmyesir, qeyri-kafi, az.

Armseligkeit, *die*; -, -*en* yoxsulluq, kasıblıq, miskinlik.

Armsessel, *der*; -*s*, - qoltuqlu səndəl, qoltuqlu stul.

Armut, *die*; - yoxsulluq, kasıblıq, ehtiyac; kasıbcılıq, pulsuzluq, səfələt, əli-boşluq.

Armutsgrenze, *die*; -, -*n* yoxsulluq həddi; *unter der* ~ *leben* yoxsulluq həd-dinin altında yaşamaq, yoxsulluq həd-

dində yaşamaq.

Armutszeugnis, *das*; -ses, -se yoxsulluq haqqında şəhadətnamə; *sich ein ~ ausstellen* mənəvi yoxsulluğunu göstərmək, qabiliyyətsizliyini göstərmək.

Armvoll, *der*; - bir qucaq.

Aroma, *das*; -s, -men ətir, xoş qoxu.

aromatisch *adj.* ətirli.

aromatisieren *vt* ətirləndirmək.

Arrangement, *das*; -s, -s **1.** hazırlama, düzəltmə, tərtib etmə; **2.** *mus.* uyğunlaşdırma.

arrangieren *vt* **1.** hazırlamaq, tərtib etmə, qurmaq; **2.** *mus.* uyğunlaşdırmaq; *vr sich ~ razılaşımaq*, razılığa gəlmək.

Arrest, *der*; -(e)s, -e **1.** (Haft) həbs etmə, dustaq etmə; *drei Tage ~ üç gün həbs*; **2.** (Beschlagnahme) *jur.* həbs qoyma.

Arrestant, *der*; -en, -en məhbus, dustaq.

Arrestbefehl, *der*; -s, -e həbs haqqında əmr.

Arrestzelle, *die*; -, -n dustaq otağı.

arretieren *vt* **1.** həbs etmə; **2.** *techn.* (sperren) bağlamaq.

Arrival, *das*; -s, -s təyyarənin gəlməsi; təyyarənin enən yeri.

arriviert *adj.* məşhur, tanınmış adam.

arrogant *adj.* təkəbbürlü, lovğa.

Arroganz, *die*; - təkəbbür, qürur, hikə.

Arsch, *der*; -(e)s, -'e (vulgär) dal, göt; *leck mich am ~!* götümü ye! , sikişdir!; *in den ~ kriechen* (j-m) yaltaqlanmaq.

Arschloch, *das*; -(e)s, -'er (vulgär) axmaq; hiyləgər; şərəfsiz; **2.** məqəd, anus dəliyi.

arschkalt *adj.* F çox soyuq.

Arsen, *das*; -s *Chem.* arsən, zərnix.

Arsenal, *das*; -s, -e silah anbarı, cəb-bəxana.

Arsenik, *das*; -s *s. Arsen.*

Art, *die*; -, -en **1.** (Gattung) cins; **2.** (Sorte) növ, çeşid, cür, tür; **3.** (Abstammung) nəsil, törəmə; **4.** (Weise) üsul, qayda, tərz, sayaq, qəbil, forma, biçim, çeşid; *auf diese ~ bu sayaqda*; *bu üsulla*; **5.** *nur*

Sg. (Charakter) təbiət, xasiyyət; auf eigene ~ özü bilən kimi, istədiyi kimi; jeder ~ hər cür; fig. aus der ~ schlagen ailəsinə çəkmək, başqa xarakterdə olmaq; *das ist keine ~ und Weise* işin yolu bu deyil, bu yol düz yol deyil; *pl.* əqsam.

Art. *Abk.* = Artikel.

arten *vi* oxşamaq, bənzəmək, çəkmək; *er ist nach s-m Vater geartet* o, atasına çəkib, o, atasına oxşayır.

artenreich *adj.* zo. çox növlü, müxtəlif növlü.

Arterie, *die*; -, -n arteriya, şah damar.

Arterienverkalkung, *die*; -, -en arterioskleroz, şahdamarların daralması.

Artgenosse, *der*; -n, -n həmnöv, həmcins.

Arthritis, *die*; -, *Arthritiden med.* bənd (bükük) iltihabı, məfşəl iltihabı.

-artig *im adj.* kimi, -ilə, -li, -li; *blitzartig* ildırım kimi, ildırım sürəti ilə; *bösartig* acıqlı, hirsli.

artig *adj.* **1.** (höflich) tərbiyəli, nəzakətli; **2.** (lieb) sevimli, xoş; sözəbaxan, ədəbli, nəzakətlə.

Artigkeit, *die*; -, -en ədəb, nəzakət.

Artikel, *der*; -s, - **1.** *gr.* artıqlıq, hərfi tərif; **2.** (Vertragsartikel) maddə, bənd; **3.** (Zeitungsartikel) məqalə; **4.** (Ware) mal, əşya, məmulat.

Artikulation, *die*; -, -en **1.** *gr.* (Aussprache) tələffüz etmə; **2.** (Äußern, Formulieren) ifadə etmə, bildirmə.

artikulieren *vt* **1.** ayrı-ayrı tələffüz etmə; **2.** (Gedanken) ifadə etmə; *vr sich ~* ürək sözünü demək, dərdini demək.

Artillerie, *die*; -, -n topxana, artilləriya.

Artillerist, *der*; -en, -en topçu.

Artist, *der*; -en, -en artist, aktyor.

Artistin, *die*; -, -nen artist (qadın).

artistisch *adj.* artist kimi; artistik.

Arznei, *die*; -, -en dərman, dava.

Arzneikunde, *die*; - farmakologiya (Süd. : farmakoloji).

Arzneimittel, *das*; -s, - dərman, dava.

Arzneipflanze, *die*; -, -en tibbi ot, dərman otu.

Arzt, *der*; -es, -e həkim; *zum ~ gehen* həkimə getmək.

Ärztin, *die*; -, -nen həkim (*qadın*).

ärztlich *adj.* həkimə məxsus, tibbi; *unter ~er Aufsicht* həkimin nəzarəti altında; *~e Untersuchung* həkim müayinəsi.

As, *das*; -ses, -se as, təxkal.

Asbest, *der*; -(e)s, -e asbest, lifli mineral.

Asche, *die*; -, -n kül; *Friede s-r ~ !* Allah rəhmət ələsin!

Aschenbahn, *die*; -, -en (*Sport*) idman meydançasında cizgi (*cızıq*) çəkilmiş yer (*pişt*).

Aschenbecher, *der*; -s, - külqabı.

Aschenputtel, *das*; -s, - 1. bir nağılın qız qəhrəmanı; 2. *fig.* ev qulluqçusu; pinti qız, səliqəsiz qız.

Aschermittwoch, *der*; -s, -e katoliklərdə orucluğu birinci günü (*karnaval-dan sonra*).

aschfahl *adj.* kül kimi, kül rəngli; *ein ~es Gesicht* kül kimi üz.

aschgrau *adj.* kül rəngli.

aseptisch *adj. med.* aspetik, mikrob-suz.

Aserbaidşan; -s Azərbaycan.

Aserbaidşaner, *der*; -s, - azərbaycanlı, türk, azəri.

aserbaidşanisch *adj.* azərbaycan(lı); (*Sprache*) azərbaycan türkcəsi, azərbaycanca, türkcə, türkü dili, azəri, azəricə.

Asiat, *der*; -en, -en asiyalı.

Asiatin, *die*; -, -nen asiyalı (*qadın*).

asiatisch *adj.* asiyalı.

Asien; -s Asiya.

Askese, *die*; - dərvişlik, dünyadan əl çəkmə, rəyazət.

Asket, *der*; -en, -en zahid, rəyazətkeş, dərviş.

asketisch *adj.* dərvişlik.

asozial *adj.* cəmiyyətə yabanc, cəmiyyətsiz, assosial.

Aspekt, *der*; -(e)s, -e nöqtəyi-nəzər, baxış, aspekt.

Asphalt, *der*; -(e)s, -e asfalt.

asphaltieren *vt* asfaltla örtmək, as-

falt etmək.

asphaltiert *adj.* asfaltlanmış.

Aspik, *der*; -s, -e : in ~ jəlatinli.

Aspirant, *der*; -en, -en namizəd.

Aspiration, *die*; -, -en can atma, səy.

Aspirin, *das*; -s aspirin.

aß *s. essen*.

Assessor, *der*; -s, -en 1. yüksək dövlət məmuriyyətinə namizəd; 2. məktəb müəlliminin müavini (*köməkçisi*).

Assimilation, *die*; -, -en 1. assimilyasiya (*Süd.* : *assimilasyon*); uyğunlaşma, bənzətmə; 2. *biol.* (*Anpassung*) mənimlə(n)mə, intibaq; 3. *pol.* başqa bir millətin içində erimə və öz kimliyini əldən vermə.

assimilieren *vt* mənimləmə, bənzətmək, oxşatmaq; *vr sich ~* özünü oxşatmaq (*an A/nəyəsə*), uyğunlaşmaq; qarışmaq.

Assistent, *der*; -en, -en assistent, köməkçi.

assistieren *vi* assistentlik etmək, kömək etmək (*j-m / bir kəsə*).

Assoziation, *die*; -, -en 1. ittifaq, birləşmə, birlik; cəmiyyət, şirkət; 2. *psych.* hiss oyatma, törənmiş, tədai.

assoziieren *vt* 1. *psych.* hiss oyatmaq; *e-e schöne Erinnerung mit e-m Geruch ~* bir qoxu ilə gözəl bir xatirəni oyatmaq (*yada salmaq*); 2. *H* birləşdirmək, şərik etmək.

assoziativ *adj.* aid, ilgili, dair.

Ast, *der*; -(e)s, -e budaq, qol, buta; *den ~ absägen, auf dem man sitzt* özünə quyu qazmaq.

Aster, *die*; -, -n astra çiçəyi.

Ästhet, *der*; -en, -en gözəllik aşığı.

Ästhetik, *die*; - estetik (*Süd.* : *estetik*), gözəllik hissi.

Ästhetiker, *der*; -s, - *s. Ästhet.*

ästhetisch *adj.* estetik, gözəllik hissi ilə əlaqədar; *F* yaxşı löyünlü.

Asthma, *das*; -s astma, tənqəfəslik.

Asthmatiker, *der*; -s, - astmalı.

asthmatisch *adj.* astmalı, tənqəfəs.

astral *adj.* ulduzlara aid.

Astrologe, *der*; -n, -n münəccim, as-

troloq.

Astrologie, *die*; - astrologiya (Süd. : *astrologji*).

astrologisch *adj.* astrologia, münəccim.

Astronaut, *der*; -en, -en kosmonavt, (Süd. : *astronavt*).

Astronom, *der*; -en, -en astronom, göy cismləri elminin bilicisi.

Astronomie, *die*; - astronomi(ya), göy cisimlərindən bəhs edən elm

astronomisch *adj.* *fig.* çox, çox böyük, həddən artıq böyük ölçüdə.

Astrophysik, *die*; - astrofizik(a).

Asyl, *das*; -s, -e sığınacaq, sığınaq; *politisches* ~ siyasi sığınacaq; *j-m* ~ *gewähren* kiməsə sığınacaq vermək.

Asylant, *der*; -en, -en sığınacaq istəyən.

Asylantin, *die*; -, -nen sığınacaq istəyən (*qadın*).

Asylantrag, *der*; -e(s), -e sığınacaq ərizəsi; *e-n* ~ *stellen* sığınacaq ərizəsi vermək.

Asylrecht, *das*; -(e)s sığınacaq almaq hüququ.

Asymmetrie, *die*; -, -n asimmetriya, bərabərsizlik; itaətkarlıq.

asymmetrisch *adj.* asimmetrik; itaətli.

Atavismus, *der*; -, -men atavizm, əcdadçılıq, ulu-babaların xüsusiyyətlərinə qayıtma.

Atelier, *das*; -s, -s atelye, emalatxana.

Atem, *der*; -s nəfəs, nəfəsalma; *den* ~ *anhalten* nəfəs saxlamaq; ~ *holen* nəfəs almaq; *außer* ~ *sein* nəfəsdən düşmək; *in e-m* ~ bir nəfəsdə.

atemberaubend *adj.* çox gözəl, zərif, qəşəng; *ein* ~ *es Kleid* qəşəng bir paltar.

Atembeschwerde *die*; -, -n tənəgnəfəslik.

atemlos *adj.* tənəgnəfəs.

Atemnot, *die*; - tənəgnəfəslik.

Atempause, *die*; -, -n fasilə; dincəliş.

Atemübung, *die*; -, -en nəfəs alma məşqi.

Atemzug, *der*; -(e)s, -e nəfəs; *im gleichen* ~ eyni vaxtda.

Atheismus, *der*; - ateizm, tanrısızlıq, Allahın varlığını rədd etmə.

Atheist, *der*; -en, -en ateist, tanrısız, allaha inanmayan.

atheistisch *adj.* ateist, tanrısız.

Äther, *der*; -s eter (*maddəsi*), efir.

ätherisch *adj.* eterli, efirli.

Äthiopien; -s Həbəşistan, Həbəşə.

äthiopisch *adj.* həbəş; (*Sprache*) həbəş dili.

Athlet, *der*; -en, -en pəhləvan, qüvvətli adam.

Athletin, *die*; -, -nen pəhləvan, qüvvətli adam (*qadın*).

athletisch *adj.* qüvvətli, atletik.

Atlantik, *der*; -s Atlantik okeanı.

atlantisch *adj.* atlantik; *der Atlantische Ozean* atlantik okeanı.

Atlas, *der*; -, *Atlanten* **1.** *myth.* atlas, atlant; **2.** *biol.* (*oberster Halswirbel*) atlant, birinci boyun fəqərəsi; **3.** *geogr.* coğrafiya atlası; **4.** (*-lasses, -lasse*) (*Stoff*) atlas; satin.

Atlasgebirge, *das*; -s atlas dağları *pl.*

atmen *vi* nəfəs almaq.

Atmosphäre, *die*; -, -n atmosfer(a); *fig.* mühit, hava; şərait.

atmosphärisch *adj.* atmosfer.

Atmung, *die*; -, -en nəfəsalma, nəfəs; *künstliche* ~ süni nəfəsalma.

Atmungsorgane, *die/pl.* nəfəs orqanı.

Atoll, *das*; -s, -e mərcan adası.

Atom, *das*; -s, -e **1.** (*winziger kleiner Teil*) ən kiçik parça, zərrə; **2.** *Chem.* atom.

atomar *adj.* atom; ~ *e Waffen* atom silahı.

Atombombe, *die*; -, -n atom bombası.

Atomenergie, *die*; - atom enerjisi.

atomgetrieben *adj.* atom enerjisi ilə işləyən.

Atomgewicht, *das*; -(e)s, -e atom çəkisi.

Atomkern, *der*; -(e)s, -e atom nüvəsi.

Atomkraft, *die*; - atom enerjisi.

Atomkraftwerk, *das*; -(e)s, -e atom elektrik mərkəzi (*stansiyası*).

Atomkrieg, *der*; -(e)s, -e atom müharibəsi.

Atommacht, *die*; -, -e atom silahı olan dövlət.

Atommeiler, *der*; -s, - atom qazanı, atom reaktoru.

Atomtüll, *der*; -s radioaktiv tullantı.

Atomreaktor, *der*; -s, -en atom reaktoru.

Atomtest, *der*; -s, -s atom silahının sınaqdan çıxarılması, atom testi.

Atomwaffe, *die*; -, -n atom silahı.

Atomwissenschaft, *die*; -, -en atom elmi.

Atomwaffensperrvertrag, *der*; -(e)s, -e atom silahının yayılmasını qadağan edən müqavilə.

Atomzeitalter, *das*; -s atom əsri.

atonal *adj. mus.* atonal.

Atrophie, *die*; -, -n *med.* atrofi(ya), arıqlıq, əzələnin ərimesi.

atrophisch *adj.* sısqqa, arıq, zəif, atrofik.

ätsch! *int.* aha!, yaxşı oldu!

Attachè, *der*; -s, -s attaşə.

Attacke, *die*; -, -n həmlə, hücum.

attackieren *vi u. vt* həmlə etmək, hücum etmək.

Attentat, *das*; -(e)s, -e sui-qəsd, qəsd (*auf A/-ə*); *ein* ~ *verüben* qəsd etmək, sui-qəsd etmək.

Attentäter, *der*; -s, - sui-qəsdçi, qəsdçi.

Attest, *das*; -(e)s, -e **1.** (ärztliches) həkim attestasiyası; **2.** (*allg. Bescheinigung*) vəsiqə, şəhadətnamə.

attestieren *vt* təsdiq etmək, şəhadət vermək.

Attila Atilla (*Hun qəbiləsinin hökmdarlarından*).

Attitüde, *die*; -, -n jest; duruş.

Attraktion, *die*; -, -en cazibə, cəlb etmə, çəkicilik.

attraktiv *adj.* cazibəli, gözəl, xoşa gələn, çəkici, aybəniz, dadlı-duzlu, cəzbəedici; *F* yaxşı löyünlü.

Attrappe, *die*; -, -n **1.** əslə oxşayan, bənzər, (*mağaza vitrinində*); qondarma **2.** (*Fälle*) tələ.

Attribut, *das*; -(e)s, -e **1.** (*Kennzeichen, Eigenschaften*) əlamət, simvol, atribut; sifət, xassə; **2.** *gr.* (*Beifügung*) təyin.

attributiv *adj.* təyin; *adv.* təyin rolunda.

atypisch *adj.* xas olmayan, uyğun gəlməyən.

ätzen *vt* **1.** *chem.* kimyəvi maddələrlə təmizləmək; **2.** *med.* dağlamaq, yandırmaq; **3.** (*z.B. auf Kupfer*) oymaq.

ätzend *adj.* yandırıcı, qələvi, aşındırıcı, yeyici, göynədic; *fig.* (*Spott*) acılı, istehzal, rişxəndedic; *jugendspr.* **1.** (*grauenhaft*) dəhşətli, iyrenc; **2.** *seltener (toll)* çox gözəl, əla; *der Film ist echt* ~ film əladır (*çox gözəldir*).

Ätzstoff, *der*; -(e)s, -e yandırıcı maddə.

au! *int.* ay! vay!

Aubergine, *die*; -, -n *bot.* badımcan, qara badımcan.

auch *konj. u. adv.* həmçinin, da, də, və, həm; *bele*; *ich möchte dich* ~ *sehen* mən də səni görmək istəyirəm; *wer* ~ *immer* kim də olur olsun; *er ist* ~ *Krank* o da xəstədir; *sowohl Männer als* ~ *Frauen* həm kişilər, həm də xanımlar; ~ *nicht e-r* hətta biri belə; *aber* ~ *həm(i)də*; ~ *das noch!* elə bu qalmışdı!.

Audienz, *die*; -, -en qəbul; *e-e* ~ *erteilen* *D* hüzüruna qəbul etmək; ~ *bei* -*in* hüzüruna qəbul olma.

Auditorium, *das*; -s, -rien **1.** (*Raum*) konfrans salonu; **2.** (*Zuhörerschaft*) dinləyicilər, dinləyənlər.

Aue, *die*; -, -n çəmən, otlaq; dərə.

Auerhahn, *der*; -(e)s, -e meşə xoruzu.

auf **1.** *präp. mit D*: -*in* üstündə, -da, -də; *das Buch liegt* ~ *dem Tisch* kitab mizin (*stolun*) üstündədir; ~ *der Reise* yolda; ~ *dem Boden* yerdə; ~ *der Erde* dünyada; ~ *der Stelle* yubanmadan, dərhal, təxirsiz; **2.** *mit Akkusativ*: -*in* üstünə; -a, -e; ~ *A zu -ə* doğru; ~ *den Boden* yerə; *ich lege das Buch* ~ *den Tisch* mən kitabı mizin üstünə qoyuram; *er lief* ~ *ihn zu* ona doğru qaçdı; ~ *die Post* *gehen* poçtxanaya gətmək; ~ *alle Fälle*, ~ *jeden Fall* hər halda, necə olur-olsun, hələ-hələbət, mütləq; ~ *einmal* birdən, gözənilmədən, ansız, ayın-şayın;

biroturuma; ~ e-e Bitte (hin) xahişə görə; ~ aserbajdschanisch azərbaycanca, türkçə; sich ~ etwas freuen qabaqcadan sevinmək; ~s beste olduqca yaxşı; bis ~ ihn ondan başqa; ~ dein Wohl! sağlığına!; ~ dass.. ta ki, ondan ötrü ki, ona görə ki; ~ diese Art und Weise bu cür; adv. 1. (Zeit) von klein ~ uşaqlıqdan bəri; 2. ~ und ab gehen aşağı-yuxarı getmək; 3. (offen) açıq olmaq; die Tür ist ~ qapı açıqdır; 4. (noch nicht im Bett) ayıq olmaq, hələ yatmamaq; sich ~ und davon machen vi əkilmək.

auf! int. 1. (los!) ~! qalx!; 2. (steh auf!) qalx.

auf - präp. 1. açılmanı bildirir (*misal üçün aufmachen, aufdrücken*) açmaq; 2. qurtarmağı bildirir (*misal üçün aufessen, aufbrauchen*).

aufarbeiten vt 1. (Rückstand) qalmış işi qurtarmaq; 2. (Kleider) yamamaq, təzələmək.

aufatmen vi 1. yüngüllüklə nəfəs almaq; 2. fig. şad olmaq, fərəhlənmək.

aufbahren vt (Leichnam) tabuta qoymaq.

Aufbau, der; -s 1. (Gefüge) quruluş; quruculuq 2. (e-s Gebäudes) bina, tikinti, inşaat; 3. (Errichtung) quruluş, qurma; pl. ~ten 1. (oberer Teil) üst, yuxarı hissə sg. ; 2. Th. dekor.

aufbauen vt 1. yenidən qurmaq, bərpa etmək; plana salmaq; 2. (errichten) yaratmaq, qurmaq, bərqərar etmək; 3. (et. auf et. D) əsaslanmaq, dayanmaq; j-n ~ kiməsə ürək vermək; vr sich ~ (Gewitterfront usw.) əmələ gəlmək, törəmək.

aufbäumen vr sich ~ 1. (z.B. ein Pferd) şahə qalxmaq, dal ayaqları üstə qalxmaq; 2. (sich auflehnen) fig. üsyan etmək (gegen A/-ə qarşı).

aufbauschen vt fig. böyütmək, şişirtmək.

Aufbauten die/pl. s. Aufbau.

aufbegehren vi üsyan etmək (gegen A/-ə qarşı).

aufbehalten vt 1. (Hut, Brille usw.) çı-

xarmamaq; 2. (Augen) yummamaq, açıq saxlamaq.

aufbekommen vt 1. açmağa müvəffəq olmaq; 2. (in der Schule) tapşırıq almaq.

aufbereiten vt 1. hazırlamaq, tədarük etmək; 2. (Wasser, Erz) təmizləmək; işləmək.

Aufbereitung, die; -, -en hazırlama, tədarük, təmizləmə; işləmə.

Aufbereitungsanlage, die; -, -n təmizləmə təsisatı.

aufbessern vt 1. (verbessern) düzəltmək, islah etmək; 2. (Gehalt) artırmaq.

Aufbesserung, die; -, -en 1. yaxşılaşdırma; 2. artır(ıl)ma, əlavə.

aufbewahren vt saxlamaq, qorumaq; fig. dala atmaq.

Aufbewahrung, die; - saxla(nıl)ma, qoruma, mühafizə; j-m et. zur ~ geben bir kəsə bir şeyi əmanət vermək, ələ tapşırmaq.

Aufbewahrungsort, der; -(e)s, -e saxlanılan yer, saxlanc; anbar.

aufbiegen vt (z.B. e-n Draht) əyib ayırmaq, əyib açmaq.

aufbieten vt 1. (aufwenden) sərf etmək; bir yerə toplamaq; istifadə etmək; 2. mil. çağırmaq; 3. (Brautpaar) adlarını oxumaq, rəsmən elan etmək.

Aufbietung, die; - : unter ~ aller Kräfte var qüvvəsini yığaraq, var gücü ilə.

aufbinden vt 1. (et. aufmachen) açmaq; 2. (Bücher) cildləmək; 3. (hochbinden) sarıyib bağlamaq; das Haar zum Knoten aufgebunden tragen hörükləri olmaq; 4. boynuna qoymaq; fig. yalan demək; aldatmaq (j-m/bir kəsi).

aufblähen vt üfürüb şişirtmək; qaldırmaq; vr sich ~ şişmək; fig. (Person) lovğalanmaq.

aufblasen vt hava ilə doldurmaq, şişirtmək; vr sich ~ fig. lovğalanmaq; aufgeblasen fig. məğrur, özünü bəyənen.

aufbleiben vi 1. (in der Nacht) yatmaq, ayıq qalmaq, oyaq qalmaq; 2. (Tür) açıq qalmaq.

aufblenden vt fənərləri yandırmaq.

aufblicken *vi* yuxarıya baxmaq; *fig.* heyrətlə baxmaq, hörmətlə baxmaq (*zu D/bir kəsə*).

aufblitzen *vi* birdən-birə parlamaq, çaxmaq; *fig.* birdən-birə yada düşmək.

aufblühen *vi* 1. (*Pflanze*) çiçəklənmək, açmaq, güllənmək; 2. (*Handel usw.*) yaxşı inkişaf etmək.

aufbohren *vt* dəlib açmaq.

aufbrauchen *vt* 1. (*Geld*) xərcləmək, xərcləyib qurtarmaq; 2. qurtarmaq.

aufbrausen *vi* 1. qaynamaq; coşmaq; köpüklənib qalxmaq; 2. *fig.* hirsələnmək, özündən çıxmaq.

aufbrausend *adj.* tez hirsələnen.

aufbrechen *vt* 1. sındırmaq, yarıb açmaq; 2. (*e-n Brief usw.*) səbirsizlikə açmaq; *vi* 1. (*fortgehen*) yola düşmək, hərəkət etmək; 2. (*Blüten*) birdən-birə açılmaq; 3. (*e-e Eisdecke*) donu açılmaq.

aufbrennen *vt* 1. yandırmaq, yaxmaq, dağlamaq; 2. *fig.* *j-m eins* ~ birisini yandırır-yaxmaq.

aufbringen *vt* 1. (*öffnen können*) açmağa müvəffəq olmaq; 2. (*Mode usw.*) çixartmaq, tapmaq; 3. (*Schiff*) tutmaq, zəbt etmək; 4. (*beschaffen*) hazırlamaq, tapmaq; *Geld* ~ pul əldə etmək; 5. (*wütend machen*) hirsələndirmək qəzəbləndirmək; *aufgebracht sein* hirsələnmək (*über, gegen A/-ə*); *den Mut* ~ cəsarət göstərmək.

Aufbruch, *der*; *-(e)s, -e* 1. yola düşmə, getmə, hərəkət, əzimet; 2. (*Spalte*) yarıq, çatdaq; 3. (*Beginn, Anfang*) başlanğıc.

Aufbruchsstimmung, *die*; *-, -en* yola düşmə əhval-ruhiyyəsi.

aufbrühen *vt* 1. (*Tee*) dəmləmək; 2. (*Kaffee*) qaynar su töküb hazırlamaq.

aufbrummen *vt* *F j-m e-e Strafe* ~ bir kəsi cərimə etmək, cəzalandırmaq.

aufbügeln *vt* ütüləmək.

aufbürden *vt* yükləmək; *dem Pferd drei Säcke Mehl* ~ ata üç kisə un yükləmək; *sich (D)* ~ yük altına girmək.

aufdecken *vt* 1. (*Decke usw. wegnehmen*) üstünü açmaq; 2. (*Geheimnis usw.*) aç-

maq, üzə çıxar(t)maq, paxırını açmaq; 3. (*darauf od. darüber decken*) örtmək, salmaq; *ein Tischtuch* ~ süfrə salmaq.

Aufdeckung, *die*; *-, -en* üstünü açma, ifşa etmə, paxırını açma.

aufdrängen *vt* zorla qəbul etdirmək, məcbur etmək; *vr sich (A)* ~ boğaza keçmək, narahat etmək; *sich (D)* ~ (*Gedanken, Idee*) istəmədən yada düşmək.

aufdrehen *vt* 1. (*Schraube, Hahn usw.*) bura-bura açmaq, burub açmaq; 2. (*Uhrwerk*) qurmaq; 3. (*Gas geben*) sürətləndirmək; 4. (*lauter stellen*) səsini ucaltmaq; 5. (*lustig werden*) *fig.* fərəhlənmək, şad olmaq; *er war heute mächtig aufgedreht* o, bu gün fərəh hissi keçirirdi; 6. (*wütend werden*) hirsələnmək, söyüş söymək.

aufdringlich *adj.* zəhlə aparən, sırtıq, əl çəkməyən, zəhlətökən, çəpəl, ürək-sıxan, başağrıdıçı; *fig.* qəmiş; ~ *sein* qəmiş olmaq.

Aufdringlichkeit, *die*; *-, -en* sırtıqlıq, zəhlətökənlik.

Aufdruck, *der*; *-(e)s, -e* (*auf Stoff od. Papier*) ...üzərində çap olmuş şəkil və ya mətn.

aufdrucken *vt* 1. bir şeyin üzərində çap etmək; 2. möhür vurmaq.

aufdrücken *vt* 1. (*Tür*) zorla açmaq; 2. (*Siegel usw.*) üzərinə möhür vurmaq; 3. boynuna yükləmək (*j-m et./ bir şeyi bir kəsin boynuna*); 4. *j-m e-n* ~ bir kəsi öpmək.

aufeinander *adv.* 1. bir-birinin üstünə; ~ *angewiesen sein* bir-birinə möhtak olmaq; 2. (*nacheinander*) bir-birinin ardınca.

Aufeinanderfolge, *die*; *-, -n* ardıcılıq, bir-birinin dalınca gəlmə.

aufeinanderfolgen *vi* bir-birinin arxasınca (*dalınca*) getmək (*gəlmək*).

aufeinanderfolgend *adj.* ardıcıl.

aufeinanderlegen *vt* bir-birinin üstünə qoymaq.

aufprallen *vi* toqquşmaq, toxunmaq, dəymək.

aufeinandertreffen *vt* rast gəlmək, rastlaşmaq.

aufeinandertreffend *adj.* (*Augenbraunen*) çatma.

Aufenthalt, *der*; *-(e)s, -e* **1.** (*kurzer*) dayanma; **2.** *jur.* oturma, iqamət, olma, qalma; **3.** (*Ort*) qalan yer, bir kəsin yaşadığı yer.

Aufenthaltserlaubnis, *die*; *- , -se* sakinlik üçün icazə (*xarici ölkədə*), yaşayış icazəsi.

Aufenthaltsgenehmigung, *die*; *- , -en* sakinlik üçün icazə (*xarici ölkədə*), qalma icazəsi, yaşayış icazəsi.

Aufenthaltsort, *der*; *-(e)s, -e* yaşayış yeri.

Aufenthaltsrecht, *das*; *-e(s), -e* qalma hüququ.

aufferlegen *vt* **1.** üzərinə qoymaq (*j-m*); **2.** (*Bedingungen*) məcbur etmək, dikte etmək; **3.** (*Steuer*) vergi goymaq; **4.** (*Strafe*) cərimə etmək.

Aufferlegung, *die*; *-* üzərinə qoyma, boynuna qoyma.

aufferstehen *vi* dirilmək, canlanmaq, dirçəlmək; yaxşılaşmaq.

Aufferstehung, *die*; *-* dirilmə, ehya, dirçəliş, oyanış; *Tag der ~* *rel.* qiyamət günü.

aufferwecken *vt* diriltmək, ruh vermək.

aufferziehen *vt* tərbiyə etmək, tərbiyələndirmək.

auffessen *vt* yeyib qurtarmaq.

auffahren *vt* **1.** *mil.* mövqə tutmaq; **2.** (*Speisen*) süfrəyə gətirmək; *vi* **1.** (*Wagen*) arxadan vurmaq; toqquşmaq; **2.** atılıb qalxmaq; *er fuhr aus dem Schlaf auf* yuxudan dik atıldı; **3.** (*Schiff*) saya oturmaq; **4.** (*zornig*) hirsənmək, özündən çıxmaq; *vor Zorn ~* hirsənmək.

auffahrend *adj.* hirsli, hirsənen.

Auffahrt, *die*; *- , -en* **1.** yuxarıya doğru qalxan yol; **2.** (*Aufstieg*) qalxma; **3.** (*Himmelfahrt*) merac, göyə qalxma; **4.** (*das Vorfahren vor e-r Gebäude*) dəstə ilə gəlmək.

auffallen *vi* **1.** bir şeyin üstünə düşmək, yıxılmaq **2.** *fig.* (*j-m*) göz(ünə)ə çarpmaq.

auffallend *adj.* **1.** gözəçarpan, qəribə,

nəzərəçarpan, gözəgələn; **2.** cəlbədedici, gözəgəlimli.

auffällig *adj.* *s. auffallend.*

auffangen *vt* **1.** (*z.B. e-n Ball*) tutmaq; **2.** (*Signale usw.*) tutmaq; **3.** (*Flüchtlinge*) yığıb yerləşdirmək; **4.** (*Stoß*) dəf etmək; *den Angriff ~* hücumu dayandırmaq.

Auffanglager, *das*; *-s, -* düşərgə.

auffassen *vt* başa düşmək, anlamaq; *-ə* yormaq; *et. als Scherz ~* bir şeyi zərəfat kimi başa düşmək.

Auffassung, *die*; *- , -en* başa düşmə, anlayış, dərkətmə, qavrama; (*Meinung*) fikir, rəy, görüş; *nach meiner ~* fikrimcə.

Auffassungsvermögen, *das*; *-s* düşünmə (*düşüncə*) qabiliyyəti, dərk.

auffindbar *adj.* tapılan, tapıla bilən.

auffinden *vt* tapmaq, axtarıb tapmaq.

auffischen *vt* tutub çıxartmaq (*sudan*); *fig.* tapmaq.

aufflackern *vi* **1.** alışmaq, birdən alovlanmaq; **2.** *fig.* törəmək, əmələ gəlmək, başlanmaq.

aufflammen *vi* **1.** alovlanmaq, od alıb yanmaq; **2.** (*Erregung*) həyəcana gəlmək, həyəcanlanmaq; **3.** (*plötzlich ausbrechen*) birdən-birə başlamaq, coşmaq.

aufflattern *vi* (*Vogel*) pırıldayıb uçmaq, pırıldayıb qalxmaq.

auffliegen *vi* **1.** (*Vogel*) qanadlanıb uçmaq; **2.** (*Tür*) birdən-birə açılmaq; **3.** *fig.* (*scheitern*) baş tutmamaq; **4.** (*entdeckt werden*) üstü açılmaq.

auffordern *vt* **1.** tələb etmək, istəmək, buyurmaq; **2.** çağırmaq, dəvət etmək (*zu D/-ə*); *zum Tanz ~* rəqəş dəvət etmək.

Aufforderung, *die*; *- , -en* çağırış, tələb, dəvət; (*zu D/-ə*); istək.

aufforsten *vt* meşə salmaq.

Aufforstung, *die*; *- , -en* meşəsalma.

auffressen *vt* yeyib qurtarmaq; *fig.* üzmək, yormaq.

auffrischen *vt* **1.** təzələmək, canlandırmaq; *alte Erinnerungen ~* keçmiş xatirələri yada salmaq; **2.** (*stärken*) gücləndirmək; *vi* sərinləmək (*hava*).

Auffrischung, die; -, -en təzələmə; canlandırma.

aufführen vt **1.** (Gebäude) tikmək, qurmaq; **2.** (Theaterstück) ifa etmək, tamaşaya qoymaq; **3.** (Zeugen) şahid göstərmək; **4.** (in e-r Liste) yazmaq, siyahıya salmaq; vr sich ~ özünü aparmaq, rəftar etmək, davranmaq; aufgeführt werden tamaşaya qoyulmaq.

Aufführung, die; -, -en Th. ifa, tamaşa-ya qoyma, tamaşa.

auffüllen vt **1.** doldurmaq; **2.** (ergänzen) artırmaq, doldurmaq; aufgefüllt werden doldurulmaq.

Aufgabe, die; -, -n **1.** (Pflicht) vəzifə; **2.** (Schulaufgabe) dərs, tapşırıq; **3.** (Problem) məsələ; **4.** (Ziel) hədəf, məqsəd, qayə; **5.** (Verzicht) əl çəkmə, buraxma; **6.** (e-s Briefes usw.) göndərmə, yollama; s-e ~ erfüllen vəzifəsini yerinə yetirmək; das ist nicht s-e ~ bu onun işi (vəzifəsi) deyil.

aufgabeln vt F tapıb almaq, ələ keçirtmək; e-e schöne Uhr auf dem Flohmarkt ~ bir gözəl saati bit bazarından tapıb almaq.

Aufgabenbereich, der; (e)s, -e vəzifə dairəsi, vəzifə həddi, iş çərçivəsi.

Aufgabengebiet, das; -(e)s, -e s. Aufgabebereich.

Aufgabenheft, die; -, -n (Schulheft) gündəlik.

Aufgang, der; -(e)s, -e **1.** (Treppenaufgang) pilləkən; **2.** (Aufstieg) çıxma, qalxma; **3.** astr. günçıxan, gündoğan.

aufgeben vt **1.** (Brief, Telegram usw.) yollamaq, təhvil vermək, göndərmək; **2.** (Aufgabe) vermək (j-m -ə); **3.** (Stellung) bir vəzifədən əl çəkmək, istefa etmək (vermək); **4.** (die Hoffnung) ümidini itirmək, naümid olmaq, təslim olmaq; fig. əl üzmək; **5.** (den Geist) ölmək, canı çıxmaq; **6.** (Bestellung) sifariş vermək; das Rauchen ~ papiros çəkməyi tərgitmək.

aufgeblasen adj. **1.** üfürülmüş; **2.** fig. iddialı, lovğa.

Aufgebot, das; -(e)s, -e **1.** (amtlich) rəs-

mi elan; **2.** mil. çağırış, səfərbərlik; **3.** (aller Kräfte) bir yərə yığma; unter ~ aller Kräfte var güc ilə.

aufgebracht adj. hirsli, əsəbi, həyəcanlı.

aufgebraucht adj. qurtulmuş, sona çatmış.

aufgedonnert adj. F yəndəmsiz (səliqəsiz) geyinmiş.

aufgedreht adj. şad, fərəhli, şən.

aufgehen vi **1.** (Sonne) çıxmaq, qalxmaq; çirtlmaq; die Sonne geht auf gün çıxır; **2.** (sich öffnen) açılmaq; das Fenster geht nicht auf pəncərə açılmır; **3.** (Geschwür) deşilmək; **4.** (Pflanzen) açmaq, çıxmaq; çirtlmaq; **5.** (Naht) sökülmək; **6.** (Schnur usw.) açılmaq; **7.** (Eis) ərimək; **8.** anlamaq; mir ist ein Licht aufgegangen indi anladım; **9.** (in e-m Volk) bir millətin içində ərimək; **10.** (Teig) gəlmək; der Teig geht auf xəmir gəlir; **11.** math. tam bölünmək; in Flammen ~ alovlanmaq.

aufgehoben adj. : er ist hier gut ~ bura onun üçün arxayın (yaxşı) bir yerdir.

aufgeilen vt cinsi baxımdan təhrik etmək.

aufgeklärt adj. oxumuş, aydın, savadlı, modern, müasir, açıqfıkr, fikriacıq.

aufgekratzt adj. F fərəhli, şad, şən.

Aufgeld, das; -(e)s, -er (Zuschlag) beh. əlavə pul.

aufgelegt adj. **1.** həvəsli, məylli, könüllü (zu D/ nəyəsə); gut ~ sein kefi saz olmaq; **2.** (deutlich) açıq, aşkar, aydın; das ist ein ~er Schwindel bu aydın bir yalandır.

aufgelöst adj. **1.** (Tablette usw.) əri(n)miş; **2.** (verwirrt) karıxdırılmış, özünü itirmiş.

aufgeräumt adj. **1.** (Zimmer) yığıldırılmış; **2.** fig. şən, nəşəli.

aufgeregt adj. həyəcanlı, veralt. dəstpaça; hirsli; adv. təşvişlə.

aufgeschlossen adj. **1.** (Ggs. engstirnig) açıq fikirli; **2.** (interessiert) maraqlı, rəğbətli (für A/-ə).

Aufgeschlossenheit, die; - açıq fikirlilik.

aufgeschmissen *adj.* *F ~ sein* çarəsiz olmaq, əlacsız olmaq, çətin bir vəziyyətdə olmaq.

aufgeschossen *adj.* *lang ~, hoch ~* uzunboy.

aufgeschoben *adj.* təxirə salınmış.

aufgeschwemmt *adj.* şişmiş.

aufgestaut *adj.* yığılıb qalmış.

aufgetakelt *adj.* bəzək-düzəkli.

aufgeweckt *adj.* *fig.* ayıq, zirək, diribaş, cingöz.

aufgeworfen *adj.* (*Lippen*) qalın; *~e Lippen* qalın dodaqlar.

aufgießen *vt* **1.** üstünə tökmək; **2.** (*Tee*) dəmləmək.

aufgliedern *vt* bölmək, hissələrə ayırmaq (*in A/-ə*).

aufgraben *vt* qaz(ı)maq, qazıb tapmaq.

aufgreifen *vt* **1.** (*j-n*) tutmaq, yaxalamaq; **2.** (*Idee, Gedanken usw.*) davam etdirmək; mənimləmək.

aufgrund *präp.* *G* üçün, görə, əsasında; *üzündən, baxımından, dolayı.*

Aufguss, *der*; *-es, -'e* **1.** bitkinin üstünə qaynar su tökmək; **2.** *fig.* bənzətmək.

aufhaben *vt* **1.** (*Hut*) papaqlı olmaq, başında olmaq; **2.** (*Schulaufgaben*) tapşırığı olmaq, dərsi olmaq; *vi* (*Geschäft*) açıq olmaq; *der Laden hat noch auf* dükan hələ açıqdır.

aufhacken *vt* külünglə qaz(ı)maq.

aufhalsen *vt* zorla qəbul etdirmək, boynuna yük qoymaq (*j-m/bir kəsin*); *sich j-n ~* özünü vadar edib bir xoşa gəlməyən adam ilə məşğul olmaq.

aufhalten *vt* **1.** (*zum Stehen bringen*) saxlamaq, dayandırmaq; **2.** (*hemmen*) mane olmaq, işdən qoymaq; yubatmaq, gecikdirmək, məəttəl etmək; *ich will Sie nicht länger ~* sizi bundan artıq işdən qoymaq istəmirəm; **3.** (*offenhalten*) açıq saxlamaq; *die Augen ~* gözləri açıq saxlamaq; *vr sich ~ 1.* (*zeitweilig*) dayanmaq, olmaq; **2.** (*wohnen*) qalmaq; **3.** məşğul olmaq; **4.** *sich über et. ~* bir şeyi məsələ edib haqqında danışmaq.

aufhängen *vt* **1.** asmaq; taxmaq (*an D*);

j-n ~ bir kəsi asmaq; **2.** *fig.* (*j-m et. A*) zorla boynuna qoymaq, zorla qəbul etdirmək; *sich ~ (sich töten)* özünü asmaq, intihar etmək.

Aufhänger, *der*; *-s, -1* paltarasan; paltar askısı; **2.** *fig.* bəhanə, səbəb, vəsilə.

Aufhängung, *die*; *-, -en* asılma.

aufhäufen *vt* yığmaq, toplamaq, qalamaq, komalamaq, qalaqlamaq; (*Getreide*) dəcləmək.

Aufhäufung, *die*; *-, -en* yığılma, qalanma; dəclənmə.

aufheben *vt* **1.** yerdən qaldırmaq, yerdən götürmək, qalxızmaq; **2.** (*aufbewahren*) saxlamaq; **3.** (*widerrufen*) ləğv etmək, geri götürmək; **4.** (*aufstehen helfen*) ayağa qalxmağa kömək etmək; **5.** (*Sitzung*) ləğv etmək, tətil etmək; **6.** *gut aufgehoben sein* yaxşı şəraitdə olmaq, arxayın yerdə olmaq (*in, bei D*); **7.** (*sich gegenseitig*) bir-birinin gücünü yox etmək, bir-birinin təsirini məhv etmək.

Aufheben, *das*; *-s* ləğv etmək, aradan qaldırmaq; pozmaq, fəsx etmək; *viel ~s machen* məsələ çıxartmaq; *-i* şişirtmək.

Aufhebung, *die*; *-* ləğv edilmə; aradan qaldırma, qaldır(ıl)ma, pozma, fəsx.

aufheuern *vt* **1.** şənləndirmək, fərəhləndirmək, əyləndirmək; *vr sich ~ 1.* şadlanmaq, əylənmək; **2.** (*Wetter*) açılmaq; *der Himmel heitert sich auf* hava açılır.

Aufheiterung, *die*; *-, -en* fərəhlən(dir)mə; havanın açılması.

aufheizen *vt* qızdırmaq, isitmək.

aufhelfen *vi* kömək etmək (*j-m/bir kəsə*).

aufhellen *vt* **1.** (*Farbe*) açmaq; **2.** *fig.* açmaq, aydınlaşdırmaq; **3.** *sich ~ (Himmel)* açılmaq.

aufhetzen *vt* təhrik etmək, savaşıdırmaq, aravurmaq, qızıdırmaq (*gegen A/-ə qarşı*).

Aufhetzung, *die*; *-, -en* təhrik, aravurma, qızıdırma.

aufheulen *vt* **1.** (*Motor usw.*) vıyılmaq; **2.** (*Hund*) ulamaq.

aufholen *vt* **1.** (*Sport*) çatmaq, yetiş-

mək; 2. (*Verluste*) əvəzini çıxmaq.

aufhorchen *vi* qulaq asmaq, qulaq vermək; *fig.* şübhələnib qulaqlarını şəxsləmək, qulaq qabartmaq.

aufhören *vt zu Inf.* qurtarmaq, dayandırmaq; *vi* qurtulmaq, dayanmaq, durmaq, kəsilmək; tərgitmək (*mit D*); *da hört (sich) doch alles auf!* belə şey olmaz!; *mit dem Rauchen* ~ papiros çəkməyi tərgitmək; *es hat aufgehört zu regnen* yağış durubdur; *F ohne aufzuhören* dayanmadan, dayanıb qulaq vermədən, durmadan.

aufjagen *vt (aufscheuchen)* hürkütmək.

aufjauchzen *vi* şadıqlıqdan qışqırmaq.

Aufkauf, *der; -(e)s, -e* xeyli (*çoxlu*) miqdarda satınalma; ehtikarlıq.

aufkaufen *vt* xeyli miqdarda almaq; ehtikar etmək, bazarlıq etmək.

aufkehren *vt* süpürmək.

aufkeimen *vi* cücərmək, çıxmaq, dişərmək.

aufklappen *vt (e-n Koffer, e-n Stuhl)* açmaq.

aufklaren *vi* 1. (*Wetter*) açılmaq; 2. (*Wasser*) durulmaq.

aufklären *vt* 1. (*Angelegenheit*) aydınlaşdırmaq, maarifləndirmək, savadlandırmaq; 2. *j-n über et.* ~ (*A*) bir kəsi başa salmaq, məlumat vermək; 3. *mil.* kəşfiyyat aparmaq; *vr sich* ~ 1. (*Angelegenheit*) həll olmaq, aydınlaşmaq; 2. (*Wetter*) açılmaq.

aufklärend *adj.* aydınlaşdırıcı.

Aufklärer, *der; -s, -* 1. *Flugw.* kəşfiyyat təyyarəsi; 2. maarifçi, maarifpərvər.

Aufklärung, *die; -, -en* 1. aydınlaşdırma, izahat, intibah (*über A/haqda*); ~ *verlangen* izahat istəmək; 2. *mil.* kəşfiyyat; 3. *hist.* maarifçilik hərəkatı, intibah dövrü; *sexuelle* ~ cinsi təlim-tərbiyə.

Aufklärungsflugzeug, *das; -(e)s, -e* kəşfiyyat təyyarəsi.

Aufklärungspflicht, *die; -, -en (des Arztes)* həkimin xəstəlik və müalicə barəsində izahat vermə vəzifəsi; həqiqəti aydınlaşdırma vəzifəsi.

aufkleben üstünə yapışdırmaq (*auf A/-in üzərinə/üstünə*).

Aufkleber, *der; -s, -* yapışdırma, etiket, yarlıq.

aufknacken *vt* 1. (*Nüsse*) sındırmaq; 2. (*Tresor*) zorla açmaq.

aufknöpfen *vt* düymələrini açmaq.

aufknoten *vt* düyününü açmaq.

aufkochen *vt* qaynatmaq (*od. bişirmək*); *vi* qaynamaq (*od. bişmək*); (*Milch*) aşib-daşmaq.

aufkommen *vi* 1. (*aufstehen können*) ayağa qalxa bilmək; 2. (*genesen*) sağalmaq, yorğan - döşəkdən durmaq; 3. (*sich entwickeln*) əmələ gəlmək, törəmək; 4. (*gegen A*) tay olmaq, ayaq olmaq; 5. (*für A*) 1. (*verantwortlich sein*) zəmin olmaq, cavabdeh olmaq; 2. (*geldlich*) zərərinə çəkmək, ödəmək, pulunu vermək; *für e-n Schaden* ~ zərərin yerini doldurmaq; 6. (*entstehen*) meydana çıxmaq, baş vermək; *keinen Zweifel* ~ *lassen* şübhənin meydana çıxmasına yol verməmək.

Aufkommen, *das; -s* 1. (*Erscheinen*) meydana çıxma; *das* ~ *eines Gerüchtes* bir şeyin meydana çıxması; 2. (*Genesung*) sağalma; 3. (*Ertrag*) gəlir; 4. (*Steueraufkommen*) verginin hasilatı.

aufkratzen *vt* qaşayıb yara etmək; *fig.* *aufgekratzt* *F* keyfi kök.

aufkrepeln *vt (Ärmel usw.)* qatlamaq; *aufgekrepelt* qatlanmış.

aufkreuzen *vi* gözlənilmədən gəlmək, qəflətən meydana çıxmaq (*bei D*).

aufkriegen *vt* 1. *F* açmağa müvəffəq olmaq; 2. (*in der Schule*) tapşırıq almaq.

aufkündigen *vt* 1. (*Vertrag*) müqaviləni pozmaq, ləğv etmək; 2. (*j-m*) (*entlassen*) işdən çıxartmaq; *j-m die Freundschaft* ~ bir kəslə dostluğu pozmaq.

Aufkündigung, *die; -, -en* ləğv, pozma.

auflichten *vi* birdən-birə gülmək.

aufladen *vt* 1. yükləmək (*a. fig.* : *j-m et. bir kəsə bir şeyi*); 2. *el.* doldurmaq (*Süd.* : *a. şarj etmək*).

Auflage, *die; -, -n* 1. (*Buch*) çap, nəşr; tiraj; *die erste* ~ birinci çap; *mit einer* ~

von tirajla; 2. (*Bedingung*) şərt; 3. (*Verpflichtung*) vəzifə, borc; 4. (*Metallauflage*) üstünə çəkilməmiş təbəqə, örtük.

Auflagenhöhe, die; -, -n tiraj.

aufflassen vt 1. (*Tür*) açıq qoymaq; 2. (*Mütze*) başdan götürməmək; 3. (*e-e Fabrik*) işlətməmək; 4. öz mülkünü öz-gəsinin adına keçirtmək; *ein Geschäft* ~ mağazanı açıq qoymaq.

Auflassung, die; -, -en jur. əmlak alveri.

auflauern vi güdmək.

Auflauf, der; -(e)s, -'e 1. (*Menschenauf-
lauf*) yığnaq, yığışma, toplaşma; 2. (*Speise*) sufle.

auflaufen vt 1. (*Schiff*) saya oturmaq; 2. (*auf A*) toqquşmaq, dəymək; 3. (*Zin-
sen, Beträge*) yığılmaq, çoxalmaq; 4. (*Wasser, Flut*) qalxmaq; *F sich die Füße* ~ yeriməkdən ayaqları yara (*qabar*) olmaq.

aufleben vi dirilmək; canlanmaq, dirçəlmək.

auflecken vt yalamaq.

auflegen vt 1. üzərinə qoymaq; üstünə salmaq; 2. (*Buch*) çap etmək, nəşr etmək; 3. (*Strafe*) cəza vermək; boynuna qoymaq; 4. (*Telefon*) kəsmək, dayandırmaq; 5. (*Karten*) açmaq, göstərmək; 6. (*Steuern*) vergi verməyə məcbur etmək; 7. (*Last*) yükləmək; 8. (*Anleihe*) satmağa başlamaq, çıxardıb satmaq; 9. (*Kassette usw.*) qoymaq.

auflehnen vr *sich* ~ 1. dayanmaq, söykənmək (*auf A bir şeyə, bir yerə*); 2. fig. üsyan etmək, qarşıdurmaq (*gegen A/ə qarşı*).

Auflehnung, die; -, -en üsyan, etiraz, qiyam, itaətsizlik, qarşıdurma.

auflesen vt 1. (*vom Boden*) seçmək, yığmaq; 2. tapıb özünü götürmək.

aufleuchten vi işıq vermək, birdən-birə parıldamaq.

aufliegen vi 1. (*Waren usw.*) göz qabağında olmaq; 2. (*Schiff*) işləməmək; *ein Schiff liegt auf* gəmi işləmir; *vr sich (D) den Rücken* ~ çox uzanmaqdan küreyi yara olmaq.

auflisten vt sıralamaq, siyahı düzəltmək.

auflockern vt 1. (*z.B. die Erde*) yumşaltmaq; 2. fig. xoşagələnmək, ruhləndirmək; *die Straße mit Bäumen* ~ küçəni ağaclarla canlandırmaq; *vr sich* ~ (*Bewölkung*) açılmaq.

auflobern vi alovlanmaq, alışmaq, od tutmaq, coşmaq.

auflosbar adj. (*Vertrag usw.*) ləğv olunan, ləğv ola bilən.

auflösen vt 1. (*Festgefügtes*) açmaq; 2. (*Rätsel*) həll etmək; 3. (*im Wasser usw.*) əritmək; 4. (*Vertrag*) ləğv etmək, pozmaq; *e-n Vertrag* ~ bir müqaviləni ləğv etmək (*pozmaq*); *vr sich* ~ ərimək, həll olmaq, açılmaq, ərimək; ləğv olmaq; (*Versammlung, Demonstration*) dağılmaq; *sich in nichts* ~ ortadan yox olmaq; *aufgelöst* fig. pərişan.

Auflösung, die; -, -en 1. aç(ıl)ma; dağılma; 2. əridilmə; 3. ləğv etmə; poz(ul)ma; 4. (*Parlament*) burax(ıl)ma.

Auflösungsklage, die; -, -n ləğv etmə şikayəti.

aufmachen vt 1. (*öffnen*) açmaq; 2. fig. hazırlamaq, zahirini düzəltmək; *ein Geschäft* ~ mağaza açmaq; *vr sich* ~ 1. (*fortgehen*) yola düşmək, yola çıxmaq; 2. (*zu*) başlamaq.

Aufmachung, die; -, -en bəzəmə; dekor; xarici görünüş.

Aufmarsch, der; -(e)s, -'e 1. mil. irəli hərəkət etmə (*qoşun*); 2. allg. nümayiş, kütləvi çıxış.

aufmarschieren vi 1. mil. irəli hərəkət etmək; 2. nümayiş etmək.

aufmerksam adj. 1. diqqətli, oyaq; diqqətlə; 2. (*liebenswertig*) mehriban, hörmətçil; *j-n auf et.* ~ *machen* bir kəsin diqqətini nəyə isə cəlb etmək, andırmaq, demək, duyurmaq; ayıltmaq, xatırlatmaq; ~ *sein* göz-qulaq olmaq, ağılı başına yığmaq, diqqətli olmaq.

Aufmerksamkeit, die; -, -en 1. diqqətlik, diqqət; 2. (*Liebenswertigkeit*) lütf, iltifat, etina; ~ *erregen* diqqət cəlb etmək; ~ *schicken* diqqət vermək, nəzər

yetirmək, etina etmək (D/-ə).

aufmöbeln vt F fig. 1. (aufmuntern) ruhlandırmaq, ürəkləndirmək; 2. (altes Fahrtrad usw.) təmir etmək, düzəltmək.

aufmucken vt müqavimət göstərmək.

aufmuntern vt 1. (beleben) ruhlandırmaq; 2. (zu D) cəsəət vermək, ürəkləndirmək; 3. (aneifern) şövqə gətirmək, həvəsləndirmək, rəğbətəndirmək.

Aufmunterung, die; -, -en ruhlandırma, həvəsləndirmə.

aufmüpfig adj. F inadçıl, tərs.

aufnähen vt üstünə (üzərinə) tikmək.

Aufnahme, die; -, -n 1. (Empfang) qəbul, qarşılama; 2. (z.B. e-s Mitglieds) daxil etmə, üzv etmə, adını qeyd etmə; 3. (Beginn) başlama; Arbeitsaufnahme işə başlama; 4. (Geldaufnahme) borc alma; 5. (e-s Fotos) çək(ili)mə; 6. (e-s Protokolls) yazma, tərtib; 7. (auf e-m Tonband) yazma.

aufnahmefähig adj. qəbul edə bilən.

Aufnahmefähigkeit, die; - (geistige) qavrama qabiliyyəti, dərk etmə qabiliyyəti.

Aufnahmeprüfung, die; -, -en qəbul imtahanı.

aufnehmen vt 1. (aufheben) yerdən qaldırmaq, götürmək; 2. (empfangen) qəbul etmək, qarşılamaq; 3. (in e-e Liste, auf ein Tonband usw.) yazmaq; 4. (Foto) şəklini çəkmək; 5. (Kontakt) qurmaq, bərpa etmək; 6. (anfangen) başlamaq; 7. es mit j-m ~ güclərini sınamaq; 8. (z.B. neues Mitglied) üzvlüyə qəbul etmək; 9. (ansehen als) saymaq; 10. (e-e Anleihe ~) borc almaq; 11. (geistig) anlamaq, dərk etmək; ins Protokoll ~ protokola daxil etmək (salmaq); mit Vorsicht ~ ehtiyatla qəbul etmək.

aufnotieren vt qeyd etmək, yazmaq.

aufnötigen vt məcbur etmək, vadar etmək, zorla boynuna qoymaq.

aufopfern vt qurban vermək, fəda etmək (für A/üçün); sich ~ özünü fəda etmək, canfəşanlıq göstərmək, canından keçmək, həyatından keçmək.

Aufopferung, die; -, -en fədakarlıq,

özünü qurban etmə.

aufpassen vi diqqətli olmaq, sayıq olmaq, göz-qulaq olmaq, muğayat olmaq, diqqət etmək (auf A/-ə); pass auf! diqqət et!, diqqətli ol!, muğayat ol! ağ-lını başına yığ!, ehmallıq etmə!; auf die Kinder ~ uşaqlara baxmaq, uşaqlardan muğayat olmaq.

Aufpasser, der; -s, - baxıcı, nəzarətçi, gözətçi, güdükcü.

aufpeitschen vt 1. qamçılamaq; 2. (Be-gierden usw.) təhrik etmək.

aufpflanzen vt 1. (Seitengewehr) sün-gü taxmaq; 2. (Fahne) sancmaq, dikəlt-mək; vr sich ~ mövqe tutmaq, dik durmaq (bir kəsin qarşısında).

aufpicken vt (Körner) dənləmək, dim-dikləmək.

aufplatzen vi partlamaq, çatlamaq.

aufpolieren vt pardaxlamaq, cilalamaq; fig. itibarı artırmaq.

aufprägen vt (mittels Stempels) üstünə basmaq, naxış basmaq (D); fig. dərin iz salmaq.

Aufprall, der; -(e)s dəymə, toxunma, çarpma.

aufprallen vt dəymək, toxunmaq, çarpmaq (auf A/-ə).

Aufpreis, der; -(e)s, -e əlavə pul.

aufpumpen vt şişirmək, nasosla dol-durmaq, nasosla yel vurmaq.

aufputschen vt hissələri qızıqdırmaq, qamçılamaq, qaldırmaq; sich ~ cana gəlmək, yorğunluğunu almaq.

Aufputzmittel, das; -s, - (Droge) əsəbləri təhrik edən dərman.

Aufputz, der; -es bəzək.

aufputzen vt bəzəmək, ziynət vermək.

aufquellen vi 1. (anschwellen) şişmək, köpmək; 2. (aufsteigen) çıxmaq.

auffaffen vt (vom Boden) yığmaq; vr sich ~ 1. zəhmətlə ayağa qalxmaq, durmaq; 2. (sich zusammennehmen) qeyrətə gəlmək, gücünü bir yerə yığmaq, qüv-və toplamaq (zu D, zu Inf./mək üçün).

auffragen vi ucalmaq, yüksəlmək.

auffrappeln vr sich ~ ayağa qalxmaq, durmaq; yenidən ayağa qalxmaq.

aufräumen vt (Zimmer) yığışdırmaq; ein Zimmer ~ bir otağı yığışdırmaq; vi

1. (*Vorurteile usw.*) təmizləmək, aradan qaldırmaq (*mit D*); 2. (*bei od. unter Personen*) cəzasını vermək, yox etmək.

Aufräumungsarbeit, *die*; -, -en təmizlik işi, təmizlik.

aufrechnen *vt* 1. hesablamaq, hesaba keçirtmək; 2. (*mit j-m*) *bir kəsin* hesabına keçirmək.

aufrecht *adj.* dik, düz dayanan, şaquli, vertikal, dimdik; ~ *sitzen* dik oturmaq; ~ *stehen* dimdik durmaq *fig.* hiyləsiz, düz; *ein ~er Mensch* düz (*etibarlı*) adam.

aufrechterhalten *vt* qüvvədə saxlamaq; müdafiə etmək, qoruyub saxlamaq, qorumaq.

Aufrechterhaltung, *die*; - davam, qüvvədə saxlama; qoru(n)ma.

aufregen *vt* həyəcanlandırmaq, acıqlandırmaq, təlaşa salmaq; *vr sich* ~ iztiraba düşmək, həyəcanlanmaq, hirs-lənmək, narahat olmaq, atılıb-düşmək, çaxnaşmaq, darılmaq, əsrimək, əsri-yib-kükrəmək (*über A/-ə*).

aufregend *adj.* həyəcanlı; həyəcanlandırıcı, iztirablı, həyəcanverici, dramatik.

Aufregung, *die*; -, -en həyəcan, narahatlıq, təlatüm, dəğdəğə, təşviş, iztirab; *nur keine ~!* narahat olmayın!

aufreiben *vt* 1. (*Haut*) sürtmək, ovmaq; 2. (*stark ermüden*) yorma, əldən salmaq, üzmək; 3. *mil.* məhv etmək, yox etmək; *vr sich (A)* ~ üzülmək, yorulmaq (*bei D/-də*).

aufreibend *adj.* 1. yorucu, üzücü; 2. *fig.* məhvədiçi.

aufreihen *vt* 1. sıraya qoymaq, düzmək; 2. (*auf e-n Faden*) sapa düzmək; *vr sich* ~ düzülmək, düzüşmək.

aufreißen *vt* 1. (*zerreißen*) cırmaq; yırtmaq; 2. (*Straßenpflaster*) sökmək; 3. (*Wunde*) irinlətmək; 4. (*Augen*) bərəltmək; 5. (*Tür*) güclə açmaq, yerindən çıxartmaq; *vi* çatlamaq, qırılmaq, sökülmək, yırtılmaq.

aufreizen *vt* qızıqdırmaq, təhrik etmək (*zu D/-ə*).

aufreizend *adj.* təhrikədiçi.

Aufreizung, *die*; -, -en təhrikçilik.

aufrichten *vt* 1. qaldırmaq; müəyyən etmək; 2. (*errichten*) qurmaq, tikmək; bərpa etmək; 3. (*trösten*) təsəlli vermək; *vr sich* ~ 1. qalxmaq, dik durmaq, doğrulmaq; 2. (*neuen Mut schöpfen*) ruhlanmaq, cürətlənmək, -ə təsəlli tapmaq.

aufrechtig *ad.* düzgün, həqiqi, səmimi, yalansız, biriyə, əməlisəlah; dayanıqlı.

Aufrichtigkeit, *die*; - düzgünlük, sədaqət, səmimiyyət; *fig.* dayanıq.

aufriegeln *vt* cəftəni açmaq, dəmir qarmağı açmaq.

Aufriss, *der*; -es, -e rəsm, şəkil, təsvir; eskiz.

aufritzen *vt* cırıb açmaq.

aufrollen *vt* 1. açmaq; 2. (*zusammenrollen*) sarıyıb bükmək; 3. (*Frage, Thema*) qaldırmaq, ortaya atmaq.

aufrücken *vi* 1. (*vorrücken*) irəliləmək; 2. (*befördert werden*) rütbəsini artırmaq; 3. (*sitzende Personen*) yaxın oturmaq; 4. (*in e-m Glied stehende Personen*) yaxına çəkilmək.

Aufruf, *der*; -(e)s, -e çağırış, müraciət, bəyanat.

aufrufen *vt* çağırmaq, önə çağırmaq, adbaad çağırmaq, dəvət etmək (*zu D*).

Aufbruch, *der*; -(e)s, -e 1. (*heftige Unruhe*) qarma-qarışıqlıq, vəlvələ; 2. (*Aufstand*) qiyam, üsyan.

Auführer, *der*; -s, - qiyamçı.

auführerisch *adj.* qiyamçı.

aufunden *vt* 1. (*Betrag*) tamamlamaq, bütövləşdirmək; 2. yuvarlaqlaşdırmaq.

aufürsten *vt* silahlandırmaq; *vi* silahlanmaq.

Aufrüstung, *die*; -, -en silahlanma.

aufzütteln *vt* 1. silkeləyib oyatmaq; 2. *fig.* tənbel bir insanı hərəkətə gətirmək, işə təşviq etmək, oyatmaq.

aufsagen *vt* 1. əzbər demək; *ein Gedicht* ~ bir şəri əzbərdən demək; 2. (*kündigen*) pozmaq, ləğv etmək.

aufsammeln *vt* yerdən yığmaq.

aufsässig *adj.* 1. inadçıl, inadkar, tərs, dikbaş; 2. (*feindlich eingestellt*) düşmən, rəqib.

Aufsatz, *der*; -es, -e **1.** (Artikel) əsər, məqalə; *ein kritischer* ~ bir tənqidi məqalə (*über A/bir şey haqda*); **2.** (Schul-aufsatz) inşa, məqalə; **3.** (Schranksaufsatz) üst hissə, başlıq.

aufsaugen *vt* sormağ, əmmək, hopdurmaq.

aufschauen *vi* **1.** yuxarıya baxmaq; **2.** *fig.* hörmət etmək (*zu D*).

aufschäumen *vi* köpüklənmək; köpükləndirmək.

aufscheuchen *vt* hürkütmək; qovalamaq.

aufschuern *vt* (*Haut*) sürtüb yara etmək.

aufschichten *vt* qalaq vurmaq, təbəqə-təbəqə yığmaq, bir-birinin üstünə yığmaq.

aufschieben *vt* **1.** (*z.B. die Tür*) itələyib açmaq; **2.** (*verschieben*) başqa vaxta keçirmək, ertələmək, təxirə salmaq.

Aufschiebung, *die*; - gecikdirmə, ertələmə, təxirə salma, təviq; möhlət.

Aufschlag, *der*; -(e)s, -e **1.** (Tennis) topu vurma (*Süd.* : *serv*); **2.** (*auf den Preis*) üstünə gəlmə, artma; **3.** (*an Kleidungsstücken*) paltarın içəri və ya eşiyyə qatlanan hissəsi; qolağzi.

aufschlagen *vt* **1.** (*Augen*) qaldırmaq; **2.** (*Ärmel, Hosen*) çirmalamaq; **3.** (*öffnen*) açmaq; **4.** *auf den Preis e-r Ware e-n Betrag* ~ bir malın qiymətini qaldırmaq; **5.** (*Ei*) sındıraraq açmaq; **6.** (*Zelt*) qurmaq; **7.** (*Sparschwein*) sındırmaq; **8.** (*Maschen*) ilk ilməyi salmaq; *sich (D) et.* ~ yıxılaraq yaralamaq; *vi auf et. (D/A)* ~ yıxılaraq toxunmaq, şappıltı ilə yıxılmaq; yerə vurmaq.

aufschließen *vt* açarlarla açmaq; *vi* irəli çəkilmək; *sich j-m* ~ bir kəsə qəlbini açmaq, həmdərd axtarmaq.

aufschlitzen *vt* yarmaq, dəlmək,deşmək.

Aufschluss, *der*; -es, -e aydınlaşdırma, izahat *pl.* ~ *geben* izah etmək (*D über A/nəyisə*).

aufschlüsseln *vt* müəyyən bir sistemə görə ayırmaq, bölmək (*in A/-ə*).

Aufschlüsselung, *die*; -, -en ayırma, bölmə.

aufschlussreich *adj.* **1.** (*informativ*) aydınlaşdırıcı, izahedici; **2.** (*nützlich*) faydalı, xeyirli; dolğun, məzmunlu.

aufschmieren *vt* üstünə sürtmək.

aufschnallen *vt* **1.** (*öffnen*) toqqanı açmaq; **2.** (*mit Riemen auf et. befestigen*) toqqanı bağlamaq, üstünə qoyub bağlamaq.

aufschnappen *vt* **1.** qapmaq, qamarlamaq, ələ keçirmək; **2.** *F* təsadüfi eşitmək; *vi* birdən açılmaq.

aufschneiden *vt* **1.** kəşib bölmək, kəsmək; *die Wassermelone* ~ qarpızı dilim-dilim kəsmək; **2.** *med.* yarmaq; *vi F (prahlen)* özünü tərifləmək; yalan demək, uydurmaq.

Aufschneider, *der*; -s, - *fig.* özünü öyən, özünü şişirdən, lovğa.

Aufschneideri, *die*; -, -en özünü tərifləmə, özünü öymə; yalan demə; hədə-rən-pədə-rən.

Aufschnitt, *der*; -(e)s **1.** kəşik; **2.** dilim, parça, fal; *Teller mit kaltem* ~ dilimlən-miş pendir və kolbasa ilə boşqab.

Aufschnittplatte, *die*; -, -n siniyə qoyulmuş pendir və kolbasa.

aufschnüren *vt* bağını açmaq.

aufschrauben *vt* **1.** (*losschrauben*) vinti açmaq (*Süd.* : *piçi açmaq*); **2.** (*festschrauben*) vinti bərkitmək.

aufschrecken *vt* qorxutmaq, ürkütmək, hürkütmək; *vi* qorxmaq, hürkmək.

Aufschrei, *der*; -(e)s, -e qışqırıq, fəryad.

aufschreiben *vt* yazmaq, qeyd etmək.

aufschreien *vi* birdən qışqırmaq, birdən çığırmaq.

Aufschrift, *die*; -, -en **1.** yazı, etiket; **2.** (*Briefaufschrift*) ünvan, adres; **3.** (*Schild*) sərlövhə.

Aufschub, *der*; -(e)s, -e **1.** (*Verzögerung*) gecikdirmə, təxirə salma, başqa vaxta köçürmə; **2.** (*Zahlungsaufschub*) möhlət; *ohne* ~ təxirsiz, gecikdirmədən, təxirə salmadan, bilatəxir.

aufschürfen vt siyirmək; *sich das Knie* ~ dizini siyirmək.

aufschütteln vt silkələmək.

aufschütten vt **1.** (*Flüssigkeit*) tökmək; **2.** (*Damm*) torpaq töküb ucaltmaq; **3.** (*Erde*) üst-üstə qalamaq, yığmaq.

aufschwätzen vt : *j-m et.* ~ dil boğaza qoyub kiməsə bir şeyi satmaq.

aufschweißen vt qaynaq edib açmaq; bir şeyin üzərinə qaynaq etmək.

aufschwellen vt üfürmək, üfürüb şişirtmək; *vi* şişmək; üfürüb qalxmaq.

aufschwindeln vt *s. aufschwätzen.*

aufschwingen vr *sich* ~ yuxarı qalxmaq; yüksəlmək; *fig.* qüvvə toplamaq, öznü məcbur etmək (*zu D, zu Inf. /bir şeyi etmək üçün*).

Aufschwung, *der*; *-(e)s, -'e* **1.** (*am Reck u. Barren*) burulub yuxarı qalxma; **2.** *fig.* ruhi yüksəliş; **3.** (*wirtschaftlicher*) yüksəliş, artım, dirçəliş.

aufsehen *vi* **1.** yuxarıya baxmaq; **2.** (*zu j-m*) hörmət etmək, sayğı bəsləmək.

Aufsehen, *das*; *-s* həyəcan, diqqət; ~ *erregen* diqqət oyatmaq; ~ *erregend* gurlutulu, sensasiyaya səbəb olan, həyəcan salan.

Aufseher, *der*; *-s, -* nəzarətçi, gözətçi, baxıcı.

auf sein *vi* **1.** açıq olmaq; **2.** (*nicht schlafen*) yatmamaq, oyaq olmaq.

aufsetzen vt **1.** taxmaq, oturtmaq, yerinə qoymaq; **2.** (*Hut*) qoymaq; *ich setze den Hut auf* bərkü başıma qoyuram; **3.** (*Essen, Wasser*) odun (*ocaq*) üstünə qoymaq; **4.** (*Schriftstück*) qələmə almaq, yazmaq; **5.** (*Brille*) taxmaq; **6.** (*Stock*) mərtəbə tikmək; **7.** (*Miene, Haltung*) üz-gözünə ifadə vermək (*yaxşı, pis*); *e-e mürrische Miene* ~ üz-gözünü turşutmaq; *vi* (*Flugzeug*) yerə enmək, yerə oturmaq; *vr sich (A)* ~ qalxıb oturmaq.

aufseufzen *vi* ah çəkmək.

Aufsicht, *die*; *-, -en* nəzarət, yoxlama, gözətçilik; kontrol; *die* ~ *führen* nəzarət etmək (*über A/-ə*); *ohne* ~ nəzarətsiz; *unter ärztlicher* ~ həkim nəzarəti altın-

da.

Aufsichtsbeamter, *der*; *-n, -n* nəzarətçi (*Süd.* : *kontrol məmur*).

Aufsichtsbehörde, *die*; *-, -n* nəzarət idarəsi (*orqanları*).

Aufsichtspersonal, *das*; *-s* kontrol (*nəzarət*) personalı.

Aufsichtspflicht, *die*; *-, -en* *jur.* nəzarət etmə vəzifəsi, baxma məcburluğu (*məcburiyyəti*).

Aufsichtsrat, *der*; *-(e)s, -'e* nəzarət şurası.

aufsitzen *vi* **1.** (*Pferd, Fahrrad*) minmək; **2.** (*im Bett*) ayıq qalmaq, yatmamaq; **3.** (*auf et. hereinfallen*) *F* aldanmaq; *j-n* ~ *lassen* *fig.* avara qoymaq, avara etmək.

aufspannen vt açmaq; dartmaq, çəkmək, *den Schirm* ~ çətiri açmaq.

aufsparen vt yığıb saxlamaq, yığmaq.

aufspeichern vt anbara yığmaq, toplamaq.

aufsperrren vt (*açarla*) açmaq; *fig.* *Mund und Nase* ~ təəccübdən ağızı açıq qalmaq; *die Ohren* ~ diqqətlə qulaq asmaq.

aufspielen vt çalmaq (*musiqi alətini*); *vr sich* ~ (*als*) özünü kiməsə oxşatmaq; *er spielt sich als Chef auf* o, özünü rəhbərə oxşadır.

aufspießen vt **1.** (*Fleisch usw.*) şişə çəkmək (*taxmaq*); **2.** *fig.* (*öffentlich kritisieren*) açıqcasına tənqid etmək.

aufsplintern vt parçalamaq, xırdalamaq; *vi* parçalanmaq, xırdalanmaq.

aufsprengen vt (*Tür, Tresor*) partladıb açmaq, zorla açmaq.

aufspringen *vi* **1.** (*vor Freude*) yerindən sıçramaq, yerindən atılmaq; **2.** (*Tür*) açılmaq, öz-özünə açılmaq; **3.** (*Haut*) çatlamaq; **4.** (*auf ein fahrendes Fahrzeug*) atılmaq, atılaraq minmək; *da sprang die Tür auf* qapı birdən-birə açıldı.

aufsprudeln *vi* qaynamaq, pıçqıltı ilə qaynamaq.

Aufsprung, *der*; *-(e)s, -'e* (*auf den Boden*) sıçrayış, sıçrama, yerə atılma.

aufspulen *vt* qarqaraya sarımaq, yumağa sarımaq.

aufspüren *vt* izləyib tapmaq, hiss etmək, duymaq, izləmək.

aufstacheln *vt fig.* təhrik etmək, vuruşdurmaq, savaşıdırmaq, qızışdırmaq, salışdırmaq (*zu D/-ə*).

Aufstachelung, *die*; -, -*en* təhrik, salışdırıcılıq.

aufstampfen (*mit den Füßen*) təpikləri yerə döymək.

Aufstand, *der*; -(*e*)s, -*e* üsyan, qiyam, dirəniş; *fig.* fırtına; *bewaffneter* ~ silahlı qiyam.

aufständisch *adj.* üsyançı, qiyamçı.

Aufständische, *der u. die*; -*n*, -*n* qiyamçı, üsyançı.

Aufstandsbewegung, *die*; -, -*en* qiyam hərəkəti *pl.*

aufstapeln *vt* yığmaq, üst-üstə qalamaq.

Aufstapelung, *die*; -, -*en* qalaq, yığın; yığma.

aufstaun *vt* bənd çəkmək, qabağını kəsmək; *vr sich* ~ yığılmaq, toplanmaq.

aufstechen *vt* dəlmək, deşmək, açmaq.

aufstecken *vt* 1. (*Flagge usw.*) sancmaq, taxmaq; 2. əl çəkmək, vaz keçmək; *das Rauchen* ~ papiros çəkməyi tərgitmək; 3. (*Haare*) qatlayıb sancaqlamaq, bənd etmək.

aufstehen *vi* 1. ayağa qalxmaq; durmaq, doğrulmaq; (*nach dem Schlaf*) yuxudan durmaq; 2. (*offen sein*) açıq durmaq (*olmaq*); 3. *fig.* üsyan etmək; *aufstehen!* qalxın! ayağa durun!; *j-m beim Aufstehen helfen* (*ayağa*) durdurmaq (*durğuzmaq*), (*ayağa*) qalxızmaq; *j-m zum Aufstehen zwingen* ayğa durğuzmaq, yerindən qalxmağa məcbur etmək, ayağa qaldırmaq.

aufsteigen *vi* 1. qalxmaq, çıxmaq; törəmək; 2. (*auf ein Fahrzeug*) minmək; 3. (*Gefühle*) oyanmaq; 4. (*im Beruf*) yüksəlmək, rütbə almaq; 5. (*Flugzeug*) uçub qalxmaq.

aufsteigend *adj.* qalxan, yüksələn, ar-

tan.

Aufsteiger, *der*; -s, - 1. (*im Beruf*) rütbəsi artan, yüksələn; 2. *Sport* yuxarı pilləyə qalxan (*komando*; *idmançı*).

aufstellen *vt* 1. qoymaq, düzəltmək; diklətmək; qurmaq; yerbəyer etmək, yerinə qoymaq; 2. (*Wachen*) qoymaq; 3. *mil.* sıraya düzmək; 4. (*formieren*) müəyyən bir şəkil vermək; 5. (*Beispiel, Beweise*) gətirmək; 6. (*Kandidaten*) irəli sürmək, namizəd etmək; *sich als Kandidaten* ~ *lassen* özünün namizədliyini irəli sürmək. 7. (*Falle*) qurmaq; 8. (*Rechnung, Liste*) tənzim etmək, tərtib etmək; 9. (*Behauptung*) demək, isbat etmək; 10. (*Bedingung*) qoymaq, kəsmək; 11. (*Rekord*) rekord vurmaq; *vr sich* ~ sıraya düzülmək.

Aufstellung, *die*; -, -*en* 1. düz(ül)mə, qur(ul)ma; yerbəyer etmə; 2. (*Liste*) siyahı düzəltmə; 3. (*Kandidat*) irəli sürmə; 4. (*von Maschinen*) montaj etmə, qurğu; ~ *nehmen* sıraya düzülmək.

aufstemmen *vt* 1. (*gewaltsam*) qələm ilə açmaq; 2. (*aufstützen*) dayamaq; *die Ellbogen auf dem Tisch* ~ dirsəkləri miz üstünə dayamaq.

Aufstieg, *der*; -(*e*)s, -*e* 1. yüksəliş, inkişaf, artım; qalxma; etila; 2. (*Steigung*) yoxuş; 3. (*Flugzeug*) uçub qalxma.

Aufstiegsmöglichkeiten, *die/pl.* (*im Beruf*) inkişaf etmə imkanları, rütbəsinə artırma imkanları.

aufstöbern *vt* 1. axtarıb tapmaq; 2. (*Wild*) yuvasından qaçırtmaq, diksindirmək.

aufstocken *vt* 1. (*Gebäude*) mərtəbə tikmək; 2. (*Kapital*) artırmaq, çoxaltmaq.

aufstöhnen *vi* dərindən inildəmək.

aufstören *vt* 1. (*Wild*) hürkətmək; 2. *fig.* (*aus der Ruhe*) narahat etmək.

aufstoßen *vt* 1. (*Tür*) itələyib açmaq; 2. (*Stock*) yerə vurmaq; *vi* 1. (*rülpsen*) gəyirmək; 2. (*Knie, Ellbogen*) toxunmaq, yıxılmaq; 3. (*negativ auffallen*) nəzərə yaxşı görünməmək; ürəyi bulandırmaq.

aufstreichen vt sürtmək, yaxmaq (*auf A/-in üstünə, üzərinə*).

Aufstrich der; *-(e)s, -e* sürtkü; sürtülən təbəqə; *Butter als ~* çörəyə sürtülən yağ.

aufstülpen vt 1. (*Kopfbedeckung*) başına basmaq, gözünün üstünə basmaq; 2. (*Kragen usw.*) qatlamaq.

aufstützen vt dayamaq; *vr sich ~* dayanmaq (*auf A/-ə*).

aufsuchen vt axtarmaq, axtarib tapmaq; *den Arzt ~* həkimə getmək.

auftakeln vt *mar.* təchiz etmək, yelkəni taxmaq; *vr sich ~ F* özünü həddindən artıq bəzəmək.

Auftakt, der; *-(e)s, -e* *mus.* 1. taktndan qabaq gələn not; 2. *fig.* başlanğıc, ilk addım.

auftanken vt 1. (*Auto*) benzin tökmək, yanacaq doldurmaq; 2. *fig.* (*Kraft*) güc almaq, cəsarətini toplamaq.

auftauchen vi 1. (*aus dem Wasser*) üzə çıxmaq; 2. *fig.* ortaya çıxmaq.

auftauen vt (*Tiefkühlkost*) əritmək; *vi* ərimək; *fig. allmählich ~* yavaş-yavaş canlanmaq, utancaqlıqdan çıxmaq.

Auftauen, das; *-s* əri(t)mə.

aufteilen vt bölmək (*an, auf, in A/-ə*); bölüş(dür)mək (*unter D/ arasında*).

Aufteilung, die; *-, -en* bölüşdür(ül)mə, bölgü.

aufstischen vt 1. (*Speisen*) süfrəyə qoymaq; 2. *fig.* (*Lügen*) yalan toxumaq.

Auftrag, der; *-(e)s, -e* 1. tapşırıq, tapşırma, fərmayış; vəkalət; 2. (*Bestellung*) ismarış, sifariş; 3. (*Farbauftrag*) sürtmə, çəkmə; *im ~ G von... adına; e-n ~ geben* tapşırıq vermək; sifariş vermək, ismarılmaq.

auftragen vt 1. (*Speise*) süfrəyə qoymaq, yeməyi masanın üstünə qoymaq; 2. (*Farbe usw.*) çəkmək; sürtmək; 3. *j-m et. ~* bir kəşə bir şeyi tapşırmaq; sifariş vermək; 4. (*Kleider*) geyib köhnəltmək; *vi fig. dick ~* şişirtmək, böyütmək; *das Essen ist aufgetragen* yemək hazırdır.

Auftraggeber, der; *-s, -* 1. tapşırıq verən, əmr edən; 2. (*Besteller*) sifarişçi, si-

fariş verən; 3. (*Klient*) müvəkkil; müştəri.

Auftragsbestätigung, die; *-, -en* sifariş qəbulunun təsdiqi.

auftragsgemäß adv. tapşırığa görə, sifarişə görə.

auftreffen vi *-ə* vurmaq, çarpmaq (*auf /-ə*).

auftreiben vt 1. qaldırmaq; *der Wind trieb Blätter auf* külək yarpaqları qaldırdı; 2. (*Wild*) qovub qaçirtmaq; 3. (*beschaffen*) əldə etmək, tapmaq; *das nötige Geld ~* lazım olan pulu tapmaq; 4. (*aufblähen*) şişirtmək.

auftrennen vt (*Naht*) sökmək.

aufreten vi 1. addım atmaq, ayaq basmaq; 2. (*als Zeuge*) şahidlik etmək, şahid durmaq; 3. (*die Bühne betreten*) çıxış etmək, səhnəyə çıxmaq; *zum ersten Mal ~* ilk dəfə səhnəyə çıxmaq; 4. (*entstehen*) əmələ gəlmək, törəmək, çıxmaq; 5. (*Gerücht, Krankheit*) yayılmaq; 6. (*sich benehmen*) özünü aparmaq, rəftar etmək, davranmaq; *sicher ~* özünü etimadla aparmaq; vt (*Tür*) ayağı ilə vurub açmaq.

Aufreten, das; *-s* 1. çıxış (*səhnədə, tribunada*); 2. əxlaq, özünü aparmaq qaydası, davranış; 3. (*Vorkommen*) baş vermə, olma.

Auftrieb, der; *-(e)s, -e* 1. *phys.* yuxarıya doğru güc; 2. (*Almauftrieb*) inəklərin yaylağa çıxarılması; 3. *fig.* (*Aufschwung*) inkişaf, yaxşılaşma; 4. (*Anregung*) təşviq; cəsarət; *j-m ~ geben* bir kəşə cəsarət (*təkan*) vermək.

Auftritt, der; *-(e)s, -e* 1. *Th.* çıxış; 2. *fig.* (*Streit*) sözləşmə, toqquşma; 3. *Th.* (*Szene*) səhnə; 4. (*Trittbrett*) pillə.

Auftrittsverbot, das; *-(e)s, -e* səhnəyə çıxma qadağası.

auftrumpfen vi 1. (*mit et.*) öz üstünlüyünü göstərmək; 2. (*gegen j-n*) inad göstərmək.

auftun vt 1. açmaq; 2. (*durch Zufall finden*) təsadüfi olaraq tapmaq; 3. *F* (*Speise*) boşqaba qoymaq; *vr et. tut sich j-m auf* birdən göz qarşısına çıxmaq, bir-

dən aydın olmaq.

auftürmen *vt* qalamaq, üst-üstə qalamaq; *vr sich* ~ qalanmaq, yığılmaq.

aufwachen *vi* yuxudan ayılmaq, oyanmaq, yuxudan durmaq.

aufwachsen *vi* böyümək, yetişmək, bitmək.

aufwallen *vi* 1. bərk qaynamaq; 2. (*Rauch usw.*) qalxmaq.

Aufwallung, *die*; -, *-en fig.* coşma, həyəcan.

Aufwand, *der*; *-(e)s* 1. xərcləmə, xərc, sərf etmə, məsrəf, çıxar, iş, zəhmət; 2. (*Luxus*) zinət, cah-calal; *ohne großen ~ leben* sadə yaşamaq.

Aufwandsentschädigung, *die*; -, *-en* xidmət xərclərinin ödənilməsi, xərclərin alınması.

aufwärmen *vt* 1. (*Speisen*) qızdırmaq; 2. *fig. (immer wieder)* keçmiş bir hadisəni yada salmaq; *vr sich* ~ qızıışmaq.

Aufwartefrau, *die*; -, *-en* yığıb-yığışdıran qadın, evi təmizləyən qadın.

aufwarten *vi* 1. süfrə başında qulluq etmək (*j-m/bir kəsə*); 2. (*mit et.*) gətirmək, söyləmək; *mit Neuigkeiten* ~ yeniliklərdən danışmaq, yeniliklər gətirmək.

aufwärts *adv.* yuxarıya, yuxarıya doğru, yuxarıya tərəf; *den Fluss ~ fahren* çayboyu yuxarı səmtə getmək; *mit dem Geschäft geht es* ~ iş yaxşı gedir.

Aufwärtsbewegung, *die*; -, *-en (Börse)* qalxma, yuxarı qalxma.

Aufwärtsentwicklung, *die*; -, *-en* qalxma, inkişaf, tərəqqi.

aufwärtsgehen *vi* inkişaf etmək, tərəqqi etmək; yaxşılaşmaq.

Aufwärtstrend, *der*; *-s, -s* tərəqqi, inkişaf, yuxarı getmə.

Aufwartung, *die*; -, *-en* xidmət; *j-m s-e ~ machen* öz ehtiramını bildirmək üçün birisinin görüşünə getmək.

Aufwasch *der*; *-(e)s* 1. çirkli qab-qacaq, çirkli qab-qasıq; 2. *in e-m ~ F* hamısı bir yerdə, bir vaxtda.

aufwaschen *vt* qab-qacağı yumaq.

Aufwaschwasser, *das*; *-s* çirkab.

aufwecken *vt* oyatmaq, yuxudan durğuzmaq.

aufweichen *vt* yumşaltmaq, isladib yumşaltmaq; *vi* islanıb yumşalmaq.

aufweisen *vt* 1. (*aufzeigen*) göstərmək, işarə etmək; 2. (*besitzen*) malik olmaq; *große Mängel* ~ böyük nöqsanları olmaq.

aufwenden *vt* xərcləmək, sərf etmək; *viel Mühe* ~ çox zəhmət çəkmək (*zähmetə düşmək*).

aufwendig *adj.* 1. (*kostenaufwendig*) xərc aparan, xərcli; dağdıçı; 2. (*zeitaufwendig*) vaxt alan, çox vaxt aparan.

Aufwendung, *die*; -, *-en* xərc, məsrəf.

aufwerfen *vt* 1. havaya atmaq, tullamaq; 2. (*Fragen*) qaldırmaq; *die Frage* ~ məsələ qaldırmaq; 3. (*Erde, Schnee*) yığmaq, toplamaq; 4. (*Graben*) qazmaq; 5. (*Lippen*) dodaqlarını sallamaq.

aufwerten *vt* dəyərini artırmaq.

Aufwertung, *die*; -, *-en* dəyərin artması, yüksəliş.

aufwickeln *vt* 1. (*zusammenwickeln*) sarımaq, dolmaq; 2. (*Kind*) bələyi açmaq; 3. (*auseinanderwickeln*) açmaq.

aufwiegen *vt* təhrik etmək, qızıışdırmaq (*zu D/-ə qarşı*).

Aufwiegelung, *die*; -, *-en* təhrikçilik, üsyan etməyə qızıışdırma, salıxdırıcılıq.

aufwiegen *vt* 1. (*ausgleichen*) tarazlaşdırmaq, bərabərləşdirmək; 2. (*wettmachen*) əvəzini çıxmaq, tələfi; 3. (*gleichwertig sein*) eyniqiyətli olmaq; *jemand / et. ist nicht mit Gold aufzuwiegen* qızıl ilə də əvəz olunmamaq.

Aufwiegler, *der*; *-s, -e* fitnəkar, ara qarışdırıcı, təhrikçi, salıxdırıcı.

Aufwind, *der*; *-(e)s, -e* 1. yuxarı qalxan hava cərəyanı; 2. ~ *bekommen / erhalten* müvəffəqiyyətə nail olmaq, inkişaf etmək; *in ~ sein* tərəqqi etmək.

aufwinden *vt* kranla qaldırmaq.

aufwirbeln *vt* (*Staub, Blätter*) qaldırmaq; sovrurmaq; *viel Staub* ~ *fig.* çox səs-küy qaldırmaq; *vi* qalxmaq.

aufwischen *vt* (*Staub*) silmək.

Aufwischlappen, *der*; *-s, -* tozalan, toz-

götürən, bez.

aufwühlen vt 1. (*Erde*) qazımaq, alt-üst etmək; 2. (*Meer*) dalğalandırmaq; fig. (*erregen*) qızıqdırmaq, qalmaqal salmaq.

aufzählen vt bir-bir saymaq.

Aufzählung, die; -, en sayma, sıralama.

aufzäumen vt (*Pferd*) cilovlamaq.

Aufzehren vt 1. yeyib qurtarmaq; 2. (*verbrauchen*) istehlak etmək, xərcləmək.

aufzeichnen vt 1. şəkil çəkmək; təsvir etmək; 2. (*notieren*) qeyd etmək, yazmaq.

Aufzeichnung, die; -, -en 1. rəsm, şəkil; 2. qeyd, yaddaş.

aufzeigen vt 1. (*die Hand heben*) əlini qaldırmaq; barmağını qaldırmaq; 2. (*Fehler usw.*) göstərmək, üstünü açmaq, aşkar etmək.

aufziehen vt 1. (*hochziehen*) yuxarı çəkmək, qaldırmaq; 2. (*Uhr*) qurmaq; 3. (*Kind*) tərbiyələndirmək, böyütmək; 4. (*Tier*) yetişdirmək, bəsləmək; 5. (*Pflanzen*) bəsləmək, becərmək; 6. (*Vorhang, Schublade*) açmaq; 7. (*Reifen*) lastik taxmaq, çənber taxmaq; 8. (*Bild, Landkarte*) karton və ya kətan üstünə yapışdırmaq; 9. (*necken*) F sataşmaq; 10. (*organisieren*) təşkil etmək, düzəltmək; 11. (*Fahne, Segel*) açmaq; vi 1. (*Gewitter, Wolken*) yaxınlaşmaq; 2. (*Wache*) başlamaq, girmək.

Aufzucht, die; -, -en yetişdir(il)mə, bəsləmə, becər(t)mə.

Aufzug, der; -(e)s, -'e 1. (*Fahrstuhl*) lift, (*Süd. : asansor*); 2. *nur sg.* (*Parade*) yeriş, nümayiş, gediş; 3. *Th.* pərdə; 4. *nur sg.* (*Kleidung*) cür paltar, təhər paltar; *in diesem ~ kannst du doch nicht ins Kino gehen* bu təhər (*cür*) paltarla sinemaya gedə bilməzsən, bu paltarla kinoteatra gedə bilməzsən; 5. *nur sg.* yaxınlaşma.

aufzwingen vt məcbur etmək, zorla boynuna qoymaq, vadar etmək.

Augapfel, der; -s, -' göz giləsi, bəbək.

Auge, das; -s, -n 1. göz, bəbək; *veralt.* çeşm, didə, eyn; 2. *bot.* gözcük; 3. (*Blick*) baxış, nəzər; 4. (*Würfel*) xal; *in meinen ~n* mənçə, mənim nəzərimdə; *mit bloßem ~* adi gözle; *mit geschlossenen ~n* gözü yumulu; *unter vier ~n* üz-üzə, ikilikdə, təklikdə, göz-bəgöz; *vor meinen ~n* gözümün önündə, gözümün qabağında; *nicht aus den ~n lassen / verlieren* gözdən buraxmamaq; *große ~n machen* çox təəccüb etmək, gözlərini bərəltmək; *ein ~* zudrücken fig. göz yummaq; *ganz ~ sein* fig. göz qırpmamaq, ayıq-sayıq olmaq; *mit e-m blauen ~ davonkommen* canını yaxşı qurtarmaq; *im ~ haben* nəzərdə tutmaq, nəzər yetirmək; *ins ~ fallen* gözə çarpmmaq, nəzərə çarpmmaq; *ich bin ihm ein Dorn im ~* mən onun göz qarasına batam (*düşən*) tikanam; *j-m Sand in die ~n streuen* bir kəsi aldatmaq (*gözünə kül üfürmək*); *kein ~ zutun* ayıq qalmaq, yatmamaq (*vor D/-dən*).

äugeln vi göz-qaş etmək, göz etmək.

Augenarzt, der; -(e)s, -'e göz həkimi.

Augenblick, der; -(e)s, -e bir an, bir baxış, bir göz qırpmı, an, dəm, əsna, hal, hin; F hovur; *im letzten ~* son anda, son dəqiqədə; *e-n ~ bitte!* xahiş edirəm bir dəqiqə gözləyin!, bir dəqiqə!; F bir hovur gözle!; *jeden ~* hər dəqiqə, hər anda.

augenblicklich adj. (*sofort*) dərhal, ani, fövri; *adv.* (*zur Zeit*) bu anda, hazırda, indi, birhovurluq; *veralt.* əlhal.

Augenbraue, die; -, -n qaş; *veralt.* əbrü, hilal.

Augenentzündung, die; -, -en göz iltihabı.

augenfällig adj. açıq, aydın, gözə çarpan, aşkar, nəzərə çarpan.

Augenheilkunde, die; - göz müalicəsi.

Augenhöhle, die; -, -n göz çuxuru, hədəqə.

Augenklinik, die; -, -en göz klinikası, göz müalicəxanası.

Augenkrankheit, die; -, -en göz xəstəliyi, göz naxoşluğu.

Augenlicht, das; -(e)s göz işığı.

Augenlid, *das*; -(e)s, -er göz qapağı.

Augenmaß, *das*; -(e)s göz ölçüsü, göz təxminini; *nach* ~ gözəyari.

Augenmerk, *das*; -(e)s diqqət; *sein* ~ *richten* (*auf A*) bir şeyə diqqət vermək.

Augenschein, *der*; -(e)s 1. (*Anschein*) görünüş; görünmə, zahir, surəti zahir; 2. (*eigene Beobachtung*) müşahidə; *dem* ~ *nach* görünür ki, görünüşünə görə; *in* ~ *nehmen* diqqətlə baxmaq, yoxlamaq.

augenscheinlich *adj.* aydın, aşkar, yəqin, gözəçarpan, gözgörəsi; *adv.* görünür ki.

Augenschmerzen *die/pl.* göz ağrısı.

Augenschwäche, *die*; - göz zəifliyi, korusluq.

Augenstern, *der*; -(e)s, -e göz giləsi, bəbək.

Augentropfen *die/pl.* göz qətrəsi, göz damcısı.

Augenwimper, *die*; -, -n kirpik.

Augenwischerei, *die*; -, -en *F* özünü aldatma, aldanma.

Augenzeuge, *der*; -, -n şahid.

Augenzwinkern, *das*; -s göz atma, gözlə işarə etmək, him eləmək.

augenzwinkernd *adj.* göz ata-ata.

August, *der*; -(e)s u. -, -e avqust ayı.

Auktion, *die*; -, -en hərrac, auksion.

Aula, *die*; -, -len u. -s akt zalı (*universitetdə*), konfrans salonu.

Aureole, *die*; -, -n (*um Sonne oder Mond*) ayla, halə.

aus¹ *präp.* *D* -dən, -dan, içindən, üzündən; ~ *dem Haus* evdən; ~ *Gold* qızıldan; ~ *der Stadt* şəhərdən; *die Gesetze aus dem Mittelalter* orta əsrdən qalan qanunlar; *aus Not* ehtiyac üzündən; *aus D heraus* -in içindən, arasından.

aus² *adv.* (*fertig*) qurtardı, oldu; *der Unterricht ist* ~ dərslər qurtardı; *von mir* ~ olsun; *es ist* ~ qurtardı; *von hier aus* buradan başlayaraq.

aus³ əsas etibarı ilə 1) xaricə doğru istiqaməti bildirir (*ausstreiben*, *ausfließen*); 2) hərəkətin bitməsini göstərir (*aus-schalten*).

Aus, *das*; - son; (*Sport*) (*im*) ~ oyun-

dan kənar (*da*), aut (*da*); *der Ball ging ins* ~ top aut *a* çıxdı .

ausarbeiten *vt* 1. (*fertigstellen*) düzəltmək; 2. (*vorbereiten*) işləyib-hazırlamaq, tərtib etmək; 3. (*schriftlich*) yazılı surətdə tərtib etmək.

Ausarbeitung, *die*; -, -en hazırlama, işləyib-hazırlama, yazıb qurtarma; tənzim etmə.

ausarten *vi* 1. (*degenerieren*) nəslin pozulmaq, cırlaşmaq; 2. *fig.* pisləşmək.

ausästen *vt* (*Baum*) budamaq.

ausatmen *vi* 1. nəfəs vermək; 2. (*sterben*) canı çıxmaq, ölmək.

ausbaden *vt fig. et.* ~ *müssen* *F* bir şeyin cəzasını (*acisini*) çəkmək.

ausbaggern *vt* yerqazma maşın ilə qazıb təmizləmək; yer *dəlmək*.

ausbalancieren *vt* müvazinləşdirmək, tarazlaşdırmaq.

Ausbau, *der*; -(e)s 1. (*Fertigstellung*) tikilib qurtarma; 2. (*Erweiterung*) böyütmə, təkmilləşdirmə, genişləndirmə; 3. (*Herausnahme*) sök(ül)mə, demontaj.

ausbauchen *vt* tağ tikmək, qübbə tikmək.

ausbauen *vt* 1. böyütmək; inkişaf etdirmək; 2. (*herausnehmen*) sökmək.

ausbedingen : *sich* (*D*) ~ *vt* şərt qoymaq, qeyd-şərt qoymaq, istəmək.

ausbeißen *sich* (*D*) *e-n Zahn* ~ bərk bir şeyi dişləyib diş *sındırmaq*.

ausbessern *vt* 1. düzəltmək, təmir etmək; 2. (*korrigieren*) təshih etmək, düzəltmək; 3. (*restaurieren*) təmir etmək.

Ausbesserung, *die*; -, -en 1. düzəltmə; 2. təmir etmə.

Ausbeute, *die*; -, -n 1. (*Gewinn*) qazanc, mənfəət; 2. (*Ertrag*) hasil; 3. (*Nutzen*) fayda, xeyir.

ausbeulen *vt* (*im Blech*) batmış yeri təmir etmək (*düzəltmək*).

ausbeuten *vt* 1. *pol.* istismar etmək, sömürmək, gönünü (*dərisini*) soymaq; 2. (*Mine*) işlətmək, işləyib yararlı hala gətirmək.

Ausbeuter, *der*; -s, - istismarçı, istismar edən; *F* dərisoyan.

Ausbeutung, *die*; -, -en istismar.
Ausbezahlen *vt* tamamilə ödəmək; *e-e* *Person* ~ əmək haqqını vermək.

ausbiegen *vt* 1. əymək, qatlamaq; 2. *vi* (*ausweichen*) yol vermək.

ausbilden *vt* 1. (*schulen*) öyrətmək, təlim verib hazırlamaq (*in D/-i*); 2. (*entwickeln*) təkmilləşdirmək, artırmaq, genişləndirmək; *ausgebildet* təhsil almış, təlim görmüş, öyrənmiş; *vr sich* ~ inkişaf etmək, böyümək; *vr sich* ~ (*lassen*) *zu* təlimi görmək, .. təhsilini almaq.

Ausbilder, *der*; -s, - öyrədən, təlim verən, təlimatçı.

Ausbildung, *die*; -, -en 1. (*Schulung*) təhsil, təlim; 2. (*Formung*) müəyyən bir şəkil vermək, formalaşdırma.

Ausbildungsbeihilfe, *die*; -, -n təqaüd.

Ausbildungszeit, *die*; -, -en təhsil (*təlim*) müddəti.

ausbitten *vt* : *sich* (*D*) ~ istəmək, göz-ləmək.

ausblasen *vt* 1. (*Kerze*) üfürmək, söndürmək; 2. (*Ei*) üfürüb içini boşaltmaq.

ausbleiben *vi* olmamaq, gəlməmək; həyata keçməmək; *die Post ist ausgeblieben* poçt (*post*) gəlməyib; *lange* ~ evə gec gəlmək.

ausbleichen *vi* rəngi solmaq, rəngi atmaq; *vt* ağartmaq, soldurmaq.

ausblenden *vt* -dən çıxartmaq, saxlamaq, götürmək.

Ausblick, *der*; -(*e*s), -e görünüş, mənzərə; -ə baxış; *mit schönem* ~ mənzərəli; *F* havaalı.

ausblicken *vt* gözlə axtarib tapmaq, diqqətlə baxıb seçmək (*nach D/-i*).

ausblühen *vi* solmaq, çiçəklərini tökmək.

ausbluten *vi* 1. (*geschlachtetes Tier*) qanı axıb qurtulmaq; 2. (*zu bluten aufhören*) qanı kəsilmək; *fig. ein ausgeblutetes Land* çox zəifləmiş bir ölkə.

ausbohren *vt* dəlmək, burğu ilə deşmək.

ausbooten *vt* 1. sahilə çıxartmaq; 2. *fig. (j-n)* bir kəsin işini əlindən almaq, sıxışdırıb çıxartmaq.

ausborgen *vt* 1. *j-m et.* ~ *bir kəsə bir şeyi* borc vermək; 2. *sich* (*D*) *et. bei/von j-m* ~ *bir kəsdən bir şeyi* borc almaq.

ausbrechen *vt* 1. sindırmaq, sindirib qopartmaq; 2. (*erbrechen*) qusmaq; *vi* 1. sınmaq; 2. (*Sträfling*) qaçmaq; 3. (*entstehen*) baş vermək, coşmaq; 4. (*Panik, Seuche, Gewitter*) qopmaq; 5. (*Krieg*) başlamaq; 6. (*aus e-r Einkreisung*) mühasirədən çıxmaq, mühasirəni yarmaq; *in Tränen* ~ ağlamağa başlamaq; *in Lachen* ~ qəhqəhə ilə gülmək.

Ausbrecher, *der*; -s, - həbsxanadan qaçan adam, fəəri.

ausbreiten *vt* 1. sərmək, döşəmək, yaymaq; 2. (*Flügel*) açmaq; 3. (*erweitern*) genişləndirmək; *vr sich* ~ yayılmaq, genişlənmək.

Ausbreitung, *die*; - yay(ıl)ma.

ausbrennen *vt* yandırıb kül etmək; *vi* 1. yanıb kül olmaq; 2. həvəsdən düşmək; cana gəlmək.

ausbringen *vt* 1. *ein Hoch* ~ yaşasın deyib bağırmaq; 2. (*e-n Toast auf j-s Gesundheit*) birisinin sağlığına içmək; 3. (*Saat usw.*) səpmək; dağıtmaq.

Ausbruch, *der*-(*e*s), -*e* 1. (*Entstehung*) başlanğıc, yaranma; yayılma; *zum* ~ *kommen* birdən-birə başlamaq; 2. (*e-s Vulkans*) püskürmə, coşma; 3. (*Flucht*) qaçma; ~ *aus dem Gefängnis* dustaqa-xanadan (*həbsxanadan*) qaçmaq.

ausbrüten *vt* 1. cücə çıxartmaq; 2. (*e-n Plan usw.*) niyyətində olmaq, qəsdində olmaq; 3. (*e-e Krankheit*) xəstə olmağa başlamaq.

ausbuchen *vt* 1. (*Platz usw.*) axırına qə-dər tutmaq, boş yer qoymamaq; 2. *H* hesab kitabından çıxartmaq.

ausbügeln *vt* 1. ütüləmək; 2. *fig.* düzəltmək.

Ausbund, *der*; -(*e*s) (*Muster*) nümunə, timsal; *ein* ~ *an Bosheit* şərin nümunəsi.

ausbürgern *vt* vətəndaşlıqdan çıxarmaq (*mährum etmək*).

Ausbürgerung, *die*; -, -en vətəndaşlıqdan çıxarılma.

ausbürsten *vt* şotka ilə təmizləmək,

fırçalamaq.

auschecken *vt* (*Hotel*) tərək etmə işlərini görmək, çıxıb-gətmə işlərini yerinə yetirmək.

Ausdauer, *die*; - *inad*, möhkəmlik, dözümlü, dayanma, tab, dayanıq, səbir, dözüş, hövsələ, ərđəm; *can*, *hal*.

ausdauernd *adj.* dözümlü, davamlı, dayanıqlı, hövsələli.

ausdehnen *vt* **1.** (*erweitern*) genişləndirmək; çəkmək; **2.** (*verlängern*) uzatmaq; *vr sich* ~ **1.** (*sich ausbreiten*) genişlənmək, dartılmaq; **2.** (*Gespräch*) uzanmaq.

Ausdehnung, *die*; -, *-en* **1.** uzatma; genişləndirmə, uzadılma; **2.** *math.* uzunluq.

ausdenkbar *adv.* : *nicht* ~ təsəvvür oluna bilməyən, təsəvvür edilməz.

ausdenken *vt* **1.** *sich* (*D*) ~ (*erfinden*) uydurmaq, çıxar(t)maq; **2.** (*sich vorstellen*) təsəvvür etmək, düşünmək; *nicht ausdenken* ağılabatmaz.

ausdienen *vi* **1.** qulluğunu başa çatdırmaq, işini qurtarmaq; **2.** köhnəlmək, işdən düşmək; *der Mantel hat ausgedient* palto köhnəlib.

ausdiskutieren *vt* bütün tərəfini müzakirə etmək.

ausdorren *vi* qurumaq.

ausdrehen *vt* **1.** (*Licht*) söndürmək; **2.** (*Gas*) kəsmək.

Ausdruck¹, *der*; *-(e)s*, *-e* (*Wort*) söz, istilah, ifadə; *zum* ~ *bringen* ifadə etmək, bəyan etmək, demək, bildirmək; *zum* ~ *kommen* ifadə olunmaq, bildirilmək; *idiomatischer* ~ deyim.

Ausdruck², *der*; *-(e)s*, *-e* *EDV* kompüterdə (*komputerdə*) çap olunmuş mətn.

ausdrucken *vt* çap etmək.

ausdrücken *vt* **1.** (*pressen*) sıxmaq; **2.** (*Zigarette*) söndürmək; **3.** ifadə etmək, anlatmaq, bəyan etmək, bildirmək (*j-m et./bir kəsə bir zadı*); *vr sich* ~ özünü göstərmək.

ausdrücklich *adj.* qəti, aydın; *adv.* qəti olaraq, açıq-aydın.

Ausdruckskraft, *die*; - ifadə qabiliyyəti.

ausdruckslos *adj.* təsirsiz, mənasız, ruhsuz, ifadəsiz.

ausdrucksvoll *adj.* mənalı, ifadəli, təsirli.

Ausdrucksweise, *die*; -, *-n* ifadə tərzii, bəyan tərzii; üslub.

ausdünnen *vt* (*Haare*) qırmaq, qırıxıb azaltmaq.

ausdünsten *vt* **1.** (*verdampfen*) buğlatmaq, buxarlatmaq; **2.** (*Geruch verbreiten*) pis iy vermək.

Ausdünstung, *die*; -, *-en* buxar, buğ; iy.

auseinander *adv.* ayrı-ayrı, bir-birindən ayrı, ayrıca, seyrək; *wir sind* ~ biz bir-birimizdən ayrılmışıq.

auseinanderbrechen *vt* sındırmaq, parçalamaq; *vi* sınmaq, parçalanmaq.

auseinanderbringen *vt* ayırmaq, aralamaq.

auseinanderfallen *vi* qopmaq, qopub düşmək, parçalanmaq, ayrılmaq.

auseinandergehen *vi* **1.** bir-birindən ayrılmaq; **2.** (*Versammlung*) dağılmaq; **3.** (*aufgehen*) aralanmaq; sökülmək; **4.** (*dick werden*) şişmək.

auseinanderkommen *vt* bir-birindən ayrılmaq.

auseinanderlaufen *vi* **1.** dağılmaq; **2.** (*sich trennen*) ayrılmaq; **3.** (*flüssig werden*) ərimək.

auseinanderlegen *vt* düzmək, sərmək, yerləşdirmək.

auseinandernehmen *vt* sökmək, bir-birindən ayırmaq.

auseinanderreißen *vt* yırtmaq, cırmaq, budalamaq, didmək.

auseinandersetzen *vt* **1.** müxtəlif yerlərdə oturtmaq; **2.** *fig.* izah etmək, başa salmaq (*j-m et./bir kəsə bir şeyi*); *vr sich* ~ **1.** bir-birindən uzaq oturmaq; **2.** (*mit e-r Sache*) tədqiqat aparmaq; təhlil etmək; **3.** mübahisə etmək, çəkişmək, çənləşmək (*mit j-m/bir kəs ilə*).

Auseinandersetzung, *die*; -, *-en* **1.** (*Erklärung*) izahat, aydınlaşdırma, şərh; **2.** (*Diskussion*) mübahisə, kəskin danışıq,

çənəbazar, çənəboğaz; 3. (*Streit*) münaqişə, çəkişmə, cidal, dava, dava-dalaş, dava-döyüş, dəva; *F* dov, hər-bə-zorba; *kriegerische* ~ silahlı toqquşma.

auseinandersprengen vt 1. partlatmaq; 2. (*mehrere Personen*) dağıtmaq, pozmaq.

auseinandertreiben vt qovalayıb dağıtmaq, pərən-pərən salmaq.

auseinanderziehen vt çəkib uzatmaq.

auserkoren, auserlesen adj. seçilmiş.

ausersehen vt seçmək, intixab etmək; əvvəlcədən təyin etmək.

aus erwählen vt 1. seçmək, intixab etmək; 2. (*vorziehen*) üstün tutmaq.

aus erwählt adj. seçilmiş.

ausessen vt yeyib qurtarmaq.

ausfahren vt 1. (*spazierenfahren*) maşın ilə gəzdirmək; 2. (*liefern*) maşın ilə müştərilərə çatdırmaq; 3. (*Straße, Weg*) çuxurlatmaq.

Ausfahrt, die; -, -en 1. (*Spazierfahrt*) miniklə gəzməyə getmə; 2. (*Weg*) alaqapı, darvaza; ~ *frei lassen* alaqapını (*çixış yerini*) azad qoyun; 3. ana yoldan ayrılma, çixış yeri (*şose yolda, otobanda*).

Ausfall, der; -(e)s, -'e 1. *nur sg.* (*Haarausfall*) tökülmə; 2. (*Stromausfall*) kəsilmə; 3. (*e-r Maschine usw.*) dayanma, işləməmə; 4. (*Verlust*) zərər; 5. (*e-r Veranstaltung*) olmama, baş tutmama; 6. (*Fechten*) həmlə; 7. (*Ergebnis*) nəticə.

ausfallen vi 1. (*Haar*) tökülmək; 2. (*Veranstaltung*) olmamaq, baş tutmaq; 3. (*Strom*) kəsilmək; 4. *mil.* hücum etmək, həmlə *etmək* (*gegen A/ kimsə üzərinə*); 4. (*enden*) nəticə vermək; *gut* ~ yaxşı nəticə vermək.

ausfallend adj. 1. (*beleidigend*) təhqir edici, toxunan; 2. (*aggressiv*) təcavüzkar.

ausfällig adj. *s. ausfallend.*

ausfaltbar adj. büzülən, yığılan.

ausfasern vi tel-tel olmaq, tiftiklənmək.

ausfechten vt (*Streit, Diskussion*) sona çatdırmaq; əldə etmək.

ausfegen vt süpürmək, süpürüb atmaq.

ausfeilen vt 1. pardaxlamaq; 2. (*e-n Text*) diqqətlə hazırlamaq.

ausfertigen vt düzəltmək, hazırlamaq; *e-e Urkunde* ~ sənədi hazırlamaq (*rəsmiləşdirmək*).

Ausfertigung, die; -, -en 1. hazırlama, yaz(ıl)ma; 2. (*Schriftstück*) nüsxə, surət; *in zweifacher* ~ iki nüsxədə.

ausfindig: ~ *machen* axtarib tapmaq, bələdləmək; (*aufspüren*) izləmək.

ausflicken vt yamamaq, yamaq salmaq, təmir etmək.

ausfliegen vi 1. (*Vögel*) uçmaq, uçub getmək; 2. *fig.* evdə tapılmamaq.

ausfließen vi (*Flüssigkeit*) axıb getmək, sızmaq, boşalmaq; ~ *lassen* buraxmaq.

ausflippen vi 1. (*Nerven verlieren*) əsəbləri pozulmaq, özündən çıxmaq, dəli olmaq; 2. (*vor Freude*) özündən getmək.

Ausflucht, die; -, -'e bəhanə, boş bəhanə; *sag die Wahrheit u. mach ja keine Ausflüchte!* həqiqəti de və boş bəhanə götürmə!

Ausflug, der; -(e)s, -'e 1. (*Wanderung*) səyahət, gəzinti, piknik, gəzi; ekskursiya; *e-n* ~ *machen* gəzintiyə getmək, gəziyə çıxmaq; 2. (*Vögel*) uçuş.

Ausflügler, der; -s, - gəzintiyə gedən, səyahətçi, gəzici, gəzerci.

Ausflugsort, der; -(e)s, -e gəzinti yeri.

Ausfluss, der; -es, -'e 1. (*Stelle des ~es*) çayın başlanğıcı; mənbə; boşalma; 2. *med.* ifrazat.

ausformulieren vt çox dəqiq ifadə etmək, ətraflı demək.

ausforschen vt soruşub bilmək, öyrənmək, təhqiq etmək.

Ausforschung, die; -, -en təhqiq.

ausfragen 1. soruşub öyrənmək; 2. (*verhören*) sorğu-suala tutmaq, istintaq etmək, dindirmək (*j-n/bir kəsi*).

ausfransen vi saçaqlanmaq; sökül-mək.

ausfressen vt 1. (*Tier*) yeyib qurtarmaq; 2. *Chem.* yemək; 3. *fig. et.* *ausgefressen*

haben pis iş görmək, bara qoymaq.

Ausfuhr, *die*; -, -en eksport, ixrac.

Ausfuhrartikel, *der*; -s, -xaricə göndərilən mal, ixrac mali.

ausführbar *adj.* **1.** (*möglich*) yerinə yetirilə bilən, mümkün olan; **2.** (*Waren*) ixrac ola bilən.

ausführen *vt* **1.** (*Waren*) eksport etmək, xaricə aparmaq, ixrac etmək, xaricə mal göndərmək; **2.** (*spazieren führen*) gəzməyə çıxartmaq; **3.** (*durchführen*) yerinə yetirmək, icra etmək; **4.** (*darlegen*) izah etmək; *ein Thema* ~ bir mövzunu izah etmək, anlatmaq; *Reparaturen* ~ təmir etmək.

Ausfuhrgenehmigung, *die*; -, -en eksport (*ixrac*) icazəsi.

Ausführland, *das*; -(e)s, -er mal ixrac edən ölkə.

ausführlich *adj.* ətraflı, müfəssəl, yerli-yataqlı, təfəsilatı ilə, ayrıntılı; *adv.* ətraflı olaraq, dərinlə; ~ *beschreiben* ətraflı olaraq təsvir etmək.

Ausführlichkeit, *die*; - genişlik, vüsət.

Ausführung, *die*; -, -en **1.** *nur sg.* (*Ausarbeitung*) yerinə yetirmə, hazırlama; icra; **2.** (*eingehende Erklärung*) fikrini ifadə etmə, izahat; **3.** növ; *Küchen in verschiedenen* ~en müxtəlif növlü mətbəxlər; **4.** (*Ausstattung*) təchizat.

Ausfuhrverbot, *das*; -(e)s, -e eksport qadağası, ixrac üzərində qadağan qoyulması, embarqo, ixracın qadağan edilməsi.

Ausfuhrware, *die*; -, -n *s.* *Ausfuhrartikel*.

Ausfuhrzoll, *der*; -(e)s, -e eksport (*ixrac*) gömrüyü.

ausfüllen *vt* **1.** doldurmaq; *ein Formular* ~ vərəqi doldurmaq; **2.** (*Posten*) vəzifədə olmaq; *ausgefüllt mit Beton* betonla doldurulmuş.

Ausgabe, *die*; -n, -n **1.** (*Zahlung*) xərc, məxaric, məsrəf, məsarif, borc-xərc, çıxar *pl.*; **2.** (*Verteilung*) vermə; **3.** (~*stelle*) təhvil vermə yeri; **4.** (*Auflage*) çap, nəşr; **5.** (*Nummer*) say, nömrə.

Ausgang, *der*; -(e)s, -e **1.** çıxış qapı-

sı (*yeri*), bərə; **2.** (*Freizeit*) istirahət (*günü*); **3.** (*Ergebnis*) nəticə, son; ~ *der Wahlen* seçkilərin nəticəsi; **4.** (*Ende*) son, axır, baş; *am ~ des Dorfes* kəndin başında; **5.** *nur sg.* (*Beginn*) başlanğıc, əvvəl; *der ~ der Frauenbewegung war im 19. Jahrhundert* qadınlar hərəkatının başlanğıcı 19-cu əsrdə olub.

Ausgangspunkt, *der*; -(e)s, -e çıxış nöqtəsi.

ausgeben *vt* **1.** (*Geld*) xərcləmək, vermək, sərf etmək; **2.** (*verteilen*) dağıtmaq; **3.** (*spendieren*) qonaq etmək (*jm et./bir kəsi bir zada/bir şeyə*); *e-n* ~ *masa (miz)* başında oturanları qonaq etmək; **4.** (*Papiergeld usw.*) buraxmaq; *vr sich* ~ (*für A/als*) özünü başqası kimi tanıtdırmaq.

ausgebildet *adj.* öyrənmiş, təlim almış; usta.

ausgeblutet *adj.* qüvvətdən düşmüş, zəifləmiş.

ausgebombt *adj.* bombardman olmuş.

ausgebrannt *adj.* **1.** yanıb kül olmuş; **2.** (*Person*) həvəsdən düşmüş, cana gəlmiş; ~ *sein* yanıb kül olmaq.

ausgebreitet *adj.* sərilmiş, döşənmiş; geniş; yayılmış.

ausgebucht *adj.* (*Flugzeug, Zug*) dolmuş, bütün yerləri satılmış (*rezerv olmuş*).

Ausgeburt, *die*; -, -en məhsul; *die ~ e-s kranken Hirns* xəyal, xülya, fantaziya; ~ *der Hölle* (*Person*) çox pis insan.

ausgedehnt *adj.* geniş; ətraflı.

ausgedient *adj.* köhnəlmiş; qulluqdan çıxmış, istifadəyə çıxmış.

ausgefallen *adj.* **1.** acıb, qeyri-adi, fəvqəladə; **2.** (*Ware*) azışlənən.

ausgefeilt *adj.* diqqətlə hazırlanmış, incəliklə hazırlanmış.

ausgeflippt *adj.* *s.* *ausflippen*.

ausgeglichen *adj.* **1.** (*seelisch*) sakit; soyuqanlı, həlim; **2.** (*Sport*) bərabər, heç-heçə; müvazinətli; *das Spiel ging nul zu nul zu Ende* oyun heç-heçə oldu.

Ausgeglichenheit, *die*; - sakitlik; bərabərlik sayı; müvazinətlik.

ausgehen *vi* **1.** (*eşiyə, çölə*) çıxmaq, qapıdan çıxmaq; getmək, varmaq; *ich gehe heute abend aus* mən bu axşam şənliyə gedəcəyəm; **2.** (*Kräfte*) taqətdən düşmək; **3.** (*Farbe*) ağarmaq, rəngini itirmək; **4.** (*Feuer, Licht*) sönmək; **5.** (*beginnen*) başlamaq; **6.** (*enden*) qurtarmaq, tükənmək, qalmamaq; *mir ist das Benzin ausgegangen* benzinin qurtardı; **7.** (*von et.*) əsas götürmək; *-dən* hərəkət etmək; *ich gehe davon aus, dass...* mən bundan hərəkət edirem ki...; **8.** (*Haar*) tökülmək; **9.** *frei* ~ cəzasız qalmaq, cəzasını çəkməmək; **10.** *leer* ~ *bir işin içindən* əli boş çıxmaq, nəticə almamaq; **11.** *gut/ schlecht* ~ yaxşı/pis nəticələnmək (*sonuclanmaq, varmaq*); **12.** (*Ruhe, Sicherheit*) saçılmaq, yayılmaq (*von j-m/ bir kəsdən*); *F ihm ging die Puste aus* onun nəfəsi qurtardı (*tükəndi*), nəfəsdən düşdü, daha nəfəsi qalmadı.

ausgehend *adj.* son(un)a çatan, axıra çatan.

ausgehungert *adj.* ac qalmış; əldən düşmüş, üzgün.

Ausgehorbot, *das*; *-(e)s, -e* çölə çıxma qadağanlığı.

ausgeklügelt *adj.* yaxşı uydurulmuş, ağılla planlaşdırılmış.

ausgekocht *adj.* **1.** bişmiş; **2.** *fig.* bic, çox görmüş, bərkəndən boşdan çıxmış.

ausgelassen *adj.* şən, şux; ~ *sein* fərlənmək, əylənmək.

ausgelaugt *adj.* *F* üzülmüş, taqətdən düşmüş.

ausgemacht *adj.* **1.** həll edilmiş, qərarlaşdırılmış; **2.** (*bestimmt*) təyin edilmiş, qəti; *das war nicht ausgemacht!* qərar bu deyildir!; *e-e ~e Dummheit* böyük bir səfehlik.

ausgemergelt *adj.* üzgün, üzülmüş, taqətsiz.

ausgenommen *präp. u. konj -dən* başqa, *-dan* başqa, istisna olmaqla, *-dən* savay; *alle Verwandten, ~ wir beide, waren im Hotel* ikimizdən savay (*başqa*), bütöv qohumlar hoteldə idilər;

mich ~ mən istisna olmaqla.

ausgewert *adj.* əldən düşmüş, taqətdən düşmüş.

ausgeprägt *adj.* aydın ifadə olunmuş, göstərilmiş.

ausgepumpt *adj.* *F* üzülmüş, yorğun.

ausgerechnet *adv.* (*gerade so, wie es nicht zu erwarten war*) gözənilmədən; *mußt du ~ heute kommen?* məhz elə bu gün gəlməliydin?

ausgeschlafen *adj.* kifayət qədər yatmış, yatıb doymuş.

ausgeschlossen *adj.* imkansız, mahal; *das ist ~* bu mümkün deyil, heç cür ola bilməz; *sich ~ fühlen* özünü kənar qalmış hiss etmək.

ausgeschnitten *adj.* (*Kleid*) dekolte.

ausgesprochen *adj.* açıq, aydın, şübhəsiz; tamamilə, tamamen; *das war ~es Glück* bu tamamilə bəxt gətirməkdir.

ausgestalten *vt* **1.** müəyyən bir şəkə salmaq, forma vermək; **2.** (*mit*) təchiz etmək; **3.** (*vervollkommen*) təkmilləşdirmək.

Ausgestaltung, *die*; -, *-en* **1.** müəyyən şəkə salınma; formalaşma; **2.** təkmilləş(dir)mə, tədarük, tərtibat.

ausgestorben *adj.* **1.** ölmüş, nəslə aradan getmiş; **2.** *fig.* *wie ~* boş, ruhsuz.

ausgesucht *adj.* seçilmiş; nəfis.

ausgewachsen *adj.* **1.** böyümüş, yetişmiş; **2.** *F* (*sehr groß*) həddindən artıq, çox böyük; *ein ~es Problem* böyük bir məsələ.

ausgewiesen *adj.* sərhəddən çıxarılmış; sürgün edilmiş.

ausgewogen *adj.* (*maßvoll*) mülayim, ölçülü, təmkinli.

ausgezeichnet *adj.* əla, nəfis, mümtaz; *veralt.* əfzəl; *~!* əla!, çox gözəl!, bravo!

ausgiebig *adj.* çox, bol; bərəkətli.

ausgießen *vt* **1.** (*aus e-m Gefäß*) tökmək; **2.** (*leeren*) boşaltmaq; **3.** (*füllen*) doldurmaq, içinə tökmək.

Ausgleich, *der*; *-(e)s, -e* **1.** (*Balance*) müvazinət, bərabərleşdir(il)mə, tarazlaşdırılma, balans; **2.** (*Ersatz*) əvəz; **3.**

(Kompromiß) razılıq, saziş; *als ~ für... ..* yerinə.

ausgleichen *vt* 1. bərabərləşdirmək, fərqi aradan qaldırmaq, tarazlamaq, tənleşdirmək; 2. (*zwischen Personen*) razılığa gətirmək, barışdırmaq; 3. (*Schaden*) ödəmək, vermək; *vr sich ~* bərabərləşmək, tənleşmək.

Ausgleichstor, *das*; *-(e)s, -e* (*Sport*) vurulan bərabərləşdirmə topu, bərabərlik topu.

ausgleiten *vi* sürüşmək.

ausgliedern *vt* ayırmaq; pozmaq.

ausglitschen *vt s. ausgleiten.*

ausgraben *vt* qazıb çıxarmaq; eşmək.

Ausgrabung, *die*; *-, -en* qazıntı, qazıma.

ausgreifen *vt* addım açmaq; böyük addım götürmək; sıçramaq.

ausgrenzen *vt* təcrid etmək, ayırmaq, təklemek.

Ausguck, *der*; *-(e)s, -e* baxmaq yeri; güdmək yeri.

ausgucken *vi* 1. baxmaq, gizli baxmaq (*nach jm/kiməsə*); 2. (*aussehen*) görünmək, görünüşü olmaq.

Ausguss, *der*; *-es, -e* 1. çaydanın lüləyi; 2. (*Tülle*) dolğanın ağızı; 3. (*Becken*) ləyən, tas.

aushaben *vt* (*Buch usw.*) axıra qədər oxumaq, oxuyub qurtarmaq.

aushaken *vt* 1. (*Kette usw.*) qarmaqdan çıxarmaq; 2. *fig.* beyni işləməmək; nə etməyini bilməmək.

aushalten *vt* 1. (*ertragen*) davam gətirmək, dözmək, tab gətirmək; qatlaşmaq; *es ist nicht auszuhalten* bu dözülməzdir, səbir kasası daşır; 2. (*j-n*)xərcini çəkib saxlamaq (*cinsi əlaqə üçün*).

aushandeln *vt* (*e-n Preis usw.*) razılığa gəlmək, anlaşmaq.

aushängigen *vt* təqdim etmək, ələ vermək.

Aushändigung, *die*; *-, -en* vermə, təqdim etmə.

Aushang, *der*; *-(e)s, -e* elan (*taxtası*), afişa.

Aushängekasten, *der*; *-s, -en* elan qu-

tusu (*sandığı*).

aushängen *vt* 1. (*aufhängen*) asmaq (*göstərmək üçün*); 2. (*Tür*) rəzədən çıxartmaq.

Aushängeschild, *das*; *-(e)s, -er* lövhə.

ausharren *vi* səbrlə gözləmək, dayanmaq.

aushauchen *vt* 1. nəfəs vermək; 2. *sein Leben ~* can vermək, ölmək.

ausheben *vt* 1. çıxartmaq; 2. (*Fenster, Tür*) rəzədən çıxartmaq; 3. (*Graben*) qazmaq; 4. *mil.* orduya çağırmaq; 5. (*unschädlich machen*) yaxalamaq, tutmaq; *die Polizei hat das Verbrechernest ausgehoben* polis canilərin yuvasını məhv etdi, cinayətkarları yaxaladı; 6. (*Eier*) yuvadan çıxartmaq; 7. (*e-n Briefkasten*) boşaltmaq.

Aushebung, *die*; *-, -en* hərbi çağırış; həbs; dağıtma.

aushecken *vt fig.* (*Plan, Dummheit*) fikrində olmaq, pis niyyətində olmaq.

ausheilen *vi* sağalmaq, toxtamaq; *vt* sağaltmaq.

ausheifen *vt* kömək etmək, yardım etmək (*j-m mit D/kiməsə bir şey ilə*).

Aushilfe, *die*; *-, -n* müvəqqəti yardım; köməkçi.

aushilfsweise *adv.* müvəqqəti kömək kimi, köməkçi kimi.

aushöhlen *vt* oymaq, qazmaq, çalalamaq; aşındırmaq.

Aushöhlung, *die*; *-, -en* 1. oyma; aşındırma 2. oyuq, boşluq.

ausholen *vi* 1. (*mit der Hand*) əl qaldırmaq (*vurmaq üçün*); 2. *zum Schlag ~* vurmağa hazırlanmaq; 3. *weit ~* bir məsələyə dair söhbəti uzaqdan başlamaq; 4. *vt j-n* soruşmaq, söz çəkmək.

aushorchen *vt* dindirib bilmək, soruşub bilmək.

aushungern *vt* ac saxlamaq, acından öldürmək; *ausgehungert sein* acından ölmək.

ausjäten *vt* (*Unkraut*) alağ etmək.

auskämmen *vt* 1. darayıb təmizləmək; 2. (*wirres Haar*) darayıb ayırmaq, darayıb açmaq.

auskehren vt süpürüb təmizləmək.

auskennen vr *sich ~ in (D)* ..haqda ətraflı məlumatı almaq, ...sahədə çox bilikli olmaq; *kennst du dich hier aus?* buranı tanıyırsan?; *kennst du dich mit Computern aus?* kompyuterdən başın çıxır?, kompyuteri bilirsənmi?

auskippen vt boşaltmaq.

ausklammern vt (*nicht besprechen*) haqqında danışmamaq, nəzərə alma-maq.

Ausklang, der; (e)s, -'e son, axır.

auskleiden vt 1. soyundurmaq; 2. (*Wände*) divarın üstünə yapışdırmaq, divarın üstünü təchiz etmək; *sich ~* soyunmaq.

Auskleideraum, der; -(e)s, -'e soyunmaq otağı, soyunan yer.

ausklingen vi qurtulmaq, sona çatmaq (*in D/ilə*).

ausklopfen vt 1. (*Teppiche usw.*) çırpmaq, çırpıb təmizləmək; 2. (*Pfeife*) çırpıb boşaltmaq.

ausklügeln vt ətraflı düşünmək, yaxşı düşüüb həll etmək, əlləməlik etmək.

auskneifen vi aradan çıxmaq, yaxasını qurtarmaq.

ausknipsen vt (*Licht usw.*) söndürmək.

ausknobeln vt püşk atıb qərara gəlmək; yaxşı düşüüb həll etmək, axtarıb tapmaq.

auskochen vt 1. axıracan bişirmək, qaynadıb suyunu çıxartmaq; 2. med. suda qaynadıb şterilizə etmək; *ausgekocht fig.* bişmiş, bic.

auskommen vi 1. keçinmək, dolanmaq (*mit D/ nə iləsə*); *mit dem Geld ~* olan pulla keçinmək; 2. (*mit j-m*) yola getmək; bəlaşmaq; *ich komme mit ihm gut aus* onunla yaxşı yola gedirəm.

Auskommen das; -s yola getmə, keçinmə.

auskömmlich adj. kafi, kifayət qədər.

auskosten vt ləzzət almaq, həzz almaq, dadını almaq.

auskotzen vt qusmaq.

auskramen vt 1. (*herausholen*) çıxar-

maq; 2. (*ausbreiten*) yaymaq; 3. *sein ganzes Wissen ~* bütün məlumatını meydana çıxarmaq.

auskratzen vt 1. qazıb çıxarmaq; 2. (*Augen*) oymaq; 3. med. kurtaj etmək, lətini çıxarmaq; vi F qaçmaq, aradan çıxmaq.

auskriechen vi yumurtadan çıxmaq.

auskugeln vt *sich (D) ~* çıxmaq, burxulmaq; *sich den Arm ~* qolu çıxmaq.

auskühlen vt soyutmaq, sərinləşdirmək; vi soyumaq.

auskundschaften vt 1. (*ausspionieren*) məlumat toplamaq, soruşub öyrənmək; 2. (*beobachten*) güdmək, göz qoymaq; 3. mil. kəşf etmək.

Auskunft, die; -, -'e məlumat, xəbər; ~erteilen məlumat vermək.

Auskunftsstelle, die; -, -n məlumat bürosu.

auskurieren vt tamamilə sağaltmaq; vr *sich ~* şəfa tapmaq, sağalmaq.

auslachen vt ələ salmaq, lağa qoymaq, rişxənd eləmək, masqaraya qoymaq, (*j-n/bir kəsi*); F diş(*ini*) ağartmaq; hoydu-hoyduya götürmək.

ausladen vt 1. boşaltmaq; 2. (*Gast*) dəvətini geri almaq.

Auslage, die; -, -en 1. (*Schaufenster*) vitrində qoyulmuş mal; 2. (*Geld*) mst. ~n pl. xərclər, məsarif; *die ~n werden erstattet* xərclər ödənəcəkdir.

Ausland, das; -(e)s xarici ölkələr pl; im ~ xaricdə; ins ~ xaricə.

Ausländer, der; -s, - xarici, xarici vətəndaş, gəlmə, dilayrı, əcnəbi.

Ausländerin, die; -, -nen xarici (qadın).

Ausländerfeindlich adj. əcnəbilərə (*xaricilərə*) qarşı düşmənçilik.

Ausländerhass, der; -es əcnəbilərə (*xaricilərə*) qarşı nifrət.

ausländisch adj. xarici, əcnəbi, yadelli.

Auslandsflug, der; -e(s), -'e xarici ölkələrə uçuş, xaricə uçuş.

Auslandsgespräch, das; -(e)s, -e telefonla xarici ölkələrlə danışma.

Auslandsreise, die; -, -n xarici ölkələrə

səfər etmə, xaricə səfər etmə.

Auslandswährung, die; -, -en xarici valyuta (Süd. : xarici ərz).

auslangen vt 1. (genügen) kifayət etmək, çatmaq; 2. (ausholen) əl qaldırmaq, vurmaq.

auslassen vt 1. buraxmaq, unutmamaq, adlamaq; beim Vorlesen e-n Satz ~ oxuyanda bir cümləni atlamaq; 2. (Fett) əritmək; 3. (Kleid) genəlmək və ya uzatmaq; 4. s-e Wut ~ (an D) öz acığını başqasından çıxmaq; sich ~ (über A/nəyinsə üstündə) çox dayanmaq.

Auslassung, die; -, -en 1. buraxma, atlamaq; 2. (Äußerung) ifadə, fikrini demə.

auslasten vt son dərəcəyə qədər istifadə etmək; e-n Wagen voll ~ bir avtomobili son dərəcəyə qədər yükləmək.

Auslastung, die; - tamamilə istifadə etmək, yararlanma.

Auslauf, der; -(e)s, -e 1. axma, axıb tökülmə; 2. (Bewegungsfreiheit) hərəkət azadlığı.

auslaufen vi 1. (Flüssigkeit) axmaq, axıb tökülmək; 2. (Schiff) yola düşmək, limandan (Süd. : bəndərdən) çıxmaq; 3. (Farbe e-s Stoffes) yayılmaq; 4. (Vertrag usw.) sona çatmaq, bitmək, qurtarmaq; 5. (Wurzeln) kök salmaq.

Ausläufer, der; -s, - 1. (e-s Berges) ətək, dağlar qolu; 2. (e-r Pflanze) bu daq, şax; 3. axır, son; ~ e-s Tiefs yağışlı havanın (buludların) axırı.

Auslaufmodell, das; -(e)s, -e dəbdən düşmüş.

auslaugen vt 1. (Wäsche) qələvidə yumaq; 2. (kraftlos) təqətdən salmaq, gücdən salmaq; ich bin (wie) ausgelaut mən təqətdən düşmüşəm; den Boden ~ torpağı gücdən salmaq.

Auslaut, der; -(e)s, -e gr. son səs, sözün axırıncı səsi.

auslauten vi gr. hər hansı səsle (heca ilə) qurtarmaq (auf A).

ausleben vr sich ~ həyatın ləzzətini almaq, həzz almaq, zövq almaq.

ausleeren vt boşaltmaq.

auslegen vt 1. (Fußboden m. Einlege-

arbeit) döşəmək; 2. (Waren) qoymaq, asmaq, sərmək, düzmək; 3. (interpretieren) yozmaq, izah etmək, aydınlaşdırmaq, şərh etmək, təfsir etmək; falsch ~ yanlış izah etmək; 4. (Geld) bir kəsin əvəzinə pul vermək, borc vermək.

Auslegeware, die; - döşənək, döşəmə.

Auslegung, die; -, -en 1. yozma, izah, şərh, təfsir; 2. (Traumdeutung) təbir; 3. (Ausbreitung) sərmək, döşəmək.

ausleiern vt təhərdən düşmək; genəlmək e-e ausgeleierte Hose genəlmiş şalvar.

Ausleihe, die; -, -n borc vermə; borc alma.

ausleihen vt burovuz vermək, borc vermək; vr sich (D) ~ burovuz almaq, borc almaq, borc götürmək.

auslernen vi (Lehrling) oxuyub qurtarmaq; öyrənməyi sona çatdırmaq; man lernt nie aus elm dəryadır, öyrənməklə qurtarmaz.

Auslese, die; -, -n 1. seçmə, ən yaxşısını ayırma; hövsəmə; 2. (Wein) ən yaxşı üzümdən düzəlmiş çaxır (şərab); 3. (Elite) ən yaxşı, mümtaz, seçmə; 4. (Anthologie) seçilmiş əsərlər, müntəxəbat, gülçin.

auslesen vt 1. (Buch) oxuyub qurtarmaq; 2. (aussondern) ayırmaq, seçmək; hövsəmək.

ausliefern vt təhvil vermək, vermək; j-m ausgeliefert sein bir kəsin əlinə düşmək.

Auslieferung, die; -, -en vermə, təhvil vermə.

Auslieferungsvertrag, der; -(e)s, -e pol. dövlətlər arası təqib edilən şəxslərin verilməsi haqqında müqavilə (konvensiya).

ausliegen vi (Waren usw.) sərilməmiş olmaq, açılmış olmaq, göz qabağında olmaq, sərgidə olmaq.

auslöffeln vt 1. qaşığıyla yemək; 2. die Suppe ~ müssen fig. acısını çəkmək, xəta işin cəzasını çəkmək.

auslöschen vt 1. (Feuer, Licht) söndür-

mək, keçirmək; 2. (*Schrift*) pozmaq, silmək; 3. *fig.* məhv etmək, yox etmək, öldürmək.

auslosen *vt* lotareyaya qoymaq; püşk atmaq.

auslösen *vt* 1. ayırmaq, ayıraraq çıxartmaq; *Knochen aus dem Fleisch* ~ ətin sümüklərini ayırmaq; 2. (*hervorrufen*) oyaatmaq, səbəb olmaq; meydana çıxartmaq; 3. (*Pfand, Gefangene*) satın alıb azad etdirmək; 4. (*Krieg, Alarm*) başlamaq; 5. *techn.* işlətmək, çalışdırmaq.

Auslöser, *der*; -s, - 1. *phot.* düymə; 2. *psycho.* səbəb, təhrik olma səbəbi.

Auslösung, *die*; -, -en püşk atma.

Auslösung, *die*; -, -en *s.* *auslösen*.

ausloten *vt* 1. *naut.* dərinliyi ölçmək (*şaqulla*); 2. *fig.* ehtiyatla soruşub xəbər tutmaq (*öyrənmək*).

auslüften *vt* havasını dəyişmək; *vi* havaya vermək.

ausmachen *vt* 1. (*Licht*) söndürmək, keçirmək; 2. (*Gas*) kəsmək; 3. (*vereinbaren*) razılaşmaq, şərtləşmək; 4. (*be-tragen*) tutmaq, ibarət olmaq, nə qədər etmək; 5. (*entdecken*) tapmaq, kəşf etmək; *ein Schiff am Horizont* ~ üfüqdə bir gəmi kəşf etmək; *vi* əhəmiyyəti olmaq; *wenn es Ihnen nichts ausmacht* sizə əhəmiyyəti olma(z)sa; sizə fərq etməzsə; *es macht nichts aus!* eybi yoxdur! əhəmiyyəti yoxdur!.

ausmahlen *vt* yaxşı üyütmək, una çevirmək.

ausmalen *vt* 1. naxış çəkmək, bir tablolu çəkib qurtarmaq; 2. (*farbig*) rəng vermək, boyamaq; 3. *fig.* (*schildern*) təsvir etmək, tərif etmək; *sich die Zukunft schwarz* ~ gələcəyi qara (*qaranlıq*) görmək.

ausmanövrieren *vt* kələklə özünə xeyir qazanmaq.

Ausmarsch, *der*; -(e)s, -e 1. hərəkət etmək, səfərə çıxmaq; 2. (*Truppenabzug*) yola düşmə, getmə.

Ausmaß, *das*; -es, -e ölçü, miqyas, dərəcə, meyar; *in großem* ~ böyük miq-

yasda; *das* ~ *des Schadens* ziyanın miqyası.

ausmauern *vt* divar tikmək, divar çəkmək.

ausmeißeln *vt* oymaq.

ausmergeln *vt* zəiflədirmək, qüvvətdən salmaq.

ausmerzen *vt* aradan qaldırmaq, kökünü kəsmək, məhv etmək, dağıtmaq.

ausmessen *vt* ölçmək.

ausmisten *vt* (*Stall*) təmizləmək, peyini atmaq.

ausmünden *vi s.* *münden*.

ausmustern *vt* 1. (*Unbrauchbares*) ayırmaq; 2. *mil.* müayinə edib hərbi qulluqdan azad (*tərxis*) etmək.

Ausnahme, *die*; -, -en istisna, müstəsna (*lıq*); *mit* ~ *von*..istisna olmaqla, müstəsna olaraq.

Ausnahmefall, *der*; -(e)s, -e müstəsna hal.

Ausnahmезustand, *der*; -(e)s, -e fəvqəladə vəziyyət, xüsusi vəziyyət; *den* ~ *verhängen* (*über A*) fəvqəladə vəziyyət elan etmək, xüsusi vəziyyət tətbiq etmək.

ausnahmslos *adv.* istisnasız, müstəsnasız, müstəsna olmadan.

ausnahmsweise *adv.* istisna olmaqla, müstəsna olaraq.

ausnehmen *vt* 1. çıxarmaq; 2. (*Geflügel*) içini boşaldıb təmizləmək; 3. (*aus-schließen*) müstəsna etmək, xaric etmək, kənar etmək; 4. *j-n* ~ *F* bir kəsi aldadıb pul almaq; *vr* *sich gut* ~ yaxşı görünmək, yaraşmaq.

ausnehmend *adj.* əla, xüsusən; *adv.* lap, son dərəcə.

ausnutzen, ausnützen *vt* 1. istifadə etmək, faydalanmaq; *die Gelegenheit* ~ fürsətdən istifadə etmək; 2. (*missbrauchen*) sui-istifadə etmək; *fig.* əldə saxlamaq.

Ausnutzung, *die*; -, -en 1. istifadə; 2. sui-istifadə.

auspacken *vt* 1. (*Paket usw.*) açmaq, açib çıxarmaq; 2. *F* açib demək, həqiqəti ortaya qoymaq.

auspeitschen *vt* qamçılamaq.
Auspeitschung, *die*; -, -en qamçılama.
auspeifen *vt* (*e-n Redner usw.*) fitə basmaq, fitləyib məsxərəyə qoymaq.
ausplaudern *vt* **1.** (*Geheimnis*) boşboğzlıq edib sirri ifşa etmək, açıb demək; **2.** *sich* ~ doyunca danışmaq.
ausplündern *vt* talan etmək, qarət etmək, soymaq, soyğunçuluq etmək, talamaq.
auspolstern *vt* (*wattieren*) yunla doldurmaq.
ausposaunen *vt fig.* aləmə yaymaq, hamıya bildirmək, car çəkmək.
ausprägen *vt* (*Münze*) sikkə vurmaq; *vr sich* ~ bəlli olmaq, əks etmək; *ausgeprägt* bəlli, aşkar, aydın.
auspressen *vt* **1.** sıxmaq, basıb sıxmaq; **2.** (*Saft*) sıxıb çıxartmaq; **3.** *fig.* zorla pul almaq.
ausprobieren *vt* sınamaq, təcrübə etmək, imtahan etmək, təcrübədən keçirmək.
Auspuff, *der*; *-(e)s, -e* (*Auto*) eqzoz.
Auspuffrohr, *das*; *-(e)s, -e* eqzoz borusu.
auspumpen *vt* **1.** boşaltmaq, tulumba ilə (*nasosla*) çəkmək; **2.** yormaq; *ausgepumpt fig.* yorğun.
auspusten *vi* üfürüb söndürmək.
ausputzen *vt* **1.** (*reinen*) təmizləmək; **2.** (*schmücken*) bəzəmək; **3.** soymaq.
ausquartieren *vt* evindən çıxartmaq, köçürtmək.
ausquatschen *vr sich* ~ ürəyini boşaltmaq (*j-m/kiməsə*).
ausquetschen *vt* **1.** (*Orangen, Zitronen*) sıxmaq, sıxıb suyunu çıxartmaq, əzmək; **2.** *fig.* bir kəsi sıxışdırıb ağızından söz almaq, sorğu-suala çəkmək (*j-n/kimisə*).
ausradieren *vt* **1.** pozanla pozmaq (*Süd. : midadsilənle silmək*); **2.** *fig.* (*vernichten*) yox etmək, məhv etmək.
ausrangieren *vt* **1.** (*aussondern*) atmaq, ayırmaq (*köhnə və yararsız şeyləri*); **2.** (*Eisenbahnwagen*) vaqonları ayırmaq.
ausrasten *vt* **1.** *techn.* yerindən çıxmaq;

2. *fig.* özündən çıxmaq, əsəbləri pozulmaq.

ausrauben *vt* soymaq, qarət etmək, çapıb-talamaq, çapmaq.

ausräuchern *vt* (*Ungeziefer*) hislə qırmaq, hislə məhv etmək.

ausraufen *vt* (*Unkraut usw.*) yolmaq, çıxardıb atmaq.

ausräumen *vt* **1.** boşaltmaq, yığışdırmaq; **2.** *fig.* (*Verdacht usw.*) aradan qaldırmaq.

ausrechnen *vt* hesablamaq, hesablayıb tapmaq, hesablayıb çıxartmaq.

ausrecken *vt* (*Arme*) uzatmaq, dartmaq, gərmək.

Ausrede, *die*; -, -n bəhanə; *veralt.* dəstəviz; *faule* ~ yalan bəhanə.

ausreden *vi* fikrini axıra qədər söyləmək, sözünü kəsməmək, sözünü deyib qurtarmaq; *lass mich bitte ~!* xahiş edirəm sözümlü kəsmə!; *vt j-m et.* ~ kimisə fikrindən daşındırmaq, rəyden salmaq.

ausreiben *vt* (*Fleck*) sürtüb təmizləmək; *sich die Augen* ~ gözlerini ovuşdurmaq.

ausreichen *vi* kifayət etmək, çatmaq, çatışmaq (*für A/-ə*); *das Geld reicht aus* pul çatır.

ausreichend *adj.* kafi, bəs; orta; az-çox.
ausreifen *vi* yetişmək.

Ausreise, *die*; -, -en xaricə getmə, yola düşmə, ölkəni tərk etmə.

Ausreisegenehmigung, *die*; -, -en xaricə (*xarici ölkələrə*) getmə icazəsi.

ausreisen *vi* ölkəni tərk etmək, xaricə getmək.

ausreißen *vt* cırmaq, çəkib qopartmaq; yolmaq; *vi* **1.** cırılmaq; *die Hosentasche ist ausgerissen* şalvarın cibi cırılıb; **2.** *F* qaçmaq, əkilmək.

Ausreißer, *der*; -s, -e qaçqın, fərari.

ausreiten *vi* ata minib gəzmək, at ilə gəzmək.

ausrenken *vt* burxulmaq, çıxmaq; *sich D* ~ çıxmaq; *er hat mir den Arm ausgerenkt* o mənim qolumu çıxartdı.

Ausrenkung, *die*; -, -en çıxıq, burxul-

ma.

ausrichten *vt* **1.** düzəltmək; istiqamətləndirmək; **2.** (*vorbereiten*) hazırlamaq; **3.** (*Grüße usw.*) yetirmək, söyləmək; **4.** (*Befehle*) icra etmək, yerinə yetirmək; **5.** (*Erfolg haben*) müvəffəq olmaq; **6.** (*j-n schlechtmachen*) bir kəsi pisləmək, şər atmaq; *bei j-m et.* ~ bir kəsin fikrinin və ya rəftarının (*davranışının*) dəyişilməsinə müvəffəq olmaq.

ausrinnen *vi* sızmaq, axmaq.

Ausritt, *der*; *-(e)s, -e* at sürmək; atla gəzmək.

ausroden *vt* kökündən çıxartmaq.

ausrollen *vt* açmaq; *vi* (*Fahrzeug*) durmaq, dayanmaq.

ausrotten *vt* məhv etmək, kökünü kəsmək, qırmaq.

Ausrottung, *die*; *-, -en* məhv etmə, yox etmə, kökünü kəsmə.

ausrücken, *vi* **1.** (*Polizei, Feuerwehr usw.*) çıxmaq, hərəkət etmək; **2.** (*heimlich fortlaufen*) qaçmaq, fərar etmək.

Ausruf, *der*; *-(e)s, -e* **1.** qışqırma, hay-qırıq, səs; **2.** (*öffentlicher*) elan, bildiriş.

ausrufen *vt* **1.** ucadan çağırmaq; **2.** (*öffentlich*) bildirmək, elan etmək.

Ausrufer, *der*; *-s, -* **1.** carçı, car çəkən; **2.** *islam.* azançı, azanverən.

Ausrufewort, *das*; *-(e)s, -'er* nida sözü.

Ausrufezeichen/ Ausrufungszeichen, *das*; *-s, -* nida işarəsi (!).

Ausrufung, *die*; *-, -en* elan.

ausruhen *vt* dincəltmək; *die Füße ~* ayaqları dincəltmək; *vr sich ~ (von D)* dincəlmək, yorğunluğunu almaq, istirahət etmək, dincini almaq.

ausrupfen *vt* (*Unkraut usw.*) yolmaq, çıxartmaq.

ausrüsten *vt* **1.** təchiz etmək (*mit D/ ilə*); **2.** *mil.* silahlandırmaq.

Ausrüstung, *die*; *-, -en* **1.** təchizat, təchiz; avadanlıq; **2.** (*Kriegsaurüstung*) silah təchizatı.

ausrutschen *vi* sürüşmək; züylənmək; burxulmaq.

Ausrutscher, *der*; *-s, -* sürüşmə; *fig.*

-i ağızından qaçırma; bara qoyma.

Aussaät, *die*; *-, -en* **1.** (*Saatgut*) əkin, səpin, əkmə, toxum **2.** toxum səpmə.

aussäen *vt* əkmək, toxum səpmək.

Aussage, *die*; *-, -n* **1.** fikir; **2.** (*Zeugenaussage*) ifadə verilməsi; şəhadət; *e-e ~ machen* ifadə vermə; *s-r ~ nach* onun sözlərinə (*ifadəsinə*) görə; *die ~ verweigern* ifadə verməkdən boyun qaçırmaq.

aussagen *vt* **1.** bəyan etmək, danışmaq, fikrini demək; **2.** (*vor der Polizei usw.*) ifadə vermək; *der Zeuge hat gegen den Angeklagten ausgesagt* şahid müttəhimin əleyhinə ifadə verdi.

Aussatz, *der*; *-es med.* cüzam (*xəstəlik*).

aussätzig *adj.* cüzamlı, cüzamla xəstələnmiş adam.

aussaugen *vt* **1.** somurmaq, əmmək; **2.** *fig.* istismar etmək.

ausschaben *vt* **1.** (*die Reste*) qaşırmaq, qaşayıb təmizləmək; **2.** *med.* lətini təmizləmək; kurtaj etmək.

Ausschabung, *die*; *-, -en* kurtaj.

ausschachten *vt* qazmaq; quyu qazmaq.

ausschalten *vt* **1.** *el.* kəsmək, dayandırmək; **2.** (*Radio, Licht*) söndürmək; **3.** (*Konkurrenz usw.*) meydana çıxartmaq, müvəffəqiyyətsizliyə uğratmaq.

Auschaltung, *die*; *-, -en* təsirsiz etmə; ziyansız etmə, zərərsizləşdirmə.

Ausschank, *der*; *-(e)s, -'e* meyxana.

ausscharren *vt* yeri eşləyib çıxartmaq, torpağı qazıb tapmaq, qazıb çıxartmaq.

Ausschau, *die*; *- : ~ halten* baxıb axtarma (*nach D/bir kəsi, bi şeyi*).

ausschauen *vi* **1.** baxıb axtarmaq (*nach D/-i*); **2.** (*aussehen*) görünmək; *krank ~ xəstə görünmək*; *es schaut schlecht aus* vəziyyət yaxşı görünmür.

ausscheiden *vt* **1.** (*aussondern*) ayırmaq; **2.** *biol.* ifraz etmək, çıxarmaq, dəf etmək; *der Körper scheidet Schweiß aus* bədən tər ifraz edir; *vi* (*Sport*) **1.** ləğv olmaq, çıxmaq, xaric olmaq; **2.** (*aus e-m*

Amt) çıxmaq, istefa vermək, istifaya çıxmaq; *ich scheide aus dem Verein aus* dərnekdən çıxıram; 3. (*nicht in Frage kommen*) (*mövzudan*) çıxmaq (*xaric olmaq*).

Ausscheidung, *die*; -, -en 1. ayrılma, çıxma, dəf olma; 2. *med.* ifrazat; 3. *Chem.* çöküntü; 4. (*Sport*) ləğv olma, çıxma.

Ausscheidungskampf, *der*; -(e)s, -e (*Sport*) seçmə yarış, seçmə oyun.

ausschelten *vt* söymək, yaman demək.

ausschenken *vt* 1. (*Getränke*) tökmək; 2. (*alkoholische Getränke*) süzüb paylamaq, pialələrə doldurub paylamaq və ya satmaq.

ausscheren *vi* istiqamətdən çıxmaq, yolundan çıxmaq (*aus D/-dən*).

ausschicken *vt* göndərmək.

ausschießen *vt* 1. (*Wild*) güllə ilə vurub öldürmək; 2. (*Auge*) güllə ilə vurub çıxarmaq; 3. (*Papier*) seçib ayırmaq; *vi* (*Pflanze*) cücərmək, bitmək.

ausschiffen *vt* gəmidən boşaltmaq.

Ausschiffung, *die*; - gəmidən boşaltma.

ausschildern *vt* nişan vurmaq, lövhə vurmaq.

ausschimpfen *vt* yaman demək, söymək.

ausschlachten *vt* 1. (*Tier*) kəsilmiş heyvanın içalatını çıxartmaq; 2. (*altes Auto usw.*) sökmək, istifadə olunan şeyləri söküüb çıxartmaq.

ausschlafen *vi* doyunca yatmaq; *hast du ausgeschlafen?* doyunca yatdın? *vt s-n Rausch* ~ yatıb kefilik halından çıxmaq (*ayılmaq*).

Ausschlag, *der*; -(e)s, -e 1. *med.* səpmə, səpki; *dial.* dumruq; 2. (*des Züngleins an der Waage*) yırğalanma; 3. *den ~ geben* *fig.* həlledici əhəmiyyətə malik olmaq, böyük əhəmiyyəti olmaq.

ausschlagen *vt* 1. vurub çıxartmaq; 2. (*Zähne*) vurub sındırmaq; 3. (*Angebot usw.*) rədd etmək, qəbul etməmək; 4. (*verkleiden*) üstünü örtmək, üz çəkmək (*mit D/-ilə*); *vi* 1. (*Uhr*) döyüb qur-

tarmaq, zəng çalib qurtarmaq, vurmaq; *die Uhr hat ausgeschlagen* saat vurdu; 2. (*Pferd, Esel*) şıllaq atmaq, təpik atmaq; 3. görünmək (*yanğın*); 4. (*enden*) qurtarmaq, nəticələnmək; *zum Schlechten* ~ zərərinə qurtarmaq; 5. (*Zeiger*) yırğalanmaq; 6. (*Pflanzen*) cücərmək.

ausschlaggebend *adj.* həlledici.

ausschließen *vt* 1. qapı daldına qoymaq, içəri buraxmamaq; 2. (*nicht zulassen*) qəbul etməmək, mane olmaq, icazə verməmək, məhrum etmək; 3. (*Sport*) kənar etmək, çıxartmaq, xaric etmək, ləğv etmək; 4. (*aus e-r Organisation*) ixrac etmək; *sich ~* iştirak etməmək, özünü kənar etmək (*von D/-dən*).

ausschließlich *adj.* 1. tək, yeganə; 2. *adv.* (*lediglich*) ancaq, yalnız; *der Parkplatz ist ~ für mich reserviert* dayanma (*park*) yeri ancaq mənim üçün rezerv olub (*tutulub*); 3. *präp. G (außer)* ..müstəsna olaraq; ~ *der Kosten* xərclər müstəsna olaraq.

ausschlüpfen *vi* (*Vögel*) yumurtadan çıxmaq.

Ausschluss, *der*; -es, -e 1. içəri buraxmamaq; *vi* qovulma; 2. tərkibdən çıxar(ıl)ma, kənar etmə, ləğv etmə; *unter ~ der Öffentlichkeit* bağlı qapı arxasında.

ausschmieren *vt* yağlı maddə ilə yağlamaq, yağlamaq, yağ sürtmək.

ausschmücken *vt* bəzəmək (*mit D/-ilə*).

Ausschmückung, *die*; -, -en bəzək.

ausschnauben *vt* burnunu silmək, fıncırmaq.

ausschneiden *vt* 1. (*Stoff usw.*) kəşib götürmək, kəsmək, biçmək; 2. (*Baum*) qol-budağını vurmaq; çarpmaq; *aussgeschnitten* açıq; kəsilmiş; dekolte.

ausschneuzen *vt* *s. ausschneuben*.

Ausschnitt, *der*; -(e)s, -e 1. kəşik, bir parça, bölüm; *ein ~ e-s Buches* kitabın bir bölümü; 2. (*Halsausschnitt*) dekolte.

ausschöpfen *vt* 1. (*Wasser*) suyu boşaltmaq; 2. (*Möglichkeiten*) yüksək dərəcədə istifadə etmək; qurtarmaq; *sämt-*

liche Möglichkeiten wurden ausgeschöpft bütün imkanlardan istifadə olundu.

ausschreiben vt **1.** (fertigschreiben) axıracan yazmaq; **2.** (Rechnung) yazmaq, tənzim etmək; **3.** (Scheck) yazmaq, doldurmaq (çeki); **4.** (Stelle).üçün elan vermək; **5.** (ohne Abkürzung schreiben) ixtisar etmədən yazmaq, qısaltmadan yazmaq.

Ausschreibung, die; -, -en (e-e Stelle usw.) rəsmən elan etmə, xəbər vermə.

ausschreien vt qışqırmaq, çığırmaq, qışqıraraq çağırmaq; sich (D) die Kehle ~ qışqırmaqdan səsi batmaq.

ausschreiten vi (große Schritte machen) iri addımlar atmaq, iri addımla getmək.

Ausschreitung, die; -, -en zor işlətmə, vuruşma; nizamsızlıq; ədəbsizlik.

Ausschuss, der; -es, -e **1.** (Kommission) komissiya (Süd. : komisyon), şura, öncümən, heyət; **2.** nur sg. (minderwertige Waren) xarab mal, dəyərsiz şeylər.

Ausschussware, die; -, -n nöqsanlı mal, xarab mal, zədəli mal, çıxdaş.

ausschütteln vt silkələmək, silkələyib atmaq.

ausschütten vt **1.** boşaltmaq, tökmək; **2.** (Dividende) vermək, dağıtmaq; **3.** (sein Herz) ürəyini yüngülləşdirmək, ürəyini boşaltmaq; sich vor Lachen ~ gülməkdən qəşş etmək.

Ausschüttung, die; -, -en dividend vermə, gəlir faizi dağıtma, paylama.

ausschwärmen vi (Schüler, Touristen usw.) dağılmaq, yayılmaq, dəstədən (qrupadan) ayrılıb hər tərəfə getmək.

ausschwätzen vt (Geheimnisse) açmaq, ifşa etmək.

ausschweifend adj. **1.** (maßlos) hədsiz, hesabsız, ölçüsüz; **2.** (unanständig) əxlaqsız, azğın.

Ausschweifung, die; -, -en **1.** ölçüsüzlük, ifrat etmə; əxlaqsızlıq; **2.** düz yoldan çıxma.

ausschweigen vr sich ~ danışmamaq, susmaq, səsini çıxarmamaq.

ausschwitzen vt **1.** sız(dır)maq; **2.** (e-e Krankheit) xəstəliyi tərləməklə bədən-

dən çıxarmaq.

aussehen vi (wie, nach) oxşamaq, bənzəmək; görünmək; du siehst wie dein Vater aus sən atana oxşayırsan (bənzəyirsən); es sieht nach Regen aus deyəsən yağış yağacaq; wie sieht er aus? onun zahiri görünüşü necədir? er sieht gut aus o yaxşı görünür; das sieht wie Gold aus deyəsən qızıldır.

Aussehen, das; -s görünüş, görkəm, sir-sifət; qavara; qırım, biçim, boy-buxun, döş-baş, əyin-baş; F löyün.

aussehend adj. : gut ~ yaxşı görünüşlü, biçimli, boy-buxunlu, yöndəmli.

aus sein vi **1.** (zu Ende sein) qurtarmaq; um 3 Uhr ist die Schule aus dərns saat üçdə qurtarır; **2.** (Feuer) yanmamaq; **3.** (außerhalb des Hauses sein) evdə olma; er ist oft aus o çox vaxt evdə olmur; **4.** auf et. ~ bir şeyə cəhd etmək, can atmaq; **5.** Sport (Ball) meydançadan çıxmaq; es ist aus mit ihm ona daha ümid yoxdur.

außen adv. xaricdə, eşikdə, bayırda, dışarıda; nach ~ xaricə, eşiyə, bayıra, dışarıya; von ~ xaricdən, eşikdən, bayırdan, dışarıdan; nach ~ hin zahirən.

Außenantenne, die; -, -n eşik antenası (Süd. : anteni).

Außenbezirke, die/pl. şəhərdən xaric məhəllələr (rayonlar).

ausenden vt **1.** (j-n) göndərmək, yolalamaq; **2.** (Strahlen) şua saçmaq.

Außenhandel, der; -s xarici ticarət.

Außenminister, der; -s, - xarici işlər naziri.

Außenministerium, das; -s, -rien xarici işlər nazirliyi.

Außenpolitik, die; - xarici siyasət.

Außenwelt, die; -, -en xarici aləm.

Außenwirtschaft, die; - xarici iqtisadiyyat.

außer¹ präp. D (ausgenommen) başqa, əlavə, savay, müstəsna olmaqla; ~ Betrieb dayan(ılı)mış, işləməyən; ~ dir səndən başqa, səndən savay; er ist ~ sich o özündə deyil, ağılı başında deyil (vor -den); ~ acht lassen diqqət etmə-

mək, nəzərdən qaçıрмаq; ~ *Kraft* hökmsüz; ~ *Dienst* istefaya çıxmış; ~ *sich geraten* dövr götürmək, kükrəmək.

außer² *konj.* : ~ *dass*, ~ *wenn* *əgər*, yalnız, ancaq; *ich gehe morgen schwimmen*, ~ *es regnet* *əgər yağış yağmasa*, sabah üzməyə gedəcəyəm; *meine Mutter geht überhaupt nicht mehr aus dem Haus*, ~ *um einzukaufen* anam yalnız alış-veriş üçün çıxır.

außerdem *adv.* bundan başqa, daha, bundan əlavə, bundan savay.

äußere(r,-s) *adj.* 1. xarici, zahiri, dış, eşik; *die ~ Ruhe* zahiri sakitlik; *F et. für den ~n Menschen tun* özünə qulluq etmək, öz zahirinə baxmaq; 2. görünüş, zahir; *dem ~n Anschein nach zu urteilen* görünüşünə görə qəzavət etmək, zahirə baxıb qəzavət etmək.

Äußere(s), *das; -n* 1. (*Außenseite*) üz, səth, xarici görünüş, eşik, xaric; *das ~ des Hauses ist hübsch* evin üzü (*eşiyi*) gözəldir; 2. (*Aussehen*) zahiri (*dış*) görünüşü, qiyafə, surət, üz; *ein gepflegtes ~s* qulluq edilmiş qiyafə, təmiz qiyafə; *du sollst nicht (nur) nach dem Äußeren urteilen* ancaq üzə baxıb qəzavət etmə; 3. *Minister des Äußeren* xarici işlər naziri.

außerhehlich *adj.* kəbinsiz, nikahdan-kənar.

außergewöhnlich *adj.* fəvqəladə, qeyri-adi, görünməmiş, qəribə.

außerhalb *präp. mit G 1. -in* xaricində, kənarında, eşiyində; *ich wohne ~ der Stadt* mən şəhərin kənarında (*eşiyində*) yaşayıram; 2. *adv.* xaricdən, bayırdan; ~ *des Wohnortes* çöl-bayır.

äußerlich *adj.* 1. xarici; zahiri, zahirən; 2. (*oberflächlich*) səthi, öteri; *adv.* xaricdən, üzdən, zahirdə.

Äußerlichkeit, *die; -, -en* 1. formallıq; xarici görünüş; 2. zahir, əsas olmayan; mühüm olmayan; *auf ~en Wert legen* zahirə əhəmiyyət vermək.

äußern *vt 1.* (*Gefühle, Furcht*) bildirmək, göstərmək; 2. (*Meinung*) bildirmək, demək; *vr sich ~* fikrini bildirmək, fikrini

demək (*über A/haqda*).

außerordentlich *adj.* fəvqəladə, qeyri-adi, növbədən-kənar; ~*e Versammlung* növbədən-kənar yığıncaq (*iclas*).

äußerst *adj.* 1. (*am weitesten entfernt*) ən xaric, ən xaricdə olan; ən uzaq; 2. (*Gefahr*) ən böyük; ~ *günstig* çox əlverişli; *in ~en Falle* vacib olursa; *adv.* (*sehr*) son dərəcə, ən yüksək; *ihr Zustand ist ~ bedenklich* onun sağlamlığı son dərəcə şübhəlidir; ~ *wichtig* çox əhəmiyyətli.

Äußerste, *das; -n* son dərəcə, olduqca; *aufs ~e gefasst sein* hər ehtimala qarşı hazır olmaq; *zum ~en treiben vt* ifrat etmək, *sein ~s tun* əlindən gələni etmək.

außerstande *adj.* mümkün olmayan; ~ *sein et. zu Inf. etmək üçün* imkanı çatmamaq.

Äußerung, *die; -, -en* fikir, rəy, ifadə, söz.

aussetzen *vt* 1. (*Kind*) tərək etmək; 2. (*Hund, Katze*) azdırmaq; 3. (*sich e-r Gefahr ~*) özünü təhlükəyə düşürmək (*salmaq*); 4. (*Belohnung usw.*) təyin etmək, qoymaq, elan etmək; 5. (*unterbrechen*) dayandıрмаq; təxirə salmaq; *et. aussetzen haben* nöqsan tapmaq, eyib tapmaq (*an D/-də*) *vi jur.* başqa vaxta keçirmək, təxirə salmaq; *der Puls setzt aus* nəbz müntəzəm vurmur; *sich ~ D* məruz qalmaq.

Aussicht, *die; -, -en* 1. (*Blick*) mənzərə, görünüş; 2. (*Wahrscheinlichkeit*) ümid, ehtimal, şans; *gute ~en haben* yaxşı gələcəyi olmaq; *in ~ stellen vt* ümid vermək (*j-m/bir kəsə*); *in ~ stehen* nəzərdə olmaq; gözlənilmək, ehtimalı olmaq; *Regen steht in ~* yağış gözlənilir.

aussichtslos *adj.* ümitsiz, şanssız, naümid; *e-n ~en Kampf führen* ümitsiz yərə savaşmaq.

aussichtsreich *adj.* ümid verən, çox şanslı.

Aussichtsturm, *der; -(e)s, -'e* müşahidə qülləsi.

aussieben *vt* 1. (*durchsieben*) ələmək,

ələkdən keçirtmək; 2. (*Bewerber*) seçmək, ayırmaq.

aussiedeln vt güclə köçürmək.

Aussiedler, *der*; -s, - köçkün; şərqə avropadan almaniyaya köçən almanlar.

aussöhnen vt barışdırmaq; *vr sich* ~ barışmaq (*mit D-ilə*).

Aussöhnung, *die*; -, -en barışıq, barış(dır)ma.

aussondern vt (*Überflüssiges*) ayırmaq, ayırub atmaq, seçmək; dənləmək, arıtmaq, irini xırdadan, yaxşısını pisdən ayırmaq.

Aussonderung, *die*; -, -en ayırma.

aussortieren vt *s. aussondern*.

ausspähen vi baxıb axtarmaq, gözü ilə axtarmaq (*nach D/kimisə*); vt (*auskundschäften*) baxmaq, izləmək, güdmək, göz qoymaq.

ausspannen¹ vt 1. açmaq; dartıb uzatmaq; 2. (*Seil*) çəkmək; 3. (*Arme*) uzatmaq, açmaq; 4. (*Pferde*) qoşqudan açmaq; *vi (sich ausruhen)* istirahət etmək, dincəlmək, yorğunluğunu almaq.

ausspannen² vt : *j-m et. ~* hiylə və ya yaltaqlıqla əlindən çıxarmaq; *j-m die Freundin* ~ qız dostunu əlindən çıxarmaq.

aussparen vt 1. eşikdə qoymaq; bir şeyə yer boş qoymaq; *im Zimmer e-e Ecke für den Computer* ~ otaqda kompnyuter üçün bir guşəni boş qoymaq; 2. (*übergehen*) haqqında danışmamaq, danışmaqdan çəkinmək.

ausspeien vt (*ausspucken*) tüpürüb atmaq, tüpürmək.

aussperren vt 1. girməyi qadağan etmək, qapı dalında qoymaq; 2. (*Arbeiter*) işsiz qoymaq, işdən kənar etmək, işsiz qoymaq.

Ausperrung, *die*; -, -en işdən çıxarma, işdən qovma, işsiz qoyma.

ausspielen vt 1. oyun kartını atmaq, oynamaq; 2. (*den letzten Trumpf*) *fig.* ən son imkandan istifadə etmək; 3. (*Sport*) topu rəqibin yanından keçirtmək; 4. (*Rolle*) qurtarmaq, sona çatdırmaq; *er hat s-e Rolle ausgespielt fig.* o, oyununu

oynadı, daha ifşa oldu, öz işini bitirdi; 5. (*j-n gegen e-n anderen*) bir-birini üz-üzə qoymaq, bir-birinə salışdırmaq.

ausspinnen vt uydurmaq; toxumaq.

ausspionieren vt çuğullamaq, casusluq etmək.

Aussprache, *die*; -, -n 1. deyiliş, tələffüz; 2. (*Dialog*) danışıq, fikir mübadiləsi; mübahisə, dialoq; söhbət.

aussprechen vt 1. (*Kritik, Wunsch usw.*) ifadə etmək, bildirmək, bəyan etmək; 2. (*ein Wort, e-n Satz*) tələffüz etmək; *vi* danışıb qurtarmaq; *vr sich* ~ 1. (*über et.*) fikrini demək, sözünü demək; 2. (*sich für j-n*) bir kəsin xeyrinə danışmaq; 3. *sich* ~ dərdləşmək, ürəyini boşaltmaq; *sprich dich ruhig aus!* ürəyinin sözünü de!; 4. *sich mit j-m* ~ 1. (*Meinungsvchiedenheit*) itilaf haqda danışmaq; 2. dərdləşmək, kiməsə ürəyini boşaltmaq, dərdini danışmaq; ~ *lassen A* sözünü kəsməmək; *lassen Sie mich* ~! sözü mü kəsməyin!

ausspreizen vt bir-birindən ayırmaq, aralamaq.

ausspritzen vt sıçratmaq, fışqırtmaq; *vi* fışqırmaq, sıçramaq.

Ausspruch, *der*; -(e)s, -'e 1. kəlam, söz; 2. (*e-e bemerkenswerte Äußerung*) dərin mənalı söz, hikmətamiz söz.

ausspucken vt tüpürmək, tüpürüb atmaq, çirt atmaq; daşlandırmaq.

ausspülen vt 1. yumaq, suda çalxalamaq; *das Shampoo aus den Haaren* ~ şampunu başdan yumaq; 2. (*Küste*) yuyub aparmaq; *sich (D) den Mund* ~ ağızını yumaq.

ausstaffieren vt təchiz etmək; *vr sich (mit D)* ~ özünə təzə paltar almaq.

Ausstand, *der*; -(e)s, -'e 1. təttil; *in den ~ treten* təttil etmək; 2. *e-n* ~ *geben* qulluqdan çıxan zaman öz əməkdaşlarına qonaqlıq vermək.

ausstatten vt 1. bəzəmək; təchiz etmək; 2. (*Tochter*) cehiz vermək; 3. (*möblieren*) döşəmək (*et. mit D/bir yeri bir şey ilə*)

Ausstattung, *die*; -, -en 1. təchizat; tər-

tibat; **2.** (*Mitgift*) cehiz; **3.** (*Mobiliar*) mebeli düzmə; **4.** *Th.* səhnə bəzəyi, dekorasiya (*Süd.* : *dekor*).

ausstechen **1.** (*Augen*) oymaq, deşmək; **2.** (*Rasen usw.*) çıxardıb atmaq, biçmək; **3.** *fig.* (*j-n übertreffen*) üstün olmaq (*j-n in et.D/ bir kəsdən bir şeydə*).

ausstehen *vi* **1.** (*Antwort, Entscheidung*) qayıb olmaq, gəlməmək; *s-e Antwort steht noch aus* ondan hələ cavab yoxdur; **2.** (*Geld*) verilməmiş, qaytarılmamış; *~de Zahlungen* verilməmiş hesablar, ödənilməmiş hesablar, tələblər; *vt* (*erdulden*) dözmək, davam gətirmək *ich kann ihn nicht ~* mənim ondan zəhləm gədir.

aussteigen *vi* enmək, düşmək; çıxmaq (*aus D/-dən*).

Aussteiger, *der*; -s, - cəmiyyətdən kənar gəzməyi üstün tutan, ictimadan uzaq gəzməyi tərcih edən.

ausstellen *vt* **1.** (*Ware*) göstərmək, sərgiyə qoymaq; **2.** (*Bescheinigung*) yazıb vermək; **3.** (*Scheck*) yazmaq.

Aussteller, *der*; -s, - **1.** sərgiyə qoyan, sərgi tərtib verən; **2.** (*Unterzeichner*) imzalayan, qolçəkən; sənəd verən şəxs.

Ausstellung, *die*; -, -en **1.** sərgi; **2.** sənədlərin verilməsi (*hazırlanması*).

Ausstellungsdatum, *das*; -s, -ten sənədin verilmə tarixi.

Ausstellungsgelände, *das*; -s, - sərginin sahəsi.

Ausstellungsraum, *der*; -(e)s, -e sərgi salonu.

Aussterben *vi* **1.** (*Geschlecht, Tiere, Pflanzen usw.*) nəslə kəsilmək, yox olmaq; **2.** (*Brauch*) aradan getmək; *die Strassen sind wie ausgestorben* yollar bomboşdur.

Aussteuer, *die*; -, -n cehiz, cihaz, dədəməli, dədəverdi.

aussteuern *vt* (*bei Tonaufnahme*) tənəzim etmək, qaydaya salmaq.

Ausstieg, *der*; -(e)s, -e çıxış, çıxış yeri (*aus -dən*); eniş.

ausstopfen *vt* doldurmaq (*mit D/-ilə*).

Ausstoß, *der*; -es, -e **1.** yayma, vurub

çıxartma; *den ~ von Schadstoffen verringern* zərərli maddələrin yayılmasını azaltmaq; **2.** (*e-r Maschine od. e-r Fabrik*) məhsul, hasilat, istehsal qüvvəsi, randıman.

ausstoßen *vt* **1.** xaric etmək, çıxartmaq, tərkibindən çıxarmaq; *aus e-r Gemeinde ~* bir cəmiyyətdən çıxartmaq; **2.** (*Dampf, Gase usw.*) tullamaq, eşiyə atmaq, çıxartmaq; **3.** (*Fluch*) yağıdırmaq; **4.** (*Seufzer*) ah çəkmək.

ausstrahlen *vt* **1.** (*Sendung, Wärme*) yaymaq, buraxmaq; **2.** (*Licht*) saçmaq, şüalanmaq.

Ausstrahlung, *die*; -, -en *phys.* şüa saçma, şüa yayma, şüalanma; *fig.* təsir; (*Charisma*) karizma; *silve*; hüsn.

ausstrecken *vt* (*Hand, Arm*) uzatmaq, gərmək; *vr sich ~* **1.** (*der Länge nach*) uzanmaq; **2.** (*sich recken*) gərnəşmək.

ausstreichen *vt* **1.** (*ein falsches Wort*) qəralamaq, pozmaq, silmək; **2.** (*Falten, Nähte*) hamaralamaq; ütüləmək; **3.** (*Fuge*) doldurmaq; *fig.* *aus dem Gedächtnis ~* yaddan çıxartmaq.

ausstreuen *vt* **1.** (*Samen*) səpmək, toxum səpmək; **2.** *fig.* (*Gerüchte, Nachrichten*) yaymaq.

ausströmen *vt* buraxmaq, axıtmaq; *vi* **1.** (*Gas*) çıxmaq; **2.** (*Flüssigkeit*) axmaq.

aussuchen *vt* seçmək, ayırmaq.

Austausch, *der*; -(e)s dəyişmə, əvəz etmə, mübadilə, aldəyiş; *F* dəyiş-düyüş.

austauschbar *adj.* dəyişilə bilən, mübadiləsi mümkün olan.

austauschen *vt* dəyişdirmək (*gegen/ für A / nə iləsə*); dəyişmək (*mit D/-ilə*).

austeilen *vt* **1.** (*verteilen*) bölmək, paylamaq, pay-püşk eləmək, paylaşmaq; **2.** (*Befehle*) vermək.

Austeilung, *die*; -, -en bölmə, bölüşdürmə; payla(ş)ma.

Auster, *die*; -, -n balıqqulağı.

Austernschale, *die*; -, -n balıqqulağı taçı.

austilgen *vt* (*zerstören*) aradan qaldırmaq, məhv etmək.

austoben *vr sich* ~ 1. coşub dayanmaq, sakitlənmək; 2. *fig.* bütün həvəs və arzularını yerinə yetirmək; 3. (*Kinder*) gurlu qoparmaq.

austragen *vt* 1. bayıra aparmaq; 2. (*Post*) aparıb paylamaq; *die Briefe* ~ məktubları paylamaq; 3. (*Kind*) uşağı ana bətnində gəzdirmək; 4. (*Spiel usw.*) təşkil etmək, tərtib etmək, keçirmək; 5. (*Streit*) sona qatdırmaq, nəticələndirmək; *vr sich* ~ *lassen* (*aus Liste*) adını qeydiyyatdan çıxarmaq, adını siyahıdan çıxarmaq.

Austräger, *der*; -s, - paylayan, dağıldan (*qəzet və ...*)

Australien; -s Avstraliya.

Australier, *der*; -s, - avstraliyalı.

Australierin, *die*; -, -*nen* avstaliyalı (*qadın*).

australisch *adj.* avstraliyalı.

austreiben *vt* 1. qovmaq, qovub çıxartmaq; 2. (*Vieh*) otlağa çıxarmaq, otarmaq; 3. (*j-m et.*) tərgitmək; 4. (*böse Geister*) cini (*ərvahi xəbisəni*) qovmaq; 5. (*Pflanze*) çiçəklənmək, cücərmək.

Austreibung, *die*; -, -*en* 1. qov(ul)ma; 2. adəti tərgitmə.

austreten *vt* 1. (*Schuhe*) geyib ayaqlara yer açmaq, geyib genişləndirmək; köhnəlmək; 2. (*Feuer*) ayaq ilə söndürmək; *vi* 1. (*Gas usw.*) çıxmaq; 2. (*aus e-m Verein usw.*) çıxmaq, üzvlükdən istefa vermək; 3. ~ *müssen* ayaqyoluna getmək.

austricksen *vt* kələk gəlmək, fənd işlətmək; *j-n* ~ bir kəsi aldatmaq.

austrinken *vt* 1. (*Getränk*) içib qurtarmaq; 2. (*Becher usw.*) xaxıra qəder içmək.

Austritt, *der*; -(e)s, -e tərkibindən çıxma, çıxıb getmə, çıxma (*aus D/-dän*).

Austrittserklärung, *die*; -, -*en* üzvlükdən çıxma bildirişi (*xəbəri*), tərkibindən çıxma barəsində məlumat.

austrocknen *vt* qurutmaq; *vi* qurumaq, suyu çəkilmək; bozqırlaşmaq.

austrompeten *vt* şeypur çalıb bildirmək, kərənay(*kəraney*) ilə elan etmək; *fig.* aləmə bildirmək.

austüfteln *vt* (*Plan, Methode*) ətraflı düşünmək, fikirləşib tapmaq.

ausüben *vt* 1. yerinə yetirmək, icra etmək; 2. (*Beruf*) məşğul olmaq; *e-n Beruf* ~ bir peşə ilə məşğul olmaq; 3. (*Einfluss, Reiz*) təsir etmək; 4. (*Rache*) intiqam almaq, öc almaq; 5. (*Macht*) istifadə etmək, işlətmək, göstərmək.

ausübend *adj.* fəal, aktiv; ~*e Gewalt* icraedici hakimiyyət.

Ausübung, *die*; -, -*en* əməl etmə, icra etmə, həyata keçirmə.

Ausverkauf, *der*; -(e)s, -*e* 1. (*Totalausverkauf*) satıb qurtarmaq; 2. (*Restverkauf*) mövsüm satışı, fəslin axırında dəbdən düşmüş malların satışı.

ausverkaufen *vt* satıb qurtarmaq.

ausverkauft *adj.* 1. (*Waren*) satılıb qurtulmuş; 2. (*Konzert, Theater usw.*) bütün biletlər satılmış, boş yer qalmamış.

auswachsen *vi* 1. böyümək, bitib böyümək; 2. (*Getreide in den Ähren*) vaxtıdan tez böyümək, tez bitib böyümək; *vr sich* ~ *zu D* özünə başqa bir halət almaq; *der kleine Zwischenfall hat sich zu e-m Skandal ausgewachsen* kiçik hadisə böyük bir rüsvayçılığa çevrildi; *ausgewachsen* yetişmiş; *der arme Mensch ist ausgewachsen* yazıq qozbeldir; *das ist ja zum Auswachsen!* nə darıxdırıcıdır!

Auswahl, *die*; -, -*en* 1. seçmə, bəyənmə, ayırma, seçim; 2. (*von Werken*) seçilmiş əsərlər *pl.*, antologiya (*Süd. : antoloji*); 3. *H große* ~ cürbəcür növlər, müxtəlif növlər, çeşid; 4. *e-e* ~ *treffen* seçmək (*bei D/ bir şeyin içindən*); 5. (*Auslese*) seçilmiş, əla çeşid, əla cins; 6. (*Auswahlmannschaft*) yığma komanda (*Süd. : tim*).

auswählen *vt* seçmək, seçib götürmək, ayırmaq, çeşidləmək; *ausgewählt* seçilmiş.

auswalzen *vt* 1. (*Blech usw.*) yaymaq; yastılamaq; 2. (*Thema, Geschichte*) çox uzatmaq, ətraflı danışmaq.

Auswanderer, *der*; -s, - mühacir.

auswandern *vi* köçmək, mühacirət etmək (*aus D/-dän; nach D, in A/-ə*).

Auswanderung, *die*; -, -en mühacirət. **auswärtig** *adj.* 1. başqa şəhərli, başqa yerdən gələn; 2. xarici; *Auswärtiges Amt* xarici işlər nazirliyi; ~e *Angelegenheiten die/pl.* xarici işlər *pl.*

auswärts *adv.* 1. xaricdə; ~ *wohnen* şəhərin xaricində yaşamaq; 2. *nach* ~ xaricə; 3. *von* ~ xaricdən, başqa şəhərdən; 4. (*Sport*) rəqibin oyun meydançasında. **auswaschen** *vt* 1. (*Kleid*) yumaq; 2. (*Fleck*) yuyub ağartmaq; 3. (*Erde*) yuyub aparmaq.

auswechseln *vt* 1. dəyişmək, dəyişdirmək (*gegen* / *ilə*); 2. (*erneuern*) təzələmək, yeniləmək.

Auswechsellung, *die*; -, -en dəyişdirmə. **Ausweg**, *der*; -(e)s, -e 1. (*Mittel*) çarə, əlac, çıxışyolu, işiqyolu; *e-n Ausweg zeigen* yol göstərmək, çarə göstərmək; 2. (*Ausflucht*) bəhanə; çıxış yolu; *als letzter* ~ son çarə olaraq.

ausweglos *adj.* çarəsiz, əlacsız, ümid-siz, naümid, həllərə, dava-dərmansız, dərmansız, bəllolunmaz; *adv.* çar-na-çar, məcburən.

Ausweglosigkeit, *die*; - çarəsizlik, əlacsızlıq; acizlik.

ausweichen *vi* 1. (*Platz machen*) yol vermək (*D/-ə*); 2. (*e-r Frage*) cavabdan boyun qaçırmaq, yaxasını qırağa çəkmək; 3. (*auf et.*) ehtiyac üzündən əvəz etmək; başqa imkandan istifadə etmək; *auf andere Verkehrsmittel* ~ başqa nəqliyyat vasitəsindən istifadə etmək.

ausweichend *adj.* (*Antwort usw.*) qeyri-müəyyən, ikimənəli.

ausweiden *vt* *ein Tier* ~ kəsilmiş heyvanın qarnını yarib təmizləmək.

ausweinen *vr sich* ~ ağlayıb ürəyini boşaltmaq.

Ausweis, *der*; -es, -e (*Personalausweis*) şəxsi vəsiqə, kimlik vəərəqəsi; bilet.

ausweisen *vt* 1. (*aus e-m Land*) sür-gün etmək, ölkədən çıxarmaq, xaric etmək; 2. (*zeigen, beweisen*) sənədlərlə sübut etmək; *vr sich* ~ kimliyini sübut etmək.

Ausweisung, *die*; -, -en sür-gün etmə,

ölkədən çıxarılma, xaric edilmə.

ausweiten *vt* genəltmək, genişləndirmək; *vr sich* ~ yayılmaq; genişlənmək.

auswendig *adv.* 1. əzbərdən, döşdən, ağızdan, əzbər; ~ *lernen* əzbərləmək; 2. *j-n in und* ~ *kennen* *F* bir kəsi yaxşı tanımaq.

auswerfen *vt* 1. (*Netz usw.*) tullamaq, atmaq; 2. (*Anker*) lövbər salmaq; 3. (*Lava*) püskürmək; 4. (*Geld*) ayırmaq (*für A/-ə*); 5. (*Graben*) çuxur qazmaq, çala qazmaq.

auswerten *vt* 1. (*Dokumente, Berichte usw.*) dəyərləndirmək, qiymət vermək; 2. (*ausnützen*) istifadə etmək; *s-e Kenntnisse* ~ öz məlumatından istifadə etmək.

Auswertung, *die*; -, -en 1. dəyərləndirmə, qiymətləndirmə; 2. istifadə etmə.

auswetzen *vt* *e-e Scharte* ~ səhvini düzəltmək, qüsurlu düzəltmək.

auswickeln *vt* 1. açmaq, açıb çıxartmaq; 2. (*Kind*) bələyi açmaq, qundağı açmaq.

auswiegen *vt* (*Gewicht*) çəkmək.

auswirken *vr sich* ~ 1. (*gut, schlecht usw.*) nəticə vermək, nəticəsi olmaq; 2. (*auf. et.*) təsir etmək.

Auswirkung, *die*; -, -en təsir; nəticə; ~ *auf..* ..üzərində təsiri.

auswischen *vt* silmək; *j-m e-s* ~ *fig.* bir kəsə pislik etmək.

auswringen *vt* (*Wäsche*) sıxmaq.

Auswuchs, *der*; -es, -e 1. *med.* şiş; 2. (*Buckel*) qoz; 3. (*Übertreibung*) ifrat; *fig.* eybəcərlik, nöqsan; ~ *der Fantasie* boş xəyal.

Auswurf, *der*; -(e)s, -e 1. *med.* bəlgəm, hayxırıq; 2. (*e-s Vulkans*) püskürmə; 3. (*des Meeres*) xılt; 4. dönük, düşük, rəzil, nacins; ~ *der Menschheit* *fig.* bəşəriyyətin zir-zibilli, bəşəriyyətin tör-töküntüsü, tör-töküntü.

auswürfeln *vt* zər atmaq.

auszahlen *vt* haqqını ödəmək; *vr sich* ~ (*zəhmətine*) dəymək, faydalı olmaq.

auszählen *vt* 1. saymaq; 2. (*Boxer*)nak-out saniyələri saymaq.

Auszahlung, *die*; -, -en pul ödəmə, ödəniş, ödənc, tədiyyə; verilmə.

Auszählung, *die*; -, -en sayma.

auszanken *vt* yaman demək, söymək, incitmək, azarlamaq.

auszehren *vt* üzmək, əldən salmaq; dibinə daş atmaq.

Auszehrung, *die*; -, -en *med.* üzülmə, əldən düşmə; *die Krankheit zehrt ihn aus* xəstəlikdən üzgün vəziyyətə düşüb.

auszeichnen *vt* **1.** (Waren) üstünə qiymət vurmaq; **2.** (mit *e-m* Orden) mükafatlandırmaq, təltif etmək, ad vermək; **3.** (ehren) təntənə ilə təbrik etmək, hörmət göstərmək; *vr sich* ~ fərqlənmək, öz üstünlüyünü göstərmək (*in D/ -də; durch A/ ilə*).

Auszeichnung, *die*; -, -en **1.** etiketlə(n)mə; **2.** (Beschriftung) qiymət vurma; **3.** (Orden) medal, nişan, mükafat, mükafatlandırılma, təltif, ad; *e-e* ~ erhalten mükafat almaq, ad almaq; *die* ~ ver-leihen təltif eləmək.

ausziehbar *adj.* çəkilib bilən, uzadıla bilən, açıla bilən; *ein* ~er Tisch uzadıla bilən miz, çəkilib açıla bilən stol.

ausziehen *vt* **1.** (Kleidung) çıxartmaq; **2.** (Zahn) çəkib çıxartmaq; **3.** (Tisch, Stativ) uzatmaq, açmaq; *vi* **1.** (wegziehen) daşınmaq; **2.** (Truppen usw.) tərk etmək, çıxıb getmək; *vr sich* ~ soyunmaq; *sich e-n Dorn aus dem Finger* ~ tikanı barmağından çıxartmaq.

Ausziehplatte, *die*; -, -n çəkilib açıla bilən lövhə.

auszischen *vt* hay-küyə basmaq.

Auszubildende, *der u. die*; -n, -n ixtisas təlimi görə gənc şagird.

Auszug, *der*; -(e)s, -e **1.** (Umzug) çıxma, daşınma; **2.** (aus *e-m* Text) yazıb çıxartma, icmalı şəkildə yazma, çıxarış, pasaj; **3.** (Extrakt) cövhər, şirə, (Süd. : a. : esans); **4.** (Bankauszug) hesabat çıxarış; hesab xülasəsi; **5.** (Abschied) hərəkət.

auszugsweise *adv.* bölüm-bölüm, qismən; qısaca; *et.* ~ vorlesen bir şeyin bəzi bölümlərini oxumaq.

auszupfen *vt* **1.** (Haare) yolmaq, didmək; **2.** (Augenbrauen) qaşları almaq.

autark *adj.* müstəqil (iqtisadi baxımdan).

Autarkie, *die*; -, -n dövlətin iqtisadi müstəqilliyi, avtarkiya.

authentisch *adj.* əsl, mötəbər, həqiqi.

Authentizität, *die*; - həqiqilik.

Auto, *das*; -s, -s avtomobil, maşın, avto; ~ fahren avtomobil (maşın) sürmək; *mit dem* ~ fahren avtomobil (maşın) ilə getmək.

Autoapotheke, *die*; -, -n təcili yardım çantası.

Autobahn, *die*; -, -en avtoban, şosse, avtomagistral.

Autobiografie, *die*; -, -n avtobiografiya (Süd. : avtobiografi) bir şəxsin özü tərəfindən yazılmış tərcümeyihal.

autobiografisch *adj.* avtobiografik.

Autobus, *der*; -ses, -se avtobus.

autochthon *adj.* yerli.

Autodidakt, *der*; -en, -en öz-özünə öyrənmiş adam, özü öyrənmiş, öz-özünə təlim vermiş.

autodidaktisch *adj.* öz-özünə öyrənmiş.

Autodiebstahl, *der*; -s, -e avtomobil oğurlama, avtomobil oğurluğu.

Autofahrer, *der*; -s, - sürücü, şofer.

autogen *adj.* özündən olan, özündən əmələ gələn; ~es Training sakitləşmə təlimi (psixologiyada).

Autogramm, *das*; -(e)s, -e məşhur bir şəxsiyyətin imzası (əl yazısı), avtoqraf.

Autohändler, *der*; -s, - maşın (avtomobil) alverçisi.

Autoindustrie, *die*; -, -n avtomobil sənayesi.

Autokarte, *die*; -, -n yol xəritəsi.

Autokennzeichen, *das*; -s, - avtomobil nömrəsi, plak.

Autokrat, *der*; -en, -en diktatur, müləq hökmdar, avtokrat.

Autokratie, *die*; -, -n diktatorluq, diktatura, müləqiyyət, avtokratiya, istibdad, təkhakimiyyətlik.

autokratisch *adj.* diktatorluq, müləq.

Automat, *der*; -en, -en 1. avtomat; 2. (*Spielautomat*) qumar maşını (*avtomat*).

Automatik, *die*; -, -en (*Auto*) avtomatik maşın.

Automation, *die*; - avtomatlaşma.

automatisch *adj.* avtomat(ik), öz-özünə.

Automatisieren *vt* avtomatlaşdırmaq.

Automatismus, *der*; -, -men avtomatizm.

Automechaniker, *der*; -s, - maşın (*avtomobil*) təmirçisi (*mexaniki*).

Automobil, *das*; -s, -e avtomobil.

autonom *adj.* muxtar, muxtariyyət; ~ *es Gebiet* muxtar (*avtonom*) vilayət.

Autonomie, *die*; -, -n muxtariyyət; istiqlaliyyət, avtonomluq.

Autopsie, *die*; -, -n *med.* meyitin yarılması, otopsi; yoxlama.

Autor, *der*; -s, -en yazıçı, müəllif.

Autoradio, *das*; -s, -s avtomobil radio-su.

Autorenhonorar, *das*; -s, -e müəlliflik (*yazıçı*) haqqı (*qonorari*).

Autoreifen, *der*; -s, - lastik, şin.

Autorennen, *das*; -s, - avtomobil yarışı, avtomobil müsabiqəsi.

Autoreparaturwerkstatt, *die*; -, -en maşın (*avtomobil*) təmirxanası.

Autorin, *die*; -, -nen yazıçı (*qadın*).

autorisieren *vt* 1. (*ermächtigen*) səlahiyyət vermək, yetki vermək, vəkil etmək; 2. (*bestätigen*) icazə vermək; -i qəbul etmək.

autorisiert *adj.* səlahiyyətli, yetkili.

autoritär *adj.* avtoritar, mütəəq itaətə əsaslanan, müqəddir; nüfuzlu, mötəbər, ağzıkəsərli.

Autorität, *die*; -, -en nüfuz, hörmət, avtoritet; *F* ehtiram (*nüfuz*) sahibi; *die* ~ *verlieren* nəzərdən (*nüfuzdan*) düşmək.

Autoschlange, *die*; -, -n maşın (*avtomobil*) karvanı.

Autoschlosser, *der*; -s, - avtomobil çilingəri.

Autoschlüssel, *der*; -s, - avtomobil açarları.

Autostopp, *der*; - avtostop; ~ *machen* avtostop etmək.

Autosuggestion, *die*; -, -en özünə təlqin etmə.

Autounfall, *der*; -(e)s, -e avtomobil qəzası.

Autoverkehr, *der*; -(e)s avtomobil hərəkəti, trafik.

Autowerkstatt, *die*; -, -en avtomobil təmirxanası.

Autozubehör, *das*; -(e)s, -e avtomobil ləvazimatı.

avancieren (*in e-r Hierarchie*) artmaq, yüksəlmək, irəli getmək.

Avantgarde, *die*; -, -n qabaqcıl dəstə, qabaqda gedən, avanqard.

Avantgardist, *der*; -en, -en qabaqda gedən.

avantgardistisch *adj.* avanqard.

Aversion, *die*; -, -en nifrət, antipati, soyuqluq (*gegen/-ə qarşı*).

Aviatik, *die*; - hava nəqliyyatı.

avisieren *vt* xəbər vermək, məlumat vermək.

Avitaminose, *die*; -, -n *med.* vitaminsizlik, vitamin azlığı, avitaminoz.

Avocado, *die*; -, -s *bot.* avokado.

Awesta *das*; - Zərdüş peyğəmbərin müqəddəs kitabı.

Axiom, *das*; -s, -e mütəarif, külli qaidə, isbata ehtiyacı olmayan həqiqət; aksiom.

Axt, *die*; -, -e balta; çapacaq.

Az. = *Abk. für Aktenzeichen.*

Azur, *der*; -s mavi rəng, açıq göy rəng.

azurblau *adj.* mavi, açıq-göy rəngində.

B

B, b, ; *das*; - 1. Alman əlifbasının ikinci hərfi; 2. *mus.* si-bemol.

babbeln *vi* 1. kəkələmək; 2. boş-boş danışmaq, sarsaxlamaq, gəvəzələmək, çərənləmək.

Baby, *das*; -s, -s körpə, südəmə uşaq, bebə.

Babyausstattung, *die*; -, -en körpə uşaq üçün təchizat (*yorğan-döşək və s.*).

Babylon; -s babilistan.

Babylonier, *der*; -s, - babilistanlı.

Babynahrung, *die*; - körpə uşaq üçün yemək.

Babysitter, *der*; -s, - dayə, uşağa baxan, ata-anası evdə olmayan uşağa nəzarət edən.

Bach, *der*; -(e)s, -'e kiçik çay, qanov, orx, çeşmə; *fig.* *den ~ runtergehen* məhv olmaq, yavaş-yavaş yox olmaq.

Backbord, *das*; -(e)s, -e gəminin sol yanı, bəkbort.

Bäckchen, *das*; -s, - yanaq (*uşaqlarda*).

Backe, *die*; -, -n 1. yanaq; 2. (*Kinnbacke*) çənə, ord; 3. *techn.* məngənə; 4. (*Hinterteil beim Pferd*) sağrı.

backen *vt* 1. (*Brot*) bişirmək; 2. (*in e-r Pfanne*) qızartmaq; *vi* bişmək; qızartmaq.

Backenzahn, *der*; -(e)s, -'e azı dişi, azı.

Bäcker, *der*; -s, - çörəkçi, çörəkbişirən.

Bäckerei, *die*; -, -en çörəkxana, çörək dükani.

Bäckermeister, *der*; -s, - çörəkçi.

Backfisch, *der*; -(e)s, -e 1. qızardılmış balıq; 2. *fig.* yeniyetmə qız, cavan qız.

Backform, *die*; -, -en şirniyyat qəlibi.

Backgammon, *das*; -(s)- taxta oyunu.

Backhefe, *die*; -, -n maya, xəmir mayası.

Backobst, *das*; -(e)s sobada bişirilmiş meyvə.

Backofen, *der*; -s, -' çörək sobası; tən-dir.

Backpflaume, *die*; -, -n sobada bişirilmiş gavalı.

Backpulver, *das*; -s, - xəmir mayası.

Backstein, *der*; -(e)s, -e bişmiş kərpic.

Backstube, *die*; -, -n təndirxana, çörək bişirilən yer.

Backwaren, *die/pl.* xəmir məmulatları, xəmindən bişirilən şeylər (*şirniyyat, çörək və s.*); peçenye.

Bad, *das*; -(e)s, -'er 1. hamam; *ein ~ nehmen* vanna qəbul etmək (*Süd.* : *hamama getmək*); 2. (*Heilbad*) müalicə suları; 3. (*im Freien*) plyaj (*Süd.* : *plaj*).

Badeanstalt, *die*; -, -en hamam, ümumi hamam; çimmək yeri.

Badeanzug, *der*; -(e)s, -'e çimərlik dəsti, çimmək paltarları, geyçim.

Badehose, *die*; -, -n çimərlik şortu, geyçim.

Bademeister, *der*; -s, - hamamçı, hamama və ya çimmək hovuzuna nəzarət edən.

baden *vi* 1. hamamda yuyunmaq; 2. (*im Freien*) çimmək, üzmək, dənizə getmək; *vt* çimdirmək; *fig.* *in Schweiß gebadet sein* tər içində olmaq; *damit kannst du baden gehen* F bu işdən müsbət nəticə ala bilməzsən.

Badeort, *der*; -s, -e 1. plyaj (*Süd.* : *plaj*), çimərlik; 2. (*Kurbad*) kurort.

Badesachen *die/pl.* çimmə əşyaları, pl(y)aj əşyaları.

Badesalz, *das*; -es, -e vanna qəbul etmək üçün duz, vanna duzu.

Badestrand, *der*; -(e)s, -'e çimərlik, dəniz sahili, plyaj (*Süd.* : *plaj*).

Badetuch, *das*; -(e)s, -'er 1. çimərlik dəsmalı; fitə; 2. tüklü (*xovlu*) dəsmal (*Süd.* : *hamam hovləsi*).

Badewanne, *die*; -, -n hamam vannası.

Badezimmer, *das*; -s, - hamam (*ota-ğl*).

baff : ~ *sein* F heyrət etmək, təəcüblənmək; özünü tamamilə itirmək.

BaföG, *das*; -s Almanyada universitet tələbələrinə kredit vermə qanunu.

Bagage, *die*; -, -n 1. əşya, yük, baqaj; 2. *fig.* (*Pack*) zir-zibil, tör-töküntü.

Bagatelle, *die*; -, -n xırda şey, əhəmiyyətsiz şey, boş şey.

bagatellisieren *vt* kiçik və əhəmiyyət-

siz göstərmək, mənasını azaltmaq.

Bagatellschaden, *der*; -s, -" kiçik ziyan, xırda zərər.

Bagger, *der*; -(s), - yerqazan maşın.

baggern *vt* yerqazan maşın vasitəsi ilə işləmək (*qazmaq*).

Baguette, *das*; -s, - baget, baget çörəyi, uzun ağı çörək.

Bahaismus, *der*; -, - *rel.* Bahaiyəti.

bahän *vt* isitmək; qızartmaq.

Bahn, *die*; -, -en **1.** yol; orbita; **2.**(*Eisenbahn*) dəmiryolu; **3.** (*Zug*) qatar, tren; **4.** (*Straßenbahn*) tramvay; *per (mit der)* ~ dəmiryolu ilə; *fig. freie ~ haben* yolu açıq olmaq; *auf die schiefe ~ geraten* pis yola düşmək, azmaq.

Bahnbeamte, *der*; -n, -n dəmiryol məmur.

bahnbrechend *adj.* yeni yol açan.

Bahnbrecher, *der*; -s, - *fig.* yol açan, (*göstərən*), yenilikçi, ilk təşəbbüsçü.

bahnen *vt* yol açmaq; *den Weg ~ yol açmaq*; *sich (D) e-n Weg durch A ~ özünə ... arasından yol açmaq.*

Bahnfahrt, *die*; -, -en qatar (*tren*) ilə səyahət; tramvay ilə getmək.

Bahnhof, *der*; -(e)s, -"e **1.** vağzal; **2.** *fig.* *nur ~ verstehen* heç başa düşməmək.

Bahnhofsvorsteher, *der*; -s, - vağzal rəisi.

Bahnlinie, *die*; -, -n dəmiryol xətti.

Bahnpolizei, *die*; - dəmiryol polisi.

Bahnstrecke, *die*; -, -n dəmiryol məsafəsi.

Bahnüberführung, *die*; -, -en yol keçidi (*üstədən*).

Bahnübergang, *der*; -(e)s, -"e dəmiryol keçidi.

Bahnunterführung, *die*; -, -en dəmiryol altından keçən yol (*tunel*).

Bahnverbindung, *die*; -, -en dəmiryol rabitəsi.

Bahnverwaltung, *die*; -, -en dəmiryol idarəsi.

Bahnwärter, *der*; -s, - dəmiryol gözetçisi.

Bahre, *die*; -, -n **1.** (*Totenbahre*) tabut; **2.** (*Tragbahre*) xərək; *von der Wiege bis*

zur ~ ömür boyu, beşikdən qəbrə qədər.

Bahrtuch, *das*; -(e)s, -"er kəfən.

Bai, *die*; -, -n kiçik körfəz, buxta.

Baisse, *die*; -, -n *H* tənəzzül, qiymətli kağızların düşməsi.

Bajazzo, *der*; -s, -s təlxək, oyunbaz.

Bajonett, *das*; -(e)s, -e süngü, mizraq; *veralt.* hərbə.

Bake, *die*; -, -n *naut.* nişan ağacı.

Bakterie, *die*; -, -n bakteriya (*Süd. : bakteri*), mikrob.

Bakterienkrieg, *der*; -(e)s, -e bakterio-
loji müharibə.

Balance, *die*; -, -n müvazinət, balans.

balancieren *vi* tarazlaşdırmaq, balanslaşdırmaq.

bald *adv.* **1.** (*in Kürze*) tezliklə, bu yaxında; **2.** (*beinahe*) az qala, ənqərib; **3.** *recht ~ tezliklə*; **4.** *~ darauf* bir az sonra; *so ~ wie möglich* mümkün qədər tez; *F bis ~!* hələlik!, görüşmək ümidilə!

Baldachin, *der*; -s, -e bəzəkli talvar; taxt-rəvan; çardaq.

baldig *adj.* tez, yaxın (*zamandaki*), irəlidi; *auf ~es Wiedersehen* tezliklə görüşənədək.

baldigst *adv.* mümkün qədər tez.

baldmöglichst *adv.* mümkün olduqca tez.

Baldrian, *der*; -s, -e **1.** *bot.* pişikotu; **2.** *med.* valerian, yuxu gətirən dərman.

Balg¹, *der*; -(e)s, -"e **1.** (*abgezogenes Fell*) heyvanın soyulmuş dərisi (*qabı-ğ*); **2.** *techn.* (*Blase*) tuluq, körük.

Balg² *das/der*; -s, -"er *F* tərbiyəsiz uşaq, həyasız uşaq.

balgen : *vr sich* ~ savaşımaq, dalaşmaq, boğuşmaq.

Balgerei, *die*; -, -en savaşıma, dalaşıma.

Balkan, *der*; -s Balkan (*lar/pl.*), Balkan dağları.

Balkanhalbinsel *die*; - balkan yarım adası.

Balkanisierung *die*; - *pol.* nizam-intizamı bir-birinə vurmaq, qarma-qarışıqlıq yaratmaq.

Balkankriege *die/pl.* balkan müharibə-

ləri.

Balken, *der*; -s, - tir, dörd guşəli dirək, dirək, şalban.

Balkon, *der*; -s, -e u. -s balkon, eyvan.

Ball, *der*; -(e)s, -e **1.** top; **2.** (*Veranstaltung*) bal, rəqs gecəsi; ~ *spielen* top oynamaq; *fig. immer am ~ bleiben* həmişə fəal olmaq (*qalmaq*).

Ballade, *die*; -, -n ballada, dramatik məzmunu olan uzun poema.

Ballast *der*; -(e)s **1.** (*zum Gleichgewichtsausgleich*) ballast pərsəng; **2.** *fig. (unnütze Last)* dərdə dəyməyən şey, yük.

ballen *vt* **1.** sıxmaq; **2.** (*die Faust*) əli yumruqlamaq; *vr sich ~ (Schnee, Lehm)* büzüşüb yumağa dönmək, yumaq kimi yığılmaq, büzüşmək.

Ballen, *der*; -s, - **1.** (*Baumwolle, Tee, Tabak*) tay; **2.** (*Handballen*) əlin yumşaq əti.

ballern *vi* partlatmaq; gumbuldatmaq.

Ballett, *das*; -s, -e balet.

Ballettänzer, *der*; -s, - balet rəqqası.

ballförmig *adj.* yumru, kürəvi.

Ballistik, *die*; - hərbi ballistika, top güllələrinin və ya ağır cisimlərin uçuşundan behs edən elm

Ballon, *der*; -s, -s u. -e **1.** (*Gasballon*) balon, səbətin içinə qoyulmuş böyük şüşə; **2.** hava balonu, hava şarı.

Ballonfahrer, *der*; -s, - hava balonunun sürücüsü (*pilotu*).

Ballsaal, *der*; -(e)s, -säle rəqs salonu.

Ballspiel, *das*; -(e)s, -e top oyunu.

Ballung, *die*; -, -en bir yerə yığılma, toplanma, cəmləşmə.

Ballungsgebiet, *das*; -s, -e *s. Ballungszentrum.*

Ballungszentrum, *das*; -s, -tren əhalinin sıx mərkəzləşdiyi (*olduğu*) yer.

Balsam, *der*; -s balzam (*ağrını kəsən dərman*), mərhəm, məlhəm.

Baltikum, *das*; -s baltik ölkələri.

baltisch *adj.* baltik.

Balz *die*; -, -en ciftləşmək oyunu (*quşlarda*).

balzen *vt* ciftləşmək (*quşlarda*).

Bambus, *der*; -ses, -se bambuq.

Bambusrohr, *das*; -(e)s, -e bambuq çubuğu.

Bammel, *der*; -s *F* qorxusu olmaq, qorxu; *ich habe e-n ~ qorxuram, qorxum var (vor D/-dən).*

bammeln *vi* *F* sallanmaq, asılmaq.

banal *adj.* məzmunuz, mənasız, bayağı.

Banalität, *die*; -, -en bayağılıq, mənasızlıq, boşluq.

Banane, *die*; -, -n *bot.* banan (*Süd. : moz*).

Banause, *der*; -n, -n qabiliyyətsiz, incəsənətə duyğusuz, görüş dairəsi məhdud olan adam.

Band¹, *der*; -(e)s, -e (*Buch*) cild; *fig. das spricht Bände* bu çox şey göstərir, bu çox şey ifadə edir.

Band², *das*; -(e)s, -er **1.** bağ, bənd, şərit; **2.** (*Tonband*) lent; *auf ~ aufnehmen* lentə yazmaq; **3.** (*Fassband*) çənbər; *am laufenden ~ fasilə vermədən, bir-birinin ardınca.*

Band³, *die*; -, -s *mus.* estrada ansamblı, orkestr qruppası.

band *s. binden*

Bandage, *die*; -, -n bandaj, tənzip, sarğı.

bandagieren *vt* tənzip bağlamaq.

Bandaufnahme, *die*; -, -n lentə köçürmə.

Bande, *die*; -, -n **1.** dəstə; **2.** (*organisierete*) quldur dəstəsi, banda; **3.** (*Billiard*) kənar, haşiyə.

Bandeisen, *das*; -s, - zol dəmir.

Bandenführer, *der*; -s, - quldur dəstəsinin başçısı.

Banderole, *die*; -, -n banderol.

- **bändig** *adj.* cildli; *dreibändig* üç cilddən ibarət, üçcildlik; *vielbändig* çoxcildli (*bəndli*).

bändig *vt* **1.** (*Tier*) tərbiyə etmək, ram etmək; **2.** (*Triebe, Naturgewalten*) qarşısını almaq.

Bändig, *die*; -, -en ram etmə, itaət altına alma.

Bandit, *der*; -en, -en yolkəsən, bandit,

quldur, hərami.

Bandmaß, *das*; -es, -e ölçü lenti.

Bandscheibe, *die*; -, -n anat. disk.

Bandwurm, *der*; -(e)s, -er lent şəklin-də parazit qurd (*bağırsaqda*).

Bange, *die*; - : keine ~! qorxma(yın)!; *j-m ~ machen* bir kəsin ürəyinə qorxu salmaq.

bang(e) *adj.* qorxaq, qorxacaq; *mir ist ~ vor D -dən/dan* qorxuram, dəhşətə gəlirəm; *~ machen A* qorxutmaq.

bangen *vi sich ~ (um A/üçün)*, qorxmaq, nigaran olmaq; *es bangt mir um s-e Gesundheit* onun sağlamlığı üçün nigaranam.

Bank¹, *die*; -, -e 1. oturmaq üçün taxtadan düzəlmiş uzun kürsü; skamya; 2. (*Werkbank*) dəzgah; 3. *fig. et. auf die lange ~ schieben A* süründürməyə salmaq; 4. *fig. F durch die ~* istisnasız, hamısı.

Bank², *die*; -, -en 1. bank; *ein Konto bei der ~ eröffnen* bankda hesab açmaq.

Bankanweisung, *die*; -, -en bank həvaləsi, bank vasitəsilə keçirmə.

Bankdirektor, *der*; -s, -en bank müdiri.

Banker, *der*; -s, -s. Bankier.

Bankett, *das*; -(e)s, -e 1. ziyafət, rəsmi məclis, banket; 2. (*Straße*) küçə səkisi.

Bankfiliale, *die*; -, -n bank şöbəsi.

Bankgeheimnis, *das*; -ses bank sirrinin saxlanması; əmanət sirri, bank sirri.

Bankgeschäft, *das*; -(e)s, -e bank əməliyyatı; bank işi.

Bankier, *der*; -s, -s bank sahibi, bankir.

Bankkonto, *das*; -s, -ten bankda olan cari hesab, bank haqq-hesabı.

Bankrott, *der*; -(e)s, -e müflislik, var-yoxdan çıxma, bankrot; *~ machen/gehen* var-yoxdan çıxmaq, müflisləşmək.

bankrott *adj.* müflis, bankrot, iflas olmuş; *~ sein* müflis olmaq.

Bankrotterklärung, *die*; -, -en bankrot açıqlaması, müflislik bəyannaməsi (*elani*); *fig.* acizlik əlaməti, acizlik nişanı.

Banküberfall, *der*; -s, -e bank soyğun-u.

Banküberweisung, *die*; -, -en bank həvaləsi, bank köçürməsi.

Bankwesen, *das*; -s bank işi.

Bann, *der*; -(e)s, -e 1. (*Charme*) əfsun, cazibə, sehr; *in s-n (ihren) ~ schlagen* valeh etmək, sehr etmək, bir kəsi özünə cəlb etmək; 2. (*Verbannung*) sürgün və ixrac etmə; 3. (*Kirchenbann*) kilsədən təcrid etmə, kilsədən ayırma; *in den ~ tun* kilsədən ixrac etmək.

bannen *vt* 1. (*abwehren*) dəf etmək, qarşısını almaq, qovmaq; *e-e Gefahr ~ xətəri dəf etmək*; 2. (*bezaubern*) məftun etmək, cəzb etmək; 3. (*festhalten*) tutub saxlamaq.

Banner, *das*; -s, - bayraq.

Bannträger, *der*; -s, - bayraqdar.

Bannkreis, *der*; -es, -e (*Einflussbereich*) təsir dairəsi; *in j-s ~ geraten* kiminsə təsiri altına düşmək.

Bannmeile, *die*; -, -n 1. (*Ort*) şəhər xətti; 2. (*für Demonstrationen gesperrter Innenbezirk*) nümayişlərin keçirilən vaxtı qadağan olan şəhər dairəsi.

bar¹ *adj.* 1. nağd, nəqd; *~es Geld* nağd pul; *in ~ kaufen* nağd pula almaq, nağd ödəmək.

bar² *adj.* 1. çılpaq, açıq, yalın, lüt; *barfüßig* ayaqyalın; 2. məhrum (*G/-dən*); *~er Unsinn* mənasız şey, ağılsız, *~ jeglicher Vernunft* tam ağıldan uzaq bir iş.

Bar, *die*; -, -s bar, meyxanə; *an der ~* barda.

Bär, *der*; -en, -en 1. zo. ayı; 2. *astr.* Ayı bürcü; *Großer ~* böyük ayı, dübbi-ək-bər; *Kleiner ~* kiçik ayı, dübbi-əsgər; 3. *fig. j-m e-n Bären aufbinden* kiməsə yalan-palan danışmaq.

Baracke, *die*; -, -n barak.

Borauszahlung, *die*; -, -en nağd (*nəqd*) pul vermə, nağd ödəmə.

Barbar, *der*; -en, -en qaba insan, vəhşi adam, mədəniyyətsiz adam.

Barbarei, *die*; - vəhşilik, barbarlıq.

barbarisch *adj.* vəhşi, barbarcasına.

Barbarismus, *der*; -, -men vəhşilik.

bärbeißig *adj.* deyingən.

Barbestand, *der*; -s, -'e mövcud pul (*kassada*).

Barbier, *der*; -s, -e dəllək, bərbər.

barbieren *vt* qırmaq (*ülgüclə*).

Bardame, *die*; -, -n barda işləyən qadın, saçı.

Barde, *der*; -n, -n el şairi.

Bärenhaut, *die*; -, -'e *fig.* *auf der ~ liegen* veyl-veyl gəzmək, tənbellik etmək.

Bärenhunger, *der*; -s bərk aclıq; *e-n ~ haben* bərk (*qurd kimi*) ac olmaq.

bärenstark *adj.* **1.** *F* çox yaxşı, son dərəcə gözəl; **2.** (*stark*) qüvvətli, güclü.

Barett, *das*; -s, -e girdə yastı papaq, biret, (*Süd.* : *a. beri*).

barfuß *adj.* ayaqyalın.

barfüßig *adv.* ayaqyalın.

barg *s. bergen*.

Bargeld, *das*; -(e)s nağd pul.

bargeldlos *adj.* nağd pulla yox, çek və ya başqa vasitələrlə alma; nişyə.

barhäuptig *adj.* başıaçıq.

Bariton, *der*; -s, -e *mus.* bariton, müğənninin səsi.

Baritonsänger, *der*; -s, - baritonist.

Barkasse, *die*; -, -n barkas, motorlu qayıq, kiçik gəmi.

Barkauf, *der*; -(e)s, -'e nağd alma.

Barke, *die*; -, -n yastıdıblı yük gəmisi.

barmherzig *adj.* mərhəmətli, rəhmli, şəfqətli.

Barmherzigkeit, *die*; - şəfqət, rəhmlik, mərhəmət.

barock *adj.* barok üslubunda.

Barock, *der u. das*; -s barok üslubu.

Barometer, *das*; -s, - barometr.

Barometerstand, *der*; -(e)s, -'e barometrin göstərdiyi dərəcə (*təzyiq*).

Baron, *der*; -s, -e baron (*qrafdan kiçik zadəqan rütbəsi*).

Baronin, *die*; -, -nen baronessa (*baronun arvadı*).

Barrel, *das*; -s, -s barrel (*153 Litr neft*).

Barren, *der*; -s, - **1.** (*Goldbarren*) tökmə qızıl, qəlibə (*qalıba*) tökülmüş qızıl; **2.** (*Turngerät*) paralel tirlər.

Barriere, *die*; -, -n səd, maneə, əngəl.

Barrikade, *die*; -, -n səngər, barrikada;

~n errichten səngər düzəltmək; *auf ~ gehen* mübahisəyə (*davaya*) hazır olmaq.

barrikadieren *vt* barrikada qurmaq.

barsch *adj.* qaba, sərt, kəskin.

Barsch, *der*; -(e)s, -e xanı balığı.

Barschaft, *die*; -, -en nağd, nağd pul.

Barschheit, *die*; -, -en kobudluq.

Bart, *der*; -(e)s, -'e **1.** (*Kinnbart*) saqqal; (*Schnurrbart*) biğ; **2.** (*Schlüsselbart*) açar dili, açar dişi; *fig.* *j-m um den ~ gehen* yaltaqlanmaq; *sich e-n ~ wachsen lassen* saqqal qoymaq; *fig. der ~ ist ab!* sonuna çatdı!; kifayətdir!.

bärtig *adj.* saqqallı.

bartlos *adj.* saqqalsız.

Barvermögen, *das*; -s, - nağd pul əmlakı.

Barzahlung, *die*; -, -en nağd pul vermə, nağd pulla ödəmə, nağd hesablaşma; *gegen ~* nağd pula.

Barzhlungspreis, *der*; -es, -e nağd qiymət.

Basar, *der*; -s, -e bazar, çarşı.

Base¹, *die*; -, -n (*weibl. Verwandte*) xalası, dayıqızı.

Base², *die*; -, -n *Chem.* əsas, baza.

Baseball, *der*; -s beysbol.

basieren *vi* əsaslanmaq; *auf et. ~* bir şeyə dayanmaq, istinad etmək, əsaslan(dır)maq.

Basilika, *die*; -, -ken böyük kilsə.

Basilikum, *das*; -s, - reyhan.

Basis, *die*; -, *Basen* **1.** əsas, bünövrə; paya, baza, özül, bünyad; kök; **2.** *geom.* qaidə; *die ~ des Dreiecks* üçbucağın qaidəsi; **3.** *mil.* hərbi baza (*Süd.* : *ordu-qah*); *~ und Überbau* bazis və üstqurum.

Basisdemokratie, *die*; -, -n birbaşa demokratiya (*aşağıdan yuxarıya*).

Baskenmütze, *die*; -, -n beret (*Süd.* : *beri*).

Basketball, *der*; -s basketbol.

Bass, *der*; -es, -'e *mus.* bas (*yoğun kişi səsi*), bəm; *~ singen* yoğun səslə oxumaq.

Bassin, *das*; -s, -s hovuz.

Bassist, *der*; -en, -en **1.** (*Spieler*) kontra-

bas çalan; 2. (*Sänger*) bas səsle oxuyan.

Bast, *der*; -(e)s alt qabıq, lif, ağac qabığı.

basta! *int.* bəsdir! yetər! *und damit ~!* daha danışma!; qurtardıq!

Bastard, *der*; -s, -e 1. (*Mischling*) mələz, hibrid; 2. (*uneheliches Kind*) nikahdan kənar uşaq; 3. (*Schimpfwort*) həramzadə, bic.

Bastei, *die*; -, -en bürç, istehkam.

Bastelarbeit, *die*; -, -en əl işi; hobi.

basteln *vt* həvəskar kimi bir şeylər qayırmaq; *er bastelt an e-m Regal* o bir rəf qayırır.

Bastion, *die*; -, -en bürç, qala, istəhkam.

Bastler, *der*; -s, - sənət həvəskarı.

bat *s.* bitten.

Bataillon, *das*; -s, -e *mil.* Batalyon (*Süd.* : qordan).

Batate, *die*; -, -n *bot.* şirin kartof (*yer-alması*).

Batik, *die*; -, -en u. *der*; -s, -en parça boyamaq üsulu.

batiken *vt* parça boyamaq.

Batist, *der*; -s, -e batist (*pambıq və ya ipəkdən olan yumşaq parça*).

Batterie, *die*; -, -n 1. *mil.* bir neçə topdan ibarət hərbi hissə; 2. *el.* batareya, (*Süd.* : *batri*).

Batzen, *der*; -s, - (*Klumpen*) gil yığını, laxta; *fig.* *ein ~ Geld* xeyli pul.

Bau¹, *der*; -(e)s, -ten 1. *nur sg.* (*das Bau-en*) tikmə, bina; *der ~ des Hauses dauerte zwei Jahre* evin tikilməsi iki il çəkdi; 2. (*Gebäude*) tikinti, bina, inşaat; 3. (*Bauart*) struktur, quruluş; 4. (*Körperbau*) bədən quruluşu, boy-buxun; *im ~ tikitidə*.

Bau², *der*; -s, -e (*Tierhöhle*) yuva.

Bauarbeiten, *die/pl.* tikinti işləri, inşaat işləri.

Bauarbeiter, *der*; -s, - tikinti əmələsi, əmələ, fəhlə; *pl.* əmələcat.

Bauart, *die*; -, -en memarlıq üslubu.

Bauaufsicht, *die*; - tikinti nəzarəti.

Baubewilligung, *die*; -, -en tikinti üçün

icazə.

Bauch, *der*; -(e)s, -'e qarın, gödən, bətn; *sich auf den ~ legen* qarın üstə uzanmaq; *aus den ~* havadan, necə gəldi.

Bauchbinde, *die*; -, -n qarınbağı.

bauchig, **büchig** *adj.* yumru, köpmüş.

Bauchnabel, *der*; -s, - göbəkbağı.

Bauchreden *vi* qarından danışmaq (*dodaqlar tərپənmədən*); mızıldamaq.

Bauchschmerz, *der*; -es, -en qarın ağrısı (*sancısı*).

Bauchspeicheldrüse, *die*; -, -n mədəaltı vəzi.

Bauchtanz, *der*; -es, -'e qarın (*göbək rəqsi*) rəqsi.

Bauchweh, *das*; -(e)s qarın sancısı (*ağrısı*).

Baudenkmal, *das*; -(e)s, -'er u. -e memarlıq abidəsi; heykəl.

bauen *vt* tikmək, qurmaq; qayırmaq; (*Mauer*; *Strasse*) çəkmək, düzəltmək; *vi* ümid bəsləmək, arxayın olmaq (*auf A/ kiməsə, nəyəsə*); *F e-n Unfall ~ bədbəxt hadisəyə (təsadüfa) səbəb olmaq*.

Bauer¹, *der*; -n, -n 1. kəndli; 2. (*Schach*) piyada; 3. *fig.* savadsız adam, kəndli.

Bauer², *das u. der*; -s, - qəfəs (*quş üçün*).

Bäuerin, *die*; -, -nen kəndli qadın.

bäuerlich *adj.* kəndli, kəndlisayağı.

Bauernfänger, *der*; -s, - *fig.* adamalddan, quldur, kələkbaz.

Bauernhof, *der*; -(e)s, -'e kənd həyəti; kəndlinin maldarlıq və təsərrüfat yerləri, kəndli həyəti.

Bauerntum, *das*; -s kəndli kütləsi; kəndli yaşayış sistemi, kəndçilik.

baufällig *adj.* çox köhnəlmis (*bina*), köhnə, yıxıq.

Baugerüst, *das*; -(e)s, -e tikintidə işlənen taxtabənd.

Baugesellschaft, *die*; -, -en tikinti şirkəti.

Bauherr, *der*; -en, -en tikinti sahibi.

Bauklotz, *der*; -es, -'e *F fig.* *Bauklötze staunen* ağız bir qarış açıq qalmaq.

Baukunst, *die*; - memarlıq.
Bauland, *das*; - ərazi (*tikinti üçün*).
Baum, *der*; -(e)s, -'e ağac; *auf e-n ~ klettern* ağaca dırmaşmaq (*çıxmaq*); *auf dem ~ ağacda*; *im ~ ağacda*, budaqların arasında; *den Wald vor lauter Bäumen nicht sehen* ağacları görüb, məşni görməmək.
Baumaterial, *das*; -s, -ien tikinti materialı.
Baumblüte, *die*; - ağacların çiçəklənmə vaxtı.
Baumeister, *der*; -s, - memar.
baumeln *vi* ~ *an D -dən* sallanmaq, asılmaq, yellənmək; *die Beine ~ lassen* ayaqları sallamaq.
bäumen : *sich ~* **1.** (*Pferd*) qalxmaq, dik-dik durmaq; **2.** tərslik etmək, müqavimət göstərmək.
Baumkrone, *die*; -, -n ağacın təpəsi (*başı*).
baumlang *adj.* *ein ~er Bursche* uzun-draz oğlan.
baumlos *adj.* ağacsız.
Baumrinde, *die*; -, -n ağac ғabığı.
Baumschule, *die*; -, -n ağac şitilliyi.
Baumsterben, *das*, -s ağacların ölməsi, ağacların quruması (*zəhərli hava və yağışdan*).
Baumstamm, *der*; -(e)s, -'e ağac gövdəsi; kötük.
Baumstumpf, *der*; -(e)s, -'e kötük.
Baumuster, *das*; -s, - tikinti nümunəsi, tikinti tipi.
Baumwolle, *die*; - pambıq, iplik.
baumwollen *adj.* pambıqlı, pambıqdan.
Baumwollfaser, *die*; -, -n pambıq lifi.
Baumwollsamem, *der*; -s, - çiyid.
Baumwollspinnerei, *die*; -, -en pambıq iplik karxanası, iplik fabrikası.
Baumwollstoff, *der*; -(e)s, -e pambıq parça, qədək; çit.
Baumwurzel, *die*; -, -n ağac kökü.
Bauplan, *der*; -(e)s, -'e tikinti planı.
Bauplatz, *der*; -es, -'e tikinti meydançası (*yeri*).
Baurecht, *das*; -(e)s, -e tikmə haqqı.

Bausch, *der*; -(e)s, -e **1.** *med.* tampon; **2.** *in ~ und Bogen* topdan; *Waren in ~ und Bogen kaufen* hamısını bir yerdə almaq (*çəkilməmiş, sayılmamış, ölçül-məmiş mali*); **3.** bürüşdürülmüş qumaş və ya kağız.
bauschen *vt* şişirtmək; *vr sich ~* şiş-mək, qabarmaq.
bauschig *adj.* şişik, şişkin.
Baustein, *der*; -s, -e element; daş.
Baustelle, *die*; -, -n tikinti yeri.
Baustil, *der*; -(e)s, -e tikinti üslubu, memarlıq üsulu.
Baustoff, *der*; -(e)s, -e tikinti materialı.
Baustopp, *der*; -s, -s tikintinin qadağan edilməsi; *e-n ~ verhängen* tikintini qadağan etmək.
Bauwerk, *das*; -(e)s, -e bina, tikinti.
Bauwesen, *das*; -s tikinti işi (*işləri*).
Bayer, *der*; -n, -n bavarıyalı, (*Süd. : bayerli*).
Bayern bavarıya (*Süd. : bayern*).
Bazar, *der*; -s, -e bazar.
Bazille, *die*; -, -n basil.
Bazillus, *der*; -, -llen basil.
beabsichtigen *vt* fikrində olmaq, niyyə-tində olmaq, istəmək; ~ *et. zu tun* bir şey etmək niyyətində olmaq.
beachten *vt* **1.** fikir vermək, diqqət yer-tirmək; **2.** (*Regeln usw.*) riayət etmək, hesaba almaq, məhəl qoymaq; *nicht ~* riayət etməmək; *F -ə* qulaq asmamaq, məhəl qoymamaq.
beachtenswert *adj.* diqqətəlayiq.
Beachtlich *adj* **1.** (*beträchtlich*) çox, xeyli; **2.** (*bedeutsam*) mühüm, əhəmiy-yətli; diqqətəlayiq.
Beachtung, *die*; - diqqət yetirmə; riayət, gözləmə; ~ *schicken* diqqət vermək.
Beamte, *der*; -n, -n **1.** (*Staatsbeamte*) dövlət qulluqçusu, dövlət məmuru, kar-güzar; **2.** (*Polizeibeamte*) polis məmuru; **3.** (*Zollbeamte*) gömrük məmuru.
Beamtenbeleidigung, *die*; -, -en *jur.* dövlət qulluqçusunu (*məmurunu*) qul-luq vəzifəsi icra edərkən təhqir etmə.
Beamtenbestechung, *die*; -, -en dövlət

qulluqçusuna rüşvət vermək.

Beamtenlaufbahn, *die*; -, *-en* qulluqçuluq illəri, qulluqçuluq müddəti.

Beamtin, *die*; -, *-nen* dövlət qulluqçusu (*qadın*).

beamtet *adj.* vəzifəli, qulluqçu, dövlət qulluğuna alınmış.

beängstigen *vt* qorxutmaq.

beängstigend *adj.* qorxuducu, ürküdücü, bağirdələ, dəhşətli.

beanspruchen *vt* 1. (*als sein gutes Recht*) haqq iddia etmək; 2. (*fordern*) tələb etmək, istəmək; sahib çıxmaq; 3. (*Motor, Maschine*) gərginləşdirmək, zora salmaq; 4. (*j-n ganz beschäftigen*) bir kəsi çox işlətmək, çox məşğul etmək.

Beanspruchung, *die*; -, *-en* (*techn., nervlich*) gərginləşdirmə; zora salma.

beanstanden *vt* 1. (*Ware usw.*) nöqsanlı görmək; 2. razi olmamaq; etiraz etmək, narazı olduğunu bildirmək.

Beanstandung, *die*; -, *-en* etiraz etmə, narazılıq, şikayət.

beibringen *vt* 1. (*vorschlagen*) təklif etmək; 2. (*fordern*) istəmək, ərizə ilə tələb etmək.

beantworten *vt* cavab vermək.

Beantwortung, *die*; - *in* ~ *Ihres Schreibens vom 8. Mai* 8. may tarixli yazınıza (*məktubunuza*) cavab olaraq.

bearbeiten *vt* 1. üzərində işləmək; 2. (*Thema*) bir mövzu üzərində tədqiq etmək; 3. (*gestalten*) şəkil vermək, forma ya salmaq; 4. *j-n* ~ birisini razi salmağa çalışmaq; 5. (*mit Fußtritten*) təpik altına salmaq, təpikləmək; 6. (*überarbeiten*) tərtib və tənzim etmək; 7. (*behauen*) yonmaq; *neu* ~ təshih etmək, düzəliş aparmaq, bir daha gözden keçirtmək.

Bearbeitung, *die*; -, *-en* iş, işlənilmə, işlədilmə, emal; tamamlama.

Bearbeitungsgebühr, *die*; -, *-en* 1. tamamlanmış işin xərci; 2. (*Bank*) müamilə haqqı.

beargwöhnen *vt* şübhələnmək, şübhə altına almaq; *j-n* ~ bir kəsdən şübhələnmək.

Beargwöhnung, *die*; -, *-en* şübhə.

beatmen *vt* birisinə süni nəfəs vermək.

beaufsichtigen *vt* nəzarət etmək, göz olmaq, kontrol etmək.

Beaufsichtigung, *die*; -, *-en* nəzarət, kontrol.

beauftragen *vt* tapşırmaq (*mit D/i/ə*); sifariş vermək, ismarlamaq; *ich bin beauftragt* mənə tapşırılıb; *j-n mit e-m Fall* ~ bir kəsə bir tapşırıq vermək.

Beauftragte, *der u. die*; *-n, -n* (*Vertreter*) vəkil edilmiş şəxs, vəzifədar, müvəkkil, vəkil.

Beauftragung, *die*; -, *-en* vəkalət, tapşırıq.

beäugen *vt* baxıb müayinə etmək.

bebaubar *adj.* 1. (*Boden*) becərməyə yararlı; 2. (*Grundstück*) tikinti üçün yararlı.

bebauen *vt* 1. (*Häuser*) salmaq, tikmək; 2. (*Feld*) əkmək; sürmək; *bebaut* abad.

beben *vi* 1. (*Erde*) tərpənmək, titrəmək; 2. (*vor Wut, vor Erregung*) əsmək.

Beben, *das*; *-s, -* 1. tərpənmə; əsmə; 2. (*Erdbeben*) zəlzələ.

bebildern *vt* şəkillərlə bəzəmək, şəkil vurmaq.

bebrillt *adj.* eynəkli.

bebrüten *vt* : *Eier* ~ kürət yatmaq.

Becher, *der*; *-s, -* piyalə, qədəh, stəkan.

bechern *vi* çox içki içmək.

Becken, *das*; *-s, -* 1. ləyən, kasa, tas; 2. (*Schwimmbecken*) hovuz; 3. *an. çanaq* sümüyü, qılça, çanaqlıq; 3. *geogr., geol.* hövzə.

bedachen *vt* damla örtmək.

bedacht *adj.* 1. *s. bedenken*; 2. (*überlegt*) düşünülmüş, diqqətli; 3. ~ *sein* (*auf A*) (bir şeyə) can atmaq, nəzərdə tutmaq (*neyisə*).

Bedacht, *der*; *-(e)s* ehtiyat, düşün(ül)mə; *mit* ~ ətraflı düşünümək; ~ *nehmen* (*auf A*) *neyisə* nəzərdə tutmaq.

bedächtigt, bedachtsam *adj.* 1. (*umsichtig, überlegt*) düşüncəli, ağıllı; diqqətli, ehtiyatlı; 2. (*langsam*) yavaş; ağır.

Bedachung, *die*; -, -en damla örtmə.

bedanken *vr sich* ~ **1.** təşəkkür etmək (*bei j-m für A / kiməsə nə üçünsə*); *ich habe mich bei ihm bedankt* mən ona təşəkkür etdim; **2.** (*für et.*) (*iron.*) istəməmək; *ich bedanke mich dafür!* bu mənə əl vermir!, məni bağışlayın!, istəmirəm!

Bedarf, *der*; -(e)s ehtiyac, tələb (*an D/ nəyəsə*), tələbat; *ein großer ~ an Vitaminen* vitaminə böyük ehtiyac; ~ *haben* ehtiyacı olmaq; *nach ~ ehtiyaca görə*, ehtiyac olduqca; *im Bedarfsfall(e)* məcburluqda, icbar halda; *mein ~ ist gedeckt!* *iron.* bəsimdir!, kifayətdir!

Bedarfsartikel, *der*; -s, - gündəlik tələbat malları.

Bedarfsfall, *der*; -(e)s, -'e : *im ~ ehtiyac olduqda*, ehtiyac olan zaman.

bedauerlich *adj.* təəssüf ediləcək; kədərli, hüznü, acılı.

bedauerlicherweise *adv.* təəssüf ki, təəssüflər olsun ki, təəssüflə.

bedauern *vt* təəssüflənmək, yazığı görmək, yanıqmaq, acımaq; *ich bedauere diesen Vorfall* bu hadisə üçün çox təəssüf edirəm; *ich bedauere sehr, dass ..* çox təəssüf edirəm ki...

Bedauern, *das*; -s təəssüf; *mit ~ teilen wir Ihnen mit, dass..* təəssüf ilə sizə bildiririk ki...; *zu meinem (großen) ~* çox təəssüf ilə; çox təəssüf ilə bildirirəm ki.

bedauernswert *adj.* acınacaqlı, təəssüfləyici, təəssüf ediləcək, səfil, acılı, ağılamalı, boynuburuq.

bedecken *vt* **1.** örtmək, ört-basdır etmək; sərmək (*mit D/ ilə*); **2.** *mil.* (*schützen*) himayə etmək, qorumaq; *vr sich* ~ **1.** örtülmək; **2.** (*Himmel*) tutulmaq, buludlanmaq.

bedeckt *adj.* **1.** örtülü; **2.** buludlu, tutqun; *der Himmel ist ~* hava tutqundur; *fig. sich ~ halten* öz mövqeyini müəyyən etməmək, öz nəzərini deməmək.

Bedeckung, *die*; -, -en **1.** (*Kopf*) örtük; **2.** *mil.* qoruma, mühafizə dəstəsi.

bedenken *vt* **1.** (*überlegen*) düşünmək, fikirləşmək, götür-qoy eləmək; *wenn man bedenkt, ..* fikirləşəndə; *ich gebe Ih-*

nen zu ~, dass.. nəzərinizə çatdırıram ki...; **2.** (*j-n beschenken*) birinə bağışlamaq; *mit et. ~ nəyisə bağışlamaq*, pay vermək; *er wurde mit e-m Preis bedacht* o, mükafat aldı; *vr sich* ~ **1.** (*nachdenken*) dərindən düşünmək; **2.** (*e-s Besseren*) daha yaxşı düşünmək, ağılına daha yaxşı fikir gəlmək; **3.** (*e-s anderen*) fikrini dəyişmək.

Bedenken, *das*; -s, - **1.** (*Zweifel*) şübhə, **2.** (*Zögern*) tərəddüd; *ohne ~* şübhəsiz; ~ *haben/hegen* (*bei D/ -dē*) şübhəsi olmaq; **3.** (*Einwände*) etiraz.

bedenkenlos *adj.* **1.** (*blindlings*) gözüyümü, kor-koranə; **2.** (*skrupellos*) insafsız, rəhmsiz.

bedenklich *adj.* **1.** (*gefährlich*) qorxulu; **2.** (*heikel*) çətin; *ich bin in e-r ~en Lage* mən çətin bir vəziyyətdəyəm; **3.** (*zögernd*) mütərəddid, aciz.

Bedenkzeit, *die*; - fikirləşmək üçün verilən vaxt; *nimm dir ~!* yaxşı fikirləş!, yaxşı düşün!; *ich gebe dir bis morgen ~* sənə sabaha qədər fikirləşməyə vaxt verirəm.

bedeuten *vt* əhəmiyyəti olmaq, mənası olmaq; *was hat das zu ~?*, *was soll das (denn) ~?* bu nə deməkdir?, bunun mənası nədir?; *das hat nichts zu ~* bunun heç bir mənası yoxdur.

bedeutend *adj.* **1.** (*wichtig*) əhəmiyyətli, mühüm; **2.** (*beträchtlich*) çox, xeyli; böyük; **3.** (*angesehen*) görkəmli, hörmətli, əkə, heybətli; *adv.* (*wesentlich*) çox dərəcədə, əsaslı; *in letzter Zeit hat er sich ~ verbessert* son zamanlarda özünü xeyli dərəcədə (çox) düzəltdir.

bedeutsam *adj.* anamlı, mənalı, əhəmiyyətli, mühüm.

Bedeutung, *die*; -, -en **1.** (*Wichtigkeit*) əhəmiyyət, önəm; **2.** (*Sinn*) anlam, məna; **3.** (*Geltung*) etibar; *von ~ sein* əhəmiyyətli olmaq, mühüm olmaq, önəmli olmaq; *ohne ~* əhəmiyyətsiz; *er ist ein Mann von ~* o, mühüm (*görkəmli*) bir adamdır.

bedeutungslos *adj.* **1.** əhəmiyyətsiz, önəmsiz, gözədəyməz; görkəmsiz; **2.**

(ohne Sinn) anlamsız, mənasız, yava.

Bedeutungslosigkeit, *die*; -, -en anlamsızlıq, mənasızlıq; əhəmiyyətsizlik.

bedeutungsvoll *adj.* 1. əhəmiyyətli, mühüm, böyük; 2. (*viel sagend*) anamlı, mənalı.

bedienen *vt* 1. xidmət etmək, qulluq etmək; 2. (*Maschine*) işlətmək; 3. (*am Tisch*) süfrə başında qulluq etmək, süfrəyə baxmaq; *wer bedient hier?* burax(ı) kim baxır? *vr sich* ~ istifadə etmək, işlətmək; (*bei Tisch*) ~ *Sie sich!* buyurunuz!; *ich bin bedient!* F bəsimdir!, bu işdən doydum!, burama gəldi!.

Bedienstete, *der u. die*; -, -n, -n qulluqçu, qulluqgöstərən, xidmətçi; dövlət məmuru.

Bedienung, *die*; -, -en 1. xidmət, qulluq; 2. (*z.B. im Restaurant*) qarson, qulluqçu; 3. (*e-r Maschine*) işlətmə, işə salma; istifadə etmə; ~, *zahlen Bitte!* qarson, hesabı gətirin lütfən!

Bedienungsanleitung, *die*; -, -en istifadə etmə təlimatı (*şərtləri*).

bedingen *vt* 1. (*vertraglich*) şərt qoymaq; 2. (*erfordern*) icab etmək, səbəb olmaq.

bedingt *adj. u. adv.* məşrut, şərti, şərtli; nisbi, nisbətən, məhdud; ~ *sein durch* asılı olmaq, bağlı olmaq (*şəraitdən*).

Bedingtheit, *die*; - 1. (*Beschränkung*) məhdudluq; 2. (*Relativität*) nisbiyyət, nisbilik.

Bedingung, *die*; -, -en şərt, əgər-məgər; şərait; ~en *stellen* şərt qoymaq, şərt kəsmək; *unter der ~, dass -mək (maq)* şərt ilə; *unter keiner ~* heç bir vəchlə, heç bir şərtlə, əgər-məgərsiz; *mit der ~* şərtlə, beşərtə, beşərti; *mit einer ~, dass ich auch komme* beşərti ki mən də gələm, bu şərt ilə ki məndə gələm; ~en *schaffen* şərait yaratmaq.

bedingungslos *adj.* danışıqsız, şərtsiz, sözsüz, qeyd-şərtsiz, əgər-məgərsiz.

bedrängen *vt* sıxışdırmaq; *in bedrängter Lage sein* çətin vəziyyətdə olmaq; *j-n bedrängen* bir kəsi sıxışdırmaq.

Bedrängnis, *die*; -, -se sıxıntı, çətin, fə-

lakətli vəziyyət, basqı, darlıq; *in ~ geraten* çətin vəziyyətə düşmək, darlığa düşmək.

bedrängt *adj.* çətin vəziyyətdə.

bedrohen *vt* qorxutmaq, hədələmək, hədə gəlmək, təhdid etmək, hərblənmək; *fig. F* əl-ayaq oynatmaq.

bedrohlich *adj.* hədələyici, təhlükəli.

Bedrohung, *die*; -, -en hədə, qorxu, təhdid.

bedrücken *vt* çap etmək; naxış basmaq.

bedrücken *vt* 1. sıxışdırmaq, zülm etmək, əzmək, sıxmaq; 2. (*traurig stimmen*) kədərləndirmək.

bedrückend *adj.* sıxıcı; əzici.

Beduine, *der*; -, -n, -n bədəvi, köçəri ərəb.

bedürfen *vt* (*benötigen*) bir şeyə ehtiyacı olmaq; *es bedarf e-r Erklärung* bu izahat tələb edir; *die Leute ~ unserer Hilfe* camaatın köməyimizə ehtiyacı var; *j-s Hilfe bedürfen* bir kəsin köməyinə ehtiyacı olmaq.

Bedürfnis, *das*; -, -se ehtiyac, tələb, tələbat, hacət; *ein ~ befriedigen* bir ehtiyacı yerinə yetirmək (*ödəmək*); ~ *nach et.* bir şeyə ehtiyac; *sein ~ verrichten* ayaqyoluna getmək, tualetə getmək.

bedürfnislos *adj.* qənaətkar, tələbsiz.

bedürftig *adj.* 1. ehtiyacı olan, möhtac; (*G/nəyəsə*); *der Hilfe ~* köməyə ehtiyacı olan, köməyə möhtac olan; 2. (*arm*) yoxsul, faqır, kasıb, ac-yalavac.

Bedürftigkeit, *die*; - möhtac olma.

Beefsteak, *das*; -, -s, -s biftək.

beehren *vt* hörmət etmək.

Beehrung, *die*; - ehtiram, hörmət.

beeiden, **beeidigen** *vt* and ilə təsdiq etmək.

beeidigt *adj.* and ilə təsdiq olunmuş.

Beeidigung, *die*; -, -en and içmə.

beeifern *vr sich* ~ can atmaq, çalışmaq, səy göstərmək.

beeilen *vr sich* ~ tələsmək, əcələ etmək, hərəkətə gəlmək (*zu Inf./-mək-də*); *beeil dich!* tez oll, tələs!, becid oll, durma!, əcələ et!; *fig.* daban götürmək

(*daban almaq*), əl-ayaq tərپətmək.

Beeilung, *die*; - tələsmə.

beeindrucken *vt* bərk təsir etmək; *sich ~ lassen* bir şeyin təəssüratı altında olmaq.

Beeindruckung, *die*; - təəssürat.

beeinflussbar *adj.* çox tez təsirlənən, damarıboş.

beeinflussen *vt* təsir etmək, təsir göstərmək; *von j-m beeinflusst werden* kiminsə təsiri altında olmaq.

beeinträchtigen *vt* zərər vurmaq; mane olmaq, ziyan vurmaq.

Beeinträchtigung, *die*; -, *-en* **1.** (*Behinderung*) maneçilik, axsatma; ziyan, zərər; **2.** (*Minderung*) azal(t)ma, əksilmə, əskilmə; zəiflətmə; *~ der Menschenrechte* insan hüquqlarına təcavüz etmə, insan hüquqlarının pozulması.

beenden *vt* qurtarmaq, sona çat(dır)maq, sona yetirmək, bitirmək.

beendet *adj.* qurtulmuş, sona çatmış.

Beendigung, *die*; - sona çat(ıl)ma, qurtar(ıl)ma, sona yetirmə.

beengen *vt* **1.** (*zusammendrücken*) daraltmaq; **2.** (*beschränken*) məhdudlaşdırmaq; sıxmaq; *beengt wohnen* dar mən-zildə yaşamaq.

Beengung, *die*; - darlıq; məhdudiyət.

beerben *vt* miras almaq, varis olmaq, vərəsə almaq; *s-n Vater ~* atasının vərisi olmaq.

beerdigen *vt* basdırmaq, dəfn etmək (*eləmək*).

Beerdigung, *die*; -, *-en* basdırma, dəfn etmə.

Beerdigungsfeier, *die*; -, *-n* basdırma mərasimi, dəfn töreni, dəfn-kəfn etmə.

Beere, *die*; -, *-n* **1.** giləmeyvə, tut; **2.** (*Weinbeere*) üzüm (*danəsi*).

Beet, *das*; *-(e)s, -e* **1.** lək; **2.** (*Blumenbeet*) çiçək ləki.

befähigen *vt* ixtiyar vermək, hüquq vermək (*zu D/nəyəyə*).

befähigt *adj.* (*zu et.*) *nəyəyə* bacarıqlı; *nəyəyə* ixtiyarlı.

Befähigung, *die*; -, *-en* bacarıq, qabiliyyət, istedad.

befahl *s.* *befehlen*.

befahrbar *adj.* maşın sürülə bilən.

befahren *vt* (*Weg*) üstündən gəmi və ya miniklə (*maşınla*) keçmək; *den Kanal ~* kanaldan keçmək; *sehr ~e Straße* hərəkət çox olan küçə (*yol*).

befallen *vt* (*Krankheit, Unglück*) tutmaq, düşürmək; *vom Fieber ~ werden* qızdırma tutmaq; *die Pflanzen waren von Läuseen ~* bitkiləri bit basmışdır; *~ werden von Angst* qorxuya düşmək.

befangen *adj.* **1.** (*schüchtern, verlegen*) utancaq; **2.** (*parteiisch*) bitərəf olmayan, tərəf saxlayan, tərəfgir, tərəfdar; ədalətsiz; *e-n Zeugen als ~ ablehnen* *jur.* şahidi bitərəf olmadığı üçün rədd etmək; *in e-m Irrtum ~ sein* səhv etmək, çaşmaq.

Befangenheit, *die*; - **1.** (*Verlegenheit*) utancaqlıq; **2.** *jur.* tərəfdarlıq, tərəfgirlik.

befassen *vt* məşğul etmək (*mit D/nə ilə*); *vr sich ~ (mit D)* məşğul etmək (*nə ilə*); *ich befasse mich mit Literatur* mən ədəbiyyatla məşğulam.

befehden *vt* bir-birinə qarşı mübarizə etmək (*savaşımaq*); *vr sich ~* bir-birilə savaşımaq.

Befehl, *der*; *-(e)s, -e* əmr, buyuruq, fərman, sərəncam, fərmayış; *veralt. dəstur, hökm; zu ~ ! mil.* baş üstə!; *auf ~ von (od. G) -in* əmrinə görə; *den ~ haben zu..* ..*ətməyə* əmr sahibi olmaq, sözünü keçmək.

befehlen *vt* əmr etmək, buyurmaq, hökm eləmək, fərman vermək, dəstur vermək (*j-m/kiməsə*).

befehligen *vt* başçılıq etmək.

Befehlshaber, *der*; *-s, -* rəis, baş komandan, hökmdar.

Befehlsverweigerung, *die*; -, *-en* itaətsizlik, əmri yerinə yetirməkdən imtina etmək.

befeinden *vt* düşmənçilik etmək, kin bəsləmək.

befestigen *vt* **1.** bərkitmək, qoşmaq, bağlamaq (*an D/-ə*); **2.** *mil.* möhkəmlətmək, təhkim etmək; *ein Regal an der*

Wand ~ rəfi divara bərkitmək.

befestigt *adj.* müstəhkəm, bərkidilmiş, bərqərar.

Befestigung, *die*; -, *-en* *mil.* istehkam, təhkimat; montaj.

Befestigungswerke, *die/pl.* 1. təhkimat, 2. hasar.

befeuchten *vt* islatmaq, nəm etmək.

Befeuchtung, *die*; - nəm, rütubət.

befeuern *vt* 1. *naut.* işıq vermək, işıqla hidayət etmək; 2. *fig.* qızıqdırmaq, həyəcanlandırmaq.

befinden *vt* (*j-n als/für*) saymaq, haqqında qərara gəlmək; *das Gericht befand ihn für schuldig* məhkəmə onun günahkar olduğuna qərar verdi, məhkəmə onu günahkar saydı; *ich befand ihn gut* onu bəyəndim; *vr sich* ~ 1. (*irgendwo*) olmaq, yerləşmək; *er befindet sich jetzt in Təbriz* o, indi təbrizdədir; 2. (*gut, schlecht* *usw.*) özünü hiss etmək; *ich befinde mich wohl* mən özümü sağlam hiss edirəm; *sich auf Reisen* ~ səfərdə olmaq; *wie ~ Sie sich?* necəsiniz?, halınızı necədir?

Befinden, *das*; *-s* (*gesundheitliches*) kef, hal, əhval; *wie ist Ihr ~?* necəsiniz?; *j-n nach dem ~ fragen* bir kəsin halını soruşmaq, əhvalpürsən olmaq.

befindlich *adj.* tapılan, olan (*in, auf D/-də*); *alle im Haus ~en Bücher* evdə olan bütün kitablar.

beflaggen *vt* bayraqlarla bəzəmək.

beflaggt *adj.* bayraqlı, bayraq vurulmuş.

beflecken *vt* 1. (*sich mit et.*) ləkələmək, batırmaq; 2. (*Ehre, Ruf*) *fig.* qara yaxmaq, biabır etmək, ləkələmək.

befleckt *adj.* ləkəli.

befleißigen *vr sich* ~ *G* səy göstərmək (*nəyəsə*).

beflissen *adj.* çalışqan, səyli, zəhmətkeş; *adv.* zəhmətlə, səylə.

beflügeln *vt* (*anspornen*) qol-qanad vermək, ruhlandırmaq.

befohlen *s.* *befehlen*.

befolgen *vt* 1. (*Rat*) eşitmək, yerinə yetirmək, qulaq asmaq; 2. (*Gesetze* *usw.*)

riayət etmək, yerinə yetirmək.

Befolgung, *die*; - yerinə yetirmə, əməl etmə; riayət.

befördern *vt* 1. (*transportieren*) yollamaq, daşımaq, irsal etmək; 2. (*im Rang*) tərfi etmək, vəzifəni yüksəltmək (*zu D/-ə*).

Beförderung, *die*; -, *-en* yollama, daşıma, göndərmə; vəzifəni yüksəltmə.

Beförderungskosten *die/pl.* daşıma xərci, göndəriş xərci.

Beförderungsliste, *die*; -, *-n* yüksəltmə siyahısı.

Beförderungsmittel, *das*; *-s*, - daşıma vasitəsi.

befrachten *vt* yükləmək, yük vurmaq.

befragen *vt* 1. soruşmaq, sual etmək (*über A*); 2. (*um Rat fragen*) məsləhətləşmək; 3. (*verhören*) istintaq etmək, dindirmək; 4. (*Auskunft erbitten*) məlumat istəmək.

Befragung, *die*; -, *-en* sual etmə, soruşma; dindirmə.

befreien *vt* 1. (*retten*) azad etmək, qurtarmaq, xilas etmək (*von D/-dən, -dan*); 2. (*von e-r Verpflichtung*) azad etmək; *vr sich* ~ azad edilmək, qurtulmaq, xilas olmaq (*von D/-dən*).

Befreier, *der*; *-s*, - azad edən, xilaskar, qurtaran, qurtarıcı, xilasedici.

befreit *adj.* (*frei*) azad edilmiş; müaf olmuş; ~ *von Abgaben* vergidən azad olmuş; ~ *werden* yaxası qurtarmaq.

Befreiung, *die*; - azad etmə, qurtuluş, xilas etmə, yaxasını qurtarma.

Befreiungsbewegung, *die*; -, *-en* azadlıq hərəkatı, qurtuluş hərəkatı.

Befreiungskrieg, *der*; *-(e)s, -e* azadlıq müharibəsi, qurtuluş savaşı.

befremden *vt* təəccübləndirmək, şaşırmaq, qəribə görünmək.

Befremden, *das*; *-s* təəccüb, heyrət.

befremdend *adj.* qəribə.

befremdlich *adj.* qəribə.

befreunden *vr sich* ~ 1. dostlaşmaq (*mit D/kimləsə*), yaxınlaşmaq, yaxınlıq etmək, cullaşmaq; *wir sind befreundet* biz dostuq; 2. (*mit et.*) öyrəşmək, alış-

maq, bələd olmaq (*nəyəsə*).

befeundet *adj.* dost; *eng* ~ can-cana dost olmaq; *er ist mit mir eng* ~ o mənimlə can-cana dostdur, o mənimlə bərk dostdur.

befrieden *vt* (*nach Krieg usw.*) sakitləşdirmək, bərişdirmək.

befriedigen *vt* **1.** razı salmaq; qane etmək; **2.** (*ein Bedürfnis*) razı salmaq, kifayətləndirmək; **3.** (*Durst*) susuzluğuunu söndürmək; **4.** (*die Schuld*) borcunu vermək, borcdan qurtarmaq; *vr sich (selbst) ~ (onaniieren)* kəfləmə çəkmək, mastürbasiya etmək, mastürbasyon, özünü razı etmək.

befriedigend *adj.* **1.** kafi, kifayətləndirici, qanəedici; qənaətbəxş, qənaətləndirici; **2.** (*als Zensur*) orta.

befriedigt *adj.* razı.

Befriedigung, *die*; - **1.** kifayətləndirmə, razılıq, təmin etmə, razı salma; **2.** (*Zufriedenheit*) qəmnuniyyət; razılıq; *s-e ~ äußern* razı qaldığını bildirmək, razılığını bildirmək.

befristen *vt* (*z.B. Vertrag*) möhlətini təyin etmək, müddətini təyin etmək; *befristet (auf A)* müddəti təyin olmuş.

befristet *adj.* vədəli, müddətli.

befruchten *vt* **1.** (*fruchtbar werden lassen*) bərəkətli etmək, münbitləşdirmək, məhsuldar etmək; **2.** (*Eizelle*) münbitləşdirmək; boylu etmək; (*bei Tieren*) dölləndirmək; *fig.* əkmək; **3.** (*anregen, fördern*) *fig.* ruhlandırmaq, həyəcanlandırmək.

befruchtet *adj.* boylu, hamilə.

Befruchtung, *die*; -, *-en* məhsuldar etmə; münbitlik.

Befugnis, *die*; -, *-se* səlahiyyət, ixtiyar, haqq, həqq; *keine ~ haben zu (+ Inf.) -məyə* səlahiyyəti (*haqqı*) olmamaq.

befugt *adj.* muxtar, mücaz, səlahiyyətədar, haqqlı (*zu D/-ə*); ~ *sein* haqqlı olmaq (*zu D/-ə*).

befühlen *vt* əlləmək, əl ilə yoxlamaq.

Befund, *der*; *-(e)s, -e* **1.** (*Zustand*) vəziyyət, hal; **2.** (*Ergebnis*) muayinə və təhqiqatın nəticəsi; **3.** *ohne ~ med.* sağ-

lam, salamət.

befürchten *vt* qorxmaq, vəhm etmək, ehtiyat etmək; *es steht zu befürchten, dass..* qorxu var ki...

Befürchtung, *die*; -, *-en* qorxu, ehtiyat, çəkinmə.

befürworten *vt* **1.** (*empfehlen*) tövsiyə etmək; üstünlük vermək; **2.** (*sich einsetzen für*) himayə etmək, tərəfdar olmaq (*çixmaq*); **3.** (*Gesuch, Bitte*) xahiş etmək (*kimdən ötrüsə*).

Befürworter, *der*; *-s, -* himayə edən, tərəfdar, himayəçi.

Befürwortung, *die*; - **1.** himayə, dəstək, havadarlıq; **2.** tövsiyə; **3.** təsvib.

begabt *adj.* bacarıqlı, qabiliyyətli, hünerli; ~ *für .. -ə* qabiliyyəti olan, -ə istedadlı.

Begabung, *die*; -, *-en* qabiliyyət, istedad, zəka, məharət.

beginn *s.* *beginnen*.

begatten *vt* cütləşdirmək (*heyvanlar haqqında*).

Begattung, *die*; - cütləşmə.

begeben *vr* **1.** *sich irgendwohin* ~ bir yerə getmək, bir yerə yola düşmək (*nach D/-ə*); yönəlmək; *sich an Ort und Stelle* ~ lazım olan yerə getmək; **2.** (*in Gefahr*) *sich in Gefahr* ~ özünü təhlükəyə (*xətərə*) salmaq; **3.** (*mit G*) vaz keçmək; *sich s-r Rechte* ~ öz hüququndan imtina etmək; **4.** (*an et.*) başlamaq; *sich an die Arbeit* ~ işləməyə başlamaq; **5.** (*zur Ruhe*) yatmaq üçün uzanmaq; **6.** (*sich ereignen*) olmaq, baş vermək; *es begab sich, dass..* belə oldu ki...; *vt (ausgeben)* *H* satmaq, istifadəyə vermək.

Begebenheit, *die*; -, *-en* hadisə, qəza, olay, əhval.

begegnen *vi* **1.** rast gəlmək (*D/-ə*); *ich bin ihm begegnet* mən ona rast gəldim; **2.** (*zustoßen*) üz vermək, başına gəlmək; *mir begegnete ein großes Unglück* mənə böyük bədbəxtlik üz verib; **3.** (*entgegenreten*) müqavimət göstərmək, çarə tapmaq, mane olmaq; **4.** (*behandeln*) rəftar etmək; *j-m mit Res-*

pekt ~ birisi ilə ehtiramla rəftar etmək; *vr sich* ~ qarşılaşmaq.

Begegnung, *die*; -, -en 1. rastlaşma, qarşılaşma; 2. (*Sport*) qarşılaşma; 3. (*Besprechung*) görüşmə, təmas; 4. *mil.* toqquşma.

begehrbar *adj.* üzərində gedilə bilən; içinə girilə bilən.

begehen *vt* 1. (*Feier, Fest*) keçirmək; 2. (*Verbrechen usw.*) etmək, törətmək, mürəkib olmaq; *e-n Fehler* ~ xəta etmək; 3. (*Eisenbahnstrecke*) yolu imtahan etmək (*ölçmək*) üçün dolanmaq; *Selbstmord* ~ özünü öldürmək, intihar etmək, öz canına qəsd etmək.

Begehren, *das*; -s 1. (*Wunsch, Verlangen*) arzu, tələb; 2. (*Begierde*) həvəs; ~ *nach -ə arzu, -i arzulama.*

begehren *vt* arzulamaq, tələb etmək, istəmək.

begehrnswert *adj.* istənilən, arzu edilən.

begehrlich *adj.* acgöz, tamahkar; *adv.* tamahla.

begehrt *adj.* rəğbətli, həvəsli.

begeistern *vt* ruhlandırmaq, həyəcanlandırmaq, ilhamlandırmaq, coşdurmaq, həvəsləndirmək; *vr sich* ~ 1. maraqlanmaq, başı qızışmaq, həyəcanlanmaq, ilhamlanmaq, coşmaq; 2. (*ganz hingerissen sein*) heyran olmaq, valeh olmaq (*für A/bir şeyə*) *fig.* havalanmaq.

begeisternd *adj.* ruhlandırıcı, həyəcanlandırıcı.

begeistert *adj.* həyəcanlı; valeh olmuş, heyran; həmiyyətli; coşğun, daşqın; *fig.* eşqli; *fig. ~ sein* havalanmaq, şövqə gəlmək, ruhlanmaq, vəcdə gəlmək, şövqlənmək.

Begeisterung, *die*; - həyəcan, ruhlanma, vəcd; ilham, fərəh, coşğunluq; həmiyyət; *in* ~ *geraten* ruhlanmaq, həyəcanlanmaq, vəcdə gəlmək, ilham almaq, fərəhlənmək.

Begierde, *die*; -, -n 1. (*starkes Verlangen*) böyük arzu, böyük həvəs, şəhvət; 2. (*Habsucht*) xəsislik, tamahkarlıq; *die ~ nach Reichtum* sərvətə olan hərislik;

3. (*Appetit*) iştaha; 4. (*Sucht*) mübtəlalıq. **begierig** 1. müştaq, təşnə (*nach D, auf A nəyəyə*); *ich bin ~ zu (+Inf. -mək üçün)* çox müştaqam; 2. (*habgierig*) tamahkar, həris, xəsis.

begießen *vt* 1. sulamaq, üstünə su səpmək; 2. *F* (*Geburtstag usw.*) araq içib kef etmək.

Beginn, *der*; -s başlanğıc, başlantı, əzəl, əvayıl; *siftə; von ~ an* (*lap*) başdan, əvvəlcədən, əvvəldən; *bei/zu ~* başlanğıcında; *-in* başında.

beginnen *vt* başlamaq (*mit D/-ə, zu Inf./-məyə, mağa*); *vi* başlanmaq; *das Konzert beginnt* konsert başlandı.

Beginnen, *das*; -s (*Unternehmen*) başlanma, işə başlama; təşəbbüs.

beginnend *adj.* başlayaraq (*mit D/-dən*).

beglaubigen *vt* (*Unterschrift usw.*) təsdiq etmək, doğrulamaq, inandırmaq; ~ *lassen* təsdiq etdirmək.

beglaubigt *adj.* təsdiq olmuş; etibarlı.

Beglaubigung, *die*; -, -en təsdiq etmə; şəhadət vermə, təsdiq.

Beglaubigungsschreiben, *das*; -s, - 1. (*e-s Botschafters usw.*) etimadnamə; 2. (*Bank*) etibarnamə.

begleichen *vt* (*Schuld, Rechnung usw.*) hesabı ödəmək, borcu vermək; *offene Rechnungen* ~ haqlaşmaq, hesablaşmaq; hesabına yetişmək.

begleiten *vt* 1. (*j-n irgendwohin*) yola salmaq; müşayiət etmək; *j-n nach Hause* ~ bir kəsi evinə qədər yola salmaq; 2. (*Fahrzeug*) eskort etmək; 3. (*Musik*) *j-n auf dem Klavier* ~ pianoda müşayiət etmək.

Begleiter, *der*; -s, - 1. yol yoldaşı, yoldaş; 2. (*e-r Gruppe*) rəhbər, bələdçi; 3. *mus.* akkompaniator, dəmsaz; 4. *pol.* (*Gefolge*) müşayiətçilər; *F* (*Begleiterin der Braut in der Hochzeitsnacht*) dərnə; *F* quyuq, ciğirdaş.

Begleiterscheinung, *die*; -, -en əlavə effekt (*təsir*), arizə; əlaqədar hadisə.

Begleitung, *die*; -, -en 1. müşayiət, yola salma; 2. *mus.* akkompanement, müşa-

yiət; *in ~ von* müşayiəti ilə; *ohne ~* yalnız olaraq, tək olaraq.

beglich(en) *s. begleichen.*

beglücken *vt* xoşbəxt etmək, sevindir-mək; *j-n ~* bir kəsi xoşbəxt etmək.

beglückwünschen *vt* (*j-n zu et. D*) təb-rik etmək, gözaydınlığı vermək, gözay-dınlamaq.

begnadet *adj.* bacarıqlı, istedadlı.

begnadigen *vt* 1. günahından keçmək; 2. *pol.* bağışlamaq, əfv etmək; *begnadigt werden* bağışlanmaq.

Begnadigung, *die*; -, *-en* bağışla(n)ma, günah(in)dan keçmə, əfv.

Begnadigungsgesuch, *das*; *-(e)s, -e* bağışla(n)ma haqqında vəsatət (*xahiş*).

Begnadigungsrecht, *das*; *-(e)s* bağış-la(n)ma hüququ.

begnügen *vr* *sich ~* razı qalmaq; kifa-yətlənmək, keçinmək, dolanmaq (*mit D/ilə*).

begonnen *s. beginnen.*

begossen *s. begießen.*

begraben *vt* 1. basdırmaq, dəfn etmək, quylamaq, gömdürmək; 2. (*Hoffnungen*) ümidini kəsmək, ümidini itirmək; *e-n Streit ~* bir davanı (*savaşı*) yaddan çı-xarmaq.

Begräbnis, *das*; *-ses, -se* 1. basdırma; dəfn töreni (*mərasimi*), dəfn-kəfn et-mə; 2. (*Grabstätte*) qəbir, məzar.

Begräbnisfeier, *die*; -, *-n* dəfn mərasimi, basdırma mərasimi töreni.

begradigen *vt* (*z.B. Fluss, Straße*) düz-ləndirmək, düm-düz etmək.

begreifbar *adj.* anlaşılan, aydın, asan.

begreifen *vt* (*verstehen*) başa düşmək, anlamaq, qavramaq, qanmaq, hali olmaq; *nicht ~ können* anlaya bilməmək, ağılına sığışdırma bilməmək, başa düş-məmək, hali olmamaq; *in sich ~* daxil etmək, əlavə etmək.

begreiflich *adj.* başadüşülən, aydın, ağılabatan, ağılasığan; *j-m et. ~ machen* *vt* kiməsə anlatmaq, başa salmaq, hali etmək.

begreiflicherweise *adv.* əlbəttə, söz yox ki, şübhəsiz ki.

begrenzen *vt* 1. (*e-n Schaden, ein Risi-ko*) məhdudlaşdırmaq; 2. (*e-e Grenze ziehen*) hədd qoymaq, sınırlamaq.

begrenzt *adj.* məhdud; *adv.* hüdudlu; *meine Zeit ist ~* vaxtım yoxdur, vaxtım məhduddur (*azdır*).

Begrenztheit, *die*; - məhdudluq.

Begrenzung, *die*; -, *-en* məhdudlaş-(dır)ma, məhdudluq; sərhəd qoyma, sınırlama.

Begriff, *der*; *-(e)s, -e* 1. məfhum, anla-yış; 2. (*konkrete Vorstellung*) təsəvvür; 3. (*Verstehen*) anlayış; *schwer von ~* küt-beyin; *im ~ (e) sein (od. stehen) zu Inf. -mək* niyyətində olmaq; *keinen ~ haben (von)* heç bir təsəvvürü olmamaq; *über alle ~e* son dərəcə, fəvqəladə.

begriff, *~en* *s. begreifen.*

begrifflich *adj.* mücərrəd, qavramsal.

Begriffsbestimmung, *die*; -, *-en* təşrih, tərif.

begriffsstutzig *adj.* kütbeyin, qanmaz, gec başadüşən.

Begriffsvermögen, *das*; *-s* idrak, anla-yış qabiliyyəti, qavranış qüvvəsi.

begründen *vt* 1. (*die Grundlage bilden*) əsaslandırmaq, əsasını qoymaq; 2. (*z.B. e-e Behauptung*) isbat (*sübut*) et-mək, səbəbini göstərmək.

Begründer, *der*; *-s, -* qurucu, əsasını qoyan, bani, yaradıcı.

begründet *adj.* (*gerechtfertigt*) haqlı; əsaslı, sübut olmuş, dəlili.

Begründung, *die*; -, *-en* əsas, yaradı-lış; sübut; *ohne jede ~* haqsız yerə.

begrüßen *vt* 1. salamlamaq, xoşgəldin demək, xoş-beş etmək, qarşılamaq; 2. (*billigen*) uyğun görmək, müvafiq olmaq; *einander ~* salamlamaq, əhval-laşmaq, əhvalpürsanlıq etmək, bir-biri-nin halından xəbər almaq.

Begrüßung, *die*; -, *-en* salamlama, xoş-beş etmə, xoşgəldin demə, əhval-pürsan; qarşıla(n)ma.

Begrüßungswort, *das*; *-(e)s, -e* salam-lama, xoşgəldin demə.

begünstigen *vt* 1. (*unterstützen, fördern*) kömək etmək, imkan yaratmaq; 2.

(schützen) himayəçilik etmək, havadarlıq; **3.** (vorziehen) tərcih etmək, imtiyaz, üstünlük vermək; **4.** (ein Verbrechen) cinayəti gizlətməyə imkan yaratmaq; vom Schicksal begünstigt sein ulduzu parıldamaq.

Begünstigung, die; -, -en **1.** imkan yaratma; **2.** (Bevorzugung) tərcih.

begutachten vt **1.** (seine Meinung äußern) rəy vermək; **2.** (fachmännisch beurteilen) qiymət vermək, ekspert kimi öz rəyini demək (yazmaq).

Begutachtung, die; -, -en rəy vermə, mütəxəssis kimi fikrini demə (yazma).

begütert adj. varlı, zəngin, dövlətli.

behaart adj. tük basmış, tüklü, qıllı.

behäbig adj. **1.** yavaş tərpənən adam; **2.** (Gestalt) boylu-buxunlu; **3.** rahat.

behaftet adj. tutulmuş, mübtəla olmuş (mit D/-ə); mit Fehlern ~ sein səhvə dolu olmaq.

behagen vi xoşa gəlmək, xoş olmaq; es behagt mir bu mənə xoşdur.

Behagen, das; -s **1.** rahatlıq, həzz; **2.** (Genuss)ləzzət, xoş hiss, məmnuniyyət.

behaglich adj. **1.** (angenehm) xoş, xoşagələn; **2.** (gemütlich) rahat, sakit, fərəhləndirici; **3.** (im Wohlstand lebend) rifah içində; sich ~ fühlen özünü rahat hiss etmək.

Behaglichkeit, die; - rahatlıq, rifah, şərait.

behalten vt **1.** (aufheben) saxlamaq; **2.** (im Gedächtnis) yadda saxlamaq; **3.** (recht) haqlı çıxmaq; **4.** (im Auge) nəzərdən qaçırmaq; **5.** fig. den Kopf oben ~ ümidini kəsməmək, naümid olmamaq; **6.** (bei sich) bir şeyi gizlətmək; für sich ~ özünə saxlamaq; **7.** (die Oberhand) üstün olmaq, qalib gəlmək (über A/ nəyəsə).

Behälter, der; -s, - qab; Benzinbehälter bak; Wasserbehälter xəzinə, hovuz.

behände adj. zirək, qıvrmaq.

behandeln vt **1.** (umgehen mit) rəftar etmək, davranmaq; **2.** (ärztlich) müalicə etmək; sich ~ lassen müalicə olunmaq; **3.** (Thema) müzakirə etmək; wir ~ heute

ein neues Thema bugün yeni mövzu müzakirə edirik; **4.** (gebrauchen) istifadə etmək; e-e Maschine richtig ~ maşından düzgün istifadə etmək.

Behandlung, die; -, -en **1.** rəftar, davranış, yanaşma; **2.** med. müalicə, tədavi; **3.** müzakirə; **4.** techn. emal etmə.

Behandlungszimmer, das; -s, - müəyinə otağı.

Behang, der; -(e)s, -'e **1.** (Wandbehang) divar örtüyü; **2.** (Baumbehang) ağacdən asılan meyvə.

behängen vt asmaq, bəzəmək (et. mit et. /bir zadı /şeyi/ bir zaddan; bir zadı bir zad /şeyi/ ilə).

beharren vi israr etmək, inadla üstündə durmaq, sabit qədəm olmaq; inad etmək, təkid eləmək, cəhl eləmək; auf s-r Ansicht ~ fikrinin üstündə inadla durmaq (təkid eləmək).

beharrlich adj. daimi; inadçı, sözünün üstündə duran; cəhlkar, təkidli; mətin, dayanıqlı.

Beharrlichkeit, die; - inadçılıq, tərslik, israr, ardıcılıq, inadçılıq, dayanıqlıq.

behauchen vt **1.** üfürmək; **2.** (Spiegel usw.) hohlmaq; den Spiegel ~ und dann putzen aynanı hohlayıb silmək.

behauen vt kəsmək, doğramaq; adj. kəsilmiş.

behaupten vt **1.** iddia etmək; inandırmaq, təsdiq etmək; **2.** (Stellung, Feld) müdafiə etmək, qorumaq; vr sich ~ dayanmaq, müqavimət etmək, təsdiq olunmaq; yerində qalmaq.

Behauptung, die; -, -en iddia, fikir; tez, sübüt.

Behausung, die; -, -en ev, mənzil, məskən, sığınacaq.

beheben vt (Fehler, Schwierigkeiten) usw.) aradan qaldırmaq.

Behebung, die; - aradan qaldırma.

beheimatet adj. **1.** (gebürtig) doğulmuş; **2.** (wohnhaf) sakin, yaşayan, müqim.

beheizen vt qızdırmaq, isitmək.

Behelf, der; -(e)s, -e müvəqqəti çarə.

behelfen vr sich ~ **1.** (mit Wenigem) kifa-yətlənmək, qənaətlənmək, keçinmək

(mit D/ nə iləsə); sich mit geringen Mitteln ~ az vəsaitlə dolanmaq (keçinmək); 2. (sich ohne et. ~) dolanmaq, keçinmək, bir təhər dolanmaq.

behelfsmäßig *adj.* müvəqqəti, ötəri.

behelfsweise *adv.* müvəqqəti olaraq.

behelligen *vt* zəhmət vermək, zəhmətə salmaq, narahat etmək, əziyyətə salmaq (mit D/ nə ilə-sə); j-n mit et. ~ bir kəsi zəhmətə salmaq (bir şey ilə).

Behelligung, *die*; -, -en zəhmət vermə.

behend(e), behände *adj.* 1. (schnell) tələsik, tez, sürətli; 2. (geschickt) cəld, zirək, mahir, dəli-dolu.

Behendigkeit, Behändigkeit, *die*; - ziriklik; tələsiklik, tezlik.

beherbergen *vt* sığınacaq vermək; j-n ~ bir kəsə sığınacaq vermək, evində qonaq etmək.

beherrschen *vt* 1. (regieren) hökm sürmək, hakim olmaq; 2. (Sprache) yaxşı bilmək, dili mükəmməl bilmək; ich beherrsche die deutsche Sprache mən alman dilini yaxşı (mükəmməl) bilirəm; 3. (im Zaum halten) cilovlamaq, saxlamaq; s-e Leidenschaften ~ öz ehtirasını cilovlamaq (saxlamaq); *vr* sich ~ özünü ələ almaq, nəfsinə qalib gəlmək, özünə hakim olmaq.

beherrschend *adj.* -ə hakim.

Beherrscher, *der*; -s, - hökmdar.

Beherrscherin, *die*; -, -nen hökmdar (qadın).

beherrscht *adj.* səbrli, təmkinli.

Beherrschung, *die*; - 1. hökmdarlıq, -ə hakimiyyət; 2. (Selbstkontrolle) özünə hakim olma, özünü ələ alma; s-e ~ verlieren əsəbi olmaq; F daşmaq.

beherzigen *vt* (Ratschlag usw.) qəbul etmək, nəsihətə baxmaq (qulaq vermək).

beherzt *adj.* (mutig) qoçaq, igid, cəsərtli.

Beherztheit, *die*; - igidlik, cəsərt.

behexen *vt* cadulamaq, ovsunlamaq.

beihilflich *adj.* ~ sein (D/-ə) kömək etmək, yardım etmək, köməkçi olmaq.

behindern *vt* qarşısını almaq, mane

olmaq (j-n bei D/kiməsə, nədəsə); *fig.* əl-ayağa dolaşmaq, əngəl olmaq.

behindert *adj. med.* 1. (körperlich) şikəst, əlil; 2. (geistig) kəməğil, ağıldan zəif.

Behinderte, *der; -n, -n* 1. üzrlü; əngələ düşmüş; 2. (körperlich) şikəst, əlil.

Behinderung, *die*; -, -en mane, maneçilik, əngəl, fəleclik.

behorchen *vt* 1. gizlicə qulaq asmaq; 2. *med.* xəstəni müayinə etmək (qulağa taxılan alətlə).

Behörde, *die*; -, -n rəsmi məqam, hakimiyyət orqanı; hökumət məmurları (orqanı), idarə, hakim dairələr.

Behördenweg, *der; -(e)s, -e* qanun yolu, rəsmi yol.

behördlich *adj.* rəsmi, qanuni.

Behuf, *der; -(e)s, -e* məqsəd, ehtiyac, tələb, lüzum; *jur.* zu diesem ~ bu məqsədlə.

behufs *präp. G* ..üçün, ..məqsədə görə.

behüten *vt* qorumaq, mühafizə etmək, himayə etmək (vor D/nədənsə); *fig.* saxlamaq; Gott behüte Sie! Tanrı sizi saxlasın!

behutsam *adj.* (vorsichtig) ehtiyatlı, diqqətli.

Behutsamkeit, *die*; - ehtiyat(lılıq).

bei *präp D* 1. (Ort, Person) yanında, yaxınında, qırağında, böyüründə, yaxın, civarında; Potsdam liegt ~ Berlin potsdam berlinin yanındadır (yaxınındadır); beim Arzt həkimin yanında; 2. (Zeit) vaxtı, ikən; ~ Nacht gecə vaxtı; 3. (trotz) baxmayaraq, rəğmən; ~ alledem buna baxmayaraq, buna rəğmən; ~ mir yanımda, əlimdə, məndə; bei uns bizdə, yanımda; ich habe kein Geld bei mir yanımda pul yoxdur; beim Essen yeməkdə; ~ Gott vallah; bei Licht işıq altında; ~ weitem nicht so heç də belə deyil; ~ Sinnen sein ağılı başında olmaq; nicht ganz ~ sich sein ağılı başında olmamaq.

bei- *präp (hinzu)* əlavə, yaxınlıq mənasını verir.

beibehalten *vt* olduğu kimi saxlamaq, mühafizə etmək, dəyişməmək.

Beiblatt, *das*; *-(e)s, -'er* əlavə vərəq, əlavə səhifə.

beibringen *vt* 1. (*Beweise*) getirmək; 2. (*Niederlage*) məğlub etmək; 3. (*Verluste*) ziyan vurmaq; 4. (*lehren*) başa salmaq, öyrətmək, elmləndirmək; 5. (*beschaffen*) hazırlamaq, tədarük görmək; 6. (*Wunde*) -i yaralamaq; 7. (*mitteilen*) demək, söyləmək.

Beichte, *die*; *-, -n* 1. *allg.* etiraf, boynuna alma; 2. *rel.* tövbə.

beichten *vt* günahını boynuna almaq, etiraf etmək; tövbə etmək.

beidarmig *adj.* ikiqollu.

beidäugig *adj.* ikiözlü.

beide *adj.* hər ikisi, ikisi; *wir* ~ hər ikimiz; *alle* ~ hər ikisi; *auf* ~*n Seiten* hər iki tərəfdən; *keiner von* ~*n* heç birisi, nə o, nə obirisi.

beidemal *adv.* hər iki dəfə.

beiderlei *adj.* iki cür, iki tərəfli.

beiderseits *adv.* qarşılıqlı olaraq, ikitərəfli olaraq.

beiderseitig *adj.* (*gegenseitig*) qarşılıqlı; ikitərəfli.

beides *adj.* hər ikisi.

beieinander *adv.* bir-birinin yanında, yan-yanı; *F gut (schlecht)* ~ özünü yaxşı (*pis*) hiss etmək.

Beifahrer, *der*; *-s, -* sürücü yanında oturan, şofer köməkçisi.

Beifall, *der*; *-(e)s* 1. (*Applaus*) alqış; 2. (*Zustimmung*) bəyənmə, təhsin; ~ *klatschen D* alqışlamaq, əl çalmaq.

beifällig *adj.* müsaid, əlverişli, bəyənəməli; ~ *nicken* bəyənmək, razılaşmaq.

Beifallsbezeugung, *die*; *-, -en* alqışlama.

Beifallsruf, *der*; *-(e)s, -e* afərin, bravo.

beifügen *vt* (*hinzufügen*) əlavə etmək, qoymaq; *e-m Brief ein Bild* ~ məktuba şəkil əlavə etmək.

Beifügung, *die*; *-* əlavə etmə, artırma.

Beigabe, *die*; *-, -n* əlavə, zəhim(e).

beigeben *vt* əlavə etmək, əlavələtmək; *vi klein* ~ *F* inad etməmək, güzəşt et-

mək.

beigefügt *adj.* əlavə, zəhimə.

Beigeschmack, *der*; *-(e)s* pis dad, tam; *fig. e-n bitteren* ~ *haben* acı olmaq.

beigesellen *vt* birləşdirmək, qoşmaq, qatmaq; *sich* ~ qatılmaq, qoşulmaq.

Beihilfe, *die*; *-, -n* 1. kömək, yardım, köməklik; 2. (*finanzielle*) maddi yardım.

beikommen *vi* 1. (*meistern*) öhdəsindən gəlmək; *-ə* tay olmaq; 2. (*an et. herankommen*) yaxın gəlmək, yaxınlaşmaq; 3. (*in den Sinn kommen*) ağıla gəlmək, fikrə gəlmək; 4. təsir qoymaq.

Beil, *das*; *-(e)s, -e* balta; qazma.

Beilage, *die*; *-, -n* 1. (*e-r Zeitung*) əlavə vərəq; 2. (*e-s Briefes*) əlavə; 3. (*Speisen*) yavanlıq, qarnir (*xörəklərə əlavə*).

beiläufig *adj.* (*nebenbei*) sözarası, yeri gəlmişkən; *adv. (ungefähr, circa)* təqribən, təxminən.

beilegen *vt* 1. (*hinzufügen*) əlavə etmək; 2. (*Streit*) yatırtmaq, həll etmək; qaydasına salmaq; 3. (*e-r Sache beimessen*) əhəmiyyət vermək, mühüm saymaq, önəm vermək.

Beilegung, *die*; *-* yatırtma, həll etmə, qurtarma, qaydaya salma, əl götürmə.

beileibe *adv.* : ~ *nicht* heç vaxt, əslə, əslən; *das ist* ~ *nicht so* bu, heç də belə deyil.

Beileid, *das*; *-(e)s* başsağlığı; *sein* ~ *aussprechen/bekunden* başsağlığı vermək (*j-m/-ə*); *mein herzlich* ~! başın sağ olsun!, başınız sağ olsun!

Beileidsschreiben, *das*; *-s, -* başsağlığı yazısı.

beilegend *adj.* əlavə edilmiş; *adv.* *bu* ~ *nunla* bərabər, buna əlavə olunmuş.

beimengen *vt* əlavə etmək, qatmaq.

beimessen *vt* əhəmiyyət vermək, qiymət vermək; *e-r Sache große Bedeutung* ~ bir şeyə böyük qiymət vermək.

beimischen *vt* qarışdırmaq, qatmaq.

Beimischung, *die*; *-, -en* qatma.

Bein, *das*; *-(e)s, -e* ayaq (*pəncəyə qə-dər*), qıç, bacaq; 1. (*Tisch*) ayag, qıç; 2. (*Knochen*) sümük; *es geht mir durch Mark und* ~ üreyimi (*iliyimi*) yandırır; 3.

(Elfenbein) fildişi; *wieder auf die ~e bringen* vt 1. (gesundheitlich) bir kəsi sağaltmaq; 2. (geschäftlich) ayağa qaldırmaq; *sich auf die ~e machen* yola düşmək; *j-m ein ~ stellen* bir kəsə badalaq vurmaq; *fig.* bir kəsə ziyan vurmaq; *auf eigenen ~en stehen* heç kəsdən asılı olmamaq, öz başını saxlamaq; *Lügen haben kurze ~e* Spr. yalanın ömrü qısa olur.

beinah(e) adv. az qalmışdı ki, az qala, heçdən; ~ *wäre er gefallen* az qalmışdı yıxılırsın.

Beiname, der; -ns, -n ləqəb.

Beinarbeit, die; - (Sport) ayaq hərəkəti, qıç hərəkəti.

Beinbruch, der; -(e)s, -'e qıçın (ayağın) sınıması; *das ist kein ~!* fig. bu o qəder də qorxulu deyill, qiyamət qopmadı!.

beinern adj. sümükdən, sümükdən düzəldilmiş (düzəlmiş).

beinhalten vi daxilində olmaq, içinə almaq, qavramaq, tərkibində yerləşmək, ehtiva etmək; fig. daşımaq.

beordnen vt 1. daxil etmək, qatmaq, əlavə etmək, yanına almaq; 2. (koordinieren) bağlamaq, əlaqələndirmək.

Beinprothese, die; -, -n ayaq protezi.

beipflichten vi 1. e-r Sache (D) ~ bir şeyə razı olmaq; *j-m bezüglich et.* ~ kimləsə nədəsə razılaşımaq; 2. (e-r Ansicht) fikrini bəyənmək.

Beirat, der; -(e)s, -'e 1. (Körperschaft) müşavirlər qrupu, məsləhətçi qrupu; 2. (Person) məsləhətçi, müşavir.

beirren vt şübhəyə salmaq, mütərədid etmək; *sich nicht ~ lassen* bildiyindən şübhə etməmək.

beisammen adv. birlikdə, bir yerdə.

Beisammensein, das; -s birlikdə olma, birgə olma, yığıncaq, *geselliges* ~ şadlıq məclisi.

Beischlaf, der; -(e)s cinsəl yaxınlıq etmək, eşqbazlıq; *den ~ vollziehen* sevişmək; (vulg.) qayıрмаq.

Beisein, das; -s : im ~ G (von D) -in iş-tirakında; -in yanında.

beiseite adv. kənara, kənarda, bir ya-

na, bir tərəfə; *Spaß ~!*, *Scherz ~!* zarafat bir yana!, zarafatsız!; ~ *lassen* kənarda qoymaq, bir yana qoymaq; ~ *legen* 1. kənara qoymaq; 2. (sparen) qənaət etmək, yığmaq; ~ *nehmen* bir yana çəkmək, kənara çəkmək; ~ *schaffen* 1. F (ermorden) aradan qaldırmaq, yox etmək; 2. (verstecken) gizlətmək; ~ *schieben* nəzərə almamaq, nəzərdə tutmaq.

beiseitelassen vt kənarda qoymaq.

beiseitelegen vt kənara qoymaq.

beiseitenehmen vt bir yana çəkmək, kənara çəkmək.

beiseiteschaffen vt 1. F (ermorden) aradan qaldırmaq, yox etmək; 2. (verstecken) gizlətmək.

beisetzen vt basdırmaq, dəfn etmək.

Beisetzung, die; -, -en basdırma, dəfn mərasimi (törəni), dəfn-kəfn.

Beisitzer, der; -s, - məhkəmə heyətinin üzvü (iclaslarda); yardımçı.

Beispiel, das; -s, -e 1. misal, nümunə, örnək, qəbir; *zum ~ misal üçün*; 2. (warrendes ~) ibrət, dərs; *sich ein ~ nehmen* (an D/-kimdənsə, nədənsə) nümunə götürmək; *mit gutem ~ vorangehen* yaxşı nümunə olmaq; *ein ~ nennen* misal çəkmək (vurmaq); pl. əmsal.

beispielgebend adj. nümunəvi, örnək olan.

beispielhaft adj. nümunəlik, örnək ola bilən, nümunəvi.

beispiellos adj. misilsiz, tayı-bərabəri olmayan, təkrarolunmaz; F qəbirsiz.

beispielshalber adv. misal üçün, məsələ, örnək olaraq.

beispielweise adv. misal üçün, örnək olaraq.

beispringen vi kömək etmək; *j-m in der Not* ~ darda olana kömək etmək, dadına çatmaq.

beißen vt 1. dişləmək; 2. (Insekt, Schlange) sancmaq, vurmaq, çalmaq, dalamaq; *er wurde von e-r Schlange in den Fuß gebissen* ilan onu ayağından çaldı (vurdu); 3. (Hund) qapmaq; dalamaq; 4. (kauen) çeynəmək; *er kann das trockene*

Brot nicht ~ o quru çöreyi çeynəyənmiş; *vi* (*Pfeffer, Säure*) yandırmaq, yaxmaq; *fig.* incitmək; əzab vermək, dalamaq; *in den Apfel* ~ almanı dişləmək; *fig. ins Gras* ~ müssen ölmək; *fig. in den saueren Apfel* ~ ürəyə yatmayan bir işi görmək; *vr sich auf die Zunge* ~ dilini dişləmək.

beißend *adj.* yeyici, aşındırıcı; *fig.* zəhərli, acı; kəskin; ~er *Spott* acı istehza, acı gülüş; ~es/*stechendes Tier* (*Schlange, Skorpion*) çalağan heyvan.

Beistand, *der*; -(e)s, -e **1.** *nur sg.* kömək, yardım, tərəfdarlıq; ~ *leisten* kömək (*yardım*) etmək; *fig.* dalında durmaq; **2.** *jur.* müşavir, hüquq məsləhətçisi; qəyyum.

Beistandspakt, *der*; -(e)s, -e qarşılıqlı kömək haqqında müqavilə.

Beistandsvertrag, *der*; -(e)s, -e *s.* *Beistandspakt*.

beistehen *vi* **1.** (*helfen*) kömək etmək (*D/-ə*), tərəfdar çıxmaq; **2.** (*j-s Recht verteidigen*) haqqını müdafiə etmək.

Beistelltisch, *der*; -(e)s, -e kiçik masa (*miz*).

beisteuern *vt* öz payını vermək; *Geld zu e-r Feier* ~ bir əyləncə üçün pul vermək (*öz hissəsini vermək*).

beistimmen *vi* (*D*) razı olmaq, bəyənmək, razılaşmaq (*nə iləsə*).

Beistimmung, *die*; - razılıq.

Beistrich, *der*; -(e)s, -e vergül (,).

Beitrag, *der*; -(e)s, -e **1.** kömək, yardım; hissə, payına düşən; iştirak; **2.** (*Mitgliedsbeitrag*) üzvlük haqqı; **3.** (*schriftlich*) məqalə; **4.** (*Mitwirkung*) iştirak, birlikdə işləmə.

beitragen *vt* bir işin yerinə yetirilməsinə yardım etmək, imkan yaratmaq (*zu D/nədəsə*), əlindən gələni əsirgəməmək, zənginləşdirmək.

beitragsfrei *adj.* üzvlük haqqından azad.

Beitragserhöhung, *die*; -, -en üzvlük haqqının artması.

Beitragsleistung, *die*; -, -en üzvlük haq-

qının verilməsi.

beitreten *vi* (*D*) **1.** (*e-r Partei*) üzv olmaq, daxil olmaq; **2.** (*e-r Meinung*) qoşulmaq, razılaşmaq.

Beitritt, *der*; -(e)s, -e girmə, daxil olma (*təşkilata*); qoşulma (*fikirə, sazışə*).

Beitrittsbedingungen, *die/pl.* üzvlük şərtləri.

Beitrittserklärung, *die*; -, -en üzvlük-ərizəsi, daxil olmaq haqda ərizə.

Beitrittsgebühr, *die*; -, -en üzvlük haqqı, daxil olma üzvlük haqqı.

Beitrittsgesuch, *das*; -(e)s, -e üzvlük ərizəsi, daxil olmaq niyyəti.

beiwohnen *vi* (*D*) **1.** (*e-m Ereignis*) iştirak etmək, hazır olmaq, -ə şahid olmaq; **2.** (*e-r Frau*) cinsi rəbəsi olmaq.

Beiwort, *das*; -(e)s, -er *gr.* sifət.

Beize¹, *die*; -, -n **1.** (*Beizmittel*) yeyici kimyəvi maddə; **2.** (*Marinade*) soys; **3.** (*für Holz*) suboyası.

Beize,² *die*; -, -n (*Beizjagd*) ov quşu ilə ova getmə.

beizeiten *adv.* **1.** (*rechtzeitig*) vaxtında; **2.** (*frühzeitig*) tezdən, qabaqcadan.

beizen *vt* **1.** yandırmaq (*yeyici maddə ilə*); **2.** ova getmək (*ov quşu ilə*); **3.** (*Fleisch usw.*) soysa yatırtmaq; **4.** (*Holz*) suboyası ilə boyamaq.

bejahen *vt* doğrulamaq, təsdiq etmək, müsbət cavab vermək; *e-e Frage* ~ bir suala müsbət (*olumlu*) cavab vermək.

bejahend *adj.* təsdiqedicici; müsbət, olumlu.

bejahrt *adj.* yaşlı, ahıl, yaşlıötmüş.

Bejahung, *die*; - müsbət (*olumlu*) cavab, razılıq.

bejammern *vt* oxşamaq, sızıldamaq, fəryad etmək.

bejammernswert *adj.* aqlamal, zavalı, acınacaqlı.

bejubeln *vt* alqışlamaq.

bekämpfen *vt* **1.** mübarizə aparmaq, -ilə mübarizə etmək, dəf etmək; *e-e Krankheit* ~ xəstəliyə qalib (*üstün*) gəlmək; **2.** (*Feuer*) söndürməyə çalışmaq.

Bekämpfung, *die*; - mübarizə, dəf etmə, yatırılma.

bekannt *adj.* tanış, məşhur, şöhrətli, görkəmli, məruf; aşna; *er ist in Tübriz ~ o təbrizdə məşhurdur; mit j-m ~ sein birisi ilə tanış olmaq; ich möchte mit ihm ~ werden onunla tanış olmaq istəyirəm; unbekannt* tanış olmayan, naməlum, yad; *es ist ~, dass məşhurdur ki, .., necə deyirlər; ~ machen* açıqlamaq, elan etmək, bildirmək; ifşa etmək; *das ist mir ~ onu bilirəm; ~ werden* ifşa olmaq; *F* dillərə düşmək, dildən-dilə düşmək.

Bekante, *der u. die; -n, -n* tanış (*kişi, qadın*), dost; *ein ~r von mir* mənim tanışlarımdan birisi.

Bekanntenkreis, *der; -es, -e* tanışlar, dostlar, yanyövrə, dost-aşna *pl.*

Bekanntgabe, *die; -* bildiriş, elan, açıqlama.

bekanntgeben *vt* bildiriş vermək, bildirmək, elan etmək, car çəkmək.

bekanntlich *adj.* məlum olduğu kimi.

bekanntmachen *vt* 1. tanış etmək (*mit D/-ilə*); 2. bildirmək, elan etmək; car çəkmək.

Bekanntmachung, *die; -, -en* bildiriş, elan, açıqlama, elam; car.

Bekanntschaft, *die; -, -en* 1. tanışlıq, aşnalıq; 2. (*Personen*) tanışlar *pl*; 3. (*Kenntnis*) məlumat, bilik; *~ machen/schließen* tanış olmaq.

bekanntwerden *vi* üzə çıxmaq, məlum olmaq, yayılmaq.

bekehren *vt* 1. (*Religion*) gətirmək, döndərmək (*düzgün yola, dinə*); *j-n zum Glauben ~* dinə gətirmək, inandıraraq qəbul etdirmək; 2. (*j-n zu s-r Ansicht ~*) əqidəsini dəyişdirmək.

Bekehrung, *die; -* döndərmə, çevirmə (*başqa dinə*); əqidəsini dəyişdirmə.

bekennen *vt u. vi (sein Schuld usw.)* etiraf etmək; *Farbe ~ fig.* açıq danışmaq; *vr sich schuldig ~* öz günahını boynuna almaq; *sich zu j-m ~* birisinin tərəfini saxlamaq, tərəfdarlıq etmək, tərəfdar çıxmaq; *sich zur Demokratie ~* demokratiyanın tərəfdarı olmaq.

Bekenner, *der; -s, -* etiraf edən.

Bekanntnis, *das; -ses, -se* 1. (*Eingeständ-*

nis) boynuna alma, etiraf, iqrar; 2. (*Konfession*) din; məzhəb, iman.

beklagen *vt* 1. təəssüf etmək, heyfslənmək; *es ist sehr zu ~, dass ...* çox təəssüf ki, ..; 2. (*den Tod usw.*) ağlamaq, oxşamaq; *vr sich ~ (bei j-m/ über A/nə-dənsə)* şikayət etmək, şikayətlənmək.

beklagenswert *adj.* təəssüfə dəyən, acınacaq, həqiq.

Beklagte, *der u. die; -n, -n* *jur.* cavabdeh, müttəhim.

beklaue *vt F j-n ~* bir kəsin bir şeyini (*zadını*) oğurlamaq.

bekleben *vt* üstünə yapışdırmaq (*mit D/-ilə*).

bekleckern *vt* ləkələmək; *sich ~* üstünü ləkələmək, üstünü bulamaq, üstünü batırmaq; *fig. F sich nicht mit Ruhm ~* özünü rüsvay etmək, biabır olmaq.

bekleiden *vt* 1. geymək; geyin(dir)mək; 2. (*e-e Wand*) örtmək, vurmaq; *die Wand mit e-m Teppich ~* divara xalça vurmaq; 3. (*schmücken*) bəzəmək; 4. (*Amt*) vəzifə tutmaq.

Bekleidung, *die; -, -en* geyim, paltar, libas.

Bekleidungsindustrie, *die; -* tikij (hazır paltar istehsal edən) sənaye, toxuculuq.

beklemmen *vt* sıxışdırmaq; *es beklemmt mir den Atem* nəfəsim sıxılır (*kəsilir*).

beklemmend *adj.* (*Gefühl usw.*) sıxıcı, darıxdırıcı; əzici.

Beklemmung, *die; -, -en* sıxıntı.

bekommen *adj.* ağır, sıxıcı.

Bekommenheit, *die; -* sıxıntı; boğucu.

beklopfen *vt* taqıldatmaq, döymək; *med.* tiqıldadaraq müayinə etmək.

bekloppt *adj. F* səfeh, axmaq.

beknackt *adj. F* səfeh, axmaq.

beknien *vt* bir şey üçün yalvarmaq, çox xahiş etmək.

bekommen *vt* almaq; əldə etmək, əxz etmək; *vi* 1. (*erreichen*) -ə yetişmək; 2. (*Angst*) qorxmaq; 3. (*Arbeit*) işi tapmaq; 4. (*Kinder*) doğmaq; *sie bekommt ein Kind* onun uşağı olacaq; 5. (*Besuch*) qonağı gəlmək; 6. (*Durst, Hunger*) su-

suzluq (*acılıq*) hiss etmək, susuzlamaq, acmaq (*acalmaq*); **7.** (*Zähne, Geschwür*) diş, çiban çıxartmaq; **8.** (*Schlänge*) kötek yemək; **9.** (*Krankheit*) tutmaq; *vi* (*j-m guttun*) xeyrinə qulluq etmək; *es bekommt mir gut* bu mənə faydalıdır; *wohl bekomm's!* nuş olsun!, nuşi can!; *et. geschenkt* ~ bir şeyi hədiyyə almaq.

bekömmlich *adj.* faydalı, düşərli; həzm olan.

beköstigen *vt* yedirtmək, yedirdib-içirtmək.

Beköstigung, *die*; - **1.** qonaqlıq; **2.** (*Kost*) yemək, xörək; ərzaq.

bekräftigen *vt* **1.** (*bestätigen*) təsdiq etmək, imza etməklə təsdiqləmək; **2.** (*unterstützen*) kömək etmək; qüvvətləndirmək, möhkəmləndirmək, təkid etmək, isnad etmək.

Bekräftigung, *die*; - təsdiq, sübut, dəlil; təkid etmə; kömək etmə.

bekränzen *vt* çələng ilə bəzəmək, əklillə bəzəmək.

bekreuzigen *vr* *sich* ~ xaç çəkmək (*kilsəyə daxil olan zaman*).

bekriegen *vt* savaşımaq, döyüş aparmaq, müharibə etmək; *vr sich* ~ bir-biri ilə didişmək (*savaşımaq, döyüşmək*).

bekritteln *vt* yersiz irad tutmaq; pisləmək.

bekritzeln *vt* cızma-qara yazmaq, qaralamaq.

bekümmern *vt* (*trauig machen*) kədər-ləndirmək, təşvişə salmaq; *sich* ~ (*über A*) kədərlənmək (*nədənsə*); *sich* ~ (*um A*) (*sorgen für*) qayğısına qalmaq, qayğısını çəkmək (*kiminsə, nəyinsə*); *was bekümmert Sie das?* bunun sizə nə dəxli var?

Bekümmernis, *die*; -, *-se* qəm, qüssə, kədər, qayğı.

bekümmert *adj.* **1.** (*traurig*) kədərli, qüssəli; dərdli, gözüyaşlı, dağ(i)dar; **2.** (*besorgt*) qayğılı, iztirablı, fikirli.

bekunden *vt* **1.** (*zeigen*) göstərmək, bildirmək, nümayiş etdirmək, bəyan etmək; **2.** (*vor Gericht*) ifadə vermək, şəhidlik etmək.

belächeln *vt* -ə gülmək, istehza ilə gülmək; gülümsəmək.

belachen *vt* gülmək.

beladen *vt* yükləmək (*mit D/-i*); (*ein Maultier*) çatmaq, yükləmək.

Belag, *der*; -(e)s, -'e **1.** (*Schicht*) qat, lay, təbəqə; **üz 2.** (*Zahnbelag*) plak; **3.** (*Zungenbelag*) bar, ərp; **4.** (*Tischtennisbelag*) raket üzü (*üstü*); **5.** (*Brotbelag*) buterbroda yaxılan yavanlıq, çörəyin üstünə yaxılan yağ, pendir və s.; **6.** (*Fußbodenbelag*) döşəmə, döşənək; *mit e-m* ~ *bedeckt sein* bar bağlamaq .

Belagerer, *der*; -s, - mühasirəçilər, mühasirə edənlər, araya alanlar.

belagern *vt* mühasirə etmək, qomarlamaq, araya almaq, qomarmaq.

Belagerung, *die*; -, -en mühasirə; *die* ~ *aufheben* mühasirədən çıxartmaq.

Belagerungszustand, *der*; -(e)s, -'e mühasirə vəziyyəti.

Belang, *der*; -(e)s, -e əhəmiyyət, önəm; ~e *pl.* mənafe; maraq; *von* ~ əhəmiyyətli, önəmli; *ohne* ~ əhəmiyyətsiz, önəmsiz; *pl.* ~e (*Interessen*) xeyir, fayda.

belangen *vt* **1.** (*betreffen*) aidiyyəti olmaq; *was mich belangt* mənə gəldikdə; **2.** məsuliyyətə cəlb etmək.

belanglos *adj.* əhəmiyyətsiz, önəmsiz.

Belanglosigkeit, *die*; -, -en **1.** (*Unwichtigkeit*) mühüm olmayan, əhəmiyyətsiz, önəmsiz, mənasız; **2.** (*Geschwätz*) boş danışmaq; söhbətçillik.

belangvoll *adj.* mühüm, əhəmiyyətli, önəmli.

belassen *vt* **1.** azad buraxmaq, azad qoymaq; dəyişdirməmək; *j-n bei s-r Meinung* ~ öz fikrində buraxmaq; *et. an s-m Platz* ~ yerində qoymaq.

belastbar *adj.* -ə dayanıqlı, dayanığı olan; davamlı.

Belastbarkeit, *die*; - dayanıqlıq; *bis zur Grenze der* ~ *-in* dayanabiləcəyinə qədər.

belasten *vt* **1.** yükləmək, yük vurmaq (*mit D*); **2.** (*vor Gericht*) ittiham etmək, günahlandırmaq; **3.** (*mit Schuld, Sorgen usw.*) əzmək, sıxmaq, incitmək; *diese*

Arbeit belastet mich bu iş məni incidir; **4.** (*mit Schadstoffen*) -i zəhərləmək.

belastend *adj.* sığıcı, yorucu.

belästigen *vt* **1.** (*zudringlich sein*) tənə gətirmək, bezdirmək, zəhlə aparmaq; **2.** (*stören*) zəhmət vermək, baş ağrısı vermək, zinhara gətirmək, bənd eləmək, bənd olmaq; **3.** (*sexuell*) sataşmaq.

Belästigung, *die*; -, -*en* zəhmət, baş ağrısı, rahatsızlıq; (*sexuell*) sataşma.

Belastung, *die*; -, -*en* **1.** yükləmə; yük, ağırlıq; **2.** *jur.* ittiham, təqsir; *erbliche* ~ irsi xəstəlik; *sie ist zu einer ~ geworden* o çiyinə yük olub.

Belastungsmaterial, *das*; -*s*; -*ein* itti-hamedici material; dəlillər.

Belastungszeuge, *der*; -*n*, -*n* *jur.* itti-ham şahidi.

belauben *vr sich ~ (Bäume)* yarpaqlanmaq, yarpaqla örtülmək.

belaubt *adj.* yarpaqlı.

belauern *vt* güdmək; *belauert werden* güdülmək.

belaufen *vr sich ~ auf A* dəyərində (*məbləğində*) olmaq; *Ihre Rechnung beläuft sich auf 200 Euro* hesabınız 200 € məbləğindədir.

belauschen *vt* gizlicə qulaq asmaq.

beleben *vt* **1.** canlandırmaq, dirçəltmək, canlatmaq, ehya etmək; **2.** *fig.* həvəsləndirmək, oyatmaq, hala gətirmək; **3.** *H* açılmaq, yaxşı olmaq.

belebend *adj.* (*anregend*) canlandırıcı, cantəzələyən; cəlbədic.

belebt *adj.* canlı, fəal; hərəkətli, şuluq, *gur*; *e-e ~e Straße* canlı küçə, çox hərəkət olan küçə; *~ werden* canlanmaq.

Belebung, *die*; - canlan(dır)ma, ehya.

belecken *vt* yalamaq.

Beleg, *der*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** (*Beweis*) dəlil; **2.** (*Beispiel*) misal, örnək; **3.** (*Beweis, urkunde*) vərəqə, vəsiqə, sənəd, qəbiz.

belegen *vt* **1.** (*Platz*) tutmaq, rezerv etmək; **2.** (*bedecken*) örtmək; sərmək; **3.** (*beweisen*) isbat etmək, sübut etmək; **4.** (*mit e-r Strafe ~*) cəzalandırmaq; **5.** (*Vorlesung*) yazılmaq, seçmək; **6.** (*mit Be-*

schlag ~) əl qoymaq, tutmaq; **7.** (*Name*) ad qoymaq, ad vermək; *mit Bomben ~* bombalamaq; *Brot mit Käse ~* çörəyin üstünə pendir (*pəzir*) qoymaq.

Belegschaft, *die*; -, -*en* bir müəssisənin işçiləri; işçi kollektivi, personel.

belegt *adj.* **1.** (*Zunge*) ərp bağlamış, bar bağlamış; **2.** (*Platz*) tutulmuş; rezerv olmuş; **3.** (*Stimme*) boğuş; **4.** (*Brot*) üstünə qoyulmuş (*pendir, kalbas və s.*), bürünmüş; *ein ~es Brötchen* buterbrod; **5.** (*Hotel*) dolu; *das ist nirgends ~ (nachgewiesen, dokumentiert)* bu heç bir yerdə sübut olmayıb; bu heç bir yerdə qeyd olmayıb.

belehren *vt* öyrətmək, başa salmaq; məlumat vermək, elməndirmək; öyüd vermək, nəsihət vermək; *j-n e-s Besseren ~* kimisə başa salıb fikrini dəyişmək; bir kəsin dərslərini vermək.

belehrend *adj.* nəsihətverici, öyüdvərici, öyrədici; ibrətli.

Belehrung, *die*; -, -*en* **1.** (*Rat*) nəsihət, öyüd; **2.** (*Lehre*) dərs, ibrət, ibrət dərsi; **3.** (*Anweisung*) öyrətmə, təlimat.

beleibt *adj.* kök, ətli-canlı, dolu.

beleidigen *vt* təhqir etmək, xatirinə dəymək; incitmək, azar vermək, dilxor etmək, sinsitmək; *deine Worte beleidigten ihn* sözlərin onu incitdi; *ich wollte Sie nicht ~!* sizi incitmək istəməirdim!

beleidigend *adj.* toxunan, ürəksındıran, təhqiredici, təhqirli, azarverici.

Beleidigung, *die*; -, -*en* təhqir, ehtiram-sızlıq; inci(t)mə, inciklik, sinsitmə, azürdəlik.

beleihen *vt* girov saxlamaq (*borc vermək üçün*); ssuda vermək; *ein Haus ~* bir binanı girov saxlamaq (*borc vermək üçün*).

belemmert, belämmert, *adj.* *F* **1.** (*Personen*) məyus; kədərli; **2.** (*Lage*) pis, xoşa gəlməyən; *F* səfeh, ağılsız; *der neue Lehrer ist ~* yeni müəllim səfehdir.

belesen *adj.* bilikli, çox oxumuş, məlumatlı.

beleuchten *vt* işıqlandırmaq; aydınlaşdırmaq. işıldatmaq.

Beleuchtung, *die*; -, *-en* işıqlandırma; aydınlaşdırma; işıq.

Beleuchtungskörper, *der*; *-s*, - lampa.

Belgien; *-s* Belçika, (*Süd.* : *beljik*).

Belgier, *der*; *-s*, - belçikalı, (*Süd.* : *beljikli*).

Belgierin, *die*; -, *-nen* belçikalı (*qadın*).

belgisch *adj.* belçikalı.

belichten *vt* işıq vermək, nur vermək.

Belichtung, *die*; - işıq (*nur*) vermə.

Belichtungsmesser, *der*; *-s*, - fotometr, işıqölçən.

belieben *vt* 1. (*gefallen*) *wie es Ihnen beliebt* istədiyiniz kimi; ixtiyar sizindir; 2. (*geruhen*) lütf etmək, mərhəmət etmək; 3. (*wünschen*) arzu etmək.

Belieben, *das*; *-s* ixtiyar, arzu, istək, əzm, iradə, qərar; *nach* ~ istənilən kimi, öz arzusu (*ixtiyarı*) ilə.

beliebig *adj.* hər hansı, istənilən; *an jeder ~en Stelle* hər hansı bir yerdə, istənilən yerdə; *zu jeder ~en Stunde* hər vaxt, istənilən vaxtda.

beliebt *adj.* 1. sevilən, sevimli; 2. *H* rəvacda olan; *sich bei j-m ~ machen* kiminsə məhəbbətini qazanmaq.

Beliebtheit, *die*; - məhəbbət, rəğbət; məhbubiyyət, məşhurluq.

Beliebtheitsgrad, *der*; - məşhurluq dərəcəsi.

beliefern *vt* çatdırmaq, mal təhvil vermək (*mit D/bir şeyi*).

Belieferung, *die*; -, *-en* çat(dır)ma, göndər(il)mə, təhvil ver(il)mə.

bellen *vt* hürmək, havlamaq.

Bellen, *das*; *-s* hürmə, hürüş.

Belletrist, *der*; *-en*, *-en* ədib, yazıçı, hekayəyazan.

Belletristik, *die*; - bədi ədəbiyyat, ədəbi əsərlər.

belletristisch *adj.* ədəbi.

belob(ig)en *vt* tərifləmək, öymək.

Belobigung, *die*; -, *-en* tərif, təhsin, öy(ül)mə.

belohnen *vt* mükafat vermək, mükafatlandırmaq (*für A/-ə*), ödülləndirmək; *belohnt werden* mükafatlanmaq.

Belohnung, *die*; -, *-en* mükafat, ödü, təltif, *veralt.* əcr; *F* dəs(t)xoş; *zur* ~ ödü olaraq.

belüften *vt* havalandırmaq.

Belüftung, *die*; -, *-en* hava vermə, havanı dəyişmə.

Belüftungsanlage, *die*; -, *-n* havavermə təsisatı.

belügen *vt* yalan demək, yalan danışmaq; *j-n* ~ birisinə yalan demək; *vr sich selbst* ~ özünü aldatmaq, özünə yalan demək.

belustigen *vt* əyləndirmək, şənəndirmək; *vr sich* ~ əylənmək, şənəlmək; *sich über j-n* ~ kimisə ələ salmaq, məsxərəyə qoymaq.

belustigend *adj.* əyləndirici.

Belustigung, *die*; -, *-en* şənlik, əyləncə.

bemächtigen *vr sich* ~ (*G*) nəyəsə sahib olmaq, ələ keçirmək, tutmaq, pəncəsinə keçirmək, sahiblənmək.

bemäkeln *vt* hər şeydə bir qüsurları tənqid etmək, mızıldamaq, eyib tutmaq.

bemalen *vt* boyamaq, rəngləmək.

bemängeln *vt* eyib tutmaq; *daran ist nichts zu* ~ bunda heç bir eyib (*nöqsan*) yoxdur.

bemannen *vt* ekip (*heyət*) ilə təchiz etmək; *das Schiff* ~ gəmini ekip (*heyət*) ilə təchiz etmək.

bemannt *adj.* ekip ilə təchiz olmuş; *ein mit vier Astronauten ~es Raumschiff* ekipi (*heyəti*) dörd nəfərdən ibarət kosmik gəmi.

Bemannung, *die*; - ekip (*heyət*) ilə təchiz etmə.

bemänteln *vt* örtmək, gizlətmək, örtbasdır etmək.

bemeistern *vt* (*beherrschen*) hakim olmaq, sahib olmaq; *s-n Zorn* ~ öz hirsinə hakim olmaq.

bemerkbar *adj.* diqqətəlayiq, gözəçarpan; *sich* ~ *machen* diqqəti özünə cəlb etmək, özünə qarşı diqqət oymatmaq.

bemerken *vt* 1. (*wahrnehmen*) müşahidə etmək, görmək; 2. (*äußern*) öz fikrini demək; 3. (*nachdrücklich*) qeyd etmək.

bemerkenswert *adj.* diqqətəlayiq; mü-

hüm; layıq.

Bemerkung, *die*; -, -en **1.** (*mündliche*) fikir, söz; **2.** (*schriftliche*) qeyd, mülahizə.

bemessen *vt* ölçmək; təyin etmək.

Bemessung, *die*; - ölçmə.

Bemessungsgrundlage, *die*; -, -n vergi təyin etmək üçün dəyər kataloqu (*Sistem*).

bemitleiden *vt* yazığı gəlmək, rəhmi (*rəhmə*) gəlmək, rəhm eləmək; ürəyi yanmaq, acımaq, həmdərdlik etmək.

bemitleidenswert *adj.* acınacaqlı, təəssüfə layıq, acınacaq durumda, səfil, ağıllıq.

bemittelt *adj.* varlı, zəngin.

bemogeln *vt* *F* aldatmaq.

bemopsen *vt* *F* dəyərsiz bir şeyi oğurlamaq, cibinə qoymaq.

bemühen *vt* zəhmət vermək, narahat etmək; yormaq, zəhmətə salmaq; *vr sich (sehr) ~ (um et.) -məyə* səy etmək, çalışmaq, canyandırmaq, çabalamaq, cidd-cəhd etmək, ciddiyyət göstərmək, özünü dağa-daşa vurmaq, dərindən çıxmaq, güc vurmaq, gücənmək (*nədən ötrüsə*) əlləşmək; *sich um j-n ~* çalışmaq; əlləşmək (*kimdən ötrüsə*); *~ Sie sich nicht!* zəhmət çəkməyin!, narahat olmayın!; *darf ich Sie noch einmal ~?* icazə buyurusunuz sizə bir daha zəhmət verəm?

Bemühung, *die*; -, -en səy, çalışma, əlləşmə, cəhd, qayə, cidd-cəhd, çaba, haqq-say; təşəbbüs.

bemüßigt *adj.* məcbur; *sich ~ sehen* özünü məcbur görmək.

bemuttern *vt* birisən analıq etmək.

benachbart *adj.* qonşu, yanaşı; *das ~e Dorf* qonşu kənd.

benachrichtigen *vt* xəbər vermək, xəbərdar etmək, demək (*über A/bir şey haqda*).

Benachrichtigung, *die*; -, -en xəbər, məlumat, bildiriş, çağırış vərəqəsi.

benachteiligen *vt* haqsızlıq etmək.

Benachteiligung, *die*; -, -en haqsızlıq; zərər (*ziyan*) vurma.

benageln *vt* mıxlamaq.

benagen *vt* gəmirmək.

benannt *adj.* adlanan, adlandırılmış, adlı, (*nach D/-ə görə*).

benebeln *vt* **1.** dumanlandırmaq; **2.** (*betrunken machen*) sərxoş etmək, kefləndirmək.

benebelt *adj.* *F* kefli.

Benefiz, *das*; -es, -e xeyriyyəçilik.

Benefizkonzert, *das*; -(e)s, -e xeyriyyə konserti, xeyriyyəçilik məqsədi üçün tərtib olunan konsert.

benehmen *vt* **1.** (*j-m die Möglichkeit*) ..dən məhrum etmək; əlindən almaq; **2.** *fig. (j-m den Atem)* nəfəsini kəsmək; **3.** (*Hoffnung*) kəsmək; *vr sich ~* özünü aparmaq, rəftar etmək, davranmaq; *F* hərəkət etmək; *benimm dich gut!* özünü yaxşı apar!; *sich anständig ~* ədəbli rəftar etmək (*davranmaq*), ədabazlıq etməmək.

Benehmen, *das*; -s rəftar, davranış, hərəkət, əməl, gəliş, kirdar; qılıq, əda, əxlaq; *j-m gutes ~* *beibringen* bir kəsi ədəbləndirmək; *F* adam etmək.

benneiden *vt* (*j-n um A*) həsəd aparmaq, paxıllıq etmək, qibtə yemək (*kiməsə, nədən ötrüsə*).

beneidenswert *adj.* həsəd oyadan, qibtə oyadan.

Beneluxländer, *die/pl.* benelüks ölkələri (*belçika, hollandiya, lüksemburq*).

benennen *vt* **1.** adlandırmaq; adını çəkmək; **2.** (*festsetzen*) təyin etmək; *j-n als Zeuge ~* bir kəsi şahid gətirmək.

Benennung, *die*; -, -en adlandırma; təyin etmə.

benetzen *vt* bir az islatmaq, nəm etmək, yaş etmək; sulamaq.

Bengel, *der*; -s, - **1.** (*Knüppel*) dəyənək, ağac; **2.** *F* (*Junge*) oğlan uşağı; *kleiner ~* şuluqçu, dəcəl, nadinc uşaq.

benommen *adj.* **1.** (*leicht betäubt*) pərt olmuş; gic, gay; **2.** (*vom Trinken*) kefli.

benoten *vt* (*Schularbeit*) qiymət vermək (*Süd. : nömrə vermək*).

benötigen *vt* ehtiyacı olmaq, möhtac olmaq.

benutzbar *adj.* işə yararlı, dərdə dəyən.

benutzen, benützen *vt* istifadə etmək, qullanmaq, fəzdlənmək.

Benutzer, der; -s, - istifadə edənin.

Benutzung, die; - istifadə hüququ.

Benutzungsgebühr, die; -, -en istifadə haqqı (*ücrəti*).

Benzin, das; -s, -e benzin.

Benzinbehälter, der; -s, - benzin qabı.

Benzinkanister, der; -s, - *s. Benzinbehälter.*

Benzinverbrauch, der; -(e)s, -e benzin işlətmə.

Benzol, das; -s, -e *Chem.* benzol.

beobachten *vt* **1.** baxmaq, müşahidə etmək; **2.** (*heimlich*) güdmək, göz qoymaq, izləmək; **3.** (*Vorschriften*) riayət etmək; *j-n ganzen Tag* ~ günləmək.

Beobachter, der; -s, - müşahidəçi; gözətçi, nəzarətçi, güdükcü.

Beobachtung, die; -, -en müşahidə; riayət; qoruma, baxma; güdük, izləmə; *unter* ~ *stehen* göz altında olmaq.

Beobachtungsstation, die; -, -en rəsədxana.

beordern *vt* (*nach*), (*zu D*) əmr vermək; *j-n zu sich* ~ gəlməyinə əmr vermək; *er wurde nach Baku beordert* o bakiya göndərildi (*çağırıldı*).

bepacken *vt* yük vurmaq, yükləmək.

bepflanzen *vt* əkmək (*mit D*).

bepflastern *vt* **1.** (*kleinere Wunde*) plastir yapışdırmaq; **2.** (*Straße*) döşəmək (*mit D*).

bequem *adj.* **1.** (*beaglich*) rahat, dinc; **2.** (*träge*) tənbel; rahatlıq istəyən; **3.** (*passend*) münasib; asudə; *es sich* ~ *machen* rahat oturmaq, özünə rahat yer etmək.

Bequemlichkeit, die; -, -en **1.** rahatlıq, dinclik; **2.** *nur sg.* tənbellik.

berappen *vt* *F* (*zahlen*) ödəmək, xərcini çəkmək, ~ *müssen* xərcləməyə məcbur olmaq, könülsüz xərcləmək.

beraten *vt* **1.** (*et. oder über et.*) danışmaq; müşavirə etmək; **2.** (*j-n*) məsləhət vermək, yol göstərmək, nəsihət vermək (*über A*); *vr sich mit j-m* ~ (*über A wegen G*) məsləhətləşmək (*kimləsə,*

nə haqdasə); ~ *de* *Versammlung* müşavirə iclası.

Berater, der; -s, - məsləhətçi, müşavir, müvəkkil.

beratschlagen *vi* məsləhətləşmək (*mit j-m über A/kimləsə nə haqdasə*).

Beratung, die; -, -en müşavirə, müzakirə, danışma, məsləhət (*ləşmə*), gənəşik.

Beratungsstelle, die; -, -n məsləhətxana.

Beratungszimmer, das; -s, - müşavirə otağı, məsləhətxana.

berauben *vt* **1.** soymaq, var-yoxunu əlindən almaq, qarət etmək; **2.** (*j-m et. entziehen*) məhrum etmək, əlindən almaq; *j-n des Vermögens* ~ var-yoxunu əlindən almaq.

Beraubung, die; -, -en qarət, soyma.

berauschen *vt* kefləndirmək, sərxoş etmək; *vr sich* ~ **1.** (*sich betrinken*) keflənmək; **2.** (*et. Schönes auf sich wirken lassen*) həzz almaq, zövq almaq.

berauschend *adj.* kefləndirici.

Berauschung, die; - keflənmə.

berauscht *adj.* kefli; *fig.* həyəcanlı.

berechnen *vt* **1.** hesablamaq, saymaq, hesabaalmaq; **2.** (*schätzen*) təxmin etmək; **3.** (*j-m et. ~*) hesabına keçirtmək, hesabına yazmaq; *gut* ~ *fig.* ölçüb-biçmək, hesabaalmaq.

berechnend *adj.* (*eigennützig*) öz xeyrini bilən.

Berechnung, die; -, -en **1.** hesablama, hesabaalma; təxmin; haqlaşma; **2.** *nur sg.* (*Eigennützigkeit*) tamahkarlıq; mənfəətgüdmə.

berechtigten *vt* haqq vermək, ixtiyar vermək, yetki vermək (*zu D/üçün*); *j-n* ~ *et. zu tun* bir işi görmək üçün birinə ixtiyar vermək, yetki vermək.

berechtigt *adj.* **1.** (*Person*) haqqı olan, hüququ olan, haqlı, səlahiyyətli, yetkili (*zu D/ -ə*); **2.** (*legitim*) qanuni; **3.** (*begründet*) əsaslı, haqlı; ~ *oder unberechtigt* haqlı və ya haqsız, haqq-nahaq.

Berechtigung, die; -, -en haqq, həqq, hüquq, səlahiyyət, yetki, həqqaniyyət,

tam ixtiyar (*zu et. -ə*).

bereden *vt* **1.** (*et. mit j-m*) müzakirə etmək, görüşüb-danışmaq; **2.** (*überreden*) yola gətirmək; *vr sich ~ (sich beraten)* görüşmək, danışmaq, müşavirə etmək (*kimləsə*).

beredsam *adj.* nitq qabiliyyəti olan, cümləpərdaz, bəlağət sahibi.

Beredsamkeit, *die*; - gözəl danışma qabiliyyəti, bəlağət, fəsaht.

beredt *adj.* natiq, gözəl danışan, bəlağətlə; *F* çox danışan, sarsaqlayan.

Bereich, *der*; *-(e)s, -e* sahə, mühit; daire; *im ~ der Literatur* ədəbiyyat sahəsində; *das gehört nicht in den ~ meiner Pflichten* bu mənə aid olan iş deyil; *im ~ der Möglichkeit* imkan daxilində.

bereichern *vt* **1.** zənginləş(dir)mək, varlandırmaq; **2.** (*Wissen usw.*) artırmaq, çoxaltmaq; *vr sich ~ an (D) / auf Kosten (G)* qanuna-zidd yollarla varlanmaq, bir kəsin hesabına dövlətlənmək; *fig.* hərəm yemək.

Bereicherung, *die*; -, *-en* varlanma, zənginləşmə, dövlətlənmə.

berEIFen *vt* **1.** (*Fass*) çənbər taxmaq; **2.** (*Auto*) təkərlərə lastik keçirtmək.

Bereifung, *die*; -, *-en* təkərlərə lastik keçirtmə.

berEInigen *vt* **1.** (*Angelegenheit usw.*) sahmana salmaq, qaydaya salmaq; **2.** (*Schwierigkeiten*) aradan qaldırmaq; **3.** (*Rechnung*) ödəmək, təsviyə etmək.

BereInigung, *die*; - sahmana salma; mübahisəli məsələlərin həlli.

berEIsen *vt* səyahət etmək, gəzmək (*miniklə*).

berEIt *adj.* (*zu D/ nEYESə*) hazır, amadə; *sich ~ machen* hazırlaşma; *bist du ~?* hazırsan?; *~ sein* hazır olmaq.

berEItEn *vt* **1.** (*Essen usw.*) hazırlamaq; **2.** (*Empfang*) qarşılamaq; **3.** (*Freude*) sevindirmək; **4.** (*j-m Schwierigkeiten ~*) bir kəsi çətinliyə salmaq, çətinlik yaratmaq; **5.** (*Kummer*) bir kəsin kədərinə səbəb olmaq.

berEItHalten *vt* hazır saxlamaq.

berEItLiegen *vi* hazır olmaq.

berEItmachen *vt* (*für A*) hazırlamaq; *vr sich ~ (für A/ nEYESə)* hazırlaşmaq, hazırlanmaq.

berEItS *adv.* **1.** (*schon früher*) artıq, çoxdan; **2.** (*gerade eben*) elə indi, indidən.

BerEItSchaft, *die*; -, *-en* **1.** *nur sg.* hazırlıq, hazır olma; **2.** *nur sg. (innere)* razılıq, istək; **3.** *mil.* hazırlıq vəziyyəti, amadəlik.

BerEItSchaftSpolizei, *die*; -, - ehtiyat polis bölməsi.

berEItStehen *vi* hazır olmaq, durmaq.

berEItStellen *vt* qabaqcadan hazırlamaq.

berEItWillig *adj.* həvəsli, könüllü; *adv.* könüllü olaraq, istəyərək; *ein ~er Helfer* könüllü yardımçı.

BerEItWilligkeit, *die*; - hazırlıq.

berEInnen *vt* hücum etmək, həmlə etmək.

berEuen *vt* **1.** peşman olmaq; **2.** (*bedauern*) təəssüf etmək, peşmançılıq çəkmək; *fig.* əl ovuşdurmaq; *das wirst du noch ~!* peşman olacaqsan!

Berg, *der*; *-(e)s, -e* **1.** dağ; **2.** (*Haufen*) qalaq; *längst über alle ~e sein* *fig.* izitozu qalmamaq, əmin-aman yerə çatmaq; *fig. über den ~ sein* çətinlikləri aradan qaldırmaq; *mir stehen die Haare zu ~e (vor Schreck)* tükürəm biz-biz olur.

bergab *adv.* dağaşağı; *~ gehen (fahren)* aşağı getmək; *es geht ~ mit ihm (Geschäfte, Gesundheit)* işləri ağırlaşır; səhəti ağırlaşır.

bergan *adv.* yuxarı, dağa.

Bergarbeiter, *der*; *-s, -* şaxtaçı, mədən işçisi.

bergauf, bergaufwärts *adv.* yuxarı, dağa; *~ gehen (fahren)* yuxarı getmək; *fig. es geht ~ mit ihm* vəziyyəti yaxşılaşır.

Bergbau, *der*; *-(e)s* mədənçilik.

Bergbauingenieur, *der*; *-s, -e* mədən mühəndisi.

Bergbewohner, *der*; *-s, -* dağlı, dağ əhli.

bergehoch *adj.* çox baha.

bergen *vt* **1.** (*verstecken*) gizlətmək; **2.** (*aus e-r Gefahr*) qurtarmaq, xilas etmək;

3. (in Sicherheit bringen) təhlükədən uzaqlaşdırmaq, əmniyyət altına almaq; 4. (in sich enthalten) tərkibində olmaq, içində olmaq; 5. (Leichen usw.) çıxartmaq (aus Trümmern usw.).

Bergführer, *der*; -s, - dağ rəhbəri.

Berggipfel, *der*; -s, - dağ başı, dağ zirvəsi.

bergig *adj.* 1. (gebirgig) dağ-daş, dağlıq; 2. (mit Höhen u. Niederungen) enişli-yoxuşlu, dağ-dərə.

Bergkessel, *der*; -s, - böyük çuxur, iri çala; vulkan ağzı.

Bergkette, *die*; -, -n dağ silsiləsi, dağlar.

Bergland, *das*; -es, -er dağlıq, dağlıq ərazi; *Berg Karabach* dağlıq Qarabağ.

Bergmann, *der*; -(e)s, -leute mədənçi, mədən işçisi, şaxtaçı.

Bergpass, *der*; -es, -e gədik.

Berggrutsch, *der*; -(e)s, -e çökmə, sürüşmə.

Bergsteiger, *der*; -s, - dağçı, alpinist.

Bergsturz, *der*; -es, -e dağ uçqunu.

Bergwerk, *die*; -, -en (in Seenot usw.) xilas etmə, köməyinə çatma, qurtarma.

Bergwerk, *das*; -(e)s, -e mədən, mina.

Bergwesen, *das*; -s mədənçilik.

Bergziege, *die*; -, -n dağ keçisi.

Bericht, *der*; -(e)s, -e məlumat; xəbər, məruzə; hesabat; güzariş ~ *erstatte* D -ə məlumat vermək, (über A/ bir şey haqqında).

berichten *vt* xəbər vermək, söyləmək, məlumat vermək, güzariş vermək.

Berichterstatter, *der*; -s, - müxbir, referent, məruzəçi.

Berichterstattung, *die*; - məlumatın verilməsi; xəbər vermə.

berichtigen *vt* (korregieren) düzəliş aparmaq, təshih etmək, düzəltmək; *vr sich* ~ səhvini düzəltmək.

Berichtigung, *die*; -, -en düzəliş, düzətmə, islah, qaydaya salınma.

beriechen *vt* iyləmək, qoxulamaq; *Hunde* ~ *einander* itlər bir-birlərini iyləyirlər.

berieseln *vt* islatmaq, sulamaq.

Berieselung, *die*; -, -en sulama.

Berieselungsanlage, *die*; -, -n sulama dəzgahı.

beritten *adj.* atlı.

Berlin Berlin.

Berlinale, *die*; -, -n Berlinale, Berlində kinofilm festivalı.

Berliner, *der*; -s, - 1. berlinli; 2. (Kuchen) bir növ şirni, berliner.

berlinerisch *adj.* berlinə məxsus, berlinli; berlin ləhcəsində.

Bernhardiner, *der*; -s, - bernardiner, it növü.

Bernstein, *der*; -(e)s kəhrəba.

bersten *vi* 1. (Glas, e-e Mauer) çatlamaq; 2. (vor Ärger, Zorn, Wut) partlamaq; *vor Lachen* ~ *fig.* gülməkdən partlamaq (ölmək).

berüchtigt *adj.* bədnam, adıçıxmış, tanınmış (pislikdə), adıbədnam.

berücken *vt* özünə cəlb etmək, məftun etmək, heyran etmək; *e-e ~de Schönheit* məftun edən (məftunedici) gözəl (gözəllik).

berückend *adj.* məftunedici, heyranedic.

berücksichtigen *vt* nəzərə almaq, hesaba almaq, məhəl qoymaq; *nicht* ~ nəzərdən qaçırmmaq, *nicht berücksichtigt werden* nəzərdən qaçmaq.

Berücksichtigung, *die*; - nəzərə alma, hesaba alma, məhəl qoyma; *unter* ~ *G* nəzərə alaraq; *ohne* ~ nəzərə almadan.

Beruf, *der*; -(e)s, -e sənət, peşə, ixtisas; *von* ~ *Lehrer* ixtisası müəllimçilik olan; *e-n* ~ *ausüben* bir ixtisasda işləmək, bir peşədə işləmək.

berufen *vt* 1. (zu et.) təyin etmək; 2. (Geister) çağırmaq; 3. (Parlament) iclasa dəvət etmək; *vr sich* ~ (auf A) istinaad etmək, əsaslanmaq (nəyəsə, kiməsə).

beruflich *adj.* (Ausbildung usw.) ixtisas təhsili; *adv.* ~ *unterwegs* iş üçün yolda olma; *was machst du* ~? ixtisasın nədir?

Berufsausbildung, *die*; -, -en ixtisas təhsili, peşə təlimi.

Berufsberater, *der*; -s, - ixtisas məs-

löhətçisi.

Berufsberatung, *die*; - ixtisas məslə-hətçiliyi.

Berufskrankheit, *die*; -, -en peşə xəstəliyi, peşə naxoşluğu.

berufsmäßig *adj.* professional; ixtisaslı, vəzifəli.

Berufsschule, *die*; -, -n sənət məktəbi, peşə məktəbi.

berufstätig *adj.* işləyən, iş-güc sahibi.

berufsunfähig *adj.* işləyə bilməyən, xəstə, bacarıqsız.

Berufsverband, *der*; -(e)s, -e peşə itti-faqlı (*birliyi*).

Berufsverbot, *das*; -(e)s, -e iş(ləmə) qadağanı, müəyyən peşə ilə məşğul olma qadağanı, peşənin qadağan edilməsi.

Berufswahl, *die*; - peşə seçmə.

Berufsweig, *der*; -(e)s, -e ixtisas, peşə ixtisası.

Berufung, *die*; -, -en **1.** (*Einladung*) dəvət, çağırış; **2.** (*Ernennung*) təyin etmə; **3.** (*Vorladung*) ehzar etmə, cəlb; **4. jur.** istinaf, istinad, appelyasiya, şikayət; ~ *einlegen* istinaf etmə (*hökmü*), appelyasiya ərizəsi təqdim etmə, ləğv edilmə haqda yazılı şikayət vermək, şikayət ərizəsi vermək; *unter ~ auf das Gesetz* qanuna dayanaraq, qanuna istinad edərək.

Berufungsantrag, *der*; -(e)s, -e istinaf ərizəsi, appelyasiya ərizəsi.

Berufungsinstanz, *die*; -, -en yuxarı (*üst*) mərcə.

Berufungsklage, *die*; -, -n istinaf.

Berufungsverfahren, *das*; -s, - istinaf işi, appelyasiya.

beruhen *vi* **1.** əsaslanmaq, istinad etmə (*auf A/nəyəsə*); *das beruht auf e-m Irrtum* bu bir səhvə əsaslanır (*səhvədən irəli gəlir*); *vr sich ~ 2. et. auf sich (D) ~ lassen* (*unerörtet lassen*) olduğu kimi buraxmaq; *lassen wir die Sache auf sich ~* işin ardını yoxlamayaq, olduğu kimi buraxaq.

beruhigen *vt* **1.** (*beruhigen*)sakit etmək; **2.** (*abschwächen*) zəiflətmək; dayandır-

maq; **3.** (*trösten*) təsəlli vermək, təskin (*lik*) vermək, aramlatmaq, dincəltmək, ovundurmaq; **4.** (*Land*) sakitlik (*sabitlik*) yaratmaq; *vr sich ~* sakitləşmək, dincələşmək, ovunmaq.

beruhigend *adj.* dincəldirici, sakitləşdirici; təsəlli verici.

Beruhigung, *die*; - sakit etmə, sakitləş (*dir*)mə; təskin (*lik*) ovunma; *zu deiner ~* səni rahat etmək üçün.

Beruhigungsmittel, *das*; -s, - ağrı-kəsən, sakitləşdirici dərman (*Süd. : mü-səkkin*).

berühmt *adj.* tanınmış, məşhur, şöhrətli, görkəmli; ~ *sein* məşhur olmaq, şöhrət qazanmaq, ad çıxartmaq (*qazanmaq*).

berühmtberüchtigt *adj.* bədnam, adı çıxmış (*pislikdə*).

Berühmtheit, *die*; -, -en **1.** *nur sg.* şöhrət, nüfuz, san, məşhurluq; **2.** (*Person*) adlı-sanlı adam, məşhur adam.

berühren *vt* **1.** əl vurmaq, dəymək; toxunmaq, əlləmək; *bitte nicht ~* xahiş olunur əl vurmayın (*dəyməyin*); **2.** (*Frage, Thema*) zikr etmək, toxunmaq; **3.** (*beeindrucken*) təsir etmək, əsər qoymaq, ilgiləndirmək; *fig. j-n unangenehm/schmerzlich ~* bir kəsə toxunmaq.

Berühren, *das*; -s əl vurma, toxunma, dəymə, əlləmə.

Berührung, *die*; -, -en toxunma, yanaşı olma, təmas; *mit j-m in ~ kommen* kimləsə əlaqədə olmaq (*təmas qurmaq, təmas yaratmaq*).

Berührungspunkt, *der*; -(e)s, -e birləşmə (*toxunma*) nöqtəsi, ortaq nöqtə.

besäen *vt* toxum səpmək, əkmək.

besagen *vt* **1.** (*ausdrücken*) ifadə etmək, bəyan etmək; **2.** (*wichtig sein*) əhəmiyyətli olmaq; *das besagt nichts* bunun heç bir əhəmiyyəti yoxdur, bu heç bir şey göstərmir; *es besagt, dass..* bu, o deməkdir ki.., bu, göstərir ki..

besagt *adj.* göstərilmiş, yada salınmış; *das ~e Thema* göstərilmiş mövzu.

besaiten *vt* (*Musikinstrument*) sim çəkmək.

besamen *vt* toxum səpmək; toxumlaşmaq.

Besamung, *die*; -, *-en* toxum səpmə.

besänftigen *vt* sakitləşdirmək, yumşatmaq, mülayimləşdirmək; *sich* ~ sakitləşmək.

besänftigend *adj.* sakitləşdirici.

Besänftigung, *die*; -, *-en* sakitlik, sakitləşdirmə, mülayimləşdirmə.

Besatz, *der*; *-es*, *-e* (*Verzierung*) bəzək; haşıq, yaraşıq.

Besatzung, *die*; -, *-en* **1.** (*e-s Schiffes usw.*) gəmi işçiləri, heyət (*Süd.* : *ekip*); **2.** *mil.* işğal dəstəsi.

Besatzungsmacht, *die*; -, *-e* işğalçı dövlət.

Besatzungstruppen *die/pl.* işğal qoşunları.

Besatzungszone, *die*; -, *-n* işğal məntəqəsi, işğal bölgəsi.

besaufen *vr sich* ~ içib keflənmək, keflənməyə qəder içmək, sərxoş olmaq; *F* dəm olmaq, lüllənmək.

beschädigen *vt* ziyan vurmaq, zərər vurmaq; zədələmək.

beschädigt *adj.* ziyan görmüş; zədələnmiş, qüsurlu, sınıq-salxaq, zədəli; (*Brustwarze durch das Stillen*) əmik.

Beschädigung, *die*; -, *-en* ziyan, zərər, xəsarət (*vurma*); zədələnmə.

beschaffen¹ *vt* çatdırmaq, tədarük etmək, tapmaq, cürləmək (*j-m, für A/-ə*).

beschaffen² *adj.* yaranmış, təbiətli, mahiyyətli; *die Sache ist so* ~ işin mahiyyəti belədir; *ich bin eben so* ~, *dass ich schnell zornig werde* mən təbiətən beləyəm ki, tez hirsəlirəm.

Beschaffenheit, *die*; - **1.** (*Eigenschaft, Qualität*) xüsusiyyət, keyfiyyət; **2.** (*Zustand*) vəziyyət; **3.** (*Art*) cins, təbiət, xasiyyət, fitrət; ~ *des Körpers* bünyə, bədən quruluşu, qəddi-qamət.

Beschaffung, *die*; -, *-en* tədarük, hazırlama, yerinə yetirmə; əldə etmə; ~ *von Beweisen* sübutların əldə edilməsi.

beschäftigen *vt* **1.** (*Arbeiter, Angestellte usw.*) iş vermək; **2.** (*Gedanken*) məşğul etmək; başında olmaq; *dieser Gedanke*

beschäftigt ihn sehr bu fikir onun başını çox məşğul edib (*başından heç çıxmir*); *vr sich* ~ (*mit D/İlə*) məşğul olmaq, vurnuxmaq; *F* dümələnmək, vaxtı öldürmək, bir şeylə vaxtı keçirmək, bir şey ilə əlləşmək; *womit beschäftigst du dich?* sən nə ilə əlləşirsən?.

beschäftigt *adj.* **1.** məşğul olmaq; *er ist sehr* ~ o, çox məşğuldur; **2.** (*bei*) birisinin yanında işləmək; **3.** (*mit et.*) məşğul olmaq; *womit ist er* ~ ? o nə ilə məşğuldur?

Beschäftigung, *die*; -, *-en* iş, məşğələ; məşğuliyət; iş; *ohne* ~ işsiz; *F* əliboş.

beschäftigungslos *adj.* işsiz, bekar; *F* əliboş.

Beschäftigungstherapie, *die*; -, *n* məşğuliyətlə şəfa (*tədavii*) tapma.

beschämen *vt* utandırmaq, xəcalət vermək, üzünü qızartmaq, həyasını tökmək.

beschämend *adj.* utandırıcı.

beschämt *adj.* utanan, həyalı.

Beschämung, *die*; - utanma, həya etmə, məhcub olma, xəcalət.

beschatten *vt* **1.** (*vor der Sonne schützen*) kölgələmək, kölgələndirmək; **2.** (*verfolgen*) güdmək, göz qoymaq; *beschattet werden* güdülmək.

Beschau, *die*; - göz ilə yoxlama.

beschauen *vt* **1.** tamaşa etmək, baxmaq; **2.** (*prüfen*) yoxlamaq, müayinə etmək.

Beschauer, *der*; *-s*, - baxan; yoxlayan, müayinə edən.

beschaulich *adj.* rahat; sakit, aram.

Bescheid, *der*; *-(e)s*, *-e1* cavab; *sag mir bitte* ~ xahiş edirəm mənə cavab de; **2.** *jur.* hökm, qərar; **3.** (*Ahnung haben*) xəbərdar olma, məlumatı olma; agahlıq; *ich weiß hier* ~ mən buranı (*yaxşı*) tanıyıram; ~ *wissen über* xəbəri olmaq, məlumatı olmaq, agahısı olmaq.

bescheiden¹ *vt* **1.** (*zu sich*) çağırmaq, gəlməyi emr etmək; *j-n vor Gericht* ~ məhkəməyə çağırmaq; **2.** (*zuteil werden lassen*) bağışlamaq, pay vermək; **3.** *j-m abschlägig* ~ rədd cavabı vermək;

vr sich ~ (mit D/İlə) razı olmaq, razı qalmaq; qənaət etmək, kifayətlənmək.

bescheiden² *adj.* **1.** (*anspruchlos*) təvazökar, gözütöx, şikəstənəfs; alçaqkö-nüllü, həyalı; **2.** (*achtungsvoll*) ədəbli, tərbiyəli; **3.** (*einfach*) sadə; *fig.* dərviş(*anə*); **4.** (*gering*) az, orta, kiçik; *~er Preis* orta qiymət.

Bescheidenheit, *die*; - təvazökarlıq, sadəlik, alçaqkönullülük, şikəstənəfslik; *fig.* dərvişlik.

bescheiden *vt* işıqlandırmaq, nurlandırmək.

bescheinigen *vt* yazılı surətdə təsdiq etmək, şəhadətnamə vermək.

Bescheinigung, *die*; -, *-en* **1.** vəsiqə, arayış, yazılı təsdiq, təsdiqnamə, şəhadətnamə; *bescheinigen* arayış vermək; **2.** (*Quittung*) qəbz.

bescheißen¹ *vt* *F* aldatmaq.

bescheißen² *vr sich ~* özünü batırmaq.

beschenken *vt* bağışlamaq, hədiyyə vermək (*j-n mit D/ kıməsə bir şeyi*).

bescheren *vt* bağışlamaq, hədiyyə vermək.

Bescherung, *die*; -, *-en* **1.** hədiyyə; **2.** *iron. e-e schöne ~ !* başımıza nə gəldi!, al başına bəlanı!

bescheuert *adj.* dəli, səfeh.

beschichten *vt* üstünə lay çəkmək, üstünü örtmək (*mit D/İlə*).

beschicken *vt* (*beliefern*) göndərmək.

Beschiss, *der*; *-es* *F* fırlıdaq, kələk, yalan; *das ist ~* bu iş fırlıdaqdır.

beschießen *vt* atəşə tutmaq, gülləyə basmaq, bombardman etmək, topa tutmaq; *j-n ~* **1.** birisinə güllə atmaq, güllə yağdırmaq; **2.** (*heftig kritisieren*) *F* şiddətlə tənqid etmək.

Beschiebung, *die*; -, *-en* bombardman, atəşə tutma, topabasma.

beschildern *vt* lövhə yapışdırmaq, lövhə bənd etmək.

beschimpfen *vt* söymək, təhqir etmək, yamanlamaq, söyüşə basmaq.

Beschimpfung, *die*; -, *-en* yamanlama, söyüş, təhqir etmə, danlaq.

beschirmen *vt* **1.** qorumaq, saxlamaq,

mühafizə etmək; **2.** (*verteidigen*) müdafiə etmək.

beschissen *adj.* *F* pis, fəlakət; nəcisli.

beschlafen *vt* **1.** *e-e Frau ~* bir qadın ilə yatmaq; **2.** *e-e Sache ~* bir işi saba-ha qoymaq, ertəsi gün görmək (*işi*).

Beschlag, *der*; *-(e)s, -e* **1.** (*Metallbeschlag*) təchizat; **2.** (*Niederschlag*) buğ, tər; **3.** (*Hufbeschlag*) nallama; **4.** (*Hufeisen*) nal, **5.** (*auf Essware oder Wand*) kif; **6.** *in ~ nehmen (mit ~ belegen)* *vt* əl qoymaq, tutmaq, müsadirə etmək.

beschlagen¹ *vt* **1.** (*Pferd*) nallamaq; **2.** (*mit Metall*) təchiz etmək, mıxlamaq; *vi* **1.** (*Spiegel*) hohlanmaq, buğlanmaq; **2.** (*Wand*) kiflənmək, rütubətlənmək; **3.** (*Esswaren*) kiflənmək; *vr sich ~ (Fenster usw.)* tərləmək.

beschlagen² *adj.* buğlanmış; *fig. in et. (sehr) ~ sein* bir şeyi əsaslı bilmək, səriştəli olmaq; *e-e ~e Schülerin* çox yaxşı (*məlumatlı*) şagird.

Beschlagnahme, *die*; -, *-n* əl qoyma, müsadirə edilmə, əlindən alınma.

beschlagnahmen *vt* müsadirə etmək, əmlak üzərinə əl qoymaq, əlindən almaq.

beschleichen *vt* **1.** gizlicə yaxınlaşmaq; **2.** (*Furcht usw.*) vücudunu tutmaq, canına girmək; *Furcht beschlich ihn* qorxu canına girdi.

beschleunigen *vt* sürətləndirmək, sürətini artırmaq, cəldləşdirmək, tezləşdirmək; *vr sich ~* sürətlənmək, sürəti artırmaq, cəldləşmək.

Beschleunigung, *die*; -, *-en* sürətləndirmə, sürət, tezləşdirmə.

beschließen *vt* **1.** (*beenden*) qurtarmaq, tamamlamaq; **2.** (*festlegen*) qərara almaq; **3.** (*abstimmen*) səs vermək, rəy vermək; **4.** (*beabsichtigen*) fikrində olmaq; **5.** *das Leben ~* ölmək.

beschlossen *s.* *beschließen*.

Beschluss, *der*; *-es, -e* qərar, təsdim, qətnamə, son söz; *~ fassen* qərar qəbul etmək; *zum ~* sonunda, axırda, nəticədə; *auf ~ G... ..* qərarı ilə.

beschlussfähig *adj.* yetersaylı; *nicht ~*

sein yetərsaysız olmaq.

Beschlussfähigkeit, *die*; - yetərsaylılıq.
Beschlussfassung, *die*; -, *-en* qərar qəbul etmə.

besmieren *vt* **1.** (*aufstreichen auf*) üstünə sürtmək; **2.** (*mit Öl*) yağlamaq; **3.** (*besmutzen*) çirklətmək, kirlətmək, bulaşdırmaq; *vr sich* ~ üst-başını batırmaq, özünü çirklətmək.

besmutzen *vt* **1.** çirkləndirmək, bulaşdırmaq, zibilləmək; **2.** *fig.* ləkələmək, murdarlamaq.

Beschmutzung, *die*; -, *-en* çirklətmə, bulaşdırma; ləkələmə.

beschneiden *vt* **1.** kəsmək, kəsib qısaltmaq; **2.** (*einschränken*) məhdudlaşdırmaq, kəsmək; **3.** (*rituell*) sünnət etmək; **4.** (*Fingernägel*) dirnaqları tutmaq; *j-m den Bart* ~ birisinin saqqalını qırmaq.

Beschneidungsfeier, *die*; -, *-n* sünnət bayramı.

beschnitten *adj. rel.* sünnət olmuş.

beschnüffeln *vt* iyləmək, qoxulamaq; *fig.* -ə burun soxmaq, gizlicə araşdırmaq.

beschnuppern *vt* (*Hund usw.*) iyləmək (*heyvanlar haqqında*); *fig. sich gegen-seitig* ~ bir-birini dadmaq, bir-birini tanımağa səy etmək.

beschönigen *vt* gözəl göstərmək, pis tərəfini gizlətmək.

beschränken *vt* məhdudlaşdırmaq (*auf A/-ə*); *vr sich* ~ (*auf A*) **1.** (*sich begnügen mit*) qənaət etmək; **2.** (*begrenzt sein auf*) məhdud edilmək, məhdudlaşdırılmaq (*nədəsə*).

beschränkt *adj.* **1.** məhdud; **2.** (*Zeit*) az, dar; **3.** (*Raum*) kiçik, dar; **4.** (*geistig*) dardüşüncəli adam, məhdud adam.

Beschränktheit, *die*; - məhdudluq; azlıq; darlıq; dardüşüncəlilik.

Beschränkung, *die*; -, *-en* məhdudlaşma, azadılma; məhdudiyyyət, sədd.

beschreiben *vt* **1.** (*schildern*) tərif etmək, təsvir etmək, ifadə etmək, izah etmək; **2.** (*Kreis, Kurve*) çəkmək, cizgi çəkmək; **3.** (*Papier*) üstünə yazmaq; *beschreibe, wie der Dieb aussah!* oğrunun necə ol-

duğunu təriflə; *nicht zu* ~ təsvirə gəlməz.

beschreibend *adj.* təsviri.

Beschreibung, *die*; -, *-en* **1.** tərif, ifadə etmə; **2.** təsvir, təsvir etmə; *das spottet jeder* ~ bunu təsvir etmək mümkün deyil.

beschreiten *vt* **1.** (*den Weg*) ayaq qoymaq, getmək; **2.** *fig. den Rechtsweg* ~ məhkəməyə vermək.

beschriften *vt* üstünə yazmaq, üzərinə yazmaq.

beschuldigen *vt* günahlandırmaq, qınamaq, təqsirləndirmək, danlamaq, babalını yumaq (*G/llə*).

Beschuldigte, *der u. die*; -*n, -n* müttəhim, müqəssir, təqsirkar, təqsirləndirilən.

Beschuldigung, *die*; -, *-en* təqsirləndirmə, qınama; ittiham, iddia.

beschummeln *vt* aldatmaq, kələk gəlmək; *j-n* ~ bir kəsə kələk gəlmək.

Beschuss, *der*; -(*e*)*s, -'e* *unter* ~ *nehmen* atəşə tutmaq, atəş altına almaq.

beschützen *vt* qorumaq, mühafizə etmək, müdafiə etmək, arxa durmaq, qahmar durmaq (*vor D/-dən*).

Beschützer, *der*; -*s, -* qahmar duran, himayəçi, müdafiəçi, havadar, qorucu, arxa; *fig.* dirək.

Beschützung, *die*; - himayə etmə, qoruma, qahmar durma.

beschwatzen *vt* tovlamaq; dil töküb razı etmək; *vr sich* ~ *lassen* aldanmaq.

Beschwerde, *die*; -, *-n* **1.** (*Klage*) giley, şikayət, etiraz, fəğan; ~ *einlegen* şikayət etmək (*gegen A/-dən*); **2.** (*Mühe*) zəhmət; **3.** (*Kummer, Schmerz*) azar, naxoşluq, ağrı, sancı, xəstəlik; *wo haben Sie ~n* ? haranız ağrıyır?

Beschwerdeausschuss, *der*; -*es, -'e* şikayətlərə yetişən (*baxan*) komissiya (*komitə*).

Beschwerdefrist, *die*; -, *-en* şikayət vermə müddəti.

Beschwerdeführer, *der*; -*s, -* şikayətçi, ərizəçi.

Beschwerdeschrift, *die*; -, *-en* şikayət-

namə, iddianamə.

beschweren¹ *vt* (*et. schwerer machen*) ağırlaşdırmaq.

beschweren² *vr sich ~ (bei D über A)* şikayətlənmək, şikayət etmək, giley-lənmək.

beschwerlich *adj.* zəhmətli, çətin, yorucu.

Beschwernis, *die*; -, *-se* zəhmət, çətinlik; ağırılıq.

beschwichtigen *vt* sakitləşdirmək, təsəlli vermək, yatırtmaq, sakit olmək.

beschwichtigend *adj.* sakitləşdirici.

Beschwichtigung, *die*; -, *-en* sakitləşdirmə, yatırtma, təsəlli, təskinlik.

beschwindeln *vt* aldatmaq, kələk gəlmək, fırıldaq qurmaq.

beschwingt *adj.* fərəhli, ruhlu; *fig.* qanadlanmış, ruhlanmış.

beschwipst *adj.* şad, şən; kefli, hallı.

beschwören *vt* 1. andla ifadə vermək; and içmək; 2. (*Geister*) çağırmaq; 3. (*anflehen*) yalvarmaq; *j-n* ~ bir kəsə yalvarmaq; 4. (*Schlangen*) oynatmaq.

Beschwörung, *die*; -, *-en* and; əfsun, sehr, cadu; yalvarma, yalvarış.

beseelen *vt* canlandırmaq, həvəsə gətirmək; *von Freude beseelt sein* çox fərəhli (*şad*) olmaq.

besehen *vt* (*betrachten*) tamaşa etmək, yaxından baxmaq; *sich D ~ -ə* diqqətlə baxmaq.

besehenswert *adj.* baxılmağa (*baxmağ*) layiq.

beseitigen *vt* 1. aradan götürmək (*qaldırmaq*), uzaqlaşdırmaq; 2. *j-n* ~ (*töten*) bir kəsi yox etmək, aradan qaldırmaq; *Schwierigkeiten* ~ çətinlikləri aradan qaldırmaq.

Beseitigung, *die*; - yox etmə, aradan qaldır(ıl)ma, ləğv etmə, uzaqlaşdırma.

Besen, *der*; *-s*, - süpürgə; (*Reisigbesen*) çalğı; *Spr. neue ~ kehren gut* təzə süpürgə yaxşı süpürər.

Besenbinder, *der*; *-s*, - süpürgəçi.

Besenschrank, *der*; *-(e)s*, *-e* süpürgə şkafı, süpürgə dolabı.

Besenstiel, *der*; *-(e)s*, *-e* süpürgə dəs-

təsi.

besessen *adj.* 1. (*von bösen Geistern*) cin vurmuş, cinli; sərsəm, dualıq; 2. (*von einer Idee usw.*) hər hansı bir fikrə düşmüş, mübtəla olmuş (*nəyinsə, nəyəsə*); *sich wie ~ benehmen* dəli kimi rəftar etmək (*davranmaq*).

Besessenheit, *die*; - 1. (*Leidenschaft*) həvəs, meyl; sərsəmlik; 2. cin vurma, dəli-divanəlik.

besetzen *vt* 1. (*Platz, Stelle*) tutmaq; 2. (*Land*) almaq, zəbt etmək, işğal etmək; 3. (*Kleid*) haşiyə tikmək, bəzəmək; 4. (*Theater*) bölüşdürmək, vermək (*rolu*).

besetzt *adj.* tutulmuş, dolu; məşğul; *alles ~ !* boş yer yoxdur!, yerlər tutulub!

Besetzzeichen, *das*; *-s* (*Telefon*) telefon xəttinin tutulması siqnalı, məşğulluq siqnalı.

Besetzung, *die*; - 1. *mil.* işğal, zəbt, zorla ələ keçirmə; 2. (*e-r Arbeitsstelle*) tutma.

besehtigen *vt* 1. baxmaq, göz gəzdirmək, tamaşa etmək; 2. (*prüfen*) gözdən keçirmək, müayinə etmək.

Besichtigung, *die*; -, *-en* 1. baxma, baxıb görmə, müayinə, müşahidə; 2. (*Sehenswürdigkeit*) gəzmə, görmə.

besiedeln *vt* (*Gebiet*) yerləşdirmək, məskən salmaq, abadlaşdırmaq (*mit D*).

Besiedelung, *die*; -, *-en* məskən salma, yerləşdirmə.

besiegbar *adj.* məğlub edilə bilən, yenilə bilən.

besiegen *vt* qələbə çalmaq, qalib gəlmək, məğlub etmək, yənmək, basmaq; *besiegt werden* (*durch A*, *von D*) məğlub olmaq; *die Feinde* ~ düşmənlərə qələbə çalmaq, düşmənləri basmaq.

besiegeln *vt* möhürləmək, möhürlə təsdiq etmək; axırıncı qəti qərar çıxarmaq; *j-s Schicksal* ~ bir kəsin taleini həll etmək.

besiegelt *adj.* möhürlü.

Besieger, *der*; *-s*, - qalib, qalib gələn (*kişi, qadın*).

Besiegte, *der*; *-n*, *-n* məğlub olan.

besingen *vt* tərənnüm etmək, məd-dahlıq etmək, öymək, mədh etmək, tərifləmək.

besinnen *vr sich ~* **1.** (*überlegen*) yaxşı fikirləşmək, düşünmək; **2.** (*auf et.*) yada salmaq; *ich kann mich nicht ~* mən heç yadıma sala bilmirəm; **3.** *sich e-s anderen/Besseren ~* fikrini dəyişmək; ağılına daha yaxşı bir fikir gəlmək; *ohne sich zu ~* yaxşı (*casina*) fikirləşmədən.

besinnlich *adj.* **1.** (*nachdenklich*) fikrə salan, fikirləşdirən; **2.** (*gelassen*) təmkinli, sakit.

Besinnung, *die*; - **1.** (*Bewusstsein*) şüur, düşüncə, huş; müdriklik; *die ~ verlieren* huşunu itirmək; **2.** *fig. zur ~ kommen* ağılı başına gəlmək; özünə gəlmək, ayılmaq.

besinnungslos *adj.* **1.** (*bewusstlos*) huşsuz, hissiz; **2.** (*ohne klares Bewusstsein*) ağılı başından çıxmış.

Besinnungslosigkeit, *die*; - huşsuzluq, hissizlik.

Besitz, *der*; -*es* **1.** (*Eigentum*) mülk, mal, əmlak, malikanə; **2.** (*Verfügen*) malik olma, sahiblik, yiyəlik (*G, von D nəyəsə*); *et. in ~ nehmen* nəyəsə yiyələnmək, nəyəsə əlinə (*pəncəsinə*) keçirmək; *im ~ sein von et.* bir şeyin sahibi olmaq; *in ~ nehmen* sahiblənmək.

besitzen *vt* malik olmaq, sahib olmaq, yiyəlik eləmək; *fig.* daşımaq.

Besitzer, *der*; -*s*, -*er* yiyə, sahib, malik; *fig.* əhl; *den ~ wechseln* yiyəsini dəyişmək.

Besitzergreifung, *die*; - sahib olma, ələ keçirmək; (*gewaltsam*) işğal etmə, qəsb.

besitzlos *adj.* yoxsul, kasıb, malsız-mülksüz.

Besitzrecht, *das*; -*e(s)*, -*e* yiyəlik haqqı.

Besitztum, *das*; -*s*, -*er* mülk, əmlak, malikanə; mülkiyyət, sahiblik.

besoffen *adj.* *F* kefli, içmiş.

besohlen *vt* daban (*pəncə*) vurmaq (*ayaq qabına, başmağa*)

besolden *vt* **1.** məvacib vermək, aylıq vermək; **2.** əmək haqqını vermək (*ödəmək*).

Besoldung, *die*; -, -*en* **1.** aylıq, maaş, məvacib; **2.** əmək haqqının verilməsi.

besonder *adj.* **1.** xüsusi, özəl; **2.** (*bestimmt*) bəlli, müəyyən; **3.** (*außergewöhnlich*) fəvqəladə, müstəsna; **4.** (*sonderbar*) məxsus, qəribə; **5.** (*getrennt*) ayrı; *im ~en* xüsusən, xüsusilə.

Besonderheit, *die*; -, -*en* başqalıq, xüsusiyyyət, özəllik, xassə.

besonders *adv.* **1.** (*sehr*) xüsusən, həddən artıq, özəlliklə, ələlxüsus, savay; *~ schön* həddən artıq (*xüsusilə*) gözəl; **2.** (*getrennt*) ayrıca, xas; *nicht ~* adi, babat; *mir geht es nicht ~* yaxşı deyiləm, halım babatdır.

besonnen *adj.* dərrakəli, düşüncəli; ehtiyatlı, ehmlə.

Besonnenheit, *die*; - dərrakəlik, düşüncəlilik, tədbir; ehtiyat, ehtiyatlılıq.

besorgen *vt* **1.** təmin etmək, tədarük etmək, almaq; **2.** (*befürchten*) qorxmaq; **3.** (*Sorge tragen*) qayğısına qalmaq, qeydinə qalmaq; **4.** (*ausführen*) yerinə yetirmək, cürləmək; *F wird besorgt!* başüstə!, cürlərik!

Besorgnis, *die*; -, -*se* **1.** (*Kummer*) qayğı, dərd, qüسسə, təlaş; **2.** (*Befürchtung*) qorxu, ehtiyat, fikir, təşviş, əndişəlilik; *~ hervorrufen* narahatlıq yaratmaq, təşvişə salmaq.

besorgniserregend *adj.* narahatlığa səbəb olan, təşvişə salan.

besorgt *adj.* qayğıkeş; təşvişli, nigaran, əndişəli, qərarlız (*wegen G üçün*); *~ sein um A* qayğısına qalmaq (*kiminsə, nəyinsə*); nigaran qalmaq, nigarançılıq çəkmək.

Besorgung, *die*; -, -*en* **1.** (*Beschaffung*) tədarük, təhiyyə etmə; **2.** (*Ausführung*) icra etmə, yerinə yetirmə; *~en machen* alış-veriş etmək, almaq.

bespannen *vt* **1.** (*Wagen*) atları arabaya qoşmaq; **2.** (*mit Stoff, Tuch usw.*) örtmək; **3.** (*mit Saiten*) sim çəkmək.

bespielen *vt* yazmaq; *e-e Kassette ~* kaset doldurmaq; kasetə yazmaq.

bespielt *adj.* (*Kassette usw.*) dolu.

bespitzeln *vt* güdmək, izləmək, ca-

susluq etmək, çuğulluq etmək.

Bespitzelung, *die*; -, *-en* güdük, casusluq, güdmə, izləmə, çuğulluq.

bespötteln *vt* ələ salmaq, məsxərə etmək.

besprechen *vt* 1. danışmaq; müzakirə etmək; 2. (*Buch usw.*) tənqid etmək, haqqında danışmaq, tanıtmaq; 3. (*Schallplatte, Tonband*) *gesprochene Worte auf e-e S., auf T. aufnehmen* sözlərini qrammofon valına, maqnitafon lentinə yazmaq; *vr sich ~ (mit D, über A)* məsləhətləşmək, müzakirə etmək (*kimləsə, nə haqqdasa*).

Besprechung, *die*; -, *-en* 1. müzakirə; müşavirə; iclas; 2. tənqid; *er ist in e-r ~ o*, müzakirə etməkdədir, onun görüşü var, o, iclasdadır.

besprengen *vt* çiləmək, səpmək, daşlandırmaq.

bespritzen 1. *-in üstünə* səpmək, sıçratmaq, çiləmək, səpələmək; 2. (*beschmutzen*) ləkələmək; çirkəndirmək.

besprühen *vt* üstünə səpmək, sıçratmaq, çiləmək.

bespucken *vt -in üstünə* tüpürmək.

bespülen *vt* yumaq.

besser *adj.* daha yaxş, yaxşıraq; bud; *veralt.* əfzəl; ~ *werden* yaxşılaşmaq; *e-s Besseren belehren* başa salmaq; *ich weiß (kann) ~ mən daha yaxşı bilirəm (bacarıram)*; *etwas ~ babat*; *dem Kranken geht es ~ xəstənin halı babətdir*; *diese ist ~ als der andere* bu ondan buddur (*daha yaxşıdır*).

bessern *vt* 1. yaxşılaşdırmaq; toxtatmaq 2. düzəltmək; *vr sich ~ düzəlmək*, yaxşılaşmaq, toxtamaq; yola gəlmək.

Besserung, *die*; -, *-en* yaxşılaşma, düzəlmə, islah olma, toxtama; *gute ~!* tezliklə sağalmanızı arzu edirəm!, keçmiş olsun!

Besserwisser, *der*; *-s, -e* ləlləmə.

best- *adj. u. adv.* ən yaxşı(sı); *s. beste.*

bestallen *vt* bir məmuriyyətə təyin etmək, vəzifə başına qoymaq.

Bestand, *der*; *-(e)s, -e* 1. (*Bestehen*) tərkib, var(lıq), mövcud olma; 2. (*Dauer*)

davam, daimilik; 3. (*Stabilität*) sabitlik; 4. (*Kassenbestand*) sandıqda olan nağd pul; 5. (*Lagerbestand*) anbarda mövcud (*var*) olan mal; *von ~ sein*; ~ *haben* möhkəm olmaq, davamlı olmaq, sürmək, davam etmək.

beständig *adj.* 1. (*unveränderlich*) sabit, dəyişməz, səbatlı, bərqərar; dəyanətli, dönməz; mətanətli; 2. (*dauerhaft*) davamlı, sürəkli, paydar, cavid; 3. (*andauernd*) davam edən, uzun; *adv.* həmişə, adətən; səbatla, çəkinmədən.

Beständigkeit, *die*; - sabitlik, səbat; qərar, daimilik; dəyişməzlik, möhkəmlik; dəyanət, davamlılıq, mətanət, mətinlik.

Bestandsaufnahme, *die*; -, *-en* (*Inventur*) mövcud olan mallardan siyahı alma; *e-e ~ machen* mövcud olan mallardan siyahı almaq; *fig.* vəziyyəti təyin etmək.

Bestandteil, *der*; *-(e)s, -e* 1. tərkib hissəsi; ayrılmaz parça; 2. hissə, parça, cüz; *fester ~ (G) -in* ayrılmaz hissəsi (*parçası*).

bestärken *vt* 1. (*festigen*) möhkəmlətmək; 2. (*j-n in et.*) dəstəkləmək, kömək etmək; təsdiq etmək; *j-n in s-n Ansichten ~ bir kəsin fikirlərini təsdiq etmək*.

bestätigen *vt* təsdiq etmək, doğrulamaq; *vr sich ~ düz olmaq*, doğru çıxmaq; *sich nicht ~ yalana çıxmaq*.

Bestätigung, *die*; -, *-en* 1. təsdiq; 2. (*Bestätigungsschreiben*) yazılı təsdiq etmə; təsdiqnamə.

bestatten *vt* cənazə basdırmaq, torpağa vermək, quylamaq, gömdürmək, dəfn etmək.

Bestattung, *die*; -, *-en* basdırma, dəfn, quylama.

Bestattungsfeier, *die*; -, *-n* dəfn mərasimi, cənazə mərasimi.

bestäuben *vt* 1. (*mit Mehl usw.*) *-i -in üstünə* səpmək; *den Kuchen mit Puderzucker ~ şirminin üstünə şəkərtəzə səpmək*; 2. *bot.* tozlamaq (*bitgilərdə*).

bestaubt *adj.* tozlu.

bestäubt *adj.* tozlanmış.

bestaunen *vt* heyrətlə baxmaq, hey-

ran qalmaq.

beste *adj.* : *der, die, das Beste* ən yaxşı(*si*), birinci; *beim ~n Willen* canla-başla; *mein Bester* əzizim; *am ~n* ən yaxşısı, hər şeydən yaxşı, əla; *~ns, aufs ~ 1.* ən yaxşısı; **2.** (*hervorragend*) yüksək dərəcədə; **3.** (*möglichst*) mümkün olan qədər yaxşı, əlimizdən gələn qədər; *der erste/nächste ~* hər kəs gəldi; *j-n zum ~n haben (halten)* *vt* bir kəsi ələ salmaq, lağa qoymaq; *zu Ihrem Besten* xeyriniz üçün.

bestechen *vt* **1.** rüşvət vermək; **2.** *fig.* aldadılmaq (*nə iləsə*); *sich von dem Äußerem ~ lassen* zahirə aldanmaq.

bestechend *adj.* gözəçarpan, gözədəyən.

bestechlich *adj.* pula satılan, satqın.

Bestechlichkeit, *die*; - rüşvətçilik, rüşvətخورluq.

Bestechung, *die*; -, *-en* rüşvətخورluq; rüşvət (*alma-vermə*), pulla öz tərəfinə çəkmə; *F* hörmət.

Bestechungsgeld, *das*; *-(e)s, -er* rüşvət pulu, biğyağı.

Besteck, *das*; *-(e)s, -e* **1.** qab-qasıq; **2.** alətlər; cihaz.

bestehen *vt* üstün gəlmək, qalib çıxmaq; *e-e Prüfung ~* imtahanı qəbul olmaq (*çıxmaq*), imtahını vermək; *vi* **1.** mövcud olmaq; **2.** (*aus, in*) ibarət olmaq; **3.** (*beharren auf*) durmaq, dayanmaq (*bir şeyin üstündə*), inad etmək; *auf s-m Recht ~* haqqının üstündə dayanmaq.

Bestehen, *das*; - *s* **1.** varlıq, mövcud olma; **2.** (*Prüfung*) imtanhan vermə, qəbul olma; **3.** (*Beharren*) (*auf D-də*) israr, inad, təkid.

bestehend *adj.* **1.** (*vorhanden*) var olan, mövcud (*olan*); **2.** (*aus*) *-dən* ibarət olan; **3.** (*jetzig*) indiki.

bestehlen *vt* oğurlamaq (*bir şeyi bir kəsdən*).

besteigen *vt* **1.** (*Pferd, Wagen*) minmək; **2.** (*Thron*) çıxmaq, oturmaq; **3.** (*Berg*) çıxmaq, qalxmaq, dırmaşmaq.

Besteigung, *die*; - minmə; çıxma.

bestellen *vt* **1.** (*Waren*) sifariş etmək (*vermək*), tapşırmaq; **2.** (*Griüße*)göndərmək; **3.** (*zu sich*) yanına gəlməyi əmr etmək; **4.** (*Zeitung*) abunə olmaq, yazılmaq; **5.** (*Platz, Tisch usw.*) qabaqcadan tutmaq, rezerv etdirmək; **6.** (*Felder*) əkmək, becərmək; **7.** (*Taxi*) çağırmaq; **8.** *fig. es ist schlecht um s-e Gesundheit bestellt* onun can sağlığı yaxşı deyil.

Besteller, *der*; *-s, -* sifarişçi.

Bestellung, *die*; -, *-en* sifariş, tapşırıq; *auf ~* sifarişlə; *e-e ~ aufgeben* sifariş vermək, tapşırıq vermək.

bestenfalls *adv.* ən gözəl, əla.

bestens *adv.* ən yaxşı, əla; *es ist alles ~* hər şey yerindədir, hər şey əladır; *ich danke ~* çox təşəkkür edirəm.

besteuern *vt* vergi qoymaq.

Besteuerung, *die*; - vergi qoyulması.

bestialisch *adj.* vəhşicəsinə.

Bestialität, *die*; -, *-en* vəhşilik; heyvanlıq.

Bestie, *die*; -, *-n* **1.** vəhşi; heyvan; **2.** *fig.* qəddar, zalim.

bestimmbar *adj.* müəyyən edilə bilən, təyin oluna bilən.

bestimmen *vt* **1.** (*Ort, Zeit usw.*) təyin etmək, bəlləmək; seçmək; **2.** (*Preis*) kəsmək; **3.** (*anordnen*) qanunlaşdırmaq; əmr vermək; *hier habe ich zu ~* burda mənim sözlüm keçir, burada mənim əmr verirəm; **4.** (*j-n ~, et. zu tun*) təhrik etmək (*nəyəsə*); təsir altına almaq; *er bestimmte ihn zum Erben* o, onu vərəsə (*varis*) seçdi.

bestimmt *adj.* **1.** (*festgelegt*) müəyyən, təyin edilmiş, bəlli, seçilmiş, qərarlaşmış; *der ~e Artikel* (*der, die, das*) müəyyən artıqlıq; **2.** (*entschieden*) qəti; kəsin; **3.** (*begrenzt*) məhdud; **4.** (*zweifellos*) şübhəsiz, yəqin; *adv.* yəqin ki, qəti surətdə, hökmən; *sich ~ ausdrücken* qəti surətdə (*qətiyyətlə*) danışmaq; *ganz ~!* lap yəqin!; *kommst du ~ ?* yəqin gəlirsən?; *er kommt ~ o, yəqin gəlir.*

Bestimmtheit, *die*; - **1.** (*Entschiedenheit*) qətilik, kəsinlik; **2.** (*Gewissheit*) yəqinlik, şübhəsizlik; *mit ~* qətiyyətlə, kə-

sinliklə, inamla.

Bestimmung, *die*; -, - *en* **1.** (*Gesetz*) hökm, qərar; **2.** (*e-s Vertrages*) maddə, şərt; **3.** (*Schicksal*) tale, bəxt; **4.** (*Zweck*) məqsəd, qayə; **5.** (*nähere*) təyinat, təyin edilmə, tərif.

Bestimmungsort, *der*; -(e)s, -e təyin olunmuş yer; malın göndərdiyi yer.

bestirnt *adj.* ulduzlu.

Bestleistung, *die*; -, -*en* rekord, ən yüksək nəticə.

bestmöglich *adj.* mümkün olduğu qədər yaxşı, ən yaxşı.

bestrafen *vt* cəzalandırmaq, cərimə etmək, cərimələmək, cəzasına çatdırmaq, cəza vermək, divan tutmaq; *F* dərisini soymaq, dübərini dağıtmaq, don biçmək; ədəbləndirmək; *j-n hart* ~ dərisini soymaq, dübərini dağıtmaq; *bestraft werden* cəzalandırılmaq, cəzalanmaq, cərimələnmək.

Bestrafung, *die*; -, -*en* cəza(landırma).

bestrahlen *vt* **1.** şüalarla işıqlandırmaq, şüalandırmaq; **2.** *med.* şüalarla tədavi etmək.

bestreben *vr sich* ~, *bestrebt sein* çalışmaq, çaba göstərmək, səy etmək, can atmaq, cəhd etmək, əmək qoymaq (*zu Inf. -møyə*).

Bestreben, *das*; - *s* çalışma, can atma, çaba, səy, can atma.

bestrebt *adj.* ~ *sein*, *et. zu tun* bir şeyi etməyə çaba göstərmək (*səy etmək*).

Bestrebung, *die*; -, -*en* çalışma, çaba göstərmə, səy etmə, təşəbbüs, can atma, qayə, cəhd, cidd-cəhd; *fig.* əmək.

bestreichen *vt* üstünə sürtmək, yaxmaq (*mit D*); *das Brot mit Butter* ~ çörəyə yağ sürtmək.

bestreiken *vt* tətill etmək (*Süd. : a. etisab etmək*).

bestreiten *vt* **1.** (*e-e Behauptung*) danmaq, inkar (*təkHzib*) etmək; **2.** (*Kosten usw.*) ödəmək, xərcini çəkmək, xərcini vermək, təmin etmək; *j-m ein Recht* ~ kimsənin hüququnu rədd (*inkar*) etmək.

Bestreitung, *die*; - xərcini çəkmə, tə-

min etmə; danma, təkHzib.

bestreuen *vt -in* üstünə səpmək; *mit Zucker* ~ *in* üstünə şəkər səpmək.

bestricken *vt* sehr etmək, məftun etmək.

bestrickend *adj.* sehr edici, məftun edici.

Bestseller, *der*; -*s*, - *en* çox satılan kitab.

bestücken *vt* təchiz etmək (*mit D/-ilə*).

Bestückung, *die*; -, -*en* təchizat.

bestürmen *vt* **1.** hücumə keçmək, həmlə etmək; **2.** *fig.* rahatlıq vermək, ovqatını təlx etmək, tənqə gətirmək, zara gətirmək (*mit D/-ilə*).

bestürzt *adj.* vəhşətə gəlmiş, qorxmuş, mat olmuş, donub qalmış; *veralt.* dəst-paça.

Bestürzung, *die*; - qorxu, çaşma, donub qalma, mat olma.

Besuch, *der*; -(e)s, -e **1.** baş çəkmə, görüş, gəlib-getmə; **2.** (*Gast*) qonaq; gəlib-gedən; **3.** (*Besichtigung*) gəzib-dolanma, ziyarət; **4.** (*e-r Schule usw.*) daimi getmək; *e-n* ~ *abstatten* görüş(ün)ə getmək.

besuchen *vt* baş çəkmək, görüşə getmək; *das Theater* ~ teatra getmək; *e-n Kranken* ~ xəstənin (*naxoşun*) görüşünə getmək; *gut besucht* müştərisi bol.

Besucher, *der*; - *s*, - **1.** qonaq, görüşə gedən; tamaşaçı; **2.** (*Kunde*) müştəri.

Besuchszeit, *die*; -, -*en* görüş vaxtı.

besudeln *vt* bulamaq, çirkəndirmək; *fig. j-n besudeln* bir kəsin şərəfinə toxunmaq, şərəf və etibarını ləkələmək.

besudelt *adj.* çirk, çirk olmuş, bulanmış, ləkəli; *fig.* ləkələnmiş.

betagt *adj.* yaşlı, ahıl.

betanken *vt* yanacaq doldurmaq; benzinlə doldurmaq, benzin vurmaq (*baka*).

betasten *vt* əlləmək, əl vurmaq, əl gəzdirmək; qurdalamaq.

betätigen *vt* fəal olmaq, fəaliyyətə gətirmək; *vr sich* ~ bir işlə məşğul olmaq, fəaliyyət göstərmək.

Betätigung, *die*; - fəaliyyət, iş.

Betätigungsfeld, *das*; -(e)s, -*er* fəaliy-

yət sahəsi.

betatschen *vt* əlləmək; barmaq eləmək.

betäuben *vt* **1.** bihuş etmək, hissizləşdirmək, keyitmək; **2. med.** keyləşdirmək, keylətmək; gicəlləndirmək, *wie* ~ bihuş kimi; *vr sich* ~ özünü bihuş etmək.

betäubend *adj.* **1. med.** keyləşdirici; **2. fig.** bihuşedici, başgicəlləndirici; narkotik.

Betäubungsmittel, *das; -s, -* keyləşdirici maddə, narkotik.

Bete, *die; -n, - bot.* çuğundur; bişmiş çuğundur (*Süd. : a. ləbləbi*).

beitelligen *vt* şərik olmaq, ortaqlaşmaq; *fig.* əli olmaq; *sich* ~ an qatılmaq, iştirak etmək.

beiteligt *adj.* şərik, əli olan, ortaqlaşmış.

Beitelligung, *die; -, -en* **1.** iştirak etmə; **2. H** ortaqlıq, şəriklik.

beten *vi* **1. (rel.)** dua etmək (*zu D/-ə*); **2. (rituell)** namaz qılmaq; *vt rel.* dua oxumaq.

Beten, *das; -s* dua; namaz

betuern *vt* (*seine Unschuld usw.*) iddia etmək, inandırmaq; and içmək; *ich betuere, dass...* and içirəm ki...

Betuering, *die; -, -en* söz, and.

betiteln *vt* -ə ad qoymaq, ləqəb vermək.

Beton, *der; -s* beton

betonen *vt* **1.** vurğu qoymaq; **2. fig.** əhəmiyyətlə qeyd etmək, xüsusilə qeyd etmək.

betonieren *vt* betonlamaq, beton tökmək.

betont *adj.* (*Wort, Silbe usw.*) vurğulu.

Betonung, *die; -, -en* **1.** vurğu; **2.** xüsusilə qeydedilmə.

betören *vt* **1. (bezaubern)** məftun etmək, heyran etmək; **2. (verwirren)** başını gicəllətmək; aldatmaq.

betörend *adj.* aldadıcı, aldadan.

Betörung, *die; -, -en* aldatma; başını gicəllətmə.

Betracht, *der; -(e)s* baxılma, nəzərə alma; *in ~ ziehen* *vt* nəzərə almaq, hesaba almaq; *in ~ kommen* *vi* nəzərə

(*hesaba*) alınmaq; *aufßer ~ lassen* *vt* nəzərə almamaq.

betrachten *vt* **1. -ə** baxmaq; nəzərdən keçirmək; *die politische Lage* ~ siyasi vəziyyətə baxmaq; **2. fig.** saymaq; *j-n als Freund* ~ bir kəsi özünə dost bilmək, bir kəsə dost gözüylə baxmaq, bir kəsi dost kimi saymaq; **3. (beurteilen)** *so betrachtet* belə baxılırsa, belə baxanda.

Betrachter, *der; -s, -* müşahidəçi; nəzarətçi.

beträchtlich *adj.* böyük, mühüm, çox, xeyli, nəzərə çarpan dərəcədə, diqqətləyiq.

Betrachtung, *die; -, -en* **1.** baxma, gözəndən keçirmə; **2. (Überlegung)** mülahizə; **3. (Beobachtung)** tamaşa, seyr etmə, baxım.

Betrag, *der; -(e)s, -e* məbləğ; xərc; *bitte überweisen Sie den ~ von 100 Euro auf mein Konto* lütfən 100 € mənim hesabıma keçirdin.

betragen *vt* müəyyən məbləğ dəyərində olmaq; *die Rechnung beträgt 100 Euro* hesab 100 € olur (*dəyərindədir*).

betragen² *vr sich* ~ özünü aparmaq, rəftar etmək, davranmaq.

Betragen, *das; -s* əqləq, rəftar, davranış.

betrauen *vt* öhdəsinə qoymaq, tapşırmaq; vəkil etmək; *j-n mit et. ~* birisənə bir şeyi tapşırmaq (*vəzifə vermək*).

betrauern *vt* yasını tutmaq, matəm keçirmək.

beträufeln *vi -in* üstünə damcılamaq.

Betreff, *der; -(e)s, -e* **1.** mövzu, barə; **2. in ~** ..gəldikdə, ..gəlinçə, görə.

betreffen *vt* **1. (angehen)** dəxli olmaq, aid olmaq; *was mich betrifft* ..məne gəlinçə; *dieses Gesetz betrifft Sie nicht* bu qanun sizə aid olmur (*toxunmur*); **2. (Unglück usw.)** duçar olmaq, zərbə endirmək; *ein schweres Unglück hat ihn betroffen* ona böyük bədbəxtlik üz verib; **3. (ertappen)** tutmaq, yaxalamaq.

betreffend **1. (angehend)** dəxli olan; **2. (erwähnt)** adı çəkilən, məzkur; **3. (zu-**

ständig) müvafiq; **4.** (*hinsichtlich*) haqqında, barəsində; *die ~en Personen* dəxli olan adamlar.

betreffs *präp.* (*G*) əlaqədar olaraq, haqqında, dair, üzərində, barəsində.

betreiben *vt* **1.** (*Beruf*) məşğul olmaq; idarə etmək; **2.** (*m. Nachdruck*) bir işin olmasını israrla istəmək, təkid;**3.** (*Angelegenheit*) yürütmək; qabağa aparmaq; *e-e aggressive Politik* ~ təcavüzkar siyasət yürütmək; **4.** (*Fabrik*) işlətmək.

Betreiben, *das*; -s israr, təkid, tələb; *auf sein* ~ (*hin*) onun təkidililə.

Betreiber, *der*; -s, - işlədən, çalışdıran; idarə edən.

betreten¹ *vt* -ə girmək, daxil olmaq, ayaq qoymaq; *Betreten verboten!* daxil olmaq qadağandır!

betreten² *adj.* (*verlegen*) pərt, şaşqın, müəzzəb; xəcil (*bir günah üçün*).

Betreten, *das*; -s ~ *verboten!* daxil olmaq qadağandır!

betreuen *vt* **1.** (*ärztlich*) xidmət etmək, baxmaq; **2.** (*Angelegenheiten*) idarə etmək, rəhbərlik etmək.

Betreuer, *der*; -s, - qayğısına qalan, xidmət edən, baxıcı; rəhbər, yönətici.

Betreuung, *die*; - xidmət etmə, baxma; rəhbərlik etmə.

Betrieb, *der*; -(*e*)s, -*e* **1.** (*Fabrik, Firma usw.*) müəssisə, fabrik, zavod; firma; **2.** (*starker Verkehr*) gediş-gəliş, hərəkət; **3.** (*Tätigkeit*) idarə, fəaliyyət, iş; **4.** (*Leben*) canlılıq; şadlıq; *der ~ ist in vollem Gang* müəssisə yaxşı işləyir; *in ~ setzen* işə salmaq; *nicht in ~ sein* işləməmək; *den ~ schließen* müəssisəni bağlamaq.

betriebsam *adj.* çalışqan.

Betriebsamkeit, *die*; - çalışqanlıq.

Betriebsangehörige, *der u. die*; -n, -n firma (*müəssisə*) işçisi, firma əməkdaşı.

Betriebsausschuss, *der*; -es, -*e* müəssisədaxili işçilərin maraqlarını təmsil edən komitə, zavod komitəsi.

Betriebskapital, *das*; -s, -*e* müəssisə sərmayəsi (*kapital*).

Betriebsleiter, *der*; -s, - müəssisə mü-

diri.

Betriebsleitung, *die*; -, -en müəssisə rəhbərliyi.

Betriebsrat, *der*; -(*e*)s, -*e* fəhlə və qulluqçuların nümayəndə şurası.

Betriebsversammlung, *die*; -, -en həmkarlar birliyinin yığıncağı (*iclası*).

Betriebswirt, *der*; -s, -*e* mikroekonomiya eksperti.

Betriebswirtschaft, *die*; - mikroekonomiya (*elmləri*).

betrinken *vr sich* ~ içib keflənmək.

betroffen *adj.* **1.** (*in Mitleidenschaft gezogen*) zərərçəkmiş, düşər olmuş; **2.** (*bestürzt*) pərt olmuş, çaşmış, mat; **3.** (*in Frage kommend*) əlaqədar, dəxli olan; *von Krankheit* ~ xəstəliyə tutulmuş (*düşər olmuş*), naxoşlanmış; ~ *sein* məruz qalmaq.

Betroffenheit, *die*; - (*über A -dən*) pərtlik, çaşqınlıq, heyrət; giley; ~ *äußern* giləylənmək.

betrogen *s.* *betrügen*.

betrüben *vt* kədərəndirmək, qüssələndirmək, incitmək; üzmək, sızıntı vermək.

betrübtlich *adj.* dərdli, qüssəli; üzücü.

Betrübnis, *die*; -, -*se* kədər, qəm, dərd, sızıntı.

betrübt *adj.* qəmgin, kədərli; üzgün; *veralt.* həzin; damaqsız; qəhərli, fikirli; dilgir ~ *sein* sızıntı içində olmaq, sızıntı çəkmək; *fig.* fikir eləmək.

Betrug, *der*; -(*e*)s aldatma, kələk, fırıldaq, yalan, dələduz, saxtalıq, qurğu, bərk, əyyarlıq, hoqqa; *F* dodu; *j-n betrügen* bərk qoymaq; *F* -ə dodu gəlmək.

betrügen *vt* **1.** aldatmaq; **2.** *F* başa bərk qoymaq, dələduzluq etmək, qandırmaq, ələ dolmaq; dodu gəlmək, hoqqabazlıq etmək, məğbun etmək; **3.** (*in der Ehe*) zina etmək; *j-n um et.* ~ birisinin başına bərk qoymaq, birisini aldatmaq, adam boyamaq; *fig.* başını (*başda*) dolandırmaq; *vr sich (selbst)* ~ özünü aldatmaq, öz başına bərk qoymaq; *sich* ~ *lassen* aldanmaq.

Betrüger, *der*; -s, - yalançı, fırıldaqçı, hiyləbaz, dələduz, cüvəllağı, adam-oynadan, adamaldadan, həlləm-qələm, hiyləkar, hoqqabaz, əyyar.

Betrügerei, *die*; -, -en hiyləkarlıq, dələduzluq, cüvəllaqlıq, hoqqabazlıq.

betrügerisch *adj. u. adv.* yalancasına, yalançı, dələduzcasına, hiyləgərcəsinə; gözbağlayıcı; adamoynadan; cığal; *F* dodu, düyələkbaz.

betrunken *adj.* sərxoş, kefli; ~ *machen* kefləndirmək, sərxoş etmək.

Betschwester, *die*; -, -n işi-peşəsi dua etmək olan qadın, səhər-axşam dua edən qadın.

Bett, *das*; -(e)s, -en **1.** yataq, yatacaq, yorğan-döşək, bəstər; *das* ~ *hüten müssen* xəstə yatmaq; *zu* ~ *gehen* yatmaq; *ins* ~ *gehen* yatmaq; **2.** (*Flussbett*) çay yatağı; *mit j-m ins* ~ *gehen* (*Sex ha-ben*) bir kəs ilə yatmaq (*yatağa girmək*).

Bettbezug, *der*; -(e)s, -e yorğan-döşək üzü, döşəkağı.

Bettdecke, *die*; -, -n yorğan, adyal.

Bettel, *der*; -s cır-cındır, zir-zibil.

bettelarm *adj.* çox kasıb, ac-yalavac, zavallı.

Bettlei, *die*; -, -n dilənçilik; *fig.* yalvarma.

betteln *vi* dilənçilik etmək, dilənmək, sədəqə diləmək (*istəmək*), yolçuluq etmək; *fig.* yalvarmaq, əl açmaq.

Bettelstab, *der* -(e)s dilənçi əsası (*əl ağacı*); *an den* ~ *bringen* *fig.* var-yoxdan çıxarmaq, müflisləşdirmək.

betten *vi* yatırtmaq (*auf, in A*); *wie man sich bettet, so liegt man* *Spr.* nə töksən aşına, o çıxar qaşığına.

Bettgestell, *das*; -(e)s, -e yataq, çarpayı.

Bettkissen, *das*; -s, - balış.

bettlägerig *adj.* yataq xəstəsi, bəstəri; *fig.* ~ *sein* döşəyə düşmək, döşəkdə yatmaq.

Bettlaken, *das*; -s, - döşəkağı.

Bettler, *der*; -s, - dilənçi, yolçu, sail.

bettlerhaft *adj.* dilənçi.

Bettnässer, *der*; -s, - yatağa işeyən.

Bettruhe, *die*; - istirahət, yataq istirahəti.

Bettstelle, *die*; -, -n çarpayı, yataq.

Betttuch, *das*; -(e)s, -e döşəküzü.

Bettvorhang, *der*; -(e)s, -e yataq pərdəsi.

Bettvorleger, *der*; -s, - çarpayının qabağına salınan xalça.

Bettwäsche, *die*; - yataq dəyişəyi.

Bettzeug, *das*; -(e)s *s. Bettwäsche.*

betucht *adj.* *F* varlı, zəngin, ehtiyacsız.

betulich *adj.* **1.** (*gemächlich*) dinc, sakit, yavaş (*adam*); **2.** (*sorgsam*) tələsməyən, diqqətli, səliqəli.

beugen *vt* **1.** əymək, bükmək; *die Knie* ~ *diz* çökmək; **2.** (*Stolz*) əzmək; **3.** *fig.* incitmək; **4.** hallandırmaq, sərf etmək; *vr sich* ~ (*vor D/ kimsənin qarşısında*) əyilmək, boyun əymək, tabe olmaq, əyilmək.

beugsam *adj.* əyilən, bükülən, qatlanan.

Beugung, *die*; -, -en **1.** əymə, bükmə; **2.** *gr.* hallandırma; **3.** *phys.* inhiraf; **4.** (*Rechtsbeugung*) qanunsuzluq.

Beule, *die*; -, -n **1.** *med.* şiş; **2.** (*im Blech*) batıq.

beunruhigen *vt* **1.** narahat etmək, rahatlığını pozmaq, çaxnaşdırmaq; **2.** (*stärker*) nigaran qoymaq (*etmək*), düşündürmək, təşviş salmaq; *vr sich* ~ narahat olmaq; həyəcana (*təşvişə*) düşmək, çaxnaşmaq (*über A, wegen G/-den*).

beunruhigend *adj.* narahat edici.

beunruhigt *adj.* narahat, həyəcanlı, təşvişli, əndişəli; ~ *sein* təşvişə düşmək, təlaşa düşmək; *fig.* əl-ayağa düşmək.

Beunruhigung, *die*; - narahatlıq; təşviş, həyəcan.

beurkunden *vt* **1.** təsdiq etmək, sənədləşdirmək; **2.** (*Geburt usw.*) qeydə almaq, qeyd etmə.

Beurkundung, *die*; -, -en təsdiqlə(n)mə.

beurlauben *vt* **1.** məzuniyyətə göndərmək, (*Süd. : mürexəslilik vermək*); **2.**

(zeitweilig entlassen) müvəqqəti (müvəqqəten) işdən çıxarmaq; 3. *vr sich ~ lassen* məzuniyyət götürmək; (Süd. : *mürəxslik almaq*).

beurlaubt *adj.* məzuniyyət almış, (Süd. : *mürəxslik almış*); işdən çıxarılmış, işdən azad olmuş.

Beurlaubung, *die*; -, -*en* 1. məzuniyyət buraxma; 2. müvəqqəti (müvəqqəten) işdən çıx(ar)ma.

beurteilen *vt* 1. haqqında qəzavət etmək, dəyərləndirmək, fikir yürütmək, qarşılamaq; 2. *mil.* mühakimə etmək; 3. (*streng, scharf*) tənqid etmək; *falsch ~* yanlış qəzavət etmək, yanlış dəyərləndirmək.

Beurteilung, *die*; -, -*en* dəyərləndirmə; qərar vermə.

Beute, *die*; - 1. qarət olunmuş mal, qənimət; 2. (*Jagdbeute*) ov; *arm an ~ sein* pulsuz olmaq.

Beutel, *der*; -*s*, - *kisə*, kiçik torba.

beuteln *vt* 1. silkələmək; sarsıtmaq; 2. *fig.* pul qoparmaq; 3. *fig. vom Leben gebeutelt werden* həyatın çətinliklərindən beli bükülmək.

Beuteltier, *das*; -(*e*)*s*, -*e* *kisəli heyvan* (*kenquru*); *pl.* *~e* *kisəlilər*.

Beutezug, *der*; -(*e*)*s*, -*e* *soyğunçuluq* başğını, qarət, başqın.

bevölkern *vt* əhalini yerləşdirmək, sakin etmək (*yerləşdirmək*).

bevölkert *adj.* məskunlaşmış, əhalisi olan.

Bevölkerung, *die*; - *əhali*, *camaat*, *nüfus*; (*Volk*) *xalq*.

Bevölkerungsabnahme, *die*; -, -*n* *əhalinin azalması*.

Bevölkerungsdichte, *die*; - *əhalinin sıxlığı*.

Bevölkerungsexplosion, *die*; - *əhalinin artımı* (*çoxalması*).

Bevölkerungszahl, *die*; -, -*en* *əhalinin sayı*, *əhali sayı*.

Bevölkerungszunahme, *die*; -, -*n* *əhalinin artımı*.

Bevölkerungszuwachs, *der*; -*es* *əhalinin artımı*.

bevollmächtigen *vt* vəkil etmək, vəkalət vermək, səlahiyyət vermək, yetki vermək; *den Rechtsanwalt ~* vəkilə səlahiyyət (*yetki*) vermək.

bevollmächtigt *adj.* səlahiyyətli, yetkili.

Bevollmächtigte, *der, u. die*; -*n*, -*n* *müvəkil*, *vəkil*, *yetkili şəxs*.

Bevollmächtigung, *die*; -, -*en* *səlahiyyət vermə*, *vəkalət*, *vəkalət(namə)*.

bevor *conj.* -*mə(z)dən* *qabaq*, -*məmişdən* *qabaq*, *əvvəlcə*, *qabaqca*, *gəlmədən*.

bevormunden *vt* qəyyumluq etmək, qəyyum olmaq, hamilik etmək.

Bevormundung, *die*; -, -*en* *qəyyumluq*, *hamillik*.

bevorraten *vt* anbara vurmaq, anbarlamaq.

bevorrecht(igen) *vt* imtiyaz vermək, üstünlük vermək.

bevorrechtigt *adj.* imtiyazlı.

bevorschussen *vt* beh vermək.

bevorstehen *vi* qarşıda durmaq; yaxınlaşmaq.

bevorstehend *adj.* qarşıdakı, yaxınlaşan, qabaqdakı; *die bevorstehende Reise* qarşıdakı səfər.

bevorzugen *vt* üstün tutmaq; tərcih vermək, fərq qoymaq, ayrı-seçkilik qoymaq (*vor/gegenüber D -dən*).

bevorzugt *adj.* imtiyazlı.

Bevorzugung, *die*; -, -*en* *üstün tutma*, *üstünlük*, *tərcih*, *ayrılıq*.

bewachen *vt* 1. (*hüten*) *qorumaq*, *mühafizə eləmək*; 2. *keşiyini çəkmək*.

bewachsen *adj.* üstü bitmiş (*bitgilərlə, otla*).

Bewachung, *die*; - *nəzarət*, *keşik*; *qoruma*, *qoruculuq*.

bewaffnen *vt* silahlandırmaq; *vr sich ~* *silahlanmaq*.

bewaffnet *adj.* *silahlı*, *əlisilahlı*, *əsləhəli*, *silahlanmış*.

Bewaffnung, *die*; -, -*en* 1. *silahlan(dır)ma*; 2. *nur sg. (konkret)* *silahlar*; *atomare ~* *atom silahları*.

bewahren *vt* 1. (*erhalten*) *saxlamaq*; 2. (*schützen*) *qorumaq*, *hifz etmək*, *qoru-*

yub-saxlamaq (*vor D/-dän*); (*Gott*) *be-wahre!* Tanrı saxlasın!; Allah eləmə-sin!; *die Fassung* ~ mətanətini saxla-maq.

bewahrheiten *vr sich* ~ düzgünlüyü bəlli olmaq, doğru çıxmaq, doğrulmaq, gərçəkləşmək, doğrulaşmaq.

bewähren *vr sich* ~ özünü doğrultmaq, ləyaqətini göstərmək; davamlı olmaq; *sich bewähren als..* .. olduğunu göstərmək (*isbat etmək*).

bewährt *adj.* 1. sınaq olmuş, inanılmış, sınaqdan çıxmış; 2. (*Person*) ləyaqətli; təcrübəli.

Bewahrung, *die*; - qoru(n)ma, saxlanma; mühafizə.

Bewährung, *die*; - yaramaq, ləyaqət, məhəkə vurma (*çəkmə*); *jur.* yoxlama, sınaq.

Bewährungsfrist, *die*; -, *-en jur.* yoxlama müddəti, şərti cəza işi kəsildikdə sınaq müddəti, məhkumu müəyyən müddət daxilində sınaq, sınaq müddəti.

bewaldet *adj.* meşəli, meşəlik, ormanlıq.

bewältigen *vt* öhdəsindən gəlmək, bacarmaq, qarşısını almaq; *die Hindernisse* ~ çətinliklərin öhdəsindən gəlmək, çətinlikləri aradan qaldırmaq.

Bewältigung, *die*; -, *-en* öhdəsindən gəlmə, bacarma; həll etmə, aradan qaldırma.

bewandert *adj.* (*in D/-ə*) bilikli, təcrübəli, səriştəli, gəzib-görmüş.

Bewandtnis, *die*; -, *-se* dəlil; vəziyyət, şərait; *welche ~ hatte dieses Treffen?* bu görüşün dəlili (*mahiyyəti*) nə idi? *damit hat es folgende* ~ iş bu yerdədir ki, bu mövzuda vəziyyət (*şərait*) belədir ki.

bewässern *vt* suvarmaq; sulamaq.

Bewässerung, *die*; -, *-en* suvarma, sulama.

Bewässerungsanlage, *die*; -, *-n* suvarma təsisatı.

Bewässerungskanal, *der*; *-(e)s*, *-e* arx, su yolu.

bewegen¹ *vt* tərpətmək; hərəkətə gətirmək, dəbərtmək; *vr sich* ~ tərpənmək, yerindən oynamaq, dəbərmək, dəbərişmək; *fig. sich in e-m besseren Kreis* ~ yaxşılıqla oturub-durmaq (*yaxşı mühitdə olmaq*); *~de Kraft* hərəkət verici qüvvə.

bewegen² 1. (*veranlassen*) səbəb olmaq, təsir etmək, təhrik etmək; 2. (*beeindrucken*) təsiri altında olmaq; 3. (*j-n zu et.*) bir kəsi bir işə razı etmək; 4. *sich ~ lassen (zu Inf./-məyə)* razı olmaq.

bewegend *adj.* hərəkətverici, yönəldici; təsiredici.

Beweggrund, *der*; *-(e)s*, *-e* səbəb, dədəlil, əsas, illət, bəhanə, nədən.

beweglich *adj.* 1. hərəkət edən, oynaq; hərəkətli, oynaqan, mütəhərrik; zirək, çəpik; 2. (*Güter*) daşınar əmlak.

Beweglichkeit, *die*; - 1. hərəkətilik; 2. (*regsam, flexibel*) cəldlik, qıvrıqlıq, zirklik, diribaşlıq.

Bewegt *adj.* 1. (*Meer*) dalğalı, coşğun; 2. (*Leben*) canlı, macəralı, həyəcanlı; 3. (*Zeit*) hadisələrlə dolu; 4. *fig.* mütəəssir olmuş, həyəcanlanmış.

Bewegung, *die*; -, *-en* 1. hərəkət, gediş-gəliş; 2. *fig.* təşviş, həyəcan; 3. *in ~ setzen vt* hərəkətə gətirmək, dəbərtmək; *sich in ~ setzen* hərəkətə keçmək, dəbəşmək; *alle Hebel in ~ setzen fig.* bütün vasitələri işə salmaq.

Bewegungsfreiheit, *die*; - hərəkət azadlığı, manevr qabiliyyəti.

Bewegungskraft, *die*; -, *-e* hərəkət qüvvəsi.

bewegungslos *adj.* hərəkətsiz, tərpənməyən.

Bewegungslosigkeit, *die*; - hərəkətsizlik.

beweihrauchern *vt fig.* həddən artıq tərifləmək, göylərə qaldırmaq.

beweinen *vt* dalınca göz yaşı tökmək, oxşayıb ağlamaq.

Beweis, *der*; *-es*, *-e* dəlil, sübut, əsas; *den ~ für et. erbringen/liefern* bir şey üçün dəlil gətirmək; *ohne ~* dəlilsiz.

Beweisaufnahme, *die*; -, *-n jur.* dəlillərin göstərilməsi, dəlillərin verilməsi.

beweisbar *adj.* sübut oluna bilən.
beweisen *vt* **1.** sübut etmək, isbat etmək, əsaslandırmaq; *j-m et. beweisen* bir kəsə bir şeyi sübut etmək; **2.** (*Inte- resse usw.*) göstərmək.

Beweisführung, *die*; -, -*en* dəlil, sübut, əsaslandırma, isbat.

Beweisgrund, *der*; -(*e*)*s*, -*e* dəlil, əsas.
Beweiskraft, *die*; - sübut qüdrəti, sü- but qüvvəsi.

Beweismittel, *das*; -*s*, - dəlil, sübut.

Beweisstück, *das*; -(*e*)*s*, -*e* əsas, dəlil (*sübut üçün*), əşyayi-dəlil.

bewenden : *es bei/ mit et. ~ lassen* bir şeyə iktifa etmək, razı olmaq, yetərli görüb keçmək.

bewerben *vr sich ~ 1. sich ~ um A* id- diasında olmaq, nəyisə əldə etmək üçün çalışmaq, ərizə vermək, nami- zədliyini irəli sürmək, adaq eləmək; *sich um e-e Stelle ~* bir işi almaq üçün çalışmaq; **2.** (*um ein Mädchen*) elçi gön- dərmək, qız istəmək.

Bewerber, *der*; -*s*, - **1.** istəyən, iddia- çı, namizəd, aday; **2.** (*um ein Mädchen*) adaxlı, nişanlı.

Bewerbung, *die*; -, -*en* **1.** istəmə, mü- raciət; tələb; **2.** (*um e-n Preis*) yarış, müsabiqə.

Bewerbungsschreiben, *das*; -*s*, - tələb- namə, müraciət ərizəsi.

bewerfen *vt* **1.** atmaq (*mit D*); *j-n mit Steinen ~* birisinə daş atmaq, daşla- maq; **2.** (*verputzen*) üstünü basdırmaq; *mit Erde ~* torpaqla üstünü basdırmaq (*örtmək*).

bewerkstelligen *vt* yerinə yetirmək, hə- yata keçirmək.

bewerten *vt* qiymətləndirmək, dəyə- rəndirmək, qarşılamaq; *zu niedrig ~* az dəyər vermək.

Bewertung, *die*; -, -*en* qiymətqoyma, dəyərləndirmə, qarşılama.

bevolligen *vt* **1.** (*genehmigen*) razılıq vermək, qəbul etmək, icazə vermək; **2.** (*festsetzen*) müəyyən etmək, təyin et-mək; **3.** (*gewähren*) vəsait vermək.

Bewilligung, *die*; -, -*en* (*Erlaubnis*) ica-

zə; razılışma, qəbul.

bewillkommen *vt* xoşgəldiniz de-mək, salamlamaq.

bewirken *vt* **1.** (*zustandebringen*) hə- yata keçirmək, meydana çıxarmaq; **2.** (*veranlassen*) -ə səbəb olmaq; *das Ge- genteil ~* əks nəticə almaq.

bewirten *vt* qonaq etmək, yedirdib- içirtmək.

bewirtschaften *vt* **1.** (*Gaststätte usw.*) idarə etmək, dolandırmaq, işlətmək; **2.** (*Devisen, Nahrungsmittel usw.*) dövlət tə- rəfindən idarə etmək; **3.** (*Boden, Land usw.*) əkmək.

Bewirtschaftung, *die*; - (*leiten*) idarə etmə, dolandırma.

bewog *s. bewegen*.

bewohnbar *adj.* yaşamaq üçün ya- rarlı, yaşamalı.

bewohnen *vt* yaşamaq, sakin olmaq, oturmaq.

Bewohner, *der*; -*s*, - sakin, əhl, əhali, -*də* oturan, -*in* sakini.

bewohnt *adj.* adamyaşayan, məskun, məskunlaşmış.

bewölken *vr sich ~ (Himmel)* buludlar- la örtülmək, buludlanmaq; *der Himmel ist bewölkt* göy buludludur.

bewölkt *adj.* **1.** buludlu, tutqun; **2.** *fig. (Stimmung)* qasqabaqlı, ovqatı təlx.

Bewölkung, *die*; - **1.** buludlanma; **2.** buludlar *pl.*

Bewuchs, *der*; -*es* bir məntəqədə bi- tən bitkilər *pl.*

Bewunderer, *der*; -*s*, - çox bəyənən, heyran qalan, təəccüblənən, pərəstiş edən, sitayiş edən.

bewundern *vt* heyran olmaq, təəc- cüblənmək.

bewundernswert *adj.* heyrətəməz, tə- əccüblü, heyranedic.

Bewunderung, *die*; - heyrət, heyran qalma, valeh olma.

bewunderungswürdig *adj. s. bewun- dernswert.*

Bewurf, *der*; -(*e*)*s*, -*e* suvaq(*lama*), malalama.

bewusst *adj.* **1.** düşüncəli, şüurlu; **2.**

(*absichtlich*) bilə-bilə, qərəzli, qəsdən, bərqəsd; **3.** (*besagt*) haqqında danışılan, adı çəkilən, məlum; **4.** (*bekannt*) tanınmış; *j-m et. ~ machen* bir kəsi başa salmaq; *sich (D) ~ sein* G yaxşı bilmək; *ich habe die Tat ~ getan* mən bu işi bilə-bilə etdim.

bewusstlos *adj.* **1.** düşüncəsiz, şüursuz; **2.** huşunu itirmiş, özündən getmiş, hissiz, gay, baygın; *~ werden* özündən getmək, huşdan getmək, qəşş etmək, bayılmaq.

Bewusstlosigkeit, *die*; - özündən getmə, huşsuzluq, hissizlik, qəşş, baygınlıq, aybaşı.

Bewusstsein, *das*; -s şüur, düşüncə, dərrakə; *yaddaş*; *mit vollem ~* tam şüurla; *ayıq halda*; *er hat das ~ verloren* o özündən getmişdir; *zum ~ bringen* *vt* **1.** (*j-m et.*) xətinə salmaq, yadına salmaq; **2.** (*j-n wieder*) *med.* huşa getirmək.

bezahlen *vt* **1.** (*Rechnung usw.*) ödəmək, pulunu vermək, hesab(ı) vermək; **2.** *fig.* zərərinə çəkmək; *mit dem Leben ~* canını qurban vermək; *fig. er muss dafür die Zeche ~* o bunun cəzasını (zərərinə) çəkməlidir; (*im Restaurant*) *bitte ~!* lütfən hesabı getirin!

bezahlt *adj.* pulu verilmiş, ödənilmiş; *sich ~ machen* zəhmətinə dəymək, faydalı olmaq.

Bezahlung, *die*; - ödəmə, pulunu vermə, ödəniş; zəhmət haqqı, muzd; *gegen ~ von D* əvəzində, ..qarşılığında.

bezhmen *vt* ram etmək, sakitləşdirmək; *vr sich ~* nəlsinə qalib gəlmək.

bezaubern *vt* təlsimə salmaq, ovsunlamaq, məftun etmək.

bezaubernd *adj.* məftunedici, heyranedic, cəzbedici.

bezeichnen *vt* **1.** işarə qoymaq, nişan qoymaq; göstərmək; adlandırmaq; **2.** (*bedeuten*) dəlalat etmək; **3.** (*als*) nə olduğunu bəyan etmək, haqqında fikir irəli sürmək; *j-n als Lügner ~* bir kəsə yalançı demək.

bezeichnend *adj.* **1.** səciyyəvi, xarakterik, məxsus; əlamətdar; **2.** (*bedeutungs-*

voll) mənalı; **3.** (*beachtlich*) diqqətəlayiq.

Bezeichnung, *die*; -, -en **1.** (*Zeichen*) nişan, əlamət, işarə; **2.** (*Name*) ad; ifadə, təbir; **3.** öymə, tövsif; **4.** (*Bezeichnung*) adlandırma.

bezeigen *vt* göstərmək, izhar etmək.

bezeugen *vt* **1.** şahidlik etmək; **2.** (*bestätigen*) təsdiq etmək, təsdiqləmək; **3.** (*erweisen*) göstərmək, izhar etmək.

bezeugt *adj.* təsdiq olunmuş.

bezichtigen *vt* ittiham etmək, təhmət vermək (*G/-ilə*).

beziehen *vt* **1.** (*Wohnung*) daşınmaq, köçmək; **2.** (*Waren*) gətirmək; **3.** (*Bett*) üz çəkmək, yorğan-döşək aqlarını dəyişmək; **4.** (*Gehalt*) almaq; **5.** (*Zeitung*) abunə olmaq; **6.** (*Universität*) girmək, daxil olmaq; **7.** *mil.* (*Stellung*) mövqə tutmaq; *vr sich ~* **1.** (*Himmel*) örtülmək, buludlanmaq; **2.** (*betreffen*) aid olmaq; **3.** (*erwähnen*) adını çəkmək; **4.** (*auf j-n*) istinad etmək, əsaslanmaq.

Beziehung, *die*; -, -en münasibət, əlaqə; ətvar; ilgi, igediş-gəliş, get-gəl, ara, irtibat, iş; *in dieser ~* bu əlaqədə; *gute ~en haben* yaxşı münasibətləri olmaq; *ich habe keine gute ~ zu ihm* onun ilə aram yoxdur, onunla heç oturmuram, onunla heç işim yoxdur; *in keiner ~* heç bir surətlə, heç bir surətdə; *in dieser (jeder) ~* bu (*hər*) baxımdan; *die sachlichen ~en* işgüzar münasibətlər.

beziehungslos *adj.* ilgisiz, əlaqəsiz.

beziehungsweise (*bzw.*) *adv.* və ya, yaxud, daha doğrusu; *mit dem Schiff ~ mit der Bahn fahren* gəmi və ya (*yaxud*) qatar ilə getmək.

bezeichnen *vt* **1.** (*nummerieren*) nömrə qoymaq; **2.** (*mit Ziffern versehen*) rəqəmlərlə ifadə etmək; **3.** (*auf*) baliğ olmasını təxmin vurmaq; *der Schaden wird auf zwei Millionen Euro beziffert* zərər iki milyon € zənn edilir; *vr sich ~ baliğ olmaq (auf A).*

bezieht *adj.* nömrəli.

Bezirk, *der*; -(e)s, -e **1.** (*Gemeindebe-*

zirk) bələdiyyə, dairə; **2.** (*Regierungsbezirk*) vilayət; **3.** (*Stadtbezirk*) məhəllə, diyar; **4.** (*Zone*) məntəqə, bölgə, mahal.

Bezirksamt, *das*; *-(e)s, -'er* məhəllə idarəsi, dairə rəhbərliyi.

Bezirksgericht, *das*; *-(e)s, -e* dairə məhkəməsi.

Bezirksvorsteher, *der*; *-s, -* bələdiyyə müdiri.

bezug *präp.* : *in ~ auf (A)* bir şey haqqında, *bir şey* barəsində, dair, aid, xüsusunda; *in ~ auf Moral* əxlaqa dair, əxlaq haqqında.

Bezug, *der*; *-(e)s, -'e* **1.** (*Kissenbezug* *usw.*) üz, örtük, yastıqüzü; **2.** (*von Waren*) alma, satın alma; (*Gehaltsbezug*) məvacib alma, əmək haqqı, gəlir; **3.** (*e-r Zeitung*) abunə; *pl. Bezüge* aylıq, məvacib, gəlir; *mit ~ auf (A)* əsaslanaraq, ..gəlincə, haqqında; *~ nehmen auf (A)* istinad etmək.

bezüglich *präp.* *G* dair, haqqında, barəsində, əlaqədar; *~ Ihres Schreibens* *vom ..* .. tarixli yazınıza istinadən (*dair olaraq*), ...tarixli yazınız barəsində.

Bezugnahme, *die*; *-* istinad etmə, əsaslanma; *unter ~ auf Ihren Brief* məktubunuza istinad edərək, məktubunuza əsaslanaraq.

Bezug(s)schein, *der*; *-(e)s, -e* (*für Mangelwaren*) kupon, talon.

bezwecken *vt* məqsədi olmaq; *was bezweckt er mit dieser Frage?* bu sorğudan (*sualdan*) məqsədi nədir?.

bezweifeln *vt* şübhə etmək, şübhələnmək, şəkk eləmək, şəklənmək.

bezwingen *vt* üstün gəlmək, qalib gəlmək, öhdəsindən gəlmək, məğlub etmək; *vr sich ~ (sich beherrschen)* özünü ələ almaq.

Bibel, *die*; *-, -n* Tövrat və İncil.

bibelfest *adj.* incili yaxşı bilən.

Biber, *der*; *-s, -zo* qunduz.

Biberpelz, *der*; *-es, -e* qunduz dərisi.

Bibliograph, *der*; *-en, -en* kitabşünas.

Bibliografie, **Bibliographie** *die*; *-, -n* ədəbiyyat, mənbə, istifadə olunmuş kitabların siyahısı (*föhrüstü*), bibliografi,

bibliografiya.

Bibliomane, *der*; *-, -n, -n* kitabsevər.

Bibliothek, *die*; *-, -en* Kitabxana.

Bibliothekar, *der*; *-, -e* kitabxanaçı.

Bibliothekarin, *die*; *-, -nen* kitabxanaçı (*qadın*).

bibliothekarisch *adj.* kitabxana.

Bibliothekswesen, *das*; *-, -s* kitabxanaçılıq.

Bibliothekswissenschaft, *die*; *-* kitabxanaçılıq (*elmi*).

biblich *adj.* Tövrat və İncil ilə ilgili, Tövrat və İncilə aid.

bieder *adj.* **1.** (*treuherzig*) namuslu, şəərəfli, təmiz ürəkli, saf; **2.** (*rechtschaffen*) darkönüllü, özünü haqlı bilən; sadəlövh.

biegbar *adj.* əyilə bilən, əyilən.

biegen *vt* əymək; burmaq; *vi (um A)* əymək, əyilmək; *um die Ecke ~* tini dönmək; *vr sich ~* əyilmək.

Biegen, *das*; *- : auf ~ oder Brechen* hər nəyəin bahasına olur olsun.

biegsam *adj.* **1.** əyilə bilən, elastik; **2.** *fig.* üzüyola, dəyanetsiz.

Biegsamkeit, *die*; *-* **1.** əyilə bilmə, elastiklik; **2.** üzüyolalıq.

Biegung, *die*; *-, -en* **1.** bükük, ayrılıq; *dirsek*; **2.** (*Weg*) döngə.

Biene, *die*; *-, -n* **1.** bal arısı; **2.** (*Mädchen*) qəşəng, gözəl; diribaş, şən.

Bienenkönigin, *die*; *-, -en* imir.

Bienenkorb, *der*; *-(e)s, -'e* arı yuvası.

Bienenstand, *der*; *-(e)s, -'e* arı yuvası.

Bienenstich, *der*; *-(e)s, -e* **1.** arı sancması; **2.** badamlı şirniyyat.

Bienenstock, *der*; *-(e)s, -'e* arı yuvası.

Bienenwabe, *die*; *-, -n* bal pətəyi, köməc, arı pətəyi, arı şanı.

Bienenwachs, *das*; *-es, -e* mum.

Bienenzucht, *die*; *-* arıçılıq.

Bienenzüchter, *der*; *-, -s* arıçı.

Bier, *das*; *-(e)s, -e* pivə, arpasuyu, birə; *fig. das ist nicht mein ~!* mənə dəxli yoxdur!

Bierbrauer, *der*; *-, -s* pivəçi.

Bierbrauerei, *die*; *-, -en* pivə karxanası, pivə fabrikası.

Bierfass, *das*; -es, -'er pivə çəlləyi.
Bierflasche, *die*; -, -n pivə şüşəsi.
Bierlaune, *die*; - fərəhli, şad; *in* ~ sein kefi kök olmaq.
Bierstube, *die*; -, -n pivəxana.
Biest, *das*; -(e)s, -er heyvan; *F* əclaf, şeytan.
bieten *vt* **1.** (*anbieten*) təklif etmək; **2.** (*gewähren*) vermək; **3.** söz vermək; **4.** (*die Hand zur Versöhnung*) bərişmaq üçün əl uzadmaq; **5.** (*j-m die Stirn*) ağzından vurmaq, qabağında (*qarşısında*) dayanmaq; *sich et. ~ lassen* -ə göz yummaq, -i qəbul etmək; *vr sich ~ ortaya çıxmaq*; *das lasse ich mir nicht ~ mən buna dözmərəm, mən buna yol vermərəm.*
Bigamie, *die*; -, -n ikiarvadlılıq.
Bigamist, *der*; -en, -en ikiarvadlı.
Bigamistin, *die*; -, -nen ikiərli.
bigott *adj.* **1.** (*übertrieben fromm*) mü-təəssib; **2.** (*scheinheilig*) riyakar, ikiüzlü.
Bigotterie, *die*; -, -n riyakarlıq.
Bikini, *der*; -s, -s bikini, mayo, çimərlik dəsti.
Bilanz, *die*; -, -en balans; haqq-hesabın vəziyyəti, cəm; ~ *von 3 Jahren* üç ilin haqq-hesabı; *die ~ ziehen (aus D)* balans tərtib etmək, yekun vurmaq.
Bilanzjahr, *das*; -(e)s, -e balans ili.
bilateral *adj.* ikitərəfli, qarşılıqlı.
Bild, *das*; -(e)s, -er **1.** şəkil, əks; **2.** (*Gemälde*) tablo; **3.** (*Anblick*) mənzərə; *sich (D) ein ~ von et. machen* təsəvvür etmək; *sich ein lebendiges ~ machen* canlı şəkildə görmək, özünə bir şeyi aydın etmək; *im ~e sein* xəbəri olmaq, səriş-təli olmaq, xəbərdar olmaq (*über A/haqqında*); *ich bin im ~e* işdən xəbərim var (*xəbərdaram*).
Bildausfall, *der*; -(e)s, -'e ekranın pozulması (*televiziya*).
Bildberichterstatter, *der*; -s, - fotomüxbir.
bilden *vt* **1.** təşkil etmək, düzəltmək; **2.** (*formen*) formaya salmaq, biçimləndirmək, şəkil vermək; **3.** (*geistig*) təlim və tərbiyə vermək; tərbiyələndirmək, maarifləndirmək, mədəniləşdirmək; **4.** (*gründen*) qurmaq, təşkil etmək, yaratmaq; *ein gebildeter Mensch* oxumuş insan, təhsil almış bir şəxs, bilikli insan; *e-e Regierung ~* hökumət qurmaq; *vr sich ~* məlumatını artırmaq; dünyagörüşünü genişləndirmək.
bildend *adj.* təhsilverici, təlimverici; *~e Künste* gözəl (*plastik*) sənətlər.
Bilderbuch, *das*; -(e)s, -'er şəkilli kitab.
Bildergalerie, *die*; -, -n rəsm sərgi salonu, qalereya.
Bilderrahmen, *der*; -s, - şəkil qabı, şəkil çərçivəsi.
Bilderrätsel, *das*, -s, - tapmaca, bulmaca, bilməcə.
bildereich *adj.* gözəl, şairanə.
Bildfläche, *die*; -, -n səth, üz; *auf der ~ erscheinen* görünmək, üzə çıxmaq; *von der ~ verschwinden* yox olmaq.
Bildfunk, *der*; -(e)s telefotografı(ya).
bildhaft *adj.* şəkil kimi, əyani.
Bildhauer, *der*; -s, - heykəltəraş.
Bildhauerei, *die*; - heykəltəraşlıq.
bildhübsch *adj.* çox gözəl, aypara.
bildlich *adj.* **1.** təsviri, şəkilli; **2.** *stil. məcazi, bədii*; *~e Vergleiche* məcazi müqayisə.
Bildnis, *das*; -ses, -se şəkil, surət, portret.
Bildreporter, *der*; -s, - fotomüxbir.
Bildsäule, *die*; -, -n heykəl.
Bildschirm, *der*; -(e)s, -e televiziya (*television*) pərdəsi, ekran.
Bildung, *die*; -, -en **1.** formalaşma; quruluş, təşkil, yaranma; *die ~ e-s neuen Staates* yeni bir dövlətin quruluşu; **2.** *nur sg. (geistige)* təhsil, tərbiyə, təlim, maarif, bilik; mədəniyyət; *auf dem zweiten Bildungsweg* axşam məktəbi yolu ilə; *fig. Mangel an ~* mədəniyyətsizlik, kultursuzluq; təhsildə çatışmamazlıq.
Bildungsanstalt, *die*; -, -en məktəb, institut.
Bildungsgrad, *der*; -(e)s, -e təhsil dərəcəsi, təhsil səviyyəsi.
Bildungslücke, *die*; -, -n təhsil çatışmamazlığı.

Bildungsniveau, *das*; -s, -s təhsil səviyyəsi, təhsil dərəcəsi.

Bildungspolitik, *die*; - maarif siyasəti, kultur siyasəti, təhsil siyasəti.

Bildungsstand, *der*; -(e)s s. *Bildungsniveau*.

Bildungswesen, *das*; -s təlim-tərbiyə.

Bildwerk, *das*; -(e)s, -e heykəl, incəsənət əsəri.

bilingual *adj.* iki dilli.

Billard, *das*; -s, -e bilyard.

Billardspiel, *das*; -(e)s, -e bilyard.

Billardstock, *der*; -(e)s, -e bilyard dəstəsi, bilyard ağacı.

Billett, *das*; -(e)s, -s bilet.

billig *adj.* 1. ucuz, ucuzca, dəyər-dəyməzinə; ~er werden ucuzlaşmaq, ucuzlanmaq; 2. *fig.* (mäßig) münasib, orta; 3. *fig.* dəyərsiz, keyfiyyətsiz, düşük, yöndəmsiz, alçaq, biçimsiz; *adv.* ~ abzugeben (in Anzeigen) münasib qiymətlə (qiymətə), dəyər-dəyməzinə satmaq (vermək).

billigen *vt* bəyənmək, qəbul etmək.

Billigkeit, *die*; - 1. ucuzluq; 2. *jur.* haqq və ədalət, insaf.

Billigung, *die*; - qəbul etmə, razılıq, bəyənmə.

Billion, *die*; -, -en bilyon, 1000 Milyard, *math.* 10¹².

Bimmel, *die*; -, -n zəng.

bimmeln *vi* zəng çalmaq; *es bimmelt an der Tür* qapının zəngi çalır.

Bimsstein, *der*; -(e)s süngər daşı, daşbaşı.

Binde, *die*; -, -n 1. bağ, bənd; 2. (*Verband*) bandaj, tənzip, sarğı; 3. (*Armbinde*) bazu bənd, qolluq.

Bindeglied, *das*; -(e)s, -er rabitə, bağ.

Bindehautentzündung, *die*; -, -en gözün selikli qışasının iltihabı, göz qışasının iltihabı.

Bindemittel, *das*; -s, - maya, tutduran maddə.

binden *vt* 1. bağlamaq, sarımaq; işdirmək; *die Krawatte* ~ kravat bağlamaq; 2. (*Buch*) cildləmək; 3. (*fesseln*) zəncirləmək, bəndləmək, bağlamaq;

vr sich ~ boynuna götürmək; evlənmək; *gebunden* 1. bağlı (*an A/-ə*); evli; 2. (*Buch*) cildli.

bindend *adj.* 1. əlaqələndirici, bağlayıcı; 2. *fig.* (*verbindlich*) məcburi, vacib.

Binder, *der*; -s, - (*Schlips*) kravat.

Bindestrich, *der*; -(e)s, -e *gr.* bağlayıcı əlamət, tirə.

Bindewort, *das*; -(e)s, -er *gr.* bağlayıcı; *Ling.* konyunktiv; *und u. oder sind Bindewörter* və və ya bağlayıcı sözlərdir.

Bindfaden, *der*; -s, - nazik ip, qatma.

Bindung, *die*; -, -en birləş(dir)mə, bağla(n)ma, bəndetmə.

binnen *präp.* (*G u. D*) ərzində, müddət(in)də, içində, daxilində, əsnasında; ~e-r Woche bir həftənin içində.

Binnenland, *das*; -(e)s, -er ölkədaxili, daxili sahə; sahilsiz ölkə.

Binnenmarkt, *der*; -(e)s, -e daxili bazar.

Binnenmeer, *das*; -(e)s, -e qapalı dəniz, daxili sular.

Binse, *die*; -, -n qamış, qarğı; *fig. in die ~n gehen* baş tutmamaq, pis gətirmək; itmək, yox olmaq.

Binsenwahrheit, *die*; -, -en hamıya məlum olan həqiqət, aydın həqiqət.

Biochemie, *die*; - biokimya.

Biographie *die*; -, -n tərcümeyi-hal, bioqrafi(ya).

biographisch *adj.* tərcümeyi-hala aid, bioqrafik.

Biologie, *die*; - biologiya (*Süd.* : *biologie*).

biologisch *adj.* bioloji.

Birke, *die*; -, -n tozağacı.

Birkenholz, *das*; -es tozağacı odunu.

Birkenwald, *der*; -(e)s, -er tozağacı meşəsi.

Birnbäum, *der*; -(e)s, -e armud ağacı.

Birne, *die*; -, -n 1. armud; 2. *el.* elektrik lampası; 3. *F (Kopf)* baş; *fig. e-e weiche* ~ haben ağıllı az olmaq.

birnenförmig *adj.* armudşəkilli.

bis *präp.* ..qədər, ..kimi, ..can, ..cən, ..dək; ~ *dahin* oraya qədər, oraya kimi,

orayacan; ~ heute bugünə qədər; ~ hierher buraya qədər, burayadək; ~ jetzt bu vaxta qədər, indiyə kimi, indiyə qədər, indiyədək, hələlik; *bis oben* ağzına qədər, ağzınacan; *bis Karabach* Qarabağa qədər, Qarabağadək; ~ über ..dan (...dən) yuxarı; *von Kopf ~ Fuß* başdan ayağa qədər; *von Morgen ~ Abend* səhərdən axşama qədər (*axşamadək/ axşamacan*); ~ hier burayadək; ~ aufs Blut son damla qanınacan; ~ auf (A) (Außer) -dən başqa hamı; alle ~ auf einen bir nəfərdən başqa hamı; von 2 ~ 3 ²-dən ³-ə qədər (-ə can).

bis² (dass) *konj.* ca, cə; can, cən; *bis (dass) wir sehen* biz görənəcəm.

Bischof, der; -s, -e Baş Keşiş.

bisexuell *adj.* ikicinslik; həm qadınlara və həm kişilərə cinsi meyli olan insan, biseksual.

bisher *adv.* indiyə kimi, indiyə qədər, indiyədək, indiyəcəm.

bisherig *adj.* indiyəqədərki; qabaqkı; keçmiş.

Biskuit, das; -(e)s, -e biskvit.

bislang *adv.* s. *bisher*.

Bison, der; -s, -s zo. dağkəli.

biss s. *beißen*.

Biss, der; -es, -e 1. dişləmə; 2. (*Bisswunde*) diş yeri, dişlənmiş yer; 3. (*von Schlangen, Insekten*) sancma, vurma, çalma; 4. *F (großer Einsatz)* var qüvvə; *die Mannschaft spielte mit ~* komanda (*tim*) var qüvvəsilə oynadı.

bisschen : *ein* ~ bir az, az-çox, bir qədər, azca; *birhovor*; *ein kleines* ~ lap az; *ein ~ viel* bir az çox, *noch ein* ~ bir az daha, bir qədər daha.

Bissen, der; -s, - tikə, parça; *ein fetter* ~ yağlı bir tikə; *fig. mir blieb vor Angst der ~ im Hals stecken* qorxudan tikə boğazımda qaldı; *fig. j-m keinen ~en Brot gönnen* paxıllıq etmək.

bissig *adj.* 1. (*Hund*) qapan, qapağan, budayıcı; 2. (*Bemerkung*) kəskin, sərt, acıqlı, acı, zəhərli; 3. (*Person*) yaman, kobud.

bisweilen *adv.* hərdənbir, bəzən.

Bisswunde, die; -, -n diş yarası; sanc-yarası.

Bistro, das; -s, -s kiçik restoran, kafe.

Bitte, die; -, -n xahiş, dilək; ərizə, iltimas; minnət; *ich habe e-e ~ an Sie* sizdən bir xahişim var.

bitte *adv.* 1. zəhmət olmasa, lütf edin, lütfən; ~ nicht stören! lütfən rahatsız (*narahat*) etməyin! 2. (*als Antwort*) xahiş edirəm!, bir şey deyil; *wie ~?* nə buyurdunuz?; (*höfliche Anrede*) ~!, ~ schön!, ~ sehr! buyur(un)! *F na ~!* gördünmü!, indi başa düşdünmü!

bitten *vt* xahiş etmək, rica etmək, diləmək; (*j-n um A, zu Inf. kimdänsə nəyinsə etməyini*); *zu sich* ~ evinə dəvət etmək, yanına çağırmaq; *zu Tisch* ~ süfrə başına dəvət etmək; *um Entschuldigung* ~ üzr istəmək; *ich bitte um Verzeihung* bağışlayın *wenn ich ~ darf* xahiş edirəm; *buyurun*; *ich muß doch sehr ~!* (*entriistet*) çox xahiş edirəm!, ola bilərmə?

bitter *adj. u. adv.* 1. acı; ~ *schmecken* acı dadı vermək; 2. (*Kälte*) bərk, şiddətli; ~*kalt* bərk soyuq; 3. *fig.* alışıdırıcı, yeyici, acı; yanıqlı-yanıqlı ~*ernst* tamamilə ciddi; ~ *weinen* yanıqlı-yanıqlı ağlamaq; ~*es Wort* acı söz; ~ *werden* acımaq, acılaşmaq.

bitterarm *adj.* həddindən artıq kasıb.

bitterböse *adj.* çox acıqlı.

bitterkalt *adj.* çox (*bərk*) soyuq.

Bitterkeit, die; - 1. acılıq, acı təm; 2. *fig.* zəhərli söz, acı istehza.

bitterlich *adj.* acitəhər; ~ *weinen* *adv.* acı-acı ağlamaq, qan yaş tökmək.

Bitternis, die; - kədər, acılıq, dərd.

Bittgesuch, das; -(e)s, -e ərizə, xahiş məktubu, diləkcə, xahişnamə, ərz-hal.

Bittschrift, die; -, -en s. *Bittgesuch*.

Bittsteller, der; -s, -ərizəçi.

Bitumen, das; -s qatran, mum.

Biwak, das; -s, -e *mil.* düşərgə, açıq ordugah.

bizarr *adj.* əcaib, əcayib.

Blackout, das; der; -s, -s *F* şüurun bir an qarılması (*beynin işləməməsi*); *F*

da hatte ich ein(en) ~ o anda beynim işləmədi.

blähen *vt* şişirtmək, qabartmaq; *vi* (*Bauch*) köpmək, şişmək; *vr sich ~ 1.* şişmək; **2.** *fig. (vor)* lovğalanmaq, təköbbürlənmək, iddia satmaq, şişmək.

Blähung, *die*; -, *-en med.* köpmə, şişmə; yel, hava (*qarından çıxan*).

blaken *vi* (*Lampe*) hissə vermək, hissələmək, duda etmək.

bläken *vt* yenidən qışqıraraq ağlamağa başlamaq.

blamabel *adj.* rüsvay edici, biabırçı.

Blamage, *die*; -, *-n* rüsvayçılıq, biabırçılıq.

blamieren *vt* rüsvay etmək, biabır etmək, nüfuzdan salmaq, xar eləmək; *vr sich ~ özünü rüsvay etmək*; *er hat mich schön blamiert!* o mənə yaxşı biabır (*rüsvay*) etdi!; *blamiert werden* üzükə çıxmaq, rüsvay olmaq, xar olmaq.

blanchieren *vt* qaynaq suya vermək.

blank *adj.* **1.** (*glänzend*) parıldayan, parlaq; **2.** (*sauber*) təmiz; ~ *geputzt* təmiz silinmiş; **3.** (*Schwert*) çılpacaq, açıq; **4.** *F* pulsuz; *F* *völlig ~ sein* (*pleite sein*) bir qəpiyi də olmamaq.

blanko *adj.* *H* hazırlanmamış sənəd; sadə ağ kağız.

Blankoscheck, *der*; *-s, -s* blank çeki.

Blankovollmacht, *die*; -, *-en* tam vəkalət (*səlahiyyət*); ümumi etibarnamə.

Blankvers, *der*; *-es, -e* *lit.* qafiyəsiz beş bölgülü şer.

Bläschen, *das*; *-s, -* **1.** qovuqcuq; **2.** (*Ausschlag*) sızanaq, səpgi, sızacaq.

Blase, *die*; -, *-n* **1.** qovuq; **2.** (*Ausschlag*) sızanaq, səpgi; **3.** (*Harnblase*) sidik kisəsi, məsanə.

Blasebalg, *der*; *-(e)s, -'e* (*Schmiede*) körük.

blasen *vt* **1.** üfürmək, üfləmək; **2.** *mus.* çalmaq, şeypur çalmaq; **3.** (*Wind*) əsmək; **4.** *fig. in das gleiche Horn ~ bir kəslə əlbir olmaq*; *fig. Trübsal ~ qəmlənmək, kefi pozulmaq*; *fig. j-m den Marsch ~ bir kəsə həddini bildirmək.*

Blasenbruch, *der*; *-(e)s, -'e* kisəciyin

yırtılması (*deşilməsi*).

Blasenstein, *der*; *-(e)s, -e* kisəcik daş, məsanə daşı.

Blasinstrument, *das*; *-s, -e* nəfəslı musiqi aləti, nəfəslə çalınan musiqi aləti.

Bläser, *der*; *-s, -* **1.** (*Glasbläser*) şüşə-üfürən, şüşəçi; **2.** (*in e-m Orchester*) nəfəslı musiqi aləti çalan.

blasiert *adj.* lovğa, təköbbürlü.

Blasphemie, *die*; - Tanrıya ehtiram-sızlıq; küfr, kafirlik.

blass *adj.* solğun, rəngsiz; ~ *werden* sarılmaq (*vor D*); *ich habe keinen blas-sen Schimmer* heç bir xəbərim yoxdur.

Blässe, *die*; - solğunluq, rəngsizlik; ifadəsizlik.

blassen *vt* rəngi atmaq, ağarmaq.

blässlich *adj.* bir az rəngsiz, bir az solğun.

Blatt, *das*; *-(e)s, -'er* **1.** (*Pflanzenblatt*) yarpaq; **2.** (*Papierblatt*) vərəq; **3.** (*Zeitung*) qəzet; **4.** (*Klinge*) tiğə, tiyə; *fig. kein ~ vor den Mund nehmen* sözünü əsirgəməmək (*çəkinmədən danışmaq*); *fig. das ~ hat sich gewendet* vəziyyət dəyişdi; *vom ~ spielen* *mus.* notadan çalmaq.

Blättchen, *das*; *-s, -* papiros kağızı; vərəqcik.

Blatter, *die*; -, *-n* sızanaq, çiban.

Blattern, *die/pl. med.* çiçək xəstəliyi, qızılca.

blättern *vi* **1.** (*in e-m Buch*) vərəqləmək; **2.** *EDV* səhifə-səhifə baxmaq.

Blatternarbe, *die*; -, *-n* çopur(luq).

Blätterteig, *der*; *-(e)s, -e* laylı xəmir, qat-qat xəmir, qatlama xəmiri.

blattförmig *adj.* yarpaqşəkilli.

Blattgold, *das*; *-(e)s* təbəqə qızılı; zər-varaq qızıl.

Blattlaus, *die*; -, *-'e* mənənə, bitki biti.

blau *adj.* **1.** göy, mavi; **2.** *F* (*betrunken*) sərxoş, kefli; *zwei Tage ~ machen* *F* iki gün işə getməmək; *fig. vor Kälte ~ werden* soyuqdan göyermək; *mit e-m ~en Auge davonkommen* *fig.* nisbətən asanlıqla canını qurtarmaq; *Fahrt ins Blaue* hədəfsiz gezinti; *das Blaue vom Himmel*

versprechen yalan söz vermək; *F ~er Brief* (Kündigung) işdən çıxard(ıl)ma haqqında yazı.

blauäugig *adj.* **1.** göygöz, mavi gözlü; **2.** *fig.* (*naiv*) sadə, sadələvh.

Bläue, *die*; - göy rəng, göylük.

bläulich *adj.* göyrəng, göyümtül, göyümsov, mavi, göytəhər; ~ *werden* (*Bluterguß*) göyermək.

bläuen *vt* göyermək, göy rəngə boyamaq; lilləmək.

Blaulicht, *das*; *-(e)s, -er* (*Polizei*) göy işıq, mavi işıq; *mit* ~ siqnal (*siren*) çalaçala getmək.

Blausäure, *die*; - sianid turşusu (*Süd. : asid hidrosianik*).

Blech, *das*; *-(e)s, -e* **1.** tənəkə, ağ dəmir; **2.** *fig.* (*Unsinn*) cəfəngiyat, boş şey.

Blechblasinstrument, *das*; *-(e)s, -e* nəfəsə çalınan musiqi aləti.

Blehbüchse, *die*; -, *-n* dəmir qutu.

Blechdose, *die*; -, *-n* dəmir qutu.

blechen *vt* *F* ödəmək, xərcini çəkmək.

blechern *adj.* **1.** (*aus Blech*) tənəkədən, tənəkə; **2.** (*Klang*) tənəkə kimi səs vermək.

Blechscha-den, *der*; *-s, -* avtomobilin zədələnməsi.

Blei, *das*; *-(e)s, -e* **1.** qurğuşun; *aus* ~ qurğuşundan; *fig. wie* ~ qurğuşun kimi ağır; **2.** (*Bleistift*) karandaş.

Bleibe, *die*; -, *-n* yurd, oturma yeri.

bleiben *vi* **1.** qalmaq; *ruhig bleiben* sakit qalmaq; *zum Essen* ~ yeməyə qalmaq; **2.** (*andauern*) sürmək, davam etmək; **3.** (*bei D*) (*beharren*) üstündə durmaq, üstündə dayanmaq; *ich bleibe dabei!* fikrimdə qalırım!, sözüm sözdür! *es bleibt dabei* qət olundu; **4.** (*bei der Sache*) məsələdən kənara çıxmamaq; **5.** (*vom Leibe*) *bleib mir damit vom Leibe!* əl çək canımdan!; *das bleibt unter uns!* öz aramızda qalsın!; *stecken bleiben* batıb (*ilşib*) qalmaq; *bei s-m Wort bleiben* sözünün üstündə dayanmaq (*durmaq*); ~ *lassen* olduğu kimi buraxmaq; *laß das bleiben!* burax!, əl çək!; *bleib wo du bist!* olduğun yerdə dur (*qal*)!

bleibend *adj.* qalan, davamlı; daimi; ~ *er Schaden* daimi zərər (*ziyan*).

bleich *adj.* rəngi qaçmış, solğun, ağşın; *er wurde ~ vor Schreck* qorxudan rəngi qaçdı; ~ *werden* üzü sarılmaq.

bleichen *vt* ağartmaq; *vi* rəngini itirmək, ağarmaq; solmaq.

Bleichsucht, *die*; - qanazlığı, anemi.

bleiern *adj.* qurğuşundan; *fig.* ağır, ağır təpənən.

bleifrei *adj.* (*Benzin*) qurğuşunsuz.

bleihaltig *adj.* qurğuşunlu.

Bleirohr, *das*; *-(e)s, -e* qurğuşun boru.

bleischwer *adj.* qurğuşun kimi ağır.

Bleistift, *der*; *-(e)s, -e* karandaş.

Bleistiftanspitzer, *der*; *-s, -* karandaş-yonan.

Bleivergiftung, *die*; -, *-en* qurğuşundan zəhərlənmə.

Blende, *die*; -, *-n* **1.** (*Photo*) diafraqm(a); **2.** (*Sonnenblende*) pərdə; günəşlik; at gözlüyü **3.** *mil.* sipər.

blenden *vt* **1.** (*Augen*) gözləri qamaşdırmaq; **2.** (*blind machen*) kor etmək; **3.** (*bezaubern*) heyran etmək.

blendend *adj.* gözqamaşdırıcı, parlaq, çox yaxşı, çox gözəl; *du siehst heute ~ aus* bu gün çox gözəl görünürsən.

Blendwerk, *das*; *-(e)s, -e* **1.** (*Täuschung*) aldatma, yalan, göz aldanması; **2.** (*Bluff*) uydurma, aldatma.

Blesse, *die*; -, *-n* alın nişanı, inək kimi heyvanların alnındakı ağ nişan.

blesieren *vt* yaralamaq.

Blick¹, *der*; *-(e)s, -e* baxış, nəzər; *böser ~ nəzər*, *gözdəymə*; *auf den ersten* ~ ilk baxışdan; *e-n ~ werfen* (*auf A/-ə*) baxmaq, göz yetirmək; *mit e-m* ~ bir baxışda; *soweit der ~ reicht* göz görəne qədər; *ein ~ in die Zukunft* gələcəyə bir baxış.

Blick², *der*; *-s* (*Aussicht*) mənzərə; *mit ~ auf (A) ...* mənzərəsilə, -ə baxan.

Blick³, *der*; *-s* (*Urteilsvermögen*) *e-n ~ für et. haben* -dən baş çıxarmaq.

blicken *vi* baxmaq (*auf A/-ə*); *sich ~ lassen* görünmək; *um sich ~* ətrafına baxmaq; *fig. das läßt tief ~* bu, insanı düşündürməyə vadar edir; bu çox əhəm-

ıyyətlidir.

Blickfang, *der*; -(e)s, -'e nəzəri (*diq-qəti*) özünə cəlb edən bir şey.

Blickfeld, *das*; -(e)s, -er 1. mənərə, görünüş; 2. *fig.* görüş dairəsi; *sein* ~ *ist eingeeengt* onun görüş dairəsi çox məhduddur; *dar* görüşlüdür; *aus dem* ~ *verschwinden* gözdən itmək.

Blickpunkt, *der*; -(e)s, -e 1. (*Standpunkt*) nöqtəyi-nəzər, diqqət mərkəzi; 2. göz-də olmaq.

Blickwinkel, *der*; -s, - görüş dairəsi; baxım.

blieb *s. bleiben.*

blies *s. blasen.*

blind *adj.* 1. kor, gözsüz, korgöz; (*halb-blind*) korus ~ *werden* kor olmaq, gözü tutulmaq; 2. (*Spiegel*) qaralmış, tutqun; 3. (*Schuss*) boş, yalan; ~*er Passagier* biletiz (*qaçaq*) sənişin; ~ *darauf los-schlagen* hara gəldi vurmaq; *auf e-m Auge* ~ bir gözlü; ~*es Vertrauen* həddən artıq etibar etmə; ~*e Wut* həddən artıq nifrət; *unter den Blinden ist der Einäugige König* korlar içində bir gözlü padşahdır; *adv. j-m* ~ *vertrauen* bir kəsə kor-koranə güvənmək (*gözüyümülu inanmaq*).

Blinddarm, *der*; -(e)s, -'e *med.* kor-bağırsağ, appendisit.

Blinddarmentzündung, *die*; -, -en kor-bağırsağın iltihabı, korbağırsağın xəstəliyi.

Blinddarmoperation, *die*; -, -en kor-bağırsağın əməliyyatı.

Blinde, *der u. die*; -n, -n kor, gözsüz.

Blindekuh : ~ *spielen* gözbağlıca oynamaq.

Blindenanstalt, *die*; -, -en korlar evi.

Blinden(führ)hund, *der*; -(e)s, -e korlar iti.

Blindenschrift, *die*; - korlar əlifbası, Braille əlifbası.

blindergeben *adj.* mütləq itaətkar.

Blindflug, *der*; -(e)s, -'e kor-koranə uçuş, görmədən, ancaq alətlərin vəsiləsilə uçma.

Blindgänger, *der*; -s, - 1. *mil.* Kor bomba, açılmayan bomba; 2. *F* (*Versager*)

bacarıqsız, aciz.

Blindheit, *die*; - korluq.

blindlings *adv.* kor-koranə, gözüyümülu, əlhavası.

blinken *vi* 1. parıldamaq, işıldamaq, yanib sönmək, sayrışmaq; 2. *mil.* işıq işarələri vermək.

Blinker, *der*; -s, - (*Auto*) yan lampa.

Blinklicht, *das*; -(e)s, -er signal işığı.

blinzeln *vi* (*mit den Augen*) göz qırpması, sayrışmaq.

Blitz, *der*; -es, -e ildırım, şimşək; çaxış, bərq; *wie der* ~ ildırım kimi; *wie ein* ~ *aus heiterem Himmel* yuxuya da gələ bilməyən, gözlənilmədən; *vom* ~ *getroffen werden* ildırım vurmaq.

Blitzableiter, *der*; -s, - ildırımötürən, ildırım siperi.

blitzartig *adj.* ildırım kimi, ildırımcasına.

blitzblank *adj.* tərtemiz, parlaq.

blitzen *vi* 1. parıldamaq; 2. *es blitzt* ildırım çaxır; *vt* (*Auto*) *geblitzt werden* sürət ölçən radarla yaxalanmaq.

Blitzkrieg, *der*; -(e)s, -e ildırım sürətli müharibə.

Blitzlicht, *das*; -(e)s, -er (*Foto*) flaş, sürətli işıq.

blitzsauber *adj.* tərtemiz.

blitzschnell *adj.* ildırım kimi; bir anda.

Block, *der*; -(e)s, -'e 1. (*Eis*) buz parçası; (*Holz*) kötük; 2. (*Notizblock*) qeyd-dəftərçəsi; 3. *pol.* blok, ittifaq; 4. (*Wohnblock*) məhəllə, bir qrup bina; 5. (*ein* ~ *Seife*) bir qəlib (*Süd.* : *qalıb*) sabun.

Blockade, *die*; -, -n mühasirə, blokada; ~ *verhängen* mühasirəyə almaq.

blocken *vt u. vi* 1. (*Ball*) mane olmaq, ləngitmək; 2. *mil.* mühasirə etmək.

blockfrei *adj.* bloklara qoşulmayan.

Blockhaus, *das*; -es, -'er taxtdan düzəlmiş ev.

blockieren *vi s. blocken.*

Blockschrift, *die*; - böyük hərflərlə yazılmış bir yazı.

blöd(e) *adj.* 1. (*dumm*) axmaq, ağılsız; 2. (*albern*) özünü uşaq kimi aparən, münasibətsiz; 3. (*schüchtern*) utancaq;

4. (*Sache*) pis, xoşagəlməz; *e-e* ~ *Geschichte* xoşagəlməz bir iş (*olay, qəziyyə*); *sich* ~ *anstellen* axmaqlıq etmək.

blödeln *vi* boşboğazlıq etmək.

Blödheit, *die*; - axmaqlıq, kütlük; *aus* ~ axmaqlıqdan.

Blödman, *der*; *-(e)s, -'er* axmaq.

Blödsinn, *der*; *-(e)s* 1. (*unklug*) *Handlung* ağılsızlıq, axmaqlıq, eşşəklik; 2. (*dummes Geschwätz*) cəfəngiyat, boş söz, həzyan, hədyan, hərzə sözlər.

blödsinnig *adj.* ağılsız, axmaq.

blöken *vi* 1. (*Schaf*) mələmək; 2. (*Rind*) böyürmək, movuldamaq.

blond *adj.* sarışın, sarısaçlı.

Blonde, *die*; *-n, -n* sarısaç qadın.

blondhaarig *adj.* sarısaçlı, sarısaç.

Blondine, *die*; *-, -n* sarısaçlı qadın.

bloß *adj.* 1. (*nackt*) çılpaq, lüt, tumançaq; 2. (*Füße*) ayaqyalın; 3. (*ohne Hilfsinstrument*) alətsiz, silahsız; *mit ~em Auge* durbinsiz, gözlüksüz, eynəksiz; *adv. (nur)* ancaq; *ich habe ihm ~ gesagt, dass ich müde bin* ona ancaq yorğun olduğumu dedim; *es ist ~er Neid* ancaq paxıllıqdır; *es ist e-e ~e Lüge* yalandan başqa bir şey deyil; *was hat sie sich ~ dabei gedacht?* necə oldu ki, bu işi gördü?, nə düşündü ki belə bir iş gördü?; *interj. ~ nicht!* məbada!

Blöße, *die*; *-, -n* 1. çılpıqlıq; 2. (*Waldlichtung*) açıq yer, tala; 3. *fig. sich (D) e-e ~ geben* zəif tərəfini (*cəhətini*) göstərmək.

bloßlegen *vt* açmaq, aşkara çıxarmaq, üstünü açmaq.

bloßstellen *vt* etibardan salmaq, rüsvay etmək; *vr sich* ~ rüsvay olmaq, biabır olmaq, özünü özgələrə güldürmək, xar olmaq.

Blues, *der*; - bir növ caz musiqisi.

Bluff, *der*; *-s, -s* yalan, uydurma, blöf.

bluffen *vt* aldatmaq, blöf etmək.

blühen *vi* 1. gül açmaq, çiçəklənmək, ləçəklənmək; *der Baum blüht* ağac çiçəklənib; 2. *fig.* inkişaf etmək, artmaq, abadlaşmaq; *fig. wer weiß, was uns noch (alles) blüht!* kim bilir, başımıza nə gə-

ləcək!

blühend *adj.* çiçəklənən; *fig.* avand; şad; *sie sieht ~ aus* o şad görsənir.

Blume, *die*; *-, -n* 1. gül, çiçək; *~n gießen* güllərə su vermək; 2. (*des Bieres*) köpük, kəf; *fig. durch die ~ sprechen* kinayə ilə danışmaq, eyhamla danışmaq.

Blumenbeet, *das*; *-(e)s, -e* çiçək ləki.

Blumenerde, *die*; - gül torpağı.

Blumenduft, *der*; *-(e)s, -'e* gül iyi, gül qoxusu.

Blumenhändler, *der*; *-s, -* gülçü, çiçəkçi.

Blumenknospe, *die*; *-, -n* qönçə.

Blumenkohl, *der*; *-(e)s* gül kələm.

Blumenmädchen, *das*; *-s, -* gül (*çiçək*) satan qız.

Blumenstrauß, *der*; *-es, -'e* güldəstəsi, dәмət.

Blumentopf, *der*; *-(e)s, -'e* dibçək.

Blumenvase, *die*; *-, -n* güldan.

Blumenzwiebel, *die*; *-, -n* gül soğanı.

Blumenzucht, *die*; - gül becərtmə, gülçülük.

blumig *adj.* 1. çiçəkli, əlvan, güllü; 2. (*Stil*) təmtəraqlı; 3. (*Parfüm*) xoş qoxulu.

Bluse, *die*; *-, -n* bluz, kofta.

Blut, *das*; *-(e)s* 1. qan; 2. (*Abstammung*) irq, cins, ailə; *blaues ~ haben* zadəgan ailəsindən olmaq; 3. (*Temperament*) huy, təbiət, məcaz; *das liegt in s-m* ~ bu onun qanındadır; *~ vergießen* qan tökmək; 4. (*junges*) gənc, cavan, cavan qız; 5. *fig. heißes ~* isti qanlı; *das gibt böses ~ savaşıma (narahatlıq)* olacaq; *sich bis aufs ~ schlagen* ölənə qədər döyüşmək (*vuruşmaq*); *~ schwitzen* çox qorxmaq; *~ spenden* qan vermək.

Blutader, *die*; *-n, -n* qan damarı.

blutarm *adj.* 1. *med.* qansız, qanıaz; 2. *F (sehr arm)* çox fəqir, çox kasıb.

Blutarmut, *die*; - *med.* qansızlıq, qanazlığı.

Blutbad, *das*; *-(e)s, -'er* qırğın.

blutbefleckt *adj.* qanlı, qana bulanmış (*boyanmış*).

Blutbild, *das*; *-(e)s, -er* *med.* qan analizinin nəticəsi.

blutbildend *adj. med.* qanartıran maddə, qançoxaldan maddə.

Blutdruck, *der; -(e)s* qan təzyiqi; *zu niedrigen ~ haben* qan təzyiqi aşağı olmaq.

blutdürstig *adj.* qanıçən, qansoran.

Blüte, *die; -, -n* **1.** (Pflanzen) gül, çiçək; **2.** *nur sg. (als Zeitabschnitt)* ağacların çiçəklənmə mövsümü; **3.** *nur sg. in der ~ der Jahre* cavanlıq vaxtı; *in der ~ des Lebens* yaşayışın (həyatın) çiçəklənmə dövründə; **4.** (Wohlstand) varlılıq, firavanlıq, varlılıq; **5.** *nur sg. (die Besten)* ən yaxşı, əla; **6.** *F (falsches Geld)* qəlp pul.

Blutegel, *der; -s, - zəli.*

bluten *vi* **1.** qanamaq, qan axmaq; **2.** *fig.* kalan pul uduzmaq, çox pul vermək, sökülmək; *fig.* ~ müssen cəza çəkmək; *das Herz blutet mir dabei* çox təəssüflənirəm.

Blütenhonig, *der; -s* gülbalı.

Blütenkelch, *der; -(e)s, -e* gülkasası.

Blütenstaub, *der; -(e)s* çiçək tozu.

Blutentnahme, *die; -, -n* qan alma.

Bluterguss, *der; -es, -'e med.* qançır, qanın yığılıb göyərməsi, qanın ölməsi.

Blütezeit, *die; -, -en* **1.** çiçəklənmə vaxtı; **2.** *fig.* ən parlaq zaman; gənclik.

Blutfleck, *der; -(e)s, -e* qan ləkəsi.

Blutgefäß, *das; -es, -e* qan damarı.

Blutgeld, *das; -s, -er rel.* diyə.

Blutgerinnsel, *das; -s, -* qan laxtası.

blutgerig *adj.* qan içən, yirtici.

Blutgruppe, *die; -, -n* qan qrupu.

blutig *adj.* qanlı.

blutjung *adj.* cavan, gənc.

Blutklumpen, *der; -s, -* qan laxtası.

Blutkörperchen, *das; -s, -* qan qlobolu, qan cisimciyi.

Blutkreislauf, *der; -(e)s, -'e* qan dövranı.

blutlos *adj.* qansız.

Blutprobe, *die; -, -n* qan analizi.

Blutrache, *die; -* qan qisası.

Blutsauger, *der; -s, - zəli;* vampir, qanıçən.

Blutschande, *die; -* yaxın qohumlar

arasında cinsi əlaqə, insect.

Blutspender, *der; -s, -* qan verən, qan bağışlayan.

Blutspur, *die; -, -en* qan izi.

blutstillend *adj.* ~es Mittel qankəsən, qandayandırıcı maddə (əlac).

Blutsturz, *der; -es, -'e* qanaxma, qansızma.

blutsverwandt *adj.* qan qohumu.

Bluttat, *die; -, -en* qanlı cinayət.

blutüberströmt *adj.* qan içində, qan axıdaraq, qan tökərək.

Blutübertragung, *die; -, -en* qan vermə, qanköçürmə, qan alma.

Blutung, *die; -, -en* qanaxma, qanama.

Blutvergießen, *das; -s* qan tökmə, qırğın.

Blutvergiftung, *die; -, -en* qan zəhərlənməsi.

Blutwurst, *die; -, -'e* qan kolbasası.

Blutzuckerspiegel, *der; -s, -* qandakı şəkər miqdarı.

Bö, *die; -, -en* qəfildən əsən şiddətli yel.

Boa, *die; -, -s* boa ilanı.

Bock, *der; -e(s), -'e* **1.** (Männchen) erkək heyvan; **2.** (Ziegenbock) təkə, erkək keçi; **3.** (Sport) tullanma eşşəyi; **4.** (steifer) *F* inadçı, kobud; **5.** *F ~ haben auf A* bir şeyi istəmək; **6.** *fig.* səhv; *e-n ~ schießen* böyük bir səhv etmək; *fig. den ~ zum Gärtner machen* qoyunu qurda tapşırmaq.

bockbeinig, **bockig** *adj.* *fig.* inadkar, tərs.

Bockmist, *der; -s* *fig.* ağılsız iş, mənasız iş.

Bocksbart, *der; -(e)s, -'e* keçi saqqalı.

Bockshorn, *das; -(e)s, -'er* **1.** qoç buy-nuzu; **2.** *fig. sich ins ~ jaßen lassen* özünü qorxuya salmaq; aldanmaq.

Bockwurst, *die; -, -'e* sosis növü.

Boden, *der; -s, -' "* **1.** (Erdboden) yer, torpaq; **2.** (sichere Grundlage) əsas, təməl; **3.** (Fußboden) döşəmə; **4.** (des Meeres, e-s Gefäßes) dib; **5.** *auf den (zu) ~ fallen* yerə düşmək; ~ gewinnen nüfuz

qazanmaq; *fig. festen ~ unter den Füßen haben iş(lər)i yoluna qoymaq.*

Bodenabwehr, *die*; - *mil.* yerdə hava hücumundan müdafiə.

Bodenbelag, *der*; -(e)s, -'e döşəmə.

Bodenertrag, *der*; -(e)s, -'e torpaq gəli-ri.

Bodenfenster, *das*; -s, - çardağ pəncərəsi.

Bodenfläche, *die*; - yer üzü.

bodenlos *adj.* **1.** (*unendlich tief*) dibsiz; dibigörünməyən; **2.** (*unerhört*) hədsiz-hesabsız, misli görünməmiş.

Bodenpersonal, *das*; -s *Flugw.* yer quruluşcusu, yer qulluqçuları, yer personalı.

Bodenreform, *die*; -, -en torpaq reformu (*islahatı*).

Bodensatz, *der*; -(e)s xılt, çöküntü.

Bodenschätze, *die/pl.* faydalı qazıntı-lar, mədənlər, yeraltı sərvətlər, təbii sərvətlər.

Bodenspekulation, *die*; -, -en yer ehtikarı.

Bodenturnen, *das*; -s yer gimnastika-sı (*Süd. : jinnastiyi*).

bodenständig *adj.* yerli, oturaq.

Bodybuilding, *das*; - əzələləri idmanla gücləndirmə, bodibilding.

Bodyguard, *der*; -s, -s cangüdən, qoruyucu, mühafizəçi.

bog. *s. biegen.*

Bogen, *der*; -s, - u. -' **1.** (*Krümmung*) əyrilik, əyinti; qövs; buruq; **2.** (*Triumpfbogen*) tağ, tağ tavan; **3.** (*Waffe*) yay, kaman; **4.** (*Musik*) yay, kamança, yayı; **5.** (*Papier*) vərəq; *e-n ~ um j-n oder et. machen* bir kəsdən və ya bir şeydən uzaq gəzmək; *fig. den ~ überspannen* həddindən aşmaq, həddini aşmaq.

bogenförmig *adj.* qövsulu.

Bogenschießen, *das*; -s ox-kaman atma(q).

Bogenschütze, *der*; -n, -n ox atan.

Bohle, *die*; -, -n qalın taxta, tir.

Bohne, *die*; -, -n **1.** lobya; **2.** (*Saubohne*) paxla.

Bohnenkaffee, *der*; -s, -s xalis qəhvə,

qəhvə paxlası.

Bohnermaschine, *die*; -, -n cilalayıcı dəzgah (*aqreqat*).

bohnern *vt* mumlu sürtmək, mumlu-maq, cilalamaq.

Bohnerwachs, *das*; -es cilalama mumu.

bohren *vt* **1.** (*Loch*) dəlmək, burğula-maq, deşmək; **2.** (*in der Nase*) burnu qurdalamaq; **3.** (*in den Grund*) batırmaq; **4.** *fig.* yalvarmaq, israr etmək; öyrənməyə çalışmaq; *ein Loch ~ -i* dəlmək; dəlik açmaq, -i deşmək.

Bohrer, *der*; -s, - burğu, deşici, qazmaçı.

Bohrmaschine, *die*; -, -n burğu, qazma qurğusu; dəlmə dəzgahı, deşikəçan.

Bohrung, *die*; -, -en **1.** (*Bohren*) qazma, dəlmə; **2.** (*Bohrstelle*) dəlik.

böig *adj.* tufan.

Boiler, *der*; -s, - su qaynadıcı dəzgah.

Boje, *die*; -, -n siqnal, nişan (*dənizdə*).

Bolivien; -s Boliviya.

Bollwerk, *das*; -(e)s, -e qala, bürc.

Bolschewismus, *der*; - Bolşevizm.

Bolzen, *der*; -s, - **1.** (*Eisenstift im Scharnier*) milçə, mıxça; **2.** (*Keil*) çiv; **3.** (*Bal-ken*) tir, dirək.

bombardieren *vt* bombalamaq; *fig.* yağdırmaq; *j-n mit Fragen ~ bir kəsə dayanmadan (hey) sual vermək.*

bombastisch *adj.* təmtəraqlı.

Bombe, *die*; -, -n bomba; *wie e-e ~ einschlagen* bomba kimi partlamaq.

Bombenabwurf, *der*; -(e)s, -'e bomba salmaq, bombalama.

Bombenerfolg, *der*; -(e)s, -e böyük müvəffəqiyyət.

bombenfest *adj.* *fig.* şübhəsiz, yəqin.

Bombenflugzeug, *das*; -(e)s, -e qırıcı (*bombard(ı)mançı*) təyyarə (*uçaq*).

bombensicher *adj.* **1.** bombard(ı)mana davamlı; *ein ~er Keller* bombard(ı)mana davamlı zirzəmi; **2.** *fig.* şübhəsiz, doğru; nöqsansız.

Bombenwurf, *der*; -(e)s, -'e bomba atma, bomba salma, bombalama.

Bomber, *der*; -s, - qırıcı təyyarə.

bombig *adj.* çox əla.

Bon, *der*; -s, -s qəbz, fiş.

Bonbon, *der u. das*; -s, -s qənd şirni, nabat, abnabat.

Bongo, *die*; -, -s *mus.* dumbul.

Bonität, *die*; -, -en maliyə gücünə malik olma, borcunu ödəməyə qadir olma.

Bonmot, *das*; -s, -s hakimanə söz; kəlam.

Bonus, *der*; -, -ses; -, -se, -ni ənam.

Bonze, *der*; -n, -n nüfuzlu adam.

Boom, *der*; -s, -s coşmaq, qaynamaq; yüksəliş, yaxşılaşma.

boomen *vi* yüksəlmək, inkişaf etmək; coşub-daşmaq.

Boot, *das*; -(e)s, -e qayıq; *fig. wir sitzen alle im gleichen* ~ hamımız eyni vəziyətdəyik.

Bootsführer, *der*; -s, - qayıqçı.

Bootsmann, *der*; -(e)s, -er qayıqçı.

Bootsverleih, *der*; -(e)s, -e qayıq kirayə etmə yeri.

Bootsvermietung, *die*; -, -en *s.* *Bootsverleih*.

Bord¹, *das*; -(e)s, -e (*Rand*) kənar, yan, rəf.

Bord², *der*; -(e)s bort (*gəminin, təyyarənin*); *an* ~ gəmidə; *təyyarədə*; *von* ~ *gehen* gəmini tərk etmək; *Mann über* ~! kömək! bir nəfər gəmidən suya düşdü; *et. über* ~ *werfen* *fig.* bir şeydən əl çəkmək, vaz keçmək.

Bordell, *das*; -s, -e fahişəxana, cında-xana.

Bordflugzeug, *das*; -(e)s, -e su təyyarəsi.

Bordstein, *der*; -(e)s, -e piyadalar yolunun kənar daşı.

Borg, *der*; -(e)s borc, nisyə; *auf* ~ *leben* borc ilə yaşamaq.

borgen *vt* 1. borc almaq (*von D/kim-dənə*); 2. borc vermək (*j-m/kiməsə*); *sich (D)* ~ *vt* borc almaq.

Borke, *die*; -, -n ağac qabığı.

Born, *der*; -(e)s, -e *poet.* bulaq, çeşmə, mənbə, qaynaq.

borniert *adj.* dargörüşlü, küt, dardü-şüncəli, küt.

Börse, *die*; -, -n 1. (*Geldbeutel*) pul ki-

səsi; 2. *H* birja; (*Süd.* : *burs*).

Börsenbericht, *der*; -(e)s, -e birja; (*Süd.* : *burs*) raportu.

Börsengeschäft, *das*; -s, -e birja (*Süd.* : *burs*) əqdi (*alveri*).

Börsenkurs, *der*; *es*, -e birja (*Süd.* : *burs*) kursu.

Börsenmakler, *der*; -s, - birja (*burs*) dəlləli.

Borste, *die*; -, -n qıl.

borstig *adj.* 1. qıllı; 2. *fig.* kobud, yonulmamış, inadçı.

Borte, *die*; -, -n qıraq, haşiyə, bafta.

bösartig *adj.* 1. çox pis, yaman; 2. *med.* (*Tumor*) təhlükəli, xətərli.

Böschung, *die*; -, -en eniş, yamac.

böse *adj.* 1. pis, yaramaz, bədqıllıq, qərəzli; 2. (*zornig*) hirsli, acıqlı, cinli; 3. (*boshaft*) fitnəfəsadla dolu, şərir, qərəzli, xəbis; 4. (*unheilvoll*) təhlükəli; ~ *sein (auf A, mit D)* acıqlı olmaq; *bist du ~ auf mich?* məndən acıqlısan? *nicht ~ meinen* pis fikirlə (*niyyət*) deməmək; ~ *Nachricht* pis xəbər; ~ *er Blick* bəd nəzər, göz (*nəzər*) dəymə; ~ *werden* hirs-lənmək; *sie hat e-e ~ Zunge* acı dili var, acidildir, acidillidir; *e-e ~ Erfahrung machen* pis (*acı*) bir təcrübə qazanmaq.

Böse *das*; -n pislik, zərər, ziyan; *fig. im Guten wie im ~n* yaxşı və pis günlərdə; *nichts ~s ahnend* xoş niyyətlə, pis niyyəti olmadan.

Bösewicht, *der*; -(e)s, -e bədniiyyətlı adam, pis adam, mərdimazar, xəbis, fəsadçı, azğın, cani.

boshaft *adj.* fitnəfəsadla dolu, acıqlı, bədniiyyətlı, xəbis, azğıncasına.

Bosheit, *die*; -, -en pislik, hirs, kin, azğınlıq.

Bosnien; -s Bosniya.

Boss, *der*; -es, -e başçı, şef, patron, rəhbər, reis.

böswillig *adj.* pisniyyətlı, qərəzkar, bədxah; *F* kənək; *jur.* qərəzli, qəsdli; *F ~ sein* düzü əyri görmək.

Böswilligkeit, *die*; - qərəz(*lilik*), pisniyyətlilik; *F* kənəklik.

bot *s. bieten*.

Botanik, *die*, - botanik(a), bitkilər elmi, nəbatat elmi.

Botaniker, *der*; -s, - botanikçi, botanikaçı.

botanisch *adj.* botanik.

botanische(r) Garten, *der*; -s, - bitkilər (nəbatat) bağı, botanik bağı.

Bote, *der*; -n, -n carçı, xəbərverən, xəbərgətirən, çapar.

botmäßigkeit *adj.* bağlı, tabe, asılı.

Botmäßigkeit, *die*; - bağlılıq, tabelik.

Botschaft, *die*; -, -en **1.** (Nachricht) xəbər; müraciət; təklif; *frohe* ~ müştuluq, şad xəbər; **2.** (Amt) elçilik, səfirlik; **3.** (Gebäude) elçilik, səfirlik, səfərətxana.

Botschafter, *der*; -s, - elçi, səfir.

Botschafterin, *die*; -, -nen elçi, səfir (qadın).

Böttcher, *der*; -s, - çəlləkçi, boçqaçı.

Bottich, *der*; -(e)s, -e çən, çox yekə qab.

Bouillon, *die*; -, -s (Brühe) ət suyu, iş-gənə.

Boulevard, *der*; -s, -s bulvar.

Boulevardzeitung, *die*; -, -en bulvar qəzetəsi.

bourgeois *adj.* burjua.

Bourgeoisie, *die*; -, -n burjuazi(ya).

Boutique, *die*; -, -n botik.

Bowle, *die*; -, -n **1.** (Behälter) böyük qab, böyük cam; **2.** (Getränk) bol, mey-vəli çaxır (şərab).

Bowling, *das*; -s bolinq (oyunu).

Bowlingbahn, *die*; -, -en şar atma yolu.

Box, *die*; -, -en **1.** (Behälter mit Deckel) qutu, sandıq; **2.** (Lautsprecher) səsgücləndirən, səsucaldan; **3.** (für Pferde) tövlə.

boxen *vt* boks etmək, yumuruqla vurmaq.

Boxen, *das*; -s boks idmanı.

Boxer, *der*; -s, - **1.** boksçu, boksyor; **2.** (Hundrasse) boksyor, bokser.

Boxkampf, *der*; -s, -e boks yarışı (müسابiqəsi).

Boycott, *der*; -(e)s, -e boykot, baykot.

boycottieren *vt* təkləmək, boykot et-

mək.

brach¹ *s.* brechen

brach² *adj.* (Feld) becərilməmiş, xam.

Brache, *die*; -, -n becərilməmiş tarla.

Brachialgewalt, *die*; - : mit ~ zorla, zorakılıqla.

Brachland, *das*; -(e)s becərilməmiş tarla.

brachlegen *vt* əkin sahəsini becərilməmiş qoymaq, dincə qoymaq.

brachliegen *vi* becərilməmiş qalmaq, boş olmaq, dincə qoyulmaq.

brachte *s.* bringen

brackig *adj.* şor su kimi; *fig.* qoxumuş.

Brahma Brahma, Böyük Tanrı (Hindu dinində).

Brahmane, *der*; -n, -n Brahman (din rəhbəri, din alimi).

Brahmanismus, *der*; - Brahma dini.

Braillealphabet, *das*; -s korlar əlifbası.

bramarbasieren *vi* yekə-yekə danışmaq, özünü tərifləmək, gop demək.

Branche, *die*; -, -n *H* sahə, istehsal sahəsi.

Brand, *der*; -(e)s, -e **1.** (Feuersbrunst) yanğın; *in* ~ *geraten* alışıb yanmaq; *in* ~ *stecken* (setzen) yandırmaq, od vurmaq; **2.** *med.* qanqrena.

Brandblase, *die*; -, -n qabar, yanıq qabarı.

Brandbombe, *die*; -, -n yandırıcı bomba.

branden *vi* (Welle) coşmaq, çarpmaq.

brandfest *adj.* odadavamlı.

Brandmal, *das*; -(e)s, -e **1.** *med.* yanıq, dağ; **2.** (Vieh) damğa.

brandmarken *vt* **1.** damğa (möhür) vurmaq, damğalamaq; **2.** *fig.* (verurteilen) biabır etmək, namusunu ləkələmək.

brandschatzen *vt* *fig.* talamaq, qarət etmək.

Brandschatzung, *die*; -, -en talan, qarət.

Brandstätte, *die*; -, -n yanğın yeri.

Brandstelle, *die*; -, -n *s.* Brandstätte.

Brandstifter, *der*; -s, - od vuran, qəsdən yandıran; *fig.* qızışdırıcı, qızışdırıcı.

Brandstiftung, *die*; -, -*en* od vurma, odlama, qəsdən yandırma, yandırılma; qızıqıdırıcılıq.

Brandung, *die*; -, -*en* sahilə çırpınan dalğalar, ləpədən.

Brandursache, *die*; -, -*n* yanğının səbəbi.

Brandwunde, *die*; -, -*n* yanıq (*yarası*), yanma.

Brandzeichen, *das*; -*s*, -*dağ*; *mit* ~ *markieren* dağ basmaq.

brannte *s. brennen*.

Branntwein, *der*; -*s*, -*e*araq, konyak.

Branntweinbrennerei, *die*; -, -*en*araq karxanası (*zavodu*).

Brasil, *die*; -, -(*s*)brazil sığarı.

Brasilianer, *der*; -*s*, -braziliyalı.

brasilianisch *adj.* braziliyalı.

Brasilien; -*s* Braziliya.

brät *s. braten*.

braten *vt* qızartmaq; *braun* ~ qovurmaq; *vi* qızarmaq; *in der Sonne* ~ *fig.* gündə qaralmaq (*yanmaq*).

Braten, *der*; -*s*, - qovurma; qızartmaq; cızbiz; *fig. den* ~ *riechen* işin nə olduğunu vaxtında başa düşmək, bir təhlükəni hiss etmək.

Brathähnchen, *das*; -*s*, - qızardılmış cücə, cücə kababı.

Bratkartoffeln, *die/pl.* qızardılmış yer alması (*kartof*).

Bratpfanne, *die*; -, -*n* tava.

Bratspieß, *der*; -*es*, -*e* kabab şişi.

Bratwurst, *die*; -, -*e* qızardılmış sosis.

Brauch, *der*; -(*e*), -*e* adət, dəb, qayda; *nach altem* ~ qədim adətə görə; *dies ist kein* ~ bu dəb deyil.

brauchbar *adj.* faydalı, yararlı, yönlü.

Brauchbarkeit, *die*; - yararlılıq, faydalılıq.

brauchen *vt* 1. (*bedürfen*) ehtiyacı olmaq, lazım olmaq; 2. (*gebrauchen*) istifadə etmək, işlətmək; 3. (*erfordern*) istəmək; *ich brauche Geld* mənə pul lazımdır; *du brauchst nicht zu kommen* sən gəlməsən də olar; *wie lange wird er noch ~?* -*in* işi nə qədər çəkəcək?

Brauchtum, *das*; -*s*, -*er* adət, qayda,

dəb, ənənə.

Braue, *die*; -, -*n* qaş.

brauen *vt* pivə (*arpa suyu*) hazırlamaq.

Brauer, *der*; -*s*, - pivəçəkən, pivəçi.

Brauerei, *die*; -, -*en* pivə karxanası.

braun *adj.* 1. qəhveyi, darçını, buğdayı; qarayanız, qarabuğdayı, əsmər; 2. (*Pferd*) kəhər at; 3. (*Haare*) xurmayı saç; ~ *werden* qaralmaq (*günəşdən*), əsmərləşmək; ~ *gebrannt* qaralmış (*gündən*).

Bräune, *die*; - yanma, qaralma.

bräunen *vt* 1. qaraltmaq; 2. (*Speise*) qızartmaq, qovurmaq; *vi* qaralmaq; *vr sich* ~ qaralmaq (*gündən*); yanmaq.

braungebrannt *adj.* gündən qaralmış.

braungelb *adj.* tünd-sarı.

Braunkohle, *die*; -, -*n* boz kömür.

bräunlich *adj.* boztəhər, əsmər, buğdayı.

Brause, *die*; -, -*n* 1. (*das Brausebad*) duş; 2. (*e-r Gießkanne*) susəpələyənin ağzı; 3. (*die Brauselimonade*) limonad.

brausen *vi* 1. (*Wind*) əsmək; küşüldəmək; 2. (*Meer*) coşmaq; qaynamaq; çağlamaq; 3. (*eilen*) tələsmək, əcələ etmək, qaçmaq; ~*der Beifall* gurultulu alqışlar; *vi sich* ~ duş qəbul etmək.

Brausen, *das*; -*s* 1. (*Wind*) əsmə; 2. (*Meer*) coşma.

brausend *adj. fig.* şiddətli, səs küylü, gurultulu.

Brausetablette, *die*; -, -*n* suda həll olunan həb.

Braut, *die*; -, -*e* 1. gəlin; *veralt.* ərus; 2. (*Verlobte*) nişanlı qız.

Bräutigam, *der*; -*s*, -*e* nişanlı oğlan, adaxlı (*oğlan*), bəy, kürəkən, damad.

Brautkleid, *das*; -(*e*), -*er* gəlin paltarı.

Brautnacht, *die*; - zifaf gecəsi.

Brautpaar, *das*; -(*e*), -*e* nişanlı qız və oğlan.

Brautwerbung, *die*; - elçi göndərmə, elçilik.

brav *adj.* 1. namuslu, şərəfli; 2. (*tapfer*) qoçaq, igid, cəsəretli; 3. (*artig*) tərbiyəli, ədəbli.

bravo! *int.* sağ ol!, yaşa!, afərin!, ağ-zın var olsun!, barakallah!, əhsən!

Brechbohnen, *die/pl.* təzə lobya.

Brecheisen, *das; -s, -* lom, ling.

brechen *vt* 1. sındırmaq, qırmaq; 2. (*Wort*) üstündə durmamaq, pozmaq; 3. (*Eid, Gesetz*) pozmaq; 3. (*Obst, Blumen*) dərmək; 4. (*die Ehe*) zina etmək; 5. (*Lichtstrahl*) sınmaq; 6. (*erbrechen*) qusmaq; 7. (*e-n Streit vom Zaune ~*) savaşa başlamaq, savaşa səbəb olmaq; 8. (*Rekord*) sındırmaq; *vi* 1. sınmaq, çatılmaq; 2. (*in Stücke*) parçalanmaq; 3. (*abbrechen*) qopmaq; 4. (*Auge, Blick*) sönmək; 5. (*mit j-m*) əlaqəni kəsmək, ayrılmaq; 6. *med.* (*erbrechen*) qusmaq; 7. (*herausbrechen*) çıxmaq; *F* *zum Brechen voll* dopdolu, boş yer yoxdur; *der Zug ist zum Brechen voll* qatarda yer yoxdur; *vi sich ~ (Licht, Wellen)* sınmaq; *fig. das brach ihm das Genick* bu onun belini sındırdı (*bükdü*).

Brechmittel, *das; -s, -* *med.* qusdurucu, qusdurma dərmanı.

Brechreiz, *der; -es* ürəkbulanması, öyümə.

Brechstange, *die; -, -n* *s.* Brecheisen.

Brechung, *die; -, -en* *Phys.* (*Licht*) sınıma.

Brei, *der; -(e)s, -e* xəşil, əzmə, püre; sıyıq; *viele Köche verderben den ~* aşpaz iki olanda, aş ya şor olar ya duzsuz, çoxarvadlının evi süpürülməmiş qalar; *F j-n zu ~ schlagen* bir kəsi bərk döymək; *fig. wie die Katze um den heißen ~ herumgehen* mövzunun ətrafında çənə yormağ.

breiig *adj.* əzik halda, xəşil kimi, məcun halında; həlmişik.

breit *adj.* 1. enli (*Süd. : a. ənli*), geniş; 2 *Meter ~ enli* 2 *Metre*; *e-e ~e Straße* geniş bir yol, enli küçə; *~er werden* genişlənmək, genişlənmək, enləşmək; 2. (*Nase, Fuß*) yastı; 3. (*weitschweifig*) ətraflı, gən-bol; *sich ~ machen* 1. (*Angst*) yayılmaq; 2. (*Person*) *F* sərələnmək, uzanmaq; *adv. lang und ~* eninə-uzununa.

breitbeinig *adj.* aralanmış ayaqlarla,

geniş açılmış addımlarla; *F ~ dastehen* boş-boşuna dayanmaq (*durmaq*).

Breite, *die; -, -n* 1. en, enlilik, (*Süd. : a. ən*); genişlik; *in der ~* endən; 2. (*geographische*) en, en dairəsi, ərz.

breiten *vt* açmaq, sərmək.

Breitengrad, *der; -(e)s, -e* en dairə dərəcəsi.

breitmachen *vr sich ~* 1. yaxşı rahatlanmaq, yaxşı yerləşmək; 2. *fig.* iddia satmaq, özünü göstərmək; 3. (*immer beliebter werden*) yayılmaq, özünə yer tutmaq, sərələnmək.

breitschultrig *adj.* enlikürək(li).

breitspurig *adj.* enli, geniş.

breittreten *vt* haşiyə çıxmaq, sözü uzatmaq; *et. überall ~* ələmə yaymaq.

Bremse, *die; -, -n* 1. (*Wagenbremse*) tormoz, əyləc; *die ~ versagte* tormoz (əyləc) tutmadı; 2. *zo.* gigovun, mozalan, atmilçəyi.

bremsen *vt* 1. tormoz etmək, tormozlamaq, əyləc etmək; 2. *fig.* qabağını almaq.

Bremslicht, *das; -(e)s, -er* tormoz lampası, əyləc lampası .

Bremspedal, *das; -s, -e* tormoz pedalı, əyləc pedalı.

Bremsspur, *die; -, -en* tormoz izi, əyləc izi.

brennbar *adj.* alışqan, yanar.

brennen *vt* 1. yandırmaq; 2. (*Holz*) yandırmaq; 3. (*Haare*) burmaq, burdurmaq; 4. (*Ziegel*) bişirmək; *vi* 1. yanmaq, alovlanmaq, alışmaq; *die Kerze brennt* şam yanır; *das Licht brennt* çırağ yanır; 2. (*Augen, Wunde*) acışmaq, yanmaq, göynəmək; 3. (*vor Ungeduld*) arzu etmək, səbirsizliklə gözləmək; 4. (*darauf ~ etw. zu tun*) bir şeyi etmək üçün yanib-yaxılmaq; *es brennt!* yanğın!; *auf der Zunge ~* dilin ucunda olmaq.

brennend *adj.* 1. (*Kerze, Lampe usw.*) yanan; 2. (*Durst, Schmerz*) yandırıcı, şiddətli; qızğın; göynədici, dalayan; *fig. (sehr wichtig)* mühüm, ciddi; *e-e ~e Frage* mühüm bir məsələ, ümdə bir sual.

Brenner, *der*; -s, - ocaq
Brennerei, *die*; -, -en **1.** (*Branntwein*) araq çəkmə; araq zavodu (*Süd.* : *araq karxanası*); **2.** (*Ziegelbrennerei*) kərpic zavodu (*kərpic karxanası*), kərpicxana.
Brennessel, *die*; -, -n *bot.* gicitkən, gəzənə.
Brennglas, *ds*; -es, -'er yandırıcı şüşə.
Brennholz, *das*; -es, -'er odun; girdin; çırtdaq.
Brennkammer, *die*; -, -n ocaq, kürə.
Brennmaterial, *das*; -s, -ien yanacaq maddə.
Brennpunkt, *der*; -(e)s, -e **1.** *Phys.* fokus; **2.** *fig.* mərkəz, *im ~ des Interesses stehen* diqqət mərkəzində olmaq.
Brennstoff, *der*; -(e)s, -e yanacaq maddə.
brenzlich *adj.* **1.** (*Geruch*) yarıq iyi; **2.** *fig.* (*gefährlich*) təhlükəli, xətərli; çətin.
brenzlich *adj.* *s.* *brenzlich*.
Bresche, *die*; -, -n deşik, dəlik, yarıq; *fig.* *in die ~ springen* bir kəsə kömək etmək; *für j-n e-e ~ schlagen* bir kəsə yol açmaq.
Brett, *das*; -(e)s, -er **1.** taxta; **2.** (*Regalbrett*) rəf; **3.** (*Schachbrett*) şahmat taxtası (*Süd.* : *a. şətrənc taxtası*); **4.** (*Schwarzes ~*) qara taxta; elan lövhəsi; **5.** -er *pl. fig.* **1.** (*Bühne*) səhnə; **2.** (*Skier*) ayaq xizəyi; **3.** (*Boxen*) ring; *ein ~ vor dem Kopf haben* *F* başa düşməmək, gicəlmək.
Brettchen, *das*; -s, - kiçik taxta.
Bretterbude, *die*; -, -n yonulmuş taxtalardan qayrılmış barak.
Brettspiele, *die/pl.* şahmat kimi oyunlar.
bricht *s.* *brechen*.
Brief, *der*; -(e)s, -e məktub, yazı; pitik; (*Süd.* : *kağız*); *~e wechseln* məktublaşmaq; *öffener ~* açıq məktub.
Briefbeschwerer, *der*; -s, - basqı.
Briefbogen, *der*; -s, - u. -' məktub kağızının vərəqəsi.
Brieffach, *das*; -(e)s, -'er məktub qutusu.
Briefkasten, *der*; -s, -' *s.* *Brieffach*.

Briefkopf, *der*; -(e)s, -'e məktub sərlovhəsi, məktub başlığı.
brieflich *adj.* yazılı.
Briefmarke, *die*; -, -n poçt markası (*Süd.* : *təmbri*); *~n sammeln* poçt markası yığmaq.
Briefmarkenalbum, *das*; -s, -alben poçt markası albomu.
Briefmarkenhändler, *der*; -s, - poçt markasının alverçisi.
Briefmarkensammlung, *die*; -, -en poçt markasının kolleksiyası (*Süd.* : *təmbri kolleksiyonu*).
Brieföffner, *der*; -s, - məktub açan.
Briefpapier, *das*; -s məktub kağızı.
Brieftasche, *die*; -, -n pul kisəsi.
Briefträger, *der*; -s, - poçtçu, məktub daşıyan (*Süd.* : *postçı*), kağızpaylayan.
Briefumschlag, *der*; -(e)s, -'e paket, zərf.
Briefwaage, *die*; -, -n məktub tərəzisi.
Briefwahl, *die*; -, -en məktubla səs vermə qaydası.
Briefwechsel, *der*; -s, - yazışma, məktublaşma.
Briefzusteller, *der*; -s, - *s.* *Briefträger*.
Brigade, *die*; -, -n *mil.* Briqada (*Süd.* : *Tip*).
Brigadier, *der*; -s, -s briqada komandiri (*Süd.* : *sərtip*).
Brikett, *das*; -(e)s, -s daşkömür, briket.
brillant *adj.* parlaq, mükəmməl.
Brillant, *der*; -en, -en brilyant.
Brillantring, *der*; -(e)s, -e brilyant üzüyü.
Brillanz, *die*; - parlaqlıq.
Brille, *die*; -, -n gözlük, eynek.
Brillenetui, *das*; -s, -s eynek qabı, gözlük qutusu.
Brillenfassung, *die*; -, -en gözlük çərçivəsi.
Brillengestell, *das*; -(e)s, -e *s.* *Brillenfassung*.
Brillenglas, *das*; -es, -'er gözlük şüşəsi, eynek şüşəsi.
Brillenrahmen, *der*; -s, - *s.* *Brillenfassung*.
Brillenschlange, *die*; -, -n gözlüklü ilan,

kobra.

Brillenträger, *der*; -s, - eynəkli, göz-lüklü.

bringen *vt* 1. (*hin~*) çatdırmaq, aparmaq; 2. (*her~*) gətirmək, çatdırmaq; 3. (*Radio*) yaymaq; 4. (*in Ordnung ~*) qaydaya salmaq; 5. (*zu Bett ~*) yatdırmaq; 6. (*zur Welt ~*) doğmaq; 7. (*Zinsen*) faiz vermək (*Süd.* : *bəhrə vermək*); 8. (*an sich ~*) mənimsemək, ələ keçirmək; *j-n wieder auf die Beine ~* kömək etmək; *j-n aus der Fassung ~* hirsəndirmək; *fig. auf e-n Nenner ~* qaydaya salmaq, tənzim etmək; *zu Papier ~* yazılı surətdə ifadə etmək; *j-n zum Lachen ~* güldürmək; *j-n um Hab und Gut ~* birisini var-yoxdan çıxartmaq; *Opfer ~* qurban etmək; *et. hinter sich bringen ~* bir şeyi (*işi*) sona çatdırmaq; *fig. er wird es nicht weit ~* həyatında çox müvəffəqiyyət qazanmayacaq; *das bringt auch nicht* bundan da bir şey çıxarmaz; *etwas nicht übers Herz ~* vicdani razi olmamaq.

brisant *adj.* partlayıcı; *fig. (Thema)* çox mühüm, çox aktual.

Brisanz, *die*; -, -en 1. (*Sprengkraft*) partlayış gücü; 2. *nur. sg.* aktual (*nöqtə*); *ein Thema von höchster ~* çox aktual bir mövzu.

Brise, *die*; -, -n sahil küləyi, meh.

Brite, *der*; -n, -n britaniyalı.

britisch *adj.* britan.

bröckeln *vt* xırda-xırda doğramaq, ovub tökmək, parçalamaq; *vi* doğranmaq, parçalanmaq; *Brot in die Soße ~ -in* suyuna çörək doğramaq.

bröckelig *adj.* kövrək, tez parçalanan.

Brocken, *der*; -s, - 1. xırda şey, tikə; parça; qırıntı; 2. (*Bissen*) tikə; 3. *fig. ein harter ~* çətin bir iş; *ein fetter ~* yaxşı bir fürsət; 3. *ein paar ~ Deutsch können* almanca bir neçə kəlmə bilmək.

brodeln *vi* poqqıltı ilə qaynamaq; *fig. es brodeln in/unter der Bevölkerung* millət (*əhali*) içində narazılıq qaynayır.

Brokat, *der*; -(e)s, -e zərli, zərli qumaş, zərbafta.

Brokoli, *der*; -s, -s brokoli.

Brombeere, *die*; -, -n bot. böyürtkən.

Bronchialkatarrh, *der*; -s, -e bronxit (*Süd.* : *bronşit*).

Bronchitis, *die*; -, *Bronchitiden* bronxit (*Süd.* : *bronşit*).

Bronze, *die*; -, -n bürünc, mis.

bronzen *adj.* tunc rəngli; tuncdan qayrılmış, tuncdan düzəldilmiş.

Bronzezeit, *die*; - tunc dövrü.

Brosamen, *die/pl.* çörək qırıntısı, çörək xırdası.

Brosche, *die*; -, -n sancaq, döşə vurulan bəzək şeyi.

broschieren *vt* (*Buch*) kitab bağlamaq, sahafliq etmək.

Broschüre, *die*; -, -n kitabça, broşür, cüzvə.

Brot, *das*; -(e)s, -e 1. çörək, əkmək; *veralt.* əppək, ətmək; 2. *fig.* qazanc, məişət; *fig. sein ~ verdienen* çörək pulu qazanmaq; *belegtes ~* sendviç; *das ist ein hartes /schweres ~* çörək daş altından çıxır.

Brotaufstrich, *der*; -(e)s, -e çörəyə sürülən maddə (*yağ, pendir..*).

Brotbacken, *das*; -s çörək bişirmək.

Brotchen, *das*; -s, - kiçik girdə çörək.

Brötchengeber, *der*; -s, - *fig.* sahibkar; çörəkverən.

Broterwerb, *der*; -(e)s qazanc, çörək çıxartma.

Brotkanten, *der*; -s, - çörək qırağı.

Brotkasten, *der*; -s, - çörəkqabı.

Brotkorb, *der*; -(e)s, -e çörəkqabı, çörək səbəti.

brotlös *adj.* 1. çörəksiz; gəliri olmayan; 2. *fig. ~e Kunst* azgəlirli ixtisas; ~ *werden* işsiz-gücsüz olmaq, çörəyi əlindən çıxmaq.

Brotkruste, *die*; -, -n çörək qabığı.

Brotmesser, *das*; -s, - çörək bıçağı.

Brotrinde, *die*; -, -n *s.* Brotkruste.

Brotscheibe, *die*; -, -n çörək parçası.

Bruch¹, *der*; -(e)s, -e bataqlıq.

Bruch², *der*; -(e)s, -e 1. qırılma, kəsilmə; sınıma; ~ *der Freundschaft* dostluğun qırılması (*kəsilməsi*); 2. (*Bruchstel-*

le) sınıq yeri; **3.** (*Leistungsbruch*) sidikliyin yırtılması, fitq; **4.** *math.* kəs; **5.** (*Vertrag, usw.*) pozulma; *in die Brüche gehen* uğursuzluqla sona çatmaq; **6.** (*Ehe*) boşanmaq, ayrılmaq; **7.** (*Steinbruch*) daş karxanası.

Bruchbude, die; -, -n *F* xarab ev.

brüchig adj. tez sinan, kövrək; (*Holz*) çürük.

Bruchrechnung, die; - kəs hesabı.

Bruchstelle, die; -, -n sınıq yeri.

Bruchstück, das; -(e)s, -e parça, hissə.

Bruchteil, der u. das; -(e)s, -e **1.** parça, zərrə; **2.** *math.* kəs; *im ~ e-r Sekunde* göz qırpımında.

Bruchzahl, die; -, -en kəsri ədəd, kəs.

Brücke, die; -, -n **1.** körpü; *e-e ~ bauen* körpü salmaq; **2.** (*Teppich*) uzun xalça; **3.** (*Zahn*) diş körpüsü.

Brückenbau, der; -(e)s körpü tikintisi.

Brückenpfeiler, der; -s, - körpü dayağı.

Bruder, der; -s, -" **1.** qardaş; dadaş; *veralt.* əxəvi; *liebliche(r) ~* doğma qardaş; **2.** (*Mönch*) rahib; **3.** *fig.* yoldaş, məsləkdaş; *F unter Brüdern (ohne Übervorteilung)* qardaşcasına, qardaşvarı.

Brüderchen, das; -s, - kiçik qardaş, qardaşciq.

brüderlich adj. qardaşcasına, qardaşvarı, qardaşlıq.

Brüderlichkeit, die; - qardaşlıq.

bruderlos adj. qardaşsız.

Brudermord, der; -(e)s, - qardaş qətli.

Brudermorder, der; -s, - qardaş qatili.

Brüderschaft, die; - qardaşlıq (*münasibəti*); *mit j-m ~ trinken* dostluq əlaməti olaraq qollarını bir-birinə keçirib içmək.

Brühe, die; -, -n **1.** ət suyu; **2.** (*dünner Tee usw.*) açıq, rəngi qaçmış; **3.** (*verschmutztes Wasser*) kirli su; **4.** *fig.* (*Schweiß*) tər.

brühen vt üzərinə qaynar su tökmək.

brühwarm adj. qaynar, isti-isti; *e-m et. ~ berichten* isti-isti demək (*gec olmadan bildirmək*).

brüllen vi nərildmək, bağıрмаq, böyürmək, qışqırmaq, boğaz yırtmaq,

dad-fəryad salmaq, haray çəkmək, haray salmaq, hayqırmaq; *vor Wut ~* qəzəbdən bağıрмаq; *vr sich heiser ~* bağırmadan səsi batmaq.

Brüllen, das; -s nəriltili, bağırtı, qışqırıq, dad-fəryad, haray, hayqırtı, hayqırıq.

Brummbär, der; -en, -en *fig.* deyingən adam, donquldanan.

brummeln vt yavaş danışmaq, mızıldamaq.

brummen vi **1.** mırıldamaq, donquldamaq, deyinmək; **2.** (*Insekten*) vizıldamaq, viz-viz etmək; **3.** *F (im Gefängnis sitzen)* dustaq olmaq; *mir brummt der Schädel* başım dolanır, başım çatlayır.

Brummer, der; -s, - **1.** *F (dicke Fliege)* yekə milçək, leş milçəyi; **2.** *fig.* (*yekə*) kamyon (*yük maşını*).

brummig adj. deyingən.

Brummschädel, der; -s, - **1.** *fig.* (*Kopfschmerzen*) başağrısı; (*Kater*) xumarlıq, sərxoşluqdan sonra özünü pis hissetmə.

brünett adj. xurmayı saçlı, qarabuğdayı.

Brunft, die; -, -'e (*bei Rehen u. Hirschen*) şəhvət vaxtı, cütləşmək vaxtı, qızgınlıq vaxtı.

Brunnen, der; -s, - **1.** (*Ziehbrunnen*) quyuyu; **2.** (*Quelle*) çeşmə, bulaq, mədən suları; **3.** (*Springbrunnen*) fəvvarə.

Brunnenbohrung, die; -, -en quyuyu qazma, kankanlıq.

Brunnenraber, der; -s, - quyuyuqazan.

Brunnenvergiftung, die; -, -en **1.** quyuyu (*çəşməni*) zəhərləmə; **2.** (*politische*) iftira, böhtan, şər, şayie.

Brunst, die; -, -'e dalab, qızgınlıq, həvəs, şəhvət vaxtı.

brünstig adj. qızgın, ehtiraslı, həvəslı.

brüsk adj. kobud, ədəbsiz, sərt.

brüskieren vt kobud davranmaq, pis rəftar etmək, inad etmək.

Brüskierung, die; -, -en kobudluq, ədəbsizlik.

Brust, die; -, -'e **1.** döş, sinə; *e-m Kind die ~ geben* uşağa məmə vermək, uşağı əmişdirmək, əmizdirmək; **2.** (*Busen*)

məmə, döş; əmcək; **3.** *fig. sich in die ~ werfen* məğrur olmaq; **4.** *F sich (D) j-n zur ~ nehmen* bir kəsi bağına basmaq.

Brustbein, *das*; -(e)s, -e döş sümüyü, cınaq.

Brüste, *die/pl.* döş.

brüsten *vr sich* ~ qürurlanmaq, öyünmək, xoruzlanmaq, qürrələnmək, fors-lanmaq (*mit D/ nə iləsə*).

Brüstung, *die*; -, -en **1.** (*Fensterbrüstung*) şebəkə; **2.** *mil.* sipər.

Brustfell, *das*; -(e)s *med.* ağciyər pərdəsi.

Brustfellentzündung, *die*; -, -en *med.* ağciyər pərdəsinin iltihabı.

Brusthöhle, *die*; -, -n *med.* döş qəfəsi; bağır.

Brustkasten, *der*, -s, - *med.* *s.* *Brusthöhle*.

Brustkind, *das*; -(e)s, -er sündəmər uşaq.

Brustkorb, *der*; -s *s.* *Brusthöhle*.

Brustkrebs, *der*; -es döş xərçəngi (*Süd. : döş sərətani*).

Brustleiden, *das*; -s, - döş ağrısı, ciyər xəstəliyi.

Brustwarze, *die*; -, -n döş giləsi, məmə ucu.

Brustwehr, *die*, -, -en sipər.

Brut, *die*, -, -en **1.** *nur sg.* (*Brüten*) kürt yatmaq; **2.** (*Küken*) cücələr; **3.** (*Insekten, Fische*) yumurtadan çıxan kiçik heyvanlar; **4.** *fig. (Gesindel)* tör-töküntü, zir-zibil, ... tör-töküntüsü, ...zir-zibili.

brutal *adj.* amansız, qəddarcasına, rəhmsiz, amansızcasına.

Brutalität, *die*; -, -en qəddarlıq, amansızlıq, rəhmsizlik, cəlladlıq.

brüten *vi* **1.** (*Vögel*) yumurta üstündə oturmaq, kürt yatıb bala çıxartmaq, balalamaq; **2.** *fig.* dərin düşünmək, fikirləşmək (*überA /-in barəsində*).

brütend *adj.* (*schwül*) boğanaq, bürkülü; ~e *Hitze* boğanaq isti.

Brüter, *der*; -s, - *Phys.* *ein (schneller)* ~ bir növ atom reaktoru, atom reaktorunun bir növü .

Bruthenne, *die*; -, -n kürt toyuq.

Brutstätte, *die*; -, -n *fig.* beşik, mərkəz, ocaq, mənbə.

brutto *adv.* *H* brutto.

Bruttoverdienst, *der*; -es, -e brutto gəlir.

brutzeln *vt* tavada qızartmaq; *vi* qızarmaq, cızıldamaq.

bsd. = *besonders* xüsusən, həddən artıq.

Bub, *der*; -en, -en oğlan uşağı.

Bube, *der*; -n, -n **1.** oğlan uşağı; **2.** (*Kartenspiel*) soldat (*Süd. : sərbaz*); **3.** (*Schurke*) alçaq, əclaf.

Bubendreih, *der*; -(e)s, -e alçaqlıq, əclafıq; şıltaqlıq.

Bubi, *der*; -s, -s *F abw.* kamala çatmamış; zəif; oğlancığaz.

bübisch *adj.* **1.** alçaq, əclaf; **2.** nadinc, yüngül, şıltaq.

Buch, *das*; -(e)s, -er **1.** kitab; pitik; *reden wie ein* ~ kitab kimi danışmaq; **2.** (*Geschäftsbuch*) dəftər; **3.** (*Drehbuch*) ssenari, senaryo; *das* ~ *aufschlagen* kitabı açmaq; ~ *führen* haqq-hesab aparmaq (*über A/ haqqında*).

Buchbesprechung, *die*; -, -en kitab müzakirəsi, kitab tanıtma.

Buchbinden, *das*; -s cildçilik, sahafıq.

Buchbinder, *der*; -s, - cildçi, sahaf.

Buchbinderei, *die*; -, -en **1.** (*Handwerk*) *nur. sg.* cildçilik; **2.** cildxana.

Buchdeckel, *der*; -s, - kitab cildi.

Buchdruck, *der*; -(e)s kitab çap etmə, nəşr, kitab çapı.

Buchdrucker, *der*; -s, - çapçı.

Buchdruckerei, *die*; -, -en **1.** (*Werkstatt*) mətbəə, çapxana; **2.** (*Gewerbe*) mətbəəçilik.

Buche, *die*; -, -n *bot.* fıstıq (*ağac*).

Buchecker, *die*; -, -n fıstıq ağacının meyvəsi.

buchen *vt* **1.** *H.* hesab dəftərinə yazmaq; **2.** (*Reise, Flug usw.*) rezerv (*rezervasyon*) etmək; *e-n Platz im Flugzeug (auf dem Schiff)* ~ təyyarədə (*gəmidə*) bir yeri rezerv etmək, yer tutmaq, yer ayırmaq.

Bücherbrett, *das*; -(e)s, -er kitab rəfi.

Bücherei, *die*; -, -en kitabxana.
Bücherkunde, *die*; - bibliografi(ya); kitabxana işi.
Büchnarr, *der*; -en, -en kitab həvəskarı, mütaliə sevən, bibliyoman.
Bücherregal, *das*; -s, -e kitab rəfi.
Bücherrevisor, *der*; -s, -en hesab sınaqçısı, hesabdar.
Bücherwurm, *der*; -(e)s, -'er *fig.* həmişə kitab oxuyan adam, kitabpərəst.
Buchfink, *der*; -en, -en *zo.* alacəhrə.
Buchführer, **Buchhalter**, *der*; -s, - hesabdar, mühasib, dəftərdar.
Buchführung, **Buchhaltung**, *die*; -, -en mühasibat, hesabdarlıq, dəftərdarlıq.
Buchhändler, *der*; -s, - kitabşatan, kitabçı.
Buchhandlung, *die*; -, -en kitab mağazası, kitabxana.
Buchmacher, *der*; -s, - (*bei Pferdennnen*) merc alverçisi (*at yarışlarında, at müsabiqələrində*).
Buchmesse, *die*; -, -n kitab sərgisi.
Buchsbaum, *der*; -(e)s, -'e *bot.* şümşad, şümşad ağacı.
Buchse, *die*; -, -n *el.* priz.
Büchse, *die*; -, -n **1.** (Dose) tənəkə qab; **2.** (Flinte) tütəng, ov tütəngi.
Büchsenöffner, *der*; -s, - konserv açan.
Buchstabe, *der*; -n, -n hərf.
buchstabieren *vt* höccələmək.
buchstäblich *adv.* həqiqi, sözün həqiqi mənasında; *adj.* hərfən, sözbəsöz, hərf-hərf, hərfi.
Bucht, *die*; -, -en körfəz.
Buchmschlag, *der*; -(e)s, -'e kitabın cildi (üzü).
Buchung, *die*; -, -en **1.** (Buchung) dəftərə qeyd etmə, dəftərə keçirmə; **2.** rezerv (asyon) etmə.
Buchungsbestätigung, *die*; -, -en təsdiqnamə.
Buchweizen, *der*; -s qarabuğda; qarabaşaq.
Buckel, *der*; -s, - **1.** qoz, donqar; büküntü; *der alte Mann hat e-n* ~ qoca kişinin qozu var; **2.** (Rücken) kürək, dal; **3.** F (Hügel) təpə(cik); *fig.* rutsch mir doch

den ~ runter! məndən əl çək!, yaxamdan əl çək!; *den* ~ vollkriegen kətək yemək.

buck(e)lig *adj.* qozbel, bükükbel, donqarlı, donqarbel.

bücken *vr sich* ~ **1.** əyilmək; **2.** *fig.* boyun əymək, alçalmaq.

Bückling, *der*; -s, -e **1.** əyilmə, baş əymə, təzim; **2.** (Fisch) quru siyənək balığı.

buddeln *vt* qazmaq, eşələmək.

Buddha, *der*; -s Budda.

Buddhismus, *der*; - Buddizm.

Buddhist, *der*; -en, -en buddist.

buddhistisch *adj.* buddist.

Bude, *die*; -, -n **1.** balaca ev; **2.** F balaca otaq; *fig.* *Leben in die* ~ bringen -ə can vermək, -i canlandırmaq.

Budget, *das*; -s, -s bütəcə; *et. im* ~ vorsehen *bir şeyə* bütçədə yer ayırmaq.

Büfett, *das*; -s, -s bufet, bufə; *kalt*es ~ soyuq yemək, soyuq xörək.

Büffel, *der*; -s, - *zo.* kəl, camış.

büffeln *vt* çalışmaq, çox öyrənmək; əzbərləmək.

Bug, *der*; -(e)s, -e *Büge* *naut.* baş, gəminin burnu, çanaq (*täyyarənin, geminin*).

Bügel, *der*; -s, - **1.** (Henkel) dəstək, qulp; **2.** (Steigbügel) üzəngi; **3.** (Kleiderbügel) paltar askısı (*bəndi*), paltarasan.

Bügelbrett, *das*; -(e)s, -er ütü taxtası.

Bügeleisen, *das*; -s, - ütü.

bügeln *vt* ütüləmək.

bugsieren *vt* *mar.* yedəkləmək, yedəyə almaq, çəkib götürmək (*Süd.* : *a. bokser etmək*); *fig.* sürmək; itələmək.

buh! ho.

buhn *vt* ho(a) basmaq (*etiraz etmək üçün*), huylamaq.

buhlen *vt* (*um j-s* *Gunst, Liebe*) özünə cəlb etmək üçün çalışmaq, eşqini izhar etmək; *abw.* *um et.* ~ bir şeyi ələ keçirmək üçün yalvar-yaxar etmək.

Buhmann, *der*; -s, -'er dünyanın təqsirkarı, dünyanın günahkarı.

Bühne, *die*; -, -n **1.** (Theater) səhnə; *auf die* ~ bringen səhnəyə gətirmək; **2.** (Po-

dium) tribun, meydança; **3. F** *über die ~ bringen* bir işi müvəffəqiyyətlə görmək; *von der politischen ~ abtreten* siyasət meydanından çıxmaq.

Bühnenbild, *das*; *-(e)s, -er* dekorasiya, dekorasyon, səhnə bəzəyi.

Bühnenbildner, *der*; *-s, -* səhnə bəzəyən, dekoratör.

Bühnendichter, *der*; *-s, -* dramaturq, pyes yazan.

Bühnenstück, *das*; *-(e)s, -e* pyes.

buk *s. backen*.

Bukett, *das*; *-(e)s, -e* **1.** (*Blumenstrauß*) çiçək dəstəsi; **2.** (*des Weines*) şərabin ətri, çaxırın iyi.

Bulette, *die*; *-, -n* küftə.

Bulgare, *der*; *-n, -n* bolqar.

Bulgarien Bolqaristan.

bulgarisch *adj.* bolqar(*ca*).

Bulldogge, *die*; *-, -n* buldoq iti.

Bulldozer, *der*; *-s, -* bulduzer.

Bulle¹, *der*; *-n, -n* **1.** öküz, buğa; **2. F** polis məmuru.

Bulle², *die*; *-, -n* roma papasının fərmanı, bulla.

bullig *adj.* (*Mann*) çox güclü, buğa kimi; *fig. ~e Hitze* çox isti, yaman isti.

Bumerang, *der*; *-s, -s u. -e* bumrang (*taxtadan düzəlmiş bir növ silah*).

Bummel, *der*; *-s* **1.** gəzinti, səyr; *e-n ~ durch die Stadt machen* şəhərin içində gəzməyə getmək.

Bummelant, *der*; *-en, -en* avara, vey(i)l-vey(i)l gəzən, tənbel, sərsəm.

Bummelei, *die*; *-, -en* **1.** (*Nachlässigkeit*) tənbellik, sürüdürməçilik; **2.** (*Müßiggang*) avaralıq, vey(i)lənmə.

bummeln *vi* gəzib dolanmaq, daban döymək, hərlənmək; (*faul sein*) veylənmək, arada gəzmək, tənbellik etmək.

Bummelstreik, *der*; *-(e)s, -e* işçilərin yavaş işləmək qərarı.

Bums, *der*; *-es, -e* *fig.* zərbə, təkən; toqquşma, şaqqlıltı.

bumsen *vi* **1.** bir-birinə vurmaq, çarpmaq (*gegen A/-ə qarşı*); *an die Tür ~ qapıya (yumruqla)* vurmaq; **2. vt** (*vul-*

bei Zusammenstoß) şaqqlıltı səsi gəldi.

Bund¹, *das*; *-(e)s, -e* **1.** (*Bündel*) bağlı, şələ, bağlama; **2.** dəstə, bağ; *bring ein ~ Radieschen vom Markt mit* bazardan bir bağ (*dəstə*) turp gətir; *ein ~ Blumen* bir dəstə gül.

Bund², *der*; *-(e)s, -e* **1.** (*Vereinigung*) birləşmə, ittifaq, cəmiyyət; **2.** (*Abkommen*) saziş, pakt; **3.** (*Bundesstaat*) konfederasiya (*Süd. : Konföderasyon*); federasiya; *der ~ federal dövlət (almaniya)*; *F beim ~ hərbi xidmətdə, əsgərlikdə*.

Bund³, *der*; *-s, -e* (*an Hose, Rock*) köbə, haşiyə.

Bündel, *das*; *-s, -* bağlama, bağlı, buxça, boğça, bəstə; dəstə, bağ, qom, dürgə.

bündeln *vt* bağlamaq, dəstələmək, dürgələmək; *bündelweise* dəstə-dəstə, bağlı-bağlı, dəstəbədəstə.

Bundesbahn, *die*; *-* Federal Almaniya (*nın*) dəmiryolları.

Bundesland, *das*; *-(e)s, -er* əyalət, Almaniya federal dövləti təşkil verən əyalətlərin hər birisi.

Bundesrat, *der*; *-(e)s* İttifaq məclisi, əyalətlər nümayəndələrinin məclisi.

Bundesregierung, *die*; *-, -en* Federal hökumət.

Bundesrepublik, *die*; *-, -en* Federal cümhuriyyət, Federativ respublika.

Bundestag, *der*; *-(e)s* Almaniyanın məclisi (*parlament*), Bundestaq.

Bundeswehr, *die*; *-* Almaniyanın hərbi qüvvələri (*ordusu*).

bundesweit *adj.* almaniyanın hər tərəfində, almaniyanın içində.

bündig *adj.* **1.** (*gültig*) etibarlı, qanuni; **2.** (*überzeugend*) inandırıcı; *kurz und ~* qısa və aydın.

Bündnis, *das*; *-ses, -se* ittifaq, pakt, cəmiyyət; *~ schließen* ittifaq bağlamaq; *~ lösen* ittifaqı pozmaq.

Bündnisvertrag, *der*; *-(e)s, -e* ittifaq müqaviləsi.

Bungalow, *der*; *-s, -s* bir mərtəbəli ev, yaylaq, bunqalo.

Bunker, *der*; *-s, -* **1. mil.** betondan ti-

kılmış təhkimat, pənahgah; **2.** (*Kohlenbunker*) kömür anbarı.

bunt *adj.* əlvan, rəngbərəng, al-əlvan, güllü, alaca, ala-bula; çoxnövlü; *F* dəngil; *fig.* *jetzt wird es mir aber zu ~ bu*, həddindən artıqdır; *ein ~es Durcheinander* qarma-qarışıq bir...; *es zu ~ treiben* şitini çıxartmaq, həddini aşmaq.

buntfarbig *adj.* əlvan, çoxrəngli, rəngbərəng, güllü-çiçəkli, güllü-naxışlı, çoxnövlü; *F* dəngil.

Buntheit, *die*; - əlvan, rəngbərənglik.

Buntstift, *der*; *-(e)s, -e* rəngli qələm, rəngli karandaş.

Bürde, *die*; -, *-n* yük, ağırlıq.

Burg, *die*; -, *-en* qala, hasar, qəs, ərk.

Bürge, *der*; -, *-n* *jur.* zamin, kəfil.

bürgen *vi* zamin olmaq (*für A/-ə*), cavabdehliyi öz üzərinə götürmək.

Bürger, *der*; *-s, -1.* (*e-s Staates*) vətəndaş, yurddaş; **2.** (*e-r Stadt*) şəhər sakinisi, şəhərli; **3.** (*Bourgeois*) burjua.

Bürgerinitiative, *die*; -, *-n* vətəndaş hərəkatı.

Bürgerkrieg, *der*; *-(e)s, -e* vətəndaş müharibəsi, daxili savaş.

bürgerlich *adj.* **1.** mülki, sivil; burjua; *~es Recht* vətəndaş qanunu (*Süd.* : *mədəni qanun*); **2.** *pej.* kiçik burjua.

Bürgerliches Gesetzbuch (BGB) Vətəndaş qanunu (*Süd.* : *Mədəni qanun*), mülki məcəllə.

Bürgermeister, *der*; *-s, -* bələdiyyə sədri, şəhər idarəsinin başçısı.

Bürgerpflicht, *die*; -, *-en* vətəndaşlıq vəzifəsi, vətəndaşlıq borcu.

Bürgerrecht, *das*; *-(e)s, -e* vətəndaşlıq hüququ, mülki hüquqlar.

Bürgerrechtler, *der*; *-s, -* vətəndaşlıq haqları uğrunda mübarizə aparan.

Bürgerschaft, *die*; -, *-en* şəhər əhli; vətəndaşlar.

Bürgersteig, *der*; *-(e)s, -e* səki, küçə səkisi.

Bürgschaft, *die*; -, *-en* zaminlik, kəfəlet, zəmanət; *für j-n e-e ~ übernehmen -ə* zamin olmaq, *-i* zaminə götürmək.

Büro, *das*; *-s, -s* iş yeri, idarə, büro.

Büroangestellte(r) *der*; *-n, -n* idarə qulluqçusu, idarə məmuru.

Büroartikel, *der*; *-s, -* büro ləvazimatı.

Büroklammer, *die*; -, *-n* kağız bəndi.

Bürokraft, *die*; -, *-e* idarə qulluqçusu.

Bürokrat, *der*; *-en, -en* bürokrat, kağızbaz, süründürməçi, rəsmiyyətçi.

Bürokratie, *die*; -, *-n* bürokratiya (*Süd.* : *bürokraasi*), kağızbazlıq, süründürmə, süründürməçilik

bürokratisch *adj.* bürokratik.

Bürokratismus, *der*; - Bürokratism, Bürokratiq, rəsmiyyət.

Bürostunden *die/pl.* iş saatları.

Bürovorsteher, *der*; *-s, -* idarə rəisi.

Bürozeit, *die*; -, *-en* iş saati, iş vaxtı.

Bursche, *der*; *-en, -en* **1.** gənc, cavan oğlan; *F* biğiburma, dəliqanlı; **2.** *mil.* qulluqçu əsgər; *F* (*Kerl*) adam; *ein toller ~* yaxşı oğlan.

burschikos *adj.* qorxmaz (*qadın*), oğlansayağı.

Bürste, *die*; -, *-n* şotka, fırça.

bürsten *vt* şotka ilə təmizləmək; fırçalamaq; *sich (D) die Haare ~* başını daşmaq.

Bus, *der*; *-ses, -se* avtobus; *mit dem ~ fahren* avtobusla getmək.

Busch, *der*; *-(e)s, -e* **1.** kol, kolluq, çalı; **2.** (*Gehölz*) balaca meşə, ağaclıq, meşəcik; *auf den ~ klopfen* sırr almaq, söz almaq; *mit et. hinterm ~ halten* bir şeyi gizlətmək.

Büschel, *das*; *-s, -* **1.** dəstə; **2.** (*Haarbüschel*) kəkil.

buschig *adj.* sıxıbtən, kolluq; pırtlaşıq.

Busen, *der*; *-s, -1.* döş, sinə, məmə; **2.** (*Golf*) körfəz; *an s-n ~ drücken* bağına basmaq.

Busenfreund, *der*; *-(e)s, -e* bağırıdaş, səmimi dost, yaxşı yoldaş, ürək dostu, birci, cici-bacı.

Bushaltstelle, *die*; -, *-n* dayanacaq, avtobus dayanacağı.

Buslinie, *die*; -, *-n* avtobus xətti; *die ~ 5* beş nömrəli avtobus (xətti).

Bussard, *der*; *-s, -e* şahin.

Buße, *die*; -, *-n* **1.** tövbə, istiğfar, nəda-

mət; **2.** (*Strafe*) cərimə; (*Geldbuße*) pul cəriməsi; **3.** (*Reue*) peşmançılıq; **4.** (*~gelöbnis*) tövbə, söz vermə; *zu e-r ~ von 100 E verurteilt werden* 100 € cərimə verməyə məhkum olmaq.

büßen vt **1.** *etw. (mit etw.) ~* cəzasını çəkmək; **2.** *etw. ~ tövbə etmək*, günahını yumaq; *vi für etw. ~ (müssen)* peşmançılığını çəkmək; cəzasını çəkmək; *er musste für s-n Leichtsin ~ o səfehliyin cəzasını çəkməlidir; das soll er mir ~!* ondan acığını çıxararam (*açaram*)!.

Bußgeld, *das*; *-(e)s, -er* pul cəriməsi.

Buß und Bettag, *der*; *-(e)s, -e* tövbə və dua günü.

Büste, *die*; *-, -n* **1.** büst; **2.** (*Brust*) qadın döşü (*məməsi*).

Büstenhalter, *der*; *-s, - (BH)* korset, sinəbənd, lifcik, döşbağı.

Butangas, *das*; *-es* bütan.

Butt, *der*; *-s, -e* qalxan balığı.

Butter, *die*; *-* yağ, kərə; *et. mit ~ bestreichen* bir şeyin üstünə kərə yağı sürmək; *F es ist alles in ~* hər şey qaydasındadır.

Butterbrot, *das*; *-(e)s, -e* yağlı çörək,

yağ-çörək, yaxma.

Butterdose, *die*; *-, -n* yağqabı.

Butterfass, *das*; *-es, -'er* nehrə; çəllək (*yağ üçün*).

Buttermilch, *die*; *-* ayran; yağlı alınmış süd.

buttern vt **1.** (*Butter machen*) yağ çalmaq, tərə yağı çalmaq; **2.** (*Kuchenform usw.*) yağlamaq; **3.** *fig. Geld in (A) ~* pul yatırtmaq.

butterweich *adj.* (*sehr weich*) yumşaq; (*Birne usw.*) ağızda əriyən.

Büttner, *der*; *-s, -* çəlləkçi, boçkaçı.

buttrig *adj.* yağlı.

b.w. *Abk. für Bitte wenden* lütfən (*səhi-fəni*) çevirin.

Bypass, *der*; *-es, -'e* baypass.

Byte, *das*; *-s, -s* EDV. bayt, informasiya vahidi (*bir baytın 8 biti var*).

Byzantiner, *der*; *-s, -* bizanslı.

byzantinisch *adj.* bizanslı.

Byzantismus, *der*; *-* *fig.* yaltaqlıq, alçalma.

Byzanz Bizans (*qədim İstanbul*).

bzw. = *beziehungsweise* yaxud da, uyğun olaraq, müvafiq, şəraitə görə.

C

C, c, das; - 1. Alman əlifbasının üçüncü hərfi; 2. *mus.* do.

ca. (circa) *adv.* təxminən, yaxın.

Cabaret, das; -s, -s kabare.

Cafe, das; -s, -s kafe, qəhvəxana.

Cafeteria, die, -, -s bufet, kafeterya.

Callgirl, das; -s, -s telefon qızı, telefonla çağrılan fahişə.

Camembert, der; -s, -s bir növ fransız pendiri, fransız pendirinin bir növü .

Camp, das; -s, -s çadır, kamp.

campen *vi* çadır qurmaq (*Süd.* : *kamp etmək*).

Camping, das; -s çadır qurma, kamp etmə.

Campingplatz, der; -es, -e çadır qurma yeri, kamping, düşərgə.

Capriccio, das; -s, -s *mus.* kapris, bir növ musiqi.

Cellist, der; -en, -en violoncel çalan.

Cello, das; -s, -s violoncel.

Celsius santigrad (*dərəcə*).

Center, das; -s, - mərkəz.

Ceylon Seylon adası.

Chamäleon, das; -s, -s rəngini dəyişən kərtənkələ.

Champagner, der; -s, - şampan şərəbi.

Champignon, der; -s, -s göbək.

Champion, der; -s, -s çempion, qəhrəman.

Chance, die; -, -n şans; (*Gelegenheit*) fürsət, aman, imkan; *j-m e-e ~ geben* kiməsə fürsət (*aman*) vermək.

Chancengleichheit, die; - şans bərabərliyi.

Chaos, das; - qarmaqarıışıqlıq, hərc-mərclik, nizamsızlıq.

chaotisch *adj.* qarma-qarıışıq, qaydasız, nizamsız.

Charakter, der; -s, -e xarakter, şəxsiyyət, təbiət, xasiyyət, dəb, xuy; *ein Mann mit ~* şəxsiyyətli adam.

charakteristisch *adj.* səciyyəvi, xarakterik, tipik, məxsus, əlamətdar.

charakterlos *adj.* xarkersiz, şəxsiyyətsiz, iradəsiz, əxlaqsız.

Charakterlosigkeit, die; - xarkersiz-

lik.

Charakterschwäche, die; -, -n xarakter zəifliyi, iradəsizlik.

Charakterstärke, die; -, -n xarakter möhkəmliyi, iradə möhkəmliyi.

charaktervoll *adj.* xarakterli, şəxsiyyətli.

Charisma, das; -s, -mata cazibə.

charismatisch *adj.* cazibəli.

charmant *adj.* cazibəli, bəyənəmli, sevməli, nazlı, cəzbedici, ədalətli.

Charme, der; -s cazibə, gözəllik.

Charta, die; -, -s əsas qanun, nizamnamə, anlaşma; *~ der Vereinten Nationen* Birləşmiş Millətlərin nizamnaməsi.

Charterflugzeug, das; -(e)s, -e kirayə təyyarəsi.

chartern *vt* kirələmək, icarə etmək (*təyyarə və ya gəmini*).

Chassis, das; -, - (*Auto*) şası.

Chauffeur, der; -s, -e şofer, sürücü.

Chaussee, die; -, -n şosə yolu, şosə, caddə.

Chauvinismus, der; - şovinizm, kor millətçilik.

Chauvinist, der; -en, -en kor millətçi, şovinizist.

chauvinistisch *adj.* şovinizist.

checken *vt* 1. (*Fahrzeuge usw.*) baxmaq, yoxlamaq, kontrol etmək; 2. *F* (*kopieren*) anlamaq, başa düşmək; *hast du das jetzt erst gescheckt?* indi başa düşdün?

Chef, der; -s, -s başçı, rəis, rəhbər.

Chefarzt, der; -es, -e başhəkim, həkimbaşı.

Chefingenieur, der; -s, -e baş mühəndis.

Chefredakteur, der; -s, -e baş redaktor.

Chemie, die; - kimya (*Süd.* : *şiyim*).

Chemikalien, die/pl. kimyəvi preparatlar, kimyəvi maddələr.

Chemiker, der; -s, - kimyaçı.

chemisch *adj.* kimyəvi.

Chemotherapie, die; -, -n kimyəvi terapiya (*müalicə*), kimyəvi maddələrlə dərman etmə, kemoterapi.

Chevreau(leder), *das*; -s keçı dərısı.
Chiffre, *die*; -, -n **1.** şifrə; **2.** (*Kennzeichen*) işarə əlaməti, işarə rəqəmi, rəmz.
chiffrieren *vt* şifrlə yazmaq, şifrləmək.
Chile; -s Çili.
Chilene, *der*; -, -n çillili.
chilenisch *adj.* çilli.
China; -s Çin.
Chinese, *der*; -, -n çinli.
chinesisch *adj.* çinli.
Chinesisch *das*; -s (*Sprache*) çincə, çin dilində.
Chiromantie, *die*; - əl falçılığı.
Chirurg, *der*; -en, -en cərrah.
Chirurgie, *die*; -, -n cərrahlıq.
chirurgisch *adj.* cərrahiyyə, cərrahi.
Chlor, *das*; -s Xlor (*Süd.* : *klor*).
chlorhaltig *adj.* xlorlu (*Süd.* : *klorlu*).
Cholera, *die*; - *med.* Vəba, Ovma.
choleric *adj.* tündməcəz, tez hirs-lənən.
Cholesterin, *das*; -s *med.* xolesterin, qan içində yağ maddəsi.
Cholesterinspiegel, *das*; - *med.* xolesterin miqdarı.
Chor, *der*; -(e)s, -'e xor (*Süd.* : *kor*); *fig.* *im* ~ (*alle zusammen*) hamı birlikdə.
Choral, *der*; -(e)s, -'e kilsə oxumağı.
Christ, *der*; -en, -en xristian, isəvi, məsihi, xaçpərəst, nəsrani, nəsara; kafir.
Christentum, *das*; -s Xristianlıq, İsəvilik, Məsihiyyət.
christlich *adj.* xristian, isəvi, məsihi.
Christus, *der*; - *Jesus Christus* Həzrəti İsa, Tanrının oğlu həzrəti İsa; *vor* ~ miladdan əvvəl, miladdan qabaq; *nach* ~ miladdan sonra.
Chrom, *das*; -s xrom (*Süd.* : *krom*).
chromatisch *adj.* xromatik (*Süd.* : *kromatik*).
chromhaltig *adj.* xromlu, kromlu.
Chromosom, *das*; -s, -en xromosom.
Chronik, *die*; -, -en tarix, vaxt, xronika, (*Süd.* : *kronik*), salnamə.

chronisch *adj.* sağalmaz, daimi (*xəstəlik*), xronik, kronik; *dein Husten ist* ~ sənin ösgürməni daimidir.
Chronist, *der*; -en, -en tarixçi, vaxt yazan.
Chronologie, *die*; -, -n xronologiya (*Süd.* : *kronoloji*).
chronologisch *adj.* kronoloji.
ciao! *F* hələlik!, xudahafiz!
circa (*ca.*) *adv.* təxminən, təqribən.
City, *die*; -, -s şəhərin mərkəzi.
Clan, *der*; -s, -s tayfa, el, qəbilə.
clever *adj.* ağıllı, işbacaran; bic.
Clique, *die*; -, -n *F* guruh, dəstə.
Clou, *der*; -s, -s ən mühüm hadisə, ən yüksək nöqtə.
Clown, *der*; -s, -s oyunbaz, tələk.
Club, *der*; -s, -s klub.
Cocktail, *der*; -s, -s kokteyl.
Code, *der*; -s, -s kod, sirr açarı.
Coiffeur, *der*; -s, -e dəllək, bərbər.
Colloquium, *das*; -s, *Colloquien* elmi yığıncaq, elmi söhbət.
Comics, *die/pl.* fleyton, satira şəklində hekayə.
Computer, *der*; -s, - kompyuter, kompüter, bilgisayar.
cool *adj.* sərin; *fig.* aram, sakit; soyuq qan.
Copyright, *das*; -s, -s müəlliflik hüququ.
Couch, *die*; -, -s u. -en taxt.
Courage, *die*; - cəsərət, qoçaqlıq.
Courtage, *die*; -, -n (*Maklergebühr*) dəlləllik haqqı.
Cousin, *der*; -s, -s əmioğlu, dayıoğlu, xalaoğlu, bibioğlu.
Cousine, *die*; -, -n əmiqızı, dayıqızı, bibiqızı, xalaqızı.
Creme, *die*; -, -s krem.
Cup, *der*; -s, -s (*Sport*) kubok (*Süd.* : *kap*).
Curry, *das*; -s, -s (*Gewürz*) köri.
Cuttter, *der*; -s, - *Film*, *TV* montyor, montajçı.
Cypern *s.* *Zypern*.

D

D, d, das; -, - 1. Alman əlifbasının dördüncü hərfi; 2. *mus. re.*

da *adv.* 1. *räumlich* : (dort) orada; ~ *oben* orada; (hier) burada; *von* ~ oradan; 2. *zeitlich*: o zaman; *von* ~ an! (od. ab!) o vaxtdan; *Konj.* 1. (kausal) çünkü, görə, üçün; ~ *der Lehrer krank war, konnte er nicht kommen* müəllim xəstə olduğu üçün gələ bilmədi; 2. *hier und* ~ (örtlich) orada-burada, orada, burada; (zeitlich) hər dəbər; *ist noch Kaffee* ~? daha qəhvə varmı?; ~ *bin ich* burada həzram, buradayam; *ich bin gleich* ~ hamən (indi) gəlirəm.

DAAD = *Deutscher Akademischer Austauschdienst* Alman akademik mübadilə xidməti.

dabei *adv.* 1. (in der Nähe) yanında; ~ *haben* yanında olmaq; 2. (außerdem) ondan əlavə; 3. (dennoch) yenə də, buna baxmayaraq ki; *es ist nichts* ~! burada elə bir pis şey yoxdur (zərəri yoxdur!); *was ist denn* ~? ziyanı nədir? *das Schlimmste* ~ ist, *dass* ... çətini oudur ki, ...; ~ *bleiben* möhkəm durmaq; inad etmək; ~ *stehen* yanında durmaq; *er ist* ~, *zu* ... o, indi ... ilə məşğuldur; *ich habe kein Geld* ~ yanında heç pul yoxdur.

dabeibleiben *vi* 1. (beharren) möhkəm durmaq, üstündə dayanmaq, inad etmək; 2. (nicht weggehen) tərk etməmək, dayanmaq, qalmaq; *er bleibt dabei* o, israr edir, o, sözünün üstündə durur.

dabeisein *vi* 1. iştirak etmək, yanında olmaq; *schade, dass du nicht dabei warst!* heyf olsun, sən yox idin!; 2. (geistig) diqqət etmək; 3. (et. zu tun) etmək halında olmaq; *ich war gerade dabei, dich anzurufen* elə sənə zəng edirdim.

dabeistehen *vi* -in üstündə (başında) durmaq.

dableiben *vi* qalmaq (orada, yerində); *bleib da!* qal orada!, qal yerində!

da capo *adv.* bir dəfə də, başdan, bir daha.

Dach, *das;* -(e)s, -'er dam; *fig.* e-e

Arbeit unter ~ *und Fach bringen* bir işi başa çatdırmaq; bir işi səliqə-sahməna salmaq; *fig.* *j-m aufs* ~ *steigen* bir kəsi təhdid etmək, hədələmək; *F eins aufs* ~ *bekommen* şapalacaq yemək; *kein* ~ *über dem Kopf haben* evsiz-əşiksiz olmaq, çöldə qalmaq; *unter e-m* ~ *leben* bir evdə yaşamaq.

Dachantenne, *die;* -, -n dam anteni.

Dachbalken, *der;* -s, - tir, çatı.

Dachboden, *der;* -s, -' çardağ.

Dachdecker, *der;* -s, - dam ustası, damdüzəldən.

Dachfenster, *das;* -s, - dam pəncərəsi, bacacıq.

Dachorganisation, *die;* -, -en federasiya (Süd. : *federasyon*), başçılıq edən təşkilat, ana (əsas) təşkilat.

Dachrinne, *die;* -, -n novça.

Dachs, *der;* -es, -e zo. porsuq.

Dachsbau, *der;* -(e)s, -e porsuq yuvası.

Dachschaden, *der;* -s, -' *F fig.* : *du hast wohl e-n* ~ *ağlın başında* deyil.

Dachstuhl, *der;* -(e)s, -'e çatı.

dachte *s. denken*

Dackel, *der;* -s, - dakel, bir növ it cinsi.

dadurch *adv.* 1. (Ort) buradan, oradan; 2. (deswegen) buna görə, bununla, bunun üçün; ~, *dass* ... ona görə ki, onun üzündən; ~, *dass es regnete* yağış yağdığı üçün; 3. (auf diese Weise) bu üzəndən, bu yolla; bu səbəbdən.

dafür *adv.* 1. bunun (onun) üçün; ~ *danke ich Ihnen* bunun üçün sizə təşəkkür edirəm; 2. (als Ersatz) bunun (onun) yerinə; *ich bin* ~ mən bunun tərfədarıyam; *nichts* ~ *können* təqsirsiz olmaq; *die Mehrheit ist* ~ çoxluq bunun lehindədir.

Dafürhalten *das;* -s : *nach meinem* ~ mənə, mənim fikrimcə.

dagegen *adv.* ziddinə, əleyhinə (olmaq), bərəks, halbuki; ~ *sein* əleyhinə olmaq; *wenn Sie nichts* ~ *haben* icazə-nizlə, siz əleyhinə olmasınız, siz əleyhinə deyilsiniz sə.

dagegenhalten *vi* -ə zidd olmaq, zidd

getmək.

daheim *adv.* evdə, vətəndə.

daher *adv.* **1.** (Ort) oradan; **2.** (Grund) ona görə, buna görə, bu səbəbə, onun (bunun) üçün; ~ *kommt es, dass* onun (bunun) üçündür ki ..., ona (buna) görədir ki...

dahergelaufen *adj.* *F* : jeder ~e Kerl hər qabağa gələn (çıxan) adam.

daherkommen *vi* yaxınlaşmaq, yanına gəlmək; *das kommt daher, dass* ... səbəbi budur ki,...

daherreden *vt* sarsaqqlamaq, düşünmədən danışmaq, havadan danışmaq.

dahin *adv.* **1.** (Ort) oraya; *bis* ~ oraya qədər; **2.** (Zeit) o vaxta qədər; *adj.* *es ist* ~ **1.** (weg, vorbei) keçib getdi; **2.** (Geld) yox oldu, heç oldu.

dahingehen *vi* **1.** (Zeit) keçmək; *die Jahre gingen schnell dahin* illər tez keçib getdi; **2.** (sterben) ölmək.

dahingestellt *adj.* qərar verilməmiş, araşdırılmamış; ~ *sein lassen* haqqında hələ bir qərara gəlməmək, fikrini hələ söyləməmək.

dahinkriechen *vi* sürünmək (yerdə).

dahinleben *vi* **1.** (kümmertlich) yoxsul- luqda yaşamaq; **2.** (lustig) şadlıqla gün keçirtmək; **3.** (ruhig) dinc yaşamaq, sakit yaşamaq, gün keçirmək.

dahinreden *vt* *s.* *daherreden*.

dahinscheiden *vi* ölmək.

dahinschwinden *vi* yox olmaq, azalmaq, ərimək, aradan getmək.

dahinsiechen *vt* arıqlamaq, solmaq, zəifləmək.

dahinten *adv.* arxada, geridə.

dahinter *adv.* arxasında, dalında, ardında; *es steckt nichts* ~ anlaşılmaz bir məsələ yoxdur; *es steckt et.* ~ bu işin arxasında bir əmma var (*burada nə isə bir sirr var*); ~ *kommen -in* səbəbini tapmaq, başa düşmək.

dahinterkommen *vi* öyrənmək, öyrə-nib bilmək, tapmaq.

dahinterstecken *vi* arxasında olmaq, dalında gizlənmək; *keiner wusste, wer eigentlich dahintersteckt* heç kəs bilmir-

di, bu işin arxasında kim durur.

dahinvegetieren *vi* sürünmək, ölüm-zülümle dolanmaq.

dahinwelken *vi* solmaq, yarpaqlarını tökmək.

dalassen *vt* əl çəkmək, buraxmaq.

daliegen *vi* durmaq, dayanmaq.

dalli! *adv.* *F* tez ol!, cəld ol!.

damalig *adj.* o vaxtki, o zamanki; *adv.* o zaman(lar), o vaxt(lar).

damals *adj.* o zamanki, o vaxtki; *adv.* o zaman, o vaxt, qabaqlar, əvvəllər, əvvəllərdə, keçənlərdə, əvvəlləri.

Damaskus Şam.

Dame, *die*; -, -n **1.** xanım, qadın, xatın, xatun; **2.** (Karte) dama (Süd. : qız); **3.** (Schach) vəzir; *meine -n und Herren!* xanımlar və cənablar!, xanım-lar və ağalar!

Damenbad, *das*; -(e)s, -er qadınlar hamamı, arvadlar hamamı.

damenhaft *adj.* xanım xatın, xanım kimi, xanımyana.

Damenkleid, *das*; -(e)s, -er qadın paltarı.

Damenmannschaft, *die*; -, -en qadın-lar komandası (Süd. : qadınlar timi).

Damenschneider, *der*; -s, - qadın də-rzisi.

damit *adv.* bununla, beləliklə; *konj.* ondan ötrü ki, ona görə ki, deyə, ta ki; *gib mir Geld, ~ ich fahren kann* mənə pul ver ki, gedə bilim; *her ~!* bura ver(in)!; *was meinen Sie ~?* bununla nə demək istəyirsiniz?; *ich bin ~ einver-standen* bununla razıyam; ~ *es nicht zu spät wird, ist er früher aufgestanden* gecikməsin deyə tezdən durdu.

dämlich *adj.* gictəhər, gicbəsər; *adv.* atlana-atlana; cahilanə.

Dämlichkeit, *die*; - sarsaqqlıq, giclik, gictəhərlik.

Damm, *der*; -(e)s, -e **1.** sədd, bənd; *e-n* ~ *errichten* sədd çəkmək; **2.** (Straß-endamm) döşənmiş yol, asfalt; *fig. auf dem ~ sein* sağlam olmaq, yaxşı olmaq; *F nicht auf dem ~ sein* sağlamlığı yerində olmamaq, xəstə olmaq.

Dammbbruch, *der*; -(e)s, -e səddin çökməsi (*yıxılması*).

dämmen *vt* 1. sədd çəkmək; 2. *fig.* qarşısını (*qabağını*) almaq, saxlamaq.

dämmerig *adj.* tutqun, toran, ala-qaranlıq.

dämmern *vi* 1. (*morgens*) *es dämmert* işıqlanır, səhər açılır; (*abends*) qaranlıqlaşır; 2. *fig.* yavaş-yavaş başa düşmək; *jetzt dämmert es mir* indi yavaş-yavaş başa düşürəm.

Dämmerung *die*; - 1. (*Morgendämmerung*) şəfəq, sübh açılma; 2. (*Abenddämmerung*) toran, ala-qaranlıq.

Dämon, *der*; -s, -en cin, şeytan; qulyabanı, dev.

dämonisch *adj.* şeytan kimi, cin kimi; şeytani.

Dampf, *der*; -es, -e buxar, buğ; *fig. mit vollem* ~ çox sürətlə, enerji ilə; *F j-m ~ machen* kimsəni (*bir işin görməsi üçün*) tələsdirmək (*sıxışdırmaq*).

Dampfbad, *das*; -(e)s, -er buxar hamamı.

dampfen *vi* buxar buraxmaq, buğlamaq, buğlanmaq, buxarlanmaq.

dämpfen *vt* 1. (*Ton, Stimme*) boğmaq; 2. (*Essen*) buğda bişirmək, buğlamaq, yaxartılmaq; 3. (*abschwächen*) boğmaq, baxırtmaq, azaltmaq.

Dampfer, *der*; -s, - buxar gəmisi; gəmi-bərə.

Dämpfer, *der*; -s, - 1. (*Musik*) səsbəğan; 2. *fig.* *e-n ~ aufsetzen* sakitləşdirmək, cilovunu yığmaq; *e-n ~ bekommen* xəbərdarlıq (*ixtar*) almaq.

dampfförmig *adj.* buxar kimi, buxar şəklində.

Dampfheizung, *die*; -, -en buxarla isitmə sistemi (*Süd. : buxar sufajı*).

Dampfkessel, *der*; -s, - buxar qazanı.

Dampfleitung, *die*; -, -en buxar kəməri.

Dampfmaschine, *die*; -, -n buxar maşını.

Dampfschiff, *das*; -(e)s, -e buxar gəmisi.

Dämpfung, *die*; -, -en 1. *techn.* azalma,

alçalma; 2. *med.* azalma, sakitləşmə.

danach *adv.* 1. sonra, bundan sonra, bir azdan; dalınca; 2. (*demgemäß*) buna görə, ona görə; 3. bu barədə; *ich habe ihn ~ gefragt* mən ondan bu barədə soruşdum; *mir ist nicht ~* bunu könlüm (*canım*) istəmir; *ich fragte sie ~* ondan bunu soruşdum.

Däne, *der*; -n, -n danimarkalı.

daneben 1. yanında, yanına; 2. (*außerdem*) bundan başqa; 3. (*im Vergleich dazu*) onun yanında, nisbətən.

danebennehmen *vr sich ~* özünü yaxşı aparmamaq.

danebengehen *vi fig.* baş tutmamaq, müvəffəq olmamaq; *der Schuss ging ~* güllə hədəfə dəymədi.

danebensitzen *vi* yanında oturmaq.

danebenstellen *vt* yanına qoymaq.

danebentreffen *vi* hədəfə dəyməmək.

Dänemark; -s Danimarka.

dang *s. dingen*.

daniederliegen *vi* 1. (*krank*) xəstə yatmaq, naxoş yatmaq; 2. (*Handel*) aşağı səviyyədə olmaq, tənəzzül etmək.

dänisch *adj.* danimarkalı.

Dank, *der*; -(e)s təşəkkür, minnətdarlıq; *vielen ~* çox sağ olun, çox təşəkkür; *Gott sei ~* Tanrıya çox şükür, Allaha şükür; *als ~* təşəkkür üçün.

dank *präp.* (*D und G.*) ... sayəsində; nəticəsində, ...görə, səbəbinə; ~ *Ihrer Güte* sizin xeyrxahlığınız sayəsində.

dankbar *adj.* minnətdar; qədirbilən; duaqu, duaçı ~ *annehmen* minnətdarlıqla qəbul etmək.

Dankbarkeit, *die*; - minnətdarlıq, təşəkkür, razılıq; qədirədarlıq.

danke! sağ ol!, təşəkkür edirəm!; ~ *schön (sehr)!* çox təşəkkür edirəm!.

danken *vi* təşəkkür etmək, minnətdarlığını bildirmək (*j-m für et./bir kəsə bir şey üçün*).

Dankeschön, *das*; -s təşəkkür, minnətdarlıq.

Danksagung, *die*; -, -en təşəkkür (*namə*).

dann *adv.* 1. (*in diesem Falle*) onda, o

vaxt; **2.** (*danach*) sonra, biyol; ~ *und wann* hərdən, arabis, hərdən bir, bəzən; *und ~?* sonra nə?, bundan başqa nə?; *was passierte dann?* sonra nə oldu?, biyol nə oldu?.

darán *adv.* buna, bunda, onda, o haqda, bundan, buna görə; ~ *erkenne ich ihn* onu bundan tanıyıram; *ich bin nicht schuld* ~ mənim bunda (*burada*) günahım yoxdur; *ich habe nicht ~ gedacht* o haqda heç fikirləşmədim; *du bist noch lange nicht* ~ növbə hələ sənə çatmayıb; *ich war nahe ~ abzureisen* azca qalmışdı ki, gedəm; *ich bin gut ~ vəziyyətim* yaxşıdır; *es liegt mir viel* ~ mənim üçün çox mühümdür; *es ist et. ~ bunda (bu işdə)* nəşə var; ~ *sterben -dən* ölmək.

darangehen *vi* ~ *et. zu tun* işə başlamaq, ...məyə başlamaq.

daránmachen *vr sich* ~ ...məyə başlamaq; *ich habe mich darangemacht, meine Wohnung endlich aufzuräumen* axırda (*nəhayət*) evimi təmizləməyə başladım.

daransetzen *vt* cəsərət etmək; *alles ~, um zu Inf. ...etmək* üçün bütün qüvvəsini sərf etmək, hər çarəyə əl atmaq .

daráuf *adv.* **1.** (*zeitlich*) ondan sonra; *den Tag ~ ertəsi gün*; **2.** (*räumlich*)(*bunún*) üstünə, üstündə, üzərinə; *lege das Buch ~ kitabı (bunún) üstünə qoy*; *es kommt ~ an* bu, ondan asılıdır; *er kommt nicht ~ o* heç cür yadına sala bilmir; *verlassen Sie sich ~ arxayın olun*, əmin olun; *bald ~ bir az sonra*, bunun dalınca; ~ *wollen wir trinken!* bunun sağlığına içək!

daráuffolgend *adj.* gələn, gələcək, ertəsi.

daráuffin *adv.* **1.** (*demgemäß*) buna görə, beləliklə; **2.** (*zeitlich*) bundan sonra, bunun dalınca; **3.** (*räumlich*) ona tərəf, ona doğru.

daráus *adv.* bundan; ondan; ~ *lernen* bundan dərş almaq; *was wird ~ ?* bunun axırı nə olacaq? ~ *wird nichts* bundan bir şey olmayacaq; *ich mache*

mir nichts ~ heç vecimə deyil; *wer hat ~ getrunken?* bundan kim içib?

darben *vi* yoxsulluq çəkmək, ac qalmaq, ehtiyac içində yaşamaq.

darbieten *vt* təqdim etmək, göstərmək; *vr sich* ~ **1.** (*Gelegenheit*) ələ düşmək; *e-e Gelegenheit bietet sich dar* imkan ələ düşüb; **2.** (*Film usw.*) tamaşaya çıxarmaq, göstərmək; *et. zum Verkauf* ~ satmaq üçün təklif etmək.

Darbietung, *die*; -, -*en* **1.** *Th.* ifa, tamaşa; **2.** təqdim.

darbringen *vt* **1.** (*Geschenk*) təqdim etmək, hədiyyə vermək; **2.** (*Opfer*) vermək, qurban vermək.

darein *adv.* içinə.

dareinfinden *vr sich* ~ vəziyyəti olduğu kimi qəbul etmək; razılaşmaq.

dareinfügen *vr sich* ~, *s. dareinfinden.*

darf *s. dürfen.*

darin *adv.* **1.** (*räumlich*) bunun (*onun*) içində; *was ist ~?* bunun içində nə var?; **2.** (*in dieser Beziehung*) bu sahədə, bu nöqtəyi nəzərdən, bu haqda; bu baxımdan ~ *stimme ich mit Ihnen überein* bu haqda siz ilə razıyam; ~ *irren Sie sich!* bunda yanılırsınız!; ~ *bin ich sehr gut* bu işin ustasıyam, bu işin ustadıyam.

darinnen *adv.* içində.

darlegen *vt* şərh etmək, izah etmək, ifadə etmək, anlatmaq; *s-e Meinung* ~ öz fikrini anlatmaq.

Darlegung, *die*; -, -*en* izah etmə, anlatma; şərh, izahat, təsvir, izah, açıqlama.

Darlehen, *das*; -*s*, - *borc*, ödünc, kredit, ariyə; (*ohne Schuldenschein*) əblorcu; *ein ~ aufnehmen* kredit almaq (*bei D/-dən*).

Darlehensempfänger, *der*; -*s*, - *borc alan*, borclu.

Darlehensgeber, *der*; -*s*, - *borc verən*.

Darlehenskasse, *die*; -, -*n* borc kassası, borc sandığı.

Darlehenszins, *der*; -*es*, -*en* borc faizi, istiqraz faizi (*Süd. : bəhrə*).

Darm, *der*; -(*e*)*s*, -*e* bağırsağ; (*Zwölffingerdarm*) onikibarmağ bağırsağ.

Darmblutung, *die*; -, -en bağırısaq qanaxması (*qanaması*).

Darmenzündung, *die*; -, -en bağırısaq iltihabı.

Darmverschlingung, *die*; -, -en bağırısaqların dolaşması.

Darmverschluss, *der*; -es, -e bağırısaq qapanması.

darreichen *vt* təqdim etmək, vermək.

darren *vt* qurutmaq.

Darrhaus, *das*; -es, -er qurudulan yer.

darstellen *vt* 1. (*zeigen*) göstərmək; 2. (*schildern*) təsvir etmək; 3. *Th.* ifa etmək, oynamaq.

Darsteller, *der*; -s, - artist, aktyor, ifaçı, rolu ifa edən.

Darstellung, *die*; -, -en 1. *Th.* ifa etmə; 2. (*Aussage*) şərh vermək, göstərmə, açıqlama, təsvir etmə.

dartun *vt* 1. (*beweisen*) sübut etmək; 2. (*zeigen*) göstərmək; 3. (*erklären*) şərh vermək, izah etmək.

darüber *adv.* 1. (*örtlich*) üzərində(*n*), üzərinə, üstündə; *ein Haus mit e-r Antenne* ~ üstündə anteni olan ev; 2. (*betreffs*) bu barədə, bu babda; *denke ~ gründlich nach* bu barədə dərin düşün; *ich freue mich* ~ buna seviniyəm; 3. (*mehr*) daha çox; ~ *hinaus* bundan əlavə, bundan artıq; *darüber werden Jahre vergehen* üstündən illər keçəcək.

darum *adv.* 1. (*Grund*) ona görə, buna görə, bunun üçün; *es geht mir ~, dass ..* əhəmiyyət verdiyim məsələ budur ki..; ~ *geht es nicht* söhbət bundan getmir; *mach dir ~ keine Sorgen!* bundan narahat olma!; 2. (*Ort*) ətrafında; *s. a. Verben mit Präp. um.*

darunter *adv.* 1. (*unten*) altında; (*nach unten*) altına; 2. (*zwischen*) arasında, arasına; *es waren auch Kinder* ~ aralarında uşaqlar da var idi; ~ *liegen* altında olmaq; *was verstehst du ~?* bunu dedikdə nə başa düşürsən?

daruntersetzen *vt* (*Unterschrift*) altına (*aşağasına*) imza qoymaq, imzalamaq.

Darwinismus, *der*; - darvinizm.

das *Art.* (*n*); *s. a. der, die*; ~ *da* bu; ~

und ~ o bu; onu bunu.

dasein *vi* olmaq, mövcud olmaq, hazır olmaq; *er ist gleich wieder da!* o indi gəlirlir, o indi gələcək; *es ist kein Brot mehr da* çörək qalmayıb, çörək qurtayıb.

Dasein, *das*; -s varlıq, həyat, dolanaçaq, mövcud olma; *der Kampf ums ~* yaşamaq uğrunda mübarizə; *ins ~ treten* yaranmaq, törənmək.

daselbst *adv. lit.* eyni yerdə.

dasitzen *vi* (*boş-boş*) oturmaq, oturub qalmaq.

dass *konj.* ki; üçün, ötrü, görə; *er war so müde, ~ ..* o elə yorğun idi ki..; *die Behauptung, ~ ..* bu iddia ki; *lerne, ~ du was wirst!* adam olmaq üçün (*ötrü*) öyrən!

dasselbe *pron.* o, özü, həmin o, eyni şey; həman, haman.

dastehen *vi* dayanmaq, durmaq; *als Lügner* ~ yalançı çıxmaq; *mittellos* ~ pulsuz qalmaq.

Datei, *die*; -, -en 1. (*Sammlung von Daten*) məlumatların məcmuəsi; *dosya*; 2. *EDV* verilən məlumatların məcmuəsi, fayl.

Daten *die/pl.* məlumat, rəqəmlər; tarixlər *pl.*

Datenbank, *die*; -, -en *EDV* məlumat bankı, informasiya bankı, verilənlər bazası.

datieren *vt u. vi* tarix qoymaq, tarixini müəyyən etmək.

Dativ, *der*; -s, -e *gr.* yönlük hal, -ə halı.

dato *adv.* : *bis dato* bu tarixə qədər, bu tarixə kimi.

Dattel, *die*; -, -n xurma.

Dattelpalme, *die*; -, -n xurma ağacı.

Datum, *das*; -s, *Daten* tarix, gün; *welches ~ haben wir heute?* bu gün ayın neçəsidir?; *ohne* ~ tarixsiz.

Datumsangabe, *die*; -, -n tarix (qoyulmuş); *ohne* ~ tarixsiz.

Datum(s)stempel, *der*; -s, - tarix möhürü.

Dauer, *die*; - davam, vaxt, müddət, sürəklilik; *von ~ sein* davamlı olmaq, uzun müddət sürmək; *auf die* ~ 1. uzun müddət; 2. (*für lange Zeit*) davamlı ola-

raq, daimi surətdə; **3.** (*schließlich*) nəhayət, axırda; *für die ~ von zwei Wochen* iki həftəlik üçün.

Dauerarbeitslosigkeit, *die*; - çox sürən işsizlik, daimi işsizlik, uzunmüddətli işsizlik.

Dauerauftrag, *der*; *-(e)s, -'e* hesabdan uzun müddət pul götürmək üçün banka verilən səlahiyyət, uzunmüddətli səlahiyyət.

dauerhaft *adj.* **1.** sürəkli, daimi, sabit, aramsız; bərk, davamlı; **2.** (*Stoff*) möhkəm, davamlı.

Dauerhaftigkeit, *die*; - sürəklilik, sarsılmazlıq, möhkəmlik, davamlılıq, sabitlik, mətinlik.

Dauerkarte, *die*; -, *-n* abunə, daimi bilet.

Dauerlauf, *der*; *-(e)s, -'e* (*Sport*) müqavimət qaçışı, uzaq məsafəyə qaçış.

dauern¹ *vt* yazığı gəlmək *er dauert mich* ona yazığım gəlir; heyfi gəlmək *mich dauert das Geld*, *das ich dafür ausgegeben habe* bunun üçün xərclədiyim pula heyfim gəlir (*heifslənirəm*).

dauern² *vi* davam etmək, çəkmək, sürmək; *es dauert nicht lange* çox çəkməz; *der Sommer dauert in Deutschland 2 Monate* yay Almaniyada 2 ay davam edir.

dauernd *adj.* uzun, daimi; *adv.* ara vermədən, daim, mütəmadi; *sie lachte ~ o*, daim gülürdü; *er kommt ~ zu spät* o daim gec gəlir.

Dauerstellung, *die*; - davamlı iş, müddətsiz iş.

Dauerwirkung, *die*; -, *-en* davamlı təsir.

Dauerzustand, *der*; *-s, -'e* daimi vəziyyət.

Däumchen, *das*; *-s, - F ~ drehen* tənbellik etmək.

Daumen, *der*; *-s, -* baş barmaq; *j-m den/die ~ drücken* kiməsə uğur (*müvəffəqiyyət*) arzu etmək; *über den ~ schätzen* təxmin etmək, güman etmək; *fig. ~ drehen* tənbellik etmək.

Daumenabdruck, *der*; *-(e)s, -'e* baş

barmağın izi.

Däumling, *der*; *-s, -e* **1.** (*im Märchen*) barmaq boyda uşaq, cırdan; **2.** əlcəyin baş barmağı.

Daune, *die*; -, *-n* narın tük, tiftik.

Daunendecke, *die*; -, *-n* yorğan (*tük-dən*).

davon *adv.* bundan, bu haqda, bu barədə; *~ ist nicht die Rede* söhbət bundan getmir; *was habe ich ~?* bundan mənə nə qalır?; *abgesehen ~, dass..* baxmayaraq ki...; *ich will auch et. ~ haben* mən də payımı istəyirəm; *drei ~* bundan üç dənə.

davonfliegen *vi* uçub getmək.

davonjagen *vt* qovmaq, qovalamaq.

davonkommen *vi* canını qurtarmaq, yaxa qurtarmaq, xilas olmaq.

davonlaufen *vi* qaçmaq, xilas etmək; *es ist zum Davonlaufen* təhəmmül edilməz bir vəziyyətdir.

davonmachen *vr sich ~* əkilmək, aradan çıxmaq, qaçıb getmək.

davonstehlen *vt sich ~* əkilmək, aradan çıxmaq.

davontragen *vt* **1.** aparmaq, götürüb getmək; **2.** (*Sieg*) qələbə çalmaq; **3.** (*Krankheit*) .. nəticəsində (*..səbəbindən*) xəstələnmək (*naxoşlamaq*).

davor *adv.* **1.** (*Zeit*) bundan qabaq, bundan əvvəl; *zehn Minuten ~* beş dəqiqə bundan qabaq; **2.** (*Ort*) qarşıda, qabaqda; *ich stehe ~* mən qarşıda dayanıram; *~ habe ich Angst* bundan qorxuram; *sich davor fürchten -dən* qorxmaq.

dazu *adv.* **1.** (*zu dem Zweck*) buna, ona, bunun üçün; *was sagst du ~?* buna nə deyirsən?; *~ habe ich keine Lust* buna heç könlüm (*həvəsim*) yoxdur; **2.** (*noch dazu*) buna əlavə, həm(də); ayrıca; **3.** (*außerdem*) bundan başqa, bundan əlavə; *sie ist dumm und (noch) frech ~ o* həm səfeh həm də sirtıqdır, o həm sarsaq, həm də həyasız adamdır.

dazugeben *vt* qatmaq, artırmaq, əlavə etmək, əlavələtmək.

dazugehören *vt* aid olmaq, bir şeyə mənsub olmaq, bağlı olmaq, *-in* bir

parçası (*hissəsi*) olmaq.

dazugehörig *adj.* bir şeyə mənsub olan, aid olan, buna aid.

dazukommen *vi* **1.** (*zufällig*) təsadüfi olaraq yaxınlaşmaq, təsadüfi yetişmək, çatmaq; **2.** *getrennt geschrieben* (*Zeit haben, et. zu tun*) etmək, yerinə yetirmək; *ich komme nicht dazu* mən buna vaxt tapa bilmirəm; **3.** (*zusätzlich*) qatılmaq, əlavə olmaq.

dazulernen *vt* təcrübə qazanmaq, təcrübəsini artırmaq.

dazumal *adv.* (*damals*) o zaman, o vaxt.

dazutun *vt* **1.** qatmaq, əlavə etmək, artırmaq; **2.** *ohne mein Dazutun* mənim köməyim olmadan, mənim təsirim olmadan.

dazwischen *adv.* arada, bu arada, bu dəmdə; onun / bunun arasında; aralarında; *~ liegen zehn Jahre* aradan on il keçir, bundan on il keçir, on ilin söhbətidir.

dazwischenfahren *vi* (*eingreifen*) sözə/söhbətə qarışmaq, müdaxilə etmək, araya girmək.

dazwischenkommen *vi* mane olmaq, araya bir iş çıxmaq; *wenn nichts dazwischen kommt* əgər heç nə mane olmazsa, araya bir iş çıxmazsa.

dazwischenliegen *vt* arasında olmaq, arada olmaq.

dazwischenliegend *adj.* aradakı, aralıqdakı, ortadakı.

dazwischenreden *vi* sözə qarışmaq, sözünü kəsmək, sözünü ağızında qoymaq.

dazwischentreten *vt* qarışmaq, müdaxilə etmək, (*iki nəfərin*) arasına girmək.

Deal, *der*; -s, -s alver, müamilə, ticarət; anlaşma.

Dealer, *der*; -s, - **1.** dəllal, alverçi; **2.** (*Drogendealer*) narkotik (*müxəddir*) maddələrin alverçisi.

Debakel, *das*; -s, - (*Misserfolg*) müvəfəqiyyətsizlik, uğursuzluq, çöküklük.

Debatte, *die*; -, -n mübahisə, müzakirə, diskussiya; *zur ~ stellen* *vt* mübahisə

səyə qoymaq, haqqında müzakirə etmək, tartışmaq; *der Gegenstand der ~ sein* müzakirə mövzusu olmaq.

debattieren *vi* müzakirə etmək, mübahisə etmək (*über A/-i*); çənə vurmaq, tartışmaq.

Debet, *das*; -s, -s *H* borc, debet.

Debüt, *das*; -s, -s debüt, ilk dəfə səhnəyə çıxma, başlanğıc.

Debütant, *der*; -en, -en debütant, ilk dəfə çıxış edən adam.

debütieren *vt* ilk dəfə çıxış etmək.

dechiffrieren *vt* (*entschlüsseln*) şifrini açmaq, sirrini açmaq, sirrini tapmaq.

Deck, *das*; -(e)s, -s *mar.* göyortə.

Deckadresse, *die*; -, -n gizli adres (*Ünvan*).

Deckblatt, *das*; -(e)s, -er üz, üst sehifə, cild.

Decke, *die*; -, -n **1.** örtük; **2.** (*Bettdecke*) yorğan, çarpayı örtüyü; **3.** (*Zimmerdecke*) tavan, səfq; *unter e-r ~ stecken* *fig.* şərik olmaq, ortaqlıq etmək; *streck dich nach der ~!* ayağını yorğanına görə uzat!; *F mir fällt die ~ auf den Kopf* xəfələmirəm, boğuluram, sıxılıram, canım sıxılır.

Deckel, *der*; -s, - **1.** qapaq; ağızlıq; **2.** (*Buchdeckel*) kitabın üzü; *j-m eins auf den ~ geben* bəşə həddini bildirmək.

decken *vt* **1.** örtmək; **2.** (*Tisch*) süfrəni düzəltmək, hazırlamaq (*yeməyi süfrəyə qoymaq*); **3.** (*Bedarf*) təmin etmək; **4.** (*vertuschen*) ört-basdır etmək, örtmək; **5.** *mil.* arxanı qorumaq; *sich mit et. ~ bir şeyə tay olmaq*, eyni olmaq, uyğun gəlmək; *j-n ~ bir kəsə arxa çıxmaq*.

Deckenbeleuchtung, *die*; -, -en tavan lampası.

Deckenlampe, *die*; -, -n *s.* *Deckenbeleuchtung*.

Deckmantel, *der*; -s *fig.* bəhanə, pərdə; *unter dem ~ (G) -in* bəhanəsi (*pərdəsi*) altında, *-in* bəhanəsilə, *-i* bəhanə edərək.

Deckname, *der*; -ns, -n şərti ad, müstətar ad, təxəllüs, ləqəb.

Deckung, *die*; -, *-en* 1. *mil.* səngər; dalda; *in* ~ *gehen* səngərə girmək, si-pərə sığınmaq; 2. *H* təmin etmə; 3. (*Garantie*) təminat, qaranti.

dedizieren *vt* təqdim etmək; *j-m ein Buch* ~ birisinə bir kitab təqdim etmək.

Deduktion, *die*; -, *-en* (*Schlussfolgerung*) nəticə alma, sona yetirmə.

deduzieren *vt* nəticə almaq, istintac etmək.

defacto *adj. u. adv.* həqiqətdə, əslində, əməldə, faktiki olaraq, defakto.

Defaitismus, **Defätismus**, *der*; - məğ-lubiyətçilik, qələbəyə inamsızlıq, cəsarətsizlik.

defätistisch *adj.* ümitsiz, inamsız, cəsarətsiz, məğlubiyətçilik.

Defekt, *der*; *-(e)s, -e* nöqsan (*lilıq*), zə-də, xarablıq, əskiklik.

defekt *adj.* xarab, zədəli, nöqsanlı, kə-sirli.

defensiv *adj.* müdafiə.

Defensive, *die*; - müdafiə haləti.

Defensivwaffen, *die/pl.* müdafiə silah-ları.

defilieren *vi* təntənə ilə keçmək.

definieren *vt* müəyyən etmək (*Süd.* : *tərif etmək*).

Definition, *die*; -, *-en* müəyyən etmə.

definitiv *adj.* kəskin, qəti; *adv.* kəskin olaraq, qəti olaraq.

Defizit, *das*; *-s, -e* çatışmazlıq, kəsr.

Deflation, *die*; -, *-en* deflasyon, pul miqdarının azalması.

Defloration, *die*; -, *-en* bakirlik pərdə-sinin götürülməsi, qızlığın götürülməsi.

deflorieren *vt* bakirlik pərdəsini gö-türmək, qızlığını götürmək.

Deformation, *die*; -, *-en* deformasi(*ya*), əyrilmə, şəkildən (*yöndəmdən*) çıxma.

deformieren *vt* şəklini dəyişmək, xa-rab etmək, formasını pozmaq, yön-dəmdən çıxar(tı)maq.

deftig *adj.* 1. (*e-e Mahlzeit*) doydurucu, doyduzan; 2. (*Wort, Witz*) kobud, qaba.

Degen, *der*; *-s, -* 1. qılınc; *den* ~ *ziehen* qılınc çəkmək; 2. pəhləvan, qəhrəman.

Degeneration, *die*; -, *-en* nəqli pozul-

ma, soysuzlaşma, degenerasiya.

degenerieren *vi* nəqli pozulmaq, əs-lini itirmək, soysuzlaşmaq.

degeneriert *adj.* əslini itirmiş, nəqli pozulmuş, cırlaşmış.

degradieren *vt mil.* rütbəsini alçaltmaq, deqradasiya etmək; *fig.* alçaltmaq.

Degradierung, *die*; -, *-en* rütbə alçaltma, rütbəsini aşağı salma.

dehnbar *adj.* uzana bilən, çəkilən, elastik, çəkilə bilən.

Dehnbarkeit, *die*; - elastiklik, gərilə bilmə.

dehnen *vt* uzatmaq, çəkmək, geniş-ləndirmək; *vi sich* ~ uzanmaq, geniş-lənmək; *sich strecken und* ~ gərnəşmək.

Dehnung, *die*; -, *-en* uzanma, gərilmə.

Dehnungszeichen, *das*; *-s, -* *gr.* uzanma əlaməti (*saitlərin*).

dehydrieren *vt* *-in* suyunu çəkmək, suyunu almaq.

Deich, *der*; *-(e)s, -e* bənd, səd.

Deichsel, *die*; -, *-n* dişlə (*faytonda, ara-bada*).

dein *pron. pross.* sənin; ~ *Freund* sə-nin dostun; *der (die, das) Deine* səninki; *die Deinen pl.* səninkilər; ~*er G* sənin.

deinerseits *adv.* sənin tərəfindən.

deinesgleichen *Pron.* sənə oxşar, sənin kimi; sənin kimilər *pl.*

deinethalben *adv.* sənə görə, sənin üçün, sənin xətrin üçün.

deinetwegen *adv. s. deinethalben.*

(*um*) **deinetwillen** *adv. s. deinetwegen.*

deinige *der (die, das)* səninki; *die Dei-nigen* səninkilər *pl.*

Deja-vu-Erlebnis, *das*; *-ses, -se* *Psych.* müşahidə olunan hadisənin keçmişdə baş verdiyini xatırlatma, dejavu.

Dekade, *die*; -, *-n* onluq; on gün, on həftə, on ay və ya on illik müddət.

dekadent *adj.* (*Kultur, Kunst*) deka-dent, çürümüş, boş, pis.

Dekadenz, *die*; - məzmunusuzluq, boş-luq, dəyərsizlik.

Dekan, *der*; *-s, -e* (*Universität*) dekan.

Dekanat, *das*; *-(e)s, -e* dekanlıq.

Deklamation, *die*; -, *-en* uca səsle oxuma, deklama etmə, bildirmə, bəyan etmə.

deklieren *vt* (*Gedichte*) uca səsle oxumaq, deklama etmək, bəyan etmək.

Deklaration, *die*; -, *-en* bəyannamə, deklarasiya, qətnamə; anket.

deklarieren *vt* bəyan etmək.

Deklination, *die*; -, *-en* *gr.* hallanma (*Süd.* : *a. sərf*).

deklinieren *vt* hallandırmaq, sərf etmək.

dekontaminieren *vt* zəhərini almaq, zəhərini təmizləmək.

Dekor, *der u. das*; *-s, -s* dekor, bəzəmə, bəzək.

dekorativ *adj.* bəzənmiş, bəzənilmiş.

dekorieren *vt* bəzəmək, dekor etmək.

Dekret, *das*; *-(e)s, -e* fərman, qərar, dekret.

dekretieren *vt* hökm vermək, qərar vermək, qərara almaq.

Delegation, *die*; -, *-en* nümayəndələr, nümayəndə heyəti, deleqasyon.

delegieren *vt* nümayəndə göndərmək.

Delegierte(r), *der u. die*; *-n, -n* nümayəndə, elçi, deleqat.

delikat *adj.* **1.** (*lecker*) dadlı, ləzzətli; **2.** (*heikel*) zərif, incə; çətin, zəhmətli, həssas.

Delikatesse, *die*; -, *-n* **1.** (*Speise*) ləzzətli xörək, delikates; **2.** (*Feingefühl*) incəlik, zəriflik.

Delikt, *das*; *-(e)s, -e* günah, təqsir, cürm, qanun pozğunluğu, cinayət.

Delinquent, *der*; *-en, -en* təqsirkar, təqsirli, hüquq pozan.

Delirium, *das*; *-s, Delirien* sarsaqqlama, sərsəm.

deliziös *adj.* çox ləzzətli, çox dadlı.

Delle, *die*; -, *-n* batıq, çuxur.

Delphin, *der*; *-s, -e* delfin.

Delta¹, *das*; *-s, -s u. Delten* *geogr.* delta.

Delta², *das*; *-(s), -s* Yunan əlifbasının dördüncü hərfi.

dem *D/sg. von der u. das.*

Demagoge, *der*; *-n, -n* demaqqoq, xalqı aldadan.

Demagogie, *die*; - demaqqoqluq.

demagogisch *adj.* demaqqoqcasına, demaqqojik.

Demarkation, *die*; -, *-en* sərhəd çəkmə, demarkasiya.

Demarkationslinie, *die*; -, *-n* sərhəd xətti.

demaskieren *vt* **1.** maskasını çıxartmaq, maskanı tullamaq; **2. fig.** *j-n* ~ bir kəsin iç üzünü açıb göstərmək, ifşa etmək.

dement *adj.* dəli, aqlını itirmiş.

Dementi, *das*; *-s, -s* təkzib edilmə, yalana çıxarılma.

dementieren *vt* danmaq, təkzib etmək, yalana çıxartmaq, haşalamaq; *fig. et. heftig* ~ qurandan köynək girmək.

dementsprechend *adj.* buna uyğun, buna müvafiq, buna görə, ona uyğun.

demgegenüber *adv.* bunun əksinə olaraq, onunla müqayisədə, müqayisə etdikdə, buna baxmayaraq.

demgemäß *adv.* buna görə, bundan ötrü, buna uyğun olaraq.

Demission, *die*; -, *-en* (*Regierung, Minister*) istefa, vəzifədən çəkilmə, qulluqdan (*işdən*) çıxma.

demissionieren *vi* istefa vermək.

demnach *adv.* buna görə, bunun nəticəsində, bundan dolayı.

demnächst *adv.* tezliklə, yaxın zamanda, bu yaxında.

Demo, *die*; -, *-s F* nümayiş.

demobilisieren *vt* səfərbərliyi qaldırmaq, hərbi xidmətdən tərxis etmək, tərxis etmək.

Demobilisierung, *die*; -, *-en* **1.** səfərbərliyin qaldırılması; **2.** (*Truppen*) tərxis olunma, tərxis.

Demografie, *die*; - demoqrafi(*ya*), əhəlinin iqtisadi və ictimai sahədə inkişafı.

demografisch *adj.* demoqrafik.

Demokrat, *der*; *-en, -en* demokrat.

Demokratie, *die*; -, *-n* demokratiya, (*Süd.* : *demokrasi*).

demokratisch *adj.* demokratik.

demokratisieren vt demokratikləşdirmək.

demolieren vt dağıtmaq, pozmaq, yıxmaq.

Demolierung, die; -, -en pozma; yıxıb dağıtma.

Demonstrant, der; -, -en nümayiş iştirakçısı, nümayişçi.

Demonstration, die; -, -en 1. (Beweis) sübut, isbat; 2. (Darlegung) göstərmə; 3. (Kundgebung) nümayiş; e-e ~ der Macht gücün (qüdrətin) göstərilməsi.

Demonstrationsrecht, das; -(e)s nümayiş etmə hüququ.

demonstrativ adj. açıq, aşkar; adv. nümayişkarənə.

Demonstrativpronomen, das; -s, - gr. işarə əvəzliyi.

demonstrieren vt, vi 1. göstərmək; 2. (Kundgebung) nümayiş etmək; demonstriert werden göstərilmək.

Demontage, die; -, -n sökmə, sökülmə, demontaj.

demontieren vt sökmək.

demoralisieren vt 1. pozğunluq salmaq, ruhiyyədən salmaq; əxlaqını pozmaq, pozğunlaşdırmaq; 2. mil., cəsərdən salmaq, mənəvi qüvvəsini əlindən almaq, ruhdan salmaq.

Demoskopie, die; - demoskopiya, ümumi (ictimai) fikri tədqiq etmə.

Demut, die; - itaətlilik, alçaqkönlülük, həqirlik.

demütig adj. dinc, başaşağı, itaətkar, alçaqkönlülük, itaətli, həqir, fağır.

demütigen vt alçaltmaq; tabe etmək; vr sich ~ özünü alçaltmaq, özünü kiçiltmək (vor D/ qarşısında).

Demütigung, die; -, -en alçaltma, tabe etmə, təhqir; ~ des Feindes düşməni təhqir etmə.

demzufolge adv. buna görə, bunun üçün, buna uyğun olaraq.

den A/sg. von der, D/pl. von der (die, das).

denaturieren vt mahiyyətini dəyişmək, xarab etmək, təbii şəkildən çıxarmaq.

Denkanstoß, der; -es, -e : j-m e-n ~ ge-

ben bir kəsi düşünməyə (fikirləşməyə) vadar etmək.

Denkart, die; -, -en düşünmə tərzii, ideal, dünyagörüşü, düşüncə, məfkurə.

denkbar adj. fikrə gələn, aqlasığan; adv. ən, daha; die ~ beste Methode aqlasığan ən yaxşı metod; ~ schlecht ən pis, çox pis; ~ einfach çox rahat.

denken vt u. vi 1. fikirləşmək; 2. (vermuten) zənn etmək, sanmaq; 3. (beabsichtigen) niyyət etmək; 4. (an j-n, an et.) bir kəsin, bir şeyin haqqında fikirləşmək; 5. (sich et.) təsəvvür etmək, təsəvvürə gətirmək; denken Sie mal! təsəvvür edin!, das habe ich mir gedacht! mən elə belə də düşünmüşdüm!; denk daran zu... -məyi unutma (yadımdan çıxartma); was denkst du? nə düşünürsən? .

denkend adj. fikirləşən, düşünen.

Denker, der; -s, - müfəkkir, filosof.

denkfaul adj. fikirləşmək istəməyən, tənbəlfikir.

Denkmal, das; -s, -er abidə, heykəl.

Denkmal(schutz), der; -es tarixi abidələrin qorunması (mühafizə olunması).

Denkschrift, die; -, -en məlumat verə qəsi, yaddaş qeydləri, nota.

Denkspruch, der; -(e)s, -e kəlam, hikmətamiz söz, mənalı söz, nəsihət.

Denkweise, die; -, -n düşünmə tərzii, təfəkkür tərzii.

denkwürdig adj. unudulmaz, yaddan çıxarılmaz, yaddaqalan, əlamətdar.

Denkzettel, der; -s, - fig. dərs, ibrət; j-m e-n ~ verpassen kiməsə ibrət dərsi vermək, aqlını başına gətirmək.

denn 1. (kausal) çünki, çünkü, ona görə ki, üçün, belə ki, çün; ich blieb zu Hause, ~ das Wetter war schlecht mən evdə qaldım, çünki hava pis idi; 2. (= als; nach Komparativ) -dən, -dan, -dən başqa; wer ist größer ~ als Gott? Tanrıdan daha böyük kimdir? 3. (es sei ~) məgər, yoxsa, ki, bəs, axı; was ist ~ los? axı nə var? nə olub? ist er ~ hier? məgər o burdadır?; wie heißt du ~? bəs

sənin adın nədir?

dennoch *adv. u. konj.* yenə də, hər halda; buna baxmayaraq.

Denominativ, *das; -s, -e ling.* ismdən ayrılan kəlmə, ismdən törənən kəlmə (z.B. „bäuerlich“ von „Bauer“).

denominieren *vt* təyin etmək, müəyyən etmək, adlandırmaq.

dental *adj.* dental, diş əld, dişlə ilgili.

Dentist, *der; -en, -en dişçi; diş həkimi.*

Denunziant, *der; -en, -en xəbərçi, xəbər verən, deyici, satqın, şeytançı.*

denunzieren *vt* satqınlıq etmək, kimsə satmaq, xəbərçilik etmək, çuğulluq etmək.

Denunzierung, *die; -, -en çuğulluq, xəbərçilik; xəyanət, şeytançılıq.*

Deo, *das; -s, -s (Deodorant)dezoderant, qoltuğa sürtülən ətirli maddə.*

Departement, *das; -s, -s (Frankreich) Vilayət; (Schweiz) Nazirlik (Süd. : Vizarətxana).*

Depesche, *die; -, -n təcili xəbər; teleqraf, teleqram.*

deplaziert *adj.* yersiz.

Deponie, *die; -, -n (Mülldeponie) zibilxana, küllük.*

deponieren *vt H* banka pul yatırtmaq, əmanətə vermək (*pulu*).

Deportation, *die; -, -en sürgün etmə, köçürmə.*

deportieren *vt* sürgün etmək, göndərmək.

Depositen, *die/pl.* banka əmanət qoyulan qiymətli şey (*pul və s.*).

Depositenkonto, *das; -s, -ten əmanət hesabı, depozit hesabı.*

Depot, *das; -s, -s anbar, əmanətxana.*

Depp, *der; -s, -en F* axmaq.

Depression, *die; -, -en 1. Psych.* məyusluq, düşgünlük, əzginlik, dilxorluq; *2. (wirtschaftlich)* iqtisadi tənəzzül, qiymətlərin aşağı düşməsi.

depressiv *adj.* məyus, ümitsiz.

deprimieren *vt* ümidini əlindən almaq, məyus etmək.

deprimierend *adj.* məyus edən, məyus edici.

deprimiert *adj.* ümitsiz, məyus.

Deputat, *das; -(e)s, -e 1. (zum Lohn) işçilərə əmək haqqından əlavə verilən şeylər (kömür, odun və s.); 2. müəllimlərin dərs saatları.*

Deputation, *die; -, -en* deputatlar heyəti, nümayəndələr heyəti, elçilər heyəti.

Deputierte, *der u. die; -n, -n* nümayəndə, millət vəkili, deputat.

Deputiertenkammer, *die; -, -n* nümayəndələr məclisi.

der *Art. (m), u. pron. 1. müəyyən artikl; 2. (Demonstrativpronomen) bu, o; ~ Mann da* bu kişi, o kişi; *3. (Relativpronomen) hansı, ki; der Junge, der mit dem Bus fährt* o oğlan ki, avtobus ilə gedir.

derart *adv.* o qədər, o dərəcədə; ~, *dass..* o qədər ki.., o dərəcədə ki..; belə, elə, bu cür.

derartig *adj.* belə, buna uyğun, bu kimi; *adv.* o qədər, o dərəcədə; *e-e ~e Wärme* bu dərəcədə isti.

derb *adj. 1. (fest) möhkəm; 2. (grob) kobud, qaba.*

Derbheit, *die; -, -en 1. möhkəmlik; 2. kobudluq, nəzakətsizlik, qabalıq.*

Derby, *das; -s, -s* at yarışı, at müsabiqəsi.

dereinst *adv.* bir gün, bir vaxt, vaxtilə.

derenthalben *adv.* onun xətrinə (*Süd. : onun xatirinə*), ona görə; onların xətrinə, onlar üçün.

derentwegen *adv. s. derenthalben.*

dergestalt *s. derart.*

dergleichen *pron.* buna bənzər, buna oxşar; ~ *Fragen* belə (*elə*) sorğular; belə bir şey.

Derivat, *das; -(e)s, -e Chem.* ayrılmış, müştəq olmuş maddə.

derjenige *pron.* o ki, o, filan(i); ~, *der (welcher)* o ki, filankəs ki; *das ist ~, von dem ich gesprochen habe* haqqında danışdığım adam budur, filanikəs (*filani*) budur.

dermaßen *adv. s. derart.*

Dermatologe, *der; -n, -n* dəri xəstəlikləri üzrə həkim.

Dermatologie, *die; -* dermatologiya),

dəri xəstəliklərin elmi.

derselbe *pron.* o, həmin o; *genau* ~ həmin, eyni; *das ist ~ Mann* bu həmin kişidir; ~ *Mensch* həman adam.

Derwisch, *der*; -(e)s, -e dərviş; qələndər.

derzeit *adv.* bu gün, indi; o vaxt, o zaman.

derzeitig *adj.* indiki, bugünkü; o zamankı; *die ~e Finanzlage* indiki maliyyə vəziyyəti.

des *G von der und das.*

Desaster, *das*; -s, - bədbəxtçilik, fəlakət, uğursuzluq.

desavouieren *vt* 1.inkar etmək,rədd etmək; 2. *j-n* ~ bir kəsi etibardan salmaq, günahını başqasının boynuna atmaq.

Deserteur, *der*; -s, -e əsgərlikdən qaçan, fərari, dezertir.

desertieren *vi* əsgərlikdən qaçmaq, hərbi çağırışdan boyun qaçıрмаq.

desgleichen *adv.* eyni surətdə, eyni cür, eyni şəkildə.

deshalb *adv.* ona görə, buna görə, ona əsasən, bunun üçün, bu səbəbə görə, bundan ötrü, cəhətcə; *eben* ~ elə bunun üçün, elə buna görə.

Design, *das*; -s, -s model, taslaq; tərh, ilk tərh, dizayn.

Designer, *der*; -s, - dizayner, model düzəldən (çəkən).

designieren *vt* bir vəzifəyə namizədliliyini irəli sürmə.

designiert *adj.* bir vəzifəyə seçilən şəxs, vəifəyə gələn (gətirilən) şəxs; *der ~e Präsident* yeni seçilən prezident.

Desillusion, *die*; -, -en xəyaldan çıxma, xəyal dünyasını tərk edib həqiqətə dönmə, xəyaldan ayılma.

desillusionieren *vt* xəyallardan qurtarmaq, həqiqətə yönəltmək; *F desillusioniert sein* havadan düşmək.

Desinfektion, *die*; -, -en dezinfeksiya, dezinfeksiyon.

desinfizieren *vt* dezinfeksiya etmək, (Süd. .dezinfeksiyon etmək).

desinfiziert *adj.* dezinfeksiya olmuş, dezinfeksiyon olmuş.

Desinformation, *die*; -, -en aldatmaq məqsədilə yalan xəbər yayma, informasiya gizlətmə; bilməməzlik.

Desinteresse, *das*; -s maraqsızlıq.

desinteressiert *adj.* maraqsız; başısoyuq.

Deskription, *die*; -, -en təsvir etmə.

deskriptiv *adj.* deskriptiv, təsvir edici, ifadə edici, təsviri.

desolat *adj.* kədərli, qüssəli, ümitsiz; darmadağın.

Desorganisation, *die*; -, -en pozğunluq, intizamsızlıq.

desorganisieren *vt* pozğunluq salmaq.

desorientieren *vt* çaşdırmaq, yanıltmaq, yanlış məlumat vermək.

desorientiert *adj.* yoldan azmış, yoldan çıxmış.

despektierlich *adj.* hörmətsiz, haqarətli.

desperat *adj.* ümitsiz.

Despot, *der*; -en, -en müstəbid, zalım, zülmkar, despot, qanıçən, qəddar.

despotisch *adj.* zülmkar, zalım, müstəbidcəsinə, qəddarcasına.

Despotismus, *der*; - istibdad, despotizm, zülmkarlıq, müstəbidlik, təkhakimiyyətlilik.

dessen *G sg* → *der I.*; *poss pron.* *mein Bruder und ~ Frau* qardaşım və xanımı (arvadı).

dessenthalben *adv.* ona görə, onun üçün.

dessentwegen *adv.* *s. dessenthalben.*

dessentwillen *adv.* *s. dessenthalben.*

dessenungeachtet *präp.* *G* buna baxmayaraq, buna rəğmən.

Dessert, *das*; -s, -s desert, yeməkdən sonra yeyilən şimilər, meyvələr.

Dessin, *das*; -s, -s 1. (Zeichnung) rəsm, şəkil; 2. (Vorlage) nümunə; plan.

Destillation, *die*; -, -en destilə etmə.

destillieren *vt* destilə etmək; damcılatamaq.

destilliert *adj.* destilə edilmiş.

desto *koj.* daha; ~ *besser* daha yaxşı; *je mehr, ~ besser* nə qədər çox, o qədər yaxşı.

destruktiv *adj.* yıxıcı, məhv edici, mənfi, yararsız.

desungeachtet *s. dessenungeachtet.*

deswegen *adv. s. deshalb.*

Detail, *das*; -s, -s təfəsilat, təfərrüat, ayrıntı, cik-bik, detal; *bis ins kleinste* ~ cikinə-bikinə qədər, cikinə-bikinə kimi, ayrıntılı.

detaillieren *vt* müfəssəl surətdə izah etmək, şərh etmək, detallaşdırmaq.

detailliert *adj.* müfəssəl, detallı, ətraflı, ayrıntılı.

Detektiv, *der*; -s, -e xəfiyyə, gizli polis, detektiv.

Detektor, *der*; -s, -en (*Radio*) axtarıb tapan alət (*dalğaları, radioaktiv şüaları*).

Determinante, *die*; -, -n determinant.

determinieren *vt* məhdudlaşdırmaq, təyin etmək, müəyyən etmək.

Determinismus, *der*; - *Phil.* determinizm, gərəkçilik, cəbr nəzəriyyəsi.

Detonation, *die*; -, -en partlayış.

detonieren *vi* partlamaq.

deuchte *s. dünken.*

Deut, *der*; -(e)s, -e : *nicht e-n* ~ *wert sein* dəyərsiz olmaq; *um keinen* ~ heç, bir zərrə də; *es ist keinen* ~ *wert* bir zərrə də dəyəri yoxdur.

deuten *vi* (*falsch auslegen*) yanlış təbir etmək, əksinə yozmaq, hər şeyi tərsinə yozmaq; *an dieser Wahrheit kann man nicht* ~ bu həqiqəti başqa cür izah etmək olmaz.

deuten *vi* 1. (~ *auf*) (*zeigen*) göstərmək, işarə etmək; 2. (~ *auf*) (*erkennen lassen*) dəlalət etmək, bir şeyi göstərmək; işarə etmək; *vt* 1. (*Traum*) təbir etmək; 2. (*auslegen*) yozmaq, izah etmək, təfsir etmək, şərh etmək.

deutlich *adj.* aydın, dəqiq, açıq, aşkar, əyan(i), eyhamsız; fəsih, apaçıq, apaşkar, aşkara; ~ *reden* aydın danışmaq; *adv.* gözgörə, ələni.

Deutlichkeit, *die*; - aydınlıq, açıqlıq, aşkarlıq; *in aller* ~ bütün açıqlıqla, aydın-aşkar.

deutsch *adj.* alman; *auf* ~ almanca;

auf gut ~ *fig.* aydın, başa düşülən şəkildə; *mit j-m* ~ *reden* bir kəs ilə açıqcasına danışmaq; ~ *sprechen* almanca danışmaq.

Deutsch, *das*; -s Alman dili; *ich lerne* ~ mən alman dilini öyrənirəm; *er versteht* ~ o almanca anlayır; *auf* ~ almanca.

Deutsche, *der u. die*; -n, -n alman; almanlar; *wir* ~n biz almanlar.

Deutschkenntnis, *die*; -, -se Alman dili biliyi; almanca bilmə, almanca məlumatı olma.

Deutschland Almaniya, Germaniya.

Deutschtum, *das*; -s almanlıq; almanlar *pl.*

Deutung, *die*; -, -en başa salma, izah, şərh.

Devaluation, *die*; -, -en pulun dəyərdən düşməsi, devalvasiya.

Devise, *die*; -, -n 1. (*Motto*) şüar, deviz; 2. (*Geld*) xarici pul, xarici valyuta.

Devisenhandel, *der*; -s xarici pulun alveri, valyuta alveri.

Dezember, *der*; -s, - Dekabr (*Süd.* : *Desambr*).

dezent *adj.* 1. (*geschmackvoll*) ürəyə yatan, xoşa gələn; ~e *Musik* ürəyə yatan musiqi; 2. (*Kleidung usw.*) zərif, ölçülü.

Dezentralisation, *die*; -, -en mərkəzdən uzaqlaş(dır)ma, ədəmi mərkəziyyət.

dezentralisieren *vt* mərkəzdən uzaqlaş(dır)maq, mərkəziyyətdən çıxarmaq.

Dezernat, *das*; -(e)s, -e şöbə, bölmə.

dezimal *adj.* onluq.

Dezimalbruch, *der*; -(e)s, -e onluq kəsr.

Dezimalsystem, *das*; -s onluq sistem.

Dezimalwaage, *die*; -, -n qapan (*tərəzi*).

dezimieren *vi* 1. azaltmaq (*on dəfə*); 2. *vt* (*durch Katastrophe usw.*) böyük itki vermək.

Dezimierung, *die*; -, -en azalma; kiçilmə; itki.

dgl. (*dergleichen*) bu kimi, buna bənzər, buna oxşar.

d.h. (*das heißt*) yəni, demək ki.
Dia, *das*; -s, -s dia (*Süd. : islayt*).
Diabetes, *der*; - med. şəkər xəstəliyi, diabet(es).
Diabetiker, *der*; -s, - şəkər xəstəliyi olan adam.
diabolisch *adj.* şeytan kimi, şeytani.
Diadem, *das*; -s, -e alın bağı; tac.
Diafilm, *der*; -s, -e dia filmi.
Diagnose, *die*; -, -n diaqnoz, seçmə, təşxis; *die ~ stellen* diaqnoz qoymaq.
diagnostizieren *vt* (*e-e Krankheit*) diaqnoz qoymaq.
diagonal *adj.* *math.* diyaqonal, çarpaz; (*Süd. : qutri*); *fig.* ~ *lesen* sürətlə oxumaq.
Diagonale, *die*; -, -n diyaqonal, qutr.
Diagramm, *das*; -s, -e diyaqram.
Diakon, *der*; -s u. -en, -e protestan kilsəsinin qulluqçusu.
Diakonisse, *die*; -, -n protestan kilsəsinin xəstə bacıxısı (*qadın*).
Dialekt, *der*; -(e)s, -e ləhcə, dialekt.
Dialektik, *die*; - *Phil.* dialektika.
dialektisch *adj.* dialektik.
Dialog, *der*; -(e)s, -e dialoq, iki nəfərin söhbəti, muhavirə.
Dialyse, *die*; -, -n med. qanın təmizlənməsi.
Diamant, *der*; -en, -en 1. almaz; 2. *fig.* çox dəyərli, çox qiymətli.
Diamantenring, *der*; -(e)s, -e almaz üzük.
diametral *adj.* zidd, qarşı-qarşıya.
Diaprojektor, *der*; -s, -en diaproyektor.
Diaspora, *die*; - diaspora, milli və ya məzhəbi bir azlığın yaşadığı yer.
Diät, *die*; -, -en pəhriz, rejim; ~ *halten* pəhriz saxlamaq, rejim tutmaq.
Diäten, *die/pl.* məclis nümayəndələrinin (*deputatların*) əmək haqqı (*maşaı*), ezamiyyət pulu.
Diätkost, *die*; - diet (*rejim*) yeməyi.
dich 1. *pron.* səni; *ich sehe ~ səni* görürəm; 2. *refl pron.* özünü; özünə.
dicht *adj.* 1. möhkəm; sıx; qalın; ~*er Wald* sıx meşə; ~*es Haar* qalın saç, da-

raqbatmaz; 2. (*undurchlässig*) su keçirməyən, bərk; *adv.* kip, çox sıx; ~ *bei der Schule* məktəbin lap yanında; ~ *beieinander sitzen* diz-dizə (*kip*) oturmaq; *F die Tür ~ machen* qapını kipləmək; *F er ist nicht ganz ~* ağıldan kasıbdır.

dichtbesiedelt *adj.* izdihamlı, əhalinin sıx yerləşən yeri.

dichtbevölkert *adj.* s. *dichtbesiedelt*.

Dichte, *die*; -, -n sıxlıq, kiplik, qalınlıq.

dichten *vt* 1. *techn.* sıxlaşdırmaq, möhkəmləşdirmək; 2. (*Verse*) şer yazmaq; əsər yaratmaq.

Dichter, *der*; -s, - şair.

Dichterin, *die*; -, -nen şairə.

dichterisch *adj.* şairanə.

dichthalten *vi* kiməsə söz (*sirr*) verməmək.

Dichtkunst, *die*; - şer, nəzm, poeziya.

dichtmachen *vt* 1. *techn.* kipləşdirmək, möhkəmləndirmək; 2. *F (Laden, Fabrik)* bağlamaq, tətill etmək.

Dichtung¹, *die*; -, -en *techn.* sıxlaşdırma, kipləşdirmə .

Dichtung², *die*; -, -en *lit.* şer, mənzum.

dick *adj.* 1. qalın; enli; 5 *cm* ~ 5 *cm* qalınlıqda; 2. (*beleibt*) kök; kömbə, göbəkli, qarnıyoğun, gombul, ətli-canlı, ətli, koppuş; ~*er Mann* kök kişi; *es macht ~ kökəldir*; 3. (*Flüssigkeit*) qəliz, qatı, bərk; 4. (*geschwollen*) şişmiş; ~*e Freunde* səmimi dost(lar); *mit j-m durch ~ und dünn gehen* birisinə hər bir şəraitdə vəfalı qalmaq; *ein ~es Fell haben* gönü qalın olmaq; *adv.* *sich ~ anziehen* qalın geyinmək.

dickbäuchig *adj.* qarnıyoğun, göbəkli, daqqaqarın, lort, sallaqqarın.

Dickdarm, *der*; -(e)s, -*e* yoğun bağırsağ.

Dicke¹, *die*; - *techn.* qalınlıq, yoğunluq.

Dicke², *die/der*; -n, -n kök (*qadın, kişi*); qarnı yoğun, kömbə, ətli.

dickfellig *adj.* a. *fig.* qalındərili, qalınqabıq, canıbərk.

dickflüssig *adj.* qəliz, qatı, həlməşik.

Dickhäuter, *der*; -s, - qalın dəri; fil.

dickhäutig *adj.* s. *dickfellig*.

Dickicht, *das*; -s, -e qalın meşəlik, cəngəllik.

Dickkopf, *der*; -(e)s, -'e tərs, inadkar, inadçı, inadçı.

dickköpfig *adj. fig.* tərs, inadçı, inadçı, dikbaş.

Dickschädel, *der*; -s, - s. *Dickkopf*.

Dickmilch, *die*; - bulama; bir növ yoğurt.

Dickwanst, *der*; -es, -'e *fig. F* yoğun, kök, qarnı yoğun, ətli-canlı; lət.

Didaktik, *die*; - dərs vermə və dərs öyrənmə elmi, didaktik(a).

didaktisch, *adj.* didaktik(a).

die **1.** *Art., s. der*; *pl.* onlar; *die (da)* *sg.* bu xanım, bu qadın; *pl.* onlar; **2.** *pron. (G deren)*; *die Frau*, ~ *ich sehe* gör-düyüm qadın.

Dieb, *der*; -(e)s, -e oğru; gecəqonağı, evyaran; əliuzun; *pl.* əyri-oğru.

Diebesgut, *das*; -(e)s, -'er oğurluq mal.

Diebin, *die*; -, -nen oğru (*qadın*).

diebisch *adj.* ələyri, oğru kimi.

Diebstahl, *der*; -(e)s, -'e oğurluq, əli-uzunluq; *e-n* ~ *begehen* oğurluq etmək.

diejenige *s. derjenige*.

Diele, *die*; -, -n **1.** (*Brett*) döşəmə tax-tası; **2.** (*Vorraum*) dəhliz, dalan; **3.** (*Eis-diele*) dondurma mağazası (*salonu*).

diener *vi* **1.** qulluq etmək, xidmət et-mək (*j-m, bei j-m* ~ *kiməsə*); *dem Vater-land* ~ vətənə xidmət etmək; **2.** (*zu D*) yaramaq, bir şeyə faydalı olmaq; **3.** *mil.* xidmət etmək; *womit kann ich Ihnen* ~ ? sizə nə xidmət edə bilərəm?

Diener, *der*; -s, - **1.** qulluqçu, xidmətçi, fərraşı, baxıcı; gədə; qul, qulam, bən-də; *veralt.* xadim; **2.** (*Verbeugung*) baş əymə, əyilmə.

Dienerschaft, *die*; -, -en qulluqçular.

dienlich *adj.* xeyirli, yararlı; *zu et. ~ sein* bir işə xidmət etmək, bir işə yara-maq.

Dienst, *der*; -es, -e **1.** qulluq, xidmət; **2.** (*Stelle*) iş, vəzifə, məmuriyyət; *im* ~ *sein* iş başında olmaq; *aufßer* ~ *sein* xidmət-də olmamaq, xidmətdən azad olmaq; *ich stehe Ihnen zu* ~ *en* qulluğunuza ha-

zıram; *j-m e-n* ~ *erweisen* birinə (*ki-məsə*) bir xidmət etmək, xidmət gös-tərmək.

Dienstag, *der*; -(e)s, -e çərşənbə ax-şamı, salı.

Dienstalter, *das*; -s, - iş illəri, xidmət müddəti.

Dienstantritt, *der*; -(e)s, -e işə girmə, qulluğa (*xidmətə*) başlama.

dienstbereit *adj.* qulluğa hazır, xid-mətə hazır.

Dienstbote, *der*; -n, -n nökrə, xidmətçi.

Diensteid, *der*; -(e)s, -e and (*qulluğa başlayanda*), qulluq andı.

Diensteifer, *der*; -s iş həvəsi.

dienstefrig *adj.* işə can yandıran, ça-lışqan.

Dienstleistung, *die*; -, -en qulluq, xid-mət, məişət xidməti *pl.*

dienstlich *adj.* rəsmi; işə aid.

Dienstmädchen, *das*; -s, - ev qulluqçu-su.

Dienstpflicht, *die*; -, -en *mil.* hərbi və-zifə, hərbi borc; qulluq vəzifəsi.

Dienstreise, *die*; -, -n rəsmi səfər, eza-miyyət; *e-e* ~ *unternehmen* ezamiyyətə çıxmaq (*getmək*).

Dienststelle, *die*; -, -n rəsmi dairə, dövlət məqamları, idarə, iş yeri.

Dienststunden, *die/pl.* iş saatları.

diensttauglich *adj.* xidmətə yararlı; əsgərlik edə bilən.

Dienstvorschrift, *die*; -, -en iş nizam-naməsi, qulluq göstərişi.

dies *pron.* bu; ~ *und das* o bu, filan behman; ayın-oyun.

diesbezüglich *adj.* bu bərədə, bu sa-hədə; *adv.* buna aid olaraq.

diese, ~r, ~s *dem pron (hier)* bu, bu biri; (*dort*) bu, o; **diese** *pl.* bunlar.

dieselbe *pron. s. derselbe*.

Dieselmotor, *der*; -s, -en dizel motoru.

Dieselöl, *das*; -(e)s, -e dizel yağı.

diesen *pron. Akk.* bunu; *hast du das auch gehört?* bunu sən də eşidibsən?

dieser *pron.* bu, bu biri; ~ *Mann* bu kişi.

diesjährig *adj.* bu illik.

diesmal *adv.* bu dəfə, ba baş.
diesseitig *adj.* bu tərəfdə olan, bu tərəfli.

diesseits *präp. G* bu tərəfdə.

Diesseits, *das*; - *rel.* bu dünya.

Dietrich, *der*; -*s*, -*e* kilidaçan (*qıfıl açmaq üçün açar əvəzində işlədilən qarmağa oxşar alət*).

Diffamie, *die*; -, -*n* iftira, töhmət.

diffamieren *vt* iftira demək, böhtan atmaq, ləkələmək.

Diffamierung, *die*; -, -*en* iftira, töhmət.

different *adj.* fərqli, ayrı, müxtəlif.

Differenz, *die*; -, -*en* fərq, təfəvüt; ixtilaf; *die ~en beheben* ixtilafı aradan qaldırmaq, ixtilafı yoluna qoymaq; *ohne ~* fərqsiz.

differenzieren *vi* ayırmaq, fərqləndirmək.

Differenzierung, *die*; -, -*en* ayrılma, fərqlən(dir)mə.

diffus *adj.* (*Licht*) 1. dağıdılmış, səpilmiş; 2. (*Gedanken usw.*) anlaşılmaz; dağınıq; *F ~es Zeug* qarışıq söhbət.

Diffusion, *die*; -, -*en* dağılma, yayılma.

digital *adj.* ədədlərlə göstərilən, diqital, dijital.

Digitaluhr, *die*; -, -*en* diqital saat.

Diktat, *das*; -(*e*)*s*, -*e* 1. imla, diktə; 2. *pol.* əmr, hökm, göstəriş, zorla qəbul etdirmə siyasəti.

Diktator, *der*; -*s*, -*en* diktator.

diktatorisch *adj.* diktatorluq(la).

Diktatur, *die*; -, -*en* diktatorluq, diktatura; *e-e ~ errichten* diktatorluq yaratmaq.

diktieren *vt* 1. imla yazdırmaq, diktə etmək, diktə demək; 2. *pol.* əmr etmək, göstəriş vermək, diktat etmək.

Diktiergerät, *das*; -(*e*)*s*, -*e* diktafon.

Dilemma, *das*; -*s*, -*s* u. -*ta* çətin vəziyyət, çətin şərait, iki xoşa gəlməyən şeydən birisini seçmə məcburiyyəti.

Dilettant, *der*; -*en*, -*en* diletant, biliksiz, səriştəsiz adam, naşı, hvəskar.

dilettantisch *adj.* səriştəsiz, naşı; sadə.

Dill, *der*; -*s* şüyüd.

Dimension, *die*; -, -*en* ölçü, miqyas.

Diminutiv, *das*; -*s*, -*e* kiçiltmə (*z.B. Kindchen, Männlein usw.*).

DIN = *Deutsche Industrie-Norm(en)*; *Deutsches Institut für Normen* Almaniya Normlar İnstitutu.

Diner, *das*; -*s*, -*s* ziyafət.

Ding, *das*; -(*e*)*s*, -*e* 1. şey, iş; *vor allen ~en* hər şeydən əvvəl; *ein ~ der Unmöglichkeit* imkansız bir şey; 2. *pers.* bala, qız uşağı; *F ein nettes ~* sevimli bir qız; *guter ~e sein* kefi yaxşı olmaq.

dingen *vt* işə götürmək, işə almaq, iş vermək.

dingfest : *j-n ~ machen* *vt* bir kəsi tutmaq, həbs etmək, yaxalamaq.

Dingsbums, *der u. die u. das*; - *F* filan, filan şey.

dinieren *vi* axşam yeməyini yemək, şam yemək.

Dinosaurier, *der*; -*s*, - *dinozavr*, tarixdən qabaqkı dövrdə yaşamış böyük heyvan.

Diphtherie, *die*; - *med.* difteri(ya).

Diphthong, *der*; -(*e*)*s*, -*e* diftonq, iki saitin birləşməsindən yaranmış səs (*z.B. "au" od. "ei"*).

Diplom, *das*; -*s*, -*e* diplom; (*Süd. : Abiturzeugnis*).

Diplomat, *der*; -*en*, -*en* diplomat.

Diplomatie, *die*; - diplomatiya (*Süd. : diplomasi*).

diplomatisch *adj.* diplomatik; *auf ~em Wege* diplomatik yolla.

diplomiert *adj.* diplomlu.

Diplomingenieur, *der*; -*s*, -*e* yüksək mühəndis, ali mühəndis.

dir *pron.* sənə; *mit ~* səninlə; *von ~* səndən; *~ (selbst)* özünə.

direkt *adj.* birbaşa, bilavasitə, vasitəsiz, direkt, müstəqim, dolaysız, sər-rast, düz; *adv.* bilavasitə, düz-doğru, düzbədüz; *ich ging ~ nach Hause* buradan birbaşa (*direkt, düz*) evə getdim.

Direktflug, *der*; -(*e*)*s*, -*e* birbaşa uçuş.

Direktion, *die*; -, -*en* müdiriyyət.

Direktive, *die*; -, -*n* göstəriş, əmr.

Direktor, *der*; -*s*, -*en* müdir, direktor.

Direktorat, *das*; -(e)s, -e müdirlik.

Direktrice, *die*; -, -n paltar sənayesində müdirlik və modelçilik edən qadın.

Direktübertragung, *die*; -, -en *Rundfunk*, *TV* canlı yayın.

Dirigent, *der*; -en, -en orkestr rəhbəri, dirijor.

dirigieren *vt* **1.** *mus.* dirijorluq etmək, rəhbərlik etmək, idarə etmək; **2.** (*irgendwohin*) istiqamət vermək, yönəltmək.

Dirne, *die*; -, -n *vulg.* fahişə, qəhbə; sapqın.

Discountgeschäft, *das*; -(e)s, -e qiymətləri aşağı düşmüş malları satan mağaza, ucuzlaşmış mallar satılan mağaza.

Disharmonie, *die*; -, -n **1.** *mus.* həmahəngsizlik, uyğunsuzluq; **2.** *fig.* yola getməmək, itilaf.

disharmonisch *adj.* həmahəngsiz.

Diskette, *die*; -, -n kompyuter disketi.

Diskothek, *die*; -, -en disko(tek).

diskreditieren *vt* etibarsız etmək, gözdən salmaq, alçaltmaq.

Diskrepanz, *die*; -, -en uyğunsuzluq, fərq, təfəvüt, fərqlənmə; müxtəlifrəylik.

diskret *adj.* **1.** (*behutsam*) ehtiyatlı, ehmallı; **2.** (*verschwiegen*) sirr saxlayan; **3.** (*geheim*) gizli, məxfi, məhrəmanə; *die Angelegenheit muß ~ bleiben* bu iş gizli qalmalıdır; *F* nə dil bilsin, nə dodaq.

Diskretion, *die*; - məxfilik, gizlilik; sirr saxlama; *unter strengster ~* tamamilə məxfi (*gizli*).

diskriminieren *vt* ayrı-seçkilik qoymaq, fərq qoymaq; xor baxmaq.

Diskriminierung, *die*; -, -en ayrı-seçkilik, fərq qoyma; xor baxma.

Diskurs, *der*; -es, -e müzakirə, mübahisə, dartışma.

diskursiv *adj.* müzakirə yolu ilə, danışıq yolu ilə.

Diskus, *der*; -, -se (*Sport*) disk.

Diskussion, *die*; -, -en mübahisə, müzakirə, dartışma, gənəşik, çək-çevir, bəhs, çənəbazar, dehade, diskussiya; *zur ~ stellen* mübahisəyə (*bəhsə*) qoy-

maq.

diskutabel *adj.* mübahisəli.

diskutieren *vi* mübahisə etmək, müzakirə etmək, dartışmaq, bəhs etmək (*über A/haqqında*); *heftig* ~ ağızlaşmaq, çəkişmək, deyişmək, *F* dilləşmək.

dislozieren *vt* yerləşdirmək, yerini dəyişdirmək.

Disparität, *die*; -, -en fərqli olma, təfəvüt, bərabər olmama, nisbətisizlik, biçimsizlik.

dispensieren *vt* azad etmək, əfv etmək (*von D/ -dən*).

Disponent, *der*; -en, -en bir müəssisədə müdirlik vəzifəsini daşıyan; teatrda müdirlik edən.

disponieren *vt* **1.** (*ordnen*) qaydaya salmaq, nizama salmaq; **2.** (*verfügen über*) ixtiyarı olmaq, istədiyi kimi istifadə etmək.

disponiert *adj.* **1.** hazır, əlverişli; *ich bin ~* formadayam, yaxşı haldayam; **2.** *zu, für et. ~ sein* bəzi şeyləri (*xəstəlikləri*) tez tutmaq, tez düçar olmaq.

Disposition, *die*; -, -en **1.** qayda, tərtib; forma; **2.** (*Veranlagung*) tez tutma, tez düçar olma; *zur ~ stellen* müvəqqəten işdən çıxarmaq.

Disput, *der*; -(e)s, -e mübahisə etmə, dartışma, münaqişə.

disputieren *vi* dartışmaq, mübahisə etmək.

Disqualifikation, *die*; -, -en (*Sport*) yarışda iştirakdan kənarlaşdırma, ixtisandan salma.

disqualifiziert *adj.* yarışda iştirakdan kənarlaşdırılmış.

Dissertation, *die*; -, -en dissertasiya (*Süd. : doktora tezi*).

Dissident, *der*; -en, -en **1.** siyasi müxalif; **2.** kilsədən çıxmış, kilsəni tərk etmiş.

Dissonanz, *die*; -, -en uyğunsuzluq, həmahəngsizlik.

Distanz, *die*; -, -en ara, məsafə, uzaqlıq; *~ gegenüber -ə (qarşı)* uzaq durma (*ara saxlama*).

distanzieren *vr* *sich* ~ uzaq durmaq,

uzaqlaşmaq, çökilmək (*von D/-dän*).

Distel, *die*; -, -n qanqal, dəvə tikani.

Distribution, *die*; -, -en *H* paylama, bölmə (*malı*).

Distrikt, *der*; -(e)s, -e sahə, dairə.

Disziplin, *die*; -, -en **1.** *nur sg.* intizam, nizam, dis(t)iplin, nizam-intizam; **2.** (*wissenschaftliche, sportliche*) elm şöbəsi, fənn.

disziplinarisch *adj.* **1.** iş nizamnaməsinə uyğun; **2.** *fig.* son dərəcə sərt.

diszipliniert *adj.* intizamlı, distiplinli.

Diszipliniertheit, *die*; - nizamlılıq.

disziplinlos *adj.* intizamsız, distiplinsiz.

dito *adv.* yuxarıdakı kimi, həmin o.

Ditozeichen, *das*; -s, - həmin o işarəsi (*əlaməti*) ("").

Diva, *die*; -, *Diven* çox sevimli (*məşhur*) qadın sənətkarı (*sinamada, televiziya, teatrda*), Ulduz.

divergent *adj.* fərqli; zidd (*iyətli*).

Divergenz, *die*; -, -en **1.** (*Meinungsverschiedenheit*) ixtilaf, fikir ayrılığı; **2.** (*Gegensatz*) fərqlənmə, ziddiyət.

divers *adj.* cürbəcür, cürəbəcürə, fərqli, müxtəlif.

Dividend, *der*; -en, -en *math.* bölünən.

Dividende, *die*; -, -n (*bei Aktien*) xeyir, qazanc, dividend.

dividieren *vt math.* bölmək (*durch A/ -ə*).

Division, *die*; -, -en *math.* **1.** bölmə, ayırma; **2.** *mil.* diviziya, ləşgər.

Divisor, *der*; -s, -en bölen.

d.j. *Abk. für dieses Jahres* bu ilin.

DNA, **DNS**, *die*; - *biol.* *Abk. für Desoxyribonukleinsäure* DNS.

doch *konj. u. adv.* **1.** (*dennoch*) hər halda, yenə də; **2.** (*jedoch*) bununla belə, lakin, buna baxmayaraq; **3.** (*auffordernd*) isə, ki, axı, baba, bəs, də, da; *sprechen Sie ~!* danışın də (*da*); *komm ~!* gəl də!, gəl baba!; *du weißt ~ ..* bilirsən ki ..; *hör ~ auf, was ist los mit dir?* bəsdir, nə xəbəridir? **4.** (*als Antwort auf e-e negative Frage*) bəs necə, niyə, əlbəttə; məgər, bəyəm; *F* həlbəttə; *kommst du nicht mit?* gəlmirsən? ~! ni-

yə, gəlirəm!, həlbəttə gəlirəm!; *ja ~!* əlbəttə, şübhəsiz, bəs necə; **5.** (*vorwurfsvoll*) *nicht ~!* etmə!, eyləmə baba!; *heißt du nicht doch Elana?* məgər (*bəyəm*) sənin adın Elana deyil?.

Docht, *der*; -(e)s, -e fitil, piltə.

Dock, *das*; -(e)s, -s dok (*gəmi təmir ovlun yer*).

Dogge, *die*; -, -n doq (*it cinsi*).

Dogma, *das*; -s, -men doqma, ehkam.

dogmatisch *adj.* doqmatik, qəti.

Dohle, *die*; -, -n zağça, dolaşa, kiçik qarğa.

Doktor, *der*; -s, -en **1.** (*Titel*) doktor; **2.** (*Arzt*) həkim, doktor; *den ~ machen* doktorluğunu etmək; *~ der Philosophie* (*Dr. Phil.*) fəlsəfə doktoru.

Doktorand, *der*; -en, -en doktorluğu müdafiə edən tələbə.

Doktorarbeit, *die*; -, -en doktorluq işi, (*Süd.* : *doktora tezi*).

Doktorat, *das*; -(e)s, -e doktorluq dərəcəsi.

Dokortitel, *der*; -s, - doktorluq dərəcəsi.

Doktorwürde, *die*; -, -en *s.* *Dokortitel*.

Doktrin, *die*; -, -en *pol.* nəzəriyyə, doktrin(a), təlim.

doktrinär *adj.* düşüncəsini dəyişməyə hazır olmayan.

Dokument, *das*; -(e)s, -e sənəd.

dokumentarisch *adj.* sənədlərə əsaslanan, həqiqi, sənədli.

dokumentieren *vt* sənədlərlə göstərmək, əsaslandırmaq.

Dolch, *der*; -(e)s, -e xəncər, qəmə, dəşnə.

doll *s. toll*.

Dollar, *der*; -s, -s Dollar.

Dolmetsch, *der*; -(e)s, -e **1.** (*Fürsprecher*) havadar, müdafiəçi; **2.** tərcüməçi, mütərcim.

dolmetschen *vi* tərcümə etmək, çevirmək.

Dolmetscher, *der*; -s, - dilmanc, mütərcim, tərcüməçi.

Dolmetscherin, *die*; -, -nen tərcüməçi (*qadın*).

Dom, *der*; *-(e)s, -e* **1.** (*Kathedrale*) böyük kilsə; **2.** (*Gewölbe*) qübbə, günbəz.

Domäne, *die*; *-, -n* **1.** (*Staatliches Landgut*) dövlətə aid ərazi və əmlak, dövlət torpağı; **2.** (*Spezialgebiet*) ixtisas sahə; *das ist s-e ~ bu onun ixtisas sahəsidir.*

domestizieren *vt* (*Zähmen*) əhliləşdirmək, ram etmək.

dominant *adj.* hökm sürən.

dominieren *vt* hökm sürmək, ağalığ etmək (*über A/ bir şey üzərində*); *vi* üstün olmaq, üstünlük təşkil etmək.

Domino, *das*; *-s, -s* domino oyunu.

Domizil, *das*; *-s, -e* iqamətgah, oturma yer, yaşayış yeri.

Dompfaff, *der*; *-s, -en zo.* qar quşu.

Dompteur, *der*; *-s, -e* heyvan təlimçisi, heyvan öyrədici.

Donner, *der*; *-s* göy gurultusu; gumbultu *wie vom ~ gerührt dastehen / sein* ildirim vurmuş (*çarpmış*) kimi durmaq (*quruyub qalmaq*).

donnern *vi* gurdamaq; *es donnert* göy guruldayır.

Donnerstag, *der*; *-(e)s, -e* cüməaxşamı; *am ~ cüməaxşamı.*

donnerstags cüməaxşamları.

Donnerwetter, *das*; *-s* **1.** *F* (*Bewunderung*) sağ ol, yaşa!; **2.** (*Ausruf des Ärgers*) cəhənnəm olsun!, lənətə gəlsin!; *zum ~, seid doch leiser!* lənət şeytana, bir yavaş olun!

doof *adj.* **1.** *F* səfeh, axmaq, ağıldan seyrək, ağıldan kasıb; **2.** *F* darıxdırıcı.

Doofheit, *die*; *-, -en* səfehlik, axmaqlıq.

dopen *vt* (*Sport*) təhrik edici maddələrdən istifadə etmək; *gedopt sein* dopinqli olmaq.

Doping, *das*; *-s* (*Sport*) idmanda qadağan olan təhrik edici maddə, dopinq.

Doppel, *das*; *-s, -* ikiqat, ikili; kopya, surət.

doppeldeutig *adj.* ikimənalı, eyhamlı.

Doppelgänger, *der*; *-s, -* bənzər, oxşar, eş.

Doppelkinn, *das*; *-s, -e* buxaq, çənəaltı.

doppeln *vt* ikiləmək, ikiqat artırmaq.

Doppelpunkt, *der*; *-(e)s, -e* iki nöqtə (:).

doppelseitig *adj.* ikitərəfli.

doppelsinnig *adj.* ikimənalı, mübhəm.

doppelt *adj.* ikiqat; iki-iki; *adv.* iki dəfə çox, iki qat çox; *~ so viel* iki dəfə çox; *~ so groß* iki dəfə böyük.

Doppeltür, *die*; *-, -en* ikitaylı qapı.

Doppelverdiener *die/pl.* hər ikisi pul qazanan ər-arvad.

Doppelzimmer, *das*; *-s, -* ikiyataqlı otaq, ikiadamlıq otaq.

doppelzüngig *adj.* ikiüzlü, riyakar, buqələmun sifət; *~ sein* ikiüzlü olmaq; *Spr. dem Hasen "lauf" dem Windhund "faß" sagen* dovşana qaç, təziyə tut demək.

Dorado, *das*; *-s, -s* behişt, cənnət.

Dorf, *das*; *-(e)s, -'er* kənd, köy.

Dorfälteste, *der u. die, -n, -n* kəndxuda.

Dorfbewohner, *der*; *-s, -* kənd əhalisi.

Dorfgeschichte, *die*; *-, -n* kənd hekayəsi.

dörflich *adj.* kənd(li).

Dorn, *der*; *-(e)s, -en* tikan; *fig. j-m ein ~ im Auge sein* birisinin gözünə tikan kimi batmaq, birisinin gözündə tikan olmaq.

dornig *adj.* tikanlı.

dörren *vt* qurutmaq, qovurmaq.

Dörrobst, *das*; *-es* quru meyvə, yemiş, çərəz.

dort *adv.* orada; *hier und ~* hər yerdə, hər tərəfdə; *von ~* oradan; *~ her* oradan; *~hin* oraya.

dorther *adv.* oradan; o tərəfdən.

dorthin *adv.* oraya; o tərəfə.

dortig *adj.* oradakı, oranın, oralı.

Dose, *die*; *-, -n* **1.** qutu; **2.** (*Steckdose*) ştəpsel.

dösen *vi* mürgüləmək.

Dosenfleisch, *das*; *-es* konserv əti.

Dosenöffner, *der*; *-s, -* konserv açan.

dosieren *vt* miqdarını təyin etmək, dozalamıq.

Dosierung, *die*; *-, -en* miqdarını təyin etmə, dozalama.

Dosis, *die*; *-, -sen* miqdar, doza.

Dossier, *das*; *-s, -s* dosya.

dotieren *vt* vəqf etmək, bağışlamaq; yaxşı əmək haqqı vermək; *e-e gut dotierte Stelle* yaxşı pul qazanılan iş (vəzifə).

Dotierung, *die*; -, *-en* vəqf, bağışlama.

Dotter, *der u. das*; *-s*, - yumurta sarısı.

doubeln *vt* dublyorluq etmək.

Double, *das*; *-s*, *-s* *Film* dublyor; dublyorluq işi.

Doublet, *die*; -, *-n* dublet, hər hansı bir şeyin ikinci nüsxəsi; iki eyni şeydən biri.

Dozent, *der*; *-en*, *-en* dosent.

dozieren *vi* dərş vermək.

Dr. = (Doktor); *Doktor der Philosophie* fəlsəfə doktoru; *Doktor der Medizin* tibb doktoru.

Drache, *der*; *-n*, *-n* 1. əjdaha, əjdər; 2. *fig.* (böses Weib) bədqılıq arvad, deyinqən arvad, ifritə; 3. *fig.* (stark, mutig, furchtlos) mutiger Bursche əjdaha kimi oğlan.

Drachen, *der*; *-s*, *-s* kağızdan ilan (Süd. : bərdivan); *e-n* ~ *steigen lassen* bərdivan uçurtmaq.

Dragee, *das*; *-s*, *-s* draje, üstü şəkərlə örtülmüş meyvə və ya həb.

Draht, *der*; *-(e)s*, *-e* 1. məftil, tel, sim; 2. *fig.* telefon, teleqraf; *per* ~ telefonla; *der heiße* ~ iki dövlətin hökumətləri arasında telefon əlaqəsi; *e-n guten* ~ *zu j-m haben* birisiylə yaxşı əlaqə saxlamaq (arası yaxşı olmaq).

Drahtanschrift, *die*; -, *-en* teleqraf adresi.

Drahtbürste, *die*; -, *-n* sim fırçası.

drahtlos *adj.* simsiz, telsiz.

Drahtnetz, *das*; *-es*, *-e* dəmir top.

Drahtseil, *das*; *-(e)s*, *-e* məftil, sim.

Drahtseilbahn, *die*; -, *-en* məftil burazlı dəmir yolu.

Drahtverhau, *der*; *-(e)s*, *-e* məftil çəpər, məftil hörgü.

Drahtzieher, *der*; *-s*, - 1. tel çəkən, telçi, sim çəkən; 2. *fig.* fitnəçi, fitnə salan, gizli rəhbər.

drakonisch *adj.* çox ağır, çox sərt, çox şiddətli; *~e Maßnahmen* sərt tədbirlər.

drall *adj.* 1. (Frau) ətli budlu, kök; 2. (gedreht) fırlanmış, dönmüş.

Drall, *der*; *-(e)s*, *-e* fırlanma, hərənlənmə; dövr; eşmə, burma.

Drama, *das*; *-s*, *-men* dram; *das ~ e-s Lebens* bir həyatın dramı, bir həyatın acı səhifələri.

Dramatiker, *der*; *-s*, - dram yazan.

dramatisch *adj.* dramatik.

dramatisieren *vt* 1. dram şəklinə salmaq; 2. *fig.* böyütmək, şişirtmək.

Dramaturg, *der*; *-en*, *-en* dramaturq.

dran (daran) *adv.* *s. daran*; *ich bin ~ növbə* mənimdir; *er ist arm* ~ onun vəziyyəti pisdır; *spät ~ sein* gecikmək, gec qalmaq.

dranbleiben *vi fig.* əl çəkməmək, dayanmaq; *F ~ an (D) -dən* əl çəkməmək.

drang *s. dringen.*

Drang, *der*; *-(e)s* 1. (Druck) təzyiq, sıxışdırma; 2. (Begierde) meyl, arzu, həvəs; 3. *med.* istəmə, ehtiyac hissi, tələbat.

Drängelei, *die*; -, *-en* *F* itələmə, soxulma; girhagir.

drängeln *vt u. vi F* itələmək; (mit der Brust) döşləmək; (Auto) soxulmaq; *~ Sie doch nicht so!* itələməyin!

drängen *vt* 1. (drücken) sıxışdırmaq, sıxmaq; 2. (schieben, stoßen) itələmək; (mit der Brust) döşləmək; 3. (j-m zusetzen) tənqə gətirmək; sıxışdırmaq; *zu tun ~ -məsi* üçün sıxışdırmaq; *vi* (auf et. ~) *-də* israr etmək; *die Zeit drängt* vaxt azdır, vaxt gözləmir; *vr sich* ~ 1. soxulmaq; *durch die Menge* ~ soxulub keçmək; 2. bir-birinin arında gəlmək; *die Ereignisse drängten sich* hadisələr bir-birinin dalınca baş verdi; 3. *sich* ~ acil olmaq; *die Zeit drängt* vaxt azalır; *sich ~ um -in* ətrafına yığışmaq (*toplaşmaq*).

Drängen, *das*; *-s* israr; *auf ~ von .. -in* israr ilə, *-in* təkidi ilə.

drankommen *vi F -in* sırası gəlmək, növbəsi çatmaq (*olmaq*); *du kommst (als nächster) ~ (bundan sonra)* sıra sənədir, (*növbə sənindir*).

Drangsal, *die*; -, -e əziyyət, əzab.
drangsalieren *vt* əzab vermək, zülm etmək, işgəncə vermək.

drankriegen *vt F -in etməsinə* qəbul etmək, razılaşımaq, razılıq vermək; *ihr habt mich ganz schön drangekriegt* məni yaxşı razılaşırdıq.

drannehmen *vt F (Schule) -dən soruşmaq, -dən sual etmək.*

drapieren *vt* parça ilə örtmək, üstünü örtmək; bəzəmək.

drastisch *adj.* 1. (*sehr wirksam*) çox təsirli; 2. (*unverblümt*) düz, aydın, sər-rast; 3. (*Maßnahme*) sərt.

drauf *adv.* 1. *s. darauf*; 1. buna; bunun dalınca; bundan sonra; ~ *und dran sein, etw. zu Inf. -mək* üzrə olmaq; *ich war ~ und dran, den Plan aufzugeben* plandan əl çəkmək üzrəydim; *gut ~ sein* ke(y)fi kök olmaq.

Draufgänger, *der*; -s, - dəlibaş; dəli-qanlı, qorxmaz, ürəkli.

draufgehen *vi* 1. (*unkommen*) ölmək; tələf olmaq; 2. xərcəlmək, israf olmaq *auf dieser Reise sind 4000 € draufgegangen* bu səfərdə 4000 € xərcəldi.

draufkommen *vi* səbəbini tapmaq; *ich komme nicht drauf* yadıma sala bilmirəm.

draufkriegen *vt F* cəzalanmaq; *F eins ~ kötek* yemək.

drauflegen *vt fig. (Geld)* qalanını vermək, pulun üstünə pul qoymaq.

drauflos *adv. F (durmadan)* üstünə; ~*gehen* üstünə getmək, məniyə bax-mayaraq getmək.

drauflosreden *vi F* durmadan danışmaq, fikirləşmədən danışmaq.

draufmachen *vt e-n ~* yaxşı bayram etmək, doyunca ke(y)f etmək.

draufzahlen *vt (zusätzlich bezahlen)* əlavə olaraq ödəmək, üstünə pul qoymaq; *vi (Verluste haben) (zərərli)* cibdən qoymaq (*vermək*).

draus *adv. F* *daraus*

draußen *adv.* eşikdə, bayırda, açıq havada, eşiyində; *von ~ eşikdən, bayırdan.*

Drechselbank, *die*; -, -'e xarrat dəz-gahı.

drechseln *vt* yonmaq (*dəzğahla*).

Drechsler, *der*; -s, - yonucu.

Dreck, *der*; -(e)s 1. çirk, natəmizlik, kə-safət; 2. (*Straßenschmutz*) zir-zibil, cır-cındır; *j-n wie den letzten ~ behandeln* birini təhqir etmək; *das geht dich e-n ~ an* sənə dəxli yoxdur; *fig. er hat (viel) ~ am Stecken* o oğraşdır, o təmiz insan deyil.

dreckig *adj.* pis, kifir; çirkli, zibilli, kəsafətli; *fig. dandabaca; es geht mir ~* pis gündəyəm, vəziyyətim çox pisdir.

Drecksau, *die*; -, -'e *F* pis adam, oğ-raş.

Dreckskerl, *der*; -s, -e *F* pis adam, oğ-raş.

Dreh, *der*; -(e)s, -u -s 1. (*Methode*) üsul, metod, yol; *den richtigen ~ heraus-kriegen* məsələnin düz yolunu tapmaq; *um den ~ tərminən* bu hüdudda; 2. (*Kniff*) hiylə, kələk, fənd.

Dreharbeit, *die*; -, -en film çəkmə işi.

Drehbank, *die*; -, -'e torna dəzğahı.

Drehbuch, *das*; -(e)s, -'er ssenari.

drehen *vt* 1. fırlatmaq, çevirmək, döndərmək, burmaq, aylandırmmaq; eşmək; 2. (*drechseln*) yonmaq; 3. (*Film*) e-n Film ~ kino filmi çəkmək; 4. (*Zigaretten*) papiros bürmələmək, siqar bükmək, papiros eşmək; *vr sich ~* fırlanmaq, fırlanmaq, aylanmaq, burulmaq, dönmək; *fig. worum dreht es sich?* məsələ nədir?; *darum dreht es sich nicht* söhbət bundan getmir, mövzu (*qonu*) bu deyil.

drehend *adj.* fırlanan, hərələnən, fırlan-danan, fırlıdana-fırlıdana; ~*e Bewegung* fırlanan hərəkət.

Dreher, *der*; -s, - tornaçı.

Dreherei, *die*; -, -en tornaçılıq emalatxanası.

Drehpunkt, *der*; -(e)s, -e dayanaq nöqtə, əsas nöqtə.

Drehstuhl, *der*; -(e)s *techn.* torna tiyəsi, kəski.

Drehstrom, *der*; -(e)s dəyişən üçfazlı cərəyan.

Drehstuhl, *der*; -(e)s, -'e fırlanan stul,

fırlanan səndəl.

Drehung, *die*; -, -*en* hər lənmə, fırlanma, dolanma, burulma, dönmə, gərmiş, dövr, devr, dövran.

Drehzahl, *die*; -, -*en* dönmə miqdarı, dönmə sayı.

drei *adj. fig. er kann nicht bis ~ zählen* o dərrakə sahibi deyil, o ağıldan kasıbdır.

drei *adj.* üç.

Drei, *die*; -, -*en* üç, üçlük.

dreibändig *adj.* üç cildli.

dreiblättrig *adj.* üç yarpaqlı.

dreidimensional *adj.* üç ölçülü, üç əndazəli (*üçkünclü*).

Dreieck, *das*; -(*e*)s, -*e* üçbucaq.

dreieckig *adj.* üçbucaqlı, üçkünclü.

dreierlei *adj.* üç cür, üç şəkildə.

dreifach *adj.* üçqat, üçqat artıq; *adv.* üçqat, üç dəfə.

Dreifaltigkeit, *die*; - *rel.* üçlük, təslis.

dreifarbig *adj.* üç rəngli.

Dreifuß, *der*; -*es*, -*e* üçayaq.

dreihundert *adj.* üç yüz.

dreihundertst- *adj.* üçyüzüncü.

dreijährig *adj.* üçillik, üç yaşında.

dreikantig *adj.* üçkünc, üçüzlü.

Dreikäsehoch, *der*; -*s*, -(*s*) *F* koppuş, pompul, kiçik uşaq.

dreimal *adv.* üç dəfə, üç qat, üç yol.

dreimalig *adj.* üç qat, üç dəfə təkrar olan.

dreimonatlich *adj.* üç aylıq.

dreiseitig *adj.* üçtərəfli, üçyanlı.

dreispaltig *adj.* üçsütünlü.

dreisprachig *adj.* üçdilli.

dreißig otuz; *die* ~*er Jahre* otuzuncu illər.

Dreißiger, *der*; -*s*, - 30-40 yaşlı kişi.

dreißigjährig *adj.* otuzillik.

dreißigst *adj.* otuzuncu.

dreißigstel *adj.* otuzuncu (*hissə*).

dreißigtägig *adj.* otuzgünlük.

dreist *adj.* 1. (*frech*) sırtıq, üzsüz, üz-lü, azğın, füzul; 2. (*ungezogen*) ədəbsiz, tərbiyəsiz; 3. (*selbstgefällig*) özündən razı, özünü bəyənen; ~ *werden* azğınlaşmaq, füzulluq etmək.

dreistellig *adj. math.* üçqiymətli (*Süd.* : *üçrəqəmli*).

dreistöckig *adj.* üçmərtəbəli.

dreistufig *adj.* üçpilləli.

dreitägig *adj.* üçgünlük.

dreitausend *adj.* üç min.

dreiviertel *adj.* dördüdə üç hissə.

dreizehn *adj.* on üç.

dreizehnt- *adj.* onüçüncü.

Dresche, *die*; - *F* kötək; ~ *bekommen* kötək yemək, kötəklənmək.

dreschen *vt* 1. (*Getreide*) xırman (*xər-mən*) döymək, taxıl döymək; 2. *fig.* döymək.

Dreschflegel, *der*; -*s*, - *toxmaq*, *paya*, *taxıldöyən*.

Dreschmaschine, *die*; -, -*n* xırmandö-yən maşın, ding, taxıldöyən.

dressieren *vt* (*Tier*) təlim etmək, öyrətmək.

Dressman, *der*; -*s*, -*men* model (*kişi*), manikən.

Dressur, *die*; -, -*en* (*e-s Tier*) təlim.

driften *vi mar.* hərəkət etmək (*irəliyə doğru*), getmək

Drill, *der*; -(*e*)s *mil.* sərt hərbi təlim.

drillen *vt* 1. *mil.* əsgərlərə sərt təlim vermək; 2. təlim və tərbiyə etmək; 3. *to-xumları sıra ilə əkmək*; 4. *əziyyət etmək*.

Drillich, *der*; -(*e*)s, -*e* bez, kətan.

Drilling, *der*; -*s*, -*e* üç lüləli tufəng.

Drillinge, *die/pl.* üç əkiz uşaq, üçüz.

drin *s. darin*; içində; *F es ist noch alles* ~ hələ hər şey mümkündür.

dringen *vi* 1. (*durch et.*) keçmək, soxulmaq; 2. (*aus et.*) çıxmaq; 3. (*auf et.*) israr etmək, təkid etmək; 4. (*in j-n*) bir kəsi tənqə gətirmək, sıxışdırmaq.

dringend *adj.* 1. *təcili*, *təxirəsalınmaz*, *əcələli*; 2. (*notwendig*) *çox gərəkli*, *zəruri*; *təxirsiz*; *veralt.* *əlzəm*; 3. (*Verdacht, Rat*) *ağır*, *güclü*; *sağlam*; *in ~en Fällen* *təcili vaxtda*, *təcili hallarda*.

dringlich *s. dringend*.

Dringlichkeit, *die*; *təxirə salınmazlıq*, *təcillilik*, *əcələ*; *zərurət*; *təkidlilik*.

drinnen *adv.* *içeridə*, *daxildə*, -*in* *için*-*də*.

Drink, *der*; -s, -s içki.
drinstecken *vi* -in içində olmaq; *da steckt viel Arbeit drin* bu iş çox zəhmət aparıb, bu iş üçün çox əmək qoyulub.

dritt *adv.* : *zu* ~ üçlükdə.

dritte, ~r, ~s *adj.* üçüncü; *die Dritte Welt* Üçüncü Dünya.

Drittel, *das*; -s, - üçdə bir.

dritteln *vt* üçə bölmək, üç yerə bölmək.

drittens *adv.* üçüncü olaraq, üçüncüsü.

Droge, *die*; -, -n **1.** *med.* səhiyyə məli, dava-dərman; **2.** (*Rauschgift*) narkotik maddə (*Süd.* : *müxəddir maddə*).

Drogenabhängige, *der u. die*; -n, -n narkotika xəstəsi, narkotika maddələrdən asılı adam.

drogensüchtig *adj.* narkotika xəstəsi (*Süd.* : *mötad*).

Drogerie, *die*; -, -n səhiyyə maddələr (*dərmanlar*) satılan mağaza.

Drogist, *der*; -en, -en səhiyyə dərmanları satan.

Drohbrief, *der*; -(e)s, -e təhdid məktubu.

drohen *vi* (*j-m/ bir kəsi*) hədələmək, qorxutmaq, təhdid etmək, hərəkət-zorba gəlmək.

drohend *adj.* qorxuducu, hədələyici; ~e *Gefahr* yaxınlaşan təhlükə.

Drohne, *die*; -, -n **1.** *zo.* erkək arı; **2.** (*Nichtsteuer*) tənbel, müftəxor, tüfeyli.

dröhnen *vi* guruldamaq; uğuldamaq; *die Erde dröhnte unter den Panzern* yer tanklar altında guruldayırdı; *mir dröhnt der Schädel!* başım guruldayırl, başım çatlı(ay)ırl!

Drohung, *die*; -, -en hədə, təhdid, qorxutma, hərəkət-zorba, hədə-qorxu, hərəkət.

drollig *adj.* **1.** (*amüsant*) əyləncəli; gülünc; **2.** (*niedlich*) məlahətli.

Dromedar, *das*; -s, -e *zo.* birhörküllü dəvə.

Droschke, *die*; -, -n fayton.

Droschkenkutscher, *der*; -s, - faytonçu.

Drossel, *die*; -, -n *zo.* qaratomyuq.

drosseln *vt* **1.** *techn.* axını azaltmaq; boğub azaltmaq, qısmaq; **2.** (*j-n würgen*) boğmaq.

Drosselung, *die*; -, -en azaltma, qısma; boğma.

drüben *adv.* orada, o tərəfdə, qarşıda.

drüber *adv.* *s. darüber*; bunun üzərində; üstündən, üzərindən.

Druck¹, *der*; -(e)s, -e **1.** *nur sg.* təzyiq, sıxışdırma, basqı, zülm, qısname, güc; **2.** (*Last*) yük, ağırlıq; **3.** (*Händedruck*) əl vermə; **4.** (*Nachdruck*) təkid, əhəmiyyət; ~ *ausüben* təzyiq göstərmək, qısname, güc gəlmək; *vulg.* osturtmaq.

Druck², *der*; -(e)s, -e (*Buchdruck*) çap; mətbuat; nəşriyyat *in* ~ *geben* çapa vermək.

Druckbogen, *der*; -s, -" vərəqə, çap vərəqi.

Druckbuchstabe, *der*; -n, -n mətbəə hərfi, çap hərfi.

Drückeberger, *der*; -s, - iş altından boyun qaçıran şəxs, işdən qaçan.

drucken *vt* çap etmək; ~ *lassen* çap etdirmək.

drücken *vt* **1.** basmaq; sıxmaq, əzmək; təzyiq etmək; soxmaq, dürtmək; **2.** (*Preise*) qiymətləri aşağı salmaq; **3.** (*ans Herz*) bağına basmaq; **4.** *j-m die Hand* ~ birisinin əlini sıxmaq; **5.** *j-m et. in die Hand* ~ birisinin əlinə bir şey qoymaq; *vi* (*Schuh*) ayağı vurmaq; *fig. ich weiß, wo dich der Schuh drückt* sənın dərdini bilərəm; *vr sich* ~ **1.** boyun qaçıрмаq, çəkilmək, geri durmaq (*vor D, um A/-dən*); **2.** (*aus Angst*) əkilmək, aradan çıxmaq, yox olmaq.

drückend *adj.* **1.** ağır, sıxıcı, yorucu; **2.** (*Hitze*) bərk isti, çox isti.

Drucker, *der*; -s, - **1.** çapçı; **2.** (*Computer*) çap maşını.

Drücker, *der*; -s, - **1.** (*Tür*) sürgü, qapıqolu; açar yerinə işlənən xüsusi alət; **2.** (*am Gewehr*) çaxmaq; **3.** *F* qapı ağzında şey satan adam; **4.** narkotik (*heroin*) maddəsindən istifadə edən adam; *F auf den letzten* ~ son anda, axır ləhzədə.

Druckerei, *die*; -, -en mətbəə, çapxana.

Druckerschwärze, *die*; - mətbəə rəngi (*mürəkkəbi*).

Druckfehler, *der*; -s, - çap səhvi, çapda gedən səhv.

Druckfehllerverzeichnis, *das*; -ses, -se mətbəə xətası səhvlərinin cədvəli.

druckfertig *adj.* çapa hazır.

Druckkosten *die/pl.* mətbəə xərci, çap xərci.

Druckluft, *die*; - sıxı(şdırı)lmış hava.

Druckmittel, *das*; -s, - təzyiq vasitəsi.

Druckpapier, *das*; -(e)s, -e çap kağızı.

Drucksache, *die*; -, -n çap olunmuş, mətbuat.

Druckschrift, *die*; -, -en 1. çap olmuş yazı; broşur; 2. (*Drucktypen*) çap xətti, mətbəə hərfi.

Druckverbot, *das*; -(e)s, -e nəşr olunma yasağı (*qadağanı*).

drum *adv.* s. *darum*; buna görə, bunun üçün; *das ganze Drum und Dran* bununla əlaqədar olan hər şey.

drunten *adv.* aşağıda, altıda.

drunter s. *darunter*; qarma-qarışıq, alt-üst; *hier geht alles ~ und drüber* burada hər şey alt-üstdür.

Drüse, *die*; -, -n vəz, qüddə.

Drüsenschwellung, *die*; -, -en vəzlərin şişməsi (*iltihabı*).

Dschungel, *der*; -s, - meşə, orman, cəngəl.

dt. *Abk. für deutsch* alman(ca).

Dtzd. *Abk. für Dutzend* *das*; -s, -e düjün (*Süd.* : *dücün*).

du *pron.* sən; *auf ~ und ~ stehen* biriylə oturub-durmaq; *~ sagen* sən deyə müraciət etmək; *~ liebe Zeit!* əcəbal; *qəribə işdir!*; *F* ~! ədəl.

Dual, *der*; -s *gr.* ikili.

Dualismus, *der*; - (*z.B. das Gute u. das Böse*) ikilik, bir-birinə zidd olan, iki mahiyyətli, dualizm, ikitirəlik.

dualistisch *adj.* dualist, ikitirəli.

Dübel, *der*; -s, - *techn.* dübel, plastik lülə (*vint/ piç üçün*).

dubios, *dubiös* *adj.* şübhəli.

Dublette, *die*; -, -n 1. ikinci nüsxə; 2. (*Imitation*) təqlid olmuş şey.

ducken *vt* (*den Kopf*) əymək; *vr sich* ~ əyilmək, tabe olmaq, baş əymək.

Duckmäuser, *der*; -s, - qorxaq, ikiüz-lü, hiyləgər.

duckmäuserisch *adj.* qorxudan, hiyləgərcəsinə.

Dudelei, *die*; -, -en xoşa gəlməyən çağğı; zəhlətökən radio səsi.

Dudelsack, *der*; -(e)s, -'e bir növ musiqi aləti.

Duell, *das*; -s, -e duel, təkbətək mübarizə.

Duellant, *der*; -en, -en duel edən, duəlçi.

duellieren *vr sich* ~ duel etmək.

Duett, *das*; -(e)s, -e *mus.* duet.

Duft, *der*; -(e)s, -'e ətir, xoş iy, ənbər.

duften *vi* ətir qoxusu vermək, ətir kimi iy vermək, ətir saçmaq (*nach D/ kimi*).

duftend *adj.* ətirli; iyli.

duftig *adj.* *fig.* incə, zərif.

Duftstoff, *der*; -(e)s, -e ətirli maddə; parfüm.

dulden *vt* 1. (*still leiden*) əzab çəkmək, iztirab çəkmək; 2. (*ertragen*) təhəmmül etmək, dözmək, tab gətirmək; 3. (*zulassen*) yol vermək; icazə vermək, -ə göz yummaq.

duldsam *adj.* səbirli, dözümlü, hövsələli.

Duldung, *die*; -, -en dözümlü, dözmə; *jur.* istisna olaraq sakinlik icazəsi alma.

dumm *adj.* 1. səfeh, sarsaq, axmaq, əbləh, əhməq, ətbaş; *F fig.* düdək, eşşək; 2. (*unwissend*) cahil, nadan, başıboş, düşüncəsiz, həpənd; 3. (*unerfahren*) təcrübəsiz, naşı; 4. (*einfältig*) sadədil, sadələvh; 5. (*beschränkt*) gicbəsər, gictəhər, qanmaz, fəhmsiz, gicbaş, abdal, ağziyaç, dilbilməz, ətbaş, maymaq; *~es Zeug!* boş şey!, mənasız şey!; *der Dumme sein* bir şeydə zərər görmək; *sich ~ stellen* özünü bilməməzliyə vurmaq; *das war ~ von mir* axmaqlıq etdim; *ich lasse mich nicht für ~ verkaufen* özümü axmaq yerinə qoya bil-

mərəm, özümü axmaq saya bilmərəm.

Dummheit, *die*; -, *-en* axmaqlıq, səfehlik, giclik, gicbaşlıq, abdalıq, dəlilik; cahillik; *fig.* eşşəklik, malbaşlıq, maymaqlıq; *mach keine ~en!* səfehlik (*dəlilik*) etmə!; *~en machen* xalqı özünə güldürmək; cahillik etmək, əbləhlik.

Dummkopf, *der*; *-(e)s*, *-e* axmaq, səfeh, gic, sadələvh, dəlisov, kútbeyin; ağıldan kasıb; anlamaz, beynixarab, beyniboş, əbləh; *fig.* eşşək, malbaş.

dummdreist *adj.* axmaq və sirtıq.

dümmlich *adj.* gicbəsər, gictəhər.

dummstolz *adj.* dikbaş, lovğa, axmaq və özünü bəyənmiş.

dumpf *adj.* 1. (*Geräusch*) kar, sönük, küt, goppultu; 2. (*Luft*) boğanaq, boğuş; 3. (*Raum*) havasız; 4. (*unklar*) aydın olmayan, anlaşılmaz; 5. (*feucht*) yaş, nəmli, rütubətli; 6. (*gefühllos*) hissiz, duyğusuz; *~e Gefühle* qarışıq hisslər, pis hisslər.

Dumping, *das*; *-s* malın öz dəyəridən aşağı satılması, dumping.

Dumpingpreise *die/pl.* aşağı düşmüş qiymətlər *pl.*

Düne, *die*; -, *-n* qum təpəsi.

Dung, *der*; *-(e)s* gübrə, gübrələmə, peyin; (*Süd.* : *a. kud*).

Düngemittel, *das*; *-s*, *- gübrə (vəsaiti)*.

düngen *vt* gübrələmək, kud vermək.

Dünger, *der*; *-s*, *- gübrə, kud*.

Dunggrube, *die*; -, *-n* gübrə çalası.

Düngung, *die*; -, *-en* gübrələmə.

dunkel *adj.* 1. qaranlıq; *es wird ~ qaranlıqlaşır*; 2. (*Farbe*) tünd; 3. (*unklar*) şübhəli, aydın olmayan; *fig.* *~e Geschäfte* əyri işlər, qeyri-qanuni alverlər; *es wird mir ~ vor den Augen* gözlərim qaralır.

Dunkel, *das*; *-s* qaranlıq; *im ~n* qaranlıqda; *j-n im ~n lassen* kimsəni başa salmamaq, qaranlıq içində buraxmaq.

Düinkel, *der*; *-s* lovğalıq, təkəbbürlük, özünübəyənmə.

dunkeläugig *adj.* qaragöz(lü).

dunkelblau *adj.* sürmeysi; gömgöy.

dunkelbraun *adj.* (*Haut*)qaraşın, qara-

sov.

dunkelgrün *adj.* gömgöy.

düinkelhaft *adj.* təkəbbürlü, iddialı, özünü öyən.

dunkelhäutig *adj.* dərisiqara, qaradərili.

Dunkelheit, *die*; - qaranlıq.

Dunkelkammer, *die*; -, *-n* *phot.* qaranlıq otaq.

dunkeln *vi* qaranlıqlaşmaq; *es dunkelt* qaranlıqlaşır, toran düşür.

Dunkelziffer, *die*; -, *-n* *jur.* ifşa olmayan hadisələrin sayı.

dünken *vi* (*mir scheint, dass..*) *mir (mich) dünkt, es dünkt mir (mich)* mənə belə gəlir (*dass/ ki ...*), məcə ... , belə düşünürəm ki.. .

dünn *adj.* 1. nazik; incə; 2. (*schlank*) arıq, canazar; ağcavaz, alaşa, çəlimsiz, ətsiz, donqaz, sısqaq; *F* əyrməçə; 3. (*Flüssigkeit*) duru; 4. (*Stoff*) cırılğan, nazik; *~es Haar* nazik saç; *~ bevölkert* azəhalili, aznufuslu.

Dünndarm, *der*; *-(e)s*, *-e* nazik bağırsağ.

dünne : *sich ~ machen* *F* əkilmək.

Dünne, *die*; -, *-n* naziklik, incəlik.

dünnflüssig *adj.* duru, sulu.

dünnhäutig *adj.* nazik dəri; *fig.* həssas.

Dunst, *der*; *-(e)s*, *-e* buxar, tüstü, buğ, dəm; duman; *fig.* *j-m blauen ~ vormachen* bir kəsi aldatmaq, bir kəsin gözüne kül üfürmək; *fig.* *keinen blassen ~ haben* heç bir təsəvvürü olmamaq (*von D/dən*).

dünsten *vt* (*Speisen*) buğda bişirmək, buğlamaq, buğlanmaq.

dunstig *adj.* buğlu, buxarlı, tüstülü, sisli.

Dunstkreis, *der*; *-es* *fig.* atmosfer(a).

Duo, *das*; *-s*, *-s* *mus.* duet.

düpiieren *vt* (*täuschen*) aldatmaq, ələ salmaq.

Düpiierung, *die*; -, *-en* aldatma, ələ salma.

Duplikat, *das*; *-(e)s*, *-e* surət, kopya, ikinci nüsxə; dublikat.

Duplizität, *die*; -, -en ikilik.

durch *präp. mit A* **1.** (*räumlich*) içindən, içərisindən (*geçərək*), arasından; **2.** (*instrumental*) ilə, vasitəsi ilə; **3.** (*kausal*) sayəsində, görə; ~ *und* ~ başdan ayağa, tamamilə; *es ist 3 Uhr* ~ saat üçü keçir; *die ganze Nacht* ~ bütün gecə; *ich bin ~!* mən keçdim!, mən qəbul oldum!; mən o biri taya keçdim.

durchackern *vt F* çalışmaq, fasiləsiz işləmək.

durcharbeiten *vt* **1.** (*ohne Objekt*) fasiləsiz işləmək, çalışmaq; *die ganze Nacht* ~ bütün gecəni işləmək; **2.** (*et.*) bir mövzu üstündə işləmək, tədqiq etmək; **3.** (*sich durch et. mühsam bewegen*) çətinliklə irəli getmək, zəhmətlə qabağa getmək.

durchatmen *vi* (*tief*) ~ dərin nəfəs çəkmək.

durchaus *adv.* hökmən, mütləq, təməmilə; ~ *nicht* əsla, heç, qətiyyən; ~ *möglich!* olabılır, mümkündür!

durchbacken *vt* yaxşı bişirmək.

durchbeißen *vt* dişləmək, dişləyib qopartmaq; *vr sich ~ fig.* (*Notlagen durchstehen*) dəf etmək, davam getirmək, dayanıb aradan qaldırmaq.

durchblättern *vt* **1.** (*Buch*) vərəqləmək; **2.** gözdən keçirtmək, baxmaq.

Durchblick, *der*; -(e)s, -e **1.** arasından baxma; **2.** *fig.* (*begreifen*) başa düşmə, anlama; *keinen ~ haben* xəbəri olmaq, baş çıxarmamaq.

durchblicken *vi* **1.** arasından baxmaq; **2.** (*begreifen*) başa düşmək, anlamaq; ~ *lassen* (*anduten*) işarə etmək.

durchbluten *vt* qan yetirmək, qan çatdırmaq (*bir orqana*).

Durchblutung, *die*; - qan dövranı.

durchbohren *vt* dəlmək, dəlib keçmək; deşmək, dəlik açmaq; *mit Blicken* ~ təhdid edici gözlərlə baxmaq.

durchbraten *vt* yaxşı qızartmaq.

durchbrechen¹ *vt* **1.** *mil.* (*Blockade usw.*) yarmaq; deşmək; **2.** (*herauskommen*) çıxmaq, aşkar olmaq, doğmaq; **3.** (*Regel*) pozmaq, riayət etməmək; *vi* **1.**

yarılmaq; **2.** (*Geschwür*) deşilmək.

durchbrechen² *vt* **1.** (*Ast, Stock usw.*) sindirmaq; **2.** (*Loch*) açmaq, dəlmək.

durchbrennen *vi* **1.** *el.* (*Sicherung; Birne usw.*) yanmaq; **2.** *fig.* (*weglaufen*) qaçmaq, əkilmək.

durchbringen *vt* **1.** keçirmək; **2.** (*e-n Kranken*) qurtarmaq, sağlatmaq; **3.** (*Vermögen, Geld*) xərcləmək, sovurmaq; **4.** (*Familie*) keçindirmək, bir təhər dolandırmaq; *ein Gesetz* ~ qanun keçirmək; *vr sich ~* keçinmək, bir təhər dolanmaq.

durchbrochen *adj.* dəlinmiş, yarılmış.

Durchbruch, *der*; -(e)s, -e **1.** *mil.* yarılma, yarib keçmə; **2.** (*in e-r Mauer usw.*) açılan dəlik, açılan baca; **3.** sınıma; **4.** *fig.* (*Erfolg*) müvəffəqiyyət, uğur; *zum ~ kommen* görsənmək, təzahür etmək, aşkara çıxmaq, zahir olmaq.

durchdacht *adj.* yaxşı düşünülmüş; ~ *denken* yaxşı düşünmək, yaxşı fikirləşmək.

durchdenken *vt* yaxşı düşünmək, yaxşı fikirləşmək.

durchdiskutieren *vt* hərtərəfli müzakirə etmək.

durchdränge(l)n *vr sich ~* soxulub keçmək, soxulmaq.

durchdrehen *vt* (*Fleisch*) ət maşını ilə ət çəkmək, qiymələmək (*durch A/-drehen*); *vi F* çox hirsənmək; dəli olmaq, ağıllı azmaq; *fig.* *durchgedreht* maşından keçmiş; *fig.* çox hirsli; dəli.

durchdringen¹ *vi* **1.** keçmək; **2.** (*Flüssigkeit*) sızmaq; **3.** (*sich durchsetzen*) məqsədə çatmaq, əldə etmək; **3.** (*wirken*) təsir etmək; ~*der Blick* iti baxış; ~*der Schrei* qulaqbatıran fəryad (*qışqırır*).

durchdringen² *vt* dəlib keçmək, deşmək.

durchdringend *adj.* **1.** (*Kälte usw.*) şiddətli; güclü; **2.** (*Verstand*) ağıla batan, ağıllı; **3.** (*wirksam*) təsirli, dərin.

Durchdringung, *die*; - nüfuz etmə, içinə girmə.

durchdrücken *vt* **1.** (*durch et. pressen*)

basıb arasından keçirmək, bərk basmaq, basıb əzmək; 2. (*strecken*) gər-nəsmək; 3. (*Forderungen, Pläne, Gesetze*) qəbul etdirmək, keçirmək.

durcheinander *adv.* 1. qarma-qarışıq, qat-qarışıq, qarışıq, necə gəldi, badar, dolam-dolaşığı, dolanbac, həlləm-qəlləm; 2. (*verwirrt*) karıxdırılmış, pərt, gic, çaşqın, dolaşığı; ~ *bringen* çaşdırmaq, gicəlləndirmək, karıxdırmaq; çaxnaşma salmaq, dolaşığı salmaq.

Durcheinander, *das*; -s qarışıqlıq, çaşbaşlıq, çaxnaşığı, çaxnaşmaq, dolaşığı, dolanbac, həlləm-qəlləm, anarşii, yöndəmsizlik.

durcheinanderbringen *vt* 1. qarışdırmaq, dolaşdırmaq; 2. (*j-n*) karıxdırmaq.

durcheinandergeraten *vi* 1. qarışmaq; dolaşığa düşmək; 2. karıxmaq.

durcheinanderreden *vt* pərt danışmaq, qarma-qarışıq danışmaq.

durcheinandersein *vi* pərt olmaq, çaşbaş qalmaq; (*Dinge*) qarma-qarışıq olmaq.

durcheinanderwerfen *vt* *s. durcheinanderbringen*.

durchfahren¹ *vi* keçib getmək, durmadan keçmək.

durchfahren² *vt* 1. (*Gegend*) keçmək, içindən keçmək; 2. (*kreuz und quer*) durmadan getmək, başdan-başa getmək; 3. (*Schauer*) canına işləmək, canına keçmək; *ihn durchfuhr ein heftiger Schreck* onun içindən bir qorxu keçdi, qorxudan tükkləri biz-biz oldu; 4. (*gedanke*) birdən ağına gəlmək.

Durchfahrt, *die*; -, -en 1. keçmə; 2. (*Ort*) keçid, yol; ~ *verboten!* keçmək qadağandır!

Durchfall, *der*; -(e)s, -e 1. *med.* ishal; 2. (*Misserfolg*) müvəffəqiyyətsizlik, bacarıqsızlıq; uğursuzluq.

durchfallen *vi* 1. (*Mißerfolg haben*) müvəffəqiyyətsizliyə uğramaq, müvəffəq olmamaq; 2. (*in der Prüfung*) kəsilmək, qəbul olmamaq, .

durchfechten *vt* müvəffəqiyyət qazanmaq, mübarizə edib qələbə çalmaq.

durchfeiern *vt* *F* əyləncə qurmaq.

durchfeilen *vt* yeyəylə kəsmək.

durchfinden *vr sich* ~ yolunu tapmaq; *nicht mehr* ~ *können* karıxıb qalmaq, yolunu tapmamaq.

durchfliegen¹ *vi* 1. arasından keçmək; *der Stein flog durch die Fensterscheibe durch* daş pəncərə şüşəsini vurub keçdi; 2. *F (im Examen)* keçməmək, müvəffəq olmamaq.

durchfliegen² *vt* 1. (*Strecke*) uçub keçmək; 2. (*Schriftstück*) tələsik gözədən keçirmək, tələsik (*səthi*) oxumaq.

durchfließen¹ *vi* arasından axmaq.

durchfließen² *vt* axıb getmək.

durchforschen *vt* araşdırmaq, tədqiq etmək.

durchforsten *vt* 1. meşədə artıq olan ağacları kəsmək; 2. axtarmaq; axtarıb artıq olan şeyləri atmaq (*uzaqlaşdırmaq*).

durchfragen *vr sich* ~ (*nach, zu/-in yolunu*) soruşa-soruşa tapmaq, yol soruşmaq.

durchfrieren *vi* donmaq, çox üşümək; *ich bin ganz durchgefroren* lap donmuşam.

durchführbahr *adj.* yerinə yetirilə bilən, ifa oluna bilən.

durchführen *vt* 1. arasından keçirmək, içindən keçirmək; 2. *fig.* icra etmək, həyata keçirmək; keçirmək, ifa etmək, aparmaq, bərpa etmək.

Durchführung, *die*; -, -en icra etmə; ifa etmə; həyata keçirmə.

Durchführungsbestimmungen *die/pl.* icra (*etmə*) qərarı; təlimatın icrası.

durchfurchen *vt* 1. (*Runzeln*) qırışdırmaq, bürüsdürmək; 2. (*Feld, Acker*) şırım-şırım etmək.

durchfüttern *vt* yedizdirmək.

Durchgabe, *die*; -, -n (*e-r Nachricht*) bildirmək, demək.

Durchgang, *der*; -(e)s, -e 1. *nur sg.* keçid; güzar; 2. (*Tätigkeitsphase*) keçmə; 3. (*Korridor*) koridor, dalan, dəhliz; pasaj.

durchgängig *adj.* ümumi, normal, mər-

sum; *adv.* ümumiyyətlə, adətən, istisnasız.

Durchgangslager, *das*; -s, - düşərgə.

Durchgangsverkehr, *der*; -(e)s nəqliyyat, iki yer arasında işləmək (*transit*).

Durchgangszug, *der*; -(e)s, -'e ekspres, sürətlə gedən qatar.

durchgeben *vt* (e-e *Nachricht*, e-e *Information*) vermək, yaymaq, bildirmək.

durchgehen *vi* 1. keçmək, keçib getmək (*durch A/ arasından*); 2. (*fliehen*) qaçmaq, qaçıb getmək; 3. (*Pferd*) bərk qaçmaq, hürküb qaçmaq; 4. (*Antrag, Gesetz*) qəbul olmaq; 5. (*Flüssigkeit*) su keçmək; 6. (*Sohle, Schuh*) dəlینmək; 7. (*nachsichtig behandeln*) danlamamaq, məzəmmət etməmək; keçindirmək; ~ *lassen* göz yummaq; *das kann ich nicht ~ lassen* buna göz yuma bilmərəm; *vt* 1. (*überprüfen*) yoxlamaq, gözədən keçirmək; 2. (*durchlesen*) axıra qədər oxumaq.

durchgehend *adj.* 1. (*ununterbrochen*) arası kəsilmədən, sürəkli, fasiləsiz; ~ *geöffnet* fasiləsiz açıq; 2. (*Zug*) birbaşa, direkt.

durchgießen *vt* 1. axıtmaq, arasından tökmək; 2. (*filtrern, seihen*) süzgəcdən keçirmək, süzmək.

durchglühen¹ *vt* közərtmək, qızartmaq.

durchglühen² *vt/vi* 1. (*inspirieren*) ilham vermək; 2. (*begeistern*) ruhlandırmaq, valeh etmək.

durchgreifen *vi fig.* qəti hərəkət etmək.

durchgreifend *adj.* qəti, kəskin, əsaslı, təsirli, etkili.

durchhalten *vi* tab gətirmək, dayana bilmək, davam gətirmək.

Durchhaltevermögen, *das*; - davam gətirmə (*dayanma*) gücü, tab gətirmə gücü.

durchhängen *vi F* (*schlapp sein*) halsız olmaq, süst olmaq.

durchhauen *vt* 1. (*mit e-r Axt usw.*) yarmaq, ikiyə bölmək, kəsmək; 2. (*j-n verprügeln*) bərk döymək.

durchhecheln *vt F* (*klatschen über*) qeybət etmək, dalınca danışmaq.

durchhelfen *vi* kömək etmək, çətinlikdən çıxarmaq.

durchhungern *vr sich* ~ aclıq çəkmək, aclıqla keçinmək.

durchkämmen¹ *vt* 1. (*Haar*) daramaq.

durchkämmen² *vt* (*nach j-m/et.*) gözəib axtarmaq.

durchkämpfen *vt* 1. (*Kampf ohne Unterbrechung*) fasiləsiz döyüşmək, axıra qədər vuruşmaq; 2. (*Schwierigkeiten*) qələbə çalmaq; *vr sich* ~ 1. keçmək, yarib keçmək (*durch et.*); 2. ruzusunu zorla qazanmaq, çətinliklə yaşamaq; *sich im Leben ~ müssen* həyatında çətinliklərə qələbə çalmaq.

durchkauen *vt* 1. yaxşı çeynəmək; 2. (*ein Thema*) *F* araşdırıb öyrənmək; haqqında ətraflı müzakirə etmək.

durchkneten *vt* 1. (*Teig usw.*) yaxşı yoğurmaq; 2. (*Massage*) ovmaq, masaj vermək.

durchkommen *vi* 1. keçmək; 2. (*be-wältigen*) öhdəsindən gəlmək; 3. (*Erfolg haben*) müvəffəq olmaq; 4. (*Prüfung*) keçmək, qəbul olmaq; 5. (*Patient*) yaxşılaşmaq; 6. (*Sonne*) buludlar arasından çıxmaq; 7. *F* keçinmək, birtəhər dolanmaq; 8. (*Telefon*) istədiyi yeri ala bilmək; 9. (*bei e-r Wahl*) seçilmək; 10. (*Gesetz*) təsvib olmaq, qəbul olmaq.

durchkreuzen *vt* 1. (*Gegenden*) gözəib dolanmaq; 2. (*Absichten, Pläne*) pozmaq, puç etmək, puça çıxarmaq.

Durchlass, *der*; -es, -'e 1. *nur sg.* (*Erlaubnis*) icazə vəərəqəsi, buraxılış; 2. (*Ort*) keçid.

durchlassen *vt* buraxmaq, keçməyə icazə vermək.

durchlässig *adj.* su buraxan, su keçən; *das Dach ist ~ dam* damır.

durchlaufen¹ *vi* 1. qaçaraq keçmək, yüyürmək; 2. (*Flüssigkeit*) süzüb keçmək; *der Kaffee ist noch nicht durchgelaufen* qəhvə hələ süzülüb qurtarmayıb; *vt* 1. (*Schuhe, Sohlen*) dəlینmək; 2. (*sich die Füße*) yeriməkdən ayaqları ya-

ra olmaq.

durchlaufen² vt **1.** (*Strecke*) keçib getmək; **2.** (*e-e Schule*) qurtarmaq.

durchlavieren vr *sich* ~ yaxşı yolu tapmaq, necə yaşamağı bilmək.

durchleben vt hiss edib yaşamaq; *e-e schöne Jugend* ~ gənlik dövrünü yaxşı keçirmək, gözəl gənlik yaşamaq.

durchlesen vt axıra qədər oxumaq.

durchleuchten vi **1.** aydınlaşdırmaq; **2.** *med.* rentgen (*röntgen*) şüaları ilə işıqlandırmaq, radioqrafiyasını (*radioqrafiyasını*) çıxarmaq; *fig.* analiz etmək, araşdırmaq.

Durchleuchtung, *die*; -, -*en* radioskopiya, radioskopi, rentgenini almaq.

durchlöchern vt **1.** dəlmək, deşmək; **2.** (*ganz*) dəlik-dəlik etmək, göz-göz etmək; **3.** *fig.* (*Gesetze, Vorschriften*) təsir qüvvəsini azaltmaq.

durchlüften vt/vi havasını dəyişmək, havasını təmizləmək.

durchmachen vt **1.** (*erleiden*) çəkmək; **2.** (*Krankheit*) keçirmək; **3.** (*Ausbildung*) təhsil etmək, oxumaq, davam etmək; **4.** (*e-e Entwicklung*) inkişaf etmək, tərəqqi etmək; *er hat viel durchgemacht* o həyatında çox acı çəkib ; *vi* davam etmək; *bis zum Morgengrauen* ~ səhərə qədər davam et(dir)mək.

Durchmarsch, *der*; -(e)s, -'e keçmə.

durchmarschieren vi yüyürüb keçmək.

durchmessen vt bir başından o biri başına qədər ölçmək; *er durchmaß den Saal mit großen Schritten* zalı böyük addımlarla başdan-ayağa qədər ölçdü.

Durchmesser, *der*; -s, - *math.* diametr, qutr, qalınlıq.

durchmischen vt qarışdırmaq.

durchmögeln vr *fig. sich* ~ hiləgərliklə gəmisini sudan keçirmək.

durchnagen vt gəmirib deşmək.

durchnässen vt islatmaq; *vom Regen völlig durchnässt werden* yağışdan bərk islanmaq.

durchnehmen vt (*ein Thema*) keçmək, oxumaq; müzakirə etmək; *was habt ihr in Mathematik durchgenommen?* riyaziyy-

yatda nə keçdiniz?

durchnumerieren vt başdan-başa nömrələmək, əvvəldən axıra qədər nömrələmək.

durchpausen vt sürətini çıxartmaq.

durchpeitschen vt **1.** qamçılamaq, şallaqlamaq; **2.** (*ein Gesetz, e-n Beschluss*) inadla qəbul etdirmək, ildırım sürəti ilə qərar qəbul etdirmək.

durchprobieren vt bir-bir imtahan etmək, bir-bir yoxlamaq, sınamaq.

durchprügeln vt döymək, kötəkləmək, tapdalamaq.

durchqueren vt arasından keçmək, içindən keçmək; *e-e Fluss* ~ çaydan keçmək.

Durchquerung, *die*; -, -*en* keçmə.

durchrasen vt/vi sürətlə keçmək.

durchrechnen vt başdan-başa hesablamaq, əvvəldən axıra qədər hesablamaq.

durchregnen vi içəriyə yağmaq, *es regnet hier durch (das Dach ist undicht)* burdan yağış keçir, dam damır; *ich bin ganz durchgeregnet* mən bərk islanmışam; *es hat den ganzen Tag durchgeregnet* bütün gün yağış yağdı.

Durchreiche, *die*; -, -*n* mətbəx ilə yemək otağı arasında olan açıq yer.

Durchreise, *die*; - keçib getmə; *auf der* ~ *sein* yolüstündə olmaq.

durchreisen vt bir məmləkəti (*bir yeri*) gəzib dolaşmaq (*gəzib-dolanmaq*).

durchreißen vt arasından cırmaq, ortasından yırtmaq; *vi* arasından cırılmaq, ortasından yırtılmaq.

durchringen vr *sich* ~ (*zu e-m Entschluss usw.*) qərara gəlmək, təsdim tutmaq.

durchrosten vi paslanıb dəlinmək.

durchrühren vt yaxşı qarışdırmaq.

durchrutschen vi **1.** (*durch e-e Öffnung*) sürüşüb keçmək; **2.** *fig.* (*durch e-e Prüfung*) imtahandan keçmək; **3.** (*Wort*) ağızdan qaçmaq.

Durchsage, *die*; -, -*n* (*im Radio, Fernsehen*) xəbər vermə, xəbər yayma.

durchsagen vt bildirmək, xəbər ver-

mək.

durchsägen vt mişaralamaq, mişarla kəsmək.

durchschalten vt (*Strom, Telefon*) bağlamaq, çəkmək.

durchschauen¹ vt fig. baş çıxarmaq, anlamaq, qanmaq; *ich kann ihn nicht ~* mən onun işindən heç baş çıxara bilmirəm.

durchschauen² vt arasından baxmaq, içindən baxmaq.

durchscheinen vi görünmək, çıxmaq, şüa saçmaq; *die Sonne scheint durch die Wolken* günəş buludlar arasından şüa saçır.

durchscheinend adj. işıq buraxan, arasından işıq keçən; *Glas ist ~* şüşə işıq buraxandır.

durchscheuern vt 1. (*e-n Stoff*) sürüb yırtmaq; 2. (*Haut*) sürüb yaralamaq, sürüb yara etmək.

durchschließen vi 1. (*Kugel, Pfeil*) arasından atmaq, arasından atəş açmaq; 2. (*Buch*) kitabın səhifələri arasında ağ vərəqlər qoymaq; *durchschossene Exemplare* ağ vərəqli nüsxələr.

durchschimmern vi 1. (*Licht*) arasından keçib zəif şüa saçmaq; 2. (*aus j-s Worten*) sözlərindən bir şeylər anlammaq.

durchschlafen vi rahat yatmaq; *ich habe 10 Stunden durchgeschlafen* oyanmadan 10 saat rahat yatdım.

Durchschlag, der; *-(e)s, -e* 1. surət, nüsxə; 2. (*Sieb*) aşsüzən, süzgəc.

durchschlagen vt 1. vurub dəlmək; 2. bir şeyi bir şeyin arasından keçirmək; süzmək; vi 1. (*Kugel*) dəlmək, deşmək; 2. (*Regen, Farbe*) keçmək, nüfuz etmək, altına keçmək; 3. (*wirken*) təsirli olmaq; *die Arznei schlägt durch* dərman təsirini göstərir; *sich ~* bir təhər dolanmaq, keçinmək; *sich mühsam ~* həyatını çətinliklə dolandırmaq.

durchschlagend adj. əsas, həlledici, qəti, tam; *~e Wirkung* əsas təsir.

Durchschlagpapier, das; *-s* surət çıxarma kağızı, karbon kağızı.

Durchschlagskraft, die; - 1. deşmə gücü, dəlmə qüvvəsi; 2. təsir qüvvəsi.

durchschlängeln vr *sich ~* qıvrıla-qıvrıla irəli getmək.

durchschleusen vt 1. (*Schiff*) gəmini alçaq şlüzdən (*hovuzdan*) uca şlüzə çıxartmaq, yüksəltmək; 2. fig. gizlin (*qaçaq*) keçirmək (*kontroldan və s.*).

durchschlüpfen vi sürüşüb çıxmaq, sürüşüb keçmək (*durch A/-in içindən*).

durchschmuggeln vt (*Personen, Waren*) qaçaq keçirmək.

durchschmoren vi *F el.* yanmaq (*ka-bel və s.*).

durchschneiden¹ vt şaqqalamaq, yarmaq; kəsmək.

durchschneiden² vt (*Weg*) arasından keçmək, kəsib keçmək.

Durchschnitt, der; *-(e)s, -e* 1. (*Mittelmaß*) orta hesab; *im ~* orta hesabla; *der ~preis* orta qiymət; 2. profil, yandan görünüş.

durchschnittlich adj. orta; adv. orta hesabla.

Durchschnittsmensch, der; *-en, -en* adi adam, gözə çarpmayan adam.

Durchschnittswert, der; *-(e)s, -e* orta dəyər, orta qiymət.

durchschnüffeln vt fig. hər tərəfi axtarmaq, yoxlamaq; *j-s Zimmer ~* bir kəsin otağını axtarmaq.

durchschreiten vt 1. (*e-n Saal*) içindən keçmək; 2. (*mit großen Schritten*) iri addımlarla keçmək.

Durchschrift, die; -, *-en* surət, nüsxə.

Durchschuss, der; *-es, -e* 1. güllə yarası, bədəni dəlib keçən güllə yeri; 2. *typ. (Zeilenabstand)* sətir arası.

durchschütteln vt bərk silkələmək, əs-dirmək.

durchschwimmen vt üzüb keçmək.

durchschwitzen vt tər ilə islatmaq; *ein durchgeschwitztes Hemd* tərden islanmış köynək.

durchsehen vt 1. (*überfliegen*) gözdən keçirtmək, baxmaq; 2. (*auf et. hin*) yoxlamaq, diqqətlə oxumaq; 3. (*nach et. suchen*) *F* baxmaq, axtarmaq; *sieh mal*

deine Sachen durch, ob du die Uhr findest! əşyaların içinə bax, gör saati tapırsan!; *vi* 1. (*sichtbar sein*) görünmək; 2. *fig.* anlamaq, başa düşmək.

durchsetzen¹ *vt* məqsədə çatmaq, qəbul etdirmək (*bei D*); *vr sich* ~ müvəfəq olmaq; *sein Wort setzte sich schließlich durch* nəhayət sözünü qəbul etdi.

durchsetzen² *vt* (*mit et.*) .. ilə doldurmaq; *das Feld ist mit Bäumen durchsetzt* çöl ağaclarla doldurulub.

Durchsicht, *die*; - 1. (*Überprüfung*) gözədən keçirmə, baxma, yoxlama; 2. (*Korrektur*) düzəltmə, düzəliş.

durchsichtig *adj.* şəffaf, dupduru, duru; (*Bluse usw.*) içi görünən; *fig.* bəlli, aydın, duru.

durchsickern *vi* 1. sızmaq, sızıb keçmək; 2. *F* (*Informationen*) bayıra (*eşiyə*) buraxmaq.

durchsieben *vt* ələmək, xəbirləmək.

durchspielen *vt* 1. (*ohne Pause*) fasiləsiz oynamaq; fasiləsiz çalmaq; 2. (*Möglichkeit*) bir ehtimalı araya qoyub haqqında yaxşı fikirləşmək.

durchsprechen *vt* müzakirə etmək, görüşüb danışmaq, mübahisə etmək; *vi* (*durch ein Mikrophon*) mikrofondan danışmaq.

durchstechen¹ *vi* (*lochen*) sancmaq, sancaqlamaq.

durchstechen² *vt* 1. (*mit e-r Nadel*) dəlmək; 2. (*mit e-m Messer, Schwert usw.*) bıçaqlamaq, peyləmək.

durchstecken *vt* soxmaq, soxub keçirtmək, dürtmək.

durchstehen *vt* çəkmək, dayanmaq.

durchstellen *vt* (*Telefon*) *ein Gespräch* ~ *bir-birinə* bağlamaq.

Durchstich, *der*; -(e)s, -e 1. dəlmə, açma; 2. tunel, kanal.

durchstöbern *vt* hər tərəfi axtarmaq, araşdırmaq.

durchstoßen¹ *vt* vurub deşmək.

durchstoßen² *vi* dəlik açmaq, deşmək; *mil.* açmaq, yarmaq.

durchstreichen *vt* 1. (*z.B. e-n Satz*) qa-

ralamaq, pozmaq; cızıqlamaq; 2. (*Gemüse*) süzgəcdən keçirtmək.

durchstreifen *vt* dolanmaq, gəzmək.

durchströmen *vt* arasından axıb getmək, axmaq; *fig.* doldurmaq; *Freude durchströmte mich* içim fərəhlə doldu.

durchsuchen *vt* axtarmaq, yoxlamaq, aramaq, baxmaq; *fig.* eşmək; ələkdən keçirmək.

Durchsuchung, *die*; -, -en axtarış; yoxlama; ələk-vələk .

Durchsuchungsbefehl, *der*; -(e)s, -e *jur.* axtarış əmri.

durchtrieben *adj.* (*gerissen*) hiyləbaz, bic, kələkbaz.

Durchtriebenheit, *die*; - kələkbazlıq, hiyləkarlıq.

durchwachen *vi* (*Nacht*) ayıq qalmaq, yatmamaq.

durchwachsen *adj.* 1. (*Fleisch*) yağlı; 2. *fig.* babat; orta, nə pis nə yaxşı; dəyişkən; *wir hatten ~es Wetter* hava dəyişkən idi.

durchwählen *vt* birbaşa telefon nömrələrini yığmaq.

durchwandern *vt* gəzib dolaşmaq, səyahət etmək.

durchwärmen *vt* qızdırmaq, isitmək.

durchwaten *vi* dayaz yerdən keçmək; *e-n Bach* ~ arxdan keçmək.

durchweg(s) *adv.* başdan-başa, tamamilə, müstəsnasız, müstəsna olmadan.

durchweichen *vt* isladib yumşaltmaq.

durchwetzen *vt* sürtüb yırtmaq.

durchwinden *vr sich* ~ 1. (*durch enge Stellen*) məhəretlə çıxmaq, özünə yol açmaq; 2. *fig.* yaxasını qurtarmaq.

durchwühlen *vt* 1. alt-üst etmək, ələk-vələk etmək; tələsik axtarmaq; di-dışdirmək; 2. (*Boden*) eşələmək.

durchzählen *vt* saymaq.

durchziehen¹ *vt* 1. çəkib arasından keçirtmək; 2. (*Linie*) çəkmək; *vi* 1. *mil.* keçmək; 2. (*Tee*) dəm almaq, dəm çəkmək.

durchziehen² *vt* 1. (*Land*) gəzib dolaşmaq, səyahət etmək; 2. (*erfüllen*) ye-

rine yetirmək.

durchzucken *vt* **1.** (*Schrecken usw.*) diksinmək, səksənmək; **2.** (*Gedanke*) birdən yadına gəlmək, birdən xatırlamaq; *es durchzuckte mich* birdən yadıma düşdü.

Durchzug, *der*; *-(e)s, -e* **1.** *mil.* keçmə, keçid; **2.** *nur sg.* (*Luftzug*) hava cərəyanı.

dürfen *mit Inf.* **1.** ixtiyarı olmaq, icazəsi olmaq; **2.** (*können*) edə bilmək; **3.** (*wagen*) cürət etmək, cəsəret etmək; *darf ich kommen?* icazə olar gəlim? *du darfst nicht!* icazən yoxdur! *man darf* olar, mümkündür; *er darf nicht hinein* o, daxil ola bilməz, o, içəri girə bilməz; *darf ich Sie einladen?* icazə olar sizi dəvət edirəm?

dürftig *adj.* **1.** (*unzureichend*) az, cüzi; **2.** (*erbärmlich*) kasıb, yoxsul; biçarə, miskin.

Dürftigkeit, *die*; - yoxsulluq, ehtiyac, miskinlik.

dürr *adj.* **1.** (*trocken*) quru; **2.** (*mager*) arıq.

Dürre, *die*; -, *-n* quraqlıq, quruluq; qıtlıq.

Durst, *der*; *-(e)s* susuzluq, yağın, ətəş; *ich habe ~* mən susuzam, mən susamışam.

dursten *vt* susuzlamaq, susamaq, ətəşləmək.

dürsten *vi fig.* qızgın ehtiyacı olmaq (*nach D/ bir şeyə*).

durstig *adj.* susuz, susamış; *fig.* qanıq.

durstlöschend *adj.* susuzluğu yatırdan, ətəşi söndürən.

durststillend *adj.* susuzluğu yatırdan.

Dusche, *die*; -, *-n* duş.

duischen *vi* duş etmək, çimmək, duş tutmaq; *sich ~* duş qəbul etmək.

Düse, *die*; -, *-n* *techn.* forsunka; tənzimləyici aparat; jet.

Dusel, *der*; *-s* **1.** (*Trunkenheit*) başgicəllənmə; **2.** *F* (*Glück*) bəxt, şans.

Düsenflugzeug, *das*; *-(e)s, -e* reaktiv təyyarə (*Süd. : jet təyyarəsi*).

Dussel, *der*; *-s, -* *F* axmaq, gic, səfeh.

düster *adj.* qaranlıq, tutqun, dumanlı.

Dutzend, *das*; *-s, -e* düjün (*Süd. : dücün*); *ein ~ Eier* bir düjün yumurta.

dutzendweise *adv.* düjün hesabı, (*Süd. : dücün hesabı*), dücün-dücün.

duzen *vt* kiməsə "sən" demək.

Duzfreund, *der*; *-(e)s, -e* ürək dostu, yaxşı yoldaş.

Dyn, *das*; *-s* *Phys.* din, qüvvə.

Dynamik, *die*; - dinamik.

dynamisch *adj.* dinamik.

Dynamit, *das*; *-(e)s* dinamit.

Dynamo, *der*; *-s, -s* dinamo.

Dynamomaschine, *die*; -, *-n* dinamo maşın.

Dynastie, *die*; -, *-n* sülalə, xanədan.

dynastisch *adj.* sülaləyə aid, xanədana aid.

Dysenterie, *die*; - *med.* qanlı ishal.

D-Zug (*Durchgangszug*), *der*; *-(e)s, -e* ekspress qatar, sürətlə gedən qatar.

E

E, e, das; -, - **1.** e hərfi; **2.** *mus.* mi.

Ebbe, die; -, -n çəkilmə; ~ *und Flut* qabarma- çəkilmə; *veralt.* mədd-cəzr.

eben adj. **1.** (*flach*) düz; hamar; çalaçuxursuz; ~e *Straße* düz yol, çuxursuz yol; ~es *Land* düzənlik, düzən; **2.** *geom.* yastı; *adv.* **1.** (*deshalb*) ona görə; **2.** (*Zeit*) indi, elə bu saat, bayaq; **3.** (*genau*) düppədüz, düpbədüz, dürüst, eyni ilə, eynən; ~ *das meine ich!* mənim də dediyim eyni (*eynən, elə*) budur!; **4.** (*gerade noch*) güc-bəla ilə; *er hat den Bus ~ noch erreicht* o, güc-bəla ilə avtobusa çatdı; **5.** elə də, çox da; *der Ring ist nicht ~ billig* üzük elə də (*çox da*) ucuz deyil .

Ebenbild, das; -(e)s, -er **1.** şəkil; **2.** oxşayış, bənzəyiş, bənzərlik, bərabər; *er ist das ~ s-s Vaters* o, elə bil atasıdır.

ebenbürtig adj. (*gleichwertig*) bərabər olan; eyni güclü; *er ist ihm ein ~er Gegner* o, ona tam bərabər olan rəqibdir.

Ebenbürtigkeit, die; - bərabərlik, tay olma, eyni dəyerdə olma.

ebenda adv. elə orada, həmən orada, yenə orada.

ebendaher adv. elə bunun üçün, elə buna görə.

ebendarum adv. elə buna görə.

ebendeswegen adv. elə buna görə, elə o səbəbə görə, həmin ona görə.

ebendort adv. elə orada, həmən orada, eyni yerdə.

Ebene, die; -, -n **1.** (*Flachland*) aran, düzən, düzənlik, dəşt, düzəngah, düzlük; sahə; **2.** (*Niveau*) səviyyə; *auf wissenschaftlicher ~* elmi səviyyədə; **3.** *geom.* düz səth, müstəvi; *schiefe ~* mail müstəvi; **4.** (*Stockwerk*) mərtəbə.

ebenfalls adv. (*auch*) həmçinin, bərabər surətdə; ..də, ..da, dəxi; *danke, ~!* həmçinin sizə də sağ olun!; *er hat ~ e-n Preis bekommen* o da mükafatlandı (*ödüldü*).

Ebenheit, die; - hamarlıq, düzlük; bir bərabərdə olma.

Ebenholz, das; -es, -'er *bot.* qaraağac

taxtası.

Ebenmaß, das; -es tarazlıq, uyğunluq, mütənasiblik, simmetriya, simetri.

ebenmäßig adj. mütənasib, taraz, simmetrik.

ebenso adv. beləcə də, həmçinin, ..kimi, eyni şəkildə; *ich freue mich ~ wie du* mən də sən kimi sevinirəm .

ebensooft adv. həmçinin belə tez.

ebensosehr adv. həmçinin o qədər çox, eyni dərəcədə (*çox*).

ebensoviel adv. *s. ebensosehr.*

ebensowenig adv. həmçinin o qədər az, eyni dərəcədə az.

Eber, der; -s, - qaban, çöl donuzu.

ebnen vt düzəltmək, hamarlamaq; *fig. j-m den Weg ~* bir kəse yol açmaq, bir kəse yardım etmək.

Echo, das; -s, -s **1.** əks-səda, səda; **2.** *fig. (Resonanz)* rezonans, səs-küy; iz; *die Rede des Politikers fand kein ~* siya-sətçinin nitqi heç təsir buraxmadı; *er ist nur das ~ s-s Vaters* o, atasının əlaltısıdır, o, atasının nə dediyini (*etdiyini*) təkrar edəndir.

Echse, die; -, -n kərtənkələ.

echt adj. **1.** (*wirklich*) doğru, həqiqi, əsl; ağlabatan **2.** (*unverfälscht*) xalis, əsil, təmiz, aşqarsız; **3.** (*Farbe*) əsl (*solmayan*); ~e *Farbe* əsl rəng; **4.** *math.* ~er *Bruch* adi kəsir; *ein ~er Freund* həqiqi dost; *F das war ~ schön* doğrudan çox gözəl idi.

Echtheit, die; - xalislik, əsillik; saflıq; doğruluq, yəqinlik, həqiqilik.

Eck, das; -s, -e(n) bucaq.

Eckball, der; -(e)s, -'e (*Sport*) kornər.

Ecke, die; -, -n **1.** künc; qıraq, tin; guşə; dönəcək; *an der ~* guşədə, tində; **2.** (*Kante*) qıraq, uc, tin; *an allen ~n und Enden / Kanten* hər yerdə, hər tərəfdə; *F j-n um die ~ bringen* bir kəsi öldürmək.

Eckhaus, das; -es, -'er qıraqdakı ev, qıraq ev.

eckig adj. **1.** küncü, bucaqlı; **2.** *fig. (ungeschickt)* bacarıqsız, əlindən iş gəlməyən, kobud, yöndəmsiz.

Ecklohn, der; -(e)s, -'e əsas əmək

haqqı (*maas*).

Eckpfeiler, *der*; -s, - 1. bucaq sütunu; 2. *fig.* binövrə, əsas.

Eckzahn, *der*; -(e)s, -'e köpək diş.

Eclair, *das*; -s, -s içi kremlə dolu şirni, şokolatlı şirni.

edel *adj.* 1. əsil; 2. (*wertvoll*) dəyərli, qiymətli; 3. (*vornehm*) alicənab, nəcib; ~*er Wein* nəfis şərab, qiymətli şərab; .

edeldenkend *adj.* alicənab, nəcib əqidəli.

edelgesinnt *adj.* *s. edeldenkend.*

Edelleute, *die/pl.* zadəgan, əsilzadə.

Edelmann, *der*; -(e)s, -'er *hist.* nəcibzadə, əsilzadə, əsil-nəcəbət sahibi.

Edelmetall, *das*; -s, -e qiymətli metal.

Edelmut, *der*; -(e)s nəciblik, alicənablıq, comərdlik.

edelmütig *adj.* alicənab, nəcib, mərəhmətli, comərd, gözütöx, cavanmərd, əliaçıq, hatəm; *F* kişi.

Edelstahl, *der*; -(e)s paslanmaz polad.

Edelstein, *der*; -(e)s, -e daş-qaş, qiymətli daş, cavahir, əsil daş.

Eden, *das*; -s cənnət, irəm, behişt.

edieren *vt* nəşr etmək, dərc etmək.

Edikt, *das*; -(e)s, -e fərman, əmr.

Edition, *die*; -, -en 1. nəşr, nəşr etmə; 2. (*Verlag*) nəşriyyat.

EDV = *Elektronische Datenverarbeitung* elektronik kompyuter işləri.

Efeu, *der*; -s *bot.* sarmaşiq.

Effekt, *der*; -(e)s, -e 1. təsir, əsər, etki; 2. (*Resultat*) nəticə, sonuc, effekt.

Effekten, *die/pl.* (*Wertpapiere*) qiymətli kağızlar.

Effekthascherei, *die*; -, -en gözə girmək, özünü gözə soxmaq.

effektiv *adj.* 1. (*wirksam*) təsirli, etkli; 2. (*wirklich*) həqiqi, həqiqətən; *sie ist ~ die beste* o, həqiqətən hamıdan yaxşıdır.

Effektivität, *die*; - təsirlilik, təsir, effektivlik.

effektiv *adj.* çox təsirli (*etkli*), çox təsir bağışlayan; *adv.* nəticəli.

effizient *adj.* 1. (*wirksam*) təsirli, təsir qoyan, etkli; 2. (*wirtschaftlich*) səmərə-

li, sərfəli, xeyirli.

egal *adj.* 1. (*gleich*) tən, bir, bərabər; 2. (*einerlei*) eyni, bir cür; *es ist mir ~ mənim üçün fərqi yoxdur*; *das ist ~ fərqi etməz, fərqi yoxdur*; ~ *wie* hər nə olur(sa) olsun, hər vechlə .

Egel, *der*; -s, - zəli.

Egge, *die*; -, -n mala.

eggen *vt* malalamaq.

Egoismus, *der*; - eqoizm, özünüsevərlik, xudbinlik.

Egoist, *der*; -en, -en özünüsevər adam, eqoist adam, xudbin.

egoistisch *adj.* özünüsevən, xudbin, dambat, darürəkli.

egozentrisch *adj.* özündən razı, xudpərəst, mən-mən deyən.

eh *adv.* (*sowieso*) onsuz da; *seit ~ und je* əvvəldən bəri, həmişə.

ehe *konj.* .. əvvəl, .. qabaq; ~ *du gehst* getməmişdən qabaq, getməmişdən əvvəl (*öncə*).

Ehe, *die*; -, -n 1. evlilik, ər-arvadlıq; 2. (*Heirat*) kəbin, nikah (*nigah*), evlənmə; *die ~ schließen* evlənmək, kəbin kəsmək, ər-arvad olmaq.

Ehebett, *das*; -(e)s, -en ər-arvad yatağı.

Ehebrecher, *der*; -s, - ər-arvadlıq sədaqətini pozan, zinakar, fasiq.

Ehebrecherin, *die*; -, -nen ər-arvadlıq sədaqətini pozan qadın.

Ehebruch, *der*; -(e)s, -'e ər-arvadlıq sədaqətinin pozulması, zina.

ehedem *adv.* keçmişdə, bir vaxt.

Ehefrau, *die*; -, -en həyat yoldaşı, arvad; *F* əyal.

Ehegatte, *der*; -n, -n ər.

Ehegattin, *die*; -, -nen *s. Ehefrau.*

Eheleute, *die/pl.* ər-arvad.

ehelich *adj.* 1. kəbinli; nikaha məxsus; 2. (*Kind*) qanuni doğulmuş uşaq.

ehelichen *vt* *veralt.* .. ilə evlənmək.

Ehelosigkeit, *die*; - subaylıq.

ehemalig *adj.* keçmişki, əvvəlki.

ehemals *adv.* əvvəl, keçmişdə, vaxtilə, bir vaxtlar.

Ehemann, *der*; -(e)s, -'er ər.

Ehepaar, *das*; -(e)s, -e ər-arvad.

eher *adv.* 1. (*früher*) tez, daha tez; 2. (*lieber*) daha yaxşı, daha həvəslə tərcih edərək, tərcihən; 3. (*vielmehr*) daha çox; *je ~ um so besser* nə qədər tez, o qədər yaxşı.

ehest *adv.* *am ~ en* ən yaxşısı, ən böyük ehtimalla.

Ehering, *der*; *-(e)s*, *-e* nişan üzüyü.

ehern *adj. veralt.* 1. (*aus Eisen*) dəmir(*dən*); bürünc; 2. *fig. (hart, unbeugsam)* sarsılmaz, bərk.

Ehescheidung, *die*; *-*, *-en* boşanma, ayrılma.

Eheschließung, *die*; *-*, *-en* evlənmə, kəbinkəsmə, nikahlanma.

ehest *adj.* ən tez, ən yaxın, ən erkən; *am ehesten* ən böyük ehtimalla, ən yaxşısı; mümkün qədər tez; *adv. (noch am liebsten)* hamıdan qabaq, hər şeydən əvvəl.

Ehestand, *der*; *-(e)s* ər-arvadlıq, evlilik (*vəziyyəti*).

Eheversprechen, *das*; *-s*, *-* evlənmə sözü, evlənmə vədi.

Ehevertrag, *der*; *-(e)s*, *-e* əqdname, nikah (*nigah*) müqaviləsi; *e-e Frau heiraten* əqd etmək.

ehrbär *adj.* hörmətli, möhtərəm.

Ehrbarkeit, *die*; *-* şərəfət, heysiyyət.

Ehre, *die*; *-*, *-n* namus, şərəf, vicdan, heysiyyət, hörmət, ehtiram, abır, ərc, irz; *bei meiner ~* şərəfimə and olsun; *j-m zu ~n* bir kəsin şərəfinə; *mit wem habe ich die ~?* kimin hüzuruna müşərəf oluram?

ehren vt hörmət etmək, sayğı göstərmək, ehtiram etmək, ərc qoymaq; xatirəsini yad etmək.

Ehrenamt, *das*; *-(e)s*, *-er* fəxri vəzifə, ictimai vəzifə.

ehrenamtlich *adj.* fəxri, şərəfli; ictimai əsaslarla; *~e Arbeit* ictimai iş.

Ehrenbezeugung, *die*; *-*, *-en* baş əymə, təzim; *militärische ~* hərbi salam.

Ehrendoktor, *der*; *-s*, *-en* fəxri doktor.

Ehrenklärung, *die*; *-*, *-en* rəsmi üzr; *e-e ~ abgeben* rəsmi şəkildə üzr istəmək

ehrenhaft *adj.* şərəfli, namuslu, möh-

tərəm; damarlı.

ehrenhalber *adj.* fəxri; *adv.* şərəf naminə.

ehrenlos *adj.* şərəfsiz, namussuz, irsiz.

Ehrenmal, *das*; *-s*, *-er* abidə, şərəf abidəsi.

Ehrenmitglied, *das*; *-(e)s*, *-er* fəxri üzv.

Ehrenrechte, *die/pl.* : *bürgerliche ~* mədəni və siyasi haqlar *pl.*

ehrenrührig *adj.* şərəfə toxunan.

Ehrensache, *die*; *-* şərəf məsələsi, şərəf işi.

Ehrentitel, *der*; *-s*, *-* fəxri ad.

ehrenvoll *adj.* hörmətli, şərəfli, abırlı.

ehrenwert *adj.* möhtərəm, hörmətli.

Ehrenwort, *das*; *-(e)s*, *(-e)* vicdan haqqı, şərəf sözü; (*auf*) *~!* şərəf sözü verirəm!.

ehrerbietig *adj.* hörmət(li), ehtiramlı; *j-n ~ grüßen* bir kəsə hörmətlə salam vermək.

Ehrerbietung, *die*; *-* ədəb, hörmət, ehtiram, sayğı.

Ehrfurcht, *die*; *-* dərin hörmət, dərin sayğı (*vor D/ bir kəsə*).

ehrfürchtig *adj.* hörmətli, ehtiramlı, sayğılı; *adv.* ehtiramla, dərin hörmətlə.

Ehrgefühl, *das*; *-(e)s* 1. şərəf hissi, namus, vicdan duyğusu; ləyaqət; 2. (*Selbstachtung*) izzəti-nəfs, mənlik.

Ehrgeiz, *der*; *-es* şöhrətpərəstlik, şan-şöhrət sevən, ehtiras; mənlik; qeyrət.

ehргеизig *adj.* şöhrətpərəst, ad-san sevən, qeyrətli, ehtiraslı.

ehrlich *adj.* düz, təmiz, vicdanlı, namuslu, doğruluqsevən, təmizkar, üzüağ, damarlı, dayanıqlı, dəyanətli, doğru, dürüst, düzgün, etibarlı, əməlisələh, ər, halal; *fig. F* halal süd əmmiş: *~ sein* düz olmaq; *adv.* namusla; *düz-düzünə*, *düz-düzyana*; arxayın adam; *F* düznəqulu; *~ gesagt* sözün düzü; *auf ~e Weise sein Brot verdienen* halal çörək qazanmaq.

Ehrlichkeit, *die*; *-* düzlük, namuslu-luq, doğruluq, dəyanət, dürüstlük, düzgünlük, etibarlılıq.

ehrlös *adj.* şərəfsiz, namussuz, biqeyrət, heysiyyətsiz; dəyərsiz; nanəcib, gidi, damarsız; *veralt.* ədna, dəni; *F* ~er *Mensch* aralıq adamı.

ehrsam *adj.* namuslu, şərəfli.

Ehrung, *die*; -, -en ehtiramla qarşılaşma, hörmətlə qarşılaşma.

Ehrverlust, *der*; -(e)s *jur.* (bürgerliche Ehrenrechte) mədəni və siyasi haqlardan məhrum olma.

ehrwürdig *adj.* hörmətli, çox möhtərəm, abırlı; *F* halal süd əmmiş.

Ei, *das*; -(e)s, -er **1.** yumurta; **2.** (von Fischen und Amphibien) kürü; kavyar; weiches ~ ilıq yumurta; hartes ~ bərk (bişmiş) yumurta; wie auf ~ern gehen *F* addım atmağa qorxmaq, çox ehtiyatla hərəkət etmək; wie aus dem ~ gepellt təptəzə geyinmiş; **3.** *F vulg.* ~er daşsaqlar *pl.*

Eibe, *die*; -, -n *bot.* qaraçəhrə.

Eibisch, *der*; -(e)s, -e *bot.* xətmli.

Eichamt, *das*; -(e)s, -'er ölçü və çəki palatası (şöbəsi).

Eiche, *die*; -, -n palıd.

eichen¹ *vt* yoxlayıb damğa basmaq.

eichen² *adj.* palıd ağacından.

Eichenlaub, *das*; -(e)s palıd (ağacının) yarpaqları.

Eichhörnchen, *das*; -s, - sincab, dələ.

Eichstab, *der*; -(e)s, -'e ölçü.

Eichung, *die*; -, -en əyarlaşma, ölçmə.

Eid, *der*; -(e)s, -e and; e-n ~ leisten/ ablegen and içmək; den ~ brechen andı pozmaq, əhdindən dönmək; an ~es statt andın yerinə.

Eidbruch, *der*; -(e)s, -'e andı pozma.

eidbrüchig *adj.* and(ı)pozan.

Eidechse, *die*; -, -n kərtənkələ.

Eidesleistung, *die*; - and içmə mərasimi.

eidestattlich *adj.* s. an Eides statt; ~e Erklärung *jur.* and kimi bəyanat vermə.

Eidgenosse, *der*; -n, -n İsvəçrə vətəndaşı (*süd.* : *Suvis vətəndaşı*); anddaş.

Eidgenossenschaft, *die*; - İsvəçrə konfederasiyası, İsvəçrə ittifaqı.

eidlich *adj.* andlı, and içilmiş.

Eidotter, *der u. das*; -s, - yumurta sarısı.

Eierbecher, *der*; -s, - yumurta qabı.

Eierfrucht, *die*; - *bot.* badımcın.

Eierkuchen, *der*; -s, - qayğanaq.

Eierschale, *die*; -, -n yumurta qabığı.

Eierstock, *der*; -(e)s, -'e *an.* yumurtalıq.

Eiertanz, *der*; -es *F fig.* çətin bir vəziyyətdə çox diqqətli olma, çox ehtiyatlı hərəkət etmə.

Eifer, *der*; -s **1.** səy, cəhd, işə canyandırma, canyandırılıq; hümmət; **2.** fanatizm, təəssüb, tərəfdarlıq; dəliqanlıq; həmiyyət; *religiöser* ~ din təəssübü; *im ~ des Gefechts* *F* tələsik, mübahisənin qızğın çağında.

Eiferer, *der*; -s, - mütəəssib, fanatik, qızğın tərəfkeş.

eifern *vi* **1.** (heftig streben) səy etmək, cəhd etmək; **2.** (schmähen) söymək, təhqir etmək.

Eifersucht, *die*; -, (-'e) qısqanlıq, paxıllıq, qibtə, gicik, həsəd.

eifersüchtig *adj.* qısqanc, paxıl; ~ sein qısqanmaq, giciklənmək (*auf A/ bir kəsə*).

eiförmig *adj.* yumurtaşəkilli, oval.

eifrig *adj.* çalışqan, qeyrətli, səyli; *adv.* hərərlə, qeyrətlə, ciddiyətlə; *sich ~ bemühen* can yandırmaq, canyandırılıq etmək (*um A*).

Eigelb, *das*; -s yumurta sarısı.

eigen *adj.* **1.** xüsusi, öz; məxsus; *mit meinen ~en Augen* öz gözlərimlə; *auf meine ~en Kosten* öz hesabıma; *auf meine ~e Verantwortung* öz məsuliyyətimlə; **2.** (charakteristisch) özünəməxsus; **3.** (sonderbar) qəribə; *er ist sehr ~ o*, çox qəribə adamdır; *in ~er Person* özü, şəxsən; *sich (D) zu ~ machen* *vt* mənimsəmək, özünə mal etmək.

Eigenart, *die*; -, -en özünə məxsusluq, xüsusiyyət, xasiyyət, xassə.

eigenartig *adj.* **1.** özünəməxsus, xüsusi; **2.** (sonderbar) qəribə, təkrarolunmaz.

Eigenbedarf, *der*; -(e)s şəxsi ehtiyac.

Eigenbrötler, *der*; -s, - qəribə adam, başqalarından çəkinən insan.

eigenhändig *adj.* öz əli ilə; ~ *übergeben* öz əli ilə vermək.

Eigenheim, *das*; -(e)s, -e xüsusi ev.

Eigenheit, *die*; -, -en xüsusiyyət.

Eigenkapital, *das*; -s şəxsi sərmayə, şəxsi kapital.

Eigenliebe, *die*; - özünü sevmə, eqoizm.

Eigenlob, *das*; -(e)s öyünmə, özünü tərifləmə.

eigenmächtig *adj.* özbaşına; zorakı; *er hat ~ gehandelt* o, özbaşınalıq edib.

Eigenmächtigkeit, *die*; - özbaşınalıq, təkbəşinə idarə etmə, zorakılıq.

Eigennutz, *der*; -es tamah, acgözlük; təmənna.

Eigennützig *adj.* tamahkar, acgöz, mənfəətpərəst; qərəzkar.

Eigennützigkeit, *die*; - tamahkarlıq.
eigens *adv.* 1. (besonders) xüsusi ilə, özəlliklə; 2. (nur) ancaq, yalnız.

Eigenschaft, *die*; -, -en 1. (Merkmal) xüsusiyyət, xassə; damar, sifət, xasiyyət; 2. (e-r Sache) mahiyyət, keyfiyyət; *in s-r ~ als..* ..kimi, ..sifətində; *pl.* evsaf.

Eigenschaftswort, *das*; -(e)s, -er *gr.* sifət.

Eigensinn, *der*; -(e)s inadçılıq, tərslik, inadkarlıq, höcətçilik, ləclik, ləc, inad.

eigensinnig *adj.* inadçıl, tərs, öz bildiyini edən, inadçı, cəhlkar, höcətçi; hikkəli, kənək, ləc.

eigenständig *adj.* azad, müstəqil.

Eigenständigkeit, *die*; - azadlıq, müstəqillik.

eigensüchtig *adj.* özünü sevən, xudbin, darürekli.

eigentlich *adj.* 1. (ursprünglich) əsl, əsas; *mein ~er Beruf ist Arzt, jetzt arbeite ich als Lehrer* əsas peşəm həkimlikdir, amma indi müəllim kimi işləyirəm;

2. (wirklich) həqiqi; *ihre ~en Absichten zeigten sie erst später* həqiqi niyyətlərini sonra göstərdilər; *adv.* 1. (an u. für sich) əslində, doğrusu, əsasən, əslən; *was will er ~ damit sagen?* əslində (əslən) nə

demək istəyir?; *was wollen Sie ~* əslində nə istəyirsiniz? 2. (genau gesagt) daha doğrusu, doğrudan, düzünü soruşsan; *im ~en Sinne des Wortes* sözün əsl mənasında.

Eigentum, *das*; -(e)s, (-e) mülkiyyət, mal-mülk, mülk; *das ist mein ~* bu mənim malımdır.

Eigentümer, *der*; -s, - mülk yiyəsi (sahibi), mal sahibi, mülkiyyətçi, yiyə.

eigentümlich *adj.* 1. məxsus, xas, özünəməxsus; 2. (sonderbar) qəribə; *er ist e-e ~e Person* o, qəribə bir insandır.

Eigentümlichkeit, *die*; - xüsusiyyət, xassə.

Eigentumsrecht, *das*; -(e)s, -e yiyəlik (mülkiyyət) haqqı (hüququ), şəxsi mülkiyyətçilik hüququ.

Eigentumssteuer, *die*; -, -n mülkiyyət vergisi.

Eigentumswohnung, *die*; -, -en şəxsi ev.

eigenwillig *adj.* özbaşına; inadçıl, inadçı, danqa, dikbaş; ~ *sein* dikbaşlıq etmək.

Eigenwilligkeit, *die*; - özbaşınaçılıq; inadkarlıq, dikbaşlıq.

eigenen *vr sich* ~ (für, zu) bir şeyə yaramaq, bir işə gəlmək; əlverişli olmaq, layıq olmaq, münasib olmaq; *für et. geeignet sein* bir işə münasib (yararlı) olmaq.

Eigner, *der*; -s, - mal sahibi.

Eignung, *die*; - yararlılıq, işə yarama.

eigtl. *Abk. für eigentlich*

Eiland, *das*; -(e)s, -e kiçik ada.

Eilbote, *der*; -n, -n çapar, təcili poçt (kuryer).

Eilbrief, *der*; -(e)s, -e təcili məktub.

Eile, *die*; - tələsmə, tələsiklik; *in ~* tələsik; *es hat keine ~* bu tələsik deyil; *in ~ sein* tələsmək, əcələsi olmaq; ~ *mit Weile Spr.* asta gedən çox geder.

eilen *vi* tələsmək, əcələ etmək; *es eilt* tələsəkdir; *die Sache eilt* vaxt gözləmir; *j-m zu Hilfe* ~ bir kəsin yardımına qaçmaq.

eilends *adv.* tələsik; elüstü.

eifertig *adj.* hövsələsiz adam, tələsən.

Eilfracht, *die*; -, *-en* ekspres mal, təcili poçtla (*postla*) göndərilən mal.

Eilgut, *das*; *-(e)s*, *-er* *s.* Eilfracht.

eilig *adj.* **1.** P. tələsən, əcələli; *hast du es ~? tələsirsən?*; *ich habe es ~ tələsirəm*; **2.** təcili, tez, cəld, acil; *~er Brief* təcili məktub; *adv.* tələsik, acilən, barmaqucu, ayaqüstü, çaparı, başılovlu, dabanbasma, durmaqaç, əlimyandı.

eiligst *adv.* cəld, tələsik, son dərəcə tələsik, dabanbasma, durmaqaç.

Eilsendung, *die*; -, *-en* təcili göndəriş, ekspres məktub.

Eiltempo, *das*; *-s* : *im ~ sürətlə*, tələsik, çaparaq, çaparı.

Eilzug, *der*, *-(e)s*, *-e* sürətli qatar, ekspres qatar, kiçik stansiyalarda dayanmayan qatar.

Eimer, *der*; *-s*, *-* dolça, vedrə; *veralt.* dol; *Mülleimer* zibil qabı; *et. ist im ~ bir şey heç oldu*, heçə çıxdı.

ein (*eine, eins*) bir, tək, tək bir; *um ~ Uhr* saat birdə; *der ~e ... der andere* biri... obiri (*digəri*); *~er nach dem anderen* bir-bir; *immer ~s nach dem andern* bir-bir, növbə ilə, sıra ilə; *~ und dasselbe* eyni; *~ für allemal* bir dəfəlik, həmişəlik; *~ und aus gehen* girib çıxmaq; *~s von beiden* ikisindən biri.

einachsig *adj.* biroxlu, təkoxlu.

Einakter, *der*; *-s*, *-* *Th.* bir pərdəli pyes.

einander *adv.* bir-bir(lər)inə, bir-bir(lər)ini, qarşılıqlı; *sie helfen ~ onlar bir-birinə kömək edirlər*, əl-ələ verirlər; *sie lieben ~ onlar bir-birini sevirlər*.

earbeiten *vt* **1.** (*et.*) əlavə etmək, artırmaq; **2.** (*j-n*) bir kəsə iş öyrətmək, işə alışıdırmaq; *vr sich ~ işlə tanış olmaq*, ustalaşmaq, işə alışmaq.

einarmig *adj.* birqollu, təkqollu.

einäschern *vt* **1.** (*Leiche*) ölünü yandırmaq; **2.** külə döndərmək.

Einäscherung, *die*; -, *-en* yandırma.

einatmen *vt* nəfəs almaq, hava almaq.

einäugig *adj.* tək göz, birgözlü; *unter*

den Blinden ist der Einäugige König *Spr.* korlar arasında tək gözlü padşahdır.

Einbahnstraße, *die*; -, *-n* birtərəfli küçə (*xiyaban, hərəkət yolu*).

einbalsamieren *vt* mumiyalamaq.

Einbalsamierung, *die*; -, *-en* mumiyalama.

Einband, *der*; *-(e)s*, *-e* kitab cildi, cild. **einbändig** *adj.* (*Werk*) bir cildli, bir cild-dən ibarət.

Einbau, *der*; *-s* montaj etmə, qurma, taxma, salma.

einbauen *vt* **1.** (*z.B. Bremsen in das Auto*) taxmaq, salmaq, yerləşdirmək; **2.** binanın içində tikmək.

Einbäuküche, *die*; -, *-n* hazır mətbəx, qabaqcadan hazırlanmış mətbəx.

einbegreifen *vt* tərkibinə daxil etmək, əlavə etmək.

einbegriffen *adj.* içində, daxilində; *im Preis ~ sind ... qiymətin içində bunlar var...*

einbehalten *vt* saxlamaq, tutub saxlamaq; *et. als Pfand ~ bir şeyi girov olaraq saxlamaq*.

einbeinig *adj.* birayaqlı, təkayaqlı.

einberufen *vt* **1.** (*zu e-r Versammlung*) dəvət etmək, iclasa çağırmaq; **2.** *mil.* çağırmaq, hərbi qulluğa çağırmaq.

Einberufung, *die*; -, *-en* **1.** (*Versammlung*) çağırış, dəvət, toplama; **2.** hərbi xidmətə çağırış.

einbetten *vt* yatırtmaq (*in A/-ə*).

Einbettzimmer, *das*; *-s*, *-* tək yataqlı otaq, bir yataqlı otaq.

einbeulen *vt* batıq etmək.

Einbeulung, *die*; *-* batıq, əzik.

einbeziehen *vt* daxil etmək, əlavə etmək, qatmaq, cəlb etmək, cəzb etmək.

einbiegen *vi* dönmək; *nach links ~ ist verboten* sola dönmək qadağandır; (*nach*) *rechts* ~ sağa dönmək; *vt* əymək, içəri əymək.

einbilden *sich* (*D*) *~ vt* **1.** (*sich et. vorstellen*) xəyal etmək, təsəvvür etmək, sanmaq; *er bildete sich ein, Napoleon zu sein* o xəyal edir ki, Napoleondur; **2.** (*übermäßig stolz sein*) məğrur olmaq; **3.**

(auf et.) iftixar etmək, qürrələnmək; *sich viel* ~ özünü dartmaq, özünü hamıdan artıq tutmaq; *e-e eingebildete Person* təkəbbürlü şəxs; *eingebildete Krankheit* xəyalı xəstəlik, xəyalı naxoşluq.

Einbildung, *die*; -, -en **1.** *nur sg.* xəyal, təsəvvür; **2.** (*irrig* Vorstellung) xulya; **3.** *nur sg.* (*Arroganz*) təkəbbür, özünə güvənmə.

Einbildungskraft, *die*; - təxəyyül qüvvəsi, xulya, fantazi(ya).

einbinden *vt* **1.** (*Buch*) cildləmək; **2.** bağlamaq, sarımaq, bükmək; *den verletzten Finger* ~ yaralı barmağı sarımaq; *j-n in e-e Sache* ~ bir kəsi bir məsələyə daxil etmək.

Einbinden, *das*; -s cildləmə, sahaflıq.
einblätt(e)rig *adj.* tək vərəqli; tək yarpaqlı.

einbläuen *vt j-m et.* ~ *kimsəyə bir şeyi* öyrətmək, başa salmaq, beyninə soxmaq.

einblenden *vt* (*Film, TV*) ekranda göstərmək; *vr sich* ~ bir şeyi televiziya proqramına (*kino filminə*) əlavə etmək.

Einblick, *der*; -(e)s, -e **1.** baxış; nəzər; **2.** (*Kenntnis*) bilik, bilmə, məlumat; ~ *besitzen in et.* bir şey haqqında təsəvvürü olmaq; *j-m e-n ~ gewahren/vermitteln* bir kəsə məlumat vermək (*in A/haqqında*); *sich (D)* ~ *verschaffen in A* bir şeylə tanış olmaq üçün imkan əldə etmək, tanış olmaq.

einbrechen *vt* (*z.B. e-e Tür*) sındırmaq; *vi* **1.** (*in ein Haus*) oğurluq üçün girmək; *ev* aparmaq, ev çapmaq; *bei mir wurde eingebrochen* evimə oğru gəlib, evimi aparıblar; **2.** (*mit Gewalt eindringen*) zorla girmək, soxulmaq; **3.** (*einsinken*) çökmək, yığılmaq, uçmaq; **4.** (*Nacht, Winter*) olmaq, gəlmək, düşmək; *die Nacht brach ein* gecə gəldi, gecə oldu.

Einbrecher, *der*; -s, - evyaran, oğru; geceqonağı.

einbrennen *vt* dağ basmaq, damğalamaq.

einbringen *vt* **1.** içəri gətirmək, daxil etmək; **2.** (*Ernte*) toplamaq, yığmaq; **3.**

(*Gewinn*) qazanc gətirmək, mənfəət vermək; *nichts* ~ qazanc verməmək, faydasız olmaq; **4.** (*Antrag*) təklif etmək (*vermək*); *vr sich* ~ himayə etmək, yardım etmək, fədakarlıq etmək.

einbrocken *vt* **1.** doğramaq, içinə doğramaq; *Brot in die Milch* ~ çöreyi süd içinə doğramaq; **2.** *fig. sich et.* ~ özünə iş açmaq, özünə baş ağrısı yaratmaq.

Einbruch, *der*; -(e)s, -'e **1.** oğurluq üçün girmə, evyarma; **2.** *mil.* basqın, hücum; **3.** (*z.B. Dunkelheit*) düşmə, olma.

Einbruch(s)diebstahl, *der*; -s -'e sındırmaqla oğurluq.

einbruch(s)sicher *adj.* oğurluğa qarşı əmniyyət altına alınmış.

einbuchten *vt F* həbs etmək.

Einbuchtung, *die*; -, -en **1.** (*Bucht*) kiçik körfəz, xəlic; **2.** (*Gefangennahme*) həbs etmə, əsir tutma.

einbürgern *vt* vətəndaşlıq hüququ vermək, vətəndaşlığa qəbul etmək; *vr sich* ~ *fig.* kök salmaq, ümumiləşmək.

Einbürgerung, *die*; -, -en vətəndaşlığa qəbul etmə (*edilmə*), vətəndaşlıq hüququ qazanma.

Einbuße, *die*; -, -n itki, zərər, ziyan; *finanzielle -n erleiden* maddi zərər görmək, ziyana düşmək.

einbüßen *vt* itirmək, zərər görmək; *s-n guten Ruf* ~ etibardan düşmək, etibarını itirmək.

einchecken *vt* (*Gepäck*) təhvil vermək, vermək; *vi* **1.** (*vor dem Abflug*) hazırlaşmaq; **2.** (*Hotel*) qeydə alınmaq.

eincremen *vt* krem sürmək.

eindämmen *vt* **1.** bənd çəkmək; **2.** *fig.* qabağını almaq, qarşısını almaq, məhdudlaşdırmaq.

Eindämmung, *die*; -, -en bənd çəkmə; qabağını alma, məhdudlaşdırma.

eindecken *vt* **1.** (*zudecken*) örtmək, bürümək; **2.** (*j-n mit Geschenken, Vorwürfen usw.*) yağıdırmaq, başından aşdırmaq; *vr sich* ~ tədarük görmək, almaq (*mit D*); *ich bin mit Arbeit eingedeckt* başımı

qaşımağa vaxt tapmıram, başım iş ilə çox məşğuldur.

eindeichen vt bənd çəkmək, qabağını bağlamaq.

eindeutig adj. **1.** (klar) aydın, açıq, sərih, anlayışlı, aşkar, aşkara; **2.** birmənəli, mübaliğəsiz.

eindeutschen vt almanlaşdırmaq.

eindicken vt (Flüssigkeit) qatılaşıdırmaq, qəlizləşdirmək.

eindrehen vt (z.B. Glühbirne) burub bərkitmək.

eindringen vt **1.** soxulmaq, zorla girmək (in A/-ə); **2.** (Wasser) keçmək; **3.** (auf j-n) **1.** (belästigen) təngə gətirmək, bezdirmək (mit D/ nə iləsə); **2.** (bedrohen) üstünə hücum etmək; *Worte in sich ~ lassen* qəne olmaq, inanmaq.

eindringlich adj. **1.** (wirkungsvoll) təkidli, təsirli; inadlı, möhkəm; nüfuzedic; **2.** (belästigend) bezdirci; j-n ~ ermahnən bir kəsə təkidlə ixtar etmək.

Eindringling, der; -s, -e bir yerə zorla giren (gələn); qəsbkar.

Eindruck, der; -(e)s, -'e **1.** (Wirkung) təsir; təəssürat; tiefer ~ dərin təsir; **2.** (Druckspur) iz; ~ des Fußes ayaq izi; *ich habe den ~, dass..* mənə belə gəlir ki; *auf j-n ~ machen* bir kəsə təsir buraxmaq; *den ~ erwecken*, *als ob ...* guya ki, sanki, belə təsəvvür yaratmaq ki...

eindrücken vt içəri basmaq.

eindrücklich adj. təsirli.

eindrucksvoll adj. **1.** təsirli, mənəli; **2.** (imposant) özəmətli, görkəmli.

eine s. eins.

einebnen vt düzəltmək, hamarlamaq, vi düzləmək, düzləşmək.

Einehe, die; -, -n birarvadlıq, monoqami(ya), təknikaahlılıq.

eineiig adj. bir yumurtadan çıxan.

eineinhalb adj. bir yarım.

einengen vt **1.** daraltmaq; məhdudlaşdırmaq; **2.** (zusammenpressen) sıxmaq, sıxışdırmaq; *ingeengt werden* daraldımaq; daralmaq.

einer s. ein, man.

Einer, der; -s, - bir, tək; math. təklik.

einerlei adj. **1.** (gleichartig) eyni, bir cür, oxşar; **2.** (gleichgültig) fərqsiz; *es ist mir ~* mənim üçün birdir, mənim üçün fərqi yoxdur.

Einerlei, das; -s bircürəlik, yeknəsəqlik, monotonluq.

einerseits adv. bir yandan, bir tərəfdən.

einesteils s. einerseits.

einfach adj. **1.** (schlicht) adi, sadə, bayağı; *F* dayaz, loru; ~er Mensch dayaz adam; **2.** (nicht kompliziert) rahat, mürəkkəb olmayan, qolay, asan, bəsit, əngəlsiz; **3.** (bescheiden) sadə, özünü çəkməyən; *F* dərviş(anə); **4.** (einzeln) tək; *adv.* hələ-belə, gözüyümü, sadəcə, əsl mənəsində; *F ~ so* hələ-belə; ~e Leute adi adamlar, avam camaat; ~es Leben sadə həyat (yaşayış); *das ist ~ unmöglich!* bu belə olmayan işdir, bu imkansızdır, bu asan iş deyil; *adv.* asancasına.

Einfachheit, die; - sadəlik, təvəzökarlıq; asanlıq; *F* dərvişlik; *der ~ halber* sadəlik üçün.

einfädeln, vt **1.** iynəyə sap keçirmək; **2.** fig. (et. veranlassen) tərtib vermək, qurmaq, bir şeyi düzəltmək.

einfahren vt **1.** (Ernte usw.) içəri daşımaq, götürmək, gətirmək; **2.** (Auto) motoru qızışdırmaq; **3.** (z.B. mit dem Auto) zədələmək, xarab etmək, vurmaq; *vi* **1.** (Zug, Schiff) daxil olmaq, girmək; **2.** (Bergleute) mədənə enmək.

Einfahrt, die; -, -en **1.** nur sg. gəlmə; **2.** (Ort) giriş yolu, alaqaq.

Einfall, der; -(e)s, -'e **1.** (Überfall) soxulma, zorla girmə, basqın, hücum; **2.** (Idee) birdən gələn fikir; *das war ein guter ~* yaxşı fikir idi.

einfallen vi **1.** (Mauer) yıxılmaq; **2.** (in ein Land) zorla girmək, soxulmaq, basqın etmək, hücum etmək; **3.** (sich erinnern) yada gəlmək, yadına düşmək; ağla gəlmək; **4.** (Licht) işıq düşmək; **5.** (Wangen) çuxurlaşmaq; *was fällt dir eigentlich ein?* necə cürət edirsən?, sən niyə qarışırsan?.

einfallslos *adj.* ibtikarsız, zövqsüz.
einfallsreich *adj.* zövqlü, ibtikarlı.
Einfallswinkel, *der*; -s, - düşmə bucağı.
Einfalt, *die*; - **1.** (*Naivität*) sadələvlük, sadelik; **2.** (*Arglosigkeit*) üreyaıçılıq.
einfältig *adj.* sadələvh, fərasətsiz, abdal, sərsəm; *adv.* adlana-adlana.
Einfamilienhaus, *das*; -es, -er birailəlik ev.
einfangen *vt* yaxalamaq, tutmaq.
ein färben *vt* boyamaq, rəngləmək.
ein farbig, **ein färbig** *adj.* berrəng.
ein fassen *vt* **1.** çərçivələmək, dövr çəkmək, çəpərləmək; *den Garten mit e-r Mauer* ~ bağın dövrünə (*ətrafına*) divar çəkmək; **2.** (*säumen*) haşiyələmək, haşiyə çəkmək.
Einfassung, *die*; -, -en **1.** çərçivə; **2.** (*an Stoffen*) haşiyə, kənar.
ein fetten *vt* yağlamaq.
ein finden *vr sich* ~ olmaq, görünmək; *sich pinklich* ~ vaxtında görüş yerində hazır olmaq.
ein flechten *vt* **1.** (*hinzufügen*) əlavə etmək, içinə qatmaq; **2.** (*et. in die Haare*) sarımaq, hörmək, qatışdırıb hörmək.
ein fließen *vi* bir şeyin içinə axıb tökülmək; *fig. et.* ~ lassen (*anduten*) bir şeyə işarə etmək, -ə eyham atmaq (*vurmaq*).
ein flößen *vt* **1.** (*e-m Kranken*) vermək; *die Arznei* ~ dərmanı vermək; **2.** (*Angst, Liebe, Vertrauen*) oyatmaq; təlqin eləmək; *fig. j-m Furcht* ~ bir kəsi qorxutmaq, qorxu hissi oyatmaq; *Mut* ~ ürək vermək, cəsəret vermək.
Einfluss, *der*; -es, -e **1.** içinə axma; **2.** (*Stelle*) ağız; **3.** *fig. (auf A üzərində)* təsir, nüfuz; ~ *ausüben* -ə təsir göstərmək; ~ *haben auf (A) -in üzərində* təsiri olmaq.
einflusslos *adj.* təsirsiz.
einflussreich *adj.* təsirli, nüfuzlu; görkəmli, mötəbər, sözükeçən, ağızkəsərli, böyük, etibarlı, sambalı, karlı; ~er *Mensch* böyük adam.

einflüstern *vt* **1.** (*ins Ohr*) qulağına pıçıldamaq; **2.** (*suggerieren*) təlqin etmək.
Einflüsterung, *die*; -, -en təlqin etmə.
einfordern *vt* istəmək, tələb etmək.
ein förmig *adj.* bir cür, yeknəsəq.
Ein förmigkeit, *die*; -, -en bir cürə olmaq, yeknəsəqlik.
ein fressen *vr sich* ~ (*in A*) yemək, canına keçmək; *der Rost hat sich ins Eisen eingefressen* pas dəmiri yeyib.
ein fried (ig) en *vt* çəpərləmək, hasaralamaq, ətrafına divar çəkmək.
ein frieren *vt* **1.** (*Lebensmittel*) dondurmaq; **2.** *pol.*, *H* dayandırmaq; *vi* donmaq; ~ *lassen* dondurmaq.
ein fügen *vt* (*hinzutun*) əlavə etmək, qatmaq; *vr sich* ~ qoşulmaq.
ein fühlen *vr sich* ~ anlaya bilmək, özünü başqasının yerinə qoymaq (*in A*); *du kannst dich nicht in meine Welt* ~ sən mənim dünyamı anlaya bilməzsən.
ein fühlsam *adj.* həssas, başqasının vəziyyətini anlayan.
Ein führung, *die*; - başqasının dünyasını anlama.
Ein fühlungsvermögen, *das*; -s həmdərdlik hissi, həmfikirlik gücü.
Ein fuhr, *die*; -, -en *H* (*Import*) idxal.
Ein fuhrartikel, *der*; -s, - idxal olunan mal.
ein fährbar *adj.* idxal oluna bilən.
ein führen *vt* **1.** (*Waren*) idxal etmək, varid etmək, xaricdən mal almaq, kənardan mal gətirmək; **2.** (*langsam hineinschieben*) yavaşca içəri keçirmək, içəri soxmaq; **3.** (*j-n bei j-m*) bir kəsi kimləsə tanış etmək, bir kəsi təqdim etmək; **4.** (*j-n in e-e Arbeit, Theorie, Methode*) tanış etmək, göstərmək, öyrətmək; **5.** (*Gesetz, Bestimmung*) işə salmaq; *sich* ~ (*in A*) tanış olmaq, öyrənmək.
Ein fuhr genehmigung, *die*; -, -en idxal edilməyə icazə.
Ein führung, *die*; -, -en **1.** (*in e-m Buch*) giriş, müqəddimə; **2.** idxal, kənardan mal gətirmək.

Einführungskurs, *der*; -es, -e hazırlıq kursu.

Einfuhrverbot, *das*; -(e)s, -e idxala em-barqo qoyulması, idxalın qadağan edilməsi.

Einfuhrzoll, *der*; -(e)s, -e idxal gömrük rüsumu.

einfüllen *vt* doldurmaq (*in A/-ə*).

Eingabe, *die*; -, -n **1.** (*Gesuch*) ərizə, diləkçə; **2.** *nur sg.* (*in e-n Computer*) kompyutərə vermə, yazma.

Eingang, *der*; -(e)s, -e **1.** giriş; ~ *verbotten!* giriş qadağandır!; **2.** (*Tür, Tor*) giriş qapısı, girəcək; **3.** *nur sg.* (*von Waren*) daxil olma, alınma, idxal; *nach ~ der Postsendungen* post göndərilmələri alınandan sonra.

Eingangsbuch, *das*; -(e)s, -er qeydə alma kitabı (*dəftəri*).

Eingangsdatum, *das*; -s, ..*daten u. ..data* alınma (*giriş, idxal*) tarixi.

Eingangsstempel, *der*; -s, - daxil olma (*alınma, giriş, idxal*) möhürü.

eingängig *adj.* (*Worte*) anlaşıqlı, aydın; ~e *Melodie* xatirələrdə qalan mahnı.

eingangs *adv.* (*am Anfang*) əvvəldə, başda; *wie ich ~ bereits erwähnte ...* əvvəldə (*başda*) göstərdiyim kimi...

eingebaut *adj.* düzəldilmiş, qurulmuş.

eingeben *vt* **1.** (*Arznei*) vermək; **2.** (*in e-n Computer*) yazmaq, vermək; **3.** (*GEDanken*) təlqin etmək, ağılına qoymaq, ilham vermək, oyatmaq.

eingebildet *adj.* **1.** (*fiktiv*) xəyali, qeyri-həqiqi; **2.** (*arrogant*) özündən razı, təkbübbürlü, lovğa, forslu, dambata, kibrli; ~ *sein* burnunu yuxarı tutmaq, lovğalanmaq, dambatlaşmaq.

Eingebildetheit, *die*; - özündən razı olma, özünü bəyənmə, dambatlıq.

eingeboren *adj.* **1.** yerli; **2.** (*angeboren*) anadangəlmə, təbii, fitri.

Eingeborene, *der u. die*; -n, -n yerli, sakin.

Eingebung, *die*; -, -en **1.** (*Inspiration*) ilham; **2.** (*göttliche*) vəhy; **3.** birdən-birə ağılına gəlmə.

eingedenk *G* -i yada salmaq; yadda

da saxlamaq (*bir şeyi / bir kəsi*).

ingedrückt *adj.* yastı; çökük.

ingefallen *adj.* **1.** (*abgezehrt*) arıqlamış, zəifləmiş; **2.** (*Wangen*) çuxura düşmüş, batmış, batıq.

ingefleischt *adj.* **1.** (*Gewohnheit usw.*) kök salmış, ətinə-qanına keçmiş, iliyinə işləmiş; **2.** (*Person*) ifratçı.

ingehen *vt* **1.** (*Ehe*) evlənmək; **2.** (*ein Bündnis, e-n Vertrag*) bağlamaq, bağlamağa razı olmaq; **3.** (*Wette*) mərc qoşmaq; **4.** (*e-e Verpflichtung*) boynuna götürmək, öhdəsinə götürmək; **5.** (*ein Risiko*) risk etmək, qorxulu işə girişmək; *vi* **1.** (*Pflanze*) solmaq; **2.** (*Tier*) tələf olmaq, məhv olmaq; **3.** (*ein Unternehmen*) iflas olmaq, konkurs olmaq; **4.** (*näher auf et.*) təfsilatı ilə məşğul olmaq, daha müfəssəl tədqiq etmək; **5.** (*Stoff; Kleid*) yığılmaq; darlaşmaq; **6.** (*Brief*) gəlmək; **7.** razılıq vermək (*auf A/ bir şeyə*); **8.** (*in die Geschichte*) tarixə keçmək; *bei j-m ein und ausgehen* bir kəsin evinə girib çıxmaq (*gedib-gəlmək*).

ingehend *adj.* **1.** (*ausführlich*) ətraflı, geniş, müfəssəl; **2.** (*gründlich*) əsaslı; *sich ~ mit e-r Sache beschäftigen* özünü əsaslı olaraq bir məsələ ilə məşğul etmək.

Eingemachte(s), *das*; -n konserv, mü-rəbbə, turşuya qoyulmuş meyvələr.

eingemeinden *vt* bir mahalı (*şəhəri*) başqa bir mahal (*şəhər*) ilə birləşdirmək.

ingenommen *adj.* **1.** ~ *sein* (*angetan sein*) heyran olmaq, vurulmaq (*für A/ bir şeyə, von D/-dən*); **2.** *von sich ~ sein* özü-özünə məftun olmaq, özünü bəyənmək; *gegen j-n ~ sein* kiməsə rəğbətli olmamaq, bir kəsi xoşlamamaq.

Eingenommenheit, *die*; - rəğbət, hüsn-rəğbət.

ingequatscht : ~ *sein* sıxılıb qalmaq.

ingeschrieben *adj.* **1.** (*Post*) sifarişli məktub; **2.** rəsmi qeyd olmuş, qeydə alınmış.

ingesessen *adj.* oturmaq.

ingespielt *adj.* (*gut*) *auf einander ~ sein*

bir-biri ilə uyğunlaşmaq, həmahəng olmaq.

eingestandenermaßen *adv.* etiraf etdiyi kimi, sözlərinə görə, boynuna aldığı kimi.

Eingeständnis, *das*; -ses, -se etiraf, boynuna alma, iqrar.

eingestehen *vt* etiraf etmək, boynuna almaq, iqrar etmək.

eingestellt *adj.* 1. *s. einstellen*; 2. (*gesinnt*) münasibət bəsləmək (*auf A /-ə*); *gegen A ~ sein -ə* qarşı olmaq.

eingetragen *adj.* qeydə alınmış; *~e Firma* qeydə alınmış şirkət.

Eingeweide, *das*; -s, -içalat, bağırsaqlar.

Eingeweihte, *der u. die -n, -n* 1. məhəmə əsrar, sirdaş; 2. (*in Wissenschaft*) mütəxəssis, ixtisas sahibi.

eingewöhnen *vt* adət vermək, öyrətmək; *sich ~ öyrəşmək*, alışmaq (*in A /-ə*).

Eingewöhnung, *die*; - adət etmə.

eingewurzelt *adj.* kök salmış.

eingezäunt *adj.* çəpərli.

eingießen *vt* tökmək (*in A /-ə, -a*).

eingleisig *adj.* bir xətli.

eingliedern *vt* qatmaq, birləşdirmək (*in A /-ə*); *sich ~ qatışmaq*, qovuşmaq, birləşmək, tərkibinə daxil olmaq.

Eingliederung, *die*; - qatışma, qovuşma, birləşmə, tərkibinə daxil etmə (*edilmə*).

ingraben *vt* 1. basdırmaq, dəfn etmək, quylamaq; 2. (*in Stein*) həkk etmək, oymaq; 3. (*ins Gedächtnis*) yadda saxlamaq; *vr sich ~ səngərlənmək*.

ingravieren *vt* oyub yazmaq, həkk etmək, qazmaq; *~ lassen* qazdırmaq.

ingreifen *vi* 1. (*einschreiten*) girişmək, qarışmaq, müdaxilə etmək; 2. (*in j-s Rechte*) kiminsə hüquqlarına təcavüz (*qəsd*) etmək, kiminsə hüquqlarına müdaxilə etmək; 3. *techn.* ilişmək, içinə girmək; 4. *pol.* hərəkətə başlamaq, fəaliyyətə keçmək; 5. *mil.* hərbi müdaxilə etmək.

Ingrieff, *der*; -(e)s, -e 1. təcavüz, qa-

rışma, müdaxilə; 2. *med.* kiçik cərrahiyyə əməliyyatı.

ingruppieren *vt* qruplara bölmək, qruplaşdırmaq.

Einguss, *der*; -es, -e *techn.* boğaz, nov, boru.

inhacken *vt fig.* *auf j-n* ~ bir kəsi danlamaq, bir kəsi qınamaq, məzəmət etmək.

inhaken *vt* (*mit e-m Haken befestigen*) qarmaqla ilişdirmək, çəngəlləmək; *vi* (*bei et.*) bir mətləbdən yapışib əl çəkməmək, bir mövzuya ilişib qalmaq; *vr sich ~* (*beim Gehen*) qolundan tutmaq, qol-qola vermək.

Einhalt, *der*; -(e)s : dayanma, ləngimə; *~ gebieten* dayandırmaq, qarşısını almaq, saxlamaq.

einhalten *vt* 1. (*Gesetze usw.*) riayət etmək, saymaq, gözləmək; 2. (*Versprechen*) sözünün üstündə durmaq, əməl etmək; 3. (*Termin*) vaxtında yerinə yetirmək; 4. (*Luft*) nəfəsi saxlamaq.

Einhaltung, *die*; - riayət etmə, gözlənmə.

einhängern *vt* 1. (*in Metall*) çəkiclə döymək; 2. (*j-m*) zorla beyninə soxmaq.

einhandeln *vt sich* (*D*) *et.* ~ *fig.* çəkmək, başına gəlmək.

einhängigen *vt* vermək (*j-m/bir kəsə*).

Einhändigung, *die*; - vermə, təqdim etmə, əlinə vermə.

einhängen *vt* (*an e-m Haken befestigen*) asmaq, ilişdirmək, taxmaq; *vi* (*Telefonhörer*) söhbəti qurtarmaq; telefon dəstəyini asmaq.

einhauchen *vt* nəfəs vermək, canlandırmaq; təsir etmək.

einhausen *vt* 1. (*Fensterscheiben usw.*) sındırmaq; 2. (*ein Loch*) dəlmək, deşik açmaq; 3. (*Nagel*) mıxlamaq, mıx vurmaq; 4. (*auf j-n*) döymək, vurmaq.

einheften *vt* 1. (*Akten*) dosyaya qoymaq, dosyalamaq; 2. (*einnähen*) tikmək.

einheimisch *adj.* yerli; *~er Markt* daxili bazar.

Einheimische, *der, die* (-n, -n) yerli, yerli sakin.

einheimsen *vt* yığmaq, toplamaq; *fig.* (*viel Lob usw.*) qazanmaq, əldə etmək.

einheiraten *vi* qohum olmaq; ~ *in A* .. ilə qohum olmaq.

Einheit, *die*; -, -*en* 1. birlik, vahidlik, yekdillik; 2. (*Maßeinheit*) miqdar, dərəcə; 3. *mil.* hərbi hissə, bölmə.

einheitlich *adj.* 1. tək, vahid, bir; 2. (*gemeinsam*) birlikdə, müştərək, yekdil; 3. (*homogen*) yeknəsəq, bircinsli, bircür.

Einheitlichkeit, *die*; - birlik; eynilik.

Einheitspreis, *der*; -(e)s, -e vahid qiymət.

einheizen *vt* 1. (*Ofen usw.*) yandırmaq, qızıqdırmaq; 2. *fig.* *j-m* ~ bir kəsi qovmaq, bir kəsə qulaqburması vermək; bir kəsi məzəmmət etmək.

einhellig *adj.* birliklə, yekdil, həmfikir.

Einhelligkeit, *die*; - həmfikirlik, həmrəylik.

einhergehen *vi* getmək, gəzmək; ~ *mit* bir şey ilə bir yerdə (*birlikdə*) görünmək.

einschreiten *vi* sallana-sallana getmək, addımlamaq.

einholen *vt* 1. (*Auskünfte, Befehl, Erlaubnis*) almaq, yığmaq; 2. (*erreichen*) çatmaq, yetişmək; 3. (*Versäumtes*) tələfi etmək, yerini doldurmaq; 4. (*Fahne*) endirmək; 5. (*Rat*) məsləhətləşmək; *vi* (*einkaufen*) bazarlıq etmək, alış-veriş etmək; alıb gətirmək, yetirmək.

Einhorn, *das*; -(e)s, -er alında bir buynuz olan əfsanəvi at.

Einhufer, *der*; -s, -təkdirnaqlı heyvan.

einhufig *adj.* təkdirnaqlı.

einhüllen *vt* (*in A* -ə) bürümək, sarımaq; *fig.* gizlətmək.

einig *adj.* 1. (*gleichgesinnt*) həmfikir, həmrəy; 2. (*geeint*) birləşmiş; 3. (*vereint*) birlikdə, müttəhid; 4. *sich* ~ *sein* həmfikir olmaq, yekdil olmaq (*über A*); 5. *sich* ~ *werden* anlaşımaq, bir şey haqqında razılığa gəlmək, həmfikir olmaq, yollaşmaq.

einige *pron. pl.* bir neçə, bəzi(ləri), bir para; *vor ~r Zeit* bir neçə müddət bundan əvvəl; *in ~n Stunden* bir neçə

saatdan sonra; ~ *von uns* bizdən bəziləri, bizdən bir para; ~ *hundert* bir neçə yüz.

einiges *pl.* bəzi şeylər.

einigeln *vr sich* ~ 1. *mil.* dairə şəklində müdafiə xətti yaratmaq; 2. *fig.* özünə qapanmaq.

einigen *vt* birləşdirmək; *vr sich* ~ birləşmək; *sich* ~ *auf* (*A*) həmrəy olmaq, birləşmək.

einigermaßen *adv.* müəyyən dərəcədə, az-çox.

Einigkeit, *die*; - 1. birlik, ittifaq; 2. (*Übereinstimmung*) həmfikirlik, həmrəylik, ağızbirdirlik.

Einigung, *die*; -, -*en* razılıq, anlaşma, yekdillik; birləşmə; *die* ~ *erzielen* razılığa gəlmək.

einimpfen *vt* 1. (*j-m et.*) beyninə yeritmək, öyrətmək; 2. (*e-n Impfstoff*) peyvənd etmək, əkmək, səpmək (*süd. : təzriq etmək*).

einjagen *vt* (*Furcht*) qorxuya salmaq (*j-m/bir kəsi*).

einjährig *adj.* birillik, biraşlı.

einkalkulieren *vt* hesablamaq, hesaba gətirmək, məhəl qoymaq.

einkassieren *vt* pul almaq, pul yığmaq; *Beiträge* ~ üzvlük haqqını yığmaq.

Einkauf, *der*; -(e)s, -e 1. satılma, alğı, bazarlıq; 2. (*Ware*) satın alınan şey, mal; *Einkäufe machen* bazarlıq etmək.

einkaufen *vt* almaq, alış-veriş etmək, bazarlıq etmək; ~ *gehen* alış-verişə çıxmaq, bazarlığa getmək.

Einkäufer, *der*; -s, -e alıcı, müştəri.

Einkaufspreis, *der*; -es, -e alıcı qiyməti.

Einkaufstasche, *die*; -, -n bazar çantası

Einkaufszentrum, *das*; -s, ..zentren

alış-veriş mərkəzi, bazar, çarşı.

Einkehr, *die*; - 1. (*Herberge*) müsafirxana, mehmanxana, qonaq evi; 2. (*seelisch*) xəyala qərq olmaq, xəyal dəryasına batmaq, fikrə dalmaq.

einkehren *vi* 1. yemək-içmək üçün

mehmanxanaya baş çəkmək; 2. (*übernachten*) gecəni qalmaq; 3. (*Ordnung, Friede, Ruhe*) qayıtmaq, qayıdıb gəlmək.

einkellern *vt* anbara yığmaq.

einkerben *vt* kərtik açmaq, yarmaq, çərtmək, dişəmək.

einkerkern *vt* zindana salmaq, həbsxanaya salmaq.

einkesseln *vt mil.* mühasirəyə almaq.

einklagen *vt (vor Gericht gehen)* məhkəmə iddiası vermək, məhkəməyə şikayət etmək.

einklammern *vt (Wort usw.)* dırnaq içinə salmaq, parentez içinə salmaq.

Einklang, *der; -(e)s* həmahənglik, harmoni(*ya*), səs uyğunluğu; *im ~ mit D bir şeylə* uyğun olaraq; *in ~ bringen* uyğunlaşdırmaq; razılaşdırmaq.

einkleben *vt* yapışdırmaq.

einkleiden *vt* 1. təzə paltar geydirmək, geyindirmək; 2. *mil.* hərbi forma geyindirmək, uniforma geyindirmək; 3. (*Worte usw.*) ifadə etmək, örtük içində demək; *vr sich (D) neu ~* təzə paltar geyinmək.

einklemmen *vt* sıxmaq, əzmək, sıxıb əzmək.

einknicken *vt* əyib çatlatmaq, sındırmaq; *vi* çatlamaq, qatlanmaq.

einkochen *vt* 1. (*Marmelade*) mürəbbə bişirmək; 2. (*eindosen*) konservləşdirmək; *vi (eindicken)* qaynadıb qatılaşdırmaq, bişirmək.

Einkommen, *das; -s, -* gəlir, qazanc.

Einkommensquelle, *die; -, -n* çörək-ağacı, gəlir mənbəyi, dolanacaq vəsiti.

einkommensschwach *adj.* azgəlirli, kasıb.

Einkommenssteuer, *die; -, -n* gəlir vergisi.

einkreisen *vt* mühasirəyə almaq, qomarlamaq.

Einkreisung, *die; -* mühasirə, dövrəyə alma, qomarlama, araya alma.

Einkünfte, *die/pl.* gəlirlər.

einladen *vt* 1. (*Gast*) çağırmaq, dəvət

etmək; *j-n zum Kaffee ~* bir kəsi qəhvəyə dəvət etmək; 2. (*Ware*) yükləmək, yük vurmaq; *Waren ins Schiff ~* gəmiyə yük vurmaq; *eingeladen werden* dəvət olunmaq.

einladend *adj.* cazibəli, cəlbedici.

Einladung, *die; -, -en* 1. dəvət; 2. dəvətnamə; *e-e ~ schicken* dəvətnamə göndərmək; *die ~ annehmen* dəvəti qəbul etmək; *auf ~* dəvəti ilə.

Einlage, *die; -, -n* 1. *allg.* içinə qoyulan parça, əlavə; 2. (*Schuheinlage*) içlik; 3. (*Th. usw.*) əlavə proqram; 4. (*Bank-einlage*) banka qoyulan pul, yatırdılmış pul; 5. (*Zahneinlage*) müvəqqəti plomb.

einlagern *vt* anbara yığmaq, anbarda saxlamaq.

Einlass, *der; -es, -e* 1. (*Ort*) giriş; 2. *nur sg. (einlassen)* burax(ıl)ma, daxil olma, buraxılış; *~ ab 20 Uhr* qapılar saat 20 -dən açılır.

einlassen¹ *vt* 1. içəri buraxmaq; 2. (*Wasser*) su axıtmaq, su tökmək; 3. (*einfügen*) yerləşdirmək, salmaq, taxmaq.

einlassen² *vr sich mit j-m ~* 1. (*Kontakt haben*) bir kəslə əlaqədə olmaq, bir kəslə tanışlıq etmək; 2. (*ein Liebesverhältnis anfangen*) bir kəs ilə cinsi əlaqə qurmaq; 3. (*streiten*) bir kəsə baş qoşmaq, bir kəslə mübahisəyə girişmək; 4. (*sich auf et.*) bir işə girişmək, bir işə başlamaq; *ich will mich nicht auf e-e Diskussion ~* mübahisəyə girişmək istəmirəm.

Einlasskarte, *die; -, -n* giriş kartı, giriş bileti.

Einlauf, *der; -(e)s, -e* 1. (*Posteinlauf*) gəlmə, gəlib çatmış kağızlar (*məktublar*); 2. (*e-s Dampfers*) limana daxil olma; 3. *med.* imalə.

einlaufen *vi* 1. gəlmək, yetişmək, daxil olmaq; 2. (*Schiff*) limana daxil olmaq; 3. (*Stoff*) girmək, yığılmaq; 4. (*Wasser*) içinə tökülmək, içinə axmaq, dolmaq; *vr sich ~ (vor e-m Wettrennen)* qaçaraq əzələləri yumşaltmaq.

einläuten *vt* bir işin başlanğıcını zəng çalmaqla bildirmək (*xəbər vermək*).

einleben *vr sich* ~ öyrəşmək, adət etmək, alışmaq (*in A/-ə*); *sich in der Großstadt* ~ böyük şəhərdə yaşamağa adət etmək.

Einlegearbeit, *die*; -, -en naxışçılıq.

einlegen *vt* **1.** qoymaq, yerləşdirmək, daxil etmək; *e-e Diskette* ~ disket qoymaq; **2.** (*Pause*) fasilə vermək, tənəffüs vermək; **3.** (*Lebensmittel*) turşuya qoymaq; *in Essig* ~ sirkəyə qoymaq; **4.** (*Protest*) etiraz etmək; **5.** (*Berufung*) istinaf etmək, şikayət vermək; **6.** (*ver-zieren*) naxışlamaq, naxış vurmaq; **7.** (*Geld*) qoymaq, yatırmaq; **8.** *für j-n ein gutes Wort* ~ bir kəsi tövsiyə etmək, bir kəs haqqında yaxşı sözlər demək; *Beschwerde* ~ şikayət etmək.

Einlegesohle, *die*; -, -n içlik.

einleiten *vt* **1.** (*vorbereiten*) hazırlamaq, hazır etmək; **2.** (*beginnen*) başlamaq, ilk addım atmaq; *die Verhandlungen* ~ danışıqlara başlamaq; *ein Verfahren gegen j-n* ~ bir kəsin əleyhinə məhkəmə işi başlamaq.

Einleitung, *die*; -, -en **1.** (*Anfang*) başlanğıc, əvvəl; **2.** (*e-s Buches*) giriş, müqəddimə; **3.** *jur.* məhkəmə işi başlama.

einlenken *vi fig.* (*in e-m Streit*) güzəştə getmək, sakitləşmək.

einlesen *vi EDV* oxumaq.

einleuchten *vi fig.* aydınlaşmaq; *es leuchtet mir ein* mənə aydındır, başa düşürəm; *das will mir nicht* ~ bunu anlama bilmirəm, bu məni qane etmir.

einleuchtend *adj.* aydın, aşkar, apaşkar; bəlli; inandırıcı.

einliefern *vt* çatdırmaq, təhvil vermək, yerləşdirmək (*bei D, in A*); *j-n ins Krankenhaus* ~ bir kəsi xəstəxanaya yerləşdirmək.

Einlieferung, *die*; -, -en çatdırma, təhvil vermə, göndər(ilm)mə.

einlochen *vt F* həbsə salmaq, qoqucluğa salmaq.

einlösen *vt* **1.** (*Wechsel*) ödəmək yerinə vermək; **2.** (*Pfand*) girovdan çıxartmaq; pul verib azad etmək; **3.** (*Wort*) sözüne əməl etmək; **4.** (*Scheck*) bədə-

lini (*pulunu*) almaq.

einlullen *vi* lay-lay deyib yatırmaq; yuxlatmaq, yuxuya vermək.

einmachen *vt* **1.** turşuya qoymaq, konservləşdirmək; **2.** (*Marmelade*) mürəbbə bişirmək.

Einmachglas, *das*; -es, -er mürəbbə şüşəsi.

einmal *adv.* **1.** bir dəfə, bir yol; **2.** (*e-s Tages*) günlərin bir günündə, bir səfər, bir yol; **3.** (*einst*) keçmişdə; *auf* ~ birdən, qəflətən, gözlənilmədən; *alles auf* ~ birlikdə; *es war* ~ biri varmış, biri yoxmuş; *nicht* ~ heç, hətta; *endlich* ~! axır kil; *noch* ~ bir dəfə də, bir daha; *ein für allemal!* həmişəlik, bir dəfəlik; ~ *im Monat* ayda bir dəfə; *hör* ~! qulaq ver (*görüm*); *ich bin nun* ~ so mən beləyəm.

Einmaleins, *das*; - vurma cədvəli (*Süd. : cədvəli zərb*).

einmalig *adj.* birdəfəlik, bir dəfə olan, təkrarolunmaz; *e-e* ~e *Chance* birdəfəlik şans.

Einmarsch, *der*; -(e)s, -e *mil.* girmə, daxil olma, hücum, müdaxilə.

einmarschieren *vi* daxil olmaq, girmək, ayaq basmaq, hücum etmək, soxulmaq.

einmauern *vt* **1.** ətrafına divar çəkmək; **2.** (*in e-e Mauer einlassen*) divarın içində qoymaq, divar içində gizlətmək, divara tikmək.

einmeißeln *vt* oymaq, deşmək, həkk etmək; çapmaq (*daşı*).

einmengen *vr sich* ~ qarışmaq, müdaxilə etmək, qatılmaq (*in A/-ə*).

einmieten *vr sich* ~ otaq (*ev*) kirələmək, mənzil tutmaq.

einmischen *vr sich* ~ (*in A -ə*) qarışmaq, araya qarışmaq, dəxalət etmək; *fig.* əl qatmaq; *sich* ~ *s. einmengen*; *misch dich nicht in Dinge ein, die dich nichts angehen!* sənə dəxli olmayan işlərə (*şey-lərə*) qarışma!

Einmischung, *die*; -, -en -ə qarışma, dəxalət, müdaxilə etmə, işlərinə qarışma; qarışdırılma.

einmonatig *adj.* bir aylıq.

einmotorig *adj.* bir matorlu.

einnünden *vi* **1.** (*Fluss*) axmaq, tökülmək; **2.** (*Straße*) çıxmaq.

einnütig *adj.* yekdil (*liklə*), həmrəy, ağzıbir; ~ *zustimmem* yekdilliklə bəyənmək.

Einnütigkeit, *die*; - *ağzıbirlik*, yekdillik, həmfikirlik, həmrəylik.

einnähen *vt* **1.** üstünə tikmək, içinə tikmək; **2.** (*enger machen*) tikib daraltmaq, tikib gödəltmək.

Einnahme, *die*; -, -*n* **1.** *mil.* tutma, işğal etmə; **2.** (*von Geldern*) gəlir, mədaxil, hasilat.

Einnahmequelle, *die*; -, -*n* gəlir mənbəyi.

einnehen *vt* **1.** (*Geld*) qazanmaq, əldə etmək; **2.** (*mil.*) tutmaq, işğal etmək; **3.** (*Raum*) tutmaq; **4.** (*Arznei*) içmək, atmaq, qəbul etmək; **5.** (*Mahlzeit*) yemək; **6.** *j-n für sich* ~ bir kəsi özünə tərəfdar etmək, bir kəsdə özünə qarşı rəğbət oyandırmaq; **7.** (*j-s Stelle*) birinin yerini tutmaq, pəncəsinə keçirmək; **8.** *j-n gegen sich* ~ bir kəsi özündən soyutmaq.

einnehmend *adj.* cazibəli, sevimli, cazibədar.

einnicken *vi* mürgüləmək.

einnisten *vr sich* ~ **1.** (*unangenehm lange zu Besuch sein*) sığınmaq, yerləşmək; **2.** (*Vogel*) yuva salmaq; **3.** (*med., sich einwurzeln*) kök salmaq.

Einöde, *die*; -, -*n* **1.** (*Wüste*) çöl, biyaban, səhra; **2.** (*abgelegene Stelle*) tək yer, tənha yer, mətruk yer.

einölen *vt* yağlamaq.

einordnen *vt* **1.** düzmək, sıraya düzmək; cürləmək; **2.** (*in Kategorien*) qruplara bölmək; **3.** (*in die Akte*) dosyaya qoymaq, *sich* ~ **1.** (*sich integrieren*) birləşmək, özünü uyğunlaşdırmaq, həmrəng olmaq; **2.** (*als Autofahrer*) yolu dəyişmək, düz yola keçmək; *sich links* ~ *sol* tərəfə (*ələ*) keçmək.

Einordnung, *die*; -, -*n* sıraya salma, tənzim etmə, qruplara bölmə.

einpacken *vt* **1.** qaba qoymaq, qablaşdırmaq; **2.** (*einwickeln*) bağlamaq, sarımaq, bürümək, çulğalamaq; *pack*

doch ein! rədd ol!, itill.

einparken *vt, vi* avtomobili saxlamaq (*Süd.* : *park etmək*).

Einparteienstaat, *der*; -(*e*)s, -*en* birpartiyalı (*birhizbli*) dövlət.

Einparteiensystem, *das*; -s, -*e* birhizbli sistem, birpartiyalı sistem.

einpauken *vt* əzbərləmək, beyninə soxmaq, beyninə yeritmək.

einpendeln *vi* hər gün işləmək üçün şəhərə gəlib-gətmək; *vr sich* ~ (*auf et.*) qaydaya düşmək, sakitləşmək; *die Preise für Benzin haben sich wieder eingependelt* benzin qiyməti yenə qaydaya düşdü.

einpferchen *vt* (*Tiere, Personen*) dar yerə soxmaq, dar yerə yerləşdirmək.

einpflanzen *vt* (*in den Boden*) əkmək, dikmək.

Einphasen-, einphasig *el.* bir fazlı.

einplanen *vt* planlaşdırmaq (*Süd.* : *bərnəmə tökmək, tərh tökmək*), plan da olmaq (*bərnəmədə olmaq*).

einpökeln *vt* duza qoymaq, duzlamaq.

einprägen *vt* **1.** basmaq, vurmaq; iz buraxmaq, damğa vurmaq, naxış basmaq; **2.** (*j-m et.*) beyninə yeritmək, həfizəsində yerləşdirmək, yadında saxlamaq; **3.** (*auswendig lernen lassen*) əzbərlətdirmək, hifz etmək; *vr sich* (*D*) ~ yadında qalmaq, yadda saxlamaq.

einprägsam *adj.* **1.** (*eindrucksvoll*) təsirli; **2.** (*leicht zu merken*) yadda qalan.

einquartieren *vt* yerləşdirmək, yerbəyer etmək; *Soldaten* ~ əsgərləri yerləşdirmək; *vr sich* ~ yerləşmək, qonaq qalmaq (*in D/bir yerdə*); (*Vogel*) qonmaq.

Einquartierung, *die*; -, -*n* **1.** (*von Gästen*) yerbəyer etmə, qonaq saxlama; **2.** (*von Truppen*) yerləşdirilmiş əsgərlər.

einrahmen *vt* çərçivəyə salmaq, haşiyələmək, çərçivələmək.

einrammen *vt* **1.** (*mit e-r Ramme*) basıb bərkitmək, toxaclamaq; **2.** (*mit e-m schweren Hammer*) döyüb içəri itələmək, döyüb bərkitmək; *e-n Pfahl in den Boden* ~ dirəyi yerdə bərkitmək.

einrasten *vi* **1.** (*Zahnäder*) bir-birine

keçmək, ilişib qalmaq; 2. *F fig.* (beleidigt sein) incimək.

einräumen *vt* 1. (Zimmer) yığışdırmaq; 2. (in Ordnung bringen) düzəltmək; 3. (Kredite usw.) vermək (*j-m/bir kəsə*); 4. (*e-n Fehler usw.*) qəbul etmək, boynuna almaq; *j-m e-e Frist* ~ bir kəsə vaxt təyin etmək.

einrechnen *vt* hesaba keçirmək, hesaba qatmaq.

Einrede, *die*; -, -n *jur.* etiraz.

einreden *vt* 1. (*j-m et.*) bir kəsi inandırmaq, yola götürmək, beyninə yeritmək; 2. *sich D* ~ 1. özünə inandırmaq; 2. (*sich täuschen*) özünü bir şey ilə aldatmaq.

einreiben *vt* (*mit Öl usw.*) sürtmək.

Einreibung, *die*, -, -en sürtmə.

einreichen *vt* 1. (Gesuch, Vorschlag) vermək; 2. (Klage) şikayət etmək; *die Scheidung* ~ boşanma davasını məhkəməyə vermək.

Einreichung, *die*; -, (-en) vermə.

einreihen *vt* sıraya qoymaq, ..sıralarına salmaq (*in A/-a, -ə*); *vr sich* ~ sıraya durmaq, sıraya daxil olmaq.

einreihig *adj.* birsıralı.

Einreihung, *die*; - sırala(n)ma.

Einreise, *die*; -, -n bir ölkəyə gəlmə, daxil olma.

Einreisegenehmigung, *die*; -, -en giriş icazəsi, daxil olma icazəsi.

einreisen *vt* bir ölkəyə gəlmək, bir ölkəyə daxil olmaq.

Einreisevisum, *das*; -s, ..visa daxil olma vizası, gəlmə vizası, giriş vizası.

einreißen *vt* 1. (Haus) sökmək, yıxmaq; 2. (Papier) cırmaq, qopartmaq; *vi et. reißt ein* yırtılmaq; sınmaq, çatlamaq, parçalanmaq; cırılmaq.

einrenken *vt* 1. *med.* (Arm usw.) yerinə salmaq; 2. *fig.* bir işi düzəltmək, yoluna qoymaq.

einrennen *vt* 1. (durch Stoßen) vurub yıxmaq; 2. (Tür usw.) sındırmaq; *j-m das Haus* ~ bir kəsi tənəyə götürmək; *offene Türen* ~ açıq qapıya açar salmaq, boş yerə zəhmət çəkmək.

einrichten *vt* 1. (gründen) yaratmaq, əsasını qoymaq; 2. (Wohnung) düzəltmək, səliqəyə salmaq; (*mit Möbeln und anderem Hausrat*) döşəmək; 3. (ermöglichen) mümkün etmək; *vr sich* ~ 1. yerləşmək; 2. *F (sparsam sein)* ayağını yorğanına görə uzatmaq; qaydaya salmaq, hazırlaşmaq.

Einrichtung, *die*; - -en 1. (Institution) quruluş; 2. (Ausstattung) təchizat, ləvazimat; 3. (Möbel) mebel (*Süd. : mobil*), ev avadanlığı, ev əşyası.

einriegeln *vt* rəzə ilə bağlamaq.

einritzen *vi* qazmaq (*in A -ə*).

einrosten *vt* 1. paslanmaq, pas atmaq; 2. *fig.* ruhdan və qüvvədən düşmək, paslanmaq.

einrücken *vt* 1. (Zeitung) dərc etmə, yazma (*in A/-ə*); *die Anzeige in die Zeitung* ~ qəzetdə elan dərc etmək; 2. (Zeile) *typ.* sətirbaşı qoymaq; *vi mil.* 1. bir yerə girmək, daxil olmaq; 2. (*zum Militär*) hərbi qulluğa daxil olmaq; 3. (*in j-s Stelle*) bir kəsin yerini tutmaq.

einrühren *vt* 1. qatmaq; içinə tökmək; *Gewürze in die Suppe* ~ şorbaya ədviyyat qatmaq; 2. *fig.* (*j-m et.*) bir kəsə iş açmaq, başına bəla salmaq.

eins *adj.* 1. bir; 2. (dasselbe) eyni, bərabər, həmin özü; 3. (etwas) bir şey (*zad*); ~ *verstehe ich nicht* bir şeyi düşünmürəm; ~ *muss ich dir sagen* sənə bir şey deməliyəm; ~ *nach dem anderen* bir-bir, yavaş-yavaş; ~ *sein* həmdil olmaq, yekdil olmaq, bir olmaq, həmrəy olmaq.

Eins, *die*; -, -en 1. bir; 2. (Note) çox yaxşı, əla; ~ *zu Null* bir sıfıra.

einsacken *vt* 1. (Getreide usw.) torbaya doldurmaq, kisəyə doldurmaq; 2. *fig.* cibə salmaq, mənimsəmək.

einsalben *vt* yağ sürtmək, yağ çəkmək.

einsalzen *vt* duzlamaq, duza qoymaq.

einsam *adj.* 1. (Ort) tək, uzaq, yalqız; 2. (Person) kimsəsiz, tənha, yalqız, adamsız, düşkün; ~ *sein* tək qalmaq, kimsəsiz olmaq; *fig.* düzdə (*düzlərdə*) qalmaq.

Einsamkeit, *die*; - tənhalıq, kimsəsizlik, təklik, yalqızlıq, düşkünlük.

einsammeln *vt* yığmaq, toplamaq, cəm etmək, cəmləmək, əxz etmək.

einsargen *vt* tabuta qoymaq.

Einsatz, *der*; -es, -e 1. *allg.* içinə qoyulan parça, əlavə; 2. (*Spieleinsatz*) banka atılan pul (*Süd.* : *bank*); 3. (*Musik*) çıxışı növbəti; 4. (*Zwickel*) üstünə tikilmiş əlavə parça; 5. (*Verwendung*) istifadə, işlətmə (*für A/üçün*); 6. (*Leistung*) zəhmət, əmək, fəaliyyət; 7. (*Pfand*) girov; *unter ~ aller Kräfte* var qüvvəsilə, bütün gücünü səfərbəy etməklə; *unter ~ des Lebens* həyatını təhlükəyə salaraq, heyatından keçərək.

einsatzbereit *adj.* əmrə müntəzir.

einsaugen *vt* sormaq, əmmək, canına çəkmək.

einschalten *vt* 1. (*Radio usw.*) açmaq; 2. *elek.* işığı yandırmaq; 3. (*Gang*) dəndəyə qoymaq; 4. (*die Polizei, e-n Anwalt*) dəxalet vermək; *vr sich ~* qarışmaq, müdaxilə etmək (*in A/-ə*).

Einschaltung, *die*; - 1. (*Radio usw.*) yandırma; 2. qoşulma, qarışma.

einschärfen *vt* təkid etmək; xəbərdarlıq vermək (*j-m/-ə*).

einscharren *vt* yeri eşələmək, səthi qazımaq; səthi basdırmaq.

einschätzen *vt* (*beurteilen*) qiymətləndirmək; təxmin etmək.

Einschätzung, *die*; -, -en qiymət vermə, qiymət qoyma; təxmin etmə; *nach meiner ~* təxminimə görə.

einschenken *vt* (*Wein, Tee*) qədəhə, stəkana tökmək; *fig. j-m reinen Wein ~* bir kəsə sözü düzünü demək.

einschichtig *adj.* bir lay, bir təbəqə; birnövbəli.

einschicken *vt* göndərmək, yollamaq.

einschieben *vt* içəri soxmaq, içinə soxmaq, içəri keçirmək.

einschließen *vt* 1. güllə ilə vurub dağırmaq; vurub sındırmaq; 2. (*Sport*) topu qapıya vurmaq (*Süd.* : *qol vurmaq*), qolun içinə vurmaq; 3. (*Milch*) südlənmək (*yeni ana olanlarda*).

einschiffen *vt* 1. (*Waren*) gəmiyə yük vurmaq; 2. (*Personen*) gəmiyə mindirmək; *vr sich ~* gəmiyə minmək.

einschlafen *vi* 1. yuxuya getmək; *F* köpmək; 2. (*Gliedmaßen*) keyimək, yatmaq.

einschläfern *vt* 1. yatırmaq; 2. (*Tier*) dərman ilə öldürmək.

einschläfernd *adj.* yuxugetirən, yuxugetirici.

Einschlag, *der*; -(e)s, -e 1. (*e-s Geschosses usw.*) dəymə yeri, əsəbət edən yer; 2. (*Weberei*) arğac; 3. görünüş, diqqəti çəkən xüsusiyyət; 4. *fig.* rəğbət, meyl, təmayül; ləhcə; *mit südländischem ~* güney ləhcəsi ilə.

einschlagen *vt* 1. (*Nagel*) mıxlamaq, mıx vurmaq, mıx çalmaq; 2. (*zerbrechen*) sındırmaq, qırmaq; 3. (*Weg*) yol seçmək; 4. (*verkürzen*) qısaltmaq; 5. (*einhüllen*) bükmək, sarımaq; *in Papier ~* kağıza bükmək; *vi* 1. (*Blitz*) çaxmaq, vurmaq; *der Blitz hat eingeschlagen* ildırım çaxdı; 2. (*zustimmen*) razı olmaq, razılaşmaq; 3. (*Erfolg haben*) müvəffəqiyyət qazanmaq; bəyənilmək; 4. (*auf j-n*) bir kəsi döymək, vurmaq.

einschlägig *adj.* 1. müvafiq, ilgili olan, məqsədə uyğun gələn; *die ~e Literatur* bir mövzuya dair ədəbiyyat; 2. *jur. ~ vorbestraft sein* sabiqəli, eyni təqsir üçün mühakimə olunmuş.

einschleichen *vr sich ~* 1. gizli girmək, gözə çarpmadan keçmək (*in A/-ə*); *sich in j-s Vertrauen ~* haqsız yerə kimsənin inamını qazanmaq; 2. (*Fehler*) səhv olmaq.

einschleifen *vt* 1. (*mit e-r Maschine*) şüşəyə həkk etmək, oymaq; 2. *fig.* özünə adət etmək, özünə qayda etmək.

einschleppen *vt med.* özül ilə gətirmək; *e-e Krankheit ~* xəstəlik gətirmək, naxoşluq gətirmək.

einschleusen *vt* qaçaq aparmaq, qaçaq keçirmək (*in A/-ə*).

einschließen *vt* 1. bağlamaq, qıfıllamaq; damla(t)maq; 2. (*umzingeln*) dövrəyə almaq, mühasirə etmək; 3. *fig.*

daxil etmək; *in die Gemeinschaft* ~ cəmiyyətə daxil etmək; *sich* ~ bağlanmaq; *Schließ die Hühner ein!* toyuqları damla!

einschließlich *adv.* daxil olmaq şərtilə, daxil edərək; *der Laden ist bis ~ Freitag geschlossen* mağaza cümə gününə qədər bağlıdır; *präp. G (inklusive)* ..ilə, ..də daxil olmaqla; *der Preis beträgt 50 Euro ~ Frühstück* qiymət səhər yeməyi ilə 50 € dur; *bis Seite 8 ~ 8-inci səhifəyə* qədər.

Einschließung, *die*; -, (-en) *mil.* dövrəyə alma, mühasirə etmə.

einschlummern *vi* **1.** mürğüləmək, yuxu almaq; **2.** (sterben) ölmək; **3.** (enden) sona çatmaq, qurtarmaq.

Einschluss, *der*; -es, -e *unter ~ G* ..də daxil olmaqla, ...daxil olaraq; *mit ~ von (D)* .. daxil edərək, .. daxil olmaq şərtilə.

einschmeicheln *vr sich* ~ yaltaqlanmaq, qılığına girmək, gözə girmək (*bei D/ə*).

einschmeichelnd *adj.* xoşa gələnlən, cəzb edən.

einschmeißen *vt* (*Schaufenster* *usw.*) vurub sındırmaq (*dağıtmaq*).

einschmelzen *vt* əritmək.

einschmieren *vt* **1.** yağlamaq; **2.** (beschmieren) bulamaq, çirkləndirmək.

einschmuggeln *vt* qaçaq keçirmək, gömrükdən gizli mal gətirmək; *vr sich* ~ gizli girmək.

einschnappen *vi* **1.** (das Schloss, die Tür) bağlanmaq, cəftəsi vurulmaq; **2.** *ingeschnappt sein* F küsmək, incimək.

einschneiden *vt* **1.** (einkerben) kərtik açmaq, biçmək; **2.** (z.B. Schriftzeichen in Holz) ağacı oyub yazmaq, həkk etmək; **3.** (ins Fleisch) etə batmaq, kəsib batmaq.

einschneidend *adj.* *fig.* kəskin, kəskin surətdə, qəti.

einschneien *vi* qarla örtülmək; *ingeschneit sein* qardan örtülmək.

Einschnitt, *der*; -(e)s, -e **1.** kəsik, yarıq; **2.** *fig.* dönüş, dönüş nöqtəsi.

einschnitzen *vt* oymaq, həkk etmək.

einschnüren *vt* bağlamaq, qaytanlamaq.

einschränken *vt* **1.** (Rechte *usw.*) məhdudlaşdırmaq, məhdud etmək; **2.** (Ausgaben, Rauchen *usw.*) azaltmaq; *vr sich* ~ müssen qənaət etmək, xərcləri azaltmaq.

einschränkend *adj.* məhdudlaşdırıcı.

Einschränkung, *die*; -, -en **1.** *s. einschränken*; **2.** (Vorbehalt) şərt, qeyd-şərt, ohne ~ şərtsiz.

einschrauben *vt* vintləmək (*Süd. : piçləmək*), burub bərkitmək.

Einschreibebrief, *der*; -(e)s, -e sifarişli məktub.

einschreiben *vt* yazmaq, qeyd etmək; *e-n Brief* ~ lassen məktubu sifarişli olaraq göndərmək; *vr sich* ~ lassen yazılmaq, adını yazdırmaq.

einschreiten *vi* **1.** qarışmaq, müdaxilə etmək; **2.** (gerichtlich) məhkəməyə vermək (*gegen A/ə qarşı*); *gegen et.* ~ bir şeyə qarşı hərəkətə keçmək.

einschrumpfen *vi* **1.** büzüşmək, yığılmaq; **2.** *fig.* kiçilmək, daralmaq.

Einschub, *der*; -s, -e əlavə.

einschüchtern *vt* qorxutmaq, gözünü qorxutmaq, hədələmək; *fig.* ədəbləndirmək, hesabına yetişmək; *sich nicht ~ lassen* qorxmamaq, özünü itirmək.

Einschüchterung, *die*; -, -en qorxutma, hədə-qorxu, hədələmə, hərbə.

einschulen *vt* məktəbə yazdırmaq, məktəbə qoymaq (*Süd. : mədrəsəyə qoymaq*).

Einschuss, *der*; -es, -e **1.** (Verletzung durch e-e Kugel) güllə yeri, güllə yarası; **2.** (Weberei) arğac.

Einschussstelle, *die*; -, -n güllə yeri, giliz yeri.

einschütten *vt* tökmək.

einschwefeln *vt* kükürləmək, kükürlü tüstü vermək.

einschwenken *vi* **1.** bir tərəfə dönmək, çevrilmək, istiqamətini dəyişmək; **2.** *fig.* *auf j-s Linie* ~ əqədəsini dəyişdirmək.

einsegnen *vt* xeyir-dua vermək, dua etmək.

einschen vt 1. içinə baxmaq; 2. (*verstehen*) anlamaq, başa düşmək, dərk etmək; 3. (*prüfen*) gözədən keçirtmək, yoxlamaq.

einseifen vt 1. sabunlamaq; 2. *fig.* (*betrügen*) aldatmaq.

einseitig adj. 1. birtərəfli, biryənli; ədalətsiz; 2. (*parteiisch*) tərəfkeş; 3. (*beschränkt*) məhdud; *et.* ~ *beurteilen* haqqında birtərəfli qəzavət etmək.

Einseitigkeit, *die*; -, (-*en*) tərəfkeşlik.

einsenden vt göndərmək, yollamaq.

Einsender, *der*; -s, - göndərən, yollayan.

Einsendung, *die*; -, -*en* göndərmə, çatdırma.

einsenken vt batırmaq.

einsetzen vt 1. (*Fensterscheibe, e-n Flicker*) salmaq; taxmaq; 2. (*Zahn*) diş qoymaq; 3. (*Geld*) qoymaq; 4. (*Anzeige*) elan vermək, dərc etmək; *in die Zeitung* ~ qəzetdə vermək; 5. (*ernennen*) təyin etmək (*in A/-ə, als A/...*); 6. (*Leben*) cənnətdən keçmək; *vi* (*Regen usw.*) başlamaq; *vr sich* ~ 1. (*für j-n / et.*) himayə etmək, havadar olmaq, müdafiəsinə qalxmaq; 2. çalışmaq, səy etmək.

Einsetzung, *die*; -, -*en* 1. salmaq, içinə qoyma; 2. vəzifəyə qoyulma.

Einsicht, *die*; -, -*en* 1. (*Erkenntnis*) idrak, qavrama; şüur; 2. (*Einsehen*) başa düşmə, anlama, nəzər, anlaşıq; 3. (*Vernunft*) ağıl, düşüncə, kamal, düşüncəlilik, müdriklik.

einsichtig adj. düşüncəli, ağıllı, dərrakəli.

Einsichtnahme, *die*; -, -*n* baxış, tanış olma, bələd olma.

einsichtsvoll adj. ağıllı, ağılı başında, kamallı, tədbirli.

einsickern *vi* sızmaq, sızıb keçmək.

Einsiedelei, *die*; - tək-tənha yer (*ev*).

Einsiedler, *der*; -s, - güşənişin, tərki-dünya, münzəvi.

einsiedlerisch adj. tərki-dünya, güşənişin.

einsilbig adj. 1. (*Wort*) birhecalı, tək-hecalı; 2. (*wortkarg*) azdanışan; 3. (*Ant-*

wort) qısa.

einsinken *vi* 1. (*in et.*) batmaq; batırılmaq; 2. (*Boden*) yatmaq, uç(ul)maq.

einsitzen *vi* (*inhaftiert sein*) həbsdə olmaq.

Einsitzer, *der*; -s biradamlıq, birməfərlilik.

einsitzig adj. biryerli, biradamlıq, birməfərlilik.

einsortieren vt çeşidləmək, yerlərinə qoymaq.

einspannen vt 1. (*j-n zu/für et.*) bir kəsi bir işə təyin etmək; 2. (*Blatt in die Schreibmaschine*) yazı maşınına keçirmək; 3. (*Pferd*) qoşmaq.

Einspanner, *der*; -s, - təkətli minik, təkətli fayton.

einspännig adj. təkətli.

einsparen vt qənaət etmək, artırmaq; *fig.* dala atmaq.

Einsparung, *die*; -, -*en* qənaət, qənaət ilə yığılmış pul.

einspeichern vt (*Daten*) yazmaq, yığmaq, daxil etmək.

einsperren vt 1. içəri salıb bağlamaq, üzünə bağlamaq; 2. (*in ein Gefängnis*) həbsxanaya salmaq, bəndə çəkmək, dama basmaq.

einspielen vt 1. (*Musikinstrument*) çalaraq səsinə düzəltmək; 2. (*ein Musikstück usw.*) məşq etmək; 3. (*Gewinn durch e-e Aufführung*) əldə etmək, yığmaq, qazanmaq; 4. (*im Fernsehen usw.*) bir səhnənin (*programm*) içinə başqa bir səhnə qatmaq; 5. (*EDV*) bir fayldan başqa bir fayla keçirmək; *vr sich* ~ 1. (*allmählich gut in Gang kommen*) adi olmaq, normallaşmaq; 2. (*Person*) *gut aufeinander eingespielt sein* bir-birinə alışmaq, bir-birinə adət etmək.

einspinnen vt iplə sarımaq; *sich* ~ (*Raupe*) puplaşmaq; *fig.* hamıdan çəkinmək, kənar gəzmək; dalğınlaşmaq.

einsprachig adj. tək dildə; tək dilli.

einsprechen *vi* (*auf j-n*) inandırmaq, çox danışmaqla sübut etməyə çalışmaq.

einsprengen vt 1. sındırmaq; 2.

su çiləmək, yeri sulamaq.

einspringen *vi fig.* (*für j-n*) bir kəsi tez əvəz etmək, yerinə keçmək, bir kəsin yerinə iş görmək (*kömək etmək*).

einspritzen *vt* **1.** (*injizieren*) iynə vurmaq; **2.** (*Wäsche*) üstünə su səpmək.

Einspritzung, *die*; -, *-en* iynə vurma, ineksiya (*Süd.* : *injeksiyon*).

Einspruch, *der*; *-(e)s*, *-e* etiraz, protest; ~ *erheben* etiraz etmək, cavab qaytarmaq (*gegen A/ bir şeyin əleyhinə*).

Eispruchsfrist, *die*; -, *-en* etiraz möhleti (*müddəti*).

Einspruchsrecht, *das*; *-(e)s* etiraz haqqı, veto haqqı.

einspurig *adj.* **1.** (*Eisenbahn*) birxətli; **2.** (*Straße*) biryollu.

einst *adv.* **1.** (*vormals*) bir dəfə, günlərin bir günündə, keçmişdə; *hier stand ~ ein Theater* keçmişdə burada bir teatr var idi; **2.** (*künftig*) bir vaxt, gələcəkdə.

Einstand, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** *nur sg.* (*Tennispiel*) bərabər, bərabər hesab; **2.** vəzifəyə girmə mərasimi, işə başlama töreni.

einstauben *vi* toz basmaq, tozlanmaq.

einstecken *vt* sancmaq, batırmaq; *vi* bıçaqlamaq (*auf j-n/ bir kəsi*).

einstecken *vt* **1.** içinə soxmaq, dürtmək; **2.** (*in die Tasche*) cibinə qoymaq; oğurlamaq; **3.** (*Beleidigung, Niederlage*) dözmək, udmaq.

einstehen *vi* **1.** zamin olmaq (*für et./ bir şeyə*); **2.** (*für j-n*) bir kəsə zamin olmaq, kəfil olmaq.

einsteigen *vi* **1.** (*ins Fahrzeug*) minmək (*in A/-a, -ə*); **2.** (*in ein Geschäft*) ortaqlıq etmək, iştirak etmək, əli olmaq; *Bitte ~!* lütfən minin!

einstellen *vt* **1.** qoymaq, yerləşdirmək; *den Wagen ~* avtomobili qaraja qoymaq; salmaq; **2.** (*regulieren*) nizamlamaq, qaydaya salmaq, tənzim etmək; **3.** (*Mitarbeiter*) işə götürmək, təyin etmək, çalışdırmaq; **4.** (*beenden*) dayandırmaq; *vr sich ~* **1.** (*aufreten*) ortaya çıxmaq, başlanmaq, zühur etmək; **2.** (*auf*) hazırlanmaq, nəzərdə tutmaq;

eingestellt **1.** qaydaya salınmış; **2.** işə alınmış, işə götürülmüş; **3.** (*gestoppt*) dayandırılmış.

einstellig *adj.* bir rəqəmli.

Einstellknopf, *der*; *-(e)s*, *-e* qurğu başlığı.

Einstellung, *die*; -, *-en* **1.** *allg.* dayandırma, kəsmə; **2.** qaydaya salma, tənzim etmə; **3.** işə al(in)ma, qulluğa qəbul etmə; **4.** (*e-s Prozesses*) dayandırma, kəsmə; *die ~ des Verfahrens* məhkəmə işinin dayandırılması; **5.** (*von Feindseligkeiten*) əl çəkmə; **6.** (*Anschauung*) baxış, görüş, nöqteyi-nəzər, münasibət.

Einstellungsgespräch, *das*; *-(e)s*, *-e* işə qəbul etmə söhbəti (*danışığı*).

Einstich, *der*; *-(e)s*, *-e* sancma, batırma.

Einstieg, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** giriş; **2.** giriş qapısı; **3.** *fig.* başlanğıc.

einstig *adj.* (*ehemalig*) keçmiş, sabiq, əvvəlki, qədim.

einstimmen *vi* **1.** (*Musikinstrument*) kökləmək; sazlamaq; **2.** səsə-səs vermək, oxuyanlara səs vermək, çalanlarla qatılmaq (*in A/-ə*); **3.** (*bewilligen*) icazə vermək; *fig. sich ~* hazırlaşmaq (*auf A, für A/ -ə*).

einstimmig *adj.* **1.** *mus.* tək səslı, bir səslı, həmahəng; **2.** (*einmütig*) həmdil, həmfikir; bir səsle, ağızibir; *der Vorschlag wurde ~ angenommen* təklif (*Önər*) yekdilliklə qəbul edildi.

Einstimmigkeit, *die*; - səs birliyi, yekdillik.

einstmalig *adj.* keçmiş, əvvəlki.

einstmals *adv.* *s. einst.*

einstöckig *adj.* birmərtəbəli.

einstöpseln *vt* taxmaq; soxmaq.

einstoßen *vt* **1.** içəri basmaq; **2.** (*Mauer*) yıxmaq; **3.** (*Tür*) vurub sındırmaq.

einstreichen *vt* **1.** (*Wand usw.*) üstünə sürtmək (*yaxmaq*); suvamaq; **2.** (*Geld*) *fig.* cibə vurmaq, cibə salmaq; **2.** (*große Gewinne*) çox rahat qazanmaq.

einstreuen *vt* səpmək, səpələmək; *fig. (et. in e-e Rede)* qatmaq, doldurmaq;

witzige Bemerkungen ins Gespräch ~ məzəli sözləri (*qeydləri*) söhbətə qatmaq.
einströmen *vi* içinə axmaq, axıb tökülmək.

einstudieren *vt* (*Rolle, Tanz*) əzbərləmək, hazırlamaq, öyrənmək.

einstufen *vt* **1.** (*bewerten*) qiymətləndirmək, qiymət vermək; **2.** (*klassifizieren*) qruplara bölmək.

Einstufung, *die*; -, -en bö(ü)nmə.

einstündig *adj.* birsaatlıq.

einstürmen *vi* **1.** hücum etmək, həmlə etmək (*auf A -ə*); **2.** *fig.* (*mit Fragen*) *auf j-n* ~ çoxlu sual vermək, sual altına almaq.

Einsturz, *der*; -es, -'e dağılma, uçulma, yıxılma; *zum ~ bringen* yıxmaq.

einstürzen *vi* uçulmaq, yıxılmaq, çökmək.

Einsturzgefahr, *die*; - yıxılma xətəri, yıxılma təhlükəsi.

einstweilen *adv.* **1.** (*vorläufig*) hələlik; **2.** (*in der Zwischenzeit*) bu arada, bu dəmdə.

einstweilig *adj.* müvəqqəti, keçici.

eintägig *adj.* birgünlük, günlük.

Eintagsfliege, *die*; -, -n **1.** zo. bir gün yaşayan milçək; **2.** *fig.* qısa ömürlü.

eintauchen *vt* batırmaq, suya basmaq (*in A/-ə, -a*); *vi* batmaq (*in A/-ə*).

Eintausch, *der*; -(e)s dəyişmə, əvəz etmə, mübadilə.

eintauschen *vt* dəyişmək, mübadilə etmək (*für, gegen A/ilə*).

einteilen *vt* bölmək; qruplara bölmək (*in A/-ə*); (*Zeit*) ayırmaq; *j-n* ~ (*für, zu*) bir kəsə bir işi vermək.

einteilig *adj.* bütöv, bölünməyən.

Einteilung, *die*; -, -en bö(ü)nmə, bölüşdürmə; təqsim, bölgü, paylaşma.

eintönig *adj.* **1.** monoton, birtonlu; yeknəsəq; **2.** *fig.* darıxdırıcı, cansız; gözyorucu.

Eintönigkeit, *die*; - yeknəsəqlik, monotonluq.

Eintopf, *der*; -s, -'e aş.

Eintopfgericht, *das*; -(e)s, -e aş yeməyi.

Eintracht, *die*; - birlik, həmfikirlik.

einträchtig *adj.* həmfikir, yekdil, ağız-bir.

Eintrag, *der*; -(e)s, -'e *s.* *Eintragung*.

eintragen *vt* qeyd almaq, kitaba salmaq, yazmaq (*in A/-ə, -a*); *sich* ~ (*lassen*) yazılmaq (*in A/-ə*); *eingetragen* qeyd ol(un)muş.

einträglich *adj.* gəlirli, qazanclı, mədaxillli.

Eintragung, *die*; -, -en yaz(ıl)ma, qeyd alma, qeyd etmə, dərc etmə; daxil etmə, yerləşdirmə, hesabaalma.

einträufeln *vt* damcı-damcı tökmək, damcılmaq.

entreffen *vi* **1.** gəlib çıxmaq, gəlmək, gəliş, çatmaq, erişmək, ermək, yetişmək; **2.** (*Voraussage*) doğru çıxmaq.

entreiben *vt* **1.** (*Vieh*) tövləyə salmaq; **2.** (*Geld, Steuern*) yığmaq, almaq, cəmləmək, əxz etmək.

entretten *vt* **1.** (*Tür*) təpiklə vurub açmaq, təpiklə vurub dəlmək; **2.** (*neue Schuhe*) geyib genəltmək; *vi* **1.** içəri girmək, daxil olmaq (*in A/-ə*); **2.** (*in e-n Verein*) üzv olmaq; **3.** (*in ein Amt*) vəzifə tutmaq, işə başlamaq; **4.** (*für j-n*) tərəfini saxlamaq, müdafiə etmək; **5.** (*geschehen*) baş vermək.

entrichtern *vt fig.* beyninə soxmaq, beyninə yeritmək (*j-m/ bir kəsin*).

Eintritt, *der*; -(e)s, -e **1.** giriş, girmə; **2.** (*Einlass*) bura(xıl)ma, daxil olma; **3.** (*Beginn*) başlanğıc, başlama; **4.** (*Ge-bühr*) giriş pulu.

Eintrittsgeld, *das*; -(e)s, -er giriş haqqı, giriş pulu.

Eintrittskarte, *die*; -, -n bilet.

entrocknen *vt* qurutmaq; *vi* qurumaq.

entropfen *vt u. vi* damcı-damcı tök(ul)mək, damcıl(at)maq.

Eintrübung, *die*; -, -en (*Wetter, Himmel*) tutqunlaşma, qaralma.

eintrudeln *vi F* gəlmək.

eintürig *adj.* birqapılı.

einüben *vt* yaxşı öyrənmək, məşq etmək.

einverleiben *vt* (*annektieren*) tutmaq,

mənimsəmək, ilhaq etmək; *vr sich et. ~ yemək*; *F cibinə salmaq, mənimsəmək.*

Einverleibung, *die*; -, -en qoparıb öz tərkibinə qatma, ilhaq, birləşdirmə.

Einvernahme, *die*; -, -n *jur.* sorğu-sual, istintaq, dindirilmə.

Einvernehmen, *das*; -s razılışma, razılıq olma, anlaşma, qarşılıqlı razılıq, düzəliş; *fig.* əl qoyma; *sich ins ~ setzen* razılışmaq, razılığa gəlmək, düzəlişmək; əl qoymaq.

einverstanden *adv.* razılıq, həmrəy; ~ ! razılıyam!, olsun!; ~ *sein* razılıq olmaq (*mit D/-ilə*); *fig.* əl qoymaq.

Einverständnis, *das*; -ses, (-se) razılıq, razılışma, anlaşma, düzəliş; *mit meinem ~* mənim razılığım ilə; *zum ~ kommen* razılığa gəlmək, düzəlişmək; *F* dilləşmək.

Einwand, *der*; -(e)s, -e etiraz; qeydşərt; *Einwände erheben* etiraz etmək, cavab qaytarmaq (*gegen A/-ə*).

Einwanderer, *der*; -s, - köçkün, mühacir, gəlmə.

einwandern *vi* köçmək, köçüb gəlmək (*in A/-ə*).

Einwanderung, *die*; -, -en mühacirət, köçüb gəlmə.

einwandfrei *adj.* eyibsiz, nöqsansız, qüsursuz, təmiz; ~ *arbeiten* qüsursuz (*təmiz*) işləmək.

einwärts *adv.* ...içinə, ...daxilinə; *nach ~ gerichtet* daxilə yönəldilmiş.

einweben *vt* içinə tökmək, qarışdırmaq.

einwechseln *vt* **1.** (*Geld*) xırdalamaq; **2.** (*Währung*) dəyişdirmək (*gegen A/llə*).

einwecken *vt* (*einmachen*) konservləşdirmək.

Einweg... bir dəfə istifadə olunan.

Einwegflasche, *die*; -, -n bir dəfə istifadə olunan şüşə.

einweichen *vt* isladıb yumşaltmaq.

einweihen *vt* **1.** (*kirchlich*) mərasimlə müqəddəs saymaq; **2.** (*feierlich*) tən-tənə ilə açmaq; **3.** (*j-n*) agah etmək (*in A/ haqqında*).

Einweihung, *die*; -, -en **1.** *rel.* müqəddəs etmə; **2.** açılma mərasimi, açılış töreni.

einweisen *vt* **1.** (*in ein Amt*) işə təyin etmək, bir vəzifəyə qoymaq; **2.** (*in e-e Klinik usw.*) göndərmək; **3.** (*ein Fahrzeug in e-e Parklücke*) park (*dayanacaq*) yerini göstərmək.

Einweisung, *die*; -, -en göndər(il)mə; ~ *ins Krankenhaus* xəstəxanaya göndərilmə.

einwenden *vt* etiraz etmək (*gegen A/ bir şeyə*); *ich habe nichts dagegen einzuwenden* buna heç bir etirazım (*sözüm*) yoxdur.

einwerfen *vt* **1.** atmaq, salmaq; *den Brief in den Briefkasten ~* kağızı (*məktubu*) post (*poçt*) qutusuna atmaq (*salmaq*); **2.** (*Fenster*) sındırmaq; **3.** *fig.* (*Bemerkung*) əlavə etmək, demək; **4.** (*einwenden*) etiraz etmək.

einwickeln *vt* **1.** sarımaq, bələmək, bükmək, bürümək, çulğalamaq, doladırmmaq, dolamaq (*in A/-ə*); **2.** *F* aldatmaq, ələ salmaq.

Einwickelpapier, *das*; -s sarğılıq kağız.

einwilligen *vi* razılıq vermək, icazə vermək (*in A/bir şeyə*).

Einwilligung, *die*; -, -en razılıq (*zu D/ bir şeyə*); *ohne meine ~* mənim razılığım olmadan.

einwirken *vt* təsir etmək (*auf A/-ə*).

Einwirkung, *die*; -, -en təsir, etki.

Einwohner, *der*; -s, - sakin, əhli; *pl.*

camaat, əhali.

Einwohnermeldeamt, *das*; -(e)s, -er nüfus dairəsi, adres idarəsi (*bürosu*).

Einwohnerzahl, *die*; -, -en əhali, camaat.

Einwurf, *der*, -(e)s, -e **1.** (*Spalt*) dəlik, deşik; **2.** (*e-r Münze*) içinə atma; **3.** (*für Briefe*) məktub atılan yer; **2.** (*Einwand*) etiraz.

einwurzeln *vi* kök salmaq; *vr sich ~* kök atmaq.

Einzahl, *die*; - *gr.* tək hal, müfrəd.

einzahlen *vt* pul vermək, ödəmək, hesab vermək.

Einzahlung, *die*; -, -en ödəmə, pul vermə, ödəniş.

Einzahlungsschein, *der*; -(e)s, -e ödəniş qəbzi.

einzäunen *vt* hasar çəkmək, hasarla-
maq.

Einzäunung, *die*; -, -en hasar.

einzeichnen *vt* əlamət qoymaq (*auf*, *in A/-ə*); *sich* ~ adını yazmaq (*in A/-ə*).

Einzel, *das*; -s, - təkbaşına; (*Tischtennis*, *Tennis*) təklər yarışı.

Einzelbett, *das*; -(e)s, -en birnəfərlik yataq, biryerli yataq.

Einzelfall, *der*; -(e)s, -'e tək baş verən hadisə, vəqie, müstəsnaqlıq.

Einzelgänger, *der*; -s, - təkbaşına dolanan, güşəgir, yalqız.

Einzelhaft, *die*; - biradamlıq həbs.

Einzelhandel, *der*; -s xırda alver, pə-
rakəndə alver, xırda satış.

Einzelhändler, *der*; -s, - kiçik alver ilə məşğul olan.

Einzelheit, *die*; -, -en təfsilat, xırdalıq, ayrıntı, təfərrüat, detal, cik-bik; *in allen ~en* bütün xırdalıqları (*təfsilatı*) ilə, yerli-yataqlı, müfəssəl, cikinə-bikinə kimi, ətraflı, ayrıntılı.

Einzelkind, *das*; -(e)s, -er ailənin tək uşağı.

einzig *adj.* tək, təkbaşına, birhüceyrə-
li.

einzelne *adv.* 1. (*gesondert*) ayrıca, ayrı-
ayrı; tək-tək, təklikdə, seyrək; dənə-də-
nə, birər-birər, birbəbir; ~ *eintreten* tək-
tək girmək: 2. (*individuell*) fərdi, şəxsi;
adj. tək, tənha, vahid; *bis ins Einzelne*
xırdalıqları ilə, təfsilatı ilə.

einzelne *pl.* bəzi; birpara, təkətük.

einzelstehend *adj.* yalqız, tək.

Einzelteil, *das*; -(e)s, -e hissə

Einzelunterricht, *der*; -(e)s fərdi tə-
lim.

Einzelverkauf, *der*; -(e)s, -'e pərakəndə
satış (*Süd.* : *a.* xırda fəruşluq).

Einzelzimmer, *das*; -s, - birnəfərlik
otaq, biradamlıq otaq.

einziehen *vt* 1. çəkmək, içəri çəkmək;
2. (*Gelder usw.*) almaq, yığmaq; 3. (*Se-*

gel) yığmaq; 4. (*Flagge*) endirmək; 5. (*Soldaten*) hərbi qulluğa çağırmaq; 6. (*Wand*) çəkmək; 7. (*beschlagnahmen*) müsadirə etmək, əl qoymaq; *vi* 1. *in e-e Wohnung* ~ bir mənzilə daşınmaq, bir mənzilə köçmək; 2. (*Flüssigkeit*) canına almaq, içinə keçmək; 3. (*in e-e Stadt*) bir şəhərə gəlmək, bir şəhərə köçmək; *ins Parlament* ~ parlamentə girmək.

einzig *adj.* tək, vahid, yeganə, aman-
zaman; *ein ~er* tək biri; *kein ~er* heç
birisi; *adv.* (*nur*) yalnız; ancaq; *birce* ~
und allein yalnız, müstəsna olaraq,
birce; *ein ~es Mal* ancaq bir dəfə; *kein ~er Mensch* heç bir adam.

einzigartig *adj.* yeganə, vahid, misil-
siz, təkrarolunmaz, qənirsiz; *fig.* dər-
danə, birdanə.

Einzimmerwohnung, *die*; -, -en bir
otaqlı ev.

Einzug, *der*; -(e)s, -'e 1. girmə, daxil
olma; 2. (*in ein Haus*) daşınma.

Einzugsgebiet, *das*; -(e)s, -e şəhərdən
xaric bölgə, iqtisadi, sosial və mədəni
baxımdan şəhərə bağlı olan rayon.

einzwängen *vt* içinə soxmaq, bir şe-
yin arasına qoyub sıxmaq, basmaq,
sıxmaq.

Eis, *das*; -es 1. buz; 2. (*Speiseeis*) don-
durma; *fig.* *das* ~ *ist gebrochen* buzlar
əridi, əvvəlki çətinliklər (*manələr*) ara-
dan getdi; *fig.* *et. auf ~ legen* bir şeyi ge-
riyə salmaq (*başqa vaxta keçirmək*).

Eisbär, *der*; -en, -en ağ ayı.

Eisbein, *das*; -(e)s, -e donuz ayağı,
paça; maça.

Eisberg, *der*; -(e)s, -e buzdağı.

Eisblume, *die*; -, -n buzçiqəyi.

Eiscafe, *das*; -s, -s dondurmaçı.

Eisbrecher, *der*; -s, - buzqırın gəmi.

Eisdiele, *die*; -, -n dondurma salonu.

Eisen, *das*; -s, - dəmir, çəlik; *fig.* *j-n*
zum alten ~ werfen bir kəsi qocalıb
əldən düşmüş sanmaq; *fig.* *ein heißes*
~ zəhmətli iş, çətin (*incə*) bir məsələ.

Eisenbahn, *die*; -, -en dəmiryolu; *mit*
der ~ qatarla (*Süd.* : *a.* : *trenlə*); *F*, *fig.*
es ist höchste ~ bunun vaxtı gəlib çatıb.

Eisenbahnabteil, *das*; -(e)s, -e kupe.
Eisenbahner, *der*; -s, - demiryoluçu.
Eisenbahnlinie, *die*; -, -n demiryol xətti.
Eisenbahnnetz, *das*, -es, -e demiryol şəbəkəsi.
Eisenbahnunglück, *das*; -(e)s, -e demir-yol qəzası (*Süd.* : demiryol təsadüfü).
Eisenbahnverkehr, *der*; -(e)s demiryol nəqliyyatı.
Eisenbahnwagen, *der*; -s, - vaqon.
Eisenbergwerk, *das*; -(e)s, -e demir mədəni.
Eisenbeton, *der*; -s demir-beton.
Eisenblech, *das*; -(e)s, -e təbəqə demir.
Eisendraht, *der*; -(e)s, -e demir məftil.
Eisenerz, *das*; -es demir filizi.
Eisengießerei, *die*; -, -en 1. demir emalatxanası; 2. çuqunəritmə (tökmə) istehsalı, çuqunəridən zavod.
eisenhaltig *adj.* demirli, tərkibində demir olan.
Eisenhüttenwerk, *das*; -(e)s, -e qara metallurgiya zavodu (karxanası).
Eisenindustrie, *die*; -, -n qara metallurgiya sənayesi.
Eisenmast, *der*; -(e)s, -en u. -e demir tir.
Eisenvitriol, *das*; -(e)s melanterit, demir sulfatı.
Eisenwalzwerk, *das*; -(e)s, -e demir karxanası.
Eisenwaren, *die/pl.* demir məmulatı.
Eisenzeit, *die*; - demir dövrü.
eisern *adj.* demir, demirdən qayrılmış; *fig.* demir kimi.
eisfrei *adj.* buzsuz.
Eisfuchs, *der*; -es, -e şimal tülküsi.
Eisgang, *der*; -(e)s buz axını, buz açılması.
eisgekühlt *adj.* buzlu.
Eisheiligen, *die/pl.* May ayının 11-dən 15-qədər.
Eishockey, *das*; -s (*Sport*) hokey.
eisig *adj.* çox soyuq, şaxta, ayaz.
Eiskaffee, *der*; -s dondurmalı qəhvə, içində dondurma olan qəhvə.
eiskalt *adj.* buz kimi soyuq, bumbuz, şaxta, ayaz.

Eiskrem, *die*; - dondurma.
Eiskunstlauf, *der*; -(e)s fiqurlu konki sürmə, buz üstündə rəqs etmə.
eislaufen *vi* konki sürmək.
Eisläufer, *der*; -s, - konki sürən.
Eismeer, *das*; -(e)s, -e qütb dənizi.
Eisscholle, *die*, -, -n kiçik buz parçası, buzlaq.
Eisschrank, *der*; -(e)s, -e soyuducu.
Eisvogel, *der*; -s, - su quzğunu.
Eiswürfel, *der*; -s, - buz kubudu, doğranmış buz.
Eiszapfen, *der*; -s, - buz sırsırası, lülə buz.
Eiszeit, *die*; -, -en buzlaq dövrü.
Eiszone, *die*; -, -n buz qurşağı.
eitel *adj.* 1. (eingebildet) şöhrətpərəst, özünəarxayın; 2. (zwecklos, wertlos) boş, boş boşuna, dəyərsiz; ~es *Geschwätz* boş söz, cəfəngiyat; 3. (rein) xalis, əsil, başdan-başa; ~ *Gold* xalis (əsil) qızıl; 4. (vergänglich) keçici, fani, müvəqqəti.
Eitelkeit, *die*; -, -en 1. şöhrətpərəstlik, özünü bəyənmə; 2. boş şey, mənasızlıq.
Eiter, *der*; -s çirk, irin.
Eiterbeule, *die*; -, -n çiban.
eitrig *adj.* çirkli, irinli.
eitern *vt* çirkləmək, irinləmək.
eiternd *adj.* çirkli, irinli.
Eiweiß, *das*, -es, -e 1. yumurta ağı; 2. *Chem.* albumin.
eiweißhaltig *adj.* tərkibində zülal olan, albuminli.
Eiweißstoff, *der*; -(e)s, -e albumin.
Ejakulation, *die*; -, -en *biol.* məni tökmə; püskürmə, tullama.
ejakulieren *vt* məni tökmək.
Ekel, *der*; -s 1. (*Abscheu*) nifrət, iyrənmə, iyrənclik; 2. (*Brechreiz*) ürəkbulanma, öyümə; ~ *empfinden* iyrənmək; ~ *erregend* iyrəndirici. ürəkbulandırıcı.
ekelhaft, **ekelig** *adj.* ürəkbulandırıcı, iyrenc.
ekeln *vr sich* ~, *es ekelt D od. A* iyrənmək, nifrət bəsləmək, çimçişmək (*vor D/ bir şeydən*); *ich ekle mich davor* bundan iyrenirəm.

EKG (*Elektrokardiogramm*) med. kardiogram, ürək çırpıntısının rəsmi.

Eklat, *der*; -s, -s rüsvayçılıq, qalmaqal, həyəcan.

eklatant *adj.* **1.** (*aufsehererregend*) diq-qət (*həyəcan*) oyadıcı; **2.** (*klar*) açıq, aydın.

Eklektiker, *der*; -s, - başqalarının düşüncə tərzini təqlid edən, fikir təqlidçisi.

eklig *adj.* iyrenc.

Eklipse, *die*; -, -n *astr.* tutulma (*ay, günəş*).

Ekstase, *die*; -, -n vəcd, həzz, güclü sevinc; *in ~ geraten (über A/-dən)* vəcdə gəlmək.

ekstatisch *adj.* vəcdavər, həzz verən.

Ekzem, *das*; -s, -e *med.* ekzema; dəmro(v).

Elan, *der*; -s həyəcan, coşğunluq, yüksəliş; vüsət.

elastisch *adj.* elastik, əyilə bilən, uzanma bilən.

Elastizität, *die*; - elastiklik, çeviklik; çəkilə bilmə, uzanma qabiliyyəti.

Elch, *der*; -(e)s, -e *zo.* siğın.

Elefant, *der*; -en, -en fil.

Elefantenhochzeit, *die*; -, -en *H* böyük mütəssisələrin birləşməsi.

elegant *adj.* gözəl, zərif, fasonlu, biçimli, boylu-buxunlu, camallı, əndamlı; əndazəli.

Eleganz, *die*; - zəriflik.

Elegie, *die*; -, -n ağı, mərsiyə tərzində şer, qəsidə, növhə.

elektrifizieren *vt* elektrikləşdir(il)mək.

Elektrifizierung, *die*; - elektrikləşdirmə.

Elektriker, *der*; -s, - elektrikçi.

elektrisch *adj.* elektrik; *fig.* ~ *geladen* elektrikli; (*Stimmung*) gərgin.

Elektrizität, *die*; - elektrik.

Elektrizitätswerk, *das*; -(e)s, -e elektrik stansiyası.

Elektroherd, *der*; -(e)s, -e elektrik sobası; elektrik ocağı.

Elektrokardiogramm, *das*; -s, -e elektrokardiogram, ürək çırpıntısının rəsmi.

Elektromotor, *der*; -s, -en elektrik ma-

toru.

Elektron, *das*; -s, -en *phys.* elektron.

Elektronengehirn, *das*; -(e)s, -e elektron beyini.

Elektronenröhre, *die*; -, -n elektron lampası.

Elektronik, *die*; - elektronik.

elektronisch *adj.* elektronik.

Elektroschock, *der*; -(e)s, -s elektro şok.

Elektrotechnik, *die*; - elektrik mühəndisliyi, elektrotexnik.

Elektrotechniker, *der*; -s, - elektrik mühəndisi.

Element, *das*; -(e)s, -e **1.** *Chem.* element, ünsür; **2.** (*Bestandteil*) parça, tərkib hissə, tərkib; **3.** (*Grundlage*) əsas; *in s-m ~ sein* özünü rahat (*azad*) hiss etmək.

elementar *adj.* **1.** ibtidai, elementar, sadə; **2.** (*grundlegend*) əsaslı, mühüm; **3.** (*Gewalt*) kor-təbii.

Elementarschule, *die*; -, -n ibtidai məktəb, ibtidai sinif.

Elementarunterricht, *der*; -(e)s ibtidai təhsil.

Elen, *das u. der*, -s, - siğır.

elend *adj.* **1.** (*ärmlich*) yazıq, kasıb, acınacaqlı, müsibətli, ac-yalavac, dılığır; **2.** (*gemein*) alçaq, mənfur; **3.** (*mager, kränklich*) xəstə kimi, naxoş; *sich ~ fühlen* özünü çox pis hiss etmək, fəlakət içində olmaq, qara gündə olmaq.

Elend, *das*; -s yoxsulluq, kasıblıq, fəlakət, bədbəxtlik, lütlük, müsibət, səfalet, acınacaqlı vəziyyət, dılığırılıq.

Elendsviertel, *das*; -s, - kasıblar (*yoxsullar*) məhəlləsi.

Eleve, *der*; -n, -n şagird, öyrənci.

elf *adj.* onbir.

Elfe, *die*; -, -n su pərisi.

elfeckig *adj.* onbirbucaqlı.

Elfenbein, *das*; -(e)s fil sümüyü, fil diş, ac.

elfmal *adv.* onbir dəfə.

Elfmeter, *der*; -s, - penaltı, onbirmetrik zərbə.

elfte *adj.* onbirinci.

Elftel, *das*; -s, - onbirinci hissə.

elftens *adv.* onbirinci olaraq.

eliminieren *vt* **1.** (z.B. *e-n Fehler*) qaldırmaq, xaric etmək, kənar etmək, silmək; **2.** (*töten*) öldürmək, yox etmək.

elitär *adj.* seçmə, elit, ən yaxşı.

Elite, *die*; -, -*n* **1.** seçmə, ən yaxşı; **2.** yuxarı təbəqə, hakimiyyət adamları, elita.

Elitetruppe, *die*; -, -*n* seçilmiş qoşun hissələri.

Elixier, *das*; -*s*, -*e* iksir, eliksir, özüt; sehrli içki.

Ellbogen, **Ellenbogen** *der*; -*s*, - dirşək; *die* ~ *gebrauchen* *fig.* dirşəkləyib özünə yol açmaq (*gegen A*); *mit dem* ~ *stoßen* dirşəkləmək, dümsükləmək.

ellenbogenförmig *adj.* dirşəkvari.

Ellbogengesellschaft, *die*; - insanları rə-qabət içində yaşayan cəmiyyət, rəhm-siz cəmiyyət.

Elle, *die*; -, -*n* **1.** *an.* dirşək sümüyü; **2.** (*Maß*) arşın, qulac.

ellenlang *adj.* dirşək uzunluğunda.

Ellipse, *die*; -, -*n* **1.** *math.* ellips; **2.** *ling.* natamam cümlə, əskik cümlə.

elliptisch *adj.* elliptik.

eloquent *adj.* natiq, gözəl və səlis danışan.

Eloquenz, *die*; - (*Beredsamkeit*) düzgün və səlis ifadələrlə danışma, yaxşı (*gözəl*) danışma.

Elster, *die*; -, -*n* qəcələ, sağsağan.

elterlich *adj.* ata-anadan, ata-ana ilə ilgili.

Eltern, *die/pl.* valideynlər, ata-analar.

Elternbeirat, *der*; -(*e*)*s*, -*e* (*in der Schule*) ata-anaları təmsil edən məsləhət şurası, valideynlər şurası.

Elternhaus, *das*; -*es*, -*er* valideyn evi.

elternlos *adj.* yetim, ata-anasız, valideynsiz.

E-Mail, *die*; -, -*s* elektron poçt.

Email, *das*, -*s*, -*s* mina.

Emaile, *die*; -, -*n* mina.

emaillieren *vt* minalamaq, mina çəkmək.

Emanation, *die*; -, -*en* **1.** (*Ausstrahlung*) saç(ıl)ma, yayılma; **2.** *Phil.* törəncək,

hər şeyin bir varlıqdan yaranması.

Emanze, *die*; -, -*n* qadınlar haqlarının şitini çıxardan qadın, qadınlığını unutmuş qadın; feminist.

Emanzipation, *die*; - qurtuluş, azad olma, ictimai və iqtisadi asılılıqdan azad olma, emansipasiya.

emanzipieren *vt* qurtarmaq, asılılıqdan azad etmək; *sich* ~ özünü asılılıqdan azad etmək.

Embargo, *das*; -*s*, -*s* embarqo, ticarət qadağanlığı.

Emblem, *das*; -*s*, -*e* nişan, əlamət, emblem.

Embolie, *die*; -, -*n* *med.* qan damarının tutulması, amboli.

Embryo, *das u. der*; -*s*, -*s* *oder* ..*nen* rüşeym, embrion; nütfə.

emeritieren *vt* (*Professor*) təqaüdə göndərmək, təqaüdə çıxarmaq.

emeritiert *adj.* təqaüdə çıxmış.

Emigrant, *der*; -*en*, -*en* mühacir.

Emigration, *die*; -, -*en* mühacirət.

emigrieren *vt* mühacirət etmək, köçmək.

eminent *adj.* xeyli, çox, son dərəcə; ~ *wichtig* son dərəcə (*çox*) mühüm.

Eminenz, *die*; -, -*en* **1.** *rel.* kardinal; **2.** *pol.* *die graue* ~ mühüm rolu olan adam, nüfuzlu adam.

Emir, *der*; -*s*, -*e* əmir, ərəb şeyxlərinin ləqəbi.

Emirat, *das*; -(*e*)*s*, -*e* əmirlik, əmirin torpaqları.

Emissär, *der*; -*s*, -*e* **1.** (*Abgesandter*) elçi, nümayəndə; **2.** (*Agent*) casus, gizli vəzifəsi olan.

Emission, *die*; -, -*en* **1.** (*von Schadstoff*) yayılma; **2.** *H* emissiya, qiymətli kağızların sərmayə bazarına buraxılması.

Emotion, *die*; -, -*en* həyəcan, ehtiras, hiss-həyəcan, ehsas, hiss, duyğu.

emotional *adj.* həyəcanlı, ehsasatı, emosional; ~ *reagieren* hissə qapılmaq (*Süd.* : *ehsasatı olmaq*).

emotionell *adj.* həyəcanlı.

empfahl *s.* *empfehlen*.

empfang *s. empfinden.*

Empfang, *der*; -(e)s, -e **1.** qəbul etmə, qəbul, alma; **2.** (von Personen) qarşılaşma, qəbul, istiqbal, görüş; **3.** (Radio) tutma; **4.** (im Hotel) resepsiyon; *in ~ nehmen* qəbul etmək, almaq; *den ~ bestätigen* alınmasını təsdiq etmək.

empfangen *vt* **1.** qəbul etmək, almaq; **2.** (von Personen) qarşılaşmaq, qəbul etmək, qabağa çıxmaq; ~ *werden* (Passiv) qarşılanmaq; **3.** (Radio) tutmaq.

Empfänger, *der*; -s, - **1.** qəbul edən, alan; **2.** *techn.* qəbuledici cihaz.

empänglich *adj.* **1.** *med.* tez tutan, tez düşər olan; **2.** (zugänglich) həssas, çox tez müəssir olan; tez başa düşən.

Empfänglichkeit, *die*; - istedad; həssaslıq, tez təsirlənmə.

Empfängnis, *die*; - mayalanma, dölənmə.

Empfängnisverhütung, *die*; - hamiləliyin qabağını alma.

Empfängnisverhütungsmittel, *das*; -s, - *hamiləliyin qabağını alan dərman.*

Empfangsbescheinigung, *die*; -, -en alma qəbzisi.

Empfangsdame, *die*; -, -n qarşılaşma vəzifəsi olan qadın.

Empfangstag, *der*; -(e)s, -e qarşılaşma günü, görüş günü.

Empfangszimmer, *das*; -s, - qəbul otağı, qonaq otağı.

empfehlen *vt* tövsiyə etmək (*j-m et./bir kəsə bir şeyi*); məsləhət görmək; *sich ~ 1.* (*sich verabschieden*) vidalaşmaq, xudahafizləşmək; **2.** (*j-m*) salam-sayğı göndərmək; ~ *Sie mich Ihrer Gattin xanımınıza mənim saygılarımı bildirin.*

empfehlenswert *adj.* tövsiyə olunan, məsləhət görülebilen.

Empfehlung, *die*; -, -en **1.** tövsiyə, təklif, təqdimat; məsləhət; **2.** (Gruß) salam; *auf j-s ~* bir kəsin tövsiyəsinə görə.

Empfehlungsschreiben, *das*; -s, - təqdimat yazısı, tövsiyənamə, tövsiyə məktubu.

empfinden *vt* **1.** hiss etmək, duymaq, ehsas etmək; *Hunger ~* aclıq hiss et-

mək, ac olmaq; **2.** (auffassen) anlamaq, başa düşmək; *et. als Beleidigung ~* bir şeyi təhqir kimi başa düşmək.

empfindlich *adj.* **1.** həssas; ~ *reagieren auf ..* bir şeyə həssaslıq göstərmək; **2.** (leicht gekränkt) tez inciyən, küsəyən, dəyməduşər; *fig. j-n an e-r ~en Stelle treffen* bir kəsin zəif (həssas) nöqtəsinə toxunmaq.

Empfindlichkeit, *die*; -, -en həssaslıq; küsəyənlilik, küskünlük.

empfindsam *adj.* həssas, nazikürək.

Empfindsamkeit, *die*; - həssaslıq.

Empfindung, *die*; -, -en **1.** (Gefühl) hiss, duyğu, hissiyyat; **2.** (Wahrnehmung) hiss etmə, qavrama.

empfindungslos *adj.* duyğusuz, hissiz.

Empfindungslosigkeit, *die*; - duyğusuzluq, hissizlik.

Empfindungsvermögen, *das*; -s hiss etmə qabiliyyəti.

empfang *s. empfangen.*

empfohlen *s. empfehlen.*

empirisch *adj.* praktiki, təcrübi, empirik.

Empirismus, *der*; - praktiki, təcrübi.

empor *adv.* yuxarı, yuxarıya tərəf.

emporarbeiten *vr sich ~* özünə yol açmaq, müvəffəq olmaq.

emporblicken *vt* yuxarı baxmaq.

Empore, *die*; -, -n kilsədə balkon, eyvan, yuxarı yarus.

empören *vt* hirsəndirmək, acıqlandırmaq; *sich ~ 1.* hirsənmək (*über A/ -ə*); **2.** (*revoltieren*) üsyan etmək, qiyam etmək (*gegen A/-ə qarşı*).

empörend *adj.* hirsəndirici; çirkin.

Empörer, *der*; -s, - qiyamçı, üsyançı.

emporheben *vt* qaldırmaq.

emporkommen *vi* **1.** qalxmaq, yüksəlmək; zənginləşmək; **2.** meydana çıxmaq.

Emporkömmling, *der*; -s, -e bambılı, sonradan görə, görməmiş.

emporragen *vi* yüksəlmək, qalxmaq.

emporschießen *vi* **1.** birdən-birə meydana çıxmaq; **2.** (*wachsen*) boy atmaq, böyümək.

emporschnellen *vi* yerindən sıçramaq, yerindən tullanmaq.

emporsteigen *vi* 1. yuxarı çıxmaq; 2. *fig.* yüksəlmək.

empört *adj.* hiddətlənmiş, özündən çıxmış, hirsələnmiş (*über A, wegen G/-ə*).

Empörung, *die*; -, *-en* 1. *nur sg.* hirsələn-mə, hiddət, qəzəb; 2. (*Revolte*) üsyan, tüğyan; ~ *auslösen* tüğyan qoparmaq.

emsig *adj.* 1. (*fleißig*) çalışqan; 2. (*tätig*) fəal, səy göstərən, səyli; işbaz.

Emsigkeit, *die*; - çalışqanlıq.

Emulsion, *die*; -, *-en* emulsiya.

en bloc *adv.* topdan.

Endbetrag, *der*; *-(e)s, -e* yekun, cəm.

Endbuchstabe, *der*; *-n, -n* sonuncu hərf.

Ende, *das*; *-s, -n* 1. son, axır; aqibət, əncam, xatimə; dib; 2. (*Spitze*) uc; 3. (*Seite*) tərəf, yan; 4. (*schließlich*) nəhayət, ən axırı; *am* ~ nəhayət, axırda, əvvəl-axır; *veralt.* əlhasil; 5. (*vielleicht*) bəlkə; 6. *am ~ sein* gücdən düşmək; *es geht mit ihm zu ~ o*, ölür, əcəli gəlir; *letzten ~s* nəhayət, nəticədə, axırda; *zu ~ gehen* qurtulmaq, sona çatmaq, bitmək; *ein ~ machen / setzen* qurtarmaq, bitirmək, sona qoymaq (*D/-ə*); *kein ~ nehmen* sona (*başə*) çatmamaq, qurtarmamaq; *das dicke ~ kommt noch* çətini hələ qabaqdadır (*qarşıdadır*); *fig. das ~ vom Lied* işin sonu; *zu ~ gehen* başə gəlmək, bitmək; *Spr. Unrecht kann kein gutes ~ haben!* zülmün aqibəti olmaz!

Endeffekt, *der* : *im* ~ sonunda, axırda, son təhlildə.

endemisch *adj.* (*Krankheit*) endemik, müəyyən bir yerə xas olan xəstəlik.

enden *vi* 1. qurtulmaq, sona çatmaq, başə çatmaq, bitmək, nəticələnmək, varmaq, çatmaq (*mit D/ilə*); 2. (*aufhören*) qurtarmaq, kəsilmək; *nicht ~ wollend* qurtulmaz, sonsuz, tükənməz.

Endergebnis, *das*; *-ses, -se* son nəticə.

endgültig *adj.* qəti, son və qəti; *adv.* qəti olaraq, kəsinliklə; *das steht ~ fest* bu daha qətidir.

Endhaltestelle, *die*; -, *-n* son dayana-

caq.

endigen *s. enden.*

endlich *adj.* son, sonuncu, axırıncı; axır; *adv.* nəhayət, axırda, əvvəl-axır; *F* baba; gəl-hagəl; *veralt.* əlhasil, əlqərəz, əlqissə; *F komm ~! / komm doch!* gəl baba!.

endlos *adj.* sonsuz, ucsuz-bucaqsız, geniş, əngin, açıq.

Endlosigkeit, *die*; - sonsuzluq, nəhayətsizlik.

endogen *adj.* içərisindən gələn, daxili.

Endphase, *die*; -, *-n* son mərhələdə.

Endrunde, *die*; -, *-n* *Sport* finalda, son dövrədə, son əldə, son yarışda.

Endsieg, *der*; *-(e)s* (*bes. nationalsozialistisch*) son qələbə.

Endspiel, *das*; *-(e)s, -e* final, endşpil.

Endstation, *die*; -, *-en* son dayanacaq yeri.

Endung, *die*; -, *-en* *gr.* sonluq.

Endursache, *die*; -, *-en* əsas səbəb, birinci səbəb.

Endverbraucher, *der*; *-s, -* mal alan, müştəri.

Endziel, *das*; *-(e)s, -e* son məqsəd.

Energie, *die*; -, *-n* enerji, enerjiya.

Energiekrise, *die*; -, *-n* enerji böhranı.

energielos *adj.* enerjısiz.

Energiewirtschaft, *die*; - enerji təsərrüfatı.

energisch *adj.* 1. iradəli, səyli, fəal, güclü; 2. (*entschlossen*) qəti, cəsəretli.

eng *adj.* 1. dar, ensiz; tutumsuz; ~*er Weg* dar yol; 2. (*nahe*) yaxın; 3. (*Kleid*) sıx, kip, dar; 4. (*Freund*) səmimi, yaxın; ~*e Beziehungen* sıx əlaqə; ~*er machen vt* daraltmaq, darlaşdırmaq; *zu ~ sein* dar gəlmək; *e-n ~en Horizont haben* dargörüşlü olmaq; *sehr ~ daram, çox dar, darısqal*; ~*er werden* ensizləşmək, daraltmaq.

Engagement, *das*; *-s* öhdəçilik boynuna götürmə, təəhhüd; cəhd.

engagieren *vt* öhdəçilik qəbul etmək, qulluğa qəbul etmək; *sich ~* təəhhüd altına girmək, öhdəsinə götürmək, işə götürmək, tərəfində durmaq, cəhd

göstərmək.

engagiert *adj.* öhdəçilik qəbul etmiş, təəhhüd altına girmiş.

Enge, die; - 1. *nur sg.* darısqallıq; sıxlıq, ensizlik; 2. (*Engpass*) dərə, dar keçid; boğaz; 3. *nur sg.* (*Bedrängnis*) sıxıntı; *in die ~ treiben* sıxmaq, sıxma-boğmaya salmaq, sıxışdırmaq.

Engel, der; -s, - Mələikə.

engelhaft *adj.* mələikə kimi.

Engelsgeduld, die; - Əyyub səbri, səbri Əyyub.

engherzig *adj.* 1. dardüşüncəli, dargörüşlü; 2. (*kleinlich*) xəsis.

England; -s İngiltərə (*Süd. : a. İngilistan*).

Engländer, der; -s, - ingilis.

Engländerin, die; -, -nen ingilis (qadın).

englisch *adj.* ingilis.

Englisch, das; -(s) (*Sprache*) ingilis dili.

Engpass, der; -es, -e 1. dərə, dar dərə, boğaz, dərbənd; *F* dərkal; 2. (*Mangel*) sıxıntı, çatmama, olmama.

en gros *adv.* topdan (*satış*).

engstirnig *adj.* dardüşüncəli, dargörüşlü.

Engstirnigkeit, die; - dardüşüncəlilik.

Enkel, der; -s, - nəvə.

Enkelin, die; -, -nen nəvə (qız).

Enkelkind, das; -(e)s, -er nəvə.

Enklave, die; -, -n bir dövlətin ərazisində yerləşən, lakin başqa bir dövlətə aid olan bölgə; anklav.

enorm *adj.* çox böyük, nəhəng; xeyli.

en passant *adv.* (*nebenbei*) yeri gəlmişkən, sözarası.

Ensemble, das; -s, -s *Th.* ansambl, orkestr və ya teatr qrupu; qrup.

entarten *vi* nəslə pozulmaq, xarab olmaq, korlanmaq.

Entartung, die; -, -en nəslin pozulması, nəslin xarab olması, xəstələnmə.

entäußern *vr sich e-r Sache* ~ bir şeydən vaz keçmək, bir şeydən imtina etmək.

entbehren *vt* 1. (*nicht haben*) bir şeydən məhrum qalmaq; *fig. -dän* əli kəsilmək; 2. (*vermissen*) yoxluğunu hiss

etmək; ~ *können -dän* vaz keçmək, əl çəkmək, -ə möhtac olmamaq, *bir şey-siz* edə bilmək.

entbehrlich *adj.* lazımsız, gərəksiz, arsız.

Entbehrung, die; -, -en məhrumiyət, yoxluq, yoxsulluq, ehtiyac, məhrum olma.

entbehrungsreich *adj.* məhrumiyətlə (*yoxsulluqla*) dolu.

entbieten *vt* (*Grüße usw.*) göndərmək, çatdırmaq, bildirmək (*j-m/b-ə*).

entbinden *vt* 1. (*von e-r Verpflichtung*) azad etmək; 2. (*e-e Frau*) doğmaq; *von e-m Kind entbunden werden* uşaq doğmaq, dünyaya gətirmək; *vi* (*niederkommen*) doğurtmaq, doğmaqda kömək etmək, uşaq tutmaq.

Entbindung, die; -, -en doğuş, doğum; azad etmə.

Entbindungsstation, die; -, -en doğum evi, doğum şöbəsi (*xəstəxanada*).

entblättern *vt* yarpaqlarını qırmaq, yarpaqlarını qopartmaq; *vr sich* ~ paltarlarını çıxartmaq, lüt olmaq, soyunmaq.

entblättert *adj.* yarpaqsız, yarpaqları qopmuş.

entblößen *vt* örtüyünü götürmək, açmaq, soyundurmaq; *fig.* tək qoymaq, müdafiəsiz qoymaq; bir kəsdən bir şeyi almaq.

entblöbt *adj.* lüt, çılpaq, paltarsız.

entbrennen *vi* 1. yanmaq, alışıb yanmaq; *für j-n in Liebe* ~ bir kəsin eşqi ilə yanmaq; 2. (*Kampf*) başlamaq; *ein harter Kampf ist entbrannt* şiddətli bir savaş başladı.

entdecken *vt* 1. kəşf etmək; 2. (*enthiüllen*) üstünü açmaq; 3. (*j-m et.*) ifşa etmək; 4. (*herausfinden*) tapmaq, ixtira etmək.

Entdecker, der; -s, - kəşf edən; ixtiraçı, tapan.

Entdeckung, die; -, -en ixtira; tapıntı, kəşf, kəşf etmə.

Ente, die; -, -n 1. zo. ördək; 2. (*Zeitungssente*) yalan xəbər.

entehren vt 1. nüfuzdan salmaq, bi-abir etmək, namusuna toxunmaq, rüsvay etmək, xar etmək; 2. (*vergewaltigen*) namusunu ləkələmək.

entehrend adj. biabırçı, rüsvayçı.

Entehrung, die, -, -en hörmətsizlik; ləkələmə, həqarət.

enteignen vt zorla malını əlindən almaq, mülkiyyətdən məhrum etmək, müsadirə etmək.

Enteignung, die; -, -en mülkiyyətdən məhrum etmə, müsadirə.

enterben vt varislikdən çıxartmaq.

Enterbung, die; -, -en varislikdən çıxarma, vərəsəlikdən çıxartma (*mährum etmə*), mirasdan məhrum etmə.

Enterich, der; -s, -e erkək ördək, yaşılbaş.

entfachen vt 1. yanmaq, alovlanmaq, od tutmaq; 2. fig. qızıqdırmaq, təhrik etmək, qışqırmaq.

entfahren vi ağızdan qaçırtmaq.

entfallen vt 1. əlindən düşmək; 2. (*auf j-n*) bir kəsin payına düşmək; 3. yadırdan çıxmaq; *es ist mir ~ yadırdan çıxıb*; 4. (*wegfallen*) ləğv edilmək, geri götürülmək; *der letzte Punkt der Tagesordnung entfiel* gündəliyin son maddəsi ləğv oldu.

entfalten vt 1. açmaq, genişləndirmək; 2. fig. göstərmək; *vr sich ~ açılmaq*, inkişaf etmək, çiçəklənmək, təkamül etmək.

Entfaltung, die; - açılma, açma; inkişaf etmə, təkamül, genişləndirilmə, çiçəklənmə.

entfärben vt rəngini almaq.

entfernen vt 1. uzaqlaşdırmaq, iraq eləmək; *entfernt sein* uzaq (*iraq*) düşmək; 2. (*aus e-m Amt*) kənar etmək; *vr sich ~ uzaqlaşmaq*, qoyub-getmək, iraqlaşmaq (*von D/-dän*).

entfernt adj. uzaq, uzaqlaşdırılmış; *nicht im Entferntesten* heç, heç də yox; *~er Verwandter* uzaq qohum; *weit ~* əlçatmaz, çox uzaq, əlyətməz.

Entfernung, die; -, -en 1. uzaqlaş(dır)ma, çıxartma, kənar etmə; 2. (*Abstand*)

uzaqlıq, iraqlıq; 3. (*Strecke*) məsafə; 4. (*das Herausreißen*) çıxartmaq, qopartmaq; *F in der ~ uzaqda*; *in e-r ~ von... uzaqlıq(ın)da*.

Entfernungsmesser, der; -s, - məsafəölçən, telemetre.

entfesseln vt 1. azad etmək, zəncirdən qurtarmaq, zənciri qırmaq; 2. fig. səbəb olmaq, bais olmaq; *ihre Reden entfesselten e-n Aufruhr* onun söhbətləri üsyana səbəb oldu.

Entfettungskur, die; -, -en zəifləmə rejimi, arıqlama rejimi.

entflammen vt 1. alovlandırmaq, alışdırmaq; 2. fig. təhrik etmək, ruhlandırmaq, həyəcana gətirmək; *vi* təhrik olmaq, həyəcana gəlmək; alışmaq.

entflechten vt 1. (*entwirren*) düyünü açmaq; 2. (*Konzerne*) dağıtmaq, parçalammaq.

entfliehen vi 1. qaçmaq, qaçıb qurtulmaq (*aus D/-dän*); 2. (*Zeit*) keçib getmək.

entfremden vt uzaqlaşdırmaq (*D/-dän*); özgəninkiləşdirmək; özge etmək (-ə); *vr sich (j-m) ~ bir kəsə özge olmaq*.

Entfremdung, die, -, -en bir kəsdən soyumaq, uzaqlaş(dır)maq.

entführen vt oğurlamaq, qaçırtmaq.

Entführer, der; -s, - qaçırdan, adam oğrusu.

Entführung, die; -, -en oğurlama, qaçırtma.

entgegen präp. ...əleyhinə, ...ziddinə; *adv.* ..əksinə, qarşı, ...ziddinə olaraq.

entgegenarbeiten vi müxalifət etmək, müqavimət göstərmək, əks-tə'sir göstərmək; qarşı-qarşıya işləmək.

entgegenblicken vi baxmaq, qarşıya baxmaq; fig. gözləmək.

entgegenbringen vt fig. (*Gefühle*) göstərmək, izhar etmək; *j-m Achtung ~ bir kəsə sayğı göstərmək*.

entgegenneilen vi qarşılamağa tələsmək.

entgegengehen vi qarşısına getmək; *s-m Ende ~ sona çatmağa yaxınlaş-*

maq, sona çatmaq.

entgegengesetzt *adj.* zidd, qarşı, əks, tərəf müqabili; *in der -en Richtung* əks istiqamətdə.

entgegenhalten *vt* 1. təqdim etmək, əl ilə bir şeyi uzatmaq; 2. (*zum Vergleich*) müqayisə etmək; 3. (*einwenden*) etiraz etmək.

entgegenkommen *vi* 1. (*zum Empfang*) qarşısına çıxmaq; 2. *fig. j-m* ~ bir kəsə hörmət etmək, yaxşılıq etmək, xoşrəftarlıq etmək.

Entgegenkommen, *das; -s* hörmət, iltifat, yaxşılıq etmə, üzügürlük, hörmətçilik.

entgegenkommend *adj.* mərhəmətli, iltifatlı, üzügürlər, hörmətçil.

entgegenlaufen *vi* 1. qarşılamağa qaçmaq; 2. (*Wünschen, Absichten*) müxalifi olmaq, əksinə olmaq.

Entgegennahme, *die; -* alma, alınma, qəbul etmə; eşitmə, dinləmə.

entgegennehmen *vt* almaq, qəbul etmək, nəyisə dinləmək.

entgegensehen *vt* 1. bir kəsin yoluna baxmaq, gəlməyini görmək; 2. *fig.* gözləmək; *e-r Sache freudig* ~ bir şeyi sevinc ilə gözləmək.

entgegensetzen *vt* 1. (*Widerstand*) müqavimət göstərmək; qarşı qoymaq; 2. (*Behauptung*) müxalifət etmək, etiraz etmək.

entgegenstehen *vt* qarşı durmaq, müxalif olmaq.

entgegenstellen *vt* 1. (*einwenden*) etiraz etmək; 2. (*gegenüberstellen*) qarşı-qarşıya qoymaq; 3. (*vergleichen*) tuşdurmaq, müqayisə etmək.

entgegenreten *vi* 1. qarşı(*sında*) durmaq, yolunu kəsmək, əleyhinə olmaq; 2. (*zurückweisen*) rədd etmək.

entgegenwirken *vt* müqavimət göstərmək, əleyhinə işləmək.

entgegen *vt* əleyhinə çıxmaq, etiraz etmək (*auf A/-ə*).

Entgegnung, *die; -, -en* cavab, müxalifət, qarşılıq.

entgehen *vi* 1. (*dem Tode usw.*) xilas ol-

maq, yaxa qurtarmaq; 2. (*Gelegenheit usw.*) əldən vermək, əldən qaçırtmaq, itirmək; 3. (*übersehen*) nəzərdən qaçırtmaq, görməmək; *sich (D) et. ~ lassen* bir şeyi əldən qaçırtmaq.

entgeistert *adj.* fikri dağınıq, mat olmuş.

Entgelt, *das; -(e)s, -e* 1. (*Ersatz für Leistungen*) yerinə, əvəz; 2. (*Lohn*) haqq, muzz, əlmuzdu; 3. (*Belohnung*) mükafat; *gegen ~* pulla; *als ~* yerinə, əvəzinə; *ohne ~* əvəzsiz, pulsuz.

entgelten *vt* pulunu vermək, əvəzini ödəmək (*vermək*).

entgeltlich *adj.* pullu.

entgiften *vt* zəhərini almaq, zəhərini çıxartmaq, zəhərini təmizləmək.

entgleisen *vi* 1. relsdən çıxmaq, yoldan çıxmaq; 2. (*taktlos*) ədəbsizlik etmək, sayğısızlıq etmək.

Entgleisung, *die; -, -en fig.* sayğısızlıq, ədəbsizlik.

entgleiten *vi (j-m et.)* sürüşüb əldən çıxmaq; kontrolu əldən çıxmaq; *die Zügel ~ lassen* cilovu əldən buraxmaq.

entgräten *vt* balığın tıxlarını çıxartmaq.

enthaaren *vt* tükünü təmizləmək.

Enthaarungsmittel, *das; -s, -* vacibi.

enthalten *vt* 1. (*in sich ~*) tərkibində olmaq, içində olmaq; *Orangen ~ viel Vitamin C* portağalda çox vitamin C var; 2. (*sich ~*) özünü saxlamaq, bitərəf qalmaq, çəkinmək (*G -dən*); *sich der Stimme ~* səsvərmədən bitərəf qalmaq; *sich des Lachens ~* özünü gülməkdən saxlamaq; *~ sein in D -in* içində olmaq.

enthaltssam *adj.* özünü saxlayan, pəhrizkar, təmkinli; qənaətcil, qənaətçi.

Enthaltssamkeit, *die; -* özünü saxlama, təmkinlilik; etidal.

Enthaltung, *die; -* özünü saxlama, çəkinmə, imtina etmə; bitərəf qalma.

enthärten *vt* yumşaltmaq; yüngülləşdirmək.

Enthärtung, *die; -* yumşaltma.

enthaupten *vt* boynunu vurmaq.

Enthauptung, *die; -, -en* boyun vurma.

entheben *vt* qurtarmaq, azad etmək; uzaqlaşdırmaq; *j-n des Amtes* ~ bir kəsi vəzifədən kənar etmək; *damit bin ich aller Sorgen enthoben* beləliklə nigarancılığım qurtuldu (*sona çatdı*).

Enthebung, *die*; -, *-en* vəzifədən kənar etmə, azad etmə.

enthüllen *vt* 1. örtüyü açmaq, örtüyü götürmək; 2. *fig.* ifşa etmək, üstünü açmaq, paxırını açmaq, aşkar etmək, aşkarlamaq; *sich* ~ aşkarlanmaq.

Enthüllung, *die*; -, *-en* 1. (*e-s Denkmales*) açma, açılış; 2. *fig.* ifşa; üstü açılma.

enthülsen *vt* qabığını soymaq, qabıqdan çıxartmaq.

Enthusiasmus, *der*; - həyəcan, şövq, coşğunluq, vəcd, ruhlandırma, entuziazm.

enthusiastisch *adj.* həyəcanlı, coşqun (*coşğun*), həvəsli.

entjungfern *vt* bakirəliyini əlindən almaq, bakirəliyini götürmək.

entkeimen *vt* sterilizirə etmək; mikroblarını öldürmək.

entkernen *vt* çərdəklərini çıxartmaq.

entkernt *adj.* çərdəksiz.

entkleiden *vt* 1. soyundurmaq; 2. (*e-r Sache*) bəzəksiz-düzəksiz buraxmaq; *vr sich* ~ soyunmaq; 3. *j-n s-s Amtes* ~ bir kəsi vəzifədən kənar etmək.

entkommen *vi* yaxa qurtarmaq, xilas olmaq (*D/-dön*); *aus dem Gefängnis* ~ zindandan qaçmaq.

Entkommen, *das*; *-s* qurtuluş.

entkorken *vt* tixacını çıxartmaq, ağzını açmaq.

entkörnen *vt* toxumdan təmizləmək, toxumunu ayırmaq, dənələmək.

entkräften *vt* 1. gücdən salmaq, yumşaltmaq, yormaq; dayandırmaq; 2. (*Argumente usw.*) zəiflətmək, dildən salmaq; etibarsız etmək, ləğv etmək; *entkräftet sein* gücdən düşmək, yorğun olmaq, əl-ayaqdan düşmək; *F* həlak olmaq.

Entkräftung, *die*; -, *-en* gücdən salma, gücdən (*dildən*) düşmə, zəiflətmə,

üzgünlük; ləğv etmə.

entkrampfen *vt fig.* sakitləşdirmək.

entladen *vt* 1. boşaltmaq, yükünü boşaltmaq; 2. *el.* deşarj etmək; *vr sich* ~ 1. boşalmaq; 2. *fig.* partlamaq.

Entladung, *die*; -, *-en* boşaltma, boşaldılma; partlayış.

entlang *adv. u. präp.* *G. od. A* boyunca, .. uzununa; boyaboy; ~ *der Straße, die Straße* ~ küçə boyunca; *hier* ~, *bitte!* buradan lütfən!

entlangführen *vi* boyunca getmək; *der Weg führt am Fluss entlang* yol, çay boyunca gedir.

entlanggehen *vi* bir yolun yanındakı yoldan getmək, yolu təqib etmək; *am Ufer* ~ sahil boyunca getmək.

entlarven *vt* ifşa etmək, iç üzünü açıb göstərmək, paxırını açmaq, üstünü açmaq; *entlarvt werden* ifşa olmaq.

Entlarvung, *die*; -, *-en* ifşa, iç üzünü açıb göstərmə, üstü açılma.

entlassen *vt* 1. (*Angestellte*) işdən buraxmaq, vəzifədən azad etmək, əzl etmək; 2. (*Gefangene*) həbsdən azad etmək, buraxmaq; *j-n fristlos* ~ bir kəsi müddətsiz (*dərhal, təxirə salınmadan*) işdən çıxarmaq (*buraxmaq*), *F fig.* haqq-hesabını vermək.

Entlassung, *die*; -, *-en* işdən çıx(arıl)ma, əzl, çıxartma, buraxılış, azad edilmə (*etmə*).

Entlassungsgesuch, *das*; *-(e)s, -e* istefa, istefa haqqında ərizə.

entlasten *vt* 1. bir kəsə kömək etmək, yükünü yüngülləşdirmək; 2. *jur.* təqsiri bir kəsin üzərindən götürmək, bəraətləndirmək; 3. (*Verkehr*) azaltmaq.

Entlastung, *die*; -, *-en* 1. yardım, kömək; 2. təqsiri (*yükü*) götürmə.

entlauben *vt* yarpaqlarını tökmək.

entlaufen *vi* qaçmaq, qaçıb getmək (*D/-dön*), azmaq; *die Katze ist* ~ pişik azıb.

entlausen *vt* bitini təmizləmək, bitləmək.

Entlausung, *die*; -, *-en* bitlə(n)mə, bitini təmizləmə.

entledigen *vr* *sich* ~ **1.** (*e-r Person, Sache*) xilas olmaq, canını qurtarmaq, üzərindən atmaq; **2.** (*e-r Aufgabe usw.*) yerinə yetirmək; **3.** (*s-r Kleider*) soyunmaq, paltarlarını çıxartmaq.

entleeren *vt* boşaltmaq.

Entleerung, *die*; - boşaltma.

entlegen *adj.* uzaq, kənar.

entlehen *vt* almaq, götürmək, iqtibas etmək; *aus dem Lateinischen entlehnte Wörter* latin dilindən alınan kəlmələr.

Entlehnung, *die*; -, *-en* alma; alınan şey; *die ~en aus dem Deutschen* Alman dilindən alınan kəlmələr.

entleihen *vt* (*Buch*) kira etmək, kira götürmək, burovuz almaq.

entloben *vr sich* ~ nişanı ləğv etmək.

entlocken *vt* **1.** (*Töne*) səsləndirmək, səs çıxartmaq (*D/-dön*); **2.** (*j-m ein Geheimnis*) birindən sirr almaq, ağızından söz almaq.

entlohen *vt* haqqını ödəmək, ücretini vermək, məvacib vermək.

Entlohnung, *die*; -, *-en* zəhmət haqqı, ücret vermə, haqq vermə, əl muzdunu ödəmə.

entlüften *vt* havasını dəyişmək, havasını təmizləmək.

Entlüftung, *die*; -, *-en* hava dəyişmə, hava təmizləmə.

entmachten *vt* iqtidardan salmaq, hakimiyyətdən salmaq, taxtdan salmaq.

Entmachtung, *die*; - iqtidardan salma, səlahiyyətini əlindən alma.

entmannen *vt* axtalamaq.

entmenscht *adj.* vəhşi, vəhşiləşmiş, insanlıqdan çıxmış; insaniyyətsiz.

entmilitarisieren *vt* silahsızlaşdırmaq, hərbi qüvvədən salmaq.

Entmilitarisierung, *die*; -, *-en* silahsızlaşdırma, hərbi qüvvədən salma.

entminen *vt* minalardan təmizləmək.

entmündigen *vt* haqqından məhrum etmək; fəaliyyət qabiliyyəti olmayan elan etmək, qəyyumluğa götürmək.

entmutigen *vt* cəsərdən salmaq, ruhdan salmaq, etimadını qırmaq.

entmutigend *adj.* ruhdan salan.

entmutigt *adj.* ruhdan düşmüş.

Entnahme, *die*; -, *-n* al(in)ma, götürmə, götürüş; qəbul etmə; *Blutentnahme* qan alma.

entnehmen *vt* **1.** götürmək, almaq; **2.** (*Text*) götürmək, iqtibas etmək, mənimsəmək; **3.** *fig.* (*erkennen*) anlamaq; **4.** (*schlussfolgern*) nəticə almaq, nəticə çıxarmaq (*aus D/-dön*).

entnerven *vt* əsəbiləşdirmək, təqətdən salmaq.

entnervt *adj.* əsəbi, təqətdən düşmüş, təngə gəlmiş, dəng; ~ *sein* dəng olmaq.

entölen *vt* yağını almaq.

entpflichten *vt* qulluq vəzifəsindən azad etmək.

entpuppen *vr sich* ~ **1.** (*Schmetterling*) pupdan çıxmaq; **2.** (*als et.*) görünmək, çıxmaq, ...olaraq büruzə vermək; *er entpuppte sich als Angeber* o, lovğalığını (*lovğa olduğunu*) büruzə verdi.

entquellen *vi* fışqırıb çıxmaq, axıb gəlmək (*D/-dön*).

entrahmen *vi* qaymağını yığmaq.

enträtseln *vt* tapmacanı tapmaq; mənasını tapmaq.

entrenchen *vt* hüquqlardan məhrum etmək, hüquqdan məhrum etmək.

entrechtet *adj.* hüquq(lar)dan məhrum edilmiş, hüquqsuz.

Entree, *das*; *-s, -s* **1.** giriş qapısı; dəhliz; **2.** giriş pulu; **3.** (*Vorspeise*) qəlyanaltı.

entreißen *vt* **1.** (*j-m et.*) əlindən qarmaq, zorla almaq; **2.** (*j-n e-r Gefahr*) birini təhlükədən (*xəbərdən*) qurtarmaq.

entrichten *vt* **1.** (*zahlen*) ödəmək, vermək; **2.** *j-m s-n Dank* ~ bir kəsə öz təşəkkürünü bildirmək.

entriegeln *vt* cəftəsini çıxartmaq, qıfılı açmaq.

entringen *vi* **1.** qaçıb qurtulmaq, qaçmaq, çəkinmək; **2.** (*die Zeit*) keçib getmək, axıb getmək.

entrollen *vt* sarılımış bir şeyi açmaq.

entrosten *vt* pasını almaq.

entrücken *vt* **1.** almaq, məhrum et-

mək; **2.** xəyal aləmində olmaq, başqa bir aləmdə olmaq.

Entrückung, *die*; -, *-en* xəyal aləmində olma, ağı başında olmama.

entrümpeln *vt* evdən zir-zibili yığışdırmaq, bir evdən köhnə şey-şüyü (*əşyaları*) çıxartmaq.

entrüsten *vt* hirsələndirmək; *entrüstet sein* (*über A*) hirsələnmək; *vr sich ~ (über A)* -ə hirsələnmək.

Entrüstung, *die*; - hirs, qəzəb.

entrüstet *adj.* hirsli, qəzəbli.

entsaften *vt* meyvənin şirəsini çəkmək.

Entsafter, *der*; *-s*, - şirə çəkən cihaz.

entsagen *vt* əl çəkmək, üz döndərmək, tərək etmək; *er entsagte dem Alkohol* o, içkidən əl çəkdi.

Entsagung, *die*; -, *-en* əl çəkmə, vaz keçmə.

entsalzen *vt* duzunu almaq.

Entsatz, *der*; *-(e)s* (*Hilfsgruppe*) köməyə gələn qoşun dəstəsi; qurtuluş.

entschädigen *vt* **1.** zərəri vermək, ziyanını ödəmək; **2.** (*wettmachen*) tələfi etmək, əvəzini çıxmaq, əvəz vermək, təzminat vermək.

Entschädigung, *die*; -, *-en* zərərin ödənilməsi; tələfi etmə, təzminat, qəramət.

entschärfen *vt* **1.** (*Bombe*) zərərsizləşdirmək, kor etmək; **2.** *fig.* (*Lage*) kəskinliyini almaq, məsələni yumşaltmaq.

Entscheid, *der*; *-(e)s*, *-e* *jur.* qərar, hökm.

entscheiden *vt od. vi über A* qərar vermək; *vr sich ~* qərara gəlmək, qəət etmək (*für A/üçün*, *lehinə*; *gegen* əleyhinə).

entscheidend *adj.* həlledici; *~e Schritt* həlledici addım; *e-e ~e Rolle spielen* həlledici rol oynamaq.

Entscheidung, *die*; -, *-en* qərar, hökm, təsmim, həll edilmə, cavab tapma; *e-e ~ treffen/fällen* qərara gəlmək, qərar vermək.

Entscheidungsfreiheit, *die*; - qətnamə azadlığı.

Entscheidungskampf, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.**

mil. qəti vuruş; **2.** (*Sport*) final.

entschieden *adj. u. adv.* qəti; qəət edilmiş, qərara alınmış; *adv.* qətiyyətlə, cəsarətlə; şübhəsiz.

Entschiedenheit, *die*; - qətiyyət, kəskinlik, əzm, səbat; *mit aller ~* tam qətiyyət ilə.

entschlacken *vt* **1.** küldən təmizləmək, külnü almaq; **2.** *med.* yararsız maddələri çıxartmaq.

Entschlackung, *die*; -, *-en* bədəni zəhərli maddələrdən təmizləmək.

entschlafen *vi* (*sterben*) ölmək.

entschleiern *vt* üstünü açmaq; *fig.* ifşa etmək, aşkara çıxarmaq.

entschließen *vr sich ~* qərara gəlmək, təsmim tutmaq (*zu D/bir şey haqqında*).

Entschließung, *die*; -, *-en* *pol.* qətnamə, qərar; *e-e ~ annehmen* qərara gəlmək, qərar (*qətnamə*) qəbul etmək.

entschlossen *adj.* cəsarətli, qəti, əzmkar, iradəli, əzmli; *adv.* qətiyyətlə; *zu allem ~ sein* hər şeyə hazır olmaq.

Entschlossenheit, *die*; - qətiyyət, qətilik, cəsarət, cürət, əzm, səbat, ərđəm.

entschlüpfen *vi* **1.** qaçmaq, qaçıb yaxasını qurtarmaq; **2.** (*e-e unbedachte Äußerung*) qəfildən çıxmaq; **3.** (*Tier*) yumurtadan çıxmaq.

Entschluss, *der*; *-es*, *-e* qərar, qətnamə; *e-n ~ fassen* qərar qəbul etmək, qərar çıxarmaq; *zu e-m ~ kommen* qərara gəlmək.

entschlüsseln *vt* sirrini tapmaq, kodunu tapmaq. şifrini açmaq.

Entschlusskraft, *die*; - əzm, qətilik, səbat.

Entschuldbar *adj.* bağışlana bilən, üzürlü.

entschuldigen *vt* bağışlamaq, günahından keçmək, təmizə çıxarmaq; *sich bei j-m ~* birisindən üzr istəmək, üzrxahlıq eləmək; *nicht zu ~* bunu bağışlamaq olmaz; *~ Sie die Störung!* rahatsız etdiyim üçün bağışlayın!

Entschuldigung, *die*; -, *-en* üzr, bağışlama, üzrxahlıq; *ich bitte um ~* üzr istə-

yirəm.

Entschuldigungsschreiben, *das*; -s, -
üzrxahlıq məktubu.

entschwinden *vt* 1. itmək, qeyb olmaq;
2. (*Gedächtnis*) yaddan çıxmaq.

entseelt *adj.* canı çıxmış, ölü.

entsenden *vt* göndərmək, yollamaq.

entsetzen *vt* 1. (*erschrecken*) qorxutmaq, dəhşətə gətirmək; 2. (*Festung*) mühasirəni götürmək; 3. (*j-n e-s Amtes*) bir kəsi vəzifədən kənar etmək; *vr sich ~, entsetzt sein* dəhşətə gəlmək, dəhşətə düşmək (*über A/-dän*).

Entsetzen, *das*; -s dəhşət.

entsetzlich *adj.* 1. qorxulu, dəhşətli;
2. (*scheußlich*) iyrenc, çox pis.

entsichern *vt* (*Waffe*) qoruyucudan açmaq (*ayırmaq*); (*Süd. : zamindən çıxartmaq*).

entsiegeln *vt* möhrünü açmaq.

entsinnen *vr sich ~* xatırlamaq, yadına salmaq.

entsorgen *vt* zir-zibili atmaq, tör-töküntünü təmizləmək.

Entsorgung, *die*; - zir-zibili atma, tör-töküntünü atma.

entspannen *vr sich ~* 1. istirahət etmək; 2. (*Lage usw.*) gərginlikdən düşmək, sakitləşmək.

entspannt *adj.* rahat; gərginliyi azalmış, sakitləşmiş.

Entspannung, *die*; - rahatlıq, istirahət; gərginliyin azalması.

entspinnen *vr sich ~* başlamaq.

entspr. *Abk. für entsprechend.*

entsprechen *vi* 1. uyğun olmaq, müvafiq olmaq; *der Wahrheit ~* həqiqətlə uyğun olmaq; 2. (*ähneln*) bənzəmək; 3. (*Anforderungen*) yerinə yetirmək.

entsprechend *adj.* (*passend*) müvafiq, uyğun; bənzər, lazımi, uyar, uyarlı, bab; *adv. bir şeyə bənzər olaraq, uyğun olaraq; ~ dem neuen Gesetz* yeni qanuna uyğun olaraq.

Entsprechung, *die*; -, -en müvafiq, uyğun gəlmə, uyğunluq.

entsprießen *vi* cücərmək, bitmək.

entspringen *vi* 1. (*Fluss*) axıb gəlmək,

çıxmaq; 2. (*herrühren von*) baş vermək, törəmək, yaradılmaq, qaynaqlanmaq (*D/-dän*); 3. qaçmaq.

entstammen *vi* çıxmaq, törəmək, yaradılmaq (*D/-dän*).

entstauben *vt* tozunu almaq.

entstehen *vi* əmələ gəlmək, törəmək, meydana gəlmək (*çixmaq*), yaranmaq, yaradılmaq.

Entstehung, *die*; - yaranış, əmələ gəlmə, törəmə, baş vermə, mənşə.

entsteigen *vi* enmək; çıxmaq (*D/-dän*).

entsteinen *vt* çerdəklərini çıxartmaq.

entstellen *vt* 1. eybəcər hala salmaq, kifirləşdirmək; 2. (*Text usw.*) təhrif etmək.

Entstellung, *die*; -, -en dəyişdirmə; təhrif; eybəcər etmə.

entstören *vt el.* parazitsiz etmək; mənəni ləğv etmək (*aradan qaldırmaq*).

enttäuschen *vt* ümitsiz (*naümid*) etmək, məyus etmək, həvəsdən salmaq; *ich bin enttäuscht von ...* məni məyus etdi, başımı əlhəd daşına vurdu.

enttäuschend *adj.* naümid edici, məyus edici.

Enttäuschung, *die*; -, -en ümidi kəsilmə, ümitsizlik, məyusluq.

entthronen *vt* taxtdan salmaq, devirmək.

entvölkern *vt* əhalini məhv etmək, vıran etmək, xaraba qoymaq.

entwachsen *vi* böyümək; *den Kinderschuhen ~ sein* uşaqlıq yaşından çıxmaq.

entwaffnen *vt* tərksilah etmək, silahsızlaşdırmaq.

Entwaffnung, *die*; - silahsızlaşdırma, tərksilah.

entwalden *vt* meşəni ləğv etmək.

entwarnen *vi* xəbərdarlığı geri oturtmaq (*qaytarma*).

Entwarnung, *die*; -, -en xəbərdarlığı geri oturtma.

entwässern *vt* qurutmaq.

Entwässerung, *die*; -, -en susuzlaşdırmaq, suyunu qurutma.

entweder : ~ .. *oder* .. ya ... ya..., ...ya

və ya; *er kommt ~ heute oder morgen* o, ya bu gün, ya da sabah gəlir.

entweichen *vi* 1. qaçıb yox olmaq, gözədən itmək; 2. (*Dampf usw.*) çıxmaq.

entweißen *vt* hörmətsizlik etmək, murdarlamaq.

entwenden *vt* oğurlamaq; qapsamaq.

Entwendung, *die*; -, *-en* oğurluq.

entwerfen *vt* qarasını çəkmək, qarasını tökmək; plan (*layihə*) qurmaq.

entwerten *vt* 1. qiymətdən salmaq, ucuzlaşdırmaq; 2. (*Fahrkarten*) biletləri damğalayıb etibardan salmaq, batil etmək.

Entwerter, *der*; *-s*, - (*für Fahrkarten*) biletləri damğalayan cihaz.

Entwertung, *die*; -, *-en* qiymətdən salma, dəyərsiz etmə; batil etmə.

entwickeln *vt* 1. inkişaf etdirmək, genişləndirmək; 2. *phot.* aydınlaşdırmaq, zahir etmək; *vr sich ~* inkişaf etmək, artmaq, böyümək; boy atmaq, çiçəklənmək.

Entwickler, *der*; *-s*, - *phot.* aydınlaşdırıcı maddə.

Entwicklung, *die*; -, *-en* inkişaf, gəlişmə, böyümə, təkamül; gedişat.

Entwicklungshilfe, *die*; - geri qalmış ölkələrə inkişaf etmək üçün yardım.

Entwicklungsland, *das*; *-(e)s*, *-er* inkişaf etməkdə olan ölkə.

Entwicklungslehre, *die*; - təkamül nəzəriyyəsi.

Entwicklungsphase, *die*; -, *-n* inkişaf mərhələsi.

Entwicklungsprozess, *der*; *-es*, *-e* inkişaf prosesi.

Entwicklungsweg, *der*; *-(e)s*, *-e* inkişaf yolu.

entwinden *vt* zorla almaq, əlindən qapmaq (*j-m et./birisinin əlindən*).

entwirren *vt* 1. düyünü açmaq; 2. *fig.* həll etmək, düzəltmək, bir işi aydınlaşdırmaq.

entwischen *vi* qaçmaq (*j-m; aus D/-dən*), *-in* əlindən qaçıb getmək.

entwöhnen *vt* 1. (*j-n e-r Sache*) tərgitmək; 2. (*Säugling*) süddən (*məmə-*

dən) kəsmək.

Entwöhnung, *die*; -, *-en* 1. (*Säugling*) süddən kəsilmə; 2. *med.* adəti tərgitmə.

entwürdig *vt* təhqir etmək, alçaltmaq.

entwürdigend *adj.* təhqiredici.

Entwürdigung, *die*; - təhqir etmə, alçaltma.

Entwurf, *der*; *-(e)s*, *-e* 1. eskiz, layihə, plan; *e-n ~ machen* qarasını tökmək; 2. (*Gesetzesentwurf*) layihə.

entwurzeln *vt* kökündən çəkib çıxartmaq; *fig.* kökünü kəsmək.

entzaubern *vt* cadudan və ya fitnə əməldən çıxartmaq (*qurtarmaq*).

entzerren *vt* (*Radio, e-e Aufnahme*) düzəltmək, tənzim etmək.

entziehen *vt j-m et.* ~ bir kəsdən bir şeyi almaq, bir kəsi bir şeydən məhrum etmək, əlindən almaq; *vr sich ~ D* bir şeydən boyun qaçırmaq; uzaq gəzmək; *sich der Verantwortung ~* məsuliyyətdən boyun qaçırmaq; *das entzieht sich meiner Kenntnis* bu haqda xəbərim (*məlumatım*) yoxdur.

Entziehung, *die*; - 1. məhrum etmə, əlindən almaq; 2. boyun qaçırma.

Entziehungskur, *die*; -, *-en* pəhriz yolu ilə müalicə etmə.

entziffern *vt* şifrini açmaq, oxuya bildirmək, aydınlaşdırmaq, kodu açmaq.

entzücken *vt* heyran etmək, valeh etmək.

Entzücken, *das*; *-s* heyran qalma, valeh olma; məftunluq, böyük sevinc, həzz.

entzückend *adj.* valehedici, məftunedici, heyranedicisi; həzz verici.

entzückt *adj.* valeh olmuş, heyran olmuş (*über A/bir şeyə*).

Entzug, *der*; *-(e)s* (*e-s Rechtes*) məhrum etmə.

Entzugescheinung, *die*; -, *-en med.* bədənin bir şeyi tərk etmə nəticəsində göstərdiyi reaksiya.

entzündbar *adj.* yanabilən, alışan.

entzünd *vt* (*e-e Kerze usw.*) yandırmaq; *vr sich ~* 1. alovlanmaq; 2. *med.*

iltihab etmək, hovlamaq, hov çəkmək.

entzündet *adj.* iltihablı, hovlu.

entzündlich *adj.* leicht ~ tez yanan, tez alovlanan; *med.* iltihablı.

Entzündung, *die*; -, *-en* 1. alovlanma; 2. *med.* iltihab, hovlanma.

entzwei *adv.* ikiyə bölünmüş, yarıba-yarı.

entzweibrechen *vt* sındırmaq; *vi* sınımaq, ikiyə bölünmək.

entzweien *vt* ara pozmaq, nifaq salmaq, savaşıdırmaq; *vr sich* ~ küsmək, araları pozulmaq.

Entzweigen *vt* sınmaq, parçalanmaq.

entzweireißen *vt* bölmək, cırmaq.

entzweischneiden *vt* ortadan kəsmək.

Entzweiung, *die*; - ikitirəlik, müxtəlif-rəylik, ixtilaf.

Enzyklopädie, *die*; -, *-n* ensiklopediya.

Epidemie, *die*; -, *-n* epidemi(ya), yoluxucu xəstəliyin geniş yayılması.

epidemisch *adj.* yoluxma, yoluxucu, epidemi(ya).

Epigone, *der*; *-n*, *-n* təqlid edən yazıçı, təqlid edən alim.

Epigonentum, *das*; *-s* təqlid.

Epigramm, *das*; *-(e)s*, *-e* epiqram; həcv.

Epik, *die*; - epik şer; dastan.

Epiker, *der*; *-s*, - epik esərlər yazan.

Epilepsie, *die*; -, *-n* *med.* qəş, epilepsiya.

epileptisch *adj.* epileptik, qəş; cinli.

Epilog, *der*; *-(e)s*, *-e* epiloq, ədəbi əsərin son hissəsi; operada son pərdə.

episch *adj.* epik.

Episode, *die*; -, *-n* epizod, hadisə.

Epistel, *die*; -, *-n* yazı, məktub.

Epizentrum, *das*; *-s*, *..zentren* zəlzələ ocağı.

epochal *adj.* tarixi, tarixə səbt olan.

Epoche, *die*; -, *-n* dövr, əsr, çağ, devr, dövrən, dönəm.

Equador; *-s* Ekvador.

er *pron.* O; ~ *selbst* o özü.

erachten *vt* hesab etmək, güman etmək; saymaq.

Erachten, *das*; *-s* fikir, mülahizə; *mei-*

nes ~ *s* fikrimcə, məncə.

erarbeiten *vt* işləyib hazırlamaq.

Erbanlage, *die*; -, *-n* gen, jən, irsi xüsusiyyət.

Erbanteil, *der*; *-s*, *-e* irsi pay.

erbarmen *vr sich* ~ rəhmi (*rəhmə*) gəlmək, ürəyi yanmaq, yazığı gəlmək; insafa gəlmək.

erbarmenswert *adj.* rəhmə layiq.

erbärmlich *adj.* 1. rəhmə layiq, müsbətli, həqir, dilğır; 2. (*gemein*) alçaq, mənfur insan.

Erbärmlichkeit, *die*; - alçaqlıq.

erbarmungslos *adj.* rəhmsiz, amansız, daşürəkli, mərhəmətsiz, zalım, şəfqətsiz; *adv.* rəhmsizcəsinə.

erbauen *vt* 1. tikmək, qurmaq; 2. *fig.* razı olmaq, xoş hisslərə əl tapmaq; *vr sich* ~ (*sich erfreuen*) xoşlanmaq, sevinmək (*an D/-dən*); *nicht erbaut sein von* sevinməmək, xoşu gəlməmək.

Erbauer, *der*; *-s*, - bəni, qurucu.

erbaulich *adj.* sevindirici, qol-qanad verici.

Erbauung, *die*; - 1. tikinti, quruluş; 2. (*innere*) təzhib, mənəvi təmizlik.

Erbe¹, *der*; *-n*, *-n* varis, vərəsə, xələf.

Erbe², *das*; *-s* miras, vərəsəlik, irs, dədəməli.

erbeben *vi* titrəmək.

erben *vt* irsən almaq, vərəsə almaq (*von D/-dən*).

erbetteln *vt* yalvarıb almaq; *sich (D) et.* ~ yalvarıb bir şeyi almaq.

erbeuten *vt* qarət etmək, qənimət almaq.

Erbfehler, *der*; *-s*, - irsi nöqsan.

Erbfeind, *der*; *-(e)s*, *-e* ən qəddar düşmən.

Erbfolge, *die*; -, *-n* vərəsəlik, varislik.

Erbgut, *das*; *-(e)s* dədəməli, miras; babadanqalma.

erbieten *vr sich* ~ öz xidmətini təklif etmək, xidmətə hazır olmaq.

Erbin, *die*; -, *-nen* vərəsə (*qadın*).

erbitten *vt* xahişlə almaq; xahiş etmək.

erbittern *vt* hirsəndirmək, qəzəblən-

dirmək.

erbittert *adj.* 1. yanıqlı, hirsələnmiş, qəzəbli; 2. (*heftig*) şiddətli, sərt, amansız.

Erbitterung, *die*; - acılıq; sərtlik, qızgınlıq, amansızlıq; acıq, hirs, kinlilik.

Erbkrankheit, *die*; -, *-en* irsi xəstəlik.

erblassen *vi* 1. saralmaq, solmaq, rəngi atmaq (*vor D/-dän*); 2. ölmək.

Erblasser, *der*; *-s*, - *jur.* vəsiyyətçi, miras qoyan.

erbleichen *vi s. erblassen.*

erblich *adj.* irsi, irsən; ~ *belastet* irsi xəstəliyi olan, irsi xəstə.

Erblichkeit, *die*; - irsiyyət; irslik, nəsil-lərin varisliyi.

erblicken *vt* görmək; *das Licht der Welt* ~ dünyaya gəlmək, doğulmaq.

erblinden *vi* kor olmaq; *auf e-m Auge* ~ bir gözünü kor olmaq.

Erbblindung, *die*; - kor olma.

erblühen *vi* çiçəklənmək, açmaq.

Erbmasse, *die*; - irs.

erbosen *vt* hirsəndirmək, bezdirmək; *erbost sein* hirsələnmək, damağını sallamaq, bezmək (*über A/-ə*).

erbrechen *vt* 1. zorla açmaq, yarıb sındırmaq; 2. *med.* qusmaq, qaytarmaq.

Erbrechen, *das*; *-s* qusma, qaytarma; *fig. bis zum* ~ tənəgə gətirənə (*gələnə*) gəder.

erbringen *vt* (*Beweise usw.*) gətirmək.

Erbenschaft, *die*; -, *-en* miras, vərəsəlik, vərəsət; andır.

Erbschaftssteuer, *die*; -, *-n* miras (*vərəsəlik*) vergisi.

Erbschein, *der*; *-(e)s*, *-e* vərəsəlik hüququ haqqında şəhadətnamə.

Erb schleicher, *der*; *-s*, - aldatma yolu ilə miras almağa səy edən şəxs.

Erbse, *die*; -, *-n* noxud dənəsi; *pl.* noxud.

Erbssuppe, *die*; -, *-n* noxud şorbası, noxud aşı.

Erbstück, *das*; *-(e)s*, *-e* miras.

Erbteil, *das*; *-(e)s*, *-e* vərəsə payı.

Erbvertrag, *der*; *-(e)s*, *-e* miras bölgüsü haqqında müqavilə.

Erdachse, *die*; - yer kürəsinin oxu.

Erdarbeiten, *die/pl.* torpaq işləri.

Erdball, *der*; *-(e)s* yer kürəsi.

Erdbeben, *das*; *-s*, - zəlzələ.

Erdbebenkunde, *die*; - zəlzələ elmi, zəlzələ şünaslıq.

Erdbebenopfer, *das*; *-s*, - zəlzələ qurbanı.

Erdbebenstärke, *die*; -, *-n* zəlzələ şiddəti.

Erdbeere, *die*; -, *-n* çiyələk.

Erdbeersaft, *der*; *-(e)s* çiyələk şirəsi.

Erdboden, *der*; *-s* yer, torpaq; *dem ~ gleich machen* yer ilə yeksan etmək.

Erde, *die*; - 1. yer kürəsi, yer, ərz; 2. (*Boden*)torpaq, yer; *veralt.* xak; 3. (*Welt*) dünya, kainat; *auf der* ~ yer üzündə; *auf die* ~ *fallen* yerə düşmək; *unter der* ~ yeraltı; *auf der ganzen* ~ bütün dünyada; *j-n unter die* ~ *bringen* bir kəsin ölümünə bais (*səbəb*) olmaq; *mit ~ bedecken* gömdürmək, quyulamaq.

erden *vt el.* torpaqla birləşdirmək; yer ilə birləşdirmək.

erdenken *vt* 1. təsəvvür etmək; 2. (*erfinden*) tapmaq, ixtira etmək.

erdenklich *adj.* təsəvvür oluna bilən, ağılasığan, mümkün olan; *alles Erdenkliche* ağılabatan vasitələri, əlindən gələni, ağıla gələn vasitələri.

Erderschütterung, *die*; -, *-en* zəlzələ.

erdfarbig *adj.* torpaq rəngli, boz.

Erdfarbe, *die*; - torpaq rəngi.

Erdgas, *das*; *-es* təbii qaz.

Erdgeschoss, *das*; *-es*, *-e* alt mərtəbə.

Erdhaufen *der*; *-s*, - torpaq qalağı, təpəcik.

erdichten *vt* uydurmaq, yalandan qon-darmaq.

erdichtet *adj.* uydurma.

erdig *adj.* torpaq kimi, torpaqlı.

Erdkarte, *die*; -, *-n* dünya xəritəsi.

Erdkreis, *der*; *-es* yer kürəsi.

Erdkugel, *die*; - yer kürəsi.

Erdkunde, *die*; - coğrafiya.

erdnah *adj.* yerə yaxın.

Erdnuss, *die*; -, *-e* yerfındığı.

Erdoberfläche, *die*; - yer üzü, yer üstü, yer kürəsinin səthi.

Erdöl, *das*; *-(e)s* neft.
Erdölfeld, *das*; *-(e)s, -er* neft mədəni.
Erdölleitung, *die*; *-, -en* neft kəməri.
Erdölraffinerie, *die*; *-, -n* neftayırma zavodu, neftəmizləyən zavod.
erdolchen *vt* xəncərlə öldürmək.
Erdpol, *der*; *-s, -e* yer qütbi.
Erdreich, *das*; *-es* torpaq, yer.
erdreisten *vr sich* ~ cürət etmək (*zu Inf. /...məyə*); sırtıq (*həyasız*) olmaq.
erdrosseln *vt* boğub öldürmək, boğmaq, damarlamaq.
Erdrosselung, *die*; *-* boğma, damarlarma.
erdrücken *vt* basmaq, sıxmaq, sıxıb (*basıb*) öldürmək.
erdrückend *adj. fig.* sıxıcı, boğucu.
Erdrutsch, *der*; *-es, -e* yatma, ağnaq, çəkmə (*torpaq*).
Erdschicht, *die*; *-, -en* yer təbəqəsi, yer layı.
Erdstoß, *der*; *-es, -e* yeraltı təkan.
Erdteil, *der*; *-(e)s, -e* kontinent, dünya qitələri.
erdulden *vt* dözmək, səbr etmək, qatlaşmaq, tab gətirmək.
Erdung, *die*; *-el.* yerə bağlanma, torpağa bağlanma.
ereifern *vr sich* ~ həyəcana gəlmək, qızışmaq.
ereignen *vr sich* ~ baş vermək, vəqə olmaq.
Ereignis, *das*; *-ses, -se* hadisə, vəqə, qəziyyə, əhvalat, olay, fəqərə; *fig.* həkayə.
ereignislos *adj.* hadisəsiz, olaysız.
ereignisreich *adj.* hadisələrlə dolu, hadisələrlə zəngin, olaylı.
ereilen *vt* gəlib çatmaq, yetişmək.
Erektion, *die*; *-, -en* (*Penis*) med. durma, qalxma, ereksiyon.
Eremit, *der*; *-en, -en* tərkdünya, guşəgir.
ererbt *adj.* miras qalmış, *-dən* qalma.
erfahren¹ *vt* xəbər tutmaq, bilmək, öyrənmək, eşitmək, duymaq; *vi* ~ *von -dən* xəbərdar olmaq, *-dən* eşitmək.
erfahren² *adj.* dünyagörmüş, təcrübə-

li, yolbilən, güngörmüş, isti-soyuğa düşmüş, məlumatlı, qabiliyyətli, başbilən, bişkin, çoxbilən, əkə, əkə-bikə, əkək, ərən; *fig.* dərin, dolğun; *~er Arzt* təcrübəli həkim; *~er Mensch* dərin adam.

Erfahrenheit, *die*; *-* təcrübə(*lilik*), bişkinlik.

Erfahrung, *die*; *-, -en* təcrübə; *aus* ~ təcrübədən; *er hat viel* ~ təcrübəli adamdır; *schlechte ~en machen* (*pis*) dərs almaq (*mit D/-dən*).

Erfahrungsaustausch, *der*; *-(e)* təcrübə mübadiləsi.

erfahrungsgemäß *adj.* empirik, təcrübə; *adv.* təcrübəyə əsasən, empirik.

erfahrungslos *adj.* təcrübəsiz.

erfassbar *adj.* beynəbatan, anlaşılan.

erfassen *vt* **1.** (*packen*) yaxalamaq, tutmaq, xirdəkləmək; **2.** (*begreifen*) başa düşmək, anlamaq, dərk etmək, qavramaq; **3.** (*registrieren*) qeyd etmək, yazmaq, qeydə almaq; **4.** (*in sich schließen*) əhatə etmək, şamil olmaq; **5.** (*Text*) yazmaq; *von e-m Auto erfasst werden* maşınla vurulmaq.

Erfassung, *die*; *-* başa düşmə, dərk etmə; qeyd etmə, qeydə alma.

erfinden *vt* **1.** (*durch Forschung*) ixtira etmək, kəşf etmək; **2.** (*erdichten*) uydurmaq; *erfinden* uydurma, çıxartma; xəyali.

Erfinder, *der*; *-s, -* ixtiraçı, kəşfçi, tapan.

erfinderisch *adj.* yaradıcı, ibtikarlı, çixış yolu tapan.

Erfindung, *die*; *-, -en* icad, ixtira, kəşf; uydurma, uydurmaçılıq.

Erfindungsgabe, *die*; *-* ixtiraçılıq, yaradıcılıq qabiliyyəti.

Erfindungsgeist, *der*; *-(e)s* yaradıcı zəhn(*i*).

erfindungsreich *adj.* fərasətli, ibtikarlı, diribaş.

Erfolg, *der*; *-(e)s, -e* uğur, müvəffəqiyyət, nailiyyət, başarı; *~ haben* müvəffəqiyyət (*uğur*) qazanmaq, bacarıqlı (*başarıllı*) olmaq; *viel* ~! uğur olsun!; *~ versprechend* ümid verici.

erfolgen *vi* **1.** (*geschehen*) baş vermək; dalınca getmək; **2.** (*Antwort*) verilmək.

erfolglos *adj.* **1.** uğursuz, müvəffəqiyyətsiz, başarisız; **2.** nəticəsiz, aqibətsiz.

Erfolglosigkeit, *die*; - uğursuzluq müvəffəqiyyətsizlik, başarisızlıq, nəticəsizlik.

erfolgreich *adj.* başarılı, müvəffəqiyyəətli, uğurlu, nəticəli; bəmurad; *F ~ sein* düz gətirmək; əlidlolu olmaq.

erforderlich *adj.* lazım, gərəkli, zəruri; *~ sein* gərəkli) olmaq, lazım olmaq; *unbedingt* ~ mütləqə lazım, gərək.

erforderlichenfalls *adv.* əgər lazım olsa, vacib olsa, gərəkli olsa.

erfordern *vt* istəmək, tələb etmək.

Erfordernis, *das*; *-ses, -se* istək, tələb, lüzum, ehtiyac, zərurət.

erforschen *vt* araşdırmaq, tədqiqat aparmaq, tədqiq eləmək.

Erforscher, *der*; *-s, -* tədqiqatçı, araşdırıcı.

Erforschung, *die*; *-, -en* tədqiqat; kəşfiyyat, axtarış.

erfragen *vt* soruşmaq, soruşub öyrənmək, xəbərləşmək.

erfreuen *vt* sevindirmək, şənəndirmək; *vr sich ~ sevinmək (an D/-dän, bir şeyə)*; *sich guter Gesundheit ~ sağlığı yerində olmaq.*

erfreulich *adj.* sevindirici, fərəhli, ürəkəçən, şadlandırıcı, fərəhləndirici, canasınər.

erfreulicherweise *adv.* xoşbəxtlikdən.

erfreut *adj.* (*froh*) sevincili, şad.

erfriren *vi* donub ölmək, soyuqdan ölmək; *vr sich die Ohren ~ qulaqları donmaq*; *erfrozen* donmuş, soyuqdan ölmüş.

Erfrierung, *die*; *-, -en* donma.

erfrischen *vt* təzələmək, canlandırmaq, təravətləndirmək; *vr sich ~ sərinləşmək.*

erfrischend *adj.* sərinləşdirici; fərəhli, təravətli, dincəldirici.

Erfrischung, *die*; *-, -en* sərinləşdirmə, təzələmə, dincəliş.

Erfrischungsstand, *der*; *-(e)s, -'e* bufet.

erfrozen *adj.* donmuş, dondurulmuş.

erfüllbar *adj.* mümkün olan, ola bilən, həyata keçə bilən.

erfüllen *vt* **1.** (*mit -lə*) doldurmaq; **2.** (*Pflicht, Wunsch, Bedingung, Erwartung*) yerinə yetirmək, yerinə gətirmək, icra etmək; **3.** (*Versprechen*) sözüne əməl etmək; *vr sich ~ həyata keçmək, gərəçəkləşmək.*

Erfüllung, *die*; *-* yerinə yetmə, həyata keçmə; *in ~ gehen* *vt* yerinə yetirilmək, həyata keçmək, doğrulmaq; *s-e ~ finden* razı olmaq.

Erfüllungsort, *der*; *-(e)s, -e* icra yeri.

erfunden *adj.* *s. erfinden.*

ergänzen *vt* əlavə etmək, genişləndirmək, təkmilləşdirmək; *vr sich ~ birbirini təkmilləşdirmək.*

ergänzend *adj.* əlavə, əlavə verilən.

Ergänzung, *die*; *-, -en* **1.** əlavə, əlavə etmə; **2.** genişləndirmə, tamamlama.

Ergänzungsblatt, *das*; *-(e)s, -'er* əlavə (*jurnala, qəzetə*).

ergattern *vt* *F* qapmaq, ələ keçirmək.

ergaunern *vt* hiylə ilə almaq, hiylə ilə ələ keçirtmək, bürk qoymaq.

ergeben¹ *vt* **1.** (*erweisen*) göstərmək; *die Untersuchung hat ~, dass er...* yoxlama göstərdi ki, o; **2.** (*beim Rechnen*) tutmaq, baliğ olmaq; *vr sich ~* **1.** (*sich herausstellen*) meydana çıxmaq, məlum olmaq (*aus D/-dän*); **2.** (*militärisch*) təslim olmaq; **3.** (*e-r Sache*) həsr etmək; *er hat sich dem Glücksspiel ~ o*, qumara alışdı; *sich dem Studium ~ özünü bütünlüklə dərsə həsr etmək.*

ergeben² *adj.* sadıq, vəfali; itaətkar, sədaqətli; *adv.* sədaqətli.

Ergebenheit, *die*; *-* sadıqlıq, itaətlik, ehtiram, vəfaliq, müridizm; həqirlik.

Ergebnis, *das*; *-ses, -se* **1.** sonuq, nəticə; aqibət, encam, effekt; cavab; *fig. dal*; *als ~ nəticədə, nəticəsində*; *zu einem ~ kommen* nəticəyə gəlmək; **2.** (*Ertrag*) hasilat *pl.*; məhsul, bar, hasil; **3.** (*Summe*) nəticə, yekun; məbləğ.

ergebnislos *adj.* sonuqsuz, neticəsiz, aqibətsiz, effektsiz; cavabsız; barsız.

Ergebung, *die*; - təslim olma, boyun əymə.

ergehen *vi* (*Anordnung, Befehl usw.*) nəşr olunmaq, çıxmaq; ~ *lassen vt* nəşr etmək, elan etmək; *über sich (A) ~ lassen* təslim olmaq, boyun əymək, dözmək, çəkmək; *wie ist es dir ergangen?* işlərin necə oldu? (*gedirdi?*); *so erging es mir auch* mənim də başıma eyni qəza gəldi; *sich über ein Thema ~* bir mövzu ilə çox məşğul olmaq.

ergiebig *adj.* məhsuldar, gəlirli, münbit; bol; *F* löhren.

Ergiebigkeit, *die*; - bolluq, münbitlik.

ergießen *vt* tökmək; *vr sich ~* tökülmək, axıb tökülmək (*in A; über A/-ə*).

erglühen *vi* qızarmaq, közərmək; *fig.* qızarmaq (*vor D/-dən*).

ergötzen *vt* şad etmək, əyləndirmək, sevindirmək, ; *vr sich ~* şad olmaq, baxıb zövq almaq (*an D/-dən*).

Ergötzen, *das*; -*s* şadlıq, ləzzət, əyləncə.

ergötzlich *adj.* əyləndirici, şad edən.

ergrauen *vi* ağarmaq, bozarmaq, çallaşmaq, çallanmaq.

ergreifen *vt* **1.** tutmaq, yapışmaq (*an D/-dən*); **2.** (*Macht*) qəsb etmək, almaq; **3.** (*Beruf*) peşə seçmək; **4.** (*Besitz*) ələ keçirmək, almaq; **5.** (*Flucht*) qaçmaq; **6.** (*Gelegenheit*) fürsətdən istifadə etmək; **7.** *Partei ~* bir kəsdən tərəfdarlıq etmək; *das Wort ~* söz almaq, sözə başlamaq.

ergreifend *adj.* duyğulandırıcı, ..hiss(i) oyadan.

Ergreifung, *die*; -, (-*en*) al(ın)ma, tut(ul)ma, zəbt etmə; istila.

ergriffen : ~ *sein* mütəəssir olmaq, duyğulanmaq (*von D/-dən*).

Ergriffenheit, *die*; - mütəəssir olma, duyğulanma; mərhəmət.

ergrimmen *vi* hirsənləmək.

ergründen *vt* araşdırmaq, tədqiqat etmək; dibinə getmək.

Erguss, *der*; -*es*, -*e* **1.** tökülmə, ax-

ma; fışqırma; **2.** (*Bluterguss*) qanaxma; **3.** *fig.* (*Redeschwall*) boş söz, söz yığını.

erhaben *adj.* **1.** (*erhöht*) yüksək, qabarıq, irəli çıxmış; **2.** *fig.* (*großartig*) böyük, əzəmətli, möhtəşəm; **3.** *fig.* (*überlegen*) üstün; ~ *sein über et.* bir şeydən üstün olmaq.

Erhabenheit, *die*; - yüksəklik, ululuq.

Erhalt, *der*; -(*e*)*s* alma, alınma; *nach ~ s-s Briefes* məktubunu alandan sonra.

erhalten *vt* **1.** (*bekommen*) almaq, ələ gətirmək, əxz etmək; **2.** (*bewahren*) qorumaq, sax-lamaq, mühafizə etmək; **3.** (*ernähren*) saxlamaq, dolandırmaq; **4.** (*pflügen*) baxmaq; *gut ~ sein* saz olmaq, yaxşı qalmaq.

Erhalter, *der*; -*s*, - qoruyan; baxan; dolandıran.

erhältlich *adj.* ~*sein* alına bilən, tapılan; *schwer ~* çətin tapılan.

Erhaltung, *die*; - saxlanma, qorunma, qorunub-saxlanma, mühafizə; baxma; dolandırma.

erhängen *vt* asmaq, dara çəkmək; *vr sich ~* özünü asmaq.

erhärten *vt fig.* **1.** bərkitmək; möhkəmləndirmək; **2.** (*Behauptung*) təsdiq etmək; **3.** (*beweisen*) sübut etmək; *vr sich ~* bəlli olmaq, təsdiq olmaq; qartlaşmaq, bərkimək.

erhaschen *vt* qapmaq, tutmaq, yaxalamaq.

erheben *vt* **1.** qaldırmaq, yüksəltmək; **2.** (*Klage*) şikayət etmək; **3.** (*Geschrei*) hay-küy qopar(t)maq; **4.** (*Forderungen*) tələb etmək; **5.** (*Steuern*) istəmək, almaq; **6.** (*Anspruch*) iddia etmək; **7.** (*Stimme*) səsini qaldırmaq; **8.** (*in den Himmel*) göylərə qaldırmaq; *vr sich ~* **1.** qalxmaq, durmaq, qavzanmaq, dikəlmək; **2.** (*Frage*) ortaya çıxmaq; **3.** (*rebellieren*) qiyam etmək, qalxmaq, ayaqlanmaq (*gegen A/ -ə qarşı*).

erhebend *adj.* ruhlandırıcı, həvəsləndirən, həvəsləndirici.

erheblich *adj.* böyük, mühüm, əhəmiyyətli.

Erhebung, *die*; -, -*en* **1.** *s. erheben*; **2.**

(*Anhöhe*) yoxuş, yüksəklik, təpə, dik yer; **3.** (*Aufstand*) ayaqlanma, üsyan, qiyam; **4.** (*Umfrage*) sorğu, anket, yoxlama; **5.** (*von Steuern*) alma, yığma; **6.** (*juristisch*) qaldırma, iqamə.

erheischen vt istəmək, tələb etmək.

erheitem vt **1.** (*aufheitem*)əyləndirmək, nəşələndirmək; **2.** (*zum Lachen bringen*) güldürmək.

Erheiterung, die; - nəşə, sevinc.

erhellen vt **1.** işıqlandırmaq; **2.** fig. aydınlaşdırmaq; vr sich ~ (*Himmel*) aydınlaşmaq.

erhielt s. erhalten.

erhitzen vt qızdırmaq, istilətmək; fig. qəzəblənmək, özündən çıxmaq; sich ~ qızmaq, istilənmək, istiləşmək, qızışmaq, dağlaşmaq.

erhitzt adj. qaynadılmış; fig. tər içində.

erhoffen vt ümid bəsləmək, ümid etməmək, gözləmək.

erhöhen vt **1.** (*im Rang*) yüksəltmək; çoxaltmaq; **2.** (*steigern*) artırmaq; vr sich ~ artmaq, çoxalmaq, yüksəlmək; *erhöht werden* çoxalmaq.

Erhöhung, die; -, -en **1.** yüksəltmə, böyütmə, artırma; **2.** (*Hügel*) hündür yer, təpəlik, yüksəklik, yoxuş; **3.** (*Gehaltserhöhung*) məaaşın artması.

erholen vr sich ~ **1.** (*sich entspannen*) istirahət etmək, dincini almaq, dincəlmək; **2.** (*von e-r Krankheit*) yaxşılaşmaq, dincəlmək, diriləşmək, hala gəlmək; dial. eynimək; *der Kranke hat sich et. erholt* xəstə bir az dincəlibdir; **3.** (*Börsenkurse*) qiymətləri yenidən artmaq; **4.** (*wieder zu sich kommen*) özünə gəlmək, hala gəlmək.

erholsam adj. dincəldirici, istirahət verici.

Erholung, die; - istirahət, dincəliş, dincəlmə; şəfa, sağlamlıq; fig. dirilmə.

erholungsbedürftig adj. istirahətə ehtiyacı olan.

Erholungsheim, das; -(e)s, -e istirahət evi, istirahətgah.

Erholungsreise, die; -, -n istirahət səfəri, istirahət səyahəti.

erhören vt (*j-n*) bir kəsin xahişini yerinə yetirmək.

Erhörung, die; - bir kəsin xahişini yerinə yetirmə.

Erika, die; -, -s u. Eriken bot. süpürgə kolu.

erinnern vt xatırlatmaq, yada salmaq, (*j-n an A/bir kəsə bir şeyi*); vr sich ~ yada salmaq, yad eləmək, xatırlamaq, yadına düşmək (*G, an A/-i*).

Erinnerung, die; -, -en **1.** xatırlama, yada salma; **2.** nur sg. (*Andenken*) xatirə; **3.** nur sg. (*Gedächtnis*) xatir, hafizə; zur ~ an A bir kəsə xatirə olaraq; in ~ bringen vt yadına salmaq (*j-m/bir kəsin*).

Erinnerungsvermögen, das; -s hafizə, yaddaş, xatir.

erjagen vt **1.** ovlamaq, şikar etmək; **2.** fig. ələ keçirmək.

erkalten vi soyumaq; ~ lassen soyutmaq.

erkälten vr sich ~ özünü soyuğa vermək, soyuq dəymək; *ich bin erkältet* mənə soyuq dəyib; *stark erkältet sein* bərk soyuq dəymək.

Erkältung, die; -, -en soyuqdəymə.

erkämpfen vt sich (*D*) ~ mübarizə yolu ilə əldə etmək, qazanmaq.

erkaufen vt **1.** bir şeyi rüşvət ilə ələ keçirmək (*almaq*); **2.** mübarizə ilə ələ keçirmək; *e-e teuer erkaufte Freiheit* mübarizə ilə ələ keçirilmiş azadlıq.

erkennbar adj. görünən, tanıla bilən, tanınan; *leicht* ~ asanlıqla tanınan.

erkennen vt **1.** (*wahrnehmen*) görmək, təşxis vermək; **2.** (*identifizieren*) tanımaq, bir-birindən tanımaq; **3.** (*geistig erfassen*) başa düşmək, anlamaq, dərk etmək; vi jur. *auf Freispruch* ~ bəraət hökmü vermək (*çıxartmaq*); *erkennen lassen* göstərmək.

erkenntlich adj. tanınan; sich ~ zeigen für A öz minnətdarlığını bildirmək.

Erkenntnis, die; -, -se idrak, dərk, şüur.

Erkenntnisvermögen, das; -s idrak qüvvəsi.

Erkennung, die; - tanıma; təşxis ver-

mə.

Erkennungsmarke, *die*; -, -*n* *mil.* şəxsi tanıma nişanı, kimlik nişanı.

Erkennungszeichen, *das*; -*s*, - *fərqləndirici* əlamət, tanıma işarəsi.

Erker, *der*; -*s*, - *kiçik balkon*, erker.

erklären *vt* **1.** açıqlamaq, yozmaq, izah etmək, başa salmaq, bildirmək, əsaslandırmaq; **2.** (*Krieg*) müharibə elan etmək, savaşı elan etmək; *j-n für schuldig* ~ bir kəsi təqsirkar elan etmək; *sich bereit ~ zu -Inf. -məyə* hazır olduğunu bildirmək; *sich einverstanden ~ razı olmaq* (*mit D/-ə*).

erklärend *adj.* aydınlaşdırıcı, aşkar edən.

Erklärer, *der*; -*s*, - *izah edən*, açıqlayan.

erklärlich *adj.* aydın, aşkar, anlaşılan.

Erklärung, *die*; -, -*en* **1.** yozma, izah, şərh; **2.** bəyanat, bəyannamə, deklarasiya, bəyaniyyə; **3.** (*Liebeserklärung, Kriegserklärung*) elan etmə, bildirmə.

erleckerlich *adj.* çoxlu, xeyli.

erklettern *vt* dırmaşmaq.

erklimmen *vt* dırmaşmaq, çıxmaq.

erklingen *vi* səslənmək; zəng çalmaq, dıqqıldamaq; dillənmək; ~ *lassen* dilləndirmək.

erkranken *vi* xəstələnmək, naxoşlaşmaq, kefsizləmək.

erkrankt *adj.* xəstə, naxoş, kefsiz; *F schwer ~ sein* döşəyə düşmək, döşəkə yatmaq.

Erkrankung, *die*; -, -*en* xəstəlik, naxoşluq, xəstələnmə (*an D*).

erkühnen *vr sich* ~ cəsəret etmək, cürət etmək (*zu Inf./-məyə*).

erkunden *vt* öyrənmək, soruşub bildirmək.

erkundigen *vr sich* ~ soraqlaşmaq, xəbər tutmaq, məlumat almaq (*bei D über A/bir kəsdən bir şey haqqında*); soruşub axtarmaq (*nach D/-i*).

Erkundigung, *die*; -, -*en* soraqlaşma, məlumat toplama.

Erkundung, *die*; -, -*en* kəşfiyyat işləri.

Erläss, *der*; -*es*, -*e* **1.** *nur sg.* (*Erlassen*)

elan; **2.** (*Anordnung*) fərman, buyuruq, sərəncam; göstəriş; **3.** (*Straferlass usw.*) bağışlanma, əfv.

erlassen *vt* **1.** (*Gesetze*) qanun vermək (*çıxartmaq*); elan etmək; **2.** (*Strafe*) bağışlamaq, əfv etmək, geri götürmək.

erlauben *vt* icazə vermək, qoymaq; azad etmək; *das kann ich mir nicht ~* bu işi görməyə özümə icazə verə bilmərəm; ~ *Sie* icazə buyurursuz; *sich viel ~* cızığından çıxmaq; *was ~ Sie sich!* həddinizi aşırırsınız!, həddinizi keçirsiniz!, cızığınızdan çıxırırsınız!

Erlaubnis, *die*; -, -*se* **1.** icazə, izin, ixtiyar, haqq, həqq; **2.** (*Ermächtigung*) səlahiyyət; ~ *bekommen* izin (*icazə*) almaq; ~ *erteilen* izin vermək, ixtiyar vermək, (*azad*) qoymaq; *ohne ~* icazəsiz.

erlauschen *vt* gizlicə qulaq asmaq.

erläutern *vt* açıqlamaq, izah etmək, aydınlaşdırmaq, şərh etmək, bəyan etmək.

Erläuterung, *die*; -, -*en* başa salma, izah etmə, açıqlama, anlatma.

Erle, *die*; -, -*n* *bot.* qızıllağac.

erleben *vt* **1.** görmək, müşahidə etmək; **2.** (*Schlimmes*) başına gəlmək, məruz qalmaq; çəkmək; *du kannst was ~!* sənə göstərəm!

Erlebnis, *das*; -*ses*, -*se* **1.** hadisə, olay, qəziyyə; **2.** (*Abenteuer*) macərə; **3.** (*Erfahrung*) təcrübə.

erlebnisreich *adj.* macərəlarla dolu, hadisələrlə zəngin, macərəli, olaylı.

erledigen *vt* **1.** yerinə yetirmək, icra etmək; **2.** (*Streit usw.*) həll etmək, çözmək; **3.** *F* (*töten*) öldürmək; **4.** *F* (*ermüden*) yorma; *sich ~* həll olmaq, çözülmək; *vr sich ~* həll olmaq.

erledigt *adj.* qurtulmuş, qurtarmış; *das wäre ~!* bunu bitmiş hesab etmək olar!; *fig. gözdən düşmüş*; *F er ist für mich ~* mənimki onunla qurtardı, mənim onunla heç bir işim qalmadı.

Erledigung, *die*; -, -*en* icra etmə, yerinə yetirmə; həll etmə, çözmə; alışıveriş; iş.

erlegen *vt* **1.** (*Tier*) öldürmək, vurmaq;

2. (bezahlen) ödəmək, vermək; pul ya-tırtmaq (qoymaq).

erleichtern vt 1. (Gewicht) yüngülləş-dirmək; 2. (Schwierigkeit) asanlaşdır-maq; vr sich ~ rahatlaşmaq, qarnını yüngüllətmək.

erleichtert adj. sich ~ fühlen sevinmək, özünü rahat hiss etmək.

Erleichterung, die; -, -en yüngüllük; asanlıq, rahatlıq; fəreç; ~ verschaffen yaxşılıq etmək (D/bir kəsə); sıxıntısını azaltmaq; (über A-dən) fərhlik, rahat-lıq.

erleiden vt dözmək, davam getirmək; -dən çəkmək, məruz qalmaq, düçar olmaq; e-e Niederlage ~ məğlubiyyətə uğramaq; Schaden ~ ziyan görmək, ziyan çəkmək; ~ lassen düçar etmək.

erlernbar adj. öyrənilə bilən.

erlernen vt öyrənmək.

erlesen adj. seçilmiş, ən yaxşı, seç-mə.

erleuchten vt işıqlandırmaq, aydınlat-maq; fig. aydınlaşdırmaq.

erleuchtet adj. işıqlı; fig. aydın, ilham almış.

Erleuchtung, die; -, -en işıqlandırma, aydınlatma; fig. ilham; (Idee)ani bir fikir.

erliegen vi 1. (e-r Krankheit, usw.) öl-mək (D/-dən); 2. (e-r Verlockung, e-r Be-gierde) qurbanı olmaq; məğlub olmaq; zum Erliegen kommen durmaq, hərəkət-dən dayanmaq; zum Erliegen bringen dayandırmaq.

erlogen adj. yalan.

Erlös, der; -es, -e gəlir, qazanc, məda-xil.

erloschen adj. (Vulkan) sönmüş, sönmük, fəaliyyətdən qalmış.

erlöschen vi 1. sönmək, keçmək; 2. (enden) bitmək, sona çatmaq; xitam; 3. (ungültig werden) gücünü itirmək; 4. (Firma) bağlanmaq, tətıl olmaq, fəaliy-yətini dayandırmaq, işləməmək.

erlösen vt dadına çatmaq, xilas et-mək, qurtarmaq, nicat vermək (aus, von D/-dən); erlöst werden nicat tapmaq.

Erlöser, der; -s, - xilas edən, qurta-

ran, xilaskar.

Erlösung, die; - qurtuluş, xilas olma, xilas edilmə, nicat.

ermächtigen vt səlahiyyət vermək, yetki vermək, ixtiyar vermək, vəkil et-mək (zu D/ bir şey üçün, bir şeyə).

Ermächtigung, die; -, -en səlahiyyət, yetki, icazə, vəkalət; vəkalətnamə.

ermahnen vt 1. xətlətmək, xəbərdar etmək; öyüd vermək, nəsihət etmək; 2. (zu et.) bir şeyə təşviq etmək.

Ermahnung, die; -, -en (Warnung) xə-bərdarlıq.

ermangeln vi (e-r Sache) çatmamaq, bir şeyə malik olmamaq.

Ermangelung, die; - in ~ G ..olmadı-ğından, olmadığı üçün, çatışmazlıq-dan.

ermäßigen vt aşağı salmaq, endir-mək, azaltmaq, əksiltmək; ucuzlaşdır-maq.

Ermäßigung, die; -, -en əksilmə, azal-dılma, aşağı salma, güzəşt; ucuzlaş-ma, ucuzlaşdırma, endirim.

ermatten vt yormaq, zəiflədirmək; vi yorulmaq, ruhdan düşmək (von D/-dən).

Ermattung, die; - yorulma, üzülmə, əzginlik, ruh düşkünlüyü, yorğunluq.

ermessen vt 1. (erwägen) götür-qoy et-mək, ölçüb-biçmək, fikirləşmək; 2. də-yərləndirmək; 3. (verstehen) düşünmək, anlamaq.

Ermessen, das; -s fikir, qərar; mülahi-zə; nach j-s ~ bir kəsin rəyinə görə, bir kəsin qərarına görə; nach eigenem ~ öz rəyinə görə; nach menschlichem ~ insa-nın fikri çatana qədər.

ermitteln vt 1. axtarib tapmaq, mey-dana çıxarmaq; 2. jur. araşdırmaq, təhqiq etmək.

Ermittlung, die; -, -en araşdırma, ax-tarma; əldə edilmə; pl. təhqiqat; ~en anstellen (über A/ haqqında təhqiqat aparmaq).

Ermittlungsverfahren, das; -s, - jur. təhqiqat aparma, sorğu-sual, dindirmə, istintaq.

ermöglichen vt mümkün etmək, imkan

yaratmaq; *j-m ~, et. zu tun* kimsəyə imkanlar yaratmaq.

ermorden *vt* öldürmək, məhv etmək, adam öldürmək.

Ermordung, *die*; - qətl, adam öldürmə.

ermüden *vt* yormaq; *vi* yorulmaq, əldən salmaq, tabdan düşmək, əhədi kəsilmək, əldən düşmək.

ermüdend *adj.* yorucu, üzücü.

Ermüdung, *die*; - yorğunluq, üzgünlük.

ermuntern *vt* təşviq etmək, ürək vermək, ürekləndirmək, ruhlandırmaq, rəğbətləndirmək.

ermunternd *adj.* təşviqedicisi, qol-qanadverici, ruhlandırıcı, ürekləndirici, həvəsləndirici, şirnikdirici.

Ermunterung, *die*; -, *-en* təşviq etmə, qol-qanad vermə, həvəsləndirmə, rəğbətləndirmə.

ermutig *vt* ürək vermək, qol-qanad vermək, ruhlandırmaq, cəsarətləndirmək, həvəsləndirmək.

ermutigend *adj.* ürəkverici, ürekləndirici.

Ermutigung, *die*; -, *-en* ürək vermə, təşviq, ruhlandırma.

ernähren *vt* **1.** yedirtmək; **2.** (*erhalten*) saxlamaq, çörək vermək, dolandırmaq, çörəkləmək; *e-e Familie ~ ailə dolandırmaq; vi sich ~ yemək (von D/-dən); ...ile keçinmək, dolanmaq.*

Ernährer, *der*; *-s, -* ailə başçısı, ailəni dolandıran.

Ernährung, *die*; - **1.** yedirtmə; **2.** (*Nahrung*) yemək, xörək, qida.

ernennen *vt* təyin etmək (*zu D/bir və-zifəyə*); *ernannt werden* seçilmək.

Ernennung, *die*; -, *-en* təyin edilmə, seçilmə.

erneuern *vt* **1.** təzələmək, yeniləmək; dəyişdirmək; **2.** (*wiederholen*) təkrar etmək; ehya etmək; *erneuert werden* yenilənmək, təzələnmək; *vr sich ~ təzələnmək, yenilənmək, özünü təzələmək.*

Erneuerung, *die*; -, *-en* təzələ(n)mə; yenilə(n)mə, ehya.

erneut *adj.* təzədən, yenidən.

erniedrigen *vt* alçaltmaq, hörmətdən salmaq, təhqir etmək; *vr sich ~ özünü kiçik tutmaq, alçaltmaq, ləyaqətini itirmək; fig. özünü əskiltmək.*

erniedrigend *adj.* təhqir edici.

Erniedrigung, *die*; -, *-en* hörmətdən salma, təhqir, alçaltma, həqarət.

Ernst, *der*; *-es* **1.** ciddilik, ciddiyyyət; **2.** (*Gefährlichkeit*) qorxulu, təhlükəli; *der Zustand des Patienten ist ~ xəstənin durumu (vəziyyəti)* çox təhlükəlidir; *~ machen mit D* ciddi olmaq, zarafat etməmək; *im ~ ciddiyyyətlə, tamamilə ciddi; ciddi olaraq; ist das dein ~?* ciddi deyirsən?

ernst *adj.* ciddi; sərt; *ich meine es ~!* ciddi deyirəm; *~ werden* ciddiləşmək.

Ernstfall, *der*; *-(e)s* ciddi vəziyyət; qorxulu vəziyyət; *im ~ ciddi bir vəziyyətdə.*

ernsthaft *adj.* ciddi; sərt; mətin; *adv.* ciddən.

Ernsthaftigkeit, *die*; - ciddiyyyət, ciddilik.

ernstlich *adj.* ciddi, ciddi şəkildə; *adv.* ciddən; *~ krank sein* ciddi bir xəstəliyi olmaq.

Ernte, *die*; -, *-n* **1.** məhsul yığımı; biçin, çalın, əkin; **2.** (*Ertrag*) məhsul, hasil.

ernsten *vt* məhsul yığmaq (*toplamaq*); *fig.* qazanmaq, əldə etmək; *wer Wind sät, wird Sturm ~ başqasına quyu qazan özü düşər.*

ernüchtern *vt* ayıltmaq; *fig.* ağılı başına gətirmək.

Ernüchterung, *die*, -, *-en* ağılı başına gəlmə, ayıl(t)ma.

Eroberer, *der*; *-s, -* işğalçı, qəsbkar; fəth, istilacı.

erobern *vt* işğal etmək, zəbt etmək, qəsb etmək, istila eləmək, fəth etmək.

Eroberung, *die*; -, *-en* işğal; istila, fəth qəsbkarlıq.

Eroberungskrieg, *der*; *-(e)s, -e* işğalçılıq (*qəsbkarlıq*) müharibəsi.

erodieren *vt* torpağını yuyub aparmaq, yuyub aparmaq.

eröffnen *vt* **1.** açmaq; *ein Konto bei der*

Bank ~ bankda hesab açmaq; **2.** bildirmək, xəbər vermək (*j-m/ bir kəsə*); *vr sich* ~ (*Aussichten, Möglichkeiten*) mümkün olmaq, meydana çıxmaq.

Eröffnung, *die*; - açılış, başlanğıc.

Eröffnungsansprache, *die*; -, -n açılış sözü, giriş sözü.

Eröffnungsfeier, *die*; -, -n təntənəli açılış, açılış mərasimi.

erörtern *vt* müzakirə etmək.

Erörterung, *die*; -, -en müzakirə, görüşüb bir şeyi danışma (*aydınlaşdırma*), müzakirəyə qoyulma.

Eros¹ eşq Tanrısı.

Eros², *der*; - cinsi eşq, cinsi həyəcan.

Erosion, *die*; -, -en aşınma, eroziya.

Erotika, *die*; - eşq həyatı, erotizm, şəhvani hisslər ifadə edən.

erotisch *adj.* şəhvani, erotik.

Erpel, *der*; -s, - yaşılbaş, erkək ördək.

erpicht *adj.* ~ *sein auf* (A) bir şeyə həris olma, düşgün olma.

erpressen *vt* zorla almaq; zorla (*təhdid ilə*) etdirmək; *ein erpresstes Geständnis* zorla (*təhdid ilə*) alınmış etiraf.

Erpresser, *der*; -s, - zorla alan, şantajçı.

erpresserisch *adj.* hədə ilə, zorla, şantaj yolu ilə.

Erpressung, *die*; -, -en zorakılıq, şantaj, zorla alma, hədə-qorxu.

erproben *vt* yoxlamaq, sınamaq; *erprobt sein* sınaqdan çıxmaq.

erprobt *adj.* ~*es Mittel* yoxlanmış dərman.

Erprobung, *die*; -, -en yoxlama, sınaq.

erquicken *vt* yorğunluğunu almaq, təzələmək; *sich mit e-m kühlen Getränk* ~ sərin içmək ilə yorğunluğunu almaq.

erquicklich *adj.* ləzzət verici, sevindirici, ürəkəçən, şadlandırıcı.

Erquickung, *die*; - təzələ(n)mə, sərinləşmə.

erraten *vt* təxmin etmək; tapmaq; duymaq; *das können Sie nie* ~ bunu heç bir vaxt tapanmasınız.

errechnen *vt* hesablamaq.

erregbar *adj.* tez əsəbiləşən, əsəbi.

Erregbarkeit, *die*; - tündməcazlıq, əsəbilik; həyəcanlanma qabiliyyəti.

erregen *vt* **1.** həyəcana gətirmək; **2.** (*erwecken*) təhrik etmək, həyəcanlandırmaq; **3.** (*Gefühle*) oyatmaq, coşdurmaq, törətmək; **4.** (*verursachen*) səbəb olmaq; *vr sich* ~ həyəcanlanmaq.

erregend *adj.* həyəcanlaşdırıcı, həyəcanlı.

Erreger, *der*; -s, - *med.* törədicisi, virus, mikrob.

erregt *adj.* həyəcanlı, coşğun.

Erregung, *die*; - həyəcan, həvəs, təhrik, coşğunluq.

erreichbar *adj.* əldə edilə bilən, əlçatır, əlçatan, mümkün olan; ~ *sein* əl altında olmaq, əl çatmaq.

erreichen *vt* **1.** çatmaq, nail olmaq, ermək, erişmək, yetişmək, vasil olmaq, ələ keçirmək, irişmək, yetirmək; **2.** (*Zug usw.*) yetişmək, gəlib-çatmaq; **3.** (*erlangen*) əldə etmək; **4.** (*telefonisch*) tapmaq; **5.** (*Zweck*) yetişmək, çatmaq, ələ gətirmək; *F* (*das Alter*) dolmaq; *et.* ~ nəticə əldə etmək; ~ *lassen* çatdırmaq.

erretten *vt* xilas etmək, qurtarmaq (*aus D; von, vor D/-dən*).

Errettung, *die*; - qurtuluş, xilas ol(un)ma, xilas etmə.

errichten *vt* **1.** (*bauen*) tikmək; **2.** (*gründen*) qurmaq; düzəltmək, yaratmaq, bərqərar etmək; *sich ein Haus* ~ ev-eşik düzəltmək; *errichtet werden* düzəlmək, bərpə olmaq, qurulmaq; *fig.* dikəlmək.

Errichtung, *die*; - tikmə, qurğu; qur(ul)ma, yaratma, düzəl(t)mə.

erringen *vt* nail olmaq, bir şeyi çətinliklə əldə etmək; *e-n Erfolg* ~ müvəffəq olmaq.

erröten *vi* qızarmaq; *vor Verlegenheit* ~ utandığından qızarmaq.

Errungenschaft, *die*; -, -en nailiyyət, uğur, müvəffəqiyyət.

Ersatz, *der*; -es **1.** əvəz, bədəl, -in yerinə; bərabər; **2.** (*Entschädigung*) ziyanın əvəzi, ziyanı ödəmə; **3.** *mil.* əlavə qoşun; **4.** (*Ersatzmittel*) yedək, ehtiyat hissə; **5.** *Sport* ehtiyat oyunçu; *als* ~ ye-

rinə, əvəzinə.

Ersatzanspruch, *der*; -(e)s, -'e jur. ziyanın əvəzini alma haqqı, təzminat tələbi.

Ersatzdienst, *der*; -(e)s əsgərlik yerinə edilən ictimai xidmət.

Ersatzmann, *der*; -(e)s, -'er u. -leute **1.** müavin, əvəz; **2.** (Sport) ehtiyat oyunçu.

Ersatzmittel, *das*; -s, - əvəz.

Ersatzrad, *das*; -(e)s, -'er yedək təkər.

Ersatzreifen, *der*; -s, - yedək təkər, yedək çənbəri.

Ersatzschlauch, *der*; -(e)s, -'e ehtiyat şlanq (*xortum*), yedək lastik.

Ersatzteil, *das* u. *der*; -(e)s, -e yedək.

ersaufen *vt* qərq olmaq, batmaq, suda boğulmaq.

ersäufen *vt* qərq etmək, batırmaq, suda boğmaq.

erschaffen *vt* yaratmaq.

Erschaffung, *die*; - yaratma.

erschallen *vi* eşidilmək; səslənmək, danqıldamaq, diqqıldamaq.

erschauern *vi* diskinnmək; qorxmaq.

erscheinen *vi* **1.** görünmək, ariz olmaq, bürüz etmək; **2.** (*Zeitung usw.*) çıxmaq; **3.** (*in e-r Zeitung*) yazılmaq; **3.** (*vor Gericht*) gəlmək, hazır olmaq.

Erscheinung, *die*; -, -en **1.** (Äußeres) zahir, xarici görünüş, sifət; **2.** (*Geistererscheinung*) cin, pəri; **3.** (*Phantom*) kabus, qarabasma; **3.** (*Naturerscheinung*) hadisə, başvermə, fenomen; **4.** (*Symptom*) əlamət, nişanə; **5.** (*Zeitung usw.*) çapdan çıxmaq; *in ~ treten* görünmək, bürüzə çıxmaq.

Erscheinungsjahr, *das*; -s, -e çap ili.

Erscheinungsort, *der*; -s, -e çap yeri.

erschießen *vt* güllələmək; *fig. F erschossen sein* çox yorğun olmaq.

Erschießung, *die*; -, -en güllələmə.

erschaffen *vi* yorulmaq, gücdən düşmək, zəifləmək.

erschlagen *vt* vurub öldürmək; *fig. ~ sein* çox yorğun olmaq, taqətdən düşmək.

erschleichen *vt* aldadıb almaq.

erschließen *vt* **1.** (Markt) açmaq; **2.** (Gegend) yol açmaq; **3.** (Baugelände) istifa-

də etməyə hazırlamaq; **4.** (*durch Schlussfolgerung feststellen*) nəticə almaq.

Erschließung, *die*; -, -en istifadə üçün hazırlama; açma, açılma.

erschöpfen *vt* **1.** qurtarmaq, tükətmək, dibinə daş atmaq, tükəndirmək; **2.** (*ermüden*) yorma, gücdən salmaq, tabdan salmaq, dildən salmaq; dayandıрмаq, haldan salmaq; **3.** (Thema) ətraflı araşdırmaq; *vr sich ~* qurtulmaq (*in D/ilə*); *erschöpft sein* taqətdən düşmək, haldan düşmək; *meine Geduld ist erschöpft* səbrim tükənib.

erschöpft *adj.* yorğun, ölümcül, taqətsiz, üzgün, əzgin, arğın, yorğun-arğın, əzgin-üzgün, halsız; *~ sein* taqətdən düşmək, tabdan düşmək, cılız-vılız olmaq, əldən düşmək, dildən düşmək, əhədi kəsilmək, əhədi üzülmək; düşkünləşmək, əl-ayaqdan düşmək, əzginləşmək, haldan düşmək, heydən düşmək (*kəsilmək*); *F* dayanmaq, həlak olmaq; *ich bin völlig ~* işləməkdən dayanmışam, heydən düşmüşəm, heyim qalmayıb, həlak olmuşam.

Erschöpfung, *die*; - qurtulma, tükənmə; yorğunluq, taqətsizlik, üzgünlük, düşkünlük, əzginlik, heydən düşmə.

erschrak *s. erschrecken*.

erschrecken *vt* qorxutmaq; hürkütmək, diskindirmək; *vi* (*über A -dən*) qorxmaq, diksinmək, ürkmək, hürkmək; *sich zu Tode ~* bağı çatlamaq; *erschreckt sein* diksinmək, qorxmaq, hürkmək, ürkmək; *erschrick nicht!* qorxma!

erschreckend *adj.* qorxulu, dəhşətli.

erschüttern *vt* tərpətmək, lərzəyə gətirmək, silkələmək; *fig.* sarsıtmaq.

erschütternd *adj.* kədərli, çox kədər-ləndirən, trajik.

Erschütterung, *die*; -, -en **1.** sarsıntı, sarsı(t)ma; zəlzələ; **2.** kədər, üzüntü.

erschweren *vt* çətinləşdirmək, mürəkəbləşdirmək, axsatmaq, buruqdurmaq, ağırlatmaq.

erschwerend *adj.* çətinləşdirən, ağırlaşdırıcı; zəhmətli; *das kommt ~* hizu bu, vəziyyəti daha da ağırlaşdırır.

Erschwernis, *die*; -, -*se* çətinlik, gir.

Erschwerung, *die*; - (*schwieriger machen*) çətinləşdirmə, əngəl yaratma; mürəkkəbləşmə.

erschwindeln *vt* aldadıb almaq, fırıl-daqla almaq.

erschwingen *vt* zəhmətlə əldə etmək, çox pul ilə almaq, bahalı bir şey almaq.

erschwinglich *adj.* münasib, ucuz; *adv.* ucuzca; ~*e Preise* münasib qiymətlər.

ersehen *vt* görmək, anlamaq, nəticə almaq; (*aus D/-dön*); *daraus ist zu ~, dass..* buradan belə görünür ki..., buradan belə nəticə alınır ki.

ersennen *vt* çox arzu etmək, həsrətini çəkmək, canı istəmək.

ersetzbar *adj.* əvəz oluna bilən.

ersetzen *vt* 1. yerini tutmaq, əvəz etmək, dəyişmək, əvəzləmək; 2. (*ausgleichen*) tələfi etmək, əvəzini çıxmaq; 3. (*j-m et.*) zərər və ziyanı ödəmək, bir zərərin müəyyən qarşılığını almaq.

Ersetzung, *die*; - yerini tutma, əvəz etmə, dəyişmə; zərəri ödəmə, bir zərərin müəyyən qarşılığını alma.

ersichtlich *adj.* görünən, bəlli, aşkar, aydın; *ohne ~en Grund* bəlli olmayan bir səbəbdən; *daraus wird ~, dass* bundan görünür ki, bundan bəlli olur ki.

ersinnen *vt* özündən düzəltmək, uydurmaq, toxumaq; *e-e Lüge* ~ yalan düzəltmək.

erspähen *vt* axtarıb görmək, güdmək *ein Wild* ~ ovu güdüb görmək.

ersparen *vt* 1. (*Geld*) qənaət etmək; 2. (*j-m et.*) əsirgəmək, bir kəsi bir şeydən azad etmək; ~ *Sie sich die Mühe!* özünü zəhmətə salmayın!

Ersparnis, *die*; -, -*se* 1. (*Geld*) qənaət edib yığılmış pul; 2. (*Einsparung*) qənaət, ehtiyat.

ersprießlich *adj.* əlverişli, xeyirli.

erst¹ *adv.* 1. (*zuerst*) qabaqca, əvvəlcə, əvvəllər; hər şeydən qabaq; 2. (*nur*) ancaq, yalnız; hələ; *er ist ~ 3 Jahre alt* o, hələ 3 yaşındadır; ~ *jetzt* ancaq indi; ~ *recht* hələ; məhz, o ki qaldı ..; inadı-

na.

erst² *adj.* birinci, ilk; əvvəlcə; *in ~er Linie* başda, ilk növbədə, hər şeydən qabaq.

erstarken *vi* möhkəmlənmək, bərkimək, güclənmək.

erstarren *vi* 1. (*Zement, Gips*) bərkimək; 2. (*vor Kälte*) donmaq; 3. (*vor Schreck*) donub qalmaq, mat qalmaq, daşa dönmək, donuxmaq, dovuxmaq.

Erstarrung, *die*; - bərkimə; donma; mat olma, daşa dönmə, dovuxma.

erstattet *vt* vermək; *Unkosten* ~ xərci ödəmək, xərcini vermək; *e-e Anzeige bei der Polizei* ~ polisə şikayət etmək; *Bericht* ~ xəbər vermək, məlumat vermək; *e-n Besuch* ~ baş çəkmək, rəsmi görüşünə getmək.

Erstattung, *die*; -, -*en* vermə, ödəmə.

Erstaufführung, *die*; -, -*en* ilk tamaşa.

Erstaufgabe, *die*; -, -*n* ilk çap.

erstaunen *vi* heyrətlənmək, təəccüblənmək, gözləri çanaqından çıxmaq; *vt* heyrətləndirmək, təəccübləndirmək.

Erstaunen, *das*; -*s* heyrət, təəccüb.

erstaunlich *adj.* qəribə, heyrətləndirici, təəccüblü, heyrətətamiz, əcəb.

erstaunt *adj.* ~ *sein* heyrət etmək, böht içində qalmaq, təəccüb etmək, mat qalmaq (*über A/-Ø*).

Erstausgabe, *die*; -, -*n* ilk çap.

erste *adj.* birinci, ilk, əvvəlki; *der Erste des Monats* ayın birinci günü, ayın biri; *zum ~n Mal* ilk dəfə; *als Erste(r)* birinci (ilk) olaraq; *Erste Hilfe* ilk (əvvəlki) yardım; *Erster Klasse fahren* birinci dərəcəli qatarla getmək.

erstechen *vt* bıçaqla vurub öldürmək.

erstehen *vt* almaq, satın almaq; *vi* 1. (*Unannehmlichkeiten usw.*) törəmək, əmələ gəlmək; 2. yenidən tikilmək, yenidən qurulmaq; *das zerstörte Schloss erstand wieder in alter Pracht* xaraba qalmış saray yenidən ziynət ilə tikildi.

Erstehilfekasten, *der*; -*s*, -*en* aptekçə.

ersteigen *vt* çıxmaq, dırmaşmaq.

ersteigern *vt* hərərac vasitəsilə almaq.

Ersteigerung, *die*; - hərəracda alma.

erstellen *vt* hazırlamaq, qayıрмаq; tikmək.

erste Mal : *s. Mal*

erstens *adv.* birinci(*si*), ilk öncə, başlıca, əvvələn, əvvəla, əvvəlcəsinə.

ersterben *vi* **1.** (*Flamme*) yavaş-yavaş sönmək; **2.** yavaş-yavaş ölmək; donub qalmaq; quruyub qalmaq.

erstgeboren *adj.* ilkin doğulmuş, ilk (*uşaq*).

Erstgeburtsrecht, *das*; *-(e)s* ilklığa haqqı.

erstgenannt *adj.* adı çəkilən, yuxarıda deyilən.

ersticken *vt* **1.** boğmaq, xəfələmək; **2.** (*Feuer*) söndürmək; *vi* boğulmaq, xəfələnmək; *fig. in Arbeit* ~ baş qaşırmağa vaxt tapa bilməmək.

erstickend *adj.* boğucu.

Erstickung, *die*; - boğulma.

Erstickungsgefahr, *die*; - boğulma təhlükəsi.

erstklassig *adj.* birinci dərəcəli, əla.

erstmalig *adj.* birinci; *adv.* ilk dəfə olan.

erstmal *adv.* ilk dəfə, birinci dəfə olaraq.

erstrangig *adj.* birinci dərəcəli, ümdə; təxirəsalınmaz, təxirsiz.

erstrahlen *vi* parlammaq.

erstreben *vt* bir şeyə nail olmağa çalışmaq, əldə etməyə çalışmaq.

erstrebenswert *adj.* zəhmətinə dəyər, əldə etməyinə dəyər.

erstrecken *vr sich* ~ **1.** uzanmaq (*bis an A*; *bis zu D/-ə qədər*); **2.** *fig. (auf)* bir şeyə şamil olmaq, aid olmaq.

erstreiten *vt* savaşıaraq əldə etmək, mübarizə yolu ilə əldə etmək.

Erstreckung, *die*; - uzanış, uzanış.

erstürmen *vt* hücumla tutmaq.

ersuchen *vt* *-dən* xahiş etmək, rica etmək (*um A/bir şey üçün, -ə görə*).

Ersuchen, *das*; *-s, -* xahiş, ərizə; *auf* ~ *von -in* ərizəsi ilə, *-in* xahişi ilə, *-in* xahişinə görə.

ertappen *vt* qəflətən tutmaq, girtmək, üstünə çıxmaq; suç üstündə tutmaq; *j-n bei e-r Lüge* ~ yalanını tutmaq; *sich* ~ *lassen* yaxa ələ vermək, yaxalanmaq.

ertauben *vi* kar olmaq.

Ertaubung, *die*; - kar olma.

erteilen *vt* vermək (*D/bir kəsə*); *j-m e-n Befehl* ~ bir kəsə fərman vermək; *das Wort* ~ söz vermək (*danışmağa*).

Erteilung, *die*; - vermə.

ertönen *vi* səslənmək, eşidilmək, dillənmək; diqqildamaq; ~ *lassen* dilləndirmək.

ertöten *vi* (*Gefühle, Regungen*) öldürmək, yatırmaq.

Ertrag, *der*; *-(e)s, -e* **1.** məhsul, hasil; hasilat *pl.*; **2.** (*Einnahmen*) gəlir, qazanc, mənfəət.

ertragen *vt* **1.** dözmək, tab gətirmək, təhəmmül etmək, davam gətirmək; **2.** (*leiden*) çəkmək; *nicht zu* ~ dözülməz, təhəmmül edilməzdir.

erträglich *adj.* dözülə bilən, babat.

ertraglos *adj.* qeyri-məhsuldar; gəlisiz.

ertragreich *adj.* gəlirli; çox qazanc və rən, məhsuldar, mənfəətli, bərlı; (*Getreidefeld*) dənli.

ertränken *vt* suda boğmaq, xəfələmək; *vr sich* ~ özünü suda boğmaq.

erträumen *vt* : *sich (D)* ~ xəyal etmək, röyasını görmək.

ertrinken *vi* suda boğulmaq; boğulmaq.

Ertrinkende, *der u. die*; *-n, -n* boğulan.

ertrotzen *vt* inadla ələ keçirmək, israrla almaq (*von D/-dən*).

ertrag *s. ertragen*.

Ertrunkene, *der u. die*; *-n, -n* suda boğulmuş adam.

ertüchtigen *vt* gücləndirmək, sağaltmaq.

Ertüchtigung, *die*; - gücləndirmə, sağaltma; *körperliche* ~ bədən sağlamlığı, bədəni gücləndirmə.

erübrigen *vt* **1.** (*Zeit*) vaxt tapmaq; *für j-n Zeit* ~ kiməsə vaxt ayırmaq; **2.** (*Geld*) yığmaq, qənaət etmək; *vr sich* ~ artıq olmaq, gərəksiz olmaq.

eruieren *vt* araşdırmaq, tədqiq etmək.

Eruption, *die*; *- , -en* **1.** (*Vulkan*) püskürmə, fısqırma; **2.** *med.* dəridə yara çıx-

ma.

Erw. = *Abk. für Erwachsene.*

erwachen *vi* oyanmaq, ayılmaq; törəmək, ortaya çıxmaq.

erwachsen *vi* **1.** (*entstehen*) törəmək, əmələ gəlmək; **2.** *adj.* böyük, yaşa dolmuş; ~ *werden* boya-başa çatmaq, ərsəmək.

Erwachsene, *der u. die; -n, -n* yetkin, böyük, həddi-bülüğa çatmış.

Erwachsenenbildung, *die; -* yaşlıların təhsil alması.

erwägen *vt* götür-qoy etmək, fikirləşmək, mülahizə yürütmək.

erwägenswert *adj.* götür-qoy etməyə layiq.

Erwägung, *die; -, -en* mülahizə, anlama, tutuşdurma; *in ~ ziehen* *vt* nəzərə almaq, üzərində düşünmək.

erwählen *vt* seçmək.

erwähnen *vt* xatırlatmaq, zikr etmək, adını çəkmək, yad etmək.

erwähnenswert *adj.* xatırlatmağa layiq, deyilməli.

erwähnt *adj.* göstərilən, adı çəkilən.

Erwähnung, *die; -, -en* xatırlama, zikr etmə, deyilmə.

erwärmen *vt* qızdırmaq, istilətmək; *vr sich ~* qızınmaq, isinmək; dağlaşmaq; *fig. sich für j-n/et. ~* xoşlamaq, bəyənmək, heyran olmaq; *nədənsə* ləzzət görmək.

Erwärmung, *die; -* istiləşmə, isinmə.

erwarten *vt* gözləmək (*von D/-dən*); *wie es zu ~ war* gözlənilirdi kimi; *das war zu ~ belə* olacağı gözlənilirdi; *ein Kind ~* uşaq gözləmək (*hamiləlikdə*); *Hilfe ~* kömək gözləmək.

Erwartung, *die; -, -en* gözləmə, intizar; ümid; *in ~ ...* gözləyərek; *wider alle ~* gözlənilərin əksinə olaraq.

erwartungsgemäß *adj.* gözlənilirdiyi kimi.

erwartungsvoll *adj.* tam ümidlə, səbirsizliklə.

erwecken *vt* oyatmaq, ayılmaq; *Verdacht ~* şübhə oyatmaq, *Furcht ~* qorxu oyatmaq; *fig. wieder zum Leben ~* yeni-

dən diriltmək, yenidən həyat bağışlamaq, yenidən həyata qaytarmaq; *Intresse ~* marağ oyatmaq.

Erweckung, *die; -, -en* oyandırma, oyatma.

erwehren *vr sich ~* *G* özünü bir şeydən uzaq saxlamaq, qorumaq; *er konnte sich der Tränen nicht ~* o, göz yaşını saxlaya bilmədi.

erweichen *vt* yumşaltmaq, islatmaq; *sich ~* yumşalmaq; *fig. sich ~ lassen* yumşalmaq (*durch A/Vasitəsi ilə*).

Erweichung, *die; -, -en* yumşaltma, yumşalma.

erweisbar *adj.* sübut oluna bilən.

erweisen *vt* **1.** (*beweisen*) sübut etmək; **2.** (*Dienst*) xidmət göstərmək, qulluq etmək; *vr sich als (N) ~ ...* bürüzə vermək, özünü göstərmək, ..çıxmaq; *er hat sich als Betrüger erwiesen* o, yalançı çıxdı, yalançı olduğu bəlli oldu.

erweitern *vt* genişləndirmək, böyütmək; *fig.* artırmaq; *s-n Bekanntenkreis ~* öz tanış dairəsini genişləndirmək (*böyütmək*); *vr sich ~* açılmaq; genişlənmək.

Erweiterung, *die; -, -en* genişlənmə, böyümə; (*Blutgefäß*) açılma.

Erwerb, *der; -(e)s, -e* **1.** (*Unterhalt*) çörək pulu, qazanc; **2.** (*Kauf*) alış, əldə etmə, alma; nailiyyət.

erwerben *vt* **1.** qazanmaq, əldə etmək, ələ keçirmək, hasil etmək; **2.** (*kaufen*) almaq; *sich (D) ~* qazanmaq; *sich als Politiker Ruhm ~* siyasətçi kimi şöhrət qazanmaq.

erwerbsfähig *adj.* işləyib pul qazana bilən, əmək qabiliyyətli.

erwerbslos *adj.* işsiz, qazancsız.

Erwerbsminderung, *die; -* əmək qabiliyyətinin azalması (*tükənməsi*).

Erwerbsmittel, *das; -s, -* gəlir mənbəyi.

erwerbstätig *adj.* iş sahibi, işləyən.

erwerbsunfähig *adj.* işləyə bilməyən, əmək qabiliyyəti olmayan.

Erwerbszweig, *der; -(e)s, -e* peşə sahəsi.

Erwerbung, *die*; -, -en alış, satın alma, əldə etmə.

erwidern *vt* **1.** (*antworten*) cavab vermək (*auf A/-ə*); *fig.* müqabilə etmək (*mit D/İlə*); etiraz etmək, cavab qaytarmaq; **2.** (*Besuch*) qonaq olmaq; *e-n* *Grüß* ~ salamı almaq.

Erwiderung, *die*; -, -en cavab; etiraz, müqabilə.

erwiesen *adj.* sübut olmuş, sabit olmuş; *es ist ~, dass er ...* sübut olub ki, o.

erwiesenermaßen *adv.* sübut edildiyi kimi, sübut olunduğu kimi.

erwirken *vt* zəhmətlə əldə etmək, çalışıb almaq, nail olmaq.

erwischen *vt* yerindəcə tutmaq, iş başında yaxalamaq, gırləmək, haqlamaq.

erworben *s.* *erwerben*.

erwünscht *adj.* istənilən, arzu edilən, canasinər.

erwürgen *vt* boğub öldürmək, xəfələmək.

Erythraä; -s Eritrə.

Erz, *das*; -es, -e **1.** filiz; **2.** (*Metall*) mis, tunc.

erz-, **Erz-** : böyük, baş.

Erzader, *die*, - filiz damarı; mədən damarı.

erzählen *vt* danışmaq, nəql etmək, rəvayət etmək, çatdırmaq, anlatmaq (*von D/- dən*); *veralt.* ərz etmək; *erzähl mir doch keine Märchen!* yalan demə!, hekayə demə! ayə oxuma!; *erzähle mal, was gibt's?* anlat görək nə var nə yox?

Erzähler, *der*; -s, - danışan, nəql edən.

Erzählung, *die*; -, -en hekayə, dastan.

Erzbischof, *der*; -s, -e baş keşiş.

erzeigen *vt* göstərmək (*D/-ə*); *Ehre* ~ ehtiram göstərmək; *vr sich* ~ görünmək; *sich j-m gegenüber dankbar* ~ bir kəsin qarşısında minnətdar görünmək (*minnətdarlığını bildirmək*).

Erzengel, *der*; -s Cəbrayıl (*mələikə*); baş mələkdən biri.

erzeugen *vt* **1.** (*hervorbringen*) yaratmaq, hasil etmək; **2.** (*produzieren*) istehsal etmək, buraxmaq; **3.** (*Kinder*) dünyaya gətirmək.

Erzeuger, *der*; -s, - **1.** (*Produzent*) istehsalçı, istehsal edən; **2.** (*Vater*) ata.

Erzeugnis, *das*; -ses, -se mal, məhsul; məmulat, hasilat; *deutsches* ~ Alman malı (*məhsulu*).

Erzeugung, *die*; - istehsal(*at*); hasil etmə, çıxartma, əldə etmə, istehsal edilmə.

erzfaul *adj.* səfeh, axmaq.

Erzfeind, *der*; -(e)s, -e qatı düşmən, qəddar düşmən, amansız düşmən.

erzhaltig *adj.* filizli, filiz yatağı olan yer.

erziehbar *adj.* tərbiyə olunmağa ehtiyac duyulan, *schwer* ~ pis tərbiyəli, pis tərbiyə olmuş.

erziehen *vt* **1.** tərbiyə etmək; ədəbləndirmək; **2.** (*zu et.*) təlim vermək, öyrətmək, bəsləmək; ədəbləndirmək.

Erzieher, *der*; -s, - tərbiyə edən, tərbiyə verən, tərbiyəçi; lələ.

erzieherisch *adj.* tərbiyəvi, pedaqoji.

Erziehung, *die*; - tərbiyə, maarif, .

Erziehungsanstalt, *die*; -, -en təlim-tərbiyə evi, islah evi.

Erziehungsberechtigte, *der u. die*; -n, -n tərbiyə vermə səlahiyyəti olan .

Erziehungsheim, *das*; -(e)s, -e təlim-tərbiyə evi, islah evi.

Erziehungswesen, *das*; -s tərbiyə işi, tərbiyə sistemi.

Erziehungswissenschaft, *die*; - təlim-tərbiyə elmi, pedaqoji sahə.

erzielen *vt* **1.** nail olmaq, əldə etmək; *e-n Erfolg* ~ müvəffəqiyyət qazanmaq; **2.** (*Tor*) qol vurmaq, qol atmaq.

erzittern *vt* titrəmək, əsmək, sarsımaq, sarsıntı keçirmək.

Erzlager, *das*; -s, - filiz yatağı.

erzreaktionär *adj.* mürəccə, irticaçı.

erzürnen *vt* hirsəndirmək; *vr sich* ~ hisrlənmək, qəzəblənmək (*über A/-ə*).

erzwingen *vt* məcbur etmək, vadar etmək; *sich nicht* ~ *lassen* özünü məcbur etməmək.

Erzwingung, *die*; - icbar, zorlama.

erzwungen *adj.* məcbur edilmiş.

es pron. o; bu; *ich bin's* (= *ich bin es*)

mənəm; *er ist ~ bu odur; ~ gibt vardır; ~ gibt nicht* yoxdur; *~ ist dunkel* qaralıqdır; *~ ist kalt* soyuqdur.

es, Es, das; -, - *mus.* mi bemol notu.

Eschatologie, die; - axırət, ölüm və ölümdən sonrakı dövr.

Esche, die; -, - *n* göyrüş, vən ağacı.

Esel, der; - *s*, - eşşək, uzunqulaq.

Eselai, die; -, - *en* eşşəklik, axmaqlıq.

Eselsbrücke, die; -, - *n* *fig.* yada salma üçün kömək qafiyəsi, hafizə yardımçısı.

Eselsfohlen, das; - *s*, - qoduq, eşşək balası.

Eselsohr, das; -(*e*)*s*, - *en* *fig.* kitab səhifəsinin qatlanmış ucu.

Eseltreiber, der; - *s*, - eşşəkçi.

Eskalation, die; -, - *en* gerginlik, gərginləşmə, şiddətlənmə.

eskalieren *vi* gərginləşmək, şiddətlənmək.

Eskimo, der; - *s*, - *s* eskimo.

Eskorte, die; -, - *n* *mil.* eskort, mühafizə dəstəsi.

eskortieren *vt* mühafizə üçün yanınca getmək, qorumaq.

Esoterik, die; - sirr elmi, qeyb elmi.

Espe, die; -, - *n* ağcaqovaq ağacı; *wie ~nlaub zittern* tir-tir titrəmək.

Esperanto, das; -(*s*) Esperanto dili.

Espresso, der; -(*s*), - *s* *u.* *Espresso* espresso qəhvəsi.

Essay, der *u.* *das;* - *s*, - *s* məqalə, yazı.

essbar *adj.* yeməli, dişədəyər, yeyilə bilən.

Essbesteck, das; -(*e*)*s*, - *e* qab-qacaq (*Süd.* : *qaşıq-çəngal*).

Esse, die; -, - *n* tüstü bacası, dəmirçi kürəsi.

essen *vt* yemək; *zu Mittag ~* nahar yemək, nahar etmək; *zu Abend ~* şam yemək, şam etmək.

Essen, das; - *s*, - **1.** (*Mahlzeit*) yemək; **2.** (*Gericht*) yemək, biş-düş, çay-çörək, xörək; *beim ~* yeməkdə, yemək vaxtı; *j-n zum ~ einladen* bir kəsi yeməyə çağırmaq (*dəvət etmək*); *das ~ zubereiten* çay-çörək hazırlamaq.

Essenszeit, die; -, - *en* yemək vaxtı.

essentiell *adj.* əsas, zəruri, vacib.

Essenz, die; -, - *en* **1.** *nur sg.* cövhər, əsas, əsl, mahiyyət; **2.** *essensiya*, *esans*.

Esser, der; - *s*, - *e* yeyən; *F ein guter ~* qarınqulu.

Essgeschirr, das; -(*e*)*s*, - *e* qab-qacaq, qab-qaşığı.

Essig, der; -, - *e* sirkə; *abqora; in ~ einlegen* sirkəyə qoymaq, turşu(*ya*) qoymaq.

Essigsäure, die; - asid asetik, sirkə turşusu.

Esslöffel, der; - *s*, - xörək qaşığı.

Estisch, der; -(*e*)*s*, - *e* yemək masası (*Süd.* : *yemək mizi*).

Esswaren, die/pl. ərzaq malları.

Esszimmer, das; - *s*, - yemək otağı.

Establishment, das; - *s* nüfuzlu təbəqə, qüdrətə sahib olan təbəqə.

Estland; - *s* Eston(*iya*).

Estländer, der; - *s*, - estoniyalı.

estnisch *adj.* eston; estonca.

Estrade, die; -, - *n* yüksək yer, estrada, podyom.

Estragon, der; - *s* *bot.* tərşun.

Estrich, der; - *s*, - *e* daş döşənək, döşənək.

etablieren *vt* təsis etmək, əsasını qoymaq; *vr sich ~* **1.** yerləşmək, yoluna düşmək; **2.** (*sich niederlassen*) tükan açmaq, mağaza açmaq.

etabliert *adj.* yerləşmiş, işi yola düşmüş.

Etablierung, die; - yerləşmə, yer alma.

Etablissement, das; - *s*, - *s* **1.** müəssisə, ticarətxana; **2.** (*Vergnügungsstätte*) əyləncə yeri; **3.** (*Gaststätte*) kiçik mehmanxana.

Etage, die; -, - *n* mərtəbə; *auf der ersten ~* birinci mərtəbədə.

Etappe, die; -, - *n* mərhələ, etap.

etappenweise *adj.* mərhələ-mərhələ.

Etat, der; - *s*, - *s* dövlət büdcəsi.

et cetera və *sairə*, və *ilaxır*.

etepetete *adj.* *F* (*überempfindlich*) ifrat dərəcədə həssas, nazənin.

Ethik, *die*; - etika, əxlaq elmi, əxlaq.
ethisch *adj.* əxlaqi, etik.

Ethnie, *die*; -, -n xalq, qovm, insanlar qrupu.

ethnisch *adj.* etnik.

Ethnographie, *die*; - etnoqrafi(ya), xalqşünaslıq.

Ethnologie, *die*; - etnoloji, qovmşünaslıq, etnik tədqiqatı.

Ethos, *das*; - əxlaqi dəyər.

Etikett, *das*; -(e)s, -(e)n u. -s yarlıq, etiket.

Etikette, *die*; -, -n təşrifat, adət; qayda-qanun.

etikettieren *vt* etiketləmək, yarlıq yapışdırmaq.

etliche *pron. pl.* bəziləri, bir neçə; ~ *Male* dəfələrlə, təkrar-təkrar.

Etui, *das*; -s, -s qab, qutu.

etwa *adv.* **1.** (*ungefähr*) ...yaxın, təqribən, təxminən; **2.** (*in einer Frage*) bəyəm, məgər, yoxsa, olmaya, görəsen, bəlkə; **3.** (*zum Beispiel*) məsələn, misal üçün; **4.** (*bei Beunruhigung, Überraschung*) hərgah, əgər; *wenn er ~ kommen sollte* işdir, əgər gələrsə, hərgah gələrsə ...

etwaig *adj.* mümkün olan, təsadüfi, ola bilən.

etwas *pron.* (*ein wenig*) bir az, bir parça, bir qədər, bir şey, azca; *birhovur; hast du ~ Geld* bir az pulun varmı?; *irgendetwas* bir şey; ~ *Gutes* bir az yaxşı; *noch ~?* daha nə istəyirsiniz?; ~ *mehr* bir az (qədər) çox; *komm ~ näher* azca qabağa gəl.

Etwas, *das*; - varlıq, vücudu olan.

Etymologie, *die*; - etimoloji(ya), lüğətlərin (*Kälmələrin*) kökünü axtarıb tapan elm.

etymologisch *adj.* etimoloji.

EU = *Europäische Union* Avropa birliyi.

euch *pron.* sizə; sizi; *ich gebe ~* sizə verirəm; *ich sehe ~* sizi görürəm; *von ~* sizdən.

euer *pron.* sizin; *der (die, das) eure* sizinki.

euerseits *adv.* sizin tərəfdən, sizdən.

Eukalyptus, *der*; -, -; -ten evkalipt, sıtma ağacı.

Eule, *die*; -, -n bayquş.

Eulenspiegel Almaniyanın molla Nəsəddini, zarafatçı.

Eunuch, *der*; -en, -en hərəm ağası; xəttə, xacə.

Euphemismus, *der*; -, *Euphemismen* *ling.* ədəbi kəlam, yumşaq söz, evfemizm.

Euphorie, *die*; - şadlıq hissi, həzz.

euphorisch *adj.* şad(lıq), həzz.

Euphrat, *der*; -s Furat çayı.

Eurasien; -s Avropa və Asiya, Avro-Asiya.

euresgleichen *pron.* sizin kimilər, sizə oxşarlar, sizə taylar.

eurethalben, euretwegen *adv.* sizə görə, sizdən ötrü, sizin xatirinizə.

eurig *pron. poss.* sizin, sizinki.

Europa; -s Avropa; firəng.

Europäer, *der*; -s, - avropalı.

europäisch *adj.* avropa.

europäisieren *vt* avropalılışdırmaq.

Europameister, *der*; -s, - Avropa qəhrəmanı, Avropa çempionu.

Europarat, *der*; -(e)s Avropa şurası.

Euter, *das*; -s, - əmcək, yəlin (*heivanlarda*).

Euthanasie, *die*; - dərman ilə əzabsız ölümə səbəb olma.

e.V. = *eingetragener Verein* qeydiyyatdan keçilmiş cəmiyyət (*dərnək*).

Eva, *die*; - Həvva.

evakuieren *vt* bir yeri boşaltdırmaq, boşaltmaq.

Evakuierung, *die*; -, -en boşaldılma, təxliyə, köçürdülme.

Evaluation, *die*; -, -en dəyərləndirmə, qiymətləndirmə.

evaluieren *vt* (*Projekte usw.*) dəyərləndirmək, işin dəyərini təxmin etmək.

evangelisch *adj.* evankelik, protestan.

Evangelium, *das*; -s, *Evangelien* Incil.

evaporieren *vt* buxarlatmaq, buğlatmaq.

Eventualität, *die*; -, -en ehtimal, ola bilər, şərtlilik.

eventuell *adj.* mümkün olan, ola bilən; *adv.* ola bilsin ki, bəlkə, təsadüfən.

evident *adj.* aşkar, aydın.

Evidenz, *die*; - (*Deutlichkeit, Gewissheit*) aşkarlıq, aydınlıq, bəllilik.

Evolution, *die*; -, -*en* təkamül, tədricən inkişaf, evolyusiya, evolusyon, evrim.

ewig *adj.* daimi, əbədi, müddətsiz, həmişəlik, ömürlük, cavid, əbəd, əzəli; *für* ~ həmişəlik, cavidan, əbədi, əzəli.

Ewigkeit, *die*; - əbədiyyət, daimilik, əbədlilik, sonsuzluq; *wir haben ihn seit ~en nicht gesehen* onu, çoxdandır görməmişik.

ex *adv.* **1.** (*aus, heraus*) içəridən; bayıra, xaricə; **2.** ~ *trinken* hamısını içmək, (*pialəni*) boşaltmaq.

Ex- keçmiş, sabiq; *Exminister* keçmiş nazir.

exakt *adj.* . (*genau*) dəqiq; düz; (*sehr gründlich*) əsaslı, dərin, möhkəm.

Exaktheit, *die*; - dəqiqlik, səliqəlilik.

exaltiert *adj.* həyəcanlı.

Examen, *das*; -*s*, -*u.* *Examina* imtahan, yoxlama; *im* ~ *durchfallen* imtandan kəsilmək; *ein* ~ *bestehen* imtandan qəbul olmaq.

exekutieren *vt* (*hinrichten*) edam etmək, öldürmək.

Exekution, *die*; -, -*en* **1.** icra etmə, yerinə yetirmə; **2.** edam.

Exekutionskommando, *das*; -*s*, -*s* edam komandası.

Exekutive, *die*; -, -*n* icraedici hakimiyyət, icraiyyə.

Exekutivgewalt, *die*; - icraedici hakimiyyət, icra hakimiyyəti.

Exempel, *das*; -*s*, - misal, nümunə; *ein* ~ *statuieren* ibrət dərsi vermək (*an D/-ə*).

Exemplar, *das*; -*s*, -*e* nüsxə.

exemplarisch *adj.* nümunəvi, nümunə olaraq; ibrət üçün.

exerzieren *vi* *mil.* təlim görmək; *vt* təlim vermək.

Exhibitionismus, *der*; - *psych.* cinsiyət üzvünü özgələrə göstərmə (*kişilər-də*).

Exhibitionist, *der*; -*en*, -*en* soyunub cinsiyət üzvünü göstərən.

exhumieren *vt* qazıb çıxartmaq (*ölmü-nü*).

Exil, *das*; -*s*, -*e* sürgün, mühacirət; *im* ~ *leben* sürgündə yaşamaq.

existent *adj.* var olan, mövcud.

Existentialismus, *der*; - *phil.* Eksistensializm, j.p. sartenin varlıq fəlsəfəsi.

Existenz, *die*; -, -*en* **1.** *nur sg.* varlıq, mövcudluq; *F* dübər; **2.** (*Lebensunterhalt*) gəlir, qazanc.

Existenzberechtigung, *die*; - yaşama hüququ.

Existenzmittel, *das*; -*s*, - yaşayış üçün vəsait.

Existieren *vi* yaşamaq, mövcud olmaq.

Exitus, *der*; - *med.* ölüm.

Exklave, *die*; -, -*n* bir ölkənin başqa bir ölkə içində olan ərazisi.

exklusiv *adj.* **1.** (*ausschließend*) daxil olmayan; **2.** (*abgesondert*) xüsusi; **3.** (*vornehm*) ən yaxşı, seçilmiş.

Exklusivität, *die*; - xüsusi olma, imtiyazlı olma.

Exkommunikation, *die*; -, -*en* kilsə toplumundan ayırma.

exkommunizieren *vt* kilsədən ixrac etmək (*ayırmaq*).

Exkrement, *das*; -(*e*), -*e* *med.* ifrazat, nəcis.

Exkurs, *der*; -*es*, -*e* (*Abschweifung*) haşiyə, mətləbdən uzaq söz.

Exkursion, *die*; -, -*en* elmi səyahət, elmi gəzinti, ekskursiya.

Exmatrikulation, *die*; -, -*en* universitetdən çıxma, ad sildirmə.

exmatrikulieren *vt* -*in* adını silmək, siyahıdan çıxarmaq; *vr* *sich* ~ öz adını sildirmək.

Exodus, *der*; - Bəni İsrailin misirdən köçməsi; mühacirət.

exotisch *adj.* qərribə, yad, qeyri-adi.

Expansion, *die*; -, -*en* genişlənmə, ekspansiya.

Expansionspolitik, *die*; - işğalçılıq siyasəti.

expansiv *adj.* genişlənən, yayılan.
Expedit, *der*; *-en, -en* göndərən, yola salan, göndərmə məmuru.

Expedition, *die*; *- , -en* **1.** (*Versand*) göndərmə, yollama; **2.** (*Forschungsreise*) elmi səyahət.

Experiment, *das*; *-(e)s, -e* təcrübə.

experimentell *adj.* təcrübə.

experimentieren *vt* təcrübə aparmaq.

Experte, *der*; *-n, -n* işdən başı çıxan, başçıxaran, mütəxəssis, ekspert, ixtisasçı.

Expertise, *die*; *- , -n* ekspertiz(a).

Expl. *Abk.* *Exemplar* nüsxə.

explizit *adj.* aydın, aşkar; qəti.

explodieren *vt* partlamaq.

Explosion, *die*; *- , -en* partlayış.

explosiv *adj.* partlayıcı.

Explosivstoff, *der*; *-(e)s, -e* partlayıcı maddə.

Exponat, *das*; *-(e)s, -e* (*Ausstellungsstück*)sərgidə göstərilən şey, eksponat.

Exponent, *der*; *-en, -en* **1.** *math.* kub (*Süd.* : *təvan*) *vier hoch drei* (4^3) dördün kubu; **2.** (*Vertreter e-r Sache*) təmsilçi, nümayəndə.

exponieren *vt* **1.** (*darlegen*) izah etmək, söyləmək; **2.** (*e-r Gefahr aussetzen*) təhlükə yaratmaq.

exponiert *adj.* müdafiəsiz, açıq; *an ~er Stelle stehen* təhlükəli (*müdafiəsiz*) yerdə olmaq (*durmaq*).

Export, *der*; *-(e)s, -e* ixracat.

Exporteur, *der*; *-s, -e* ixrac edən.

exportieren *vt* xarici ölkələrə mal göndərmək, mal ixrac etmək.

Exportgut, *das*; *-(e)s, -er* ixrac malı, ixracat.

Expose, *das*; *-s, -s* təsvir, göstərmə.

express *adj.* təcili.

Expressgut, *das*; *-(e)s* təcili yük.

expressiv *adj.* ifadəli.

Expresszug, *der*; *-(e)s, -e* sürət qatarı, təcili qatar.

Expressionismus, *der*; *-* ekpresyonizm, bir növ rəssamlıq üslubu.

Expressreinigung, *die*; *- , -en* ekspress təmizləmə.

exquisit *adj.* (*auserlesen*) seçilmiş, mümtaz, əla.

extern *adj.* xarici, zahiri; *e-e Prüfung ~ ablegen* özgə (*yad*) məktəbdə imtahan vermək.

exterritorial *adj.* ölkədən xaric, ərazi-dən kənar; toxunulmaz.

Exterritorialität, *die*; *-* toxunulmazlıq hüquqi, təhlükəsizlik hüquqi.

extra **1.** (*zusätzlich*) əlavə olaraq; **2.** (*gesondert*) xüsusi, ayrı, əlahi, ayrıca, əlahiddə; *adv.* **1.** (*ausschließlich*) ancaq; ələlxüsus; **2.** (*absichtlich*) bilə-bilə, qəsdən; *~ für dich* ancaq sənin üçün.

Extrablatt, *das*; *-(e)s* fəvqəladə qəzet buraxılışı.

extrahieren *vt* **1.** (*Zahn*) diş çəkmək; **2.** (*Substanzen*) cövhər çəkmək.

Extrakt, *der*; *-(e)s, -e* **1.** (*Quintessenz*) xülasə; **2.** (*Konzentrat*) cövhər, esans.

Extraktion, *die*; *- , -en* çıxartma, çıxarış.

extravagant *adj.* (*verstiegen, überspannt*) fəvqəladə, qeyri-adi, ekzantrik.

Extravaganz, *die*; *- , -en* fəvqəladəlik.

Extrawurst, *die*; *- F* xüsusi rəftar, müstəsna münasibət.

extrem *adj.* son, ifrat; çətin, ağır.

Extrem, *das*; *-s, -e* son dərəcə, ifratçılıq; *von e-m ~ ins andere fallen* ifratdan təfritə düşmək.

Extremismus, *der*; *-* ifratçılıq, radikalizm.

Extremist, *der*; *-en, -en* ifratçı.

extremistisch *adj.* ifrat, aşırı.

Extremität, *die*; *- , -en* anat. əl-ayaq.

exzellent *adj.* əla, mümtaz.

Exzellenz, *die*; *- , -en* zati-ali, zat-aliləri, cənab ali.

exzentrisch *adj.* **1.** (*im Verhalten*) qeyri-adi, qəribə; **2.** mərkəzdən xaric; eksentrik.

Exzentrizität, *die*; *-* qeyri-adilik, qəribəlik.

exzerpiieren *vt* (*ein Buch usw.*) xülasə-sini yazmaq, üzünü köçürmək.

Exzess, *der*; *-es, -e* ölçüsüzlük, ifrat.

EZB *Abk.* *Europäische Zentralbank*

F

F, f, das; - 1. Alman əlifbasının altıncı hərfi; 2. *mus.* fa.

Fabel, die; -, -n 1. əfsanə, qısa nağıl, əsətir; 2. təmsil; fabula 3. *fig.* yalan, uydurma.

fabelhaft adj. (*ausgezeichnet*) çox gözəl, əla, fəvğələdə; *F* yaman, qiyamət; *das ist ja ~!* bu ki qiyamətdir!

Fabeltier, das; -(e)s, -e əfsanəvi heyvan.

Fabrik, die; -, -en fabrik.

Fabrikanlage, die; -, -n fabrik təsisatı.

Fabrikant, der; -en, -en fabrik sahibi, fabrikaçı.

Fabrikarbeiter, der; -s, - fabrik işçisi, fabrik fəhləsi.

Fabrikat, das; -(e)s, -e fabrik malı, fabrik məmulatı; fabrik markası, fabrik malının üzərindəki möhür.

Fabrikation, die; -, -en fabrikdə hazırlama, fabrik istehsalı.

Fabrikbesitzer, der; -s, - fabrik sahibi, karxana sahibi.

fabrikneu adj. lap təzə, heç istifadə olunmamış.

Fabriksirene, die; -, -n fabrik fiti, fabrik sirenası.

fabrizieren vt 1. (*produzieren*) istehsal etmək, hazırlamaq; 2. qeyri-peşəkarcasına hazırlamaq, bir şeyi nə yaxşı nə pis hazırlamaq, yaratmaq.

faceitert adj. yonulmuş, cilalanmış.

Fach, das; -(e)s, -er 1. (*Schubfach*) siyirmə (*Süd.* : *kəşo*); 2. (*für Bücher usw.*) rəf; 3. (*Wissensgebiet*) sahə, ixtisas; *welche Fächer hast du studiert?* hansı sahədə oxumusan? 4. (*Branche*) fənn, peşə, sənət; *vom ~* ixtisas sahibi; *er ist vom ~* o işinin ustasıdır, o ixtisas sahibidir.

Facharbeiter, der; -s, - ixtisasçı, ixtisaslı fəhlə.

Facharzt, der; -es, -e mütəxəssis həkim.

Fachausdruck, der; -(e)s, -e termin, istilah.

Fachbereich, der; -(e)s, -e ixtisas sahəsi.

Fächer, der; -s, - yelpik.

Fachgebiet, das; -(e)s, -e elm sahəsi.

Fachhochschule, die; -, -n ali məktəb.

Fachidiot, der; -en, -en *F* ancaq öz peşəsindən xəbəri olan, ümumi məlumatı az olan adam.

Fachjargon, der; -s, -s ixtisas dili, bir ixtisas sahəsinə aid olan məxsusi dil.

Fachkenntnisse, die/pl. ixtisas bilikləri.

fachkundig adj. peşəkar, işbilən.

Fachleute die/pl. mütəxəssislər.

fachlich adj. peşəkar, ixtisasla əlaqədar.

Fachliteratur, die; - ixtisasa aid ədəbiyyat.

Fachmann, der; -(e)s, -leute mütəxəssis, ekspert; *~für..* ..üçün mütəxəssis .

Fachschule, die; -, -n orta ixtisas məktəbi.

Fachwissenschaft, die; -, -en ixtisas elmi.

Fachzeitschrift, die; -, -en ixtisas Jurnalı.

Fackel, die; -, -n məşəl.

fackeln vi yubanmaq, ləngimək, tərəddüd etmək; *ohne lange zu ~* çox ləngimədən, çox naz etmədən.

Fackelzug, der; -(e)s, -e məşəlçilər dəstəsi.

fad(e) adj. (*Essen*) dadsız, ləzzətsiz; *fig.* darıxdırıcı; *der Film ist ~* film darıxdırıcıdır.

Faden, der; -s, - sap, tel; *fig.* *den ~ verlieren* kələfin ucunu itirmək; *sein Leben hängt an e-m ~* həyatı bir qıldan asılıdır, həyatı təhlükədədir; *fig.* *roter ~* əsas xətt, əsas fikir.

fadendünn adj. sap kimi nazik.

fadenförmig adj. sapəoxşar, sap kimi.

Fadennudeln, die/pl. əriştə.

fadenscheinig adj. 1. (*Stoffe*) köhnəlmiş; 2. (*e-e Ausrede usw.*) inandırıcı olmayan, tez tanına bilən (*bəhanə*), tutarsız dəlillər.

Fadenwurm, der; -(e)s, -er sapşəkilli qurd.

Fagott, das; -(e)s, -e *mus.* faqot.

fähig adj. 1. (*imstande*) bacarıqlı, qadir;

2. (*begabt*) qabiliyyətli, hünərli; 3. (*klug*) ağıllı, fərasətli, istedadlı; *er ist zu allem ~* əlindən hər pislik gələr; *fähig sein* iqtidarında olmaq, gücü çatmaq, bacarmaq; *arbeitsfähig* işə yararlı.

Fähigkeit, *die*; -, -*en* qabiliyyət, bacarıq; istedad, fənn, məharət, səriştə.

fahl *adj.* solmuş, saralmış, rəngi qaçmış, solğun; *sie wurde vor Schreck ~ im Gesicht* qorxudan rəngi qaçdı, qorxudan saraldı.

fahlbraun *adj.* açıq-qəhvəyi.

Fählheit, *die*; - solğunluq, rəngsizlik.

fahnden *vi* axtarmaq, izləmək, təqib etmək (*nach D/ bir kəsi*).

Fahndung, *die*; -, -*en* axtarış; təqib etmə, izləmə.

Fahne, *die*; -, -*n* 1. bayraq, ələm; 2. *F* (*Mundgeruch nach Alkohol*) ağızdan araq-çaxır iyi (*qoxusu*) gəlmə; *er hat e-e ~* ağzından araq iyi gəlir; *die ~ hissen* bayrağı qaldırmaq (*açmaq*); *die ~ einziehen* bayrağı endirmək (*aşağı salmaq*).

Fahnendienst, *der*; -*es*, -*e* hərbi qulluq.

Fahneneid, *der*; -(*e*)*s*, -*e* hərbi and.

fahnenflüchtig *adj.* hərbi xidmətdən (*əsgərlikdən*) qaçan, fərazi.

Fahnenstange, *die*; -, -*n* bayraq ağacı.

Fahnenträger, *der*; -*s*, - bayraqdar, ələmdar.

Fahrausweis, *der*; -*es*, -*e* yol bileti, билет.

Fahrbahn, *die*; -, -*en* avtomobil yolu, döşənmiş yol.

fahrbar *adj.* hərəkət edən, yerindən tərpənilə bilən; səyyar.

fahrbereit *adj.* hərəkətə hazır.

Fahrdamm, *der*; -(*e*)*s*, -*e* döşənmiş yol, avtomobil yolu.

Fahrdienstleiter, *der*; -*s*, - *Esbn.* stansiya rəisi.

Fähre, *die*; -, -*n* gəmi, gəmi-bərə.

fahren *vt* 1. sürmək; *ein Auto ~* avtomobil sürmək, miniklə getmək; 2. (*befördern*) aparmaq, daşımaq, götürmək (*nach, zu D/-ə*); *vi* 1. (*Zug usw.*) getmək;

der Zug fährt nach Berlin qatar Berlinə gedir; 2. (*Ggs. zu Fuß gehen*) (*miniklə*) getmək (*von D/-dən; nach D/-ə; mit D/ilə*); 3. çarpmaq, vurmaq (*gegen A*); 4. (*streichen*) çəkmək, sürtmək (*mit D/-j; über A/-ə*); *Schi ~* ayaq xizəyilə sürüşmək (*Süd. : iski sürmək*); *rechts ~!* sağdan sürün!, sağ tərəfdən sürün!, sağ əldən sürün!; *langsam ~!* yavaş sürün!; *fig. j-m über den Mund ~* bir kəsin sözünü ədəbsizliklə kəsmək; *aus der Haut ~* özündən çıxmaq, hirsələnmək; *fig. mit et. schlecht ~* bir şeydən pis təcrübə qazanmaq; *zur See fahren* dənizçi olmaq; *~ lernen* məşin sürmə öyrənmək; *fig. j-m an die Kehle ~* bir kəsin xirtəyindən yapışmaq; *was ist bloß in ihn gefahren* ona nə olubdur?, o niyə belə (*rəftar*) edir?.

fahrend *adj.* səyyar; *~es Schiff* səyyar gəmi, hərəkətdə olan gəmi; *~e Habe jur.* daşınan əmlak.

Fahrer, *der*; -*s*, - sürücü, şofer.

Fahrerflucht, *die*; -, -*en* sürücünün hədisə yerindən qaçması (*avtomobil qəzasından sonra*).

Fahrerlaubnis, *die*; -, -*se* sürücülük vəsiqəsi (*Süd. : maşın sürmə icazəsi*).

Fahrgast, *der*; -(*e*)*s*, -*e* sənişin (*Süd. : a. müsafir*).

Fahrgeld, *das*; -(*e*)*s*, -*er* yolpulu, gediş haqqı.

Fahrgeschwindigkeit, *die*; -, -*en* sürət, hərəkətin sürəti.

Fahrgestell, *das*; -(*e*)*s*, -*e* şassi.

Fahrkarte, *die*; -, -*n* yol bileti, билет.

Fahrkartenschalter, *der*; -*s*, - билет kassası, билет satılan yer.

fahrlässig *adj.* səhlənkər, diqqətsiz, ehtiyatsız, dərrakəsiz; *jur.* təqsirli.

Fahrlässigkeit, *die*; - səhlənkərlik, ehtiyatsızlıq, başısoyuqluq, dərrakəsizlik.

Fahrlehrer, *der*; -*s*, - sürücülük müəllimi.

Fährmann, *der*; -(*e*)*s*, -*er u. -leute* qayıqçı.

Fahrplan, *der*; -(*e*)*s*, -*e* hərəkət cədvəli, gediş-gəliş cədvəli.

Fahrpreis, *der*; *-es, -e* yol haqqı, gediş haqqı.

Fahrprüfung, *die*; *-, -en* sürücülük imtahanı.

Fahrrad, *das*; *-(e)s, -er* velosiped (*Süd.* : *düçərxə*), yelati.

Fahrradklingel, *die*; *-, -n* düdük.

Fahrinne, *die*; *-, -n* buy ilə nişanlanmış gəmi yolu, farvater.

Fahrschein, *der*; *-(e)s, -e* bilet.

Fahrschule, *die*; *-, -n* sürücülük kursu.

Fahrstuhl, *der*; *-(e)s, -e* lift, asansor.

Fahrt, *die*; *-, -en* **1.** (*in od. auf e-m Fahrzeug*) gediş, hərəkət (*nach D/-ə*); **2.** (*Reise*) səfər, səyahət; **3.** (*Geschwindigkeit*) sürət; *in voller ~ tam sürətlə*; *F in ~ kommen* 1. yaxşı əhvali-ruhiyyədə olmaq; 2. hirsli olmaq, qəzəbli olmaq.

Fährte, *die*; *-, -n* **1.** (*Jagd*) heyvan izi; **2.** iz, yol; **3.** *j-n auf die falsche ~ locken* bir kəsi aldatmaq; bir kəsi çaşdırmaq.

Fahrtrichtung, *die*; *-, -en* hərəkət istiqaməti.

fahrtüchtig *adj.* **1.** (*Wagen*) sürülə bilən, trafikə uyğun; **2.** (*Person*) minikdən istifadə edə bilən, maşın sürə bilən.

Fahrtunterbrechung, *die*; *-, -en* yolda qalma.

Fahrunterricht, *der*; *-(e)s* sürücülük (*şoferlik*) dərsi.

Fahrverbot, *das*; *-(e)s, -e* minik sürmə qadağanlığı, sürücü vəsiqəsinin polis tərəfindən alınması.

Fahrwasser, *das*; *-s, -* **1.** (*Fahrinne*) gəmi yolu; **2.** *in j-s ~ schwimmen* bir kəsin təsiri altında olmaq.

Fahrzeug, *das*; *-(e)s, -e* nəqliyyat vasitəsi; minik.

Fahrzeughalter, *der*; *-s, -* nəqliyyat vasitəsinin sahibi, maşın sahibi.

Fahrzeugpapiere, *die/pl.* nəqliyyat vasitəsinin (*maşının*) sənədləri *pl.*

Faible, *das*; *-s, -s* rəğbət, meyl.

fair *adj.* ədalətli, vicdanlı, insafli, ədəbli.

Fairness, *die*; *-* ədalət, insaf, vicdan, ədəb.

Fair play, *das*; *-* (*Sport*) oyun qaydala-

rını ədəblə riayət etmə, ədəbli davranış.

fäkal *adj.* nəcisdən, ifrazatdan.

Fäkalien, *die/pl.* ifrazat, nəcis.

Fakir, *der*; *-s, -e* sehrbaz, murtaz, zahid.

Faksimile, *das*; *-s, -s* surət, üz, nüsxə, faksimile.

faksimilieren *vt* surətini çıxarmaq, üzünü çıxarmaq.

Fakt, *der*; *(e)s, -en* fakt, həqiqətən olan şey; *~ ist, dass* fakt budur ki...

faktisch *adj.* həqiqi; *adv.* həqiqətən, faktiki olaraq.

Faktor, *der*; *-s, -en* **1.** amil, fakt; **2.** *math.* faktor, vuruq.

Faktum, *das*; *-s, -s* *Fakten* *s. Fakt.*

Faktura, *die*; *-, -en* *Fakturen* *H* faktura.

Fakultät, *die*; *-, -en* fakültə.

fakultativ *adj.* konüllü, ixtiyari.

Falbel, *die*; *-, -n* büzmə (*paltarların kənarında tikilən büzmə*).

Falke, *der*; *-n, -n* şahin, doğan, qırğı.

Fall, *der*; *-(e)s, -e* **1.** düşmə, yıxılma, devirmə; **2.** (*Ereignis*) hadisə, qəza, vaxt, məsələ, qəziyyə, fəqərə; *fig.* hekayə; **3.** (*Eventualität*) vəziyyət, hal(ət); **4.** *jur.* iş; **5.** *gr.* hal, təqdir; **6.** (*Wasserfall*) şələlə; *gesetzt den ~, dass* tutaq ki, fərz edək ki; *in diesem ~ bu vəziyyətdə*; *auf jeden ~, auf alle Fälle* hər bir halda, mütləq, hər necə olur olsun, əl-əlbət, hər ehtimala qarşı, istər-istəməz, hələ-hələbət, hətmən, hökmən; *auf keinen ~ heç bir halda, heç bir təqdirdə, heç, hərgiz*;

interj. məbada!; *klarer ~ aydın bir məsələ*; *hoffnungsloser ~ çıxılmaz bir vəziyyət*; *im ~ e-s Erdbbens* zəlzələ olduğu təqdirdə; *im ~ e (wenn), dass...*, əgər ... olarsa, ...olduğu təqdirdə, ehyana, ehyanən; *das ist nicht mein ~ buna könlüm yoxdur, bu mənə əl vermir*; bu mənlilik deyil; *von ~ zu ~ 1.* hərdən bir, bəzi hallarda, lazım olduğu vaxt, icab olan vaxt; **2.** *gesonderter ~ xüsusi hal*; *zu ~ bringen* *vt* yıxmaq; devirmək, nəyisə batırmaq, düşür(t)mək.

Fallbeil, *das*; *-(e)s, -e* gilyotin, balta.

Falle, *die*; -, -n tələ, duzaq, dam; *F* dəcələ; pusqu; qurğu; (*aus den Haaren e-s Pferdeschwanzes*) cələ; *e-e* ~ *stellen* tələ (*cələ*) qurmaq (*D/-ə*); *j-m e-e* ~ *stellen* birisinə quyu qazmaq, tələ qurmaq; *in die* ~ *gehen* tələyə (*duzağa*) düşmək; *in die* ~ *locken* tələyə salmaq.

fallen *vi* **1.** düşmək; çökmək; **2.** (*im Krieg*) şəhid olmaq; **3.** (*Preise*) enmək; azalmaq; **4.** (*Schuss*) güllə səsi eşidilmək; **5.** (*Regen*) yağmaq; *j-m um den Hals* ~ bir kəsi sevincdən qucaqlamaq, bir kəsin boynuna sarılmaq; *ins Auge* ~ gözə çarpmaq; *es fällt mir schwer* mənə çətin gəlir; *j-m ins Wort* ~ bir kəsin sözünü kəsmək; *j-m in die Hände* ~ bir kəsin əlinə düşmək (*keçmək*); *j-m zur Last* ~ bir kəsə yük olmaq; ~ *lassen* **1.** əl(in)dən salmaq, düşür(t)mək; **2.** öz halına buraxmaq, bir şeydən əl çəkmək, vaz keçmək; *F durchs Examen* ~ imtahandan kəsilmək, imtihanı verməmək, imtahandan keçməmək.

fällen *vt* **1.** (*Baum*) kəsmək; **2.** (*Urteil*) hökm çıxartmaq; *e-e Entscheidung* ~ qərar vermək.

fällig *adj.* **1.** (*Zahlung*) ödəmə vaxtı çatmış, ödənməli olan; **2.** *allg.* vaxtı çatmış, vaxtı dolmuş.

fälligkeit, *die*; -, -en ödənmə günü, borcun verilmə vaxtı, vədə.

Fallobst, *das*; -es ağacdan düşən meyvə.

falls *konj.* hərgah, əgər; *F* ehyana, ehyanən; ~ *du ihn noch triffst, gib ihm das Buch* əgər (*ehyana*) onu görsən, kitabı ona ver; ~ *nicht* əgər (*ehyanən*) olmazsa; ~ *es regnet* ehyana yağış yağsa.

Fallschirm, *der*; -(e)s, -e paraşüt (*Süd.* : çətir).

Fallschirmjäger, *der*; -s, - paraşütçü, çətirbaz (*əsgər*).

Fallschirmspringer, *der*; -s, - paraşütçü (*Süd.* : çətirbaz).

Fallstrick, *der*; -(e)s, -e tələ.

Fallstudie, *die*; -, -n hadisə (*vaqiə*) araşdırma.

Falltür, *die*; -, -en zirzəmi qapısı.

falsch *adj.* **1.** (*unrichtig*) yanlış, səhv, batil, xilaf; **2.** (*unwahr*) yalan, yalan yerə; **3.** (*unecht*) saxta, qəlp; **4.** (*verkehrt*) tərs; **5.** (*Mensch*) ikiüzlü, riyakar; ~ *verstehen* səhv başa düşmək; ~ *es Gebiss* taxma dişlər; ~ *verbunden* səhv birləşdirilib; ~ *gehen* (*Uhr*) düz işləməmək; *et.* ~ *aussprechen* bir şeyi yanlış tələffüz etmək; *adv.* səhvən.

Falsch, *das*; -s hiylə; ikiüzlülük, saxtalıq; *ohne* ~ *sein* hiyləsiz olmaq.

Falschaussage, *die*; -, -n yalan şəhadət, şahidin yalan ifadəsi.

Falscheid, *der*; -(e)s, -e yalan and.

fälschen *vt* saxtalaşdırmaq; təhrif etmək, qondarmaq, bənzətmək; *F* hesaba soxmaq.

Fälscher, *der*; -s, - saxtakar.

Falschgeld, *das*; -(e)s saxta (*qəlp*) pul.

Falschheit, *die*; -, -en *fig.* ikiüzlülük, yalançılıq.

fälschlich *adj.* yanlış, səhv.

fälschlicherweise *adv.* səhvən, səhv olaraq.

Falschmeldung, *die*; -, -en yanlış xəbər, səhv məlumat.

Falschmünzer, *der*; -s, - qəlp pul kəsən.

Falschspieler, *der*; -s, - kartbasan.

Fälschung, *die*; -, -en saxta, qəlp; saxtakarlıq, saxtalaşdır(ıl)ma, saxtalıq, düzmə.

fälschungssicher *adj.* saxta olmamasına şübhə olmayan, düzgünlüyünə şübhə olmayan.

faltbar *adj.* qatlanan, bükülən.

Faltblatt, *das*; -(e)s, -er qatlanan (*bükülən*) kağız.

Faltboot, *das*; -(e)s, -e qatlanan qayıq, yığılan qayıq.

Falte, *die*; -, -n **1.** qırçın, büzmə, yığma; **2.** (*im Gesicht*) qırış; **3.** (*Runzel*) qırış, bürüş, bürüşük; **4.** (*Teppich usw.*) kirs; *in -n legen* *vt* qatlamaq, bükmək.

falten *vt* **1.** qatlamaq, bükmək, büzmək; **2.** (*Stirn*) qırışdırmaq; **3.** (*Hände*) yığmaq.

faltenreich *adj.* çoxbüzməli; qırışıqlı.
Falter, *der*; -s, - kəpənək, pərvanə.
faltig *adj.* *Haut* qırış-qırış, qırışq; büzük, büzüşük, bürüşük, çin-çin; ~ *werden* bürüşmək, büzüşmək, qırış-qırış olmaq.
Falz, *der*; -es, -e 1. bürüşük, bürüş; buğum; 2. *techn.* qıraq, kənar.
falzen *vt* 1. bükmək, qatlamaq; 2. (*Blech*) nov açmaq.
Fama, *die*; - (*Gerüchte*) şaiyə, səs-səda.
familiär *adj.* ailəvi; ~e *Gründe* ailəvi səbəblər; *fig. (ungezwungen)* sadə, təbii.
Familie, *die*; -, -n ailə, arvad-uşaq, tufağ, familiya (*Süd.* : *famil*), *F* ev-eşik, əyal; *e-e* ~ *gründen* ev-eşik sahibi (*yi-yəsi*) olmaq, evlənmək, əhl və əyal sahibi olmaq; (*große, berühmte Familie*) dudman.
Familienangehörige, *der u. die*; -n, -n ailə üzvü.
Familienbeihilfe, *die*; -, -n ailə yardımı.
Familienbesitz, *der*; -es ailə əmlakı.
Familienkreis, *der*; -es : *im* ~ ailə içərisində.
Familienoberhaupt, *das*; -(e)s, -'er ailə böyüyü, ailə başçısı.
Familienplanung, *die*; - ailə planı.
Familienstand, *der*; -(e)s, -'e ailə vəziyyəti, ailə durumu.
Familienvater, *der*; -s, -' ailə atası.
Familienzusammenführung, *die*; -, -en müharibə və ya sürgün olma nəticəsində ayrı düşmüş ailə üzvlərinin birləşdirilməsi.
famos *adj.* (*großartig*) əzəmətli, böyük, möhtəşəm, nəfis.
Fan, *der*; -s, -s çox həvəsli, valeh, azarkeş.
Fanal, *das*; -(e)s, -e siqnal, işarə.
Fanatiker, *der*; -s, - fanatik, mütəəssib.
fanatisch *adj.* 1. fanatik; 2. *rel.* mütəəssib dinçi; 3. (*Anhänger*) tərəfdar.
fanatisieren *vt* mütəəssib etmək, təəssüb oyandırmaq.
Fanatismus, *der*; - təəssüb, fanatizm.

fand *s. finden.*
Fanfare, *die*; -, -n şeypur.
Fang, *der*; -(e)s, -'e 1. tutma, yaxalama; 2. (*Beute*) qənimət; 3. (*Jagdbeute*) ov; 4. *nur sg. (Maul der Raubtiere)* diş; *e-m Wild den* ~ *geben* yaralı heyvanı öldürmək.
Fangarm, *der*; -(e)s, -e qol.
fangen *vt* 1. tutmaq, yaxalamaq; *den Ball* ~ *topu* tutmaq; 2. (*auf der Jagd*) ovlamaq; *Fische* ~ *balıq* tutmaq; 3. (*Feuer*) od tutmaq; *vr sich* ~ 1. (*ein Tier*) tutulmaq, tələyə düşmək; 2. (*ins Gleichgewicht kommen*) özünü tapmaq; özünü ələ almaq; 3. *fig. sich e-e* ~ *sillə yemək*; *du wirst gleich e-e fangen!* indi bir sillə yeyəcəksən!
Fangleine, *die*; -, -n kəmənd.
Fangnetz, *das*; -es, -e balıqçı toru.
Fango, *der*; -s dərman palçığı.
Fangseil, *das*; -(e)s, -e kəmənd.
Fant, *der*; -(e)s, -e ağzından hələ süd iyi gələn oğlan, təcrübəsiz adam.
Fantasie, *die*; -, -n fantazi(ya).
fantasielos *adj.* fantaziyasız, xəyal gücü zəif olan.
Farbaufnahme, *die*; -, -n rəngli şəkil.
Farbband, *das*; -(e)s, -'er yazı maşını üçün lent.
farbbeständig *adj.* rəngini itirməyən.
Farbe, *die*; -, -n 1. rəng; 2. (*Färbemittel*) boya, boyaq; *fig.* ~ *bekennen* həqiqi məqsədini bəlli etmək; ~ *verlieren* rəngi qaçmaq.
färben *vt* rəngləmək, boyamaq; *bunt* ~ *al-əlvan* boyamaq; *sich das Haar* ~ *saçlarını* boyamaq (*rəngləmək*).
farbenblind *adj.* rəng koru, daltonik.
Farbenblindheit, *die*; - rəngkorluğu, daltonizm.
Farbendruck, *der*; -(e)s, -e u. -'e rəngli çap.
Farbenfabrik, *die*; -, -en rəng (boya) karxanası, boya(q)xana.
farbenfreudig *adj.* rəngarəng, rəngli.
farbenfroh *adj.* *s. farbenfreudig.*
Farbenlehre, *die*; - rənglər aləmini tədqiq edən elm sahəsi.

Farbenpracht, *die*; - rəng zənginliyi.
farbenprächtig *adj.* rəngli, alabəzək, əlvan.

Färber, *der*; -s, - boyaqçı.

Färberei, *die*; -, -en 1. boyaqçılıq; 2. (Ort) boyaqxana.

Farbfernsehen, *das*; -s rəngli (boyalı) televizor, (Süd. : rəngli televiziyon) aparati.

Farbfilm, *der*; -(e)s, -e rəngli film.

farbig *adj.* rəngli, alabəzək.

Farbige, *der u. die*; -n, -n zənci.

farblos *adj.* rəngsiz, solğun.

Farbstift, *der*; -(e)s, -e rəngli qələm.

Farbstoff, *der*; -(e)s, -e boya, boya maddəsi.

Farbton, *der*; -(e)s, -e 1. rəng dərəcəsi, 2. (Schattierung) nüans.

Färbung, *die*; -, -en rəng(vermə).

Farce, *die*; -, -n 1. məxərə iş, gülməli iş, məzhəkə; *et. zur ~ machen* bir şeyi məxərəyə çevirmək; 2. *Th. (Posse)* fars, məzhəkəli teatr nümayişi, yüngül komediya.

Farm, *die*; -, -en ferma, xutor.

Farmer, *der*; -s, - fermer, torpaq (ərazi) sahibi.

Farnkraut, *das*; -(e)s, -er *bot.* ayıdöşəyi, qıjı.

Fasan, *der*; -(e)s, -e(n) qırqovul; tovuz; (Weibchen) boz.

faschieren *vt* əti döymək.

Fasching, *der*; -s, -e Karnaval, Faşinq.

Faschismus, *der*; - faşizm.

faschist, *der*; -en, -en faşist.

faschistisch *adj.* faşist.

Faselei, *die*; -, -en cəfəngiyat, boş söz.

faseln *vt* boş-boş danışmaq.

Faser, *die*; -, -n 1. lif, tel; əlyaf; 2. (Fleischfaser) əsəb.

faserig *adj.* lifli, tel-tel.

fasern *vi* tiftiklənmək.

Fass, *das*; -es, -er çəllək, boçka; *vom ~ çəlləkdən*; *wie ein ~ ohne Boden* xəlbirlə su daşımaq kimi.

Fassade, *die*; -, -n binanın ön tərəfi, fasad.

fassbar *adj.* dərk edilə bilən, başa dü-

şülən; *schwer* ~ çətin dərk olunan, çətin düşülünən.

Fassbinder, *der*; -s, - çəlləkçi.

fassen *vt* 1. tutmaq, yapışmaq (*bei D/ bir şeydən*); *bei der Hand* ~ əlindən tutmaq; 2. (*fangen*) yaxalamaq, tutmaq; 3. (*rahmen*) çərçivəyə almaq; 4. (*begreifen*) başa düşmək; 5. (*Edelstein*) qaş salmaq; *e-n Entschluss* ~ qərar qəbul etmək; *et. scharf ins Auge* ~ bir şeyə diqqətlə baxmaq; *vr sich* ~ özünə gəlmək, özünü ələ almaq; *sich kurz* ~ müxtəsər danışmaq; *es ist nicht zu ~* inanılan bir iş deyil.

fasslich *adj.* anlaşılan, başa düşülən.

Fasson, *die*; -, -s model, tərz, biçim, fason.

Fassung, *die*; -, -en 1. *el.* elektrik lampasının vintli (piçli) başı; 2. (*Einfassung*) çərçivə; 3. (*Wortlaut*) məzmun, ifadə, mətn; 4. *nur sg. (Selbstbeherrschung)* özünə sahib olma, soyuqqanlıq göstərmə, səbir, hövsələ; *die ~ verlieren / aus der ~ geraten* özünü saxlama bilməmək, əsəbiləşmək, səbir kəsəsi daşmaq, hövsələdən çıxmaq; *aus der ~ bringen* *vt* əsəbiləşdirmək, hövsələdən çıxarmaq.

Fassungskraft, *die*; - dərk etmə qabiliyyəti, idrak gücü; qavrama; başa düşmə.

fassungslos *adj.* özündən çıxmış, özünü itirmiş; heyrətdə qalmış, mat-məəttəl, mat-məbhut; ~ *sein* mat-məəttəl qalmaq, daşa dönmək, mat qalmaq; *fig.* keyləşmək.

Fassungsvermögen, *das*; -s 1. (*räumlich*) həcm, tutum, iç; 2. (*geistig*) dərk etmə qabiliyyəti, qavrayış.

fast *adv.* 1. (*beinah*) az qala; heçdən; *er wäre ~ ertrunken* az qala boğulmuşdu; 2. təqribən; *ich bin ~ drei Jahre hier* mən təqribən 3 ildir buradayam.

fasten *vi* oruc tutmaq, pəhriz saxlamaq.

Fasten, *das*; -s oruc tutma.

Fastenbrechen, *das*; -s (*am Abend*) iftar.

Fastenmonat, *der*; -(e)s, -e pəhriz ayı,

orucluq ayı.

Fastenzeit, *die*; -, -en orucluq vaxtı.

Fastnacht, *die*; - karnaval.

Faszination, *die*; -, -en cadu, sehr, valed etmə, məftun etmə.

faszinieren *vt* məftun etmək, sehr etmək, valed etmək, cəlb etmək.

faszinierend *adj.* məftunedici, valed edici.

fatal *adj.* 1. nəhs, nəş, məşum; 2. (*unangenehm*) xoşagəlməz.

Fatalismus, *der*; - fatalizm, cəbr, alın yazısına inam; təvəkkül.

Fatalist, *der*; -en, -en alın yazısına inanan.

fatalistisch *adj.* fatalist.

Fata Morgana, *die*; -, *Fata Morganen* u. -s ilğım, sərəb.

Fatum, *das*; -s, *Fata* tale, qismət.

fauchen *vi* (*Katze*) fınxırmaq.

faul *adj.* 1. (*träge*) tənbel, biar; əlsiz-ayaqsız, ərinçək, əringən; *F* kahıl; *ein ~er Schüler* tənbel bir şagird; 2. (*verdorben*) xarab, çürük; *~e Äpfel* çürük almalər; 3. *F* (*verdächtig*) şübhəli; *~e Ausrede* ~ bəhanə, yalan bəhanə.

Fäule, *die*; - çürümə, iylənmə, çürüklük.

faulen *vi* çürümək, iylənmək.

faulzen *vi* tənbellik etmək, veyil-veyil gəzmək, ərinmək.

Faulenzer, *der*; -s, - tənbel.

Faulheit, *die*; - tənbellik; *veralt.* ətalət.

Fäulnis, *die*; - çürümə, çürüntü, çürüklük, üfunət; *in ~ übergehen* çürüməyə başlamaq.

fäulniserregend *adj.* çürüdücü.

Faulpelz, *der*; -es, -e tənbel.

Faun, *der*; -(e)s, -e *myth.* əfsanəvi heyvan; *fig.* şəhvətpərəst adam.

Fauna, *die*; -, -nen heyvanlar aləmi, fauna.

Faust, *die*; -, -'e yumruq; *die ~ ballen* yumruğu sıxmaq; *auf eigene ~* öz məsuliyyətilə, özbaşına, öz gücünə.

Fäustchen, *das*; -s, - : *sich ins ~ lachen* bıqaltı qımışmaq, saqqalına gülmək.

faustdick *adj.* yumruq yoğunluğunda;

çox böyük; *e-e ~e Lüge* böyük yalan; *es ~ hinter den Ohren haben* hiyləgərlik ustatı olmaq, dəyirmanın bir gözündən ölü salsan, o biri gözündən diri çıxmaq.

Fausthandschuh, *der*; -(e)s, -e birbarmaqlı əlcək.

Faustkampf, *der*; -(e)s, -'e boks.

Faustpfand, *das*; -(e)s, -'e əl girovu.

Faustrecht, *das*; -(e)s zorakılıq.

Faustregel, *die*; -, -n ümumi bir qayda.

Faustschlag, *der*; -(e)s, -'e yumruq zərbəsi, dürtmələmə; (*leichter ~*) dümsük.

favorisieren *vt* üstün tutmaq, üstünlük vermək; əlverişli şərait yaratmaq .

Favorit, *der*; -en, -en 1. əziz, sevgili; 2. (*Sport*) qalib çıxacaq şəxs.

faxen *vi* faks vermək.

Faxen, *die/pl.* şitlik etmək, gic-gic zaraflat etmək, şitlənmək.

Fazit, *das*; -s, -s u. -e 1. (*Schlussfolgerung*) nəticə; *das ~ ziehen aus -dæn* nəticə çıxarmaq, yekun vurmaq; 2. (*Endsumme*) yekun (*Süd. : a. cəm*).

Februar, *der*; -(s), -e Fevral (*Süd. : Fevriyə*); *im ~* Fevralda.

fechten *vi* 1. qılınc oynatmaq, qılınc ilə vuruşmaq; 2. (*kämpfen*) vuruşmaq, mübarizə aparmaq; 3. (*erbetteln*) dilənçilik etmək, yalvarıb almaq; *er geht Zigarettten ~ o*, siqaret tapmağa gedir.

Fechter, *der*; -s, - qılınc oynadan.

Feder, *die*; -, -n 1. (*Vogelfeder*) lələk; 2. (*Schreibfeder*) qələmucu; 3. (*Sprungfeder*) yay; *zur ~ greifen* yazmağa başlamaq; *F noch in den ~n liegen* hələ yataqda olmaq.

Federball, *der*; -(e)s, -'e badminton.

Federballspiel, *das*; -(e)s, -e badminton oyunu.

Federbett, *das*; -(e)s, -en tük doşək.

Federfuchser, *der*; -s, - *iron.* bürokrat, cızma-qaraçı.

federführend *adj.* məsul, cavabdeh.

Federgewicht, *das*; -(e)s, -e yarım yüngül çəki.

Federhalter, *der*; -s, - qələmdan.

federleicht *adj.* tük kimi yüngül.

Federlesen, *das*; -s *fig. ohne viel* ~s naz etmədən, yubanmadan; *nicht viel* ~s *machen* yubanmamaq, naz etməmək (mit D/-də).

federn *vi* 1. (*elastisch sein*) yay kimi əyilmək, yığılıb açılmaq; 2. (*Vögel*) tük tökmək.

federnd *adj.* elastik; yaylı.

Federung, *die*; -, -en *yay*.

Federvieh, *das*; -(e)s (*Geflügel*) ev quşu.

Fee, *die*; -, -n *pəri*.

feenhaft *adj.* əfsanəvi; füsünkar.

Gegefeuer, *das*; -s *məhşər*.

fegen *vt* 1. süpürmək; 2. *allg.* təmizləmək; *Schnee* ~ qar kürümək.

Feger, *der*; -s, - 1. (*Besen*) süpürgə; 2. zirək uşaq; 3. dəlibaş oğlan; 4. zirək qadın; kişi dəlisi.

Fehde, *die*; -, -n *düşmənçilik*, ədavət.

fehl *adv.* səhvən, ələs yerə; ~ *am Platz* səhv, yersiz, yerində olmayan.

Fehl, *der*; -(e)s *səhv*, yanlış, xəta; *ohne* ~ səhvsiz.

Fehl... 1. *səhv*, yanlış, xəta(lı); *Fehlentscheidung* *səhv qərar*, yanlış qərar; *Fehlverhalten* yanlış davranış, yanlış rəftar; 2. *əskik*; *Fehlgewicht* *əskik*, *əskik gəlmə*.

Fehlanzeige, *die*; -, -n *səhv məlumat*.

fehlbar *adj.* xəta törədən.

Fehlbetrag, *der*; -(e)s, -'e *əskik*, *kəsir*.

Fehldiagnose, *die*; -, -n *yanlış (səhv) diaqnoz* qoyma.

Fehleinschätzung, *die*; -, -en *yanlış qiymət verilməsi*, *səhv qiymətləndirmə*, yanlış təxmin.

fehlen *vi* 1. (*abwesend sein*) olmamaq, qaib olmaq; *er fehlt* o yoxdur; 2. (*nicht vorhanden sein*) *əskik olmaq*, *çatmaq*; *es fehlt mir an Geld* pulum çatmır; 3. (*irren*) *səhv etmək*; 4. (*nicht treffen*) *hədəfə dəyməmək*; *was fehlt Ihnen?* sizə nə olub? *neden şikayətlənirsiniz?*; *das hat (mir) noch gefehlt* bir bu qalmışdı, *elə bu çatmırdı*; *er fehlt mir sehr* onun yeri boşdur; *an mir soll es nicht* ~ *mənə qalırsa*, *mən hazırım*; *es fehlte*

nicht viel az qala, az qalsın; *weit gefehlt!* *heç belə deyill*, *heç ilgisi (əlaqəsi)* yoxdur!

Fehlen, *das*; -s 1. *olmama*, *yoxluq*, *qıtlıq*, *ədəm*; 2. (*Mangel*) *nöqsan*, *əskiklik*.

Fehlentscheidung, *die*; -, -en *səhv qərar* (*qətnamə*).

Fehlentwicklung, *die*; -, -en *səhv inkişaf*, *ziyanlı inkişaf*.

Fehler, *der*; -s, - 1. *səhv*, *qələt*, *yanlışlıq*, *xəta*, *xata*; 2. (*Mangel*) *nöqsan* (*lilıq*), *əskiklik*, *irad*, *çatışmazlıq*; *xarablıq*, *ayıb*, *eyb*, *qüsurlu*, *zədə*; *e-n* ~ *machen* *səhv etmək*, *səhvə yol vermək*, *səhv buraxmaq*, *xata etmək*; *bara* *qoymaq*.

fehlerfrei *adj.* *səhvsiz*, *eybsiz*, *nöqsansız*, *qüsursuz*, *ey(i)bsiz*, *ləkəsiz*.

fehlerhaft *adj.* *səhvlə dolu*, *qüsurlu*, *ey(i)bli*, *nöqsanlı*, *xatalı*; *əskik*.

fehlerlos *adj.* *s. fehlerfrei*.

Fehlerquelle, *die*; -, -n *səhvin səbəbi*.

Fehlgeburt, *die*; -, -en *uşaqsalma*, *ab-ort*; *e-e* ~ *haben* *uşaq (bala)* *salmaq*.

fehlgehen *vi* *yoldan çıxmaq*, *azmaq*, *yolu itirmək*.

Fehlgriff, *der*; -(e)s, -e *səhv addım*, *yanlış hərəkət*.

Fehlschlag, *der*; -(e)s, -'e *fig.* *uğursuzluq*, *müvəffəqiyyətsizlik*; *səhv*.

fehlschlagen *vt* 1. *nişanı vura bilməmək*; 2. *baş tutmamaq*; *es schlägt fehl* iş *olmur*, *baş tutmur*.

Fehlschluss, *der*; -es, -'e *səhv nəticə*.

Fehlschuss, *der*; -es, -'e 1. *yan vurma*, *hədəfi vura bilməmək*; 2. *fig.* *yanlış qərar*, *yanlış rəy*.

fehltreten *vi* 1. *ayağı qaçmaq*, *büdrəmək*; 2. *fig.* *yanılmaq*, *səhv etmək*, *qüsurlu olmaq*.

Fehltritt, *der*; -(e)s, -e *yanlış addım*; *fig.* *nalayiq hərəkət*, *pis davranış*.

Feier, *die*; -, -n 1. *bayram*, *təntənə*, *dəbdəbə*, *dəm-dəsgah*, *şənlik*; 2. (*religiöse*) *mərasim*.

Feierabend, *der*; -s, -e *iş gününün sonu*; ~ *machen* *iş gününü sona çatdırmaq*; *jetzt ist aber* ~! *daha bəsdir!*; *qur-*

tardıq!

feierlich *adj.* 1. təntənəli, bayramsa-yağı; 2. (würdig) dəyərlı, vüqarlı, dəb-dəbəli; ~e Zeremonie dəbdəbəli mərasim.

Feierlichkeit, *die*; -, -en 1. *nur sg.* (das Feierlichsein) bayram, şənlik, şadlıq, dəbdəbə, dəm-dəsgah; mərasim; 2. (feierliche Handlung) təntənə, bayram etmək.

feiern *vt* 1. (ein Fest) bayram etmək, şənlənmək; 2. (j-n) şərəfinə bayram düzəltmək; *vi* istirahət etmək, dincəlmək.

Feierstunde, *die*; -, -n istirahət saati.

Feiertag, *der*; -(e)s, -e istirahət günü, bayram; *nationaler* ~ milli bayram.

feige *adj.* qorxaq, ağciyər, öddək, ürəksiz, ağbağır, ağgöz, ağzımayı, bi-qeyrət.

Feige, *die*; -, -n *bot.* əncir.

Feigenbaum, *der*; -(e)s, -e əncir ağacı.

Feigenblatt, *das*; -(e)s, -er əncir yarpağı.

Feigheit, *die*; - qorxaqlıq, ürəksizlik.

Feigling, *der*; -s, -e qorxaq, ağciyər, ağbağır, ağgöz.

feil *adj.* satışa qoyulan.

feilbieten *vt* satışa buraxmaq.

Feile, *die*; -, -n əyə.

feilen *vt* əyələmək.

feilschen *vi* sövdələşmək, qiymət danışmaq, bazarlaşmaq (*um A/bir şey üçün*); çənəddöymək.

fein *adj.* 1. *allg.* incə, zərif, narın; 2. (*verfeinert*) nazik; 3. (*klein*) xırda, balaca; 4. (*lobenswert*) əla, fəvqəladə, qiymət, çox gözəl; 5. (*wohlschmeckend*) dadlı; 6. (*vornehm*) alicənab, ədəbli; ~er *Unterschied* xırda fərq, incə fərq; *sich ~ machen* bəzənmək, özünə bəzək-düzək vermək.

Feinarbeit, *die*; -, -en incə iş; həssas iş.

Feinbäckerei, *die*; -, -en qənnatçı.

Feind, *der*; -(e)s, -e düşmən, yağı, qaç, qənim; günü; *veralt.* ədu, əleyhdar.

Feindeshand, *die*; - düşmən əli; *fig.* *in ~ fallen* düşmən əlinə düşmək.

feindlich *adj.* düşmən; ədavətli; ~ *ge-*

sinnt sein düşmən olmaq, qaç düşmək (*gegen A/ bir kəsə qarşı*).

Feindschaft, *die*; -, -en düşmənçilik, qəsd-qərəz, ədavət, küdurət.

feindselig *adj. u. adv.* düşmənçə (*sinə*), düşmənçiliklə, ədavətli, düşmənənə, düşmən kimi; *sich ~ verhalten* düşmənçilik etmək (*gegenüber D/-ə qarşı*).

Feindseligkeit, *die*; -, -en 1. *nur sg.* düşmənçilik, ədavət, qəsd-qərəz, düşmənlik, ədavətçilik, küdurət; 2. *pl. mil.* hərbi əməliyyat *pl.*

Feineinstellung, *die*; -, -en dəqiq ni-zamlamaq, dəqiq tənzim etmək.

feinfühlig *adj.* həssas, incə hissə malik, duyğulu, duyucu.

Feinfühligkeit, *die*; - həssaslıq.

Feingehalt, *der*; -(e)s (*e-r Münze*) ayar.

feingliedrig *adj.* əli-ayağı incə.

Feingold, *das*; -(e)s xalis qızıl.

Feinheit, *die*; -, -en incəlik, naziklik, zəriflik, dəqiqlik, diqqət.

feinhörig *adj.* itişdən.

feinkörnig *adj.* xırda dənəli.

Feinkost, *die*; - dadlı yemək, ləzzətli xörək.

Feinkostgeschäft, *das*; -(e)s, -e dadlı yeməklər dükanı.

feinmachen *vt* : *sich ~* bəzənmək, bəzənib-düzənmək.

Feinmechanik, *die*; -, -en incə mexanika (*Süd.* : *incə mexanik*).

Feinschmecker, *der*; -s, - ləzzətli yeməkləri tanıyan, ağzının dadını bilən.

feinsinnig *adj.* incə hissə malik, incə-ruhlu, qabaqqörən.

Feinwäsche, *die*; - yun və ipəkdən olan zərif paltarlar.

feist *adj.* kök.

Feld, *das*; -(e)s, -er 1. (*Grund, Boden*) yer, ərşə; 2. (*Acker*) tarla, əkin yeri; 3. (*weites Gelände*) çöl; 4. (*Schachfeld*) sahə, xanə; 5. (*Schlachtfeld*) döyüş meydanı, cəbhə; *ins ~ ziehen* döyüşə getmək, cəbhəyə getmək; *fig. das ~ räumen* geri çəkilmək, meydanı boşaltmaq; *auf freiem ~* açıq havada.

Feldarbeit, *die*; -, -en çöl işi, zəmi işi,

tarla işi.

Feldartillerie, *die*; -, -*n* səhra topxanası.

Feldbett, *das*; -(*e*)*s*, -*en* səyyar çarpanı (*Süd.* : *səyyar taxt*).

Feldblume, *die*; -, -*n* çöl çiçəyi, çöl gülü.

Feldflasche, *die*; -, -*n* mil. yandan asılan kiçik su qabı, qumquma.

Feldhase, *der*; -*n*, -*n* çöldovşanı.

Feldherr, *der*; -(*e*)*n*, -*en* sərkərdə.

Feldküche, *die*; -, -*n* səyyar mətbəx.

Feldlager, *das*; -*s*, - mil. qoşun düşərgəsi.

Feldlazarett, *das*; -(*e*)*s*, -*e* səyyar səhra hərbi xəstəxanası, lazaret.

Feldmarschall, *der*; -(*e*)*s*, -*e* feldmarşal.

Feldmaus, *die*; -, -*e* tarla siçanı.

Feldpost, *die*; - səyyar poçt (*post*).

Feldstecher, *der*; -*s*, - mil. səhra durbini.

Feldwebel, *der*; -*s*, - feldfebel, rota komandiri köməkçisi.

Feldweg, *der*; -(*e*)*s*, -*e* kəndarası yol.

Feldzeichen, *das*; -*s*, - bayraq.

Feldzug, *der*; -(*e*)*s*, -*e* hərbi səfər, hərbi yürüş; *fig.* təbliğat, kampaniya.

Felge, *die*; -, -*n* 1. təkər lastiyinin içində olan metal parça, yan taxta (*təkərin çənberində*); 2. (*Sport*) gimnastikada (*Süd.* : *jimnastikdə*) dövr vurma hərəkəti.

Fell, *das*; -(*e*)*s*, -*e* xəz; dəri, kürk, gön, cild; *fig.* *ein dickes ~ haben* dərisi (*gönü*) qalın olmaq; *j-m das ~ über die Ohren ziehen* bir kəsi aldatmaq.

Fellache, *der*; -*n*, -*n* fellah, əkinçi.

Fels, *der*; -*en*, -*en* qaya.

Felsen, *der*; -*s*, - qaya.

felsenfest *adj.* qaya kimi bərk; *fig.* sarsılmaz, möhkəm; *ich bin ~ davon überzeugt* buna həddən artıq əminəm.

felsig *adj.* qayalı, qayalıq.

Feme, *die*; -, -*n* gizli məhkəmə.

Fememord, *der*; -(*e*)*s*, -*e* gizli məhkəmənin qərarı ilə baş verən siyasi qətl.

feminin *adj.* *gr.* qadın cinsli.

Femininum, *das*; -*s*, *Feminina* qadın cinsi.

Fenchel, *der*; -*s* *bot.* razyana, raziyanə.

Fenster, *das*; -*s*, - 1. pəncərə; 2. (*Scheibe*) cam; *fig.* *das Geld zum ~ hinauswerfen* pulu göyə (*havaya*) sovurmaq, pulun qədrini bilməmək; *fig.* *weg vom ~ sein* hörmətdən düşmək; *er ist weg vom ~ o* hörmətdən (*dəbdən*) düşmüşdür, onun işi daha bitmişdir.

Fensterbank, *die*; -, -*e* pəncərəaltı.

Fenstergitter, *das*; -*s*, - pəncərə şəbəkəsi.

Fensterglas, *das*; -*es*, -*er* pəncərə şüşəsi, cam.

Fensterrahmen, *der*; -*s*, - pəncərə çərçivəsi.

Fensterscheibe, *die*; -, -*n* pəncərə şüşəsi, cam.

Ferien, *die/pl.* tətil, tətil zamanı, məzuniyyət.

Ferienhaus, *das*; -(*e*)*s*, -*er* yaz evi.

Ferkel, *das*; -*s*, - donuz balası.

Ferman, *der*; -*s*, -*e* fərman, əmr, iradə.

Ferment, *das*; -*s*, -*e* maya.

fermentieren *vi* *Chem.* qıvcırmaq, mayalan(*dır*)maq.

Fermentation, *die*; -, -*en* qıvcırma, mayalanma; dəyişiklik, şəklini dəyişmə.

fern *adj.* uzaq; *von ~ uzaqdan*; *der Ferne Osten* Uzaq şərq, uzaq doğu; *~ halten* uzaq saxlamaq; *adv.* uzaq, iraq; *~ab* uzaq.

Fernamt, *das*; -(*e*)*s*, -*er* şəhərlərarası telefon mərkəzi.

Fernbedienung, *die*; -, -*en* məsafəli idarə, uzaqdan idarə etmə.

fernbleiben *vi* olmamaq, iştirak etməmək, gəlməmək, getməmək; *von et. (D) ~ bleiben* bir şeydən uzaq durmaq.

Ferne, *die*; - uzaqlıq; *aus der ~ uzaqdan*; *in der ~ uzaqda*; *in die ~ uzağa*.

ferner *konj.* bundan başqa, bundan əlavə, bir də.

fernerhin *adv.* bundan belə, gələcək-də, bundan sonra.

Fernfahrer, *der*; -s, - uzaq yerlərə yük maşını sürən şofer (*sürücü*).

Fernflug, *der*; -(e)s, -'e uzaqməsafəli uçuş.

ferngelenkt *adj.* uzaqdan idarə olan.

Ferngespräch, *das*; -(e)s, -e şəhərlər-
arası telefon danışığı.

ferngesteuert *adj.* s. *ferngelenkt*.

Fernglas, *das*; -es, -'er müşahidə bo-
rusu, durbin.

fernhalten *vr sich* ~ özünü uzaq tut-
maq, özünü uzaq saxlamaq, yaxasını
qırağa çəkmək (*von D/- den*).

Fernheizung, *die*; -, -en şəhərin isit-
mə sistemi.

Fernheizwerk, *das*; -(e)s, -e isitmə sis-
teminin mərkəzi.

fernher *adv.* uzaqdan, uzaqlardan;
von ~ çox uzaqdan.

fernhin *adv.* uzaqlara.

Fernleihe, *die*; -, -n kənar kitabxana-
lardan kitab (*borc*) alma.

Fernlicht, *das*; -(e)s, -er (*Auto*) uzağa
saçılan işıq.

fernliegen *vi* yad olmaq, ağına gəl-
məmək; *der Gedanke liegt mir fern* bu
fikirdən uzağam, heç ağıma da gəl-
mir.

Fernmeldeamt, *das*; -(e)s, -'er telefon
stansiyası (*Süd. : telefonxana*).

fernmündlich *adj.* telefonla.

fernöstlich *adj.* uzaq şərqdəki, uzaq
şərq.

Fernrohr, *das*; -(e)s, -e teleskop.

Fernschreiber, *der*; -s, - teleks, teleq-
raf aparatı.

Fernsehansager, *der*; -s, - televiziya
diktoru (*Süd. : televiziya danışıanı*).

Fernsehapparat, *der*; -(e)s, -e televizi-
ya (*televiziya*) aparatı, televizor.

fernsehen *vt* televizora baxmaq,
(*Süd. : televiziya baxmaq*).

Fernseher, *der*; -s, - 1. televiziya (*tele-
viziya*) aparatı, televizor; 2. (*Zuschau-
er*) televiziya (*televizor*) tamaşaçısı.

Fernsehfilm, *der*; -(e)s, -e televiziya
film, televiziya filmi.

Fernsehgerät, *das*; -(e)s, -e s. *Fern-*

seher.

Fernsehzuschauer, *der*; -s, - televizi-
ya (*televiziya*) tamaşaçısı.

Fernsein, *das*; -s uzaqlıq.

Fernsicht, *die*; - uzaqqörənlik, geniş
mənzərə.

fernsichtig *adj.* uzaqqörən.

Fernsprechamt, *das*; -(e)s, -'er telefon
stansiyası (*Süd. : telefonxana*).

Fernsprechbuch, *das*; -(e)s, -'er tele-
fon dəftəri.

Fernsprecher, *der*; -s, - telefon.

Fernsprecherverzeichnis, *das*; -ses, -se
telefon dəftəri.

Fernsteuerung, *die*; -, -en uzaq məsa-
fədən idarə etmə.

Fernstudium, *das*; -s qiyabi təhsil.

Fernunterricht, *der*; -(e)s qiyabi təhsil.

Fernverkehr, *der*; -(e)s uzaq məsafə-
yə hərəkət, uzaq yerlərə nəqliyyat.

Fernziel, *das*; -(e)s, -e uzaq hədəf.

Fernzug, *der*; -es, -'e uzaq məsafə-
lərə gedən qatar.

Fernzündung, *die*; -, -en uzaq məsa-
fədən partlatma.

Ferse, *die*; -, -n topuq; daban; *j-m auf
den ~n sein* bir kəsin arxasınca düş-
mək, bir kəsi təqib etmək.

Fersenbein, *das*; -s, -e topuq sümüyü.

fertig *adj.* 1. (*bereit*) hazır, amadə (*zu
D/-ə*); *er ist ~ o*, hazırdır; 2. (*beendet*)
qurtulmuş, qurtarmış; *~!* qurtardı!,
tamam!; *~ sein* qurtarmaq; *~ bringen*
bacarmaq; *mit et. ~ werden* bir məsələni
həll etmək, bir çətinliyi aradan qaldır-
maq; *er ist mit den Nerven ~ onun*
əşəbləri dağılıbdır (*pozulubdur*); *ich bin
fix und ~!* çox yorğunam! lap əldən
düşdüm!, taqətdən düşmüşəm!; *sich ~
machen* hazırlanmaq, amadə olmaq.

fertigbringen *vt* 1. (*et. zu Ende brin-
gen*) bir şeyi sona çatdırmaq, qurtar-
maq; bacarmaq; 2. (*wagen*) bir şeyə
cəsarət etmək; bir şeyə cürət etmək.

fertigen *vt* qayırmaq, hazırlamaq.

Fertigkeit, *die*; -, -en ustalıq, məharət.

fertigmachen *vt* 1. (*et. beenden*) qur-
tarmaq, sona çatdırmaq; 2. (*bereit ma-*

chen) hazırlamaq; **3.** (*j-n scharftadeln*) *F* bərk məzəmmət etmək, danlamaq; **4.** *F* (*erschöpfen*) yorma, əldən salmaq; *sich* ~ hazırlanmaq .

fertigestellen *vt* hazırlamaq, .

Fes, *der*; *-es, -e* fəs, ərəb ölkələrində qoyulan məxsus bərk, xüsusi bərk.

fesch *adj.* zərif, eleqant, şik.

Fessel, *die*; -, *-n* **1.** zəncir; **2.** (*Handfessel*) qandal, əl buxovu; **3.** *fig.* təzyiq; qulluq, köləlik; **4.** (*Fußfessel*) topuğun üstü; köstək; **5.** (*bei Pferden*) buxov.

fesseln *vt* **1.** bağlamaq, zəncirləmək, qandallamaq, bəndə çəkmək; **2.** (*bezaubern*) heyran etmək, valeh etmək; **3.** (*Aufmerksamkeit*) cəlb etmək.

Fest, *das*; *-(e)s, -e* bayram, şənlik, şadlıq, təntənə, qonaqlıq, əyləncə; *ein* ~ *veranstalten* əyləncə qurmaq.

fest *adj.* **1.** (*solide, stabil*) möhkəm, davamlı, sərt; sıx, bərk, dayanıqlı; *fig.* etibarlı; **2.** (*Ggs. flüssig*) bərk; **3.** (*unbeweglich*) sabit; **4.** (*Preise*) qəti; **5.** (*unerschütterlich*) sarsılmaz, qəti; **6.** (*dauernd*) daimi, davamlı; **7.** (*Schlaf*) bərk, dərin; ~ *schlafen* bərk (*dərin*) yatmaq; *adv.* bərk, möhkəmcəsinə, möhkəm; ~*er werden* bərkimək; ~ *überzeugt sein* möhkəm (*bərk*) inanmaq; ~ *entschlossen sein* qəti təsmin tutmaq.

festbinden *vt* bərk bağlamaq, bəndləmək, bərkitmək.

Festessen, *das*; *-s, -* banket, təntənəli rəsmi qonaqlıq.

festfahren : *sich* ~ batıb qalmaq; *fig.* çətinliyə düşmək, batıb qalmaq.

festhalten *vt* **1.** möhkəm tutmaq; saxlamaq; **2.** (*polizeilich*) həbs etmək, həbsdə saxlamaq; **3.** (*packen*) yaxalamaq, tutmaq; **4.** (*an et.*) inad etmək; *et. schriftlich* ~ bir şeyi yazıb saxlamaq, bir şeyi yazıya keçirmək; *vr sich* ~ *an (D)* -*dən* bərk tutmaq, -*dən* yapışmaq; -*ə* istinad etmək.

festigen *vt* bərkitmək; kip bağlamaq; *vr sich* ~ güclənmək, möhkəmlənmək, sağlamlaşmaq.

Festigkeit, *die*; - **1.** möhkəmlik, bərk-

lik, sərtlik; **2.** (*Standhaftigkeit*) mətinlik, sarsılmazlıq.

Festigung, *die*; -, *-en* bərkitmə, yapışdırma, möhkəmlətmə.

Festival, *das*; *-s, -s* festival.

festklammern *vr sich* ~ bərk yapışmaq (*an A/ bir şeydən*).

festkleben *vi* yapışb qalmaq, yapışmaq; *vt* yapışdırmaq.

festklemmen *vi* **1.** (*festsitzen*) ilişib qalmaq, pərçim olmaq; **2.** sıxmaq.

Festland, *das*; *-(e)s* qitə; quruluq; quru materik, quru; *sich ans* ~ *retten* quruluğa çatmaq.

festlegen *vt* **1.** (*festsetzen*) təyin etmək, müəyyən etmək, müəyyənləşdirmək; **2.** (*beschließen*) qərara gəlmək; **3.** (*Geld*) pul qoymaq; *sich* ~ öhdəsinə götürmək, boynuna götürmək.

festlich *adj.* **1.** bayramsayağı, dəbdəbəli; **2.** (*prächtig*) təntənəli.

festmachen *vt* kip bağlamaq, bərkitmək.

festnageln *vt* mıxlamaq, mismarlamaq; *fig.* (*j-n*) söz verməyə və ya fikrini bildirməyə məcbur etmək; *sich* ~ boynuna götürmə; *festgenagelt dasitzen* yerindən tərpənməmək.

Festnahme, *die*; -, *-n* yaxalama, tutma, həbs etmə, tuthatu.

festnehmen *vt* tutmaq, həbs etmək, yaxalamaq, damlamaq; *veralt.* dəstgir etmək.

festsetzen *vt* **1.** təyin etmək; **2.** (*j-n*) tutmaq, həbs etmək; **3.** *sich* ~ kök salmaq, yerləşmək; yapışb qalmaq.

festsitzen *vt* **1.** möhkəm oturmaq; **2.** yolda qalmaq; **3.** (*Schiff usw.*) batıb qalmaq; **4.** yapışb qalmaq.

Festspiel, *das*; *-(e)s, -e* festival.

feststehen *vi fig.* müəyyən olmaq, qəti olmaq; sabit olmaq; *es steht fest* qətidir.

feststehend *adj.* **1.** (*Tatsache*) bəlli, aydın, aşkar; **2.** (*Termin*) qəti; **3.** (*Regel, Redensart*) qəbul olunmuş, adət olmuş.

feststellen *vt fig.* **1.** (*ermitteln*) təyin etmək, müəyyən etmək; araşdırmaq; bələdləmək, bəlləmək; **2.** (*sagen*) demək,

bəyan etmək, qeyd vermək.

Feststellung, *die*; -en **1.** (Ermittlung) təyin etmək, araşdırma; **2.** (Erkenntnis) dərk etmə, başa düşmə, nəticə alma ; *er machte die ~, dass* o bu nəticəyə gəldi ki ..., o bu nəticəni aldı ki...

Festtag, *der*; -s, -e bayram günü.

Festung, *die*; -, -en qala, istehkam; (*kleine Festung*) ərək.

Fete, *die*; -, -n *F* şadlıq, şənlik, qonaqlıq, əyləncə.

Fetisch, *der*; -(e)s, -e büt, fetiş.

fett *adj.* **1.** yağlı; **2.** (*dick*) kök.

Fett, *das*; -(e)s, -e piy, yağ; ~ *ansetzen* kökəlmək; yağ bağlamaq, piy basmaq.

fettarm *adj.* az yağlı, yağsız.

Fettdruck, *der*; -(e)s *typ.* qara (*qalın*) hərfilər.

fetten *vt* yağlamaq, yağ sürtmək.

fetthaltig *adj.* yağlı.

fettig *adj.* yağlı.

fettlos *adj.* yağsız.

Fettnäpfchen, *das*; -s : *fig. bei j-m ins ~ treten* bir kəsin yanında bara qoymaq, bir kəsə toxunmaq; yarasına duz səpmək.

Fettsucht, *die*; - piylənmə.

Fettwanst, *der*; -(e)s, -'e *F* kök, pota; fetisifət.

Fetus, *der*; -ses, -se *anat.* döl, rüşeym, cənin, embrion.

Fetwa, *die*; - *rel., pol.* fitva.

Fetzen, *der*; -s, - **1.** bez parçası; parça-tikə, əsg; **2.** (*Kleidungsstücke*) cındır paltar, cır-cındır; *ein ~ Papier* bir parça kağız; *fig. dass die ~ fliegen* möhkəm vuruşmaq, bərk savaşımaq, saçıyolduya çıxmaq.

fetzig *adj.* *F* (*Musik usw.*) şad; canlı.

feucht *adj.* nəm(*li*), rütubətli, yaş, höyüş, islaq; ~ *werden* yaşlanmaq, nəmlənmək, höyüşlənmək, islanmaq.

feuchtfröhlich *adj.* kefli, kefli halda olan.

Feuchtigkeit, *die*; - rütubət, nəmişlik, nəm, höyüş.

Feuchtigkeitsgehalt, *der*; -s, -e rütubət miqdarı.

feudal *adj.* feodal; *fig.* görkəmli; birinci dərəcəli.

Feudalherr, *der*; -n, -en feodal, dərəbəy(i).

Feudalismus, *der*; - feodalizm, dərəbəy(i)lik.

Feuer, *das*; -s, - **1.** od, alov, azər; **2.** *nur sg. (Brand)* yanğın; ~ *fangen* od tutmaq, yanmaq; ~ *legen* od vurmaq, yandırmmaq; *j-m ~ geben* bir kəsin papirosunu yandırmmaq; *fig. ~ und Flamme sein (für A)* -ə həvəslənmək; *mit dem ~ spielen* odla oynamaq.

Feueralarm, *der*; -s yanğın həyəcanı signalı.

Feueranbeter, *der*; -s, - oda sitayış edən, atəşpərəst.

Feuerbestattung, *die*; -, -en meyitlərin yandırılması, ölünün yandırılması.

feuerfest *adj.* odda yanmayan, oddadavamlı; ~es *Porzellan* oddadavamlı çini.

Feuergefahr, *die*; - yanğın təhlükəsi.

feuergefährlich *adj.* alışqan, tez alışqan, tez od tutan, tez yanan, tezalovlanan.

Feuerlöscher, *der*; -s, - yanğınsöndürən.

feuern *vt* **1.** yandırmmaq; **2.** (*schießen*) atmaq (*top, tüfəng*)(*auf A/-ə*); *vi F j-n ~ (entlassen)* bir kəsi işdən çıxartmaq.

feuerrot *adj.* sarı-qırmızı, odrəngli.

Feuersbrunst, *die*; -, -'e yanğın.

Feuerschaden, *der*; -s, -' yanğından dəyən zərər.

feuersicher *adj.* oddadavamlı, odda yanmayan.

feuerspeidend *adj.* odpüskürən.

Feuerstein, *der*; -(e)s, -e çaxmaqdaşı.

Feuertaufe, *die*; -, -n (*Feuerprobe*) ilk sınaq, ilk iştirak; *die ~ bestehen* ilk sınaqdan çıxmaq.

Feuertempel, *der*; -s, - atəşgah, atəşgədə.

Feuerung, *die*; - **1.** (*Brennstoff*) yanacaq; **2.** (*e-s Kessels*) gülxana.

Feuerversicherung, *die*; -, -en yanğın sığortası.

Feuerwache, *die*; -, -n yanğından mü-

hafizə dəstəsi.

Feuerwehr, *die*; -, -en yanğın dəstəsi.

Feuerwehrmann, *der*; -es, -er *od.* *Feuerwehrleute* yanğinsöndürən.

Feuerwerk, *das*; -(e)s, -e atəşfəşanlıq.

Feuerwerkskörper, *der*; -s, - fişəng, taraqqə, fısqısa.

Feuerzange, *die*; -, -n *od.* maşası.

Feuerzeug, *das*; -(e)s, -e çaxmaq.

feuern *vt* *F* **1.** (*werfen*) atmaq; **2.** (*entlassen*) işdən atmaq, vəzifədən çıxarmaq; *vi* (*auf A*) -ə atəş açmaq.

Feuilleton, *das*; -s, -s qəzətdə incəsənət və ədəbiyyata məxsus olan səhifə, felyeton, kultur səhifəsi.

Feuilletonist, *der*; -en, -en kultur (*mədənyyə*) və incəsənət səhifəsi üçün məqalə yazan şəxs, felyetonçu.

feurig *adj.* **1.** odlu, alovlu; **2.** (*lebendig*) coşqun (*coşğun*), istıqanlı, atəşin, daşqın, hərərətli, atəşli.

Fiasco, *das*; -s, -s uğursuzluq, müvəffəqiyyətsizlik.

Fibel¹, *die*; -, -n əlifba kitabı.

Fibel², *die*; -, -n (*Spange, Klammer*) toqqa, bənd; dəmir bənd.

Fiber, *die*; -, -n fibr(a), lif, tel.

Fichte, *die*; -, -n küknaş ağacı, şam ağacı.

ficken *vt* cinsi əlaqədə olmaq; *vulg.* sikmək, zollamaq; *vi* sikişmək.

fidel *adj.* şad, şən.

Fieber, *das*; -s qızdırma.

fieberfrei *adj.* qızdırmasız.

fieberhaft *adj.* **1.** qızdırmalı; *e-e ~e* *Erkältung* qızdırmalı (*qızdırması olan*) soyuqdəymə; **2.** *fig.* həyəcanlı, hərərətli, coşqun.

fiebrig *adj.* qızdırmalı; həyəcanlı, gərgin.

Fiebermittel, *das*; -s, - qızdırməkəsən, qızdırmasalan (*dərman*).

fiebern *vi* qızdırması olmaq; *fig.* şiddətə arzu etmək (*nach D/-i*).

fiebersenkend *adj.* qızdırməkəsən, qızdırmasalan (*dərman*).

Fieberthermometer, *das*; -s, - qızdırmaölçən, dərəcə, termometr.

Fiebertraum, *der*; -(e)s, -e qızdırma sayıqlaması.

fiepen *vt* (*Hund, Vogel*) yalvarmaq, yalvarıb çağırmaq, zarıldaya-zarıldaya çağırmaq, inləmə səsi çıxartmaq.

fies *adj.* iyrenc, pis, kobud.

Fiesling, *der*; -s, -e *F* pis adam, namərd.

Figur, *die*; -, -en **1.** boy-buxun; **2.** (*Denkmal*) heykəl; **3.** (*bei Tanz usw.*) fiqura (*Süd.* : *fiqur*); **4.** (*Wuchs*) boy, əndam, qəd-qamət; **5.** (*Schachspiel*) fiqura, fiqur.

figural *adj.* fiqurlarla, fiqurlarla bəzənmiş.

figurativ *adj.* təsviri, məcazi.

figurieren *vi* ~ *als*... ... rolunu oynamaq.

figürlich *adj.* **1.** əyani, təsviri, təmsili, canlı; **2.** *lit.* məcazi; *im ~en Sinne* məcazi mənada.

Fiktion, *die*; -, -en uydurma, xəyal, fiksiya; ehtimalçılıq; *diese Geschichte ist reine ~* bu uydurma bir hekayədir.

fiktiv *adj.* qondarma, saxta, yalan; xəyalı.

Filet, *das*; -s, -s **1.** (*Fleisch*) file; **2.** (*Handarbeit*) nazik tor.

Filiale, *die*; -, -n filial, şöbə.

Filialleiter, *der*; -s, - şöbə müdiri (*rəisi*).

Filigran, *das*; -s, -e zərbaflıq.

Film, *der*; -s, -e **1.** film; **2.** (*Spielfilm*) sinema (*kino*) filmi; *e-n ~ in den Fotoapparat einlegen* fotoaparata lent (*film*) qoymaq; *e-n ~ drehen* film çəkmək.

Filmatelier, *das*; -s, -s studiya (*Süd.* : *studio*).

Filmaufnahme, *die*; -, -n film çəkmə.

filmen *vt* filmə çəkmək; *vi* film çəkmək.

Filmfestspiele, *die/pl.* film festivalı.

Filmindustrie, *die*; - film sənayesi.

Filmstar, *der*; -s, -s kino ulduzu.

Filmvorführung, *die*; -, -en film göstərmə.

Filmvorstellung, *die*; -, -en film göstərmə.

Filou, *der*; -s, -s fırlıdaqçı, kələkbaz.

Filter, *der u. das*; -s, - 1. filtr, süzgeç, süzgülü; 2. (Foto) filtr.

filtrern *vt* süzgeçdən keçirmək, süzmək, filtrdən keçirmək.

Filterpapier, *das*; -s, -e filtr kağızı.

filtrieren *vt s. filtrern.*

Filz, *der*; -es, -e 1. keçə; 2. *F* (Geizhals) xəsis, simic.

filzen *vi* (ein Pullover usw.) keçəyə dönmək; *vt F* (beim Zoll usw.) axtarmaq, yoxlamaq.

filzig *adj.* 1. (geizig) xəsis, acgöz, simic; 2. keçə kimi, keçəyə bənzəyən; *F* pinti.

Filzlaus, *die*; -, -'e yastı bit.

Fimmel, *der*; -s, - *F* (Besessenheit) mübəlaliq, dəlilik; *fig. e-n ~ haben für -in* dəlisi olmaq.

final *adj. gr.* məqsədəuyğun, məqsədi göstərən.

Finale, *das*; -s, - finale.

Finalsatz, *der*; -es, -'e *gr.* məqsəd budaq cümləsi.

Finanzamt, *das*; -(e)s, -'er maliyyə idarəsi, vergi idarəsi.

Finanzen *die/pl.* maliyyə; *F* maliyyə vəziyyəti, maddi vəziyyət.

finanziell *adj.* maliyyə, pul; maddi cəhətdən.

Finanzierer, *der*; -s, - sərmayə sahibi, maliyyəçi.

finanzieren *vt* pul buraxmaq, pulla təmin etmək, maliyyələşdirmək, maddi yardım göstərmək.

Finanzlage, *die*; - maliyyə vəziyyəti, maddi vəziyyət.

Finanzmann, *der*; -(e)s, -leute 1. maliyyəçi; 2. (Kapitalist) sərmayədar.

Finanzminister, *der*; -s, - maliyyə naziri (Süd. : maliyyə vəziri).

Finanzministerium, *das*; -s, -rien maliyyə nazirliyi.

Finanzwesen, *das*; -s maliyyə sistemi.

Findelhaus, *das*; -(e)s, -'er yetimxana.

Findelkind, *das*; -(e)s, -er atılmış uşaq, ata-anasız uşaq.

finden *vt* 1. tapmaq; 2. (antreffen) rast-

gəlmək; 3. (meinen) zənn etmək, saymaq; *ich finde das gut* fikrimcə (zənnimcə) yaxşıdır, bəyəniməm; *vi* (gelangen an) axtarıb tapmaq; *vr sich ~* tapılmaq; *fig.* ələ keçmək, ələ düşmək; *das Geld hat sich wieder gefunden* pul yenidən tapıldı; *vr F das wird sich alles ~* buna bir çarə tapılar; hər şey yerində olacaq.

Finder, *der*; -s, - tapan.

Finderlohn, *der*; -(e)s tapıntıya görə mükafat.

findig *adj.* zirək, hazırcavab, çevik; dəli-dolu.

Findigkeit, *die*; - zirəklik, fəndgirlik, məharət, fərasət, hazırcavablıq, çeviklik.

Findung, *die*; - tapma, tapıntı.

Finesse, *die*; -, -n (Trick) hiylə, kələk.

fang *s. fangen.*

Finger, *der*; -s, - barmaq; *sich in den ~ schneiden* barmağını kəsmək; *fig. die ~ davon lassen* bir işə qarışmamaq; *fig. j-m auf die ~ sehen* bir kəsi diqqətlə izləmək; *fig. s-e ~ überall drinhaben* hər yerdə əli olmaq; *fig. j-n um den ~ wickeln* *vt* bir kəsi barmağına dolmaq; *keinen ~ krumm machen* tenbellik etmək; *mit den Fingerspitzen betasten/berühren* barmaqlamaq.

Fingerabdruck, *der*; -(e)s, -'e barmaq izi.

fingerbreit *adj.* barmaq enində.

fingerdick *adj.* barmaq qalınlığında.

fingerfertig *adj.* zirək, cəld, məharətli.

Fingerfertigkeit, *die*; - zirəklik, cəldlik, diribaşlıq, məharət, hünər.

Fingergelenk, *das*; -(e)s, -e barmaq məfsəli, barmaq bəndi.

Fingerhut, *der*; -(e)s, -'e 1. üskük, barmaqlıq; 2. bot. üskükotu.

fingerlang *adj.* barmaq uzunluğunda.

finger *vi ~ an (D)* barmaqlamaq; *vt* barmaqla çıxartmaq, çəkib çıxartmaq; *fig.* yerinə yetirmək, həyata keçirmək.

Fingernagel, *der*; -s, -' dırnaq.

Fingerring, *der*; -(e)s, -e üzük.

Fingerspitzengefühl, *das*; -(e)s *fig.* in-

cəlik, duyğu, həssaslıq.

fingieren *vt* özündən uydurmaq, yalandan göstərmək; *e-e fingierte Adresse* yalan (*saxta*) bir ünvan (*adres*).

Fink, *der*; *-en, -en zo.* alacəhrə.

Finne¹, *die*; *- , -n* **1.** *med.* sızanaq; **2.** yastı qurdların sürfəsi; **3.** (*Rückenflosse*) üzgəc.

Finne², *der*; *-n, -n* finlandiyalı, finli.

finnisch *adj.* fin; (*Sprache*) fincə.

Finnland; *-s* Finlandiya.

finster *adj.* **1.** (*dunkel*) qaranlıq, zülmət; **2.** *fig.* (*Angelegenheit*) şübhəli, mübhəm; *es sieht ~ aus!* Vəziyyət çox şübhəlidir!; **3.** (*Miene*) qaşqabaqlı, üzü-gülməz.

Finsternis, *die*; *-* **1.** qaranlıq, qaralıq, qaranquluq; **2.** (*Sonne, Mond*) tutulma.

Finte, *die*; *- , -n* hiylə, yalan, kələk.

fintenreich *adj.* hiylə ilə dolu, kələk ilə dolu.

Firma, *die*; *- , Firmen* şirkət, firma, ticarət və ya sənaye müəssisəsi.

Firmament, *das*; *-(e)s, -e* göy qübbəsi, səma, fələk.

Firmenchef, *der*; *-s, -s* firma sahibi.

firn *adj.* köhnə.

Firnis, *der*; *-ses, -se* əlif yağı; lak.

First, *der*; *-(e)s, -e* **1.** (*Dachfirst*) damın beli; **2.** (*Berg*) zirvə, dağ təpəsi.

Fisch, *der*; *-(e)s, -e* balıq; *~e fangen* balıq tutmaq; *fig. kleine ~e* əhəmiyyətsiz məsələlər və ya şəxslər.

Fischangel, *die*; *- , -n* qarmaq, tilov.

fischen *vt* balıq tutmaq (*ovlamaq*).

Fischer, *der*; *-s, -* balıqçı.

Fischerboot, *das*; *-(e)s, -e* balıqçı qayığı.

Fischerei, *die*; *- , -en* balıqçılıq.

Fischernetz, *das*; *-es, -e* balıqçı toru.

Fischgräte, *die*; *- , -n* balıq sümüyü.

Fischindustrie, *die*; *- , -n* balıqçılıq sənayesi.

Fischkonserve, *die*; *- , -n* balıq konservi.

Fischmarkt, *der*; *-(e)s, -e* balıq bazarı.

fischreich *adj.* balıqla dolu (*zəngin*).

Fischstäbchen, *das*; *-s, -* balıq küftəsi.

Fischschuppe, *die*; *- , -n* balıq pulu.

Fischsuppe, *die*; *- , -n* balıq şorbası.

Fischteich, *der*; *-(e)s, -e* balıq yetişdirmə üçün böyük hovuz.

Fischvergiftung, *die*; *- , -en* balıqdan zəhərlənmə.

Fischzucht, *die*; *-* balıqçılıq, süni balıq yetişdirmə.

Fiskus, *der*; *-* dövlət xəzinəsi, fiks, beytülmal.

Fistel, *die*; *- , -n med.* fistula, dəlik.

fit *adj.* halı yerində, formada; *sich ~ halten* özünü yaxşı saxlamaq, formada qalmaq.

Fitness, *die*; *-* (*Sport*) bədənin hazırlığı, sağlıq.

Fitnesscenter, *das*; *-s, -* idman mərkəzi.

Fitnessraum, *der*; *-(e)s, -e* idman otağı.

Fittich, *der*; *-es, -e* qanad; *j-n unter s-e ~e nehmen* bir kəsi himayə etmək, bir kəsə yardım etmək, qanadının altına almaq.

fix *adj.* **1.** (*schnell*) zirək, diribaş; **2.** (*fest*) bərk, möhkəm; **3.** (*Gehalt*) dəyişməyən, sabit; *~ und fertig (erschöpft)* tapətdən düşmüş.

fixen *vt* narkotik maddələr vurmaq (*Süd. : muxəddir maddələr vurmaq*).

Fixer, *der*; *-s, -* **1.** birja (*borsa*) oyunçusu; **2.** narkotik maddələrə mübtəla.

fixieren *vt* **1.** möhkəmlətmək; **2.** (*anstarren*) diqqətlə baxmaq, gözlerini zilləmək; *schriftlich ~* yazıb saxlamaq, yazıya köçürmək, yazılı şəkildə saxlamaq; *fixiert sein auf* diqqətini bir şeyə toplamaq, ağılı bir şeyə bağlamaq, ağılı bir şeyin yanında olmaq.

Fixierung, *die*; *- , -en* möhkəmlətmə, bərkitmə, təsbit.

Fixum, *das*; *-s, -Fixa* *H* sabit muzd, sabit maaş, sabit əməkhaqqı.

FKK : *Freikörperkultur* təbiətdə lüt gəzmə, lüt çimib gəzmə, nudizm.

flach *adj.* **1.** yastı; **2.** (*niedrig*) dayaz; alçaq; *~e Stelle* dayaz yer; **3.** (*eben*) aran, alçaq, düz, dübbədüz, dümdüz;

4. *fig. (oberflächlich)* adi, şit, bayağı; *e-e ~e Unterhaltung* bayağı bir söhbət.

Fläche, *die*; -, -n **1.** sahə, ərazi; tutum; **2.** (*Oberfläche*) səth, üz; **3.** (*Ebene*) düzənlik, ovalıq; **4.** *math.* səth.

flachen, **flächen** *vt* hamarlaşmaq, düzəltmək, yastılmaq, düzləmək.

Flächeninhalt, *der*; -(e)s, -e sahə həcmi (*Süd.* : məsahət).

Flächenmessung, *die*; -, -en səthin ölçüsü.

flachfallen *vi* *F* həyata keçməmək; ləğv olmaq.

Flachheit, *die*; - yastılıq, dayazlıq.

Flachland, *das*; -(e)s aralıq, düzən-gah.

Flachs, *der*; -es **1.** *bot.* kətan; **2.** *F* (*Neckerei, Scherz*) zarafat, yalan söz; *ohne ~!* yalan-palansız!

flackern *vi* titrək parıltı vermək, titrəyib yanmaq.

Fladen, *der*; -s, - kökə.

Flagge, *die*; -, -n bayraq.

flaggen *vi* bayraq asmaq, bayraq qaldırmaq.

flagrant *adj.* aydın, aşkar, bəlli.

Flair, *das*; - atmosfer, hava; cazibə.

flambieren *vt* (*Speisen*) yanan alkololla sərbis etmək (*dadı intensivləşdirmək üçün*).

Flame, *der*; -es, -n flam.

Flamingo, *der*; -s, -s *zo.* flaminqo, qızılqaz, anqut.

flämisch *adj.* flam xalqına aid; flamca.

Flamme, *die*; -, -n **1.** alov, od, atəş; *ein Haus in ~n setzen* bir evə od vurmaq; **2.** *fig.* sevgili.

flammen *vi* alışmaq, alovlanmaq.

flammend *adj.* alovlu, alov saçan, hərəretli.

Flammenwerfer, *der*; - odsaçan.

Flanell, *der*; -s, -e flanel (*parça*).

flanieren *vi* avara-avara gəzmək.

Flanke, *die*; -, -n **1.** yan tərəf; cinah; **2.** (*e-s Tieres*) böyür.

flankieren *vt* **1.** yanında getmək, yanında olmaq; yan tərəfində olmaq; **2.**

mil. yandan atəş açmaq; *~de Maßnahmen* himayəedicisi tədbirlər.

Flansch, *der*; -(e)s, -e *techn.* halqa, flans.

flapsig *adj.* qaba, sərt, kobud.

Fläschchen, *das*; -s, - **1.** kiçik şüşə; **2.** (*Babyfläschchen*) əmzik.

Flasche, *die*; -, -n şüşə; *e-e ~ Wasser* bir şüşə su; *F* (*untauglicher Mensch*) avara, yaramaz.

Flaschenbier, *das*; -(e)s, -e şüşə pivəsi.

Flaschenöffner, *der*; -s, - şüşə açan.

Flaschenhals, *der*; -es, -'e şüşə boğazı.

Flaschenpfand, *das*; -(e)s, -'er şüşə girovu.

flaschenreif *adj.* (*Wein*) şüşəyə tökül-məyə hazır.

Flaschenverschluss, *der*; -es, -'e şüşə qapağı.

Flattergeist, *der*; -(e)s yelbeyin adam, yüngül.

flatterhaft *adj.* yelbeyin, yüngülxasiyyə-t, dəngülüş.

flattern *vi* **1.** (*Vogel, Schmetterling*) pı-rıldamaq, qanad vurmaq; **2.** (*Fahne*) dalğalanmaq, yellənmək, titrəmək, ehtizaza gəlmək, əsmək; **3.** (*Herz*) çırpmaq, çırpınmaq.

flau *adj.* **1.** (*schwach*) zəif, cansız; *mir ist ~* özümü zəif hiss edirəm; **2.** *F* (*langweilig*) darıxdırıcı; **3.** (*Markt, das Geschäft usw.*) durğun, kasad.

Flaum, *der*; -(e)s narın tük.

Flaumbart, *der*; -(e)s, -'e cavanlarda yeni çıxan bıç.

flaumig *adj.* narın tüklü.

flaumweich *adj.* çox yumşaq, pər kimi yumşaq.

Flausen, *die/pl.* *F* boyun qaçırma, naz; *~ machen* bəhanə etmək, boyun qaçırmaq; kələkbazlıq etmək; *sie hat nur ~ im Kopf* başında ancaq mənasız şeylər var.

Flaute, *die*; -, -n **1.** *naut.* yelin zəiflənməsi, yelin kəsilməsi; **2.** (*Markt usw.*) durğunluq, kasadlıq.

Flechse, *die*; -, -*n* *med.* ət damarı, damar, vətər.

Flechte, *die*; -, -*n* **1.** (*Haarflechte*) hö-rük; **2.** *bot.* şibyə; **3.** *med.* dəmrov.

flechten *vt* hörmək; eşmək.

Flechtwerk, *das*; -*s* toxunma şey.

Fleck, *der*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** (*Stelle*) yer; *sich nicht vom ~ rühren* yerindən tərpənmə-mək; **2.** (*Flicken*) yamaq, pinə; **3.** (*Schmutz-fleck*) ləkə; **4.** (*Stück Land*) bir parça torpaq; *das Herz auf dem rechten ~ haben* qoçaq olmaq, cəsəətli olmaq.

Fleckenentferner, *der*; -*s*, - ləkə silən maddə.

fleckenlos *adj.* ləkəsiz.

fleckig *adj.* ləkəli; xalli; çirk.

Fleckchen *das*; -*s*, - *ein schönes ~* (*Er-de*) gözəl bir yer (*guşə*).

Fledermaus, *die*; -, -*e* yarasa, gecə-quşu.

Flederwisch, *der*; -(*e*)*s*, -*e* süpürgə.

Flegel, *der*; -*s*, - **1.** (*Dreschflegel*) tox-maq; **2.** *fig.* (*unhöflicher Mensch*) qaba adam, qanmaz, tərbiyəsiz, əclaf.

flegelhaft *adj.* tərbiyəsiz, qanmaz, əc-laf.

fliehen *vi* yalvarmaq, yalvar-yaxar et-mək, lələmək (*um A/bir şey üçün*); *zu j-m ~* bir kəsə yalvarmaq.

Fliehen, *das*; -*s* yalvarış, yalvarma.

fliehentlich *adj.* yalvarıcı, yalvaran.

Fleisch, *das*; -*es* ət; *Rindfleisch* mal əti; *mageres ~* yağsız ət; *fig. sich ins eigene ~ schneiden* özünə zərər vurmaq.

Fleischbrühe, *die*; -, -*n* ət suyu, işgə-nə.

Fleischer, *der*; -*s*, - qəssab.

Fleischerei, *die*; -, -*en* qəssab dükanı.

fleischig *adj.* ətli, kök.

fleischlich *adj.* şəhvani, şəhvətli, cismani.

fleischlos *adj.* ətsiz (*yemək*).

Fleischwolf, *der*; -(*e*)*s*, -*e* ətçəkən, ətçəkən maşın.

Fleischwunde, *die*; -, -*n* kiçik yara.

Fleiß, *der*; -*es* cəhd, səy; əmək; *ohne ~ kein Preis* işləməyən yeməz.

fleißig *adj.* çalışqan, işə can yandıran,

qayğıkeş; bacarıqlı, cıvıq, çəpik, əla-çı, əl-ayaqlı; *adv.* cəhdlə, ciddiyyətlə; *~ arbeiten* çox çalışmaq.

flektieren *vt* *gr.* təsrif etmək, dəyiş-dirmək.

flennen *vi* ağlamaq, ağlayıb-sızılda-maq.

fletschen *vt*; *die Zähne ~* dişlərini gös-tərmək, dişləri qıcamaq.

flexibel *adj.* (*elastisch*) əyilə bilən, bü-külə bilən, əyilgən, yumşaq; dəyanət-siz; dəyişkən; çevik; *~e Politik* dəyiş-kən siyasət.

Flexibilität, *die*; - yumşaqlıq; dəyiş-kənlik.

Flexion, *die*; -, -*en* *gr.* sözün dəyiş-məsi; hallandırma, təsrif.

Flickarbeit, *die*; -, -*en* yamama, gö-zəmə işi.

flicken *vt* yamamaq, çitə(lə)mək.

Flieder, *der*; -*s* **1.** yasəmən; **2.** (*Holun-der*) gəndaləş.

Fliege, *die*; -, -*n* **1.** milçək, çibin; **2.** (*Krawatte*) papiyon; *fig. zwei ~n mit e-r Klappe schlagen* bir güllə ilə iki dovşan vurmaq, bir ox ilə iki nişan vurmaq, bir saçqa ilə iki aşıq vurmaq.

fliegen *vi* **1.** uçmaq; **2.** *F* işdən və ya məktəbdən çıxarılmaq; *in die Luft ~* havaya uçmaq, partlamaq; *F durchs Examen ~* imtahanı keçməmək.

fliegend *adj.* uçan, uçar; *~er Händ-ler* səyyar alverçi, çərçi.

Fliegenfänger, *der*; -*s*, - milçəkqıran.

Fliegengewicht, *das*; -(*e*)*s* *Sport* mil-çək çəkisi, ən yüngülvarı çəki.

Flieger, *der*; -*s*, - *mil.* pilot; (*Flugzeug*) təyyarə, uçaq.

Fliegeralarm, *der*; -*s* hava təhlükə signalı, hava həyəcanı signalı.

Fliegerbombe, *die*; -, -*n* bomba salan təyyarə.

Fliegerhorst, *der*; -(*e*)*s*, -*e* təyyarə an-barı.

fliehen *vi* qaçıb yaxasını qurtarmaq, baş götürüb qaçmaq (*vor D/-dən*); *fig.* daban almaq, dabanına tüpürmək, itil-mək, fərar etmək; *-dən* uzaq durmaq.

fliehend *adj.* qaçan.

Fliehkraft, *die*; -, -'e mərkəzdənqaçan qüvvə.

Fliese, *die*; -, -n tava daşı, kaşı, keramik, döşəmə daşı; ~n *legen* bir yerə kaşı döşəmək.

fliesen *vt* kaşı döşəmək.

Fliesenleger, *der*; -s, - kaşı döşəyən usta.

Fließband, *das*; -(e)s, -'er daşıma təməsi, konveyer, transportyor.

fließen *vi* axmaq, tökülmək, cari olmaq (*in A/-ə*); ~ *lassen* axdırmaq, axıtmaq, axıtmaq.

fließend *adj.* axan, axar, tökülən; ~es *Wasser* axan su; *bei dem Aufstand flossen Ströme von Blut* qiyamda (*ayaqlanmada*) çox qan axdı, çox insan öldü; *fig.* rəvan, səlis; *adv.* *sie spricht ~ Deutsch* səlis almanca danışır, su kimi almanca danışır.

Flimmer, *der*; -s, - titrəyən işıq, titrəyən parıltı.

Flimmerkiste, *die*; -, -n televiziya (*Süd.* : *televizion*), kino, sinema.

flimmern *vi* 1. (*Sterne*) parıldamaq, sayırmaq; 2. (*Film*) titrəmək; 3. *F* parıdamaq, cilalamaq; *es flimmert mir vor den Augen* gözlərim qaralır.

flink *adj.* cəld, diribaş, zirək, qıvraq, çevik, əlli; *fig.* çəpiş.

Flinkheit, *die*; - cəldlik, zirəklik, çeviklik.

Flint, *der*; -(s), -e çaxmaqdaşı.

Flinte, *die*; -, -n tüfəng, aynalı; *fig.* *die ~ ins Korn werfen* cəsarəti əldən vermək, ümidsizliyə təslim olmaq.

flirren *vi s.* *flimmern*.

Flirt, *der*; -s, -s eşqbazlıq, mazaqlaşma.

flirten *vt* eşqbazlıq etmək.

Flittchen, *das*; -s, - əxlaqsız qadın, *vulg.* qəhbə.

Flitter, *der*; -s, - 1. (*Schmuck*) muncuq, parıldayan bəzək şeyləri; 2. *nur sg.* *fig.* dəyərsiz şeylər.

flittern *vi* titrəyib parıldamaq.

Flitterwochen, *die/pl.* evlənmənin bi-

rinci ayı, bal ayı.

flitzen *vi* sürətlə keçmək, sürətlə getmək, ox kimi getmək.

floaten *vi* (*Währung*) yuxarı-aşağı getmək, dəyərini dəyişmək.

flocht *s.* *flechten*.

Flocke, *die*; -, -n 1. (*Schneeflocken*) qar dənəsi, qar dənəciyi; 2. (*Wollflocken*) topa; 3. (*Haferflocken*) doğranıb-yarılmış hububat, yarma, vələmir yarması.

flocken *vt* topa-topa olmaq.

flockig *adj.* xovlu, tüklü.

flog *s.* *fliegen*.

floh *s.* *fliehen*.

Floh, *der*; -(e)s, -'e zo. birə; *F j-m e-n ~ ins Ohr setzen* bir kəsin ağılına bir şeyi soxmaq, bir kəsin başına bir şeyi yeritmək.

flöhen *vt* (*Hund usw.*) bitləmək.

Flohmarkt, *der*; -(e)s, -'e köhnə malların bazarı, bitbazarı.

Flor¹, *der*; -s, -e 1. (*Blüten*) çiçəklənmə, çiçək vermə; çiçəklər; 2. (*Wohlstand*) firavanlıq, varlılıq.

Flor², *der*, -s, -e 1. (*Samt*) məxmər; flor; 2. (*Trauerflor*) matəm sarğısı.

Flora, *die*; - *Floren* 1. (*Pflanzenwelt*) bitki aləmi; 2. *med.* bağırsaqda yaşayan bakteriyalar.

Florenz Florensa şəhəri.

Florett, *das*; -(e)s, -e bir növ qılınc.

florieren *vi* (*Geschäft, Unternehmen*) yaxşı işləmək, tərəqqi etmək; çiçəklənmək.

Florist, *der*; -en, -en 1. bitki aləminin tədqiqatçısı; 2. çiçəkçi.

Floskel, *die*; -, -n boş söz.

floskelhaft *adj.* basmaqəlib, trafaret, boş-boş (*məsələn danışıq*); klişə(lənməmiş).

floss *s.* *fließen*.

Floß, *das*; -es, -'e sal, bərə.

Flosse, *die*; -, -n 1. (*Fischflosse*) üzgəc; 2. *F* (*Hand*) əl, ayaq.

Flotation, *die*; -, -en mədən mineralarını daşdan ayırma üsulu.

Flöte, *die*; -, -n *mus.* ney; *dial.* düdək, düdük.

flöten *vi* 1. *mus.* ney çalmaq, düdək çalmaq; 2. *F fig.* ~ *gehen* yox olmaq, itib-batmaq; hədəyə getmək.

Flötist, *der*; -*en*, -*en* neyçalan.

Flötenspieler, *der*; -*s*, - neyçalan.

flott *adj.* 1. (*schnell*) diribaş, sürətli, tez; *e-e* ~ *e Verkäuferin* diribaş satıcı; 2. (*elegant*) şik, zərif, gözəl; 3. (*attraktiv*) cazibəli, xoşagələn; 4. (*Fahrzeug*) sürməyə hazır edilmiş; təmir olunmuş; 5. (*Schiff*) üzməyə hazırlanmış; *ein Schiff* ~ *machen* gəmini üzməyə hazırlamaq; 6. *ein* ~ *gehendes Geschäft* yaxşı işləyən bir mağaza.

Flotte, *die*; -, -*n* donanma.

Flottenabkommen, *das*; -*s*, - dəniz sazişi.

Flottenstützpunkt, *der*; -(*e*)*s*, -*e* hərbi dəniz bazası.

flottmachen *vt* 1. (*Schiff*) suya salmaq; 2. (*in Gang bringen*) hərəkətə gətirmək, yola salmaq.

Flöz, *das*; -*es*, -*e* *geol.* təbəqə.

Fluch, *der*; -(*e*)*s*, -*e* 1. *nur sg.* (*Verwünschung*) qarğış, lənət, lənətləmə, lənət oxuma; ~ *über euch!* lənət sizə! 2. (*Schimpfen*) söyüş, yaman.

fluchbeladen *adj.* lənətli.

fluchen *vi* 1. söyüş etmək, yaman demək; ~ *auf* (A) bir kəsi söymək; 2. qarğış elemək, lənət oxumaq.

Flucht¹, *die*; - 1. qaçma, qaçıb canını qurtarma, qaçış, qopalaq, fərar, giriz; *in die* ~ *schlagen* qaçmağa məcbur etmək, qopalağını götürmək; *die* ~ *ergreifen* qaçmaq, meydandan çıxmaq, qaçıb canını qurtarmaq, fərar etmək; 2. *mil.* fərarilik.

Flucht², *die*; -, -*en* (*Reihe*) sıra, cərgə; yan-yana; *die Autos parkten in der* ~ *Maşınlar bir sırada* (*yanbayan*) dayanırlar; *eine* ~ *von Zimmern* yan-yana olan (*dayanan*) otaqlar.

fluchtartig *adj.* qaça-qaça, əcələ ilə; ~ *rennen* çovumaq, əcələ ilə qaçmaq; *adv.* dabanbasma, qaçaraq, tələsik.

fluchten *vi* bir sırada olmaq, bir xəttin üstündə olmaq; yanbayan etmək,

bir sıraya gətirmək .

flüchten *vi* qaçmaq, qaçıb canını qurtarmaq, fərar etmək, qısılmaq (*aus D/-den*; *nach, zu D/-ə*); *F* itilmək; *sich* ~ qaçmaq, sığınmaq (*zu D/-ə*); *sich in Ausreden* ~ min bir bəhanə gətirmək.

Fluchthelfer, *der*; -*s*, - bir kəsin bir yerdən qaçmasına yardım edən.

flüchtig *adj.* 1. qaçaq; *der Dieb ist seit gestern* ~ oğru dündənən qaçıbdır (*qaçaqdır*); 2. (*vergänglich*) ötüb keçən, müvəqqəti; davamsız, ötərgi; 3. (*oberflächlich*) səthi, başdansaovma, diqqətsiz; ayaqüstü, barmaqucu; 4. *Chem.* tezuçan; ~ *e Öle* tezuçan yağlar; ~ *e* *Blick* ani baxış.

Flüchtigkeit, *die*; - 1. itilik, tezlik, sürət; 2. davamsızlıq, sürəksizlik, dəyişkənlik; 3. *Chem.* uçucu olma, tezuçan.

Flüchtling, *der*; -*s*, -*e* 1. qaçaq, fərari; 2. *pol.* qaçqın; didərgin.

Flüchtlingslager, *das*; -*s*, - qaçqın düşərgəsi, qaçqınlar üçün düşərgə.

Fluchtlinie, *die*; -, -*n* kəsişmə xətti.

Fluchtversuch, *der*; -(*e*)*s*, -*e* qaçıb canını qurtarma cəhdi.

fluchwürdig *adj.* lənət oxunmağa layiq olan, lənət deməyə layiq olan.

Flug, *der*; -(*e*)*s*, -*e* 1. uçuş, uçma, *der* ~ *der Vögel* quşların uçuşu; *auf dem* ~ *nach Təbriz* Təbrizə (*təyyarə ilə*) uçarkən; *einen Vogel im* ~ *e schießen* bir quşu havada vurmaq; 2. *Jägerspr.* (*Schar*) sürü, dəstə; *wie im* ~ *e* tez, cəld, bir anda, sürətlə; ayaqüstü; *die Zeit verging wie im* ~ *e* zaman tez (*sürətlə*) keçdi.

Flugabwehr, *die*; - hava hücumundan müdafiə.

Flugbahn, *die*; -, -*en* (*e-s Geschosses*) mermi yolu; trayektoriya.

Flugblatt, *das*; -(*e*)*s*, -*er* siyasi vərəqə, təbliğat vərəqəsi, intibahnamə; *Flugblätter verteilen* vərəqələr (*intibahnəmələr*) yaymaq.

Flugdauer, *die*; - uçuş müddəti.

Flügel, *der*; -*s*, - 1. (*bei Vögeln*) qanad; *mit den* ~ *n schlagen* qanad çırpmaq, qa-

nad çalmaq; *auf den ~en des Traumes* royanın qanadlarında; **2.** (*Tür*) tay, lay, qanad; **3.** *mus.* böyük piano, royal; **4.** *pol.* cinah.

flügelahm *adj.* qanadı sınıq.

flügellos *adj.* qanadsız.

Flügelmann, *der*; *-(e)s, -'er u. -leute* flanqda duran əsgər.

Flügelschlag, *der*; *-(e)s, -'e* qanad çalma.

Flügeltür, *die*; *-, -en* ikitaylı qapı.

flugfertig *adj.* uçuşa hazır.

Fluggast, *der*; *-(e)s, -'e* təyyarə sərnəşini, təyyarə müsafiri.

flügge *adj.* hələklənmiş; *fig.* müstəqil, sərbəst, həddi-bülüğa çatmış.

Fluggeschwindigkeit, *die*; *-, -en* uçuş sürəti.

Fluggesellschaft, *die*; *-, -en* təyyarə şirkəti.

Flughafen, *der*; *-, -'en* hava limanı, təyyarə meydanı, aeroport.

Flughöhe, *die*; *-, -n* uçuş yüksəkliyi.

Flugkarte, *die*; *-, -n* təyyarə bileti, uçuş sərnəşin bileti, aviabilet.

Fluglinie, *die*; *-, -n* uçuş xətti.

Flugplatz, *der*; *-, -es, -'e* təyyarə meydanı.

Flugpost, *die*; *-* hava poçtu (*postu*).

flugs *adv.* tez, cəld.

Flugsand, *der*; *-(e)s* dənəvər qum.

Flugschein, *der*; *-(e)s, -e* *s.* *Flugkarte*.

Flugschreiber, *der*; *-, -s* uçuş cərəyanını qeyd edən cihaz, qara qutu.

Flugverbindung, *die*; *-, -en* hava nəqliyyatı (*rabitəsi*).

Flugverkehr, *der*; *-(e)s* hava nəqliyyatı.

Flugzeug, *das*; *-(e)s, -e* təyyarə.

Flugzeugabsturz, *der*; *-(e)s, -'e* təyyarənin qəzaya uğrayıb yerə düşməsi, təyyarə qəzası.

Flugzeugentführer, *der*; *-, -s* təyyarə qaçırdan.

Flugzeugentführung, *die*; *-, -en* təyyarə qaçırtma.

Flugzeugführer, *der*; *-, -s* təyyarəçi, pilot.

Flugzeughalle, *die*; *-, -n* anqar.

Flugzeugpersonal, *das*; *-, -s* təyyarə işçiləri (*peroneli*).

Flugzeugstewardess, *die*; *-, -en* təyyarə xidmətçisi.

Flugzeugträger, *der*; *-, -s* hərbi təyyarələrə daşıyan gəmi.

Fluidum, *das*; *-, -s, Fluida* **1.** maye, duruluq; **2.** (*Ausstrahlung*) cazibəlik.

Fluktuation, *die*; *-, -en* dəyişənlik, qeyri-sabitlik, aşağı-yuxarı getmə.

fluktuiieren *vi* aşağı-yuxarı getmək, titrəmək, tərpənmək.

Flunder, *die*; *-, -n* qalxan balığı.

flunkern *vi* *F* (*schwindeln*) bir az üstünə qoymaq (*sözlün*), yalan satmaq; aldatmaq.

Fluor, *das*; *-, -s* *Chem.* flor, rəngsiz qaz.

Flur¹, *die*; *-, -en* çöl, tarla, zəmi; *allein auf weiter* ~ tək olmaq, yalnız olmaq.

Flur², *der*; *-(e)s, -e* (*Gang*) dəhliz, koridor, dalan.

Flurschaden, *der*; *-, -s* tarlalara vurulan zərər.

Fluss, *der*; *-, -es, -'e* çay; (*das Fließen*) axma, axın; *fig. in ~ bringen* hərəkətə gətirmək, hərəkətləndirmək.

flussabwärts *adv.* çayaşağı.

Flussarm, *der*; *-(e)s, -e* çayın qolu.

flussaufwärts *adv.* çayyuxarı.

Flussbett, *das*; *-(e)s, -en* çayyatağı.

flüßsig *adj.* **1.** duru, axıcı, əridilmiş, ərgin; **2.** *F* (*Geld*) nağd pul; *kein Geld ~ haben* nağd pulu olmamaq.

Flüssigkeit, *die*; *-, -en* maye.

flüssigmachen *vt* *F* (*Geld*) nağd pula çevirmək.

Flussmündung, *die*; *-, -en* çayqovuşan.

Flusspferd, *das*; *-(e)s, -e* suayqırı, beğemot.

flüstern *vi* pıçıldamaq, xışıldamaq (*j-m ins Ohr/ bir kəsin qulağına*); *miteinander* ~ pıçılmaq, xosunlaşmaq; *F* dodaqaltı danışmaq.

flüsternd *adj.* pıçılıtlı ilə.

Flut, *die*; *-, -en* **1.** (*Ggs. Ebbe*) qabarma, yüksəlmə, mədd; **2.** (*bewegte Wassermenge*) sel, axın; **3.** (*große Menge*)

çoxlu, qalaq, xeyli miqdar; *e-e ~ von Tränen* sel kimi axan göz yaşı.

fluten *vi* axmaq, tökülüb gəlmək.

Flutlicht, *das*; *-(e)s, -er* *el.* projektorlarla işıqlandırma.

Flutwelle, *die*; *-, -n* mədd dalğası.

focht *s.* *fechten*.

Föderalismus, *der*; *-* federalizm.

föderalistisch *adj.* federal, federalist.

Föderation, *die*; *-, -en* federasiya (*Süd.* : *federasyon*).

föderativ *adj.* federal, federativ.

föderieren *vt* ittifaq təşkil etmək, fəderasiya təşkil etmək.

Fohlen, *das*; *-s, -* dayça, daylaq, qulan.

fohlen *vi* dayça doğmaq, balalamaq.

Föhn, *der*; *-(e)s, -e* 1. isti quru külək;

2. (*Haartrockner*) saçqurudan; *sich die Haare föhnen* saçlarını qurutmaq.

föhnen *vt sich die Haare ~* saçlarını (saçqurudanla) qurudmaq.

Föhre, *die*; *-, -n* küknar.

Fokus, *der*; *-, -se* 1. fokus, zərrəbin mərkəzi; 2. *med.* ağızda və ya boğazda bakteriya yayan yer.

fokussieren *vt* mərkəzləşdir(mək).

folg. *Abk.* *folgend(e usw.)*.

Folge, *die*; *-, -n* 1. (*Ergebnis, Wirkung*) nəticə, səbəb, təsir, əncam; 2. (*Reihenfolge*) sıra, ardıcılıq; 3. (*Fortsetzung*) davam, ardı, dalısı; *zur ~ haben* nəticələn(mək), səbəb olmaq; *als ~ davon* bunun nəticəsi olaraq.

Folgeerscheinung, *die*; *-, -en* nəticə.

folgen *vi* 1. təqib etmək, izləmək (*D, auf A/ bir kəsi*), dalına düşmək, *ardınca* düşmək; 2. (*gehörchen*) itaət etmək (*D/-ə*); 3. (*als Nachfolger*) yerinə keçmək; 4. (*nachahmen*) təqlid etmək (*j-m in D/ bir kəsi*); 5. (*sich ergeben aus*) nəticələn(mək), meydana gəlmək, nəticə çıxmaq (*aus D/ -dən*); *wie folgt* aşağıdakı kimi; *kannst du mir folgen?* məni başa düşə bilərsən?; *hieraus folgt, dass* bundan bu nəticə çıxır ki, bundan bu nəticə alınır ki.

folgend *adj.* 1. sonrakı, gələcək, ertəsi, növbəti; *der ~e Tag* ertəsi gün; *der*

~e König gələcək padşah; 2. aşağıdakı, altdakı; *das ~e Zitat* aşağıdakı sitat; *auf ~e Weise* aşağıdakı kimi, bu cür.

folgendermaßen *adv.* bu qayda ilə, bu üsulla, bu surətlə.

folgeschwer *adj.* ağır nəticəli.

folgerichtig *adj.* məntiqi; ardıcıl.

folgern *vt* nəticə çıxarmaq; *daraus folgerte sie, dass...* bundan belə nəticə çıxardı ki ...

Folgerung, *die*; *-, -en* nəticə.

folgwidrig *adj.* məntiqsiz; ardıcıl olmayan.

Folgezeit, *die*; *-* : *in der ~* axırda, nəticədə, ondan sonra.

folglich *adv.* beləliklə, buna görə, bu səbəbdən; deməli(*ki*).

folgsam *adj.* sözə baxan, üzüyola.

Foliant, *der*; *-en, -en* böyük və qalın cildde olan kitab, böyük həcmli, qalın qədim kitab, foliant .

Folie, *die*; *-, -n* nazik plastik kağız, plastik və ya metal vərəq.

Folio, *das*; *-s, -s u. -lien* 1. böyük səhifə kağızı formada olan kitab; 2. ticari dəftərin ikiqatlı səhifəsi.

Folklore, *die*; *-* folklor, xalq musiqi və ədəbiyyatı.

folkloristisch *adj.* folklor.

Folter, *die*; *-, -n* işgəncə, əzab.

Folterkammer, *die*; *-, -n* işgəncə otağı.

foltern *vt* işgəncə vermək, əzab vermək.

Folterung, *die*; *-, -en* işgəncə, əzab.

Fön, *der*; *-(e)s, -e* (*Haartrockner*) saçqurudan.

Fond, *der*; *-s, -s* (*Rücksitz im Wagen*) avtomobilin dal tərəfi, arxa tərəf, fon.

Fonds, *der*; *-, -* (*Kapital*) sərmayə, kapital, fond.

Fontäne, *die*; *-, -n* fəvvarə, fantan.

foppen *vt* ələ salmaq, oynatmaq.

Fopperei *die*; *-, -en* məsxərə, ələ salma.

forcieren *vt* gücləndirmək, var qüvvəsini işə salmaq; sürətləndirmək, tezləşdirmək.

Förde, *die*; -, -*n* *geogr.* körfəz.

Förderband, *das*; -(e)s, -'er daşıma təsməsi, təsmə.

förderlich *adj.* yararlı, xeyirli, işə kömək edən.

fordern *vt* istəmək, tələb etmək (*von D/-dän*).

fördern *vt* 1. təşviq etmək, imkan yaratmaq, kömək etmək, həvəsləndirmək; 2. (*Kohle usw.*) çıxartmaq.

Forderung, *die*; -, -en 1. tələb, iddia; 2. dəvət; *j-s ~ zurückweisen* tələbini rədd etmək.

Förderung, *die*; -, -en 1. (*Unterstützung*) təşviq, himayə, kömək etmə; 2. *Bgb.* çıxartma.

Forelle, *die*; -, -n qızılala balıq, ala balıq.

Form, *die*; -, -en 1. şəkil, surət; qırım, forma, biçim; 2. (*Sport*) vəziyyət; *gut in ~ sein* yaxşı vəziyyətdə olmaq; 3. *techn.* qəlib (*qalib*), model, nümunə, fason; 4. (*gesellschaftlich*) adab, davranış, əxlaq tərz; 5. növ, cür; *in ~ G, von D* ..şəklində; *die ~ wahren* ədəb qaydalarını göz-ləmək.

formal *adj.* formal, sözdə, zahiri.

Formalismus, *der*; - formalizm, rəsmiyyət.

Formalität, *die*; -, -en rəsmiyyət.

Format, *das*; -(e)s, -e 1. ölçü, əndazə, format; 2. (*von Rang*) böyüklük, görkəm-lilik; *ein Mann von ~* görkəmli bir adam.

Formation, *die*; -, -en 1. *geol.* təbəqə; təşəkkül; 2. nizam, şəkil, formasiya; 3. *mil.* hərbi birləşmə.

formbar *adj.* formaya salına bilən.

Formblatt, *das*; -(e)s, -'er formulyar, blank, boş yerləri doldurmalı olan sorğu vərəqi.

Formel, *die*; -, -n formula, formul; *e-e Sache auf e-e kurze ~ bringen* bir şeyi bir sözlə ifadə etmək.

formell *adj.* 1. şəkli, zahiri; 2. (*offi-ziell*) rəsmi.

formen *vt* şəkil vermək; qəlibə (*Südt. : qaliba*) salmaq, şəkə salmaq; *sich ~* şəkil almaq.

Formenlehre, *die*; - *gr.* morfologiya, (*Südt. : morfoloji*)

formieren *vt* şəkil vermək, təşkil etmək; *vr sich ~* düzəlmək, şəkl almaq.

förmlich *adj.* 1. (*offiziell*) rəsmi; 2. (*regelrecht*) doğru, əsil, düzgün; *adv.* adətən, rəsmən.

formlos *adj.* şəkilsiz, formasız, biçimsiz; sərbəst, azad.

Formlosigkeit, *die*; - *fig.* ədəb qaydalarını gözleməmə, tərbiyəsizlik.

Formsache, *die*; - formallıq, rəsmiyyət.

Formular, *das*; -s, -e sorğu vərəqi, blank, formulyar; *ein ~ ausfüllen* sorğu vərəqini doldurmaq.

formulieren *vt* ifadə etmək, qısaca ifadə etmək, dilə gətirmək, qaydaya salmaq.

Formulierung, *die*; -, -en ifadə etmə, dilə gətirmə; qaydaya salma, forma salma.

formvollendet *adj.* formaca mükəmməl.

forsch *adj.* dəliqanlı, igid, qoçaq, cəsarətli, qəti.

forschen *vi* araşdırmaq, tədqiq etmək, öyrənməyə can atmaq (*nach D/i*).

Forscher, *der*; -s, - araşdırıcı, tədqiqatçı, alim.

Forschung, *die*; -, -en tədqiqat, araşdırma.

Forschungsergebnis, *das*; -ses, -se tədqiqat işinin nəticəsi.

Forschungsgebiet, *das*; -(e)s, -e tədqiqat sahəsi.

Forschungszentrum, *das*; -s, -tren tədqiqat mərkəzi.

Forst, *der*; -(e)s, -e meşə.

Förster, *der*; -s, - meşəçi, meşəbəyi.

Forsthaus, *das*; -es, -'er meşəbəyinin evi.

Forstwesen, *das*; -s meşəçilik.

Forstwirtschaft, *die*; - meşəçilik.

Fort, *das*; -s, -s *mil.* qala, istehkam.

fort *adv.* 1. (*weg*) olmama, yox olma; 2. (*weiter*) davam; *und so ~* və sairə, və ilaxır; 3. (*vorwärts*) irəli, qabağa;

in *e-m* ~ arası kəsilmədən, fasiləsiz; *ich muss ~!* getməliyəm!; ~ *mit dir!* rədd ol!, itill!

fortab, fortan *adv.* bundan sonra, gələcəkdə, bundan böylə.

Fortbestand, *der; -(e)s* davam, bundan sonrakı yaşayış, gələcəkdəki yaşayış.

fortbestehen *vt* mövcud olmaq, yaşamaqda davam etmək.

fortbewegen *vt* yerindən tərpətmək, hərəkətə gətirmək; *vr sich* ~ yerindən hərəkət etmək, irəli hərəkət etmək.

Fortbewegung, *die; -, -en* hərəkət.

fortbilden *vr sich* ~ ixtisasını təkmilləşdirmək (*in D/-də*).

Fortbildung, *die; -, -en* təhsilin davamı, ixtisasın təkmilləşməsi.

fortbleiben *vi* gəlməmək, iştirak etməmək, bir yerə getməmək.

Fortdauer, *die; -* davam etmə, davam.

fortdauernd *adj.* daimi.

fortfahren *vi* 1. davam etmək, davam etdirmək; ~ (*etw. zu tun bir şeyi etməyə/ mit -ilə, -i, -ə*); 2. (*wegfahren*) çıxıb getmək.

fortfliegen *vi* uçub getmək.

fortführen *vt* davam etdirmək, davam vermək.

Fortführung, *die; -* davam etdirilmə, davamı; sürək.

Fortgang, *der; -(e)s* 1. (*Fortdauer*) davam etmə; 2. (*Weggang*) getmə, çıxıb getmə.

fortgehen *vi* çıxıb getmək; *fig.* davam etmək, sürmək.

fortgeschritten *adj.* irəliləmiş, artmış; tərəqqi etmiş, inkişaf etmiş, mütərəqqi, qabaqcıl.

fortgesetzt *adj.* daimi, davamlı.

fortjagen *vt* qovmaq.

fortkommen *vi* irəli getmək; çıxıb getmək; *mach, dass du fortkommst!* rədd ol!, çıx get!

Fortkommen, *das; -s* 1. (*Vorankommen*) irəli getmə, qabağa getmə; 2. çıxıb getmə, qaçma; 3. (*beruflich usw.*) müvəffəq olmaq; 4. (*Lebensunterhalt*)

təmin olma, ruzi qazanma.

fortlaufen *vi* 1. qaçmaq, qaçıb getmək; 2. (*weitergehen*) davam etmək, uzanmaq.

fortlaufend *adj.* davamlı, sürəkli, arakəsilməz, cari, daimi; *adv.* dayanmadan, dəmbədən.

Fortleben, *das; -s* öldükdən sonra yaşama.

fortpflanzen *vt* yaymaq, genişləndirmək; *sich* ~ yayılmaq; çoxalmaq.

Fortpflanzung, *die; -* 1. (*Menschen, Tiere*) nəslin artması, çoxalma; 2. *Phys.* yayılma.

fortreißen *vt* 1. qoparmaq, qoparıb aparmaq; 2. (*mit sich*) özü ilə çəkib aparmaq; *sich* ~ *lassen* valeh olmaq.

fortschaffen *vt* yığışdırmaq; aparmaq, götürüb getmək.

fortscheren *vr sich* ~ çıxıb getmək, rədd olmaq; *scher dich fort!* itill!, rədd ol!

fortschicken *vt* göndərmək, yollamaq.

fortschieben *vt* çəkmək, itələmək.

fortschleppen *vt* zorla aparmaq, çəkib aparmaq.

fortschreiten *vi* irəli getmək, qabağa getmək (*bei, in D/-də*).

fortschreitend *adj.* irəliləyən, artan, inkişaf edən.

Fortschritt, *der; -(e)s, -e* tərəqqi, irəliləmə, öncüllük. sıçrayış, uğur; ~ *e machen* inkişaf etmək, ilərləmə göstərmək.

fortschrittlich *adj.* qabaqcıl, öncül, mütərəqqi, tərəqqipərvər.

fortschrittsfeindlich *adj.* mürtece, gerici, irticai, tərəqqiyə zidd olan.

fortsetzen *vt* davam etdirmək, -ə davam vermək; *vr sich* ~ davam etmək.

Fortsetzung, *die; -, -en* davam, ard; ~ *folgt* ardı var, davamı var.

fortstehlen *vr sich* ~ əkilmək, çıxıb getmək.

Fortuna, *die; - rel.* bəxt Tanrısı.

fortwährend *adj.* sürəkli, daimi, mütəmadi; *adv.* daimi olaraq, həmişə, mütəmadi olaraq.

fortwirken *adj.* daimi təsir.

Fortzahlung, *die*; -, -*en* ödəmənin davamı.

Forum, *das*; -*s*, *Foren u. Fora* 1. *his.* meydan, forum; 2. ümumi yer, ictimai yer, ictimai müzakirə; 3. *fig.* (*Gericht*) məhkəmə.

fossil *adj.* fosil(ləşmiş), daşlaşmış.

Fossil, *das*; -*s*, -*ien* daşa dönmüş, daşlaşmış, fosil.

Foto, *das*; -*s*, -*s* foto, şəkil (*Süd.* : əks); *auf dem* ~ şəkilə, fotoda.

Fotoalbum, *das*; -*s*, -*ben* albom, şəkil albomu.

Fotoapparat, *der*; -(*e*)*s*, -*e* fotoaparət, şəkil çəkən cihaz.

fotogen *adj.* şəkli gözəl çıxan, fotojenik.

Fotograf, *der*; -*en*, -*en* şəkilçəkən, fotoqraf (*Süd.* : əkkas).

fotografieren *vt* şəkil çəkmək, əks salmaq; *sich* ~ *lassen* şəklini çəkərkən, əksini saldırmaq.

Fotokopie, *die*; -, -*n* surət, fotosurət, kopya, fotokopya, əks.

fotokopieren *vt* surətini çıxarmaq, kopyasını çıxartmaq.

Fotokopierer, *der*; -*s*, - surətçıxaran cihaz.

Fötus, *der*; -*ses*, -*se u. Föten* *biol.* rüşeym, cənin.

Foul, *das*; -*s*, -*s* oyun qaydasının pozulması (*Süd.* : favl).

Foyer, *das*; -*s*, -*s* zal, foyə.

Fr. *Abk.* *Frau*

Fracht, *die*; -, -*en* 1. yük; 2. (*Preis für Beförderung*) aparılma (*daşınma*) pulu.

Frachtbrief, *der*; -(*e*)*s*, -*e* 1. faktura, aparılma (*nəqliyyat*) sənədi; 2. *mar.* konosament.

Frachter, *der*; -*s*, - yük gəmisi.

Frachtraum, *der*; -(*e*)*s*, -*e* yük yeri, anbar.

Frachtschiff, *das*; -(*e*)*s*, -*e* yük gəmisi.

Frachtverkehr, *das*; -*s*, - nəqliyyatçılıq, yük daşıyan nəqliyyat, yük nəqliyyatı.

Frack, *der*; -(*e*)*s*, -*s u.* -*e* frak, kişilər

üçün rəsmi paltar.

Frage, *die*; -, -*n* 1. sual, sorğu; 2. (*Problem*) məsələ, dava; müəmma, iş; *e-e* ~ *beantworten* suala cavab vermək; *e-e* ~ *stellen* sual etmək, sual vermək; *das kommt nicht in* ~ bu haqda heç söhbət ola bilməz; *in* ~ *stellen* şübhəyə salmaq, şübhə altına almaq; *ohne* ~ şübhəsiz; *die* ~ *erörtern* məsələyə baxmaq, məsələni müzakirə etmək; *die Lösung der* ~ məsələnin həlli.

Fragebogen, *der*; -*s*, -*u.* sorğu (*sual*) vərəqəsi, anket, blank.

fragen *vt* soruşmaq, sorma, xəbər almaq (*j-n nach D/bir kəsdən bir şeyi*); *nach j-m* ~ bir kəsi soruşmaq; *j-n um Rat* ~ bir kəslə məsləhətləşmək, bir kəsin fikrini soruşmaq; *vr sich* ~ özündən soruşmaq; *es fragt sich, ob...* bu sualdır ki..., sual olunur ki..., soruşulur ki...; ~ *kostet nichts!* soruşmaq müftədir!, soruşmağa pul alınmır!.

Fragesteller, *der*; -*s*, - soruşan, sual edən.

Fragesatz, *der*; -(*e*)*s*, -*e* sual cümləsi.

Fragezeichen, *das*; -*s*, - sual işarəsi, sual əlaməti.

fragil *adj.* incə, zərif; həssas.

fraglich *adj.* 1. (*ungewiss*) şübhəli, mübahisəli; 2. (*betreffend*) bərsində danışılan, adı çəkilən, göstərilən.

fraglos *adj.* şübhəsiz, sözsüz.

Fragment, *das*; -(*e*)*s*, -*e* parça, hissə, fragment.

fragwürdig *adj.* şübhəli, mübahisəli, anlaşıqsız.

Fraktion, *die*; -, -*en* *parl.* qrup, fraksiya (*Süd.* : *fraksiyon*).

Fraktur, *die*; -, -*en* *med.* sümüyün sınıması.

frank *adj.* ~ *und frei* açıq-aydın, açıqcasına, sözü açığı.

frankieren *vt* marka ilə ödəmək, franko etmək, markalamaq (*Süd.* : *təmrə yapışdırmaq*).

frankiert *adj.* markalı; *der Brief ist nicht ausreichend* ~ məktuba kifayət qədər marka vurulmayıb.

franko *adv.* pulsuz.
Frankreich; -s Fransa.
Franse, *die*; -, -n saçaq.
Franzose, *der*; -n, -n fransız (Süd. : a. *fransalı*).
französisch *adj.* fransız; (*Sprache*) fransızca.
frappant *adj.* qəribə, heyrətləndirici, təəccüblü.
frappieren *vt* 1. heyrətləndirmək, heyrətə salmaq; 2. buzla soyutmaq.
frappierend *adj.* heyrətləndirici; sürpriz.
Fräse, *der*; -, -n *frez(ər)*.
fräsen *vt* frezləmək, mətələmək.
Fräser, *der*; -s, - *frezçi*.
Fräsemaschine, *die*; -, -n *frez maşını*.
fraß *s.* *fressen*.
Fraß, *der*; -es 1. (*Viehfutter*) yem; 2. *med.* sümük çürüməsi.
Fratze, *die*; -, -n (*hässliches Gesicht*) sir-sifət, ağız-burun; *e-e* ~ *schneiden* ağız-burun əymək.
Frau, *die*; -, -en 1. qadın, xatun; bəyim, *alte* ~ qarı; 2. (*Ehefrau*) arvad; 3. (*Anrede*) xanım; ~ *Durma Durma* xanım; *gnädige* ~! hörmətli xanım!; *zweite Frau* günü.
Frauenarzt, *der*; -es, -e qadın doktoru, qadın həkimi.
Frauenbewegung, *die*; - qadınlar hərəkatı, feminizm.
Frauenemanzipation, *die*; - qadınların bərabər hüquq hərəkatı.
Frauenhaus, *das*; -es, -er qadınlar evi.
Frauenklinik, *die*; -, -en qadınlar klinikası (Süd. : *kliniki*).
Frauenrechtlerin, *die*; -, -nen feminist, qadınların bərabər hüququ üçün mübarizə edən qadın.
Frauenstimmrecht, *das*; -(e)s qadınların seçmə haqqı (*hüququ*).
Frauensache, *die*; - qadınlara aid.
Fräulein, *das*; -s, - qız; cavan qız; xanım qız.
Freak, *der*; -s, -s valeh, aludə; dəli.
frech *adj.* ədəbsiz, sırtıq, utanmaz, arsız-abırsız, çəpəl, diliuzun; *F* duzsuz;

adv. utanmazcasına, həyasızlıqla; ~ *werden* utanmazlıq etmək, azğınlaşmaq, həyasızlıq eləmək, diliuzunluq etmək; *F* duzsuzlanmaq, əzilmək; *sei nicht* ~! sırtıqlanma!, əzilmə!

Frechheit, *die*; -, -en sırtıqlıq, həyasızlıq, utanmazlıq, azğınlıq, füzulluq, arsızlıq; insafsızlıq; *F* duzsuzluq; *so e-e* ~! belə həyasızlıq!, belə təbiiyəsizlik!, belə duzsuzluq.

Fregatte, *die*; -, -n *freqat*, hərbi gəmi.

Fregattenkapitän, *der*; -s, -e *freqat kapitani*.

frei *adj.* 1. azad, sərbəst, ərkin; 2. (*be-freit*) azad edilmiş (*von D/-dən*); asudə; əngəlsiz; 3. (*unabhängig*) bağımsız, hür, müstəqil, özgür; 4. (*Stelle*) boş, tutulmamış; 5. (*unentgeltlich*) pulsuz, müftə; 6. (*Himmel*) açıq; azad; *F im Freien* açıq havada; ~e *Berufe* sərbəst peşələr; ~e *Übersetzung* sərbəst tərcümə, başa düşülən tərcümə; *Eintritt* ~ azad giriş; *auf* ~en *Fuß setzen* azad etmək (*həbsdən*); *e-e* ~e *Stelle* bir boş (*tutulmamış*) iş yeri; *den Oberkörper* ~ *machen* bədən yuxarı soyunmaq; *ist hier* ~? bura boşmu?.

Freibad, *das*; -(e)s, -er açıq hava hovuzu.

freibekommen *vt* (*j-n*) azad etmək, qurtarmaq; *vi* (*von der Arbeit, von der Schule*) icazə almaq.

Freiberufler, *der*; -s, - müstəqil peşə sahibi.

freiberuflich *adj.* müstəqil peşədə, azad peşədə.

Freibetrag, *der*; -(e)s, -e vergidən azad gəlir, vergisiz gəlir.

Freidenker, *der*; -s, - azad fikirli; heç bir dinə bağlı olmayan adam.

Freiexemplar, *das*; -s, -e pulsuz nüsxə (*kitab*).

Freigabe, *die*; - azad olma (*etmə*).

freigeben *vt* 1. azad etmək; 2. (*Schülern*) dərstdən azad etmək, buraxmaq, icazə vermək.

freigebig *adj.* əliaçıq, səxavətli, gözütöx, comərd, azadə, cavanmərd, hətəm; *F* kişi.

Freigebigkeit, *die*; - əliaçıqlıq, səxavət, comərdlik, cavanmərdlik, hatəmlik.

Freigehege, *das*; -s, - (im Tierpark) heyvanların azad dolanmaqları üçün yer.

Freigeist, *der*; -(e)s, -er azadfikirli, sərbəst düşünən.

freihaben *vi* icazəli olmaq.

Freihafen, *der*; -s, - azad liman.

freihalten *vt* 1. qonaq etmək (*j-n/bir kəsi*); 2. (Platz) boş saxlamaq, yer tutmaq.

Freihandel, *der*; -s azad ticarət.

Freiheit, *die*; - özgürlük, azadlıq, sərbəstlik, hürriyət; *sich die ~ nehmen zu ~ mayə cəsarət etmək.*

freiheitlich *adj.* azad, azadlıq, xilaskarlıq, ipə-sapa yatmaz, özgür.

Freiheitsberaubung, *die*; - azadlıqdan (özgürlükdən) məhrum etmə.

Freiheitskämpfer, *der*; -s, - azadlıq uğrunda mübariz.

freihheitsliebend *adj.* azadlıqsevən.

Freiheitsstrafe, *die*; -, -n həbs, azadlıqdan məhrum etmə.

Freiherr, *der*; -en -en Baron.

Freikarte, *die*; -, -n pulsuz bilet.

freikommen *vt jur.* azad edilmək, azad olmaq.

Freikörperkultur, *die*; - (FKK) təbiətdə lüt gəzmə.

freilassen *vt* 1. azad etmək; 2. (Gefangene) həbsdən buraxmaq; 3. (Zeile) boş qoymaq.

Freilassung, *die*; - azad etmə; buraxma, azad olunma, azadlıq.

Freilauf, *der*; -(e)s, -e *techn.* boş gediş.

freilegen *vt* açmaq, üstünü açmaq, açib çıxartmaq.

freilich *adj.* şübhəsiz, əlbəttə.

Freilichtbühne, *die*; -, -n açıq səhnə.

freimachen *vt* 1. (Körperteil) açmaq; 2. (Weg) açmaq; 3. (Raum) boşaltmaq; 4. (Brief) markalamaq (Süd. : *təmbr yapışdırmaq*); *sich ~* canını qurtarmaq, yaxasını qurtarmaq; *sich beim Arzt ~* soyunmaq.

Freimarke, *die*; -, -n poçt markası (Süd. : *təmbr*).

Freimaurer, *der*; -s, - mason (Süd. : *framasyon*).

Freimaurerei, *die*; - masonluq, framasonluq.

freimütig *adj.* sözünü açıq deyən, çəkinməyən.

Freimütigkeit, *die*; - safdillik, açıq-sözlülük.

freischaffend *adj.* azad peşədə işləyən, müstəqil.

Freischar, *die*; -, -en *mil.* könüllü partizan dəstəsi.

Freischärler, *der*; -s, - partizan.

Freischwimmen, *das*; -s rəsmi kontrol altında 15 dəqiqə üzə bilməyini isbat etmə; *fig. sich freischwimmen* özbaşına hərəkət etməyi öyrənmək.

freisetzen *vt* 1. azad etmək; 2. (Gas usw.) buraxmaq; *fig. j-n ~ (entlassen)* bir kəsi işdən çıxartmaq.

freisprechen *vt* bəraət qazandırmaq, təmizə çıxarmaq, bəraətləndirmək.

Freispruch, *der*; -(e)s, -e bəraət, bəraət haqqında hökm.

Freistaat, *der*; -(e)s, -en sərbəst dövlət.

freistehen *vi* icazəsi olmaq, ixtiyarı olmaq; *es steht dir frei zu ... -məkdə* ixtiyarın var.

freistehend *adj.* (Haus) boş; açıq yerdə duran.

freistellen *vt* buraxmaq (*j-m et./öz ixtiyarına, öz öhdəsinə*); *j-n ~* bir kəsi azad etmək (*von D/-dən*).

Freistil, *der*; -s azad stil.

Freistilringen, *das*; -s sərbəst güləş, azad güləş.

Freistoß, *der*; -es, -e (Fußball) sərbəst zərbə.

Freitag, *der*; -(e)s, -e cümə; *am ~* cümə günü.

freitags *adv.* cümə (*günü*); cümə günləri.

Freitod, *der*; -(e)s, -e özünü öldürmə, intihar.

Freiübungen *die/pl.* gimnastika (Süd. :

jimmastik).

Freienschlag, *der*; -(e)s, -'e markalı paket (*Süd.* : *təmbrili paket*).

freiwerden *vt* boşalmaq

freiwillig *adj.* könüllü.

Freiwild, *das*; -(e)s öldürülməsi azad (*sərbəst*) olan; *ov*.

freiwillig *adj.* könüllü, öz xoşu ilə, dov-tələb.

Freiwillige, *der*; -n, -n könüllü, dov-tələb.

Freiwilligkeit, *die*; - könüllülük.

Freizeit, *die*; - boş vaxt, asudə vaxt, fərağət.

Freizügigkeit, *die*; - sərbəst hərəkət hüququ, sərbəst yaşama hüququ.

fremd *adj.* yad, özgə, qərib, yabancı, əcnəbi, yadelli; *fig.* əcnəmi; *er ist hier ~ buralı deyil*; *j-m ~ werden* bir kəslə əlaqəni kəsmək; *~e Sprachen* xarici dillər.

fremdartig *adj.* qəribə, adət edilməmiş.

Fremde¹, *der u. die*; -n, -n yad, əcnəbi, tanış olmayan, yadelli, qərib, kənar adam, özgə; *veralt.* əğyar *pl.*

Fremde², *die*; - qürbət; *in der ~ leben* qürbətdə (*qəriblikdə*) yaşamaq.

fremdenfeindlich *adj.* yad sevməyən.

Fremdenfeindlichkeit, *die*; - yad (*əcnəbi*) düşmənçiliyi.

Fremdenführer, *der*; -s, - turist bələdçisi.

Fremdenhass, *der*; -es yadellilərə nifrət, əcnəbilərə nifrət.

Fremdenlegion, *die*; -, -en xarici legion (*Süd.* : *xarici lejyon*).

Fremdenverkehr, *der*; -s turizm.

Fremdenzimmer, *das*; -s, - kirayəyə verilən otaq; qonaq otağı.

fremdgehen *vi* özgə ilə cinsi əlaqə qurmaq.

Fremdherrschaft, *die*; -, -en yadelli ağalığ, xarici hökmranlıq.

Fremdsprache, *die*; -, -n xarici dil.

Fremdwort, *das*; -(e)s, -'er xarici söz, əcnəbi söz.

frenetisch *adj.* şiddətli, coşğun; *~er Beifall* şiddətli alqışlar.

frequentieren *vt* tez-tez baş çəkmək, tez-tez yoluxmaq, tez-tez bir yerə getmək.

Frequenz, *die*; -, -en **1.** (*Besucherszahl*) gələnlərin sayı, gələnlərin miqdarı; **2.** (*Häufigkeit*) çoxluq, külli miqdar; **3.** *phys.* frekans, tezlik.

Freske, *die*; -, -n freska, yaş divar üzərində çəkilmiş şəkil, divar şəkilli.

Freskomalerei, *die*; -, -en freska rəsəsamılığı, divar üzərinə şəkil çəkmə (*rəssamlıq etmə*).

Fresse, *die*; -, -n **F 1.** (*Mund*) ağız; **2.** (*Gesicht*) üz, sir-sifət; *j-m die ~ polieren* *vulg.* bir kəsin ağız-burnunu əzmək; *j-n in die ~ hauen* bir kəsin ağızına yumruq vurmaq.

fressen *vt* **1.** (*Tier*) yem yemək; **2.** (*Mensch*) acgözlüklə yemək, tıxmaq, aşırmaq; **3.** (*Säure*) yeyilmək, yandırmaq; *der Wagen frisst viel Benzin* avtomobil çox benzin yeyir (*yandırır*).

Fressen, *das*; -s **1.** yem; **2.** *ein gefundenes ~ für j-n sein* göydən düşmüş nemət kimi olmaq, yağlı tikə olmaq.

Fresssack, *der*; -(e)s, -'e qarınqulu.

Freude, *die*; -, -n sevinc, şadlıq, fərəh, şadyanalıq, dad-damaq; *mit ~n* həvəs-lə, məmnuniyyətlə, sevinc hissi ilə; *vor ~ sevincdən*; *j-m e-e ~ machen* bir kəsi sevindirmək, bir kəsi şad etmək; *s-e ~ haben* şad olmaq, sevinmək (*an D/-dən, -ə*).

Freudenbotschaft, *die*; -, -en şad xəbər, xoş xəbər.

Freudenfest, *das*; -(e)s, -e şənlilik, şənlilik bayramı.

Freudenhaus, *das*; -es, -'er fahişxana.

Freudenmädchen, *das*; -s, - fahişə.

Freudenrausch, *der*; -es sevincdən məst olma, sərməst.

freudenreich *adj.* sevinc ilə dolu.

Freudentränen *die/pl.* sevincdən axan göz yaşları; *~ vergießen* sevincdən ağlamaq.

freudestrahlend *adj.* sevinc içində, fərəhdən nəşələnən.

freudig *adj.* sevindirən, şənlilik, fərəhli,

xoş, fərəhləndirici; *e-e ~e Nachricht erhalten* bir xoş (*fərəhli*) xəbər almaq.

freudlos *adj.* sevincsiz, fərəhsiz.

freuen *vt* sevindirmək, şadlandırmaq; *es freut mich* bu məni sevindirir; *-dæn* məmnun oldum; *vr sich ~* sevinmək, şadlanmaq, fərəhlənmək, xoşhal olmaq, şad olmaq, şadyanalıq etmək, şənlənmək (*über A/-ə, -dæn*); *F* enlən-mək, həllənmək; qabaqcadan sevin-mək (*auf A/-ə*).

Freund, *der*; *-(e)s, -e* dost, tanış, əş, ayaq, dəmsaz; *fig.* tərəfdar, həvəskar; *ein ~ der Kunst* incəsənətin tərəfdarı, incəsənətin həvəskarı; *sich mit j-m befreunden* bir kəs ilə ayaq olmaq, dost olmaq, bir kəsi dost tutmaq.

Freundeskreis, *der*; *-es, -e* dostlar, tanışlar, yanyövrə *pl.*

Freundin, *die*; *-, -nen* rəfiqə, qız dostu, sevgili; tanış qız.

freundlich *adj.* 1. səmimi, mehriban, dostcasına, gülərüzlü, üzügülər, güləş-qabaq, açıqürəkli, hallı, istiqanlı; *adv.* səmimiyyətlə, dostcasına, dostyana, dustyanə; *seien Sie so ~ !* lütfən!, zəhmət olmasa!; *mit ~en Grüßen* səmimi salamlarla; 2. (*Farben usw.*) xoşa gələn, gözəl.

freundlicherweise *adv.* dostcasına, dostyana, dostanə, dustanə.

Freundlichkeit, *die*; *-, -en* mehribanlıq, üzügülərlik, səmimiyyət.

Freundschaft, *die*; *-, -en* dostluq; *fig.* duz-çörək; *~ schließen* dost olmaq, çörək kəsmək, dostluq qurmaq, dostlaşmaq, duz-çörək yemək.

freundschaftlich *adj.* dostluq, dostcasına, dostyana.

Freundschaftsdienst, *der*; *-es, -e* dostun dostu yardım; *j-m e-n ~ erweisen* bir kəsə dostluq xidməti etmək (*göstər-mək*).

Freundschaftsspiel, *das*; *-(e)s, -e* (*Sport*) dostluq yarışı (*müsabiqəsi*).

Frevel, *der*; *-s, -* təqsir, günah; xəta, cinayət.

frevelhaft *adj.* pis, yararsız, günah.

freveln *vi* qanunlara qarşı hörmətsizlik etmək; xəta etmək.

Friede, *der*; *-ns s.* *Frieden*.

Frieden, *der*; *-s* 1. barış, əmin-amanlıq, sülh, asayış, dinclik, əminlik; 2. (*innerer*) rahatlıq, razılıq; *~ stiften* barışdırmaq; *~ schließen* sülh bağlamaq, barışmaq (*mit D/-ilə*); *in ~ lassen* *vt* rahat buraxmaq; *lass mich in ~!* məni rahat burax!

Friedensabkommen, *das*; *-s, -* sülh sazişi, sülh müqaviləsi.

Friedensbewegung, *die*; *-, -en* sülh hərəkatı.

Friedensforschung, *die*; *-* sülhün təmini üçün elmi tədqiqat.

Friedensnobelpreis, *der*; *-es, -e* Nobel sülh mükafatı.

Friedenspolitik, *die*; *-* sülh siyasəti.

Friedensschluss, *der*; *-es* sülh sazişi, sülh bağlanması.

Friedensvertrag, *der*; *-(e)s, -'e* sülh sazişi, sülh müqaviləsi.

friedfertig *adj.* sülhsevər; sakit.

Friedhof, *der*; *-(e)s, -'e* qəbiristan, qəbiristanlıq.

friedlich *adj.* 1. sülhsevər; 2. (*ruhig*) sakit, dinc; davasız, davasız-savaqsız.

friedliebend *adj.* sülhsevər, sülhpərvər, barışıçı, barışçıl.

frieren *vi* 1. (*Wasser usw.*) donmaq; 2. (*Mensch*) bərk üşümək; *ich friere* mən bərk üşüyürəm; *das Wasser ist gefroren* su donubdur; *mir ~ die Hände* əllərim üşüyür (*donur*); *frieren lassen* dondurmaq.

Fries, *der*; *-es, -e* *arch.* friz.

frigide *adj.* (*Frau bei Geschlechtsverkehr*) hissisiz, duyğusuz, buz kimi, soyuq.

Frigidität, *die*; *-* duyğusuzluq, hissizlik.

Frikadelle, *die*; *-, -n* küftə.

Frikasse, *das*; *-s, -s* doğranmış ətdən bişirilmiş bir növ xörək.

frisch *adj.* 1. təzə; 2. (*Wäsche*) təmiz; 3. (*kühl*) sərin; 4. (*neu*) yeni; 5. (*fröhlich*) yaxşı, əhval-ruhiyyəli; *~ gestrichen!* tə-

zə boyanmışdır!; ~ *verheiratet* təzə evlənmiş; *sich ~ machen* əl-üzünü yumaq.

Frische, die; - təzəlik, tərəvət; sərinlik; təmizlik; cavanlıq.

frischgebacken *adj.* təzə bişmiş, təzəcə bişirilmiş.

Frischling, der; -s, -e donuz balası, cavan donuz.

Friseur, der; -s, -e dəllək, bərbər.

Friseuse, die; -, -n dəllək, bərbər (*qadın*).

frisieren *vt* bir kəsin saçını vurmaq; *fig.* bəzəmək, daha yaxşı göstərmək; *vr sich ~* saçını (*saçlarını*) düzəltmək.

Frisör, der; -s, -e bərbər, dəllək.

Frisörin, die; -, -nen dəllək, bərbər (*qadın*).

Frist, die; -, -en **1.** (*Zeitraum*) müddət, vaxt, vədə, zaman, aman; **2.** (*Zeitpunkt*) möhlət; sürə *e-e ~ setzen* müddət qoymaq, vaxtı təyin etmək; *e-e zusätzliche ~ geben* vədəni uzatmaq; *e-e ~ überschreiten* müddətə əməl etməmək.

fristen *vt sein Leben ärmlich ~* yoxsulqla həyat keçirmək.

fristgemäß *adj.* vaxtında.

fristgerecht *adj.* vaxtında.

fristlos *adj.* müddətsiz, vədəsiz.

Fristverlängerung, die; -, -en müddəti uzatma; möhlət.

Frisur, die; -, -en saçə verilən forma; daranma; darama.

Friteuse, die; -, -n fritöz, yağda qızartma üçün elektrik qazan.

fritieren *vt* yağda qızartmaq.

frivol *adj.* **1.** (*schlüpfrig*) ədəbdən uzaq; **2.** (*zweideutig*) ikimənəli.

froh *adj.* şad, sevincli, sevincək, şəən, dilxoş; *e-e ~e Nachricht* bir şad xəbər; *~ sein* sevinmək, şad olmaq (*über A/-ə, -dən*) *ich bin ~, dass ...* mən sevinirəm ki...

frohgemut *adj.* nəşəli, fərəhli; şəənxa-siyyətlı.

frohlich *adj.* şəən, fərəhli, şad, güləş-qabaq(lı), güləyən, deyib-gülən.

Frohlichkeit, die; - şəənlik, şadlıq.

frohlocken *vi* (*sich freuen, triumphieren*)

şadlıq etmək, şəənlik etmək, sevinmək (*über A/-ə*).

Frohsinn, der; -(e)s şad, xoşxasiyyət.

fromm *adj.* **1.** dindar, mömin, abid, dəyanətli, etiqadlı; **2.** (*Pferd*) sakit, mülayim; **3.** *ein ~er Wunsch* yerinə yetirilməz bir arzu.

Frömmelei, die; - riyakarlıq, ikiüzlülük.

Frömmigkeit, die; - dindarlıq, möminlik, dəyanət.

Frömmel, der; -s, - riyakar.

Fron, die; -, -en icbari iş.

Fronarbeit, die; -, -en icbari iş.

fronen *vt* icbari iş görmək.

frönen *vt* əsiri olmaq, mübtəlası olmaq.

Front, die; -, -en **1.** (*Vorderseite*) ön tərəf, qabaq tərəf; **2.** *mil.* cəbhə; *an der ~* cəbhədə.

frontal *adj.* qabaqdan, ön tərəfdən.

Frontalangriff, der; -(e)s, -e düşmənin ön sıralarına hücum.

Frontalzusammenstoß, der; -es, -e ön tərəfdən toqquşma.

Frontkämpfer, der; -s, - cəbhəçi.

fror *s. frieren.*

Frosch, der; -es, -e qurbağa; *fig. sei kein ~* oyunbazlıq etmə, naz etmə.

Froschmann, der; -(e)s, -er qurbağa adamı, balıq adamı, dağlıc.

Froschperspektive, die; -, -n *fig.* dar-görüşlülük, məhdud dünyagörüşü.

Frost, der; -(e)s, -e şaxta, bərk soyuq, bürüdet, don; *F* sazaq.

frostbeständig *adj.* şaxtaya davamlı.

Frostbeule, die; -, -n *med.* donma, şaxta vurmuş yer.

frösteln *vt* *es fröstelt mich, vi ich fröstele* mən üşüyürəm (*donuram*).

frostfrei *adj.* buzsuz.

frostig *adj.* şaxtəli; *fig.* çox soyuq.

Frostmittel, das; -s, - antifriz.

Frostschaden, der; - don vurma, donma.

Frostwetter, das; -s şaxta.

frottieren *vt* sürtmək; masaj vermək.

Frucht, die; -, -e **1.** meyvə, bar; **2.** *fig.* səmərə, nəticə; *Früchte tragen* meyvə

(*səmərə*) vermək, bar gətirmək.

fruchtbar *adj.* barlı, məhsuldar, münbit; səmərəli.

Fruchtbarkeit, *die*; - bərəkət, səmərə.

fruchtbringend *adj.* *s.* *fruchtbar*.

fruchten *vt fig.* təsir qoymaq, əsər etmək; *nichts* ~ heç bir nəticə verməmək, heç bir təsir qoymamaq.

Fruchtjog(h)urt, *der*; -s, -e meyvəli yoğurt (*qatıq*).

fruchtlos *adj.* nəticəsiz; *adv.* boşuna, boş, əbəs yerə.

Fruchtpresse, *die*; -, -n meyvəsiyan, şirəçıxaran.

Fruchtsaft, *der*; -(e)s, -e meyvə şirəsi, meyvə suyu.

Fruchtzucker, *der*; -s, - meyvə şəkəri.

frugal *adj.* (*bescheiden*) sadə, cüzi (*yemək*).

früh *adj. u. adv.* **1.** tez, erkən; **2.** (*morgens*) səhər tezdən; ~*er Tod* vaxtsız ölüm; *adv.* (*vorzeitig*) tezdən, erkən, ertədən; qabaqcadan; *von ~ bis spät* səhər tezdən axşama qədər; *zu ~ kommen* çox tez gəlmək, ertə gəlmək, erkən gəlmək; *heute* ~ bugün tezdən; ~ *genug* çox tez, gec olmadan, erkən.

Frühaufsteher, *der*; -s, - yuxudan tez duran.

Frühe, *die*; - sübh; *in aller* ~ səhər tezdən, sübh tezdən.

früher *adv.* **1.** daha tez, daha erkən; **2.** (*ehemalig*) keçmişdə, keçmiş vaxtda, keçənlərdə, qabaqda, əvvəl(*lər*); **3.** (*seinerzeit*) vaxtilə; **4.** (*vorzeitig*) vaxtından əvvəl, tez; *am frühesten* hər şeydən qabaq; *frühestens in drei Wochen* ən tezi üç həftədən sonra; ~ *oder später* gec-tez.

Früherkennung, *die*; - (*z.B. Krebs*) tez bilmə, tez tanıma.

Frühgeburt, *die*; -, -en **1.** *med.* vaxtından qabaq doğum; **2.** (*Kind*) vaxtından əvvəl doğulmuş uşaq, düşük.

Frühjahr, *das*; -(e)s, -e bahar, yaz.

Frühjahrsmode, *die*; -, -n bahar modası.

Frühling, *der*; -s, -e bahar, yaz; *im* ~

yazda, baharda.

Frühmesse, *die*; -, -n sübh duası (*kattoliklərdə*).

frühmorgens *adv.* səhər tezdən, sübh-dən, ertədən.

frühreif *adj.* **1.** tezyetişən, tezyetişmiş, ərəğac; **2.** (*Kind*) tezböyümüş, yaşına uyğun olmayaraq inkişaf etmiş.

Frühschoppen, *der*; -s, - səhər tezdən tanışlarla oturub şərəb içmək.

Frühstück, *das*; -(e)s, -e səhər yeməyi, qəhvəalti, qəlyanaltı.

frühstücken *vt* səhər yeməyi yemək.

frühzeitig *adj. u. adv.* tez, səhər tezdən, ertədən, erkən; qabaqcadan.

Frühzündung, *die*; -, -en *techn.* vaxtından qabaq partlama.

Frust, *der*; -s, - en bezikmə, bezmə.

Frustration, *die*; -, -en bezikmə, bezmə, frustrasiya.

Frustrieren *vi* bezmək, bezikmək, frustrasiyaya salmaq.

frustriert *adj.* bezgin, özünə əmin olmayan.

Fuchs, *der*; -es, -e tülkü; *fig.* (*schlau*) hiyləgər, bic.

Fuchsbau, *der*; -(e)s, -e tülkü yuvası.

fuchsen *vt* əsəbiləşdirmək; *vr sich* ~ əsəbiləşmək; *das fuchst mich* məni əsəbiləşdirir.

Fuchspelz, *der*; -es, -e tülkü dərisi.

Fuchtel, *die*; -, -n qılınc; *j-n unter der ~ haben* bir kəslə sərt rəftar etmək; bir kəsə qəyyumluq etmək; *unter j-s ~ stehen* bir kəsin nəzarəti altında olmaq.

fuchtig *adj.* qəzəbli, qeyzli.

Fuder, *das*; -s, - yük, araba yükü; *fig.* çoxlu, xeyli miqdarda.

Fuffziger, *der*; -s, - F ikiüzlü adam.

Fug, *der* : *mit ~ und Recht* tam hüquqla, haqlı olaraq.

Fuge, *die*; -, -n **1.** (*Rille*) oyuq, nov, çatqı; **2.** *mus.* fuqa; *fig. aus den ~n gehen* dağılmaq, xarab olmaq, pozulmuşmaq.

fügen *vt* **1.** (*aneinander*) birləşdirmək, bir-birinə bağlamaq; **2.** (*ineinander*) qoymaq, əlavə etmək; *vr sich* ~ **1.** (*gehorsamen*) baş əymək, itaət etmək; **2.** (*sich*

ereignen) baş vermək, olmaq; *es fügte sich, dass...* təsadüf belə gətirdi ki..., belə oldu ki...

füglich *adj.* yaxşı, münasib surətdə.

fügsam *adj.* (*gehorsam*) üzüyola, sözəbaxan, itaətli, itaətkar.

Fügung, *die*; -, -*en* 1. (*Gottes*) tale, təqdir; 2. (*des Zufalls*) təsadüf.

fühlbar *adj.* 1. hiss olunan, hiss edilən; 2. (*auffällig*) gözə çarpan.

fühlen *vt* hiss etmək, duymaq, ehsas etmək; *j-m den Puls ~* kiminsə nəbzini yoxlamaq; *vr sich ~* özünü hiss etmək; *sich glücklich ~* özünü xoşbəxt hiss etmək.

Fühler, *der*; -s, - 1. (*bei Insekten*) buyuz, bıçcıq; 2. *fig. s-e ~ ausstrecken* ehtiyatla öyrənmək.

fühlos *adj.* hissiz, duyğusuz, qəlbsiz.

fühlsam *adj.* həssas, səmimi.

Fühlung, *die*; - təmas, əlaqə; *in ~ bleiben* təmasda qalmaq, əlaqədə qalmaq (*mit D/lə*); *mit j-m ~ aufnehmen* bir kəslə əlaqəyə girmək (*əlaqələnmək*); *die ~ verlieren (mit) -i* gözədən itirmək.

fuhr *s. fahren.*

Fuhre, *die*; -, -*n* 1. araba yükü, yük; 2. yük arabası ilə daşımaq.

führen *vt* 1. (*hin~*) aparmaq, götürmək, çatdırmaq (*nach, zu D/-ə*); 2. (*her~*) gətirmək; 3. (*geleiten*) yol göstərmək; 4. (*tragen*) daşımaq; 5. (*befehligen*) əmr vermək, sərəncam vermək; 6. (*Krieg*) müharibə aparmaq; 7. (*Auto*) maşını sürmək; 8. (*Buch, Liste*) yazmaq; 9. (*Leben*) yaşamaq, həyat sürmək; 10. (*Ware*) satmaq; 11. (*Geschäft*) idarə etmək; 12. (*im Museum usw.*) gəzdirmək; 13. (*an der Hand*) əlindən tutub aparmaq; *vi* 1. (*in Rangordnung*) yer tutmaq; 2. (*Brücke, Weg*) çıxmaq, aparıb çıxarmaq; *das führt zu nichts* bundan heç bir şey çıxmaz; *wohin soll das ~?* bu nəyə gətirib çıxaracaq? *vr sich ~* özünü aparmaq.

führend *adj.* 1. başçılıq edən, aparan, aparıcı, rəhbər, baş; 2. (*Rolle*) əsas, başlıca; *e-e ~e Rolle spielen* əsas rol oy-

namaq.

Führer, *der*; -s, - 1. rəhbər, başçı, öndər, yolgöstərən, yönəticisi; (*auf einer Exkursion*) bələdçi; 2. (*Chef*) rəis, şef; 3. *pol.* lider; 4. (*e-s Autos*) şofer; 5. (*Mannschaftsführer*) komanda, kapitan.

führerlos *adj.* rəhbərsiz, baş(çı)sız.

Führerschaft, *die*; -, -*en* rəhbərlik, liderlik, başçılıq, hakimiyyət.

Führerschein, *der*; -(*e*)s, -*e* maşın sürmə haqqında şəhadətnamə (*Süd. : şoferlik təsdiqi*).

Fuhrgeld, *das*; -(*e*)s, -*er* daşıma pulu, nəqliyyə pulu.

Fuhrmann, *der*; -(*e*)s, -*leute* u. -*er* arabaçı, faytonçu.

Fuhrpark, *der*; -s, -s bir şirkətin və ya rəsmi idarənin bütöv arabaları.

Führung, *die*; -, -*en* 1. idarə, rəhbərlik, başçılıq, hakimiyyət, böyüklük; bələdçilik; 2. (*Geschäfte*) aparma, idarə etmə, yönətim; 3. *mil.* komandanlıq; 4. (*Partei*) rəhbərlik, *die ~ der Partei* partiya rəhbərliyi; *unter der ~* rəhbərliyi altında, idarəsi ilə.

Führungsakademie, *die*; -, -*n* komandanlıq akademiyası.

Führungszeugnis, *das*; -*ses*, -*se* polis-dən alınan sənədsizlik şəhadətnaməsi.

Fuhrunternehmer, *der*; -s, - nəqliyyat şirkəti.

Fuhrwerk, *das*; -(*e*)s, -*e* daşqa.

Fülle, *die*, - 1. bolluq, çoxluq; *in Hülle und ~* bol, çox-çox; 2. (*Körperfülle*) köklük.

füllen *vt* 1. doldurmaq; (*in A -ə*) boşaltmaq; 2. (*Ballon*) üfləmək, şişirtmək; *vr sich ~ (mit -lə)* dolmaq, şişmək.

Füllen, *das*; -s, - (*Fohlen*)qulan, dayça, qoduq.

Füller, *der*; -s, - avtomat qələm, dolma qələm.

Füllfederhalter, *der*; -s, - *s. Füller.*

füllig *adj.* kök.

Füllung, *die*; -, -*en* 1. doldurma, iç qoyma; dolma; -*in* içi; 2. (*Zahnfüllung*) plomb.

Füllwort, *das*; *-(e)s*, *-er* uzun söz, boş söz.

fulminant *adj.* əla, parlaq, böyük.

fummeln *vi* **1.** (*nach et.*) əllə axtarmaq; **2.** əllə düzəltməyə çalışmaq (*an D/ bir şeyi*); **3.** (*Personen*) cinsi hisslə bir-birini əlləmək.

Fund, *der*; *-(e)s*, *-e* tapılan şey, tapıntı.

Fundament, *das*; *-(e)s*, *-e* əsas, təməl, bünövrə, baza, bünyad, özül.

fundamental *adj.* əsaslı, möhkəm.

Fundamentalismus, *der*; *- rel.* mütəəssib dinçilik, hədsiz dinçilik.

Fundamentalist, *der*; *-en*, *-en rel.* fundamentalist, mütəəssib dinçi, şitini çıxardan dinçi.

Fundbüro, *das*; *-s*, *-s* tapıntı bürosu.

Fundgrube, *die*; *- fig.* mədən.

fundieren *vt* **1.** əsasını qoymaq, əsaslandırmaq; **2.** (*finanziell*) pul qoymaq, sərməyə qoymaq.

fünf beş.

Fünf, *die*; *-*, *-en* beş, beşlik.

fünfeckig *adj.* beşbucaqlı.

fünfeinhalb beşyarım.

fünferlei *adj.* beşçür, beş növlü.

fünffach *adj.* beşqat, birə-beş.

fünffältig *adj.* beşqat, beşqatlı.

fünfflächig *adj.* beşüzlü.

fünfhundert beşyüz.

fünfhundertst- beşyüzüncü.

fünfhährig *adj.* beşillik, beşyaşlı.

fünfhährlich *adj.* hər beş ildə təkrar olunan.

Fünfkampf, *der*; *-(e)s* *Sport* beş növ idman oyunundan ibarət yarış.

fünfmal *adv.* beş dəfə.

fünfmonatig *adj.* beşaylıq.

fünfstellig *adj.* beşrəqəmli, beşədədli.

fünfstöckig *adj.* beşmərtəbəli.

fünftägig *adj.* beşgünlük.

Fünftel, *das*; *-s*, *-* beşdə bir.

fünftens *adv.* beşinci.

fünfzehn onbeş.

fünfzig əlli.

Fünfziger, *der*; *-s*, *-* əllilə altmış yaş arasında olan kişi.

fünfzigjährig *adj.* əlliyaşlı, əllillik.

fünfzigste *Ordinalzahl.* əllinci.

fungieren *vi* xidmət etmək, işləmək; *~ als* *..kimi* vəzifəsini yerinə yetirmək.

Funk, *der*; *-s* radio; telsiz; *im* *~* radio verilişindən.

Funkanlage, *die*; *-*, *-n* radio qurğusu; radiostansiya.

Fünkchen, *das*; *-s*, *- fig.* zərrə; *ein* *~* bir zərrə.

Funke, *der*; *-ns*, *-n* qığılcım, işıltı, çaxış; *fig.* zərrə; *der* *~ im Pulverfass* barıt çəlləyində (*boçkasında*) qığılcım.

funkeln *vi* **1.** qığılcım saçmaq; işıltı saçmaq; **2.** (*Auge*) parıldamaq.

funkelnagelneu *adj.* təptəzə.

funken *vt* radio ilə vermək; telsiz ilə bildirmək.

Funker, *der*; *-s*, *-* radiostansiyanın operatoru; radist.

Funkspruch, *der*; *-(e)s*, *-e* radio ilə xəbər vermə; radioqramma.

Funkstation, *die*; *-*, *-en* radio stansiyası, radio istasyonu.

Funktaxi, *das*; *-s*, *-s* telefon taksisi.

Funktelegramm, *das*; *-s*, *-e* radioteleqram.

Funktion, *die*; *-*, *-en* **1.** vəzifə, iş; rol; **2.** *math.* funksiya (*Süd.* : *funksiyon*).

Funktionär, *der*; *-s*, *-e* qulluqçu, xidmət edən, xadim; fəal.

funktionieren *vi* işləmək, vəzifəsini yerinə yetirmək.

Funkturm, *der*; *-(e)s*, *-e* radio qülləsi.

Funkverbindung, *die*; *-*, *-en* radio əlaqəsi.

für *pröp.*; *mit A* **1.** üçün, ötrü; *(-ə, -a)*;

~ dich habe ich ein Geschenk gekauft sənə bir hədiyyə aldım, sənə bir hədiyyə aldım; **2.** (*zugunsten*) uğrun(d)a, lehinə, xeyrinə; *~ das Vaterland* vətən uğrunda; **3.** (*an Stelle*) yerinə, əvəzində; **4.** (*gegen*) qarşı, zidd; *ein Medikament ~ Kopfschmerzen* başağrıya qarşı bir dərman; **5.** (*bestimmt für*) *-ə* məxsus; *Jahr ~ Jahr* ildən-ile; *Schritt ~ Schritt* addım-addım; *ich ~ meine Person* mənə gəlcə; *e-e Sache ~ sich* ayrı bir məsələ, xüsusi bir məsələ; *an und ~ sich*

əslində, əslinə baxanda; ~ immer həmişəlik.

Fürbitte, *die*; -, -n şəfaət, dua, xahiş, vəsatət, minnət.

Furche, *die*; -, -n **1.** (*Runzel*) qırışıq, bürüşük; **2.** (*Ackerfurche*) zolaq, şırım.

furchen *vt* bürüşdürmək, qırışdırmaq; şırım açmaq.

Furcht, *die*; - qorxu, dəhşət, hövl, bak, xof (*vor D/-dən*); *aus* ~, *vor* ~ qorxudan, dəhşətdən, hövldən; *in* ~ *versetzen* qorxutmaq, dəhşətə gətirmək; ~ *erregend* qorxunc, dəhşətli, bağırdələn.

furchtbar *adj.* **1.** dəhşətli, qorxulu, fəlakətli, bağırdələn, ətürpərdən, ətürpərdici; **2.** (*sehr*) artıq, çox, bərk; *es regnet* ~ bərk yağış yağır.

fürchten *vt* qorxmaq (*j-n, et./-dən*); *vi* nigaran olmaq (*für, um A/nədən ötrüsə, kimdən ötrüsə*); *vr sich* ~ *vor D -dən* qorxmaq; *er fürchtet sich im Dunkeln* o, qaranlıqdan qorxur.

fürchterlich *adj.* s. *furchtbar*.

furchtlos *adj.* qorxusuz, ürəkli, qorxubilməz, qoçaq, bahadır, böyrəkli, cəsur, budal, canbaz, ciyərlı, dəliqanlı, ər, ərən; *fig.* erkək; hünərli.

Furchtlosigkeit, *die*; - cəsərət, qorxusuzluq, qorxubilməzlik; *fig.* erkəklik, hünər.

furchtsam *adj.* qorxaq, ürəksiz, cürətsiz, ciyərsiz.

Furchtsamkeit, *die*; - qorxaqlıq, ürəksizlik, cürətsizlik.

füreinander *adv.* bir-bir(lər)i üçün.

Furie, *die*; -, -n **1.** (*in der Antike*) intiqam Mələikəsi, öc Tannısı; **2.** *fig.* deyingən qadın, ətiacı qadın.

Furnier, *das*; -s, -e faner, lay (*taxtdan*).

furnieren *vt* faner (*lay*) yapışdırmaq.

Furore, *das*; -s *od. die*; - ~ *machen* həyəcan yaratmaq, diqqət oyatmaq.

fürs = *für das*.

Fürsorge, *die*; - **1.** (*Pflege, Sorgfalt*) baxma, qayğı, himayə, kömək; *ärztliche* ~ həkim kontrolu; **2.** (*amtlich*) icimai təminat.

fürsorglich *adj.* qayğıkeş (*liklə*).

Fürsprache, *die*; - xahiş, təvəqqə, vəsatət; minnət; havadarlıq; *für j-n* ~ *einlegen* bir kəs üçün vəsatət (*xahiş*) etmək.

Fürsprecher, *der*; -s, - havadar, qahmar duran (*çixan*), tərəfdar, vəkil, müdafiəçi; *sich zum* ~ *machen* müdafiəçisi-nə çevrilmək.

Fürst, *der*; -en, -en şazda, bəy, əmir, xan; hökmdar, knyaz.

Fürstentum, *das*; -s, -'er bəylik, şahzadəlik, knyazlıq.

fürstlich *adj. fig.* cah-calallı.

Furt, *die*; -, -en çay keçidi, dayaz yer.

Furunkel, *der u. das*; -s, - *med.* çiban.

Furunkulose, *die*; -, -n *med.* bir neçə çibanın bir-birinin ardınca çıxması.

Fürwort, *das*; -(e)s, -'er *gr.* əvəzlik.

Furz, *der*; -es, -'e osturaq.

furzen *vt* osturmaq, pısıtmaq, əldən qoymaq, qarından qaz buraxmaq.

Fusel, *der*; -s, - təmizlənməmiş arağ.

fuseln¹ *vt* təmizlənməmiş arağ içmək.

fuseln² *vt* (*unleserlich schreiben*) cızmaq, qara yazmaq, cızmaq-qaralamaq.

Fusion, *die*; -, -en birləşmə, qovuşma.

fusionieren *vt* birləşmək, birləşdirmək, qovuşmaq, qarışmaq; *zwei Unternehmen haben fusioniert* iki şirkət birləşdilər.

Fuß, *der*; -es, -'e **1.** ayaq; **2.** (*e-s Möbelstücks*) ayaq, qıç; **3.** (*e-s Berges*) ətək, yamac, dağətəyi; **4.** (*Maß*) fut, qədəm; *zu* ~ *piyada*, ayaqla; *festen* ~ *fassen* ayaqları üstə möhkəm durmaq; ~ *fassen* yerləşmək, daxil olmaq, qatılmaq; *auf eigenen Füßen stehen* öz ayağı üstə durmaq, müstəqil olmaq; *fig. kalte Füße bekommen* qorxmaq, çəkinmək; *j-n mit Füßen treten* bir kəsə kobud rəftar etmək; *auf freiem* ~ *sein* azad olmaq, həbsdə olmamaq; *mit e-m* ~(e) *in Grabe stehen* bir ayağı qəbirdə olmaq; *sich mit Händen und Füßen wehren* bir şeydən şiddətlə özünü müdafiə etmək; *mit Füßen treten* ayaqlamaq; *am* ~e *des Berges* dağın ətəyində.

Fußabdruck, *der*; -(e)s, -'e ayaq izi.

Fußball, *der*; -(e)s, -'e futbol.
Fußballer, *der*; -s, - futbolçu.
Fußboden, *der*; -s, - u. -' döşəmə.
Fußbodenbelag, *der*; -(e)s, -'e döşəmə örtüyü.
Fussel, *die*; -, -n iplik parçası, yun parçası, bez parçası; narın tük, xov.
fußen *vi* əsaslanmaq, arxalanmaq (*auf D/-ə*).
Fußgänger, *der*; -s, - piyada (*gedən*).
Fußgängerzone, *die*; -, -n küçə səkisi, səki.
Fußknöchel, *der*; -s, - topuq; aşıq sümüyü; (*Rindern*) dəkkə, maça.
Fußnote, *die*; -, -n sətiraltı qeyd.
Fußsohle, *die*; -, -n ayağın altı, daban.
Fußpilz, *der*; -es *med.* ayaq göbələyi.
Fußspur, *die*; -, -en ayaq izi, ayaq yeri.
Fußsteig, *der*; -(e)s, -e səki.
Fußtritt, *der*; -(e)s, -e təpik; *j-m e-n ~ versetzen (D/-ə)* təpik vurmaq.
Fußvolk, *das*; -(e)s *mil.* piyada qoşun; *fig.* avam millət.
Fußweg, *der*; -(e)s, -e piyada gedənlər üçün yol, səki; *e-e Stunde ~* piyada

bir saat, bir saat piyada yol.
Futon, *der*; -s, -s Yaponiya döşəyi.
futsch *adj.* *F ~ sein* məhv olmaq, boş çıxmaq, hədəf getmək.
Futter¹, *das*; -s **1.** yeyəcək; **2.** (*Tierfutter*) yem; (*Trockenfutter für Vieh*) həşəm; (*Futterplatz für Tiere*) axır.
Futter², *das*; -s, - (*Kleidung*) astar.
Futteral, *das*; -s, -e qutu, qab.
Futterkrippe, *die*; -, -n yemlik, yem təknəsi.
füttern *vt* **1.** (*Tiere*) yemləmək, yem vermək; **2.** (*Kind*) yemək yedirtmək, yemək vermək; **3.** (*Kleider*) astarlamaq, astar çəkmək.
Fütternapf, *der*; -es, -'e
Futterstoff, *der*; -(e)s, -e astarlıq parça.
Fütterung, *die*; -, -en yem vermə.
Futur, *das*; -s *gr.* gələcək zaman.
Futurismus, *der*; - futurizm, gələcəklik.
Futurologe, *der*; -n -n futuroloq.
Futurum, *das*; -s, *Futura* *gr.* gələcək zaman.

G

G, *das*; -, - **1.** alman əlifbasının yeddinci hərfi; **2.** *mus.* sol.

gab *s. geben.*

Gabe, *die*; -, -*n* **1.** (*Schenkung*) bəxşiş, hədiyyə, peşkəş, armağan, erməğan; *veralt.* ətə, nəmət; **2.** (*Almosen*) sədəqə; qənimət; **3.** (*Begabung*) bacarıq, qabiliyyət; **4.** *nur sg. med.* müəyyən miqdar (*derman*) vermə.

Gabel, *die*; -, -*n* **1.** çəngəl; çatal; **2.** (*Heugabel*) yaba.

gabelförmig *adj.* çəngələbənzər, ikihaça.

Gabelfrühstück, *das*; -(*e*)*s* yüngül səhər yeməyi.

gabeln *vt* çəngəllə götürmək; *vr sich ~ (Weg, Ast)* iki yerə ayrılmaq.

Gabelstapler, *der*; -*s*, - yükleyib-boşaldan maşın.

Gabelung, *die*; -, -*en* iki və ya bir neçə yerə ayrılma.

Gabriel Cəbrayıl.

gackeln *vi* (*Huhn*) qaqqıldamaq.

gackern *vi* qaqqıldamaq.

gaffen *vt* boş-boş baxmaq, ağzını açıb baxmaq, maymaqlıq etmək.

Gaffer, *der*; -*s*, - maymaq, veyil.

Gag, *der*; -*s*, -*s* zarafat, məzəli söz.

Gage, *die*; -, -*n* *künstler* əmək haqqı, ücret, maaş.

gähnen *vi* əsnəmək.

gähnend *adj.* *~e Leere* bomboş.

Gala, *die*; - **1.** rəsmi paltar; **2.** (*festliche Veranstaltung*) təntənəli mərasim.

Galaabend, *der*; -*s*, -*e* qala gecəsi.

Galan, *der*; -*s*, -*e* dost; aşıq, sevgili.

galant *adj.* qadınlara çox ədəb göstərən kişi, nəzakətli; *~es Abenteuer* aşıqanə macərə.

Galanterie, *die*; -, -*n* ədəb, nəzakət; qadınlara yaltaqlanma.

Galeere, *die*; -, -*n* avarlı hərbi gəmi.

Galeerensklave, *der*; -*n*, -*n* avarçəkən qul.

Galerie, *die*; -, -*n* **1.** (*Bildergalerie*) qalereya; **2.** *Th.* yuxarı yer, ən ucuz yer.

Galgen, *der*; -*s*, - dar ağacı; *j-n an den ~ bringen* bir kəsi dar ağacından as-

maq.

Galgenfrist, *die*; -, (-*en*) *fig.* son möh-lət, qısavaxtlı möhlət.

Galgenhumor, *der*; -*s* qəmli (*act*) məzhəkə.

Galgenvogel, *der*; -*s* *fig.* (*Strolch*) səfil, avara, sərsəri həyat sürən adam.

Galle, *die*; -, -*n* **1.** (*Sekret*) *nur sg.* öd, səfra; **2.** at ayağında olan şiş; **3.** (*Organ*) *s. Gallenblase.*

galle(n)bitter *adj.* öd kimi acı, zəhər kimi.

Gallenblase, *die*; -, -*n* öd kisəsi, səfra kisəsi.

Gallenkolik, *die*; -, -*en* öd kisəsinin ağrısı (*sancısı*).

Gallenstein, *der*; -(*e*)*s*, -*e* öd kisəsinin daşı.

Gallert, *das*; -(*e*)*s*, -*e* jelatin.

Gallerte, *die*; -, -*n* jelatin.

gallertig *adj.* jelatinli.

gallertartig *adj.* jelatin kimi.

gallig *adj.* **1.** ödlü; acı; zəhərli; **2.** *fig.* (*boshaft*) tezacıqlanan, tündməzəc; kərdərli.

Galone, *die*; -, -*n* zərli qaytan; ilgək, hörmə qaytan.

Galopp, *der*; -*s*, -*e* dördəyaq, dördnala; *im ~ reiten* dördnala çapmaq, çapa-raqlamaq, çaparı getmək (*sürmək*).

galoppieren *vi* dördnala çapmaq, çaparaqlamaq, çapmaq; *fig.* yeyin getmək.

Galosche, *die*; -, -*n* qaloş, rezin çəkmə.

galt *s. gelten.*

galvanisch *adj.* qalvanik.

galvanisieren *vt* içərisindən qalvanik cərəyan keçirmək, qalvanizasiya etmək.

gammelig *adj.* *F* xarab olmuş, iylenmiş, kif atmış; pis paltar geymiş, pis geyimli; pinti, cülümbür.

gammeln *vi* **1.** (*Brot usw.*) xarab olmaq; **2.** (*dahin leben*) avaralanmaq, veyil-veyil gəzmək; **3.** (*bei der Arbeit*) tənbellik etmək.

Gammler, *der*; -*s*, - veyillənən.

Gämse, *die*; -, -*n* dağ keçisi.

Gang, *der*; *-(e)s, -'e* **1.** yeriş; **2.** (*Bewegung*) hərəkət; **3.** (*Verlauf*) cərəyan, gediş; **4.** (*Weg*) yol; **5.** (*Hausflur*) koridor, dəhliz, dalan; **6.** (*Auto*) sürət tənzimləyici (*Süd. : dändə*); *in ~ bringen* hərəkətə gətirmək; *in ~ halten* hərəkətdə saxlamaq; *im ~ sein* hərəkətdə olmaq.

gang *adj.* *~ und gäbe sein* adi hadisə olmaq, dəb olmaq.

Gangart, *die*; *-, -en* **1.** (*bei Tieren*) yeriş; **2.** *fig.* (*bei Vorgesetzten usw.*) rəftar.

gangbar *adj.* **1.** (*Weg*) keçilə bilən, keçilən; **2.** (*Ware*) tezsatılan; **3.** (*Münze*) dövr edən, çox işlənən.

Gängelband, *das*; *-(e)s, -'er am ~ führen* *vt* (*bevormunden*) bir kəsə qəy-yumluq etmək; *am ~ gehen* itaətinə durmaq.

gänglich *vt* *F j-n ~* bir kəsi uşaq yerinə qoymaq, kimisə uşaq hesab etmək.

gängig *adj.* **1.** (*gebräuchlich*) çox işlənən, adət olmuş; **2.** *H* tezsatılan, işə gedən, rəvac; *die ~e Ware* rəvac mal.

Gangster, *der*; *-s, -* qanqster.

Gangstertum, *das*; *-s* qanqsterlik.

Gangway, *die*; *-, -s* hərəkətli pilləkən, trap; (*təyyarə və gəmi üçün*).

Ganove, *der*; *-n, -n* fırıldaqçı, kələkbaz, dələduz.

Gans, *die*; *-, -'e* qaz; *fig.* axmaq, səfeh (*qadın*).

Gänseblümchen, *das*; *-s, -* qəpikçiçəyi, qızçıçəyi.

Gänsebraten, *der*; *-s, -* qızardılmış qaz.

Gänsefußchen, *das*; *-s, -* *F* dırnaq işarəsi „ „ .

Gänsehaut, *die*; *-* **1.** qaz dərisi; **2.** *fig. e-e ~ bekommen* tükələri biz-biz durmaq.

Gänsemarsch, *der*; *-es, -'e* bir-birinin dalınca yerimə, sıra ilə yerimə.

Gänserich, *der*; *-s, -e* ərkək qaz.

ganz *adj.* **1.** bütün, tamam, büsbütün, də; (*~ genau*) eynən; **2.** (*heil*) bütöv, sağlam, salim, zədəsiz; *adv.* **1.** (*völlig*) tamamilə, bütünlüklə; *~ recht* tamamilə düzdür; **2.** (*sehr*) çox, xeyli; *~ schlecht* çox pis; *ich bin ~ traurig* mən çox kə-

dərliyəm; **3.** (*ziemlich*) olduqca, xeyli; *~ in der Nähe* lap yaxınlıqda; *den ~en Tag* bütün gün; *ein ~es Jahr* bütün il; *die ~e Zeit* heç durmadan; *von ~em Herzen* səmimi-qəlbədən; *~ und gar* tamamilə, bütün, əməlli, əməlli-başlı, mükəmməl, tam; *~ und gar nicht* heç, əsla, qətiyyəni; *~ gewiss* şübhəsiz, əlbəttə; *im ~en* (*insgesamt*) bütövlükdə, küllən, cəməni; *~ wie du willst* nə cür istərsən; *F ~ richtig* dopdoğru; *F ~ voll* dopdolu; *~ gerade/ ~ genau* dümdüz, düpbədüz, düppədüz; *~ klar* (*Wasser*) dumduru, dupduru; *F die ~e Familie* evli-əşikli; *ich habe die ~e Familie von Parviz eingeladen* Pərvizi evli-əşikli qonaq çağırmışam.

Ganze, *das*; *-n* bütün, cəm, tam, cümlə, məcmu; *das ~ (alles) -in* hamısı; *aufs ~ gehen* hamısını istəmək; *im (Großen und) ~n* ümumiyyətlə, ümumiyyətcə.

Ganzheit, *die*; *-* bütövlük, bütünlük, dəclik; məcmu, küll.

ganzheitlich *adj.* bütöv, tam, mükəmməl; *adv.* bütöv (*bütün*) olaraq.

ganzjährig *adj.* bütün il.

gänzlich *adj.* tam, bitmiş, külli; bütün; *adv.* tamamilə, birdəfəlik.

ganztägig *adv.* bütün gün; *~ geöffnet* bütün gün açıqdır.

gar *adj.* biş(iril)miş, qızar(ıl)mış; *nicht ~ bişməmiş, qızarmamış; adv.* **1.** (*sehr*) çox; *sie ist ein ~ schönes Mädchen* o, çox gözəl bir qızıdır; **2.** (*überaus*) həddindən artıq, son dərəcə, fəvqəladə; **3.** (*sogar*) hətta, belə; *~ nicht* heç; *~ nichts* heç bir şey; *~ keiner* heç kim.

Garage, *die*; *-, -n* qaraj.

Garant, *der*; *-en, -en* zəmin, zəmin olan (*für A/-ə*).

Garantie, *die*; *-, -n* zəmanət, zəminlik, qaranti; təminat.

garantieren *vt* zəmanət vermək, zəmin olmaq; təminat vermək, təmin etmək.

garantiert *adj.* zəmanətli, təminatlı.

Garantieschein, *der*; *-(e)s, -e* təminat qəbzi.

Garaus, *der*; - *j-m den ~ machen* bir kəsi həlak etmək, bir kəsi öldürmək.

Garbe, *die*; -, -*n* (*Getreidegarbe*) dərz, bağ.

Garde, *die*; -, -*n* qvardiya, qarovul dəstəsi; *fig. von der alten ~ sein* arxayın adam olmaq, mötəbər adam olmaq.

Garderobe, *die*; -, -*n* 1. (*Kleider*) paltar; 2. (*zum Umkleiden*) paltar şkafi, qarderob.

Gardine, *die*; -, -*n* pərdə, tor pərdə; *fig. er sitzt hinter schwedischen ~n* o, həbsxanadadır.

Gardinenteile, *die*; -, -*n* pərdə taxtası.

Gardinenpredigt, *die* : *F j-m e-e ~ halten* bir kəsi danlamaq, məzəmmət etmək.

Gardist, *der*; -*en*, -*en* mühafizə əsgəri və ya zabiti.

garen *vt* bişirmək, bişirib hazırlamaq.

gären *vi* 1. (*bei der Herstellung von Wein, Essig usw.*) qıçqırmaq; acımaq; 2. *fig. es gärt im Volk* xalq arasında narazılıq artır.

Garn, *das*; -(*e*)*s*, -*e* 1. iplik, sap; 2. (*Falle*) tor, tələ; *fig. j-m ins ~ gehen* bir kəsin toruna düşmək, bir kəsin tələsinə düşmək.

Garnele, *die*; -, -*n* zo. xərçəngin bir növü.

garnieren *vt* (z.B. *Torte mit Sahne*) üstünü bəzəmək.

Garnison, *die*; -, -*en* qarnizon, qalada yerləşən qoşun hissəsi.

Garnitur, *die*; -, -*en* 1. (*Verzierung*) bəzək; 2. (*von Geschirr usw.*) dəst; *zur ersten ~ gehören* ən yaxşılardan olmaq.

garstig *adj.* 1. (*böse, hässlich*) çirkin, pis, iyrenc; 2. (*Kind*) tərbiyəsiz, yaramaz.

Garten, *der*; -*s*, -' bağ.

Gartenbau, *der*; -(*e*)*s* bağçılıq.

Gartenhaus, *das*; -*es*, -'er 1. (*Hinterhaus*) evin heyətə baxan tərəfi; 2. (*Häuschen im Garten*) alaçıq, köşk, çardaq.

Gartenlaube, *die*; -, -*n* talvar, çardaq; bağda tikilmiş kiçik daxma.

Gärtner, *der*; -*s*, - bağban.

Gärtnerei, *die*; -, -*en* 1. bağçılıq, bağbanlıq; 2. böyük bağça.

Gärung, *die*; -, -*en* qıçqırma, turşuma; *fig. (Unzufriedenheit)* təşviş, həyəcan, təlatüm.

Gas, *das*; -*es*, -*e* qaz; ~ *geben* (*Auto*) qaz vermək, qaza basmaq.

Gasanstalt, *die*; -, -*en* qaz müəssisəsi, qaz idarəsi.

Gasflasche, *die*; -, -*n* qaz balonu (*Süd.* : *qaz kapsulu*).

gasförmig *adj.* qazaoxşar, qaz halında olan.

Gashahn, *der*; -(*e*)*s*, -'e qaz krani (*Süd.* : *qaz şiri*).

Gasherd, *der*; -(*e*)*s*, -*e* qaz ocağı.

Gaskammer, *die*; -, -*n* qaz otağı.

Gasleitung, *die*; -, -*en* qaz kəməri, qaz borusu.

Gasmask, *die*; -, -*n* qaz maskası.

Gasmesser, *der*; -*s*, - qaz sayğacı.

Gaspedal, *das*; -*s*, -*e* (*Auto*) qaz pedalı.

Gaspistole, *die*; -, -*n* qaz tapancası.

Gasse, *die*; -, -*n* dar küçə, döngə (*Süd.* : *a. dərbənd*).

Gassenhauer, *der*; -*s*, - *F* çeynənmiş mahnı.

Gassi : *mit dem Hund ~ gehen* iti evdən eşiyə çıxarıb gəzdirmək.

Gast, *der*; -(*e*)*s*, -'e 1. qonaq; 2. (*Hotelgast*) mehmanxana sakini, müsafir; 3. (*im Lokal usw.*) müştəri.

Gastarbeiter, *der*; -*s*, - xarici ölkədən gələn işçi, xarici fəhlə, mühacir fəhlə.

Gästebuch, *das*; -(*e*)*s*, -'er fəxri qonaqlar kitabı, rəy kitabı.

Gästehaus, *das*; -*es*, -'er müsafirxana, kiçik hotel, mehmanxana, qonaq evi.

Gastzimmer, *das*; -*s*, - qonaq otağı.

gastfreundlich *adj.* qonaqpərvər, qonaqsevər, çörekli; ~*e* *Familie* çörekli ailə.

Gastfreundschaft, *die*; - qonaqpərvərlik, qonaqsevərlik.

Gastgeber, *der*; -*s*, - ev yiyəsi, ev sahibi; qonaq sahibi, dəvəetdici, çağırın.

Gasthof, *der*; -(e)s, -'e mehmanxana.

Gasthörer, *der*; -s, - universitetdə qonaq dinləyici.

gastieren *vi* *Th.* qonaq olaraq səhnəyə getmək.

gastlich *adj.* qonaqsevən.

Gastmahl, *das*; -(e)s, -e ziyafət, qonaqlıq.

Gastritis, *die*; - *med.* gastrit, mədə iltihabı.

Gastronomie, *die*; - gastronomiya, hotel və ya restoran işi.

Gaststätte, *die*; -, -n mehmanxana.

Gastwirt, *der*; -(e)s, -e mehmanxanaçı, mehmanxana sahibi.

Gastwirtschaft, *die*; -, -en mehmanxana.

Gasuhr, *die*; -, -en qaz sayğacı.

Gaswerk, *das*; -(e)s, -e *s.* Gasanstalt.

Gaszähler, *der*; -s, - *s.* Gasuhr.

Gatte, *der*; -n, -n *ər.*

Gatter, *das*; -s, - şəbəkə, məhəccər; hasar, çəpər.

Gattin, *die*; -, -nen arvad.

Gattung, *die*; -, -en cins, növ; döl.

Gattungsname, *der*; -ns, -n *gr.* ümumi isim.

Gau, *der*; -(e)s, -e bölgə, vilayət.

Gaudium, *das*; -s şənlilik, şadlıq.

Gaukelei, *die*; -, -en oyunbazlıq; aldatma, hoqqabazlıq.

Gaukler, *der*; -s, - oyunbaz; hoqqabaz, hiyləbaz.

Gaul, *der*; -(e)s, -'e yabı, pis at.

Gaumen, *der*; -s, -, -e damaq.

Gaumenlaut, *der*; -(e)s *gr.* damaq səsi.

Gauner, *der*; -s, - hoqqabaz, fırıldaqçı, kələkbaz, dələduz, gəldi-gedər, gədə, adamoyndan, bic, əyyar, haramzadə; *F* dodu, lotu.

Gaunerei, *die*; -, -en fırıldaqçılıq, dələduzluq, əyyarlıq; *F* düyələkbazlıq; çal-çap.

Gaunersprache, *die*; - kələkbazlar dili, fırıldaqçılar jarqonu.

Gay, *der*; -s, -s həmcinsbaz, homoseksual.

Gaze, *die*; -, -n qaz, nazik tor.

Gazelle, *die*; -, -n ahu, ceyran.

Gazette, *die*; -, -n qəzet, cəridə.

geädert *adj.* damarlı; xəttli.

geartet *adj.* düzəldilmiş, qaydaya salınmış; *anders ~ sein* başqa cür olmaq.

geb. = *geboren* anadan olmuş, doğulmuş.

Gebäck, *das*; -(e)s, -e peçenyə, şirin kökə.

geballt *adj.* yığılmış, sıxılmış, yumruq olmuş; toplu.

gebannt *adj. u. adv.* gərgin vəziyyətdə; həyəcanlı.

gebar *s.* gebären.

Gebärde, *die*; -, -n jest, ağız-burun əymə.

gebärden *vr sich ~* özünü aparmaq, rəftar etmək, davranmaq; *er gebärdet sich wie ein Kind* o, uşaq kimi rəftar edir (*davranır*).

Gebärdensprache, *die*; - işarə dili.

Gebaren, *das*; -s davranış, rəftar, hərəkət tərz.

gebären *vt* doğmaq, balalamaq, dünyaya gətirmək.

Gebärmutter, *die*; -, -' uşaqlıq, ana bətni, balalıq.

Gebäude, *das*; -s, - bina, tikinti.

gebefreudig *adj.* əliaçıq, səxavətli.

Gebefreudigkeit, *die*; - əliaçıqlıq.

Gebein, *das*; -(e)s, -e 1. sümük(lər); 2. *nur pl.* skelet.

Gebell, *das*; -(e)s hürmə, hürüş.

geben *vt* 1. vermək (*j-m/bir kəsə*), ixtiyarına vermək; 2. (*schenken*) bağışlamaq; 3. (*liefern*) təmin etmək; çatdırmaq; 4. (*Karten*) dağıtmaq, vermək; *vr* 1. *sich ~* özünü aparmaq, özünü göstərmək; *er gab sich ganz gelassen* özünü çox sakit göstərdi; 2. (*nachlassen*) zəifləmək, azalmaq; 3. (*in Ordnung kommen*) düzəlmək; *sich zufriednen ~* razı olmaq; *sich Mühe ~* çalışmaq; *es gibt var*; *was gibt es? nə var? was gibt es Neues? təzə nə var? was es nicht alles gibt!* belə şey olmaz!; nələr var, nələr!; *es gibt Regen* yağış yağacaq; *sein Wort ~* söz

vermək.

Geber, *der*; -s, - verən; *Geldgeber* maliyyələndirən, pul verən.

Gebet, *das*; -(e)s, -e **1.** dua; **2.** (*rituell-es*) namaz; *fig. ins ~ nehmen* töhmət etmək, məzəmmət etmək.

Gebetbuch, *das*; -(e)s, -'er dua kitabı.

gebeten *s. bitten.*

Gebetskette, *die*, -, -n təsbəh.

Gebetsruf, *der*; -(e)s, -e azan; *zum Gebet rufen* əzan vermək.

Gebetsrufer, *der*; -s, - azan verən, müəzzin, azançı.

Gebiet, *das*; -(e)s, -e **1.** (*Bereich*) sahə; *auf dem ~ sahesində*; **2.** (*Staatsgebiet*) ölkə ərazisi, ərazi *pl.*

gebieten *vt* **1.** əmr etmək; **2.** (*erforderlich machen*) icab etmək, tələb etmək; *vi* hökm sürmək, hökmranlıq etmək (*über A/-ə*).

Gebieten, *der*; -s, - hökmdar, əmir.

gebietenisch *adj.* amiranə, bir hökmdar kimi; təkidli.

Gebietsverweiterung, *die*; -, -en ərazinin genişləndirilməsi.

Gebilde, *das*; -s, - **1.** qurum; formasiya; əsər, yaradıcılıq məhsulu; **2.** (*Produkt der Phantasie*) xəyali şey.

gebildet *adj.* təhsilli, aydın, ziyalı, fəzil, fikri açıq, gözüaçıq, açıqfikirli, bilgili, elmlı.

Gebimmel, *das*; -s zəng səsi, cıqıltı.

Gebirge, *das*; -s, - dağlar, dağlar silsiləsi.

gebirgig *adj.* dağlıq.

Gebirgszug, *der*; -(e)s, -'e dağ silsiləsi.

Gebiss, *das*; -es, -e **1.** dişlər, çənə; **2.** (*künstliches*) taxma dişlər, süni dişlər *pl.*; **3.** (*beim Pferd*) dəhnə, yüyən ağızlığı.

Gebälse, *das*; -s, - *techn.* körük, üfürmə aləti.

gebümt *adj.* güllü, çiçekli.

Gebüt, *das*; -(e)s soy, nəsil, mənşə.

gebogen *adj.* əyri, əyrili.

geboren *s. gebären*; *adj.* doğulmuş, anadan olmuş; ~ *werden* anadan olmaq, doğulmaq, göz açmaq; ~ *er Künst-*

ler əsl sənətkar; *ich bin am ... geboren* mən ... tarix(in)də anadan olmuşam.

geborgen *s. bergen*; *adj.* əmin.

Geborgenheit, *die*; - əminlik, əmin-amanlıq, güvən, etimad; rahatlıq, qayğıkeşlik; təhlükəsizlik, toxunulmazlıq.

Gebot, *das*; -(e)s, -e **1.** (*Befehl*) əmr; **2.** (*Gesetz*) yasa, qanun, hökm, əhkam; *die zehn ~e* on əmr; on hökm; *zu ~ stehen D -in* əmrinə hazır olmaq; *das ~ der Vernunft* aqlın hökmü.

gebrannt *s. brennen*; *adj.* qovrulmuş, yandırılmış, yanmış.

Gebräu, *das*; -(e)s, -e dadsız içki.

Gebrauch, *der*; -(e)s, -'e **1.** *nur sg.* işlətmə, istifadə etmə; *von et. ~ machen* bir şeydən istifadə etmək; **2.** *nur pl.* (*Sitte, Gewohnheit*) adət.

gebrauchen *vt* işlətmək, istifadə etmək; *er ist zu allem zu ~* hər iş əlindən gələr;; *er ist zu nichts zu ~* o heç nəyə yaramaz.

gebräuchlich *adj.* çox işlədilən, adət olmuş, istifadə olunan, mərsüm; *wenig ~* az işlədilan.

Gebrauchsanweisung, *die*; -, -en istifadə etmə üsulu, işlədilmə üsulu, düsturöləmə (*dəsturöləmə*).

gebrauchsfähig *adj.* istifadəyə yararlı, istifadəyə hazır olmuş.

Gebrauchsgegenstand, *der*; -(e)s, -'e məişətdə işlədilan şey.

gebraucht *adj.* istifadə olunmuş, köhnəlmiş.

Gebrauchtfahrzeug, *das*; -(e)s, -e köhnə maşın, işlənməş maşın.

Gebrauchtware, *die*; -, -n ikinci əldən mal, işlənməş mal.

gebren *vt* çatışmamaq; *es gebriecht mir an Geld* pulsuzluq çəkirəm.

Gebren, *das*; -s, - **1.** nöqsan, eyib, qusur; **2.** gücsüzlük, zəiflik.

gebrechlich *adj.* **1.** (*altersschwach*) zəif, gücsüz, bitab; *fig.* əlsiz-ayaqsız; **2.** (*mangelhaft*) davamsız, tezsınan, tab-sız, dözümsüz.

Gebrechlichkeit, *die*; - zəiflik, gücsüzlük, tab-sızlıq, davamsızlıq.

gebrochen *s. brechen; adj.* sını(dırıl)-mış, qırılmış; ~ sein beli bükülmək; ~es Deutsch sprechen alman dilini əyri-üyrü danışmaq.

Gebrüder, *die/pl.* qardaşlar.

Gebrüll, *das; -(e)s* bağırıtı, hönkürtü, çığırıtı, nərə.

Gebühr, *die; -, -en* 1. xərc, haqq, gömrük, rüsum; vergi; 2. nach ~ münasib olaraq, uyğun olaraq, əməyə görə; er wurde nach ~ belohnt o, əməyinə görə mükafatlandırıldı; über ~ həddindən artıq.

gebühren *vi j-m* ~ bir kəsə yaraşmaq, oxşamaq.

gebührend *adj.* lazımı, layiqli; *die ~e Abfuhr erteilen* layiqli rədd cavabı vermək; *adv.* layiqinə görə, xidmətinə görə.

Gebührenerhöhung, *die; -, -en* verginin artırılması; xərci artırma.

gebührenfrei *adj.* vergisiz, rüsumsuz.

gebührenpflichtig *adj.* vergili, rüsumlu.

gebührllich *adj.* lazımı, münasib.

gebündelt *adj.* dəstələnmiş; birləşmiş.

gebunden *s. binden; adj.* 1. bağlanmış, sarınmış, başıbağlı; asılı, bağlı; 2. (Buch) cildlənmiş, cildli; 3. er ist schon ~ o, nişanlıdır; o, evlidir.

Geburt, *die; -, -en* 1. doğulma, doğum, doğuluş, doğuş; 2. (Abstammung) soy, əsil, mənşə; von ~ an doğulan gündən.

Geburtenkontrolle, *die; -, -n* doğum kontrolu, doğulan uşaqların sayını kontrol etmə.

Geburtenregelung, *die; -, -en* doğum kontrolu.

Geburtenrückgang, *der; -(e)s, -e* doğum(un) səviyyəsinin aşağı düşməsi.

gebürtig *adj.* doğulmuş, törənmiş; ein ~er Amerikaner nəsillicə Amerikalı.

Geburtsdatum, *das; -s, -en* anadan olan tarix, doğum tarixi.

Geburtshelfer, *der; -s, -* mama.

Geburtshilfe, *die; -, -n* mamalıq, doğuz(dur)ma.

Geburtsjahr, *das; -es, -e* anadan olan

il, doğum ili, doğulduğu il.

Geburtsort, *der, u. das; -(e)s, -e* anadan olan yer, doğulduğu yer.

Geburtsurkunde, *die; -, -n* doğum haqqında şəhadətnamə.

Geburtstag, *der; -(e)s, -e* anadan olan gün, doğum günü, ad günü; *ich habe heute ~* bu gün anadan olan gündür; *ich gratuliere dir zum ~!* doğum günün mübarək olsun.

Geburtswehen, *die/pl.* doğum sancısı (*ağrısı*).

Gebüsch, *das; -(e)s, -e* kol, kolluq, ciyil; çalı.

Geck, *der; -en, -en* lovğa, ədəbaz.

geckenhaft *adj.* lovğa; bəzəkli-düzəkli.

Gecko, *der; -s, -s* zo. kərtənkələ.

gedacht, *s. denken; adj.* (nur in der Vorstellung) -ə təyin edilmiş, seçilmiş.

Gedächtnis, *das; -ses, -se* 1. (Erinnerungsvermögen) hafizə, yaddaş; *ein ~ wie ein Elefant haben* çox yaxşı hafizəsi olmaq; 2. (Erinnerung) xatir, yad; *zum ~ an (A) ..* xatirinə; *im ~ behalten* yadda saxlamaq; *aus dem ~* əzbərdən.

Gedächtnislücke, *die; -, -n* yaddaşın korlanması.

Gedächtnisschwund, *der; -(e)s* unutkanlıq, yaddaşsızlıq, hafizəsizlik.

gedämpft *adj.* azalmış, xəfifləşmiş.

Gedanke, *der; -ns, -n* fikir, düşüncə; əndişə; *sich (D) ~ machen über (A) ...* haqqında düşünmək; (*besorgt*) -dən narahat qalmaq, -dən nigran qalmaq; *j-n auf den ~n bringen* kimisə fikrə gətirmək; *in ~n sein* fikir aləmində olmaq.

Gedankenaustausch, *der; -(e)s* fikir mübadiləsi.

Gedankenfreiheit, *die; -* fikir azadlığı.

Gedankengang, *der; -(e)s, -e* fikir gedişi.

gedankenlos *adj.* düşünülmemiş, mülahizə edilməmiş, fikirləşməmiş; *et. ~ sagen* bir şeyi fikirləşmədən (*qəflətdən*) demək; diqqətsiz, dalğın.

Gedankenstrich, *der; -(e)s, -e* tirə işarəsi (-) .

Gedankenübertragung, *die*; -, -en tələqin, telepatiya (*Süd* .: *telepati*).

Gedeck, *das*; -(e)s, -e 1. qab-qasıq, xörək yemək üçün işlədilan alətlər (*boşqab, qasıq, çəngəl və.*); 2. men-yü, yemək siyahısı.

Gedeih, *der* : *auf* ~ *und Verderb* şərt-siz, sözsüz, tamam(*ilə*), yaxşı və pis günlərdə.

gedeihen *vi* 1. cücərmək, böyümək, çiçəklənmək; 2. (*sich entwickeln*) inkişaf etmək, tərəqqi etmək.

gedeihlich *adj.* (*fruchtbar*) səmərəli, xeyirli, faydalı.

gedenken *vt* 1. *G* (*an j-n oder et. denken*) anmaq, xatirəsini yad etmək, fikirləşmək, yada salmaq, xatırlamaq, yad etmək, qeyd etmək (*bir kəsi, bir şeyi*); 2. (*beabsichtigen*) niyyətində olmaq; *ich gedenke, zu ihm zu gehen* mən onun yanına getmək niyyətindəyəm.

Gedenkfeier, *die*; -, -n xatirə mərasimi, anma töreni.

Gedenkstätte, *die*; -, -n xatirə yeri, xatirə mərkəzi; memorial.

Gedenktafel, *die*; -, -n xatirə lövhəsi.

Gedenktag, *der*; -(e)s, -e xatirə günü, ildönümü.

Gedicht, *das*; -(e)s, -e şer, nəzm; *pl.* ~e əşar.

Gedichtsammlung, *die*; -, -en cüng, şer antolojisi, divan.

gediegen *adj.* 1. (*rein*) saf, təmiz; 2. (*echt*) xalis, əs(i)l, həqiqi; 3. *fig.* (*wertvoll*) dəyərli.

gediech *s. gedeihen*.

Gedinge, *das*; -s, -i şəmuzd işin əmək haqqı, görülən işə görə verilən muzd.

Gedränge, *das*; -s basabas, basırıq, izdiham, qalmaqal, girhagir; *ins* ~ *kommen* çətinliyi olmaq, sıxıntıya düşmək.

gedrängt *adj.* 1. (*konzentriert*) sıx, sıxılmış; 2. (*Schrift*) icmal, xülasə; ~ *voll* ağzınacan dolu, dopdolu.

gedrückt *adj.* 1. sıxılmış, əzilmiş; 2. *fig.* (*deprimiert*) düşgün, məyus.

gedrungen *s. dringen*; *adj.* (*untersetzt*)

enlikürək; güclü.

Geduld, *die*; - dözum, dözüş, səbir, hövsələ, səbirlilik, dayanıq, ərđəm; ~ *haben mit* -ə dözmək, səbir etmək.

gedulden *vr sich* ~ səbirli olmaq.

geduldig *adj.* dözümlü, səbirli, hövsələli, davamlı, dayanıqlı; *adv.* səbirlə; pişim-pişimlə.

gedunsen *adj.* şişmiş, şişkin.

geehrt *adj.* sayğılı, hörmətli, möhtərəm, girami.

geeignet *adj.* yarayan, uyğun gələn, münasib, layiqli, yararlı, lazımi (*für A/-ə*).

Gefahr, *die*; -, -en 1. qorxu, xətər, təhlükə, xof-xətər; 2. (*Risiko*) risk; *auf eigene* ~ məsuliyyəti öz üzərinə götürərək, öz məsuliyyətilə; *sich der Gefahr aussetzen* həlakətə düşmək, özünü həlakətə salmaq, xataya düşmək.

gefährden *vt* xətərə salmaq, təhlükəyə salmaq.

gefährdet *adj.* təhlükə altında olan.

gefährlich *adj.* xətərli, təhlükəli, qorxulu, xatalı; budayıcı.

gefährlos *adj.* xətərsiz, təhlükəsiz, qorxusuz, xatasız.

Gefährt, *das*; -(e)s, -e araba.

Gefährte, *der*; -n, -n yoldaş, yol yoldaşı, eş, arxadaş, dost; *fig.* hampa (*həmpə*).

Gefährtin, *die*; -, -nen yol yoldaşı (*qadın*).

gefahrvoll *adj.* çox təhlükəli, xətərli.

Gefälle, *das*; -s, -1. (*Straße usw.*) eniş, yamac, endirim, enəçək; 2. (*Neigung*) təmayül, əyinti; 3. (*der Unterschied*) fərq, təfəvüt; 4. *fig.* səviyyə fərqi.

gefallen¹ *vi* xoşa gəlmək, ürəyə yatmaq; damarına düşmək; *er gefällt mir* o xoşuma gəlir, onu bəyənirəm; *wie es Ihnen gefällt* istədiyiniz (*bəyəndiyiniz*) kimi; *sich (D) et. ~ lassen* qəbul etmək.

gefallen² *adj.* şəhid olmuş.

Gefallen¹, *das*; -s ləzzət; ~ *finden an D -dən* ləzzət aparmaq, -dən xoşu gəlmək; *es gefällt mir nicht* xoşum gəlmir.

Gefallen², *der*; -s, - yaxşılıq, lütf, iltifat,

xidmət; *e-n ~ tun D* kiməsə yaxşılıq etmək; *kannst du mir e-n ~ tun?* mənə bir yaxşılıq edə bilərsənmi?

Gefallene, *der; -n, -n* şəhid olmuş əsgər, həlak olmuş.

gefällig *adj.* 1. (*angenehm*) xoşagənlən, qəşəng; 2. (*hilfsbereit*) iltifatlı, xidmət göstərən, köməyə hazır; *j-m ~ sein* bir kəşə hörmət (*xidmət*) göstərmək.

Gefälligkeit, *die; -, -en* qulluq, hörmət göstərmə, iltifat; xoşrəftarlıq; minnət.

gefälligst *adv.* (*als scharfe Aufforderung*) zəhmət olmasa, bizəhmət, lütfən, heç olma(z)sa; *halt ~ den Mund!* zəhmət olmasa ağzını yum!, bizəhmət səsinə kəs!

gefälscht *adj.* qəlp, saxta; *fig.* eybəcər.

gefangen *adj.* əsir; *~ halten* əsir saxlamaq; *~ nehmen* əsir tutmaq.

Gefangene(r), *der; -n, -n* 1. dustaq, həbs edilmiş, zindani, məhbus, əliqandallı; 2. (*Kriegsgefangene*) əsir.

Gefangenenaustausch, *der; -(e)s* əsirləri dəyişdirmək.

Gefangenenlager, *das; -s, -* əsirlər düşərgəsi.

gefangenhalten *vt* əsir saxlamaq.

Gefangennahme, *die; -* əsir tutma; həbs etmə.

gefangennehmen *vt* əsir almaq; həbs etmək.

Gefangenschaft, *die; -* əsarət, əsirlik.

Gefängnis, *das; -ses, -se* dustaqxana, zindan, həbsxana, qazamat; *ins ~ werfen* həbsxanaya salmaq.

Gefängnisstrafe, *die; -, -n* həbs cəzası.

Gefängniswärter, *der; -s, -* həbsxana gözetçisi, həbsxanaçı.

Gefasel, *das; -s* cəfəngiyat, boş danışıq.

Gefäß, *das; -es, -e* 1. (*Behälter*) qab; 2. (*Ader*) damar.

gefäßweiternd *adj.* med. damaraçan.

gefasst *adj.* sakit, rahat; *~ sein auf A* -ə hazır olmaq; *sich ~ machen auf A* -ə hazırlaşmaq.

Gefecht, *das; -(e)s, -e* döyüş, vuruşma,

hərb, savaq; *außer ~ setzen* sıradan çıxarmaq; *fig. in der Hitze des ~es* həyəcan içində.

Gefechtsbereitschaft, *die; -* döyüşə hazırlıq.

gefehlt *adj.* *weit ~!* böyük səhviniz var!, böyük səhv edirsiniz!

gefeit *adj.* *~ gegen A* dözümlü, möhkəm.

Gefieder, *das; -s, -* quş tükü, tük, lələk.

gefiedert *adj.* tüklü, lələkli.

Gefilde, *das; -s, -* 1. tarla, əkin yeri; 2. *lit.* diyar, ölkə.

Geflatter, *das; -s* qanad çırpma, qanad çalma, pırıltı ilə uçma.

Geflecht, *das; -(e)s, -e* hörmə.

gefleckt *adj.* ala-bula, xal-xal, ləkəli.

gefliissentlich *adv.* bilə-bilə, qəsdən; *~ übersehen* bir şeyə göz yummaq.

Gefluce, *das; -s* süyüş.

Geflügel, *das; -s* ev quşları (*ördək, qaz, toyuq*).

geflügelt *adj.* qanadlı; *~es Wort* zərbi-məsəl, məsəl, aforizm, məşhur söz.

Geflügelzucht, *die; -* toyuqçuluq.

Geflüster, *das; -s* pıçıltı.

Gefolge, *das; -s, (-)* xədəmə, məiyət, böyük bir şəxsin müşayiətçiləri.

Gefolgschaft, *die; -, -en* 1. *nur sg.* xədəmə, məiyət; 2. (*Anhänger*) tərəfdarlar; davamçılar; 3. (*Betriebsangehörige*) işçilər; *die ~ verweigern* daha işləməmək, daha itaət etməmək.

gefragt *adj.* axtarılan, soruşulan; *H* yaxşı satılan mal, yaxşı geden mal.

gefräßig *adj.* qarınqulu, çoxyeyən, acgödən, boğazlı, dələqarın.

Gefreite(r), *der; -en, -en* mil. onbaşı.

Gefrieranlage, *die; -, -n* dondurma qurğusu (*Süd.* : frizer).

gefrieren *vi* donmaq, buz bağlamaq.

Gefrierfleisch, *das; -(e)s* donmuş ət.

Gefrierpunkt, *der; -(e)s, -e* donma nöqtəsi.

gefroren *adj.* donuq, donmuş; *s. frieren*.

Gefrorene(s), *das; -n* dondurma.

Gefüge, *das*; -s, -e **1.** (Konstruktion) quruluş, sistem; **2.** (Aufbau) struktur, quruluş.

gefügig *adj.* (gehorsam) sözbəxan, itaət edən, yolayaxın, yolagələn, üzüyola, üzüyumşaq.

Gefügigkeit, *die*; - itaətkarlıq, üzüyolalıq, üzüyumşaqılıq; yaxasını ələ vermə.

Gefühl, *das*; -s, -e **1.** hiss, duyğu, hissiyyat, ehsas; **2.** (Verständnis) anlayış; *ich habe das ~, dass..* belə hiss edirəm ki...

gefühllos *adj.* **1.** hissiz, duyğusuz; **2.** (herzlos) rəhmsiz, daşürək(li).

Gefühllosigkeit, *die*; - hissizlik, duyğusuzluq.

gefühlsarm *adj.* hissiz, duyğusuz.

gefühlsvoll *adj.* səmimi, həssas, duyğulu.

gefunden *s. finden.*

gegangen *s. gehen.*

gegebenenfalls *adv.* bu halda.

gegen A präp. **1.** (feindlich, widerstrebend) qarşı, əleyh, əks, zidd, müxalif; *das Mittel ist ~ Husten* bu dərman öskür(m)əyə qarşıdır; **2.** (in Richtung auf, hin zu) sarı, doğru; **3.** (im Vergleich zu) müqabilində, müqayisə etdikdə; **4.** (als Entgelt) müqabilində; ~ *bar* nağd (nəqd), nağd hesabla; **5.** (ungefähr) yaxın, təxminən, təqribən, civarında; ~ *Abend* axşama yaxın; ~ *zwei Uhr* saat ikiyə yaxın, saat iki civarlarında; *et. ~ j-n haben* bir kəsə qarşı pis münasibəti olmaq.

Gegen-, **gegen-** ümumiyyətlə əksinə, əks, qarşı, zidd, müxalif və əleyhinə mənasında işlənir.

Gegenangriff, *der*; -(e)s, -e əks-hücum, əks-həmlə.

Gegenanklage, *die*; -, -n qarşılıqlı iddia (*ittiham*).

Gegenantrag, *der*; -(e)s, -e əks təklif.

Gegenbesuch, *der*; -(e)s, -e cavab görüşü.

Gegenbeweis, *der*; -es, -e əks-sübut.

Gegend, *die*; -, -en **1.** bölgə, məntəqə, sahə; **2.** (Stadtviertel) məhəllə; ət-

raf, həndəvər; **3. an.** nahiyyə.

Gegendienst, *der*; -(e)s, -e qarşılıqlı xidmət.

Gegendruck, *der*; -(e)s əks təzyiq.

gegeneinander *adv.* bir-birinin əksinə, bir-birinə qarşı, qarşılıqlı olaraq.

gegeneinanderhalten *vt* tutuşdurmaq; müqayisə etmək.

Gegenforderung, *die*; -, -en tələb.

Gegengift, *das*; -(e)s, -e padzəhr.

Gegenleistung, *die*; -, -en əvəz, haqq; *als ~ für A -in* əvəzində.

Gegenliebe, *die*; - qarşılıqlı məhəbbət.

Gegenmaßnahme, *die*; -, -n əks-tədbir, cavab tədbirləri *pl.*

Gegenmittel, *das*; -s, -e **1.** çarə; **2.** padzəhr.

Gegenpartei, *die*; -, -en əks tərəf, müqabil tərəf, müxalifət partiyası.

Gegenpol, *der*; -(e)s, -e **1.** əks-qütb; **2. fig.** zidd, əks, qarşı, müxalif.

Gegenrede, *die*; -, -n cavab nitqi.

Gegenrevolution, *die*; -, -en əks inqilab.

Gegenrichtung, *die*; -, -en əks-istiqamət.

Gegensatz, *der*; -es, -e ziddiyət, təzad, əkslik, antaqonizm, müqabillik; *im ~ zu D* əksinə olaraq, tərsinə olaraq.

gegensätzlich *adj.* tərs, zidd, əks, müxalif.

Gegensätzlichkeit, *die*; - təzad, ziddiyət.

Gegenseite, *die*; -, -n qarşı tərəf.

gegenseitig *adj.* qarşılıqlı, ikitərəfli.

Gegenseitigkeit, *die*; - qarşılıqlılıq, ikitərəflilik.

Gegenspieler, *der*; -s, -e rəqib, qarşı tərəf.

Gegenstand, *der*; -(e)s, -e **1.** şey, əşya, əsbab; *pl.* əşya; **2.** (Thema) mövzu, tema, süjet.

gegenständlich *adj.* **1.** (konkret) əyani, konkret, maddi; şeyi; **2.** (darstellend) təsviri, təmsili.

gegenstandslos *adj.* **1.** (unbegründet) əsassız, dəlilsiz; **2.** (überflüssig) artıq, gərəksiz.

Gegenstimme, *die*; -, -*n* müxalif səs, əleyhinə verilən səs (*Süd.* : müxalif rəy).

Gegenstoß, *der*; -(*e*)*s*, -*e* əks-zərbə.

Gegenströmung, *die*; -, -*en* əks-axın, əks-cərəyan.

Gegenstück, *das*; -*s*, -*e* tay, eş; ~ *zu -in* tayı, -*in* eşi.

Gegenteil, *das*; -(*e*)*s*, -*e* əkslik, müqabilik, xilaf; *im* ~ əksinə, bərəks.

gegenüber *adv.* **1.** qarşıda, qarşı(sında), irəliddən; *mein Haus steht ~ der Kirche* mənim evim kilsənin qarşısındadır; **2.** (*vergleichend*) -ilə müqayisədə; *einander ~ qarşı-qarşıya*; *er war mir ~ sehr höflich* o, mənə qarşı çox nəzakətli idi.

gegenüberliegen *vi* qarşıda olmaq.

gegenüberliegend *adj.* qarşıdakı, qarşı tərəfdə duran, qənşər.

gegenüberstehen *vi* *D* qarşısında durmaq (*bir şeyin, bir kəsin*).

gegenüberstellen *vt* qarşılaşdırmaq; qarşısına qoymaq; *jur.* üzleşdirmək.

Gegenüberstellung, *die*; -, -*en* **1.** qarşılaşdırma, tutuşdurma; **2.** *jur.* üzleşdirmə.

gegenübertreten *vt -in* qarşısına çıxmaq, qarşılaşmaq.

Gegenverkehr, *der*; -(*e*)*s* qarşı tərəfdən gələn trafik (*nəqliyyat*).

Gegenvorschlag, *der*; -(*e*)*s*, -*e* əks-təklif, əks önəri.

Gegenwart, *die*; - **1.** (*Jetztzeit*) müasir dövr, hazırkı vaxt, zəmanə, indiki zaman; **2.** (*Anwesenheit*) iştirak, olma, hüzur; *in ~ G -in* yanında, hüzurunda.

gegenwärtig *adj.* indiki, müasir, hal-hazırkı; *adv.* indi.

Gegenwartsliteratur, *die*; -, -*en* müasir ədəbiyyat.

gegenwartsnah *adj.* müasir, zamanına yaxın.

Gegenwehr, *die*; - müdafiə, müqavimət.

Gegenwert, *der*; -(*e*)*s*, -*e* qarşılıq, bədən.

Gegenwind, *der*; -*s*, -*e* qarşıdan əsən

külək.

Gegenwirkung, *die*; - əks-təsir, reaksiya.

gegenzeichnen *vt* öz imzası ilə təsdiq etmək.

Gegenzug, *der*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** (*Eisenbahn*) qarşı tərəfdən gələn qatar; **2.** (*Spiel*) qarşı hərəkət (*çəkis*); *im ~ zu -ə* qarşılıq olaraq, -*in* əksinə olaraq.

gegessen *s.* *essen*.

Gegner, *der*; -*s*, - düşmən, qaç, rəqib, müxalif; qarşı tərəf, yağ, (*Süd.* : *a. hərif*); *veralt.* əleyhdar.

gegnerisch *adj.* *s.* *Gegner*.

Gegnerschaft, *die*; -, -*en* **1.** nur *sg.* düşmənlər, müxaliflər; rəqib; **2.** (*abstrakt*) düşmənçilik, ədavət, yağlılıq; rəqabət.

Gegröle, *das*; -*s* bağırış, bağırmaq, bağıрма.

Gehabe, *das*; -*s* əda, ədəbazlıq.

Gehackte(s), *das*; -*n* döyülmüş ət.

Gehalt,¹ *das*; -(*e*)*s*, -*er* maaş, aylıq; əməkhaqqı, məvacib.

Gehalt², *der*; -(*e*)*s*, - *e* **1.** (*Inhalt*) məzmun, içində olan, içindəkilər *pl.* **2.** (*der Anteil e-s Stoffes in e-r Mischung*) hissə, miqdar; **3.** (*Feingehalt*) əyar; ~ *an Öl* (*içində olan*) yağ miqdarı.

gehaltlos *adj.* dəyərsiz; əhəmiyyətsiz.

Gehaltsanspruch, *der*; -(*e*)*s*, -*e* aylıq haqqı, əmək haqqı alma hüququ.

Gehaltsempfänger, *der*; -*s*, - maaş alan, aylıq alan.

Gehaltserhöhung, *die*; -, -*en* maaşın artırılması, aylığın çoxalması.

Gehaltsstufe, *die*; -, -*n* maaş dərəcəsi.

Gehaltszahlung, *die*; -, *en* maaş vermə, aylıq vermə.

Gehaltszulage, *die*; -, -*n* maaşa əlavə, maaşı artırma.

gehaltvoll *adj.* dəyərli, mühüm; dolğun, mənalı.

Gehaltsempfänger, *der*; -*s*, - maaş alan, maddə alan.

Gehaltserhöhung, *die*; -, -*n* maaşın artması.

gehandicapt *adj.* əngəlli, maneəli, ən-

gəlli olan.

Gehänge, *das*; -s, - 1. aslanan şey, sallanan şey; 2. *F* kişinin cinsiyyət üzvü.

gehangen *s. hängen*.

geharnischt *adj. fig. (energisch)* qəti, sərt; *e-e ~e Antwort* sərt bir cavab.

gehässig *adj.* bədxah, pisniyyət, kinli, nifrətli.

Gehässigkeit, *die*; - kin, ədavət, düşmənçilik, qərəz.

Gehäuse, *das*; -s, - 1. qutu, gövdə; qılf; 2. (*für Radio, Uhr usw.*) qab.

Gehege, *das*; -s, - (*Zaun*) çəpər, hasar; *fig. j-m ins ~ kommen* kiminsə işinə qarışmaq (*əngəl törətmək*).

geheim *adj.* gizli, məxfi, sirri, xəfə, xəfa; *streng ~!* lap gizlidir, təmamilə məxfidir!; *~ halten* gizli saxlamaq.

Geheimagent, *der*; -en, -en gizli agent.

Geheimbund, *der*; -(e)s, -`e gizli ittifaq, gizli birlik.

Geheimdienst, *der*; -(e)s, -e məxfi siyasi polis, gizli polis, məxfi polis xidməti.

geheimhalten *vt* gizli saxlamaq, gizlətmək.

Geheimhaltung, *die*; -, -en gizlətmə, gizlisaxlama; *die ~ dieser Sache wird schwer* bu işi gizlətmək çətin olacaq, bu işin gizli qalması çətin olacaq.

Geheimnis, *das*; -ses, -se sirr, gizlətmə, gizlilik, gizli söz; dərd-dil; *ein ~ vor j-m haben* bir kəsdən bir şeyi gizlətmək; *ein ~ preisgeben* sirri açmaq, sirri yaymaq; dərd-dilini soyləmək; *F die ~e (schlechte Seiten) von j-m verraten* eybini açmaq; *~e əsrar pl.*

geheimnisvoll *adj.* sirri, əsrarəngiz, müəmmal, sirr dağarcığı, əsrarlı.

Geheimpolizei, *die*; - gizli polis, məxfi polis idarəsi.

Geheimpolizist, *der*; -en, -en gizli polis məmuru.

Geheimtür, *die*; -, -en gizli qapı.

Geheimschrift, *die*; -, -en gizli yazı.

gehemmt *adj.* utancaq, başısağrı.

Geheiß, *das*; -es əmr, hökm; *auf ~ G ~in* əmrilə; *auf sein ~ onun* əmrilə.

gehen *vi* 1. getmək, yerimək; 2. (*abfah-*

ren) çıxıb getmək; 3. (*Maschine*) işləmək; 4. (*Teig*) gəlmək; *der Teig geht* axəmir gəlir; 5. (*Wind*) əsmək; *es geht ein starker Wind* bərk külək əsir; *wie geht es dir?* necəsən? *es geht mir gut* yaxşıyam; *so geht das nicht* belə yaramaz, belə olmaz; *an die Arbeit ~ işə başlamaq*; *in sich ~ peşman olmaq*, özünə qapılmaq; *zu Ende ~ sona çatmaq*, qurtarmaq; *lass mich ~!* məni sakit (*rahat*) burax (*qoy*)!; *es wird schon ~ hər şey* düzələcək; *das geht dich nichts an* sənə dəxli yoxdur; *geh mir aus den Augen!* gözümdən itill, rədd ol!; *worum geht es?* məsələ nədir?, mövzu nədir?; *aufs Gymnasium ~ gimnaziyaya getmək*; *bei j-m ein und aus ~ bir kəsə gedib-gəlmək*, bir kəsin yanına çox (*vaxt*) getmək; *es geht um Leben und Tod* ölüm-dirim məsələsidir.

Gehen, *das*; -s yerimə, getmə, gəzmə; *im ~ ayaqüstü*; gedə-gədə; *das ~ und Kommen* gəlib-getmə.

gehenlassen *vt* (*in Ruhe lassen*) öz halına buraxmaq, əl çəkmək; *vr sich ~* özünə hakim olmamaq, kontrolunu əldən vermək.

geheuer *adj.* *nicht ~ sein* əngəlli olmaq, nöqsanlı olmaq; *die Sache ist nicht ~* iş şübhəlidir.

Geheul(e), *das*; -(e)s 1. ulama, vıylıtı; 2. (*Weinen*) ağlama.

Gehilfe, *der*; -n, -n yardımçı, köməkçi.

Gehilfin, *die*; -, -nen köməkçi (*qadın*).

Gehirn, *das*; -(e)s, -e 1. beyin; 2. *fig.* ağıl, zəka.

Gehirnerschütterung, *die*; -, -en beyin silkələnməsi.

Gehirnschlag, *der*; -(e)s, -`e apopleksiya, beyin səktəsi, beyinə qan vurması nəticəsində iflic.

Gehirnwäsche, *die*; -, -n *pol.* beyin yuma; *j-n e-r ~ unterziehen* bir kəsin beynini yumaq.

gehoben *s. heben*; *adj.* yüksək; *für ~e Ansprüche* yüksək tələblərə uyğun, müşkül-pəsəndlər üçün; *fig. in ~er Stim-*

mung sein şad olmaq, ke(y)fi yerində olmaq.

Gehöft, *das*; -(e)s, -e kənd təsərrüfatı; kəndli mülkü.

Gehöln, *das*; -es, -e ağaclıq, balaca meşə.

Gehör, *das*; -(e)s 1. qulaq asma, eşitmə qabiliyyəti; 2. *mus. nach dem* ~ notasız; 3. *fig. um ~ bitten* diqqət (*qulaq*) verməyə xahiş etmək; *sich ~ verschaffen* sözünü dinlətmək; *j-m ~ schenken* bir kəsin sözlərinə qulaq asmaq.

gehörchen *vt D* sözüne baxmaq (*kiminsə*), qulaq asmaq (*kiməsə*); itaət etmək, boyun əymək, baş əymək.

gehören *vi D bzw. zu D -ə* aid olmaq, mənsub olmaq; *gehört dir das?* bu sənindirmi?; *das gehört mir* mənimdirdir; *das gehört nicht zur Sache!* mövzuya aid deyill; *das gehört nicht hierher* bunun yeri bura deyil, bu işlə ilgisi yoxdur; *vr sich ~ yaraşmaq*, layiq olmaq; *es gehört sich nicht* bu yaramaz, bu olmaz.

gehörig *adj.* 1. aid olan, mənsub olan; 2. (*gebührend*) münasib, layiq; *adv.* yaxşıca.

gehörlos *adj.* kar, eşitmək istəməyən.

gehorsam *adj.* sözəbaxan, itaətkar, üzüyola; *fig.* fağır, dilsiz; ~ *sein* söz eşitmək.

Gehorsam, *der*; -s sözəbaxma, itaət, üzüyolalıq.

Gehorsamsverweigerung, *die*; -, -en itaət etməmə, əmri yerinə yetirməkdən imtina.

Gehsteig, *der*; -(e)s, -e səkki, piyadalar üçün keçid.

Gehuste, *das*; -s öskürmə.

Geier, *der*; -s, - zo. çalağan.

Geifer, *der*; -s ağız suyu, tüpürçək.

geifern *vi* 1. ağız suyunu sıçratmaq; 2. *fig.* ağız köpüklənə-köpüklənə danışmaq, əsəbi danışmaq.

Geige, *die*; -, -n violon, kaman; *fig. die zweite ~ spielen* aşağı mövqeyə sahib olmaq, az təsirli olmaq.

Geigenspieler, *der*; -s, - violon çalan, skripkaçı.

geil *adj.* 1. şəhvetli; sapqın; 2. (*üppig*) kök; ~ *sein auf et.* bir şeyə həvəslil olmaq.

Geilheit, *die*; - şəhvet, sapqınlıq.

Geisel, *die*; -, -n girov saxlanan, girov götürülən; *j-n als ~ nehmen* kimisə girov götürmək.

Geiselnahme, *die*; -, -n girov götürmə, girov saxlama.

Geiselnehmer, *der*; -s, - girov götürən.

Geißel, *die*; -, -n qamçı, qırmanc; *fig. die ~ Gottes* tanrı qəzəbi.

geißeln *vt* qamçılamaq, şallaqlamaq; *fig.* pisləmək, bərk tənqid etmək.

Geist, *der*; -(e)s, -er 1. *nur sg.* (*Seele*) ruh, can; 2. *nur sg.* (*Intellekt*) ağıl, əql; dərrakə; mənəviyyat; məfkurə; 3. *nur sg.* (*Genius*) dahi, dahilik; 4. (*Gespernt*) xəyal, qarabasma, kabus; *den ~ aufgeben* ölmək, ruhu çıxmaq; *fig. von allen guten ~ern verlassen sein* ağıllı əldən vermək; *der Heilige ~ müqəddəs (pək) ruh*; *F j-m auf den ~ gehen* kimi-sə əsəbiləşdirmək, kimisə təngə gətirmək; *pl. ~er* ərvah.

Geisterbeschwörer, *der*; -s, - cindar, cingir.

Geisterbeschwörung, *die*; -, -en cingirlik, cindarlıq, ruhların cadusu.

geisterhaft *adj.* xəyali.

geistesabwesend *adj.* fikri dağınıq.

geistesgestört *adj.* ruhi xəstə; ağılsız.

geisteskrank *adj.* ruhi xəstə.

geisteschwach *adj.* ağıldan zəif.

Geisteswissenschaft, *die*; -, -en ictimai elmlər, humanitar elmlər.

Geisteszustand, *der*; -(e)s, -e ruhi vəziyyətdir.

geistig *adj.* ruhi, əqli, zehni, mənəvi, məfkurəvi; mədəni; ~e *Arbeit* zehni əmək, əqli əmək; *fig. ~e Getränke* alkollu (*alkoqollu*) içkilər; ~ *zurückgeblieben* (*behindert*) *sein* ruhi xəstə olmaq.

geistlich *adj.* dini, ruhani.

Geistliche, *der*; -n, -n 1. imam, papaz, dindar; 2. *islam.* molla, ruhani.

Geistlichkeit, *die*; - ruhanilər.

geistlos *adj.* 1. ruhsuz; 2. (*langweilig*)

sıxıcı, dadsız-duzsuz.

geisttötend *adj.* sıxıcı, dadsız-duzsuz.

geistvoll *adj.* dərrakəli, ağıllı.

Geiz, *der*; *-es* xəsislik, simiclik; tamahkarlıq, bəxl, dargözlülük, dilənçilik; *veralt.* dünyagirlik, dünyapərəstlik.

geizen *vi* xəsislik etmək (*mit D/nəyə-sə*).

Geizhals, *der*; *-es*, *-e* xəsis, simic, çö-rəksiz adam, dilənçi, malyeməz.

geizig *adj.* xəsis, acgöz, simic, çörək-siz, qıtmır, görməmiş, göy, gözüac, gözüdar, gözüdoymaz, dilənçi; *veralt.* dünyagir, dünyapərəst.

Geizkragen, *der*; *-s*, *-s* *s.* *Geizhals*.

Gejammer, *das*; *-s* inilti, ah-zar; fər-yad, ağlayıb yalvarma.

Gekicher, *das*; *-s* *F* hır-hır gülmə, hı-rıldama.

Geklapper, *das*; *-F* taqqıltı.

Geklimper, *das*; *-F* dınqıltı.

Geklingel, *das*; *-s* fasiləsiz zəng çal-ma, daimi zəng çalma, ciring-ciring.

geknickt *s.* *knicken*; *adj.* *fig.* *~ sein* əzil-mək.

gekonnt *adj.* ustalıqla.

gekränkt *adj.* incikli, darğın, kədərli, küskün; əsəbi; *~ werden* sınmaq, üzül-mək, xətrinə (*qelbinə*) dəymək.

Gekritzel, *das*; *-s* cızma-qara yazı, qara-qura yazı; qaralama.

gekünstelt *adj.* saxta, süni, qeyri-təbii.

gekürzt *adj.* qısaltılmış.

Gelächter, *das*; *-s* gülüş, qəhqəhə.

geladen *adj.* **1.** *mil.* dolu; **2.** *F* *~ sein* çox əsəbi olmaq, qəzəbli olmaq.

Gelage, *das*; *-s*, *-* qonaqlıq; içki aləmi.

gelähmt *adj.* iflic, iflic olmuş. çolaq.

Gelähmte, *der*; *-n*, *-n* iflic, iflic xəstəsi.

Gelände, *das*; *-s*, *-* yer, sahə; torpaq.

geländegängig *adj.* hər yerdə sürülə bilən (*maşın*).

Geländekunde, *die*; *-* topoqrafiya.

Geländer, *das*; *-s* məhəccər.

Geländewagen, *der*; *-s*, *-* cip maşını, dərədə-təpədə sürülə bilən maşın, hər yerdə sürülə bilən maşın.

gelang *s.* *gelingen*.

gelangen *vi* gəlib-çatmaq, -ə çatmaq, varmaq; müvəffəq olmaq, erişmək, er-mək, yetişmək, nail olmaq, irişmək (*zu D/-ə*); *zur Ausführung* *~* yerinə yetirmək; *zu e-m Urteil* *~* qərara gəlmək; *in j-s Hände* *~* bir kəsin əlinə çatmaq (*ye-tişmək*); *ans Ziel* *~* məqsədə çatmaq (*nail olmaq*).

gelangweilt *adj.* darıxdırıcı.

gelassen *s.* *lassen*; *adj.* sakit, təmkinli, soyuqqanlı; *adv.* hissələrini bürüzə ver-mədən; *F* *~er Mensch* əhmədi-biqəm.

Gelassenheit, *die*; *-* sakitlik, təmkinlik, soyuqqanlılıq.

Gelatine, *die*; *-* jelatin.

geläufig *adj.* **1.** (*bekannt*) məlum, ta-nış; *das ist mir* *~* bunu yaxşı bilirəm; **2.** (*fließend*) səlis, sərbəst, rahat, adət.

Geläufigkeit, *die*; *-* sərbəstlik, səlislik, rahatlıq.

gelaunt *adj.* *gut* *~* kefisaz, kefikök; *er ist schlecht* *~* onun kefi (*əhvalı*) yoxdur.

Geläut, *das*; *-(e)s*, *-e* **1.** zəng; **2.** *nur sg.* zəng səsləri.

gelb *adj.* sarı; *~ werden* saralmaq.

Gelb, *das*; *-s*, *-* sarı; *die* *~en Seiten* sarı səhifələr; *das* *~ vom Ei* yumurta sarısı.

gelblich *adj.* sarımtıl, sarıya çalan.

Gelbsucht, *die*; *-med.* sarılıq, yərəqan.

Geld, *das*; *-(e)s*, *-er* pul; ağca; *~ verdienen* pul qazanmaq; *bares* *~* nəqd pul; *~ wie Heu haben* zəngin olmaq; *~ wechseln* pul dəyişmək; *zu* *~ machen* pula çevirmək.

Geldabwertung, *die*; *-* pulun qiymət-dən (*dəyərdən*) düşməsi.

Geldangelegenheit, *die*; *-en* maliyyə işləri.

Geldanlage, *die*; *-n* pul yatırtma, pul qoyma.

Geldautomat, *der*; *-en*, *-en* pul avtomatı.

Geldbetrag, *der*; *-(e)s*, *-e* pul miqdarı.

Geldbeutel, *der*; *-s*, *-* pul kisəsi.

Geldentwertung, *die*; *-* pulun qiymət-dən düşməsi.

Geldgeber, *der*; *-s*, *-* pul yatırdan, pul verən, maliyyələşdirən.

geldgierig *adj.* acgöz.

Geldknappheit, *die*; - pulsuzluq, pul çatışmazlığı.

Geldmangel, *der*; -s *s. Geldknappheit*.

Geldschrank, *der*; -(e)s, -'e pul sandığı, seyf.

Geldstrafe, *die*; -, -n pul cəriməsi, qəramət.

Geldstück, *das*; -(e)s, -e sikkə pul.

Geldtasche, *die*; -, -n pul kisəsi, pul çantası.

Geldumlauf, *der*; -(e)s pul dövriyyəsi.

Geldverkehr, *der*; -s, - *s. Geldumlauf*.

Geldverlegenheit, *die*; -, -en pulsuzluq; *in ~ sein* pulsuzluq çəkmək.

Geldwechsel, *das*; -s, - pul dəyişmə, pul vahidinin dəyişilməsi.

Geldwechsler, *der*; -s, - **1.** (Person) sərraf, pul dəyişən; **2.** (Maschine) pul xırdalama maşını.

Gelee, *das u. der*; -s, -s jele.

Gelege, *das*; -s, - hində olan yumurtalar.

gelegen *s. liegen*; *adj.* uyğun, uyğun gələnlən, münasib; *zu ~er Zeit* münasib vaxtda; *nach der Straße ~ küçəyə* baxan; *fig. mir ist viel daran ~ buna çox önəm (əhəmiyyət) verirem*.

Gelegenheit, *die*; -, -en **1.** fürsət, imkan, macal, aman, girəvə; *~ schaffen* imkan yaratmaq; **2.** (Anlass) münasibət, səbəb, bəhanə; *bei ~ fürsət əl verəndə, fürsət düşəndə*; *die ~ verpassen* fürsəti əldən vermək, fürsəti əqaçımaq; *bei dieser ~ bu səbəbə görə, bu münasibətə görə*; *die ~ nutzen* fürsəti əldən verməmək, fürsətdən istifadə etmək; əlinə fürsət keçmək; *F* dov düşmək; *fig. auf e-e ~ warten* göz-göz eləmək.

gelegentlich *adj.* hərdənbir, bəzən, gah, arada bir, gahbagah, gahdan, gahdan-bir, arabir, ara-sıra, hərdən; *adv.* (bei Gelegenheit) fürsət düşəndə, imkan olanda.

gelehrig *adj.* zehinli, bacarıqlı, tez öyrənən.

Gelehrigkeit, *die*; - fərasət; tez qavrama qabiliyyəti.

gelehrt *adj.* alim.

Gelehrt, *der*; - alimlik, fəzilət.

gelehrt *adj.* bilikli, elmlı, fikriacıq, açıq-fikirli.

Gelehrte, *der u. die*; -n, -n alim; fəzil, ədib, əllamə, bilgin; həkim.

Geleise, *das*; -s, - yol; *fig. in alten ~ bleiben* tutduğu yolu buraxmamaq, tutduğu yoldan ayrılmamaq (çıxmamaq).

Geleit, *das*; -(e)s, -e **1.** (Begleitung) yola salma, müşayiət; **2.** (Bewachung) mühafizəçi (qoruma) konvoy, eskort; **3. jur.** *j-m freies ~ zusichern* azad keçib-gətməyə zəmin olmaq; *j-m das letzte ~ geben* bir kəsi basdırmaq, dəfn etmək, son mənzilə müşayiət etmək.

geleiten *vt* yola salmaq, müşayiət etmək, ötürmək.

Geleitwort, *das*; -s, -e ön söz, giriş, müqəddimə.

Gelenk, *das*; -(e)s, -e **1. an.** oynaq məfşəl, bənd, buğun, bükük; **2. techn.** dirsək, diz, həncama.

Gelenkzündung, *die*; -, -en məfşəl (oynaq) iltihabı.

gelenkig *adj.* **1.** (biegsam) əyilib-bükülən, əyilgen; **2.** (flink) çəvik, diribaş.

Gelenkigkeit, *die*; - zirəklik, çəviklik.

Gelenkrheumatismus, *der*; - məfşəl (oynaq) revmatizmi.

gelernt *adj.* (Arbeiter) usta.

gelesen *s. lesen*.

geliebt *adj.* sevilən; sevgili.

Geliebte, *der u. die*; -n, -n sevgili, məşuqə; dürdanə, əziz, sevimli.

geliehen *s. leihen*.

gelinde *adj.* (mild, leicht) yumşaq, yüngül; *~ gesagt* yumşaq dildə deyilsə.

gelingen *vi* müvəffəq olmaq, nail olmaq, düz gəlmək, müyəssər olmaq, nəşib olmaq; *es will mir nicht ~* işim düz gətirmir; *es ist mir gelungen zu ..* məyə müvəffəq olmuşam.

Gelingen, *das*; -s müvəffəqiyyət, uğur; *gutes ~!* uğurlar olsun!

gellen *vi* kəskin səslənmək; kəskin səs vermək, cingildəmək; *mir ~ die Ohren* qulaqlarım cingildəyir.

gellend *adj.* (Ton) qulaqbatırıcı səs, güclü səs; gincilti.

geloben *vt* **1.** (*schwören*) əhd eləmək, əhd-peyman etmək; **2.** (*religiös*) and içmək; nəzr etmək.

Gelöbnis, *das*; *-ses, -se* əhd-peyman, ilqar; nəzr, əhd; and; vəd.

gelobt *adj.* *das Gelobte Land* vəd edilmiş torpaq; Filistin.

gelockt *adj.* (*Haar*) qıvrım, buruq.

gelt? (*gell*) *F* düz deyilmi?, elə deyilmi?

gelten *vt* (*wert sein*) dəymək, qiyməti olmaq; *viel* (*wenig*) ~ dəyəri çox (*az*) olmaq; *vi* **1.** (*gültig sein*) etibarlı olmaq; **2.** (*als oder für et.*) tanınmaq, həsab edilmək; **3.** (*e-n betreffen*) bir kəsə aid olmaq, şamil olmaq; *das gilt dir!* bu sənə aiddir! (*şamildir*); *es gilt Ihr Leben* məsələ sizin həyatınız haqqındadır.

geltend *adj.* etibarlı, təsirli; ~ *machen* **1.** (*s-n Einfluss*) nüfuzundan istifadə etmək; **2.** (*sich durchsetzen*) sözünü yeritmək, məqsədinə çatmaq.

Geltung, *die*; **-1.** (*Wert*) dəyər, qiymət; **2.** (*Bedeutung*) əhəmiyyət, önəm, təsir; qüvvədə qalma; *zur ~ kommen* vi əhəmiyyətini göstərmək, önəm qazanmaq; *sich* (*D*) ~ *verschaffen* sözünü keçirtmək, sözünü dinlətmək.

Geltungsbedürfnis, *das*; *-ses* özünü göstərmə ehtiyacı.

Gelübde, *das*; *-s, -* and, əhd-peyman, söz vermə, vəd, ilqar.

gelungen *s. gelingen*; *adj.* müvəffəqiyyətli, nəticəli.

Gelüst, *das*; *-(e)s, -e* arzu, istək, həvəs; *F* (*einer schwangeren Frau*) yerik.

gelüsten *vt* arzu etmək, bir şeyin arzusunda olmaq; *es gelüstet mich nach D* ..in arzusunu çəkirəm (*arzusundayam*).

gemach *adj.* sakit, səssiz.

Gemach, *das*; *-(e)s, -'er u. -e* otaq.

gemächlich *adj.* yavaş, sakit.

gemacht *s. machen*; *adj.* saxta, süni.

Gemahl, *der*; *-(e)s, -e* ər.

Gemahlin, *die*; *-, -nen* xanım, arvad; *Ihre Frau* ~ sizin hörmətli xanımınız.

gemahnen *vi* yadına salmaq, xatırlatmaq (*j-n an A/ nəyisə*).

Gemälde, *das*; *-s, -* şəkil, tablo, rəsm.

Gemäldeausstellung, *die*; *-, -en* şəkil sərgisi.

Gemäldegalerie, *die*; *-, -n* şəkil qalereyası.

Gemäldesammlung, *die*; *-, -en* şəkil kolleksiyası (*Süd. : kolleksiyonu*), şəkil toplamaq.

gemäß *Präp.* *D* -ə görə, uyğun olaraq, münasib, bəb; *s-m Wunsch* ~ onun istəyinə görə.

gemäßigt *adj.* *a. geogr.* mülayim, mötədil

Gemäuer, *das*; *-s, -* yığıq divarlar, xarabalıq.

Gemecker, *das*; *-s, -* mızıldamaq; deyinmək.

gemein *adj.* **1.** (*allgemein*) ümumi; **2.** (*gewöhnlich*) adi, sadə; **3.** (*niederträchtig*) alçaq, bayağı; gərəşən, kənək; *F* ~ *sein* düzü əyri görmək.

Gemeinde, *die*; *-, -n* **1.** icma, cəmiyyət; təşkilat; **2.** (*Stadtgemeinde*) bələdiyyə.

Gemeinderat, *der*; *-(e)s, -'e* bələdiyyə məclisi; bələdiyyə idarəsi, icma şurası.

Gemeindewahlen *die/pl.* bələdiyyə seçkiləri.

gemeingefährlich *adj.* ictimaiyyət üçün təhlükəli.

Gemeingut, *das*; *-(e)s* ictimai mülkiyyət, ümumi mülkiyyət, ortaqlı mal.

Gemeinheit, *die*; *-, -en* alçaqlıq, əclaflıq, rəzillik, rəzalət; *so e-e ~!* belə bir alçaqlıq!

gemeinhin *adv.* adətən, ümumiyyətlə.

gemeinnützig *adj.* ictimai-faydalı.

Gemeinplatz, *der*; *-es, -'e* (*abgegriffene*) boş laqqırtı.

gemeinsam *adj.* birgə, müştərək, yekdil, bir, sənli-mənli; *adv.* birlikdə, hamılıqda, hamılıqca, ortaqlıq, birgə, bərabər, elcarı, ellik(cə), əl-ələ, əlbir; (*Postp.*) -ilə; ~ *e Sache machen* birlikdə hərəkət etmək; *et. ~ tun* birlikdə (*hamılıqda/hamılıqca*) bir işi görmək; *e-e ~e Sprache*

finden (ortaq) dil tapmaq, yekdil olmaq, əl-ələ vermək, əlbir olmaq.

Gemeinsamkeit, *die*; -, *-en* birlik, ortaq-lıq, yekdillik; oxşarlıq, uyğunluq, əlbirlik.

Gemeinschaft, *die*; -, *-en* 1. (*Gesellschaft*) cəmiyyət, toplum; birlik; am; 2. (*Gruppe*) dəstə, qrup; 3. (*Beziehung*) münasibət.

gemeinschaftlich *adj.* müştərək, birgə, ortaq; *adv.* birlikdə, bir yerdə, elcarı.

Gemeinschaftskonto, *das*; *-s*, *-konten* müştərək hesab.

Gemeinsinn, *der*; *-(e)s* həmrəylik ruhu.
gemeinverständlich *adj.* hamıya anlaşılan.

Gemeinwesen, *das*; *-s* 1. (*Gemeinde*) cəmiyyət, ictimai; millət, ulus; 2. (*Staat*) dövlət.

Gemeinwirtschaft, *die*; - cəmiyyətə faydalı iqtisad, ictimailəşdirilmiş təsərrüfat.

Gemeinwohl, *das*; *-s* ümumi rifah, ictimai səadət.

Gemenge, *das*; *-s*, - 1. (*Gemisch*) qarışıq; 2. (*Handgemenge*) boğuşma, vuruşma.

gemessen *s. messen*; *adj. fig. (würdig)* vüqarlı, təmkinli, layıq.

Gemetzel, *das*; *-s*, - qırğın, qırhaqır.

gemietet *s. mieten*.

gemieden *s. meiden*.

Gemisch, *das*; *-(e)s*, *-e* qarışıq; qatışıq.

gemischt *adj.* qarışıq; qatışıq, qat-qarışıq; *~e Gefühle haben* az-çox narahat olmaq.

Gemme, *die*; -, *-n* cavahir (*cəvahir*), qiymətli daş.

gemocht *s. mögen*.

Gemse, *die*; -, *-n* dağ keçisi, təkə, erkək.

Gemunkel, *das*; *-s* qeybət, dedi-qodu, şayiə; səs-səda.

Gemurmel, *das*; *-s* mırıldama.

Gemüse, *das*; *-s*, - tərəvəz, göyerti.

Gemüsegarten, *der*; *-s*, - bostan, dirlik.

Gemüsehändler, *der*; *-s*, - göyertisa-

tan, tərəvəzçi; baqqal.

gemustert *adj. (Stoff)* naxışlı.

Gemüt, *das*; *-(e)s*, *-er* 1. (*Seele*) ruh, can; könül; dəb; 2. (*Gefühl*) hiss, duyğu; *sich (D) et. zu ~e führen* ləzzətlə yemək.

gemütlich *adj.* 1. (*gutmütig*) xoşqəlb; 2. (*freundlich*) səmimi; 3. (*beaglich*) rahat, sakit; *die ~e Ecke* sakit yer, dinc yer.

Gemütlichkeit, *die*; - rahatlıq, sakitlik.

Gemütsart, *die*; -, *-en* xuy, xasiyyət, təbiət.

Gemütsbewegung, *die*; -, *-en* həyəcan, hirs, affekt.

gemütskrank *adj.* ruhi xəstə.

Gemütsverfassung, *die*; -, *-en* əhval, əhvali-ruhiyyə, kef, ovqat.

Gen, *das*; *-s*, *-e* gen, jen.

genannt *s. nennen*; adı çəkilən, adı deyilən.

genas *s. genesen*.

genau *adj.* 1. (*exakt*) dəqiq; ətraflı, təfərrüatı ilə, təfsilatı ilə; düz, eynən, eyzən; *du siehst ~ wie dein Bruder aus* sən düz (*eynən/eyzən*) qardaşına bənzirsən; *e-e ~e Uhr* dəqiq saat; 2. (*sorgsam*) diqqətli; *~ zuhören* diqqətlə qulaq asmaq; 3. (*pedantisch*) vasvası; *adv.* 1. (*sehr gut*) çox yaxşı; *j-n ~ kennen* bir kəsi çox yaxşı tanımaq; 2. (*gewiss!*, *jawohl!*) *F* düzdür!, əlbəttə!, bəli!; *~ das Gegenteil* düz əksinə; *~er machen* dəqiqləşdirmək.

genaugenommen *adj.* doğrusu, əslində.

Genauigkeit, *die*; - dəqiqlik, diqqətlik, diqqət, səliqə(lilik); təfsilat.

genauso *adj.* düz belə, elə belə, elə bu cür.

genausoviel *adj.* o qədər, o dərəcə.

Gendarm, *der*; *-en*, *-en* jandarm, əmniyyə.

Gendarmerie, *die*; -, *-n* jandarma.

Genealogie, *die*; - jenealoji.

genehm *adj.* xoş, xoşagələn; qəbul oluna bilən, uyğun.

genehmigen *vt* 1. (*billigen*) təsvib et-

mək; 2. (*bewilligen*) icazə vermək, bir şeylə razılaşmaq; 3. (*behördlich*) təsdiq etmək; 4. (*annehmen*) qəbul etmək.

Genehmigung, *die*; -, *-en* təsvib; icazə; razılıq, təsdiq; *die* ~ *erteilen* icazə vermək.

geneigt *adj.* 1. meyilli, həvəsli, mail; 2. *fig. j-m ~ sein* bir kəsə iltifatlı olmaq.

General, *der*; *-s, -e u. -e* general.

Generalamnestie, *die*; - ümumi əfv, əfvi-ümumi.

Generaldirektor, *der*; *-s, -en* baş müdir, ümum müdir.

generalisieren *vt* ümumiləşdirmək.

Generalprobe, *die*; -, *-n* axırıncı məşq.

Generalstab, *der*; *-(e)s, -e* baş qərargah.

Generalstreik, *der*; *-(e)s, -s* ümumi tətil (*Südt. : a. ümumi etisab*).

Generalversammlung, *die*; -, *-en* ümumi iclas; qurultay.

Generation, *die*; -, *-en* nəsil; *von ~ zu ~* nəsilən nəslə.

Generationskonflikt, *der*; *-(e)s, -e* nəsillərin münaqişəsi.

Generator, *der*; *-s, -en* generator.

generell *adj.* ümumiyyətlə.

genesen *vi* sağalmaq, şəfa tapmaq, toxtamaq, aynımaq, dincəlmək, dirilmək, yaxşılaşmaq, eyiləşmək, koruxmaq; *dial.* eyinmək; *F* yorğan-döşəkdən durmaq (*qalxmaq*).

Genesung, *die*; - sağalma, şəfa, sağlamlaşma, yaxşılaşma, aynıma, babatlıq, dincəliş, koruxma, toxtama.

Genetik, *die*; - genetika.

genetisch *adj.* genetik.

genial *adj.* dahi, dahiyənə; *Person* yaradıcı; *~e Idee* dahi fikir.

Genialität, *die*; - yaradıcılıq, dahilik, düha.

Genick, *das*; *-(e)s, -e* peysər; *j-m das ~ brechen* bir kəsi qara günə salmaq.

Genie, *das*; *-s, -s* dahi, zəka.

genieren *vr sich* ~ utanmaq, sıxılmaq, xəcalət çəkmək (*zu Inf. / -møyə*).

genießbar *adj.* 1. (*Speise*) yeməli, yeyilə bilən; 2. (*Getränke*) içilə bilən, içməli.

genießen *vt* 1. (*Speise*) yemək; 2. (*trinken*) içmək; 3. (*Freude empfinden*) -dən ləzzət almaq; -dən zövq almaq, həzz almaq, dad almaq; 4. (*nutznießen*) -dən istifadə etmək; *F er ist nicht zu ~ o* dözülməzdir, dadsız-duzsuz adamdır; *j-s Vertrauen ~* bir kəsin etimadını qazanmaq.

Genießer, *der*; *-s, -* kefcil, kef aparan, ləzzət aparan; ağzının dadını bilən, əhli-kef.

Genitalien, *die/pl.* cinsiyyət orqanları, tənəsül üzvləri.

Genitiv, *der*; *-s, -e* *gr.* yiyəlik hal.

Genius, *der*; -, *Genien* dahi.

genormt *adj.* standart.

genoss *s.* *genießen*.

Genosse, *der*; *-n, -n* yoldaş, eş, ciğirdaş.

Genossenschaft, *die*; -, *-en* kooperativ, ortaqlıq.

genossenschaftlich *adj.* kooperativ.

Genossin, *die*; -, *-nen* yoldaş (*qadın*).

Gentleman, *der*; *-s, Gentlemen* centlmen.

genug *adj.* yetər, kifayət qədər, xeyli, kafi, bəs; *~ sein* çatışmaq; *~ davon!* yetər!, daha bəsdir; *ich habe ~ zu tun* mənim kifayət qədər işim var; *jetzt ist es aber ~!* daha bəsdir!, yetər!.

Genüge, *die*; - kifayət; *zur ~* kifayət qədər.

genügen *vi* 1. bəs etmək, kifayətlən- (dir)mək, çatmaq, təmin etmək; 2. (*e-r Aufgabe usw.*) -i yerinə yetirmək; *das genügt* bu qədər kifayətdir.

genügend *adj.* (*genug*) yetər, kafi, kifayət qədər, lazımı qədər; *adv.* kifayətləndirici.

genügsam *adj.* (*bescheiden*) qane, təvazökar, təvazölü, şikəstənəfs; qənaətcil; *fig.* dərviş; *ich bin ein ~er Mensch* mən dərviş adamam.

Genügsamkeit, *die*; - təvazökarlıq, şikəstənəfslik; qənaətcillik, qənaətcilik.

Genugtuung, *die*; - 1. (*Befriedigung*) məmnuniyyət, məmnun olma, razılıq; 2. (*Entschädigung*) əvəzini vermə, zərə-

ri ödəmə.

Genus, das; -, *Genera* gr. cins; növ.

Genuss, der; -es, -e həzz, zövq, ləzzət, dad-damaq; *fig. in den ~ G kommen -dən istifadə etmək (ləzzət almaq).*

genüsslich *adj.* zövq alan; ləzzət ilə, zövq ilə.

genussreich *adj.* ləzzətli, xoş.

Genussucht, die; - ləzzət alma, zövq, ləzzət hərisliyi (*düşgünlüyü*).

genussüchtig *adj.* ləzzətpərəst, əyləncə düşgünü, əhli-kef.

Geodäsie, die; - məsahə (*yer*) ölçmə elmi.

geöffnet *adj.* (*Laden usw.*) açıq.

Geograph, der; -en, -en coğrafiyaçı, coğrafiyaşünas.

Geographie, die; - coğrafiya.

geographisch *adj.* coğrafi.

Geologe, der; -en, -en geoloq.

Geologie, die; - geologiya.

geologisch *adj.* geoloji.

Geometrie, die; - həndəsə.

geometrisch *adj.* həndəsi.

Georgien; -s Gürcüstan.

Georgier, der; -s, - gürcü.

georgisch *adj.* gürcü; gürcücə.

Gepäck, das; -(e)s, -e yük, baqaj.

Gepäckannahme, die; -, -n baqajları alan yer.

Gepäckkontrolle, die; -, -n baqaj kontrolu (*yoxlaması*).

Gepäckstück, das; -(e)s, -e tay, yer.

Gepäckträger, der; -s, - yükdaşıyan, hambal.

gepanzert *adj.* zirehli, zirehlə örtülmüş.

gepflegt *adj.* təmiz; baxılmış.

Gepflogenheit, die; -, -en adət, rəsm.

Geplänkel, das; -s, - atışma, söyüşmə, tutuşma.

Geplapper, das; -s boşboğazlıq, cəfəngiyat, boş söhbət.

Geplärr, das; -(e)s ağlaşma, ağlama səsi.

Geplauder, das; -s boşboğazlıq, söhbət.

Gepolter, das; -s gurultu.

Gepräge, das; -s **1.** (*auf Münzen*) şə-

kil; **2.** *fig.* damğa, iz.

Gepränge, das; -(e)s dəbdəbə, təmtəraq, cah-calal.

Gequake, das; -s quruldama.

gepriesen *s. preisen.*

gepunktet *adj.* nöqtəli.

Gequatsche, das; -s boşboğazlıq; söhbət.

gerade *adj.* **1.** (*eben, direkt*) düz, direkt, dübbədüz, dümdüz; **2.** (*aufrechtig*) namuslu, təmizürəkli, düz; **3.** (*Zahl*) cüt; *adv.* **1.** (*genau*) düz, lap, düz-doğru; *du kommst ~ zur rechten Zeit* sən lap vaxtında gəlirsən; *das ist es ja ~!* elə məsələ budur!; *es ist ~ halb drei* indi düz üçün yarıdır; **2.** (*soeben*) lap indi, düz indi; *er ist ~ fort* o lap (*düz*) indi getdi.

Gerade, die; -n, -n **1.** *math.* düz xətt; **2.** (*Boxen*) direkt (*düz*) zərbə, birbaşa zərbə.

geradeaus *adv.* düz, direkt, dübbədüz, dümdüz; birbaşa, düz-doğru, düzbədüz; düzünə; *gehen Sie ~ düz* gedin, dübbədüz gedin.

geradebiegen *vt* **1.** əyri bir şeyi əyib düzəltmək; **2.** *fig.* bir məsələni həll etmək.

geradeheraus *adv.* (*offen*) düz, düzünə, açıq (*ca*).

geraderichten *vt s. geradebiegen.*

geradestehen *vi* düz durmaq; *fig.* cavabdeh olmaq.

geradewegs *adv.* düz, düz yolla.

geradezu *adv.* **1.** düz, düzünə, açıqca, düz-düzünə; çəkinmədən; **2.** həтта, belə; həqiqətən.

Geradheit, die; - **1.** düzlük; **2.** (*Aufrichtigkeit*) doğruluq, düzlük.

geradlinig *adj.* düzxətli, düz xətlə gədən.

geradwinklig *adj.* düzbucaqlı.

Gerangel, das; -s, - savaşıma, itələşmə.

Geranium, das; -s, -ien *bot.* ətirşah.

Gerassel, das; -s səs-küy, cingilti; xışilti.

Gerät, das; -(e)s, -e alət, cihaz; avadanlıq.

geraten¹ *vi* **1.** (*irgendwohin*) gəlmək, gəlib çıxmaq; **2.** (*in Gefahr usw.*) məruz qalmaq, -ə düşmək; düçar olmaq; *in Gefahr* ~ xətərə (*təhlükəyə*) düşmək; *an e-n Scharlatan* ~ bir şarlatanın əlinə düşmək; **3.** (*außer sich*) özündən çıxmaq, hirsələnək; **4.** (*gelingen*) baş tutmaq; yaxşı nəticə vermək; **5.** (*nach j-m*) birinə çəkmək; *gut ~es Kind* təbiiyyəli uşaq; *in e-e Sackgasse* ~ çətin vəziyyə-tə düşmək.

geraten² *adj.* (*empfehlenswert, ratsam*) məsləhət; ağıllı, məqul.

Geratewohl, *das*; -s : *aufs* ~ bəxtə-bəxt, fikirləşmədən, hər nə cür gəldi.

Geräucherte, *das*; -n hissə verilmiş, hissədə qurudulmuş.

geraum *adj.* : *~e Zeit* uzun müddət; *seit ~er Zeit* çoxdan.

geräumig *adj.* geniş, tutumlu, gən-bol, böyük.

Geräumigkeit, *die*; - genişlik, böyüklük.

Geräusch, *das*; -(e)s, -e küy, xışıltı.

geräuschlos *adj.* səssiz, gurultusuz.

Geräuschlosigkeit, *die*; - səssizlik.

geräuschvoll *adj.* səs-küylü, gurultulu.

gerben *vt* aşıllamaq (*dərinli*); *fig. j-m das Fell* ~ kimsəni döymək, əzişdirmək; kimsəni bərk danlamaq.

Gerber, *der*; -s, - dabbağ.

Gerberei, *die*; -, -en (*Betrieb*) dabbağ-xana, dərixana.

gerecht *adj.* insafli, ədalətli, adil, düz, doğru, haqlı; münasib, haqsevər; ~ *werden D -i* yerinə yetirmək.

gerechtfertigt *adj.* haqlı, ədalətli, doğru.

Gerechtigkeit, *die*; - insaf (*İllıq*); ədalət, ədl, ədl-ədalət; haqq, haqq-ədalət.

Gerede, *das*; -s **1.** (*Geschwätz*) boş danışıq; dehadə; **2.** (*Klatsch*) qeybət, dedi-qodu, şayiə.

gereichen *vi* vermək, gətirmək (*j-m zu D/bir kəsə bir şeyi*); səbəb olmaq (*zu D/-ə*).

geriezt *s. reizen*; *adj.* hirsli, acıqlı, yarıqlı, kinli.

Gereiztheit, *die*; - acıq, hirs, kinlilik.

Gerecht, *das*; -(e)s, -e **1.** (*Essen*) yemək; **2. jur.** məhkəmə, divan (*xana*); *vor* ~ məhkəmədə; *vor* ~ *stellen -i* məhkəməyə vermək, divan qurmaq; *mit j-m streng ins* ~ *gehen* bir kəsi bərk danlamaq, bərk məzəmmət etmək, divan tutmaq; **3. rel.** *das Jüngste* ~ qiyamət günü, məhşər.

gerichtet *s. richten*; *adj.* istiqamətli, yönəlmiş; tənzim edilmiş (*auf A/-ə*).

gerichtlich *adj.* məhkəmə yolu ilə.

Gerichtsbarkeit, *die*; -, (-en) qanun və məhkəməyə aid olan, məhkəməlik; yurisdiksiya.

Gerichtsbeschluss, *der*; -es, -e məhkəmənin qərarı, məhkəmə qətnaməsi.

Gerechtshof, *der*; -(e)s, -e məhkəmə, divanxana.

Gerichtsverfahren, *das*; -s, - məhkəmə işi, mühakimə icraatı, məhkəmə prosesi.

Gerichtsverhandlung, *die*; -, -en məhkəmə prosesi.

Gerichtsvollzieher, *der*; -s, - məhkəmə icraçısı.

gerieben *s. reiben*; *adj.* hiyləgər, bic; yolbilən, çevik, üzü üzlər görmüş.

Geriesel, *das*; -s səsi kəsilməyən şırıltı; şırıltı ilə axma.

gering *adj.* **1.** az, cüzi, kiçik, az miqdarda; *~e Menge* azacıq; **2.** (*unbedeutend*) əhəmiyyətsiz, önəmsiz; **3.** (*niedrig*) alçaq; aşağı.

geringfügig *adj.* əhəmiyyətsiz, önəmsiz, gözədəyməz; az, cüzi.

geringschätzen *vt* əhəmiyyətsiz saymaq, etina etməmək.

geringschätzig *adj.* kiçik; aşağılayıcı, həqarətli; saymaz, saymazıyana.

Geringschätzung, *die*; - saymama, etinasızlıq.

geringst : *nicht im Geringsten* heç bir vəch ilə, bir az da olsa, qətiyyə, əslən.

geringwertig *adj.* dəyərsiz, az dəyərlı.

gerinnen *vt* **1.** (*Blut*) laxtalanmaq; **2.** (*Milch*) çürümək; pendir (*pənilr*) halına

keçmək, dələmələnmək; *geronnene Milch* dələmə.

Gerinnsel, *das*; -s, - qan laxtası.

Gerippe, *das*; -s, - skelet; qabırğa.

gerippt *adj.* qabırğalı.

gerissen *adj.* *s. reißen*; *adj.* bic, hiyləgər; *fig.* *F* zirək.

Gerissenheit, *die*; - hiyləgərlik; *F* zirəklik.

Germane, *der*; -n, -n qədim Alman, German.

germanisch *adj.* german.

Germanist, *der*; -en, -en Alman dilinin və ədəbiyyatının mütəxəssisi, Germanist.

Germanistik, *die*; - Alman dili və ədəbiyyatı, germanistika.

gern(e), *lieber, am liebsten* *adv.* həvəslə, məmnuniyyətlə, can-başla, candillə; ~ *lesen* həvəslə oxumaq; ~ *geschehen!* məmnuniyyətlə, bir şey deyil; *ich möchte* ~ mən istərdim; *ich habe ihn* ~ o mənim xoşuma gəlir, onu sevirəm.

Gernegroß, *der*; -, -e bambılı; lovğa.

gerochen *s. riechen*.

Geröll, *das*; -(e)s xırda çay daşı, çınqıl.

Gerste, *die*; - arpa.

Gerstenkorn, *das*; -(e)s, -'er **1.** arpa dənəsi; **2.** *med.* itdirseyi.

Gerte, *die*; -, -n çubuq, qırmanc, nazik ağac budağı.

Geruch, *der*; -(e)s, -'e iy, qoxu.

geruchlos *adj.* iysiz, qoxusuz.

Geruchssinn, *der*; -(e)s iybilmə qabiliyyəti; iy duyğusu.

Gerücht, *das*; -(e)s, -e dedi-qodu, şayiə, xəbər; rəvayət; səs-səda; ~e *verbreiten* şayiə yaymaq, söz çıxarmaq, söz düzəltmək, söz etmək.

gerüchtsweise *adv.* rəvayətə görə, deyilənə görə.

geruhen *vi zu Inf. (sich zu et. herablassen)* mərhəmət etmək, lütf etmək, buyurmaq.

geruhsam *adj.* rahat, sakit.

gerührt *s. rühren*; *adj.* üzülmüş, mü təəssir.

Gerümpel, *das*; -s zir-zibil, köhnə şey-şüy, cır-cındır.

Gerüst, *das*; -(e)s, -e taxtabənd, taxta körpü, bina skeleti, çatı.

gerüstet *s. rüsten*; *adj.* hazırlanmış.

Gerüttel, *das*; -s əsdirmə, silkələmə, yırğalama.

gesagt *s. sagen*; *adj. kurz* ~ sözün qısa-sı.

gesalzen *s. salzen*; *adj. 1.* (Preis) çox bahalı, çox yuxarı; **2.** (*grob, unfreundlich*) kobud.

gesamt *adj.* bütün, bütöv, hamısı, hamısı birlikdə; *die ~e Familie* bütün ailə.

Gesamtausgabe, *die*; -, -n **1.** ümumi xərc; **2.** (*Bücher*) əsərlərin külliyyatı.

Gesamteinkommen, *das*; -s, - ümumi gəlir.

Gesamtheit, *die*; - cəm(i), yekun, cəmis; bütövlük, məcmu, bütünlük.

Gesamtzahl, *die*; - cəm, yekun.

Gesandte, *der*; -n, -n elçi, səfir, rəsmi nümayəndə.

Gesandtschaft, *die*; -, -en diplomatik elçilik, səfirlik, rəsmi nümayəndəlik, heyət.

Gesang, *der*; -(e)s, -'e nəğmə, mahnı.

Gesäß, *das*; -es, -e sağrı, oturan yer.

geschädigt *s. schädigen*.

Geschädigte, *der u. die*; -n, -n *jur.* zərər çəkən; yaralı, zərərdidə.

Geschäft, *das*; -(e)s, -e **1.** iş; **2.** (*Handel*) ticarət; sövdələşmə, alver; **3.** (*Betrieb*) firma, ticarətxana; **4.** (*Laden*) mağaza, dükən; **5.** (*Gewinn*) qazanc; *ein gutes* ~ yaxşı müamilə; *sein kleines/großes* ~ *verrichten* tualetə getmək.

Geschäftemacher, *der*; -s, - möhtəkir; işbaz.

geschäftig *adj.* başı qarışıq; çalışqan; işgüzar.

geschäftlich *adj.* işgüzar, işə aid, alış-verişə aid, ticari; işdən ötrü.

Geschäftsführer, *der*; -s, - **1.** müdir, idarə başçısı; **2.** (*e-s Vereins*) katib.

Geschäftsgeheimnis, *das*; -ses, -se firmanın sirri.

Geschäftsinhaber, *der*; -s, - mağaza

sahibi, şirkət sahibi.

Geschäftsjahr, *das*; -(e)s, -e hesabat ili, maliyyə ili.

Geschäftslage, *die*; -, -n iş vəziyyəti.

Geschäftsmann, *der*; -(e)s, -leute u. (*selten*) -'er tacir; alverçi.

Geschäftsräume, *die/pl.* 1. iş yeri; 2. (Büro) büro.

Geschäftsstelle, *die*; -, -n idarəxana, iş yeri.

Geschäftszeit, *die*; -, -en iş saatları.

Geschäftswelt, *die*; - ticarət aləmi.

Geschäftsbranche, *der*; -(e)s, -e ticarət sənaye sahəsi.

geschah *s. geschehen*.

geschätzt *s. schätzen*; *adj.* dəyərli, möhtərəm.

gescheckt *adj.* ala-bula, ləkəli.

geschehen *vi* baş vermək, üz vermək, hasil olmaq; *was ist ~?* nə olubdur?, *es ist ein Unglück ~* bir bədbəxtlik baş verib; *das geschieht ihm recht!* əcəb oldu!, qoy çəksin!

Geschehnis, *das*; -ses, -se hadisə, vəqəə, olay, qəziyyə, fəqərə, cərəyan; *pl.* əhvalat.

gescheit *adj.* ağıllı, dərrakəli, huşlu; ağılasığan; *er ist nicht recht ~* ağılı başında deyil.

Geschenk, *das*; -(e)s, -e hədiyyə; bəxş, sovqat, armağan, ərməğan; *veralt.* ətə; xələt; *verschenken* hədiyyə vermək.

Geschenkartikel, *der*; -s, - hədiyyə(lik).

Geschenkpapier, *das*; -(e)s hədiyyə sərəmə kağızı.

Geschichte, *die*; -, -n 1. *nur sg.* tarix; 2. (*Erzählung*) nağıl, hekayə, dastan; 3. (*Ereignis*) əhvalat, hadisə, iş; 4. (*Unterrichtsfach*) tarix dərəsi; *e-e dumme ~* axmaq bir əhvalat; *mach keine ~n* 1. hoqqa çıxartma, adam kimi rəftar et; 2. (*sich zieren*) işi uzatma, naz etmə; *erzähl mir keine ~!* mənə hekayə (*ayə, dastan*) oxuma!.

Geschichtenerzähler, *der*; -s, - naqqal, nağıl deyən.

geschichtlich *adj.* tarixi.

Geschichtsbuch, *das*; -(e)s, -'er tarix

kitabı.

Geschichtsforscher, *der*; -s, - tarixçi.

Geschichtsschreiber, *der*; -s, - tarix yazan.

Geschick, *das*; -(e)s, -e 1. *nur sg.* məharət, bacarıq, ustalıq; 2. (*Schicksal*) tale, qismət, aqibət; bəxt, iqbal.

Geschicklichkeit, *die*; - məharət, bacarıq, ustalıq, çeviklik.

geschickt *s. schicken*; *adj.* mahir, usta; cəld, diribaş, çevik, qıvrıq, fərli, bacarıqlı, dolğun; *~e Hände haben* usta olmaq, məharətli əllərə sahib olmaq; *in ~er Weise* məharətlə.

geschieden *s. scheiden*; *adj.* boşanmış, dul; *~er Mann* dul kişi.

Geschimpfe, *das*; -s söyüş, yaman.

Geschirr, *das*; -(e)s, -e 1. *nur sg.* qab-qacaq, qab-qasıq; 2. (*Pferdegesschirr*) qoşqu şeyləri (*yəhər, qayıq*).

Geschirrschrank, *der*; -(e)s, -'e qab-qasıq şkafı (*dolabı*).

Geschirrtuch, *das*; -(e)s, -'er qab-qasıq dəsmalı, mətbəx dəsmalı.

Geschirrspüler, *der*; -s, - qab-qasıq yuma maşını.

geschlagen *s. schlagen*.

Geschlecht, *das*; -(e)s, -er 1. *nur sg.* cins, cinsiyyət; 2. (*Generation*) nəsil; 3. (*Abstammung*) soy, mənşə.

Geschlechtsakt, *der*; -(e)s, -e cinsi əlaqə.

Geschlechtskrankheit, *die*; -, -en zöhrəvi xəstəlik, cinsi xəstəlik.

Geschlechtsorgan, *das*; -s, -e cinsiyyət üzvü; .

Geschlechtsverkehr, *der*; -(e)s cinsiyət əlaqələri.

Geschlechtswort, *das*; -(e)s, -'er *gr.* hərfi tərif, artikl.

geschliffen *adj.* 1. (*tadellos*) eyibsiz, nöqsansız; hamar; 2. (*scharf*) iti.

geschlossen *s. schließen*; *adj.* bağlı, qapalı, bükülü; *~e Gesellschaft* xüsusi məclis, qapalı toplantı; *adv.* bağlanmış, qifillənmiş; *~ hinter j-m stehen* birlikdə bir kəsdən himayət etmək.

Geschlossenheit, *die*; - *fig.* birlik, yek-

dillik, mütəşəkkillik.

Geschmack, *der*; -(e)s, -'e **1.** nur *sg.* dad, ləzzət, dad-duz; **2.** (*Sinn für Schönes*) zövq; *e-n guten ~ haben* xoşsəliqəli olmaq, yaxşı zövqü olmaq; *über den ~ lässt sich nicht streiten* zövqlər müxtəlifdir; *an et. ~ finden* bir şeydən xoşu gəlmək, bir şeyi bəyənmək, bir şeyə dadanmaq.

geschmacklos *adj.* dadsız, ləzzətsiz, dadsız-duzsuz; zövqsüz; *F ~er Mensch* doşab, doşab adam.

Geschmacklosigkeit, *die*; - ədəbsizlik; şitlik.

Geschmackrichtung, *die*; -, -en dad.

Geschmacksinn, *der*; -s, - dad hissi.

geschmackvoll *adj.* ləzzətli; zövqlü; *adv.* ləzzətlə; zövqlə.

Geschmackverirrung, *die*; -, -en zövq-süzlük.

Geschmeide, *das*; -s, - daş-qaş, cava-hirat.

geschmeidig *adj.* yumşaq; əyilgən, elastik.

Geschmeidigkeit, *die*; - yumşaqılıq.

Geschmeiß, *das*; -es həşərat; *fig.* tüfeyllilər dəstəsi; canilər dəstəsi.

Geschmiere, *das*; -s cızma-qara, ilan-qurbağa yazı.

Geschnatter, *das*; -s **1.** (*der Enten usw.*) qarıl-daşma; **2.** *fig.* boş danışıq.

geschniegelt *adj.* bəzənmiş; ~ *und gebügelt* bəzək-düzəkli.

Geschöpf, *das*; -(e)s, -e məxluq; bəndə.

Geschoss, *das*; -es, -e **1.** güllə, mərmi; **2.** (*Stockwerk*) mərtəbə.

geschraubt *s. schrauben*; *adj. stil.* (*unnatürlich*) qəliz, çətin.

Geschrei, *das*; -s çığırmaq, qışqırmaq, fəryad, dad-fəryad, əfğan, hay-küy, küy; *veralt.* əlhay, həngamə; *ein ~ erheben* səs-küy qaldırmaq, hay-küy salmaq, fəryad etmək, əfğan etmək.

Geschütz, *das*; -(e)s, -e top; *fig. schwers ~ auffahren* əsaslı dəlillər gətirmək (*gegen A/-ə qarşı*).

Geschützfeuer, *das*; -s, - top atəşi, top

gülləsi.

geschützt *adj.* müdafiə olan, müdafiəli.

Geschwader, *das*; -s, - **1.** *mar.* eskad-ra; **2.** eskadrilya.

Geschwafel, *das*; -s cəfəngiyat.

geschwänzt *adj.* quyruqlu; *s. auch schwänzen*.

Geschwätz, *das*; -es boş danışıq, hədərən-pədərən, hekayə, dedi-qodu, dastan, adamı təngə gətirən danışıqlar; *F* diğdiğ, hadaran-padaran.

geschwätzig *adj.* boşboğaz, naqqal, çərənci, dedi-qoduçu, uzunçu.

Geschwätzigkeit, *die*; - boşboğazlıq, naqqallıq, dilini saxlamama, çərəncilik.

geschweige *konj.* : ~ *denn* hələ onu demədən ..., qaldı ki; *ich konnte kaum trinken, ~ denn essen* mən içə bilmirdim, hələ yeməyi demirəm.

geschwind *adj.* tez, iti, cəld, sürətli.

Geschwindigkeit, *die*; -, -en sürət(lilik).

Geschwindigkeitsüberschreitung, *die*; -, -en hərəkət sürətinin artırılaraq pozulması .

Geschwister, *die/pl.* bacı və qardaşlar, bacılar; qardaşlar.

geschwollen *s. schwellen*; *adj. med.* şişkin, şişik; *fig.* təmtəraqlı, təntənəli.

Geschworene(r), *der*; -n, -n *jur.* məhkəmə iclasçısı, jüri heyətinin üzvü.

Geschworenengericht, *das*; -(e)s, -e and məhkəməsi.

Geschwulst, *die*; -, -'e *med.* şiş.

geschwungen *adj.* (*bogenförmig*) qöv-sulu, qövs şəkilli qövs formalı.

Geschwür, *das*; -(e)s, -e çiban, yara.

gesegnet *s. segnen*; *adj.* bərəkətli.

Geselle, *der*; -n, -n **1.** yoldaş; **2.** (*Handwerks-geselle*) usta köməkçisi, karger.

gesellen *vr sich ~* qoşulmaq (*zu D/-ə*).

gesellig *adj.* **1.** məhriban, adamayovuşan, xoşrəftar; söhbətçil; **2.** (*sozial*) ünsiyyətli, ictimai; *geselliges Beisamen-sein* şadlıq məclisi.

Geselligkeit, *die*; - **1.** xoşrəftarlıq, məhribanlıq; **2.** (*zwangloser Verkehr mit anderen Menschen*) ünsiyyət, müəşirət; **3.**

(Feier) şadlıq məclisi.

Gesellschaft, *die*; -, *-en* **1.** cəmiyyət, toplum, ictimai, ictimaiyyət; birlik; **2.** (*ge-ladene* ~) məclis, qonaqlıq, cəm; **3.** *H* şirkət; **4.** (*Verein*) cəmiyyət, dərnək; *j-m* ~ *leisten* bir kəsin yanında oturmaq (*ol-maq*), həmsöhbət olmaq, dilləşmək; *in s-r* *Gesellschaft* onun hüzurunda (*yanın-da*).

Gesellschafter, *der*; *-s*, *-* **1.** həmsöhbət; **2.** *H* şərik, ortağ.

gesellschaftlich *adj.* ictimai, ümumi, toplumsal.

Gesellschaftsordnung, *die*; -, *-en* ictimai quruluş.

Gesellschaftspolitik, *die*; - sosial siyasət.

Gesellschaftsschicht, *die*; -, *-en* ictimai təbəqə.

Gesellschaftssystem, *das*; *-s*, *-e* ictimai sistem.

Gesellschaftswidrig *adj.* cəmiyyətə zidd.

Gesellschaftswissenschaften, *die/pl.* ictimai elmlər, sosiologiya (*Süd.* : *sosyoloji*) elmi.

Gesetz, *das*; *-es*, *-e* **1.** qanun; **2.** (*Regel*) qayda, düstur; *ein* ~ *erlassen* qanun çıxarmaq; *gegen das* ~ *verstoßen* qanunu pozmaq; *nach dem* ~ qanuna görə; *vor dem* ~ qanun qarşısında.

Gesetzbuch, *das*; *-(e)s*, *-'er* : *Bürgerliches* ~ (*BGB*) mədəni qanun; qanun məcləsi.

Gesetzentwurf, *der*; *-(e)s*, *-'e* qanun layihəsi.

Gesetzeskraft, *die*; - qanunun qüvvəsi (*gücü*).

gesetzestreu *adj.* qanun riayət edən.

gesetzgebend *adj.* qanunverici.

Gesetzgebung, *die*; - qanunvericilik.

gesetzlich *adj.* qanuni, qanunauyğun, məşru, tam hüquqlu; *adv.* qanunla.

Gesetzlichkeit, *die*; - qanunçuluq, qanunilik.

gesetzlos *adj.* qanunsuz.

Gesetzlosigkeit, *die*; - qanunsuzluq.

gesetzmäßig *adj.* qanunauyğun, qanu-

ni.

Gesetzmäßigkeit, *die*; - qanunauyğunluq.

gesetzt *s.* *setzen*; *adj.* *fig.* təmkinli, vüqarlı, sakit; ~ *den Fall*, *dass..* tutaq ki.., fərz edək ki..

gesetzwidrig *adj.* qanunazidd, qanunsuz, qanunpozan; *F* daşbaş.

Gesetzwidrigkeit, *die*; - qanunaziddlik, qanunsuzluq, qanunpozanlıq; *F* daşbaşçılıq.

Gesicht, *das*; *-(e)s*, *-er* **1.** üz, surət, bəniz, bət-bəniz, çöhrə, sima; **2.** (*Sehvermögen*) görmə; **3.** *pl.* *-e* (*Vision*) xəyal, görünmə; *fig.* *das* ~ *verlieren* etibardan düşmək; *ins* ~ *sagen* üzünə demək; *ein schiefes* ~ *machen* üzünü turşutmaq, qaş-qabaq sallamaq; *sein wahres* ~ *zeigen* əsl (*həqiqi*) üzünü göstərmək; *zu* ~ *bekommen* *-in* üzünü görmək.

Gesichtsausdruck, *der*; *-(e)s*, *-'e* üzün ifadəsi.

Gesichtsfeld, *das*; *-(e)s*, *-er* görüş dairəsi, görüş sahəsi.

Gesichtskreis, *der*; *-es*, *-e* *s.* *Gesichtsfeld*.

Gesichtspunkt, *der*; *-(e)s*, *-e* baxım, nöqtəyi-nəzər, aspekt; *von diesem* ~ *aus* bu baxımdan (*nöqtəyi-nəzərdən*), *unter diesem* ~ bu nöqtəyi-nəzərdən, bu baxımdan.

Gesichtssinn, *der*; *-(e)s* görmə hissi, görmə qabiliyyəti.

Gesichtswinkel, *der*; *-s*, *-* görüş bucağı; *fig.* nöqtəyi-nəzər.

Gesichtszug, *der*; *-(e)s*, *-'e* üz cizgisi.

Gesims, *das*; *-es*, *-e* karniz, pərvaz, çı-xıntı, taxça, rəf.

Gesinde, *das*; *-s* qulluqçular, ev qulluqçuları *pl.*

Gesindel, *das*; *-s* tör-töküntü, zir-zibil adamlar.

gesinnt *adj.* tərəfdarı olan, tərəfdar, əqidəli; *demokratisch* ~ demokratiya tərəfdarı olan; *gut* ~ *sein* yaxşı münasibət göstərən; *j-m feindlich* ~ *sein* bir kəs ilə düşmən olmaq.

Gesinnung, *die*; -, *-en* əqidə, düşüncə

tərzi, dünyagörüşü, dünyabaxışı.

Gesinnungsgenosse, *der*; -n, -n həm-fikir, məsləkdaş, fikirdaş, həmməslək, həməqidə; əlbir.

gesinnungslos *adj.* alçaq, şəxsiyyətsiz, prinsipsiz; əqidəsiz.

Gesinnungslosigkeit, *die*; - alçaqlıq, xaraktertsizlik.

Gesinnungswandel, *der*; -s, - əqidə dəyişikliyi, əqidə dəyişkənliyi.

gesittet *adj.* 1. (zivilisiert) mədəni; 2. (wohlerzogen) ədəbli, tərbiyəli.

Gesittung, *die*; - mədəniyyət; tərbiyə.

Gesöff, *das*; -s, -e *F* dadı pis içgi (içə-cək).

gesondert *adj.* ayrı, xüsusi.

gesonnen *s. sinnen, gesinnt*; *adj. nicht ~ sein zu Inf. (nicht bereit sein zu) etməyə hazır olmamaq; ~ sein zu Inf. etməyə hazır olmaq.*

gespalten *adj.* bölünmüş, parçalanmış, çatal; ~ sein bölünmək, parçalanmaq, çatallanmaq.

Gespann, *das*; -(e)s, -e 1. at arabası, qoşqu; 2. (Paar) cüt.

gespannt *s. spannen*; *adj.* gərgin; ~e *Lage* gərgin vəziyyət; ~ sein *auf et.* bir şeyi səbirsizliklə gözləmək.

Gespenst, *das*; -(e)s, -er qarabasma, cin, xəyal, kabus, qaralıq, qaraltı.

gespensterhaft *adj.* xəyali, qorxuducu, dəhşətli.

gespenstisch *adj.* xəyali, qorxuducu.

gesperrt *s. sperren*; *adj.* bağlı.

Gespinst, *das*; -(e)s, -e toxunmuş şey; iplik.

Gespött, *das*; -(e)s istehza, məsxərə; *zum ~ der Leute werden* hər kəsin məsxərəsi olmaq.

Gespräch, *das*; -(e)s, -e danışıq, söhbət, görüş; *zu e-m persönlich* ~ şəxsi söhbət məqsədilə; *im ~ sein* söhbət mövzusu olmaq, aktual olmaq; *ins ~ kommen (mit/-ilə)* dialoqa girmək.

Gesprächigkeit, *die*; - söhbətçilik, danışqanlıq.

gesprächig *adj.* danışqan, söhbətçil.

Gesprächspartner, *der*; -s, - həmsöhbət, müsahib, qulaq asan.

Gesprächsrunde, *die*; -, -n yığıncaq, toplantı; məclis.

Gesprächsstoff, *der*; -(e)s söhbətin mövzusu.

Gesprächsthema, *das*; -s, -en *s. Gesprächsstoff.*

gesprächsweise *adv.* söhbət arası; danışırkən.

gespreizt *adj.* süni, təmtəraqlı, qeyri-təbii.

gesprenkelt *adj.* ləkəli, bənəkli.

Gespür, *das*; -s, - hiss, duyğu.

gest. *Abk. gestorben.*

Gestalt, *die*; -, -en 1. (Form) forma, görünüş, fason; 2. (Wuchs) boy-buxun, əndam, quruluş, qamət, cüssə; 3. (Person) şəxs; 4. (Wiese) surət, tərzi; *in ~ G ... şəkildə, ... şəkildə.*

gestalten *vt* lazımı şəkilə salmaq; düzəlmək, qurmaq, sahmanlamaq; *vr sich ~ zu D* şəkil almaq, formalaşmaq.

Gestaltung, *die*; -, -en 1. şəkil vermə, bəzəmə, müəyyən şəkilə salma, sahmanlama; 2. (Zustand) vəziyyət, hal; 3. (Bildung) formalaşma.

Gestammel, *das*; -s pəltəkləmə.

gestanden *s. gestehen.*

geständig *adj.* : ~ sein etiraf etmək, günahını boynuna almaq.

Geständnis, *das*; -ses, -se etiraf, boynuna alma, iqrar; *ein ~ ablegen* etiraf etmək.

Gestank, *der*; -(e)s pis iy, pis qoxu, üfunət.

gestatten *vt* -ə icazə vermək, qoymaq; ~ *Sie!* icazənizlə!, müsaidənizlə!; ~ *Sie ?* icazə buyurursunuz?, icazə verirsiniz?

Geste, *die*; -, -n jest.

gestehen *vt* etiraf etmək, boynuna almaq; ~ *et. getan zu haben* bir şeyi boynuna almaq.

Gestehungskosten *die/pl.* istehsal xərcləri.

Gestein, *das*; -(e)s, -e daş, daş-qaş; qaya.

Gesteinskunde, *die*; - petroloji, daş ta-

nima elmi, daşşünaslıq.

Gesteinsprobe, *die*; -, -n daş nümunəsi.

Gestell, *das*; -(e)s, -e 1. binövrə, dayaq, atlıq, bünövrə; 2. (Rahmen) çərçivə, qab; 3. (Büchergestell) rəf, qəfəsə; 4. (Fahrzeuggestell) şassi; 5. (Brillengestell) eynək qabı, gözlük qabı; *F langes* ~ ariq və uca boy adam.

Gestellung, *die*; -, -en mil. çağırış, yığma (əsgərliyə).

gestern *adv.* dünən, ötəki gün; *wir hatten* ~ *Besuch* dünən qonağımız var idi; *seit* ~ dünəndən bəri; ~ *früh* dünən səhər; *fig. von* ~ dünənki uşaq; *fig. nicht von* ~ *sein* dünənki uşaq olmamaq, təcrübəli olmaq.

gestiefelt *adj.* çəkməli; ~ *und gespornt* yola hazırlanmış, hazır.

Gestik, *die*; - əl-qol hərəkətləri, jest.

gestikulieren *vi* jest etmək.

Gestirn, *das*; -(e)s, -e bürc, göy cismi, ulduz.

gestirnt *adj.* ulduzlu.

Gestöber, *das*; -s, - (Schneegestöber) boran.

gestochen *adj.* çox dəqiq.

gestorben *adj.* 1. ölmüş; 2. (auf Grabstein) ölüm tarixi.

Gestöhne, *das*; -s inilti, ah-vay.

Gestotter, *das*; -s pəltəklik, kəkələmə.

Gesträuch, *das*; -(e)s, -e kolluq, kol.

gestreift *s. streifen*; *adj.* zol-zol, zolaqlı, zolaq-zolaq.

gestreich *adj.* ciddi, sərt, amansız.

gestreich *s. streichen*; *frisch* ~ təzə boyanmış; ~ *voll* dolu, ağzına qəder dolu.

gestrig *adj.* dünənki.

Gestrüpp, *das*; -(e)s, -e qalın kolluq.

Gestühl, *das*; -(e)s, -e miz-səndəllər *pl.*

Gestüt, *das*; -(e)s, -e yetişdirmə yeri (atları).

Gesuch, *das*; -(e)s, -e ərizə, diləkçə, xahiş (namə), vəsatət, ərizə (um A / üçün); *minnet*; *ein* ~ *einreichen* ərizə vermək.

gesucht *s. suchen*; *adj.* 1. (begehrt)

çox istənilən; 2. (gekünstelt) süni, qeyri-təbii, yapmacıq.

gesund *adj.* 1. sağlam, sağ, salim, əsən, gümrah, çağ; 2. (Luft) təmiz; 3. (Schlaf) dərin, sakit; ~ *werden* yaxşılaşmaq, sağalmaq, sağlamlaşmaq, şəfa tapmaq, toxtamaq, gümrahlanmaq; ~ *er Menschenverstand* sağlam düşüncə.

gesunden *vi* yaxşılaşmaq, sağalmaq, şəfa tapmaq, toxtamaq; *F* koruxmaq.

Gesundheit, *die*; - sağlamlıq, cansağlığı, səhhət, gümrahlıq; ~! sağlam ol!, çox yaşa!; *auf j-s* ~ *trinken* kimsənin sağlığına içmək.

gesundheitch *adj.* sağlamlıq; *mein* ~ *er Zustand* sağlamlıq vəziyyətim.

Gesundheitsamt, *das*; -(e)s, -'er səhiyyə şöbəsi.

gesundheitsshalber *adv.* sağlamlıq xətinə, sağlamlıq üçün.

Gesundheitsministerium, *das*; -s, -erien səhiyyə nazirliyi.

Gesundheitspolitik, *die*; - səhiyyə siyasəti

gesundheitssschädlich *adj.* sağlamlıq üçün zərərli.

Gesundheitswesen, *das*; -s səhiyyə, səhiyyə sahəsi.

Gesundheitszustand, *der*; -(e)s, -'e sağlamlıq vəziyyəti.

gesundstoßen *vr sich* ~ yaxşı pul qazanmaq.

Gesundung, *die*; - yaxşılaşma, şəfa, sağlamlaş (dırıl)ma, sağalma.

geteilt *adj.* bölünmüş; ~ *es Land* bölünmüş ölkə; ~ *er Meinung sein* başqa (ayrı) cür düşünmək.

Getöse, *das*; -s gurultu, uğultu.

Getrappel, *das*; -s tappılı (ayaq səsi).

Getränk, *das*; -(e)s, -e 1. içcək; 2. (alkoholisches) içki.

Getränkeautomat, *der*; -en, -en içcək avtomatı.

getrauen *vr sich* ~ *zu Inf.* -məyə cəsarət etmək, cürət etmək.

Getreide, *das*; -s taxıl, hububat.

Getreideanbau, *der*; -(e)s əkinçilik.

Getreidefeld, *das*; -(e)s, -er əkin yeri.

Getreidespeicher, *der*; -s, - silo, taxıl anbarı.

getrennt *adj.* ayrı, ayrılmış; alahı; ~ *zahlen* hesabı ayrı-ayrı vermək (*ödə-mək*); ~ *leben* ayrı yaşamaq.

getreu *adj.* 1. (*treu*) sadıq, etibarlı; 2. (*genau entsprechend*) uyğun, müvafiq, bağlı; ~ *der Wahrheit* həqiqətə uyğun.

Getriebe, *das*; -s, - 1. *techn.* ötürücü mexanizm; 2. *fig.* fəaliyyət, hərəkət.

getrost *adj.* arxayın, xatircəm; rahat, dinc.

Getto (Ghetto), *das*; -s, -s 1. yoxsullar yaşayan məhəllə, yoxsul xaricilər yaşayan məhəllə; getto 2. sərhəd çəkilmiş yəhudi məhəlləsi.

Getue, *das*; -s əda, ədabazlıq; vurnuxma.

Getümmel, *das*; -s basabas, qarışıqlıq, çaxnaşma, basırıq.

Getuschel, *das*; -s pıçıl-daşma, pıç-pıç.

geübt *s. üben*; *adj.* təcrübəli, mahir.

Gewächs, *das*; -es, -e 1. bitki; 2. *med.* şiş.

gewachsen *s. wachsen*; *adj.* *j-m* ~ *sein* bir kəsə bərabər olmaq; *e-r Aufgabe* ~ *sein* bir vəzifənin öhdəsindən gəlmək.

Gewächshaus, *das*; -(e)s, -'er oranjeraya (*Süd.* : *oranjeri*), gülxana.

Gewackel, *das*; -s tərpenmə, yırgalanma.

gewagt *s. wagen*; *adj.* 1. (*riskant*) təhlükəli, xətərli; 2. (*ein Witz usw.*) ədəbdən uzaq, nəzakətsiz.

gewahr *adj.* : ~ *werden* A od. G -i görmək, -i müşahidə etmək.

Gewähr, *die*; - zəminlik, qaranti, təminat, rəhn; ~ *leisten* təminat vermək, zəmin olmaq, qaranti etmək.

gewähren *vt* 1. (*bewilligen*) icazə vermək, ixtiyar vermək; 2. (*Bitte*) yerinə yetirmək; 3. (*geben*) vermək; *vi j-n* ~ *lassen* kiməsə külli-ixtiyar vermək.

gewährleisten *vt* təminat vermək, zəminlik etmək, zəmanət vermək, təmin etmək.

Gewährleistung, *die*; -, -en təminat,

zəmanət, qaranti, zəminlik, rəhn; təmin edilmə.

Gewahrsam¹, *das*; -s, -e qoruma, saxlama, əmanət.

Gewahrsam², *der*; -s, -e (*polizeilicher*) həbs; *in polizeilichen* ~ *nehmen* həbs etmək, həbsə almaq.

Gewährung, *die*; - vermə; ixtiyar vermə.

Gewalt, *die*; -, -en 1. *nur sg.* (*Zwang*) zor, zorakılıq, güc, zorbazorluq, cəbr; 2. (*Macht*) güc, qüvvət; 3. (*Staatsgewalt*) hakimiyyət; 4. (*amtliche*) səlahiyyət; *mit* ~ *zorla*, *güclə*; *in j-s* ~ *stehen* bir kəsin əsarəti altında olmaq; ~ *antum D* kimisə məcbur etmək; *sich in der* ~ *haben* özünə hakim olmaq.

Gewaltakt, *der*; -(e)s, -e zorakılıq, zorbazorluq.

Gewaltanwendung, *die*; -, -en güc tətbiqi, güc işlətmə.

Gewaltenteilung, *die*; - qüvvələrin ayrılması, təklike qüva.

Gewaltherrschaft, *die*; - istibdad, zülmkarlıq, despotizm, zorakılıq, müstəbidlik.

gewaltig *adj.* 1. (*sehr groß*) nəhəng, olduqca böyük; 2. (*mächtig*) qüdrətli; möhtəşəm; karlı ; 3. (*heftig*) şiddətli, bərk, güclü.

gewaltlos *adj.* gücsüz, zorsuz.

Gewaltlosigkeit, *die*; - gücdən istifadə etməmə.

Gewaltmaßnahme, *die*; -, -n güc tədbiri, zorakılıq tədbiri.

Gewaltpolitik, *die*; - zorakılıq siyasəti.

gewaltsam *adj.* zor gücü ilə, məcburi, zorakı, zorla.

Gewalttat, *die*; -, -en zorakılıq; zor, təcavüz.

Gewalttäter, *der*; -s, - zorba, zorba-zor, boynuyoğun.

gewalttätig *adj.* (*brutal*) zorba, qəddar, zalim, zor işlədən.

Gewalttätigkeit, *die*; -, -en zorakılıq.

Gewand, *das*; -(e)s, -'er paltar, geyim; (*der Mekkapilger*) ehram; *Pilgergewand*

anziehen ehram bağlamaq.

gewandt *s. wenden; adj.* bacarıqlı, mahir, çevik; diribaş, zirək, fəndgir, məharətli; dəli-dolu, cəld, hünərli.

Gewandheit, *die; -* məharət, diribaşlıq, mahirlik, fəndgirlik, çeviklik.

gewann *s. gewinnen.*

gewappnet *adj.* -ə hazırlıq, -ə hazır.

gewärtig : *sich ~ sein G -i* gözləmək.

Gewäsch, *das; -(e)s* boşdanişiq, boş-boğazlıq.

Gewässer, *das; -s, -* sular.

Gewässerkunde, *die; -* hidrologiya, (*Süd. : hidroloji*).

Gewebe, *das; -s, -* toxuma, hörülmə; parça.

Gewehr, *das; -(e)s, -e* tüfəng; *mit dem ~ schießen* tüfəng atmaq; *das ~ laden* tüfəngi doldürmaq.

Gewehrkolben, *der; -s, -* qundaq.

Gewehrlauf, *der; -(e)s, -e* lülə, silah lüləsi.

Gewehrschuss, *der; -es, -e* güllə; güllə səsi.

Gewei, *das; -(e)s, -e* buynuz.

Gewerbe, *das; -s, -* **1.** (*auf Erwerb gerichtete Tätigkeit*) ticarət, iş, peşə; **2.** (*Handwerk*) sənət; *fig. das ist ein undankbares ~* bu yeirsiz bir işdir.

Gewerbefreiheit, *die; -* peşə azadlığı, ticarət azadlığı.

Gewerbeschein, *der; -(e)s, -e* peşə şəhadətnaməsi.

Gewerbetreibende(r) *der; -n, -n* peşəkar, sənətkar, əsnaf.

gewerblich *adj.* peşə ilə əlaqədar olan; sənaye.

gewerbsmäßig *adj.* profesional.

Gewerkschaft, *die; -, -en* həmkarlar ittifaqı (*birliyi*), sendika.

Gewerkschaftler, *der; -s, -* sendikaçı, həmkarlar ittifaqının üzvü.

Gewerkschaftsmitglied, *das; -(e)s, -er* sendika üzvü, həmkarlar ittifaqının üzvü.

Gewerkschaftswesen, *das; -s* sendikaçılıq.

gewesen *s. sein.*

Gewicht, *das; -(e)s, -e* **1.** ağırlıq, çəki; *F* dartı; **2.** *fig.* əhəmiyyət; *~ legen auf* bir şeye əhəmiyyət vermək.

Gewichtheber, *der; -s, -* ağırlıq qaldıran.

gewichtig *adj.* **1.** (*korpulent*) kök, yoğun; **2.** (*bedeutend*) mühüm, əhəmiyyətli; **3.** (*einflussreich*) nüfuzlu.

gewillt : *~ sein zu Inf.* -mək fikrində olmaq.

Gewimmel, *das; -s* basabas, basırıq.

Gewinde, *das; -s, -* **1.** (*Blumengewinde*) çələng, əklil; **2.** (*Schraubengewinde*) yiv, şəş.

Gewinn, *der; -(e)s, -e* **1.** mənfəət, gəlir, qazanc, sərfə; **2.** (*Vorteil*) istifadə, fayda, xeyir; *F* dəs(t)xos; **3.** (*Lotteriegewinn*) uduş; *mit ~ verkaufen* mənfəətlə satmaq; *~ erzielen* mənfəət əldə etmək.

Gewinnanteil, *der; -(e)s, -e* gəlir payı, mənfəətdən düşən pay, mədaxil payı.

gewinnbringend *adj.* qazanclı, mənfəətli, mədaxilli, sərfəli, gəlirli.

gewinnen *vt* **1.** (*in e-m Kampf usw.*) udmaq; **2.** (*Einfluss, Vertrauen usw.*) qazanmaq; **3.** (*j-n für et.*) nəyəsə təhrik etmək, qandırmaq; qazanmaq; **4.** (*j-n für sich*) öz tərəfinə çəkmək; **5.** (*et. aus et.*) çəkmək, çıxarmaq, almaq, hasil etmək; **6.** (*Bodenschätze*) çıxartmaq, istismar etmək; **7.** (*im Gewinnspiel*) udmaq, bəxti gətirmək, əli gətirmək; *vi* **1.** qazanmaq, qazanc götürmək; **2.** (*durch et.*) gözəlləşmək, yaxşılaşmaq.

Gewinner, *der; -s, -* udan; qazanan.

Gewinnspanne, *die; -, -n* qazanc payı, mədaxil və məxaric arasında fərq, gəlir həddi.

Gewinnsucht, *die; -* acgözlük, tamahkarlıq, mənfəət güdmə.

gewinnsüchtig *adj.* tamahkar, mənfəət güdən.

Gewinnung, *die; -* alma; hasil etmə; istismar etmə.

Gewinsel, *das; -s* sızıltı, inilti.

Gewirr, *das; -(e)s* qarmaqarışıqlıq, hərcümərc, iğtişaş.

gewiss *adj.* yəqin (*G/-dən*); həqiqi; *adv.*

1. əlbəttə; şübhəsiz, yəqin ki; 2. (*wohl*) hər halda; ~ *doch* əlbəttə; *ganz* ~ mütləq, hökmən; *aber* ~! şübhəsiz!; əlbəttə; *ein gewisser Herr Schneider* şneider adında bir şəxs; *bis zu e-m gewissen Grad* bir dərəcəyə qədər.

Gewissen, *das*; -s, (-) vicdan, insaf, uyat; həya; *mit gutem* ~ təmiz vicdanla, rahat vicdanla; *auf dem* ~ *haben -in* ölmünə səbəb olmaq.

gewissenhaft *adj.* 1. vicdanlı, insafılı, uyatlı; 2. (*sorgfältig*) dəqiq, işə can yandıran, diqqətli, canasınər.

Gewissenhaftigkeit, *die*; - ürek təmizliyi, vicdan təmizliyi; düzlük, insafıllıq.

gewissenlos *adj.* həyasız, vicdansız, insafsız, nainsaf; *F* dərISOyan, dirISOyan.

Gewissenlosigkeit, *die*; - vicdansızlıq, həyasızlıq, insafsızlıq, nainsafıllıq.

Gewissensbiss, *der*; -es, -e vicdan əzabı.

Gewissensfrage, *die*; -, -n vicdan məsələsi.

Gewissensfreiheit, *die*; - vicdan azadlığı.

gewissermaßen *adv.* bir dərəcəyə qədər, qismən.

Gewissheit, *die*; - yəqinlik, əminlik, kəskinlik, xatircəmlilik, şübhəsizlik; *mit* ~ yəqinliklə, kəskinliklə, xatircəmliliklə.

Gewitter, *das*; -s, - tufan.

gewittern *vi* tufan qopmaq.

gewitzt *adj.* diribaş, ağılı başında, bacarıqlı.

gewogen *s. wiegen*; *adj.* ~ *sein* meylli olmaq.

Gewogenheit, *die*; - mehribanlıq, iltifat, səmimiyyət, meyll.

gewöhnen *vt* öyrətmək, alışdırmaq (*an A/-ə*); *vr sich* ~ öyrəşmək, alışmaq, adət etmək, öyrənişmək (*an A/-ə*).

Gewöhnheit, *die*; -, -en adət, dəb, öyrənmə, öyrəncə; əxlaq, xasiyyət, xuy, alışma; *e-e gute* ~ yaxşı adət; *schlechte* ~ *haben* pis adəti (*dəbi*, *əxlaqı*) olmaq; damarı tutmaq; *sich (D) et. zur* ~ *machen* bir şeyə alışmaq (*adət etmək*).

gewöhnlich *adj.* 1. (*üblich*) adi, həmişəki; məmuli; 2. (*unfein*) kobud; dəyərsiz; *adv.* adətən, adət üzrə; *wie* ~ həmişəki kimi, alışdığı kimi.

gewöhnt *adj.* öyrədilmiş, alışqan, alışdırılmış, adətkar (*an A/-ə*).

gewohnt *adj.* adət ol(un)muş, adi; *ich bin es* ~ mən adət etmişəm.

Gewöhnung, *die*; -, -en adət etmə, alışma, dadanaq, dadanıq.

Gewölbe, *das*; -s, - 1. qübbə; tağ; 2. (*unterirdisches*) zirzəmi, anbar; sərdaba.

gewölbt *adj.* qübbəli; tağlı.

Gewölk, *das*; -(e)s bulud yığını, bulud.

Gewühl, *das*; -(e)s basabas, yığnaq.

Gewürz, *das*; -es, -e ədviyyə, ədvə; ədviyyə, ədvacat *pl.*

Gewürzhändler, *der*; -s, - ədviyyəçi.

Gewürznelke, *die*; -, -n mixək (*ədviyyə*).

gewürzt *adj.* ədviyyəli.

gez. = *gezeichnet* ... tərəfindən imzalanmış (*qol atılmış*).

gezackt *adj.* diş-diş, dişli.

gezahnt, **gezähnt** *adj.* *s. gezackt*.

Gezänk, *das*; -(e)s daimi çəkişmə (*kü-süşmə*), dava, söyüşmə.

Gezeiten *die/pl.* qabarma və çəkilmə, artma və çəkilmə, cəzr-mədd.

gezielt *s. absichtlich*.

geziemen *vr sich* ~ yaraşmaq, layiq olmaq; *es geziemt sich nicht* yaraşmır.

geziemend *adj.* yaraşan, münasib, layiq olan.

geziert *adj.* 1. süni, saxta; nazlı, ədalı; 2. (*affektiert*) mübaliğəli.

Geziertheit, *die*; - saxtalıq; özünü bəyənmə; əda.

gezwungen *s. zwingen*; *adj.* məcbur edilmiş; qeyri-təbii; *adv.* məcburən, məcburi.

gezwungenermaßen *adv.* istər-istəməz, məcburən, məcbur olaraq, məcburi; hövldən.

GG *Abk. Grundgesetz.*

Gicht, *die*; - *med.* niqris, padaqra (*oynaq xəstəliyi*).

Giebel, *der*; -s, - qapı üstündəki qoşa

çatal, iki tərəfə mail.

Giebeldach, *das*; *-(e)s, -'er* qoşaçatılı dam.

Gier, *die*; *-* hərəslilik, acgözlük, tamahkarlıq, dargözlük, dilənçilik.

gieren *vi* **1.** *nach et. ~ nøyinsə* həsərətində olmaq; **2.** (*Schiff*) istiqamətdən çıxmaq, axınla üzmək.

gierig *adj.* acgöz, həris, tamahkar, gözüac, qanıq, simic, qıtmır, görməmiş, göy, gözüdar, gözüdoymaz, artıqtamah, dargözlü, dilənçi.

gießen *vt* **1.** tökmək; boşaltmaq; **2.** (*be-gießen*) su vermək, sulamaq; *die Blumen ~ güllərə su vermək; es gießt in Strömen yağış sel kimi yağır.*

Gießerei, *die*; *-, -en* tökmə emalatxanası.

Gießform, *die*; *-, -en* tökmə qəlibi (*Süd. : tökmə qəlibi*).

Gießkanne, *die*; *-, -n* susəpələyən; parç.

Gift, *das*; *-(e)s, -e* **1.** zəhər, ağu, ağı; **2.** *fig. darauf kannst du ~ nehmen* buna əmin ola bilərsən.

Giftgas, *das*; *-es, -e* zəhərli qaz.

giftig *adj.* zəhərli, zəhərləyici.

Giftmord, *der*; *-(e)s, -e* zəhərləmə, zəhərləyib öldürmə.

Giftstoff, *der*; *-(e)s, -e* zəhərləyici maddə, zəhərli maddə.

Giftzahn, *der*; *-, -e* zəhərli diş, zəhər dişi.

Gigant, *der*; *-en, -en* nəhəng, həyula.

gigantisch *adj.* çox böyük, nəhəng, əzəmətli.

Gilde, *die*; *-, -n* (*Zunft*) əsnaf birliyi; təşkilat.

ging *s. gehen.*

Gipfel, *der*; *-, -s, -* zirvə, kəllə, üç, baş, təpə.

Gipfelkonferenz, *die*; *-, -en* yüksək səviyyəli konfrans.

Gipfeltreffen *vi* yüksək səviyyəli görüş, yüksək səviyyədə görüş, zirvə görüşü.

Gips, *der*; *-es, -e* gips (*Süd. : gəc*).

gipsen *vt* (*e-n Körperteil*) gəcə tutmaq,

gəcə salmaq, gipsləmək.

Giraffe, *die*; *-, -n* zürfə.

Girlande, *die*; *-, -n* çiçək hörüyü, hö-rük.

Giro, *das*; *-, -s* hesabdən hesaba həvalə, keçirmə qeydi.

Girokonto, *das*; *-, -s, -konten* bank hesabı, cari hesab, jiro-hesab.

girren *vi* **1.** quruldamaq (*göyərçin haqqında*); **2.** işvənazla deyib-gülmək.

Gischt, *die*; *-e* köpük.

Gitarre, *die*; *-, -n* gitar, gitara.

Gitarrenspieler, *der*; *-, -s, -* gitar(a) çalan.

Gitter, *das*; *-, -s, -* şəbəkə, barmaqlıq; *F hinter ~ sitzen* içəridə olmaq, həbsə düşmək.

Gitterfenster, *das*; *-, -s, -* şəbəkəli pəncərə.

glacieren *vt* **1.** dondurmaq; **2.** şirninin üstünü şəkər şirəsilə parlatmaq.

Glanz, *der*; *-es* parıltı, şəfəq, cila; *fig. ten-tənə; dəbdəbə, cah-calal, görkəm, brovhabrov, cah, dəm-dəsgah, əzəmət, həşmət.*

Gladiator, *der*; *-, -s, -en* qladiator.

glänzen *vi* parıldamaq, işıldamaq; *es ist nicht alles Gold was glänzt* hər parıldayan qızıl olmaz.

glänzend *adj.* parlaq, şəfəqli, işıltılı, bərraq, dumduru; *fig. durnagöz(lü); dəbdəbəli, əzəmətli.*

Glanzeistung, *die*; *-, -en* parlaq müvəffəqiyyət.

glanzlos *adj.* tutqun; *fig. əhəmiyyətsiz, xırda, adi.*

Glanzpunkt, *der*; *-(e)s, -e* üst, ən ali dərəcə, ən yüksək zirvə.

glanzvoll *adj.* parlaq, görkəmli, əzəmətli.

Glanzzeit, *die*; *-, -en* ən parlaq dövr.

Glas, *das*; *-, -es, -'er* **1.** *nur sg.* şüşə, cam;

2. (*Trinkglas*) stəkan, badə; bardaq;

3. (*Fernglas*) müşahidə borusu, durbin.

Glaser, *der*; *-, -s, -* camçı, şüşəsalan, güzgüçü.

Glaserei, *die*; *-, -en* **1.** *nur sg.* (*Beruf*) camçılıq, şüşəçilik; **2.** (*Ort*) camçı dükana

nı, şüşə emalatxanası.

gläsern *adj.* şüşə(dən), şəffaf.

Glashütte, *die*; -, -n şüşə karxanası, şüşə zavodu.

glasieren *vt* 1. cila vermək, cilalamaq; 2. (*Früchte*) şirə çəkmək; şirə istehsal etmək.

glasig *adj.* 1. şüşə kimi, şəffaf; 2. (*Augen*) zillənmiş, dikilmiş.

glasklar *adj.* çox aydın, çox açıq.

Glasscheibe, *die*; -, -n cam, pəncərə şüşəsi.

Glasscherben, *die/pl.* şüşə qırıntısı.

Glasur, *die*; -, -en 1. (*auf Keramik*) şirə, saxsı şirəsi, cila; 2. (*auf Gebäck*) şəkər şirəsi.

glatt *adj.* 1. (*frei von Unebenheiten*) düz, hamar, dübbədüz, kələ-kötürü olmayan, dümdüz (*Süd. : a. saf*); 2. (*nicht haftend*) sürüşkən, züyük; 3. (*poliert*) parıltılı, cilalı; 4. (*unbehaart*) tüksüz; 5. *F* (*müheles*) yaxşı; *die Sache geht ~ iş yaxşı gedir*; 6. (*übertrieben höflich*) yaltaq; 7. (*offenkundig*) aydın, aşkar, xalis; *e-e ~e Lüge* xalis yalan.

Glätte, *die*; - hamarlıq, saflıq; sürüşgənlik.

Glättwalze, *die*; -, -n *techn.* döyəcdaşı.

Glätteis, *das*; -es buzüstü, buz bağlamaq; *fig. j-n aufs ~ führen* bir kəsi aldatmaq, ayağının altına qarpoz qabığı qoymaq; *es herrscht ~ yollar buz bağlayıb.*

glätten *vt* hamarlamaq, döyəcləmək; parıldatmaq, cilalamaq; əyləmək.

Glätteit, *die*; - hamarlıq; cila, parıltılıq.

Glatze, *die*; -, -n daz, başın daz (*keçəl*) olmuş yeri, keçəl; *e-e ~ haben* daz olmaq, dazbaş olmaq.

Glatzkopf, *der*; -(e)s, -e dazbaş, keçəl, danqır.

glatzköpfig *adj.* dazbaş, daz, keçəl, danqır.

Glaube, *der*; -ns 1. (*Vertrauen*) inam, etibar; 2. (*Bekanntnis*) inam, etiqad, din, məzhəb, din-iman, əqidə; *~n schenken* -ə inanmaq, etimad (*etibar*) etmək; *den*

~n aufgeben dindən çönmək (*dönmək*); *F* yoldan dönmək.

glauben *vt* 1. inanmaq, bel bağlamaq; *an Gott ~ Allaha* inanmaq; 2. (*meinen*) güman etmək, fikir etmək, zənn etmək, təxmin etmək, sanmaq; *ich glaube ihm* ona inanıram, ona etimad (*etibar*) edirəm; *es ist nicht zu ~* inanılan şey deyil.

Glaubensbekenntnis, *das*; -ses, -se bir siyasi və ya dini əqidəyə inamı açıqcasına ifadə etmək; dinə etiqad.

Glaubensfreiheit, *die*; - din, məzhəb və əqidə azadlığı.

glaubhaft *adj.* inandırıcı, ağılkəsən, həqiqətə uyğun, ağılabatan, doğruya-bənzər, doğruyaoxşar.

gläubig *adj.* dindar, mömin, inanan, etiqadlı.

Gläubiger, *der*; -s, - borcverən, kredit verən.

glaublich *adj.* inanılan; *kaum ~* inanılmaz, ağılabatmayan.

glaubwürdig *adj.* ağılabatan, mümkün olan, ağılaşğan, gerçək; etimadlı, etibarlı.

gleich *adj.* tay, bir, bərabər, tən, dəng, eyni, həmin, həman, haman; *auf die ~e Art* eyni şəkildə; *zur ~en Zeit* eyni vaxtda; *am ~ Ort* haman yerdə; *adv.* 1. (*sofort*) indi, tezliklə, bu dəqiqə, əlan, hala, haman, həman, həmən; *veralt.* əlyövüm; 2. (*in unmittelbare Nähe*) həmən, elə, lap; *~ nach dem Essen* elə bu dəqiqə (*haman, həmən*) yeməkdən sonra; *~ am Anfang* lap əvvəldə; *ich komme ~ həmən (əlan, indi) gəlirəm*; *das ist mir völlig ~* mənim üçün fərqi yoxdur.

gleichaltrig *adj.* eyniyaşlı, həmyaşlı.

gleichartig *adj.* həmcins, oxşar, eynicinsli.

gleichberechtigt *adj.* bərabərhüquqlu, eynihüquqlu, həmhüquq, bərabər, eynihüquqlu.

Gleichberechtigung, *die*; - bərabərhüquqluluq, hüquq bərabərliyi, həmhüquqluq.

gleichbleiben *vi* dəyişilməmək; *vr sich*

~ dəyişməmək, olduğu kimi qalmaq.

gleichbleibend *adj.* dəyişilməyən, sabit.

gleich *vi* bənzəmək, oxşamaq (*D / -ə*); *einander* ~ bir-birinə oxşamaq.

gleichmaßen *adv.* eyni surətdə, eyni cür, bir cür, eyni üsulla, eyni yolla.

gleicherweise *adv.* eyni surətdə, eyni cür.

gleichfalls *adv.* habelə, həmçinin; *danke, ~!* sağ olun!, sizinlə belə!

gleichfarbig *adj.* eynirəngli, həmrəng.

gleichförmig *adj.* eyni cür, eynibiçimli; oxşar, bənzər.

gleichgesinnt *adj.* eynifikirli, həmfikir, fikirdaş, ağızıbir, həməqədə.

gleichgestellt *adj.* bərabər, eynihüquqlu.

Gleichgewicht, *das*; *-(e)s, -* tarazlıq, müvazinət(*lillik*), bərabərlik, balans; *aus dem ~ kommen* müvazinəti itirmək, tarazlığı itirmək; *das ~ schaffen* tarazlamaq, müvazinətləşdirmək.

gleichgültig *adj.* **1.** (*desinteressiert*) laqeyd, etinasız, gönüqalın; **2.** (*egal sein*) fərqsiz; *das ist mir ~* mənim üçün fərqi yoxdur.

Gleichgültigkeit, *die*; - laqeydlik, etinasızlıq.

Gleichheit, *die*; - bərabərlik, tarazlıq, eynilik, həmcinslik, müsavət, tay olma.

Gleichheitszeichen, *das*; *-s, -* *math.* tənlik işarəsi (=).

gleichkommen *vi* *e-r Sache ~ -də* bərabər gəlmək, dov gəlmək; *j-m (an D/-də) ~ bir kəs ilə bir şeydə* bərabər olmaq, dov gəlmək, öhdəsindən gəlmək, ayaqlaşa bilmək, qarşısında dura bilmək.

gleichlautend *adj.* eyni səslənən, eyni mənalı.

gleichmachen *vt* **1.** bərabərləşdirmək, tənleşdirmək; **2.** *dem Erdboden ~* yox etmək, yerlə yeksan etmək.

Gleichmacherei, *die*; - bərabərçilik.

gleichmäßig *adj.* **1.** (*gleichbleibend*) müntəzəm, müvazinətli; **2.** (*ausgewogen*) müvazinətli, bir bərabərdə olan.

Gleichmaß, *das*; - müvazinət(*lillik*).

Gleichmut, *der*; *-(e)s* təmkinlik, sakitlik; soyuqqanlıq.

gleichmütig *adj.* sakit, soyuqqanlı.

gleichnamig *adj.* eyniadlı.

Gleichnis, *das*; *-ses, -se* müqayisə, təşbeh; ibrətli hekayə.

gleichrangig *adj.* eynirütbəli, eynidərəcəli.

gleichschalten *vt* vahid bir şəklə salmaq, birləşdirmək.

gleichsehen *vi* **1.** bənzəmək, oxşamaq; **2.** *das sieht ihm gleich* bu onun işidir, bu ondan gözlənilən işdir.

gleichseitig *adj. math.* bərabərtərəfli.

gleichsetzen *vt* bərabər tutmaq, eyniləşdirmək.

gleichstellen *vt* bərabər səviyyədə tutmaq, bir tərəziyə qoymaq; bir gözle baxmaq.

Gleichung, *die*; *-, -en* *math.* tənlik.

gleichwertig *adj.* eyniqiymətli.

gleichwinklig *adj. math.* bərabərbucaqlı.

gleichwohl *adv.* (*dennoch*) bununla belə, yənə də.

gleichzeitig *adj.* eyni vaxtda olan, eyni zamanda olan; *adv.* eyni vaxtda, eyni zamanda.

Gleichzeitigkeit, *die*; - eynizamanlılıq.

gleichziehen *vi* bərabərlik etmək (*mit -ilə*); yetişmək, çatmaq.

Gleis, *das*; *-es, -e* dəmir yol(*lar*), qatarın təkər yolu; *fig. aus dem ~ geraten* müvazinəti itirmək, yolundan çıxmaq; *auf dem toten ~ sein* dayanmaq, tərəqqi etməmək.

gleiten *vi* sürüşmək, züüyüşmək.

Gleitflug, *der*; *-(e)s, -e* motorsuz təyərə ilə uçuş, səssiz uçuş.

Gleitflugzeug, *das*; *-(e)s, -e* motorsuz təyərə.

Gleitschutzketten, *die/pl.* (*Auto*) qar zəncirləri.

Gletscher, *der*; *-s, -* buzlaq, buzlaq buzu.

gleich *s. gleichen.*

Glied, *das*; *-(e)s, -er* **1.** (*Körperglied*) or-

qan, üzv; əl-ayaq; 2. (*Gliedteil zwischen zwei Gelenken*) oynaq, məfsəl; 3. (*Kettenglied*) halqa; 4. (*Generation*) nəsil; 5. (*männliches*) kişilik aləti, penis; *der Schreck fuhr ihm in alle ~er* qorxu bədəninə girmişdi; *~er* əza *pl.*

gliedern *vt* ayırmaq, bölmək (*in A/-ə*); *vr sich ~* bölünmək (*in A/-ə*).

Gliederreißen, *das*; *-s med.* revmatizm, (*Süd. : romatizm*) ağrıları, yel.

Gliederung, *die*; *- , -en* bölmə, bölgü, tənzim olma, hissələrə ayrılma, tərtib.

Gliedmaßen, *die/pl.* əl-ayaq.

glimmen *vi* alovşuz yanmaq.

Glimmer, *der*; *-s* 1. (*sanfter Glanz*) parıltı; şəfəq; 2. *min.* mika (*Süd. : mæ`-dən şüşəsi*).

glimpflich *adj.* 1. (*mild, schonend*) yumşaq, mərhəmətli, mülayim; *e-e ~e Strafe* yumşaq cəza; 2. (*ohne schlimme Folgen*) : *~ davonkommen* canını qurtarmaq.

glitschen *vi* züylənmək, züylüşmək.

glitschig *adj.* sürüşkən.

glitt *s.* *gleiten*.

glitzerig *adj.* parıldayan.

glitzern *vi* parıldamaq, işildamaq.

glitzernd *adj.* par-par parıldayan.

global *adj.* 1. (*weltweit*) cahanşümul; 2. (*umfassend*) geniş; ətraflı; 3. (*allgemein*) ümumi.

Globalisation, *die*; *-* cahanşümul olma, kürəsəlləşmə.

Globus, *der*; *- u. -ses, -se u. Globen* yer kürəsi, yer kürəsinin modeli.

Glocke, *die*; *- , -n* 1. zəng; zəng səsi; 2. (*Glassglocke*) qalpaq, papaq; *F et. an die große ~ hängen* bir şeyi ələmə yaymaq.

Glockenblume, *die*; *- , -n* zəngçiçəyi.

Glockenschlag, *der*; *-(e)s, -`e* zəng səsi; *auf den /mit dem ~* düz vaxtında .

Glöckner, *der*; *-s, -* zəngçalan.

Glorie, *die*; *-* şöhrət, şövkət, şan.

glorifizieren *vt* böyütmək, göylərə qaldırmaq, yüksəltmək, tərifləmək.

glorreich *adj.* şanlı; parlaq.

Glossar, *das*; *-s, -e* izahlı lüğət, lüğət kitabı, sözlük.

Glosse, *die*; *- , -n* (*ironischer Kommen-*

tar) istehzalı qeyd.

glossieren *vt* 1. haşiyə(*də*) yazmaq; 2. (*kommentieren*) izah etmək.

glotzüngig *adj.* dombagöz, qurbağa-göz.

glotzen *vi* boş-boşuna tamaşa etmək, baxmaq.

glubschäugig *adj.* dombagöz.

Glück, *das*; *-(e)s* 1. bəxt, xoşbəxtlik, səadət, mutluluq, ağgün; 2. (*Glücksfall*) şans; *zum ~* xoşbəxtlikdən, yaxşı ki; *~ bringen* şans gətirmək, əli gətirmək; *F* düz gətirmək; *auf gut ~* bəxtə-bəxt; *viel ~!* uğurlar olsun!

glückbringend *adj.* xoşbəxtlik gətirən, uğurlu.

Glucke, *die*; *- , -n* qırt toyuq.

glucken *vi* 1. (*Henne*) qaqqıldamaq; 2. oturub tənbellik etmək.

glücken *vi* baş tutmaq, müyəssər olmaq, müvəffəq olmaq, mümkün olmaq, nəsib olmaq; *mir glückt alles* mənə hər şey müyəssər (*mümkün*) olur.

gluckern *vi* qur-qur ilə axmaq; laqqıldamaq.

glücklich *adj.* xoşbəxt, bəxtəvər, mutlu, fikirsiz; salamat, sağ-salamat, ağ-bəxt; *~e Reise!* yaxşı yol!; *das macht mich ~* bu məni çox sevindirir; *~er Zufall* yaxşı təsadüf.

glücklicherweise *adv.* xoşbəxtlikdən.

glückselig *adj.* xoşbəxt, bəxtiyar, bəxtəvər.

Glückseligkeit, *die*; *-* xoşbəxtlik, səadət, bəxtəverlik.

Glücksfall, *der*; *-(e)s, -`e* şans; xoş təsadüf.

Glückskind, *das*; *-(e)s, -er* bəxtəvər, xoşbəxt.

Glücksklee, *der*; *-s* dördyarpaqlı yonca.

Glückspilz, *der*; *-es, -e* bəxtəvər, xoşbəxt; əligətirən.

Glücksritter, *der*; *-s, -* macərəçi, avan-türüst.

Glückssache, *die*; *-* təsadüf, bəxt işi.

Glücksspiel, *das*; *-(e)s, -e* qumar.

Glückwunsch, *der*; *-(e)s, -`e* təbrik, gözaydınlığı.

Glückwunschkarte, *die*; -, -*n* təbrik kartı (*açıqcası*).

Glühbirne, *die*; -, -*n* elektrik lampası, közərtmə lampası.

glühen *vi* qızarmaq; yanmaq, alışmaq; *fig.* həyəcədən yanmaq.

glühend *adj.* bərk közərdilmiş, qızdırılmış, qızmar; *fig.* odlu, qızğın.

Glühlampe, *die*; -, -*n* közərtmə lampası, elektrik lampası.

Glühwein, *der*; -(*e*)*s* isti şərab.

Glühwürmchen, *das*; -*s*, - işıldaş.

Glukose, *die*; - (*Traubenzucker*) üzüm şirəsi.

Glut, *die*; -, -*en* **1.** *nur sg.* (*Hitze*) bərk isti; **2.** (*glühendes Holz*) köz.

gluten *vi* alovlanmaq; od tutub yanmaq.

Glyzerin, *das*; -*s* gliserin.

GmbH = *Gesellschaft mit beschränkter Haftung* limited şirkəti, məhdud məsuliyyətli cəmiyyət.

Gnade, *die*; - **1.** (*Gottes*) mərhəmət, rəhm; **2.** (*Mitleid*) rəhm, aman, əfv; *um ~ bitten* aman istəmək, dad-aman eləmək.

Gnadenakt, *der*; -(*e*)*s*, -*e jur.* əfv, bağışlama.

Gnadenfrist, *die*; -, -*en* son möhlet.

Gnadengesuch, *das*; -(*e*)*s*, -*e jur.* bağışlanma haqqında ərizə, günahının bağışlanması barədə xahiş.

gnadenlos *adj.* rəhmsiz, amansız.

gnädig *adj.* mərhəmətli, lütfkar, sayğılı, girami; *~er Herr* cənab, hörmətli ağa; *~e Frau* hörmətli xanım.

Gnom, *der*; -*en*, -*en* cin.

Gockel, *der*; -*s*, - xoruz.

Gold, *das*; -(*e*)*s* qızıl, altun; *aus ~* qızıldan.

Goldbarren, *der*; -*s*, - qızıl külçəsi.

golden *adj.* qızıl(*dan*).

goldfarbig *adj.* qızıl rəng(*li*).

Goldfisch, *der*; -(*e*)*s*, -*e* qızılbalıq.

Goldgräber, *der*; -*s*, - qızılaxtaran, qızcıxaran.

Goldgrube, *die*; -, -*n* qızıl mədəni.

goldhaltig *adj.* tərkibində qızıl olan.

goldig *adj.* qızılı, qızıl rəngli, altundan; *fig.* sevimli, əziz.

Goldkrone, *die*; -, -*n* qızıl qapaq.

Goldmedaille, *die*; -, -*n* qızıl medal.

Goldmünze, *die*; -, -*n* qızıl sikkə.

goldrichtig *adj.* tam düz, çox yaxşı; *das hast du ~ gemacht* çox yaxşı etdin.

Goldschmied, *der*; -(*e*)*s*, -*e* zərgər.

Goldstück, *der*; -*s*; - güləbətinçi.

Goldstück, *das*; -(*e*)*s*, -*e* qızıl pul; *fig. mein ~* dürdanəm, birdanəm, əzizim.

Goldwaage, *die*; -, -*n* qızıl çəkmə üçün tərəzi; *fig. jedes Wort auf die ~ legen* ehtiyatlı danışmaq.

Golf, *der*; -(*e*)*s*, -*e* körfəz, xəlic.

Golf, *das*; -(*e*)*s* qolf oyunu.

Golfstaaten, *die/pl.* körfəz ölkələri.

Golfstrom, *der*; -(*e*)*s* qolfstrim cərəyanı.

Gondel, *die*; -, -*n* qondola.

Gong, *der*; -*s*, -*s* zəng.

Gongschlag, *der*; -(*e*)*s*, -*e* zəng səsi.

gönnen *vt* qiyməq, paxıllıq etməmək, əsirgəməmək; *sich et. ~* bir şeyi özünə qiyməq (*əsirgəməmək*), bir şeyi özünə həlal bilmək, rəva görmək; *~ Sie sich e-e Rast* istirahət edin(*iz*); *j-m et. nicht ~* kiməsə bir şeyi çox görmək (*əsirgəməmək*).

Gönnner, *der*; -*s*, - arxa, kömək, himayəçi, havadar, xeyriyyəçi, xeyirxah.

gönnnerhaft *adj.* himayəedici, himayəkar.

Gorilla, *der*; -*s*, -*s zo.* qoril; *fig.* fə dai.

goss *s. gießen.*

Gosse, *die*; -, -*n* **1.** (*Rinnstein*) qanov; **2.** *fig. (Verkommenheit)* əхлаqsızlıq, mə-nəvi tənəzzül; *j-n aus der ~ auflesen/ziehen* bir kəsi pis şəraitdən (*ictimai tənəzzüldən*) qurtarmaq.

Gote, *der*; -*n*, -*n hist.* Qot (*qədim German tayfası*).

Gott, *der*; -*es*, -*er* Tanrı, Allah; *fig. rel.* haqq, həqq; *veralt.* xaliq; *~ sei Dank!* Tanrıya şükürlər olsun!, Allaha şükür!, əlhəmdülla!; həmd olsun! *das wissen die Götter* kimsənin xəbəri yoxdur, kim-sə bilmir; *du bist wohl ganz von ~ verlas-*

sen! ağlını itirmisən!, səfehləmişən!; *bei Gott!* allaha and olsun!, billah!; *o ~!* vay dədəm!, eyvay!; *~ behüte!* əstəğfürullah!, haşa!; *um ~es Willen!* haşa!

Götterdämmerung, *die*; - qiyamət günü.

Gottesdienst, *der*; -(e)s, -e ibadət, namaz.

Gotteshaus, *das*; -es, -er ibadətqah; kilsə, sinaqoq, məscid .

Gotteslästerer, *der*; -s, - Tanrını (*Allah*) təhqir edən, küfr danışan.

Gotteslästerung, *die*; - küfr, kafirlik.

Gottesurteil, *das*; -s, -e təqdir, Allahın hökmü.

Göttin, *die*; -, -nen ilahə, Tanrı(ça).

göttlich *adj.* ilahi, ən müqəddəs; *veralt.* əqdəs; *fig.* çox, həddən artıq.

gottlos *adj.* allahsız.

gottverlassen *adj.* (*einsam gelegen*) tək düşmüş, qıraq-bucaq.

Götze, *der*; -n, -n büt.

Götzendiener, *der*; -s, - bütperəst.

Gourmet, *der*; -s, -s ağzının dadını tanıyan (*bilən*) adam.

Gouvernante, *die*; -, -n mürebbiyə (*zəngin ailələrin uşaqlarına təlim verən qadın*).

Gouvernement, *das*; -s, -s 1. hökumət; 2. əyalət, vilayət.

Gouverneur, *der*; -s, -e vali, qubernator.

Grab, *das*; -(e)s, -erqəbir, məzar, gor; *zu ~e tragen* *vt* basdırmaq, dəfn etmək.

graben *vt* qazmaq, eşmək; *vi* belləmək; *~ nach -i* axtarmaq üçün yeri qazmaq (*eşmək*).

Graben, *der*; -s, -xəndək; *mil.səngər*.

Grabesruhe, *die*; - qəbir sükutu, tam sükut.

Grabmal, *das*; -s, -er u. -e qəbir daşı; məzar, məqbərə, türbə.

Grabstätte, *die*; -, -n qəbir; qəbiristan, məzar, gor.

Grabstein, *der*; -(e)s, -e qəbirdaşı, başdaşı.

Grabtuch, *das*; -(e)s, -er kəfən.

Grad, *der*; -(e)s, -e 1. dərəcə; 2.(*Rang*)

rütbə, payə, elmi dərəcə; *ein Winkel von 40 ~ 40 dərəcəli bucaq*; *10 ~ über Null 10 dərəcə isti*; *im höchsten ~e* ən yüksək dərəcədə; *bis zu e-m gewissen ~ müəyyən (məlum) bir dərəcəyə qədər*.

Gradation, *die*; -, -en yüksəltmə; gücləndirmə.

Gradeinteilung, *die*; -, -en dərəcələrə bölmə, dərəcələndirmə.

Gradmesser, *der*; -s, - miqyas, ölçü.

graduell *adj.* (*allmählich*) tədrici, tədricən, yavaş-yavaş.

graduirt *adj.* elmi dərəcə almış.

Graduierte, *der*; *die*; -n, -n elmi dərəcə sahibi.

Graf, *der*; -en, -en Qraf, Kont.

Graffiti, *die/pl.* divar üstündə çəkilmiş şəkil, divar üstündə qazılmış yazı.

Grafik *s.* *Graphik*.

Grafiker, *der*; -s, - qrafiker.

Gräfin, *die*; -, -nen qrafinya.

Grafit, *der*; -s, -e qrafit.

Grafschaft, *die*; -, -en qraflıq.

Gram, *der*; -(e)s kədər, qəm, qüssə.

grämen *vt* kədərləndirmək, qəmləndirmək; *vr sich ~* çox kədərlənmək, qəm çəkmək, dərd çəkmək (*über A; wegen G/ -ə görə*).

grämlich *adj.* qaşqabaqlı, üzügülməz.

Gramm, *das*; -s, -e qram; 2 ~ iki qram.

Grammatik, *die*; -, -en qrammatika, (*Süd. : qramer, dəstur*).

grammatisch *adj.* qrammatik.

Grammophon, *das*; -s, -e qramofon.

gramvoll *adj.* qəmli, qüssəli.

Granat, *der*; -(e)s, -e *min.* Süleyman daşı, ləl.

Granatapfel, *der*; -s, - bot. nar.

Granate, *die*; -, -n qumbara, bomba, əl bombası.

Granatsplitter, *der*; -s, - qumbara parçası.

grandios *adj.* nəhəng, böyük, özəmətli.

Granit, *der*; -s, -e qranit.

grantig *adj.* mızı, deyingən.

Graphik, *die*; -, -en qrafik.

Graphiker, *der*; -s, - cizgiçi, qrafikçi.

graphisch *adj.* qrafik.

Graphologie, *die*; - qrafologiya (Süd. : qrafoloji) əl yazısından xarekteri təyin etmə üsulu.

Grapschen *vi* 1. -i əlləmək, -ə əl atmaq; 2. *F* qapmaq.

Gras, *das*; -es, -er 1. ot, ələf; 2. *nur sg.* (Wiese) çəmən, çayır; 3. *F* (Haschisch) həşiş; *fig. ins ~ beißen müssen* ölmək, tələf olmaq; *fig. über et. ~ wachsen lassen* davanı yaddan çıxarmaq.

grasen *vi* (Kuh) otlamaq.

grasfressend *adj.* otyeyən.

grasgrün *adj.* yamyaşıl.

Grashüpfer, *der*; -s, - (Heuschrecke) çəkiş.

grassieren *vi* (e-e Seuche usw.) coşmaq, şiddətlənmək.

grässlich *adj.* dəhşətli, iyrenc, çirkin.

Grat, *der*; -(e)s, -e dağın döşü; təpəlik.

Gräte, *die*; -, -n balıq sümüyü.

grätenlos *adj.* sümüksüz.

Gratifikation, *die*; -, -en ənam, mükafat; əlavə pul.

gratis *adj.* pulsuz, müftə.

grätschen *vi* ayaqları aralı qoymaq.

Gratulant, *der*; -en, -en təbrik edən, təbrik deyən.

Gratulation, *die*; -, -en təbrik, gözaydınlığı.

gratulieren *vi* təbrik etmək (Süd. : a. təbrik demək) (j-m zu D/kimisə, nə münasibətləsə).

Gratwanderung, *die*; -, -en *fig.* tarazlıq oyunu.

grau *adj.* 1. boz, boz rəng, çal; 2. (Haar) ağ; 3. (trostlos) cansıxıcı, darıxdırıcı.

Gräueltat, *die* -, -en vəhşilik, qəddarlıq.

grauen¹ *vi* : *der Morgen graut* səhər açılır.

grauen² *vr sich ~ vor D -dən* qorxmaq, dəhşətə gəlmək; *es graut mir* davor mən bundan qorxuram, dəhşətə gəlirəm; *ich graue mich = es graut mir.*

Grauen, *das*; -s, - dəhşət, qorxu.

grauenhaft *adj.* qorxulu, dəhşətli.

grauenvoll *adj.* qorxulu, dəhşətli.

grauhaarig *adj.* saç ağarmış; (*vereinzelt graue Haare am Kopf/Bart*) dən.

graulen *vt F j-n aus dem Haus ~* kimi-sə evdən qovmaq (*qaçıрмаq*); *vr sich ~ vor D -dən* qorxmaq, dəhşətlənmək.

graulich, gräulich *adj.* boztəhər, bozumsov, bozumtraq, bozumtül, çal.

Graupe, *die*; -, -n (*arpa*) yarma.

Graupel, *die*; -, -n kiçik dolu dənəsi.

graupeln *vt* : *es graupelt* dolu yağır.

Graus, *der*; -es qorxu, dəhşət.

grausam *adj.* rəhmsiz, daşürək(li), qaniçən, qəddar, gönsoyan, canavar;

adv. amansızcasına, qəddarcasına, qəddarlıqla, müstəbidcəsinə, şiddətlə, heyvancasına.

Grausamkeit, *die*; - rəhmsizlik, qəddarlıq, amansızlıq, cəlladlıq.

grausen : *mir (od. mich) graust es -dən* qorxuram, dəhşətlənirəm; zəhləm gədir; *es graust mir vor den Prüfungen* imtahanlardan qorxuram.

Grausen, *das*; -s dəhşət; zəhləsi gətmə.

grausig *adj.* dəhşətli, qorxunc; zəhlə aparıcı.

Graveur, *der*; -s, -e oymaçı, həkkak, qravör.

gravieren *vt* oymaq, həkk etmək.

gravierend *adj.* (*schwerwiegend*) ağır, şiddətli; *~er Fehler* ağır (*böyük*) səhv.

Gravierung, *die*; -, -en həkkaklıq.

Gravitation, *die*; - cazibə, cazibə qüvvəsi.

Gravitationskraft, *die*; -, -e yerin cazibə qüvvəsi.

gravitatisch *adj.* ciddi, vüqarlı.

Grazie, *die*; -, -n 1. *nur sg.* (*Anmut*) lətafət, zərafət, qır; 2. (*hübsche junge Frau*) gözəl cavan qız, dilbər.

graziös *adj.* lətif, zərif.

gregorianisch *adj.* qreqorian; *der ~e Kalender* qreqorian təqvimi; yeni təqvim.

Greif, *der*; -(e)s u. -en, -e(n) (*Vogel*) kərkəs.

greifbar *adj.* toxunmaqla hiss olunan; *fig.* açıq, aşkar, bəlli, aydın; *in ~er Nähe*

əl çatan yerdə, yaxın yerdə.

greifen *vt* tutmaq, yaxalamaq; yapışmaq; *e-n Dieb* ~ oğrunu yaxalamaq; *vi*

1. (*nach D*) *nəyəsə* əlini uzatmaq, *nəyisə* götürmək; *er griff nach dem Buch* o, kitabı götürdü; **2.** (*zu D*) *nədənsə* yapışmaq, *nəyəsə* əl atmaq; *zu den Waffen* ~ silahdan yapışmaq, silaha əl atmaq; *in die Tasche* ~ əlini cibinə soxmaq; *fig. j-m unter die Arme* ~ kiminsə əlindən tutmaq, dadına çatmaq; *um sich* ~ ətrafa yayılmaq; *fig. aus der Luft gegriffen* uydurma, havadan alma.

greinen *vt* sızıldamaq, oxşamaq.

Greis, *der*; *-es, -e* qoca kişi, ahil kişi.

Greisenalter, *das*; *-s* qocalıq.

greisenhaft *adj.* qoca kimi; qocalığa xas olan.

Greisin, *die*; *-, -nen* qoca qadın, qoca arvad, ahil arvad, qarı, birçəyi ağ; (*sehr abwertend*) kaftar.

grell *adj.* **1.** (*Licht*) gözləri qamaşdıran, gözqamaşdırıcı; **2.** (*Farbe*) parlaq; **3.** (*Stimme*) qulaqbatıran.

Gremium, *das*; *-s, Gremien* komite; heyət, orqan.

Grenze, *die*; *-, -n* sərhəd, hüdud, sınır, bənd-bərə; *fig.* hədd, xətt, dərəcə, cığır, əndazə, ölçü; *die ~ überschreiten* (sərhəddi keçmək; *fig.* çıxırından çıxmaq, həddini (*həddinden*) aşmaq, əməli azmaq, əndazədən çıxmaq; *~n setzen* hədd qoymaq; bəlgələmək; *j-n in s-e ~n verweisen* həddini göstərmək; *an der ~* sərhəddə; *alles hat s-e ~n* hər şeyin həddi (*əndazəsi, ölçüsü*) var.

grenzen *vi* həmhüdud olmaq, həmsərhəd olmaq (*an A/ nə ilə*); *fig.* yaxın olmaq (*an A/-ə*); *das grenzt ja schon an Unverschämtheit* bu həyasızlığa lap yaxındır.

grenzenlos *adj.* ucsuz-bucaqsız, hədsiz-hüduzsuz, sonsuz, hədsiz, hüdudsuz, axırsız, dibsiz, hesabagəlməz, həddən artıq; *F* bir dünya, dərya kimi.

Grenzgebiet, *das*; *-(e)s, -e* sərhəd rayonu (*bölgəsi*), sərhəd zonası.

Grenzlinie, *die*; *-, -n* sərhəd xətti.

Grenzpolizei, *die*; *-* sərhəd polisi.

Grenzschutz, *der*; *-es* sərhəd mühafizəsi, sərhəd keşiyi.

Grenzstein, *der*; *-(e)s, -e* sərhəd daşı.

Grenzübergang, *der*; *-(e)s, -e* sərhəd keçid məntəqəsi.

Grenzwert, *der*; *-(e)s, -e* hədd, limit dəyəri.

Greuel, *der*; *-s, -* iyrənc hərəkət, xəbəslilik; dəhşətli canilik.

Greueltat, *die*; *-, -en* vəhşilik, dəhşətli cinayət, zülm; mərdimazarlıq, xəbəslilik.

greulich *adj.* dəhşətli; iyrənc, çirkin.

Griechen, *der*; *-n, -n* yunan(lı).

Griechenland; *-s* Yunanıstan.

griechisch *adj.* yunan(lı); yunanca.

Griesgram, *der*; *-(e)s, -e* deyingən adam, mızımız.

griesgrämig *adj.* mızımız, deyingən, qaşqabaqlı, qaraqabaq, üzügülməz.

Grieß, *der*; *-es, -e* **1.** manna yarması; **2.** (*Nierengrieß*) daş, qum; **3.** *med.* idrardakı qum.

Grießbrei, *der*; *-(e)s* yarma xəşili.

Grießsuppe, *die*; *-, -n* yarma aşı.

Griff, *der*; *-(e)s, -e* **1.** qamarlama, tutma; **2.** (*e-s Messers*) dəstək; qulp; dəstə; **3.** (*Stiel*) sap; **4.** (*Türgriff*) qapı dəstəyi; **5.** (*Handgriff*) əllərin cəld hərəkəti; *mit e-m ~* dərhal, əlüstü, bir dəfəyə; **6.** (*Ring*) fənd; *fig. et. im ~ haben* bir şeydə mahirləşmək, bir şeydə səriştəsi olmaq, ustalaşmaq.

griffbereit *adj.* hazır.

griffig *adj.* ələyatan.

Grille, *die*; *-, -n* **1.** zo. sisəy; cırcırama; cəyirtke; **2.** *fig.* şiltaq, pis əhvali-ruhiyyədə olmaq.

grillen *vt* kabab etmək.

Grimasse, *die*; *-, -n* ağız-burun əymə; *~n schneiden* ağız-burnu əymək.

Grimm, *der*; *-(e)s* acıq, hirs, qəzəb, kinlilik.

grimmig *adj.* **1.** acıqlı, hirsli, kinli; **2.** (*sehr intensiv*) bərk, şiddətli, sərt.

Grind, *der*; *-(e)s, -e* yara qabığı, qabıq.

Grinsen, *das*; *-s, -* dişləri ağartma, gülmə.

grinsen *vi* dişlərini ağartmaq; gülüm-səmək.

Grippe, *die*; -, -*n* qrip.

Grippeepidemie, *die*; -, -*n* qrip yoluxu, qrip epidemisi.

grob *adj.* 1. (*großkörnig*) iri, yekə; 2. (*hart*) bərk, sərt, qati, cod; 3. (*unhöflich*) kobud, ədəbsiz, nəzakətsiz, heyvərə, fəhmsiz, bədxəlaq, danqa, diliuzun, əclaf; *fig.* *F* eşşək, ərkək; 4. (*Fehler*) ağır, kobud; *~e Arbeit* ağır iş; *~e Fahr-lässigkeit* ağır (*kobud*) ehtiyatsızlıq.

Grobheit, *die*; -, -*en* kobudluq, heyvə-rəlik; tərbiyəsizlik, qabalıq; codluq, danqazlıq, diliuzunluq; *fig.* eşşəklik.

Grobian, *der*; -*s*, -*e* kobud adam.

grobkörnig *adj.* iridənəli.

grobmaschig *adj.* iri ilməkli.

gröblich *adj.* kobudtəhər.

Grog, *der*; -*s*, -*s* qroq içkisi.

grölen *vi* hay basmaq, səs-küy salmaq.

Groll, *der*; -*s* kin, acıq, qərəz.

grollen *vi* 1. (*Donner*) guruldamaq; 2. kin bəsləmək (*j-m wegen/kiməsə -dən ötrü*).

Grönland; -*s* Qrenlandiya, Qrönland.

Gros, *das*; - əsas hissə.

Groschen *der*; -*s*, - *F* (*Geld*) pul; *fig.* *bei ihm ist der ~ gefallen* nəhayət başa düşdü.

groß *adj.* 1. böyük, iri; heyvərə, dınbız; 2. (*vom Wuchs*) uca; cüssəli; 3. (*bedeutend*) mühüm, qocaman; nəhəng; 4. (*erwachsen*) yetkin, böyük, həddi-bülü-ğa çatmış; *~ werden* böyümək; *im Gro-ßen und Ganzen* ümumiyyətlə; *~e Augen machen* heyran qalmaq; *die Großen* *pl.* böyüklər; *Groß und Klein* böyük və ki-çik, qoca və cavan; *~e Ferien* yay tətili, tətill zamanı (*məktəblərdə*); *F ~ in et.* *sein* bir şeyin ustası olmaq, bir zadda (*seydə*) məharətli olmaq.

großartig *adj.* böyük, əzəmətli, möh-təşəm; gözqamaşdırıcı.

Großbritannien; -*s* Böyük Britaniya.

Großbuchstabe, *der*; -*n(s)*, -*n* böyük hərflər.

Größe, *die*; -, -*n* 1. böyüklük; əzəmət, həşəmət; 2. (*Körpergröße*) boy; 3. (*Klei-dergröße usw.*) ölçü; nömrə; 4. (*Umfang*) həcm, tutum, cəsamət, yekəlik; 5. (*Be-deutung*) əhəmiyyət, önəm; 6. (*Persön-lichkeit*) şöhrətli, böyük adam; 7. (*Erha-benheit*) böyüklük, alicənablıq; *sag mir, welche Schuhgröße du hast* ayağının bö-yüklüyünü de görüm.

Größeltern *die/pl.* (böyük)nənə və ba-ba.

Größenkel, *der*; -*s*, - nəticə, nəvənin oğlu.

Größenkelin, *die*; -, -*nen* nəticə (*qız*).

Größenwahn, *der*; -*s* böyüklük düş-günlüyü, böyüklük xəstəliyi.

größenwahnsinnig *adj.* böyüklük xəstəliyi.

größer *adj.* daha böyük.

Großfamilie, *die*; -, -*n* böyük ailə.

Größfeuer, *das*; -*s*, - böyük yanğın.

Großgrundbesitzer, *der*; -*s*, - iri mülkə-dar, böyük (*nəhəng*) torpaq sahibi, nə-həng torpaq mülkiyyətçisi, ağa,ərbab.

Großhandel, *der*; -*s* topdansatış tica-rəti, topdansatış.

Großhändler, *der*; -*s*, - topdansatan, topdançı, binəkdar.

großherzig *adj.* alicənab, yüksək ruh-lu, comərd.

Großherzigkeit, *die*; - alicənablıq, comərdlik.

Großhirn, *das*; -(*e*)*s*, -*e* beyin, ön beyin.

Großindustrie, *die*; -, -*n* iri sənaye, nəhəng sənaye.

großkotzig *adj.* lovğa, dikbaş, təkəb-bürlü.

Großmacht, *die*; -, -*e* böyük dövlət, nəhəng dövlət.

Großmaul, *das*; -(*e*)*s*, -*er* özünü tərif-ləyən, lovğa; çıxır-bağırçı.

großmülig *adj.* lovğa, gopçu.

Großmut, *die*; - alicənablıq, mərdlik, comərdlik.

großmütig *adj.* alicənab, mərd, comərd, əkrəm, kəramətli.

Großmutter, *die*; -, -*in* (böyük)nənə, ağənənə.

großschreiben vt əhəmiyyət vermək.

Großschreibung, die; - böyük hərf ilə yazma.

großsprecherisch adj. özünü tərifləyən, lovğa, böyük-böyük danışan.

großspurig adj. (arrogant) dikbaş, təkəbbürlü.

Großstadt, die; -, -e böyük şəhər.

Großstädter, der; -s, - böyük şəhərli.

größtenteils adv. əsasən; əksərən.

großtuerisch adj. özünü tərifləyən, özünü öyən, lovğa, gopçu.

großtun vi özünü tərifləmək, öyünmək, lovğalanmaq, özündən dəm vurmaq.

Großvater, der; -s, - baba, cədd, dədə.

großziehen vt böyütmək, bəsləmək.

großzügig adj. 1. (groß) geniş, ətraflı; 2. (weitherzig) əliaçıq, səxavətli, çörək-verən, hatəm; 3. (tolerant) alicənab.

Großzügigkeit, die; - alicənablıq, səxavət, böyüklük, hatəmlik.

grotesk adj. qəribə, əca(y)ib, gülməli.

Grotte, die; -, -n mağara.

grub s. graben.

Grübchen, das; -s, - batıq, boşluq, (ordda, çənədə), yanaq çuxuru.

Grube, die; -, -n 1. çuxur, çala, qazıntı, girinti; fig. j-m e-e ~ graben bir kəsə quyu qazmaq; 2. (Bergwerk) mədən, şaxta; e-e ~ graben çalalamaq.

Grübele, die; -, -en baş sındırma, boş yerə fikirləşmə.

grübeln vi boş yerə fikirləşmək, baş sındırmaq.

Grubengas, das; -es, -e mədən qazı, metan qazı (CH₄).

Grübler, der; -s, - boş-boş fikirləşən adam, xəyalbaz.

Gruft, die; -, -e 1. (Grab) qəbir, məzar; 2. (Gewölbe) sərdaba.

Grufti, der; -s, -s F qoca kişi.

grün adj. 1. yaşıl; göy 2. (Obst) kal, yetişməmiş; 3. (frisch) təzə, tazə; 4. pol. ətraf mühit; die ~e Partei ətraf mühiti qoruyan partiya, yaşillər; fig. ~er Junge ağzından hələ süd iyi gələn oğlan, təc-

rübəsiz cavan; sich ~ und blau ürgern bərk hirsələnək, hirsdən göyermək.

Grünanlage, die; -, -n yaşıllıq, çəmənlik.

Grund, der; -(e)s, -e 1. (das Unterste) dib, bünövrə, özü; 2. nur sg. (Erdboden) yer, torpaq; 3. nur sg. (Basis) təməl, əsas;

4. (Ursache) nədən, səbəb, amil, bais, cəhət, dəlil; fig. əsbab; 5. (Tal) dərə, vadi; aus welchem ~? nəyə əsasən?, nə səbəbə görə?, nə cəhətə (dəlillə) görə?, nədən?, niyə?; ohne ~ səbəbsiz, naھاq yerə, dəlilsiz, əbəs yerə, haqsız; aus diesem ~e bu səbəbə görə, bu nədənə görə, bu səbəbdən; im ~e genommen əslində; der Meeresgrund dənizin dib;

~ und Boden torpaq, mülk, əmlak; von ~ auf başdan-ayağa qədər, bünövrədən, əsaslı surətdə; auf den ~ gehen -in dərini (dibinə) getmək; allen ~ haben zu... ..məkdə yerdən göyə qədər (lap) haqlı olmaq.

Grundausbildung, die; - əsas (təməl) təlim.

Grundbedingung, die; -, -en əsas şərt.

Grundbegriff, der; -(e)s, -e əsas anlayış.

Grundbesitz, der; -es mülkədarlıq, torpaq sahibliyi.

Grundbesitzer, der; -s, - malik, torpaq sahibi, mülkədar.

grundehrlich adj. düz adam.

gründen vt əsasını (təməlini) qoymaq, qurmaq, təsis etmək, meydana gətirmək; e-e Stadt ~ şəhər salmaq; vi (stützen) əsaslanmaq (auf A/nəyəşə); vr sich ~ əsaslanmaq, dayanmaq (auf A/nəyəşə).

Gründer, der; -s, - qurucu, bani, əsası qoyan.

grundfalsch adj. kökündən yanlış, tamamilə səhv.

Grundfarbe, die; -, -n ana rəng.

Grundgedanke, die; -, -n ana fikir, təməl (əsas) düşüncə, əsas fikir.

Grundgehalt, das; -s, -er əsas maaş.

Grundgesetz, das; -es anayasa, əsas qanun.

Grundgesetz, das; -es anayasa, əsas qanun.

grundieren *vt* (*Malen*) astar çəkmək (*rəngləmək üçün*).

Grundierfarbe, *die*; -, -*n* astar boyası.

Grundkapital, *das*; -*s*, -*kapitalien* əsas kapital, əsas sərmayə.

Grundkenntnisse, *die/pl.* təməl biliklər, əsas məlumat *pl.*

Grundkurs, *der*; -*es*, -*e* təməl kurs.

Grundlage, *die*; -, -*n* əsas, təməl, bazis, bünövrə, özül, baza, bina, bünyad; *jeder ~ entbehren* heç bir təmələ dayanmamaq, əsassız olmaq.

grundlegend *adj.* əsaslı, təməlli, köklü, lazımı.

gründlich *adj.* əsaslı, möhkəm, dərin, köklü, əsasi; *adv.* dərindən, kökündən.

Gründlichkeit, *die*; - dəqiqlik, diqqətliklik

Grundlinie, *die*; -, -*n* əsas xətt; əsas.

grundlos *adj.* 1. dibsiz; 2. əsassız, səbəbsiz, dəlilsiz; təməlsiz, boş yerə.

Grundnahrungsmittel, *das*; -*s* əsas ərzaq.

Grundpfeiler, *der*; -*s*, - bünövrə, sütun, təməl.

Grundrecht, *das*; -(*e*)*s*, -*e* əsas hüquq, təməl haq. *pl.*

Grundregel, *die*; -, -*n* əsas qayda, təməl qayda.

Grundriss, *der*; -*es*, -*e* təsvir, plan; *fig.* şema.

Grundsatz, *der*; -*es*, -*e* əsas qayda, prinsip.

grundsätzlich *adj.* əsaslı, prinsipial; *adv.* əsasən, ümumiyyətlə.

Grundschule, *die*; -, -*n* ibtidai məktəb.

Grundstein, *der*; -(*e*)*s*, -*e* təməl daş, təməl, özül; *den ~ legen* təməlini qoymaq.

Grundsteinlegung, *die*; -, -*en* təməl-qoyma, özülqoyma.

Grundsteuer, *die*; -, -*n* torpaq vergisi.

Grundstoff, *der*; -(*e*)*s*, -*e* 1. *Chem.* element, ünsür; 2. (*Rohstoff*) xam maddə.

Grundstück, *das*; -(*e*)*s*, -*e* torpaq sahəsi, yer.

Grundstücksmakler, *der*; -*s*, - torpaq satışı dəlalı, dəlal.

Gründung, *die*; -, -*en* əsas, quruluş, özül, yaradılış, təməlinin qoyulması.

grundverschieden *adj.* kökündən fərqli, müxtəlif.

Grundwasser, *das*; -*s* yeraltı su.

Grundzahl, *die*; -, -*en* əsas ədəd, əsl ədəd; miqdar sayı.

Grundzug, *der*; -(*e*)*s*, -*e* əsas xətt, ən mühüm əlamət.

Grundzüge, *die/pl.* üsul, əsas xəttlər.

grünen *vi* göyermək, yaşıllaşmaq.

Grünfläche, *die*; -, -*n* çəmənlik.

Grünkohl, *der*; -(*e*)*s* yarpaq kələm, baş kələm.

Grünschnabel, *der*; -*s*, -*ig* *fig.* təcrübəsiz cavan, uşaq, naşi adam.

Grünspan, *der*; -(*e*)*s* mis üstündə otumuş yaşıl pas, jenqar.

grunzen *vt* (*Schweine*) xortuldamaq; *fig.* donquldanmaq, deyilmək.

Gruppe, *die*; -, -*n* 1. q(u)rup, dəstə, ekip, firqə; güruh, heyət; 2. *mil.* manqa; *in ~n* dəstə-dəstə, dəstəbədəstə.

Gruppenbild, *das*; -(*e*)*s*, -*er* kütləvi şəkil.

Gruppenleiter, *der*; -*s*, - dəstəbaşı, hər hansı bir qrupa başçılıq edən adam.

gruppenweise *adj.* dəstə-dəstə, qrup-qrup, dəstələrlə.

gruppieren *vt* qruplaşdırmaq, qruplara bölmək; *vr sich ~* qruplaşmaq.

Gruppierung, *die*; -, -*en* qruplaşdırma; qruplaşma.

Grus, *der*; -*es*, - kül, kömür külü.

gruselig *adj.* dəhşətli, qorxunc.

gruseln *vi* *j-n /jm gruselt es vor/ sich ~ vor D ...* vahimə basmaq.

Gruß, *der*; -*es*, -*e* 1. salam; 2. *mil.* rəsmi salam; *mit freundlichen Grüßen* səmimi salamlarla.

grüßen *vt* salamlamaq; *~ lassen* *vt* -ə salam göndərmək.

Grütze, *die*; -, -*n* yarma; xəşil; *fig.* ağıl; *keine ~ im Kopf haben* ağılsız olmaq.

Guatemala; -*s* Quatemala.

gucken *vt* baxmaq.

Guerilla, *der*; -*s*, -*s* partizan; partizan hərəkatı.

Guerillakrieg, *der*; -(e)s, -e partizan savaşı, partizan müharibəsi.

Guillotine, *die*; -, -n gilyotin (*Süd.* : *gilyotin*).

Guinea¹; -s Qvineya, Qinə.

Guinea², *die*; -, -s qədim İngilis pulu.

Gulasch, *das u. der*; -(e)s, -e u. -s qulaş (qovurmaya oxşar yemək).

Gulden, *der*; -s, - Qulden (*Hollandiyanın pulu*).

gültig *adj.* **1.** (*in Kraft*) etibarlı, mötəbər, qüvvədə olan; **2.** (*gesetzlich*) qanuni, məşru; *diese Karte ist ~* bu biletdə etibarlıdır.

Gültigkeit, *die*; - etibarlılıq, qüvvədə olma, qanuni qüvvə; *s-e ~ verlieren* etibarını itirmək, etibardan düşmək, hökmdən düşmək.

Gültigkeitsdauer, *die*; - etibar müddəti, qüvvədə olma müddəti.

Gummi, *der u. das*; -s, -(s) **1.** *nur sg.* lastik, rezin; **2.** (*Kondom*) lastik, kondom, prezervativ (*Süd.* : *kaput*); *aus ~* lastikdən, rezindən.

Gummiband, *das*; -(e)s, -'er rezin lent, rezin tesma (*Süd.* : *a. keş*).

Gummibaum, *der*; -(e)s, -'e kauçuk ağacı.

gummieren *vt* yapışdırıcı maddə vurmaq.

gummiert *adj.* yapışqanlı.

Gummiknüppel, *der*; -s, - rezin dəyənək.

Gummischlauch, *der*; -(e)s, -'e rezin şlanq.

Gummischuhe *die/pl.* qaloş.

Gummizug, *der*; -(e)s, -'e lastik (*rezin*) lent.

Gunst, *die*; - **1.** iltifat, xeyirxahlıq, təvəccüh, lütf, inayət; **2.** (*Vorteil*) xeyir; *zu Ihren ~en* sizin xeyrinizə; **3.** (*Bevorzugung*) tərcih, üstün tutma.

günstig *adj.* əlverişli, xeyirli; müsaid, münasib, sərfəli, fərli; *e-e ~e Gelegenheit* fürsət, şans; *im ~sten Fall* ən yaxşı vəziyyətdə.

Günstling, *der*; -s, -e istəklili, üstün tutulan, sevimli, əziz.

Günstlingswirtschaft, *die*; - yerbazlıq və dostbazlıqla məqama çatma siyasəti.

Gurgel, *die*; -, -n boğaz; xirdək, hulkum, udlaq.

gurgeln *vi* qarqara etmək.

Gurke, *die*; -, -n xiyar, gülbəsər.

Gurkensalat, *der*; -(e)s, -e xiyar salati.

gurren *vi* quruldamaq.

Gurt, *der*; -(e)s, -e **1.** belbağı, qayış, qurşaq, kəmə; **2.** (*Sicherheitsgurt*) ehtiyat kəməri.

Gürtel, *der*; -s, - qayış, belbağı, kəmə; *den ~ enger schnallen* *fig.* xərcləri azaltmaq.

gürten *vr sich* ~ qayış bağlamaq, qurşamaq.

Gurtmuffel, *der*; -s, - ehtiyat kəməri bağlamayan şəxs.

Guru, *der*; -s, -s *rel.* *fig.* quru; din rəhbəri; alicənab.

GUS *Abk.* *Gemeinschaft Unabhängiger Staaten.*

Guss, *der*; -es, -'e **1.** tökmə; **2.** (*Regenguss*) leysan.

Gusseisen, *das*; -s, - tökmə dəmir, çuqun.

Gussform, *die*; -, -en tökmə qəlibi (*Süd.* : *tökmə qalıbi*).

Gut, *das*; -(e)s, -'er **1.** (*Besitz, Gehöfe*) mülk, malikanə; **2.** (*Ware*) mal, daşınma; *Hab und ~* var-yox, mal-mülk.

gut *adj.* **1.** (*besser; best-*) yaxşı; fərli; *dial.* *eyi*; **2.** (*vorteilhaft*) yararlı, xeyirli, sərfəli; **3.** (*bequem*) rahat; *~en Morgen!* sabahınız (*səhəriniz*) xeyirli; *~en Abend* axşamınız xeyirli; *~en Appetit!* nuş olsun!; *es geht mir ~* yaxşıyam; *sei so ~* zəhmət çək; *schon ~!* yaxşı!, yetər!, bəsdirl!; *~ und gerne* heç olmazsa, ən azı; *~e Reise!* yaxşı yoll!; *~e Nachricht* yaxşı xəbər; *so ~ wie ...* (*beinah*) demək olar ki, az qala, ...; *es ist ~ möglich* ola bilsin ki, bəlkə; *~ gemacht!* yaxşı etdin!; *machs ~!* hələlik!; *relativ ~* babat; *sehr ~* çox yaxşı, *F* ədəlli-bədəlli.

Gutachten, *das*; -s, - mütəxəssis rəyi, ekspert fikri, qərar; attestat.

Gutachter, *der*; -s, - ekspert, mütəxəssis, rəyçi; attestasiya verən.

gutartig *adj.* 1. xoşxasiyyət; kinsiz; 2. *med.* qorxusuz, zərərsiz, salamat.

gutaussehend *adj.* gözəl, gözəl görünüşlü, fasonlu, formalı; *F* yaxşı löyünlü.

gutbürgerlich *adj.* (*Essen*) bol, lazımi qədər; təmiz; *~e Küche* təmiz mətbəx.

Gutdünken, *das*; -s fikir, mülahizə; *nach s-m* ~ fikrinə görə, istədiyi kimi.

Güte, *die*; - yaxşılıq, xeyirxahlıq; *F* *meine ~!* vay!, əcəbal, aman Allahım!

Güterbahnhof, *der*; -(e)s, -e yük istasyonu, yük stansiyası.

Gütertrennung, *die*; - *jur.* mal ayrılığı; *in ~ leben* ər-arvadin mal ayrılığı formada yaşamaqları.

Güterverkehr, *der*; -(e)s yükdaşıma, yük hərəkəti (*trafiki*).

Güterwagen, *der*; -s, - yük vaqonu.

Güterzug, *der*; -(e)s, -e yük qatarı.

Gute(s), *das*; -n yaxşılıq; *alles ~!* yaxşı olasan (*olasınız*), tam yaxşılıq arzu edirəm; *des ~n zuviel tun* həddindən artıq can yandırmaq; *das ~ bei der Sache ist, dass...* işin müsbət cəhəti budur ki... .

gutgehend *adj.* (*Geschäft*) yaxşı işləyən, yaxşı gedən.

gutgelaunt *adj.* şad, keyfi kök.

gutgemeint *adj.* xeyirxah, xoşniyyət.

gutgläubig *adj.* sadə, sadələvh, hər şeyə inanan.

Gutgläubigkeit, *die*; - sadəlik, sadələvhlik.

Guthaben, *das*; -s, - alacaq, tələb.

Gutheissen *vt* bəyənmək, icazə vermək.

gutherzig *adj.* xoşqəlb, safqəlbli, kinsiz, ürəyiyumşaq, xoşxasiyyət.

gütig *adj.* mehriban, yaxşı.

gütlich *adj.* davasız, mübahisəsiz, xoşluqla olan; *auf ~em Wege* xoşluqla;

sich ~ tun an D -*dən* ləzzət almaq; *sich ~ einigen* sülh yolu ilə razılaşmaq.

gutmachen *vt* zərəri tələfi etmək, ziyanı ödəmək.

gutmütig *adj.* ürəyitəmiz, safürekli, kinsiz, ürəyiyumşaq; rəhmli; *F* kövrək.

Gutmütigkeit, *die*; - safüreklilik, kinsizlik, ürəyiyumşaq; *fig.* kövrəklik.

gutnachtschaftlich *adj.* : *~e Beziehung* yaxın qonşuluq münasibətləri.

Gutsbesitzer, *der*; -s, - mülkədar, ərbab.

Gutschein, *der*; -(e)s, -e zəmanət qəbizi, talon (*bir şeyi almaq üçün*).

gutschreiben *vt* kiminsə hesabına tələb yazmaq; *j-m et. ~* bir kəsin tələbinə yazmaq, hesabına tələb yazmaq.

Gutschrift, *die*; -, -en kreditə yaz(ıl)ma, hesaba yazılma.

guttun *vi* xeyirli olmaq, faydalı olmaq; yaxşı təsir etmək.

gutunterrichtet *adj.* xəbərdar, məlumatlı.

gutwillig *adj.* 1. (*bereitwillig*) razı, kö-nüllü; *~ mitkommen* könüllü olaraq gəlmək; 2. ürəyitəmiz, xoşniyyətli, ürəyi-açıq, düzürəkli, düzqəlbli, xeyirxah.

Gutwilligkeit, *die*; - ürəyiaçıqlıq; kö-nüllülük; xoş niyyət.

Gymnasiast, *der*; -en, -en gimnaziya şagirdi.

Gymnasiastin, *die*; -, -nen gimnaziya şagirdi.

Gymnasium, *das*; -s, *Gymnasien* gimnaziya (*Süd. : dəbirestan*).

Gymnastik, *die*; - gimnastika (*Süd. : jimnastik*).

Gymnastikanzug, *das*; -s, - gimnastika paltarı.

Gynäkologe, *der*; -n, -n qadın xəstəliklərinin mütəxəssisi, ginekolog (*Süd. : jinekoloq*).

Gynäkologie, *die*; - ginekologiya.

H

H, h *das*; -, - 1. Alman əlifbasının səkkizinci hərfi; 2. *mus.* si.

Haag, Den Haaqa şəhəri.

Haar, *das*; -(e)s, -e saç, tük; qıl; *sich die ~e kämmen* saçını (başını) daramaq; *sich die ~e schneiden lassen* saçını kəs-dirmək, başını qıxdırmaq; *fig. sich in die ~e geraten* savaşımaq, dava etmək, saçıolmaya çıxmaq, didişmək; *sich (D) die ~e raufen* saçlarını yolmaq; *aufs ~ ol-duğu* kimi, lap, tamamilə, nöqtəbənöqtə; *um ein ~ az qala*, az qalmışdı ki; *fig. ~e auf den Zähnen haben* dilli olmaq.

Haarausfall, *der*; -s saçın tökülməsi.

Haarbürste, *die*; -, -n saç fırçası, saç şotkası.

Haarbüschel, *das*; -s, - kəkil.

haaren *vi* (Tiere) tük tökmək.

Haarentferner, *der*; -s, - tükəməzləyən, vacibi.

Haarfärbemittel, *das*; -s, - saç boyası.

haarfein *adj.* zərif, tük kimi nazik.

haargenau *adj.* tamamilə, nöqtəbənöqtə, dübbədüz, dümdüz, düppədüz, düpbədüz.

haarklein *adv.* ətraflı, bütün təfəsilatı ilə.

Haarnadel, *die*; -, -n sancaq.

haarscharf *adj.* 1. (*sehr präzise*) çox dəqiq; 2. (*ganz knapp*) lap, lap belə; ~ *am Ziel vorbeischießen* hədəfin lap yarı-nından vurmaq.

Haarschnitt, *der*; -(e)s, -e qırılma, saç modeli.

Haarspalterei, *die*; -, -en heç nə üs-tündə mübahisə yaratma, çürükçülük.

haarsträubend *adj.* dəhşətli, biabırçı, misli görünməmiş, iyrenc.

Haartrockner, *der*; -s, -n saç qurudan, saç qurutma aləti.

Haarwäsche, *die*; -, -n saç yuma, baş yuma.

Haarwaschmittel, *das*; -s, - şampun.

Haarwurz, *die*; -, -n saç kökü, saç dibi.

Hab, *das*; -, -(e)s - : ~ *und Gut* var-yox, mal, mülk; *pl.* əməl.

Habe, *die*; - mal, mülk, əmlak, var; *bewegliche* ~ daşınan əmlak; *unbeweg-*

liche ~ daşınmaz əmlak.

haben *vt* -ə malik olmaq, -ə sahib olmaq; *ich habe* mənim varımdır; *ich habe nichts* mənim heç nəyim yoxdur; *ich habe keine Zeit* vaxtım yoxdur; *den wievielten ~ wir heute?* bu gün ayın neçəsidir; *was ~ Sie?* sizə nə olub? *er hat ein Haus* onun bir evi var; *was habe ich zu bezahlen?* nə qədər verməliyəm? *hast du gerufen?* çağırırdın? *et. auf sich ~* əhəmiyyəti olmaq; *zu sagen ~* mühüm olmaq; *unter sich ~* rəhbərliyi altında olmaq, əlinin altında olmaq.

Haben, *das*; -s kredit, alacaq, hesabda mövcud olan pul; *Soll und ~* mədə-xil və məxaric, borc və alacaq.

Habenichts, *der*; -(e)s, -e çox kasıb, lüt.

Habgier, *die*; - acgözlük, tamahkarlıq, doymamazlıq, dövlətpərəstlik, mənfə-ətpərəstlik, görməmişlik, hərislik; *F* lə-löyünlük.

habgierig *adj.* acgöz, tamahkar, doymaz, gözüac, dövlətpərəst, mənfəət-pərəst, görməmiş, həris; *F* lələyün.

habhaft *adj.* : ~ *werden* -i əldə etmək; axtarıb tapmaq.

Habicht, *der*; -s, -e qırğı.

Habilitation, *die*; -, -en dosentliyə keç-mə, dərsvərmə hüququ alma (*Süd.* : *professorluq tezi*).

habilitieren *vr sich* ~ dərsvərmək hü-ququ almaq, dosentliyi almaq, profes-sorluq rütbəsini almaq.

Habitat, *das*; -s, -e məkan, sahə.

Habseligkeiten, *die/pl.* 1. şeylər, əşya; 2. *F* var-yox, mal-dövlət.

Habsucht, *die*; - *s.* Habgier.

habsüchtig *adj.* *s.* habgierig.

Hackbrett, *das*; -s, -er ət taxtası, kötük; *mus.* simbal.

Hachse; *die*; -, -n paça.

Hacke, *die*; -, -n külüng, toxa, kərki.

hacken *vt* 1. (*Holz*) yarmaq; 2. (*Fleisch*) doğramaq, döymək; 3. (*Vogel*) dimdik-ləmək.

Hacker, *der*; -s, - *EDV* *F* haker.

Hackfleisch, *das*; -(e)s döyülmüş ət, qiymə.

Häcksel, *der u. das*; -s saman, doğranmış saman.

Hader, *der*; -s dava, çəkişmə, ixtilaf.

hadern *vi*: *mit et.* ~ bir şeydən narazı olmaq, küsmək; *mit s-m Schicksal* ~ taleyindən şikayət etmək.

Hafen, *der*; -s, -" liman (*Süd.*: *bəndər*); *in den* ~ *einlaufen* limana girmək, limana daxil olmaq.

Hafenanlagen, *die/pl.* liman təsisatı; sığınacaq yer.

Hafenarbeiter, *der*; -s, - liman işçisi.

Hafenmeister, *der*; -s, - liman rəisi, liman məsulu.

Hafenpolizei, *die*; - liman polisi.

Hafenstadt, *die*; -, -"e limanı olan şəhər.

Hafer, *der*; -s vələmir, yulaf; *fig. ihn sticht der* ~ o, qudurğanlıq edir, o, həddini bilmir, o, qudurubdur.

Haferbrei, *der*; -(e)s vələmir sıyığı.

Haferflocken, *die/pl.* yulaf yarması, vələmir yarması.

Haferschleim, *der*; -(e)s, -e yulaf həlimi.

Haff, *das*; -(e)s, -e körföz.

Haft, *die*; - həbs, həbs cəzası; *in ~ nehmen* həbs etmək, tutmaq; *aus der ~ entlassen* həbsdən azad etmək.

Haftanstalt, *die*; -, -en həbsxana, dustaqxana, qazamat, həbs yeri.

haftbar *adj.* məsul, cavabdeh, sorumlu (*für A*); *j-n für et.* ~ *machen* bir kəsi bir şey üçün cavabdeh etmək.

Haftbarkeit, *die*; -, -en məsuliyyət, cavabdehlik, sorumluluq.

Haftbefehl, *der*; -s, -e həbs haqqında qərar, həbs orderi.

haften *vi* **1.** (*kleben*) yapışmaq, suvaşmaq (*an D/-ə*); **2.** (*für et.*) məsul (*sorumlu*) olmaq, cavabdeh olmaq; **3.** (*für j-n*) kəfil olmaq, zamin olmaq.

haftenbleiben *vi* **1.** yapışib qalmaq; **2.** (*im Gedächtnis*) hafizədə qalmaq, unutmamaq.

Häftling, *der*; -s, -e dustaq, məhbus, zindani, həbs olunmuş adam.

Haftpflicht, *die*; - məsuliyyət, sorum-

luluq.

haftpflichtig *adj.* məsul, sorumlu.

Haftpflichtversicherung, *die*; -, -en xəsarət (*ziyan*) sığortası (*Süd.*: *xəsarət biyməsi*).

Haftstrafe, *die*; -, -n həbs cəzası.

Haftung¹, *die*; - *techn.* yapışma.

Haftung², *die*; -, -en maddi məsuliyyət, sorumluluq, cavabdehlik.

Hagebutte, *die*; -, -n itburnu.

Hagedorn, *der*; -(e)s, -e yelşan.

Hagel, *der*; -s dolu.

Hagelkorn, *das*; -(e)s, -"er dolu dənəsi.

hageln *vi* dolu yağmaq; *es hagelt* dolu yağır.

Hagelschlag, *der*; -s, -"e dolu vurma, dolunun verdiyi ziyan.

Hagelwetter, *das*; -s boran, tufan.

hager *adj.* anıq, bir dəri bir sümük, sısq.

Hagestolz, *der*; -es, -e qoca subay kişi.

Hahn, *der*; -(e)s, -"e **1.** xoruz; **2.** (*Wasserhahn*) kran (*Süd.*: *şir*); **3.** (*am Gewehr*) çaxmaq.

Hähnchen, *das*; -s, - **1.** (*junger Hahn*) beçə; **2.** qızardılmış xoruz.

Hahnenfuß, *der*; -es *bot.* qaymaqçıçəyi.

Hahnenkampf, *der*; -(e)s, -"e xoruz döyüşü.

Hahnenschrei, *der*; -(e)s, -e ban, xoruzun banlaması, xoruz banı.

Hai(fisch), *der*; -es, -e köpək balığı.

Hain, *der*; -(e)s, -e balaca meşə, ağacılıq.

Haiti; -s Haiti.

Häkchen, *das*; -s, - **1.** qarmaqcıq; **2.** (*Zeichen*) kontrol işarəsi.

Häkelarbeit, *die*; -, -en mil ilə toxuma.

Häkelei, *die*; -, -en mil ilə toxu(n)ma.

häkeln *vt u. vi* mil ilə toxumaq; hörmək.

Häkelnadel, *die*; -, -n toxuma mili.

haken *vt* **1.** (*et. an/in et.*) qarmağı ilişdirmək; **2.** (*Schlüssel usw.*) ilişmək, ilişib qalmaq.

Haken, *der*; -s, - **1.** qarmaq, tilov; çən-

gəl; ilgək; **2.** (*Kleiderhaken*) asqı; **3.** *fig.* əngəl, müşgül; *die Sache hat e-n* ~ bu işdə bir əngəl var.

Hakenkreuz, *das*; -es, -e sınımış xaç (*Alman faşistlərinin simvolu*).

hakig *adj.* qarmaq kimi.

halb *adj.* yarı(m), yarımçıq; *ein ~er Liter* yarım litr; *e-e ~e Stunde* yarım saat; *ein ~es Jahr* yarım il; *zum ~en Preis* yarı qiymətə; *adv.* yarısı, yarıyadək, yarıya qədər; ~ *und* ~ yarıya qədər, yarısı, yarı-yarı, yarıbayarı; *F mit j-m ~e ~e machen* bir kəs ilə yarı-yarıya bölüşmək; *es ist ~ drei* saat üçün yarısıdır (*Süd.* : *saat iki yarım*dır); *die Sache ist ~ so schlimm* bu iş o qədər də pis deyil; *nur die ~e Wahrheit* həqiqətin ancaq bir yanı (*tərəfi*), həqiqətin yarısı.

halbamtlich *adj.* yarımrəsmi.

halbärmelig *adj.* qısaqol.

Halbblut, *das*; -(e)s qatışıq, mələz.

Halbbruder *der*; -s, -'er ögey qardaş.

Halbdunkel, *das*; -s alaqaranlıq, toran. ...**halben** *prap.* *G* ..üçün, ..xatirinə, ..görə, ..ötrü; *meinethalben* mənim xatirimə, mənə görə.

halber *prap.* *G* ..üçün, ..görə, ..səbəbdən, ..xatirinə, ..məqsədilə.

halbfertig *adj.* yarımçıq, natamam.

halbfett *adj.* azyağlı.

Halbfinale, *das*; -s, -e yarımfinal.

halbgebildet *adj.* azsavadlı.

halbgekocht *adj.* ala-bişmiş.

Halbgeschwister, *die/pl.* ögey bacı-qardaş.

Halbgott, *der*; -(e)s, -'er *myth.* **1.** Tanrı sırasına keçmiş qəhrəman, yarımallah; **2.** *fig.* büt.

Halbheit, *die*; -, -en yarımçılıq, əskiklik, natamamlıq.

halbherzig *adj.* könülsüz.

halbhungrig *adj.* yarımac.

halbieren *vt* yarı bölmək.

Halbierung, *die*; - ikiyə (*yarıya*)bölmə.

Halbinsel, *die*; -, -n yarımada.

Halbjahr, *das*; -(e)s, -e yarım il, altı ay.

halbjährig *adj.* altıaylıq, yarımillik.

halbjährlich *adj.* altıaylıq, yarımillik,

yarım ildə bir dəfə olan, ; *adv.* altı ayda bir (*dəfə*), ildə iki dəfə.

Halbkreis, *der*; -es, -e yarımdaire, yarımçevrə, qövş.

Halbkugel, *die*; -, -n yarım kürə, yer kürəsinin yarısı.

halblang *adj.* yarımuzun; *F mach mal ~!* yavaş gəl!, şişirtmə!

halblaut *adj.* yavaşca, yavaş səsle.

Halbleinen, *das*; -s, -e yarım kətan parça.

Halbleiter, *der*; -s, -el yarımkeçirici.

halbmast *adv.* yarı qaldırılmış; *die Flagge auf ~ setzen* bayrağı yarıya çəkmə.

Halbmesser, *der*; -s, -e *math.* radius.

halbmonatlich *adj.* yarım aylıq, iki-həftəlik, ikihəftədən bir.

Halbmond, *der*; -(e)s aypara, hilal.

halbmondförmig *adj.* aypara şəklində.

halbnackt *adj.* yarımçılpəq.

halb offen *adj.* yarımaçığı.

halboffiziell *adj.* yarım rəsmi.

Halbpension, *die*; - (Hotel) gecə qalma, səhər yeməyi ilə ancaq nahar və ya axşam yeməyi, yarım pansiyon.

halbrund *adj.* yarım dairevi.

Halbschatten, *der*; -s, -e zəif kölgə, zəif kölgəlik.

Halbschlaf, *der*; -s yarıyuxu; mürgü.

Halbschuh, *der*; -s, -e qısa ayaqqabı, tufli.

Halbschergewicht, *das*; -(e)s, -e (*Boxen*) yarımağır çəki.

Halbschwester, *die*; -, -n ögey bacı.

halbseiden *adj.* yarımipək.

halbseitig *adj.* yarım səhifəlik; *med.* bir-tərəfli.

Halbstarke, *der*; -n, -n təbiiyəsiz cavandan, davaçılı.

halbstündig *adj.* yarım saatlıq.

halbstündlich *adj.* yarım saatdan bir.

Halbtagsbeschäftigung, *die*; -, -en yarım günlük iş.

Halbtagskraft, *die*; -, -e yarım gün işləyən.

Halbton, *der*; -(e)s, -e yarım səs.

halbtot *adj.* yarıcan, yarımcı; *sich ~ lachen* gülməkdən ölmək.

halbvoll *adj.* yarıya qədər dolu.
Halb Wahrheit, die; -, -*en* həqiqətin bir yarı (*tərəfi*).

Halbwaise, die; -, -*n* yetim.

halbwegs *adv.* 1. yarı yolda; 2. (*ungefähr*) birtəhər, birsayaq; təqribən.

Halbwelt, die; - cəmiyyətdə hörmətdən düşmüş təbəqə, əxlaqı pozulmuş ictimai təbəqə.

Halbweltdame, die; -, -*n* əxlaqsız qadıdır.

halbwüchsig *adj.* yeniyetmə, həddibülüğa çatmamış.

Halbzeit, die; -, -*en* (*Sport*) haftaym, yarı vaxt, oyunun birinci hissəsi.

Halbzeug, das; -(*e*)s, -*e* yarımfabrikat.

Halde, die; -, -*n* 1. maillik, təpə yamacı; 2. (*Hügel aus Schutt*) zibil yığını, zibil təpəsi; *auf* ~ *legen* yığmaq, qalamaq; *auf* ~ *liegen* qalanmaq, yığılıb qalmaq.

half *s. helfen.*

Hälfte, die; -, -*n* yarı, yarısı, *zur* ~ *yarısına* qədər; *die* ~ *von* -*in* yarısı; *in zwei* ~*en* yarıbayarı *F* *meine bessere* ~ *mənim arvadım, canımın yarısı.*

Halfter, der u, das; -s, - 1. noxta, ovsar; xamıt; 2. tapança qılağı (*qabı*).

Halle, die; -, -*n* böyük salon.

hallen *vi* səslənmək, eşidilmək.

Hallenbad, das; -(*e*)s, -*er* üstü örtülü göl.

Hallo, das; -s, -s səs-küy, qışqırıq.

hallo! allo!; ey!

Halluzination, die; -, -*en* hallusinasıya, (*Süd.* : *hallüsinasyon*), qarabasma, gözəgörünmə.

Halm, der; -(*e*)s, -*e* saman çöpü, çöp; gövdə, saplaq.

Halogen, das; -s hallogen.

Hals, der; -*es*, -*e* 1. boyun; 2. (*Kehle*) boğaz, xirtdək, qırtlaq; 3. (*Flaschenhals*) ağız, boğaz; ~ *über Kopf* çaparaq, çox cəld; *j-m* *um den* ~ *fallen* bir kəsin boyuna sarılmaq; *mir tut der* ~ *weh* boğazım ağrıyır; *sich j-n vom* ~ *schaffen* bir kəsi başdan (*rədd*) eləmək, bir kəsi başdan əkmək, bir kəsin əlindən canı-

nı qurtarmaq, başdansaovmaq; *j-m* *den* ~ *umdrehen* bir kəsi öldürmək, bir kəsin boğazını üzmək; *es hängt mir zum* ~(*e*) *heraus* bundan cana geldim (*bezdım*).

Halsabschneider, der; -s, - *fig.* sələmçi, müamiləçi, saxtakar, bahaçı.

Halsband, das; -(*e*)s, -*er* boyunbağı; boyunluq.

halsbrecherisch *adj.* başsındıran, son dərəcə təhlükəli, riskli.

Halsentzündung, die; -, -*en* boğaz ağrısı, boğaz (*xirtdək*) iltihabı.

Halskette, die; -, -*n* boyunbağı, boyunluq.

Hals-Nasen-Ohren-Arzt, der; -*es*, -*e* boğaz, burun və qulaq xəstəliklərin mütəxəssisi.

Halsschlagader, die; -, -*n* şah damar.

Halsschmerzen, die/pl. boğazağrısı; ~ *haben* boğazı gəlmək.

halsstarrig *adj.* tərs, inadçı, dikbaş.

Halsstarrigkeit, die; - *inad*, dikbaşlıq.

Halstuch, das; -(*e*)s, -*er* boyun dəsmalı; şal; boyun yaylığı.

Halsweh, das; -s boğazağrısı.

Halswirbel, der; -s, - *boyun fəqərəsi.*

Halt, der; -(*e*)s, -*e* u. -*s* 1. dayanma, durma; 2. *nur* *sg.* (*Stütze*) dayaq, dirək, tir; söykənəcək; 3. *nur* *sg.* (*innere*) dayaq, kömək; ~ *machen* dayanmaq, durmaq; *vor nichts* ~ *machen* heç bir şeydən qorxmamaq (*çəkinməmək*); *j-m* ~ *geben* kiməsə dayaq olmaq.

halt! *Interjek.* dur!, dayan!, tərpənmə!, saxla!; bir dəqiqə, kafi, yetər.

halt? *F Partikel* (*eben, nun mal*) doğrusu; güya, işi; *so ist das* ~ *im Leben* dünyanın işi belədir; *du musst dich* ~ *wehren* doğrusu özünü müdafiə etməlisən.

haltbar *adj.* davamlı, möhkəm; xarab olmayan, dayanaklı; (*Farbe*) rəngi atmaz, rəngini itirməyən.

Haltbarkeit, die; - davamlılıq.

halten *vt* 1. möhkəm tutmaq; saxlamaq; dayandırmaq; 2. (*Versprechen*) əməl etmək, yerinə yetirmək; *sein Wort* ~ *sözünün üstündə* durmaq; 3. (*Rede*) nitq söyləmək; 4. (*Vortrag*) vermək; mü-

hazirə oxumaq; **5.** (*verwechseln*) bir kəsi bir kəsə bənzətmək (*für A/-ə*); **6.** (*Zeitung*) abunə(çi) olmaq;**7.** (*bewahren*) saxlamaq, qorumaq; **8.** *mil.* müdafiə etmək; **9.** (*befolgen*) yerinə yetirmək, riayət etmək; **10.** (*Mund*) dilini (*ağzında*) saxlamaq; **11.** (*Schritt*) ayaq-ayağa getmək, ayaqlaşmaq; **12.** (*Maß*) həddini bilmək; **13.** (*Tier*) bəsləmək, saxlamaq; *vi* **1.** dayanmaq; saxlamaq; **2.** (*stabil*) sınımaq, davam gətirmək; **3.** (*zu j-m*) tərəfini saxlamaq, tərəfini tutmaq; **4.** (*auf et. / j-n*) əhəmiyyət vermək; *vr sich* ~ **1.** (*gut*) yaxşı qalmaq; **2.** (*Gleichgewicht bewahren*) özünü saxlamaq; **3.** (*sich beherrschen*) özünü ələ almaq; **4.** (*andauern*) davam etmək; **5.** (*Essen*) xarab olmamaq; (*sich an j-n*) müraciət etmək; arxayın adam bilmək, bir kəsə güvənmək; **6.** (*an et.*) riayət etmək, əməl etmək; *sich bereit* ~ hazır olmaq (*qalmaq*); *sich für mehr* ~ özünü üstün tutmaq (*bilmək*).

Halten, *das*; -s, - durma; *zum* ~ *bringen* durdurmaq.

Halter¹, *der*; -s, - dayanacaq.

Halter², *der*; -s, - (*Eigentümer*) yiyə, sahib, mal sahibi.

Halterung, *die*; -, -en dayanacaq yeri.

Haltesignal, *das*; -s, -e dayanma siqnalı.

Haltestelle, *die*; -, -n dayanacaq, duracaq, duraq; stansiya.

Halteverbot, *das*; -(e)s, -e dayanma qadağanı, dayanmağa icazə verilməməsi; *hier ist* ~ burada dayanma qadağandır.

haltlos *adj.* **1.** (*Behauptung*) əsassız, səbəbsiz; **2.** (*Charakter*) müvazinəsiz, səbatsız; çürük.

haltmachen *vi* durmaq, dayanmaq.

Haltung, *die*; -, -en **1.** (*Körperhaltung*) duruş; **2.** (*Benahmen*) davranış, rəftar; münasibət; **3.** *nur sg.* (*von Tieren*) saxlama, bəsləmə; **4.** (*Geisteshaltung*) səbir, özünü saxlama, istiqamət, mətanət; *die* ~ *verlieren* səbrini əldən vermək.

Halunke, *der*; -n, -n əclaf, şərəfsiz, rəzil, alçaq.

Hamam, *das*; - (*türkisches Bad*) hamam.

Hämatologie, *die*; - *med.* hematoloji, qan və qan xəstəliklərin elmi.

Häme, *die*; - *F voller* ~ fitnə-fəsadlı, pis niyyətli, hiyləgər.

hämisch *adj.* (*bösartig*) fitnə-fəsadlı, pis niyyətli, hiyləgər.

Hammel, *der*; -s, - **1.** qoyun; **2.** *F səfeh*, axmaq.

Hammelbraten, *der*; -s qızardılmış qoyun əti.

Hammelfleisch, *das*; -(e)s qoyun əti.

Hammelkeule, *die*; -, -n qoyun budu.

Hammer, *der*; -s, -" çəkic, çəkiş; *fig. unter den* ~ *kommen* hərraca qoyulmaq; *F das ist ein* ~! bu çox ağır bir zərbədir!

hämmern *vt* çəkic vurmaq, çəkiclə işləmək, çəkiclə döymək (*auf -i/gegen -ə*).

Hammerschlag, *der*; -(e)s, -"e çəkic zərbəsi.

Hammerwerfen, *das*; -s (*Sport*) çəkic atma.

Hämoglobin, *das*; -s, - hemoqlobin.

Hämophile, *der*; -n, -n *med.* hemofil.

Hämorrhoiden, *die/pl.* babasil, hemoroid.

Hampelmann, *der*; -(e)s, -"er **1.** əl-ayağı iplə oynayan kukla (*qolçaq*); **2.** *fig.* (*Schwächling*) zəifradəli adam.

Hamster, *der*; -s, - dağsiçanı.

Hamsterer, *der*; -s, - məişət mallarını alıb anbar edən şəxs, mübadilə məqsədi ilə məişət mallarını alıb toplayan şəxs, azuqə alverçisi.

hamstern *vt* torbaçılıq etmək, azuqə malları yığmaq, acgözlüklə toplamaq.

Hand, *die*; -, -"e əl; *flache* ~ əlin içi; *hohle* ~ ovuc; ~ *in* ~ əl-ələ, birgə; *et. bei der* ~ *haben* əlinin altında olmaq, lap yaxınında olmaq; *et. aus zweiter* ~ *kauften* köhnəlmiş bir şeyi almaq, ikinci əldən almaq; *alle Hände voll zu tun haben* işi çox olmaq; *et. in die* ~ *nehmen* işi öz əlinə almaq, ələ tutmaq, ələ keçirmək;

zu Händen *G* (Abk. z. Hd. / z.H.) -in əlinə, özünə; *auf der ~ liegen* aydın olmaq, bəlli olmaq; *s-e Hände im Spiel haben* bir işdə əli olmaq; *einander/sich die Hände geben/reichen* əl vermək; *unter der Hand* gizli, gizlin; *j-m in die Hände fallen* bir kəsin əlinə keçmək, bir kəsin əlinə düşmək; *in die ~ bekommen* ələ keçirmək; mənimsəmək, sahib olmaq; *auf die ~ elbəəl, əlüstü, tez, dəsti; Hände und Füße* əl-ayaq; əl-qol; *sich die Hände und das Gesicht waschen* əl-üzünü yumaq; *von ~ zu ~ gehen* əlbəəl olmaq; *mit leeren Händen* əliboş, əliyalın; *mit vollen Händen* əlidolu.

Handarbeit, *die; -, -en* əl işi, əl əməyi.

Handaufheben, *das; -s* əl qaldırma, əl qovzama.

Handauflegen, *das; -s* əlbasma.

Handball, *der; -(e)s* (Sport) əltopu, həndbol.

Handbesen, *der; -s, -* əl süpürgəsi.

handbreit *adj.* bir qarış, əl enində.

Handbremse, *die; -, -n* əl əyləci (*tor-mozu*).

Handbuch, *das; -(e)s, -er* soraq kitabçası.

Händchen, *das; -s, - F ~ halten* əl-ələ vermək.

Händedruck, *der; -(e)s, -e* əl sıxma, əl vermə.

Händeklatschen, *das; -s* alqış, əl çalma.

Handcreme, *die; -, -s* əl kremi.

Handel, *der; -s* ticarət, alver, alış-veriş, alverçilik; *~ treiben* ticarət etmək; *im ~ sein* bazarda tapılmaq.

Händel, *der; -s, -"* veralt. dava, ixtilaf.

handeln *vi* **1.** ticarət etmək, alver etmək; **2.** (*feilschen*) qiymət danışmaq, sövdələşmək, bazarlaşmaq, çənə vurmaq; **3.** (*sich verhalten*) rəftar etmək, özünü aparmaq, davranmaq; **4.** (*aktiv werden*) fəal olmaq, hərəkətə keçmək; *sich ~ : worum handelt es sich?* söhbət nədən gedir?, nə olub?; *es handelt sich um...* söhbət o (*bu*) haqda gedir ki, məsələ budur ki ..., söhbət ondan gedir ki.

Handelsabkommen, *das; -s, -* ticarət sazişi.

Handelsbeziehungen, *die/pl.* ticarət münasibətləri.

Handelsgesellschaft, *die; -, -en* ticarət şirkəti (*cəmiyyəti*).

Handelskammer, *die; -, -n* ticarət palatası (*Süd. : ticarət otağı*).

Handelspolitik, *die; -* ticarət siyasəti.

Handelschule, *die; -, -n* ticarət məktəbi.

Handelsvertreter, *der; -s, -* ticarət nümayəndəsi.

handeltreibend *adj.* ticarətlə məşğul olan.

händeringend *adv.* yalvar-yaxar; çarəsizlik içində.

Händeschütteln, *das; -s, -* əl sıxma, əl vermə.

Handfeger, *der; -s, -* əl süpürgəsi.

handfertig *adj.* məharətli.

Handfertigkeit, *die; -* mahirlik.

handfest *adj.* **1.** (*kräftig*) güclü, qüvvətli; **2.** (*Lüge*) ağ yalan.

Handfläche, *die; -, -n* əlin içi, bəmbəçə, ovuc.

handgearbeitet *adj.* əl işi, əldə işlənmiş.

Handgelenk, *das; -(e)s, -e* bilək.

handgemein : *~ werden* əlbəyaxa olmaq, döyüşmək.

Handgemenge, *das; -s, -* əlbəyaxa vuruşma, döyüşmə, tutaşma, tutuşma.

Handgepäck, *das; -(e)s* əl baqajı.

handgerecht *adj.* rahat, əlalti.

Handgranate, *die; -, -n* əlqumbarası, əlbombası.

handgreiflich **1.** (*konkret*) dəqiq, aydın, konkret, aydın olmuş; **2.** *~ werden* bir kəsi vurmaq, döyüşə başlamaq.

Handgreiflichkeiten *pl.* döyüş, döyüşmə, tutaşma.

Handgriff, *der; -(e)s, -e* **1.** üsul, hərəket; məharət, bacarıq; **2.** dəstə, qulp; *mit e-m ~ machen* bir işi tez (*məharətlə*) görmək.

handgroß *adj.* əl böyüklüyündə.

Handhabe, *die; -, -n* imkan, vəsilə, ix-

tiyar; *e-e ~ für et. haben* istifadə etmək üçün imkana malik olmaq; *j-m e-e ~ für ein Einschreiten geben* bir kəsə bir işə qarışmaq üçün ixtiyar (*imkan*) vermək; *er hat keinerlei ~ onun əlində heç bir imkan yoxdur.*

handhaben *vt* 1. istifadə etmək; 2. (*Maschine usw.*) işlətmək, işə salmaq.

Handhabung, *die*; -, -*en* istifadə.

Handicap, *das*; -*s*, -*s* əngəl, maneə, çətinlik.

Handkarren, *der*; -*s*, - əl arabası.

Handkoffer, *der*; -*s*, - əl çamadanı.

Handkuss, *der*; -*es*, -*e* əl öpmə; *j-m e-n ~ geben* bir kəsin əlindən öpmək, əlini öpmək; *F mit ~ minnətdarlıqla, sevincle.*

Handlanger, *der*; -*s*, - 1. (*Gehilfe*) köməkçi; 2. (*Helfershelfer*) əlbir, əlaltı.

Händler, *der*; -*s*, - alverçi; *pl.* alverçilər, əsnaf.

Handlesekunst, *die*; - əl fəaliyyəti.

handlich *adj.* ələyatan, rahat.

Handlinie, *die*; -, -*n* əl yazısı, əl cizgisi.

Handlung, *die*; -, -*en* 1. (*Tat*) hərəkət, iş, əməl, fəaliyyət, edis; 2. (*e-s Filmes*) akt, aksiya; 3. (*Laden*) dükən, mağaza; *Lebensmittelhandlung* baqqal dükəni; 4. *jur. strafbare ~ cinayət (cürm).*

Handlungsbedarf, *der*; -*s*, - : *es besteht kein ~ hərəkətə gəlməyə ehtiyac yoxdur.*

handlungsfähig *adj.* hərəkət etməyi bacaran, iş görməyə iqtidarı olmaq.

Handlungsfreiheit, *die*; - fəaliyyət azadlığı, hərəkət azadlığı,

Handlungsweise, *die*; -, -*n* hərəkət tərzi; rəftar, müamilə.

Handpumpe, *die*; -, -*n* əl tulumbası; əl nasosu.

Handreichung, *die*; -, -*en* kömək.

Handrücken, *der*; -*s*, - əlin arxa tərəfi.

Handschelle, *die*; -, -*n* əl buxovu, qandal.

Handschlag, *der*; -(*e*)*s*, -*e* əl vermə, əl sıxma.

Handschreiben, *das*; -*s*, - öz əli ilə yazılmış məktub, şəxsən yazılmış məktub;

tövsiyə məktubu.

Handschrift, *die*; -, -*n* 1. əlyazısı; *veralt.* dəst-xətt, dəsti-xətt; 2. (*Manuskript*) əlyazma(sı), əlyazısı.

handschriftlich *adj.* əl ilə yazılmış; əlyazısı.

Handschuh, *der*; -(*e*)*s*, -*e* əlcək, əllik.

Handspanne, *die*; -, -*n* qarış.

Handspiegel, *der*; -*s*, - əl aynası, kiçik ayna.

Handstand, *der*; -(*e*)*s*, -*e* (*Sport*) gimnastikada (*jimnastikdə*) əl üstündə durma.

Handstreich, *der*; -(*e*)*s*, -*e* basqın; qiyam.

Handtasche, *die*; -, -*n* əl çantası.

Handtuch, *das*; -(*e*)*s*, -*e* rəsmi dəsmal, əlüzsilən.

Handumdrehen, *das* : *im ~* bir anda, göz qırpımında.

Handvoll, *die*; bir ovuc, çəngə.

Handwagen, *der*; -*s*, - əl arabası.

Handwerk, *das*; -(*e*)*s*, -*e* sənət, peşə, ixtisas, sənətkarlıq; *fig. j-m das ~ legen* bir kəsin hiyləsinə son qoymaq; *er versteht sein ~ o, işində ustadır.*

Handwerker, *der*; -*s*, - sənətkar, peşəkar, usta.

Handwerkskammer, *die*; -, -*n* sənətkarlar sinfinin palatası (*təşkilatı*).

Handwerksmeister, *der*; -*s*, - usta, sənətkar.

Handwörterbuch, *das*; -(*e*)*s*, -*e* kiçik lüğət (*kitabı*), kiçik sözlük.

Handy, *das*; -*s*, -*s* *F* əl telefonu.

Handzeichen, *das*; -*s*, - əl işarəsi.

Handzettel, *der*; -*s*, - əl elanı.

hanebüchen *adj.* *F (unglaublich)* ağıla sığılmayan, ağıla gəlməyən.

Hanf, *der*; -(*e*)*s* *bot.* çətənə; çətənə lifi.

Hang, *der*; -(*e*)*s*, -*e* 1. yamac, dağ döşü; 2. *fig. nur sg.* meyl, rəğbət, həvəs.

Hängebauch, *der*; -(*e*)*s*, -*e* sallaqqarın.

Hängebrücke, *die*; -, -*n* asma körpü.

hängen *vi* asılmaq (*an D / nədənsə, kimdənsə*); bağlı olmaq (-*ə*); *sie hängt sehr an ihrer Mutter o, anasına çox bağlıdır; vt* asmaq (*an, auf A/-nəyəsə*); *an*

die Wand ~ divara asmaq; um den Hals ~ boynuna taxmaq; j-n ~ bir kəsi asmaq; sich ~ özünü asmaq; ~ bleiben ilişmək, sallanıb qalmaq; im Gedächtnis ~ bleiben hafizədə qalmaq.

Hängen, das; -s, - F mit ~ und Würgen zəhmətlə, çox çətinliklə.

hängenbleiben vi 1. sallanıb qalmaq, ilişmək (an D/nødənsə, kimdənsə); 2. F (in der Schule) sinifdə qalmaq; 3. (im Gedächtnis) xatırda qalmaq, unudulmaq.

hängend adj. asılan, sallaq, sallanan.

hängenlassen vt 1. (Mantel) yaddan çıxarmaq, unutmaq; 2. F (j-n) kömək-siz buraxmaq; vr sich ~ ləngimək, meylsiz olmaq, əhvali-ruhiyyəsiz olmaq.

Hänselei, die; -, -en sataşma, acıqlandırma.

hänseln vt sataşmaq, acıqlandırmaq.

Hanswurst, der; -(e)s, -e tələkək, oyunbaz.

Hantel, die; -, -n idman daşı, hantel.

hantieren vi (mit et.) qurdalanmaq; əllərilə iş görmək, məşğul olmaq.

hapern vi çatmamaq, axsamaq; es hapert am Geld pul çatmır; woran hapert es? çətinlik nədədir? bei ihm hapert's im Rechnen hesablamada çətinliyi var.

Häppchen, das; -s, - tikə, dişləm.

Happen, der; -s, - tikə, dişləm; ein ~ Brot bir tikə çörək.

happig adj. F (Preis, Strafe) çox xurarı, hədsiz.

Harem, der; -s, -s 1. hərəm, hərəmsəra; 2. hərəmdə olan qadınlar.

Häresie, die; -, -n rel. dindən azma, dindən çıxma; səhv nəzəriyyə.

Harfe, die; -, -n mus. arfa, çəng.

harfen vt arfa (çəng) çalmaq.

Harfenist, der; -en, -en arfa çalan, çəng çalan.

Harfenistin, die; -, -nen arfa çalan (qadın).

Harke, die; -, -n dırmıq, çəng, daraq; fig. dem werde ich zeigen, was e-e ~ ist mən ona göstərərəm, mən onun dər-

sini verərəm.

harken vt (Laub od. Stein) dırmıqlamaq, dırmıqla yığmaq.

Harm, der; -(e)s 1. qüسسə, dərd, kə-dər, üzüntü; 2. (Kränkung) inciklik.

härmen vr sich ~ qüسسələnmək, kə-dərlənmək.

harmlos adj. zərərsiz, ziyansız; sadə; e-e ~e Frage sadə bir sual; ~er Mensch zərərsiz adam; F heç kəsin to-yuğuna kiş deməz (daş atmaz) adam.

Harmonie, die; -, -n həmahəng(lik), mütənəsiblik, harmoniya; yöndəm.

harmonieren vi həmahəng olmaq, uy-ğun gəlmək, tutmaq, düşmək.

Harmonika, die; -, -s akordeon; qar-mon.

harmonisch adj. həmahəng, mütəna-sib, uyğun; yöndəmli.

harmonisieren vt uyğunlaşdırmaq, həmahəng etmək; yöndəmə salmaq.

Harn, der; -(e)s idrar, sidik.

Harnblase, die; -, -n sidik kisəsi, mə-sənə, böyrək.

Harndrang, der; -(e)s idrar (işmə) eh-tiyacı.

harnen vt idrar etmək.

Harngrieß, der; -es məsənə daşı, böyrəkdə daş-qum.

Harnisch, der; -(e)s, -e zireh; fig. in ~geraten hirsələnmək, özündən çıxmaq.

Harnleiter, der; -s, - sidik kanalı.

Harnröhre, die; -, -n sidik yolu, idrar yolu.

Harnsäure, die; -, -n sidik turşusu, (Süd. : asit urik).

Harpune, die; -, -n nizə; qarmaq.

harpunieren vt nizə ilə vurmaq (ba-llığı).

harren vt səbirsizliklə gözləmək (auf/-i)

harsch adj. qaba, kəskin; kobud.

hart adj. 1. (Ggs. weich) bərk, davamlı; möhkəm, sərt, şiddətli; dişbatmaz; 2. (unbarmherzig) qəddar, amansız, daş-ürəkli; 3. (verbissen) tərs, inadlı; acıqlı; 4. (schwierig) çətin, ağır; ~e Zeiten pl. ağır günlər, çətin günlər; ~ werden bər-

kimək; *e-e ~e Arbeit* çətin iş; *~er Kampf* amansız mübarizə; *ein ~es Ei* bərk bişmiş yumurta; *~e Winter* sərt qış; *adv.* rəhmsizcəsinə, şiddətlə, bərkdən; sərt.

Härte, *die*; -, -n **1.** bərklik; möhkəmlik; şiddət; **2.** (*Strenge*) *nur sg.* sərtlik; amansızlıq; kəskinlik; *soziale ~n* ağır ictimai (*sosial*) vəziyyət.

Härtetfall, *der*; -(e)s, -'e ağır vəziyyət, çətin şərait, çarətsizlik.

Härtegrad, *der*; -(e)s, -e bərklik (*sərtlik*) dərəcəsi.

härten *vt* (*Stahl*) su vermək, sulamaq.

hartgekocht *adj.* bərk bişmiş.

Hartgeld, *das*; -(e)s sikkə.

hartgesotten *adj.* soyuqanlı, hissiz, duyğusuz; mənfəətgüden.

hartherzig *adj.* daşürək(li), şəfqətsiz, rəhmsiz.

hartnäckig *adj.* inadçı, inadçı, tərs, sözünün üstündə duran, qurnaz, canibərk, cəhlkar, dönməz, həcətçi; (*beharrlich*) sabitqədəm, ciddi; (*Krankheit*) sürəkli.

Hartpappe, *die*; -, -n qalın kağız karton.

Härtung, *die*; - **1.** sərtləşdirmə; **2.** (*Stahl usw.*) su vermə.

Harz, *das*; -es, -e qatran, kitrə; kündür.

harzig *adj.* qatranlı.

Häscher, *der*; -s, - güdükçü, gizlicə təqib edən, izləyən.

Hasch, *das*; -s həşiş.

haschen¹ *vt* tutmaq; *vi* dalınca qaçmaq, qovalamaq.

haschen² *vi* həşiş çəkmək.

Haschisch, *das u. der*; -(s) həşiş, anaşa, bəng.

Haschraucher, *der*; -s, - həşiş çəkən, anaşçı, bəngi.

Hase, *der*; -n, -n dovşan; *fig.* *ein alter ~ müeyyən bir sahədə təcrübəsi çox olan adam.*

Haselnuss, *die*; -, -'e fındıq; fıstıq.

Hasenfuß, *der*; -es, -'e *fig.* qorxaq, ağciyər, ağbağır.

Hasenpanier, *das* : *das ~ ergreifen* daban almaq, daban qoymaq, qaçmaq,

dabanına tüpürmək.

Haspel, *der*; -s, - *u. die*; -, -n dolamaçarx, çarxqolu.

haspeln *vt* **1.** (*Faden*) dolamaq, sarımaq; **2.** (*hastig sprechen*) tələsə-tələsə danışmaq.

Hass, *der*; -es nifrət, kin, qərəz, küdürət; *e-n ~ auf j-n haben* kiməsə qarşı nifrət bəsləmək, ədavət bəsləmək, kimsədən nifrət etmək; *aus ~ nifrətdən.*

hassen *vt* nifrət etmək, nifrət bəsləmək, görəsi gözü olmamaq.

hasserfüllt *adj.* nifrətli, nifrətlə dolu, ədavətli.

hässlich *adj.* çirkin, kifir; eybəcər; əndamsız; (*Mensch*) licimsiz, biçimsiz; bədqıllıq; *fig.* damdabaca; *~ werden* çirkinləşmək, eybəcərlənmək, kifirləşmək.

Häßlichkeit, *die*; - çirkinlik, kifirlik; qəbahət, eybəcərlik.

Hassliebe, *die*; - məhəbbət ilə nifrətin yan-yana olma hissi.

Hast, *die*; - tələsmə, əcələ, tələsiklik.

hasten *vi* tələsmək, əcələ etmək.

hastig *adj. u. adv.* tələsik, əcələ ilə, ayaqüstü, əcələli, başılovlu, durmaq; *nicht so ~!* tələsmə!, yavaş-yavaş!

Hätschelkind, *das*; -(e)s, -er erköyün uşaq.

hätscheln *vt* nazlamaq, əzizləmək; üz vermək.

hatte *s. haben.*

Hatz, *die*; -, -en **1.** ov iti ilə ovlama; **2.** *F* izləmə, təqib etmə.

Hau, *der*; -(e)s, -e zərbə.

Haube, *die*; -, -n **1.** (*e-r Nonne*) ləçək; **2.** (*bei Vögeln*) kəkil; **3.** (*Motorhaube*) qapaq; *fig. unter die ~ bringen* ərə vermək.

Hauch, *der*; -(e)s, -e **1.** (*Atem*) nəfəs; **2.** (*von Parfüm usw.*) ətir, xoş iy; **3.** *fig.* (*Spur*) iz, əlamət.

hauchdünn *adj.* ən nazik, ən incə.

hauchen *vi* hohlamaq, üfürmək, hovxurmaq; *vt* (*leise sprechen*) pıçıldamaq.

Haudegen, *der*; -s, - **1.** yaşlı və təcrübəli bir kişi; qoçaq; **2.** qəmə.

Haue, *die*; -, -n **1.** (*Hacke*) külüng, toxa, kərki; **2.** *nur sg.* kətək; *F ~ kriegem*

kötək yemək.

hauen *vt* **1.** vurmaq, döymək; kötək-ləmək; **2.** (*Holz*) yarmaq, çapmaq; **3.** yonmaq; **4.** *fig. j-n übers Ohr* ~ bir kəsi aldatmaq; *vr sich* ~ döyüşmək.

Hauer, *der*; -s, - **1.** qaban dişi; **2.** (*Bergmann*) mədən fəhləsi.

Haufen, *der*; -s, - **1.** qalaq; qucaq; qom; (*aus Getreidekörnern*) dəc; **2.** (*Menschenhaufen*) dəstə, camaat; *F ein* ~ bir sürü, bir yığın; *F j-n über den ~ fahren (rennen)* kimisə basıb əzmək; *e-n* ~ *Geld verdienen* dünyanın pulunu qazanmaq, bir qucaq pul qazanmaq.

häufeln *vt* qalaqlamaq, qalamaq; dibini torpaqla doldurmaq.

häufen *vt* üst-üstə qalamaq; yığmaq, koma vurmaq; *vr sich* ~ üst-üstə yığılmaq, qalanmaq, çoxalmaq, komalanmaq.

haufenweise *adv.* **1.** dəstə-dəstə, axın-axın; **2.** (*bei Tieren*) sürü-sürü; çoxlu.

häufig *adj.* tez-tez; əksər; *adv.* tez-tez, addımbaşı, axşam-sabah, dəfələrcə, dəfələrlə, dönə-dönə, bir neçə dəfə.

Häufigkeit, *die*; - tezlik; coxluq, çoxlu.

Häufung, *die*; -, -en yığı(ıl)ma, çoxalma, çoxaltma, yığışma.

Haupt, *das*; -(e)s, -'er **1.** baş, kəllə, qafa; **2.** (*Oberhaupt*) başçı, rəis, müdir; **3.** (*Zentrale*) əsas, əsil, ana, əsasi.

hauptamtlich *adj.* maaşlı, məvacibli, ştatda olan.

Hauptbahnhof, *der*; -(e)s, -'e mərkəzi vağzal.

Hauptberuf, *der*; -(e)s, -e əsas peşə, əsas ixtisas.

Hauptbeschäftigung, *die*; -, -en əsas iş (*məşğulliyət*).

Hauptdarsteller, *der*; -s, - əsas rolda iştirak edən aktyor (*şəxs*).

Haupteingang, *der*; -(e)s, -'e əsas giriş əsas giriş yeri.

Hauptfach, *das*; -(e)s, -'er əsas fənn; başlıca sənət.

Hauptfigur, *die*; -, -en əsas fiqur, əsas rolda iştirak edən şəxs.

Hauptgebäude, *das*; -s, - mərkəzi bina.

Hauptgericht, *das*; -(e)s, -e (*Hauptspeise*) əsas yemək.

Hauptgeschäftsstelle, *die*; -, -n mərkəzi şöbə.

Hauptgewinn, *der*; -(e)s, -e baş uduş.

Hauptlast, *die*; -, -en əsl (*əsas*) yük.

Häuptling, *der*; -s, -e başçı, qəbilə rəisi.

Hauptmann, *der*; -(e)s, -leute kapitan, yüzbaşı.

Hauptpostamt, *das*; -(e)s, -'er mərkəzi poçt (*post*) idarəsi.

Hauptquartier, *das*; -s, -e baş qərargah.

Hauptrolle, *die*; -, -n əsas rol.

Hauptsache, *die*; -, -n əsas məsələ.

hauptsächlich *adj.* əsas, əsli, mühüm; *adv.* başlıca olaraq, əsasən, xüsusilə.

Hauptsatz, *der*; -es, -'e *gr.* baş cümlə.

Hauptstadt, *die*; -, -'e paytaxt, mərkəz.

Hauptstraße, *die*; -, -n mərkəzi küçə, mərkəzi xiyaban; caddə.

Haupttreffer, *der*; -s, - (*Lotterie*) baş uduş.

Hauptursache, *die*; -, -n əsas səbəb.

Hauptversammlung, *die*; -, -en ümumi iclas.

Hauptverwaltung, *die*; -, -en baş idarə.

Hauptwache, *die*; -, -n baş qarovul.

Hauptwohnsitz, *der*; -(e)s, -e əsas yaşayış yeri.

Hauptwort, *das*; -(e)s, -'er *gr.* isim.

Hauptziel, *das*; -(e)s, -e əsas məqsəd, başlıca məqsəd.

Hauptzweck, *der*; -(e)s, -e *s.* *Hauptziel*.

Haus, *das*; -es, -'er **1.** ev, bina, tikinti; xanə, xana; **2.** (*Familie*) ailə, ev-əşik; nəsil; **3.** *H* ticarətxana; *nach ~e kommen* evə gəlmək; *zu ~e evdə*; *aufßer ~eşikdə*; *von ~ zu ~ evbəev*; *von ~ zu ~ gehen* evbəev axtarmaq (*getmək*); *fig. zu ~e sein (gut kennen)* yaxşı bilmək, yaxşı tanımaq (*in D/-i, nəyisə*).

Hausangestellte, *der u. die*; -n, -n ev qulluqçusu.

Hausapotheke, *die*; -, -*n* evdə olan dava-dərman qutusu.

Hausarbeit, *die*; -, -*en* 1. ev işi; 2. (*e-s Schülers*) tapşırığı.

Hausarrest, *der*; - ev dustağı, evdə dustaq kimi saxlanılma.

Hausarzt, *der*; -*es*, -*‘e* ailə həkimi.

Hausbar, *die*; -, -*s* kokteyl dolabı.

Hausbesitzer, *der*; -*s*, - ev sahibi, ev yiyəsi.

Hausbesuch, *der*; -(*e*)*s*, -*e* həkimin xəstə evinə gəlməsi (*gətməsi*).

Hausbewohner, *der*; -*s*, - ev sakini.

Häuschen, *das*; -*s*, - kiçik ev, evcik; *F* demək; *fig. ganz aus dem ~ sein* özündən çıxmaq, bərk hirsələnmək; həyəcan içində olmaq.

hausen *vi* 1. (*in e-r Baracke*) yerləşmək, yaşamaq; 2. (*wüten*) azğınlıq etmək, dağıtmaq.

Hausflur, *der*; -(*e*)*s*, -*e* dəhliz.

Hausfrau, *die*; -, -*en* evdar qadın, ev qadını, ev arvadı; *veralt.* evlik.

Hausfriedensbruch, *der*; -(*e*)*s* mənzil toxunulmazlıq hüququnu pozma.

hausgemacht *adj.* evdə hazır olmuş; (*Speisen*) evlik.

Haushalt, *der*; -(*e*)*s*, -*e* 1. evdarlıq, ev işləri; 2. *H* büdcə; *den ~ verabschieden* büdcəni təsdiq etmək; *den ~ führen* evdarlıq etmək.

haushalten *vt*: *mit et. ~* qənaətcil olmaq, qənaətlə işləmək.

Haushälterin, *die*; -, -*nen* ev işlərini gören qadın.

Haushaltsartikel, *der*; -*s*, - ev əşyası.

Haushaltsausschuss, *der*; -*es*, -*‘e* büdcə komissiyası.

Haushaltsdebatte, *die*; -, -*n* büdcə haqda parlamentdə gedən mübahisə.

Haushaltsdefizit, *das*; -(*e*)*s*, -*e* büdcə çatışmazlığı.

Haushaltsplan, *der*; -(*e*)*s*, -*‘e* dövlət büdcə layihəsi, dövlət büdcəsinin layihəsi.

Haushaltspolitik, *die*; - büdcə siyasəti.

Haushaltungskosten, *die/pl.* təsərrü-

fat xərcləri.

Hausherr, *der*; -(*e*)*n*, -*en* ev sahibi.

haushoch *adj.* ev ucalığında, ev hündürlüyündə; *fig.* böyük dərəcədə, çox.

hausieren *vi* 1. evlərarası alver etmək; 2. (*mit e-r Geschichte usw.*) hər yerdə yaymaq, hər yerdə tərifləmək.

Hausierer, *der*; -*s*, - səyyar satıcı.

häuslich *adj.* evinə bağlı, evinin qayğısını çəkən, evdar, evə bağlı.

Häuslichkeit, *die*; - ailə həyatı, ev mühiti; ev.

Hausmacheart, *die*; -, -*en* : *nach ~* ev üsulu.

Hausmädchen, *das*; -*s*, - ev qulluqçusu.

Hausmeister, *der*; -*s*, - qapıçı; dalandar.

Hausmittel, *das*; -*s*, - ev dərmanı.

Hausnummer, *die*; -, -*n* ev nömrəsi.

Hausordnung, *die*; -, -*en* daxili nizam qaydaları, daxili nizamnamə.

Hausrat, *der*; -(*e*)*s* ev əşyası; *F* dirrik.

Hausrecht, *das*; -(*e*)*s* ev sahibinin hüququ, mənzil toxunulmazlıq hüququ.

Haus Schlüssel, *der*; -*s*, - ev qapısının açarı.

Hauschuhe, *die*; -, -*n* çəkələk, yüngül ev ayaqqabısı, çüst.

Haustür, *die*; -, -*en* ev qapısı.

Hausverwalter, *der*; -*s*, - evlər idarəsi rəisi.

Hausverwaltung, *die*; -, -*en* ev(lər) idarəsi.

Hauswart, *der*; -(*e*)*s*, -*e* qapıçı.

Hauswirt, *der*; -(*e*)*s*, -*e* ev sahibi.

Haut, *die*; -, -*‘e* 1. *nur sg.* dəri; cild; 2. (*bei Obst usw.*) qabıq; 3. (*auf Flüssigkeiten*) nazik pərdə; qaysaq; *nur noch ~ und Knochen* bir dəri bir sümük; *nass bis auf die ~ werden* tərədən-dırnağa qədər islanmaq; *mit heiler ~ davon kommen* yaxasını qurtarmaq; *e-e dicke ~ haben* laqeyd olmaq, etinasız olmaq; *aus der ~ fahren* hirsələnmək; *ich möchte nicht in s-r ~ stecken* onun yerində olmaq istəmirəm; *das geht e-m unter die ~* insanı həddən artıq həyəcana gətirir, qan ağ-

ladır.

Hautabschürfung, *die*; -, -*en med.* sıyırıntı, sıyırım.

Hautarzt, *der*; -*es*, -*e* dəri həkimi, dermatoloq.

Hautausschlag, *der*; -(*e*)*s*, -*e* səpmə, səpki; sızanaq.

Hautcreme, *die*; -, -*s* dəri kremi.

häuten vt 1. (*Tiere*) dərisini soymaq; **2.** (*Obst*) qabığınyı soymaq; *vr sich* ~ soyulmaq; (*bei Tieren*) dəridən çıxmaq, qabıqdan çıxmaq.

hauteng adj. çox dar, vücudu sıxan.

Hautentzündung, *die*; -, -*en* dəri iltihabı.

Hautfarbe, *die*; -, -*n* dəri rəngi.

Hautkrankheit, *die*; -, -*en* dəri xəstəliyi, dəri naxoşluğu.

hautnah adj. hiss olunan.

Hauptpflege, *die*; - dəriyə qulluq etmə.

Häutung, *die*; -, -*en* soyulma; dəridən çıxma.

Hautwunde, *die*; -, -*n* cırmaq yarası, dəri yarası.

Havana (*Hauptstadt von Kuba*) Havana.

Havarie, *die*; -, -*n* **1.** avariya, bir gəminin və ya təyyarənin qəzaya uğraması; **2.** texniki təsisatın xarab olması.

Havarist, *der*; -*en*, -*en* qəzaya uğramış gəminin sahibi.

Haxe, *die*; -, -*n* maça.

Hbf. = *Hauptbahnhof* mərkəzi vağzal.

h.c. = *honoris causa* fəxri.

he! ey!, bura bax!

Hebamme, *die*; -, -*n* mama, qabile; *dial.* əbə(ç).

Hebebühne, *die*; -, -*n* qaldırıcı.

Hebel, *der*; -*s*, - qaldırıcı, manivela *fig. alle ~ in Bewegung setzen* bütün vasitələri işə salmaq, bütün imkanlardan istifadə etmək; *am längeren ~ sitzen* rəqibindən üstün olmaq.

heben vt 1. qaldırmaq; **2.** (*e-n Schatz*) çıxartmaq; **3.** (*Wohlstand*) yüksəltmək, artırmaq; **4.** (*fördern*) təşviq etmək; *die Hand* ~ əl qaldırmaq; *vr sich* ~ qalxmaq, artmaq.

Hebräer, *der*; -*s*, - yəhudi, ibrani.

hebräisch adj. yəhudi; ibrani

Hebung, *die*; -, -*en* **1.** qalxma, qaldırma; **2.** yüksəl(t)mə, art(ır)ma.

hecheln¹ vt (*Hund*) ləhləmək; hıqqıldamaq.

hecheln² vt 1. (*Hanffasern*) daramaq; **2.** dalınca danışmaq, dedi-qodu.

Hecht, *der*; -(*e*)*s*, -*e* durna balığı.

hechten vi pələng kimi atılmaq.

Heck, *das*; -*s*, -*e* u. -*s* *mar.* gəminin dal tərəfi.

Hecke, *die*; -, -*n* çəpər, hasar.

Heckenrose, *die*; -, -*n* *bot.* itburnu.

Heckenschütze, *der*; -*n*, -*n* pusqudan atəş açan sui-qəsdçi.

Heckscheibe, *die*; -, -*n* avtomobilin dal şüşəsi.

Heckmek, *das*; -*s* cəfəngiyat, boş söz.

Hedonismus, *der*; - Hedonizm.

Hedonist, *der*; -*en*, -*en* hedonist.

Heer, *das*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** ordu, qoşun, çəri; **2.** çoxlu, dəstə, camaat; sürü; *ein ~ von Arbeitslosen* işsizlər sürüsü.

Heerführer, *der*; -*s*, - sərkərdə.

Heerlager, *das*; -*s*, - ordugah.

Hefe, *die*; -, -*n* **1.** maya, acıtma, balata; **2.** *nur. sg. (Bodensatz)* xilt, torta; *fig. die ~ des Volkes* xalqın ən aşağı təbəqəsi.

Heft, *das*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** dəftər; **2.** (*e-r Zeitschrift*) sayı, nüsxə, nömrə; *in ein ~ schreiben* dəftərdə yazmaq.

heften vt 1. sancaqlamaq; yapışdırmaq; **2.** (*Buchbinderei*) bağlamaq, tikmək; **3.** *den Blick/die Augen* ~ göz dikmək, diqqətlə baxmaq, gözünü zilləmək (*auf A/-ø*); *vr sich an j-s Fersen* ~ bir kəsə yapışib qopmamaq.

Hefter, *der*; -*s*, - (*Mappe*) dosya, qovluq.

heftig adj. 1. şiddətli, güclü, gurultulu, qızgın, hiddətli; **2.** (*akut*) şiddətli, kəskin, sərt; ağır; **3.** (*unbeherrscht*) əsəbi, hirsli; *~er Regen* şiddətli yağış; *ein ~er Mensch* əsəbi bir insan; *j-n ~ schlagen* bir kəsi bərk döymək; *F döşəmək*; *adv.* hiddətlə.

Heftigkeit, *die*; - şiddət, bətərlənmə,

hiddət; hirsillik, dəliqanlıq; qızgınlıq, tündxasiyyətlilik, sərtlik.

Heftklammer, *die*; -, -n qısqaç.

Heftpflaster, *das*; -s, -yapışqanlı plastr, yara lenti, yara bandı.

Heftzwecke, *die*; -, -n xırda mix (*Süd.* : a. *punez*).

Hege, *die*; - mühafizə, qoruma, qulluq etmə.

Hegemonie, *die*; -, -n üstünlük, ağalıq, hegemonluq.

hegen *vt* **1.** (*schützen*) qorumaq, mühafizə etmək; **2.** (*pflügen*) -ə qulluq etmək; -in qayğısına qalmaq; ~ *und pflegen* -ə həddən artıq qulluq etmək; **3.** (*Absicht usw.*) -i bəsləmək; *e-n Wunsch* ~ arzu etmək; *Misstrauen gegen j-n* ~ kiməsə inanmamaq; *Achtung für j-n* ~ bir kəşə hörmət bəsləmək.

Heger, *der*; -s, - keşikçi.

Hehl, *der u. das*; -(e)s sirr, gizlətmə; *kein(en) ~ machen aus D -i* gizlətməmək, inkar etməmək, gizli saxlamamaq.

Hehler, *der*; -s, - oğurluq malı alıb-satan.

Hehlerei, *die*; - *jur.* cinayəti gizlətmə.

hehr *adj.* yüksək, əzəmətli; şərif.

Heide¹, *der*; -n, -n dinsiz, kafir.

Heide², *die*; - çöl, otlaq, düzənlik.

Heidekraut, *das*; -(e)s süpürgə kolu; gəvən.

Heiden... *F* dəhşətli, çox.

Heidenangst, *die*; - dəhşətli qorxu; *e-e ~ haben* çox qorxmaq.

Heidengeld, *das*; -(e)s *fig.* çox pul.

Heidentum, *das*; -s dinsizlik, kafirlik; *hist.* cahiliyyət.

heidnisch *adj.* dinsiz, atteist.

heikel *adj.* **1.** (*wählerisch*) müşkül-pəşənd; **2.** (*e-e Angelegenheit usw.*) çətin, incə; *e-e heikle Frage* çətin bir sual.

Heil, *das*; -(e)s **1.** sağlıq, salamatlıq, xoşbəxtlik; **2. rel.** nicət vermə, qurtuluş, xilas etmə.

heil *adj.* sağlam, sağ, sağlığı yerində, əsən; *er ist mit ~er Haut davon gekommen* sağ-salim qurtuldu; *F* əl-ələ, baş-başa çıxdı; (*Sache*) xarab olma-

mış, bütün, bütöv.

Heiland, *der*; -(e)s Məsih, Həzrəti İsa.

Heilanstalt, *die*; -, -en **1.** müalicəxana, sanatoriya; klinika (*Süd.* : *klinik*); **2.** (*psychiatrische*) ağıl xəstəxanası .

Heilbad, *das*; -(e)s, -er müalicə sularının *pl.*

heilbar *adj.* müalicə ola bilən, sağala bilən, əlaclı, əlacpəzir.

heilbringend *adj.* sağladan, şəfaverici.

heilen *vt* sağaltmaq, şefa vermək, sağlamaşdırmaq, dərman etmək, bəbatlaşdırmaq, əlac tapmaq, əlac etmək (*von D/-dän*); *vi* sağalmaq, yaxşılaşmaq, şefa tapmaq, bəbatlaşmaq, eyiləşmək, toxtamaq; (*Narbe*) bitişmək.

heilend *adj.* şəfaverici, şəfabəxş.

Heilerde, *die*; - şəfaverici torpaq.

heilfroh *adj.* *F* ~ *sein* çox məmnun olmaq, çox razı olmaq.

Heilgymnastik, *die*; - fizyoterapi(ya), sağaltmaq üçün edilən gimnastika (*Süd.* : *jimnastik*).

heilig *adj.* müqəddəs, pak; *die ~e Schrift* müqəddəs kitab.

Heiligabend, *der*; -s, -e milad axşamı.

Heilige, *der/die*; -n, -n kilsə tərəfindən müqəddəs tanınmış bir şəxs, müqəddəs şəxs.

heiligen *vt* müqəddəs saymaq.

Heiligtum, *das*; -s, -er müqəddəs yer, hərəm, ziyarətqah.

Heilkraft, *die*; -, -e sağaldıcı qüvvə.

heilkräftig *adj.* sağaldıcı, şəfaverici, şəfali.

Heilkraut, *das*; -(e)s, -er müalicə otu.

Heilkunde, *die*; - tibb elmi, təbabət.

heillos *adj.* dəhşətli, pis, dözülməz; *ein ~es Durcheinander anrichten* qarma-qarısqı etmək.

Heilmittel, *das*; -s, - *med.* dava-dərman, dərman, əcza; əlac, çarə.

Heilpraktiker, *der*; -s, - həkimlik edən, ara həkimi, diplomsuz həkim; təbi otlarla müalicə edən usta.

Heilquelle, *die*; -, -n müalicə suları.

heilsam *adj.* sağaldıcı, şəfali, şəfaverici; *fig.* xeyirli, faydalı.

Heilung, *die*; -, -en **1.** sağalma, müalicə; yaxşılaşma, şefa, babatlaşma.

Heim, *das*; -(e)s, -e ev, mənzil; yurd.

heim *adv.* (nach Hause) evə, öz evinə.

Heimarbeit, *die*; - evdə görülən iş, ev işi; ev istehsalı.

Heimat, *die*; - vətən, doğma yurd; *in meiner* ~ doğma yurdunda, vətənimdə.

Heimatkunde, *die*; - ölkəşünaslıq.

heimatlich *adj.* vətən, doğma vətən.

heimatlos *adj.* vətənsiz, vətəndaşlığı olmayan şəxs; sərsəri; ~ *werden* avara düşmək, çöllərə düşmək.

Heimatort, *der*; -(e)s, -e doğma yurd, vətən, diyar.

Heimatvertriebene(r), *der u. die*; -n, -n yurdundan (vətəmindən) qovulan.

heimbringen *vt* evə gətirmək, evə çatdırmaq.

Heimchen, *das*; -s, - zo. sisək.

Heimcomputer, *der*; -s, - ev kompyuteri.

Heimfahrt, *die*; -, -en evə qayıtma; *die* ~ *antreten* evə qayıtmaq.

heimfinden *vi* evinin yolunu tapmaq, evini tapmaq.

heimgehen *vi* evə getmək.

heimisch *adj.* **1.** (inländisch) yerli, buralı, daxili; **2.** (wie zu Hause) evdəki kimi, vətəndəki kimi, binəli; *sich* ~ *fühlen* özünü vətəndəki kimi (evindəki kimi) hiss etmək, binələnmək.

Heimkehr, *die*; - evə qayıtma; vətənə qayıtma.

heimkehren *vi* evə qayıtmaq, vətənə qayıtmaq.

Heimkehrer, *der*; -s, - vətənə qayıdan, vətənə qayıtmış adam.

heimkommen *vi* evə qayıtmaq.

Heimleiter, *der*; -s, - ev müdiri.

heimleuchten *vi* : *j-m* ~ (tadelnd zurückweisen) kimisə qovmaq.

heimlich *adj.* gizli, gizlincə, sirli, görünməz, xəbər-ətərsiz; *adv.* gizlincə, xəlvətçə, əlalt(in)dan, gözaltı, batində, əlaltınca, için-için, məhrəmanə; ~e *Abmachung* gizlicə sövdələşmə; *fig.* ~ *ein Zeichen geben* göz-qaş etmək.

Heimlichkeit, *die*; -, -en **1.** nur *sg.* gizlilik, sirlilik; **2.** (Geheimnis) sirr.

Heimlichtuer, *der*; -s, - sirr gizlədən, sirr verməyən adam.

heimlichtun *vi* sirr verməmək.

Heimreise, *die*; -, -n evə qayıtma, vətənə qayıtma.

Heimspiel, *das*; -(e)s, -e (Sport) bir komandanın (timin) öz idman zalında başqa timə qarşı yarışması.

Heimstätte, *die*; -, -n yurd, yaşayış yeri, doğma yurd-yuva.

heimsuchen *vt* **1.** (Unglück usw.) başına gəlmək; üz vermək; **2.** (einbrechen, belästigen) soxulmaq, girmək.

Heimsuchung, *die*; -, -en fəlakət, müsibət, bəla.

Heimtücke, *die*; - xəyanət, gizli kin; xainlik, qərəzkarlıq.

heimtückisch *adj.* **1.** (Mord usw.) xaincəsinə, hiyləgər, kinli, qərəzkar, qərəzli, məkrli; **2.** (Krankheit) təhlükəli.

heimwärts *adv.* evə, vətənə doğru.

Heimweg, *der*; -(e)s, -e evə (vətənə) qayıtma (yolu).

Heimweh, *das*; -s vətən həsrəti, qərubsəmə; ~ *haben nach -in* həsrətini çəkmək, qərubsəmək.

heimzahlen *vt* evəz çıxmaq, qisas almaq; əvəzini vermək; *j-m et.* ~ bir kəsdən bir şeyin əvəzini çıxmaq.

Heinzelmännchen, *das*; -s, - ev işlərinə görə cin (*cirt*dan).

Heirat, *die*; -, -en evlənmə, erə getmə, nikah, düyün.

heiraten *vt* evlənmək, erə getmək; arvad almaq; *j-n* ~ bir kəs ilə evlənmək, bir kəsə erə getmək; *fig. sie heiratet nach Aserbaidschan* qız ərə gedib, Azərbaycanda qalmağa (yaşamağa) gedir.

Heiratsantrag, *der*; -(e)s, -'e evlənmək təklifi.

Heiratsanzeige, *die*; -, -n evlənmək elanı (qəzetdə).

heiratslustig *adj.* evlənmək istəyən.

Heiratsschwindler, *der*; -s, - evlənmək vədilə qadından pul alan fırıldaq-

çı, varlanmaq məqsədilə evlənmə təklif edən şəxs.

Heiratsurkunde, *die*; -, -n evlənmək haqda şəhadətnamə.

Heiratsvermittler, *der*; -s, - elçi.

Heiratsvermittlung, *die*; -, -en elçilik; evləndirmə bürosu.

heischen *vt* təkidlə tələb etmək, israrla istəmək.

heiser *adj.* boğuq, səsi batmış; *ich bin ~* səsim batıb; *sich ~ schreien* səsi batana qədər qışqırmaq.

Heiserkeit, *die*; - boğuşluq, xırıltı, tutqunluq.

heiß *adj.* 1. çox isti; (*Kinderspr.*) cız; *Vorsicht, es ist ~!* cız, əl vurma! 2. (*leidenschaftlich*) alovlu, odlu; *es ist ~* hava çox istidir; *was ich nicht weiß, macht mich nicht ~* bilmədiyim işə qarışmamam; *~e Zone* isti qurşaq; *~er Tip* tövsiyə, məsləhət; *et. ~ machen* bir şeyi qızdırmaq.

heißblütig *adj.* alovlu, odlu.

heißen *vt* 1. adlandırmaq, ad vermək; ləqəb vermək; 2. (*befehlen*) əmr etmək; *er hieß sie, Platz zu nehmen* o, ona oturacağı əmr etdi; *vi* 1. adı ... olmaq, adlanmaq; 2. (*bedeuten*) *das heißt* (*d.h.*) yəni, bu o deməkdir ki..., deməli; *es heißt*, (*das*)... deyirlər ki...; *j-n willkommen ~* bir kəsə xoşgəldiniz demək; bir kəsi salamlamaq; *was soll das ~?* bu nə deməkdir?; *wie ~ Sie?* adınız nədir?; *was heißt das auf Türkisch?* bunun türkçəsi nə olur?

Heißhunger, *der*; -s bərk aclıq; *~ haben nach..* birdən canı istəmək (*bir şeyi*), nəfsi çəkmək.

heißhungrig *adj.* çox ac, bərk ac.

heißlaufen *vi* *techn.* qızıışmaq, motorun şiddətli qızıışması.

Heißluftgerät, *das*; -s, -e havaqızdıran, havaqızdırıcı.

Heißsporn, *der*; -s, -e macərəçi, avantürist, düşüncəsiz.

heiter *adj.* 1. şən, fərəhli, sevindirici, şad, fərəhləndirici, deyib-gülən, dilxoş, istiqanlı; 2. (*Wetter*) açıq, buludsuz; *fig.*

aus ~em Himmel səbəbsiz.

Heiterkeit, *die*; - şənlik əhval-ruhiyyəsi, şən əhval-ruhiyyə, fərəh, şadlıq, damaq, deyib-gülmə, dilxoşluq, dübbəlik; *~ erregen* şənlik gətirmək, şənlik yaratmaq, damaq vermək, dübbəlik etmək.

heizbar *adj.* qızdırılan, isidilən.

heizen *vt* 1. qızdırmaq, isitmək; 2. (*Ofen*) yandırmaq; *vi* yanmaq, isti(lik) vermək.

Heizer, *der*; -s, - ocaqçı.

Heizkissen, *das*; -s, - elektrik yastığı, elektrik balışı.

Heizkörper, *der*; -s, - radiator.

Heizöl, *das*; -(e)s yanacaq yağı.

Heizung, *die*; -, -en isitmə sistemi, qızdırma sistemi, sufaj.

Hektar, *das, u. der*; -s, -e hektar.

Hektik, *die*; - həyəcan.

hektisch *adj.* həyəcanlı, əsəbi; dözümsüz; *F ~es Moment* darmacal, həyəcanlı vaxt.

Held, *der*; -en, -en qəhrəman, igid, ər.

heldenhaft *adj.* qəhrəman, igid, bahadır; *adv.* qəhrəman kimi, qəhrəmancasına, igidcəsinə.

Heldenumut, *der*; -(e)s qəhrəmanlıq, igidlik, şücaət.

Heldentod, *der*; -(e)s şəhidlik, qəhrəmancasına həlak olma; *den ~ sterben* şəhid olmaq.

Heldentum, *das*; -s qəhrəmanlıq, igidlik, hünər; *~ zeigen* hünər göstərmək.

heldenmütig *adj.* qəhrəmancasına, mərdanə, şücaətli.

Heldin, *die*; -, -nen qəhrəman(*qadın*).

helfen *vi* kömək etmək, yardım etmək; *fig.* əl tutmaq; 1. *j-m ~* bir kəsə kömək etmək, yardım etmək (*bei D/-dø*); *fig.* əlindən tutmaq, dada (*dadına*) yetişmək; 2. (*nützen*) faydalı olmaq, yararlı olmaq; *fig. aus der Patsche ~* bir kəsi pis vəziyyətdən qurtarmaq, dadına çatmaq, əlindən tutmaq; *sich nicht (mehr) zu ~ wissen* çətinlikdən çıxış yolu tapa bilməmək, çarəsiz qalmaq; *es hilft nichts* çarəsi yoxdur.

Helfer, *der*; -s, - köməkçi, yardımçı,

hami; *F* hayan; *fig.* dirək; *veralt.* dəstgir.

Helfershelfer, *der*; -s, - əlbir (*cinayət-də*), cinayətdə əlbir adam.

Helikopter, *der*; -s, - helikopter, *ver-*alyot.

Helium, *das*; -s helium.

hell *adj.* 1. işıqlı, aydın; gəyan; 2. (*Farben*) açıq; ~*blau* açıq mavi; *noch ~er* açıqraq; 3. (*Haar*) sarı; 4. (*Klang*) gur, uca, zil; 5. *fig.* (*intelligent*) dərrakəli, ağıllı, kəlləli; 6. (*Bier*) açıq; *es wird ~* hava işıqlanır (*açılır*).

hellblond *adj.* sarışın.

Hellas qədim Yunanistan, Ellada.

Helle, *die*; - aydınlıq, işıqlıq.

hellenisch *adj.* qədim Yunan.

Heller, *der*; -s, - 1. (*kleine Münze*) xırda pul; 2. *fig.* *keinen lumpigen ~ haben* bir qəpiyi olmamaq.

hellfarbig *adj.* açıq rəngli.

hellglänzend *adj.* parlaq, şəfəqsəçan.

hellgrün *adj.* açıq yaşıl.

hellhörig *adj.* 1. (*e-e Wohnung usw.*) səs buraxan, səs keçirən; 2. *fig.* ayıq, sayıq; ~ *werden* ayıq olmaq.

Helligkeit, *die*; - aydınlıq, şəfəq, işıq.

helllicht *adj.*: *am ~en Tag* günün gün-orta çağı.

hellrot *adj.* açıq qırmızı.

hellsehen *vi* gələcəyi görmək, aləmi-qeybdən xəbər vermək.

Hellseher, *der*; -s, - gələcəyi görə, aləmi-qeybdən xəbər verən.

hellwach *adj.* lap ayıq; dimdiri.

Helm, *der*; -(e)s, -e dəmir papaq, dəbilqə.

Helsinki Helsinki.

Hemd, *das*; -(e)s, -en 1. köynək; 2. (*Unterhemd*) alt köynəyi.

hemdsärmelig *adj.* *fig.* səliqəsiz; pinti.

Hemisphäre, *die*; -, -n yarımkürə.

hemmen *vt* (*Bewegung*) saxlamaq; maneə olmaq, çətinlik törətmək.

Hemmnis, *das*; -ses, -se maneə, əngəl, çətinlik, sədd.

Hemmung, *die*; -, -en ləngimə; çəkinmə; yubanma, tərəddüd; dayandırma : *fig.* ~ *en haben* çəkinmək, utanmaq; tə-

rəddüd etmək.

Hemmungslos *adj.* maneəsiz; utanmaz, çəkinmək bilməyən; *adv.* utanmadan, dayanmadan.

Hemmungslosigkeit, *die*; - utanmazlıq; hörmətsizlik, sayğısızlıq.

Hengst, *der*; -es, -e *zo.* ayqır.

Henkel, *der*; -s, - qulp, dəstək.

henken *vt* asmaq, dara çəkmək.

Henker, *der*; -s, - cəllad.

Henkersmahlzeit, *die*; -, -en ölümə məhkum edilmişin son yeməyi.

Henna, *das u. die*; -(s) xına, hana, həna.

Henne, *die*; -, -n toyuq.

Hepatitis, *die*; -, -titiden *med.* qara ci-yərin iltihabı.

her *adv.* bura, buraya, bu tərəfə; *von außen* ~ bayırdan, xaricdən; *von dort* ~ oradan; *von oben* ~ yuxarıdan; *von unten* ~ aşağıdan; *von weit* ~ uzaqdan; *komm ~!* bura(ya) gəl!; ~ *damit!* ver bura(ya)!; *hin und ~* ora-bura, oyana-buyana; *wie lange ist es her?* nə qədər (*müddət*) olur? *es ist drei Jahre ~* üç il olur; *es ist zwei Wochen ~, dass..* artıq iki həftədir ki...; *wo haben Sie das ~?* bunu nə yerdən gətirmisiniz (*almışınız*)?

herab *adv.* aşağı, aşağıya; *von oben* ~ *fig.* yuxarıdan aşağıya.

herabblicken *vi* xor baxmaq (*auf A/-ə*).

herabdrücken *vt* aşağı salmaq, endirmək.

herablassen *vt* aşağı salmaq, endirmək; *vr sich ~ zu Inf.* -məyə razı etmək; *sich ~ zu antworten* lütf edib cavab vermək.

herablassend *adj.* kibrli.

herabsehen *adj.* xor baxmaq (*auf A/-ə*).

herabsetzen *vt* 1. endirmək, əksiltmək; 2. (*j-n*) alçaltmaq, hörmətdən salmaq, aşağılatmaq; 3. (*Preis*) endirmək; *zu herabgesetzten Preisen* endirilmiş qiymətlərə.

Herabsetzung, *die*; -, -en 1. endirmə, aşağı sal(in)ma; 2. (*Beleidigung*) alçaltma, hörmətdən salma, aşağılatma.

herabsteigen *vi* enmək, aşağı düşmək.

herabwürdigen *vt* alçaltmaq, hörmətdən salmaq.

Herabwürdigung, *die*; - hörmətsizlik, alçaltma, təhqir.

heran *adv.* irəli, bura(ya), yaxın, -ə doğru; *nur ~!* yaxın gəl(*in*)!, buyur, buyurun.

heranbilden *vt* təlim vermək, yetişdirmək; *vr sich ~* inkişaf etmək, özünü yetişdirmək.

heranführen *vt* götürmək, yaxınlaşdırmaq; *j-n an et. (A) ~* bir kəsi bir şeyə yaxınlaşdırmaq; bir şeyə adət vermək; bir yerə götürmək.

herangehen *vi* yanaşmaq (*an A/-ə*).

heranholen *vt* yaxınlaşdırmaq, yaxına götürmək.

herankommen *vi* çatmaq (*an A/-ə*); *an j-n ~* bir kəs ilə görüşə bilmək, bir kəsə əli çatmaq.

heranlassen *vt* yanına buraxmaq.

heranmachen *vr F sich an j-n ~* bir kəsin qılığına girmək, bir kəsə yapışmaq (*bir şey əldə etmək üçün*).

heranreichen *vi* çatmaq, yetişmək (*an A/-ə*).

heranreifen *vi* yetişmək; *~ zu* yetişib ... olmaq.

heranrücken *vi* yaxınlaşmaq; *an j-n ~* kiməsə yaxınlaşmaq, yanaşmaq.

herantreten *vi* yanaşmaq, yaxınlaşmaq (*an j-n/kiməsə*).

heranwachsen *vi* böyümək, dirçəlmək, yetişmək; *~ zu* böyüyüb ... olmaq.

Heranwachsende, *der u. die*; -n, -n cavan, gənc; böyüyən nəsil.

heranwagen *vr sich ~ (an A/-ə) -ə* cəsarət etmək, -ə cürət etmək.

heranziehen *vt* 1. yanına çəkmək; cəlb etmək; cəzb etmək; 2. (*e-n Experten*) istifadə etmək; *e-n Fachmann ~* mütəxəssisi (*iş bilən adamı*) işə cəlb etmək; ustaya baş vurmaq; 3. (*aufziehen*) tərbiyə etmək; böyütmək.

herauf *adv.* yuxarı(ya).

heraufarbeiten *vr sich ~* qalxmaq, öz

gücünü ilə irəliləmək.

heraufbeschwören *vt* bais olmaq, səbəb olmaq.

heraufkommen *vt* yuxarı çıxmaq.

heraufsetzen *vt (Miete usw.)* yuxarı qaldırmaq.

heraufsteigen *vi* yuxarı qalxmaq, yuxarı çıxmaq.

heraufziehen *vt* yuxarı çəkmək; *vi (ein Gewitter usw.)* yaxınlaşmaq.

heraus *adv.* bayır(a), eşiyə, çölə; *fig. ~ mit der Sprache!* ağızını aç danış!

herausarbeiten *vt* 1. göstərmək, büruzə vermək; müəyyənləşmək; 2. (*Arbeitszeit*) boş saatları doldurmaq; *vi sich ~* özünü güclə qurtarmaq (*aus D/-den*).

herausbekommen *vt* 1. çıxartmaq; 2. (*Restbetrag*) pulun qalığını almaq, qalığı almaq; *fünf Euro ~* beş € geri almaq; 3. (*Geheimnis*) öyrənib bilmək, tapmaq, sirrini tapmaq.

herausbilden *vr sich ~* düzəlmək, yaranmaq, formalaşmaq, təkamül etmək.

herausbrechen *vt* sındıraraq çıxartmaq; *vi* qopmaq.

herausbringen *vt* 1. çıxartmaq; 2. (*Buch usw.*) çıxartmaq, nəşr etmək, dərc etmək; *kein Wort ~* bir kəlmə də olsun danışmaq.

herausfinden *vt* axtarıb tapmaq; fikirləşib tapmaq; *vr sich ~* yolu tapmaq, çıxış yolu tapmaq, çıxmaq.

herausfallen *vi* çıxmaq, qopmaq, qopub düşmək.

herausfiltern *vt* süzmək, süzüb ayırmaq.

herausfinden *vt* tapmaq.

herausfischen *vt* sudan çıxartmaq.

Herausforderer, *der*; -s, - rəqib; meydan oxuyan.

herausfordern *vt* 1. (*e-n Sportler*) yarışa çağırmaq, müsabiqəyə çağırmaq; 2. (*provizieren*) təhrik etmək; meydan oxumaq; *fig.* arının yuvasına çöp uzatmaq.

Herausforderung, *die*; -, -en çağırış; təhrik, fitnə; meydan oxuma.

Herausgabe, *die*; - 1. (*Publikation*) nəşr etmə, buraxılış, dərc etmə; 2. *jur.* buraxma, vermə, təslim etmə.

herausgeben *vt* 1. vermək, təslim etmə; 2. (*Buch*) nəşr etmə, buraxmaq, dərc etmə, çıxar(t)maq; 3. (*Geld*) pulun qalığını qaytarmaq.

Herausgeber, *der*; -s, - nəşr edən, nəşir, nəşriyyatçı; məsul redaktor; buraxıcı.

herausgehen *vi* bayıra çıxmaq, eşiyə çıxmaq; *aus sich (D)* ~ utanmağı qırağa qoymaq, donu açılmaq.

herausgreifen *vt* tutub çıxartmaq, tutub almaq.

heraushaben 1. (*Fleck usw.*) təmizləmək, silmək; 2. (*die Lösung*) tapmaq; 3. (*ermitteln*) axtarib tapmaq.

heraushalten *vt* qarışmamaq; *ich möchte mich aus diesem Streit* ~ mən bu davaya qarışmaq istəmirəm.

heraus Helfen *vi* kömək etmək, kömək edib xilas etmək (*aus D/-dən*).

heraus holen *vt* çıxartmaq; *das Letzte aus sich (D)* ~ var gücünü işə salmaq.

heraus kommen *vi* 1. çıxmaq; 2. (*Buch*) çapdan çıxmaq, nəşr olmaq; 3. (*Geheimnis*) üzə çıxmaq, aşkar olmaq; *es kommt nichts dabei heraus* bundan heç bir nəticə çıxmaz.

heraus krieg en *vt* 1. çıxartmaq; 2. (*die Lösung*) tapmaq.

heraus kristallisieren *vr fig. sich* ~ üzə çıxmaq, aşkar olmaq, bəlli olmaq (*aus D/-dən*).

heraus lassen *vt* 1. buraxmaq; 2. endirmək (*aus D/-dən*).

heraus laufen *vi* 1. bayıra yüyürmək, eşiyə qaçmaq, qaçıb çıxmaq; 2. axıb tökülmək.

heraus lock en *vt* aldadıb almaq; aldadıb eşiyə (*bayıra*) çıxartmaq; *j-n* ~ bir kəsi aldadıb eşiyə çıxarmaq; *et. aus j-m* ~ 1. bir şeyi (*zadı*) bir kəsdən qopartmaq; 2. (*Geheimnis*) ağızından söz almaq.

heraus machen *vt* (*Fleck*) təmizləmək; *vr sich* ~ yaxşılaşmaq, gözəlləşmək,

böyümək.

heraus nehmen *vt* çıxartmaq; *vr sich viel* ~ həddi (*ölçünü*) aşmaq, yersiz hərəkət etmək.

heraus plätzen *vi* 1. (*lachen*) yersiz gülmək, öz-özünə gülmək; 2. *nəyisə* yersiz demək.

heraus putzen *vt* bəzəmək, geyindir-mək; *vr sich* ~ bəzənib-düzəlmək.

heraus ragen *vi* seçilmək, fərqlənmək (*aus D/-dən*).

heraus ragend *adj.* gözə çarpan; görkəmli, önəmli.

heraus reden *vr sich* ~ boyun qaçırtmaq, bəhanə gətirmək.

heraus reiß en *vt* çəkib çıxartmaq, qopartmaq; *fig.* xilas etmək (*j-n aus et./ bir kəsi bir şeydən*).

heraus rücken *vt* 1. (*Geld*) xərcləmək, vermək; 2. (*mit der Wahrheit*) həqiqəti meydana qoymaq; 3. (*mit der Sprache*) açıqcasına danışmaq.

heraus rufen *vt* çağırmaq.

heraus rutschen *vi* 1. (*Geld aus der Tasche*) cibindən çıxmaq; 2. (*e-e Äußerung*) ağızından qaçırtmaq, qəfildən çıxmaq.

heraus schinden *vt* zəhmətlə ələ keçirmək, zəhmətlə almaq.

heraus schlagen *vt* 1. vurub çıxartmaq; çırpmaq; 2. (*Geld usw.*) pul çıxartmaq, qazanmaq; *möglichst viel* ~ mümkün qədər çox qazanmaq.

heraus schneiden *vt* kəsib çıxartmaq.

heraus spring en *vi* sıçramaq, yerindən çıxmaq; *fig.* qazanc gətirmək; *was springt für mich dabei heraus?* bundan mənə nə çıxar? (*qalar?*).

heraus stellen *vt* eşiyə qoymaq, eşiyə çıxarmaq, göstərmək; *vr sich* ~ aşkar olmaq, məlum olmaq, üstü açılmaq, bürüzə çıxmaq, bilinmək, hasil olmaq.

heraus strecken *vt* 1. eşiyə çıxartmaq; 2. (*Zunge*) dil göstərmək, dil çıxartmaq.

heraus streichen *vt* 1. çıxartmaq, silmək; 2. *fig.* özünü tərifləmək, öyünmək.

heraus suchen *vt* seçmək (*aus D/-dən*).

heraus wachsen *vi* böyümək, boy atmaq.

herauswinden *vi sich* ~ yaxasını qurtarmaq.

herausziehen *vt* çəkib çıxartmaq.

herb *adj.* **1.** (*Wein*) ağızqamaşdırıcı, büzüşdürücü; **2. fig.** acı; ~es *Schicksal* acı tale.

herbei *adv.* bura, buraya, bu tərəfə.

herbeieilen *vi* tələsik gəlmək, yüyürüb gəlmək.

herbeiführen *vt fig. (verursachen)* -ə səbəb olmaq, törətmək.

herbeireden *vt (Schwierigkeiten usw.)* yaratmaq, oyatmaq.

herbeirufen *vt* çağırmaq, harylamaq, qışqıraraq çağırmaq.

herbeischaffen *vt* gətirmək; təmin etmək, tədarük etmək.

herbeisehnen *vt -in* gəlməsini arzulamaq, *-in* yaxınlaşmasını arzulamaq.

herbeiwünschen *vt s. herbeisehnen.*

herbemühen *vt* bir kəsin gəlməsini xahiş etmək; *vr sich* ~ zəhmət çəkib gəlmək.

Herberge, *die*; -, -n mehmanxana; gecələmək yeri.

herbestellen *vt* yanına çağırmaq, dəvət etmək.

herbeten *vt* əzbərdən demək.

herbitten *vt* gəlməyi xahiş etmək; *j-n* ~ bir kəsin gəlməsini xahiş etmək.

herbringen *vt* gətirmək.

Herbst *der*; -(e)s, -e payız, güz, xəzan; *im* ~ payızda.

Herbstferien *die/pl. (Schule)* payız tətili.

herbstlich *adj.* payız.

Herd, *der*; -(e)s, -e **1.** ocaq, piletə; **2. fig.** mərkəz, mənbə, yuva.

Herde, *die*; -, -n sürü, ilxı.

Herdentier, *das*; -e(s), -e sürü heyvanı.

herein *adv.* içəriyə, içəri; ~! buyurun!, gəlin içəri!

hereinbitten *vt* içəri(yə) dəvət etmək, buyurun demək.

hereinbrechen *vi* **1.** gəlmək, yaxınlaşmaq; **2. (Unglück)** üz vermək, başına gəlmək.

hereinbringen *vt* içəri(yə) gətirmək; *F* yerini doldurmaq.

hereinfallen *vi* **1.** düşmək, yıxılmaq; **2. (betrogen werden)** aldanmaq (*auf/ -ə*).

hereinführen *vt j-n* ~ bir kəsi içəri(yə) gətirmək.

hereingehen *vi* içəri(yə) girmək.

hereinholen *vt* içəriyə gətirmək; *H* qazanc gətirmək, mənfəət vermək.

hereinkommen *vi* içəri(yə) girmək; *F H* təzə mal gətirmək (*tədarük etmək*).

hereinlassen *vt* içəri(yə) buraxmaq.

hereinlegen *vt fig.* aldatmaq.

hereinschauen *vi F* baş çəkmək (*bei j-m/ bir kəsə*).

hereinschneien *vi* **1. F** qəfildən girmək; **2. es schneit herein** içəriyə qar gəlir.

herfahren *vi* dalınca (*ardınca*) getmək (*hinter j-m/ bir kəsin*); *vt j-n* ~ bir kəsi gətirmək (*miniklə*).

Herfahrt, *die*; -, -en : *auf der* ~ gəlir-kən, gələndə (*miniklə*).

herfallen *vi* atılmaq, daraşmaq (*über A/-in üstünə*).

herführen *vi (j-n)* gətirmək; *was führt Sie her?* nə üçün buraya gəlmisiniz?, siz hara, bura hara?

Hergang, *der*; -(e)s, - (*Ablauf*) gediş, hadisələrin gedişi.

hergeben *vt* **1.** vermək, qaytarmaq; *gib mir bitte das Buch wieder her!* xahiş edirəm kitabı mənə qaytar! (*ver!*); **2. (Vorteile usw.)** vermək, gətirmək; *vr sich* ~ zu -ə razılıq vermək.

hergebracht *adj.* adət, mərsüm; ən`-ənəvi.

hergehen *vi* **1.** getmək; *hinter j-m* ~ bir kəsin dalınca (*arxasınca*) getmək; *neben j-m* ~ bir kəslə yanaşı getmək; **2. über j-n** ~ bir kəsi məzəmmət etmək, bir kəsin əleyhinə danışmaq, bir kəsi pisləmək.

hergeholt *adj.* həqiqətə uyğun olmayan, doğruya oxşamayan.

herhaben *vi* : *F wo hast du das her?* bunu hardan aldın? (*tapdın?*).

herhalten *vt fig. für et.* ~ *-in* zərərinə çəkmək, *-in* cəzasını çəkmək; *als et.* ~

müssen bir şeyin əvəzində olmaq, bir şeyin yerinə olmaq.

herhören *vi* qulaq vermək.

Hering, *der*; -s, -e siyənək balığı.

herkommen *vi* gəlmək; *komm sofort her!* bu dəqiqə (*həmən*) buraya gəl!; ~ (*von*) -*dən* əmələ gəlmək; törəmək; *wo kommen Sie her?* haradan gəlirsiniz?, haralısınız?.

herkömmlich *adj.* adət, mərsüm; ən-ənəvi.

Herkunft, *die*; - 1. (*Abstammung*) əsl, soy, nəşəb, boy, əsl-nəşəb, kök; 2. mənşə, qaynaq, gəlmə.

Herkunftsland, *das*; -(e)s, -er vətən.

herlaufen *vi* qaçıb (*yüyüküb*) gəlmək; *hinter j-m* ~ bir kəsin dalınca qaçmaq.

herleiten *vt* 1. (*Resultat*) nəticələndirmək; 2. (*Wort*) düzəlmək (*von, aus D/-dən*); *vr sich* ~ düzəlmək, gəlmək (*von, aus D/-dən*).

hermachen *vt* : *et.* ~ yaxşı təsir etmək, xeyirli olmaq; *F das Geschenk macht et-was her* hədiyyə yaxşı təsir qoyur; *vr sich* ~ 1. (*über et.*) girişmək, başlamaq; 2. (*über j-n*) pisləmək; tənqid etmək, üstünə atılmaq.

hermetisch *adj.* kip; ~ *abschließen* kip bağlamaq.

hernach *adv.* bundan sonra, sonra.

hernehmen *vt* almaq, götürmək; *et. ir-gendwo* ~ bir şeyi bir yerdən götürmək.

hernieder *adv.* aşağı, aşağıya.

Heroin, *das*; -s heroin.

heroisch *adj.* qəhrəmanlıqla, qəhrə-mancasına, mərdliklə.

Heroismus, *der*; - qəhrəmanlıq.

Heros, *der*; -, *Heroen* qəhrəman.

Herpes, *der*; - *med.* uçqu.

Herr, *der*; -n, -en 1. ağa, cənab, bəy; 2. (*Besitzer*) sahib, yiyə, ərbab; 3. (*Gott*) Tanrı, Allah; *mein ~!* möhtərəm ağa; *meine ~en!* hörmətli ağalar!, cənablar!; ~ *Präsident* cənab prezident; *sein eigen-er* ~ *sein* müstəqil olmaq, *fig.* öz əli, öz başı olmaq; *e-r Sache (G)* ~ *werden* bir şeyə hakim olmaq; ~ *Ali Əli* ağa.

Herrenanzug, *der*; -(e)s, -e kişi paltarı.

Herrenartikel, *die/pl.* kişi malları.

herrenlos *adj.* yiyəsiz, sahibsiz.

Herrentoilette, *die*; -, -n kişilər tuale-ti (*ayaqyolu*).

Herrgott, *der*; -s tanrı, allah.

Herrgottsfrühe : *in aller* ~ səhər tez-dən, qaranlıqda, xoruz banlamadan.

herrichten *vt* düzəltmək, hazırlamaq.

Herrin, *die*; -, -nen xanım; sahibə.

herrisch *adj.* amirənə; sərt.

herrlich *adj.* əzəmətli, əla, şahənə.

Herrlichkeit, *die*; - əzəmət, calal, eh-tişam.

Herrschaft, *die*; -, -en 1. hakimiyyət, hökmdarlıq, xaqanlıq; sahiblik; ağalığ; 2. (*Regierung*) iqtidar; 3. (*Macht*) qüdrət; *meine ~en!* xanımlar və ağalar! (*cə-nablar!*, *bəylər!*).

herrschaftlich *adj.* təmtəraqlı, şahənə, əzəmətli, ehtişamli.

herrschen *vt* hökmranlıq etmək, ha-kim olmaq, ağalığ etmək, hökmran ol-maq (*über A/-ə*).

herrschend *adj.* 1. hökmran, hakim; 2. (*regierend*) iqtidardakı.

Herrscher, *der*; -s, - hökmdar, padşah, hakim, hökmran, xaqan.

Herrscherhaus, *das*; -es, -er xanədan.

Herrscherin, *die*; -, -nen qadın hökm-dar.

herrsüchtig *adj.* hakimiyyət sevən, hakimiyyətə can atan, rəyasətpərəst.

herrühren *vi* əmələ gəlmək, törə-mək (*von D/-dən*).

hersagen *vt* əzbərdən demək.

hersehen *vi* (*buraya*) baxmaq.

herstammen *vt* gəlmək (*von D/-dən*).

herstellen *vt* buraxmaq, istehsal et-mək, bərpa etmək, hazırlamaq, çıx-ar(t)maq, düzəltmək.

Hersteller, *der*; -s, - istehsal edən, buraxan, istehsalçı, buraxıcı.

Herstellung, *die*; - düzəltmə, istehsal etmə (*edilmə*), hazırlama, qurulma, qayıрма; bərpa etmə.

Herstellungskosten *die/pl.* istehsal xərcləri *pl.*

herüber *adv.* buraya, bu tərəfə; *hier ~!*

bu tərəfə!, buraya!.

herüberbringen *vt* bu tərəfə gətirmək.

herüberholen *vt* bu tərəfə gətirmək.

herüberkommen *vi* bu tərəfə keçmək.

herum *adv.* 1. ətrafında, ətrafda; 2. *F (etwa)* təqribən, ..yaxın; *um j-n/et.* ~ ətrafında; *um 2 Uhr* ~ saat iki ətrafında; *hier* ~ bu yerlərdə, bu tərəflərdə; *falsch* ~ tərsinə, tərs tərəfə; *rechts* ~! sağ ələ dön!, sağa dön!.

herumärgern *vr sich* ~ -ə hirsələnib durmaq.

herumbringen *vt* (*Zeit*) keçirmək.

herumsummeln *vi* hərlənmək, fırlanmaq.

herumdrehen *vt* çevirmək, döndərmək; *sich* ~ dönmək, çevrilmək, devrilmək, çönmək; *sich im Kreis* ~ hərlənmək, dolanmaq.

herumdrucksen *vi F* udqunmaq, deməyə söz tapmamaq.

herumerzählen *vi* hər yerə yaymaq, hər yerdə demək.

herumfahren *vt* gəzdirmək, dolandırmaq; *vi* dolanmaq, gəzmək (*miniklə*); *um et.* ~ ətrafını dolanmaq (*miniklə*).

herumfragen *vi* hər yerdən soruşmaq.

herumführen *vi* gəzdirmək, dolandırmaq; *j-n in der Stadt* ~ bir kəsi şəhərdə gəzdirmək (*dolandırmaq*).

herumgehen *vi* 1. (*in der Stadt*) gəzmək; ətrafını gəzişmək; 2. (*Zeit*) keçmək; 3. (*Gerücht*) yayılmaq; *ein Gerücht geht herum* bir şeyiə yayılıb.

herumhängen *vi* 1. asılıb qalmaq; 2. (*in der Kneipe usw.*) vaxtını keçirmək.

herumirren *vi* (z.B. *im Wald*) itmək.

herumkommandieren *vt* ara vermədən əmr vermək, komanda vermək, (*j-n/bir kəsə*).

herumkommen *vi* 1. dolanmaq, gəzib dolanmaq; 2. (*um et.*) yaxasını qurtarmaq.

herumkriegen *vt F* razi salmaq, başa salmaq, ələ almaq.

herumlaufen *vi* gəzmək, dolanmaq.

herumliegen *vi F* ortada (*arada*) qalmaq, tökülüb qalmaq.

herumlungern *vi* tənbellik etmək, oturub durmamaq.

herumreden *vt* sözü nə olduğunu deməmək, haşiyə getmək (*çixmaq*).

herumreichen *vt* əldən-ələ vermək, gəzdirib paylamaq.

herumschlagen *vr sich* ~ döyüşmək, dalaşmaq.

herumschnüffeln *vi F* casusluq etmək; burnunu hər yerə soxmaq.

herumschreien *vi* nəre çəkmək, qışqırmaq, dov götürmək, dov çəkmək.

herumsprechen *vr sich* ~ yayılmaq, ağızdan ağıza dolaşmaq (*deyilmək*); *wie es sich herumspricht* deyilənlərə görə.

herumstehen *vi* ortada (*arada*) durmaq, durub baxmaq.

herumstoßen *vt F j-n* ~ bir kəs ilə pis rəftar etmək, pis davranmaq.

herumtragen *vi* daşımaq, daşayıb aparmaq; *fig. mit sich* ~ (*Problem usw.*) dərdinə dərman tapmamaq.

herumtreiben *vr sich* ~ avara gəzmək.

Herumtreiber, *der*; -s, - avara; *fig. F* gəzəyən.

herumwickeln *vt* sarımaq, dolamaq.

herumwühlen *vi* eşələmək, qurdlanmaq.

herumzeigen *vt* hər yerdə göstərmək, hər kəsə göstərmək.

herunter *adv.* aşağı, aşağıya; *ich bin mit den Nerven ganz* ~ çox əsəbiyəm, əsəblərim xarabdır.

herunterbringen *vt* aşağı aparmaq, endirmək, düşürmək.

herunterfallen *vi* düşmək, yıxılmaq; *heruntergefallen / gefallen* düşük.

heruntergehen *vi* azalmaq; enmək, düşmək.

heruntergekommen *adj.* 1. düşgün, pərişan; 2. (*schäbig*) yazıq, bədbəxt.

herunterhandeln *vt* (*danişib*) qiyməti aşağı salmaq (*azaltmaq*); *den Preis um 5 Euro* ~ (*danişib*) qiyməti 5 € aşağı salmaq.

herunterhauen *vt F j-m e-e* ~ bir kəsi şillələmək (*sillələmək*).

herunterholen *vi* 1. endirmək, yuxarıdan götürmək; 2. (*Flugzeug*) vurub salmaq.

herunterkommen *vi* 1. aşağı enmək, düşmək, enmək; 2. (*körperlich*) düşgünləşmək, gücdən düşmək; 3. (*finanziell*) var-yoxdan çıxmaq; 4. (*verfallen*) tənəzzül etmək; xarab olmaq.

herunterladen *EDV* endirmək.

herunterlassen *vt* endirmək, buraxmaq.

heruntermachen *vt* 1. endirmək; 2. *F* (*scharf kritisieren*) bir kəsin abırını vermək, bir kəsi hörmətdən (*abırdan, dəyərdən*) salmaq; 3. (*entfernen*) üzərindən götürmək, üstündən götürmək.

herunterputzen *vt* *F j-n* ~ bir kəsi yerinə oturtmaq; bir kəsə töhmət vermək.

herunterrasseln *vt* əzbərdən demək, bülbül kimi demək (*oxumaq*).

herunterschlucken *vt* udmaq; *e-e* *Beleidigung* ~ təhqiri udmaq.

heruntersein *vi*: *mit den Nerven* ~ əsəbləri xarab olmaq.

herunterspielen *vi* *F* bir şeyin əhəmiyyətini az göstərmək.

herunterwirtschaften *vt* (*e-e* *Firma*) var-yoxdan çıxarmaq, iflas etmək.

heruv *adv.* bayıra, eşiyə, irəli(yə), önə.

hervorbrechen *vi* birdən-birə üzə çıxmaq, qəflətən görünmək.

hervorbringen *vt* hasil etmək; yaratmaq, vücuda gətirmək; doğmaq.

hervorgehen *vi* 1. (*als Sieger*) qalib çıxmaq; 2. (*als Folge*) olmaq, nəticə vermək, meydana gəlmək; 3. (*ersichtlich sein*) açıq-aydın görünmək.

hevorheben *vt* nəzərə çatdırmaq, əhəmiyyətlə qeyd etmək, vurğulamaq, xüsusilə qeyd etmək.

hevorholen *vt* çıxartmaq (*et. aus/dən*).

hevorragen *vi* 1. (*nach draußen ragen*) irəli çıxmaq; 2. (*auffallen*) seçilmək, fərqlənmək.

hevorragend *adj.* mümtaz, seçilmiş, dahi, dahiyənə, görkəmli; təkrarolunmaz, xariqül'adə.

hervorrufen *vt* 1. (*bewirken*) törətmək, -ə səbəb olmaq; 2. (*Schauspieler*) səhnəyə çıxarmaq.

hervorstechen *vi* gözə çarpmaq.

hervorstechend *adj.* gözəçarpan.

hervortreten *vi* 1. (*aus dem Versteck*) çıxmaq, ortaya çıxmaq; 2. (*zu sehen sein*) görünmək, gözə çarpmaq; 3. (*sich zeigen*) özünü göstərmək; ariz olmaq, əmələ gəlmək, ərsəyə gəlmək.

hervortun *vr* *sich* ~ (*als, durch/olaraq, -lə*) özünü göstərmək.

herwagen *vr* *sich* ~ gəlməyə cəsarət etmək.

Herz, *das*; *-ens, -en* 1. ürək, qəlb; bağı; insaf, mərhəmət; 2. (*Zentrum*) mərkəz; 3. (*Kartenspiel*) qırmızı toxmaq; 4. (*Mut*) cəsarət, ürək, cürət, qiymə; 5. (*Gemüt*) könül, ruh, can; *kein* ~ *haben* daşürekli olmaq, bağı daşa dönmək; *sein* ~ *ausschütten* ürəyini boşaltmaq, dərd-dil etmək, dərdləşmək; *sich ein* ~ *fassen* ürəklənmək, cürətlənmək; *et. auf dem* ~ *en haben* ürəyi dolu olmaq, ürəyində bir söz olmaq; *F j-m das* ~ *brechen* bir kəsin qəlbini sındırmaq; *ein* ~ *und eine Seele sein* əlbir-dilbir olmaq, bir qəlbə yaşamaq, canbir olmaq, dilbir olmaq; *übers* ~ *bringen et. zu tun* qıymaq; *aus vollem* ~ *en can-dildən*.

Herzanfall, *der*; *-(e)s, -e* ürəkkeçmə, ürəktutma.

Herzbeschwerden, *die/pl.* ürək ağrısı.

Herzchen, *das*; *-s, -* əzizim, canım.

herzen *vt* bağına basmaq, qucaqlamaq.

herzensgut *adj.* mehriban.

Herzenslust, *die*; *-* : *nach* ~ (*canı, könülü*) istədiyi qədər.

Herzenswunsch, *der*; *-(e)s* ürək arzusu.

herzergreifend *adj.* rıqqətli, təsirli.

Herzfehler, *der*; *-s, -med.* ürək qüsuru.

Herzflimmern *das*; *-s* ürək çirpintisı (*döyüntüsü*).

herzförmig *adj.* ürək şəklində.

herzhaft *adj.* 1. güclü; 2. (*würzig u. kräftig*) doydurucu, qidalı.

herziehen *vt et.* ~ bir şeyi yaxına çək-

mək; *hinter sich* (D) ~ çəkib gətirmək; *vi über j-n* ~ bir kəsin haqqında pis danışmaq.

Herzinfarkt, *der*; -(e)s, -e ürək səkətsi, infarkt, ürəkpartlaması.

Herzklopfen, *das*; -s ürək döyüntüsü (*çirpintisı*).

herzkrank *adj.* ürək xəstəsi, ürək xəstəliyi olan.

Herzleiden, *das*; -s, - ürək xəstəliyi.

herzlich *adj.* səmimi, mehriban; ürək-dən; ~e *Griße* səmimi salamlar; ~ *willkommen!* xoş gəlmisiz! *adv.* (*sehr*) çox, son dərəcə artıq; ürəkdən, səmimi-qəlbədən; ~ *empfangen* bağıra basmaq.

Herzlichkeit, *die*; - səmimilik, səmimiyyət, mehribanlıq.

herzlos *adj.* 1. (*grausam*) rəhmsiz, daş-ürəkli, insafsız; 2. (*gefühllos*) duyğusuz, hissiz.

Herzlosigkeit, *die*; - duyğusuzluq, daş-ürəklilik, insafsızlıq; *fig.* haqsızlıq.

Herzmassage, *die*; -, -n *med.* ürək masajı.

Herzog, *der*; -s, -'e u. -e hersoq.

Herzschlag, *der*; -(e)s, -'e 1. ürək vürması; 2. *med.* ürək iflicindən ölmə, ürəkpartlaması.

herzu *adv.* bura(*ya*), bu tərəfə.

herzerreißend *adj.* ürəksızladıcı, ürəkparçalayan.

heterogen *adj.* müxtəlifcinsli, ayrıncından, heterojen, müxtəlifnövlü.

Hetze, *die*; -, -n 1. (*Eile*) tələsmə, qaça-qov; 2. *nur sg.* (*Verunglimpfung*) qışqırtma, təhrik, aru vurma, qızısqırma.

hetzen *vt* 1. (*ein Tier auf j-n*) qışqırtmaq; 2. (*jagen*) qovmaq, qovalamaq; təhrik etmək; *fig.* tələsməyə məcbur etmək; *vr sich* ~ tələsmək.

Hetzer, *der*; -s, - *fig.* təhriqçi; fintnəkar, araqızısqırdan, aravuruşduran, qızısqırdıcı, salısqırdıcı.

Hetzerei, *die*; -, -en tələsiklik, əcələ.

Hetzjagd, *die*; -, -en 1. gəmişdirmə, qovalama; 2. *fig.* (*Eile*) tələsmə; *fig.* e-e ~ *auf j-n veranstalten* bir kəsə qarşı təhrik etmək.

Hetzrede, *die*; -, -n təhriqçilik nitqi.

Heu, *das*; -(e)s quru ot; *Geld wie ~ haben* çox pulu olmaq, saman kimi pulu olmaq.

Heuboden, *der*; -s, -' samanlıq; saman anbarı.

Heuchelei, *die*; -, -en ikiüzlülük, riyakarlıq, saxtalıq, tülkülük.

heucheln *vi* riyakarlıq etmək, ikiüzlülük etmək, özünü tülkülüyə vurmaq.

Heuchler, *der*; -s, - ikiüzlü adam, riyakar.

heuchlerisch *adj.* ikiüzlü, riyakar(*casına*).

heuen *vi* ot biçib qurutmaq.

Heuer, *die*; -, -n *mar.* əmək haqqı.

heuer *adv.* bu il.

heuern *vt* (*Schiff*) kirə etmək.

Heuernte, *die*; -, -n ot çalımı; ot yığıcı.

Heugabel, *die*; -, -n yaba.

heulen *vi* 1. (*Tier*) ulamaq; 2. (*Wind*) vıyıldamaq; 3. (*weinen*) ağlamaq, şivən qoparmaq, bozlamaq; 4. (*Sirene*) çalmaq; *fig.* *es ist zum Heulen* məyus edici bir vəziyyətdir, kədərləndirici bir durumdur.

heurig *adj.* builki.

Heuschnupfen, *der*; -s *med.* ot zökəmi (*qızdırması*).

Heuschrecke, *die*; -, -n *zo.* çəyirtkə, çəkirtgə, çəkirtkə.

heute *adv.* bu gün; *veralt.* əlyövəm; ~ *Abend* bu axşam; ~ *Morgen* bu səhər; *ab* ~ bu gündən; ~ *in acht Tagen* bir həftədən sonra, *bis* ~ bu günə qədər, bu günə cən.

heutig *adv.* bugünkü; müasir; *bis auf den ~en Tag* bu günə qədər, bu günə cən.

heutzutage *adv.* indiki zamanda, indiki vaxta, bu gün.

Hexe, *die*; -, -n cadugər, sehrbaz, əfsunçu; əcuzə.

hexen *vi* cadugərlik etmək.

Hexenkessel, *der*; -s, - 1. cəhənnəm; 2. (*Durcheinander*) qarma-qarışıqlıq.

Hexenschuss, *der*; -es, -'e *med.* bel ağrısı, bel sancısı, qulunc.

Hexerei, *die*; -, *-en* cadugərlik; ovsunçuluq, sehrbazlıq, əfsunçuluq; cadu, ovsun, əfsun.

Hieb, *der*; *-(e)s*, *-e* zərbə; *~e versetzen* zərbə endirmək; *fig. (Anzüglichkeit)* kinayə, işarə, eyham; *F ~e pl.* kötək.

hielt *s. halten.*

hier *adv.* burada, bura, bəri; *~ bin ich* buradayam; *komm hierher!* gəl buraya!; *~ entlang!* buradan!, bu yoldan!; *von ~ an* buradan başlayaraq, buradan; *wesen Platz ist hier?* bura kimin yeridir?

hieran *adv.* bunda; buradan; *~ ist kein wahres Wort* bunun bir kəlməsi də doğru deyil.

Hierarchie, *die*; -, *-n* silsiləvi, silsilə məratib, hierarxi(ya), (*Süd. : hierarşi*).

hierauf *adv.* 1. bunun üstündə, bunun üzərində; 2. (*danach*) sonra, bundan sonra.

hieraus *adv.* bundan; ondan; buradan.

hierbei *adv.* bu qəziyyədə, bu halda; bununla əlaqədar olaraq.

hierbleiben *vi* burada qalmaq.

hierdurch *adv.* bunun vasitəsilə, bununla; *~ teilen wir Ihnen mit, dass...* bununla bildirmək istəyirik ki... .

hierfür *adv.* bunun üçün.

hiergegen *adv.* buna qarşı.

hierher *adv.* buraya, bura, bəri; *bis ~ buraya* qədər, buraya can; *komm ~!* gəl buraya!; *fig. das gehört nicht ~* bunun mətləbə dəxli yoxdur; *schau hierher!* bəri (*buraya*) bax!

hierin *adv.* bunda; bu işdə.

hiermit *adv.* bununla, bu vəs ilə.

hierlassen *vt* burada buraxmaq.

hiernach *adv.* bundan sonra; bunun üçün, buna görə, bu səbəbə.

Hieroglyphe, *die*; -, *-n* heroqlif.

hierüber *adv.* bu haqda; bunun üstündən, bunun üzərində.

hierum *adv. : ~ geht es nicht* mövzu bu deyil.

hierunter *adv.* bunun altında, bunun altına.

hiervon *adv.* bundan; buradan.

hierzu *adv.* bunun üçün, bundan öt-

rü; buna aid, buna.

hierzulande *adv.* burada, bizdə, bu ölkədə.

hiesig *adj.* buralı; yerli, buradakı; *~e Voraussetzungen* buradakı şərait.

hieß *s. heißen.*

hieven *vt* yuxarı qaldırmaq, yuxarı çəkmək.

high *adj.* damağı kök, sərxoş.

Hightech, *das*; *-(s)* u. *die*; - yüksək texnika.

Hilfe, *die*; -, *-n* kömək, yardım, imdad, dəstək, fərəc, dad, haray, mədəd, əlaman, hamilik; *F* hov; (*heimliche ~*) əlaltı; *mit ~ ..kömək ilə*; əli ilə; *zu ~!* Köməyə!

um ~ rufen köməyə çağırmaq, imdad diləmək, haray çəkmək, dad çəkmək, dəxil düşmək; *zu ~ kommen* *D -in* köməyinə gəlmək, imdadına çatmaq, harayına çatmaq, dada gəlmək, haya yetmək; *F* hova çatmaq; *ohne ~ köməksiz*; *fig. j-n (dringend) um seine ~ bitten* birisinə əl açmaq.

Hilfeleistung, *die*; -, *-en* kömək etmə, yardım göstərmə, dəstəkləmə.

Hilferuf, *der*; *-(e)s*, *-e* imdad səsi, kömək istəmə, istimdad, fəryad, əlaman, haray.

hilflos *adj.* köməksiz, çarəsiz, əlacsız, yarımsız, naəlac, aciz; çaşbaş.

Hilflosigkeit, *die*; - yarımsızlıq, çarəsizlik, naəlaclıq, acizlik, adamsızlıq, çaşbaşlıq.

hilfreich *adj.* 1. köməyə hazır; 2. (*nützlich*) faydalı, mənfəətli, xeyirli.

Hilfsaktion, *die*; -, *-en* kömək, kömək yetirmə, yardım göstərmə.

Hilfsarbeiter, *der*; *-s*, - köməkçi; şagird.

hilfsbedürftig *adj.* köməyə ehtiyacı olan.

hilfsbereit *adj.* köməyə hazır.

Hilfskraft, *die*; -, *-e* köməkçi.

Hilfsmittel, *das*; *-s*, - vəsait, köməkçi vəsait, *med.* çarə; dərman.

Hilfsquelle, *die*; -, *-n* kömək mənbəyi, vəsait mənbəyi.

Hilfsverb, *das*; *-s*, *-en* *gr.* köməkçi fel.

Hilfszeitwort, *das*; -(e)s köməkçi fəl.

Himbeere, *die*; -, -n bot. moruq.

Himbeersirup, *der*; -s, -e moruq doşabı (*şirəsi*).

Himbeerstrauch, *der*; -(e)s, -er moruq kolu.

Himmel, *der*; -s, - göy, fələk, ərş; *am* ~ göydə; *im* ~ behiştə, cənnətdə; *unter freiem* ~ açıq havada; *aus heiterem* ~ qəfildən, birdən, gözlenilmədən, səbəbsiz; *den* ~ *auf Erden haben* çox xoş yaşamaq; *sich wie im siebten* ~ *fühlen* özünü bəxtəvər hiss etmək, özünü göyün yeddinci qatında hiss etmək; *F du lieber* ~! işə bax!; *um* ~s Willen 1. Allaha xatir, Allah yolunda; 2. (*Ausruf des Erschreckens*) Allah göstərməsin!, əstəğfurullah!

himmelblau *adj.* göyrəngli, mavi, göy.

Himmelfahrt 1. (*christlich*) uruc; 2. (*Mohammeds*) merac.

Himmelsfahrtkommando, *das*; -s, -s intihar dəstəsi.

himmelhoch *adj.* 1. göylərə qədər; 2. (*sehr*) çox, lap çox.

Himmelreich, *das*; -(e)s cənnət, behişt.

himmelschreiend *adj.* (*Ungerechtigkeit*) dəhşətli.

Himmelskörper, *der*; -s, - göy cismi.

Himmelsrichtung, *die*; -, -en üfûq istiqaməti.

himmelweit *adj.* çox uzaq; *ein* ~er Unterschied yerlə göy arası qədər fərq.

himmlich *adj.* 1. göy, səmavi; 2. (*herrlich*) çox gözəl, əla, nəfis.

hin *adv.* 1. (*räumlich*) ora, o tərəfə, o yana; 2. (*zeitlich*) o zamana, o vaxta; 3. (*Weg*) keçmək, getmək; *ein paar Tage* ~, *und niemand denkt mehr daran* bir neçə gün keçdikdən sonra, hər şey yaddan çıxar; 4. ~ *sein* (*kaputt sein*) xarab olmaq, korlanmaq; ~ *und her* ora-bura; o tərəfə-bu tərəfə, irəli-geri; ~ *und wieder* hərdən bir, bəzən, aradır; *zum Winter* ~ qışa doğru; *wo willst du* ~ ? hara getmək istəyirsən?; ~ *und zurück* gediş-gəliş; gedib-gəlmə; *auf s-e Bitte* ~

onun xahişinə cavab olaraq; ~ *und hergerissen sein* qərara gəlməmək; *ganz* ~ *sein* (*von/-ø*) valeh olmaq, heyran olmaq.

hinab *adv.* aşağı(*ya*); üzəşəşi.

hinabgehen *vi* enmək.

hinabführen *vi* (*Weg*) aşağı getmək, aşağı enmək, aşağı aparmaq.

hinabsteigen *vi* enmək, aşağı düşmək.

hinabstürzen *vi* yıxılmaq, düşmək.

hinan *adv.* yuxarı, yuxarıya.

hinarbeiten *vi* (*auf et.*) bir şeyə çatmaq üçün çalışmaq, bir şeyə nail olmaq üçün əlləşmək.

hinauf *adv.* yuxarı(*ya*).

hinaufarbeiten *vr sich* ~ 1. güclə yuxarı qalxmaq; 2. (*beruflich*) yüksəlmək, yuxarıya çıxmaq.

hinaufbringen *vt* yuxarı(*ya*) aparmaq.

hinaufgehen *vi* yuxarı (*ya*) çıxmaq, qalxmaq.

hinaufklettern *vi* dırmaşmaq, dırmaşib çıxmaq, dırmanmaq.

hinaufsetzen *vt* (*Preise*) artırmaq.

hinaufsteigen *vt* yuxarı çıxmaq, qalxmaq.

hinauftragen *vi* yuxarı(*ya*) aparmaq (*daşımaq*).

hinaufziehen *vt* yuxarı çəkmək.

hinaus *adv.* eşiyə, bayıra; *zum Fenster* ~ pəncərədən eşiyə; *darüber* ~ bundan əlavə; ~ *mit dir!* çıx eşiyə (*bayıra*); *worrauf wollen Sie* ~? məqsədiniz nədir?, istəyiniz nədir? *auf Jahre* ~ illər müddətinə, illər boyu; *geh raus!* çıx bayıra!

hinausbefördern *vt* qovmaq, bayıra çıxartmaq.

hinausbegleiten *vt* (*Gast*) yola salmaq, müşayiət etmək.

hinausekeln *vi* *F j-n* ~ (*aus*) bir kəsi bir şeydən qaçırtmaq, zəhləsini aparmaq.

hinausfahren *vt* (*mit dem Auto*) çıxıb getmək; *vi* (*über et.*) çıxmaq, keçmək; *über das Ziel* ~ (*Sport*) finişdən çıxmaq; həddi aşmaq.

hinausfliegen *vi* çıxmaq; *F* qovulmaq.

hinausgehen *vi* 1. çıxmaq, getmək;

2. (*über et.*) çox olmaq, artıq olmaq; *das geht über sein Aufgabengebiet hinaus* bu onun vəzifə daxilindən çıxır; 3. (*Fenster usw.*) -ə baxmaq, -ə çıxmaq.

hinauslaufen *vi* 1. eşiyyə qaçmaq, bayıra yüyürmək; 2. (*auf et.*) çatmaq, ..ilə nəticələnmək.

hinausposaunen *vt* (*e-e Information*) dünyaya yaymaq.

hinausschieben *vt* (*e-e Entscheidung*) başqa vaxta keçirtmək, təxirə salmaq.

hinausschießen *vi* 1. sürətlə eşiyyə (*bayıra*) qaçmaq; 2. (*übers Ziel*) keçmək, çıxmaq.

hinausschmeißen *vt* *F* qovmaq, eşiyyə salmaq.

hinauswachsen *vi* aşmaq, keçmək; ~ *über -i* aşmaq, -i keçmək.

hinauswagen *vr* *sich* ~ çıxmağa cəsəret etmək (*aus/-dön*).

hinauswerfen *vt* 1. qovmaq, eşiyyə salmaq; 2. (*Geld*) eşiyyə atmaq.

hinauswollen *vi* 1. çıxmaq istəmək; 2. (*auf et.*) məqsədi olmaq; *worauf will er hinaus?* onun məqsədi nədir?.

hinausziehen *vt* çəkib çıxartmaq; *vr sich* ~ uzanmaq; təxirə düşmək.

hinauszögern *vt* təxirə salmaq, uzatmaq, geri atmaq.

Hinblick : *im* ~ *auf A* münasibətlə, ...nəzərdə tutaraq, münasibətdə.

hinbringen *vt* 1. gətirmək; 2. (*fertig-bringen*) bacarmaq, etmək; 3. (*Zeit*) keçirmək.

hinderlich *adj.* maneəli; *j-m* ~ *sein* bir kəsə əngəl olmaq.

hindern *vt* 1. -ə əngəl olmaq; 2. (*j-n an et.*) maneə olmaq (*an D/kiməsə, nədə-sə*).

Hindernis, *das*; -*ses, -se* maneə, əngəl, çətinlik, mane, maneçilik, işgil, gir, arızə; sədd; bənd-bərə *pl.*; ~*e aus dem Wege schaffen* maneələri aradan qaldırmaq; *ohne* ~ əngəlsiz, mənəəsiz.

hindeuten *vi* işarə etmək (*auf A/-ə*), göstərmək (-*i*).

Hinduismus, *der*; - induizm.

hindurch *adv.* arasından, ortasından,

içərisindən; *das ganze Jahr* ~ bütün il ərzində (*boyunca*); *die ganze Nacht* ~ səhərcən, bütün gecə.

hinein *adv.* içinə, içərisinə; ..*cən, ..cən, -dək, -kimi*; ~ *ins Bett!* gir yatağın içinə!; *bis in die Gegenwart* ~ indiyə kimi; *bis tief in die Nacht* ~ sabahacan.

hineindenken *vr sich* ~ *in A -i* təsəvvür etmək; *sich in j-s Lage* ~ özünü bir kəsin yerinə qoymaq.

hineindrängen *vt* dürtmək, zorla soxmaq, dürtləmək; *vr sich* ~ *in A -ə* soxulmaq, -ə təpilmək, -ə dürtülmək.

hineinfinden *vr sich* ~ *in A -ə* adət etmək, -ə alışmaq.

hineinfressen *vt fig.* (*Trauer, Wut*) içini yemək, udmaq.

hineingehen *vi* girmək, daxil olmaq.

hineingeraten *vi* bir şeyin içinə düşmək, istəmədən bir məsələyə qarışmaq, ayağı çəkilmək.

hineinknien *vr fig.* *sich* ~ diqqətlə məşğul olmaq (*in A/ bir şey ilə*).

hineinlassen *vt* içəri buraxmaq, içəri qoymaq.

hineinleben *vi* : *in den Tag* ~ günü başa vurmaq.

hineinlegen *vt* 1. içinə qoymaq, yerləşdirmək; 2. (*j-n*) aldatmaq.

hineinreden *vi* *j-m in A* ~ bir kəsin işinə qarışmaq.

hineinreiten *vt fig.* (*j-n*) bir kəsi işə salmaq, bir kəsi kələyə salmaq.

hineinschlittern *vi fig.* kələyə düşmək, düşmək.

hineinstecken *vt* batırmaq, soxmaq.

hineinstecken *vt* soxmaq, batırmaq (*in A/-ə*).

hineinsteigern *vr sich* ~ *in A*; gücləndirmək, çoxaltmaq; *sich in e-e Wut* ~ qəzəblənmək, qəzəb halına çatmaq.

hineinstellen *vi* qoymaq, içinə qoymaq.

hineinströmen *vi* içinə axmaq.

hineintun *vt* içinə qoymaq.

hineinwachsen *vt* (*in e-e Rolle*) layiq olmaq.

hineinziehen *vt* içinə çəkmək, qarış-

dırmaq (*in A/-ə*); *j-n in e-e Sache* ~ bir kəsi bir işə qarışdırmaq (*çəkmək*); *vi -ə daşınmaq.*

hinfahren *vi* getmək (*miniklə*); *vt* götürmək, aparmaq (*miniklə*).

Hinfahrt, *die*; -, *-en* gediş, getmə.

hinfallen *vi* yıxılmaq.

hinfällig *adj.* 1. (*schwächlich*) əldən düşmüş, zəif; 2. (*gegenstandslos*) qüvvədən düşmüş, etibarsız; əsassız.

Hinflug, *der*; *-(e)s*, *-e* : *auf dem* ~ uçarkən, gedərkən (*təyyarə ilə*).

hinfort *adv.* indidən, bundan sonra.

hinführen *vt* bəlli bir yerə aparmaq (*götürmək*); *vi* (*Weg*) çatmaq, getmək; *wo soll das noch ~?* bunun axırı hara gedir?

hing *s.* *hängen*.

Hingabe, *die*; - 1. (*Opferwilligkeit*) fədakarlıq; 2. (*Treue*) sədaqət, sadiqlik; 3. (*Ausdauer*) dözmək, inad, qeyrət; *mit ~* özünü fəda edərək, özünü qurban edərək.

Hingang, *der*; *-(e)s*, *-e* ölüm, vəfat.

hingeben *vt* 1. vermək; 2. (*opfern*) qurban etmək; *vr sich ~ D* özünü həsr etmək; *sich j-m ~* bir kəsə təslim olmaq.

hingebungsvoll *adj.* fədakar, can(ın)dankeçən.

hingegen *adv.* lakin, amma; əksinə.

hingehen *vi* 1. *bir yerə* getmək; *wo gehst du hin?* hara gedirsən?; 2. (*Zeit*) keçmək; *et. ~ lassen* əfv etmək, günahından keçmək.

hingehören *vi* *bir yerə* mənsub olmaq; *bir yerin* olmaq; *wo gehört das hin?* bunun yeri haradır?.

hingeraten *vi* *bir yerə* gəlib çatmaq.

hingerissen *adj.* -ə valeh, -ə heyran.

hingezogen : *sich ~ fühlen zu -ə* cəzb olmaq, -ə çəkilmək, meyilli olmaq (*zu D/-ə*).

hinhalten *vt* 1. uzatmaq, vermək; gös-tərmək; 2. (*j-n*) saxlamaq, ləngitmək, gecikdirmək.

hinhaltend *adj.* aldadıcı.

Hinhaltetaktik, *die*; -, *-en* ləngitmə (*gözləmə*) taktiki (*taktikası*), gecikdir-

mə taktiki.

hinhaufen *vt* 1. (*et.*) *bir yerə* atmaq; 2. *F* (*seine Arbeit*) işindən əl çəkmək, işini buraxmaq; 3. *F* (*e-n Aufsatz*) tez yazmaq, diqqətsiz yazmaq; *vi* 1. (*schlagen*) vurmaq; *mit dem Hammer* ~ çəkiclə vurmaq; 2. *F* (*klappen*) düzəlmək, baş tutmaq; *das haut nicht hin* bu olmaz; *vr sich ~ F* (*zum Schlafen*) uzanmaq.

hinhören *vt* qulaq vermək, dinləmək.

hinhocken *vr* : *sich ~* çömbələrək oturmaq.

hinken *vi* axsamaq.

hinkend *adj.* axsaq, topal; *ein ~er Vergleich* yersiz müqayisə.

hinkommen *vi* 1. gəlmək, gəlib çatmaq, varmaq, düşmək *wo kommt das hin?* bunun yeri haradır?; 2. (*genügen*) çatmaq, kifayət etmək.

hinkriegen *vt* bacarmaq, öhdəsindən gəlmək; *F j-n wieder ~* bir kəsi yenə sağaltmaq.

hinlangen *vi* 1. -ə əlini uzatmaq; tutmaq; 2. (*ausreichen*) çatmaq, kifayət etmək.

hinlänglich *adj.* lazımı qədər, kifayət, kifayətləndirici.

hinlegen *vt* qoymaq; *vr sich ~* uzanmaq.

hinleiten *vt* -ə istiqamət vermək.

hinlenken *vt s.* *hinleiten*.

hinnehmen *vt* 1. (*akzeptieren*) qəbul etmək; 2. (*ertragen*) dözmək, səbir etmək; *ich kann das nicht ~* mən buna dözmə bilmərəm.

hinneigen *vt* (*zu et.*) *bir şeyə* təmayülü olmaq.

Hinneigung, *die*; - təmayül.

hinreichen *vt* vermək, çatdırmaq; *vi* (*genügen*) kifayət etmək, çatmaq, çatışmaq.

hinreichend *adj.* kifayət qədər, lazımı qədər, kafi.

Hinreise, *die*; -, *-n s.* *Hinfahrt*.

hinreißen *vt* 1. dartıb almaq; 2. (*begeistern*) ruhlandırmaq, həyəcana gətirmək; 3. *sich ~ lassen* (*von Gefühlen*)

özündən çıxmaq, qızmaq.

hinreißend *adj.* valehedici, heyranedicici, cəzbedici.

hinrichten *vt* edam etmək.

Hinrichtung, *die*; -, *-en* edam.

hinschauen *vi* baxmaq.

hinscheiden *vi* ölmək, vəfat etmək.

hinschleppen *vt* sürüyüb çəkmək; *vr sich* ~ sürünmək, sürünə-sürünə getmək.

hinschmeißen *vt* 1. yerə atmaq; 2. *F* (*Arbeit*) əl çəkmək, buraxmaq.

hinsetzen *vt* oturtmaq, əyləşdirmək, qoymaq; *vr sich* ~ oturmaq, əyləşmək, domuşmaq.

Hinsicht, *die*; -, *-en* cəhət, baxım, münasibət; *in dieser* ~ bu baxımdan, bu cəhətdən; *in politischer* ~ siyasi baxımdan; *in ~ auf -in* barəsində, *-in* haqqında; *in jeder* ~ hər cəhətdən, hər baxımdan.

hinsichtlich *präp.* *G -in* barəsində, *-in* haqqında, ...baxımından; uyğun olaraq, ... görə, ...nöqtəyi-nəzərindən.

hinstellen *vt* 1. qoymaq, bir yerə qoymaq; 2. *j-n / et. ~ als..* bir kəsi /bir şeyi ..kimi göstərmək; *vr sich* ~ belli bir yerdə durmaq; *sich ~ als..* özünü ..kimi təqdim etmək.

hinstrecken *vt* (*Hand*) uzatmaq; *vr sich* ~ uzanmaq.

hinstürzen *vi* 1. yıxılmaq; 2. (*zu et.*) qaçmaq; atılmaq; *er stürzte zur Tür hin* o qapıya tərəf qaçdı.

hintansetzen *vt* etina etməmək, saymamaq, ehməl etmək.

hintanstellen *vt* sonraya buraxmaq, ehməl etmək.

hinten *adv.* dalda, arxada; *von ~* daldan, arxadan; *nach ~* dala, geriyyə, arxaya.

hintenherum *adv.* *fig.* gizli, gizli yollarla.

hintenrum *adv s.* *hintenherum.*

hinter¹ *präp.* *D* ...daldında, ...arxasında, ...ardında; *dalinca*; ~ *dem Fahrer sitzen* şoferin daldında (*arxasında*) oturmaq; *dala*, *arxaya*; *et. ~ sich bringen* bir

məsələni həll etmək; ~ *et. kommen* bir şeyin mahiyyətini kəşf etmək; *sich ~ j-n stellen* bir kəsə arxa çıxmaq (*olmaq*).

hinter² *adj.* dal, arxa, daldakı, arxadakı; *sich in die ~ste Reihe stellen* ən daldakı sırada durmaq.

Hinterbein, *das*; *-(e)s, -e* (*bei Tieren*) dal ayaq; *fig. sich auf die ~ stellen /setzen* müqavimət göstərmək; çalışmaq.

Hinterbliebene, *der u. die*; *-n, -n* mərhumun yaxın qohumu.

hinterbringen *vt* gizli xəbər vermək (*j-m/bir kəsə*).

hintereinander *adv.* 1. bir-birinin ardınca, bir-birinin daldınca; 2. (*ununterbrochen*) arası kəsilmədən, dənəmədən; arakəsilməz, arasız, dalbadal.

hintere(r, -s) *adj.* dal, daldakı; sonrakı; axırıncı; *am ~n Ende* ən axırda, ən dalda; *das ~ Zimmer* daldakı otaq.

Hintereingang, *der*; *-(e) s, -e* arxa qapı.

hinterfragen *vi -i* soruşmaq.

Hintergedanke, *der*; *-ns, -n* gizli məqsəd, gizli fikir.

hintergehen *vt* aldatmaq.

Hintergrund, *der*; *-(e)s, -e* arxa plan; *in den ~ drängen* yaddan çıxartmaq; *fig. kök, əsil səbəb*; *sich im ~ halten* gözə çarpmamaq, diqqəti özünə cəlb etməmək, kölgədə qalmaq.

hintergründig *adj.* müəmmali.

Hinterhalt, *der*; *-(e)s, -e* pusqu, güdmək yeri, gizlənmək yeri, marıq, girəvə, dalda, dalda-bucaqda, daldalanaçaq; *fig. duzaq*; *aus dem ~* arxadan, daldan.

hinterhältig *adj.* məkrli, pis niyyətli.

hinterher *adv.* daldınca, ardınca, daldısı(n)ca; sonradan, daldan.

hinterherkommen *vi* sonradan gəlmək; ardınca (*dalinca*) gəlmək.

hinterherlaufen *vi -in* daldınca qaçmaq.

Hinterhof, *der*; *-(e)s, -e* arxa həyəət.

Hinterkopf, *der*; *-(e)s, -e* peysər; *et. im ~ haben* başqa bir fikri də olmaq.

Hinterland, *das*; *-(e)s* içəri bölgə, ar-

xa yer, arxa cəbhə.

hinterlassen *vt* **1.** (*testamentarisch*) miras qoymaq; dədəməli qoymaq; **2.** (*zurücklassen*) qoymaq; *e-e Spur* ~ iz buraxmaq.

Hinterlassenschaft, *die*; -, *-en* miras; dədəməli, qoyub-getmə.

Hinterlassung, *die*; - girov (*qoyma*); *unter ~ von (od. G)* girov qoyma şərtilə.

hinterlegen *vt* əmanət qoymaq.

Hinterlegung, *die*; -, *-en* əmanət; girov.

Hinterlist, *die*; - hiylə, məkr, dəsəisə, xainlik, nadürüstlük, çoxbilmişlik.

hinterlistig *adj.* hiyləgər, məkrli, qərzəkar, nadürüst, qərəzli, fəndgir, gərəşən, bic, cüvəllağı, çoxbilmiş; *F* dodu; düyələkbaz, həlləm-qəlləm, lov, küpəgiren; *adv.* hiyləgərcəsinə, xaincəsinə.

Hintermann, *der*; *-(e)s*, *-er* **1.** arxada duran; **2.** (*e-s Putsches usw.*) təhrikçilər, fitnəçilər, araqızışdıranlar *pl.*

Hintern, *der*; *-s*, *-F* dal, arxa; *vulg.* göt.

Hinterrad, *das*; *-(e)s*, *-er* arxa təkər, dal təkər.

hinterrücks *adv.* daldan; gizlicə.

Hinterseite, *die*; -, *-n* arxa (*dal*) tərəf, dal, dalısı.

hinterste *adj.* ən arxa; *am ~n Ende* ən arxada, ən dalda.

Hinterteil, *das*; *-(e)s*, *-e* dal, dal tərəf; *F* göt.

Hintertreffen (*in e-m Wettbewerb*) *ins ~ kommen/geraten* dala qalmaq, dalı düşmək, pis vəziyyətə düşmək.

hintertreiben *vt* mane olmaq, əngəl olmaq, həyata keçirilməsinə mane olmaq.

Hintertür, *die*; -, *-en* dal (*arxa*) qapı.

hinterwärts *adv.* dala, geriyyə.

hinterziehen *vt* (*Staatsgelder, Steuern*) yemək, verməmək, ixtilas etmək.

Hinterziehung, *die*; -, *-en* ixtilas.

hintun *vt* -ə qoymaq, yerləşdirmək.

hinüber *adv.* o tərəfə, o taya.

hinüberbringen *vt* o taya götürmək, keçirtmək.

hinüberfahren *vt* o taya keçirtmək, aşırmaq (*miniklə*).

hinüberreichen *vt* çatdırmaq, uzatmaq.

hinüberschaffen *vt s.* *hinüberbringen.*

hinübertragen *vt* (*o biri taya*) daşımaq.

hinüberwechseln *vi* o biri taya keçmək.

hin und her *adv.* ora-bura, dala-qabağa, gəl-get; *F nach langem Hin und Her* uzun mübahisədən (*söhbətdən*) sonra.

hin- und herpendeln : *er pendelt täglich zwischen Təbriz und Ardabil hin und her* o hər gün Təbrizlə Ərdəbil arasındakı yolu gəlib gedir.

Hinundhergelaufe, *das*; *-s* gəl-get.

hin- und herwerfen *vt* o tərəfə-bu tərəfə atmaq.

hinunter *adv.* aşağı, aşağıya.

hinunterbringen *vt* düşürmək, aşağı(*ya*) endirmək.

hinuntergehen *vi* aşağı(*ya*) enmək, aşağı düşmək; *die Treppen ~ gehen* pilləkəni (*pillələri*) enmək.

hinunterlassen *vt* endirmək.

hinunterschlucken *vt* udmaq.

hinunterspülen *vt* udmaq (*içəcəklə*).

hinunterstürzen *vt* **1.** yıxmaq, devirmək; **2.** (*Getränk*) tələsik içmək; *vi* yıxılmaq, düşmək.

hinwagen *vr sich ~ bir yerə* getməyə cəsarət etmək.

Hinweg, *der*; *-(e)s*, *-e* yol, gediş yolu; *auf dem ~* oraya gedərkən.

hinweg *adv.* kənara, o yana; *~ mit dir!* çəkill, çəkil get!; *über j-n / j-s Kopf* ~ bir kəsdən heç soruşmadan; *darüber bin ich* ~ bu mətləbi keçib-getmişəm.

hinweggehen *vi fig.* (*nicht beachten*) əhəmiyyət verməmək, göz yummaq (*über A'-ə*).

hinweghelfen *vt* yardımçı (*köməkçi*) olmaq (*j-m über et./bir kəsə nədəsə*).

hinwegkommen *vi fig.* dözmək (*über A'-ə*); *-in* öhdəsindən gəlmək; *nicht ~ können über (A)* -ə dözə bilməmək.

hinwegsehen *vi fig.* göz yummaq (*über A/-ə*).

hinwegsetzen *vt* (*über ein Hindernis*) atılmaq; *vr sich ~* əhəmiyyət verməmək, fikir verməmək (*über A/-ə*).

Hinweis, *der*; *-es, -e* **1.** işarə; göstəriş; **2.** (*Anzeichen*) əlamət, nişanə; dəlil; ima; *e-n ~ geben* bir kəsin diqqətini nəyə isə cəlb etmək; *e-n ~ erhalten* xəbər almaq.

hinweisen *vt* işarə etmək (*auf A/-ə*); qeyd etmək, duyurmaq, əsaslan(dır)maq, bildirmək, (*j-n auf A/bir kəsə bir şeyi*).

hinweisend *adj.* *~es Fürwort* gr. işarə əvəzliyi.

Hinweisschild, *das*; *-(e)s, -er* işarə lövhəsi; istiqamət lövhəsi.

Hinweistafel, *die*; *-, -n* s. *Hinweisschild*.

hinwerfen *vt* **1.** atmaq, tullamaq; **2.** (*Worte*) sözarası demək, söz atmaq; **3.** (*Arbeit*) buraxmaq, əl çəkmək; **4.** (*Skizze*) qarasını çəkmək; *vr sich ~* yixılmaq.

hinwollen *vi F -ə* getmək istəmək.

Hinz *~ und Kunz* hər kəs, hər kim.

hinziehen *vt* **1.** bir yerə çəkmək, sürürmək; **2.** (*zeitlich*) uzatmaq, süründürmək; *vi* daşınmaq; *vr sich ~* uzanmaq, sürmək; *sich hingezogen fühlen* *zu -ə* çəkilmək, *-ə* cəzb olmaq.

hinzielen *vi* məqsəd qoymaq, hədəf tutmaq.

hinzufügen *vt* qoşmaq, əlavə etmək, əlavələtmək.

hinzukommen *vi* **1.** (*zu Person*) qoşulmaq; **2.** (*zu et.*) əlavə edilmək; *hinzu kommt, dass..* bu da var ki...

hinzusetzen *vt* əlavə etmək, əlavələtmək; *vr sich ~* yanında oturmaq.

hinzutreten *vi* qoşulmaq, yanına gəlmək.

hinzutun *vt s. hinzufügen.*

hinzuzählen *vt* hesaba əlavə etmək, hesaba qatmaq.

hinzuziehen *vt* (*Experten*) məsləhətləşmək, danışmaq.

Hiobsbotschaft, *die*; *-, -en* bəd xəbər,

pis xəbər.

Hirn, *das*; *-(e)s, -e* beyin, dimağ.

Hirngespinnst, *das*; *-(e)s, -e* xəyal, xülya.

Hirnhaut, *die*; *- med.* beyin qişası.

hirnlos *adj.* beyinsiz, ağılsız.

hirnrissig *adj.* səfeh, ağılsız, axmaq.

Hirnschlag, *der*; *-(e)s, -'e* beyin səkəti, beyinə qan sızma.

Hirntumor, *der*; *-s, -en* beyin şişi.

hirnverbrannt *adj.* səfeh, axmaq, dəli, beyinsiz.

Hirsch, *der*; *-(e)s, -e* ceyran; geyik.

Hirschkuh, *der*; *-, -'e* maral.

Hirse, *die*; *- bot.* darı.

Hirt, *der*; *-en, -en* çoban.

Hirte, *der*; *-n, -n* **1.** çoban; **2. rel.** həz-rəti İsa.

hissen *vt* **1.** bayraq qaldırmaq; **2.** (*Segel*) yelkəni çəkmək.

Historie, *die*; *-, -n* tarix.

Historiker, *der*; *-s, -* tarixçi.

historisch *adj.* tarixi.

Hit, *der*; *-(s), -s* *mus.* gün mahnısı.

Hitze, *die*; *-* **1.** istilik, çox (*bərk*) isti, hərarət; **2. fig.** həyəcan; *in der ~ des Gefechts* qızğın çağında, həyəcan içində.

hitzebeständig *adj.* istiyə davamlı.

hitzefrei *adj.* istiyə görə tətill; *die Kinder haben ~* uşaqların məktəbi istiyə görə tətildədirlər.

Hitzegrad, *der*; *-(e)s, -e* istilik dərəcəsi.

Hitzewelle, *die*; *-, -n* istilik, bürkü.

hitzig *adj.* **1.** (*Mensch*) hirsli, tez hirs-lənən; **2.** (*Debatte*) şiddətli, hərarətli, qızğın.

Hitzkopf, *der*; *-(e)s, -'e* tez hirs-lənən.

hitzköpfig *adj.* hirsli.

Hitzschlag, *der*; *-(e)s, -'e* gün vürması.

H-Milch, *die*; *-* uzun müddət qalan süd, tez xarab olmayan süd.

hob *s. heben.*

Hobby, *das*; *-s, -s* bir kəsin ən çox sevdiyi sahə, maraq, həvəskarlıq.

Hobel, *der*; *-s, -* rəndə.

Hobelbank, *die*; *-, -'e* yonma dəzgahı, rəndələmə dəzgahı.

hobeln *vt* rəndələmək.

Hobelspäne, *der/pl.* yonqar.

hoch, *höher; höchst- adj.* **1.** uca, hündür; **2.** (*unerreichbar*) əlyetməz, əlçatmaz; **3.** böyük, çox; aliyyə; **4.** (*Strafe*) ağır; *das Haus ist 10 Meter ~* evin on metr hündürlüyü var; *F das ist mir zu ~ buna ağılım çatmır, başa düşmürəm; in hohem Maße yüksək dərəcədə; Hände ~!* əlləri qaldır!; *Kopf hoch!* başını dik saxla; *fünf ~ 3* beşin kubu.

Hoch, *das; -s, -s* **1.** ural! yaşasın ...!; **2.** (*Wetter*) yüksək hava təzyiqi.

Hochachtung, *die; -* dərin hörmət, sayğı; *alle ~!* yaşa! yaşasın!, sağ ol! .

hochachtungsvoll *adv.* dərin hörmətlə, sayğılarla.

hochaktuell *adj.* çox aktual.

Hochamt, *das; -(e)s rel.* mərasim.

hocharbeiten *vr sich ~ (çalışıb)* özünü yüksək dərəcəyə çatdırmaq.

Hochbau, *der; -s, -ten* yüksək tikinti; *Hoch- und Tiefbau* yerüstü və yeraltı tikinti.

hochbegabt *adj.* yüksək qabiliyyətli, çox bacarıqlı.

hochberühmt *adj.* tanınmış.

hochbetagt *adj.* yaşı keçmiş.

Hochbetrieb, *der; -(e)s* ən qızgın vaxt; *es herrschte ~* basabas idi.

hochbringen *vt* **1.** yuxarı(*ya*) aparmaq; yüksəltmək, canlandırmaq; **2.** (*kranke*) sağaltmaq; ayağa qaldırmaq; **3.** hirsələndirmək, özündən çıxartmaq.

Hochburg, *die; -, -en* *fig.* mərkəz; istətkam.

Hochdeutsch, *das; -(s)* Alman ədəbi dili.

Hochdruck, *der; -(e)s* yüksək təzyiq; *fig. mit ~ arbeiten* çox iti işləmək.

Hochebene, *die; -, -n* yayla.

hocherfreut *adj.* çox şad, çox məmnun (*über A/-dən*).

hochfahrend *adj.* mütəkəbbir, dikbaş, lovğa.

hochfliegend *adj. fig.* yüksəkdən uçan.

Hochform, *die; -* *Sport* ən yaxşı vəziyyətdə.

Hochfrequenz, *die; -, -en* *el.* yüksək

frekans.

Hochgebirge, *das; -(e)s, -* uca dağlar silsiləsi.

hochgehen *vi* **1.** yuxarı(*ya*) getmək, yuxarıya çıxmaq; **2.** (*Bombe*) partlamaq; **3.** (*wütend werden*) özündən çıxmaq, qəzəblənmək; **4.** (*Teig*) gəlmək; *fig. (verhaftet werden)* yaxalanmaq, həbs edilmək; *j-n ~ lassen* bir kəsi ələ vermək.

hochgelegten *adj.* uca; dağüstü.

hochgemut *adj.* şad və arxayın.

Hochgenuss, *der; -es, -e* böyük həzz, böyük ləzzət.

hochgesteckt *adj. fig.* böyük; *~e Ziele* böyük məqsədlər, böyük hədəflər.

hochgestellt *adj. fig.* yüksək rütbəli (*məmur və s.*); *veralt.* əzimmüşşan.

hochgestimmt *adj.* (*Publikum*) fərəhli, şad.

hochgestochen *adj.* təmtəraqlı, bəzəkli; iddialı.

hochgewachsen *adj.* ucaboylu.

hochgradig *adj.* son dərəcə, fəvqəl`-adə.

hochhalten *vt* **1.** yuxarı saxlamaq; **2.** (*Bräuche usw.*) yüksək qiymətləndirmək, təqdir etmək, əziz tutmaq.

Hochhaus, *das; -es, -er* uca bina, çoxmərtəbəli ev.

hochheben *vt* yuxarı(*ya*) qaldırmaq, qalxızmaq, qavzamaq.

hochherzig *adj.* alicənab, mərd.

hochjubeln *vt* *F* göylərə qaldırmaq, tərifini göylərə ucaltmaq.

hochkant(ig) *adv.* yanakı; *fig. ~ hinauswerfen* qovmaq, çıxartmaq.

hochkarätig *adj.* **1.** yüksək əyarlı; **2.** adlı-sanlı, məşhur.

hochkommen *vi* **1.** (*Treppe*) yuxarı çıxmaq; **2.** (*aus e-m Sessel*) qalxmaq; **3.** (*in die Höhe kommen*) yüksəlmək; **4.** (*gesund werden*) sağalmaq, yaxşılaşmaq; **5.** *es kommt mir hoch* üreyim qalxır.

Hochkonjunktur, *die; -* iqtisadın yaxşı vəziyyəti; əlverişli şərait.

hochkrepeln *vt* çırmalamaq (*çirmə-*

ləmək).

Hochland, *das*, *-(e)s*, *-er* yayla; yüksəklik.

hochleben: *j-n ~ lassen vt* bir kəse yaşasın demək; *er lebe hoch!* yaşasın!

hochmodern *adj.* çox modalı, dəbdə olan, olduqca müasir.

Hochmut, *der*; *-(e)s* təkəbbür, qürur, lovğalıq, ağziyəllilik, qudurğanlıq, kibr.

hochmütig *adj.* lovğa, təkəbbürlü, ağziyəlli, məğrur, qudurğan, ağzıhavalı, dambat; qürurla.

hochnäsig *adj.* təkəbbürlü, dikbaş, forslu; *~ werden* özünü uca tutmaq.

hochnehmen *vt* qucağa almaq; *fig. j-n ~ bir kəsi* ələ salmaq.

Hochofen, *der*; *-s*, *-* domna peçi.

Hochparterre, *das*; *-s*, *-s* birinci mərtəbə.

hochprozentig *adj.* yüksək dərəcəli.

hochrechnen *vt* ilk hesablamak.

Hochrechnung, *die*; *-(z.B. bei Wahlen)* ilk hesablama, təxmin hesabı.

Hochruf, *der*; *-(e)s*, *-e* alqış səsi, yaşasın səsi.

Hochsaison, *die*; *-s*, *-s* fəslin ən qızğın vaxtı.

hochschätzen *vt* çox hörmət etmək, yüksək qiymətləndirmək.

Hochschätzung, *die*; *-*, *-en* dərin hörmət, ehtiram, sayqı.

hochschaukeln *vt* böyütmək, şişirtmək; *fig. sich (gegenseitig) ~ bir-birini* hirsələndirmək, bir-birini əsəbiləşdirmək.

Hochschule, *die*; *-*, *-n* ali məktəb.

Hochschullehrer, *der*; *-s*, *-* ali məktəb müəllimi.

hochschwanger *adj.* doğmağına az qalmış.

Hochsommer, *der*; *-s*, *-* yayın qızğın vaxtı; *im ~* yayın ortasında.

Hochspannung, *die*; *-el* yüksək gərginlik.

hochspielen *vt* böyütmək, şişirtmək.

Hochsprache, *die*; *-*, *-n* ədəbi dil.

Hochsprung, *der*; *-(e)s* yüksək atlama, hündürlüyə tullanma.

höchst *adj.* 1. ən yüksək, ən uca, ən

hündür; *das ~e Haus* ən uca ev; 2. (*größt-*) ən böyük; *adv. (sehr)* ən son, ən axırıncı, son dərəcə, böyük, qayət; *~ gefährlich* son dərəcə təhlükəli; *es ist ~e Zeit* son dərəcə zəruridir (*esl vaxtıdır*).

Hochstapelei, *die*; *-*, *-en* özünü olduğundan çox zəngin və ya məlumatlı göstərmə, adamaldatma, gopculluq, şişirtmə, böyütmə.

Hochstapler, *der*; *-s*, *-* fırlıdaqçı, gəl-di-gəder, macəraçı, gopcu.

höchstens *adv.* ən çoxu, hədd əksər, artıq olmayaraq, çarəsiz qaldıqda, ələcsiz qaldıqda; *er ist ~ 10 Jahre alt* onun ən çoxu (*hədd əksər*) on yaş var; *vor der Reise kann ich dich ~ noch einmal sehen* səfərdən qabaq səni ən çox bir dəfə görə bilərəm; *am ~* əla, ən yüksək.

Höchstgeschwindigkeit, *die*; *-*, *-en* ən yüksək (*yuxarı*) sürət.

Höchstgrenze, *die*; *-*, *-n* ən son hədd.

Höchsteistung, *die*; *-*, *-en* 1. (*Sport*) ən yüksək müvəffəqiyyət, rekord; 2. *techn.* ən yüksək randıman/performans, ən yüksək güc.

Höchstmaß, *das*; *-es* ən son dərəcə, maksimum (*an D/bir şeyin*).

höchstmöglich *adj.* ən yüksək, mümkün olan qədər.

höchstpersönlich *adj.* çox şəxsi.

Höchstpreis, *der*; *-es*, *-e* ən yüksək qiymət; ən yüksək mükafat.

Höchststand, *der*; *-(e)s*, *-e* ən yüksək səviyyə, ən yüksək dərəcə.

höchstwahrscheinlich *adv.* çox ehtimala, çox ehtimal ki.

Hochtouren, *die/pl.* : *auf ~* ən yüksək güc ilə, ən yüksək randımanla, çox sürətlə; *auf ~ laufen* ən yüksək sürətlə işləmək (*irəliləmək*).

hochtrabend *adj.* dəbdəbəli, təmtəraqlı (*sözlər*).

hochverdient *adj.* 1. çox xidmət etmiş, əməkdar; 2. (*Sport*) çox layiq.

hochverehrt *adj.* çox hörmətli.

Hochverrat, *der*; *-(e)s* dövlətə xəyanət.

Hochverräter, *der*; -, - dövlət xaini.
Hochwasser, *das*; -, - sel, daşqın.
Hochwassergefahr, *die*; - sel təhlükəsi.
hochwertig *adj.* 1. yüksəkkeyfiyyətli, çox dəyərlı; 2. (Alkohol) yüksək dərəcəli.
Hochzeit, *die*; -, -en 1. toy, düyün; 2. (Trauung) nikah, kəbinkəsmə; ~ feiern toy tutmaq; goldene ~ evlənmənin əlini ildönümü, qızıl toy.
Hochzeitskleid, *das*; -(e)s, -er toy pal-tarı.
Hochzeitsnacht, *die*; -, -e toy gecəsi, zıf gecəsi.
hochziehen *vt* 1. yuxarı çəkmək; die Nase ~ burnunu çəkmək; 2. (Gewitter usw.) yaxınlaşmaq; qopmaq.
Hocke, *die*; -, -n 1. çömbəlmə, sallağı oturma; 2. (Sport) keçidən atılma; in die ~ gehen çömbəl(ə)mək.
hocken *vi* çömbəl(ə)mək, çökmək; dial. dümüşmək; *vr sich* ~ çömbələrek oturmaq; über s-n Büchern ~ oturub arası kəsilmədən kitablarını oxumaq.
Hocker, *der*; -, -s, - kürsü, kətil, çarpayı.
Höcker, *der*; -, -s, - qoz, donqar; hür-güc.
höckerig *adj.* quzlu, kələ-kötür.
Hocken, *das*; -s (Sport) hoki.
Hoden, *der*; -, -s, - xaya, beyzə; *F vulg.* daşşaq, qoz.
Hof, *der*; -(e)s, -e 1. həyəət; 2. (Bauernhof) mülk, malikanə; 3. (e-s Fürsten) saray; dərbar; 4. (Gasthaus) mehmanxana, karvansara; im ~ spielen həyətdə oynamaq.
Hofdame, *die*; -, -n nədimə.
hoffen *vt* ümid etmək (auf A/-ə); ich hoffe es! ümid edirəm!
hoffentlich *adv.* ümid edirəm ki, inşallah, bəlkə.
Hoffnung, *die*; -, -en ümid; in der ~, dass.. bu ümidlə ki.; ~en machen ümid vermək (j-m/bir kəsə), ümidvar eləmək; die ~ aufgeben ümidini kəsmək, əlini üz-mək; es besteht keine ~ heç bir ümid yoxdur.
hoffnungslos *adj.* ümitsiz, nağüman,

naümid, çarəsiz; *adv.* naümidcəsinə.
Hoffnungslosigkeit, *die*; - ümitsizlik, nağümanlıq, naümidlik, çarəsizlik.
Hoffnungsschimmer, *der*; -, -s, - ümid işığı, işıqyeri, ümid yeri.
hoffnungsvoll *adj.* 1. ümidli, ümidlə dolu 2. (verheißungsvoll) ümidverici.
hofieren *vt* yaltaqlıq etmək.
höfisch *adj.* saraya uyğun.
höflich *adj.* ədəbli, nəzakətli, düşüncəli, tərbiyəli; ~es Kind düşünən (ədəbli, tərbiyəli) uşaq; *adv.* nəzakətlə, ədəblə.
Höflichkeit, *die*; - ədəb, nəzakət, gəliş, hörmətçilik.
Hofnarr, *der*; -en, -en saray təlxəyi.
Hofrat, *der*; -e(s), -e saray müşaviri.
Höhe, *die*; -, -n 1. ucalıq, yüksəklik; hündürlük, irtifa; in e-r ~ von.. ...irtifada; 2. (Anhöhe) təpə; təpəlik; 3. (Gipfel) zirvə, son nöqtə; 4. (Strafe usw.) miqdar; die ~ des Berges dağın zirvəsi; das ist die ~! bu utanmazlıqdır!; in die ~ schießen boylanmaq, boy atmaq.
Hoheit, *die*; -, -en 1. nur sg. (Souveränität) hakimiyyət; toxunulmazlıq; 2. (als Anrede) alicənabl, əlahəzrət!
Hoheitsgebiet, *das*; -(e)s, -e milli ərazi, dövlət ərazisi.
Hoheitsgewässer, *die/pl.* ərazi suları, məhəlli sular.
Höhenangst, *die*; - ucalıqdan (uca yerdən) qorxu hissi.
Höhenflug, *der*; -(e)s, -e yüksək uçuş.
Höhenluft, *die*; - dağ havası.
Höhenmesser, *der*; -, -s, - altimetr; hündürlükölçən cihaz.
Höhensonne, *die*; -, -n 1. nur sg. dağ günəşi; 2. (Gerät) ultrabənövşeyi (ultraviolet) lampa.
Höhenunterschied, *der*; -(e)s, -e irtifa (yüksəklik) fərqi.
Höhepunkt, *der*; -(e)s, -e ən yüksək dərəcə, ən yüksək nöqtə, övc, evc; ~ des Abends axşamın ən mühüm hadisəsi; fig. təpə, zirvə; auf dem ~ zirvədə, övcdə.
höher *adj.* daha uca, daha yüksək, daha hündür (als N/-dən); in ~em Maße

lap yüksək dərəcədə.

hohl *adj.* 1. (*Zahn, Baum*) oyuq, içiboş, içsiz, batıq, çökük; *fig.* puç; 2. (*Klang*) boşuq; *~e Hand* ovuc.

Höhle, *die*; -, -n 1. mağara, yuva, çuxur; 2. *med.* boşluq, oyuq; *sich in die ~ des Löwen wagen* cürət edib qorxduğu adamın yanına getmək.

Höhlenforscher, *der*; -s, - mağara tədqiqatçısı (*alimi*).

Hohlheit, *die*; - *fig.* avamlıq.

Hohlmaß, *das*; -es, -e ölçü qabı; ölçü vahidi.

Hohlraum, *der*; -(e)s, -e çuxur, boşluq, oyuq.

Höhlung, *die*; -, -en çuxur, çökək, batqın; oyuq.

Hohlweg, *der*; -(e)s, -e dar yol, dayaz dərə.

Hohlziegel, *der*; -s, - dəlikli kərpic.

Hohn, *der*; -(e)s istehza, rişxənd, ələ salma, məsxərə; *es ist der reinste ~* bu insanı ələ salmaqdır, bu təhqir etməkdir.

höhn *vi* istehza etmək, məsxərəyə qoymaq.

höhnisch *adj.* istehzal, acı, kinayəli.

hohnlachen *vi* acı-acı gülmək, ələ salmaq, məsxərəyə qoymaq.

hohnsprechen *vi* (*im Widerspruch stehen*) zidd olmaq (*D/-ə*).

Höker, *der*; -s, - xırdavatçı.

hökern *vt* xırda alverlə məşğul olmaq.

Hokuspokus, *der*; - oyunbazlıq; gözübəğlilic.

hold *adj.* sevimli, qəşəng, çox gözəl; *das Glück ist ihm ~* bəxti üzünə gülür.

holen *vt* 1. gətirmək, gedib gətirmək; *Kohlen aus dem Keller ~* zirzəmidən kömür gətirmək; 2. (*aus e-m Behälter*) çıxartmaq; *den Schlüssel aus der Tasche ~* açarı cibdən çıxartmaq; 3. (*Arzt, Polizei*) çağırmaq; 4. (*Atem*) nəfəs almaq; 5. *sich (D) e-e Grippe ~* zökəm almaq; *sich (D) e-n Rat ~* məsləhət almaq.

Holland; -s Hollandiya.

Hölländer, *der*; -s, - hollandiyalı.

holländisch *adj.* hollandca.

Hölle, *die*; - cəhənnəm, düzəx; *fig.*

j-m die ~ heiß machen bir kəsi təhdidlə qorxutmaq; *j-m das Leben zur ~ machen* bir kəsin atasını yandırmaq; *fahr zur ~!* cəhənnəm ol!

Höllensärm, *der*; -(e)s bərk səs-küy, gurultu.

Höllensqual, *die*; -, -en cəhənnəm əzabı.

Höllenstein, *der*; -(e)s cəhənnəm daşı, gümüş nitratı, liaps.

höllisch *adj.* cəhənnəm kimi; dəhşətli; *adv.* çox, bərk; *~ aufpassen* çox diqqət etmək; *~ wehtun* çox ağrımaq.

Holm, *der*; -(e)s, -e 1. (*e-r Axt*) balta dəstəsi; 2. (*Querbalken*) uzununa yerləşən tir; 3. (*bei Leiter*) nərdivan payası; 4. (*Flussinsel*) adacıq.

Holocaust, *der*; -(s), -s 1. Nasional-sosialistlər tərəfindən yəhudilərin kütləvi qırğını (*soyqırımı*); 2. (*Massenvernichtung*) kütləvi qırğın.

Hologramm, *das*; -s, -e holoqram.

holp(e)rig *adj.* 1. çala-çuxur, əyri-üyrü; 2. (*lesen, sprechen*) hıqqana-hıqqana oxuma (*danişma*).

holpern *vi* 1. (*Fahrzeug*) yırğalanmaq; 2. (*stolpern*) çala-çuxura düşmək, atılıb-düşmək; 3. (*beim Lesen*) hıqqana-hıqqana oxumaq.

Holunder, *der*; -s, - bot. gəndalaş.

Holz, *das*; -es, -er 1. *nur sg.* taxta; 2. (*Brennholz*) odun; *aus ~* taxtadan; *~ hacken* odun yarmaq.

holzen *vt* 1. meşə qırmaq; odun yarmaq; 2. *F (Fußball)* sərt oynamaq.

hölzern *adj.* 1. taxtadan, ağacdən; 2. (*Bewegung*) ağırırtpənən, yavaşırtpənən.

Holzfaller, *der*; -s, - odunqıran, meşəqıran, odunçu.

Holzfaser, *die*; -, -n ağac lifi, ağac teli.

holzig *adj.* odun kimi, oduncaq kimi.

Holzindustrie, *die*; - meşə sənayesi.

Holzspan, *der*; - yonqa, çalpanaq, ta-laşa.

Holzweg, *der*; -(e)s, -e : *auf dem ~ sein* yolundan sapmaq, pis yol tutmaq.

Holzwurm, *der*; -(e)s, -'er taxta qurdu.

Hommage, *die*; -, -n (e-n Künstler) təqdir etmə mərasimi, dəyərləndirmə tö-rəni.

Homo, *der*; -s, -s homoseksual; F homo, həmcinsbaz.

homogen *adj.* yekcins, eyni, mütəcanis, homojen, homogen.

Homöopathie, *die*; -, -n xəstəlik törədən maddə ilə dərman etmə üsulu, homeopati.

homöopathisch *adj.* homeopatik.

Homosexualität, *die*; - həmcinsbazlıq, homoseksualizm.

homosexuell *adj.* həmcinsbaz, homoseksual.

Homosexuelle, *der u. die*; -n, -n həmcinsbaz.

Honig, *der*; -s, -e bal; *veralt.* əsəl; j-m ~ un den Bart schmieren bir kəsə yal-taq-
lanmaq.

Honigbiene, *die*; -, -n bal arısı.

Honiglecken, *das*; -: kein ~ sein rahat bir iş olmamaq; F das war kein ~ ! heç də rahat bir iş deyildi.

Honigmelone, *die*; -, -n qovun, yemiş.

honigsüß *adj.* bal kimi şirin.

Honigwabe, *die*; -, -n bal pətəyi, arı şanı.

Honorar, *das*; -s, -e haqq, maaş, ücret, qonorar.

Honorarprofessor, *der*; -s, -en fəxri professor.

Honoratioren, *die/pl.* əyan-əşraflar.

honorieren *vt* (j-n für e-e Leistung) əmək haqqını vermək, ücret vermək; *et.* ~ bir şeyi təqdir etmək; bir şeyin dəyərini bilmək.

honoris causa (*h.c.*) : Doktor ~ fəxri doktor; Professor ~ fəxri professor.

Hooligan, *der*; -s, -s (Sport) xuliqan, (Süd. : hooliqan); tərəfdar.

Hopfen, *der*; -s, - mayao-tu; *fig.* bei ihm ist ~ und Malz verloren onu islah etmək olmaz.

hopp! tez ol!

hopsen *vi* hoppanmaq; hoppana-hoppana oynamaq.

Hopser, *der*; -s, - hoppanma, sıçrayış. **hopsgehen** *vi* F ölmək.

hörbar *adj.* eşidilə bilən, aydın; *nicht* ~ eşidilməz.

hörbehindert *adj.* kar, qulağı ağır eşidən.

horchen *vi* 1. qulaq vermək; 2. (*lauschen*) gizlicə qulaq asmaq.

Hörgerät, *das*; -(e)s, -e eşitmə cihazı, qulaqlıq.

Horde, *die*; -, -n camaat, sürü, dəstə, qrup.

hören *vt* eşitmək, qulaq asmaq, dinləmək; *vi* qulaq asmaq (*auf j-n/bir kəsin sözünə*); (*auf e-n Rat*) bir məsləhətə; *hören Sie mal zu!* qulaq asın!; *ich habe gehört, dass...* eşitmişəm ki...; *von sich ~ lassen* özündən xəbər vermək; *schwer* ~ qulağı ağır eşitmək; *Sie ~ von mir* sizə xəbər verəcəyəm; *das lässt sich ~* bu qəbul oluna bilər, bu haqda danışmaq olar; *ich will nichts davon ~!* bu haqda eşitmək belə istəmirəm!

Hören, *das*; -s eşitmə; eşitmə qabiliyyəti.

Hörensagen, *das* : vom ~ eşidilənə görə, deyilənlərə görə.

Hörer, *der*; -s, - 1. qulaqasan, dinləyici; 2. (Telefonhörer) telefon dəstəyi.

Hörschaft, *die*; -, -en dinləyicilər *pl.*

Hörfehler, *der*; -s, - 1. səhv eşitmə; 2. *med.* eşitmə arizəsi, ağır eşitmə.

Hörgerät, *das*; -(e)s, -e eşitmə cihazı.

hörig *adj.* : j-m ~ sein bir kəsdən asılı olmaq (*cinsi baxımdan*), bir kəsə təbə olmaq.

Horizont, *der*; -(e)s, -e 1. üfüq; görüş dairəsi; *am ~* üfüqdə; 2. *fig.* ağıl, dərrakə; *das geht über meinen ~* bunu ağılim kəsmir.

horizontal *adj.* üfüqi.

Hormon, *das*; -s, -e hormon.

Horn, *das*; -(e)s, -'er 1. buynuz; 2. (Hörnchen) danqış; *mus.* şeypur; *fig.* ins gleiche ~ blasen bir kəslə həmfikir olmaq.

hornartig *adj.* buynuz kimi.

Hornhaut, *die*; -, -e 1. (Schwiele) döyənək, qabar; 2. (des Auges) buynuz tə-

bəqə.

Hornisse, *die*; -, -*n* *zo.* eşşəkərisi.

Hornist, *der*; -*en*, -*en mus.* şeypurçu, şeypurçalan.

Hornochse, *der*; -*n*, -*n F* axmaq, səfeh, sarsaq.

Horoskop, *das*; -*s*, -*e* ulduz falı, horoskop; *j-m das ~ stellen* bir kəsin ulduz falına baxmaq.

horrend *adj.* dəhşətli, çox; *die Preise sind ~ gestiegen* qiymətlər dəhşətli artıb.

Horror, *der*; -*s* dəhşət, qorxu.

Horrorfilm, *der*; -*s*, -*e* qorxulu film, qorxu filmi.

Hörsaal, *der*; -(*e*)*s*, -*säle* dərş salonu; konfrans salonu.

Horst, *der*; -(*e*)*s*, -*e* yuva.

Hort, *der*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** (Kinderhort) uşaq evi; **2.** (Schatz) xəzinə; **3.** *lit.* istinadgah, dayaq.

horten *vt* saxlamaq, yığıb saxlamaq, yığımaq.

Hörttest, *der*; -(*e*)*s*, -*s u. -e* eşitmə qabiliyyətini yoxlama.

Hörvermögen, *das*; -*s* eşitmə qabiliyyəti.

Hose, *die*; -, -*n* **1.** şalvar; **2.** (Unterhose) tuman; **3.** (Frauenhose) darbalaq; *in die ~ machen* özünü/altını batırmaq.

Hosenscheißer, *der*; -*s*, - qorxaq adam.

Hosentasche, *die*; -, -*n* şalvar cibi.

Hosenträger, *der*; -*s*, - çiyinbağı, aşıрма, askı (*asqı*).

Hospital, *das*; -*s*, -*er u. -e* xəstəxana.

hospitieren *vi* dərşlərdə azad iştirak etmək.

Hospiz, *das*; -*es*, -*e* **1.** hotel, mehmanxana; **2.** (Krankenhaus) xəstəxana.

Hostess, *die*; -, -*en* hostes; xidmətçi qadın.

Hostie, *die*; -, -*n* *rel.* müqəddəs çörək (*yemək*).

Hotdog, *der*; -*s*, -*s* hotdoq, sosiskalı (*Süd.* : *sosisli*) sandviç.

Hotel, *das*; -*s*, -*s* otel, hotel, mehmanxana.

Hotelgast, *der*; -(*e*)*s*, -*e* otel qonağı.

Hotelgewerbe, *das*; -(*e*)*s* otelçilik.

Hotelier, *der*; -*s*, -*s* otelçi, otel sahibi.

Hotline, *die*; -, -*s* (*von Firmen usw.*) vasitəsiz telefon servisi (*xətti*), hotlayn.

HP = *Abk. für Halbpension* yarım pansiyon.

Hr. = *Abk. für Herr* ağa, bəy.

Hrn. = *Abk. für Herrn* ..ağaya, ..bəyə.

Hrsg. = *Abk. für Herausgeber(in)* nəşr edən.

Hub, *der*; -(*e*)*s*, -*e* qalxma, qaldırma.

hüben *adv.* : ~ *und drüben* həm orada, həm burada, hər iki tərəfdə.

Hubraum, *der*; -(*e*)*s* silindir həcmi.

hübsch *adj.* gözəl, qəşəng; qaş-gözlü, camallı; allı-güllü, aybəniz; əndamlı; *fig.* yaxşı, dadlı-duzlu; əndazəli; *sehr* ~ gəlin kimi.

Hubschrauber, *der*; -*s*, - dikuçar, helikopter, vertolyot.

huckepack *adv.* kürəyində, dalında; *j-n ~ tragen* bir kəsi kürəyində daşımaq.

hudeln *vi F* yavaş işləmək, pis işləmək.

Huf, *der*; -(*e*)*s*, -*e* (*beim Pferd*) dırnaq.

Hufeisen, *das*; -*s*, - nal.

hufeisenförmig *adj.* nal şəklində.

Hufschmied, *der*; -(*e*)*s*, -*e* nalbənd.

Hüfte, *die*; -, -*n* omba.

Hüftgelenk, *das*; -(*e*)*s*, -*e* çanaq-bud oynağı.

Huftier, *das*; -(*e*)*s*, -*e* dırnaqlı heyvan.

Hügel, *der*; -*s*, - təpə, təpəlik, köbər.

hügelig *adj.* dərəli, dərəli-təpəli.

Huhn, *das*; -(*e*)*s*, -*er* toyuq.

Hühnchen, *das*; -*s*, -*s* fərə, fərik; cücə.

Hühnerauge, *das*; -*s*, -*n* qabar, mıxça.

Hühnerbrühe, *die*; - toyuq ətinin suyu.

Hühnerstall, *der*; -(*e*)*s*, -*e* toyuq hini, hin.

Hühnerzucht, *die*; - toyuqçuluq.

Huld, *die*; - iltifat, mərhəmət, lütf, yaxşılıq; meyl.

huldigen *vi* **1.** (*e-er Anschauung*) tərəfdar olmaq (*D/-ø*); **2.** (*j-m*) pərəstiş etmək, bəyətmək.

Huldigung, *die*; -, -*en* ehtiram; sitayiş,

pərəstiş, bəyət.

huldvoll *adj.* yeyirxah, mərhəmətli.

Hülle, *die*; -, -n **1.** örtük, qab; qılaq, qın; **2.** (*Schleier*) pərdə, niqab, leffafə; *in ~ und Fülle* bol, firavan; *F* evdolu.

hüllen *vt sich in Schweigen ~ sükuta dalmaq (batmaq).*

hüllenlos *adj.* örtüksüz; çılpaq.

Hülse, *die*; -, -n **1.** *bot.* qabıq; **2.** *techn.* qab, qutu; **3.** (*Patronenhülse*) fişəng gilizi, giliz.

Hülsenfrucht, *die*; -, -e qabıqlı bitki.

human *adj.* insanpərvər(cəsinə); insani, insaniyyətli, insafli.

Humanismus, *der*; - insanpərvərlik, humanizm.

Humanist, *der*; -en, -en humanizm tərfədarı, insanpərvər, insansevən.

humanistisch *adj.* insanpərvərcəsinə.

humanitär *adj.* insanpərvərlik, insanlara kömək edən, humanitar; *~e Hilfe* humanitar yardım.

Humanität, *die*; - insanlıq, insanpərvərlik, insaniyyət; insaf.

Hummel, *die*; -, -n eşşəkərisi; itarısı.

Hummer, *der*; -s, - zo. iri dəniz xərçəngi, omar.

Humor, *der*; -s məzhəkə, zarafatçılıq, yumor; *er hat keinen Sinn für ~* zarafat bilməyən adamdır, ruhsuz adamdır.

Humoreske, *die*; -, -n məzhəkəli musiqi və ya hekayə.

Humorist, *der*; -en, -en məzhəkəçi.

humoristisch *adj.* gülməli, məzhəkəli.

humorvoll *adj.* məzəli, xoşməsrəb, zarafatçı.

humpeln *vi* axsamaq.

Humus, *der*; - qara torpaq.

Hund, *der*; -(e)s, -e it, köpək; *wie ~ und Katze* it-pişik kimi, daima savaşımaq; *fig. vor die ~e gehen* məhv olmaq, tələf olmaq; *F auf den Hund kommen* dilənçi halına düşmək, yaman kökə (*günə*) düşmək.

Hundeaustellung, *die*; -, -en itlərin sərgişi.

hundeelend *adj. fig.* pis vəziyyət, yaman gün; *mir ist ~* pis vəziyyətdəyəm,

yaman gündəyəm; *F* it gündəyəm.

Hundehütte, *die*; -, -n it damı.

Hundekälte, *die*; - *F* bərk soyuq.

Hundeleben, *das*; -s *F* it yaşayışı.

Hundeleine, *die*; -, -n itin boynuna bağlanan ip, xalta, kəmsik; *den Hund an der Leine haben* iti bağlı saxlamaq.

hundemüde *adj.* *F* bərk yorğun.

hundert *Zahldj.* yüz; *einige Hunderte von Menschen* bir neçə yüz insan, yüzlərlə insan; *an die ~ Menschen* yüzə yaxın insan.

Hundert, *das*; -s, -e yüz, yüz dənə; *drei von ~ (3%)* üç faiz, yüzdə üç; *zu ~en* yüzlərlə, yüz-yüz.

Hunderter, *der*; -s, - yüzlük.

hundertfach *adj.* yüz dəfə, yüz qat.

hundertfältig *adj.* yüz dəfə, yüz qat.

hundertjährig *adj.* yüzillik.

hundertmal *adv.* yüz dəfə.

hundertprozentig *adj.* yüzdə yüz, yüz faiz.

Hundertschaft, *die*; -, -en yüz nəfər.

hundertst- *Zahldj.* yüzüncü.

Hundertstel, *das*; -s, - yüzüncü, yüzdə bir.

hundertstel *adj.* yüzdə bir.

hunderttausend *Zahldj.* yüzmin.

Hündin, *die*; -, -nen qancıq it.

hündisch *adj.* (*unterwürfig*) yaltaq, quyruqbulayan.

hundsgemein *adj.* alçaq, əclaf.

Hüne, *der*; -n, -n nəhəng adam; dev.

hünenhaft *adj.* nəhəng kimi.

Hunger, *der*; -s **1.** aclıq, ac qalma; **2.** *fig. (e-e Begierde)* coşğun (*coşğun*) arzu, bir şeyi möhkəm arzulamaq (*istəmək*); *ich habe ~* mən acam; *hast du ~?* acsan (*mi*)? *~ leiden* aclıq çəkmək; *vor ~ sterben* acıdan ölmək, aclıqdan ölmək.

Hungerkur, *die*; -, -en aclıq ilə müalicə.

Hungerleider, *der*; -s, - yoxsul.

Hungerlohn, *der*; -(e)s, -e çox az məş, cüzi əmək haqqı.

hungern *vi* **1.** ac qalmaq, ac olmaq; **2.** (*Diät*) pəhriz etmək; *fig.* bir şeyin həsrətini çəkmək (*nach D/-in*); *sich zu*

Tode ~ pəhrizdən ölmək.

hungernd *adj.* ac qalan, aclıq çəkən.

Hungersnot, *die*; - kütləvi aclıq, qəhətlik, qıtlıq.

Hungerstreik, *der*; -(e)s, -s aclıq, aclıq elan etmə.

Hungertod, *der*; -(e)s, -e acından ölmə.

hungrig *adj.* ac; *ich bin* ~ mən acam; *fig.* bir şeyin həsrətini çəkmək (*nach D/-in*).

Hunne, *der*; -n, -n hun.

Hupe, *die*; -, -n (Auto) fit (*Süd.* : *signal, düdük*).

hupen *vi* fit çalmaq, signal çalmaq, düdük çalmaq.

hüpfen *vi* atılmaq, hoppanmaq.

Hürde, *die*; -, -n **1.** (*Hindernis*) maneçilik, maneə, əngəl, sədd; **2.** (*für Tiere*) hörmə çəpər; *e-e* ~ *nehmen* əngəli aşmaq.

Hure, *die*; -, -n fahişə, qəhbə, cında.

huren *vi* fahişəlik etmək.

Hurenhaus, *das*; -es, -er fahişəxana.

Hurerei, *die*; -, -en fahişəlik.

hurra! ural!, yaşa!.

Hurrikan, *der*; -s, -e u. -s qasırğa, tufan, burulğan.

hurtig *adj.* cəld, zirək; iti, yeyin, sürətli.

huschen *vi* səssiz və cəld bir yere qaçmaq; *husch, hush!* haydı!.

hüsteln *vt* arabır ösgürmək.

husten *vt* ösgürmək; *F dem werde ich was ~!* ona göstərəcəyəm!, payını verəcəyəm!

Husten, *der*; -s öskürək.

Hustenanfall, *der*; -(e)s, -e öskürək tutma; göyöskürək.

Hustennittel, *das*; -s, - öskürək dərmanı.

Hustensaft, *der*; -(e)s, -e öskürək şərbəti (*dərmanı*).

Hut¹, *der*; -(e)s, -e börk, papaq, başlıq; *den* ~ *abnehmen* papağını çıxarmaq; *den* ~ *aufsetzen* börkə qoymaq; *unter e-n* ~ *bringen* müxtəlif fikirləri birləşdirmək; *fig. ein alter ~!* məlum bir şey!, adi bir hadisə!

Hut², *die*; - : *auf der* ~ *sein* ayıq olmaq, göz-qulaq olmaq, ehtiyatlı olmaq, ehtiyatlılıq.

hüten *vt* **1.** (*Tiere*) otarmaq; **2.** (*beaufsichtigen*) qorumaq, keşiyində durmaq, nəzarət etmək; *das Bett* ~ (*wegen Krankheit*) yorğan-döşəkdə qalmaq, yataqda olmaq; *vr sich* ~ özünü gözləmək (*vor D/-dön*); *veralt.* həzər etmək; *sich* ~, *et. zu tun* bir şeyi (*zadı*) etməkdən çəkinmək (*qaçınmaq*).

Hüter, *der*; -s, - qoruyan, mühafizə edən, gözətçi, qorucu; çoban; ~ *des Gesetzes* qanunun gözətçisi.

Hutkrempe, *die*; -, -n börkün kənarı, papağın kənarı.

Hutmacher, *der*; -s, - börkçü, papaqçı.

Hütte, *die*; -, -n **1.** daxma, dəyə; kabin; **2.** *techn.* metallurgiya (*Süd.* : *metallurji*) karxanası; **3.** (*Berghütte*) dağ-mədən zavodu.

Hüttenindustrie, *die*; -, (-n) mədən sənayesi, metallurgiya sənayesi.

Hüttenkunde, *die*; - metallurgiya, metallurji.

Hüttenwerk, *das*; -(e)s, -e metallurgiya zavodu, metallurji karxanası.

Hyäne, *die*; -, -n kaftar, gərəşən.

Hyazinthe, *die*; -, -n sünbül.

hybrid *adj.* **1.** (*gemischt*) mələz, hibrid; qarışıq, dürək; **2.** (*hochmütig*) təkəbbürlü, lovğa, həddini bilməyən, ağziyyəli, məğrur.

Hybride, *die*; -, -n (*Mischling*) mələz, hibrid, dürək.

Hydra, *die*; -, *Hydren mythol.* doqquzbaşlı əjdaha.

Hydrant, *der*; -en, -en hidrant; yanğıın krani.

Hydrat, *das*; -s, -e *Chem.* hidrat.

Hygiene, *die*; - səhiyyə tədbirləri; gigiyena.

hygienisch *adj.* səhiyyə tədbirlərinə uyğun; gigiyena tələblərinə uyğun.

Hymne, *die*; -, -n himn, milli marş.

Hyperbel, *die*; -, -n **1.** *math.* hiperbola (*Süd.* : *münhaniyə həzluli*); **2.** *fig.* şişirtmə, böyütmə.

hypermodern *adj.* son dərəcə modern, ultra modern.

Hypnose, *die*; -, -*n* hipnoz.

hypnotisieren *vt* hipnoz etmək.

Hypnotismus, *der*; - hipnoz elmi.

Hypothek, *die*; -, -*en* girov kağızı, ipoteka; borc; *e-e* ~ *aufnehmen* (*auf A/-i*) -*i* girov qoyub borc almaq; *mit e-r* ~ *belasten* əmlakı ipoteka ilə yükləmək.

Hypothekenbank, *die*; -, -*en* əmlak bankı.

Hypothekenpfandbrief, *der*; -(*e*)s, -*e* girov sənədi (*kağızı*).

Hypothese, *die*; -, -*n* fərziyyə, hipotez(*a*).

hypothetisch *adj.* fərzi.

Hypozentrum, *das*; -s, *Hypozentren* zəlzələ mərkəzi.

Hysterie, *die*; -, -*n* *med.* histeri; əsəb naxoşluğu, isteriya.

hysterisch *adj.* isteriyalı, histerik, əsəbi.

I

I, i, das; -, - Alman əlifbasının doqquzuncu hərfi.

i. A. = *Abk. für: im Auftrag kiminsə* adından.

ICE *Abk. Intercity-Express*

ich *pron pers.* mən; ~ *bin's!* mənəm!; ~ *selbst* mən özüm, özüm.

Ich, das; -(s), -(s) mən, mənim varlığım, özüm, mən özüm.

ichbezogen *adj.* özünəvurğun.

Ideal, das; -s, -(s) ideal, ən yüksək arz-u, ən yüksək məqsəd.

ideal *adj.* ideal, nümunəvi, əla, *im ~fall* ideal vəziyyətdə.

Idealismus, der; - idealizm.

Idealist, der; -en, -en idealist, xəyalpə-rəst, xəyalpərvər.

idealistisch *adj.* idealist; *adv.* idealist-cəsinə.

Idealzustand, der; - ideal vəziyyət.

Idee, die; -, -n **1.** fikir, düşüncə; əqi-də, ideya, məfkurə; *gute ~!* yaxşı fikir!; **2.** *e-e fixe* ~ beyinə girmiş fikir; **3.** *F (ein bisschen)* bir az, azacıq; *e-e ~ Salz geben* bir az duzurmaq.

ideell *adj.* mənəvi, məfkurəvi; ~*er Wert* mənəvi dəyər.

ideenarm *adj.* ideyasız, mənasız.

ideenlos *adj.* ideyasız, mənasız; məs-ləksiz.

ideenreich *adj.* yeniliklə dolu (*ideya*).

identifizieren *vt* **1.** kimliyini bəlli etmək, şəxsiyyətini müəyyən etmək, tanımaq; **2.** (*einander gleichsetzen*) eyniləşdirmək, oxşatmaq, fərq qoymamaq; *vr sich ~ mit -i* mənimsəmək, özünü bir .. *ilə* eyniləşdirmək.

Identifizierung, die; -, -en tanıma, kimliyin bəlli olması, şəxsiyyətin müəyyənləşdirilməsi; bənzətmə, eyniləş-dirmə.

identisch *adj.* eyni, oxşar.

Identität, die; -, -en **1.** (*bei Person*) kimlik, şəxsiyyət, fərdiyyət; **2.** (*Gleichheit*) eynilik, oxşarlıq, bənzərlik.

Identitätskrise, die; -, -n kimlik böhranı.

Ideologe, der; -n, -n ideoloq.

Idelogie, die; -, -n ideologiya (*Süd. : ideoloji*), məfkurə.

ideologisch *adj.* ideoloji; ideya.

Idiom, das; -s, -e **1.** ifadə, idiom; **2.** (*Dialekt*) şivə, ləhcə, dialekt.

idiomatisch *adj.* bir dilə məxsus, bir ləhcəyə məxsus.

Idiot, der; -en, -en axmaq, səfeh, gic, əbləh.

Idiotie, die; -, -n axmaqlıq, səfehlik, əbləhlik.

idiotisch *adj.* axmaq, səfeh; *adv.* əbləhcəsinə, əbləhənə.

Idol, das; -s, -e büt, pərəstiş edilən şey və ya şəxs.

Idyll, das; -s, -e *lit.* sakit və xoşagə-lən vəziyyət.

idyllisch *adj.* könül açan, ürək açan.

Igel, der; -s, -zo. kirpi.

Iglu, der u. das; -s, -s qar və ya buzdan tikilmiş ev, eskimo evi.

Ignorant, der; -en, -en cahil, biliksiz, savadsız.

ignorant *adj.* cahil, biliksiz.

Ignoranz, die; - cahillik, biliksizlik, cə-halət, avamlıq, nədanlıq, savadsızlıq; etinasızlıq.

ignorieren *vt* özünü bilməməzliyə vurmaq; nəzərə almamaq, əhəmiyyət verməmək, göz yummaq, məhəl qoymamaq, boşlamaq, saymamaq.

ihm *pron.* ona; *ich glaube es ihm* ona inanıram, onun bu sözünə inanıram; *sag es ~!* ona de!; *ein Bruder von ~* onun bir qardaşı; *bei ~* onda.

ihn *pron.* onu; *ich habe ~ gesehen* onu gördüm.

ihnen *pron.* *sie* onlara; *ich habe es ~ gesagt* onlara dedim.

Ihnen *pron.* *Sie* sizə.

ihr *pron.* *sie* **1.** (*Dat. zu sie* sg.) ona; **2.** (*Nom. pl. von du*) siz; **3.** onun; onların.

Ihr *pron.* *Sie* Sizin.

ihre *pron.* onun; onların.

Ihre *pron.* sizin.

ihrer *pron.* **1.** sg. onun; **2.** pl. onların.

Ihrer *pron.* sizin.

ihrerseits *adv.* onun tərəfindən, onla-

rın tərəfindən.

Ihrerseits *adv.* sizin tərəfinizdən.

ihresgleichen *pron.* ona oxşar, onun kimi.

Ihresgleichen *pron.* sizin kimi, sizə oxşar.

ihretwegen *adv.* ona görə, onun xatirinə, onlara görə, onların xatirinə.

Ihretwegen *adv.* sizə görə.

ihrig- *pron.* onun, onların.

Ihrig- *pron.* sizin; özünün.

Ikone, *die*; -, -*n* müqəddəs şəxslərin şəkli, ikon.

illegal *adj.* qeyri-qanuni, qeyri-leqal; gizli, qanunazidd.

illegitim *adj.* qanunsuz.

illoyal *adj.* sədaqətsiz.

Illoyalität, *die*; -, -*en* sədaqətsizlik.

Illumination, *die*; -, -*en* çıraqbanlıq, çıraqban.

Illusion, *die*; -, -*en* xülya, xəyal, rəya; *sich ~en machen* rəya görmək, xəyala qapılma.

illusionär *adj.* xəyali, təsəvvür edilən, aldadıcı, xəyalpərəstliklə.

illusionslos *adj.* həqiqi.

illusorisch *adj.* xəyali, aldadıcı.

Illustration, *die*; -, -*en* rəsm, şəkil.

illustrieren *vt* **1.** (Texte) şəkil vermək, misallar göstərmək; **2.** (erläutern) aydınlaşdırmaq, izah etmək.

Illustrierte, *die*; -, -*n* şəkilli dərgi.

im = *in dem*; *im Kino* kinoda, sinemada.

Image, *das*; -(s), -s (Persönlichkeitsbild) ictimai şəxsiyyət, ictimai hörmət, ad; *sein ~ ist angeschlagen* adı pisə çıxıb, adı batıb.

imaginär *adj.* xəyali; saxta.

Imbiss, *der*; -es, -e qəlyanaltı, bir az xörək; *e-n ~ zu sich nehmen* azacıq bir şey yemək, qəlyanaltı etmək.

Imbissstand, *der*; -(e)s, -e ayaqüstü yeməxana.

Imitation, *die*; -, -*en* oxşatma, bən-zətmə, təqlid, imitasyon, saxtakarlıq.

imitieren *vt* yamsılamaq, təqlid etmək.

Imker, *der*; -s, - arıçı.

Imkereei, *die*; -, -*en* arıçılıq.

immanent *adj.* tərkibindəki, içindəki.

immateriell *adj.* qeyri-maddi, mənəvi.

Immatrikulation, *die*; -, -*en* ali məktəbə qəbul, ad qeyd etdirmə.

immatrikulieren *vt* universitetə ad yazdırmaq (*qəbul olmaq*); *sich ~ lassen* ali məktəbə qəbul olmaq.

immens *adj.* ucuz-bucaqsız, sonsuz, hədsiz, zəngin.

immer *adv.* həmişə, daim(a); *er hielt sich ~ hier auf* daim burada olardı; *auf ~, für ~* həmişəlik, ömürlük, birdəfəlik, biryolluq; *~ wenn* hər dəfə; *~ noch, noch ~* hələdə, indiyədək, əlan; *~ mehr* getdikcə çox; *~ besser* getdikcə yaxşı; *~ wieder* təkrarən, daim; *wann auch ~* hər nə vaxt, hər nə zaman; *wer auch ~ er sei* hər kim olur olsun; *~ mit der Ruhe!* tələsmə!, yavaş-yavaş!.

immerfort *adv.* daimi olaraq, fasiləsiz, həmişə, daima, sürəklil.

immergrün *adj.* həmişəyaşıl.

immerhin *adv.* **1.** (zumindest) ən azı; **2.** (wenigstens) heç olma(z)sa; **3.** (schließlich) nəhayət, yenə də, bununla belə.

immerwährend *adj.* daimi, aravermədən, həmişəki.

immerzu *adv.* daimi, arası kəsilmədən, sürəklil.

Immigrant, *der*; -en, -en mühacir.

Immigration, *die*; -, -*en* mühacirət.

immigrieren *vi* köçmək, köç etmək.

Immission, *die*; -, -*en* gurultu (*səsküy*), kirlənmə və şüa cərəyanının təsir buraxması.

Immobilien, *die/pl.* daşınmaz əmlak.

Immobilienhandel, *der*; -s əmlak alveri (*alib-satması*).

immun *adj.* **1.** pol. toxunulmazlıq hüququ olan; **2.** med. xəstəliyə tutulmayan, xəstəlik keçməyən.

Immunität, *die*; - **1.** pol. toxunulmazlıq; **2.** med. xəstəliyə tutulmama.

Imperativ *der*; -s, -e gr. felin əmr forması.

Imperator, *der*; -s, -*en* hökmdar, imperator.

Imperfekt, *das*; -s, -e *gr.* imperfekt, keçmiş, bitməmiş.

Imperialismus, *der*; - imperializm.

imperialistisch *adj.* imperialist.

Imperium, *das*; -s, -rien imperatorluq, imperiya.

impertinent *adj.* utanmaz, sırtıq.

impfen *vt med.* vaksınlaşdırmaq, vaksınla peyvəndləmək, aşılamaq, döymək (*gegen A/-ə qarşı*); *sich gegen Pocken ~ lassen* çiçək döydürmək.

Impfschein, *der*; -(e)s, -e vaksın (*peyvənd*) vurulma haqqında vəsiqə.

Impfstoff, *der*; -(e)s, -e vaksın, vaksın maddəsi.

Impfung, *die*; -, -en vaksın, peyvənd, calağ, aşı; vaksın vurma, calağ etmə, çiçəkdöymə.

Implantant, *das*; -s, -e *med.* köçürülən orqan.

Implantation, *die*; -, -en *med.* köçürülmə, transplantasiya.

implantieren *vt med.* -i köçürmək.

Implementierung, *die*; -, -en yerinə yetirmək, icra etmək; sahmanlamaq.

implizieren *vt* daxil etmək, əlavə etmək; göstərmək, işarə etmək.

implodieren *vt* partlamaq, partlayıb dağılmaq.

Implosion, *die*; -, -en partlayış.

imponieren *vt* yaxşı təsir buraxmaq, xoşa gəlmək; təsir etmək.

imponierend *adj.* 1. xoşagələn, xoş təsir edən; 2. (*ansehnlich*) adlı-sanlı, görkəmli.

Import, *der*; -(e)s, -e idxal, xaricdən mal getirilməsi, *fig.* eşikdən gəlmə; *~ware* eşikdən gəlmə mal.

Importeur, *der*; -s, -e xaricdən mal gətirən, idxalçı.

importieren *vt* idxal etmək, xaricdən mal gətirmək (*almaq*).

imposant *adj.* görkəmli, əzəmətli; təsiredici.

impotent *adj.* cinsi baxımdan haldan düşmüş, gücsüz, bacarıqsız.

Impotenz, *die*; - gücsüzlük, haldan düşmə, cinsi gücü itirmə.

imprägnieren *vt* 1. (*wasserdicht machen*) su keçməyən hala gətirmək; 2. (*Holz usw.*) canına çəkdirmək, hopdurmaq.

Impression, *die*; -, -en təəssürat, təsir.

Impressionismus, *der*; - impressio-nizm.

Impressum, *das*; -s, *Impressen* (*Buch*) (*bir qəzet, dərgi və ya kitabda*) nəşirin, çapçının və redaktə edənin qeyd olmuş adları.

improvisieren *vt* 1. (*et. spontan tun*) hazırlanmadan bir işi görmək, hazırlıq görmədən bir işi etmək; 2. (*Musik usw.*) müxtəlif havalarda çalmaq.

Impuls, *der*; -es, -e təkan, stimül; *neue ~e geben* yeni fikirlər (*istiqlal*) vermək.

impulsiv *adj.* kor-koranə, düşünmədən, fikirləşmədən, ehsasət; daşğın; hay-küçü; *~ handeln* kor-koranə bir iş(i) görmək, ehsasət olmaq.

imstande *adj.* : *~ sein et. zu tun* bir işi görməyə imkanı olmaq, bacarmaq, iqtidarında olmaq, öhdəsindən gəlmək.

in¹ *präp.* 1. *mit A* içində; 2. *mit D* içində; 3. (*innerhalb*) ərzində, sonra; *~ drei Stunden* üç saat ərzində; üç saatdan sonra; *~ dieser Woche* bu həftə içində, bu həftədə.

in² *F* : *et. ist ~* bir şey dəbdədir; *lange Haare sind ~* uzun saçlar dəbdədir, modadadır (*moddadır*).

in- 1. içində, içinə; 2. -siz.

inaktiv *adj.* hərəkətsiz, fəaliyyətsiz.

inakzeptabel *adj.* qəbul edilməz.

Inangriffnahme, *die*; - başlanğıc; ələ alma.

Inanspruchnahme, *die*; -1. (*e-s Rechts*) istifadə etmə; tələb irəli sürmə; 2. *techn.* gərginlik.

Inbegriff, *der*; -(e)s, -e cəm, yekun; nümunə, misal.

inbegriffen *adj.* ...daxil etməklə, daxil edilməklə, daxil olmaqla.

Inbesitznahme, *die*; -, -n ələ keçirmə, işğal etmə, mənimsəmə, yiyələnmə.

Inbetriebnahme, *die*; -, -n işə salma,

istifadəyə verilmə.

Inbrunst, *die*; - həyəcan, hərarət; qeyrət.

inbrünstig *adj.* hərarətli, həyəcanlı; qeyrətli, cəhd göstərən.

indem *konj.* **1.** (*dadurch, dass*) -məklə, -üçün; *du hast ihm e-e Freude bereitet, ~ du ihn angerufen hast* ona zəng etməklə sevincinə səbəb oldun; **2.** (*während*) bu arada, bu əsnada; bu dəmdə; -ikən.

Indemnität, *die*; - deputatların parlamentdə dedikləri söz və davranışları üçün cəzalandırılmamaları, cəza məafılığı, təzminat.

Independenz, *die*; - müstəqillik, öz-gürlük, azadlıq.

Inder, *der*; -s, - hindli.

Inderin, *die*; -, -en hindli (*qadın*).

indessen *adv.* bu arada, bu əsnada, bu dəmdə; bu müddətdə; *konj.* lakin, amma, bununla belə, ancaq.

Index, *der*; -es, -e u. *Indizes* **1.** siyahı, fəhrüst; mündericat, içindəkilər; **2.** *H* göstərici, indeks.

Indianer, *der*; -s, - hindi, qızıldərili.

Indien; -s Hindistan.

indifferent *adj.* laqeyd; bitərəf, etinasız.

Indifferenz, *die*; -, -en laqeydlik, etinasızlıq.

indigniert *adj.* narazı, qəzəbli.

Indikativ, *der*; -s, -e *gr.* xəbər forması.

Indikator, *der*; -s, -en indikator, göstərici.

indirekt *adj.* dolayısı, vasitəli, bilavasitə; *adv.* dolayısı ilə, bilavasitə.

indisch *adj.* hindli.

indiskret *adj.* çox danışan, sirr saxlamayan, ağız boş, yüngül.

Indiskretion, *die*; -, -en boşboğazlıq; yüngüllük, ədəbsizlik.

indiskutabel *adj.* müzakirə edinilməz (*məsələ*).

indisponiert *adj.* kefsiz.

Individualismus, *der*; - fərdiyyətçilik.

Individualist, *der*; -en, -en fərdiyyətçi.

individualistisch *adj.* fərdiyyətçi.

Individualität, *die*; - fərdiyyət, şəxsiyyət.

yət.

individuell *adj.* şəxsi, fərdi.

Individuum, *das*; -s, -duen fərd, şəxs.

Indiz, *das*; -es, -ien nişanə, əlamət; dəlil, sübut, dolayı dəlil.

indizieren *vt* **1.** (*Buch*) siyahıya keçirmək; **2.** bir şeyə işarə etmək.

indoeuropäisch *adj. ling.* hind-avropa dillərinə aid.

indogermanisch *adj. s. indoeuropäisch*

indoktrinieren *vt* : *j-n* ~ bir kəsə ideologiya (*Süd.* : *ideoloji*) baxımdan təsir etmək.

Indonesien; -s İndoneziya.

Induktion, *die*; -, -en **1.** *phils.* induktiv; **2.** *phys.* induksiya, induksiya.

industrialisieren *vt* sənayeləşdirmək.

Industrialisierung, *die*; - sənayeləşdirmə.

Industrie, *die*; -, -n sənaye.

Industrieabfälle, *der/pl.* sənaye tullantıları.

Industrieanlage, *die*; -, -n sənaye qurğusu.

Industriegebiet, *das*; -(e)s, -e sənaye bölgəsi, sənaye məntəqəsi.

industriell *adj.* sənaye.

Industrielle, *der u. die*; -n, -n sənaye sahibi (*sahibkarı*).

Industriespionage, *die*; - sənaye casusluğu.

Industriezweig, *der*; -(e)s, -e sənaye sahəsi.

ineinander *adv.* bir-birinə; bitişik, içəri-dən-içəriyə; ~ *fließen* axıb birləşmək.

ineinandergreifen *vi* bir-birinə bağlanmaq, bir-birinə qoşulmaq.

ineinanderschieben *vt* bir-birinə keçirmək.

ineinanderverliebt *adj.* bir-birinə aşiq olmuş.

infam *adj.* alçaq, namussuz, əclaf.

Infamie, *die*; -, -n alçaqlıq, namussuzluq, rəzillik.

Infanterie, *die*; -, -n piyada qoşun.

infantil *adj.* uşaq kimi, uşaqcasına.

Infarkt, *der*; -(e)s, -e infarkt, səktə.

Infekt, *der*; -(e)s, -e infeksiya (*Süd.* :

infeksiyon naxoşluğu).

Infektion, *die*; -, -*en* infeksiya; yoluxma.

Infektionsgefahr, *die*; -, -*en* infeksiya təhlükəsi.

Infektionsherd, *der*; -(*e*)s, -*e* infeksiya qaynağı.

infektios *adj.* yoluxdurucu, yoluxucu.

Inferno, *das*; -s cəhənnəm.

infiltrieren *vt* **1.** sızmaq, sızıb keçmək; **2.** *pol.* bir başqa ölkəyə (*təşkilata*) girib təxribat işləri aparmaq.

Infinitiv, *der*; -s, -*e* *gr.* məsdər.

infizieren *vt med.* yoluxdurmaq (*mit D/-ilə*); *vr sich ~ bei -dən* xəstələnmək.

in flagranti *adv.* ~ *ertappen* isti-isti yaxalamaq, cinayət başında tutmaq.

Inflation, *die*; -, -*en* pulun dəyərdən düşməsi, bahalıq, inflyasiya (*Süd.* : *inflation*).

Inflationsrate, *die*; -, -*n* inflyasyon (*inflyasiya*) dərəcəsi (*nisbəti*).

Influenza, *die*; - infülanza; qrip.

Info, *das*; -s, -s *F* *Information*.

infolge *präp.* *G...görə*, ...nəticəsində, ...səbəb(in)dən.

infolgedessen *adv.* bunun nəticəsində, buna görə də, bu səbəbdən.

Informant, *der*; -*en*, -*en* xəbərverən; casus, xəbərçi.

Informatik, *die*; - informatik, kompüter elmi.

Informatiker, *der*; -s, - kompyuter mühəndisi (*alımı*).

Information, *die*; -, -*en* xəbər, məlumat, informasiya, agahi, bilgi; *e-e ~ erhalten* xəbər tutmaq, məlumat yığmaq; *die neuesten -en* son xəbərlər, son məlumatlar *pl.*

Informationsaustausch, *der*; - məlumat dəyişmə, məlumat mübadiləsi.

Informationsschalter, *der*; -s, - məlumat pəncərəsi; билет kassası.

informativ *adj.* məlumatla dolu, bilik verən, bilik verici.

informell *adj.* qeyri-rəsmi.

informieren *vt* məlumat vermək, xəbərdar etmək, bilik (*bilis, xəbər*) ver-

mək; *richtig ~* düz məlumat vermək; *vr sich ~* məlumat almaq, xəbər tutmaq (*über A/haqqında*).

informiert *adj.* : ~*e Kreise* yaxşı xəbəri (*xəbərləri*) olan məhfillər (*çevrələr*).

infrage *adv.* ~ *kommen* nəzərə alınmaq; ~ *stellen* : **1.** (*hinterfragen*) *kimdənsə* şübhələnmək; *nədənsə* şübhə etmək; **2.** (*gefährden*) təhlükəyə salmaq.

infrarot *adj.* infraqırmızı (*şüalar*).

Infrastruktur, *die*; -, -*en* infrastruktur, altquruluş, binövrə, bünövrə.

Infusion, *die*; -, -*en* *med.* cövhər, şirə, dəri altına iynə ilə maye axdırma, infuziyon.

Ingangsetzung, *die*; -(*e-r* *Maschine*) işə salma, işlətmə, istifadəyə verilmə.

Ingebrauchnahme, *die*; - işlətməyə başlama, istifadə etməyə başlama; *vor ~* işlətmədən əvvəl.

Ingenieur, *der*; -s, -*e* mühəndis.

Ingenieurschule, *die*; -, -*n* mühəndislik məktəbi.

Ingenieurwesen, *das*; -s mühəndislik.

Ingrimm, *der*; -(*e*)s, - qəzəb, acıq, kin.

Ingwer, *der*; -s, - zəncəfil.

Inhab. *Abk.* *Inhaber(in)*.

Inhaber, *der*; -s, - sahib, yiyə, sahibkar; ~ *e-s Ladens* dükən yiyəsi (*sahibi*); ~ *e-s Amtes* məqam sahibi.

inhaftieren *vt* həbs etmək, damlamaq, həbsə almaq; *inhaftieren lassen* damlatmaq.

Inhaftierung, *die*; -, -*en* həbs etmə, damla(n)ma; *dustaqlıq inhaftiert werden* damlanmaq.

Inhalation, *die*; -, -*en* nəfəslə çəkmə, içəriyə çəkmə.

inhalieren *vt* buxur etmək, nəfəslə içəriyə çəkmək, buxurlamaq.

Inhalt, *der*; -(*e*)s, -*e* **1.** içindəki, ...içində olan şey; məğz; **2.** (*e-r Rede*) məzmun; **3.** (*Rauminhalt*) həcm; **4.** (*Inhaltsverzeichnis*) mündəricat, içindəkilər.

inhaltslos *adj.* boş, içi boş; məzmun-suz, ələşən-güləşən, əsassız.

inhaltsreich *adj.* məzmunlu, dolğun,

mənali.

Inhaltsverzeichnis, *das*; -ses, -se (*Buch*) mündericat, kitabın içindəkilər.

inhuman *adj.* insanlıqdan uzaq, qeyri-insani, rəhmsiz.

Initiative, *die*; -, -n təşəbbüs, girişmə; *die* ~ *ergreifen* təşəbbüsü ələ almaq, girişmək; *aus eigener* ~ öz təşəbbüsü ilə.

Initiator, *der*; -s, -en təşəbbüsçü, başladan, hərəkətə gətirən.

Injektion, *die*; -, -en *med.* iynə.

injizieren *vt* iynə vurmaq.

Injurie, *die*, -, -n təhqir, aşağılama.

injuriieren *vt* təhqir etmək.

Inkarnation, *die*; -, -en təcəssüm; vücuda gəlmə; nümunə, əsas.

Inkasso, *das*; -s, -s pul alma, inkasso etmə, ödənişin qəbulu.

inkl. = *Abk. inkulsiv.*

inklusiv *adj.* ..daxil etməklə, ...daxil olmaq şərtilə, ...daxil edərək.

Inkognito, *das*; -s, -s həqiqi kimliyini gizlətmə, özgənin adı altında yaşama.

Inkompatibilität, *die*; -, -en uyğun gəlməmə, bir araya sığmayan; biri digərini inkar etmə.

inkompetent *adj.* səlahiyyətsiz, təcrübəsiz, biliksiz, səriştəsiz.

inkonsequent *adj.* qeyri-ardıcıl, ardıcıl olmayan, davamsız, mütərəddid, ziddiyyətli; məntiqsiz.

Inkonsequenz, *die*; -, -en ardıcıl olma, davamsızlıq.

inkorrekt *adj.* səhv, yanlış, üsulsuz.

Inkraftsetzung, *die*; -s qüvvəyə minmə, həyata keçirilmə, işə salınma.

Inkrafttreten, *das*; -s qüvvəyə minmə.

inkriminieren *vt* təqsirləndirmək.

Inkubationszeit, *die*; -, -en *med.* xəstəliyin gizli dövrü.

Inland, *das*; -(e)s ölkə daxili, məmləkət içi; *im* ~ ölkə daxilində, ölkədə.

Inländer, *der*; -s, - ölkə vətəndaşı.

Inlandflug, *das*; -s, -e daxili uçuş.

inländisch *adj.* yerli, daxili.

Inlandsabsatz, *der*; -(e)s, -H daxili satış.

Inlandsmarkt, *der*; -(e)s, -e daxili ba-

zar.

Inlaut, *der*; -(e)s, -e söz ortasındakı səs.

inliegend *adj.* (*bei e-m Brief*) içərisinə qoyulmuş, əlavə olunmuş.

inmitten *präp.* *G* -in arasında, ortasında.

innehaben *vt* (*e-n Rang* *usw.*) -in sahibi olmaq, yiyəlik eləmək.

innehalten *vi* (*e-e Pause einlegen*) dayan(dır)maq, ara vermək, kəsmək.

innen *adv.* içəridə, içində, daxilə, daxil; *nach* ~ içəriyə, içəriyə tərəf; *von* ~ içəridən; *adj.* daxil.

Innenansicht, *die*; -, -en içəri mənzərə.

Innenausstattung, *die*; -, -en avadanlıq, təchizat.

Innenminister, *der*; -s, - daxili işlər naziri.

Innenpolitik, *die*; - daxili siyasət.

innenpolitisch *adj.* daxili siyasət; ~ (*gesehen*) daxili siyasət baxımından.

Innenseite, *die*; -, -n içəri, daxil.

Innenstadt, *die*; -, -e içəri şəhər.

inner- *adj.* içəri, daxil, əndərun; ~ *e Stimme* içəridən gələn səs; ~ *e Angelegenheit* daxil iş.

Innere, *das*; -n iç, daxil hissə, bətn, əndərun; *das* ~ *e-s Hauses* bir evin içi, bir evin içəri; *im* ~n içəridə; daxilə: məmləkətin içində.

Innereien, *die/pl.* iç, içalat.

innerhalb *präp.* *G* müddətində, içərisində, içində, daxilində, əsnasında, ərzində; ~ *e-s Jahres* bir il ərzində; ~ *der Familie* ailə içində; *der Park liegt* ~ *der Stadt* park şəhərin daxilindədir; *adv.* ~ *von*.. .. içində, daxilində, əsnasında.

innerlich *adj.* daxil; *adv.* içəridən, daxilən, batinən, daxilən.

innerparteilich *adj.* partiyadaxili.

innerpolitisch *adj.* daxil siyasi.

Innerste *das*; -n, - iç, ən içəri, məğz .

innerwerden *vi* *G* görmək, anlamaq, bilmək; *e-r Gefahr* ~ təhlükəni anlamaq.

innewohnen *vi* *D* -in içində olmaq, -in tərkibində olmaq, -ə məxsus olmaq.

innig *adj.* səmimi, ürəkdan; qəti.
Innigkeit, *die*; - səmimilik; qətilik.
Innovation, *die*; -, -*en* yenilik, yeniləş-dir(il)mə; yeni qayda.
innovativ *adj.* yenilik.
Innung, *die*; -, -*en* bir peşəyə mən-sub olan cəmiyyət, ittifaq.
inoffiziell *adj.* qeyri-rəsmi.
in puncto *präp.* ... barəsində, .. haq-qında.
Input, *das*; -*s*, -*s* EDV məlumat ver-mə.
Inquisition, *die*; -, -*en* istintaq; sor-ğu-sual, dindirmə.
Inquisitor, *der*; -*s*, -*en* istintaqçı.
ins = *in das*; *ins Bett gehen* yatmağa getmək, yatağa girmək.
Insasse, *der*; -*n*, -*n* **1.** (*Fahrgast*) səni-şin, müsafir; **2.** (*Gefängnisinsasse*) məh-bus; **3.** (*Anstalt usw.*) sakin, bina sakini.
Insassenversicherung, *die*; -, -*en* avto-mobil sənişinləri üçün qəza (*bədbəxt hadisə*) sığortası.
insbesondere *adv.* xüsusilə, xüsusən, ələlxüsus, özəlliklə.
Inschrift, *die*; -, -*en* yazı, epiqraf.
Insekt, *das*; -(*e*)*s*, -*en* həşərə, cücü, böcək; *pl.* həşərat.
Insel, *die*; -, -*n* ada, cəzirə.
Inselbewohner, *der*; -*s*, - ada sakini.
Inselgruppe, *die*; -, -*n* adalar qrupu.
Inserat, *das*; -(*e*)*s*, -*e* elan, bildiriş.
Inserent, *der*; -*en*, -*en* elan verən.
inserieren *vt* elan vermək.
insgeheim *adv.* gizli, xəlvəti.
insgemein *adv.* ümumiyyətlə.
insgesamt *adv.* bütövlükdə, cəmi(*si*), yekunu, cəmi-cümlətani; *ich blieb ~ eine Woch in Berlin* cəmi (*cəmi-cümlə-tani*) bir həftə Berlində qaldım.
Insider, *der*; -*s*, - işdən baş çıxardan, işin içində olan.
Insignien, *die/pl.* nişan(*lar*), medal.
insofern *adv.* **1.** bu cəhətdən, bu ba-xımdan, bu barədən; **2.** (*falls*) əgər.
insolent *adj.* ədəbsiz, utanmaz.
insolvent *adj.* müflis, var-yoxunu əl-dən vermiş.

Insolvenz, *die*; -, -*en* müflislik, iflas, var-yoxu əldən çıxma.
insoweit *adv.* bu barədə, bu həddə qədər, bu dərəcəyə qədər.
Inspekteur, *der*; -*s*, -*e* müfəttiş.
Inspektion, *die*; -, -*en* yoxlama, mü-fəttişlik, təftiş, nəzarət.
Inspektor, *der*; -*s*, -*en* müfəttiş, təftiş-çi, araşdırıcı.
Inspiration, *die*; -, -*en* ilham.
inspirieren *vt* ilham vermək, ruhlan-dırmaq (*zu D/-ə*); *sich ~ lassen von -dən* ilham almaq.
inspizieren *vt* yoxlamaq, kontrol et-mək, təftiş etmək.
instabil *adj.* davamsız, möhkəm ol-mayan; etibarsız.
Instabilität, *die*; -, -*en* davamsızlıq, qeyri-sabitlik.
Installateur, *der*; -*s*, -*e* quraşdırıcı.
Installation, *die*; -, -*en* quraşdırılma, qurulma, montaj işləri.
Installateur, *der*; -*s*, -*e* quraşdırıcı, montajçı.
installieren *vt* quraşdırmaq, montaj et-mək, qurmaq; *vr sich ~* qurulmaq, qu-raş(dırıl)maq, , yerləşmək, montaj ol-maq.
instand *adv.* : ~ *halten* *vt* saz halda saxlamaq, yaxşı (*işlək*) vəziyyətdə saxlamaq; ~ *setzen* *vt* təmir etmək, qayıрмаq, bərpa etmək.
Instandhaltung, *die*; -, -*en* yaxşı vəz-iyətdə saxla(n)ma.
inständig *adj.* inadlı, təkidli; *j-n ~ um et. bitten* bir kəsdən təkidlə bir şeyi xahiş etmək.
Instandsetzung, *die*; - düzəltmə, təmir, yenidənqurma.
Instantgetränk, *das*; -(*e*)*s*, -*e* hazır içə-cək, hazırlanmış içməli.
Instanz, *die*; -, -*en* **1.** müraciət ediləcək yer; **2.** *jur.* mərhələ, pillə, dərəcə, ins-tansiya; *zweite* ~ ikinci instansiya (*mər-hələ*); *höhere ~en* *jur.* ali məhkəmələr, yuxari məhkəmələr.
Instanzenweg, *der*; -(*e*)*s*, -*e* işin instan-siyalar üzrə hərəkəti, mərhələlərlə irəli-

ləyiş.

Instinkt; *der*; -(e)s, -e duyğu, instinkt.

instinktiv *adj.* qeyri-iradi, kortəbii.

instinktlos *adj.* duyğusuz.

Institut, *das*; -(e)s, -e institut.

Institution, *die*; -, -en təsisat, müəsisə, idarə, orqan, qurum.

instruieren *vt* təlimat vermək.

Instruktion, *die*; -, -en 1. (Anweisung) göstəriş, təlimat; 2. *mil.* təlim.

instruktiv *adj.* bilikverici, öyrədici, göstərici.

Instrument, *das*; -(e)s, -e 1. alət, cihaz; 2. (Musikinstrument) musiqi aləti.

instrumental *adj.* musiqi alətilə.

instrumentalisieren *vt fig.* bir alət kimi istifadə etmək; sui-istifadə etmək.

Instrumentarium, *das*; -s, -rien bütün vasitələr (*yollar*).

instrumentieren *vt mus.* mahnını alətlərlə çalib hazırlamaq.

Insuffizienz, *die*; -, -en *med.* üzvün zəifliyi.

Insulaner, *der*; -s, - adada yaşayan.

Insulin, *das*; -s *med.* insulin.

inszenieren *vt* 1. səhnələşdirmək; 2. (*e-n Skandal*) səbəb olmaq, bəis olmaq.

Inszenierung, *die*; -, -en səhnələşdirmə, səhnəyə çıxartma.

intakt *adj.* sağlam, nöqsansız.

integer *adj.* eyibsiz, nöqsansız, düz, təmiz, rüşvət almayan; *ein ~ Politiker* düz (*təmiz*) siyasətçi.

Integral, *das*; -s, -e bütöv, ayrılmaz.

Integralrechnung, *die*; -, -en inteqral hesabla.

Integration, *die*; -, -en birləşmə, birlik, inteqrasiya, inteqrasyon.

integrieren *vt* birləşdirmək, inteqrasiya etmək; *sich ~ birləşmək (in A/-ilə)*.

Integrität, *die*; - 1. (*Redlichkeit*) düzlük, namusluluq; 2. *pol.* bütövlük, toxunulmazlıq.

Intellekt, *der*; -(e)s dərrakə, idrak, ağıl.

intellektuell *adj.* əqli, zəhni.

Intellektuelle, *der u. die*; -n, -n ziyalı, aydın

intelligent *adj.* dərrakəli, ağıllı; bilikli.

Intelligenz, *die*; -, -en 1. ağıl, idrak, zəka; 2. (*Schicht*) ziyalılar, aydınlar *pl.*

Intelligenzquotient, *der*; -en, -en zəka dərəcəsi.

Intendant, *der*; -en, -en *Th.* müdir.

Intensität, *die*; -, -en gərginlik dərəcəsi, şiddət, güc.

intensiv *adj.* gərgin, güclü; ardıcıl.

intensivieren *vt* gərginləşdirmək, gücləndirmək, canlandırmaq.

Intention, *die*; -, -en niyyət, qəsd.

Interaktion, *die*; -, -en *psych.* qarşılıqlı münasibət.

interessant *adj.* maraqlı, baxmalı.

Interesse, *das*; -s, -n 1. marağ; həvəs, əlaqə, məillik; *sich interessieren für ... -ə əlaqə tapmaq, -ə həvəslənmək*; 2. (*materielles*) xeyir, fayda, mənafe; *es liegt in deinem ~ sənin xeyrinədir*; *~ haben meyl (əlaqə) göstərmək (für A/-ə)*; *~ erwecken marağ (əlaqə) oyatmaq, həvəyə gətirmək*; *F ~ verlieren həvəsdən düşmək, əl-ayağı soyumaq.*

interessenlos *adj.* maraqsız, meylsiz, həvəssiz.

Interessant, *der*; -en, -en maraqlı şəxs, maraqlanan şəxs.

interessieren *vt* maraqlandırmək, marağ oyatmaq; *sich ~ maraqlanmaq (für A/-ilə;)*; *wen interessiert das schon?* kimi maraqlandırır ki?

interessiert *adj.* (*an*) -ə maraqlı, əlaqəmənd, həvəslı; *sich interessieren für..* .. -ə əlaqəmənd olmaq; *adv.* maraqla, əlaqə ilə.

Interim, *das*; -s, -s müvəqqəti, keçici.

Interimsregierung, *die*; -, -en müvəqqəti (*keçici*) hökumət.

interimistisch *adj.* müvəqqəti.

Interjektion, *die*; -, -en *gr.* nida.

interkonfessionell *adj.* məzhəblərəarası.

interkontinental *adj.* qitələarası (*Süd. : qarrələr arası*).

Intermezzo, *das*; -s, -s *od. -mezzi* 1. (*Zwischenfall*) hadisə; 2. *mus.* musiqi parçası.

intern *adj.* daxili; gizli, qapalı, məxfi.

Internat, *das*; *-(e)s, -e* mənzilli məktəb, mənzilli mədrəsə, internat.

international *adj.* uluslararası, beynəlmiləl, beynəlxalq, millətlərarası, dövlətlərarası.

internationalisieren *vt* beynəlmiləlləşdirmək.

Internet, *das*; *-s, -s* EDV internet.

Internetcafe, *das*; *-s, -s* internet kafesi.

internieren *vt* göz altına almaq; tərksilah edib nəzarət altında saxlamaq.

Internierungslager, *das*; *-s, -* göz altında olan şəxslər üçün düşərgə.

Internist, *der*; *-en, -en* *med.* can həkimi, daxili xəstəliklər mütəxəssisi.

interparlamentarisch *adj.* parlamentlərarası.

interpellieren *vt* *parl.* soruşmaq, istisazah etmək, sorğu etmək.

Interpol, *die*; *-* beynəlmiləl polisi.

Interpret, *der*; *-en, -en* izahçı, şərhçi.

Interpretation, *die*; *-, -en* təfsir, izah, şərh etmə, yorma.

interpretieren *vt* təfsir etmək, aydınlaşdırmaq, şərh etmək, yorma.

Interpretin, *die*; *-, -nen* izahçı, şərhçi, yoruçu.

Interpunktion, *die*; *- gr.* durğu işarələrinin qoyulması.

Interpunktionszeichen, *das*; *-s, -* durğu işarələri.

Intervall, *das*; *-s, -e* (*Abstand*) ara, fasilə.

intervenieren *vi* müdaxilə etmək, daxili işlər(in)ə qarışmaq; vasitəçi olmaq.

Intervention, *die*; *-, -en* müdaxilə, daxili işlərinə qarışma; vasitəçilik.

Interview, *das*; *-s, -s* müsahibə; ~ *geben* müsahibə vermək.

interviewen *vt* müsahibə almaq, müsahibə götürmək.

Interviewer, *der*; *-s, -* müsahibə edən, müsahibəçi.

intim *adj.* 1. sıx, çox yaxın, səmimi; ~*er Freund* səmimi dost; 2. (*private*) məhərm, şəxsi, gizli; 3. (*sexuell*) cinsi.

Intimität, *die*; *-, -en* səmimiyyət, ya-

xınlıq; gizlilik.

Intimsphäre, *die*; *-* şəxsi həyat dairəsi.

intolerant *adj.* güzəştə getməyən, tab gətirməyən, dardüşüncəli, dözümsüz.

Intoleranz, *die*; *-, -en* dözümsüzlük.

Intonation *die*; *-, -en* *mus.* avazlanma.

intransitiv *adj.* *gr.* təsirsiz fel.

Intrigant, *der*; *-en, -en* fitnəkar, aravuran, didişməsalan, həlləm-qəlləm; *F* lov.

Intrige, *die*; *-, -n* fitnə-fəsad, məkr, fırıldaq.

intrigieren *vi* dəsisə qurmaq, fitnə-fəsad düzəltmək, fitnə törətmək (*gegen A/-ə qarşı*).

introvertiert *adj.* qaradınmaz; dinc.

Intuition, *die*; *-, -en* duyğu, hiss, həssaslıq.

intuitiv *adj.* hissi, duyğuya dayanaq.

Invalide, *der*; *-n, -n* əlil, şikəst, saqqat.

Invalidität, *die*; *-* əlillik, şikəstlik.

Invasion, *die*; *-, -en* hücum, zorla girmə, soxulma.

Inventar, *das*; *-s, -e* əvadanlıq siyahısı, mövcud olan malların siyahısı.

Inventur, *die*; *-, -en* siyahıya alma, təkrar hesaba alma (*mağazada*).

investieren *vt* sərmayə qoymaq, kapital qoymaq, maya qoymaq.

Investition, *die*; *-, -en* sərmayə qoyma, vəsait (*kapital*) qoyuluşu, maya qoyma.

Investment, *das*; *-s, -s* sərmayə qoyuluşu.

Investor, *der*; *-s, -en* sərmayə qoyan.

involvieren *vt* daxil etmək, bağlamaq, qarışdırmaq; ortaqlıq etmək, şərik etmək.

inwendig *adj.* daxili; *adv.* içəridə, daxilə; *j-n in- und auswendig kennen* bir kəsi çox yaxşı tanımaq.

inwiefern, inwieweit *adv.* nə qədər, necə, nə dərəcədə, nə cür.

Inzest, *der*; *-es, -e* yaxın qohumlar arasında cinsi əlaqə.

Inzucht, *die*; *-, -en* yaxın qohumlar arasında evlənmə.

inzwischen *adv.* bu arada, bu əsnada, bu dəmdə.

Irak; -s u. der; -s İrak.
Iraker, der; -s iraklı.
Iran; -s u. der; -s İran.
Iraner, der; -s, - iranlı.
iranisch adj. iranlı.
irden adj. torpaqdan, saxsı.
irdisch adj. dünyəvi, yersəl.
Ire, der; -n, -n irlandiyalı.
irgend¹ adv. ancaq, yalnız; *wenn ~ möglich* əgər mümkün olursa.
irgend² pron. **1.** (*irgendein, irgendeine, irgendeins*) birisi, hər hansı, hər kim isə, behman, behmankəs; **2.** (*irgendeiner, irgend jemand, irgendwer*) kim isə, birisi, bir kəs, behmankəs, kimisi, kim-sə; **3.** (*irgend etwas, irgendwas*) bir şey, behman; ~ *so etwas* bunun kimi bir şey; **4.** (*irgend einmal*) bir vaxt, bir zaman; **5.** (*irgendwann*) adv. bir zamanlar; bir vaxt, bir səfər; günlərin bir günündə; **6.** (*irgendwie*) adv. bir təhər, bir sayaq, bir cür, bircürə(*sinə*); necə olursa olsun, hər halda; **7.** (*irgendwo*) adv. bir yerdə; harada isə, hardasa; **8.** (*irgendwoher*) adv. bir yerdən, haradansa, haradan olsa; **9.** (*irgendwohin*) adv. bir yana, bir yerə, harayasa.
Irland; -s İrlandiya (*Süd. : İrand*).
Irländer, der; -s, - irlandiyalı.
Ironie, die; -, -(n) istehza, kinayə.
ironisch adj. istehzalı, kinayəli.
ironisieren vi istehza etmək.
irrational adj. məntiqsiz; səmərəsiz.
irre adj. **1.** yolunu azmış; **2.** med. dəli.
Irre, der; -n, -n dəli; *wie ein ~r* dəli kimi(n).
irreal adj. qeyri-həqiqi, real olmayan.
irreführen vt yanlış yola aparmaq, aldatmaq, çaşdırmaq, gicəlləndirmək, azdırmaq, sapdırmaq.
irreführend adj. azdırıcı, çaşdırıcı; gicəlləndirici.
Irreführung, die; -, -en aldatma, yoldan etmə, azdırma, sapdırma, .
irregulär adj. qaydasız, yanlış, qeyri-müntəzəm.
irrelevant adj. əhəmiyyətsiz.

irremachen vt azdırmaq, çaşdırmaq.
irren vr sich ~ çaşmaq, səhv etmək, yanımaq, karıxmaq; *wenn ich mich nicht irre* səhv etməməyə, yanılmırsa.
Irrenanstalt, die; -, -en psixatrik xəstəxana, dəlixana.
Irrenhaus, das; - veralt. dəlixana.
irreparabel adj. düzəlməz, təmir olmaz, çarəsiz.
irrereden vi sərəsləmək, sayıqlamaq.
Irrfahrt, die; -, -en sərgərdan gəzmə, sərgərdanlıq.
Irrgarten, der, -s, -" dolaşlıq, qarışıqlıq.
irrig adj. yanlış, səhv, səhvən.
Irritation, die; -, -en **1.** (*Verärgerung*) narahatçılıq, küskünlük; **2.** (*Verwirrung*) çaşqınlıq, özünü itirmə.
irritieren vt **1.** (*ärgern*) acıqlandırmaq; **2.** (*verwirren*) çaşdırmaq.
Irrlehre, die; -, -n **1.** yalançı nəzəriyyə; **2.** küfr, ilhad.
Irrsinn, der; -(e)s dəlilik, divanəlik.
irrsinnig adj. dəli, divanə.
Irrtum, der; -s, -"er səhv, yanlış, xəta, xata; *es ist mir ein ~ unterlaufen* səhv etmişəm; *Sie sind im ~* siz səhv edirsiniz.
irrtümlich adj. yanlış, səhv; adv. *~erweise* səhvən, səhv olaraq.
Irrweg, der; -(e)s, -e yanlış yol, səhv yol.
Ischias, der; das; med. die; - siyatik pl.
Ischiassnerv, der; -s, -en siyatik əsəbi.
ISDN = Abk. für : *Integrated Services Digital Network*.
Islam, der; -(s) islam, müsəlmanlıq, Müsəlmanlıq.
islamisch adj. islami, islam.
Island; -s İslandiya (*Süd. : İslənd*).
Isländer, der; -s, - islandiyalı, isləndli.
isländisch adj. islandiyalı, isləndli; is-landca.
Isolation, die; -, -en təcrid etmə, ayırma; guşənişinlik.
isolieren vt təcrid etmək, ayırmaq, tək-ləmək, izolə etmək; vr sich ~ özünü

təcrid etmək, güşəgir olmaq.

Isolierung, *die*; -, *-en* təcrid, ayırma, izolə, tək(ə)n(mə), təcridedilmə.

Isolierhaft, *die*; - *jur.* təcrid həbsi.

Isolierzelle, *die*; -, *-n* biradamlıq kamera, biradamlıq otaq.

Israel; *-s* İsrail.

Israeli, *der*; *-s*, *-s* israili, israil əhli.

israelisch *adj.* israili.

Israelit, *der*; *-en*, *-en* israil əhli, yəhudi.

Italien; *-s* İtaliya.

Italiener, *der*; *-s*, *-* italiyalı.

italienisch *adj.* italiyalı; (*Sprache*) italyanca.

i-Tüpfelchen, *das*; *-s*, *-* : *bis aufs* ~ (*genau*) nöqtəsinə qədər düz; *deine Angaben stimmten bis aufs* ~ verdiyin məlumat nöqtəsinə qədər dəqiqidir.

i.V. = *Abk.* : *in Vertretung* ..yerinə; *in* ~ *von* onun yerinə, vəkalətən.

J

J, j, das; -, - Alman əlifbasının onuncu hərfi.

Ja, das; -(s), -(s) qəbul, razılıq, bəli.

ja partikel; bəli, hə; ~ *sagen* bəli demək, razılaşmaq; ~ *und amen sagen* bəli-bəli demək; ~ *und nein!* həm bəli, həm yox!

ja adv. **1.** bəli; *F hə(n)*, həri; belə, axı, ki, məgər; ~ *sogar* hətta, belə, ki; **2.** (*bloß*) ancaq; *vergessen Sie es ~ nicht* ancaq bunu unutmayın (*yaddan çıxartmayın*); ~ *nicht!* Allah görsətməsin!; *veralt. əlhəzər!* **3.** (*unbedingt*) hət-mən, mütləq, hər halda; ~ *freilich* əlbəttə ki; *sei ~ vorsichtig!* ehtiyatlı ol ha!; *wenn ~* əgər belə (*böylə*) olursa.

Jacht, die; -, -en kiçik gəmi, qayıq.

Jacke, die; -, -n pencək (*Süd. : xot*).

Jackett, das; -s, -s pencək.

Jagd, die; -, -en **1.** ov gəmişdirmə, şikar; *auf die ~ gehen* ova çıxmaq, şikara getmək; **2.** (*Verfolgung*) təqib etmə; ~ *machen auf A -in* dalınca qaçmaq, təqib etmək, izləmək.

Jagdbeute, die; - şikar olmuş heyvan, şikar.

Jagdflugzeug, das; -(e)s, -e qırıcı uçaq (*təyyarə*).

Jagdhund, der; -(e)s, -e ov iti, ov tulası.

Jagdschein, der; -(e)s, -e ovçuluq bileti.

Jagdtasche, die; -, -n ovçu çantası.

Jagdzeit, die; -, -en ov(*lama*) mövsümü (*fəsli*), ovçuluq fəsli.

jagen vt **1.** ovlamaq, şikar eləmək; (*mit e-m Falken*) gəmişdirmək; **2.** (*verfolgen*) qovmaq, qısnamaq; *aus dem Haus ~ evdən qovmaq*; *vi (eilen)* tələsmək.

Jäger, der; -s, - **1.** ovçu, şikarçı; **2.** (*Flugzeug*) qırıcı təyyarə (*uçaq*).

Jägerlatein, das; -s ovçular gopu, ovçular hekayələri *pl*.

jäh adj. **1.**(*plötzlich*) qəfil, ani, gözlənilməyən; **2.** (*steil*) dik, sıldırım; *adv.* qəfil-dən, gözlənilmədən; ~*er Tod* ani ölüm.

Jahr, das; -(e)s, -e **1.** il; **2.** (*Lebensjahr*) yaş; *40 ~e alt sein* qırx yaşlı olmaq; *ein halbes ~ altı ay*; *einmal im ~* ildə bir dəfə; *voriges ~* keçən il; *jedes ~* hər il;

das ganze ~ hindurch bütün il; ~ *für ~* il bə il; *diesses ~* bu il; *im laufenden ~* bu ildə, bu ilin içində; *im Laufe der ~e* illər boyu, illər ərzində; *in e-m Jahr (nach e-m Jahr)* ilaşırı; *von ~ zu ~* ildən ilə.

jahraus adv. : ~, *jahrein* ildən ilə.

Jahrbuch, das; -(e)s, -*er* illik; salnamə.

jahrelang adv. illər boyu, illərlə, illər boyunca.

jähren vr *sich ~* kiminsə (*nəyinsə*) il dönümü olmaq, -*dən* bir il keçmək; *der Tag jährt sich jetzt bald* ildönümü yaxınlaşır, bir il yaxınlaşır.

Jahresabschluss, der; -es, -*e* illik balans; təsərrüfat ilinin sonu.

Jahresanfang, der; -(e)s, -*e* ilbaşı, ilin-başlanğıcı.

Jahresbericht, der; -(e)s, -e illik hesabat.

Jahreseinkommen, das; -s, - illik gəlir.

Jahresfrist, die; -, -en illik möhlət, illik vədə.

Jahresmiete, die; -, -n illik icarə, illik kirayə.

Jahrestag, der; -(e)s, -e ildönümü; *anlässlich des ~es* ildönümü münasibətilə.

Jahreswechsel, der; -s, - yeni ilin başlaması, yeni ilə keçid.

Jahreswende, die; -, -n yeni ilin başlaması, yeni ilin yaxınlaşması.

Jahreszeit, die; -, -en ilin fəsli.

Jahrgang, der; -(e)s, -*e* **1.** il; **2.** (*Persson*) anadan olan il; *wir sind beide ~ 50* biz ikimiz 1950-inci ildə andan olmuşuq; **2.** (*von Wein*) *ein guter ~* yaxşı ilin şərabi; *ein schlechter ~* pis ilin şərabi.

Jahrhundert, das; -s, -e əsr, yüzillik.

jährig adj. illik; yaşında.

jährlich adj. illik, hər ilki; *adv.* hər il olan, hər il baş verən, ilbəil, ildən ilə; ~ *einmal* ildə bir dəfə.

Jahrtausend, das; -s, -e minillik.

Jahrzehnt, das; -(e)s, -e onillik.

Jähzorn, der; -(e)s qəfil hirsillik, tündməcəzlik, coşma.

jähzornig adj. hirsli, tündməcəz, hövsələsiz.

Jakute, *der*; -n, -n yakut.
Jalousie, *die*; -, -n nazik taxtalardan qayrılan pəncərə pərdəsi, jalosi.

Jamaika; -s Yamayka.

Jammer, *der*; -s 1. fəryad, ağlaşma; 2. (*Elend*) bədbəxtlik, fəlakət; qəm, kədər.

Jammerschrei, *das*; -(e)s fəryad, oxşama, əfğan.

jämmerlich *adj.* 1. (*kümmertlich*) fəlakətli, zavallı, dılığır; 2. (*erbärmlich*) rəhmə layiq, müsibətli, həqir, yazıq; 3. *adv.* (*verächtlich*) həqərətli, pis.

jammern *vi* oxşamaq, sızıldamaq, fəryad etmək, inləmək, şivən qoparmaq, feğan çəkmək, qan ağlamaq, əfğan etmək (*um A/bir şey üçün*); *vt* (*stöhnen*) şikayətlənmək, ah-nalə etmək, ax-uf eləmək (*über A/kimənsə/nədənsə*); *er jammert mich* ona yazığım gəlir.

jammerschade *adv.* çox təəssüf, çox heyf; *es ist ~!* çox təəssüf olsun!

Jammertal, *das*; -(e)s *fig.* kədərli dünya, qəm-qüssəli yer.

Jänner, *der*; -s - Yanvar ayı.

Januar, *der*; -(s), -e Yanvar ayı.

Japan; -s Yaponiya (*Süd.* : Japon).

Japaner, *der*; -s, - yaponiyalı, japonlu.

japanisch *adj.* yapon, japon; (*Sprache*) yaponca (*japon dili*).

japsen *vi* ləhləmək.

Jargon, *der*; -s, -s jarqon.

Jasager, *der*; -s, - bəli-bəli deyən, amin deyən.

Jasmin, *der*; -s, -e yasəmən gülü.

jäten *vt* alaqla etmək.

Jauche, *die*; -, -n (*Gülle*) peyin şirəsi.

jauchzen *vt* şadlıqdan qışqırmaq.

jaulen *vt* ulamaq; böyürmək.

jausen *vt* qəlyanaltı etmək, yemək.

jawohl *Partikel* əlbəttə, bəli; tamamilə doğrudur, baş üstə; barakallah!

Jawort, *das*; -(e)s, -e razılıq, müsbət cavab; *das ~ geben* bəli demək.

Jazz, *der*; - caz.

Jazzband, *die*; -, -s caz qrupu.

je¹ *adv.* 1. (*jemals*) bir vaxt, bir zaman, haçansa; *hast du ~ davon gehört, dass..?*

ömründə belə bir şey eşitmisən ki...?; *seit eh und ~* həmişə, əvvəldən; 2. (*je nach D*) -ə görə, -ə müvafiq, -ə uyğun olaraq; *zum Nachtschiff esse ich Kuchen oder Eis, ~ nach Laune* xərəkdən sonra kefim istədiyini kimi şirni və ya dondurma yeyərəm; 3. (*je nachdem!*) -dən asılı olaraq, şəraitdən uyğun olaraq; *er kommt um 9 oder 10 Uhr, ~ nachdem wann er fertig ist* işləri qurtaran kimi, saat 9-da ya 10-da gələcək; 4. (*vor Zahlen*) hər; ~ *zwei* hər ikiyə, ikisinə; *für ~ zehn Wörter* hər on sözə; ~ *Person 5 €* hər adama 5 €.

je² *konj.* ~ ..., *desto ...* nə qədər(ki)..., o qədər...; ~ *eher, desto besser* nə qədər tez olsa, o qədər yaxşıdır.

Jeans *die/pl.* cins.

jede *pron.* s. *jeder*.

jedenfalls *adv.* 1. hər halda; nə olursa olsun; 2. (*zumindest*) ən azı(*ndan*), heç olmasa.

jeder (*jede, jedes*) hər; hər kəs, hər kim, hərə; hər bir, bütün, cümlə, hamı; *fig.* aləm, dünya, düz-dünya; *jeden zweiten Tag* hər iki gündə, günəşir; *jede Woche* hər həftə; ~ *Art* hər növ, hər cür; *mit jedem Tage* gündən günə; (*zu*) ~ *Zeit* hər zaman, hər vaxt; *jeden Augenblick* hər an; *jedes Mal* hər dəfə, hər səfər; *jeden Tag* hər gün, günəbir; *jeden Monat* hər ay, aybaay; ~ *macht sich über ihn lustig* cümlə aləm ona gülür, dünya ona gülür, hamı ona gülür; ~ *soll kommen* hamı gəlsin; ~ *redet etwas anderes* hərə bir söz deyir.

jedermann *pron.* hər kəs, hər kim, böyük-kiçik; *das ist nicht ~s Sache* bu hər kəs görə bilən iş deyil, bu hər kəsin əlindən gələn iş deyil.

jederzeit *adv.* hər vaxt, hər zaman.

jedes *pron.* s. *jeder*.

jedesmal *adv.* hər dəfə; *er kommt ~ zu spät* hər dəfə gec gəlir (*gecikir*).

jedoch *adv.* buna baxmayaraq, lakin, bununla belə, halbuki, ancaq, amma.

jedweder *pron.* hər kəs.

Jeep, *der*; -s, -s cip maşını.

jegliche(r, -s) *pron.* hər kəs, hər kim.
jehər *adv.* : *seit/von* ~ çoxdan bəri, qədimdən, qədim zamanlardan bəri.
jein *adv.* həm bəli həm yox.
jemals *adv.* 1. bir vaxt, bir zaman; 2. (*in Fragesätzen*) heç.
jemand *pron.* kim isə, biri(*si*), bir kəs, kimşə; ~ *anders* başqa birisi; *sonst noch* ~? başqa birisi varmı?
Jemen *der; -(-s)* Yəməni.
jene, jener, jeners *dem pron.* o, filan(*i*), biri(*si*), başqası; haman, həman; *diese und jene Welt* bu dünya və o dünya; *je-ner Person* həman adam.
jenseitig *adj.* o biri tərəfdə olan; qarşı; obiri dünyaya aid olan.
jenseits *adv. u. präp.* *G* o biri tərəf(in)də; ...dalında; qarşısında; ~ *des Flusses* çayın o biri tərəfində.
Jenseits, *das; -* o biri dünya, aqibət, gedər-gəlməz; *j-n ins* ~ *befördern* bir kəsi o bir(s)i dünyaya (*gedər-gəlməzə*) göndərmək (*yollamaq*).
Jerusalem Yerusəlim, Orşəlim.
Jesus *der* ~ *Christus* İsa peyğəmbər, Həzrəti İsa.
jetten *vi F* uçaq ilə getmək.
jetzig *adj.* indiki, hazırki, müasir, hal-hazırki.
jetzt *adv.* indi, bu saat, hal-hazırda, əlan, hazırda, hala, hələ; *veralt.* əlhal, əlyövəm; *von* ~ *an* indidən, bundan sonra, bundan belə; *bis* ~ indiyəcən, bu vaxta qədər, hala, hələ, indiyədək; ~ *eben* bu saat, indicə, təzəcə, əlan.
Jetztzeit, *die; -* indiki vaxt, indiki zaman.
jeweilig *adj.* mövcud olan, hazırki, uyğun gələn, müvafiq.
jeweils *adv.* hər dəfə, hər zaman.
Jh. = *Abk. für Jahrhundert* yüzillik, əsr.
jiddisch *adj.* Alman yəhudilərin alman dili ləhcələri.
Jiu-Jitsu, *das; -s* (*Sport*) jujutsu.
Job, *der; -s, -s* peşə, iş, məşğuliyyət.
jobben *vi F* işləmək.
Joch, *das; -(e)s, -e* 1. boyunduruc; 2. (*Zustand der Unfreiheit*) zülm, əsarət, is-

tismar.
Jockei, *der; -s, -s* cokey, at çapan.
Jod, *das; -s* yod.
jodeln *vt* Alp dağlarında yaşayan insanların nəğmə oxumaqları.
jodhaltig *adj.* yodlu.
Joga, *der u. das; -s* yoqa.
Jogging, *das; -s, -* qaçış, joqqin.
Joghurt, *der u. das; -s* yoğurt, qatıq.
Joghurtetränk, *das; -s; -e* ayran.
Johannisbeere, *die; -, -n* qarağat.
johlen *vt* qışqırmaq; uca səsle oxumaq.
Joint, *der; -s, -s* içində həşiş olan siqar.
Joker, *der; -s, -* joker.
Jolle, *die; -, -n* avarlı kiçik qayıq.
Joppe, *die; -, -n* pəncək.
Jordanien; -s *Jordaniya* (*Süd. Ordon*).
Jota, *das; -, -s* *fig.* zərrə.
Journal, *das; -s, -e* jurnal, məcmuə.
Journalismus, *der; -* qəzetçilik.
Journalist, *der; -en, -en* jurnalist.
Journalistik, *die; -* jurnalistik.
joyial *adj.* şad, şəni; gülərlü.
Jubel, *der; -s* şənlilik, şadlıq, alqış.
jubeln *vi* şadlıq etmək, şənlilik etmək.
Jubilar, *der; -s, -e* yubilyar.
Jubiläum, *das; -s, -läen* (*Jahrestag*) ildönümü, ildönümü bayramı, yubiley.
jubilieren *vt* şadlıq etmək, şadlanmaq, yubileyi keçirmək.
juchhe(i)! Ura!, yaşa!
jucken *vt* qaşınmaq; *vi* qaşınmaq, *meine Hand juckt* əlim qaşınır.
Jucken, *das; -s* qaşıntı.
Juckreiz, *der; -es, -e* qaşıntı, sərpmə, isbireli; qurdeşən.
Judas, *der; -, -se* *fig.* xain.
Jude, *der; -n, -n* yəhudi, cuhud.
judenfeindlich *adj.* antisemit.
Judentum, *das; -s* Yəhudilik, Yəhudi dini.
Jüdin, *die; -, -nen* yəhudi qadın.
jüdisch *adj.* yəhudi, yəhudicə.
Judo, *das; -s* dzüdo.
Jugend, *die; -* 1. gənclər, cavanlar, cahil-cuhul; 2. cavanlıq, gənclik; *von* ~

auf cavanlıqdan.

Jugendarbeitslosigkeit, *die*; - gənclər işsizliyi.

Jugendfreund, *der*; -(e)s, -e gənclik dostu, cavanlıq dostu.

jugendfrisch *adj.* təzə.

Jugendfürsorge, *die*; - həddi-bülüğa çatmamışlar haqqında himayə.

Jugendgericht, *das*; -(e)s, -e həddi-bülüğa çatmamışların işinə baxan məhkəmə.

Jugendherberge, *die*; -, -n gənclər turisti yataqxanası.

jugendlich *adj.* cavan, gənc.

Jugendliche(r), *der*; u. *die*; -n, -n yeniyetmə, 14-ilə-18 yaşı arasındakı cavanlar.

Jugendliebe, *die*; -, -n gənclik eşqi.

Jugendzeit, *die*; -, -en gənclik, cavanlıq.

Jugoslawe, *der*; -n, -n yuqoslaviyalı.

Jugoslawien; -s Yuqoslaviya.

jugoslawisch *adj.* yuqoslaviyalı.

Juli, *der*; -(s), -s İyul ayı.

jung *adj.* 1. cavan, gənc, azyaşlı, çağ; cahil; beçə, sütül; 2. (*frisch*) təzə, tər; *die* ~en Menschen cahil-cuhul.

Junge¹, *der*; -n, -n oğlan, oğlan uşağı.

Junge², *das*; -n, -n (*Tier*) bala; ~ *werfen* balalamaq.

Junge³, *der* u. *die*; -n, -n cavan, gənc, cahil; *F* ~! gədə!, ədə!

jugenhaft *adj.* uşaqcasına, uşaq kimi.

Jünger, *der*; -s, - 1. tərəfdar, mürid; 2. (*Apostel*) əshabə.

jünger *adj.* daha gənc, daha cavan; ~ *werden* cavanlaşmaq.

Jungfer, *die*; -, -n cavan qız; *alte* ~ qarımış qız.

Jungfrau, *die*; -, -en bakirə qız; (~ *im Paradies*) huri.

jugfräulich *adj.* 1. bakirə, bakirə qız; 2. (*unerforscht*) tədqiq olunmamış, araşdırılmamış; əl dəyməmiş.

Jugfräulichkeit, *die*; - qızlıq, bəkarət.

Junggeselle, *der*; -n, -n subay kişi.

Junggesellin, *die*; -, -nen evli olmayan qadın.

Jüngling, *der*; -s, -e gənc, cavan oğlan, yeniyetmə.

Jünglingsalter, *das*; -s gənclik, cavanlıq.

jüngst *adv.* ən cavan, ən təzə; kiçik; axırıncı, bu yaxınlardakı; *die* ~en *Erignisse* son (*axırıncı*) hadisələr.

Jüngste, *der* u. *die*; -n, -n ən kiçik, ən cavan; son.

Jungverheiratete, *der*; u. *die*; -n, -n təzə evlənmiş, təzə gəlin, təzə kürəkən.

Juni, *der*; -(s), -s İyun ayı (*Süd.* : *Joən ayı*).

Junior, *der*; -s, -en kiçik, balaca.

Junker, *der*; -s, - bəy, bəyzadə; iri mülkədar.

Junkie, *der*; -s, -s *fig.* narkotik maddələr çəkən.

Junta, *die*; -, -ten xunta, hərbi hökumət.

Jupiter, *der*; -s *astr.* Yupiter (*Süd.* : *Müşteri*).

Jura¹ *ohn. Art.* hüquqşünaslıq, hüquq elmləri; ~ *studieren* hüquq elmlərini oxumaq (*öyrənmək*).

Jura², *der*; -s *geol.* yura dövrü.

juridisch *adj.* hüquqi.

Jurisprudenz, *die*; - hüquq elmi.

Jurist, *der*; -en, -en hüquqşünas.

juristisch *adj.* hüquqi, hüquq.

Jury, *die*; -, -s jüri, münisflər heyəti, həkəm, andçılar məhkəməsi.

Jus *ohne Art. s. Jura.*

just *adv.* (*gerade*) lap, düz, tam; bir az öncə, indi.

justieren *vt* nizamlamaq, qaydaya salmaq, düzəltmək.

Justierung, *die*; -, -en nizamlama, düzəltmə.

Justiz, *die*; - ədliyyə.

Justizirrtum, *der*; -s, -er məhkəmə tərəfindən verilən yanlış qərar.

Justizminister, *der*; -s, - ədliyyə naziri.

Justizministerium, *das*; -s, -rien ədliyyə nazirliyi.

Justizvollzugsanstalt, *die*; -, -en zindan, həbsxana.

Justizwesen, *das*; -s ədliyyə işləri.

Jute, die; - **1.**(Pflanze) çətənə; **2.** (Stoff) cüt, hind kəndiri.

Juwel, das u. der; -s, -en fig. xəzinə, daş-qaş, qiymətli daş, cavahir, cəvahir; ləl-cavahirat.

Juwelier, der; -s, -e zərgər, cəvahirsatan.

Juweliengeschäft, das; -(e)s, -e zərgər dükanı, cavahiratçı, cavahirsatan.

Jux, der; -es, -e zarafat, əyləncə.

K

K, k, das; - Alman əlifbasının on birinci hərfi.

Kabarett, das; *-(e)s, -e u. -s* kabare.

Kabarettist, der; *-en, -en* kabare artisti.

kabbeln *vr sich* ~ savaşmaq, dalaşmaq.

Kabel, das; *-s, -el.* kabel; mətil.

Kabelanschluss, der; *-es, -'e* kabelle birləşdirmə, kabel çəkilməsi; ~ *haben* kabelli televizoru (*televizyonu*) olmaq.

Kabeljau, der; *-s, -e* bir növ balıq.

Kabelnachricht, die; *-, -en* teleqrafla verilən xəbər.

Kabelnetz, das; *-es, -e* kabel şəbəkəsi.

Kabine, die; *-, -n* kabine, kiçik otaq.

Kabinett, das; *-s, -e* 1. *pol.* nazirlər kabineti, hökumət; 2. kiçik otaq.

Kabinettskrise, die; *-, -n* hökumət böhranı.

Kabinettsitzung, die; *-, -en* kabinet iclası.

Kabrio, das; *-s, -s* üstü açıq avtomobil.

Kabriolett, das; *-s, -s* *s.* Kabiro.

Kachel, die; *-, -n* kaşı.

kacheln *vt* kaşıkərlıq etmək.

Kacke, die; *- vulg.* pox, nəcis; qığ.

kacken *vi vulg.* sıçmaq, qıqlamaq.

Kadaver, der; *-s, -* meyit, cəsəd; leş, cəmdək.

Kadavergehorsam, der; *-s* kor-korane itaət.

Kader, der; *-s, -* kadr.

Kadett, der; *-en, -en* hərbi məktəbin tələbəsi.

Kadi, der; *-s, -s* qazi.

Käfer, der; *-s, -* böcək; ağacovan.

Kaff, das; *-s, -s u. -e* darıxdırıcı kənd.

Kaffee, der; *-s, -s* qəhvə; ~ *kochen* qəhvə qoymaq; ~ *mit Milch* südlü qəhvə; ~ *ohne Milch* südsüz qəhvə.

Kaffeebohne, die; *-, -n* qəhvə paxlası.

Kaffeehaus, das; *-es, -'er* qəhvəxana, kafe.

Kaffeeklatsch, der; *-es* qəhvə içib qeybət etmək, qəhvə içib ağız-ağıza vermək, dedi-qodu.

Kafeemühle, die; *-, -n* qəhvə dəyirmanı.

Kaffetasse, die; *-, -n* qəhvə fincanı.

Käfig, der; *-s, -e* qəfəs.

kahl *adj.* 1. (*haarlos*) daz, keçəl, danqır; ~ *geschoren* saç (qılı) dibindən qırılmış; 2. (*Landschaft*) quru, ağacsız; 3. (*Baum*) yarpaqsız; 4. (*Wand*) yalın.

Kahlkopf, der; *-(e)s, -'e* dazbaş, keçəl, danqır.

kahlköpfig *adj.* daz, danqır, keçəl.

Kahlschlag, der; *-(e)s* meşə ağaclarını qırma; ağacsız yer.

Kahn, der; *-(e)s, -'e* kiçik qayıq.

Kai, der; *-s, -e* dəniz qırağı, liman sahili.

Kairo Qahirə.

Kaiser, der; *-s, -* padşah, imperator; *sich um des ~s Bart streiten* boş şey haqqında mübahisə etmək.

Kaiserreich, das; *-(e)s, -e* imperatorluq.

Kaiserschnitt, der; *-(e)s, -e* *med.* qey-sər kəsiyi, sezaryen əməliyyatı.

Kajüte, die; *-, -n* gəmidə üstü örtülü otaq.

Kakao, der; *-s* kakao; *j-n durch den ~ ziehen* kiməsə sataşmaq.

Kakerlak, der; *-s, -en* *zo.* süsəri, boz tarakan, pıpsısa.

Kaktus, der; *-, -teen u. -se* *bot.* kaktus, maldili.

Kalamität, die; *-, -en* fəlakət, bəla, müsibət.

Kalauer, der; *-s, -* şit zarafat.

Kalb, das; *-(e)s, -'er* dana, buzov, düyə; (*männlich*) cöngə.

kalben *vt* balalamaq, buzov vermək.

Kalbfleisch, das; *-es* dana ətə.

Kalbsbraten, der; *-s, -* qızardılmış dana ətə.

Kalbschachse, die; *-, -n* dana paçası.

Kaldaunen, die/pl. içalat, iç.

Kalender, der; *-s, -* təqvim.

Kalfaktor, der; *-s, -en* xidmətçi.

Kali, das; *-s* kaliyum, potasyum.

Kaliber, das; *-s, -* kalibr, ölçü; *fig.* növ, cins.

Kalif, der; *-en, -en* xəlifə.

Kalium, das; *-s* potasyum, kaliyum.

Kalk, *der*; -(e)s, -e əhəng, əhək, kirəc; ərp.

Kalkbrenner, *der*; -s, - əhəng kürəsi, əhəng yandıran zavodu.

kalken *vt* əhənglə ağıartmaq, əhəngləmək.

Kalkgrube, *die*; -, -n kirəc quyusu.

kalkhaltig *adj.* əhəngli.

kalkig *adj.* əhəngli.

Kalkstein, *der*; -(e)s, -e əhəngdaşı.

Kalkül, *das u. der*; -s, -e hesab(lama).

Kalkulation, *die*; -, -en hesablama, təxmin, hesab.

kalkulieren *vt* hesablamaq, hesab etmək.

Kalligraph, *der*; -en, -en xəttat.

Kalligraphie, *die*; - xəttatlıq.

Kalorie, *die*; -, -n kalori.

kalorienreich *adj.* kaloriyalı.

kalt *adj.* 1. soyuq 2. (*gefühllos*) hissiz, duyğusuz; ~ *bleiben* soyuq rəftar etmək (*davranmaq*); *es ist* ~ soyuqdur; *mir ist* ~ üşüyürəm, canım üşür, mənə soyuqdur; ~ *er Krieg* soyuq müharibə.

kaltblütig *adj.* soyuqqanlı, etinasız.

Kaltblütigkeit, *die*; - soyuqqanlılıq.

Kälte, *die*; - soyuq(luq), şaxta, bürüdət; *vor* ~ *zittern* soyuqdan titrəmək.

kältebeständig *adj.* soyuğa davamlı.

Kältegrad, *der*; -(e)s, -e soyuqluq dərəcəsi.

Kältewelle, *die*; -, -n şaxta düşmə.

kaltmachen *vt* F öldürmək.

kaltschnäuzig *adj.* hörmətsiz, soyuq, həyasız, rəhmsiz.

kaltstellen *vt* F nüfuzunu azaltmaq, nüfuzdan salmaq.

Kalzium, *das*; -s kalsiyum.

kam *s. kommen*.

Kamel, *das*; -s, -e dəvə; (*junges männliches* ~) buğur; F axmaq.

Kamelhaar, *das*; -(e)s, -e dəvə yunu.

Kameltreiber, *der*; -s, - dəvəçi.

Kamera, *die*; -, -s 1. foto aparatı; 2. (*Filmkamera*) kino çəkmə aparatı.

Kamerad, *der*; -en, -en dost, yoldaş, cığırdaş, arxadaş.

Kameradschaft, *die*; -, - yoldaşlıq.

kameradschaftlich *adj.* yoldaşlıq; *adv.* dostcasına, yoldaşyana.

Kameramann, *der*; -(e)s, -*er* kinooperator, filmçi.

Kamerun; -s Kamerun.

Kamikaze, *der*; -, - ikinci dünya müharibəsində təyyarəsilə düşmənin hərbi bazalarına intihar uçuşları edən pilot.

Kamille, *die*; -, -n çobanyastığı, molla başı.

Kamillentee, *der*; -s, -s çobanyastığı çayı.

Kamin, *der*; -s, -e 1. (*offener*) ocaq, kamin, buxarı; 2. (*Schornstein*) tüstü bacası.

Kaminfeger, **Kaminkehrer**, *der*; -s, - buxarı təmizləyən.

Kamm, *der*; -(e)s, -*e* 1. daraq; 2. (*für Teppiche*) kirkı(t); 3. (*Hahnenkamm*) pipik; 4. (*Gebirgskamm*) dağ silsiləsi; *alle über e-n* ~ *scheren* hamini (*hər şeyi*) bir kəfəyə (*tərəzinin bir gözünə*) qoymaq.

kämmen *vt* 1. daramaq; 2. (*Wolle, Baumwolle*) didmək; *sich* ~ daranmaq, özünü daramaq.

Kammer, *die*; -, -n 1. balaca otaq; 2. (*Handelskammer*) ticarət evi; 3. *pol.* məclis; 4. *jur.* palata.

Kammerchor, *der*; -s, -*e* xor dəstəsi.

Kammerjäger, *der*; -s, - peşəsi zərərli həşəratı məhv edən şəxs.

Kammermusik, *die*; - otaq musiqisi, kamera musiqisi.

Kammerpräsident, *der*; -en, -en parlamentin sədri, məclis rəisi; məhkəmə palatasının sədri.

Kammersänger, *der*; -s, - tanınmış səs ustasına verilən ünvan.

Kammgarn, *das*; -(e)s, -e yun (*kammvol*) ipliyi.

Kampagne, *die*; -, -n *pol.* kampaniya, propaqanda; təbliğat.

Kämpfe, *der*; -n, -n *lit.* mübariz, döyüşçü.

Kampf, *der*; -(e)s, -*e* 1. döyüş, savaş, vuruş, çarpışma; mübarizə; ~ *auf Leben und Tod* ölüm-dirim savaş; 2. (*Sport*)

yarış, müsabiqə.

Kampfabstimmung, *die*; -, -en səsə-qoyma.

Kampfansage, *die*; -, -n döyüşə çağırış; meydan oxuma.

kampfbereit *adj.* döyüşə hazır.

kämpfen *vi* döyüşmək, vuruşmaq, çırpışmaq, mübarizə aparmaq, çarpışmaq (*für, um A/üçün, nəyinsə uğrunda; gegen A/ilə, kiməsə qarşı*); *miteinander* ~ güləşmək; döyüşmək, didişmək; *mit sich* ~ çox fikirləşmək, çox düşünmək (*über A/bir şey haqda*).

Kampfer, *der*; -s kamfora.

Kämpfer, *der*; -s, - mübariz, döyüşçü, döyüşçü.

kämpferisch *adj.* mübariz, döyüşkən.

kampferprobt *adj.* döyüşdə sınaq olmuş, döyüşdə sınaqdan çıxmış, döyüşdə bərkimiş.

Kampfeslust, *die*, - döyüşkənlik.

kampfeslustig *adj.* döyüşkən.

kampffähig *adj.* döyüşə yarayan, döyüşə qabil.

Kampfflugzeug, *das*; -(e)s, -e hərbi təyyarə (*uçaq*).

Kampfhandlung, *die*; -, -en döyüş, savaşa əməliyyatları.

kampflos *adj.* döyüşsüz, vuruşsuz.

Kampfrichter, *der*; -s, - hakim.

kampfunfähig *adj.* döyüş bacarığı olmayan, döyüşə qadir olmayan.

kampieren *vi* çadır qurmaq.

Kanada; -s Kanada.

Kanadier, *der*; -s, - kanadalı.

kanadisch *adj.* kanadalı.

Kanaille, *die*; -, -n alçaq, əclaf.

Kanal, *der*; -s, -'e kanal, su yolu, çay; *geheime Kanäle* gizli yollar.

Kanalisation, *die*; -, -en kanalizasiya, (*Süd. : kanalizasyon*), kanal çəkmə.

kanalisieren *vt* kanal çəkmək.

Kanarienvogel, *der*; -s, -' sarı bülbül.

Kandare, *die*; -, -n dəhnə; *fig. j-n an die* ~ *nehmen* kiminsə ipini yığıdırmaq.

Kandelaber, *der*; -s, - 1. qəndil, şamdan; 2. küçə fənəri.

Kandidat, *der*; -en, -en namizəd, adaq;

iddiaçı, dovtələb; *als* ~ *vorschlagen* namizədliyini irəli sürmək.

Kandidatur, *die*; -, -en namizədlik; *e-e* ~ *aufstellen* namizədlik irəli sürmək.

kandidieren *vi* namizəd olmaq, adaq etmək; dovtələb olmaq.

kandieren *vt* şəkərləşdirmək.

kandiert *adj.* şəkərlənmiş.

Kandis, *der*; - nabat.

Kandiszucker, *der*; -s nabat şəkəri.

Kaneel, *der*; -s, -e darçın.

Känguruh, *das*; -s, -s kenquru.

Kaninchen, *das*; -s, - adadovşanı.

Kanister, *der*; -s, - putluq, bidon, çəllək, bocka.

Kanne, *die*; -, -n parç, səhəng; güyüm.

Kannibale, *der*; -n, -n adamyeyən, insan əti yeyən.

Kannibalismus, *der*; - yırtıcılıq.

Kannte *s. kennen*.

Kanon, *der*; -s, -s 1. *nur sg. (Regeln)* qayda, nizam; 2. *mus.* kanon.

Kanonade, *die*; -, -n bombardman, arası kəsilməyən top atəşi.

Kanone, *die*; -, -n 1. top; *mit ~n auf Spatzen schießen* topla sərçə vurmaq; 2. *fig. (Könnner)* bacarıqlı adam, bir işin ustası; *er ist e-e ~ im Schwimmen* o üz-məyin ustasıdır; 3. (*Pistole*) tapança.

Kanonboot, *das*; -(e)s, -e orta kalibrli topları olan sahil gəmis.

Kanonendonner, *der*; -s top gurultusu.

Kanonenfutter, *das*; -s ölümə göndərilən əsgərlər, savaşa gedənlər.

Kanonenschuss, *der*; -es, -'e top atəşi.

Kanonier, *der*; -s, -e topçu.

kanonisch *adj.* : ~es *Recht* 1. (*im Islam*) şəriət; 2. (*christl.*) kilisə hüququ.

Kantate, *die*; -, -n kantat(a), xorla (*korla*) oxunulan təntənəli musiqi əsəri.

Kante, *die*; -, -n (*Rand*) kənar, qıraç; *et. auf die hohe* ~ *legen* ehtiyat üçün pul yığmaq, dar günə pul yığmaq; .

Kanten, *der*; -s, - çörəyin əvvəl və ya axır hissəsi, çörəyin qırağı.

kantig *adj.* qırağı iti; qıraqlı, kənarlı.

Kantine, *die*; -, -n yeməkkhana, kantin *in der* ~ *essen* kantində yemək.

Kanton, *der*; -s, -e əyalət, Kanton.
Kantor, *der*; -s, -en kilsədə orq(an) çalan şəxs.

Kanu, *das*; -s, -s qayıq, kano.

Kanzel, *die*; -, -n 1. mənbər; 2. (im Flugzeug) təyyarənin qabaq tərəfi, pilot kabinəsi, kokpit.

Kanzlei, *die*; -, -en dəftərxana.

Kanzleisprache, *die*; - rəsmi dil, idari dil.

Kanzler, *der*; -s, - pol. dövlət başçısı, kansler.

Kap, *das*; -s, -s geog. burun; ~ der guten Hoffnung ümid burunu.

Kapazität, *die*; -, -en 1. (Fassungsvermögen) həcm, tutum; 2. (bei Personen) görkəmli mütəxəssis; 3. (e-r Firma) istehsal qüvvəsi (gücü); 4. (Denkfähigkeit) düşüncə qabiliyyəti.

Kapelle, *die*; -, -n 1. kiçik kilsə; 2. mus. orkestr.

Kapellmeister, *der*; -s, - orkestr rəhbəri.

Kaper, *die*; -, -n pirat (quldur) gəmiri.
kapern *vt* 1. gəmiri ələ keçirmək; 2. (Flugzeug) təyyarəni oğurlamaq; 3. fig. sich et. ~ D bir şeyi hiylə ilə ələ keçirmək.

kapieren *vt* anlamaq, qanmaq.

Kapillargefäß, *das*; -es, -e an. incə damar.

Kapital, *das*; -s, -e/-ien sərmayə, kapital, maya; variables ~ dəyişən kapital; totes ~ ölü kapital; aus et. ~ schlagen bir şeydən gəlir əldə etmək.

kapital *adj.* çox böyük; ein ~er Fehler böyük bir xəta.

Kapitalakkumulation, *die*; -, -en pul (sərmayə) yığılımı, kapitalın yığılması.

Kapitalanlage, *die*; -, -n sərmayə qoyuluşu.

Kapitalflucht, *die*; - sərmayə qaçışı, kapital axını.

Kapitalismus, *der*; - kapitalizm.

kapitalistisch *adj.* kapitalizm, kapitalist.

Kapitän, *der*; -s, -e kapitan.

Kapitel, *das*; -s, - fəsil, bab, bənd, bölüm; das ist ein ~ für sich bu ayrı bir mə-

məsələdir; ein neues ~ im Leben yaşayışda yeni bir səhifə, yeni bir dönmə.

Kapitell, *das*; -s, -e sütun başı.

Kapitol, *das*; -s kapital.

Kapitulation, *die*; -, -en təslim olma.

kapitulieren *vi* təslim olmaq, baş əymək (vor D/ -ə).

Kappe, *die*; -, -n 1. papaq, beret, kepi, araqçın; 2. (Verschluss) qapaq; 3. (am Schuh) başmağın burnu; et. auf s-e eigene ~ nehmen bir şeyin məsuliyyətini (sorumluluğunu) öz üzərinə götürmək.

kappen *vt* 1. kəsib bölmək, ucundan bir parça kəsmək; 2. (Tier) axtalamaq.

Käppi, *das*; -s, -s kepi.

Kaprice, *die*; -, -n tərslik, şıltaqlıq, naz; hərkillik.

Kapriole, *die*; -, -n atlanma, sıçrayış.

Kapsel, *die*; -, -n qapaq, örtük, kapsul, kapsul; qab, qutu.

kaputt *adj.* xarab olmuş, sınıq, qırıq.

kaputtgehen *vi* xarab olmaq, sınmaq.

kaputtlachen : *vr sich* ~ gülməkdən ölmək.

kaputtmachen *vt* xarab etmək, sındırmaq; *vr sich* ~ özünü xarab etmək.

Kapuze, *die*; -, -n başlıq, bərk, papaq.

Karabiner, *der*; -s, - karabin.

Karaffe, *die*; -, -n şüşə su qabı.

Karambolage, *die*; -, -n toqquşma; maşınların bir-birinə toqquşması.

Karat, *das*; -(e)s, - od. -e 1. (Feingehalt) əyar, dərəcə; 2. (Maßeinheit) qirat.

Karate, *das*; -(s) karate.

Karawane, *die*; -, -n karvan, qafilə.

Karbid, *das*; -(e)s, -e karpit.

Kardamom, *der od. das*; -s, -e hil, hel.

Kardinal, *der*; -s, -e 1. (in der katholischen Kirche) kardinal, papanın müavini; 2. zo. kardinal quşu.

Kardinalfrage, *die*; -, -n əsas məsələ, əsas sual.

Kardinalzahl, *die*; -, -en miqdar sayı.

Kardiograf, *der*; -en, -en med. qəlb hərəkətini qrafik şəkildə göstərən alət.

Kardiologe, *der*; -n, -n qəlb xəstəliyinin mütəxəssisi, ürək həkimi, kardioloq.

Karenzzeit, *die*; -, -en gözləmə vaxtı.

karg *adj.* **1.** (*Lohn*) az, cüzi; **2.** (*geizig*) xəsis, acgöz, simic; **3.** (*Boden*) quru.

kargen *vt* əsirgəmək, qıymamaq, xəsislik etmək.

kärglich *adj.* yoxsul, kasıb; az, cüzi.

kariert *adj.* dama-dama.

Karies, *die*; - diş(*in*) çürüməsi.

Karikatur, *die*; -, -en karikatur(a).

Karikaturist, *der*; -, -en, -en karikaturçu.

karikieren *vt* karikatur çəkmək.

Karitas, *die*; - xeyriyyəçilik.

karitativ *adj.* xeyriyyəçi(lilik).

karminrot *adj.* al qırmızı.

Karneval, *der*; -s, -e karnaval, faşinq.

Karnickel, *das*; -s, - adadovşanı.

Karo, *das*; -s, -s **1.** dördgüşə, dama;

2. *Kartenspiel.* karo.

Karosserie, *die*; -, -n gövdə, ban.

Karotte, *die*; -, -n yerkökü.

Karpfen, *der*; -s, - çəkibalığı.

Karre, *die*; -, -n əl arabası, araba; *j-m an die ~ fahren* bir kəsi kobudcasına tənqid etmək; *die ~ für j-n aus dem Dreck ziehen* bir kəsi çətin vəziyyətdən qurtarmaq, bir kəsə yardım etmək.

karren *vt* əl arabası ilə daşımaq.

Karriere, *die*; -, -n mənsəb, nüfuz, karyer(a); *~ machen* yüksəlmək, karyer(a) etmək.

Karte, *die*; -, -n **1.** (*Landkarte*) xəritə; **2.** (*Spielkarte*) oyun kartı; **3.** (*Postkarte*) poçt açıqcası, poçt kartı, kartpostal; **4.** (*Fahrkarte*) bilet; **5.** (*Speisekarte*) yemək siyahısı, menyu; *gute ~n haben* yaxşı şansı olmaq; *mit offenen ~n spielen* hər şeyi açıq-aydın danışmaq.

Kartei, *die*; -, -en kartotek(a).

Kartell, *das*; -s, -e kartel.

Kartenhaus, *das*; -es, -er oyun kartından düzəlmiş ev; *wie ein ~ zusammenstürzen* niyyətin boşa çıxması.

Kartenlegerin, *die*; -, -nen falçı.

Kartenspiel, *das*; -(e)s, -e kart oyunu.

Kartenverkauf, *der*; -(e)s, -e bilet satışı.

Kartoffel, *die*; -, -n kartof, yermalası.

Kartoffelschale, *die*; -, -en kartof (yermalası) qabığı.

Kartograph, *der*; -en, -en xəritəçi, kartoqraf.

Kartographie, *die*; - kartoqrafiya, xəritəçilik

Karton, *der*; -s, -s karton.

kartonieren *vt* karton cild çəkmək.

Karussell, *das*; -s, -e karusel.

kasachisch *adj.* qazax.

Kasachstan, *der*; -s, -e Qazaxıstan.

Karzinom, *das*; -s, -e med. xərçəng.

Kaschemme, *die*; -, -n meyxana.

kaschieren *vt* gizlətmək, üstünü örtmək.

Kaschmir, *der*; -s, -e keşmir.

Käse, *der*; -s, - **1.** pendir (*Süd.* : *pəmir*); **2.** *fig. (Unsim)* boş şey, mənasız.

Käserei, *die*; -, -en pendir hazırlanan yer.

Kaserne, *die*; -, -n kazarma (*Süd.* : *padqan*).

kasernieren *vt* kazarmalara yerləşdirmək.

käsig *adj. fig.* solğun, rəngi qaçmış; *F* əhəng kimi.

Kasino, *das*; -s, -s kazino; yeməxana.

Kaskade, *die*; -, -n süni şölalə.

Kaskoversicherung, *die*; -, -en xüsusi avtomobil sığortası.

Kasperle, *das u. der*; -s, - kukla (*Süd.* : *qolçaq*) teatrında baş rol oynayan kukla.

Kasperletheater, *das*; -s, - kukla teatri.

Kaspische Meer, *das*; -n -(e)s Xəzər dənizi.

Kasse, *die*; -, -n **1.** kassa, pul sandığı, daxil; **2.** (*Schalter*) kassa (*Süd.* : *gışə*); **3.** (*Bargeld*) nəqd pul; *j-n zur ~ bitten* bir kəsdən pul istəmək; *gut bei ~ sein* yaxşı pulu olmaq.

Kassenarzt, *der*; -(e)s, -e sığorta həkimi (*Süd.* : *biymə həkimi*).

Kassenbestand, *der*; -(e)s, -e kassada olan nəqd pul.

Kassenbon, *der*; -s, -s kassa qəbzı.

Kassenwart, *der*; -(e)s, -e sandıqdar.

Kassenzettel, *der*; -s, - kassa qəbzı.

Kassette, *die*; -, -n **1.** (*Musik u. Video-kassette*) kasset; **2.** (*Behälter*) kiçik qutu.

Kassettenrecorder, *der*; -s, - kasset-yazan.

Kassiber, *der*; -s, - məxfi məktub, gizli məktub.

Kasside, *die*; -, -n qəsidə.

kassieren *vt* 1. pul almaq; 2. (*einstücken*) cibə salmaq; 3. *jur.* ləğv etmək.

Kassierer, *der*; -s, - xəzinədar.

Kastanie, *die*; -, -n şabalıd; *die ~n aus dem Feuer holen* özgəsinin hamballığını etmək.

kastanienbraun *adj.* şabalıd rəngli.

Kästchen, *das*; -s, - kiçik qutu.

Kaste, *die*; -, -n silk, təbəqə.

kasteien *vr sich* ~ özünü qamçılamaq, özünü döymək.

Kastell, *das*; -s, -e qala.

Kasten, *der*; -s, - qutu, sandıq, çək-məcə.

Kastrat, *der*; -en, -en axta.

Kastration, *die*; -, -en axtalama, burma.

kastrieren *vt* axtalamaq, burmaq, döl-süzləndirmək.

kastriert *adj.* axta, ərəmik.

Kasus, *der*; -, - *gr.* hal.

Katalog, *der*; -(e)s, -e kataloq.

katalogisieren *vt* -in kataloqunu dü-zəltmək.

Katalysator, *der*; -s, -en katalizor.

katalyse, *die*; -, -n kataluz.

Katapult, *der u. das*; -(e)s, -e manca-naq, katapult; sapan.

katapultieren *vt* mancaq ilə atmaq.

Katarakt, *der*; -(e)s, -e selin axını; şə-lalə.

Kataster, *der u. das*; -s, - qeydiyyat dəftəri.

Katasteramt, *das*; -(e)s, -er yerin qey-diyata keçirilən idarəsi, əmlak idarəsi.

katastrophal *adj.* fəlakətli, dəhşətli, faciəli.

Katastrophe, *die*; -, -n fəlakət, müsibət, faciə, qəza, bədbəxt hadisə; *der Autounfall* avtomobil qəzası.

Kate, *die*; -, -n kiçik ev, daxma.

Katechismus, *der*; -, -men din qayda-larını öyrənmək kitabı.

Kategorie, *die*; -, -n kateqori(ya), mə-qulə; qrup, dərəcə.

kategorisch *adj.* qəti, kəsin; ~ *ablehnen* kəsinliklə (*qəti şəkildə*) rədd etmək.

Kater, *der*; -s, - 1. pişik (*erkək pişik*); 2. sərxoşluqdan sonrakı xumarlıq.

Kathedrale, *die*; -, -n böyük kilisə.

Kathode, *die*; -, -n katod, mənfi qütb.

Katholik, *der*; -en, -en katolik.

Katholikin, *die*; -, -nen katolik (*qadın*).

katholisch *adj.* katolik.

Katholizismus, *der*; - katoliklik.

Kattun, *der*; -s, -e çit.

katzbuckeln *vt fig.* yaltaqlıq etmək.

Katze, *die*; -, -n pişik; *fig. für die Katz* boş yerə; *die ~ aus dem Sack lassen* sirri açib söyləmək; *die ~ im Sack kaufen* bir şeyi yoxlamadan almaq.

Katzenjammer, *der*; -s, - 1. xumarlıq; 2. (*moralischer*) vicdan əzabı.

Katzenmusik, *die*; - *F* hay-küy, ahəng-siz musiqi, ulama.

Katzensprung, *der*; -(e)s, -e *F* çox ya-xın, lap yaxın; *bis zum Bahnhof ist es nur ein ~* vağzal buranın üç addımındadır, vağzal buraya çox yaxındır.

Kauderwelsch, *das*; -(s) hədərən-pə-dərən, boş-boş danışıq.

kauen *vt* çeynəmək, gövşəmək; gəmir-mək; gəvələmək.

kauern *vi u. vr sich* ~ çömələrek oturmaq, sallağı oturmaq, çömələmək.

Kauf, *der*; -(e)s, -e alış, alğı, alma; *et. in ~ nehmen* canını dişinə tutub razılaşmaq; *e-n guten ~ machen* yaxşı qiymətə almaq; ~ *und Verkauf* alğı-satqı, alıb-satma.

Kaufauftrag, *der*; -(e)s, -e sifariş.

kaufen *vt* pulla almaq, satın almaq (*bei D/-dän*); *sich (D) ~* özünü almaq; *sich (D) j-n ~ (bir kəsi)* rüşvətə almaq.

Käufer, *der*; -s, - alıcı, müştəri.

Kaufhaus, *das*; -es, -er satış mağaza-sı, universal mağaza.

Kaufkraft, *die*; - *H* alış gücü, alıcılıq qabiliyyəti, pulun bazarlıq qüvvəsi.

Kaufleute, *die/pl.* *s. Kaufmann.*

käufllich *adj.* satılan, satışı; *fig.* rüşvət-xor, satqın.

Kaufmann, *der*; *-(e)s, -leute* **1.** tacir; **2.** (*Einzelhändler*) mağazaçı, dükançı.

kaufmännisch *adj.* ticari, ticarət.

Kaufpreis, *der*; *-es, -e* alış qiyməti.

Kaufvertrag, *der*; *-(e)s, -e* ticarət müqaviləsi, alış-satqı müqaviləsi, qəbalə.

Kaugummi, *der*; *-s, -s* saqqız.

Kaukasier, *der*; *-s, -* Qafqazlı.

kaukasisch *adj.* qafqaz.

Kaukasus, *der* Qafqaz.

Kaulquappe, *die*; *-, -n* qurbağa balası.

kaum *adv.* **1.** (*fast nicht*) çox az; heç; **2.** (*mit Mühe*) güclə, çətinliklə; **3.** (*als Antwort*) güman etmirəm, inanmıram; *ich kann ~ gehen* güclə gedə bilirəm; *es ist ~ zu glauben* inanmaq olmur; *~ warst du gegangen, als ...* sən gedər-getməz.

kausal *adj.* səbəbli, illətli, nədənli.

Kausalität, *die*; *-, -en* səbəbiyyət, nədənsəlik, səbəbkarlıq.

Kautabak, *der*; *-s* çirt tənəkisi, çeynəməli tənəki.

Kaution, *die*; *-, -en* girov; zəmanət, zəmanlik, beh, kəfələt; *~ stellen* beh qoymaq; *jur. gegen ~ freilassen* zəmanətə (*kəfələtlə*) buraxmaq.

Kautschuk, *der*; *u. das*; *-s, -e* kauçuk.

Kauz, *der*; *-es, -e* bayquş, kor yapa-laq; *F komischer ~* qəribə bir adam.

kauzig *adj.* qəribə, əcaib, komik.

Kavalier, *der*; *-s, -e* kavalər; cəntilmen.

Kavaliersdelikt, *das*; *-(e)s, -e* əhəmiyyət-siz xilaf, yüngül cürm (*cinayət*).

Kavallerie, *die*; *-, -n* atlı qoşun, suvari dəstəsi.

Kaviar, *der*; *-s* kürü, balıq kürüsü, xavyar.

Kebsweib, *das*; *-(e)s, -er* kənis; siğə; qeyri-qanuni arvad.

keck *adj.* zirək; qoçaq, igid; nazlı, işvəli; utanmaz, sırtıq, füzul.

Keckheit, *die*; *-, -en* zirəklik; cəsurluq; coşğunluq.

Kefir, *der*; *-s* ayrına oxşar içəcək.

Kegel, *der*; *-s, -* **mat.** **1.** konus (*Süd.* : məxrut); **2.** (*Spiel*) keql, bovlinq oyunu;

mit Kind und ~ bütün ailəsi ilə birlikdə.

Kegelbahn, *die*; *-, -en* keql meydan-çası.

kegelförmig *adj.* konusavari, konus-şəklində, məxrut şəklində.

kegeln *vt* keql oynamaq.

Kehle, *die*; *-, -n* boğaz, xirtək, qırtlaq, hülqum; *an der ~ fassen* xirtəkləmək, boğazından yapışmaq; *fig.* yanlış başa düşmək; *incimək*; *er hat meine Bemerkung in die falsche ~ bekommen* sözümlü yanlış anlayıb məndən incidi.

kehlen *vt* (*Fisch*) balığın içalatını təmizləmək.

kehlig *adj.* (*e-e Stimme*) qırtlaqdan, xirtəkdən.

Kehlkopf, *der*; *-(e)s, -e* qırtlaq, xirtək.

Kehllaut, *der*; *-(e)s, -e* qırtlaq səsi.

Kehre, *die*; *-, -n* dönmə, döndərilmə.

kehren *vt* **1.** süpürmək, təmizləmək; **2.** (*umdrehen*) dön(dər)mək, çevirmək; *vr sich ~* yönəlmək (*gegen A/-ə qarşı*); *sich nicht ~* əhəmiyyət verməmək (*um D/-ə*); *fig. in sich gekehrt* az danışan, dinc; dalğın, fikirli.

Kehricht, *der u. das*; *-s* zibil.

Kehreim, *der*; *-s, -e* nəqərat.

Kehrseite, *die*; *-, -n* tərs üz, tərs tərəf, arxa tərəf; *die ~ der Medaille* medalın arxa tərəfi.

kehrtmachen *vi* geriye dönmək.

Kehrtwendung, *die*; *-, -en* geriye dönmə.

keifen *vt* qışqırmaq; ucadan yaman demək, söyüşmək.

Keil, *der*; *-(e)s, -e* paz, civ; *fig. e-n ~ zwischen zwei Personen treiben* iki adamın arasını vurmaq.

Keile, *die*; *-* kötək; *~ kriegen* kötək yemək, döyülmək.

Keilerei, *die*; *-, -en* vuruşma, döyüşmə, kötək.

keilförmig *adj.* pazşəkilli.

Keilriemen, *der*; *-s, -* *techn.* qayıq.

Keilschrift, *die*; *-, -en* mixi xətt, mixi yazı.

Keim, *der*; *-(e)s, -e* **1.** rüşeym, embri-

on, zoğ, cücərti, göyərti, dişərti, toxum;
2. (*Krankheitserreger*) mikrob; *fig. im ~*
ersticken beşiyində boğmaq.

Keimdrüse, *die*; -, -n cinsiyyət vəzi.

keimen *vi* cücərmək, göyərmək, dir-
çəlmək, zoğ atmaq; inkişaf etmək.

keimfrei *adj.* mikrobsuz, mikrobları öl-
dürülmüş, sterilizə; ~ *machen* sterilizə
etmək.

keimtötend *adj.* mikrob öldürən.

kein *indef. pron.* (~er, ~e, ~s) heç; heç
bir, heç kəs, heç kim; *ich habe ~ Geld*
mənim heç pulum yoxdur; *ich habe ~e*
Ahnung mənim heç xəbərim yoxdur;
~er *von ihnen* onlardan heç biri(*si*),
onlardan heç kim; ~er *von uns* heç
birimiz; *auf ~en Fall* heç bir vəchlə,
heç cürə; *das weiß ~er* bunu heç kəs
bilmir; ~er *von beiden* ikisindən heç biri.

keinerlei *adj.* heç bir, heç cür(ə).

keinesfalls *adv.* heç bir yolla, heç cü-
rə, heç bir vəchlə, əsla.

keineswegs *adv.* əsla, qətiyyəən, heç
bir vəchlə.

keinmal *adv.* heç bir vaxt, heç bir də-
fə; *einmal ist ~* bir dəfə heç dəfə de-
məkdir.

Keks, *der*; -es, -e biskvit.

Kelch, *der*; -(e)s, -e **1.** kasa, qədəh,
piyalə; **2.** *bot.* kasacıq.

Kelchblatt, *das*; -(e)s, -er *bot.* kasa-
yarpaqlı.

Kelim, *der*; -(s), -(s) kilim; palaz, ce-
cim.

Kelle, *die*; -, -n **1.** çömçə; **2.** (*des Mau-
rers*) mala.

Keller, *der*; -s, - evaltı, zirzəmi.

Kellner, *der*; -s, - restoran qulluqçu-
su, qarson, süfrəçi.

Kellnerin, *die*; -, -nen restoran qul-
luqçusu, qarson (*qadın*).

Kelte, *der*; -n, -n Kelt.

Kelter, *die*; -, -n üzüm sıxma aləti,
məngənə.

keltern *vt* üzüm sıxmaq; sıxıb suyu-
nu çıxarmaq.

kennen *vt* tanımaq, bələd olmaq; ta-
niş olmaq; *kein Erbarmen* ~ rəhmsiz ol-

maq, ürəyi yanmamaq.

kennenlernen *vt* (*j-n*) bir kəslə tanış
olmaq; *j-n näher* ~ bir kəsi yaxından ta-
nımaq.

Kenner, *der*; -s, - mütəxəssis, işdən
başı çıxan, yaxşı bilən, bilici, başçıxa-
ran, elmlı, bələdçi; *fig.* əhl.

Kennkarte, *die*; -, -n şəxsi vəsiqə,
kimlik kartı, şəxsi anket.

kenntlich *adj.* tanınabilən, seçilə bilən,
nəzərə çarpan (*an D/-ilə*); *sich ~ machen*
bəlli olmaq, görünmək, tanınmaq.

Kenntnis, *die*; -, -se bilik, məlumat, ba-
carıq, bilgi, elm; ~ *haben* bilmək, xəbəri
olmaq (*von D/-dən*); *in ~ setzen* *vt* xə-
bərdar etmək (*von D/-dən*); *das entzieht*
sich meiner ~ bu barədə heç bir bilgim
yoxdur; *gute ~e haben in -in barəsində*
yaxşı məlumatı olmaq, *-in haqqında*
bilgi sahibi olmaq.

Kenntnisnahme, *die*; -, -n nəzərə al-
ma, xəbərdar olma; *zur ~* xəbərdar
etmək üçün, nəzərə çatdırmaq üçün.

kenntnisreich *adj.* bilikli, məlumatlı,
bilgili, bilici, bişkin, elmlı.

Kennwort, *das*; -(e)s, -er **1.** *mil.* parol;
2. (*bei Anzeigen usw.*) məxfi söz, əlamət.

Kennzeichen, *das*; -s, - **1.** əlamət, nişan-
nə, səciyyə; **2.** (*Kraftfahrzeug*) plakat,
nömrə.

kennzeichnen *vt* nişan qoymaq, əla-
mət qoymaq; xarakterizə etmək, səciy-
yələndirmək.

kennzeichnend *adj.* xarakterik, səciy-
yəvi, əlamətdar.

Kennzeichnung, *die*; -, -en işarə, əla-
mət, səciyyə.

Kennziffer, *die*; -, -n **1.** (*bei Logarith-
men*) loqarifmanın tam hissəsi; **2.**
(*Kennzahl*) göstərici, indeks.

kentern *vi* (*Schiff*) gilə batıb yanı üstə
çevrilmək, batmaq.

Keramik, *die*; -, -en keramik(a); sax-
sı şeylər, çini.

Keramiker, *der*; -s, - saxsıçı, dulus,
saxsı qab qayıran usta.

keramisch *adj.* saxsı, çini, keramik.

Kerbe, *die*; -, -n kərtik, dişək; *fig. in die*

selbe ~ schlagen eyni məqsədi güdmək.

kerben *vt* kərtik açmaq, diş açmaq.

Kerbolz, *das*; *-es* *fig. et. auf dem ~ haben* vicdanı narahat olmaq; nədəsə təqsirkar olmaq.

Kerbtier, *das*; *-(e)s, -e zo.* cücü.

Kerker, *der*; *-s, -* zindan, həbsxana, dustaqxana.

Kerl, *der*; *-s, -e* adam; oğlan; *feiner ~* yaxşı adam; *dummer ~* axmaq adam; *armer ~* yazıq adam.

Kern, *der*; *-(e)s, -e* **1.** çəyirdək, çərdək; toxum; **2.** (*nur von Apfel, Birne und Quitte*) *dial.* eşələk; **3.** *fig. (das Wesentliche)* mahiyyət, məğz, əsas mətləb, dib; *der ~ der Sache* işin (*məsələnin*) mahiyyəti (*məğzi, kökü*), işin dibi.

Kernenergie, *die*; *-* atom enerjisi, nüvə enerjisi.

Kernforschung, *die*; *-* nüvə (*atom*) fizikası sahəsində kəşf.

Kernfrage, *die*; *-, -n* əsas məsələ.

kerngesund *adj.* çox sağlam.

kernig *adj.* **1.** çəyirdəkli; **2.** *fig.* qüvvətli, zirpi.

Kernkraftwerk, *das*; *-(e)s, -e* atom elektrik mərkəzi.

kernlos *adj.* çəyirdəksiz; içiboş, içsiz.

Kernphysik, *die*; *-* nüvə (*atom*) fizikası.

Kernpunkt, *der*; *-(e)s, -e* əsas nöqtə, əsas məsələ.

Kernreaktor, *der*; *-s, -en* nüvə (*atom*) reaktoru.

Kernspaltung, *die*; *-, -en* nüvə (*atom*) parçalanması.

Kernwaffe, *die*; *-, -n* nüvə (*atom*) silahı.

Kerosin, *das*; *-* kerosin; uçaq (*təyyarə*) benzini.

Kerze, *die*; *-, -n* şam.

kerzengrade *adj.* dümdüz, düppədüz, dik.

Kerzenlicht, *das*; *-(e)s, -er* şam işığı; *bei ~* şam işığında.

Kescher, *der*; *-s, -* əl toru.

kess (*kesser, kessst-*) *adj.* **1.** (*e-e Antwort*) kobud, ədəbsiz; **2.** (*e-e Frisur*) qə-

şəng.

Kessel, *der*; *-s, -* **1.** (*Dampfkessel*) qazan; **2.** (*Teekessel*) su qaynadan; **3.** (*Vertiefung*) çuxur, oyuc; **3.** *mil. (Einschließung)* mühasirə; *aus e-m ~ ausbrechen* mühasirədən çıxmaq.

Kesselflicker, *der*; *-(e)s, -* lehimçi, qalayçı.

Kesselraum, *der*; *-(e)s, -e* qazanxana.

Kesselpauke, *die*; *-, -n* *mus.* nağara.

Kesselstein, *der*; *-(e)s* ərp.

Kesseltreiben, *das*; *-s* **1.** dövrəyə alaraq ovlamaq; **2.** *fig.* cana gətirmək.

Ketchup, *das u. der*; *-s, -s* pomidordan hazırlanmış sous, ketçap.

Kette, *die*; *-, -n* **1.** zəncir; **2.** (*Gebirgskette*) dağlar silsiləsi; **3.** (*Folge*) sıra; *e-e ~ von Ereignissen* bir sıra olaylar; *j-n an die ~ legen* bir kəsi zəncirləmək.

Kettenbrücke, *die*; *-, -n* asma körpü.

Kettenglied, *das*; *-(e)s, -er* zəncir halqası, halqa.

Kettenhund, *der*; *-(e)s, -e* zəncirlənmiş it, quduz.

Kettenraucher, *der*; *-s, -* bir-birinin ardınca papiros çəkən.

Ketzer, *der*; *-s, -* kafir, gümrah; başqa cür düşünən, azadfikirli.

Ketzerei, *die*; *-, -en* küfr, gümrahlıq.

ketzerisch *adj.* küfr; azadfikirli.

keuchen *vi* tənənfəs olmaq, tövşümək, ləhləmək; tıncıxmaq.

Keuchhusten, *der*; *-s* göyöskürək.

Keule, *die*; *-, -n* **1.** dəyənək, toppuz, çomaq, əmud; gürz(ə); **2.** (*Fleischkeule*) bud.

keusch *adj.* iffətli, ismətli, əxlaqlı, həyalı.

Keuschheit, *die*; *-* iffət, ismət, abır.

Kfm. = *Abk. für Kaufmann*, *der*; *-(e)s, -leute* tacir.

Kfz. = *Abk. für Kraftfahrzeug*, *das*; *-(e)s, -e* avtomobil.

Khaki, *der*; *-* xaki rəngli.

Khan, *der*; *-s, -e* xan.

Kibbuz, *der*; *-, -im* israildə kollektiv ferma, ümumi təsərrüfat.

Kichererbse, *die*; *-, -n* noxud, bicək.

kichern *vt* istehza ilə gülmək, qısqıl-damaq, hır-hır gülmək, hırıldamaq.

kicken *vt* ayaqla topa vurmaq.

Kicker, *der*; -s, - futbolçu.

kicksen *vt* itiuclu ağac ilə vurmaq.

Kid, *das*; -s, -s **1.** (*feines Fell*) yumşaq dəri; **2.** *F* uşaq; cavan oğlan.

Kidnappen *vt* uşaq oğurlamaq.

Kiefer¹, *die*; -, -n *bot.* şam ağacı.

Kiefer², *der*; -s, - çənə, çənə sümüyü, almacaq, əng.

Kieferhöhle, *die*; -, -n haymor boşluğu.

kicken *vi* *F* baxmaq; görmək.

Kiel, *der*; -(e)s, -e **1.** (*Schiff*) kil; **2.** (*Fe-derkiel*) lələyin gövdəsi.

Kiellinie, *die*; -, -n su xətti.

Kielwasser, *das*; -s, - gəmi izi; *fig. in jds ~ segeln* kiminsə qılığına girmək.

Kieme, *die*; -, -n qəlsəmə.

Kien, *der*; -(e)s qatranlı ağac.

Kienspan, *der*; -(e)s, -e tilişkə.

Kiepe, *die*; -, -n səbət, arkada daşını-lan səbət (*zənbil*).

Kies, *der*; -es **1.** iri qum, çınqıl; kolçə-dan; **2.** *F* pul.

Kiesel, *der*; -s, - çınqıl, xırda çay daşı.

Kieselstein, *der*; -(e)s, -e çay daşı.

Kiesgrube, *die*; -, -n çınqıl mədəni.

kiffen *vt* həşiş çəkmək.

Kiffer, *der*; -s, - həşiş çəkən.

kikeriki *int.* : ~ *machen* xoruz kimi banlamaq, ququququ etmək.

killen *vt* öldürmək.

Killer, *der*; -s, - qatil, canı, adam öldü-rən.

Kilo, *das*; -s, -(s) kilo.

Kilogramm, *das*; -s, - kiloqram.

Kilohertz, *das*; -, - kiloherts.

Kilometer, *der*; -s, - kilometr.

Kilowatt, *das*; -s, - kilovat.

Kilowattstunde, *die*; -, -n kilovat-saat.

Kimme, *die*; -, -n **1.** kərtik, çərtmə; **2.** (*am Gewehr*) nişangah kəsiyi.

Kimono, *der*; -s, -s kimono, Yaponiya-da milli geyim.

Kind, *das*; -(e)s, -er uşaq, bala, övlad, evlad, çocuq; *veralt.* tifi; *kleines Kind* körpə; *ein ~ bekommen* uşağı olmaq,

von ~ an uşaqlıqdan; *ein ~ aussetzen* uşağı tərək etmək; *sich bei j-m lieb ~ machen* bir kəsin qılığına girmək; *mit ~ und Kegel* bütün ailəsi ilə birlikdə; *das ~ beim Namen nennen* bir sözü açıqcasına demək; *veralt.* ətfal *pl.*

Kindbett, *das*; -(e)s zahılıq dövrü.

Kinderarbeit, *die*; - uşaq əməyi.

Kinderarzt, *der*; -es, -e uşaq həkimi, uşaq doktoru.

Kinderei, *die*; -, -en (*Tat*) uşaq oyunu, uşaqlıq, yüngüllük.

Kinderfrau, *die*; -, -en dayə.

kinderfreundlich *adj.* **1.** uşaq(ları) se-vən; **2.** (*Wohnung usw.*) uşaqlar üçün münasib.

Kindergarten, *der*; -s, - uşaq bağçası.

Kindergärtnerin, *die*; -, -nen uşaq bağçasında tərbiyəçi qadın.

Kindergeld, *das*; -(e)s uşaq pulu, uşaqlı ailərə verilən dövlət yardımı.

Kinderhort, *der*; -(e)s, -e uşaqlar evi, körpələr evi.

Kinderkrippe, *die*; -, -n uşaq bağçası.

Kinderlähmung, *die*; - uşaq iflici.

kinderleicht *adj.* çox asan.

kinderlieb *adj.* uşaq sevən.

kinderlos *adj.* sonsuz, övladsız, uşaq-sız.

Kinderlosigkeit, *die*; - sonsuzluq, öv-ladsızlıq, uşaqsızlıq.

Kindermädchen, *das*; -s, - uşağa ba-xan (*qız*), dayə.

kinderreich *adj.* çoxuşaqlı.

Kinderspiel, *das*; -(e)s, -e uşaq oyunu; *fig. das ist ein ~ bu* çox asan işdir.

Kinderspielzeug, *das*; -(e)s, -e uşaq oyuncağı.

Kindersterblichkeit, *die*; - uşaq ölü-mü.

Kinderstube, *die*; -, -n **1.** uşaq otağı; **2.** *fig. e-e gute ~ haben* yaxşı tərbiyə al-maq.

Kinderwagen, *der*; -s, - uşaq arabası.

Kinderzimmer, *das*; -s, - uşaq otağı.

Kindesalter, *das*; -s, - uşaqlıq, uşaq-lıq dövrü.

Kindesaussetzung, *die*; -, -en *jur.* uşa-

ği tərək etmə.

Kindesbeine, *das/pl.* : von ~n an lap uşaqılıq illərindən.

Kindeskind, *das*; -(e)s, -er nəvə.

Kindesentführung, *die*; -, -en uşaq oğurlama, uşaqların oğurlanması.

kindgerecht *adj.* uşaq üçün münasib.

Kindheit, *die*; - uşaqılıq, çağalıq; von ~ an uşaqılıqdan.

kindisch *adj.* uşaqcasına, uşaq kimi.

kindlich *adj.* sadədil, sadə, xam.

Kindschaft, *die*; - *jur.* övladlıq.

Kindskopf, *der*; -(e)s, -'e *fig.* xam, sadə; axmaq, kamala çatmamış.

Kindsmond, *der*; -(e)s, -e uşaq qətli.

Kinn, *das*; -(e)s, -e çənə.

Kinnbacke, *die*; -, -n çənə (*sümüyü*).

Kinnbart, *der*; -(e)s, -'e çənəsaqqal.

Kinnhaken, *der*; -s, - çənəyə vurulan zərbə.

Kino, *das*; -s, -s kino, sinama; *ins ~ gehen* sinamaya (*kinoya*) getmək.

Kiosk, *der*; -(e)s, -e kiosk, kiçik dükən, budka.

Kippe¹, *die*; -, -n **1.** yelləncək; **2.** (*Zigarettenkippe*) papiros kötüyü.

Kippe², *die*; -, -n : *auf der ~ stehen* çətin bir vəziyyətdə (*təhlükədə*) olmaq.

kipkelig *adj.* laxlayan, tərənən.

kippen *vt* **1.** çevirmək, devirmək; **2.** (*Müll usw.*) tökmək; boşaltmaq; **3.** *fig.* (*et. alkoholisches trinken*) e-n ~ bir qədəh (*piyalə*) atmaq; *vi* çevrilmək, müvazinətini itirmək, yığılmaq; *das Wetter kippt* hava dəyişir (*pisləşir*).

Kirche, *die*; -, -n kilsə; *in die ~ gehen* kilsəyə getmək.

Kirchenbuch, *das*; -(e)s, -'er kilsənin qeydiyyat dəftəri.

Kirchenlied, *das*; -(e)s, -er kilsədə oxunan dua, növhə.

Kirchenmaus, *die*; -, -'e : *arm wie e-e* ~ çox yoxsul.

Kirchenrecht, *das*; -(e)s kilsə hüququ.

Kirchenstaat, *der*; -(e)s Vatikan.

Kirchensteuer, *die*; -, -n kilsə vergisi.

Kirchhof, *der*; -(e)s, -'e qəbiristanlıq.

kirchlich *adj.* kilsəyə aid; dini.

Kirchturm, *der*; -(e)s, -'e zəng qülləsi.

Kirchturmpolitik, *die*; - dargörüşlü siyasət, birtərəfli siyasət.

Kirchweih, *die*; -, -en yeni açılmış kilsənin bayram mərasimi.

Kirgise, *der*; -n, -n qırğız.

Kirgisien; -s Qırğızistan.

kirgisisch *adj.* qırğız.

kirre *adj.* **1.** (*nervös*) əsəbi; **2.** (*gefügig*) sözbəxan, itaət edən; dinc.

kirren *vt* ələ öyrətmək; sakitləşdirmək.

Kirschbaum, *der*; -(e)s, -'e gilə ağacı; albalı ağacı.

Kirsche, *die*; -, -n gilə, albalı.

Kissen, *das*; -s, - balıq, yastıq.

Kissenbezug, *der*; -(e)s, -'e balıq üzü.

Kiste, *die*; -, -n sandıq, qutu, yeşik.

Kitsch, *der*; -es başdansovma iş; qiymətsiz əsər.

kitschig *adj.* dəyərsiz, qiymətsiz.

Kitt, *der*; -(e)s (*Glaserkitt*) zamaska; *fig. der ganze ~ hamisi*, hamisi bir yerdə.

Kittchen, *das*; -s, - həbs, qazamat.

Kittel, *der*; -, -n kitel, önlük; buluz.

kitten *vt* yapışdırmaq.

Kitz, *das*; -es, -e çəpiş, keçi balası.

Kitzel, *der*; -s, - **1.** qıdıq; **2.** *fig.* həvəs, arzu.

kitzeln *vt* qıdıqlamaq.

Kitzler, *der*; -s, - *an.* klitor.

kitzlig *adj.* **1.** qıdığı gələ; **2.** (*heikel*) çətin; *die Situation ist äußerst ~ çətin* bir vəziyyətdir (*durumdur*).

Kiwi, *die*; -, -s *bot.* kivi.

Kladde, *die*; -, -n qaralama dəftəri.

klaffen *vi* açıq qalmaq; *e-e ~de Wunde* açıq yara.

klacks, *der*; -es, -e *F* *das ist ein ~ bu* rahat (*asan*) bir işdir.

klaffen *vt* (*Hund*) hürmək.

Klage, *die*; -, -n **1.** şikayət; **2.** (*Wehklage*) fəryad, nalə, şivən, giley, fəğan, əfğan; **3.** *jur.* iddia, tələb, şikayət; *e-e ~ erheben* məhkəməyə şikayət etmək (*gegen A/-ə qarşı, -in əleyhinə*); *~ führen* şikayət etmək (*über A/bir kəsdən*).

Klageerhebung, *die*; -, -en məhkəməyə şikayət etmə.

klageführend *adj.* şikayətçi; iddiaçı.
Klagelied, *das*; *-(e)s, -er* ağı, mərsiyə, növhə, edi.
Klagemauer, *die*; - şikayət divarı.
klagen *vi* **1.** şikayətlənmək (*über A/-nə-dənsə, kimdənsə*); **2.** (*wehklagen*) nalə etmək, inləmək, fəryad etmək, qan ağlamaq, ağlayıb-sızlamaq, ax-uf etmək; **3. jur.** bir kəsdən şikayət etmək; *vt* şikayət etmək; *sein Leid* ~ dərini söyləmək (*j-m/ bir kəsə*); *j-m die Ohren voll* ~ öz şikayəti ilə kiminsə qulağını doldurmaq.

Klagepunkt, *der*; *-(e)s, -e* şikayət mövzusu, iddia ərizəsinin maddəsi.

Kläger, *der*; *-s, -* şikayətçi, ərizəçi; iddiaçı.

Klägerin, *die*; *-, -nen* şikayətçi; iddiaçı (*qadın*).

Klageschrift, *die*; *-, -en jur.* iddianamə, iddia ərizəsi, ərizə.

Klageweg, *der*; *-s, -e jur.* *Auf dem* ~ şikayət yolu ilə, şikayətlə.

kläglich *adj.* **1.** (*klagend*) həzin, qəmgin; **2.** (*enttäuschend*) çox pis, ağlamalı, acınacaqlı; **3.** (*bedauerenswert*) yazıq, bədbəxt, təəssüfəliq, səfil, həqir, ağlamalı.

klaglos *adj.* şikayətsiz.

Klamauk, *der*; *-s* şitlik, hay-küy.

klamm *adj.* **1.** nəm, rütubətli; **2.** (*erstarrt*) donmuş, keyləşmiş.

Klamm, *die*; *-, -en* dərə, dar keçid.

Klammer, *die*; *-, -n* **1.** (*eiserne*) maşa; pərçim, dəmir bənd; **2.** (*Büroklammer*) sığıcı; **3.** (*Wäscheklammer*) sığac; **4. gr.** parantez; dırnaq işarəsi; *in ~n setzen* dırnaq işarəsi qoymaq, parantez içinə qoymaq.

klammheimlich *adv.* *F* gizlicə.

Klamotte, *die*; *-, -n* **1.** paltar; köhnə paltar, əsgü-üsgü; *sich neue ~n kaufen* özünə təzə paltar almaq; **2.** ən sadə pyes (*film*), dəyərsiz pyes.

Klamotten, *die/pl.* paltarlar.

klang *s. klingen*

Klang, *der*; *-(e)s, -e* səs, ton.

Klangfarbe, *die*; *-, -n mus.* tembr.

klanglos *adj.* səssiz, ahəngsiz.

Klangregelung, *die*; *-, -en* səs kontrolu.

klangvoll *adj.* ahəngdar.

klappbar *adj.* bükülən, qatlanan.

Klappbett, *das*; *-(e)s, -en* bükülən yataq, bükülüb-açılan çarpayı.

Klappe, *die*; *-, -n* **1.** (*Deckel*) qapaq; **2.** (*Mund*) ağız; **3.** (*Bett*) yataq; **4.** (*Fliegenklappe*) milçəkqovan; *halt die ~!* ağızını yum!; *in die ~ gehen* yatmağa getmək; *e-e große ~ haben* dili uzun olmaq.

klappen *vt* **1.** (*schlagen*) vurmaq; **2.** (*in die Höhe*) yuxarı açmaq, çevirmək; *vi* düzəlmək, baş tutmaq; *es klappt* olur, düzəlir; *es klappt nicht* olmur; olmaz; *es hat nicht geklappt* olmadı.

Klapper, *die*; *-, -n* (*Rassel*) şaxşax.

Klapperkasten, *der*; *-s, -e* *F* sınıq-salxaq avtomobil.

klappern *vt* taqqıldatmaq; cingildəmək; dingildəmək, laqqıldamaq; (*vor Kälte od. Angst*) *mit den Zähnen* ~ soyuqdan/qorxudan diş dişinə dəymək.

Klapperschlange, *die*; *-, -n* zıncırovlu ilan.

Klapperstorch, *der*; *-(e)s, -e* hacileylək, leyələk.

klapprig *adj.* sınıq-salxaq, taqqıldayan; *fig.* (*Pferde*) gücsüz, taqətsiz.

Klappstuhl, *der*; *-(e)s, -e* açılıb-bükülən səndəl (*stul*).

Klaps, *der*; *-es, -e* sillə, şapalaq.

Klapsmühle, *die*; *-, -n* *F* dəlixana.

klar *adj.* **1.** açıq, aşkar, bəlli; fəsih, aşkara, ələni; **2.** (*hell*) işıqlı, şəffaf, açıq, dumduru, duru; **3.** (*Antwort*) qəti; *~!* əlbəttə!, bəlli!; *klaren Kopf behalten* kefli olmamaq; *hirslenmémək*, diqqətli olmaq; *j-m et. ~ machen* bir kəsə bir şeyi anlatmaq; bir kəsi başa salmaq; *sich über et. im Klaren sein* bir şeyi bilmək, bir şeyi başa düşmək; *~e Verhältnisse schaffen* aydın şərait (vəziyyət, durum) yaratmaq, bəlli etmək; *noch ~er* açıq-raq; *adv.* gözgörəsi, göz görə görə, açıq bir şəkildə, ələni; (*Himmel*) *~ werden* durulmaq, açılmaq.

Kläranlage, *die*; -, -n durulducu qurğu; su süzəci.

Klärbecken, *das*; -s, -n durulducu hovuz.

klären *vt* **1.** (Problem) aydınlaşdırmaq, həll etmək; **2.** (Abwässer) təmizləmək, durultmaq; *vr sich* ~ aydınlaşmaq, açılmaq, durulmaq; *die Frage hat sich geklärt* məsələ aydınlaşdı.

klärend *adj.* aydınladıcı.

klargen *vi* yolunda olmaq, yerində olmaq.

Klarheit, *die*; -, -en aydınlıq, saflıq, duruluq, təmizlik; *fig.* sərahət, səlislik.

Klarinette, *die*; -, -n *mus.* klarnet.

klarkommen *vi* işin öhdəsindən gəlmək (*mit D/İlə*), bacarmaq; *kommst du damit klar?* bunun öhdəsindən gələ bilirsən?; *ich komme mit ihm klar* onunla anlaşı bilirim.

klarlegen *vt* aydınlaşdırmaq.

klarmachen *vt* başa salmaq; *j-m et. ~* bir kəşə bir şeyi başa salmaq; *vr sich ~, dass* özünü başa salmaq ki.

klarstellen *vt* aydınlaşdırmaq, müəyyənləşdirmək.

Klartext, *der*; -es aydın mətn; səlis məna; *im ~* səlis mənada.

Klärung, *die*; -, -en **1.** (Abwässer) təmizləmə, durulma; **2.** (Frage) aydınlaşdırma.

klarwerden *vi* **1.** aydınlaşma, açılma; *sich (D) ~ über A* bir şeyi özü üçün aydınlaşdırmaq, -i yaxşı başa düşmək.

Klasse, *die*; -, -n **1.** (Schulklasse) sinif (*Süd. : a. klas*); **2.** (Klassenzimmer) sinif otağı; **3.** (Abteil) şöbə; **4.** dərəcə; kateqoriya) **5.** (Gesellschaftsklasse) sinif.

Klassenarbeit, *die*; -, -en tapşırıq.

Klassenbewusstsein, *das*; -s sinfi şüur.

Klassenkamerad, *der*; -en, -en sinifdaş.

Klassenkampf, *der*; -(e)s, -e sinfi mübarizə.

klassenlos *adj.* sinifsiz.

Klassenunterschied, *der*; -(e)s, -e sinfi fərq.

Klassenzimmer, *das*; -s, -n sinif otağı.

Klassifikation, *die*; -, -en qruplara bölmə, təsnifat.

klassifizieren *vt* qruplara bölmək, təsnif etmək, dərəcələmək, dərəcələrə bölmək.

Klassifizierung, *die*; -, -en *s.* Klassifikation.

Klassik, *die*; - klassik; klassik çağ.

Klassiker, *der*; -s, - klassik, klassik əsər yazmış ədib.

klassisch *adj.* klassik.

klatsch! *int.* şarap-şurup!, taraq-turuq.

Klatsch, *der*; -es şayiə, dedi-qoduçuluq; *F* diğdiğ.

Klatschbase, *die*; -, -n sözgəzdiren qadın, dedi-qoduçu, qeybətçil.

klatschen *vt* *Beifall* ~ alqışlamaq, çəpik (əl) çalmaq; *F fig.* qeybət etmək, xəbərçilik etmək.

Klatschmaul, *das*; -(e)s, -er şayiə yayan, xəbərçi, sözgəzdiren, qeybətçil.

klatschnass *adj.* bərk islanmış.

klatschsüchtig *adj.* şayiə yayan, sözgəzdiren, dedi-qoduçu.

klauben *vt* **1.** yığıb təmizləmək; **2.** (pflücken) yığmaq, məhsul toplamaq.

Klaue, *die*; -, -n **1.** dırnaq, caynaq; pəncə; *in j-s ~n geraten* kiminsə pəncəsi altına düşmək; **2.** *F (schlechte Handschrift)* pis əl yazısı.

klauen *vt* oğurlamaq, çırpışdırmaq.

Klause, *die*; -, -n **1.** (Hütte) hücrə; **2.** dağ keçidi, dağ dərəsi.

Klausel, *die*; -, -n şərt, qeyd-şərt; məhdudəddici şərt; maddə.

Klausur, *die*; -, -en yazılı yoxlama, yazılı imtahan.

Klausurtagung, *die*; -, -en xüsusi iclas.

Klavatur, *die*; -, -en dil; toxmaqçıq.

Klavier, *das*; -s, -e piano; ~ *spielen* piano çalmaq.

Klavierspieler, *der*; -s, -n pianoçalan, pianoçu.

Klavierstunde, *die*; -, -n piano dərsi.

Klebeband, *das*; -s, -e yapışqanlı lent; yapışdırıcı bənd.

Klebefolie, *die*; -, -n yapışqan kağız.

kleben *vt* yapışdırmaq; *F j-m e-e ~* bir kəşə bir sille vurmaq (*yapışdırmaq*),

bir kəsi sillələmək; vi yapışmaq (*an D/-ə*); *~ bleiben* yapışbı qalmaq (*an D/-ə*).

Kleber, *der*; -s, - yapışqan, çiriş.

klebrig *adj.* yapışqanlı.

Klebstoff, *der*; -(e)s, -e yapışqan, yapışdırıcı maddə.

kleckern *vt* çirkətmək, qaralamaq.

Klecks, *der*; -es, -e ləkə.

klecksen *vt* ləkə salmaq, ləkələmək, bulamaq, batırmaq.

Klee, *der*; -s yonca; *fig. über den grünen ~ loben* göylərə qaldırmaq, həddindən artıq tərifləmək.

Kleeblatt, *das*; -(e)s, -er yonca yarpağı.

Kleid, *das*; -(e)s, -er paltar, geyim.

kleiden *vt* 1. geyindirmək; 2. (*gutstehen*) yaraşmaq; *der Hut kleidet dich gut* papaq sənə yaxşı yaraşır; *sich ~ geyinmək*.

Kleiderablage, *die*; -, -n qarderob.

Kleiderbügel, *der*; -s, - paltarasan.

Kleiderbürste, *die*; -, -n paltar şotkası.

Kleiderhaken, *der*; -s, - paltar asmaq üçün qırmaq, divar asqısı.

Kleiderschrank, *der*; -(e)s, -e paltar şkafı.

kleidsam *adj.* yaraşan.

Kleidung, *die*; - paltar, geyim, geyəcək, came; çul-çuxa, əyin-baş.

Kleie, *die*; - *bot.* kəpək.

klein *adj.* 1. kiçik, balaca, bala, xırda, narın, cibbılı, cubbulu, cumbulu, cücə, dınlılı, xırda-mırda; aztutumlu; 2. (*wenig*) az; *F* bir dıqq; 3. (*unbedeutend*) əhəmiyyətsiz, önəmsiz; *von ~ auf* uşaqlıqdan, kiçiklikdən; *~ von Wuchs* boydan balaca, gödəkboy; *~ machen* doğramaq, xırdalamaq; *~ begeben* güzəştə getmək (*qorxudan*); *kurz und ~ schlagen* darmadağın etmək; *zu ~ werden* *D* -ə dar gəlmək, -ə kiçik olmaq.

Kleinanzeige, *die*; -, -en kiçik bildiriş, kiçik elan.

Kleinasien; -s Kiçik Asiya.

Kleinbetrieb, *der*; -(e)s, -e kiçik şirkət.

Kleinbuchstabe, *der*; -ns, -n kiçik hərf.

Kleinbürger, *der*; -s, - xırda burjua.

kleinbürgerlich *adj.* xırda burjuaziya.

Kleine, *der*; -n, -n kiçik uşaq, balaca uşaq.

Kleinfinger, *der*; -s, - çeçələ barmaq.

Kleinformat, *das*; -(e)s, -e kiçik ölçülü, kiçik boy.

Kleingeld, *das*; -(e)s xırda pul.

kleingläubig *adj.* qorxaq, iradəsiz, inamsız.

Kleinhandel, *der*; -s xırda alver.

Kleinhändler, *der*; -s, - xırdavatçı, çərçi.

Kleinhirn, *das*; -s, -e beyincik.

Kleinigkeit, *die*; -, -en xırda şey.

Kleinigkeitskrämer, *der*; -s, - müşkül-pəsənd, boş şeyləri mühüm sayan.

kleinkalibrig *adj.* kiçik kalibrli.

Kleinkaliberbüchse, *die*; -, -n kiçik kalibrli tüfəng.

Kleinkind, *das*; -(e)s, -er kiçik uşaq.

Kleinkram, *der*; -s xırda-mırda şey; xırdavat, xərazi, xırda-xuruş; əhəmiyyətsiz şey, ayın-oyun.

Kleinkrieg, *der*; -(e)s, -e dava-dalaş; *e-n ~ führen mit. . .ilə* dalaşmaq.

kleinkriegen *vt* bir kəsin burnunu yerə sürtmək, bir kəsə üstün gəlmək.

kleinlaut *adj.* özünü itirmiş, başaşağı (*başaşağa*) olmuş.

kleinlich *adj.* 1. (*geizig*) acgöz, xəsis-ruhlu; 2. (*engstirnig*) dargörüşlü, dardüşüncəli; çürükçü, xırdaçı.

Kleinigkeit, *die*; -, -en xırda-mırda; ucuz şey, kiçik zad; əhəmiyyətsiz məsələ, xırdaçılıq.

kleinmachen *vt* 1. (*Holz*) doğramaq; sındırmaq; 2. (*Geld*) xırdalamaq.

Kleinmut, *der*; -(e)s qorxaqlıq, ürəksizlik.

kleinmütig *adj.* qorxaq, ürəksiz.

Kleinod, *das*; -(e)s, -e *od.* -ien cavahir; dəyərlı daş.

Kleinstaat, *der*; -(e)s, -en kiçik dövlət.

Kleinstadt, *die*; -, -e kiçik şəhər, qəsəbə.

Kleinstädter, *der*; -s, - qəsəbə sakini; əyalət adamı.

kleinstädtisch *adj.* qəsəbəli, rayonlu.

kleinstmöglich *adj.* mümkün qədər kiçik, mümkün qədər az (*cüzi*).

Kleinvieh, *das*; -s xırda mal-qara, darvar; ~ *macht auch Mist* dama-dama göl olar.

Kleinwagen, *der*; -s, - kiçik avtomobil.

kleinwüchsig *adj.* qısaboy, alçaqboy güdəboy(lu), aşıqboylu, balaca.

Kleister, *der*; -s yapışqan, çiriş.

kleistern *vt* yapışdırmaq.

Klemme, *die*; -, -n **1.** sıxac; **2. fig.** çətin vəziyyət, sıxıntı; *in der* ~ çətin vəziyyətdə, sıxıntıda; *j-m aus der* ~ *helfen* dar günündə dadına çatmaq, yardım etmək, kimisə çətinlikdən çıxarmaq.

klemmen *vt* sıxmaq; *vi* sıxılmaq; *fig. sich den Finger* ~ barmağını əzmək; *wo klemmt's?* məsələ nədir?; *sich hinter j-n* ~ kiməsə yapışmaq, bir kəsin dalınca düşmək.

Klempner, *der*; -s, - tənəkəçi, dəmirçi.

Klepper, *der*; -s, - yabı, gücdən düşmüş at.

Kleptomanie, *die*; - oğurluq xəstəliyi, kleptomani.

klerikal *adj.* ruhani; aşırı dinçi.

Klerus, *der*; - ruhanilər; din adamı.

Klette, *die*; -, -n *bot.* qızıyarpaq, ayıpəncəsi; *fig. wie e-e* ~ qır-saqqız kimi, gənə kimi.

klettern *vi* dırmaşmaq, qalxmaq, çıxmaq, dırmanmaq (*auf*, *in A/-ə*); *auf e-n Baum* ~ ağaca çıxmaq.

Kletterpflanze, *die*; -, -n sarılan bitki, sarmaşan bitki, sarmaşiq.

klicken *vi* taqqıldamaq, tiqqıldamaq.

Klient, *der*; -en, -en müştəri; *jur.* müvəkkil.

Klima, *das*; -s, -s *od. -ta* iqlim; atmosfer, hava.

Klimaanlage, *die*; -, -n sərirlədic qurğu, kondisioner; havatəmizləyən, havatəmizləyici, ventilator.

Klimakterium, *das*; -s, -rien adətin (*aylığı*) fəaliyyətdən qalan dövrü

klimatisch *adj.* iqlim, iqlimlə ilgili; ~ *Veränderung* iqlim dəyişikliyi.

Klimbim, *der*; *u. das*; -s **1.** cır-cındır,

zir-zibil; **2.** (*Lärm, Krach*) hay-küy; *viel ~ um et. machen* əhəmiyyətsiz bir şeyi mühüm tutmaq (*saymaq*).

klimmen *vi* dırmaşmaq (*auf A/-ə*).

klimbern *vi* dinqıldatmaq; cingildəmək; ~ *auf (Instrument)* -i pis çalmaq.

Klinge, *die*; -, -n **1.** tiyə; **2.** (*Messer-klinge*) bıçaq ağzı; **2.** (*Rasierklinge*) jilet.

Klingel, *die*; -, -n zəng, zinqırov.

klingeln *vt* zəng çalmaq; qapı çalmaq (*döymək*); *es klingelt* zəng çal(ın)ır; qapı döyülür.

klingen *vt* **1.** səs vermək, səslənmək; **2. fig.** oxşamaq, bənzəmək; *das klingt wie ein Märchen* bu lap nağıla oxşayır; *das klingt gut* **1.** (*Ton*) səsi qulağa xoş gəlir; **2.** (*Nachricht*) yaxşı xəbərdir.

Klinik, *die*; -, -en klinik(a), müalicəxana, xəstəxana.

klinisch *adj.* klinik(a).

Klinke, *die*; -, -n dəstək; qapı sürgüsü.

Klinker, *der*; -s, - odadavamlı kərpic.

Klinikum, *das*; -s, -ka *u. -ken* klinik(a).

klipp : ~ *und klar* açıq-açıqına.

Klippe, *die*; -, -n **1.** sualtı qaya, sıldırım qaya; **2. fig.** əngəl, təhlükə.

klirren *vi* cingildəmək; dinqıldamaq; ciring-ciring etmək.

Klischee, *das*; -s, -s klişə.

Klistier, *das*; -s, -e *med.* imalə.

Klitoris, *die* -, - *anat.* klitoris.

klitschig *adj.* **1.** (*Brot*) xəmir, xəmir kimi; **2.** (*Boden*) yaş, nəmli.

klitzeklein *adj.* *F* **1.** (*winzig*) çox kiçik, xırda; **2.** (*ganz genau*) dəqiq; ətraflı.

Klo, *das*; -s, -s tualet, ayaqyolu; *aufs ~ gehen* tualetə getmək, aftafa götürmək.

Kloake, *die*; -, -n çirkab borusu, çirkab quyusu.

Kloben, *der*; -s, - **1.** odun parçası; **2. techn.** qarmaq, dəmir bəndlilik.

klobig *adj.* kobud, iri; formasız.

klomm *s. klimmen.*

klonen *vt* canlı mövcudun eynisini gen texnikasının köməyi ilə əmələ gətirmək, klonlamaq.

klönen *vi* boşboğazlıq etmək, laqırtıurmaq; söhbət etmək.

klopfen *vt* döymək, vurmaq, döyücləmək, çalmaq, çırpmaq; (*Teppich*) çırpmaq, döymək; *vi* vurmaq, taqqıldamaq; *es klopft* qapı döyülür (*çalınır*).

Klopfen, *der*; -s, - palazdöyən çubuğu; döyəc, şaxşax, yun çubuğu.

Klöppel, *der*; -s, - (*e-r Glocke*) zənglə, dil.

Klops, *der*; -es, -e küftə.

Klosett, *das*; -(e)s, -s *od.-e* ayaqyolu, tualet.

Klosettpapier, *das*; -s, -e tualet kağızı.

Kloß, *der*; -es, -'e kərpic, kəsək; (*Fleischkloß*) küftə.

Kloßbrühe, *die*; - : *fig.* *klar wie ~ sein* açıq-aydın olmaq.

Kloster, *das*; -s, -' monastır, xanəgah, təkyə, ibadətqah; *ins ~ gehen* rahibə olmaq.

Klosterbruder; *der*; -s, -' rahib.

Klotz, *der*; -es, -'e kötük, girdin; *fig.* kobud adam; *ein ~ am Bein sein* tənqə gətirmək (*j-m/bir kəsi*), yük olmaq.

klotzig *adj.* kobud, qaba, ağır; *adv.* *du* qca, son dərəcə, çox; *fig.* *~ verdienen* çox pul qazanmaq.

Klub, *der*; -s, -s klub.

Kluft¹, *die*; -, -'e (*Spalte*) yarğan; dərın uçurum; *zwischen uns liegt e-e tiefe ~ aramızda dağlar var.*

Kluft², *die*; -, -en *F* paltar, geyim.

klug *adj.* 1. ağıllı, kamallı, fəhmli, çox-bilən, əllamə; aqılanə; 2. (*umsichtig*) bə-sirətli, gözüaçıq, fərasətli, dahi, dana, dərindüşüncəli, dühalı, hikmətli; *fig.* dərın; 3. (*vorsichtig*) diqqətli, ehtiyatlı; *aus et. nicht ~ werden* bir şeydən baş çı-xamamaq; *das ist nicht ~ bu aqılanə iş (ağıllı iş)* deyil; *er ist nicht recht ~ nə* de-diyini özüdə başa düşmür.

Klugheit, *die*; - kamal, ağıl, fərasət.

klüglich *adj.* ağıllı, fərasətli.

Klugschwätzer, *der*; -s, - əllaməlik e-dən.

Klumpen, *der*; -s, - 1. yığın, qalaq; 2. (*Blutklumpen*) qan laxtası, laxta.

klumpen *vi* qalanmaq, yığılmaq, yu-maqlanmaq; laxtalaşmaq.

Klumpfuß, *der*; -es, -'e *med.* əyriayaq; çolaq, topal.

klumpig *adj.* əzik-üzük.

Klüngel, *der*; -s, - dəstə, guruh.

Kluppe, *die*; -, -n *techn.* kəlbətin.

knabbern *vi* gəmirmək; *fig. an et. zu ~ haben* bir şeydən başağrısı çəkmək.

Knabe, *der*; -n, -n oğlan, yeniyetmə.

knabenhaft *adj.* oğlan kimi; uşaq kimi.

Knabenzeit, *die*; - yeniyetməlik dövrü.

knacken *vt* 1. (*Nüsse usw.*) sındırmaq; (*Sonnenblumenkerne*) çırtılmaq; 2. (*Auto*) sındırmaq; 3. *F* həll etmək; tapıb bilmək; çətinliklə açmaq; *vi* şıqqıldamaq, xışıldamaq.

Knacker, *der*; -s, - *F* qoca kişi.

knackig *adj.* *F* bürüşte; çox gözəl;

Knacks, *der*; -es, -e 1. (*Riss, Sprung*) çat, yarıq, çatdaq; *der Teller hat e-n ~ bekommen* boşqab çatladı; 2. ruhi zərbə; narahatlıq; ziyan görmə.

Knall, *der*; -(e)s, -e gurultu, şaqqıltı, part(*ıltı*), goppultu, gumbultu, guruhagur; *auf ~ und Fall* *F* birdən, qəfildən; *F e-n ~ haben* deli olmaq, axmaq olmaq.

Knalleffekt, *der*; -(e)s, -e böyük təsir, heyrətləndirici nöqtə.

knallen *vi* guruldamaq; partlamaq, danqıldamaq; *vt* partlatmaq, gumbul-datmaq, danqıldatmaq; *j-m e-e ~ F* bir kəsə silə vurmaq.

knallhart *adj.* çox sərt, rəhmsiz, qə-tiyyətli.

knallig *adj.* (*Farbe*) şit, kəskin.

Knallkopf, *der*; -(e)s, -'e axmaq.

Knallkörper, *der*; -s, - taraqqə.

knallrot *adj.* al-qırmızı, qıpqırmızı.

knapp *adj.* 1. (*eng*) dar, ensiz; 2. (*ge-ring*) az, cüzi, aztapılan; *~ drei Meter* uç metrəyə yaxın; *~ an Geld sein* pul-dan korluq çəkmək; *~ werden (Vorrat)* qurtarmaq, qıtlaşmaq; *mit ~en Worten* bir neçə sözlə; *ganz ~ am Rande* lap kə-narında.

Knappe, *der*; -n, -n 1. mədənçi, şax-taçı; 2. *his.* silahdar; köməkçi.

knapphalten *vt* *j-n ~* bir kəsi korluq-da qoymaq, bir kəsi gözümçixdiya sal-

maq.

Knappheit, *die*; -, darlıq, azlıq, qıtlıq; çatışmazlıq, korluq; yığıcamlıq; *die* ~ *der Getreide* məhsul qıtlığı.

Knappschaft, *die*; -, *-en* mədəncilər birliyi, şaxtaçılar birliyi.

Knarre, *die*; -, *-n* *F* tufəng, tapança.

knarren *vi* cırıldamaq, şaqqıldamaq; *die Tür knarrt* qapı cırıldayır.

Knast, *der*; *-(e)s*, *-e* *F* zindan, həbsxana, dam; *im ~ sitzen* həbsə düşmək, həbsdə olmaq, dama girmək.

Knatsch, *der*; *-(e)s* dava, dalaşma.

knattern *vi* şaqqıldamaq.

Knäuel, *der u. das*; *-s*, *-* yumaq, kələf; *dial. dükcə*.

Knauf, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** (*Kugel, Griff*) şar; qulp; dəstək; **2.** (*Stockknauf*) əl ağacının başı.

Knauser, *der*; *-s*, *-* xəsis, acgöz, simic.

knauserig *adj.* xəsis, acgöz.

knausern *vi* xəsislik etmək, simiclik etmək.

knautschen *vt* büzüsdürmək, əzmək; *vi* büzüşmək.

Knebel, *der*; *-s*, *-* (*Mundknebel*) ağız tıxacığı; lavaşa.

knebeln *vt* ağızını qapamaq, ağızını tıxamaq.

Knecht, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** (*Diener*) nökər; rəncbər; **2.** *his.* qul, kölə, bəndə, əbd.

knechten *vt* qul etmək, əsarət altına almaq.

Knechtschaft, *die*; -, *-en* əsarət, köləlik.

kneifen *vt* çimdikləmək, çimdik götürmək, qırtmaq; *er kniff mich/mir in den Arm o*, qolumu çimdiklədi.

Kniefzange, *die*; -, *-n* kələbətın.

Kneipe, *die*; -, *-n* meyxana, piyvəxana.

Knepenbummel, *der*; *-s*, *-* : *e-n ~ machen* meyxanaları dolanmaq.

Knippkur, *die*; -, *-en* soyuq su ilə müalicə.

Knete, *die*; - **1.** plastilin; **2.** *F* pul.

kneten *vt* **1.** (*Teig usw.*) yoğurmaq, tapdalamaq; **2.** masaj vermək.

Knetmaschine, *die*; -, *-n* xəmir maşını.

Knick, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** çatdaq, sınma, çatlama; **2.** (*Papier*) bükük, büzmə, qatlama; **3.** (*Teppich*) gərd, kirs.

knicken *vi* əyilmək, qatlanmaq, büzülmək; *vt* əymək, qatlamaq, büzmək, sındırmaq, əyib çatlatmaq; *fig. geknickt sein* ruhdan düşmək, ümidini itirmək.

Knicker, *der*; *-s*, *-* acgöz, xəsis, simic.

knickerig *adj.* xəsis.

Knicks, *der*; *-es*, *-e* reverans; təzim.

knicksen *vi* dizə çökmək, təzim etmək (*vor j-m/bir kəsin qarşısında*).

Knie, *das*; *-s*, *-* **1.** diz; *in die ~ gehen* diz çökmək; **2.** (*Biegung*) bükük, əyilmə; **3.** *techn.* dirsek; *fig. in die ~ zwingen* tabe etmək; ağılatmaq, zəlil etmək.

Kniefbeuge, *die*; -, *-n* çömbəlmə.

kniefällig *adj.* diz çökmüş.

Kniegelenk, *das*; *-(e)s*, *-e* *anat.* diz oynaqı, diz məfsəli.

Kniekehle, *die*; -, *-n* dizaltı çuxur, dizin iç tərəfi.

knien *vi* diz çökmək; diz üstə durmaq.

Kniescheibe, *die*; -, *-n* diz çanağı.

Knistrumpf, *der*; *-(e)s*, *-e* uzun corab, dizə qədər uzanan corab.

knietief *adv.* dizə qədər.

Kniff, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** (*das Kneifen*) çimdikləmə, çimdik götürmə; **2.** (*Trick*) kələk, biclik; **3.** (*List*) hiylə, fırlıdaq, düzmə, hoqqa; *fig.* əməl; **4.** (*Knick*) bükük.

kniff(e)lig *adj.* çox çətin, mürəkkəb, usandırıcı.

knipsen *vt* **1.** (*Foto*) foto ilə şəklini çəkmək; **2.** bileti dəlmək, bileti dəyərdən salmaq; **3.** (*Elektroschalter*) yandıрмаq; **4.** (*mit den Fingern*) çirtliq çalmaq (*vurmaq*), şaqqıldatmaq.

Knirps, *der*; *-es*, *-e* **1.** totuq, balaca oğlan; **2.** (*Regenschirm*) çətir.

knirschen *vt* **1.** xırçıldamaq, xışıldamaq; civildəmək; **2.** qıcırdatmaq, qıcırtdatmaq; *mit den Zähnen* ~ dişləri qıcırdatmaq.

knistern *vi* xışıldamaq; şaqqıldamaq; cırıldamaq; qıcırdatmaq.

knitterfrei *adj.* əzilməz, büzülməz.

knittern *vt* əzmək, əzib-büzmək.

knobeln *vi* **1.** püşk atmaq; **2.** (*über et., an et.*) çox fikirləşmək.

Knoblauch, *der*; *-(e)s* sarımsaq.

Knöchel, *der*; *-s, -* **1.** topuq; aşıq; danqa; **2.** (*Fingerknöchel*) barmaq oynaqı.

knöchellang *adj.* topuğa qədər (*can*).

knöcheln *vi* aşıq oynamaq.

Knochen, *der*; *-s, -* sümük; *er ist nur noch Haut und ~* o, bir dəri, bir sümükdür; *das geht auf die ~* bu, adamı lap əldən salır.

Knochenarbeit, *die*; *-* əldən salan iş, ağır iş.

Knochenbruch, *der*; *-(e)s, -'e* sümük sınığı.

Knochenfraß, *der*; *-es* sümük çürüməsi xəstəliyi.

Knochenhaut, *die*; *-* sümük üstlüyü.

Knochenmark, *das*; *-(e)s* ilik.

knöchern *adj.* sümük, sümükdən.

knöchig *adj.* sümükləri çıxmış.

Knockout, *das*; *-s, -* (*Boxen*) nakovt, boks oyununda qəti zərbə.

Knödel, *der*; *-s, -* küftə.

Knolle, *die*; *-, -n* **1.** topa, yığın; **2.** *bot.* kök yumrusu; soğan; dib.

Knollennase, *die*; *-, -n* yumru burun.

Knopf, *der*; *-(e)s, -'e* düymə; *auf e-n ~ drücken* bir düyməyə basmaq.

knöpfen *vt* düymələmək.

Knopfloch, *das*; *-(e)s, -'er* ilgək.

Knorpel, *der*; *-s, -* qığırdaq, ximirçək.

knorpelig *adj.* qığırdaqlı.

knorrig *adj.* **1.** düyün-düyün ağac, düyünlü ağac; **2.** *fig.* inadçı adam, tərs.

Knospe, *die*; *-, -n* **1.** tumurcuq, düymə; **2.** (*Blütenknospe*) qönçə; *dial.* dumruq.

knospen *vi* tumurcuqlamaq.

Knoten, *der*; *-s, -* **1.** düyün; ilmək; qovşaq; buğum; **2.** *med.* şiş; **3.** *fig.* çətinlik; bənd; **4.** *naut.* dəniz mili (*ca. 1,8 km/h*).

knoten *vt* düyünləmək.

Knotenpunkt, *der*; *-(e)s, -e* (*Verkehrsknotenpunkt*) qovşaq; əsas nöqtə.

knötig *adj.* düyünlü, düyün-düyün.

Know-how, *das*; *-s* bilik, məlumat.

Knuff, *der*; *-(e)s, -'e* itələmə; yumruq.

knuffen *vt* itələmək, dirsəkləmək.

knüllen *vt* əzmək, bürüsdürmək.

Knüller, *der*; *-s, -* diqqəti özünə cəlb edən, həyəcan yaradan, sensasyon yaradan, sensasiyaya səbəb olan.

knüpfen *vt* bağlamaq, bənd etmək, düyünləmək (*an A/-ə*); *Teppich ~* xalça toxumaq; *Bedingungen an et. knüpfen* nəyisə müəyyən şəraitdən asılı etmək.

Knüppel, *der*; *-s, -* dəyənək.

knurren *vt* **1.** (*Tier*) mırıldamaq; **2.** (*Magen*) quruldamaq.

knusp(e)rig *adj.* bürüştə, xırçıldayan.

Knute, *die*; *-, -n* şallaq, qamçı.

knutschen *vt* **1.** əzmək, buruşdurmaq; **2.** öpmək; əmişmək.

Knüttel, *der*; *-s, -* dəyənək, kötük.

k.o. *adj.* (*Boxen*) nakavt; *~ schlagen* nakavt etmək, qəti zərbəni vurmaq; *F ~ sein* çox yorğun olmaq.

koalieren *vi* *pol.* koalisiya yaratmaq, ittifaq qurmaq, əlbir olmaq, birləşmək.

Koalition, *die*; *-, -en* ittifaq, koalisiya.

Koalitionsregierung, *die*; *-, -en* koalisiya hökuməti.

Kobalt, *das*; *-(e)s* kobalt (Co, Metall).

Koben, *der*; *-s, -* (*Schweinstall*) pəyə.

Kobold, *der*; *-(e)s, -e* cin.

Kobra, *die*; *-, -s* eynəkli ilan, kobra.

Koch, *der*; *-(e)s, -'e* aşpaz, aşçı; *viele Köche verderben den Brei* çox arvadının evi süpürülməmiş qalar.

Kochbuch, *das*; *-(e)s, -'er* aşpazlıq kitabı.

kochen *vt* **1.** bişirmək, bişirib-düşürmək; **2.** (*mit Wasser*) qaynatmaq; (*Tee*) çay qoymaq, çay dəmləmək, çay dəmə qoymaq *vi* bişmək; qaynamaq; *vor Wut ~* hirsdən çatlamaq.

kochendheiß *adj.* qaynar, dağ; *kochen-des Wasser* qaynar su.

Kocher, *der*; *-s, -* (*Gerät*)pilətə, primus.

Köcher, *der*; *-s, -* oxluq, ox qabı.

Kochherd, *der*; *-(e)s, -e* pilətə.

Köchin, *die*; *-, -en* aşpaz qadın.

Kochkunst, *die*; *-, -'e* aşpazlıq qabiliyyəti.

Kochnische, *die*; *-, -n* kiçik mətbəx.

Kochsalz, *das*; *-es* xörək duzu.

Kochtopf, *der*; -es, -'e qazança, qab-lama.

Kode, *der*; -s, -s kod, gizli ədəd.

Köder, *der*; -s, - tələ yemi.

ködern *vt fig.* aldadıb tora salmaq.

Kodex, *der*; -es *od.* -, -e *od.* -dizes **1.** qə-dim əl yazması; **2.** (*Gesetzbuch*) qanun külliyyatı, qanunnamə; ümumi (*ictimai*) davranış qaydaları.

Koedukation, *die*; - qız və oğlanlara birgə dərs (*təlim*) vermə.

Koexistenz, *die*; - yanaşı yaşama; *friedliche* ~ dinc yanaşı yaşama.

Koffein, *das*; -s kofein.

Koffer, *der*; -s, - çamadan; sandıq.

Kofferraum, *der*; -(e)s, -'e (*Auto*) yük yeri.

Kognak, *der*; -s, -s konyak.

Kohärenz, *die*; - (*Zusammenhang*) əla-qə, ilgi, rabitə.

Kohl, *der*; -(e)s **1.** *bot.* kələm; **2.** *F* (*Unsinn*) boş şey, mənasız şey; ~ *reden* boş-boş danışmaq.

Kohldampf, *der*; -(e)s *F* aclıq; ~ *haben* aclıq çəkmək.

Kohle¹, *die*; -, -n **1.** kömür; *glühende* ~ köz; **2.** *Chem.* karbon; **3.** *fig. wie auf hei-ßen* ~n *sitzen* tikan üstündə oturmaq kimi, səbirsizliklə bir şeyi gözləmək kimi.

Kohle², *die*; -, -n *F* (*Geld*) pul.

Kohlehydrat, *das*; -(e)s, -e karbohidrat.

Kohlenbecken, *das*; -s, - manqal, kürə.

Kohlenbergwerk, *das*; -(e)s, -e kömür mədəni, kömür yatağı.

Kohlenhändler, *der*; -s, - kömürçü.

Kohlensäure, *die*; - karbon anhidridi, asid karbonik.

kohlensäurehaltig *adj.* karbonatlı.

Kohlenstaub, *der*; -(e)s kömür tozu, kömür xəkəsi.

Kohlenstoff, *der*; -(e)s karbon.

Kohlenwasserstoff, *der*; -(e)s karbohidrogen.

Kohlepapier, *das*; -s surət çıxarma kağızı, karbon kağızı, kömür kağızı.

Köhler, *der*; -s, - kömürçü.

kohlrabenschwarz *adj.* qapqara.

Kohlrübe, *die*; -, -n şalgam.

koitieren *vi* cinsi əlaqədə olmaq.

Koitus, *der*; -, - cinsiyyət əlaqəsi.

Koje, *die*; -, -n *koya*; ensiz yataq.

Kokain, *das*; -s kokain.

kokett *adj.* nazlı, işvəli.

Koketterie, *die*; - işvənaz, qır, işvə.

kokettieren *vt* işvənaz etmək, qır ver-mək, qırcanmaq; *fig.* həllənmək.

Kokon, *der*; -s, -s tırtıl, kəpənək tırtılı.

Kokosnuss, *die*; -, -'e hindqozu.

Kokospalme, *die*; -, -n hindqozu ağacı.

Koks, *der*; -es, -e koks; *F* (*Kokain*) ko-kain.

koksen *vi* kokain çəkmək.

Kolben, *der*; -s, -n **1.** *techn.* piston; **2.** *Chem.* kolba; **3.** (*Gewehrkolben*) dibcik, qundaq; **4.** *bot.* qıça; **5.** *F* toppuz burun, yekə burun.

Kolik, *die*; -, -en *med.* sancı, şiddətli qarın ağrısı.

Kollaborateur, *der*; -s, -e əməkdaş, əlbir, ortağ, şərik.

Kollaboration, *die*; - əlbirlik (*cinayət-də*).

kollaborieren *vt* əlbir olmaq.

Kollaps, *der*; -es, -e *med.* iflic vəziy-yəti, düşüb yığılma.

Kolleg, *das*; -s, -s **1.** universitet dərsi; **2.** kollec, məktəb.

Kollege, *der*; -n, -n iş yoldaşı; məslək-daş; dost.

kollegial *adj.* yoldaşcasına, dostcası-na, birgə, səmimi; *sich* ~ *verhalten* səmimi rəftar etmək (*davranmaq*).

Kollegialität, *die*; - yoldaşlıq münasi-bəti.

Kollegium, *das*; -s, -gien heyət, eyni peşədə işləyənlərin məclisi, kollegiya.

Kollekte, *die*; -, -n kilsədə pul yığ-ma, sədəqə yığma.

Kollektion, *die*; -, -en toplama, kollek-siya (*Süd.* : *kolleksiyon*).

Kollektiv, *das*; -s, -e kollektiv, müs-tərək, birgə, hamılıqca, hamılıqda.

Kollektivarbeit, *die*; -, -en kollektiv iş.

Kollektiveigentum, *das*; -(s), -'er kollektiv mülkiyyət.

Kollektivverantwortung, *die*; - ümumi

cavabdehlik.

Koller, der; -s, - (*Wutanfall*) artıq dərəcədə hirsələnmə, özündən çıxma.

kollern *vi* **1.** (*kullern*) diyirlənmək, gillənmək; **2.** hirsələnmək, özündən çıxmaq; **3.** (*Truthahn*) qaqqıldamaq.

kollidieren *vt* toqquşmaq, çarpışmaq.

Kollier, das; -s, -s boyunbağı.

Kollision, die; -, -en toqquşma, çarpışma.

Kolloquium, das; -s, -quien elmi mübahisə, elmi müsahibə.

Kölnischwasser, das; -s odekolon.

kolonial *adj.* müstəmləkə, müstəməre.

Kolonialismus, der; - müstəmləkəçilik, sömürgeçilik.

Kolonie, die; -, -n müstəmləkə, müstəməre, sömürge.

kolonisieren *vt* müstəmləkələşdirmək, müstəməre etmək.

Kolonist, der; -en, -en müstəmləkəçi, müstəməreçi.

Kolonnade, die; -, -n sütunlar sırası.

Kolonne, die; -, -n **1.** dəstə, qrup, qafilə, konvoy; **2.** *typ.* baş sütun.

Koloratur, die; -, -en *mus.* koloratür.

kolorieren *vt* boyamaq, rəngləmək.

Koloss, der; -es, -e nəhəng.

kolossal *adj.* nəhəng, çox iri; *adv.* son dərəcə.

Kolportage, die; -, -n **1.** qiymətsiz ədəbiyyat, dəyərsiz ədəbiyyat; **2.** şayiə yayma; **3.** qəzət, kitab gəzdirib satma.

Kolporteur, der; -s, -e gəzdirib satan, kitab gəzdirib satan.

kolportieren *vt* kitab gəzdirib satmaq; söz yaymaq.

Kolumbien; -s Kolumbiya, kolombiya.

Kolumne, die; -, -n qəzetdə baş sütun.

Kolumnist, der; -en, -en qəzetçi, qəzetdə məqalə yazan.

Koma, das; -s, -s *od. -ta* koma, dərin huşsuzluq.

Kombi, der; -s, -s (*Wagen*) steysin.

Kombination, die; -, -en tərkib, kombinasiya, (*Süd. : kombinasyon*), birləşdirmə, əlaqələndirmə.

kombinieren *vt* **1.** (*schließen*) nəticə

çıxartmaq; **2.** (*et. mit et.*) birləşdirmək.

Kombüse, die; -, -n gəmi mətbəxi.

Komet, der; -en, -en quyruqlu ulduz.

Komfort, der; -(e)s rahatlıq.

komfortabel *adj.* rahat.

Komik, die; - məzəlilik, komiklik.

Komiker, der; -s, -s **1.** komik, komik rolları ifadə edən aktyor; **2.** məzəli adam; ayıoyndan.

komisch *adj.* **1.** komik, gülməli, məzəli, güldürücü; **2.** (*merkwürdig*) qəribə.

komischerweise *adv.* qəribədir ki, ...

Komitee, das; -s, -s komitə.

Komma, das; -s, -s *od. -ta* vergül.

Kommandant, der; -en, -en komandır; rəis.

Kommandantur, die; -, -en komandanlıq.

Kommandeur, der; -s, -e komandır.

kommandieren *vt* **1.** (*befehlen*) əmr vermək; **2.** (*detachieren*) göndərmək, ezam etmək.

Kommanditgesellschaft, die; -, -en komandit şirkət.

Kommando, das; -s, -s **1.** (*Befehl*) komanda, əmr; **2.** (*Generalkommando*) ali qərargah; **3.** (*Einsatzkommando*) komanda, dəstə.

Kommandobrücke, die; -, -n kapitan körpüsü.

kommen *vi* **1.** gəlmək; **2.** (*ankommen*) gəlib çıxmaq; **3.** (*zu et.*) vaxt tapmaq; *ich komme einfach zu nichts!* heç bir şeyə vaxt tapmıram; **4.** (*geraten*) düşmək; ~ *lassen* dalınca göndərmək; ~ *sehen* qabaqcadan hiss etmək; *angelaufen* ~ qaça-qaça gəlmək; *in den Sinn* ~ fikrə gəlmək; *wie kommst du darauf?* necə oldu belə fikrə gəldin? *zu sich* ~ özünə gəlmək, ayılmaq; *wie ~ Sie dazu?* siz necə cürət edirsiniz?; *auf e-n Gedanken* ~ bir fikrə gəlmək; *ich komme nicht auf deinen Namen* sənin adını xatırladım; *das durfte nicht* ~ bu olmamalı idi; *zu e-m Ergebnis* ~ bir nəticəyə gəlmək; *auf die Welt* ~ anadan olmaq, doğulmaq; *aus der Fassung* ~ özünü itirmək, özündən çıxmaq; *unter*

ein Auto ~ maşın altında qalmaq; wie hoch kommt das? bunun qiyməti neçədir (nə qədər olur) ?

Kommen, *das*; -s gəlmə, gəlib çıxma, gəliş; *das ~ und Gehen* gediş- gəliş; *fig.* basabas.

kommend *adj.* ardınca, dalı; gələcək; gələn, növbəti; *~e Woche* gələcək həftə, gələn həftə; *der ~e Tag* gələcək gün; *in den ~en Jahren* gələcək illərdə.

Kommentar, *der*; -s, -e açıqlama, təfsir, şərh, izah.

Kommentator, *der*; -s, -en şərhçi, izahçı, yorumçu.

kommentieren *vt* izah etmək, açıqlamaq, yormaq.

Kommerz, *der*; -es ticarət.

kommerziell *adj.* ticari.

Kommilitone, *der*; -n, -n universitet yoldaşı.

Kommiss, *der*; -es hərbi qulluq.

Kommissar, *der*; -s, -e komissar.

Kommissariat, *das*; -(e)s, -e komissarlıq .

kommissarisch *adj.* müvəqqəti.

Kommissbrot, *das*; -(e)s, -e kömbə.

Kommission, *die*; -, -en **1.** heyət, ən-cumən, komissiya (*Süd.* : *komisiyon*); **2.** (*Auftrag*) sifariş; **3.** (*Entgelt*) əvəz, haqq, dəllallıq, komisiyon.

Kommode, *die*; -, -n komod, dolab.

kommunal *adj.* bələdiyyə, bələdiyyəyə aid, məhəlli.

Kommunalbeamte(r), *der*; -n, -n bələdiyyə məmuru.

Kommunalwahlen, *die/pl.* məhəlli seçkilər, bələdiyyə seçkiləri.

Kommune, *die*; -, -n **1.** (*Gemeinde*) bələdiyyə; **2.** (*Wohngemeinschaft*) birgə yaşama.

Kommunikation, *die*; -, -en rabitə, əlaqə, komonikasyon.

Kommunikationsmittel, *das*; -s, - rabitə vəsaiti.

kommunikativ *adj.* söhbətçil; adama-yovuşan.

Kommunion, *die*; -, -en katolik kilsələrdə şərab və çörək bayramı.

Kommunique, *das*; -s, -s kommunike, bəyanat, rəsmi bildiriş.

Kommunismus, *der*; - kommunizm.

kommunistisch *adj.* kommunist, kommunizmlə ilgilil.

kommunizieren *vi* **1.** söhbət etmək, söz və fikir mübadiləsi etmək; əlaqədə olmaq; **2. rel.** komoniona getmək.

Komödiant, *der*; -en, -en komediant, komik; *P* ikiüzlü, riyakar.

Komödie, *die*; -, -n komediya; *fig.* məsxərə.

Kompagnon, *der*; -s, -s *H* şərik, ortağ.

kompakt *adj.* **1.** (*fest, dicht*) sıx, möhkəm; yığcamlı; **2.** (*Gerät*) yığcam.

Kompaktheit, *die*; - yığcamlıq.

Kompanie, *die*; -, -n **1.** *H* şirkət; **2. mil.** qoşun dəstəsi, dəstə, bölük.

Komparativ, *der*; -s, -e *gr.* müqayisə dərəcəsi.

Kompars, *der*; -n, -n statist, teatr və ya filmdə kiçik rol oynayan şəxs.

Kompass, *der*; -es, -e kompas, qiblə-nüma.

kompatibel *adj.* uyğun, uyğun olan.

Kompensation, *die*; -, -en **1.** yerini doldurma, tələfi, əvəz; **2. H.** zərərin yerini doldurma, əvəzini vermə.

kompensieren *vt* yerini doldurmaq; bərabərləşdirmək, tələfi etmək; ödəmək.

kompetent *adj.* səlahiyyətli.

Kompetenz, *die*; -, -en səlahiyyət, ləyaqət, səriştə, etibarlılıq, bilik, təcrübə; *s-e ~en überschreiten* səlahiyyətindən kənara çıxmaq.

kompilieren *vt* tərtib etmək.

Komplement, *das*; -(e)s, -e əlavə, əlavə etmə.

komplett *adj.* komplekt, bir dəst, təkmil, büsbütün.

komplettieren *vt* komplektləşdirmək.

Komplex, *der*; -es, -e **1.** cəm, məcmu, bütünlük; **2.** (*Häuserkomplex*) blok; **3. psych.** kompleks, uqdə.

Komplikation, *die*; -, -en **1.** çətinlik; **2. med.** ağırlıq.

Kompliment, *das*; -(e)s, -e kompliment, iltifat, xoş söz; *j-m ein ~ machen* bir kəsi

tərifləmək.

Komplize, *der*; -n, -n əlbir, cinayət yoldaşı, cinayətdə əlbir adam.

komplizieren *vt* çətinləşdirmək, mürəkkəbləşdirmək, çarpazlaşdırmaq.

kompliziert *adj* çətin, ağır, dolaşlıq, mürəkkəb, çəlpəşik, dolam-dolaşlıq, cəncəlli; *F* dəyün; *e-e -e Frage* cəncəlli məsələ; *in e-e ~e Situation geraten* gire (çətinliyə) düşmək, dəyünə düşmək.

Komplot, *das*; -(e)s, -e sui-qəsd, dəsisə, qəsd; dilbirlik, əlbirlik, komplot; *ein ~ schmieden* dəsisə qurmaq, qəsdində olmaq (*gegen A/-ə qarşı*).

Komponente, *die*; -, -n tərkib hissə.

komponieren *vt* **1.** (*Menü, Sosse*) tərtib etmək, düzəltmək; **2.** (*Musik*) bəstələmək, musiqi yazmaq.

Komponist, *der*; -en, -en bəstəkar.

Komposition, *die*; -, -en bəstə.

Kompositum, *das*; -s, -sita *gr.* mürəkkəb söz.

Kompost, *der*; -es, -e doğal gübrə.

Kompott, *das*; -(e)s, -e kompot, xoşab.

Kompresse, *die*; -, -n kompres, tənzip.

Kompression, *die*; -, -en *techn.* sıxılma.

Kompressor, *der*; -s, -en kompresor.

komprimieren *vt* **1.** sıxışdırmaq; **2.** (*Gedanken usw.*) xülasə etmək.

Kompromiss, *der*; -es, -e güzəşt, saziş, razılaşma, sövdələşmə, kompromis; *e-n ~ schließen (über A/haqqında)* saziş bağlamaq, razılığa gəlmək, qarşılıqlı güzəştə getmək, anlaşmaq.

kompromissbereit *adj.* sazişə hazır, güzəştə getməyə razı, barışçıl.

kompromisslos *adj.* güzəştətsiz, sazişsiz, barışmaz.

Kompromisslösung, *die*; -, -en qarşılıqlı-güzəştli qərar

kompromittieren *vt* hörmətini təhlükəyə salmaq, nüfuzdan salmaq, ləkələmək.

Komputer, *der*; -s, - kompyuter.

Kondensation *die*; -, -en qəlizləşdirmə, sıxlaşma, sıxlaşdırma.

kondensieren *vt* qəlizləşdirmək; bu-

xarı suya çevirmək.

kondensiert *adj.* qəlizləşdirilmiş, qatılaşdırılmış.

Kondensmilch, *die*; - qatılmış süd.

Kondition, *die*; -, -en **1.** (*Sport*) form, bədənin hal-vəziyyəti; **2. H.** şərt, şərait.

konditional *adj. gr.* şərti.

Konditor, *der*; -s, -en qənnadçı, şirniyyatçı.

Konditorei, *die*; -, -en qənnadı mağazası, şirniyyat mağazası.

Kondolenz, *die*; -, -en başsağlığı.

kondolieren *vi* başsağlığı vermək.

Kondom, *das*; -s, -e kaput, prezervativ.

Konfekt, *das*; -(e)s, -e şirniyyat.

Konfektion, *die*; -, -en hazır paltar, tikili paltar; hazır paltar sənayesi.

Konferenz, *die*; -, -en konfrans, toplantı, müzakirə.

konferieren *vt* müşavirə etmək, müzakirə etmək, görüşmək.

Konfession, *die*; -, -en məzhəb.

konfessionell *adj.* məzhəbi, dini.

konfessionslos *adj.* məzhəbsiz, dinsiz.

Konfetti, *das*; -s əlvan kağız, əyləncələrdə səpilən rəng-bərəng kağız.

Konfident, *der*; -en, -en yaxın dost.

Konfiguration, *die*; -en, -en düzülüş, tərtib.

Konfirmand, *der*; -en, -en protestant məzhəbində təlim alan gənc tələbə.

konfirmieren *vt* protestant icmasına qəbul etmək.

Konfiskation, *die*; -, -en müsadirə, əl qoyma.

konfiszieren *vt* müsadirə etmək, əl qoymaq.

Konfitüre, *die*; -, -n mürəbbə.

Konflikt, *der*; -(e)s, -e münaqişə, toqquşma, ixtilaf, çekişmə; *in ~ geraten (mit/-ilə)* çekişmək, münaqişə etmək.

konfliktscheu *adj.* münaqişədən qaçan, ixtilafdən qorxan.

Konföderation, *die*; -, -en ittifaq, konfederasiya (*Süd.* : *konfederasyon*).

konform *adj.* uyğun, müvafiq; *mit j-m ~ gehen* bir kəs ilə həmfikir olmaq.

Konformismus, *der*; - uyğunluq, müvafiqlik.

Konfrontation, *die*; -, -en üzleş(đir)mə, qarşıdurma.

konfrontieren *vt* üzleşdirmək, qarşı-qarşıya qoymaq, düçar etmək; *konfrontiert werden* üzleşmək, qarşılaşmaq, düçar olmaq; *fig. mit e-r unerwarteten großen Schwierigkeit konfrontiert werden* bəlayə düçar olmaq.

konfus *adj.* pərt, fikri dağınıq; dolaşiq.

Konfusion, *die*; -, -en qarmaqarışıqlıq, dolaşlıqlıq; qarışma, pərtlik.

Kongenialität, *die*; -, -; ruhi yaxınlıq, əqli bərabərlik.

Konglomerat, *das*; -(e)s, -e qarışıq, cürbəcür növlərin yığılması, toplanış.

Kongregation, *die*; -, -en (Katolik) ruhanilər məclisi, ruhanilər birliyi.

Kongress, *der*; -es, -e qurultay, konqres.

Kongresshalle, *die*; -, -n konqres salonu.

Kongressmitglied, *das*; -(e)s, -er konqres üzvü.

kongruent *adj. math.* bir-birinin üstünə düşən; bərabər, uyğun gələn.

Kongruenz, *die*; -, -en uyğun gəlmə

König, *der*; -(e)s, -e 1. padşah, kral, xaqan; 2. (Schach) şah.

Königin, *die*; -, --nen 1. mələkə, kral arvadı, xatın; 2. (Schach) vəzir.

königlich *adj.* şahanə.

Königreich, *das*; -(e)s, -e krallıq.

Königtum, *das*; -s, - krallıq; kral hakimiyyəti.

konisch *adj.* konus, konusşəkilli (Süd. : məxruti).

Konjugation, *die*; -, -en *gr.* dəyişmə, təsrif.

konjugieren *vt* dəyişdirmək, təsrif etmək, hallandırmaq.

Konjunktion, *die*; -, -en 1. *gr.* bağlayıcı kəlmə: „weil, und, oder, aber“; 2. *astr.* yığılma; tuşlama.

Konjunktiv, *der*; -(e)s, -e *gr.* felin lazımı forması „ich sei, ich wäre usw.“.

Konjunktur, *die*; -, -en iqtisadi vəziyyət, iqtisadi şərait, konyunktura.

yət, iqtisadi şərait, konyunktura.

konjunkturbedingt *adj.* konyunkturdan asılı olaraq.

Konjunkturpolitik, *die*; - iqtisadi siyasət.

konkav *adj. phys.* batıq, çökük.

Konklave, *das*; -s, -n kardinallar iclası.

Konkordanz, *die*; -, -en 1. uyğunluq, təvafuq; 2. (Bibel) İncildə işlənən kəlmələrin əlifba üzərində siyahısı.

Konkordat, *das*; -(e)s, -e Vatikan ilə dövlət arasında bağlanan müqavilə.

konkret *adj.* konkret, dəqiq.

konkretisieren *vt* dəqiqləşdirmək, konkretləşdirmək.

Konkubinät, *das*; -(e)s, -e bir qadın ilə kişinin evlənmədən qabaq bir yerdə yaşamaları.

Konkurrent, *der*; -en, -en rəqib.

Konkurrenz, *die*; -, -en rəqabət; yarış.

konkurrenzfähig *adj.* rəqabətə qabil.

konkurrenzlos *adj.* rəqabətsiz.

konkurrieren *vi* rəqabət aparmaq.

Konkurs, *der*; -es, -e iflas, var-yoxdan çıxma, müflislik; *in ~ gehen (geraten)* müflisləşmək, var-yoxdan çıxmaq.

Konkursanmeldung, *die*; -, -en iflas elan etmə.

Konkursantrag, *der*; -(e)s, -e iflas ərizəsi.

Konkursverwaltung, *die*; -, -en iflas idarəçiliyi.

können (*mit Inf.*) edə bilmək, bacarmaq; gücü çatmaq; *ich kann Gitarre spielen* mən gitar çalmaq bacarıram; *vt* bacarmaq, bilmək, imkanı olmaq, iqtidarında olmaq; *er kann Deutsch o, almanca bilir; man kann mümkündür; man kann nicht mümkün deyil; es kann sein* ola bilər; *ich kann nichts dafür* mən də təqsir yoxdur; *ich werde tun, was ich kann* əlimdən gələni əsirgəməyəcəyəm; *ich kann nicht mehr* daha bacara bilmirəm, gücüm çatmır; *kann sein* ola bilsin.

Können, *das*; -s bacarıq, bilik, qabiliyyət, imkan, səriştə, mahirlik.

Könner, *der*; -s, - mütəxəssis, ələndən

iş gələn, qabil, bacarıqlı (*adam*).

Konrektor, *der*; -s, -en (*e-r Schule*) müdirin müavini, rektorun müavini.

konsektiv *adj.* nəticə bildirən.

Konsektivsatz, *der*; -(e)s, -e nəticə budaq cümləsi.

konsequent *adj.* (*folgerichtig*) ardıcıl, daimi, müntəzəm; məntiqi; *adv.* (*beharrlich*) inadla, təkidlə.

Konsequenz, *die*; -, -en **1.** məntiq, məntiqilik; **2.** (*Auswirkung*) nəticə, aqibət; **3.** inad, təkid; ardıcılıq; ~en *ziehen* nəticə almaq, nəticə çıxarmaq.

konservativ *adj.* mühafizəkar, tutucu.

Konservative, *der u. die*; -n, -n mühafizəkar partiyanın üyesi (*üzvü*).

Konservator, *der*; -s, -en muzeydə incəsənət əsərlərin mühafizəçisi.

Konservatorium, *das*; -s, -rien konservatoriya, musiqi ali məktəbi.

Konserve, *die*; -, -n konserv.

Konservbüchse, *die*; -, -n konserv qutusu.

Konservendose, *die*; -, -n s. *Konservbüchse*.

konservieren *vt* konservləşdirmək.

Konservierung, *die*; - qurutma, qurudub saxlama.

konsistent *adj.* **1.** möhkəm, sıx, davamlı, bərk; **2.** (*logisch*) məntiqi.

Konsole, *die*; -, -n (*Wandbrett*) rəf.

konsolidieren *vt* möhkəmləndirmək; yaxşılaşdırmaq, bərqərar etmək, sağlamlaşdırmaq.

Konsonant, *der*; -en, -en *gr.* samit, səs-siz hərf.

Konsortium, *das*; -s, -tien konsorsium, bir neçə şirkətin müvəqqəti birləşməsi.

Konspiration, *die*; -, -en sui-qəsd, dəsisə, intriqa.

konspirativ *adj.* gizli, dəsisə ilə ilgili.

konspirieren *vt* sui-qəsd təşkil etmək; dəsisə qurmaq.

konstant *adj.* **1.** (*Preise usw.*) sabit, dəyişməz; **2.** (*ständig*) daimi, mütəmadi; **3.** (*beharrlich*) inadçıl.

Konstante, *die*; -, -n *math.* sabit kəmiyyət, dəyişməz dəyər.

Konstanz, *die*; - sabitlik, dəyişməzlik.

Konstantinopel *das* İstanbulun qədim adı.

konstatieren *vt* (*bemerken, feststellen*) görmək, müəyyən etmək, təsdiq etmək.

Konstellation, *die*; -, -en **1.** hal, durumu, vəziyyət; işlərin gedişi; **2.** *astr.* göy cismləri arasında olan vəziyyət.

konsternieren *vt* çaşdırmaq, qarışdırmaq.

konstituieren *vt* qurmaq, təsis etmək, əsasını qoymaq; ~de *Versammlung* məclisi-müəssisən, təsisədicini iclas.

Konstitution, *die*; -, -en **1.** (*körperliche*) qədd-qamət, bünyə; **2.** (*Verfassung*) əsas qanun, anayasa, konstitusiya.

konstitutionell *adj.* əsas qanuna (*anayasaya*) uyğun, konstitusiya(lı); ~e *Monarchie* məşrutə padşahlıq, məşrutəliyyət.

konstruieren *vt* **1.** (*bauen*) düzəltmək, qurmaq; **2.** (*entwerfen*) planlaşdırmaq, tərtib etmək; **3.** *gr.* (*e-n Satz*) cümlə düzəltmək; **4.** *pej.* uydurmaq.

Konstrukteur, *der*; -s, -e yaradıcı, qurucu, qarasını tökən, ixtiraçı, tərrah.

Konstruktion, *die*; -, -en **1.** qurma, tikmə; **2.** *math.* düzülüş.

konstruktiv *adj.* müsbət; yaradıcı; əməli; ~e *Kritik* yaradıcı tənqid.

Konsul, *der*; -s, -n konsul.

konsularisch *adj.* konsul, konsulluq.

Konsulat, *das*; -(e)s, -e konsulluq.

Konsultation, *die*; -, -en məsləhət(ləşmə), konsultasiya, konsultasiyon; *F* gənəşik; məsləhətləşmələr *pl.*

konsultieren *vt* məsləhətləşmək; *F* gənəşmək.

Konsum, *der*; -s istehlak, tükətim.

Konsumartikel, *der*; -s, - s. *Konsumgüter*.

Konsument, *der*; -en, -en istehlakçı.

Konsumgüter, *die/pl.* istehlak malları.

konsumieren *vt* istehlak etmək, tükətmək, sərf etmək.

Kontakt, *der*; -(e)s, -e təmas, əlaqə, rabitə; *elek.* kontakt, *in* ~ *stehen* əlaqədə olmaq; *in* ~ *bleiben* əlaqə saxlamaq.

kontaktarm *adj.* *fig.* qanısoyuq.

kontaktfreudig *adj.* adamaqovuşan, ünsiyyətli, dostbaz.

Kontaktlinse, *die*; -, -*n* gözlük yerinə göz içinə qoyulan optik şüşəsi.

Kontamination, *die*; -, -*en* *Physik.* zəhərləmə (*radioaktiv maddələrlə*).

kontaminieren *vt* zəhərləmək (*radioaktiv maddələrlə*).

Konterbande, *die*; - qaçaq mal.

kontern *vt* cavab qaytarmaq; *vi* (*beim Sport*) əks hücumə keçmək.

Konterrevolution, *die*; -, -*en* əksinqilab.

Kontext, *der*; -(*e*)*s*, -*e* əlaqə; mətn; kontekst.

Kontinent, *der*; -*s*, -*e* qitə, kontinent, (*Süd.* : *qarrə*); *der schwarze* ~ afrika qitəsi.

kontinental *adj.* kontinental.

Kontingent, *das*; -*s*, -*e* **1.** pay, hissə; **2.** *mil.* xaricə göndərilən qoşun hissəsi.

kontinuierlich *adj.* arasıkəilməz, fasiləsiz, davamlı, uzunsürən, sürəkli.

Kontinuität, *die*; - fasiləsizlik, arakəsilməməzlik, sürəklik.

Konto, *das*; -*s*, -*ten* hesab; *ein* ~ *eröffnen* hesab açmaq; *gesperrtes* ~ bağlanmış hesab.

Kontoauszug, *der*; -(*e*)*s*, -*e* hesabdan çıxarış.

Kontokorrent, *das*; -(*e*)*s*, -*e* cari hesab.

Kontonummer, *die*; -, -*n* hesab nömrəsi.

Kontor, *das*; -*s*, -*e* dəftərxana, büro, kontor.

Kontorist, *der*; -*en*, -*en* kontorçu, dəftərdar.

Kontostand, *der*; -(*e*)*s*, -*e* hesabda mövcud olan pul.

kontra *präp.* qarşı olma, əleyh, əks.

Kontra, *das*; -*s*, -*s* **1.** *das Pro und* ~ lehinə və əleyhinə; **2.** ~ *geben* cavab qaytarmaq, qarşı çıxmaq.

Kontrabass, *der*; -*es*, -*e* kontrabas.

Kontrahent, *der*; -*en*, -*en* **1.** rəqib; **2.** *jur.* müqavilə tərəfi.

kontrahieren *vt* müqavilə bağlamaq.

Kontrakt, *der*; -(*e*)*s*, -*e* müqavilə, kon-

trakt.

konträr *adj.* zidd, əks, üzübüz.

Kontrast, *der*; -(*e*)*s*, -*e* təzad, ziddiyyət.

Kontrastieren *vi* zidd olmaq, əks olmaq, ziddiyyət təşkil etmək.

kontrastierend *adj.* təzadlı, mütəzad.

Kontribution, *die*; -, -*en* cərimə, qəramət.

Kontrollbeamte(r), *der*; -*n*, -*n* kontrolçu, nəzarətçi.

Kontrolle, *die*; -, -*n* kontrol, yoxlama, nəzarət, bəlləmə.

Kontrollleur, *der*; -*s*, -*e* kontrolçu, nəzarətçi, yoxlayıcı.

kontrollieren *vt* nəzarət etmək, yoxlamaq; *F* əndər-döndər ələmək.

Kontrollturm, *der*; -(*e*)*s*, -*e* (*Tower*) kontrol bürçü, nəzarət bürçü.

Kontrolluhr, *die*; -, -*en* kontrol saati.

kontrovers *adj.* mübahisəli, tartışmalı.

Kontroverse, *die*; -, -*n* mübahisə, tartışma.

Kontur, *die*; -, -*en* çevrə, kənar, kontur.

Konvention, *die*; -, -*en* **1.** (*Sitte*) adət, qayda; **2.** (*Abkommen*) saziş, müqavilə.

Konventionalstrafe, *die*; -, -*n* pul cəriməsi, maliyyə cəriməsi; dəbbə pulu.

konventionell *adj.* adi, sadə; ~*e* *Waffe* adi silah.

Konversation, *die*; -, -*en* söhbət, danışmaq.

Konversationslexikon, *das*; -*s*, -*ka* ensiklopedik lüğət.

konversieren *vt* söhbət etmək, danışmaq.

konvertierbar *adj.* dəyişilən.

konvertieren *vt* (*e-e* *Währung*) dəyişdirmək; *vi* (*Konfession*) dəyişmək, dindən çönmək.

Konvertit, *der*; -*en*, -*en* dinini dəyişdirmiş şəxs.

konvex *adj.* qabarıq.

Konvoi, *der*; -*s*, -*s* (*Autos*) konvoy, yəninca gedən mühafizə dəstəsi.

konzedieren *vt* qəbul etmək, icazə vermək, razılaşmaq; etiraf etmək.

Konzentrat, *das*; -(*e*)*s*, -*e* qatılaşdırıl-

miş xammal, konsentrat.

Konzentration, *die*; -, -en **1.** *sg.* (*höchste Aufmerksamkeit*) diqqətini bir yerə yığma (*toplama*); toplama; **2.** *Chem.* qatılma, qəlizləşmə.

Konzentrationsfähigkeit, *die*; - diqqəti bir yerə yığma qabiliyyəti.

Konzentrationslager, *das*; -s, - ölüm düşərgəsi, həbs düşərgəsi.

konzentrieren *vt* bir yerə toplamaq, bir yerə yığmaq, cəmləşdirmək; *vr sich* ~ ağılını bir yerə yığmaq.

konzentriert *adj.* qatı, qəliz; : *in ~er Form* qatı (*laşdırılmış*) şəkildə; *adv. ~ arbeiten an...* üzərində diqqətlə işləmək.

konzentrisch *adj. math.* orta q mərkəzli, konsentrik.

Konzept, *das*; -(e)s, -e qaralama, layihə; plan; *er arbeitet ohne ~ o*, plansız işləyir; *aus dem ~ geraten* çaşmaq, karıxmaq, yanılmaq; *aus dem ~ bringen* çaşdırmaq, karıxdırmaq.

Konzeption, *die*; -, -en **1.** plan, əsas fikir, ideya; **2.** *med.* döllənmə, mayalanma.

Konzern, *der*; -s, -e şirkət, konsern.

Konzert, *das*; -(e)s, -e konsert; *ins ~ gehen* konsertə getmək.

Konzertflügel, *der*; -s, - konsert royallı.

Konzertsaal, *der*; -(e)s, -säle konsert salonu, konsert zalı.

konzertiert *adj.* : *~e Aktion* birlikdə hərəkət etmə, ümumi fəaliyyət, birlikdə iş görmə (*sendikalarnı*).

Konzession, *die*; -, -en **1.** (*Zugeständnis*) güzəşt; **2.** (*Genehmigung*) icazə, güzəşt.

konzessiv *adj.* qəbul və güzəşt edən.

Konzessivsatz, *der*; *es, -e gr.* güzəşt budaq cümləsi.

Konzil, *das*; -s, -e *kath.* ruhanilər məclisi.

konzilant *adj.* (*umgänglich*) mehriban, iltifatlı.

konzipieren *vt* qarasını cızmaq.

Kooperation, *die*; -, -en əməkdaşlıq, bir yerdə işləmək, həmkarlıq.

kooperativ *adj.* əməkdaşlıq edən.

kooperieren *vt* əməkdaşlıq etmək, əlbir işləmək.

Koordination, *die*; - uyğunlaşdır(ıl)ma, həmahənglik, həmahəng olma.

koordinieren *vt* uyğunlaşdırmaq, uzlaşdırmaq, həmahəng etmək.

Kopf, *der*; -(e)s, -e **1.** baş, qafa; **2.** (*Verstand*) ağıl, idrak, dərrakə; **3.** (*Leiter*) rəhbər, müdir, başçı; **4.** (*e-r Zeitung*) başlıq; **5.** (*Leben*) baş, həyat; *aus dem ~* əzbərdən; *von ~ bis Fuß* başdan-ayağa qədər, başdan-ayağa can, başdan-başsa; *den ~ verlieren* başını itirmək; *sich et. in den ~ setzen* beyninə yerləşdirmək; *Hals über ~* çox cəld, çox iti; *~ und Kra-*

gen kosten bahaya başa gəlmək; *s-n ~ durchsetzen* öz istəyini həyata keçirmək; *den ~ für j-n hinhalten* bir kəsin suçunu (*günahını*) öz boynuna almaq; *~ an ~* baş-başa, sıx-sıx; *e-n kühlen ~ be-*

wahren soyuqqanlı qalmaq, hirsələnmək; *j-n vor den ~ stoßen* bir kəsin bərk xətrinə dəymək; *pro ~* adam başı (*na*).

Kopfarbeit, *die*; - zehni iş.

Kopfbedeckung, *die*; -, -en başörtüyü; çalma; *ohne ~* başörtüksüz, başıaçıq.

Köpfchen, *das*; -s, - *fig.* ağıl, dərrakə; *~ haben* ağılı yerində olmaq.

köpfen *vt* boynunu vurmaq, başını kəsmək.

Kopfgeld, *das*; -(e)s, -er bac, baş vergisi; *~ abkassieren* bac almaq.

Kopfhörer, *der*; -s, - qulaqlıq.

Kopfkissen, *das*; -s, - baliş, yastıq.

Kopfkissenbezug, *der*; -(e)s, - balişüzü.

kopflös *adj.* ağılsız, başsız.

Kopfrechnen, *das*; -s şifahi hesablaşma.

Kopfsalat, *der*; -(e)s kahı.

kopfscheu *adj.* **1.** (*Pferd*) ürkək, hürkəyən; **2.** *~ werden* qorxmaq, çəkinmək.

Kopfschmerz, *der*; -es, -en başağrısı; *j-m ~ machen* -ə başağrısı vermək, başını ağrıtmək, -ə dərd olmaq.

Kopfschuppen *die/pl.* baş kəpəyi.

Kopfschütteln, *das*; -s başsilkləmə.

Kopfsprung, *der*; -(e)s, -e başüstə su-

ya tullanma (*Süd.* : a. *şircə*).

Kopfstand, *der*; -(e)s, -e başüstə durma.

Kopfsteinpflaster, *das*; -s küçə döşəmə daşı.

Kopfsteuer, *die*; -, -n *rel.* (*für Nichtmuslime*) cizyə.

Kopftuch, *das*; -(e)s, -er baş örtüyü, çarqat, ləçək.

Kopfüber adv. başaşağı; üzüstə; ~ *die Treppe herunterfallen* üzüstə pillələrdən düşmək.

Kopfweg, *das*; -(e)s başağrısı.

Kopfzerbrechen, *das*; -s : *j-m* ~ *bereiten* D bir kəsə başağrısı vermək; *ohne viel* ~ başaqrısız, zəhmətsiz.

Kopie, *die*; -, -n kopya, surət, üz.

kopieren *vt* üzünü çıxarmaq, surətini çıxarmaq, kopya etmək.

Kopierer, *der*; -s, - surət çıxaran, kopya çıxaran, fotokopi maşını.

Kopilot, *der*; -en, -en ikinci pilot.

Koppel¹, *die*; -, -n (*Weide*) çəpərlənmiş otlaq.

Koppel², *das*; -s, - çiyin (*kəmə*r) qayıışı.

koppeln *vt* bir-birinə bağlamaq.

Kopplung, *die*; -, -en bir-birinə bağlama.

Koproduktion, *die*; -, -en (*Film*) birgə çəkilmiş film, birgə istehsal.

Kopulation, *die*; -, -en cütləşmə.

kopulieren *vi* cütləşmək.

Koralle, *die*; -, -n mərcan.

Koran, *der*; -s Quran.

Koranvers, *der*; -es, -e ayə

Korb, *der*; -(e)s, -e **1.** səbət, gövdə; **2.** (*kleiner* ~) çəvərən.

Korbball, *der*; -(e)s basketbol.

Korbmacher, *der*; -s, - səbət toxuyan.

Korbmacherei, *die*; -, -en səbətçilik, səbət toxuma, səbət düzəltmə.

Kordel, *die*; -, -n ip, qaytan, bağ.

Kordon, *der*; -s, -s şərit; qarovul xətti.

Korea; -s Koreya.

Koreaner, *der*; -s, - koreyalı.

koreanisch *adj.* koreyalı; (*Sprache*) koreyaca.

Koriander, *der*; -s, - keşniş.

Korinthe, *die*; -, -n toxumsuz üzüm.

Kork, *der*; -(e)s, -e tıxac; F mantar.

korken *vt* tıxaclamaq.

Korkenzieher, *der*; -s, - tıxac açan burğu.

Korn¹, *das*; -(e)s, -er **1.** dən, toxum; dənə; *Weizenkorn* buğda dənəsi; **2.** (*Getreide*) taxıl, çovdar; **3.** (*am Gewehr*) arpacıq; *j-n aufs* ~ *nehmen* *vt* bir kəsi nişan almaq, bir kəsi hədəf tutmaq.

Korn², *der*; -s araq, viski.

Kornblume, *die*; -, -n *bot.* peyğəmbər-çiçəyi.

Körnchen, *das*; -s, - zərrə.

Kornelkirsche, *die*; -, -n zoğal(a).

Kornfeld, *das*; -(e)s, -er tarla, zəmi.

Kornhändler, *der*; -s, - əllaf.

körnig *adj.* dən-dən, dənli.

Kornkammer, *die*; -, -n taxıl anbarı.

Körper, *der*; -s, - **1.** bədən, vücut, cis(s)im, çəlim, əndam, əyin; *fig.* can; **2.** (*Rumpf*) gövdə.

Körperbau, *der*; -(e)s bədən quruluşu, boy-buxun, cüssə, çəlim, əndam, qəmət.

körperbehindert *adj.* şikəst, əlil.

Körperbehinderung, *die*; -, -en şikəstlik, əlillik.

Körperfülle, *die*; - köklük.

Körpergeruch, *der*; -(e)s, -e bədən iyi, bədən qoxusu.

Körperhaltung, *die*; -, -en duruş.

Körperkultur, *die*; - bədən tərbiyəsi.

körperlich *adj.* bədəni, cismi, cismani; ~e *Arbeit* cismani iş, bədəni iş.

Körpermaße, *die/pl.* həcm ölçüsü.

Körperpflege, *die*; - bədən tərbiyəsi.

Körperschaft, *die*; -, -en birləşmə, şirkət, birlik; hey'ət.

Körpersprache, *die*; - üz, əl və qol hərəkətilə bir şeyi ifadə etmə.

Körperstrafe, *die*; -, -n cismani cəza.

Körperteil, *der*; -(e)s, -e bədən üzvü, orqan.

Körperversetzung, *die*; -, -en *jur.* cismani zərər (*xəsərət*), yaralama.

Korporal, *der*; -s, -e onbaşı.

Korporation, *die*; -, -en birləşmə, şir-

kət; heyət.

Korps, *das*; -, - **1. mil.** qoşun; **2. (diplomatisches)** elçilər heyəti, korpus.

Korpsgeist, *der*; -(e)s birlik ruhu.

corpulent *adj.* dolğun, kök.

Korpulenz, *die*; - dolğunluq.

Korreferat, *das*; -(e)s, -e ikinci məruzə, həmməruzə.

korrekt *adj.* **1.** düzgün; sərrast; **2. (tadellos)** eyibsiz, nöqsansız, dəqiq, doğru, xətasız, düz, düz-əməlli, əməlli, əməlli-başlı, hesabi; *adv.* düzünə.

Korrektheit, *die*; - düzgünlük, düzlük, doğruluq; tərbiyə.

Korrektor, *der*; -s, -en korrektor, yoxlayıb düzəldən.

Korrektur, *die*; -, -en düzəliş, düzəlmə, düzəltmə, düzəldilmə.

Korrelation, *die*; -, -en qarşılıqlı münasibət, nisbət, bağlılıq.

Korrespondent, *der*; -en, -en müxbir.

Korrespondenz, *die*; -, -en yazışma, məktublaşma.

korrespondieren *vt* **1.** yazışmaq, məktublaşmaq, kağızlaşmaq; **2. (mit et.)** bir şeyə uyğun gəlmək.

Korridor, *der*; -s, -e koridor, dalan, dəhliz.

korrigieren *vt* düzəltmək, təshih etmək; dəqiqləşdirmək; *korregiert werden* düzəlmək, düzlənmək.

Korrosion, *die*; - aşınma; paslanma.

korumpieren *vt* rüşvət yedirtmək, rüşvət vermək; *-in* əxlaqını pozmaq.

korrupt *adj.* rüşvətخور, satqın.

Korruption, *die*; -, -en rüşvətخورluq, satqınlıq.

Korsett, *das*; -(e)s, -s od. -e korset, lifcik, döşlük.

Koryphäe, *die*; -, -n görkəmli mütəxəssis, ustad.

koscher *adj. fig.* təmiz, pak.

kosen *vt* nəvaziş etmək, bağına almaq; dostcasına söhbət etmək.

Kosename, *der*; -ns, -n qıssaldılmış ad (*Mohammad*= *Mümi*).

Kosmetik, *die*; - kosmetik.

Kosmetikerin, *die*; -, -nen kosmetik

edən qadın, gözəllik ustası; kosmetik satan qadın.

kosmetisch *adj.* kosmetik.

kosmisch *adj.* kosmik, dünyəvi; *~e Strahlung* kosmik şüalar.

Kosmonaut, *der*; -en, -en kosmonavt, astronavt.

Kosmopolit, *der*; -en, -en dünya vətəndaşı, kosmopolit.

Kosmos, *der*; - kainat, aləm, kosmos.

Kost, *die*; - yemək, xörək.

kostbar *adj.* dəyərlı, qiymətli, matah.

Kostbarkeit, *die*; -, -en aztapılan (*na-dir*) şey; dəyərlilik, qiymətlik.

kosten *vt* **1. (Geld)** başa gəlmək, dəyəri olmaq, qiyməti olmaq; *wieviel kostet das? bu neçədir?; 2. (erfordern)* tələb etmək, istəmək; **3. (probieren)** *-in* dadına baxmaq, *-i* dadmaq, dişinə vurmaq; *das wird ihm das Leben ~ o* buna həyat bahasına başa gələcək; *es koste, was es wolle* nəyin bahasına olur olsun; neçəyə olur olsun.

Kosten *die/pl.* xərc, çıxar, məxaric; *auf meine ~* mənim hesabıma; *~ tragen* xərci öz üzərinə götürmək; *sich in ~ stürzen* xərcə düşmək; *auf ~ G ..bahasına; auf s-e ~ kommen* öz istəyinə çatmaq.

Kostenanschlag, *der*; -(e)s, -e xərclərin cədvəli, məxaricin təxmini.

Kostenaufwand, *der*; -(e)s məxaric.

kostenlos *adj.* müftə, pulsuz, hava-yı; dəyər-dəyməzinə.

Kostenvoranschlag, *der*; -(e)s, -e xərclərin əvvəlcədən təxmini.

köstlich *adj.* **1. (schmackhaft)** ləzzətli, dadlı; **2. (witzig)** əyləncəli, gülməli.

Kostprobe, *die*; -, -n **1.** dadımlıq; **2. fig.** nümunə, misal, örnək.

kostspielig *adj.* bahalı, çox xərcli; dağdııcı, zərər gətirən.

Kostüm, *das*; -s, -e kostyum, pencek, kot-ətək.

Kostümball, *der*; -(e)s, -e kostyumlu bal.

Kot, *der*; -(e)s **1. (Extkemente)** nəcis, peyin; **2. (Schmutz)** zibil, çirk.

Kotelett, *das*; -s, -s kotlet.

Koteletten *die/pl. (Bart)* kotlet, favori, xətbəşi.

Köter, *der*; -s, - it, köpek.

Kotflügel, *der*; -s, - (Auto) qanad, tə-kər üstündə olan qanad, zibil bəndi.

kotig *adj.* 1. çirk; 2. nəcisli, peyinli; 3. *fig.* ədəbsiz, tərbiyəsiz, kobud.

kotzen *vt* qusmaq; *es ist zum Kotzen!* ürək bulandırıcıdır!

Krabbe, *die*; -, -n 1. (Krebs) qısaquyruq; 2. (Kind) balaca qız.

krabbeln *vi* (kriechen) sürünmək; (Kind) iməkləmək; *vt* (kitzeln, jucken) qıdıqlamaq, qaşmaq.

Krach, *der*; -(e)s, -e *od.* -s 1. (Knall) gurultu, şaqqıltı, çatıltı; mərəkə, səs-küy, gumbultu; ~ *machen* gurultu salmaq; 2. (Streit) dalaşmaq, küsüşmək, dava; *mit j-m ~ haben/* bir kəs ilə küsüşmək; 3. (Bankrott) iflas, iqtisadi böhran, sınıq çıxma; *mit Ach und ~* güc-bəla ilə.

krachen *vi* 1. (Schuss) şaqqıldamaq, çartıldatmaq; 2. (gegen) -ə toqquşmaq, -ə çarpmaq; *vr sich ~* dava etmək.

krächzen *vt* (Person) xırıldamaq, xırıldaya-xırıldaya danışmaq; qırıldamaq.

Kraft, *die*; -, -e 1. güc, qüvvə, qüdrət, gir, enerjii; tab, taqət; can, hey; *F* hal; 2. *phys.* güc, təsir; *in ~ treten* qüvvəyə minmək; *aus eigener ~* öz gücü ilə; *außer ~ setzen* ləğv etmək; qüvvəsini itirmək; *das Gesetz ist noch in ~* qanun hələ qüvvədədir; *wieder zu Kräften kommen* sağalmaq, yaxşılaşmaq, ayaqlanmaq, dirilmək, hala gəlmək; *mit aller ~* var güc ilə, gücü gəldikcə; ~ *verleihen* güc vermək, ayaqlandırmaq, hala gətirmək.

Kraftanlage, *die*; -, -n elektrik mərkəzi, elektrik stansiyası.

Kraftbrühe, *die*; -, -n ət suyu.

Kraftfahrer, *der*; -s, - şofer, sürücü.

Kraftfahrzeug, *das*; -(e)s, -e avtomobil.

kräftig *adj.* 1. güclü, qüvvətli, girli; cü-səli, *F* hallı; etibarlı; 2. (nahrhaft) vitaminli, qüvvətli; doydurucu; 3. (wirksam) təsirli, kəsərli; tünd; ~ *Farbe* tünd rəng.

kräftigen *vt* gücləndirmək, möhkəmləndirmək, qüvvətləndirmək; *vr sich ~*

qüvvətlənmək, güclənmək; bərkimək.

kräftigend *adj. med.* qüvvətli, qüvvətləndirən.

kraftlos *adj.* gücsüz, qüvvəsiz, tabsız, cansız, taqətsiz, heysiz, cılız, cılız-viliz, davamsız, dözümsüz; etibarsız; ~ *werden* dildən düşmək, candan düşmək, girdən düşmək, gücdən düşmək, cılız-viliz olmaq, əldən düşmək, əhədi kəsilmək (üzülmək), heydən düşmək; öz əhəmiyyətini itirmək.

Kraftlosigkeit, *die*; -, -en gücsüzlük, cansızlıq, halsızlıq, davamsızlıq; dözümsüzlük.

Kraftmeier, *der*; -s, - pəhləvan.

Kraftmesser, *der*; -s, - *techn.* gücölçən, dinamometr.

Kraftprotz, *der*; -(e)s, -e pəhləvan.

Kraftstoff, *der*; -(e)s, -e benzin.

kraftstrotzend *adj.* çox güclü, qüvvətli.

kraftvoll *adj.* qüvvətli, güclü, enerjili.

Kraftwagen, *der*; -s, - avtomobil.

Kraftwerk, *das*; -(e)s, -e elektrik kərxanası, elektrik stansiyası.

Kragen, *der*; -s, - 1. yaxa, yaxalıq; boğazlıq; *welche ~ haben Sie?* yaxanızın nömrəsi neçədir? 2. *fig. beim ~ packen* yaxasından yapışmaq, yaxasından tutmaq; *fig. jetzt platzt mir aber der ~* daha səbrim tükəndi, partladım.

Kragenweite, *die*; -, -n yaxa ölçüsü, yaxa nömrəsi.

Krähe, *die*; -, -n qarğa.

krähen *vi* 1. (Hahn) banlamaq; 2. (Krähe) qarıldamaq.

Krähenfüße, *die/pl.* 1. (kleine Augenfalten) qırıq; 2. (unleserliche Schrift) cizma-qara.

Krake, *der od. die*; -(n), -n mürəkkəb ilbizi.

krakeelen *vi* hay-küy qaldırmaq, qalmaqal salmaq, qışqırmaq.

Krakeeler, *der*; -s, - hay-küy salan.

Kralle, *die*; -, -n dirnaq, pəncə, caynaq, cırmaq, çəng.

krallen *vt* cırmaq, caynaqlamaq; caynağını bətirmək, caynaqlamaq; *vr sich ~* yapışmaq (*an et./bir şeyden*).

Kram, *der*; -s 1. (*Krempel*) cır-cındır, zir-zibil; 2. (*Angelegenheit*) işlər; *das passt mir nicht in den ~* bu məni qane etmir; bu mənə yaraşmır.

kramen *vt* axtarmaq, araşdırmaq, eşləmək.

Krämer, *der*; -s, - 1. baqqal; xırdavatçı; 2. (*gewinnsüchtig*) acgöz, xəsisruhlu.

Krampf, *der*; -(e)s, -'e qıç, çəng; *verkrampft sein* çəng (*qıç*) olmaq.

Krampfader, *die*; -, -n varis, ayaq damarlarının gənəlməsi

krampfen *vr sich ~* qıç olmaq.

krampfhaft *adj.* 1. (*heftig*) şiddətli, həddindən artıq; 2. (*nervös*) əsəbi, sinirli.

Kran, *der*; -(e)s, -'e yükqaldıran, kran.

Kranich, *der*; -(e)s, -e durna; *fig. jmd. der schöne glänzende Auge hat* durna gözlü.

krank *adj.* naxoş, xəstə, azarlı, kefsiz; *fig. halsiz*; ~ *werden* naxoşlamaq, xəstələnmək.

Kranke(r), *der*; -n, -n naxoş, xəstə, azarlı, kefsiz.

kränkeln *vi* xəstələnmək, naxoşlamaq.

kranken *vi an et. D* ləng olmaq, dayanmaq; *die Sache krankt daran, dass er sich nicht verantwortlich fühlt* iş ona görə ləng olur ki, o özün məsul bilmir.

kränken *vt* 1. kədərləndirmək, incitmək, xatirinə (*xətrinə*) dəymək, sinsitmək; *fig. (ürəyini)* dağlamaq; 2. (*beleidigen*) alçatmaq, təhqir etmək, xatirini sındırmaq; *sich gekränkt fühlen* özünü təhqir edilmiş hiss etmək.

Krankenbesuch, *der*; -(e)s, -e xəstəyə baş çəkmə, xəstəni yoluxma.

Krankengeld, *das*; -(e)s xəstəlik pulu.

Krankenhaus, *das*; -es, -'er xəstəxana, azarxana, mərixana.

Krankenkasse, *die*; -, -en xəstəlik sığortası.

Krankenpflege, *die*; - xəstəyə qulluq.

Krankenpflegerin, *die*; -, -en xəstə baxıcısı, sanitar.

Krankenschein, *der*; -(e)s, -e xəstəlik vərəqəsi .

Krankenschwester, *die*; -, -n xəstə baxıcısı, tibb bacısı, şəfqət bacısı.

Krankenversicherung, *die*; -, -en xəstəlik sığortası.

Krankenwagen, *der*; -s, - ambulans.

krankfeiern *vt* xəstəliyə görə iş çıx-mamaq, xəstə yazılmaq.

krankhaft *adj.* xəstə, naxoş.

Krankheit, *die*; -, -en xəstəlik, naxoşluq, məruz; *sich e-e ~ holen* xəstəlik tutmaq, məruz olmaq; ~ *en* əmrəz *pl.*

Krankheitserreger, *der*; -s, - mikrob, virus.

krankheitshalber *adv.* xəstəliyə görə, xəstəlik üzündən.

kranklachen *vr sich ~* gülməkdən ölmək.

kränklich *adj.* xəstə, naxoş, azarlı, cansız, tabsız.

krankschreiben *vt* xəstə saymaq, xəstə yazmaq.

Kränkung, *die*; -, -en təhqir, dilyarası; inciklik, azar, küsmə.

Kranz, *der*; -es, -'e 1. çələng, əklil; *e-n ~ niederlegen* çələng qoymaq, əklil qoymaq; 2. *allg.* dairə şəklində olan şey.

Kränzchen, *das*; -s, - 1. kiçik çələng, çələngcik; 2. *fig.* qadınların toplanıb boşboğazlıq etmələri.

Krapfen, *der*; -s, - yağlı kökə.

krass *adj.* kobud, qaba; gözəçarpan, aşkar, kəskin.

Krater, *der*; -s, - vulkan ağzı, krater.

Kratzbürste, *die*; -, -n *fig.* inadçı qız, öz bildiyini edən gənc qız, davakar.

Krätze, *die*; - *med.* uyuz, qoturluq, qurdəşən, qurdəşənək; *gər.*

kratzen *vt* 1. qaşımmaq; (*mit dem Nagel*) dirnaqlamaq; 2. (*schrammen*) cızmaq, qazımmaq; *vi* qaşınmaq, ayışmaq; *mir kratzt der Hals* boğazım qaşınır (*gicişir*); *vr sich ~* qaşınmaq, ayışmaq; *sich am Kinn ~* çənəsini qaşımmaq.

Kratzer, *der*; -s, - cırmaq yeri, sıyrıntı.

kratzig *adj.* qaşındıran, qaşındırıcı.

krätzig *adj.* qotur, *gər.*

Kratzwunde, *die*; -, -n sıyrıntı, yara, sıyırım.

kraulen *vt* 1. tumarlamaq; 2. kravl stilinə üzmə.

kraus *adj.* 1. qıvrım, buruq-buruq; 2. (*konfus*) dolaşiq, pərt, qarmaqarışiq, qırışiq; ~*es* *Zeug* *reden* pərt danışmaq.

kräuseln *vt* burmaq, burdurmaq, büz-mək; *vr sich* ~ burulmaq, qıvrılmaq, büz-*zük*mək.

krushaarig *adj.* qıvrımsaçlı.

Kraut, *das*; -(*e*)*s*, *Kräuter* 1.öt; 2.(*Pflanz*-*e*) bitki; göyerti, tərəvəz; 3. (*Tabak*) tüt-*ün*; 4. (*Kohl*) kələm; *dagegen ist kein* ~ *gewachsen* buna qarşı heç bir şey et-mək olmaz; *wie* ~ *und Rüben* necə gəl-di, qarmaqarışiq.

Kräutertee, *der*; -*s*, -*s* bitki çayı.

Krawall, *der*; -*s*, -*e* şuluqluq, çaxnaş-*ma*, hay-küy salma; qiyam.

Krawatte, *die*; -, -*n* boyunbağı, qals-*tuk*, kravat; ~ *binden* kravat bağlamaq.

Krawattennadel, *die*; -, -*n* kravat san-*cağı*.

kraxeln *vi* çətinliklə dırmaşmaq.

krativ *adj.* yaradıcı.

Kreativität, *die*; - yaradıcılıq.

Kreatur, *die*; -, -*en* 1. (*Lebewesen*) ya-*radıcılıq*, məxluq; 2. *pej.* alçaq, mənfur.

Krebs¹, *der*; -*es*, -*e* 1. xərçəng; 2. *astr.* xərçəng ulduzlar, sərətən.

Krebs², *der*; -*es* *med.* xərçəng xəstəliyi.

Krebsgeschwulst, *die*; -, -*e* *med.* xər-*cəng* şişi.

Krebsschaden, *der*; -*s*, -*en* *med.* xərçəng xəstəliyi.

Krebsschere, *die*; -, -*n* qısqac.

Kreden, *die*; -, -*en* bufet.

kredenz *vt* -*i* vermək, qonağın qa-*bağına* qoymaq.

Kredit, *der*; -(*e*)*s*, -*e* 1. kredit, borc; *auf* ~ kreditlə; *e-n* ~ *aufnehmen* kredit götür-mək; *e-n* ~ *einräumen* kreditləşdirmək; 2. (*Vertrauenswürdigkeit*) etibar.

kreditfähig *adj.* krediti ödəyə bilən.

Kreditgewährung, *die*; -, -*en* kredit vermə.

Kredithai, *F der*; -(*e*)*s*, -*e* sələmçi.

kreditieren *vt* kredit vermək.

Kreditvolumen, *das*; -*s*, - kredit həcmi.

kreditwürdig *adj.* kreditə layiq.

Kredo, *das*; -*s*, -*s* *rel.* inam, əqidə.

Kreide, *die*; -, -*n* tabaşir, gəc; *fig. bei j-m in der* ~ *stehen* bir kəsə borclu ol-*maq*.

kreideweiß *adj.* ağappağ, sapsarı.

kreieren *vt* yaratmaq, ortaya qoymaq.

Kreis, *der*; -*es*, -*e* 1. *math.* dairə, aylam, halay; dövrə; halqa; *e-n* ~ *bilden* halqa vurmaq, halqalamaq; 2. (*Bereich*) sahə; 3. *astr.* mədar; 4. (*Bezirk*) vilayət, dairə, mahal; 5. (*Personenkreis*) mühit, məhfil, çevrə; *die reaktionären* ~*e* mürtəcə qüv-*vələr*; *im* ~*e* *der Familie* ailə daxilində, evarası; *weite* ~*e* *ziehen* təsir etmək, ya-*yılmaq*.

Kreisausschnitt, *der*; -(*e*)*s*, -*e* *math.* sektor.

Kreisbahn, *die*; -, -*en* *astr.* orbit, göy cismlərinin hərəkət yolu.

Kreisbewegung, *die*; -, -*en* dövrü hərə-*kət*; dövretmə.

kreischen *vi* 1. bağırmaq, çığırmaq; 2. (*Säge*) çatırdamaq; cırlıdamaq.

Kreisel, *der*; -*s*, - fırfıra, fırlanğıc.

kreisen *vi* fırlanmaq, cövlan etmək, çönmək, hərlənmək; *etwas* ~ *lassen* -*i* əldən-ələ gəzdirmək (*vermək*).

kreisförmig *adj.* dairəvi, dairə şəklində olan, girdə, dəyirmi; ~ *machen* dəyirmi-*lən*mək, girdə etmək.

Kreislauf, *der*; -(*e*)*s*, -*e* 1. dövrə, dövr-*etmə*; 2. *med.* qan dövrəni.

kreisrund *adj.* dairəvi.

Kreislaal, *der*; -(*e*)*s*, -*s*alə doğum ota-*ğı* (*zalı*).

Kreisverkehr, *der*; -(*e*)*s* dairəvi hərə-*kət*, dövrü hərəkət.

Kreisverwaltung, *die*; -, -*en* rayonun idarə heyəti (*rəhbərliyi*).

Krem, *die*; -, -*s* krem.

Krematorium, *das*; -*s*, -*rien* krema-*toryum*, ölülərin yandırılan yeri.

kremig *adj.* kremli.

Krempe, *die*; -, -*n* papağın qırağı.

Krempel, *der*; -*s* zir-zibil.

krempeln *vt* (*Ärmel* *usw.*) qatlamaq.

Kren, *der*; -(*e*)*s* *bot.* qıtıqotu.

krepieren *vi* ölmək, murdar olmaq; gəbərmək.

Kresse, *die*; -, *-en* müxtəlif bitkilərin adı.

Kreta; *-s* Krit adası.

Kreuz, *das*; *-es*, *-e* 1. xaç; cədvəl; 2. *an.* omba sümüyü; 3. *mus.* diyəz; 4. (*Leid*) dərd, əzab; yük; *rotes* ~ qırmızı xaç; *j-n aufs* ~ *legen* bir kəsi aldatmaq; *kreuz und quer* eninə-uzununa, hər tə tərəfə, bir sağa-bir sola.

Kreuzbein, *das*; *-s med.* omba sümüyü; quyruq sümüyü, büzdüm.

kreuzen *vt* 1. (*Arme*) çarpaz oturmaq; çarpaz vurmaq; 2. (*Rassen*) çarpazlaşdırmaq, cütləşdirmək, dövləndirmək; 3. (*Weg*) yolu kəsmək; *vi naut.* üzmək, işləmək; *vr sich* ~ 1. (*Straßen*) kəsmək; 2. (*Briefe*) çarpaz düşmək, çarpazlanmaq.

Kreuzer, *der*; *-s*, - hərbi gəmi.

Kreuzfahrt, *die*; -, *-en* səlib müharibəsi, xaç müharibəsi.

Kreuzfeuer, *das*; *-s*, - çarpaz atəş; *ins* ~ *der öffentlichen Kritik geraten* ümumi əfkarda sərt tənqid olmaq.

kreuzförmig *adj.* xaç şəklində, xaç kimi, çarpaz, çarpazlamasına.

Kreuzgang, *der*; *-(e)s*, *-e* üstüörtülü yol, dalan.

kreuzigen *vt* çarmıxa çəkmək.

Kreuzotter, *die*; -, *-n* qara ilan.

Kreuzschmerzen, *die/pl.* beləğrısı.

Kreuzspinne, *die*; -, *-n* bağça hörümçəyi.

Kreuzung, *die*; -, *-en* 1. (*Straßen*) dördyol ayrıcı, çarpaz yol; 2. (*von Rassen*) çarpazlaşdırma, cütləşdirmə.

Kreuzverhör, *das*; *-(e)s*, *-e* istintaq, çarpaz dindirmə; *ins* ~ *nehmen* dindirmək, istintaq etmək.

Kreuzweg, *der*; *-(e)s*, *-e* dördyol ayrıcı.

kreuzweise *adv.* çarpazvarı.

Kreuzworträtsel, *das*; *-s*, - çarpaz tapmacası, krossvord.

Kreuzzug, *der*; *-(e)s*, *-e* səlib yürüşü.

kribb(e)lig *adj.* əsəbi, həyəcanlı.

kribbeln *vi* 1. (*kitzeln*) qıdıqlanmaq; 2. (*jucken*) qaşınmaq; gicişmək, vızıldaş-

maq, qaynaşmaq; *meih Hand kribbelt* əlim gicişir.

kriechen *vi* 1. sürünmək; 2. *fig.* yaltaqlıq etmək, yaltaqlanmaq (*vor j-m/bir kəsə*).

Kriecher, *der*; *-s*, - *F* yaltaq.

Kriecherei, *die*; - yaltaqlıq, alçalma.

kriecherisch *adj.* yaltaqçasına.

Kriechspur, *die*; -, *-en* sürünmə izi.

Kriechtief, *das*; *-(e)s*, *-e* sürünən heyvan.

Krieg, *der*; *-(e)s*, *-e* savaş, döyüş, müharibə; *kalter* ~ soyuq müharibə; ~ *führen* döyüşmək, müharibə aparmaq; *im* ~ savaşda.

kriegen *vt* 1. almaq; *du kriegst ein Geschenk* sən bir hədiyyə alırsan; 2. (*fangen*) yaxalamaq; *ein Kind* ~ uşaq doğmaq; *j-n klein* ~ bir kəsə divan tutmaq.

Krieger, *der*; *-s*, - döyüşçü, hərbi.

Kriegerdenkmal, *das*; *-s*, *-er* şəhidlər abidəsi.

kriegerisch *adj.* hərbi, əsgəri; mübariz, döyüşkən, cəngavər, döyüş(g)ən.

kriegführend *adj.* müharibə edən.

Kriegsanleihe, *die*; -, *-n* hərbi borc.

Kriegsausbruch, *der*; *-(e)s*, *-e* müharibənin başlanması.

Kriegsbeschädigte(r), *der u. die*; *-n*, *-n* müharibə əlili.

Kriegsdienst, *der*; *-(e)s* hərbi qulluq.

Kriegsdienstverweigerer, *der*; *-s*, - hərbi qulluqdan qaçan, hərbi qulluğu rədd edən.

Kriegserklärung, *die*; -, *-en* müharibə elan etmə.

Kriegsfrewillige(r), *der u. die*; *-n*, *-n* müharibənin könüllü iştirakçısı.

Kriegsfuß, *der*; *-es* : *fig.* *mit j-m auf* ~ *stehen* bir kəslə düşmənçilik etmək, bir kəslə qarlı bıçaqlı olmaq.

Kriegsgefangene(r), *der u. die*; *-n*, *-n* hərbi əsir.

Kriegsgefangenschaft, *die*; -, *-en* hərbi əsirlik.

Kriegsgericht, *das*; *-(e)s*, *-e* hərbi məhkəmə, səhra məhkəməsi, hərbi tribunal.

Kriegsgewinnler, *der*; -s, - hərbi sür-sat göndərməklə qazanc əldə edən al-verçi.

Kriegsheld, *der*; -en, -en müharibə qəhrəmanı.

Kriegshetzer, *der*; -s, - müharibə qı-zışdıran.

Kriegskamerad, *der*; -en, -en silahdaş, döyüş yoldaşı.

Kriegskunst, *die*; -, -'e müharibə fən-i (*təlmi*), əsgəri məharət.

Kriegslist, *die*; -, -en müharibə hiyləsi.

Kriegsmacht, *die*; -, -'e döyüşən ölkə.

Kriegsmarine, *die*; -, -n hərbi dəniz qüvvələri.

Kriegsschauplatz, *der*; -(e)s, -'e döyüş meydanı.

Kriegsschiff, *das*; -(e)s, -e hərbi gəmi.

Kriegsschule, *die*; -, -n hərbi məktəb.

Kriegsteilnehmer, *der*; -s, - cəbhəçi, müharibə iştirakçısı.

Kriegstreiber, *der*; -s, - müharibə qı-zışdıran.

Kriegsverbrecher, *der*; -s, - müharibə cinayətkarı, hərbi cinayətkar.

Kriegszustand, *der*; -(e)s, -'e hərbi vəziyyə, savaq durumu; *im* ~ hərbi vəziyyətdə.

Krimi, *der*; -s, -s s. *Kriminalfilm*, *Kriminalroman*.

Kriminalbeamte, *der*; -n, -n cinayət polisinin əməkdaşı.

Kriminalfall, *der*; -(e)s, -'e cinayət işi.

Kriminalfilm, *der*; -s, -e kriminal filmi, cinayətkarlığa dair film.

Kriminalist, *der*; -en, -en kriminalist.

Kriminalistik, *die*; - cinayətlər haqqında hüquq elmi, kriminalistika.

Kriminalität, *die*; - cinayətkarlıq *pl*.

Kriminalpolizei, *die*; - cinayət axtarış polisi.

Kriminalroman, *der*; -s, -e dedektiv roman.

krinell *adj*. cinayətə aid; cinayətkar.

Kriminelle, *der*; *die*; -n, -n cinayətkar, cani.

Kriminologie, *die*; - kriminalologiya.

Krimskrams, *der*; - cır-cındır, əski-üs-kü, zir-zibil.

Kringel, *der*; -s, - 1. kiçik halqa; 2. *allg.* dairəvi şey.

Kripo, *die*; - s. *Kriminalpolizei*.

Krippe, *die*; -, -n 1. (*für Tiere*) yemlik; 2. (*Hort für Säuglinge*) körpələr evi.

Krise, *die*; -, -n böhran; *in e-e ~ geraten* böhrana girmək, böhrana düşər olmaq.

kriseln *vi* böhranlı olmaq; *es kriselt* böhran yaxınlaşır.

krisenfest *adj*. böhransız, sabit, böhrandan uzaq olan durum.

krisengeschüttelt *adj*. böhrandan sarsılmış.

Krisenherd, *der*; -(e)s, -e böhran mərkəzi, çox böhranlı yer.

Krisensituation, *die*; -, -en böhranlı vəziyyət.

Krisenstab, *der*; -s, -'e böhran komitəsi (*heyəti*).

Krisenzeit, *die*; -, -en böhran dövrü.

Kristall, *der*; -s, -e u. *das*; -s kristal, bülür.

Kristallglas, *das*; -(e)s bülür badə.

Kristallisation, *die*; -, -en bülürləşmə.

kristallisieren *vi* bülürləşmə; *vt* bülürləşdirmək.

kristalklar *adj*. bülür kimi, dumduru, şəffaf; *lit.* *durnagöz(lü)*; *das Wasser ist ~* su dumdurudur.

Kriterium, *das*; -s, -rien meyar, *fig.* ölçü.

Kritik, *die*; -, -en tənqid; *~ üben* tənqid etmək.

Kritiker, *der*; -s, - tənqidçi.

kritiklos *adj*. tənqidsiz.

kritisch *adj*. 1. tənqidi; 2. (*Lage*) böhranlı, gərgin, ciddi; *~er Zustand* ciddi vəziyyət.

kritisieren *vt* qınamaq, tənqid etmək, irad tutmaq; *j-n heftig ~* bərk tənqid etmək (*qınamaq*); *F* döşəmək.

kritteln *vi* hər şeydə bir qusur axtararaq tənqid etmək.

Kritzelei, *die*; -, -en cızma-qara yazma.

kritzeln *vt* cızma-qara yazmaq.

kroch *s. kriechen.*

Krokodil, *das; -s, -e* timsah.

Krokodilstränen, *die/pl. F* saxta göz yaşları.

Krokus, *der; -, -se* zəfəran.

Krone, *die; -, -n* **1.** tac; **2.** (Zahnkrone) diş qapağı, qapaq; **3.** (Baumkrone) çətir; *fig. ən yüksək şey, ən ulu şey; fig. e-n in der ~ haben* sərxoş olmaq.

krönen *vt* tac qoymaq; *j-n zum König ~ bir kəsi padşah etmək, başına tac qoymaq; von Erfolg gekrönt* müvəffəqiyyətli, başarılı.

Kronleuchter, *der; -s, -* çilçıraq.

Kronprinz, *der; -en, -en* vəliəhd.

Krönung, *die; -, -en* tac qoyma; *fig. zirvə, ən yüksək nöqtə; die ~ s-r Laufbahn* karyerinin zirvəsi.

Krönungsfeierlichkeiten, *die/pl.* tac-qoyma mərasimi.

Kronzeuge, *der; -n, -n* əsas şahid.

Kropf, *der; -(e)s, -e* **1.** (der Vögel) çinadan, daşlıq, dəncik; **2. med.** quatr.

Kroppzeug, *das; -(e)s* **1.** (Gesindel) tör-töküntü, zir-zibil; **2.** oğul-uşaq, uşaqlar.

kross *adj.* (Brot) bürüştə.

Krösus, *der; -ses, -se* çox varlı adam.

Kröte, *die; -, -n* **zo.** **1.** quru qurbağası; **2. fig.** bala, quzu; **3. fig.** ifritə; **4. F** pul.

Krücke, *die; -, -n* əsa, qoltuq ağacı.

krude, *adj.* kobud, pis, qaba; kal.

Krug, *der; -(e)s, -e* küzə; küp, güyüm, səhəng; aftafa; *kleiner* ~ bəsti.

Krume, *die; -, -n* **1.** şumluq torpaq; **2.** (Brotkrume) çörək xırdası.

Krümel, *der; -s, -* çörək qırıntısı, çörək xırdası.

krümelig *adj.* ovulan, ovulub tökülən.

krümeln *vt* ovub tökmək, xırda-xırda doğramaq; *vi* ovulub tökülmək.

krumm *adj.* **1.** əyri, əyməli, əyri-büyürü, əyri-üyrü; dolanbac; qıyğac; *F* əyri-bulamac; *~ machen* əymək; **2.** (nicht ehrlich) əliəyri, əyri.

krummbeinig *adj.* ayaqları əyri, əyri-ayaq, əyriqıç.

krümnen *vt* əymək, bükmək, burmaq; *vr sich ~* əyilmək, qovrulmaq, qıç ol-

maq (*vor D/ -dän*); *sich vor Schmerzen ~* ağrıdan qıç olmaq.

krummlinig *adj.* əyricizıqlı, əyrixətli.
krummnehen *vt F et. ~* bir şey-dən incimək.

Krümmung, *die; -, -en* əyrilik, əydəm; əyri; dolama, dolambac; dirsək; döngə.

Kruppe, *die; -, -n* (Pferd) sağrı.

Krüppel, *der; -s, -* çolaq, şikəst; *zum ~ machen* şikəst etmək; *zum ~ werden* şikəst olmaq.

Kruste, *die; -, -n* **1.** qabıq; **2.** (auf der Wunde) köz, qasnaq, qabıq.

Kruzifix, *das; -es, -e* Həzrəti İsanın çarmıxa çəkilməmiş şəkli, xaç.

Krypta, *die; -, -ten* kilsənin zirzəmi-sində olan qəbiristan.

Kto. = *Abk. für : Konto, das; -s, Kon-ten.*

Kuba; *-s* Kuba.

Kubaner, *der; -s, -* kubalı.

kubanisch *adj.* kubalı.

Kübel, *der; -s, -* çəllək, çən.

Kubikmaß, *das; -es, -e* həcm ölçüsü.

Kubikmeter, *der; -s, -* kub metr.

kubisch *adj.* kub formalı.

Kubismus, *der; -* kubizm.

Kubus, *der; -, -ben* kub.

Küche, *die; -, -n* **1.** mətbəx, aşpazxana, mutfax; **2.** (Speisen) yeməklər, xörəklər *pl.*; *die aserbaidzhanische ~* Azərbaycan yeməkləri.

Kuchen, *der; -s, -* keks, şirni, peçenye.

Küchenchef, *der; -s, -s* baş aşpaz.

Küchengeschirr, *das; -s* mətbəx qab-qacağı, mətbəx qab-qasığı.

Küchenschabe, *die; -, -n* tarakan, mətbəx böcəyi.

Küchenzettel, *der; -s, -* yemək siyahısı, menyü.

Küchlein, *das; -s, -* cücə.

kucken *vi* baxmaq, tamaşa etmək.

Kü(c)ken, *das; -s, -* cücə; (Nestling) ətçəbala, ətbal.

Kuckuck, *der; -s, -e* quququ quşu; *hol dich der ~ ! lənətə gələsən!; weiß der ~ !* nə bilim!.

Kuckucksuhr, *die*; -, -en quqqulu saatı.

Kuddelmuddel, *der u. das*; -s qarma-qarışıqlıq, hərc-mərclik.

Kufe, *die*; -, -n **1.** (*Gefäß*) çəllək, çən; **2.** (*beim Schlittschuh*) xizəyin dəmir da-banı.

Küfer, *der*; -s, - **1.** (*Böttcher*) çəlləkçi; **2.** (*Kellermeister*) şərəbçi.

Kugel, *die*; -, -n **1.** kürə, şar; **2.** (*Ge-wehrkugel usw.*) güllə; **3.** (*Geschosskugel*) qumbara.

kugelfest *adj.* gülləkeçirməz.

kugelförmig *adj.* şarşəkili, kürəvi, kü-rəvarı.

Kugelgelenk, *das*; -(e)s, -e **1.** *an.* oynaq; **2.** *techn.* şarşəkili birləşmə.

kugeln *vi* diyirlənmək; *vt* diyirlətmək, yuvarlatmaq.

kugelrund *adj.* şar kimi yumru, girdə.

Kugelschreiber, *der*; -s, - diyircəkli çə-ləm.

kugelsicher *adj.* *s. kugelfest.*

Kugelstoßen, *das*; -s şar atma.

kugelig *adj.* kürəvi, şarşəkili.

Kuh, *die*; -, -e inək.

Kuhfladen, *der*; -s, - inək təzəyi.

Kuhhandel, *der*; -s, - *fig.* gizli alver, ələltindən alver, gizli sövdələşmələr *pl.*

Kuhhaut, *die*; -, -e **1.** inək dərisi; **2.** *fig. das geht auf keine ~!* şoru çıxdı; həd-dini aşdı!

kühl *adj.* sərin; *es ist ~* hava sərindir; *fig.* soyuq; *j-n ~ behandeln* bir kəslə soyuq rəftar etmək.

Kühlanlage, *die*; -, -n soyuducu cihaz.

Kuhle, *die*; -, -n çuxur.

Kühle, *die*; - sərinlik; *fig.* soyuqluq.

kühlen *vt* sərinləşdirmək; soyutmaq.

Kühler, *der*; -s, - (*Auto*) radiator.

Kühlhaus, *das*; -es, -er buzxana.

Kühlschrank, *der*; -(e)s, -e soyuducu, buzdolabı.

Kühltruhe, *die*; -, -n soyuducu cihaz.

Kühlung, *die*; -, -en soyu(t)ma, sərin-lə(t)mə, soyudulma.

Kühlwasser, *das*; -s soyuducu su.

Kuhmilch, *die*; - inək südü.

Kuhmist, *der*; -es təzək.

kühn *adj.* qoçaq, cəsur, igidcəsinə, qorxubilməz, qorxusuz, mərd, rəşadət-li, ürəkli, hünərli, şücaətli, bahadır, dilavər; *adv.* cürətlə, şücaətlə.

Kühnheit, *die*; -, -en cəsərət, qorxubilməzlik, ürəklik, hünər, cürət, şücaət, cəsurluq, dilavərlik, igidlik.

Kuhstall, *der*; -(e)s, -e tövlə, pəyə.

Küken, *das*; -s, - cücə.

kulant *adj.* **1.** (*großzügig*) əliaçıq; iltifatlı; **2.** (*Preise*) münasib.

Kulanz, *die*; -, - alicənablıq, iltifat,

Kuli, *der*; -s, -s **1.** hambal, yükdaşı-yan; **2.** *F s. Kugelschreiber.*

kulinarisch *adj.* ləzzətli yemək, ləziz.

Kulisse, *die*; -, -n kulisa; səhnə arxası; *hinter den ~n* səhnə arxasında; gizlicə.

kullern *vi* **1.** (*rollen*) diyirlənmək; ax-maq; *die Tränen ~ ihm über das Gesicht* göz yaşları üzünə axır; **2.** (*Augen*) göz-ləri oynatmaq; *vr sich vor Lachen ~* gülməkdən qırılmaq.

Kulmination, *die*; -, -en zirvə, ən yük-sək nöqtə, ən hündür nöqtə.

kulminieren *vt* ən yüksək zirvəyə (*nöqtəyə*) çatmaq.

Kult, *der*; -(e)s, -e ibadət etmə; pərəs-tiş, aşırı sevgi.

kultisch *adj.* ibadətə aid, dini.

kultivieren *vt* **1.** (*Boden*) becərtmək; **2.** mədəniləşdirmək.

kultiviert *adj.* **1.** mədəni, kulturlu, ay-dın; **2.** becərilən.

Kultur, *die*; -, -en **1.** *nur sg.* mədəniy-yət, kultur; **2.** (*Anbau*) becərmə; bəs-ləmə.

Kulturabkommen, *das*; -s, - mədəni əlaqələr haqda saziş.

kulturell *adj.* mədəni, kulturel; çağdaş.

Kulturgeschichte, *die*; -, -n mədəniy-yət tarixi, kultur tarixi.

Kulturgut, *das*; -(e)s, -güter mədəni irs.

Kulturleben, *das*; -s mədəni həyat.

kulturlos *adj.* mədəniyyətsiz, kultursuz.

Kulturpolitik, *die*; - mədəniyyət siya-səti, kultur siyasəti.

Kulturschätze, *die/pl.* mədəniyyət xəzinəsi.

Kulturstufe, *die; -, -n* mədəniyyət dərəcəsi.

Kulturzentrum, *das; -s; -tren* mədəniyyət (*kultur*) mərkəzi.

Kultus, *der; -* pərəstiş, ibadət.

Kultusminister, *der; -s, -* mədəniyyət naziri.

Kultusministerium, *das; -s, -rien* mədəniyyət nazirliyi.

Kümmel, *der; -s* bot. zirə.

Kummer, *der; -s* kədər, dərd, qəm, qüssə, fikir-xəyal, hüzn; qayğı; ~ *haben* dərdi olmaq; *sich ~ machen* qüssə yemək (*wegen G/ bir şeyə görə*); *F vor ~ sterben* diğ tutub ölmək, diğləmək.

kümmertlich *adj.* 1. yazıq, zavallı, aciz, ac-yalavaz; 2. (*gering*) az, cüzi.

kümmern *vt* dəxli olmaq, ilgiləndirmək; *was kümmert mich ..* mənim bu işlə nə əlaqəm var?; *-dan/-dən* mənə nə? *vr sich ~* qeydinə qalmaq (*um A/-kimsə, nəyinsə*), qayğısını çəkmək, baxmaq; gün ağlamaq; can yandırmaq; *F sich liebvoll um j-n ~* dədəlik etmək; *sich um das eigene Leben ~* özünə bir gün ağlamaq; *ich muß mich auch um meine Eltern ~* mən ata-anama da baxmalıyam.

Kümmernis, *die; -, -se* kədər, qəm, qüssə, dərd; fikir.

kummervoll *adj.* kədərli, dərdli, qüzsəli.

Kumpan, *der; -s, -e* yoldaş, ayaqdaş; içki yoldaşı.

Kumpel, *der; -s, -* 1. mädən fəhləsi, şaxtaçı; 2. *F* yoldaş.

kündbar *adj.* rədd oluna bilən, ləğv oluna bilən; dəyişdirilə bilən.

Kunde¹, *der; -n, -n* müştəri, alıcı.

Kunde², *die; -, -n* məlumat, xəbər; bilik, bilim.

kündən *vt* xəbər vermək, bildirmək.

Kundendienst, *der; -(e)s, -e* müştərilərə xidmət şöbəsi, müştəri servisi.

kundgeben *vt* bildirmək, xəbər vermək.

Kundgebung, *die; -, -en* 1. göstərmə, bildirmə; 2. (*Demonstration*) nümayiş, mitinq.

kundig *adj.* təcrübəli, bilikli, səriştəli, agah, dana, dərin.

kündigen *vt* 1. (*e-n Vertrag*) pozmaq, ləğv etmək; 2. (*j-m*) işdən çıxarmaq, işdən azad etmək.

Kündigung, *die; -, -en* ləğv etmə, pozma.

Kündigungsfrist, *die; -, -en* ləğv etmə (*imtina*) möhləti.

Kündigungrecht, *das; -(e)s* ləğv etmə hüququ.

Kündigungsschreiben, *das; -s, -* işdən çıxarılması haqqında xəbər; ləğv etmə haqqında xəbər.

Kündigungsschutz, *der; -es* işdən çıxarma (*imtina*) məqsədinə qarşı qahmar çıxma.

Kundin, *die; -, -nen* müştəri, alıcı (*qadın*).

Kundschaft¹, *die; -, -en* müştərilər, alıcılar.

Kundschaft², *die; -* (*Erkundung*) kəşfiyyat.

Kundschafter, *der; -s, -* casus.

kundtun *vt* xəbər vermək, bildirmək.

künftig *adj.* gələcək, qarşdakı; ~ *e Generationen* gələcək nəsillər; *adv.* gələcəkdə.

kungeln (**kunkeln**) *vt* kələk gəlmək; fitnə törətmək.

Kunst, *die; -, -e* 1. incəsənət; 2. (*Geschicklichkeit*) bacarıq, qabiliyyət, məharət, sənət, fənn, hünər; *fig.* dilçək; 3. (*Kniff*) kələk, hiylə.

Kunstaussstellung, *die; -, -en* incəsənət sərgisi.

Kunstdünger, *der; -s, -* mädən gübrələri.

Künstelei, *die; -, -en* sünilik, qəribəlik.

kunstfertig *adj.* məharətli, bacarıqlı.

Kunstfertigkeit, *die; -, -en* məharət, yaradıcılıq, hünər.

Kunstgeschichte, *die; -* incəsənət tarixi.

Kunstgriff, *der; -(e)s, -e* kələk, hiylə,

biclik; məhəreət.

Kunsthandwerk, *das*; -(e)s, -e incəsənət ixtisası.

Kunsthistoriker, *der*; -s, - incəsənət tarixi üzrə mütəxəssis, sənətsünas.

Kunsthochschule, *die*; -, -n ali incəsənət məktəbi.

Künstler, *der*; -s, - sənətkar, artist.

künstlerisch *adj.* sənətkarçasına, sənətkaranə, bədii, sənətsal.

künstlich *adj.* qondarma, qeyri-təbii, süni; sintetik.

Kunstliebhaber, *der*; -s, - incəsənət sevən.

kunstlos *adj.* sadə, təbii.

Kunstmaler, *der*; -s, - rəssam, nəqqaş.

Kunstsammlung, *die*; -, -en incəsənət əsərlərin toplusu (*küllüyyatı*).

Kunstschätze, *die/pl.* dəyərlı incəsənət əsərləri.

Kunstseide, *die*; - qondarma ipək.

Kunststoff, *der*; -(e)s, -e plastik maddə.

Kunststück, *das*; -(e)s, -e ustalıq, hünər; *das ist kein ~!* bu bir hünər deyill.

Kunstverständige, *der*; -n, -n incəsənətdən başı çıxan adam.

kunstvoll *adj.* bədii, hünərli.

Kunstwerk, *das*; -(e)s, -e bədii əsər, incəsənət əsəri, sənət əsəri.

kunterbunt *adj.* 1. (*sehr bunt*) rəngbərəng, ala-bəzək; 2. (*durcheinander*) qatma-qarış.

Kuppee, *das*; -s, -s s. Coupe.

Kupfer, *das*; -s mis.

Kupferbergwerk, *das*; -(e)s, -e mis mədəni.

kupferfarbig *adj.* misrəngli.

kupferhaltig *adj.* misli.

kupferig *adj.* misəbənzər, mis.

Kupferschmied, *der*; -(e)s, -e misgər.

Kupferstich, *der*; -(e)s, -e mis üzərinə həkk olmuş şəkil.

Kupon, *der*; -s, -s kupon.

Kuppe, *die*; -, -n 1. (*Bergkuppe*) təpə; 2. (*Fingerkuppe*) barmaq ucu.

Kuppel, *die*; -, -n gümbəz, günbəz,

qübbə, tağ, günbəz, kümbəd.

Kuppelei, *die*; - *jur.* oğraşlıq; dəlallıq, məhəbbət dəlallığı.

kuppelförmig *adj.* gümbəz kimi, qübbə şəklində, kümbədli.

kuppeln *vt* bir-birinə bağlamaq, birləşdirmək; əlaqələndirmək.

Kuppler, *der*; -s, - qurumsaq; vasitəçi; aradüzəldən, dəllal.

Kupplung, *die*; -, -en 1. *techn.* ilişmə, yapışma; qarmaqlama; 2. (*Auto*) əyləc (*Süd.* : *klac*).

Kur, *die*; -, -en müalicə, rejim; *zur ~ fahren* müalicəyə getmək.

Kür, *die*; -, -en (*Sport*) azad hərəkət, ixtiyarı məşq.

Kuratel, *die*; -, -en *jur.* qəyyumluq, himayə.

Kurator, *der*; -s, -en qəyyum.

Kuratorium, *das*; -s, -rien (*Verwaltung*) idarə heyəti, müdiriyyət.

Kurbel, *die*; -, -n dəstək, tutğac.

Kurbelwelle, *die*; -, -n *techn.* dirsəkli vördənə.

Kürbis, *der*; -ses, -se qabaq, balqabaq, kudu, boranı.

Kurde, *der*; -n, -n kürd.

kurdisch *adj.* kürd; kürdcə.

Kurdisch, *das*; - (*Sprache*) kürdcə.

Kurfürst, *der*; -en, -en hökmdar, Almaniya padşahını seçən hökmdarlarından biri.

Kurgast, *der*; -(e)s, -e müalicə üçün gələn xəstə.

Kurhaus, *das*; -es, -er müalicə olanların hoteli.

Kurie, *die*; -, -n Vatikan.

Kurier, *der*; -s, -e xəbərgetirən, carçı, kuryer.

kurieren *vt* müalicə etmək, şəfa vermək; *fig.* dincəltmək.

kurios *adj.* qəribə, əcaib, təəccüblü.

Kurisorität, *die*; -, -en qəribəlik.

Kurort, *der*; -(e)s, -e müalicə yeri.

Kurs, *der*; -es, -e 1. (*Richtung*) istiqamət, səmt; 2. (*Kurswert*) dəyər, qiymət, məzənnə, kurs; 3. (*Lehrgang*) kurs; 4. (*politische Linie*) aparılan siyasət.

Kursanstieg, *der*; -(e)s, -e qiymətlərin (məzənnənin) artması.

Kursbericht, *der*; -(e)s, -e birja (Süd. : burs) məlumatı (hesabatı).

Kursbuch, *das*; -(e)s, -er 1. qatarların hərəkət cədvəli (planı); 2. kurs kitabı (dersdə).

Kürschner, *der*; -s, - xəzçi, kürkçü.

kursieren *vt* 1. (Geld) işlənmək; 2. (Gerüchte) yayılmaq.

kursiv *adj.* kursiv, italik.

Kursivschrift, *die*; -, -en kursiv şrift.

Kursnotierung, *die*; -, -en birja (Süd. : burs) bazarında məzənnə qeydi.

Kursschwankung, *die*; -, -en qiymət dəyişikliyi.

Kursus, *der*; -, Kurse kurs.

Kurswert, *der*; -(e)s, -e bazar məzənnəsi, bu gündü məzənnə.

Kurtaxe, *die*; -, -n müalicə yerində alınan pul, kurort rüsumu.

Kurve, *die*; -, -n 1. math. əyri; 2. (Straßenkurve) döngə, dönəcək, buruq, tin.

kurven *vi* dönmək, burulmaq; çönmək; viraj etmək.

kurvenreich *adj.* çox döngəli.

kurz *adj.* qıs(s)a, yığcam, gödək, güdə; uzun sürməyən; *sie hat ~e Haare* onun qısa saçları var; *nach ~er Zeit* bir az sonra; *~e Zeit vorher* bundan bir az qabaq, bayaq, dəmin; *adv.* qısaca, müxtəsərcə; tez; *~ und Bündig* yığcam, qısa və qəti; *binnen ~em* yaxın zamanda; *zu ~ kommen* zərər çəkmək; *den ~en ziehen* zərərə düşmək; *über ~ oder lang* gec-tez; *~ und schmerzlos* tez, nazsız, ədasız; *~ und klein schlagen* darmadağın etmək; *sich ~ fassen* qısa kəsmək, yığcam danışmaq, uzatmamaq, müxtəsər ifadə etmək; *mit ~en Worten* sözün qısa; *veralt.* əlhasil, əlqərəz, hasili-kəlam, əl-qıssə.

Kurzarbeit, *die*; - qısa iş günü.

kurzärmelig *adj.* qısa qollu, gödəkqol.

kurzatmig *adj.* tənəgfəs.

kurzbeinig *adj.* gödəkayaq.

Kurzbiografie, *die*; -, -n qısa bioqrafı, qısa tərcümeyi-hal.

Kürze, *die*; - yığcamlıq, qısalıq, müxtəsərlik; *in ~* bu yaxında, yaxınlarda; qısaca.

kürzen *vt* qısaltmaq, gödəltmək; azaltmaq; qıxdırmaq (Haare).

kürzer *adj.* daha qısa.

kurzerhand *adv.* tez, çox fikirləşmədən.

kurzfristig *adj.* qısamüddətli, azmüddətli.

kurzgefasst *adj.* yığcam, qısa.

Kurzgeschichte, *die*; -, -n qısa hekayə, novella.

kurzhalten *vt* bir kəsi sıxışdırmaq, gözümcüxdüya salmaq.

kurzlebig *adj.* azömürlü, qısaömür, ötərgi.

kürzlich *adv.* bir az bundan qabaq, bu yaxınlarda, bayaq.

Kurzschluss, *der*; -es, -e *el.* qısa qapanma (Süd. : itisal, kontakt).

Kurzschlussbehandlung, *die*; -, -en düşünülməmiş hərəkət; *e-e ~ begehen* düşünmədən əməl etmək.

Kurzschritt, *die*; -, -en stenografi.

kurzsichtig *adj.* uzağı görməyən, qarov.

Kurzstreckenlauf, *der*; -(e)s, -e qısa məsafəyə qaçış.

Kurzstreckenläufer, *der*; -s, - sprinter, qısa məsafəyə qaçış idmançı.

kurzum *adv.* bir sözlə, sözün qısa.

Kürzung, *die*; -, -en 1. ixtisar; qısaltma; 2. (Gehaltskürzung) kəsmə, azaltma.

Kurzwaren, *die/pl.* xırdavat.

Kurzwelle, *die*; -, -n qısa dalğa.

Kurzweilig *adj.* maraqlı; əyləndirici.

kurzzeitig *adj.* qısavaxtlı, qısamüddətli, qısasürləli.

kuschelig *adj.* (warm, weich) isti, xoşagələn; rahat, yumşaq.

kuscheln *vr sich an j-n ~* bir kəsin qonuna girmək, bir kəsə qısılmaq.

kuschen *vi* cıncırını çıxarmamaq, susmaq; itaət etmək; *F vor j-m.* ~ bir kəsə boyun eymək, bir kəsdən qorxmaq.

Kusine, *die*; -, -n əmiqızı, dayıqızı.

Kuss, *der*; -es, -e öpüş, öpmə.

küssen *vt* öpmək, dodaq almaq; *den*

Mund ~ dodaqlarından öpmək; *vr sich* ~ öpüşmək; (*sich gegenseitig innig küssen*) dodaqlaşmaq.

Kusshand, *die*; -, -*e* sevinc, məmnuniyyət, həvəs; *et. mit ~ nehmen* bir zadı sevinclə qəbul etmək.

Küste, *die*; -, -*n* dəniz kənarı, sahil.

Küstenschiffahrt, *die*; - sahil gəmiçiliyi.

Küstenschutz, *der*; -*es* sahili qoruma.

Küstenstraße, *die*; -, -*n* sahil yolu.

Küster, *der*; -*s*, - kilsə xadimi.

Kutsche, *die*; -, -*n* fayton, minik arabası, araba.

Kutscher, *der*; -*s*, - faytonçu, faytonşürən, arabaçı, daşqaçı.

kutschieren *vi* arabanı sürmək, faytonu sürmək.

Kutte, *die*; -, -*n* keşiş cübbəsi, əba.

Kutteln, *die/pl.* işgəmbə.

Kutter, *der*; -*s*, - *naut.* kater, balıq tutmaq üçün gəmi.

Kuvert, *das*; -*s*, -*s* **1.** (*Briefumschlag*) paket; **2.** (*Gedeck*) xörək yemək üçün işlədilən alətlər (*çəngəl, bıçaq ...*), xörək dəsti, yemək servisi.

kuvertieren *vt* marka yapışdırmaq.

Kuvertüre, *die*; -, -*n* şirniyyatın üzərindəki kakao, şokolat örtüsü.

Kuwait; -*s* Kuveyt.

Kybernetik *die*; - gibermetik, kibernetik.

kyrillisch *adj.* kiril; *~e Buchstaben* kiril hərfləri (*əlifbası*).

KZ (*Konzentrationslager*), *das*; -*s*, - ölüm düşərgəsi, həbs düşərgəsi.

L

L, l *das*; -, - Alman əlifbasının on ikinci hərfi.

Lab, *das*; -s, -e **1.** qursaq mayası; **2.** pəndir mayası, qatıq mayası.

laben *vi* təzələmək; canlandırmaq; hərərətini söndürmək; *vr sich ~ an D -i* ləzzətlə yemək və ya içmək, ləzzət almaq; möhkəmlənmək; *bir şeylə* mutlu olmaq.

labern *vi F* boşboğazlıq etmək.

Labial(laut), *der*; -s, -e *phon.* dodaq səsi.

labil *adj.* dəyişkən, möhkəm olmayan, qeyri-sabit, sarsıntılı, qərarlı, dəyənətsiz; dözümsüz; damarıboş, dəmdəməki *~es Gleichgewicht* dəyişkən müvazinətsiz.

Labilität, *die*; - dəyişkənlik, laxlıq; dözümsüzlük; damarıboşluq.

Labor, *das*; -s, -s *laborator(iya).*

Laborant, *der*; -en, -en *laborant.*

Laboratorium, *das*; -s, -rien *s. Labor.*

laborieren *vi* **1.** (*an e-r Krankheit usw.*) xəstəlik çəkmək; **2.** çalışmaq, işləmək, təcrübə qoymaq.

Labsal, *das*; -(e)s, -e **1.** fərəhləndirici şey, təzələndirici şey, güc verən şey; **2.** *fig.* ürəyə su səpmə, təsəlli.

Labyrinth, *das*; -(e)s, -e **1.** labirint, dolanbac, dolaşmaq yolu; qarışıqlıq; **2.** *anat.* ortaqlıq.

Lache, *die*; -, -n (*Pfütze*) gölməçə, nohur.

Lache², *die*; -, -n gülüş; qımışıq.

lächeln *vi* gülümsəmək, gülümsünmək, təbəssüm, qımışımaq (*über A/-ə*).

lachen *vt* gülmək (*über A/-ə*); *du hast gut ~!* sənin kefin kökdür!, *sən gülə bilərsən!*; *wer zuletzt lacht, lacht am besten* qələbə son gülənindir; *er hat nichts zu ~ o* çətin bir vəziyyətdədir.

Lachen, *das*; -s gülüş; qəhqəhə; *zum ~ bringen* güldürmək; *F das ist nicht zum ~ gülməyə* heç bir yer yoxdur.

lachend *adj.* gülən, güləyən; *der ~e Dritte* iki nəfərin davasından xeyir götürən üçüncü adam; *adv.* gülərək, gülə-gülə.

Lacher, *der*; -s, - gülən, gülümsəyən.
lächerlich *adj.* **1.** gülməli, gülünc; **2.** (*unbedeutend*) əhəmiyyətsiz, cüzi; *sich ~ machen* ələmi özünə güldürmək; *et. ins Lächerliche ziehen* lağa qoymaq, gülünc etmək.

lachhaft *adj.* gülməli, gülünc, komik.
Lachkrampf, *der*; -(e)s, -'e gülməsi tutma; əsəbi gülüş.

Lachs, *der*; -es, -e qızıl balıq.
Lack, *der*; -(e)s, -e lak, cila; *fig. der ~ ist ab* köhnəlidir; qocalıbdır.

lackieren *vt* lak çəkmək, lak sürtmək, cilalamaq.

Lade, *die*; -, -en sandıq, siyirtmə yeşik.

Ladefläche, *die*; -, -n yükləmə yeri.

Ladegerät, *das*; -(e)s, -e *el.* şarj etmə cihazı.

laden *vt* **1.** (*Fracht*) yükləmək; **2.** (*Waffe*) doldurmaq; **3.** *jur.* çağırmaq, dəvət etmək; cəlb etmək; **4.** *el.* doldurmaq, şarj etmək; *den Akku ~ akunu* şarj etmək; *geladene Gäste* dəvət olmuş qonaqlar; *schwer geladen haben* çox içmək.

Laden, *der*; -s, -' dükən, mağaza; *den ~ schmeißen* *F* sona çatdırmaq, həyata keçirmək; *den ~ hinwerfen* *F* işi buraxmaq, işdən əl çəkmək.

Ladendiebstahl, *der*; -(e)s, -'e mağaza oğurluğu.

Ladenfenster, *das*; -s, - mağaza sərgisi, vitrin.

Ladeninhaber, *der*; -s, - mağaza sahibi, dükənçi.

Ladenschluss, *der*; -es mağazanın bağlanma saati.

Ladentisch, *der*; -es, -e piştaxta.

Laderampe, *die*; -, -n yükləmə səkisi.

Laderraum, *der*; -(e)s, -'e **1.** anbar; **2.** *mil.* sandıq.

lädieren *vt* zədələmək, xarab etmək, korlamaq; yaralamaq.

lädiert *adj.* zədələnmiş, xarab olmuş.

Lädierung, *die*; -, -en zədə; yara.

Ladung, *die*; -, -en **1.** (*Güter*) yük, tay; **2.** (*in e-r Waffe*) güllə; barıt; **3.** *jur.* dəvətnamə; çağırma.

Lady, *die*; -, -s xanım, qadın.

Lafette, *die*; -, -n ərradə.

Laffe *der*; -n, -n *veralt.* ədəbaz adam, özünü bəyənen adam.

lag *s.* liegen.

Lage, *die*; -, -n **1.** (*Zustand*) vəziyyət, durum, hal, şərait, kök; **2.** (*Schicht*) qat, lay, təbəqə; **3.** (*Ort*) yer; *in der ~ sein zu .. etməyə qabil (qadir) olmaq, gücü çatmaq, bacarmaq, başarmaq; in e-e schwere ~ geraten yaman kökə (günə, vəziyyətə) düşmək.*

Lageplan, *der*; -s, -'e düşərgə planı.

Lager, *das*; -s, - **1.** (*Ruhestätte*) yataq, yatacaq; **2.** (*Warenlager*) anbar, baza, depo; **3.** (*Camp*) düşərgə, ordugah, baza, oturaq; *ein ~ errichten düşərgə salmaq; 4. geol.* mədən yatağı; *auf ~ haben anbarda olmaq.*

Lagergebühr, *die*; -, -en yükün saxlanma haqqı, anbarpulu.

Lagerhaus, *das*; -es, -'er anbar.

Lagerist, *der*; -en, -en anbarçı.

lagern *vt* anbarda saxlamaq, anbara vurmaq; *kühl ~ sərin yerdə saxlamaq; vi 1.* anbarda olmaq, anbarda yerləşmək; **2. mil.** düşərgə salmaq; *vr sich ~ uzanmaq, uzanıb dincəlmək.*

Lagerplatz, *der*; -es, -'e **1.** anbar; **2.** düşərgə yeri.

Lagerraum, *der*; -s, -'e anbar.

Lagerstätte, *die*; -, -n **1.** düşərgə yeri, ordugah; **2. geol.** mədən yatağı, yataq.

Lagerung, *die*; - **1.** anbara qoyma, anbarda saxlama; **2. geol.** laylaşma, təbəqələşmə.

Lagune, *die*; -, -n bataqlıq, batlaq.

lahm *adj.* **1.** iflic, fələc, şil; topal, axsaq; *~ legen fələc etmək, dayandırmaq, saxlamaq; 2. (kraftlos)* gücsüz, qüvvətsiz, inandırıcı olmayan, zəif; **3. F. (langweilig)** durğun, hərəkətsiz; *darıxdırıcı; (Ausrede)* ağılabatmayan.

lahmen *vi* axsamaq.

lähmen *vt* iflic etmək; *fig.* axsatmaq, ziyən vurmaq; *wie gelähmt sein vor (D)* qarşısında donmaq, donub qalmaq.

lahmlegen *vt* axsatmaq; iflic etmək.

Lähmung, *die*; -, -en axsatma; topal-

lıq, iflic, çolaqlıq; *fig.* hərəkətsizlik; durğunluq; *Kinderlähmung* uşaqlar iflic.

Laib, *der*; -(e)s, -e **1.** (*Brot*) kömbə çörək; **2.** (*Käse*) girdə pendir.

Laich, *der*; -(e)s, -e kürü.

laichen *vi* (*Fische*) kürü tökmək.

Laie, *der*; -n, -n səriştəsiz, amatör, həvəskar, əcəmi, təcrübəsiz; *rel.* dini bilgisi olmayan adam.

laienhaft *adj.* təcrübəsiz, biliksiz, naşı.

Laienschauspieler, *der*; -s, - amatör artist, təcrübəsiz aktyor.

Laizismus, *der*; - laiklik, dinin dövlət işlərinə qarışmaması.

laizistisch *adj.* laik.

Lakai, *der*; -en, -en qulluqçu, nöker.

Lake, *die*; -, -n şor su, duzlu su.

Laken, *das*; -s, - **1.** (*Bettuch*) döşəkağı; **2.** (*Badetuch*) hamam hövləsi; kətan parça.

lakonisch *adj.* yığcam, qısa; sərrast.

lallen *vi* dili dolaşa-dolaşa danışmaq, dili topuq çalmaq.

Lama¹, *das*; -s, -s lama.

Lama², *der*; -(s), -s Tibet Budisinin rahibi, Lama.

Lamelle, *die*; -, -n nazik vərəq.

lamentieren *vt* ah-nalə etmək, şikayətlənmək, sızıldamaq.

Lametta, *das*; -s rəngli zolaq.

Lamm, *das*; -(e)s, -'er quzu, əmlik.

Lammfleisch, *das*; -es quzu ət.

lammfromm *adj.* dözümlü; sözbəxan.

Lampe, *die*; -, -n lampa.

Lampenfieber, *das*; -s aktyorun səhnəyə çıxmadan əvvəl həyəcanı, mühüm bir hadisə ərəfəsindəki həyəcan.

Lampenschirm, *der*; -(e)s, -e abajur, çıraç örtüyü.

Lampion, *der*; -s, -s rəngli fənər, rəngli kağızdan düzəlmiş fanus.

lancieren *vt* (*e-e Nachricht*) yaymaq, açıqlamaq, ortaya atmaq.

Land, *das*; -(e)s, -'er **1.** (*Boden*) torpaq, yer; *flaches ~ düzən yer, aran; 2. (Feld)* tarla, əkin yeri, ərazi; **3.** (*Ggs. Wasser*) quru; *ein Frosch kann auch auf dem Land leben* qurbağa quruda da yaşaya

bilər; **4.** (*Ggs. Stadt*) kənd; *vom ~ e* kəndli; **5.** (*Staat*) ölkə, məmləkət, diyar; dövlət; *fremdes ~ diyarı* qurbət; *von ~ zu ~ diyar*bədiyar, diyar-diyar; **6.** (*Bundesland*) əyalət.

Landarbeiter, *der; -s, -* tarla işçisi, muzdur kəndli, kənd təsərrüfatı işçisi.

Landbesitz, *der; -es* mülk.

Landbesitzer, *der; -s, -* mülkədar, torpaq sahibi.

Landbewohner, *der; -s, -* kəndli, kənd sakini.

Landebahn, *die; -, -en* uçuş-enmə zolağı (*yolu*), uçuş-enmə pisti.

Landeerlaubnis, *die; -, -se* yerə enmə icazəsi.

landeinwärts *adv.* ölkənin içinə tərəf.

landen *vt* (*aus der Luft od. Wasser*) düşürmək, endirmək; *vi* **1.** (*aus der Luft*) yerə enmək; **2.** (*Schiff*) sahilə çıxarmaq, sahilə yan almaq; *F damit kannst du bei ihr nicht ~* onu bununla tovlaya bilməzsən.

Landenge, *die; -, -n* boyun, bərzəx.

Landepplatz, *der; -es, -e* enmə meydançası.

Ländereien, *die/pl.* təsərrüfat yerləri, ərazi.

Länderspiel, *das; -(e)s, -e* ölkələr arası yarı.

Landesfarben, *die/pl.* milli rənglər.

Landestracht, *die; -, -en* milli geyim.

Landesverrat, *der; -(e)s* vətənə xəyanət.

Landesverteidigung, *die; -* ölkə müdafiəsi.

Landesverweisung, *die; -, -en* ölkədən sürgün etmə.

Landflucht, *die; -* kənddən şəhərə qaçma, kənd əhalisinin şəhərə axını.

Landhaus, *das; -es, -er* yaylaq.

Landkarte, *die; -, -n* ölkə xəritəsi.

landläufig *adj.* adi, çoxişlənən, tanış.

Landleben, *das; -s* kəndəki yaşayış.

ländlich *adj.* kənd(li) sayaqı.

landlos *adj.* torpaqsız, mülksüz.

Landmann, *der; -(e)s, -leute* kəndli.

Landplage, *die; -, -en* afət.

Landregen, *der; -s* bərk yağış.

Landrücken, *der; -s, -* hündürlük.

Landschaft, *die; -, -en* **1.** ölkə, ərazi; *flache ~* düzən, düzəngah, düzənlik; *bergige ~* dağlıq ölkə, dağlıq ərazi; *dürre ~* bozqır, çöl; **2.** mənzərə.

landschaftlich *adj.* **1.** (*regional*) vilayət, əyalət; **2.** mənzərəli.

Landsmann, *der; -(e)s, -leute* həmyerli, həmsəhərli, həmvətən, biryerli, eldaş, elli; *was für ein ~ sind Sie?* siz haralısınız?

Landsmännin, *die; -, -nen* həmyerli, həmsəhərli, həmvətən, eldaş (*qadın*).

Landstraße, *die; -, -n* şose yol, kənd yolu.

Landstreicher, *der; -s, -* evsiz-yurdsuz adam, avara, sərgərdan; heyvərə.

Landstreitkräfte, *die/pl.* quru qoşunları.

Landstrich, *der; -(e)s, -e* yer, zolaq.

Landtag, *der; -(e)s, -e* vilayət parlamenti, əyalət məclisi.

Landung, *die; -, -en* **1.** (*Flugzeug*) yerə enmə; **2.** (*Schiff*) sahilə yan alma, sahilə çıxartma.

Landungssteg, *der; -e(s) -e* taxta körpü, skele.

Landvermessung, *die; -, -en* ərazi ölçmə.

Landvolk, *das; -(e)s* kənd əhalisi.

Landwirt, *der; -(e)s, -e* təsərrüfat sahibi; əkinçi, tarlaçı.

Landwirtschaft, *die; -* kənd təsərrüfatı, ziraət, əkinçilik.

landwirtschaftlich *adj.* kənd təsərrüfatı.

Landzunge, *die; -, -n* *geogr.* burun.

lang *adj.* **1.** (*räuml.*) uzun; *zwei Meter ~* iki metr uzunluğunda; **2.** (*zeitl.*) uzunmüddətli, uzunsürən; *vor ~er Zeit* uzaq keçmişdə, çoxdan; *vor nicht ~er Zeit* bu günlərdə, bir az bundan qabaq; *auf längere Zeit* uzun müddətə, uzun vaxta, uzun zamana; *fünf Jahre lang* beş il boyu, beş il ərzində; *über kurz oder ~* gec-tez, bu gün-sabah; **3.** (*person*)uzun boylu, caydaq; **4.** ..boyunca, ..uzununa;

den Bach ~ çay boyunca; *fig. ein ~es Gesicht machen* qaşqabağını sallamaq, narazi qalmaq; *ein ~es Leben wünschen* uzun ömür arzulamaq (*arzu etmək*); *sich langmachen* uzanmaq.

langärm(e)lig *adj.* uzunqollu.

langatmig *adj.* uzun, davamlı, sonsuz; ətraflı, müfəssəl.

langbeinig *adj.* uzun, uzunayaqlı, hündürböy, bacaqlı.

lange *adv.* uzun müddət; uzun zaman; uzun zamandan bəri, çoxdan bəri; *wie ~? nə müddət?, nə qədər?*; *es ist ~ her* çoxdandır, müddətlərdi ki; *schon ~ artıq* çoxdan; *er ist noch ~ nicht fertig* onun hələ çox işi var; *so ~ bis...* o vaxta qədər ki, ... ta ki.

Länge, *die*; -, -n **1.** (*bei Flächen*) uzunluq, boy; **2.** (*zeitl.*) müddət, sürə; *der ~ nach* boyunca, uzununa; *uzatmaq*; *sich in die ~ ziehen* uzanmaq, uzun çəkmək; *in die ~ ziehen* *vt* uzatmaq, uzun sürmək; *von gleicher ~* boya-boy.

langen *vi* **1.** (*greifen*) əlini uzatmaq (*nach et./nəyəsə, bir şeyi tutmaq üçün*); **2.** (*genügen*) kifayət etmək, çatmaq, çatışmaq; *F j-m e-e ~* kiməsə birini ilişdirmək; *es langt mir* cana gəldim, kafıdır, yetər artıq.

Längeneinheit, *die*; -, -en uzunluq vahidi.

Längengrad, *der*; -(e)s, -e uzunluq dərəcəsi.

Längenmaß, *das*; -es, -e uzunluq ölçüsü.

länger *adj.* daha uzun; *~ machen* *vt* uzatmaq; *~ werden* *vi* uzanmaq; *~e Zeit* uzun müddət; *seit ~er Zeit* çoxdan.

Langeweile, *die*; - darıxma, ürək sıxıntısı; *zəhlətökənlik ~ haben* darıxmaq.

Langfinger, *der*; -s, -F oğru.

langfristig *adj.* uzunmüddətli.

langgestreckt *adj.* uzanmış.

langhaarig *adj.* uzunsaç, uzunsaçlı.

langjährig *adj.* uzunömürlü, uzunillər sürən, illərlə davam edən, çoxillik, çoxyaşlı.

Langlauf, *der*; -(e)s, -e uzaq məsafə-

yə qaçış

langlebig *adj.* uzunömürlü, uzunömür sürən, çoxyaşayan.

länglich *adj.* uzunsov.

Langmut, *die*; - səbirlilik, dözümlülük.

langmütig *adj.* səbirli, dözümlü, hövsələli.

Langohr, *das*; -(e)s, -en uzunqulaq, eşşək; dovşan.

längs *G* ...uzununa, boyunca; *~ des Flusses* çay boyunca, çay uzununu.

langsam *adj.* yavaş, asta, ağırterpənən, ləng; *adv.* anbaan, gedə-gedə, az-az; bala-bala, xırda-xırda; ehmal; *immer ~!* yavaş-yavaş!, asta-asta!; ehmalcasına, yavaşca; *~ fahren!* yavaşca sürün!; *fig. ~er fahren* özünü yormamaq; *du sollst etwas langsamer gehen, damit ich auch mitkommen kann!* ehmal(casına) get ki məndə gəlim!; *~er werden* yavaşlamaq.

Langsamkeit, *die*; - yavaşlıq, ağırlıq, ehmallıq; tənbellik; laqeydlilik.

Langschläfer, -s, - yuxucul adam, yatağan, çeştexumar.

Längsschnitt, *der*; -(e)s, -e uzununa kəsik.

längst *adv.* çoxdan bəri, lap çoxdan; *ich weiß es ~* çoxdan bəri bunu bilirəm; *schon ~ vorbei* çoxdan keçib gedib, çoxdan qurtarıb; *der Zug ist schon ~ abgefahren* qatar çoxdan gedibdir.

längstens *adv.* (*höchstens*) ən çoxu, ...qədər, -dən/-dan artıq olmayan; *die Besprechung wird ~ zwei Stunden dauern* müzakirə ən çoxu iki saat çəkəcək; *das ist mir schon ~ bekannt* bunu artıq çoxdan bilirəm.

langstielig *adj.* uzundəstəli.

Langstrecke, *die*; -, -n uzun məsafə.

Langstreckenflug, *der*; -(e)s, -e uzun məsafəli uçuş.

Langeweile, *die*; - *s. Langeweile*

langweilen *vt* -i darıxdırmaq, ürəyini sıxmaq; *vr sich ~* darıxmaq, ürəyi sıxılmaq, bezikmək, bıqmaq.

Langweiler, *der*; -s, - darıxdırıcı adam.

langweilig *adj.* darıxdırıcı, cansıxıcı,

monoton, cansız, yorucu.

Langwelle, *die*; -, -n uzun dalğa.

langwierig *adj.* uzunsürən, sürəkli.

Lanze, *die*; -, -n nizə-mizraq, cida; *ver-alt. herbə*; *fig. für j-n e-e ~ brechen* kiməsə tərəfdar çıxmaq.

Lanzette, *die*; -, -n neşlər.

lapidar *adj.* (*prägnant*) yığcam və ifadəli, yığcam və dəqiq; təsirli.

Lappalie, *die*; -, -n xırda şey, boş şey, dəyersiz şey.

Lappen, *der*; -s, - 1. silgi, cındır, əsg; bez parçası; 2. *F* pul; *j-m durch die ~ gehen* əkilmək, bir kəsin gözündən itmək, əlindən qaçmaq.

läppisch *adj.* (*trivial*) boş, şit, bayağı, gülünc; dadsız-duzsuz, kobud.

Laptop, *der*; -s, -s dizüstü bilgisayar.

Lapsus, *der*; -, - kiçik səhv, kiçik xəta.

Lärche, *die*; -, -n *bot.* qaraşam (*ağac*).

Larifari, *das*; -s mənasız söz, boş şey.

Lärm, *der*; -s səs-küy, hay-küy, qalmaqal, çığır-bağır, küy; *viel ~ um nichts* boş yerə hay-küy qaldırmaq (*salmaq*).

lärmən *vi* hay-küy salmaq, səs salmaq, çığır-bağır salmaq, hay qoparmaq; baş-beyin aparmaq.

lärmend *adj.* gurultulu, hay-küylü, səs-küylü, qalmaqallı.

larmoyant *adj.* həssas, ağlağan, nazikürəkli, sentimental.

Lärmschutz, *der*; -es gurultudan qoruma.

Larve, *die*; -, -n 1. *zo.* sürfə, pup; 2. maska; 3. *fig. e-e schöne ~* çöhrəli, təhərli.

lasch *adj.* həvəssiz, meylsiz; bitkin, yorğun; tənbel, disiplinsiz; dadsız; şit.

lassen *vt* 1. (*bleiben lassen*) -dən əl çəkmək, -i boşlamaq, -i tərk etmək; 2. (*erlauben*) ixtiyar vermək, icazə vermək; 3. (*bewirken*) -ə səbəb olmaq, -i etdirmək; 4. (*befehlen*) əmr etmək; *lass uns gehen!* gedək!; *lass mich in Ruhe!* məni dinc burax!; *lass das!* etmə!; *von sich hören* ~ özündən xəbər vermək; *außer Acht* ~ nəzərə almamaq, etina etməmək; *sich et. gefallen* ~ bir şeyə dözmək;

im Stich ~ darda qoymaq; *ein Tier am Leben* ~ bir heyvanı öldürməmək; *von et. / j-m* ~ bir şeydən/ kəsdən vaz keçmək, əl çəkmək; *sich sehen* ~ görünmək.

lässig *adj.* 1. (*träge*) süst, tənbel, ağır-tərpənən; təpərsiz; 2. (*leicht*) asan, rahat; *e-e Prüfung* ~ *bestehen* imtahanı çox asan vermək; 3. (*ungezwungen*) sadə, təbii; ~ *gekleidet* sadə geyinmək.

Lasso, *das*; -s, -s kəmənd.

Last, *die*; -, -en 1. yük; 2. (*Gewicht*) ağırlıq; çəki; *e-e schwere ~ tragen* ağır yük daşımaq; *zu ~en G ~in* hesabına; *zu ~en der Firma* şirkətin hesabına; *j-m zur ~ fallen* kiməsə yük olmaq; *j-m et. zur ~ legen* kimisə təqsirləndirmək.

Laster¹, *der*; -s, - kamyon, yük maşını.

Laster², *das*; -s, - əхлаqsızlıq.

lasterhaft *adj.* əхлаqsızlıq.

Lästermaul, *das*; -(e)s, -er *fig.* ağzı pis, acıdil; böhtançı, iftiraçı, ətiaci.

lästern *vi* 1. pisləmək (*über j-n/i*); 2. (*verleumden*) başqasına iftira demək, bir kəsi ləkələmək, öcəşmək; 3. *rel.* küfr danışmaq.

Lästerung, *die*; -, -en öcəşmə; böhtan, iftira, şər, qeybət; küfr.

lästig *adj.* tənqəgətirən, zəhlətökən, yorucu, ürəksız, başağrıdıçı.

Lastkraftwagen, *der*; -s, - kamyon, yük maşını.

Last-Minute-Flug, *der*; -(e)s, -e son dəqiqə uçuşu, ucuz qiymətlə uçma.

Lastpferd, *das*; -s, -e əmək, yük atı, qoşqu atı.

Lastschiff, *das*; -(e)s, -e yük gəmis.

Lastschrift, *die*; -, -en 1. borcun qeyd edilməsi; 2. pulun bank hesabından alınması.

Lastträger, *der*; -s, - hambal.

Lastwagen, *der*; -s, - yük maşını.

Lastzug, *der*; -es, -e yük qatarı.

Lasur, *die*; -, -en şir, mina.

lasurblau *adj.* mavi, göy.

lasziv *adj.* təkəbbürlü; azgın; ədəbsiz.

Latein, *das*; -s latın dili; *fig. mit s-m ~ am Ende sein* çıxış yolu tapmamaq.

Lateinamerika, -s Latın Amerika.

latéinisch *adj.* latın; *adv.* latınca.
latent *adj.* gizli, gizlin; ~e *Gefahr* gizli təhlükə.

Laterne, *die*; -, -n fənər; fanus; qəndil.
Laternenpfahl, *der*; -(e)s, -'e çıraç di-rəyi.

Latrine, *die*; -, -n ayaqyolu; zibil çalası.
Latsche, *die*; -, -n 1. (*Pantoffel*) ev başmağı; 2. *bot.* dağ şam ağacı.

latschen *vi* ayaqları sürümək, başmaqları sürterek yerimək.

Latschen, *der*; -s, - köhnə başmaq, ev ayaqqabısı; *fig. aus den ~ kippen* özündən getmək; çox təəccüblənmək.

Latte, *die*; -, -n 1. uzun və nazik taxta; 2. *F* uzundraz adam; 3. planka.

Lattenzaun, *der*; -(e)s, -'e taxta hasar.

Latz, *der*; -es, -'e önlük, döşlük.

lau *adj.* 1. ilıq; 2. (*desinteressiert*) etinasız, laqeyd; 3. (*mäßig*) orta; mülayim.

Laub, *das*; -(e)s xəzəl; yarpaq.

Laubbaum, *der*; -(e)s, -'eyarpaqlı ağac.

Laube, *die*; -, -n çardaq, köşk, alaçıq.

Laubenkolonie, *die*; -, -n istirahət üçün yüngül tikintili bağ (*qəsəbə*).

Laubfrosch, *der*; -es, -'e ağacqurbağası.

Lauch, *der*; -(e)s, -e soğan, kalış.

Lauer, *die*; - pusqu, güdmə; : *auf der ~ liegen/ sein* güdmək, pusmaq.

lauern *vt* güdmək, pusmaq.

Lauf, *der*; -(e)s, -'e 1. (*das Laufen*) yürümə, qaçış, yürürüş; 2. (*Wettlauf*) yarış, müsabiqə; 3. (*Verlauf*) gediş, axış; boyunca, əsna; gelişmə; 4. (*Strömung*) axma, getmə, cərəyan; 5. (*e-r Waffe*) lülə; 6. (*Bein*) ayaq; pəncə; *im ~e der Zeit* zaman kecdikcə, gedə-gedə, təcridlə, getdikcə; *im ~e des Monats* ay ərzində; *im ~e dieser Woche* bu həftə ərzində; *im ~ der Verhandlungen* danışıqlar zamanı; *et. (D) freien ~ lassen* qabağını almaq, işi öz axarına buraxmaq.

Laufbahn, *die*; -, -en 1. qaçış meydanı; 2. (*Karriere*) karyer, inkişaf yolu.

Laufbursche, *der*; -n, -n peş. qulluqçu; kuryer, kağız paylayan oğlan.

laufen *vi* 1. (*rennen*) qaçmaq; *fig. da-*

ban almaq; götürülmək; 2. (*gehen*) yerimək, getmək; 3. (*fließen*) axmaq; 4. (*Zeit*) keçmək, ötmək; 5. (*leck sein*) sızmaq, axmaq; 6. (*Maschine*) işləmək; 7. (*Vertrag*) qüvvədə olmaq; davam etmək; *Gefahr ~* təhlükəyə uğramaq; *auf Grund ~* batmaq; ~ *lassen* buraxmaq, azad etmək; *die Dinge ~ lassen* işləri öz başına buraxmaq, nəzarətsiz buraxmaq; *meine Nase läuft* burnum axır; *vr sich müde ~* yürüməkdən yorulmaq, əldən düşənə kimi qaçmaq; *sich warm ~* qaçmaqdan qızışmaq; *techn. sürtünmədən (işləməkdən)* qızışmaq; *Na, wie läuft's ?* necəsən?, işlər necə gedir?; *lauf doch!* qaç də!, qaç görüm! .

laufend *adj.* 1. yürürən; daimi, cari; 2. *H* cari; ~e *Kosten* daimi xərclər; *der ~e Monat* bu ay; *im ~en Jahr* cari ildə, bu ildə; *auf dem Laufenden sein* işdən xəbərdar olmaq, işin içində olmaq.

Läufer, *der*; -s, - 1. qaçışçı; 2. (*Schach*) fil; 3. (*Teppich*) ayaqaltı.

Lauferei, *die*; -, -en qaçışma, yürüşmə.

Lauffeuer, *das*; -s, - : *wie ein ~* sürətlə; *sich wie ein ~ verbreiten* ildırım sürəti ilə yayılmaq.

läufig *adj.* (*e-e Hündin*) cütləşməyə hazır olan qancıq it; qızğın, kürsək.

Laufmasche, *die*; -, -n (*in e-m Strumpf*) ilməyi qaçmış.

Laufpass, *der*; -es, -'e *j-m den ~ geben* kimisə işdən çıxarmaq; ayrılmaq.

Laufschritt, *der*; -(e)s, -e : *im ~* sürətli addım.

Laufsteg, *der*; -(e)s, -e yüksək yer; taxta pillə, podium.

Laufwerk, *das*; -(e)s, -e *tech.* işlək mexanizm; *EDV (disket)* işlədici.

Laufzeit, *die*; -, -en müddət, zaman, vaxt, sürə.

Lauge, *die*; -, -n torta; qələvi.

laugen *vt* qələvidə yumaq.

Lauheit, *die*; - ılıqlıq; *fig.* qərarızlıq.

Laune, *die*; -, -n əhval, kef, damaq; *guter ~* kefi kök, damağı saz; *schlechte ~ haben* kefi pis olmaq, damaqsız olmaq.

launenhaft *adj.* şıltaq(çt), tərs, inad-cıl, bədməzac, ədəbaz.

launig *adj.* şad, şən, zarafatçı.

launisch *adj.* şıltaq, ağırxasiyyət, cırt-qoz; dəmdəməki, ədəbaz.

Laus, *die*; -, -*e* bit; (*Kinderspr.*) cücü.

Lausub(e), *der*; -*en*, -*en* nadinc uşaq, şuluq uşaq, dəcəl.

Lauschangriff, *der*; -*s*, -*e* şübhəli adamların telefon danışıklarına qulaq vermə.

lauschen *vt* qulaq asmaq, qulaq vermək; gizlicə qulaq asmaq.

Lauscher, *der*; -*s*, - **1.** çuğul; **2.** qulaq.

lauschig *adj.* (*Ort*) sakit, dinc, aram; gizli.

lausen *vt* bitləmək; *sich* ~ bitlənmək.

lausig *adj.* bitli, bit basmış; çox, bərk; *es ist ~ kalt* hava bərk soyuqdur.

laut¹ *adj.* **1.** (*Stimme*) uca, bərk, gur; ~ *sprechen* uca danışmaq; **2.** (*lärmend*) səs-küylü, gurultulu; *seid nicht so ~!* səs-küy salmayın!; **3.** ~ *werden* yayılmaq, məşhur olmaq; *adv.* bərkdən; *mit ~er Stimme*uca səsle, ucadan, bərkdən.

laut² *pröp. D (gemäß)* ..görə, ..əsasən, ..müvafiq olaraq; ~ *dem Bericht* məlumat əsasən; ~ *dem Gesetz* qanuna görə; ~ *Presse* mətbuatın yazdığına görə.

Laut, *der*; -(*e*)*s*, -*e* səs, gurultu, ton.

Laute, *die*; -, -*n* *mus.* ud.

lauten *vi* **1.** (*Text*) deyilmək, belə olmaq; *die Antwort lautet* cavab belədir, cavabda belə deyilir; **2.** (*wirken, klingen*) *fig.* təsir etmək, səsəlmək.

läuten *vt* zəng çalmaq; *vi* zəng çalınmaq; *es läutet!* zəng çalınır!

lauter *adj.* **1.** (*nur, nichts als*) tamam, başdan-ayağa, ancaq; *vor ~ Angst* tam qorxudan; **2.** (*rein*) əsil, saf, həqiqi, başdan-başa; *lautes Gold* əsil qızıl.

läutern *vt* təmizləmək, saflaşdırmaq.

Läuterung, *die*; - saflaşdırma, təmizləmə.

Lautgesetz, *das*; -*es*, -*e* *gr.* fonetik(*a*) qaydası, səs qanunu.

lauthals *adv.* bərk səsle, uca səsle.

Lautlehre, *die*; - *gr.* fonetik(*a*).

lautlos *adj.* səssiz, sakit; qalmaqalsız.

Lautlosigkeit, *die*; - sessizlik, sakitlik

Lautmalerei, *die*; - səs təqlidi.

Lautschrift, *die*; - fonetik yazı.

Lautsprecher, *der*; -*s*, - səsucaldan cihazı, mikrofon.

lautstark *adj.* gurultulu, səs-küylü, uca; *er verkündete ~ ... uca bir səsle dedi ki...*, uca bir səsle elan etdi ki...

Lautstärke, *die*; -, -*n* səs ucılığı, səs şiddəti (*qüvvəti, gücü*).

Lautverschiebung, *die*; -, -*en* səs dəyişikliyi.

lauwarm *adj.* ılıq, ılıqsayaq.

Lava, *die*; - lava.

lavieren *vt fig.* öz istəyini irəli sürmək; məhərətlə çətinliklərə qələbə çalmaq.

Lawine, *die*; -, -*n* qar uçqunu.

lax *adj.* **1.** (*lasch*) süst, həvəssiz, meylsiz, laqeyd; **2.** (*Moral*) pozğun; ~*e Sitten* pozğun adətlər.

Layout, *das*; -*s*, -*s* səhifəni lazımı forma salma.

Lazarett, *das*; -*s*, -*e* hərbi xəstəxana.

Lebemann, *der*; -(*e*)*s*, -*er* kefcil adam, əyyaş, əhlikəf adam.

leben *vi* **1.** yaşamaq, dolanmaq; **2.** (*am Leben sein*) həyatda olmaq; **3.** (*wohnen*) oturmaq; **4.** (*von et.*) hər hansı bir vasitə ilə yaşamaq; *ich lebe von meiner Rente* mən təqaüdümdən dolanıram; *für et.* ~ bir şeyin xatirinə yaşamaq; *es lebe..* yaşasın; *von der Hand in den Mund leben* bu gündəndən sabahına yaşamaq, tapdığını yemək; *in den Tag hineinleben* qayğısız yaşamaq; arsız olmaq; *in Saus und Braus* ~ kef içində yaşamaq; *lebe wohl!* əlvida! sağlqla qalın!

Leben, *das*; -*s*, - **1.** həyat, yaşayış, yaşam; tale; can; **2.** (*Lebenszeit*) ömür; *am ~ bleiben* sağ (*dir*) qalmaq; *sich das ~ nehmen* özünü öldürmək; *ums ~ kommen* həlak olmaq; *mein ~ lang* ömrüm boyu; *ins ~ rufen* bünövrəsini qoymaq, yaratmaq; ~ *in die Bude bringen* canlandırmaq; *sein ~ riskieren* həyatını təhlükəyə atmaq; *das ~ genießen* həyatdan həzz almaq.

lebend *adj.* diri, canlı; ~e *Sprache* canlı dil.

lebendig *adj.* 1. (*lebhaft*) şəən, diribaş, dimdiri, dirigöz; *F* hallı; 2. (*am Leben*) sağ, diri, diri-diri; 3. (*wirksam*) canlı, təsirli; ~ *machen* canlatmaq, canlandırmaq, diriltmək.

Lebensabend, *der*; -s ömrün sonu, ömrün payızı.

Lebensart, *die*; - yaşam tərzı, həyat tərzı, dolanış.

Lebensauffassung, *die*; -, -en həyat fəlsəfəsi.

Lebensbedingungen, *die/pl.* yaşayış şəraiti *pl.*

Lebensbedürfnisse, *das/pl.* həyat tələbatı *pl.*

Lebensdauer, *die*; - 1. ömür uzunluğu, ömür müddəti, həyat davamı; 2. *techn.* işlənmə müddəti.

Lebenserfahrung, *die*; -, -en həyat təcrübəsi.

Lebenserwartung, *die*; - ömür.

lebensfähig *adj.* yaşamağa qabil, həyat qabiliyyəti olan.

Lebensfreude, *die*; - yaşam sevinci.

Lebensgefahr, *die*; - həyat üçün təhlükə.

lebensgefährlich *adj.* həyat üçün təhlükəli.

Lebensgefährte, *der*; -n, -n həyat yoldaşı, ər.

Lebensgefährtin, *die*; -, -nen həyat yoldaşı, arvad.

Lebensgemeinschaft, *die*; -, -en birgə yaşayış, birlikdə yaşama; ər-arvadlıq.

Lebenshaltungskosten, *die/pl.* gündəlik xərclər, yaşam xərcləri *pl.*

Lebensjahr, *das*; -(e)s, -e yaş, ömrün bir ili.

Lebenskraft, *die*; - yaşam gücü.

lebenslang *adj.* ömür boyu.

lebenslänglich *adj.* ömürlük, ömür boyu, əbədi; ~e *Freiheitsstrafe* ömürlük həbs cəzası, həbsi əbəd.

Lebenslauf, *der*; -(e)s, -e tərcümeyihal, bioqrafı, yaşam hekayəsi.

lebenslustig *adj.* yaşamsevər; gülər-

üzlü.

Lebensmittel, *das/pl.* yeyinti, ərzaq, azuqə, qida maddələri.

Lebensmittelgeschäft, *das*; -(e)s, -e baqqal, ərzaq mağazası.

lebensmüde *adj.* canından bezmiş, həyatdan doymuş.

lebensnotwendig *adj.* həyat üçün gərəkli, həyat üçün lazım.

Lebensqualität, *die*; - həyat keyfiyyəti.

Lebensraum, *der*; -(e)s, -e həyat sahəsi.

Lebensretter, *der*; -s, - *adj.* canqurtaran, canqurtarıcı.

Lebensstandard, *der*; -s, -s həyat səviyyəsi, güzəran səviyyəsi, həyat tərzı.

Lebensunterhalt, *der*; -(e)s ruzı, çörək pulu, yaşamaq üçün vəsait, keçinəcək, güzəran, dolanaçaq; *s-n* ~ *verdienen* gündəlik çörək pulunu qazanmaq.

Lebensversicherung, *die*; -, -en həyatını sığorta etmə.

Lebenswandel, *der*; -s həyat tərzı, rəftar.

Lebensweg, *der*; -(e)s, -e həyat.

Lebensweise, *die*; -, -n həyat tərzı; dolanış.

Lebenswerk, *das*; -(e)s, -e həyat yarıdıcılığı.

lebenswichtig *adj.* həyatı, çox mühüm, olduqca vacib, zəruri, həyatverici.

Lebenswille, *der*; -ns, -n yaşama iradəsi.

Lebenszeichen, *das*; -s, - 1. həyat əlaməti, yaşayış nişanəsi; 2. *fig.* xəbər, xəbər-ətər; *der Verletzte gibt kein ~ mehr von sich* yaralı daha heç bir həyat əlaməti göstərmir.

Lebenszeit, *die*; -, - ömürlük, həyat müddəti; *auf* ~ ömürlük, həmişəlik.

Leber, *die*; -, -n qara ciyər; *frei von der ~ weg sprechen* açıq danışmaq, sözün düzünü demək.

Leberfleck, *der*; -(e)s, -e ciyər ləkəsi.

leberkrank *adj.* qara ciyər xəstəliyi olan.

Lebertran, *der*; -s balıq yağı.

Lebewesen, *das*; -s, - canlı(lar), məxluq, varlıq, canlı orqanizm.

Lebewohl, *das*; -s vidalaşma; ~ *sagen* vidalaşmaq (*D/-* *bir kəsə*).

lebhaft *adj.* canlı, ruhlu, qızğın, diribaş, dimdiri; coşqun; dəli-dolu, dipdiri; *e-e ~e Straße* hayküllü küçə, səs-səmirli küçə; ~*es Kind* diribaş uşaq.

leblös *adj.* cansız, ölü.

Lebzeiten, *die/pl.* : *zu ~ G, bei ~ G* ..sağlığında; *zu ~ meiner Mutter* anamın sağlığında.

lechzen *vi* (*nach et.*) bir şeyin həsrətini çəkmək, bir şeyin təşnəsi olmaq, arzulamaq, nəyəsə susamaq.

leck, *das*; -(e)s, -s *od. -e* çatdaq, yarıntı, dəlik.

leck *adj.* çatlamış, dəlmə-deşik.

lecken¹ *vi* sızmaq; su buraxmaq.

lecken² *vt* yalamaq; (*vulgär*) *leck mich!* götümü yala!, sikdiri!

lecker *adj.* dadlı, ləzzətli, iştaha açan.

Leckerbissen, *der*; -s, - dadlı tikə, dadlı yemək.

Leckermaul, *das*; -(e)s, -*er* şirniyyat sevən.

Leder, *das*; -s **1.** dəri, meşin, gön; *aus ~* dəridən, meşindən; **2.** (*Fußball*) futbol topu.

Lederhandel, *der*; -s dəri alveri.

Lederhändler, *der*; -s, - dəri alverçisi, gönçü.

Lederhose, *die*; -, -n dəri şalvar.

Lederimitation, *die*; -, -en süni dəri.

ledern *adj.* dəridən, dəridən qayrılmış.

Lederwaren, *die/pl.* dəri malları *pl.*

ledig *adj.* (*unverheiratet*) subay, evlənməmiş; (*unbenutzt*) azad, özgür, istifadə olunmamış; *s-r Verantwortung* ~ *sein* məsuliyyətdən azad olmaq.

lediglich *adv.* ancaq, yalnız, tək.

Lee, *die*; - (*Windschatten*) külək tutmayan tərəf, küləksiz tərəf.

leer *adj.* boş, içiboş; ~*es Gerede* boş sözlər; *den Teller ~ essen* yeyib qurtarmaq; ~ *stehen* (*Wohnung*) boş olmaq (*durmaq*), boş qalmaq; ~*e Behauptung* yersiz iddia; ~ *werden* boşalmaq.

Leere, *die*; - boşluq, boş yer; heçlik; *ins ~ gehen* boş çıxmaq.

leeren *vt* boşaltmaq; *vr sich ~* boşalmaq.

Leerlauf, *der*; -(e)s boş(*una*) işləmə, boş gediş.

leerstehend *adj.* (*Haus*) boş.

Leerung, *die*; -, -en boşaltma.

Lefze, *die*; -, -n itin dodaqları.

legal *adj.* qanuni, məşru, leqal, açıq, qanunauyğun, azad; ələni.

legalisieren *vt* qanuniləşdirmək.

Legalität, *die*; - qanunilik, leqallıq.

Legat¹, *das*; -(e)s, -e *jur.* vəsiyyət.

Legat², *der*; -en, -en elçi, səfir.

Legation, *die*; -, -en elçilik.

legen *vt* **1.** qoymaq, uzandırmaq;

2. (*Eier*) yumurtlamaq; **3.** (*Teppich usw.*)

döşəmək; *vr sich ~* **1.** uzanmaq; **2.**

(*Sturm*) sakitləşmək, yatmaq; **3.** (*auf et.*)

bir şeylə bərk məşğul olmaq; *Feuer ~*

od vurmaq; *Geld beiseite ~* pul yığmaq;

Karten ~ fala baxmaq; *ins Bett ~* yatırtmaq;

Hand an et. ~ bir şeyə əl qoymaq.

legendär *adj.* əfsanəvi; inanılmaz.

Legende, *die*; -, -n əfsanə.

legendenhaft *adj.* əfsanəvi.

leger *adj.* rahat; yüngül, səthi; azad.

legieren *vt* **1.** iki metalı əridib bitişdir-

mək; **2.** (*Kochkunst*) qəlizləşdirmək.

Legion, *die*; -, -en **1.** legion; **2.** (*Menge*)

çoxlu, külli miqdar.

Legionär, *der*; -s, -e legion əsgəri.

Legislative, *die*; -, -n qanunverici or-

qan.

Legislaturperiode, *die*; -, -n parla-

mentin qanunvericilik müddəti.

legitim *adj.* qanuni, məşru, yasal.

Legitimation, *die*; -, -en **1.** *allg.* məş-

ruiyyət, qanuna salma; **2.** *jur.* şəxsi

vəsiqə, kimlik vəsiqəsi.

legitimieren *vt* **1.** qanuniləşdirmək; **2.**

bir kəsin şəxsiyyətini təsdiq etmək.

Legitimität, *die*; - qanunilik.

Lehen, *das*; -s, - *hist.* tiyul əmlakı.

Leh(e)nwesen, *das*; -s feodalizm, iri

torpaq mülkiyyəti.

Lehm, *der*; -s gil, palçıq, çamır; (*ver-*

mischt mit Ziegenhaar) bad.

Lehmboden, *der*; -s, -" gilli torpaq, palçıqlı torpaq.

lehmig *adj.* gilli, palçıqlı.

Lehne, *die*; -, -n söykənəcək; dirsəklik.

lehnen *vt* dayamaq, söykəmək (*an, gegen A/-ə*); *vi* dayanmaq; *vr sich ~* dayanmaq, söykənmək (*auf A/-ə*).

Lehnstuhl, *der*; -(e)s, -"e qoltuqlu səndəl.

Lehnwort, *das*; -(e)s, -"er alınma söz.

Lehramt, *das*; -(e)s, -"er müəllimlik vəzifəsi.

Lehranstalt, *die*; -, -en təhsil ocağı.

Lehrbuch, *das*; -(e)s, -"er dərslik.

Lehre, *die*; -, -n **1.** (*Berufsausbildung*) ixtisas təhsili; **2.** (*Doktrin*) nəzəriyyə; **3.** (*Erfahrung*) ibrət, dərs, ibrət dərsi; *e-e ~ aus et. ziehen* bir şeydən ibrət götürmək; *das wird ihm e-e ~ sein* bu ona bir dərs olacaq (*ibrət dərsi olacaq*); **4.** (*Rat*) öyüd, nəsihət; *die ~ erteilen* öyüd (*nəsihət*) vermək; **5.** (*Muster*) nümunə, model, ülgü.

lehren *vt* öyrətmək, dərs vermək (*j-n et./ bir kəsə*).

Lehrer, *der*; -s, - müəllim.

Lehrerin, *die*; -, -nen müəllimə.

Lehrerkollegium, *das*; -s, -ien müəllim heyəti.

Lehrerschaft, *die*; - müəllim heyəti.

Lehrerzimmer, *das*; -s, - müəllimlər otağı.

Lehrfach, *das*; -(e)s -"er tədris fənni.

Lehrgang, *der*; -(e)s, -"e tədris kursu.

Lehrgeld, *das*; -(e)s, -er təhsilhaqqı (*pulu*); *fig. ~ zahlen* zərərini çəkmək.

lehrhaft *adj.* (*belehrend*) ibrətverici, ibrətli.

Lehrjahre, *das/pl.* dərs ili.

Lehrkörper, *der*; -s, - müəllimlər heyəti, pedaqoji kollektiv.

Lehrkraft, *die*; -, -"e müəllim, pedaqoq.

Lehrling, *der*; -s, -e öyrənci, şeyird.

Lehrmeister, *der*; -s, - usta.

Lehrmethode, *die*; -, -n öyrətmə üsulu (*metodu*), tədris üsulu.

Lehrplan, *der*; -(e)s, -"e dərs proqramı

lehrreich *adj.* ibrətli, ibrətverici; *fig.* hikmətli.

Lehrsatz, *der*; -es, -"e **1.** *math.* teorem; **2.** (*Doktrin*) elmi nəzəriyyə; tezis.

Lehrstelle, *die*; -, -n ixtisas təhsili alınan yer.

Lehrstuhl, *der*; -(e)s, -"e kafedra, universitet kürsüsü, professorluq.

Lehrvertrag, *der*; -(e)s, -"e şagirdlik müqaviləsi.

Lehrzeit, *die*; -, -en tədris müddəti.

Leib, *der*; -es, -er **1.** bədən, gövdə; vücud; can; öyin; **2.** (*Bauch*) qarın; *et. am eigenen ~ erfahren* başına gəlmək, öz üstündə sınamaq, bir şeyi təcrübə etmək; *mit ~ und Seele* canla-başla; *bei lebendigem ~e* diri-diri; *sich j-n vom ~e halten* kimisə yaxına buraxmamaq.

Leibarzt, *der*; -es, -"e şəxsi həkim.

Leibbinde, *die*; -, -n bel sarğısı, bel bağı.

Leibeigene(r), *der u. die*; -n, -n *hist.* təhkimçi, qul.

Leibeskräfte, *die/pl.* bədən gücü, fiziki güc; *aus ~n* var gücü ilə.

Leibesübung, *die*; -, -en idman məşğələsi, gimnastik.

Leibesvisitation, *die*; -, -en bədən axtarışı.

Leibgarde, *die*; -, -n qoruyucu.

Leibgericht, *das*; -(e)s, -e əziz xörək.

leibhaft(ig) *adj.* həqiqi, cismani; diri.

leiblich *adj.* **1.** cismani, bədəni; **2.** (*blutsverwandt*) doğma; *~er Bruder* doğma qardaş.

Leibrente, *die*; -, -n ömürlük pensiya (*təqaüd*).

Leibschmerzen, *der/pl.* qarınağrısı, qarınsancı.

Leibwache, *die*; -, -n şəxsi mühafizə.

Leibwächter qorucu, mühafizəçi.

Leiche, *die*; -, -n meyit, ölü, cənazə, cəsəd; cəmdək; *über ~n gehen* rəhmsiz olmaq.

Leichenbegängnis, *das*; -ses, -se dəfn, dəfn mərasimi.

Leichenbestatter, *der*; -s, - dəfn mərasiminin məsulu.

leichenblass *adj.* ölü rəngində, ölü kimi.
Leichenschändung, *die*; -, *-en* cənazə-ni murdarlama.

Leichenschau, *die*; - ölüni yoxlama, ölüni müayinə etmə.

Leichentuch, *das*; *-(e)s*, *-er* kəfən, ağ.

Leichenwagen, *der*; *-s*, - cənazə arabası.

Leichenzug, *der*; *-(e)s*, *-e* dəfn mərasimi.

Leichnam, *der*; *-(e)s*, *-e* meyit, cənazə.

leicht *adj.* 1. (*Gewicht*) yüngül; 2. (*simpel*) asan, rahat, sadə, qolay, səlis; 3. (*gering*) cüzi, əhəmiyyətsiz, dəyərsiz; xəfif; *ein ~er Fehler* əhəmiyyətsiz nöqsan, cüzi səhv; *e-e ~e Arbeit* rahat iş, asan iş; *adv.* yüngülcə, asan, ötəri.

Leichtathletik, *die*; - yüngülətlətik(a).

leichtblutig *adj.* şən, fərəhli; laqeyd.

leichtentzündlich *adj.* tezalısan, tez alovlanan.

leichtfallen *vi* rahat olmaq, asan olmaq (*j-m/bir kəs üçün*); *es fiel mir nicht leicht, von zu Hause auszugehen* evdən daşınmaq mənim üçün rahat olmadı.

leichtfertig *adj.* düşüncəsiz, ehtiyatsız, ölçüb-biçmədən; yüngülxasiyyətlilik.

Leichtfertigkeit, *die*; - ehtiyatsızlıq, qayğısızlıq; yüngülxasiyyətlilik.

leichtflüssig *adj.* tezəriyən.

leichtfüßig *adj. u. adv.* yeyin qaçan, yeyin gedən; *F* dıbbırmaq; *fig.* ceyranbasan, çapar; zərif.

Leichtgewicht, *das*; *-(e)s*, *-e* yüngül çəki.

leichtgläubig *adj.* tezinanan.

leichtthin *adv.* düşünmədən, səthi, ötəri.

Leichtigkeit, *die*; - asanlıq, rahatlıq.

leichtlebig *adj.* qayğısız.

Leichtmetall, *das*; *-s*, *-e* yüngül metal.

Leichtsinn, *der*; *-(e)s* ehtiyatsızlıq, düşüncəsizlik, dərrakəsizlik.

leichtsinnig *adj.* ehtiyatsız, yelbeyin, qafil; dərrakəsiz; ehəmsiz, hoppa.

leichtverdaulich *adj.* tez həzm olunan.

leichtverderblich *adj.* tez xarab olan, tezkorlanan, tezcürüyen.

Leid, *das*; *-(e)s* 1. (*Kummer*) qüsse, kə-

dər, dərd, qəm, iztirab, qəmginlik, acı, qayğı, bəla, cövr, əzab; *veralt.* ələm; 2. (*Unrecht*) haqsızlıq, pislilik, azar, dirə; *j-m ~ zufügen* bir kəsi icitmək, azar (*əzab*) vermək, dirə çəkmək; *einander sein ~ klagen* dərdləşmək.

leid *adj.* *j-m ~ tun* təəssüflənmək (*um A/-ə*); *es tut mir ~* təəssüflənirəm; *er tut mir ~* ona yazığım gəlir.

leiden *vt* 1. dərd çəkmək, cövr çəkmək, oduna yanmaq (*wegen G*); 2. *j-n ~ können* bir kəsi sevmək, bir kəsi istəmək; *ich kann ihn nicht ~* onu sevmirəm (*istəmirəm*); *vi* 1. (*an et.*) əzab çəkmək, dərd çəkmək, iztirab çəkmək, bəlaya düçar olmaq, inləmək, qan qusmaq, cəfa çəkmək, cövr çəkmək; 2. (*unter et.*) *D* ziyan görmək; *unsere Blumen leiden unter dem Frost* çiçəklərimiz şaxtadan ziyan görürlər; *Not ~* yoxsulluq çəkmək, ehtiyac hiss etmək.

Leiden, *das* *-s*, - naxoşluq; iztirab, azar.

leidend *adj.* 1. xəstəliyi olan, azar çəkən, dərdli; dağılı; 2. *gr.* məchul.

Leidenschaft, *die*; *-en* meyil, həvəs, həyəcan, ehtiras, eşq.

leidenschaftlich *adj.* coşqun, ehtiraslı, hərərətli, şiddətli, qızgın, eşqli, həris.

leidenschaftslos *adj.* həvəssiz, soyuq, duyğusuz, ehtirassız.

Leidensgefährte, *der*; *-n*, *-n* həmdərd, dərd ortağı.

leider *adv.* təəssüf ki, əfsus ki, nə yazıq ki; *ich muss ~ gehen* təssüf ki, getməliyəm.

leidgeprüft *adj.* dərd çəkmiş.

leidig *adj.* pis, xoşa gəlməyən.

leidlich *adj.* ortabab, nə pis, nə yaxşı, elə-belə, dözülə bilən, babat.

Leidtragende, *der u. die*; *-n*, *-n* dərd-çəkən, ziyan gören; qayğıkeş; yas saxlayan, hüznü.

leidvoll *adj.* əzablı, əziyyətli, əzabverici; *fig.* bətər.

Leidwesen, *das*; *-s* : *zu j-s ~* bir kəsin təəssüfü ilə; *zu meinem ~* çox təəssüf ki.

Leier, *die*; *-n* lira; *fig.* *immer die gleiche ~* köhnə hamam, köhnə tas.

Leierkasten, *der*; -s, -" *mus.* şarmanka.
leiern *vi* 1. şarmankada çalmaq; 2. ey-ni şeyi təkrar etmək; yeknəsəq danışmaq (*oxumaq*).

Leihbibliothek, *die*; -, -*en* pullu kitabxana.

Leihbücherei, *die*; -, -*en* pullu kitabxana.

leihen *vt j-m et.* ~ kiməsə borc vermək; *vr sich von j-m et.* ~ kimdənsə borc almaq; burovuz götürmək *ich habe mir von ihm ein Buch gelie-hen* ondan bir kitab borc almışam.

Leihgebühr, *die*; -, -*en* kirə pulu; abunə haqqı; burovuz haqqı.

Leihhaus, *das*; -*es*, -*er* lombard, girov qoyma yeri.

Leihwagen, *der*; -s, - *kirə* maşın; *sich e-n ~ nehmen* maşın kirə etmək.

leihweise *adv.* əmanətən; *adj.* borc olaraq; kirə ilə.

Leim, *der*; -(*e*)s, -*e* yapışqan, tutqal; *aus dem ~e gehen* xarab olmaq, aralanmaq, dağılmaq; *F auf den ~ gehen* aldanmaq.

leimen *vt* 1. yapışdırmaq, tutqallamaq; yapışqanlamaq; 2. aldatmaq (*j-n/ kimisə*).

Leimfarbe, *die*; -, *n* yapışqanlı boya.

leimig *adj.* yapışqanlı; yapışqan kimi.

Lein, *der*; (*e*)s, -*e* kətan, bez.

Leine, *die*; -, -*n* 1. ip, kəndir, ciyə, viş, bənd; cilov; 2. (*für Hund*) boyun qayıışı.

Leinen, *das*; -s, - *kətan* parça.

Leinöl, *das*; -(*e*)s, -*e* kətan yağı, bəzir.

Leinsamen, *der*; -s, - *kətan* toxumu, bəzərək.

Leinwand, *die*; -, -*e* 1. kətan; 2. (*Filmleinwand*) ekran, pərdə.

leise *adj.* 1. (*Ggs. laut*) yavaş, asta; *seid ~!* səssiz olun!; 2. (*gering, leicht*) zəif, yüngül, cüzi; *du hast nicht die ~ste Ahnung* heç (*cüzi*) xəbərin də yoxdur; *adv.* yavaşca, ehmalca, astaca, dodaqaltı; *leise sagen* ehmalca demək.

Leisetreter, *der*; -s, - *F* qorxaq, ikiüzlü.

Leiste, *die*; -, -*n* 1. ensiz taxta, tamsa; 2. *an.* qasıq.

leisten *vt* etmək, yerinə yetirmək; *Hilfe ~ kömək* etmək; *Widerstand ~ müqavimət göstərmək*; *e-n Eid ~ and içmək*; *gute Dienste ~ yaxşı xidmət etmək*, *e-n Beitrag ~ zənginləşdirmək*; *für j-d Bürgerschaft ~ kiməsə kəfil (zamin) olmaq*; *sich (D) et. ~ 1. (sich et. gönnen) nəyisə özünə rəva görmək*; 2. (*sich erlauben*) özünə icazə vermək; *ich kann es mir nicht ~ gücüm (pulum) çatmır*.

Leisten, *der*; -s, - *çəkmə* qəlibi.

Leistenbruch, *der*; -(*e*)s, -*e* *med.* qasıq yırtığı, fitq.

Leistung, *die*; -, -*en* 1. yerinə yetirmə, icra etmə; 2. (*Erfolg*) nailiyyət, müvəffəqiyyət; 3. (*Arbeitsleistung*) əmək, zəhmət; məhsuldarlıq; 4. (*Zahlung*) mükəlləfiyyət; 5. *techn.* güc; 6. (*Schuld*) borc.

leistungsfähig *adj.* çalışa bilən; güclü; məhsuldar, səmərəli, verimli.

Leistungsfähigkeit, *die*; - 1. güc, qüvvə; 2. *techn.* iş qabiliyyəti, səmərəlilik, randıman; məhsuldarlıq.

Leistungsgesellschaft, *die*; -, -*en* bəcarıq və rəqabət cəmiyyəti (*toplumu*).

Leistungsgrenze, *die*; -, -*n* güc həddi.

Leistungsprüfung, *die*; -, -*en* test, səmərəliyini (*randımanı*) yoxlama.

Leistungssteigerung, *die*; -, -*en* əmək məhsuldarlığının (*randımanın*) artırılması.

Leitartikel, *der*; -s, - *baş* məqalə.

Leitbild, *das*; -(*e*)s, -*er* misal, örnək, ideal.

leiten *vt* 1. (*führen*) rəhbərlik etmək, başçılıq etmək; gözdirmək; cəhətləndirmək, hidayət etmək; 2. (*Sitzung*) idarə etmək, rəislik etmək, sədrlik etmək; 3. *phys.* elektrik keçirmək, cərəyanı ötürmək; *sich ~ lassen* -i əldə rəhbər tutmaq, əsas götürmək (*von D/ø*).

leitend *adj.* 1. *el.* elektrik ötürücüsü; 2. (*in e-m Betrieb*) rəhbərlik edən, müdir, məsul; *~er Ingenieur* rəhbərlik edən mühəndis, məsul mühəndis.

Leiter¹, *die*; -, -*n* nərdivan, pilləkan.

Leiter², *der*; -s, - 1. müdir, rəhbər, şef, rəis, başçı, yönəticisi; 2. *el.* ötürücü, na-

qil.

Leitersprosse, *die*; -, -n nərdivan pilləsi.

Leitfaden, *der*; -s, -" dərslük, təlimat.

leitfähig *adj.* ötürücü, naqil.

Leitgedanke, *der*; -ns, -n əsas fikir.

Leitmotiv, *das*; -s, -e **1.** *mus.* leitmotiv; **2.** *fig.* əsas fikir.

Leitplanke, *die*; -, -n (am Straßenrand) dəmir zolaq, manəə; *gegen die ~ prallen* dəmir zolağa toxunmaq.

Leitstelle, *die*; -, -n mərkəz, idarə etmə mərkəzi.

Leitspruch, *der*; -(e)s, -"e sloqan, şuar.

Leitung, *die*; -, -en **1.** idarəetmə; rəhbərlik, aparma, başçılıq, yönətim; **2.** *el.* məftil xətt; **3.** (*Wasserleitung usw.*) boru; *Gasleitung* qaz borusu; *die ~ ist besetzt* telefon xətti məşğuldur; *fig. e-e lange ~ haben* kütbeyin olmaq.

Leitungsnetz, *das*; -es, -e məftil şəbəkə.

Lektion, *die*; -, -en dərş; ibrət; *fig. j-m e-e ~ erteilen* kiməsə yaxşıca dərşini vermək.

Lektor, *der*; -s, -en **1.** (*Universität*) ali məktəb müəllimi; **2.** (*in e-m Verlag*) nəşriyyat redaktoru, lektör.

Lektorat, *das*; -(e)s, -e (*in e-m Verlag*) redaktorlar şöbəsi.

Lektüre, *die*; -, -n oxu; oxunacaq şey.

Lende, *die*; -, -n bud, omba.

Lendenschurz, *der*; -es, -e fitə.

Lenkachse, *die*; -, -n *techn.* tərənən ox.

lenkbar *adj.* **1.** idarə olunan, əyilgən; **2.** (*Kind*) sözə baxan, itaətli.

lenken *vt* **1.** (*führen*) idarə etmək; cəhət vermək, yönətmək; **2.** (*Auto, Fahrrad*) sürmək; **3.** (*Aufmerksamkeit usw.*) diqqəti çəkmək, diqqəti cəlb etmək; **4.** (*das Gespräch auf et.*) söhbəti nəyəyə yönəltmək, sözü yayındırmaq.

Lenker, *der*; -s, - **1.** (*Fahrer*) sürücü, şofer; **2.** (*Lenkstange*) sükan (*Süd.* : *fərman*).

Lenkstange, *die*; -, -n sükan; sürgüqolu.

Lenkung, *die*; -, -en **1.** idarə, idarəet-

mə, idarə olunma; **2.** sükan çarxı; sürmə; yönəliş, yönətmə.

lento *adv. mus.* yavaşca).

Lenz, *der*; -es, -e bahar, yaz.

Leopard, *der*; -s, -en *zo.* bəbir.

Lepra, *die*; - cüzam (*xora*) xəstəliyi.

Lerche, *die*; -, -n *zo.* torağay.

lernbegierig *adj.* bilgi acı.

Lerneifer, *der*; - öyrənmə eşqi.

lernen *vt* öyrənmək, oxumaq; *auswendig ~* əzbərləmək.

Lesart, *die*; -, -en **1.** oxu(*ma*) tərzi; **2.** (*Auslegung e-s Textes*) təfsir, şərh, izah.

lesbar *adj.* asan (*aydın*) oxunan.

lesbisch *adj.* homoseksual qadın, lesbi.

Lese, *die*; -, -n (*Weintrauben*) üzüm yığımı.

Lesebrille, *die*; -, -n oxu(*ma*) gözlüyü.

Lesebuch, *das*; -(e)s, -"er oxu(*ma*) kitabı.

Lesegerät, *das*; -(e)s, -e mikrofilmlərin oxunması üçün cihaz.

Lesehalle, *die*; -, -n oxu(*ma*) zalı, qiraət-xana.

Leselampe, *die*; -, -n oxuma lampası.

lesen *vt* **1.** oxumaq; **2.** (*aussortieren*) seçmək; *et. in j-s Gesicht ~* bir şeyi bir kəsin üzündən oxumaq; *das liest sich wie ...* kimi oxunur; **3.** (*Ähren, Trauben*) dəyib yığmaq, toplamaq.

lesenswert *adj.* oxumalı, oxumağa dəyər.

Leseprobe, *die*; -, -n **1.** *Th.* rolları oxuma, ucadan oxuma; **2.** (*aus e-m Buch usw.*) yeni nəşr olmuş kitabın bir fəslindən nümunə oxuma, yeni yayılacaq kitabın bir bölümü.

Leser, *der*; -s, - oxucu.

Leserkreis, *der*; -es, -e oxucu kütləsi, oxucular *pl.*

leserlich *adj.* asan oxunan.

Leserschaft, *die*; -, -en oxucular *pl.*

Lesesaal, *der*; -(e)s, -säle *s.* Lesehalle.

Lesezeichen, *das*; -s, - əlfəcin, nişan (*kitabın arasına qoymaq üçün*).

Lesezirkel, *der*; -s, - **1.** (*gewerbliches Unternehmen*) dərgiləri kirayə verən firma (*şirkət*); **2.** ədəbiyyat dərneyi.

Lesung, die; -, -en oxu(n)ma, oxunuş.

Lethargie, die; - letarji, maraqsızlıq, laqeydlilik; tənbellik.

Letter, die; -, -n tökmə hərf, mətbəə hərfi, şrift.

lettisch adj.: ~e Sprache latış dili.

Letland; -s Latviya.

Letzt, die; - : zu guter ~ axırda, nəticədə; nəhayət.

letz- adj. 1. axıncı, sonuncu; *veralt.* xatəm; **2.** (*vorig*) keçən; *~es Jahr* keçən il, bildir; *~e Nachrichten* son xəbərlər; *zum ~en Mal* axıncı dəfə; *~en Endes* nəhayət, axırda; *in den letzten Tagen* son günlərdə.

letzendlich adv. ən sonunda, son olaraq.

letztens adv. bir az bundan əvvəl; bu günlərdə; bu axırda, son günlərdə.

letzttere(r) adj. axıncısı.

letztgenannt adj. axıncısı, yuxarıda deyilən.

letzthin adv. bir az bundan əvvəl; bu günlərdə.

letztlich adv. sonunda, axırda.

letztmalig adj. axır(*ıncı*) dəfə.

letztmals adv. son dəfə.

letztwillig adj. jur. ~e Verfügung vəsiyyə(*namə*).

Leu, der; -en, -en *lit.* aslan, sir.

Leuchtboje, die; -, -n mayak, dəniz fənəri.

Leuchte, die; -, -n lampa; işıq, fənər; *fig.* böyük xadim.

leuchten vi işıq saçmaq, işıqlanmaq; parıldamaq, işıldamaq.

Leuchten, das; -s parıltı.

leuchtend adj. parlaq, parlayan, işıltılı, bərraq.

Leuchter, der; -s, - şamdan.

Leuchtfeuer, das; -s, - dəniz fənəri; siqnal işığı.

Leuchtgas, das; -es işıq qazı.

Leuchtkäfer, der; -s, - zo. işıldaquş.

Leuchtkraft, die; -, -e işıqlandırma gücü.

Leuchtschrift, die; -, -en parlaq reklam.

Leuchtturm, der; -(e)s, -e mayak, dəniz fənəri.

leugnen vt inkar etmək, danmaq, boy-nuna almamaq.

Leugnung, die; - inkar, danma.

Leukämie, die; -, -n qan xərcəngi.

Leumund, der; (e)s şöhrət, etibar, ad; *sein ~ ist schlecht* onun adı pis(ə) çıxıb, adı batıb, pis şöhrətə sahibdir.

Leumundszeugnis, das; -ses, -se mə-nəvi keyfiyyətlərə dair vəsiqə.

Leute, die/pl. camaat, kütlə, cəmiyyət, xalq; *unter die ~ bringen* aləmə yaymaq; *meine Landsleute* mənim vətəndaşlarım; *F ich kenne meine ~* məni aldatmaq olmaz, mən adamları yaxşı tanıyırım.

Leuteschinder, der; -s, - amansız adam, kobud adam.

Leutnant, der; -s, -s leytenant (*Süd.:* *sitvan*).

leutselig adj. mehriban; alçaqköüllü.

Levante, die; - yaxın Şərq.

Level, der; -s, -s dərəcə, pillə; ağıl dərəcəsi; tay; *sich mit j-m auf di gleiche ~ stellen* özünü kiməsə tay tutmaq.

lexikalisch adj. sözlə, leksik.

Lexikon, das; -s, *Lexika* sözlük, lüğət.

Libanese, der; -n, -n livanlı (*Süd.:* *lübnanlı*).

Libanon; -s Livan (*Süd.:* *Lübnan*).

Libelle, die; -, -n **1.** zo. cırcırma; **2.** *techn.* taraz, su tarazısı.

liberal adj. liberal, azad fikir, azadlıq-sevən.

Liberales, der u. die; -n, -n liberal.

Liberalismus, der; - azadsevərlik, liberalizm.

Liberia; -s Liberiya.

Libido, die; - *psych.* cinsi ehtiyac, şəhəvani həvəs, şəhvət, cinsi hissiyyət.

Libretto, das; -s, -s libretto, operete.

Libyen; -s Liviya (*Süd.:* *Liby*).

Licht, das; -(e)s, -er **1.** *nur sg.* işıq; **2.** (*Kerze*) şam; ~ *machen* işığı yandırmaq; *das ~ ausmachen* işığı söndürmək; *fig. ans ~ bringen* vt üstünü açmaq, ifşa etmək, paxırını açmaq; *das ~ der Welt erblicken* dünyaya gəlmək, doğulmaq;

geh mir aus dem ~! kölgə salma!; j-n hinters ~ führen vt bir kəsi aldatmaq; fig. jetzt geht mir ein ~ auf indi gözlərim açıldı; natürliches ~ gün işığı.

licht *adj.* **1.** (hell) işıqlıq; aydın; **2.** (schütter) seyrək; **3.** *techn.* daxili; ~e Weite daxili diametr.

Lichtbild, *das*; -(e)s, -er şəkil.

Lichtblick, *der*; -(e)s, -e *fig.* ümid verici nöqtə, ümid işığı; təsəlli.

Lichtbogen, *der*; -s, -" elektrik (volt) qövsü.

lichtdicht *adj.* işıq buraxmayan.

lichtecht *adj.* rəngini itirməyən.

lichtempfindlich *adj.* işığa qarşı həssas.

lichter *vt* işıq salmaq; (Anker) lövbəri qaldırmaq; *vr sich* ~ azalmaq.

lichterloh *adj.* : ~ brennen alovlu yanmaq, şölələnilib yanmaq.

Lichtgeschwindigkeit, *die*; - işıq sürəti.

Lichtjahr, *das*; -(e)s, -e işıq ili.

Lichtquelle, *die*; -, -n işıq mənbəi.

Lichtschalter, *der*; -s, - elektrik açarı.

lichtscheu *adj.* işıqdan qaçan; *fig.* cinayətkar.

Lichtstärke, *die*; -, -n işıq qüvvəsi.

Lichtstrahl, *der*; -(e)s, -en işıq şüası.

lichtundurchlässig *adj.* işıq buraxmayan, işıq keçirməyən.

Lichtung, *die*; -, -en (im Wald) seyrəklik, ağacsız yer.

Lichtwelle, *die*; -, -n işıq dalğası.

Lid, *das*; -(e)s, -er göz qapağı.

lieb *adj.* **1.** sevimli, əziz; ~er Kerl sevimli oğlan; **2.** (fürsorglich) qayğıkeş; **3.** (angenehm) xoş, xoşagələn; *das ist mir* ~ bu mənə xoşdur; ~es Kind sözbəxan uşaq, ədəbli uşaq; *sich bei j-m* ~ Kind machen bir kəsə yaltaqlıq etmək; ~er haben üstün tutmaq.

liebäugeln *vi* **1.** (mit et.) bir şeyin etməyinin fikrində olmaq, təmayül göstərmək; **2.** (mit j-m) göz süzdürmək.

Liebchen, *das*; -s, - istəklili, sevgili.

Liebe, *die* - sevgi, məhəbbət, eşq; *aus* ~ məhəbbətdən; kimsənin xətrini üçün; *mit Lust und* ~ canla-başla; ~ auf den ers-

ten Blick ilk baxışdan məhəbbət.

liebebedürftig *adj.* sevgiyə möhtac.

Liebelei, *die*; -, -en eşqbazlıq.

liebedienerisch *adj.* yaltaqlıq.

lieben *vt* sevmək, əzizləmək; *sich* ~ sevişmək; *j-n* ~ kimsəni sevmək, kimsəyə aşiq olmaq; (sexuell) cinsəl yaxınlıq etmək.

liebenswert *adj.* sevimli.

liebenswürdig *adj.* mehriban, iltifatlı, sevimli, gülərüzlü.

Liebenswürdigkeit, *die*; -, -en gülərüzlülük, iltifat.

lieber *adj.* daha sevimli, daha əziz; daha çox; ~ haben daha çox sevmək; *adv.* (besser) daha yaxşı, daha həvəslə; *ich möchte* ~ nach Hause gehen yaxşı olar ki, evə gedim.

Liebesaffäre, *die*; -, -n eşq macərəsi.

Liebesabenteuer, *das*; -s, - eşq macərəsi.

Liebesbrief, *der*; -(e)s, -e eşq məktubu.

Liebeserklärung, *die*; -, -en eşqi bildirmə, eşq elanı.

Liebesgeschichte, *die*; -, -n eşq hekayəsi.

Liebeskummer, *der*; -s eşq dərdi; ~ haben eşq dərdinə mübtəla olmaq, eşq dərdi çəkmək.

Liebeslied, *das*; -(e)s, -er eşq mahnısı, eşq nəğməsi.

Liebesmühe, *die*; -, -n *fig.* *das ist verlorene* ~ bu boş yerə zəhmət çəkməkdir.

Liebespaar, *das*; -(e)s, -e sevgililər.

Liebesroman, *der*; -s, - eşq romanı.

Liebesverhältnis, *das*; -ses, -se məhəbbət əlaqəsi.

liebevoll *adj.* **1.** (fürsorglich) qayğıkeş; **2.** məhəbbətli, qanişirin, qaniisti; eşqli; canhacan; *mit einander* ~ umgehen cancan demək, canhacan olmaq; *F zu j-m sehr* ~ sein (j-n heftig küssen) duz kimi yalamaq, bağına basmaq.

liebhaben *vt* sevmək.

Liebhaber, *der*; -s, - **1.** aşiq, vurğun; **2.** (e-r Frau) sevgili, oynaş.

liebkosen *vt* əzizləmək, oxşamaq, sevmək, qucaqlamaq.

Liebkosung, *die*; -, -en nazlama, nəvaziş.

lieblich *adj.* 1. sevimli, xoşsifət, xoşagəlimli; 2. (*Wein*) şirin dadlı.

Liebling, *der*; -s, -e 1. istəkli, sevimli; 2. (*Günstling*) dürdanə, gözbəbəyi; 3. (*Anrede*) sevgilim, əzizim, gözəlim, yavrum; *er ist aller* ~ onu hamı sevir.

Lieblings- ən çox sevimli.

Lieblingsfarbe, *die*; -, -n ən çox sevimli rəng.

Lieblingsthema, *das*; -s, -men ən çox sevilən (*sevimli*) mövzu.

lieblos *adj.* sevgisiz; insafsız, rəhmsiz.

Liebreiz, *der*; -es gözəllik, məlahət, cazibə, .

liebreizend *adj.* cazibəli, çox gözəl, məlahətli.

Liebschaft, *die*; -, -en eşqbazlıq.

liebst- ən sevimli, ən çox sevilən.

Liebste, *der u. die*; -n, -n 1. sevgili; 2. (*Anrede*) ciyərim, gözəlim, əzizim.

Lied, *das*; -(e)s, -er mahnı, nəğmə, hava; *veralt. elhan pl.*; *ein* ~ *singen* mahnı oxumaq; *fig. davon kann ich ein* ~ *singen* bu işin nə olduğunu yaxşı bilirəm; *es ist das alte* ~ köhnə hamam, köhnə təs.

Liederbuch, *das*; -(e)s, -er mahnı kitabı.

liederlich *adj.* 1. pinti, səliqəsiz, diqqətsiz; səhlənkar; 2. (*unanständig*) yaramaz.

Liederlichkeit, *die*; - səliqəsizlik.

Liedermacher, *der*; -s, - mahnı bəstəkarı.

lief *s. laufen.*

Lieferant, *der*; -en, -en çatdıran, təhvil verən, mal göndərən, tədarükçü.

lieferbar *adj.* təhvil verilə bilən; hazır; *sofort* ~ mövcuddur, təhvil verilə bilər, vardır.

Lieferfrist, *die*; -, -en malın göndərmə müddəti, təhvil vermə müddəti.

liefern *vt* 1. təhvil vermək, çatdırmaq; mal göndərmək; 2. (*Ertrag*) vermək; 3. (*beschaffen*) tədarük etmək; *e-n Kampf* ~ savaşımaq; *fig. er ist geliefert* onun işi sona çatdı, onun fatihəsi oxundu.

Lieferschein, *der*; -(e)s, -e faktura.

Lieferung, *die*; -, -en 1. çatdırma, təhvil vermə; 2. mal göndərilməsi, göndərilmə; tədarük edilən mal; *beschädigte* ~ zədəli mal; 3. (*Buch*) ayrı-ayrı buraxılış.

Lieferwagen, *der*; -s, - kiçik yük maşını.

Lieferzeit, *die*; -, -en *s. Lieferfrist.*

Liege, *die*; -, -n 1. taxt, yataq, yatağı, divan; 2. (*Campingliege*) şezlonq (*uzanıb dincəlmək üçün kürsü*).

liegen *vi* 1. uzanmaq; *auf dem Bauch* ~ qarını üstə uzanmaq; 2. (*Gebäude, Ort*) yerləşmək; *das Haus liegt am Waldrand* ev meşə kənarında yerləşib; 3. olmaq; *fig. auf der Hand* ~ aydın olmaq, bəlli olmaq; *es liegt nicht an mir* burada mən təqsirkar deyiləm, bu mənə asılı deyil; *woran liegt es?* səbəb nədir?, nə olub?; *daran liegt es, dass..* bu səbəbdəndir ki., səbəb budur ki.; *es liegt mir sehr daran* mənim üçün əhəmiyyətlidir; *das liegt mir nicht* bu mənə əl vermir, bu mənə yaramır; *wie die Dinge liegen* şərait belədir ki, vəziyyət belə göstərir ki; *bleiben Sie* ~ yerinizdə qalın, qalxmayın; *F damit liegtst du richtig!* burada haqlısan!; *an wem ~ das?* təqsir kimdə?.

liegenbleiben *vi* 1. qalmaq (*bir vəziyyətdə*), hərəkətsiz qalmaq; tökülüb qalmaq; 2. (*nicht aufstehen*) qalxmamaq; ~ *bleiben* yatıb qalxmamaq; (*Regenschirm usw.*) -də unudulmaq; 3. (*Ware*) yolda qalmaq; 4. (*Angelegenheit*) sürün(dür)mək.

liegenlassen *vt* 1. əl vurmamaq, toxunmamaq, dəyməmək; 2. (*vergessen*) unutmamaq, yaddan çıxarmamaq; *j-n links liegen lassen* bir kəsi saymamaq, bir kəsə üz verməmək.

Liegenschaft, *die*; -, -en daşınmaz əmlak, mülk.

Liegestuhl, *der*; -(e)s, -e dincəlmək üçün açılıb bağlanan kürsü.

Liegestütz, *der*; -es, -e idmanda hərəkət növü, uzanmış vəziyyətdə bədənin əllər üstündə qaldırılıb-əndirilməsi, (*Süd. : sinov*).

Liegewiese, *die*; -, -n çəmən, üstündə uzanıb istirahət etməli çəmən.

lieh *s.* *leihen.*

ließ *s.* *lassen.*

Lift, *der*; *-(e)s, -e* lift, asansor.

liften *vt* **1.** *med.* saflaşdırmaq; *sich das Gesicht ~ lassen* üzünü gözəllik üçün əməl etdirmək (*üz dərisini çəkdirib saflaşdırmaq*); **2.** qaldırmaq.

Liga, *die*; *-, -gen* liqa, birlik, cəmiyyət, ittifaq; (*Sport*) dərəcə, liq.

liieren *vr sich ~ birləşmək*; sıx bağlanmaq (*mit D/ilə*).

Likör, *der*; *-s, -e* likör.

lila *adj.* bənövşəyi.

Lilie, *die*; *-, -n* bot. zanbaq.

Liliputaner, *der*; *-s, -* cırdan, kiçik (*qısa*) boy adam, liliput.

Limit, *das*; *-s, -s* hədd, limit, hüdd.

limitieren *vt* məhdud etmək, hədd qoymaq, limit təyin etmək.

Limonade, *die*; *-, -n* limonad.

Limousine, *die*; *-, -n* limusin.

lind *adj.* yumşaq, mülayim, incə.

Linde, *die*; *-, -n* bot. cökə ağacı.

Lindenblütentee, *der*; *-s, -s* cökə çayı.

lindern *vt* yüngülləşdirmək, sakitləşdirmək, dincəltmək, azaltmaq.

lindern *adj.* sakitləşdirici, yüngülləşdirici; toxtadıcı.

Linderung, *die*; *-* sakitləşmə, yüngülləşmə, zəiflətmə.

Lineal, *das*; *-s, -e* xəttçəkən, xəttkeş.

linear *adj.* xətli, cızıqlı.

Linguist, *der*; *-en, -en* dilçi, dilşünas.

Linguistik, *die*; *-* dilçilik, dilşünaslıq.

linguistisch *adj.* dilçilik.

Linie, *die*; *-, -n* **1.** xətt; cizgi, cızıq; *in erster ~* birinci növbədə, ilk öncə; *e-e gerade ~ ziehen* düz xətt çəkmək; *auf die schlanke ~ achten* kökəlməyin qabağını almaq, fiquruna diqqət etmək; **2.** (*Reihe*) sıra; *die Soldaten stehen in e-r ~* əsgərlər sıraya düzülüblər; **3.** (*Buslinie*) avtobus xətti, ~ **1** birinci xətt.

Linienflugzeug, *das*; *-(e)s, -e* xətt təyyarəsi.

Linienmaschine, *die*; *-, -n* xəttə buraxılmış (*təyyarə, maşın*).

Linienrichter, *der*; *-s, -* yan hakim.

linientreu *adj.* partiyanın xəttinə sadıq olan, ortodoks.

lini(i)eren *vt* xətt çəkmək, cızıq çəkmək, cizgiləmək, cızıqlamaq, xətləmək.

liniert *adj.* cizgili; *~es Papier* cizgili kağız.

link- *adj.* sol; *~e Seite* **1.** sol tərəf, sol əl; **2.** (*e-s Stoffes*) astar; *~e Hand* sol əl; *fig. ~e Tour* düz olmayan yol, kələk yol.

Linke, *die*; *-n, -n* **1.** (*linke Seite*) sol tərəf, sol tay, sol əl; **2.** (*Boxen*) sol əl; **3.** *pol.* solçu; solçular, sollar *pl.*

linken *vt* *F* aldatmaq, yalan satmaq.

linkisch *adj.* naşı; əlindən iş gəlməyən, aciz, ağır, ləng.

links *adv.* solda; sol tərəfdə, sol yanda; *von rechts nach ~* sağdan sola; *von ~* soldan; *~ von mir* mənim solumda; *~ abbiegen* sola dönmək; *~ liegen lassen -i* saymamaq, kiməsə etinasız yanaşmaq.

Linksabbieger, *der*; *-s, -* (*Auto usw.*) sola dönmən araba.

Linksaußen, *der*; *-, -* (*Fußball*) sol tərəf.

Linksextremist, *der*; *-en, -en* ifratçı sol, sol ekstremist.

Linkshänder, *der*; *-s, -* solaxay, solaq.

linksherum *adv* *~ anziehen* tərsüzünü geymək, tərs(ə)sinə geymək.

linksum *adv.* *~!* mil. sola dön!

Linoleum, *das*; *-s* yer muşambası, linolyum; *~ legen* muşamba döşəmək.

Linse, *die*; *-, -n* **1.** bot. mərcimək; **2.** *opt.* optik şüşə; **3.** (*Kontaktlinse*) lens.

Linsensuppe, *die*; *-, -n* mərcimək şorbası.

Lippe, *die*; *-, -n* dodaq; *sich die ~n schminken* dodaqlarına pomad çəkmək (*Süd. : dodaqlarına matik vurmaq*).

Lippenbekenntnis, *das*; *-ses, -se* ikiüz-lü etiraf, səmimi olmayan ifadə.

Lippenlaut, *der*; *-(e)s, -e* *phon.* dodaq səsi.

Lippenstift, *der*; *-(e)s, -e* dodaq pomadası (*Süd. : matik*).

liquid(e) *adj.* **1.** *H* nəqd pul, əldə olan pul; **2.** *Chem.* duru, axıcı.

Liquidation, *die*; -, *-en* ləğv etmə; aradan qaldırma; xərclərin hesablaması.

liquidieren *vt* **1.** (*Firma usw.*) ləğv etmə; **2.** (*Gegner*) öldürmək, yox etmə; **3.** (*in Rechnung stellen*) hesab çıxarmaq (*görmək*).

Liquidität, *die*; - hesablaşma.

lispeln *vi* **1.** (*flüstern*) pıçıldamaq; **2.** pəltək danışmaq.

List, *die*; -, *-en* **1.** hiylə, kələk, biclik, fırıldaq, hoqqa, al, düzmə, mək; *fig.* əməl; *zu e-r ~ greifen* hiylə qurmaq, hiylə gəlmək; **2.** (*Listigkeit*) hiyləgərlik, şeytanlıq, fırıldaqçılıq, hoqqabazlıq.

Liste, *die*; -, *-n* siyahı; cədvəl; *e-e ~ machen* siyahı düzəltmək; *in die ~ eintragen* siyahıya salmaq.

listig *adj.* **1.** (*Person*) hiyləgər, bic, kələkbaz, cüvəllağı; *F* əməlbaz; **2.** (*Sache*) aldadıcı.

Litanei, *die*; -, *-en* dua oxuma, münacat demək, şikayətlənmə.

Litauen; *-s* Litva.

Liter, *der u. das*; *-s, -* litr.

literarisch *adj.* ədəbi; *adv.* ədəbi dildə, ədəbcəsinə; *~e Tätigkeit* ədəbiyyatçılıq.

Literat, *der*; *-en, -en* ədəbiyyatçı, yazıçı, ədib.

Literatur, *die*; -, *-en* ədəbiyyat.

Literaturgeschichte, *die*; - ədəbiyyat tarixi.

Literaturpreis, *der*; *-(e)s, -e* ədəbiyyat mükafatı (*ödülü*).

Literaturwissenschaft, *die*; -, *-en* ədəbiyyat elmi.

Literaturwissenschaftler, *der*; *-s, -* ədəbiyyatçı, ədəbiyyatşünas.

Litfaßsäule, *die*; -, *-n* elanlar sütunu.

Lithographie, *die*; -, *-n* litoqrafiya).

litt *s. leiden*.

Liturg, *der*; *-en -en* kilsədə dua oxuyan rahib.

Liturgie, *die*; -, *-n* dua oxuma, kilsədə dua mərasimi, liturqiya).

Litze, *die*; -, *-n* **1.** hörmə qaytan; baf-ta; **2. el.** elektrik məftil, kabel.

live *adj., adv.* (*Musik usw.*) canlı.

Live-Sendung, *die*; -, *-en* canlı veriliş,

canlı yayın.

Livree, *die*; -, *-n* qulluqçu geyimi.

Lizenz, *die*; -, *-en* icazə, patent haqqı, lisenziya (*Süd. : a. imtiyaz*).

Lizenzinhaber, *der*; *-s, -* patent haqqının (*lisenziya*) sahibi.

LKW (*Lastkraftwagen*) yük maşını, kamyon.

LKW-Fahrer, *der*; *-s, -* kamyon sürücüsü (*şoferi*).

Lob, *das*; *-(e)s* tərif, öymə, mədh.

Lobby, *die*; -, *-s oder -bies pol.* tərəfdar, lobbi.

loben *vt* tərifləmək, öymək (*für, wegen bir şey üçün, -ə görə*); *j-n übertrieben ~* birisini yalandan tərifləmək; *F* birisini dəsmallamaq (*yağlamaq*).

lobenswert *adj.* tərifəlayiq.

Lobgesang, *der*; *-(e)s, -e* mədhiyyə, mədhnəmə.

Lobhudelei, *die*; -, *-en* yaltaqlıq.

loblich *adj.* tərifəlayiq.

Loblied, *das*; *-(e)s, -er* mədhiyyə, mədhnəmə.

lobpreisen *vt* tərifləmək, göylərə qaldırmaq, məddahlıq etmək.

Lobrede, *die*; -, *-n* tərifləmə, mədhiyyə.

Loch, *das*; *-(e)s, -er* **1.** dəlik, baca, deşik, yırtıq; **2.** (*Knast*) qazamat; **3.** daxma; *ein ~ bekommen* dəlinmək; *ein ~ bohren* dəlmək; *ein ~ im Strumpf* corab dəliyi corab yırtığı.

lochen *vt* dəlmək, burğu ilə deşmək.

Locher, *der*; *-s, -* dələn, baca dələn.

löcherig *adj.* dəlik-dəlik, deşik-deşik, baca-baca; *~ werden* dəlinmək, deşilmək.

Lochkarte, *die*; -, *-n* perfokarte, delikli kart.

Lochung, *die*; -, *-en* dəl(in)mə.

Locke, *die*; -, *-n* qıvrım, buruq.

locken¹ *vr sich ~* qıvrılmaq, burulmaq.

locken² *vt* **1.** (*anlocken*) aldadıb gə-tirmək; **2.** (*an sich ziehen*) özünə cəzb etmə; *~es Angebot* cəlbədicə təklif (*qiy-mət*); *in e-e Falle ~* tələyə salmaq.

Lockenkopf, *der*; *-(e)s, -e* qıvrımsaç.

Lockenwickler, *der*; -s, - saçı buran, saçığı qıvrım edən alət, biqudi.

locker *adj.* 1. (*lose*) laxlayan, tərənən, boş, lax; 2. (*Brot usw.*) yumşaq; 3. (*lässig*) laqeyd; rahat; gözüyumulu; *fig.* əxlaqsız, azğın; arsız; *F* *das schafft er* ~ bu işi çox rahat (*gözüyumulu*) görür.

Lockerheit, *die*; - 1. laxlıq, boşluq, tərənəm; 2. *fig.* rahatlıq; laqeydlik.

lockerlassen *vi* əl çəkmək, vaz keçmək; *nicht* ~ əl çəkməmək.

lockermachen *vt* açmaq; boşaltmaq; *F* *Geld* ~ (*hergeben*) pul vermək; (*bei j-m*) bir kəsdən pul qopartmaq.

lockern *vt* 1. (*Erde*) yumşaltmaq; 2. (*Seil usw.*) boşaltmaq; *vr sich* ~ (*Zahn usw.*) laxlamaq, yerindən oynamaq; (*Verkrampfungen usw.*) yumşalmaq; sakitləşmək.

Lockerung, *die*; - yumşaltma; yerindən oynatma.

lockig *adj.* qıvrım, qıvrırcıq, qıvrımsaç.

Lockmittel, *das*; -s, - aldadıcı vasitə, tovlayıcı vasitə.

Lockspeise, *die*; -, -n tələ yemi.

Lockvogel, *der*; -s, -" dovla; *fig.* aldadıcı vasitə.

Loden, *der*; -s, - keçə; yun parça.

lodern *vt* alovlanmaq, alışmaq.

Löffel, *der*; -s, - 1. qaşığı; 2. (*großer*) çömçə, çalov; kəpçə; *drei* ~ *Zucker* üç qaşığı şəkər.

Löffelbagger, *der*; -s, - yerqazan maşını.

Löffeln *vt* qaşıqlamaq, qaşıqla götürmək.

Löffelweise *adj.* qaşığı-qaşığı.

log *s. lügen.*

Log, *das*; -s, -e *naut.* loq, gəmilərin sürətini ölçən cihaz; gəminin yanısı.

Logarithmentafel, *die*; -, -n loqaritm cədvəli.

Logarithmus, *der*; -, -men loqaritm.

Loge, *die*; -, -n (*Kino*) loj(a).

Logenbruder, *der*; -s, -" mason lojasının üzvü.

Logenmeister, *der*; -s, - mason ustası, mason başçısı.

Logenschließer, *der*; -s, - *Th.* teatr işçisi.

Loggia, *die*; -, -ien üstü örtülü balkon.

logieren *vi* müvəqqəti yaşamaq; müvəqqəti oturmaq; bir yerdə gecələmək.

Logik, *die*; - məntiq.

Logis, *das*; -, - mənzil, ev.

logisch *adj.* məntiqi.

logischerweise *adv.* məntiqi olaraq, məntiqi olaraq.

Logistik, *die*; - logistik.

logo *adj.* məntiqili; aydın; düz; *das ist* ~! bu məntiqə uyğundur!

Logopädie, *die*; - diltutulma müalicəsi, loqopedi(ya).

Lohe, *die*; -, -n alov.

lohen *vi* alovlanmaq, alışmaq.

Lohn, *der*; -(e)s, -"e 1. (*Arbeitslohn*) məaş, əmək haqqı; əlmuzdu; 2. (*Belohnung od. Strafe*) mükafat; əvəz, haqq.

Lohnabbau, *der*; -(e)s əmək haqqının aşağı düşməsi (*salınması*), məaşların azadılması.

Lohnabzug, *der*; -(e)s, -"e əmək haqqından çıxılan pul, məvacibdən çıxılan pul, əmək haqqından çıxılma.

Lohnausfall, *der*; -(e)s, -"e əmək haqqının kəsilməsi.

Lohnarbeit, *die*; - müzdlü əmək, müzdlü iş.

Lohnarbeiter, *der*; -s, - müzdlü işçi.

Lohnbuchhalter, *der*; -s, - hesabdar.

Lohnempfänger, *der*; -s, - müzdlü.

lohn *vt* (*bezahlen*) -in haqqını vermək, -in pulunu vermək, ödəmək; *vr sich* ~ qazanlıq olmaq, yararlı olmaq, xeyirli olmaq; *fig.* əl vermək; *es lohnt sich nicht dorthin zu gehen!* oraya getməsinə dəyməz! *es lohnt sich der Mühe* zəhmətinə dəyər.

lohnend *adj.* xeyirli, faydalı, yararlı; səmərəli, əlverişli.

Lohnerhöhung, *die*; -, -en məaşın artması, əmək haqqının artırılması.

Lohnforderung, *die*; -, -en əmək haqqını artırmaq tələbi.

Lohnsteuer, *die*; -, -n gəlir vergisi.

Lohntüte, *die*; -, -n maaş paketi.
Löhnung, *die*; -, -en maaş vermə.
Löhnungstag, *der*; -(e)s, -e maaş verilən gün.
Loipe, *die*; -, -n ayaq xizəyi yolu.
Lok, *die*; -, -s lokomotiv, parovoz.
Lokal, *das*; -(e)s, -e meyxana, restoran; yer.
lokal *adj.* yerli, məhəlli; *die* ~e *Presse* yerli (*məhəlli*) mətbuat.
lokalisieren *vt* məhdudlaşdırmaq, ayıılmağa qoymamaq; -in yerini bəllətmək.
Lokalisierung, *die*; -, -en məhdudlaşdırma.
Lokalität, *die*; -, -en yer, məhəl.
Lokalpatriotismus, *der*; - yer(l)içilik.
Lokomotive, *die*; -, -n lokomotiv.
Lokomotivführer, *der*; -s, - lokomotiv sürən.
Lokus, *der*; -, -se *F* ayaqyolu, maval, tualet.
Lombardkredit, *der*; -(e)s, -e qarşılıqlı kredit, qarşılıqlı etibar.
London; London.
Lorbeer, *der*; -s, -en **1.** dəfnə, dəfnə ağacı; **2.** *pl. fig.* şöhrət, şan, şərəf; *sich auf s-n ~en ausruhen* məşhur olduqdan sonra tənbellik etmək.
Lorbeerbaum, *der*; -(e)s, -e dəfnə ağacı.
Lord, *der*; -s, -s lord.
Los, *das*; -es, -e **1.** püşk, çöp; *das* ~ *ziehen* püşk çəkmək (*atmaq*); **2.** lotereya bileti, qürə; **3.** (*Schicksal*) tale, bəxt; *ein schweres* ~ qara bir tale.
los *adj.* **1.** (*lose*) boş, bərkidilməmiş; **2.** (*frei*) azad, sərbəst; *meine Erkältung bin ich noch nicht los* qripdən hələ qurtulmamışam; *los!* başla!, yola düş!, haydi!, hoydu!; *was ist ~?* nə olub? *diese Sorge bin ich endlich* ~ axırda bu narahatlıqdan qurtuldum; *was ist mit dir ~?* sənə nə olub?; *was ist hier ~?* burada nə xəbər var? *es ist nichts* ~ bir şey yoxdur; *F also* ~! gedək!, yola düşək!; haydi; *mit ihm ist nicht viel* ~ ondan fayda (*xeyr*) çıxmaz.

lösbar *adj.* (*Problem*) həll edilə bilən, əlaclı, çözüləbilən; *Chem.* əridilə bilən.

losbekommen *vt* açmağa müvəffəq olmaq, buraxmağa müvəffəq olmaq.

losbinden *vt* bağını açmaq, açmaq; *sich* ~ yaxasını qurtarmaq.

losbrechen *vt* qopartmaq, sındırmaq; *vi* (*Sinflut* *usw.*) qopmaq, başlamaq.

Lösblatt, *das*; -(e)s, -er suçəkən kağız, basma kağızı.

löschen *vt* **1.** (*Brand*) söndürmək, keçirmək; **2.** (*streichen*) pozmaq; **3.** (*Durst*) yatırtmaq; **4.** (*Tinte*) qurutmaq; **5.** (*ausladen*) *naut.* boşaltmaq; **6.** (*Konto*) ləğv etmək, hesabını bağlamaq.

Löschmannschaft, *die*; -, -en yanğın-söndürən dəstə.

Löschpapier, *das*; -s, -e basma kağızı; suçəkən .

Löschung, *die*; -, -en **1.** pozma, ləğv etmə; **2.** keçirmə, söndürmə; boşaltma.

losdrehen *vt* burub açmaq.

Löschfahrzeug, *das*; -(e)s, -e yanğın arabası.

lose *adj.* **1.** (*locker*) boş, bərkidilməmiş, laxlayan, tərənən; **2.** (*unverpackt*) açıq; **3.** *fig.* (*neckisch*) zarafatçı; yüngül.

Lösegeld, *das*; -(e)s, -er canpulu.

losen *vt* püşk atmaq, çöp atmaq.

lösen *vt* **1.** (*abmachen*) açmaq, azad etmək, buraxmaq; **2.** (*Rätsel*) tapmaq; **3.** (*Frage, Angelegenheit*) məsələni həll etmək, birtərəfli etmək, çözmək; *F* dünyünü açmaq, əlac tapmaq; **4.** *Chem.* əritmək, həll etmək; **5.** (*Vertrag*) ləğv etmək, pozmaq; *vr sich* ~ qopmaq; həll olmaq; ərimək; qurtulmaq, xilas olmaq (*von / -den*).

Losер, *der*; -s, - uduzan; aciz, bacarıqsız.

losfahren *vi* **1.** miniklə yola düşmək, çıxıb getmək; **2.** *fig.* üstünə atılma; *auf j-n* ~ kiminsə üstünə atılmaq.

losgehen *vi* **1.** (*abmarschieren*) yola düşmək, getmək; **2.** (*beginnen*) başla(n)maq; **3.** (*Schuss*) partlamaq; **4.** (*auf j-n*) üstünə atılmaq, gəmirişmək.

loskaufen *vt* pul verib canını qurtar-

maq (von D/-dən).

loskommen *vi* xilas olmaq, azad olmaq, yaxasını qurtarmaq; ayrılmaq.

loslassen *vt* **1.** (*freilassen*) buraxmaq, azad etmək; boşlamaq; **2.** (*e-n Hund*) qısqrmaq (*auf j-n/ bir kəsin üstünə*); *lass mich los!* burax məni!.

loslaufen *vi* qaçmağa başlamaq.

loslegen *vi* *F* (*beginnen*) başlamaq.

löslich *adj.* əridilə bilən; həll edilə bilən.

löslösen *vt* ayırmaq, açmaq, qoparmaq; azad etmək.

losmachen *vt* **1.** (*freimachen*) azad etmək, buraxmaq; **2.** (*losbinden*) açmaq; *vr sich ~ von (D) -dən* özünü qurtarmaq, *-dən* özünü rahat etmək.

losplatzen *vi* **1.** (*lachen*) qəhqəhə ilə gülmək, qəhqəhə çəkmək; **2.** partlamaq, partlayıb sözünü demək.

losreißen *vt* çəkib qoparmaq, çəkib qırmaq; *vr sich ~ zorla* qoparmaq, zorla ayrılmaq, yaxası qurtarmaq.

Löb, *der;* *-es, -e* lyoss (*acıq sarı rəngli narın torpaq*).

lossagen *vr sich ~* ayrılmaq, əl çəkmək, imtina etmək (*von D/ bir şeydən*).

losschießen *vi* **1.** (*auf j-n*) bir kəsə sarı qaçmaq; bir kəsə sarı hücum etmək; **2.** güllə atmaq; *fig.* danışmağa başlamaq; *Kannst du bitte endlich mal losschießen? danışmağa başlaya bilərsənmi?*

losschlagen *vt* vurub qoparmaq; *vi* vurmağa başlamaq, vurmaq (*auf A/bir kəsi*); *fig.* (*Ware*) ucuz satmaq, başdan eləmək.

losschrauben *vt* *-in* vintini açmaq (*Süd. : -in piçini açmaq*).

losstürzen *vi* **1.** (*losrennen*) götürüb qaçmaq, qaçıb getmək; **2.** (*auf j-n*) kiminsə üstünə atılmaq, bir kəsə hücum etmək.

Losung, *die;* *- , -en* **1.** şüar; çağırış; **2.** *mil.* parol.

Lösung, *die;* *- , -en* **1.** *Chem.* məhlul; **2.** (*e-s Problems*) həll etmə, yol tapma, çözümləmə, yoluna qoyma, çıxış, əlac; ayırma; pozulma.

Lösungsmittel, *das;* *-s, -* əridici maddə, həlledici maddə.

loswerden *vi* **1.** başdan eləmək, rədd etmək, canını qurtarmaq; **2.** (*verlieren*) itirmək; **3.** (*Geld*) xərcləmək.

losziehen *vi* **1.** yola düşmək; **2.** *fig.* (*über j-n/*) başqasını pisləmək, dalınca danışmaq; *~ gegen (A) -ilə* mücadiləyə çıxmaq (*başlamaq*).

Lot, *das;* *-(e)s, -e* **1.** (*Senkblei*) şaqul; **2.** (*Lötmetall*) lehim; **3.** *math.* əmud; *alles ist im ~!* hər şey öz qaydasındadır!; *et. wieder ins ~ bringen* bir şeyi yenidən qaydasına salmaq.

loten *vt* şaqulla ölçmək.

löten *vt* lehimləmək, qaynaq vermək.

Lotion, *die;* *- , -en* üz kremi, bədən kremi, losyon.

LötKolben, *der;* *-s, -* lehim aləti.

Lotos, *der;* *-* nilufər.

Lotosblume, *die;* *- , -n* nilufər gülü, nilufər çiçəyi.

lotrecht *adj.* şaqulu xətt; dik.

Löter, *der;* *-s, -* lehimçi.

Lötrohr, *das;* *-(e)s, -e* lehim çubuğu.

Lotse, *der;* *-n, -n* dəniz bələdçisi; təyyarə yönəldicisi (*istiqlalət verəni*).

lotsen *vt* gəmini sürmək; təyyarəni düz yola yönətmək; *F* bələdçilik etmək.

Lötstelle, *die;* *- , -n* lehim yeri.

Lotterie, *die;* *- , -n* lotereya.

Lotterielos, *das;* *-es, -e* lotereya bileti.

Lotterleben, *das;* *-s* pozğun həyat, mənasız həyat.

Lotto, *das;* *-s* loto; (*im*) *~ spielen* loto oynamaq.

Lottoschein, *der;* *-(e)s, -e* loto bileti.

Lötung, *die;* *- , -en* lehimləmə, qurğuşunlama, qaynaq vermə.

Löwe, *der;* *-n, -n* aslan, şir.

Löwenanteil, *der;* *-(e)s, -e* ən böyük və ən yaxşı hissəsi.

Löwenzahn, *der;* *-(e)s* bot. zəncirotu.

Löwin, *die;* *- , -nen* dişli aslan, dişi şir.

loyal *adj.* **1.** hökumət və onun qanunlarına sadiq olan; **2.** sadiq, vefalı.

Loyalität, *die;* *-* sadiqlik, loyallıq.

Luchs, *der;* *-es, -e* zo. yazpışiyi; *fig.*

hiyləgər, kələkbaz; *aufpassen wie ein ~* itigözlə baxmaq.

luchsäugig *adj.* itigöz.

luchsen *vt* itigözlə baxmaq; güdmək.

Lücke, *die*; -, -*n* **1.** (*Öffnung*) dəlik, deşik; **2.** (*Mangel*) çatışmazlıq, yetərsizlik; nöqsan, qüsur; boşluq, əskiglik; *e-e ~ ausfüllen* boşluğu doldurmaq.

Lückenbüßer, *der*; -*s*, - *əvəz*; qapaz-altı.

lückenhaft *adj.* yarımçıq, kafi olmayan, az, əskig; qüsurlu, cəncəl.

lückenlos *adj.* tam, nöqsansız, eybsiz; *F* ədəlli-bədəlli.

lud *s. laden.*

Luder, *das*; -*s*, - **1.** *F* leş, cəmdək; **2.** (*Frau*) pis arvad, əclaf arvad.

Luft, *die*; -, -*n* hava; yel, külək; ara, məsafə; nəfəs; *frische ~ schnappen* təmiz havada nəfəs almaq; *F* hava almaq; *in freier ~* açıq havada; *ich bekomme keine ~* nəfəs ala bilmirəm; *fig. die ~ ist rein* qorxu yoxdur; *j-n an die ~ setzen* kimisə qovmaq; *in die ~ gehen* hirsənmək; *aus der ~ gegriffen* əsassız, dəlilsiz; *in die ~ fliegen* partlamaq, dağılmaq; *fig. es ist dicke ~* təhlükə var; *sich ~ machen* hirsənilib ürek sözünü demək.

Luftabwehr, *die*; - hava hücumundan müdafiə.

Luftangriff, *der*; -(*e*)*s*, -*e* hava hücumu.

Luftaufnahme, *die*; -, -*n* təyyarədən çəkilmiş şəkil, aerofoto.

Luftballon, *der*; -*s*, -*s* balon.

Luftbild, *das*; -(*e*)*s*, -*er s. Luftaufnahme.*

Luftblase, *die*; -, -*n* hava qovuğu; hava qabarcığı.

Luftbrücke, *die*; -, -*n* hava körpüsü.

Luftchen, *das*; -*s*, - yel, meh.

luftdicht *adj.* kip, hava keçirməyən.

Luftdruck, *der*; -(*e*)*s* hava təzyiqi.

Luftdruckmesser, *das*; -*s*, - barometr.

luftdurchlässig *adj.* hava keçirən.

lüften *vt* **1.** havasını dəyişmək; **2.** (*Hut*) borkünü qaldıraraq salam vermək; **3.** (*Geheimnis*) sirri açmaq, sirri ifşa etmək.

Lüfter, *der*; -*s*, - ventilyator.

Luftfahrt, *die*; -, -*en* təyyarəçilik elmi; hava nəqliyyatı.

Luftfeuchtigkeit, *die*; - hava rütubəti.

Luftgewehr, *das*; -(*e*)*s*, -*e* hava tüfəngi, pnevmatik silah.

Luftöheit, *die*; - hava sərhədlərinin toxunulmazlığı.

luftig *adj.* havalı; sərin; nazik, incə.

Luftikus, *der*; -(*es*), -*se* yelbeyin.

Luftkammer, *die*; -, -*n* hava otağı.

Luftkampf, *der*; -(*e*)*s*, -*e* hava döyüşü (*müharibəsi*), səma döyüşü.

Luftkeller, *der*; -*s*, - sığınacaq yer.

Luftkissen, *das*; -*s*, - hava ilə doldurulmuş balıq, hava balığı.

Luftklappe, *die*; -, -*n* hava qapağı.

Luftkrankheit, *die*; - hava tutması (*gəmidə, məşində*), hava xəstəliyi.

Luftkrieg, *der*; -(*e*)*s*, -*e* hava qüvvələrinin iştirakı ilə müharibə, hava (*səma*) döyüşü.

Luftkurort, *der*; -(*e*)*s*, -*e* təmiz havalı müalicə yeri, hava kurortu.

luftleer *adj.* havasız.

Luftlinie, *die*; -, -*n* hava xətti.

Luftloch, *das*; -(*e*)*s*, -*er* **1.** nəfəslik, külbə; **2.** (*beim Flugverkehr*) hava boşluğu.

Luftpost, *die*; - hava poçtu, aviapoçt; *mit ~* təyyarə ilə, hava yolu ilə.

Luftraum, *der*; -(*e*)*s* hava sərhədi, hava sahəsi, fəza.

Luftrohre, *die*; -, -*n* an. nəfəs borusu, hülqum.

Luftschiff, *das*; -(*e*)*s*, -*e* hava gəmisi, dirijab.

Luftschiffahrt, *die*; -, -*en* uçma, uçuş.

Luftschloss, *das*; -*es*, -*er* xəyal, xülya.

Luftschraube, *die*; -, -*n* pər, propel.

Luftschutz, *der*; -(*e*)*s* hava hücumundan müdafiə.

Luftschutzbunker, *der*; -*s*, - hava hücumundan qorunmaq üçün sığınacaq.

Luftsprung, *der*; -(*e*)*s*, -*e* havaya atlanma, sıçrayış.

Luftstreitkräfte, *die/pl.* hərbi-hava

qüvvələri.

Luftstützpunkt, *der*; -(e)s, -e hərbi hava qüvvələrinin bazası.

Lufttransport, *der*; -(e)s, -e hava nəqliyyatı.

Lüftung, *die*; -, -en **1.** hava dəyişmə; **2.** hava dəyişən, hava təmizləyən; ventilyator.

Luftveränderung, *die*; -, -en hava dəyişikliyi, hava dəyişilməsi.

Luftverkehr, *der*; -(e)s hava nəqliyyatı.

Luftverkehrsline, *die*; -, -n hava yolları.

Luftverschmutzung, *die*; - havanın çirklənməsi, hava kirliyi.

Luftwaffe, *die*; - hərbi hava qüvvələri.

Luftweg, *der*; -(e)s, -e **1.** nur *sg.* hava yolu; **2.** nur *pl.* (*Atemwege*) nəfəs borusu *sg.*; tənəffüs üzvləri.

Luftzufuhr, *die*; -, -en təzə hava vermə.

Luftzug, *der*; -es hava cərəyanı, yelçəkər.

Lug, *der*; -(e)s : ~ und *Trug* yalan, başdan-başa yalan, uydurma.

Lüge, *die*; -, -n yalan, uydurma, uydurma yalan, xilaf, böhtan, gop; *j-n ~n strafen* bir kəsin yalanını çıxarmaq; *~n verbreiten* şayiə yaymaq; *reine ~* ağ yalan.

lugen *vt* güdmək, göz qoymaq.

lügen *vi* yalan demək, yalan satmaq; *das ist gelogen* bu yalandır.

Lügendgeschichte, *die*; -, -n yalan, yalan hekayə.

lügenhaft *adj.* yalan, uydurma.

Lügnhaftigkeit, *die*; - yalançılıq.

Lügner, *der*; -s, -n yalançı, yalandanışan.

lügnerisch *adj.* yalan, yalançı.

Luke, *die*; -, -n kiçik pəncərə; deşik, dəlik.

lukrativ *adj.* qazanclı, gəlirli.

Lulatsch, *der*; -(e)s, -e qələmə kimi uzun oğlan, uzun adam.

lullen *vt* yatırdmaq, lay-lay demək.

Lümmel, *der*; -s, -n qaba adam, qanmaz; tərbiyəsiz; səfeh.

lümmeln *vr sich ~* ədəbsiz oturmaq.

Lump, *der*; -en, -en alçaq, əclaf, aralıq adamı; *pl.* lat-lüt.

lumpen *vi* səfələt içində yaşamaq, avara həyat sürmək; *sich nicht ~ lassen* əliaçıq olmaq, xəsislik etməmək.

Lumpen, *der*; -s, -n əsgir, cındır; *pl.* əsgir-üşgü, cır-cındır.

Lumpenpack, *das*; -(e)s tör-töküntü, zir-zibil.

Lumpensammler, *der*; -s, -n cındır-yığan, köhnəçi.

Lumperei, *die*; -, -en alçaqlıq, əclaflıq.

lumpig *adj.* **1.** (*gemein*) alçaq, əclaf; **2.** (*lausig, gering*) cüzi, əhəmiyyətsiz, **3.** (*abgerissen*) üstü-başı tökülmüş.

Luna, *die*; -, -n ay; **2.** *myth.* ay tanrısı.

Lunch, *der*; -e(s) -e günorta yeməyi.

Lunge, *die*; -, -n ağciyər, öfkə.

Lungenentzündung, *die*; -, -en sətəlcəm, zatürriyə.

Lungenheilstätte, *die*; -, -n vərəm xəstəlikləri sanatoriyası.

lungenkrank *adj.* vərəm xəstəliyi olan, vərəmli, ağciyər xəstəsi.

Lungenschwindsucht, *die*; - ağciyər vərəmi.

lungern *vt* boşuna dayanmaq, avara gəzmək, tənbellik etmək.

Lunte, *die*; -, -n fitil, piltə; *F ~ riechen* təhlükə duymaq.

Lupe, *die*; -, -n zərrəbin, lupa; *unter die ~ nehmen* zərrəbin altına qoymaq, diqqətlə yoxlamaq.

lupenrein *adj.* eyibsiz, nöqsansız.

lupfen *vt* azca qaldırmaq.

Lurch, *der*; -(e)s, -e ikihəyatlı, amfibi, amfibi(ya).

Lust, *die*; -, -e **1.** nur *sg.* (*Wunsch*) meyl, həvəs, könül; **2.** nur *sg.* (*Vergnügen*) ləzzət, zövq, kef, eşq, həvəs; **3.** (*sinnliche*) şəhvət, ehtiras; ~ *haben* meyl olmaq; *mit ~ und Liebe* rəğbət; *ich habe ~ zumæk, ...maq* istəyirəm, filan işi görməyə həvəsim var; *die ~ an et. verlieren* bir şeyin həvəsindən düş-

mək; *ich habe keine ~ meylim (könlüm)* istəmir (*yoxdur*), həvəsim yoxdur; ~ *be-kommen auf et.* həvəsə gəlmək; *fig.* eşqə düşmək.

Lüster, *der*; -s, - şamdan, luster.

lüstern *adj.* şəhvətli, ehtiraslı.

Lüsternheit, *die*; - şəhvət, şəhvət-pərəstlik.

Lustgefühl, *das*; -(e)s, -e həvəs, meyl.

lustig *adj.* 1. fərəhli, ürəkaçan, şad; 2. (*witzig, spaßig*) məzəli, gülməli, güldürücü; dübbə; *sich über j-n ~ machen* kimisə ələ salmaq, kimisə məsxərəyə qoymaq, oynatmaq, əylənmək, şuxluq etmək; ~*er Mensch* deyib-gülən adam, dübbə; ~ *werden* dübbəlik etmək; *fig. das kann ~ werden* bunun axırı pis qurtara bilər.

Lustigkeit, *die*; - şənlik.

lustlos *adj.* meylsiz, həvəssiz, ehtiras-sız.

Lüstling, *der*; -s, -e şəhvətpərəst.

Lustmolch, *der*; -(e)s, -e *F* şəhvətpərəst.

Lustmord, *der*; -(e)s, -e şəhvət cina-yəti, cinsi pozğunluq nəticəsində qəsdən öldürmə

Lustobjekt, *das*; -(e)s, -e şəhvət ob-jekti, şəhvət oyuncağı.

Lustspiel, *das*; -(e)s, -e komedi(ya).

lustwandeln *vi* gəzmək, gəzib dolanmaq.

lutherisch *adj.* lüteran.

lutschen *vt* əmmək, sormaq (*an D/bir şeyi*); *vi* bir şeyi ağızda əritmək.

Lutscher, *der*; -s, - 1. çubuqlı nabat, bonbon (*Süd. : abnabat*); 2. əmzik, məmə.

Luv, *das*; -s *naut.* yel gələn tərəf.

Luxemburg; -s Lüksemburq.

luxemburgisch *adj.* lüksemburqlı.

luxuriös *adj.* təmtəraqlı, çox gözəl, cah-calallı, lüks.

Luxus; *der*; - cah-calal, dəbdəbə, zi-nət, təmtəraq, cah-calallı, lüks.

Luxusartikel, *der*; -s, - zinət malları, lüks malları, luks əşya *pl.*

Luxsausführung, *die*; -, -en lüks model.

Luxhotel, *das*; -s, -s lüks hotel.

Luxusleben *das*; -s dəbdəbəli həyat.

Luxswagen, *der*; -s, - lüks maşın.

Luzerne, *die*; -, -n qarayonca.

Luzifer, *der*; -s şeytan, iblis.

lymphatisch *adj.* limfatik.

Lymphe, *die*; -, -n limf(a).

lynchen *vt* linçləmək, öldürmək, daş-qalaq etmək.

Lynchjustiz, *die*; - linç məhkəməsi.

Lyrik, *die*; - lirik şeirlər.

Lyriker, *der*; -s, - şair.

lyrisch *adj.* lirik.

Lyzeum, *das*; -s, -zeen *veralt.* qız orta-məktəbi.

M

M, m, das; -, - Alman əlifbasının on üçüncü hərfi.

Maat, der; -(e)s, -e(n) *naut.* gəmidə kiçik zabıt rütbəsi daşıyan.

Machart, die; -, -en biçim, forma, model.

machbar *adj.* əməli, ola bilən, icrası mümkün olan, həyata keçirilə bilən.

Mache, die; - *F* aldatma, kələk, ikiüzlülük, yalan, hiylə, uydurma; *F* əməlbazlıq; *das ist doch alles nur* ~ bu əhəmiyyətsiz bir şeydir.

machen *vt* **1.** (*tun*) etmək, qılmaq, e(y)-ləmək, əməl etmək əncam vermək; **2.** (*anfertigen*) hazırlamaq, cürləmək; **3.** (*verursachen*) səbəb olmaq, bais olmaq; **4.** (*Prüfung*) vermək; **5.** (*ernennen*) təyin etmək; *j-n zum Direktor* ~ bir kəsi müdir təyin etmək; **6.** (*Zimmer*) düzəltmək, sahmanlamaq; **7.** (*Bett*) yığışdırmaq; **8.** (*Angst*) qorxutmaq; **9.** (*Spaß*) zarafat etmək; *et. ganz* ~ bir şeyi təmir etmək, qayıрмаq; *sich (D) Sorgen* ~ nigaran olmaq, narahat olmaq, fikir e(y)ləmək; *von et. Gebrauch* ~ bir şeydən istifadə etmək; *den Dummen* ~ aldadılmaq; *Fortschritte* ~ irəliləmək, tərəqqi etmək; *Geschichten* ~ əngəl törətmək; *Licht* ~ işığı yandırmmaq; *vi (in die Hose)* batırmaq, tumana işəmək; *was macht die Rechnung?* hesab nə qədər olur? *das macht zehn €* on € olur; *drei und vier macht sieben* üç ilə dörd yeddi edər; *ich mache mir nichts daraus* buna heç bir əhəmiyyət vermirəm; *mach schnell!* tez oll; *mach, dass du fortkommst!* çıx get (*titl*) buradan!; *vr sich an et. (A)* ~ bir işə girişmək; *sich auf den Weg* ~ yola düşmək; *sich gut* ~ yaxşı təsir etmək, yaxşı görünmək; *sich aus dem Staub* ~ əkilmək; gözdən itmək, cim olmaq; *da lässt sich nichts* ~ buna heç nə etmək mümkün deyil, bu düzəlen iş deyil; *das macht nichts!* eybi yoxdur!

Machenschaft, die; -, -en hiylə, kələk, fitnə-fesad, fırlıdaq, dəsisə, düzmə.

Macher, der; -s, - qayıran, hazırlayan.

Macho, der; -s, -s *F* kişiliyinə fəxr edən, maço.

Macht, die; -, -e **1.** *nur sg.* (*Kraft*) güc, qüvvə, qüvvət; **2.** (*Befugnis*) səlahiyyət; nüfuz; **3.** (*Staat*) dövlət, hakimiyyət, iqtidar; qüdrət; *mit aller* ~ var güc ilə; *an der* ~ iqtidarda, hakimiyyətdə; *an die* ~ *kommen* iqtidara gəlmək, hakimiyyət başına gəlmək; *das steht nicht in meiner* ~ mənim ixtiyarımda deyil.

Machtbefugnis, die; -, -se səlahiyyət, tam ixtiyar.

Machtgreifung, die; -, -en hakimiyyətin ələ alınması, hakimiyyət başına gəlmə.

machtgierig *adj.* rəyasətpərəst.

Machthaber, der; -s, - hakim, hökmdar, hakimiyyət başında olan.

mächtigt *adj.* **1.** güclü, qüdrətli, qüvvətli, əzəmətli, qadir, əzim; **2.** (*riesig*) böyük, nəhəng, girli, əzim; **3.** (*einflussreich*) nüfuzlu, etibarlı; *adv.* çox, son dərəcə, həddindən artıq.

machtlos *adj.* gücsüz, imkansız, aciz, əlibağlı; *fig.* əsir.

Machtmissbrauch, der; -(e)s, -e hakimiyyətdən sui-istifadə edilməsi.

Machtropolitik, die; - zorakılıq siyasəti, güc siyasəti.

Machtübernahme, die; -, -n hakimiyyətin ələ alınması, hakimiyyət başına gəlmə.

machtvoll *adj.* qüdrətli, güclü, əzəmətli; mötəbər, nüfuzlu.

Machtvollkommenheit, die; - tam hakimiyyət, tam səlahiyyət.

Machtwort, das; -(e)s, -e : *ein* ~ *sprechen* zorakılıqla həll etmək, nüfuzla təsir göstərmək.

Machwerk, das; -(e)s, -e pis iş, başdansovdu görülən iş.

Macke, die; -, -n **1.** *techn.* nöqsan; **2.** (*Person*) səfehlik, dəlilik; *F* *er hat e-e* ~ onda səfehlik (*dəlilik*) var.

Mädchen, das; -s, - **1.** qız; **2.** (*Dienstmädchen*) evdə işgörmən qız, qulluqçu; ~ *für alles* hər işi görmən qulluqçu.

mädchenhaft *adj.* **1.** gənc qızlar kimi;

2. (*schüchtern*) utancaq, məhcub, çəkinən.

Mädchenhandel, *der*; -s qız alveri.

Mädchenname, *der*; -ns, -n qızlıq adı.

Mädchenschule, *die*; -, -n qızlar məktəbi.

Made, *die*; -, -n qurd, sürfə; *wie die ~ im Speck leben* bir əli yağda bir əli balda olmaq.

Mädel, *das*; -s, - gənc qız.

madig *adj.* qurdlu; *j-m et. ~ machen* bir kəsə bir şeyi zəhərləmək, bir şeydən diskindirmək.

Madonna, *die*; -, *Madonnen* Həzrəti Məryəmin heykəli, Məryəm Ana.

Madrid Madrid.

Mafia, *die*; - mafya.

Mafioso, *der*; (-s), -si mafya üzvü.

mag *s.* mögen; *es ~ sein* ola bilər.

Magazin, *das*; -s, -e 1. anbar, mağaza, böyük dükən; 2. (*Zeitschrift*) dərgi, jurnal; 3. (*Patronenmagazin*) fişəngqabı, daraq.

Magd, *die*; -, -e qulluqçu qız.

Magen, *der*; -s, -u. - 1. mədə; 2. (*Bauch*) qarın; *auf nüchternen ~* acqamına, acacına; *mein ~ knurrt* qarınım quruldayır; *F ich habe nichts im ~* acam, bir şey yeməmişəm; *sich (D) den ~ verderben* mədəsini pozmaq, mədəsini bulandırmaq.

Magenbeschwerden, *die/pl.* mədə sancısı, mədə ağrısı.

Magengeschwür, *das*; -(e)s, -e mədə yarası.

Magenkrampf, *der*; -(e)s, -e mədə sancısı.

Magenkrebs, *der*; -es mədə xərçəngi.

Magenleiden, *das*; -s, - mədə xəstəliyi.

Magensäure, *die*; -, -n mədə turşusu.

Magenschmerzen, *der/pl.* mədə sancısı, mədə ağrısı.

Magenverstimmung, *die*; -, -en mədə pozğunluğu.

mager *adj.* 1. ariq, zəif, donqaz, cansız, ağcavaz, alaşa, canazar, cılız, cılız-vılız, çəlimsiz, ətsiz, sısqa; *F* öyrəmcə, yabı; 2. (*Käse, Fleisch*) yağsız.

Magerkeit, *die*; - arıqlıq, zəiflik.

Magermilch, *die*; - üzsüz süd.

Magie, *die*; - cadu, sehr, maqiya.

Magier, *der*; -s, - cadugər, cinbaz, cin-dar.

magisch *adj.* cadulu, sehrlı.

Magister, *der*; -s, - magistr, ustad.

Magister Artium, *der*; -s, - magistr dərəcəsi.

Magistrale, *die*; -, -n xiyaban, geniş caddə, magistral xətt.

Magistrat, *der*; -(e)s, -e (*Stadtverwaltung*) bələdiyyə şurası.

Magnat, *der*; -en, -en böyük ərazi sahibi, iri mülkədar.

Magnesium, *das*; -s maqnezium.

Magnet, *der*; -s u. -en, -e(n) maqnit, miğnatis.

Magnetfeld, *das*; -(e)s, -er maqnit sahəsi.

magnetisch *adj.* maqnit.

magnetisieren *vt* maqnitləmək.

Magnetismus, *der*; - maqnitizm.

Magnetnadel, *die*; -, -n maqnitli əqrəb.

Mahagoni, *das*; -s qırmızı ağac, mahun.

Mahd, *die*; -, -en *schweiz.* (*Heuernte*) biçilmiş ot, taxıl.

Mähdrescher, *der*; -s, - taxıl kombayını.

mähen *vt* biçmək, dəryazlamaq; *Rasen* ~ ot biçmək, dəryazla biçib yerə sərmək.

Mäher, *der*; -s, - otbiçən, biçinçi, çalınçı.

Mahl, *das*; -(e)s, -er u. -e 1. yemək, xörək; 2. (*festliches*) təntənəli böyük qonaqlıq.

mahlen *vt* üyütmək, una çevirmək.

Mahlzeit, *die*; -, -en yemək, xörək; ~! nuş olsun!, afiyət olsun; salam!.

Mähmaschine, *die*; -, -n otçalan maşın, otbiçən; taxılbiçən maşın.

Mähne, *die*; -, -n yal; saç.

mahnen *vt* 1. (*erinnern*) xatırlatmaq (*A/-i*); 2. (*nachdrücklich*) ixtar vermək; 3. (*ermahnen*) çağırmaq (*zu D/nəyəşə*).

Mahnschreiben, *das*; -s, - xəbərdarlıq məktubu, xatırlama məktubu.

Mahnung, *die*; -, -*en* yazılı xəbərdarlıq, ixtar, uyarı.

Mähre, *die*; -, -*n* yabı.

Mai, *der*; -(*e*s), -*e* May; *im* ~ May ayında.

Maid, *die*; -, -*en* *poet.* qız.

Maifeier, *die*; -, -*n* May bayramı.

Maiglöckchen, *das*; -*s*, - *inci* gül.

Maikäfer, *der*; -*s*, - mayböcəyi.

Mailand Milan.

Mailbox, *die*; -, -*en* *EDV* poçt (*post*) qutusu, mailboks, mailbox.

Mais, *der*; -*es*, -(*e*) qarğıdalı, məkə.

Maismehl, *das*; -(*e*s) qarğıdalı unu.

Majestät, *die*; -, -*en* **1.** əzəmət, vüqar; **2.** (*Anrede*) əlahəzrət.

majestätisch *adj.* əzəmətli, şahənə, möhtəşəm.

Majolika, *die*; -, -*ken* çini, kaşı, mayolika.

Majonäse, *die*; - mayonez.

Major, *der*; -*s*, -*e* minbaşı, mayor.

Majorität, *die*; -, -*en* çoxluq, əksəriyyət.

makaber *adj.* qorxulu, dəhşətli.

Makel, *der*; -*s*, - ləkə, eyib, irad, qüsur, nöqsan (*liltiq*).

makelig *adj.* müşkülpəsənd; vasvası.

makellos *adj.* eyibsiz, nöqsansız, qüsuruz, ləkəsiz, səhvsiz, üzüağ.

mäkeln *vi* bəhanə axtarmaq (*an D/də*); -ə deyilmək.

Makkaroni, *die/pl.* makaroni, əriştə.

Makler, *der*; -*s*, - dəllal.

Mäkler, *der*; -*s*, - vasvası; hər şeydən əmma çıxardan.

Maklergebühr, *die*; -, -*en* dəllalhaqqı.

Makrele, *die*; -, -*n* skumbriya balığı.

makro-/ Makro- böyük, böyük sahə.

Makrone, *die*; -, -*n* badam qurabiyəsi.

Makulatur, *die*; -, -*en* tullantı; *fig.* dəyərsiz şey, mənasız şey; ~ *reden* boşboğazlıq etmək, çərənləmək.

mal (=x) *Konjunk.* **1.** ...dəfə; *zwei* ~ *drei* *ist sechs* iki dəfə üç altı; *zwei* ~ *zwei* *ist vier* iki dəfə iki dörd; **2.** (*mal* *sehen*) görək; ~ *sehen*, *was er sagen wird!* görək nə deyəcək!

Mal¹, *das*; -(*e*s), -*e* dəfə, yol, gəz, kərə, səfər, növbə; bir ara; *dial.* dönə, dönüş, dönüm, əl, car; *zum* *ersten* ~ ilk dəfə, birinci dəfə; *das nächste* ~ gələn dəfə, gələn səfər, gələn əl; *voriges* ~ keçən dəfə; *ein anderes* ~ başqa bir dəfə; *einige* ~ *e* bir neçə dəfə; *zum letzten* ~ son dəfə olaraq; *mit e-m* ~ *e* birdən, birdən-birə, gözənilmədən, bir anda, lapdan.

Mal², *das*; -(*e*s), -*e* u. -*er* (*Zeichen*) **1.** əlamət, nişanə, işarət; **2.** (*auf der Haut*) ləkə; xal.

Malaria, *die*; - *med.* malarıya.

malen *vt* **1.** rəngli şəkil çəkmək; **2.** (*streichen*) rəngləmək, boyamaq.

Maler, *der*; -*s*, - **1.** rəngsaz; naqqas; boyaçı, küpçü; **2.** (*Kunstmaler*) rəssam.

Malerei, *die*; -, -*en* **1.** *nur* *sg.* rəssamlıq; **2.** (*Bild*) şəkil.

malerisch *adj.* (*idyllisch*) çox gözəl, qəşəng, mənzərəli, səfali, rəngarəng.

Malermmeister, *der*; -*s*, - rəngsaz; naqqas (*nəqqas*).

Malheur, *das*; -*s*, -*s* u. -*e* pis hadisə, bədbəxtlik.

maliziös *adj.* kinli, acıqlı.

malnehmen *vt* *math.* vurmaq.

Malta; -*s* Malta (*adası*).

malträtiieren *vt* -*ilə* pis rəftar etmək.

Malz, *das*; -*es* səməni, maya.

Malzeichen, *das*; -*s*, - *math.* vurğu işarəsi.

Mama, *die*; -, -*s* ana, maman, mama.

Mammographie, *die*; -, -*n* *med.* mamografi.

Mammut, *das*; -*s*, -*e* u. -*s* *zo.* mamut, mamont.

mampfen *vt* ağızı dolu yemək.

man *pron.* insan, şəxs, adam, hərəkəs; ~ *hat mir gesagt* eşitdim ki; ~ *sagt*, *das*.. deyirlər ki..; ~ *kann nie wissen!* bilmək olmaz!; *so etwas* *tut* ~ *nicht* insan (*adam*) belə iş etməz, belə iş eyləməzlər; *wie schreibt* ~ *das?* bu necə yazılır?.

Management, *das*; -*s*, -*s* idarə etmə, rəhbərlik, menecment.

managen *vt* idarə etmək, rəhbərlik et-

mək.

Manager, *der*; -s, - menecer, idarə edən.

Managerkrankheit, *die*; -, -en stres xəstəliyi.

manch *pron. u. adj.* ~ *eine(r)*, ~ *einer* bəzi, bəzisi; ~ *e Menschen* bəzi insanlar, bəziləri; çoxları.

manche *adj.* bəzi; *pl.* bəziləri, bir para; çoxları.

mancherlei *adj.* cürbəcür, müxtəlif.

manchmal *adv.* hərdənbir, ara-sıra, bəzən, gah, gahbagah, ara-bir, hərdəm, seyrək.

Mandant, *der*; -en, -en *jur.* müvəkkil.

Mandarine, *die*; -, -n naringi.

Mandat, *das*; -(e)s, -e **1.** *jur.* vəkalət; etibarname; **2.** *pol.* millətvekiliyi, mandant; *sein* ~ *niederlegen* millətvekiliyindən istefa vermək (*əl çəkmək*).

Mandel, *die*; -, -n **1.** *bot.* badam; **2.** *anat.* badamcıq vəzi.

Mandelbaum, *der*; -(e)s, -e badam ağacı.

Mandelentzündung, *die*; -, -en anjin, badamcıq vəzinin iltihabı.

Mandelkern, *der*; -(e)s, -e badam içi.

Mandelöl, *das*; -(e)s, -e badam yağı.

Mandoline, *die*; -, -n *mus.* mandolin.

Manege, *die*; -, -n maneji, sirkdə daire şəklində kiçik meydan.

Mangan, *das*; -s *Chem.* marqans.

Mangel¹, *die*; -, -n paltar ütüləmək üçün maşın.

Mangel², *der*; -s, -n **1.** *nur sg.* (*Knappheit*) çatışma(ma)zlıq, olmama, qıtlıq, qəhət, çatma(ma)zlıq, darlıq; **2.** (*Fehler*) nöqsan, ey(i)b, əskiklik, əksiklik, qüsur, zədə, irad, əgər-əskik, əskik-gərək, xata; *aus* ~ *an* çatışmamazlıq üzündən, çatışmamazlıqdan; ~ *leiden an D* yoxsulluq çəkmək, çatışmazlıq hiss etmək; ~ *an Geld* pulsuzluq; *den* ~ *überwinden* çatışmazlığı aradan qaldırmaq.

mangelhaft *adj.* nöqsanlı, zədəli, qüsurly, iradlı, ey(i)bli; qeyri-kafi, az, aztapılan.

Mangelkrankheit, *die*; -, -en *med.* vitaminsizlikdən əmələ gələn xəstəlik, vitaminsizlik.

mangeln¹ *vi* çatışmamaq, əskik gəlmək; *mir mangelt der Mut zum Risiko* risk etməyə cəsarətim yoxdur; *es mangelt mir an D ...m* yoxdur, ..-ə ehtiyacım var; ~ *des Selbstvertrauen* özünə inamsızlıq, özünə güvənsizlik.

mangeln² *vt* ütü ilə hamarlamaq.

mangels *präp. G* .. çatışmazlığından, ..olmadığından.

Mangelware, *die*; -, -n aztapılan mal, nadir mal.

Mango, *die*; -, -s manqo meyvəsi.

Mangold, *der*; -(e)s *bot.* manqold (*çuğundur növü*).

Manie, *die*; -, -n (*Besessenheit*) mani(ya), mübtəlalıq.

Manier, *die*; -, -en **1.** üsul, qayda;

2. (*Stil*) üslub; **3.** (*Umgangsform, Sitte*) adab-müəşirət, rəftar, adət, davranış; *er hat gute ~en* onun yaxşı rəftarı var, o davranışlıdır, o tərbiyəlidir.

manieriert *adj.* süni, qeyri-təbii.

manierlich *adj.* tərbiyəli, ədəbli.

Manifest, *das*; -(e)s, -e bəyannamə.

Manifestation, *die*; -, -en nümayiş; təzahür; aşkar edilmə, açıqlama.

manifestieren *vt* göstərmək, bəyan etmək, açıqlamaq; nümayiş keçirmək.

Maniküre, *die*; -, -n manikür.

maniküren *vt* manikür etmək.

Manipulation, *die*; -, -en **1.** manipulyasiya; məharət, bacarıq; **2.** *fig.* hiylə, kələk, saxtakarlıq, fırıldaq.

manipulieren *vt* **1.** (*j-n*) (*pis*) təsir etmək, yönəltmək; **2.** (*verfälschen*) saxtakarlıq etmək.

Manko, *das*; -s, -s **1.** nöqsan, eyib;

2. (*Fehlbetrag*) kəsir, əskik, kəm-kəsir; **3.** zərər, ziyan; çatışmazlıq.

Mann, *der*; -(e)s, -er **1.** (*Ggs. Frau*) kişi; **2.** (*Ehemann*) ər; **3.** (*Person*) nəfər, adam; **4.** *mil.* əsgər; *ein* ~, *ein Wort* kişinin sözü bir olar; *mein lieber* ~! əcəba!; ~ *an* ~ *stehen* çiyin-çiyinə durmaq; ~ *für* ~ bir-birinin dalınca; *fig. der* ~ *von*

der Straße adi adam; *selbst ist der* ~ hər kəs öz başının ağasıdır; *Mann!* əşi! a kişi!

mannbar *adj.* yaşadolmuş, həddi-büluğa çatmış.

Männchen, *das*; -s, - zo. erkək heyvan; *der Hund macht* ~ it dal ayaqları üstə durur.

Mannequin, *das*; -s, -s 1. maniken (*qadın*); müqəvva; 2. əlaltı.

männerfeindlich *adj.* kişi düşməni.

Männerwelt, *die*; - kişilər dünyası.

Mannesalter, *das*; -s yetkin yaş dövrü; *im besten ~ sein* 40-ile 50 yaş arasında olmaq.

mannhaft *adj.* cəsarətli, igid, mərd.

Mannhaftigkeit, *die*; - mərdlik, kişilik.

mannigfach *adj.* cürbəcür, müxtəlif, çeşidli.

mannigfaltig *adj.* cürəbəcür, çoxçeşidli, müxtəlif.

Mannigfaltigkeit, *die*; - cür(ə)bəcürlük, müxtəliflik, çeşidlilik.

männlich *adj.* 1. *gr.* kişi cinsi; erkək; 2. *fig.* kişi kimi.

Männlichkeit, *die*; -, - kişilik, mərdlik, igidlik, erkəklik.

Mannschaft, *die*; -, -en 1. (*Sport*) komanda (*Süd.* : *tim*); 2. (*Flugzeugmannschaft*) təyyarə komandası, təyyarə qrupu, xədəmə; 3. *mil.* sırası tərkib.

Mannschaftskapitän, *der*; -s, -e komando (*tim*) kapitani.

mannstoll *adj.* kişi dəlisi, nəmfoman.

Mannweib, *das*; -(e)s, -er kişisifət qadın.

Manometer, *das*; -s, - 1. basqıölçən; 2. *fig.* əcəbal!

Manöver, *das*; -s, - manevr; kələk, fənd.

manövrieren *vt* manevr etmək; *vi* hiylə işlətmək.

manövrierfähig *adj.* manevr edə bilən.

manövrierunfähig *adj.* manevr edə bilməyən.

Mansarde, *die*; -, -n çardaq, mansard(a).

Mansardenzimmer, *das*; -s, - çardaq otağı.

manschen *vi fig.* qarışdırmaq, bulaşdırmaq, eşələmək.

Manschette, *die*; -, -n qolluq, manjet; *F ~n haben* çox qorxmaq (*vor D/-dən*).

Manschettenknopf, *der*; -(e)s, -'e qol düyməsi.

Mantel, *der*; -s, -' 1. palto; 2. (*Damenmantel*) qadın paltosu, manto; 3. *techn.* örtük, qapaq; 4. (*Fahrradmantel*) üst lastik, rezin; 5. (*Regenmantel*) yağışlıq (*palto, kürk*).

Manual, *das*; -s, -e (*Orgel*) dillər.

manuell *adj.* əllə qayrılan, əllə.

Manufaktur, *die*; -, -en əl sənaye, manufaktur(a).

Manuskript, *das*; -(e)s, -e əlyazma(sı); qeyd.

Mappe, *die*; -, -n 1. qovluq, portfel, dosya; 2. (*Schulmappe*) məktəb çantası.

Marathon, *der*; -s, -s maraton (42 Kilo-metr).

Märchen, *das*; -s, - nağıl, əfsanə.

Märchenbuch *das*; -(e)s, -'er nağıl kitabı.

märchenhaft *adj.* əfsanəvi.

Marder, *der*; -s, - zo. dələ.

Margarine, *die*; - marqarın, bitki yağı.

marginal *adj.* əhəmiyyətsiz, ikinci dərəcəli.

Maria, *die* : *Jungfrau* ~ Həzrəti Məryəm.

Marihuana, *das*; -s həşiş, marihuana.

Marille, *die*; -, -n ərik, qaysı.

Marine, *die*; -, -n hərbi dəniz qüvvələri *pl.*

marineblau *adj.* göy, açıq mavı.

Marinesoldat, *der*; -en, -en hərbi dənizçi, hərbi əsgər.

Marionette, *die*; -, -n marionet(ka), qolçaq, kukla; *fig.* əlaltı, başqasının sözü ilə oturub duran, oyuncaq adam.

maritim *adj.* dəniz(çilik).

Mark¹, *die*; -, -en 1. (*Grenze*) sərhəd, hüddud; 2. (*Grenzgebiet*) sərhəd sahəsi.

Mark², *die*; -, - (*Geld*) Mark(a).

Mark³, *das; -(e)s* (Knochenmark) ilik; *fig. durch ~ und Bein gehen* iliyinə qədər işləmək.

markant *adj.* 1. (Person) görkəmli; 2. (auffallend) səciyyəvi; gözə çarpan, xarakteristik.

Marke, *die; -, -n* 1. (Markierung) ələmət, nişan; 2. (Briefmarke) poçt markası (Süd. : *təmbr*); 3. *H* növ, marka, çeşid.

Markenartikel, *der; -s, -* markalı mal.

Marketing, *das; -s* marketinq, bazar tapma.

markieren *vt* 1. (kennzeichnen) ələmət qoymaq, işarə qoymaq; bələdləmək; 2. *F* (vortäuschen) yalandan eləmək, yalandan özünü oxşatmaq; *den feinen Mann ~* kələk gəlmək.

Markierung, *die; -, -en* nişanla(n)ma, ələmət qoyma, bələdləmə.

markig *adj.* güclü, qüdrətli; böyük; *~e Sprüche* böyük-böyük sözlər danışma.

Markise, *die; -, -n* günlük, kölgə salan.

Markstein, *der; -(e)s, -e* 1. sərhəd daşı; 2. *fig.* (Wendepunkt) dönüş nöqtəsi; *ein ~ der Geschichte* tarixi hadisə, tarixdə dönüş nöqtə.

Markt, *der; -(e)s, -e* bazar, çarşı; *auf dem ~ bazar*; *auf den ~ bringen* bazara çıxartmaq, satışa buraxmaq; *der schwarze ~* qarabazar, qara birja.

marktfähig *adj.* tezsatılan.

Marktfrau, *die; -, -en* bazarda alver edən qadın.

Markthalle, *die; -, -n* bazar, çarşı.

marktschreierisch *adj.* şarlatan, fırladaq(çı).

Marktwert, *der; -(e)s, -e* bazar qiyməti, məzənnə.

Marktwirtschaft, *die; -* təklif və tələbat üzərində qurulmuş bazar iqtisadiyyatı.

Marmelade, *die; -, -n* marmalad, mürəbbə.

Marmor, *der; -s, -e* mərmər.

marmorartig *adj.* mərmərəbənzər.

Marokko; *-s* Mərakeş.

marode *adj.* 1. (moralisch) əxlaqı pozulmuş, yoldan çıxmış; 2. (müde, leicht krank) yorğun, əzgin; (verfallen) dağılmış, sınıq-salxaq, korlanmış.

Marone, *die; -, -n* şabalıd.

Marotte, *die; -, -n* qəribə adət, qəribəlik.

Marsch¹, *der; -(e)s, -e* 1. yürüş, marş; 2. *mus.* yürüş musiqisi.

marsch! marş!, irəli!

Marsch², *die; -, -en* *geogr.* məhsuldar ərazi.

Marschall, *der; -s, -e* marşal.

Marschallstab, *der; -(e)s, -e* marşal əsası, marşallıq əsası.

Marschbefehl, *der; -s, -e* yürüş əmri.

marschbereit *adj.* yürüşə hazır.

marschieren *vi* nizami addımlarla addımlamaq; yerimək, getmək.

marschig *adj.* batlaq, bataqlıq, palçıq.

Marschroute, *die; -, -n* marş yolu, yürüş planı, marşrut.

Marter, *die; -, -n* işgəncə, əzab.

martern *vt* əzab vermək, işgəncə vermək.

martialisch *adj.* hədələyici, qorxulu.

Märtyrer, *der; -s, -* şəhid, fəda.

Märtyrertod, *der; -(e)s* şəhid ölümü.

Märtyrertum, *das; -s* şəhidlik.

Martyrium, *das; -s, -rien* uzun müddət əzab çəkmə, çox əzab çəkmə.

Marxismus, *der; -* marksizm.

Marxist, *der; -en, -en* marksist.

marxistisch *adj.* marksist.

März, *der; -es/-en, -e* Mart ayı; *im ~* Mart ayında.

Marzipan, *das; -s, -e* badam əzməsi.

Masche, *die; -, -n* 1. (Strickmasche) ilmə, ilgək; düyün; 2. *F* (Trick) kələk, hiylə; 3. (*e-s Netzes*) deşik, göz, dəlik; *j-m durch die ~n gehen* bir kəsin əlindən qaçmaq.

maschenfest *adj.* ilməsi qaçmamış, bütöv.

Maschine, *die; -, -n* maşın; mexanizm; *die ~ läuft* maşın işləyir.

maschinell *adj.* maşın ilə; mexaniki.

Maschinenbau, *der*; -(e)s maşınqayırma mühəndisliyi.

maschinengeschrieben *adj.* çap maşınında yazılmış.

Maschinengewehr, *das*; -(e)s, -e avtomat tüfəng, pulemyot.

Maschinenpistole, *die*; -, -n avtomat tapança, avtomat.

Maschinenraum, *der*; -e(s), -'e maşınxana.

Maschinenschreiben, *das*; -s çap maşınında yazma.

Maschinist, *der*; -en, -en maşınçı.

Masern, *die/pl.* med. qızılca.

Maserung, *die*; -, -en dalğavarı naxış.

Maske, *die*; -, -n maska, üzlük; *die ~ fallen lassen* iç üzünü açmaq (*göstərmək*).

Maskenball, *der*; -(e)s, -'e bal-maskarad, maskarad.

Maskerade, *die*; -, -n maskarad bəzək şeyləri; *fig.* yalan, uydurma.

maskieren *vt* maskalamaq; örtmək; *vr sich ~* maska taxmaq, dona girmək.

Maskierung, *die*; -, -en maskalama, maska taxma.

Maskottchen, *das*; -s, - maskot, müvəffəqiyyət gətirən şey.

maskulin *adj.* kişivar, kişi kimi; *sie hat eine ~e Figur* qadının kişi kimi boy-buxunu var.

Maskulinum, *das*; -s, -lina *gr.* kişi cinsi, müzəkkər.

Masochismus, *der*; - mazoxizm, cinsi şəhvəti işgəncə ilə oyatmaq, özünəişgəncədən həzz almaq.

Masochist, *der*; -en, -en mazoxist.

Maß¹, *die*; - bir litirlik pivə.

Maß², *das*; -es, -e **1.** ölçü, miqyas; boy; hədd, əndazə, hədd-hesab; **2.** (*Verhältni*) nisbət, miqdar, dərəcə; *in / mit ~en* həddində; *das ~ überschreiten* həddini aşmaq, əndazədən çıxmaq; *über alle ~en* həddindən artıq; *das ~ ist voll!* səbir kasası dolub!; *ohne ~ und Ziel* ucuz-bucaqsız; *alles hat sein ~ und Ziel* hər şeyin bir ölçüsü (*həddi*) var; *kein ~ halten* həddini bilməmək.

Massage, *die*; -, -n masaj, ovma, ovuşdurma.

Massaker, *das*; -s, - soyqırım, kütləvi qırğın, kütləvi divan tutulması, qırğın.

massakrieren *vt* qırmaq, soyqırım törətmək, divan tutmaq.

Maßanzug, *der*; -(e)s, -'e sifarişlə tikilmiş kostyum, kostyum (*Süd.* : *sifarişlə tikilmiş kot-şalvar*).

Masse, *die*; -, -n **1.** (*Volksmasse*) kütlə, camaat; *pol. die ~n* kütlələr *pl.*; **2.** (*Materie*) maddə; **3.** (*e-e Menge*) qalaq, külli miqdar; çəki; **4.** *phys.* həcm.

Maßeinheit, *die*; -, -en ölçü vahidi, dərəcə; *in ~en teilen* dərəcələrə bölmək, dərəcələmək.

Massenandrang, *der*; -s, - izdiham, basabas.

Massenarbeitslosigkeit, *die*; - kütləvi işsizlik.

Massenartikel, *der*; -s, - çox işlənən mal, istehlak malları.

Massenbewegung, *die*; -, -en kütləvi xalq hərəkatı.

Massendemonstration, *die*; -, -en kütləvi nümayiş.

Massenentlassungen *die/pl.* kütləvi işdən çıxartma.

Massenflucht, *die*; - kütləvi qaçış.

massenhaft *adj.* kütləvi, böyük.

Massenkarambolage, *die*; -, -n avtomobil qəzasında maşınların bir-birinə toqquşması.

Massenmedien, *das/pl.* kütləvi informasiya vasitələri.

Massenmord, *der*; -(e)s, -e kütləvi qırğın, kütləvi soyqırım, qırhaqır, qətl-am.

Massenmörder, *der*; -s, - qırğınçı, qətl-amçı.

Massenproduktion, *die*; -, -en kütləvi istehsal, çox istehsal.

Massenvernichtungswaffen *die./pl.* kütləvi qırğın silahları.

Massenversammlung, *die*; -, -en kütləvi mitinq.

massenweise *adv.* kütləvi şəkildə.

Masseur, *der*; -s, -e masaj edən, can-sürten, masajçı.

Masseuse, *die*; -, -n masajçı qadın.

Maßgabe, *die*; -, -n ölçü, nisbət; *nach* ~ *G* -ə görə, əsasən; *mit der* ~, *dass* bu şərt ilə ki, ...

maßgebend *adj.* əsas, təyin edici, nüfuzlu, rəhbər, etibarlı, mühüm; *~e Person* nüfuzlu şəxs; *das ist für mich* ~ bu mənim üçün əsasdır.

maßgeblich *adj.* s. *maßgebend*.

maßhalten *vt* həddini saxlamaq, həddini bilmək.

massieren *vt* 1. masaj etmək, ovmaq, hövkələmək, ovuşdurmaq; 2. (*Truppen*) bir araya yığmaq, toplamaq.

massig *adj.* həcmli, tutumlu; ağır, böyük; *adv.* *F* çox.

mäßig *adj.* 1. mülayim, münasib; dözümlü; *ein* ~*er Preis* münasib qiymət; 2. (*mittelmäßig*) orta; kifayət etməyən, çatmayan; *~e Bezahlung* kifayət etməyən zəhmət haqqı.

mäßigen *vt* 1. (*mildern*) mülayimləşdirmək, qabağını almaq, qarşısını almaq; 2. *vr sich* ~ özünü saxlamaq, nəfsini saxlamaq.

Mäßigkeit, *die*; - mütədillik, ölçülü olma, etidal; azla keçinmə; pəhriz.

Mäßigung, *die*; - özünə (*nəfsinə*) hakim olma, mütədillik.

massiv *adj.* 1. (*stabil*) möhkəm, davamlı; ağır; 2. *fig.* (*nachhaltig*) şiddətli; 3. (*nur aus einem Material*) xalis.

Massiv, *das*; -s, -e *geol.* massiv.

Maßkrug, *der*; -(e)s, -'e bir litrik pivə parçı.

maßlos *adj.* hədsiz, axırsız; *adv.* çox, bir dünya, çəkisiz.

maßlosigkeit, *die*; - ölçüsüzlük; ifrat.

Maßnahme, *die*; -, -n tədbir; *~n ergreifen* tədbir görmək.

Maßregel, *die*; -, -n s. *Maßnahme*.

maßregeln *vt* məzəmmət etmək, danlamaq, intizam tənbeh vermək.

maßschneider, *der*; -s, - dərzi.

Maßstab, *der*; -(e)s, -'e 1. (*Metermaß*) metr (*ölçüsü*); 2. (*Umfang*) miqyas, ölçü, həcm; 3. (*Prüfstein, Richtlinie*) meyar, ölçü.

maßvoll *adj.* mülayim, mütədil, təmkinli; xeyrxah.

Mast¹, *die*; -, -en kökəltmə.

Mast², *der*; -(e)s, -e/-en dirək.

Mastdarm, *der*; -(e)s, -'e *an.* düzbağırsağ.

mästen *vt* kökəltmək; bəsləmək; *vr sich* ~ (*an D*) -*dən* çox (*həddən artıq*) yemək, tıxmaq.

Mastkorb, *der*; -(e)s, -'e *naut.* mars.

Mastvieh, *das*; -(e)s kəsilmək üçün kökəldilmiş (*bəslənmiş*) mal-qara.

masturbieren *vt* istimna etmək, mastürbasiya etmək, mastürbasyon etmək; *vulg.* kəfləmə çəkmək.

Matador, *der*; -s, -e matador, öküz öldürən; *fig.* qəhrəman.

Match, *das*; -s, -e matç.

Material, *das*; -s, -ien 1. xammal, material; 2. (*Unterlagen*) sənədlər, dəlillər, mənbələr.

Materialismus, *der*; - materializm.

materialistisch *adj.* materialist.

Materie, *die*; -, -n maddə, cisim.

materiell *adj.* maddi; *adv.* maddi cəhətdən.

Mathematik, *die*; - riyaziyyat.

Mathematiker, *der*; -s, - riyaziyyatçı.

mathematisch *adj.* riyazi.

Matratze, *die*; -, -n döşək; (*kleine Matratze, Sitzkissen*) döşəkçə.

Matriarchat, *das*; -(e)s, -e matriarxatlıq (*qadınların hakim vəziyyət tutduğu ibtidai cəmiyyət quruluşu*), maderşahlıq.

Matrikel, *die*; -, -n adların siyahısı.

Matrize, *die*; -, -n matris kağızı, mumlu kağız; hərflər qəlibi (*Süd. : hərflər qalıbı*).

Matrone, *die*; -, -n yaşlı qadın.

Matrose, *der*; -n, -n matros, dənizçi, gəmiçi, gəmi işçisi.

Matsch, *der*; -(e)s 1. palçıq; 2. (*Brei*) xəmir; əzilmiş.

matschig *adj.* palçıqlı; əzik.

mat *adj.* 1. (*erschöpft*) yorğun, üzgün; 2. (*Farbe*) tutqun, qeyri-şəffaf, mat, kas; 3. (*Schach*) mat; *~ setzen* mat etmək; 4. (*schwach*) zəif.

Matte, *die*; -, -n 1. (*Fußmatte*) ayaqaltı;

2. (Strohmatte) həsir; 3. Sport. döşəmə, döşək; den Gegner auf die ~ legen rəqibi (hərifi) yıxmaq; 4. (Wiese) dağ çəmənliyi, otlaq.

mattieren vt (Glas) tutqunlaşdırmaq, matlaşdırmaq.

Mattigkeit, die; - yorğunluq, halsızlıq.

Mattscheibe, die; -, -n F ekran; fig. ~ haben huşu başında olmamaq, pərt olmaq.

Matura, die; -, -ren kamal attestatı imtahanı.

Mätzchen, das; -s, - (Unsinn) sarsaqlıq; yalan-palan.

Mauer, die; -, -n divar, duvar, hasar; e-e ~ bauen divar çəkmək; fig. etw. trennen hasar çəkmək.

mauern vt divar tikmək, divar çəkmək.

Mauerstein, der; -(e)s, -e kərpic.

Mauerwerk, das; -s, - divar(lar).

Maul, das; -(e)s, -'er heyvan ağızı; ein großes ~ haben lovğalanmaq; halt's ~! kəs susun!; sus!; j-m das ~ stopfen kimi-sə susdurmaq, səsinə kəsmək, ağızını bağlamaq.

Maulbeerbaum, der; -(e)s, -'e tut ağacı.

Maulbeere, die; -, -n tut, ağıtut.

maulen vt deyilmək, mırıldamaq; qaş-qabağını sallamaq.

Maulesel, der; -s, - qatır.

maulfaul adj. azdanışan, dinməz.

Maulheld, der; -en, -en lovğa, özünü-öyən.

Maulkorb, der; -(e)s, -'e ağızlıq, bu-runtaq; gəm; fig. j-m e-n ~ anle-gen bir kəsin söz azadlığının qarşısını almaq.

Maultier, das; -(e)s, -e qatır.

Maulwurf, der; -(e)s, -'e göstəbək.

Maurer, der; -s, - bəna; malakeş, suvaqçı.

Maurerkelle, die; -, -n kəmçə, mala.

Maus, die; -, -'e siçan; fig. graue ~ sadə adam, təvazökar adam.

mauscheln vt 1. Almancayı Yəhudilər kimi danışmaq; fig. anlaşılmaz şəkildə danışmaq; 2. özünü bicliyə vurmaq; aldatmaq, kələk işlətmək.

Mäuschen, das; -s, - kiçik siçan; F mein ~! maralım!, canım!, sevgilim!

mäuschenstill adj. səssiz, sakit, səs-səmirsiz.

Mausefalle, die; -, -n siçan tələsi.

Mauseloch, das; -(e)s, -'er siçan yuvası.

mausen vt F oğurlamaq.

Mausser, die; - tük tökmə.

mausern vi (Vogel) tük tökmək; vr sich ~ fig. inkişaf etmək, yaxşılaşmaq, gözəlləşmək.

mausetot adj. ölü, ölüvay.

Mausoleum, das; -s, -leen mavzoley, meqbərə, türbə, qəbir, aramgah.

Maut, die; -, -en gömrükxana.

Mautgebühr, die; -, -en gömrük vergisi.

Mautstraße, die; -, -n gömrüklü yol.

maximal adj. maksimal, ən çox(u).

Maxime, die; -, -n əsas qayda, əsas prinsip; şüar.

maximieren vt çoxaltmaq, artırmaq.

Maximum, das; -s, -ma maksimum, ən böyük miqdar, hədd əksər.

Mäzen, der; -s, -e imkan yaradan, kömək edən şəxs (idmançılara, sənətkarlara).

Mazedonien; -s Makedoniya.

mazodonisch adj. makedoniyalı.

Mechanik, die; -, -en 1. nur sg. mexanika; 2. (Mechanismus, Getriebe) mexanizm.

Mechaniker, der; -s, - mexanik.

mechanisch adj. 1. mexaniki; 2. (automatisch) avtomatik, mexaniki.

Mechanismus, der; -, -men mexanizm.

Meckerei, die; -, -en fig. deyilmə, donquldanma; bəhanə tapma, yersiz irad tutma.

Meckerer, der; -s, - fig. deyən.

meckern vi 1. (Ziege) mələmək; 2. fig. deyilmək, donquldamaq, qurdu-qurduya düşmək.

Medaille, die; -, -n medal, nişan.

Medaillon, das; -s, -s medalyon.

Mediation, die; -, -en vasitəçilik, aralıq, ara düzəltmək.

Medien, das/pl. kütləvi informasiya

vasitələri.

Medikament, *das*; -(e)s, -e dərman, dava-dərman, əlac; *veralt.* əcza.

Meditation, *die*; -, -en dərın fikrə getmə, dalğınlıq, meditasyon

meditieren *vi* dərın fikrə dalmaq, meditasyon etmək.

Medium, *das*; -s, -dien **1.** vasitə, araç; **2.** (*Kommunikationsmittel*) kütləvi təbliğat vasitələri, media; **3.** *phys.* ara, orta.

Medizin, *die*; -, -en **1.** *nur sg.* təbabət, tibb elmi; **2.** (*Arznei*) dərman, dava, əcza.

Mediziner, *der*; -s, - **1.** (*Student*) tibb məktəbi tələbəsi; **2.** həkim.

medizinisch *adj.* tibbi.

Meer, *das*; -(e)s, -e dərya, dəniz.

Meeräsche, *die*; -, -n kefal balığı.

Meerbusen, *der*; -s, - körfəz.

Meerenge, *die*; -, -n dəniz boğazı, boğaz.

Meeresgrund, *der*; -(e)s dəniz dibi.

Meeresküste, *die*; -, -n dəniz sahili.

Meeresspiegel, *der*; -s, - dəniz səthi; *über dem* ~ dəniz səthindən yuxarı.

Meeresstrand, *der*; -(e)s, -e dəniz sahili, plyaj (*Süd.* : *plaj*), çimərlik.

Meerrettich, *der*; -(e)s, -e turp, qıtıqotu.

Meerschweinchen, *das*; -s, - *zo* su donuzu, dəniz donuzu.

Meeting, *das*; -s, -s mitinq, kütləvi yığıncaq, nümayiş.

Megabyte, *das*; - *EDV* meqabayt.

Megafon, *das*; -s, -e meqafon.

Megahertz, *das*; - meqahertz.

megalithisch *adj.* böyük daşlardan düzəlmiş.

Mehl, *das*; -(e)s **1.** un; **2.** (*Staub*) toz.

mehlartig *adj.* un kimi.

Mehlbeere, *die*; -, *n bot.* iydə, innab.

mehlig *adj.* unlu, nişastalı.

Mehlsack, *der*; -(e)s, -e un çuvalı, çuval.

Mehlwurm, *der*; -(e)s, -er un qurdu.

mehr *adv.* çox, xeyli; artıq; daha, lap; füzun, bəsa, əksər; *noch* ~ bir az çox, artıqraq; ~ *oder weniger* az-çox, az və

ya çox; *nicht mehr* bir daha yox, artıq yox; *je* ~, *desto besser* nə qədər çox, bir o qədər yaxşı; *adv. es ist kein ... ~ da* daha yoxdur, artıq yoxdur; *immer mehr* getdikcə; ~ *als* artıqraq; *etwas/einbißchen mehr* artıcaq, bir az çox.

Mehrarbeit, *die*; - əlavə iş.

Mehrausgabe, *die*; -, -n əlavə xərc, artıq xərc.

mehrbändig *adj.* çoxcildli.

mehrdeutig *adj.* çoxmənalı.

mehren *vt* çoxaltmaq, artırmaq; *vr sich* ~ artmaq, çoxalmaq.

mehrere *pron.* **1.** (*einige, ein paar*) bir neçə, çoxlu; çoxları; bəziləri; *ein Wort mit ~n Bedeutungen* çox mənalı kəlmə; **2.** (*manches, mancherlei*) çox şey, müxtəlif, cürbəcür.

mehrfach *adj.* **1.** (*mehrmals*) dəfələrlə, bir neçə dəfə, təkrar-təkrar; qat-qat; *die Kosten sind um das Mehrfache größer* məsarif qat-qat yuxarıdır; **2.** (*wiederholt*) təkrar, dübarə, təkrarən.

Mehrheit, *die*; -, -en əksəriyyət, çoxluq, üstünlük; *die* ~ *der Menschheit* insanların çoxu, çoxlu insanlar.

mehrheitlich *adj. u. adv.* çoxluq, əksər, çoxluqda, əksəriyyətdə olaraq, əksəriyyətən.

mehrzährig *adj.* (*bir*)neçə illik, çoxillik.

mehrmalig *adj.* bir neçə dəfə(*lik*), təkrar, dönə-dönə.

mehrmals *adv.* bir neçə dəfə, dəfələrlə, təkrar-təkrar, dəfələrcə, dönə-dönə.

Mehrparteiensystem, *das*; -s, -e çox-partiyalılıq sistemi.

mehrparteiisch *adj.* çoxpartiyalı.

mehrseitig *adj.* çoxtərəfli, çoxyanlı, çoxşaxəli.

mehrsilbig *adj.* çoxhecalı.

mehrsprachig *adj.* çoxdilli, çox (*iki*) dildə.

mehrstellig *adj.* çoxrəqəmli (*ədəd*).

mehrstimmig *adj.* çoxsəsli.

mehrstöckig *adj.* çoxmərtəbəli.

mehrstufig *adj.* çoxpilləli.

mehrstündig *adj.* çoxsaatlı.

mehrtägig *adj.* bir neçə günlük.

mehrteilig *adj.* çoxhissəli, çoxpaylı.
Mehrverbrauch, *der*; -(e)s yüksək iş-təhlak, əlavə məsrəf.

Mehrwert, *der*; -(e)s izafi dəyər.

Mehrwertsteuer, *die*; -, -n izafi dəyər vergisi.

Mehrzahl *die*; - 1. əksəriyyət, çoxluq;
 2. *gr.* cəm, cəm hal.

meiden *vt* -dən çəkinmək (*yayınmaq*), -dən boyun qaçırtmaq.

Meierei, *die*; -, -en südçülük.

Meile, *die*; -, -n mil.

Meilenstein, *der*; -(e)s, -e *fig.* mühüm mərhələ; məhək daşı.

meilenweit *adj.* çox uzaq (*lara*), çox uzağa, bir neçə mil uzaqlıqda.

Meiler, *der*; -s, - kömür ocağı; odun qalağı; atom batareyası.

mein *pron.* mənim; ~ *Vater* atam, mənim atam; ~e *Schwester* bacım, mənim bacım; *vergiss* ~ *nicht!* məni unutma!; *die Meinen* *pl.* mənimkilər; *das Mein und das Dein* mənimki və səninki.

Meineid, *der*; -(e)s, -e yalan and; *e-n* ~ *leisten* yalandan and içmək.

meinig *adj.* yalan yerə and içən.

meinen *vt* 1. (*denken*) fikirləşmək, düşünmək; 2. (*glauben*) güman etmək, zənn etmək; 3. (*sagen*) fikrini söyləmək, rəyini bildirmək; 4. (*sagen wollen*) demək istəmək; *was* ~ *Sie dazu?* bu haqda fikriniz nədir?; *wenn Sie* ~ siz qəti istəsəniz; *was* ~ *Sie damit?* nəyi nəzərdə tutursunuz? *ich habe es nicht böse gemeint* mənim pis niyyətim yoxdur; ~ *Sie das im Ernst?* ciddi deyirsiniz?; *wie Sie* ~ siz necə istəsiniz, necə istəyirsiniz; *ich meine* deyirəm ki.

meiner *adj.* (*G von ich*) mənim.

meinerseits *adv.* mənim tərəfimdən; mənə qalsa.

meinesgleichen *pron.* mənə tay.

meinethalben *adv.* 1. mənə görə, mənim xatirimə; 2. (*ich habe nichts dagegen*) fərq etməz, necə istəyirsiniz.

meinetwegen *adv.* *s. meinethalben.*

Meinung, *die*; -, -en fikir, düşüncə, rəy, baxış; münasibət, əqidə; *meiner* ~ *nach*

fikrimcə, mənəcə, zənnimcə, mənim əqidəmə görə; unserer ~ *nach* bizcə; *ich bin deiner* ~ səninlə həmfikirəm; *ich bin der* ~, *dass...* mən o (*bu*) fikirdəyəm ki..; *ich bin anderer* ~ mən başqa fikirdəyəm; *F j-n nach s-r* ~ *fragen* bir kəsi dindirmək, fikrini soruşmaq; *pl.* əqayid.

Meinungsäußerung, *die*; -, -en fikrin bildirilməsi, fikri izharı.

Meinungsaustausch, *der*; -(e)s fikir mübadiləsi.

Meinungsforschung, *die*; -, -en ictimai fikrin öyrənilməsi, ümumxalq rəyinin öyrənilməsi, demoskopiya).

Meinungsumfrage, *die*; -, -n fikir soruşma.

Meinungsverschiedenheit, *die*; -, -en fikir ayrılığı, müxtəlifrəylik.

Meise, *die*; -, -n *zo.* arıquşu; *F e-e* ~ *haben* dəli olmaq.

Meißel, *der*; -s, - həkkək qələmi, qələm.

meißeln *vt* yonmaq, deşmək, qazımaq.

meist *adj.* 1. ən çox, ən artıq, ən böyük, əksəriyyət; *die* ~en *Leute* adamların əksəriyyəti; *die* ~e *Zeit* vaxtın çox hissəsi; 2. (*meistens*) çox vaxt, çox hallarda, əksər halda, çox zaman; *ich komme* ~ *gegen 9 Uhr* əksər halda saat 9 ətrafında gəlirəm.

meistbietend *adj.* ən çox verən.

meistens *adv.* çox zaman, əksər halda, çox vaxt, əglib.

Meister, *der*; -s, - 1. usta, ustad; 2. (*im Sport*) çempion, usta; 3. (*in Wissenschaften*) alim; müəllim.

meisterhaft *adj.* nümunəvi, mahirənə, qabil, ustalıqla.

meisterlich *adj.* *s. meisterhaft.*

meistern *vt* -in öhdəsindən gəlmək, bacarmaq, dəf etmək; *Schwierigkeiten* ~ çətinliklərin öhdəsindən gəlmək.

Meisterschaft, *die*; -, -en 1. ustalıq; 2. (*Sport*) birinci yer, birincilik, qəhrəmanlıq, çempionluq.

Meisterstück, *das*; -(e)s, -e şah əsər.

Meisterwerk, *das*; -(e)s, -e şah əsər.

Mekka Məkkə.

Mekkapilger, *der*; -, - hacı, Məkkə ziyarətçisi.

Melancholie, *die*; - melanxolya (*Süd.* : *melanxoli*), kədər, məyusluq, qəm.

melancholisch *adj.* melanxolik, qəm gətirən, həzin, kədərləndirən.

Meldeamt, *das*; -(e)s, -er qeydiyyat bürosu, qeyd etdirmə bürosu.

melden *vt* **1.** (*j-m et.*) xəbər vermək, məlumat vermək, bildirmək; **2.** (*anzeigen*) elan etmək; *vr sich* ~ **1.** gəlməyini xəbər vermək (*bildirmək*); **2.** adını yazdırmaq (*qeyd etdirmək*); **3.** (*am Telefon*) cavab vermək; *nichts zu melden haben* *fig.* sözü keçməmək, hörməti olmamaq; *sich zu Wort* ~ söz istəmək.

Meldepflicht, *die*; -, -en xəbər vermə vəzifəsi; çağırışa gəlmək vəzifəsi.

Meldestelle, *die*; -, -n xəbər vermə mərkəzi, müraciət yeri.

Meldung, *die*; -, -en **1.** xəbər, məlumat, bildiriş; **2.** (*Anzeige*) elan.

meliert *adj.* **1.** alabəzək, qarışıq rəng; **2.** (*angegraute Haare*) çal saç.

Melioration, *die*; -, -en yaxşılaşdırma, islah etmə.

Melisse, *die*; -, -n *bot.* bədrənc.

melken *vt* sağmaq.

Melker, *der*; -s, - sağıcı.

Melodie, *die*; -, -n ahəng, melodiya, nəğmə; *fig.* (*mus.*) hava.

melodisch *adj.* ahəngdar, ahəngli.

Melone, *die*; -, -n **1.** (*Honigmelone*) qovun, yemiş; şamama; görmək **2.** (*Wassermelone*) qarpız.

Membran(e), *die*; -, -n nazik lay, nazik qat.

Memme, *die*; -, -n *F* qorxaq.

Memorien *die/pl.* xatirat, xatirələr.

Memorandum, *das*; -s, -den memorandum, məlumat vərəqəsi, qeyd dəftəri.

Menagerie, *die*; -, -n heyvanxana, heyvanat bağı.

Menge, *die*; -, -n **1.** miqdar, hədd-hesab; əndazə; **2.** (*große Zahl*) çoxluq,

külli miqdar, bolluq; **3.** (*Haufen*) qalaq, yığın, qucaq; **4.** (*Menschenmenge*) izdiham, cəm, cəmiyyət; **5.** (*Schwarm*) sürü, dəstə; *e-e* ~ *Geld* bir əmək pul, çox pul; *er hat e-e* ~ *zu tun* onun çox işi var; *du mußt noch e-e* ~ *lernen* sən hələ çox şey öyrənməlisən.

mengen *vt* qarışdırmaq, qatmaq; *vr sich* ~ qarışmaq (*in A/bir şeyə*).

Mengenlehre, *die*; - *math.* məcmuələr nəzəriyyəsi.

mengenmäßig *adj.* miqdarca.

Meniskus, *der*; -, -ken menisk, dizqapağı.

Mennige, *die*; - qırmızı rəng (*boya*).

Mensa, *die*; -, -sen universitet yeməxanası.

Mensch, *der*; -en, -en adam, insan, bəni-adəm, bəşər; *kein* ~ heç kəs; *nur noch ein halber* ~ *sein* *F* çox yorğun olmaq; ~! ədə!

Menschenaffe, *der*; -n, -n insanabənzər meymun.

menschenähnlich *adj.* insanabənzər.

Menschenansammlung, *die*; -, -en izdiham.

Menschenalter, *das*; -s, - **1.** insan sinini, insan yaşı; **2.** (*Generation*) nəsil.

Menschenfeind, *der*; -(e)s, -e insandan qaçan, adamsevməyən, insansevməz.

Menschenfresser, *der*; -s, - adamyeyən (*insanyeyən*).

menschenfreundlich *adj.* insansevər, insanpərvər.

Menschlichkeit, *die*; - insaniyyət.

Menschengedenken, *das*; -s : *seit* ~ qədim zamandan bəri, əzəldən bəri.

Menschenhandel, *der*; -s insan alveri.

Menschenhass, *der*; -es insanlara nifrət, adamsevməmə.

Menschenkenntnis, *die*; - : ~ *haben* adam tanımaq; sərraf olmaq.

Menschenkunde, *die*; - antropologiya.

menschenleer *adj.* əhəlisiz, adamsız; xəlvət.

Menschenrechte *die/pl.* insan hüquqları *pl.*

Menschenrechtserklärung, *die*; - insan

hüquqları (*haqları*) bəyannaməsi.

menschenscheu *adj.* təklük sevən, insandan qaçan, adamdən qaçan, yola gəlməz, adama qovuşmaz; utancaq.

Menschenseele, *die*, -, *-n* **1.** insan ruhu, insan canı; **2.** *fig. keine ~ war da* heç kəs yox idi.

Menschenskind! *F* dost!, əşi!

Menschenverstand, *der*; *-(e)s* : *gesunder ~* sağlam düşüncə.

Menschenwürde, *die*; - insan şərəfi.

menschenwürdig *adj.* insana layiq.

Menschheit, *die*; - bəşəriyyət.

menschlich *adj.* insani, insana layiq, insaniyyətli.

Menschlichkeit, *die*; - insaniyyət, insanlıq, insanpərvərlik, humanizm; adamlıq.

Menstruation, *die*; -, *-en* adət, aybaşı, heyz.

Mensur, *die*; -, *-en* (*Maß*) ölçü.

mental *adj.* əqli; ruhi.

Mentalität, *die*; -, *-en* zehniyyət, düşüncə tərz, təkəkkür.

Menthol, *das*; *-s* mentol, nanə cövhəri.

Mentor, *der*; *-s*, *-en* himayəçi, hamı.

Menü, *das*; *-s*, *-s* yemək siyahısı.

Meridian, *der*; *-s*, *-e* *geogr.* meridian, nisfunəhar.

Merino, *der*; *-s*, *-s* merinos qoyunu.

merkantil *adj.* ticari.

merkbar *adj.* gözəçarpan, görünən.

Merkblatt, *das*; *-(e)s*, *-er* yaddaş vərəqi, bildiriş vərəqi.

merken *vt* **1.** (*et. wahrnehmen*) duymaq, hiss etmək; anlamaq; **2.** *veralt. (auf et.)* nəzərdə tutmaq, diqqət etmək; *vr sich (D)* ~ yadında saxlamaq, yadda saxlamaq, unutmamaq; bələdləmək; ~ *Sie sich das* yadınızdan çıxarmayın; *er merkt auch alles!* hər şeyi bilir!; *F den werde ich mir~!* bunu unutmayaçağam!

merklich *adj.* gözəçarpan, görünən.

Merkmal, *das*; *-(e)s*, *-e* nişanə, əlamət, fərqləndirici cəhət, sifət; *pl.* evsaf.

Merkur, *der*; - *astr.* Merkuri.

merkwürdig *adj.* **1.** (*auffallend*) diqqətə-

layiq, gözəçarpan; **2.** (*seltsam*) qəribə, təəccüblü, əcəb, əcib, əntiqə; *du bist wirklich ein ~er Mensch!* əcəb adamsan ha!; əntiqə (*qəribə*) adamsan! **merkwürdigerweise** *adv.* qəribə dir ki, qəribə də olsa.

Merkwürdigkeit, *die*; - **1.** diqqətəlayiqlik; **2.** qəribəlik, bənzərsizlik.

Mesopotamien; *s* Mesopotamya.

Messband, *das*; *-(e)s*, *-er* ölçü şeridi.

messbar *adj.* ölçülən, ölçüyəgələn.

Messbecher, *der*; *-s*, - dərəcəli piyalə.

Messe, *die*; -, *-n* **1.** *rel.* namaz, ibadət aini; **2.** (*Ausstellung*) sərgi; **3.** *mar.* yemək salonu.

messen *vt* **1.** ölçmək; **2.** (*e-e Tiefe oder Höhe*) boylamaq, ölçmək; **3.** (*et. an et.*) müqayisə etmək, tutuşdurmaq; *vr sich mit j-m ~* özünü kiminləsə müqayisə eləmək (*tutuşdurmaq*), kiminləsə ayaqlaşmağa çalışmaq.

Messer¹, *das*; *-s*, - **1.** bıçaq; **2.** (*Taschenmesser*) cib bıçağı; *mit ~ bedrohen* (*üstünə*) bıçaq çəkmək.

Messer², *der*; *-s*, - ölçü cihazı.

Messer Klinge, *die*; -, *-n* bıçaq dili, bıçaq tiyəsi.

messerscharf *adj.* iti, bıçaq kimi.

Messerschmied, *der*; *-(e)s*, *-e* bıçaqçı.

Messerschneide, *die*; -, *-n* bıçaq dili.

Messerspitze, *die*; -, *-n* bıçaq ucu.

Messerstecherei, *die*; -, *-en* bıçaqlaşma.

Messerstich, *der*; *-(e)s*, *-e* bıçaq zərbəsi.

Messgerät, *das*; *-(e)s*, *-e* ölçü cihazı.

Messias, *der*; - Məsih.

Messing, *das*; *-s* bürünc; sarı mis.

Messingblech, *das*; *-(e)s*, *-e* bürünc, latun.

Messung, *die*; -, *-en* ölçmə; ölçülmə.

Mestize, *der*; *-n*, *-n* mələz, hibrid.

Metall, *das*; *-s*, *-e* metal, mädən; filiz.

metallartig *adj.* mädəni.

metallhaltig *adj.* mädəni.

Metallindustrie, *die*; -, *-n* metal sənəyi.

metallisch *adj.* metal, mädəni.

Metallurgie, *die*; - metallurgiya (*Südü. : metallurji*).

metallverarbeitend *adj.* metal emal edən.

Metamorphose, *die*; -, -*n* şəklini dəyişmə, dönmə, istihalə.

Metapher, *die*; -, -*n* istiarə, metafor(a), məcaz.

Metaphysik, *die*; - metafizik(a).

Metastase, *die*; -, -*n* *med.* metastaz, bala şiş.

Meteor, *der*; -*s*, -*e* meteor, göy daşı.

Meteorit, *der*; -, -*en* meteorit, göydən düşən daş, göy cismləri, axar ulduz.

Meteorologe, *der*; -*n*, -*n* meteoroloq.

Meteorologie, *die*; - meteorologiya, (*Südü. : meteoroloji*).

meteorologisch *adj.* meteoroloji.

Meter, *das u. der*; -*s*, - metr.

Metermaß, *das*; -*es*, -*e* ölçü şəridi.

Methan, *das*; -*s* metan qazı.

Methode, *die*; -, -*n* metod, üsul, əda.

methodisch *adj.* metodik, metodlu.

Methodist, *der*; -*en*, -*en* *rel.* meto-dist.

Methylalkohol, *der*; -*s* metil spirti.

Metier, *das*; -*s*, -*s* peşə; ixtisas.

Metrik, *die*; -, -*en* şer üsulu, vəzn, əruz.

Metropole, *die*; -, -*n* paytaxt, böyük şəhər.

Mettwurst, *die*; -, -*e* bir növ italyan kolbasası.

Metzelei, *die*; -, -*en* qırğın, qızışdırıcı-lıq.

metzeln *vt* qırmaq, öldürmək.

Metzger, *der*; -*s*, - *ətçi*, qəssab.

Metzgerei, *die*; -, -*en* *ət dükanı*.

Meuchelmord, *der*; -(*e*)*s*, -*e* hiylə ilə öldürmə, xaincəsinə qətlə yetirmə.

Meuchelmörder, *der*; -*s*, - xain qatıl, xəlvəti öldürən.

meuchlerich *adj.* xainliklə, xəbis.

meuchlings *adv.* xaincəsinə, satqın-casına; *adv.* xəbis.

Meute, *die*; -, -*n* it sürüsü; *fig.* sürü.

Meuterei, *die*; -, -*en* qiyam, üsyan.

Meuterer, *der*; -*s*, - üsyançı.

meutern *vt* qiyam etmək, iğtişaş salmaq.

Mexikaner, *der*; -*s*, - meksikalı.

mexikanisch *adj.* meksikalı.

Mexiko; -*s* Meksika.

miauen *vt* miyoldamaq.

mich (*A*) **1.** mən; *für mich* mənə, mənim üçün; **2.** (*A*) *des Reflexivpron.* özümü.

mick(e)rig *adj.* kiçik, zəif.

mied *adj. s.* meiden.

Mieder, *das*; -*s*, - korset, lif.

Mief, *der*; -(*e*)*s* *F* pis hava iyi, pis qoxulu hava.

Miene, *die*; -, -*n* görünüş, üzün ifadəsi; *fig. gute ~ zum bösen Spiel machen* bir şeyi üzə gətirmək, üzə vurmamaq; *keine ~ verziehen* hisslərini bürüzə verməmək.

Mienenspiel, *das*; -(*e*)*s*, -*e* mimik(a).

mies *adj. F* eybəcər, kifir, çirkin; *~ Lause haben* ke(y)fi çox pis olmaq, qaş-qa-bağı yer süpürmək.

Miesmacher, *der*; -*s*, - bədbin; ah-vay edən.

Miete, *die*; -, -*n* **1.** kirayə, icarə; *burou-vuz*; *zur ~ wohnen* kirayə yaşamaq.

mieten *vt* kirayə etmək, icarəyə götürmək; *burouvez* almaq.

Mieter, *der*; -*s*, - kirayəçi, icarəçi, kirəçi, kirəkeş.

Mietshaus, *das*; -*es*, -*er* çox mənzilli kirə evi.

Mietvertrag, *der*; -(*e*)*s*, -*e* kirayə (*icarə*) müqaviləsi, icarənamə.

Mietwagen, *der*; -*s*, - kirayəyə verilən avtomobil.

Mietwohnung, *die*; -, -*en* kirayəyə verilən mənzil, kiralıq mənzil.

Migräne, *die*; -, -*n* miqrən, başağrısı.

Mikrobe, *die*; -, -*n* mikrob.

Mikrofilm, *der*; -*s*, -*e* mikrofilm.

Mikrometer, *das*; -*s*, - mikrometr(e).

Mikrophon, *das*; -*s*, -*e* mikrofon.

Mikroskop, *das*; -*s*, -*e* mikroskop.

mikroskopisch *adj.* mikroskopik.

Mikrowelle, *die*; -, -*n* çox qısa dalğa; mikrovele cihazı.

Milbe, *die*; -, -n gənə; kiçik qurd.
milbig *adj.* qurdlanmış.
Milch, *die*; - sūd, sūt.
Milchbruder, *der*; -s, -" sūd qardaşı.
Milchdrüse, *die*; -, -n sūd vəzi.
Milchflasche, *die*; -, -n sūd şüşəsi.
Milchglas, *das*; -es, -"er 1. *nur sg.* tutqun şüşə; 2. (*Trinkglas*) sūd stəkani.
Milchkaffee, *der*; -s, -s südlü qəhvə.
Milchmädchenrechnung, *die*; -, -en *fig.* çox tələsik ehtiyatsız hesablaşma.
Milchmann, *der*; -(e)s, -"er südçü, sūd-satan.
Milchpulver, *das*; -s sūd tozu.
Milchreis, *der*; - südlüsüyüq, südlü aq, çobanaşı.
Milchsäure, *die*; -, -n sūd turşusu, asid laktik.
Milchstraße, *die*; - *astr.* aqyol, kəhkəşan, südyolu.
Milchwirtschaft, *die*; -, -en sūdçülük.
Milchzahn, *der*; -(e)s, -"e sūd dişi.
Milchzucker, *der*; -s südsəkəri, laktoz.
mild(e) *adj.* 1. (*sanft*) yumşaq; yüngül; 2. (*Klima*) mülayim; 3. (*gütig*) mərhəmətli, yaxşı; 4. (*lau*) ilıq.
Milde, *die*; - yumşaqılıq, mülayimlik; yaxşılıq.
mildern *vt* 1. yumşaltmaq, mülayimləşdirmək; 2. (*vermindern*) azaltmaq, zəiflətmək, yüngülləşdirmək, zəifləndirmək; 3. (*Schmerzen*) dayandırmək, kəsmək; ~*de Umstände pl. jur.* təqsirin yüngülləşdirici halları.
Milderung, *die*; -, -en azaltma; yumşalma; yüngülləşdirmə, zəiflədilmə, mülayimləşdirmə.
mildtätig *adj.* xeyrxah, mərhəmətli.
Mildtätigkeit, *die*; - xeyrxahlıq, şəfəqət.
Milderungsgrund, *der*; -(e)s, -"e təqsirin yüngülləşmə səbəbi, yüngülləşdirici səbəb.
Milieu, *das*; -s, -s mühit, şərait; çevrə.
militant *adj.* militant, savaşçı; mütəəssib, barışmaz.
Militär, *das*; -s qoşun, ordu, çəri.
Militärarzt, *der*; -(e)s, -"e ordu həkimi,

hərbi həkim.
Militärdienst, *der*; -(e)s əsgərlik, hərbi xidmət.
Militärgefängnis, *das*; -ses, -se hərbi həbsxana, hərbi zindan.
Militärgericht, *das*; -(e)s, -e hərbi məhkəmə, tribunal.
militärisch *adj.* hərbi, əsgəri.
militarisieren *vt* hərbiəşdirmək.
Militarismus, *der*; - militarizm.
Militarist, *der*; -en, -en militarist.
Militärjunta, *die*; -, -ten hərbi xunta.
Militärputsch, *der*; -(e)s, -e hərbi qiyam.
Militärregierung, *die*; -, -en hərbi hökumət.
Militärzeit, *die*; - əsgərlik, hərbi xidmət.
Miliz, *die*; -, -en milis.
Milliarde, *die*; -, -n milyard.
Milligramm, *das*; -(e)s milligram.
Millimeter, *das u. der*; -s, - millimetr.
Million, *die*; -, -en milyon.
Millionär, *der*; -s, -e milyon, milyonçu.
millionstel *adj.* milyonda bir.
Milz, *die*; -, -en *an.* dalaq.
Milzbrand, *der*; -es *med.* qarayara.
Mime, *der*; -n, -n aktyor, mimikaçı.
Mimik, *die*; - mimik(a).
mimisch *adj.* mimiki.
Mimose, *die*; -, -n *bot.* mimoza, küsdüm ağacı; *fig.* tezinciyən, dəyməduşər.
Minarett, *das*; -s, -s *u. -e* minarə, güldəstə.
minder *adj.* daha az, daha kiçik, daha əhəmiyyətsiz.
minderbelastet *adj. jur.* nisbətən az günahı olan, azgünahlı.
minderbemittelt *adj.* pis təmin olunmuş, az gəlirli.
Minderheit, *die*; -, -en azlıq.
Minderheitsregierung *die*; -, -en azlıq hökuməti.
minderjährig *adj.* azyaşlı, çağa, həddi-bülüğa çatmamış; *F* sütül.
mindern *vt* azaltmaq, əskiltmək, ixti-

sar etmək; aşağı salmaq.

Minderung, *die*; -, *-en* azalma, azaltma, əskilmə.

minderwertig *adj.* keyfiyyətsiz, pis keyfiyyətli, azdəyərli, qabiliyyətsiz, dəyərsiz, həqir; *fig.* alçaq, xor, ədna, alçaqçasına; *für* ~ *halten* xor baxmaq.

Minderwertigkeit, *die*; - keyfiyyətsizlik, az dəyərlilik, dəyərsizlik, həqirlik.

Minderwertigkeitskomplex, *der*; *-es, -e* azdəyərlilik (*əskiklik*) kompleksi (*Süd.* : *azdəyərlilik/həqarət hissi*).

mindest *adj.* ən az, ən kiçik; *nicht im ~en* heç, əsla.

Mindestalter, *das*; *-s* ən kiçik yaş, ən aşağı sinn.

mindestens *adv.* heç olmazsa; *veralt.* əqəllən, laəqəl(*lən*); ən az, azı; *er ist ~ 10 Jahre alt* onun ən az on yaşı var.

Mindestbetrag, *der*; *-(e)s, -'e* cüzi məbləğ.

Mindestgeschwindigkeit, *die*; -, *-en* ən aşağı sürət, ən az sürət.

Mindestlohn, *der*; *-(e)s, -'e* ən aşağı mizd, ən aşağı əməkhaqqı.

Mindestmaß, *das*; *-es, -e* minimal, minimum, aşağı hədd.

Mine, *die*; -, *-n* **1.** *mil.* min(*a*); **2.** (*Bergwerk*) mədən, mədən ocağı.

Minenleger, *der*; *-s, -* *naut.* minadüzən gəmi.

Minensuchboot, *das*; *-(e)s, -e* minaax-taran qayıq.

Minenwerfer, *der*; *-s, -* minaatan gəmi.

Mineral, *das*; *-s, -e u. -ien* mineral, mədən.

mineralisch *adj.* mədəni, mineral.

Mineralog(e), *der*; *-n, -n* mineraloq.

Mineralogie, *die*; - mineralogiya (*Süd.* : *mineraloji*), mineralardan bəhs edən elm.

Mineralöl, *das*; *-(e)s, -e* mineral yağı.

Mineralquelle, *die*; -, *-n* mineral bulaq.

Mineralwasser, *das*; *-s, -* mədən suyu.

Miniatur, *die*; -, *-en* miniatür.

Miniaturmalerei, *die*; -, *-en* miniatür rəssamlığı.

Minigolf, *das*; *-(e)s* mini qolf.

minimal *adj.* çox az, ən az.

Minirock, *der*; *-(e)s, -'e* qısa ətək.

Minimum, *das*; *-s, -ma* minimum, ən az miqdar.

Minister, *der*; *-s, -* nazir, vəzir.

Ministeramt, *das*; *-(e)s, -'er* nazir vəzifəsi.

Ministerialbeamte(r), *der*; *-n, -n* nazirlik məmuru, nazirlik qulluqçusu.

ministeriell *adj.* nazirlik.

Ministerium, *das*; *-s, -rien* nazirlik.

Ministerpräsident, *der*; *-en, -en* baş nazir.

Ministerrat, *der*; *-(e)s, -'e* nazirlər şurası.

Ministrant, *der*; *-en, -en* keşişin köməkçisi.

Minne, *die*; - *poet.* sevgi, eşq.

Minorität, *die*; -, *-en* azlıq.

Minuend, *der*; *-en, -en* *math.* azalan ədəd.

minus *konj.* **1.** *math.* minus; **2.** *phys.* mənfə; *adv.* *5 Grad* ~ minus beş dərəcə (*sıfırdan aşağı*).

Minus, *das*; - əski; zərər; borc; ~ *machen* zərər etmək; *im* ~ *sein* borclu olmaq.

Minuspol, *der*; *-s, -e* mənfə elektrod (*Süd.* : *mənfi qütb*).

Minuszeichen, *das*; *-s, -* minus əlaməti.

Minute, *die*; -, *-n* dəqiqə; *auf die* ~ *genau* dəqiqəsinə qədər, dəqiqəsi dəqiqəsinə; *in letzter* ~ son dəqiqədə; *jede* ~ dəqiqə-dəqiqə, dəqiqəbaşı.

minutenlang *adj.* dəqiqələrcə, neçə dəqiqə sürən.

Minutenzeiger, *der*; *-s, -* dəqiqəgöstərən, dəqiqə əqrəbi.

minutiös *adj.* (*sehr genau*) çox dəqiq, müfəssəl surətdə, diqqətli.

minuziös *adj.* *s. minutiös.*

Minze, *die*; -, *-n* nanə.

mir (*D*) mənə, özümə; *von* ~ məndən; *sag* ~! mənə de! *von* ~ *aus* necə istəyirsiniz; *wie du* ~, *so ich* dir necə sən mə-nə, eləcə də mən sənə, gözə göz-dişə diş; *mit* ~ mənimlə; *von mir* məndən.

Mirabelle, *die*; -, -*n* sarı gavalı, sarı ərik.

Mirakel, *das*; -*s*, - *möcüzə*.

Misanthrop, *der*; -*en*, -*en* insan düşməni.

Mischehe, *die*; -, -*n* bir dindən və ya irqdən olmayanlar arasında nikah, qarışıq nikah.

mischen *vt* qarışdırmaq, qatmaq; *vr sich* ~ qarışmaq, qatışmaq (*in A/-ə*); *sich in ein Gespräch* ~ söhbətə qatışmaq (*qarışmaq*).

Mischling, *der*; -*s*, -*e* mələz, dürək.

Mischmasch, *der*; -(*e*)*s*, -*e* qatmaqarı-şiq; *fig.* hərc-mərclik, qarışıqlıq.

Mischmaschine, *die*; -, -*n* qatışdıran maşın, qarışdırıcı maşın.

Mischung, *die*; -, -*en* **1.** qarışdırma; aşqar; **2.** (*Metallmischung*) qarışıq.

miserabel *adj.* çox pis, fəlakət, yazıq; müsibətli, səfil.

Misere, *die*; -, -*n* yoxsulluq, bədbəxtlik, səfalət; dərd, ağır vəziyyət.

Mispel, *die*; -, -*n* *bot.* özgil.

missachten *vt* **1.** (*j-n*) bir kəsə hörmət etməmək, saymamaq, barmaqarası baxmaq; **2.** (*et.*) riayət etməmək, diqqət yetirməmək, nəzərə almamaq; *fig.* əl uzaltmaq; **3.** (*verachten*) nifrət etmək, xor baxmaq, zəhləsi getmək, xoşu gəlməmək.

Missachtung, *die*; - hörmətsizlik, ehtiramsızlıq, etinasızlıq, laqeydlik; nifrət.

Missbehagen, *das*; -*s* narazılıq, dilxorluq.

Missbildung, *die*; -, -*en* eybəcərlik.

missbilligen *vt* **1.** bəyənməmək; **2.** (*ta-deln*) danlamaq, qınamaq; pisləmək.

Missbrauch, *der*; - sui-istifadə; xəyanət; zorlama.

missbrauchen *vt* **1.** sui-istifadə etmək; **2.** (*vergewaltigen*) zorlamaq, namusuna təcavüz etmək, adam zorlamaq; **3.** (*falsch anwenden*) yanlış istifadə etmək.

missbräuchlich *adj.* yersiz, qanunsuz.

missdeuten *vt* səhv başa salmaq, iki-mənəli qələmə vermək, düzgün izah etməmək, yanlış yozdurmaq (*yormaq*).

missen *vt* bir şeydən məhrum olmaq, bir şeysiz keçinmək.

Misserfolg, *der*; -(*e*)*s*, -*e* uğursuzluq, müvəffəqiyyətsizlik, pis gətirmə, başa-rısızlıq; aqibətsizlik; *e-n* ~ *haben* uğur-suz olmaq, pis gətirmək.

Missernte, *die*; -, -*n* qıtlıq, məhsulsuzluq.

Missetat, *die*; -, -*en* pis əməl, təqsir, günah; cinayət, mərdimazarlıq, xəbislik.

Missetäter, *der*; -*s*, - **1.** təqsirkar, günahkar; **2.** (*Verbrecher*) cani, cinayət-kar.

missfallen *vt* *D* xoşa gəlməmək; *sein* *Benehmen missfällt mir* onun rəftarı xoşuma gəlmir.

Missfallen, *das*; -*s* narazılıq; anlaşıl-mazlıq; *j-s* ~ *erregen* bir kəsin narazılı-ğına səbəb olmaq.

missfällig *adj.* xoşagəlməyən, iy-rən-ci; narazı.

Missgeburt, *die*; -, -*en* eybəcər, qor-xunc görünüşlü.

Missgeschick, *das*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** fəlakət, bədbəxtlik, qada; **2.** (*Pech*) bəxti gətir-məmək, müvəffəqiyyətsizlik, talesizlik.

Missgestalt, *die*; -, -*en* eybəcərlik, ki-firlik.

missgestaltet *adj.* biçimsiz, eybəcər.

missgestimmt *adj.* narazı; əhvalsız.

missglücken *vi* baş tutmamaq, uğur-suz qalmaq, boş getmək.

missgönnen *vt* paxıllıq etmək, qısqan-maq, həsəd aparmaq, əsirgəmək (*j-m* *et./kiməsə, nədəsə*).

Missgriff, *der*; -(*e*)*s*, -*e* yanılma, səhv.

Missgunst, *die*; - paxıllıq, qısqanclıq; qibtə, həsəd, bədxahlıq.

missgünstig *adj.* paxıl, bədxah.

misshandeln *vt* kobud rəftar etmək, amansız rəftar etmək (*j-n/bir kəs ilə*).

Misshandlung, *die*; -, -*en* amansız rəf-tar; ələ salma, təhqir, lağa qoyma.

Misshelligkeit, *die*; -, -*en* anlaşılmaz-lıq, çəkişmə, dolaşıqlıq.

Mission, *die*; -, -*en* **1.** (*Aufgabe*) missi-ya, misyon, vəzifə, tapşırıq; **2.** *pol.* el-

çilik, nümayəndəlik, ezamiyyət; 3. *rel.* dini təbliğat.

Missionar, *der*; -s, -e misyoner, xüsusi tapşırıq yerinə yetirən adam.

Missklang, *der*; -(e)s, -'e 1. pozğunluq, ahəngsizlik, səslərdə uyğunsuzluq; 2. *fig.* (*Unstimmigkeit*) ixtilaf.

Misskredit, *der*; -(e)s : *in ~ geraten, in ~ kommen vi* etibardan düşmək, etibarını itirmək; *in ~ bringen vi* etibardan salmaq, nüfuzdan salmaq.

misslang *s.* *misslingen*.

misslich *adj.* çətin, zəhmətli, qarışıq.

misslieb *adj.* sevilməyən, sevilmez; *sich bei j-m ~ machen* bir kəsin gözündən düşmək.

misslingen *vi* müvəffəq olmamaq, baş tutmamaq, nəticə verməmək; aqibətsizlik; *der Versuch misslang ihm* təşəbbüsü baş tutmadı, müvəffəq olmadı; *mißlingen* nəticəsiz, aqibətsiz.

Missmut, *der*; -(e)s pərtlik, narazılıq.

missmutig *adj.* pərt, narazı, qaşqabaqlı, üzügülməz.

missraten *vi* 1. baş tutmamaq, qismət olmamaq; 2. *fig.* (*Kind*) tərbiyəsiz, ədəbsiz.

Mis(s)stand, *der*; -(e)s, -'e çatmamazlıq, nöqsan, pozğunluq, çatışmazlıq, qüsür.

Misstön, *der*; -(e)s, -'e 1. yanlış not; 2. *fig.* (*Missstimmung*) ixtilaf.

misstrauen *vi* D inanmamaq, etibar etməmək.

Misstrauen, *das*; - inamsızlıq, etibarsızlıq, etimadsızlıq; *j-s ~ erregen* bir kəsi şübhəyə salmaq.

Misstrauensvotum, *das*; -s, -ten u. -ta etimadsızlıq rəyi (*votumu*).

misstrauisch *adj.* inamsız, şübhəli, ehtiyatlı; etimadsız; *~ sein* gümana düşmək, dumruxmaq; ehtiyatlanmaq.

missvergnügt *adj.* narazı, dilxor olmuş.

Missverhältnis, *das*; -ses, -se uyğunsuzluq, qeyri-müənasiblik.

missverständlich *adj.* anlaşılmazlıq, ixtilaf yaranan.

Missverständnis, *das*; -ses, -se anlaşıl-

mazlıq, səhv, çəkişmə.

missverstehen *vt* yanlış başa düşmək, səhv anlamaq.

Misswirtschaft, *die*; - təsərrüfatsızlıq, pis idarə etmə, pis dolandırma.

Mist, *der*; -es (*Tierkot*) peyin, gübrə; *F* dəyərsiz şey, zibil; *so ein ~!* lənətə gələsən!

Mistel, *die*; -, -n *bot.* bağambürç.

misten *vt* peyinləmək, gübrələmək.

Mistgabel, *die*; -, -n dəmir yaba.

Misthaufen, *der*; -s, - peyin qalağı.

Mistkäfer, *der*; -s, - peyin böcəyi.

Mistkerl, *der*; -s, -e əclaf, pis adam.

Miststück, *das*; -(e)s, -e *F* zatiqırıq, pis, əskik adam, əclaf.

mit *präp.* *D* ..ilə, birlikdə, bir yerdə; *~ Gewalt* zorla; *~ e-m Wort* bir sözlə; *~ dem Geld* pul ilə; *~ der Zeit* tədricən, getdikcə; *~ Absicht* bilə-bilə; *was ist ~ dir los?* sənə nə olub?; *fig. da komme ich nicht ~* başa düşmürəm; *adv. (ebenfalls)* həmçinin, ..də, ..da; *~ dabei sein* həmçinin iştirak etmək, aralarında olmaq.

Mitangeklagte(r), *der*; -n, -n eyni iş üçün təqsirləndirilən.

Mitarbeit, *die*; - əməkdaşlıq, həmkarlıq; kömək; *untert ~ von -in* əməkdaşlığı ilə.

mitarbeiten *vt* əməkdaşlıq etmək, bir yerdə işləmək.

Mitarbeiter, *der*; -s, - əməkdaş, iş yoldaşı.

mitbekommen *vt* 1. (*et. bekommen*) bir şeyi almaq (*von j-m/ bir kəsdən*); əldə etmək; 2. (*erfahren*) bilmək, xəbər tutmaq, duymaq, eşitmək; *fig.* qulağa dəymək; 3. (*verstehen*) başa düşmək, anlamaq.

mitbenutzen *vt* birlikdə istifadə etmək.

mitbesitzen *vt* bir şeyə şərik olmaq.

mitbestimmen *vi* səs verməyə qatılmaq, başqaları ilə birlikdə qərar almaq.

Mitbestimmung, *die*; - səs vermə ixtiyarı, başqaları ilə birlikdə təyin etmə.

Mitbestimmungsrecht, *das*; -(e)s, -e həlledici səsvermə hüququ.

Mithbewerber, *der*; -s, - (*Konkurrent*) rə-qib.

Mithbewohner, *der*; -s, - həmmənzil.
mitbringen *vt* özü ilə gətirmək.

Mithbürger, *der*; -s, - vətəndaş, həm-vətən, həmyerli, həmsəhəri, həmsəhri.

Mitheigentümer, *der*; -s, - mülkiyyət şə-riki.

miteinander *adv.* birlikdə; bir-birilə, əl-ələ.

miteinbeziehen *vt* hesaba daxil etmək, hesaba keçmək.

mitempfinden *vt* rəğbət göstərmək, həmdərd olmaq.

Miterbe, *der*; -n, -n miras şəriki.

Mitesser, *der*; -s, - *med.* sızanaq, çiv-zə.

mitfahren *vi* *mit j-m* ~ bir kəs ilə bir-likdə yola düşmək.

Mitfahrer, *der*; -s, - yol yoldaşı.

Mitfahrerzentrale, *die*; -, -n eyni yere gedən müsəfirərə sürücü və maşın tapan agentur(a).

mitfühlen *vt* həmdərd olmaq, rəğbət göstərmək; *mit j-m* ~ bir kəs ilə həmdərd olmaq.

mitfühlend *adj.* həmdərd, canıyanan.

mitführen *vt* özü ilə aparmaq, yanın-da aparmaq.

mitgeben *vt* özü ilə vermək, (*j-m/ki-məsə*).

Mitgefühl, *das*; -(e)s dərdə şərik olma, canıyanma, canıyandırma, başsağlığı; *sein* ~ *aussprechen* (*im Trauerfall*) baş-sağlığı vermək.

mitgehen *vi* birgə getmək, yanınca getmək; *et.* ~ *lassen* *vt* *F* bir şeyi oğur-lamaq, cibə qoymaq.

Mitgift, *die*; -, -en cehiz, cihaz, dədə-verdi, dədəməli.

Mitglied, *das*; -(e)s, -er üzv, üyə.

Mitgliederversammlung, *die*; -, -en ümumi iclas, üzvlərin yığıncağı.

Mitgliederzahl, *die*; -, -en üzvlərin say tərkibi, üzvlər sayı.

Mitgliedsbeitrag, *der*; -(e)s, -e üzvlük haqqı.

Mitgliedschaft, *die*; -, -en üzvlük, üyə-

lik; üzvlər; *j-m die* ~ *aberkennen* bir kəsi üzvlükdən (*üylükdən*) çıxarmaq.

Mitgliedskarte, *die*; -, -n üzvlük kartı, bilet.

Mitgliedsstaat, *der*; -(e)s, -en üzv olan dövlət, iştirakçı dövlət.

mithaben *vt* yanında olmaq, özü ilə olmaq; *er hat kein Geld mit* yanında pul yoxdur.

mithalten *vi* (*bei e-r Tätigkeit*) axıra qə-dər davam gətirmək, arada yorulma-maq; *fig.* ~ *mit* axıra qədər ayaq olmaq.

mithelfen *vi* kömək etmək.

Mithelfer, *der*; -s, - köməkçi.

Mithilfe, *die*; - köməkçilik, kömək et-mə, yardım etmə.

mithin *adv.* beləliklə, nəticə etibarilə, buna görə.

mithören *vi* birlikdə eşitmək, birlikdə dinləmək, qulaq asmaq.

Mitünhaber, *der*; -s, - şərik, ortağ.

Mitkämpfer, *der*; -s, - silahdaş.

mitkommen *vi* **1.** birlikdə getmək (*gəl-mək*); **2.** (*geistig*) düşünə bilmək, an-la-ya bilmək; *nicht mehr* ~ geri qalmaq, dalı düşmək.

mitkriegen *vt* *s.* *mitbekommen*.

Mitläufer, *der*; -s, - *pol.* cığırdaş, ak-tiv rolu olmayan təşkilat üzvü; opportu-nist, min dina girən.

Mitlaut, *der*; -(e)s, -e (*Konsonant*) sa-mit, səssiz.

Mitleid, *das*; -(e)s **1.** rəhm, ürəyiyan-ma, acıma, canıyanma; ~ *haben* ürəyi yanmaq, yazığı gəlmək (*mit D/- ə*); ha-lına ağlamaq, halına yanmaq; **2.** (*Anteilnahme am Leid*) başsağlığı, dərdə şəriklik, canıyanma.

Mitleidenschaft, *die*; - zərər, ziyan; *in* ~ *gezogen werden durch* (*A*) -*dən* zərər görmək, zərər çəkmək, təsirlənmək, cəlb olunmaq.

mitleidig *adj.* rəhmdil, ürəyiyanan.

mitleidslos *adj.* rəhmsiz, daşürəkli, qəddar; *adv.* rəhmsizcəsinə.

mithmachen *vt* **1.** iştirak etmək; görüb keçirmək; **2.** tərəfdar olmaq, birgə iş görmək; **3.** (*erdulden*) dözmək, səbr et-

mək; 4. (*erleben*) çəkmək, başına gəlmək; *da mache ich nicht mit* mən bu işdə yoxam.

Mitmensch, *der*; -en, -en insan, bəni adəm.

mitmischen *vi* qarışmaq (*bei D/-ə*).

mitnehmen *vt* 1. özü ilə götürmək, özü ilə aparmaq; 2. (*erschöpfen*) zəiflətmək, gücdən salmaq.

mitrechnen *vt* saymaq, hesaba qatmaq, hesaba daxil etmək.

mitreden *vi* 1. (*in e-m Gespräch*) danışqda iştirak etmək; 2. (*mitbestimmen*) ixtiyarı olmaq (*bei et./ bir şeyə*); *nicht ~ können* məlumatı olmamaq; *et. mitzureden haben* (*bei/-də*) söz sahibi olmaq, məlumat sahibi olmaq.

Mitreisende, *der*; -n, -n yol yoldaşı.

mitreißēn *vt* 1. aparmaq, çəkib özü ilə aparmaq; 2. *fig.* (*begeistern*) valeh etmək, həyəcanlandırmaq.

mitreibend *adj.* *Musik, Rede usw.* həyəcanlandırıcı, valeh edici.

mitsamt *präp. D* ... ilə birlikdə, ...daxil olmaqla; *er kam ~ seiner ganzen Familie* o, bütün ailəsilə birlikdə gəldi.

mitschleppen *vt* çəkib aparmaq; çəkib gətirmək.

mitschneiden *vt* (*Tv. Radio*) lenta yazmaq.

mitschreiben *vt* yazmaq (*danışığı*), söhbəti yazmaq; *Vorlesungen ~ müha-zirəni yazmaq*, konspektləşdirmək.

Mitschuld, *die*; - cinayətdə əlbirlik, birgə günahkarlıq.

mitschuldig *adj.* bir hadisədə əli olan, cinayətdə əlbir, günahkar, cavabdeh; *~ sein* cinayətdə əlbir olmaq.

Mitschuldige(r) *der*; -n, -n cürmdə əli olan, cinayətdə əlbir.

Mitschüler, *der*; -s, - məktəbyoldaşı.

mitspielen *vi* oyunda iştirak etmək, oyuna qatılmaq; *fig. j-m grausam ~* kiməsə böyük zərər yetirmək.

Mitspieler, *der*; -s, - oyun yoldaşı.

Mitspracherecht, *das*; -(e)s, -e məsələnin müzakirəsində iştirak etmə hüququ.

Mitstreiter, *der*; - yol yoldaşı, mübarizə yoldaşı, silahdaş, arxadaş, əməkdaş.

Mittag, *der*; -s, -e günorta; *gegen ~* günortaya yaxın, günorta üstü; *zu ~ essen* nahar etmək, günorta yeməyi yemək; *was gibt es zum ~?* nahara nə var?

Mittagessen, *das*; -s, - nahar, günorta yeməyi.

mittags *adv.* nahar zamanı, naharda.

Mittagspause, *die*; -, -n nahar fasiləsi.

Mittagsruhe, *die*; - günorta istirahəti.

Mittagsstunde, *die*; -, -n 1. günorta; 2. (*Essenszeit*) nahar vaxtı.

Mittagszeit, *die*; - nahar vaxtı.

Mittäter, *der*; -s, - cinayət iştirakçısı, cinayət yoldaşı.

Mittäterschaft, *die*; - iştirakçılıq, şəriklik (*cinayətdə*).

Mitte, *die*; -, -n 1. orta, ortalıq, ara; 2. (*Mittelpunkt*) mərkəz; *in der ~* ortada; *~ Januar* yanvarın ortalarında; *in der ~ der Nacht* gecə yarısında; *aus unserer ~* bizim aramızdan.

mitteilen *vt* xəbər vermək, bildirmək, məlumat vermək (*j-m/bir kəsə*).

mitteilsam *adj.* (*gesprächig*) adamayovuşan, qaynayıb-qovuşan, danışqan.

Mitteilung, *die*; -, -en xəbər, məlumat; veriliş; bildiriş.

Mittel, *das*; -s, - 1. vasitə, əsbab, çarə, əlac; üsul; 2. (*Arznei*) dava, dərman; 3. (*Geld*) pul, maddi vəsait; 4. *math.* orta; *~ und Wege finden* çarə yolunu (*əlacını*) tapmaq; *mit allen ~n* hər yolla, hər vasitə ilə.

Mittelalter, *das*; -s orta əsrlər.

mittelalterlich *adj.* orta əsrlərə aid.

Mittelasien, *das* orta asiya.

mittelbar *adj.* dolayı, bilavasitə.

Mittleuropa *das* Mərkəzi Avropa.

mitteleuropäisch *adj.* *~e Zeit* mərkəzi avropa saati (*ilə*).

Mittelfeld, *das*; -s, - mərkəzi sahə, orta sahə.

Mittelfinger, *der*; -s, - orta barmaq.

mittelfristig *adj.* ortamüddətli, ortavədəli.

Mittelgebirge, *das/pl.* orta hündürlüyü olan dağlar.

Mittelgewicht, *das; -(e)s, -e* (*Sport*) orta çəki dərəcəsi.

mittelgroß *adj.* ortaboylu.

Mittelhochdeutsch, *das; -* alman dilinin 11-ci əsrdən 14-cü əsrə qədər inkişaf dövrü.

Mittelklasse, *die; -, -n* 1. orta sinif; 2. (*Auto*) orta böyüklük.

Mittellinie, *die; -, -n* orta xətt.

mittellos *adj.* yoxsul, pulsuz, kasıb, ağır, əsir-yesir, güzəransız, ləmyesir.

Mittellosigkeit, *die; -* yoxsulluq.

mittelmäßig *adj.* orta, nə yaxşı nə pis, orta dərəcədə, ortabab.

Mittelmäßigkeit, *die; -* orta dərəcədə olma, ortabab.

Mittelmeer, *das; -(e)s* aralıq dənizi.

Mittelohr, *das; -(e)s* anat. ortaqlaqlıq.

Mittelohrentzündung, *die; -, -en* ortaqlaqlıq iltihabı.

Mittelpunkt, *der; -(e)s, -e* mərkəz.

mittels *präp.* *G* (*mit Hilfe von*) ...köməyi ilə, vasitəsilə, yardımı ilə.

Mittelschule, *die; -, -n* orta məktəb.

Mittelsmann, *der; -(e)s, -'er* orta adam; aradüzəldən, vasitəçi, araçı, bərişdirici, elçi.

Mittelsperson, *die; -, -en* s. *Mittelsmann*.

Mittelstand, *der; -(e)s* orta təbəqə.

Mittelstreckenlauf, *der; -(e)s, -'e* orta məsafəli qaçış.

Mittelstreckenrakete, *die; -, -n* orta mənzilli raket.

Mittelstreifen, *der; -s, -* (*auf Fahrbahn*) yolu ikiye ayıran çəmənlik.

Mittelstürmer, *der; -s, -* (*Fußball*) mərkəz hücumçusu.

Mittelweg, *der; -(e)s* (*Kompromiss*) saziş yolu, orta yol.

Mittelwelle, *die; -* orta dalğa.

Mittelwert, *der; -(e)s, -e* *math.* orta hesab; orta qiymət.

Mittelwort, *das; -(e)s, -'er* *gr.* feli sifət.

mitten *adv.* : 1. ~ *in* (*an, auf, unter*) *D-in* ortasin(d)a; ~ *aus D* arasından, ortasından, içindən; ~ *durch A -in* ortasından, içindən, arasından; ~ *drin -in* ortasında, *-in* arasında; ~ *auf der Straße* küçənin arasında (*ortasında*); ~ *im Winter* qışın ortasında; 2. (*genau*) lap, düz, dürüst; ~ *ins Herz* düz ürəyinə, ürəyin lap ortasından.

mittendrin *adv.* lap ortasında, lap içində.

mitten(hin)durch *adv.* ortasından, arasından, içərisindən, yarıbayarı.

Mitternacht, *die; -* gecə yarısı; *um* ~ gecə yarısında.

mitternachts *adv.* gecəyarısı, gecə yarısında, gecəyarı.

Mittler, *der; -s, -* araçı, vasitəçi, aradüzəldən.

mittlere *-r, -s* *adj.* orta, ortancıl; ~ *en Alters* ortayaşlı; *das* ~ *Afrika* orta Afrika; (*durchschnittlich*) orta dərəcədə.

Mittlerrolle, *die; -, -n* araçılıq.

mittlerweile *adv.* bu arada.

mittschiffs *adv.* geminin ortasında.

Mittwoch, *der; -s, -e* çərşənbə, *am* ~ çərşənbə günü.

mittwochs çərşənbə günləri.

mitunter *adv.* hərdənbir, ara-sıra, bəzən.

mitverantwortlich *adj.* cavabdeh, bir kəslə birlikdə məsuliyyət daşıyan.

Mitverantwortung, *die; -* birgə cavabdehlik, məsuliyyətdə iştirak etmə.

mitverdienen *vi* ailə büdcəsini birgə (*şərikliklə*) qazanmaq.

Mitverfasser, *der; -s, -* şərikli müəllif, müəlliflərin biri.

Mitverschulden, *das; -s* *jur.* təqsirdə iştirakı olma.

mitwirken *vt* iştirak etmək, birlikdə işləmək (*an, bei D/-dø*); *fig.* əli olmaq.

Mitwirkung, *die; -* iştirak, kömək, yardım, əməkdaşlıq; *dəxalət unter* ~ ..iştirakı ilə.

Mitwissen, *das; -s* : *ohne* ~ *von D* ..xəbəri olmadan.

Mitwisser, *der; -s, -* ört-basdır edən,

gizlədən.

mitzählen *vt* hesaba daxil etmək, saymaq, sayılmaq; *das zählt nicht mit* bu sayılmır.

mitziehen *vt* sürüyüb özü ilə aparmaq; *vi* bir kəslə birlikdə getmək.

mixen *vt* qarışdırmaq, qatmaq.

Mixer, *der*; -s, - 1. (Gerät) qarışdırıcı dəzgah; 2. (Barmixer) barmen.

Mixgerät, *das*; -(e)s, -e qarışdırıcı dəzgah.

Mob, *der*; -s qara camaat, aşağı təbəqə, tör-töküntü; *veralt.* əvamünnas.

mobben *vi* bir iş yoldaşını başqa əməkdaşlar ilə birlikdə davamlı olaraq narahat etmək.

Mobbing, *das*; -s mobbing, psixoterorun bir növü, iş yerində terrorçuluq.

möbl. = *Abk. für möbliert* mebelli.

Möbel, *das*; -s, - mebel.

Möbelhändler, *der*; -s, - mebel satan.

Möbelspedition, *die*; -, -en mebel nəqliyyatı; ev əşyası daşıma şirkəti.

Möbeltischler, *der*; -s, - mebelçi.

mobil *adj.* 1. hərəkətə gətirilən, hərəkətli; 2. *mil.* səfərbər; ~ *machen* səfərbərlik elan etmək, səfərbərliyə almaq.

Mobilier, *das*; -s mebel; ev avadanlığı, ev əşyası.

Mobilien *pl.* daşınar əmlak, mənqul mallar.

mobilisieren *vt* səfərbər etmək, toplamaq, cəm etmək, yığmaq.

Mobilisierung, *die*; - səfərbərlik.

Mobilität, *die*; - hərəkətlilik.

mobilmachen *vt* səfərbər etmək.

Mobilmachung, *die*; - səfərbərlik.

möblieren *vt* mebellə döşəmək, döşəmək; *möbliertes Zimmer* mebelli otaq, döşənmiş otaq.

möbliert *adj.* mebelli, döşənəkli.

mochte *s. mögen.*

möchte *s. mögen*; *ich ~ Inf. -mək* istəyirəm.

modal *adj.* *gr.* modal.

Modalität, *die*; -, -en 1. üsul, tərz, qayda; 2. *phil.* keyfiyyət.

Mode, *die*; -, -n 1. (Gepflogenheit) dəb,

adət; 2. moda; ~ *sein* mod(a) olmaq; *aus der ~ sein* dəbdən düşmək; modadan düşmək.

modebewusst *adj.* moda tanıyan.

Modfarbe, *die*; -, -n modada olan rəng.

Modegeschäft, *das*; -(e)s, -e butik, moda mağazası.

Model, *der*; -s, - taxta qəlib (qalib).

Model², *das*, -s, -s model qadın, mankən.

Modell, *das*; -s, -e model, nümunə.

Modellfall, *der*; -(e)s, -e nümunə, misal.

modellieren *vt* qəlibləmək, qəlibə tökmək.

Modem, *das*; -s, -s EDV modem.

Modenschau, *die*; -, -en moda sərgisi.

Moder, *der*; -s çürüntü; kif.

moderat *adj.* münasib, ölçülü.

Moderator, *der*; -s, -en (im Funk u. Fernsehen) icra edən, rəhbərlik edən, moderator, aparıcı.

moderieren *vt* (Fernsehen) icra etmək, rəhbərlik etmək, aparmaq.

moderig *adj.* kif atmış, iyələnmiş.

modern *vi* çürümək, kiflənmək.

modern *adj.* 1. (zeitgemäß) modern, qabaqcıl, müasir; 2. (modisch) modalı, dəbdə olan.

modernisieren *vt* müasirləşdirmək, modernizə etmək.

Modernisierung, *die*; -, -en müasirləş(dir)mə, modernləş(dir)mə.

Modernismus, *der*; - muasirlik, modernizm.

Modesalon, *der*; -s, -s moda salonu.

Modifikation, *die*; -, -en dəyişiklik, dəyişilmə.

modifizieren *vt* dəyişmək, şəklini dəyişmək; islah etmək.

Modifizierung, *die*, -, -en dəyişmə, islah.

modisch *adj.* modalı, modaya uyğun, dəbəuyğun.

Modul, *das*; -s, -e modul.

Modulation, *die*; -, -en modullaşma, modulasyon.

modulieren *vt* modullaşmaq, dəyişmək.

Modus, *der*; -, *-di* 1. üsul, tərz, qayda; 2. *gr.* fel forması.

Mofa, *das*; *-s, -s* (*Fahrrad mit e-m Motor*) motosiklet, motorlu bisklet.

Mogelei, *die*; -, *-en* hiyləgərlik, kələk gəlmə.

mogeln *vt* kələk gəlmək, hiyləgərlik etmək, dələduzluq etmək, oyunda aldatmaq.

mögen *vi* 1. (*wollen*) istəmək, arzu etmək; 2. (*gerne haben*) sevmək, bəyənmək, xoşu gəlmək, əlaqə tapmaq; 3. (*wünschen*) arzu etmək; *ich mag nicht!* istəmirəm!, sevmirəm!; *ich möchte gern wissen* bilmək istərdim ki...; *ich möchte trinken* içmək istəyirəm; *das mag (schon) sein* bu elə ola bilər; *er mag krank sein* ola bilsin ki, o, xəstədir; *ich mag ihn nicht sehen* onu görmək istəmirəm; *mag er doch gehen, wohin er will!* (*qoy*) haraya istəyir getsin!; *ich möchte gern bleiben* qalmaq istərdim, qalmaq istəyirəm; *ich möchte, dass er käme* kaş (*ki*) gələydi; *lieber ~ üstün* tutmaq, tərcih etmək.

möglich *adj.* mümkün, mümkün olan, ola bilən; *so bald wie ~* mümkün qədər tez; *so oft wie ~* mümkün qədər tez-tez (*çox*); *alles Mögliche* əlindən gələn, mümkün olan hər bir şeyi; *ist es ~?* ola bilər?, mümkündürmü?; *das ist nicht ~* ola bilməz, mümkün deyil.

möglicherweise *adv.* ola bilsin ki, bəlkə, ehtimalən.

Möglichkeit, *die*; -, *-en* imkan, macal, mümkünat, şərait; ehtimal; (*Gelegenheit*) fürsət; (*Aussicht*) şans, ümid; *keine ~ sehen, zu Inf.* -ə imkan görməmək; *nach ~* imkan daxilində, imkan dairəsində; *ist das die ~!* belə bir iş ola bilərmi?, imkansızdır!

möglichst *adv.* mümkün olan qədər; *~ schnell* mümkün qədər tez; *~ viel* mümkün qədər çox; *sein Möglichstes tun* əlindən gələni etmək, əlindən gələni əsirgənməmək.

Mohair, *der*; *-s, -e* tiftik; moher.

Mohammedaner, *der*; *-s, -* müsəlman. **mohammedanisch** *adj.* müsəlman.

Mohn, *der*; *-s, -e* xaşxaş.

Mohnblume, *die*; -, *-n* lələ.

Mohr, *der*; *-en, -en* zənci.

Möhre, *die*; -, *-n* yerkökü.

Mohrrübe, *die*; -, *-n* yerkökü.

mokieren *vr*: *sich ~* ələ salmaq, gül-mək (*über A/Kiməsə, nəyəsə*).

Mokka, *der*; *-s, -s* qəhvə növü, moko.

Molch, *der*; *-(e)s, -e* səməndər.

moldauisch *adj.* moldavca.

Moldawien Moldav(iya).

Mole, *die*; -, *-n* dalğaqrın, bənd.

Molekül, *das*; *-s, -e* molekul.

molekular *adj.* molekullu.

Molke, *die*; *-* zərdab.

Molkerēi, *die*; -, *-en* südçülük.

Moll, *das*; *-* *mus.* minor.

mollig *adj.* 1. (*Frau*) ətli, dolu, əti-budu yerində, dolğun, ətəmlı, ətli-budlu, ətli-canlı, kök, , matan, arğaz; gombul, koppuş; kömbə; 2. (*weich*) yumşaq, incə, zərif; 3. (*beaglich*) rahat.

Molluske, *die*; -, *-n* ilbiz, yumşaqbədənli.

Moloch, *der*; *-s, -e* *fig.* amansız güc, rəhmsiz güc *der ~ Krieg* amansız müharibə.

Molotowcocktail, *der*; *-s, -s* molotov-koktel bombası.

Moment, *der*; *-(e)s, -e* an, ləhzə, bir göz qırpımı, dəm, hal, hin; *F* hovur; (*e-n*) *~ bitte!* bir dəqiqəl; bir dəml; *F* bir hovur!; *im richtigen ~* düz vaxtında; *jeden ~* hər an, hər dəm, hər dəqiqə; *in dem ~* düz o anda, düz o halda, o hində.

momentan *adj.* ani, ötəri, müvəqqəti; *adv.* bu saat, bu anda.

Momentaufnahme, *die*; -, *-n* *phot.* fəvri foto (*şəkil*).

Monarch, *der*; *-en, -en* padşah, hökmdar, mütəlqiyətçi.

Monarchie, *die*; -, *-n* padşahlıq, monarxiya (*Süd.* : *monarşi*).

monarchisch *adj.* padşahlıq.
Monarchist, *der*; *-en, -en* padşahlıq sistemi istəyən.

Monat, *der*; *-(e)s, -e* ay; *im ~ Mai* may ayında; *zweimal im ~* ayda iki dəfə; *F sie ist im dritten ~* o üç aylıq boyludur, o üç aylıq hamilədir.

monatelang *adj.* aylarla, aylar boyu.

-monatig *adj.* aylıq; *sechs ~* altı aylıq.

monatlich *adj.* hər ay, hər ayda, aylıq, həraylıq, ayda bir, aybaay.

Monatsblutung, *die*; *-, -en* adət, aylıq, aybaşı.

Monatsfrist, *die*; *-, -en* bir aylıq vaxt; bir ay müddəti.

Monatsgehalt, *das*; *-(e)s, -er* aylıq məvacib, aylıq məaş.

Monatskarte, *die*; *-, -n* aylıq билет.

Monatsmiete, *die*; *-, -n* aylıq kirayə.

Monatsrate, *die*; *-, -n* aylıq hissə.

Monatsschrift, *die*; *-, -en* aylıq nəşr.

monatsweise *adv.* aybaay, hər ay.

Mönch, *der*; *-(e)s, -e* rahib, keşiş.

mönchisch *adj.* keşiş kimi.

Mönchstum, *das*; *-s* rahiblik.

Mond, *der*; *-(e)s, -e* ay; qəmər; *fig. hinter dem ~ leben* zamanın ruhundan (*dün-yadan*) xəbərsiz olmaq, geri qalmaq.

mondän *adj.* 1. (*Frau*) çox zərif, çox gözəl; 2. (*vornehm*) adlı-sanlı, tanınmış; aristokrat.

Mondaufgang, *der*; *-(e)s, -e* ayın çıxması.

Mondfinsternis, *die*; *-, -se* ayın tutulması.

mondhell *adj.* aydın, açıq; *e-e ~e Nacht* aydın bir gecə.

Mondjahr, *das*; *-(e)s, -eay* ili, qəməri il.

Mondlicht, *das*; *-(e)s* ay işığı.

Mondschein, *der*; *-(e)s* ay işığı.

Mondsichel, *die*; *-, -en* hilal, aypara.

mondsüchtig *adj.* lunatik, yuxudagəzən.

Monduntergang, *der*; *-(e)s, -e* ayın batması.

monetär *adj.* maddi, maliyyə.

Moneten, *die/pl.* *F* pul.

Mongole, *der*; *-n, -n* monqol.

Mongolei; *die, -* Monqolustan.

mongolisch *adj.* monqolca.

monieren *vt* 1. (*beanstanden*) etiraz etmək, narazılığını bildirmək; 2. (*mahnen*) ixtar etmək, xatırlatmaq.

Monitor, *der*; *-s, -en* ekran, monitor.

mono *adj.* mono, tək.

Monogamie, *die*; *-, -n* monoqami (*ya*), təkevlilik, birarvadlılıq.

Monogramm, *das*; *-, -s, -e* monoqram, ad və familiyanın birinci hərfəri.

Monographie, *die*; *-, -n* monoqrafi (*ya*), hər hansı bir mövzunu, yaxud bioqrafiyanı açıqlayan elmi əsər

Monokel, *das*; *-s, -* monokl, bir gözlü gözlük (*eynək*).

Monokultur, *die*; *-, -en* 1. tək bir növ bitkinin daimi şəkildə becərilməsi; 2. (*Ackerfläche*) əkin sahəsi.

Monolith, *der*; *-en, -en* monolit, yekpərə.

Monolog, *der*; *-s, -e* 1. (*Ggs. Dialog*) monoloq, bir nəfərin uzun nitqi; 2. (*Selbstgespräch*) özü ilə danışma, monoloq.

Monopol, *das*; *-s, -e* monopol (*iya*), inhisarçı ticarət.

monopolisieren *vt* inhisara almaq.

Monopolkapitalismus, *der*; *-* inhisarçı kapitalizm.

monoton *adj.* monoton, yeknəsəq, birtonlu.

Monotonie, *die*; *-, -n* monotonluq, yeknəsəqlik.

Monster, *das*; *-s, -* div, nəhəng, əcaib.

Monsterveranstaltung, *die*; *-, -en* böyük tədbir.

monströs *adj.* nəhəng, əcaib.

Monstrum, *das*; *-s, -ren* u. *-ra* əcaib, div.

Monsun, *der*; *-s, -e* muson yeli (*cə-nub-şərq Asiyada*).

Montag, *der*; *-(e)s, -e* bazar ertəsi, birinci gün; (*Süd. : a. düşənbə*); *am ~* bazar ertəsi günü.

Montage, *die*; *-, -n* montaj, qurma.

montags *adv.* bazar ertələri, bazar ertəsi günləri.

Montanindustrie, *die*; *-* dağ-mədən

sənayesi.

Monteur, *der*; -s, -e montyor, montajçı.

montieren *vt* qurmaq, düzəlmək, quraşdırmaq.

Monument, *das*; -s, -e heykəl, abidə, monument.

monumental *adj.* əzəmətli, möhtəşəm, böyük, monumental.

Moor, *das*; -s, -e torflu bataqlıq, batlaq.

Moorbad, *das*; -(e)s, -'er palçıq müalicəsi.

moorig *adj.* bataqlıq, batlaqlı.

Moos¹, *das*; -es mamır.

Moos², *das*; -es, - *F* (Geld) pul.

moosig *adj.* mamırlı, mamırla örtülmüş.

Moped, *das*; -s, -s kiçik motosiklet.

Mops, *der*; -es, -'e it cinsi.

mopsen *vt F* oğurlamaq (*j-m et./ bir kəsdən bir şeyi*).

Moral, *die*; -, -(en) **1.** (Sittlichkeit) əxlaq, mənəviyyat; **2.** (Selbstvertrauen) öz qüvvəsinə inanma; **3.** mil. mənəviyyat; **4.** (seelicher Zustand) əhval, əhval-ruhiyyə; *e-r Geschichte* dərs, ibrət; ~ *predigen* əxlaq dərəsi vermək.

Moralapostel, *der*; -s, - öyüdbaz, nəsihət verən.

moralisch *adj.* əxlaqi; mənəvi; *die ~e Verantwortung* mənəvi cavabdehlik; *adv.* əxlaqi cəhətdən.

Moralpredigt, *die*; -, -en öyüd, nəsihət.

Morast, *der*; -(e)s, -e bataqlıq, batlaq.

morastig *adj.* bataqlıq.

Moratorium, *das*; -s, -ien moratorium, ödəmə müddətinin uzadılması.

Morchel, *die*; -, -n bot. quzugöbələyi.

Mord, *der*; -(e)s, -e adamöldürmə, qətl; *e-n ~ begehen* adam öldürmək.

Mordanschlag, *der*; -(e)s, -'e öldürmə cəhdi, qətlə yetirmə cəhdi, sui-qəsd; *e-n ~ auf j-n verüben* bir kəsə sui-qəsd etmək.

Mordbrenner, *der*; -s, - qəsdən od vurub adam öldürən.

morden *vt* öldürmək.

Mörder, *der*; -s, - adamöldürən, qatil, əliqanlı; cəllad, başkəsən.

Mördergrube, *die*; -, -n : *aus s-m Herzen keine ~ machen* açıq danışmaq, öz fikrini gizlətməmək.

mörderisch *adj.* **1.** öldürücü; **2.** (grausam) dəhşətli, qorxulu, qanlı.

Mordkommission, *die*; -, -en qətl işini təhqiq edən komissiya.

Mordskerl, *der*; -(e)s, -e *F* dolu və güclü adam, yekəpər; cəsarətli adam.

mordsmäßig *adj.* həddindən artıq, son dərəcə, çox.

Mordtat, *die*; -, -en qətl hadisəsi.

Mordverdacht, *der*; -(e)s qətl şübhəsi.

Mordversuch, *der*; -(e)s, -e *s. Mordanschlag*.

Mordwaffe, *die*; -, -n cinayət silahı.

morgen *adv.* səhər; ~ *früh* səhər səhər, səhər tezdən, ertə; ~ *in 8 Tagen* bir həftədən sonra; ~ *um diese Zeit* səhər bu vaxtda, səhər bu saatda.

Morgen, *der*; -s, - **1.** səhər, səhər; **2.** (altes Feldmaß) yer ölçü vahidi, morqen; **3.** (Osten) şərq; *guten ~!* səhəriniz xeyirli; *heute ~* bu səhər; *am nächstten ~* ertəsi gün, səhər, səbahısı.

Morgendämmerung, *die*; -, -en sübh, ala-qaranlıq, dan.

Morgengrauen, *das*; -s ala-qaranlıq, sübh; *im ~* ala-qaranlıqda.

Morgenland, *das*; -(e)s Yaxın Şərq.

Morgenluft, *die*; - səhər küləyi, nəsim.

Morgenrock, *der*; -(e)s, -'e səhər palatari, xələt.

Morgenröte, *die*; - şəfəq, dan yeri sökülən vaxt.

morgens *adv.* səhər çağı, səhər; *von ~ bis abends* səhərdən axşama qədər (*can*).

Morgenstern, *der*; -(e)s dan ulduzu.

morgig *adj.* səbahki; *die ~en Ereignisse* səbahki hadisələr.

Mormone, *der*; -s, - mormon.

Morphium, *das*; -s morfi (*Süd. : morfin*).

morphiumsüchtig *adj.* morfiyə müb-

təla, morfinist.

Morphologie, *die*; - morfologiya (Süd. : morfoloji).

morsch *adj.* çürük; ~ werden çürümək.

Morsealphabet, *das*; -s, -e morze əlifbası.

morsen *vt* morze əlifbası ilə xəbər vermək.

Mörser, *der*; -s, - 1. həvəng; dibək; 2. mil. qumbaraçı, qumbaraatan .

Mörserkeule, *die*; -, -n həvəng dəstəsi (*qulupu*), dəstəcik.

Mörtel, *der*; -s sement məhlulu.

Mosaik, *das*; -s, -en mozaik.

Mosaikstein, *der*; -(e)s, -e mozaik daşı.

mosaisch *adj.* yəhudi, musəvi.

Moschee, *die*; -, -n məscid, came.

Moschus, *der*; - müşk.

Moskau Moskva.

Moskito, *der*; -s, -s miğmiğa; ağcaqanad.

Moskitonetz, *das*; -es, -e miğmiğa toru.

Moslem, *der*; -s, -s müsəlman.

moslemisch *adj.* müsəlman.

Most, *der*; -(e)s, -e meyvə şirəsi; meyvə çaxırı.

Mostrich, *der*; -(e)s xardal.

Motel, *das*; -s, -s motel, mehmanxana.

Motiv, *das*; -s, -e 1. səbəb, dəlil, əsas; 2. (*künstlerisches*) motiv.

Motivation, *die*; -, -en əsas, səbəb.

motivieren *vt* 1. əsaslandırmaq, səbəb göstərmək; 2. (*anregen*) maraqlandıran, həvəsləndirmək.

Motor, *der*; -s, -en motor, mator.

Motorboot, *das*; -(e)s, -e motorlu qayıq.

Motorenbau, *der*; -(e)s motorqayırma.

motorisieren *vt* mexanikləşdirmək.

motorlos *adj.* motorsuz.

Motorrad, *das*; -(e)s, -er motosiklet.

Motorradfahrer, *der*; -s, - motorotomobil sürən.

Motorschaden, *der*; -s, - motor xarabılığı.

Motorschiff, *das*; -(e)s, -e motorlu gəmi.

Motte, *die*; -, -n zo. güvə; *von ~n befallen sein* güvə vurmaq.

mottenfest *adj.* güvə yeyə bilməyən, güvəyə qarşı möhkəm.

Mottenkiste, *die*; -, - *fig.* *aus der ~ köhnəlmiş, modadan düşmüş.*

Mottenpulver, *das*; -s güvə dərmanı, naftalin, güvəqıran.

Motto, *das*; -s, -s şüar, çağırış, deviz, müddəa.

motzen *vi* deyirmək (*über A/-ə*); bir şeydən şikayət etmək.

Mountainbike, *das*; -s, -s dağda sürülən yelati, dağ velosipedi.

Möwe, *die*; -, -n qağayı.

Mrd. = *Abk. für Milliarde*, *die*; -, -n milyard.

Mucke, *die*; -, -n şiltəq, naz; tərslik, inad.

Mücke, *die*; -, -n miğmiğa, ağcaqanad; *aus e-r ~ e-n Elefanten machen* milçəkdən fil düzəltmək.

Mückenstich, *der*; -(e)s, -e miğmiğa sancması.

Mucker, *der*; -s, - ikiüzü, riyakar.

Mucks, *der*; -es, -e zəif səs; *keinen ~ von sich geben* cıncırını çıxartmamaq.

mucksen *vr sich ~ cıncırını çıxartmaq.*

mucksmäuschenstill *adj.* səs-sədasız, səssiz.

müde *adj.* yorğun, yorğun-arğın, özgin (Süd. : *a. xəstə*); ~ werden yorulmaq, əldən düşmək; ~ machen yormaq; *et. ~ sein* bir şeydən usanmaq; *ich bin es ~ usanmışam.*

Müdigkeit, *die*; - yorğunluq, xəstəlik.

Muff¹, *der*; -(e)s 1. (*Schimmel*) kif; 2. (*Modergeruch*) pis iy.

Muff², *der*; -(e)s, -e (*Pelz*) xəz.

Muffe, *die*; -, -n 1. *techn.* mufta; 2. (*Angst*) qorxu; *vor j-m ~ haben* bir kəsdən qorxmaq.

Muffel, *der*; -s, - 1. *F* deyingən adam; 2. (*desinteressiert*) laqəyd, etinasız.

muffelig *adj.* deyingən.

muffig *adj.* 1. (*mürrisch*) deyingən; 2. (*Luft, Kleidung usw.*) qoxumuş.

Mühe, *die*; -, -en zəhmət, əziyyət, çə-

tinlik, ölüm-zülüm; *fig.* əmək, haqq-say; *j-m* ~ *machen* kiməsə zəhmət vermək, kimisə əziyyətə salmaq; *sich* ~ *geben* zəhmət çəkmək, çalışmaq, gücənmək, can yandırmaq, çabalamaq; *es ist der* ~ *Wert* zəhmət(in)ə dəyər; *mit* ~ *und Not* zəhmətlə, güclə, güc-bəla ilə, ölüm-zülmətlə; *das hat mich viel* ~ *gekostet* bu mənə çox əziyyət bahasına başa gəldi; *die* ~ *kannst du dir sparen* boş yerə zəhmət çəkmə.

mühelos *adj.* asan, zəhmətsiz, əziyyətsiz, rahat, gözüyümü; *adv.* asanca, asanlıqla, havayı.

muhen *vi* (*Rind*) böyürmək, mələmək.

mühen : *sich* ~ əlləşmək, çalışmaq, zəhmət çəkmək.

mühevoll *adj.* zəhmətli, çətin, əziyyətli; ~ *e Arbeit* çətin (əziyyətli) iş; *fig.* eniş-yoxuşlu.

Mühle, *die*; -, -*n* dəyirman.

Mühlrad, *das*; -(*e*)s, -*er* dəyirman təkəri.

Mühlstein, *der*; -(*e*)s, -*e* dəyirman daş.

Mühsal, *die*; -, -*e* zəhmət, əziyyət, məşəqqət.

mühsam *adj.* zəhmətli, çətin, ağır, düşvar.

mühselig *adj.* *s. mühsam.*

Mulatte, *der*; -*n*, -*n* ağ və qara dərili-dən doğulan mələz, mulat.

Mulde, *die*; -, -*n* (*Vertiefung*) çuxur, çala, çala-çuxur; gölmə, gölməcə.

Muli, *das*; -*s*, -*s* qatır.

Mull, *der*; -(*e*)s, -*e* zərif parça, tənzip.

Müll, *der*; -*s* zibil, tullantı.

Müllabfuhr, *die*; -, -*en* zibilin aparılması, zibildəşmə.

Mullbinde, *die*; -, -*n* *med.* bint, sarğı (*tənzifdən*).

Mülleimer, *der*; -*s*, - zibil vedresi, zibil qabı.

Müller, *der*; -*s*, - dəyirmançı.

Müllhaufen, *der*; -*s*, - zibil qalağı.

Müllkasten, *der*; -*s*, - zibil qutusu.

Müllkippe, *die*; -, -*n* zibillik, küllük.

Müllmann, *der*; -(*e*)s, -*er* zibil daşı-

yan, zibilçi.

Mülltonne, *die*; -, -*n* zibil qabı.

Müllverbrennung, *die*; -, -*en* zibil yandırma.

Müllwagen, *der*; -*s*, - zibil maşını.

mulmig *adj.* 1. (*vermodert*) çürümüş, çürük; 2. *F* (*unbehaglich*) xoşa gəlməyən, pis, pislilik; 3. (*gefährlich*) qorxulu, xətərli; *e-e* ~ *Lage* qorxulu vəziyyət; *mir ist ganz* ~ *zumute* içərimdə bir qorxu var.

Multi, *der*; -*s*, -*s* *H F* çoxmillətli şirkət.

multikulturell *adj.* çox mədəniyyətli.

multilateral *adj.* çoxtərəfli, hərətərəfli, çoxşaxəli.

Multimillionär, *der*; -*s*, -*e* multimilyoner.

multinational *adj.* çoxmillətli.

Multiplikand, *der*; -*en*, -*en* *math.* vurulan.

Multiplikation, *die*; -, -*en* *math.* vurma.

Multiplikator, *der*; -*s*, -*en* *math.* vuran (*ədəd*).

multiplizieren *vt* *math.* vurmaq.

Mumie, *die*; -, -*n* mumiya.

Mumm, *der*; -*s* *F* cəsəət, cürət, ürək; *keinen* ~ *in den Knochen haben* ürəksiz olmaq, cürətsiz olmaq.

Mumme, *die*; -, -*n* maska.

Mümmelmann, *der*; -(*e*)s, -*er* dovşan.

Mümmenschanz, *der*; -*es* (*im Karneval*) maskarad.

Mumpitz, *der*; -*es* *F* boş söz.

Mumps, *der*; - *med.* xənazir.

München Münxen (*Süd.* : *Münix*).

Mund, *der*; -(*e*)s, -*er* ağız; damaq; *halt den* ~! ağızını yum!, kəs səsinini!; *j-m nach dem* ~ *e reden* kiməsə yaltaqlanmaq; *kein Blatt vor den* ~ *nehmen* açıq demək, heç nəyi gizlətməmək; *den* ~ *nicht aufmachen* danışmamaq, susmaq, dinməmək; *mach doch den* ~ *auf!* sən də danış!, səndə bu haqda bir söz de!; *den* ~ *voll nehmen* özündən dem vurmaq, öyünmək; *von der Hand in* ~ *leben* qənaətlə keçinmək, güc-bəla ilə dolanmaq.

Mundart, *die*; -, -*en* ləhcə, şivə, dia-

lekt.

Mündel, *das*; -s, - qəyyumluq altında olan yetim uşaq.

mündelsicher *adj.* etibarlı, zəmanətli, zəmanət altında olan; *~e Wertpapiere* zəmanət altında olan qiymətli sənədlər, qiymətli kağızlar.

munden *vi* xoşa gəlmək; *der Wein mündet mir* şərab xoşuma gəlir.

münden *vt* tökülmək, axmaq, axıb tökülmək (*in A/-ə*); *der Fluss mündet ins Meer* çay dənizə tökülür.

mundfaul *adj.* azdanışan.

Mundgeruch, *der*; *-(e)s* ağız iyisi.

Mundharmonika, *die*; -, *-s* ağızla çalınan qarmon, ağız sənturu.

Mundhöhle, *die*; -, *-n* ağız boşluğu.

mündig *adj.* həddi-bülüğa çatmış, yetkin; *~ werden* həddi-bülüğa çatmaq.

Mündigkeit, *die*; - həddi-bülüğ, yetkinlik, yetişkənlik.

mündlich *adj.* ağızdan, şifahi; dilcavabı; *~e Prüfung* şifahi imtahan.

Mundpflege, *die*; -, *-n* ağız səhhəti; dişləri yuyub təmizləmə.

Mundraub, *der*; *-(e)s* az miqdarda yeyinti oğurluğu.

Mundstück, *das*; *-(e)s*, *-e* **1.** (*e-r Zigarette* *usw.*) müştük; **2.** (*an Blasinstrument*) ambuşyur; **3.** (*e-s Zugtieres*) ağızlıq, dəhnə.

mundtot *adj.* : *j-n ~ machen* kimisə susmağa məcbur etmək, kiminsə ağızını yummaq.

Mündung, *die*; -, *-en* **1.** (*Flussmündung*) ağız, mənşəb; **2.** (*e-r Feuerwaffe*) top ağız, ağız.

Mundvoll, *der* (*Bissen*) tikə.

Mundvorrat, *der*; *-(e)s*, *-e* ərzaq, azuqə.

Mundwerk, *das*; *-(e)s*, *-e* **1.** (*ununterbrochen reden*) çox danışma, çənəsi qızıqma; *ein gutes ~ haben* çənəsi boş (*qüvvətli*) olmaq; **2.** (*Schlagfertigkeit*) hazırcavablıq; *ein schnelles ~ haben* hazırcavab olmaq.

Mundwinkel, *der*; -s, - ağızın bir küncü, cəhəng.

Munition, *die*; -, *-en* sursat, güllə-barıt.

Munitionslager, *das*; -s, - silah anbarı, cəbbəxana.

munkeln *vi* pıçıldaşmaq, gizli danışmaq; *man munkelt, dass..* danışıqlar ki.., deyirlər ki..

Münster, *das*; -s, - baş kilsə, katedral.

munter *adj.* **1.** (*fröhlich*) şən, şad; **2.** (*wach*) ayıq; **3.** (*lebhaft*) canlı.

Munterkeit, *die*; - şadlıq, şənlilik, ayıqlıq.

Münze, *die*; -, *-n* **1.** sikkə; pul; **2.** (*Münzstätte*) sikkəxana; **3.** (*Gedenkmünze*) medal; *fig. für bare ~e nehmen* *vt* *-ə* inanmaq; *j-m et. mit gleicher ~ heimzahlen* pisliliyin əvəzini çıxmaq, pisliliyin pislilik ilə cavab vermək.

Münzeinheit, *die*; -, *-en* sikkə vahidi.

münzen *vt* sikkə vurmaq; *das ist auf dich gemünzt* *fig.* bu sənə aiddir, bu sənə atılan daşdır.

Münzfernsprecher, *der*; -s, - ümumi telefon.

Münzkunde, *die*; - sikkəşünaslıq.

Münzsammlung, *die*; -, *-en* sikkə kolleksiyası.

Münzwesen, *das*; -s pul sistemi; pula aid olan işlər.

Müräne, *die*; -, *-n* murena balığı.

mürbe *adj.* yumşaq, kövrək; *j-n ~ machen* kimisə yumşaltmaq; *fig.* kiminsə müqavimətini qırmaq.

Mürbeteig, *der*; *-(e)s*, *-e* yağlı-yumurtalı xəmir.

murksen *vi* *F* xaltura etmək; başdan-sovmaqla iş görmək.

Murmel, *die*; -, *-n* mazi, kiçik daş.

murmeln *vt* mırıldamaq, burnunun altında danışmaq.

Murmeltier, *das*; *-(e)s*, *-e* baybak; *wie ein ~ schlafen* bərk yatmaq.

murren *vi* mırıldamaq, deyinmək, gileylənmək (*über A/-ə*).

mürrisch *adj.* deyingən; üzügülməz.

Mus, *das*; *-es*, *-e* cəm, əzmə (*meyvə-dən*) ; püre.

Muschel, *die*; -, *-n* **1.** balıqçulağı, ilbiz qabığı; **2.** (*Ohrmuschel*) telefon borusu.

Muschelschale, *die*; -, -*n* balıqçulağı tayı, ilbiz qabığı.

Muse, *die*; -, -*n* muz(a), qədim yunan mifologiyasında elm və sənət ilahəsi.

Muselman, *der*; -*en*, -*en* müsəlman.

Museum, *das*; -*s*, -*seen* muzey.

Musical, *das*; -*s*, -*s* musiqili tamaşa.

Musik, *die*; - musiqi.

Musikalien, *die/pl.* notlar.

musikalisch *adj.* **1.** (klangvoll) musiqili, ahəngli; **2.** (mit *e-r* *Begabung für Musik*) musiqidən baş çıxardan.

Musikant, *der*; -*en*, -*en* çalğıçı, musiqiçi.

Musiker, *der*; -*s*, - musiqiçi.

Musikhochschule, *die*; -, -*n* konservatoriya.

Musikinstrument, *das*; -(*e*)*s*, -*e* çalğı, musiqi aləti.

Musikkapelle, *die*; -, -*n* kapella, musiqi kapellası.

Musikstück, *das*; -(*e*)*s*, -*e* musiqi əsəri.

Musikunterricht, *der*; -(*e*)*s* musiqi dərəsi.

musizieren *vi* çalğı çalmaq.

Muskatnuss, *die*; -, -*e* hind qozu, bir növ ədvə.

Muskel, *der*; -*s*, -*n* əzələ.

Muskelkater, *der*; -*s* əzələ ağrısı.

Muskelkraft, *die*; - əzələ qüvvəsi.

Muskelkrampf, *der*; -(*e*)*s*, -*e* əzələ çəng olması, əzələ sancısı.

Muskelprotz, *der*; -*es*, -*e* qüvvətli (güclü) əzələləri ilə fəxr edən.

Muskelzerrung, *die*; -, -*en* *med.* əzələnin zədələnməsi (*gerilmə və ya zərbə nəticəsində*).

Muskete, *die*; -, -*n* muşket, qədim fitilli tufəng.

Musketier, *der*; -*s*, -*e* *hist.* müşketyor.

Muskulatur, *die*; -, -*en* əzələlər *pl.*

muskulös *adj.* əzələli, güclü.

Muslim, *der*; -*s*, -*e* müsəlman.

muslimisch *adj.* müsəlman.

Muss, *das*; - zərurət, zəruriyyət, ehtiyac, lüzum, gərək.

Muße, *die*; - boş vaxt, asudə vaxt.

Musselin, *der*; -*s*, -*e* muslin, nazik par-

ça.

müssen *vi* məcbur olmaq, lazım olmaq, özünə vacib bilmək; *ich muss gehen* mən gərək gedəm; *man muss arbeiten* işləmək gərək, işləmək lazımdır; *sie müsste zu Hause sein* evdə olmalıdır; *das müsstest du doch wissen* bunu bilməliydin; *ich muss!* başqa çarəm yoxdur! *F* (*vulg.*) *ich muss mal* işəməyim var.

Mußheirat, *die*; -, -*en* məcburi nikah (*nigah*).

müßig *adj.* **1.** (untätig) işsiz, avara, haylaz; **2.** (arbeitsfrei) boş vaxt, azad vaxt; **3.** (überflüssig) artıq, lüzumsuz; ~ *dastehen* avara gəzmək, boş-bekar gəzmək; ~*e* *Frage* mənasız sual.

Müßiggang, *der*; -(*e*)*s* avaralıq, bekarçılıq, tüfeylilik.

Müßiggänger, *der*; -*s*, - avara, darğaşayırd, əriñcək, əriñgən; *fig.* lotu.

Muster, *das*; -*s*, - **1.** nümunə, örnək; **2.** (*Vorbild*) nümunə, misal; **3.** (*Modell*) model; naxış.

Musterbeispiel, *das*; -*s*, -*e* misal, nümunə.

musterhaft *adj.* nümunəvi; *sich ~ behmen* nümunəvi rəftar göstərmək.

mustern *vt* **1.** baxmaq, yoxlamaq, göz gəzdirmək; **2.** (*Stoff*) naxışlamaq, naxış vurmaq; **3. mil.** yoxlamaq.

Musterung, *die*; -, -*en* yoxlama, müayinə etmə.

Mut, *der*; -(*e*)*s* cəsərət, igidlik, qoçaqlıq, mərdlik, cürətlik, şücaət, dilavərlik; *fig.* ciyər, erkəklik, hünər; *F* daşşaq; *nur ~!* qorxma!, cəsəretin olsun!; *den ~ verlieren* ruhdan düşmək, naümid olmaq; ~ *fassen* cürətlənmək, qeyrətə gəlmək, hünərlənmək; *j-m ~ machen* kiməsə ürək (*cürət*) vermək, ürəkləndirmək.

Mutation, *die*; -, -*en* **1. biol.** mutasiya (*Süd.* : mutasyon); **2. med.** (*Stimmwechsel*) səsin dəyişilməsi.

Mütchen, *das*; -*s* : *sein ~ kühlen* acığını tökmək (*an j-m / bir kəsin üstünə*).

mutig *adj.* cəsəretli, ürəkli, qoçaq, cürətli, mərdcəsinə, rəşadətli, ciyerli, şü-

caətli, ağızdolusu, budal, dəliqanlı, dilavər, ər, ərən; *fig.* *F* kişi, ərəkə kimi; hünərli; *adv.* cürətlə, şücaətlə.

mutlos *adj.* cəsarətsiz, qorxaq, biqey-rət; naümid; *adv.* naümidcəsinə.

Mutlosigkeit, *die*; - naümidlik, ümid-sizlik.

mutmaßen *vt* təxmin etmək, güman etmək, fərz etmək.

mutmaßlich *adj.* təxmini, təxminən.

Mutmaßung, *die*; -, -*en* güman, zənn, ehtimal, fərz.

Mutter, *die*; -, -*in* **1.** ana, mama; ~ *Gottes* Məryəm ana; **2.** (-, -*n*) *techn.* çoxüzlü halqa.

Mutterbrust, *die*; -, -*e* ana qucağı, ana bağırı.

Muttergottes, *die*, - Məryəm ana.

Mutterkorn, *das*; -(*e*)s, -*e* *bot.* qovdar mahmızı.

Mutterkuchen, *der*; -s *anat.* son, ətə-nə.

Mutterland, *das*; -(*e*)s, -*er* ana yurdu, ana vətən.

Mutterleib, *der*; -(*e*)s, -*er* ana bətni.

mütterlich *adj.* ana, ana kimi.

mütterlicherseits *adv.* ana tərəfindən.

Mutterliebe, *die*; - ana məhəbbəti.

Muttermal, *das*; -(*e*)s, -*e* xal, bənək.

Muttermilch, *die*; - ana südü.

Mutterschaft, *die*; - analıq.

mutterseelenallein *adj.* tək-tənha, yal-qız.

Muttersprache, *die*; -, -*n* ana dili.

Muttertag, *der*; -(*e*)s analar günü.

Mutterwitz, *der*; -*es* fitri ağıll, təbii dər-rakə.

Mutti, *die*; -, -*s* *F* anacan.

Mutwille, *der*; -*ns* qəsd, pis niyyət.

mutwillig *adj.* qəsdən, bilə-bilə, qə-rəzlə.

Mütze, *die*; -, -*n* papaq, şapka.

MWSt. *s.* *Mehrwertsteuer*

Myriaden *die/pl.* saysız, çox.

Myrte, *die*; -, -*n* mərsin ağacı.

mysteriös *adj.* sirli, gizli, əsrarlı.

Mysterium, *das*; -s, -*rien* sirr.

Mystik, *die*; - təsəvvüf, sufizm, misti-

k(a), sufilik; *fig.* müəmma, sirr.

Mystiker, *der*; -(*e*)s, - mistik.

mystisch *adj.* sufiyanə; mistik; *fig.* mü-əmmalı, anlaşılmaz.

Mythe, *die*; -, -*n* əfsanə, əsatir, mif.

mythisch *adj.* əfsanəvi.

Mythologie, *die*; -, -*n* əsatir, mifologi-ya (*Süd.* : *mifoloji*).

mythologisch *adj.* mifoloji, mifik.

Mythos, *der*; -, -*then* mif, əfsanə, əsa-tir.

Mythus, *der*; -, -*then* *s.* *Mythos*.

N

N, n, das; -, - Alman əlifbasının on dördüncü hərfi.

na! *int. dil;* eh; *na so was!* eh!, bele bir iş olmaz!; ~ *also!* indi başa düşdünmül!; ~ *warte nur!* sənə göstərəm!; ~ *und?* nə olsun (*belə?*), əlbəttə!.

Nabe, die; -, -n *techn.* çarx dəndəsi.

Nabel, der; -s, -g göbək.

Nabelbruch, der; -(e)s, -'e göbək yırtığı.

Nabelschnur, die; -, -'e göbəkbağı.

nach *prp. D* **1.** (*Zeit*) -*dən* sonra, -*kəçəndən* sonra; **2.** (*Reihenfolge*) -*dən* sonra; **3.** (*örtlich*) - *a*, -*ə*, -*ya*, -*yə*, -*sarı*, *doğru*, *tərəf*; **4.** (*gemäß*) -*ə* görə, uyğun olaraq, münasib olaraq; **5.** (*nach et.*) -*dan*, -*dən*, *üzrə*, -*görə*, -*əsasən*; ~ *Täbriz* *Təbrizə*; ~ *oben* *yuxarıya*; *nach zehn Minuten* *on dəqiqədən sonra*; *es ist fünf Minuten nach sechs* *yeddiyə beş dəqiqə işləyir*; *meiner Meinung* ~ *mənim fikrimcə*, *mənə görə*; *einer* ~ *dem anderen* *bir-birinin dalınca*; ~ *Maß* *ölçü üzrə*; *der Reihe* ~ *sıra ilə*; *nach j-m fragen* *bir kəsin sorağını almaq*; *adv.* ~ *wie vor* *əvvəlki kimi*, *həmişə olduğu kimi*, *hələ də*; ~ *und* ~ *yavaş-yavaş*, *tədricən*, *gəldikcə*, *getdikcə*, *günbəgün*, *anbaan*, *astabaasta*, *bala-bala*, *damcı-damcı*, *xırda-xırda*; (*Bitte*) ~ *Ihnen!* *siz buyurun*, *sizdən sonra!*; *mir* ~! *arxamca gəlin!*, *dalımca gəlin!*; *j-n nur dem Namen* ~ *kennen* *bir kəsi yalnız (ancaq) adından tanımaq*; *hier riecht es* ~ *Parfüm* *ətir iyi gəlir*.

nachäffen *vt* *yamsılamaq*, *təqlid etmək*.

nachahmen *vt* *yamsılamaq*, *təqlid etmək*; *saxtalaşdırmaq*, *bənzətmək*.

nachahmenswert *adj.* *təqlidəlayiq*, *nümunəvi*.

Nachahmung, die; -, -en *təqlid etmə*, *yamsılama*; *saxtalaşdırma*; *qəlb*.

nacharbeiten *vt* **1.** *əlavə işləmək*; **2.** (*nachträglich bearbeiten*) *sonradan təkmilləşdirmək (yaxşılaşdırmaq)*

Nachbar, der; -n, -n *qonşu*; *veralt.* *həmsəyə*.

nachbarlich *adj.* *qonşu*, *qonşudakı*; *die gutnachbarlichen Beziehungen* *məhrəban qonşuluq münasibətləri*.

Nachbarschaft, die; - **1.** *qonşuluq*; *ci-var*; **2.** (*alle Nachbarn*) *qapı-qonşu*, *qonşular*.

Nachbeben *das;* -s, - *sonradan gələn zəlzələ*.

nachbessern *vt* *düzəliş aparmaq*, *əlavə qeydlər etmək*.

Nachbesserung, die; -, -en *düzəliş*, *əlavə qeyd*.

nachbestellen *vt* *əlavə sifariş etmək*, *sonradan sifariş etmək*.

Nachbestellung, die; -, -en *əlavə sifariş*.

nachbeten *vt fig.* *bir kəsin söz və əməllərini düşünmədən təkrar etmək*, *tutuquşu kimi təkrar etmək*.

nachbezahlen *vt* *sonradan vermək*.

nachbilden *vt* *yamsılamaq*, *təqlid etmək*; *-in* *oxşarını düzəltmək*.

Nachbildung, die; -, -en **1.** (*Attrappe*) *təqlid*; **2.** *surət*, *kopya*.

nachblicken *vi* (*j-m*) *arxasınca baxmaq*.

nachdem **1.** *konj.* *..dan sonra*, *..dən sonra*, *..kimi*; ~ *ich s-n Brief gelesen hatte, ging ich ins Bett* *mən onun məktubunu oxuyandan sonra yatdım*; **2.** (*da, weil*) *..görə*, *..üçün*; ~ *du nicht da warst, kannst du dazu nichts sagen* *orada olmadığın üçün (olmadığını görə) bu haqda danışa bilməzsən*; *adv.* *je* ~ *vəziyyətə görə*, *şəraitə görə*, *ona baxaraq*.

nachdenken *vi* *düşünmək*, *fikir etmək*, *götür-qoy etmək*, *atıb-tutmaq*, *fikirləşmək*, *dalğınlaşmaq (über A/ -in haqqında)*; *Zeit zum Nachdenken* *düşünmə vaxtı*; *ich denke ständig über dieses Wort nach* *bu söz mənə çox düşündürür (fikrə salır)*.

nachdenklich *adj.* *fikirli*, *dalğın*; *fikrə apararı*, *fikrə saları*; *es macht e-n* ~ *insanı fikrə aparır (salır)*; ~ *sein* *fikrə getmək*.

Nachdichtung, die; -, -en *lit.* *sərbəst (azad) tərcümə etmək (şəri)*.

Nachdruck, *der*; -(e)s, -e **1.** (*Buchwesen*) yenidən çap edilmə; **2.** (*Betonung*) nəzərə çatdırma; təkid, vurğu; *mit* ~ təkidlə; **3.** (*Festigkeit*) kəskinlik, möhkəmlik; *et. mit* ~ *fordern* bir şeyi (*zadı*) təkidlə istəmək.

nachdrucken *vt* yenidən çap etmək.

nachdrücklich *adj.* təsirli, təkidli, ciddi; *adv.* təkidlə, inadla.

nachdunkeln *vi* yavaş-yavaş qaraltmaq, sonradan qaraltmaq.

nacheifern *vi* yarışmaq (*j-m in D/ kim -ləsə, nədəsə*); kimdənsə nümunə (*örnek*) götürmək, -dən dərs almaq.

Nacheiferung, *die*; - rəqabət, yarışma, bir kəsi özünə nümunə götürmə.

nacheinander *adv.* bir-birinin ardınca, dalbadal, bir-birinin dalınca; *schnell* ~ durmadan (*dayanmadan*) bir-birinin dalınca.

nachempfinden *vt s.* *nachfühlen*.

Nachen, *der*; -s, - poet. qayıq.

nacherzählen *vt* (*wiedererzählen*) nəql etmək, öz sözlərlə ifadə etmək.

Nacherzählung, *die*; -, -en öz sözlərlə ifadə etmə, nəql etmə, danışma.

Nachfolge, *die*; - varislik, yerinə keçmə; vərəsəlik; *j-s* ~ *antreten* bir kəsin yerinə keçmək.

nachfolgen *vi j-m* ~ **1.** kiminsə dalınca getmək, izi ilə getmək; **2.** (*im Amt*) kiminsə yerinə keçmək.

nachfolgend *adj.* sonrakı, ardınca gələn; *adv.* irəlidedi.

Nachfolger, *der*; -s, - vərəsə, varis, xələf, davamçı.

nachforschen *vi* tədqiq etmək, araşdırmaq, məlumat toplamaq.

Nachforschung, *die*; -, -en araşdırma, axtarış, tədqiq etmə; axtarış.

Nachfrage, *die*; -, -n **1.** (*Erkundigung*) sorğu, məlumat istəmə; **2.** *H.* tələbat (*nach D/-ə*); *Angebot und* ~ təklif və tələbat *pl.*

nachfragen *vt* **1.** soruşub bilmək; **2.** (*nachbohren*) -in nədənini soruşmaq, bir şeyin səbəbini soruşmaq.

nachfühlen *vt* : *j-m et.* ~ bir kəsin dərs

dinə şərik olmaq.

nachfüllen *vt* üstünü doldurmaq; əlavə tökmək.

nachgeben *vi* **1.** (*nicht standhalten*) davam gətirməmək; **2.** (*j-m et.*) güzəştə getmək, baş əymək, razılışmaq, qısa gəlmək.

Nachgebühr, *die*; - əlavə pul vermə, kəsiri ödəmə.

nachgehen *vi* **1.** (*verfolgen*) dalınca düşmək, izləmək (*j-m/ kiminsə*); **2.** (*seinen Geschäften*) öz işi ilə məşğul olmaq; **3.** (*Uhr*) geri qalmaq; **4.** *et. (D)* ~ araşdırmaq, hər hansı bir məsələni aydınlaşdırmağa çalışmaq.

nachgemacht *adj.* saxta, qəlp.

nachgenannt *adj.* aşağıda adı çəkilən.

nachgerade *adv.* **1.** (*schließlich, allmählich*) nəhayət, əvvəl-axır, yavaş-yavaş; **2.** (*geradezu*) lap, həqiqətən, doğrudan da.

Nachgeschmack, *der*; -s təm, dad.

nachgiebig *adj.* **1.** yumşaq, elastik; **2.** *fig.* tez razılışan, güzəştə gedən, yolayaxın, yolagələn, üzüyümşaq.

Nachgiebigkeit, *die*; - güzəştə getmə, mehribanlıq, üzüyümşaqılıq; ~ *zeigen* yaxasını ələ vermək.

nachgießen *vt* əlavə tökmək, doldurmaq.

nachhaken *vi* bir daha soruşmaq, inadla soruşmaq.

Nachhall, *der*; -s əks-səda, resonans, səsə səs vermə; *fig.* təsir.

nachhaltig *adj.* möhkəm, davamlı, sarsılmaz; dərin, təsirli.

nachhängen *vt* **1.** (*e-r Sache*) bir şeyə dalmaq; qüssəsini çəkmək; *s-n Gedanken* ~ xəyala qarılmaq, fikrə dalmaq; **2.** (*zurückliegen*) dala qalmaq, dalı düşmək (*in et. D/ bir şeydə*).

Nachhauseweg, *der*; -(e)s : *auf dem* ~ evə gedərkən (*dönərkən*).

nachhelfen *vt* *D* -ə kömək etmək.

nachher *adv.* **1.** sonra, ondan (*bundan*) sonra, daldan; *das mache ich* ~ bunu sonra edərəm; **2.** *bis* ~ ! hələlik!

Nachhilfe, *die*; - kömək, yardım.

Nachhilfestunde, *die*; -, -n əlavə dərs, özəl dərs.

nachhinein *adv.* : im ~ sonra(*dan*).

nachhinken *vi fig.* geri qalmaq.

Nachholbedarf, *der*; -(e)s, - keçmişdən qalan çatmamazlıqların yerini doldurma (*tələfi etmə*) istəyi.

nachholen *vt* 1. sonradan götürmək; 2. sonradan etmək; tələfi etmək.

Nachhut, *die*; - *mil.* qoşunun arxa dəstəsi.

nachjagen *vt* *D* arxasınca qaçmaq, təqib etmək.

Nachklang, *der*; -s, -e əks-səda, resonans; *fig.* təsir.

Nachkomme, *der*; -n, -n evlad, nəsil, övlad, xələf.

nachkommen *vi* 1. (*später kommen*) sonradan gəlmək; 2. (*mitkommen*) özünü çatdırmaq, ayaqlaşmaq, yetişmək; 3. (*e-m Befehl*) bir əmrini yerinə yetirmək.

Nachkommenschaft, *die*; -, -en evlad, nəsil, nəvə-nəticə, övlad.

Nachkömmling, *der*; -s, -e 1. *s. Nachkomme*; 2. (*Spätling*) son beşik.

Nachkriegszeit, *die*; -, -en müharibədən sonrakı dövr.

Nachkur, *die*; -, -en əlavə müalicə kursu.

Nachlass, *der*; -es, -e 1. *H.* zəifləmə, aşığı sal(in)ma, azalma; 2. (*e-r Strafe*) əfv, güzəşt; cəzanın azalması; 3. (*Erbschaft*) irs, miras.

nachlassen *vt* (*Preis usw.*) aşağı salmaq; azaltmaq; *vi* 1. (*Schmerzen; der Regen usw.*) azalmaq; 2. (*Kraft, Leistung*) zəifləmək, azalmaq.

nachlässig *adj.* səliqəsiz, başısoyuq, səhlənkar, qafil; *F* kahlil.

Nachlässigkeit, *die*; -, -en başısoyuqluq, səliqəsizlik, başsızlıq, səhlənkarlıq, tədbirsizlik.

nachlaufen *vi* *D -in* ardınca qaçmaq.

nachleben *vi* (*e-m Vorbild*) özünə nümunə (*örnek*) götürmək.

Nachlese, *die*; -, -n 1. (*bei der Traubenernte usw.*) başaq yığıcı; 2. *fig.* külliyyat düzəltmə, bir yerə toplama, məcmuə;

~ *von Gedichten* şeirlər külliyyatı.

nachlesen *vt* kitaba baxmaq; gözdən keçirmək.

nachliefern *vt* sonradan təhvil vermək, sonradan mal çatdırmaq.

nachmachen *vt* yamsılamaq, təqlid etmək, bənzətmək; *F* ağız öymək.

nachmessen *vt* bir daha ölçmək.

Nachmieter, *der*; -s, - yeni kirayənişin.

Nachmittag, *der*; -(e)s, -e nahardan sonra, günüortadan sonra; ikinci; *am späten* ~ axşamçağı, axşamüstü.

nachmittags *adj.* nahardan sonra, günüortadan sonra, ikinci.

Nachmittagsgebet, *das*; - (e)s, -e günüorta namazı.

Nachnahme, *die*; -, -n : *gegen / per* ~ ödəmə tələbilə.

Nachname, *die*; -, -n familiya.

nachplappern *vt* tutuquşu kimi təkrar etmək.

Nachporto, *das*; -s, -s u. -ti (*Post*) əlavə poçt xərci.

nachprüfen *vt* əlavə yoxlamaq, kontrol etmək; təkrar imtahan etmək; *F* əndər-döndər eləmək.

Nachprüfung, *die*; -, -en kontrol etmə; təkrar imtahan etmə.

nachrechnen *vt* yenidən hesablamaq.

Nachrede, *die*; -, -n : *üble* ~ böhtan, *iftira*; *üble* ~ *verbreiten* böhtan atmaq.

Nachricht, *die*; -, -en xəbər, xəbər-ətər, soraq, salıq; məlumat, bilgi; *die neuesten* ~ *en* son xəbərlər; *j-m* ~ *geben* kiməsə məlumat vermək; *e-e gute* (*Schlechte*) ~ yaxşı (*pis*) bir xəbər; *frohe* ~ müjdə; *pl.* xəbərlər, əxbar.

Nachrichtenagentur, *die*; -, -en məlumat agentliyi, xəbərlər agentliyi.

Nachrichtendienst, *die*; -(e)s, -e 1. xəbərlər agentliyi; 2. (*Geheimdienst*) kəşfiyyat işi, məlumat xidməti.

Nachrichtensperre, *die*; - bir mövzu haqda məlumat verməyin qadağan olması, məlumat verilməsinin qadağan olunması.

Nachrichtensprecher, *der*; -s, - xəbər deyən, spiker.

nacrücken *vi* (*j-s Amt übernehmen*) bir kəsin yerinə keçmək; dalınca getmək, izləmək (*D/-in*).

Nachruf, *der*; *-(e)s, -e* anma yazısı, ölənin adamın həyatı haqqında qısa məlumat.

nacrüsten *vt techn.* hissələr əlavə etmək, təkmilləşdirmək.

nachsagen *vt* **1.** (*nachsprechen*) başqasının sözlərini təkrar etmək (*j-m et./ bir kəsin bir şeyini*); **2.** (*j-m et.*) dalınca danışmaq, iftira demək, böhtan atmaq; *man sagt ihm nach, dass er...* onun haqqında deyirlər ki..

nachsätzen *vt* duz əlavə etmək.

Nachsatz, *der*; *-es, -e* əlavə; *gr.* baş cümlədən sonra duran budaq cümlə.

nachschaun *vi s. nachsehen.*

nachschenken *vi vt j-m et.* ~ bir kəsin fincanını yenidən doldurmaq.

nachschicken *vt* ardınca göndərmək; yeni ünvanına göndərmək.

Nachschlag, *der*; *-(e)s, -e* (*in e-r Kantine*) əlavə pay, əlavə porsion.

nachschlagen¹ *vt* **1.** kitaba baxmaq; *im Lexikon* ~ lüğətə baxmaq; **2.** (*Wort usw.*) axtarıb tapmaq.

nachschlagen² *vi* (*j-m ähneln*) kiməsə bənzəmək, kiməsə oxşamaq.

Nachschlagewerk, *das*; *-(e)s, -e* soraq kitabçası; sözlük.

Nachschub, *der*; *-s, -e* *mil.* təchizat.

nachsehen *vi* (*j-m. nachsehen*) bir kəsin dalınca baxmaq; *vt* **1.** (*prüfen*) yoxlamaq, gözədən keçirmək; **2.** (*j-m et.*) bir kəsin günahından keçmək, günahını bağışlamaq, göz yummaq.

Nachsehen, *das*; *-s, -e* *das ~ haben* bir işdə götürməmək, paysız qalmaq.

nachsenden *vt s. nachschicken.*

Nachsicht, *die*; *-* göz yumma, mərhəmət, iltifat; *~ üben* günahından keçmək, bağışlamaq.

nachsichtig *adj.* mərhəmətli, rəhmdil; dözümlü, əkrəm, kərəmətli, alicənab.

nachsinnen *vi über A* fikrə dalmaq; *in Nachsinnen versunken sein* dərinə fikirləşmək.

nachsitzen *vi* (*Schüler*) cəza üçün məktəbdə qalmaq.

Nachspeise, *die*; *-*, *-n* desert, şirniyyat.

Nachspiel, *das*; *-(e)s, -e* *fig.* nəticə, son, axır; *diese Sache wird ein ~ haben* bu iş pis nəticə verəcək.

nachsprechen *vt* təkrarlamaq, təkrar etmək (*j-m et./ başqasının dediyini*).

nachspüren *vi D* izləmək, güdmək.

nächst *adj.* **1.** (*örtlich, Angehörige*) yaxındakı, ən yaxın; *aus ~er Entfernung* ən yaxın məsafədən; **2.** (*darauffolgend*) sonrakı, o biri, ertəsi; **3.** (*kommend*) gələcək, gələnin; *das ~e Mal* gələnin dəfə, qayıdanbaşa; *~es Jahr* gələnin il; *nächster Tag* ertəsi gün; *präp. D (neben)* yanında, *-den* sonra, ardı, növbəti; *der Nächste, bitte!* sırası olan buyursun!; *bei ~er Gelegenheit* birinci fürsətdə, gələnin dəfə, növbəti fürsətdə.

Nächste, *der*; *-n, -n* həmcins; qohum, yaxın.

nächstbeste *adj.* ilk, gələnin, hər hansı; *bei ~r Gelegenheit* ən yaxşı fürsətdə.

nächstdem *adv.* bundan sonra, bu yaxında.

nachstehen *vi* aşağı olmaq, aşağı durmaq, dala qalmaq; (*j-m in et. / bir kəsədən bir şeydə*).

nachstehend *adj.* aşağıdakı, aşağıda göstərilən; *adv.* aşağıda.

nachstellen *vt techn.* **1.** nizama salmaq, tənzim etmək; **2.** (*Uhr*) geri çəkmək; *vi* (*j-m*) güdmək, təqib etmək; *e-r Frau* ~ bir qadının dalına düşmək.

Nächstenliebe, *die*; *-* özgələri sevmə, insanlara məhəbbət.

nächstens *adv.* bu yaxında.

nächstliegend *adj.* ən yaxın, *fig.* ən təbii, ən doğal.

nachstreben *vi* (*j-m*) özünə nümunə götürmək.

nachsuchen *vi* xahiş etmək (*um A/ nə-yisə*).

Nacht, *die*; *-*, *-e* gecə; *gute ~!* gecə-niz xeyir!; *in der ~* gecə, gecə vaxtında; *mitten in der ~* gecə yarısı (*nda*); *die ganze ~* bütün gecə; *bei ~ und Nebel*

gecə qaranlığında, gizlicə.

Nachtarbeit, *die*; - gecə işi.

Nachtdienst, *der*; *-(e)s, -e* gecə növbəsi; ~ *haben* növbətçi olmaq.

Nachteil, *der*; *-(e)s, -e* zərər, ziyan, itki; *j-m ~e bringen* kiməsə zərər vurmaq; *im ~ sein* əlverişsiz vəziyyətdə olmaq, pis vəziyyətdə olmaq, ziyanda olmaq; *F* dəsxəsa getmək.

nachteilig *adj.* zərərli, itgili, əlverişsiz, sərfəsiz; *sich ~ auswirken auf* bir şeye zərərli olmaq.

nächtelang *adv.* gecələr, gecələr boyu, səhərə qədər.

Nachteule, *die*; -, *-n fig.* gecə quşu.

Nachtfalter, *der*; *-s, - haf.*

Nachtfrost, *der*; *-(e)s, -e* gecə şaxtası.

Nachthemd, *das*; *-(e)s, -en* gecə palatari (*köynəyi*), gecəlik.

Nachtigall, *die*; -, *-en* bülbül.

nächtigen *vi* gecələmək.

Nachtisch, *der*; *-(e)s* şirniyyat, desert(t); çərəz.

Nachtklub, *der*; *-s, -s* gecə klubu.

nächtlich *adj.* gecə, gecəki; ~ *e Ruhe* gecə sakitliyi.

Nachtlokal, *das*; *-(e)s, -e* gecə klubu, kabare.

Nachtmahl, *das*; *-(e)s, -e* şam.

Nachtquartier, *das*; *-(e)s, -e* gecələmə yeri, gecə qalmaq yeri.

Nachtrag, *der*, *-(e)s, -e* əlavə..

nachtragen *vt* **1.** (*j-m et.*) aparmaq, daşımaq (*bir şeyi bir kəsin dalınca*); **2.** *fig.* (*nicht verzeihen*) bir kəsi bağışlamaq, bir kəsə kin saxlamaq; *sei doch nicht so ~d!* kin bəsləmə!; **3.** (*hinzufügen*) bir şeyi əlavə etmək, bir şeyi yazmaq.

nachtragend *adj.* kinli, kin bəsləyən.

nachträglich *adj.* əlavə, ardınca gələn; *adv.* əlavə olaraq, sonradan; ~ *herzlichen Glückwunsch!* keçmiş ... mübarək olsun!

nachtrauern *vi* *D* bir şeye kədərlənmək, sonradan yas saxlamaq.

Nachtruhe, *die*; - gecə rahatlığı, gecə istirahəti.

nachts *adv.* gecə, gecələr.

Nachtschicht, *die*; -, *-en* gecə (iş) növbəsi, gecə işi; ~ *haben* gecə növbəsi işləmək, növbətçi olmaq.

Nachtschwärmer, *der*; *-s, -F* gecə quşu, gecə yatmayan.

Nachtstuhl, *der*; *-(e)s, -e* sidik qabı, ləyən (*xəstələr üçün*).

nachtsüber *adv.* gecə(*də*).

Nachttopf, *-(e)s, -e* sidik qabı.

nachtun *vt* : *es j-m ~* yamsılamaq.

Nachtwache, *die*; -, *-n* gecə növbəti, gecə növbətçiliyi.

Nachtwächter, *der*; *-s, -* gecə gözətçisi.

Nachtwandler, *der*; *-s, -* yuxuda durub gəzən adam.

Nachuntersuchung, *die*; -, *-en med.* əlavə müayinə; *jur.* əlavə təhqiqat.

nachvollziehen *vt* anlamaq, başa düşmək, qanmaq; mənimsəmək.

nachwachsen *vi* yenidən bitmək, yenidən çıxmaq.

Nachwahl, *die*; -, *-en* əlavə seçki, təkrar keçirilən yeni seçki.

Nachwehen *die/pl. fig.* pis nəticələr, pis təsirlər.

Nachweis, *der*; *-es, -e* dəlil, sübut, dəlalət; şəhadətnamə; *den ~ führen* (*erbringen, liefern*) sübut etmək, dəlil gətirmək, dəlalət etmək.

nachweisbar *adj.* sübut oluna bilən.

nachweisen *vt* sübut etmək, isbat etmək, dəlalət etmək.

nachweislich *adj. s.* *nachweisbar*; *adv.* sübut edildiyi kimi.

Nachwelt, *die*; - gələcək nəsil.

nachwiegen *vt* yenidən çəkmək.

nachwirken *vt* sonradan təsir etmək, sonradan nəticə vermək.

Nachwirkung, *die*; -, *-en* sonradan təsir etmə.

Nachwort, *das*; *-(e)s, -e* son söz.

Nachwuchs, *der*; *-es* yetişən nəsil, cavan nəsil.

nachzahlen *vt* qalanını vermək, əlavə olaraq pul ödəmək.

nachzählen *vt* bir daha saymaq.

Nachzahlung, *die*; -, -en kəsiri vermə, əlavə ödəniş.

Nachzählung, *die*; -, -en bir daha sayma, yenidən sayma.

nachzeichnen *vt* üzündən çəkmək, üzünü köçürmək.

nachziehen *vt* **1.** (Bein) ayağı öz ardicna sürümək; **2.** (nachzeichnen) üzündən bir daha çəkmək; **3.** (Schrauben) bərkətmək; *vi* ardicna getmək, ardicna hərəkət etmək (*j-m/bir kəsini*).

Nachzügler, *der*; -s, - **1.** geridə qalmış; **2.** (Kind) gecikmiş uşaq.

Nacken, *der*; -s, - peysər, boyun; *j-m im ~ sitzen* bir kəsə təzyiq etmək; bir kəsi tənqə gətirmək; təqib etmək; *j-m den ~ steifen / stärken* bir kəsə qol-qanad vermək, bir kəsi təşviq etmək.

nackend *adj.* lüt, çılpaq, yalın.

nackt *adj.* lüt, çılpaq, yalın, lümlüt; *sich ~ ausziehen* lüt olmaq, soyunmaq; *~ baden* çılpaq çimmək; *das ~e Leben retten* ancaq canını qurtarmaq; *die ~e Wahrheit* açıq-aydın həqiqət.

Nacktheit, *die*; - çılpaqlıq.

Nadel, *die*; -, -n **1.** iynə; **2.** (Zeiger) əqrəb; **3.** (Stecknadel) sancaq; **4.** *bot.* iynəyarpaq.

Nadelbaum, *der*; -(e)s, -e iynəyarpaqlı ağac.

nadeln *vi* (Nadelbaum) iynələri tökülmək.

Nadelöhr, *das*; -(e)s, -e iynə gözü.

Nadelstich, *der*; -(e)s, -e **1.** iynə vurma; iynə batma; **2.** (grober Nadelstich) kök; *fig.* sancma, söz atma; *j-m ~e versetzen* bir kəsi sancaq, bir kəsə söz atmaq.

Nagel, *der*; -s, -n **1.** mix, mismar; *e-n Nagel aus der Wand ziehen* bir mıxı divardan (*duvardan*) çıxartmaq; **2.** *an.* dirnaq; **3.** *fig.* *den ~ auf den Kopf treffen* lap yerinə düşmək, sözün lap düzünü demək; *an den ~ hängen* *vt* uzun çəkən bir işdən əl çəkmək; *Nägel mit Köpfen machen* bir işi yarı qoymamaq, işi aşırmaq; *an den Nägeln kauen* dirnaqları gərmək; *kleiner ~* gülmiş.

Nagelbürste, *die*; -, -n dirnaq şotkası,

dirnaq fırçası.

Nagelfeile, *die*; -, -n dirnaq üçün yeyə, dirnaq yonan.

Nagelkopf, *der*; -(e)s, -e mıxın başı.

Nagellack, *der*; -(e)s, -e dirnaq laki.

nageln *vt* mıx vurmaq, mıxlamaq.

nagelneu *adj.* lap təzə, tər-təzə, yep-yeni.

Nagelpflege, *die*; - manikür.

Nagelschere, *die*; -, -n dirnaqtutan, dirnaq qayçısı.

nagen *vi* **1.** gəmirmək (*an D/bir şeyi*); **2.** *fig.* incitmək, əzab vermək.

Nagetier, *das*; -(e)s, -e *zo.* gəmirici.

nah(e) *adj.* yaxın; *präp. D.* ~ *an, bei D* -nəyəsə yaxın; ~ *beim Bahnhof wohnen* vağzalı yaxınlığında (*yanında*) yaşamaq; ~ *beieinander* bir-bir(lər)inə yaxın; *von ~m betrachtet* yaxından baxanda; ~ *daran sein, et. zu tun* bir şeyin etməsinə az qalmaq; *j-m zu ~ treten* bir kəsi təhqir etmək, bir kəsi incitmək; *den ~n Tod fürchten* yaxınlaşan ölümdən qorxmaq; *s. nächst-, näher.*

Nähe, *die*; - yaxınlıq, civar, qonşuluq; *in der ~* yaxınlıqda, qonşuluqda; *aus nächster ~* çox yaxından; *ihre ~ ist mir lästig* ondan zəhləm gedir; *ganz in der ~* çox yaxında; *in seiner ~* yaxınında, civarında; *er wohnt hier in der ~* o, bu yaxında (*civarda*) oturur.

nahebei *adv.* yaxında, yaxınlıqda.

nahebringen *vi* **1.** bir kəsdə bir şeyə maraq oyatmaq; *j-m die Literatur ~* bir kəsdə ədəbiyyata qarşı maraq (*sevgi*) oyatmaq; **2.** bir-brinə yaxınlaşdırmaq.

nahegehen *vi* (*e-m*) həyəcanlandırmaq, kədərəndirmək, ürəyini yandırmaq, ürəyinə salmaq (*nəyi işə*).

nahekommen *vi* **1.** (Personen) həmfikir olmaq, bir-birini başa düşmək; **2.** (*e-r Sache*) çox oxşamaq, bənzəmək; *der Wahrheit ~* həqiqətə yaxınlaşmaq.

nahelegen *vt* (vorschlagen) tövsiyə etmək (*j-m et./bir kəsə bir şeyi*).

naheliegen *vi* ağıla gəlmək, aydın olmaq.

naheliegend *adj.* ağıla gələn, aşkar,

aydın; *aus ~en Gründen* aydın dəlillərə görə.

nahen u. sich nahen *vi* yaxınlaşmaq; *die Entscheidung naht* qərar yaxınlaşır.

nähen *vt* tikmək.

Nähen, *das*; -s tikiş, tikmə.

näher *adj.* daha yaxın; *dieser Weg ist ~ bu yol daha yaxındır*; *bei ~er Betrachtung* yaxından baxanda; *adv.* ~ *kommen* yaxınlaşmaq, yaxına gəlmək; *j-m ~ kommen* kiməsə yaxınlaşmaq; *ich kenne ihn ~ onu yaxından tanıyıram*.

Nähere(s), *das*; -n təfsilat; əlavə məlumat; *ich weiß nichts ~s* əlavə məlumatım yoxdur.

näherbringen *vt* 1. (*nahebringen*) yaxınlaşdırmaq, sıx əlaqə yaratmaq; 2. *fig.* tanış etmək (*j-m et./ bir kəsi bir şey ilə*).

Näherei, *die*; -, -en 1. tikiş işi; 2. (*Ort*) dərzixana.

Näherin, *die*; -, -nen dərzi (*qadın*).

näherkommen *vi* yaxınlaşmaq; *einander ~ bir-birinə yaxınlaşmaq*, sıx əlaqəyə girmək.

nähern *vt* yaxınlaşdırmaq (*et. j-m/bir şeyi bir kəsə*); *vr sich ~ yaxınlaşmaq (D/ə)*; *sich e-r Frau ~ bir qadın ilə dost olmağa çalışmaq*.

nähertreten *vi* 1. (*j-m*) bir kəs ilə əlaqə yaratmaq; 2. (*e-r Sache*) bir şey ilə məşğul olmaq.

nahestehen *vi* yaxın münasibətdə olmaq (*j-m/bir kəsə*).

nahestehend *adj.* yaxın, səmimi.

nahezu *adv.* 1. (*beinah*) az qala; 2. (*ungefähr*) təqribən, təxminən.

Nähgarn, *das*; -(e)s, -e sap, iplik.

Nahkampf, *der*; -(e)s, -e mil. əlbəyaxa vuruşma.

nahm *s.* nehmen.

Nähmaschine, *die*; -, -n tikiş maşını.

Nähnadel, *die*; -, -n iynə, tikiş iynəsi.

Nahost, - *der Nahe Osten* Yaxın Şərqi.

Nährboden, *der*; -s, -" 1. bəsləyici mühit; 2. *fig.* yuva; ~ *schaffen* şərə(y)it yaratmaq, imkan yaratmaq.

nähren *vt* yedirtmək, qidalandırmək;

vr sich ~ yemək, qidalanmaq.

nahrhaft *adj.* 1. doyurucu, qüvvətli; 2. (*vitaminreich*) vitaminli.

Nährstoff, *der*; -(e)s, -e yeyinti maddələri *pl.*

Nahrung, *die*; - 1. yemək, qida, xörək; 2. *fig.* təşviq, kömək.

Nahrungsmittel, *das*; -s, - ərzaq malları, yeyinti məhsulları, qida.

Nährwert, *der*; -(e)s, -e vitaminlilik, qida dəyəri.

Nähseide, *die*; -, -n ipək sap.

Naht, *die*; -, -" 1. tikiş, tikiş yeri, baxya (*bəxyə*); 2. (*Löstelle*) qovuşuq, qaynaq yeri.

nahtlos *adj.* tikişsiz; qaynaqsız.

Nahtstelle, *die*; -, -n tikiş yeri; baxya, bəxyə; qaynaq yeri.

Nahverkehr, *der*; -s yaxın yerə nəqliyyat.

Nahverkehrs zug, *der*; -(e)s, -e şəhər-ətrafı qatar.

Nähzeug, *das*; -s tikiş ləvazimatı.

Nahziel, *das*; -(e), -e yaxın hədəf.

naiv *adj.* sadə, sadələvh, fərasətsiz, avam, əvam, avamyana, bayağı; *F fig.* dayaz, düdək.

Naivität, *die*; - sadələvhlük, sadəlik, avamlıq, bayağılıq, xamlıq.

Name, *der*; -ns, -n 1. ad; ad-san, şöhrət; 2. (*Familiennamen*) fəmiyyə, soy ad; *im ~n G -in* naminə, -in adından; *dem ~n nach* adından, qiyabi; *wie ist Ihr ~ ?* adınız nədir? *mein ~ ist Sanaa* mənim adım Sana dir; *sich e-n ~n machen* şöhrət qazanmaq, ad-san qazanmaq.

Namensliste, *die*; -, -n ad siyahısı.

namenlos *adj.* 1. adsız; 2. *fig.* təsvir edilməz, çox böyük; ~es *Elend* təsvir edilməz fəlakət.

namens *adv.* 1. ...adı ilə, fəmiyyəsi ilə, adında; *e-e Frau ~ elnaz* elnaz adı ilə bir qadın, elnaz adında bir qadın; 2. ..adına.

Namensschild, *das*; -(e)s, -er ad yazılmış lövhə.

Namenstag, *der*; -(e)s, -e ad günü.

Namensvetter, *der*; -s, -n adaş, eyni fa-

miliyalı, eyni adda olan.

Namenszug, *der*, -(e)s, -'e imza.

namentlich *adj.* adla, adbaad düzəlmiş; *j-n ~ erwähnen* bir kəsin adını çəkmək; *adv.* (*besonders*) başlıca olaraq, əsasən, ələlxüsus.

namhaft *adj.* 1. (*berühmt*) adlı-sanlı, məşhur; 2. (*beträchtlich*) böyük, əhəmiyyətli.

nämlich *adj.* həmin özü, həman; *adv.*

1. (*und zwar*) yeni, daha doğrusu; 2. (*denn*) çünkü.

nannte *s.* *nennen*.

nanu! *int.* əcəba!, elə bu qalmışdı!.

Napf, *der*; -(e)s, -'e kasa; dayaz qab.

Naphta, *das*; -s neft.

Naphtalin, *das*; -s naftalin.

Narbe, *die*, -, -n 1. yara yeri, çapıq; 2. *bot.* dilimcik ağzı; *fig.* *~n hinterlassen* iz qoymadan keçməmək.

narbig *adj.* çapıq-çapıq.

Narkose, *die*; -, -n narkoz.

narkostisieren *vt* bihuş etmək.

Narr, *der*; -en, -en dəli, səfeh, divanə; *j-n zum ~en halten* bir kəsi ələ salmaq.

Narrativik, *die*; - (*Sprachw.*) nəql etmə teoris, danışma texnikası.

narren *vt* ələ salmaq, məsxərəyə qoymaq.

Narrenfreiheit, *die*; - *fig.* tam azadlıq.

Narrenhaus, *das*; -es, - *F* dəlixana.

Narrenkappe, *die*; -, -n təlxək papağı.

Narren(s)posse, *die*; -, -n dəcəllik.

Narrheit, *die*; -, -en dəlilik, səfehlik.

Närrin, *die*; -, -nen dəli, səfeh (*qadın*).

närrisch *adj.* dəli, səfeh, divanə, sarısaq, əbləh.

Narzisse, *die*; -, -n *bot.* nərgiz.

Narzissmus, *der*; - *psych.* narzizm, özünü son dərəcə sevmə.

nasal *adj.* burundan söylənən.

Nasallaut, *der*; -(e)s, -e burun səsi; „n“ u. „r“.

naschen *vt* 1.yeyib ləzzət almaq; 2. (*von et. heimlich*) gizlicə dadına baxmaq.

naschhaft *adj.* şirnisəvən.

Naschhaftigkeit, *die*; - şirni həvəsi, şir-

ni sevmə.

Nase, *die*; -, -n 1. burun; 2. (*Geruchssinn*) iybilmə qabiliyyəti; *e-e feine ~ für et. haben* bir şeyi tez hiss etmək; *die ~ in jeden Dreck stecken* hər şeyə burun soxmaq, hər şeyə qarışmaq; *der Zug fuhr mir vor der ~ weg* yetişərkən qatarım getdi; *sich die ~ putzen* burnunu silmək; *immer der ~ nach düz* getmək; *die ~ voll haben von..* bir şeydən cana gəlmək, bez(ik)mək, bıqmaq, çiyrənmək; *F pro ~ e-n Euro* adambaşı(*na*) bir €.

näseln *vt* burunda danışmaq.

näselnd *adj.* tintin, burunda danışan.

Nasenbein, *das*; -s, -e burun sümüyü.

Nasenbluten *das*; -s burundan qanaxma.

Nasenflügel, *der*; -s, - burun qanadı.

nase(n)lang : *F alle ~ tez-tez*, ikidə bir.

Nasenlänge, *die*; -, -n *fig.* (*kleiner Vorsprung*) bir az üstünlük; *j-n um e-e ~ schlagen* bir kəsdən çox az üstünlüklə udmaq.

Nasenloch, *das*; -(e)s, -'er burun bacası, burun dəliyi.

Nasenschleim, *der*; -(e)s burun suyu, *vulg.* fırtıq.

Nasenspitze, *die*; -, -n burun ucu.

Nasentropfen, *die/pl.* burun qətrəsi.

Nasenstüber, *der*; -s, - *F* məzəmmət etmə.

naseweis *adj.* zəhlətökən, utanmaz, həyasız, ədəbsiz.

Nashorn, *das*; -(e)s, -'er kərgədən.

nass (*nasser, nässer; nassest-, nässest-*) *adj.* yaş, nəm, rütubətli, islaq; *~ machen* islatmaq, *~ werden* islanmaq.

Nassauer, *der*; -s, - *F* müftəxor.

nassauern *vi* müftəxorluq etmək.

Nässe, *die*; - rütubət, şəh, islaqlıq, nəm, höyüş.

nässen *vt* islatmaq; *vi* 1. islanmaq; 2. (*Wunde*) sulanmaq, su vermək.

nasskalt *adj.* nəm və soyuq.

Nation, *die*; -, -en millət, ulus.

national *adj.* milli, ulusal.

Nationalbewusstsein, *das*; -s milli şü-

ur, milliyətçilik.

Nationaleinkommen, *das*; -s, - - milli gəlir.

Nationalfahne, *die*; -, -n milli bayraq.

Nationalfeiertag, *der*; -(e)s, -e milli bayram.

Nationalhymne, *die*; -, -n milli himn, milli marş.

nationalisieren *vt* dövlətiləşdirmək, milliləşdirmək.

Nationalisierung, *die*; -, -en dövlətiləşdirmə, milliləşdirmə.

Nationalismus, *der*; - milliyətçilik, millətçilik, nasionalizm.

nationalistisch *adj.* mill(iy)ətçi

Nationalität, *die*; -, -en vətəndaşlıq, milliyət.

Nationalmannschaft, *die*; -, -en milli komanda (*Süd.* : *milli tim*).

Nationalökonomie, *die*; - milli iqtisad.

Nationalrat, *der*; -(e)s, -e milli şura.

Nationalsozialismus, *der*; - nasional-sosializm, Almanyada faşizm hərəkatı, nasizm (*Süd.* : *nazizm*).

Nationalstaat, *der*; -(e)s, -en milli dövlət.

Nationaltracht, *die*; -, -en milli paltar.

Nationalversammlung, *die*; -, -en milli məclis.

Nato, *die*; - Nato.

Natrium, *das*; -s natrium.

Natriumchlorid, *das*; -s yemək duzu; natrium xlorid.

Natron, *das*; -s natron.

Natter, *die*; -, -n suilanı.

Natur, *die*; -, -en **1.** təbiət, doğa; **2.** (*Wesen, Charakter*) xasiyyət, xarakter, fitrət, cövhər; *Fragen grundsätzlicher* ~ əsasi suallar; *e-e gesunde* ~ sağlam və qüvvətli; *von ~ aus* təbii olaraq, doğal olaraq, kortəbii.

Naturalien, *die/pl.* **1.** (*Bodenerzeugnisse*) torpaq məhsulları; **2.** (*Lebensmittel*) ərzaq məhsulları, qida vasitələri.

naturalisieren *vi* vətəndaşlığa götürmək.

Naturalismus, *der*; - naturalizm.

Naturanlage, *die*; -, -n anadangəlmə

qabiliyyət, fitrət, tinət, huy.

Naturell, *das*; -s, -e huy, məzac.

Naturereignis, *das*; -ses, -se təbiət hadisəsi.

Naturerscheinung, *die*; -, -en təbiət hadisəsi, təbii təzahür, doğa hadisəsi.

Naturforscher, *der*; -s, - təbiətşünas, təbiətçi.

Naturfreund, *der*; -(e)s, -e təbiət sevən.

naturgemäß *adj.* təbii, doğal; *adv.* təbii olaraq, təbii halda.

Naturgesetz, *das*; -es, -e təbiət qanunu, doğal qanunu.

naturgetreu *adj.* təbiətlə uyğun.

Naturheilkunde, *die*; - təbii dərman.

Naturkatastrophe, *die*, -, -n təbii fəlakət, doğal fəlakət.

Naturkunde, *die*; - təbiətşünaslıq.

natürlich *adj.* **1.** təbii, doğal; anadangəlmə; **2.** (*echt*) həqiqi; **3.** (*einfach*) sadə; **4.** (*normal*) adi; *adv.* əlbəttə, şübhəsiz, söz yox ki, doğal olaraq; *F* həlbəttə.

Natürlichkeit, *die*; - təbiilik, sadəlik.

Naturrecht, *das*; -(e)s təbii hüquq *pl.*

Naturschutz, *der*; -es təbiəti mühafizə.

Naturschutzgebiet, *das*; -(e)s, -e qoruq.

Naturwissenschaft, *die*; -, -en təbiətşünaslıq, təbiət (*doğa*) elmləri.

Naturwissenschaftler, *der*; -s, - təbiətşünas, təbiyyatçı, təbiətçi.

naturwissenschaftlich *adj.* təbiət elmlərinə aid.

Naturwunder, *das*; -s, - təbiət (*doğa*) möcüzəsi.

Nautik, *die*; - gəmiçilik elmi, dənizçilik.

Navigation, *die*; - *mar.* gəmiçilik, dənizçilik.

navigieren *vt* yolun istiqamətini göstərmək.

Nazi, *der*; -s, -s nasist, alman faşisti.

Nazismus, *der*; - Nasizm.

Nebich, *der*; -s, -e bədbəxt insan.

Nebel, *der*; -s, - **1.** duman, çən, sis; **2.** *fig.* (*Schleier*) pərdə, qaranlıq; *et. dem ~ der Vergangenheit entreißen* bir şeyi tarixin qaranlığından çıxartmaq, aydınlaşdırmaq; *in e-m ~ der Unwissenheit le-*

ben tam cəhələtdə yaşamaq; *e-n Nebel vor den Augen haben* bulanlıq görmək.

nebelhaft *adj.* 1. dumanlı; 2. *fig.* anlaşılmaz, qaranlıq, mübhəm.

Nebelhorn, *das*; *-(e)s*, *-'er* duman şeypuru, duman sirenası.

nebelig *adj.* dumanlı; *fig.* anlaşılmaz, tutqun, qaranlıq.

nebeln *vi* duman etmək.

Nebelscheinwerfer, *der*; *-s*, *-* duman lampası.

neben *präp.* 1. *A -in* yanına, *-in* böyürünə; *etwas neben das Haus stellen* bir şeyi evin yanına qoymaq; *D -in* yanında, *-in* qırağında, *-in* böyüründə, *-in* civarında; tərəfində; *~ einem sitzen* bir kəsin yanında oturmaq; 2. *D (außer, nebst) -dən* başqa, *-dən* əlavə, *-dən* savayı, yanında; *~ s-m Einkommen* gəlirindən savayı, gəlirinin yanında; 3. *D (im Vergleich zu) -lə* müqayisədə; *~ s-m Bruder ist er klein geblieben* qardaşı ilə müqayisədə o kiçik qalıbdır.

Nebenabsicht, *die*; *-*, *-en* gizli məqsəd, gizli fikir, yan niyyət.

Nebenamt, *das*; *-es*, *-'er* əlavə vəzifə, əlavə iş.

nebenan *adv.* yanında, yan-yana, yanaşı, qonşu, yan tərəfdə.

Nebearbeit, *die*; *-*, *-en* əlavə iş, əlavə məşğuliyyət.

Nebenausgaben, *die/pl.* əlavə xərclər.

Nebenausgang, *der*; *-(e)s*, *-'e* yan qapı.

Nebenbedeutung, *die*; *-*, *-en* ikincidərəcəli məna; ikinci məna; *das Wort hat noch e-e ~* kəlmənin ikinci mənası da var.

nebenbei *adv.* 1. yanında, yanaşı; 2. *(außerdem)* bundan başqa, bununla yanaşı; 3. *(beiläufig)* yeri gəlmişkən, sözarası.

Nebenberuf, *der*; *-(e)s*, *-e* əlavə sənət *(ixtisas)*.

Nebenbeschäftigung, *die*; *-*, *-en* əlavə məşğuliyyət, əlavə iş.

Nebenbuhler, *der*; *-s*, *-* rəqib.

nebeneinander *adv.* bir-birinin yanında, yanaşı, yan-yana, daraq-daraq,

yanbayan.

nebeneinanderstellen *vt* 1. bir-birinin yanına qoymaq; 2. *fig.* tutuşdurmaq, müqayisə etmək.

Nebeneinkünfte, *die/pl.* əlavə gəlir.

Nebeneinnahmen, *die/pl.* əlavə gəlir.

Nebenerscheinung, *die*; *-*, *-en* əlavə təsir.

Nebenfach, *das*; *-(e)s*, *-'er* *(beim Studium)* əlavə dər.

Nebenfluss, *der*; *-es*, *-'e* çay qolu, budaq çay.

Nebengebäude, *das*; *-s*, *-* yan bina.

Nebengeräusch, *das*; *-(e)s*, *-e* *(Radio)* parazit, əlavə *(kənar)* səs-küy.

Nebengeschmack, *der*; *-(e)s* təm, dad.

Nebengewinn, *der*; *-(e)s*, *-e* əlavə qazanc.

nebenher *adv.* 1. *(nebenbei)* sözarası, yeri gəlmişkən; 2. yanaşı.

nebenherlaufen *vi* yanaşı getmək.

nebenhin *adv.* 1. *(beiläufig)* yeri gəlmişkən, sözarası; 2. *(daneben hin)* bununla yanaşı.

Nebenkläger, *der*; *-s*, *- jur.* əlavə iddiaçı, tələbkar.

Nebenkosten, *die/pl.* əlavə xərc.

Nebenlinie, *die*; *-*, *-n* əlavə xətt, qol.

Nebenmann, *der*; *-(e)s*, *-'er* yanında duran, yanında oturan.

Nebenprodukt, *das*; *-(e)s*, *-e* əlavə məhsul, əlavə ərzaq.

Nebenrolle, *die*; *-*, *-n* *Th.* ikinci dərəcəli rol.

Nebensache, *die*; *-*, *-n* əhəmiyyətsiz şey, xırda şey.

nebensäglich *adj.* əhəmiyyətsiz, ikinci dərəcəli.

Nebensatz, *der*; *-es*, *-'e* *gr.* budaq cümlə.

nebenstehend *adj.* yanında olan, yanında duran; *die ~en Bemerkungen nicht lesen* yanında olan *(duran)* qeydiyyati oxumamaq.

Nebenstraße, *die*; *-*, *-n* yan(aşı) küçə, yan(aşı) yol, döngə.

Nebentisch, *der*; *-es*, *-e* yan(aşı) miz, qonşu miz; əlavə stol.

Nebenverdienst, *der*; -es, -e əlavə gəlir, əlavə qazanc.

Nebenwirkung, *die*; -, -en əlavə təsir.

Nebenzimmer, *das*; -s, - yanaşı otaq, qonşu otaq, əlavə otaq.

neblig *adj.* dumanlı, çənli.

nebulos, **nebulös** *adj.* dumanlı, aydın olmayan, bulanlıq.

nebst *präp.* *D* -ilə birlikdə; *er kam ~ Gattin* o xanımla ilə birlikdə gəlmişdi.

Necessaire, *das*; -s, -s nesəser (*içəri-sində xırda bəzək şeyləri olan qutu*); *Nagelnecessaire* dirnaq tutma alətləri üçün kiçik çanta.

necken *vt* sataşmaq (*j-n/bir kəsə*).

Neckerei, *die*; -, -en sataşma, acıq-landırma.

neckisch *adj.* gülməli, istehzal; zara-fatçı.

Neffe, *der*; -n, -n qardaşoğlu, bacıoğlu.

Negation, *die*; -, -en **1.** rədd etmə, leğv etmə; **2.** *gr.* danma, inkar etmə.

negativ *adj.* neqativ, mənfii, inkar.

Negativ, *das*; -s, -e (*Photo*) neqativ.

Neger, *der*; -s, - zənci.

Negerin, *die*; -, -nen zənci qadın.

negieren *vt* danmaq, inkar etmək, rədd etmək.

Negligé, *das*; -s, -s gecə paltar, gecə donu, neqalije.

nehmen *vt* **1.** almaq, götürmək, qəbul etmək; qəbz etmək; əxz etmək; **2.** (*j-m et.*) zorla əlindən almaq; **3.** (*stehlen*) oğurlamaq; **4.** (*j-n bei der Hand*) əlindən tutmaq; **5.** (*auffassen*) anlamaq, baxmaq, hesab etmək; *für Ernst* ~ ciddi hesab etmək; **6.** (*Speise zu sich* ~) xörək yemək; **7.** (*et. in Angriff*) nəyəsə başlamaq, nəyəsə girişmək; **8.** (*e-n Anfang* ~) başlamaq; **9.** (*ein Ende* ~) sona çatmaq; **10.** (*in die Hand* ~) əlinə almaq; *ein Bad* ~ hamam eləmək; *e-n Bus* ~ avtobus ilə getmək; *Abschied* ~ vidalaşmaq; *sich in Acht* ~ özünü gözləmək; *j-n in Haft* ~ bir kəsi həbs etmək; *von et. Abstand* ~ bir şeydən çəkinmək; bitərəf mövqə tutmaq; *die Verantwortung auf sich* ~ məsuliyyəti öz üzərinə (*boynuna*) gö-

türmək; *auf Band* ~ banda (*lentə*) yazmaq; *dieses Kleid werde ich nicht nehmen* bu paltar almayaçam.

Neid, *der*; -(e)s paxıllıq, qibtə, gicik, qısqanma, büxl, dargözlülük, həsəd.

neiden *vi* paxıllıq etmək; qısqanmaq (*j-m et. / bir kəsə bir şeyə görə*).

neidisch *adj.* paxıl, üreyiqurdlu; qısqanc; ~ *sein* paxıllıq etmək, gicik etmək, həsəd aparmaq (*auf A/bir şeyə*).

Neige, *die*; -, -n **1.** (*Neigung*) enişlik, maillik, eniş; **2.** (*Rest*) qalıq; **3.** (*Vorräte*) *zur* ~ *gehen* yavaş-yavaş qurtarmaq.

neigen *vt* əymək, aşağı salmaq; *vi* meyli olmaq, həvəsi olmaq (*zu D / bir şeyə*); *sich* ~ (*vor D -in önündə*) əyilmək.

Neigung, *die*; -, -en **1.** əyinti, təmayül, maillik; **2.** (*innere*) meyl, həvəs, rəğbət; ~ *haben* (*zu D -ə*) meyl eləmək.

Neigungswinkel, *der*; -s, - *math.* maili bucaq.

nein *adv.* yox, xeyr, xayı; *er kann nicht ~ sagen* yox demək bilmir.

Nein, *das*; -s, -s *mit* ~ *antworten* yox cavabı vermək, xeyr (*xayı*) demək.

Neinstimme, *die*; -, -n əleyhinə verilən səs.

Nekrolog, *der*; -(e)s, -e *s. Nachruf.*

Nektar, *der*; -s **1.** *mythol.* ab-həyat; **2.** *bot.* nektar, bal şirəsi.

Nelke, *die*; -, -n *bot.* **1.** qərənfil; **2.** (*Ge-würz*) mixək.

nennbar *adj.* ifadə oluna bilən, deyilə bilən; adlanan.

nennen *vt* **1.** adlandırmaq, ad vermək; **2.** (*erwähnen*) adını çəkmək, demək, xatırlatmaq; **3.** (*zeigen*) göstərmək; *vr sich* ~ adlanmaq; *wie ~ Sie das?* buna nə deyirsiniz?; *genannt* adı çəkilən, yuxarıda deyilən.

nennenswert *adj.* adı çəkilməyə layiq.

Nenner, *der*; -s, - *math.* məxrəc; *auf e-n* ~ *bringen* ümumi məxrəcə gətirmək, müxtəlif fikir və maraqları bir-birinə yaxınlaşdırmaq.

Nennung, *die*; -, -en **1.** adlandırma, demək; **2.** (*Sport*) yarış üçün ad yazdırma.

Nennwert, *der*; -(e)s, -e ismi dəyər, no-

minal qiymət.

Neofaşchismus, *der*; - neofaşizm.

Neokolonializm, *der*; - neokolonializm, yeni müstəmləkəçilik.

Neologismus, *der*; -, *-men ling.* neoloqizm, yeni kəlmə (*deyim*), yeni terminus.

Neon, *das*; *-s* neon.

Neonröhre, *die*; -, *-n* neon lampası.

Neptismus, *der*; - qohumbazlıq.

Nepp, *der*; *-s*, - *F* fırıldaqçılıq, kələkbazlıq.

neppen *vt* kələkbazlıq etmək, fırıldaqçılıq etmək; *geneppt werden* kələk yemək, tovlanmaq.

Nerv, *der*; *-s*, *-en* əsəb, sinir; *die ~en verlieren* əsəbləri pozulmaq, dəng olmaq, sinirlənmək; *j-m auf die ~en gehen/fallen* bir kəsi əsəbiləşdirmək, dəng etmək, narahat etmək; *die ~en behalten* əsəbiləşməmək, əsəbləri pozmammaq.

nerven *vt F* əsəbləri pozmaq, hirsələndirmək, dəng etmək, dəngəşər etmək.

Nervenarzt, *der*; *-(e)s*, *-e* əsəb həkimi, əsəb mütəxəssisi.

nervenaufreibend *adj.* əsəbiləşdirici.

Nervenzündung, *die*; -, *-en* əsəb iltihabı.

Nervenheilstalt, *die*; -, *-en* əsəb xəstəxanası.

Nervenkrankheit, *die*; -, *-en* əsəb xəstəliyi.

Nervenkrieg, *der*; *-(e)s* əsəb müharibəsi.

Nervenkriese, *die*; -, *-n* əsəb böhranı.

Nervenleiden, *das*; *-s*, - əsəb xəstəliyi, əsəb naxışluğu.

Nervensäge, *die*; -, *-n* *fig.* əsəbiləşdirici şey və ya adam.

nervenschwach *adj.* əsəbi, əsəbləri zəif.

Nervenschwäche, *die*; -, *-n* əsəb zəifliyi.

Nervensystem, *das*; *-s*, *-e* əsəb sistemi.

Nervenzusammenbruch, *der*; *-(e)s*, *-e* əsəb sisteminin pozulması.

nervig *adj.* güclü, qüvvəli, davamlı.

nervlich *adj.* əsəbi, əsəblərə aid.

nervös *adj.* əsəbi.

Nervosität, *die*; - əsəbilik.

Nerz, *der*; *-es*, *-e* *zo.* su samuru.

Nessel¹, *der*; *-s* (*Gewebe*) kətan parça, parça.

Nessel², *die*; -, *-n* *bot.* gicitkən; *F sich in die ~n setzen* öz başına bəla açmaq.

Nesselausschlag, *der*; *-s* örə xəstəliyi.

Nesselfieber, *das*; *-s* *s.* *Nesselausschlag.*

Nest, *das*; *-(e)s*, *-er* **1.** yuva; **2.** *fig.* daxma; **3.** (*Kleinstadt*) qəsəbə; ucqar.

nesteln *vi* **1.** (*knüpfen*) bağlamaq, bənd etmək; **2.** (*an et. herumfingern*) bir şeyi açmağa əlləşmək.

Nestling, *der*; *-s*, *-e* ətəbə, ətəbəbə.

nett *adj.* **1.** (*freundlich*) mehriban, xoşsifət; **2.** (*hübsch*) gözəl, qəşəng; **3.** (*ansprechend*) xoş, sevimli, əziz, xoşagəlimli; *er war sehr ~ zu mir!* o, mənimlə (*mənə qarşı*) çox mehriban idi; *das ist sehr ~ von dir* çox lütf edirsən, mərhəmət edirsən.

netto *adv.* xalis, netto.

Nettoeinkommen, *das*; *-s*, - xalis gəlir.

Nettogewicht, *das*; *-(e)s*, *-e* təmiz çəki, xalis çəki.

Nettolohn, *der*; *-(e)s*, *-e* xalis gəlir.

Netz, *das*; *-es*, *-e* **1.** tor; şəbəkə *ins ~ gehen* *fig.* tora düşmək, tələyə düşmək; **2.** *an.* piylik.

Netzanschluss, *der*; *-es*, *-e* elektrik şəbəkəsinə bağlama.

netzartig *adj.* torşəkilli, tora oxşar, şəbəkəli.

Netzhaut, *die*; - *anat.* (*des Auges*) tor qişa.

Netzwerk, *das*; *-s*, *-e* şəbəkə.

neu *adj.* təzə, yeni, əcəri; *ganz ~ lap təzə*; *das ist mir ~!* bunu təzə eşidirəm!; *was gibt es Neues?* təzə xəbər varmı?, nə var nə yox?; *von ~em anfangen* yənidən başlamaq, *seit ~(est)em* qısa bir müddətdən bəri; *adv.* *~ anfangen* təzədən (*yenidən*) başlamaq; *~ eröffnen* təzə açmaq; *~es Kleid* təzə (*əcəri*) paltar.

Neuankömmling, *der*; *-s*, *-e* təzə gələn, yeni gələn.

Neuanschaffung, *die*; -, *-en* təzə alınan

şey.

Neuaufgabe, *die*; -, -n yeni nəşr.

Neuausgabe, *die*; -, -n yeni nəşr.

Neubau, *der*; -s, -ten yeni tikinti.

Neubauwohnung, *die*; -, -en yeni tikilmiş mənzil.

Neubearbeitung, *die*; -, -en yenidən üzərində işləmə, yoxlama.

Neubildung, *die*; -, -en 1. yenidən yaradılma, yenitörəmə; 2. (*Wort*) yeni kəlmə, neologizm.

Neueinrichtung, *die*; -, -en yeni qurulmuş, yeni açılmış.

Neueinstellung, *die*; -, -en yeni işə götürmə, yeni istixdam etmə.

Neuentdeckung, *die*; -, -en yeni kəşf.

neuerdings *adv.* 1. (*seit neuem*) bu günlərdə, son zamanlarda, əvaxir; 2. (*wieder*) ikinci dəfə, ikinci kərə.

Neuerer, *der*; -s, - yenilikçi, islahatçı.

neuerlich *adj.* bu günlərdə, bir az bundan qabaq; *adv.* yeni, təzə.

Neueröffnung, *die*; -, -en yeni(dən) açılmış, təzə açılmış.

neuerrichtet *adj.* yeni düzəlmiş.

Neuerscheinung, *die*; -, -en yeni nəşr olmuş, yeni çıxmış əsər.

Neuerung, *die*; -, -en yenilik.

Neue(s), *das*; - yeni (*təzə*) xəbər, yenilik; *was gibt es ~ ? təzə nə xəbər var?, nə var nə yox?*

neugeboren *adj.* anadan təzə olmuş, təzə doğulmuş; *F ich fühle mich wie ~ özümü təzə anadan olmuş kimi hiss edirəm.*

neugestalten *vt* yenidən qurmaq, yenidən düzəltmək, lazımı şəkə salmaq.

Neugestaltung, *die*; - yenidənəşkil, yenidənqurma.

Neugier(de), *die*; - maraq, hər şeyi bilmək həvəsi.

neugierig *adj.* maraqlanan; hər şeyi bilməyə çalışan.

Neuheit, *die*; -, -en yenilik, yeni şey.

Neuigkeit, *die*; -, -en təzə xəbər, xəbər; *die ~ des Tages* günün yenilikləri.

Neujahr, *das*; -(e)s, - yeni il; *Prosit ~!* yeni iliniz mübarək! .

Neujahrsfest, *das*; -(e)s, -e yeni il bayramı; novruz bayramı.

Neujahrswünsche, *die/pl.* yeni ilin təbrikləri.

Neujahrstag, *der*; -(e)s, -e yeni ilin birinci günü, il başı.

Neuland, *das*; -es, -'er yeni ərazi, xam torpaq; *F das ist für mich ~* mənim bu işdə hələ təcrübəm yoxdur.

neulich *adv.* bu günlərdə, bir az bundan qabaq.

Neuling, *der*; -s, -e təzə işçi, yeni şagird.

neumodisch *adj.* təzə modalı.

Neumond, *der*; -(e)s təzə ay, hilal.

neun *Zahladj.* doqquz.

Neun, *die*; -, -en doqquzluq; doqquz; *mit der 9 fahren* doqquz ilə getmək.

neunfach *adj.* doqquz dəfə.

neunfältig *adj.* doqquz dəfə.

neunhundert *Zahladj.* doqquz yüz.

neunhundertste *Zahladj.* doqquzyüzüncü.

neunjährig *adj.* doqquz yaşlı, doqquz yaşında.

neunmal *adv.* doqquz dəfə.

neunmalklug *adj.* özünü çox məlumatlı bilən, loğmanlıq edən.

neuntägig *adj.* doqquzgünlük.

neunte *adj.* doqquzuncu.

Neunteil, *das*; -s, - doqquzuncu hissə.

neunzehn *Zahladj.* on doqquz.

neunzig *Zahladj.* doxsan.

neunzigste *adj.* doxsanıncı.

neuordnen *vt* yenidən qurmaq, yenidən təşkil etmək.

Neuordnung, *die*; - dəyişdirmə, islah etmə; yeni quruluş, yeni qayda, yeni düzən.

Neuralgie, *die*; -, -n əsəb ağrısı, nevrалgiya (*Süd. : nevrалji*).

neuralgisch *adj.* nevrалji ağrı; *~er Punkt fig.* həssas nöqtə.

Neurasthenie, *die*; -, -n *med.* əsəb xəstəliyi.

Neurastheniker, *der*; -s, - əsəb xəstəsi.

Neuregelung, *die*; -, -en yeni qaydaya

salma, yenidən təşkil.

neureich *adj.* sonradan görmə.

Neurologe, *der*; -n, -n əsəb həkimi.

Neurologie, *die*; - nevrologiya.

Neurose, *die*; -, -n nevroz.

Neurotiker, *der*; -s, - əsəb xəstəsi, vasvası.

neurotisch *adj.* nevrozlu

Neuseeland; -s Yeni Zelandiya.

neuseeländisch *adj.* yeni zelandiyalı.

neutral *adj.* 1. bitərəf, neytral; 2. *Chem.* neytral.

neutralisieren *vt* bitərəfləşdirmək, neytrallaşdırmaq.

Neutralität, *die*; - bitərəflik, neytrallıq.

Neutron, *das*; -s, -en neytron.

Neutronenbombe, *die*; -, -n neytron bombası.

Neutrum, *das*; -s, -ra/-ren *gr.* orta cinsli söz, cinssiz.

neuvermählt *adj.* yeni evlənmiş.

Neuwahl, *die*; -, -en yenidən seçki, yenidən seçilmə.

neuwertig *adj.* təzə, təzə kimi.

Neuzeit, *die*; - yeni əsr.

neuzeitlich *adj.* modern.

New York nyu york.

nicht *adv.* yox; (*Vern.part*) deyil; *noch* ~ hələ yox; *warum* ~? niyə yox?; ~ *doch!* etmə!, eləmə!; ~ *wahr?* belə deyilmi?, doğru deyilmi?; *er ist nicht verheiratet* o, evli deyil; *er ist nicht allein* o, tək deyil; *bitte* ~ *rauchen!* xahiş edirik (*Lütfen*) papiros çəkməyin!; *durchaus* ~ əsla, qətiyyə; *nicht mehr* artıq; *ich liebe dich* ~ *mehr!* artıq səni sevmirəm!; *hier ist doch nicht Berlin* bura Berlin deyil; *adv.* ~ *nicht* heç, əbədə, əsla, əslən.

Nichtachtung, *die*; - hörmətsizlik, saymamazlıq.

nichtamtlich *adj.* qeyri-rəsmi.

Nichtanerkennung, *die*; - qəbul etməmə, tanınamama.

Nichtangriffspakt, *der*; -(e)s, -e hücum etməmə haqqında pakt (*müqavilə*).

Nichtbeachtung, *die*; - riayət etməmə, məhəl qoymama, saymama, yerinə

yetirməmə .

Nichtbefolgung, *die*; - *s.* *Nichtbeachtung*.

Nichte, *die*; -, -n qardaşqızı, bacıqızı.

Nichteinhaltung, *die*; - riayət etməmə.

Nichteinmischung, *die*; - qarışmama.

Nichterfüllung, *die*; - yerinə yetirməmə; icra etməmə.

Nichterscheinen *das*; -s 1. (*bei e-r Behörde*) gəlməmə; 2. (*e-s Buches*) çıxarmama.

nichtexistent *adj.* yox, mövcud olmayan.

nichtig *adj.* 1. (*ungültig*) batil, ləğv edilmiş, etibarsız; *für* ~ *erklären* etibarsız elan etmək, batil etmək; 2. (*eitel*) boş, dəyərsiz;

Nichtigkeit, *die*; -, -en *jur.* etibarsızlıq, təsiri olmama.

nichtöffentlich *adj.* ümumi olmayan, açıq olmayan, bağlı qapı dalında, xüsus.

Nichtleiter, *der*; -s, - qeyrikeçirici.

Nichtmitglied, *das*; -(e)s, -er üzv olmayan.

Nichtraucher, *der*; -s, - papiros çəkməyən.

Nichtraucherzone, *die*; -, n - papiros çəkilməyən yer.

nichtrostend *adj.* paslanmayan.

nichts *pron.* 1. heç, heç bir şey, heç nə; *das macht* ~ heç eybi yoxdur; 2. ~ *als ...*, ~ *wie ...* ancaq; -*dən* başqa heç nə; 3. *für* ~ heçə, hədə, əbəs yerə; 4. *wie* ~ çox tez, zəhmətsiz; 5. ~ *da!* *F* olmaz, bu haqda heç söhbət ola bilməz; 6. *mir* ~, *dir* ~ *F* birdən, öz-özünə, səbəbsiz, duran yerdə; 7. *für* ~ *und wieder* ~ lap boş yerə, heç bir şeydən ötrü; *das hat* ~ *auf sich* bu əhəmiyyətsiz bir şeydir; *es bleibt mir weiter* ~ *überrig* bundan başqa çarəm yoxdur.

Nichts, *das*; - 1. heç, heç bir şey, heç nə, heçlik; *aus dem* ~ heçdən; 2. *fig.* əhəmiyyətsizlik; əhəmiyyəti olmayan, cüzi.

nichtsahnend *adj.* xəbərsiz.

Nichtschwimmer, *der*; -s, - üzmək ba-

carmayan.

nichtsdestotrotz *adv.* buna baxmaya-raq, bununla belə.

nichtsdestoweniger *adj.* buna baxmayaraq, bununla belə.

Nichtsnutz, *der*; -es, -e avara, yaramaz; tüfeyli.

nichtsnutzig *adj.* yaramaz, faydasız.

nichtssagend *adj.* əhəmiyyətsiz, cüz'i.

Nichtstuer, *der*; -s, - avara, tənbel, tüfeyli, haylaz.

nichtswürdig *adj.* alçaq, murdar, yaramaz.

Nichtwürdigkeit, *die*; - alçaqlıq.

Nichtvorhandensein, *das*; -s olmama, mövcud olmama, əldə olmama.

Nichtwissen, *das*; -s bilməməzlik, xəbərsizlik.

Nichtzulassung, *die*; - yol ver(il)məmə.

nichtzutreffend *adj.* əlaqəsiz, məربut olmayan.

Nickel, *das*; -s nikel (*Süd.* : a. vərşo).

nicken *vt* : mit dem Kopf ~ başını yırğalamaq, başını əymək (*salam üçün*).

Nickerchen, *das*; -s, - : ein ~ machen yuxu almaq.

nie *adv.* əsla, heç bir zaman, heç bir vaxt, əbədə, əbədən, əslən; ~ und nimmer əsla; noch ~ heç bir vaxt; ~ wieder daha birdə, heç vaxt; komm ~ wieder hierher! bir daha (əslən) buralara gəlmə!; *interj.* ~! məbada!

nieder *adj.* 1. (*primitiv*) alçaq, rəzil, dəni; 2. (*Rang*) aşağı, alçaq; *adv.* aşağı(ya); *auf und* ~ yuxarı-aşağı; ~ mit ...! məhv olsun!, rədd olsun!; *er ging im Zimmer auf und* ~ otaqda bir o tərəfə bir bu tərəfə gedib gəlirdi.

niederbeugen *vt* əymək; *sich* ~ əyilmək.

niederbrennen *vt* yandırır kül etmək; *vi* yanıb kül olmaq.

niederbrüllen *vt* üstünə bağırib səsinə batırmaq.

niederdeutsch *adj.* almaniyanın şimal məntəqəsində danışılan ləhcələr.

Niederdruck, *der*; -(e)s aşağı təzyiq.

niederdrücken *vt* basmaq, əzmək;

aşağı salmaq.

niederdrückend *adj.* sıxıcı, əzici.

niederfallen *vi* yıxılmaq, düşmək.

Niederfrequenz, *die*; -, -en aşağı tezlik (*frekans, 0-100 Hertz arasında*).

Niedergang, *der*; -s *fig.* batma, zəval, inhitat, süqut, tənəzzül.

niedergedrückt *adj.* kədərli, qəmgin.

niedergehen *vi* 1. enmək, düşmək; süqut etmək, tənəzzül etmək; 2. (*Flugzeug*) yerə enmək, yerə oturmaq.

niedergeschlagen *adj.* məyus, kədərli, dilxor, düşgün, həzin.

Niedergeschlagenheit, *die*; - məyus olma, məyusluq, dilxorluq, düşgünlük.

niederhalten *vt fig.* təzyiq altında saxlamaq, zülm etmək.

niederhauen *vt* vurub yıxmaq; kəsmək, doğramaq.

niederholen *vt* (*Fahne*) endirmək.

niederkämpfen *vt* qələbə çalmaq, qalib gəlmək.

niederknien *vi* diz çökmək.

niederkommen *vi* (*Frau*) doğmaq, *mit e-m Mädchen* ~ qız doğmaq.

Niederkunft, *die*; -, -e doğma, doğuş, doğum.

Niederlage, *die*; -, -n 1. məğlubiyyət, basılma; uduzma; süqut; e-e ~ *erleiden* basılmaq, məğlub olmaq, məğlubiyyə-tə uğramaq; 2. (*Lager*) anbar; depo.

Niederlande *pl.* Niderland(*iya*), Holland(*iya*).

niederländisch *adj.* hollandiyalı, niderlandiyalı.

niederlassen *vt* (*Fahnen usw.*) endirmək, salmaq; *vr sich* ~ 1. (*sich setzen*) oturmaq; 2. (*als Arzt usw.*) yerləşmək; 3. (*Vogel*) qonmaq.

Niederlassung, *die*; -, -en 1. sakin olma, çökmə, yerləşmə; qonma; 2. (*Filiale*) şöbə, filial.

niederlegen *vt* 1. yerə qoymaq; *nəyisə* öz üzərindən atmaq; 2. (*Amt*) istefaya çıxmaq, vəzifədən əl götürmək; 3. (*Waffen*) silahları yerə qoymaq; 4. (*Arbeit*) tətıl etmək, işləməmək, işi dayan-dırmaq; 5. (*Kranz*) əkil qoymaq; 6.

(*schriftlich*) yazmaq; *vr sich* ~ uzanmaq, yatmaq.

Niederlegung, *die*; -, -*en* yerə qoyma; istefaya çıxma.

niedermachen *vt* 1. (*töten*) öldürmək, qırmaq; 2. alçaltmaq; qədrini bilməmək, qiymət verməmək.

niedermetzeln *vt* öldürmək, qırmaq, qılıncdan keçirmək.

niederreißen *vt* xarab etmək, yıxmaq, sökmək.

niederringen *vt* qalib gəlmək, kimdən-sə udmaq.

Niederschlag, *der*; -(*e*s), -*e* 1. yağmur, yağıntı; 2. *Chem.* xılt, torta; 3. (*Boxen*) nakovt və ya nakdavn etmək; 4. *fig. s-n* ~ *finden* ifadə edilmək, əks edilmək, əksini tapmaq.

niederschlagen *vt* 1. vurub salmaq, vurub yıxmaq; çırpmaq; 2. (*Aufstand*) yatır(t)maq, boğmaq; 3. (*Strafverfahren*) dayandırmaq; 4. *die Augen* ~ göz-ləri aşağı dikmək, yerə baxmaq; *vr sich* ~ 1. *Chem.* çökmək; 2. yağmaq; *fig.* ifadə edilmək, əksini tapmaq, göstərilmək; *niedergeschlagen sein* pis əh-val-ruhiyyədə olmaq.

Niederschlagsmenge, *die*; -, -*n* yağmur miqdarı, yağıntı miqdarı.

niederschlagsreich *adj.* bol yağmurlu, yağışlı, yağıntılı.

Niederschlagung, *die*; - yatır(t)ma, yətirılma, boğulma, qarşısının alınması.

niederschmettern *vt* yerə vurmaq; *fig.* sarsıtmaq.

niederschmetternd *adj.* sarsıdıçı.

niederschreiben *vt* yazmaq, qeyd etmək.

niederschreien *s. niederbrüllen.*

Niederschrift, *die*; -, -*en* 1. yazı; 2. (*Aufzeichnung*) qeyd, qeyd etmə.

niedersetzen *vt* qoymaq; *vr sich* ~ (*D/A*) ayaqlarını yığıb oturmaq, domuşmaq, oturmaq.

niederstechen *vt* bıçaqlamaq.

niederstimmen *vt* (*Antrag usw.*) çox dartaşmadan sonra səs çoxluğu ilə rədd etmək, qəbul etməmək.

niederstrecken *vt* yerə sərmək; *j-n* ~ kimisə vurub yerə sərmək.

Niedertracht, *die*; - alçaqlıq, əclaflıq, rəzillik, rəzalət, qəbahət, xəbislik.

niederträchtig *adj.* alçaq, əclaf, rəzil, xəbis, xain.

niedertreten *vt* 1. ayaq altında öz-mək; 2. (*Schuhe*) köhnəltmək.

Niederung, *die*; -, -*en* ovalıq; düzlük, alçaq yer.

niederwerfen *vt* 1. atmaq, yerə atmaq; 2. (*Revolte*) yatır(t)maq, tar-mar etmək; *vr sich vor j-m* ~ bir kəsin önündə (*qabağında*) yerə döşənmək (*yerə sə-rilmək*), qabağında diz çökmək, əl-ayağ-ına düşmək.

niedlich *adj.* məlahətli, istəməli; *fig.* dadlı, duzlu; xoşsifət; ~*es Kind* duzlu uşaq.

Niednagel, *der*; -*s*, -*''* qaraquş (*dırnaq mayası*).

niedrig *adj.* 1. alçaq; 2. (*Preis*) aşağı; 3. (*gemein, ehrlos*) alçaq, əclaf, həqir; *du ehrloser Mensch!* alçağın biri alçaq!; ~ *halten* aşağı saxlamaq.

Niedrigkeit, *die*; - alçaqlıq.

niemals *adv.* heç, heç bir zaman, heç vaxt, əbədə, əbədən, əsla, əslən, hər-giz.

niemand *pron.* heç kəs, heç kim; *er hat ~en gesehen* o heç kəsi (*heç kimi*) görməyib; ~ *anders als wir* bizdən baş-qa heç kəs.

Niemandsländ, *das*; -(*e*s) iki sərhəd arasında olan ərazi, bitərəf zona.

Niere, *die*; -, -*n* böyrək.

Nierenbecken, *das*; -*s*, - böyrək ləyənciyi.

Nierenentzündung, *die*; -, -*en* böyrək ağrısı.

nierenkrank *adj.* böyrək xəstəsi.

Nierenstein, *der*; -*s*, -*e* böyrək daşı.

nieseln *vi* narın yağmaq, çisələmək.

niesen *vt* asqırmaq.

Nießbrauch, *der*; -(*e*s) *jur.* intifa haqqı, özgənin mülkündən istifadə etmə haqqı.

Niet, *der*; -(*e*s), -*e* pərçim.

Niete, die; -, -n **1.** (Lotterie) boş bilet; **2.** *techn.* pərçim; **3.** *F, fig.* (Versager) bacarıqsız.

nieten *vt* pərçimləmək.

niet- und nagelfest *adj.* :alles, was nicht ~ ist bərk bağlanmış, daşına bilən.

Niger; -s : Republik ~ Niger cumhuriyyəti (*respublikası*).

Nigeria; -s Niqer.

Nihilismus, *der*; - nihilizm.

Nihilist, *der*; -en, -en nihilist.

nihilistisch *adj.* nihilist.

Nikotin, *das*; -s nikotin.

nikotinhaltig *adj.* nikotinli.

Nikotinvergiftung, *die*; -, -en nikotindən zəhərlənmə.

Nilpferd, *das*; -(e)s, -e begemot.

Nimbus, *der*; -, -se **1.** (Heiligenschein) hələ, ayla; **2.** *fig.* *nur sg.* (Ansehen) şöhrət, etibar, nüfuz.

nimmer *adv.* heç bir vaxt; *nie und ~* heç bir zaman, heç vədə.

Nimmersatt, *der*; -s, -e qarınqulu, qarınpa.

Nimmerwiedersehen *das*; -s : *auf ~!* əlvida!, bir daha görüşməmək üzərə!

Nippel, *der*; -s, - **1.** *techn.* nipel, boru bilərziyi; **2.** *fig.* (Brustwarze) döş gilsəsi.

nippen *vi* qurtum-qurtum içmək (*an, von D/bir şeyi*).

Nippes, *die/pl.* xırda-mırda şeylər; zirzibil.

Nippsachen, *die/pl.* *s.* Nippes.

nirgends *adv.* heç yerdə, heç yanda.

nirgend(s)wo *adv.* heç yanda, heç bir yerdə, heç bir yer.

nirgendwoher *adv.* heç bir yerdən, heç bir yandan.

nirgendwohin *adv.* heç bir yana, heç bir yerə.

Nische, *die*; -, -n **1.** taxça; ləmə; **2.** (*Ge-betsnische*) mehrab.

Nisse, *die*; -, -n bit sirkəsi.

nissig *adj.* sirkəli.

nisten *vi* yuva qayıрмаq, yuva salmaq.

Nitrat, *das*; -(e)s, -e nitrat.

Niveau, *das*; -s, -s **1.** yüksəklik dərəcəsi; üfüq; **2.** *fig.* səviyyə, tərz; *kein ~ ha-*

ben səviyyəsiz olmaq; das ~ des Lebens-standards verbessern həyat tərzini (səviyyəsinə) qaldırmaq (*yaxşılaşdırmaq*).

niveaulos *adj.* səviyyəsiz.

nivellieren *vt* **1.** (*ein Gelände usw.*) hamarlayıb düzəltmək; *die Unterschiede ~* fərqləri aradan qaldırmaq; **2.** (*vermessen*) hündürlükləri ölçmək.

Nixe, *die*; -, -n *mythol.* su pərisi.

nobel *adj.* **1.** (*vornehm*) alicənab; **2.** (*großzügig*) səxavətli, əliaçıq.

Nobelpreis, *der*; -es, -e Nobel Mükafatı.

Nobelpreisträger, *der*; -s, - Nobel Mükafatı alan.

nobilitieren *vt* məşhur etmək, tanıtdırmaq.

noch¹ *adv.* **1.** daha, hələ, yenə, hələlik; ~ *einmal* bir daha, yenə də, təkrar; ~ *schlechter* daha pis, beşbətər; ~ *nicht* hələ yox; ~ *heute* hələ bu gün; ~ *etwas* başqa bir şey; ~ *und* ~ çoxlu, bol-bol; *sonst ~ Fragen?* başqa sual varmı?; *ich möchte ~ et. Kaffee* bir az da (*daha bir az*) qəhvə istəyirəm; *immer ~* hələ, hələlik; *was ~?* daha nə?; *F* dayna?; *wir haben noch nichts von ihm gehört!* hələlik ondan bir xəbər yoxdur!

noch² *konj.* *weder ~* nə... nə...; *weder Geld ~ Gut* nə pul, nə (*də*) mal; *weder heute ~ morgen* nə bu gün, nə (*də*) sabah; ~ *dazu* həm(i)də.

nochmal *adv.* bir daha, bir dəfə də, genə, genə də, yenə də, başdan.

nochmalig *adj.* ikinci dəfə, dübarə, təkrarən.

nochmals *adv.* bir daha, bir dəfə də, yenə də; (*Süd. : a. dübarə*); *ich sage es ~ dübarə* deyirəm, bir daha deyirəm.

Nomade, *der*; -n, -n köçəri; elat.

Nomadenleben, *das*; -s köçəri həyat, köçərilik.

Nomen, *das*; -s, -mina *gr.* ad.

Nomenklatur, *die*; -, -en terminoloji, terminlərin siyahısı.

Nomenklatura, *die*; - **1.** yüksək mənsəblərin siyahısı; **2.** (*Führungsschicht*) hakim təbəqə; rəhbərlik.

nominal *adj.* ismi, adla ilgili, ləfzi.
Nominalwert, *der*; -(e)s, -e ləfzi dəyər, etibari dəyər.

Nominativ, *der*; -s, -e *gr.* adlıq hal.

nominell *adj.* ismi, etibari, ləfzi.

nominiieren *vt* **1.** (*ernennen*) vəzifəyə təyin etmək; **2.** (*Kandidaten*) irəli sürmək; *j-n zum Kandidaten* ~ kiminsə namizədliyini irəli sürmək.

Nonkonformismus, *der*; - hakim olan siyasi-ictimai fikirlərdən asılı olmama.

Nonne, *die*; -, -n rahibə.

Nonsens, *der*; -es boş şey, mənasızlıq, cəfəngiyat.

nonstop *adv.* birbaşa, ara vermədən.

Nonstopflug, *der*; -(e)s, -'e birbaşa uçuş.

Noppe, *die*; -, -n dən-dən.

Nord(en), *der*; -(e)s şimal, quzey.

Nordafrika; -s Quzey Afrika, Şimali Afrika.

Nordamerika; -s Quzey Amerika, Şimali Amerika.

Nordatlantikpakt, *der*; -(e)s Şimali Atlantik(a) müqaviləsi.

Norden, *der*; -s şimal, quzey; *nach* ~ şimala doğru, quzeyə doğru.

nordisch *adj.* şimali, quzeyli.

nördlich *adj.* şimali, quzey.

Nordlicht, *das*; -(e)s, -er şimal şəfəqi.

Nordosten, *der*; -s şimal-şərq.

nordöstlich *adj.* şimal-şərq; *adv.* şimal-şərqə doğru.

Nordpol, *der*; -s Şimal Qütbü.

Nordsee, *die*; - Şimal Dənizi.

Nordwesten, *der*; -s şimal-qərb.

nordwestlich *adj.* şimal-qərb

Nordwind, *der*; -(e)s, -e Şimal Küləyi.

Nörgelei, *die*; -, -en bəhanə axtarma, öcəşmə, sataşma, deyinmə.

nörgelig *adj.* Deyingən, iradçı.

nörgeln *vi* öcəşmək, yersiz irad tutmaq, deyinmək, donquldamaq.

Nörgler, *der*; -s, - bəhanəçi, iradçı, deyinən.

Norm, *die*; -, -en qayda, norm(a), düstur; standart.

normal *adj.* normal, adi, həmişəki; *F*

nicht ~ *sein* ağılı başında olmamaq.

Normalbenzin, *das*; -s normal benzin.

normalerweise *adv.* normal olaraq, adətən, bir qayda olaraq.

Normalfall, *der*; -(e)s, -'e normal hal, normal hadisə; *im* ~ normal olaraq, normal halda.

normalisieren *vt* normallaşdırmaq, normal hala gətirmək, qaydaya salmaq, normal vəziyyətə salmaq, adiləşdirmək; *vr sich* ~ normallaşmaq, adiləşmək.

Normalisierung, *die*; - normallaşdırma, qaydaya salma, normal vəziyyətə salma (*düşmə*), adiləşdirilmə.

Normalität, *die*; - normallıq, adilik.

Normalzustand, *der*; -s, -'e normal vəziyyət normal durum.

Normative, *das*; -s, -e qayda, əsas, normativ.

normen *vt* normaya salmaq, standartlaşdırmaq.

normieren *vt* *s. normen.*

Norwegen; -s Norveç.

Norweger, *der*; -s, - norveçli.

norwegisch *adj.* norveç; norveççə.

Nostalgie, *die*; - **1.** nostalji; **2.** (*Heimweh*) vətən həsrəti.

not *adj.* : *et. tut* ~ lazımdır, gərəkdir.

Not, *die*; -, -'e **1.** *nur sg.* (*Armut*) yoxsulluq, ehtiyac, zillət, korluq, səfalət, fəlakət; *F* əliboşluq; ~ *leiden* korluq çəkmək; **2.** (*Bedrängnis*) çətin vəziyyət, fəlakətli vəziyyət, zaval, qada, çarəsizlik, əlacsızlıq; *in* ~ *sein* çətin bir vəziyyətdə olmaq, başı belalı (*belade*) olmaq; **3.** (*Verzweiflung*) naümidlik, ümidsizlik; **4.** (*grundlos*) əsassız, səbəbsiz; *ohne* ~ boş yerə; **5.** (*zur* ~) çarəsiz qaldıqda, əlacsız qaldıqda, çarəsizlikdən, əlacsızlıqdan; **6.** (*Mühe*) zəhmət; *mit Mühe und* ~ güclə, çətinliklə; **7.** (*Gefahr*) təhlükə, xətər.

Notar, *der*; -s, -e notarı (*ius*).

Notariat, *das*; -(e)s, -e notarlıq, notarius kantoru (*Süd.* : *məhzər*).

notariell *adj.* notarius.

Notarzt, *der*; -(e)s, -'e təcili yardım həkimi.

Notarzwagen, *der*; -s, - təcili yardım maşını, ambüls.

Notausgang, *der*; -(e)s, -'e ehtiyat yolu.

Notbehelf, *der*; -(e)s, -e müvəqqəti çarə.

Notbremse, *die*; -, -n ehtiyat tormozu.

Notdienst, *der*; -(e)s -e iş saatlarından əlavə xidmətə hazırlıq; ~ *haben* növbətçi olmaq; *Apotheke mit* ~ növbətçi ap-tek.

Notdurft, *die*; - ehtiyac, tələbat, hacət; *s-e* ~ *verrichten* ayaqyoluna (*tuale-tə*) getmək, dəf i hacət etmək.

notdürftig *adj.* 1. (*provisorisch*) keçəri, müvəqqəti, hələlik; bir təhər; 2. (*spärlich*) çox az, cüzi; *adv.* ~ *reparieren* bir təhər təmir etmək.

Notebook, *das*; -s, -s EDV notbuk.

Note, *die*; -, -n 1. *mus.* nota; *nach* ~ *n spielen* notdan çalmaq; 2. (*Zensur*) qiymət, nömrə; ~ *n geben* nömrə vermək, qiymət vermək; 3. (*Anmerkung*) qeyd; yaddaş; 4. *diplomatische* ~ diplomatik nota; 5. (*Banknoten*) banknot, kağız pul.

Notenbank, *die*; -, -en milli bank, kağız pulları buraxan bank.

Notenheft, *das*; -(e)s, -e not dəftəri.

Notenpult, *das*; -(e)s, -e *mus.* not pa-yası, not üçün paya.

Notenschlüssel, *der*; -s, - not açarı.

Notenstände, *der*; -s, - s. *Notenpult*.

Notenwechsel, *der*; -s, - *pol.* bir-birinə nota göndərmək.

Notfall, *der*; -(e)s, -'e çıxılmaz vəziyyət, təhlükəli vəziyyət; *im* ~ çarəsiz qaldıqda, əlacsız qaldıqda.

notfalls *adv.* çarəsiz qaldıqda, əlacsız qaldıqda.

notgedrungen *adv.* istər-istəməz, məcburən, məcburi.

Notgroschen, *der*; -s, - qara gün üçün yığılan pul.

notieren *vt* qeyd etmək.

Notierung, *die*; -, -en (*an der Börse*) qiymət, məzənnə; qeyd.

nötig *adj.* lazım, gərəkli, vacib, zəruri, lüzumlu, görsə; *veralt.* (*am* ~ *sten*) əl-

zəm, labüd; *es ist* ~ lazımdır; *adv.* *et. für* ~ *halten* nə işə lazım bilmək; *wenn* ~ lazım olduqda, gərəkli olanda; *et.* ~ *haben* bir şeyə ehtiyacı olmaq.

nötigen *vt* 1. (*durch Drohung usw.*) məcbur etmək, vadar etmək, güc etmək, sövq etmək; 2. (*drängen*) ısrar etmək, yalvarmaq; *genötigt* məcburi.

nötigenfalls *adv.* lazım olsa, lazım gəlsə, əgər lazım gəlsə.

Nötigung, *die*; -, -en məcbur etmə.

Notiz, *die*; -, -en 1. (*kurzer Vermerk*) qeyd, yaddaş; 2. (*Kenntnis*) xəbər, məlumat; ~ *von j-m nehmen* bir kəsi saymaq, bir kəsi nəzərə almaq.

Notizblock, *der*; -(e)s, -'e qeyd dəftərçəsi, yaddaş dəftərçəsi.

Notizbuch, *das*; -(e)s, -'er qeyd dəftərçəsi, yaddaş dəftəri.

Notlage, *die*; -, -n çətin vəziyyət, ağır vəziyyət, dar gün, qara gün, çarəsizlik; *in e-e* ~ *geraten* dara düşmək.

Notlandung, *die*; -, -en məcburi yerə enmə.

notleidend *adj.* ehtiyac içində (*olan*), möhtac olan, qaragün, yoxsul, sıxıntı çəkən.

Notlösung, *die*; -, -en məcburi tədbir.

Notlüge, *die*; -, -n 1. məsləhətli yalan; 2. *islam.* təqiyyə, məşru yalan.

notorisch *adj.* 1. (*allbekannt*) məşhur, məlum; 2. (*berüchtigt*) tanınmış, adı çıxmış.

Notpfennig, *der*; -s, -e qara gün üçün yığılan pul.

Notruf, *der*; -(e)s, -e telefonla kömək istəmə, istimdad.

Notschlachtung, *die*; -, -en məcburi halda heyvan kəsmə.

Notschrei, *der*; -(e)s, -e fəryad səsi.

Notsignal, *das*; -s, -e həyəcan signalı.

Notstand, *der*; -(e)s, -'e fəvqəladə vəziyyət, ciddi ehtiyac, çarəsizlik, acınacaqlı vəziyyət.

Notstandsgesetz, *das*; -es, -e fəvqəladə qanun, fəvqəladə vəziyyət haqqında qanun.

Notunterkunft, *die*; -, -'e müvəqqəti

sığıncaq.

Notverordnung, *die*; -, -en müvəqqəti qanun, parlamentdənənar fəvqələdə qərar.

Notwehr, *die*; - zəruri müdafiə.

notwendig *adj.* gərəkli, lazım, vacib, labüd, karagələn, görəsi; *et. für ~ halten* bir şeyi gərəkli (*zəruri*) hesab etmək (*bilmək*).

Notwendigkeit, *die*; -, -en lazım olma, gərəklik, ehtiyac, zərurət, cəndərdi, labüdlük, məcburluq, lüzum.

Notzeit, *die*; -, -en : *in ~en* qara günlərdə, pis günlərdə.

Notzucht, *die*; - (*Vergewaltigung*) zorlama.

Nougat, *der u. das*; -s qoz halvası, fındıq halvası.

Novelle, *die*; -, -n **1.** kiçik hekayə, novell(*la*); **2. jur.** qanuna əlavə.

November, *der*; -s, - Noyabr ayı.

Novize, *der, -n, -n* rahiblik tələbəsi.

Novum, *das*; -s, -va yeni şey, yenilik.

Nr. = *Abk. für Nummer s. Nummer.*

Nu, *der u. das*; -s bir anda, göz qırpınca; *ich bin im ~ zurück* bu saat qayıdıram.

Nuance, *die*; -, -n nuans, incə fərqlər, incə xüsusiyyət, incəlik, çalar.

nuancieren *vt* incə fərqləri riayət etmək; dərəcələrə bölmək.

nüchtern *adj.* **1.** boş qarın, boş mədə; **2.** (*nicht betrunken*) ayıq; **3.** (*fantasielos*) ruhsuz, quru, darıxdırıcı; *fig. (besonnen, sachlich)* ağıllı, düşüncəli, dərrakəli, obyektiv; *wieder ~ werden* ayılmaq; *auf ~en Magen* ac qarına.

Nüchternheit, *die*; - **1.** ayıqlıq; **2.** ruhsuzluq, cazibəsizlik; **3.** ağıllılıq.

Nuckel, *der*; -s, - *F* əmzik.

nuckeln *vi* əmmək (*an D/-i*).

Nudel, *die*; -, -n ərıştə; düşbərə.

Nudelsuppe, *die*; -, -n ərıştə şorbası.

Nugat, *der u. das*; - *s. Nougat.*

nuklear *adj.* atom, nüvə.

Null, *die*; -, -en sıfır; *fig. (Versager)* bacarıqsız adam.

null *adj.* heç; *er hat von Politik ~ Ah-*

nung onun siyasətdən heç xəbəri yoxdur; *~ und nichtig* etibarsız; *~ Fehler* səhvsiz; *~ Grad* sıfır dərəcə.

Nullpunkt, *der*; -(e)s, -e sıfır nöqtəsi; *auf dem ~* sıfır nöqtəsində.

numerisch *adv.* (*zahlenmäßig*) miqdarca, ədədi.

Numerus clausus, *der*; - universitetdə məhdud sayda tələbələrin qəbul edilməsi.

Nummer, *die*; -, -n nömrə (*nümrə*), say; *fig. auf ~ Sicher/sicher gehen* risk etməmək.

nummerieren *vt* nömrələmək.

Nummernschild, *das*; -(e)s, -e avtomobil nömrəsi.

nun¹ *adv.* **1.** (*jetzt*) indi, hal-hazırda; **2.** (*mittlerweile*) bu arada, bu vaxt, bəs; *von ~ an* bu vaxtdan bəri, bundan sonra, bundan belə; *was ~ ?* bəs indi nə etməliyəm?, indi nə olmalıdır?.

nun² *partikel* indi, axırda; *biyol; glaubst du mir ~ endlich?* indi (*axırda*) mənə inandınmı?; *er mag ~ wollen oder nicht* indi istəyə ya istəməyə; *~ gut !* di yaxşı !; *~ aber* artıq.

nunmehr *adv.* **1.** (*ab jetzt*) bundan belə, indidən, bundan sonra; **2.** (*inzwischen*) indi, bu arada.

Nuntius, *der*; -, -ien roma papasının elçisi

nur *adv.* **1.** ancaq, yalnız, bircə, elə, belə; *es kostet ~ 3 Euro* qiyməti ancaq 3 € -dur; *~ einmal* ancaq bir dəfə; *~ für mich* ancaq mənim üçün; **2.** (*aber*) fəqət; *du brauchst es ~ zu sagen* sənə ancaq (*fəqət*) deməyin yetər (*bəsdür*); *was soll ich ~ tun ?* mən nə edim axı?; *alle, ~ du nicht* səndən başqa hamı; *~ so (zum Spaß)* elə belə, zarafat üçün.

nuscheln *vt* kəkələmək, anlaşılmaz surətdə danışmaq.

Nuss, *die*; -, -e **1.** (*Walnuss*) qoz (*Süd.* : *a. girdəkan*); **2.** (*Haselnuss*) fındıq; *fig. e-e harte ~* çətin bir məsələ.

Nussbaum, *der*; -(e)s, -e qoz ağacı.

Nusskern, *der*; -(e)s, -e qoz içi.

Nussknacker, *der*; -s, - qozsındıran,

fındıqsındıran.

Nusschale, *die*; -, -n qoz qabığı.

Nüstern, *die/pl.* at burnunun deşikləri.

Nut(e), *die*; -, -en novalça, şırım.

Nutte, *die*; -, -n fahişə.

nutzbar *adj.* yararlı, faydalı, istifadəli; *et. ~ machen vt* bir şeyi yararlılaşdırmaq; işlətmək.

Nutzbarkeit, *die*; - xeyirlilik, sərfəlilik, fayda.

Nutzbarmachung, *die*; - işlətmə, istifadə etmə.

nutzbringend *adj.* xeyirli, sərfəli.

nütze *adv.* : **1.** *zu nichts ~ sein* heç bir işə faydalı olmamaq; **2.** heç bir kəsə köməyi olmamaq.

Nutzeffekt, *der*; -s, -e verim, randıman.

Nutzen, *der*; -s, - **1.** gəlir, fayda, xeyir, sərfə; **2.** (*Gewinn*) mənfəət, qazanc, istifadə; *von ~ sein* faydalı olmaq, xeyir vermək; *aus et. ~ ziehen* bir şeydən mənfəət almaq.

nutzen *vi* yararlı olmaq, faydalı olmaq; *vt -dən* istifadə etmək; *-dən* faydalanmaq, bəhrələnmək; *-i* işlətmək; *die Gelegenheit ~ fürsətdən* istifadə etmək; *es nützt nichts* (, *es zu tun*) (onu etmək) bir fayda verməz, faydasızdır .

nützen *vi, vt s.* *nutzen.*

nützlich *adj.* faydalı, mənfəətli, xeyirli, düşərli, istifadəli, yararlı; əlverişli, karagələ; *sich ~ machen* kömək yetirmək, faydası olmaq, əl yetirmək.

Nützlichkeit, *die*; - fayda, xeyir, əlverişlilik.

nutzlos *adj.* faydasız, xeyirsiz, yaramaz, ərəmik, lazımsız, lüzumsuz, hədə yerə, heç-puç; *es ist ~, et. zu tun -mək* fayda verməz.

Nutzlosigkeit, *die*; - faydasızlıq, xeyirsizlik, yaramazlıq, lüzumsuzluq.

Nutznießer, *der*; -s, - xeyir götürən, faydalanan, istifadə edən.

Nutznießung, *die*; -, -en *jur.* istifadə hüququ, istifadə haqqı.

Nutzung, *die*; -, -en (*Verwendung*) istifadə etmə; faydalanma, xeyir-mənfəət.

Nutzungsrecht, *das*; -(e)s istifadə haqqı, istismar hüququ.

Nylon, *das*; -s naylon.

Nylonstrümpfe *pl.* naylon corab *sg.*

Nymphe, *die*; -, -n su pərisi, pəri.

Nymphomanie, *die*; - *med.* qadınlarda kişi düşkünlüyü.

nymphoman *adj.* kişi düşkünlü, kişi dəlisi.

O

O, o, das; -, - Alman əlifbasının on beşinci hərfi.

o! *int.* heyf!, ax!, əfsus!.

o weh! əfsus!, vay!.

Oase, die; -, -n vahə; *fig.* cənnət.

ob¹ konj. ki; ..mi, ..mi, ..mü; istər; aya; meğər, bəyəm; *ob er wohl kommt?* o gələcəkmi?, aya o gələcəkmi?; *ich weiß nicht*, ~ *er zum Essen kommt* yeməyə gəlib-gəlməyəcəyini bilmirəm; *er möchte wissen, ob er Recht hat* o bilmək istəyir ki, haqlıdırımı; *als* ~ elə bil, sanki, guya ki; *und* ~! əlbəttə!, təbii!, şübhəsiz!; ~ *er nun kommt oder nicht, wir müssen jetzt gehen* o gəlsə də, gəlməsə də, biz indi getməliyik (*istər gəlsin istər gəlməsin, biz indi getməliyik*).

ob² präp.; *peot.* **1.** *G (wegen)* görə, üçün, xatirinə; **2.** *D (über, oberhalb)* üstündən.

Obacht, die; - diqqət, diqqət etmə; ~ *geben auf (A)* -ə diqqət etmək, fikir vermək; *gib* ~! diqqət et!.

Obdach, das; -(e)s, - sığınacaq; ev, məkan.

obdachlos adj. evsiz-eşiksiz, dərbə-dər, didərgin, yersiz-yurdsuz, yurdsuz-yuvasız, lələ-giryan, sığınacaqsız, evsiz; ~ *werden* dərbə-dər olmaq (*düşmək*), didərgin düşmək, evsiz qalmaq, lələ-giryan qalmaq, sığınağı olmamaq, çöldə qalmaq.

Obdachlose, der; die; -n, -n evsiz-eşiksiz adam, sığınacaqsız.

Obdachlosigkeit, die; - evsizlik, sığınacaq yeri olmama, dərbə-dərlik, yurdsuzluq.

Obduktion, die; -, -en *med.* yarma, yarılma, otopsi.

obduzieren vt meyiti yarmaq, otopsi etmək.

O-Beine, das/pl. o şəklinə ayaqlar, əyri ayaq *sg.*

o-beinig adj. *F* əyri ayaqlı.

oben adv. yuxarıda, yuxarı, üstdə; *nach* ~ yuxarı(ya); *bis* ~ yuxarıya qədər; *von* ~ *herab* yuxarıdan, yuxarıdan aşağı, üstdən, üstdən aşağı; *siehe* ~ yuxarıya

bax; j-n von ~ *herab ansehen* özünü başqasından üstün bilmək, başqasını saymamaq; *von* ~ *bis unten* başdan aşağı; *F* ~ *ohne* döşləri çılpaq; ~ *genannt* yuxarıda qeyd olunan (*kimi*), yuxarıda göstərilən (*kimi*).

obenan adv. baş(ın)da, birinci yerdə.

obenauf adv. **1.** (*ganz oben*) lap yuxarıda, lap üst(ün)də; **2.** *fig.* ~ *sein* özünü yaxşı hiss etmək, şən olmaq.

obendrauf adv. lap yuxarıda, lap üst(ün)də.

obendrein adv. (*außerdem*) ondan əlavə, bundan başqa.

obenerwähnt adj. yuxarıda deyilən, yuxarıda adı çəkilən.

obengenannt adj. *s.* *obenerwähnt*.

obenhin adv. (*oberflächlich*) səthi, üz-dən, öteri.

obenhinaus adv. : ~ *wollen* (*ehrgierig sein*) şöhrətperəst olmaq.

ober- adj. **1.** üst, üstdəki, yuxarıdakı; **2.** *nur Superlativ (wichtigst-)* baş, ali; *das* ~*ste Prinzip* ali prinsip.

Ober, der; -s, - qarson; baş; gədəbaşı.

Oberarm, der; -(e)s, -e bazu, qolun üst bölümü.

Oberarzt, der; -es, -e baş həkim.

Oberbau, der; -(e)s, -ten binanın üst hissəsi, yerin üstündəki tikinti.

Oberbefehl, der; -s, -e baş komandanlıq.

Oberbefehlshaber, der; -s, - baş komandan.

Oberbekleidung, die; -, -en üst paltar.

Oberbürgermeister, der; -s, - bələdiyyə rəisi.

obere adj. yuxarı, üst; *fig.* yüksək.

Oberfläche, die; -, -n səth, üz; *an die* ~ *kommen* üzə çıxmaq, su üzünə çıxmaq.

oberflächlich adj. səthi, üz-dən; *F* *da* yaz; ~ *betrachtet* səthi baxılında.

Oberflächlichkeit, die; - səthilik; ciddiyətsizlik, yüngüllük.

Oberförster, der; -s, - baş meşəbəyi.

Obergeschoss, das; -es, -e yuxarı mərtəbə.

oberhalb präp. *G* -in üstündə, yuxarısında.

Oberhand, *die*; - üstünlük; *die* ~ *gewinnen* (über *A/-ə qarşı*) üstün gəlmək, qalibiyyət qazanmaq.

Oberhaupt, *das*; -(*e*)s, -'er başçı, böyük rəhbər.

Oberhaus, *das*; -es, -'er lordlar məclisi, yuxarı palata.

Oberhaut, *die*; -, -'e dərinin üst qatı.

Oberhemd, *das*; -(*e*)s -en üstköynəyi, köynək.

Oberherrschaft, *die*; - 1. hökmanlıq; 2. (Überlegenheit) üstünlük.

Oberin, *die*; -, -nen 1. (Krankenhaus) baş şəfəq bacısı; 2. (Kloster) baş rəhibə.

oberirdisch *adj.* yerüstü; ~e *Leitung* hava xətti.

Oberkellner, *der*; -s, - baş qarson, baş qulluqçu.

Oberkiefer, *der*; -s, - üst çənə.

Oberkommando, *das*; -s, -s baş komandanlıq.

Oberkommissar, *der*; -s, -e baş komissar.

Oberkörper, *der*; -s, - 1. üst gövdə, gövdənin yuxarı hissəsi; 2. *F* beldən yuxarı, qurşaqdan yuxarı.

Oberlandesgericht, *das*; -(*e*)s, -e əyalət ali məhkəməsi.

Oberleder, *das*; -s, - başmaq üzü.

Oberleitung, *die*; -, -en 1. baş rəhbərlik, baş idarə; 2. *techn.* hava xətti, hava məftili.

Oberlicht, *das*; -e, -er (*Fenster*) tavan pəncərəsi, otağın səf pəncərəsi.

Oberlippe, *die*; -, -n üst dodaq.

Oberprima, *die*; -, -men gimnaziyanın son sinifi.

Oberschenkel, *der*; -s, - bud, omba.

Oberschicht, *die*; -, -en yuxarı təbəqə.

Oberschule, *die*; -, -n orta məktəb.

Oberschüler, *der*; -s, - orta məktəb şagirdi.

Oberschwester, *die*; -, -n şəfəq bacısı.

Oberseite, *die*; -, -n üst tərəf, yuxarı tərəf.

Oberst, *der*; -en, -en *mil.* polkovnik (*Süd.* : *sərhəng*).

oberst *adj.* ali; baş, ən yüksək.

Oberstaatsanwalt, *der*; -(*e*)s, -'e baş prokuror (*Süd.* : *ali dadıstan*).

Oberstudiendirektor, *der*; -s, -en gimnaziya müdiri.

Oberteil, *das, u. der*; -(*e*)s, -e üst hissə, üst tərəf.

obgleich *konj.* (*obwohl*) hərçənd, baxmayaraq, ona baxmayaraq ki..., əgərçi.

Obhut, *die*; - himayə, qayğı; *j-n in s-e* ~ *nehmen vt* bir kəsi himayəsi altına almaq.

obig *adj.* yuxarıda adı çəkilən, yuxarıdakı.

Objekt, *das*; -(*e*)s, -e 1. (*Gegenstand*) mövzu; 2. (*Immobilie*) alış-veriş olunan əmlak, cisim, obyekt; 3. *gr.* tamamlıq.

objektiv *adj.* 1. (*tatsächlich*) obyektiv (*Süd.* : *obyektiv*), həqiqi, şüurdan asılı olmayan; 2. (*unparteiisch*) tərəf saxlamayan, qərəzsiz, işgüzar; 3. *Foto* obyektiv.

Objektivität, *die*; - obyektivlik; qərəzsizlik, bitərəflik.

Oblate, *die*; -, -n undan bişirilmiş nazik çörək parçası; kilsədə ağza qoyulan çörək parçası.

obliegen *vt* (*e-m*) öhdəsində olmaq, vəzifəsi olmaq, öhdəsinə düşmək; *es liegt ihm ob/es obliegt ihm* bu onun vəzifəsidir, bu onun öhdəsindədir, onun borcudur.

Obliegenheit, *die*; -, -en vəzifə, görəv, öhdəçilik, səlahiyyət.

obligat *adj.* vacib, mütləq, gərəkli.

Obligation, *die*; -, -en *H* istiqraz vərəqəsi; öhdəlik.

obligatorisch *adj.* vacib, məcburi, gərəkli.

Obmann, *der*; -(*e*)s, -'er *u.* *Obleute* başçı, ağsaqqal, rəis.

Oboe, *die*; -, -n *mus.* qoboy.

Obolus, *der*; -, -se pul yardımı, sədəqə; *s-n* ~ *entrichten* sədəqə vermək.

Obrigkeit, *die*; -, -en 1. (*Regierung*) hakimiyyət, hökumət; 2. (*Regierungsstellen*) rəhbərlik, hökumət məqamları *pl.*

Obrist, *der*; -en, -en *s.* *Oberst*.

obschon *konj.* ona baxmayaraq ki, hərçənd, əgərçi, hər nə qədər.

Observatorium, *das*; -s, -rien rəsəd-xana.

observieren *vt* güdmək, polis nəzarəti altına almaq.

obskur *adj.* **1.** (*unklar, anrürlich*) şüb-həli, qaranlıq; **2.** (*unlogisch*) anlaşılmaz, qeyri-məntiqi.

Obsorge, *die*; - himayə, qayğı.

Obst, *das*; -es meyvə.

Obstbau, *der*; -(e)s meyvəçilik, bağçı-lıq.

Obstbaum, *der*; -(e)s, -e meyvə ağa-cı.

Obstgarten, *der*; -s, -e meyvə bağı, meyvə bağçası.

Obsthändler, *der*; -s, -e meyvə satan, meyvəçi.

obstinat *adj.* tərs, inadçı, şıltaq.

Obstruktion, *die*; -, -en maneə, əngəl, çətinlik.

Obstsaft, *der*; -(e)s, -e meyvə şirəsi.

Obstsalat, *der*; -s, -e meyvə salati.

obszön *adj.* həyasız, ədəbsiz, ləyaqət-siz, həyançı.

Obszönität, *die*; -, -en həyasızlıq, ədəbsizlik, nalayiqlik, əxlaqsızlıq.

Obus, *der*; -ses, -se trolleybus.

obwaltend *adj.* hakim, təsir bağışla-yan; *unter den ~den Umständen* hakim şərait altında.

obwohl *konj.* baxmayaraq ki..., hərçənd, baxmayaraq, gərçi, əgərçi.

Ochse, *der*; -n, -n öküz, buğa; *fig.* ağır-sız.

Ochsenchwanzsuppe, *die*; -, -n öküz quyruğundan şorba.

Ochsenzunge, *die*; -, -n öküz dili.

Ocker, *der od. das*; -s, - torpaq boyası, sarı və ya qəhvəyi rəngli mineral boya.

ockergelb *adj.* torpaq rəngi, sarı, or-xa rəngli.

od. *Abk. für oder.*

Ode, *die*; -, -n lit. qəsidə.

öde *adj.* **1.** (*verlassen*) xəlvət, tənha; **2.** *fig.* (*langweilig*) darıxdırıcı, ruhsuz; *ein ~s Buch* darıxdırıcı kitab.

Öde, *die*; -, -n xəlvət yer; *fig.* ruhsuz-luq.

Ödem, *das*; -s, -e med. şiş.

oder *konj.* ya da, vəya, yaxud; *veralt.* yainki; *entweder du ~ ich* ya sən ya (*da*) mən; *~ so* ya da belə; *~ aber* ya da.

Odium, *das*; -s nifrət, düşmənçilik, pislik.

Ödipuskomplex, *der*; -es, -e *psych.* Ödip kompleksi, oğulun anaya və qızın ataya həddən artıq bağlılığı.

Ödland, *das*; -(e)s boş yer, becəril-məmiş yer.

Odyssee, *die*; -, -n macəralı səfər, səyahət etmə.

Ofen, *der*; -s, -e **1.** peç, soba; **2.** (*Brenn-ofen*) ocaq, buxarı; **3.** (*Backofen*) təndir; *F jetzt ist ~ aus!* olan oldu!

ofenfrisch *adj.* təzə, təndirdən çıxmış.

Ofenheizung, *die*; -, -en peç, soba.

Ofenrohr, *das*; -(e)s, -e peç borusu.

offen *adj.* **1.** (*auf, frei, unverhüllt*) açıq; ağzıaçıq; aşkar, ələni; **2.** (*Stelle*) boş, yazılmamış;

3. (*leer*) boş, yazılmamış; **4.** (*aufrichtig*) səmimi, ürəyiaçıq; *adv.* *~ bleiben* açıq (*arada*) qalmaq; (*Rechnung*) ödənməmiş (*verilməmiş*) qalmaq, hesablanmamış qalmaq; *~ gesagt* açı-ğın desəm, sözün açığı; *F düznəqulu*;

~ halten açıq saxlamaq; *zu j-m ~ sein* bir kəslə açıq-aydın danışmaq; *auf ~er Straße* açıq küçədə, camaat qarşısın-da (*qabağında*); *ein ~es Ohr haben* özgələrin qəm-qüssələrini dinləmək;

halb ~ yarı açıq, qırıq; *fig. mit ~en Karten spielen* heç bir şeyi gizlətmə-mək; *~er Brief* açıq məktub; *ein ~es Haus haben* qonaqsevər olmaq; *~e Wunde* toxtamamış yara; *noch ~er* açıq-raq.

offenbar *adj.* aşkar, açıq, aydın, göz-göresi; *adv.* *yəqin(ki)*, *görünür(ki)*, *ehtimal(ki)*.

offenbaren *vt* **1.** aşkar etmək, açmaq, ifşa etmək; **2.** (*Gott*) vəhy etmək; *vr sich* *~* aşkar olmaq, meydana çıxmaq, ifşa olmaq.

Offenbarung, *die*; -, -en *rel.* vəhy.

Offenbarungseid, *der*; *-(e)s, -e jur.* and içib mülkünün nə qədər olduğunu məhkəməyə demək.

offenbleiben *vi* açıq qalmaq.

offenhalten *vt* açıq saxlamaq.

Offenheit, *die*; - səmimilik, səmimiyyət, açıqlıq, düzlük, düzgünlük; aşkarlıq.

offenherzig *adj.* 1. səmimi, ürəyiaçıq, safürəkli, təmizürəkli, açıqürəkli, əli-əciq; 2. (*Kleid*) açıq yaxalı.

offenkundig *adj.* açıq, aşkar, bəlli.

offenlassen *vt* açıq qoymaq, açıq saxlamaq.

offensichtlich *adj.* açıq, aşkar, aydın, bəlli, ağ-aşkar, apaçıq; *adv.* gözgörə.

offensiv *adj.* hücumə keçən, həmləvər.

Offensive, *die*; -, *-n* hücum; müdaxilə; *die ~ ergreifen* hücumə keçmək.

offenstehen *vi* açıq olmaq.

öffentlich *adj.* 1. açıq, ələni; 2. (*Ggs. privat*) ümumi, ictimai; *~e Meinung* ictimai fikir (*rəy*), ümumi əfkar, ümumi rəy; *~e Sitzung* ümumi iclas, açıq iclas.

Öffentlichkeit, *die*; - 1. ictimaiyyət; küçə-bazar; 2. ələnilik, aşkarlıq; *in aller ~ göz qabağında*, ələnen, açıq-aşkar, cəm içində; *an die ~ bringen* açıb-ağartmaq, ələni etmək.

offerieren *vt* təklif etmək.

Offerte, *die*; -, *-n* *H* təklif, önəri, təklif etmə, müqavilə təklifi.

Office, *das*; -, *-s* iş yeri, idarə, büro.

Offizialverteidiger, *der*; -, *-* təyinat üzrə müdafiəçi.

offiziell *adj.* rəsmi, xidməti; *in den ~en Kreisen* rəsmi dairələrdə; *adv.* rəsmən.

Offizier, *der*; *-s, -e* zabıt, əfsər.

Offiziersanwärter, *der*; *-s, -* zabıtlıq namizədi.

Offizierskasino, *das*; *-s, -s* zabıtlar kassinosu.

Offizierskorps, *das*; -, *-* zabıtlar cəmiyyəti, zabıtlar heyəti.

offiziös *adj.* yarımərəsmi.

öffnen *vt* açmaq; gərmək; *vr sich ~* açılmaq; gərilmək; *~ lassen* açıdır(t)maq.

Öffner, *der*; *-s, -* açar.

Öffnung, *die*; -, *-en* 1. açma, açılma; 2. (*Loch, Lücke*) dəlik, deşik; qapı.

Öffnungszeiten, *die/pl.* açılış vaxtı, iş saatları.

Offsetdruck, *der*; *-(e)s, -e* ofset çapı.

oft *adv.* tez-tez, çox vaxt, axşam-sabah, ağləb; *wie ~?* neçə dəfə?.

öfter(s) *adv.* çox vaxt, dəfələrcə, dəfələrlə, dönə-dönə; hərdənbir, bəzən, hey, əksər, əksərən; *er ist ~ krank* hey (*çox vaxt, əksərən*) xəstə olur, əksər övqat xəstə olur; *ich habe ihm ~ gesagt* ona dönə-dönə (*dəfələrcə*) dedim; *ich treffe sie ~ in der Stadt* onu çox vaxt (*əksərən*) şəhərdə görürəm.

oftmalig *adj.* tez-tez.

oftmals *adv.* çox vaxt, dəfələrlə, dönə-dönə, təkrar-təkrar, hey.

oh ! *int.* ol, ah!

Oh(ei)m, *der*; *-s, -e* veralt. əmi, dayı.

ohne¹ *präp.* *-siz, -siz, -suz, süz*; başqa; *~ mich* mənsiz; *~ weiteres* birbaşa, sözsüz; (*gar*) *nicht (so) ~ sein* daha pis, (*yaxşı, təhlükəli*) olmaq; *die Sache ist nicht ~* məsələ rahat bir iş deyil; *~ Ver lust* itgisiz, zərərsiz.

ohne² *konj.* *~ zu Inf.*; *~ dass -mə(z)-dən*; *~ zu sprechen* bir söz demədən; *~ zu sagen* demə(z)dən; *~ dass ich etwas gesagt hätte, fing sie an zu arbeiten* mən bir söz demədən, işə başladı.

ohnedies *adv.* bunsuz (*da*), onsuz (*da*), əsasən, zətən.

ohnegleichen *adj.* tayı-bərabəri olmayan.

ohnehin *adv.* *s. ohnedies.*

Ohnmacht, *die*; -, *-en* 1. (*Machtlosigkeit*) zəiflik, acizlik; 2. *med.* özündən getmə, ürəkkeçmə, qəşş, aybaşı; *in ~ fallen* özündən getmək, qəşş etmək, bayılmaq, huşa getmək.

ohnmächtig *adj.* 1. aciz, zəif, gücsüz; 2. *med.* özündən getmiş, ürəyi keçmiş, baygın; *~ werden* özündən getmək, bayılmaq; (*Süd.* : *a. haldan gətmək*).

Ohr, *das*; *-(e)s, -en* qulaq; *ganz ~ sein* diqqətlə qulaq asmaq; *bis über die ~en*

qulaqlarına kimi; *j-n übers ~ hauen* bir kəsi aldatmaq; *F sich aufs ~ legen* uza-nıb yatmaq; *F sich et. hinter die ~en schreiben* bir şeydən ibrət almaq.

Öhr, *das*; *-(e)s, -e* iynənin gözü.

Ohrenarzt, *der*; *-es, -e* qulaq həkimi.

ohrenbetäubend *adj.* qulaqbatırıcı.

Ohrenbläser, *der*; *-s, -* *F* xəbərçi, ca-sus.

Ohrenentzündung, *die*; *-, -en* qulaq il-tihabı.

Ohrenklappen, *die/pl.* qulaqlıq.

Ohrensausen, *das*; *-s* qulaq vijiltisi, qulaq cingiltisi.

Ohrenschmalz, *das*; *-es* qulaq çirki.

Ohrenschmaus, *der*; *-es* qulağa xoş gələn musiqi.

Ohrenschmerzen, *der/pl.* qulaq ağrısı.

Ohrenzeuge, *der*; *-n, -n* qulaq şahidi.

Ohrfeige, *die*; *-, -n* sillə; *F* qapaz.

ohrfeigen *vt* sillə (*qapaz*) vurmaq.

Ohrläppchen, *das*; *-s, -* mərçək, sır-ğalıq.

Ohrmuschel, *die*; *-, -n* qulaq seyvanı.

Ohring, *der*; *-es, -e* sırğa (*Süd. : a. güşvara*).

Ohrwurm, *der*; *-(e)s, -er* **1.** zo. qula-ğa girən; **2.** *F* (*Melodie*) rahat öyrəni-lən və qulaqda təkrar olan ahəng.

O.K. (*okay*)! olsun!, razıyam!

okkasionell *adj.* təsadüfi.

okkult *adj.* gizli, sirli, əsrarəngiz.

Okkultismus, *der*; *-* sirli elmlər.

Okkupant, *der*; *-en, -en* istilacı, işğalçı.

Okkupation, *die*; *-, -en* işğal, işğal et-mə, zorla ələ keçirmə, zəbt etmə.

okkupieren *vt* işğal etmək, istila elə-mək.

Ökologie, *die*; *-* ətraf mühit, ekoloji-ya (*Süd. : ekoloji*).

ökologisch *adj.* ekoloji.

Ökonom, *der*; *-en, -en* **1.** iqtisadçı; **2.** (*Landmann*) ziraətçi; təsərrüfat müdiri.

Ökonomie, *die*; *-, -n* iqtisadiyyat, eko-nomi.

Ökonomin, *die*; *-, -nen* iqtisadçı (*qa-dın*)

ökonomisch *adj.* **1.** iqtisadi; **2.** (*spar-*

sam) qənaətcil, qənaətçi.

Okraschote, *die*; *-, -n* bot. bamiyə.

Oktav, *das*; *-s* (*Buchformat*) səkkiz dəfə bükülmüş kağız vərəqəsi.

Oktave, *die*; *-, -n* mus. oktav.

Oktober, *der*; *-s, -* oktyabr ayı.

Oktoberrevolution, *die*; *-* oktyabr in-qilabı.

oktroyieren *vt* məcbur etmək.

Okular, *das*; *-s, -e* phys. (*optik cihaz-larda*) okulyar.

okular *adj.* gözə aid.

okulieren *vt* bot. peyvənd etmək, ca-laq etmək, calaq vurmaq.

Ökumene, *die*; *-* **1.** dünya; **2.** rel. xris-tiyanların birliyi; kilsələrin birliyi.

ökumenisch *adj.* xristianların birliyi.

Okzident, *der*; *-s* qərb, batı; qərb (*ba-tı*) ölkələri.

Öl, *das*; *-s, -e* **1.** (*Pflanzenöl*) yağ; **2.** (*Petroleum*) neft; *fig.* ~ *ins Feuer gießen* yanan ocağa yağ tökmək, qızıdırmaq.

Ölbaum, *der*; *-(e)s, -e* zeytun ağacı.

Oldtimer, *der*; *-s, -* **1.** qədim və qi-y-mətli avtomobil; **2.** *F* qoca kişi.

ölen *vt* yağlamaq.

Ölfarbe, *die*; *-, -n* yağ boyası, yağ rən-gi.

Ölfilter, *der*; *-s, -* (*Auto*) yağ filteri.

Ölgemälde, *das*; *-s, -* yağlı boya ilə çə-kilmiş şəkil.

Ölgötze, *der* : *wie ein ~ dastehen* öküz kimi dayanmaq.

ölhaltig *adj.* yağlı.

ölig *adj.* yağlı.

Oligarchie, *die*; *-, -n* oliqarşi, varlılar ağalığı, zənginlər hakimiyyəti.

Olive, *die*; *-, -n* zeytun.

Olivenbaum, *der*; *-, -e* zeytun ağacı.

Olivenfarbe, *die*; *-* zeytun rəngi.

Olivenöl, *das*; *-s* zeytun yağı.

olivgrün *adj.* zeytuni.

Ölkanne, *die*; *-, -n* yağqabı, yağdan.

Ölkatastrophe, *die*; *-, -n* neft fəlakəti, neft faciəsi, neft hadisəsi.

Öllampe, *die*; *-, -n* qəndil.

Ölleitung, *die*; *-, -en* neft kəməri.

Ölofen, *der*; *-s, -* neft peçi.

Ölpapier, *das*; -s yağlı kağız.
Ölpest, *die*; - neft fəlakəti.
Ölquelle, *die*; -, -n neft mənbəyi.
Ölraffinerie, *die*; -, -n neftayırma (*neft-təmizləmə*) zavodu.
Ölscheich, *der*; -(e)s, -e neft şeyxi, petrol şeyxi.
Öltank, *der*; -(e)s, -e u. -s neft çəni.
Öltanker, *der*; -s, - neft daşıyan gəmi, neft gəmisi.
Ölteppich, *der*; -s, -e neft qatı, neft layı, neft təbəqəsi.
Ölung, *die*; - yağla(n)ma.
Ölwechsel, *der*; -s, - yağ dəyişmə.
Olympiade, *die*; -, -n Olimpiad(a).
olympisch *adj.* olimpiya; ~e Spiele olimpiya oyunları (*yarıqları*) pl.
Oma, *die*; -, -s nənə, aba.
Omlett, *das*; -(e)s, -s u. -e omlet; qayqanaq.
Omen, *das*; -s, - od. *Omina* əlamət, nişanə; *gutes* ~ yaxşı əlamət.
ominös *adj.* 1. (*unheilvoll*) nəhs, pis; 2. (*bedrohlich*) xətrli, qorxulu; 3. (*rätselhaft*) şübhəli, müəmmali.
Omnibus, *der*; -ses, -se omnibus.
Onanie, *die*; - onanizm, istimna, öz-özünün belini boşaltma, mastürbasyon (*Südt. : a. kəfləmə*).
onanieren *vi* mastürbasyon etmək, istimna etmək, kəfləmə çəkmək.
ondulieren *vt* saç burmaq.
Onkel, *der*; -s, - 1. (*Vaterbruder*) əmi; 2. (*Mutterbruder*) dayı.
onkelhaft *adj.* səmimi, məhriban.
Onyx, *der*; -(e)s, -e (*Schmuckstein*) daşqaş.
Opa, *der*; -s, -s baba.
OPEC, *die*, - neft ixrac edən ölkələrin təşkilatı.
Open-air *adj.* açıq havada; *Openairkonzert* açıq havada olan konsert.
Oper, *die*; -, -n opera.
Operateur, *der*; -s, -e 1. *med.* cərrah; 2. (*Filmoperateur*) kinooperator.
Operation, *die*; -, -en 1. *med.* cərrahi əməliyyat, operasiya, əməl; 2. *mil.* əməliyyat.

Operationssaal, *der*; -(e)s, -säle *med.* əməliyyat zalı.
operativ *adj.* 1. *med.* əməliyyatla; 2. *mil.* stratejik; ~er *Eingriff* cərrahi əməl.
Operette, *die*; -, -n operetta.
operieren *vt* 1. *med.* cərrahlik etmək, əməliyyat aparmaq; *j-n* ~ bir kəsi cərrahlik (*əməliyyat*) etmək; *sich* ~ *lassen* əməliyyat olmaq; 2. *mil.* hərəkət etmək.
Opernglas, *das*; -(e)s, -er teatr durbinı.
Opernhaus, *das*; -es, -er opera teatrı.
Opernsänger, *der*; -s, - opera solisti, opera müğənnisi.
Opfer, *das*; -s, - 1. fədakarlıq; qurban; *ein* ~ *für et. bringen* bir zad (*şey*) üçün fədakarlıq etmək (*qurban vermək*); 2. (*Gabe für die Gottheit*) qurban(lıq); 3. (*Spende*) sədaqə; *et. zum* ~ *fallen* bir şeyin qurbanı olmaq; *e-m Unfall zum* ~ *fallen* bir hadisənin qurbanı olmaq; ~ *der Aggression* təcavüzün qurbanı.
opferbereit *adj.* qurban verməyə hazır, özünü fəda etməyə hazır.
Opferfest, *das*; -(e)s, -e qurban bayramı.
Opfergabe, *die*; -, -n sədaqə; qurban.
opfern *vt* qurban vermək; *vr sich* ~ özünü qurban etmək, oddan-alovdan keçmək, həyatını qurban vermək; *sich sinnlos* ~ güdaza getmək.
Opfertier, *das*; -s, -e qurbanlıq heyvanı.
Opiat, *das*; -(e)s, -e tiryəkli dava, tiryəkli dərman.
Opium, *das*; -s tiryək, əfyon.
Opiumpeife, *die*; -, -n hoqqə.
Opponent, *der*; -en, -en müxalif, tərəf, opponent.
opponieren *vi* müxalifət etmək, qarşı çıxmaq (*gegen A/-ə qarşı*).
opportun *adj.* uyğun, münasib, əlverişli.
Opportunismus, *der*; - opportunizm.
Opportunist, *der*; -en, -en opportunist, fürsətləb, aləməzhab, cildən-cildə girən, min dona girən, gündə bir don dəyişən.
Opportunität, *die*; -, -en mümkünlük; fürsət, imkan; uyğun.

Opposition, *die*; -, -*en* müxalifət.
oppositionell *adj.* müxalifətdə duran, müxalif, müxalifətçi.

Oppositionspartei, *die*; -, -*en* müxalifət partiyası, müxalifət hizbi.

optieren *vi* **1.** seçmək, qərara gəlmək; **2.** başqa vətəndaşlığa keçmək.

Optik, *die*; -, -*en* **1.** optik; **2.** (*Linsensystem*) optik sistemi, mərci.

Optiker, *der*; -*s*, - *eynəkçi*, gözlükcü.

optimal *adj.* ən yaxşı, ən yararlı; ~*e Bedingungen* ən əlverişli şərtlər.

optimieren *vt* ən yaxşı şəkilə salmaq, ən əlverişli biçimə gətirmək.

Optimismus, *der*; - *nikbinlik*, xoşbinlik.

Optimist, *der*; -*en*, -*en* *nikbin*, xoşbin.

optimistisch *adj.* *nikbin*, xoşbin.

Option, *die*; -, -*n* **1.** seçmə haqqı; *tərcih*; **2.** *H* alma haqqı.

optisch *adj.* optik.

opulent *adj.* *bol*, çoxlu; lazımı qəder.

Opus, *das*; -, *Opera* **1.** əsər, opus; **2.** (*Gesamtwerk*) tam seçilmiş əsərlər.

Orakel, *das*; -*s*, - *gələcəkdən xəbər vermə*; *ein ~ verkünden* gələcəkdən xəbər vermək, rəmmalığ etmək.

oral *adj.* *ağızdan*, *ağızla*.

Orange, *die*; -, -*n* *portağal*.

Orangenbaum, *der*; -(*e*)*s*, -*e* *portağal ağacı*.

Orangensaft, *der*; -(*e*)*s*, -*e* *portağal şirəsi (suyu)*.

Orangerie, *die*; -, -*n* *portağal bağıçası*.

Orang-Utan, *der*; -*s*, -*s* *oranqutan*.

Oratorium, *das*; -*s*, -*rien* *mus. dini orkestr*, *oratoriya*; *məscid*.

Orbit, *der*; -*s*, -*s* (*eines Satelliten usw.*) *dövr etmə xətti*, *dövr etmə yolu*.

Orchester, *das*; -*s*, - *orkestr*.

orchestrieren *vt* *orkestr üçün uyğunlaşdırmaq*.

Orchidee, *die*; -, -*n* *orkide*, *orşide*.

Orden, *der*; -*s*, - **1.** (*Auszeichnung*) *medal*, *nişan*, *orden*; *e-n ~ verleihen* *ordenlə təltif etmək*; **2.** *rel.* *dini cəmiyyət*, *təriqət*.

Ordensgeistliche(r), *der*; -*n*, -*n* *bir dini cəmiyyətə mənsub olan rahib*.

Ordensschwester, *die*; -, -*n* *rahibə*.

Ordensverleihung, *die*; -, -*en* *nişan (medal) vermə*, *orden təltif etmə*.

ordentlich *adj.* **1.**(*geordnet*) *səliqə-sahmanlı*, *təmiz*, *səliqəli*, *qaydalı*, *fərli*, *dürüst*, *düz*, *düz-əməlli*, *hesabi*; *sich ~ anziehen* *səliqəli geyinmək*; **2.** (*ordnungsliebend*) *səliqəli*; **3.** (*genau*) *diqqətli*; **4.** (*ordnungsgemäß*) *müntəzəm*, *nizamlı*; *növbəti*; *həqiqi*, *rəsmi*; **5.** (*achtbar*) *hörmətə layiq*, *böyük*, *dəyərlı*; *sich ~ benehmen* *tərbiyəli (adam kimin)* *rəftar etmək (davranmaq)*; *adv. (sehr)* *yaxşıca*, *xeyli*; *es ist ~ kalt* *hava yaxşı(ca)* *soyuqdur*; *~er Professor* *rəsmi professor*, *ştatda olan professor*.

Order, *die*; -, -*n* **1.** (*Befehl*) *hökm*, *əmr*, *sərəncam*; **2.** *H (Auftrag)* *sifariş*.

ordern *vt* *sifariş etmək*, *sifariş vermək*.

ordinär *adj.* **1.**(*gewöhnlich*) *adi*, *bayağı*; **2.** (*unanständig*) *nəzakətsiz*, *qaba*, *tərbiyəsiz*, *qabiliyyətsiz*.

Ordinarius, *der*; -, -*rien* *universitet professoru*.

Ordination, *die*; -, -*en* **1.** *rel.* *keşişliyə qəbul olma mərasimi*; **2.** *med.* *müayinə saati*.

ordnen *vt* *səliqəyə salmaq*, *qaydaya salmaq*, *sistemə salmaq*; *səliqə-sahman etmək*, *yoluna qoymaq*, *düzəltmək*.

Ordner, *der*; -*s*, - **1.** (*für Akten*) *dosya*, *dosye*, *qovluq*, (*Süd. : klasör*); **2.** (*Person*) *gözetçi*, *növbətçi*.

Ordnung, *die*; -, -*en* **1.** *nur sg.* *yöndəm*, *intizam*, *nizam*, *qayda-qanun*; *səliqə*; *fig.* *haq-hesab*; **2.**(*Reihenfolge*) *sıra*, *düzüm*; **3.** (*Regel*) *nizamname*, *qayda*, *qayda-qanun*, *çərçivə*, *düstur*; **4.** *pol. (ictimai)* *quruluş*, *sistem*; *in ~ bringen* *düzəltmək*, *yöndəmə (qaydaya)* *salmaq*, *nizama salmaq*, *sahmanlamaq*, *səliqəyə salmaq*, *cürləmək*; *in ~ kommen* *düzəlmək*, *qaydaya düşmək*, *cürlənmək*; *geht in ~!* *razılılaşdıq!*, *hər şey qaydasındadır!*; *du bist nicht ganz in ~!* *sənin ağılı başında deyil!*.

ordnungsgemäß *adj.* əsaslı, üsullu, intizamlı, qərar-qanunlara uyğun.

Ordnungshüter, *der*; -s, - polis nəfəri, gözetçi.

Ordnungslicbe, *die*; - nizam-intizamı (*düzəni*) sevmə.

ordnungsliebend *adj.* nizam-intizamı (*düzəni*) sevən.

ordnungslos *adj.* yöndəmsiz; intizam-sız.

Ordnungsstrafe, *die*; -, -n intizam cəriməsi (*tənbəhi*).

ordnungswidrig *adj.* qaydanı pozan, qanuna zidd, yöndəmsizlik.

Ordnungszahl, *die*; -, -en sıra sayı.

Ordonnanz, *die*; -, -en *mil.* çapar, rəbitə əsgəri, xidmətçi əsgər, ordonans.

Orqan, *das*; -s, -e **1.** *med.* üzv, orqan; ~e əza *pl.*; *die inneren* ~e daxili üzvlər; **2.** (*Stimme*) səs; **3.** (*Zeitung u. Zeitschrift*) qəzet, jurnal, -*in* orqanı; *staatliches* ~ rəsmi məqam (*orqan*), dövlət orqanı.

Orqanhandel, *der*; -s, - bədən üzvləri ilə ticarət, orqan ticarəti.

Organisation, *die*; -, -en **1.** təşkilat, quruluş, qurum; **2.** *nur sg.* (*organisieren*) təşkil etmə, qurma; qaydaya salma.

Organisationstalent, *das*; -(e)s, -e təşkilatçılıq qabiliyyəti; *er ist ein* ~ onda təşkilatçılıq qabiliyyəti var.

Organisator, *der*; -s, -en təşkilatçı.

organisatorisch *adj.* təşkilati, təşkilat; *die* ~e *Arbeit* təşkilati iş.

organisch *adj.* üzvi; orqanik.

organisieren *vt* düzəltmək, təşkil etmək, yaratmaq; *vr sich* ~ təşkilatlanmaq.

Organismus, *der*; -, -men **1.** orqanizm, canlı vücut; **2.** *med.* sistem.

Organspende, *die*; -, -n *med.* bədən üzvü bağışlama.

Organspender, *der*; -s, - bədən üzvü bağışlayan.

Orgasmus, *der*; -, -men bel boşaltma, orqasm, cinsəl zövqün ən yüksək nöqtəsi.

Orgel, *die*; -, -n orqan, ərgənün.

orgeln *vi* orqan çalmaq.

Orgelspieler, *der*; -s, - orqanda çalan, ərgənün çalan.

Orgie, *die*; -, -n şərab və şəhvət məclisi, səfehlik aləmi.

Orient, *der*; -s şərq, doğu.

Orientale, *der*; -n, -n şərq əhli, şərqli.

orientalisch *adj.* şərqli, şərq, doğu.

Orientalist, *der*; -en, -en şərqşünas.

Orientalistik, *die*; - şərqşünaslıq.

orientieren *vt* **1.** (*lenken*) yönəltmək, cəhət vermək, istiqamətləndirmək, səmtləmək; **2.** (*informieren*) məlumat vermək, xəbərdar etmək; *vr sich* ~ **1.** səmtini müəyyən etmək, istiqamətlənmək; **2.** (*sich informieren*) məlumat almaq, xəbər tutmaq (*über A/ haqqında*).

Orientierung, *die*; -, -en istiqamətləndirmə, olduğu yerin səmtini müəyyən etmə, yönəlmə, yönəltmə, səmtləmə; ~ *verlieren* olduğu yerin cəhətini itirmək; *zu Ihrer* ~ məlumatınız üçün.

Orientierungssinn, *der*; -(e)s istiqamət almaq hissi, istiqamət götürmək hissi.

Original, *das*; -s, -e **1.** (*echt*) əsl, orijinal; **2.** (*Person*) qərib(ə) adam.

original *adj.* əsl, orijinal.

Originalfassung, *die*; -, -en əsl nüsxə, sənədin əsl, sənədin ilkin mətni.

Originalität, *die*; - özünəməxsusluq, orijinallıq; əsalet.

originär *adj.* (*eigenständig*) müstəqil, azad.

originell *adj.* **1.** (*neuartig*) yeni, təzə, orijinal, xüsusi; **2.** (*Person*) qərib(ə), əca(y)ib, özünəməxsus.

Orka, *bot.* bamiyə.

Orkan, *der*; -s, -e tufan, qasırğa, burağan, şiddətli külək.

orkanartig *adj.* (*Sturm*) şiddətli.

Ornament, *das*; -(e)s, -e naxış.

Ornat, *der*; -(e)s, -e cübbə.

Ornithologe, *der*; - quşşünas, ornitoloq.

Ornithologie, *die*; -, - quşşünaslıq, ornitologiya).

Ort, *der*; -(e)s, -e **1.** yer, məntəqə; **2.** (*Dorf, Kleinstadt*) kənd, qəsəbə, köy;

ich hatte diesen ~ nicht gesehen buranı (bu yeri) görməmişdim; **3.** (Zeitpunkt) an, vaxt; **4.** (Einwohner e-s Ortes) əhali, camaat; *an ~ und Stelle sein* təyin olunan yerdə olmaq; *an ~ und Stelle* bu saat, burda, həmin dəqiqə; *an allen ~en* hər yerdə; *höheren ~(e)s* yüksək məqamlar tərəfindən; *vor ~* hadisə yerində, hadisə baş verən yerdə; *fehl am ~* səhv yerdə; *yersiz*, pis vaxt.

orten *vt -in* yerini belli etmək, yerini müəyyənləşdirmək.

orthodox *adj.* (strenggläubig) mütəəssib, ortodoks.

Orthodoxie, *die*; - ortodoksluq.

Orthographie, *die*; -, -n yazı qaydaları.

orthographisch *adj.* orfoqrafik, yazı qaydaları baxımından.

Orthopädie, *die*; - ortopedi.

orthopädisch *adj.* ortopedik.

örtlich *adj.* yerli.

Örtlichkeit, *die*; -, -en yer.

Ortsangabe, *die*; -, -n *s.* Ortsbestimmung.

Ortsbestimmung, *die*; -, -en yerinin müəyyənləşdirilməsi.

Ortsbezeichnung, *die*; -, -en yer adı.

Ortschaft, *die*; -, -en kənd, qəsəbə, yer, məhəl.

ortsfest *adj.* (ansässig) yaşayan, oturan, müqim.

ortsfremd *adj.* yerə nabeləd adam.

Ortsgespräch, *das*; -(e)s, -e şəhər daxilində danışma (telefon etmə).

Ortskenntnis, *die*; -, -se yerə bələd olma.

ortskundig *adj.* yerə bələd olan.

Ortsname, *der*; -ns, -n kənd adı, yer adı.

Ortsnetz, *das*; -es, -e şəhər şəbəkəsi.

Ortssender, *der*; -s, - məhəlli stansiya, yerli stansiya.

ortsüblich *adj.* yerli adət üzrə.

Ortsveränderung, *die*; -, -en yer dəyişmə.

Ortsverkehr, *der*; - məhəlli trafik, məhəlli nəqliyyat.

Ortsvorsteher, *der*; -s, - kəndxuda; ağ-

saqqal.

Ortszeit, *die*; - məhəlli vaxt, yerli vaxt.

Öse, *die*; -, -n **1.** (Anhängerröse) halqa, **2.** (Schuhöse) bağ dəliyi; **3.** ilmə, ilgək.

Osmane, *der*; -, -n osmanlı.

osmanisch *adj.* osmanlı.

Ost, (ohne Artikel) Şərq, Doğu.

Osten, *der*; -s şərq, doğu, günçıxan; *im ~* şərqdə; *nach ~* şərqə, doğuya tərəf.

ostentativ *adj.* açıq, belli; *adv.* açıq şəkildə, açıq surətdə.

Osteoporose, *die*; - *med.* osteoporoz, sümüyün eriməsi.

Osterei, *das*; -(e)s, -er uşaqlara bayramlıq verilən boyanmış yumurta.

Osterfest, *das*; -(e)s, -e dini bayram, pasxa bayramı.

Ostern, *das*; - xristian bayramlarından biri, pasxa bayramı; *frohe ~n!* pasxa bayramınız mübarək olsun!

Österreich; -s Avstriya.

Österreicher, *der*; -s, - avstriyalı.

österreichisch *adj.* avstriyalı.

östlich *adj.* doğu, şərq; *adv.* ~ von -in doğusunda, doğu tərəfində, -in şərqində.

Ostsee, *die*; - Baltik Dənizi.

ostwärts *adv.* şərqə (doğru), doğuya doğru.

Ostwind, *der*; -(e)s, -e Şərq küləyi.

Oszillation, *die*; -, -en *phys.* rəqs etmə, rəqs.

Oszillierend *adj.* titrəyən, tərənən, rəqs edən.

Otter¹, *der*; -s, - zo. susamuru.

Otter², *die*; -, -n gürzə ilan.

Ottomane, *die*; -, -n yumşaq taxt.

Ottomane², *der*; -, -n osmanlı.

ottomanisch *adj.* osmanlı.

out *adj.* modadan düşmüş, modadan çıxmış, demoda.

outen *vt sich ~ als ...* özünün ... olduğunu açıqca bildirmək .

Output, *der u. das*; -s, -s verim, randıman.

Ouvertüre, *die*; -, -n **1.** uvertürə, operada pərdə açılmadan qabaq orkest-

ranın çaldığı müsiqi parçası; 2. fig. giriş, müqəddimə.

oval *adj.* yumurtaşəkilli, oval, beyzi;
F küne .

Ovation, *die*; -, -en gurultulu alqışlar.

Overall, *der*; -s, -s iş paltarı.

Oxyd, *das*; -(e)s, -e oksid.

Oxydation, *die*; -, -en oksidləşmə.

oxydieren *vt* oksidləşdirmək.

Ozean, *der*; -s, -e Okean (*Süd.* : uqyanus); *Indischer* ~ Hind Okeanı.

Ozeanien; -s uqyanusiyə.

ozeanisch *adj.* okean, uqyanusi.

Ozeanografie, *die*; - okeanşünaslıq.

Ozon, *das*; -s ozon.

ozonhaltig *adj.* ozonlu, tərkibində ozon olan.

Ozonschicht, *die*; - ozon təbəqəsi.

P

P, p, das; -, - Alman əlifbasının on-altıncı hərfi.

Paar, das; -(e)s, -e **1.** cüt, cüft, cift; *ein ~ Schuhe* bir cüt başmaq; **2.** (*Ehepaar*) ər-arvad.

paar : *ein* ~ bir cüt, bir cüft; *in ein ~ Tagen* bir neçə gündən sonra; *vor ein ~ Tagen* bir neçə gün bundan qabaq (*əvvəl*).

paaren *vt* **1.** (*et. mit et.*) cüt-cüt birləşdirmək, qoşalamaq, cüt qoymaq; **2.** (*bei Tieren*) cütləşdirmək, basdırmaq, dövləndirmək; *vr sich* ~ cütləşmək.

paarig *adj.* cüt, qoşa.

Paarlaufen, das; -s qoşa fiqurlu konki sürmə.

paarmal : *ein* ~ bir neçə dəfə, dəfələrlə.

Paarung, die; -, -en **1.** (*bei Tieren*) cütləş(*dir*)mə; **2.** birləş(*dir*)mə.

Paarungszeit, die; -, -en cütləşmə vaxtı.

paarweise *adv.* cüt, qoşa, cüt-cüt, iki-iki; ~ *anordnen* cütlemək.

Pacht, die; -, -en **1.** icarə, kirə; *et. in ~ nehmen* bir şeyi icarə etmək, icarəyə götürmək; *in ~ geben* icarəyə vermək; **2.** (*Pachtgeld*) icarə haqqı; *die ~ erhöhen* icarə haqqını artırmaq.

pachten *vt* icarəyə götürmək, icarə eləmək, kirə götürmək.

Pächter, der; -s, - icarədar, icarəyə götürən, icarəçi, kirəkeş, kirənişin.

Pachtgeld, das; -(e)s, -er icarə haqqı, kirə pulu.

Pachtgut, das; -(e)s, -e icarə verilən şey, kirə verilən mülk.

Pachtung, die; -, -en icarə etmə, kirə götürmə.

Pachtvertrag, der; -(e)s, -e icarə haqqı müqavilə, icarənamə.

Pachtzeit, die; -, -en icarə müddəti.

Pachtzins, der; -es, -en *s. Pachtgeld.*

Pack¹, der; -(e)s, -e **1.** (*Bündel*) bağlı, paket; bağlama; **2.** (*Sack*) tay; yük; *mit Sack und ~* butun var-yoxu ilə.

Pack², das; -(e)s, - *abw.* zir-zibil, həşərat, tör-töküntü.

Päckchen, das; -s, - **1.** balaca paket, düyünçə; **2.** *fig. (Sorge)* dərd, yük; *je-der hat sein ~ zu tragen* hər kəsin öz dərdi var.

packen *vt* **1.** (*einpacken*) yığıb bağlamaq, qablaşdırmaq; **2.** (*Koffer*) hazırlamaq; **3.** (*j-n ergreifen*) basmarlamaq, tutmaq, yaxalamaq; xirtdəkləmək; *der Polizist packte ihn* polis onu yaxaladı; **4.** (*j-n innerlich bewegen*) cəlb etmək, çox maraqlandıрмаq; **5.** çatmaq, tutmaq; *wenn wir uns beeilen, ~ wir den Zug* əgər cəld tərپənsək, qatara çatarıq, ~ *dich!* rədd ol! cəhənnəm ol!

packend *adj.* cəlb edici, maraqlı.

Packer, der; -s, - mal qablaşdıran, tay bağlayan.

Packesel, der; -s, - yük eşşəyi.

Packpapier, das; -s sarğı kağızı.

Packträger, der; -s, - yükdaşıyan, hambal.

Packung, die; -, -en **1.** (*Päckchen*) paket, bağlama; *e-e ~ Zigaretten* bir paket papiros; **2.** *med.* bürümə, sarıma.

Packwagen, der; -s, - yük arabası.

Pädagoge, der; -n, -n pedaqoq.

Pädagogik, die; - pedaqogika (*Süd.* : *pedaqoji*).

pädagogisch *adj.* pedaqoji.

Paddel, das; -s, - avar, qısa kürək.

Paddelboot, das; -(e)s, -e kürəklə sürülən qayıq, dar idman qayığı.

paddeln *vi* **1.** (*rudern*) avar çəkmək; **2.** (*wie ein Hund usw.*) it kimi üzmək.

Päderast, der; -en, -en oğlanbaz.

paffen *vt* tüstüləmək, papiros çəkmək.

Page, der; -n, -n (*im Hotel*) xidmətçi oğlan.

paginieren *vi* kitabın səhifələrini nömrələmək, nömrə qoymaq.

Pagode, die; -, -n paqoda, Çin və Yaponiyada bir növ məbəd.

Paket, das; -(e)s, -e **1.** paket; **2.** (*Bündel*) bağlama, bağlı, buxça.

Paketannahme, die; -, -n paket qəbul edən kassa (*Süd.* : *gişə*).

Paketkarte, die; -, -n paket göndərmə kartı.

Paketpost, *die*; - poçtla göndərilən paket.

Paketschalter, *der*; -s, - s. *Paketannahme*.

Pakistan; -s Pakistan.

Pakistani, *der*; -s, -s pakistanlı.

pakistanisch *adj.* pakistan(lı).

Pakt, *der*; -s, -e müqavilə, pakt, saziş, anlaşma, razılıq; *e-n* ~ *schließen* müqavilə (*pakt*) bağlamaq.

paktieren *vi* müqavilə bağlamaq (*mit D/İl*).

Palais, *das*; -, - saray, qəsr, imarət.

Paläontologie, *die*; - paleontologia.

Palast, *der*; -es, -'e s. *Palais*.

Palästina; -s Fələstin, filistin.

Palästinenser, *der*; -s, - filistinli.

Palaver, *das*; -s, - boş danışıq.

palavern *vi* boş danışıqlar aparmaq.

Palette, *die*; -, -n **1.** boya taxtası; **2.** *fig.* (*Vielfalt*) müxtəlif cür, müxtəlif növ; *e-e* ~ *an Möglichkeiten* müxtəlif cür (*növ*) imkanlar *pl.*

paletti : *alles* ~ hər şey qaydasındadır.

Palisade, *die*; -, -n **1.** dirək; **2.** (*Zaun aus Palisaden*) paya çəpər.

Palme, *die*; -, -n palma, xurma ağacı; *j-n auf die* ~ *bringen* bir kəsi hirsəndirmək, bir kəsin təkəsinə minib acıqlandırmaq, birisini cin atına mindirmək.

Pampelmuse, *die*; -, -n *bot.* qreyppfrut, turənc.

Pamphlet, *das*; -(e)s, -e həcv, həcviyyə, pamflet.

pampig *adj.* (*frech, unfreundlich*) utanmaz, həyasız.

Panama; -s Panama.

Pandemie, *die*; -, -n yoluxucu xəstəliyin geniş yayılması.

Panel, *das*; -s, -e panel, qapı və pəncərə xonçası.

Panier, *das*; -s, -e **1.** bayraq, ordu bayrağı; **2.** *fig.* (*Motto*) şüar.

panieren *vt* pan etmək, ətin üstünü yumurta və un ilə hazırlanmış xəmirlə örtmək.

Paniermehl, *das*; -(e)s pan unu.

Panik, *die*; -, -(en) çaxnaşma, vəhşət,

vəlvələ; *in* ~ *geraten* vəlvələyə düşmək.

Panikmache, *die*; - *abw.* vəlvələ salma, vəhşət yaradma.

Panikmacher, *der*; -s, - hay-küçü.

panisch *adj.* *~e Angst haben* vəlvələyə düşmək, başını itirmək (*vor D/-dön*).

Panne, *die*; -, -n **1.** (*an Fahrzeugen*) xarab olma; *das Auto hat e-e* ~ maşın xarab olub; **2.** (*Missgeschick, Fehler*) gətirməmə, pis gətirmə, nöqsan.

Panorama, *das*; -s, -men panorama, mənzərə, ümumi görünüş.

panschen *vt* **1.** bir şeyə su qatmaq; *Milch* ~ südə su qatmaq; **2.** suda oynamaq, suda şappıldatmaq.

Pansen, *der*; -s, - işğənbə; qarın; *sich den* ~ *voll schlagen* qarınını doldurmaq, yeyib doymaq.

Pantheismus, *der*; - *phil.* panteizm, Tanrı və Təbiəti eyniləşdirən.

Panther, *der; -s, - *zo.* qara pələng.*

Pantine, *die*; -, -n naleyin, bir növ başmaq.

Pantoffel, *der*; -s, -n ev başmağı; *fig.* *unter dem* ~ *stehen* arvadından qorxmaq.

Pantoffelheld, *der*; -en, -en *F* arvadından qorxan kişi, arvadağız.

Pantomime, *die*; -, -n pantomim(a).

Panzer, *der*; -s, - **1.** zireh; **2.** (*Rüstung*) dəmir geyimi; **3.** *mil.* tank.

Panzerabwehrgeschütz, *das*; -(e)s, -e tank topu.

Panzerfaust, *die*; -, -'e faust-patron, bazoka (*tankvuran əl qumbaraatanı*).

Panzerglas, *das*; -es gülləkeçməz şüşə.

Panzerkanone, *die*; -, -n tankvuran artilleriya topu.

panzern *vt* -ə zireh çəkmək; *sich* ~ zirehə girmək.

Panzerschiff, *das*; -(e)s, -e zirehli gəmi.

Panzerschrank, *der*; -(e)s, -'e zirehli sandıq, zirehli şkaf.

Panzerwagen, *der*; -s, - zirehli avtomobil, tank.

Panzerzug, *der*; -es, -'e zirehli qatar.

Papa, *der*; -s, -s papa, ata.

Papagei, *der*; -s, -en tutuquşu.

Papier, *das*; -s, -e **1.** kağız; *ein Blatt* ~ bir vərəq kağız; *et. zu ~ bringen vt* bir şeyi yazmaq, bir şeyi qeyd etmək; **2.** (*Dokumente*) sənədlər *pl.*; *s-e ~e bekommen* iş(in)dən çıxmaq; **3.** (*Wertpapier*) qiymətli kağızlar, istiqraz vərəqləri *pl.*

Papierbogen, *der*; -s, -" vərəq kağız.

papieren *adj.* kağız, kağızdan.

Papierfabrik, *die*; -, -en kağız fabrikası, kağız karxanası.

Papiergeld, *das*; -(e)s kağız pul.

Papierkorb, *der*; -(e)s, -"e kağız almaq üçün səbət, zibil qabı.

Papierkrieg, *der*; -(e)s, - kağızbazlıq, bürokratiya.

Papierschlange, *die*; -, -n serpantin, rəngbərəng uzun kağız lent.

Papiertaschentuch, *das*; -(e)s, -"er kağız dəsmal.

Papiertiger, *der*; -s, -fig. yalançı pəhləvan.

Papierwarengeschäft, *das*; -(e)s, -e kağız ləvazimatı mağazası.

Papp, *der*; -s (*Kleister*) yapışqan, çiriş.

Pappbecher, *der*; -s, - karton piyalə.

Pappe, *die*, -, -n karton; müqəvva; *F das ist nicht von ~* bu boş şey deyil.

Pappel, *die*; -, -n qovaq (*ağacı*), qələmə.

pappen *vt* (*ankleben*) yapışdırmaq; *vi* (*kleben, haften bleiben*) yapışmaq.

Pappenstiel, *der*; -(e)s, -e *fig.* əhəmiyyətsiz şey, boş şey; *das ist doch kein ~!* bu boş şey deyil; *keinen ~ Wert sein* qara qəpiyə də dəyməmək.

pappig *adj.* yapışqanlı, yapışqan.

papperlapapp ! boş sözdür !, səfeh sözdür!

Pappkarton, *der*; -s, -s karton qutu, müqəvva qutu.

Pappschachtel, *die*; -, -n karton qutu.

Paprika, *der*; -s, -(s) bibər; *grüner* ~ yaşıl bibər; *roter* ~ qırmızı bibər; *scharfer* ~ acı bibər.

Paprikaschote, *die*; -, -n dolmalıq bibər.

Papst, *der*; -es, -"e Papa.

päpstlich *adj.* papaya aid.

Papsttum, *das*; -s papalıq, papa hakimiyyəti.

Papyrus, *der*; -, -ri papirus.

Parabel, *die*; -, -n **1.** kinayə, eyham; məsəl, təmsil; **2.** *math.* parabol(a).

parabolisch *adj.* parabolik.

Parade, *die*; -, -n **1.** *mil.* parad, baxış (*Süd.* : *rejə*); **2.** (*Boxen, Fechten*) dəf edilmiş zərbə, müdafiə.

Paradebeispiel, *das*; -s, -e (uyğun) nümunə, misal.

Paradeiser, *der*; -s, - pomidor (*Süd.* : *pamador*).

Parademarsch, *der*; -(e)s, -"e təntənəli marş, təntənəli addımlama.

Paradentose, *die*; - diş xəstəliyi, diş ətinin çürüməyi.

Paradeplatz, *der*; -es, -"e parad meydanı, təlim meydanı, məşq meydanı.

Paradies, *das*; -es, -e behişt, cənnət.

paradiesisch *adj.* behişt kimi, cənnət kimi.

Paradigma; *das*; -s, -men *gr.* dəyişik mənalı nümunə, misal.

paradox *adj.* qeyri-məntiqi, ziddiyyətli, mənasız, paradoksal, tərs, təzad.

Paradoxie, *die*; -, -n paradoks.

Paraffin, *das*; -s, -e *Chem.* parafin.

Paragraph, *der*; -en, -en *jur.* maddə, paraqraf; bənd.

Paraguay; -s Paraquay.

parallel *adj.* qoşa, yanbayan, müvazi, paralel (*mit, zu -ə*).

Parallele, *die*; -, -n **1.** müvazi xətt, qoşa; **2.** *fig.* müqayisə, qarşılaşdırma; *e-e ~ zu e-m Ereignis ziehen* bir hadisəni başqası ilə müqayisə etmək.

Parallelität, *die*; - oxşarlıq, bənzərlik, paralellik.

Paralyse, *die*; -, -n *med.* iflic, fələc.

paramilitärisch *adj.* hərbi dəstələr kimi, hərbi təşkilat kimi qurulmuş.

paranoid *adj.* paranoid, ruhi xəstə.

Paranoiker, *der*; -s, - ruhi xəstə.

Paranuss, *die*; -, -"e cənub fıncığı.

paraphieren *vt* imzalamaq, imza etmək, qol çəkmək.

Paraphrase, *die*; -, -n **1.** ifadəni dəyiş-

dirmək; sadə sözlə ifadə etmək; **2. mus.** ahəngi bəzəmək, bəzək vermək.

Parapsychologie, die; - parapsixologi.

Parasit, der; -en, -en parazit, tüfeyli; *fig.* müftəxor.

parat adj. hazır.

Pärchen, das; -s, - cüt, bir cüt, qoşa.

Pardon, der u. das; -s bağışlama, üzr; ~! bağışlayın!, üzr istəyirəm!

Parfüm, das; -s, -e od. -s ətir, parfüm, ətir-ənbər; xoş iy.

Parfümerie, die; -, -n ətiriyat mağazası, parfümeri.

parfümieren vt ətir vurmaq, ətirləmək; *sich* ~ özünə ətir vurmaq.

parfümiert adj. ətirli.

parkieren vt 1. (e-n Schlag) dəf etmək, qaytarmaq; **2.** (Pferd) atı saxlamaq; *vi F j-m* ~ itaət etmək, sözüne baxmaq.

Paris Paris.

Parität, die; -, -en bərabərlik.

paritätisch adj. bərabər, tən, bərabər-hüquqlu.

Park, der; -s, -e park.

parken vt (Auto) dayanmaq (*Süd.* : (maşını park etmək); *Parken verboten!* dayanış yasaqdır!

Parkett, das; -(e)s, -e **1.** parket, döşəmə; **2. Th.** parter; *fig. sich auf dem ~ bewegen können* cəmiyyət içində özünü aparmağı bacarmaq.

Parkettfußboden, der; -s, - parket döşəmə.

Parkgebühr, die; -, -en avtomobili dayanacaqda saxlamaq üçün ödənilmiş pul.

parkieren s. parken.

Parkplatz, der; -es, -e avtomobil dayanacaq yeri.

Parkverbot, das; -(e)s avtomobilin dayanışacaq qadağanı.

Parlament, das; -(e)s, -e parlament, milli məclis.

Parlamentarier, der; -s, - parlament üzvü.

parlamentarisch adj. parlament.

Parlamentarismus, der; - parlamentarizm.

Parlamentsbeschluss, der; -es, -e parlament qərarı.

Parlamentsgebäude, das; -s, - parlament binası.

Parlamentsmitglied, das; -(e)s, -er parlament üzvü.

Parlamentswahlen die/pl. parlament seçkiləri.

parlieren vi lağ-lağ danışmaq, boş-boğazlıq etmək.

Parodie, die; -, -n yamsılama.

parodieren vt gülməli şəkildə yamsılamaq.

Parodontose, die; -s. *Paradentose.*

Parole, die; -, -n **1.** parol; **2. pol.** şüar.

Paroli, das; -s, -s : *j-m ein ~ bieten* qarşısında müqavimət göstərmək, dirənmək.

Partei, die; -, -en **1.** partiya, hizb, firqə; **2. jur.** tərəf, təmsil edilən tərəf; *j-s ~ ergreifen /nehmen* kiminsə tərəfində durmaq; **3. F** kirəçi, sakin.

Parteiführer, der; -s, - partiya rəhbəri, firqə rəhbəri.

Parteigänger, der; -s, - tərəfdar.

parteiisch adj. tərəfgir, tərəfdar; ~ sein tərəfdarlıq etmək.

parteilich adj. tərəfgir.

parteilos adj. tərəfsiz, bitərəf, tərəf tutmayan.

Parteimitglied, das; -(e)s, -er partiya üzvü, firqə üzvü.

Parteinahme, die; -, -n tərəfkeşlik.

Parteitag, der; -(e)s, -e partiya qurultayı.

Parteizugehörigkeit, die; -, -en hər hansı bir partiyaya mənsub olma, partiyalılıq.

Parterre, das; -s, -s birinci mərtəbə.

Partie, die; -, -n **1.** (*Schach usw.*) bir əl, bir oyun; **2.** (*Teil, Bereich*) hissə, sahə; **3.** (*Ausflug*) gəzinti; **4. mus.** partiya; *e-e gute ~ machen* varlı adam ilə evlənmək; *mit von der ~ sein* oyuna qatılmaq.

partiell adj. qismən.

Partikel, 1. die; -, -n *gr.* hissəcik, ətad; **2. das;** -s, - (*Teilchen*) zərrə.

partikular adj. xüsusi, məxsus, baş-

qalarına bənzəməyən, özəl; hissə.

Partikularismus, *der*; - partikulyarizm.

Partisan, *der*; -*en/-s*, -*en* partizan, çətə, çətəçi.

Partisanenkrieg, *der*; -(*e*)*s*, -*e* partizan döyüşü, partizan müharibəsi.

Partitur, *die*; -, -*en* partiyon, musiqi parçasının yazılı notası.

Partizip, *das*; -*s*, -*ien* *gr.* feli sifət.

partizipieren *vi* iştirak etmək, şərik olmaq, ortaqlıq (*an D/bir şeydə*).

Partner, *der*; -*s*, - **1.** ortağ, şərik, əməl yoldaşı; **2.** (*Tanz usw.*) oyundaş.

Partnerschaft, *die*; -, -*en* şəriklik, ortaqlıq.

Party, *die*; -, -*s* parti, əyləncə, şənlik; *auf e-e ~ gehen* partiya getmək.

Partymuffel, *der*; -*s*, - əyləncədən (şənlikdən) qaçan, əyləncədən xoşu gəlməyən.

Parvenü, *der*; -*s*, -*s* sonradan görmə.

Parzelle, *die*; -, -*n* xırda torpaq sahəsi.

parzellieren *vt* xırda-xırda hissələrə (*parçalara*) bölmək.

Pascha, *der*; -*s*, -*s* Paşa.

Pass, *der*; -*es*, -*e* **1.** (*Reisepass*) pasport; **2.** (*Gebirgspass*) dağ keçidi, keçid, gədik; **3.** (*Fußball*) pas, ötürmə.

passabel *adj.* dözülə bilən; babat.

Passage, *die*; -, -*n* **1.** pasaj; **2.** (*Durchgang*) keçid; **3.** (*Teil e-s Textes*) fəsil, bölmə, bənd.

Passagier, *der*; -*s*, -*e* yolçu, sənişin, müsafir; *blinder ~* biletsiz yolçu.

Passagierflugzeug, *das*; -(*e*)*s*, -*e* sənişin təyyarəsi, yolçu uçağı.

Passant, *der*; -*en*, -*en* yoldan keçən, gəlib-gedən, keçən.

Passbild, *das*; -(*e*)*s*, -*er* pasport şəkilli.

passé *adj.* köhnəlmiş, modadan düşmüş.

passen *vi* **1.** münasib olmaq, yaraşmaq, düşmək, düz gəlmək, uyğun olmaq, uymaq (*D, auf A, für, zu -ə*); **2.** (*Kleid*) əyninə olmaq, yaraşmaq; **3.** (*beim Kartenspiel*) oyundan çəkilmək, pas demək; **4.** (*zueinander*) bir-birinə yaraşmaq, cür gəlmək, uyğun gəlmək;

həmbab olmaq; **5.** (*Sport*) pas vermək, topu ötürmək; *das passt nicht hierher* bu buraya yaraşmır; *das passt zu dir* sənə yaraşan işdir; *die Schuhe ~ mir gut* başmaqlar (*ayaqqablar*) ayağıma yaxşı gəlir; *passt es Ihnen morgen?* sizə sabah uyğundurmu (*münasibdirmi*)? *das passt mir* mənə uyğundur.

passend *adj.* münasib, uyğun gələn, yaraşan, layiqli, bab, cür; tutarlı, əlvərişli; *fig. haben Sie es ~?* xırda pulunuz varmı?; *bei ~er Gelegenheit* əlvərişli (*uyğun*) bir fürsətdə, vaxtı gələndə.

passierbar *adj.* keçiləbilən; *dieser Fluss ist nicht ~* bu çay keçilməzdir.

passieren *vt* -*dən* keçmək, bir yerin içindən keçmək; aşmaq; *vi* (*sich ereignen*) baş vermək, üz vermək, olmaq; *was ist passiert?* nə olub(*dur*) ?

Passierschein, *der*; -*s*, -*e* buraxılış və rəqəsi.

Passion, *die*; -, -*en* **1.** *rel.* ehtiras, Həz-rəti İsanın iztirab və ölüm əhvalatı *pl.*; **2.** (*Vorliebe*) həvəs.

passioniert *adj.* həris, qızgın, ehtiraslı.

passiv *adj.* **1.** hərəkət etməyən, pas-siv; **2.** *gr.* məchul.

Passiv, *das*; -*s* *gr.* felin məchul növü.

Passivität, *die*; - hərəkətsizlik, fəaliyyət-sizlik.

Passkontrolle, *die*; -, -*n* pasport kont-rolu, pasportların yoxlanması.

Pas(s)stelle, *die*; -, -*n* pasport dairəsi, pasport yeri.

Passus, *der*; -, - fəsil, bölüm, bənd.

Paste, *die*; -, -*n* pasta, xəmir.

Pastell, *das*; -*s*, -*e* pastel.

Pastellfarbe, *die*; -, -*n* pastel boyası, pastel rəngi.

Pastete, *die*; -, -*n* ət qutabı.

pasteurisieren *vt* pastorizə etmək.

Pastille, *die*; -, -*n* yastı həb.

Pastor, *der*; -*s*, -*en* protestanların ke-şişi.

Pate, *der*; -*n*, -*n* xaç atası; xaç anası; hamı; *bei e-m Kind ~ stehen* bir uşağı hamiliyə götürmək (*almaq*).

Patenkind, *das*; -(*e*)*s*, -*er* oğulluq; xaç

oğulluğu.

Patenschaft, *die*; - hamilik; şeflik.

Patent, *das*; -(e)s, -e **1.** patent, ixtira haqqı (*Hüququ*); **2.** (*Urkunde*) sənəd.

patent *adj.* (*tüchtig*) mahir, çox bacarıqlı.

Patentamt, *das*; -(e)s, -er ixtiraların qeydə alınması və patent verilməsi bürosu, patent idarəsi.

patentieren *vt* patentləmək; *sich et. ~ lassen -in* patentini almaq.

Patentlösung, *die*; -, -en qəti çarə, əlac.

Patentrecht, *das*; -s patent haqqı; patent hüququ.

Patentrezept, *das*; -s, -e qəti çarə, əlac.

Patentschutz, *der*; -(e)s patent müha-fizəsi.

Paternoster, **1.** *das*; -s, - (*Gebet*) dua; **2.** *der*; -s, - (*Aufzug*) dayanmayan qapısız asansor, durmayan lift.

pathetisch *adj.* həyəcanlı, qızgın; təm-təraqlı (*ifadə*).

Pathologe, *der*; -n, -n patoloq.

Pathologie, *die*; - patologiya.

pathologisch *adj.* patoloji, patolojik.

Pathos, *das*; - coşqunluq, həyəcan, vəcd, patos; *et. mit ~ sagen* bir şeyi həyəcanla demək.

Patience, *die*; -, -n bir növ kart oyunu.

Patient, *der*; -en, -en tədavi olunan xəstə .

Patientin, *die*; -, -nen tədavi olunan xəstə (*qadın*).

Patın, *die*; -, -nen xaç anası; analıq.

Patina, *die*; - pas, mis üstündə yaşıl rəngli pas.

Patriarch, *der*; -en, -en **1.** başçı, ağ-saqqal; **2.** *rel.* baş keşiş.

patriarchalisch *adj.* qədim zamandan qalmış; pedərəşahi, patriarxal.

Patriot, *der*; -en, -en vətənpərvər.

patriotisch *adj.* vətənpərvərliklə; vətənpərvərəsinə .

Patriotismus, *der*; - vətənpərvərlik.

Patrizier, *der*; -s, - ə`yan, əşraf.

Patron, *der*; -s, -e himayəçi; *F* gədə,

oğlan uşağı.

Patronat, *das*; -(e)s, -e himilik; patron-luq.

Patrone, *die*; -, -n güllə, fişəng.

Patronengurt, *der*; -(e)s, -e güllə qa-yışı, fişəng şəridi.

Patronentasche, *die*; -, -n güllə qabı.

Patrouille, *die*; -, -n **1.** yoxlama, kontrol etmə; **2.** (*Streife*) gözetçi dəstəsi.

patrouillieren *vi* gəzib yoxlamaq.

Patsche, *die*; -, -n **1.** əl; **2.** *fig. in der ~ sitzen* çətin bir vəziyyətdə olmaq; *j-m aus der ~ helfen* kimsəni çətin bir du-rumdan (*vəziyyətdən*) qurtarmaq.

patschnass *adj.* iliyinə qədər islanmış.

Patt, *das*; -s, -s (*Schach*) pat.

patzen *vi* xəta etmək, korlamaq.

Patzer, *der*; -s, - *F* qüsur, xəta.

patzig *adj.* kobud, ədəbsiz; sırtıq.

Pauke, *die*; -, -n nağara; *auf die ~ hau-en* şadlıq etmək; *mit ~n und Trompeten* bütünlüklə, tamamilə.

pauken *vt F* (*büffeln*) əzbərləmək.

Paukenschläger, *der*; -s, - nağaraçı, nağara çalan.

Pauker, *der*; -s, - (*Lehrer*) müəllim.

pausbäckig *adj.* doluyanaqlı.

pauschal *adj.* bütövlükdə, bir yerdən, tam hesabla; ümumi.

Pauschale, *die*; -, -en ümumi məbləğ.

Pauschalpreis, *der*; -es, -e ümumi qi-y-mət.

Pauschalreise, *die*; -, -n gediş-gəliş və tam hotel xərcləri içində olan səfər.

Pause, *die*; -, -n **1.** fasilə; dincəliş; **2.** (*Schulpause*) tənəffüs.

pausen *vt* karbon (*kalka*) kağız ilə sürət çıxartmaq.

pausenlos *adj.* fasiləsiz, dayanmadan, ara vermədən; *fig.* daban qırmadan.

Pausenzeichen, *das*; -s, - **1.** (*Radio*) fa-silə işarəsi; **2.** (*Schule*) tənəffüs işarəsi.

pausieren *vi* -ə ara vermək.

Pauspapier, *das*; -s, -e karbon kağızı, kalka kağızı.

Pavian, *der*; -s, -e zo. öntər.

Pavillon, *der*; -s, -s pavilyon.

Pazifismus, *der*; - pasifizm.

Pazifist, *der*; -en, -en pasifist.

pazifistisch *adj.* pasifist.

PC *Abk. für Personalcomputer* bir nəfərlik kompyuter.

Pech, *das*; -s **1.** qatran, qır; **2.** *fig.* uğursuzluq; müvəffəqiyyətsizlik, pis gətimə; günüqaralıq, talesizlik; ~ *haben* pis gətirmək, gətirməmək.

Pechkohle, *die*; -, -n qatranlı kömür.

pechschwarz *adj.* qapqara, zil qara.

Pechsträhne, *die*; -, -n pis gətirmə, bəxtsizlik.

Pechvogel, *der*; -s, -" *F* bəxtsiz adam, bəxti gətirməyən adam, talesiz, qara-bəxt, pis gətirən, gətirməyən.

Pedal, *das*; -s, -e pedal.

Pedant, *der*; -en, -en xırdaçı, vasvası, pedant, çürükçü.

Pedanterie, *die*; -, -n vasvasılıq, xırdaçılıq, çürükçülük.

pedantisch *adj.* vasvası, xırdacı.

Pedell, *der*; -s, -e məktəb qapıçısı, məktəb gözetçisi.

Pediküre, *die*; -, -n pedikür, ayaqdırnaqlarının təmizlənməsi.

Pegel, *der*; -s, - su səviyyəsini göstərən alət; yağışölçən.

Pegelstand, *der*; -(e)s, -"e suyun səviyyəsi.

peilen *vt* **1.** (*Wassertiefe*) dərinliyini ölçmək; **2.** (*Richtung*) istiqamətini təyin etmək.

Pein, *die*; - əzab, dərd, əziyyət, işgəncə, iztirab.

peinigen *vt* əzab vermək, incitmək, əziyyət vermək.

Peiniger, *der*; -s, - incidən, əzab verən.

peinlich *adj.* **1.** utandırıcı, cansıxıcı, əzabverici, xoşagəlməz; **2.** (*sehr genau*) çox dəqiq; *es war mir* ~ çox utandım.

Peitsche, *die*; -, -n qamçı, qırmanc, şallaq.

peitschen *vt* qamçılamaq, şallaqlamaq, qırmancılamaq; *der Regen peitscht mein Gesicht* yağış üzümə döyür.

Peitschenhieb, *der*; -(e)s, -e şallaq zərbəsi, qırmanc zərbəsi.

pejorativ *adj.* dəyərsizləşdirici.

pekuniär *adj.* maliyyə (*vəziyyəti*), pul-la bağlı.

Pelikan, *der*; -s, -e pelikan, qutan.

Pelle, *die*; -, -n qabıq; dəri; *j-m auf die ~ rücken* bir kəsi sıxışdırmaq; *j-m auf der ~ sitzen* kimisə narahat etmək.

pellern *vt* qabığınyı soymaq.

Pellkartoffeln, *die/pl.* qabığı ilə bişmiş yeralması, qabıqlı bişmiş kartof.

Pelz, *der*; -es, -e **1.** (*Fell*) xəz, tüklü dəri; **2.** (*Kleidungsstück*) kürk.

Pelzhändler, *der*; -s, - kürkçü.

Pelzmantel, *der*; -s, -" xəz palto, kürk.

Pelzmütze, *die*; -, -n xəz börk, xəz papaq.

Pendant, *das*; -s, -s (*Gegenstück*) qarşılıq, bədəl.

Pendel, *das*; -s, - rəqqas; şaqul, pəndul.

pendeln *vi* yellənmək, tərpənmək; *fig.* (*Bus, Zug*) iki yerin arasında daimi gəlib-gətmək, gedib-gəlmək.

Pendeltür, *die*; -, -en açılıb-bağlanan qapı.

Pendeluhr, *die*; -, -en kəfgirli saat.

penetrant *adj.* **1.** (*durchdringend*) şiddətli, kəskin; ~ *riechendes Parfüm* şiddətli iy verən ətir, iy-qoxulu ətir **2.** (*aufdringlich*) zəhləaparan, zəhlətökən, əl çəkməyən, sırtıq.

penibel *adj.* vasvası, çətin; çox dəqiq.

Penicillin, *das*; -s penisilin.

Penis, *der*; -, -se penis, kişinin cinsiyət üzvü, kişi cinsi üzvü.

Penizillin, *das*; -s, -e *s. Penicillin*

Penne, *die*; -, -n *F* məktəb, mədrəsə.

pennen *vt* *F* yatmaq; *du hast gepennt!* (*nicht aufgepasst*) sən yatmışsındı!, ağıllın harda idi?

Penner, *der*; -s, - boş-boşuna gəzən; boşbeyin.

Pension, *die*; -, -en **1.** (*Ruhegehalt*) təqaüd, pensiya; **2.** (*Fremdenheim*) pansion, mehmanxana; **3.** (*Unterkunft u. Verköstigung*) mehmanxanada otaq və yemək vermək; *in ~ gehen* təqaüdə çıxmaq, əməkli olmaq.

Pensionär, *der*; -s, -e **1.** təqaüdçü, pensiyaçı; **2.** (*im Fremdenheim*) mehmanxana qonağı.

Pensionat, *das*; -(e)s, -e qızlar üçün internat.

pensionieren *vt* təqaüd buraxmaq; *sich ~ lassen* təqaüdə çıxmaq, təqaüdə buraxılmaq.

pensioniert *adj.* təqaüdəçü, əməkli.

Pensionierung, *die*; -, -en təqaüdüçülük, təqaüdə çıxma.

Pensionierungsalter, *das*; -s, -e təqaüdüçülük yaşı.

Pensionsgast, *der*; -s, -e mehmanxana qonağı.

Pensum, *das*; -s, -sen tapşırıq, vəzifə, görəv; dərs.

Pentateuch, *der*; -s Tövrət.

Peperoni, *die*; - acı bibər.

per präp. ilə, vasitəsi ilə; ~ *Post* poçtla, post ilə, poçt vasitəsilə; *wir sind ~ du* biz sənle danışıraq (*bir-birimizə sən deyirik*).

perfekt *adj.* **1.** (*vollkommen*) mükəmməl, əla, eybsiz; ~ *beherrschen* yaxşı bilmək; **2.** (*Sache, Vertrag*) bitmiş, tamamlanmış; *e-e Sache ~ machen* bir işi əla şəkildə yerinə yetirmək.

Perfekt, *das*; -s, -e *gr.* nəqli keçmiş zaman, perfekt zaman forması.

Perfektion, *die*; - eybsizlik, mükəmməllik.

perfektionieren *vt* mükəmməlləşdirmək.

Perfektionist, *der*; -en, -en müşkülpəşənd, çox dəqiq adam.

Perfektionismus, *der*; - eybsizlik.

perfid *adj.* məkrli, alçaq, pis; vefasız, xain, satqın.

perforieren *vt* dəlmək.

Pergament, *das*; -(e)s, -e perqament, dəri kağızı.

Pergamentpapier, *das*; -s perqament kağızı, dəri kağızı.

Pergola, *die*; -, -len çardaq, köşk.

Periode, *die*; -, -n **1.** dövr, müddət, zaman, devr, dövrən, dönmə; **2.** (*Menstruation*) aybaşı.

periodisch *adj.* dövrilik, dövrü, vaxtaşırı, periodik.

Peripherie, *die*; -, -n **1.** *math.* çevrə; **2.** (*Randbezirk*) ətraf; əyalət; *an der ~ von -in* çevrəsində, *-in* kənarında.

Periskop, *das*; -s, -e periskop, sualti dürbin.

Perle, *die*; -, -n mirvari dənəsi, inci dənəsi, xırda muncuq dənəsi; ~n *vor die Säue werfen* yaxşılıq bilməyən insana yaxşılıq etmək, eşşəyə zəfəranplov vermək; *blaue ~* gözmuncuğu (*gegen den bösen Blick*).

perlen *vi* **1.** (*tropfen*) damcılamaq; **2.** (*glänzen*) parıldamaq; **3.** (*Schaumwein*) köpüklənmək.

Perlenkette, *die*; -, -n mirvari boyunbağı.

Perlmutter, *das*; -s sədəf.

Perlmutter, *die*; - sədəf.

Perlon, *das*; -s perlon.

permanent *adj.* daimi, arasıkəsilməz.

perplex *adj.* çəşmiş, heyrətə düşmüş.

Perser, *der*; -s, -e fars, əcəm.

Persien; İranın qədim adı.

persifizieren *vt* farslaşdırmaq; *perserifiziert werden* farslaşmaq.

persisch *adj.* fars, əcəmi; ~er *Chauvinismus* farsçılıq, fars şovinizmi.

Persisch, *das*; - (*Sprache*) farsca, farsı.

Person, *die*; -, -en şəxs, adam, fərd, kəs; *pl.* əfrad, əşxas; *ein Tisch für drei ~en* üçadamlıq bir masa (*miz*); *juristische ~* hüquqi şəxs.

Personal, *das*; -s işçilər heyəti.

Personalabteilung, *die*; -, -en kadrlar şöbəsi.

Personalausweis, *der*; -es, -e şəxsi vəsiqə, kimlik vəsiqəsi.

Personalchef, *der*; -s, -s kadrlar şöbəsinin rəisi.

Personalcomputer, *der*; -s, -e kompyuter.

Personalien, *die/pl.* kimlik, hüvviyyət, şəxsə aid olan məlumat.

Personalpapier, *das*; -s, -e şəxsi sənədlər *pl.*

Personalpronomen, *das*; -s, -e *gr.* şəxs

əvəzliyi.

personell *adj.* şəxsi.

Personenaufzug, *der*; -s, -'e asansor, lift.

Personenkraftwagen (*PKW*), *der*; -s, - minik maşını.

Personenkult, *der*; -(e)s şəxsiyyətə pərəstiş.

Personenstand, *der*; -(e)s ailə vəziyyəti.

Personenstandsregister, *das*; -s, - əhali siyahısı, nüfus siyahısı.

Personenwagen, *der*; -s, - sərnəşin vaqonu (*dəmir yolunda*).

Personenzug, *der*; -es, -'e sərnəşin qatarı.

personifizieren *vt* 1. şəxsləndirmək, fərdiləşdirmək; 2. (*darstellen*) təmsil etmək.

persönlich *adj.* şəxsi; fərdi; *aus ~en Gründen* şəxsi səbəblərə görə; *adv.* şəxсэн; ~ *verantwortlich* şəxсэн cavabdeh; *er nimmt alles ~ o*, hər şeyi özünə alır (*götürür*), yozur, inciyir.

Persönlichkeit, *die*; -, -en 1. şəxsiyyət; fərdiyyət; 2. (*bedeutender Mensch*) yüksək vəzifəli şəxs; *F* ehtiram sahibi.

Perspektive, *die*; -, -n perspektiv, gələcək.

perspektivisch *adj.* gələcəyi olan, perspektivli.

perspektivlos *adj.* perspektivsiz, gələcəksiz.

Peru; -s Peru.

Peruaner, *der*; -s, - perulu.

Perücke, *die*; -, -n taxma saç, parik.

pervers *adj.* cinsəl normal olmayan; pozulmuş, perverz.

Perversion, *die*; -, -en pozğunluq.

Perversität, *die*; -, -en pozğunluq.

Pessimismus, *der*; - hər şeyin pis cəhətini görmək, bədbinlik, pesimizm.

Pessimist, *der*; -en, -en pessimist, bədbin adam.

pessimistisch *adj.* bədbin, pesimist.

Pest, *die*; - 1. taun, vəba; 2. *fig.* pis iy; üfunət; *es stinkt wie die* ~ üfunət iyi verir.

Pestizid, *das*; -(e)s, -e bitkilərə ziyan-

verici həşəratə qarşı maddə, pestisid.

Petersilie, *die*; - cəfəri.

Petit, *die*; - kiçik; cüzi

Petition, *die*; -, -en petisiya, ərizə, diləkçə.

Petrol, *das*; -s neft.

Petroleum, *das*; -s neft.

Petroleumkocher, *der*; -s, - pil(ə)tə.

Petroleumlampe, *die*; -, -n neft lampası.

Petschaft, *das*; -s, -e möhür.

petto: *in ~ haben* *vt* çinədanında saxlamaq, hazır saxlamaq.

Petze, *die*; -, -n şeytanlıq edən, xəbərçi, deyici; *F* ara qarışıdırən, qancıq.

petzen *vt* xəbərçilik etmək, şeytanlıq etmək, çuğulluq etmək, şeytanlamaq, *F* ara qarışdırmaq.

Pfad, *der*; -(e)s, -e çıxır, dar yol.

Pfadfinder, *der*; -s, - 1. izçi, iztaniyan; 2. kəşfiyyatçı; pioner.

Pfaffe, *der*; -n, -n keşiş.

Pfahl, *der*; -(e)s, -'e dirək, sütun.

Pfahlbau, *der*; -(e)s, -ten dirəklər üstündə tikilmiş ev.

pfählen *vt* dirəyə çəkmək.

Pfand, *das*; -(e)s, -'er girov, rəhn, amnat, ariyyət, əmanət; *als ~ geben* *vt* rəhnə qoymaq, girov qoymaq; *als ~ einbehalten* girov götürmək.

pfändbar *adj.* rəhnə qoyula bilən, girova qoyula bilən.

Pfandbrief, *der*; -(e)s, -e girov kağızı.

pfänden *vt* girov almaq, əmlakı müsadirə etmək.

Pfandhaus, *das*; -es, -'er girov saxlayan müəssisə, lombard.

Pfandleihe, *die*; -, -n *s.* Pfandhaus.

Pfändung, *die*; -, -en girov götürmə, müsadirə etmə, həbs qoyma.

Pfändungsbefehl, *der*; -s, -e icra vəərəqəsi.

Pfanne, *die*; -, -n tava; *fig.* *j-n in die ~ hauen* bir kəsə zərər vurmaq; bir kəsə ibrət dərsi vermək.

Pfannkuchen, *der*; -s, - fəsəli, bir növ şirni.

Pfarramt, *das*; -(e)s, -'er 1. (*Pfarrer*-

stelle) keşişlik məqamı; **2.** (*Pfarreramt*) keşişlik.

Pfarrer, *der*; -s, - keşiş.

Pfarrgemeinde, *die*; -, -n bir keşişin idarəsi altında olan kilsə icması.

Pfarrhaus, *das*; -(e)s, -'er keşişin evi, keşişin iqamətgahı.

Pfau, *der*; -(e)s, -en tovuz, tavus.

Pfauenfeder, *die*; -, -n tovuztükü.

pdf. = *Pfund* yarım kilo.

Pfeffer, *der*; -s istiot, bibər.

Pfefferbühse, *die*; -, -n istiotqabı, bibərqabı.

Pfefferminze, *die*; - nanə.

Pfeffern *vt* istiot vurmaq, istiot tökmək.

Pfefferschote, *die*; -, -n yaşıl bibər.

Pfefferstreuer, *der*; -s, -n bibərqabı.

Pfeife, *die*; -, -n **1.** (*Trillerpfeife*) fit, fışqa, fışdırıq; **2.** (*Tabakspfeife*) pip; çubuq; müştük; **3.** (*Wasserpfeife*) qəlyan; *F* demisi.

pfeifen *vi* fit çalmaq, fışqa çalmaq; *vi* fitlə çalmaq; *auf j-n* ~ bir kəsə qiymət verməmək; *nach j-s* ~ *tanzen* kiminsə havasına oynamaq.

Pfeifentabak, *der*; -s, -e pip tütünü; qəlyan tütünü.

Pfeifkonzert, *das*; -(e)s, -e fitə basmaq, fit konserti.

Pfeil, *der*; -(e)s, -e ox.

Pfeiler, *der*; -s, -n dirək, sütun, dayaq.

pfeilschnell *adj.* ox kimi, iti, çox sürətli.

Pfennig, *der*; -s, -e pfenniq, finik.

Pfennigabsatz, *der*; -es, -'e (*bei Damenschuhen*) uzun və incə daban.

Pfennigfuchser, *der*; -s, -n xəsis adam, tamahkar adam, simic.

Pferch, *der*; -(e)s, -e ağıl.

pferchen *vt* heyvanları dar ağıla salmaq.

Pferd, *das*; -(e)s, -e **1.** at; **2.** (*Turngerät*) tullanma eşşəyi; *fig. auf dem hohen* ~ *sitzen* özünü bəyənmək, lovgalanmaq; *auf das falsche* ~ *setzen* baş tutmamaq, uğursuz qalmaq.

Pferdeapfel, *der*; -s, -' at təzəyi.

Pferdefleisch, *das*; -es at eti.

Pferdefuß, *der* *fig.* nöqsan, ayıb, eyb; *die Sache hat aber e-n* ~ bu işdə nə isə bir ilisəcək (*əngəl*) var.

Pferdefutter, *das*; -s, -n at yemi, yem.

Pferdegeschirr, *das*; -(e)s qoşqu ləvazimatı, yəhər-qayıq.

Pferdehändler, *der*; -s, -n at dəllalı.

Pferdeknecht, *der*; -(e)s, -e mehtər.

Pferdekoppel, *die*; -, -n at otlağı.

Pferderennen *das*; -s, -n at yarışı, at müsabiqəsi, çapışma.

Pferdeschwanz, *der*; -es, -'e **1.** at quyruğu; **2. fig.** (*Frisur*) at quyruğu formasında saç yığımı.

Pferdestall, *der*; -(e)s, -'e tövlə.

Pferdestärke, *die*; -, -n (*PS*) at gücü.

Pferdezucht, *die*; -, -en atçılıq.

pfiiff *s.* *pfeifen*.

Pfiiff, *der*; -(e)s, -e **1.** fit, fışqırıq, fışqa, isliq; **2. fig.** ustalıq, hünər.

Pfifferling, *der*; -s, -e **1.** sarı göbək; **2. fig.** *das ist keinen* ~ *wert* bunun bir quruş da qiyməti (*dəyəri*) yoxdur.

pfiiffig *adj.* bic, kələkbaz; cəld.

Pfiiffigkeit, *die*; -n biclik, şeytanlıq.

Pfiiffikus, *der*; -, -se hiyləgər, tülkü, fırıldaqçı, qumaz.

Pfingsten, *das*; -s xristian dini bayramı.

Pfingstfest, *das*; -(e)s, -e *s.* *Pfingsten*.

Pfingstrose, *die*; -, -n bot. şəqayiq, pion.

Pfirsich, *der*; -(e)s, -e hulu; şaftalı.

Pflanze, *die*; -, -n bitki.

pflanzen *vt* əkmək; *e-n Baum* ~ ağac əkmək.

Pflanzenfett, *das*; -(e)s, -e bitki yağı.

Pflanzenfresser, *der*; -s, -n otyeyən.

Pflanzenkunde, *die*; -n botanik, bitkilər elmi.

Pflanzenöl, *das*; -s, -e bitki yağı.

Pflanzenreich, *das*; -(e)s bitki aləmi.

Pflanzenschutz, *der*; -(e)s bitkilərin mühafizəsi (*qorunması*).

Pflanzenwelt, *die*; -n bitki aləmi.

Pflanzer, *der*; -s, -n (*Farmer*) zəmindar, plantator, plantasiyaçı, ferma sahibi.

pflanzlich *adj.* bitkidən; bitki kimi.

Pflanzung, *die*; -, -en əkmə, əkilmə.
Pflaster, *das*; -s, -1. (Steinbelag) döşəmə daşı; 2. *med.* plastir, məlhəm.
pflastern *vt* (Straße) döşəmək.
Pflasterstein, *der*; -(e)s, -e döşəmə daşı.
Pflasterung, *die*; -, -en döşəmə.
Pflaume, *die*; -, -n gavalı, albalı (*Süd.* : *a. albuxara*).
Pflaumenbaum, *der*; -(e)s, -e gavalı ağacı.
Pflege, *die*; - baxma, qulluq etmə, qayğı.
pflegebedürftig *adj.* qulluğa möhtac.
Pflegeeltern, *die/pl.* uşağı oğulluğa və ya qızlığa götürən valideyin, götürmə ata-ana.
Pflegeheim, *das*; -(e)s, -e əlillər evi; xeyriyyə müəssisəsi.
Pflegekind, *das*; -(e)s, -er övladlıq, oğulluq, qızlıq.
pflegeleicht *adj.* rahat təmizlənen.
Pflegemutter, *die*; -, -" analıq.
pflegen *vt* qulluq etmək, baxmaq, qayğısına qalmaq; *sich* ~ özünə baxmaq; *die Haare* ~ saç qulluq etmək; *e-n Kranken* ~ xəstəyə baxmaq; *die Künste* ~ incəsənətin qayğısına qalmaq; *den Kontakt* ~ əlaqə saxlamaq.
Pfleger, *der*; -s, -1. (*Krankenpfleger*) sənitar, xəstəyə baxan; 2. *jur.* qəyyum.
Pflegesohn, *der*; -(e)s, -e oğulluq.
Pflegtochter, *die*; -, -" qızlıq.
Pflegevater, *der*; -s, -" atalıq.
Pflicht, *die*; -, -en görəv, vəzifə; borc; mükəlləfiyyət; *die* ~ *haben zu Inf.* -məyə vəzifəsi olmaq; *s-e* ~ *tun* görəvini yerinə yetirmək, borcunu yerinə yetirmək, vəzifəsini yerinə yetirmək; *sich zur* ~ *machen* özünə vəzifə (görəv) etmək; *sich s-r* ~ *entziehen* vəzifəsindən boyun qaçırmaq.
pflichtbewusst *adj.* vəzifəşünas, vəzifəyə sadıq.
Pflichtgefühl, *das*; -(e)s vəzifə hissi, görəv hissi.
pflichtgemäß *adj.* vəzifəyə görə, vəzifə (görəv) cəhətdən.

pflichtschuldig *adj.* vəzifəyə görə.
Pflichtteil, *der u. das*; -(e)s, -e *jur.* qanuni hissə, məcburi pay.
pflichtvergessen *adj.* vəzifəsini yerinə yetirməyən, görəvini unutmuş.
Pflichtverteidiger, *der*; -s, - *jur.* məhkəmə tərəfindən təyin edilmiş müdafiəçi.
pflichtwidrig *adj.* vəzifəyə zidd.
Pflock, *der*; -(e)s, -e payacıq, paya; dirək.
pfücken *vt* dərmək, yığmaq, qırtmaq.
Pflug, *der*; -(e)s, -e xış, cüt.
pfügen *vt* şumlamaq, yeri sürmək.
Pforte, *die*; -, -n darvaza, alaqaçı.
Pförtner, *der*; -s, - qapıçı, dalandar.
Pfosten, *der*; -s, - dirək, sütun.
Pfote, *die*; -, -n 1. (*e-r Katze usw.*) pənçə, ayaq; 2. *F (Mensch)* əl.
Pfriem, *der*; -(e)s, -e biz; çuvalduz.
Pfropf, *der*; -(e)s, -e tıxac; *med.* tampon, piltə; laxta; *Blutpropf* qan laxtası.
pfropfen *vt* 1. (*Bäume usw.*) peyvənd vurmaq, qələm vurmaq, calaq etmək, döycələmək; 2. (*stopfen*) soxmaq, tıxamaq, ağızına qədər doldurmaq.
Pfropfen, *der*; -s, - (*Stöpsel*) tıxac; *med.* tampon.
Pfründe, *die*; -, -n keşişin əlavə gəliri; *fig.* müftə gəlir.
Pfuhl, *der*; -(e)s, -e çuxurluq, bataqlıq, batlaq, gölməçə.
pfui! *int.* fuy!, tuf!
Pfund, *das*; -(e)s, -e 1. yarım kilo; 2. (*Geld*) funt.
Pfusch *der*; -(e)s başdansovdu iş.
Pfuscharbeit, *die*; -, -en *s. Pfusch*.
pfuschen *vi* başdansovdu işləmək; xaltura etmək.
Pfuscher, *der*; -s, - xalturaçı.
Pfuscheri, *die*; -, -en başdansovdu iş, xaltura.
Pfütze, *die*; -, -n gölməçə, nahur.
Phänomen, *das*; -s, -e fenomen, hadisə, qəribə hadisə, görünmə, olay.
phänomenal *adj.* qəribə hadisə, təəccüblü, heyrətləndirici.
Phantasie, *die*; -, -n xəyal, təsəvvür.

phantasiarm *adj.* xəyalsız adam, qurufikirlı adam.

Phantasiegebilde, *das*; -(e)s, - xəyal, təxəyyül.

phantasieren *vi* 1. xəyala dalmaq, xəyallara qapılmaq; 2. *med.* sərsəmləmək, sayıqlamaq; özündən uydurmaq.

Phantast, *der*; -en, -en xəyalpərəst.

Phantasterei, *die*; -, -en xəyalpərəstlik.

phantastisch *adj.* 1. əfsanəvi, xəyali; 2. (*herrlich*) ə'la, çox gözəl; 3. (*über-spannt*) həddindən artıq; *die Preise sind* ~ qiymətlər həddindən artıqdır; 4. (*selt-sam*) əcaib.

Phantom, *das*; -s, -e kölgə, qarabasma.

Pharao, *der*; -s, -nen Firon.

Pharisäer, *der*; -s, - *fig.* ikiüzlü, riyakar.

pharisäerhaft *adj.* riyakarcasına.

Pharmakologe, *der*; -n, -n əczaçı, farmakoloq, dərman hazırlayan adam.

Pharmakologie, *die*; -n farmakologiya (*Süd.* : *farmakoloji*), əczaçılıq.

Pharmazeut, *der*; -en, -en əczaçı, farmakoloq.

Pharmazeutik, *die*; -n əczaçılıq.

pharmazeutisch *adj.* əczaçılıq.

Pharmazie, *die*; -n əczaçılıq elmi.

Phase, *die*; -, -n dövr, mərhələ, etap, dönmə.

Phenol, *das*; -s fenol.

Philanthrop, *der*; -en, -en insansevər, insanpərvər.

philanthropisch *adj.* insanpərvər, insansevər.

Philatelie, *die*; -n filateliya, poçt markası elmi (*Süd.* : *təmrşünaslıq*).

Philatelist, *der*; -en, -en poçt markası ilə maraqlanan, filatelist.

Philharmonie, *die*; -, -n filarmoni(*ya*).

philharmonisch *adj.* filarmonik.

Philippinen *pl.* Filipin adaları, Filipin.

Philister, *der*; -s, -n 1. qədim israililərin yəhudi olmayan qonşularına verilən ad; 2. *fig.* məhdud adam, dargörüşlü

adam, filister.

Philologe, *der*; -n, -n filoloq, dilçi, dilşünas.

Philologie, *die*; -, -n dilçilik, dilşünaslıq, filologiya (*Süd.* : *filoloji*).

philologisch *adj.* filoloji.

Philosoph, *der*; -en, -en filosof; *veralt.* həkim.

Philosophie, *die*; -, -n fəlsəfə.

philosophieren *vt* filosofluq etmək, fəlsəfə toxumaq.

philosophisch *adj.* fəlsəfi; *fig.* həkimanə.

Phlegma, *das*; -s süstlük, keylik, qayğısızlıq.

Phlegmatiker, *der*; -s, -n laqeyd, key, süst.

phlegmatisch *adj.* laqeyd, soyuqqanlı, laqeydliklə.

Phobie, *die*; -, -n dəhşətli qorxu, yersiz qorxu, əsassız qorxu.

Phonem, *das*; -s, -e fonem.

Phonetik, *die*; -n fonetika.

phonetisch *adj.* fonetik.

Phosphat, *das*; -(e)s, -e fosfat.

Phosphor, *der*; -s fosfor.

phosphoreszieren *vt* fosfor işığı vermək, qaranlıqda parıldamaq.

phosphorhaltig *adj.* fosforlu.

Photo, *das*; -s, -s *s.* Foto.

photogen *adj.* yaxşı şəkilli adam, şəkilli yaxşı çəkilən adam.

Photograph, *der*; -en, -en fotoqrafçı (*Süd.* : *əkkas*).

Photographie, *die*; -, -n 1. (*Lichtbild*) foto şəkli, şəkil; 2. *nur sg.* fotoqrafxana.

Phrase, *die*; -, -n söz, cümlə; boş söz, cümləpərdazlıq; *mus.* bir əsərin ən kiçik parçası.

Phrasendrescher, *der*; -s, -n boşboğaz, ibarəbaz, ibarəpərdaz, cümləpərdaz.

phrasenhaft *adj.* boş söz, mənasız söz, laf.

Phraseologie, *die*; -n frazeoloji.

Physik, *die*; -n fizik(a).

physikalisch *adj.* fizik, fiziki.

Physiker, *der*; -s, -n fizikaçı.

Physikum, *das*; -s, -sika tibb fakültə-

sində ara imtahan.

Physiognomie, *die*; -, -n üz, qiyafət; görünüş, fizionomiya(ya).

Physiologe, *der*; -n, -n fizioloq.

Physiologie, *die*; - fiziologiya (*Süd.* : fizioloji)

physiologisch *adj.* fizioloji.

Physiotherapie, *die*; -, -n fizioterapi.

physisch *adj.* fiziki, cismani.

Pianist, *der*; -en, -en pianist, pianoçu.

Pianistin, *die*; -, -nen pianist (*qadın*).

Piano, *das*; -s, -s piano.

pickeln *vt* *F* araq içmək.

Picke, *die*; -, -n külüng, toxa.

Pickel, *der*; -s, - 1. (*Spitzhacke*) kərki, külüng, toxa; 2. *med.* sızanaq, sızağan, çivzə, çözə, səpji.

pickelig *adj.* sızanaqlı, çözəli.

picken *vt* dənlemek, dimdikləmək.

Picknick, *das*; -s, -s piknik, seyr(*etmə*).

piekfein *adj.* çox zərif, çox gözəl.

pieksauber *adj.* çox təmiz.

Piep, *der*; - 1. (*Vogellaut*) quş səsi; 2. *F* *e-n* ~ *haben* dəli olmaq; 3. *keinen* ~ *mehr machen* ölü kimi olmaq, danışmaq, səsinə çıxarmamaq.

piep(sen) *vi* cikkildəmək, cibbildəmək; *F* *bei dir piept's wohl?* ağılın çaşıb dəyərsən?

Piepmatz, *der*; -es, -e *F* quş balası, ətcəbala.

Pier, *der*; -s, -e iskələ, yük iskəlesi.

piesacken *vt* *F* incitmək, əziyyət vermək.

Pietät, *die*; - hörmət, ehtiram, sayğı (*Toten gegenüber*).

Pigment, *das*; -(e)s, -e 1. *biol.* piqment; 2. rəng maddəsi.

Pik¹, *das*; -s, -s (*Karte*) pik.

Pik², *der*; -s, - 1. dağ zirvəsi, dağın şiş təpəsi; 2. *e-n* ~ *auf j-n haben* kiməsə kin bəsləmək, düşmənlilik etmək.

pikant *adj.* ədviyəli, tünd, kəskin; *fig.* (*reizvoll*) maraqlı, cazibəli.

pikiert *adj.* incimiş, narahat.

pikobello *adj.* çox gözəl, əla.

Pilaw, *der*; -s plov, pilov.

Pilger, *der*; -s, - ziyarətçi, zəvvar.

pilgern *vi* ziyarətə getmək.

Pille, *die*; -, -n həb; *die* ~ *nehmen* hami-ləliyin qabağını alan həbi atmaq, həb (*dərman*) atmaq; *F* *e-e* *bittere* ~ xoşa-gəlməyən durum.

Pilot, *der*; -en, -en pilot, təyyarəçi.

Pilz, *der*; -es, -e göbələk; (*wildgewach-sener Pilz*) dombalan; *wie* ~ *e aus dem Boden schießen* göbələk kimi yerdən çıxmaq.

Pilzvergiftung, *die*; -, -en göbələkdən zəhərlənmə.

pingelig *adj.* vasvası, müşkül-pəsənd.

Pingpong, *das*; -s pinqponq, stolüstü tennis.

Pinguin, *der*; -s, -e pinqvin.

Pinke, *die*; - pul.

Pinkel, *der*; -s, - *F* : *ein feiner* ~ alicə-nab; zəngin adam.

pinkeln *vi* işəmək, bövl eləmək; ~ *gehen* işəməyə getmək.

Pinkepinke, *die*; - pul.

Pinne, *die*, -, -n 1. sancaq; mixça; 2. *mar.* sükan qolu, sükan dəstəsi.

Pinnwand, *die*; -, -e elan lövhəsi, elan taxtası.

Pinscher *der*; -s, - 1. bir növ it; 2. *fig.* dəyərsiz adam.

Pinsel, *der*; -s, - 1. rəng fırçası, fırça; 2. *fig.* axmaq, sarsaq, sadədil.

pinseln *vt* bir şeyin üzərinə rəng (*bo-ya*) sürtmək; fırçalamaq.

Pinselstrich, *der*; -(e)s, -e fırça izi; ciz-gi.

Pinzette, *die*; -, -n maqqaş, pinsət.

Pionier, *der*; -s, -e 1. *mil.* istehkamçı; 2. *fig.* öndə gedən, qabaqda gedən, təşəbbüsçü.

Pionierarbeit, *die*; - öncülük; ~ *leisten für* -ə öncülük etmək.

Pipeline, *die*; -, -s kəmər, neft kəməri, boru kəməri.

Pipette, *die*; -, -n damcıtökən, pipet.

Pipi, *das*; -s : *F* ~ *machen* çiş etmək.

Pirat, *der*; -en, -en pirat, dəniz quldu-ru, gəmi qaçırdan, gəmi oğrusu.

Piraterie, *die*; -, -n dəniz quldurluğu.

Pirol, *der*; -s, -e zo. sarıköynək.
Pirsch, *die*; - ova çıxmaq; *auf die* ~ *gehen* ova getmək (*çixmaq*).
pirschen *vi auf A* yavaş-yavaş ova yaxınlaşmaq; *vr sich* ~ özünü yavaş-yavaş yaxınlaşdırmaq.
Pisse, *die*; - F sidik, idrar.
pissern *vt F* işəmək.
Pissoir, *das*; -s, -e u. -s işəmək yeri, pisuar.
Pistazie, *die*; -, -n püstə.
Pistazienbaum, *der*; -(e)s, -e püstə ağacı.
Piste, *die*; -, -n pist.
Pistole, *die*; -, -n tapança.
pitsch(e)nass *adj.* başdan ayağa islanmış.
Piz, *der*; -es, -e dağ zirvəsi, təpə.
Pizza, *die*; -, *Pizzen* pitsa.
Pizzeria, *die*; -, -s pitsa dükanı, pitsaxana.
PKW, *der*; -, -s = *Abk. für Personenkraftwagen* avtomobil.
Pl. *Abk. für Platz*.
placken *vr sich* ~ özünü incitmək, özünə əziyyət vermək; çalışmaq.
Plackerei, *die*; -, -en əziyyət, əzab, eşşək kimi çalışma, əlləşmə.
plädieren *vt jur.* müdafiə etmək, lehinə danışmaq (*auf A, für A/-i, -in*).
Plädoyer, *das*; -s, -s *jur.* məhkəmə qarşısında çıxış; müdafiəçinin nitqi.
Plage, *die*; -, -n **1.** (*Mühsal*) əziyyət, əzab, ağır zəhmət; **2.** (*Qual*) bəla, müsibət; **3.** (*Insektenplage*) *..in* hücumu, *..in* dəstə-dəstə gəlməsi.
plagen *vt* əziyyət vermək, əzab vermək; *vr sich* ~ özünü incitmək, özünə əzab vermək.
Plagiat, *das*; -(e)s, -e ədəbi oğurluq, plagiat.
Plakat, *das*; -(e)s, -e plakat, afiş(a), divar elanı, bildiriş.
Plakette, *die*; -, -n plaket; nişan.
Plan, *der*; -(e)s, -e **1.** plan (*Süd.* : *a. nəqşə*); **2.** (*Stadtplan* *usw.*) xəritə; **3.** (*Absicht*) qəsd, niyyət, fikir; **4.** (*Entwurf*) layihə, plan, cədvəl; *Pläne schmieden* la-

ayihələr düzəltmək, tədbir tökmək, plan qurmaq, plan tərtib etmək.

plan *adj.* hamar, düz.

Plane, *die*; -, -n örtük, brezent.

planen *vt* planlaşdırmaq, planını tərtib etmək.

Planer, *der*; -s, - plan tərtib verən, plan hazırlayan, plançı.

Planet, *der*; -en, -en planet, səyyarə.

Planetarium, *das*; -s, -rien planetari, planetarium.

plangemäß *adj.* plana uyğun, plan üzrə.

planieren *vt (Boden usw.)* hamarlaşdırmaq, düzəltmək.

Planiererraup, *die*; -, -n buldozer, yer-hamarlayan.

Planke, *die*; -, -n döşəmə taxtası, uzun və enli taxta.

Plänkelei, *die*; -, -en **1.** toqquşma, mübahisə; **2. mil.** atışma.

planlos *adj.* plansız; plan üzrə olmayan; rəsgələ.

Planlosigkeit, *die*; - plansızlıq.

planmäßig *adj.* planlı, plana uyğun olaraq, sistemli.

Planmäßigkeit, *die*; - planlılıq.

Planschbecken, *das*; -s, - (*für Kinder*) hovuz, hovuzça.

planschen *vt* su ilə oynamaq.

Planstelle, *die*; -, -n dövlət qulluqçuluğu, dövlət işi.

Plantage, *die*; -, -n plantasiya (*Süd.* : *plantaj*), tarla, iri əkinçilik təsərrüfatı.

Planung, *die*; -, -en plan tərtib etmə, planlaşdırma.

planvoll *adj.* planlı, sistemli.

Planwirtschaft, *die*; - planlı təsərrüfat, planlı iqtisadiyyat.

plappern *vt* boşboğazlıq etmək; çox danışmaq.

plärren *vi* ucadan ağlamaq, hönkür-tü ilə ağlamaq.

Pläsier, *das*; -s, -e ləzzət, kef.

Plasma, *das*; -s, -men plazma.

Plast, *der*; -(e)s, -e plastik.

Plastik¹, *die*; -, -en **1.** plastik incəsənəti; heykəl; **2. med. nur** *sg.* plastik əmə-

liyyatı.

Plastik², *das*; -s *techn.* plastik.

Plastikbehälter, *der*; -s, - plastik qab.

Plastikbeutel, *der*; -s, - plastik torba.

Plastiktüte, *die*; -, -n plastik torba.

Plastilin, *das*; -s plastilin.

plastisch *adj.* plastik.

Platane, *die*; -, -n *bot.* çinar ağacı.

Plateau, *das*; -s, -s yayla.

Platin, *das*; -s platin, ağqızıl.

platonisch *adj.* 1. əflatuni; 2. *fig.* mə-nəvi; ~e *Liebe* mənəvi eşq.

platschen *vi F*: ~ *gegen* (*Regen usw.*) çarpmaq; *ins Wasser* ~ şappılıt ilə suya düşmək.

plätschern *vi* 1. (*im Wasser*) suda oynamaq, su sıçramaq; 2. (*Wasser*) şırıldamaq, şırıldağa-şırıldağa axmaq.

platt *adj.* 1. (*flach*) düz, yastı; 2. *fig.* (*banal*) şit, boş; ~ *sein* heyrətlənmək; *fig. ich habe e-n Platten* təkərimin lastiyi partlayıb; təkərimin yeli çıxıb.

Platt, *das*; -(s) quzey (*şimali*) Alman ləhcələri.

Plättbrett, *das*; -(e)s, -er ütü taxtası.

Plattdeutsch, *das*; - quzey (*şimali*) Alman ləhcəsi.

Platte, *die*; -, -n 1. lövhə, tava; şayba; 2. (*Schallplatte*) qrammofon valı (*Süd.*: *grammofon səfhəsi*); 3. (*Fliese*) tava daşı; 4. (*Glatze*) *F daz*; 5. (*Tablett*) məcməyi, sini; *Käseplatte* pendir düzölmüş sini; *hell auf der* ~ *sein F* çox dərrakəli olmaq, bilikli olmaq.

Plätte, *die*; -, -n ütü.

Plätteisen, *das*; -s, - ütü.

plätten *vt* ütüləmək.

Plattenspieler, *der*; -s, - qrammofon.

Plattform, *die*; -, -en meydança, hündür səki; platforma, əməliyyat proqramı.

Plattfuß, *der*; -es, -'e 1. yastıyaq; 2. (*Auto*) yeli çıxmış lastik.

plastgedrückt *adj.* yastı, yamyastı, yastılanmış.

Plattheit, *die*; -, -en *fig.* bayağılıq.

plattieren *vt* (*Metall*) üz çəkmək.

Platz, *der*; -es, -'e 1. yer, ərsə; ~ *machen*

yer vermək; ~ *finden* yer tapmaq; ~ *nehmen* oturmaq, yer tutmaq; *viel* ~ *einnehmen* çox yer tutmaq; 2. (*in der Stadt*) meydan; 3. (*Amt, Position*) vəzifə; 4. (*Sitzplatz*) oturacaq yer; *ist dieser* ~ *noch frei?* bu yer boşdurmu?; ~ *sparend* az yer tutan.

Platzangst, *die*; - çoxlu adam olan və bağlı yerlərdə yaranan sıxıntı hissi, yer qorxusu, aqorafobi.

Platzanweiser, *der*; -s, - yergöstərən.

Plätzchen, *das*; -s, - 1. balaca yer, kiçik yer; 2. (*Gebäck*) biskvit, kökə, peçenyə.

platzen *vi* partlamaq; tikə-tikə olmaq; çatlamaq; (*Eitergeschwür*) deşilmək; *zum Platzen bringen* *vt* partlatmaq; *vor Neid* ~ paxıllıqdan çatlamaq.

platzieren *vt* 1. (*hinstellen*) bir yerə qoymaq, yerləşdirmək; 2. (*Insertat*) qoymaq, vermək; *vr sich als Zweiter* ~ ikinci yerdə olmaq.

Platzkarte, *die*; -, -n *Esb.* yer bileti.

Platzregen, *der*; -s *leysan*; *dial.* eltökən.

Platzverweis, *der*; *es, -e* (*Sport*) *e-n* ~ *erhalten* meydandan çıxma cəzası almaq.

Platzwechsel, *der*; -s, - yer dəyişmə.

Platzwunde, *die*; -, -n açıq yara.

Plauderei, *die*; -, -en laqqırtı; söhbət.

plaudern *vt* boşboğazlıq etmək, gəvəzələmək, əng-əngə vermək, əngini yormaq; danışmaq, söhbət etmək.

Plaudertasche, *die*; -, -n boşboğaz.

Plausch, *der*; -(e)s, -e laqqırtı.

plauschen *vt s.* *plaudern.*

plausibel *adj.* qəbul oluna bilən, ağlabatan; *j-m et.* ~ *machen* bir kəse bir şeyi qəbul etdirmək.

Plazet, *das*; -s, -s razılıq.

plazieren *vt* 1. yerləşdirmək; 2. (*Ball*) müəyyən yerə atmaq, hədəfə atmaq.

Plebizit, *das*; -(e)s, -e ümumxalq sorğusu, referendum, plebistsit, ümumi sorğu, xalqın rəyini öyrənmə.

Plebs, *der*; -es qara camaat.

pleite *adj.* müflis, var-yoxdan çıxmış, bankrot, əligödək.

Pleite, *die*; -, -n müflislik, var-yoxdan çıxma, bankrot; ~ *machen* var-yoxdan çıxmaq, müflisləşmək.

Plempe, *die*; -, -n *F* pis araç.

plempern *vi F* vaxtı boş yerə keçirmək.

plemplem *adj. F* dəli; səfeh.

Plenarsaal, *der*; -(e)s, -säle iclas zalı.

Plenarsitzung, *die*; -, -en geniş iclas, plenum iclası.

Plenum, *das*; -, -nen geniş iclasın iş-tirəkçiləri, plenum. *pl*.

Plueelstange, *die*; -, -n *techn.* sürgü qolu.

Pleuritis, *die*; - *med.* plevrit.

Plexiglas, *das*; -es plastik şüşə, plastik cam.

Plissee, *das*; -s, -s büzmə, büzük, qırçın.

Plombe, *die*; -, -n plomb.

plombieren *vt* 1. plomb vurmaq, plomblamaq; 2. (*Zahn*) dişi doldurmaq, plomb qoymaq.

plombiert *adj.* plomb vurulmuş; doldurulmuş.

Plötze, *die*; -, -n *zo.* çömçə balığı.

plötzlich *adj.* birdən, qəfildən, naqafil, ayın-şayın, damdandüşmə; *adv.* qəflə-tən, gözlənmədən, qəflətdən, ansız, dayanıb durduğu yerdə, lapdan, dəfə-tən; ~ *sterben* qəfləten (*birdən*) ölmək.

Pluderhose, *die*; -, -n şalvar.

plump *adj.* 1. (*unförmig*) kobud; 2. (*schwerfällig*) ağır, bacarıqsız; 3. *fig.* (*derb*) kobud, qaba; 4. (*dummdreist*) həyasız, səfeh, danqaz; ~ *e Lüge* həyasız yalan.

plumpsen *vi* şappıltı ilə düşmək; *ins Wasser* ~ şappıltı ilə suya düşmək.

Plunder, *der*; -s cır-cındır.

Plünderer, *der*; -, -s, - qarətçi, soyğunçu, talançı, çapqınçı.

plündern *vt* qarət etmək, soymaq, çalıb-çapmaq, talamaq, çapıb-talamaq, çapmaq, dağıtmaq; *fig.* aparmaq; *F* (*Kühlschrank usw.*) yeyib boşaltmaq, silib-süpürmək.

Plünderung, *die*; -, -en qarət, talan,

soyğunçuluq, yolkəsənlik, talançılıq, çapqınçılıq, çal-çap, çapovul, çapqın.

Plunderstück, *das*; -(e)s, -e bir növ şirni.

Plural, *der*; -s, -e *gr.* cəm, cəm hal.

Pluralismus, *der*; - çoxluluq, fikir və təşkilat çoxluğu, pluralizm.

pluralistisch *adj.* çoxluluq, cəmlilik.

plus *präp. math.* cəm; üstəgəl; ~ *minus e-e Stunde* təxminən bir saat; *adv.* 5 Grad ~ 5 dərəcə isti.

Plus, *das*; - xeyir, mənfəət; artıq; ~ *machen* mənfəət etmək, qazanmaq.

Plusbetrag, *der*; -s, -'e qazanc, mənfəət.

Plüsç, *der*; -es məxmər.

Pluspol, *der*; -(e)s, -e müsbət qütb.

Pluspunkt, *der*; -s, -e *fig.* avans; avantaj.

Plusquamperfekt, *das*; -s, -e *gr.* uzaq keçmiş zaman.

plustern *vr sich* ~ tükkləri biz-biz etmək, qabarmaq; *fig.* şişmək, özünü şişirtmək.

Pluszeichen, *das*; -s, - cəm işarəsi.

Plutonium, *das*; -s plutonium.

pneumatisch *adj. techn.* hava təzyiqli ilə işləyən, pnevmatik.

Po, *der*; -s, -s *F* dal.

Pöbel, *der*; -s qara camaat, avam camaat.

Pöbele, *die*; -, -en sataşma, söz atma.

pöbelhaft *adj.* kobud, ədəbsiz, avam kimi.

pöbeln *vt* sataşmaq, təhqir etmək.

pochen *vi* 1. (*anklopfen*) döymək; *an die Tür* ~ qaplıni döymək; 2. (*Herz*) döyünmək; 3. (*Puls*) vurmaq; 4. (*auf et.*) durmaq, inad etmək; ~ *auf sein Recht* hüququ (*haqqının*) üstündə dayanmaq.

pochieren *vt* (*Ei*) qaynar suda bişirmək.

pochiert *adj.* (*Ei*) su içində bişmiş.

Pocken *die/pl.* çiçək xəstəliyi.

Pockenimpfung, *die*; -, -en çiçəkdöymə, çiçək xəstəliyinə qarşı peyvənd.

pockennarbig *adj.* çopur(*luq*), çiçək yeri.

Pockenschutzimpfung, *die*; -, -en çiçək döymə.

Podest, *das*; -(e)s, -e (*Podium*) xitabət kürsüsü.

Podium, *das*; -s, -dien xitabət kürsüsü; podium.

Podiumsgespräch, *das*; -(e)s, -e ekspertlərin tamaşaçılar qarşısında söhbətləri.

Poesie, *die*; - poezi(ya).

Poet, *der*; -en, -en şair.

poetisch *adj.* şairanə.

Pogrom, *das u. der*; -s, -e qırğın, çapğın, poqrom, talançılıq.

Pointe, *die*; -, -n nöqtə, ən yüksək nöqtə, əsas fikir.

pointiert *adj.* (*Bemerkung*) mənalı.

Pokal, *der*; -s, -e qədəh, badə, cam; kubok (*Süd.* : *kap*).

Pokalspiel, *das*; -(e)s, -e kubok yarışı, kap yarışı, kap müsabiqəsi.

Pökelfleisch, *das*; -es duzlanmış ət.

Pökelhering, *der*; -s, -e quru siyənək.

pökeln *vt* duzlamaq, duza qoymaq.

Poker, *das*; -s poker.

pokern *vi* poker oynamaq; *fig. um et.* ~ bir şey üçün böyük risk etmək, riskə girmək.

Pol, *der*; -(e)s, -e qütb.

polar *adj.* 1. qütb(i); 2. (*gegensätzlich*) zidd.

Polarisation, *die*; -, -en bir-birinə zidd olma.

polarisieren *vr sich* ~ qütblərə ayrılmaq, bir-birinə zidd olmaq.

Polarität, *die*; - zidd olma, ziddiyyət.

Polarkreis, *der*; -es, -e qütb dairəsi.

Polarlicht, *das*; -(e)s, -er quzey şəfəqi, şimal şəfəqi.

Polarstern, *der*; -(e)s qütb ulduzu.

Pole, *der*; -n, -n polyak, polşalı (*Süd.* : *ləhistanlı*).

Polemik, *die*; -, -en elmi mübahisə, polemik(a), qələm münaqişəsi.

polemisch *adj.* mübahisəli, münaqişəli.

polemisieren *vt* elmi mübahisəyə girişmək, mübahisə etmək.

Polen; -s Polşa (*Süd.* : *Ləhistan*).

Police, *die*; -, -n siğorta sənədi (*Süd.* : *biymə sənədi*).

Polier, *der*; -s, -e ustabaşı, bənnabaşı.
polieren *vt* 1. pardaqlamaq, cilalamaq, cila vermək; 2. (*fein glätten*) hamaralamaq.

Poliklinik, *die*; -, -en poliklinik(a), ambulatoriya (*Süd.* : *ambulans*).

Polin, *die*; -, -nen polyak (polşalı) qadın (*Süd.* : *ləhistanlı qadın*).

Poliklinik, *die*; -, -en poliklinik(a).

Poliomyelitis, *die*; -, - med. uşaq iflicliyi.

Politesse, *die*; -, -n polis köməkçisi.

Politik, *die*; - siyasət.

Politiker, *der*; -s, - siyasətçi.

Politikum, *das*; -s, -ka siyasi hadisə, siyasət baxımından mühüm bir qəziyyə.

politisch *adj.* siyasi, siyasi cəhətdən.
politisieren *vt* siyasət ilə maraqlandırmaq; *vi (als Laie)* siyasətbazlıq etmək, siyasi don girdirmək; siyasiləşdirmək.

Politologe, *der*; -n, -n siyasətşünas, siyasət alimi.

Politologie, *die*; - siyasət elmi, politoloji.

Politur, *die*; -, -en cila; parıltı.

Polizei, *die*; -, -(en) polis idarəsi.

Polizeibeamte, *der*; -n, -n polis məmur.

Polizeibehörde, *die*; -, -en polis idarəsi.

polizeilich *adj.* polisə aid olan.

Polizeipräsident, *der*; -en, -en polis rəisi.

Polizeirevier, *das*; -s, -e polis şöbəsi; polis sahəsi.

Polizeistaat, *der*; -(e)s polis dövləti.

Polizeistunde, *die*; -, -n polis saati, ictimai yerlərin bağlanma vaxtı.

Polizeiwache, *die*; -, -en polis şöbəsi.

Polizist, *der*; -en, -en polis nəfəri.

Polka, *die*; -, -s Polka rəqsi.

Pollen, *der*; -s, - çiçək tozu.

polnisch *adj.* polyakca, polşa (*Süd.* : *ləhistanlı*).

Polo, *das*; -s çukan oyunu, polo oyunu, çövkən, çovqan.

Polohehd, *das*; -(e)s, -en qısaqollu köynək.

Polster, *das*; -s, - 1. yastıq; 2. *fig.* (*finanzielle Reserve*) maliyyə ehtiyatı.

Polstermöbel, *das/pl.* yumşaq mebel.

polstern *vt* yunla doldurmaq.

Polsterstuhl, *der*; -s, -'e qoltuqlu kürsü, qoltuqlu səndəl, yumşaq kürsü.

Polsterung, *die*; -, -en yun, pambiq; üz vurma.

Polterabend, *der*; -s, -e toyqabağı verilən qonaqlıq.

poltern *vi* hay-küy salmaq, gurultu qoparmaq.

Polyandrie, *die*; - çoxərillik.

Polyeder, *der*; -s, - *math.* çoxüzlü.

polygam *adj.* çoxarvadlı.

Polygamie, *die*; - çoxarvadlılıq.

polyglott *adj.* çoxdilli.

Polyp, *der*; -en, -en mürəkkəb ilbizi.

polyphon *adj. mus.* poyfon, çoxsəsli.

polysem *adj. ling.* çoxmənalı.

Polytechnikum, *das*; -s, -ken politexnik institut.

Polytheismus, *der*; - politeizm, çoxtanrılıq, çoxallahlılıq.

Pomade, *die*; -, -n pomad(a).

Pomeranze, *die*; -, -n narınc.

Pommes frites, *die/pl.* pomfrit.

Pomp, *der*; -(e)s dəbdəbə, cah-calal, təntənə.

pomphaft *adj.* dəbdəbəli, cah-calallı.

pompös *adj. s.* pomphaft.

Poncho, *der*; -s, -s qolsuz palto.

Pontifikat, *das*; -(e)s, -e papalıq vəzifəsi, papalıq dövrü.

Pontius; : *fig.* von ~ zu *Pilatus laufen* qapı-qapı dolışmaq, buradan oraya qaçmaq.

Pontonbrücke, *die*; -, -n suda üzən taxta körpüsü, bərə.

Pony¹, *das*; -s, -s kiçik at, poni.

Pony², *der*; -s, -s kəkil, saçları qırıxıb alının üstünə salma.

Pool, *der*; -s, -s kartel, ittihadıyyə.

Pop, *der*; -s pop musiqisi.

Popanz, *der*; -es, -e 1. (*Schreckgespenst*) qorxuluq, uyuq; 2. *fig.* iradəsiz adam.

Popcorn, *das*; -s popkorn, qovrulmuş qarğıdalı.

Pope, *der*; -n, -n keşiş.

Popel, *der*; -s, - fırtıq.

popelig *adj.* dəyərsiz; keyfiyyətsiz.

Popeline, *der*; -s, - poplin parçası.

Popo, *der*; -s, -s *F* dal, oturan yer.

populär *adj.* hamı bəyənen, hamının xoşuna gələn, avamyana; məşhur, tanınmış, geniş yayılmış.

popularisieren *vt* kütləviləşdirmək, hamının başa düşəcəyi şəkildə ifadə etmək; tanımaq, məşhur etmək.

Popularität, *die*; - şöhrət, şan, ad.

Population, *die*; -, -en 1. (*Bewohner*) əhali, nüfus; 2. *biol.* bir məntəqədə yaşayan heyvanlar və bitkilərin cəmi.

Pore, *die*; -, -n *biol.* məsəmə, gözənək.

Porno, *der*; -s, -s porno film (*kitabça*).

Pornographie, *die*; - pornoqrafiya, şəhəvani səhnələrdən çəkilmiş film və şəkil.

porös *adj.* məsəməli, deşik-deşik, göz-göz, gözənəklı.

Porree, *der*; -s, -s soğan; kalış soğan.

Portal, *das*; -s, -e alaqağı.

Portefeuille, *das*; -s, -s portfel; qovluq; çanta; *Minister ohne ~* vəzifəsiz nazir.

Portemonnaie, *das*; -s, -s pul kisəsi, cüzdan.

Portier, *der*; -s, -s qapıçı.

Portiere, *die*; -, -n pərdə, qapı pərdəsi.

Portion, *die*; -, -en pay, hissə.

Porto, *das*; -s, -s u. -ti poçt xərci.

portofrei *adj.* poçt xərci olmadan, ödənsiz.

Porträt, *das*; -s, -s portret, baş və sinədən çəkilmiş şəkil.

porträtieren *vt* portretini çəkmək.

Portugal; -s Portuqaal(iya).

Portugiese, *der*; -n, -n portuqaliyalı.

portugiesisch *adj.* portuqaliyalı.

Porzellan, *das*; -s, -e çini.

Posaune, *die*; -n, -n şeypur, trombon.

posaunen *vi* trombonla çalmaq.

Pose, *die*; -, -*n* (*gekünstelte Haltung*)
poz(a), duruş.

posieren *vi* poz(a) vermək.

Position, *die*; -, -*en* (*Lage*) vəziyyət, hal, mövqe; **2.** (*Ort*) yer; **3.** (*Stellung im Beruf*) vəzifə, məqam; **4.** (*Standpunkt*) nöqteyi-nəzər.

positiv *adj.* **1.** (*Ggs. negativ*) müsbət; xeyirli; mütərəqqi, pozitiv; *die ~e Einstellung* müsbət münasibət; **2.** (*bestimmt*) qəti, dəqiq; *die ~en Veränderungen* mütərəqqi dəyişikliklər.

Posse, *die*; -, -*n* (*Farce*) fars, məzhəkə, yüngül komedi(ya).

possenhaft *adj.* məzəli, gülməli.

Possenreißer, *der*; -*s*, - pis zarafat edən, acı zarafat edən, məsxərəçi.

Possessivpronomen, *das*; -*s*, - *u. -mina* *gr.* yiyəlik əvəzliyi (*mein; dein; sein usw.*)

possierlich *adj.* məzəli, gülməli, əyləndirici.

Post, *die*; - **1.** poçt (*Süd.* : *post*); **2.** (*Postamt*) poçt idarəsi, poçt şöbəsi, postxana; **3.** (*Briefe usw.*) gələn və ya göndərilən məktublar; *mit der ~* poçt ilə, post ilə.

post *adj.* (*prä-, Prä-*) ...sonra, ...keçəndən sonra.

postalisch *adj.* poçt (*post*) ilə, poçt yolu ilə.

Postament, *das*; -(*e*)*s*, -*e* əsas, özül; heykəlin oturacağı.

Postamt, *das*; -(*e*)*s*, -*er* poçt idarəsi.

Postanweisung, *die*; -, -*en* poçt həvələsi, poçta ilə pul göndərişi.

Postbeamte, *der u. die*; -*n*, -*n* poçt məmuru, post qulluqçusu.

Postbote, *der*; -*n*, -*n* məktub paylayan, poçtalyon.

Posten, *der*; -*s*, - **1.** (*Amt, Stelle*) vəzifə, məqam, mövqe; yer; **2.** *mil.* qarovul; **3.** *H.* miqdar, bir miqdar, bir partiya mal; ~ *stehen* qarovulda durmaq; *fig.* *sich nicht auf dem ~ fühlen* özünü xəstə (*naxoş*) hiss etmək.

Poster, *das u. der*; -*s*, -*s* afiş, poster.

Postfach, *das*; -(*e*)*s*, -*er* poçt qutusu.

Postgebühr, *die*; -, -*en* poçt xərci.

posthum *adj.* -*in* vəfatından sonra.

postieren *vt* (*j-n/sich*) yerləşdirmək; qarovula qoymaq; *j-n als Wache* ~ bir kəsi qarovula qoymaq; *vr sich* ~ yerləşmək, girmək, durmaq.

Postkarte, *die*; -, -*n* poçt (*post*) kartı, açıqca.

postlagernd *adj.* postrestant, tələbli məktub və sairə.

Postleitzahl, *die*; -, -*en* poçt şöbəsinin ünvan nömrəsi.

postmodern *adj.* postmodern.

Postnachnahme, *die*; -, -*n* ödəmə tələbi; *gegen ~* ödəmə şərti ilə.

Postpaket, *das*; -*es*, -*e* poçt bağlaması, post ilə göndərilən şey.

Postsendung, *die*; -, -*en* post (*poçt*) ilə göndərilən şey.

Poststempel, *der*; -*s*, - post möhürü.

Postulat, *das*; -(*e*)*s*, -*e* (*Forderung*) tələb, istək; *ein ~ aufstellen* tələb etmək, istəmək.

postulieren *vt* istəmək, tələb etmək; bir qonunun düz olduğunu iddia etmək.

postum *adj.* **1.** yazıçının və ya bəstəkarın ölümündən sonra yayılmış əsər; *sein letzter Roman wurde ~ veröffentlicht* son romanı onun ölümündən sonra çıxdı; **2.** sonrakı, ardınca gələn.

postwendend *adj.* qayıdan post ilə, ilk post ilə; *F* tez, dərhal.

Postwertzeichen, *das*; -*s*, - poçt markası (*Süd.* : *post təmbri*).

Postwesen, *das*; - poçt (*post*) sistemi.

Pot, *das*; - Marihuana

Pot², *der*; - kassa, pul sandığı.

potent *adj.* **1.** (*Liebhaber*) güclü, qüvvətli, cinsi (*cinsəl*) gücü yerində olan; **2.** (*finanzkräftig*) imkanlı, maddi gücə sahib olan.

Potentat, *der*; -*en*, -*en* hökmdar; baş, iqtidar sahibi, nüfuzlu şəxs.

potential *adj.* varlığı, gücü ortaya çıxmamış, gizli; mümkün.

Potential, *das*; -*s*, -*e* imkan, var qüvvə, potensial; *das industrielle ~ e-s* *Staates* bir dövlətin sənaye potensialı.

potentiell *adj.* mümkün ola bilən, ehtimalı olan, potensial; *~e Gefahr* ehtimalı olan təhlükə.

Potenz, *die*; -, *-en* güc, imkan; cinsi (*cinsəl*) güc .

potenzieren *vt* 1. gücləndirmək; 2. *math.* qüvvətə yüksəltmək; *vr sich ~ (sich steigern)* yüksəlmək, qalxmaq.

Potenzstörung, *die*; -, *-en* gücsüzlük.

Potpourri, *das*; *-s, -s* qarışıq musiqi əsəri.

Pottasche, *die*; - *Chem.* potaş, potasyom karbonatı.

potthässig *adj.* çox çirkin, kifir.

poussieren *vi* 1. (*flirten*) eşqbazlıq etmək; 2. (*schmeicheln*) yaltaqlanmaq.

Powidl, *der*; *-s, - (Brotaufstrich)* çörək üstünə sürtməli yemək, əzmə.

prä..., Prä.... ...qabaq, ...əvvəl, öncədən.

Präambel, *die*; -, *-n* önsöz, giriş, müqəddimə; əsas müddə.

Pracht, *die*; - zینət, calal, dəbdəbə, ehtişam, təmtəraqlılıq, cah-calal, görkəm, brovhabrov, cah, dəm-dəsgah, əzəmət, həşəmət.

Prachtausgabe, *die*; *-n, -n* çox gözəl nəşr olunmuş kitab.

Prachtexemplar, *das*; *-s, -e* gözəl nümunə, gözəl nüsxə.

prächtigt *adj.* görkəmli, adlı-sanlı; *fig.* çox gözəl, təmtəraqlı, əzəmətli, şahənə, cah-calallı, ehtişamli, əzim, həşəmətli.

Prachtstück, *das*; *-(e)s, -e* gözəl nümunə, gözəl nüsxə.

prachtvoll *adj.* *s. prächtig.*

Prädestination, *die*; -, *-* alın yazısı.

prädestinieren *vt* uyğun etmək, istedad yaratmaq; qabaqcadan müəyyən etmək.

Prädikat, *das*; *-(e)s, -e* 1. (*Note*) qiymət, nömrə; 2. *gr.* xəbər.

Präferenz, *die*; -, *-en* üstünlük, tərcih.

Präfix, *das*; *-es, -e* *gr.* önşəkilçi.

Prag *Praq(a).*

prägen *vt* 1. (*Münzen*) kəsmək, zərb etmək; 2. (*schaffen*) yaratmaq; şəkil ver-

mək; 3. (*sich in das Gedächtnis*) yadda saxlamaq, həkk etmək; dərin iz salmaq; 4. (*abdrücken*) iz salmaq.

Prägestempel, *der*; *-s, -* möhür, damğa.

Pragmatiker, *der*; *-s, -* praqmatist.

pragmatisch *adj.* (*praktisch*) təcrübi, əməli.

Pragmatismus, *der*; - praqmatizm, xeyrini düşünmə, mənfəətini düşünmə.

prägnant *adj.* aydın, dəqiq; kəsərlı.

Prägung, *die*; -, *-en* 1. (*Münzen*) kəsmə; 2. (*e-s Zeichens*) naxış basma; 3. (*e-r Person*) xüsusiyyət; *ein Mensch von ganz eigener ~* özünəməxsus bir insan.

prähistorisch *adj.* tarixdən qabaqkı, tarixdən əvvəlki.

prahlen *vi* öyünmək, özünü tərifləmək (*mit D/nəiləsə*), özündən dəm vurmaq, boy demək, döşünə vurmaq, döşünə döymək, döşünü qabartmaq, lovğalanmaq; *F* kişilənmək.

Prahleri, *die*; -, *-en* lovğalıq, gopçuluq, özünü öymə, öyünc.

Prahlhans *der*; *-es, -e* gopçu, lovğa, öyüngən, qoçu.

prahlerisch *adj.* öyünən, gopcul.

Praktik, *die*; -, *-en* 1. əməl, təcrübə; əməli cəhət; 2. (*Trick*) hiylə, kələk; *fig.* əməl.

praktikabel *adj.* yararlı, faydalı.

Praktikant, *der*; *-en, -en* iş öyrənən, təcrübə keçən, şagird.

Praktiker, *der*; *-s, -* 1. (*Ggs. Theoretiker*) iş adamı; 2. (*Arzt*) həkim.

Praktikum, *das*; *-s, -ka* təcrübə dövrü, təcrübəkeçmə, təcrübi məşğələ.

praktisch *adj.* 1. əməli, təcrübi; 2. (*geschickt*) bacarıqlı, təcrübəli; 3. (*praktischer Arzt*) ümumi həkim.

praktizieren *vi* 1. əməl etmək, təcrübədən keçirmək; 2. (*als Arzt*) məşğul olmaq.

Praline, *die*; -, *-n* içi doldurulmuş şokolad.

prall *adj.* 1. (*straff*) içi kip doldurulmuş, dolu; 2. (*stramm*) tarım; 3. (*rund, dick*)

dolğun, yumru; **4.** (*Sonne*) isti; *in der ~en Sonne* günün istisində.

Prall, *der*; *-(e)s*, *-(e)* güclü təkan.

prallen *vi* **1.** toxunmaq, dəymək, toqquşmaq; **2.** (*Sonne*) bərk gün düşmək.

Präludium, *das*; *-s*, *-dien* *mus.* mükəddimə; *präljud*(*iyə*); kiçik musiqi əsəri.

Prämie, *die*; *-*, *-n* **1.** (*Belohnung*) mükafat, ödü, ənam; **2.** (*Versicherungsbeitrag*) sığortaya verilən üzvlük haqqı.

prämiieren, **prämiieren** *vt* mükafatlandırmaq.

Prämisse, *die*, *-*, *-n* **1.** *Phil.* fərz, güman, təxminat; **2.** *allg.* mükəddəm şərt.

prangen *vt* **1.** parıldamaq; **2.** (*mit et.*) fors eləmək, lovğalanmaq (*bir şeylə*).

Pranger, *der*; *-s*, *- hist.* cəza dirəyi; *j-n an den ~ stellen* bir kəsi rüsvay etmək, bir kəsi biabır etmək.

Pranke, *die*; *-*, *-n* pəncə, caynaq.

Präparat, *das*; *-(e)s*, *-e* **1.** (*Medikament*) dərman, hazır (*lanmış*) dərman; **2.** *biol.* preparat halına salmaq.

präparieren *vt* (*vorbereiten*) hazırlamaq; *vr sich ~* hazırlanmaq (*auf A, für A/bir şeyə*).

Präposition, *die*; *-*, *-en* *gr.* sözünü, önlük.

Präsens, *das*; *-* *gr.* indiki zaman.

Präsent, *das*; *-(e)s*, *-e* hədiyyə.

präsent *adj.* (*anwesend*) mövcud olan, olan, hazır, iştirak edən.

präsentieren *vt* **1.** (*darreichen*) təqdim etmək, vermək; **2.** *mil.* *das Gewehr ~* silahla salamlamaq; *vr sich ~* özünü təqdim etmək, özünü tanıtdırmaq; özünü göstərmək.

Präsentierteller, *der* : *F auf dem ~ sitzen* göz qabağında oturmaq, göz qarşısında olmaq.

Präsenz, *die*; *-* olma, iştirak, iştirak etmə, varlıq.

Präservativ, *das*; *-s*, *-e* kaput, lastik, kondom, prezervativ.

Präsident, *der*; *-en*, *-en* prezident; sədr, rəis.

Präsidentenwahl, *die*; *-*, *-en* prezident seçkisi.

Präsidentschaft, *die*; *-*, *-en* prezidentlik; sədrlik.

präsidial *adv.* prezidentə aid, prezident tərəfindən.

Präsidium, *das*; *-s*, *-dien* sədrlik; rəyasət heyəti.

prasseln *vi* **1.** şaqqıldamaq, çartıldamaq, çatırdamaq; **2.** (*Regen*) şırıldamaq.

prassen *vi* pul xərcləyib kef çəkmək, vaxtını kefdə keçirmək.

Prasser, *der*; *-s*, *-* kefcil, əhlikəf.

Prasserei, *die*; *-*, *-en* kef çəkmə.

Prätendent, *der*; *-en*, *-en* iddia edən, tələb edən.

prätentiös *adj.* iddialı.

Präteritum, *das*; *-s*, *-ta* *gr.* keçmiş zaman.

Pratze, *die*; *-*, *-n* (*breite Hand*) pəncə.

präventiv *adj.* (*vorbeugend*) qoruyucu tədbir, ilk tədbir, qabağını (*qarşısını*) alan; xəbərdarlıq tədbiri; *~maßnahmen* qarşısını alma tədbirləri, qorunma məqsədli tədbirlər, xəbərdarlıq tədbirləri, qabağını alan tədbirlər.

Praxis¹, *die*; *-* əməl, təcrübə; *Berufspraxis* iş təcrübəsi.

Praxis², *die*; *-*, *-xen* **1.** (*e-s Arztes*) müayinə otağı, mətəb.

Präzedenz, *die*; *-*, *-en* üstünlük hüququ.

Präzedenzfall, *der*; *-(e)s*, *-e* (*Musterfall*) nümunə(vi)lik, nümunəvi, gələcəyə nümunə olmaq.

präzis(e) *adj.* dəqiq.

präzisieren *vt* dəqiqləşdirmək.

Präzision, *die*; *-* dəqiqlik, müəyyənlik, diqqət.

predigen *vi* moizə oxumaq, vaizlik etmək; təbliğ etmək.

Prediger, *der*; *-s*, *-* vaiz, moizəçi.

Predigt *die*; *-*, *-en* **1.** moizə; **2.** *fig.* (*ermahnende Rede*) nəsihət, əxlaq dərsi.

Preis, *der*; *-es*, *-e* **1.** qiymət; **2.** (*Ehrenpreis*) mükafat, ödü (*Süd.* : *a. cayizə*);

3. (*Ruhm, Lob*) mədh, tərif; *um jeden ~* nəyin bahasına olursun; *um keinen ~* əsla, qətiyyə, dünyasında olmaz; *den ~ senken* qiyməti aşağı salmaq; *den ~*

erhöhen qiyməti artırmaq.

Preisabbau, *der*; -s qiymətlərin aşağı düşməsi (*salinması*).

Preisabsprache, *die*; -, -n qiymət haqda anlaşma.

Preisangabe, *die*; -, -n qiyməti göstərmə.

Preisauflschlag, *der*; -s, -'e qiymətin üstünə gəlməsi.

Preisausschreiben, *das*; -s, - yarış, müsabiqə.

Preisbeere, *die*; -, -n *bot.* mərsin, mərsinlik.

preisen *vt* tərifləmək, mədh etmək.

Preiserhöhung, *die*; -, -en qiymətin artması.

Preisermäßigung, *die*; -, -en qiymətin aşağı salınması, qiymətdə güzəşt.

Preisgabe, *die*; - **1.** (*e-s Geheimnisses*) ifşa, sirri açma; **2.** (*Verzicht*) əl çəkmə; **3.** (*Auslieferung*) təslim, təhvil vermə.

preisgeben *vt* **1.** təhvil vermək, təslim etmək; **2.** (*Geheimnis*) ifşa etmək, sirri açmaq, demək; **3.** -*dən* əl çəkmək.

preisgekrönt *adj.* mükafatlanmış, mükafatlandırılmış.

preisgünstig *adj.* ucuz, münasib qiymətli.

Preiskontrolle, *die*; -, -n qiymətlər üzərində nəzarət.

Preislage, *die*; -, -n qiymətlərin səviyyəsi; məbləğində; *ein Auto in der ~ von 500 Euro* beşyüz € məbləğində bir maşın.

Preisliste, *die*; -, -n qiymət siyahısı.

Preisnachlass, *der*; -es, -'e qiymətdə güzəşt edilməsi (*Süd. : təxfif*).

Preispolitik, *die*; - qiymət siyasəti.

Preisrichter, *der*; -s, - hakim, jüri üzvü.

Preisschild, *das*; -(e)s, -er qiymət lövhəsi, qiymət etiketi.

Preisschwankung, *die*; -, -en qiymətlərin enib-qalxması.

Preissenkung, *die*; -, -en qiymətlərin aşağı düşməsi (*salınması*), endirim.

Preisspanne, *die*; -, -n qiymət hüdudu, qiymət səviyyəsi.

Preissteigerung, *die*, -, -en bahalanma.

Preissturz, *der*; -es, -'e qiymətlərin aşağı düşməsi.

Preisträger, *der*; -s, - yarışda mükafat qazanmış, mükafat almış.

Preistreiber, *der*; -s, - bahacı, qiymətləri qaldıran möhtəkər, bahaçı, etikarçı.

Preistreiberei, *die*; -, -en bahaçılıq, etikarçılıq.

preiswert *adj.* ucuz, münasib qiymətli; dəyərlı.

prekär *adj.* çətin, ağır, mürəkkəb; ~e *Situation* ağır vəziyyət.

Prellbock, *der*; -s, -'e *Esb.*n. dayaq, dirək.

prellen¹ *vt* **1.** (*j-n um et.*) bir kəsi aldatmaq; **2.** (*die Zeche*) yeyib-içməyin pulunu verməmək.

prellen² *vr sich et.* ~ bir yerə dəyib zədələnmək (*əzilmək*); *ich habe mir den Arm geprellt* qolum əzilib.

Prellstein, *der*; -(e)s, -e dirəkci daşı, yolun və ya səkinin yanında dirəkci.

Prellung, *die*; -, -en zədələnmə, əzilmə, əzik; burxulma.

Premiere, *die*; -, -n ilk təmsil, ilk tamaşa, premyera.

Premierminister, *der*; -s, - baş nazir.

preschen *vi* sürətlə qaçmaq.

Presse, *die*; -, -n **1.** *nur sg.* (*Zeitungen*) mətbuat; **2.** (*Druckmaschine*) çap maşını; **3.** *techn.* pres, mənqənə.

Pressebericht, *der*; -(e)s, -e mətbuat xəbəri, mətbuat yenilikləri.

Pressefreiheit, *die*; - mətbuat azadlığı.

Pressekonferenz, *die*; -, -en mətbuat konfransı, mətbuat toplantısı.

Pressemeldung, *die*; -, -en gəzət məlumatı.

pressen *vt* **1.** sıxmaq, əzib sıxmaq; **2.** (*j-n zu et.*) nəyəsə məcbur etmək, nəyəsə vadar etmək.

Pressesprecher, *der*; -s, - mətbuatın nümayəndəsi.

Pressefotograf, *der*; -en, -en fotomüxbir.

Pressevertreter, *der*; -s, - mətbuat nümayəndəsi.

pressieren *vi* tələsmək, gecikmək; *ich habe keine Zeit, mir pressiert's* vaxtım yoxdur, tələsirəm.

Presskohle, *die*; -, -n briket.

Pressluft, *die*; - sıxılmış hava.

Prestige, *das*; -s hörmət, nüfuz, prestij, etibar.

Preuße, *der*; -n, -n prussiyalı.

preußisch *adj.* prussiyalı.

prickeln *vt* **1.** çimdikləmək, çimdik götürmək; **2.** (*kitzeln*) qıdıqlamaq; **3.** (*Sekt*) köpürmək; *fig.* təhrik etmək, həyəcanlandırmaq; *vi* (*jucken*) qaşınmaq.

Priem, *der*; -(e)s, -e çeynənən tütün, çeynəm tütünü.

pries *s.* *preisen*.

Priester, *der*; -s, - keşiş.

Priesteramt, *das*; -(e)s rahiblik, keşişlik məqamı (*vəzifəsi*).

priesterlich *adj.* keşişə aid, keşiş kimi.

prima *adj.* gözəl, əlanövlü.

Prima, *die*; -, -men orta məktəbin iki son sinifləri.

Primaballerina, *die*; -, -nen baletin birinci rəqqası.

Primadonna, *die*; -, -nen operada əsas rolu olan qadın xanəndəsi.

Primaner, *der*; -s, - orta məktəbin yuxarı sinif şagirdi.

primär *adj.* əsas, başlıca, ümdə, ilk(*in*), ibtidai; *adv.* öncəliklə.

Primas, *der*; -, -se başkeşiş.

Primat¹, *der u. das*; -(e)s, -e birincilik, üstünlük.

Primat², *der*; -en, -en *biol.* primatlar.

Primel, *die*; -, -n *bot.* növruzgülü.

primitiv *adj.* primitiv, ibtidai, ilkəl, ən sadə.

Primitivität, *die*; - adilik, ilkəllik.

Primus, *der*; -, -mi *od. -se* birinci şagird, əlaçı şagird.

Primzahl, *die*; -, -en sadə ədəd.

Prinz, *der*; -en, -en şahzadə.

Prinzessin, *die*; -, -nen şahzadə xanım.

Prinzip, *das*; -s, -ien prinsip, əsl, qa-

idə, əsas, əsas qaidə, qayda, ilkə.

prinzipiell *adj.* əsaslı, ən mühüm, əsasi, prinsipial; *adv.* əsas etibarı ilə, əsasən, ümumiyyətlə, ilkə olaraq.

Prior, *der*; -s, -en rahib, başrahibənin müavini.

Priorität, *die*; -, -en üstünlük, birincilik; ~*en setzen* nələrə üstünlük verməyi bəlli etmək.

Prise, *die*; -, -n **1.** (*kleine Menge*) bir çimdik, bir az; *e-e ~ Salz* bir az duz, bir çimdik duz; **2.** *naut.* qənimət.

Prisma, *das*; -s, -men *math.* prizma, mənşür.

Prismenglas, *das*; -(e)s, -`er prizmalı dürbin.

Pritsche, *die*; -, -n **1.** (*Bett aus Brettern*) taxt; **2.** (*bei e-m Lastwagen*) yük qoyma yeri; **3.** (*Narrenpritsche*) təlxək toxmağı, toxmaq, dəyənək.

privat *adj.* xüsusi, özəl, fərdi, şəxsi; *mit j-m ~ sprechen* bir kəs ilə xüsusi danışmaq.

Privatangelegenheit, *die*; -, -en şəxsi iş, şəxsi məsələ.

Privatbesitz, *der*; -es xüsusi mülkiyyət, özəl mülkiyyət, şəxsi mülkiyyət.

Privatdozent, *der*; -en, -en dosent.

Privateigentum, *das*; -(e)s xüsusi mülkiyyət, özəl mülkiyyət, şəxsi mülkiyyət.

Privateinkommen, *das*; -s, - xüsusi gəlir, özəl gəlir, şəxsi gəlir.

Privatgespräch, *das*; -(e)s, -e xüsusi söhbət.

Privatinitiative, *die*; -, -n şəxsi təşəbbüs.

privatisieren *vt* özəlləşdirmək, xüsiləşdirmək, şəxsi mülkiyyətə çevirmək

Privatklinik, *die*; -, -en xüsusi müalicəxana, özəl klinik(a).

Privatleben, *das*; -s şəxsi həyat.

Privatmann, *der*; -(e)s, -leute u. -`er xüsusi şəxs, qeyri-rəsmi şəxs.

Privatschule, *die*; -, -n xüsusi məktəb.

Privatunterricht, *der*; -(e)s xüsusi dərslər.

Privatvermögen, *das*; -s, - xüsusi mülk, şəxsi əmlak.

Privatwagen, *der*; -s, - xüsusi maşın, şəxsi avtomobil.

Privatwirtschaft, *die*; - özəl təsərrüfat, xüsusi (şəxsi) təsərrüfat.

Privileg, *das*; -(e)s, -ien imtiyaz, üstünlük hüququ.

privilegiert *adj.* imtiyazlı, üstün.

pro *präp.* üçün, ..başı(*na*), -ə, -a, -də, da; ~ *Tag* bir günə, bir gündə, bir saata, saatbaşı, gün hesabı; ~ *Kopf* adambaşı(*na*), hər adam(*a*), hər başa, adama; ~ *Stunde* saatbaşı.

Pro, *das*; - ləhinə: *das* ~ *und Kontra* müvafiq və müxalif, ləhinə və əleyhinə.

Probabilität, *die*; -, -en ehtimal, olabirlilik, olabilmə.

probat *adj.* yoxlanılmış, sınaqdan çıxmış, çox yaxşı.

Probe, *die*; -, -n **1.** (*Versuch*) yoxlama, təcrübə etmə, sınaq, sınaq, imtahan; **2.** (*Muster*) nümunə; **3.** (*Kostprobe*) dadına baxma; **4.** *Th., mus.* məşq, məşq etmə; **5.** (*Kleid*) geyib baxma, əyninə ölçmə; *auf die* ~ *stellen* yoxlamaq, sınaqdan keçirmək, imtahan etmək, sınaqmaq; ~ *fahren* yoxlamaq üçün sürmək.

Probejahr, *das*; -(e)s, -e yoxlama ili.

proben *vt* məşq etmək.

probeweise *adv.* nümunə üçün, sınaq üçün edilən.

Probezeit, *die*; -, -en yoxlama müddəti, sınaq müddəti.

probieren *vt* **1.** yoxlamaq, imtahan etmək, sınaqmaq; **2.** (*Speise*) dadına baxmaq, dadmaq, dişinə vurmaq.

Proberstein, *der*; -(e)s, -e məhək daşı.

Problem, *das*; -s, -e məsələ, sorun, müşkül, arizə; müəmma, işgil; *das ist kein* ~ bu heç bir məsələ deyil; *vor e-m* ~ *stehen* bir çətinliklə üzbəüz olmaq (*qarşılaşmaq*), əngələ düşmək, başına əngəl açmaq.

Problematisch, *die*; - problem, çətin məsələ, əngəl, maneə, problematik, sorunsal.

problematisch *adj.* məsələli, çətin, maneəli, dolaşiq, problemlı, müəmmalı,

dərdşərli, başsındıran, əngəlli, sorunlu.

Problemfall, *der*; -(e)s, -'e çətin vəziyyət; dərd(ə)sər; çətin adam.

problemlos *adj.* məsələsiz, rahat, maneəsiz, problemsiz, sorunsuz.

Produkt, *das*; -(e)s, -e **1.** məhsul, məmulat; **2.** *math.* vurma hasilı.

Produktion, *die*; -, -en istehsal, istehsal etmə, üretim; hasilat, məhsul.

Produktionsgenossenschaft, *die*; -, -en istehsal cəmiyyəti.

Produktionskosten, *die/pl.* istehsal xərcləri *pl.*

Produktionsmittel, *die/pl.* istehsal vasitələri *pl.*

Produktionsverhältnisse, *die/pl.* istehsal münasibətləri *pl.*

Produktionszweig, *der*; -(e)s, -e istehsal sahəsi.

produktiv *adj.* **1.** məhsuldar, verimli, səmərəli; **2.** (*schöpferisch*) yaradıcı; ~e *Kritik* yaradıcı tənqid.

Produktivität, *die*; - məhsuldarlıq, səmərəlilik.

Produzent, *der*; -en, -en istehsal edən, istehsalçı, üretici, buraxıcı, emaledici.

produzieren *vt* istehsal etmək, üretmək, hasil etmək, çıxar(t)maq.

profan *adj.* **1.** (*weltlich*) dünyəvi; **2.** (*alltäglich*) adi, gündəlik.

profanieren *vt* **1.** dünyəviləşdirmək, müqəddəsliyini pozmaq; korrılamaq; **2.** sekular etmək.

professionell *adj.* peşəkar, sənətkar.

Professor, *der*; -s, -en professor.

Professur, *die*; -, -en professorluq.

Profi, *der*; -s, -s professional idmançı; peşəkar.

Profil, *das*; -s, -e **1.** profil, yan(*dan*) görünüş; **2.** (*Reifenprofil*) lastik profili.

profilieren *vr* : *sich* ~ özünü göstərmək, əhəmiyyət qazanmaq.

profiliert *adj.* xarakteristik.

Profilneurose, *die*; -, -n özünü göstərmək üqdəsi (*nevroz*).

Profit, *der*; -(e)s, -e mənfəət, qazanc, sərfə, gəlir, çıxar; *F* dəs(t)xoš; ~ *aus et. schlagen* qazanc (*xeyir*) götürmək.

profitabel *adj.* sərfəli, mənfəətli, qazancılı, gəlirli, çıxarılı, düşərli, əlverişli, xeyirli, karlı.

profitgierig *adj.* tamahkar, acgöz; etikarçı; *adv.* acgözlüklə.

profitieren *vt* qazanc götürmək, qazanc çıxartmaq, mənfəət almaq, mənfəət götürmək, faydalanmaq.

proforma *adv.* formal olaraq.

profund *adj.* dərin, əsaslı, geniş.

Prognose, *die*; -, -n proqnoz, təxmin.

prognostizieren *vt* təxmin etmək, qabaqcadan demək, proqnozlaşdırmaq.

Programm, *das*; -s, -e proqram.

programmatisch *adj.* proqramı şərh edən, proqramlı; proqram şəklində.

programmgemäß *adj.* proqrama görə, proqrama uyğun olaraq.

programmieren *vt* proqramlaşdırmaq.

Programmierer, *der*; -s, - proqramçı.

Programmvorschau, *die*; -, -en proqram cədvəli, proqrama qabaqcadan baxma.

Programmzeitschrift, *die*; -, -en proqram dərgisi (*Journal*).

Progress, *der*; -es, -e irəliləyiş, tərəqqi, inkişaf, sıçrayış, irəliləmə.

Progression, *die*; -, -en *math.* silsilə.

progressiv *adj.* 1. mütərəqqi, qabaqcıl; 2. (*Steuer*) artan.

prohibieren *vt* yasaqlamaq.

Projekt, *das*; -(e)s, -e 1. (*Absicht, Vorhaben*) niyyət, fikir; 2. (*Entwurf*) layihə, proyekt (*Süd.* : *projə*).

projektieren *vt* planını vermək, layihələşdirmək.

Projektil, *das*; -s, -e güllə, mərmə, özü idarə olunan reaktiv raket.

Projektion, *die*; -, -en proyeksiya, kino pərdəsində göstərmə.

Projektionsapparat, *der*; -(e)s, -e proyektor.

Projektleiter, *der*; -s, - projekt rəhbəri.

Projektor, *der*; -s, -en proyektor.

projizieren *vt* pərdədə göstərmək.

Proklamation, *die*; -, -en elan, elanetmə, bildiriş; bəyannamə.

proklamieren *vt* rəsmən elan etmək.

Pro-Kopf-Einkommen *das*; -s, - əhəlinin hər nəfərinə düşən gəlir, adambaşına gəlir.

Prokura, *die*; -, -ren vəkalətnamə, vəkalət, əsas ticarət etimadnaməsi; ~ *erteilen* vəkalət vermək.

Prokurist, *der*; -en, -en müvəkkil.

Prolet, *der*; -en, -en *pej.* ədəbsiz, əxlaqsız.

Proletariat, *das*; -(e)s proletariat, əməkçilər, işçilər sinfi, fəhlə sinfi.

Proletarier, *der*; -s, - proletar.

proletarisch *adj.* proletar.

Prolog, *der*; -(e)s, -e proloq, giriş, müqəddimə, ön söz.

prolongieren *vt* *H.* vaxtını uzatmaq; möhlət vermək.

Promenade, *die*; -, -n bulvar, gəzinti yeri.

promenieren *vi* gəzmək, gəzişmək.

Promille, *das*; -s, - minde bir.

prominent *adj.* görkəmli, məşhur, mümtaz, nüfuzlu; mühüm.

Prominenz, *die*; - 1. görkəmlilər, məşhur adamlar *pl.*; 2. (*Prominentsein*) məşhurluq.

Promotion, *die*; -, -en elmi dərəcənin verilməsi, dissertasiya müdafiəsi.

promovieren *vi* doktorluq rütbəsi almaq.

prompt *adj.* tez, cəld, tələsik; düşünmədən.

Pronomen, *das*; -s, - *u.* -*mina* *gr.* əvəzlik, zəmir.

Propaganda, *die*; - təbliğat.

Propagandist, *der*; -en, -en təbliğatçı.

propagandistisch *adj.* *für* ~e *Zwecke* təbliğat hədəfi ilə, təbliğat üçün.

propagieren *vt* təbliğ etmək, təbliğat aparmaq.

Propangas, *das*; -es propan qazı.

Propeller, *der*; -s, - pər (*täygarə və ya gəmidə*).

Prophet, *der*; -en, -en peyğəmbər; *pl.* ənbiya.

Prophetentum, *das*; -s peyğəmbərlik.

prophezeien *vt* gələcəyi xəbər vermək, peyğəmbərlik etmək.

Prophezeiung, *die*; -, -en gələcəkdən xəbər vermə, əvvəlcədən xəbər vermə (*demə*), fal.

prophylaktisch *adj. med.* qoruyucu; profilaktik.

Prophylaxe, *die*; -, -n *med.* xəstəliyin qarşısını almaq üçün əvvəlcədən görülmə tədbirlər, qoruma.

Proportion, *die*; -, -en uyğunluq, tənəsüb.

proportional *adj.* mütənasib, tənəsüblü.

proportionalität, *die*; - tənəsüb, mütənasiblik.

proportioniert *adj.* mütənasib, uyğun.

Proporz, *der*; -es, -e *pol.* nisbi təmsil.

proppenvoll *adj.* *F* dopdolu, dodaqba-dodaq.

Propst, *der*; -es, -e kilsə müdiri.

Prosa, *die*; - nəsr, ədəbi nəsr.

prosaisch *adj.* 1. nəsr üslubunda yazılmış; 2. *fig.* quru, bayağı.

Proselýt, *der*; -en, -en yeni din qəbul etmiş.

prosit! *int.* (*beim Trinken*) sağlığına-za!, nuş olsun!; *Prosit Neujahr!* yeni iliniz mübarək olsun!

Prospekt, *der*; -(e)s, -e 1. mənzərə, görünüş; 2. (*Werbeschrift*) prospekt, elan.

Prosperität, *die*; - irəliləmə, tərəqqi etmə; zənginlik, bolluq, rifah; çiçəklənmə.

prost! *int. s.* *prosit!*

Prostata, *die*; -, -tae prostat vəzisi.

prostituieren *vr sich* ~ özünü cinsi baxımdan satmaq, fahişəlik etmək.

Prostituierte, *die*; -n, -n fahişə.

Prostitution, *die*; -, -n fahişəlik.

protagonist, *der*; -en, -en öncü, öncül.

protegiieren *vt* himayə etmək, şərait yaratmaq, havadarlıq etmək; *von j-m protegirt werden* bir kəsin himayəsi altında olmaq.

Protein, *das*; -s, -e protein.

Protektion, *die*; -, -en 1. himayə, himayəçilik; 2. *F* yalvarma, iltimas.

Protector, *der*; -s, -en dayaq, hamı, himayə edən, himayəçi.

Protectorat, *das*; -(e)s, -e 1. himayəçi-

lik, protektorat; 2. *pol.* başqa dövlətin himayəsi altında olan ölkə.

Protest, *der*; -s, -e etiraz, protest; ~ *erheben* etiraz etmək, etirazını bildirmək.

Protestant, *der*; -en, -en protestant.

protestantisch *adj.* protestant.

Protestantismus, *der*; - protestanlıq.

protestieren *vt* etiraz etmək, etirazını bildirmək, dillənmək.

Protestkundgebung, *die*; -, -en etiraz nümayişi.

Protestschreiben, *das*; -s, - etiraz yad-daşı, etiraz məktubi.

Prothese, *die*; -, -n 1. protez; 2. (*Zahnprothese*) süni diş, protez.

Protokoll, *das*; -s, -e protokol; *zu* ~ *nehmen* protokola yazmaq, protokol tərtib etmək; *das* ~ *führen* protokol aparmaq (*yazmaq*).

Protokollant, *der*; -en, -en *s.* *Protokollführer*.

Protokollführer, *der*; -s, - protokol yazan, protokolu aparan; iclas katibi.

protokollieren *vt* protokol yazmaq, protokola yazmaq.

Proton, *das*; -s, -en proton.

Protoplasma, *das*; -s protoplazma.

Prototyp, *der*; -s, -en nümunə; misal.

Protz, *der*; -es, -e lovğa adam.

protzen *vi* öyünmək (*mit D/-ilə*); özünü tərifləmək, təkəbbürlənmək.

protzig *adj.* lovğa, məğrur, iddialı, təkəbbürlü.

Provenienz, *die*; -, -en gəlmə; mənşə.

Proviand, *der*; -s, -e azuqə, ərzaq.

Provinz, *die*; -, -en vilayət, əyalət.

provinziell *adj.* əyalət, vilayət; kəndli.

Provinzler, *der*; -s, - əyalət adamı, kəndli.

Provision, *die*; -, -en komission pulu, dəllallıq pulu, vasitəçilik haqqı; *auf* ~ (*sbasis*) komissionla.

provisorisch *adj.* müvəqqəti, keçici; barmaqucu; ~ *Regierung* müvəqqəti hökumət; *adv.* müəyyən vaxta qədər, hələlik.

Provisorium, *das*; -s, -ien müvəqqəti (*keçici*) tədbir, müvəqqəti vəziyyət; *med.*

müvəqqəti protez.

Provokateur, *der*; -s, -e fitnəkar, təhrikçi, aravuran, araqarışdırın.

Provokation, *die*; -, -en fitnəkarlıq, fitnə, təhrik, təxribatçılıq, aravuruculuq; *F* dov, hərbə-zorba.

provokatorisch *adj.* fitnəkar.

provizieren *vt* təhrik etmək, fitnəkarlıq törətmək, qızışdırmaq, burnuz göstərmək, bənd eləmək; *fig.* arının yuvasına çöp uzatmaq.

Prozedur, *die*; -, -en iş, bir işin gedişi, bir hadisənin inkişafı.

Prozent, *das*; -(e)s, -e yüzdə bir, faiz; sələm; *drei* ~ (3%) yüzdə üç, üç faiz.

Prozentsatz, *der*; -es, -e faiz dərəcəsi, yüzdəlik.

prozentual *adj.* faiz hesabı ilə, yüz(də) hesabı ilə, faizlə.

Prozess, *der*; -es, -e **1.** (*Verlauf*) gediş, surəç, proses, bir hadisənin inkişafı; **2.** *jur.* (*Rechtsfall*) çəkişmə, dava, ixtilaf; **3.** (*Rechtsgang*) məhkəmə işinin gedişi; *gegen j-n e-n* ~ *anstrengen* kimisə məhkəməyə cəlb etmək; *fig.* *kurzen* ~ *machen* tez hesablaşmaq, tez cəzasını vermək.

Prozessakten, *die/pl.* məhkəmə işi, məhkəmə prosesi.

Prozessbevollmächtigte, *der u. die*; -n, -n məhkəmə vəkili, məhkəmə prosesini aparmağa vəkil edilmiş şəxs.

prozessieren *vi* məhkəməyə cəlb etmək, məhkəmədə çəkişmək, məhkəmədə üzleşmək (*gegen j-n / bir kəsə qarşı*).

Prozession, *die*; -, -en dini nümayiş.

Prozesskosten, *die*, - *pl.* məhkəmə xərci.

Prozessordnung, *die*; -, -en mühakimə qaydası, mühakimə üsulu.

Prozessvollmacht, *die*; -, -en dava vəkaləti, dava vəkalətnaməsi.

prüde *adj.* **1.** cənsi məsələlər haqda danışmaqdan qaçan, həd(din)dən artıq utancaq; **2.** (*zimperllich*) nazlı, əziləbüzülən.

Prüderie, *die*; -, -n ifrat dərəcədə cin-

si mövzulardan utancaqlıq, iffətfürüşlüq; süni ciddilik.

prüfen *vt* **1.** (*testen*) yoxlamaq, təcrübədən çıxartmaq; **2.** (*e-n Schüler usw.*) imtahan etmək.

Prüfer, *der*; -s, - imtahan edən; sınaqçı, kontrolyor, kontrolçu, yoxlayıcı.

Prüfling, *der*; -s, -e imtahan verən, yoxlanan, sınınan.

Prüfstein, *der*; -s, -e məhək daşı.

Prüfung, *die*; -, -en **1.** yoxla(n)ma, sına(n)ma; **2.** (*Examen*) imtahan; *e-e* ~ *ablegen* imtahan vermək; *e-e* ~ *bestehen* imtahandan çıxmaq; *mündliche* ~ *çifahi* imtahan.

Prüfungsangt, *die*; -, -e imtahan qorxusu, imtahan həyəcanı.

Prüfungsausschuss, *der*; -es, -e imtahan komissiyası, imtahan heyəti.

Prüfungskandidat, *der*; -en, -en *s.* *Prüfling*.

Prüfungsordnung, *die*; -, -en imtahanın keçirilməsi qaydası.

Prügel, *der*; -s, - **1.** (*Stock*) dəyənək, ağac; **2.** *pl.* (*Schläge*) kötək, döymə; ~ *bekommen* kötək yemək.

Prügelei, *die*; -, -en vuruşma, dalaşma.

Prügelknabe, *der*; - *F* qapazaltı.

prügeln *vt* döymək, vurmaq, kötəkləmək; ayaqlamaq; *sich* ~ vuruşmaq, dalaşmaq; *j-n* ~ adam döymək; *F* ilişdirmək.

Prügelstrafe, *die*; - kötək cəzası, cismani cəza, döyülmə cəzası.

Prunk, *der*; -(e)s zinət, cah-calal, dəbdəbə, xarici təmtəraqlılıq.

prunken *vi* lovğalanmaq, fors eləmək.

prunkvoll *adj.* cah-calallı, zinətli, dəbdəbəli, təmtəraqlı.

prusten *vi* fıxırmaq; fısqırmaq.

Psalm, *der*; -s, -en zəbur surəsi.

Psalter, *der*; -s, - zəbur kitabı.

Pseudonym, *das*; -s, -e təxəllüs; ləqəb.

Pseudowissenschaft, *die*; -, -en süni elm, saxta elm.

Pseudowissenschaftler, *der*; -s, - yalançı alim, saxta alim; *fig.* *F* əllamə.

pst ! sakit ol !, sus ! .

Psyche, *die*; -, -n psixika, ruhi əhval.
Psychiater, *der*; -s, - psixiatr.
Psychiatrie, *die*; -, -n psixiatriya, ruhi xəstələrdən və bunların müalicə üsullarından bəhs edən elm.
psychisch *adj.* psixi, ruhi.
Psychoanalyse, *die*; -, -n psixoanaliz.
Psychologe, *der*; -n, -n psixoloq.
Psychologie, *die*; - psixologiya (*Süd.* : *psixoloji*).
psychologisch *adj.* psixoloji.
Psychopath, *der*; -en, -en dəli, psixopat.
Psychopathie, *die*; - ruhi dəlilik.
Psychose, *die*; -, -n psixoz.
Psychotherapie, *die*; -, -n ruhi tədavi, psixoterapiya).
Pubertät, *die*; - bülüğ, cinsiyyət yetginliyi.
publik *adj.* hamı bilən, ümum bilən; ~ *machen* aləmə yaymaq, ifşa etmək, hamıya bildirmək.
Publikation, *die*; -, -en 1. nəşr etmə; 2. (*Werk*) çapdan çıxmış yazı.
Publikum, *das*; -s camaat, xalq; tamaşaçı.
publizieren *vt* 1. (*publik machen*) elan etmək, dərc etmək; 2. (*Buch usw.*) nəşr etmək, çapdan çıxarmaq.
Publizist, *der*; -en, -en qəzetçi, publisist.
Publizistik, *die*; - qəzetçilik, publisistik.
Publizität, *die*; - açıqlıq, ümumilik, ələniyyət.
Pudding, *der*; -s, -e pudinq.
Pudel, *der*; -s, - pudel, qıvrım tüklü it cinsi; *wie ein begossener ~ dastehen* utanıb məyus olmaq.
Pudelmütze, *die*; -, -n tüklü papaq.
pudelnass *adj.* iliyinə kimi islanmış.
pudelwohl *adj.* : *fig. sich ~ fühlen* həyatından razı olmaq.
Puder, *der*; -s, - pudra, kirşan, ənlük, ənlük-kirşan.
Puderdose, *die*; -, -n pudra qutusu.
pudern *vt* pudralamaq, pudra çəkmək, kirşanlamaq.

Puderzucker, *der*; -s şəkər pudrası.
Puff, *der*; -s, -s (*Bordell*) fahişəxana.
Puff, *der*; -(e)s, -e (*Stoß*) zərbə, təkan; *e-n ~ vertragen können* F çox həssas olmamaq.
Puffärmel, *der*; -s, - büzmə (*paltarın qolunda*).
puffen *vt* F dürtmələmək, dürtmə vurmaq; *vi* (*Lokomotive*) püfləmək.
Puffer, *der*; -s, - (*Eisenbahnpufer*) bufer, sipər, zərbəni rədd edən; *fig. als ~ dienen* araçılıq etmək.
Pufferstaat, *der*; -(e)s, -en bufer dövlət, bir-birinə düşmən olan iki dövlət arasında bitərəf qalan üçüncü dövlət.
Pulk, *der*; -s, -e qrup; dəstə.
Pulle, *die*; -, -n F şüşə; *e-e ~ Schnaps* bir şüşə araq.
Pulli, *der*; -s, -s poliver, ip köynək.
Pullover, *der*; -s, - poliver.
Puls, *der*; -es, -e nəbz; *j-m den ~ fühlen* kiminsə nəbzini yoxlamaq, nəbzini baxmaq.
Pulsader, *die*; -, -n arteriya, şərəyan, şərəyani nəbz.
pulsieren *vi* vurmaq, döymək; qaynamaq, fısqırmaq; axmaq; *das Blut pulsiert durch die Adern* qan damarlar içindən axıb gedir.
Pulsschlag, *der*; -es, -e nəbzın vurmağı.
Pult, *das*; -(e)s, -e 1. (*Rednerpult*) kürsü; 2. (*Schreibpult*) yazı mizi, yazı stolu.
Pulver, *das*; -s 1. pudra, toz; 2. (*Schießpulver*) barıt; 3. F (*Geld*) pul; *fig. er hat das ~ nicht erfunden* o ağıldan kasıbdır; *sein ganzes ~ verschossen haben* bütün vasitələri sərf edib qurtarmaq.
Pulverfass, *das*; -es, -er barıt boçası.
pulverisieren *vt* toza çevirmək.
Pulverschnee, *der*; -s, - toz kimi qar.
Puma, *der*; -s, -s puma.
pummelig *adj.* kök, yumru, dolu.
Pump, *der*; -s borc, borc alma.
Pumpe, *die*; -, -n 1. tulumba; 2. (*Luftpumpe*) nasos.

pumpen vt **1.** (*herauspumpen*) tulumba ilə su çəkmək; **2.** (*hineinpumpen*) nasosla lastiyi doldurmaq; **3.** *F (leihen)* borc almaq.

Pumpnickel, *der*; -, - qara çörək.

Pumphose, *die*; -, -n gen şalvar, tuman.

Pumpwerk, *das*; -(e)s, -e tulumbaxana; nasoslar yerləşən stansiya.

Pumps, *der*; -, - dabanı uca bağısız qadın başmağı.

Punkt, *der*; -(e)s, -e **1.** nöqtə; **2.** (*Tupfen*) xal; ləkə; **3.** (*Stelle*) yer, nöqtə; *in diesem* ~ bu nöqtədə, bu yerdə; **4.** (*Sport*) puan, say; **5.** (*Vertragspunkt*) maddə; bənd; ~ *drei Uhr* düz saat üçdə; *er kam auf den* ~ *genau* o düz vaxtında gəldi; *fig.* ~ *für* ~ nöqtəbənöqtə, müfəssəl, maddəbammaddə; *springender* ~ əsas nöqtə, əsas mətləb; *nun mach mal e-n* ~! *F* yetər!, bəsdirl!, kifayətdir!.

punkten vi puan toplamaq, puan yığmaq.

punktieren vt **1.** *med.* iynə ilə bədənədən maye çəkmək, punksiyon etmək; **2.** nöqtələmək, punktirləmək.

punktiert *adj.* nişan qoyulmuş.

Punktion, *die*; -, -en *med.* punksiyon.

pünktlich *adj.* **1.** (*auf die Minute genau*) düz vaxtında, düz; ~ *um 2 Uhr* düz saat ikidə; **2.** (*zur rechten Zeit*) vaxtında.

Pünktlichkeit, *die*; - vaxtında gəlmə; dəqiqlik.

Punktsieg, *der*; -es, -e (*Boxkampf*) xal hesabı ilə qələbə.

punktuell *adj.* bəzi nöqtələrdə, bir neçə nöqtə ilə əlaqədə olaraq.

punktum! : *und damit* ~! yetər!, bəsdirl!, kifayətdir! bu belə olacaq!

Punktzahl, *die*; -, -en (*Sport*) xal hesabı.

Punsch, *der*; -es, -e (*Mischgetränk*) punş, qatışıq içki.

punzen vt möhürləmək; əyar damğası vurmaq.

Pup, *der*; -(e)s, -e *F* osdurma, pısıdma; *e-n* ~ *lassen* osdurmaq, pısıdmaq.

Pupille, *die*; -, -n göz bəbəyi, bəbək.

Puppe, *die*; -, -n **1.** qolçaq, kukla, bəbə; gələncik; **2.** *zo.* pup; *bis in die* ~n *schlafen* həddindən artıq yatmaq, çox uzun yatmaq.

Puppenspiel, *das*; -(e)s, -e kukla oyunu, qolçaq oyunu.

Puppentheater, *das*; -, - kukla teatri.

Pupsen vt qarından qaz buraxmaq, osturmaq, əldən qoymaq.

pur *adj.* xalis, saf, təmiz, cıxla.

Püree, *das*; -s, -s püre; xəşil.

purgativ *adj. med.* bağırsaqları boşaldan, işlətmə, müshil.

Purgativ, *das*; -, -e işlətmə, müshil.

purgieren vt **1.** təmizləmək; **2.** *med.* qarını işlətmək, qarını boşaltmaq.

pürrieren vt püre etmək.

Purist, *der*; -en, -en purist, dilin saf qalmasını istəyən, dilin xarici sözlərdən təmiz qalmasını istəyən.

Purpur, *der*; -s alqırmızı rəng, tündqırmızı, ərqəvan.

purpurrot *adj.* alqırmızı, tündqırmızı, ərğəvani, ərqəvan.

purulent *adj. med. (eitrig)* çirkli, irinli.

Purzelbaum, *der*; -s, -e mayallaq, dombalaq; *e-n* ~ *schlagen* mayallaq aşmaq, mayallaq vurmaq, dombalaq aşmaq, dombalaq aşmaq.

purzeln vi yıxılmaq; düşmək; *vom Stuhl* ~ səndəldən düşmək.

Puste, *die*; - nəfəs; *mir geht die* ~ *aus* **1.** nəfəsim kəsilir, nəfəsim tutulur; **2.** (*in finanziellen Schwierigkeiten sein*) maliyyə çətinliyim var, pulsuzam.

Pustel, *die*; -, -n *med.* sızanaq, sızanğan, çiban.

pusten vi üfləmək, üfürmək, püfləmək.

Pute, *die*; -, -n hinduşka, hind toyuğu, buqələmun; *fig. dumme* ~ axmaq qadın.

Puter, *der*; -s, - hind xoruzu, loş.

puterrot *adj.* qıpqırmızı, tündqırmızı.

Putsch, *der*; -es, -e dövlət çevrilişi, qiyam, çevriliş (*Süd.* : *a. kodata*).

putschen vt dövlətə qarşı qiyam etmək, üsyan etmək, kodata etmək.

Putschist, *der*; -en, -en qiyamçı.

Putte, *die*; -, -n kiçik uşaq və ya mə-

lək heykəli (*memarlıqda*).

Putz, *der*; *-es* **1.** (*Mauerputz*) suvaq, mala; **2.** (*Zierrat*) bəzək, üst-baş, geyim; *auf den ~ hauen* 1. uca səsle şadlıq etmək, çalib-oynamaq; **2.** (*sich bei j-m über et. beschweren*) kimsənin yanında üç səsle bir şey haqda şikayət etmək; **3.** (*prahlen*) boy demək, döşünə vurmaq, döşünə döymək, döşünü qabartmaq.

putzen *vt* **1.** (*reinigen*) silmək, təmizləmək; **2.** (*polieren*) pardaxlamaq, cilalamaq; **3.** (*schmücken*) bəzəmək; **4.** (*Zähne*) dişləri yumaq, dişləri fırçalamaq; **5.** (*sich die Nase*) burnunu silmək; *vi* təmizlik etmək; (*als Putzfrau*) ~ *gehen* təmizliyə getmək; *vr sich ~ (Tier)* özünü yalayıb təmizləmək.

Putzer, *der*; *-s*, *-* təmizləyici, silici.

Putzfrau, *die*; *-*, *-en* süpürgəçi qadın.

putzig *adj.* məzəli, gülməli, məsxərə; *F* şirin.

Putzlappen, *der*; *-s*, *-* təmizlik dəsmalı, cındır.

Putzmacherin, *die*; *-*, *-nen* börkçü, papaqçı (*qadın*).

Putzmittel, *das*; *-s*, *-* yuyucu maddə.

putzmunter *adj.* (*Kinder*) yuxusu gəlməyən uşaq.

Putzsucht, *die*; *-* **1.** təmizlik vasvasılığı; **2.** moda ilə geyinən adam.

Putzzeug, *das*; *-s* təmizlik şeyləri (*alətləri, ləvazimatı*)

puzzeln *vt* bağlama oyunu oynamaq.

Puzzle, *das*; *-s*, *-s* bağlama oyunu.

PVC = *Abk. für Polyvinylchlorid.*

Pygmäe, *der*; *-n*, *-n* qısa boy, külə.

Pyjama, *der*, *-s*, *-s* pijama.

pyramidal *adj.* piramida şəkilli.

Pyramide, *die*; *-*, *-n* piramida, ehram *pl.*

Pyrenäen *die/pl. die* ~ pirene dağları.

Pyromane, *der*; *-n*, *-n* odlama xəstəsi, odvurma xəstəsi.

Pyromanie, *die*; *-* yandırma xəstəliyi, odvurma xəstəliyi.

Pyrrhussieg, *der*; *-(e)s*, *-e* *fig.* çox çətin qazanılan zəfər.

Python, *die*; *-*, *-s* piton ilanı.

Q

Q, q, das; -, - Alman əlifbasının on-yeddinci hərfi.

quabbelig *adj.* yumşaq, həlmeşik.

quabbeln *vt F* yırğalanmaq, yellənmək; puding kimi titrəmək.

Quackelei, *die;* -, -n boş sözlər, mənasız sözlər, cəfəngiyat, lağlağı.

quackeln *vt* boş söz danışmaq, lağlağı etmək, lağ-lağ danışmaq.

Quacksalber, *der;* -s, - yalançı həkim.

Quacksalberei, *die;* -, -en yalandan həkimçilik etmək, şarlatanlıq.

quacksalbern *vt* xəstələri yalandan tədavi etmək.

Quaddel, *die;* -, -n *med.* hov çəkmiş yer, iltihab etmiş yer.

Quadrant, *der;* -en, -en *math.* dairənin dördüdə biri.

Quadrat, *das;* -s, -e kvadrat, dördbucaq, xana.

quadratisch *adj.* kvadratşəkilli, xana-xana.

Quadratmeter, *das;* -s, - kvadratmetr (*Süd.* : *metr mürəbbə*).

Quadratur, *die;* -, -en *fig.* : *die* ~ *des Kreises* həll olmayan bir məsələ.

Quadratwurzel, *die;* -, -n *math.* kvadrat kök.

quaken *vi* **1.** (*Frösche*) quruldamaq; **2.** (*Ente*) vaqqıldamaq.

Qual, *die;* -, -en əziyyət, əzab, dirə, iztirab, cövr, dərdü-qəm, dərdü-bəla, əzab-əziyyət; *ich hatte die* ~ *der Wahl* seçim qarşısında qalmışdım, seçim əzabında idim.

quälen *vt* əzab (*cövr*) vermək, incitmək, dərdləndirmək, sinsitmək, dirə tutmaq (*çəkmək*) ; *sich* ~ iztirab çəkmək, özünə əzab vermək, sinsimək, əziyyət çəkmək, özünü üzmək.

quälend *adj.* əzablı, əziyyətli, yorucu.

Quälerei, *die;* -, -en əzab, dərd-əzab, əziyyət; *fig.* çox ağır və zəhmətli iş.

Quälgeist, *der;* -es, -er *F* əzab verən adam; ata anasını incidən uşaq.

Qualifikation, *die;* -, -en **1.** (*Befähigung*) qabiliyyət, ləyaqət; **2.** (*Voraussetzung für ...*) şərt; ixtisas.

qualifizieren *vt* **1.** (*j-n zu et.*) təlim vermək, hazırlamaq, yararlı etmək, təkmilləşdirmək; **2.** (*kennzeichnen, einordnen*) təsnif etmək, səciyyələndirmək; *vr sich* ~ ixtisasını artırmaq, keyfiyyətini artırmaq, ixtisaslanmaq, kamilləşmək.

qualifiziert *adj.* ixtisaslaşdırılmış, ixtisaslı; xeyirli, faydalı.

Qualität, *die;* -, -en **1.** keyfiyyət, mahiyyət, ləyaqət; **2.** (*Eigentümlichkeit*) xüsusiyyət; *von schlechter* ~ keyfiyyətsiz; *F* daşqa.

qualitativ *adj.* yüksək keyfiyyətli; *adv.* keyfiyyətcə.

Qualitätsmangel, *der;* - keyfiyyətsizlik.

Qualitätsware, *die,* -, -n keyfiyyətli mal.

Qualle, *die;* -, -n *zo.* meduza

Qualm, *der;* -s qalın tüstü, dud, his; duman.

qualmen *vi* tüstü vermək, az tüstüləmək, dumanlanmaq, hisləmək, fısqırmaq; *fig.* papiros çəkmək.

qualmig *adj.* tüstülü, dumanlı, hisli.

qualvoll *adj.* əzablı, əziyyətli, əzabverici.

Quant, *das;* -s, -en *phys.* kvant.

Quantentheorie, *die;* - kvant nəzəriyyəsi.

Quantität, *die;* -, -en kəmiyyət, miqdar, böyüklük.

quantitativ *adj.* kəmiyyət, kəmiyyətinə görə; *adv.* kəmiyyətcə, miqdarca.

Quantum, *das;* -s, -ten (*Anteil*) miqdar (*an D/-də*).

Quarantäne, *die;* -, -n karantin (*Süd.* : *qərəntinə*).

Quark, *der;* -s **1.** süzmə, kəsmik; lor; **2.** *fig.* əhəmiyyətsiz şey; mənasız söz; *das ist doch alles* ~! hamısı boş söhbətdir!; *das geht dich e-n* ~ *an* bunun sənə heç dəxli yoxdur; *s-e Nase in jeden* ~ *stecken* burnunu hər yere soxmaq.

quarkig *adj.* ağ pənim kimi, ağ pendir kimi, kəsmik.

Quart¹, *das;* -s, -e **1.** dördüdə bir; **2.**

(Buch) vərəqin dördü biri.

Quart², *die*; -, *-en mus.* kvadrat.

Quarta, *die*; -, *-ten* dördüncü sinif.

Quartal, *das*; *-s, -e* hər üç ay, kvartal.

quartalsweise *adv.* üç aydan bir, üç aydan üç aya, kvartallar üzrə, rüb.

Quartett, *das*; *-(e)s, -e mus.* kvartet; dörd nəfərdən ibarət olan qrup.

Quartier, *das*; *-s, -e 1.* (Wohnung) mənzil, ev; oturaq; **2.** *mil.* ordugah; ~ *nehmen bei...* -də qalmaq, -ə yerləşmək.

quartieren *vt* bir kəsi qaldığı bir yere yerləşdirmək.

Quarz, *der*; *-es, -e* kvars.

quasi *adv.* elə bil, sanki, deyəsən; qismən.

quasseln *vi s.* quatschen.

Quast, *der*; *-es, -e* tük qələm.

Quaste, *die*; -, *-n* (Troddel) qotazlı qaytan.

Quatsch, *der*; *-(e)s* *F* boş söz, cəfəngiy(y)at, lağlağı, ələşən-güləşən.

quatschen *vi* boş söz danışmaq, lağlağı etmək, boş-boş danışmaq.

Quatschkopf, *der*; *-(e)s, -'e 1.* (Schwätzer) boşboğaz, çərənci; **2.** (Dummkopf) axmaq, bambılı; ayıyoynadan.

Quecksilber, *das*; *-s* civə.

Quecksilbersäule, *die*; -, *-n* civə sütunu.

Quelle, *die*; -, *-n 1.* çeşmə, bulaq; **2.** *fig.* mənbə, qaynaq, məxəz, damar, kök; **3.** (Ölquelle) quyu, neft quyusu; *etw. aus sicherer ~ wissen* əmin bir yerdən xəbər bilmək.

quellen *vi 1.* qaynamaq, fışqırmaq; **2.** (anschwellen) şişmək, qalxmaq; **3.** (fließen) axmaq.

Quellenangabe, *die*; -, *-n* mənbə göstərmə.

Quellwasser, *das*; *-s, -* çeşmə suyu.

Quengelei, *die*; -, *-en* inilti, ah-vay, sızıltı, oxşama; bəhanə axtarib ağlama (*bes. von Kindern*).

quengeln *vi 1.* (Kind) sızıldamaq, şikayətlənmək **2.** (nörgeln) bəhanə axtarmaq, deyilmək, irad tutmaq.

Quentchen, *das*; *-s, -* bir az, bir qədər;

nur ein ~ çox az, bir zərrə.

quer *adv.* eninə, köndələnə; ~ *durch A* arasından, ortasından; *e-e Reise ~ durch Aserbaidşan machen* azərbaycanın bir tayından o biri tayına səyahət etmək; *kreuz und ~* necə gəldi, dolaşmaq, qarışıq; *F sich ~ legen/stellen* tərslik etmək, oyun çıxarmaq.

Querdenker, *der*; *-s, -* fərqli düşünən adam, standartdan kənar düşünən adam.

querdurch *adv.* eninə, köndələnə; ortasından, içindən.

Quere, *die*; - tərs, tərs tərəf; *fig. j-m in die ~ kommen* bir kəsə mane olmaq, bir kəsin işinə əngəl olmaq.

Querele, *die*; -, *-n* şikayət.

quergelein *adv.* tarlalar arasından, çöl arasından.

quergestreift *adj.* köndələnə çəkilmiş xətlər, enindən çəkilmiş xətlər *pl.*

Querkopf, *der*; *-(e)s, -'e* tərs adam, inadçı adam.

Querschnitt, *der*; *-s, -e* köndələnə kəsik, eninə kəsik.

querschnittsgelähmt *adj.* qurşaqdan aşağı iflic, omurğa iflici.

Querschnittslähmung, *die*; -, *-en* beldən aşağının iflic olması, mielit, haram iliyin iltihabı.

Querstrich, *der*; *-(e)s, -e* köndələn xətt, eninə xətt.

Quertreiber, *der*; *-s, -* intriqaçı; hiyləkar, fitnəkar.

Quertreiberei, *die*; -, *-en* intriqa; fitnə.

querüber *adv.* çəpəki, çəp, çəpinə, bir az çəpəki olaraq qarşıda.

Querulant, *der*; *-en, -en* bəhanəçi, iradçı, öcəşkən; deyingən adam; məhkəməbaz.

querulieren *vt* bəhanə axtarib başqalarına öcəşən, özünü haqlı bilib başqalarına irad tutan.

Querverbindung, *die*; -, *-en* köndələn xətt; əlaqə, irtibat.

Quetsche, *die*; -, *-n 1.* əzmə aləti; *Kartoffelquetsche* yeralma (*kartof*) əzməsi (*pürəsi*) düzəldən alət; **2.** kiçik və

önəmsiz bir yer, kiçik bir məkan.

quetschen *vt* **1.** (*e-n Körperteil*) əzmək; *ich quetschte mir den Finger* barmağımı əzdim; **2.** əzib pürəsini çıxarmaq; *vr sich irgendwohin* ~ bir yerə soxulmaq, bir yerə dürtülmək, sıxışmaq.

Quetschung, *die*; -, -*en* əzilmə, zədələmə, əzik, əzik yarası.

Queue, *das*; -*s*, -*s* **1.** bilyard ağacı; **2.** sırada gözləyənlər.

quick *adj.* canlı, çevik, iti, cəld.

quieken *vt* (*Ferkel*) ciyildəmək.

quietschen *vi* **1.** (*Tür, Schrank*) cırlıdamaq; **2.** (*laut schreien*) qışqırmaq.

quietschvergnügt *adj.* şən, kefi saz.

Quintessenz, *die*; -, -*en* əsas nöqtə, əsil mətləb, mahiyyət.

Quirl, *der*; -*s*, -*e* **1.** yumurta və başqa şeyləri çalmaq üçün alət; **2.** *fig.* qərar tutmayan adam, rahatsız adam.

quirlen *vt* çalxalamaq.

quirlig *adj.* rahatsız adam, qərar tutmayan adam, bir yerdə oturmayan adam.

quitt *adv.* ~ *sein* əvəz-əvəz olmaq, heç-heçə olmaq; *wir sind* ~ hesablaş-

dıq, haqq- hesabı çürütdük, indi əvəz-əvəz olduq, indi heç-heçə olduq.

Quitte, *die*; -, -*n* heyva.

quittengelb *adj.* heyva rəngi.

quittieren *vt* **1.** *nəyisə almaq üçün* imzalamaq, qol çəkmək; **2.** (*Dienst*) iş-dən çıxmaq, qulluqdan çıxmaq.

Quittung, *die*; -, -*en* qəbz; *e-e* ~ *ausstellen* qəbz vermək; *fig.* cəza; *das ist die* ~ *für euern Unverstand* ağılsızlığının cəzası budur.

Quiz, *das*; -, - sual - cavab oyunu.

quoll *s. quellen.*

Quorum, *das*; -*s* yetərsay, nisbi əksəriyyət, qərar qəbul etmək üçün lazım olan əksəriyyət, kvorum.

Quote, *die*; -, -*en* hissə, pay, kvota; *die* ~ *festlegen* həddini müəyyənləşdir-mək.

Quotient, *der*; -*en*, -*en* *math.* qismət, bölmə, bölüm.

quotieren *vt* qiyməti bildirmək, dəyəri göstərmək.

quo vadis? (*als Ausdruck der Besorgnis*) nə yerə gedirsən? kim bilir bu işin sonu (*aqibəti*) nə olacaq?

R

R, r, das; -, -, Alman əlifbasının on səkkizinci hərfi.

Rabatt, der; -(e)s, -e qiymətin endirilməsi, qiymətin aşağı salınması, güzəşt, endirim.

Rabatte, die; -, -n agr. çiçək ləki.

Rabatz, der; -(e)s F hay-küy, vəlvələ.

Rabauke, der; -n, -n F hay-küy salan adam; pis adam, alçaq, dələduz.

Rabbiner, der; -s, - yəhudi ruhanisi, xaxam, ravvin.

Rabe, der; -n, -n qarğa; quzğun.

Rabeneltern pl. fig. pis ata-ana.

rabenschwarz adj. qapqara, dümqara, zil qara.

Rabenvater, der; -s, -'er fig. pis ata.

rabiat adj. 1. (wütend) hirsli, qəzəbli; 2. (grob) kobud.

Rache, die; - intiqam, qisas, öc, əvəz; ~ nehmen intiqam (öc) almaq, əvəz(ini) çıxmaq, əvəz(ini) almaq (an D/kimdən-sə); ~ nehmen für A -in intiqamını (öcünü) almaq, əvəzini çıxmaq; ~ schwören -in intiqamını almağa and içmək.

Racheakt, der; -(e)s, -e intiqam (öc) əməli, intiqam işi.

Rachedurst, der; -(e)s intiqam (öc) hirsli.

Rachen, der; -s, - 1. (Kehle) xirtdək, qırtlaq, gənzik; 2. (Maul) heyvan ağızi.

rächen vt -in intiqamını (öcünü) almaq, intiqam (öc) almaq; vr sich ~ intiqam almaq (an D/kimdənsə).

Rächer, der; -s, - intiqam alan, qisasçı, əvəz çıxan, intiqamçı, öc alan.

Rachitis, die; - med. raşitizm, sümük yumşaqlığı.

rachitisch adj. raşitik.

Rach(e)sucht, die; - intiqam (öc) hirsli, qisas ehtirası, qisasçılıq.

rach(e)süchtig adj. kinli, intiqamli.

Racker, der; -s, - F dəcəl, nadinc.

rackern vt ağır iş görmək, özünü əldən salmaq.

Rad, das; -(e)s, -'er 1. təkər; 2. (in e-m Mechanismus) çarx; 3. (Fahrrad) velosiped, yelati (Süd. : düçərxə); ein ~ schlagen 1. (Turnen) mayallaq vurmaq,

2. (Pfau) qanadlarını çətir kimi açmaq; das fünfte ~ am Wagen sein bir işdə heç bir rolu olmamaq, lazımsız olmaq; das Rad der Geschichte tarixin gedişi (axını), tarixin təkəri.

Radar, das u. der; -s radar.

Radarschirm, der; -(e)s, -e radar ekranı.

Radau, der; -s F hay-küy, qalmaqal, dava, dava-dalaş, mərəkə; ~ machen hay-küy salmaq, qalmaqal etmək, mərəkə qaldırmaq, şuluqluq salmaq.

Rädchen, das; -s, - kiçik təkər (çarx).

radebrechen vt xarici bir dili yanlış danışmaq, pozğun dildə danışmaq, bir dilin qol-qanadını sındırmaq.

radeln vi yelati (velosiped, düçərxə) sürmək.

Rädelsführer, der; -s, - başçı; araqlı zışdıran, baskar, qızışdırcı, səbəbkar.

rädern : wie gerädert sein fig. çox yorğun olmaq.

radfahren vi s. radeln.

Radfahrer, der; -s, - yelati (velosiped, düçərxə) sürən.

Radweg, der; -(e)s, -e yelati (velosiped, düçərxə) sürmə yolu.

radial adj. radial, radius istiqamətində olan.

radieren vt 1. (ausradieren) silmək, pozmaq; 2. (Kunst) oymaq, həkk etmək, naxış açmaq.

Radiergummi, der; -s, -s pozan, karandaşsilen (Süd. : midad silen).

Radierung, die; -, -en turşu (asit) və iynə ilə lövhə üzərinə naxış basma; lövhə ilə basılmış (çap olmuş) şəkil.

Radieschen, das; -s, - qırmızı turp.

radikal adj. 1. radikal, əsaslı, əsil, kökdən; 2. pol. ifratçı.

Radikale, der u. die; -n, -n ifratçı.

Radikalismus, der; - radikalizm; ifratçılıq.

Radio, das; -s, -s radio; im ~ radioda.

radioaktiv adj. radioaktiv.

Radioaktivität, die; - radioaktivlik.

Radiologie, die; - radiologiya (Süd. : radioloji).

Radiosendung, *die*; -, -en radio verilişi.

Radiowellen, *die/pl.* radio dalğaları *pl.*

Radium, *das*; -s (*Element*) radium, radioaktivli metal.

Radiumbehandlung, *die*; -, -en radio-terapiya (*Süd.* : *radioterapi*).

radiumhaltig *adj.* radiumlu.

Radius, *der*; -, -dien radius (*Süd.* : *şüa*).

Radkranz, *der*; -es, -e təkərin çənbəri.

Radrennbahn, *die*; -, -en velodrom (*yelati*) yarışları üçün meydança.

Radrennen, *das*; -s, - yelati yarış.

Radsport, *der*; -(e)s yelati idmanı.

Radweg, *der*; -(e)s, -e yelati yolu.

raffen *vt* **1.** qamarlamaq; **2.** (*Kleid*) paltarın balağını yığıdırmaq; **3.** (*Text*) qısaltmaq; **4.** (*Stoff*) büzmək; *et. an sich* (A) ~ bir şeyi qamarlamaq (*qapmaq*), ələ almaq, ələ keçirmək, daraşmaq.

Raffgier, *die*; - tamahkarlıq, mənfe-ətpərəstlik, acgözlük, tamahgirlik, yığı-çığığa meyl.

raffigierig *adj.* tamahkar; *adv.* tamahla.

Raffinade, *die*; -, -n şəkər.

Raffinerie, *die*; -, -n neftayırma zavodu, təsfiyəxana (*şəkər və neft üçün*).

Raffinesse, *die*; -, -n **1.** (*Schlauheit*) bəlik, zireklik; **2.** (*Feinheit*) incəlik, zərfflik; *mit allen ~n* tam incəliklərlə, tam incəlikləri ilə.

raffinieren *vt* təmizləmək, saflaşdırmaq.

raffiniert *adj.* **1.** saflaşdırılmış; **2.** *fig.* (*schlau*) hiyləgər, bic.

Rage, *die*; - : *in ~ kommen* hirsələnmək, qəzəblənmək.

ragen *vi* yüksəlmək, qalxmaq, dik durmaq.

Ragout, *das*; -s, -s raqo, ət və ya ba-lıq yeməyi.

Rahm, *der*; -(e)s qaymaq.

Rahmen, *der*; -s, - **1.** çərçivə; **2.** (*Auto-rahmen*) şası; **3.** (*Milieu*) mühit, şərait; *im ~ G* ..səbəbə görə, ..nə görə, ..na görə, ..çərçivəsində; *im ~ des Möglichen*

imkan çərçivəsində.

rahmen *vt* çərçivələmək.

Rahmenabkommen, *das*; -s, - müqavilə çərçivəsi; ümumi saziş.

räkeln *vr sich* ~ gөрnəşmək.

Rakete, *die*; -, -n raket.

Raketengeschoss, *das*; -es, -e raket mərmisi.

Rallye, *die*; -, -s ralli.

RAM, *das*; -s, -s EDV Ram.

Ramadan, *der*; -u. -s ramazan ayı.

Ramme, *die*; -, -n toxac.

rammen *vt* **1.** döyüb bərkitmək, toxaclamaq; **2.** (*Fahrzeug*) vurub əzmək, toqquşmaq.

Rampe, *die*; -, -n **1.** *techn.* rampa, mail səth, meydança; **2.** *Th.* səhnənin qabaq hissəsi.

Rampenlicht, *das*; -(e)s *fig.* göz qabağında; *im ~ der Öffentlichkeit stehen* ictimaiyyətin diqqət mərkəzində olmaq.

ramponieren *vt* xarab etmək, zədələmək.

Ramsch, *der*; -es cır-cındır, cındır mal, dəyersiz mal.

ran- *F* *s.* heran.

Rand, *der*; -(e)s, -er **1.** kənar, qıraq; haşiyə; dodaq; **2.** (*e-s Gebirges*) ətək; **3.** *fig.* (*Mund*) ağız; *außer ~ und Band sein* istədiyini etmək, şuluqluq etmək, özündən çıxmaq, qızıışmaq; *mit et. zu Rande kommen* bir şeyi bacarmaq, bir şeyin öhdəsindən gəlmək.

Randale, *die*; - hay-küy, qalmaqal.

randalieren *vi* hay-küy salmaq, qalmaqal salmaq.

Randalierer, *der*; -s, - qalmaqal salan, hay-küy salan.

Randbemerkung, *die*; -, -en dəftər kənarında qeyd, haşiyə; *fig.* -ə toxunma, -ə işarə etmə.

Randgruppe, *die*; -, -n ictimaiyyətdən təcrid olmuş qrup.

randlos *adj.* çərçivəsiz; *e-e ~e Brille* çərçivəsiz gözlük (*eynək*).

Randstaat, *der*; -(e)s, -en qonşu dövlət.

randvoll *adj.* ağızına qədər dolu.

rang *s. ringen.*

Rang, *der*; *-(e)s, -'e* **1.** rütbə, dərəcə; fəxri ad; **2.** *Th.* yarus, balkon; *ersten* ~*es* birinci dərəcəli; *j-m den* ~ *ablaufen* kimisə ötüb keçmək, üstün gəlmək.

Rangabzeichen, *das*; *-s, -* rütbə nişanı, rütbə dərəcəsi.

rangältest- ən çox xidmət etmiş, rütbədə yüksəkdə duran adam; *~er Offizier* ən çox xidmət etmiş zabit.

Ränge, *die, -, -n* şeytan uşaq, şuluq uşaq, nadinc uşaq.

Rangfolge, *die*; *-, -n* rütbə sırası, rütbə qaydası.

rangieren *vi* **1.** bəlli bir məqamda (rütbədə, sırada) olmaq; **2.** (*Eisenbahnwagen*) vaqonları bir başqa dəmir yoluna salmaq (*bağlamaq*); *~ vor (D) -dən* daha üstün olmaq.

Rangliste, *die, -, -n* dərəcələndirmə, rütbələrin dərəcəsinə görə tərtib verilən siyahı.

Rangordnung, *die*; *-, -en* silsiləmərətib, hierarxiya (*Süd. : hirarşi*).

Ranke, *die*; *-, -n* biğciq.

Ränke, *pl.* fitnə-fəsad, intriqa, hiylə; *~ schmieden* fitnə-fəsad törətmək.

ranken *vr* (*Pflanze*) *sich* ~ sarmaşmaq, sarılmaq.

Ränkeschmied, *der*; *-(e)s, -e* fitnəçi, intriqaçı, araqızıdırən, didişməsalan, fitnəkar, araqarışdırən.

ränkesüchtig *adj.* fitnəkar, intriqaçı.

ranlassen *vt j-n ~ an .. (A) -in* yaxınına buraxmaq.

ranmachen *vr sich an j-n ~* bir kəsə yaxınlaşmaq.

rann *s. rinnen.*

rannte *s. rennen.*

Ranunkel, *die*; *-, -n* *bot.* qaymaqçıçəyi.

Ranzen, *der*; *-s, -* arxa çantası, çanta.
ranzig *adj.* köhnəlmiş, iylənmiş, xarab olmuş; bayatlaşmış.

Rap, *der*; *-s, -s* *mus.* rep, rap.

rapid(e) *adj.* cəld, təz, iti; *adv.* sürətlə, sürətli.

Rappe, *der*; *-n, -n* qara at.

Rappel, *der*; *-s, -* *F* dəlilik, ağılsızlıq; *e-n ~ bekommen* dəliliyi tutmaq.

rapp(e)llig *adj.* əsəbi, hirsli.

rappeln *vi* taqqıldamaq, laqqıldamaq.

Rapport, *der*; *-(e)s, -e* xəbər, raport.

Raps, *der*; *-es, -e* *bot.* yağlı toxumulu bir bitki, kolza.

rapschen, rapsen *vi* qamarlamaq, bir şeyi qapmaq.

rar *adj.* nadir, az rast gələn, az tapılan; *sich ~ machen* az görünmək, harasa hərdən bir gəlmək.

Rarität, *die*; *-, -n* az tapılan şey, əntiq mal; nadirlik.

rasant *adj.* **1.** (*Tempo*) sürətli; **2.** (*reizvoll*)cazibəli; *e-e ~e Frau* cazibəli qadın.

Rasanz, *die*; *-, -* böyük sürət.

rasch *adj.* cəld, tez, sürətli, təcili, acil; *adv.* sürətlə, anən, əlüstü, barmaqucu, çaparı, dərhal, həməən, haman, dörd-ayaq, əlimyandı.

rascheln *vi* xışıldamaq.

Raschheit, *die*; *-* sürət, cəldlik.

rasen *vi* **1.** özündən çıxmaq, qəzəblənmək; **2.** (*fahren*) sürətlə getmək; sürətlə qaçmaq; **3.** (*Sturm*) tufan qopmaq.

Rasen, *der*; *-s, -* çəmən (*lik*), çayır.

rasend *adj.* **1.** (*wütend*) hirsli, qəzəbli; **2.** (*Tempo*) çox sürətlə, dəli kimi.

Rasenmäher, *der*; *-s, -* çəmən (*ot*) biçən maşın, otvuran maşın.

Raserei, *die*; *-, -en* **1.** hirsələnmə, qəzəblənmə, özündənçixma; *j-n zur ~ bringen* kimisə qəzəbləndirmək, kimisə özündən çıxarmaq; **2.** *F* (*schnelles Fahren*) sürətlə getmə, dəli kimi getmə.

Rasierapparat, *der*; *-(e)s, -e* üz qırınan maşını.

rasieren *vt* üz qırmaq; *sich ~ lassen* üzünü qırxdırmaq; *rasiert werden* qırılmaq

Rasierklänge, *die*; *-, -n* ülgüc.

Rasiermesser, *das*; *-s, -* ülgüc.

Räson, *die*; *-* ağıl, dərrakə, kəmal; *zur ~ bringen* ağılı başına götürmək, yola götürmək.

räsonieren *vt* deyilmək, narazılığını bildirmək, məmnuniyyətsizliyini bildir-

mək.

Raspel, *die*; -, -*n* 1. (*Reibe*) sürtkəc (*Süd.* : *a. rəndə*); 2. (*grobe Feile*) torpu. **raspeln** *vt* rəndələmək.

Rasse, *die*; -, -*n* 1. irq; 2. (*Tier*) cins, nəsil.

rasseln *vi* 1. taqqıldamaq, cingildəmək; 2. *F* (*durchs Examen*) imtahanı verə bilməmək, imtahanda kəsilmək.

Rassendiskriminierung, *die*; -, -*en* irqi ayrışdırıcılıq.

Rassenhass, *der*; -*es* irqi nifrət, iriqə qarşı nifrət (*kin*).

Rassenpolitik, *die*; - irqçilik siyasəti, rasizm siyasəti.

rassig *adj.* 1. (*Tier*) əsil; 2. *fig.* (*feurig*) canlı, coşğun, coşqun, gözəl.

rassisch *adj.* irqi.

Rassismus, *der*; - irqçilik, rasizm.

Rassist, *der*; -*en*, -*en* irqçi, rasist.

Rast, *die*; -, -*en* dincəlmə, istirahət, dincəliş, ara; ~ *machen* dincəlmək, istirahət etmək.

rasten *vi* istirahət etmək, dincəlmək; *ohne zu* ~ dincəlmədən, istirahət etmədən; *fig.* daban qırmadan.

Rasthaus, *das*; -*es*, -*er* mehmanxana.

rastlos *adj.* yorulmaz, yorulmaq bilməyən; *adv.* istirahətsiz; ~*e Tätigkeit* qaynar fəaliyyət.

Rastlosigkeit, *die*; - rahatsızlıq; yorulmazlıq.

Rastplatz, *der*; -*es*, -*e* istirahət yeri.

Raststätte, *die*; -, -*n* *s.* *Rasthaus*.

Rasur, *die*; -, -*en* qırma.

Rat¹, *der*; -(*e*)*s*, *Ratschläge* 1. nəsihət, ağıl; 2. (*Empfehlung*) tövsiyə, məsləhət; *den* ~ *geben* məsləhət (ağıl) vermək; *um* ~ *fragen* məsləhət ələmək.

Rat², *der*; -(*e*)*s*, -*e* (*Gremium*) şura.

Rate, *die*; -, -*n* hissə, pay (*Süd.* : *a. qıst*); artım faizi; *in* ~*n* hissə-hissə ödəmə (*Süd.* : *qıst ilə vermə*); *auf* ~*n kaufen* möhlətlə almaq, pulunu hissə-hissə ödəməklə almaq.

raten *vt* 1. nəsihət vermək; məsləhət görmək, məsləhət vermək, tövsiyə etmək; 2. (*schätzen*) təxmin etmək; 3. (*Rät-*

sel) tapmaq; *Rate mal!* təxmin et!, tap görüm!; *ich rate Ihnen, gehen Sie!* (*təhdid havasında*) tövsiyə edirem, həməni (*bu dəqiqə*) gedin!.

Ratenkauf, *der*; -(*e*)*s*, -*e* möhlətlə satın alma, nisyə alma (*Süd.* : *qıst ilə alma*).

Ratespiel, *das*; -*s*, -*e* tapmaca (*oyunu*).

Ratenzahlung, *die*; -, -*en* pulunu hissə-hissə vermə, möhlətlə ödəmə.

Ratgeber, *der*; -*s*, - müşavir, məşvəvətçi, məsləhətçi.

Rathaus, *das*; -*es*, -*er* şəhər bələdiyyə idarəsi, bələdiyyə.

Ratifikation, *die*; -, -*en* təsdiq edilmə.

Ratifikationsurkunde, *die*; -, -*n* təsdiqnamə, etimadnamə.

ratifizieren *vt* təsdiq etmək.

Ratifizierung, *die*; -, -*en* təsdiq edilmə.

Ration, *die*; -, -*en* pay; vəsiqə ilə verilən ərzaq, cira.

rational *adj.* məntiqi, ağılkəsən, səmərəli, əqli.

rationalisieren *vt* səmərələşdirmək.

Rationalisierung, *die*; -, -*en* səmərələşdir(il)mə, rasionalizasiya, səmərələşdirici.

Rationalismus, *der*; - rasionalizm.

Rationalist, *der*; -*en*, -*en* rasionalist, ağılla iş görəni, ağıl tərəfdarı.

rationalistisch *adj.* rasionalist.

rationell *adj.* səmərəli; əlverişli, məqsədəuyğun.

rationieren *vt* pay ayırmaq, paylara bölmək, pay təyin etmək.

Rationierung, *die*; -, -*en* (*an Nahrungsmitteln*) pay ayırma, pay vermə.

ratlos *adj.* çarəsiz, biçarə; pərt (*olmuş*), çaşbaş, mat.

Ratlosigkeit, *die*; - çarəsizlik; çaşbaşlıq, əlacsızlıq.

ratsam *adj.* 1. tövsiyə edilə (*oluna*) bilən; 2. (*nützlich*) əlverişli, məqsədəuyğun.

Ratschlag, *der*; -(*e*)*s*, -*e* məsləhət, nəsihət.

Ratschluss, *der*; -*es*, -*e* (*Gottes*) tanrının istəyi.

Rätsel, *das*; -s, - (Geheimnis) tapmaca, müəmma, sır; *fig. vor ~ stehen* bir müəmmmanın qarşısında durmaq.

rätselhaft *adj.* müəmmalı, anlaşılmaz.

rätseln *vi* ~ über (A) -in sirrini tapmağa söy etmək.

Rätselraten, *das*; -s, - tapmaca tapma.

Ratsherr, *der*; -n, -en bələdiyyə şurasının üzvü.

Ratskeller, *der*; -s, - bələdiyyə binasının altında böyük yeməxana.

Ratte, *die*; -, -n siçovul, yekə siçan; *fig. die ~ verlassen das sinkende Schiff* siçanlar gəmini tərkdir (*qorxaqlar, yalançı dostlar, etibarsız adamlar təhlükəli bir anda bir quruluşdan, bir şəxsdən ayrılırlar*).

Rattenfänger, *der*; -s, - 1. tələ; 2. *fig.* pəxmə aldadan, kafı kufa satan.

Rattengift, *das*; -(e)s, -e siçovul zəhəri.

rattern *vi* taqqıldamaq.

Ratz, *der*; -es, -e s. Ratte; *schlafen wie ein ~ F* bərk yatmaq.

rau *adj.* (Hände) çatlı; qaba; s. rauh.

Raub, *der*; -(e)s 1. qarət, soyğunçuluq, soyma, çapqın(*çılıq*), çal-çap, çapovul; 2. (Beute) qənimət; 3. (Entführung) qarçırtma, oğurlama.

Raubbau, *der*; -(e)s, - həddindən artıq istifadə etmə, vəhşicəsinə istehsal etmə; *mit s-n Kräften ~ treiben* özünü gücdən salmaq.

rauben *vt* qarət etmək; soymaq; oğurlamaq, ağalanmaq, çalmaq; *j-m et. ~ bir kəsin bir şeyini* qəsb etmək (*əlin-dən almaq*).

Räuber, *der*; -s, - quldur, yolkəsən; soyğunçu, qarətçi, çapqınçı; oğru, gə-də, hərəmi.

Räuberbande, *die*; -, -n quldur dəstəsi.

Räuberei, *die*; -, -en qarət, soyğunçuluq, yolkəsənlik; oğurluq.

räuberisch *adj.* quldurcasına, quldur kimi; quldur, soyğunçu.

Raubgier, *die*; - (e-s Tieres) yırtıcılıq tələbi (*hissi*); *fig.* acgözlük, tamahkarlıq, hərəslik.

raubgierig *adj.* yırtıcı; acgöz, tamah-

kar.

Raubmord, *der*; -(e)s, -e soyğunçuluq məqsədi ilə öldürmə.

Raubtier, *das*; -(e)s, -e yırtıcı heyvan, vəhşi heyvan, canavar.

Raubüberfall, *der*; -(e)s, -e soyğunçuluq.

Raubvogel, *der*; -s, -e yırtıcı quş, alıcı, alıcı quş.

Rauch, *der*; -es tüstü, dud; his.

Rauchabzug, *der*; -(e)s, -e tüstü bacası (*Süd. : a. dudkeş*).

rauchen *vi* 1. (Ofen usw.) his eləmək, tüstüləmək, hislənmək; 2. (Zigaretten) çəkmək; *F e-e ~ bir papiros çəkmək; Rauchen verboten!* papiros çəkmək qadağandır!

Raucher, *der*; -s, - papiros çəkən, siqar çəkən.

Raucherabteil, *das*; -s, -e (in der Eisenbahn) papiros çəkənlər üçün kupe.

Räucherfisch, *der*; -(e)s, -e hisdə qurudulmuş balıq.

räuchern *vt* (Fisch usw.) hisdə qurutmaq, hisləmək; tustuləmək; buxurlamaq.

Rauchfahne, *die*; -, -n havada uzanan tüstü; tüstü dalğası.

Rauchfang, *der*; -(e)s, -e baca.

Rauchfleisch, *das*; -(e)s hisdə qurudulmuş ət.

Rauchverbot, *das*; -(e)s, -e papiros çəkmə qadağanlığı; *hier ist ~ burada* papiros çəkmə qadağandır.

Rauchvergiftung, *die*; -, -en hisdən zəhərlənmə, tustu zəhərlənməsi.

Rauchwaren, *die/pl.* 1. (Tabak usw.) tütün və papiros; 2. (Pelzwaren) xəz malları, kürk malları.

Räude, *die*; - *med. (bei Tieren)* qoturluq, gər.

räudig *adj.* qotur, qoturluq tutmuş.

rauf - *F s. hinauf, herauf.*

Raufbold, *der*; -(e)s, -e davakar, da-laşqan.

raufen *vt* yolmaq; *vr sich ~ vuruşmaq, savaşımaq, boğuşmaq (mit - ilə, um uğ-runda, üçün); sich (D) die Haare ~ hirs-*

dən başının saçını yolmaq.

Rauferei, *die*; -, -*en* vuruşma, savaşıma, dava, dava-dalaş, dava-şava.

rauflostig *adj.* davaçıl, dava axtaran.

rauh *adj.* 1. (*nicht glatt*) kələ-kötür, nahamar; 2. (*Stimme*) tutqun, xırıltılı; 3. (*Klima*) pis hava, tutqun hava; 4. (*grob*) kobud, qaba, sərt; qart, qati.

rauhbeinig *adj.* kobud adam, sərt adam.

Rauheit, *die*; -, - kobudluq, sərtlik.

Rauhfasertapete, *die*; -, -*n* kələ-kötür-lü divar kağızı.

rauhhaarig *adj.* kobud tüklü.

Rauhreif, *der*; -(*e*)s qırov.

Raum, *der*; -(*e*)s, -*e* 1. *nur sg.* məkan, fəza, sahə; 2. (*Platz*) yer; 3. (*Weite*) boşluq; 4. (*Wohnraum*) otaq; *leerer* ~ boş fəza; *fig.* ~ *geben* imkan vermək, fürsət vermək; ~ *und Zeit* məkan və zaman.

räumen *vt* 1. boşaltmaq, götürmək; təmizləmək; tərk etmək; 2. (*Minen*) yığmaq; *aus dem Wege* ~ aradan qaldırmaq, kənar etmək, dəf etmək; *das Feld* ~ geri çəkilmək, tərk etmək; *s-e Sachen* ~ *in (A)* şeylərini (*Əşyalarını*) -ə qoymaq.

Raumfahrt, *die*; - kosmosa uçuş.

Raumflug, *der*; -*s*, -*e* *s. Raumfahrt*.

Rauminhalt, *der*; -(*e*)s, -*e* həcm, tutum.

Raumlehre, *die*; - həndəsə, qeometriya.

räumlich *adj.* məkani, həcmi, məkan baxımından.

Räumlichkeit, *die*; -, -*en* yer, məkan; otaq, mənzil.

Raumangel, *der*; -*s* yer azlığı; yer darlığı.

Raumpflegerin, *die*; -, -*nen* süpürgəçi qadın.

Raumschiff, *das*; -(*e*)s, -*e* kosmik gəmi, fəza gəmisi.

Räumung, *die*; -, -*en* boşaltma, evi təxliyə etmə, təmizləmə.

Räumungsklage, *die*; -, -*n jur.* çıxartma tələbi (*iddiası*).

raunen *vt* 1. (*sehr leise sprechen*) pıçıl-

damaq; 2. (*Wind*) uğuldamaq, guruldamaq; 3. (*murmeln*) mırıldamaq.

Raupe, *die*; -, -*n* 1. zo. tırtıl; kəpənək qurdu; 2. *techn.* traktor və ya tankın çərxlərinə keçirilən enli zəncir.

Raupenschlepper, *der*; -*s*, - tırtıllı traktor.

raus *adv.* *s. heraus, hinaus; raus!* çıx bayıra!, rədd ol!; *geh ~!* get eşiyə!

Rausch, *der*; -(*e*)s, -*e* 1. sərxoşluq, keflənmə; *e-n* ~ *haben* kefli olmaq, sərxoş olmaq; *s-n* ~ *ausschlafen* (*yatıb*) ayılmaq; 2. (*überwältigendes Glücksgefühl*) həzz, nəşə.

rauschen *vi* 1. (*Wasser*) şırıldamaq; 2. (*Blätter*) xışıldamaq; çağıldamaq; xarıldaşmaq; *fig.* (*Person*) sürətlə keçib getmək.

rauschend *adj.* 1. *s. rauschen*; 2. (*Fest*) dəbdəbəli, zinətli; 3. (*Beifall*) şiddətli; ~*er Beifall* şiddətli alqışlar.

Rauschgift, *das*; -(*e*)s, -*e* tiryək, narkotik (*Süd.* : *muxəddir maddə*).

Rauschgifthandel, *der*; -*s* narkotik vasitələr alveri.

Rauschgift Händler, *der*; -*s*, - tiryək alverçisi, narkotik vasitələr alverçisi.

Rauschgiftsucht, *die*; - narkomanlıq (*Süd.* : *etiya*).

rauschgiftsüchtig *adj.* narkoman, tiryəki.

rausfliegen *vi* *F* bayıra (*eşiyə*) salınmaq.

rausgeben *vt* *F* çıxardıb vermək.

rauskriegen *vi* *fig.* (*erfahren*) araşdırıb tapmaq (*bilmək*).

räuspfern *vr sich* ~ öskürmək, boğazını arıtmaq.

rausschmeißen *vt* *F* bayıra atmaq (*çıxartmaq*).

Rausschmeißer, *der*; -*s*, -*F* (*Diskotheke, Bar*) bodiqard, mühafiz, cangüdən.

Rausschmiss, *der*; -*es*, -*e* *F* bayıra at(ıl)ma (*çıxarıma*).

Raute, *die*; -, -*n* 1. *math.* (*Rhombus*) romb (*Süd.* : *lozi*); 2. (*Spielkarten*) kərpici-nişanlı kart.

Razzia, *die*; -, -*ien* tuthatut, polisın

basqını.

Reagens, *das; -es, Reagenzien* Chem. meyar.

Reagenzglas, *das; -es, -er* təcrübə borusu, sınaq şüşəsi.

reagieren *vi* reaksiya vermək, münasibətini bildirmək, təpki göstərmək, əksül-əməl göstərmək, dillənmək.

Reaktion, *die; -, -en* reaksiya, təpki, əksül-əməl (*auf A/-ə*).

reaktionär *adj.* irticaçı, mürtəce; *die -en Kräfte* mürtəce qüvvələr.

Reaktionär, *der; -s, -e* pol. irticaçı, köhnəbeyin, köhnəpərəst, mürtəce.

Reaktionsfähigkeit, *die; -* reaksiya qəbiliyyəti.

reaktivieren *vt* yenidən işə salmaq.

Reaktor, *der; -s, -toren* reaktor.

real *adj.* həqiqi, real.

Realeinkommen, *das; -s, -* həqiqi gəlir, real gəlir, real əmək haqqı, təmiz gəlir, xalis gəlir.

realisieren *vt* həyata keçirmək, reallaşdırmaq, yerinə yetirmək, gərçəkləşdirmək.

Realismus, *der; -* realizm, reallıq.

Realist, *der; -en, -en* realist, həqiqəti görə.

realistisch *adj.* realist, realistsəsinə.

Realität, *die; -, -en* reallıq; həqiqət, gərçəklik; mümkünat.

Realschule, *die; -, -n* orta məktəb.

Rebe; *die; -, -n* üzüm tənəyi.

Rebell, *der; -en, -en* qiyamçı, üsyançı, asi.

rebellieren *vt* qiyam etmək, üsyan etmək, asi olmaq.

Rebellion, *die; -, -en* qiyam, üsyan; iğtişaş, dirəniş, asilik.

rebellisch *adj.* (*aufsässig*) sərkeş, dikbaş; iğtişaşlı, qiyamlı; üsyankarlıq.

Rebhuhn, *das; -(e)s, -er* kəklik.

Rebstock, *der; -(e)s, -e* meynə çubuğu.

Rebus, *der u. das; -, -se* tapmaca.

Rechen, *der; -s, -* (*Harke*) dırmıq, çəng.

rechen *vt* dırmıqlamaq, çəngləmək.

Rechenaufgabe, *die; -, -n* hesab tap-

şırığı.

Rechenfehler, *der; -s, -* hesab səhvi, hesab yanlışlığı.

Rechenmaschine, *die; -, -n* hesablayıcı maşın.

Rechenschaft, *die; -* hesabat, cavabdehlik, məsuliyyət; *zur ~ ziehen* məsuliyyətə cəlb etmək, hesab(at) almaq, haqq-hesab çəkmək, divan tutmaq; *~ ablegen* hesab(at) vermək; *j-m ~ schuldig sein* bir kəsə cavabdeh olmaq.

Rechenschaftsbericht, *der; -(e)s, -e* hesabat məruzəsi.

rechenschaftspflichtig *adj.* cavabdeh, hesabat verməli olan, cavabverən.

Rechenschieber, *der; -s, -* hesab xətkəşi, hesab cədvəli, çötkə; sayğac.

Rechenzentrum, *das; -s, -tren* hesablama mərkəzi, elektronik məlumat mərkəzi.

Recherche, *die; -, -n* araşdırma, axtarış.

recherchieren *vt* araşdırmaq, axtarib tapmaq, kəşfiyyət aparmaq.

rechnen *vt* hesablamaq, saymaq, sayma salmaq; *vi* **1.** güvənmək, ümidi olmaq, arxalanmaq; (*auf A/Kiməsə / nəyəsə*); **2.** (*mit D*) hesab etmək, hesablamaq; **3.** (*dazuzählen*) əlavə etmək, daxil etmək (*zu D/nəyəsə*); **4.** (*schätzen*) zənn etmək, güman etmək; *damit habe ich nicht gerechnet* bunu nəzərə almışdım, bunu zənn etmədim.

Rechnen, *das; -s* hesab.

Rechner, *der; -s, -* hesablayıcı.

rechnerisch *adj. u. adv.* hesaba görə, hesabla.

Rechnung, *die; -, -en* **1.** hesablama, sayma; haqq-hesab; **2.** (*Warenrechnung*) hesab; **3.** (*Schätzung*) təxmin; *laut ~* hesaba görə; *in ~ stellen* hesaba qoymaq; *auf eigene ~ kaufen* öz hesabına almaq; *auf s-e ~ kommen* məqsədinə nail olmaq; *et. (D) ~ tragen* bir şeyi nəzərə almaq; *j-m e-n Strich durch die ~ machen* bir kəsin planını pozmaq; *die ~ ohne den Wirt machen* sahibindən xəbərsiz haqq-hesab çəkmək; *e-e alte ~ (mit j-m)*

begleichen bir kəs ilə hesablaşmaq, haqq-hesab görmək; *nach meiner* ~ mənim hesabımla.

Rechnungsart, *die*; -, -*en* hesablama üsulu.

Rechnungsführer, *der*; -*s*, - hesabdar.

Rechnungshof, *der*; -(*e*)*s*, -*e* hesablayıcı palata, hesablayıcı məqam.

Rechnungsjahr, *das*; -(*e*)*s*, -*e* hesabət ili.

Rechnungsprüfer, *der*; -*s*, - hesabat (*mühasibə*)məsulu, hesabdar, müfəttiş.

Rechnungswesen, *das*; -*s* hesabdarlıq.

recht *adj.* **1.** (*rechts*) sağ; **2.** (*richtig*) düzgün, həqiqi; **3.** (*passend*) uyğun, münasib; yaxşı; *adv.* (*sehr*) lap çox, olduqca; ~ *schade!* heyf olsun!; ~*e Hand* sağ əl; ~*er Winkel* *math.* düzbucaq; ~ *und billig* haqlı, doğru; *schlecht und ~* nə pis nə yaxşı; *am ~en Ort* yerində; *zur ~en Zeit* vaxtında; ~ *haben* haqlı olmaq; *du hast ~* sən haqlısan; *mir ist es ~* mən razıyam; *wenn es Ihnen ~ ist* əgər razı olsanız.

Recht, *das*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** (*Berechtigung*; *Befugnis*) haqq, həqq, səlahiyyət, icazə; **2.** *jur.* hüquq; **3.** (*Gerechtigkeit*) ədalət; *ein ~ haben* haqqı olmaq (*auf A/bir şey üzərində*); *von ~s wegen* qanunən, qanuna görə; *F* əslində; ~ *bekommen* haqq qazanmaq; *das ~ mit Füßen treten* haqqı əzmək, haqqı ayaq altına salmaq; *auf s-n ~ bestehen* haqqını tələb etmək, haqqını istəmək; *im ~ sein* haqlı olmaq; *mit ~, zu ~* haqlı olaraq; *du hast ~!* haqlısan!, doğru deyirsən!

Rechte, *die*; -*n*, -*n* **1.** *nur sg.* (*rechte Hand*) sağ əl; (*rechte Seite*) sağ tərəf; **2.** *pol.* sağçılar, mühafizəkarlar, sağ qüvvələr *pl.* **3.** (*pl. von Recht*) hüquq(lar); *die ~ und Pflichten* hüquq və vəzifələr.

Rechteck, *das*; -(*e*)*s*, -*e* *math.* düzbucaqlı, dördbucaq.

rechten *vi* : *jur.* *mit j-m* ~ bir kəs ilə çekişmək, mübahisə etmək (*məhkəmədə*).

rechtens *adv.* qanuni baxımdan, qanunən, qanuna görə.

rechtfertigen *vt* haqqlı olmaq, haqq qazanmaq; *sich ~* bəraət qazanmaq, özünü haqlı göstərmək, özünü təmizə çıxarmaq.

Rechtfertigung, *die*; -, -*en* bəraət qazandırma, özünü doğrultma.

rechtgläubig *adj.* mömin, dindar.

rechthaberisch *adj.* inadlı, güzəştə getməyən; ağız dolusu.

rechtlich *adj.* qanuni, hüquqi.

rechtlos *adj.* hüquqsuz, ixtiyarsız.

Rechtlosigkeit, *die*; - hüquqsuzluq, ixtiyarsızlıq.

rechtmäßig *adj.* qanuni, məşru; halal.

Rechtmäßigkeit, *die*; -, -*en* qanunayğunluq, qanunçuluq, qanunilik, qanuniləşdirilmə.

rechts *adv.* **1.** sağ tərəf; **2.** *pol.* sağçı; ~ *stehen* sağçı olmaq; *nach ~* sağ tərəfə, sağa; *von ~* sağdan, sağ tərəfdən, sağ yandan; *von ~ nach links* sağdan sola.

Rechtsabbieger, *der*; -*s*, - (*Auto*) sağa (*sağ tərəfə, sağ ələ*) dönmən.

Rechtsanwalt, *der*; -(*e*)*s*, -*e* vəkil, advokat.

Rechtsbefugnis, *die*; -, -*se* səlahiyyət.

Rechtsberater, *der*; -*s*, - hüquq müşaviri (*məsləhətçisi*).

Rechtsbeugung, *die*; -, -*en* haqsızlıq, zülm.

Rechtsbruch, *der*; -(*e*)*s*, -*e* qanunun pozulması.

rechtschaffen *adj.* düz, namuslu; *adv.* (*sehr*) çox.

Rechtschaffenheit, *die*; - düzgünlük, vicdanlılıq.

Rechtschreibfehler, *der*; -*s*, - yazı səhvi.

Rechtschreibung, *die*; - imla, yazı, orfoqrafiya.

rechtsextrem *adj.* ifrat (*dərəcədə*)sağçı.

Rechtsextremismus, *der*; - *pol.* ifrat (*dərəcədə*) sağçılıq, sağ ekstremistlər.

Rechtsfall, *der*; -(*e*)*s*, -*e* çekişmə; məhkəmə işi, dava (*məhkəmədə*).

Rechtsfrage, *die*; -, -*n* hüquqi məsələ.

- Rechtsgelehrte(r)** *der; -n, -n* hüquq pozma.
alimi, hüquqşünas alim.
- Rechtsgeschäft**, *das; -(e)s, -e* hüquqi
müamilə (*əqd*).
- Rechtsgrund**, *der; -(e)s, -'e* hüquqi
əsas.
- Rechtsgrundsatz**, *der; -es, -'e* hüquqi
əsas (*prinsip*) , qanuni əsas.
- rechtsgültig** *adj.* qanuni.
- Rechtsgültigkeit**, *die; -* qanunilik, qanuni qüvvəyə malik.
- Rechtshänder**, *der; -s, -* sağ əlilə iş görən, sağ əl; ~ *sein* sağ əl olmaq.
- rechtshändig** *adj.* sağ əlilə iş görən.
- Rechtshilfe**, *die; -, -n* hüquqi kömək, hüquqi yardım.
- Rechtskraft**, *die; -* qüvvədə qalma vaxtı; qəti hökm.
- rechtskräftig** *adj.* qanun qüvvəsi olan.
- Rechtsslage**, *die; -, -n* hüquqi vəziyyət.
- Rechtsmissbrauch**, *der; -(e)s, -'e* qanundan sui-istifadə.
- Rechtsmittel**, *das; -s, -* qanun yolu.
- Rechtsnachfolger**, *der; -s, -* qanuni vərəsə.
- Rechtsnorm**, *die; -, -en* hüquq norması.
- Rechtsprechung**, *die; -, -en* 1. (*gerichtliche Entscheidung*) hüquqi qərar, hüquqi hökm, məhkəmə qərarı; 2. (*Gerichtsbarkheit*) məhkəmə, məhkəməyə aid olan.
- rechtsradikal** *adj.* siyasi baxımdan ifrat dərəcədə sağıcı olan şəxs.
- Rechtsschutz**, *der; -es* hüquqi himayə.
- Rechtsspruch**, *der; -(e)s, -'e* məhkəmənin hökmü (*qərar*).
- Rechtsstaat**, *der; -(e)s, -en* hüquqi-dövlət, qanuna hörmət qoyan dövlət.
- Rechtsstreit**, *der; -(e)s, -e* çəkişmə, məhkəmə davası; iddia.
- Rechtssystem**, *das; -s, -e* hüquq sistemi.
- rechtsungültig** *adj.* qeyri-qanuni, qanunsuz, qanundan kənar.
- Rechtsverdrehung**, *die; -, -en* qanunu təhrif etmə; tələquranlıq.
- Rechtsverletzung**, *die; -, -en* qanunu hüquq pozma.
- Rechtsvorschrift**, *die; -, -en* qanun, yasa.
- Rechtsweg**, *der; -(e)s, -e* qanun yolu; *den ~ beschreiten* məsələni məhkəmə yolu ilə həll etmək, qanun yolunu getmək.
- Rechtswesen**, *das; -s* hüquq.
- rechtswidrig** *adj.* qeyri-qanuni, qanuna-zidd, qeyri-məşru, qanunsuz.
- rechtswirksam** *adj.* qanuni, mötəbər, etibarlı.
- Rechtswissenschaft**, *die; -, -en* hüquq elmi, hüquqşünaslıq.
- rechtwink(e)lig** *adj. math.* düzbucaqlı.
- rechtzeitig** *adj.* vaxtında.
- Reck**, *das; -(e)s, -e* barfiks, turnik.
- Recke**, *der; -n, -n* qəhrəman, pəhləvan.
- recken** *vt* çəkib uzatmaq, dartmaq; *vr sich ~* gərnəşmək.
- Recycling**, *das; -s* köhnəlmiş şeylərdən yeni şeylər düzəltmə texnikası.
- Redakteur**, *der; -s, -e* redaktor, qəzet yazarı.
- Redaktion**, *die; -, -en* 1. redaksiya (*Süd. : redaksion*); 2. (*Redigieren*) redaktə etmə.
- redaktionell** *adj.* redaksiyaya aid.
- Redaktionsschluss**, *der; -es* qəzetin çapa verilməsi.
- Rede**, *die; -, -n* 1. (*Äußerungen*) danışıq, söz, söhbət; 2. (*Ansprache*) nitq, çıxış, məruzə, ərz; *e-e ~ halten* nitq söyləmək, çıxış etmək; *das ist nicht der ~ wert* bu haqda heç danışımağa dəyməz; *j-n zur ~ stellen* bir kəsdən hesab(at) tələb etmək; *j-n zum ~n bringen* bir kəsi dilləndirmək, danışdırmaq, dindirmək; *lange ~ kurzer Sinn* sözün qısa desək; *gr. direkte ~* vasitəsiz nitq, dolaysız nitq; *indirekte ~* vasitəli nitq, dolaylı nitq.
- Redefreiheit**, *die; -* söz azadlığı.
- redegewandt** *adj.* gözəldanışan, düşüncəsini aydın və gözəl ifadə edən, cümləpərdaz.
- Redegewandheit**, *die; -* fəsaahət, bəla-

ğət.

Redekunst, *die*; - natiqlik məharəti, gözəl danışıma qabiliyyəti.

reden *vt* danışmaq, söhbət etmək, dinib-danışmaq, dinmək; *mit j-m* ~ bir kəs ilə danışmaq; *über j-n* ~ bir kəs haqda danışmaq; *mit sich* ~ *lassen* üzüyola olmaq; *lange* ~ çənə vurmaq, çənəsi qızıışmaq; *F* dalbadal söz döşəmək; *in Schlaf* *reden* sayıqlamaq;

Redensart, *die*; -, -*en* **1.** (*Redewendung*) ifadə; **2.** (*sprichwörtliche*) atalar sözü; **3.** boş sözlər, mənasız sözlər *pl.*

Rederei, *die*; -, -*en* cəfəngiy(y)at.

Redeverbot, *das*; -(*e*), -*e* danışıma qadağanı.

Redeweise, *die*; - danışıq tərzii.

Redewendung, *die*; -, -*en* ifadə.

redigieren *vt* redaktə etmək, çapa hazırlamaq, düzəltmək.

redlich *adj.* namuslu, vicdanlı, doğru-luqsevən.

Redner, *der*; -s, - natiq, məruzəçi.

Rednerbühne, *die*; -, -*n* tribun(a).

rednerisch *adj.* natiq kimi.

Rednerpult, *das*; -(*e*), -*e* minbər, kürsü.

redselig *adj.* boşboğaz, naqqal; söhbətçil.

Redseligkeit, *die*; - naqqallıq, boşboğazlıq.

Reduktion, *die*; -, -*en* **1.** (*Preise usw.*) aşağı salma, endirmə; **2.** *Chem.* reduksiya.

reduzieren *vt* **1.** azaltmaq, kiçiltmək, endirmək; ixtisar etmək, sayını azaltmaq; **2.** *Chem.* reduksiya etmək; *Preise auf die Hälfte* ~ qiymətləri yarıya endirmək; *vr sich* ~ azalmaq, enmək, düşmək; *reduziert werden* azadılmaq.

Reduzierung, *die*; -, -*en* azaltma, azadılma, endir(il)mə, ixtisar.

Reede, *die*; -, -*n* ləngər yeri, gəmilər-in dayanan yeri.

Reeder, *der*; -s, - gəmi sahibi.

Reederei, *die*; -, -*en* gəmiçilik şirkəti.

reell *adj.* **1.** (*ehrlich, zuverlässig*) düz, mötəbər; **2.** (*wirklich*) həqiqi, real, doğ-

ru; **3.** (*Preis*) münasib, məqul.

Referat, *das*; -(*e*), -*e* **1.** (*Vortrag*) məruzə; referat; **2.** (*Dienststelle*) şöbə, bölüm; *ein* ~ *halten* məruzə oxumaq, məruzə etmək; *ein Impulsreferat halten* istiqamətverici məruzə oxumaq.

Referendar, *der*; -s, -*e* vəkillik və ya müəllim olmaq üçün görünən əməli təlim, stajçı vəkil.

Referendum, *das*; -s, -*den* u. -*da* referendum (*referendum*), ümumxalq sorğusu; ~ *durchführen* referendum keçirmək.

Referent, *der*; -en, -*en* **1.** (*Berichterstatter*) məruzəçi, referent; **2.** (*Gutachter*) mütəxəssis, ekspert; **3.** (*Sachbearbeiter*) şöbə müdiri.

Referenz, *die*; -, -*en* **1.** (*Empfehlung*) tövsiyə, rəy; **2.** (*Person*) istinad olunan şəxs və ya məqam.

referieren *vt* məruzə etmək, danışmaq (*über A/ bir şey haqda*).

reflektieren *vt* u. *vi* **1.** *phys.* əks etdirmək; **2.** (*auf A*) bir şeyi istəmək, bir şeyi tələb etmək; **3.** (*über A/ bir şey haqda*) fikirləşmək.

reflektiert *adj.* :~ *werden* əks etdirmək.

Reflektor, *der*; -s, -*en* reflektor, əks etdirən alət.

Reflex, *der*; -es, -*e* **1.** (*Widerschein*) işığın əks olması, inikas eləmək, əks, əksətmə; **2.** (*unbewusste Reaktion*) qeyri-şüuri hərəkət, refleks.

Reflexbewegung, *die*; -, -*en* qeyri-şüuri hərəkət.

Reflexion, *die*; -, -*en* **1.** (*Widerschein*) əks etmə, inikas; **2.** (*Nachdenken*) fikirləşmə.

reflektiv *adj.* *gr.* qayıdıf.

Reform, *die*; -, -*en* reform, islahat; yenilik.

Reformation, *die*; -, -*en* *hist.* reformasiya (*Süd.* : *reformasion*).

Reformator, *der*; -s, -*en* islahatçı.

Reformhaus, *das*; -es, -*er* təbii ərzaq malları satan mağaza.

reformieren *vt* reform etmək, islahat keçirmək, islahat aparmaq, yenilik et-

mək.

Refrain, *der*; -s, -s nəqərat, bir şeirin içində iki və ya daha çox dəfə təkrar olan hissə.

Refugium, *das*; -s, -gien 1. (Zufluchtsstätte) pənahgah, sığınacaq; 2. fig.məxsus yer, xüsusi sahə.

Regal, *das*; -s, -e rəf.

Regatta, *die*; -, -tten gəmi sürmə yarışı.

rege *adj.* 1. (lebhaft) canlı; qızğın, rəvac; *es herrscht ~r Verkehr* canlı gediş-gəliş var; 2. (wach) ~ werden oyanmaq.

Regel, *die*; -, -n 1. qayda, qayda-qanun, yöndəm, düstur; çərçivə, kural; fig. haqq-hesab; *in der* ~ adətən, bir qayda olaraq, gənəlliklə; 2. (Periode) aybaşı.

Regelfall, *der*; -s, -'e *im* ~ ümumiyyətcə, ümumiyyətlə, adətən, gənəldə.

regellos *adj.* qaydasız, səliqəsiz.

regelmäßig *adj.* 1. qanunauyğun, düzgün; 2. (normal) normal, təbii; 3. (immer) həmişə, daimi olaraq, mütəmadi olaraq, müntəzəm; *adv.* üsulən, adətən.

Regelmäßigkeit, *die*; -, -en intizam, nizam(lılıq), düzgünlük.

regeln *vt* yöndəmə (qaydaya) salmaq, nizama salmaq, tənzimləmək, düzəltmək; *vr sich* ~ düzəlmək, qaydaya düşmək; (Angelegenheit usw.) həll etmək.

regelrecht *adj.* 1. müntəzəm; 2. (wirklich) həqiqi, dümdüz; 3. (völlig) tam, tamam; *adv.* tamamilə.

Regelung, *die*; -, -en nizama sal(ın)ma, qaydaya salma, tənzimlə(n)mə, nizama(n)ma, normal vəziyyətə gəti(ril)mə.

regelwidrig *adj.* qaydasız, üsulsuz, yöndəmsiz, qeyri-təbii.

regen *vt* hərəkətə gətirmək, hərəkət etdirmək; tərpətmək; *vr sich* ~ hərəkət etmək, tərpənmək.

Regen, *der*; -s yağış, yağmur; fig. *vom* ~ *in die Traufe kommen* yağışdan çıxıb yağmura düşmək; *strömender* ~ leysan; *bei* ~ yağışda, yağış yağanda.

Regenbogen, *der*; -s, - göy qurşağı, fatmanənə, fatmanənə qurşağı.

regendicht *adj.* su keçməyən, su bu-

raxmayan, su keçməz.

Regeneration, *die*; - təzələ(n)mə; yenidənberpa.

regenerieren *vt* 1. yaxşılaşmaq; istirahət etmək; 2. təzələ(n)mək, canlandırmaq, yenidən təşkil etmək; *vr sich* ~ yaxşılaşmaq, canlanmaq, təzələnmək.

Regenguss, *der*; -es, -'e leysan.

Regenmantel, *der*; -s, -' yağmurluq.

Regenschauer, *der*; -s, - leysan.

Regenschirm, *der*; -(e)s, -e çətir.

Regent, *der*; -en, -en hökmdar naibi, padşah naibi, naibülsəltənə.

Regentag, *der*; -(e)s, -e yağış yağan gün, yağışlı gün.

Regentropfen, *der*; -s, - yağış damcısı.

Regentschaft, *die*; -, -en naibülsəltənəlik, hökumət naibliyi; hökmdarlıq.

Regenwald, *der*; -(e)s, -'er tropik meşə.

Regenwasser, *das*; -s yağış suyu.

Regenwetter, *das*; -s yağışlı hava.

Regenwurm, *der*; -(e)s, -'er soxulcan.

Regenzeit, *die*; -, -en ilin yağışlı vaxtı.

Regie, *die*; -, -n 1. (Leitung) idarə etmə; rəhbərlik; 2. Th. rejissorluq; *unter der* ~ *von* -in rəhbərliyi altında; *in eigener* ~ öz rəhbərliyi altında.

regieren *vi* 1. hökumət etmək; 2. (leiten) idarə etmək; rəhbərlik etmək; yönəlmək; 3. gr. tələb etmək.

regierend *adj.* hakim; ~e Partei hakim partiya (Süd. : hakim hizb).

Regierung, *die*; -, -en hökumət, dövlət, hakimiyyət, hökmdarlıq; *an der Regierung sein* hökumət başında olmaq; *an die* ~ *kommen* hökumət başına gəlmək, iqtidara gəlmək; *die deutsche* ~ Alman dövləti.

Regierungsbildung, *die*; - hökumətin təşkili.

Regierungserklärung, *die*; -, -en hökumət bəyanatı.

regierungsfeindlich *adj.* hökumətə qarşı, dövlət əleyhinə, hökumətin ziddinə, dövlətəzidd.

Regierungsform, *die*; -, -en hökumətin idarə forması.

Regierungskoalition, *die*; -, -en höku-

mət ittifaqı (*koalisiyası*).

Regierungspräsident, *der*; -*en*, -*en* əyalət idarəsinin rəisi, vali.

Regierungssprecher, *der*; -*s*, - *hö*kumət sözcüsü.

Regierungswechsel, *der*; -*s*, - *hö*kumətin dəyişməsi.

Regierungszeit, *die*; - *hö*kumət dövrü.

Regime, *das*; -*s*, -*s* rejim, totaliter dövlət quruluşu; *das reaktionäre* ~ irticai (*irtıcaçı*) rejim.

Regiment, *das*; -(*e*)*s*, -*er* **1.** *mil.* alay; **2.** (*Leitung*) idarə, idarə etmə.

Region, *die*; -, -*en* sahə, məntəqə, bölgə; vilayət.

regional *adj.* məhəlli, yerli, regional.

Regisseur, *der*; -*s*, -*e* rejissor.

Register, *das*; -*s*, - **1.** (*Index*) siyahı; mündəricat, fəhrüst; **2.** *mus.* registr.

Registratur, *die*; -, -*en* **1.** (*Ort*) qeydiyyat idarəsi; **2.** (*Tätigkeit*) qeyd etmə.

registrieren *vt* qeydə almaq, dəftərə keçirmək, kitaba salmaq; *fig.* izləmək, nəzər etmək; *aufmerksam* ~*e er alle seine Bewegungen* onun bütün hərəkətlərini diqqətlə izləyirdi.

registriert *adj.* qeydiyyatlı.

Registrierung, *die*; -, -*en* qeydə alma, dəftərə keçirmə, qeydetmə.

Reglement, *das*; -*s*, -*s* (*Satzung, Vorschriften*) nizamnamə, əsasnamə; *veralt.* dəsturüləmə; qayda.

Regler, *der*; -*s*, - *techn.* regulator.

regnen *vi* yağmaq; *es regnet* yağış yağır; *es regnet in Strömen* sel kimi yağış yağır.

regnerisch *adj.* yağışlı.

Regress, *der*; -*es*, -*e* *jur.* (*Entschädigung, Rückgriff*) təminat haqqı; geri vermə haqqı, qaytarma haqqı.

Regressanspruch, *der*; -*s*, -*e* müraciət haqqı.

Regressforderung, *die*; -, -*en* geri alma tələbi, təminat tələbi.

regsam *adj.* fəal; hərəkətli.

regulär *adj.* **1.** müntəzəm; normal; **2.** *mil.* intizami.

regulieren *vt* qaydaya salmaq, tən-

zim etmək, düzəltmək, yoluna qoymaq, nizama salmaq.

Regulierung, *die*; -, -*en* tənzim, qaydaya salma; düzəltmə.

Regung, *die*; -, -*en* **1.** hərəkət; **2.** (*Gefühlsregung*) əmələ gələn hiss; coşğunluq; ilham.

regungslos *adj.* hərəkətsiz, cansız.

Regungslosigkeit, *die*; - hərəkətsizlik.

Reh, *das*; -(*e*)*s*, -*e* ahu.

Rehabilitation, *die*; -, -*en* **1.** şərəf və etibarını yenidən ələ keçirmə, bəraət, təmizə çıxarma; **2.** *med.* cismi və ruhi qabiliyyəti yenidən sağaltma, reabilitasiya (*Süd.* : *a. rehabilitasion*).

rehabilitieren *vr sich* ~ bəraət qazanmaq, təmizə çıxarmaq.

Reibe, *die*; -, -*n* sürtgəc, rəndə.

Reibeisen, *das*; -*s*, - *s. Reibe*.

reiben *vt* **1.** sürtmək; ov(uşdur)maq; **2.** (*zerreiben*) rəndələmək; *sich (D) et.* ~ ovuşdurmaq; *et. von/aus et.* ~ bir şeyi bir şeydən silmək; *vi et. reibt* bir şey sürtür; *vr sich an j-m* ~ *F* kiməsə hirs-lənmək, kiməsə açıqlanmaq; *fig. sich die Hände* ~ başqasının ziyan görmə-sindən sevinmək; *fig. j-m et. unter die Nase* ~ bir kəsin başına qaxanc (*qaxınc*) etmək; edilən yaxşılığı adamın üzünə vurmaq, minnət qoymaq.

Reiberei, *die*; -, -*en* sözləşmə, dalaşma, ziddiyyət, fikir ayrılığı; sürtünmə.

Reibung, *die*; -, -*en* sürtünmə; ovuşdurma; didişmə.

reibungslos *adj.* (*problemlos*) maneəsiz, əngəlsiz, ziddiyyətsiz, qalmaqsız.

Reich, *das*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** imperatorluq, imperiya, böyük dövlət; **2.** (*Bereich, Gebiet*) sahə; **3.** (*Pflanzenreich, Tierreich*) aləm; *rel. das* ~ *Gottes* əbədiyyət.

reich *adj.* **1.** (*an D*) zəngin, dövlətli, varlı, pullu, sərvətli, qəni, başıətli, cah-calallı, dəm-dəsgahlı, dövlətmənd; **2.** (*reichlich*) bol; ~ *werden* varlı olmaq, zəngin olmaq, pullanmaq, dövlətlənmək; *F* dəsgah (*dövlət*) sahibi olmaq.

Reiche, *der u. die*; -*n*, -*n* *pl.* zənginlər, varlılar, dövlətli, əğniya.

reichen vt vermək, uzatmaq; *die Hand* ~ əl vermək; *dem Säugling die Brust* ~ körpə uşağa məmə vermək, *vi* (*genügen*) kifayət etmək, çatmaq; *das Geld reicht nicht* pul çatmır; *das reicht!* yetərli; *mir reicht's!* daha bəsdir! bura-ma gəldi!

reichhaltig adj. **1.** bol, zəngin; **2.** məzmunlu, mənalı.

reichlich adj. **1.** (*sehr viel*) bol, bollu, çoxlu, firavan; **2.** (*et. mehr*) bir az çox, lazımı qədər; *adv.* çox, xeyli, həddindən artıq; istədikcə; *fig.* evdulusu; ~ *spät* çox gec; ~ *werden* çoxalmaq.

Reichstag, *der*; -(e)s, -e raystaq, almanıyanın milli məclisi, milli məclisin binası.

Reichtum, *der*; -(e)s, -er sərvət, zənginlik; bolluq, var-dövlət, varlılıq, dövlətlilik, firavanlıq, mal-mülk, mal-madar; dəbdəbə, dəst(ə)gah.

Reichweite, *die*; -, -n **1.** əl çatma; *das liegt außerhalb meiner* ~ əlim ona çatmır; *innerhalb der* ~ əl çatan; **2.** *mil.* uzaq vurma qabiliyyəti; təsir dairəsi; çağırım.

reif adj. **1.** (*Obst*) yetişmiş, dəymiş; **2.** (*körperlich*) yetişkən, həddi-bülüğa çatmış, yetgin, ərgən; **3.** (*erfahren*) kamallı, dolğun; ~ *werden* yetişmək.

Reif¹, *der*; -(e)s, - (Tau) qırov.

Reif², *der*; -(e)s, -e **1.** halqa; **2.** (Ring) üzük; **3.** (Armreif) bilərzik.

Reife, *die*; - **1.** yetişmə; **2.** (*körperlich*) yetişkənlik, bülüğ, ərgənlik; kamillik.

reifen¹ *vi* yetişmək, dəymək; həddi-bülüğa çatmaq; *die Trauben sind reif* üzümlər dəymişdir.

reifen² *vt* çənber taxmaq.

Reifen *der*; -s, - **1.** (Auto) çənber, qurşa; **2.** (Gummireifen) lastik, təkər lastiyi.

Reifenpanne, *die*; -, -n təkərin (lastiyin) deşilməsi

Reifenwechsel, *der*; -s, - təkərin (lastiyin) dəyişdirilməsi.

Reifeprüfung, *die*; -, -en (Abitur) buraxılış imtahanı (orta məktəbdə).

Reifezeugnis, *das*; -ses, -se attestat və ya diplom.

reiflich adj. əsaslı, dərin; yetgin; *nach* ~er *Überlegung* dərin düşüncədən sonra, yaxşı düşünməkdən sonra.

Reigen, *der*; -s, - daire şəklində oynama, yallı.

Reihe, *die*; -, -n **1.** sıra, növbə, səf, cərgə; düzüm; **2.** *math.* silsilə; *in* ~n *ordnen* düzmək, düzüb-qoşmaq; **3.** (Menge) dəstə; **4.** (Serie) seriya, külli miqdar; *der* ~ *nach* növbə ilə; *ich bin an der* ~ növbə mənimdir; *aus der* ~ *fallen/tanzen* qaydanı pozmaq; öz bildiyini etmək.

reihen *vt* **1.** sraya düzmək, cərgələmək; **2.** (Perlen usw.) düzmək; *vr et.* *reicht sich an et.* bir-birinin ardınca gəlmək.

Reihenfolge, *die*; -, -n növbə, növbə ilə, sıra ilə gəlmə; *in alphabetischer* ~ əlifba sırası ilə.

Reihenhaus, *das*; -es, -er sıra ilə tikilmiş evlər, cərgə ilə tikilmiş evlər *pl.*

Reihenschaltung, *die*; -, -en *el.* ardıcıl birləşdirmə.

Reihenuntersuchung, *die*; -, -en dəstə-dəstə müayinə, qrup-qrup müayinə.

reihenweise *adv.* **1.** cərgə-cərgə; daraq-daraq; **2.** *fig.* külli miqdarda.

Reiher, *der*; -s, - zo. vağ quşu.

reihum *adv.* növbə ilə, sıra ilə.

Reim, *der*; -(e)s, -e qafiyə.

reimen *vt* qafiyəyə salmaq; *vr sich* ~ qafiyələşmək.

rein¹ *adj.* **1.** (*echt*) xalis, əsil, həqiqi, cılxa, çim; **2.** (*sauber*) təmiz, saf, arı, aşqarsız, cılığ; **3.** (*klar*) aydın, duru; **4.** (*aufrechtig, unschuldig*) təmiz, düzgün; ismətli, günahsız; *adv.* tamamilə; *fig.* *die Luft ist ~!* qorxulu bir şey yoxdur, təhlükə yoxdur; *j-m* ~en *Wein einschenken* bir kəse həqiqəti açıq söyləmək; *et. ins Reine bringen* bir şeyi düzəltmək; *für* (um) ~ *gar nichts* heç üçün, heç bir şey üçün; ~en *Tisch machen* bir şeyi aydınlaşdırmaq, qaydaya salmaq; ~ *zufällig* təsadüfən; *ein* ~es *Gewissen* təmiz vic-

dan; *mit sich (D) im Reinen sein* vicdanı rahat olmaq.

rein² *F s. herein, hinein.*

Reinemachen *das; -s* təmizləmə.

Reinerlös, *der; es, -e* xalis gəlir.

Reinertrag, *der; -(e)s, -e* xalis gəlir.

Reinfall, *der; -(e)s, -e* *F* müvəffəqiyyəttsizlik; yanılma; batma.

reinfallen *vi* aldanmaq (*auf j-n/et. bir kəsə/bir şeyə*).

Reingewinn, *der; -(e)s, -e* təmiz mənfəət, xalis gəlir, təmiz (*saf*) qazanc.

reinhängen *vr sich ~ fig. (engagieren)* öhdəsinə götürmək, -ə girişmək.

reinhauen *vi F 1. (beim Essen)* doğunca yemək, tıxmaq; **2. j-m e-e** ~ bir kəsi döymək, bir kəsi vurmaq.

Reinheit, *die; -* **1. (Sauberkeit)** təmizlik; **2. (Klarheit)** duruluq, aydınlıq, safliq.

reinigen *vt* təmizləmək; arıdmaq, arıtmaq; durultmaq; *das Wasser* ~ suyu durultmaq (*təmizləmək*); *sich* ~ arınmaq; təmizlənmək, durulmaq.

Reiniger, *der; -s, -* təmizləyən maddə, təmizləyici maddə.

Reinigung, *die; -, -en* təmizləmə, təmizlənmə, təmizlik; *in die* ~ *bringen* təmizləməyə vermək.

Reinigungsmilch, *die; -* təmizləmə südü.

Reinigungsmittel, *das; -s, -* təmizləyici maddə.

Reinkarnation, *die; -, -en* yenidən doğulma, öləndən sonra başqa bir vücudda doğulma, reinkarnasiya.

Reinkultur, *die; - fig. : in ~ en* saf (*əsl*) şəkildə.

reinlegen *vt fig.* aldatmaq (*j-n/bir kəsi*).

reinlich *adj. 1. (sauber)* təmiz; **2.** təmizkar.

Reinlichkeit, *die; -* təmizlik.

reinhässig *adj.* əsl cins, əsl qan.

Reinschrift, *die; -, -en* təmiz köçürülmüş yazı, təmiz kopya.

reinseiden *adj.* xalis ipək.

reinwaschen *vt (sich von e-m Verdacht usw.)* günahsızlığını bildirmək, tə-

mizə çıxarmaq.

Reis¹, *der; -es 1. düyü; (ungeschälter Reis)* çəltik; **2. (Speise)** p(i)lov .

Reis², *das; -es, -er* cavan budaq; *viele ~er machen e-n Besen* güc birlikdədir.

Reismehl, *das; -s, -e* düyü unu.

Reise, *die; -, -n* səfər, səyahət; *gute ~!* yaxşı yoll; *auf ~n sein* səyahətdə (*səfərdə*) olmaq; *die* ~ *antreten* səfərə çıxmaq; *e-e Reise nach Berlin* Berlinə bir səfər.

Reiseandenken, *das; -s, -* sovqat.

Reisebegleiter, *der; -s, -* yol yoldaşı, səyahət yoldaşı.

Reisebeschreibung, *die; -, -en* səyahət hətname.

Reisebüro, *das; -s, -s* səyahət bürosu.

Reisebus, *der; -ses, -se* səyahət avtobusu.

Reiseführer, *der; -s, -* səyahət rəhbəri.

Reisegepäck, *das; -(e)s* yük, baqaj.

Reisegesellschaft, *die; -, -en* səyahət şirkəti, turist şirkəti.

Reisegruppe, *die; -, -en* səyahət qrupu.

Reisekoffer, *der; -s, -* çamadan.

Reisekosten, *die/pl.* yolxərci.

Reiselust, *die; -* səyahət arzusu.

reiselustig *adj.* səyahət etməyi sevən.

reisen *vi* səyahət etmək, səfərə çıxmaq, səfərə getmək; *durch Aserbaidschahn* ~ Azərbaycanı gəzmək; *ins Ausland* ~ xaricə səyahət etmək.

Reisen, *das; -s, -* səfər, səyahət, gəzmə.

Reisende, *der u. die; -n, -n* səyahət edən, turist, səfərdə olan, səyahətçi.

Reiseneccessaire, *das; -s, -s* bəzək (*kosmetika*) çantası.

Reisepass, *der; -es, -e* xarici pasport, səfər pasportu.

Reiseproviant, *der; -(e)s* sovqat.

Reiseroute, *die; -, -n* səyahət yolu.

Reisescheck, *der; -s, -s* turistik çekli.

Reiseziel, *das; -(e)s, -e* səfərin (*səyahətin*) məqsədi.

Reisfeld, *das; -(e)s, -er* çəltik tarlası.

Reisig, *das; -s* çırpı, çör-çöp, çalın-çırın

pl.

ReiBaus : ~ nehmen (vor j-m/et.) qaçmaq, əkilmək.

ReiBbrett, das; -(e)s, -er cizgi taxtası.

reißen vt **1.** çəkmək; **2.** (zerreißen) dartmaq, cırmaq; in Stücke ~ parçalamaq, parça-parça etmək; **3.** (herausreißen) çəkib qopar(t)maq; yolmaq; **4.** (an sich) öz tərəfinə çəkmək, pəncəsinə keçirmək, qarmalamaq, qamarlamaq; fig. qəsb eləmək, qəsb etmək; **5.** mit sich (D) ~ yerdə sürmək; **6.** (Tier) yırtmaq; vr sich ~ **1.** (um j-m/et.) çətinliklə əldə etmək, vuruşa-vuruşa almaq, bir şey üçün mübarizə etmək; **2.** (die Haut) çatlamaq; vi **1.** (Faden usw.) qırılmaq; **2.** (Geduld) səbri tükənmək; **3.** (platzen) partlamaq; çatlamaq; tikə-tikə olmaq; fig. gerissen bic, bərkdən-boşdan çıxmış; fig. ein Loch in die Kasse ~ xərcə salmaq.

Reißen, das; -s **1.** s. reißen; **2.** med. : **1.** (Rheuma) revmatizm (Süd. : roma-tizm); **2.** (Schmerz) sancı, ağrı.

reißend adj. **1.** (Fluss) coşqun, coşğun; **2.** (Tier) yırtıcı, vəhşi, budayıcı; ~den Absatz finden çox satılmaq, əlüstü satılmaq.

Reißer, der; -s, -(Film, Buch) çox tamaşa olunan film və ya çox satılan kitab.

reißerisch adj. fövqəladə, gurultulu.

Reißnagel, der; -s, - basma düymə.

Reißverschluss, der; -es, -'e bənd.

Reißzwecke, die; -, -n s. Reißnagel.

Reitbahn, die; -, -en at sürmə meydanı.

reiten vi ata minmək, at üstündə getmək, at sürmək.

Reiter, der; -s, - atlı, ata minmiş, atminən.

Reiterei, die; - süvari qoşun.

Reithose, die; -, -n at sürmə şalvarı, dar şalvar.

Reitlehrer, der; -s, - at sürmə öyrədən, at sürmə təlimçisi.

Reitpferd, das; -(e)s, -e minik atı.

Reitsport, der; -(e)s at sürmə idmanı, atçılıq.

Reitstall, der; -(e)s, -'e tövlə.

Reiz, der; -es, -e **1.** (Anziehungskraft) cazibə, cəlb, cəlb etmə; **2.** (Schönheit) gözəllik; **3.** (Erregung) heyəcan.

reizbar adj. tez hirsələnən, tez acıqlanan; həssas adam, cır.

Reizbarkeit, die; - tez hirsələnmə, tez acıqlanma, əsəbilik, tündməcazlıq.

reizen vt **1.** (anziehen) cəzb etmək, cəlb etmək; tamahlandırmaq; **2.** (bezaubern) heyran etmək, məftun etmək; **3.** (aufhetzen) hirsəndirmək, acıqlandırmaq, təhrik etmək; **4.** med. ağrıtmək, göynətmək; qamaşdırmaq.

reizend adj. **1.** cazibəli, məftunedici, cəzbedici, cəlbəddici, heyranedicisi; **2.** F çox qəşəng, çox gözəl, ürəyəyatan.

Reizgas, das; -es, -e göz qamaşdırıcı qaz.

reizlos adj. cazibəsiz; rəğbətsiz.

Reizung, die; -, -en təhrik; gicişmək.

reizvoll adj. cazibəli; çox gözəl.

Reizwort, das; -(e)s, -'er ağır söz, əsəbi edən söz, təhriklendirici söz.

rekapitulieren vt (e-n Text) təkrar etmək, nəticəsini yığcam şəkildə təkrar etmək.

rekeln vr sich ~ gərneşmək; rahat uzanmaq.

Reklamation, die; -, -en şikayət, etiraz, səhvləri bildirmə; haqq iddiası.

Reklame, die; -, -n **1.** reklam, elan; **2.** (Propaganda) təbliğat.

Reklamefläche, die; -, -n reklam lövhəsi, elan taxtası, afişa.

reklamieren vt tələb etmək, iddia etmək, iddiasını bildirmək; şikayət etmək.

rekonstruieren vt yenidən qurmaq, yenidən tikmək, yenidən bərpa etmək.

Rekonstruktion, die; -, -en yenidənqurma, yenidən təşkil etmə, yenidən bərpa.

Rekonvaleszent, der; -en, -en nəqahət dövrü, sağalma dövrü.

Rekord, der; -(e)s, -e rekord; e-n ~ brechen rekord qazanmaq.

Rekrut, der; -en, -en çağırışçı.

rekrutieren vt yeni əsgər yığmaq, xidmətə çağırmaq; vr *sich* ~ ibarət olmaq.

Rektion, die; -, -en gr. müəyyən həl ilə götürmə, idarə etmə.

Rektor, der; -s, -en **1.** (Universität) rektor; **2.** (e-s Gymnasiums) müdir, orta məktəb müdiri.

Rektorat, das; -(e)s, -e rektorluq.

Rekurs, der; -es, -e jur. istinad etmə; şikayət, etiraz; mit ~ aufistinad olaraq.

Relais, das; -, - el. relə.

Relation, die; -, -en nisbət, tənəsüb, münasibət.

relativ adj. nisbi; die ~e Mehrheit nisbi çoxluq.

relativieren vt -in önəmini (əhəmiyyətini) azaltmaq.

Relativismus, der; - nisbiyyət, nisbilik.

Relativitätstheorie, die; - nisbilik nəzəriyyəsi.

Relativpronomen, das; -s, - gr. nisbi əvəzlilik, nisbi zəmir.

Relativsatz, der; -es, -e gr. nisbi cümlə.

Relegation, die; -, -en xaric etmək, kənar etmək; (Sport) enmək.

relegieren vt (Schüler) məktəbdən xaric etmək, məktəbdən çıxartmaq.

relevant adj. mühüm, vacib.

Relief, das; -s, -s nəqş, naxış.

Religion, die; -, -en din; ədyan pl.

Religionsfreiheit, die; -, -en din azadlığı.

Religionsgeschichte, die; - din(lər) tarixi.

religionslos adj. dinsiz, dinə inanmayan.

Religionsunterricht, der; -(e)s, -e din dərsi.

Religionswissenschaft, die; -, -en ilahiyat.

Religionszugehörigkeit, die; - din mənsubiyyəti.

religiös adj. **1.** dini; **2.** (fromm) dindar; adv. dinən; ~e Angelegenheiten dini işlər, din işləri.

Religiosität, die; -, - dindarlıq, dəyə-

nət.

Relikt, das; -(e)s, -e (Rest) qalıq, artıq.

Reliquie, die; -, -n **1.** müqəddəs şey; **2.** fig. dəyərli əşya, bahalı şey.

Reminiszenz, die; -, -en **1.** (Erinnerung) xatirə; **2.** (Anklang) oxşarlıq.

remis adj. (Schach) bərabər, remi.

remittieren H geri göndərmək, geri yollamaq, həvalə etmək; fig. med. düşmək, azalmaq; das Fieber remittiert qızdırma azalır (düşür).

remontant adj. yenidən açan, ikinci dəfə çiçək açan.

rempeln vt itələmək; qəsdən toqquşmaq.

Renaissance, die; - renessans, keçmiş bir dövrün yenidən canlanması; intibah dövrü; oyanış.

Rendezvous, das; -, - görüş, randevu.

Rendite, die; -, -n faiz, qazanc.

Renegat, der; -en, -en mürtəd, başqa bir dinə keçmiş adam; xain.

renitent adj. inadçıl, tərs, itaətsiz, sərkeş.

Renitenz, die; - tərslik, inad, sərkeşlik.

Rennbahn, die; -, -en yarış meydanı; at sürmə meydanı; yarış pisti.

rennen vi **1.** qaçmaq, cəld qaçmaq; **2.** vt bir yerə çox getmək, həmişə getmək; **3.** vurub yıxmaq, -ə toqquşmaq, -ə dəymək; **4.** soxmaq; j-m ein Messer zwischen die Rippen ~ bir kəsin qabırğasına bıçaq soxmaq; um die Wette ~ yarışmaq.

Rennen, das; -s, - **1.** yarış; **2.** (Einzelrennen) qaçış; cövlan; das ~ machen müvəffəqiyyət (uğur) qazanmaq.

Renner, der; -s, - fig. çox yaxşı satılan mal, çox tələbatı olan mal.

Rennfahrer, der; -s, - avtomobil (motosiklet, yelati) yarışçısı.

Rennpferd, das; -(e)s, -e yarış atı.

Rennwagen, der; -s, - yarış avtomobili.

Renommee, das; -s, -s şöhrət, etibar.

renommiieren vt öyünmək (mit D/-bir şey ilə).

renommiert *adj.* şöhrətli, tanınmış, etibarlı, məşhur, hörmətli.

Renovation, *der*; -, -*en* *s.* *Renovierung*.
renovieren *vt* təzələmək, yeniləşdirmək, təmir etmək.

Renovierung, *die*; -, -*en* təzələmə, təmir etmə, bərpa olunma.

rentabel *adj.* səmərəli, gəlirli, qazancılı, mədaxilli, rentabelli.

Rentabilität, *die*; - mənəfətilik, gəlirlilik, faydalılıq, rentabellilik, verimlilik.

Rente, *die*; -, -*n* **1.** (*Einkommen*) gəlir, mədaxil; **2.** (*Pension*) pensiya, təqaüd; *in/auf ~ gehen* təqaüdə çıxmaq.

Rentenalter, *das*; -*s* təqaüd yaşı, pensiya vaxtı.

Rentenempfänger, *der*; -*s*, - təqaüd alan, təqaüdü.

Rentenversicherung, *die*; -, -*en* təqaüd sığortası.

Rentier, *das*; -*s*, -*e* şimal maralı.

rentieren *vr sich ~* səmərə vermək, qazanc vermək, fayda vermək, zəhmətinə dəymək.

Rentner, *der*; -*s*, - təqaüdü, pensiyaçı.

Reorganisation, *die*; -, -*e* yenidən qurma, yenidən təşkil.

reorganisieren *vt* yenidən təşkil etmək, yenidən qurmaq.

reparabel *adj.* təmir oluna bilən, düzəltiləbilən.

Reparaturen *die/pl.* qəramət, əvəzini vermə, təzminat.

Reparatur, *die*; -, -*en* təmir, qayıрма; *zur ~ geben* təmirə vermək, qayırtırmaq.

Reparaturanfällig *adj.* çox təmirə verilən, tez xarab olan.

reparaturbedürftig *adj.* təmir olunmalı, təmirə ehtiyacı olan.

Reparaturkosten *die/pl.* təmir xərci (*xərcləri*).

Reparaturwerkstatt, *die*; -, -*en* təmirxana.

reparieren *vt* təmir etmək, qayıрмаq, cürləmək, düzəltmək.

reparieren *vt* **1.** (*Kriegsgefangene*)

vətəninə qaytarmaq; **2.** (*Ausgebürgerte*) vətəndaşlıq hüququnu bərpa etmək, yenidən vətəndaşlığa qəbul etmək.

Repatriierung, *die*; - vətən(in)ə qaytarılma.

Repertoire, *das*; -*s*, -*s* repertuar, bir aktyoron oynadığı rollar.

Repetitor, *der*; -*s*, -*en* müzakirə edən.

Repetitorium, *das*; -*s*, -*ien* öyrənilmiş dərsləri icmalı şəkildə təkrar etmə, məşq etmə.

Replik, *die*; -, -*en* **1.** *jur.* cavab, replika; etiraz; **2.** bir sənət əsərinin eyni sənətkar tərəfindən hazırlanmış kopyası.

Report, *der*; -(*e*)*s*, -*e* xəbər, məlumat.

Reportage, *die*; -, -*n* reportaj, xəbər vermə.

Reporter, *der*; -*s*, - müxbir, reportajçı.

Repräsentant, *der*; -*en*, -*en* nümayəndə, görkəmli şəxsiyyət, rəsmi şəxs; yüksək vəzifəli şəxs.

Repräsentation, *die*; -, -*en* **1.** nümayəndəlik; **2.** (*Zurschaustellung*) göstərmə, sərgiyə qoyma.

repräsentativ *adj.* **1.** səlahiyyətli; görkəmli; **2.** bir qrupu və ya cərəyanı təmsil edən, nümayəndəlik; *~e* *Demokratie* nümayəndələr demokratiyası.

repräsentieren *vt* (*vertreten*) təmsil etmək; *vi* **1.** (*in der Öffentlichkeit*) təqdim etmək; **2.** dəyəri olmaq; *das Grundstück repräsentiert e-n Wert von 30,000 Euro* torpaq sahəsinin 30-min € dəyəri var.

Repressalie, *die*; -, -*n* cəza tədbiri, təzyiqlik tədbiri; intiqam.

Repression, *die*; -, -*en* zülm, cəza, basqı altında saxlama, şəxsi-siyasi azadlığı əzmə, repressiya.

repressiv *adj.* əzici, zalim; *~e* *Maßnahmen* təzyiqlik tədbirləri.

reprivatisieren *vt* xüsusi mülkiyyətə keçirmək, şəxsi mülkiyyətə çevirmək, özəlləşdirmək.

Reprivatisierung, *die*; -, -*en* yenidən özəlləşdir(il)mə.

Reproduktion, *die*; -, -*en* **1.** (*Kopie*) surət, kopya; **2.** (*Vorgang*) surətini çıxart-

ma; 3. reproduksiya, dövriyyə.

Reproduktionsrecht, *das*; -(e)s, -e iqtibas haqqı, çoxaltma haqqı.

reproduzieren *vt* surətini çıxartmaq, kopya etmək, çoxaltmaq.

Reptil, *das*; -s, -ien sürünən heyvanlar, ilan-qurbağa.

Republik, *die*; -, -en cümhuriyyət, respublika.

Republikaner, *der*; -s, - cümhuriyyətçi, respublikaçı.

republikanisch *adj.* cümhuriyyətçi, respublika.

Reputation, *die*; -, -en şöhrət, şərəf, şan, etibar.

Requiem, *das*; -s, -s matəm musiqisi, rekvem.

requirieren *vt* əl qoymaq, müsadirə etmək.

Reseda, *die*; -, -s u. *Reseden* əsnərək, məhəbbət çiçəyi.

Reservat, *das*; -(e)s, -e **1.** (*Schutzbezirk*) qoruyucu sahə, mühafizə olunan bölgə (*məntəqə*), qoruq; **2.** (*Indianerreservat*) qızıl dərililərə (*hindilərə*) məxsus olan yaşayış bölgəsi; **3.** (*Vorbehalt*) qeyd-şərt.

Reserve, *die*; -, -n **1.** (*Vorrat*) rezerv, ehtiyat; yedək; *in ~ halten* ehtiyat üçün saxlamaq; **2.** *mil.* ehtiyat hissəsi; **3.** (*Zurückhaltung*) çəkinmə, utanma.

Reserverad, *das*; -(e)s, -er yedək təkər.

reservieren *vt* **1.** (*für den Notfall usw.*) ehtiyat üçün saxlamaq, ehtiyatda saxlamaq; **2.** (*Platz, Zimmer*) tutmaq, rezerv etmək.

reserviert *adj.* **1.** saxlanmış, rezerv olmuş; **2.** *fig.* soyuq yanaşan adam.

Reservist, *der*; -en, -en ehtiyatda olan hərbiçi, ehtiyat nəfəri.

Reservoir, *das*; -s, -e **1.** (*Sammelbecken*) çarhovuz; anbar; **2.** (*Vorrat*) ehtiyat; *fig.* yedəklər.

Residenz, *die*; -, -en **1.** paytaxt; hökumət mərkəzi; **2.** (*Palast*) saray, igamətgah, imarət, bar(i)gah.

residieren *vt* yerləşmək, qalmaq.

Resignation, *die*; - ümitsizlik, məyusluq, olacağa boyun əymə.

resignieren *vt* ümidini kəsmək, ümidini itirib əl çəkmək.

resigniert *adj.* ümitsiz, məyus, cəsərtsiz.

Resistance, *die*; - ikinci dünya savaşında Fransada müqavimət (*dirəniş*) hərəkatı.

resistent *adj. med.* müqavim, müqavimət göstərən, dayanıqlı.

Resistenz, *die*; -, -en *med.* müqavimət, əks-təsir.

resolut *adj.* cəsur, ürəkli, cəsərtli, qəti, iradəli.

Resolution, *die*; -, -en qətnamə, qərar.

Resonanz, *die*; -, -en əks-səda; rezonans; cavab.

resorbieren *vt* somurmaq, sormaq.

resozialisieren *vt* ictimaiyyət ilə alışıdırmaq, toplum yaşayışına hazırlamaq.

Respekt, *der*; -(e)s **1.** hörmət, ehtiram, sayğı; **2.** (*Angst*) çəkinmə, qorxma; *vor j-m ~ haben* bir kəsə hörmət etmək, bir kəsə hörmət qoymaq; *mit ~* ehtiramla, sayğıyla, ehtiramən; *er hat großen ~ vor Hunden* o itlərdən çox qorxar.

respektabel *adj.* möhtərəm, hörmətli.

respektieren *vt* hörmət etmək, ehtiram qoymaq, nəzərə almaq.

respektive *adv.* yaxud, və ya; daha doğrusu.

respektlos *adj.* hörmətsiz, ehtiramsız; əskik-əskik; *~ reden* əskik-əskik danışmaq.

Respektlosigkeit, *die*; -, -en hörmətsizlik, ehtiramsızlıq.

respektvoll *adj.* hörmətli, ehtiramlı, hörmətci; *adv.* ehtiramla, sayğıyla, ehtiramən.

Ressentiment, *das*; -s, -s xoşu gəlməmə; nifrət.

Ressort, *das*; -s, -s **1.** (*Aufgabenkreis*) səlahiyyət, vəzifə çərçivəsi; ixtisas sahəsi; *das gehört nicht in mein ~* bu mənim səlahiyyətimə aid olan iş deyil; **2.** (*Abteilung e-r Behörde*) şöbə, müəssisə.

Rest, *der*; -(e)s, -e qalıq, qalan-qulan,

qalan, qalğı, artıq, bəqiyə, əlbaqı, artıq qalan, yerdə qalan, kəsir; *den* ~ *verkaufen* qalanını satmaq; (*Stoff*) kəsinti; *fig. j-m den* ~ *geben* bir kəsə son zərbəni vurmaq; *das hat ihm den* ~ *gegeben* bu onu əldən saldı.

Restaurant, *das*; -s, -s restoran.

Restauration, *die*; -, -en **1.** (*e-s Kunstwerkes*) təmir etmə, yenidənberpa; **2.** *pol.* bərpa etmə, bərpa edilmə; **3.** (*Restaurant*) restoran.

Restaurator, *der*; -s, -en təmirçi, təmir edən, bərpaçı.

restaurieren *vt* təmir etmək; əvvəlki şəklinə salmaq, bərpa etmək.

Restbestand, *der*; -(e)s, -'e **1.** qalan, qalıq, bəqiyə; **2.** *Chem.* çöküntü, xılt, yığıntı.

Restbetrag, *der*; -(e)s, -'e qalan pul, qalan məbləğ, qalıq, kəsir.

restlich *adj.* qalan, qalıq, qalan-qulan; *der* ~ *e* *Be-trag* qalan məbləğ.

restlos *adj.* (*völlig*) tam, qalıqsız, bütün; *adv.* tamamilə; ~ *ausverkauft sein* tamamilə satılmaq.

restriktiv *adj.* məhdudlaşdırıcı; məhdud.

Resultat, *das*; -(e)s, -e nəticə; axirət; cavab, əncam; *fig.* dal, hasil.

resultieren *vt* nəticə vermək, nəticə hasil olmaq, çıxmaq (*aus D/-dən*).

Resümee, *das*; -s, -s xülasə, nəticə.

resümieren *vt* yekunlaşdırmaq, xülasə etmək.

retardieren *vt* uzatmaq, gecikdirmək, süründürmək (*işi*).

retour *adv.* geriyyə.

Retourfahrkarte, *die*; -, -n geriyyə dönmə bileti, gəliş-gediş (*dönüş*) yol bileti.

Retrospektive, *die*; -, -n keçmişə baxış.

retten *vt* xilas etmək, can qurtarmaq, nicət vermək; *j-m das Leben retten* bir kəsi xilas etmək; *vr sich* ~ xilas olmaq, canını qurtarmaq, nicət tapmaq (*vor*, *aus D/-dən*), *F* dərisini sudan çıxarmaq.

Retter, *der*; -s, - xilaskar, qurtarıcı.

Rettich, *der*; -s, -e turp, ağturp.

Rettung, *die*; -, -en çıxış, xilas, qurtarma, qurtuluş; *fig.* *letzte* ~ son çarə.

Rettungsaktion, *die*; -, -en xilas etmə (*qurtarma*) əməliyyatı (*işləri*) *pl.* .

Rettungsboot, *das*; -(e)s, -e xilas etmə qayığı, təcili yardım qayığı.

Rettungsring, *der*; -(e)s, -e xilas kəməri.

Rettungsstation, *die*; -, -en təcili tibbi yardım.

Rettungswagen, *der*; -s, - təcili yardım maşını (*Süd.* : *ambulans maşını*).

retuschieren *vt* (*Fotografie*) təmiz etmək, tamamlamaq, rötüş etmək.

Reue, *die*; - peşmanlıq, peşmançılıq; ~ *empfinden* peşman olmaq, peşmançılıq çəkmək.

reuen *vt* peşman olmaq; *es reut mich*, *dass ich es getan habe* etdiyimə peşmanam.

reuevoll *adj.* tam peşman.

reumütig *adj.* peşman.

Revanche, *die*; -, -n intiqam, qisas, revanş, əvəzçixma; əcr.

Revanchepartie, *die*; -, -n əvəz çıxma görüşü.

revanchieren *vr sich* ~ *für A* (*positiv*) əvəzini çıxmaq; (*negativ*) intiqamını almaq.

Revanchismus, *der*; - revanşizm, qisasçılıq, intiqam siyasəti.

Reverenz, *die*; -, -en hörmət göstərmə.

revidieren *vt* **1.** (*Vertrag usw.*) yoxlamaq, yenidən baxmaq, dəyişmək; **2.** (*Meinung*) düzəltmək, dəyişdirmək.

Revier, *das*; -s, -e **1.** (*Gebiet*) məntəqə, bölgə; **2.** (*Polizeirevier*) polis idarəsi.

Revision, *die*; -, -en **1.** (*Überprüfung*) yenidən bax(ıl)ma; yoxlama, təftiş, dəyişmə; dəyişiklik, müfəttişlik; **2.** *jur.* məhkəmə işinə bir daha baxma, kassasiya şikayəti.

Revisionismus, *der*; - təftişçilik, yenidən baxma, revizionizm.

Revisionist, *der*; -en, -en təftişçi, revizionist.

revisionistisch *adj.* təftiş, revizionist.

Revisor, *der*; -s, -en (*beruflich*) yoxla-

yıcı, təftişçi, kontrolçu, müfəttiş; hesab və balans müfəttişi.

Revolte, *die*; -, -*n* qiyam, üsyan, iğtişaş.

revoltieren *vt* qiyam etmək, üsyan etmək.

Revolution, *die*; -, -*en* inqilab, devrim.

Revolutionär, *der*; -*s*, -*e* inqilabçı.

revolutionär *adj.* inqilabçı, devrimçi.

Revolutionsrat, *der*; -(*e*)*s*, -*e* inqilab şurası.

Revolutionstribunal, *das*; -*s*, -*e* inqilab məhkəməsi.

Revolver, *der*; -*s*, - tapança.

Revue, *die*; -, -*n* 1. (*Parade*) parad, qoşunun gözdən keçirilməsi; 2. *Th.* tamaşa; 3. (*Zeitschrift*) müşahidə etmə, gözdən keçirmə.

Rezensent, *der*; -*en*, -*en* tənqidçi.

rezensieren *vt* (*Bücher, Filme*) tənqid etmək.

Rezension, *die*; -, -*en* tənqid; rəy; tənqidirə (*kitabı*).

Rezept, *das*; -(*e*)*s*, -*e* nüsxə.

Rezeption, *die*; -, -*en* 1. (*Hotel usw.*) qəbul etmə, qarşılama; 2. (*e-s literarischen Werkes*) qarşılama, qiymət vermə.

rezeptpflichtig *adj.* nüsxə ilə (*resept-lə*) satılan (*verilən*).

Rezession, *die*; -, -*en* iqtisadi cəhətdən zəifləmə, tənəzzül.

rezipieren *vt* qiymət vermək, qarşılamaq.

reziprok *adj.* qarşılıqlı.

Rezitation, *die*; -, -*en* bir mətni xüsusi intonasiya və ritmlə oxuma, ucadan oxuma.

rezitieren *vt* ucadan oxumaq; əzbərdən şer oxumaq.

Rhabarber, *der*; -*s* ravənd.

Rheinland, *das*; -(*e*)*s* Reyn vilayəti.

Rhetorik, *die*; - bəyan və bəlağət elmi, retorik(a).

rhetorisch *adj.* retorik.

Rheuma, *das*; -*s* revmatizm (*Süd.* : *romatizm*), yel, çər.

Rheumatiker, *der*; -*s*, - revmatizm (*ro-*

matizm) xəstəsi.

rheumatisch *adj.* revmatizm.

Rheumatismus, *der*; - revmatizm.

Rhinozeros, *das*; -*ses*, -*se* kərgədan.

rhythmisch *adj.* ritmli, ahəngli, vəznli.

Rhythmus, *der*; -, *Rythmen* vəzn, ahəng.

Richtbeil, *das*; -(*e*)*s*, -*e* cəllad baltası; gilyotin.

richten *vt* 1. (*ordnen*) düzəltmək; 2. (*lenken*) istiqamətləndirmək, yönəltmək, cəhətləndirmək (*auf A/-ə*); 3. (*Waffe*) nişan almaq, tutmaq; 4. (*Aufmerksamkeit*) bir şeyə diqqət etmək; 5. (*vorbereiten*) hazırlamaq; 6. (*adressieren*) adresə göndərmək, yollamaq; 7. (*über j-n*) bir kəsin haqqında hökm vermək; 8. (*in die Höhe*) qaldırmaq; 9. (*hinrichten*) edam etmək; *vr sich nach j-m / et.* ~ bir kəsi/bir şeyi əldə rəhbər tutmaq; *sich selbst* ~ özünü öldürmək; *j-n zugrunde* ~ bir kəsi yazıq etmək (*tələf etmək*); *mil.* *Richt euch!* düzlən!

Richter, *der*; -*s*, - hakim; *der höchste* ~ tanrı.

Richteramt, *das*; -(*e*)*s*, - hakim vəzifəsi.

richterlich *adj.* məhkəmə; *e-e* ~*e* *Entscheidung* məhkəmə qərarı.

Richterspruch, *der*; -(*e*)*s*, -*e* məhkəmə qərarı (*hökmü*).

richtig *adj.* 1. (*zutreffend*) düz, doğru, gerçək; 2. (*fehlerfrei*) səhvsiz, eyibsiz, nöqsansız, sərrast; 3. (*passend*) münasib, uyğun gələn, yaxşı, əməllicə; 4. (*echt*) xalis, əsil, həqiqi; 5. (*vernünftig, anständig*) ağıllı, dürüst, əməlli, ləyaqətli, hesabi; ~! *doğrudur!*, *düzdür!*; *am ~en Platz* düz yerində; *mein ~er Name ist Sanaa* mənim düz (*həqiqi*) adım Sanaadır; ~ *rechnen* düz hesablamaq; *er ist nicht ganz ~ im Kopf* ağılı yerində deyil; *es für ~ halten zu* (+ *Infinitiv*) -*məyi* düz bilmək; *für ~ halten* doğrulamaq, təsdiq etmək, müsbət cavab vermək, düz bilmək.

richtiggehend *adj.* 1. (*Uhr*) düz işləyən; 2. (*ausgesprochen, im wahrensten Sin-*

ne) tam, lap.

Richtigkeit, *die*; - düzgünlük, doğru-luq, yəqinlik, gerçəklik, dürüstlük; əsil-lik.

richtigstellen *vt* düzəltmək.

Richtlinie *die*; -, -n direktiv, əsas xətt, əsas istiqamət, göstəriş.

Richtschnur, *die*; -, -en şaqul; *fig.* əsas qayda, norm, model.

Richtung, *die*; -, -en 1. yan, istiqamət, tərəf, səmt, cəhət, güzar, sarı, yön; *in ~ auf (A)* -ə tərəf, -ə doğru, -ə sarı; *in dieser ~* bu tərəfə doğru, bu yana; 2. (*Strömung*) cərəyan; *in alle ~en* hər yana, hər tərəfə; *aus allen ~en* hər tərəfdən; *fig. die ~ stimmt* yol düzdür.

Richtungsanzeiger, *der*; -s, - yolgöstərən.

richtungsweisend *adj.* yolgöstərici, yö-nəldici, istiqamətverici.

rieb *s. reiben*.

riechen *vt* 1. iyləmək, qoxulmaq; 2. (*ahnen*) duymaq, hiss etmək; *vi* : 1. (*nach et.*) ... iyi vermək, iyi gəlmək; 2. (*an et./D*) *nəyisə* iyləmək; *gut ~* yaxşı iy vermək; *das konnte ich nicht ~* bunu qabaqcadan duya bilməzdim; *ich kann ihn nicht ~* o heç xoşuma gəlmir, ondan zəhləm gədir.

Riecher, *der*; -s, - 1. (*Nase*) burun; 2. *F e-n guten ~ für et. haben* bir şeyi tez hiss etmək, bir şeyi tez bilmək.

Ried, *das*; -(e)s, -e 1. qamış; 2. (*Moor*) bataqlıq, batlaq.

rief *s. rufen*.

Riege, *die*; -, -n (*Sport*) gimnastika komandası (*Süd. : gymnastik timi*).

Riegel, *der*; -s, - 1. (*an Türen usw.*) cəftə, siyirmə, işgil; 2. (*Schokolade, Seife*) bir parça; 3. *fig. e-r Sache e-n ~ vorschieben/ vorlegen* bir şeyə mane olmaq, qarşısını almaq; nəyəsə son qoymaq.

Riemen, *der*; -s, - 1. qayıq, kəmə; 2. (*Ruder*) kürək, avar; *fig. sich in die ~ legen* çalışmaq, əlləşmək, səy etmək (*bir şey uğrunda*).

Ries, *das*; -es, -e (*Papiermaß*) bir top kağız.

Riese, *der*; -n, -n 1. (*im Märchen*) div, ərdo; 2. (*sehr großer Mensch*) yekə adam, nəhəng, azman.

rieseln *vi* 1. (*Wasser*) şırıldamaq; şırıltı ilə axmaq; 2. (*Regen*) səpmək, yavaş-yavaş yağmaq; 3. (*Sand*) yavaş-yavaş tökülmək (*axmaq*).

Riesendummheit, *die*; -, -en böyük axmaqlıq.

Riesenerfolg, *der*; -(e)s, -e böyük müvəffəqiyyət, böyük başarı.

riesengroß *adj.* çox böyük, nəhəng; *fig. dağ kimi*.

riesenhaft *adj.* çox böyük.

Riesenhunger, *der*; -s : ~ *haben* çox ac olmaq.

riesig *adj.* çox böyük, nəhəng, cüssəli, iri, dınbız; qocaman, azman; kömbə; *fig. dağ kimi, dev kimi, div kimi, heyvərə*.

Riesenschritt, *der*; -(e)s, -e *fig.* böyük addım, iri addım.

Riesling, *der*; -s, -e bir növ çaxır (*şərab*).

riet *s. raten*.

Riff, *das*; -(e)s, -e rif, sualtı qayalar.

rigid(e) *adj.* çox sərt, şiddətli, bərk; ~ *Maßnahmen* çox sərt tədbirlər.

rigoros *adj.* (*streng*) çox sərt, şiddətli, amansız; ciddi.

Rigorsität, *die*, - amansızlıq, qəddarlıq, sərtlik.

Rigorosum, *das*; -s, ..sa doktorada şifahi imtahan.

Rille, *die*; -, -n nov; qanov; kanal; şırım.

Rind, *das*; -(e)s, -er öküz, inək, siğir.

Rinde, *die*; -, -n (*bei Bäumen usw.*) qabıq.

Rinderherde, *die*; -, -n inək sürüsü.

Rindfleisch, *das*; -es, - inək eti, siğir eti.

Rindsleder, *das*; -s, - inək dərisi.

Rindvieh, *das*; -s qaramal; *F* qanmaz, eşşək adam.

Ring, *der*; -(e)s, -e 1. halqa, həlqə; aylam; çənbər; 2. (*Fingerring*) üzük, halqa, barmaqlıq; *veralt.* xatəm; 3. (*Box-*

ring) rinq, boks meydançası; **4.** (*Gruppierung*) qrup, dəstə; **5.** (*Vereinigung*) ittifaq, birləşmə, kartel; *e-n ~ tragen* üzük taxmaq; *in den ~ steigen* rinqə çıxmaq; *mit dem ~ versehen* çənbərləmək.

Ringbahn, *die*; -, *-en* dairəvi dəmir yolu.

ringeln *vt* (*Haare*) burmaq; *vr sich ~* burulmaq, qıvrılmaq.

Ringelnatter, *die*; -, *-n* su ilanı.

ringen *vi* **1.** (*mit j-m*) güləşmək (*mit D/ bir kəslə*); **2.** (*um et.*) mübarizə etmək; vuruşmaq; **3.** (*mit et.*) əlbəyaxa olmaq; *vt fig. die Hände ~* çox pərişan olmaq, çox məyus olmaq; *mit dem Tod ~* ölüm ilə əlbəyaxa olmaq.

Ringen, *das*; *-s* güləş(mə).

Ringer, *der*; *-s*, - güləşçi.

Ringfinger, *der*; *-s*, - adsız barmaq.

ringförmig *adj.* halqəşəkili, halqaya-oxşar, halqa-halqa, halqavarı, həlqəvi.

Ringkampf, *der*; *-(e)s*, *-e* güləşmə.

Ringkämpfer, *der*; *-s*, - güləşçi.

Ringrichter, *der*; *-s*, - rinq hakimi.

rings *adv.* ətrafda, hər tərəfdə; *~ um A -in* ətrafında.

ringsherum *adv.* ..ətrafında, ətrafda, hər tərəfdə, hər yandan.

ringsum(her) ..ətrafında, ətrafda, hər tərəfində.

Rinne, *die*; -, *-n* **1.** (*aus Holz od. Metall*) novalça; **2.** (*Wasserrinne*) balaca arx, kiçik qanov.

rinnen *vi* **1.** axmaq, sızmaq; **2.** (*lecken*) sızmaq, su buraxmaq.

Rinnsal, *das*; *-(e)s*, *-e* kiçik qanov, balaca arx.

Rinnstein, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** nov, novalça; **2.** *fig.* fəlakət, bədbəxtlik; *im ~ enden* fəlakətə uğramaq.

Rippe, *die*; -, *-n* **1.** qabırğa; **2.** *bot.* damarcıq, yarpaq damarcığı.

Rippenfell, *das*; *-(e)s* ağciyər qişası.

Rippenfellentzündung, *die*; -, *-en med.* plevrit, ağciyər qişasının iltihabı.

Risiko, *das*; *-s*, *-ken* risk; *ein ~ eingehen* risk etmək, qorxulu işə girişmək, can-

bazlıq etmək; *auf eigenes ~* öz riskini nəzərə alaraq.

risikofrei *adj.* risksiz.

risikofreudig *adj.* riski seven.

risikoreich *adj.* çox riskli.

riskant *adj.* riskli, təhlükəli.

riskieren *vt* risk etmək.

Rispe, *die*; -, *-n* çiçək salxımı.

riss *s.* reißen.

Riss, *der*; *-es*, *-e* **1.** (*das Reißen*) qırılmaq; *der ~ des Fadens* sapın qırılması;

2. (*Sprung*) çat, yarıq; *e-n ~ bekommen* çatlamaq, cadarlanmaq; yırtılmaq; **3.** (*Zeichnung*) eskiz, plan; *fig. (Bruch)* əlaqələrin kəsilməsi, ixtilaf, ikitirəlik.

rissig *adj.* **1.** (*Haut*) çatlamış; **2.** (*Bo-den*) yarılmış, çatlaq, cadar-cadar.

Rist, *der*; *-(e)s*, *-e* (*Fußbrücken*) ayağın üst tərəfi.

ritt *s.* reiten.

Ritt, *der*; *-(e)s*, *-e* atla gəzinti.

Ritter, *der*; *-s*, - *hist.* rıtsar, şövaliyə, cəngavər.

ritterlich *adj.* iğid, cavanmərd, vicdanlı, sayğılı; mərdcəsinə.

Ritterlichkeit, *die*; - iğidlik, cavanmərdlik; şövaliyəlik, cəngavərlik.

Ritterschlag, *der*; *-(e)s*, *-e* rıtsarlığa (*cəngavərliyə*) qəbul etmə mərasimi (*törəni*).

rittlings *adv.* ata minmiş kimi; *sich ~ auf e-n Stuhl setzen* at(a) minmiş kimi səndəl üstündə oturmaq.

Ritual, *das*; *-s*, *-e* mərasim; dini mərasim (*törən*).

rituell *adj.* törən, mərasim, ayin.

Ritus, *der*; -, *Riten s.* Ritual.

Ritz, *der*; *-es*, *-e* çatdaq, yarıq.

Ritze, *die*; -, *-n* *s.* Ritz.

ritzen *vt* (*einritzen*) qazmaq, həkk etmək; *vr sich ~* cırmaqlamaq; cırmaq-laşmaq.

Rivale, *der*; *-n*, *-n* rəqib.

rivalisieren *vt* rəqabət etmək.

Rivalität, *die*; -, *-en* rəqabət.

Rizinus, *der*; - gənəgərçək.

Rizinusöl, *das*; *-(e)s* gənəgərçək yağı.

Robbe, *die*; -, *-n* *zo.* suiti.

Robe, *die*; -, -n **1.** (*Amtstracht*) cübbə; **2.** (*Damenrobe*) qadın paltarı.

Roboter, *der*; -s, - robot.

robust *adj.* möhkəm, sağlam; güclü.

roch *s. riechen.*

Rochade, *die*; -, -n (*Schachspiel*) şah ilə qalanın yer dəyişməsi.

röcheln *vi* xırıldamaq.

Rock¹, *der*; -(e)s, -'e **1.** (*Damenrock*) ətək(lik), don; **2.** (*Jacke*) pəncək; xot.

Rock², *der*; -s *mus.* rok (*musicjisi*).

Rockschoß, *der*; -es, -'e ətək.

Rockzipfel, *der*; -s, - : *fig. an j-s ~ hängen* **1.** (*Kinder*) anasının ətəyindən tutmaq; **2.** müstəqil olmamaq.

Rodelbahn, *die*; -, -en xizək yolu.

rodeln *vi* xizəkdə sürüşmək.

roden *vt* qazıb çıxartmaq; kökündən təmizləmək.

Rodung, *die*; -, -en **1.** açılmış bölgə (*məntəqə*); **2.** ağacları kəsilmiş yer.

Rogen, *der*; -s, - balıq kürüsü.

Roggen, *der*; -s çovdar.

Roggenbrot, *das*; -s, -e çovdar çörəyi.

roh *adj.* **1.** (*ungekocht*) çiymiş, bişməmiş, xam; **2.** (*unbearbeitet*) xam; *fig.* kobud, qaba; *mit ~er Gewalt* kobud zor ilə.

Rohbau, *der*; -(e)s, -ten divarları suvaqlanmamış bina, hələ tikilib qurtarmamış bina.

Roheisen, *das*; -s, - xam dəmir.

Roheit, *die*; -, -en kobudluq, qabalıq.

Rohkost, *die*; - bişməmiş yemək.

Rohmaterial, *das*; -s, -ien xam mal.

Rohöl, *das*; -(e)s, -e təbii neft, təmizlənməmiş neft.

Rohr, *das*; -(e)s, -e **1.** *bot.* qamış, qarğı; **2.** *techn.* boru, lülə.

Rohrbruch, *der*; -(e)s, -'e borunun partlaması.

Röhre, *die*; -, -n **1.** boru, lülə; çubuq; **2.** (*Radoröhre*) lampa, boru; **3.** (*Ofenröhre*) çörək peyi.

Röhrchen, *das*; - kiçik (*nazik/incə*) boru.

röhren *vt* **1.** (*Hirsch*) qızgınlıq vaxtında nəre çəkmək; **2.** *fig.* (*Motor usw.*) gürültü salmaq, səs-küy salmaq.

röhrenförmig *adj.* boruşəkili, boruvarı.

Rohrleger, *der*; -s, - boru çəkən, boru qoyan.

Rohrleitung, *die*; -, -en boru xətti, kəməri.

Rohrpost, *die*; - pnevmatik poçt, bir binada və ya şəhərdə boru ilə daşınan poçt (*post*).

Rohrspatz, *der*; -en, -en : *schimpfen wie ein ~* ucadan söyüş söyləmək.

Rohrstock, *der*; -(e)s, -'e əl ağacı.

Rohrzucker, *der*; -s qamış şəkəri.

Rohseide, *die*; - xamna.

Rohstoff, *der*; -(e)s, -e xammal.

Rolladen, *der*; -s, -'' jalyuzi, (*Süd.* : *kərkərə*).

Rollbahn, *die*; -, -en *Flugw.* pist.

Rolle, *die*; -, -n **1.** vərdənə, çarx; rol; blok; qarqara; **2.** (*Stoffrolle, Papierrolle*) top; **3.** (*Walze*) val, silindr; **4.** (*e-s Schauspieler*) rol; *keine ~ spielen* əhəmiyyəti olmamaq, əhəmiyyətsiz olmaq, rol oynamamaq; *aus der ~ fallen* özünü pis aparmaq.

rollen *vt* **1.** (*drehen*) fırlatmaq, gillətmək; **2.** (*Augen*) fırlatmaq, oynatmaq; **3.** (*Wäsche*) ütüləmək üçün girdə ağac parçasından keçirtmək; *vi* **1.** (*sich drehen*) fırlanmaq, diyirlənmək, gillənmək, dıyırlanmaq, hellənmək; **2.** (*dröhnen*) guruldamaq; **3.** (*Tränen*) axmaq; *vr sich ~* diyirlənmək, dıyırlanmaq, eşələnmək; *der Hund rollt sich im Sand* it qumda eşələnir.

Roller, *der*; -s, - kiçik motosiklet; kiçik araba.

Rollfeld, *das*; -(e)s, -er uçuş-enmə zolağı (*pisti*).

Rollkragen, *der*; -s, - girdə yaxalı köynək.

Rollschuh, *der*; -(e)s, -e ayaq diyircəyi, rolük.

Rollstuhl, *der*; -(e)s, -'e təkərli kürsü (*səndəl*).

Rolltreppe, *die*; -, -n hərəkət edən pilləkən.

Rom Roma.

Roman, *der*; -s, -e roman.
Romancier, *der*; -s, -s roman yazan, roman yazıçısı.
Romanist, *der*; -en, -en romanist, roman dillərinin tədqiqatçısı.
Romanistik, *die*; - latin dili və ədəbiyyatı elmi.
Romantik, *die*; - romantik, romantizm.
Romantiker, *der*; -s, - romantik.
romantisch *adj.* romantik.
Romanze, *die*; -, -n şer; romans.
Römer, *der*; -s, - 1. romalı; 2. (*Glas*) qədəh, badə.
römisch *adj.* roma(lı).
röntgen *vt* rentgen ilə şüalandırmaq.
Röntgenarzt, *der*; -(e)s, -'e rentgeno-
loq (*Südt.* : *radioloq*).
Röntgenaufnahme, *die*; -, -n radioqrafi(ya), rentgen şekili.
Röntgenbild, *das*; -(e)s, -er rentgen şekili, radioqrafi(ya).
Röntgenstrahlen, *die/pl.* rentgen (X) şüaları.
Röntgenuntersuchung, *die*; -, -en rentgen ilə müayinə etmə.
rosa *adj.* çəhrayı.
rosarot *adj.* qızılgül rəngində, çəhrayı, gülgeç, al; *fig. alles durch e-e ~e Brille sehen* hər şeyi müsbət (*yaxşı*) görmək.
Rose, *die*; -, -n 1. qızılgül; 2. *med.* qızıl yel; *fig. nicht auf ~n gebettet sein* çətinliklə yaşamaq, çətinlik çəkmək.
Rosengarten, *der*; -s, -' qızılgül bağı.
Rosenkranz, *der*; -es, -'e 1. təsbəh; 2. təsbəh ilə oxunan dua.
Rosenkohl, *der*; (e)s, - Brüssel kələmi.
Rosenöl, *das*; -(e)s, -e qızılgül yağı.
rosenrot *adj.* s. *rosarot*.
Rosenstock, *der*; -(e)s, -'e qızılgül kolu.
Rosenstrauch, *der*; -(e)s, -'er s. *Rosenstock*.
Rosenwasser, *das*; -s qızılgül suyu, güləb.
Rosette, *die*; -, -n gül şəklində naxış, rozet.
rosig *adj.* 1. çəhrayı; qırmızı; 2. *fig.* xoş, fərəhləndirici, sevindirici.

Rosine, *die*; -, -n kişmiş, mövüc, quru üzüm; *fig. sich die größten ~n heraus-picken* özünə ən yaxşı tikəni götürmək.
Ross, *das*; -es, -e at; *auf dem hohen ~sitzen* lovğalanmaq.
Rossapfel; *der*; -s, -' təzək.
Rosshaar, *das*; -(e)s, -e at qılı.
Roskastanie, *die*; -, -n cır şabalıd.
Rost, *der*; -es pas.
Rost², *der*; -(e)s, -e (*Gitter*) şəbəkə, barmaqlıq.
Rostbraten, *der*; -s, - mal ətindən qızartma.
Röstbrot, *das*; -(e)s, -e tost çərəyi.
rosten *vt* paslanmaq, pas atmaq; *nicht ~d* paslanmaq.
rösten *vt* 1. (*Fleisch* usw.) qızartmaq; 2. (*Kaffee* usw.) qovurmaq.
rostfrei *adj.* passız.
rostig *adj.* paslı, paslanmış.
Rostschutzmittel, *das*; -s, - paslanmaya qarşı maddə.
rot *adj.* 1. qırmızı, al; 2. (*links*) sol; ~ *werden* qızarmaq; *Rotes Kreuz* qızıl xaç; *in den ~en Zahlen stehen* borc içində olmaq, müflis olmaq.
Rot, *das*; -s qırmızı rəng.
Rotation, *die*; -, -en fırlanma, hərlənmə; hərlətmə; rotasiya.
Rotationsmaschine, *die*; -, -n rotasiya maşını.
rotbäckig *adj.* qırmızıyanaq, alyanaqlı.
Rotbart, *der*; -(e)s, -'e qırmızısaqal.
rotblond *adj.* sarı-qırmızı, kürən.
rotbraun *adj.* qonur-qırmızı; kəhər.
Röte, *die*; - 1. qırmızılıq, qızartı; şəfəq; 2. (*Schamröte*) qızarma.
Röteln *pl. med.* məxmərək.
röten *vt* qızartmaq; *vr sich ~* qızartmaq.
rotglühend *adj.* qıpqırmızı, közərdilmiş.
rothaarig *adj.* sarışın, kürən saç.
Rothaut, *die*; -, -'e (*Indianer*) qızıldərili.
rotieren *vi* fırlanmaq, hərlənmək.

Rotkäppchen, *das*; -s, - qırmızıpa-paq (nağıl-da).

Rotkehlchen, *das*; -s, - birəbitdən qu-şu.

Rotkohl, *der*; -(e)s qırmızı kələm.

rötlich *adj.* qırmızımtıl, sarı-qırmızı.

Rotor, *der*; -s, -en (*Hubschrauber*) pər, rotor, helikopter pərvanəsi.

Rotstift, *der*; -(e)s, -e qırmızı karan-daş (*Süd.* : qırmızı *midad*) ; *fig. den ~ ansetzen* qənaət etmək üçün pul ver-məmək və ya az pul vermək.

Rotte, *die*; -, -n **1.** mil. cərgə; **2.** (*Hor-de*) quldur dəstəsi; yığın, dəstə.

rottenweise *adj. mil.* cüt-cüt, qoşa-qo-şa, iki-iki.

Rötung, *die*; -, -en qızartı.

Rotwein, *der*; -s, -e qırmızı çaxır (*şə-rab*).

Rotwelsch, *das*; -(e)s jarqon, fırıldaq-çılar dili.

Rotz, *der*; -es **1.** fırtlıq, selik; **2. med.** saqqo xəstəliyi, manqo xəstəliyi.

rotzen *vt* fınxırmaq; fırtdığı boğaza çəkib tüpürmək.

rotzfrech *adj.* utanmaz, tərbiyəsiz adam.

rotzig *adj.* fırtıqlı.

Rotznase, *die*; -, -n fırtıqlı burun; *fig.* sırtıq.

Roulett, *das*; -(e)s, -e rulet.

Route, *die*; -, -n yol, yolun istiqaməti.

Routine, *die*; - **1.** rutin; **2.** (*Erfahrung*) təcrübə, bacarıq.

routinemäßig *adj.* adi, növbəti.

routiniert *adj.* təcrübəli, bacarıqlı, yol-bilən.

Rowdy, *der*; -s, -s davaçıl, davakar.

Rowdytum, *das*; -s, - davakarlıq.

rubbeln *vt* sürtmək.

Rübe, *die*; -, -n **1.** şalgam; **2.** (*gelbe*) kök; **3.** (*rote*) çuğundur; **4. fig.** (*Kopf*) baş.

Rübenzucker, *der*; -s çuğundur şəkə-ri.

rüber *s. herüber, hinüber.*

Rubin, *der*; -s, -e yaqut, ləl.

Rubrik, *die*; -, -en **1.** (*Zeitungsrubrik*)

sütun; **2.** (*Tabelle usw.*) cədvəl, kateqo-ri(*ya*); fəsil, sütun, yazı başlığı.

rubrizieren *vt* başlıq vermək; *fig.* tənzim etmək, sıraya düzmək, qrupla-ra bölmək.

ruchbar *adj.* eşidilən, hər yerdə deyil-ən, ağızdan ağıza dolanan (*dolaşan*); ~ *werden* bəlli olmaq, aşkar olmaq.

ruchlos *adj.* vicdansız, həyasız.

Ruchlosigkeit, *die*; -, -en əclaflıq, pis-lik.

Ruck, *der*; -(e)s, -e **1.** təkən, birdən-bi-rə çəkmə; **2.** (*Stoß*) zərbə; **3. pol.** *ein ~ nach rechts/links* siyasi vəziyyətin bir-dən-birə sağa/sola inkişaf etməsi; *mit e-m ~ birdən-birə*; *sich (D) e-n ~ geben* özünü məcbur etmək (*bir şeyi etmək üçün*).

Rückantwort, *die*; -, -en əks-cavab.

ruckartig *adj.* birdən-birə, ani.

Rückäußerung, *die*; -, -en cavab.

Rückberufung, *die*; -, -en geri çağır(ıl)-ma.

Rückblende, *die*; -, -n (*Film*) geriye dönmə.

rückblenden *vt (Film)* geriye dönmək, geriye baxmaq.

Rückblick, *der*; -(e)s, -e keçmişə ba-xış, geriye nəzər.

rückblickend *adj.* keçmişə nəzər sa-laraq, keçmişə baxaraq.

rucken *vi* birdən hərəkət etmək, təkən yemək.

rücken *vt* yerindən tərpətmək, hərəkətə gətirmək; çəkmək; *vi* tərpənmək, hərəkət etmək; çəkilmək, yol (*yer*) vermək; *kannst du ein Stückchen zur Seite ~?* bir az yan tərəfə çəkile bilərsənmi?; *näher ~* yaxınlaşmaq; *in den Vordergrund ~* ön plana çəkilmək (*keçmək*); *an j-s Stelle ~* bir kəsin yerinə keçmək, bir kəsin yerini almaq.

Rücken, *der*; -s, - **1.** kürək, sırt; **2.** (*Rückseite*) arxa, dal; *im ~* arxada; *j-m in den ~ fallen* bir kəsi arxadan vurmaq, bir kəsə arxadan zərbə endirmək; *auf dem ~ liegen* *fig.* tənbellik etmək; *hinter dem ~* dalınca; gizlicə; *auf dem ~ schla-*

fen kürək üst(ünd)ə yatmaq; *j-m den ~ kehren* bir kəsə arxasını çevirmək, üz döndərmək; *j-m den ~ stärken* bir kəsə dayaq olmaq, bir kəsə ürək vermək; *er hat e-n breiten* ~ o enli kürəkdir, o dayanaqlı adamdır; ~ *an* ~ dal-dala.

Rückendeckung, *die*; - arxa-arxaya vermə, arxabaarxa durma, dal-dala vermək, dayaq.

Rückenlehne, *die*; -, -n (*Stuhl*) söykənəcek.

Rückenmark, *das*; -s onurğa beyni.

Rückenschmerzen *die/pl.* beləğrısı.

Rückenwind, *der*; -(e)s, -e arxadan əsən külək, arxadan gələn yel.

Rückenwirbel, *der*; -s, - bel fəqərəsi.

rückenstatten *vt* geri vermək, geri qaytarmaq.

Rückerstattung, *die*; -, -en geri alma.

Rückfahrkarte, *die*; -, -n geriye minik bileti.

Rückfahrt, *die*; -, -en miniklə geriye dönmə, qayıdanbaş, dönüş; *auf der* ~ qayıdanbaş.

Rückfall, *der*; -(e)s, -'e **1.** *med.* qayıtma, daha ağır vəziyyətə qayıtma; **2.** *jur.* təkrar cinayət (*cürm*).

rückfällig *adj.* **1.** *jur.* eyni cinayəti təkrar etmə; **2.** *med.* xəstəliyi qayıtma.

Rückflug, *der*; -(e)s, -'e təyyarə ilə geriye uçuş (*geri dönmə, dönüş*).

Rückführung, *die*; -, -en geri qaytarılma.

Rückgabe, *die*; -, -n *s. Rückführung*.

Rückgang, *der*; -(e)s, -'e azalma, aşağı düşmə, tənəzzül, enmə.

rückgängig *adj.* **1.** (*rückläufig*) azalan; **2.** (*e-n Vertrag usw.*) ləğv etmə; ~ *machen* ləğv etmək.

Rückgrat, *das*; -(e)s, -e bel sümüyü, onurğa; *fig. j-m das ~ stärken* bir kəsə dayaq olmaq, bir kəsə ürək vermək.

Rückgriff, *der*; -(e)s, -e **1.** yenidən işlətmə, yenidən istifadə etmə; **2.** *jur. s. Regress*.

Rückhalt, *der*; -(e)s dayaq, kömək.

rückhaltlos *adj.* danışıqsız, sözsüz, qeyd-şərtsiz.

Rückkauf, *der*; -(e)s, -'e *jur.* girovdan çıxartma, girovu geri alma.

Rückkehr, *die*; - geri qayıtma, qayıdış, dönüş; *bei der* ~ qayıdanbaş.

Rücklage, *die*; -, -n ehtiyat üçün yığılmış pul, yatar.

rückläufig *adj.* azalan, geri gedən.

rücklings *adv.* **1.** (*rückwärts*) dalya, geriye; **2.** (*von hinten*) daldan, arxadan.

Rückmarsch, *der*; -(e)s, -'e geriye qayıtma, geri çəkilmə.

Rücknahme, *die*; -, -n geriye alma, geriləmə.

Rückporto, *das*; -s, -s geriye qaytarma xərci.

Rückreise, *die*; -, -n geriye səfər, qayıdanbaş; *bei der* ~ qayıdanbaş.

Rucksack, *der*; -(e)s, -'e arxa çantası.

Rückschlag, *der*; -(e)s, -'e **1.** (*z.B. des Balles*) geri vurulma, əks zərbə; **2.** (*Rückprall*) geri atılma; təpmə; **3.** (*negative Entwicklung*) geriləmə, böhran, zəifləmə.

Rückschluss, *der*; -es, -'e məntiqi nəticə, nəticə; *Rückschlüsse aus et. ziehen* bir şeydən nəticə almaq.

Rückschritt, *der*; -(e)s, -e dala getmə, tənəzzül.

rückschrittlich *adj.* mürtcə, geriçi, irticaçı.

Rückseite, *die*; -, -n tərs üz, arxa tərəf, ard, dal.

Rücksendung, *die*; -, -en geri göndər(il)mə, qaytar(il)ma.

Rücksicht, *die*; -, -en hörmət, ehtiram, riayət (*auf A/nəyəsə*); *ohne ~ auf A* bir şeyi riayət etmədən; necə gəldi, necə oldu, düşünmədən; ~ *nehmen auf j-n* bir kəsə hörmət etmək; *mit ~ auf et.* bir şeyi nəzərə alaraq; *ohne ~ auf Verluste* *fig.* hər halda, necə olur-olsun, nə bəhasına olursa olsun.

Rücksichtnahme, *die*; - diqqətə alma, riayət etmə, hörmət; saya salınma.

rücksichtslos *adj.* **1.** (*egoistisch*) hörmətsiz, riayət etməyən; özünüsevən, qaba; **2.** (*hart, streng*) amansız, qəddar, şəfqətsiz, rəhmsiz; düşünmədən.

Rücksichtslosigkeit, *die*; - hörmətsizlik. **rücksichtsvoll** *adj.* hörmətci, sayğılı, nəzakətli, ədəbli; diqqətli.

Rücksitz, *der*; -es, -e (im Auto usw.) dal səndəl, arxa yer.

Rückspiel, *das*; -(e)s, -e cavab oyun.

Rücksprache, *die*; - məşvərət, danışıq, məsləhətləşmə; ~ *nehmen* məsləhət almaq.

Rückstand, *der*; -(e)s, -e **1.** Chem. xilt, çöküntü; **2.** (Zahlungsrückstand) qalıq, ödənməmiş borc; **3.** (Schulden, Raten) vaxtını keçirtmə, yubatma; **4.** (in e-m Wettbewerb) geri qalma, geri düşmək; dallıq, ara.

rückständig *adj.* inkişafsız, geri qalmış, dalda qalmış, geridə qalan, köhnəbeyin ~e *Miete* ödənməmiş kirayə.

Rückständigkeit, *die*; - gerilik.

Rückstoß, *der*; -es, -e mil. təpmə, təpiş.

Rücktritt, *der*; -(e)s, -e çıxma, getmə, istefa, gedış.

Rücktrittsgesuch, *das*; -(e)s, -e istefaname, istefa ərizəsi, istefa diləkçəsi; *sein* ~ *einreichen* istefa ərizəsini vermək.

Rückübersetzung, *die*; -, -en orijinal dilə tərcümə etmə.

Rückvergütung, *die*; -, -en məbləğin (pulun) geri qaytarılması; əvəzini vermə.

Rückversicherung, *die*; -, -en təkrar sığorta.

rückwärtig *adj.* daldakı, arxadakı, arxada duran.

rückwärts *adv.* geri, geriyyə; dalı, daldalı; ~ *fahren* dal-dalı getmək, dal-dalı sürmək; *sich* ~ *bewegen* geri çəkilmək; həsləmək.

Rückwärtsgang, *der*; -(e)s, -e dal sürəttənizmləyici (Süd. : dal dəndə).

Rückweg, *der*; -(e)s, -e geriyyə yol, qayıtma yolu; *den* ~ *antreten* geri qayıtmaq.

ruckweise *adj.* itəliyərək, sarsıdaraq, təkənla, təkən verə-verə.

rückwirkend *adj.* -dən etibarda ola-

olaraq, -dən etibarən; *meine Gehalts-erhöhung gilt* ~ *vom 1. Oktober* maaşımın artması Oktyabrın birindən etibardadır.

Rückwirkung, *die*; -, -en əks təsir, qarşı etki; qanunun geriyyə qüvvəsi.

Rückzahlung, *die*; -, -en pulun geri qaytarılması.

Rückzieher, *der*; -s, -F, *fig.* : e-n ~ *machen fig.* sözünü geri almaq, sözündən qaçmaq.

Rückzug, *der*; -(e)s, -e geri çəkilmə, çıx(arıl)ma.

rüde *adj.* qaba, kobud, yonulmamış.

Rüde, *der*; -n, -n erkək it, köpək; canavar.

Rudel, *das*; -s, - sürü, dəstə; qatar.

Ruder, *das*; -s, - **1.** kürek, avar; **2.** (Steueruder) sükan; **3.** *fig. am* ~ *sein* hakimiyyət başında olmaq; *am* ~ *bleiben* hakimiyyət başında qalmaq.

Ruderboot, *das*; -(e)s, -e avarlı qayıq.

Ruderer, *der*; -s, - avarçı, avarçəkən.

rudern *vt* avar (kürek) çəkmək.

Rudern, *das*; -s avar çəkmə.

Ruderregatta, *die*; -, -tten qayıq sürmə yarış, qayıq sürmə müsabiqəsi

Rudiment, *das*; -(e)s, -e qalıntı, qalıq.

rudimentär *adj.* az, kifayət etməyən.

Ruf, *der*; -(e)s, -e **1.** (Schrei) qışqırıq, çığırtı; **2.** (Aufruf) çağırış, müraciət; **3.** (Ansehen) şöhrət, etibar, şərəf, ad, adsan; məşhurluq; **4.** (Berufung) çağırma, dəvət etmə; *übler* ~ pis ad.

rufen *vt* **1.** qışqırmaq; **2.** (nach j-m) çağırmaq, səsləmək; haylamaq *den Arzt* ~ həkim çağırmaq; *j-n zu Hilfe* ~ bir kəsi köməyə çağırmaq; *wie gerufen kommen* lap yerində gəlmək; *ins Gedächtnis* ~ yada salmaq; *einander laut* ~ haylaşmaq.

Rüffel, *der*; -s, - məzəmmət, töhmət; e-n ~ *erteilen* məzəmmət etmək, danlamaq (j-m/bir kəsi).

Rufmord, *der*; -(e)s, -e iftira, şər, böhtan.

Rufname, *der*; -ns, -n ad; ləqəb.

Rufnummer, *die*; -, -n telefon nömrəsi.

Rufweite, *die*; -, -n eşidilmə məsafəsi.

Rufzeichen, *das*; -s, - çağırış signalı.

Rüge, *die*; -, -n məzəmmət, töhmət, danlaq, dansaq.

rügen *vt* **1.** (*j-n*) bir kəsi məzəmmət etmək, bir kəsi danlamaq, abırlamaq; **2.** (*et.*) bir şeyin eybini demək, tənqid etmək.

Ruhe, *die*; - **1.** (*Stille*) sakitlik, dinclik, dincəliş, əmin-amanlıq, qərar, əminlik, əmniyyət, xəlvət; *gebt ~, Kinder!* sakit olun uşaqlar!; **2.** (*Stillstehen*) hərəkətsizlik; **3.** (*Entspannung*) rahatlıq, istirahət, asayış; *j-m keine ~ lassen* bir kəsi narahat etmək; **4.** (*Kaltblütigkeit*) soyuqqanlılıq, laqeydlik; **5.** (*öffentliche*) asayış, əmin-amanlıq; *lassen Sie mich in ~!* məni rahat buraxın!, yaxamdan əl çəkin; *immer mit der ~ yavaş-yavaş*; *~ ausstrahlen* soyuqqanlı olmaq; *sich zur ~ legen* uzanıb yatmaq; *sich zur ~ setzen* təqaüdə çıxmaq, pensiyaya çıxmaq; *~, bitte!* zəhmət olmasa sakit olun!, sakit olun lütfən!; *adv. in aller ~* ağacasına, rahat, sakit.

ruhebedürftig *adj.* istirahətə möhtac.

Ruhegeld, *das*; -(e)s, -er pensiya, təqaüd pulu.

Ruhegehalt, *das*; -s, -'er *s. Ruhegeld.*

ruhelos *adj.* həyəcanlı, iztirablı; *adv.* dincəlmədən, istirahət etmədən.

Ruhelosigkeit, *die*; - iztirab, həyəcan.

ruhen *vi* **1.** dincəlmək, istirahət etmək; **2.** (*Arbeit*) işləməmək, işi dayandıрмаq; **3.** (*Augen, Blicke*) baxmaq, diqqət yetirmək (*auf j-m/auf et./bir kəsə/bir şeyə*); **4.** (*auf et.*) dayanmaq, durmaq; *die Brücke ruht auf 4 Pfeilern* körpü 4 sütunun üstündə dayanır (*durur*).

Ruhepause, *die*; -, -n tənəffüs.

Ruheplatz, *der*; -es, -'e istirahət yeri.

Ruheraum, *der*; -s, -'e istirahət otağı.

Ruhestand, *der*; -(e)s təqaüdə çıxma; istefa; *im ~* pensiyaçı; *in den ~ treten* təqaüdə çıxmaq; *in den ~ versetzen* təqaüdə buraxmaq.

ruhestörend *adj.* : -er *Lärm* rahatlığı pozan səs-küy.

Ruhestörer, *der*; -s, - səs-küy salan,

hay-küy salan, sakitliyi pozan.

Ruhetag, *der*; -(e)s, -e **1.** istirahət günü; **2.** (*Lokal*) bağlı gün; *Montag ~* bazar ertəsi bağlıdır.

ruhig *adj.* **1.** (*Mensch*) sakit, dinc, aram; asta; soyuqqanlı; (*Ort*) lax-tax; səssiz; **2.** (*ohne Bedenken*) qayğısız, qeydsiz; **3.** (*unbewegt*) hərəkətsiz; *adv.* sakitcə, yavaş; *sei ~!* sakit ol!, səs salma!; *du musst ruhig bleiben!* hirsənməməlisən!, özündən çıxmamalısən!

Ruhm, *der*; -(e)s şərəf, şan, şöhrət, şan-şöhrət, ad-san, cah-calal, məşhurluq, san.

ruhmbedeckt *adj.* şöhrətli, şanlı.

Ruhmbegierde, *die*; - şöhrətpərəstlik.

ruhmbegierig *adj.* şöhrətpərəst.

rühmen *vt* tərifləmək, mədh etmək; *vr sich ~* iftixar etmək, lovğalanmaq (*G/İlə*).

rühmenswert *adj.* şöhrətəlayiq, tərifəlayiq.

rühmlich *adj.* *s. rühmenswert.*

ruhmlös *adj.* şöhrətsiz.

ruhreich *adj.* şöhrətli, cah-calallı, şanlı.

Ruhmsucht, *die*; - şöhrətpərəstlik.

ruhmvoll *adj.* *s. ruhmreich.*

Ruhr, *die*; - *med.* qanlı ishal, dizenteriya).

Rührei, *das*; -(e)s, -er qayqanaq (*Süd. : mirəssə*).

rühren *vt* **1.** (*Flüssigkeit*) qarışdırmaq; çalxalamaq; *die Suppe ~* şorbanı qarışdırmaq; **2.** (*bewegen*) tərpətmək, hərəkətə gətirmək; **3.** (*gefühlsmäßig*) təsir etmək, dərdini təzələmək; **4.** (*Trommel*) təbil çalmaq; *vi* **1.** toxunmaq, dəymək (*an D/nəyəsə*); **2.** əmələ gəlmək, törənmək (*von D/-dən*) *vr sich ~* tərpənmək, hərəkət etmək; *rühren Sie sich nicht!* tərpənməyin!; *da rührt sich nichts* heç bir xəbər yoxdur, heç bir cavab yoxdur; *mil. Rührt euch!* azad!.

rührend *adj.* **1.** təsirli, etkilili, təsir oyaqıcı, həyəcanlandırıcı; **2.** (*Mitleid erregend*) rıqqətgetoyadıcı, ağlamalı.

rührig *adj.* çalışqan; diribaş, cəld, fə-

al.

rührselig *adj.* nazikürəkli, sentimental, gözü hər an yaşlı.

Rührseligkeit, *die*; -, - nazikürəkliklik.

Rührung, *die*; -, - ürək yanma, rıqqət, tərəhhüm; mütəəssir olma.

Ruin, *der*; -s dağılma, dağıtma; viran olma; fəlakət; iflas; *vor dem ~ stehen* fəlakətlə üzbəüz gəlmək, uçuruma baxmaq.

Ruine, *die*; -, -n viranə, xaraba(lıq), xarabazarlıq, bərbadlıq.

ruinieren *vt* xaraba qoymaq, dağıtmaq, viran etmək; iflas etmək, alt-üst etmək, bərbad etmək; *F* ev yıxmaq; *vr sich* ~ dağılmaq, xaraba qalmaq; var-yoxdan çıxmaq, bərbad bir hala qalmaq, evi yıxılmaq; *das Rauchen hat s-e Gesundheit ruiniert* papiros çəkmək onun səhhətini pozdu; *die Wirtschaftskrise hat ihn ruiniert* iqtisadi böhran onu var-yoxdan çıxartdı (*evini yıxdı*).

ruiniert *adj.* 1. viran, xarabazar; korlanmış; 2. *H* var-yoxdan çıxmış, müflis.

rülpsen *vi* gəyirmək.

Rülpsen, *der*; -s, - gəyirmə, gəyirik, gəyirti.

rum *adv.* ətrafında, yanında.

Rum, *der*; -s, -s Rom.

Rumāne, *der*; -n, -n rumen, rumıniyalı (*Süd.* : rumanılı).

Rumänien; -s Rumıniya, Rumanı.

Rummel, *der*; -s, - 1. (*Lärm*) səs-küy, qalmaqal, qarmaqarışıqlıq; yığnaq; 2. (*Jahrmarkt*) yarmarka, lunapark; 3. (*Plunder*) cır-cındır; 4. *fig.* *ich kenne den ~* işdən başım çıxır.

Rummelplatz, *der*; -es, -'e lunaprk.

rumoren *vt* gurultu salmaq; quruldamaq; *mein Magen rumort vor Hunger* acımdan qarnım quruldadır.

Rumpelkammer, *die*; -, -n kiçik anbar, sandıqxana.

rumpeln *vi* 1. (*Wagen*) taqqıldamaq, taqqıldaya-taqqıldaya getmək; 2. (*donnern*) guruldamaq.

Rumpf, *der*; -(e)s, -'e gövdə, bədən.

rümpfen *vt* : *die Nase* ~ ağız-burnunu büzmək (*über A/-ə*).

rund *adj.* 1. girdə, yumru, dəyirmi; ~er *Tisch* dəyirmi stol (*miz*). 2. (*dick*) yumru, tosqun; *dial.* düyələk kimi; 3. (*ungefähr*) təqribən, təxminən; 4. (*e-e Zahl*) tamamlanmış; ~ *gerechnet* tam hesabla; 5. (*Ton*) dolğun; *ein ~er Klang* dolğun səs; *adv.* ətrafında, ətrafda; təxminən; ~ *un A herum* ..in ətrafında.

Rundblick, *der*; -(e)s, -e panorama, görüş dairəsi.

Rundbrief, *der*; -(e)s, -e nüsxəsi (*surətli*) çox yerlərə göndərilmiş məktub, təmimnamə.

Runde, *die*; -, -n 1. (*Kreis*) dairə, çevrə; 2. (*kreisförmige Bewegung*) dövrə; 3. (*Sport*) dövr, əl; 4. (*Bier usw.*) *e-e* ~ *Bier spendieren* qrupda oturanların hərəsini bir pivəyə qonaq etmək; *die ~ machen* (*Nachricht usw.*) ağızdan ağıza yayılmaq; *fig.* *gerade so über die ~n kommen* güc-bəla ilə keçinmək; *lasst uns eine ~ Schach spielen!* bir əl şahmat oynayaq!

runden *vt* 1. girdələmək, girdələşdirmək; 2. təkmilləşdirmək, tamamlamaq; *vr sich* ~ girdələşmək; təkmilləşmək, bütünləşmək.

Rundfahrt, *die*; -, -en gəzinti, tur.

Rundflug, *der*; -(e)s, -'e təyyarə ilə gəzinti, təyyarə turu.

Rundfrage, *die*; -, -n ictimaiyyətin rəyini öyrənmə.

Rundfunk, *der*; -(e)s radio, radio qovşağı; radio idarəsi; *im ~ radioda*; *im ~ übertragen* radiodan yaymaq, radiodan xəbər vermək.

Rundfunkanstalt, *die*; -, -en radio idarəsi, radio stansiyası.

Rundfunkgerät, *das*; -(e)s, -e radio cihazı, radio dəsgahı (*qovşağı*).

Rundfunksender, *der*; -s, - radio stansiyası.

Rundfunkübertragung, *die*; -, -en radio verilişi, radio ilə xəbər vermə.

Rundgang, *der*; -(e)s, -'e dolanma, dövretmə.

rundheraus *adv.* açıqcasına, açıqdan-açıq; ~ *gesagt* açıqcasına desək.

rundherum *adv.* ətraf(ın)da, dövrə-sində.

rundlich *adj.* **1.** girdə, dairəvi; **2.** (*dicklich*) dolu, yumru, ətli-canlı.

Rundreise, *die*; -, -n dövrə səyahət (*Süd.* : *tur*).

Rundschau, *die*; - **1.** seyretmə, panorama; **2.** (*Zeitschrift, Zeitung*) dərgi, qəzet, məcmuə; radio proqramının adı.

Rundschreiben, *das*; -s, - *s. Rundbrief.*

rundum *adv.* **1.** (*rings*) ətrafda, ..ətrafında, hər tərəfdə; **2.** (*ganz, völlig*) tam, tamamilə; ~ *zufrieden sein* tam razı olmaq.

rundumher *adv. s. rundum 1.*

Rundung, *die*; -, -en girdəlik; yumru-luq.

rundweg *adv.* qəti, qəti surətdə.

Rune, *die*; -, -n run hərfi.

runter *s. hinunter, herunter.*

runterhauen *vt F j-m e-e* ~ bir kəsi döymək, bir kəsi vurmaq.

runterholen *vt 1. (j-n/et.)* aşağı götürmək; **2. vulg. sich/j-m (D) e-n ~ kəfləmə çəkmək, mastürbasiya etmək.**

Runzel, *die*; -, -n bürüş(ük), qırış.

runzelig *adj.* bürüşük.

runzeln *vt* : *die Stirn* ~ alnını qırış-dırmaq, qaş-qabağını tökmək.

Rüpel, *der*; -s, - qanmaz.

rüpelhaft *adj.* ədəbsiz, tərbiyəsiz, qaba.

rupfen *vt 1. (Geflügel)* ütmək, tüklərini yolmaq; **2. (Blätter)** qopartmaq; **3. F j-n** ~ bir kəsi soymaq, bir kəsdən çox pul almaq.

ruppig *adj. 1. (unhöflich, grob)* ədəbsiz, tərbiyəsiz, qaba, qanmaz; **2. (zerlumpt, schäbig)** pırlaşlıq; acınacaqlı, bədbəxt.

Ruß, *der*; -es, - his, qurum, duda.

Russe, *der*; -n, -n rus, rusiyalı.

Rüssel, *der*; -s, - **1. (Elefant)** xortum; **2. (Schwein)** burun, donuz burnu.

rußen *vi* his eləmək, his etmək.

rußig *adj.* hisli, hislənmiş.

Russin, *die*; -, -nen rus qadını, rusiyalı.

russisch *adj.* rus; (*Sprache*) rusca.

Russland; -s Rusiya.

rüsten *vt* hazırlamaq; *vi* silahlandırmaq; *sich* ~ hazırlanmaq (*für A/-ə*) *sich für e-e Reise* ~ səfərə hazırlanmaq.

rüstig *adj.* qüvvətli; möhkəm, canlı; *e-e ~e alte Dame* canlı qoca bir xanım.

rustikal *adj.* kəndli, kəndli sayağı.

Rüstung, *die*; -, -en **1. mil.** silahlanma; silah; **2. (Ritterrüstung)** zireh.

Rüstungsfabrik, *die*; -, -en silah karxanası.

Rüstungsindustrie, *die*; -, -n hərbi sənaye.

Rüstungskontrolle, *die*; -, -n silahlər üzərində nəzarət, silahlər kontrolu.

Rüstungswetlauf, *der*; -(e)s, -'e sürətlə (*qızğın*) silahlanma.

Rüstzeug, *das*; -(e)s silah, təchizat, yaraq-yasaq.

Rute, *die*; -, -n **1.** çubuq, qamçı, qırmanc; **2. (Schwanz)** quyruq; **3. (zum Schlagen, Züchtigen)** fələkə; **4.** erkək heyvanlarda cinsiyyət orqanı.

Rutengänger, *der*; -s, - çubuqla su mədəni axtaran.

Rutsch, *der*; -(e)s, -e **1.** çökmə, çöküntü; yerindən tərpənmə; **2. F (kleiner Ausflug)** səyahət; *in e-m* ~ fasiləsiz, dayanmadan; *F e-n guten* ~ (*ins neue Jahr*)! yeni iliniz mübarək olsun!

Rutschbahn, *die*; -, -en sürüşmək üçün təpəcik.

rutschen *vi 1.* sürüşmək; buz üstündə züvmək, züvüldəmək, züyüldəmək; burxulmaq; **2. (Erde, Gestein)** ağnamaq; **3. F das Essen will nicht** ~ xörək dadsızdır, yemək boğazdan keçmir.

rutschig *adj. (Straße usw.)* sürüşkən, züyüldəq.

rütteln *vt* silkələmək; laxlatmaq; çırpmaq (*an D/ -i*); *aus dem Schlaf* ~ yatan adamı silkələyib oyatmaq; *den Obstbaum* ~ meyvə ağacını silkələmək; *an der Tür* ~ bağlı qapını silkələmək; *fig. daran ist nicht zu ~!* bunun üstündə danışmaq olmaz!

S

S, s *das*; -, - Alman əlifbasının on-doqquzuncu hərfi.

Saal, *der*; -(e)s, *Säle* zal, böyük salon.

Saat, *die*; -, -en **1.** (Saatgut) toxum, əkin; **2.** (aussäen) əkmək, toxum səpmək; **3.** (aufkeimende Pflanzten) cücərti; *wie die ~, so die Ernte* nə əkərsən, onu biçərsən.

Saatgut, *das*; -(e)s toxum, səpin, əkin.

Sabbat, *der*; -s, -e yəhudilərin şənbə günləri (*tətil günü*).

sabbeln *vi s. sabbern*.

sabbern *vi* **1.** ağızdan tüpürçəyi axmaq; **2.** (schwafeln) çox danışmaq, əngə vermək, əngi qızıışmaq, əngini yormaq.

Säbel, *der*; -s, - qılınc; *mit dem ~ raseln* qılınc oynatmaq; hədələmək, meydan oxumaq.

Säbelhieb, *der*; -(e)s, -e qılınc zərbəsi.

säbeln *vt F* doğramaq; *das Brot in Stücke ~* çörəyi tikə-tikə doğramaq.

Sabotage, *die*; -, -n sabotaj, təxribat, ziyankarlıq.

Saboteur, *der*; -s, -e təxribatçı, ziyankar.

sabotieren *vt* sabotaj etmək.

Sachbearbeiter, *der*; -s, - (in e-r *Behörde usw.*) şöbə reisi, iş icraçısı.

Sachbeschädigung, *die*; -, -en maddi zərər, mal xarab etmə.

sachbezogen *adj.* mövzuya məربut, mövzu ilə tam əlaqədar.

Sachbuch, *das*; -(e)s, -'er müəyyən mövzu barəsində məlumat verən kitab.

sachdienlich *adj.* işəgələn, faydalı, xeyirli, yararlı; *~e Hinweise* işəgələn əlamətlər (*qəziyyənin həlli üçün*).

Sache, *die*; -, -n **1.** şey; **2.** (Gegenstand) şeylər, əşya *pl.*; **3.** (Angelegenheit, Frage) iş, məsələ; *e-e wichtige ~* mühüm bir iş; *das ist e-e ~ der Erziehung* bu tərbiyə məsələsidir; **4.** (Umstand) vəziyyət, şərait; **5.** (Vorfall) hadisə; **6.** (Thema) mövzu; *bei der ~ bleiben* mövzudan çıxmamaq; *zur ~ kommen* mövzuya gəlmək; *fig. mit j-m gemeinsame ~ machen* bir kəslə əlbir olmaq; *das ge-*

hört nicht zur ~! bunun işə dəxli yoxdur!; *e-e halbe ~* səliqəsiz bir iş.

Sachen, *die/pl.* **1.** şeylər, əşya; **2.** (Kleider) paltarlar; **3.** *abwert.* cır-cındır, tör-töküntü; *F mit 100 ~* 100 kilometr sürətlə.

Sacherklärung, *die*; - bir mövzu haqqında açıqlama.

Sachgebiet, *das*; -(e)s, -e sahə, iş mövzusu.

sachgemäß *adj.* münasib, uyğun gələn.

sachgerecht *adj. s. sachgemäß.*

Sachkenner, *der*; -s, - işi bilən adam, mütəxəssis.

Sachkenntnis, *die*; -, -se təcrübə, səriştə (*illik*), işi bilmə.

sachkundig *adj.* iş bilən, səriştəli, hali; *sich ~ machen* lazım olan məlumatı almaq.

Sachlage, *die*; - işlərin vəziyyəti.

sachlich *adj.* **1.** (objektiv) əməli, işgüzar; işcil; **2.** (neutral) qərəzsiz, bitərəf.

sächlich *adj. gr.* ortacinsli.

Sachlichkeit, *die*; - işgüzarlıq, obyektivlik, məqsədyönlülük, işçillik.

Sachregister, *das*; -s, - mövzular cədvəli; şeylərin siyahısı.

Sachschaden, *der*; -s, -' maddi zərər.

sachte *adj.* **1.** (allmählich) yavaş-yavaş, asta; **2.** (sanft u. behutsam) mülayim, yumşaq; incə.

Sachverhalt, *der*; -(e)s, -e işin vəziyyəti, işin məzmunu, işin gedişi, məsələnin nə yerdə olduğu.

Sachverständige(r), *der u. die*; -n, -n mütəxəssis, ekspert, işbilən.

Sachwert, *der*; -(e)s, -e **1.** həqiqi qiymət; **2.** (Wertobjekte) dəyərli əşya *pl.*

Sack, *der*; -(e)s, -'e **1.** çuval, torba, qıyıq; bardan, xaral; (*aus Fell*) dağar, eymə; **2.** (kleiner) kisə; dağarcıq; **3.** *vulg. fauler ~* tənbel oğlu tənbel; *mit ~ und Pack* bütün var-yoxu ilə; *j-n in den ~ stecken* bir kəsi cibə qoymaq.

Sackgasse, *die*; -, -n dalan; *fig. çətin vəziyyət*; *in e-e ~ geraten* çıxılmaz (çə-

tin) vəziyyətə düşmək.

Sackleinwand, *die*; -, -'e qalın kətan.

Sadismus, *der*; - sadizm.

Sadist, *der*; -en, -en sadist, başqaları-
na azar verməkdən ləzzət alan adam.

sadistisch *adj.* sadist.

Sadomasochismus, *der*; - mazoxizm ilə
birlikdə sadizm.

säen *vt* toxum əkmək, toxum səpmək,
əkib-biçmək, əkib-becərmək; aratla-
maq.

Säer, *der*; -s, - toxum əkən, əkinçi.

Safe, *der*; -s, -s seyf.

Safran, *der*; -s, -e zəfəran.

Saft, *der*; -(e)s, -'e **1.** (*Obstsaft*) meyvə
şirəsi; **2.** (*in Pflanzen*) şirə; *fig. ohne ~
und Kraft* dadsız-duzsuz, qüvvə(t)siz.

saftig *adj.* **1.** şirəli; sulu; **2.** (*derb*) ko-
bud, qaba; *~e Witze erzählen* qaba za-
rafat etmək; **3.** (*Preise usw.*) çox, çox
yuxarı.

saftlos *adj.* quru, susuz; *fig. qüvvə(t)-
siz.*

Sage, *die*; -, -n **1.** əfsanə, əsətir; **2.** (*Ge-
rächte*) şayiə, xəbər, səs-səda.

Säge, *die*; -, -n mişar; biçqi; ərre.

Sägemehl, *das*; -(e)s mişarağzı, taxta
kəpeyli.

sagen *vt* **1.** demək, danışmaq (*j-m et./
zu j-m et. bir kəsə bir şeyi*); *veralt.* ərz
etmək; **2.** (*meinen*) fikrini söyləmək,
rəyini bildirmək; **3.** (*behaupten*) demək;
4. (*mitteilen*) xəbər vermək, bildirmək,
çatdırmaq; *j-m ~ lassen* bir kəsə xəbər
göndərmək; *ich habe mir ~ lassen* mənə
deyiblər, eşitmişəm; *er will sich nichts ~
lassen* qulaq asmaq istəmir; *zu sich
selbst ~ öz-özünə* demək; *et. zu ~ haben*
sözü keçmək, hörmət sahibi olmaq;
was wollen Sie damit ~? nə demək istə-
yirsiniz?; *was ~ Sie dazu?* bu haqda fik-
riniz nədir?; *das hat nichts zu ~* bunun
heç bir mənası yoxdur; *gesagt, getan!*
söz danışdın, əməl et!; *ich muss schon
~ sözün açığını deməliyəm ki, etiraf et-
məliyəm ki, ərz olsun ki*; *sage und
schreibe* inanmazsan!; *lass dir das ge-
sagt sein!* bunu yadında saxla, bunu

unutma!; *unter uns gesagt* öz aramızdır.

sägen *vt* **1.** mişaralamaq; **2.** *F (schnar-
chen)* xoruldamaq.

sagenhaft *adj.* **1.** əfsanəvi; **2.** *fig. (sehr)*
çox, inanılmaz, həddən artıq.

Sägespäne *die/pl.* mişarağzı, yonqar,
talaşa.

Sägewerk, *das*; -(e)s, -e taxta mişarla-
ma karxanası.

sah *s. sehen.*

Sahara, *die*; - sahara; Afrikanın şima-
lında böyük səhralıq.

Sahne, *die*; - **1.** qaymaq, süd üzü; **2.**
saure ~ xama.

sahnig *adj.* qaymaqlı, yağlı.

Saison, *die*; -, -s fəsil, mövsüm, se-
zon.

Saisonarbeiter, *der*; -s, - mövsümçü,
sezon işçisi, amani işçi, mövsümi fəh-
lə.

saisonbedingt *adj.* mövsümlük.

Saite, *die*; -, -n sim, tel; *fig. Strengere
~n aufziehen* çox ciddi olmaq.

Saiteninstrument, *das*; -(e)s, -e simli
musiqi aləti.

Sakko, *der*; -s, -s pencək, kot.

sakral *adj.* dini, məzhəbi; müqəddəs.

Sakrament, *das*; -(e)s, -e dini tören, di-
ni mərasim (*Katoliklərdə*); müqəddəs
ruhun insanlar vasitəsilə özünü göstər-
mə yolları.

Sakrileg, *das*; -s, -e günah, müqəddəs-
dəsata hörmətsizlik.

säkular *adj.* (*weltlich*) dünyəvi.

säkularisieren *vt* dünyəviləşdirmək,
dinin təsiri altından çıxartmaq.

Säkularismus, *der*; - din və dövlət iş-
lərinin ayrılığı, laiklik.

Salamander, *der*; -s, - səməndər.

Salami, *die*; -, -s salami.

Salat, *der*; -(e)s, -e salat; *F jetzt haben
wir den ~!* işə bax ha!, işə düşdük!

Salatöl, *das*; -(e)s, -e salat yağı.

Salbe, *die*; -, -n mələhəm.

salben *vt* **1.** mələhəm sürtmək, mələ-
həm çəkmək; **2.** *rel. j-n zum König ~* bir
kəsi (*alnına müqəddəs yağ sürərək*)
paklayıb şahlığa gətirmək, bir kəsi

hökmdar etmək.

Salböl, *das*; *-(e)s* mөлhəm yağı.

salbungsvoll *adj.* : ~ *reden* dəbdəbə ilə danışmaq; ~ *predigen* riyakarcasına moizə etmək.

Sälchen, *das*; *-s, -n* kiçik salon.

saldieren *vt* (*e-e Rechnung*) hesabı ödemək; hesabı bağlamaq.

Saldo, *der*; *-s, -den* hesabın qalanı, qalan məbləğ.

Saline, *die*; *-, -n* duz karxanası.

Salmiak, *der*; *-* naşatır, amonyak.

Salmonelle, *die*; *-, -n* bağırsağ xəstəliyinə səbəb olan bakteriya.

salomonisch *adj. fig.* ağıllı, dərrakəli, bəsirətli.

Salon, *der*; *-s, -s* salon, zal.

salonfähig *adj.* xoşa gələn, qəbul olunana bilən; *nicht* ~ qəbul olunmaz, göz qabağına qoyulmaz.

salopp *adj.* **1.** (*schlampig*) pinti, səliqəsiz; **2.** (*ungezwungen*) azad, təbii; biçimsiz.

Salpeter, *der*; *-s, -* *Chem.* şora.

Salsa, *der*; *-* *mus.* salsa musiqisi.

Salto, *der*; *-s, -s* havada mayallaq vurma, mayallaq.

salü *adv.* salam!; hələlik!

Salut, *der*; *-(e)s, -e* salam atəşi.

salutieren *vi* salamlamaq.

Salve, *die*; *-, -n* *mil.* yaylım atəşi.

Salz, *das*; *-es, -e* duz; *fig. j-m nicht das ~ in der Suppe gönnen* bir kəsə bir zadı (şeyi) qiyməmə; ~ *auf Wunde(n) streuen* yaraya duz səpmək.

salzarm *adj.* duzsuz.

Salzbergwerk, *das*; *-(e)s, -e* duz mədəni, duzlaq, duzdaq.

salzen (*hat gesalzt/gesalzen*) *vt* **1.** duzlamaq, duz səpmək; **2. fig.** *gesalzene Preise* yuxarı qiymətlər.

Salzgurke, *die*; *-, -n* duza qoyulmuş xiyar, duzlu xiyar.

salzhaltig *adj.* duzlu, duz saxlayan.

salzig *adj.* duzlu.

Salzlake, *die*; *-, -n* şor su.

Salzsäure, *die*; *-* xlorid turşusu.

Salzsee, *der*; *-s, -n* duz gölü, duzlu göl.

Salzstreuer, *der*; *-s, -* duzqabı.

Salzwasser, *das*; *-s* şor su.

Samariter, *der*; *-s, -* *fig.* xəstələrə ilk təmənnasız yardım edən şəxs.

Samba, *die*; *-, -s* zamba, bir növ rəqs.

Same, *der*; *-ns, -n* *s.* *Samen*.

Samen, *der*; *-s, -* **1.** *bot.* toxum, rüşeym, dən; **2.** (*Sperma*) şperma, məni.

Samenerguss, *der*; *-es, -'e* məni (*Sperma*) tök(ül)mə; (*im Schlaf*) cunub olma.

Samenkorn, *das*; *-(e)s, -'er* dənə, dən.

Sämerei, *die*; *-, -en* toxum.

sämig *adj.* (*Soße usw.*) qəliz, qatı.

Sammelband, *der*; *-(e)s, -'e* külliyyat.

Sammelbecken, *das*; *-s, -* **1.** su yığılan yer; rezervuar; **2. fig.** görüş yeri, toplanış yeri.

Sammelbegriff, *der*; *-(e)s, -e* kollektiv məfhum; toplu isim.

sammeln *vt* yığmaq, toplamaq, döşürmək; *vr sich* ~ **1.** toplanmaq, yığılmaq, birikmək; **2.** (*konzentrieren*) fikrini toplamaq, fikrini bir yerə yığmaq; *gesammelte Werke* əsərlər külliyyatı.

Sammellager, *das*; *-s, -* toplanış məntəqəsi; düşərgə.

Sammelstelle, *die*; *-, -n* toplanış yeri.

Sammelsurium, *das*; *-s, -rien* qarışıq; qarışıqlıq.

Sammler, *der*; *-s, -* **1.** toplayıcı, yığıcı, kolleksiyaçı (*Süd. : kolleksiyonçu*); **2. el.** akkumul(y)ator.

Sammlung, *die*; *-, -en* **1.** (*sammeln*) yığma, toplama; **2.** (*Münzen usw.*) kolleksiya (*Süd. : kolleksiyon*); **3.** məcmuə, toplu; **4.** (*Museum*) muzey, sərgi; **5.** (*geistig*) fikrini bir yerə yığma, fikrini cəmləşdirmə.

Samowar, *der*; *-s, -e* samovar.

Samstag, *der*; *-(e)s, -e* şənbə, altıncı gün; *am* ~ şənbə günü, altıncı gün.

samstags şənbə günləri.

samt *D präp.* ...birlikdə, ..ilə birlikdə; *adv. : ~ und anders* hamısı birlikdə, istisnasız.

Samt, *der*; *-(e)s, -e* məxmər.

samtartig *adj.* məxmər kimi.

sämtlich *adj.* (*alle*) hamı, bütün; *adv.*

hamısı birlikdə, istisnasız, müstəsna-sız.

samtweich *adj.* məxmər kimi yumşaq.

Sanatorium, *das*; -s, -rien sanatoriya.

Sand, *der*; -(e)s, -e qum; gahgir; *fig. auf ~ bauen* əsassız iş görmək; *wie ~ am Meer* saysız-hesabsız; *~ ins Getriebe streuen* əngəl törətmək; *im ~e verlaufen* yaddan çıxıb getmək, unudulmaq.

Sandale, *die*; -, -n (*leichter Schuh*) səndəl.

Sandbank, *die*; -, -e dayaz qumlu yer, qumsal.

Sandboden, *der*; -s, -" qumlu yer.

sandig *adj.* qumlu.

Sandkasten, *der*; -s, -" qumla dolu sandıq, qum sandığı (*uşaqlar üçün*).

Sandkorn, *das*; -(e)s, -"er qum dənəsi.

Sandpapier, *das*; -s, -e sumbata kağızı.

Sandsack, *der*; -(e)s, -"e qum kisəsi.

Sandstein, *der*; -(e)s, -e qum daşı.

Sandstrahlgebläse, *das*; -s, - qum püs-kürən alət.

Sandstrand, *der*; -(e)s, -"e plyaj (*Süd. : plaj*), dəniz sahili, qumlu sahil.

Sandsturm, *der*; -(e)s, -"e qum tufanı.

sandte *s. senden*.

Sanduhr, *die*; -, -en qum saati.

Sandwüste, *die*; -, -n qum səhrası.

sanft *adj.* **1.** (*zahn*) mülayim; **2.** (*mild, freundlich*) məlahətli; yumşaq, həlim; incə; **3.** (*friedlich*) sakit, dinc, yavaşca.

Sänfte, *die*; -, -n taxt-rəvan, xərək.

Sanftmut, *die*; - mülayimlik, yumşaq-lıq.

sanftmütig *adj.* mülayim, həlim, yumşaqxasiyyət(li).

sang *s. singen*.

Sang, *der*; -(e)s, -"e mahnı, oxuma; *mit ~ und Klang* saz-avaz ilə, sazla-avazla.

Sänger, *der*; -s, - müğənni, xanəndə.

sang-und klanglos *adv.* səssiz- küy-süz, məlum olmadan, xəlvəti.

sanieren *vt* **1.** *med.* sağlamaşdırmaq; **2.** (*altes Gebäude*) təmir etmək, təzələ-

mək; **3.** *H.* səmərəli etmək, əlverişli etmək.

Sanierung, *die*; -, -en sağlamaşdırma; qaydaya salma; təzələmə.

sanitär *adj.* səhiyyə tədbirləri; sanita-riya; *~e Einrichtung* səhiyyə təsisatı *pl.*

Sanitär, *der*; -s, -e (*Klempner*) tənəkə-çi.

Sanitäter, *der*; -s, - sanitər.

Sanitätsflugzeug, *das*; -(e)s, -e təcili yardım təyyarəsi.

Sanitätswache, *die*; -, -n təcili yardım mərkəzi (*məntəqəsi*).

Sanitätswagen, *der*; -s, - təcili yardım maşını (*Süd. : ambulans*).

Sanitätswesen, *das*; -s səhiyyə işləri *pl.*

sank *s. sinken*.

Sankt; müqəddəs.

Sanktion, *die*; -, -en **1.** (*Billigung*) təsdiq etmə, razılıq; **2.** *pl.* (*gegen j-n/et. ~en verhängen*) məcburi tədbirlər görmək, sanksiya.

sanktionieren *vt* **1.** sanksiya vermək; cəzalandırmaq; **2.** (*positiv*) təşviq etmək.

sann *s. sinnen*.

Saphir, *der*; -s, -e yaqut.

Sardine, *die*; -, -n sardina (*balıq*).

Sarg, *der*; -(e)s, -"e tabut.

Sarkasmus, *der*; -, -men istehza, kinayə.

sarkastisch *adj.* istehzalı, kinayəli.

saß *s. sitzen*.

Satan, *der*; -s şeytan, iblis.

satanisch *adj.* şeytanca, şeytancasına, şeytan(i).

Satellit, *der*; -en, -en satelit; peyk.

Satellitenstaat, *der*; -(e)s, -en əlaltı dövlət, əsili dövlət, tərəfdar dövlət.

Satin, *der*; -s, -s atlas, ipək

Satire, *die*; -, -n satira, həcv, məzhəkə.

Satiriker, *der*; -s, - həvcçi.

satirisch *adj.* satirik, məzhəkəli.

satt *adj.* **1.** tox, doymuş; *ich bin ~ to-xam*; *sich ~ essen* doyunca yemək, doymaq; **2.** (*Farbe*) tünd; *ein ~s Rot* tünd qırmızı rəng; *fig. ich habe ihn ~*

ondan lap zəhləm gedir, ondan doymuşam.

Sattel, *der*; -s, -' **1.** yəhər; **2.** *geol.* dağ-aşırımı; *fig.* *fest im ~ sitzen* yerində bərk oturmaq; *er ist in allen Sätteln gerecht* onun əlindən hər iş gəlir.

Satteldecke, *die*; -, -n yəhəraltı.

sattelfest *adj.* *fig.* yaxşı bilən; ~ *in* yeri möhkəm olmaq.

Sattelturt, *der*; -(e)s, -e tapqır, qarınaltı.

satteln *vt* yəhərləmək.

Sattelschlepper, *der*; -s, - traktor.

Satteltasche, *die*; -, -n xurcun.

sättigen *vt* **1.** doyana qədər yedizdir-mək, doyuzdurmaq, doyurmaq; **2.** *Chem.* hopdurmaq, doymuş hala gətirmək; **3.** (*Markt*) doldurmaq; *der Markt ist mit Waren gesättigt* bazar mal ilə doludur; *vr sich ~ doymaq*, canına çəkmək, hopmaq.

sattsam *adv.* kifayət qədər, yetərinçə.

Saturn, *der*; -s *astr.* saturn, zühal, keyvan, sekendə.

Satz, *der*; -es, -'e **1.** *gr.* cümlə; **2.** *mus.* hissə; **3.** (*Lehre*) nəzəriyyə, elmi fikir, müddəa; **4.** (*Sprung*) atılma, sıçrama, sıçrayış, tullanma; **5.** (*Bodensatz*) xilt, çöküntü, torta; **6.** (*Sport*) set (*Süd.* : *qeym, əl*); **7.** (*Briefmarken*) seriya; **8.** *typ.* yığılmış hərflər; mətn; **9.** (*Tarif*) təyin edilmiş miqdar, müəyyən olunmuş miqdar; **10** (*Geschirr usw.*) dəst, əl.

Satzbau, *der*; -(e)s cümlə quruluşu.

Satzgefüge, *das*; -s, - *gr.* tabeli mürək-kəb cümlə.

Satzteil, *der*; -(e)s, -e cümlə üzvü.

Satzung, *die*; -, -en əsasnamə, niz-zamnamə.

satzungsgemäß *adj.* nizamnaməyə uy-ğun, nizamnaməyə görə.

Satzzeichen, *das*; -s, - durğu işarəsi.

Sau, *die*; -, *Säue* u. -en diş donuz; *fig.* pis arvad; *pinti* adam; *fig. j-n zur ~ machen* bir kəsi amansızca məzəmmət etmək, bir kəsin abırını ətəyinə bük-mək; *F unter aller ~* fəlakətdir fəlakət, çox pis bir iş.

Sauarbeit, *die*; -, -en *F* pis iş; çirkli iş.
sauber *adj.* **1.** (*frei von Schmutz*) təmiz, saf; arı; ~ *machen* təmizləmək, arıd-maq; **2.** (*ordentlich*) səliqəli; *e-e ~e Arbeit* səliqəli iş; **3.** (*anständig*) ədəbli, ləyaqətli.

Sauberkeit, *die*; - təmizlik, səliqə(lilik), təmizkarlıq.

säuberlich *adj.* təmiz, səliqəli.

saubermachen *vt* təmizləmək.

säubern *vt* təmizləmək, arıdmaq, arıtmaq *gesäubert werden* arınmaq, təmiz-lənmək, arıtılmaq.

Säuberung, *die*; -, -en *a. pol.* təmiz-ləmə işləri, xoşa gəlməyən ünsürləri işdən azad etmə.

Saubohne, *die*; -, -n *bot.* paxla.

Saudi-Arabien; Səudiyyə Ərəbistanı.

Sauce, *die*; -, -n sous.

saudumm *adj.* *F* çox axmaq.

sauer *adj.* **1.** turş; **2.** (*hart, schwierig, mühselig*) çətin, ağır, yorucu; **3.** (*böse, ärgerlich*) qaşqabaqlı, tutqun; küskün; *er ist heute ~ o bu gün* qaşqabaqlıdır, o bu gün hirslidir; *fig. j-m Saures geben* bir kəsi məzəmmət etmək və ya döymək; ~ *verdientes Geld* *F* çox zəhmətlə qazanılmış pul.

Sauerampfer, *der*; -s, - turşəng, qu-zuqulağı.

Sauerbraten, *der*; -s, - turşuqovurma.

Sauerei, *die*; -, -en ədəbsizlik, pislik.

Sauerkirsche, *die*; -, -n gilənar.

Sauerkraut, *das*; -(e)s duzlu kələm.

säuerlich *adj.* turş, turşməzə(li); ağız-qamaşdıran; *fig.* tutqun, qaşqabaqlı.

säuern *vt* turşutmaq, qıcqırtmaq; *vi* turşumaq.

Sauerstoff, *der*; -(e)s oksigen.

Sauerstoffflasche, *die*; -, -n oksigen balonu (*Süd.* : *oksijen kapsulu*).

sauersüß *adj.* turşaşirin.

saueröpfisch *adj.* deyingən, üzügül-məz.

saufen *vt* **1.** (*Tier*) içmək; **2.** (*Mensch*) **1.** (*unmäßig trinken*) çox içmək; **2.** (*Alkohol*) çox içki içmək.

Säufer, *der*; -s, - içki düşgünü, alkoqo-

lik, alkoholik.

Sauferei, *die*; -, -en sərxoşluq, içhaiç.
saugen *vt u. vi* **1.** (*aus et.*) *bir şeydən* sormağ, əmmək, hopdurmaq; **2.** (*an et.*) *bir şeyi* sormağ, *bir şeyi* əmmək, əmişmək.

säugen *vt* əmizdirmək.

Säuetier, *das*; -(e)s, -e məməli heyvanlar.

Saugflasche, *die*; -, -n əmzik şüşəsi.

Sauglocke, *die*; -, -n *med.* badkeş.

Saugheber, *der*; -s, - sifon.

Säugling, *der*; -s, -e südəmər uşaq, körpə uşaq, bala, çağa.

Säuglingsfürsorge, *die*; - südəmər uşaqların ictimai təminat idarəsi.

Säuglingspflege, *die*, - südəmər uşaqlara qulluq.

Säuglingssterblichkeit, *die*; - körpə uşaqların ölüm nisbəti.

Saugpapier, *das*; -s, -e suçəkən kağız.

Saugpumpe, *die*; -, -n su çəkən tülumba, nasos, pompa.

Saugrohr, *das*; -(e)s, -e sorub çəkən boru.

saukalt *adj.* *F* çox soyuq, şaxta.

Säule, *die*; -, -n sütun, dirək.

Säulengang, *der*; -(e)s, -e sütunlar cərgəsi.

Saum, *der*; -(e)s, -e **1.** sırıq; **2.** (*Rand*) kənar, qırağ, ətək; haşiye.

saumäßig *adj.* *F* **1.** (*sehr schlecht*) çox pis; pinti, çirklili; **2.** (*intensiv*) gərgin, şiddətli.

säumen¹ *vt* **1.** haşiyələmək; **2.** (*Kleid*) qırağını basdırmaq; **3.** (*umgeben*) əhatə etmək, dövrəyə almaq; **4.** (*Straßen*) kənarında (*qırağında*) düzülmək (*durmaq*).

säumen² *vi* **1.** (*zögern, zaudern*) tərdüdü etmək, ləngimək; **2.** (*sich verspäten*) gecikmək.

säumig *adj.* (*ein Schuldner usw.*) gecikən, borcunu gec verən.

Saumpfad, *der*; -(e)s, -e dağ ciğiri, qatır yolu.

Saumpferd, *das*; -(e)s, -e yük atı.

saumselig *adj.* tənbel, astagəl; gecikən,

kən, yavaş isləyən.

Sauntier, *das*; -s, -e yük heyvanı, qatır, eşşək.

Sauna, *die*; -, -s fin hamamı, savna; *in die ~ gehen* savnaya getmək.

Säure, *die*; -, -n turşu (*Süd. : a. asit*).

säurefrei *adj.* turşusuz, asitsiz.

Säuregehalt, *der*; -(e)s, -e turşu dərəcəsi, asit dərəcəsi.

Sauregurkenzeit, *die*; -, -en *F* kasad vaxt (*mətubatın*).

säurehaltig *adj.* turşulu, asitli.

Saurier, *der*; -s, - dinozavrlar, ibtidai zamanlarda yerdə sürünən böyük heyvanlar.

Saus *in ~ und Braus leben* kefdə yaşamaq, kef içində həyat sürmək.

säuseln *vi* **1.** (*rauschen*) xışıldamaq; *der Wind säuselt in den Bäumen* külək ağaclar arasında xışıldayır; **2.** (*flüstern*) pıçıldamaq.

sausen *vi* **1.** (*rasen*) sürətlə qaçmaq; **2.** (*Wind, Sturm*) viyıldamaq, gurultu salmaq; **3.** (*durch et.*) kəsilmək, düşmək; *durchs Examen ~* imtahandan kəsilmək, imtahandan düşmək.

Saustall, *der*; -(e)s, -e **1.** donuz tövləsi; **2.** *fig.* pis yer, çirklili mənzil, qarmarışıq yer.

Sauwetter, *das*; -s, - *F* çox pis hava.

Saxophon, *das*; -s, -e saksofon.

Schabe, *die*; -, -n tarakan, mətbəx böcəyi.

Schabefleisch, *das*; -(e)s döyülmüş sığır eti.

schaben *vt* **1.** qazımaq; qaşımaq; **2.** (*auf Reibeisen*) rəndələmək.

Schabernack, *der*; -s, -e pis zarafat.

schäbig *adj.* **1.** (*abgetragen*) sürtülmüş, geyilmiş, nimdəs; **2.** (*geizig*) simic, xəsis; **3.** (*karg*) cüzi; *adi*; *er hat ein ~es Gehalt* onun cüzi maaşı var; **4.** (*ungepflegt*) yırtıq-yamaqlı; *~ angezogen sein* yırtıq-yamaqlı paltar geymək.

Schäbigkeit, *die*; -, -en adillik; şitlik; pəjmürdlik, bayağılıq.

Schablone, *die*; -, -n şablon; qəlib (*Süd. : qalib*).

Schach, *das*; *-(e)s* şahmat oyunu, şətrənc oyunu; *~ (dem König)!* kişi!; *fig. j-n in ~ halten* bir kəsi yerində oturmaq, bir kəsin qabağını almaq.

Schachbrett, *das*; *-(e)s, -er* şahmat taxtası.

Schacher, *der*; *-s* müamələçilik, tamahkarlıq, mənfəət güdmək, fırıldaq, fırıldaq qurmaq *~ treiben* möhtəkirlilik etmək (*mit D/ nәilәsә*).

schachern *vt* möhtəkirlilik etmək (*um A/ üçün*), öz xeyrinə çalışmaq.

Schachfigur, *die*; *-, -en* şahmat oyununda 32 daşdan hər biri.

schachmatt *adj.* şah və mat; *fig.* yorğun, taqətdən düşmüş.

Schachpartie, *die*; *-, -n (bir el)* şahmat (oyunu).

Schachspiel, *das*; *-(e)s, -e* şahmat oyunu, şətrənc oyunu.

Schachspieler, *der*; *-s, -* şahmat oyunçusu, şətrənc oynayan, şahmatçı.

Schacht, *der*; *-(e)s, -e* 1. şaxta; quyuz; 2. (*im Bergbau*) mədən quyusu, mina.

Schachtel, *die*; *-, -n* qutu; *e-e ~ Zigaretten* bir qutu papiros (*siqaret*); *fig. alte ~ küpәgirәn qarı.*

Schachtelsatz, *der*; *-es, -e* uzun və çətin cümlə.

Schachzug, *der*; *-(e)s, -e* şahmat oyununda yol, həmlə; *fig.* fəndgir hərəkət.

schade *adj.* əfsus, heyf; *es ist ~ heyf olsun*; *es ist ~ um ihn heyf ondan*; *wie ~!* heyf olsun!; *~, dass ich nicht dabei war* əfsus ki mən or(a)da deyildim.

Schädel, *der*; *-s, -* kəllə, cümcümə; *fig. e-n hohlen ~ haben* kəlləsi boş olmaq, axmaq olmaq; *mir dröhnt der ~* başım ağrıyır.

Schädelbruch, *der*; *-(e)s, -e* kəllənin sınıması, kəllənin yarılması, kəllənin çatlaması.

schaden *vt* ziyan vermək, zərər vermək, xəsarət yetirmək; *das schadet nicht* bunun heç bir zərəri yoxdur.

Schaden, *der*; *-s, -* ziyan, zərər, itki, itigi, xələl, xəsarət, gəthaget; *~ anrichten* zərər vurmaq; *~ erleiden* ziyan çək-

mək; *j-m ~ zufügen* bir kəsə zərər (*ziyan*) vurmaq, xələl vermək, xəsarət yetirmək.

Schadenfreude, *die*; *-* başqasının zərəre düşməsinə sevinmə.

schadenfroh *adj.* başqasının zərəre düşməsinə sevinmə.

Schaden(s)ersatz, *der*; *-es* ziyanı ödəmə, ziyanın əvəzinin çıxılması, zərərin ödənilməsi, qəramət; *~ leisten* ziyanın əvəzini ödəmək.

schadhaft *adj.* 1. korlanmış, nöqsanlı, zədələnmiş; 2. (*Zähne*) çürümüş; *~e Kleider* yırtıq paltarlar.

Schadhaftigkeit, *die*; *-* çürüklük, xarablıq.

schädigen *vt* ziyan vurmaq, zərər gətirmək, xələl vermək.

Schädigung, *die*; *-, -en* ziyan, zərər; xəsarət.

schädlich *adj.* zərərli, ziyanlı.

Schädling, *der*; *-s, -e* 1. zərərverici, ziyanvuran adam, zərərvuran adam, ziyankar; 2. (*Schädlinge*) ziyanvuran həşərat, gənə, bit, afət.

Schädlingsbekämpfung, *die*; *-, -en* ziyanvuran həşəratla mübarizə *pl.*

schadlos *adj.* 1. zərərsiz, ziyansız; 2. *sich ~ halten an D* çəkdiyi zərərin yerini doldurmaq, *bir şeydən* əvəzini çıxmaq (*almaq*).

Schadstelle, *die*; *-, -n* zədələnmiş yer, xarab olmuş yer.

Schadstoff, *der*; *-(e)s, -e* zərərli maddə.

Schaf, *das*; *-(e)s, -e* 1. qoyun; 2. (*Lamm*) quzu; 3. *F (Dummkopf)* axmaq.

Schafbock, *der*; *-(e)s, -e* qoç.

Schäfchen, *das*; *-s, -* quzu; *fig. sein ~ ins Trockene bringen* kisəsini doldurmaq, yolunu tapmaq, mənfəətini əmin etmək.

Schäfer, *der*; *-s, -* çoban.

Schäferhund, *der*; *-(e)s, -e* çobaniti.

Schaffell, *das*; *-(e)s, -e* qoyun dərisi.

schaffen *vt* 1. (*errichten, gründen*) qurmaq, yaratmaq, meydana gətirmək; 2. (*herbringen*) gətirmək; 3. (*wegbringen*) götürmək, aparmaq; 4. (*tun*) etmək, ye-

rinə yetirmək; **5.** (*bewirken*) -ə yol açmaq, -ə səbəb olmaq; **6.** *F* (*arbeiten*) işləmək; *j-m viel zu ~ machen* bir kəsə çox başağrısı vermək; *zu ~ haben* işi olmaq; *mit j-m nichts zu ~ haben wollen* bir kəs ilə heç bir əlaqə qurmaq istəməmək; *Ordnung ~* qaydaya salmaq, nizam-intizam yaratmaq; *et. aus dem Weg ~* bir şeyi yoldan kənar etmək, aradan qaldırmaq; *F ich bin geschafft!* öldüm!, həlak oldum!.

Schaffen, *das*; -s yaratma; yaradıcılıq; iş, əmək.

Schaffenskraft, *die*; -, -'e yaradıcılıq qabiliyyəti.

Schafffleisch, *das*; -(e)s, - qoyun əti.

Schaffner, *der*; -s konduktor, biletçi.

Schaffung, *die*, - yaradılış, yaratma, icad; tədarük.

Schafherde, *die*; -, -n qoyun sürüsü.

Schafgarbe, *die*; - *bot.* boymadərən, qanotu.

Schafhirte, *der*; -en, -en çoban.

Schaffott, *das*; -(e)s, -e edam kürsüsü.

Schafpelz, *der*; -es, -e kürk; *Wolf im ~* qoyun dərisinə (*cildinə, donuna*) girmiş qurd, hiyləgər, riyakar.

Schafskäse, *der*; -s, - qoyun pendiri (*Süd.* : *qoyun pəniri*).

Schafskopf, *der*; -(e)s, -'e *fig.* axmaq.

Schaft, *der*; -(e)s, -'e **1.** mil, lülə; dəstək; **2.** (*Gewehrschaft*) qundaq; **3.** (*Stiefelschaft*) çəkmə boğazı.

Schaftstiefel, *der*; -s, - uzunboğaz çəkmə.

Schafwolle, *die*; - yun, (*Süd.* : *yün*).

Schafzucht, *die*; - qoyunçuluq, davarçılıq.

Schah, *der*; -s, -s Şah, Şahənşah.

Schakal, *der*; -s, -e *zo.* çaqqal.

schäkern *vi* (*flirten*) eşqbazlıq etmək (*mit D/bir kəs ilə*).

Schal, *der*; -s, -s şal, boğazlıq; dolaq.

schal *adj.* dadsız, bayat.

Schale, *die*; -, -n **1.** (*Gefäß*) kasa, pialə; **2.** (*Tasse*) fincan; **3.** (*Hülle von Früchten usw.*) qabıq; **4.** (*von Schalentieren*) qın.

schälen *vt* -*in* qabığınyı soymaq; *vr sich ~* dəridən çıxmaq; qabıq vermək.

Schalk, *der*; -(e)s, -e dəcəl, təlxək.

schalkhaft *adj.* təlxək, zarafatçı.

Schall, *der*; -(e)s, -e səs, səda.

Schalldämpfer, *der*; -s, - səsboğucu.

schalldicht *adj.* səskeçirməyən, səsboğucu.

schallen *vi* səsəlmək.

Schallgeschwindigkeit, *die*; - səsin yayılma sürəti.

Schallmauer, *die*; - səs divarı.

Schallplatte, *die*; -, -n qrammofon valı (*Süd.* : *qrammofon səffəsi*).

Schallwelle, *die*; -, -n səs dalğası.

Schalltrichter, *der*; -s, - səs borusu.

Schalmei, *die*; -, -en tütək.

schalt *s.* *schelten*.

schalten *vt* **1.** *el.* qoşmaq, cərəyanı birləşdirmək; **2.** (*Auto*) sürət tənzim ediciyə keçirmək (*Süd.* : *dəndəyə qoymaq*); *in den ersten Gang ~* birinci sürətə tənzim ediciyə (*Süd.* : *dəndəyə*) qoymaq (*keçirmək*); *vi* **1.** (*umgehen, wirtschaften*) idarə etmək, sərəncam vermək; **2.** (*begreifen*) anlamaq, başa düşmək; *~ und walten* istədiyini etmək.

Schalter, *der*; -s, - **1.** kassa, gişə; **2.** *el.* işıq açarı, işıq düyməsi.

Schaltjahr, *das*; -(e)s, -e uzun il, kəbisə ili.

Schalttag, *der*; -(e)s, -e kəbisə günü, fevral ayının 29-u.

Schaltung, *die*; -, -en **1.** *el.* qoşma; devrə; **2.** (*im Auto*) sürətənzim edici, (*Süd.* : *dəndə*).

Scham, *die*; - **1.** utancaqlıq, utanma, həya, abır, ar, xəcalət; **2.** (*Schamteile*) cinsiyyət üzvləri, qasıq.

schämen : *vr sich ~* utanmaq, xəcalət çəkmək, həya eləmək, qısılmaq, ar etmək, arlanmaq, qızarmaq (*über A, wegen G/-dən ötrü; vor D/ kimdənsə, nədənsə*); *du solltest dich ~!* utan!, həya et!, xəcalət çək!; *fig. du solltest dich wirklich ~!* etin-əndamin tökülsün!, həya elə!; *ich schäme mich!* arıma gəlir!

Schamgefühl, *das*; -(e)s, -e həya hissi,

ar.

schamhaft *adj.* utancaq, arlı.

schamlos *adj.* utanmaz, həyasız, abırsız, utanmazcasına, arsız, behəya, çəngi.

Schamlosigkeit, *die*; -, *-en* utanmazlıq, həyasızlıq, abırsızlıq.

schamrot *adj.* ~ *werden* üzü qızarmaq (*utanmaqdan*).

Schamteile *der/pl.* cinsiyyət üzvləri.

Schande, *die*; - ayıb, biabırçılıq, rüsvayçılıq, üzüqaralıq; ləkə, şərəfsizlik, abırsızlıq, eyb; *fig.* fahişəlik; *mach mir keine ~!* üzümü qara etmə!, üzüqaralıq gətirmə!

schänden *vt* namusunu ləkələmək, biabır etmək, rüsvay etmək, xar etmək.

Schandfleck, *der*; *-(e)s*, *-e* rüsvayçılıq ləkəsi, rüsvayçı ləkə.

schändlich *adj.* biabırçı, rüsvayədiçi, rəzil, rüsvayçı.

Schändlichkeit, *die*; -, *-en* alçaqlıq, rəzalət, xəbislik, biabırçılıq, rüsvayçılıq.

Schandmal, *das*; *-(e)s*, *-e* rüsvayçılıq damğası, rüsvayçı ləkə.

Schandtat, *die*; -, *-en* biabır(çı)lıq, alçaq hərəkət, pis hərəkət.

Schändung, *die*; -, *-en* zorlama, təcavüz etmə; murdarlama.

Schankwirt, *der*; *-(e)s*, *-e* meyxanaçı.

Schanze, *die*, -, *-n* **1.** (*Befestigung*) sənqər, istehkam; **2.** (*Skischanze*) atılma səddi; *fig.* *sein Leben in die ~ schlagen* həyatını təhlükə altına qoymaq.

Schar, *die*; -, *-en* **1.** dəstə, sürü, qrup, yığın; **2.** (*Pflugschar*) gəvahirin; *in ~en* dəstə-dəstə, sürü-sürü.

scharen *vt* *um sich* ~ ətrafına yığmaq, bir yerə toplamaq; *vr sich* ~ toplanmaq, yığılmaq (*um A/bir şeyin* ətrafına).

scharenweise *adv.* dəstə-dəstə, qrup-qrup.

scharf *adj.* **1.** iti, kəskin, sərt; **2.** (*Messer usw.*) iti, sivri, itiüclü, kəsərli; **3.** (*Pfeffer usw.*) acı; **4.** (*ätzend*) yandırıcı, aşındırıcı; **5.** (*beißend*) yeyici, aşındırıcı; **6.** (*Munition*) dolu güllə; ~ *schießen* sərrast atmaq, dolu güllə ilə atmaq; **7.** (*Film*,

Buch) şəhvani; **8.** (*Ohr*) həssas; **9.** (*Verstand*) zəkali, gözüaçıq; **10.** (*Bild*) şəffaf; **11.** (*spitzwinklig*) itibucaqılı; *j-n* ~ *ansehen* bir kəse diqqətlə (*itibaxışla*) baxmaq; ~ *sein auf A* bir şeyə tamahı düşmək, bir şeydə gözü olmaq; ~ *e Antwort* sərt cavab; ~ *er Protest* şiddətli etiraz; *adv.* ~ *nachdenken* yaxşı düşünmək, götür-qoy etmək, ölçüb-biçmək.

Scharfblick, *der*; *-(e)s* fərasət, bəsirət, ağıllıq.

scharfblickend *adj.* fərasətli, bəsirətli, ağıllı.

Schärfe, *die*; - itilik; *s. scharf.*

schärfen *vt* **1.** (*Messer usw.*) itiləmək; yonmaq; **2.** (*Sinne*) inkişaf etdirmək, qüvvətləndirmək; möhkəmləndirmək.

scharfkantig *adj.* itibucaqılı.

scharfmachen *vt* **1.** (*aufhetzen*) təhrik etmək, qızısdırmaq; **2.** (*begierig machen auf Sex*) şəhvət hissini oyatmaq.

Scharfmacher, *der*; *-s*, - fitnəkar, araqarısdıran, təhrikiçi, qızısdırıcı.

Scharfrichter, *der*; *-s*, - cəllad.

Scharfschießen, *das*; *-s*, - dolu (*həqiqi*) güllə ilə atmaq.

Scharfschütze, *der*; *-n*, *-n* düzvuran, mahir atıcı, mahir güllə atan.

scharfsichtig *adj.* itigözlü, gözüaçıq, itigörən; *fig.* uzaqgörən, gələcəyi görən.

Scharfsinn, *der*; *-(e)s* fərasət, zəka, bəsirət.

scharfsinnig *adj.* fərasətli, zəkali, fəhmli; hafizəli; əllamə.

Scharlach, *der*; *-s* **1.** alqırmızı rəng; **2.** *med.* qızılca, skarlatına.

scharlachrot *adj.* alqırmızı rəng.

Scharlatan, *der*; *-s*, *-e* fırıldaqçı, şarlatan, dələduz, fəndbaz, fəndcil, fəndgir.

Scharmützel, *das*; *-s*, - *mil.* toqquşma, atışma; *fig.* dalaşma, küsmə.

Scharnier, *das*; *-s*, *-e* rəzə.

Schärpe, *die*; -, *-n* enli lent.

scharren *vt* eşmək; *vi* **1.** (*in der Erde*) eşləmək; **2.** (*kratzen*) qazımacaq.

Scharte, *die*; -, *-n* **1.** diş, dişək; *ein Messer mit vielen ~n* dişli bıçaq, ziq-zaqlı bıçaq; **2.** (*Riss*) çatlaq, çatlamış yer, ya-

riq; **3. fig.** (*Misserfolg, Fehler*) səhv, zərər; *fig. e-e ~ auswetzen* səhvi düzəltmək, zərəri aradan qaldırmaq.

schartig *adj.* diş-diş edilmiş, ziq-zaqlı, diş-diş.

scharwenzeln *vi* yaltaqlanmaq (*um j-n/ bir kəsə*).

Schaschlik, *der u. das*; -s, -s şişlik, şiş kabab.

schassen *vt F* işdən çıxartmaq.

Schatten, *der*; -s, - **1.** kölgə; *im ~ kölgədə*; **2.** (*Spur*) iz; **3.** (*e-s Toten*) kabus; *fig. in den ~ stellen* kölgədə buraxmaq.

Schattenbild, *das*; -(e)s, -er siluet, kölgə şəklində rəsm.

schattenhaft *adj.* kölgə kimi, xəyal kimi, xəyali; mübhəm.

Schattenkabinett, *das*; -(e)s, -e xəyali kabinet, müxalifətin gələcəkdə hakimiyyətə keçəbiləcəyi halda yaratdığı bir qrup, oyuncaq kabinet.

Schattenseite, *die*; -, -n **1.** kölgəli tərəf; **2. fig.** tərs üzü, nöqsanlı tərəf.

schattenspendend *adj.* kölgəli.

Schattenspiel, *das*; -(e)s, -e kölgə oyunu.

Schattierung, *die*; -, -en **1.** rəngə çalma; **2.** çalar, incə fərq, nüans, təmayül.

schattig *adj.* kölgəli.

Schatulle, *die*; -, -n qutu, sandıqça, mücrü.

Schatz, *der*; -es, -e **1.** xəzinə, dəfinə; **2. F** (*Liebling*) əzizim!, sevgilim!

Schatzamt, *das*; -(e)s, -er xəzinədarlıq.

schätzen *vt* **1.** qiymət vermək, nırx qoymaq, qiymətləndirmək, dəyərləndirmək (*auf A/nəyisə*); **2.** (*vermuten*) zənn etmək, güman etmək; **3.** (*verehren, achten*) *bir kəsə hörmət etmək*; *et. zu ~ wissen* bir şeyin dəyərini bilmək, bir şeyin qədrini bilmək; *vr sich glücklich ~, (dass..)* özünü xoşbəxt saymaq (*ki.*).

schätzenswert *adj.* qiymətli, dəyərlı.

Schatzgräber, *der*; -s, - xəzinə (*dəfinə*) axtaran.

Schatzkammer, *die*; -, -n xəzinə.

Schatzmeister, *der*; -s, - xəzinədar.

Schätzung, *die*; -, -en *s. schätzen.*

schätzungsweise *adv.* gözəyarı, təxminən, təqribən.

Schau, *die*; -, -en **1.** (*Ausstellung*) sərgi, göstərilmə; **2.** (*Blick*) baxış, nəzər, nöqtəyi-nəzər; **3.** (*Betrachtung*) gözədən keçirtmə; **4.** (*Anblick*) mənərə, tamaşa; *et. zur ~ stellen* bir şeyi sərgiyə qoymaq, göstərmək.

Schaubild, *das*; -(e)s, -er diaqram.

Schaubude, *die*; -, -n balaqan, sərgi balağanı.

Schaubühne, *die*; -, -n səhnə, teatr səhnəsi.

Schauder, *der*; -s, - **1.** (*Schauer*) əsmə, titrəmə; **2.** (*Grauen*) dəhşət, vahimə.

schauderhaft *adj.* dəhşətli, qorxulu.

schauern *vi* **1.** (*vor Kälte usw.*) titrəmək, əsmək; **2. j-n/j-m** *schauderte es vor D* bir şeydən dəhşətə gəlmək, bir şeydən qorxmaq; *mir/ mich* *schaudert* *tüklərim biz-biz olur* (*vor D/-dən*).

schauen *vi* **1.** baxmaq; **2.** (*auf A*) *bir şeyə diqqətə baxmaq*; **3.** (*nach D*) *bir şeyi yoxlamaq*; *nach j-m ~* *bir kəsə baxmaq*, *bir kəsə qulluq etmək*; *Schau, schau!* *əcəbal*, *bir bax!*

Schauer, *der*; -s, - **1.** *s. Schauer*; **2.** (*Regenschauer*) leysan, yağışlıq.

schauerlich *adj.* dəhşətli.

Schaufel, *die*; -, -n **1.** bel, kürək; **2.** (*Handschaukel*) xəkəndaz, zibil götürmək üçün qısa dəstəli alət; *tech.* pər, qanad.

schaukeln *vt* kürəklə çevirmək, kürəkə; *bellé işləmək*; *sich sein eigenes Grab ~* *öz əlilə öz qəbrini qazmaq.*

Schaufenster, *das*; -s, - vitrin.

Schaukel, *die*; -, -n yelləncək, kiflan.

schaukeln *vi* yellənmək; *vt* yelləmək; *fig. wir werden das Kind schon ~* *biz bu işi düzəldərik* (*yoluna salarıq*).

Schaukelpferd, *das*; -(e)s, -e yelləncək at (*üşaqlar üçün*).

Schaukelstuhl, *der*; -(e)s, -e yellənən-səndəl.

schaulustig *adj.* hər şeylə maraqlanan.

Schaum, *der*; -(e)s, -'e köpük, kəf; zu ~ schlagen kəfləndirmək, köpükləndirmək.

schaumbedeckt *adj.* köpüklənmiş.

schäumen *vi* köpüklənmək, kəflənmək.

schäumig *adj.* köpüklü, qazlı.

Schaumlöffel, *der*; -s, - kəfگیر.

Schaumlöcher, *der*; -s, - köpüklü od-söndürən.

Schaumschläger, *der*; -s, - *fig.* lovğa, gopçu.

Schaumschlägerei, *die*; -, -en lovğalıq, gopçuluq.

Schaumünze, *die*; -, -n medal.

Schaumwein, *der*; -s, -e köpüklü şərab, qazlı şərab.

Schauplatz, *der*; -es, -'e səhnə, hədisənin baş verdiyi yer.

Schauprozess, *der*; -es, -e *pol.* göz-qorxutma məhkəməsi, saxta mühakimə.

schaurig *adj.* dəhşətli, qorxunc.

Schauspiel, *das*; -(e)s, -e tamaşa; pyes.

Schauspieler, *der*; -s, - artist, aktyor.

Schauspielern, *die*; -, -en aktyor, artist (*qadın*).

schauspielern *vt* 1. artistlik etmək; 2. *fig.* (*et. vortäuschen*) bir şeyi yalandan eləmək, özünü artistliyə vurmaq.

Schauspielhaus, *das*; -es, -'er teatr, aktyor evi.

Schauspielkunst, *die*; - *Th.* aktyorluq, artistlik sənəti.

Schausteller, *der*; -s, - sərgiyə qoyan, tamaşaya qoyan.

Schaustück, *das*; -(e)s, -e tamaşa üçün qoyulmuş mal.

Scheck, *der*; -(e)s, -s çek; *e-n ~ ausstellen/schreiben* çek yazmaq.

Scheckheft, *das*; -(e)s, -e çek dəftəri.

scheckig *adj.* ala-bula, ləkəli.

scheel *adj.* 1. (*schief*) əyri, çəp; 2. (*neidisch*) paxıl.

Scheffel, *der*; -s, - şeffel; *fig. sein Licht unter den ~ stellen* öz bacarığını gizlətmək, təvazökarlıq etmək.

scheffeln *vt* *Reichtümer ~* sərvət yığ-

maq.

Scheibe, *die*; -, -n 1. disk, dairəcik; 2. (*Brotscheibe usw.*) fal, dilim, parça; *e-e ~ Brot* bir dilim (*parça*) çörək; *in ~n* dilimdi-lim; *in ~n schneiden* dilimləmək, dilim-dilim kəsmək; *e-e ~ Zitrone* bir dilim limon; 3. (*Glasscheibe*) cam, pəncərə şüşəsi; 4. (*Schießscheibe*) nişan, hədəf.

Scheibenschießen, *das*; -s hədəfə atma.

Scheibenwischer, *der*; -s, - şüşəsilən.

Scheich, *der*; -s, -s şeyx.

Scheide, *die*; -, -n 1. (*Säbelscheide*) qın; 2. *an.* uşaqlıq yolu; *vulg.* am, amcıq, çatlaq.

Scheidelinie, *die*; -, -n ayırıcı xətt.

scheiden *vt* 1. ayırmaq; 2. *jur.* boşamaq; *vi* getmək, ayrılmaq (*von D/ bir şeydən*); *sich ~ lassen* boşanmaq, ayrılmaq; *geschieden* boşanmış, ayrılmış.

Scheidewand, *die*; -, -'e ayırıcı divar, arakəsmə (*divar*).

Scheideweg, *der*; -(e)s, -e yolayrıcı; *fig. am ~ stehen* ikisindən birini seçmək, qərarına gəlmək məcburiyyətində olmaq.

Scheidung, *die*; -, -en 1. ayrılma; ayrılıq; 2. (*Ehescheidung*) boşə(n)ma; *die ~ einreichen* boşanma üçün ərizə vermək.

Scheidungsklage, *die*; -, -n boşanma haqqında ərizə, boşə(n)ma iddiası.

Schein, *der*; -(e)s, - 1. (*Licht*) parıltı, işıltı, işıq; *Mondschein* ay işığı; 2. (*Aussehen*) zahir, görünüş, xarici görünüş; *der ~ trügt* xarici görünüş (*zahir*) aldadıcıdır; *dem ~ nach (zu urteilen)* zahirə baxıb qəzavət edilsə.

Schein², *der*; -s, -e 1. (*Attest, Bescheinigung*) şəhadətnamə, vəsiqə, qəbz; 2. (*Geldschein*) kağız pul, əsginas.

Scheinangriff, *der*; -(e)s, -e zahiri hücum, saxta (*yalançı*) həmlə.

scheinbar *adj.* zahiri, xəyali; *adv.* güman ki, görünür ki, guya ki, zahirən, deyəsən, deyən.

Scheinehe, *die*; -, -n saxta nikah, fiktiv evlənmə.

scheinen *vi* **1.** işıqlanmaq, işıq vermək; **2.** (*glänzen*) parıldamaq; **3.** *fig.* güman edilmək, zənn olunmaq, oxşamaq, bənzəmək, görünmək (*dass.../ als ob.../ ... kimi*); *er scheint krank zu sein* o xəstə görünür; *es scheint mir, als ob...* mənə elə gəlir ki ..., deyəsən, deyən; *es scheint, als wolle es schneien* elə bil ki, qar yağacaq.

Scheingefecht, *das*; *-es, -e* zahiri döyüş, uydurma döyüş.

scheinheilig *adj.* ikiüzlüklə, riyakarlıqla.

Scheinheiligkeit, *die*; *-, -en* riyakarlıq, ikiüzlülük.

Scheintod, *der*; *-(e)s* uydurma ölüm, letargiya.

scheintot *adj.* zahiri ölmə, müvəqqəti olaraq canı çıxma.

Scheinwerfer, *der*; *-s* **1.** projektor; **2.** (*Auto*) maşının qabaq çırağı.

Scheißdreck, *der*; *-s* *vulg.* pox, nəcis.

Scheiße, *die*; *-* *vulg.* pox, nəcis, peyin.

scheißegal *adj.* *das ist mir ~!* mənim üçün fərqi yoxdur!; mənim üçün hamısı eynidir!

scheißen *vi u. vt.* qarnını boşaltmaq; *vulg.* sıçmaq.

Scheißkerl, *der*; *-s, -e* murdar, alçaq, rəzil, əclaf, namərd, haramzada.

Scheit, *das*; *-(e)s, -e* odun parçası.

Scheitel, *der*; *-s, -* **1.** təpə; *vom ~ bis zur Sohle* başdan-ayağa kimi, təpədən-dırnağa can; **2.** (*Haar*) saç ayrımı, tağ.

scheiteln *vt* tağ ayırmaq, saçı ayırmaq.

Scheitelpunkt, *der*; *-(e)s, -e* zirvə; *fig.* ən yüksək nöqtə.

Scheiterhaufen, *der*; *-s, -* tonqal.

scheitern *vi* **1.** boşa çıxmaq, uğursuz nəticələnmək, müvəffəqiyyətsizliyə uğramaq, baş tutmamaq, puça çıxmaq, istədiyinə nail olmamaq; iflasa uğramaq; *fig.* əli boşa çıxmaq; **2.** (*Schiff*) saya oturmaq; *~ lassen* məğlubiyyətə uğratmaq.

Schelle, *die*; *-, -n* **1.** zinqırov, zəng; **2.** (*Ohrfeige*) sillə; **3. pl.** (*Handfesseln*) qan-

dal(lar); *j-m Handschellen anlegen* bir kəsi qandallamaq

schellen *vi* zəng çalmaq; *es schellt* zəng çalınır.

Schellfisch, *der*; *-(e)s, -e* treska balığı.

Schelm, *der*; *-(e)s, -e* **1.** (*Spaßvogel*) zaraftıl adam; **2.** (*Schlingel*) şeytan, dəcəl; kələkbaz, fırıldaqçı, lotu.

Schelmenstreich, *der*; *-(e)s, -e* kələk, fırıldaq.

schelmisch *adj.* kələkbazlıqla, hiyləgərliklə; zaraftılıqla.

Schelte, *die*; *-, -n* məzəmmət, töhmət.

schelten *vt* məzəmmət etmək, danlamaq, söyüşə basmaq; *j-n ~* bir kəsi məzəmmət etmək, bir kəsi danlamaq.

Schema, *das*; *-s, -s u. -ta* **1.** sxema (*Süd. : şema*); **2.** (*Muster*) nümunə, örnək; **3.** (*Entwurf*) plan, layihə.

schematisch *adj.* şxemli; klişe kimi; *fig.* monoton.

Schemel, *der*; *-s, -* kətıl, çarpayı.

Schemen, *der*; *-s, -* xəyal, kabus, kölgə.

schemenhaft *adj.* kabus kimi, xəyali.

Schenke, *die*; *-, -n* meyxana.

Schenkel, *der*; *-s, -* **1.** (*Oberschenkel*) bud; omba; **2.** (*Unterschenkel*) baldır; **3.** *math.* bucaq tərəfi, tərəf.

schenken *vt* **1.** hədiyyə vermək, bağışlamaq, peşkəş etmək (*j-m et. /bir kəsə*); **2.** (*erlassen*) bağışlamaq, əfv etmək; **3. j-m Gehör ~** bir kəsi dinləmək, bir kəsə qulaq asmaq, dinləmək; *j-m Vertrauen ~* bir kəsə inanmaq.

Schenkung, *die*; *-, -en* bağışlama.

Schenkungsrukunde, *die*; *-, -n* bağışlama sənədi (*akti*).

scheppern *vi* cingildəmək; taqqıldamaq.

Scherbe, *die*; *-, -n* saxsı qırığı, şüşə qırığı; çarpanaq.

Schere, *die*; *-, -n* qayçı.

scheren¹ *vt* qırmaq; biçmək.

scheren² *vt* (*j-n*) qəm vermək, narahat etmək; *es scherte ihn nicht, dass der Tee kalt war* çayın soyuqluğu onu heç narahat etmədi; *vr sich (um A) ~* **1.** qey-

dinə qalmaq, fikir vermək; *was schert euch das?* bundan sizə nə?; *was schert mich das?* bunun niyə qeydinə qalım?; **2.** (*weglaufen*) rədd olub getmək; *scher dich zum Teufel!* rədd ol get!, cəhənnəm o!!

Scherenschleifer, *der*; -s, - bıçaqitiləyən.

Schererei, *die*; -, -en narahatlıq, çətinlik, başağrısı, əngəl, zəhmət.

Scherflein, *das*; -s, - pay; *sein ~ zu et beitragen* əlindən gələn hər bir şeyi etmək; zənginləşdirmək.

Scherge, *der*; -n, -n köməkçi, qulluq edən; xəfiyyə.

Scherz, *der*; -es, -e zarafat (*Süd.* : *şuxluq*), hənək; *~ beiseite!* zarafat bir yana!; *zum (im) ~ zarafatla*, zarafatyana.

scherzen *vi* zarafat etmək, şuxluq etmək; *damit ist nicht zu ~* bu zarafat deyil.

scherzhaft *adj.* məzəli, gülməli; zarafatyana, zarafatla.

Scherzwort, *das*; -(e)s, -e lətifə.

scheu *adj.* qorxaq, utancaq, çəkinən, cürətsiz.

Scheu, *die*; - qorxaqlıq, çəkinmə; qorxu.

scheuchen *vt* qorxutmaq, qovmaq.

scheuen *vt* -dən qorxmaq, -dən çəkinmək; *vi* (*Pferd*) hürkmək, diskilmək (*vor D/-dən*); *vr sich ~ qorxmaq* (*vor D/-dən*).

Scheuer, *die*; -, -n taxıl anbarı.

Scheurlappen, *der*; -s, - silgi, əsgil.

scheuern *vt* silmək, təmizləmək; *F j-m e-e ~* bir kəşə bir sillə yapışdırmaq; *vr sürtmək* (*an D/-ə*).

Scheuklappe, *die*; -, -n atın gözbəndi; *fig. ~n vor den Augen haben* gözü bağlı olmaq, həqiqəti görməmək.

Scheune, *die*; -, -n taxıl anbarı.

Scheusal, *das*; -(e)s, -e **1.** (*Tier*) canavar, dev; **2.** (*Mensch*) qəddar, zalım.

scheußlich *adj.* **1.** (*abscheulich*) çirkin, iyrenc, eybəcər; **2.** (*Wetter*) çox pis, dəhşətli.

Schi, *der*; -, -s, -u -er ayaq xizəyi; ~

fahren ayaq xizəyi ilə sürüşmək.

Schicht, *die*; -, -en **1.** (*Farbschicht*) qat, lay; **2.** (*Arbeitsschicht*) növbə, əvəz; *in zwei Schichten* ikinövbəli; **3.** (*Gesellschaftsschicht*) ictimai təbəqə; *die obere ~* yuxarı təbəqə.

Schichtarbeit, *die*; -, -en növbəli iş.

schichten *vt* qat-qat yığmaq, təbəqələşmək.

Schichtwechsel, *der*; -s, - iş növbəsini dəyişmə.

schichtweise *adv.* **1.** qat-qat, lay-lay; damar-damar; **2.** növbə ilə.

schick *adj.* şik, gözəl, qəşəng.

Schick, *der*; -(e)s qəşənglik, gözəllik.

schicken *vt* göndərmək, yollamaq; *nach j-m ~ bir kəsi* çağırmaq; *nach dem Arzt ~* həkim çağırmaq; *vr sich ~* **1.** yaraşmaq; nəzakət qaydaları ilə uyğun olmaq; *es schickt sich nicht, in der Nase zu bohren* burunu qurtdalamaq nəzakətdən uzaqdır; **2.** (*sich in et.*) itaət etmək, tabe olmaq; **3.** (*sich für et.*) *bir işə* yaramaq; **4.** (*sich beeilen*) tələsmək.

schicklich *adj.* yaraşan, münasib, uyğun gələn, yaraşlıq.

Schicklichkeit, *die*; - uyğunluq; nəzakət, ədəb.

Schicksal, *das*; -s, -e alın yazısı, tale, qismət, fələk yazan, aqibət, qədər, iqbəl, bəxt, müqəddərat, qəza, olacaq; *fig. fal*; *das ~ herausfordern* qədərə meydan oxumaq; *vom ~ gezeichnet* bağrırqara, başıbəlalı, bələdidə, bələli.

schicksalhaft *adj.* mühüm, əhəmiyyətli, aqibətini təyin edən.

Schicksalsschlag, *der*; -(e)s, -e bədbəxtlik, fələyin üz döndərməsi.

Schiebedach, *das*; -s, -er (*Auto*) açılıb bağlanan üstpəncərə.

schieben *vt* **1.** itələmək; *den Wagen ~* avtomobili itələmək; *die Schuld auf j-n ~* təqsiri bir kəsin boynuna yıxmaq; *auf die lange Bank ~* bir işi yubatmaq; *zur Seite ~* kənara çəkmək; **2.** (*mit et.*) ehtikarçılıq etmək, möhtəkirlik etmək.

Schieber, *der*; -s, - **1.** (*Riegel*) siyirtmə, cəftə; **2.** (*Schwarzhändler*) möhtəkir; qa-

çaq mal satan.

Schiebetür, *die*; -, -en siyirtmə qapı.

Schiebung, *die*; -, -en 1. kələkbazlıq, hiyləgərlik; 2. ehtikarçılıq; *e-e ~ aufdecken* ehtikarçılığın üstünü açmaq.

schied *s. scheiden*.

Schiedsgericht, *das*; -(e)s, -e münisiflər məhkəməsi.

Schiedsrichter, *der*; -s, - hakim.

Schiedspruch, *der*; -(e)s, -e hakimin qərarı, münisiflər məhkəməsinin qərarı.

schief *adj.* 1. əyri, çəp, çəpəki, əyri-üyürü, əyri-büyrü, əyməli; mail, qıyğac; *phys. ~e Ebene* mail müstəvi; *der Tisch steht ~ miz (stol)* əyri duyur; *fig. auf die ~e Ebene geraten* əyri yola düşmək; *j-n ~ ansehen* bir kəsə əyri baxmaq, qıyğacı baxmaq; 2. (*falsch*) yanlış, saxta; *ein ~es Bild von et. haben* bir şey barədə yanlış təsəvvürü olmaq.

Schiefer, *der*; -s (*Gestein*) şist; şifer.

Schieferdach, *das*; -s, -er şifer-dam örtüyü, şifer ilə örtülmüş dam.

schiefgehen *vi* baş tutmamaq, pis gətirmək; *F iron. das wird schon ~!* işin axırı yaxşı olacaq!

schieflachen *vr sich ~ (über A)* gülməkdən qırılmaq (*ölmək*).

schiefliegen *vi F* səhv etmək, yanlış düşünmək.

schieftreten *vt (Absatz)* dabanı sürmək.

schiefwink(e)lig *adj.* çəpbucaqlı.

schielen *vt* 1. çəpgöz olmaq, əyri göz olmaq, çeri olmaq; 2. (*nach et.*): 1. (*heimlich*) gizlicə baxmaq, gizli baxmaq; 2. (*begehrlich*) tamah salmaq, göz dikmək (*nach D/ nəyəsə*).

schien *s. scheinen*.

Schienen, *das*; -s, -e baldır sümüyü.

Schiene, *die*; -, -n 1. *techn.* şin, rels; 2. *med.* sarğı taxtası.

schienen *vt* sarğı taxtası ilə bağlamaq.

Schienenstrang, *der*; -(e)s, -e rels yolu.

schier *adj.* 1. təmiz, qatışıqsız; 2. (*Fleisch*) sümüksüz, tikə ət; *~e Lüge* açıq yalan; *adv. (fast, beinahe)* az qala,

təqribən.

Schierling, *der*; -s, -e *bot.* su baldırğanı.

Schießbefehl, *der*; -s, -e atəş açmaq əmri.

schießen *vt* 1. atəş açmaq, atmaq; *j-m ins Bein ~* bir kəsi ayağından vurmaq; 2. (*Reh usw.*) vurmaq; 3. (*ein Tor*) qol vurmaq; 4. (*ein Foto*) şəkil salmaq (*von D/ -dən*); *vi* 1. atəş etmək; 2. (*sich eilig bewegen*) ox kimi atılmaq; yerindən sıçramaq; 3. (*aus dem Boden*) çıxmaq; 4. (*in die Höhe*) sıçramaq; boy atmaq; *das schoss mir durch den Kopf* birdən ağılımdan keçdi; *fig. schieß los!* sözünü del, de gəlsin!

Schießen, *das*; -s 1. atışma; 2. (*Sport*) atıcılıq.

Schießerei, *die*; -, -en atışma.

Schießgewehr, *das*; -(e)s, -e tüfəng.

Schießplatz, *der*; -es, -e atəş meydanı.

Schießpulver, *das*; -s barıt.

Schießscharte, *die*; -, -n mazğal.

Schießscheibe, *die*; -, -n hədəf, nişan.

Schießsport, *der*; (e)s atıcılıq.

Schießstand, *der*; -(e)s, -e nişanatma yeri.

Schiff, *das*; -(e)s, -e gəmi; *auf dem ~* gəmidə.

Schiffahrt, *die*; -, -en gəmiçilik, dənizçilik.

Schiffahrtsgesellschaft, *die*; -, -en gəmiçilik (*dənizçilik*) şirkəti.

schiffbar *adj.* gəmilərin üzməsi üçün yararlı, gəmi işləyə bilən.

Schiffbau, *der*; -(e)s gəmiqayırma.

Schiffbruch, *der*; -(e)s, -e gəmi qəzası, gəminin batması; *fig. (Misserfolg)* müvəffəqiyyətsizlik; *~ erleiden* müvəffəqiyyətsiz olmaq, uğursuz olmaq.

schiffbrüchig *adj.* gəmi qəzasına uğramış.

Schiffchen, *das*; -s, - 1. balaca gəmi; 2. (*Weberschiffchen*) məkik, toxucu məkik.

schiffen *vi* gəmi ilə getmək, gəmidə üzmək; *F (urinieren)* işəmək.

Schiffer, *der*; -s, - gəmiçi.

Schifferklavier, *das*; -s, -e akordeon.
Schiffssarzt, *der*; -es, -'e gəmi həkimi.
Schiffseigner, *der*; -s, - gəmi sahibi.
Schiffsfracht, *die*; -, -en gəmi yükü.
Schiffsjunge, *der*; -n, -n gəmi şagirdi.
Schiffskapitän, *der*; -s, -e gəmi kapitani.

Schiffskoch, *der*; -(e)s, -'e gəmi aşpazı, gəmidə aşpaz.

Schiffsladung, *die*; -, -en gəmi yükü.

Schiffsraum, *der*; -(e)s, -' gəmi anbarı.

Schiffsschraube, *die*; -, -n gəmini hərəkətə gətirən pər.

Schiffswerft, *die*; -, -en gəmi qayırlan yer, verf; gəmi tərsanəsi.

Schiit, *der*; -en, -en şii(y)ə.

schiitisch *adj.* şii(y)ə məzhəbli.

Schikane, *die*; -, -n **1.** azar, öcəşmə, bəhanə; *aus reiner* ~ ancaq əziyyət üçün; **2.** *fig. mit allen* ~n tam rahatlıq hissələrilə, superspesial, modern.

schikanieren *vt* bəhanə axtarmaq, yersiz irad tutmaq, çətinliyə salmaq, azar vermək, tənqə gətirmək; qan qusdurmaq, qısnamaq, ağılatmaq, cana gətirmək, bıqdırmaq, dərd vermək; *F* dərisini soymaq; *vulg.* *j-n* ~ osturtmaq.

schikanös *adj.* fitnəli, pis niyyətli.

Schilaufen, *das*; -s xizək sürmə.

Schiläufer, *der*; -s, - xizək sürən.

Schild¹, *der*; -(e)s, -e **1.** qalxan; **2.** (*Wappenschild*) gerb; *F et. im* ~e *führen* gizli (*pis*) bir niyyəti olmaq, bir şeyin qəsdində olmaq.

Schild², *das*; -(e)s, -er **1.** (*Ladenschild* *usw.*) lövhə, tablo; **2.** (*Nummernschild*) plak, nömrə; **3.** (*Etikett*) yarlıq, etiket.

Schildbürger, *der*; -s, - sadədil adam.

Schilddrüse, *die*; -, -n qalxanvarı vəzi.

Schilderhaus, *das*; -es, -'er qarovul budkası.

schildern *vt* təsvir etmək, bir şeyi təsilatı ilə danışmaq.

Schilderung, *die*; -, -en təsvir.

Schildkröte, *die*; -, -n tısbağa.

Schildlaus, *die*; -, -'e qırmızıböcəyi.

Schildpatt, *das*; -(e)s tısbağa çanağı.

Schilf, *das*; -(e)s, -e qamış; qarğı.

Schilfmatte, *die*; -, -n həsir.

Schilfrohr, *das*; -(e)s, -e qarğı çubuğu.

schillern *vi* müxtəlif rəngə çalmaq; *fig.* rəngdən rəngə girmək.

schillernd *adj.* rəngdən rəngə düşən; *fig.* etibarsız, inanılmaz.

Schilling, *der*; -s, -e şilling.

Schimäre, *die*; -, -n boş xəyal.

Schimmel¹, *der*; -s, - **1.** (*Pferd*) ağı at, boz at; **2.** (*Pilzüberzug*) kif.

Schimmel², *der*; -s, - kif, paxır.

schimmelig *adj.* kiflənmiş.

schimmeln *vi* kiflənmək, kif tutmaq.

Schimmer, *der*; -s işıltı, parıltı; *fig.* iz, xəbər, təsəvvür; *keinen blassen* ~ *haben* heç bir xəbəri (*təsəvvürü*) olmamaq (*von D/ bir şeydən*).

schimmern *vi* sayırışmaq, parlamaq, parıldamaq.

schimmelig *adj.* kiflənmiş.

Schimpanse, *der*; -n, -n şimpanze.

Schimpf, *der*; -(e)s təhqir, söyüş, yaman; *mit* ~ *und Schande* söyüş ilə.

schimpfen *vi* söyüş etmək, yamanlamaq, söymək (*auf, über A/-ə*); *vt* adlandırmaq; *j-n e-n Feigling* ~ bir kəsi qorxaq adlandırmaq.

Schimpferi, *die*; -, -en söyüş, yaman, söyüşmə.

schimpflich *adj.* təhqiramiz, biabırçı.

Schimpfwort, *das*; -(e)s, -e u. -'er söyüş, yaman, kifir söz.

schinden *vt* **1.** (*quälen*) əzab vermək, incitmək; *ein Tier zu Tode* ~ bir heyvanı incidib öldürmək; **2.** (*Haut*) dərisini soymaq; *vr sich* ~ özünü yorub üzmək, özünü bezdirmək; *fig.* (*nicht bezahlen*) *Eintrittsgeld/Fahrgeld* ~ biletsiz getmək, müftə getmək; *fig.* *Eindruck* ~ təsir buraxmağa çalışmaq.

Schinder, *der*; -s, - dərISOyan; *fig.* əziyyət verən, əzab verən.

Schinderei, *die*; -, -en ağır iş, əziyyətli iş, yorucu iş.

Schindluder : ~ *treiben* -i *fig.* incitmək, ələ salmaq, məsxərəyə qoymaq (*mit D/bir kəsi, bir şeyi*).

Schinken, *der*; -s, - **1.** jambon, donuz

budu; **2.** (*Buch*) çox böyük və qalın kitab.

Schintoismus, *der*; - yaponiyaya məxsus olan inanc və ibadət sistemi, şinto.

Schippe, *die*; -, -n bel, kürek; *fig. j-n auf die ~ nehmen* bir kəsi ələ almaq.

schippen *vt* kürümək.

Schirm, *der*; -(e)s, -e **1.** (*Regenschirm*) çətir; **2.** (*Mützenschirm*) günlük; **3.** (*Projektionsschirm*) pərdə, ekran; **4.** (*Schutzschirm*) siper, qalxan; *fig.* himayə, mühafizə; *unter dem ~* himayəsi altında.

Schirmbild, *das*; -(e)s, -er rentgen ekranında görünən şəkil; radioskopiya, rengenoskopiya.

schirmen *vt* qorumaq (*vor D/-dən*).

Schirmherr, *der*; -(e)n, -en hami, qoruyan.

Schirmherrschaft, *die*; - himayədarlıq, qoruma; *unter der ~ G -in* himayəsi altında.

Schirmständer, *der*; -s, - çətir dayağı, çətir dirəyi.

Schirokko, *der*; -s, -s siroko, isti külək. **schirren** *vt* qoşmaq; *Pferde an den Wagen ~* atları arabaya qoşmaq.

Schisma, *das*; -s, *Schismen* *rel.* təfriqə, ayrılma.

Schiss, *der*; -es : *F ~ haben* qorxmaq (*vor D/-dən*); *~ bekommen* qorxuya düşmək.

Schistock, *der*; -(e)s, -e ayaq xizəyi üçün ağac.

schizophren *adj.* şizofren, ruhi xəstə.

Schizophrenie, *die*; -, -n şizofreni(ya).

schlabberig *adj.* sulu və yumşaq, jele kimi; çox sulu aş.

schlabbern *vt* **1.** qurtaqurt içmək, qurtaqurt yemək; *die Katze schlabbert ihre Milch* pişik sütünü qurtaqurt içir; **2.** (*sich seine Kleidung*) batırmaq, ləkələmək.

Schlacht, *die*; -, -en döyüş, çarpışma, vuruşma; *e-e ~ liefern* döyüşmək, savaşımaq, vuruşmaq, çarpışmaq.

Schlachtbank, *die*; -, -e sallaqxana.

Schlachtbeil, *das*; -(e)s, -e qəssab bal-tası.

schlachten *vt* (*Tier*) kəsmək, öldür-

mək; *fig.* qırıb-kəsmək.

Schlachtenbummler, *der*; -s, - *fig.* tamaşaçı, bir komandanın (*timin*) başqa şəhərlərdəki yarışına gedən fanatik tərəfdar.

Schlachter, *der*; -s, - qəssab, sallaq.

Schlächter, *der*; -s, - qəssab, sallaq; *fig.* cəllad.

Schlächtere, *die*; -, -en ət dükanı; *fig.* qırğın, qırhaqır.

Schlachtfeld, *das*; -(e)s, -er döyüş meydanı.

Schlachthaus, *das*; -es, -er sallaqxana.

Schlachthof, *der*; -(e)s, -e sallaqxana.

Schlachtopfer, *das*; -s, - qurban.

Schlachtordnung, *die*; -, -en döyüş nizamı (*qaydası*).

Schlachtschiff, *das*; -(e)s, -e hərbi gəmi.

Schlachtung, *die*; -, -en kəsmə; heyvan kəsmə.

Schlachtvieh, *das*; -s ətlik heyvan, ətlik.

Schlacke, *die*; -, -n kəf, qəlpə; köpük.

schlackern *vi* yellənmək; titrəmək; *mit den Ohren ~* heyrətdən heyrətə düşmək.

Schlaf, *der*; -(e)s yuxu; *duş; im ~* yuxuda.

Schlafabteil, *das*; -(e)s, -e yataqlı kəpə.

Schlafanzug, *der*; -(e)s, -e pijamə, gecə paltarı, yataq paltarı.

Schläfchen, *das*; -s, - qısa yuxu, çimir; *ein ~ machen* mürgülmək.

Schlafdecke, *die*; -, -n yorğan, adyal.

Schläfe, *die*; -, -n gicgah.

schlafen *vt* yatmaq; *~ gehen* yatmağa getmək; *sich ~ legen* uzanıb yatmaq; *mit j-m ~* bir kəs ilə yatmaq; *vulg. F* bir kəs ilə cinsi əlaqəyə girmək.

Schläfer, *der*; -s, - yatan, yuxulayan.

schläferig *adj.* yuxulu, mürgülü; tənbel.

schlaff *adj.* **1.** (*nicht straff*) boş; **2.** (*kraftlos*) ölüvay, cansız, gücsüz; **3.** (*welk*) solğun; *fig.* cəsarətsiz, qeyrətsiz.

Schlafittchen : *j-n beim ~ kriegen* kiminsə yaxasından yapışmaq.

Schlafkrankheit, *die*; - yuxu xəstəliyi.
schlaflos *adj.* yuxusuz, *dial.* dəvəcər.
Schlaflosigkeit, *die*; - yuxusuzluq.

Schlafmittel, *das*; -s, - yuxu dərmanı.

Schlafmütze, *die*; -, -n 1. gecə papağı; 2. *fig.* yuxu sevən, yatağan adam.

schläfrig *adj.* yuxulu, yoxusu gələn; çox yorğun, süzgün.

Schlafsack, *der*; -(e)s, -'e yataq torbası.

Schlafstörung, *die*; -, -en yuxu narahatlığı.

Schlafsucht, *die*; - yuxu xəstəliyi.

Schlaftablette, *die*; -, -n yuxu dərmanı.

schlaftrunken *adj.* yuxulu.

Schlafwagen, *der*; -s, - yataqlı vaqon.

Schlafwandler, *der*; -s, - yuxuda durub gəzən adam, lunatik.

Schlafzimmer, *das*; -s, - yataq otağı.

Schlag, *der*; -(e)s, -'e 1. vuruş, zərbə, vurma; 2. (*Herzschlag*) vurma, döyünmə, çirpınma; 3. (*der Uhr*) vurma, çalma; 4. (*Puls*) vurma; 5. (*mit der Faust*) yumruq; 6. *med.* iflic; 7. *fig.* (*Art, Sorte*) növ, cins; *Schläge bekommen* kötək yemək; *auf e-n* ~ birdən; ~ *auf* ~ bir-birinin ardınca; *F e-n* ~ *haben* səfeh olmaq, dəli olmaq; *Leute s-s* ~ *es* özünə tay insanlar.

Schlagabtausch, *der*; - şiddətli mübahisə, şiddətli dartışma.

Schlagader, *die*; -, -n şahdamar.

Schlaganfall, *der*; -(e)s, -'e iflic.

schlagartig *adj.* ani, birdən, birdən-birə, ansız, ildırım sürətli.

Schlagbaum, *der*; -(e)s, -'e (*an Grenzübergängen*) yolbənd, şlaqbaym.

Schlagbolzen, *der*; -s, - çaxmaq iynəsi (*tüfəngdə*).

Schläge *die/pl.* kötək.

Schlägel, *der*; -s, - *Bgb.* toxmaq; toxac; çəkiç.

schlagen *vt* 1. vurmaq, döymək, küpsəmək; döyəcləmək; 2. (*besiegen*) məğlub etmək; 3. (*Münze*) pul kəsmək; 4. (*Sahne, Eier*) çalmaq; 5. (*Schlacht*) döyüşə başlamaq; 6. (*Wurzeln*) kök salmaq; 7. (*Baum*) kəsmək; 8. (*Alarm*) təhlükə signalı vermək; *vi* 1. vurmaq; dəymək,

toqquşmaq; döyünmək; 2. (*ähneln*) oxşamaq, bənzəmək (*nach D/-ə*); 3. (*Vögel*) oxumaq, cəh-cəh vurmaq; 4. (*mit den Flügeln*) qanad çalmaq; 5. (*Puls*) vurmaq; *vr sich* ~ döyüşmək, vuruşmaq, dalaşmaq, çarpışmaq; *sich irgendwohin* ~ bir yerə getmək, yola düşmək; *sich auf j-s Seite* ~ bir kəsin tərəfinə keçmək, bir kəsdən tərəfdarlıq etmək; *sich geschlagen geben* güzəştə getmək.

schlagend *adj.* 1. (*überzeugend*) inanandırıcı; 2. (*entscheidend*) qəti, həlledici.

Schlager, *der*; -s, - 1. *mus.* çox dinlənilən (*dəbə düşmüş*) musiqi; 2. (*Ware*) çox satılan mal, rəvacı olan mal.

Schläger, *der*; -s, - 1. (*Raufbold*) dalaşqan adam, davakar; 2. (*Tennischläger*) raket.

Schlägerei, *die*; -, -en dava, vuruşma, dava-dalaş; *F* itırdı.

Schlagersänger, *der*; -s, - müğənni, xanəndə.

schlagfertig *adj.* *fig.* hazır cavab.

Schlagfertigkeit, *die*; - hazır cavablıq; sərrastlıq.

Schlaginstrument, *das*; -(e)s, -e çalğı (*zərb*) aləti.

Schlagkraft, *die*; - 1. (*Kampfkraft*) döyüş əzmi; 2. *fig.* (*Wirksamkeit*) təsir gücü.

schlagkräftig *adj.* 1. güclü, qüvvətli, əliağır, əlli; 2. *mil.* güclü ordu, döyüş əzmli; 3. (*Beweis*) inandırıcı dəlil.

Schlaglicht, *das*; -(e)s, -er : *auf j-n/et. ein* ~ *werfen* bir kəsi/şeyi səciyyələndirmək, xarakterini göstərmək.

Schlagloch, *das*; -(e)s, -'er yol çuxuru, batqın.

Schlagring, *der*; -(e)s, -e beşbarmaq.

Schlagsahne, *die*; - qaymaq.

Schlagseite, *die*; - *naut.* yanayarma, əyilmə.

Schlagstock, *der*; -(e)s, -'e dəyənək, çomaq.

Schlagwort, *das*; -(e)s, -e u. -'er şüar.

Schlagzeile, *die*; -, -n (*in der Zeitung*) sərlövə, başlıq; *fig.* ~n *machen* diqqəti özünə cəlb etmək.

schlaksig *adj.* ucaboy.

Schlamassel, *das u. der*; -s çətin vəziyyət, insanı narahat edən durum; *im ~ sitzen* çətin vəziyyətdə olmaq.

Schlamm, *der*; -(e)s, -e u. -' zığ, palçıq; lığ, çamır.

Schlammbad, *das*; -(e)s, -'er palçıq hamamı, palçığı bədənə sürtmə.

schlammten *vt* **1.** *tech.* yumaq, təmizləmək; **2.** (*Pflanzen*) su vermək.

schlammig *adj.* palçıqlı; lilli.

Schlampe, *die*; -, -n **1.** pinti arvad; **2.** *vulg.* əxlaqsız qadın, qəhbə, cında.

schlampen *vi* qeyri-dürüst işləmək, bir işi diqqətsiz görmək.

Schlamperei, *die*; -, -en diqqətsizlik.

schlampig *adj.* pinti; diqqətsiz, səhlənkər.

schlang *s. schlingen.*

Schlange, *die*; -, -n **1.** ilan; **2.** (*Reihe*) növbə, uzun sıra; düzüm ~ *stehen* növbədə durmaq, sıraya düzülmək (*düzüşmək*); **3.** *F* hiyləgər.

schlängeln *vr sich* ~ qıvrılmaq, burulmaq.

Schlängenbiss, *der*; -es, -e ilan sancması, ilan çalması.

schlangenförmig *adj.* ilanvari, ilansyağı.

Schlangengift, *das*; -(e)s, -e ilan zəhəri.

Schlangenlinie, *die*; -, -n qıvrım.

schlank *adj.* ariq; çəvik, qamətli; *auf die ~e Linie achten* çəkişinə diqqət etmək.

Schlankheit, *die*; - arıqlıq; qəd-qamət.

schlankweg *adv.* düz-düzünə, eyhamsız.

schlapp *adj.* süst; zəif, halsız; tənbel.

Schlappe, *die*; -, -n müvəffəqiyyətsizlik, məğlubiyyət, uğursuzluq.

schlappmachen *vt* yorulub işdən əl çəkmək, yorulub işi qurtarmamış buraxmaq.

Schlappschwanz, *der*; -es, -'e *F* ölüvay adam, zəifradəli adam.

Schlaraffenland, *das*; -(e)s əfsanəvi ölkə, yeyib-yatma ölkəsi, xəyali ölkə.

schlau *adj.* (*listig*) bic, kələkbaz, nadürüst; fəndgir, cin kimi, küpəgiren; *fig.*

F zirək, əyyar; *ich werde nicht ~ daraus* mən bu işi başa düşmədim, bu işdən baş çıxarmadım.

Schlauberger, *der*; -s, - kələkbaz, nadürüst.

Schlauch, *der*; -(e)s, -'e **1.** (*Wasserschlauch usw.*) şlanq, xortum; **2.** (*Fahrrad, Auto usw.*) lastik, iç lastiyi; **3.** (*Behälter*) tuluq.

Schlauchboot, *das*; -(e)s, -e hava ilə doldurulan qayıq.

schlauchen *vt* *F* yormaq, əldən salmaq; *j-n* ~ kimisə əldən salmaq.

Schläue, *die*; - *s. Schlauheit.*

Schlaufe, *die*; -, -n bant, ilgək.

Schlauheit, *die*, - biclik, zirəklik, nadürüstlük; *F* əyyarlıq.

Schlaukopf, *der*; -(e)s, -'e bic, hiyləgər, kələkbaz, nadürüst.

Schlawiner, *der*; -s, - bic, kələkbaz.

schlecht *adj.* **1.** pis, fəna; fırıq; **2.** (*faul*) korlanmış, iyələnmiş, xarab; (*Milch*) çürümüş; ~ *werden* xarab olmaq, iyələn-mək; çürümək; *das Fleisch ist ~ geworden* ət xarab olub; ~ *und recht* bir təhər; *mir ist ~* halım pisdirdir; *es geht ihm ~* vəziyyəti pisdirdir; ~ *Laune haben* əhvalı pis olmaq; ~ *reden von* haqqında pis danışmaq; ~ *Zeiten* pis zamanə, pis dövr.

schlechter *adj.* daha pis, bətər; ~ *werden* daha da pisləşmək.

schlechterdings *adv.* sözsüz, yəqin, mütəlq.

schlechtest- *adj.* ən pis.

schlechtthin *adv.* tam, mütəlq, qısa və aydın; sadəcə olaraq.

Schlechtigkeit, *die*; -, -en pislik, alçaqlıq.

schlechtmachen *vt* pisləmək, iftira demək.

schlechtweg *adv.* sadəcə olaraq.

schlecken *vt* yalamaq.

Schlegel, *der*; -s, - **1.** şaxşax; **2.** (*Keule*) bud.

Schlehdorn, *der*; -(e)s, -e *bot.* göyem.

Schlei, *der*; -(e)s, -e tinqa balığı.

schleichen *vi* yavaş-yavaş yaxınlaşmaq, sürünmək; *vr sich* ~ **1.** gizlice

girmək (in *A/bir yerə*); 2. gizlicə çıxıb getmək (aus *D/bir yerdən*).

schleichend *adj.* 1. sürünən; yavaş-yavaş; 2. (*heimlich*) gizli; 3. *med.* tədrisən təsir edən.

Schleicher, *der*; -s, - *fig.* sümsük.

Schleichhandel, *der*; -s, - qaçaq alver (*ticarət*).

Schleicherweg, *der*; -(e)s, -e gizli yol.

Schleier, *der*; -s, - 1. örtük; 2. (*Frauenschieier*) çarşab, çadra; 3. *fig.* pərdə.

schleierhaft *adj.* dumanlı; mübhəmli, müəmmalı.

Schleife, *die*; -, -n 1. ilgək, bant; 2. (*Windung*) dirsək; 3. (*Rutschbahn*) sürüşmək üçün buz meydançası; 4. (*Bandschleife*) papiyon.

schleifen *vt* 1. (*Messer usw.*) itiləmək, bülövləmək, daşa çəkmək; 2. (*Glas, Edelstein*) yonmaq; hamarlamaq; 3. (*polieren*) cilalandırmaq; 4. (*Festung*) qalanı sökmək, dağıtmaq; 5. sürümək, çəkmək (*j-n irgendwohin/ bir kəsi bir yerə*); *fig.* öyrətmək, təlim vermək.

schleifen² *vi* 1. (*über den Boden*) sürülmək; 2. *F* (*Arbeit usw.*) süründürmək; *mit dem Fuß* ~ axsamaq.

Schleifer, *der*; -s, - 1. bıçaqitiləyən; 2. *mil.* (*Ausbilder*) sət təlim verən.

Schleifmaschine, *die*; -, -n cilalama maşını; hamarlayıcı.

Schleifstein, *der*; -(e)s, -e bülöv daşı.

Schleim, *der*; -(e)s, -e 1. (*Nasenschleim*) selik, fırtıq; 2. (*Auswurf*) bəlgəm.

Schleimdrüse, *die*; -, -n selikli vəzi.

schleimen *vi* selik ifraz etmək.

Schleimhaut, *die*; -, -'e selikli qişa.

schleimig *adj.* selikli.

Schleimscheißer, *der*; -s, - *vulg.* yaltaq.

schleifen *vt* (*Holz usw.*) yarmaq, doğramaq; *vi* (*sich abnutzen*) köhnəlmək, dağılmaq.

schlemmen *vi* yaxşı yeyib-içmək.

Schlemmer, *der*; -s, - kefcil, yaxşı yeyib-içən, bədxərc; əyyaş.

Schlemmerei, *die*; -, *en* əyyaşlıq, bədxərçlik.

schlendern *vi* veyllənmək; avara gəz-

mək.

Schlendrian, *der*; -(e)s səhlənkərlıq, başisoyuqluq.

schlenkern *vi* tullamaq; *mit den Armen* ~ qolları tullamaq (*atmaq*).

Schleppe, *die*; -, -n yerdə sürünən uzun ətək; şleif.

schleppen *vt* 1. sürüyüb çəkmək, sürürmək; 2. *naut.* çəkmək, çəki b yedəyə götürmək; *vr sich* ~ sürürmək.

schleppend *adj.* yavaş-yavaş, asta; ağır-ağır; *die Arbeit geht ~ voran* iş yavaş-yavaş irəli (*qabağa*) gedir.

Schlepper, *der*; -s, - 1. traktor, yedəkçi; 2. *naut.* yedək gəmisi; 3. *F* (*Kundenwerber*) müştəri yığan.

Schlepperei, *die*; -, -en ağır yük daşıma.

Schleppkahn, *der*; -(e)s, -'e 1. barj; 2. yedək gəmisi.

Schleppnetz, *das*; -es, -e balıq toru.

Schlepptau, *das*; -(e)s, -e yedək kəməti, yedək burazı; *fig.* *j-n ins ~ nehmen* bir kəsə kömək etmək; *F in j-s* ~ bir kəsin müşayiətində.

schlesisch *adj.* sileziyalı.

Schlesien sileziya.

Schleuder, *die*; -, -n sapand; manca-naq.

schleudern *vt* 1. sapandla (*manca-naqla*) atmaq (*tullamaq*); tovlamaq; 2. (*Honig*) süzmək; 3. (*Waschmaschine usw.*) suyunu almaq; *Wäsche* ~ paltarların suyunu almaq; *vi* (*ins Schleudern geraten*) (*Auto, Motorrad*) züvüldəmək, züvüldəmək; *F ins ~ kommen/geraten* özünü itirmək.

Schleuderpreis, *der*; -es, -e dəyəridən az qiymət; *zum* ~ çox ucuz qiymətə.

Schleudersitz, *der*; -es, -e öz-özünə açılan səndəl (*stul*).

schleunig(st) *adv.* mümkün qədər tez, təxirə salınmaz.

Schleuse, *die*; -, -n şlüz, ara qapı.

schleusen *vt fig.* gizli keçirtmək (*durch A/dən, içindən*); *j-n durch die Grenze* ~ bir kəsi sərhəddən gizli (*qaçaq*) keçirt-

mək.

schlich *s. schleichen.*

Schlich, *der; -(e)s, -e* : *j-m auf die ~e kommen/hinter j-s ~e kommen* bir kəsin niyyətinin üstünü açmaq, bir kəsin hiyləsini tanımaq (*bilmək*).

schlicht *adj.* **1.** sadə, təvazökar; bəzəksiz; *F* loru; *fig.* dərviş(*anə*); **2.**(*Haar*) hamar, düz; *~ und einfach* əyri-üyrü-süz, dümdüz, sadə.

schlichten *vt* **1.** (*glätten*) hamarlamaq, hamarlayıb düzəltmək; **2.** (*Streit usw.*) araçılıq etmək, mübahisəli məsələni həll etmək; **3.** (*Holz usw.*) qalaq vurmaq.

Schlichter, *der; -s, -* araçı, ara barışdıran; həkəm, müncif.

Schlichtheit, *die; -* sadəlik, təvazökarlıq; *F* dərvişlik.

Schlichtung, *die; -, -en* araçılıq, yoluna qoyma (*qoyulma*), həll etmək.

Schlichtungsausschuss, *der; -es, -'e* barışdırıcı komissiya, razılıq komissiyası.

schlief *s. schlafen.*

schließen *vt* **1.** (*zumachen*) bağlamaq; **2.** (*zuschließen*) qıfıllamaq, cəftələmək; **3.** (*Augen*) yummaq; **4.** (*beenden*) tammamlamaq, başa çatdırmaq, bitirmək; **5.** (*schlussfolgern*) nəticə çıxartmaq; *vi* **1.** bağlanmaq; **2.** nəticə çıxartmaq, qənaətə gəlmək; *daraus kann man ~, dass ...* bundan o (*bu*) nəticəyə gəlmək olar ki ...; *von sich auf andere ~* özünə baxıb, özgələrin haqqında qərar vermək; *vr sich ~* bağlanmaq; *geschlossen* bağlı.

Schließfach, *das; -(e)s, -'er* poçta qutusu.

schließlich *adv.* nəhayət, axır ki, ən sonu(*unda*), axırda, əvvəl-axır, hər halda; gəlmişgəl; *veralt.* əlhasil, əlqərəz.

Schließmuskel, *der; -s, -n* an. sfinkter, deşiyi bağlayan və ya daraldan əzələ.

Schließung, *die; -, -en* bağlama, tətil etmə; son.

schliff *s. schleifen.*

Schliff, *der; -(e)s, -e* **1.** (*Politur*) cila, pardağ, pardaqlıq; **2.** (*Schärfe*) kəskin-

lik, itilik; **3.** (*Kuchen usw.*) xəmir; **4.** *fig.* (*gutes Benehmen*) özünü yaxşı aparma, ədəbli olma.

schlimm *adj.* **1.** pis, xarab; fırlıq; *das ist halb so ~* bu o qədər də pis deyil, nə eybi var; **2.** (*krank*) xəstə; *e-n ~en Zahn haben* dişi ağrımaq; *auf das Schlimmste gefasst sein* ən pisinə hazır olmaq, ən pisini nəzərdə tutmaq.

schlimmer daha pis, bətər; *~ werden* (*daha*) pisləşmək.

schlimmst- ən pis; *auf das ~e gefasst sein* hər pis tərəfini gözə almaq.

schlimmstenfalls *adv.* ən pis halda, bədəbəddə, lap bəd ayaqda.

Schlinge, *die; -, -n* **1.** ilgək, ilmə; **2.** (*Fanggerät*) tələ, duzaq; **3.** (*zuziehbar*) bağ; asqı; *den Arm in der ~ tragen* qolu asqıda olmaq; *fig. den Kopf aus der ~ ziehen* özünü pis bir vəziyyətdən qurtarmaq.

Schlingel, *der; -s, -* dəcəl; sırtıq.

schlingen *vt* **1.** (*winden*) sarımaq, dolmaq; **2.**(*knoten*) düyünləmək; **3.** (*gie-rig essen*) acgözlüklə udmaq; *sich ~* sarılmaq (*um A/bir zada, bir şeyə*).

Schlingpflanze, *die; -, -n* sarmaşan bitki, sarmaşiq.

Schlips, *der; -es, -e* qalstuk, kravat.

Schlitten, *der; -s, -* xizək; *~ fahren* xizəkdə sürüşmək.

Schlittenbahn, *die; -, -en* xizək yolu.

Schlittenfahrt, *die; -, -en* xizəklə gətmə.

schlittern *vi* buz üzərində sürüşmək.

Schlittschuh, *der; -(e)s, -e* ayaq xizəyinin tayı.

Schlittschuhlaufen *vi* ayaq xizəyində sürüşmək.

Schlittschuhläufer, *der; -s, -* ayaq xizəyində sürüşən, konki sürən.

Schlitz, *der; -es, -e* dəlik, deşik; kəsik.

Schlitzauge, *das; -s, -n* qıyıqqöz, bədamgöz.

schlitzen *vt* ortadan kəsmək, yırtmaq, yarmaq.

schloss *s. schließen.*

Schloss, *das; -es, -'er* **1.** (*Palast*) qəsr,

saray; **2.** (*Gewehrschloss*) sürgü; **3.** (*Türschloss*) qıfıl, kilid, cəftə; *ins ~ fallen* (*Tür*) birdən qıfıllanmaq; *hinter ~ und Riegel sitzen* həbsxanada yatmaq, həbsə düşmək.

Schlosser, *der*; -s, - çilingər, kilidçi.

Schlosserei, *die*; -, -en çilingər emalatxanası; çilingərlik.

Schlosserhandwerk, *das*; -s çilingərlik.

Schlot, *der*; -(e)s, -e tüstü bacası.

schlottern *vi* **1.** (*vor Angst*) titrəmək, əsmək; **2.** (*Kleidungsstück*) sallanmaq, -in üstündən tökülmək.

Schlucht, *die*; -, -en dərə, yarğan.

schluchzen *vi* hıçqırmaq; hönkür-hönkür ağlamaq, şivən qoparmaq, hönkürmək.

Schluck, *der*; -(e)s, -e qurtum, udum, cürə, içim; *e-n ~ nehmen* bir qurtum içmək.

Schluckauf, *der*; -s hıçqırıq, hıçqırtı; *den ~ haben* hıçqırmaq.

schlucken *vt* udmaq; qurtuldatmaq.

Schlucken, *der*; -s *s. Schluckauf*.

Schlucker, *der*; -s, - : *armer ~* yazıq adam, biçarə adam.

Schluckimpfung, *die*; -, -en vaksinlə daxilə peyvənd etmə.

schluckweise *adj.* qurtum-qurtum.

Schluderei, *die*; -, -en başdansovma iş.

schlud(e)rig *adj.* səliqəsiz, diqqətsiz; pis.

schlug *s. schlagen*.

Schlummer, *der*; -s mürgüləmə.

schlummern *vi* mürgüləmək, yatmaq.

Schlund, *der*; -(e)s, -'e **1.** *an. udlaq*, hülqum; **2.** (*tiefe Öffnung*) dərin uçurum.

schlüpfen *vi* **1.** (*aus et.*) sürüşüb çıxmaq; *der Fisch ist ihm aus der Hand geschlüpft* balıq əlindən sürüşüb çıxdı; *das Kücken ist geschlüpft* cücə yumurtadan çıxıb; **2.** (*in et.*) girmək, səssiz və cəld sürüşüb girmək; *die Maus schlüpfte ins Loch* siçan deşiyə girdi; *in Schuhe ~* başmaqları cəld geymək, ayağına keçirmək; *aus Schuhen ~* başmaqları cəld çıxartmaq.

Schlüpfer, *der*; -s, - qısa tuman.

schlüpfrig *adj.* **1.** sürüşkən; **2.** *fig. (unanständig)* ədəbsiz, həyasız, ikimənalı; *ein ~er Witz* ədəbsiz zarafat.

Schlupfloch, *das*; -(e)s, -'er **1.** (*von Tieren*) yuva; baca; **2.** (*Schlupfwinkel*) sığınacaq yer, sığınacaq.

schlüpfrig *adj.* **1.** züylüdaq; **2.** ikimənalı; iyrenc, pis.

Schlupfwinkel, *der*; -s, - sığınacaq yer, sığınacaq.

schlurfen *vi* yeriyərək ayaqları yerə sürtmək.

schlürfen *vt* hortuldatmaq, hortlatmaq; (*Getränke, Suppe*) qurtaqurt içmək, qurtaqurt yemək.

Schluss, *der*; -es, -'e **1.** (*Ende*) son, axır; **2.** (*Schlussfolgerung*) nəticə, yekun; *zu e-m ~ kommen* nəticə almaq; *e-n ~ ziehen* nəticə çıxartmaq; *mit j-m ~ machen* bir kəsdən ayrılmaq; *mit et. ~ machen* bir şeyi buraxmaq, bir şeydən əl çəkmək; *nun aber ~!* daha yetər; *zum ~ axırda*; *~ mit ...!* dayandırılmalı ..!, rədd olsun..!

Schlussakt, *der*; -(e)s, -e **1.** *Th.* axırıncı pərdə; **2.** yekun sənədi.

Schlussbemerkung, *die*; -, -en son söz, son qeyd.

Schlüssel, *der*; -s, - **1.** açar; **2.** (*Code*) kod, şifr.

Schlüsselbart, *der*; -(e)s, -'e açarın dili, açarın diş.

Schlüsselbein, *das*; -(e)s, -e körpücük sümüyü.

Schlüsselbund, *der*; -(e)s, -'e açar dəstəsi.

schlüselfertig *adj.* tikilib hazır olmuş (*bina*).

Schlüsselloch, *das*; -(e)s, -'er açar deşiyi.

Schlüsselring, *der*; -(e)s, -e halqa, açar taxma halqası.

Schlüsselstellung, *die*; -, -en mühüm vəzifə; mühüm vəziyyət.

Schlussfolgerung, *die*; -, -en nəticə, qərar; *e-e ~ ziehen* qərara gəlmək.

schlüssig *adj.* **1.** (*Behauptung, Beweis*)

məntiqi, inandırıcı; **2.** *sich (D) ~ werden* qərara gəlmək.

Schlusslicht, *das; -(e)s, -er* **1.** maşının arxa tərəfində qırmızı lampa; **2.** *fig. (bei Sportwettkämpfen usw.)* dalı düşən, axıra qalan, ən axırncı.

Schlusspiff, *der; -(e)s, -e* oyunun qurtardığını bildiren fit səsi.

Schlussrede, *die; -, -n* son nitq, yekun nitqi.

Schlussstrich, *der; -(e)s, -e* : *fig. e-n ~ unter e-e Angelegenheit ziehen* bir məsələyə son qoymaq, bir işi qurtarmaq.

Schlusswort, *das; -(e)s, -e* son söz, yekun nitqi.

Schmach, *die; -* biabırçılıq, rüsvayçılıq, üzüqaralq, şərəfsizlik, fahişəlik; təhqir, ləkə, abırsızlıq, eyb.

schmachten *vt* **1.** (*hungern und dürsten*) əzab çəkmək, üzülmək; **2.** (*nach et.*) bir şeyin həsrətini çəkmək; *j-n ~ lassen* bir kəsi intizar(*da*) qoymaq.

schmächtig *adj.* zəif, cansız.

schmachvoll *adj.* **1.** biabırçı, rüsvayçı, şərəfsiz; **2.** (*beleidigend*) təhqiredici, toxunan.

schmackhaft *adj.* dadlı, ləzzətli; *j-m et. ~ machen* bir kəsin bir şeyə iştahasını açmaq.

schmähen *vt* söymək, yaman demək, qara yaxmaq, təhqir etmək, yamanlamaq, söyüşə basmaq, xar etmək.

schmählich *adj.* biabırcasına, alçaq; təhqiredici, təhqiramiz, şərəfsiz; *j-n ~ behandeln* bir kəs ilə biabırcasına davranmaq.

Schmähschrift, *die; -, -en* həcv, həcvnamə, həcvyyə.

Schmähung, *die; -, -en* söyüş, təhqir; qeybət.

schmal *adj.* **1.** ensiz, dar; **2.** *F* az, kifayət etməyən; *~er werden* darlaşmaq, ensizləşmək; *~er machen* ensizlətmək, daraltmaq.

schmälern *vt* daraltmaq; kiçiltmək, ensizlətmək; azaltmaq, ixtisar etmək.

Schmälerung, *die; -, -en* azal(t)ma; daral(t)ma, ixtisar etmə.

Schmalhans *fig.* : *~ ist Küchenmeister* yeməyə bir şey yoxdur, yemək çox azdır.

Schmalspur, *die; -, -en* dar iz, dar xətt. **schmalspurig** *adj.* **1.** dar izli, dar xəttli; **2.** *F* az məlumatı olan; dardüşüncəli.

Schmalz¹, *das; -es, -e* ərildilmiş piy; ərildilmiş donuz piyi.

Schmalz², *der; -es, -* (*Sentimentalität*) sentimentallıq, həssaslıq.

schmalzig *adj.* yağlı; sentimental.

schmarotzen *vt* başqasının hesabına yaşamaq, tufeyli həyat sürmək, parasitlik etmək.

Schmarotzer, *der; -s, -* tufeyli, başqasının hesabına yaşayan, müftəxor, parasit, havayıyən.

Schmarotzertum, *das; -s* müftəxorluq, dələduzluq, tufeylilik, ələbaxımlıq, parasitlik.

Schmarren, *der; -s, -* **1.** bir növ şirni; **2.** *fig.* boş şey, əhəmiyyətsiz şey; heç.

Schmatz, *der; -es, -e* bərk öpüş, maç.

schmatzen *vt* **1.** (*laut essen*) marçıldatmaq; **2.** (*laut küssen*) bərk öpmək, maç eləmək.

schmauchen *vt* (*Pfeife, Zigarre*) çəkmək; tüstülətmək.

Schmaus, *der; -es, -e* ziyafət, qonaqlıq.

schmausen *vt* ləzzət ilə yemək; doyunca yeyib-icmək.

schmecken *vt* (*kosten*) *-in* dadına baxmaq, dadmaq; *F* *fig.* duzuna baxmaq, dadına-duzuna baxmaq; *vi* **1.** (*schmecken nach*) dadı olmaq; **2.** (*gefallen*) xoşa gəlmək; *gut ~* dadlı olmaq; *schmeckt es?* dadlıdırımı?, ləzzətlidirimi, xoşunuza (*xoşuna*) gəlir?; *es schmeckt nach nichts* heç dadı yoxdur.

Schmeichelei, *die; -, -en* yaltaqlıq.

schmeichelhaft *adj.* tərifi; xoşa gələn, yaltaqcasına.

schmeicheln *vi* **1.** yaltaqlanmaq; **2.** şişirtmək; *das Foto schmeichelt ihm* şəkil onu çox şişirdir; *vr sich ~, zu Inf.* qür-rələnmək; *er schmeichelte sich, ein guter Philolog zu sein* o yaxşı dilşünas oldu.

ğu üçün qürrələndirdi; *sich geschmeichelt fühlen* iltifat görmək, mərhəmət görmək.

Schmeichler, *der*; -s, - yaltaq, üzə gülən; ~ *sind Heuchler* yaltaqlar, riyakar adamlardır.

schmeißen *vt* **1.** (*werfen*) atmaq, tullamaq, tozlamaq; **2.** (*Job, Ausbildung usw.*) əl çəkmək, boşlamaq, dayandırmaq; **3.** (*die Tür*) qapını çırpmaq; *F das werden wir schon ~* bu işi düzəldərik; *mit Geld um sich ~* pulu sağa-sola xərcləmək; *fig. sich e-m Mann an den Hals ~* bir kişiye yapışib qopmamaq.

Schmeißfliege, *die*; -, -n öt milçəyi.

Schmelz, *der*; -es, -e **1.** mina; **2.** *fig.* cazibə, tərəvət; parlıt.

schmelzbar *adj.* əriyə bilən, əriyən.

schmelzen *vt* əritmək; *vi* ərimək.

Schmelzofen, *der*; -s, - metaləridən soba; kürə.

Schmelzpunkt, *der*; -(e)s, -e ərimə nöqtəsi.

Schmerbauch, *der*; -(e)s, -e kök qarın; qarını yoğun, kök adam.

Schmerz, *der*; -es, -en **1.** ağrı, sancı, girgi, dirə; **Kopfschmerzen** başağrısı; **2.** (*Kummer*) dərd, qəm, kədər, qüssə, acı; *veralt.* ələm.

schmerzen *vi* ağrımaq; *mir schmerzt der Zahn* dişim ağrıyır; *vt* (*kränken*) qüssələndirmək, kədərləndirmək, dərd vermək, dirə çəkmək; *es schmerzt mich* kədərlənirəm, qüssələnirəm, acı çəkirəm; *stark ~* lökküldəmək.

Schmerzensgeld, *das*; -(e)s, -er cismani zərər üçün təzminat.

schmerzhaft *adj.* ağrılı, dərdli; acılı, dalayan; *fig.* bətər.

schmerzlich *adj.* *s. schmerzhaft.*

schmerzlindernd *adj.* ağrıkəsən, ağrıkəsici.

schmerzlos *adj.* ağrısız, dərdsiz; *kurz und ~* ədasız, nazsız.

schmerzstillend *adj.* ağrıkəsən, ağrıkəsici.

schmerzvoll *adj.* ağrılı, dərdli-qəmli; qüssəli, bətər.

Schmetterball, *der*; -(e)s, -e (Sport) smaç (*Süd.* : *abşar*).

Schmetterling, *der*; -s, -e kəpənək, pərvanə.

schmettern *vt* **1.** tozlamaq, var gücü ilə tullamaq; **2.** (*Tennisball usw.*) smaç vurmaq (*Süd.* : *abşar vurmaq*); **3.** (*Lied*) cəh-cəh vurmaq; *vi* (*Trompete*) çalmaq; *fig. e-n Schnaps ~* araq içmək, araq atmaq.

Schmied, *der*; -(e)s, -e **1.** dəmirçi; **2.** (*Hufschmied*) nalbənd; **3.** (*Goldschmied*) zərgər.

Schmiede, *die*; -, -n dəmirçixana.

schmieden *vt* **1.** dəmiri döymək; **2.** (*Pläne*) plan düzəltmək, plan tərtib vermək; **3.** (*Komplott, Ränke*) quyu qazmaq.

schmiegen *vr* *sich ~* **1.** əyilmək, bükülmək, qatlanmaq; **2.** (*an A*) qısılmaq; *sich in j-s Arme ~* bir kəsin qucağına qısılmaq.

schmiegsam *adj.* əyilgən, ələyatan.

Schmiere, *die*; -, -n sürtkü yağı, yağ; *F ~ stehen* ev kəsmə (*oğurluq*) zamanı keşikdə durmaq.

schmieren *vt* **1.** (*mit Fett*) yağlamaq, yağ sürtmək; **2.** (*Butter, Honig usw.*) sürtmək; **3.** (*schlecht schreiben*) qaralamaq; **4.** *fig.* rüşvət vermək; *F j-m e-e ~* bir kəsə sülle vurmaq; *es geht wie geschmiert* yağ kimi gedir.

Schmiererei, *die*; -, -en cızma-qara.

Schmierfink, *der*; -en, -en **1.** *F* üstübaşını batıran (*bələyən*) uşaq; pinti adam; **2.** siyasi şüarları divarlara yazan adam.

Schmiergeld, *das*; -(e)s, -er rüşvət, biğ-yağı.

schmierig *adj.* **1.** yağlı, çirkli; **2.** *fig.* (*unanständig*) ədəbsiz; iyğənc; *F* yaltaq.

Schmiermittel, *das*; -s, - sürtkü yağı.

Schmierung, *die*; -, -en yağla(n)ma.

Schminke, *die*; -, -n ənlük-kirşan; qrim.

schminken *vt* ənlük-kirşan çəkmək; *sich ~* bəzənmək, düzənmək.

Schmirmgel, *der*; -s sumbata.

schmirmgeln *vt* sumbatalamaq.

Schmirelpapier, *das*; -s sumbata kağıdı.

Schmiss *s. schmeißen*.

Schmiss, *der*; -es, -e 1. qılınc yarası; 2. *fig. F* canlılıq, ruh yüksəkliyi.

schmissig *adj. F* canlı, şən.

Schmöker, *der*; -s, - bulvar romanı, qiymətsiz kitab.

schmökern *vi F* kitabı vərəqləmək; çox oxumaq.

schmollen *vi* küsmək, qaş-qabağını sallamaq.

Schmollwinkel, *der*; -s, - *F* : *sich in den ~ zurückziehen* küsüb getmək, küsüb geri çəkilmək.

schmolz *s. schmelzen*.

Schmorbraten *der*; -s, - pörtülmüş mal eti, buğda bişmiş mal eti.

schmoren *vt* pörtləmək, buğda bişirmək; *vi* pörtlənmək, buğda bişmək; *fig. j-n ~ lassen* bir kəsi intizar(*da*) qoymaq.

Schmu, *der*; -s *F* aldatma; ~ *machen* işi ört-basdır etmək.

schmuck *adj.* qəşəng, gözəl, şik.

Schmuck, *der*; -(e)s 1. bəzək; 2. (*Juwelen*) qızıl-gümüş, daş-qaş, cavahirat, ləl-cavahirat.

schmücken *vt* bəzəmək; *vr sich ~* bəzənmək, bəzənib-düzənmək.

Schmuckkästchen, *das*; -s, - daş-qaş qutusu, cavahirat qutusu.

schmucklos *adj.* bəzəksiz.

Schmucksachen *die/pl.* daş-qaş, cavahirat; bəzək şeyləri.

Schmuckstück, *das*; -(e)s, -e cavahir.

schmudd(e)lig *adj.* çirкли.

Schmuggel, *der*; -s qaçaqçılıq.

schmuggeln *vi* qaçaqçılıq etmək.

Schmuggelware, *die*; -, -n qaçaqmal.

Schmuggler, *der*; -s, - qaçaqçı, qaçaqmalçı.

schmuzzeln *vi* gülümsəmək.

schmusen *vi* 1. nəvaziş etmək, tumarlamaq; 2. yaltaqlanmaq.

Schmutz, *der*; -es çirkl, kir; zibil; *fig. j-n in den ~ ziehen* bir kəsə qara yaxmaq, bir kəsə şər atmaq.

schmutzabweisend *adj.* çirklənməyən.

schmutzen *vt* çirkləmək; *vi* çirklənmək.

Schmutzfink, *der*; -en, -en pinti.

Schmutzpfleck, *der*; -(e)s, -e ləkə.

schmutzig *adj.* 1. çirкли, kirli, kifir; *sich ~ machen* üst-başını batırmaq; ~ *werden* çirklənmək; 2. *fig.* pis, yaramaz, nalayiq, natəmiz, damdabaca; ~ *e* *Geschäfte* qanunsuz işlər.

Schmutzschicht, *die*; -, -en çirklə qatı.

Schnabel, *der*; -s, - 1. dimdik; 2. *fig. halt den ~ !* kəs səsinil, danışma!, sus!

schnäbeln *vi sich ~* 1. (*Vögel*) dimdikləmək, dimdiklə öpüşmək; 2. *fig.* öpüşmək.

Schnabeltier, *das*; -(e)s, -e ördəkburun.

schnabulieren *vt* yeyib ləzzət almaq, ləzzətlə yemək.

Schnake, *die*; -, -n hünü, mız-mızı; mığmığa, ağcaqanad.

Schnalle, *die*; -, -n 1. toqqa; 2. *vulg.* (*Prostituierte*) qəhbə.

schnallen *vt* toqqanı bağlamaq; *fig. den Gürtel enger ~* xərcləri azaltmaq, qənaət etmək.

schnalzen *vi* şıqqıldatmaq, şaqqudatmaq; *mit den Fingern ~* barmaqları şaqqudatmaq.

schnappen *vt* 1. (*packen*) qapmaq, qamarlamaq, qarmalamaq; 2. (*j-n*) *F* tutmaq, yaxalamaq; *vi* 1. (*nach Luft*) ləhləyə-ləhləyə nəfəs almaq, çətinliklə nəfəs almaq; 2. (*nach et.*) *bir şeyi* tutmağa səy etmək, qapmaq, *nədənə* yapışmaq; *ich muss ein bisschen frische Luft ~* bir az təmiz hava almaliyam.

Schnappsack, *der*; -(e)s, -e yol çantası.

Schnappschuss, *der*; -es, -e (*Photo*) təbii şəkil, pozusuz şəkil.

Schnaps, *der*; -es, -e araç.

Schnapsidee, *die*; -, -n *F* səfeh fikir.

schnarchen *vi* xoruldamaq.

Schnarchen, *das*; -s xorultu.

schnarren *vi* çatırdamaq, cırıldamaq; zırıldamaq; *et. ~* bir şeyi kəskin və pis səs ilə demək.

Schnatterei, *die*; -, -en qığıldama, qaq-

qıldama; *fig.* boş söz, cəfəngiyat.

schnatterig *adj.* boşboğaz, naqqal, uzundanişan, çərənci, çoxdanişan, uzunçu, ağziboş, ağzıcırıq, əngiboş.

schnattern *vi* **1.** (*Enten, Gänse*) qaqqıldamaq, qığıldamaq; **2.** *fig.* boş-boş danışmaq.

schnauben *vt* **1.** burundan ağır nəfəs almaq; **2.** (*vor Empörung usw.*) həyəcanlanmaq, əsəbiləşmək; **3.** (*Nase*) fınxırmaq, fınqırmaq; *vr sich* ~ burnunu silmək.

schnaufen *vi* (*keuchen*) ləhləmək, tövşəmək, tövşümək.

Schnauz, *der*; -es, -'e biğ.

Schnauzbart, *der*; -(e)s, -'e *s.* Schnauz.

Schnauze, *die*; -, -n **1.** (*von Tieren*) ağız, burun; **2.** *F* ağız; *halt die ~!* ağızını yum!

schnauzen *vi* bir kəsin üstünə qışqırmaq, təpinmək.

Schnauzer, *der*; -s, - biğ.

schnäuzen *vr sich* ~ burnunu silmək, fınxırmaq.

Schnecke, *die*; -, -n **1.** *zo.* ilbiz, hələzun; **2.** (*spiralförmig*) spiralşəkilli; buruq-buruq; *fig.* *j-n zur ~ machen* bir kəsi bərk danlamaq, söymək.

schneckenförmig *adj.* buruq-buruq, hələzuni, ilbizşəkilli.

Schneckenhaus, *das*; -es, -'er ilbiz qabığı.

Schnecken tempo, *das*; -s : *im* ~ çox yavaş.

Schnee, *der*; -s **1.** qar; **2.** (*geschlagenes Eiweiß*) çalınmış yumurta ağı.

Schneeball, *der*; -(e)s, -'e qarğülləsi, qartopu.

schneebedeckt *adj.* qarla örtülmüş.

Schneebeseitigung, *die*; - qartəmizləmə.

schneeblind *adj.* qardan gözləri qamaşan.

Schneibrille, *die*; -, -n qar gözlüyü, qar eynəyi.

Schneefall, *der*; -(e)s, -'e bərk qar yağma.

Schneeflocke, *die*; -, -n qar dənəciyi.

schneefrei *adj.* qarsız.

Schneegestöber, *das*; -s, - boran.

Schneeglöckchen, *das*; -s, - xəccəgülü, novruzgülü.

Schneekette, *die*; -, -n qar zənciri.

Schneemann, *der*; -(e)s, -'er qar adamı.

Schneepflug, *der*; -(e)s, -'e qar təmizləyən.

Schneeregen, *der*; -s sulu qar, tez əriyən qar, ala-çalpov.

Schneeschnelze, *die*; -, -n qar ərimə.

Schneesturm, *der*; -(e)s, -'e boran, qar çovğunu, ala-çalpov, çovğun.

Schneeräumung, *die*; - *s.* Schneebeseitigung.

Schneetreiben, *das*; -s boran, çovğun.

Schneeverwehung, *die*; -, -en qar yığını.

Schneewehe, *die*; -, -n *s.* Schneeverwehung.

schneeweiß *adj.* ağappaq, qar kimi ağ, düm ağ, apaq.

Schneewittchen, *das*; -s qarqız.

Schneid, *der*; -(e)s cəsəret, hünər; *vulg. F* göt; *keinen ~ haben* cəsəreti olmamaq; *vulg.* götü olmamaq.

Schneide, *die*; -, -n tiyə, ağız, dil.

schneiden *vt* **1.** kəsmək; doğramaq; *mit e-m Messer* ~ bıçaq ilə kəsmək; *in Stücke* ~ doğramaq; **2.** (*Haare*) qırmaq; **3.** (*Fingernägel*) dırnaqları tutmaq; **4.** *math.* ikiyə bölmək; **5.** *F j-n* ~ bir kəsə əhəmiyyət verməmək, bir kəsi saymamaq; **6.** (*et. in et.*) qatmaq; *Ei in den Salat* ~ salata yumurta qatmaq; **7.** (*Fratzen*) ağız-burun əymək; *glatt* ~ biçmək; *vi gut* ~ iti olmaq; *schlecht* ~ küt olmaq; *vr sich* ~ **1.** özünün bir yerini kəsib yaralamaq; **2.** çarpazlanmaq; *fig.* səhv etmək; *fig.* *e-e Luft zum Schneiden* kəskin hava.

schneidend *adj.* (*Kälte*) şiddətli.

Schneider¹, *der*; -s, - dərzi.

Schneider²: *aus dem ~ sein* çətin vəziyyətdən qurtulmaq (*çixmaq*).

Schneiderei, *die*; -, -en dərzilik, dərzixana.

Schneiderin, *die*; *-nen* dərzi qadın.

schnedern *vt* dərzilik etmək.

Schneidersitz, *der*; *-es* bağdaş; *im* ~ *sitzen* bağdaş qurmaq.

Schneidewerkzeug, *das*; *-(e)s, -e* kəsi-ci alət.

Schneidezahn, *der, -(e)s, -'e* kəşən diş.

schneidig *adj.* igid, qoçaq, qorxmaz.

schneien *vi* : *es schneit* qar yağır.

Schneise, *die*; *-, -n* 1. ciğir; 2. (*Flug-schneise*) koridor.

schnell *adj.* tez, cəld, tələsik, yeyin, sürətli, acil, əcələ; *F* dıbbırıq; *adv.* tez, tələsərək, cəld, anən, əlüstü, barmaq-ucu, çaparı, dördəyaq, əcələ ilə, əlim-yandı, iti, dayanmadan; *mach* ~! tez ol!, cəld ol!, əcələ et; *nicht so* ~! yavaş-yavaş!; *es geht* ~ tez olur, çox çəkməz; *auf dem* ~*sten Wege* ən tez yolla; *sehr* ~ güllə kimi, yeyin.

Schnelläufer, *der*; *-s, -* iti qaçan, sürətli qaçan; çapar.

Schnelläuferin, *die*; *-, -nen* iti qaçan, sürətli qaçan (*qadın*).

Schnelle, *die*; *-, -n* 1. yeyinlik, sürət; *F auf die* ~ əcələ ilə; ayaq üstündə; *j-n auf die* ~ *besuchen* bir kəsə ayaq üstündə baş çəkmək; 2. (*Stromschnelle*) çayın iti axan yeri.

schnellen *vi* 1. atılmaq, yerindən sıçramaq; *in die Höhe* ~ yuxarı atılmaq; 2. (*Preise, Aktien usw.*) qalxmaq; *vt* atmaq, tullamaq.

schneller *adj.* daha tez.

Schnellfeuergewehr, *das*; *-(e)s, -e* odlu silah (*Süd.* : *a. müsəlsəl*).

schnellfüßig *adj.* iti ayaq, qaçağan.

Schnellgericht, *das*; *-(e)s, -e* (*Essen*) tez hazır olan xörək, tez bişən yemək.

Schnellhefter, *der*; *-s, -* sancaqlı qovluq.

Schnelligkeit, *die*; *-, -en* itilik, tezlik, cəldlik, sürət (*lilik*).

Schnellkochtopf, *der*; *-(e)s, -'e* tezbişirən qazança.

schnellstens *adv.* mümkün qədər tez, yubanılmadan, təxirə salınmadan.

Schnellpost, *die*; *-* təcili poçt (*post*).

Schnellstraße, *die*; *-, -n* otoyol, ekspress yolu, nəqliyyatın daha sürətli hərəkəti üçün ayrılmış yol zolağı.

Schnellzug, *der*; *-es, -'e* ekspres qatar.

Schnepfe, *die*; *-, -n* zo. cüllüt.

schneuzen *vr* : *sich* ~ burnunu silmək, fınxırmaq.

Schnickschnack, *der*; *-s* 1. (*Krempel*) zir-zibil; 2. (*sinnloses Gerede*) cəfəngiyat, boş sözlər.

Schnippchen : *j-m ein* ~ *schlagen* bir kəsi dolamaq, bir kəsə zərərsiz bir oyun oynamaq.

schnippeln *vt* doğramaq, tikə-tikə etmək.

schnippen *vi* : *mit den Fingern* ~ çırtma vurmaq.

schnippisch *adj.* həyasız, hörmətsiz.

Schnipsel, *der u. das*; *-s, -* parça, tikə.

schnitt *s. schneiden*.

Schnitt, *der*; *-(e)s, -e* 1. (*schneiden*) kəsmə, doğrama; 2. (*Schnittwunde*) kəsik, çarıq, yarıq; 3. (*Kleid*) biçim, ülgü; 4. (*am Buch*) kənar, qıraq; 5. *med.* əməliyyat; 6. (*Durchschnitt*) *F* orta hesab; *im* ~ orta hesabla; 7. (*Gewinn*) qazanc; *F s-n* ~ *machen* -*dən* yaxşı pul çıxarmaq.

Schnittblume, *die*; *-, -n* kəsilmiş çiçək.

Schnittbohnen *die/pl.* lobya.

Schnitte, *die*; *-, -n* dilim, parça, doğram.

schnittig *adj.* (*Boot, Auto*) gözəl və iti gedən (*sürətli*), axarlı.

Schnittlauch, *der*; *-(e)s* bir növ soğan, sövzü.

Schnittmuster, *das*; *-s, -* ülgü, əndazə.

Schnittpunkt, *der*; *-(e)s, -e* *math.* birləşmə nöqtəsi, qovşaq.

Schnittwunde, *die*; *-, -n* kəsik yarası, bıçaq yarası.

Schnitz, *der*; *-es, -e* dilim, parça, doğram.

Schnitzel¹, *das*; *-s, -* qızardılmış dana və ya donuz əti.

Schnitzel², *der*; *-s, -* kəsik, parça; *Papierschnitzel* kağız parçası.

schnitzeln *vt* doğramaq, xırda-xırda kəsmək.

schnitzen *vt* naxış açmaq, oymaq; qəddəmək; *fig. er ist aus hartem Holz geschitzt* o, çox iradəli adamdır.

Schnitzer, *der*; -s, - 1. naxışçı, həkak; 2. (Fehler) səhv; *e-n ~ machen* səhv etmək.

Schnitzerei, *die*; -, -en oyma, naxış, naxışlama.

schnob *s. schnauben*.

schnodd(e)rig *adj.* sırtıq, hörmət etməyən, dəcəl, sayğısız.

schnöde *adj.* 1. (gemein) alçaq, adi, bayağı; 2. (beleidigend) təhqiredici, saymazana; *e-e ~ Antwort* saymazana cavab; *~r Undank* yaxşılığa yamanlıq.

Schnödigkeit, *die*; - bayağılıq, adi söz və davranış (*rəftar*).

Schnorchel, *der*; -s, - (Atemrohr) nəfəs alma borusu.

Schnörkel, *der*; -s, - 1. (an Schriftzügen) quyruq; 2. (in der Rede) bəzək-düzək; *ohne ~ bəzək-düzəksiz*.

schnorren *vt* dilənçilik etmək.

Schnorrer, *der*; -s, - dilənçi.

Schnösel, *der*; -s, - *F* darğaşayır, sırtıq, həyasız.

schnüffeln *vi* 1. (an et.) iyləmək, qoxulamaq; 2. *fig.* casusluq etmək, burununu hər yere soxmaq.

Schnüffler, *der*; -s, - casus.

Schnuller, *der*; -s, - əmzik.

Schnulze, *die*; -, -n *F* yüngül mahnı; sentimental film.

Schnupfen, *der*; -s, - zökəm, soyuq dəymə; *e-n ~ bekommen* zökəm olmaq, soyuq dəymək.

schnupfen *vt* 1. burunotu (*tütün*) iyləmək, burunotu (*tütün*) qoxulamaq; 2. (*schluchzen*) hicqırmaq; 3. *F es schnupft mich* məni hirsəndirir, məni acıqlandırır.

Schnupftabak, *der*; -(e)s, -e *tütün*, ənfiyə, burunotu, buruna çəkilən *tütün* tozu.

schnuppe *adj.* : *das ist mir ~* mənim üçün bunun heç bir fərqi yoxdur.

Schnupperkurs, *der*; -es, -e yoxlama dərsi, tanış olma dərsi.

schnuppern *vi* iyləmək, qoxulamaq (*an D/bir şeyi*).

Schnur, *die*; -, -e 1. ip, qaytan, bağ; 2. (*seidene ~*) bafta; 3. (*Kabel*) kab(e)l.

Schnürchen, *das*; -s, - *fig.* : *es läuft wie am ~* hər şey yağ kimi gedir, su kimi axır, saat kimi işləyir.

schnüren *vt* düynləmək, qaytanla bağlamaq.

schnurgerade *adj.* dümdüz.

Schnurrbart, *der*; -(e)s, -e biğ.

Schnurre, *die*; -, -n gülməli hekayə.

schnurren *vi* 1. (*Katze*) mırıldamaq; 2. (*Motor*) guruldamaq.

Schnürschuh, *der*; -(e)s, -e qaytanlı başmaq, bağlı başmaq.

Schnürsenkel, *der*; -s, - başmaq bağı.

schnurstracks *adv.* o saat, həmin dəqiqə, yubanılmadan, dərhal.

schnurz(egal) *adj.* *F das ist mir ~* mənim üçün bunun heç bir fərqi yoxdur.

Schnute, *die*; -, -n *F* ağız; dodaq; *e-e ~ ziehen* dodaq büzmək.

schob *s. schieben*.

Schober, *der*; -s, - (*Heuschober*) taya, ot tayası; taxıl qalağı.

Schock¹, *der*; -s, -s şok, ürəkkeçmə; *unter ~ stehen* şokda olmaq.

Schock² *das*; -(e)s, -e 1. 60 ədəd; *ein ~ Eier* 60 ədəd yumurta; 2. *fig.* (*große Menge*) böyük miqdər.

Schockbehandlung, *die*; -, -en şok müalicəsi.

schockieren *vt* şok vermək, şokə etmək.

schofel *adj.* *F* alçaq, əclaf; acınacaqlı.

Schöffe, *der*; -n, -n məhkəmənin fəxri üzvü.

Schofför, *der*; -s, -e şofer.

Schokolade, *die*; -, -n şokolad.

Schokoladenseite, *die*; -, -n *fig.* yaxşı tərəf; *sich von seiner ~ zeigen* özünün ən yaxşı tərəfini göstərmək.

Scholastik, *die*; - 1. *phil.* sxolastika; 2. *fig.* dardüşüncəli təlim.

Scholle¹, *die*; -, -n 1. (*Eisscholle*) buz qayası, buz parçası; 2. (*Erdscholle*) bir parça torpaq; 3. (*Heimat*) doğma yurd,

vətən.

Scholle², *die*; -, -*n* zo. qalxan balığı.

schon *adv.* 1. artıq; 2. (*frühzeitig*) qabaqcadan, tezdən; *warum willst du ~ gehen?* niyə tezdən gedirsən?; 3. (*rechtzeitig, bestimmt*) vaxtında; yaqın ki; *er wird es ~ noch früh genug erfahren* o bunu (*artıq*) vaxtında biləcəkdir; *er wird ~ kommen* o yaqın ki gələr; 4. (*endlich*) artıq; *nun schweig doch ~ artıq danışma*; 5. (*jemals*) heç; *hast du ~ einmal ...?* sən heç ... mi? 6. (*sogar ~*) həтта; *~ gut!* yaxşı!; *das wird ~ stimmen, nur..* bu düz olacaq, ancaq.; *~ der Gedanke daran* bunun təsəvvürü belə; *~ möglich* imkanı var; *wenn ~, denn ~!* əgər belədirsə, qoy belə də olsun!

schön *adj.* gözəl, qəşəng, göyçək, zərif; allı-güllü, aybəniz; *~e Augen* gözəl gözlər; *~e Augen haben* gözəl gözləri olmaq, durnagöz(lü); *~e Stimme* gözəl səs; *~e Literatur* bədii ədəbiyyat; *e-e ~e Summe* baha; *wie ~!* nə gözəl!; *adv.* çox gözəl, çox qəşəng, çox yaxşı; *~!* yaxşı!, razıyam!; *~ kühl* çox (*yaxşı*) sərin; *das wäre noch ~er* elə bu qalmışdı; *danke ~!* çox təşəkkür edirəm!, çox sağ ol(un)!; *du bist mir ja ein ~er Freund* (*iron.*) əcəb yaxşı dostsan; *~e Augen machen* naz etmək; *e-s ~en Tages* günlərin gözəl bir günündə, bir gözəl gündə; *der ~ste Tag* ən gözəl gün.

Schöne, *die*; -*n*, -*n* *F* gözəl qadın, dilbər, camallı qadın.

schonen *vt* müğayət olmaq, aman vermək, himf etmək; yazığı gəlmək; *vr sich ~* özünə rəhmi gəlmək, özündən müğayət olmaq, özünü himf etmək, özünü gözətləmək.

schonend *adj.* nazik; yumşaq; *adv.* *~ umgehen mit ..* -dən səliqə (*dıqqət/ehtiyat*) ilə istifadə etmək.

Schoner, *der*; -*s*, - çox dorlu yelkənli gəmi, şxuna.

schönfärben *vt* *fig.* olduğundan gözəl göstərmək.

schöngestig *adj.* estetik; incəsənəti sevmən; *die ~e Literatur* bədii ədəbiyyat.

Schönheit, *die*; -, -*en* 1. gözəllik, hüsn, göyçəklik; camal; 2. (*Frau*) gözəl qadın.

Schönheitschirurgie, *die*; - kosmetik cərrahlıq.

Schönheitsfehler, *der*; -*s*, - cismani eyib.

Schönheitskönigin, *die*; -, -*nen* gözəl kraliçası, gözəllik mələyi (*mələki*).

Schönheitsoperation, *die*; -, -*en* kosmetik cərrahlıq.

Schönheitspflege, *die*; - kosmetik qulluq.

Schönheitssinn, *der*; -(*e*)s gözəllik hissi, gözəllik duyğusu.

Schönheitswettbewerb, *der*; -(*e*)s, -*e* gözəllik yarışması (*müsabiqəsi*).

Schonkost, *die*; - pəhriz yeməyi.

schönmachen *vr sich ~* bəzənmək, üst-başını düzəltmək.

schönreden *vt* yaltaqlanmaq (*j-m/bir kəsə*).

schönschreiben *vt* xəttatlıq etmək.

Schönschreibekunst, *die*; - xəttatlıq, kallıqrafiya.

schöntun *vi* : *j-m ~* bir kəsə yaltaqlanmaq.

Schöntuerei, *die*; -, -*en* yaltaqlanma, kompliment demə.

Schonung, *die*; -, -*en* 1. (*Gnade*) rəhm, aman, şəfqət; 2. (*Sorgfalt*) ehtiyat(lıq); *mit ~ behandeln* ehtiyatla (*güzəşlə*) rəftar etmək; 3. (*Forst*) qoruq.

schonungslos *adj.* rəhmsiz, amansız, şəfqətsiz.

Schonzeit, *die*; -, -*en* 1. (*für Tiere*) ov qadağanı olunmuş vaxt; 2. (*für Berufsanfänger* usw.) keçinmə vaxtı, güzəşt müddəti.

Schopf, *der*; -(*e*)s, -*e* kəkil; *fig. beim ~ ergreifen* fürsəti əldən verməmək, fürsətdən istifadə etmək.

schöpfen *vt* 1. (*Wasser*) su çıxartmaq; su çəkmək; 2. (*Atem, Luft*) dərin nəfəs almaq, hava almaq; 3. (*Mut*) ürəklənmək; 4. (*Verdacht*) şübhələnmək; 5. (*mit dem Löffel*) qaşıqlamaq; çömçələmək; 6. (*schaffen*) yaratmaq.

Schöpfer, *der*; -*s*, - 1. (*e-s Werkes* usw.)

yaradıcı, müəllif, qurucu; **2.** (*Gott*) yaran-dan, xaliq; **3.** (*großer Löffel*) çömçə.

schöpferisch *adj.* yaradıcı, zehni; bə-dii; *~e Arbeit leisten* yaradıcı əməklə məşğul olmaq.

Schöpferkraft, *die*; - yaradıcılıq qüv-vəsi, yaradıcı qüvvə.

Schöpfkelle, *die*; -, -n çömçə, abgər-dən.

Schöpfelöffel, *der*; -s, - çömçə.

Schöpfung, *die*; -, -en **1.** yaratma; **2.** (*das Geschaffene*) məhsul, yaradıcılıq, yaranış; **3.** (*Werk*) əsər.

Schoppen, *der*; -s, - yarım litrik ölçü qabı.

Schöps, *der*; -es, -e qoyun.

Schorf, *der*; -(e)s, -e yara qabığı, ya-ra közü.

schorfig *adj.* qotur.

Schornstein, *der*; -(e)s, -e tüstü baca-sı, ban (*Süd.* : a. *dudkeş*); *fig. et. in den ~ schreiben* buz üstünə yazıb günəş qabağına qoymaq, üstündən qələm çəkmək.

Schornsteinfeger, *der*; -s, - bacatəmiz-ləyən.

schoss *s. schießen.*

Schoss, *der*; -es, -e bot. zoğ, cavan bu-dağ.

Schoß, *der*; -es, -e **1.** qucaq, qoyun; *das Kind auf den ~ nehmen* uşağı quca-ğa almaq; **2.** (*Mutterleib*) bətn, ana bət-ni; **3.** (*Rockschoß*) ətək; *in ~e der Familie* ailə daxilində, ailə qucağında; *fig. die Hände in den ~ legen* əlini ağdan-qa-raya vurmamaq.

Schoßhund, *der*; -(e)s, -e qucaq iti, çox kiçik və qucaqda oturan it.

Schössling, *der*; -s, -e zoğ, cavan bu-dağ, fidan.

Schote, *die*; -, -n (*Hülse*) qabıq, qın.

Schotte, *der*; -n, -n şotlandiyalı.

Schotter, *der*; -s, -daş; *Straßenschotter* cıncıl, qırma daş.

Schottin, *die*; -, -nen şotlandiyalı qa-dın.

schottisch *adj.* şotlandiya(lı).

Schottland Şotlandiya.

schraffieren *vt* cizgiləmək (*Süd.* : a. *haşur vurmaq*).

schraffiert *adj.* cizgili, haşurlu.

Schraffur, *die*; -, -en cizgiləmə.

schräg *adj.* çəp, qıyqac; əyri, maili, *~ gegenüber -in* çarpazında, çəpində.

Schräge, *die*; -, -n əyrilik, çəplik; *die Wand hat e-e leichte ~* divarın bir az əy-riliyi var.

Schrägstrich, *der*; -(e)s, -e əyri xətt, çəp xətt.

Schramme, *die*; -, -n çarıq, kəsik; cızıq; siyrinti.

schrammen *vt* yaralamaq; cızmaq, siyirmək; zədələmək.

Schrank, *der*; -(e)s, -e şkaflar, dolab.

Schrankbett, *das*; -es, -en yataqlı şkaflar.

Schranke, *die*; -, -n **1.** çəpər, sədd; ma-nə; **2.** *fig. (Grenze)* hədd, sərhəd; *j-n in die/ -e ~n weisen* bir kəsə həddini bildirmək.

schrankenlos *adj. fig.* ölçüsüz, hədsiz-hesabsız; maneəsiz.

Schrankenwärter, *der*; -s, - darvazaçı.

Schraube, *die*; -, -n **1.** vint (*Süd.* : *piç*); çiv(i); **2.** (*Schiffsschraube*) pər(*vanə*); *fig. bei ihm ist e-e ~ locker* bir az ağılı azdır.

schrauben *vt* **1.** vintləmək, piç(*ini*) burmaq; çivləmək; *fig. 2. (in die Höhe)* artırmaq, yuxarı qaldırmaq; *Preise in die Höhe ~* qiymətləri (*daimi*) artırmaq, qiymətləri yuxarı qaldırmaq; *fig. geschraubt* süni, qəyri-təbii.

schraubenförmig *adj.* vintli, pərli; vint-şəkilli, dolama.

Schraubemutter, *die*; -, -n qayka (*Süd.* : *möhrə*).

Schraubenschlüssel, *der*; -s, - qayka açarı (*Süd.* : *açar*).

Schraubenzieher, *der*; -s, - vintaçan, vintburan, (*Süd.* : *piçaçan*).

Schraubstock, *der*; -(e)s, -e mənqənə.

Schrebergarten, *der*; -s, - şəhər kə-narında balaca bağ.

Schreck, *der*; -(e)s, -e(n) qorxu, hədə; *e-n ~ bekommen* qorxmaq; *vor ~ zittern* qorxudan titrəmək.

schrecken *vt* qorxutmaq, ürktmək,

hürkütmək.

Schrecken, *der*; -s, - s. *Schreck*; ~ *verbreiten* dəhşət yaratmaq.

schreckenerregend *adj.* dəhşətli, bağırdələ.

Schreckensbotschaft, *die*; - qorxulu xəbər, qara xəbər, pis xəbər.

Schreckenherrschaft, *die*; - terror, terrorçuluq, dəhşət rejimi.

Schreckensnachricht, *die*; -, -en pis xəbər, qara xəbər.

Schreckenstat, *die*; -, -en dəhşətli cinayət.

schreckerstartt *adj.* qorxudan donmuş, qorxudan mat olmuş.

Schreckgespenst, *das*; -(e)s, -er qarabasma, xəyal.

schreckhaft *adj.* tez qorxan.

schrecklich *adj.* 1. dəhşətli, qorxulu; fəlakətli, bağırdələ, ətürpərdən, ətürpərdici; 2. *F* (*sehr*) çox, *ich freue mich ~ darauf* buna görə çox sevinirəm.

Schrecknis, *das*; -ses, -se dəhşət.

Schreckschuss, *der*; -es, -e havaya atılan güllə, xəbərdaredici atəş.

Schrei, *der*; -(e)s, -e 1. qışqırıq, bağırtı, fəryad, hayqırtı, nalə, hay; 2. *F* *der letzte* ~ ən yeni moda.

Schreibart, *die*; -, -en yazı üslubu; yazı tərzii.

Schreibe, *die*; - *F* qələm.

schreiben *vt* yazmaq; *ins reine/Reine* ~ təmiz kağıza köçürmək; *wir ~ heute den 11. Mai* bu gün May ayının onbiridir.

Schreiben, *das*; -s, - məktub, yazı; piktik.

Schreiber, *der*; -s, - 1. yazan, mirzə 2. (*Verfasser*) müəllif.

Schreiberei, *die*; -, -en kağızcılıq.

schreibfaul *adj.* məktub yazma tənbelli; ~ *sein* məktub yazmağa tənbellik etmək.

Schreibfeder, *die*; -, -n qələm.

Schreibfehler, *der*; -s, - yazı səhvi, yazıda səhv.

Schreibheft, *das*; -(e)s, -e dəftər.

Schreibmaschine, *die*; -, -n yazı maşını.

ni.

Schreibmaschinenpapier, *das*; -s yazı maşınının kağızı.

Schreibpapier, *das*; -s yazı kağızı.

Schreibschrift, *die*; -, -en (*Ggs. Druckschrift*) əlyazısı; kursiv şrift.

Schreibtisch, *der*; -(e)s, -e yazı stolu, yazı mizi.

Schreibung, *die*; -, -en imla, orfoqrafiya, yazı qaydaları.

Schreibzeug, *das*; -(e)s, -e yazı ləvazimatı.

schreien *vi* 1. qışqırmaq, fəryad etmək, dad-bidad etmək, haray çəkmək, havar çəkmək; *um Hilfe* ~ kömək istəmək, dad-fəryad etmək, havar çəkmək; 2. (*Kleinkind*) ağlamaq; 3. (*Hahn*) banlamaq; 4. (*Esel*) anqırmaq; *fig. Ach und Weh* ~ nalə etmək, fəryad etmək; ~ *vor Schmerz* sancıdan nalə etmək; *zum Schreien sein* çox gülməli olmaq, çox məzəli olmaq.

schreiend *adj. fig.* 1. (*Farbe*) gözə çarpar, parlaq; 2. (*Unrecht*) aydın, bəlli; *e-e ~e Ungerechtigkeit* aydın ədalətsizlik.

Schreier, *der*; -s, - qışqırıqçı, çığır-bağırtıcı.

Schreierei, *die*; -, -en qışqırtı.

Schreihals, *der*; -es, -e qışqırıqçı, çığır-bağırtıcı.

Schrein, *der*; -(e)s, -e sandıq; ş kaf.

Schreiner, *der*; -s, - xarrat, nəccar.

schreiten *vi* 1. addımlamaq; 2. *fig.* başlamaq, girişmək (*zu D/hayəsə*); *zur Tat* ~ hərəkətə başlamaq (*keçmək*).

schrie *s. schreien.*

schrieb *s. schreiben.*

Schrift, *die*; -, -en 1. hərflər; *lateinische* ~ latın hərfləri; 2. (*Handschrift*) dəstxətt; *schöne* ~ gözəl xətt; 3. (*Artikel*) məqalə, yazı; 4. (*Werk*) əsər; *die Heilige* ~ Müqəddəs kitab.

Schriftart, *die*; -, -en *typ.* şrift növü.

Schriftführer, *der*; -s, - katib, karguzar.

Schriftleiter, *der*; -s, - redaktor.

Schriftleitung, *die*; -, -en redaksiya.

schriftlich *adj.* yazılı; *adv.* yazı ilə,

kətbən, yazılı şəkildə; *F das kann ich dir ~ geben!* bu qətiyyətlə belədir!

Schriftprobe, *die*; -, -n xətt nümunəsi.

Schriftsatz, *der*; -es, -'e **1.** *typ.* yığımı; **2.** *jur.* rəsmi ərizə; rəsmi izahat.

Schriftsetzer, *der*; -s, - *typ.* yığıcı.

Schriftsprache, *die*; -, -n ədəbi dil, yazı dili.

Schriftsteller, *der*; -s, - yazıçı, ədib; *veralt. fig.* əhli-qələm.

Schriftstück, *das*; -(e)s, -e sənəd, rəsmi sənəd.

Schrifttum, *das*; -s ədəbiyyat; yazı.

Schriftwechsel, *der*; -s, - yazışma, məktublaşma, korrespondenz.

Schriftzeichen, *das*; -s, - hərf.

Schriftzug, *der*; -(e)s, -'e (*e-r Unterschrift usw.*) quyruq.

schrill *adj.* (*Ton, Stimme*) kəskin; qu-laqbatıran; cır.

Schrippe, *die*; -, -n kiçik ağ çörək.

schrift *s. schreiben.*

Schritt, *der*; -(e)s, -e **1.** addım, qədəm; *~ für ~* addımbaaddım; tədricən; *auf ~ und Tritt* addımbaşı, daim; **2.** (*Maßnahme*) tədbir, əməl; *~e unternehmen* tədbir görmək; **3.** (*lauter/ leiser ~*) ayaq səsi; **4.** *im ~ fahren* yavaş sürmək (*getmək*); *j-m auf ~ und Tritt folgen* bir kəsi addım-başı təqib etmək (*izləmək*); *~ halten mit -ilə* ayaqlaşmaq; *den ersten ~ tun* ilk addımı atmaq.

Schrittmacher, *der*; -s, - *pol.* qabaq-cıl, başqalarına yol açan, təşəbbüsçü; *med.* ürək bateriyası.

schrittweise *adv.* addım-addım, yavaş-yavaş, tədricən, gedə-gedə, az-az.

schroff *adj.* **1.** (*Antwort usw.*) sərt, qaba; **2.** (*plötzlich*) birdən, gözlənilmədən; **3.** (*jäh, abfallend*) dik, sıldırım.

Schroffheit, *die*; -, -en kəskinlik, şiddət; sərtlik.

schröpfen *vt* **1.** *med.* çərtmək, qan almaq, həcəmət qoymaq (*almaq*); **2.** *fig.* *j-n ~* bir kəsi qoymaq, bir kəsi talan etmək.

Schrot, *das u. der*; -(e)s **1.** (*Korn*) yarma; **2.** (*Gewehrschrot*) saçma; *fig. von*

echtem ~ und Korn əsil insan.

schrotten *vt* **1.** (*Getreide*) iri üyütmək; **2.** (*Fass*) diyirlətmək.

Schrotflinte, *die*; -, -n saçma tüfəngi.

Schrotmühle, *die*; -, -n un dəyirmanı.

Schrott, *der*; -(e)s, - dəmir qırıntıları; *zu ~ fahren* avtomobil qəzasında maşını darmadağın (*məhv*) etmək.

schrottreif *adj.* işdən düşmüş.

schrubben *vt* təmizləmək, şotka ilə yumaq, silmək.

Schrubber, *der*; -s, - lif süpürgə; yer təmizləmək dəsmalı.

Schrulle, *die*; -, -n **1.** şiltaq, əhval, naz; *den Kopf voller ~n haben* əcaib fikirlərə düşmək; **2.** *F (wunderliche, alte Frau)* kaftar, küpəgiren qarı.

schrullig *adj.* əcaib, qəribə; səfeh.

schrumpeln *vi* yığılmaq, qırıq-qırıq olmaq, büzülmək.

schrumphen *vi* **1.** yığılmaq, büzülmək, qırıq-qırıq olmaq; **2.** *fig.* azalmaq.

Schrumpfung, *die*; -, -en azalma.

Schub, *der*; -(e)s, -'e **1.** təkan; zərbə; **2.** *med. (Anfall)* tutma; **3.** (*Menschenmenge*) dəstə, qrup, qafilə; *auf den ~ bringen* yatab göndərmək; sürgün etmək.

Schubfach, *das*; -(e)s, -'er siyirmə, siyirtmə yeşik, göz; (*Süd. : a. kaşov*).

Schubkarren, *der*; -s, - əl arabası.

Schubkasten, *der*; -s, -' s. *Schubfach*.

Schubkraft, *die*; -, -'e hərəkət qüvvəsi, dartma qüvvəsi.

Schublade, *die*; -, -n s. *Schubfach*.

Schubs, *der*; -es, -e *F* dirsək zərbəsi; *j-m e-n ~ geben* bir kəsi dirsəyi ilə itələmək.

schubsen *vt* itələmək.

schubweise *adv.* qruplar halında, hissə-hissə.

schüchtern *adj.* utancaq, adamdan qaçan, cürətsiz; qorxaqcasına.

Schüchternheit, *die*; - utancaqlıq, cürətsizlik.

schuf *s. schaffen.*

Schuft, *der*; -(e)s, -e yaramaz, alçaq, fırıldaqçı, əclaf.

schufften *vi* ağır iş görmək, özünü əl-

dən salmaq; *F* eşşək kimi işləmək.

Schufferei, *die*; -, *-en* ağır iş.

schuffig *adj.* alçaq, rəzil, əclaf.

Schuh, *der*; *-(e)s*, *-e* başmaq, ayaq-qabı, qondara; *ein Paar ~e* bir cüt başmaq; *mein ~ drückt* başmaq ayağımı vurur, başmaq ayağımı sıxır; *die ~e anziehen* başmaqları geymək; *fig. j-m et. in die ~e schieben* təqsiri başqasının üzərinə atmaq; *F wo drückt dich der ~?* nə çətinliyin var?, səni nə incidir?

Schuhanzieher, *der*; *-s*, - başmaqçəkən, dabançəkən.

Schuhband, *das*; *-(e)s*, *-er* başmaqbağı, ayaqqabı bağı.

Schuhbürste, *die*; -, *-n* başmaq şotkasi.

Schuhcreme, *die*; -, *-s* vaks, ayaqqabı yağı.

Schuhgeschäft, *das*; *-(e)s*, *-e* başmaq mağazası.

Schuhmacher, *der*; *-s*, - pinəçi, başmaqçı, ayaqqabıçı.

Schuhputzer, *der*; *-s*, - çəkməsilən, başmaqsilən.

Schuhsenkel, *der*; *-s*, - başmaqbağı.

Schuhsohle, *die*; -, *-n* alt, altlıq, başmaq dabanı.

Schuhspanner, *der*; *-s*, - başmaq qəlibi (*Süd. : başmaq qalibi*).

Schuhwischse, *die*; - vaks, başmaq yağı.

Schukosteckdose, *die*; -, *-n* el. qoruyucu şpəsel.

Schulabgänger, *der*; *-s*, - orta məktəbi qurtaran şagird.

Schulamt, *das*; *-(e)s*, *-er* maarif idarəsi.

Schularbeit, *die*; -, *-en* ev tapşırığı.

Schulaufgabe, *die*; -, *-en* s. *Schularbeit*.

Schulbehörde, *die*; -, *-n* s. *Schulamt*.

Schulbeispiel, *das*; *-s*, *-e* əyani nümunə, hər kəsin bildiyi örnək.

Schulbesuch, *der*; *-(e)s*, *-e* məktəbə (*oxula, mədrəsəyə*) getmə.

Schulbildung, *die*; - təlim, təhsil.

Schulbuch, *das*; *-(e)s*, *-er* dərslik.

Schuld, *die*; -, *-en* 1. (*Verantwortung*)

təqsir, günah, müqəssirlik, təqsirillik, babal, cürm, suç; *wer ist ~?* kimin günahıdır?, kimin suçudur?; *es ist meine ~* mənim günahımdır, mən təqsirkaram; *s-e ~ abstreiten* təqsirini danmaq; *j-m die ~ an et. geben* bir kəsi günahkar saymaq, babalını yumaq; 2. (*Schuldgefühl*) günahkarlıq hissi; *fig. (tief) in j-s ~ stehen* bir kəsə (*çox şeylər*) borclu olmaq.

Schuldbekanntnis, *das*; *-ses*, *-se* günahını (*suçunu*) boynuna alma; gözükölgəlilik.

schuldbeladen *adj.* təqsirkar, günahkar, təqsirli.

schuldbewusst *adj.* təqsirini başa düşən, gözükölgəli, suçlu.

schulden *vt* borclu olmaq (*j-m/bir kəsə*); *du schuldest mir 50 Euro* sən mənə 50 € borclusan.

Schulden, *die/pl.* (*Geldschuld*) borc, ödünc *sg.*; *du musst deine ~ bezahlen* gerek borclarını verəsən; *~en machen* borclu qalmaq, borc etmək; *~en haben* borcu olmaq.

Schuldforderung, *die*; -, *-en* borc tələbi.

schuldfrei *adj.* borcsuz; təqsirsiz.

schuldhaf *adj.* təqsirli.

Schuldienst, *der*; *-(e)s* müəllimlik.

schuldig *adj.* 1. təqsirli, günahkar, suçlu; 2. (*Geld*) borclu; *j-m Geld ~ sein* bir kəsə (*pul*) borclu olmaq; *j-m Reichenschaft ~ sein* bir kəsə cavabdeh olmaq; *fig. j-m nichts ~ bleiben* bir kəsin cavabını ovcunun içinə qoymaq; *~ erklären* təqsirli saymaq.

Schuldigkeit, *die*; - borc, vəzifə; *s-e ~ tun* öz borcunu yerinə yetirmək.

schuldlös *adj.* təqsirsiz, günahsız.

Schuldlosigkeit, *die*; - təqsirsizlik, bəraət, günahsızlıq.

Schuldner, *der*; *-s*, - borclu, borcalan.

Schuldrecht, *das*; *-(e)s*, *-e* öhdəçilik hüququ.

Schuldschein, *der*; *-(e)s*, *-e* iltizamnamə, borcluluq sənədi, borc öhdəliyi.

Schuld spruch, *der*; *-(e)s*, *-e* təqsirkarlıq qərarı.

Schule, *die*; -, -n **1.** məktəb, mədrəsə, oxul; *in die* ~ *gehen* məktəbə getmək; **2.** (*Unterricht*) dərs; *heute ist keine* ~ *bu gün dərs yoxdur*; *fig. aus der* ~ *plaudern* sirri ifşa etmək, sirri aləmə yaymaq; *die* ~ *schwänzen* məktəbə getməmək, dərsdən qaçmaq; *fig. das wird* ~ *machen* bu örnək (*misal*, *nümunə*) olacaq; **3.** (*Richtung in der Kunst, Wissenschaft*) cərəyan; *die* ~ *Rembrandts* Rembrand məktəbi; *fig. die harte* ~ *des Lebens* yaşayışın (*həyatın*) çətinlikləri.

schulen *vt* öyrətmək, təlim vermək, dərs vermək; yetişdirmək *geschult* öyrənmiş, məhərətli, təcrübəli.

Schüler, *der*; -s, - *şagird*, öyrənci; *beste* ~ *ə* laçı, *ən* çalışqan şagird.

Schüleraustausch, *der*; -(e)s məktəb şagirdlərinin mübadiləsi.

Schulferien, *die/pl.* məktəblərdə tətill.

schulfrei *adj.* dərsdən azad.

Schulfreund, *der*; -(e)s, -e məktəb yoldaşı.

Schulgeld, *das*; -(e)s tədris pulu.

Schulhof, *der*; -(e)s, -e məktəb həyəti.

Schuljahr, *das*; -(e)s, -e tədris ili.

Schulkamerad, *der*; -en, -en məktəb yoldaşı.

Schulkind, *das*; -(e)s - *er* məktəbyaşlı.

Schullehrer, *der*; -s, - müəllim.

Schulleiter, *der*; -s, - məktəb rəhbəri oxul müdiri.

Schulmappe, *die*; -, -n məktəb çantası.

Schulordnung, *die*; -, -en məktəb nizam-intizamı (*düzəni*); məktəb nizam-naməsi.

Schulpflicht, *die*; - məcburi təhsil.

schulpflichtig *adj.* məktəbə getməyə məcbur; *~es Kind* məktəbyaşlı uşaq.

Schulranzen, *der*; -s, - məktəb çantası; arxa çantası.

Schulsachen, *die/pl.* tədris ləvazimatı.

Schulschluss, *der*; -es dərslərin qurtarması; məktəbin bağlanması.

Schulschwänzer, *der*; -s, - dərsdənqaçan şagird.

Schulspeisung, *die*; -, -en məktəbdə yemək vermək.

Schulter, *die*; -, -n çiyin; arxa; *fig.* ~ *an* ~ çiyin-çiyinə, çiyinbəciyin; *mit den* ~ *n zucken* çiyin atmaq; *fig. j-m die kalte* ~ *zeigen* bir kəsi saymamaq, pis (*soyuq*) qarşılamaq, dirsək göstərmək; *et. auf die leichte* ~ *nehmen* bir şeyə ciddi yanaşmamaq.

Schulterblatt, *das*; -(e)s, -er kürek sümüyü.

schultern *vt* **1.** (*Gewehr* usw.) çiyinə almaq; **2.** (*Judo, Ringen*) çiyinləri yerə vurmaq, yıxmaq.

Schulterpolster, *das*; -s, - çiyinlik.

Schulung, *die*; -, -en öyrənmə, tədris, təlim; kurs.

Schulunterricht, *der*; -(e)s məktəb (*mədrəsə*) dərsi.

Schulversäumnis, *das*; -, -se dərs buraxma.

Schulverwaltung, *die*; -, -en məktəb müdiriyyəti.

Schulweg, *der*; -(e)s, -e məktəb yolu.

Schulwesen, *das*; -s təhsil; maarif sistem.

Schulzeit, *die*; -, -en **1.** tədris vaxtı, məktəb vaxtı; **2.** tədris illəri *pl.*

Schulzeugnis, *das*; -ses, -se məktəb gündəliyi (*Süd.* : *karnamə*).

schummeln *vi* *F* aldatmaq, cığallıq etmək, cığal gəlmək, dəğəl gəlmək, hesaba soxmaq.

schumm(e)rig *adj.* toran, alaqaranlıq.

Schummler, *der*; -s, - dəğəlbaz, cığalbaz, dağal.

Schund, *der*; -(e)s zir-zibil, cır-cındır, tör-töküntü, dəyərsiz şeylər.

Schundliteratur, *die*; - bayağı ədəbiyyat.

schunkeln *vi* qol-qola verib oynamaq, yallı getmək.

Schupo, *der*; -s, -s polis məmuru; polis.

Schuppe, *die*; -, -n **1.** (*Fischschuppe*) pulcuq, pul; **2.** (*Kopfschuppe*) kəpək, ərp; *fig. es fiel ihm wie* ~ *n von den Augen* elə bil gözlərini açdılar.

schuppen *vt* (*Fisch*) balıq təmizləmək, balığın pullarını təmizləmək; *vr sich* ~

(Schuppen bilden) pul bağlamaq.

Schuppen, *der*; -s, - anbar, qaraq, de-po; çardağ; *F* (Diskothek) diskotek.

Schuppenflechte, *die*; - *med.* dəmro(v).
schuppig *adj.* pulcuqlu, axcalı, pullu; (Kopfhaut) kəpəkli.

Schur, *die*; -, -en **1.** qoyun qırxını, qırxın; **2.** biçmə, ot biçmə.

schüren *vt* **1.** közü qarışdırmaq; **2.** *fig.* (anstacheln) qızışdırmaq, təhrik etmək.

schürfen *vt* **1.** (nach Erz, Kohle usw.) mədən yataqlarını öyrənmək; qazıb çıxartmaq; **2.** (die Haut) dərini sıyımaq; *er hat sich beim Sturz das Knie geschürft* yıxılarda dizi sıyrıldı; *vi* araşdırmaq (nach D/bir şeyi).

Schürfung, *die*; -, -en araşdırma, kəşfiyyat aparma.

Schürfwunde, *die*; -, -n sıyırtı, sıyırtım.

schurigeln *vi* azar vermək; *j-n* ~ bir kəsə azar vermək, bir kəsi bezdirmək, təngə getirmək, xəstə etmək, boğaza yığmaq.

Schurke, *der*; -n, -n alçaq, rəzil, yaramaz, dələduz, əclaf, xəbis, şərəfsiz.

Schurkenstreich, *der*; -(e)s, -e rəzalət, alçaqlıq, dələduzluq, əclaflıq.

schurkisch *adj.* alçaq, rəzil, alçaqca.

Schurwolle, *die*; - yeni qırılmış qoyun yunu, qoyun yunu.

Schurz, *der*; -es, -e önlük.

Schürze, *die*; -, -n önlük, döşlük.

schürzen *vt* **1.** (Kleidungsstück) çırılmaq, qatılmaq; **2.** (Lippen) büzmək.

Schürzenjäger, *der*; -s, - arvadbaz, arvad düşkünü, hiz.

Schuss, *der*; -es, -e **1.** atəş; *e-n* ~ abgeben atəş açmaq; **2.** (Knall) güllə səsi; **3.** (Sport) şüt, topa zərbə vurma; **4.** (Portion) bir qədar, bir udum; *e-n* ~ Essig in den Salat tun salata bir qədar sirkə qatmaq; *F* *s-e* Sachen in ~ halten hər şeyi yerində olmaq; *der Junge hat e-n kräftigen* ~ getan oğlan yaxşı boy atıb; *in* ~ bringen yaxşı təmir etmək; *e-e* Cola mit ~ alkol qatılmış kola, alkoqollu kola; *weit vom* ~ çox uzaqda (kənarda).

schussbereit *adj.* atəşə hazır.

Schüssel, *die*; -, -n kasa, qab; bayda; cam; çanaq; *F* (kleine ~) dəngənə; (große ~) bulud.

schuss(e)lig *adj.* diqqətsiz, tələsən.

Schusseligkeit, *die*; - diqqətsizlik.

Schussfahrt, *die*; -, -en xizəklə çox sürətli yeniş.

Schusslinie, *die*; -, -n atəş sahəsi; *in die ~ geraten* atəş altına düşmək.

Schussverletzung, *die*; -, -en güllə yarası.

Schusswaffe, *die*; -, -n odlu silah.

Schussweite, *die*; -, -n atəş uzaqlığı.

Schußwunde, *die*; -, -n güllə yarası.

Schuster, *der*; -s, - çəkməçi, pinəçi, ayaqqabıçı, başmaççı.

schustern *vt* çəkməçilik etmək, pinəçilik etmək.

Schutt, *der*; -(e)s **1.** (Abfall) zibil; qırıntı; **2.** (Trümmer) xaraba(lıq), viranə, viranəlik; *in* ~ und Asche liegen viran olmaq, viran qalmaq, darbadağın olmaq; *fig.* kül olmaq.

Schuttabladeplatz, *der*; -es, -e zibillik.

Schüttelfrost, *der*; -(e)s, -e *med.* üşümə, titrəmə.

schütteln *vt* silkələmək, əsdirmək, təpətmək, laxlatmaq, çalxalamaq; *j-m die Hand* ~ birisinin əlini sıxmaq; *vor Gebrauch* ~ istifadə etmədən əvvəl silkələyin; *fig.* den Staub von den Füßen ~ özünü zir-zibildən qurtarmaq; *vr sich* ~ silkələnmək, üst-başını çırpmaq.

schütten *vt* tökmək; *es schüttet* yağış sel kimi yağır.

schütter *adj.* : ~es Haar seyrək saç.

Schutthaufen, *der*; -s, - zibil yığını.

Schutz, *der*; -es **1.** qoruma, müdafiə, qoruyub-saxlama, aman, əman; mühafizə, hiş (vor D, gegen A/ kimdənsə, nədənsə); himayə, havadarlıq; *fig.* *F* kölgə; **2.** (Obdach) sığınacaq; *bei j-m* ~ suchen bir kəsin yanında sığınacaq axtarmaq, daldalanmaq; *j-n in* ~ nehmen kiməsə qahmar çıxmaq, arxa çıxmaq; *gewähren Sie mir bitte* ~ ! məni öz kölgənizə alın!, sizin kölgənizdə!

Schutzanzug, *der*; -(e)s, -'e hərbi səhra geyimi.

schutzbedürftig *adj.* köməyə möhtac.

Schutzbefohlene(r), *der u. die*; -n, -n himayə altında (*qəyyumluqda*) olan.

Schutzblech, *das*; -(e)s, -e (e-s Autos) avtomobilin qoruyucu hissəsi.

Schutzbrille, *die*; -, -n qoruyucu gözlük.

Schutzbündnis, *das*; -ses, -se müdafiə ittifaqı.

Schutzdach, *das*; -(e)s, -'er talvar.

Schütze, *der*; -n, -n **1.** atıcı, nişançı; **2.** *astr.* qövs bürcü; **3.** (*Torschütze*) qol vuran.

schützen *vt* qorumaq, müdafiə etmək, hiyf etmək (*vor D/-dän*); *vr sich* ~ özünü qorumaq, qorunmaq (*vor D, gegen A / kimdənsə, nədənsə*).

Schutzengel, *der*; -s, - qoru(yu)cu mələk, mühafizəçi mələk.

Schützengraben, *der*; -s, -' səngər.

Schützenhilfe, *die*; - F kömək.

Schutzfärbung, *die*; -, -en qoruyucu rəng.

Schutzfilm, *der*; -s, -e qoruyucu üz, qoruyucu örtük.

Schutzgeld, *das*; -s, -er bac, bac-xərac.

Schutzhaft, *die*; - *jur.* ehtiyat həbsi, bir kəsin həyatını qorumaq üçün həbsə alma, mühafizə həbsi.

Schutzherr, *der*; -(e)n, -en arxa, havadar, kömək.

Schutzhütte, *die*; -, -n pənahgah.

Schützling, *der*; -s, -e qorunan, himayə altında olan; *veralt.* dəstpərvərdə.

schutzlos *adj.* müdafiəsiz, köməksiz, adamsız; əsir-yesir.

Schutzmacht, *die*; -, -'e qoruyan dövlət, himayə edən dövlət.

Schutzmann, *der*; -(e)s, -'er polis məmuru.

Schutzmarke, *die*; -, -n mal nişanı.

Schutzraum, *der*; -(e)s, -'e pənahgah.

Schutzschild, *der*; -(e)s, -e sipər, qalxan.

Schutzvorrichtung, *die*; -, -en qoruyucu mexanizm.

Schutzzoll, *der*; -(e)s, -'e himayəedici gömrük, yerli məhsulları qorumaq üçün idxal olunan mallara qoyulan gömrük haqqı.

schwabb(e)lig *adj.* titrək.

Schwabe, *der*; -n, -n Şvab, Almaniyanın Şvabe əyalətindən olan şəxs.

Schwabenstreich, *der*; -(e)s, -e mə'nəsiz zarafat, gülünc hərəkət.

schwäbisch *adj.* şvab.

schwach (-'er, -'st) *adj.* **1.** zəif, tabsız, cansız, gücsüz, aciz, alaşa, canazar, cılız, donqaz, halsız, heysiz; davamsız, dözümsüz; *F* əl(siz)-ayaqsız, dişsiz; etibarsız; **2.** (*Tee, Kaffee*) açıq; **3.** (*gering*) az; ~e Seite zəif tərəf; *schwächer werden* zəifləmək, gücsüzləşmək, gücdən düşmək, heydən düşmək; (*nachlassen*) azalmaq.

Schwäche, *die*; -, -n **1.** zəiflik, gücsüzlük, tabsızlıq, donqazlıq, yardımsızlıq, nəəlaclıq, cansızlıq; **2.** (*Vorliebe*) həvəs, meyl; *fig.* düşkünlük.

Schwächeanfall, *der*; -(e)s, -'e ürəyi getmə.

schwächen *vt* zəiflətmək, gücdən salmaq; dayandıрмаq.

Schwachheit, *die*; -, -en zəiflik, gücsüzlük, tabsızlıq, üzgünlük.

Schwachkopf, *der*; -(e)s, -'e kəmağıl, axmaq, kütbeyin.

schwächlich *adj.* zəif, sısqqa, cansız, tabsız, üzgün.

Schwächling, *der*; -s, -e zəifiradəli; *fig.* əlsiz-ayaqsız.

schwachsichtig *adj.* zəifgörən.

Schwachsinn, *der*; -(e)s kəmağıllıq, fərasətsizlik, kütbeyinlik.

schwachsinnig *adj.* kəmağıl, ağıl zəif, kütbeyin, dərrakəsiz.

Schwachstrom, *der*; -(e)s *el.* zəif cərəyan, az voltaajlı cərəyan.

Schwächung, *die*; -, -en zəiflə(t)mə, gücdən salma.

Schwaden, *der*; -s, - tüstü, buxar.

Schwadron, *die*; -, -en *mil.* eskadron, süvari qoşun hissəsi.

schwadronieren *vt* naqqallıq etmək,

uzun danışmaq.

schwafeln *vi* mənasız sözlər danışmaq, boşboğazlıq etmək.

Schwager, *der*; -s, -' 1. (*Bruder des Ehemannes od. der Ehefrau*) qayın; 2. (*Gemahl der Schwester der Ehefrau*) bacanaq.

Schwägerin, *die*; -, -nen baldız; gəlin.

Schwalbe, *die*; -, -n qaranquş.

Schwalbennest, *das*; -(e)s, -er qaranquş yuvası.

Schwall, *der*; -(e)s, -e sel, axın; *ein ~ von Worten* söz axını.

schwamm *s. schwimmen*.

Schwamm, *der*; -(e)s, -' 1. süngər; 2. (*Pilz*) göbələk; *fig. ~ drüber!* bunu yaddan çıxardaql!

schwammig *adj.* 1. deşik-deşik, göz-göz; 2. (*aufgedunsen*) şişkin; 3. (*vage*) aydın olmayan, qeyri-aydın; *ein ~er Begriff* qeyri-aydın məfhum.

Schwan, *der*; -(e)s, -' 2o. qu.

schwand *s. schwinden*.

schwanen *vi* qabaqcadan hiss etmək; *mir schwant, dass ...* qabaqcadan hiss edirəm ki ..., *ürəyimə damıb ki ...*

Schwanengesang, *der*; -(e)s, -' *fig.* son əsər, son nəğmə.

schwäng *s. schwingen*.

schwanger *adj.* hamilə, ikicanlı, boylu; *~ werden* boylu olmaq, hamilə olmaq; *im zweiten Monat* ~ iki aylıq hamilə.

schwängern *vt* 1. hamilə etmək; 2. *fig. poet.* doldurmaq, doyuzdurmaq.

Schwangerschaft, *die*; -, -en boyluluq, hamiləlik.

Schwangerschaftsunterbrechung, *die*; -, -en uşaqsalma, uşaqsaldırma.

Schwangerschaftsverhütung, *die*; -, -en hamiləlikdən qorunma, boyluluğun qabağını alma.

Schwank, *der*; -(e)s, -' məzhəkə, lətifə, komedi(ya).

schwanken *vi* 1. tərpənmək, laxlamaq; 2. (*Preise usw.*) enib-qalxmaq; 3. (*vibrieren*) titrəmək; 4. (*zögern*) tərəddüd etmək; *fig. er ist wie ein ~des Rohr*

im Winde o dəmədəməkdir, o hərdəm-xəyaldır.

schwankend *adj.* laxlayan, tərpənən, lax, sarsıntılı, lərzan; tərəddüd edən.

Schwankung, *die*; -, -en tərpənmə, laxlama; titrəmə, lərzə; enib-qalxma, dəyişmə; tərəddüd, qərarlıqlıq, şübhə.

Schwanz, *der*; -es, -' 1. quyruq; 2. *vulg. (Penis)* sik; *vulg. kein ~* heç kəs.

schwänzeln *vi* 1. quyruğunu bulamaq; 2. *fig.* nazlı-nazlı yerimək; 3. (*um j-n herum*) bir kəsə yaltaqlanmaq.

schwänzen *vi* (*Unterricht usw.*) dərstdən qaçmaq, dərse getməmək.

schwappen *vi* 1. (*Flüssigkeit*) titrəmək; 2. (*überfließen*) eşiyə sıçramaq.

Schwäre, *die*; -, -n çiban.

schwären *vi* irinləmək, çirkəlmək.

Schwarm, *der*; -(e)s, -' 1. (*Bienenschwarm*) arı beçəsi; 2. (*Menge*) dəstə, yığın; *ein ~ von Kindern* bir dəstə uşaq; 3. *fig.* çox sevilən şəxs.

schwärmen *vi* 1. (*Vögel usw.*) dəstə ilə yığılmaq; dəstə ilə uçmaq; 2. *fig. (für A)* bir şeyi arzulamaq, bir şeydən vəcdə gəlmək; 3. (*von et.*) həyəcanlanmaq; bir şeydən valeh olmaq; *~ für j-n* bir kəsə valeh olmaq; (*verliebt sein*) bir kəsə aşiq olmaq.

Schwärmer, *der*; -s, - (*Träumer*) xəyal-pərəst, xülyaçı.

Schwärmerei, *die*; -, -en həvəs, şövq, meyl, valehlik, xəm xəyal.

schwärmerisch *adj.* dəlicəsinə, fanatikcəsinə.

Schwarte, *die*; -, -n 1. qalın dəri; 2. *F* qədim kitab.

schwarz *adj.* 1. qara; 2. (*schmutzig*) çirkli; 3. (*böse*) pis, alçaq; 4. (*heimlich*) gizli, qeyri-qanuni, daşbaş; *~es Brett* elan taxtası; *~ auf weiß* yazılı olaraq; *~e(r) Markt* gizli bazar, qara bazar; *mir wird ~ vor den Augen* gözlərim qaralır; *auf die ~e Liste setzen* adını qara siyahıya yazmaq; *sich ~ ärgern* bərk hirs-lənmək; *sich ~ kleiden* qara geyinmək.

Schwarzarbeit, *die*; - qara iş, vergidən yayınmaqla gizlin işləmək, qeyri-

qanuni iş.

schwarzbraun *adj.* qaraqonur, qara-buğdayı.

Schwarzbrot, *das*; -(e)s, -e qara çörək.

Schwärze, *die*; - 1. qaralıq; 2. (Färbemittel) qara rəng.

schwärzen *vt* qaraltmaq.

Schwarze(r), *der u. die*; -n, -n zənci.

Schwarzfahrer, *der*; -s, - biletsiz gədən, biletsiz minən, biletsiz sərnəşin.

Schwarzhandel, *der*; -s qanunsuz alver, qara bazarda alver, əlaltından alver, qeyri rəsmi alver; *F* daşbaşçılıq.

Schwarzhändler, *der*; -s, - qara bazar alverçisi; *F* daşbaşçı.

Schwarzhörer, *der*; -s, - (Radio) gizli dinləyən, vergi vermədən radioya qulaqasan.

schwärzlich *adj.* qarətəhər; qarabuğdayı, əsmər, qarasov.

schwarzsehen *vi* 1. (Fernseher) qaçaq baxmaq; 2. (für A) *fig.* bədbin olmaq.

Schwarzseherei, *die*; - bədbinlik.

Schwarzweißfilm, *der*; -s, -e ağ-qara film.

Schwatz, *der*; -es *F* söhbət, boşboğazlıq.

schwätzen *vi* söhbət etmək; boşboğazlıq etmək, gəvəzələmək, artıq-əskik danışmaq; *F* əndə-Məndə demək.

Schwätzer, *der*; -s, - boşboğaz, naqqal, uzundanişan, çərənçi, çoxdanişan, uzunçu, ağziboş, ağzıçıraq, əngibos.

schwatzhaft *adj.* naqqal, boşboğaz, uzundanişan, zəhlətökən, ağziboş, əngibos.

Schwatzhaftigkeit, *die*; - boşboğazlıq, çərənçilik, uzunçuluq etmə, ağziboşluq, cəfənglik.

Schwebe, *die*; - : *in der* ~ lassen asılı vəziyyətdə qoymaq.

Schwebebahn, *die*; -, -en asma yol, asma kanat, hava xətti.

schweben *vi* 1. asılmaq, sallanmaq; 2. (Vogel) uçmaq, süzmək, pərvaz etmək; 3. *fig.* (Angelegenheit usw.) həll olunmamış qalmaq; *in Gefahr* ~ təhlü-

kə qarşısında olmaq.

Schwede, *der*; -n, -n işveçli.

Schweden; -s işveç.

schwedisch *adj.* 1. işveçli; 2. (Sprache) işveççə.

Schwefel, *der*; -s kükürd.

schwefelhaltig *adj.* kükürdlü.

schwefelig *adj.* kükürdlü.

Schwefelkies, *der*; -es, -e pirit.

schwefeln *vt* kükürd qatmaq.

Schwefelsäure, *die*; - kükürd turşusu.

Schwefelwasserstoff, *der*; -(e)s, -e hidrogen sulfid.

Schweif, *der*; -(e)s, -e quyruq.

schweifen *vi* 1. (irgendwohin) dolanmaq, gəzmək; 2. (Blick) göz gəzdirmək; 3. (wölben) dairələmək.

Schweigegeld, *das*; -(e)s, -er susma haqqı.

Schweigemarsch, *der*; -(e)s, -e səssiz yürüş.

Schweigeminute, *die*; -, -n sükutla yad olunma (dəqiqəsi), dəqiqə ilə yad etmə.

schweigen *vt* 1. danışmamaq, susmaq, sükut etmək, kirmək; 2. (Lärm usw.) sakitləşmək, kəsilmək; ~ über bir şey haqqında susmaq; *ganz zu* ~ *von* sözü danışılmasa, bu haqda heç danışılmasa.

Schweigen, *das*; -s susma, danışmama, sükut etmə, kirmə; *zum* ~ *verurteilt sein* susmağa məhkum olmaq; *zum* ~ *bringen* susmağa məcbur etmək, kirmək.

schweigend *adj.* dinməz, səssiz; *adv.* (stillschweigend) səssiz-səmirsiz, dinməz-söyləməz.

Schweigepflicht, *die*; - susmağa məcburiyyət, sirri saxlama məcburluğu.

schweigsam *adj.* azdanişan, sakit, dinməz.

Schweigsamkeit, *die*; - sükut, sakitlik.

Schwein, *das*; -(e)s, -e 1. donuz; 2. *F* pis adam, köpəkoğlu; 3. (Glück) şans, bəxt; ~ *haben* şanslı gətirmək; 4. (Wildschwein) qaban.

Schweinefleisch, *das*; -es donuz eti.

Schweinehund, *der*; -(e)s, -e 1. əclaf,

köpəkəoğlu; **2.** *der innere* ~ nəfs; *den inneren* ~ *überwinden* nəfsinə güc gəlmək, yaxa qurtarmaq, tənbelliyin daşını atmaq.

Schweineri, *die*; -, *-en* **1.** natəmizlik, pintilik; **2.** *F (Schande)* alçaqlıq, əclaflıq, rəzalət; ədəbsizlik.

Schweinestall, *der*; *-(e)s*, *-e* donuz tövləsi, donuz damı.

Schweinezucht, *die*; - donuzçuluq.

Schweinigel, *der*; *-s* *F* **1.** həyasız; **2.** pinti adam.

schweinish *adj. fig.* çox pis.

Schweinshaxe, *die*; -, *-n* donuz ayağı (*paçası*).

Schweinsleder, *das*; *-s* donuz dərisi.

Schweiß, *der*; *-es* *tər*; *in* ~ *gebadet sein* qan-tər içində olmaq; *es hat viel* ~ *gekostet* bu böyük zəhmətə başa gəlib, bunun üçün tər tökülüb.

Schweißbrenner, *der*; *-s*, *-* *techn.* qaynaq lampası, qaynaq odluğu.

Schweißdrüse, *die*; -, *-n* tər vəzisi.

schweißen¹ *vt* qaynaq etmək.

schweißen² *vt (Jägersprache)* qan aparmaq.

Schweißter, *der*; *-s*, *-* qaynaqçı.

schweißgebadet *adj.* qan-tər içində, tərlı.

Schweißgeruch, *der*; *-(e)s*, *-e* tər iyi, tər qoxusu.

Schweißhund, *der*; *-(e)s*, *-e* ov iti.

schweißig *adj.* tərlı.

Schweißnaht, *die*; -, *-e* qaynaq, qaynaq yeri.

schweißtreibend *adj.* tərlədici.

schweißtriefend *adj.* tər içində.

Schweißtropfen, *der*; *-s*, *-* tər damcısı.

Schweißung, *die*; -, *-en* qaynaq.

Schweiz, *die*; - İsvəçrə (*Süd.* : *Suvis*).

Schweizer, *der*; *-s*, *-* İsvəçrəli.

Schweizerin, *die*; -, *-nen* İsvəçrəli qadın.

schweizerisch *adj.* İsvəçrə(*li*), suvisli.

schwelen *vi* yavaş-yavaş yanmaq, alovuz yanmaq.

schwelgen *vi* **1.** naz-nemət içində yaşamaq; *im Überfluss* ~ bolluq içində

yaşamaq, **2.** *fig. in et.* ~ bir şeydən zovq almaq, bir şeydən ləzzət almaq.

Schwelgerei, *die*; -, *-en* **1.** bolluq, naz-nemət, nazpərvərdəlik; **2.** israfçılıq.

Schwelle, *die*; -, *-n* **1.** (*Türschwelle*) as-tana; **2.** (*Eisenbahnschwelle*) dəmiryolunun altına qoyulan tir, şpal; **3.** *fig.* başlanğıc.

schwellen *vt* şişirtmək, üfürüb şişdirmək, köpdürmək, qabartmaq; *vi* şişmək, qabarmaq, dombalmaq, köpmək; *F med.* hov eləmək, hovlanmaq; *geschwollen* şişmiş; *fig.* təmtəraqlı.

Schwellung, *die*; -, *-en* şişmə, şiş; *F* hov; (*um e-e Wunde*) kirs.

Schwemme, *die*; -, *-n* **1.** (*für Pferde usw.*) atların çimmə yeri; **2.** *fig.* (*Kneipe*) pivəxana; **3.** *fig.* bolluq; *Obstschwemme* meyvə bolluğu.

schwemmen *vt* **1.** (*et. irgendwohin*) gətirmək, aparmaq; *ans Ufer geschwemmt werden* sahilə gətirilmək (*su ilə*); sahilə tullanmaq; **2.** (*Tiere*) çimdirmək.

Schwemmland, *das*; *-(e)s* gəlmə torpaq (*su ilə*).

Schwemmsand, *der*; *-(e)s*, *-* gəlmə qum.

Schwengel, *der*; *-s*, *-* **1.** su tulumbasının dəstəsi; **2.** (*Klöppel*) dil; *Glockenschwengel* zəng toxmağı.

schwenkbar *adj.* tərənən, dönən, istiqamətini dəyişən.

schwenken *vt* **1.** (*Arme usw.*) əl-qol atmaq, qolları oynatmaq; **2.** (*drehen*) döndərmək, çevirmək; *den Wasserhahn nach links* ~ *su kranını sola çevirmək*; *Wäsche im Wasser* ~ paltar suya çəkmək; **3.** (*Fahne usw.*) sallamaq; *vi* **1.** *mil.* dönmək; *links (rechts)*, *schwenkt marsch!* sol(sağ) çiyindən irəlilə, addımla marş!; **2.** *fig.* əqidəsini dəyişmək.

Schwenkung, *die*; -, *-en* **1.** (*Drehung*) çevirmə, dön(dər)mə; **2.** *fig.* əqidəsini dəyişmə; tərəddüd.

schwer *adj.* **1.** ağır; **2.** (*schwierig*) çətin; **3.** (*mühsam*) zəhmətli, əziyyətli, düşvar; əzablı; *F* kənək **4.** (*gefährlich*) təhlükəli; **5.** (*Wein usw.*) tünd; **6.** (*bedeutsam*) mü-

hüm, əhəmiyyətli, önəmli; **7.** (*heftig*) şiddətli; *adv.* 1. çətin, ağır, pis bir halda; 2. (*sehr*) çox, bərk; *F* ~*er Junge* canı, cinayətkar; ~ *von Begriff* gec başadüşən, kəm ağıl; ~ *werden* ağırlaşmaq; ~ *beleidigen* bərk toxunmaq; ~ *en Zeiten* ağır günlər; ~ *en Herzens gab er nach* çox meylsiz qəbul etdi; ~ *arbeiten* ağır iş görmək, ağır işləmək.

Schwerarbeit, die; - ağır iş; kəmək iş.

Schwerathletik, die; - ağır atletika.

schwerbeladen adj. ağır yüklənmiş.

schwerbeschädigt adj. şikəst, iş qabiliyyətinin 50% -dan çoxunu əldən vermiş adam.

schwerbewaffnet adj. yaxşı silahlanmış.

Schwere, die; - ağırlıq, çəki; əhəmiyyət; *phys. das Gesetz der* ~ cazibə qanunu.

Schwerelosigkeit, die; - çəkisizlik; ağırsızlıq.

Schwerenöter, der; -s, - qadın düşkünü, arvadbaz.

schwererziehbar adj. çətin tərbiyə olunan; ~*es Kind* tərbiyəsiz uşaq.

schwerfallen vi çətin (*ağır*) gəlmək.

schwerfällig adj. 1. ağır tərənən, kahıl; 2. *fig.* kəmağıl.

schwergeprüft adj. dərd çəkmiş, başı bəlalar görmüş.

Schwergewicht, das; -(e)s, -e 1. (*Sport*) ağır çəki; 2. *fig.* əhəmiyyət, əsas diqqət.

schwerhörig adj. ağır eşidən, kar; ~ *sein* ağır eşitmək; *fig.* pis eşitmək.

Schwerhörigkeit, die; - karlıq.

Schwerindustrie, die; -, -n ağır sənaye.

Schwerkraft, die; - *phys.* cazibə qüvvəsi.

schwerkrank adj. yataq xəstəsi, ağır xəstələnmiş.

schwerlich adv. çətinliklə, güclə; çətin ola bilsin, çətin (*ki*).

schwermachen vt çətinləşdirmək.

Schwermut, die; -(e)s düşgünlük, məyusluq, pis əhvali-ruhiyyə, malxülya.

schwermütig adj. məyus, hüznlü.

schwernehmen vi nigaran olmaq.

Schwerpunkt, der; -(e)s, -e 1. *phys.* ağırlıq nöqtəsi; 2. *fig.* ən mühüm nöqtə, mahiyyət, məğz.

Schwert, das; -(e)s, -er qılınc.

Schwertstreich, der; -(e)s, -e qılınc zərbəsi.

schwertun vr : *sich* ~ zəhmətə düşmək (*bei, mit D/-də*), zəhmətə qatlanmaq.

Schwerverbrecher, der; -, - təhlükəli (*ağır*) cinayətkar.

schwerverdaulich adj. çətin həzm olunan.

schwerverletzt adj. ağır yaralanmış.

schwerverständlich adj. anlaşılmaz, çətin başa düşülən.

schwerwiegend adj. *fig.* ağır, mühüm, ciddi.

Schwester, die; -, -n 1. bacı; 2. (*Krankenschwester*) xəstə baxıcısı; şəfqət bacısı, tibb bacısı; 3. (*Ordensschwester*) rahibə; *ältere* ~ aba.

Schwesterschiff, das; -(e)s, -e eynitipli gəmi.

schwieg s. schweigen.

Schwiegereltern, die/pl. qaynata və qaynana.

Schwiegermutter, die; -, -" qaynana.

Schwiegersohn, der; -(e)s, -"e kürəkən, damad.

Schwiegertochter, die; -, -" gəlin.

Schwiegervater, der; -s, -" qayınata.

Schwiele, die; -, -n qabar; döyənək; ~*n bekommen* qabar bağlamaq, qabar olmaq, döyənək olmaq.

schwierig adj. qabarlı.

schwierig adj. 1. çətin, ağır, zəhmətli, başsındıran, düşvar; ~*es Problem* çətin həll olunan məsələ; *F* düyün; 2. (*Person*) müşkül-pəsənd, ağırxasiyyətli.

Schwierigkeit, die; -, -en çətinlik, məneə, əngəl; *F* düyün, işgil; *in* ~*en geraten* çətinliyə düşmək, zəhmətə düşmək, düyünə düşmək; ~*en machen* əngəl olmaq, çətinlik yaratmaq.

Schwimmanzug, der; -(e)s, -"e üzmə

paltarı, çimmə paltarı.

Schwimmbad, *das*; -(e)s, -'er üzmə hovuzu, çimmə qurşağı.

Schwimmbecken, *das*; -s, - üzmə hovuzu, çimmə hovuzu; gölməçə.

Schwimmdock, *das*; -(e)s, -s üzən dok, gəmi təmir olunan yer.

schwimmen *vi* 1. üzmək, çimmək; ~ *gehen* üzməyə getmək; 2. *fig.* yaxşı bilmək, az bilmək; *in der Prüfung* ~ imtahanda az bilmək, imtahanı pis vermək; *im Überfluss* ~ yağ-bal içində üzmək; *in Tränen* ~ göz yaşları axıtmaq; *im Geld* ~ pul içində oynamaq, pulu başından aşmaq; *fig. gegen den Strom* ~ hakim olan düşüncəyə qarşı çıxmaq.

schwimmend *adj.* üzən, üzücü; *adv.* üzə-üzə, üzərək.

Schwimmer, *der*; -s, - 1. üzgüçü, üzən; 2. *techn.* üzücü nişan.

Schwimmgürtel, *der*; -s, - (*Rettungsgürtel*) xilas etmə kəməri.

Schwimmhose, *die*; -, -n üzgüçü tumanı (*Süd.* : *mayo*).

Schwimmschule, *die*; -, -n üzgüçülük məktəbi (*oxulu*).

Schwimmweste, *die*; -, -n xilas etmə jileti, sinəbənd.

Schwindel, *der*; -s 1. *med.* başgicəllənməsi, gözqaralması; 2. (*Lüge*) aldatma, fırıldaq, kələk, dələduz; ~ *erregend* başgicəlləndirici.

Schwindelanfall, *der*; -(e)s, -'e başgicəllənməsi.

Schwindelei, *die*; -, -en yalan, hiylə, fırıldaqçılıq, kələk, dələduzluq.

schwindelerregend *adj.* başgicəlləndirən, başgicəlləndirici, gicəlləndirici.

schwindelfrei *adj.* başı gicəllənməyən; ~ *sein* uca yerden başı gicəllənməmək.

Schwindelgefühl, *das*; -(e)s, -e baş gicəllənmə.

schwindelig *adj.* başgicəllənmə, *mir wird* ~ başım gicəllənir.

schwindeln *vi* yalan demək, adam aldatmaq, yalan satmaq; *mir schwindelt* başım gicəlir.

schwindelnd *adj.* başgicəlləndirici, gicəlləndirici.

schwinden *vi* 1. azalmaq; kiçilmək; yığılmaq; 2. (*Hoffnung*) kəsilmək; *aus den Augen* ~ gözdən itmək; *aus der Erinnerung* ~ yaddan çıxartmaq; *die Sinne schwinden* huşunu itirmək.

Schwindler, *der*; -s, - fırıldaqçı, yalançı, dələduz, adamoynadan; dəccal.

Schwindsucht, *die*; - vərəm xəstəliyi.

schwindsüchtig *adj.* vərəmli.

Schwinge, *die*; -, -n (*Flügel*) qanad.

schwingen *vt* 1. oynatmaq; tərpətmək; 2. (*e-e Rede*) nitq soyləmək; *vi* (*Fahne usw.*)salla(n)maq; tərpənmək; titrəmək, ehtizaza gətirmək; laxlamaq; *vr sich* ~ atılmaq, sıçramaq (*auf A/nəyəsə*).

Schwingen, *das*; -s tərpənmə, titrəmə; ehtizaz.

Schwinger, *der*; -s, - (*Boxen*) zərbə.

Schwingung, *die*; -, -en 1. yellənmə, yırgalanma; 2. *phys.* titrəmə, titrəyiş.

Schwingungsdauer, *die*; - *phys.* rəqs etmə müddəti.

schwingungsfrei *adj.* titrəyişsiz, titrəməyən.

Schwips, *der*; -es, -e *F* sərxoşluq, kefililik; *e-n* ~ *haben* kefli olmaq.

schwirren *vi*1. vızıldamaq, qijıldamaq; 2. (*Kugel, Pfeil usw.*) vızıltı ilə yanından keçmək; *mir schwirrt der Kopf vom Lernen* öyrənməkdən başım gicəllənir.

schwitzen *vt* tərləmək; *fig.* zəhmət çəkmək, tər tökmək.

Schwitzmittel, *das*; -s, - tərlətmə dərmanı.

Schwof, *der*; -(e)s, -e *F* rəqs, dans; rəqs gecəsi.

schwoll *s. schwellen*.

schwören *vt* and içmək (*bei D/nəyəsə*); *fig.* əl basmaq.

schwul *adj.* həmcinsbaz, homoseksual (*kişi*).

schwül *adj.*1. boğanaq, bürkülü, dəmli, isti və nəmli; *die Luft ist* ~ hava nəmlidir (*əğirdir*) ; 2. *fig.* (*beklemmend*) sıxıcı, qorxulu; 3. (*sinnlich*) şəhvətli, şəhəvani.

Schwüle, *die*; - bürkü, boğunuq hava,

dəmli hava, isti və nəmli hava.

Schwulität, *die*; -, *-en F* çətinlik, sıxıntı; *in ~en kommen* çətinliyə düşmək. *pl.*

Schwulst, *der*; *-(e)s*, *-e* təmtəraq, dəbdəbə.

schwülstig *adj.* təmtəraqlı, dəbdəbəli.

schwummrig *adj.* narahat, sıxıntılı; *mir wird ganz ~, wenn ich an meine Schulden denke* borclarımı yadıma salanda, sıxılıram (*narahat oluram*).

Schwund, *der*; *-(e)s* **1.** azalma; yox olma, itki, zəif olma; **2.** (*Radio*) səsin azalması; **3.** *med.* atrofi(*ya*).

Schwung, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** çırpma, çalma; sürətli hərəkət, atılma, atılış; **2.** (*Elan*) şövq, həyəcan, coşğunluq, canlılıq; enerji; *mit ~ an die Arbeit gehen* şövq ilə işə getmək; *fig. j-n in ~ bringen* bir kəsi hərəkətə gətirmək; *in ~ kommen* hərəkətə gəlmək; *die Sache kommt in ~* iş yoluna düşür.

schwunghaft *adj.* canlı, coşğun; qızgın; *~en Handel treiben* canlı (*qızğın*) alver etmək (*mit D/bir şey ilə*).

Schwungkraft, *die*; - *phys.* mərkəzdən qaçma qüvvəsi.

Schwungrad, *das*; *-(e)s*, *-er* hərəkəti nizama salan çarx.

schwunglos *adj.* hərəkətsiz.

schwungvoll *adj.* coşğun, canlı.

schwur *s. schwören.*

Schwur, *der*; *-(e)s*, *-e* and, vəd, əhd.

Schwurgericht, *das*; *-(e)s*, *-e* and məhkəməsi, ağır cəza məhkəməsi.

sechs altı.

Sechs, *die*; -, *-en* altı; altılıq.

sechseckig *adj.* altıbucaqlı.

sechsfach *adj.* altı dəfə, altı qat.

sechshundert altı yüz.

sechsjährig *adj.* altıyaşlı; altı illi.

sechsmonatig *adj.* altıaylıq.

sechsmonatlich *adj.* hər altı ayda bir.

sechsstündig *adj.* altı saatlıq.

sechst- *adj.* altıncı.

sechstägig *adj.* altıgünlük.

sechstausend altı min.

Sechstel, *das*; *-s*, *-* altıda bir.

sechstens *adv.* altıncısı.

sechzehn on altı.

sechszehnjährig *adj.* on altı yaşlı; on altı illi.

sechzig altmış.

Sedativ, *das*; *-s*, *-e med.* ağrıkəsən dərman.

Sediment, *das*; *-(e)s*, *-e* xılt, torta; çöküntü.

sedimentär *adj.* çöküntü.

See¹, *die*; -, *-n* dəniz; *offene ~* açıq dəniz, *an die ~ fahren* dənizə getmək.

See², *der*; *-s*, *-n* göl, deryaça.

Seeadler, *der*; - balıq qartalı.

Seebad, *das*; *-(e)s*, *-er* plyaj, plaj, çimərlik.

Seefahrer, *der*; *-s*, *-* gəmiçi, dəniz səyyahı.

Seefahrt, *die*; -, *-en* dəniz gəzintisi; dənizçilik, gəmiçilik.

Seegang, *der*; *-(e)s* dalğalanma.

Seehund, *der*; *-(e)s*, *-e* fok, suiti.

Seeigel, *der*; *-s*, *-* dənizkirpisi.

Seegras, *das*; *-es*, *-er* dənizotu.

seeklar *adj.* dəniz çıxmağa hazır.

seekrank *adj.* dəniz xəstəliyinə tutulmuş.

Seekrankheit, *die*; - dəniz xəstəliyi.

Seekrieg, *der*; *-(e)s*, *-e* dəniz müharibəsi.

Seele, *die*; -, *-n* **1.** can, ruh; **2.** (*Psyche*) qəlb, ürək; **3.** (*Mensch*) adam, insan; *mit Leib und Seele dabei sein* canla-başla işə girişmək; *fig. es ist keine ~ hier* burada heç kəs yoxdur.

Seelenheil, *das*; *-(e)s* salamatlıq, xoşbəxtlik.

Seelenmesse, *die*; -, *-n* mərsiyə.

Seelenruhe, *die*; - ruhi sakitlik, təmkinlik; *in aller ~* heç sarsılmadan, təmkinlə.

seelenruhig *adj.* təmkinli, ruhən sakit.

Seelilie, *die*; -, *-n bot.* dənizzanbağı.

seelisch *adj.* ruhi; mənəvi; ürəkdən, qəlbən.

Seelsorge, *die*; - keşiş və ya kilsənin yardımı.

Seeluft, *die*; - dəniz havası.

Seemacht, *die*; -, *-e* güclü dəniz dövləti.

ləti.

Seemann, *der*; -(e)s, -leute dənizçi.

Seemeile, *die*; -, -n dəniz mili.

Seemöve, *die*; -, -n qağayı.

Seenot, *die*; - dəniz fəlakəti.

Seepferdchen *das*; -s, - zo. dənizati, dənizaygırı.

Seeräuber, *der*; -s, - dəniz qulduru.

Seerecht, *das*; -(e)s dəniz hüququ.

Seereise, *die*; -, -n dəniz səfəri.

Seerose, *die*; -, -n bot. ağ suzanbağı, suzanbağı.

Seeschlacht, *die*; -, -en s. Seekrieg.

Seeschwalbe, *die*; -, -n dənizqaranquşu.

Seestern, *der*; -(e)s, -e dənizulduzu.

Seestreitkräfte, *die/pl.* hərbi dəniz qüvvələri.

Seeweg, *der*; -(e)s, -e dəniz yolu.

Seewind, *der*; -(e)s, -e dənizküləyi.

Segel, *das*; -s, - yelkən; *mit vollen ~n auf sein Ziel losgehen* var gücü ilə öz məqsədinə doğru getmək.

Segelboot, *das*; -(e)s, -e yelkənli qayıq.

segelfertig *adj.* yola düşməyə hazır.

Segelflieger, *der*; -s, - planer sürən, planerçi.

Segelflugzeug, *das*; -(e)s, -e planyor.

segeln *vi* **1.** yelkən altında getmək; yelkən sürmək; **2.** (*Vogel*) havada süzmək; **3.** *F* (*durchs Examen usw.*) imtahanandan kəsilmək.

Segelregatta, *die*; -, -ten yelkənli qayıqların müsabiqəsi.

Segelschiff, *das*; -(e)s, -e yelkən gəmisini.

Segeltuch, *das*; -(e)s, -e qalın kətan parça, yelkən parçası.

Segen, *der*; -s **1.** (*Gunst*) rəhmət, inayət, xeyirxahlıq; **2.** (*Glück*) bərəkət, səadət; xeyir-dua, dua.

segensbringend *adj.* bərəkətli, xeyirli.

segensreich *adj.* s. *segensbringend*.

Segenswunsch, *der*; -es, -e bərəkət, xeyir-dua.

Segler, *der*; -s, - **1.** (*Schiff*) yelkən gəmisini; **2.** yelkən sürən, yaxtsmen.

Segment, *das*; -(e)s, -e seqment, kə-

sik, parça, bölmə; hissə.

segnen *vt* (*j-n*) xeyir-dua vermək; uğurlamaq; *nicht mit et. gesegnet sein* bir şeydən bərəkət aparmamaq, bir şey verilməmək; *möge Gott es segnen!* Allah bərəkət versin!

Segnung, *die*; -, -en xeyir-dua; bərəkət.

Segregation, *die*; -, -en ayırma.

segregieren *vt* ayırmaq, bir-birindən ayırmaq.

sehbehindert *adj.* gözləri zəif; kor.

sehen *vt, vi* **1.** görmək; **2.** (*hinsehen*) baxmaq; **3.** (*erkennen*) başa düşmək, anlamaq; *siehst du?* görürsən (*haqlıyam*)?, *anlayırsan (haqlıyam)*?; **4.** (*Wert legen auf*) əhəmiyyət vermək, diqqət etmək (*auf A/bir şeyə*); *nach j-m* ~ bir kəsi axtarmaq, bir kəsin dalınca baxmaq; *sich ~ lassen* görünmək; *sieh mich an!* mənə bax!; *j-m in die Augen* ~ bir kəsin gözlərinə baxmaq; *wir wollen sehen* baxıb görək; *lass mal ~!* qoy bir görüm!, qoy baxım!; *fig. das habe ich kommen* ~ bunu gözləyirdim, bunu gördürdüm; *wie ich die Dinge sehe* məcnə, fikrimcə, mənim görüşümə görə; *siehe unten!* aşağıya bax(*ınız!*); *fig. zu ~ bekommen* gözə dəymək.

sehenswert *adj.* görməli, tamaşa etməli, baxmalı.

sehenswürdig *adj.* s. *sehenswert*.

Sehenswürdigkeit, *die*; -, -en (*Gebäude, Platz*) görməli yerlər.

Seher, *der*; -s, - **1.** gələcəyi görən, gözüaçıq; **2.** peyğəmbər, rəsul.

Sehergabe, *die*; - **1.** peyğəmbərlik; qabaqcadan demə; **2.** baxıcılıq vergisi.

Sehfähigkeit, *die*; - görmə (*görüŝ*) qabiliyyəti.

Sehfeld, *das*; -(e)s, -er görüş dairəsi.

Sehkraft, *die*; -, -e görmə (*görüŝ*) qabiliyyəti, görmə gücü, qüvvəyi basirə.

Sehne, *die*; -, -n **1.** *an. u. math.* vətər; **2.** (*Bogensöhne*) yay ipi.

sehen *vr sich ~ nach D* özləmək, bir şeyin həsrətini çəkmək, bir şey üçün darıxmaq.

Sehnerv, *der*; -s, -en görmə əsəbi.

sehnig *adj.* damarlı, damar-damar.
sehnlich *adj.* həsrətli, qəmli.
Sehnsucht, *die*; -, -*e* həsrət; coşğun arzu; yerikləmə; ~ *haben* (*nach D*) həsrətində olmaq, həsrətini çəkmək; yerikləmək; *F* ləlo getmək, lələyün getmək.
sehnsüchtig *adj.* həsrətli, qəmli.
sehr *adv.* çox, xeyli, artıq, lap; qayət, girli; ~ *gern* çox məmnuniyyətlə; ~ *gut!* çox yaxşı!, əlal, lap yaxşı!; ~ *klein* çox kiçik, cıqıqlı, cıbbılı; *wie ~ auch* (*immer*) nə qədər olsa da; *bitte ~!* buyurun!
Sehnschlitz, *der*; -*es*, -*e* *techn.* göz yeri.
Sehvermögen, *das*; -*s* görmə qabiliyyəti.
Schweite, *die*; - görmə uzaqlığı, görüş məsafəti.
seicht *adj.* 1. (*flach*) dayaz, dayazca; 2. *fig. (oberflächlich)* səthi, *ein ~er Mensch* səthi (*dayaz*) adam.
Seide, *die*; -, -*n* ipək; faydeşin; atlas, əbrişəm, əbrişim; *reine ~* xalis ipək.
Seidel, *das*; -*s*, - pivə bardağı (*parça*); səhəng.
seidenartig *adj.* ipək kimi, ipəyəoxşar.
Seidenbau, *der*; -(*e*)s ipəkçilik.
Seidenhändler, *der*; -*s*, - ipəkçi.
Seidenindustrie, *die*; -, -*n* ipəkçilik sənayesi.
Seidenkokon, *der*; -*s*, -*s* barama.
Seidenraupe, *die*; -, -*n* ipəksarıyan, baramaqrudu, barama; *F* küm.
Seiden(raupen)zucht, *die*; - ipəkçilik.
Seidenstoff, *der*; -(*e*)s, -*e* ipək parça.
Seidenstraße, *die*; - ipək yolu.
seidig *adj.* ipək kimi.
Seife, *die*; -, -*n* sabun.
seifen *vt* sabunlamaq.
Seifenblase, *die*; -, -*n* sabun qovuğu.
Seifennapf, *der*; -(*e*)s, -*e* sabunqabı.
Seifenschaum, *der*; -(*e*)s, -*e* sabun köpüyü.
Seifensieder, *der*; -*s*, - sabunçu, sabunbişirən.
Seifenwasser, *das*; -*s*, - sabunlu su.
seifig *adj.* sabunlu.
siehen *vt* süzmək, süzgəcdən keçirtmək.

Seiher, *der*; -*s*, - süzgəc; süzgəcdə qalan artıq.
Seihpapier, *das*; - filtr kagızı.
Seil, *das*; -(*e*)s, -*e* ip, gözək; *F* kanat; (*dickes ~*) buraz, çatı, kəndir.
Seilbahn, *die*; -, -*en* kanat, asma yol.
Seiler, *der*; -*s*, - kanatçı.
Seilschaft, *die*; -, -*en* 1. bir kanata bağlı olan dağçı (*alpinist*) qrupu; 2. (*pol.*) bir-birlərindən himayət edən qrup.
Seilspringen, *das*; -*s* ip atlama.
Seiltänzer, *der*; -*s*, - akrobat, kəndirbaz.
Seim, *der*; -(*e*)s, -*e* doşab; bal.
seimig *adj.* yapışan, qəliz.
sein¹ *vi* olmaq; var olmaq, mövcud olmaq; *heute ist Freitag* bu gün cümədir; *in Gefahr sein* təhlükədə olmaq; *vorhanden ~ var* (*mövcud*) olmaq; *lass das ~!* etmə!, burax bunu!, əl çək bundan; *das mag ~* ola bilsin; *was soll das ~?* bu nə deməkdir?; *ich bin es* mənəm; *er ist in Tabriz* o, Təbrizdədir; *er ist aus Bakı* o, Bakıdadır; *der Brief ist von meiner Mutter* məktub anamdadır; *es sei denn, dass..* ya da, məgərki; *der Meinung ~* ..fikirdə olmaq; *er ist Lehrer* o, müəllimdir; *was ist geschehen ?* nə olub?
Sein, *das*; -*s* varlıq, mövcudiyət, həyat, gərçəklik (*həqiqət*); ~ *oder Nichtsein*, *das ist hier die Frage* (*Shakespeare, Hamlet III, 1*) olmaq ya da olmamaq, elə məsələ budur! .
sein² *Pers. pron.* onun; özünün; ~ *Bruder* onun qardaşı; ~*e Mutter* onun anası; *seiner Meinung nach* onun fikrincə; *alles zu seiner Zeit* hər şey öz vaxtında (*zamanında*); *Seine Majestät, Exzellenz, Magnifizenz* cənab .., hörmətli .., sayın.
seine *Pers. pron.* ~*e*, ~*er*, ~(*e*)s onun; *der, die, das Seine* onunku, ona aid olan; *die Seinen* onunkular; *er hat das Seine* *getan* o, əlindən gələni etdi; *jedem das Seine* hər kəsin məşrəbinə (*xarakterinə, xasiyyətinə*) görə; *er und die Seinen* o və ailəsi, o və yaxınları.
seinerseits *adv.* onun tərəfindən, öz tərəfindən, öz adından.

seinerzeit *adv.* öz dövründə, öz vaxtında, vaxtilə; o vaxt.

seinesgleichen *pron.* özünə tay, özünə bənzər, özünə bərabər; *er und ~ o* və ona taylar.

seinethalben *adv.* ona görə, onun səbəbindən, onun üçün, onun üzündən.

seinetwegen *adv. s. seinethalben.*

(um) seinetwillen *adv. s. seinethalben.*

seinige *Possesivpron.* onunku; *die Seinigen/~n* onunkular, onun ailəsi.

seismisch *adj.* zəlzələli, seysmik.

Seismograph, *der; -en, -en* seysmoqraf, zəlzələni ölçən aparat.

seit *D präp.* -dən, -dan, bəri; *~ wann?* nə vaxtdan?, haçandan; *~ gestern* dünəndən; *~ zwei Jahren* iki ildən bəri; *~ ich nach Təbriz gekommen bin* Təbrizə gələndən bəri, Təbrizə gəldiyim vaxtdan; *~ langem* çoxdan bəri, qədimdən; *~ wieviel Uhr bist du hier?* neçədən burdasan?.

seitdem *adv.* o vaxtdan, o vaxtdan bəri, bayaqdan *s. seit.*

Seite, *die; -, -n* 1. tərəf, cəhət, yön; yan, böyür, qıraq, cinah, sarı; *pl. ətraf; veralt. əknaf pl.; (von etwas) dodaq; 2. (Buchseite) səhifə; ~ an ~ yan-yana, çiyin-çiyinə; von der ~ (her) yandan, yan tərəfdən; auf beiden ~n* hər iki tərəfdə; *von allen ~en* hər tərəfdən; *auf der anderen ~* obiri tərəfdən; *fig. auf j-s ~ stehen* bir kəsin tərəfində olmaq; *j-m zur ~ stehen* bir kəsə kömək etmək; *an j-s ~ gehen* bir kəslə yanaşı getmək; *et. auf die ~ legen* qənaət edib yığmaq; *auf der linken ~* sol əldə, sol yanda, sol tərəfdə; *von dieser ~ betrachtet* bu tərəfdən baxanda; *von meiner ~* məndən sarı.

Seitenansicht, *die; -, -en* yan(*dan*) görünüş.

Seitenblick, *der; -(e)s, -e* yandan baxma, yana baxma.

Seitengewehr, *das; -(e)s, -e* süngü.

Seitenhieb, *der; -(e)s, -e* *fig.* işarə, eynham.

Seitenlinie, *die; -, -n* 1. yan xətt; 2. (*Verwandte*) yan qohumluq xətti.

seitens *präp. G -in* tərəfindən; *~ einige Minister* bəzi nazirlər tərəfindən.

Seitensprung, *der; -(e)s, -e* 1. başqa səmtə sıçrama; haşiyə çıxma; 2. evli adamın başqası ilə eşqbazlığı.

Seitenstechen, *das; -s* böyür ağrısı.

Seitenstraße, *die; -, -n* yan tərəfə gələn yol; dolama yol.

Seitenwand, *die; -, -e* yan divar.

Seitenwind, *der; -(e)s, -e* yan tərəfdən əsən yel.

Seitenzahl, *die; -, -en* səhifə nömrəsi; səhifə sayı.

seither *adv.* o vaxtdan bəri..

-seitig *adj.* 1. səhifəli; *zweiseitig* iki səhifəli; 2. tərəfindəki; *südseitig* güney tərəfindəki; *sonnenseitig* gün tərəfindəki.

seitlich *adj.* 1. yanaki, yandan; 2. *präp. G (neben)* yanında.

seitwärts *adv.* 1. yana; 2. yandan, böyürdən.

Sekante, *die; -, -n* *math.* kəsən xətt, sekant, qatə xətt, kəsən.

Sekret, *das; -(e)s, -e* ifraz(at).

Sekretär, *der; -s, -e* 1. katib, sekreter; 2. (*Möbel*) yazı mizi (*stolu*).

Sekretariat, *das; -(e)s, -e* katiblik.

Sekretärin, *die; -, -nen* katibə.

Sekt, *der; -(e)s, -e* şampən şərəbi.

Sekte, *die; -, -n* məzhəb, təriqət, sekta.

Sektierer, *der; -s, -* təriqətçi.

Sektion, *die; -, -en* 1. *med.* otopsi, meyiti yarma; 2. (*Abteilung*) şöbə, bölmə.

Sektor, *der; -s, -en* 1. (*Gebiet*) sektor, sahə; 2. *math.* kəsmə, dairə kəsməsi.

Sekunda, *die; -, -en* Almaniyada orta məktəbin altıncı və yeddinci sinfi.

Sekundant, *der; -en, -en* 1. (*Boxen*) köməkçi, müşavir; 2. (*beim Duell*) duel şəhidi, sekundant.

sekundär *adj.* ikinci dərəcəli; ikinci.

Sekunde, *die; -, -n* saniyə.

Sekundenzeiger, *der; -s, -* saniyə göstəricisi.

sekundieren *vi* kömək etmək; müşavirət etmək.

selb *adj.* : *zur ~en Zeit* eyni vaxtda (*zamanda*).

selbe *adj* eyni, həmin.
selber *pron.* özü; *ich* ~ mən özüm.
selbst *pron.* 1. özü; 2. (*sogar*) həтта; *ich* ~ mən özüm; *von* ~ öz-özündən, öz-özlüyündə; *mit sich* ~ *reden* öz-özünə danışmaq; *mach es* ~ özün et; ~ *gebacken* evdə bişirilmiş.
Selbt, *das*; - mənlik, nəfs.
Selbstachtung, *die*; - özünə hörmət; ləyaqət.
selbständig *adj.* müstəqil; azad, tək.
Selbständigkeit, *die*; - müstəqillik.
Selbstaufopferung, *die*; -, *-en* fədakarlıq, özünü qurban vermə.
Selbstaumlöser, *der*; *-s*, - avtomatik açılan.
Selbstbedienung, *die*; - özünəxidmət, selfservis.
Selbstbefriedigung, *die*; - onanizm; *vulg.* kəfləmə.
Selbstbehauptung, *die*; - özünü təsdiq, özünü göstərmə.
Selbstbeherrschung, *die*; - özünə sahib olma, təmkin, özünə hakim olma.
Selbstbestimmung, *die*; - öz müqəddəratını təyin etmə(*k*), özünü təyin etmə, təyin(i)-müqəddərat.
Selbstbestimmungsrecht, *das*; *-(e)s* öz müqəddəratını təyin etmə hüququ.
Selbstbeilegung, *die*; -, *-en* xərcin bir faizini boynuna alma, xərcin bir hissəsində öz iştirakı olma.
Selbstbetrug, *der*; *-(e)s* özünü aldatma.
selbstbewusst *adj.* özünə inamlı; fəxrlə.
Selbstbewusstsein, *das*; *-s* özünə arxayınçılıq (*inam*), özünə güvənmək; ləyaqət; mənlik hissi.
Selbstbildnis, *das*; *-(e)s*, *-e* avtoportret, rəssamın çəkdiyi öz şəkli, portret.
Selbstbiographie, *die*; -, *-n* avtobiografi(*ya*).
Selbsterhaltung, *die*; - özünü qoruma, özünü mühafizə etmə.
Selbsterhaltungstrieb, *der*; *-(e)s*, *-e* yaşama iradəsi, özünü qoruma instinkti.
Selbsterkenntnis, *die*; - özünü tanıma.
selbstgebacken *adj.* evdə bişirilmiş.

selbstgefällig *adj.* özündən razı, özünü bəyənen, özünə vurğun.
Selbstgefühl, *das*; *-(e)s* öz gücünə inanma.
selbstgemacht *adj.* əldə qayrılmış.
selbstgenügsam *adj.* əlində olana razı, tələbkar olmayan, iddiasız.
selbstgerecht *adj.* özünü bəyənen.
Selbstgespräch, *das*; *-(e)s*, *-e* öz-özünə danışma, monoloq; ~ *e führen* öz-özünə danışmaq.
selbstherrlich *adj.* özbaşına, öz bildiyini edən, müstəbid.
Selbsthilfe, *die*; - özünə yardım; *Hilfe zur* ~ özünəyardıma yardım; *zur* ~ *greifen* özünəyardım etmək.
selbstklebend *adj.* özü yapışan.
Selbstkostenpreis, *der*; *-es*, *-e* maya dəyəri.
Selbstkritik, *die*; - özünü tənqid, şəxsi tənqid.
Selbstlaut, *der*; *-(e)s*, *-e* sait.
Selbstlob, *das*; - özünü öymə, özünü tərifləmə.
selbstlos *adj.* fədakar, can(ın)dankeçən, canfəşan, canıyanan.
Selbstlosigkeit, *die*; - fədakarlıq, canıyananlıq; tamahsızlıq.
Selbstmord, *der*; *-(e)s*, *-e* özünü öldürmə, intihar.
Selbstmordversuch, *der*; *-(e)s*, *-e* özünə nəqəsd cəhdi.
Selbstmörder, *der*; *-s*, - intihar edən, özünü öldürən.
Selbstporträt, *das*; *-s*, *-s* *s. Selbstbildnis*.
selbstredend *adv.* əlbəttə, şübhəsiz.
Selbstschutz, *der*; *-es* özünü müdafiə, özünü qoruma.
selbstsicher *adj.* özünə arxayın.
selbstständig *adj.* müstəqil; azad; muxtar; *sich* ~ *machen* müstəqil olmaq; *adv.* özbaşına.
Selbstsucht, *die*; - özünü sevmə, xudpəsəndlik, xudbinlik, dambatlıq, kibr.
selbstsüchtig *adj.* xudbin, dambat, darürekli.
selbsttätig *adj.* 1. avtomatik, avtoma-

tik işləyə; 2. özfəaliyyət.

Selbsttäuschung, *die*; - özünüaldatma.

Selbstunterricht, *der*; -(e)s təkbaşına təlim (*öyrənmə*).

Selbstverachtung, *die*; - özünə nifrət.

selbstvergessen *adj.* fikri dağınıq.

Selbstverleugnung, *die*; - fədakarlıq, can(ın)dankeçmə.

Selbstvernichtung, *die*; - özünü məhv etmə.

Selbstversorgung, *die*; - öz-özünü təmin etmə, özünü təmin etmə.

selbstverständlich *adj.* aydın, təbii, aşkar; *adv.* əlbəttə, bəli; *F* həlbəttə; *et. als ~ betrachten* bir şeyi təbii olaraq görmək.

Selbstverständlichkeit, *die*; -, -en təbiiilik.

Selbstverteidigung, *die*; - özünü müdafiə, özünüqoruma.

Selbstvertrauen, *das*; -s öz qüvvəsinə (*gücünə*) inam.

Selbstverwaltung, *die*; -, -en muxtariyyət, özünüidare.

Selbstwertgefühl, *das*; - mənlilik.

Selbstverwirklichung, *die*; - özünügərçəkləşdirmə, özünü göstərmə.

selbstzufrieden *adj.* özündən məmnun, özündən razı; öz vəziyyətindən razı; mənəm-mənlilik.

Selektion, *die*; -, -en seçmə, ayırma.

selektiv *adj.* seçməli.

Selen, *das*; -s selen.

selig *adj.* 1. xoşbəxt; 2. (*verstorben*) rəhmətlik, mərhum.

Seligkeit, *die*; -, -en 1. xoşbəxtlik, səadət; 2. *rel.* rəhmət; *in die ewige ~ eingehen* Tanrıya qovuşmaq, Allahın rəhmətinə getmək, rəhmətə getmək.

Sellerie, *der*; -(s), -s *u. die*; -, -en kərəviz.

Selleriesalat, *der*; -(e)s, -e kərəviz salati.

selten *adj.* nadir, aztapılan, azgörünən, tək-tük; *adv.* təsadüfi halda; nadir halda, gahbagah; *e-e ~ dumme Frage* çox mənasız bir sual; *F* *höchst ~* çox nadir, qırx ildə bir dəfə.

Seltenheit, *die*; -, -en nadirlik; az tapılan şey.

Selterswasser, *das*; -s, - mədən suyu.

seltsam *adj.* qəribə, əcaib, əcazib, azgörünən, aztapılan, əcaib-qəraib, əcib, əcibə, əntiqə; *du tust aber ~e Sachen!* əntiqə işlər görürsən!

seltsamerweise *adv.* qəribədir ki.

Seltsamkeit, *die*; -, -en qəribəlik, qəribə hal, əcaiblik.

Semantik, *die*; - semantik(a).

semantisch *adj.* semantik.

Semester, *das*; -s, - semestr, yarım il.

Semesterferien, *die/pl.* semestrilər arası tətillər.

Semikolon, *das*; -s, -s *u. ..kola* nöqtəli vergül (;).

Seminar, *das*; -s, -e seminar.

Semit, *der*; -en, -en Sami.

semitisch *adj.* sami.

Semmel, *die*; -, -n bulka; *fig. wie warme ~n weggehen* dərhal satılmaq.

Senat, *der*; -(e)s, -e senat.

Senator, *der*; -s, -en senator, senat üzvü.

Sendbote, *der*; -n, -n elçi, nümayəndə.

senden *vt* 1. göndərmək, yollamaq; 2. (*dienstlich*) ezam etmək; 3. (*Radio*)radio ilə xəbər vermək.

Sendepause, *die*; -, -n radio verilişlərinin fasiləsi.

Sender, *der*; -s, - 1. radio və televiziya stansiyası; 2. *phys.* radioverici aparat.

Senderaum, *der*; -(e)s, -e radio studiyası.

Sendeschluss, *der*; -es, -e verilişin sonu.

Sendezeit, *die*; -, -en veriliş vaxtı.

Sendung, *die*; -, -en 1. (Waren) göndərilən mal; 2. (*Schicken*) göndər(il)mə, göndəriş; 3. (*Radio usw.*) veriliş; *e-e ~ ausstrahlen* efirə çıxmaq.

Senf, *der*; -(e)s xardal.

Senfgas, *das*; -es iprit qazı.

Senfkorn, *das*; -(e)s, -er xardal toxumu.

Senge *die/pl.* *F* kötək.

sengen *vt* 1. ütmək; 2. (*verbrennen*) yandırmaq; *vi* yanmaq; *die Sonne sengt* günəş yandırır.

senil *adj.* 1. (*schwachsinnig*) korazehin, kəmağıl; 2. (*greisenhaft*) qocalmış, əldən düşmüş.

Senilität, *die*; - korazehinlik.

Senior, *der*; -s, -en 1. (*älterer Mensch*) yaşlı adam; *Seniorenheim* yaşlılar evi; 2. (*Vorsitzender*) sədr, rəis; 3. (*Sport*) seniyor.

Senkblei, *das*; -(e)s, -e 1. şaqul; 2. *naut.* lot.

Senke, *die*; -, -n çuxur.

Senkel, *der*; -s, - başmaq bağı, qaytan.

senken *vt* 1. endirmək; 2. (*Preise usw.*) aşağı salmaq, endirmək; 3. (*hineinsenken*) batırmaq; 4. (*Augen*) gözlərini yerə dikmək; 5. (*Kopf*) əymək; *vr sich ~* enmək; düşmək; əyilmək; *die Stimme senken* səsi yavaşlatmaq.

senkfuß, *der*; -es, -e yastıyaq.

senkrecht *adj.* əmudi, şaquli, dik; *adv.* ~ *nach oben* dik yuxarıya, dimdiyi yuxarıya.

Senkung, *die*; -, -en 1. aşağı en(diril)mə; 2. (*Gefälle*) eniş, yamac; çuxur; 3. (*der Preise*) aşağı düşmə, azaldılma.

Senner, *der*; -s, - südçü, Alp dağlarında çobanlıq və südçülük edən kişi.

Sennhütte, *die*; -, -n daxma, çoban çadırı, komacıq.

Sensation, *die*; -, -en sensasiya, həyəcan verici hadisə; günün mövzusu (*mətləbi*); *e-e ~ hervorrufen* sensasiya yaratmaq.

sensationell *adj.* sensasiyalı, səs-küyə səbəb olan.

Sense, *die*; -, -n dəryaz, dargaz, oraq.

Sensenmann, *der*; -(e)s, -'er 1. biçinçi, dəryazçı 2. *fig.* ölüm (*əлиндə oraq ilə təsvir olan mələk*).

sensibel *adj.* həssas; dəyməduşər, incə duyğulu, duyarlı.

sensibilisieren *vt* həssas etmək.

Sensibilität, *die*; - həssaslıq, duyarlılıq.

sensitiv *adj.* çox həssas.

Sensivität, *die*; - aşırı dərəcədə həssaslıq.

Sensor, *der*; -s, -en sensor.

Sentiment, *das*; -, s, -s hiss, duyğu.

sentimental *adj.* həssas, sentimental, duyğulu, nazik ürəkli, incə qəlbli.

Sentimentalität, *die*; -, -en həssaslıq, duyğuluq; duyğu göstərmə.

separat *adj.* 1. (*privat*) fərdi, xüsusi; separat; məxfi, gizli; 2. (*getrennt*) ayrı, özəl.

Separatismus, *der*; - ayrılmağa cəhd; separatçılıq, separatizm, bölücülük.

Separatist, *der*; -en, -en separatçı, bölücü.

separatistisch *adj.* separat, ayrılıq; ~ *Kräfte* bölücü qüvvələr.

Sepsis, *die*; -, -sen qan zəhərlənməsi, sepsis.

September, *der*; -(s), - sentyabr (*Süd.* : *Septambr*).

septisch *adj.* septik, çirk bağlamış.

Sequenz, *die*; -, -en (*Reihe*) sıra, ardıcılıq.

Serail, *das*; -s, -s saray; qəsr.

Serbe, *der*; -n, -n serb.

Serbien Serbiya.

serbisch *adj.* serb(*iyalı*).

Serenade, *die*; -, -n *mus.* serenada.

Sergeant, *der*; -en, -en serjant.

Serie, *die*; -, -n seriya (*Süd.* : *seri*).

Serienherstellung, *die*; -, -en seriyalarla istehsal olunan, seriya halında istehsal.

serienmäßig *adj.* seriyalarla, seriya halında.

serienweise *adj.* seriyalarla .

seriös *adj.* ciddi, ağzıbütöv, ağzıbütün.

Sermon, *der*; -s, -e *F* çəfəngiyat.

Serpentine, *die*; -, -n 1. əyri-buruq yol; 2. (*Windung*) əyrilik, əyri xətt.

Serum, *das*; -s, -ren serum, zərdab.

Service¹, *das*; -s, - süfrə qab-qasığı, qab-qacaq.

Service², *der*; -s servis, xidmət.

servieren *vt* süfrəyə düzmək.

Serviertisch, *der*; -(e)s, -e servis stolu (*Süd.* : *servis mizi*).

Serviette, *die*; -, -n əlsilən kağız, sal-fet.

servil *adj.* yaltaq.

Servus! Salam!; Salamat qall, Xudahafiz!

Sessel, *der*; -s, - yumşaq stol, yumşaq səndəl.

Sessellift, *der*; -(e)s, -e u. -s telesk, telesiyej, adam daşıyan lift.

sesshaft *adj.* oturaq, müqim.

Sesshaftigkeit, *die*; - oturaqlıq, daimi yaşayış yeri, oturaqlıq həyat.

Set, *der* u. *das*; -s, -s **1.** (Satz) dəst, serviz; **2.** (Tellerunterlage) boşqabaltı.

setzen *vt* **1.** qoymaq; oturtmaq; **2.** *typ.* yıqmaq; **3.** (Denkmal usw.) qoymaq; **4.** (Wette) yarışmaq (auf A/bir şey haqqında); **5.** (Flagge) qaldırmaq; **6.** (in Freiheit) azad etmək; **7.** (Hoffnung) ümid bəsləmək (auf A/bir şeyə); *vi* **1.** (über e-n Zaun usw.) atılmaq; **2.** (über e-n Fluss) çaydan keçmək; *vr sich* ~ oturmaq (in, auf A/ bir şeyə/bir şeyin üstündə); *sich* (D) in den Kopf ~ öz beyninə yeritmək (A/bir şeyi); *sich* (D) zum Ziel ~ bir şeyi qarşısına məqsəd qoymaq; *sich mit j-m in Verbindung* ~ bir kəslə əlaqəyə girmək; *sich zur Wehr* ~ özünü müdafiə etmək; *in Bewegung* ~ hərəkətə gətirmək, işə salmaq; *außer Kraft* ~ ləğv etmək; *alles daran* ~, *zu ..* *Inf.* bir şeyi əldə etmək üçün çalışmaq; *et. aufs Spiel* ~ risk etmək.

Setzer, *der*; -s, - mürəttib, yıqıcı.

Setzerei, *die*; -, -en mürəttibxana.

Setzkasten, *der*; -s, -" yıqıcı kassa.

Seuche, *die*; -, -n yoluxucu xəstəlik, epidemiyə).

seufzen *vi* inildəmək, zarımaq, sızıldamaq.

Seufzer, *der*; -s, - inilti, sızılı.

Sex, *der*; -es, - seks, cinsi əlaqə.

Sextant, *der*; -en, -en *astr.* bucaqölçən alət.

sexual *adj.* cinsi, şəhvani.

Sexualität, *die*; - cinsi təmayül(lər), şəhvət.

sexuell *adj.* cinsi, şəhvani; ~e Belästi-

gung sataşma; ~e Nötigung zorlama, cinsi əlaqəyə məcbur etmə; ~er Missbrauch cinsi təcavüz.

sexy *adj.* şəhvətli.

sezieren *vt* yarmaq.

Shampoo, *das*; -s, -s şamp(ə)n).

Shop, *der*; -s, -s dükan, mağaza.

Shorts *die/pl.* şort *sg.*

Show, *die*; -, -s şov, baxış; sərgi.

Showgeschäft, *das*; -(e)s teatr işi.

Siam Siam, Tayland.

Siamese, *der*; -n, -n Siam sakini, siamli.

Sibirien Sibir.

sibirisch *adj.* sibir(li), sibir dilində.

sich *pron.* **1.** özünü (A); *er wäscht* ~ o, yuyunur; **2.** özünə (D); *er kaufte sich* an Kiosk e-e Fahrkarte o özünə kioskdan (bir) bilet aldı; **3.** (einander) bir-birinə; bir-birini *sie lieben sich* onlar bir-birini sevirler; *adv. an* (und für) ~ özlüyündə, əslində, əslinə baxanda; *er ist nicht bei* ~ o, özündə deyil; *das ist e-e Sache für* ~ bu özlüyündə çətin bir məsələdir; ~ *ansetzen* (im Spiegel) özünə baxmaq (*aynada*); *nur an* ~ *denken* ancaq özünün fikrində olmaq, ancaq özünü düşünmək; *et. für* ~ *behalten* gizli saxlamaq, kimsəyə deməmək; *et. hinter* ~ *bringen* bir şeyi (iş) sona çatdırmaq, tamamlamaq; *fig. et. vor* ~ *haben* bir şeyi planlamaq, bir işin niyyətində olmaq; *er bat ihn zu* ~ o, onu dəvət etdi.

Sichel, *die*; -, -n **1.** oraq; çin; **2.** (Mondsichel) ay parçası, aypara.

sicheln *vt* oraqla biçmək.

sicher *adj.* **1.** (vor Gefahren) təhlükəsiz; *veralt.* eymən; *ein* ~ *er Weg* təhlükəsiz yol; **2.** (verlässlich) inamli, etibarlı, arxayın, əmin, xatircəm; ~ *sein* əmin olmaq, xatircəm olmaq; *bist du* ~? doğru deyirsən?, əminsən?; **3.** (fest) möhkəm, qəti, bərk; *mit* ~ *em Schritt* möhkəm addımla(rla); *adv.* (gewiss) yəqin, hökmən, şübhəsiz, əlbəttə, əmin; *er freut sich* ~, *wenn er e-e Stelle an der Universität bekommt* o, universitetdə iş tapsa sevinər; *um* ~ *zu gehen*

əmin olmaq üçün, xatircəm olmaq üçün; *ganz* ~ lap yəqin, yüz faiz; *fig. (Lage)* ~er werden dincələmək.

sichergehen *vi* təhlükəli bir işə girişməmək, riskə getməmək; *um sicherzugehen* əmin olmaq üçün, yəqinləşdirmək üçün.

Sicherheit, *die*; -, -en **1.** təhlükəsizlik, əmin-amanlıq, asayış, xatircəmlik, əminlik, əmniyyət; bərklik; **2.** (*Garantie*) zəmanət; təminat; **3.** (*Bürgschaft*) zəmanət, zəminlik; **4.** (*Pfand*) girov; **5.** (*Selbstsicherheit*) özünə inam; *in* ~ bringen təhlükəsiz bir yerə aparmaq; *sich in* ~ bringen təhlükəsizliyini təmin etmək, canını qurtarmaq; *mit* ~ qətiyyətə, sözsüz, qədən, yəqin; əl-əlbət, hətmən.

Sicherheitsfaktor, *der*; -s, -en təhlükəsizlik amili.

Sicherheitsgurt, *der*; -(e)s, -e təhlükəsizlik kəməri, əmniyyət kəməri.

sicherheitsshalber *adv.* hər bir ehtimalla qarşı, təhlükəsizlik xatirinə; ehtiyat üçün.

Sicherheitskopie, *die*; -, -n *EDV* yedək (*ehiyat*) kopyası.

Sicherheitsmaßnahme, *die*; -, -n təhlükəsizlik tədbiri, ehtiyat tədbiri, təhlükəsizliyi təmin etmək tədbirləri *pl.*.

Sicherheitsnadel, *die*; -, -n sancaq.

Sicherheitsrat, *der*; -(e)s, -e Təhlükəsizlik Şurası.

Sicherheitsschloss, *das*; -es, -er avtomatik qıfıl.

Sicherheitsventil, *das*; -s, -e qoruyucu klanpan (*Süd.* : qoruyucu *supap*, *itmin-supap*).

sicherlich *adv.* yəqin ki, ehtimal ki, əlbəttə; *F* həlbəttə.

sichern *vt* **1.** (*schützen*) qorumaq, mühafizə etmək, müdafiə etmək (*gegen A/ bir şeydən, bir kəsdən*); **2.** (*sicherstellen*) təmin etmək; *e-e Waffe* ~ silahı qoruyucu ayağa çəkmək.

Sicherung, *die*; -, -en **1.** qaranti, təminat, qoruma; **2.** *el.* qoruyucu düymə, sığorta (*Süd.* : *fiyuz*).

Sicht, *die*; - **1.** görünüş; mənzərə; **2.** (*Blickwinkel*) görüş, nəzər, baxış; *aus meiner* ~ mənim fikrimcə, məncə; **3.** *auf lange/ kurze* ~ uzun /qısa müddət; *in* ~ sein görünmək.

sichtbar *adj.* görünən, aşkar, faş; göz qabağında olan, gözəçarpan, açıq, ələni; ~ werden görünmək, aşkar olmaq, faş olmaq, əyan olmaq.

Sichtbarkeit, *die*; - görünmə, aşkar olma, nəzərə çarpma.

sichten *vt* **1.** uzaqdan görmək; *ein Schiff* ~ gəmini uzaqdan görmək; **2.** *fig. (prüfen)* yoxlamaq; gözdən keçirtmək; **sichtlich** *adj.* aşkar, bəlli, aydın, göz-görəsi; *adv.* görünür ki, görünür.

Sichtvermerk, *der*; -(e)s, -e viza.

sickern *vi* sızmaq, damcılamaq.

sie *pron.* **1.** *die/sg.* o; onu; **2.** *pl.* onlar; onları.

Sie *pron.* siz; sizi; *mit j-m per* ~ sein bir kəslə "siz"lə danışmaq.

Sie, *die*; -, -s *F* dişi; *ist dein Hund e-e Sie?* sənin itin dişidi?

Sieb, *das*; -(e)s, -e **1.** ələk, xəlbir, qəlbir; aşışüzən; **2.** (*Teesieb*) süzgəc.

sieben *vt* **1.** ələmək, xəlbirləmək, ələkləmək, ələkdən keçirmək; **2.** (*Tee usw.*) süzmək.

sieben yeddi.

Sieben, *die*; -, - **1.** yeddi; **2.** (*mit der Nummer 7*) yeddilik.

siebeneckig *adj.* yeddibucaqlı.

siebenfach *adj.* yeddi dəfə artıq, yeddi qat.

siebenhundert yeddi yüz.

siebenjährig *adj.* yeddiyaşlı, yeddiillik.

siebenmal yeddi dəfə.

Siebensachen *die/pl.* şələ-külə; *s-e* ~ *packen* şələ-küləsini yığışdırmaq.

siebenstündig *adj.* yeddisaatlıq.

siebentägig *adj.* yeddigünlük.

siebentausend yeddi min.

Siebentel, *das*; -s, - yeddidə bir hissə.

siebte(r) yeddinci.

siebtens *adv.* yeddincisi.

siebzehn on yeddi.

siebzehnjährig *adj.* on yeddi yaşlı, on

yeddi yaşında, on yeddi illik.

siebzig yetmiş.

siebziger *adj.* yetmişinci illər; *in den ~ Jahren des 17. Jahrhunderts* on yeddinci əsrin yetmişinci illərində.

Siebziger, *der*; -s, - *F* yetmiş-həştad (*səksən*) yaşlarında kişi.

Siebzigerin, *die*; -, -*nen* yetmiş-həştad (*səksən*) yaşlarında qadın.

siebzigste(r) *adj.* yetmişinci.

siech *adj.* arıq, zəif, sısqqa, tez-tez xəstələnən.

Siechtum, *das*; -(*e*)s ağır xəstəlik.

siedeln *vi* sakin olmaq.

sieden *vi* qaynamaq; *vt* qaynatmaq; buxarlatmaq; *zum Sieden bringen* qaynatmaq; *~d heiß* qaynar.

Siedepunkt, *der*; -(*e*)s, -*e* qaynama nöqtəsi.

Siedler, *der*; -s, - köçkün, mühacir.

Siedlung, *die*; -, -*en* qəsəbə; kolo-ni(*ya*).

Siedlungspolitik, *die*; - mühacirət siyasəti.

Sieg, *der*; -(*e*)s, -*e* qələbə, zəfər, qalibiyyət; *von ~ zu ~* qələbədən qələbəyə.

Siegel, *das*; -s, - möhür; *veralt.* xatəm.

Siegellack, *der*; -(*e*)s, -*e* surğuc.

siegeln *vt* möhürləmək, surğucqlamaq.

Siegelring, *der*, -(*e*)s, -*e* möhürlü üzük.

siegen *vt* qələbə çalmaq, qalib gəlmək (*über A/kiməsə*).

Sieger, *der*; -s, - qalib, müzəffər.

Siegerehrung, *die*; -, -*en* qaliblərin mükafatlandırılması mərasimi.

siegesbewusst *adj.* qələbəyə inamla, qələbəyə arxayın.

Siegesfeier, *die*; -, -*n* qələbə bayramı, qələbə təntənəsi.

Siegesgöttin, *die*; -, -*nen* qələbə ilahəsi.

Siegeszug, *der*; -(*e*)s, -*e* qələbə yürüşü.

sieghaft *adj.* müzəffər, qalibiyyətli; zəfərli, yenilməz, basılmaz.

siegreich *adj.* *s.* *sieghaft*.

sieh... (*A*)! ...ə bax!

siehe : ~ *Seite*inci, ...üncü səhi-

fəyə bax.

Siel, *das* *u. der*; -(*e*)s, -*e* kiçik şlüz; nov, arx.

Siele, *die*; -, -*n* boyun qayıışı; *fig. in den ~n sterben* vəzifə başında ölmək.

Siesta, *die*; -, -*s* *u. -ten* günorta istirahət-həti, çeşit; ~ *halten* istirahət etmək.

siezen *vt* bir kəslə „siz“lə danışmaq.

Siegel, *das*; -s, - (*Kürzel*) ixtisar edil-mə işarəsi.

Signal, *das*; -s, -*e* siqnal, ətər; işarə. **signalisieren** *vt* siqnal vermək; xəbər vermək.

Signatarmächte *die/pl.* müqavilə imzalayan dövlətlər.

Signatur, *die*; -, -*n* 1. əlamət, işarə; 2. (*Unterschrift*) imza.

signieren *vt* 1. nişanlamaq, əlamət qoymaq; 2. imzalamaq, qol çəkmək.

Silbe, *die*; -, -*n* heca; *fig. ich verstehe keine ~ davon* mən ondan heç bir şey anlamıram.

Silbentrennung, *die*; - hecalara ayırma.

Silber, *das*; -s gümüş.

Silberbergwerk, *das*; -(*e*)s, -*e* gümüş mədəni.

silberfarbig *adj.* gümüşü.

Silbergehalt, *der*; -(*e*)s, -*e* gümüş əyarı.

Silbergeld, *das*; -(*e*)s gümüş pul.

silberhaltig *adj.* tərkibində gümüş olan.

Silbermedaille, *die*; -, -*n* gümüş medal.

Silbermünze, *die*; -, -*n* gümüş pul.

silbern *adj.* gümüş, gümüşdən.

Silberpappel, *die*; -, -*n* ağcaqovaq.

Silberstreifen, *der*; -s, - : *fig. ein ~ am Horizont* zəif bir ümid yeri.

Silberwaren *die/Pl.* gümüş qab-qaqışq, gümüş qab-qacaq.

Silberzeug, *das*; -(*e*)s *s.* *Silberwaren*.

silbrig *adj.* gümüş kimi, gümüşü.

Silhouette, *die*; -, -*n* siluet, kölgə şəklində rəsm.

Silikat, *das*; -(*e*)s, -*e* silikat.

Silo, *das*; -s, -s (*Getreidespeicher*) silo.

Silvester, *der u. das*; -s, - yeni il gecəsi.

simpel *adj.* 1. sadə, adi; 2. (Person) sadədil; kobud.

Simpel, *der*; -s, - *F* sadədil adam, axmaq; dargörüşlü adam.

simplifizieren *vt* sadələşdirmək, asanlaşdırmaq.

Sims, *der u. das*; -es, -e pərvaz; karniz, rəf.

Simulant, *der*; -en, -en *med.* yalandan özünü xəstəliyə vuran adam; *fig.* riyakar, ikiüzlü.

simulieren *vt* yalançılıq etmək, yalandan özünü oxşatmaq, tülkülük etmək, özünü tülkülüyə vurmaq.

simultan *adj.* eyni zamanda olan, bir vaxtda olan, sinxron.

Simultandolmetschen, *das*; -s, - sinxron tərcümə, eyni zamanda aparılan şifahi tərcümə, hərfi tərcümə.

Sinfonie, *die*; -, -n simfoni(ya).

singen *vt* oxumaq; *ein Lied* ~ nəğmə oxumaq, çalıb-oxumaq; *vi F* (bei der Polizei) bir şeyi etiraf etmək; *j-n zum Singen bringen* bir kəsdən etiraf almaq.

Single, *der*; -s, -s (*allein*) subay.

Singsang, *der*; -(e)s monoton oxumaq.

Singspiel, *das*; -(e)s, -e musiqili komedi(ya).

Singular, *der*; -s, -e *gr.* tək hal.

Singvogel, *der*; -s, -" cəhcəh vuran quş.

sinken *vi* 1. (*fallen*) düşmək; zəifləmək; 2. (*Sonne usw.*) batmaq; 3. (*Preise, Fieber*) aşağı düşmək, enmək; 4. (*ins Wasser*) cummaq; *in Bewusstlosigkeit* ~ özündən getmək; *in Schlaf* ~ yuxuya getmək; *sein Ansehen sinkt* etibardan düşür; *das Schiff sinkt* gəmi batır; *den Mut nicht sinken lassen* ruhdan düşməmək, cəsarəti əldən verməmək; ~ *lassen* aşağı endir(ill)mək, düşür(t)mək.

Sinn, *der*; -(e)s, -e 1. duyğu, hiss, anlayış; 2. (*Bedeutung*) mənə, məfhum; 3. (*Ziel, Zweck*) hədəf, amac; 4. (*Empfänglichkeit*) həssaslıq, meyl, həvəs; 5. (*Wunsch*) arzu, istək; *die fünf ~ e* beş

hiss; *das hat keinen ~* bunun mənası yoxdur; *im wahrsten ~e des Wortes* sözün həqiqi mənasında; *et. im ~e haben* bir şeyin niyyətində olmaq; *nicht bei ~en sein* ağılı başında olmamaq; *ohne ~ und Verstand* ətraflı fikirləşmədən, düşünmədən; *es geht mir nicht aus dem ~ unuda bilmirəm*; *mit j-m e-s ~es sein* bir kəs ilə həmfikir olmaq; *in j-s ~e handeln* bir kəsin istədiyi kimi davranmaq (*rəftar etmək*).

Sinnbild, *das*; -(e)s, -er simvol, rəmz, emblem, simgə.

sinnbildlich *adj.* simvolik, rəmzi; ~e *Darstellung* alleqori(ya).

sinnen *vi* 1. düşünmək, fikirləşmək (*über A/bir şey haqda*); 2. (*auf et.*) niyyətində olmaq, fikrində olmaq; *auf Rache* ~ intiqam fikrində olmaq.

Sinnenfreude, *die*; -, -n (*sexuell*) şəhəvani həvəs.

Sinnenlust, *die*; -s. *Sinnenfreude*.

sinnestellend *adj.* mənasını dəyişən, mənasını təhrif edən.

Sinnesänderung, *die*; -, -en fikir dəyişdirmə.

Sinnesorgan, *das*; -s, -e duyğu orqanı.

Sinnestäuschung, *die*; -, -en yanlış duyğu, xəyalat, vahimə.

sinnfällig *adj.* aydın, aşkar.

sinngemäß *adv.* mənasına görə, mənasına uyğun.

sinnig *adj.* 1. (*sinnvoll ausgedacht*) məqsəduyğun, ağılkəsən, ağılabatan; *ein ~es Geschenk* ağılkəsən bir hədiyyə; 2. (*tiefsinnig*) dərin mənalı; *e-e ~e Äußerung* dərin mənalı bir söz.

sinnlich *adj.* 1. (*sensoriell*) duyulan, hiss edilən; 2. (*erotisch*) şəhvani, şəhvətli; *sie hat ~e Lippen* onun şəhvətli dodaqları var; 3. cismani; ~e *Freude* cismani həzz.

Sinnlichkeit, *die*; - şəhvətpərəstlik, şəhvət, erotizm.

sinnlos *adj.* 1. (*ohne Vernunft*) mənasız, boş, axırsız, bihudə, boş-boşuna, cəfəng, havayı, hərzə, lağ-lağ; *F* ələşən-güleşən; 2. (*grundlos*) əsassız,

səbəbsiz, bica; *sich* ~ *ärgern* səbəbsiz yerə hirsələnmək.

Sinnlosigkeit, *die*; -, -*en* mənasızlıq, boşluq, bihudəlik; səbəbsizlik.

sinnreich *adj.* dərinmənalı; ağıllı.

Sinnspruch, *der*; -(e)s, -e həkimanə söz.

Sinnverwand *adj.* sinonim, mənacə yaxın.

sinnvoll *adj.* 1. (*nützlich*) faydalı, xeyirli; razı edici; 2. (*vernünftig*) məntiqi, ağılkəsən.

sinnwidrig *adj.* mənasız; yanlış.

Sinologe, *der*; -n, -n sinoloq.

Sinologie, *die*; - sinologiya (*Süd.* : *sinoloji*), çinşünaslıq.

Sinter, *der*; -s, - çöküntü.

Sintflut, *die*; - 1. *rel.* tufan; 2. sel, daşqın.

sintflutartig *adj.* sel kimi.

Sinti *pl.*; ~ *und Roma* qaraçı.

Sinus, *der*; -, - *u. -se* sinus.

Siphon, *der*; -s, -s sifon.

Sippe, *die*; -, -n qohum, qohum-qardaş; qəbilə; soy, boy; əşirət; klan.

Sippschaft, *die*; -, -*en* qohum-qardaş; dəstə, güruh.

Sirene, *die*; -, -n 1. *myth.* sirena; 2. *techn.* (*Fabrik, Schiff*) siqnal, fit, düdək, düdük.

Sirup, *der*; -s, -e doşab, bəkməz.

Sisyphusarbeit, *die*; -, -*en* sonu olmayan iş, dibsiz-bucaqsız iş, sisif əməyi.

Sitte, *die*; -, -n 1. (*Moral*) əxlaq, ədəb qaydaları; 2. (*Brauch*) adət, ənənə; *die guten ~n* əxlaq; *~n und Gebräuche* adət və ənənələr; *das ist bei uns so* ~ bu bizdə adətdir.

Sittengemälde, *das*; -s, - əxlaq təsvürü.

Sittenlehre, *die*; - etika, əxlaq elmi.

sittenlos *adj.* əxlaqsız, əxlaq qaydalarına zidd, sapqın, açıq-saçıq, iffətsiz.

Sittenlosigkeit, *die*; - əxlaqsızlıq, sapqınlıq.

Sittenpolizei, *die*; - polis idarəsində əxlaq şöbəsi, əxlaq polisi.

sittenrein *adj.* iffətli, namuslu.

Sittenrichter, *der*; -s, - *iron.* əxlaq dər-si verən, vaiz, əxlaqdan dəm vuran adam.

sittenstreng *adj.* yüksək məənəviyyətli, əxlaqlı; mömin.

Sittenverderbnis, *die*; -, -*se* əxlaqsızlıq, məənəviyyətin korlanması.

sittenwidrig *adj.* əxlaq qaydalarına zidd, adət-ənənələrə zidd.

Sittenwidrigkeit, *die*; -, -*en* əxlaq qaydalarına zidd olma, əxlaqsızlıq.

Sittlichkeitsverbrechen, *das*; -s, - cinsi cinayət, cinsi təcavüz.

sittsam *adj.* ədəbli, tərbiyəli, xoşəxlaq.

Sittsamkeit, *die*; - iffət, əxlaq, xoşəxlaqlıq.

Situation, *die*; -, -*en* vəziyyət, şərait, durum, eləlik, hal; *in e-e schwere ~ geraten* yaman kökə (*günə, vəziyyətə*) düşmək; *in e-e schwere ~ bringen* yaman kökə (*günə, duruma*) salmaq.

situert *adj.* : *gut ~ sein* kefi kök olmaq; yaxşı mövqeyi olmaq.

Sitz, *der*; -es, -e 1. oturma, oturuş; 2. (*Sitzplatz*) yerləşmə yeri, iqamətgah, oturacaq, yerləşdiyi yer; 3. (*im Parlament usw.*) stul, səndəl, yer; 3. (*Wohnort*) yaşayış yeri; 4. (*e-s Kleides*) oturma; *ihr Kleid hat e-n guten ~* paltarı əyində yaxşı oturur; 5. (*Zentrale*) mərkəz; *Firma mit ~ in Berlin* mərkəzi Berlinde olan şirkət; *j-m e-n ~ anbieten* bir kəsə yer vermək.

sitzen *vt* 1. oturmaq, yerləşmək; 2. (*im Gefängnis*) həbsdə oturmaq; 3. (*Anzug*) yaraşmaq, bədəninə uyğun gəlmək; 4. (*Hieb*) yerinə düşmək; *im Sitzen* oturmaq; *F e-n ~ haben* sərxoş olmaq.

sitzenbleiben *vi* 1. oturub qalmaq; 2. (*Schüler*) ikinci ilə qalmaq; 3. (*Mädchen*) evdə qalmaq, özünə ər tapa bilməmək; 4. *H* müştəri tapmamaq (*auf D/...üçün*); *bleiben Sie sitzen!* əyləşin!

sitzenlassen *vt* 1. (*im Stich lassen*) özbaşına buraxmaq, tək qoymaq; 2. (*Mädchen*) bir qızla evlənməmək; 3. (*Schüler*) ikinci ilə saxlamaq; *F nicht auf sich (D) ~* özünü müdafiə etmək,

dözməmək; *das lasse ich nicht auf mir sitzen!* buna dözə bilmərəm!

Sitzfleisch, *das*; *-(e)s* 1. *F* (Po) sağrı; 2. *kein ~ haben* dözümsüz olmaq, dinc otura bilməmək; 3. səbirsiz olmaq.

Sitzgelegenheit, *die*; -, *-en* stul, səndəl, oturacaq yer.

Sitzordnung, *die*; -, *-en* yerləşdirmə, nizamlama qaydası, oturma sırası.

Sitzplatz, *der*; *-es, -e* oturacaq yer.

Sitzstreik, *der*; *-(e)s, -s* oturaq tətill, oturaq nümayiş, bəst.

Sitzung, *die*; -, *-en* iclas, yığıncaq; *geschlossene ~* qapalı iclas; *öffentliche ~* açıq iclas.

sizilianisch *adj.* siciliya.

Sizilien Siciliya.

Skala, *die*; -, *-len* *techn.* dərəcə; cədvəl.

Skalp, *der*; *-s, -e* soyulmuş baş dərisi.

Skalpell, *das*; *-s, -e* cərrah bıçağı, neş-tər.

Skandal, *der*; *-s, -e* qalmaqal, rüsvayçılıq; *dava, dava-dalaş, dava-şava, mərəkə*; *~ machen* qalmaqal qaldırmaq, *dava-şava salmaq*.

skandalös *adj.* biabırçı; qalmaqallı.

Skandinavien; *-s* Skandinavya yarım-adası.

Skandinavier, *der*; *-s, -* skandinaviyalı.

skandinavisch *adj.* skandinaviyalı.

Skat, *der*; *-(e)s, -e* u. *-s* bir növ kart oyunu.

Skelett, *das*; *-(e)s, -e* skelet.

Skepsis, *die*, - şəkk, şübhə.

Skeptiker, *der*; *-s, -* şəkk edən, şübhələnən adam.

skeptisch *adj.* şübhələnən; şübhəli.

Sketch, *der*; *-es, -e* qısa pyes.

Ski, *der*; *-s, -er* *s.* *Schi*.

Skinhead, *der*; *-s, -s* (*junger Neofaschist*) dazbaş (*faşistlər*), neofaşist.

Skizze, *die*; -, *-n* 1. eskiz, layihə; 2. oçerk, qısa hekayə.

skizzenhaft *adj.* eskiz kimi, qaralama halında.

skizzieren *vt* *-in* qarasını tökmək; *-in* eskizini çəkmək.

Sklave, *der*; *-n, -n* qul, kölə.

Sklavenarbeit, *die*; -, *-en* qul əməyi.

Sklavenhandel, *der*; *-s* qul alveri.

Sklavenhändler, *der*; *-s, -* qul alverçisi, quldar.

Sklaverei, *die*; -, *-en* quldarlıq, köləlik; əsarət.

Sklavin, *die*; -, *-nen* əsir qız, kölə qız, kəviz.

sklavisch *adj.* qul kimi; yaltaq, iradəsiz.

Skonto, *der* u. *das*; *-s, -s* qiymətdə güzəştə getmə, skonto, güzəşt.

Skorbut, *der*; *-(e)s* *med.* sinqa, skorboyt.

Skorpion, *der*; *-s, -e* zo. əqrəb, çayan.

skrofulös *adj. med.* xənazirli, sıracalı.

Skrofulose, *die*; - sıracalı.

Skrupel, *der*; *-s, -* şübhə; vicdan əzabı.

skrupellos rəhmsiz, insafsız, vicdansız, nainsaf, vicdan əzabı çəkmədən; *F* dərisoyan, dirisoyan, əzazil.

Skrupellosigkeit, *die*; - vicdansızlıq, insafsızlıq, nainsafıq, vicdansız hərə-kət; *F* əzazillik.

skrupulös *adj.* diqqətli, dəqiq adam.

Skulptur, *die*; -, *-en* heykəl.

skurril *adj.* gülməli, əyləncəli, qəribə.

Slawe, *der*; *-n, -n* Slavyan.

slawisch *adj.* slavyan.

Slip, *der*; *-s, -s* slip, qısa alt tuman.

Slogan, *der*; *-s, -s* şüar, sloqan, çağırış, müraciət.

Slowake, *der*; *-n, -n* slovyan.

Slowakei *die* Slovakiya.

slowakisch *adj.* slovak(*ca*).

Slowene, *der*; *-n, -n* Sloven.

Slowenien; *-s* sloveniya.

slowenisch *adj.* sloven(*cə*).

Slum, *der*; *-s, -s* kənar məhəllə, kasıblar məhəlləsi.

Smaragd, *der*; *-(e)s, -e* zümrüd.

smaragdgrün *adj.* zümrüd kimi, zümrüdü.

smart *adj.* gözəl geyimli; şik.

Smog, *der*; *-s, -s* tüstü dumanı.

Smoking, *der*; *-s, -s* smokinq, kişilər

üçün rəsmi geyim.

Snack, *der*; -s, -s qəlyanaltı.

Snob, *der*; -s, -s *pej.* burnuyelli, var-dövlətinə fəxr edən.

so *adv.* **1.** belə(cə), böylə, elə; beləliklə; ~ *geht es nicht* belə olmaz; **2.** (*sehr, so viel*) çox, o qədər, e(y)lə, o dərəcə-də; *ich bin ~ müde, dass ich...* mən o qədər yorğunam ki..., mən e(y)lə yorğunam ki...; **3.** (*auf diese Weise*) bu cür, bu surətdə, bu şəkildə, böylə, kimi, bu çeşid, belə(cə), elə belə; ~ *ein Unsinn* bu cür (*belə*) yalan; *ach ~!* deməli belə!, belə; ~ *la la* bir elə, bir belə; ~ *etwas* belə bir şey, belə iş; *Na, ~ was* belə də iş olur, əcəbə; ~ *bald wie möglich!* mümkün qədər tez; *ist das wirklich ~?* bu doğrudan belədir?; ~ *jemand* belə adam; ~ *wie du* sənin kimi; ~ *dass* beləliklə; *er ist ~ groß wie ich* o, mən ilə bir boydadır; ~ *gegen Abend* axşama yaxın, axşam çağı; *einfach* ~ elə belə.

s.o. *Abk. für*: *siehe oben*.

sobald *konj.* tezliklə, indicə, ...kimi; *komm ~ du kannst* bacardığın qədər tez gəl; ~ *wie möglich!* mümkün qədər tez; ~ *er kommt* o gələn kimi.

Söckchen, *das*; -s, - qısa corab.

Socke, *die*; -, -n corab.

Socket, *der*; -s, - kürsü, paya.

Soda, *das*; -s *u. die*; - soda.

sodann *adv.* sonra, ondan sonra.

sodass *konj.* beləliklə.

Sodbrennen, *das*; -s mədə qıçqırması.

Sodomie, *die*; - heyvanlarla cinsi əlaqə.

soeben *adv.* indicə, bu saat; ~ *erschienen* yeni çıxmış; *wir sind ~ vom Ausflug zurückgekommen* biz elə indicə ekskursiyadan qayıtmışıq.

Sofa, *das*; -s, -s divan, yumşaq taxt.

sofern *konj.* əgər, ...nə qədər ki, bu şərt ilə ki.

soff *s. saufen*.

sofort *adv.* bu saat, həmin dəqiqə, o dəqiqə, bu/o dəqiqədə, təcili, yubadılmaz, fəvri, acilən, anən, ansız, cəld,

bir dəqiqədə, dərhal, əlüstü, dayanmadan, həman, həman, iti; *er kam ~ hierher* həman buraya gəldi.

sofortig *adj.* aramsız, ara vermədən, fəvri, təcili, təxirəsalınmaz, təxirsiz.

Sofortmaßnahme, *die*; -, -n təcili tədbir.

Sofortprogramm, *das*; -s, -e təcili proqram.

sog *s. saugen*.

sog. *Abk. für* so genannt.

Sog, *der*; -(e)s, -e çəkim, çəkilmə; sormaq; hava və ya su girdabına çəkilmə.

sogar *adv.* hətta, belə.

sogenannt *adj.* belə adlanan; belə ad-da.

sogleich *adv. s. sofort*.

Sohle, *die*; -, -n pəncə; ayağın altı.

Sohlenleder, *das*; -s, - pəncə gönü, ayağın altı.

Sohn, *der*; -(e)s, -e oğul; *e-n ~ bekommen* oğlu olmaq.

Sojabohne, *die*; -, -n soya lobyası.

solange (**wie**) *konj.* o vaxta qədər, nə qədər, ...kimi, hələlik, -ikən; ~ *du lebst* yaşadığın vaxta qədər.

solch *pron.* belə, bu cür, o cür; ~ *ein(e), ein ~er usw.* belə bir, bu cür bir; ~ *ein Mensch* belə bir adam.

solcherart *adv.* bu növ, bu cür, bu qəbil, böylə.

solcherlei *adj.* bu kimi, bu növ.

solchermassen *adv.* bu cür, belə, bu kimi.

Sold, *der*; -(e)s, -e *mil.* maaş.

Soldat, *der*; -en, -en əsgər, hərbiçi (*Süd.*: *a. sərbaz*); *Wehrdienst leisten* əsgər getmək.

Soldateska, *die*; - hərbiçilər.

soldatisch *adj.* əsgər kimi.

Soldbuch, *das*; -(e)s, -er *mil.* əsgərin cib dəftərcəsi (*kitabı*).

Söldling, *der*; -s, -e muzdlu əsgər.

Söldner, *der*; -s, - *s. Söldling*.

Sole, *die*, -, -n şor su.

solidarisch *adj.* həmrəy, həmfikir, dilbir; *sich ~ erklären* həmrəylik etmək, həmrəy olduğunu bildirmək (*mit D/* -

ilə).

Solidarität, *die*, - həmrəylik, fikir eyniliyi, dilbirlilik.

solide *adj.* **1.** (*stabil*) möhkəm; **2.** (*gründlich*) əsaslı; **3.** (*anständig*) mötəbər, abırlı; **4.** (*Preise*) münasib, ucuz.

Solidität, *die*; - mötəbərlik.

Solist, *der*; -*en*, -*en* solist.

Soll, *das*; -*s* **1.** (*Planaufgabe*) plan tapşırığı; **2.** lazim olan miqdar, norma; iş, əmək; **3.** (*Schuld*) borc; ~ *und Haben* gəlir-çıxar, borc və gəlir (*çıxar və gəlir*); *sein ~ erfüllen* vəzifəsini yerinə yetirmək.

sollen¹ *Modalverb*; **1.** *Inf.*+ ~ -*bir şeyi* etməli (*verpflichtet/məcburiyyəti göstərir*); *ich soll das essen* onu yeməliyəm; *er soll morgen fahren* o sabah getməlidir; *was soll ich tun?* nə etməliyəm; **2.** (*angeblich*) deyilmək, rəvayət edilmək; *er soll in Deutschland sein* deyirlər ki, o, Almaniyada olmalıdır; *er soll krank sein* deyirlər ki, güya o naxoşdur; *wenn es schneien sollte* qar yağarsa; *das hättest du nicht sagen ~* onu deməməliydin.

sollen² *vi* **1.** (*irgendwohin sollen*) *F* bir yerə getməli olmaq; *dein Vater rief an und sagte, du sollst sofort in sein Büro* atan zəng etdi və dedi, sən bu saat bürosuna getməlisən; **2.** (*et. soll irgendwohin*) getməli; *das Regal soll neben das Fenster* rəf pəncərənin yanına getməlidir (*çəkilməlidir*); *was ~ das heißen?* bu nə deməkdir?; *was soll's?* nə etmək?

Sollzinsen *die/pl.* *H* borc faizi *sg.*

Söller, *der*; -*s*, - *balkon*.

solo *adj.* tək, tək başına, yalqız.

Solo, *das*; -*s*, -*s* *od. -i* solo.

Solostimme, *die*; -, -*n* solo səs.

solvent *adj.* (*Firma usw.*) mötəbər; ödəmə gücü olan.

Solvenz, *die*; -, -*en* ödəmə gücü.

Somalia; -*s* Somaliya.

somatisch *adj.* *med.* bədəni, somatik.

somit *adv.* beləliklə, belə.

Sommer, *der*; -*s*, - *yay*; *im ~* yayda.

Sommeraufenthalt, *der*; -(*e*)*s*, -*e* *yay* is-tirahəti.

Sommerferien, *die/pl.* *yay* tətili.

sommerlich *adj.* *yay* kimi, yaylıq, yaya aid; *sich ~ kleiden* yaylıq paltar geymək.

Sommermonat, *der*; -(*e*)*s*, -*e* *yay* ayı.

Sommerschlussverkauf, *der*; -(*e*)*s*, -*e* *yay* axırında satışı.

Sommersprosse, *die*; -, -*n* çil.

sommersprossig *adj.* çilli.

Sommerzeit, *die*; - **1.** *yay* fəslə; **2.** (*Uhrzeit*) *yay* saati.

sonach *adv.* bununla belə, beləliklə.

Sonate, *die*; -, -*n* sonat(a).

Sonde, *die*; -, -*n* **1.** *med.* sond; **2.** *Bgb.* (*Bohrung*) burğulama.

sonder *präp.* *A* (*ohne*) -*siz*, -*siz*, -*suz*, -*süz*; ~ *Tadel* eybsiz.

Sonder- *im Subst.* xüsusi; fəvqəladə.

Sonderangebot, *das*; -(*e*)*s*, -*e* fəvqəladə satışı, fəvqəladə ucuz satışı.

Sonderauftrag, *der*; -(*e*)*s*, -*e* xüsusi tapşırıq, fəvqəladə məmuriyyət.

Sonderausgabe, *die*; -, -*n* xüsusi buraxılış (*qəzetin*).

Sonderausschuss, *der*; -*es*, -*e* xüsusi komissiya.

sonderbar *adj.* qəribə, əcaib, aztapılan, əcəb, əcibə, əntiqə.

sonderbarerweise *adv.* qəribə surətdə.

Sonderbeilage, *die*; -, -*n* (*e-r Zeitung*) əlavə.

Sonderbotschafter, *der*; -*s*, - *fəvqəladə* elçi, səlahiyyətli şəxs (*nümayəndə*).

Sondergenehmigung, *die*; -, -*en* xüsusi icazə.

Sondergericht, *das*; -(*e*)*s*, -*e* xüsusi məhkəmə.

sondergleichen *adj.* misilsiz.

sonderlich *adj.* *s.* *sonderbar*; *adv.* çox, böyük; *kein ~es Interesse haben* o qədər də marağı olmamaq.

Sonderling, *der*; -*s*, -*e* qəribə adam, əcaib adam, eksantrik adam.

sondern¹ *vi* ayırmaq, seçmək; *gesondert* ayrı(*lmış*).

sondern² *Konj.* lakin, amma; *nicht ich, ~ du bist schuld* mən yox, sən günahkarsan; *sie ist nicht nur schön, ~ auch klug* o nəinki gözəldir, həm də ağıllıdır.

Sonderrecht, *das*; -(e)s, -e xüsusi hüquq, imtiyaz.

sonders : *samt und* ~ hamısı birlikdə, bütün, hamısı, tamamen.

Sonderschule, *die*; -, -n xüsusi məktəb, dərs baxımından zəif inkişaf etmiş uşaqlar üçün məktəb.

Sonderstellung, *die*; -, -en xüsusi mövqe, xüsusi vəziyyət, özəl yer.

Sondertagung, *die*; -, -en növbədən-kənar qurultay, fəvqəladə iclas.

Sonderung, *die*; -, -en ayırma.

Sonderzug, *der*; -(e)s, -e xüsusi qatar.

Sonderzulage, *die*; -, -n əlavə əmək haqqı.

sondieren *vt* **1.** zondla tədqiq etmək; **2.** *fig.* araşdırmaq; yoxlamaq, incələmək.

Sondierung, *die*; -, -en zondla tədqiq etmə, öyrənmə, yoxlama.

Sondierungsgespräch, *das*; -(e)s, -e soruşub bilmək danışığı.

Sonett, *das*; -(e)s, -e sonet.

Sonnabend, *der*; -s, -e cümə ertəsi, şənbə, altıncı gün.

sonnabends *adv.* şənbə günləri.

Sonne, *die*; -, -n günəş.

sonnen *vt* günə qoymaq; *vr sich* ~ qaralmaq.

Sonnenaufgang, *der*; -(e)s, -e günəşin çıxması, günəşin doğması, günçıxan; *bei* ~ gün çıxanda.

Sonnenbad, *das*; -(e)s, -er günəş vannası, günəşə vermə, qaralma; *ein* ~ *nehmen* özünü günəşə vermə.

Sonnenblende, *die*; -, -n (*im Auto*) günəş qabağını tutan (*alan*).

Sonnenblume, *die*; -, -n günəbaxan.

Sonnenbrand, *der*; -(e)s, -e günəş altında yanma (*qaralma*); *e-n* ~ *haben* günəş altında yanmaq (*qaralmaq*).

Sonnenbrille, *die*; -, -n günəş eynəyi, günəş gözlüyü.

Sonnendach, *das*; -(e)s, -er günlük, günəşlik, gündən qorunmaq üçün yelkən.

Sonnenenergie, *die*; - günəş enerjisi.

Sonnenfinsternis, *die*; -, -se günəş tutulması, günün tutulması.

sonnengebräunt *adj.* günəşdən qaralmış.

sonnenklar *adj.* günəş kimi aydın.

Sonnenlicht, *das*; -(e)s günəş işığı.

Sonnenschein, *der*; -(e)s günəş işığı.

Sonnenschirm, *der*; -(e)s, -e günlük, çətir.

Sonnenseite, *die*; -, -n günəşli yer, günəş işığı alan tərəf, günəvər.

Sonnenstich, *der*; -(e)s, -e günvurma; *e-n* ~ *haben* *bir kəsi* gün vurmaq.

Sonnenstrahl, *der*; -(e)s, -en günəş şüası.

Sonnenuhr, *die*; -, -en günəş saati.

Sonnenuntergang, *der*; -(e)s, -e qürub, günəşin batması, günbatan.

sonnenverbrannt *adj* günəşdən qaralmış, günəşdən yanıq.

Sonnenwende, *die*; -, -n gündönümü.

sonnig *adj.* günəşli; günəy.

Sonntag, *der*; -s, -e bazar günü, bazar.

sonntäglich *adj.* bazar gününə məxsus.

sonntags *adv.* bazar günləri.

Sonntagsanzug, *der*; -(e)s, -e bazar günündə geyilən paltar, təzə paltar.

Sonntagsfahrer, *der*; -s, - başbəla sürücü.

Sonntagskind, *das*; -(e)s, -er **1.** bazar günü anadan olmuş uşaq; **2.** *fig.* xoşbəxt uşaq, bəxtəvər uşaq.

Sonnyboy, *der*; -s, -s fərəhli və mehriban cavan.

sonor *adj.* səslı; ahəngdar.

sonst¹ *adv.* **1.** (*anderes*) başqa cür, özgə cür; *was soll ich denn* ~ *tun* bundan başqa cür necə edim?; **2.** (*gewöhnlich*) adətən, hər vaxt; *er ist* ~ *freundlich* o adətən mehribandır; *alles wie* ~ hər şey həmişəki kimi; **3.** (*außerdem*) bundan başqa, ondan başqa, yənə, daha; *hast du* ~ *noch Fragen?* bundan başqa yənə də sualın varmı?; ~ *nichts!* daha heç nə!, daha bir şey yox!; **4.** (*abgesehen davon*) lakin, əmma, bununla belə.

sonst² *Konj.* (*andernfalls*) yoxsa, əks təqdirdə; *gib mir meinen Ring*, ~ *werde ich böse* mənim üzüyümü ver, yoxsa hırslənərəm; *ich nuss mich beeilen*, ~

komme ich zu spät tələsməliyəm, yoxsa gecikirəm, əcələ etməliyəm, yoxsa gecikəcəyəm.

sonstig *adj.* başqa, sair, qeyri.

sonstwie *adv.* başqa cür, bir təhər.

sonstwo *adv.* başqa yerdə.

sonstwohin *adv.* başqa bir yerə.

sooft *Konj. (jedesmal)* hər dəfə; ~ *sie kommt, bringt sie Kuchen mit* hər dəfə gələndə, özünü ilə şirni (*yağlı kökə*) gətirir; ~ *du willst* nə zaman istərsən, hər vaxt istərsən, hər istədiyin vaxt.

Sophismus, *der*; -, -*men* sofizm, sofiçilik.

Sophist, *der*; -*en*, -*en* 1. sofist; 2. *fig.* səfsəteçi.

Sopran, *der*; -*s*, -*e* *mus.* soprano.

Sorge, *die*; -, -*n* 1. qayğı; 2. (*Kummer*) dərd, kədər, qəm, narahatlıq, fikir, əndişə; *vor ~n graue Haare bekommen* dərddən saçları ağarmaq; 3. (*Fürsorge*) təminat, qayğısına qalmaq (*für A/kiminsə*); *sich (D) ~n machen* nigarana olmaq, rahat olmaq, hayına qalmaq (*um A/kim üçünsə, nə üçünsə*); *keine ~!* nigarana olma(yın)!; *lass das meine ~ sein!* sən bunun qayğısını çəkmə!, bunu mənim ixtiyarına burax.

Sorgen *vi* 1. qayğısına qalmaq, qayğısını çəkmək (*für A/kiminsə*), dərdinə şərik olmaq; *er sorgt für die Familie* o ailəsini dolandırır, o ailəsini təmin edir; *für sich selbst* ~ öz canının hayına qalmaq; 2. (*sich bemühen*) düzəltmək; ~ *Sie dafür* bunlar haqda sərəncan verin; *vr sich* ~ rahat olmaq, nigarana olmaq, canı yanmaq, hayına qalmaq (*um A/nədən ötrüsə, kimdən ötrüsə*).

sorgenfrei *adj.* qayğısız, dərdsiz, laqeyd, ehtiyatsız; asudə; əndişəsiz.

sorgenlos *adj.* *s. sorgenfrei.*

Sorglosigkeit, *die*; - qayğısızlıq, arsızlıq, laqeydlik, asudəlik, ehtiyatsızlıq.

sorgenvoll *adj.* qayğılı, fikirlə.

Sorgpflicht, *die*; -, -*en jur.* qayğı göstərmə borcu.

Sorgfalt, *die*; - 1. diqqət, işə can yandırma; dəqiqlik; etina; ehtiyat, ehtiyat-

karlıq; 2. (*liebervoll*) insaf.

sorgfältig *adj.* dəqiq; vicdanlı; ehtiyatlı, ehtiyatkar; işə can yandırma; hörmətci; insafılı.

sorglos *adj.* qayğısız; diqqətsiz, arsız, fikirsiz, əndişəsiz, başısoyq.

Sorglosigkeit, *die*; - arsızlıq, qayğısızlıq, diqqətsizlik, ehmallıq; əndişəsizlik.

sorgsam *adj.* qayğıkeş, diqqətli, səliqəli; qayğıkeşliklə.

Sorgsamkeit, *die*; - diqqət.

Sorte, *die*; -, -*n* növ, çeşid, qəbil, biçim, cürə, tür; *fig.* cins; *von schlechter ~* pis növlü; *was für e-n Mensch bist du?* sən nə biçim (*tür*) adamsan?; *pl.* əqsam.

sortieren *vt* çeşidləmək, (*növlərə*) ayırmaq; (*ordnen*) qaydaya (*sistemə*) salmaq.

Sortiment, *das*; -(*e*s), -*e* çeşid mallar*pl.*

sosehr (*auch*) *Konj.* hər nə qədər də..; ~ *ich dich auch mag, billige ich dein Verhalten nicht* səni hər nə qədər istəsəm də, bu rəftarını qəbul etməm; ~ *ich es wünsche*, ... bunu nə qədər arzu etsəm də...

soso *adv.* *F* nə yaxşı nə də pis, bir təhər.

SOS imdad signalı

Soße, *die*; -, -*n* sous (*Süd.*: *sos*).

Souffleur, *der*; -*s*, -*e* suflor, səhnə dəlində gizlənen və pyesin mətnini teatr oynayana deyən şəxs.

soufflieren *vt* suflor etmək.

Soundkarte, *die*; -, -*n* səs kartı.

soundso *adv.*: *Herr Soundso* cənab filankəs ağa; ~ *oft* neçə dəfə; ~ *viel* bilmirəm nə qədər.

soundsovielt- *Zahldj.* filan(*inc*), neçəminci; *der ~e Kunde* filanın müştəri.

Souterrain, *das*; -*s*, -*s* aşağı mərtəbə.

Souvenir, *das*; -*s*, -*s* yadigarlıq, suvenir.

souverän *adj.* 1. (*überlegen*) sakit, təmkinli; soyuqqanlı; ~ *trug er alle s-e Argumente vor* sakitliklə bütün dəlillərin ifadə etdi; 2. (*unabhängig*) müstəqil, asılı olmayan, bağımsız, suveren, azadə.

Souveränität, *die*; - müstəqillik, haki-miyyətlə, suverenlik.

soviel¹ *adv.* bu qədər, o qədər; eyni miqdar, eyni ölçü; *iss.* ~ *du willst* istədiyini qədər ye; *doppelt* ~ iki dəfə çox; *noch einmal* ~ bir daha bu qədər.

soviel² *Konj.* ..görə; ~ *ich weiß* bildiyimi görə.

soweit¹ *adj.* hazır; *er ist* ~ o hazırdır.

soweit² *adv.* **1.** (*im allgemeinen*) ümumiyyətlə; *es geht uns* ~ *ganz gut* ümumiyyətlə halımız yaxşıdır; **2.** ~ *das Auge reicht* göz işlədikcə, göz işlədiyini qədər.

soweit³ *Konj.* ..nə qədər, ..görə; ~ *ich weiß* bildiyimə görə.

sowie *Konj.* **1.** (*sobald*) ..kən, kimi; ~ *er uns sah, lief er weg* o bizi görərkən (*gören kimi*) qaçdı; **2.** (*und auch*) və həmçinin; *ich aß Äpfel, Birnen, Apfelsinen* ~ *Nüsse und Pistazien* mən alma, armud, portağal və həmçinin qoz və püstə yedim.

sowieso *adv.* onsuz da, istər-istəməz, hər halda, əsasən.

Sowjet, *der*; -s, -s Sovet.

Sowjetunion, *die*; - Sovet İttifaqı.

sowohl *Konj.* : ~ ... *als auch*həm o, həm də bu, necə bu, eləcə də o, və... və...; ~ *Frauen als auch Männer* həm qadınlar, həm də kişilər.

sozial *adj.* ictimai, sosial.

Sozialabbau, *der*; -(e)s sosial məqsədlərə çəkilən xərclərin azaldılması.

Sozialamt, *das*; -(e)s, -er ictimai təminat idarəsi.

Sozialarbeiter, *der*; -s, - ictimai yardım işçisi, sosial təminat işçisi.

Sozialdemokrat, *der*; -en, -en sosial demokrat partiyasının üzvü.

Sozialdemokratie, *die*; - **1.** sosial demokratiya; **2.** (*Partei*) sosial-demokrat partiyası.

sozialdemokratisch *adj.* sosial-demokrat.

Sozialeinrichtung, *die*; -, -en ictimai təminat idarəsi.

Sozialgericht, *das*; -(e)s, -e sosial (*icti-*

mai) məhkəmə.

Sozialhilfe, *die*; -, -n sosial (*ictimai*) yardım.

Sozialisation, *die*; - ictimailəşdirmə (*ictima ilə birləşdirmə*).

sozialisieren *vt* ictimailəşdirmək.

Sozialismus, *der*; - sosializm.

Sozialist, *der*; -en, -en sosialist.

sozialistisch *adj.* sosialist.

Sozialleistungen, *die/pl.* ictimai təminat.

Sozialpolitik, *die*; - sosial siyasət.

Sozialprodukt, *das*; -(e)s, -e ictimai məhsul, milli məhsul, milli gəlir.

Sozialversicherung, *die*; -, -en ictimai sığorta.

Sozialwissenschaften, *die/pl.* ictimai elmlər.

Sozialwohnung, *die*; -, -en dövlət tərəfindən az gəlirli şəxslərə verilən ev.

Sozietät, *die*; -, -en **1.** dərnək, birlik, ittifaq, cəmiyyət; **2.** *zo.* birlikdə (*birgə*) yaşayan heyvanlar.

Soziologe, *der*; -n, -n sosioloq, ictimai elmlər üzrə mütəxəssis, toplumşünas.

Soziologie, *die*; - sosiologiya (*Süd.* : *sosyoloji*), toplumşünaslıq.

soziologisch *adj.* sosioloji.

Sozius, *der*; -, -se *H* şərik, ortağ.

Soziussitz, *der*; -es, -e motosikletin arxa tərəfində oturacaq yeri.

sozusagen *adv.* necə deyərlər.

Spachtel, *der*; -s, - mala; ərsin, əsdəmi.

spachteln *vt* malalamaq, mala çəkmək.

Spagat, *der*; -(e)s, -e (*beim Ballet od. Turnen*) ayağın birisini qabağa və o birisini arxaya uzaldıb oturmaq, şpaqat.

Spaghetti, **Spagetti** *pl.* şpaqetti, uzun və nazik ərşət ilə bişirilmiş yemək.

spähen *vi* diqqətlə baxmaq (*nach D/ə*); -i güdmək.

Spähtrupp, *der*; -s, -s *mil.* kəşfiyyat dəstəsi.

Spalier, *das*; -s, -e **1.** (*Gitter*) divar şəbəkəsi; **2.** *mil.* sıra, səf, cərgə; bir yüksək məqam sahibini salamlamaq üçün

yolun iki tərəfində sıraya duran insanlar; ~ *bilden* sıraya düzmək, səf bağlamaq, cərgə vurmaq.

Spalt, *der*; -(e)s, -e (*Riss*) yarıq, çatdaq; dəlik, deşik.

Spalte, *die*; -, -n **1.** *s. Spalt*; **2.** (*e-r Zeitung*) sütun.

spaltbar *adj.* parçalanan; hissələrə ayrılan.

spalten *vt* **1.** (*Holz usw.*) yarmaq, doğramaq; **2.** (*Atom*) hissələrə ayırmaq, parçalamaq; **3.** (*Staat*) bölmək; *vr sich* ~ ayrılmaq, çatlamaq, parçalanmaq, bölünmək, aralanmaq.

Spaltung, *die*; -, -en (*e-e Partei usw.*) ikitirəlik, təfriqə(*çilik*), nifaq, ayrılma, bölünmə, parçalanma, bölüş.

Span, *der*; -(e)s, -e yonqar, talaşa.

Spanferkel, *das*; -s, - donuz balası.

Spange, *die*; -, -n ilgək, toqqa, bənd.

Spanien; -s İspaniya.

Spanier, *der*; -s, - ispaniyalı.

spanisch *adj.* ispan(*ca*); *das kommt mir ~ vor!* bu mənə qəribə gəlir!, heç bir şey anlamıram!

spann *s. spinnen*.

Spann, *der*; -(e)s, -e ayağın üst tərəfi.

Spanne, *die*; -, -n **1.** (*Handspanne*) qarış; **2.** (*Zeitspanne*) qısa vaxt; **3.** *H* alış və satış qiymətləri arasında olan fərq; qazanc.

spannen *vt* **1.** (*straff ziehen*) gərginləşdirmək, yığmaq; *die Zügel* ~ cilovu yığmaq; **2.** (*in den Schraubstock*) mənəgənə arasına qoyub sıxmaq; **3.** (*Waffe*) ayağa çəkmək; **4.** (*vor e-n Wagen usw.*) qoşmaq; *vi* **1.** (*Kleid*) sıxmaq, dar gəlmək; **2.** *F* (*ungeduldig warten*) səbirsizliklə gözləmək (*auf A/bir şeyi, bir kəsi*); *gespannt* gərgin; *gespannt werden* gərginləşmək, şiddətlənmək; *vr sich* ~ çəkilmək, yığılmaq.

spannend *adj.* maraqlı, həyəcanlı.

Spannkraft, *die*; - möhkəmlik; *fig.* enerji.

Spannung, *die*; -, -en **1.** gərginlik; şiddətlənmə; həyəcan; **2.** *el.* təzyiq, voltaj; **3.** (*gespanntes Verhältnis*) soyuq münasirət;

sibət; *mit* ~ həyəcan içində.

Spannungsgebiet, *das*; -(e)s, -e *pol.* gərginlik sahəsi (*ocağı*).

spannungsgeladen *adj.* (*Film usw.*) həyəcanlı, qızgın.

Spannweite, *die*; -, -n **1.** (*der Flügel*) qanadlar arasında fasilə, qanadların bir-birindən fasiləsi; **2.** *fig.* genişlik.

Sparbuch, *das*; -(e)s, -er əmanət kitabçası.

Sparbüchse, *die*; -, -n daxılı.

Spareinlage, *die*; -, -n əmanət vermə.

sparen *vt* **1.** qənaət etmək, qənaət edərək yığmaq, artırmaq; **2.** (*Zeit*) vaxt qazanmaq; *F* *das kannst du dir* ~ bunu öz yanında qoy qalsın, boş yerə zəhmət çəkmə; ~ *für* (*od. auf A*) .. *üçün* pul qənaət etmək (*pul yığmaq*).

Sparer, *der*; -s, - qənaətkar adam, qənaətçi.

Sparflamme, *die*; - : *fig. auf* ~ *arbeiten* bir işi ən az zəhmətlə yerinə yetirmək.

Spargel, *der*; -(e)s, - quşqonmaz, mərəçüyüd, qulançar.

Sparkasse, *die*; -, -n əmanət sandığı, əmanət kassası.

Sparkonto, *das*; -s, -ten əmanət hesabı.

spärlich *adj.* **1.** (*knapp*) cüzi; az; **2.** (*vereinzelt*) tək bir, nadir, tək-tük; **3.** ~*es Haar* seyrek saç.

Sparmaßnahme, *die*; -, -n qənaət tədbiri.

Sparren, *der*; -s, - tir, şalban.

sparsam *adj.* qənaətçil, qənaətkar, malcanlı.

Sparsamkeit, *die*; -, - qənaətçilik, qənaətkarlıq.

Sparte, *die*; -, -n **1.** bölüm, hissə; şöbə; **2.** qəzet sütun.

spartanisch *adj.* ~ *leben* çox sadə yaşamaq.

Spaß, *der*; -es, -e zarafat, şuxluq, əyləncə; *zum* ~ zarafat (*şuxluq*) üçün; ~ *beiseite* zarafat bir yana, zarafatsız; *das macht mir* ~ bu mənim xoşuma gəlir; *ich mache keinen* ~! heç də zarafat etmərim!; *j-m den* ~ *verderben* bir kəsin ke-

fini pozmaq, dilxor etmək.

spaßen *vi* zarafat etmək, şuxluq etmək ; *mit ihm ist nicht zu ~ onunla zarafat etmək olmaz, o, zarafat əhli deyil.*

spaßhaft *adj.* zarafarcıl, gülməli.

spaßig *adj.* *s. spaßhaft.*

Spaßmacher, *der; -s, -* zarafatcıl adam, ayıoynadan.

Spaßverderber, *der; -s, -* oyunbaz, oyunpozan.

Spaßvogel, *der; -s, -* *s. Spaßmacher.*

Spastiker, *der; -s, -* *med.* spastik, hə-rəkətlərinə tam hakim olmayan.

spastisch *adj.* spastik.

spät *adj.* gec, gecikmiş; *es ist ~ gecdir; zu ~ çox gec; wie ~ ist es? saat nəçədir?; ich bin zu ~ gekommen* gecikmişəm, gec gəlmişəm; *am ~en Nachmittag* axşam başı (*çağlı*); *von früh bis ~ səhərdən* axşama qədər, səhər tezdən axşama qədər; *bis ~er!* hələlik!

Spaten, *der; -s, -* bel, kürək.

später *adj.* gec, daha gec; *adv.* sonra, bir azdan, gec, ertəsi, bundan sonra; *früher oder ~* gec-tez; *e-n Tag später* ertəsi gün.

spätestens *adv.* ən gec, ən gec olaraq.

Spätherbst *der; -(e)s, -e* payızın axırı.

Spätlese, *die; -, -n* ən gec dərilmiş üzümən hazırlanmış çaxır (*şərab*).

Spätsommer, *der; -s* yayın sonu.

Spatz, *der; -en, -en* sərçə.

Spatzen(ge)hirn, *das; -(e)s, -e* *fig.* quş beyin.

Spätzündung, *die; -, -en* gec tərənən, gec başa düşən.

spazieren *vi* gəzmək, dolanmaq, dolaşmaq; *~ gehen* gəzib-dolanmaq, gəzmək, dolanmaq.

spazierenfahren *vi* miniklə gəzməyə getmək, miniklə gəzmək (*dolaşmaq, dolaşdırmaq*).

spazierenführen *vt* gəzdirmək, dolaşdırmaq.

spazierengehen *vi* gəzmək, gəzməyə getmək, gərdiş etmək; *F* hava almaq.

Spazierfahrt, *die; -, -en* miniklə gəzmə, gəzinti.

Spaziergang, *der; -(e)s, -e* gəzinti, gəzi, ayaq seyri, gərdiş, dolanış, dolaşma; *e-n ~ machen* gəzib-dolanmaq, gərdiş etmək.

Spaziergänger, *der; -s, -* gəzən, sey-rə çıxan adam.

Spazierstock, *der; -(e)s, -e* əl ağacı, əsa.

Specht, *der; -(e)s, -e* ağacdələ, ağacdeşən, dələyən.

Speck, *der; -(e)s* donuz piyi.

speckig *adj.* yağlı, piyli.

Spediteur, *der; -s, -e* nəqliyyəçi, daşı-yıcı.

Spedition, *die; -, -en* nəqliyyat şirkəti, daşıma şirkəti.

Speer, *der; -(e)s, -e* cida, mirzaq, nizə.

Speerwerfen, *das; -s (Sport)* nizə atma, nizə tullama.

Speiche, *die; -, -en* 1. mil; 2. *an.* mil sümüyü.

Speichel, *der; -s* tüpürcək, ağız suyu, lüğab.

Speicheldrüse, *die; -, -n* tüpürcək vəzi.

Speichellecker, *der; -s, -* yaltaq.

Speicher, *der; -s, -* anbar, depo.

speichern *vt* anbara yığmaq; toplamaq, yığmaq.

Speicherung, *die; -, -en* yığma, toplama.

speien *vt* 1. (*spucken*) tüpürmək; 2. (*Blut*) qan qusmaq; 3. (*Lava usw.*) püs-kürmək; *vi* qusmaq.

Speise, *die; -, -n* yemək, xörək, biş-düş, çay-çörək.

Speiseeis, *das; -es* dondurma.

Speisekammer, *die; -, -n* anbar.

Speisekarte, *die; -, -n* yemək kartı, yemək siyahısı.

speisen *vi* xörək yemək; *vt* yedizdir-mək.

Speiseröhre, *die; -, -n* *an.* qida bo-rusu.

Speisesaal, *der; -(e)s, -säle* yemək sa-lonu.

Speisung, *die; -, -en* *techn.* təchiz et-mə.

Spektakel¹, *der; -s, -* (*Lärm*) qalmaqal,

qışqırıq.

Spektakel², *das*; -, - (*Schauspiel*) tamaşa; teatr tamaşası (*oyunu*).

Spektralanalyse, *die*; -, -n *phys.* spektral analizi, teyf analizi.

Spektrum, *das*; -, -s, -tren u. -tra **1.** *phys.* spektral, teyf; **2.** *fig.* (*Vielfallt*) rəngbərənglik, müxtəlifrənglik.

Spekulant, *der*; -en, -en möhtəkir.

Spekulation, *die*; -, -en möhtəkirlilik, təhlükəli saziş.

spekulativ *adj.* **1.** ehtikar, möhtəkirlilik; **2.** (*Ideen*) fərziyyə əsasında, nəzəri təcrübəyə əsaslanmayan.

spekulieren *vi* **1.** güman etmək, fərz etmək, təxmin etmək; **2.** *H* birjada (*Süd.* : *bursda*) oynamaq; möhtəkirlilik etmək.

Spelunke, *die*; -, -n adı pisə çıxmış meyxana.

spendabel *adj.* əli açıq.

Spende, *die*; -, -n bağış, ianə; yardım, sədəqə, xeyrat.

spenden *vt* **1.** ianə vermək, bağışlamaq; sədəqə vermək (*für A/bir şey və ya bir kəs üçün*); **2.** (*Blut*) qan vermək; *j-m Trost* ~ bir kəsə təsəlli vermək.

Spender, *der*; -, -s, - **1.** yardım edən, bağışçı; sədəqə verən; **2.** (*Blutspender*) qan verən.

spendieren *vt* *F* qonaq etmək; hədiyyə vermək.

Spendierhosen *die/pl.*; *umg.* : *die* ~ *anhaben* əli açıq olmaq, xərcləmək.

Spengler, *der*; -s, - tənəkəçi.

Sperber, *der*; -s, - kərkinçək (*quş*).

Sperenzchen *die/pl.* *F* başağrısı, çətinlik; ~ *machen* başağrısı vermək.

Sperling, *der*; -s, -e sərçə.

Sperma, *das*; -, -s, -men sperma, məni, rüşeym.

sperrangelweit *adv.* taybatay açıq; *die Tür steht* ~ *offen* qapı taybatay açıqdır.

Sperre, *die*; -, -n bağla(n)ma, hasar, çəpər, barrikada; blokada, embarqo, əngəl, sədd, manə.

sperrren *vt* **1.** hasar çəkmək, çəpər çəkmək; qarşısını kəsmək; **2.** (*Einfuhr*

usw.) qadağan etmək, embarqo qoymaq; **3.** (*Gas, Licht usw.*) kəsmək; **4.** (*Spieler*) oyun haqqından məhrum etmək; **5.** (*Konto*) hesabını bağlamaq; **6.** (*einsperren*) həbs etmək; **7.** (*Strasse, Weg für den Verkehr*) bağlamaq; *vr sich* ~ *inad* etmək, əleyhinə çıxmaq, qarşı durmaq (*gegen A/nəyinsə*); *gesperrt* bağlı.

Sperrgebiet, *das*; -(e)s, -e qadağan zonası (*bölgəsi*).

Sperrholz, *das*; -(e)s, -er faner.

sperrig *adj.* çox yer tutan.

Sperrkonto, *das*; -, -s, -ten bağlanmış hesab.

Sperrmüll, *der*; -s ağır zibil, çox yer tutan zibil.

Sperrung, *die*; -, -en bağla(n)ma; blokad(a).

Spesen *die/pl.* xərc, məsrəf, məsarif.

spesenfrei *adj.* pulsuz, xərcsiz.

Spezi, *der*; -s, -s *F* yaxın dost, səmi dost.

Spezialarzt, *der*; -es, -e mütəxəssis həkim.

Spezialausbildung, *die*; -, -en xüsusi təhsil (*təlim*).

Spezialfach, *das*; -(e)s, -er ixtisas.

Spezialgebiet, *das*; -(e)s, -e *s.* *Spezialfach*.

spezialisieren *vr* : *sich* ~ ixtisaslanmaq (*auf A/*).

Spezialisierung, *die*; -, -en ixtisaslaşma.

Spezialist, *der*; -en, -en mütəxəssis, ixtisasçı.

Spezialität, *die*; -, -en **1.** ixtisas; **2.** (*Speise*) ...məxsus, xüsusi.

speziell *adj.* ...məxsus, xüsusi, özəl, ayrı, xas, özünəməxsus.

spezifisch *adj.* xüsusi, məxsus, özünəməxsus; ~*es Gewicht* xüsusi çəki.

spezifizieren *vt* müfəssəl göstərmək.

Sphäre, *die*; -, -n **1.** dairə; kürə şar; **2.** fəaliyyət dairəsi; *Machtsphäre* qüdrət dairəsi.

sphärisch *adj.* kürəvi.

Sphinx, *die*; -, -e sfinks, sfinks heykəli.

spicken *vt* **1.** (*Fleisch*) ətin içini piylə doldurmaq; **2.** *fig.* 1. dolu olmaq; **2.** *F* (*bestechn*) rüşvət vermək; *F j-m den Beutel* ~ bir kəsin cibini (*kassasını*) pul ilə doldurmaq; *F gespickt mit Fehlern* yanlışları olan, yanlışlarla dolu.

Spicker, *der*; -s, - (*Schüler*) imtahanda fırıldaçılıq edən şagird, -*in* üzündən yazan şagird.

spie *s. speien.*

Spiegel, *der*; -s, - **1.** ayna, güzgü; **2.** (*Oberfläche e-r Flüssigkeit*) səth, mayelərin səthi; *Meeresspiegel* dəniz səthi; **3.** (*am Kragen der Uniform*) yaxa nişanı, yaxaya vurulan nişan; *fig. j-m e-n ~ vorhalten* bir kəsə əybini göstərmək.

Spiegelbild, *das*; -(e)s, -er əks, surət.

Spiegelei, *das*; -(e)s, -er nümru, qayğanaq.

Spiegelfechtere, *die*, -, -en riyakarlıq, aldatma, gözden pərdə asma.

spiegelglatt *adj.* ayna kimi hamar.

spiegeln *vt* əks etdirmək; *vr sich ~ eks olunmaq*, şəkil düşmək.

Spiegelschrift, *die*; - aynada oxunan yazı.

Spiegelung, *die*; -, -en əks etdirmə.

Spiel, *das*; -(e)s, -e **1.** oyun; iş; **2.** (*Glücksspiel*) qumar; **3.** *mus.* musiqi aləti çalma; *Olympische ~e* Olimpiyada; *sein Leben aufs ~ setzen* həyatını təhlükəyə salmaq; *auf dem ~ stehen* təhlükədə olmaq; *mit j-m leichtes ~ haben* bir kəsin asanlıqla öhdəsindən gəlmək, barmağının ucunda oynatmaq; *lass ihn aus dem ~!* onu bu işə qatma!

Spielball, *der*; -(e)s, -e **1.** top; **2.** *fig.* oyuncaq.

Spielbank, *die*; -, -en qumarxana, kazino.

Spieldose, *die*; -, -n musiqiçalan qutu.

spielen *vt* **1.** oynamaq; **2.** *mus.* çalmaq; **3.** *Th.* ifa etmək; **4.** (*vortäuschen*) hiylə etmək; *vi* (*Farbe*) rəngdən-rəngə çalmaq; *e-n Streich ~ ələ salmaq*; *gespielt fig.* yalandan; *mit dem Gedanken ~ düşünmək*; *alle Beziehungen ~ lassen* bütün imkanlardan istifadə etmək.

spielend *adv.* asanlıqla, rahatlıqla.

Spieler, *der*; -s, - **1.** oyunçu, oynayan; **2.** *mus.* çalğıçı.

Spielerei, *die*; -, -en oyun, əyləncə.

spielerisch *adj.* **1.** oyun kimi; **2.** (*ohne Ernst*) qeyri-ciddi; **3.** (*Sport*) *ein ~ starker Gegner* oyunu çox yaxşı olan rəqib.

Spielfeld, *das*; -(e)s, -er oyun meydançası, yarış meydanı.

Spielfilm, *der*; -(e)s, -e bədii film.

Spielgefährte, *der*; -n, -n oyun yoldaşı.

Spielkamerad, *der*; -en, -en *s. Spielgefährte.*

Spielkarte, *die*; -, -n oyun kartı.

Spielleiter, *der*; -s, - rejissor.

Spielleitung, *die*; -, -en rejisi, rejissura.

Spielmarke, *die*; -, -n jeton.

Spielplan, *der*; -(e)s, -e proqram, repertuar.

Spielplatz, *der*; -es, -e oyun meydançası.

Spielraum, *der*; -(e)s, -e **1.** *fig.* hərə-kət azadlığı; **2.** *techn.* ara.

Spielregel, *die*; -, -n oyun qaydası.

Spielstand, *der*; -(e)s, -e (*Sport*) hesab, oyunun hesabı (*Süd. : nəticəsi*).

Spielverderber, *der*; -s, - oyun pozan, oyun korlayan, dağal.

Spielwaren *die/pl.* oyuncaqlar.

Spielzeit, *die*; -, -en **1.** (*Sport*) oyun müddəti; **2.** *Th.* icra vaxtı, veriliş müddəti.

Spielzeug, *das*; -(e)s, -e oyuncaq (*lar pl.*), qolçaq.

Spieß, *der*; -es, -e **1.** (*Lanze, Speer*) nizə, mizraq; **2.** (*Bratspieß*) şiş; **3.** *mil.* feldfebel.

Spießbraten, *der*; -s, - şişkabab.

Spießbürger, *der*; -s, - *fig.* (*engstirniger Mensch*) dardüşüncəli adam.

spießen *vt* **1.** keçirtmək (*auf A/bir şeyə*); **2.** şişə çəkmək.

Spießer, *der*; -s, - *s. Spießbürger.*

spießig *adj.* dardüşüncəli, məhdud görüşlü, kiçik burjuva.

spinal *adj.* : *~e Kinderlähmung* onurğa beyni, uşaq iflicliyi.

Spinat, *der*; -(e)s ispanak, ispanaq.

Spind, *das u. der; -(e)s, -e* dar şəf, birtaylı şəf.

Spindel, *die; -, -n iy; techn. (Achse) ox, mil.*

spindeldürr *adj.* sısqa.

Spinne, *die; -, -n* hörümcək, toratan, ənəkəbut.

spinnefeind *adj.* : *F j-m ~ sein* bir kəsə nifrət etmək.

spinnen *vt (Wolle) cəhrə əyirmək, əyirmək; vi 1. (verrückt sein) ağılı başında olmamaq, dəli olmaq; 2. fig. (ausdenken) uydurmaq, toxumaq; ein Netz von Lügen ~ yalan toxumaq.*

Spinner, *der; -s, - 1. əyirici; 2. fig. ağılı uçmuş, ağıl azmış.*

Spinnerei, *die, -, -en 1. iplik karxanası; 2. fig. mənasız şey, boş söz.*

Spinnrad, *das; -(e)s, -'er* ayaq cəhrəsi, cəhrə.

Spinnrocken, *der; -s, -* cəhrə.

Spinne, *die; -, -n* hörümcək toru.

spintisieren *vi F* xəyala qapılmaq, əcaib fikirlər etmək.

Spion, *der; -s, -e* çuğul, casus, güdükçü, xəfiyyəçi, xəbərçi.

Spionage, *die; -* casusluq, çuğullama.

Spionageabwehr, *die; -* əks-kəşfiyyat.

spionieren *vi* casusluq etmək, çuğullamaq.

Spirale, *die; -, -n* buruq, burum; spirəl, çənber.

spiralig *adj.* buruq-buruq, hələzuni, halqa-halqa, halqavari.

spiralförmig *adj. s. spiralig.*

Spiritismus, *der; -* spritizm, ruha inanma.

spiritistisch *adj.* spritizm, spiritist.

spirituell *adj.* ruhi.

Spirituosen *die/pl.* spirtli, içkilər.

Spiritus, *der; -* spirt, alkoqol, alkol.

Spirituskocher, *der; -s, -* spirt lampası.

Spital, *das; -s, -'er* xəstəxana.

spitz *adj. 1. (Messer usw.) iti, itiuc(lu), biz, bimbiz; 2. fig. acı, sancan; e-e ~e Zunge haben acidil(li) olmaq.*

Spitzbart, *der; -(e)s, -'e* keçisaqqal.

Spitzbube, *der; -n, -n* fırlıdaqçı, yalançı.

Spitze, *die; -, -n 1. (iti) uc, tiyə; övc, evc; 2. (Bergspitze) zirvə, dağ təpəsi (başı); 3. fig. (Führung) rəhbərlik, baş; an der ~ des Staates dövlət(in) başında; 4. (Mundstück) müştük; 5. F (Höchstgeschwindigkeit) ən çox sürət; 6. (Kritik) acı söz; 7. (Schuhspitze) çəkmənin burunu; 8. (sehr gut) çox yaxşı, fəvğələdə, ələ; ~ sein çox yaxşı olmaq, ələ olmaq; et. auf die ~ treiben bir şeyi ifrata çatdırmaq; sich an die ~ setzen -in başına keçmək, rəhbərliyini ələ almaq.*

Spitzel, *der; -s, -* çuğul, casus, güdükçü, xəfiyyəçi.

Spitzeldienst, *der; -(e)s, -e* : ~ leisten *vi* casusluq etmək, çuğullamaq.

spitzen *vt (Bleistift) yonmaq; itiləmək; Ohren ~ qulaqlarını şəkləmək; vr sich ~ gözləmək; ümid bəsləmək (auf A/bir şeyə).*

Spitzengeschwindigkeit, *die; -, -en* ən yüksək sürət.

Spitzenklasse, *die; -* lap ə'la, çox yaxşı.

Spitzenleistung, *die; -, -en* *techn.* ən yüksək güc; *fig.* ən yüksək nailiyyət.

Spitzenmarke, *die; -, -n* əla keyfiyyət.

Spitzenqualität, *die; -, -en* əla keyfiyyət.

Spitzenwein, *der; -(e)s, -e* əla şərab.

Spitzer, *der; -s, -* qələmtəraş.

spitzfindig *adj.* xırdaçı, vasvası.

Spitzfindigkeit, *die; -, -en* vasvasılıq.

Spitzhacke, *die; -, -n* iti uclu külüng.

spitzkriegen *vt F* bilmək, çıxartmaq.

Spitzname, *der; -ns, -n* ləqəb.

spitzwinklig *adj.* itibucaqlı.

Spitt, *der; -(e)s, -e* daş xırdası, daş qəlpəsi.

Splitter, *der; -s, - 1. qəlpə; 2. (Holzsplitter) tilişkə, tikan; 3. (Glassplitter) şüşə xırdası; 4. (Gransplitter) qumbara parçası, çarpanaq.*

splittern *vi* parçalanmaq.

splitterfasernackt *adj.* lüm-lüt, lap lüt, tamam çılpaq, lüt-üryan.

sponsern *vt* kömək etmək, dəstəkləmək, -ə sponsorluq etmək.

Sponsor, *der*; -s, -en hami, himayə edən, himayəsi altına alan, kömək edən, sponsor.

Sponsoring, *das*; -s, - sponsorluq.

spontan *adj.* öz-özünə, birdən-birə, lapdan, gözlənilmədən, qeyri-iradi, ixtiyarsız, kortəbii, qəflətən, birdən, dandandüşmə.

Spontaneität, *die*; - ixtiyarsızlıq, qeyri-iradilik.

sporadisch *adj.* tək bir, tək tük.

Sporn, *der*; -s, *Sporen* 1. mahnız; *dem Pferd die Sporen geben* atı mahnızlamaq; 2. (*bei Vögeln*) xoruzun və bəzi başqa quşların ayaqlarının arxasında sivri buynuz çıxıntısı; 3. *med. (an der Ferse)* topuqda çıxıb əzab verən sümük; 4. *fig.* həvəsləndirmə, təhrik, təşviq, canlandırma; *fig. sich die Sporen verdienen* mühüm bir vəzifədə olduğu zaman öz ləyaqətini göstərmək.

spornstreichs *adv.* dərhal, təxirsiz.

Sport, *der*; -(e)s idman, vərdis, sport; ~ *treiben* idman (*vərdis*) etmək, idmanla məşğul olmaq.

Sportart, *die*; -, -en idman növü.

Sportartikel *die/pl.* idman əşyası.

Sportfest, *das*; -(e)s, -e idman bayramı, idman festivalı.

Sporthalle, *die*; -, -n idman salonu.

Sportler, *der*; -s, - idmançı.

Sportlerin, *die*; -, -en idmançı (*qadın*).

sportlich *adj.* idman.

Sportplatz, *der*; -es, -e idman meydan(ças)ı.

Sportschau, *die*; -, -en 1. idmana baxma; 2. (*TV*) idman verilişi.

Sportverein, *der*; -(e)s, -e idman klubu.

Spott, *der*; -(e)s məsxərə, istehza, rişxənd; *lit.* həcv; *s-n ~ treiben* ələ salmaq (*mit D/kimisə, nəyisə*).

spottbillig *adj.* çox ucuz, sudan ucuz.

Spöttelei, *die*; -, -en acı sözlər, rişxənd, istehza.

spötteln *vi* məsxərəyə qoymaq, riş-

xənd eləmək.

spotten *vi* ələ salmaq, istehza etmək, rişxənd eləmək.

Spottgedicht, *das*; -(e)s, -e həcv; satira.

Spötter, *der*; -s, - məsxərəçi, istehza edən, lağçı.

spöttisch *adj.* 1. (*Worte*) istehzal, acı, rişxəndli, gülünc, atmaca; 2. (*Person*) məsxərəçi.

Spottpreis, *der*; -(e)s, -e çox ucuz; *für e-n ~* çox ucuz, müftə qiymətə.

sprach *s. sprechen.*

sprachbegabt *adj.* dil qabiliyyətli.

Sprache, *die*; -, -n 1. dil; *die menschliche ~* insan dili; *Zeichensprache* işarət dili; *die deutsche ~* Alman dili; *die Muttersprache* ana dili; 2. *zur ~ bringen* bir şeyi müzakirə etmək, müzakirəyə qoymaq; *vor Schreck die ~ verlieren* qorxudan dili tutulmaq; *heraus mit der ~!* danış!, qorxmə danış!

Sprachfehler, *der*; -s, - dil nöqsanı; nitq qüsuru.

Sprachforscher, *der*; -s, - dilçi, dilşünas.

Sprachführer, *der*; -(e)s, - danışıq kitabı.

Sprachkenntnisse *die/pl.* dil bilmə.

sprachkundig *adj.* dil bilən.

Sprachlabor, *das*; -s, -s dil laboratoriyası.

Sprachlehre, *die*; -, -n dil dərslisi; qrammatika kitabı.

Sprachlehrer, *der*; -(e)s, - dil müəllimi.

sprachlich *adj.* dilə aid; *adv.* dilə dair.

sprachlos *adj.* sözsüz, dilsiz; dili tutulmuş, mat-məəttəl, mat-məbhut (*vor D/-dən*).

Sprachlosigkeit, *die*; - 1. dilsizlik; 2. mat qalıb danışa bilməmə, danışma qabiliyyəti əldən vermə.

Sprachreform, *die*; -, -en dil islahatı.

Sprachregel, *die*; -, -n qrammatika (*Süd. : a. qramer*).

Sprachreinigung, *die*; - dili xarici sözlərdən təmizləmə.

Sprachrohr, *das*; -s, -e *a. fig.* səs borusu; *fig.* danışanı, sözcüsü.

Sprachschatz, *der*; -(e)s, - dilin lüğət fondu, dil xəzinəsi, dil dağarcığı.

Sprachstörung, *die*; -, -en dil qüsuru.

Sprachunterricht, *der*; -(e)s dil dərsi.

Sprachvergleich, *der*; -(e)s, -e dil müqayisəsi.

Sprachwissenschaft, *die*; -, -en dilçilik, dilşünaslıq.

Sprachwissenschaftler, *der*; -(e)s, - dilşünas, dilçi.

sprang *s. springen.*

Spray, *der u. das*; -s, -s sprey.

sprechen *vi* **1.** danışmaq, söyləmək (*von D, über A/ kimdənsə, kim haqqında, nə haqqında*); dillənmək, dinib-danışmaq; *das Kind lernt ~ uşaq danışmaq öyrənir; Deutsch ~ Almanca danışmaq*; **2.** (*sich unterhalten*) söhbət etmək; **3.** (*j-n*) bir kəslə danışmaq, bir kəs ilə görüşmək; *kann ich dich e-n Augenblick ~? sən ilə bir dəqiqə danışa (görüşə) bilərəmmi? e-e Sprache ~ bir dili danışmaq; zu ~ sein danışmağa hazır olmaq; nicht zu ~ sein başı meşğul olmaq; ein Urteil ~ hökm çıxar(t)maq; für j-n ~ bir kəsi himayət etmək, dəstəkləmək; təmsil etmək; mit sich selbst ~ öz-özünə danışmaq; wir sprechen uns noch! danışarıq! (təhdid üçün).*

Sprechen, *das*; -s danışma.

sprechend *adj.* aydın, aydın-aşkar, bəlli; çox şey ifadə edən, mənalı; *ein ~es Beweis* kəskin bir dəlil; *ein ~er Blick* mənalı bir baxış.

Sprecher, *der*; -s, - **1.** natiq, danışan; **2.** (*Wortführer e-r Gruppe*) nümayəndə, icmalçı, carçı; **3.** (*Radio usw.*) spiker.

Sprechstunde, *die*; -, -n qəbul saati, müayinə saati.

Sprechweise, *die*; -, -n danışq tərz.

Sprechzimmer, *das*; -s, - qəbul otağı.

spreizen *vt* **1.** (*Beine*) aralamaq, aralı qoymaq; **2.** (*Arme*) gərmək; *vr sich ~ fig.* **1.** xoruzlanmaq; **2.** (*gegen et.*) müqavimət göstərmək, etiraz etmək.

Sprengbombe, *die*; -, -n partlayıcı bomba.

Sprengel, *der*; -s, - **1.** (*e-s Bischofs*) baş

keşişin dairəsi; **2.** (*Amtsbezirk*) inzibati rayon (*dairə*).

sprengen *vt* **1.** (*mit Sprengstoff*) partlatmaq, uçurtmaq; qırmaq; **2.** (*e-e Versammlung*) dağıtmaq; **3.** (*bespritzen*) sulamaq; *vi* çapmaq.

Sprengkraft, *die*; - partlayış gücü (*qüvvəsi*).

Sprengmeister, *der*; -s, - partladıcı.

Sprengsatz, *der*; -es, -e partlayıcı maddə.

Sprengstoff, *der*; -(e)s, -e partlayıcı maddə.

Sprengung, *die*; -, -en partlayış, partlama; qırma.

Sprengwagen, *der*; -s, - küçə sulayan maşın.

sprenkeln *vt* ləkələmək, xal-xal etmək.

Spreu, *die*; - saman, qabıq; *fig.* zibil.

Sprichwort, *das*; -(e)s, -er atalar sözü, zərbi-məsəl; *Sprichwörter* əmsal.

sprichwörtlich *adj.* atalar sözü kimi, zərbi-məsəl kimi.

sprießen *vt* cücərmək, bitmək, göyərmək, çıxmaq, dişərmək.

Springbrunnen, *der*; -s, - fəvvarə.

springen *vi* **1.** atlamaq, sıçramaq, hoppanmaq, atılmaq (*über A/-dən*); *zur Seite ~ yan tərəfə (yana)* atılmaq (*sıçramaq*) **2.** (*Glas*) çatlamaq; sınmaq; **3.** (*rasch laufen*) *F* qaçmaq, bərk qaçmaq; **4.** (*platzen*) partlamaq.

springend *adj.* : *fig. der ~e Punkt* əsas məsələ.

Springer, *der*; -s, - **1.** atılan, tullanan; **2.** (*Schach*) at.

Springflut, *die*; -, -en dəniz qabarması.

Springinsfeld, *der*; -(e)s yüngül xasiyyətli adam.

Springseil, *das*; -(e)s, -e atlama ipi.

Sprint, *der*; -s, -s sürətli qaçış.

sprinten *vi* sürətli qaçmaq.

Sprit, *der*; -(e)s təmizlənmiş sprit; *F* benzin.

Spritze, *die*; -, -n **1.** *med.* iynə; *e-e ~ geben* iynə vurmaq (*j-m/bir kəsə*); **2.**

(*Feuerspritze*) yanğın kəməri.

spritzen *vt* **1.** (*Rasen*) səpələmək, səpmək, çiləmək; sıçramaq; **2.** *med.* iynə vurmaq; *j-m et.* ~ bir kəsə bir şeyin iynəsini vurmaq; **3.** (*Auto*) boyamaq, rəng vurmaq; *vi* səpələnmək.

Spritzer, *der*; -s, - **1.** ləkə, boya ləkəsi; **2.** (*Schuss*) bir qurtum içəcək, bir udum; *Whisky mit e-m (Schuss)* Soda viski bir udum (*bir qurtum, bir az*) soda ilə.

spritzig *adj.* **1.** (*Rede, Komödie*) coşğun, canlı, tərəvətli; **2.** (*Wein*) sərirləndici, canlandırıcı; az köpüklü şampanyaya, mədən suyu.

spröde *adj.* **1.** tezsınan; **2.** (*Haut*) çatlaq; **3.** (*Stimme*) tütqun; **4.** (*Mädchen*) kişilərdən uzaq gəzən, soyuq.

spross *s. sprießen.*

Spross, *der*; -es, -e **1.** zoğ; cücerti, göyerti, dişerti; **2.** (*Nachkomme*) nəsil, övlad; oğul.

Sprosse, *die*; -, -n pillə, nərdivan pilləsi.

Sprössling, *der*; -s, -e oğul, övlad (*j-s/ bir kəsin*).

Sprotte, *die*; -, -n şprot, bir növ kiçik balıq.

Spruch, *der*; -(e)s, -'e **1.** kəlam; nəsihət, hikmət; atmaca; **2.** *jur.* (*Richter-spruch*) qərar, hökm.

Spruchband, *das*; -(e)s, -'er şüar bayrağı.

spruchreif *adj.* qərara hazır, müzakirəyə hazır, vaxtı yetişmiş.

Sprudel, *der*; -s, - **1.** (*Wasserwirbel*) girdab; **2.** (*Mineralwasser*) mədən suyu.

sprudeln *vi* qaynamaq, fısqırmaq, pıçıldamaq, paçqıldamaq; fəvvərələnmək.

sprühen *vt* (*Flüssigkeit*) səpmək, səpələmək; *vi* **1.** səpilmək; **2.** (*Funken*) qığılcım saçmaq; *es sprüht* yağış narın yağır.

Sprühregen, *der*; -s narın yağış, çisikin, çisək.

Sprung, *der*; -(e)s, -'e **1.** sıçrayış, sıçrama, atlanma; *e-n ~ machen* atlanmaq; **2.** (*Riss*) çat, yarıq; *e-n ~ bekommen* çat-

lamaq; *F auf dem ~ sein* tələsmək; *fig. keine großen Sprünge machen können* pulsuz vəziyyətdə olmaq.

Sprungbrett, *das*; -(e)s, -er (*suya*) atılma taxtasi, hoppanış taxtasi; trampolin.

Sprungfeder, *die*; -, -n (*in Polstermöbeln usw.*) yay.

Sprungfedermatratze, *die*; -, -n yaylı döşək.

sprunghaft *adj.* **1.** birdən-birə dəyişilən; *die Preise sind ~ in die Höhe gestiegen* qiymətlər birdən-birə qalxdı; **2.** (*Mensch, Charakter*) dəyişkən xasiyyətli, xasiyyətçə müvazinətsiz, bir fikri dəvam etdirməyən şəxs.

Sprunghaftigkeit, *die*; - müvazinətsizlik.

Sprungschanze, *die*; -, -n atılma təpəsi, trampolin.

Spucke, *die*; - tüpürçək, ağız suyu.

spucken *vt* **1.** tüpürmək; **2.** (*sich übergeben*) qusmaq; **3.** (*Blut*) qan qusmaq.

Spucknapf, *der*; -(e)s, -'e tüpürçək qabı.

Spuk, *der*; -(e)s, -e xəyal, qarabasma, kabus.

spuken *vi* ruh görünmə; *hier spukt es* burada ruh görünür.

Spule, *die*; -, -n qarqara, makara.

Spüle, *die*; -, -n cam, qab-qasıq yuma ləyəni.

spulen *vt* qarqaraya sarımaq.

spülen *vt* yumaq; suda çalxalamaq; *ans Ufer ~ sahilə atmaq.*

Spülkasten, *der*; -s, -' sifon.

Spülung, *die*; -, -en yuma, yaxalama.

Spülmaschine, *die*; -, -n qab-qasıq yuma maşını.

Spülmittel, *das*; -s, - qab-qasıq yuyan maddə, yuyucu maddə.

Spülwasser, *das*; -s qab suyu, çirkab su.

Spulwurm, *der*; -(e)s, -'er askarid(a), bağırsağ qurdu.

Spund, *der*; -(e)s, -e **1.** qapaq, tıxac; **2.** *F* təcrübəsiz cavan, ağızından hələ süd iyi gələn cavan.

spunden *vt* tıxaclamaq, tıxamaq.

Spur, *die*; -, *-en* 1. iz, ləpir, əsər, ciğir; soraq; 2. (*Merkmal*) nişanə, əlamət, əsər-ələmət; 3. *fig.* (*Hauch*) zərrə, bir az; *nicht e-e ~ von* heç, əsla, qətiyyən; *fig. (j-m) auf die ~ kommen* bir kəsin izinə düşmək, bir kəsin gizli işlərini meydana çıxarmaq; *~en hinterlassen* əsər buraxmaq.

spürbar *adj.* hiss olunan, gözəçarpan, görünən.

spuren *vi F* (*gehörchen*) sözüne baxmaq, qulaq asmaq, itaət etmək.

spüren *vt* hiss etmək, duymaq; anlamaq.

Spurenelement, *das*; *-(e)s, -e* xəstə olmamaq üçün bədəne lazım olan maddə, çox az miqdarda tapılan maddə.

Spürhund, *der*; *-(e)s, -e* 1. axtarıcı it; 2. *fig.* casus.

spurlos *adj.* izsiz, əsər-ələmətsiz; *adv.* əsər qoymadan, xəbər-ətərsiz; *nicht ~ an j-m vorübergehen* bir kəsdə iz (*təəssürət*) qoymadan keçməmək; *~ verschwinden* izsiz yox olmaq.

Spürnase, *die*; -, *-n* : *F e-e ~ für et. haben* bir şeyi qabaqcadan hiss etmək, bir şeyi qabaqcadan görmək.

Spürsinn, *der*; *-(e)s* duyma, duyma qabiliyyəti.

Spurt, *der*; *-(e)s, -s* sürəti artırma.

spurten *vi sport* sürəti artırmaq; *fig.* sürətlə qaçmaq.

Spurweite, *die*; -, *-n* dəmir yolunun enliliyi.

sputen *vr sich* ~ tələsmək, əcələ etmək.

Sputum, *das*; *-s, ..ta med.* bəlgəm, tüpürçək; qan.

Staat, *der*; *-(e)s, -en* 1. dövlət; 2. (*Regierung*) hökumət; 3. (*schöne Kleidung*) şıq (*Süd. : şik*) paltar; *mit et. ~ machen* bir şey ilə fors etmək.

Staatenbund, *der*; *-(e)s, -'e* dövlətlər ittifaqı.

staatenlos *adj.* vətəndaşsız, vətəndaşlığı olmayan.

staatlich *adj.* dövləti.

Staatsaffäre, *die*; -, *-n F* : *e-e ~ aus et.*

machen bir şeyi böyütmək (*şışirtmək*).

Staatsakt, *der*; *-(e)s, -e* hökumət tərəfindən bərpə edilən təntənəli mərasim.

Staatsaktion, *die*; -, *-en F s.* *Staatsaffäre*; heçdən məsələ düzəltmək.

Staatsangehörige(r), *der u. die*; *-n, -n* təbəə, vətəndaş, rəyyəət.

Staatsangehörigkeit, *die*; -, *-en* təbəəlik, vətəndaşlıq.

Staatsanwalt, *der*; *-(e)s, -'e* prokuror, dövlət vəkili (*Süd. : dadistan*).

Staatsanwaltschaft, *die*; - prokurorluq, dövlət vəkilliyi.

Staatsanzeiger, *der*; *-s, -* rəsmi qəzet.

Staatsbank, *die*; -, *-en* mərkəzi bank, dövlət bankı.

Staatsbeamte(r), *der, -n, -n* dövlət məmuru, dövlət qulluqçusu.

Staatsbürger, *der*; *-s, -* vətəndaş.

Staatsbürgerschaft, *die*; -, *-en* vətəndaşlıq.

Staatschef, *der*; *-s, -s* dövlət başçısı.

Staatsdienst, *der*; *-es* dövlət xidməti, dövlət qulluğu.

Staatseinkünfte, *die/pl.* dövlət gəliri *sg.*

Staatsexamen, *das*; *-s, -u. -mina* dövlət imtahanı, rəsmi imtahan.

Staatsform, *die*; -, *-en* dövlət forması; hökumət forması.

Staatsgeheimnis, *das*; *-ses, -se* dövlət sirri.

Staatsgewalt, *die*; - dövlət hakimiyyəti.

Staatshaushalt, *der*; *-(e)s, -e* dövlət büdcəsi.

Staatshoheit, *die*; - dövlət suverenliyi, dövlət hakimiyyəti.

Staatskasse, *die*; -, *-n* dövlət xəzinəsi, beytülmal.

Staatskosten, *die/pl.* : *auf* ~ dövlət hesabına.

Staatsmann, *der*; *-(e)s, -'er* yüksək dövlət xadimi, yüksək siyasi xadim.

Staatsmonopol, *das*; *-s, -e* dövlət inhisarı.

Staatsoberhaupt, *der*; *-(e)s, -'er* dövlət başçısı.

Staatsrat, *der*; *-(e)s, -'e* dövlət şurası.

Staatsrecht, *das*; *-(e)s* dövlət hüququ.
Staatssekretär, *der*; *-s, -e* nazir müavini; dövlət katibi.

Staatsstreich, *der*; *-(e)s, -e* dövlət çevrilişi.

Staatssprache, *die*; *-, -n* rəsmi dil.

Staatsverfassung, *die*; *-, -en* əsas qanun, anayasa, konstitusiyası.

Staatswappen, *das*; *-s, -* dövlət gerbi.

Staatswissenschaften, *die/pl.* ictimai-siyasi elmlər.

Staatszuschuss, *der*; *-es, -e* dövlət tərəfindən maliyyə yardımı.

Stab, *der*; *-(e)s, -e* 1. əsa; əlağacı, çəlik; mil; 2. (*Personal*) müdirlər heyəti, personal; əməkdaşlar qrupu; *Unternehmensstab* sahibkarlar heyəti; 3. *mil*. qərargah, ordugah; *fig. den ~ über j-n brechen* bir kəsi məhkum etmək.

Stabhochsprung, *der*; *-(e)s* uzun ağac-la (*şüvüllə*) hündürlüyə tullanma.

stabil *adj.* 1. sabit, möhkəm, davamlı, dəyişməyən; 2. (*gesund*) sağlam, sağ.

stabilisieren *vt* möhkəmləşdirmək, sabitləşdirmək; *vr sich ~* sabitləşmək.

Stabilität, *die*; *-* sabitlik, dözümlülük; möhkəmlik.

Stabilitätspolitik, *die*; *-* sabitlik siya-səti.

Stabreim, *der*; *-(e)s, -e* aliterasiya, ey-ni səs və ya hecaların təkrarlanması-dan ibarət şe'r tərzii.

Stabsarzt, *der*; *-es, -e* ordu həkimi.

stach *s. stechen*.

Stachel, *der*; *-s, -n* tikan; neştər, iynə.

Stacheldraht, *der*; *-(e)s, -e* tikanlı məf-til.

stachelig *adj.* tikanlı; *fig.* acı, zəhərli.

stacheln *vt* 1. sancmaq, çalmaq, vurmaq; 2. *fig. (anreizen)* təhrik etmək.

Stachelschwein, *das*; *-(e)s, -e* zo. oxlu kirpi, tirəndaz.

Stadel, *der*; *-s, -* anbar.

Stadion, *das*; *-s, -dien* stadion.

Stadium, *das*; *-s, -dien* mərhələ, dərəcə, pillə; dövr, dönəm.

Stadt, *die*; *-, -e* şəhər; *Innenstadt* şəhərin içi, şəhərin mərkəzi; *aufserhalb*

der ~ şəhər kənarında (*ətrafında*); *in der ~* şəhərdə; *in die ~ gehen* şəhərə getmək.

Stadtamt, *das*; *-(e)s, -er* bələdiyyə idarəsi.

Stadtbahn, *die*; *-, -en* metro, şəhər dəmir yolu.

stadtbekannt *adj.* şəhərdə məşhur, məşhur olan.

Stadtbevölkerung, *die*; *-* şəhər əhalisi, şəhər sakini.

Stadtbewohner, *der*; *-s, -* şəhər sakini.

Stadtbezirk, *der*; *-(e)s, -e* məhəllə, şəhər rayonu.

Stadtbild, *das*; *-(e)s, -er* şəhər mənzərəsi.

Stadtbummel, *der*; *-s, -* şəhəri gəzmə; *e-n ~ machen* şəhəri gəzmək.

Städtchen, *das*; *-s, -* kiçik şəhər; qəsəbə.

Städtebau, *der*; *-(e)s, -* şəhərsalma.

Städter, *der*; *-s, -* şəhərli.

Stadtgebiet, *das*; *-(e)s, -e* şəhər sahəsi.

Stadtgespräch, *das*; *-(e)s, -e* şəhərdə yayılmış şayiə.

städtisch *adj.* şəhərli; şəhərə aid.

Stadtmitte, *die*; *-* şəhər mərkəzi.

Stadtparlament, *das*; *-(e)s, -e* şəhər əncüməni, şəhər parlamenti.

Stadtplan, *der*; *-(e)s, -e* şəhər xəritəsi.

Stadtplanung, *die*; *-, -en* şəhərsalma.

Stadtrand, *der*; *-(e)s* şəhər kənarı.

Stadtrat, *der*; *-(e)s, -e* bələdiyyə idarəsi.

Stadtrundfahrt, *die*; *-, -en* şəhər gəzintisi.

Stadtteil, *der*; *-(e)s, -e* məhəllə, şəhər rayonu.

Stadtverordnete(r), *der u. die*; *-n, -n* bələdiyyə məclisinin üzvü.

Stadtverwaltung, *die*; *-, -en* bələdiyyə idarəsi.

Stadtviertel, *das*; *-s, -* məhəllə.

Stafette, *die*; *-, -n* xəbərci, xəbər apararı.

Staffel, *die*; *-, -n* 1. *Sport* qaçış yarısında dörd nəfərdən ibarət olan qrup; *Polizeistaffel* polis dəstəsi; 2. ardıcılıq;

3. mil. təyyarə və ya gəmi hissəsi; eş-elon.

Staffelei, die; -, -en (*Gerüst, auf dem das Bild beim Malen steht*) rəssam dəzgahı.

Staffellauf, der; -s, -'e estafet qaçışı, bayraqla qaçış yarışı.

staffeln vt (*abstufen*) dərəcələrə görə bölmək, dərəcələrə bölmək.

Stagnation, die; - durğunluq.

stagnieren vi durğunlaşmaq, sabit qalmaq, kasadlıq çəkmək, durğunluq vəziyyətində olmaq; ~der Zustand durğun vəziyyət.

stahl s. *stehlen*.

Stahl, der; -(e)s, -'e 1. polad, çelik; 2. fig. tiyə.

Stahlarbeiter, der; -s, - polad əridən.

Stahlbau, der; -(e)s, -ten polad düzəltmə, polad əritmə.

Stahlblech, das; -(e)s, -e təbəqə polad. **stählen** vt fig. möhkəmlətmək, qüvvətləndirmək; vr sich ~ polad kimi olmaq, polada dönmək.

stählen adj. polad(*dan*), polad kimi.

stahlhart adj. polad kimi möhkəm.

Stahlhelm, der; -(e)s, -e polad dəbilqə, polad papaq.

Stahlindustrie, die; -, -n polad sənaye.

Stahlstich, der; -(e)s, -e polad üzərində həkk; həkk işi.

Stahlwerk, das; -(e)s, -e poladtökən zavod, poladəridən karxana.

stak s. *stecken*.

staken vi qayığı uzun ağac ilə dayaz suda irəli avarlamaq.

Staket, das; -(e)s, -e taxtadan hasar.

Staketenzaun, der; -(e)s, -'e s. *Staket*.

Stall¹, der; -(e)s, -'e tövlə, pəyə; ağır, dam.

Stall², der; -(e)s (*Harn des Pferdes*) si-dik.

Stallungen, die/pl. tövlələr pl.

Stamm, der; -(e)s, -'e 1. (*Baumstamm*) gövdə, kök; 2. (*Volksstamm*) tayfa, qəbilə, boy, el; 3. (*Familie*) nəsil, soy, tufa; 4. fig. kadr.

Stammbaum, der; -(e)s, -'e nəsil şə-

cərəsi, şəcərənamə.

stammeln vi dili dolaşmaq, pəltək danışımaq.

stammen vi : ~ aus -*dən*, -*dan* törəmək, -*dən*, -*dan* əmələ gəlmək; von D əsli olmaq; woher ~ Sie? siz nə yerdən gəlinirsiniz?; ~ von (*Künstler usw.*) -*dən* olmaq, -*in* əsəri olmaq.

Stammesführer, der; -s, - elbəyi, el başçısı, elbaşı.

Stammgast, der; -(e)s, -'e daimi müştəri, daimi qonaq.

Stammhalter, der; -s, - ilki, ilk oğul.

stämmig adj. 1. (*stark*) güclü, qüvvətli; 2. (*Baum*) uca, gövdəli.

Stammkapital, das; -(e)s əsas sərmayə.

Stammkunde, der; -n, -n daimi müştəri.

Stammplatz, der; -es, -'e müştərinin daimi yeri.

Stammsitz, der; -es, -e daimi olma yeri, yaşama yeri.

Stammtafel, die; -, -n şəcərənamə.

Stammtisch, der; -(e)s, -e daimi müştərilərin müntəzəm görüşləri üçün təyin olmuş miz (*stol, masa*).

Stammtischpolitik, die; - meyxana siyasəti, keflənib siyasətdən danışma.

Stammvater, der; -s, -' ulubaba, əcdad.

stammverwandt adj. həmqəbilə.

Stammwähler, der; -s, - bir partiya daimi səs verən adam, daimi seçici.

Stamperl, das; -s, - kiçik içki pialəsi.

stampfen vi 1. (*zerdrücken*) əzmək, döymək, tapdalamaq; 2. (*mit dem Fuß*) təpikləmək, təpik vurmaq; 3. ağır-ağır addımlamaq; mit dem Fuß ~ ayaqları(nı) yerə vurmaq.

stand s. *stehen*.

Stand¹, der; -(e)s, -'e 1. (*Lage*) vəziyyət, hal; 2. (*Verkaufsstand*) kiosk; 3. (*Niveau*) səviyyə; 4. (*Sport*) oyunun nəticəsi; F e-n *schweren* ~ *haben* çətin vəziyyətdə olmaq; j-n in den ~ *setzen et. zu tun* bir kəsə bir işin görməyini mümkün etmək, -ə imkan yaratmaq.

Stand², *der*; -(e)s, -e (Klasse, Schicht) təbəqə, sinif.

Standard, *der*; -s, -s 1. (hoher, niedriger) keyfiyyət səviyyəsi; 2. (Norm) standart.

standardisieren *vt* standartlaşdırmaq.

Standardwerk, *das*; -(e)s, -e nümunəvi əsər, müəyyən bir sahəyə çox mühüm olan kitab.

Standarte, *die*; -, -n bayraq.

Standbild, *das*; -(e)s, -er heykəl.

Ständchen, *das*; -s, - serenada, təbrik mahnısı; *j-m ein ~ singen* bir kəsə serenada oxumaq.

Ständer, *der*; -s, - 1. (Gestell) dayaq; altlıq; rəf; *Bücherständer* kitab rəfi; 2. (Pfosten) dirək, sütun, tir.

Standesamt, *das*; -(e)s, -er vətəndaşlıq vəziyyətinin aktları şöbəsi.

standesamtlich *adj.* : ~e *Trauung* rəsmi (mədəni) nikah.

Standesbeamte(r), *der, -n, -n* zaqs işçisi (*Süd.* : *səbt əhval məmuru*).

standesgemäß *adj.* rütbə və mənəbinə münasib, ictimai vəziyyətinə layiq.

Standesunterschied, *der*; -(e)s, -e sinfi fərq.

standfest *adj.* möhkəm, sərt; dözümlü, sarsılmaz, mətanətli, dəyanətli; tablı, canibərk; *fig.* etibarlı.

standhaft *adj.* *s. standfest.*

Standhaftigkeit, *die*; - sarsılmazlıq, mətinlik, mətanət; möhkəmlik, dəyanət, davamlılıq, dözümlülük, tərəddüdsüzlük; canibərlik, davam.

standhalten *vi D* müqavimət göstərmək, möhkəm dayanmaq, tab gətirmək, davam gətirmək, qabağında durmaq (*dayanmaq*).

ständig *adj. u. adv.* daim(i), uzunmüddətli, mütəmadi, addımbaşı, dalbadal, anbaan, arakəsilməz, axşam-sabah, dayanmadan, peydərpey, hey, dəmbədem, durmadan, fasiləsiz, həmişəlik, hərdəm, içəiç, durmaqsızın; əzəli; *et. ~ tun* bir şeyi daimi (*davamlı, hey*) etmək; *er provoziert uns ~ o* dayanmadan (*hey*) bizə sataşır; *adv.* daima, əzəli;

dəqiqə-bədəqiqə.

ständisch *adj.* ictimai qruplara aid.

Standlicht, *das*; -(e)s, -er (Auto) dayanma çırağı.

Standort, *der*; -(e)s, -e 1. olduğu yer, yerləşmə yeri; 2. *mil.* mövqə.

Standpauke, *die*; -, -n : *F j-m e-e ~ halten* kimisə bərk danlamaq, bir kəsə hərəkətinin səhv olmasını şiddətlə demək.

Standpunkt, *der*; -(e)s, -e 1. *s. Standort 1*; 2. (*Auffassung, Einstellung*) əsas fikir, nöqtəyi-nəzər; münasibət; *vom meinem ~ aus habe ich Recht* fikrimə görə haq mənimdir; *j-m s-n ~ klar machen* kiməsə öz nöqtəyi-nəzərini (*fikrini*) aydıncaşına bildirmək.

Standquartier, *das*; -s, -e qərargah.

Standrecht, *das*; -(e)s fəvqəladə vəziyyətdə cinayət hüququnun kəskinləşdirilməsi.

standrechtlich *adj.* : ~ *erschließen* hərbi səhra məhkəməsinin hökmü ilə güllələmək.

Stange, *die*; -, -n 1. uzun ağac; mil; 2. (*Zigarettenstange*) karton; *Vorhangstange* pərdəağacı; *e-e ~ Geld F* kalan pul; *j-m die ~ halten* kiminsə tərəfini saxlamaq, kiməsə arxa (*havadar*) çıxmaq; *bei der ~ bleiben* mövzudan çıxılmamaq, haşiyəyə çıxılmamaq.

stank *s. stinken.*

Stänker(er), *der*; -s, - *F* araqarışdıran, aravuruşdurana, dağal.

stänkern *vi* araqarışdırmaq, aravuruşdurmaq; ~ *gegen -ə* qarşı fitnə-fəsad yaratmaq, fitnə salmaq.

Stanniol, *das*; -s qalay kağızı, qalay vərəği.

Stanze, *die*; -, -n 1. *techn.* ştamplıq; mətal qəlib (*Süd.* : *qalıb*); 2. *lit.* (*Strophe*) bənd, beyt.

stanzen *vt* ştamplamaq; kəsmək; dəlmək; pərçimləmək; *Löcher ~* deşik açmaq.

Stapel, *der*; -s, - 1. (*Stoß, Haufen*) qalaq, yığın, qucaq; *ein ~ Bücher* bir qucaq (*qalaq*) kitab; 2. *mar.* mail körpü, gəmi-

nin suya salınan yeri; *vom ~ laufen lassen* gəmini suya salmaq.

Stapellauf, *der*; *-(e)s, -e* gəmini suya salma.

stapeln *vt* qalaq vurmaq, dəstə ilə yığmaq, qalamaq; *vr sich ~* yığılmaq.

stapfen *vt* ağır-ağır addımlamaq; güc ilə yerimək.

Star¹, *der*; *-(e)s, -e* 1. zo. siğirçin; 2. *med.* katarakt(a); *grauer ~* göz qarasına düşən ağ ləkə, ağ, pərdə; *grüner ~* qlokom, qara ləkə; *schwarzer ~* tam korluq.

Star², *der*; *-s, -s* (*im Sport, in der Kunst usw.*) məşhur şəxsiyyət, ulduz, star.

starr *s. sterben.*

stark (*-er, -st-*) 1. qüvvətli, güclü, davamlı, dayanıqlı; möhkəm; *gur; fig.* etibarlı; 2. (*beleibt*) dolğun, şişman, tosqun, yoğun; 3. (*dick*) qalın; 4. (*heftig*) bərk, şiddətli; 5. *F (toll)* olduqca gözəl, daha gözəl; *adv.* güclü, şiddətli, şiddət-lə, çox, daha; *es regnet ~* bərk (*şiddət-lə, şiddətli*) yağış yağır; *das ist ein ~es Stück!* misli görünməmişdir, həyasızlıqdır; *~er Tee* tünd çay; *~e Brille* qalın şüşəli gözlük; *~ beshädigt* çox zədələnmiş, çox ziyan görmüş; *~ behaart* çox tüklü; *F sich ~ machen für..* bir şeyi etmək üçün hərəkətə keçmək, əməl etmək.

Stärke, *die*; *-, -n* 1. qüvvə, güc; möhkəmlik, davamlılıq, güclülük, can; şiddət; dəyanət; 2. (*Dicke*) qalınlıq, yoğunluq; 3. (*starke Seite*) güclü tərəf, əlverişli tərəf; 4. (*Maß*) dərəcə; 5. *Chem.* nişasta.

stärkehaltig *adj.* nişastalı.

Stärkemehl, *das*; *-(e)s* nişasta.

stärken *vt* qüvvətləndirmək; möhkəmləndirmək; *vr sich ~* qarnını doydurmaq, bir şeyi yeyib-içib güclənmək.

stärker *s. stark*; *~ werden* qüvvətlənmək, güclənmək.

Starkstrom, *der*; *-(e)s* yüksək gərginlik cərəyanı.

Stärkung, *die*; *-, -en* 1. qüvvətləndirmə, gücləndirmə; möhkəmlən(diril)mə; 2. (*Erfrischung*) yüngül yemək.

Stärkungsmittel, *das*; *-s, -* qüvvətləndirici dərmanlar *pl.*

starr *adj.* 1. (*unbeweglich*) hərəkətsiz; 2. (*vor Kälte*) donmuş, keyimiş; 3. (*Blick*) dikilmiş, zillənmiş; 4. (*vor Angst, vor Entsetzen*) mat qalmış, donmuş; 5. (*hartnäckig*) tərs, inadçı, əyilməz.

Starre, *die*; *-* hərəkətsizlik.

starren *vi* 1. diqqətlə baxmaq, zilləmək, dirəmək (*auf A/ bir şeyə*); 2. (*vor, von et.*) örtülmək, dolmaq; *vor Schmutz ~* çox çirklilə olmaq.

Starrheit, *die*; *-* *vgl. starr.*

starrköpfig *adj.* tərs, inadçı, qurnaz, danabaş, ləc; anlamaz, danqa.

Starrkrampf, *der*; *-(e)s* med. tetanus.

Starrsinn, *der*; *-(e)s, -* tərslik, qaltaqlıq, danabaşlıq, dikbaşlıq, ləclik.

starrsinnig *adj.* tərs, inadlı, inadçı, qaltaq, danabaş, ləc.

Start, *der*; *-(e)s, -s* 1. start, hərəkət; 2. *fig.* (*Anfang, Beginn*) başlanğıc, əvvəl; *e-n guten ~ haben (bei e-r Arbeit)* işlər düz getmək.

Startbahn, *die*; *-, -en* (*e-s Flugzeuges*) uçuş yolu (*Süd. : a. uçuş pisti*).

startbereit *adj.* starta hazır; uçmağa hazır, qalxmağa hazır.

starten *vt* 1. -ə başlamaq; *e-n Wettkampf starten* yarışa başlamaq; 2. (*Auto usw.*) işlətmək; 3. (*abfahren*) yola düşmək; *vi* 1. (*Flugzeug*) uçmaq, qalxmaq; 2. (*Motor usw.*) işləmək; *sein Auto lässt sich schlecht starten* maşını pis işləyir.

Starterlaubnis, *die*; *-* (*Flugzeug*) uçma icazəsi, qalxma icazəsi.

Starthilfe, *die*; *-, -n j-m ~ geben* (*Auto*) maşın motorunu işlətmək üçün kömək etmək.

Startlinie, *die*; *-, -n* (*Sport*) yarışların başlandığı xətt (*yer*).

Startschuss, *der*; *-es; -e* başlama atəşi.

Startverbot, *das*; *-(e)s, -e* yarışlarda iştirak etmə qadağanı.

Startzeichen, *das*; *-s, -* start əlaməti, start işarəsi.

Statik, *die*; *-* statik(a).

Statiker, *der*; -s, - statikçi, statik mü-təxəssisi.

Station, *die*; -, -en **1.** dayanacaq, stan-siya (*Süd.* : stasyon); (*Busstation*) avto-bus dayanacağı; **2.** (*Radiostation*) radio stansiyası; **3.** (*Abteilung e-s Krankenhau-ses*) stasyon, şöbə; **4.** (*Etappe*) mərhələ; **5.** (*Halt, Rast*) dayanmaq, durmaq; *an e-m Ort ~ machen* bir yerdə dayanmaq, bir yerdə durmaq.

stationär *adj.* **1.** (*ortsfest*) sabit; **2. med.** (*Behandlung*) xəstəxanada müalicə.

stationieren *vt* yerləşdirmək.

Stationierung, *die*; - yerləş(diril)mə.

Stationsarzt, *der*; -es, -e stasyon hə-kimi.

Stationsvorsteher, *der*; -s, - şöbə rəisi.

statisch *adj.* statik.

Statist, *der*; -en, -en **1.** (*Film, Theater*) ikinci dərəcəli rol u ifa edən şəxs; **2. fig.** əhəmiyyətsiz şəxs.

Statistik, *die*; -, -en statistik(a).

Statistik, *der*; -s, - statistikçi.

statistisch *adj.* statistik.

Stativ, *das*; -s, -e ştativ, altlıq.

statt¹ *präp* *G* ...yerinə, ..əvəzinə; *sie wollte Wasser trinken, hat aber ~dessen Tee getrunken* o su içmək istəyirdi, am-ma onun əvəzinə (*yerinə*) çay içdi; *er wird ~ meiner zu dir kommen* o mənim əvəzimə (*yerimə*) sənənin yanına gələ-cəkdir; *~ einer Antwort* bir cavabın ye-rinə.

statt² *Konj.* ~ zu ..., ~ dass.. (*an Stelle*) əvəzin(d)ə, yerinə; *~ zu schlafen, ging er ins Theater* yatmaq əvəzin(d)ə teatra getdi; *~ dass du arbeitest, ..* işləmək yerinə sən, ...

Statt, *die*; - : *an j-s* ~ bir kəsin yerinə; *an Kindes ~ annehmen* övladlığa götürmək; *an meiner ~* mənim yerimə.

stattdessen onun yerinə, bunun yerinə; halbuki.

Stätte, *die*; -, -n yer, məhəl; səhnə.

stattfinden *vi* olmaq; baş tutmaq.

stattgeben *vi* **1.** -ə icazə vermək; **2.** (*Gesuch*) təmin etmək, -i qəbul etmək; *e-r Sache ~ bir şeyi* qəbul etmək, icra

etmək, yerinə yetirmək.

statthaft *adj.* mümkün ola bilən, yol verilən.

Statthalter, *der*; -s, - canişin, sərdar, vali, hakim.

stattlich *adj.* **1.** (*groß u. elegant*) qə-mətli, boylu-buxunlu; **2.** (*imponierend*) xoşa gələn, heybətli, təsirli; (*e-e Sum-me*) çox, xeyli.

Statue, *die*; -, -n heykəl.

Statuette, *die*; -, -n kiçik heykəl.

statuieren *vt* **1.** (*festsetzen*) müəyyən etmək; təyin etmək; **2.** *ein Exempel ~* ibrət dərsi vermək (*an D/-ə*).

Statur, *die*; -, -en boy, qamət, bədən, qədd, boy-buxun.

Status, *der*; -, - vəziyyət, hal, status.

Status quo, *der*; -, - mövcud vəziyyət, status-kvo.

Statut, *das*; -(e)s, -en nizamnamə, əsasnamə, statut.

Stau, *der*; -(e)s, -s **1.** (*Verkehrsstau*) maşın yığınaacağı, maşınların yolda tı-xaca düşməsi; **2.** (*in fließendem Was-ser*) yığılma, qalxma.

Staub, *der*; -(e)s toz; *~ wischen* toz al-maq; *fig. sich aus dem ~e machen* əkil-mək, aradan çıxmaq, qaçmaq, fərar etmək, dabanına tūpürmək, cırmaq, „cim“in yanına „rey“ qoymaq; *F* dızix-maq; *~ saugen* -i süpürmək (*tozсорan süpürgə ilə*).

Staubbecken, *das*; -s, - su anbarı, ho-vuz.

stauben *vi* tozlanmaq; *es staubt* toz qalxır.

stäuben *vi* (*zerstieben*) dağılmaq, sə-pələnmək; *vt* (*schütten*) səpmək, tök-mək; *Zucker über den Kuchen* ~ şirninin üstünə şəkər tökmək (*səpmək*).

Staubfaden, *der*; -s, - bot. erkəkçik.

Staubfahne, *die*; -, -n hərəkət edən maşının dalınca göyə qalxan toz du-manı.

Staubfänger, *der*; -s, - *F* toz götürən, toz yığan.

staubfrei *adj.* tozsuz.

Staubgefäß, *das*; -es, -e *s.* Staubfaden.

staubig *adj.* tozlu, tozbasmış, tozlanmış.

Staubsaugen *vi u. vt* tozsoranla süpürmək.

Staubsauger, *der*; -s, - tozsoran, elektrik süpürgə, döşəməsilən.

Staubtuch, *das*; -(e)s, -'er toz dəsmalı.

Staubwedel, *der*; -s, - toz süpürgəsi.

Staubwischen, *das*; - toz alma.

Staubwolke, *die*; -, -n tozanaq, boğanaq, duman.

Staubzucker, *der*; -s qənd tozu.

Staudamm, *der*; -(e)s, -'e bənd, səd.

Stauede, *die*; -, -n (*Strauch*) kol.

stauen *vt* 1. bənd çəkmək, səd çəkmək; 2. (*Ladung*) bərkətmək, bərk bağlamaq; *vr sich* ~ yığılmaq, toplanmaq; göl bağlamaq, göllənmək.

Stauen *vi* heyrət etmək, döyükmək, təəccüblənmək, heyrətlənmək (*über A/-ə*).

Stauen, *das*; -s təəccüb, döyükmə, heyrət.

Staupe, *die*; -, -n (*bei Hunden u. Katzen*) yoluxucu xəstəlik.

Stausee, *der*; -s, -n su anbarı, göl.

Stauung, *die*; -, -en 1. (*des Wassers*) su səthinin qalxması; 2. (*Stockung*) dayanma, tutulma; tıxanma.

Steak, *das*; -s, -s biftek.

Stechapfel, *der*; -s, -' bot. talta.

stechen *vt* 1. (*Nadel*) iynə batırmaq; 2. (*mit dem Messer*) bıçaqlamaq; 3. (*Biene usw.*) sancmaq, dalamaq; 4. (*Kartenspiel*) *das Ass sticht den König* as kraldan (*şahdan*) üstündür; *vi* 1. (*Sonne*) yandırmaq; 2. (*in See*) açıq dənizə çıxmaq; 3. (*Organ*) sancı etmək, ağrımaq; *es sticht mir/mich an der Seite* böyürüm ağrır; *fig. j-m in die Augen* ~ *-in* gözünə çarpmaq; *ein Tier* ~ bir heyvanı kəsmək; (*Schiff*) *in See* ~ dənizə yola düşmək, limanı tərk etmək.

Stechen, *das*; -s 1. batırma, sancma; 2. (*Schmerz*) sancı; 3. (*Reiten*) yarışın son dövrü.

stechend *adj.* (*Geruch*) *usw.*) çox pis; (*schmerzend*) dalayan; gərgin; (*Blick*) kəskin, dəlici.

Stechfliege, *die*; -, -n payız milçəyi.

Stechmücke, *die*; -, -n miğmığa, ağcaqanad.

Stechuhr, *die*; -, -en yoxlayıcı saat, kontrol saati.

Steckbrief, *der*; -(e)s, -e həbsdən qaçıb gizlənen cinayətkarın axtarışı və həbsi haqqında elan.

steckbrieflich *adj.* qiyabi həbs qərarı ilə; *j-n ~ suchen* bir kəsi həbsə almaq üçün axtarmaq.

Steckdose, *die*; -, -n *el.* ştəpsel; (*Süd.* : *a. düşaxə*).

stecken *vt* taxmaq, soxmaq, sancmaq, qoymaq (*an, auf A/-ə*); *in die Tasche* ~ cibinə qoymaq; *das Geld in ein Geschäft* ~ *-ə* sərmayə (*Kapital*) qoymaq; *in Brand* ~ yandırmaq, od vurmaq; *vi* olmaq; *wo steckst du denn?* harda itib (*batib*) qalmısan?, hardasan?, nə yerdəsən?; *hinter e-r Sache* ~ bir işdə əli olmaq; *mit j-m unter e-r Decke* ~ bir kəsə əlbir olmaq, *wir ~ mitten in der Arbeit* biz işin içindəyik; ~ *bleiben* taxılıb qalmaq, olduğu yerdə qalmaq; *tief in Schulden stecken* borc içində olmaq; *den Finger in den Mund* ~ barmağı ağıza soxmaq; *e-e Blume ans Kleid* ~ paltara gül (*çiçək*) taxmaq; *j-n ins Gefängnis* ~ bir kəsi həbsxanəyə (*dustağa, zindana*) salmaq.

Stecken, *der*; -s, - ağac, dəyənək; *fig. Dreck am ~ haben* üzü qara çıxmaq.

steckenbleiben *vt* batıb qalmaq, ilişib qalmaq, taxılıb qalmaq; yolda qalmaq.

Steckenpferd, *das*; -(e)s, -e 1. taxta at; 2. (*Hobby*) bir kəsin ən çox sevdiyi sahə.

Stecker, *der*; -s, - ştəpsel.

Steckkontakt, *der*; -(e)s, -e priz.

Stechnadel, *die*; -, -n sancaq.

Steg, *der*; -(e)s, -e 1. (*Brücke*) dar körpü; 2. (*Pfad*) ciğir.

Stegreif : *aus dem* ~ hazırla(n)madan, sinədən, döşdən, hazırlıqsız.

Stehaufmännchen, *das*; -s, - həmişə nikbin adam.

stehen *vi* 1. (*sich befinden, sein*) olmaq;

2. (*aufrecht stehen*) durmaq, dayanmaq, ayaq üstə durmaq; 3. (*Uhr*) dayanmaq, işləməmək; 4. (*Kleid*) yaraşmaq; 5. (*geschrieben ~*) yazılmaq, üstündə yazılmaq; *auf eigenen Füßen* ~ müstəqil olmaq, kimsədən asılı olmamaq; *vor Schwierigkeiten* ~ çətinliklərlə qarşılaşmaq; *F auf A* ~ bir şeyi çox sevmək; *zu j-m* ~ bir kəsdən tərəfdarlıq etmək; *j-m zur Verfügung* ~ bir kəsin qulluğunda durmaq (*olmaq*); *sich mit j-m gut* ~ bir kəslə yaxşı münasibətdə olmaq, bir kəslə arası yaxşı (*kök*) olmaq; *wie steht's ?* işlər nə haldadır? *es steht schlecht mit ihm* vəziyyəti pisdır; *zum Stehen bringen* dayandırmaq, durdurmaq, saxlamaq; *im Stehen essen* ayaq üstə yemək; *die Sonne steht am Himmel* gün çıxıb; *über j-m* ~ bir kəsdən üstün olmaq, bir kəsin rəisi olmaq; *alles ~ und liegen lassen* hər şeyi buraxıb getmək; *sich (D) e-n Bart* ~ *lassen* saqqal qoymaq.

Stehen, *das*; -s, - : *im* ~ ayaq üstündə.

stehenbleiben *vi* durmaq, dayanmaq, hərəkət etməmək, yerində qalmaq, ayaq saxlamaq; *die Uhr ist* ~ saat dayanıb; *F* saat yatıb.

stehend *adj.* duran, dayanan; *adv.* ayaqüstü, ayaqüstə; *~den Fußes* dərhal, o dəqiqə.

stehenlassen *vt* qoyulduğu kimi qalmaq, tərpətməmək; *das Essen* ~ yeməyə əl vurmamaq.

Stehkragen, *der*; -s, - *dik* yaxa, *dik* duran yaxa.

Stehlampe, *die*; -, -n *ayaqlı* lampa; *stolüstü* lampa.

stehlen *vt* oğurlamaq, çalmaq (*j-m et./ bir kəsdən bir şeyi*); *F er kann mir gestohlen bleiben* o məni maraqlandırmır; *j-m die Zeit* ~ bir kəsin vaxtını almaq.

Stehplatz, *der*; -es, -e *duracaq* yer.

Stehpult, *das*; -(e)s, -e *kürsü*.

Stehvermögen, *das*; -s, - *dayanıqlıq*.

steif *adj.* 1. bərk; sərt, qatı; dimdik; 2. (*unbeugsam*) əyilməz; 3. (*förmlich*) rəs-

mi; *et. ~ und fest behaupten* öz dediyinin üstündə dayanmaq; *e-n ~en Hals haben* boynunu buruxulmaq; *e-n ~en Arm haben* qolu bükülməmək; (*vulg. z.B. Penis*) ~ *machen* qavzamaq, durğuzmaq; ~ *werden* durmaq, qalxmaq.

Steife, *die*; -, -n *sərtlik*, gərginlik.

steifen *vt* sərtləşdirmək; *fig. j-m den Rücken* ~ bir kəsin tərəfini saxlamaq.

steifhalten *vt* : *F halt die Ohren steif!* ayıq ol!

Steifheit, *die*; -, -s. *Steife*.

Steig, *der*; -(e)s, -e *ciğir*.

Steigbügel, *der*; -s, - *üzəngi*, ayaqyeri.

steigen *vi* 1. (*Berg usw.*) qalxmaq, yuxarı çıxmaq; yüksəlmək, ucalmaq; 2. (*Fahrzeug*) -ə minmək (*in, auf A/-a, -ə*); 3. (*anwachsen*) artmaq, çoxalmaq; yüksəlmək; 4. (*aus, von D/-dən, -dan*) enmək, düşmək; 5. (*Pferd*) şahə qalxmaq; *das Fieber steigt* qızdırma artır; *der Wert des Bildes steigt* şəkilin dəyəri çoxalır (*artır*); *er ist in meiner Achtung gestiegen* hörməti mənim yanımda artıb; *Treppen* ~ pilləkəni çıxmaq.

Steigen *das*; -s, - *qalxma*, çıxış; yüksəlmə, artma, yüksəliş; çoxalma; *im ~ begriffen sein* yüksəlmə (*qalxma*) halında olmaq.

steigend *adj.* qalxan, artan, çoxalan, yüksələn.

Steiger, *der*; -s, - *mədən işçilərinin* ustabaşısı, ustabaşı.

steigern *vt* qaldırmaq, yüksəltmək; çoxaltmaq, gücləndirmək, artırmaq; *die Geschwindigkeit* ~ sürəti çoxaltmaq (*artırmaq*); *vr sich ~ (et.)* çoxalmaq, artmaq, yüksəlmək, böyümək; yaxşılaşmaq, güclənmək, şiddətlənmək; *der Wind steigerte sich zum Sturm* külək şiddətlənib tufana çevrildi (*döndü*).

Steigerung, *die*; -, -en 1. artırma, yüksəlmə, artma, böyümə; 2. *gr.* dərəcələrin əmələ gəlməsi.

Steigerungsrate, *die*; -, - *artma dərəcəsi*.

Steigung, *die*; -, -en *yoxuş*.

steil *adj.* dik, sıldırım; enişli, yalçın; ~

ansteigen birdən (*sürətlə*) yüksəlmək.

Steile, *die*; - diklik.

Steilhang, *der*; - dik yamac; dağ döşü.

Stein, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** daş; *aus ~* daşdan; **2.** (*Kern*) çəyirdək; *fig. j-m ~e in den Weg legen* bir kəsə əngəl törətmək; *F e-n ~ ins Rollen bringen* işi yoluna salmaq, *-i* hərəkətə gətirmək; *fig. ein ~ fällt mir vom Herzen* ürəyimə su səpildi, indi rahat oldum.

Steinadler, *der*; *-s*, - berkut, qartal cinsindən yırtıcı quş, quzğun, çalağan.

steinalt *adj.* çox qədim; çox qoca, çox ixtiyar insan .

Steinbock, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** zə. dağ keçisi, dağqoçu, əlik; **2.** *astr.* oğlaq.

Steinbohrer, *der*; *-s*, - daşdoğrayan maşın.

Steinbruch, *der*; *-(e)s*, *-e* daş karxanası.

Steindruck, *der*; *-(e)s*, *-e* daş basması, litografiya.

steinern *adj.* daşdan, daş.

Steingut, *das*; *-(e)s*, - saxsı.

steinhart *adj.* daş kimi, bərk.

steinig *adj.* daşlı, daşlıq, daşaxor, cıncıllıq.

steinigen *vt* daşla vurmaq, daşqalaq etmək, daşlamaq, bir kəsi daşlayaraq öldürmək.

Steinkohle, *die*; -, *-n* daş kömür.

Steinkohlenbergwerk, *das*; *-(e)s*, *-e* daş kömür yatağı.

Steinlawine, *die*; -, *-n* uçqun.

Steinmetz, *der*; *-en*, *-en* daşyonan, daşkəsən, daşmişarlayan, daşdoğrayan.

Steinobst, *das*; *-es*, - çəyirdəkli meyvə.

Steinpilz, *der*; *-es*, *-e* ağgöbək.

steinreich *adj.* həd(din)dən artıq varlı, zəngin.

Steinsalz, *das*; *-es*, *-e* daş duz.

Steinschlag, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** daş düşmə; **2.** *nur sg. (Schotter)* cıncıl.

Steinwurf, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** daş atma; **2.** (*Entfernung*) *nur e-n ~ weit* yaxın yol.

Steinzeit, *die*; - daş dövrü.

Steiß, *der*; *-es*, *-e* dal, arxa.

Steißbein, *das*; *-s*, *-e* anat. büzdüm.

Steißblage, *die*; - *med.* doğum zamanı cəninin tərs düşməsi, başın öndə gəlməməsi, uşağın tərs gəlməsi.

Stele, *die*; -, *-n* qəbir daşı.

Stellage, *die*; -, *-n* stellaj.

Stelldichein, *das*; *-(e)s* görüş, randevu.

Stelle, *die*; -, *-n* **1.** (*Arbeitsstelle*) iş yeri; **2.** (*Behörde*) idarə, büro, müəssisə; **3.** (*Posten*) vəzifə, iş; *staatliche* ~ rəsmi iş, dövləti iş; **4.** (*Textstelle*) fəsil; hissə; **5.** (*Punkt*) nöqtə; *an ~ von* bir kəsin/bir şeyin yerinə (*əvəzinə*); *an die ~ G treten* - *in* yerinə keçmək; *auf der ~* **1.** yerində; **2.** (*sofort*) o dəqiqə, bu dəqiqə, bu saat, dərhal, cəld; *nicht von der ~ weichen* tərpənməmək, yerində qalmaq; *ich an deiner ~* sənin yerində olsam; *fig. an erster ~ stehen* ən mühüm (*önəmli*) olmaq, əhəmiyyətli olmaq; *ohne ~ sein* işsiz olmaq; *e-e ~ suchen* iş axtarmaq.

stellen *vt* **1.** qoymaq; təyin etmək (*an, auf, in A/ yanına, üstünə, içinə...*); **2.** (*richtig einstellen*) tənzim etmək, nizamlamaq; **3.** (*Wecker*) zəngini qurmaq; **4.** (*e-e Frage*) sual vermək; *auf die Probe ~* sınamaq, imtahan etmək; *zur Debatte ~* müzakirəyə qoymaq; *j-n vor Gericht ~* bir kəsi məhkəməyə vermək; *Zeugen ~* şahid gətirmək; *vr sich ~* durmaq; *sich ans Fenster ~* pəncərənin yanında durmaq; *sich der Polizei ~* polisə təslim olmaq; *sich hinter j-n ~* bir kəsi himayə etmək, bir kəsə tərəfdar olmaq; *sich gegen A ~ -ə* qarşı durmaq, *bir şeyin əleyhinə* olmaq; *sich dumm ~* özünü bil-məməzliyə vurmaq; *wie ~ Sie sich zu diesem Vorschlag?* bu təklifə nə deyirsiniz?.

stellenangebot, *das*; *-(e)s*, *-e* iş təklifi.

stellenlos *adj.* işsiz.

Stellensuche, *die*; - iş axtarma; *ich bin auf ~* mən iş axtarıram.

Stellenvermittlung, *die*; -, *-en* iş tapma.

Stellenvermittlungsbüro, *das*; *-s*, *-s* iş tapma müəssisəsi, əmək birjası.

stellenweise *adv.* qismən, bəzi yerlər-

də, orada-burada.

Stellenwert, *der*; -(e)s əhəmiyyət, dəyər, önəm; *e-n hohem* ~ *haben* böyük dəyəri (*əhəmiyyəti*) olmaq (*für j-n / bir kəs üçün*).

...**stellig** *adj.* ...xanəli; *dreistellig* üçxanəli.

Stellmacher, *der*; -s, - araba ustası, arabaqayıran; taxtadan kiçik araba qayıran usta.

Stellplatz, *der*; -es, -e (Auto) xüsusi dayanacaq yeri özəl park yeri.

Stellschraube, *die*; -, -n *tech.* tənzimləmə vinti (*piçi*), qaydaya salma vinti.

Stellung, *die*; -, -en **1.** (Lage) vəziyyət, durum; **2.** (Position) mövqə, vəzifə yeri; **3.** (Arbeit) iş, vəzifə, qulluq; **4.** (Kör-perhaltung) duruş; **5.** (e-s Antrages) vər(il)mə, irəli sürmə; ~ *nehmen/beziehen* öz mövqeyini (*fikrini*) bildirmək (*zu D/ hər hansı bir məsələ haqda*), mövqeyini bildirmək, yanaşmaq; *fig. für j-n ~ nehmen* bir kəsin tərəfini saxlamaq.

Stellungnahme, *die*; -, -n münasibət, nöqtəyi-nəzər, fikir, rəy, mövqə.

stellunglos *adj.* işsiz, vəzifəsiz.

Stellungssuche, *die*; - iş axtarma.

Stellungssuchende, *die*; *der*; -n, -n iş axtaran.

Stellungswechsel, *der*; -s, - iş yerini dəyişmə.

stellvertretend *adj.* vəkillik edən, bir kəsi əvəz edən.

Stellvertreter, *der*; -s, - müavin; nümayəndə, əvəzçi.

Stellvertretung, *die*; -, -en vəkillik, vəkalət, nümayəndəlik.

Stellvorrichtung, *die*; -, -en yerləşdirmə mexanizmi.

Stelze, *die*; -, -n ağacayaq, tayaq.

Stemmeisen, *das*; -s, - *techn.* iskənə.

stemmen *vt* **1.** (*ein Loch*) iskənə ilə dəlmək (*oymaq*); **2.** (*Gewicht*) qaldırmaq; *vr sich ~ dirənmək* (*gegen A/-a, -ə*), *sich gegen die Tür ~ qapıya dirənmək*, dirsəklənmək.

Stempel, *der*; -s, - möhür, damğa, ştempel.

Stempelfarbe, *die*; -, -n ştempel rəngi.

Stempelgeld, *das*; -(e)s, -er *F* işsizlik pulu, işsizliyə görə vəsait.

Stempelkissen, *das*; -s, - möhür yaddığı, ştempel.

stempeln *vt* **1.** möhürlə təsdiq etmək; damğalamaq; **2.** *fig.* ləkələmək; *j-n zum Dieb* ~ bir kəsi oğru ləqəbi ilə ləkələmək; *vi ~ gehen* *F* işsiz olmaq, işsizlik pulu almaq.

Stengel, *der*; -s, - *bot.* gövdə(*cik*), saplaq; tağ.

Stenogramm, *das*; -s, -e stenoqrafi(*ya*) ilə yazılmış mətn.

Stenograph, *der*; -en, -en stenoqrafçı.

Stenographie, *die*; -, -n stenoqrafi(*ya*).

stenographieren *vt* stenoqrafiyasını götürmək.

stenographisch *adj.* stenoqrafi(*ya*) ilə yazılmış.

Stenotypistin, *die*; -, -nen stenoqrafçı qadın.

Stentorstimme, *die*; -, -n qalın səs.

Steppdecke, *die*; -, -n yorğan.

Steppe, *die*; -, -n bozqır, çöl, səhra.

steppen *vt* **1.** sırımaq, sırıqlamaq; **2.** (*tanzen*) step rəqsini oynamaq.

Steppke, *der*; -s, -s kiçik oğlan uşağı.

Steppnaht, *die*; -, -e tikiş yeri.

Steppstich, *der*; -(e)s, -e tikiş arası.

Steptanz, *der*; -es, -e step rəqs.

Sterbebett, *das*; -e(s) ölüm yatağı.

Sterbefall, *der*; -(e)s, -e ölüm hadisəsi, vəfat.

Sterbehemd, *das*; -(e)s, -en kəfən.

sterben *vi* ölmək, vəfat etmək, canı çıxmaq, fövt etmək; gəbərmək, həlak olmaq (*an, aus D/-dən; für A/nəyin uğrundasa*); *fig.* dünyasını(*i*) dəyişmək, dünyadan getmək; *im Sterben liegen* can vermək, çənə atmaq; ölüm döşəyində olmaq; *e-s natürlichen Todes* ~ öz əcəli ilə ölmək.

sterbenskrank *adj.* ölüm halında olan, ölümcül xəstə.

Sterbenswörtchen : *kein ~ sagen* heç bir söz deməmək, bir kəlmə də demə-

mək.

Sterbesakramente *die/pl.* katoliklərdə ölüm halında olana dua mərasimi.

Sterbestunde, *die*; -, -n cançəkişməsi, canvermə, əcəl.

Sterbeurkunde, *die*; -, -n ölüm haqqında şəhadətnamə.

sterblich *adj.* ölümlü, fani; *fig.* keçəri; ölümcül.

Sterblichkeit, *die*; - **1.** ölmə; **2.** (*Mortalität*) ölüm nisbəti, ölənlərin sayı.

Stereoanlage, *die*; -, -n stereo cihaz.

Stereolautsprecher, *der*; -s, - stereo səsucaldan.

Stereophonie, *die*; - stereofoni.

stereotyp *adj. fig.* eyni cür; qəlib (*qəlib*) kimi, stereotip; *e-e* ~e *Antwort* eyni cür cavab.

steril *adj.* **1.** (*keimfrei*) mikrobsuz, steril; **2.** (*unfruchtbar*) sonsuz, uşağı olmayan; dölsüz, balası olmayan; mayalanmayan *fig.* yaradıcı olmayan; soyuq, ruhsuz.

Sterilisation, *die*; -, -en axtalama, dölsüzləşdirmə (*Süd.* : *sterilizasyon*).

sterilisieren *vt* dölsüzləşdirmək, axtalamaq, sterilizə etmək.

Sterilität, *die*; - sonsuzluq, dölsüzləşdirmə, steriləşdirmə, dölsüzləndirmə.

Stern, *der*; -(e)s, -e ulduz.

Sternbild, *das*; -es, -er bürc.

Sternblume, *die*; -, -n *bot.* astra çiçəyi.

Sterndeuter, *der*; -s, - münəccim.

Sternenbanner, *das*; -s, - ABŞ -inin bayrağı.

sternförmig *adj.* ulduzşəkilli.

sternhagelvoll *adj.* *F* kefli, sərxoş.

sternklar *adj.* (*Himmel, Nacht*) ulduzlu gecə, aydınlıq gecə; aydın, açıq, bərraq.

sternlos *adj.* ulduzsuz.

Sternschnuppe, *die*; -, -n axan ulduz.

Sternstunde, *die*; -, -n -in ulduzunun parıldadığı vaxt (*saat*).

Sternwarte, *die*; -, -n rəsədxana.

Sterz, *der*; -es, -e **1.** (*vom Vogel*) büzdü; **2.** (*Pflugsterz*) xışın dəstəyi, kota-

nın tutacağı; **3.** (*dicker Brei*) bərk xəşil.

stet *adj.* daimi.

stetig *adj.* daimi, həmişəlik, arası kəsilməyən.

Stetigkeit, *die*; - daimilik, həmişəlik.

stets *adv.* daimi, həmişə, arası kəsilmədən, durmadan, dayanmadan.

Steuer¹, *das*; -s, - (*Auto usw.*) sükan çarxı, rul, şturval (*Süd.* : *fərman*); rəhbərlik; *das* ~ *fest in der Hand haben* yaxşı rəhbərlik etmək, yaxşı idarə etmək.

Steuer², *die*; -, -n vergi, xərac; *e-e* ~ *auflegen* vergi qoymaq; ~n *zahlen* vergi vermək, ~n *hinterziehen* vergi verməkdən qaçmaq.

Steuerbehörde, *die*; -, -n vergi idarəsi.

Steuerberater, *der*; -s, - vergi işləri üzrə məsləhətçi.

Steuerbescheid, *der*; -(e)s, -e vergi miqyası (*həcmi*) haqda cavab.

Steuerbord, *das*; -(e)s sağ bort.

Steuereinnahmen, *die/pl.* vergidən gəlir, vergi mədaxili.

Steuereinnehmer, *der*; -s, - vergialan, vergiyiğan.

Steuererklärung, *die*; -, -n vergi bəyannaməsi (*vergi idarəsinə*).

Steuerermäßigung, *die*; -, -en vergilərin aşağı salınması.

steuerfrei *adj.* vergisiz, vergidən azad edilmiş.

Steuerhinterziehung, *die*; -, -en vergini verməkdən boyun qaçırma.

Steuerkarte, *die*; -, -n vergi kartı.

steuerlich *adj.* vergi; *aus* ~en *Gründen* vergi səbəbinə görə.

steuerlos *adj.* *s. steuerfrei*.

Steuermann, *der*; -(e)s, -er u. -leute sükançı.

steuern *vt* **1.** (*Schiff, Flugzeug usw.*) aparmaq, sürmək, yönətmək; **2.** (*Steuer*) idarə etmək; nəyəsə rəhbərlik etmək; *vi* (*irgendwohin*) istiqamət vermək, yönəndirmək.

Steuerparadies, *das*; -es, -e vergi behişi, vergi cənnəti.

Steuerpflicht, *die*; - vergi ödəmə bor-

cu (*vəzifəsi*).

steuerpflichtig *adj.* vergi qoyulmuş, vergili.

Steuerpolitik, *die*; -, *-en* vergi siyasəti.

Steuerrad, *das*; *-(e)s*, *-'er* **1.** (Auto) sükan (*Süd.* : *maşının fərmanı*); **2.** *naut.* sükan çarxı.

Steuersatz, *der*; *-es*, *-e* verginin həcmi.

Steuersenkung, *die*; -, *-en* vergilərin azadılması (*yüngülləşdirilməsi*).

Steuerung, *die*; -, *-en* **1.** idarə etmə, tənzimlə(n)mə, idarə, nizamla(n)ma; istiqamət vermə; **2.** *fig.* qarşısına mübarizə aparma.

Steuerveranlagung, *die*; -, *-en* vergi qoyma.

Steuerzahler, *der*; *-s*, *-* vergi verən.

Steward, *der*; *-s*, *-s* xidmətçi (*kişi*), stüard.

Stewardess, *die*; -, *-en* xidmətçi (*qadın*), stüardəs.

stibitzen *vt* *F* oğurlamaq.

Stich, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** (*Nadelstich*) iynə batırma, iynə vurma; **2.** (*e-s Insektes*) sancma, batırma; **3.** (*Messerstich*) bıçaq zərbəsi; **4.** (*Schmerz*) ani sancı; **5.** (*Farbe*) çalmaq; *e-n ~ ins Grüne haben* yaşıla çalmaq; **6.** (*beim Nähen*) sırıqarası; tikiş; **7.** (*Kartenspiel*) böyük kartla yerdə olan kiçik kartları götürmə; **8.** (*Kupferstich* *usw.*) qravür(*a*); **9.** (*Fleisch, Milch* *usw.*) xarab olmağa başlama; *das Fleisch hat e-n ~* ət xarab olubdur; *fig. e-n ~ haben* ağılı itirmək; *im ~ lassen* köməksiz buraxmaq; tərək etmək; *F -i* yarı yolda buraxmaq; *~e in der Seite verspielen* böyüründə bir sancı hiss etmək.

Stichelei, *die*; -, *-en* *fig.* sancma, acılıq; istehza.

sticheln *vi* istehza etmək.

stichfest *adj.* möhkəm; dişbatmaz.

stichhaltig *adj.* əsaslı, tutarlı; inandırıcı; *nicht ~ sein* inandırıcı olmamaq.

Stichprobe, *die*; -, *-n* seçmə üsulla yoxlama, nümunəvi nəzarət.

Stichtag, *der*; *-(e)s*, *-e* ödəmə vaxtı, ödəmə müddəti; yerinə yetirmə günü,

son gün.

Stichwahl, *die*; -, *-en* namizədlərin bərabər səsə malik olduğu halda keçirilən əlavə seçki, yenidən səsə qoyma.

Stichwort, *das*; *-(e)s*, *-'er* o. *-e* **1.** şüar; qeyd; **2.** *Th.* atmaca söz; **3.** (*in e-m Lexikon* *usw.*) izah olunmuş söz; *Stichwörter notieren* ən mühüm kəlmələri qeyd etmək.

Stichwunde, *die*; -, *-n* bıçaq yarası.

sticken *vt* (*mit e-r Nadel*) naxış tikmək (*auf A/ -in* üzərinə).

Stickerei, *die*; -, *-en* naxış, tikiş; əl işi.

Stickgarn, *das*; *-(e)s*, *-e* naxış ipliği.

Stichhusten, *der*; *-s* göy öskürək.

stickig *adj.* boğucu, havasız, xəfə; *~e Luft* bürkü, boğanaq hava, dəm; *~ werden* bürküləşmək, dəm etmək; *~ sein (Luft)* dəm tutmaq.

Stickluft, *die*; - boğucu, havasız, dəm.

Stickrahmen, *der*; *-s*, *-* kərgah.

Stickstoff, *der*; *-(e)s* azot.

Stickstoffgehalt, *der*; *-(e)s*, *-e* azot miqdarı.

stickstoffhaltig *adj.* azotlu.

stieben *vi* səpələnmək, seyrəklənmək; pəren-pəren olmaq.

Stiefbruder, *der*; *-s*, *-'* ögey qardaş.

Stiefel, *der*; *-s*, *-* çəkmə, putin.

Stiefelhose, *die*; -, *-n* çəkmə şalvarı.

stiefeln *vi* iri addımlarla getmək; addımlamaq.

Stiefelschaft, *der*; *-(e)s*, *-e* çəkmə quncu, çəkmə boğazı.

Stiefeltern *pl.* ögey ata-ana (*validelynlər*).

Stiefgeschwister *pl.* ögey bacı-qardaş.

Stiefkind, *das*; *-(e)s*, *-er* ögey uşaq.

Stiefmutter, *die*; -, *-'* ögey ana, analıq.

Stiefmütterchen, *das*; *-s*, *-* ala-bəzək bənövşə.

stiefmütterlich *adj.* : *j-n ~ behandeln*

bir kəslə pis (*sərt*) rəftar etmək, ögeylik etmək.

Stiefschwester, *die*; -, *-n* ögey bacı.

Stiefsohn, *der*; *-(e)s*, *-'e* ögey oğul.

Stieftochter, *die*; -, *-'er* ögey qız.

Stiefvater, *der*; *-s*, *-'* ögey ata, atalıq.

stieg *s. steigen.*

Stiege, die; -, -n pilləkən; nərdivan.

Stieglitz, der; -es, -e payız bülbülü.

Stiel, der; -(e)s, -e **1.** dəstə; *der ~ des Hammers* çəkicin dəstəsi; *fig. mit Stumpf und ~ ausrotten* kökü ilə bir yerdə qopartmaq; **2.** (*Stengel*) gövdəcik, saplaq.

Stielauge : *fig. ~n machen* acgözlüklə baxmaq; gözlərini zilləyib baxmaq.

Stier, der; -(e)s, -e **1.** öküz, buğa; **2.** *astr.* buğa; *fig. den ~ bei den Hörnern packen* cəsarətlə işə girişmək.

stieren *vi* gözünü zilləmək (*auf A'-ə*).

Stierkampf, der; -(e)s, -e öküz döyüşü, korrida.

Stierkämpfer, der; -s, - öküz döyüşçüsü, matodor.

stieß *s. stoßen.*

Stift', *der;* -(e)s, -e **1.** ştift, başsız mıx; **2.** (*Bleistift usw.*) karandaş; qələm; **3.** *F (Lehrling)* şeyird, şagird; gənc oğlan.

Stift², das; -(e)s, -e kilsəyə aid olan xeyriyyə müəssisəsi; monastır.

stiften *vt* **1.** (*spenden*) bağışlamaq, ianə vermək, vəqf etmək; **2.** (*gründen*) əsasını qoymaq, təsis etmək, yaratmaq, binövrəsini qoymaq; **3.** (*Unruhe usw.*) səbəb olmaq, bais olmaq.

stiftgehen *vi* *F* əkilmək.

Stifter, der; -s, - **1.** bani, əsasını qoyan, yaradan, yaradıcı, təsisedən; **2.** (*Urheber*) səbəbkar.

Stiftung, die; -, -en **1.** xeyriyyə müəssisəsi; monastır; fond; *Geld aus e-r ~ bekommen* bir xeyriyyə müəssisəsindən pul almaq. **2.** (*Schenkung*) ianə; **3.** *nur sg. (Gründung)* təsis etmə, yaratma.

Stiftzahn, der; -(e)s, -e taxma diş.

Stigma, das; -s, *Stigmata u. Stigmen* **1.** əlamət, nişanə; **2. rel.** həzrəti İsanın yaralanmış yeri (*yara yeri*).

stigmatisieren *vt* damğalamaq, ləkələmək, mənfə bir xüsusiyyət ilə səciyələndirmək.

Stil, der; -(e)s, -e üslub, stil; *das ist schlechter* ~ üslubu yaxşı deyil, bu pis üslubdur.

Stilblüte, die; -, -n gülməli söz, gülmə-

li ifadə.

stilgerecht *adj.* üsluba uyğun; modalı, şux, (*Südl. : a. şik*).

stilisieren *vt* müəyyən üsluba salmaq, üslub qəlibinə (*qalibına*) salmaq.

Stilistik, die; - üslubiyyat, stilistik.

stilistisch *adj.* üslub baxımından.

still *adj.* sakit, susmuş; dinc; durğun, sayxaş; xatircəm; ~ *sitzen* sakit oturmaq; *sei ~!* sakit ol!, sus!, çox danışma!; *im Stillen* xəlvətçə; *im Stillen sitzen* xəlvətdə (*təklidə*) oturmaq.

Stille, die; - sakitlik, səssizlik, xəlvət; qərar; durğunluq, sayxaşlıq; xatircəmlik; *in aller ~* gizlicə, xəlvətçə.

Stil(1)leben, das; -s, - təbiətdən çəkilmiş şəkil, natürmort.

stil(1)legen (*legte still, stillgelegt*) *vt* müvəqqəti dayandırmaq; tətıl etmək; bağlamaq; *e-n Betrieb* ~ müəssisəni bağlamaq.

Stil(1)legung, die; - bağlama, tətıl etmə.

stillen *vt* **1.** sakitləşdirmək, dayandırmaq; ağrısızlaşdırmaq; **2.** (*Säugling*) əmizdirmək, məmə vermək, döş vermək, döşə salmaq, əmcək vermək, əmdirmək, əmişdirmək; *den Hunger* ~ qarnını doyurmaq; *den Durst* ~ susuzluğu yatırtmaq; *das Blut* ~ qanaxmanı dayandırmaq (*kəsmək*).

Stillen *das;* -s sakitləşdirmə; əmizdirmə, döş vermə, əmdirmə.

stillhalten *vi* dayanmaq, tərpenməmək, hərəkət etməmək.

stilllegen *vt* işlətməmək; bağlamaq; dayandırmaq.

stil(1)liegen *vi* (*Maschine, Fabrik usw.*) işləməmək.

stillos *adj.* üslubsuz, çirkin.

stillschweigen *vi* susmaq.

Stillschweigen, das; -s susma.

stillschweigend *adj.* dincməz; *adv.* dincməz-söyləməz, səssiz-səmişsiz, xəlvətçə.

stillsitzen *vi* sakit oturmaq, dinc oturmaq.

Stillstand, der; -(e)s durğunluq; sakit-

lik, fəaliyyətsizlik, işsiz dayanma; *zum ~ bringen* dayandırmaq, durdurmaq; *zum ~ kommen* dayanmaq, durmaq.

stillstehen *vi* sakit durmaq, hərəkət etməmək, tərpnənməmək.

stillvergnügt *adj.* içində sevinən.

Stilmöbel *die/pl.* qədim stilli mebel.

stivoll *adj.* səliqə ilə, zövqlə, səliqəli.

Stimmabgabe, *die*; -, -*n* səsvermə.

Stimmband, *das*; -(e)s, -'er səs teli.

stimmberchtigt *adj.* səsvermə hüququna malik seçici.

Stimmbruch, *der*; -(e)s səsin dəyiş(i)lməsi.

Stimme, *die*; -, -*n* 1. səs, ton, cıqır; *avaz*; *mit lauter ~ uca səs ilə*; 2. (*Wahlstimme*) səsvermə hüququ; *s-e ~ abgeben* səs vermək.

stimmen *vi* 1. düz olmaq, həqiqətə uyğun olmaq; *das stimmt! düzdür!*; *die Rechnung stimmt nicht* hesab düz gəlmir (*deyil*); 2. (*Wahl*) səs (*rəy*) vermək (*für A/ kiməsə/nəyəsə, -in lehinə; gegen A/-in əleyhinə*); *vt* (*Musikinstrument*) kökləmək, sazlamaq, dəmləmək, kök etmək; *j-n traurig ~ bir kəsi* kədərləndirmək; *er ist heute schlecht gestimmt* onun bu gün keyfi yoxdur, keyfi yerində deyil.

Stimmenfang, *der*; -(e)s, -'e : *auf ~ gehen* seçicilər arasında səs tərəfdarları axtarmaq, səsvermə tərəfdarları axtarmaq.

Stimmengewirr, *das*; -(e)s hay-küy.

Stimmgleichheit, *die*; - səs bərabərliyi, səs eynliyi (*tarazlılığı*).

Stimmenmehrheit, *die*; -, -*en* səs çoxluğu.

Stimmhaltung, *die*; -, -*en* səs vermədən imtina etmə.

Stimmenverlust, *der*; -(e)s, -*e* səs itkisi, səs azlığı.

Stimmenzählung, *die*; -, -*en* səslerin hesablanması (*sayılməsi*).

Stimmgabel, *die*; -, -*n* *mus.* kamerton, çalğı alətlərini kökləmək üçün səsindən istifadə edilən kiçik polad alət.

stimmhaft *adj.* səsli; cingiltili.

Stimmlage, *die*; -, -*n* səs yüksəkliyi.

stimmlich *adj.* səs, səs vəziyyəti, səs keyfiyyəti; *er war ~ in schlechter Form* səs baxımından formada deyildi.

stimmlos *adj.* səssiz.

Stimmrecht, *das*; -(e)s səsvermə hüququ.

Stimmritze, *die*; -, -*n* səs yarığı.

Stimmung, *die*; -, -*en* 1. *mus.* kökləmə, sazlama, qurma; 2. (*seelische*) keyf, kefi, əhvali-ruhiyyə, ovqat; *in guter ~ sein* keyfi yaxşı olmaq, yaxşı əhvali-ruhiyyədə olmaq; *nicht in der ~ sein zu Inf. -məyə* kefi olmamaq; əhvali-ruhiyyədə olmamaq; *~ machen* şənlik etmək; 3. *nur sg.* (*Meinung, Einstellung*) ümumi rəy, ümumi baxış; nöqtəyi-nəzər.

stimmungsvoll *adj.* həvəslə; əsərli.

Stimmwechsel, *der*; -s, - səsin dəyişməsi

Stimmzettel, *der*; -s, - seçki bülleteni, səsvermə bülleteni (*Süd.* : *səsvermə vərəqəsi*); *den ~ in die Urne einwerfen* seçki bülletenini qutuya salmaq.

stimulieren *vt* təkan vermək; həyəcan oyatmaq, həvəsləndirmək.

stinken *vi* pis iy vermək, qoxumaq, iy-lənmək; *~ nach D* iy vermək, ..kimi iy-lənmək; *fig. das stinkt mir* bundan/ondan acığım gəlir.

stinkend *adj.* üfunətli, iy-lənmiş, iyli.

stinkfaul *adj.* həddindən artıq tənbel.

stinkreich *adj.* çox zəngin, çox varlı.

Stinkwut, *die*; - : *e-e ~ haben* bərk hirs-lənmək, bərk acıqlı olmaq (*auf A/*).

Stipendiat, *der*; -*en, -en* təqaüdcü.

Stipendium, *das*; -s, -*dien* təqaüd (*Süd.* : *burs*).

stippen *vt* batırmaq (*in A/-ə*).

Stirn, *die*; -, -*en* alın; *s-m Gegner die ~ bieten* rəqiblə üz-büz durmaq; *fig. die ~ haben, zu Inf. -məyə* cürəti çatmaq, -məyə cürəti olmaq.

Stirnhöhle, *die*; -, -*n* alın boşluğu.

Stirnhöhlenvereiterung, *die*; -, -*en* alın boşluğunun iltihabı.

stöbern *vi* *fig. (nach et.)* eşələnmək, qurdalanmaq, axtarmaq (*nach/-i*).

stochern *vi* qarışdırmaq; eşələmək.
Stock, *der*; *-(e)s, -e* **1.** ağac; əl ağacı, əsa, çəlik; **2.** (*Stockwerk*) mərtəbə; **3.** (*kleiner Strauch, Blumenstock*) kol; **4.** (*Bienenstock*) arı pətəyi.
stockbesoffen *adj.* bərk kefli, bərk sər-xoş.
stockdumm *adj.* lap axmaq, lap gic.
stockdunkel *adj.* zülmət, qaranlıq.
stocken *vi* **1.** (*Arbeit, Handel usw.*) dayanmaq; **2.** (*Stimme*) dili tutulmaq, dili dolaşmaq; **3.** (*Blut*) laxtalanmaq; donmaq; **4.** (*Milch*) çürümək; *zum Stocken bringen* dayandırmmaq, kəsmək.
stockend *adj.* (*Stimme*) tutuq; lalapitik.
stockfinster *adj.* zülmət, qaranlıq.
Stockfisch, *der*; *-(e)s, -e* treska balığı, qurudulmuş balıq.
Stockfleck, *der*; *-(e)s, -e u. -en* rütubət ləkəsi.
stockig *adj.* kiflənmiş; iylenmiş.
-stöckig *adj.* mərtəbəli.
Stockschnupfen, *der*; *-s med.* xroniki (*Süd. : müzmin*) zökəm.
stocksteif *adj.* dümdüz.
Stockung, *die*; *-, -en* **1.** dayanma, durğunluq; maneçilik; **2.** (*Verstopfung*) tıxanma, ilişik.
Stockwerk, *das*; *-(e)s, -e* mərtəbə; *im ersten* ~ birinci mərtəbədə.
Stoff, *der*; *-(e)s, -e* **1.** maddə, cisim; materiya; **2.** (*Textilstoff*) parça; **3.** (*Gegenstand*) mövzu.
Stoffballen, *der*; *-, -s* parça topu, qumaş topu.
Stoffel, *der*; *-, -s* - *F* qaba adam.
stofflich *adj.* maddi, cismi.
Stoffrest, *der*; *-(e)s, -e* qalıq parça, artıq qalmış parça.
Stoffwechsel, *der*; *-s* maddələr mübadiləsi, anabolizma.
stöhnen *vi* inildəmək; zarımaq; *fig.* (*über A -dæn*) yanıb-yaxılmaq, çox acımaq.
stoisch *adj.* sakit, təmkinli.
Stola, *die*; *-, -len* (*breiter Schal*) enli şal.
Stolle¹, *die*; *-, -n*, *~n*, *der*; *-, -s* - şirin çörək, kişmişli çörək.

Stollen², *der*; *-, -s* - **1.** *Bgb.* mədən dəhlizi; **2.** (*unterirdischer Gang*) lağım yolu, dar yol.

stolpern *vi* **1.** (*straucheln*) ayağı dolaşmaq, ayağı ilişmək, bədrəmək (*über A/bir şey üstünə*); **2.** (*über e-n Satz usw.*) dili dolaşmaq, duruxa-duruxa danışmaq, dili dönməmək.

stolz *adj.* **1.** (*selbstbewußt*) məğrur, özünə güvənən; **2.** (*überheblich*) təkəbbürlü, qürurlu; ~ *sein* fəxr etmək (*auf A/ilə*); *ich bin ~ auf dich* səninlə fəxr edirəm; **3.** (*imposant*) əzəmətli, çox böyük; **4.** (*Preis usw.*) çox baha, çox yuxarı; *adv.* qürurla.

Stolz, *der*; *-, -es* fəxr, iftixar; təkəbbür, məğrurluq; qürur; *mit ~* iftixar hissi ilə, iftixarla, qürurla, fəxrlə.

stolzieren *vi* təkəbbürlə yerimək, qürurla yerimək, poz vermək; *im neuen Kleid durch die Stadt* ~ yeni (*təzə*) pal-tarla burnu havada (*təkəbbürlə*) şəhəri dolanmaq.

stop! **1.** dayan!, dur!, saxla!; **2.** (*im Telegramm*) nöqtə.

stopfen *vt* **1.** (*füllen*) doldurmaq, tıxamaq; **2.** (*flicken*) yamamaq, gözəmək; **3.** (*e-e Öffnung*) sıxışdırmaq, bağlamaq; **4.** (*et. in et.*) içinə qoymaq, içinə soxmaq, içinə basmaq; *e-e Pfeife* ~ çubuğu (*pipi*) doldurmaq; *F stopft nicht so!* bir belə tıxmayın! bir belə basmayın! *fig.* *j-m den Mund* ~ bir kəsin ağızını yumdurmaq, bir kəsi susdurmaq; *vi* **1.** tez doyurmaq, tez doydurmaq; *Nudeln stopfen* əriştə tez doydurur; **2.** (*Darm*) qarını bağlamaq, qarını qəbz etmək; *Cola stopft* kola qarını qəbz edir; (*Durchfall*) ishalı kəsmək; **3.** *der Raum war gestopft* otaq, ağızına can doluydu.

Stopfgarn, *das*; *-(e)s, -e* yamaq sapı.

Stopfnadel, *die*; *-, -n* gözəmə iynəsi.

stopp *int.* dayan!, dur!

Stopp, *der*; *-, -s* dayan(dır)ma, dur(dur)ma.

Stoppel, *die*; *-, -n* **1.** biçilmiş əkin yerində qalan sünbüllər; **2.** *F* cod tük.

Stoppelbart, *der*; *-, -s, -e* qırılmamış

qısa saqqal.

Stoppelfeld, *das*; -(e)s, -er biçilmiş əkin yeri, kövşən.

stoppelig *adj.* tüklü, qırılmamış.

stoppen *vt* dayandırmaq, qarşısını almaq; *fig.* cilovunu çəkmək; *vi* dayanmaq, dayandırılmaq; qarşısı alınmaq.

Stopschild, *das*; -(e)s, -er dayanmaq üçün xəbərdarlıq lövhəsi.

Stopsignal, *das*; -s, -e dayanmaq üçün xəbərdarlıq signalı.

Stoppuhr, *die*; -, -en saniyəölçən.

Stöpsel, *der*; -s, - tıxac, gürdək.

stöpseln *vt* tıxaqlamaq, bağlamaq (*tıxaqla*).

Stör, *der*; -(e)s, -e (*Fisch*) nəərə balığı.

störungsfällig *adj.* tez xarab olan, tez pozulan.

Storch, *der*; -(e)s, -e hacileyək, leylək.

stören *vt* **1.** (*j-n/bir kəsi*) narahat etmək, zəhmət vermək; **2.** (*Ruhe usw.*) rahatlığını pozmaq; *vi* (*j-n bei D/bir kəsə bir şeydə*) maneə olmaq, əngəl olmaq; bəla olmaq; *F* əl-ayağa dolaşmaq, əl-ayağını bağlamaq, əngəl olmaq, əngəlləmək; *lassen Sie sich nicht ~!* narahat olmayın!; *Bitte nicht ~!* lütfən narahat etməyin! *vr sich ~ an (D) -dən* narahat olmaq.

störend *adj.* narahat edən, zəhmət verən, zəhmətə səbəb olan.

Störenfried, *der*; -(e)s, -e rahatlığı pozan, ara pozan adam.

Störfaktor, *der*; -s, -en əngəl, maneə.

stornieren *vt* (*Auftrag usw.*) ləğv etmək.

Storno, *das*; -s, -ni bir sifarişi ləğv etmə; silmə, düzəltmə.

störrisch *adj.* tərs, inadçı, dikbaş, sərkeş.

Störung, *die*; -, -en **1.** (*das Stören*) rahatlığı pozma; **2.** (*das Gestörtsein*) narahatlıq; maneə, arızə, əngəl; **3.** (*Radio*) atmosfer maneələri, parazit; *Verdauungsstörung* mədə pozğunluğu; *verzeihen Sie die ~!* bağışlayın sizi narahat edirəm!, sizi rahatsız etdiyim üçün üzr istəyirəm!

Störungsdienst, *der*; -(e)s, -e (*bei der Telefonzentrale*) mərkəzi telefon qovşağının təmir şöbəsi.

störungsfrei *adj.* əngəlsiz, maneəsiz, parazitsiz, ara vermədən.

Störungsstelle, *die*; -, -n *s. Störungsdienst.*

Story, *die*; -, *Storiz*, *Storis* kiçik hekayə, əhvalat, macərə. (*engl.*); *glaubst du die-se ~ etwa?* (*olmaya*) bu əhvalata inanırsan?

Stoß, *der*; -es, -e **1.** itələmə; *j-m e-n ~ geben* bir kəsi itələmək; **2.** (*Schlag*) zərbə, təkan; *j-m e-n ~ versetzen* bir kəsə bir zərbə vurmaq; *sich (D) e-n ~ geben* özünə təkan vermək, özünü vadar etmək; **3.** (*Fußstoß*) təpik; **4.** (*Fauststoß*) yumruq; **5.** (*Erschütterung*) sarsıtma, sarsıntı; **6.** (*Stapel*) qalaq, yığın; **7.** (*Erdstoß*) yeraltı təkan; zəlzələ.

Stoßarbeit, *die*; -, -en zərbəçi iş.

Stoßarbeiter, *der*; -s, - zərbəçi.

Stoßdämpfer, *der*; -s, - amortizator, bufer.

Stöbel, *der*; -s, - toxac, döyəc.

stoßen *vt* **1.** itələmək; **2.** zərbə vurmaq, zərbə endirmək; **3.** (*mit dem Fuß*) təpik vurmaq; **4.** (*mit der Faust*) yumruq vurmaq, yumruqlamaq; **5.** (*mit den Hörnern od. dem Kopf*) kəllə vurmaq, buynuzlamaq; **6.** (*Pfeffer, Zimt usw.*) döymək, əzmək; *vi* çarpmaq, vurmaq, toqquşmaq, dəy(dir)mək (*an, gegen A/-ə*); *fig.* qarşılaşmaq, rast gəlmək, (*auf A/-ə*); (*Öl usw.*) tapmaq, kəşf etmək; **7.** (*vulg.*) *er hat sie gestoßen o, o qızı qayırdı, o qızla cinsi əlaqədə oldu; vr sich ~ (an et. D); 1. (körperlich)* bir yerə dəyib əzmək (*incitmək*), bir yerə vurmaq, bir yerə toqquşmaq, bir yerə dəy(dir)mək; *er hat sich an der Tischkante gestoßen o, mizin qırağına dəydi (masaya toqquşdu); 2.(Anstoß nehmen)* ədəbsiz saymaq, düz bilməmək; *auf Schwierigkeiten ~* çətinliklərlə qarşılaşmaq.

Stoßgebet, *das*; -(e)s, -e yığcam dua, qısa dua, uzunsürməyən dua.

Stoßkraft, *die*; - təzyiq gücü, zərbə

qüvvəsi, hərəkətverici qüvvə.

Stoßseufzer, *der*; -s, - ah-uf; dərin ah.

Stoßstange, *die*; -, -n sipər.

Stoßtrupp, *der*; -s, -s *mil.* həmləçi qoşun dəstəsi (*hissəsi*), zərbəçi dəstə.

stoßweise *adv.* 1. kəsik-kəsik; təkənla; ~ *atmen* kəsik-kəsik nəfəs almaq; 2. qalaq-qalaq, yığınla.

Stoßzahn, *der*; -(e)s, -'e köpək diş, diş.

Stoßzeit, *die*; -, -en 1. (*Hauptverkehrszeit*) ən çox nəqliyyat (*trafik*) olan vaxt; 2. (*im Betrieb*) ən çox iş olan vaxt.

Stotterer, *der*; -s, - pəltək.

stottern *vi* pəltək danışmaq, kəkələmək; dili tutulmaq, dili dolaşmaq; *vor Verlegenheit* ~ utanmaqdan pəltək danışmaq (*dili tutulmaq, dili dolaşmaq*).

Stottern, *das*; - pəltəkləmə, kəkələmə.

stotternd *adj.* lalapiti(k).

Str. *Abk. für* : Strafe.

stracks *adv.* tez, tələsərək, cəld, dərhal, gecikdirmədən; *sich* ~ *melden* dərhal xəbər vermək.

Strafandrohung, *die*; -, -en cəza qorxusu.

Strafanstalt, *die*; -, -en həbsxana.

Strafantrag, *der*; -(e)s, -'e cəzanın təbiqui üçün təklif; şikayət.

Strafanzeige, *die*; -, -n *jur.* cinayət (*cürm*) haqda hakimiyyət orqanlarına məlumat (*gegen A/-in əleyhinə; wegen G/-ə görə, üçün*), şikayət.

Strafarbeit, *die*; -, -en cəza işi, islah işi.

Strafaufschub, *der*; -(e)s, -'e cəzanın icrasını yubatma (*təxirə salma*).

strafbar *adj.* cəzalanmalı, cəzaya layıq, cəzalı; *sich* ~ *machen* qanunu pozmaq, cürm olmək.

Strafbarkeit, *die*; - müqəssirlik, təqsirlilik.

Strafbefehl, *der*; -s, -e *jur.* məhkəmənin çıxardığı hökm, məhkəmə qərarı.

Strafe, *die*; -, -n cəza, cəza tədbiri; cərimə, tənbeh; *veralt.* əcr; *Freiheitsstrafe* həbs cəzası; *Todesstrafe* ölüm cəzası; *Geldstrafe* pul cəriməsi; *e-e* ~ (*be*):*zahlen* cərimə vermək; *e-e* ~ *mildern* cəzanı

yüngülləşdirmək; *e-e* ~ *verhängen* cəza kəsmək, cəza vermək; *j-n mit e-r* ~ *belegen* bir kəsə cəza kəsmək.

strafen *vt* cəzalandırmaq, cərimə etmək.

Straferlass, *der*; -es, -e bağışlanma, cəzanı ləğv etmə; ümumi əfv; ~ *erhalten* bağışlanmaq, əfv edilmək.

Strafexpedition, *die*; -, -en cəza əməliyyatı, cəza ekspediyası.

straff *adj.* 1. (*gespannt, fest*) tarım, gərgin; *die Zügel* ~ *anziehen* cilovu yığmaq; *die Schnur* ~ *spannen* ipi çəkmək; 2. *fig.* (*energisch, streng*) sərt, ciddi; ~ *e Ordnung* qayda-qanun, nizam-intizam.

straffällig *adj.* cəzalandırılmalı, cəzaya layiq; günahkar; ~ *werden* qanunu pozmaq.

straffen *vt* gərginləşdirmək; *vr sich* ~ *dik* durmaq, qalxmaq; gərnəşmək.

straffrei *adj.* cəzasız, tənbehsiz.

Straffreiheit, *die*; - cəzasız qalma; əfv edilmə.

Strafgefangene, *der*; -n, -n dustaq, məhbus, məhkum.

Strafgericht, *das*; -(e)s, -e 1. cinayət məhkəməsi; 2. (*Strafe*) divan, qisas; *ein* ~ *Gottes* tanrının divanı.

Strafgesetz, *das*; -es, -e cinayət qanunu.

Strafgesetzbuch, *das*; -(e)s, -'er cinayət qanunun kitabı, cinayət məcəlləsi.

Strafkammer, *die*; -, -n ağır cinayət işlərinə baxan məhkəmə.

Straflager, *das*; -s, - cəza kampı.

sträflich *adj.* cəzalanmalı, cəzaya layıq.

Sträfling, *der*; -s, -e dustaq, məhbus.

straflos *adj.* cəzasız, tənbehsiz.

Strafmandat, *das*; -(e)s, -e 1. cəza, cərimə; *ein* ~ *bekommen* cərimələnmək, cərimə olmaq; 2. (*Strafzettel*) cərimə qəbz.

Strafmaß, *das*; -es cəza həddi, mücazat; *das* ~ *festsetzen* cəzanın həddini təyin etmək, veriləcək cəzanı bildirmək.

strafmildernd *adj.* cəzanı yüngülləş-

dirən; *jur.* ~e *Umstände* cəzanı yüngül-ləşdirici hallar (*səbəblər*).

strafmündig *adj.* *jur.* cəzalanma yaşına çatmış.

Strafpredigt, *die*; -, -en *F* nəsihət oxuma; tənbeh, qulaqburması, şiddətli töhmət.

Strafprozess, *der*; -es, -e cinayət prosesi.

Strafraum, *der*; -(e)s, -'e (*beim Fußball*) cərimə meydançası, penaltı sahəsi.

Strafrecht *das*; -s cinayət hüququ.

strafrechtlich *adj.* cinayət, cəzai; ~ *verfolgen* cinayət hüququna uyğun olaraq təqib etmək.

Strafstoß, *der*; -es, -'e (*Fußball*) penaltı, onbirmetrik cərimə zərbəsi.

Straftat, *die*; -, -en cinayət.

Strafverfahren, *das*; -s, - məhkəmə cinayət işi, cinayət işi icrası.

Strafverfolgung, *die*; -, -en qanuni təqib, cinayət təqibi.

strafverschärfend *adj.* cəzanı ağırlaşdıran (*gücləndirən*); ~e *Umstände* cəzanı ağırlaşdıran hallar (*səbəblər*).

Strafverteidiger, *der*; -s, - vəkil.

Strafvollzug, *der*; -(e)s, - hökmün yerinə yetirilməsi, cəzanın icrası.

Strafzettel, *der*; -s, - cəza qəbzi.

Strahl, *der*; -(e)s, -en **1.** (*Lichtstrahl* *usw.*) şüa, bərq; **2.** (*Wasserstrahl*) cərəyan, axın.

Strahlemann, *der*; -(e)s, -'er *F* üzügülər; nikbin.

strahlen *vi* parıldamaq, şüa saçmaq, şüalanmaq, işıq saçmaq, işıldamaq, bərq vurmaq; *fig.* (*vor D -den*) gözləri parıldamaq.

Strahlenbehandlung, *die*; -, -en radioterapi(ya), rentgen şüaları ilə müalicə.

Strahlenbrechung, *die*; -, -en *phys.* sinma, istiqamətini dəyişdirmə.

Strahlenbündel, *das*; -s, - *phys.* şüa dəstəsi.

strahlend *adj.* parlaq, şüalanan, şəfəqli, bərraq, işiltli; dumduru.

Strahlendosis, *die*; -, -sen şüa miqda-

ri, şüalanma dərəcəsi.

strahlenförmig *adj.* şüa şəklində, ulduz kimi.

Strahlenforschung, *die*; - şüalanmanın tədqiqi, radiologiya (*radiyoloji*).

strahlenverseucht *adj.* şüalanmaya (*radioaktivə*) məruz qalmış, şüalanma ilə zəhərlənmiş, kontaminə.

strahlig *adj.* işıq saçan, şüali, şəfəqli.

Strahler, *der*; -s, - **1.** (*Lampe*) lampa; **2.** (*Heizgerät*) radiator, qızdırma aləti.

Strahlung, *die*; -, -en şüa buraxma, nur saçma, şüalanma; şəfəq, parıltı, radiasiya.

Strahlungsintensität, *die*; - **1.** şüa gücü, şüalanma qüvvəsi, radiasiya qüvvəsi; **2.** şüalanma səviyyəsi (*dərəcəsi*).

Strahlungsmesser, *der*; -s, - şüalanma (*radiasiya*) ölçü cihazı.

Strähne, *die*; -, -n **1.** (*Haarsträhne*) çəngə, bir çəngə saç; **2.** (*Garnsträhne*) kələf, yumaq.

stramm *adj.* **1.** (*straff*) tarım, sıx; **2.** (*gerade*) dümdüz; **3.** (*kräftig*) güclü, sağlam.

strammstehen *vi* fərəqət durmaq, həzır ol durumunda durmaq (*Süd.* : *xəbərdar durmaq*).

Strampelanzug, *der*; -(e)s, -'e uşaq paltarı, körpə uşaq paltarı.

strampeln *vi* **1.** (*Baby*) təpinmək, ələyağı oynatmaq; **2.** (*mit dem Fahrrad*) sürətlə bir yerə getmək.

Strand, *der*; -(e)s, -'e **1.** dəniz sahili; **2.** (*Badestrand*) plaj; *am* ~ sahilə; *ein sandiger* ~ qumlu bir plaj; *ein steiniger* ~ daşlı bir plaj.

Strandanzug, *der*; -(e)s, -'e çimərlik paltarı (*geyimi*).

Strandbad, *das*; -(e)s, -'er çimərlik, plyaj (*Süd.* : *plaj*).

stranden *vi* **1.** (*Schiff*) saya oturmaq; qəzaya uğramaq; **2.** (*im Beruf usw.*) müvəffəqiyyətsizliyə uğramaq, hədəfinə çatmamaq, amacına çatmamaq.

Strandgut, *das*; -(e)s qəzadan sonra qalan gəmi qırıntıları; dənizin gətirdiyi şeylər.

Strandkorb, *der*; -(e)s, -'e günlüklü hörmə kürsü.

Strandkrabbe, *die*; -, -n xərçəng.

Strandpromenade, *die*; -, -n sahil bulvarı.

Strandung, *die*; - gəminin saya oturması.

Strandwächter, *der*; -s, - sahil gözetçisi.

Strang, *der*; -(e)s, -'e **1.** ip, kəndir, kənat; **2.** (Bündel) kələf, yumaq; *Wollstrang* yun yumağı; **3.** (Eisenbahnstrang) xətt; **4.** (zum Anschirren) qoşma qayıışı; *über die Stränge schlagen* hədədini aşmaq; *am gleichen ~ ziehen* eyni məqsədə qulluq etmək, eyni hədəfi olmaq; *j-n zum Tod durch den ~ verurteilen* bir kəsi dar ağacından asılmaqla ölüm cəzasına məhkum etmək.

strängen *vt* atları arabaya qoşmaq.

Strangulation, *die*; -, -en **1.** asıb öldürmə, boğub öldürmə; **2.** *med.* bağırsağı bağlamaq.

strangulieren *vt* boğmaq; dar ağacından asmaq, dara çəkmək.

Strapaze, *die*; -, -n əziyyət, məşəq-qət; *~n durchmachen* əziyyət çəkmək, məşəq-qət çəkmək; *den ~n nicht gewachsen sein* çox əziyyət çəkməyə qadir olmamaq.

strapazieren *vt* **1.** yormaq, əldən salmaq; **2.** (Maschine usw.) çox işlətmək; *sie sieht strapaziert aus* o, çox yorğun görünür.

strapazierfähig *adj.* dayanaqlı, möhkəm, davamlı, sarsılmaz.

strapaziös *adj.* əziyyətli, məşəq-qətli, yorucu.

Straps, *der*; -(e)s, -e (Strumpfhalter) corabbağı.

Strass, *der*; -es, -e şüşədən düzəlmiş qiymətli daşın bənzəri.

Straße, *die*; -, -n **1.** küçə; yol, xiyaban; caddə; **2.** (Meerenge) boğaz; *auf offener ~* hamının gözü qabağında; *auf der ~ sitzen* işsiz olmaq; *auf die ~ gehen* nümayiş çıxmaq, nümayiş et(dir)mək; *auf der ~* küçədə, xiyabanda, yolda; ~

für ~ küçə-küçə, küçəbəküçə; *e-e ~ anlegen/bauen* yol çəkmək.

Straßenbahn, *die*; -, -en tramvay.

Straßenbau, *der*; -(e)s yol tikintisi.

Straßenbeleuchtung, *die*; -, -en küçə işıqları, küçəni işıqlandırma.

Straßenbenutzungsgebühr, *die*; -, -en yol vergisi, yoldan istifadə etmək üçün verilən vergi.

Straßenecke, *die*; -, -n küçənin tını (döngəsi).

Straßenfeger, *der*; -s, -s. *Straßenkehrer*.

Straßenhändler, *der*; -s, - küçə alverçisi, dolanan alverçi.

Straßenkampf, *der*; -(e)s, -'e küçə döyüşü.

Straßenkehrer, *der*; -s, - küçəsüpürən.

Straßenkreuzer, *der*; -s, - *F* güclü minik avtomobili.

Straßenkreuzung, *die*; -, -en dörd yol, ayırıc.

Straßenlaterne, *die*; -, -n küçə fənəri.

Straßenmädchen, *das*; -s, - küçə qadını; fahişə.

Straßennetz, *das*; -(e)s, -e yol şəbəkəsi.

Straßenrand, *der*; -(e)s, -'er yol qırağı.

Straßenreinigung, *die*; - yol təmizliyi.

Straßensperre, *die*; -, -n **1.** yolu kəsmə; **2.** barikad, küçə səngəri.

Straßenverkehr, *der*; -(e)s küçə hərəkəti, trafik; küçə gediş-gəlişi, gəlib-gətmə.

Straßenverkehrsordnung, *die*; -en trafik qanunu, yol hərəkəti qaydaları.

Straßenzustand, *der*; -(e)s, -'e yolların vəziyyəti, küçələrin vəziyyəti.

Strategie, *der*; -n, -n strateq.

Strategie, *die*; -, -n **1.** *strategia*) *Süd.* : *strateji*,) plan töküb yerinə yetirmə; **2.** (Kunst der militär. Kriegsführung) müharibə aparma məharəti (*elmi*).

strategisch *adj.* stratejik; hərbi əhəmiyyətli.

Stratosphäre, *die*; - stratosfer.

sträuben *vr sich* ~ **1.** biz-biz durmaq, dik qalxmaq; *mir sträubten sich die Haare*

(*vor Schreck*) tuklərim biz-biz dururdu (*qorxudan*); **2.** *sich (gegen et.)* ~ bir şeyə qarşı müqavimət göstərmək, dirənmək; *vt (Fell)* porsutmaq, qabartmaq; *der Igel sträubt die Stacheln* kirpi tikanlarını qabartır; **3.** *fig. haarsträubend* qorxuducu, dəhşətli.

Strauch, *der*; -(e)s, -'er kol, buta.

Strauchdieb, *der*; -(e)s, -e yolkəsən, quldur.

straucheln *vi* **1.** ayağı dolaşmaq, bürümək; **2.** *fig.* düz yoldan çıxmaq.

Strauß¹, *der*; -es, -'e gül dəstəsi, buket; *Blumen zum ~ binden* buket düzəltmək; *ein ~ Nelken* bir dəstə qərənfil gülü.

Strauß², *der*; -es, -e *zo.* dəvəquşu.

Strebe, *die*; -, -n dayaq, tir, dirək.

streben *vi* cəhd etmək, can atmaq (*nach D/nəyəsə*).

Streber, *der*; -s, - vəzifəpərəst, mənəbpərəst; şöhrətpərəst.

Strebertum, *das*; -s vəzifəpərəstlik, mənəbpərəstlik; şöhrətpərəstlik.

strebsam *adj.* çalışqan, can yandıran, fəaliyyətli, həmiyyətli.

Strebsamkeit, *die*; - qeyrət, cəhd, cidd-cəhd.

streckbar *adj.* elastik, kövrək.

Strecke, *die*; -, -n **1.** (*Entfernung, Weg*) məsafə, ara, uzaqlıq; yol **2.** (*Eisenbahnstrecke*) xətt; **3.** (*Rennstrecke*) etap; **4.** (*Abschnitt, Fläche*) bölüm, parça; *auf der ~ bleiben* yolda qalmaq; *ein Tier zur ~ bringen* bir heyvanı öldürmək; *F j-n zur ~ bringen* cinayətini yaxalamaq.

strecken *vt* uzatmaq, dartmaq, çəkib gərmək; *die Waffen ~* təslim olmaq; *vr sich ~* uzanmaq.

streckenweise *adv.* qismən, bəzi yer(lər)də.

Streckverband, *der*; -(e)s, -'e *med.* sarıq, bandaj.

Streetworker, *der*; -s, - ictimai yardım işçisi, sosial təminat işçisi.

Streich, *der*; -(e)s, -e **1.** zərbə; **2.** *fig.* oyun, hoqqə, şuluqluq; zarafat, şuxluq; *fig. e-n bösen ~ spielen* pis bir oyun oy-

namaq, hoqqabazlıq etmək (*j-m /ki-məsə*).

streicheln *vt* sığallamaq, əl çəkmək; əzizləmək, oxşamaq.

streichen *vt* **1.** (*anstreichen*) boya çəkmək, rəngləmək; **2.** (*Butter usw.*) sürtmək; **3.** (*ausstreichen*) qaralamaq, pozmaq; *j-n von der Liste ~* siyahıdan çıxarmaq; **4.** (*reiben*) tumarlamaq, sürtmək; **5.** (*streifen*) veyllənmək, dolanmaq; **6.** (*das Ruder*) tərsinə avar çəkmək, tərs istiqamətdə avar çəkmək (*qayığı durdurmaq üçün*).

Streicher, *der*; -s, - orkestrdə yaylı musiqi aləti çalan.

Streichholz, *das*; -es, -'er kibrit.

Streichholzsachtel, *die*; -, -n kibrit qutusu.

Streichinstrument, *das*; -(e)s, -e simli çalğı aləti.

Streichkäse, *der*; -s çörək üstünə sürtməli pendir, yumşaq pendir.

Streichorchester, *das*; -s, - simli çalğı alətləri orkestri.

Streichung, *die*; -, -en **1.** poz(ul)ma, sil(in)mə, ləğ etmə; **2.** silinən şey.

Streifband, *das*; -(e)s, -'er bağlama, banderol.

Streife, *die*; -, -n gözətçi dəstəsi; nəzarət eden polis dəstəsi; *~ gehen* gəzib yoxlamaq.

streifen *vt* **1.** (*leicht berühren*) toxunmaq, dəymək, sıyırmaq, keçmək, -ə sürtmək; üzərində zolaq açmaq; *der Kugel hat ihn nur gestreift* güllə ancaq ona toxundu; **2.** (*Problem usw.*) -ə işarə etmək; **3.** (*Ring*) sıyırmaq, çıxarmaq; *den Ring vom Finger ~* üzüyü barmaqdan çıxartmaq; **4.** (*Thema*) -ə qıssaca toxunub keçmək; *vi* gəzmək, dolanmaq, dolaşmaq, vurnuxmaq; *durch den Wald streifen* meşəni gəzmək (*gəzib-dolanmaq*); *gestreift* zolaqlı, xətt-xətt.

Streifen, *der*; -s, - **1.** zolaq; **2.** (*Band*) lent; bağ; **3.** film.

Streifenwagen, *der*; -s, - polis nəzarət maşını.

streifig *adj.* zolaqlı.

Streiflicht, *das*; -(e)s, -er işıq şuaşı; *fig.* ein ~ auf et. werfen bir şeyə diqqəti cəlb etmək.

Streifschuss, *der*; -es, -e yüngül yaranma, yüngül güllə yarası.

Streifzug, *der*; -es, -e 1. (Ausflug) səyahət, gəzinti; 2. mil. kəşfiyyat əməliyyatı; 3. fig. icmalı baxış (durch A/-ə).

Streik, *der*; -(e)s, -s nümayiş, tətıl, (Süd. : etisab); in den ~ treten tətılə başlamaq.

Streikaufruf, *der*; -(e)s, -e tətılə çağırış.

Streikbrecher, *der*; -s, - tətıl pozucusu, tətılpozan, tətılın gedişinə mane olan.

streiken vt tətıl etmək.

Streikposten, *der*; -s, - (vor e-m Betrieb) tətılçilərin piketi.

Streikrecht, *das*; -(e)s tətıl hüququ, etisab haqqı.

Streikverbot, *das*; -(e)s tətılın qadağan edilməsi, tətıl qadağanı.

Streit, *der*; -(e)s, -e 1. ixtilaf, söyüşmə, sözləşmə; dava, döyüş, vuruşma, dava-dalaş, dava-qalmaqal, dəva; F dov, hərbe-zorba; 2. (Rechtsstreit) çekişmə, mübahisə, münaqişə; e-n ~ anfangen/ vom Zaun brechen mübahisəyə başlamaq; ~ suchen dava axtarmaq; e-n ~ beilegen davanı yatırtmaq, mübahisəli məsələni həll etmək; barışmaq.

Streitaxt, *die*; -, -e döyüş baltası.

streitbar adj. davaçı, davakar; barışmaz; mübahisəli.

streiten vi mübahisə aparmaq; dava etmək, dalaşmaq, savaşımaq, çekişmək, atışmaq, ağızlaşmaq (mit D/llə; um A, über A/haqda); sich ~ dalaşmaq, savaşımaq; mübahisə aparmaq, çekişmək, gəmirişmək, deyişmək; *dariüber lässt sich ~* bu haqda mübahisə etmək olar.

Streiter, *der*; -s, - mübahisəçi; döyüşçü.

Streiterei, *die*; -, -en münaqişə, mübahisə, atışma.

Streitfall, *der*; -(e)s, -e ixtilaf, müna-

qişə, mübahisəli məsələ.

Streitfrage, *die*; -, -n mübahisəli məsələ, ixtilafli məsələ.

Streitgespräch, *das*; -(e)s, -e mübahisə etmə.

Streithammel, *der*; -s, - F davakar, dalaşqan, davaçıl.

streitig adj. mübahisəli; j-m et. ~ machen bir kəsdən bir şey iddia etmək.

Streitkräfte, *die/pl.* silahlı (hərbi) qüvvələr.

Streitobjekt, *das*; -(e)s, -e mübahisə olunan şey, ixtilaf mövzusu.

Streitpunkt, *der*; -s, -e ixtilaf mövzusu, mübahisəli məsələ.

streitsüchtig adj. davaçıl, mübahisə etməyi sevən, cəncəl adam, cəncəlçi, dalaşqan, davakar; *fig.* düyələkbaz.

Streitwert, *der*; -(e)s, -e jur. iddianın dəyəri.

streng adj. 1. ciddi; sərt, şiddətli; 2. (Strafe) ağır; 3. (Kälte) bərk, şiddətli; ~e Kälte bərk soyuq, şaxta; ~ werden ciddi dilaşmaq; *adv.* sich ~ halten an -i ciddi şəkildə riayət etmək, yerinə yetirmək; ~ verboten qəti surətdə qadağandır.

Strenge, *die*; -, - sərtlik, şiddət; ciddilik, ciddiyyət, zabitəlilik.

strenggenommen adv. əslinə baxsan, əslinə qalanda, əslinə baxanda.

strenggläubig adj. din ifratçısı, mömin, dindar.

Stress, *der*; -es stres, ruhi gərginlik, sarsıntı; *im ~* stres altında.

stressen vi ruhi sarsıntı keçirmək, canını sıxmaq.

stressig adj. stresli.

Streu, *die*; - küleş.

streuen vt 1. (Salz usw.) səpmək; 2. (Sand) tökmək; 3. (Gehweg) -ə qum səp(ələ)mək, qum atmaq; 3. phys. dağıtmaq, yaymaq.

streunen vi səfil-sərgərdan gəzmək, avaralanmaq, veyllənmək, çöllərə düşmək; ~de Katze küçə pişiki.

Streusel, *der u. das*; -s, - şirninin üstünə səpilan xəmir xırdası.

Streuselkuchen, *der*; -s, - üstünə xə-

mir xırdası səpilməmiş şirni.

Streuung, *die*; -, *-en* səp(ill)mə, səpə-lənmə.

strich *s. streichen.*

Strich, *der*; *-(e)s, -e* **1.** (*Linie*) cizgi, xətt, zolaq; **2.** (*im Text*) qaralama; pozulmuş yer; **3.** (*Landstriche usw.*) sahə, zolaq; **4.** (*Skalenstrich*) dərəcə; **5.** *F* fahişəlik; *auf den ~ gehen* fahişəlik etmək; *j-m e-n ~ durch die Rechnung machen* bir kəsin planını pozmaq; *F das geht mir gegen den ~!* bu işi heç bəyənmirəm!; *fig. nach ~ und Faden* əsaslı surətdə, kifayət qədər; *unter dem ~* nəticədə, axırda; *wider den ~ gehen* -ə qarşı olmaq, -ə zidd olmaq.

stricheln *vt* cızıq çəkmək.

Strichjunge, *der*; *-n, -n* fahişəlik edən oğlan.

Strichliste, *die*; *-, -n* yoxlama siyahısı.

Strichpunkt, *der*; *-(e)s, -e* nöqtəli vergül (;).

strichweise *adv.* zolaq-zolaq, şırımlarla.

Strick, *der*; *-(e)s, -e* **1.** ip, gözək; viş; *e-n ~ um ein Paket schnüren* bir paketi iplə bağlamaq; **2.** (*der Tod durch den ~*) dar ağacından asma; **3.** *F* (*Schlingel*) dəcəl, nadinc; *F j-m aus et. e-n ~ drehen* bir kəşə kiçik bir xata üçün ziyan vurmaq (*tələ qurmaq*).

stricken *vt* toxumaq (*mil ilə*); hörmək; *Strümpfe ~* corab toxumaq.

Strickerei, *die*; *-, -en* toxu(n)ma işi.

Strickgarn, *das*; *-(e)s, -e* toxunma ipi.

Strickleiter, *die*; *-, -n* ip pilləkən.

Stricknadel, *die*; *-, -n* mil, toxuma mili.

Strickwaren *die/pl.* toxunma şeylər, trikotaj.

Strickwolle, *die*; *-, -n* toxunma yunu.

Strickzeug, *das*; *-(e)s* toxunma şeylər.

Striegel, *der*; *-s, -* qaşov.

striegeln *vt* qaşovlamaq, qaşovla təmizləmək.

Strieme, *die*; *-, -n* qançır, çapıq, qamçı yeri.

Striemen, *der*; *-s, -s* *Strieme.*

strikt *adj.* ciddi, qəti; dəqiq, ardıcıl; ~

befolgen sözsüz əməl etmək, dəqiq əməl etmək, bir şeyə dəqiq riayət etmək.

Strippe, *die*; *-, -n* **1.** (*Schnur*) ip, bağ, qaytan; **2.** *F* (*Telefon*) telefon; *sich an die ~ hängen* telefona yapışib qopmaq, telefonla çox danışmaq.

strippen *vi* striptiz etmək.

stritt *s. streiten.*

strittig *adj.* mübahisəli, mübahisə doğuran, ixtilafli; *~er Punkt* mübahisəli nöqtə (*məsələ*).

Stroh, *das*; *-(e)s* saman, küləş, avar; *leeres ~ dreschen* boş-boş danışmaq; *~ im Kopf haben* axmaq olmaq, səfəh olmaq; *fig. das schmeckt wie ~* bu dadsız-duzsuz bir şeydir, dadı yoxdur.

strohfarben *adj.* saman rəngli, saman rəngində.

strohdumm *adj.* çox axmaq.

Strohfeuer, *das*; *-s* **1.** saman alovu; **2.** *fig.* ötəri maraq, tez ötüb keçən həyəcan.

Strohalm, *der*; *-(e)s, -e* saman çöpü; *sich (wie ein Ertrinkender) an e-n ~ klammern/nach e-m ~ greifen* ümitsizlikdən saman çöpündən yapışmaq.

Strohhut, *der*; *-(e)s, -e* həsir papaq, həsir börk.

strohig *adj.* küləş kimi, quru.

Strohmann, *der*; *-(e)s, -er* **1.** qorxuluq; **2.** (*Sport*) ehtiyat oyunçu; **3.** *fig.* əlaltı, başqasının sözü ilə oturub-duran adam; *veralt.* dəstpərvərdə.

Strohsack, *der*; *-(e)s, -e* küləş döşək.

Strohwitwe, *die*; *-, -n* *F* əri səfərə çıxmış qadın, əri başqa yerə getmiş qadın.

Strohwitwer, *der*; *-s, -* *F* arvadı səfərə çıxmış kişi.

Strolch, *der*; *-(e)s, -e* **1.** fırlıdaqçı, kələkbaz, səfil; **2.** *F* (*Schlingel*) dəcəl.

strolchen *vi* səfil-sərgərdan gəzmək, çöllərə düşmək.

Strom, *der*; *-(e)s, -e* **1.** böyük çay; **2.** (*reißender*) sel, axın; **3.** *el.* elektrik, elektrik enerjisi, cərəyan, işıq (*Süd. : bərq*); *fig. gegen den ~ schwimmen* axına qarşı

üzmək; *mit dem ~ schwimmen* axınla üzmək; *den ~ abschalten* cərəyanı (*elektriki*) kəsmək; *in Strömen regnen* sel kimi yağış yağmaq; *F ohne ~* işıqsız.

stromab(wärts) *adv.* çayaşağı, çay axınına.

stromauf(wärts) *adv.* axının tərsinə, çay yuxarı.

Stromausfall, *der*; *-(e)s*, *-e* cərəyanın kəsilməsi.

strömen *vi* **1.** axmaq, şırıltı ilə axmaq, çağlamaq; **2.** (*Regen*) tökülmək, sel kimi yağmaq; **2.** (*Menschen*) axışmaq, üz qoymaq, getmək.

strömend *adj.* (*Regen*) sel kimi, şiddətli.

Stromer, *der*; *-s*, *-* avara, sərgərdan.

Stromerzeuger, *der*; *-s*, *-* elektrik enerjisinin (*cərəyanın*) generatoru.

Stromkreis, *der*; *-es*, *-e* *el.* cərəyan dövrəsi.

Stromleiter, *der*; *-s*, *-* *el.* keçirici (*cərəyanı*).

Stromlinienform *die*; *-* sürüşkən forma (*hərəkət zamanı hava müqavimətini azaldan formada qayrılmış*).

stromlinienförmig *adj.* aerodinamik, sürüşkən (*axarlı*) formalı.

Stromnetz, *das*; *-es*, *-e* cərəyan şəbəkəsi.

Stromsperre, *die*; *-*, *-n* elektrik enerjisinin (*cərəyanın*) kəsilməsi.

Stromstärke, *die*; *-*, *-n* *el.* cərəyan şiddəti (*gücü*).

Strömung, *die*; *-*, *-en* cərəyan, axın, axar.

Stromverbrauch, *der*; *-(e)s*, *-e* cərəyan məsrəfi, cərəyan sərf etmə.

Stromversorgung, *die*; *-* elektrik enerjisi təminatı (*təchizati*).

Stromzähler, *der*; *-s*, *-* elektrik saygacı (*saati*).

Strophe, *die*; *-*, *-n* *lit.* beyt, bənd.

strotzen *vi* bol olmaq (*von, vor D/nə-dənsə*); çox olmaq, dolu olmaq, *-ilə* dolub daşmaq.

strubb(e)lig *adj.* (*Haar*) pırtlaşlıq, dağılmış, dağınıq saç.

Strudel, *der*; *-s*, *-* **1.** girdab, burulğan, qasırğa; **2.** nazik xəmir layı.

Struktur, *die*; *-*, *-en* quruluş, struktur(a).

strukturell *adj.* quruluşca, strukturel.

Strumpf, *der*; *-(e)s*, *-e* corab.

Strumpfhalter, *der*; *-s*, *-* corabbağlı, dizbağı.

Strunk, *der*; *-(e)s*, *-e* gövdə, saplaq.

struppig *adj.* (*Haar*) pırtlaşlıq, saçları qarışdırılmış.

Struwelpeter, *der*; *-s* saçları daranmamış, dirnaqları tutulmamış oğlan; pinti.

Strychnin, *das*; *-s* striknin, striknin zəhəri, ən güclü zəhərlərdən biri.

Stube, *die*; *-*, *-n* otaq.

Stubenarrest, *der*; *-(e)s*, *-e* ev həbsi.

Stubenhocker, *der*; *-s*, *-* evdən eşiyə çıxmayan adam, xanənişin.

Stubenmädchen, *das*; *-s*, *-* ev qulluqçusu.

stubenrein *adj.* (*Katze, Hund*) otağı murdarlamayan (*pişik, it*).

Stuck, *der*; *-(e)s* əhəng və ya gəc ilə divara naxış vurma; malalama, suvaqlama.

Stück, *das*; *-(e)s*, *-e* **1.** parça, para; hissə, qətə, bölük, dang; *ein ~ Brot* bir parça çörək; *ein ~ Land* bir hissə torpaq, bir qarış torpaq; **2.** (*als Zählmaß*) dənə, ədəd, qələm; baş; **3.** (*Musikstück*) musiqi əsəri, qətə; **4.** (*Theaterstück*) pyes; tamaşa; *fig. (das ist) ein starkes ~* bu həyasızlıqdır, bu utanmamazlıqdır; *aus freien ~en* könüllü olaraq; *~ für ~* bir-birinin ardınca; dənə-dənə, parça-parça, seyrek; *2 € das ~ (hər) biri (danəsi) 2 €; große ~e halten auf -ə* çox əhəmiyyət (*deyər*) vermək.

stückeln *vt* parçalamaq, doğramaq.

Stückelung, *die*; *-*, *-en* bölmə.

Stücklohn, *der*; *-(e)s*, *-e* işəməz haqq.

stückweise *adv.* parça-parça, tikə-tikə, dilim-dilim; tək-tək, iflim-iflim, dənə-dənə, doğram-doğram, hissə-hissə.

Stückwerk, *das*; *-(e)s* bitməmiş iş, ya-

rım iş, naqis iş, yarımçıq iş.

Stückzahl, *die*; -, *-en* ədədlərin miqdarı, ədəd, miqdar.

Student, *der*; *-en*, *-en* öyrənci, tələbə, universitet öyrəncisi.

Studentenheim, *das*; *-(e)s*, *-e* öyrəncilər (*tələbələr*) yataqxanası.

Studentenschaft, *die*; -, *-en* öyrəncilər.

studentisch *adj.* tələbə.

Studie, *die*; -, *-n* 1. etüd, araşdırma, incələmə; 2. (*Entwurf*) eskiz.

Studiendirektor, *der*; *-s*, *-en* gimnaziya müdiri.

Studiengang, *der*; *-(e)s*, *-e* təhsil.

studienhalber *adv.* təhsil üçün.

Studienplatz, *der*; *-(e)s*, *-e* təhsil yeri.

Studienjahr, *das*; *-(e)s*, *-e* ders ili.

Studienplan, *der*; *-(e)s*, *-e* tədris planı.

Studienrat, *der*; *-(e)s*, *-e* gimnaziya müəllimi.

Studienreise, *die*; -, *-n* elmi ezamiyyət.

Studienzeit, *die*; -, *-en* təhsil müddəti.

studieren *vt* 1. (*auf e-r Hochschule*) oxumaq; 2. tədqiq etmək, öyrənmək.

Studio, *das*; *-s*, *-s* studiya (*Süd.* : *studio*).

Studium, *das*; *-s*, *-dien* öyrənmə; təhsil (*an D/-dθ*).

Stufe, *die*; -, *-n* 1. pillə; *von ~ zu ~ steigen* pillə-pillə qalxmaq; *Achtung ~!* diq-qət edin pillə var!, ehtiyat edin pillə var! 2. (*Grad*) dərəcə; 3. (*Rang*) rütbə; 4. (*Stadium*) mərhələ; 5. (*Niveau*) səviyyə; *auf gleicher ~* eyni səviyyədə; *sich mit j-m auf e-e gleiche ~ stellen* özünü bir kəsə bərabər tutmaq; (*unterste ~ e-r Leiter*) ənəçək.

stufen *vt* dərəcələmək.

stufenartig *adj.* pillə-pillə; dərəcə-dərəcə.

stufenförmig *adj.* s. *stufenartig*.

stufenlos *adj.* *techn.* dərəcəsiz.

stufenweise *adj.* tədrici; *adv.* tədricən.

Stuhl, *der*; *-(e)s*, *-e* 1. kürsü, səndəl, stul; 2. *med.* *nur sg.* insan nəcisı.

Stuhlgang, *der*; *-(e)s* nəcis, qarının işləməsi; (*Süd.* : *Kindersprache* : *ən*); *keinen ~ haben* qəbz olmaq.

Stukkateur, *der*; *-s*, *-e* əhəng ilə divara naxış vuran, bəzək işləri görə.

Stulle, *die*; -, *-n* *F* sandvic, sandvic çörəyi, yağ-çörək.

Stulpe, *die*; -, *-n* (*am Ärmel, Handschuh usw.*) qatlama.

stülpen *vt* (*umkehren*) çevirmək, qoymaq (*über A/-in üstünə*); *ein Glas über e-e Fliege ~ stəkani milçəyin üstünə çevirmək* (*qoymaq*); *den Hut auf den Kopf ~ papağı gözünün üstünə qoymaq*.

stumm *adj.* 1. lal, dilsiz; 2. *fig.* (*still*) sakit, dilsiz-ağızsız.

Stummel, *der*; *-s*, *-* 1. qalıq, axır, son;

2. (*Zigarettenstummel*) papiros kötüyü;

3. (*Zahnstummel*) sınıq diş kökü; 4. (*Kerzenstummel*) şam qalığı.

Stummfilm, *der*; *-s*, *-e* səssiz film.

Stumpen, *der*; *-s*, *-* qalıq, artıq, kötük.

Stümper, *der*; *-s*, *-* naşı, təzə işçi.

stümperhaft *adj.* bacarıqsız, naşı.

Stumpf, *der*; *-(e)s*, *-e* 1. qalıq, artıq, son; *mit ~ und Stiel* kökündən; 2. (*Baumstumpf*) kötük.

stumpf *adj.* 1. (*Ggs. scharf*) küt; *~es Messer* küt bıçaq; *~ werden* (*Zähne*) qamaşmaq; 2. *fig.* küt, korazehin.

Stumpfheit, *die*; - kütlük, korazehinlik.

Stumpfsinn, *der*; *-(e)s* kütlük, korazehinlik, gic-təhərlik, dilbilməzlik.

stumpfsinnig *adj.* küt, korazehin, gic-təhər, ətbəş, düşüncəsiz; *F* anlamaz adam, abdal, axmaq, başıboş, dərəkəsiz, dilbilməz, əbləh, maymaq.

stumpfwinklig *adj.* korbucaqlı.

Stunde, *die*; -, *-n* 1. saat; 2. (*Unterrichtsstunde*) dərs; *~n geben* dərs vermək; *e-e halbe ~* yarım saat; *nach e-r ~* bir saatdan sonra; *zu jeder ~* hər zaman, hər vaxt.

stunden *vt* möhlət vermək, vaxtını uzatmaq, müddətini uzatmaq; *j-m s-e Schulden ~* bir kəsə borcunun ödəməsində möhlət vermək.

Stundengeschwindigkeit, *die*; -, *-en* bir saatdakı sürət.

Stundenkilometer, *der*; *-s*, *-* bir saatdakı kilometr, bir saatada gədilən kilo-

metr.

stundenlang *adv.* saatlarla, düz bir saat; *nach ~em Warten* saatlarla gözlədikdən sonra.

Stundenlohn, *der*; -(e)s, -'e saathesabı əməkhaqqı, vaxtamuzd haqq, saat-hesabı ödəniş.

Stundenplan, *der*; -(e)s, -'e dərs cədvəli.

stundenweise *adv.* saat hesabı.

Stundenzeiger, *der*; -s, - əqrəb.

stündlich *adj.* hər saat, saatda bir dəfə; *adv.* hər dəqiqə, hər an gözlənilən.

Stundung, *die*; -, -en möhlət, möhlət verilməsi, vaxtın uzadılması, vədənin uzadılması.

Stunk, *der*; -s *F* dava, itilaf.

stupide *adj.* axmaq, korazehin; ~ *Arbeit* darıxdırıcı iş.

Stups, *der*; -es, -e yavaş itələmə.

stupsen *vt* itələmək.

Stupsnase, *die*; -, -n findıqburun, kiçik və ucu yastı burun.

stur *adj.* tərs, dikbaş, danqa, danqaz.

Sturheit, *die*; - inadçılıq, dikbaşlıq.

Sturm, *der*; -(e)s, -'e **1.** tufan, boran, qasırga, burağan, fırtına; **2.** (*Angriff*) hücum, həmlə; ~ *laufen* hücum (*həmlə*) etmək (*gegen A/-ə qarşı*); *fig. ein ~ im Wasserglas* heç nədən hay-küy qaldırmaq.

Sturmangriff, *der*; -(e)s, -e həmlə, hücum.

stürmen *vi* **1.** (*Wind*) coşmaq, şiddətlənmək, boranlamaq; **2.** (*irgendwohin*) soxulmaq, girmək; *fig.* dolmaq; *die Kinder stürmten in das Haus* uşaqlar evə doldular; *vt mil.* hücum etmək, həmlə etmək; hücumla almaq; *es stürmt* hava borandır, tufandır.

Stürmer, *der*; -s, - (*Fußball*) hücumçu.

Sturmflut, *die*; -, -en tufan nəticəsində qabarma.

sturmfrei *adj.* **1.** təhlükəsiz, tufana məruz qalmayan; **2.** *F e-e ~e Bude haben* dostlarına məxsus olan otağı olmaq (*ata-ananın nəzarətindən uzaq*).

stürmisch *adj.* **1.** tufanlı, boranlı, fırtı-

nalı, dalğalı; **2.** *fig.* gurultulu, həyəcanlı, sürəkli; ~*er Beifall* gurultulu alqış.

Sturmschaden, *der*; -s, -' tufandan törənən zərər.

Sturmwarnung, *die*; -, -en tufan təhlükəsi xəbərdarlığı.

Sturmwind, *der*; -(e)s, -e tufan, qasırga, fırtına.

Sturz, *der*; -es, -'e **1.** düşmə, süqut, yıxılma; uçuntu; *Temperatursturz* hava hərəkətinin düşməsi; **2.** (*der Regierung*) yıxılma, çevriliş; **3.** (*an der Börse*) qiymətlərin aşağı düşməsi; *F e-n ~ bauen (vom Motorrad usw.)* yerə yıxılmaq.

Sturzbach, *der*; -(e)s, -'e şələlə; sel; *es regnet in Sturzbächen* sel kimi yağış yağır.

Stürze, *die*; -, -n qapaq.

stürzen *vt* yıxmaq, devirmək, çevirmək, taxtdan salmaq, düşür(t)mək; *vi* yıxılmaq, yerə düşmək; *vr sich ~ 1.* (*um Selbstmord zu begehen*) yerə atmaq; *sich aus dem Fenster ~* pəncərədən yerə atılmaq; **2.** (*auf j-n*) üstünə atılmaq, hücum etmək; qarmalamaq; **3.** (*sich in die Arbeit*) çalışmaq, gecə-gündüz işləmək; *j-n ins Unglück ~* bir kəsi fəlakətə salmaq, bir kəsi bedbəxt etmək.

Sturzflug, *der*; -(e)s, -'e şığıma, şığıma.

Sturzhelm, *der*; -(e)s, -e dəmir papaq, dəbilqə.

Sturzkampfflugzeug, *das*; -(e)s, -e şığıyıcı bombardman təyyarəsi.

Sturzwelle, *die*; -, -n gələn dalğa, gələn ləpə.

Stuss, *der*; -es boş söz, mənasız söz; *rede keinen ~!* gic-gic danışma!

Stute, *die*; -, -n madyan.

Stütze, *die*; -, -n **1.** dirək, tir, dayaq; söykənək; **2.** *fig. (Beistand)* dayaq, arxa, kömək.

Stutzen *der*; -s, - **1.** ştuser, qısa tüfəng; **2.** *techn.* qol boru; **3.** qısa corab.

stutzen *vt* kəsib qısaltmaq, kəsmək; *vi* heyrətlənmək; quruyub qalmaq, ehtiyatlı olmaq.

stützen *vt* dayaq vermək, dayaq vur-

maq, dirəmək; *vr sich* ~ söykənmək, dirənmək, dayanmaq, güvənmək, arxalanmaq (*auf A/-ə*); *sich auf die Ellenbogen* ~ dirsəklənmək; *sich ~ auf nəyə-sə* əsaslanmaq, *nəyə-sə* istinad etmək, *nəyə-sə* dayanmaq.

Stutzer, *der*; -s, - modabaz.

stutzig *adj.* : ~ *werden* ehtiyatlı olmaq; quruyub qalmaq; ~ *machen* heyretləndirmək, karıxdırmaq.

Stützpfiler, *der*; -s, - dayaq, dirək.

Stützpunkt, *der*; -(e)s, -e **1.** dayq nöqtəsi; **2.** *mil.* hərbi baza, qərgəh.

Stützung, *die*; -, -en yardım etmə.

subaltern *adj.* tabe edilmiş, asılı; *ein ~es Benehmen* təbəçilik rəftarı (*hərəkəti*).

Subjekt, *das*; -(e)s, -e **1.** (*Person*) şəxs; **2.** *gr.* mübtəda.

subjektiv *adj.* subyektiv, qeyri-obyektiv, şəxsi.

Subjektivität, *die*; - subyektivizm, qeyri-obyektivlik.

sublim *adj.* yüksək, qabarıq; ~e *Be-trachtungen* yüksək baxışlar, yüksək mülahizələr.

sublimieren *vt* **1.** yüksəltmək; təkmilləşdirmək; **2.** *Chem.* sublimə etmək, bərk maddəni mayeyə çevirmək.

subskribieren *vt* -ə yazılmaq, -ə abunə etmək.

Subskription, *die*; -, -en yazılma, abunə.

substantiell *adj.* əhəmiyyətli, mühüm, maddi.

Substantiv, *das*; -s, -e *gr.* ism.

substantivisch *adj.* isimləşmiş, isim kimi işlədilen.

Substanz, *die*; -, -en mahiyyət, məğz, cövhər, əsas; varlıq; *das geht an die* ~ insanın içini yandırır.

substituieren *vt* əvəz etmək.

Substitution, *die*; -, -en əvəz etmə, yerinə qoyma.

Substrat, *das*; -(e)s, -e *biol.* (*Nährboden*) bəsləyici mühit.

subtil *adj.* zərif, incə; ehtiyatlı.

Subtrahend, *der*; -en, -en *math.* çıxı-

lan ədəd.

subtrahieren *vt math.* çıxma.

Subtraktion, *die*; -, -en *math.* çıxma əməliyyatı.

subtropisch *adj.* subtropik.

Subvention, *die*; -, -en maddi yardım, pul yardımı.

subventionieren *vt* pul yardımı etmək, pul yardımı təmək.

subversiv *adj.* təxribatçı, dağıdıcı; qızıqsıdırıcı.

Suchaktion, *die*; -, -en axtarma, axtarış aparma.

Suchanzeige, *die*; -, -n axtarış elanı.

Suchdienst, *der*; -(e)s, -e itgin düşmüş şəxslərin axtarış xidməti.

Suche, *die*; -, -n axtarış, axtarma; *auf der ~ nach -i* axtararkən; *auf der ~ sein nach -i* axtarmaq, axtarmaqda olmaq.

suchen *vt* axtarmaq, aramaq; dalına düşmək; *vi (versuchen)* səy etmək, can atmaq, əlləşmək (*zu Inf. -məyə, məğa*); *was hast du hier zu ~?* burada nə axtarırsan?; *Rat bei j-m* ~ bir kəslə məsləhətləşmək; *Verkäuferin gesucht* satıcı axtarılır; *fig.* eş(ələ)mək; *F* əndər-döndər eləmək .

Sucher, *der*; -s, - **1.** axtaran, axtarıcı; **2.** (*Foto*) nişanlayıcı, visir.

Sucht, *die*; -, -e **1.** (*Abhängigkeit*) mübtələliq; **2.** (*Manie*) həvəs, ehtiras; **3.** (*Rauschgift*) mötədlıq, etiyad.

süchtig *adj.* mübtəla, adətkar, adət-kərdə, xəstə (*nach A/-ə*); ~ *sein* mübtəla olmaq; mötəd olmaq.

Süchtige, *der*; *die*; -n, -n mübtəla, vurulmuş.

Sud, *der*; -(e)s, -e qaynama; bişirmə; qaynaq su.

Süd güney küleyi.

Südafrika; -s Güney Afrika, Cənubi afrika.

Südamerika *das* Güney amerika, Cənubi Amerika.

Sudan Sudan.

sudanesisch *adj.* sudanlı.

Süddeutschland; -s Güney Almaniya, Cənubi Almaniya.

Sudelei, *die*; -, -en cızma-qara.
sudeln *vi* bulamaq, çirkəndirmək.
Süden, *der*; -s güney, cənub; *im* ~ güneydə, cənubda; *nach* ~ güneyə.
Südeuropa; -s Güney Avropa.
Südfrüchte *die/pl.* cənub meyvələri.
Südländer, *der*; -s, - güneyli, cənublu.
südllich *adj.* cənubi, güney; *adv.* cənuba tərəf, güneyə doğru; ~ *von..* -*in* güney tərəfində.
südöstlich *adj.* cənub-şərqi.
Südpol, *der*; -s Cənub Qütbü.
südwärts *adv.* cənuba (*güneyə*) tərəf, cənuba doğru.
südwestlich *adj.* cənub-qərb(i).
Südwind, *der*; -(e)s, -e cənub küləyi.
Suez; -s Süveyş (*Südl.* : *Suez*).
Suezkanal, *der*; -s Süveyş kanalı.
Suff, *der*; -(e)s *F* (*Trunksucht*) sər-xoşluq; *im* ~ sər-xoş.
süffig *adj.* (*Bier, Wein*) ürəyə yatan, ləzzətli, dadlı.
suffisant *adj.* özündən razı, özünü bəyənən.
Suffix, *das*; -es, -e *gr.* son şəkilçi, suffiks.
suggerieren *vt* təsir etmək, inandırmaq, təlqin etmək.
Suggestion, *die*; -, -en təlqin, beyninə yeritmə, inandırma.
suggestiv *adj.* təsiredən, təlqin edici.
Suggestivfrage, *die*; -, -n cavabi içində olan sual.
suhlen : (*Esel, Schwein*) *sich* ~ *in D* palçıqda ağnamaq, palçıqda o üz-bu üzə çevrilmək.
Sühne, *die*; -, -n təqsirini (*günahını*) boynuna alma, peşmançılıq.
sühnen *vt* günahını təmizləmək, günahını yumaq.
Suite, *die*; -, -n **1.** bir-birinin yanında tikilmiş hotel otaqları *pl.*; **2.** *mus.* suit.
Suizid, *der*; -(e)s, -e özünüöldürmə, intihar.
Sujet, *das*; -s, -s mövzu, tema, süjət.
sukzessiv *adj.* tədrici, yavaş-yavaş, bir-birinin ardınca.
Sulfat, *das*; -(e)s, -e sulfat.

Sulfit, *das*; -s, -e sulfit.
Sulfonamid, *das*; -(e)s, -e sulfamit.
Sultan, *der*; -s, -e sultan.
Sultanine, *die*; -, -n kişmiş, kişmişbi-dana, üzüm qurusu, ağüzüm.
Sülze, *die*; -, -n studen, jelatin ət.
summarisch *adj.* icmal, itixisar, yekunlaşdırılmış.
Summe, *die*; -, -n məbləğ; nəticə, yekun, cəmi, cəmisi.
summen *vi* **1.** (*Insekten usw.*) vızılmaq; **2.** (*Melodie*) pəsdən mahnı oxumaq, zümrümə etmək.
Summen, *das*; -s vızılı.
Summer, *der*; -s, - vızılmaq; qapı açma cihazı (*aləti*).
summieren *vt* cəmləmək, yekun vurmaq, toplamaq, yekunlaşdırmaq; *vr sich* ~ toplanmaq, yığılmaq.
Sumpf, *der*; -(e)s, -e bataqlıq, batlaq.
Sumpflüte, *die*; -, -n batlaq çiçəyi.
Sumpffieber, *das*; -s malarıya.
sumpfig *adj.* bataqlıq, çeyillik.
Sums, *der*; -es *F* səs, səs-küy.
Sund, *der*; -(e)s, -e (*Meerenge*) boğaz.
Sünde, *die*; -, -n günah, təqsir; *e-e* ~ *begehen* günah etmək, günaha batmaq.
Sündenbock, *der*; -(e)s, -e *fig.* qapaz-altı, toplələ, adivayqanlı.
Sündengeld, *das*; -(e)s, -er *F* hərəmpul.
Sünder, *der*; -s, - günahkar, təqsirkar, fasiq, xatakar.
sündhaft *adj.* təqsirli, günahlı; *adv.* lap, çox; *fig.* ~ *schön* çox gözəl; *fig.* ~ *faul* lap tənbel.
sündig *adj.* təqsirli, günahlı.
sündigen *vi* günah etmək, günaha batmaq.
sündlos *adj.* günahsız, üzüağ.
super *adj.* *F* çox, fəvqəladə, super.
Superbenzin, *das*; -s super benzin.
Superlativ, *der*; -s, -e *gr.* sifətin üstünlük dərəcəsi; *in lauter* ~ *en reden* həddindən çox şişirtmək.
Supermacht, *die*; -, -e böyük dövlət.
Supermarkt, *der*; -(e)s, -e böyük mağaza, supermarket.

Suppe, *die*; -, -n **1.** şorba, sup; **2.** *fig. die ~ auslöffeln müssen* əzabını çəkmək; *j-m die ~ versalzen* bir kəşə pislilik etmək.

Suppengrün, *das*; -s şorba tərəvəzi, şorba göyərtisi *pl.*

Suppenlöffel, *der*; -s, - şorba qaşığı.

Suppenteller, *der*; -s, - dərin boşqab.

Supplement, *das*; -(e)s, -e əlavə; artım.

Sure, *die*; -, -n surə.

Surrealismus, *der*; - surrealizm.

surrealistisch *adj.* surrealizm, surrealist.

surren *vi* vızıldamaq.

Surrogat, *das*; -(e)s, -e əvəz, bədəl.

suspekt *adj.* şübhəli.

suspendieren *vt* **1.** (*j-n*) müvəqqəti olaraq kənar etmək, kimisə vəzifədən azad etmək; **2.** (*Anordnungen*) müvəqqəti olaraq dayandırmaq; **3.** (*Entscheidungen*) asılı vəziyyətdə saxlamaq.

süß *adj.* şirin; *fig.* xoşagələn, dadlı.

Süße, *die*; - şirinlik; *die ~ des Lebens genießen* həyatın şirinliyindən ləzzət almaq.

süßen *vt* şirin etmək.

Süßholz, *das*; -es biyan kökü; *fig. ~ raspeln (Frauen gegenüber)* dil tökmək.

Süßigkeit, *die*; -, -en **1.** şirniyyat; **2.** şirirlik.

süßlich *adj.* **1.** şirintəhər; **2.** (*kitschig*) şit; **3.** (*scheinheilig freundlich*) ikiüzlü, riyakar; *~e Worte* riyakar sözlər.

süßsauer *adj.* turşaşirin, meyxoš.

Süßspeise, *die*; -, -n şirniyyat; şirin yeməklər.

Süßstoff, *der*; -(e)s, -e şirin maddə, saxarin.

Süßwaren *die/pl.* şirniyyat *pl.*

Süßwasser, *das*; -s, - u. -" şirin su.

Sweater, *der*; -s, - terköynəyi, sviter.

Swimmingpool, *der*; -s, -s üzmə hovuzu.

Symbiose, *die*; -, -n ortaq yaşama; həyat birliyi.

Symbol, *das*; -s, -e simvol (*Süd. : simbol*), rəmz; əlamət, işarə, nümunə.

Symbolik, *die*; - simvolik, rəmzi.

symbolisch *adj.* simvolik, simbolik.

symbolisieren *vt* simvollaşdırmaq.

Symbolismus, *der*; - simvolizm (*simbolizm*).

Symmetrie, *die*; -, -n simmetri(*ya*).

symmetrisch *adj.* simmetrik.

Sympathie, *die*; -, -n **1.** meyl, rəğbət, tərəfində durma, simpati(*ya*), hüsn-rəğbət; **2.** (*Mitgefühl*) dərdə şərik olma; *~ empfinden für..* -ə rəğbət bəsləmək.

sympathisch *adj.* sevimli, duzlu, məlahətli, rəğbətli, simpatik, qanıisti, qanışirin, güləşqabaq, açıqürəkli, adamaqovuşan, hallı, istiqanlı; *er ist mir ~* mən onu sevirəm, o, xoşuma gəlir.

Sympathisant, *der*; -en, -en rəğbət bəsləyən, tərəfdar, tərəfgir.

sympathisieren *vt* xoşu gəlmək, məhəbbət göstərmək, hüsn-rəğbət göstərmək, rəğbət bəsləmək (*mit D/-ə*).

Symphonie, *die*; -, -n simfoni(*ya*).

symphonisch *adj.* simfonik.

Symposion, *das*; -s, -ien simpozium, müəyyən mövzu haqqında elmi iclas.

Symposium, *das*; -s, -ien *s. Symposion.*

Symptom, *das*; -s, -e əlamət, nişanə, simptom.

symptomisch *adj.* əlaməti olan.

Synagoge, *die*; -, -n sinaqoq.

synchronisieren *vt* **1.** bir-birilə uyğunlaşdırmaq; **2.** (*Film*) dublyaj etmək.

Synchronisierung, *die*; -, -en sinxronizasi(*ya*), filmi dublyaj (*Süd. : dublaj*) etmə.

Syndikat, *das*; -(e)s, -e **1.** sindikat; **2.** (*Kartell*) kartel; **2.** (*Rechtsbeistand*) hüquq müşavirliyi; *fig.* mafiya.

Syndikus, *der*; -, -se *od. -dizi jur.* hüquq müşaviri.

Syndrom, *das*; -s, -e *med.* sindrom, müəyyən bir xəstəliyin əlamətləri.

Synode, *die*; -, -n ruhanilər məclisi.

synonym *adj.* sinonim, həm mənə.

syntaktisch *adj.* sintaktik, sintaksis.

Syntax, *die*; - *gr.* sintaksis.

Synthese, *die*; -, -n sintez.

synthetisch *adj.* sintetik.

Syphilis, *die*; - *med.* sifilis.

Syrer, *der*; -s, - suriyalı.

Syrien; -s Suriya (*Süd.* : Suriyə).
syrisch *adj.* suriyalı, suriyəli.
System, *das*; -s, -e sistem.
Systemanalyse, *die*; - sistem analizi.
Systematik, *die*; -, -en sistematik, bir mövzünün məntiqi baxımdan müxtəlif hissələrə bölünməsi.
systematisch *adj.* sistemli, sistematik, daimi, müntəzəm.
systematisieren *vt* sistem vermək, sis-

temləşdirmək.
systemeigen *adj.* sistemə aid.
systemlos *adj.* systemsiz.
Szene, *die*; -, -n **1.** *Th.* səhnə; **2.** (*Er-
 eignis*) hadisə; **3.** savaşıma, dava; *fig.*
e-e ~ machen savaşımaq (*j-m/bir kəslə*),
 hay-küy salmaq; *Drogenszene* narkotik
 çevrəsi.
Szenerie, *die*; -, -n **1.** səhnə; **2.** mənzərə.

T

T, t, das; -, - Alman əlifbasının iyirminci hərfi.

Tabak, der; -s, -e tütün; tənəki.

Tabakbau, der; -(e)s tütünçülük.

Tabakblatt, das; -(e)s, -er tütün yarpağı.

Tabakfabrik, die; -, -en tütün fabriki, tütün kərxanası (*karxanası*).

Tabakhändler, der; -s, - tütünçü.

Tabakindustrie, die; -, -n tütün sənayesi.

Tabakladen, der; -s, - tütünçü mağazası.

Tabakpflanze, die; -, -n tənəki bitkisi.

Tabaksbeutel, der; -s, - tütün kisəsi.

Tabaksdose, die; -, -n tütün qabı.

Tabakspfeife, die; -, -n çubuq; pip.

tabellarisch adj. cədvəl şəklində.

Tabelle, die; -, -n cədvəl, siyahı.

Tablett, das; -s, -s məcməyi, sini.

Tablette, die; -, -n həb, yastı həb.

tabu adj. tabu, üstü örtülü mətləb.

Tabu, das; -s, -s tabu; haqqında danışmaq mümkün olmayan.

tabufrei adj. tabusuz.

tabuisieren vt tabu etmək, toxunulmaz elan etmək, haqqında danışmaq.

Tabulator, der; -s, -toren tabulator, yazı maşınında cədvəl enini təyin etmək üçün qurğu.

Tabulatur, die; -, -en orta əsrlərdə Almaniya kiçik əsnafların yazdıqları mahnı və şeirlərin qaydalar məcmuəsi, meysterzingerlərin qaydalar məcmuəsi.

Tachometer, der; -s, - sürət ölçən cihazı, taxometr.

Tadel, der; -s, - **1.** (*Rüge*) tənbeh, danlaq, dansaq; qınama, məzəmmət, pisləmə; tənə; **2.** *ohne* ~ eyibsiz, nöqsansız, qüsursuz.

Tadelei, die; -, -en durmadan danlamaq, durmadan məzəmmət etmək.

tadellos adj. **1.** eyibsiz, nöqsansız, ləkəsiz; **2.** (*ausgezeichnet*) mükəmməl, əla; *eun* ~es *Benehmen* əla davranış (*rəftar*).

tadeln vt danlamaq, məzəmmət etmək, pisləmək, abırlamaq, qınamaq, gözümçixdiya salmaq (*wegen et./nədən ötrü isə*); *fig.* ədəbləndirmək, ədəb vermək; *getadelt werden* danlanmaq, məzəmmətlənmək, abırlanmaq.

tadelnswert adj. məzəmmətə layiq, töhmətə layiq.

Tadschikistan; -s Tacikistan.

Tadschike, der; -n, -n tacik.

tadschikisch adj. tacik; tacikcə.

Tafel, die; -, -n **1.** (*Wandtafel*) lövhə, yazı taxtası; *an die* ~ *schreiben* yazı taxtasına yazmaq; **2.** (*für Mitteilungen*) elan lövhəsi; **3.** (*Tisch*) yemək mizi; süfrə, dəstərxan; *die* ~ *aufheben* süfrəni yığışdırmaq, yemək mizinin dalından durmaq; **4.** *e-e* ~ *Schokolade* bir parça şokolad, şokolad parçası; **5.** (*Tabelle*) cədvəl.

tafelfertig adj. süfrəyə qoymalı.

tafeln vi süfrə başında oturub yaxşı yeyib-ichmək.

täfeln vt taxta ilə üz çəkmək; döşəmək; *ein getäfeltes Zimmer* taxta ilə döşənmiş otaq.

Tafelobst, das; -es süfrəlik meyvə.

Tafelrunde, die; -, -n süfrə başında oturan qonaqlar.

Tafelwasser, das; -s, -er şüşəyə doldurulmuş mədən suyu.

Tafelwein, der; -s, -e süfrə şərabı (*çaxırtı*).

Täfelung, die; -, -en **1.** *nur sg.* üz çəkmə, döşəmə; **2.** döşəmə taxtası.

taff adj. **1.** (*sympathisch*) sevimli; **2.** (*robust, hart*) sağlam, möhkəm.

Taft, der; -(e)s, -e tafta parçası.

Tag, der; -(e)s, -e gün; gündüz *jeden* ~ hər gün, gündə, axşam-sabah; *am* ~e gündüz; *e-s* ~es bir gün, günlərin birində; *den ganzen* ~ bütün gün; ~ *für* ~ gündən-günə, günü-gündən; *dieser* ~e bu günlərdə; *e-s* ~es günlərin bir günündə; ~ *und Nacht* gecə-gündüz, gecəbegündüz, axşam-sabah; *an den* ~ *kommen* aşkara çıxmaq; *in den* ~ *hinein leben* sabahı düşünməmək; (*e-e Frau*)

ihre ~e haben aybaşı olmaq; gute ~e sehen (yaxşı) gün görmək; s-e Tage sind gezählt ölümü yaxınlaşır; am hellichten (hellen) ~ aydın bir gündə, günün gün-orta çağı; j-m guten ~ sagen bir kəsə salam vermək; alle zwei ~e gınaşırı, iki gündən bir; am kommenden ~ ertə(s) gün; ist es jetzt Nacht oder ~? indi gecədir yoxsa gündüz?

tagaus adv. : ~, tagein gündən-günə.

Tagebau, der; -(e)s, -e (Bergwerk) yer altını açıq üsul ilə işlətmə.

Tagbuch, das; -(e)s, -er gündəlik dəftəri, xatirə dəftəri.

Tagedieb, der; -(e)s, -e avara, tənbel.

tagein adv. ~, tagaus hər gün, davamli.

Tagegeld, das; -(e)s, -er gündəlik xərc.

tagelang adj. günlərlə, gün(lər) boyu.

Tagelohn, der; -(e)s, -e günəmuzd əmək, əlmuzdu, gündəlik qazanc.

Tagelöhner, der; - günəmuzd işçi, vaxtamuzdçu, muzdla işləyən fəhlə, rəncbər.

tagen vi iclas etmək, iclas keçirmək, toplanmaq.

Tagesanbruch, der; -(e)s, -e günün açılması, günün başlanması, sübh; bei ~ günün ilk çağı, sübh tezdən, gün çıxarkən.

Tagesausflug, der; -(e)s, -e bir günlük səyahət.

Tagesbericht, der; -(e)s, -e gündəlik məlumat.

Tageseinnahmen, die/pl. gündəlik gəlir, gündəlik mədaxil.

Tageskasse, die; -, -n Th. gündüz kassası (Süd. : a. bilət satılan gışə).

Tageskurs, der; -es, -e günün məzənəsi.

Tageslicht, das; -(e)s gün işığı; ans ~ kommen üzə çıxmaq; ans ~ bringen aşkar etmək, açıb-ağartmaq.

Tagesordnung, die; -, -en gündəlik, gündəlik məsələ; an der ~ sein gündəlikdə olmaq; auf der ~ stehen gündəliyə düşmək, gündəlikdə durmaq; auf die ~ setzen gündəliyə salmaq, gündəliyə da-

xil etmək.

Tagespresse, die; - gündəlik mətbuat.

Tagesration, die; -, -en gündəlik pay.

Tageszeit, die; -, -en gündüz; gün; zu jeder ~ gündüz (vaxtı), hər saat(da); um diese ~ ist er in der Schule günün bu vaxtında o məktəbdədir.

Tageszeitung, die; -, -en gündəlik qəzet, gündüz gəzeti.

tageweise adv. gün hesabı(yla).

Tagewerk, das; -(e)s, -e gündüz işi; bir gündə görülən iş.

täglich adj. gündəlik, hərgünkü, hər-günlük; die ~en Gebete hərgünkü dua; adv. 1. hər gün, günəbir; 2. gündən-günə; 3. gündə; dreimal ~ gündə üç dəfə.

tags adv. ~s darauf bir gün sonra; ~s zuvor bir gün qabaq, bir gün öncə.

tagsüber adv. bir gün ərzində, bir gündə, gündüz.

tagtäglich adj. hər gün, gündən-günə, hərgünkü.

Tagundnachtgleiche, die; -, -n gecə-gündüzün bərabərliyi.

Tagung, die; -, -en qurultay, yığıncaq, konfrans, sessiya.

Taifun, der; -s, -e burağan, qasırğa, tufan, şiddətli fırtına.

Taille, die; -, -n 1. bel; 2. (am Kleid) bel ölçüsü, qurşaq.

tailliert adj. bədənə uyğun formada tikilmiş.

Takt, der; -(e)s, -e 1. nur sg. mus. takt, vəzn, üsul; im ~ spielen ahəng (vəzn) ilə çalmaq; 2. fig. ədəb, mərifət, nəzakət; viel ~ haben çox mərifətli olmaq; fig. aus dem ~ bringen çaşıdırmaq, karıxdırmaq; im 10 Minuten ~ 10 dəqiqədə bir.

taktfest adj. 1. mus. taktı saxlayan; taktı gözləyən; 2. fig. (sicher in der Arbeit) öz işini yaxşı bilən; 3. (gesund) sağlam, möhkəm.

Taktgefühl, das; -(e)s ədəblilik, nəzakətlik; incəlik, zəriflik.

taktieren vi 1. taktı gözləmək, ayaqlaşmaq; 2. (taktisch handeln) taktika ilə rəftar etmək.

Taktik, *die*; -, -en taktik(a), xətti-hərəkət; məhərətli hərəkət etmə, planlı davranış.

taktisch *adj.* taktiki.

taktlos *adj.* ədəbsiz, nəzakətsiz.

Taktlosigkeit, *die*; -, -en nəzakətsizlik.

Taktstock, *der*; -(e)s, -e dirijor çubuğu.

taktvoll *adj.* ədəbli, nəzakətli, incə-ruhlu, sayqılı.

Tal, *das*; -(e)s, -er dərə, vadi.

talabwärts *adv.* dərə boyu aşağı, dərə ilə aşağı.

Talar, *der*; -s, -e cübbə.

Talent, *das*; -(e)s, -e istedad, qabiliyyət, bacarıq, zəka, mahirlik.

talentiert *adj.* istedadlı, zəkali, bacarıqlı, məhərətli.

talentlos *adj.* istedadsız, məhərətsiz.

Taler, *der*; -s, - hist. (dt.Münze) qədim pul vahidi.

Talfahrt, *die*; -, -en **1.** (mit der Seilbahn) asma yol ilə getmək; **2.** fig. durğunluq, çətin vəziyyət; *die* ~ des Dollars ist gebremst dolların məzənnəsinin aşağı düşməsi dayandı.

Talg, *der*; -(e)s ərinmiş piy.

Talgkerze, *die*; -, -n piy şamı.

Talglicht, *das*; -(e)s, -er u. -e s. Talgkerze.

Talisman, *der*; -s, -e (shützend vor Krankheiten etc.) həmail, boyundan asılan dua, tilsim.

Talk¹, *der*; -(e)s talq (mineral).

Talk², *der*; -s, -s söhbət; laqırtı.

Talkum, *das*; -s talq pudrası.

Talkessel, *der*; -s, - çala, böyük çuxur, çökək.

Talkshow, *die*; -, -s televiziya məşhur adamlarla danışma proqramı.

Talmud, *der*; -s, -e yəhudilərin ən mühüm məzhəbi kitabı.

Talsperre, *die*; -, -n bənd.

talwärts *adv.* dərə ilə aşağı, dərə boyu aşağı.

Tambour, *der*; -s, -e **1.** veralt. təbilçalan; **2.** gümbəz (qübbə) qoyulan yer.

Tamburin, *das*; -s, -e (Schellentrommel) qaval; dəf.

Tampon, *der*; -s, -s **1.** med. tampon, mayəni özünə çəkən pambıq; **2.** tıxac.

Tamtam, *das*; -s hay-küy salmaq; *F viel ~ um j-n machen* bir kəsə həddən artıq iltifat göstərmək (*reklam etmək*).

Tand, *der*; -(e)s xırdavat; *billiger ~ zir-zibil*, cır-cındır.

Tändelei, *die*; -, -en nazlanma, flirt, eşqbazlıq.

tändeln *vi* **1.** boş işlərlə məşğul olmaq; **2.** (mit j-m) eşqbazlıq etmək.

Tandem, *das*; -s, -s **1.** ikinəferlik velosiped, (*Süd. : ikinəferlik yelatı*); **2.** ikiatlı fayton, ikiatlı araba.

Tang, *der*; -s, -e bot. dəniz yosunu.

Tangente, *die*; -, -n math. tangens; toxunan xətt, mümas.

tangieren *vt* **1.** math. tangens olmaq, toxunmaq (*Süd. : mümas olmaq*); **2.** (e-e Sache berührt j-n) təsir qoymaq, təsir etmək, toxunmaq; dəxli olmaq.

Tango, *der*; -s, -s tanqo.

Tank, *der*; -s, -s **1.** böyük qab, çən; **2.** mil. tank.

tanken *vt* benzin doldurmaq, duru yanacaq doldurmaq.

Tanker, *der*; -s, - tanker, maye daşıyan gəmi.

Tankstelle, *die*; -, -n benzindoldurma məntəqəsi, benzin stansiyası (*Süd. : pomp benzin*).

Tankwart, *der*; -es, -e benzinçi, benzin dolduran, yanacaq dolduran fəhlə.

Tanne, *die*; -, -n küknar, həmişəyaşıl.

Tannenbaum, *der*; -(e)s, -e yolka ağacı, Noel ağacı, küknar.

Tannenzapfen, *der*; -s, - küknar qozası, qoza.

Tante, *die*; -, -n xala; əmmə, bibi.

Tante-Emma-Laden, *der*; -s, -" baqqal dükanı, baqqallıq.

Tantieme, *die*; -, -n qazanc hissəsi; ~n beziehen qazandıran hissə almaq.

Tanz, *der*; -es, -e rəqs, oyun.

Tanzabend, *der*; -s, -e rəqs olan gecə, rəqs gecəsi.

tänzeln *vi* (Pferd) sallana-sallana yerimək; hoppana-hoppana yerimək, oy-

naya-oymaya yerimək; (*Hüfte*) ~ *lassen* burcunmaq.

tanzen *vi* rəqs etmək, oynamaq.

Tänzer, *der*; -s, - rəqqas.

Tänzerin, *die*; -, -*nen* rəqqas (*qadin*), çəngi.

tänzerisch *adj.* rəqs kimi.

Tanzfläche, *die*; -, -*n* rəqs meydançası.

Tanzgesellschaft, *die*; -, -*en* rəqs məclisi.

Tanzkapelle, *die*; -, -*n* rəqs orkestri.

Tanzlehrer, *der*; -s, - rəqs müəllimi.

Tanzlokal, *das*; -(e)s, -e rəqs yeri.

Tanzmusik, *die*; - rəqs musiqisi.

Tanzpartner, *der*; -s, - rəqs yoldaşı.

Tanzschule, *die*; -, -*n* rəqs məktəbi.

Tanzstunde, *die*; -, -*n* rəqs dərsi.

Tapet, *das* *fig.* : *et. aufs ~ bringen* *bir şeyin* haqqında danışmaq.

Tapete, *die*; -, -*n* divar kağızı.

tapezieren *vt* divar kağızı çəkmək, kağızlaşdırmaq.

Tapazier, *der*; -s, - divar kağızı çəken, divarlara kağız yapışdırın usta.

tapfer *adj.* qoçaq, cəsəətli, igid, qorxusuz, mərd, rəşadətli, ürəkli, hünərli, cəsur, cürətli, şücaətli, bahadır, böyrəkli, budal, canbaz, ciyərlı, dəliqanlı; *fig.* *F* erkək, kişi; *adv.* cürətlə, şücaətlə, igidcəsinə.

Tapferkeit, *die*; - qoçaqlıq, mərdlik, ürəkliklik, igidlik, hünər, cəsəət, cürət(lilik), şücaət; *fig.* erkəklik, kişilik.

tappen *vi* (*mit schweren Schritten*) ağır-ağır getmək, sürünmək; *fig.* *im Dunkeln* ~ arxayın olmamaq, çaşıb qalmaq.

täppisch *adj.* bacarıqsız, ağır; kobud.

tapsig *adj.* (*von jungen Tieren*) bacarıqsız.

Tara, *die*; -, -*ren* *H* 1. (*Verpackung e-r Ware*) qablaşdırma; 2. qablaşdırma malın ağırlığı.

Tarantel, *die*; -, -*n* böyük və zəhərli bுவə, bுவə.

Tarif, *der*; -s, -e 1. (*amtl. Verzeichnis von Preisen*) tarif, rəsmi dairələr tərəfindən təyin edilmiş qiymət, nırx; *die*

Eisenbahn hat ihre ~e erhöht dəmir yo-l(u) gediş-gəliş qiymətlərini artırdı; 2. (*die Höhe der Löhne*) tarif, əmək haqlarının səviyyəsi.

tariflich *adj.* tarif ilə uyğun.

Tariflohn, *der*; -(e)s, -*e* tarif üzrə minimum əmək haqqı.

Tarifvertrag, *der*; -(e)s, -*e* kollektiv müqavilə.

tarnen *vt* gizlətmək, məxfi saxlamaq; pərdələmək, maskalanmaq; *vr sich ~* öz kimliyini gizlətmək; *der Dieb tarnte sich als Fotograf* oğru özünü fotoqraf kimi gizlətmişdi.

Tarnung; *die*; -, -*en* gizlənmə, maskalama, məxfi saxlama.

Tarot, *der*; *das*; -s, -s tarot.

Tasche, *die*; -, -*n* 1. (*Hosentasche*) cib; 2. (*Handtasche*) sumka, əl çantası; 3.

(*Einkaufstasche*) torba, çanta; dağar; *fig.* *et. in die ~ stecken* bir şeyi cibinə qoymaq; *fig.* *j-n in die ~ stecken* başqasına üstün gəlmək, kimisə cibinə qoymaq; *tief in die ~ greifen müssen* çox pul xərcləmək; səxavətli olmaq; *et. aus der eigenen ~ bezahlen* bir şeyi öz cibindən vermək; *j-m die Tasche leeren* cibini kəsmək.

Taschenbuch, *das*; -(e)s, -*er* cib kitabı.

Taschendieb, *der*; -(e)s, -e cibkəsən, cibgir, cibəgirən.

Taschengeld, *das*; -(e)s, -*er* cibxərci, cibxərcliyi, xərclik.

Taschenlampe, *die*; -, -*n* cib fənəri.

Taschenmesser, *das*; -s, - cib bıçağı.

Taschenrechner, *der*; -s, - kiçik həcmli hesablayıcı maşın.

Taschenspieler, *der*; -s, - hoqqabaz.

Taschentuch, *das*; -(e)s, -*er* cib dəsmalı, əl yaylığı, dəsmal.

Taschenuhr, *die*; -, -*en* cib saati.

Taschenwörterbuch, *das*; -(e)s, -*er* cib sözlüyü, kiçik lüğət.

Tasse, *die*; -, -*n* fincan; *e-e ~ Tee* bir fincan çay; *aus der ~ trinken* fincandan içmək; *F nicht alle ~n im Schrank haben* ağılı başında olmamaq.

Tastatur, *die*; -, -*en* klaviatura, tox-

maqcıq (*pianoda, qarmonda və ..*).

Taste, *die*; -, *-en* (*bei Schreibmaschine, Klavier usw.*) toxmaqcıq, dil, klaviş.

tasten *vi* **1.** əllə axtarmaq (*nach D/bir şeyi*); əlləmək, əllə (*toxunmaqla*) hiss etmək; **2.** (*behutsam fragen*) ehtiyatla soruşmaq; *vr sich ~* əlləyə-əlləyə irəli getmək, əl toxundura-toxundura axtarmaq; *sich durch e-n dunklen Gang zur Tür ~* qaranlıq koridorda əlləyə-əlləyə qapını axtarmaq.

Tastsinn, *der*; *-(e)s*, - toxunma hissi; lamisə.

tat *s. tun.*

Tat, *die*; -, *-en* **1.** iş, əməl; hərəkət; əda; **2.** (*Straftat*) cürm, cinayət; **3.** (*Heldentat*) qəhrəmanlıq; *in die ~* umsetzen əməl etmək, həyata keçirmək; *in der ~* həqiqətən, həqiqətdə; *j-n auf frischer ~ ertappen* bir kəsi cinayət (*iş*) başında yaxalamaq; *j-m mit Rat und ~ beistehen* bir kəsə sözdə və əməldə kömək etmək, maddi və mənəvi yardım etmək.

Tatar¹, *der*; *-en*, *-en* Tatar.

Tatar², *das*; *-s* döyülmüş inək etindən bişirilmiş xörək.

Tatarin, *die*; -, *-nen* Tatar (*qadın*).

Tatbericht, *der*; *-(e)s*, *-e* hadisə haqqında məlumat.

Tatbestand, *der*; *-(e)s*, *-e jur.* işin mahiyyəti; faktlar.

Tatbestandsaufnahme, *die*; -, *-n* cinayət işinin qeyd alınması.

Tateinheit, *die*; -, *-en* iki cinayətin bir yerdə baş verməsi.

Tatendrang, *der*; *-(e)s* fəaliyyət arzusu, fəaliyyət həsrəti.

Tatendurst, *der*; *-(e)s s. Tatendrang.*

tatenlos *adj.* fəaliyyətsiz, passiv.

Täter, *der*; *-s*, - təqsirkar; canı.

Täterschaft, *die*; - cinayət, təqsirkarlıq.

tätig *adj.* fəal, çalışqan, fəaliyyətli; aktiv; *~ sein* fəal olmaq, işləmək (*bei, in D/-də*); *~ werden* hərəkətə gəlmək, hərəkət etmək.

tätigen *vt* yerinə yetirmək, icra etmək.

Tätigkeit, *die*; -, *-en* **1.** fəaliyyət; **2.** (*beruflich*) iş, ixtisas, vəzifə.

Tätigkeitsbereich, *der*; *-(e)s*, *-e* fəaliyyət sahəsi.

Tätigkeitsbericht, *der*; *-(e)s*, *-e* fəaliyyət haqqında hesabat.

Tätigkeitsfeld, *das*; *-(e)s*, *-er s. Tätigkeitsbereich.*

Tätigkeitswort, *das*; *-(e)s*, *-er gr. fel.*

Tatkraft, *die*; - fəallıq, təpərillik; səbat, təpər.

tatkräftig *adj.* enerjili, səyli, fəal, təpərli; təsirli; *~e Hilfe* təsirli yardım.

tätigen *vt* etmək, hərəkətə gətirmək.

tätlich *adj.* zorakı, zor gücü ilə, fiziki güc tətbiq etməklə; *~ werden gegen* döymək, *-i* vurmaq.

Tätlichkeiten *die/pl.* zorakılıq; *es kam zu ~en* bir-birlərini döydülər.

Tatmotiv, *das*; *-s*, *-e* cinayətin səbəbi, cürmün səbəbi.

Tatort, *der*; *-(e)s*, *-e* cinayətin edildiyi yer, hadisə yeri.

tätowieren *vt* bədəninə şəkillər döydürmək, xal döydürmək.

Tätowierung, *die*; -, *-en* xal, şəkillər (*xal*) döydürmə, bənək.

Tatsache, *die*; -, *-n* həqiqət, fakt; *vollendete ~* baş vermiş hadisə, olub bitmiş hadisə, əmri-vaqə; *die ~n verdrehen* həqiqi hadisəni təhrif etmək; *den ~n ins Auge blicken* həqiqətdən qorxmaq.

tatsächlich *adj.* həqiqi, faktik, düzgün; *adv.* həqiqətən, ciddən, doğrudan da, əsasən; *die ~n wirtschaftlichen Verhältnisse* həqiqi iqtisadi durum (*vəziyyət*); *veralt.* əlhaq; *F* düzünü soruşasan; həri?.

tätscheln *vt* nazlamaq; məhəbbət ilə kürəyinə vurmaq.

Tatterich, *der*; *-(e)s* *F* əllərin titrəməsi; *den ~ haben* əlləri titrəmək.

tatt(e)rig *adj.* titrəyən, titrək, lərzan.

Tatze, *die*; -, *-n* (*Pfote*) pəncə, ayaq; *fig.* çəng.

Tatzeit, *die*; -, *-en* cinayətin baş verən vaxtı.

Tau¹, *der*; *-(e)s* şəbnəm, şəh; qrov.

Tau², *das*; *-(e)s, -e* kanat, buraz, yoğun ip.

taub *adj.* **1.** kar, sağır; **2.** (*ohne Gefühl*) keyləşmiş, hissiz; **3.** (*leer*) boş; *~e Nuss* boş qoz; *sich ~ stellen* özünü karlığa vurmaq.

Taube, *die*; -, *-n* göyərçin.

Taubenfarbe, *die*; -, *-n* boz-mavi rəng.

taubengrau *adj.* gömgöy, tündgöy.

Taubenschlag, *der*; *-(e)s, -'e* göyərçin damı, göyərçin yuvası.

Taubheit, *die*; - karlıq.

taubstumm *adj.* lal-kar.

Taubstumme, *der u. die*; *-n, -n* lal-kar adam.

tauchen *vt* (*eintauchen*) (*in A -ə*) batırmaq, salmaq, soxmaq; *vi* suya batmaq, sualtı üzmək.

Taucher, *der*; *-s, -* dalğıcı, qəvvas.

Taucheranzug, *der*; *-(e)s, -'e* dalğıcı paltarı.

Taucherbrille, *die*; -, *-n* dalğıcı eynəyi.

Tauchsieder, *der*; *-s, -* elektrik su qaynadıcı cihaz.

tauen *vi* (*Eis*) ərimək; *es taut* qar əriyir.

tauen² *vi* *es taut* şəbnəm düşür, şəh düşür.

Taufakt, *der*; *-(e)s, -e* xaç suyuna salma mərasimi.

Taufbecken, *das*; *-s, -* kupel, xaç suyuna salmaq üçün böyük qab.

Taufe, *die*; -, *-n* xaç suyuna salma, xristian etmə.

taufen *vt* xaç suyuna salmaq, xristian etmək; *j-n auf den Namen Walter* ~ bir kəsi dini törenlə Valter adlandırmaq.

Täufer, *der*; *-s, -* xaç suyuna salan, xristian edən.

Täufing, *der*; *-s, -e* xaç suyuna salınan uşaq, xristian edilən uşaq.

taufisch *adj.* lap təzə, çox təzə.

Taufschein, *der*; *-(e)s, -e* xristianlığı qəbul etmə şəhadətnaməsi.

taugen *vi* yaramaq, lazım olmaq, əlverişli olmaq, qabiliyyətli olmaq (*für A, zu D/neyəsə, kiməsə*); (*zu*) *nichts* ~ heç

bir şeyə yaramamaq.

Taugenichts, *der*; *-es, -e* darğaşayırd, yaramaz adam, qabiliyyətsiz adam, biar, tənbel.

tauglich *adj.* yararlı, karagələn, yönlü, qabiliyyətli, lazımı, istifadəli (*für A, zu D/-ə*); *mil. er ist ~ o*, hərbi qulluğa yararlıdır.

Tauglichkeit, *die*; - əlverişlilik, yararlıq; qabiliyyət.

Taumel, *der*; *-s* **1.** başgicəllənmə; *von e-m ~ erfasst sein* başı gicəllənmək; **2.** *fig.* sərxoşluq, həzz; *im ~ der Leidenschaft* həvəsin qızgın vaxtında.

taumelig *adj.* başı gicəllənən.

taumeln *vi* yırğalanmaq, laxlamaq; tərəddüd etmək; başı gicəllənmək (*vor D/-dən*).

Tausch, *der*; *-(e)s, -e* dəyişdirmə, dəyişmə, əvəzetmə, əvəzləmə; mübadilə, aldəyiş.

tauschen *vt* dəyişdirmək, dəyişmək, əvəz etmək, əvəzləmək (*gegen A/ilə*); *ich möchte nicht mit ihm ~ mən onun yerində olmaq istəməzdim*.

täuschen *vt* aldatmaq, yalan satmaq, fənd işlətmək, fəndə salmaq; bənzətmək; *vr sich ~ səhv etmək, yanılmaq; sich ~ lassen von.. -ə* aldanmaq.

täuschend *adj.* aldadıcı, gözqamaşdırıcı; *~e Ähnlichkeit* son dərəcə oxşarlıq.

Tauschhandel, *der*; *-s, -'* mübadilə ticarəti.

Tauschmittel, *das*; *-s* mübadilə vasitəsi.

Tauschobjekt, *das*; *-(e)s, -e* dəyişilən şey; mübadilə mövzusu.

Tauschwert, *der*; *-(e)s, -e* mübadilə dəyəri.

Täuschung, *die*; -, *-en* **1.** (*Irrtum*) səhv, yanılma; **2.** (*Einbildung*) xəyal, təsəvvür; **3.** (*Betrug*) aldatma, kələk, hiylə; *optische* ~ optik səhv.

tausend *min*; *~e von Menschen* minlərcə adam.

Tausend, *das*; *-s, -e* *min*; *einige ~ Bücher* bir neçə min kitab; *~e von Zuschauern* minlərcə tamaşaçı; *~ und Abertau-*

send minlərcə.

tausenderlei *adv.* min cür, minlərlə.

tausendfach *adj.* min dəfə artıq, min qat.

Tausendfüßler, *der*; -s, - zo. çoxayaqlı, qırxaşaq.

tausendjährig *adj.* minillik.

Tausendkünstler, *der*; -s, - hər işi bacaran; usta, mahir.

tausendmal *adv.* min dəfə.

Tausendsassa, *der*; -s, -s *F* mahir, usta, əlindən hər iş gələn.

tausendst- *adj.* mininci.

tausendstel *adj.* mində bir; *e-e* ~ *Sekunde* mində bir saniyə.

Tausendstel, *das*; -s, - mində bir(i).

Tausendundeine Nacht minbir-gecə.

Tautropfen, *der*; -s, - şəh damcısı.

Tauwetter, *das*; -s **1.** mülayim hava; **2. fig. pol.** münasib siyasi vəziyyət.

Tauziehen, *das*; -s yoğun ip çəkmə yarış; *fig.* rəqabət, çəkişmə.

Taverne, *die*; -, -n meyxana, pivəxana.

Taxameter, *der*; -s, - taksometr.

Taxe, *die*; -, -n **1.** (*Abgabe*) vergi; **2.** (*Schätzung*) qiymət qoyma; nırx; **3.** taksı.

Taxi, *das*; -s, -s taksı; ~ *fahren* taksı sürmək, taksilə getmək.

taxieren *vt* qiymət qoy(ul)maq, nırx-qoymaq.

Taxifahrer, *der*; -s, - taksı sürücüsü, taksı şoferi.

Taxistand, *der*; -(e)s, -'e taksı dayanaacağı.

Taxus, *der*; -, - bot. qaraçöhrə.

Team, *das*; -s, -s **1.** qrup, tim; **2. Sport** komanda (*Süd.* : *tim*).

Technik, *die*; -, -en texnika (*Süd.* : *teknik*), fənn.

Techniker, *der*; -s, - texniker (*Süd.* : *teknisiyən*).

Technikum, *das*; -s, -ka u. -ken texnikum, orta ixtisas məktəbi.

technisch *adj.* texniki, texniki, fənni.

Technisierung, *die*; - texnika tətbiq etmə.

Technokratie, *die*; - texnokrasiya (*Süd.* : *teknokrası*).

Technologie, *die*; -, -n texnologiya (*Süd.* : *teknoloji*).

Techtelmechtel, *das*; -s, - eşqbazlıq.

Teckel, *der*; -s, - taksa, əyriqıç kiçik it cinsi.

Teddy, *der*; -s, -s oyuncaq ayı.

Teddybär, *der*; -en, -en *s.* *Teddy*.

Tee, *der*; -s, -s çay; ~ *kochen* çay dəmləmək; ~ *einschenken* çay süzmək.

Teedose, *die*, -, -n çay qabı.

Teegebäck, *das*; -(e)s, -e çay şirnişi.

Teehändler, *der*; -s, - çayçı.

Teehaus, *das*; -es, -'er çayxana.

Teekanne, *die*; -, -n çaynik; çaydan.

Teekessel, *der*; -s, - çaydan, çaynik.

Teelöffel, *der*; -s, - çay qaşığı.

Teenager, *der*; -s, - on üç ilə on doqquz yaş arasında olan gənc.

Teer, *der*; -(e)s, -e qatran, zift, qır.

Teeren *vt* qatranlamaq, qatran çəkmək.

Teeservice, *das*; -s, -e çay servizi.

Teesieb, *das*; -(e)s, -e çaysüzən, çay süzəci.

Teestrauch, *der*; -(e)s, -'er çay kolu.

Teetasse, *die*; -, -n fincan.

Teich, *der*; -(e)s, -e kiçik göl; gölməçə, qobu.

Teig, *der*; -(e)s, -e xəmir.

teigig *adj.* xəmirli.

Teigwaren, *die/pl.* un məhsulları.

Teil, *der u. das*; -(e)s, -e **1.** hissə; para; parça, bölmə, bab, bölük; pay, fəsil, bənd, bölüm, cüz; ~e *əcza pl.*; **2. jur.** tərəf; *zum* ~ qismən, bir qədar; *ich für mein(en)* ~ mənə gəlincə; *zum größten* ~ ən çox, ən böyük; əksəriyyət.

teilbar *adj.* bölünə bilən, bölünməsi mümkün olan; bölünən.

Teilbarkeit, *die*; - bölünə bilmə, bölünmə.

Teilchen, *das*; -s, - *astr.* zərrə, atom; parça, cüz, hissəcik.

teilen *vt* **1.** bölmək, hissələrə ayırmaq; *durch zwei* ~ ikiyə bölmək; *e-n Kuchen in 2 Stücke* ~ bir şirnişi iki hissəyə bölmək; **2.** (*Ansicht, Meinung*) şərik olmaq; *ich teile deine Meinung* sənə fikrinə şərik oluram; *den Gewinn* ~ qazancı böl-

mək; *vr sich* ~ bölünmək; ayrılmaq; *unter sich* ~ paylaşmaq; *geteilter Meinung sein* fərqli fikirdə olmaq; *geteiltes Land* bölünmüş ölkə.

Teiler, *der*; -s, - bölən.

Teilerfolg, *der*; -(e)s, -e cüzi müvəffəqiyyət (*uğur*).

teilhaben *vt* nədəsə payçı kimi iştirak etmək (*an D/-ə*); şərik olmaq.

Teilhaber, *der*; -s, - iştirakçı, ortağ, şərik, səhmdar, hissəsi olan, payçı.

teilhaftig *adj.* iştirakçı; ~ *werden* *G* bir şeyə şərik (*ortaq*) olmaq, bir şeydən faydalanmaq, bir şeyi əldə etmək.

Teilnahme, *die*; - 1. əlbirlik, iştirak; 2. (*Anteilnahme*) başsağlığı; 3. (*Interesse*) marağ.

teilnahmeberechtigt *adj.* iştirak etməyə haqqı olan.

teilnahmslos *adj.* etinasız, hissiz, maraqsız, laqeyd, biganə, passiv.

Teilnahmslosigkeit, *die*; - etinasızlıq; laqeydlik, biganəlik, passivlik.

teilnahmsvoll *adj.* 1. (*mitfühlend*) mərhəmətli, şəfqətli; 2. (*interessiert*) maraqlı.

teilnehmen *vi* iştirak etmək (*an D/ nə-də*), qatılmaq.

teilnehmend *adj.* iştirak edən; marağ göstərən.

Teilnehmer, *der*; -s, - iştirakçı.

teils *adv.* qismən, bir qədər.

Teilung, *die*; -, -en böl(ün)mə, bölgü, bölüşdürmə, paylaşma, bölüş.

Teilungszahl, *die*; -, -en *math.* bölünən ədəd.

teilweise *adj. u. adv.* qismən, hissə-hissə.

Teilzahlung, *die*; -, -en hissə-hissə ödəmə.

Teilzeitarbeit, *die*; -, -en yarım gün iş; həftədə bir iki gün işləmə.

Teint, *der*; -s, -s üzün rəngi, sifətin rəngi.

Telefon, *das*; -s, -e telefon; *am* ~ telefonda.

Telefonanruf, *der*; -(e)s, -e zəng etmə, zəng çalma, telefon zəngi.

Telefonat, *das*; -(e)s, -e telefonla da-

nışıq (*əlaqə*).

Telefonbuch, *das*; -(e)s, -er telefon kitabı.

Telefongespräch, *das*; -(e)s, -e telefon danışığı, telefonla əlaqə.

Telefonhörer, *der*; -(e)s, - telefon dəstəsi.

telefonieren *vi* telefon etmək (*açmaq*), zəng etmək; *mit j-m* ~ bir kəs ilə zəngləmək.

telefonisch *adj.* telefon; *adv.* telefonla; *ich bin* ~ *nicht erreichbar* məni telefonla tapa bilməzsiniz.

Telefonist, *der*; -en, -en telefonçu, rəbitəçi.

Telefonistin, *die*; -, -nen telefonçu (*qadın*).

Telefonnummer, *die*; -, -n telefon nömrəsi.

Telefonüberwachung, *die*; -, -en telefonlara gizli qulaq asma, telefon kontrolu.

Telefonzelle, *die*; -, -n telefon kabinəsi.

Telefonzentrale, *die*; -, -n telefon idarəsi, telefon mərkəzi.

Telegraf, *der*; -en, -en teleqraf.

Telegrafenam, *das*; -(e)s, -er teleqraf idarəsi.

Telegrafenamst, *der*; -es, -e u. -en teleqraf dirəyi.

Telegrafie, *die*; - teleqraf.

telegrafieren *vt* tel vurmaq, teleqraf-la xəbər vermək.

telegrafisch *adj.* teleqram; *adv.* teleqrafla.

Telegrafist, *der*; -en, -en teleqrafçı.

Teleqram, *das*; -s, -e teleqram, tel.

Telegraph, *der*; -en, -en *s.* Telegraf.

Teleobjektiv, *das*; -s, -e teleobyektiv.

Telepathie, *die*; - telepati.

Telephon, *das*; -s, -e *s.* Telefon.

telephonisch *adj.* telefonla.

Teleskop, *das*; -s, -e teleskop.

Telex, *das*; -, -(e) teleks.

Teller, *der*; -s, - boşqab, nimçə, tabaq.

Tempel, *der*; -s, - ibadət xana, məbəd, ziyarət gah; *F zum* ~ *hinausjagen* bir kə-

si bayıra qovmaq.

Temperament, *das*; -(e)s, -e **1.** (*Gemütsart*) təbiət, məzax, xuy; **2.** (*Lebhaftigkeit*) ehtiras, coşğunluq.

temperamentlos *adj.* şövqsüz, həyəcansız, ruhsuz.

temperamentvoll *adj.* coşğun, həris, temperamentli.

Temperatur, *die*; -, -en **1.** temperatur, hərət; **2.** *med.* qızdırma, istilik, hərət; ~ *haben* qızdırması olmaq; *j-s ~ messen* bir kəsin qızdırmasını ölçmək.

Temperaturunterschied, *der*; -(e)s, -e hərət fərgi.

Temperaturschwankung, *die*; -, -en hərətə dəyişməsi.

temperieren *vt* mülayim hərətə gətirmək, istiliyi eyni səviyyədə saxlamaq; *der Raum ist angenehm temperiert* otaq mülayim istidir; *fig.* azaltmaq.

Tempo, *das*; -s, -pi **1.** sürət; **2.** *mus.* temp(o); *mit ~ ...* saatda ... km sürətlə.

Tempolimit, *das*; - sürət həddi, limit.

temporal *adj.* zaman.

temporär *adj.* müvəqqəti, ötür.

Tempus, *das*; -s, -pora *gr.* zaman, zamanı göstərən fel.

Tendenz, *die*; -, -en **1.** meyl, təmayül; qayə (*zu -ə*); damar; **2.** (*in der Kunst*) cərəyan.

tendenzios *adj.* tərəfli.

tendieren *vi* meyl göstərmək (*zu -ə; dazu, ... -møyə*).

Tenne, *die*; -, -n xırman.

Tennis, *das*; - tennis; ~ *spielen* tennis oynamaq.

Tennisball, *der*; -(e)s, -e tennis topu.

Tennisplatz, *der*; -(e)s, -e tennis meydançası.

Tennisschläger, *der*; -s, - tennis raketli.

Tennispieler, *der*; -s, - tennis oyunçusu.

Tenor¹, *der*; -s (*e-s Textes usw.*) məzun.

Tenor², *der*; -s, -e *mus.* tenor, ən yüksək kişi səsi.

Teppich, *der*; -s, -e **1.** xalça, xalı, fərş; gəbə; **2.** (*Gebetsteppich*) səccadə

Teppichboden, *der*; -s, -e xalça döşəmə (*Süd. : a. moket*).

Teppichhändler, *der*; -s, - xalça alverçisi, xalçaçı; gəbəçi.

Teppichknüpfer, *der*; -s, - xalça toxuyan, xalçaçı.

Teppichmuster, *das*; -s, - xalı naxışı.

Termin, *der*; -s, -e **1.** təyin edilmiş vaxt, müəyyən vaxt, müddət, vədə, möhlət, qərar; *den ~ einhalten* müddətə əməl etmək; *bis zu diesem ~* bu tarixə qədər; *jur.* məhkəmə günü.

Terminal, *das*, -s, -s terminal.

Termindruck, *der*; -s, - : *unter ~ stehen* vaxt darlığı çəkmək.

termingemäß *adj.* vaxtında, vədə başında, deyilən vaxtda.

termingerecht *adj.* *s. termingemäß.*

Terminkalender, *der*; -s, - təqvim.

Terminologie, *die*; -, -n terminologiya (*Süd. : terminoloji*).

terminologisch terminoloji, terminologiyaya aid.

Terminus, *der*; -, -ni termin, istilah.

Termite, *die*; -, -n ağ qarışqa, termit.

Terpentin, *das*; -s terpentin.

Terpentinöl, *das*; -(e)s, -e terpentin yağı.

Terrain, *das*; -s, -s yer, sahə; torpaq; *fig. das ~ erkunden/sondieren* vəziyyəti yoxlamaq (*öyrənmək*).

Terrasse, *die*; -, -n terras, səki; eyvan, balkon.

terrassenförmig *adj.* *u. adv.* pillələrlə, pillə-pillə yerləşdirilmiş.

Terrine, *die*; -, -n aş kasası, şorba kasası.

territorial *adj.* teritorial, ərazi, məhəlli, yerli; ~ *Integrität* ərazi bütövlüyü.

Territorium, *das*; -s, -rien ərazi, yer.

Terror, *der*; -s terror, dəhşət.

Terrorakt, *der*; -(e)s, -e terror aktı, terrorçuluq aktı.

terrorisieren *vt* terror etmək, dəhşətə salmaq, qorxutmaq.

Terrorismus, *der*; - terrorçuluq.

Terrorist, *der*; -en, -en terrorist, terrorçu.

terroristisch *adj.* terrorist, terrorçuluq.

Terrororganisation, *die*; -, -*en* terror təşkilatı.

Terrorregime, *das*; -*s*, - *terrorçuluq* rejim, terror rejimi.

Tertia, *die*; -, -*ien* məktəbin dördüncü və beşinci sinifləri.

Terz, *die*; -, -*en* *mus.* üçüncü.

Terzett, *das*; -(*e*)*s*, -*e* *mus.* trio.

Test, *der*; -*s*, -*s* yoxlama, sınaq, test, sınaqdan keçir(ili)mə.

Testament, *das*; -(*e*)*s*, -*e* vəsiyyə; vəsiyyətnamə; *das Alte* ~ əhdi-ətiq, tövrat; *das Neue* ~ əhdi-cədid, incil; *sein* ~ *machen* vəsiyyətnaməsini yazmaq.

testamentarisch *adj.* vəsiyyətnaməyə görə, vəsiyyətlə ilgili.

Testamentsvollstrecker, *der*; -*s*, - *vəsiyyəti* yerinə yetirən, vəsiyyətnamənin icraçısı.

testen *vt* sınamaq, yoxlamaq, imtahan etmək, sınaqdan çıxarmaq.

Testfrage, *die*; -, -*n* imtahan sualı.

Testperson, *die*; -, -*en* imtahan verən, yoxlanılan şəxs.

Tetanus, *der*; - *med.* tetatus, yoluxucu xəstəlik.

teuer (*teurer*, *teuerst*) *adj.* 1. baha, bahalı; *das ist zu* ~ bu bahadır; *wie* ~ *ist das?* bu neçədir?, bunun qiyməti neçədir?; 2. (*lieb*, *kostbar*) əziz, dürdanə, birdanə; *adv.* ~ *zu stehen kommen* baha oturmaq (*j-m/ kiməsə*).

Teuerung, *die*; -, -*en* bahalıq, bahalaşma, bahalaşdırılma, qiymətlərin qalxması.

Teuerungsrate, *die*; -, -*n* bahalıq faizi (*dərəcəsi*).

Teufel, *der*; -*s*, - şeytan, iblis, əhrimən, əzazil; *geh zum* ~! cəhənnəm ol!; *in* ~*s Küche kommen* çətin bir vəziyyətə düşmək; *der* ~ *war los* qiyamət qopmuşdu.

Teufelei, *die*; -, -*en* şeytanlıq.

Teufelskerl, *der*; -(*e*)*s*, -*e* yaman oğlan.

Teufelskreis, *der*; -*es*, -*e* *fig.* çıxılmaz vəziyyət, çarəsiz durum.

Teufelsweib, *das*; -(*e*)*s*, -*er* yaman ar-

vad.

teuflich *adj.* şeytan, şeytani, şeytan kimi.

Text, *der*; -*es*, -*e* 1. mətn, tekst; 2. (*Operntext*) libretto.

Textbuch, *das*; -(*e*)*s*, -*er* musiqi əsərinin qısa məzmunu, libretto.

Texter, *der*; -*s*, - *mətni* yazan.

Textilfabrik, *die*; -, -*en* toxuculuq karxanası (*fabriki*).

Textilien, *die/pl.* toxunma malları.

Textilindustrie, *die*; -, -*n* toxuculuq sənayesi.

tgl. *Abkürzung für* : *täglich*.

TH. *Abkürzung für* : *Technische Hochschule*

Thailand; -*s* Tailand.

Theater, *das*; -*s*, - *teatr*; *fig.* nümayiş; *ins* ~ *gehen* teatra getmək; *es ist nur* ~ oyundur, ciddi bir məsələ deyil.

Theaterbesucher, *der*; -*s*, - *teatr* tamaşaçısı.

Theaterdirektor, *der*; -*s*, -*en* teatr müdiri.

Theatergruppe, *die*; -, -*n* teatr qrupu.

Theaterkarte, *die*; -, -*n* teatr bileti.

Theaterkasse, *die*; -, -*n* teatr kassası.

Theaterstück, *das*; -(*e*)*s*, -*e* pyes.

Theaterzettel, *der*; -*s*, - *bildiriş*, afişa, teatr elanı.

theatralisch *adj.* *fig.* qeyri-təbii, süni.

Theke, *die*; -, -*n* piştaxta.

Thema, *das*; -*s*, -*men* mövzu, tema.

Thematik, *die*; -, -*en* mövzünü, mövzular qrupu (*cəmi*).

thematisieren *vt* mövzu etmək.

Themenkatalog, *der*; -(*e*)*s*, -*e* mövzular siyahısı.

Themenkreis, *der*; -*es*, -*e* bir-birilə əlaqədar mövzular *pl.*

Theokratie, *die*; -, -*n* teokratiya (*Süd.* : *teokrası*), siyasi hakimiyyətin rühanilərin (*din xadimlərinin*) əlində olduğu idarə üsulu.

theokratisch *adj.* teokratik.

Theologe, *der*; -*n*, -*n* teoloq, ilahiyyatçı.

Theologie, *die*; -, -*n* din elmi, ilahiyyat.

theologisch *adj.* ilahiyyat.
Theorem, *das*; -s, -e prinsip; elmi fikir.
Theoretiker, *der*; -s, - nəzəriyyəçi.
theoretisch *adj.* nəzəri, teoretik.
Theorie, *die*; -, -n nəzəriyyə, teori; ~ und Praxis nəzəriyyə və təcrübə; *in der* ~ teoridə.
Therapeut, *der*; -en, -en müalicə mütəxəssisi, sağaltma mütəxəssisi, terapevt.
Therapeutik, *die*; - sağaltma elmi, şəfa vermə elmi.
therapeutisch *adj.* sağaltma, şəfa verici.
Therapie, *die*; -, -n şəfa, sağaltma, terapi(ya).
Thermalbad, *das*; -(e)s, -'er müalicəvi isti mineral sular.
Thermalquelle, *die*; -, -n qaynar su çeşməsi, isti su qaynağı.
Therme, *die*; -, -n isti su çeşməsi.
Thermometer, *das*; -s, - termometr, istilikölçən, hərərətölçən.
Thermosflasche, *die*; -, -n termos, koldman (*Süd.* : a. flask), .
Thermostat, *der*; -en, -en termostat.
These, *die*; -, -n tezis, tez, müddəa.
Thora, *die*; - rel. Tovrat.
Thriller, *der*; -s, - (Film) həyəcanlı film, həyəcanlaşdırıcı film və ya kitab, triller.
Thrombose, *die*; -, -n med. tromboz, qanın damarda laxtalanması.
Thrombus, *der*; -, -ben tromb, qan laxtası.
Thron, *der*; -(e)s, -e taxt, taxt-tac; *den* ~ besteigen taxta çıxmaq, cülus etmək.
Thronbesteigung, *die*; -, -en taxta çıxma, cülus.
Thronbewerber, *der*; -s, - taxta iddia edən.
Thronfolger, *der*; -s, - vəliəhd.
Thunfisch, *der*; -es, -e tunes balığı.
Thyrian, *der*; -s, -e kəklkotu.
Tiara, *die*; -, -ren roma papasının tacı.
Tibet; -s Tibet.
tibetisch *adj.* tibet; tibetə.

Tick, *der*; -s, -s F 1. (wunderlich sein) əcaib adəti olmaq; 2. (Nuance) incə fərql, bir az; *er ist e-n ~ besser als ich* o, məndən bir az yaxşıdır.
ticken *vi* tiqıldamaq.
tief *adj.* 1. dərin; 2 Meter ~ 2 Metr dərinliyində; 2. (Farbe) tünd; 3. (Ton) alçaq səs, yoğun səs, bəm; 4. (niedrig) alçaq; *adv.* dərindən; ~ atmen dərindən nəfəs almaq; *in ~er Nacht* gecə yarından keçmiş; *im ~en Winter* qışın yarısında; ~ schlafen dərin yuxuya batmaq, dərindən yatmaq; ~e Stille tam sakitlik; ~ greifend dərindən təsiri olan.
Tief, *das*; -s, -s 1. meteo. alçaq təzyiqli hava məntəqəsi; 2. (Depression) ruh düşgünlüyü, depressyon.
Tiefausläufer, *der*; -s, - alçaq təzyiqli məntəqədən keçən hava.
Tiefbau, *der*; -(e)s, -e yeraltı tikintisi; kanalizasiya (*Süd.* : kanalizasyon).
tiefbetäubt *adj.* çox qəmgin.
tiefblickend *adj.* kəskin baxışlı; bəsi-rətli, fərasətli, gələcəyi gören.
Tiefdruckgebiet, *das*; -(e)s, -e alçaq təzyiqli məntəqə (bölgə).
Tiefe, *die*; -, -n 1.dərinlik, dib; bətn; 2. (Stimme) yoğunluq.
Tiefebene, *die*; -, -n ova, ovalıq.
tiefempfunden *adj.* dərindən hiss edilmiş, təsirli, ürəkden.
Tiefenpsychologie, *die*; - dərin psixologiya (*Süd.* : psixoloji).
Tiefenwirkung, *die*; -, -en dərinə qə-dər təsir edən.
Tiefflug, *der*; -(e)s, -'e alçaqdan uçma.
Tiefgang, *der*; -(e)s mar. oturma, çökmə.
Tiefgarage, *die*; -, -n yeraltı qaraj.
tiefgebeugt *adj.* dərli, qəmli.
tiefgehend *adj.* dərin, dərin gedən; e-e ~e Wunde dərin yara.
tiefgekühlt *adj.* soyuducuda dondurulmuş.
tiefgreifend *adj.* dərin, əsaslı, hərtərəfli, dərin təsirli.
Tiefkühlkost, *die*; - soyuducuda sax-

lanılan yeməklər.

Tiefkühlschrank, *der*; -(e)s, -'e dondurucu.

Tiefkühlruhe, *die*; -, -n *s.* Tiefkühlschrank.

Tieflieder, *der*; -s, - alçaq yükmaşını, alçaq kamyon.

Tiefland, *das*; -(e)s, -'er ovalıq.

tieflegend *adj.* aran, çuxura düşmüş.

Tiefpunkt, *der*; -(e)s, -e aşağı səviyyə, ən aşağı nöqtə; *e-n seelichen ~ haben* ümitsiz olmaq, mə'vus olmaq.

Tiefschlag, *der*; -(e)s, -'e (*Boxen*) aşağı zərbə; favl.

tiefschürfend *adj.* dərin, əsaslı.

tiefschwarz *adj.* qapqara, dümqara.

Tiefsee, *die*; -, -n dənizin dərin sahəsi.

Tiefseeforschung, *die*; -, -en dəniz (*su*) dərinliklərinin tədqiqatı.

tiefsinnig *adj.* **1.** (*Person*) dərindüşüncəli, dərinfikirli; **2.** dərinmənalı.

Tiefstand, *der*; -(e)s aşağı səth, aşağı səviyyə; ən aşağı dərəcə.

tiefstapeln *vi F* təvazökarlıq etmək.

Tiegel, *der*; -s, - güvəc, küpə, dibçək.

Tier, *das*; -(e)s, -e heyvan; *wildes ~* vəhşi heyvan, canavar, çöl heyvanı; *wie ein ~* heyvan kimi, heyvancasına; *iron. hohes ~* böyük mövqeyə sahib olan adam.

Tierarzt, *der*; -es, -'e mal həkimi, baytar.

tierärztlich *adj.* baytar.

Tierbändiger, *der*; -s, - heyvanların təlimçisi, heyvanları ram edən.

Tierexperiment, *das*; -(e)s, -e heyvanlar üstə təcrübə aparma.

Tierfänger, *der*; -s, - heyvanları tutan.

Tierfreund, *der*; -(e)s, -e heyvanları sevib və onlardan himayə edən.

Tiergarten, *der*; -s, -' heyvanat parkı.

Tierhaltung, *die*; -, -en heyvandarlıq.

tierisch *adj.* **1.** (*rohes Verhalten*) vəhşicəsinə, heyvancasına; **2.** heyvan, heyvani; *~e Fette* heyvani yağlar; *fig. ~er Ernst* çox ciddi.

Tierkreis, *der*; -es, -e *astr.* zodiak, planetlərin göydə hərəkət etdiyi dairə.

Tierkreiszeichen, *das*; -s, - burc.

Tierkunde, *die*; - zoologiya, heyvanlar aləmindən bəhs edən elm.

tierlieb(end) *adj.* heyvanları sevən.

Tiermedizin, *die*; - heyvan həkimliyi, baytarlıq.

Tierpark, *der*; -s, -s heyvan(lar) baxçası.

Tierpfleger, *der*; -s, - heyvanlar baxıcısı.

Tierquälerei, *die*; -, -en heyvanlara əziyyət vermə (*əzab vermə*).

Tierreich, *das*; -(e)s heyvanlar aləmi.

Tierschutz, *der*; -(e)s heyvanları qoruma (*mühafizə etmə*).

Tierschutzverein, *der*; -(e)s, -e heyvanları mühafizə (*qoruma*) cəmiyyəti.

Tierseuche, *die*; -, -n heyvanlarda yoluxucu xəstəlik.

Tierversuch, *der*; -(e)s, -e *s.* Tierexperiment.

Tierwelt, *die*; - heyvanlar aləmi.

Tierzucht, *die*; - *s.* Tierhaltung.

Tierzüchter, *der*; -s, - heyvandar, heyvan bəsləyən.

Tiger, *der*; -s, - pələng, kaplan, bəbir.

tigern *vi F* veyllənmək, avara gəzmək.

Tilde, *die*; -, -n (*Wiederholungszeichen für ein Wort*) təkrar işarəsi (~).

tilgbar *adj.* ödəniləbilən.

tilgen *vt* **1.** (*Schuld*) ödəmək; **2.** (*aus e-r Liste usw. ~*) silmək, pozmaq; **3.** (*aus dem Gedächtnis ~*) xatirindən çıxarmaq; **4.** (*vernichten*) aradana qaldırmaq, məhv etmək.

Tilgung, *die*; -, -en **1.** ödəmə, ödənilmə; **2.** silinmə.

Tilgungsrate, *die*; -, -n hissə-hissə ödəmə.

timen *vt* vaxt təyin etmək, vaxt qoymaq; *gut getimt* yaxşı vaxta qoyulmuş.

Timing, *das*; -s, -s vaxt qoyma, vaxt təyin etmə.

Tingeltangel, *der, u. das*; -s səyyar teatr və ya musiqi qrupu; musiqi çalınan meyxanə.

Tinktur, *die*; -, -en *med.* bitkidən çə-

kılmış şirə (*cövvhər*).

Tinnef, *der*; -s *F* cır-cındır, dəyər-siz şeylər.

Tinte, *die*; -, -n mürəkkəb, cövvhər; *in der* ~ *sitzen* pis bir vəziyyətdə olmaq.

Tintenfass, *das*; -sses, -fässer mürəkkəb qabı, davat.

Tintenfisch, *der*; -es, -e karakatihsa, dəniz molyusku.

Tintenfleck, *der*; -(e)s, -e mürəkkəb ləkəsi.

Tintenklecks, *der*; -es, -e *s.Tintenfleck*.

Tintienstift, *der*; -(e)s, -e bənövşəyi rəngli karandaş.

Tip, *der*; -s, -s **1.** (*Andeutung*) işarə; **2.** (*Rat*) məsləhət; **3.** (*an Polizei*) xəbər, məlumat.

Tipelbruder, *der*; -s, -" *F* avara, sərgərdan.

tippeln *vt* yerimək; gəzmək.

tippen *vi* **1.** (*an, auf A*) -ə toxunmaq, -ə dəymək (*barmaqla və ya ayaq ucu ilə*); **2.** (*mit Schreibmaschine*) yazı maşını ilə yazmaq; **3.** (*wetten*) mərcələşmək, mərc gəlmək; **4.** ~ *auf* (*A*) ehtimal etmək, təxmin etmək; **5.** (*am Lotto teilnehmen*) lotoreya oynamaq; *darin ist nicht zu* ~ bu tam doğrudur, bu təkbiz olunmayan bir şeydir.

Tipfehler, *der*; -s, - yazı səhvi.

Tippschein, *der*; -(e)s, -e lotoreya kağızı.

tipptopp *adj.* nöqsansız; qəşəng.

Tirade, *die*; -, -n çərənçilik, boş danışıq, uzun söhbət.

Tisch, *der*; -es, -e **1.** miz, masa, stol; **2.** (*Essen*) yemək, xörək; *bei* ~ yemək başında; *vor* ~ yeməkdən qabaq; *zu* ~ *gehen* nahara getmək; *zu* ~ *bitte!* buyurun yemək yeməyə!; *den* ~ *decken* süfrəni açmaq (*düzəltmək*); (*mit et.*) *reinen* ~ *machen* aydın vəziyyət yaratmaq, bir şeyi aydınlaşdırmaq; *unter den* ~ *fallen lassen* bir şeyi nəzərə almamaq.

Tischbein, *das*; -(e)s, -e miz ayağı.

Tischdecke, *die*; -, -n süfrə, dəstərxan.

Tischgespräch, *das*; -(e)s, -e yemək başında söhbət, süfrə söhbəti.

Tischler, *der*; -s, - xarrat, nəccar, dülgər.

Tischlerei, *die*; -, -en xarratxana; xarratlıq, nəccarlıq, dülgərlik.

Tischlerhandwerk, *das*; -(e)s xarratlıq sənəti.

tischlern *vt* xarratlıq etmək.

Tischordnung, *die*; -, -en süfrə başında davranış mədəniyyəti.

Tischplatte, *die*; -, -n stolüstü taxta, mizüstü taxta.

Tischrede, *die*; -, -n ziyafətdə söylənən nitq.

Tischtennis, *das*; - mizüstü tennis; pinqponq, stolüstü tennis oyunu.

Tischtuch, *das*; -(e)s, -"er süfrə.

Tischzeit, *die*; -, -en nahar (*yemək*) vaxtı.

Titan¹, *das*; -s *Chem.* titan, ağ rəngli bərk metal.

Titan², *der*; -en, -en nəhəng, dev.

titanisch *adj.* nəhəng kimi, dev kimi.

Titel, *der*; -s, - **1.** fəxri ad, ünvan; rütbə; *den* ~ *erwerben* ad (*rütbə*) almaq; **2.** (*Meisterschaft*) çempion adı; *Weltmeistertitel* dünya çempionluğu; **3.** (*Name*) ad; **4.** (*Überschrift*) başlıq, sərlövvhə, ünvan.

Titelbild, *das*; -es, -er sərlövvhə şəkilli.

Titelblatt, *das*; -(e)s, -"er titul vərəqi.

Titelhalter, *der*; -s, - çempion.

Titelrolle, *die*; -, -n baş rol.

Titelseite, *die*; -, -n kitabın üz tərəfi.

Titelsucht, *die*, - rütbə həvəskarı.

Titelverteidiger, *der*; -s, - fəxri adını yenidən müdafiə üçün yarışan idmançı.

titulieren *vt* xitab etmək, ünvan ilə çağırmaq; ləqəb vermək.

Toast, *der*; -(e)s, -e **1.** tost, qızardılmış ağ çörək; **2.** (*Trinkspruch*) sağlıq, tost; *e-n* ~ *auf j-n ausbringen* bir kəsin sağlığına içmək.

Toastbrot, *das*; -(e)s, -e qızardılmış ağ çörək, tost çörəyi.

toasten *vt* **1.** çörək qızdırmaq; **2.** sağlıq demək.

Toaster, *der*; -s, - çörək qızdırma (*qı-*

zartma) məşını.

toben *vi* 1. qudurmaq, azmaq; 2. (*Kinder*) gurultu qoparmaq; 3. (*Unwetter usw.*) gurdamaq; *der Sturm tobt* tufan qiyamət qoparır.

Tobsucht, *die*; - qudurma; hirs; azğınlıq.

tobsüchtig *adj.* quduzmuş, qudurmuş; özündən çıxmış.

Tobsuchtsanfall, *der*; *-(e)s*, *-e* dəliliyi tutma; azğınlıq; qudurğanlıq; *e-n* ~ *bekommen* qudurmaq.

Tochter, *die*; -, *-er* qız (*övlad*).

Tochtergesellschaft, *die*; -, *-en* törəmə firma, əlavə şirkət.

Tod, *der*; *-(e)s*, *-e* ölüm, vəfat; əcəl; *j-n zum ~e verurteilen* bir kəsi ölümə məhkum etmək; *sich zu ~e langweilen* çox darıxmaq; *e-s natürlichen ~es sterben* əcəli gəlmək, öz əcəli ilə ölmək; *dem ~e nahe sein* bir ayağı qəbirdə olmaq; *Kampf auf Leben und ~* ölüm-dirim dava-sı; *zu ~e erschrocken* bərk qorxmuş; *unerwarteter ~* əcəlmayallaq, əcəlmü-əlləq .

todbringend *adj.* ölüm gətirən, həlakətli.

todernst *adj.* son dərəcə ciddi.

Todesangst, *die*; -, *-e* 1. ölüm qorxusu; 2. (*große Angst*) vahimə, qorxu, canhövlü.

Todesanzeige, *die*; -, *-n* ölüm haqda xəbər.

Todesengel, *der*; *-s*, *-* əzrail.

Todeserklärung, *die*; -, *-en* *jur.* ölüm şəhadətnaməsi, on ildən çox xəbərsiz itmiş şəxsin haqqında verilən rəsmi şəhadətnamə.

Todesfall, *der*; *-(e)s*, *-e* ölüm hadisəsi.

Todesgefahr, *die*; -, *-en* ölüm təhlükəsi.

Todesjahr, *das*; *-(e)s*, *-e* ölüm ili, vəfat ili.

Todeskampf, *der*; *-(e)s*, *-e* canvermə.

Todeskandidat, *der*; *-en*, *-en* ölümə məhkum.

Todesopfer, *das*; *-s*, *-* qurban, şəhid.

Todesstoß, *der*; *-es*, *-e* ölümcül zər-

bə, öldürücü zərbə.

Todesstrafe, *die*; -, *-n* ölüm cəzası.

Todestag, *der*; *-(e)s*, *-e* ölüm günü; qara bayram.

Todesurteil, *das*; *-s*, *-e* ölüm hökmü; *das ~ vollstrecken* ölüm kökmünü icra etmək (*yerinə yetirmək*).

Todesverachtung, *die*; -, *-* ölümdən qorxmamaq.

Todfeind, *der*; *-(e)s*, *-e* qatı düşmən, amansız düşmən.

todkrank *adj.* ölüm halında olan xəstə, sağalmaz.

tödlich *adj.* 1. (*Gift, Dosis*) öldürücü, həlakətli; 2. (*Unfall*) ölümcül, ölümlə nəticələnən; *fig.* çox böyük, son dərəcə şiddətli; *sich ~ langweilen* darıxmaqdan ölmək.

todmüde *adj.* çox yorğun.

todsich *adj.* çox gözəl, çox şik.

todsicher *adj.* lap yəqin, mütləq.

Todsünde, *die*; -, *-n* *rel.* böyük günah.

todunglücklich *adj.* lap bədbəxt.

Togo; *-s* Toqo.

togoisch *adj.* toqolu.

Tohuwabohu, *das*; *-s*, *-s* qarmaqarışıq.

toi, toi, toi! *interj.* uğur olsun! uğurlar! bədxahın gözü kor!

Toilette, *die*; -, *-n* 1. (*WC*) ayaqyolu, tualet, abdestxana; *auf die ~ gehen* ayaqyoluna (*tualetə*) getmək; *F* əlqabına çıxmaq; 2. *nur sg.* (*Körperpflege, Kleidung*) bəzək, geyim, pal-paltar, tualet; *~ machen* bəzənib-geyinmək.

Toilettenpapier, *das*; *-s* tualet kağızı.

Toilettenseife, *die*; -, *-n* tualet sabunu.

Toiletentisch, *der*; *-es*, *-e* tualet (*bəzək*) mizi, tualet masası.

Töle, *die*; -, *-n* *F* it, köpek.

tolerant *adj.* dözümlü, səb(i)rli, mətanətli, dözümlə bilən.

Toleranz, *die*; - dözümlü, səb(i)br, gözüm, mətanət; tolerans, dəyanət, dözümlük.

tolerieren *vt* dözmək, mətanət göstərmək, bir şeyə göz yummaq, tab gətirmək, dəyanət (*dözüm*) göstərmək.

toll *adj.* 1. qudurmuş, quduz, qudur-

ğan; **2.** (*verrückt*) dəli, ağılsız; **3.** (*prima*) çox gözəl, əla; *F* bətər; *e-e ~e* *Idee* çox gözəl (*bətər*) bir fikir; *das hast du ~ gemacht* bunu çox gözəl etdin; *es zu ~ treiben* həddindən çıxmaq.

Tolle, *die*; -, -*n* (*Haarlocke*) qıvrım, bu ruq.

tollen *vi* atılmaq, hoppanmaq, gurultu qoparmaq.

Tollhaus, *das*; -*es*, -*er* *F* dəlixana.

Tollheit, *die*; -, -*en* dəlilik; qeyri-adilik.

tollkühn *adj.* çox qoçaq, cəsur.

Tollkühnheit, *die*; -, -*en* qoçaqlıq, cəsurluq.

Tollwut, *die*; - quduzluq, qudurğanlıq.

tollwütig *adj.* quduzmuş, quduz, qudurğan, qudurmuş; ~ *werden* qudurmaq.

Tollpatsch, *der*; -*s*, -*e* bacarıqsız, əlindən iş gəlməyən, fərasətsiz, səliqə ilə iş görə bilməyən; *F* hozəki.

tolpatschig *adj.* bacarıqsız; *F* hozəki; naşi; *fig.* əlsiz-ayaqsız.

Tölpel, *der*; -*s*, - *yöndəmsiz* adam, kobud adam.

tölpelhaft *adj.* yöndəmsiz, kobud.

Tomate, *die*; -, -*n* pomidor (*Süd.* : *pamador*), qırmızı badımcən; *fig.* *treulose* ~ etibarsız adam; vəfasız adam.

Tomatenmark, *das*; -(*e*)*s* pomidor pastası, tomat (*Süd.* : *rüb*).

Tomatensaft, *der*; -(*e*)*s*, -*e* pomidor şirəsi.

Tomatensuppe, *die*; -, -*n* pomidor şorbəsi, pomidor supu.

Tombola, *die*; -, -*s* u. -*len* pul-şey lotereyası.

Ton¹, *der*; -*s*, -*e* gil.

Ton², *der*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** səs, ton; cıngır, səda, ciğgir; avaz; **2.** (*Betonung*) vurğu; **3.** (*Farbton*) fərq incəliyi, nüans; **4.** (*Umgangston*) rəftar, tərz, davranış; *guter ~* tərbiyəlilik, yaxşı davranış; *fig. den ~ angeben* rəhbər rolunu oynamaq (*bei* , *in D/ə*); *was ist das für ein ~ ?* bu nə təhər danışmaqdır?; *er hat keinen ~ gesagt* səs çıxarmadı, cıngırını (*ciğgirini*) çıxarmadı; ~ *in ~* rəngləri bir-birinə (*bir-*

biri ilə) uyğun.

tonangebend *adj.* rəhbər rolunu oynayan.

Tonart, *die*; -, -*en* tonun növü.

Tonaufnahme, *die*; -, -*n* səs yazmaq.

Tonaufzeichnung, *die*; -, -*en* *s.* *Tonaufnahme*.

Tonband, *das*; -(*e*)*s*, -*er* maqnitofon lenti; *auf ~ aufnehmen* lentə yazmaq.

Tonbandaufnahme, *die*; -, -*n* lentə yazma.

Tonbandgerät, *das*; -(*e*)*s*, -*e* maqnitofon.

Tondichter, *der*; -*s*, - bəstəkar.

Tondichtung, *die*; -, -*en* bəstəkarlıq.

tönen *vi* səslənmək, səs vermək; *vt* bir az rəngləmək, nuans vermək.

Tonerde, *die*; -, -*n* gilltorpaq.

tönern *adj.* gildən

Tonfall, *der*; -(*e*)*s* (*Sprachmelodie*) ləhcə, dil ləhcəsi.

Tonfilm, *der*; -*s*, -*e* səsli film.

Tongefäß, *das*; -*es*, -*e* saxsı qab.

tonhaltig *adj.* gilli.

Tonikum, *das*; -*s*, -*ka* qüvvətləndirən dərman, gücləndirən dərman.

tonisch *adj.* qüvvətləndirici, gücləndirici.

Tonkunst, *die*; - musiqi.

Tonlage, *die*; -, -*n* səs pərdəsi; dəsgah.

tonlos *adj.* **1.** səssiz; **2.** (*unbetont*) vurğusuz.

Tonnage, *die*; -, -*n* gəminin həcmi, gəminin tutumu.

Tonne, *die*; -, -*n* **1.** boçka, çəllək; **2.** (*1000 kg*) ton; *fig. dick wie e-e* *Tonne* kök, küp kimi.

Tonschale, *die*; -, -*n* çanaq.

Tonsur, *die*; -, -*en* (*bei Mönchen*) başın qırılmış yeri.

Tontopf, *der*; -*s*, -*e* çölmə.

Tonträger, *der*; -*s*, - (*Radio, TV*) val, CD və maqnitofon lentinə deyilən ümumi ad.

Tönung, *die*; -, -*en* bir az rənglənmə; çalarlıq.

Tonverstärker, *der*; -*s*, - səs gücləndirici cihaz, amplifikator.

Topas, *der*; -es, -e yaqut, topaz.

Topf, *der*; -(e)s, -'e **1.** qazan; **2.** (Töpfchen) qablama; **3.** (Blumentopf) güldan; *fig. alles in e-n ~ werfen* müxtəlif şeylər haqda bir cürə qəzavət etmək, hər şeyi bir araya qatmaq.

Topfen, *der*; -s, - süzmə pendir.

Töpfer, *der*; -s, - saxsı qab düzəldən, dulusçu.

Töpferei, *die*; -, -en dulusxana.

töpfern *vt* saxsıdan qab-qacaq düzəltmək.

Topfkratzer, *der*; -s, - qazan sürtən, qazan qaşayan.

Topografie, *die*; -, -n topoqrafiya, yer təsvir etmə.

topografisch *adj.* topoqrafiya.

topp! *inter.* razıyam!, yaxşı!

Tor, *der*; -en, -en *lit.* səfeh, ağılsız.

Tor², *das*; -(e)s, -e **1.** böyük qapı; darvaza; **2.** (Sport) qol; *ein ~ schießen* qol vurmaq.

Torf, *der*; -(e)s torf.

Torstich, *der*; -(e)s, -e torf hasilatı.

Torheit, *die*; -, -en ağılsızlıq, dəlilik.

Torhüter, *der*; -s, - (Sport) qapıçı (Süd. : *qoler*).

töricht *adj.* ağılsız, səfeh.

torkeln *vi* ayaq üstə yaxşı dura bilməmək.

Tornado, *der*; -s, -s tufan.

Tornister, *der*; -s, - arxa çantası.

torpedieren *vt* **1.** torpeda ilə vurmaq; **2.** (Plan usw.) mane olmaq, pozmaq.

Torpedo, *der*; -s, -s torpeda.

Torpedoboot, *das*; -(e)s, -e minaatan kiçik hərbi gəmi.

Torschlusspanik, *die*; - fürsəti əldən vermək qorxusu; *aus ~ heiraten* fürsəti əldən verməmək üçün evlənmək.

Torschütze, *der*; -n, -n qol vuran.

Torso, *der*; -s, -s qolsuz-ayaqsız heykəl.

Torstand, *der*; -(e)s qol sayısı.

Törtchen, *das*; -s, - kiçik tort.

Torte, *die*; -, -n tort.

Torteleit, *das*; -s, -s *s.* Törtchen.

Tortur, *die*; -, -en əzab; işgəncə.

Torwart, *der*; -(e)s, -e qapıçı (Süd. : *qoler*).

tosen *vi* vıyıldamaq; guruldamaq; (Wildbach) küşüldəmək; *tosender Beifall* gurultulu alqışlar *pl*.

tot *adj.* ölü, cansız, həyatsız; ölmüş; *~ oder lebendig* ölü ya diri; *~es Kapital* ölü sərmayə; *halb ~ ölü* kimi, *e-e ~e Sprache* ölmüş bir dil; *ein ~es Gleis* ölmüş yol, işlənməyən yol; *~ umfallen* düşüb ölmək.

total *adj.* total, tam; *adv.* tamamilə, büt-bütün, başdan-ayağa, başdan-başa, biryolluq.

totalitär *adj.* totalitar.

Totalitarismus, *der*; - totalitarizm.

Totalausverkauf, *der*; -(e)s, -'e ucuz satma, hərrac.

Totalschaden, *der*; -s, - tam xarab.

totarbeiten *vr sich ~* özünü əldən salmaq, üzülmək.

totärgern *vr sich ~* çox hirsənmək, çox acıqlanmaq (*über A/-ə*).

Tote, *der u. die*; -n, -n **1.** ölü, rəhmətlik; **2.** (Leiche) meyit, cəsəd; *pl. ~n* əm-vat.

töten *vt* öldürmək, adam öldürmək; gəbərtmək, həlak etmək; *fig.* qırmaq.

Totenbahre, *die*; -, -n (Sarg) tabut.

Totenbett, *das*; -es, -en ölüm yatağı.

totenblass *adj.* meyit (ölü) kimi.

Totengräber, *der*; -s, - qəbirqazan.

Totenhemd, *das*; -(e)s, -en kəfən.

Totenklage, *die*; -, -n ağı, rəhmət ağı-sı.

Totenkopf, *der*; -(e)s, -'e kəllə, cüm-cümə.

Totenmesse, *die*; -, -n fatihə mərasimi (*tөрəni*), ölü duası, cənazə duası.

Totenschein, *der*; -(e)s, -e ölüm haqda şəhadətnamə, ölüm kağızı.

totenstill *adj.* meyit kimi səssiz.

Totenstille, *die*; - tam süküt.

totfahren *vt* basıb öldürmək, əzib öldürmək (*j-n/bir kəsi*).

totgeboren *adj.* ölü doğulmuş.

Totgeburt, *die*; -, -en ölü doğulmuş uşaq və ya heyvan.

totkriegen *vt* yox etmək, parçalamaq;

uzun müddət istifadə etmək; *fig. er ist nicht totzukriegen* o, əldəndüşməzdir, yorğunluq bilməyəndir, hər şeyi təhəmmül edəndir.

totlachen *vr sich* ~ gülməkdən ölmək (*qırılmaq*), doyunca gülmək (*über A/-ə*).

totlaufen *vr sich* ~ (*Mode usw.*) yavaş-yavaş aradan getmək, yavaş-yavaş köhnəlmək.

Toto, *das*; -s, -s futbol və at yarışının lotereyası.

totsagen *vt j-n* ~ bir kəsin ölüm şayiəsini yaymaq, ölmüş elan etmək.

totreden *vi* çox danışib adam yorma; *F er hat mich totgeredet* beynimi dəldi (*durch langes Reden*).

totschießen *vt* güllə ilə vurub öldürmək.

Totschlag, *der*; -(e)s, -'e *jur.* istəmədən öldürmə, bilmədən öldürmə.

totschlagen *vt* 1. vurub öldürmək; 2. *fig. die Zeit* ~ vaxtını öldürmək.

Totschläger, *der*; -s, - 1. qatil, əliqanlı, adamöldürən; 2. (*Stock*) qırma(n)c.

totschweigen *vi* (*vertuschen*) ört-basdır etmək, gizlətmək.

totstellen *vr sich* ~ özünü ölülyə vurmaq.

Tötung, *die*; -, -en adam öldürmə, qətl.

Touch, *der*; -s, -s hava, atmosfer(a), xarakter.

Toupet, *das*; -s, -s süni saç, parik (*Süd. : peruka*).

toupiieren *vt* saçları dolğun göstərmək, darayıb çox göstərmək.

Tour, *die*; -, -en 1. səyahət, gəzinti, tur; 2. *techn.* dövr, dönmə, tur; *in e-r* ~ ara vermədən; *auf~en sein* yaxşı vəziyyətdə olmaq, kefi yaxşı olmaq; *auf~en kommen* hərəkətə gəlmək, canlanmaq, hazırlanmaq; *die Arbeiten laufen auf vollen ~en* işlər çox sürətlə irəli gedir.

Tourismus, *der*; - turizm.

Tourist, *der*; -en, -en turist.

Touristik, *die*; - turizm.

Tournee, *die*; -, -s u. -n turne, artist-

lərin yaxud idmançıların yarışmaq üçün səfərə çıxması.

Toxikologe, *der*; -n, -n toksikoloq.

Toxikologie, *die*; - toksikologi(ya), (*Süd. : toksikoloji*), zəhərler və onların orqanizmə təsirini araşdıran elm.

Trab, *der*; -(e)s 1. löhrəm yerişi; 2. (*des Pferdes*) yortma yerişi; 3. *fig. j-n auf ~ bringen* bir kəsi tələsdirmək; *F mach ein bisschen ~ dahinter!* bir az tələs!

Trabant, *der*; -en, -en 1. (*Leibwächter*) qoruyucu, mühafizəçi; 2. *astr.* peyk; satelit; 3. *F* quyruq, müşayiət edən.

traben *vi* 1. yortmaq; 2. (*schnell gehen*) yeyin getmək, tez getmək.

Trabantenstadt, *die*; -, -'e şəhər kənarında tikilmiş qəsəbə və ya kiçik bir şəhər.

Trabrennbahn, *die*; -, -en at yarış meydanı, ippodrom.

Tracht, *die*; -, -en 1. geyim, paltar, libas; 2. *e-e ~ Prügel bekommen* bir əl kətək yemək; *j-m e-e ~ Prügel verabreichen* doyunca kətək vurmaq.

trachten *vi* can atmaq (*nach D/-ə*), cəhd etmək.

trächtig *adj.* boğaz, ıqıcanlı.

Tradition, *die*; -, -en ənənə, adət, qayda, gələnek.

Traditionalismus, *der*; - ənənəçilik.

traditionell *adj.* ənənəvi olaraq, ənənəyə görə.

traditionsbewußt *adj.* ənənəyə bağlı.

traf *s. treffen*.

Trafo, *der*; -s, -s transformator.

Tragbahre, *die*; -, -n xərək.

tragbar *adj.* 1. daşına bilən; portativ; 2. *fig. dözüle bilən; dieser Zustand ist nicht mehr* ~ bu vəziyyətə daha dözmək mümkün deyildir.

träge *adj.* tənbəl, ağırtpənən, süst, əlsiz-ayaqsız; tərpsiz, ərincək, ərincən.

Trage, *die*; -, -n xərək.

tragen 1. daşımaq; aparmaq, götürmək; 2. (*Kleidung*) geymək; 3. (*Brille*) taxmaq; 4. (*stützen*) tutmaq; 5. (*Verantwortung*) məsuliyyət daşımaq, cavab-

deh olmaq; **6.** (*Kosten*) üzərinə götürmək; **7.** (*Früchte*) bar vermək; **8.** (*Hut*) qoymaq; *den Kopf hoch* ~ başını uca tutmaq; *vi* (*Tier*) yük daşımaq; *vr sich mit e-m Gedanken* ~ bir şeyin fikrində olmaq; *das Unternehmen trägt sich mü-əssisə* öz xərcini çıxardır; *viel getragen* (*Kleidung*) köhnəlmiş; *wenig getragen* (*Kleidung*) az geyilmiş, nimdaş.

Träger, *der*; -s, - 1. daşıyan, aparan, aparıcı; daşıyıcı, nümayəndə; **2.** (*Ge-päckträger*) hambal; **3.** (*an der Kleidung*) asqı; **3.** *techn.* tir, dayaq; dəstək; *Kos-tenrträger* xərcə düşən, xərci ödəyən.

Trägerlohn, *der*; -(e)s, -'e hambalpu-lu, hambal muzdu.

trägerlos *adj.* (*Kleid*) asqısız.

Trägerrakete, *die*; -, -n daşıyıcı raket.

tragfähig *adj.* daşıya bilən.

Tragfähigkeit, *die*; - yük götürmə (*da-şırma*) qabiliyyəti

Tragfläche, *die*; -, -n (*e-s Flugzeuges*) qanad.

Trägheit, *die*; - 1. tənbellik; **2.** *phys.* inersiya; *fig. veralt.* ətalət.

Tragik, *die*; - faciə, tragediya, trajedi.

Tragikomödie, *die*; -, -n tragikomedi-ya.

tragisch *adj.* faciəli, trajik, fəlakətli; tragediya üslubu; *F das ist nicht so ~ !* narahat edici bir məsələ deyil!

Tragkraft, *die*; - yük götürmə qabiliy-yəti, daşıma gücü.

Traglast, *die*; -, -en yük.

Tragödie, *die*; -, -n tragediya (*Süd. : trajedi*); faciə, fəlakət.

Tragtier, *das*; -(e)s, -e yükdaşıyan heyvan.

Tragweite, *die*; - 1. uzaq vurma qabi-liyyəti; **2.** *fig.* əhəmiyyət kəsb etmə; *von großer* ~ çox mühüm nəticə verən, bö-yük əhəmiyyətə malik olan.

Trainer, *der*; -s, - (*Sport*) məşqçi.

trainieren *vt* öyrətmək, məşq vermək; *vi* məşq etmək, idmanla məşğul olmaq.

Training, *das*; -s, -s məşq, idman.

Trainingsanzug, *der*; -(e)s, -'e idman

paltarı.

Trainingshose, *die*; -, -n idman şalvarı.

Trakt, *der*; -(e)s, -e bina hissəsi.

Traktat, *das*; -(e)s, -e risalə, əsər.

traktieren *vt* amansız rəftar etmək, kobud rəftar etmək; *j-n* ~ bir kəs ilə amansız davranmaq (*rəftar etmək*).

Traktor, *der*; -s, -en traktor.

Traktorfahrer, *der*; -(e)s, - traktor sü-rən.

Traktorist, *der*; -en, -en traktor sürən.

trällern *vt* **1.** (*Lied*) alçaqdan oxumaq; **2.** (*Nachtigall usw.*) cəhcəh vurmaq.

Tram, *die*; -, -s tramvay.

Trambahn, *die*; -, -en *s.* Tram.

Trampel, *der*; -s, - F kobud adam.

trampeln *vi* **1.** (*stampfen*) ayaqlarını yerə vurmaq; **2.** (*zertreten*) ayaqlayıb əzmək; **3.** (*achtlos gehen*) diqqətsiz ye-rimək, -i əzib yerimək.

Trampelpfad, *der*; -(e)s, -e çıxır yol.

Trampeltier, *das*; -(e)s, -e ikihüğüclü dəvə, ikigüvənli dəvə.

trampen *vi* avtostopla getmək, əl işarəsi ilə yolda gələn məşinlara minib getmək.

Trampolin, *das*; -s, -e (*Sport*) trampin, üzərinə ayaq basıb tullanmaq üçün yaylı taxta.

Tran, *der*; -(e)s, -e balıq yağı.

Trance, *die*; -, -n huşunu itirmə, özündən getmə, trans.

tranchieren *vt* (*Geflügel usw.*) qızardılmış əti doğramaq.

Träne, *die*; -, -n göz yaş; *veralt.* əşk; *~n vergießen* göz yaş tökmək, ağlamaq; *in ~n ausbrechen* göz yaş tökmə-yə başlamaq; *den ~n nahe sein* dolmaq, ağlamsı(n)maq, doluxmaq; *sie war den ~n nahe* gözləri doldu.

tränen *vi* gözləri dolmaq, gözləri ya-şarmaq.

Tränendrüse, *die*; -, -n gözyaşı vəzi.

Tränengas, *das*; -es gözyaşardıcı qaz, gözyaşardan qaz.

tränenreich *adj.* gözyaşı tökdürən.

Tränensack, *der*; -(e)s, -'e gözyaşı ki-səciyi.

tränenüberströmt *adj.* sel kimi göz yaşı tökən.

tranig *adj.* balıq yağı dadında.

trank *s.* trinken.

Trank, *der; -(e)s, -e* içki, içiləcək şey.

Tränke, *die; -, -n* naxır bulağı.

tränken *vt* **1.** içirtmək; **2.** (mit Flüssigkeit sättigen) hopdurmaq, canına çək-dirmək.

Transaktion, *die; -, -en* *H* müamilə; *Geldtransaktion* pul müamiləsi.

transatlantisch *adj.* transatlantik.

Transfer, *der; -s, -s* **1.** (Austausch) dəyişmə, əvəz etmə, transfer; **2.** *H* böyük bir məbləğdə pulu xaricə göndərmə; **3.** (von Reisenden) bir yerdən başqa bir yerə aparma.

transferieren *vt* göndərmək, həvalə etmək; aparmaq.

Transformation, *die; -, -en* transformasiya; şəklini dəyişdirmə, çevirmə.

Transformator, *der; -s, -en* transformator, dəyişən elektrik cərəyanın gərginliyini artırıb-azaldan aparat.

transformieren *vt* şəklini dəyişmək, görüşünü dəyişmək.

Transfusion, *die; -, -en* qan köçürmə.

Transistor, *der; -s, -en* tranzistor.

Transistorradio, *das; -s, -s* tranzistor radiosu.

Transit, *der; -(e)s, -e* tranzit, başqa ölkə ərazisindən keçib getməklə mal daşınması.

Transitabkommen, *das; -s, -* tranzit müqaviləsi.

Transithalle, *die; -, -n* tranzit salonu.

Transithandel, *der; -s* tranzit ticarəti.

transitiv *adj.* gr. təsirli.

Transitverkehr, *der; -(e)s* tranzit nəqliyyatı.

Transitvisum, *das; -s, -sa u. -sen* tranzit vizası.

transkribieren *vt* başqa xəttə keçirmək.

Transkription, *die; -, -en* transkripsiya, tələffüzün bütün incəliklərini dürüst və düzgün vermək üçün təbiiq edilən işarələr sistemi.

Transmission, *die; -, -en* *techn.* transmissiya (*Süd.* : *transmission*), hərəkəti motordan maşınlara nəql edən val.

transparent *adj.* şəffaf.

Transparent, *das; -(e)s, -e* **1.** (*Spruchband*) üzərində yazılmış şüar parçası; **2.** şəffaf kağızın üstündə şəkil.

Transparenz, *die; -* şəffaflıq.

transpirieren *vi* tərləmək.

Transplantat, *das; -(e)s, -e* lazım olan orqan (*əza*).

Transplantation, *die; -, -en* transplantasiya, orqanın başqa orqanizmə keçirilməsi.

transplantieren *vt* canlı orqanı başqa orqanizmə keçirtmək.

Transport, *der; -(e)s, -e* **1.** (*Beförderung*) yükdaşıma, gətirmə, transport, nəqliyyat; **2.** yük, mal.

transportabel *adj.* daşınla bilən, daşınılan.

Transporter, *der; -s, -* nəqliyyat vasitəsi (*yük gəmisi, yük təyyarəsi*).

transportfähig *adj.* nəql ola bilən, daşın(ıl)a bilən.

Transportflugzeug, *das; -(e)s, -e* nəqliyyat (*yükdaşıma*) təyyarəsi.

transportieren *vt* daşımaq.

Transportkosten, *die/pl.* daşıma xərc-ləri.

Transportmittel, *das; -s, -* nəqliyyat (*daşıma*) vasitəsi.

Transportunternehmen, *das; -s, -* nəqliyyat (*daşıma*) şirkəti.

Transvestit, *der; -en, -en* transvestit, cinsini dəyişmiş kişi, qadın kimi geyinib və rəftar etməkdən ləzzət alan kişi.

transzendental *adj.* qeyri-təbii, fəvqəltəbii, doğaüstü.

Trapez, *das; -es, -e* **1.** (*Sport*) trapesiya, paralel ipdən asılmış ağac; **2.** *math.* iki tərəfi paralel və digər iki tərəfi isə paralel olmayan dördbucaq.

Trapezkünstler, *der; -s, -* trapesiyaçı, trapesiya alətində çıxış edən akrobat (*idmançı*).

trappeln *vi* kiçik addımlarla yerimək (*qaçmaq*).

Trara, *das*; -s : *viel ~ um j-n machen* bir kəsə yersiz hörmət etmək, layıq olmayan adamı göylərə qaldırmaq.

Trasse, *die*; -, -n yola xətt çəkmə.

trassieren *vt* (*Verkehrswege*) xətt çəkmək, cizgiləmək.

trat *s. treten*.

Tratsch, *der*; -(e)s *F* qeybət.

tratschen *vi* qeybət etmək (*über A/ bir kəs haqda*).

Traualtar, *der*; -s : **1.** *e-e Frau zum ~ führen* bir qadın ilə evlənmək; **2.** *vor den ~ treten* dini nikahla evlənmək.

Traube, *die*; -, -n **1.** (*einzelne Beere*) üzüm, gilə; **2.** salxım; *unreife ~ qora*.

Traubenlese, *die*; -, -n üzüm yığma, üzümləri dərmə.

Traubensaft, *der*; -(e)s, -'e üzüm şirəsi.

Traubensirup, *der*; -s, -e doşab.

Traubenzucker, *der*; -s üzüm şəkəri, qlükoza(a).

trauen¹ inanmaq, etibar etmək (*j-m/ et./ bir kəs, bir şeyə*); *vr sich ~ cəsərət etmək (zu Inf. -məyə, -mək üçün)*

trauen² *vt* kəbin kəsmək; *sich ~ lassen* nikahlanmaq, evlənmək.

Trauer, *die*; - qüssə, kədər, yas, matəm, əza, üzüntü, hüzn; *~ tragen* qara paltar geymək, yas saxlamaq; *in ~ gehen* yas (əza) saxlamaq.

Traueranzeige, *die*; -, -n ölüm haqqında elan, ölüm haqqında xəbər.

Trauerfall, *der*; -(e)s, -'e ailədə ölüm hadisəsi.

Trauerfeier, *die*; -, -n yas mərasimi, təziyə.

Trauerflor, *der*; -s, -e matəm sarğısı.

Trauerkleid, *das*; -(e)s, -er matəm pal-tarı (*libası*).

Trauerkloß, *der*; -es, -'e tənbel, maraqsız, bezgin.

Trauermarsch, *der*; -es, -'e matəm marşı.

trauern *vi* yas tutmaq; kədərlənmək, qüssələnmək, matəm saxlamaq, təziyə saxlamaq, ediləmək (*um j-n/ über et./ kimden ötrüsə*).

Trauernachricht, *die*; -, -en qəmli xəbər, kədərli xəbər, matəm xəbəri.

trauernd *adj.* yaslı, matəmli, dağlı, əzadar.

Trauerode, *die*; -, -n mərsiyə.

Trauerspiel, *das*; -(e)s, -e **1.** *Th.* tragediya (*Süd. : trajedi*), faciə; **2.** *fig.* çox pis bir vəziyyət.

Trauertag, *der*; -s, -e əza günü.

Trauerweide, *die*; -, -n salxım söyüd.

Trauerzug, *der*; -es, -'e dəfn mərasimi (*töroni*).

träufeln *vt* damcılmaq; damcılmaq (*auf; in A/bir şeyə, bir yerə*).

traulich *adj.* rahat, xoş; səmimi.

Traum, *der*; -(e)s, -'e **1.** yuxu, duş, rəya; *e-n ~ haben* yuxu görmək; *im ~ yuxuda*; **2.** (*Sehnsucht*) arzu; **3.** (*Vorstellung*) xəyal, xulya; *ich denke nicht im ~ daran* heç fikrində də deyiləm.

Trauma, *das*; -s, -men u. -mata *psych.* zədə, sarsıntı, travma.

traumatisch *adj.* sarsıntı yaradan.

Traumbild, *das*; -es, -er yuxu, rəya, xəyal.

Traumdeuter, *der*; -s, - təbirçi, təbir edən.

träumen *vi* **1.** (*während des Schlafs*) yuxu görmək; **2.** (*von et.*) arzu etmək; xəyal etmək; **3.** xəyala qapılmaq, xəyala dalmaq; *vt* (*~ von -i*) yuxusunda görmək, yuxusunu görmək; *~d zum Fenster hinausschauen* xəyala qapılaraq pəncərədən baxmaq; *das hätte ich mir nicht ~ lassen* yuxuma da gəlsəydi inanmazdım, yuxumda da gərsəydim inanmazdım, bu heç yuxuma da girməzdi.

Träumer, *der*; -s, - xəyalçı, xəyalpərəst.

Träumerei, *die*; -, -en xəyal, xulya.

träumerisch *adj.* xəyalpərəst; xəyallara dalmış.

traumhaft *adj.* **1.** yuxu kimi, rəya kimi; **2.** *fig.* (*wunderbar*) çox gözəl.

Traumvorstellung, *die*; -, -en xəyal.

Traumwelt, *die*; -, -en xəyal aləmi, rəyalar aləmi.

Traumzustand, *der*; -(e)s, -e hipnoz, yuxu haləti.

traurig *adj.* 1. qəmgin, qüssəli, kədərli, dağ(i)dar, dolğun; *veralt.* həzin, hüznülü; cansıxan, cansıxıcı; qəhərli, fikirli; ~ *sein* qüssəli olmaq, kədərli olmaq, üzülmək, qəm çəkmək, dolmaq; *wie ~!* heyf olsun!; 2. (*schlecht, armselig*) pis; ağır; ~e *Verhältnisse* pis şərait; ~e *Gegend* ağır ölkə; cansıxan ölkə.

Traurigkeit, *die*; - qəm, qüssə, kədər, dərd, üzülmə, qəhər.

Trauring, *der*; -(e)s, -e nişan üzüyü.

Trauschein, *der*; -(e)s, -e kəbin kağızı, evlənmə şəhadətnaməsi.

traut *adj.* (*gemütlich, behaglich*) xoş, rahat; yaxın; *im ~en Kreis der Familie* ailə daxilində, ailənin ən yaxın dairəsində.

Traute, *die*; - cəsarət, igidlik.

Trautung, *die*; -, -en nikah, nikah mərasimi, evlənmə, kəbinkəsmə, əqd-xanlıq.

Trauzeuge, *der*; -n, -n nikah şahidi.

Trauzeugin, *die*; -, -nen nikah şahidi (*qadın*).

Travellerscheck, *der*; -s, -s səyahətə çıxma çeki, səyahət çeki.

Travestie, *die*; -, -n travesti.

Treck, *der*; -s, -s mühacirlər qafiləsi.

trecken *vt* köçmək.

Trecker, *der*; -s, - traktor.

Treff, *der*; -s, -s görüş, görüş yeri.

treffen *vt u. vi* 1. (*zufällig*) -ə rast gəlmək, -ilə rastlaşmaq, -i təsadüfən görmək; 2. (*nach Verabredung*) -ilə görüşmək; 3. (*Geschoss usw.*) güllə ilə vurmaq; 4. (*Ziel*) hədəfə vurmaq, hədəfə dəymək; 5. (*Unglück*) başına gəlmək; 6. (*Schuld*) təqsirkar olmaq, günahkar olmaq; *mich trifft keine Schuld* mən təqsirsizəm; 7. (*Maßnahmen*) tədbir görmək; 8. (*j-n seelisch*) ruhi zərbə vurmaq; çox incitmək, üzmək; 9. (*Entscheidung*) qərar qəbul etmək; 10. (*Vereinbarung*) müqavilə bağlamaq, sazişə gəlmək; *vi* 1. qarşılaşmaq, qarşı gəlmək (*auf A/ ilə*); *auf Schwierigkeiten* ~ çətinliklərlə

qarşılaşmaq; 2. dəymək (*auf A/-ə*); *der Stein traf mich am Kopf* daş başıma dəydi; *vr sich ~ görüşmək*; *sich mit j-m ~ bir kəs ilə görüşmək*; *es trifft sich gut lap yerində, lap vaxtında*; *es trifft sich gut, dass... lap yaxşı bir təsadüfdür ki.*; *es gut getroffen haben yaxşı çıxmaq*; *auf dem Bild gut (schlecht) getroffen sein* şəkildə yaxşı (*pis*) çəkilmək (*çıxmaq*).

Treffen, *das*; -s, - 1. toplanış, toplan-tı, görüş; 2. rast gəlmə, rastlaşma, qarşılaşma; 3. *mil.* toqquşma.

treffend *adj.* 1. (*genau, exakt*) dəqiq; sərrast; 2. (*angemessen*) münasib, uyğun, yerində olan, tutarlı.

Treffer, *der*; -s, - 1. (*Schlag*) zərbə; 2. (*Schuss*) qol; 3. (*Los*) uduş; *e-n ~ erzielen* qol vurmaq.

trefflich *adj.* çox gözəl, əla.

Treffpunkt, *der*; -(e)s, -e görüş yeri, randvu yeri.

treffsicher *adj.* 1. sərrast; 2. *fig.* düz, dəqiq; *~ in seinem Urteil sein* səriştə sahibi olmaq.

Treffsicherheit, *die*; - sərrastlıq.

Treibeis, *das*; -es axınla hərəkət edən buz.

treiben *vt* 1. hərəkətə gətirmək; 2. (*drängen*) tələsdirmək; bais olmaq; *j-n zur Eile ~ bir kəsi tələsdirmək*; 3. (*Sport*) məşğul olmaq, idman etmək; 4. (*veranlassen*) vadar etmək; 5. (*Unsinn*) mənasız iş görmək; 6. (*Pflanze*) cücərmək, çiçək açmaq; 7. (*es mit j-m*) bir kəs ilə cinsiyyət əlaqəsi qurmaq, bir kəs ilə yatmaq; 8. (*Gewerbe*) peşə ilə məşğul olmaq; *Preise in die Höhe ~ qiymətləri artırmaq*; *vi* (*gären*) qıcırmaq; *sich ~ lassen* boşuna yaşamaq, hədəfsiz həyat sürmək; *es zu weit/auf die Spitze ~ həddini aşırmaq*; *was treibst du?* nə iş görürsən, necəsən?

Treiben, *das*; -s 1. (*reger Verkehr*) hərəkət, gediş-gəliş, şuluqluq; 2. (*Machenschaften*) fitnə-fəsad; *sein schändliches ~ onun fitnə-fəsadı*; 3. (*Tätigkeit*) fəaliyyət, işlər; 4. (*Vorgänge*) hadisələr.

treibend *adj.* hərəkətverici; ~e *Kraft*

hərəkətverici qüvvə.

Treiber, *der*; -s, - (Viehtreiber) sürücü, çodar.

Treibhaus, *das*; -es, -'er örtülü şitillik.

Treibholz, *das*; -es çayla axıdılmış taxta-şalban.

Treibjagd, *die*; -, -en ovu ovçu tərəfinə hürkütmə.

Treibsand, *der*; -(e)s axar qum.

Treibstoff, *der*; -(e)s, -e duru yanacaq.

treideln *vt* yedək çəkmək.

Treidelpfad, *der*; -(e)s, -e yedək çəkmə yolu.

Trekking, *das*; -s (e-r Gruppe) bir qrupun uca dağlarda səyahəti.

Tremolo, *das*; -s, -s u. -li **1.** səs titrəməsi; **2.** (bei Musikinstrumenten) musiqi alətindən çıxan titrəyən səs, tremolo; bir və ya bir neçə səsin sürətlə təkrar edilməsi.

Trend, *der*; -s, -s əsas istiqamət, inkişaf meyli.

trennbar *adj.* ayrılı bilən; ayrılan.

trennen *vt* **1.** ayırmaq; *Kämpfende* ~ savaşılanları ayırmaq; **2.** (*Nähte*) sökmək; *die Tasche vom Kleid* ~ paltarın cibini sökmək; *vr sich* ~ ayrılmaq, birbirindən ayrılmaq; *sich nicht ~ können* ayrılı bilməmək; *von einander* ~ ayırd etmək.

Trennlinie, *die*; -, -n ayırıcı xətt.

Trennscheibe, *die*; -, -n iki yerə ayıran pəncərə şüşəsi.

Trennung, *die*; -, -en ayırmaq; ayrılmaq; ayrılıq, firqət, ayırd, hicr, hicran.

Trennungslinie, *die*; -, -n ayırıcı xətt.

Trennungsstrich, *der*; -(e)s, -e **1.** defis işarəsi, hecalara ayırma işarəsi (-); **2.** *fig. e-n* ~ *ziehen* aydın şəkildə bir-birindən ayırmaq (*zwischen A und A/bir şeyi bir şeydən*).

Trennungszeichen, *das*; -s, - defis işarəsi.

Trennwand, *die*; -, -'e ayırıcı divar; daraba.

Trense, *die*; -, -n qantarğa.

treppab *adv.* pilləkənlə üzəsağı.

treppauf *adv.* pilləkənlə üzüyuxarı.

Treppe, *die*; -, -n **1.** pilləkən; **2.** (*Stockwerk*) mərtəbə; *ich wohne 2 ~n hoch* mən ikinci mərtəbədə yaşayıram; *fig. die ~ hinauffallen* (beruflich) şansı gətirib rütbəsi artma.

Treppenabsatz, *der*; -es, -'e pilləkən meydançası.

treppenartig *adj.* pilləkən kimi.

Treppengeländer, *das*; -s, - məhəccər.

Treppenhaus, *das*; -es, -'er pilləkən xanası.

Treppenstufe, *die*; -, -n pillə.

Tresen, *der*; -s, - (*Theke*) piştaxta.

Tresor, *der*; -s, -e (*Panzerschrank*) dəmir sandıq.

Tresse, *die*; -, -n (*bei Uniformen*) haşiyə, köbə; bafta.

Trester, *der*; -s, - suyu çəkilmiş meyvənin qalığı.

treten *vi* **1.** ayaq qoymaq, ayaq basmaq, içəri girmək; *bitte nicht auf die Wiese* ~ lütfən çəmən üstünə ayaq basmayın; çəmən içinə girməyin; *ins Haus* ~ evin içinə girmək; **2.** (*gehen*) getmək; *auf die Bühne* ~ səhnəyə çıxmaq; **3.** (*e-n Fußtritt geben*) təpikləmək; *nach j-m* ~ bir kəsə təpik atmaq; *vt 1.* (*Bremse*) tormuz vurmaq; **2.** (*Nähmaschine usw.*) ayaq ilə işlətmək; *j-m auf den Fuß* ~ bir kəsin ayağını əzmək; *in Kraft* ~ qüvvəyə minmək; *fig. (die Rechte) mit Füßen* ~ əzmək, kobudcasına pozmaq, əl uzaltmaq; *in Verbindung* ~ əlaqəyə girmək; *in Aktion* ~ işə başlamaq, həyata keçirmək; *in den Streik* ~ tətill etmək; *über die Ufer* ~ daşmaq.

Tretmühle, *die*; -, -n *fig.* cansıxıcı iş, monoton iş.

treu *adj.* sadıq, sədaqətli, vəfalı (*D/ə*); *sich ~ bleiben* özünə sadıq qalmaq.

Treubruch, *der*; -(e)s, -'e vəfasızlıq, namərdlik.

treubrüchig *adj.* vəfasız; namərd; *adv.* namərdcəsinə.

Treue, *die*; - vəfa, sədaqət; dəyanət; *fig.* dayanıq; *auf Treu und Glauben* bir kəsin sədaqətinə inanmaq, ~ *zeigen* sədaqət göstərmək.

Treueid, *der*; -(e)s, -e sadiqlıq andı, sədəqət andı.

Treuhänder, *der*; -s, - qəyyum, birisinin mülkünə vəkillik edən, himayədar.

Treuhandgesellschaft, *die*; -, -en qəyyumluq edən şirkət, birisinin mülkünə vəkillik edən ittifaq.

treuherzig *adj.* sadəürəkli, safqəlb, sadədil, safürəkli; *adv.* sadədilliklə.

Treuerzigkeit, *die*; - sadəürəklilik, sadəqəlblik, sadədillik, safürəklilik.

treulich *adv.* sədəqətlə.

treulos *adj.* vəfasız, vədəxilaf, dönük.

Treulosigkeit, *die*; - vəfasızlıq, sədəqətsizlik, dönüklük, xainlik, cəfa.

Tribunal, *das*; -s, -e məhkəmə.

Tribüne, *die*; -, -n tribun(a); kürsü.

Tribut, *der*; -(e)s, -e xərac, vergi; ciz-yə.

tributpflichtig *adj.* vergi verən, bac verən.

Trichine, *die*; -, -n *med.* trişin, trişin qurdu.

Trichter, *der*; -s, - 1. qıf; 2. (*Bomben-trichter usw.*) çuxur; *F auf den ~ kommen* axırda başa düşmək.

trichterförmig *adj.* qıfşəkilli, qıf formasında.

Trick, *der*; -s, -s 1. məhərət, ustalıq; 2. maraq; instinktədən törənən hərəkət; 2. *fig.* hiylə, kələk, fənd, düzmə; *fig.* əməl.

Trickfilm, *der*; -s, -e cizgi filmi (*Sü.d. : a. karton filmi*).

tricksen *vt* kələk gəlmək; *F* əməlbazlıq etmək; məhərət göstərmək.

trieb *s. treiben*.

Trieb, *der*; -(e)s, -e 1. həvəs, arzu, maraq; instinktədən törənən hərəkət; 2. *bot.* zoğ; bitmə qüvvəsi; *grüne ~e zeigen* göyermək; 3. (*Triebkraft*) hərəkətverici qüvvə.

Triebfeder, *die*; -, -n 1. yay; 2. *fig.* səbəb; *Hunger war die ~ des Diebstahls* acılıq oğurluğun səbəbi idi.

triebhaft *adj.* qeyri-iradi, iradəsiz hərəkət, instinktiv.

Triebkraft, *die*; -, -e hərəkətverici qüvvə.

Triebrad, *das*; -(e)s, -er nazimçarx.

Triebtäter, *der*; -s, - cinsi cinayətkar.

Triebverbrecher, *der*; -s, - *s. Triebtäter*.

Triebwagen, *der*; -s, - motorlu vaqon.

Triebwerk, *das*; -(e)s, -e motor mexanizmi; ötürücü mexanizm.

triefen *vi* 1. dammaq, damcılamaq; 2. *fig.* dolu olmaq, həddindən çox olmaq.

triefnass *adj.* yaş-yaş.

triezen *vt* *F* əziyyət etmək, azar vermək.

Trift, *die*; -, -en 1. otlaq, çəmənlik; 2. mal-qaranı otlağa sürmə.

triftig *adj.* 1. əsaslı, mühüm; 2. (*Grund*) inandırıcı, üzürlü; qənaətbəxş; *~e Be-weise* əsaslı dəlillər.

Trikot, *das*; -s, -s triko; qolsuz köynək.

Trikotagen *die/pl.* trikotaj (*Sü.d. : keş paltar*).

Triller, *der*; -s, - *mus.* cəh-cəh.

trillern *vt* cəh-cəh vurmaq; titrək səs ilə söyləmək.

Trillerpfeife, *die*; -, -n təhlükə signalı.

Trillion, *die*; -, -en trilyon.

Trilogie, *die*; -, -n üç hissəli əsər, trilogiya (*Sü.d. : triloji*).

Trimester, *das*; -s, - üç aylıq dövr, üç aylıq vaxt.

trimmen *vt* (*erziehen, abrichten*) öyrətmək, təlim etmək; *vr sich ~ mün-təzəm şəkildə idmanla məşğul olmaq*.

Trinität, *die*; - *rel.* təslis, üç etmə.

trinkbar *adj.* içməli, içilən.

Trinkbecher, *der*; -s, - qədəh, piyalə, badə.

trinken *vt* 1. içmək; 2. (*Alkohol*) sərxoşluq etmək; *e-n ~ auf A* (-ə, -in *sağ-lıđına*) içki içmək; *et. zu ~ içməli bir şey*.

Trinker, *der*; -s, - sərxoşluqla məşğul olan adam, əyyaş, alkoqolçu.

trinkfest *adj.* çox içki içə bilən.

Trinkgeld, *das*; -(e)s, -er çaypulu, bəxşiş.

Trinkglas, *das*; -es, -er stəkan.

Trinkkrug, *der*; -(e)s, -e küzə.

Trinklied, *das*; -(e)s, -er içki mahnısı.

Trinkspruch, *der*; -(e)s, -e sağlıq, tost.

Trinkwasser, *das*; -s içməli su.

Trio, *das*; -s, -s *mus.* trio.

trippeln *vi* xırda addımlarla yerimək.
Tripper, *der*; *-s med.* süzənək.
trist *adj.* 1. (*Landschaft*) darıxdırıcı, xəlvət; 2. (*Wetter*) tutqun, qaranlıq.
Tritt, *der*; *-(e)s, -e* 1. (*Fußtritt*) təpik, badalaq; dümsük; 2. (*Schritt*) addım; 3. (*Fußspur*) ayaq izi; 4. (*Stufe*) pillə, ayaq yeri; *j-m e-n ~ versetzen* bir kəsə təpik vurmaq.
Trittbrett, *das*; *-(e)s, -er* (*Auto*) ayaq yeri.
Trittleiter, *die*; *-, -n* əl nərdivanı.
Triumph, *der*; *-(e)s, -e* zəfər, qələbə.
triumphal *adj.* müzəffər, qalibiyətli.
Triumphbogen, *der*; *-s, -'* zəfər tacı.
triumphieren *vt* zəfər çalmaq, qələbə çalmaq (*über A/-ə*).
Triumphzug, *der*; *-(e)s, -'e* zəfər nümayişi.
Triumvirat, *das*; *-(e)s, -e* *hist.* üç nəfərli ittifaq.
trivial *adj.* şit, bayağı.
trocken *adj.* 1. quru; *~e Luft* quru hava; *~es Wetter* yağışsız hava; 2. (*Vortrag usw.*) darıxdırıcı, ruhsuz; *fig. auf dem Trock(e)nen sitzen* pulsuz qalmaq; *noch nicht ~ hinter den Ohren sein* ağızından hələ süd iyi gəlmək, kamala çatmamış olmaq.
Trockenfrüchte *die/pl.* quru meyvə.
Trockenfutter, *das*; *-s* quru yem.
Trockenheit, *die*; *-* quruluq, susuzluq, qıtlıq, quraqlıq.
trockenlegen *vt* 1. qurutmaq; 2. (*Baby*) təzədən bələmək.
Trockenlegung, *die*; *-, -en* qurutma; qurudulma.
Trockenmilch, *die*; *-* quru süd.
Trockenobst, *das*; *-(e)s* quru meyvə.
Trockenplatz, *der*; *-es, -'e* (*zum Wäsche trocknen usw.*) qurudulan yer.
Trockenrasierer, *der*; *-s, -* elektrik üzqıraxan, elektrik ülgüc.
Trockenraum, *der*; *-(e)s, -'e* qurudulan otaq (*yer*).
Trockenschleuder, *die*; *-, -n* quruducu cihaz, qurulayan.
Trockenzeit, *die*; *-, -en* (*in tropischen*

Regionen) quruluq vaxtı.

trocknen *vt* qurutmaq, qurulamaq; *vi* qurumaq; *sich die Haare ~ başını (saçlarını)* qurutmaq.

Troddel, *die*; *-, -n* 1. (*Quaste*) tük qələm; 2. qotazlı qaytan.

Trödel, *der*; *-s* cır-cındır, əsgü-üşgü.

Trödelei, *die*; *-, -en* tənbellik, ləngitmə.

Trödelmarkt, *der*; *-(e)s, -'e* cır-cındır satılan bazar, köhnə bazarı, bitbazarı, hərrac bazarı.

trödeln *vt* 1. cır-cındır satmaq; 2. *fig.* ləngitmək, yubatmaq; avara gəzmək.

Trödler, *der*; *-s, -* 1. cır-cındır alverçisi; 2. *fig.* ağırterpənən, ləng adam; (*Bummler*) avara.

trog *s. trügen.*

Trog, *der*; *-es, -'e* təknə, çanaq, tabaq.

Troja troya.

Trojaner, *der*; *-s, -* troyalı.

trollen *vr sich ~* çıxıb getmək, rədd olmaq, itilmək.

Trolleybus, *der*; *-ses, -se* trolleybus.

Trommel, *die*; *-, -n* təbil; davul, döhl; dümbək, dumbul, dümbələk.

Trommelfell, *das*; *-(e)s, -e* 1. dumbul dərisi; 2. *an.* qulaq zarı, təbil zarı.

Trommelfeuer, *das*; *-s, -* topa basmaq, çox şiddətli atəş.

trommeln *vt* 1. təbil çalmaq; 2. *bir yerə davamlı olaraq vurmaq (mit D/ bir şey ilə).*

Trommler, *der*; *-s, -* təbilçalan, təbilçi.

Trompete, *die*; *-, -n* 1. trompet; 2. *mil.* boru.

trompeten *vi* 1. *mus.* trompet çalmaq, şeypur çalmaq; boru çalmaq; 2. (*Elefant*) gumbuldatmaq.

Trompeter, *der*; *-s, -* trompet çalan, boru çalan, truba çalan.

Tropen *die/pl.* tropiklər.

Tropf, *der*; *-(e)s, -'e* 1. sadələvh, axmaq; 2. *med.* damara bağlanmış damcı-damcı dərman axıdan cihaz (*Süd. : serum*); *am ~ hängen* serum şüşəsinə bağlı olmaq.

Tröpfchen, *das*; *-s, -* damcı.

tröpfchenweise *adv.* damcı-damcı.

tröpfeln *vi* damcı-damcı tökmək; *es tröpfelt* yağış çiləyir, yağış damcılایır; *vt* damcılamaq.

tropfen *vt* damcı-damcı tökmək; *vi* damcı-damcı tökülmək, damcılamaq.

Tropfen, *der*; -s, - **1.** damcı, damla; gилә; **2.** (*kleiner* ~) damcıciq; *ein* ~ bir damcı; *fig. das ist nur ein ~ auf den heißen Stein* bu, dənizdə bir damcıdır; *ein guter (edler)* ~ yaxşı bir çaxır (*şərab*).

tropfenförmig *adj.* damcı kimi.

tropfenweise *adv.* damcı-damcı, gildir-gildir, gилә-gilә.

tropfnass *adj.* çox islanmış, yaş.

Tropfstein, *der*; (*es*), -e stalaktit, mağaraların tavanında sızan damcılardan əmələ gələn əhəngli ərp.

Trophäe, *die*; -, *n* qənimət.

tropisch *adj.* tropik.

Tross, *der*; -es, -e **1.** *mil.* hərbi hissə nəqliyyatı; **2.** (*Gefolge*) cığırdaş, müşayiətçi, meiyyyət.

Trosse, *die*; -, *n* dəmir buraz, tros.

Trost, *der*; -es təskinlik, təsəlli; *fig. nicht ganz bei ~ sein* ağılı başında olmaq, ağılı yerində olmamaq.

trostbedürftig *adj.* təsəliyə möhtac.

trostbringend *adj.* təsəlliverici.

trösten *vt* təsəlli vermək, təskin vermək, aramlatmaq, dildarlıq vermək; *sich* ~ təsəlli tapmaq.

tröstlich *adj.* təsəlliverici; sevindirici.

trostlos *adj.* təsəlli tapmayan, ümitsiz.

Trostlosigkeit, *die*; - ümitsizlik.

Trostpreis, *der*; -es, -e həvəsləndirici mükafat.

Tröstung, *die*; -, -en təsəlli, təsəlliverici sözlər.

Trott, *der*; -(*es*) (*Pferd*) löhrəm yeriş; yortma yeriş; *fig. der alte / tägliche* ~ köhnə hamam, köhnə tas.

Trottel, *der*; -s, - səfeh, axmaq.

trottelhaft, **trott(e)lig** *adj.* axmaq, səfeh.

trotteln *vi* yavaş və diqqətsiz yerimək.

trotten *vi* **1.** yortma qaçmaq; **2.** *s. troteln*.

Trottoir, *das*; -s, -s (*Bürgersteig*) küçə

səkisi.

trotz *präp.* *G / D* baxmayaraq; -ə rəğmən, gərçi, hərçənd; ~ *alledem* bütün bunlara baxmayaraq; *er kam ~ des schlechten Wetters* pis havaya rəğmən gəldi, pis havaya baxmayaraq gəldi.

Trotz, *der*; -es inad, tərslik; *j-m zum* ~ bir kəsin acığına; *dir zum* ~ sənin acığına; *et. aus ~ tun* inad üzündən bir işi görmək.

trotzdem *adv.* buna baxmayaraq ki, yenə də, buna rəğmən.

trotzen *vi* **1.** (*stur sein*) inad etmək, tərslik etmək; damarı tutmaq; **2.** (*widerstehen*) qarşısında dayanmaq, qorxmaq; *e-r Gefahr* ~ təhlükədən qorxmaq.

trotzig *adj.* inadçıl, tərs.

Trotzkopf, *der*; -(*es*), -*e* tərs, inadçıl adam.

trotzköpfig *adj.* tərs, inadçıl.

trübe, *adj.* **1.** bulanıq; mat, kas; **2.** (*Wetter*) dumanlı; **3.** (*Himmel*) buludlu; **4.** *fig.* qəmgin, tutqun; *fig. im Trüben fischen* bulanıq suda balıq tutmaq.

Trubel, *der*; -s qarışıqlıq, hərəc-mərclik; *F* həngamə.

trüben *vt* bulandıрмаq, tutqunlaşdırmaq, pozmaq; *vr sich* ~ **1.** bulanmaq; **2.** (*Beziehung, Freude*) soyumaq, pozulmaq.

Trübsal, *die*; -, -e dərd, qəm, qüssə, sıxıntı; *fig. ~ blasen* ürəyi sıxılmaq, qüslənmək.

trübselig *adj.* qəmli, dərdli, qəmgin.

Trübseligkeit, *die*; - qəminlik, dərd.

Trübsinn, *der*; -(*es*) ümitsizlik, qəminlik, kədər.

trübsinnig *adj.* qəmli, dərdli, melanxonik, kədərli.

Trübung, *die*; -, -en **1.** tutqunlaşma, qaralma, sönüklük; **2.** *fig.* soyuqluq.

trudeln *vi* öz dövrünə fırlanmaq, fırlana fırlana yerə düşmək.

Trüffel, *die*; -, *n* bir növ göbək.

trug *s. tragen*.

Trug, *der*; -(*es*) yalan; aldatma; *es ist alles Lug und* ~ başdan ayağa yalan və

böhtandır.

Trugbild, *das*; *-(e)s, -er* xəyal, rəya.

trügen *vt* aldatmaq, kələk gəlmək; *der Schein trügt* üstü bəzək, altı təzək.

trügerisch *adj.* aldadıcı.

Trugschluss, *der*; *-es, -'e* yanlış nəticə, məntiqə uyğun olmayan.

Truhe, *die*; *-, -n* sandıq.

Trumm, *das u. der*; *-(e)s, -e u. -'er* böyük parça.

Trümmer *die/pl.* 1. virənəlik, xarabalıq, xarabazarlıq; 2. (*Stücke*) qırıntı; 3. (*Schutt*) zibil, töküntü.

Trümmerbeseitigung, *die*; *-, -en* xarabalığın götürülməsi.

Trümmerhaufen, *der*; *-s, -* xaraba(lıq), xarabazarlıq; *et. in e-n ~ verwandeln* bir zadı (*şeyi*) xaraba qoymaq, xarabalaşdırmaq.

Trumpf, *der*; *-(e)s, -'e* 1. (*Kartenspiel*) ən yüksək kart, ən çox sayılan kart; 2. *fig.* (*Vorteil*) üstünlük; *e-n ~ in der Hand haben* üstünlüyü olmaq; *s-e Trümpfe ausspielen* bütün imkanlarından istifadə etmək.

Trumpfkarte, *die*; *-, -n* ən yüksək kart.

Trunk, *der*; *-es, -'e* 1. (*Getränk*) içki; 2. (*Schluck*) qurtum; 3. (*Trunksucht*) içki düşgünlüyünün əsiri olmaq; *sich dem ~ ergeben* içki mübtəlası olmaq.

trunken *adj.* sərxoş; *~ sein von Wein* şərəbdən sərxoş olmaq; *~ vor Glück* xoşbəxtliyin məsti olmaq, xoşbəxtlikdən məst olmaq.

Trunkenbold, *der*; *-(e)s, -e* içki mübtəlası, əyyaş.

Trunkenheit, *die*; *-* keflənmə, sərxoşluq.

Trunksucht, *die*; *-* sərxoşluq, içki mübtəlası olmaq, alkoqolizm.

trunksüchtig *adj.* içki mübtəlası.

Trupp, *der*; *-s, -s* dəstə, qrup.

Truppe, *die*; *-, -n* 1. *mil.* qoşun hissəsi, ordu, çəri, dəstə; 2. *Th.* truppa.

Truppenkonzentration, *die*; *-, -en* qoşun hissələrinin bir yere toplanması.

Truppentransporter, *der*; *-s, -* hərbi nəqliyyat gəmisini.

Truppenübungsplatz, *der*; *-es, -'e* qoşunların hərbi təlim meydanı.

Truppenunterkunft, *die*; *-, -'e* qoşun hissələrinin yerləşdiyi yer, kazarma.

Trust, *der*; *-s, -e u. -s* şirkətlər ittifaqı, trest.

Truthahn, *der*; *-(e)s, -'e* hinduşka, hindxoruzu, .

Truthenne, *die*; *-, -n* hiduşka, hindtoyuğu.

Trutz, *der*; *-es* inad.

Tschad; *-s* çad.

Tscheche, *der*; *-n, -n* çex.

Tschechin, *die*; *-, -nen* Çex (*qadın*).

tschechisch *adj.* çex(cə).

Tschechoslowakei *die* Çexoslovakiya.

Tscherkesse *der, -n, -n* çərkəs.

Tschuwäsche *der, -n, -n* çuvaş.

tshüs! hələlik!, sağ olun!, xudahafiz!

T-Schirt, *das*; *-s, -s* qolları qısa yay köynəyi.

Tube, *die*; *-, -n* tubik, yumşaq borucuq.

Tuberkel, *die*; *-, -n* vərəm mikrobu.

Tuberkulose, *die*; *-, -n* vərəm, diğ.

Tuch, *das*; *-(e)s, -'er* 1. mahud; 2. dəsmal, yaylıq; *Taschentuch* cib dəsmalı, *Halstuch* boyun dəsmalı.

Tuchfabrik, *die*; *-, -en* mahud istehsal edən fabrik, toxuculuq fabriki.

Tuchföhlung, *die*; *-, -* 1. yanaşı olma, toxunma; 2. (*Kontakt*) rabitə, əlaqə.

tüchtig *adj.* 1. (*im Beruf*) bacarıqlı, işbilən, işçil, fəaliyyətli, fərli, cıvıq, çalışqan, zirəng, əlaçı; əlli-ayaqlı; əlləm; 2. (*kräftig, heftig*) möhkəm, əsaslı, qüvvətli; *adv.* yaxşıca, lazımcına; *j-n ~ verhauen* bir kəsi möhkəm (*yaxşıca*) döymək.

Tüchtigkeit, *die*; *-* qabiliyyət, bacarıqlıq, cıvıqlıq, çalışqanlıq, zirənglik.

Tücke, *die*; *-, -n* hiylə, məkr, pislilik; zəif nöqtə; *s-e ~n haben* zəif nöqtələri olmaq.

tuckern *vi* (*Motor*) guruldamaq.

tückisch *adj.* hiyləgər, xain, məkri, xəbis.

Tuff, *der*; *-s, -e* əhəngli tuf daşı.

Tuffstein, *der*; *-(e)s, -e s. Tuff.*
tüfteln *vi* fikirləşmək, əllaməlik etmək
(über A/nə haqdası, an D-i).

Tugend, *die*; *-, -en* yaxşılıq, xoş əməl, fəzilət, iffət.

tugendhaft *adj.* iffətli, fəzilətli, yaxşı.

Tüll, *der*; *-s, -e* tül növü, nazik tor parça.

Tülle, *die*; *-, -n* *(an Kannen usw.)* çaydanın lüləyi.

Tulpe, *die*; *-, -n bot.* lalə.

Tulpenzwibel, *die*; *-, -n* lalə soğanı.

tummeln *vt* *(Pferd)* qovmaq; *vr sich* ~ tələsmək.

Tummelplatz, *der*; *-es, -e* oyun meydançası; meydan.

Tumor, *der*; *-s, -en med.* şiş, tumor, qüddə.

Tümpel, *der*; *-s, -* bataqlıq; gölməçə.

Tumult, *der*; *-(e)s, -e* 1. *(Randale)* səskü, hay-küy, qalmaqal, mərəkə, qiymət, fırtına; *veralt.* həngamə; 2. *(Aufstand)* üsyan, qiyam.

tun *vt* 1. etmək; yerinə yetirmək, qayıрмаq, qılmaq, cürləmək, e(y)ləmək, əməl etmək, əncam vermək; *seine Pflicht* ~ öz vəzifəsini yerinə yetirmək; 2. *(et. auf et. setzen, stellen, legen)* qoymaq; *Kleider in den Schrank* ~ paltarları şkafa qoymaq; 3. *so ~, als ob* e(y)lə etmək, ki güya..., e(y)lə rəftar etmək ki, güya...; 4. *(j-m et. ~)* bir kəsə zərər vurmaq; 5. *(für j-n et. ~)* bir kəsə kömək etmək; *es mit j-m zu ~ bekommen/kriegen* bir kəsin tərəfindən narahatlıq çəkmək *(yamanlanmaq)*; *ich habe zu ~* işim var, vaxtım yoxdur; *er tut nichts* o bir iş görmür, o, əlini əlinin üstünə qoyub; *er tut nur so* yalandan edir, aldadır; *sein Möglichstes* ~ əlindən gələni etmək; *damit habe ich nichts zu ~* bunun mənə dəxli yoxdur; *tu das nicht!* etmə!

Tun, *das*; *-s* hərəkət tərzı, davranış, rəftar; edış, əda.

Tünche, *die*; *-, -n* 1. suvaq, mala; 2. *fig.* xarici parıltı, bəzək.

tünchen *vt* mala çəkmək; ağartmaq.

Tunesien; *-s* Tunis.

tunesisch *adj.* tunisçə; tunisli.

Tunichtgut, *der*; *-(e)s, -e* yaramaz adam.

Tunis Tunis.

Tunke, *die*; *-, -n* sous, xörək şirəsi.

tunken *vt* batırmaq *(in A/-ə)*; *Brot in die Suppe* ~ çöreyi şorbaya batırmaq.

tunlich *adj.* mümkün olan; münasib.

tunlichst *adv.* imkan dairəsində.

Tunnel, *der*; *-s, -u. -s* tunel; *(unterirdischer Tunnel)* lağım.

Tunte, *die*; *-, -n* F özünü qadına bənzədən kişi *(oğlan)*; dəymədüşər, nazlı.

Tüpfel, *der u. das*; *-s, -* nöqtə, xal, ləkə.

Tüpfelchen, *das*; *-s, -* : *das ~ auf dem i* ən xırda lakin mühüm xırdalıq.

Tupfen, *der*; *-s, -* xal, nöqtə, ləkə.

tupfen *vi* 1. xal doldurmaq; 2. *(berühren)* əl vurmaq, yavaşca toxunmaq; 3. *(entfernen)* silmək, təmizləmək; *sich den Schweiß von der Stirn* ~ alının tərini silmək.

Tür, *die*; *-, -en* qapı; *dial.* doqqaz; ~ *an* ~ qapı-qapıya; *von ~ zu ~* qapı-qapı; *j-n vor die ~ setzen* bir kəsi qapıdan qovmaq; *hinter verschlossenen ~en* gizli iclasda; *Tag der offenen ~* hamıya *(müşətilərə)* açıq gün; *zwischen ~ und Angel* son dəqiqədə, ayaqüstü.

Türangel, *die*; *-, -n* qapı rəzəsi.

Turban, *der*; *-s, -e* çalma, əmmamə şalı, başa sarılan şal.

Turbine, *die*; *-, -n* turbin, mühərrik.

Turbintriebwerk, *das*; *-(e)s, -e* turboreaktiv mühərrik, turbinli mexanizm.

Turbo, *der*; *-s, -s* *techn.* turbo.

Turbomotor, *der*; *-s, -en* turbo motor.

Turbo-prop-Maschine, *die*; *-, -n* *Flugw.* turbinli *(pərvanəli)* təyyarə *(uçaq)*.

turbulent *adj.* həyəcanlı, hay-küylü, vəlvələli.

Turbulenz, *die*; *-, -en* burulgün, girdab; *fig.* vəlvələ, hay-küy.

Türflügel, *der*; *-s, -* qapının tayı.

Türgriff, *der*; *-s, -e* qapı dəstəyi, *(Süd. : a. des(t)gire)*; cəftə.

Türke, *der*; -n, -n türk.

Türkei *die* Türkiyə.

Türkensitz, *der*; -es, -e bardağ; *im* ~ bardağ qurmaq (*qurub oturmaq*).

Türkentaube, *die*; -, -n qumru.

Türkin, *die*; -, -nen türk (*qadın*).

Türkis, *der*; -es, -e firuzə.

türkisch *adj.* türk (*iyəli*); (*Sprache*) türk-cə.

Türkisch, *das*; -, - (*Sprache*) türkcə; *das* ~e Türk dili.

Türklinke, *die*; -, -n qapı dəstəyi, (*Süd.* : a. *dəs(t)girə*).

Türklöpfer, *der*; -s, - çağ-çağ, çaxçax.

Turkmene, *der*; -n, -n türkmən.

turkmenisch *adj.* türkmən(cə).

Turkmenistan; -s Türkmənistan.

Turkologe, *der*; -n, -n Türkoloq.

Turkologie, *die*; - Türkologiya (*Süd.* : *Türkoloji*).

turkologisch *adj.* türkoloji.

Turm, *der*; -(e)s, -e 1. qala, burc, bürc; 2. (*Schach*) top; qala.

türmen *vt* qalamaq, bir-birinin üstünə yığmaq; *vi* F əkilmək, daban almaq; *vr* *sich* ~ qalanmaq, yığılmaq.

turmhoch *adj.* lap hündür.

Turmspitze, *die*; -, -n qüllə, uc; (e-s *Berges*) dağ təpəsi, zirvə.

Turnuhr, *die*; -, -en burc (*bürc*) saati.

Turnanzug, *der*; -(e)s, -e idman palta-
rı.

turnen *vi* gimnastika (*Süd.* : *jimnas-
tik*) ilə (*idmanla*) məşğul olmaq.

Turnen, *das*; -s gimnastika, jimnastik.

Turner, *der*; -s, - gimnast, jimnastikçi.

Turnhalle, *die*; -, -n idman zalı.

Turnier, *das*; -s, -e yarış, müsabiqə.

Turnierpferd, *das*; -(e)s, -e yarış atı.

Turnlehrer, *der*; -s, - gimnastika (*jim-
nastik*) müəllimi.

Turnschuh, *der*; -(e)s, -e gimnastika (*jimnastik*) başmağı (*ayaqqabı*).

Turnus, *der*; -, -se növbə, sıra; *im* ~ növbə ilə, müntəzəm.

turnusmäßig *adj.* növbəti, qarşıda du-
ran; ~e *Sitzung* növbəti iclas.

Turnverein, *der*; -(e)s, -e idman cəm-

yyəti, idman klubu.

Türöffner, *der*; -s, - elektrik qapıaçan cihaz.

Türpfosten, *der*; -s, - yan taxta.

Türrahmen, *der*; -s, - qapı çərçivəsi.

Türriegel, *der*; -s, - cəftə, işgil.

Türschloss, *das*; -es, -'sser qapı qıfılı, qapı kilidi.

Türspalt, *der*; -(e)s, -e qapı yarığı.

turteln *vi* (*Verliebte*) bir-birinə nəvaziş göstərmək, naz-nəvaziş etmək (*bir-biri ilə*).

Turteltaube, *die*; -, -n zo. bir növ gö-
yərçin, qumru.

Türvorhang, *der*; -s, -e qapı pərdəsi.

Tusche, *die*; -, -n çini mürəkkəbi; tuş, sürmə.

Tuschelei, *die*; -, -en pıçılı.

tuscheln *vi* pıçılmaq.

tuschen *vt* çini mürəkkəb ilə şəkil (*rəsim*) çəkmək; *sich* (D) *die Wimpern* ~ kirpiklərinə sürmə çəkmək.

Tuschfarbe, *die*; -, -n tuş.

Tuschkasten, *der*; -s, -' tuş üçün qutu, sürmə qutusu.

Tüte, *die*; -, -n kisə, torba.

tuten *vi* tütək çalmaq; *fig. von Tuten und Blasen keine Ahnung haben* lap xəbərsiz olmaq, heç bir şey anlamamaq.

Tutor, *der*; -s, -en universitet dərslərini rəhbərlik edən.

Tutorium, *das*; -s, -rien universitet dərslərini bir kiçik qrupda məşq etmə (*hazırlama*).

TÜV, *der*; - texniki yoxlama.

Twen, *der*; -s, -s 20-ile 30 yaş arasında olan şəxs.

Twist, *der*; -(e)s, -e iplik sap.

Typ, *der*; -s, -en nümunə, tip; növ; F adam; *ich bin nicht der ~ dazu / dafür* mən bu işin adamı deyiləm; F *er ist nicht mein ~ o* mənim tipim deyil.

Type, *die*; -, -n 1. *typ.* mətbəə hərfi; 2. nümunə, model; 3. (*Person*) əcaib adam, qəribə adam, özgə, tanış olmayan.

Typendruck, *der*; -(e)s, -e tökmə hərflərlə çap etmə.

Typhus, *der*; - *med.* yatalaq, tif.

Typhuserkrankung, *die*; -, -en yatalaq xəstəliyi tutma, tif tutma.

typisch *adj.* tipik; səciyyəvi; *das ist ~ für ihn!* onun zatında bu var!

Typograph, *der*; -en, -en mətbəəçi.

Typografie, *die*; - mətbəəçilik.

Typus, *der*; -, *Typen* *s.* Typ.

Tyrann, *der*; -en, -en **1.** (*Gewaltherrscher*) zalım hökmdar, qəddar, müstə-

bid; **2.** *fig.* zalım, qaniçən, qansoran, gönsoran, canavar.

Tyranei, *die*; - qəddar hökmdarlıq, qəddarlıq, zalımlıq, müstəbidlik, canavarlıq.

tyrannisch *adj.* qəddarlıqla, zalımlıqla, müstəbidcəsinə, heyvani.

tyrannisieren *vt* zülm etmək, zorakılıq etmək, -i əzmək, qan qusdurmaq.

U

U, u Alman əlifbasının iyirmi birinci hərfi.

u. a. *Abk. für : unter anderem/anderen.*

U-Bahn, *die; -, -en* metro (*politen*).

U-Bahnnetz, *das; -es, -e* metro şəbəkəsi.

U-Bahn-Station, *die; -, -en* metronun dayanacaq yeri, metro dayacağı.

U-Bahnstrecke, *die; -, -n* metro xətti.

übel *adj.* **1.** pis, yaramaz, fəna; **2.** (*im Magen*) ürəyi bulanma; *e-e ~e Situation* pis bir vəziyyət; *mir ist ~ ürəyim bulanır (qalxır); ~ gelaunt* ke(y)fi olmamaq, əhvalsız olmaq; *j-m et. ~ nehmen* bir kəsdən bir şey üçün incimək (*Küsmək*).

Übel; *das; -s, -* yamanlıq, kin, pislik, şəh, acıq; *~ verursachen* yamanlıq (*Pislik*) eləmək.

übelgelaunt *adj.* əhvalsız.

übelgesinnt *adj.* pisiyyətli, bədnyyət.

Übelkeit, *die; -, -en* ürək bulantısı; *~ hervorrufen* ürəyi bulandırmaq.

übelnehmen *vt* incimək; *nehmen Sie es mir nicht ~, wenn* məndən inciməyin, əgər...

übelnehmerisch *adj.* tez inciyən.

übelriechend *adj.* pis qoxuyan, pis iy verən.

Übelstand, *der; -(e)s, -'e* çatmamazlıq, çatışmamazlıq, nöqsan; *e-n ~ beheben* çatışmamazlığı aradan qaldırmaq.

Übeltat, *die; -, -en* cinayət; canilik, yaramazlıq.

Übeltäter, *der; -s, -* **1.** günahkar; (*Mörder*) cani, qatil, cinayətkar.

übelwollen pisiyyətini istəmək (*j-m/bir kəsin*), bir kəsə pislik istəmək, kin bəsləmək.

üben *vt* məşq etmək; *täglich zwei Stunden ~* hər gün iki saat məşq etmək; *Gewalt ~* zorakılıq etmək; *Geduld ~* səbr göstərmək; *Kritik ~* tənqid etmək; *Barmherzigkeit ~* rəhm etmək; *geübt* təcrübəli.

über *präp.* **D 1.** (*-in*) üstündə, üzərin-

də; **2.** *A (-in)* üstünə, üzərinə; **3.** (*betreff*) *-in* haqqında, *-in* xüsusunda; *was denkst du über Berlin* Berlin haqqında fikrin nədir?; **4.** (*Weg*) içərisindən; *..dan, ..dən*; *~ Təbriz nach Urumiya fahren* Təbrizdən (*keçib*) Urumiyyəyə getmək; **5.** (*höherstehend*) *-dən (-dan)* üstün, *-dən (-dan)* yüksək, *-dən (-dan)* artıq; *als Vorarbeiter steht er ~ dem Arbeiter* o başçı olaraq işçidən üstündür; **6.** (*mehr als*) *-dən (-dan)* artıq, *-dən (-dan)* çox; *er ist ~ 50 Jahre alt* onun yaşı əllidən çoxdur; **7.** (*während*) müddətində, ərzində; **8.** (*wegen*) *-ə* görə, üçün; *sich ~ et. freuen* bir şeyə görə sevinmək; *Fehler ~ Fehler* səhv səhvinə dalınca; *~ die Brücke gehen* körpü üstündən keçmək; *et. ~ sich bringen* bir işi istəmədən etmək; *j-n ~ alles lieben* bir kəsi hər şeydən çox sevmək; *~ sein D -dən* tənəyə gəlmək; *adv. ~ und ~ (völlig)* tamamilə.

überall *adv.* hər yerdə, hər tərəfdə, hər yanda; *~ in (D) -in* hər yerində.

überallher *adv.* hər yerdən, hər tərəfdən, hər yandan.

überallhin *adv.* hər yerə, hər tərəfə.

überallert *adj.* qocalmış; modadan düşmüş, dəbdən düşmüş.

überängstlich *adj.* çox qorxaq.

überanstrengen *vt* yormaq; *sich ~* özünü həd(din)dən artıq yormaq, gücə salmaq.

Überanstrengung, *die; -, -en* üzüntü, yorğunluq.

überantworten *vt* vermək, təslim etmək (*j-m et./bir kəsə bir şeyi*).

überarbeiten *vt* yoxlamaq, bir daha baxmaq; *vr sich ~* özünü həddən artıq yormaq; normadan artıq işləmək.

Überarbeitung, *die; -, -en* bir daha baxma, bir daha yoxlama.

überaus *adv.* olduqca, böyük, son dərəcə, fəvqəladə.

überbacken *vt* yeməyin üstünə bəzi maddələr töküüb və bir daha bişirmək.

Überbau, *der; -(e)s, -ten* üstqurum.
überbeanspruchen *vt (e-e Maschine)* həddindən çox işlətmək, gərginləşdirmək.

Überbeanspruchung, *die; -, -en* çox işlətmə, çox işləmə.

Überbein, *das; -(e)s, -e med.* qanqlı; əsəb düyünü; oynaq kisələrində əmələ gələn şiş.

überbelasten *vt* həddindən artıq yükləmək, həddindən artıq yük vurmaq; gücə salmaq.

Überbelastung, *die; -* çox yük vurma.

überbelegen *vt bir yerə* həddindən artıq adam yerləşdirmək.

überbelichten *vt (Kamera)* çox işıq vermək.

überbetonen *vt* şişirtmək, böyütmək, *bir şeyə* çox əhəmiyyət vermək, mübaliğə etmək.

überbewerten *vt bir şeyə* həddindən artıq dəyər vermək.

überbezahlen *vt* çox muzd vermək.

überbieten *vt 1. (auf e-r Auktion)* artıq pul vermək (*təklif etmək*), həddi aşmaq; **2. (übertreffen)** ötmək, ötüb keçmək; üstünlük təşkil etmək.

Überbleibsel, *das; -s, -* qalıq, artıq; ~ *aus dem Mittelalter* orta əsrdən qalmış.

Überblick, *der; -(e)s, -e 1.* görünüş; **2. fig.** ümumi baxış; gözdən keçirtmə; *sich über ein Thema e-n ~ verschaffen* bir mövzu haqda ümumi məlumat kəsb etmək; *kurzer ~* xülasə, icmal.

überblicken *vt 1.* yüksək yerdən baxmaq; **2. fig.** başa düşmək, anlamaq.

überbringen *vt* çatdırmaq, aparmaq, götürmək, yetirmək; *j-m e-e Nachricht ~* bir kəsə xəbər götürmək (*yetirmək*).

Überbringer, *der; -s, -* elçi, çatdıran.

überbrücken *vt 1.* üstünə körpü çəkmək; **2. fig.** aradan qaldırmaq; keçirtmək; atılmaq; *Gegensätze ~* ziddiyyətləri aradan qaldırmaq; *den Stromausfall habe ich mit Kerzen überbrückt* cərəyan getməsinə şam yandırmaqla keçirdim.

Überbrückung, *die; -, -en* adlama, keçmə; bir çətinliyi aradan qaldırma.

überbürden *vt* həddindən artıq yükləmək, üzərinə ağır iş qoymaq.

überdachen *vt* üstünə dam çəkmək.

überdacht *adj.* üstü örtülü.

überdauern *vt bir şeydən* çox ömür etmək, *bir şeyi* görüb keçirmək, uzun sürmək; *der Bau hat mehrere Kriege überdauert* bina çox müharibələri (*gö-rüb*) keçirib.

überdecken *vt* üstünü örtmək.

überdehnen *vt* çox çəkmək, gərginləşdirmək.

überdenken *vt* bir daha fikirləşmək, ətraflı götür-qoy etmək.

überdeutlich *adj.* çox aydın, həddən artıq açıq.

überdies *adv.* bundan başqa, ondan əlavə, əlavə olaraq.

überdimensional *adj.* çox böyük, həd-(din)dən artıq böyük.

Überdosis, *die; -, -sen* həd(din)dən çox miqdar.

überdrehen *vt 1.* həd(din)dən artıq fırladılıb xarablaşmaq; **2. fig.** dəli olmaq, həddini aşmaq.

überdreht *adj.* qızgın, ehtiraslı.

Überdruck, *der; -(e)s phys.* əlavə təzyiq.

Überdruss, *der; -es* həd(din)dən artıq doyma; ürək sıxıntısı, darıxma.

überdrüssig *adj. : j-s/e-r Sache ~ sein* tənqə gəlmək, doymaq, bezmək; *ich bin meiner Arbeit ~* işim məni tənqə (*zinhara*) götürüb.

überdurchschnittlich *adj.* orta səviyyədən artıq, vəsətdən yuxarı.

Übereifer, *der; -s* canfəşanlıq, həddindən artıq səy etmə.

übereifrig *adj.* canfəşanlıq edən, qeyrətkeş, canfəşan.

überaignen *vt* mülküyyətinə vermək, ixtiyarına vermək (*j-m/ kimsənin*).

Übereignung, *die, -, -en jur.* ələkəçirmə, yiyələnmə, sahiblənmə.

übereilen *vt* həddindən artıq tələsmək, başı soyuq hərəkət etmək.

übereilt *adj.* tələsik, əcələli, təcili; *e-e ~e Entscheidung* tələsik qərar.

übereinander *adv.* bir-birinin üzərində, bir-birinin üzərinə, üst-üstə; ~ *schlagen* (*Beine*) ayaqları bir-birinin üstünə qoymaq (*keçirmək*), ayaqlarını çarpazlamaq.

übereinanderlegen *vt* bir-birinin üzərinə (*Üstünə*) qoymaq.

übereinanderliegen *vi* bir-birinin üstündə olmaq (*uzanmaq*).

übereinanderschlagen *vt* (*Beine*) ayaq-ayaq üstünə atmaq.

übereinkommen *vi* razılaşmaq, razılığa gəlmək (*mit D/-ilə*).

Übereinkommen, *das*; -s, - saziş, razılıq, razılaşma; *ein ~ treffen* saziş bağlamaq, razılaşmalar əldə etmək.

Übereinkunft, *die*; -, -*e* *s.* *Übereinkommen*.

übereinstimmen *vi* 1. uyğun gəlmək; 2. razılığa gəlmək, razılaşmaq.

übereinstimmend *adj.* uyğun, uyurlu, uyur; razılıq.

Übereinstimmung, *die*; -, -*en* uyğunluq, razılıq, üst-üstə düşmə, münasiblik; *in ~ mit .ilə* yğun olaraq.

überempfindlich *adj.* həddindən artıq həssas; tez küsən, küsəyən.

Überempfindlichkeit, *die*; -, -*en* həddindən artıq həssaslıq, küsəyənlik; alerjiya.

übererfüllen *vt* artıqlaması ilə yerinə yetirmək, plandan artıq əldə etmək.

Überernährung, *die*; - həddindən artıq yemək, çox yemək.

überessen *vt* həddindən artıq yemək.

überfahren 1. basmaq, basıb keçmək; 2. *fig.* qandırmaq; aldatmaq (*j-n/ bir kəsi*).

Überfahrt, *die*; -, -*en* keçid, bu taydan o biri taya keçmə.

Überfall, *der*; -(*e*)s, -*e* 1. basqı(*n*), hücum, həmlə; 2. (*Raub*) qarət, soyğunçuluq.

überfallen *vt* 1. hücum etmək, basqın etmək; 2. (*auf der Straße*) -*in* yolunu kəsmək.

überfällig *adj.* 1. (*Zug, Schiff*) gecikmiş, gəlib çatmamış; 2. *H* vaxtı keçmiş,

vaxtından keçmiş; nimdəş.

Überfallkommando, *das*; -s, -s səyyar polis dəstəsi, əməliyyat qrupu.

überfliegen *vi* 1. uçub keçmək; 2. *fig.* (*Buch, Brief usw.*) gözədən keçirtmək.

Überfließen *vi* daşmaq, daşıb basmaq.

überflügeln *vt* ötmək, ötüb keçmək, üstün gəlmək.

Überfluss, *der*; -*es* bolluq, çoxluq, nemət, firavanlıq, artıqlıq; ~ *an* (*D*) -*in* bolluğu; *im ~ leben* bolluqda (*firavanlıqda*) yaşamaq.

überflüssig *adj.* 1. yersiz; 2. (*unnötig*) artıq, lazımsız, gərəksiz, faydasız, artıq-əskik, əskik-artıq.

überfluten *vt* daşıb sahili basmaq, sel (*su*) basmaq, coşmaq, coşub-daşmaq.

überflutet *adj.* su altında.

Überflutung, *die*; -, -*en* daşqın.

überfordern *vt* gücündən çox tələb etmək, bacarığından çox istəmək; *überfordert sein* gücə düşmək.

überfragen *vt* cavab tapa bilməmək, cavab verə bilməmək; *da bin ich überfragt* cavab verə bilmərəm, bilmərəm.

überfragt *adj.* *F da bin ich ~* bu bərədə çox məlumatım yoxdur.

Überfremdung, *die*; -, -*en* xariciləşmə, özgələşmə, xarici təsirə məruz qalma.

überfressen *vr sich ~* həddindən artıq yemək.

überführen¹ *vt* başqa bir yerə daşmaq (*keçirmək*); *der Tote wurde in die Heimat überführt/übergeführt* ölü (*cənazə*) məmləkətinə göndərildi; *sie wurde in das Krankenhaus überführt* o qadın xəstəxanaya aparıldı (*nəql oldu*).

überführen² *vt jur.* təqsirini sübut etmək, yalanını aşkar etmək.

Überführung, *die*; -, -*en* 1. (*Brücke*) körpü; bənd-bərə; 2. (*j-n/et.*) başqa bir yerə keçirmə, başqa bir yerə daşıma; 3. *jur.* təqsirin sübutu; cinayətin üstünü açma.

Überfülle, *die*; - firavan(lıq), çox(luq), bol(luq).

überfüllen *vt* doldurmaq, doldurub-da-

şıрмаq, bürümək.

überfüllt *adj.* həddindən artıq dolu.

Überfüllung, *die*; - dolub-daşma.

Überfunktion, *die*, - *med.* artıq funksiya.

überfüttern *vt* çox yem vermək.

Überfütterung, *die*; -, -*en* çox yem vermə.

Übergabe, *die*; -, -*n* vermə, təqdim etmə; keçir(ili)mə.

Übergang, *der*; -(*e*)s, -*e* **1.** keçmə; keçid; **2.** *fig.* keçid dövrü.

übergangslos *adv.* birbaşa, düz.

Übergangslösung, *die*; -, -*en* müvəqqəti çarə, öteri çözümlə.

Übergangsperiode, *die*; -, -*n* keçid dövrü, keçid mərhələsi.

Übergangsregierung, *die*; -, -*en* müvəqqəti hökumət.

Übergardine, *die*; -, -*n* üst pərdə.

übergeben *vi* **1.** vermək, təqdim etmək; *j-m ein Geschenk* ~ bir kəsə hədiyyə vermək; **2.** təslim etmək; *dem Feind die Festung* ~ düşməne qalanı təslim etmək; *vr sich* ~ **1.** təslim olmaq; **2.** *med.* qusmaq.

übergehen¹ *vi* **1.** keçmək; *zu e-m anderen Thema* ~ başqa bir mövzuya keçmək; **2.** dəyişilmək, vəziyyəti dəyişilmək; *in Fäulnis* ~ çürüməyə başlamaq; **3.** (*Kritik, Einwände*) fikir verməmək, susub üstündən keçmək; *fig. die Augen gingen ihm über* onun gözləri yaşla doldu.

übergehen² *vt* **1.** (*ignorieren*) əhəmiyyət verməmək; nəzərə almamaq, riayət etməmək; yaddan çıxarmaq; *den Hunger* ~ aclığa əhəmiyyət verməmək.

übergenug *adj.* qədərindən artıq.

übergeordnet *adj.* yuxarı, üstün, daha yüksək, daha mühüm (*D/-dən*); *j-m* ~ kimsədən üstün; ~*e Stelle* yuxarı insaniyyəti (*pillə*).

Übergepäck, *das*; -(*e*)s artıq yük.

übergesehen *adj.* *F* dəliləşmiş, ağlı başından oynamış; *fig.* havalı.

Übergewicht, *das*; -(*e*)s **1.** artıq çəki; ~ *haben* çəkisi (*ağırlığı*) çox olmaq; **2.** *fig.*

üstünlük, güclülük; *das ~ haben (über A/-dən)* üstün olmaq.

übergewichtig *adj.* çoxkilolu; üstün.

übergießen *vt* *A* *mit D -in* üstünə bir şeyi tökmək; *sie übergießt den Tee mit kochendem Wasser* qaynar suyu dəm çayın üstünə tökdü.

übergücklich *adj.* həddindən artıq xoşbəxt, bəxtiyar.

übergreifen *vi* yayılmaq; sıçramaq (*auf A/ bir zada*).

übergreifend *adj.* yayılan, geniş; ~*es Thema* geniş mövzu.

Übergreif, *der*; -(*e*)s, -*e* təcavüz, vəzifədən sui-istifadə, səlahiyyət həddini aşma.

übergroß *adj.* çox böyük.

Übergroße, *die*; -, -*n* (*Kleidung usw.*) çox böyük, fəvqəladə böyük.

überhaben *vt* **1.** (*zu viel haben*) əlində (*ixtiyarında*) çox olmaq; **2.** (*überdrüssig*) -*dən* tənə gəlmək, zara gəlmək; (*Kleidung*) -*in* üstündən geymək.

überhand *adv.* ~ *nehmen* həddindən artıq çoxalmaq (*artmaq*).

überhängen *vi* (*Tasche usw.*) çiyindən as(la)maq.

überhandnehmen *vi* *pis vəziyyətdə* çoxalmaq (*artmaq*), yayılmaq; *das Un-geziefer nahm überhand* həşərat çoxalıb.

Überhang, *der*; -(*e*)s, -*e* **1.** (*Überschuss an Waren*) artıq(lıq), malın artığı; **2.** qalıq, aslanan hissə; *der ~ des Stoffes wird abgeschnitten* parçanın artığı kəsiləcəkdir.

überhäufen *vt* tökmək, səpmək, yağdırmaq; *den Schreibtisch mit Büchern* ~ yazı mizinin üstünə kitablarla doldurmaq; *j-n mit Geschenken*. ~ bir kəsə çox hədiyyə vermək, bir kəsi hədiyyələrlə boğmaq.

überhaupt *adv.* **1.** ümumiyyətlə; **2.** (*tatsächlich*) həqiqətən, əslində, əsasən; **3.** (*abgesehen davon*) bundan başqa, ondan əlavə; *bei Frage* : heç, əslən; ~ *nicht* heç, əslən; *wer bist du ~, dass du mir so befiehlst* ? sən əslən kimsən ki,

mənə dəstur verirən?; *hat er ~ Ähnlichkeit mit mir?* heç mənə oxşayırmı?; *er besucht mich ~ nicht* o, mənim görüşümə heç gəlmir.

überheben *vt* xilas etmək, qurtarmaq (*D/-dən*); *vr sich ~* ağır bir şeyi qaldıranda zora düşmək, hıqqanmaq.

überheblich *adj.* lovğa, özünü öyən, ağziyyəli, qudurğan; qürurla.

Überhebllichkeit, *die*; -, *-en* lovğalıq, özünü öymə, ağziyyəlilik, iddia, qudurğanlıq, hikkə; qürur.

überheizen *vt* artıq qızdırmaq.

überheizt *adj.* çox isti.

überhitzen *vt* artıq qızdırmaq.

überhitzt *adj.* həddən artıq isti.

überhöht *adj.* çox, həddən artıq; *mit ~er Geschwindigkeit fahren* həddindən artıq sürətlə getmək (*sürmək*).

überholen *vt* 1. ötmək, ötüb keçmək, qabaqlamaq; *einholen und ~* çatmaq və ötüb keçmək (*qabaqlamaq*); *links ~* sağdan ötüb keçmək; 2. *techn.* yoxlamaq, söküb yoxlamaq.

überholt *adj.* 1. köhnəlmiş, əski; *e-e ~e Ansicht* əski fikir; 2. yoxlanıb təmir edilmiş, baxılmış; *ein ~er Wagen* təmir edilmiş maşın.

Überholung, *die*; -, *-en* yoxlayıb təmir etmə, kontrol etmə; qabaqlama.

Überholungsverbot, *das*; *-(e)s, -e* ötüb keçmə qadağanlığı.

überhören *vt* 1. eşitməmək; 2. (*absichtlich*) qəsdlə eşitməmək, özünü eşitməməzliyə vurmaq; *das möchte ich überhört haben!* bunu eşitməmiş hesab edirəm!

überirdisch *adj.* 1. yerüstü, yer üstündəki; 2. (*übernatürlich*) fəvqəltəbii.

überkandidelt *adj.* *F* qeyri-adi, qəribə, ifratçı.

überkippen *vt* əndərmək; *vi* əndərilmək.

überleben *vt* üstünə yapışdırmaq (*A mit D auf A/bir şeyi bir şey ilə bir şeyin üstünə*).

überkochen *vi* qaynayıb daşmaq.

überkommen *vt* 1. (*Bräuche, Sitten*

usw.) ata-babadan qalmaq; 2. (*Angst, Zorn usw.*) tutmaq, əhatə etmək, basmaq; *ihn überkam die Angst* onu qorxu hissi bürüdü, qorxudan vahiməyə düşdü.

überkonnessionell *adj.* hər dinə azad.

überkritisch *adj.* 1. hər şeyi tənqid edən; 2. (*Situation*) gərgin, böhranlı.

überladen *vt* artıq yük vurmaq; doldurmaq; *der Wagen ist ~* maşın dolubdur.

überlagern *vt* örtmək, üstünü örtmək, üstünə düşmək; *sich ~* öz üstünü örtmək; *die Radiosender ~ sich* radio verilişləri bir-birinin üstünə düşür.

Überlandflug, *der*; *-(e)s, -e* uzaq uçuş, şəhərlər arası uçuş.

Überlandleitung, *die*; -, *-en* *el.* şəhərlər arası çəkilmiş yüksək voltajlı cərəyan xətti.

Überlandverkehr, *der*; *-(e)s* şəhərlər arası trafik (*nəqliyyat*) əlaqəsi.

überlappen *vt* (*Dinge*) bir-birinin üstünə düşmək; bir-birini kəsmək.

überlassen *vt* həvalə etmək, öhdəsinə buraxmaq; *ich überlasse dir die Entscheidung* qərar qəbul etməyi sənə öhdəyə buraxıram (*sənə həvalə edirəm*); *sich s-m Schicksal ~* öz halına buraxmaq.

Überlassung, *die*; -, *-en* 1. tərk etmə; 2. öhdəsinə buraxma, vermə.

überlasten *vt* 1. artıq yük vurmaq; 2. *techn.* çox işlətmək, zora salmaq.

überlastet *adj.* artıq yük vurulmuş.

Überlastung, *die*; -, *-en* artıq yük vurma; çox istifadə etmə.

überlaufen¹ *vi* 1. (*Flüssigkeit*) daşıb tökülmək; 2. (*zum Feind*) düşmən tərəfinə keçmək, satılmaq.

überlaufen² *vt* 1. (*e-e Empfindung haben*) ...hissi əl vermək, hissi olmaq; *es überläuft mich heiß und kalt, wenn ich daran denke* o haqda fikirləşəndə canımda qorxu hissi yaranır; 2. (*zu voll*) çox şuluq olmaq, dolu olmaq; *e-e ~e Kneipe* ağzına can dolu bir piyvəxana.

Überläufer, *der*; *-s, -* qaçıb düşmən tərəfinə keçən adam; fərari, qaçaq.

überleben *vi* sağ qalmaq, həyatda qalmaq; *ich versuche zu ~* bir təhər dolanmağa çalışıram; *fig. (sich finanzieren, auskommen)* baş dolandırmaq, dolanmaq, keçinmək; *womit finanzierst du dein Leben?* nə ilə dolanırsan? *jur. der ~de Teil* sağ qalan ər və ya arvad; *vt -dən* artıq yaşamaq, *-dən* uzun yaşamaq; *sie überlebte ihren Mann* o, ərin-dən artıq yaşadı.

Überlebende, *der u. die; -n, -n* sağ qalan adam.

überlebt *adj.* köhnəlmiş, vaxtını başa vurmuş, vaxtını ötmüş, vaxtı keçmiş.

überlegen¹ *vt* üstünə örtmək, *j-m e-e Decke ~* bir kəsin üstünə yorğan örtmək.

überlegen² *vt* fikirləşmək, götür-qoy etmək, atıb-tutmaq, çək-çevir etmək, dalğınlaşmaq; *(sich et. nochmal ~)* duruxmaq, duruxsunmaq; *vr sich (D) ~* fikirləşmək; *es sich (D) anders ~* fikrini dəyişmək; *überlegt handeln* düşünüb əməl etmək, çək-çevir etmək, dalını-qabağını düşünmək, dalına-qabağına baxmaq.

Überlegenheit, *die; -* üstünlük.

überlegt *adj.* düşüncəli; ağıllı; *e-e ~e Entscheidung* ağıllı bir qərar.

Überlegung, *die; -, -en* düşüncə; düşünmə; götür-qoy, atıb-tutma; qəsd; *ohne ~* düşünmədən, götür-qoy etmədən, düşüncəsiz.

überleiten *vt* yönəltmək, keçirmək, aparıb çatdırmaq; *zu e-m anderen Thema ~* başqa bir mövzuya yönəltmək.

Überleitung, *die; -, -en* keçmə.

überlesen *vt* 1. gözdən keçirmək; 2. (*übersehen*) gözədən qaçıрмаq.

überliefern *vt* 1. təhvil vermək, təqdim etmək, göndərmək; 2. *fig.* keçirmək, nəsilədən-nəslə vermək.

überliefert *adj.* ata-babadan qalma, ənənəvi, dedə-babadan qalma.

Überlieferung, *die; -, -en* 1. ata-babadan (*dedə-babadan*) qalan adət, ənənə; rivayət; *rel.* hədis; 2. təslim etmə, təhvil vermə.

Überlisten *vt* hiyləgərliklə üstün olmaq, hile işlətmək; aldatmaq; dolaşdırmaq.

Übermacht, *die; -* üstün qüvvə; üstünlük.

übermächtig *adj.* güclü, üstün; *adv.* həddindən artıq; *~er Hass* həddindən artıq nifrət.

übermalen *vi* üzərinə başqa rəng yaxmaq (*sürtmək*).

übermannen *vt* üstün gəlmək, tutmaq; *ich wollte lange aufbleiben, doch um 10 Uhr wurde ich vom Schlaf übermannt* ayıq qalmaq istəyirdim, amma saat 10-da yuxuya getdim.

Übermaß, *das; -(e)s* artıqlıq, çoxluq; *ein ~ an Kraft* qüvvə çoxluğu.

übermäßig *adj.* çox, hədsiz-hesabsız, ölçüsüz; *adv.* həddindən artıq.

Übermensch, *der; -en, -en* fəvqəladə insan, zəif cəhəti olmayan və səhv etməyən insan, qeyri-təbii insan, fəvqəlbəşər.

übermitteln *vt* xəbər vermək, göndərmək, çatdırmaq; *j-m e-e Nachricht ~* bir kəsə xəbər vermək; *Griße ~* salam yetirmək.

Übermittlung, *die; -, -en* göndərmə; xəbər vermə, çatdırma.

übermorgen *adv.* birgün, sabah yox birisigün.

übermüde *adj.* çox yorğun.

übermüdet *adj.* çox yorğun.

Übermüdung, *die; -* çox yorulma, üzülmə.

Übermut, *der; -(e)s* 1. təkəbbür, lovğalıq; dəliqanlılıq; 2. ehtiras; *Übermut tut selten gut* təkəbbürün nəticəsi pis olar.

übermütig *adj.* 1. (*heiter, fröhlich*) şən, fərəhli; 2. təkəbbürlü, lovğa, özünə arxayın.

übernächst- *adj.* o biri; *~ Woche* o biri həftə.

übernachten *vi* gecəni keçirmək, gecələmək.

übernächtigt *adj.* yuxusuz.

Übernachtung, *die; -, -en* gecələmə,

gecəni qalma, yatma.

Übernahme, *die*, -, -n qəbul etmə; öz üzərinə götürmə.

übernational *adj.* millətlərarası, uluslararası.

übernatürlich *adj.* qeyri-təbii, fəvqəltəbii, təbiət xaricində.

übernehmen *vt* 1. öz üzərinə götürmək, qəbul etmək, ələ almaq; 2. (*entleihen*) mənimləmək, götürmək, iqtibas etmək; *vr sich* ~ həddini aşmaq (*bei D/-də*), ağır yükün altına girmək.

überordnen *vt* üstünlük vermək; *übergeordnet* üstün.

überparteilich *adj.* bitərəf, heç partiya bağlı olmayan.

überpinseln *vt* üzərini rəngləmək.

Überproduktion, *die*; -, -en plandan artıq istehsal, həddindən artıq istehsal.

überprüfbar *adj.* yoxlana bilən, kontrol oluna bilən.

überprüfen *vt* əlavə olaraq yoxlamaq, sınamaq, bəlləmək; *F* əndər-döndər eləmək.

Überprüfung, *die*; -, -en yoxlama, yənidən baxma, ayırd.

Überqualifikation, *die*; - daha artıq təkmilləşmə, daha yüksək təhsil görmə.

überqualifiziert *adj.* təkmilləşmiş, yüksək təhsil görmüş.

überquellen *vi* 1. qaynayıb daşmaq; 2. dolub daşmaq; *ein ~der Papierkorb* dolub daşmış kağız səbəti.

überqueren *vt* kəsib keçmək; *die Straße* ~ küçənin o biri tərəfinə keçmək.

Überquerung, *die*; -, -en kəsib keçmə, o biri tərəfə keçmə.

überragen *vt* üstün olmaq, daha yüksək olmaq; *j-n an et. (D)* ~ bir kəsdən bir şeydə üstün olmaq.

überragend *adj.* üstün.

überraschen *vt* 1. (*überrumpeln*) qəflətən tutmaq, pis əməl üstündə yaxalamaq, gırləmək; 2. (*in Erstaunen setzen*) təəccübləndirmək, mat qoymaq, sürpiz etmək, heyrətə salmaq; *e-e ~de Nachricht* təəccübləndirici bir xəbər; 3. (*j-n*

mit et.~) bir kəsi gözlənilmədən bir şey ilə sevindirmək; *mit e-m Geschenk* ~ bir hədiyyə ilə sevindirmək; *lassen wir uns* ~ gözləyək görək nə olur?

überraschend *adj.* gözlənilməz, təəccüblü; gözlənilmədən, birdən, birdən-birə.

überrascht *adj.* 1. heyrətli, təəccüblü; *ich bin ~, dass du das noch nicht weißt* mən təəccüb edirəm ki sən bunu hələ bilmirsən; 2. *angenehm über et. ~ sein* bir zad (şey) haqda sevinmək; *ich war angenehm ~ über viele Geschenke* mən hədiyyələrin çoxluğundan çox sevindim; 3. ~ *werden* yaxalanmaq, tutulmaq (*von D/-dən*)-ilə qarşılaşmaq.

Überraschung, *die*; -, -en 1. gözlənilməzlik, təəccüb, böht; 2. (*unerwartete Freude*) gözlənilməyən sevinc; 3. gözlənilməz bir hadisə.

Überraschungsangriff, *der*; -(e)s, -e gözlənilməz hücum (*həmlə*).

Überraschungsmoment, *das*; -(e)s, -e şəşqınlıq ləhzəsi.

überreagieren *vt* həddindən artıq reaksiya göstərmək.

überrechnen *vt* 1. hesabı kontrol etmək; 2. xərci hesablamaq, hesabı təxmin etmək.

überreden *vi* yola gətirmək, dilə gətirmək (*tutmaq*), qandırmaq, inandırmaq; *fig.* daban çəkmək; *sich ~ lassen* aldanmaq (*zu D/ bir zada, bir şeyə*).

Überredung, *die*; - yola gətirmə, qandırma, dilə tutma.

überreich *adj.* çox zəngin; bol; ~ *sein an .. -dən* zəngin olmaq.

überreichen *vt* vermək, təqdim etmək.

überreichlich *adj.* çox, qucaq-qucaq.

Überreichung, *die*; -, -en verilmə.

überreif *adj.* (*Obst*) çox yetişmiş, yetişib ötmüş, lalıq.

überreizen *vt* çox hırləndirmək, acıqlandırmaq.

überreizt *adj.* 1. çox həyəcanlı; 2. (*nervös*) çox hırlı, çox əsəbi.

Überreizung, *die*; - əsəbilik, həyəcan.

überrennen *vt* 1. qaçaraq bir kəsi

toqquşub onu yıxmaq; *fig. j-n mit e-r Sache* ~ bir kəsə macal verməmək, bir kəsə fürsət verməmək; **2. mil.** hücumla almaq.

Überrest, *der; -(e)s, -e* qalıq, artıq; yerdə qalan; *fig. sınıq-salxaq; xımır-xırda, kiçik, xırda, əhəmiyyətsiz; die ~e des Essens* yeməyin artığı; *j-s sterbliche ~e* bir kəsin cənazəsi.

Überrock, *der; -(e)s, -e* uzun pəncək; palto.

überrollen *vt* əzib üstündən keçmək.

überraumpeln *vt* (*überraschen*) yaxalamaq, gözənilmədən tutmaq; *j-n mit e-r Frage* ~ bir kəsi bir sual ilə yaxalamaq.

Überrumpelung, *die; -, -en* basqın, hücum, həmlə.

überraunden *vt* **1.** *Sport* qaçış yarışında rəqibdən bir dövr qabaq olub və onu yenə ötüb keçmək; **2.** üstün olmaq, ötmək, keçmək, qabaqlamaq.

übersäen *vt* örtülmək (*mit D/ bir şey ilə*); *der Garten war mit Sonnenblumen übersät* bağça günəbaxan çiçəklərlə örtülmüşdü.

übersät *adj.* ~ *mit ...ilə* örtülü.

übersättigen *vt* həddən artıq doydurmaq.

übersättigt *adj.* həddən artıq doymuş.

Überschallflugzeug, *das; -(e)s, -e* səsdən iti təyyarə.

Überschallgeschwindigkeit, *die; -* səsdən iti sürət.

überschatten *vt* kölgələmək, kölgə altında qoymaq; *fig. mənfi təsir qoymaq, pozmaq.*

überschätzen *vt* qiymətdə şişirtmək, çox dəyər vermək.

Überschätzung, *die; -* qiymətdə şişirtmə, böyük görmə, çox dəyər vermə.

überschaubar *adj.* (*übersichtlich*) aydın, açıq, vazeh.

überschauen *vt* yaxşı bilmək, anlamaq; ətraflı gözdən keçirtmək.

überschäumen *vi* köpükləyib daşmaq; *fig.* daşmaq.

überschlafen *vt* **1.** o biri günə qoymaq, gecəni yatıb ertəsi gün qərar vermək;

2. *F* saatin zəngini eşitməmək.

Überschlag, *der; -(e)s, -e* **1.** *Sport* mayallaq vurma, salto; **2.** təxmin hesab.

überschlagen¹ *vt* **1.** (*Beine usw.*) ayaq-ayaq üstünə atmaq; **2.** (*Feuer*) yayılmaq.

überschlagen² *vt* **1.** (*schätzen*) təxmin etmək; **2.** (*auslassen*) atlamaq; *vr sich* ~ **1.** mayallaq vurmaq; aşmaq; *das Auto hat sich* ~ maşın aşdı; **2.** (*Stimme*) dəyişilmək.

überschlagen³ *adj.* ilıq.

überschnappen *vi* (*verriickt werden*) dəli olmaq, dəlilləşmək.

überschneiden *vr sich* ~ **1.** (*sich kreuzen*) çarpazlaşmaq, çarpaz düşmək, bir-birini kəsmək; **2.** (*kollidieren*) toqquşmaq, çarpışmaq.

überschreiben *vt* **1.** sərəlövhə vermək; **2.** *jur.* başqasının adına keçirmək.

Überschreibung, *die; -, -en* başqasının adına keçirmə.

überschreiten *vt* **1.** (*Grenze usw.*) keçmək, addımlayıb keçmək, atlamaq; **2.** (*Gesetz usw.*) qanunu pozmaq, pozmaq; *den Termin* ~ müddəti(ni) ötürmək, vaxtını keçirmək.

Überschreitung, *die; -, -en* keçmə; keçid; pozma, kənara çıxma, həddini aşma.

Überschrift, *die; -, -en* başlıq, sərəlövhə.

Überschuss, *der; -es, -e* **1.** (*Gewinn ohne Abzug*) artıq; qalıq, artıqlıq; *e-n* ~ *erzielen* qazanc (*artıqlıq*) əldə etmək; **2.** həddindən aşma, artım, bolluq, çoxluq; *Geburtenüberschuss* doğum artımı.

überschüssig *adj.* artıq; istifadə olunmamış.

überschütten *vt* tökmək (*A mit D/ bir şeyin/kəsin üstünə bir şeyil*); *fig. j-n mit Lob* ~ bir kəsi çox tərifləmək.

Überschwang, *der; -e(s)* duyğu daşqınlığı, coşğunluq; çoxluq.

überschwänglich *adj.* coşğun, həyəcanlı.

Überschwänglichkeit, *die; -* coşğunluq.

überschwappen *vi* (*Flüssigkeit*) sıçramaq.

überschwemmen *vt* su basmaq, daşıb ətrafı basmaq, aşıb-daşmaq; *H den Markt mit et.* ~ bazarı bir mal ilə doldurmaq.

Überschwemmung, *die*; -, *-en* 1. daşqın; 2. *H* həddən artıq doldurma (*təklif etmə*).

Überschwemmungsgebiet, *das*; *-(e)s, -e* su basmış (*sel gəlmiş*) bölgə.

Übersee ohne Artikel okeanın (*dənizin*) o tayındakı ölkələr, transatlantik ölkələr, dənizaşırı ölkələr.

Überseedampfer, *der*; *-s, -* okean gəmisi.

überseeisch *adj.* transatlantik, dəniz-aşırı.

übersehbar *adj.* gözdən keçirilə bilən, müşahidə olunan.

übersehen¹ *vr sich* ~ zəhləsi getmək; *ich habe mir diesen Film übergesehen* mənim bu filmdən zəhləm gedir.

übersehen² *vt* 1. (*Fehler usw.*) görmək, gözdən qaçırtmaq; 2. (*ignorieren*) özünü görməməzliyə vurmaq, barmaq arası baxmaq; 3. (*Übersicht haben*) yaxşı görmək, ətraflı görmək; 4. (*abschätzen*) qiymətləndirmək, təyin etmək.

übersenden *vi* göndərmək, yollamaq.

übersensibel *adj.* çox həssas; ağılağan.

übersetzbar *adj.* tərcümə edilən.

übersetzen¹ *vt* başqa tərəfə keçirtmək; *vi* başqa tərəfə keçmək (*zu, nach D/-ə*).

übersetzen² *vt* (*in e-e andere Sprache*) tərcümə etmək, çevirmək, çöndərmək; *ins Deutsche* ~ almancaya çevirmək (*tərcümə etmək*).

Übersetzer, *der*; *-s, -* tərcüməçi, mü-tərcim, dilmanc.

Übersetzung, *die*; -, *-en* 1. yazılı tərcümə, çeviri; 2. *techn.* ötürmə, intiqa.

Übersetzungsarbeit, *die*; -, *-en* tərcümə işi.

Übersetzungsfehler, *der*; *-s, -* tərcümə səhvi.

Übersicht, *die*; -, *-en* 1. (*Überblick*)

ümumi nəzər, ümumi baxış; anlayış; 2. (*Zusammenfassung*) xülasə, icmal; 3. (*Inhaltsverzeichnis*) içindəkilər, fəhrüst, mündəricat; *die* ~ *verlieren* anlayışını itirmək, rəbətələri daha yaxşı tanıya bil-məmək.

übersichtlich *adj.* aydın, açıq, vazeh.

Übersichtskarte, *die*; -, *-n* ümumi xəritə.

Übersichtstabelle, *die*; -, *-n* cədvəl.

übersiedeln *vi* köçmək, yerləşmək (*in A, nach D/-ə*).

Übersiedler, *der*; *-s, -* mühacir, gəlmə.

Übersied(e)lung, *die*; -, *-en* köçmə.

übersinnlich *adj.* qeyri-təbii.

überspannen *vt* 1. (*mit e-m Stoff*) üz çəkmək; 2. gərginləşdirmək, hədsiz dartmaq; *fig. den Bogen* ~ şişirtmək, böyütmək.

überspannt *adj.* 1. qəribə, qeyri-adi; 2. (*verrückt*) dəli; *~e Ansichten haben* qeyri-adi fikirləri olmaq.

Überspantheit, *die*; -, *-en* qəribəlik, qeyri-adilik; dəlilik.

überspielen *vt* 1. (*Kassette usw.*) yazma, yeni yazma; 2. *fig.* gizlətmək, gös-tərmək.

überspitzt *adj.* şişirdilmiş.

überspitzen *vt* şişirdirmək, böyütmək, həddini aşmaq.

überspringen¹ *vi* 1. keçmək (*auf A*); *auf ein anderes Thema* ~ başqa bir möv-zuya keçmək; 2. (*Feuer usw.*) yayılmaq.

überspringen² *vt* atlamaq, addamaq, aşmaq, atılmaq; *e-e Mauer* ~ duvardan atılmaq.

übersprudeln *vi* qaynayıb daşmaq.

übersprühen *vi* : *vor Freude* ~ sevin-mək, valeh olmaq.

überstaatlich *adj.* dövlətlər arası.

überstark *adj.* çox güclü (*qüvvətli*).

überstehen *vi* 1. (*Krankheit*) keçirmək; 2. (*Krise, Notlage*) dözmək, tab gətir-mək; *das schlimmste ist überstanden* ən pis vaxtını keçirdik.

übersteigen *vt* 1. keçmək; 2. (*gewischt, Temperatur*) aşmaq; 3. üstün olmaq, artıq olmaq; *-in* üstünə çıxmaq; *das*

übersteigt meine Kräfte buna gücüm çatmır.

übersteigern vt (Ansprüche usw.) çoxaltmaq, həddini keçmək.

überstellen vt 1. vermək, təhvil vermək; 2. daha yüksək bir məqama gətirmək (j-n/bir kəsi).

überstimmen vt səs çoxluğu ilə qələbə çalmaq.

überstrapazieren vi gərginləşdirmək; yorma, əldən salmaq; ihre Nerven sind überstrapaziert onun əsəbləri gərginləşibdir.

überstreichen vt üstünü rəngləmək.

überstreifen vt (Kleidung) tələsik geymək.

überstreuen vt üstünə səpmək (A mit D/bir şeyin üstünə bir şeyi səpmək).

überströmen vi daşmaq, axıb daşmaq; Tränen überströmten ihre Wangen gözyaşı yanaqlarından sel kimi axırdı.

überströmend adj. axan, daşan; ~e Freude coşub-daşan sevinc.

Überstunde, die; -, -n vaxtından artıq saat (iş), müddətindən əlavə iş vaxtı.

überstürzen vt çox tələsmək; vr sich ~ bir-birinin ardınca gəlmək; die Ereignisse überstürzten sich hadisələr tez-tez baş verirdi.

überstürzt adj. düşünülməmiş; əcələli, tələsik.

Überstürzung, die; - əcələ.

überteuert adj. çox bahalı, həddən artıq bahalı.

über tölpeln vt aldatmaq.

über tönen vt batırmaq.

Übertrag, der; -(e)s, -e H hesabın məbləğini başqa səhifəyə keçirmə.

übertragbar adj. 1. köçürülə bilən; daşına bilən; 2. med. yoluxma, sirayət edici.

übertragen¹ vt 1. keçirtmək, başqasına vermək; 2. (Radio) yaymaq; 3. med. yoluxdurmaq; (Blut) qanköçürmək; 4. (Besitz) adına keçirmək; həvalə etmək; 5. (in e-e andere Sprache) tərcümə etmək; j-m e-e Aufgabe ~ bir kəsə tapşırıq vermək; vr sich ~ auf -ə keçmək; yoluxmaq.

übertragen² adj. (bildlich) məcazi; im ~en Sinne məcazi olaraq.

Übertragung, die; -, -en 1. köçürmə; keçirmə; çevirmə; başqasına vermə; 2. (Radio) veriliş; yayım; 3. med. yoluxma, sirayət etmə.

über treffen vt üstələmək, ötmək, ötüb keçmək, üstünlük təşkil etmək (an D, in D/-də).

über treiben vt böyütmək, şişirtmək, qabartmaq, mübaligə etmək, həddini aşmaq, qırıldıatmaq, gop(a) basmaq, ağ etmək, boy demək, dərin(ə) getmək, ifrata varmaq, ifrat etmək; F dartmaq, ağ eləmək, hesab soxmaq.

Übertreibung, die; -, -en böyütmə, şişirtmə, mübaligə, ifrat, qabartma, qırıldıatma, ifrat; F gop, hap-gop.

über treten¹ vt 1. (Sport) cızığını addımlayıb keçmək, addamaq; 2. (Fluss) daşmaq; 3. (zu et.) keçmək; zum buddhistischen Glauben ~ Buddizm dininə keçmək.

über treten² vt (Gesetz usw.) pozmaq.

Übertretung, die; -, -en qaydaları pozma, riayət etməmə; təqsir, qəbahət.

über trieben adj. şişirdilmiş, mübaligəli; adv. hədsiz.

Übertritt, der; -(e)s, -e pol. usw. qarşı tərəfə keçmə; keçid; rel. din dəyişmə; ~ zum Islam İslam dininə keçmə.

über trumpfen vt üstün gəlmək.

über völkert adj. həddindən artıq adam (əhali) yerləşmiş.

Über völkerung, die; - həddindən artıq adam yerləşmə, nüfus çoxluğu.

über voll adj. ağızına qədər dolu, həddindən artıq doldurulmuş.

über vorsichtig adj. həddindən artıq ehtiyatlı.

über vorteilen vt aldatmaq, hesabda aldatmaq, kələk gəlmək (işlətmək).

über wachen vt nəzarət etmək, kontrol etmək, qorumaq, göz qoymaq.

Über wachung, die; -, -en nəzarət, kontrol, yoxlama, gözetçilik.

über wältigen vt 1. (bezwingen) öhdəsindən gəlmək, gücü çatmaq, üstün

gəlmək; 2. *fig.* çox təsir etmək; *überwältigt sein von ... -dən* çox təsirlənmək.

überwältigend *adj.* əzəmətli, çox böyük, çox gözəl, təsirli.

Überwältigung, *die*; - üstün gəlmə, öhdəsindən gəlmə; aradan qaldır(ıl)ma.

überwechseln *vi* keçmək; dəyişmək (*von D/-dən; nach, zu D/-ə*).

überweisen *vt* 1. göndərmək; 2. *H* həvalə etmək, pul köçürmək, barat çəkmək (*barat etmək, barat göndərmək*); (*Geld auf ein Konto*) hesaba keçirmək, hesaba tökmək.

Überweisung, *die*; -, *-en* pul köçürmə, göndəriş (*pul*), barat; göndərmə.

überwerfen¹ *vt* çiyinə salmaq.

überwerfen² *vr sich* ~ küsmək (*mit D/ kimdənsə*).

überwiegen *vi* üstün olmaq.

überwiegend *adj.* ən böyük; *adv.* əsasən, xüsusilə; *-e Mehrheit* əksər çoxluq.

überwindbar *adj.* aradan qaldırıla bilən.

überwinden *vt* aradan qaldırmaq, dəf etmək, üstün gəlmək; *vr sich* ~ özünü məcbur etmək, özünə hakim olmaq.

Überwindung, *die*; - 1. aradan qaldır(ıl)ma, dəf etmə; 2. (*Selbstüberwindung*) özünü məcbur etmə; *es kostete mich* ~ özümü məcbur etməli olurdum.

überwintern *vi* qışı keçirmək; qışlamaq.

Überwinterung, *die*; -, *-en* qışı keçirmə, qışlama.

überwölben *vt* üstünü qübbə (*tağ*) ilə örtmək.

überwuchern *vt* hər tərəfə yayılmaq, hər tərəfi (*yeri*) örtmək.

Überwurf, *der*; *-(e)s, -e* üstlük, çiyinə salınan uzun paltar, aba, əba; palto.

Überzahl, *die*; - say üstünlüyü; *in der* ~ *sein* çoxluqda olmaq.

überzahlen *vt* çox pul vermək.

überzählen *vt* iki dəfə saymaq, çox saymaq.

überzählig *adj.* artıq, lazımsız.

überzeichnen *vt* 1. *H* çox istəmək,

mövcud olduğundan daha çox tələb etmək; 2. *lit.* olduğundan çox təqdim etmək, işidirilmiş şəkildə təsvir etmək.

überzeugen *vt* inandırmaq; razı salmaq, əmin etmək, qane etmək; *vr sich* ~ inanmaq, yəqin etmək (*von D/-i*); *sich* ~ *lassen* inanmaq.

überzeugend *adj.* inandırıcı, qaneedicisi.

überzeugt *adj.* arxayın, əmin, xatircəm; etiqadlı, əqidəli; ~ *von et.* ~ *sein* bir şeyə əmin olmaq, xatircəm olmaq; *von sich selbst* ~ *sein* özünü bəyənmək; özünə güvənmək.

Überzeugung, *die*; -, *-en* 1. (*das Überzeugen*) inandırma; 2. (*das Überzeugtsein*) inanma, etiqad, inanc, xatircəmlik, şübhəsizlik, qane olma; *zu der* ~ *gelangen, dass ..* qane olmaq ki..., etiqad etmək ki...

Überzeugungskraft, *die*; - inandırma qüvvəsi, inandırıcılıq.

überziehen¹ *vt* 1. (*Kleidungsstück*) geymək; 2. (*hauen, schlagen*) döymək, kö-təkləmək; *j-m eins* ~ bir kəsi döymək, bərk ilişdirmək; *j-m eins mit der Peitsche* ~ bir kəsi qamçı ilə vurmaq.

überziehen² *vt* 1. üz çəkmək, örtmək (*mit D/ ilə*); 2. (*Bett usw.*) döşəmək; 3. (*Konto*) hesabdan artıq pul götürmək; 4. (*Vortragszeit usw.*) vaxtından çox danışmaq; 5. (*Kritik usw.*) böyütmək; şitini çıxartmaq; *vr sich* ~ (*Himmel*) buludlanmaq.

Überzieher, *der*; *-s, -e* palto; üst paltar.

Überzug, *der*; *-(e)s, -e* (*Bezug*) örtük, üz; çexol; *Kopfkissenbezug* balışüzü; *Schokoladenüberzug* şokolad üzü.

übler *s. übel.*

üblich *adj.* adi, həmişəki; qəbul edilmiş; *wie* ~ adət üzrə, həmişəki kimi; ~ *sein* adət olmaq; *es ist* ~ adət belədir.

üblicherweise *adv.* adət üzrə, həmişəki kimi, adətən.

U-Boot, *das*; *-(e)s, -e* sualtı gəmi.

übrig *adj.* 1. (*als Rest*) artıq, artıq qalan, qalan-qulan; 2. (*andere*) qalanı, başqa; *im Übrigen* bundan başqa; an-

caq; ~ sein artıq qalmaq; für j-n viel ~ haben bir kəsə çox rəğbət bəsləmək; für et. nichts mehr ~ haben bir şeyə daha rəğbəti olmamaq; viel zu wünschen ~ lassen çox əskiyyə (əskikliyi) olmaq; nichts zu wünschen ~ lassen əskik bir şeyi olmamaq, heç əskiyyə olmamaq.

übrigbleiben vi **1.** (als Rest) artıq qalmaq; **2.** j-m bleibt nichts (anderes) ~, als.. bir kəsə bir şeyi etməkdən başqa, ayrı bir çarə qalmır; mir bleibt nichts anderes übrig, als nein zu sagen mənə yox deməkdən başqa ayrı bir imkan (çarə) qalmır; .

übrigens adv. həm də, əsasən, ancaq, bundan başqa, doğrudan, bundan əlavə; ich bin ~ gestern bei ihr gewesen əslində mən dünən onun yanında olmuşam.

übriglassen vt qoymaq, saxlamaq.

Übung, die; -, -en çalışma; məşq, təlim, verdiş; təcrübə; seminar; aus der ~ kommen yadından çıxartmaq.

Übungsplatz, der; -(e)s, -e vərdis (məşq) meydançası, məşq yeri.

Ufer, das; -s, - **1.** su kənarı; **2.** (Meeresstrand) sahil; über die ~ treten daşmaq; das ~ entlang sahil boyu.

uferlos adj. fig. hədsiz, sonsuz.

Ufo, das; -s, -s ufo.

Uhr, die; -, -en **1.** saat; wieviel ~ ist es? saat neçədir?; die ~ geht nach saat geriyyə qalır; die ~ geht vor saat qabağa gedir; um drei ~ saat üçdə; rund um die ~ geöffnet gecə-gündüz açıq, 24 saat açıq; **2.** (Zähler) sayğac; ölçən.

Uhrmacher, der; -s, - saatsaz.

Uhrzeiger, der; -s, - saat əqrəbi, əqrəb.

Uhrzeit, die; -, -en saat vaxtı.

Uhu, der; -s, -s yapalaq.

Ukraine die Ukrayna.

Ukrainer, der; -s, - ukraynalı.

UKW çox qısa dalğa.

Ulk, der; -(e)s, -e zarafat.

ulkig adj. güldürücü, komik, gülünc.

Ulme, die; -, -n bot. qaraağac.

ultimativ adj. ultimatum şəklində, qəti.

Ultimatum, das; -s, -ten ultimatum; das ~ stellen ultimatum vermək .

Ultimo, der; -s, -s ayın axırıncı günü.

Ultra, der; -s, -s ifrat, son dərəcə, ultra; ekstremist.

Ultrakurzwelle, die; -, -n ultraqısa radio dalğası.

um¹ präp. **A** **1.** (-in) ətrafında, ətrafına; alle standen ~ den Tisch herum hamı mizin ətrafında dururdular; ~ das Licht fliegen işığın ətrafında (d)ə uçmaq; **2.** zeitlich: (genau) -də; wir essen ~ 12 Uhr biz saat 12-də yemək yeyirik; **3.** (kausal) ..üçün, ..görə, üzündən, ..xatirinə; deyə; j-n ~ s-n Reichtum beneiden bir kəsin varına görə həsəd aparmaq; ~ nicht gesehen zu werden, floh er onu görməsinlər deyə, başladı qaçmağa; **4.** (Bezug) haqqında, barəsində; ~ G willen ..üçün, ..görə, ..ötrü; ~ meinetwillen mənə xatir, mənim xatırım üçün, məndən ötrü; ~ Gottes willen ! Allah göstərməsin!; veralt. əlhəzəl; e-r ~ den anderen (jeder Zweite) bir həm bir yox; sıra ilə, dalbadal; ~ diese Zeit bu vaxta yaxın, bu vaxt; ~ zu Inf. -mək üçün; ich gehe in die Stadt, ~ einzukaufen mən bazarlıq etmək üçün şəhərə gedirəm.

um² adv. **1.** (circa, ungefähr, fast) təqribən, az qala; es kostet ~ 50 Euro bu təqribən 50 avroyadır, bunu qiyməti təqribən 50 avrodur; ~ so daha; ~ so besser daha yaxşı; ~ so mehr daha çox; **2.** (zeitlich vorüber) vaxtı qurtarmış, vaxtı keçmiş.

um⁻³ ətrafında, ətrafına (misal üçün: umfliegen), çevirmək (misal üçün: umdrehen), dəyişmək (misal üçün : umziehen) mənasındadır.

umändern vt dəyişdirmək.

Umänderung, die; -, -en dəyişiklik.

umarbeiten vt başqa şəkə salmaq, yenidən işləyib hazırlamaq.

umarmen vt qucaqlamaq; vr sich ~ qucaqlaşmaq, qol-boyun olmaq, bir-birini qucaqlamaq; veralt. həmağuş olmaq.

Umarmung, die; -, -en qucaqlaşma.

Umbau, der; -(e)s, -ten yenidən tikilmə.

umbauen *vt* yenidən tikmək, başqa cürə tikmək.

umbekhalten *vt* (*Mantel usw.*) çıxartmamaq, əynində saxlamaq.

umbenennen *vt* adını dəyişmək.

Umbenennung, *die*; -, *-en* adını dəyişmə, təzə ad qoyma.

umbesetzen *vt* bir vəzifəyə başqa birisini təyin etmək, vəzifə dəyişikliyi etmək.

umbetten *vt* yatağını dəyişmək, başqa bir yataqda yatırtmaq.

umbiegen *vt* əymək, qatlamaq.

umbilden *vt* kökündən dəyiş(dir)mək.

Umbildung, *die*; -, *-en* tərkibi dəyişmə, tərkibin dəyişilməsi; islahat.

umbinden *vt* sarıyıb bağlamaq; sarımaq.

umblasen *vt* üfürüb yıxmaq.

umblättern *vt* vərəqləmək.

umblicken *vr sich* ~ baxınmaq, ətrafına baxmaq.

umbrechen *vt* 1. qopub düşmək; 2. (*abbrechen*) sındırmaq.

umbringen *vt* öldürmək, məhv etmək, həlak etmək, yox etmək, gəbərtmək, əhədinə kəsmək; qırmaq; *F* dənələmək, dərisinə saman təpmək; *vr sich* ~ intihar etmək, özünü öldürmək; *F sich (fast) ~ für/wegen* özünü bir şey üçün öldürmək, az qala özünü bir şey üçün öldürmək (*həlak etmək*), dəridən-dırnaqdan çıxmaq.

Umbruch, *der*; -(*e*)s, -*e* 1. *pol.* əsasi dəyişiklik, dönüş, devriliş; 2. *typ.* səhifələmə.

umbuchen *vt* (*Reise usw.*) vaxtını və ya məqsədini dəyişmək.

umdenken *vi* fikrini dəyişmək.

umdisponieren *vt* planları dəyişmək.

umdrehen *vt* çevirmək, çöndərmək, döndərmək; burmaq; *j-m den Arm* ~ bir kəsin qolunu burmaq; *j-m die Worte im Mund* ~ bir kəsin sözünü təhrif etmək; *vr sich* ~ dönüb arxasına baxmaq, dönmək; burcuxmaq; burulmaq; *sich nach e-r hübschen Frau* ~ dönüb bir gözəl qadına baxmaq.

Umdrehung, *die*; -, *-en* dövr; çevirmə, dönmə, burcuxma, burulma, çöndərmə.

umeinander *adv.* bir-birinin ətrafında; *Su und Sany kümmern sich* ~ Su ilə Sany bir-birinin qayğısına qalırlar.

umerziehen *vt* yenidən tərbiyə etmək.

Umerziehung, *die*; - yenidən tərbiyə etmə.

umfahren¹ *vt* toqquşub yıxmaq; *er hat das Kind umgefahren* o, maşın ilə uşağa toqquşub onu yerə yıxdı.

umfahren² (*um ein Hindernis usw.*) dövr etmək.

umfallen *vi* 1. yıxılmaq; çönmək; 2. *fig.* fikrini dəyişmək; *zum Umfallen müde* yorğunluqdan ayaq üstə dura bilməmək.

Umfang, *der*; -(*e*)s, -*e* həcm, tutum; genişlik; böyüklük, cəsamət, boy; müddət; *in großem* ~ böyük həcmdə (*ölçü-də*); həcmli; *mit kleinem* ~ aztutumlu.

umfassen *vt* əhatə etmək.

umfänglich *adj.* geniş, böyük, həcmli, tutumlu, ətraflı.

umfangreich *adj.* *s. umfanglich.*

umfärben *vt* rəngini dəyişmək.

umfassen *vt* 1. əhatə etmək; şamil olmaq, tərkibində olmaq, yerləşmək, ehtiva etmək; *das Buch umfasst 100 Seiten* kitab 100 səhifəyə şamildir; 2. (*umarmen*) qucaqlamaq, ağıuş almaq, bağıra basmaq; *lass mich dich ~!* gəl səni qucaqlayım (*bağrıma basım*)!

umfassend *adj.* geniş, əhatəli; havi; ətraflı; *ein ~es Geständnis ablegen* ətraflı etiraf etmək.

Umfassungsmauer, *die*; -, *-n* çəpər, həsar.

Umfeld, *das*; -(*e*)s *pol.* mühit, şərait; bir kəsi əhatə edən və ona təsir bağışlayan ictimai, siyasi və iqtisadi şərait.

umformen *vt* şəklini dəyişdirmək.

Umformer, *der*; -s, - *techn.* transformator, elektrik gərginliyini artırıb azaldan aparat.

Umformung, *die*; -, *-en* dəyişdirmə, şəklini dəyişdirmə.

Umfrage, *die*; -, *-n* sorğu, referendum,

anket sorğusu.

umfrieden *vt* çəpərləmək, hasar çəkmək.

Umfriedung, *die*; -, -en çəpərləmə, hasar çəkmə.

umfüllen *vt* doldurmaq, bir qabdan başqa bir qaba doldurmaq (*et. in A/bir zadı bir zada, bir şeyi bir şeyə*).

umfunktionieren *vt* bir zadın (*şeyin*) funksiyasını (*işini, vəzifəsini*) dəyişdirmək.

Umgang, *der*; -(e)s **1.** (*mit j-m*) rəftar, davranış, əməl, ətvar, əxlaq; **2.** (*Beziehung*) münasibət, dostluq, ünsiyyət, oturub-durma; **3.** istifadə; *e-n guten ~ haben* yaxşı adamlarla dostluq etmək; *kein ~ für j-n sein* bir kəsin başqasına tay olmaması; *beim ~ mit -dən* istifadə edərkən.

umgänglich *adj.* ünsiyyətli, mehriban, xoşrəftar, mülayim, yolagedən, rəftarlı, xoşəməl, əxlaqlı, həlim.

Umgänglichkeit, *die*; - mehribanlıq, xoşrəftarlıq, ünsiyyət, yolagedənlik.

Umgangsform, *die*; -, -en rəftar tərz, əda, əməl, kirdar.

Umgangssprache, *die*; - danışıq dili.

umgarnen *vt* yaltaqlıq etmək; yalandan mehribanlıq etmək.

umgeben *vt* əhatə etmək, əhatələmək, ətrafına toplaşmaq, bürümək; *vr sich ~ mit -i* ətrafına toplamaq, əhatə olmaq.

Umgebung, *die*; -, -en **1.** *pl.* ətraf; civar, çevrə, dövrə, həndəvər, həvali, yan-yövrə; *veralt.* əknaf; *pl. die ~ Berlins* Berlinin ətrafı; **2.** mühit, şərait; **3.** (*Personen*) yaxın adamlar, yanyövrə, dövrə.

Umgegend, *die*; - ətraf, ətraf yerlər.

umgehen¹ *vi* **1.** (*Gerücht*) yayılmaq; **2.** dolaşmaq, avara gəzmək; **3.** (*mit j-m*) rəftar etmək, davranmaq; **4.** (*verkehren*) əlaqə saxlamaq, dostluq etmək; **5.** (*mit et.*) istifadə etmək, işlətmək; *ich kann damit nicht ~* mən bundan istifadə edə bilmirəm; *mit et. gut ~ können* bir şeydən istifadə etməyi yaxşı bacarmaq; *mit e-r Sache ~* fikirləşmək, düşünmək; *ich gehe mit dem*

Gedanken um, mir ein Haus zu kaufen bu fikirdəyəm ki, özümə bir ev alım.

umgehen² *vt* **1.** ətrafından keçmək, ətrafında gəzmək; **2.** *mil. den Feind ~* düşmənin arxasına keçmək; **3.** (*vermeiden*) *bir zaddan (şeydən)* çəkinmək, boyun qaçıрмаq, yayınmaq; *die Antwort ~* cavab yayınmaq; **3.** (*Gesetz*) qanunu pozmaq, qanuna riayət etməmək; *nicht zu ~* qabağ alınmaz.

umgehend *adj.* təcili, təxirsiz; *~e Antwort* təcili cavab.

Umgehung, *die*; -, -en **1.** dövr edib keçmə; **2.** *mil.* arxasına keçmə; **3.** *jur.* kənara çıxma, riayət etməmə.

Umgehungsstraße, *die*; -, -n dolama yol.

umgekehrt *adj.* tərsinə, tərsinə çevrilmiş; *adv.* tərsinə, əksinə, bərəks, dal-qabaq.

umgestalten *vt* şəklini dəyişmək, yenidən təşkil etmək, yenidən qurmaq.

Umgestaltung, *die*; - şəklini dəyişmə, yenidən təşkil etmə, yenidən qur(ul)ma.

umgießen *vt* tökmək, boşaltmaq (*bir qabdan başqa bir qaba*).

umgraben *vt* torpağı belləmək.

umgrenzen *vt* məhdudlaşdırmaq; hədd qoymaq.

umgruppieren *vt* yenidən qruplaşdırmaq, yenidən təşkil etmək; yenidən bölmək, bölüşdürmək.

Umgruppierung, *die*; -, -en yenidən qruplaşma, yenidən təşkil etmə.

umgucken *vr* **1.** *sich ~* ətrafına baxmaq, göz gəzdirmək; arxasına baxmaq; **2.** (*sich wundern*) təəccüblənmək, heyrətlənmək.

umgürten *vt* qurşaqlamaq; bağlamaq; *sich ~* özünü qurşaqlamaq.

umhaben *vt* geymiş (*olmaq*), bağlamış (*olmaq*), taxmaq, geymək; *er hat e-e Kette um o*, zəncir taxıb.

Umhang, *der*; -(e)s, -'e qolsuz palto (*Süd. : şenel*).

umhängen *vt* başqa yerdən asmaq; *vr sich et. ~* çiyinə bir şey salmaq.

umhauen *vt* 1. (*j-n*) vurub yıxmaq, vurub salmaq; 2. (*Baum*) qırmaq.

umhegen *vt* başına dolanmaq, qadasını almaq.

umher *adv.* ətrafda; arada; hər tərəfə, orda-burda; oyan-buyana.

umherblicken *vi* ətrafına baxmaq.

umherfliegen *vi* hər tərəfə uçmaq.

umhergehen *vi* gəzmək, dolanmaq, gəzişmək.

umherirren *vi* avara gəzmək, itmək; sərsərilik.

umherschauen *vi* ətrafına baxmaq.

umherschweifen *vi* avara gəzmək, dolanmaq, hərəlmək.

umhertragen *vt* oyan-buyana daşımaq (*aparmaq*).

umherreiben *vi* avara gəzmək (*dolanmaq*) *das Schiff trieb auf dem Meer umher* gəmi dənizdə avara üzürdü.

umherwandern *vi* dolanmaq, avara gəzmək.

umherziehen *vi* *s. umherwandern*.

umhinkönnen *vi* : *nicht ~ zu Inf.* məcbur olmaq, məcburiyyət qarşısında qalmaq, *...etməkdən savayı* başqa bir çarəsi olmamaq, başqa çıxış yolu görməmək.

umhören : *sich ~* soruşub bilmək; *ich werde mich nach e-m Arbeitsplatz für dich ~* sənə iş yeri tapmaq üçün soraqlaşaram.

umhüllen *vt* bürümək, sarımaq, çalmalmaq; pərdə çəkmək; *vr sich ~* bürünmək, sarınmaq.

Umhüllung, *die*; -, -en qılat, örtük; bağlama, qablama.

Umkehr, *die*; - geri qayıtma, qayıdış, geri dönmə, dönüm, dönüş; imtina.

umkehren *vt* tərsinə çevirmək, çöndərmək; *vi* geri qayıtmaq; üz döndərmək.

Umkehrung, *die*; - dəyişmə, dönmə, çevrilmə; qayıtma, çöndərmə.

umkippen *vt* (*umstoßen*) vurub yıxmaq; çevirmək, çöndərmək; aşırmaq, devirmək; (*Flüssigkeit*) calamaq; əndərmək; *vi* arxası üstə düşmək, çevrilmək; yıxıl-

maq, aşmaq, çönmək, çöyrülmək; calanmaq; *fig. (ohnmächtig werden)* özündən getmək.

umklammern *vt* möhkəm tutmaq; qucaqlamaq, sarılmaq; mühasirəyə almaq.

Umklammerung, *die*; -, -en sarılma.

umklappen *vt* (*nach oben od. unten od. zur Seite*) açmaq; çevirmək.

Umkleidekabine, *die*; -, -n soyunma otağı (*kabini*).

umkleiden¹ *vr sich ~* üstünü dəyişmək, soyunub başqa paltar geymək.

umkleiden² *vt* örtmək, bürümək (*mit D/ ilə*).

Umkleideraum, *der*; -(e)s, -e soyunma otağı.

umknicken *vt* əyib çatlatmaq, qatlamaq; *vi* qatlanmaq; *mit dem Fuß ~* ayağı burulmaq.

umkommen *vi* ölmək, tələf olmaq, məhv olmaq, həlak olmaq, hədəf getmək; *vor Durst ~* susuzluqdan ölmək (*həlak olmaq*).

umkränzen *vt* çələng ilə bəzəmək.

Umkreis, *der*; -es 1. çevrə, dairə çevrəsi, dövrə; 2. (*Umgebung*) mühit, həndəvər.

umkreisen *vt* bir şeyin ətrafında hərəlmək, dövrə vurmaq, aylanmaq, fırlanmaq, dövrə dolanmaq; (*umzingeln*) mühasirə etmək, dövrəsini almaq, dövrələmək, ətrafını almaq.

Umkreisung, *die*; -, -en mühasirə; dövrə vurma.

umkrepeln *vt* 1. (*Ärmel usw.*) qatlamaq; 2. *fig.* tam dəyişdirmək, tam düzəltmək; *er hat seinen Plan völlig umgekrepelt* o, planını tam dəyişdi.

umladen *vt* (*Waren*) bir yerdən başqa yerə yükləmək.

Umladung, *die*; -, -en bir yerdən başqa yerə yük vurma (*yükləmə*).

Umlage, *die*; -, -n xərclərdən hissə, ev məsarifindən hər bir şəxsə və ya mənzilə düşən pay; *die ~ für Müllabfuhr beträgt 10 € pro Monat* zibil daşımaq üçün aylıq xərc 10 € olur.

umlagerın¹ vt (*Obst usw.*) təzədən qalmaq, təzədən yığmaq.

umlagerın² vt (*umringen*) dövrəyə almaq, mühasirəyə almaq.

umlauern vt güdmək.

Umlauf, der; -(e)s, -e 1. (*Rotation*) hər lənmə, hər lətmə, fırlanma, fırlatma; dövrə; dövrə etmə, dövryyə; 2. (*Geldumlauf*) pul dövryyəsi, pul tədavülü; 3. (*Rundschreiben*) ümumi məktub, bir müəssisədə hamıya göndərilmiş yazı; 4. *med.* barmaq vərəmi; *in ~ kommen* yayılmaq; *in ~ setzen/bringen* yaymaq; axdırmaq.

Umlaufbahn, die; -, -en mədar, dövrə etmə xətti, orbit; tədavül sahəsi.

umlaufen vt 1. toqquşub yıxmaq; *er lief die alte Frau um* o, qoca qadınla toqquşub, onu yıxdı; 2. (*Geld*) dövrə etmə, tədavül etmə; *~des Geld* dövryyədə olan pul.

Umlaut, der; -(e)s, -e *gr.* kökdən saitin yumşadılması (*a-ä, o-ö, u-ü*), umlayt.

Umlegekragen, der; -s, - qatlama yaxa.

umlegen vt 1. (*zum Liegen bringen*) yatırtmaq; *Der Wind hat die Blumen umgelegt* külək çiçəkləri yatırdı; 2. (*Kragen usw.*) qatlamaq; 3. (*Kabel usw.*) istiqamətini dəyişmək; *et. ~* başqa yerə qoymaq; 4. (*Kranke*) otağını dəyişmək, başqa yerə çökürtmək; 5. (*Termin*) dəyişmək, başqa vaxta çökürtmək; 6. (*Kosten*) bölmək, paylaşmaq; 7. salmaq, asmaq; *j-m e-e Halskette ~* bir kəsin boynuna boyunbağı asmaq (*salmaq*); *F (töten)* öldürmək.

umleiten vt istiqamətini dəyişmək.

Umleitung, die; -, -en yolun (*hərəkətin*) başqa səmtə keçirilməsi.

umlenken vt dönmək, səmtini dəyişmək.

umlernen vi yenidən öyrənmək.

umliedend adj. ətraf(in)da olan, yanında olan.

ummauern vt hasaralamaq, ətrafına divar (*duvar*) çəkmək.

ummelden vt *bir şeyin* dəyişilməsini

xəbər vermək (*D/bir yerə*); *sich ~* evin dəyişilməsini ev dəftərinin yazılma yerinə xəbər vermək.

ummodellern vt dəyişdirmək, görüşünü dəyişdirmək; şəklini dəyişdirmək.

umnachtet adj. : *geistig ~* aqlını itirmiş.

Umnachtung, die; -: *geistige ~* dəlillik, ağılpozğunluğu.

umnähen vt 1. qatlayıb tikmək; 2. yenidən tikmək.

umnehmen vt əyninə geymək.

umorganisieren vt yenidən təşkil etmək, yenidən düzəltmək.

umpacken vt yenidən qablaşdırmaq, yenidən yığmaq; *der Koffer ist zu klein, du musst ~* çamadan kiçikdir, sən gərək yenidən yığasan.

umpflanzen vt bir yerdən çıxarıb başqa yerdə əkmək.

umplügen vt şumlamaq; yeri sürmək.

umprogrammieren vt yenidən proqramlaşdırmaq.

umquartieren vt başqa yerə çökürmək, başqa mənzilə köçürmək.

umrahmen vt (*Bild usw.*) çərçivələmək, haşiyələmək.

umranden vt haşiyələmək.

umranken vt bürümək, sarımaq.

umräumen vt yerini dəyişdirmək; yer-bəyer etmək.

umrechnen vt hesablayıb başqa valyutaya (*Süd. : erzə*) keçirmək.

Umrechnung, die; -, -en yenidən hesabla(n)ma.

Umrechnungskurs, der; -es, -e məzənnə.

umreißen¹ vt 1. (*zum Umfallen bringen*) yıxmaq; 2. (*zerstören*) dağıtmaq, uçurtmaq; *e-e Mauer ~* divarı uçurtmaq.

umreißen² vt 1. (*skizzieren*) çəkmək; 2. (*schildern*) təsvir etmək, nəql etmək, izah etmək.

umrennen vt qaçarkən dəyib yıxmaq.

umringen vt dövrəyə almaq, mühasirəyə almaq, əhatə etmək.

Umriss, der; -es, -e 1. kontur, çevrə; qaraltı; 2. *et. in groben ~en schildern* ümumi şəkildə nəql etmək, təfəssilatız

izah etmək.

umrühren *vt* qarışdırmaq, çalxalamaq, bulamaq, çalmaq.

umrunden *vt* (*im Kreis um et. fahren od. gehen*) bir yer/zadı dövrə vurmaq.

umrüsten *vi* yenidən təchiz edilmək.

umsatteln *vi fig.* sənətini dəyişdirmək; *das Medizinstudium aufgeben und auf Mathematik* ~ həkimlik dərslərini dəyişib riyaziyyat oxumaq.

Umsatz, *der*; -es, -'e mal və ya pul dövriyyəsi, alış-veriş; müamilə.

Umsatzsteuer, *die*; -, -n dövriyyə vergisi, alış-veriş vergisi.

umsäumen *vt* çərçivələmək.

umschalten *vt techn.* dəyişdirmək; dövriyyəsinə dəyişdirmək; *vi fig.* adət etmək, alışmaq (*auf A/bir şeyə*).

Umschalter, *der*; -s, - elektrik cərəyanını açıb-bağlayan aparat.

Umschaltung, *die*; -, -en dəyişdirmə, açib-bağlama.

umschatten *vt* kölgə salmaq, kölgələmək.

Umschau, *die*; - **1.** gözdən keçirmə, seyr etmə, ətrafa nəzər salma; ~ *halten* ətrafa göz gəzdirmək; **2.** (*Überblick*) görünüş, panorama.

umschauen : *vr sich* ~ ətrafa göz gəzdirmək, gözünü (*gözlərini*) dolandırmaq; *ich werde mich nach e-r Arbeit für dich* ~ sənə üçün iş axtaracağam.

umschichten *vt* yenidən qruplaşdırmaq, yenidən bölüşdürmək (*bölmək*).

umschichtig *adj.* növbə ilə, bir-birini əvəz edərək, dəyişgən; ~ *arbeiten* növbə ilə işləmək.

Umschichtung, *die*; -, -en yenidən qruplaşdırma, sistemə salma.

umschiffen *vt* gəmi ilə ətrafını dolanmaq, ətrafından keçmək.

Umschlag, *der*; -(e)s, -'e **1.** (*Briefumschlag*) zərf, paket; **2.** (*e-s Buches*) üz; **3.** *med.* kompres; **4.** (*an Kleidung*) paltarın eşiyyə qatlanan tərəfi; **5.** (*Änderung, Umschwung*) gözlənilməyən dəyişiklik; *der* ~ *des Wetters* havanın dəyişilməsi; **6.** (*Umladung von Gütern*) konvert, bir

yerdən başqa yerə yüklənmə; *in e-n* ~ *stecken* paketə qoymaq, paket içinə qoymaq.

Umschlagbahnhof, *der*; -(e)s, -'e yükboşaltma vağzalı.

umschlagen *vt* **1.** (*Ärmel usw.*) qatlamaq, çırmalamaq; **2.** (*Waren*) yükləmək, böyük bir maşından kiçik bir maşına yükləmək; **3.** (*e-e Seite*) çevirmək, çöndərmək; **4.** (*Baum*) balta ilə kəsmək, kəşib yıxmaq; *sich et.* ~ çiyinə bir şey salmaq; *vi* dəyişmək; dönmək; çevrilmək, çönmək.

Umschlagplatz, *der*; -es, -'e **1.** yükboşaltma meydanı; **2.** axtarma yeri.

Umschlagtuch, *das*; -(e)s, -'er şal.

umschleichen *vt* gizlicə bir şeyin ətrafında dolanmaq.

umschließen *vt* **1.** əhatə etmək, dövrəyə almaq, çevrələmək, dövrələmək; *die Truppen des Feindes* ~ düşmənin qoşun hissəsini əhatə etmək (*dövrələmək*); **2.** (*umarmen*) qucaqlamaq.

umschlingen *vt* **1.** (*umarmen*) qucaqlamaq; **2.** (*sich um et. schlingen*) bir şeyə bürünüb sərilmək.

umschmeißen *vt* **1.** (*et. zu Fall bringen*) vurub yıxmaq; **2.** (*Vorhaben*) vəz keçmək; niyyətini dəyişmək; **3.** (*seelisch*) təsir qoymaq.

umschmelzen *vt* əridib formasını dəyişmək.

umschnallen *vt* toqqasını bağlamaq; *den Gürtel* ~ kəmərin toqqasını bağlamaq.

umschreiben¹ *vt* (*schildern, bezeichnen*) təsvir etmək, ifadə etmək; *j-s Aufgaben kurz* ~ bir kəsin vəzifəsini qısaca təsvir etmək.

umschreiben² *vt* **1.** (*mit anderen Worten ausdrücken*) başqa sözlə ifadə etmək; **2.** (*et. Schriftliches*) yenidən yazmaq; üzündən köçürmək.

umschreiben³ *vt jur.* başqasının adına keçirmək, çöndərmək; *die Wohnung auf den Bruder* ~ mənzili qardaşının adına keçirmək.

Umschrift, *die*; -, -en **1.** transkripsiya

(Süd. : *transkripsiyon*); 2. bir əlifbadan başqa əlifbaya keçirmək; *die ~ e-s Textes in das lateinische Alphabet* bir mətni latın əlifbasına keçirmək.

umschubsen *vt* itələyib yıxmaq.

Umschuldung, *die*; - az faizli borc ilə çox faizli borcu ödəmə.

umschulen *vt* 1. şagirdi başqa məktəbə bəzəyib keçirmək; 2. (*beruflich*) yeni ixtisas öyrətmək, ixtisasını təkmilləşdirmək.

Umschulung, *die*; -, *-en* ixtisasın təkmilləşdirilməsi.

umschütten *vt* 1. calamaq, vurub tökmək; *e-e Tasse Kaffee ~* bir fincan qəhvəni yerə tökmək (*calamaq*); 2. (*in ein anderes Gefäß*) qabdan qaba tökmək.

umschwärmen *vt* 1. ətrafında uçmaq; *Fliegen umschwärmen den Kuchen* milçəklər şirninin ətrafında uçurdular; 2. (*j-n*) *fig.* ətrafında yığışmaq, bürümək; *bir Kəsi* pərəstiş etmək.

Umschweife, *pl.* dolanbac, dolaşıq, əyri-üyrü; *ohne ~* işarəsiz, ehyamsız, haşiyə getmədən, sözün qısa; *sprich ohne ~!* sözü uzatma!, haşiyəyə getmə!

umschwenken *vi* 1. çevrilmək, dönmək; 2. *fig.* fikrini dəyişmək, rəyini dəyişmək.

Umschwung, *der*; *-(e)s*, *-e* dəyişiklik; dönüş, çevriliş, devriliş.

umsegeln *vt* *-in* ətrafını gəmi ilə dolanmaq.

umsehen *vr sich ~* 1. ətrafına baxmaq, göz gəzdirmək, baxıb axtarmaq; *ich werde mich nach e-m neuen Arbeitsplatz umsehen* mən yeni iş axtaracağam, mən yeni bir işin dalınca gəzəcəyəm; 2. dönüb dala baxmaq, arxasına baxmaq; *im Umsehen* bir anda.

umseitig *adj.* sonrakı (*gələcək*) səhifədə (*Kl*).

umsetzen *vt* 1. *-in* yerini dəyişmək; *Pflanzen ~* başqa yerə əkmək; 2. *H* satmaq; 3. *Chem.* (*umwandeln*) çevirmək; *in die Tat ~* həyata keçirmək.

Umsichgreifen, *das*; *-s* yayılma, genişlənmə.

Umsicht, *die*; - ehtiyat, diqqət.

umsichtig *adj.* olduqca ehtiyatlı, olduqca diqqətli, olduqca düşüncəli.

umsiedeln *vt* köçürmək; *vi* köçmək.

Umsiedler, *der*; *-s*, - köçən, mühacir, köçmüş.

Umsied(e)lung, *die*; -, *-en* köçmə, mühacirət, köçürülmə.

umsinken *vi* yavaş-yavaş yerə batmaq.

umsonst *adv.* 1. (*unentgeltlich*) pulsuz, əvəzsiz, havayı; dəyər-dəyməzinə; 2. boş yerə, hədə, əbəs, boş-boşuna; *adv.* əbəs yerə, nahaq, nahaqdan, hədə yerə; *~ sein* hədəyə (*boşa*) getmək.

umsorgen *vt* *bir kəsə* yaxşı baxmaq, yaxşı qulluq etmək, qayğısında qalmaq.

umspannen¹ *vt el.* transformasiya etmək.

umspannen² *vt* 1. (*mit der Hand*) möhkəm tutmaq, saxlamaq; 2. bürümək, sarımaq; 3. (*beinhalten*) şamil olmaq, tərkibində olmaq.

Umspanner, *der*; *-s*, - *el.* transformator.

umspringen *vi* 1. dəyişmək, dönmək; *die Ampel ist von Rot auf Grün umgesprungen* lampa qırmızıdan yaşıl döndü; 2. *fig. mit j-m ~* bir kəs ilə kobudcasına rəftar etmək.

umspulen *vt* bir qarqaradan (*qarxdan*) başqa qarqaraya sarımaq.

Umstand, *der*; *-(e)s*, *-e* vəziyyət, şərait; *unter Umständen* ola bilsin ki, bəlkə, müəyyən şəraitdə; *unter keinen Umständen* əsla, qətiyyə, heç bir vəchlə; *keine Umstände machen/bereiten* zəhmət verməmək; *Umstände machen* zəhmət vermək, əziyyət vermək; *unter allen Umständen* hər halda, necə olur-olsun; *in anderen Umständen* hamilə, boylu; *die junge Frau ist in anderen Umständen* cavan qadın boyludur (*hamilədir*).

umständehalber *adv.* şəraitə görə, vəziyyətə görə.

umständlich *adj.* 1. (*kompliziert*) çətin, zəhmətli; *e-e ~e Arbeit* çətin iş, zəhmətli iş; 2. müfəssəl, mükəmməl; dolan-

baclı; vasvası.

Umständlichkeit, *die*; -, -en müfəssəl-lik; zəhmət.

Umstandskleid, *das*; -(e)s, -er hamilə-lik paltarı.

Umstandswort, *das*; -(e)s, -'er gr. zərfl.

umstehen *vt* ətrafında durmaq.

umstehend *adj.* 1. ətrafındakı; 2. o biri səhifədə olan; *die Umstehenden* ətrafındakılar, ətrafında duranlar.

Umsteigefahrkarte, *die*; -, -n bir qatardan və ya maşından düşüb başqasına minmə bileti.

umsteigen *vt* 1. bir qatardan və ya maşından düşüb başqasına minmək; 2. (*e-m Wechsel unterwerfen*) dəyişmək; *er ist auf leichtere Zigaretten umgestiegen* o, siqaretin dəyişib daha yüngül siqaret çəkir.

umstellen¹ *vt* 1. (*Möbel usw.*) yerini dəyişmək; 2. *et. auf et. ~* dəyişdirmək, uyğunlaşdırmaq; *den Betrieb auf EDV ~* müəssisəni kompyuter sistemi ilə nizamlamaq; *vr sich ~ auf (A)* özünü bir şeyə alışdırmaq; -ə adət etmək.

umstellen² *vt* mühasirə etmək.

Umstellung, *die*; -, -en yerdəyişmə; dəyişiklik; yenidən qurma.

umstimmen *vt* 1. (*Instrument*) başqa tona salmaq, səsini dəyişdirmək; 2. *fig.* inandırıb fikrini dəyişdirmək.

umstoßen *vt* 1. vurub yıxmaq; çevirmək; 2. (*Plan*) ləğv etmək, geri götürmək, etibarsız hesab etmək.

umstritten *adj.* mübahisəli, cəncəl; qadali, davalı.

umstrukturieren *vt* formasını dəyişmək; başqa formaya salmaq.

umstülpen *vt* *bir şeyi* çevirmək, alt-üst etmək.

Umsturz, *der*; -es, -e çevriliş, devirmə (*hakimiyyəti*), devriliş.

umstürzen *vt* çevirmək, devirmək, yıxmaq; calamaq; *vi* çevrilmək, devrilmək; calanmaq.

Umstürzer, *der*; -s, - qiyamçı, üsyan-
kar, çevriliş iştirakçısı.

umstürzlerisch *adj.* yıxıcı.

Umsturzversuch, *der*; -(e)s, -e çevriliş cəhdi.

umtaufen *vt* *F* adını dəyişdirmək.

Umtausch, *der*; -(e)s, -e dəyişmə, dəyişdirilmə, mübadilə.

umtauschen *vt* dəyişmək, mübadilə etmək.

umtopfen *vt* bitkini bir qabdan (*güldandan*) başqa bir qaba (*güldana*) əkmək.

Umtrieb, *der*; -(e)s, -e fitnə, intriqə, fəsad, çəkişmə, hiylə.

Umtrunk, *der*; -(e)s, -'e hamı bir yerdə (*birlikdə*) içki içmək.

umtun *vt* 1. geymək; çiyinə bir şey salmaq; sarıyib bağlamaq; 2. *sich ~ (nach) -ilə* tanış olmağa səy etmək, soruşub öyrənmək.

Umverteilung, *die*; -, -en yenidən bölüşdür(ül)mə.

umwälzen *vt* *fig.* kökündən dəyişmək; çevriliş etmək, devirmək.

umwälzend *adj.* dəyişdirici.

Umwälzung, *die*; -, -en çevriliş, qiyam, kökündən dəyişmə, dəyişiklik, devriliş.

umwandeln *vt* döndərmək, çevirmək, şəklini dəyişdirmək; *seit s-r Krankheit ist er wie umgewandelt* xəstəlik zamanından elə bil başqa bir insan olub.

Umwandlung, *die*; -, -en dəyiş(dir)-mə, dəyişiklik, çevrilmə, çevirmə.

umwechsell *vt* (*Geld*) dəyişmək, dəyişdirmək.

Umwechslung, *die*; -, -en dəyişmə.

Umweg, *der*; -(e)s, -e dolayı yol, dolama yol; *auf ~en* dolayı yollarla; *fig. et. auf ~en erfahren* gizli yollarla xəbər tutmaq; *ohne ~* düzünə; mərdcəsinə.

Umwelt, *die*; - ətraf mühit, mühit.

umweltbeding *adj.* ətraf mühitdən asılı.

umweltfeindlich *adj.* ətraf mühitə ziyanverən.

umweltfreundlich *adj.* ətraf mühiti qoruyan.

Umweltpolitik, *die*; - ətraf mühit siyasəti.

Umweltschutz, *der*; -(e)s ətraf mühitin qorunması.

Umweltverschmutzung, *die*; - ətraf mühiti çirkləndirmək.

umwenden *vt* **1.** çevirmək, çöndərmək; **2.** (e-e Seite im Buch) vərəqləmək; *vr sich nach j-m* ~ üzünü kiməsə çevirmək; kiməsə baxmaq.

umwerben *vt* *bir kəsə* yaltaqlanmaq.

umwerfen *vt* **1.** vurub yıxmaq; çevirmək; aşırmaq; devirmək; **2.** (e-e Sache) kökündən dəyişdirmək; *e-n Plan* ~ planı dəyişdirmək; *vr sich et. ~ (Mantel)* çiyinə bir şeyi salmaq; *fig. j-n* ~ hövsələdən çıxartmaq, hirsələndirmək.

umwerfend *adj.* bərk təsir bağışlayan, çox gözəl; *du siehst ~ aus* sən çox gözəl görünürsən; *adv.* çox, son dərəcə.

umwickeln *vt* sarımaq, dolmaq.

umwinden *vt* *s. umwickeln.*

umwittert *adj.* əsrarəngiz şəkildə əhatə olmuş; örtülmüş.

umwohnend *adj.* ətrafdakı, qonşu.

umwölken *vt* buludlarla örtmək; *vr sich ~* **1.** buludlarla örtülmək; **2.** *fig. (Stirn)* qaşqabaqlı olmaq.

umwuchern *vt* bitib basmaq, bitib örtmək; *Unkraut umwuchert das Haus* alaq evi örtmüşdür (*basmışdır*).

umwühlen *vt* qazıb qurdalamaq.

umzäunen *vt* çəpərləmək, hasarlaşdırmaq, çağlamaq, hasar çəkmək.

Umzäunung, *die*; -, -en çəpər, hasar; çəpərləmə, hasarlaşdırma, çağlama.

umziehen¹ *vt* daşınmaq, köçmək; *sie ist letzte Woche umgezogen* o, keçən həftə daşınıb (*köçüb*); *vr sich ~* paltar(lar)ını dəyiş(dir)mək; *ich ziehe mich um* paltarımı dəyişirəm.

umziehen² *vr sich ~ (Himmel)* buludlanmaq, buludlarla örtülmək.

umzingeln *vt* əhatə etmək, mühasirə etmək, mühasirəyə almaq, dövrələmək, çevrələmək, əhatələmək, ətrafını almaq.

Umzingelung, *die*; -, -en mühasirə, əhatə, çevrələ(n)mə, ətrafını alma.

Umzug, *der*; -(e)s, -e **1.** köçmə, da-

şınma; **2.** (*Festzug*) yürüş, nümayiş.

Umzugskosten, *die/pl.* daşınma xərci.

Umzugstag, *der*; -(e)s, -e daşınma günü.

UN : *die*; - *United Nations* Birləşmiş Millətlər (*dövlətlər*) təşkilatı.

un- ..sız, ..suz, qeyri..-

unabänderlich *adj.* dəyiş(il)məz, dəyiş(il)məyən, sabit, qəti, dönməz.

unabdingbar *adj.* zəruri, gərəklı, məcburi.

unabhängig *adj.* müstəqil, tabe olmayan, bağımsız, asılı olmayan, hürr, özgür; ~ *davon, dass..* buna baxmayaraq, ki ..; ~ *davon, ob ...* istər-istəməz.

Unabhängigkeit, *die*; - müstəqillik, istiqlaliyyət, bağımsızlıq, sərbəstlik, hürriyyət; ~ *erlangen* istiqlaliyyət əldə etmək, bağımsız olmaq, müstəqillik qazanmaq.

Unabhängigkeitsbewegung, *die*; -, -en bağımsızlıq (*istiqlaliyyət*) hərəkatı.

unabkömmlich *adj.* əvəzolunmaz; *er ist ~ o*, əvəzsiz adamdır, onsuz keçinmək olmaz.

unablässig *adj.* arası kəsilməz, arası kəsilməyən, fasiləsiz, çəkinməz; *adv.* çəkinmədən.

unabsehbar *adj.* sonu görünməyən, ucu-bucağı olmayan; *fig. ~e Folgen haben* sonu görünməyən nəticələr vermək.

unabsichtlich *adj.* istəmədən, bilmədən, qədsiz, qərəzsiz.

unabweisbar *adj.* qarşısı alınmaz, labüd, məcburi.

unabweislich *adj.* *s. unabweisbar.*

unabwendbar *adj.* qabağı alınmaz, labüd.

unachtsam *adj.* diqqətsiz, ehtiyatsız.

Unachtsamkeit, *die*; -, -en diqqətsizlik, qəflət, ehtiyatsızlıq.

unähnlich *adj.* oxşamayan, bənzəməyən (*D/kiməsə*).

unanfechtbar *adj.* **1.** (*ein Beweis usw.*) şəksiz, şübhəsiz, təkzibedilməz; **2.** (*ein Urteil*) mübahisəsiz.

unangebracht *adj.* (*Bemerkung usw.*)

yersiz, vaxtsiz, artıq, münasibətsiz, tutarsız.

unangefochten *adj.* mübahisəsiz, danışıqsız, etirazsız; *adv.* qabağı alınmadan, maneəsiz; *wir passierten ~ die Grenze* biz maneəsiz sərhədi keçdik.

unangemeldet *adj.* qeydiyyatda düşməmiş; elan edilməmiş.

unangemessen *adj.* uyğun gəlməyən, münasibətsiz, münasib olmayan.

unangenehm *adj.* xoşa gəlməyən, xoşagəlməz; neybət *fig.* acı.

unangetastet *adj.* toxunulmamış.

unangreifbar *adj.* 1. *mil.* möhkəm, hücum oluna bilməz; 2. *fig.* diş batmayan; etiraz qəbul etməyən.

unannehmbar *adj.* qəbuledilməz, yolverilməz, münasib olmayan.

Unannehmlichkeit, *die*; -, *-en* xoşagəlməyən hadisə, pis hadisə; zərər, başağrısı; *j-m ~en bereiten* kiməsə başağrısı vermək; *sie bekam ~en* başına bəla açdı.

unansehnlich *adj.* yaraşıqsız; çirkin.

unanständig *adj.* ədəbsiz, yaramaz, layıqsız, nanəcib, qanmaz, biar, əxlaqsız, pozğun, hərzə, iffətsiz; *F* gəzəyən.

Unanständigkeit, *die*; -, *-en* ədəbsizlik; ləyaqətsizlik, nalayiqlik, gədəlik, əxlaqsızlıq, pozğunluq, hərzəlik.

unantastbar *adj.* toxunulmaz.

Unantastbarkeit, *die*; - toxunulmazlıq.

unappetitlich *adj.* iyрэnc, iyрэndirici.

Unart, *die*; -, *-en* 1. (*ungezogen*) tэrbiyəsizlik, dəcəllik, nadinclik; 2. pis adət, ədəbsizlik; *es ist e-e ~, beim Essen zu sprechen* yemək zamanı (*süfrə başında*) danışmaq pis adətdir (*ədəbsizlikdir*).

unartig *adj.* ədəbsiz, tэrbiyəsiz, nadinclik, nəzakətsiz, şuluqluq edən.

unartikuliert *adj.* (*Laute*) anlaşılmaz, qeyri-aydın.

unästhetisch *adj.* çirkin, iyрэnc.

unaufdringlich *adj.* tэvazökar, dinc, iddiasız.

unauffällig *adj.* gözə çarpmayan, nəzərdən qaçan, hiss edilməyən; *adv.* gizlicə, səssiz, görünmədən; *ich verließ*

~ den Raum otağı səssiz tэrk etdim.

unauffindbar *adj.* tapılmaz.

unaufgefordert *adj.* (*ungeruen*) çağırılmamış; *adv.* özbaşına; dэvət edilmədən.

unaufgeklärt *adj.* aydınlaşdırılmamış; həll edilməmiş.

unaufgerümt *adj.* yığışdırılmamış.

unaufhaltsam *adj.* qarşısı alınmayan, qabağı alınmaz.

Unaufhaltsamkeit, *die*; - qabağı alınmaz güc.

unaufhörlich *adj. u. adv.* ardıcıl, arası kəsilməyən, daimi, yorulmadan, dayanmadan, dönmədən.

unauflosbar *adj.* əriməyən; həll olmayan; pozulmaz.

unaufloslich *adj.* *Chem.* əriməyən.

unaufmerksam *adj.* diqqətsiz, qafıl, başısoyuq, etinasız.

Unaufmerksamkeit, *die*; - diqqətsizlik, etinasızlıq.

unaufrichtig *adj.* ikiüzlü, qeyri-səmimi.

Unaufrichtigkeit, *die*; -, *-en* ikiüzlülük, yalançılıq, qeyri-səmimilik; saxtalıq.

Unaufschiebbar *adj.* tэxirəsalınmaz; əcələli, yubadılmaz.

unausbleiblich *adj.* zəruri, labüd.

unausführbar *adj.* həyata keçirilə bilməyən, yerinə yetirilə bilməyən.

unausgebildet *adj.* təlim görməmiş; avam.

unausgeführt *adj.* həyata keçirilməmiş.

unausgefüllt *adj.* doldurulmamış, boş.

unausgeglichen *adj.* xasiyyətə müvazinətsiz, mütərəddid; səb(i)rsiz, hövsələsiz, qərarsız.

Unausgeglichenheit, *die*; - mütərəddidlik, səbirsizlik, müvazinətsizlik, qərarsızlıq, tarazsızlıq.

unausgesetzt *adj.* arası

kəsilməyən, fasiləsiz, daimi, ara vermədən.

unausgesprochen *adj.* üzə çıxmamış, danışılmamış, üstü örtülü.

Unausgewogenheit, *die*; - *s. Unausgeglichenheit*.

unauslöschlich *adj.* pozulmaz; söndürülməz.

unausrottbar *adj.* kökü kəsilməz, qırılmaz, məhv edilməz.

unaussprechlich *adj.* sözlə deyilə bilməyən, ifadə edilə bilməyən, son dərəcə böyük; *adv.* fəvqəladə, çox; ~ *traurig sein* fəvqəladə (çox) kədərli olmaq.

unausstehlich *adj.* (Person) zəhlə aparana, təngə gətirən.

unausweichlich *adj.* labüd, qaçılmaz, zəruri.

unbändig *adj.* 1. (*stürmisch*) coşğun, sakitləşməyən; 2. (*sehr groß*) həddindən artıq, çox böyük; *adv.* fəvqəladə; ipəyatmaz.

unbarmherzig *adj.* rəhmsiz, qəddar, mərhəmətsiz, şəfqətsiz, insafsız; *F* dirisoyan; *adv.* rəhmsizcəsinə.

Unbarmherzigkeit, *die*; - rəhmsizlik, qəddarlıq, amansızlıq.

unbeabsichtigt *adj.* qədsiz, qəsdən edilməyən, istəmədən, qərəzsiz.

unbeachtet *adj.* riayət olunmayan, nəzərə çarpmayan, diqqətdən kənar; ~ *bleiben* diqqətdən kənar qalmaq.

unbeanstandet *adj.* etirazsız, maneəsiz; *et. ~ lassen* bir şeyə etiraz etməmək, bir şeyi etirazsız buraxmaq.

unbeantwortet *adj.* cavabsız.

unbearbeitet *adj.* işlənməmiş; xam.

unbeaufsichtigt *adj.* nəzarətsiz.

unbebaut *adj.* sürülməmiş, becərilməmiş.

unbedacht *adj.* düşünülmədən, götür-qoy edilmədən, kor-koranə, tədbirsiz; qayğısız; *adv.* tədbirsizcəsinə, necə gəldi, necə oldu, düşünmədən, düşərinə, qarasına.

Unbedachttheit, *die*; -, -en düşünülməzlik, tədbirsizlik.

Unbedachtsamkeit, *die*; -, -en düşünülməzlik, tədbirsizlik, qayğısızlıq.

unbedarft *adj.* *F* sadə, sadələvvh; təcürübəsiz.

unbedeckt *adj.* örtüksüz, açıq.

unbedenklich *adj.* qorxusuz, xətersiz, şübhəsiz; *adv.* tərəddüd etmədən, şübhələnmədən.

unbedeutend *adj.* 1. əhəmiyyətsiz,

önəmsiz; 2. (*geringfügig*) cüzi, az, gözə dəyməz.

unbedingt *adj.* şərtsiz, sözsüz, danışıqsız; *F* əldəbir; *adv.* mütləq(a), qəti, hökmən, hər nə olur(sa) olsun; *F* ələlbət, həl-həlbət, hələ-həlbət, labüd.

Unbedingtheit, *die*; - qətilik; şərtsizlik.

unbeeindruckt *adj.* təsirsiz, təsiri olmayan; ~ *bleiben* təsirsiz qalmaq.

unbeeinflusst *adj.* təsir edilməmiş, təsirsiz qalmış.

unbeendet *adj.* qurtarmamış, sona çatdırılmamış, yarıda qoyulmuş.

unbeendigt *adj.* *s. unbeendet.*

unbeerdigt *adj.* basdırılmamış, torpağa verilməmiş.

unbefahrbar *adj.* işlək olmayan, mənlik keçməz (*yol*) .

unbefangen *adj.* 1. (*natürlich*) sadə, təbii, azad; 2. (*unparteiisch*) qərəzsiz, tərəfsiz, işgüzar.

Unbefangenheit, *die*; - sadəlik; qərəzsizlik.

unbefestigt *adj.* möhkəmlən(diril)məmiş.

unbefleckt *adj.* 1. ləkəsiz; 2. *fig.* namuslu, iffətli.

unbefriedigend *adj.* qeyri-kafi.

unbefriedigt *adj.* narazı.

unbefristet *adj.* müddətsiz, vədəsiz.

unbefruchtet *adj.* münbitləşdirilməmiş.

unbefugt *adj.* səlahiyyətsiz, ixtiyarsız, ixtiyarı olmayan; *adv.* icazəsiz.

Unbefugte, *der u. die*; -n, -n ixtiyarı olmayan, hüququ olmayan; kənar adam, icazəsiz; *Zutritt für ~ verboten!* kənar şəxslərə giriş qadağandır! .

unbefugterweise *adv.* ixtiyarsız olaraq.

unbegabt *adj.* istedadsız, qabiliyyətsiz, zəkəsiz, korazehin, küt, fərasətsiz; yarıtma, hünərsiz.

Unbegabtheit, *die*; - kütlük, qabiliyyətsizlik, korazehinlik.

unbeglichen *adj.* ödənməmiş, verilməmiş.

unbegreiflich *adj.* anlaşılmaz, başa düşülməyən, aydın olmayan, dərkədiməz.

unbegrenzt *adj.* hədsiz, hədsiz-hesab-sız, qeyri-məhdud, hüdudsuz; *adv.* dünyalarca.

Unbegrenztheit, *die*; - hədsizlik, qeyri-məhdudluq.

unbegründet *adj.* əsassız, dəlilsiz.

unbehaart *adj.* tüksüz, saçsız.

Unbehagen, *das*; -s xoşa gəlməyən hissiyat; əzginlik, sıxıntı.

unbehaglich *adj.* xoşa gəlməyən, sıxıntılı; *adv.* narahat; *sich ~ fühlen* özünü narahat hiss etmək.

unbehandelt *adj.* təbii, əldəyməmiş, əlgəzməmiş, işlənməmiş.

unbehauen *adj.* yonulmamış; kəsilməmiş.

unbehelligt *adj.* maneəsiz.

unbeherrscht *adj.* özündən çıxan, əsəbi.

unbehindert *adj.* maneəsiz, azad.

unbeholfen *adj.* bacarıqsız, aciz; na-şı.

Unbeholfenheit, *die*; - bacarıqsızlıq, acizlik.

unbeirrbar *adj.* sarsılmaz; möhkəm.

unbeirrt *adj.* sarsılmaz, əmin.

unbekannt *adj.* məlum olmayan, nəməlum, yad, adsız; ~ *verzogen* (Post) naməlum yerə daşınıb; *das war mir ~* bunu bilmirdim.

Unbekannte¹, *die*; -n, -n *math.* məchul, bilinməyən.

Unbekannte², *der u. die*; -n, -n yad adam, naməlum şəxs.

unbekehrbar *adj.* yola gəlməyən, əqidəsini dəyişməyən.

unbekleidet *adj.* çılpaq, lüt.

unbekümmert *adj.* qayğısız, qəmsiz, laqeyd, asudə, başısoyuq, biqeyd; ehtiyatsız; *F* əhmədi-biqəm; ~ *um A -ə* laqeyd, -ə qayğısız.

unbelastet *adj.* 1. (Grundstück) borsuz; 2. *pol.* etibarlı; 3. *fig.* (ohne Sorge) dərdsiz, arsız.

unbelebt *adj.* 1. cansız; 2. (Straße usw.) xəlvət.

unbelehrbar *adj.* yola gəlməyən, söz eşitməyən, sözə baxmayan, tərs.

unbelesen *adj.* savadsız; təcrübəsiz.

unbeleuchtet *adj.* işıqsız, qaranlıq.

unbeliebt *adj.* sevimləyən, sevimləz, istənilməyən; *sich bei j-m ~ machen* kimisə özündən narazı salmaq.

Unbeliebtheit, *die*; - şöhrətə layiq ol-mama, adı pisə çıxma.

unbemannt *adj.* (Raumschiff usw.) pi-lotsuz, adamsız.

unbemerkt *adj.* hiss edilmədən, diq-qət oyatmadan, diqqəti cəlb etmədən.

unbemittelt *adj.* kasıb, pulsuz, fağır.

unbenannt *adj.* adsız, məchul.

unbenommen *adv.* izin verilmiş, icazə verilmiş, yol verilən, qanuni; *es bleibt Ihnen ~ zu Inf.* ..məyi sizə bağlıdır, ..məyi sizdən asılıdır; *es ist mir ~, ob ich das Geld für e-e Reise ausgabe oder nicht* pulu bir səfərə xərcləyib-xərcləməmək məndən asılıdır; *es bleibt ihm ~* onun qərarına bağlıdır, edib-etməməkdə azaddır.

unbenutzbar *adj.* istifadə olunmaz.

unbenutzt *adj.* istifadə olunmamış.

unbequem *adj.* 1. (Schuhe usw.) nara-hat, rahatsız; 2. (lästig) tərs, darıxdırıcı; *ein ~er Mensch* xoşa gəlməyən adam.

Unbequemlichkeit, *die*; -, -en narahat-lıq.

unberechenbar *adj.* mümkün olma-yan, üstündə hesab edilməyən; fitnə-kar; bədlöyün, cinli-xuylu; *er ist ~* on-dan nə desən çıxar, ondan nə istəsən gözləmək olar.

unberechtigt *adj.* ixtiyarsız, səlahiy-yətsiz, haqqı olmayan, nahaq; haqsız.

unberechtigterweise *adv.* haqsız yerə.

unberücksichtigt *adj.* nəzərə alınma-mış, diqqətsiz qoyulmuş; ~ *lassen* he-saba qatmamaq; məhəl qoymamaq.

unberufen *adj.* 1. ixtiyarsız, səlahiy-yətsiz; 2. *e-e Sache ~ lassen* bir şeyi da-nışmamaq (*susmaq*).

unberührt *adj.* 1. əldəyməmiş, toxu-nulmamış, dəc; baki; xam; 2. təsirsiz, qayğısız; *von j-s Leid ~ bleiben* bir kəsin dərdinə qeydsiz qalmaq.

Unberührtheit, *die*; - toxunulmamaz-

lıq; bakirəlik; bütövlük, dəclik.

unbeschadet *präp.* *G* diqqət verməmək, kiçiltməmək, ziyan vurmamaq, ...baxmayaraq; ~ *deiner Verdienste muss ich aber doch sagen, dass...* xidmətlərini kiçirtmədən, deməliyəm ki... .

unbeschädigt *adj.* zərər dəyməmiş, salamat qalmış, sağlam, zədəsiz.

unbeschäftigt *adj.* işsiz-gücsüz, işsiz.

unbescheiden *adj.* 1. təvazöşüz; nəzakətsiz, ədəbsiz, qaba, kobud; 2. (*Preis*) çox baha.

Unbescheidenheit, *die*; - ədəbsizlik, nəzakətsizlik, kobudluq.

unbeschnitten *adj. rel.* sünnət olmamış.

unbescholten *adj.* möhtərəm, şərəfli, namuslu, eybsiz, sabiqəsiz.

Unbescholtenheit, *die*; - eybsizlik, sabiqəzlik.

unbeschränkt *adj.* çəpərsiz.

unbeschränkt *adj.* saysız-hesabsız, hədsiz, qeyri-məhdud, məhdudiyətsiz, hədsiz-hüduzsuz; mütləq.

unbeschreiblich *adj.* təsviredilməz, tərifəgəlməz, sözlə ifadə edilməz; *du siehst ~ schön aus* sən tərifəgəlməz (çox) gözəl görünürsən.

unbeschrieben *adj.* 1. yazılmamış, ağ; 2. *fig. ein ~es Blatt* naməlum kəs və ya şey; *diese Firma ist für mich ein ~es Blatt* bu şirkət mənə naməlum bir şirkətdir; 3. (*Person*) eybsiz şəxs, sabiqəsiz şəxs.

unbeschwert *adj.* qayğısız, dərdsiz, əhval-ruhiyyəli.

unbesehen *adj.* araşdırmadan, baxılmadan, yoxlanmadan; kor-koranə, gözüyumulu; *j-m et. ~ glauben* müəyyən bir şeyi yoxlamadan kimsəyə etibar etmək.

unbesetzt *adj.* boş.

unbesiegbar *adj.* yenilməz, basılmaz, məğlubedilməz; *F* dişbatmaz.

unbesiegt *adj.* məğlub edilməmiş, yenilməmiş.

unbesoldet *adj.* maaşsız, əməkhaqsız.

unbesonnen *adj.* ehtiyatsız, diqqətsiz, fikir vermədən.

Unbesonnenheit, *die*; - fikirsizlik, ehti-

yatsızlıq, tələsiklik, mülahizəsizlik.

unbesorgt *adj.* qayğısız, qeydsiz, xatircəm; *seien Sie ~!* narahat olmayın! xatircəm olun!

unbespielt *adj.* (*Kassetten usw.*) boş, yazılmamış.

unbeständig *adj.* dəyişkən, qeyri-sabit, gəlimli-gedimli; mütərəddid, səbat-sız, fani, gedərgi, keçəri; dəmdəməki, dönük, ötə(g)i.

Unbeständigkeit, *die*; - dəyişkənlik, qeyri-sabitlik, dəmdəməkilik, dönüklük; vəfasızlıq, üzüdünlük; laxlıq, səbat-sızlıq, fanilik, keçərilik.

unbestätigt *adj.* təsdiq edilməmiş.

unbestattet *adj.* basdırılmamış, dəfn olmamış.

unbestechlich *adj.* rüşvət ələ almayan, rüşvətə aldanmayan; *fig.* qəti, kəsin.

Unbestechlichkeit, *die*; - rüşvət ələ almama, dəyanət.

unbestellt *adj.* (*Boden*) xam, işlənilməmiş.

unbestimmbar *adj.* təyin olunmaz, təyin edilməz.

unbestimmt *adj.* bəlli olmayan, qeyri-müəyyən.

Unbestimmtheit, *die*; - bəllisizlik, qeyri-müəyyənlik.

unbestraft *adj.* cəzasız, cəzalandırılmamış.

unbestreitbar *adj.* ağ-aşkar, mübahisəsiz, danışıqsız, şəksiz, şübhəsiz, aydın, təkzibedilməz, inkaredilməz; *die ~e Wahrheit* ağ-aşkar həqiqət.

unbestritten *adj.* mübahisəsiz, etiraz-sız, şübhəsiz, şəksiz.

unbeteiligt *adj.* iştirak etməyən (*an D/ bir hadisədə və ya bir yerdə*), xəbərsiz; neytral.

unbetont *adj.* vurğusuz.

unbeträchtlich *adj.* az, cüzi.

unbeugsam *adj.* boyun əyməyən, dəyanətli, əyilməz.

Unbeugsamkeit, *die*; - sarsılmazlıq, dəyanət, əyilməzlik.

unbewacht *adj.* qarovulsuz, qorucusuz, keşiksiz; kontrolsuz.

unbewaffnet *adj.* silahsız, əliyalın, əli-boş.

unbewältigt *adj.* (*Konflikte* usw.) həll olunmamış, çözülməmiş; *fig.* həzmedilməmiş.

unbewandert *adj.* biliksiz, təcrübəsiz, səriştəsiz, məlumatsız, naşı.

unbeweglich *adj.* 1. tərpenməyən; hərəkətsiz; 2. (*regungslos*) donmuş, mat qalmış.

unbewegt *adj.* hərəkətsiz; duyğusuz, maraqsız, etinasız.

unbeweibt *adj.* subay, evlənməmiş.

unbeweint *adj.* ağlamamış, gözyaşı tökməmiş.

unbeweisbar *adj.* sübutedilməz.

unbewiesen *adj.* sübutedilməmiş, sübutsuz.

unbewohnbar *adj.* yaşayış üçün yararlı olmayan; xaraba.

unbewohnt *adj.* əhalisi olmayan, boş yer, beytin.

unbewusst *adj.* düşüncəsiz, şüursuz; *adv.* bilmədən, səhvən, qədsiz; *psych.* (*unwillkürlich, instinktiv*) qeyri-ixtiyari, qeyri-iradi.

unbezahllar *adj.* 1. baha, bahalı; *die Mieten in Berlin sind* ~ Berlində mənzil kirayəsi bahadır *sg.*; 2. (*Gesundheit*) çox qiymətli.

unbezahlt *adj.* ödən(ill)məmiş.

unbezähmbar *adj.* (*ein Verlangen* usw.) sakitləşməyən; yatmayan; ipəyatmaz.

unbezwingbar *adj.* güc çatmayan, yenilməz, məğlubedilməz.

unbiegsam *adj.* əyilməz, qatlanmaz.

Unbiegsamkeit, *die*; - əyilməzlik.

Unbilden *pl.* pis nəticə, müsibət; *die* ~ *des Winters* qışın müsibəti, qışın pislili.

Unbildung, *die*; - mədəniyyətsizlik, kultursuzluq, savadsızlıq, təhsilsizlik.

Unbill, *die*; - haqsızlıq, ədalətsizlik.

unbillig *adj.* haqsız, ədalətsiz.

unblutig *adj.* qansız.

unbotmäßig *adj.* sözə baxmayan, sərəkeş.

unbrauchbar *adj.* işə yaramaz, yarar-

sız, yönsüz; dəyərsiz; ~ *machen* *vt* yarar-sız vəziyyətə gətirmək.

Unbrauchbarkeit, *die*; - yaramamazlıq, yararsızlıq, yönsüzlük.

unbürokratisch *adj.* əngəlsiz, rahat.

unchristlich *adj.* xristianlıqdan uzaq, xristianlığa yaraşmayan.

und *konj.* və, ilə, bəs, həm, həm də;

ich ~ *du* mən və sən; *ich lachte* *und* *weinte* həm gülürdüm, həm ağlırdım; ~ *wie!* həm də necə!, özüdə necə!; ~ *so weiter* və sairə, və ilaxır; ~ *der gleichen mehr* və buna oxşar şeylər; *na* ~ ? nə olsun?; *meine Mutter* ~ *meine Schwester* *sind gekommen* anam ilə bacım gəldilər;

~ *warum bist du nicht gekommen?* bəs niyə gəlmədin?; *jeder tut seine Pflicht* *und* *du?* hər kəs vəzifəsini yerinə yetirir-bəs sən?; (*Intensivierung*) *es schneite* ~ *schneite* qar daha bərk yağırdı, getdikcə bərk yağırdı; (*Ironie, Zweifel*) *ich* ~ *e-e Rede halten* mən hara, nitq söyləmək hara.

Undank, *der*; -(e)s nankorluq, naşükürlük.

undankbar *adj.* naşükür, nankor, çö-rəyi dizinin üstündə; ~ *sein* nankor olmaq, haqq-say itirmək.

Undankbarkeit, *die*; - nankorluq, naşükürlük.

undatiert *adj.* tarixsiz.

undefinierbar *adj.* tərifəgəlməz, tərif olunmaz.

undemokratisch *adj.* qeyri demokrati-k, demokrasiyaya qarşı.

undenkbar *adj.* ağla gəlməyən, tə-səvvür edilməyən, fikrə gətirilməyən.

undenklich *adj.* *seit* ~ *en Zeiten* çox qə-dim zamanlardan, əzəldən bəri.

undeutlich *adj.* aydın olmayan; oxu-nulmayan.

undeutsch *adj.* alman olmayan, qeyri-alman.

undicht *adj.* 1. sukeçən, su buraxan; hava-keçən, hava buraxan; 2. *fig.* gizli bir sirri bayıra verən, etibarsız.

undifferenziert *adj.* fərqlən(diril)məmiş, ayrılmamış.

Unding, *das*; *-(e)s* mənasızlıq, münasibətsizlik; *es ist ein ~, so et. zu verlangen* belə bir şeyi istəmək mənasızlıqdır.

undiplomatisch *adj.* məharətsiz, düşüncəsiz, qeyri-müəyyən.

undiszipliniert *adj.* intizamsız, qaydasız, disiplinsiz.

Undiszipliniertheit, *die*; - disiplinsizlik, qaydasızlıq, intizamsızlıq.

unduldsam *adj.* dözümsüz, səbirsiz, hövsələsiz.

Unduldsamkeit, *die*; - dözümsüzlük, səbirsizlik, təəssüb.

undurchdringlich *adj.* 1. keçilməz; 2. *fig.* anlaşılmaz, aydın olmayan.

undurchführbar *adj.* olunmayan, həyata keçirilməyən.

undurchlässig *adj.* keçirməyən.

undurchschaubar *adj.* aydın olmayan, bəlli olmayan.

undurchsichtig *adj.* 1. şəffaf olmayan; 2. *fig.* aydın olmayan, bəlli olmayan; (*e-e Lage*) gicəlləndirici; qat-qarışıq, qarışıq, dolaşmış, çəlpəşik, çalpaşmış.

uneben *adj.* hamar olmayan; dolayı; kələ-kötür, çala-çuxur, eniş-yoxuşlu; *~e Landschaft* dağ-daş, dərə-təpə.

Unebenheit, *die*; -, *-en* kələ-kötürlük, çala-çuxurluq, dərə-təpəlik; hamarsızlıq, eniş-yoxuş; rəvan olmayan.

unecht *adj.* 1. qəlp, saxta, qeyri-həqiqi; 2. *math.* *~er Bruch* düzgün olmayan kəsr.

unehlich *adj.* (*Kind*) kəbinsiz, nikah-dankənar, bic, haramzadə.

Unehre, *die*; -, *-n* üzüqaralıq, namussuzluq, şərəfsizlik, rəzalet.

unehrenhaft *adj.* namussuz, şərəfsiz, vicdansız; təhqiramiz, rüsvayçılıqla.

unehrerbietig *adj.* hörmətsiz, sayğısız.

unerlich *adj.* namussuz, şərəfsiz; ciğal; etibarsız; *F* əlləm-qəlləm.

uneigennützig *adj.* tamahsız, qərəzsiz, təmənnəsiz, fədakar; *der ~e Beistand* təmənnəsiz yardım.

Uneigennützigkeit, *die*; - təmənnəsizlik, qərəzsizlik, tamahsızlıq.

uneingedenk (*G*) *adj.* düşüncəsiz, fikirsiz.

uneingeschränkt *adj.* qeydsiz-şərtsiz, qeyri-məhdud.

uneinheitlich *adj.* müxtəlif, rəngarəng, oxşarsız.

Uneinheitlichkeit, *die*; - rəbətəsizlik, ayrı olma, əlaqəsi kəsilmə, oxşarsızlıq.

uneinig *adj.* razı olmayan, razılıq verməyən; *~ sein (über A -dø)* razılığa gəlməmək, razılaşmamaq; eyni fikirdə olmamaq.

Uneinigkeit, *die*; - razılaşmama, ixtilaf, ziddiyət, düşmənçilik, müxtəlifrəylik.

uneinnehmbar *adj.* (*Festung*) alınmaz.

uneins *adj.* müxalif, razılaşmayan.

uneinsichtig *adj.* ağılsız, düşüncəsiz.

unelastisch *adj.* əyilməz, əyilməyən, elastik olmayan.

unelegant *adj.* biçimsiz, zərif olmayan.

unempänglich *adj.* duyğusuz, hissiz (*für A/-ø, -in qarşısında*).

unempfindlich *adj.* duyğusuz, hissiz.

Unempfindlichkeit, *die*; - duyğusuzluq, hissizlik.

unendlich *adj.* sonsuz, hüdudsuz, axırsız, dibsiz, uc-bucaqsız; *adv.* hədsiz, bir dünya, dərya kimi; *~ viel* hədsiz miqdarda.

Unendlichkeit, *die*; - sonsuzluq, ucu-bucağı olmama; əbədiyyət.

unentbehrlich *adj.* gərəkli, zəruri, lüzumlu.

unentgeltlich *adj.* pulsuz, əvəzsiz.

unentrinnbar *adj.* labüd.

unentschieden *adj.* 1. həlləilməmiş, qərarlı; 2. *Sport* bərabər.

unentschlossen *adj.* qərarlı, səbətsiz, qətiyyətsiz, mütarəddid; *adv.* tərəddüd edən, iki könüllü, çəkinə-çəkinə.

Unentschlossenheit, *die*; - qərarlısızlıq, qətiyyətsizlik, mütarəddidlik.

unentschuldbar *adj.* bağışlanmaz.

unentschuldigt *adj.* üzrsüz, səbəbsiz, icazəsiz.

unentwegt *adj.* 1. (*beharrlich*) sarsıl-

maz, dəyanətli; dönməz; **2.** (*pausenlos*) daimi, dayanmadan, durmadan; çəkinmədən.

unentwickelt *adj.* **1.** böyüməmiş, artmamış, inkişafetməmiş; **2.** (*Foto*) çıxmamış.

unentwirrbar *adj.* qarmaqarışlıq.

unerbittlich *adj.* rəhmsiz, amansız; *adv.* rəhmsizcəsinə.

unerfahren *adj.* təcrübəsiz, naşı, məlumatsız; xam, cahil, çiy.

Unerfahrenheit, *die*; -, - təcrübəsizlik, naşılıq, xamliq, cahillik.

unerfindlich *adj.* anlaşılmaz, müəmmalı.

unerforschlich *adj.* tədqiq olunmaz, bilinməz.

unerforscht *adj.* tədqiq edilməmiş, kəşf olunmamış.

unerfreulich *adj.* sevincsiz, xoşagəlməz; *fig.* ehtiramsız.

unerfüllbar *adj.* yerinə yetirilə bilməyən, mümkün olmayan, olunmaz.

energiebig *adj.* gəlişsiz, barsız; qeyri-məhsuldar.

energründlich *adj. fig.* ölçülməz, anlaşılmaz, ağılasığmaz.

enerheblich *adj.* əhəmiyyətsiz, önəmsiz, cüzi.

enerhört *adj.* **1.** görünməmiş; eşidilməmiş, nəzərdə tutulmamış; *meine Bitten blieben* ~ mənim xahişlərim eşidilməmiş qaldı (*yerinə yetirilmədi*); **2.** (*empörend*) hiddətləndirici, çirkin, pis; olmazın; *adv.* (*sehr*) böyük, çox, xeyli, misilsiz; *e-e* ~ *wichtige Angelegenheit* çox əhəmiyyətli bir iş; *die* ~e *Quallen* olmazın vəziyyət.

enerkannt *adj.* tanınmamış, tanınmaz.

enerkennbar *adj.* tanılmaz, görünməz; *adv.* məlum olmayan.

enerklärbar *adj.* izahedilməz; ağıla gəlməz, anlaşılmaz.

enerklärlich *adj.* s. *enerklärbar*.

enerlässlich *adj.* zəruri.

enerlaubt *adj.* yolverilməz; qadağan edilmiş.

enerledigt *adj.* yarımçıq; *adv.* yerinə

yeterilməmiş, həll olmamış; ~e *Dinge* yarımçıq işlər.

enermesslich *adj.* sonsuz, ucsuz-bucaqsız, hədsiz-hüdüdsüz, ölçüsüz; *adv.* ölçüyə gəlməyən, çox böyük, dün-yalarca.

enermüdtlich *adj.* yorulmaz, yorulmadan, dayanmadan.

enerquicklich *adj.* pis, xoşagəlməz.

enerreichbar *adj.* **1.** (*mit der Hand*) əl çatmaz, əldəyməz, ələkeçməz, əlyetməz; **2.** (*Ziel usw.*) mümkün olmayan.

enerreicht *adj.* əl çatmamış.

enersättlich *adj.* doymaz, gözüac, ar-tıqtamah, dələqarın.

enerschlossen *adj.* açılmamış, hazırlanmamış.

enerschöpflich *adj.* tükənməz.

enerschrocken *adj.* qorxmaz, qorxu bilməz, rəşadətli.

enerschütterlich *adj.* sarsılmaz, möhkəm, mətin, qırılmaz, sərt, yenilməz, səbatlı.

enerschwinglich *adj.* (*Preise*) baha; ağır.

enersetzbar *adj.* əvəzsiz, əvəzedilməz.

enersetzlich *adj.* s. *enersetzbar*.

enersprießlich *adj.* nəticəsiz, verimsiz.

enerträglich *adj.* dözülməz; *fig.* ~e *Situation* cəhənnəm.

enerwähnt *adj.* adı çəkilməmiş, xatırlanmamış.

enerwartet *adj.* gözlənilməyən, gözlənilməz, damdandüşmə; *adv.* gözlənilmədən, birdən, birdən-birə, naqafil, lapdan, dəfətən; əzqəza; ~er *Tod* naqafil ölüm, əcəlsiz ölüm.

enerweislich *adj.* sübut edilməz.

enerwidert *adj.* qarşılıqsız; ~ *lassen* cavab verməmək.

enerwünscht *adj. u. adv.* istənilməyən, arzu edilməyən.

enerzogen *adj.* tərbiyəsiz, ədəbsiz, əxlaqsız, qanmaz; *fig.* eşşək; *adv.* adəbsizcəsinə.

unfähig *adj.* bacarıqsız, yararsız, yarıtmaz; aciz, qabiliyyətsiz, zəkəsiz, ko-

razehin, hünərsiz, əlsiz, əlsiz-ayaqsız.

Unfähigkeit, *die*; - bacarıqsızlıq, qabiliyyətsizlik, korazehinlik.

unfair *adj.* yaramaz, yersiz; nahaq, cığal.

Unfall, *der*; -(e)s, -'e bədbəxt hadisə, qəza, zərərli bir hadisə; e-n ~ *haben* bədbəxt hadisə üz vermək; *ohne* ~ qəzasız.

unfallfrei *adj.* qəzasız.

Unfallstation, *die*; -, -en ilk təcili yardım məntəqəsi.

Unfallstelle, *die*; -, -n bədbəxt hadisə üz verən yer, qəza yeri.

Unfallverhütung, *die*; - bədbəxt hadisələrin qabağını alma.

Unfallversicherung, *die*; -, -en qəza sığortası.

Unfallwagen, *der*; -s, - 1. təcili yardım maşını (*Süd.* : *ambulans*); 2. qəzaya uğranmış maşın.

unfassbar *adj.* aqlasığmaz, anlaşılmaz.

unfehlbar *adj.* 1. səhsiz; 2. (*sicher, unweigerlich*) yəqin, hökmən.

Unfehlbarkeit, *die*; - səhsizlik.

unfein *adj.* kobud, qaba; cod; nəzakətsiz.

unfern *präp.* *G* yaxınlığında, yaxında; ~ *des Dorfes* kəndin yaxınlığında.

unfertig *adj.* qurtulmamış, naqis.

Unflat, *der*; -(e)s 1. zir-zibil, tör-töküntü; 2. *fig.* söyüş.

unflätig *adj.* ədəbsiz, nalayiq, acidil.

unfolgsam *adj.* sözə baxmayan, sözə qulaq asmayan.

unförmig *adj.* yöndəmsiz, biçimsiz, formasız.

Unförmigkeit, *die*; - yöndəmsizlik, biçimsizlik.

unfrankiert *adj.* markasız.

unfrei *adj.* azad olmayan; qul.

Unfreiheit, *die*; - asılılıq, bağlılıq.

unfreiwillig *adj.* istəksiz, məcburi, kö-nülsüz; *adv.* istəmədən, istəməyərək.

unfreundlich *adj.* qaşqabaqlı, düşməncəsinə; kobud, tərs, bədəxlaq.

Unfreundlichkeit, *die*; - kobudluq;

tərslik.

Unfriede, *der*; -ns çəkişmə, nifaq, da-laşma.

Unfrieden, *der*; -s, - *s.* *Unfriede*.

unfruchtbar *adj.* 1. (*Boden usw.*), barsız, bərəkətsiz, qeyri-məhsuldar, nəticəsiz, məhsulsuz, səmərəsiz; 2. *fig.* övladı olmayan; (*bei Tieren*) qısır, qısraq, dölsüz, maya tutmayan.

Unfruchtbarkeit, *die*; - barsızlıq, məhsulsuzluq; övladsızlıq, səmərəsizlik.

Unfug, *der*; -(e)s hərəcmərlik, pis hərəkət, azgınlıq, xuliqanlıq, şuluqluq; ~ *treiben* hərəcmərlik salmaq, azgınlıq etmək, şuluqluq salmaq; *grober* ~ nalayiq hərəkət etmək.

unfügsam *adj.* inadıl, tərs.

Ungar, *der*; -n, -n Macar.

ungarisch *adj.* 1. macar(lı); 2. (*Sprache*) macar dili.

Ungarn *das* Macarıstan.

ungastlich *adj.* qonaq sevməyən.

ungeachtet *präp.* *G* -ə baxmayaraq; ~ *meiner Aufforderung* mənim istəyimə baxmayaraq; ~ *dessen* buna baxmayaraq.

ungeahndet *adj.* cəzasız, cəzalandırılmamış.

ungeahnt *adj.* gözlənilməyən, hiss olunmayan, gözlənilməz.

ungebärdig *adj.* ədəbsiz, həyasız, azgın; *F* qudurmuş, döşdəymiş, harın; *sich* ~ *benehmen* qudurmaq, harınlamaq.

ungebeten *adj.* çağırılmamış, dəvətsiz; *adv.* xahişsiz, .

ungebeugt *adj.* əyilməz, baş əymədən, əyilmədən, sarsılmaz.

ungebildet *adj.* savadsız, savad görməmiş, elmsiz; tərbiyəsiz, azsavadlı, kəmsavad, təhsilsiz, cahil, gözübağlı, avam, əvam.

ungeboren *adj.* doğulmamış, anadan olmamış.

ungebräuchlich *adj.* istifadə edilməyən, işlədilməyən.

ungebraucht *adj.* təptəzə, işlədilməmiş.

ungebrochen *adj.* 1. sınımamış, par-

çalanmamış, tam; 2. *fig.* sarsılmaz.

ungebügelt *adj.* ütüsüz.

ungebührlich *adj.* yaraşmayan, layıq olmayan, yaramaz; *~e Antwort* yaramaz cavab.

ungebunden *adj.* 1. bağlanmamış; 2. (*Buch*) cildlənməmiş; 3. (*ledig*) subay, evlənməmiş; 4. azad, sərbəst.

Ungebundenheit, *die*; - azadlıq, sərbəstlik.

ungedeckt *adj.* 1. (*Tisch*) düzədlənmiş; 2. (*Scheck*) təminatlı.

Unge dul d, *die*; - səbirsizlik, hövsələsizlik.

unge dul dig *adj.* səb(i)rsiz, hövsələsiz, dözümsüz, bitab, darqursa; *adv.* səbirsizliklə.

ungeeignet *adj.* yarasız, əlverişsiz.

ungefähr *adj. u. adv.* təxminən, təqribən.

ungefährdet *adj.* təhlükəsiz.

ungefährlich *adj.* təhlükəsiz; *F* dişsiz.

Ungefährlichkeit, *die*; - təhlükəsizlik.

ungefällig *adj.* kobud, qaba, tərs, nədan.

Ungefälligkeit, *die*; - tərslik.

ungefärbt *adj.* boyanmamış.

ungefiltert *adj.* süzgcdən keçirilməmiş.

ungefragt *adj.* soruşulmamış.

ungefüge *adj.* yöndəmsiz, çox böyük, kobud.

ungefügig *adj.* 1. yöndəmsiz, çox böyük, kobud; 2. yola gəlməyən, tabe olmayan.

ungegerbt *adj.* aşılmamış, dabbağlıq olmamış.

ungehalten *adj.* narazı, incimiş; *~ sein* narazı olmaq (*über A/-ə*).

ungehört *adj.* sərtləş(diril)məmiş, bərkləş(diril)məmiş.

ungeheiß *adj.* göstərişsiz; əmrə, özbaşına.

ungeheizt *adj.* qızdırmamış, yandırma-
mış.

ungehemmt *adj.* əngəlsiz, maneəsiz, azad, manesiz; azğincasına.

Ungeheuer, *das*; -s, - 1. (*Monstrum*) div,

dev, əcaib, qulyabanı; 2. *fig.* (*grausamer Mensch*) qəddar adam, qan içən adam, canavar.

ungeheuer *adj.* nəhəng; canavar; dev, div; əcaib; *adv.* olduqca böyük, xeyli, çox, fəvqəladə; dəhşətli; möcüzəli; *e-e ~ wichtige Nachricht erhalten* çox mü-hüm bir xəbər almaq.

ungeheuerlich *adj.* çox pis, misili gö-rünməmiş, çirkin.

Ungeheuerlichkeit, *die*; -, -en pislik, çirkinlik.

ungehindert *adj.* maneəsiz, manesiz, sərbəst.

ungehobelt *adj.* 1. rəndələnmiş, yonulmamış; 2. *fig.* kobud; *ein ~es Benehmen* kobud rəftar; *fig. ~er Mensch* haqq-hesab bilməyən.

ungehörig *adj.* yaraşmaz, layıq olmayan, nalayiq, tutarsız, münasibətsiz, tərbiyəsiz, sayğısız.

Ungehörigkeit, *die*; -, -en yaraşmazlıq, münasibətsizlik; ehtiramsızlıq, sayğısızlıq, nalayiqlik.

ungehorsam *adj.* sözə baxmayan, sözə qulaq asmayan, itaətsiz, dikbaş.

Ungeist, *der*; -(e)s barbarlıq, qeyri-sağlam ideologiya (*Süd. : ideoloji*).

ungekämmt *adj.* daranmamış.

ungekannt *adj.* tanınmamış.

ungekaut *adj.* çeynənilməmiş.

ungeklärt *adj.* həll olmamış, üstü örtülü.

ungekocht *adj.* bişməmiş, çiy.

ungekrönt *adj.* tacsız,

tacqoyulmamış.

ungekümdigt *adj.* pozulmamış, ləğv edilməmiş; işdən çıxarılmamış, daimi.

ungekünstelt *adj.* təbii, sadə, doğal, süni olmayan.

ungekürzt *adj.* qısaldılmamış.

ungeladen *adj.* 1. çağırılmamış, dəvət edilməmiş; 2. (*Waffe*) doldurulmamış, boş.

ungelegen *adj.* (*unpassend*) münasib olmayan, yersiz, vaxtsiz; *~e Zeit* münasib olmayan vaxt, pis vaxt, uyğun gəlmə-yən vaxt.

Ungelegenheit, *die*; - narahatlıq, baş-ağrısı.

ungelegt *adj.* : *F* ~e Eier baş verməmiş bir hadisə ; *du sollst dir über ~e Eier keine Sorgen machen* baş verməmiş hadisədən ötrü narahat olma.

ungelehrig *adj.* qanmaz, başa düşməyən, cahil.

ungelenk *adj.* 1. əyilməyən, elastik olmayan; 2. (*unbeholfen*) ağır, yöndəmsiz, ləng.

ungernt *adj.* ixtisasız, təcrübəsiz.

ungelesen *adj.* oxunmamış.

ungeliebt *adj.* sevilməyən.

ungelogen *adj.* doğru, yalan olmayan.

ungelöscht *adj.* sönmemiş; ~er *Kalk* sönmemiş əhəng.

ungelöst *adj.* həll olunmamış, çözülməmiş; *F* havada qalmış.

Ungemach, *das*; -(e)s narahatlıq; fəlakət, bəla, bədbəxtlik.

ungemacht *adj.* edilməmiş, görülməmiş.

ungemahlen *adj.* üyüdülməmiş.

ungemein *adj.* böyük, şiddətli; *adv.* artıq dərəcə çox.

ungemülich *adj.* 1. narahat, rahatsız; *ein ~es Zimmer* rahatlığı olmayan (*raahatsız*) otaq; ~es *Wetter* pis hava; 2. (*Person*) qaşqabaqlı; sərt; ~ *werden* pisləşmək.

ungenannt *adj.* adı deyilməmiş, adsız, bildirilməmiş, ad çəkmədən, imzasız.

ungenau *adj.* yanlış, dəqiq olmayan, qeyri-dürüst.

Unge nauigkeit, *die*; -, -en yanlışlıq, düz olmama, dürüst olmama.

ungeniert *adj.* utanmaz, açıq-saçıq; *ein ~es Benehmen* utandırıcı rəftar; *adv.* utanmadan, abır etmədən.

Ungeni ertheit, *die*; - utanmazlıq; sırtıqlıq, abırsızlıq.

ungenießbar *adj.* 1. yeyilməyən, yeyilə bilməyən; dadsız-duzsuz; 2. *fig.* (*unerträglich*) dözülməz, zəhlə aparən, tənğə gətirən; *du bist heute ~!* sən bu gün camaatı tənğə gətirdin.

ungenügend *adj.* yetersiz, yarıtma, qeyri-kafi.

ungenutzt *adj.* istifadə edilməmiş, istifadə olunmamış; *e-e Gelegenheit ~ lassen* fürsətdən istifadə etməmək, fürsəti əldən vermək.

ungenützt *adj.* *s.* *ungenutzt*.

ungeordnet *adj.* qarma-qarışlıq.

ungepflastert *adj.* döşənməmiş, daş ilə döşənməmiş.

ungepflegt *adj.* baxılmamış, baxımsız.

ungeprüft *adj.* sınıan(ıl)mamış, imtahan olmamış, imtahansız.

ungeputzt *adj.* 1. təmizlənməmiş, silinməmiş; 2. (*Schuhe*) boyanmamış, rənglənməmiş, yağlanmamış.

ungerächt *adj.* intiqam alınmamış, cəzası verilməmiş.

ungerade *adj.* 1. əyri; dolanbac, dolayı; 2. *math.* tən; 3. (*Zahl 1, 3, 5 usw.*) tək.

ungeraten *adj.* 1. (*Kind*) pis tərbiyə olmuş uşaq, ərköyün böyüdülmüş, şıltaq uşaq, tər 2. faydasız, xeyirsiz.

ungerechnet *adj.* (*nicht inbegriffen*) hesaba alınmamış.

ungerecht *adj.* ədalətsiz, haqsız, insafsız; *j-n ~ behandeln* haqsızlıq etmək, gözümçixdiya salmaq.

ungerechterweise *adv.* haqsız yerə, nahaqdan, haqsızcasına.

ungerechtfertigt *adj.* haqsız, yersiz, əbəs yerə; *j-n ~ verdächtigen* əbəs yerə bir kəsdən şübhələnmək.

Ungerechtigke it, *die*; -, -en ədalətsizlik, haqsızlıq, insafsızlıq; *soziale ~ ictimai bərabərsizlik (haqsızlıq).*

ungeregelt *adj.* qaydasız, nizamsız.

ungereimt *adj.* 1. (*ohne Reime*) qafiyəsiz; 2. *fig.* (*unvernünftig, törricht*) mənasız, ağılsız, boş, səfeh.

Ungereimtheit, *die*; -, -en mənasızlıq.

ungern *adv.* həvəssiz, istəksiz, meylsiz; *gern oder ~, er muss es tun* istər-istəməz onu etməli.

ungerührt *adj.* laqəyd, etinasız, təsirlənməmiş, soyuq; dəyilməmiş.

ungesagt *adj.* deyilməmiş, söylənməmiş; ~ *bleiben* söylənməmiş qalmaq.

ungesalzen *adj.* duzsuz.
ungesattelt *adj.* yəhərsiz.
ungesäumt *adj.* (*Stoff*) qırağı basdırılmamış; *adv.* (*sofort*) bu saat, həmin dəqiqə.

ungeschält *adj.* qabığı soyulmamış.
ungeschehen *adj.* : *et. ~ machen* baş verməmiş etmək; *ich wollte, ich könnte es ~ machen* istədim bu hadisə baş verməmiş (*heyata keçirilməmiş*) olsun, kaş bunu olmamış edə biləydim.

Ungeschick, *das*; *-(e)s* bacarıqsızlıq.
Ungeschicklichkeit, *die*; -, *-en* bacarıqsızlıq, acizlik.

ungeschickt *adj.* bacarıqsız, aciz; *fig.* əlsiz-ayaqsız, əlsiz, ölüvay.

ungeschlacht *adj.* kobud, yonulmamış.

ungeschlagen *adj.* məğlub olmamış, yenilməz.

ungeschlechtlich *adj.* qeyri-cinsi.

ungeschliffen *adj.* 1. (*Messer usw.*) itilənməmiş; 2. (*Edelstein*) cilalanmamış; 3. *fig.* (*taktlos*) ədəbsiz, nəzakətsiz, qaba, kobud, yonulmamış.

ungeschmälert *adj.* əskidilməmiş, azadılmamış, tam.

ungeschminkt *adj.* 1. ənnik-kirşansız; 2. *fig.* necə var, açıq, əsil; *j-m die ~e Wahrheit ins Gesicht sagen* bir kəsin üzünə açıq həqiqəti demək.

ungeschoren *adj.* qırılmamış; *fig. j-n ~ lassen* bir kəsi dinc buraxmaq.

ungeschrieben *adj.* yazılmamış; *es ist ein ~es Gesetz, dass...* yazılmamış bir qanundur ki...

ungeschult *adj.* ixtisassız, təlimsiz.

ungeschützt *adj.* müdafiəsiz, arxasız.

ungeschwächt *adj.* zəifləməmiş.

ungesehen *adj.* görülməmiş, görmədən.

ungesellig *adj.* adamsevməz, adamdan qaçan, yola getməz, yolagəlməz, rəftarsız.

ungesetzlich *adj.* qanunsuz, qeyri-qanuni; *F* daşbaş.

Ungesetzlichkeit, *die*; -, *-en* qanunsuzluq, qeyri-qanunilik; *F* daşbaşçılıq.

ungesichert *adj.* möhkəm olmayan; arxasız, köməksiz.

ungestalt *adj.* formasız, biçimsiz, çox pis, çirkin.

ungestempelt *adj.* möhürsüz, damğasız.

ungestillt *adj.* kifayətləndirilməmiş, dayandırılmamış, sakitləşdirilməmiş, söndürülməmiş.

ungestört *adj.* sakit, dinc; *~ arbeiten* dinc işləmək.

ungestraft *adj.* cəzasız, tənbehsiz.

Ungestüm, *das*; *-(e)s* coşğun, şiddətli, gürultulu.

ungestüm *adj.* coşğun, hərərətli.

ungesühnt *adj.* cəzasız.

ungesund *adj.* 1. xəstə, naxoş; 2. (*schädlich*) zərərli.

ungesüßt *adj.* (*Tee usw.*) şəkərsiz.

ungetan *adj.* : *~ lassen* etməmək.

ungetauft *adj. rel.* xaç suyuna salınmamış, xristiyan edilməmiş.

ungeteert *adj.* qətrənsiz.

ungeteilt *adj.* bölünməmiş, bölünməz; bütöv.

ungetragen *adj.* (*Kleidung*) geyilməmiş.

ungetreu *adj.* vəfasız, sədaqətsiz.

ungetrübt *adj.* aydın, bulanmamış, buludsuz; *fig.* xarab olmamış.

Ungetüm, *das*; (*e)s*, *-e* div, nəhəng, zirpı.

ungeübt *adj.* təcrübəsiz, naşı.

ungewandt *adj.* təcrübəsiz, bacarıqsız.

ungewaschen *adj.* yuyulmamış, çirk.

ungewiss *adj.* naməlum, belli olmayan, şübhəli; *j-n über et. im Ungewissen lassen* bir kəsə bir mövzu haqda dəqiq xəbər verməmək, bir kəsi məlumatsızlıqda saxlamaq.

Ungewissheit, *die*; - naməlumluq, qeyri-müəyyənlik, bəllisizlik, şübhə; *in ~ schweben* şübhə içində qalmaq.

ungewöhnlich *adj.* gözənilməz, əcib, qeyri-adi, əcibə, xariqül'adə, qeyri-tebii.

ungewohnt *adj.* adət edilməmiş.

ungewollt *adj.* istəmədən, qeyri-iradi,

könulsüz.

ungezählt *adj.* 1. saysız, hesabsız; 2. saymadan, hesablamadan; *das Geld ~ auf den Tisch legen* pulu hesablamadan (*saymadan*) miz üstünə qoymaq.

ungezähmt *adj.* daşkülək, ram edilməmiş, əhliləşdirilməmiş.

Ungeziefer, *das*; -s zərərli həşərat.

ungeziemend *adj.* yaraşmayan, layiq olmayan.

ungezogen *adj.* tərbiyəsiz, tərbiyə görməmiş, əxlaqsız.

Ungezogenheit, *die*; -, -en tərbiyəsizlik, əxlaqsızlıq.

ungezuckert *adj.* şəkərsiz.

ungezügelt *adj.* cilovsuz; *fig.* azğın.

ungezwungen *adj.* sərbəst, sadə, təbii, doğal.

Ungezwungenheit, *die*; - sadəlik, təbii-lik, doğallıq.

ungiftig *adj.* zəhərsiz.

Unglaube, *der*; -ns inamsızlıq; iman-sızlıq, etiqadsızlıq, mürtədlik.

unglaubhaft *adj.* inanılmaz, doğruya oxşamayan.

ungläubig *adj.* imansız, dinsiz, kafir, dönük, mürtəd, bədməzhəb, etiqadsız, laməzhəb; *fig.* şübhəli.

unglaublich *adj.* ağlagəlməz, ağlabatmaz, inanılmaz, heyrətləndirici, heyrət-amiz; *fig.* heyranedicci.

unglaubwürdig *adj.* 1. (*Person*) etibar-sız, etimadsız 2. doğruya oxşamayan, şübhəli, dəqiq olmayan.

ungleich *adj.* bərabər olmayan, tən olmayan; *adv.* (*weitaus*) daha, daha da; ~ *schöner* daha gözəl.

ungleichartig *adj.* fərqli, dəyişik.

Ungleichgewicht, *das*; -(e)s, -e müva-zinətsizlik.

Ungleichheit, *die*; -, -en bərabərsizlik, qeyri-bərabərlik.

ungleichmäßig *adj.* bərabər olmayan, qeyri-bərabər; nizamsız.

Unglück, *das*; -(e)s, -e bədbəxtlik, fə-lakət, müsibət, zaval, günüqaralıq, ta-lesizlik, xata, qada, bəd; ~ *bringen* bədbəxtlik götürmək; ~ *haben* bədbəxtlik

basmaq, fəlakətə düşmək, bəd gətir-mək; *ins ~ stürzen* bədbəxtliyə düşmək, xataya düşmək, qara gün görmək; *ein ~ überstehen* başdan bəla(n) sovmək; *ein ~ kommt selten allein* dərd gələndə xalvarla gələr, çıxanda misqalla.

unglücklich *adj.* bədbəxt, şanssız, gü-nüqara, qaragün; kədərli, fəlakətzədə, bağırqara, başibəlali, bəxtiqara.

unglücklicherweise *adv.* heyf ki, yazıq ki, əfsus ki.

unglücklichelig *adj.* bağırqara, bədbəxt, talesiz, uğursuz, başi bəlali, qaragün.

Unglücksfall, *der*; -(e)s, -e fəlakət, bədbəxt hadisə, müsibət, bəla, qada.

Unglücksnachricht, *die*; -, -en pis xə-bər, qaraxəbər.

Unglücksrabe, *die*; -n, -n bədbəxt, bəxti gətirməyən.

Unglücksstelle, *die*; -, -n bədbəxt ha-disə üz vərən yer.

Unglückstag, *der*; -(e)s, -e fəlakət gü-nü.

Ungnade, *die*; - gözdən düşmə; *in ~ fallen* gözdən düşmək.

ungnädig *adj.* qaşqabaqlı; sərt.

ungültig *adj.* etibardan düşmüş, etibar-sız, qüvvədən düşmüş, fəsx olmuş, batil; *für ~ erklären* etibarsız elan et-mək, qüvvədən düşmüş elan etmək.

Ungültigkeit, *die*; - etibardan düşmə, qüvvədə olmayan, fəsx olmuş.

Ungültigkeitserklärung, *die*; -, -en *jur.* qüvvədən düşmə qərarı, etibardan düşmə qərarı.

Ungunst, *die*; - əlverişsizlik, yararsız-lıq, uyğunsuzluq; *zu ~en G -in* zərər-i-nə, -in əleyhinə.

ungünstig *adj.* pis, əlverişsiz, müsaid olmayan, istənilməyən, münasib olma-yan.

ungut *adj.* pis, çirkin; bədxah; ~e *Wor-te* pis (*çirkin*) sözlər; *nichts für ~!* inci-məyin!, xətrinizə (*xatirinizə*) dəyməsin!

unhaltbar *adj.* 1. möhkəm olmayan; 2. *mil.* müdafiə üçün yaramayan; 3. (*un-erträglich*) dözülməz; *ein ~er Zustand* dözülməz vəziyyət; 4. qarşısalmaz;

5. *fig.* çürük, çürümüş.

unhandlich *adj.* ələ yarmaz, çətin.

unharmonisch *adj.* həmahəng olmayan, ahəngsiz; əndazəsiz.

Unheil, *das*; -s fəlakət, bədbəxtlik, bəla, zaval, müsibət, xata; qada; ~ *anrichten* bədbəxtlik (*bəla*) yaratmaq, fəsad çıxartmaq; *F* ev yıxmaq.

unheilbar *adj.* sağalmaz, ələcsiz, müalicə olunmaz, davasız, davasız-dərmansız, dərmansız; *e-e* ~*e* *Krankheit* ələcsiz (*çarəsiz*) bir xəstəlik.

Unheilstifter, *der*; -s, - haramzadə, fəsad çıxardan.

unheilvoll *adj.* fəlakətli, təhlükəli, bədbəxtlik gətirən, qadali, evyılan.

unheimlich *adj.* 1. qorxunc, dəhşətli; *mir ist ~ zumute* məni vahimə basır; 2. *fig.* lap böyük; lap çox; *ich habe ~en Hunger* mən çox acam.

unhöflich *adj.* ədəbsiz, nəzakətsiz, düşüncəsiz, tərbiyəsiz, kobud, yava, ehtiramsız; *adv.* ədəbsizcəsinə; *fig.* eşşək.

Unhöflichkeit, *die*; -, -*en* ədəbsizlik, kobudluq, nəzakətsizlik, ehtiramsızlıq, həqarət; *fig.* eşşəklik.

Unhold, *der*; -(e)s, -e şeytan, canavar, ejdaha.

unhörbar *adj.* eşidilməz, eşidilməyən, səssiz.

unhygienisch *adj.* natəmiz, gigiyena qaydalarına uyğun olmayan.

uni *adj.* təkrəngli, berrəngli; *das Kleid ist ~* paltar təkrənglidir.

Uni, *die*; -, -s universitet.

uniert *adj.* birləşmiş.

Uniform, *die*; -, -*en* vahid geyim forması, uniform.

uniform *adj.* bir cür, vahid bir şəkildə.

uniformieren *vt* uniform geydirmək; *fig.* (*vereinheitlichen*) vahid şəkllə salmaq; vahid geyim formasına salmaq.

unikal *adj.* taysız, bənzərsiz.

Unikum, *das*; -s, -ka nadir şey, tayı olmayan, taysız.

unilateral *adj.* birtərəfli, təkərəfli.

uninformiert *adj.* xəbərsiz.

uninteressant *adj.* maraqsız.

uninteressiert *adj.* maraqsız, əlaqəsiz, həvəssiz; *adv.* ağızucu.

Uninteressiertheit, *die*; - maraqsızlıq, əlaqəsizlik.

Union, *die*; -, -*en* ittifaq, birlik, birləşmə.

unipolar *adj.* bir qütblü.

unisono *adv.* həmahəng, həmavaz, birlikdə.

universal *adj.* ümümi; ətraflı; geniş.

Universalerbe, *der*; -n, -n tək varis, yeqanə vərəsə.

Universalgenie, *das*; -s, -s çox bilən, dahi.

Universalität, *die*; - ümümlilik; genişlik.

universell *adj.* *s. universal.*

Universität, *die*; -, -*en* universitet, bilimyurdu.

Universitätspfeffor, *der*; -s, -*en* universitet professoru.

Universitätstudium, *das*; -s, -*dien* bilimyurdunda (*ali məktəbdə*) oxuma.

Universitätzeit, *die*; -, -*en* universitet dövrəsi.

Universum, *das*; -s kainat, aləm, dünya, evren, fələk, cahan, dəhr.

unkameradschaftlich *adj.* dostluğa yaraşmayan.

Unke, *die*; -, -*n* 1. anac qurbağa; 2. *fig.* fəlakət müjdəçisi; bədbin.

unken *vi* fəlakəti qabaqcadan xəbər vermək.

unkenntlich *adj.* tanınmaz; ~ *machen* tanınmaz hala gətirmək.

Unkenntnis, *die*; - bilməməzlik, xəbərsizlik; cəhalet; *in ~ G* bir şeyi bilmədən; *aus ~ e-n Fehler machen* bilməməzlikdən (*bixəbərtlikdən*) səhv etmək.

unklar *adj.* aydın olmayan, bulanlıq; *fig.* bəlli olmayan, anlaşılmaz, qarışıq, çəlpəşik, dolaşlıq; *j-n im ~en /Unklaren lassen* bir kəsi şübhə içərisində qoymaq; *sich (D) über et. (A) im Unklaren sein* bir şeydən xəbərsiz olmaq, şübhə içində olmaq.

Unklarheit, *die*; -, -*en* aydın olmama, bəlli olmayan, anlaşılmazlıq; bulanlıqlıq, çəlpəşiklik, qarma-qarışıqlıq.

unklug *adj.* ağılsız, cahil.
unkollegial *adj.* yoldaşlığa yaraşmayan, dostluğa sığmayan.
unkompliziert *adj.* sadə, mürəkkəb olmayan, bəsit.
unkontrolliert *adj.* kontrolsuz.
unkonventionell *adj.* fərqli, qeyri-adi.
unkonzentriert *adj.* dağınıq.
unkorrekt *adj.* səhvli, xətalı, yanlış.
Unkosten *die/pl.* xərclər, məsrəf; *sich in ~ stürzen* özünü xərcə salmaq.
Unkostenabrechnung, *die*; -, -*en* xərcləri hesablama.
Unkostenbeteiligung, *die*; -, -*en* xərc-lərdən pay (*hissə*) düşmə.
Unkostenverteilung, *die*; - xərcləri bölmə.
Unkraut, *das*; -(*e*), -*er* alaq otu, ciyil; *fig. ~ vergeht nicht* alaq otunun kötüyü çətin kəsilər.
Unkrautverteilungsmittel, *das*; -*s*, -*er* alaq otu məhv etmə vasitəsi (*madde-si*).
unkriegerisch *adj.* savaşqan olmayan.
unkritisch *adj.* tənqidsiz.
unkultiviert *adj.* 1. (*nicht bebaut*) bəcər(ii)məmiş; 2. *fig.* qaba; mədəniyyətsiz, kultursuz; dağayısı.
unkündbar *adj.* (*Vertrag usw.*) ləğv edilməz, daimi; *er ist ~ o*, daimidir (*iş yerində*).
unkundig *adj.* *bir şeyi* bilməyən, *bir zaddan* xəbəri olmayan, məlumatsız, səriştəsiz, naşı, xam; *fig.* gözübağlı.
unlängst *adv.* (*vor kurzem, neulich*) bir az bundan qabaq, bayaq; bu günlərdə, keçənlərdə.
unlauter *adj.* 1. yalan, düz olmayan; aldadıcı; 2. *H* qeyri-qanunui; insafsız; *~er Wettbewerb* qeyri-qanunui rəqabət.
unleidlich *adj.* dözülməz.
unleserlich *adj.* oxunmaz, qarışıq.
unleugbar *adj.* mübahisəsiz, inkar edilməz, şübhəsiz, yəqin.
unlieb *adj.* xoşa gəlməyən, xoşagetməz; *es ist mir nicht ~, dass...* pisimə gəlmir ki...
unliebsam *adj.* xoşa gəlməyən; se-

vilməyən.
unliniert *adj.* xətsiz, cizgisiz.
unlogisch *adj.* məntiqsiz, mənasız.
unlösbar *adj.* (*Problem, Rätsel*) həlledilməz, çözülməz, çarəsiz, həllolunmaz, əlacsız; *fig.* düyün.
unlöslich *adj.* *Chem.* əriməyən, əriyə bilməyən, həll olmayan.
Unlust, *die*; - könülsüzlük, həvəssizlik, meylsizlik; *mit ~ könülsüz*, həvəssiz.
unlustig *adj.* həvəssiz, könülsüz, meylsiz.
unmagnetisch *adj.* qeyri-mağniti.
unmanierlich *adj.* ədəbsiz, qaba.
unmännlich *adj.* kişiyyə yaraşmayan, kişiyyə layiq olmayan.
unmarkiert *adj.* işarəsiz, nişansız.
Unmasse, *die*; -, -*n* böyük miqdar, böyük kəmiyyət, yığın.
unmaßgeblich *adj.* nüfuzsuz; əhəmiyyətsiz.
unmäßigkeit *adj.* həddən artıq, hədsiz-hesabsız, ölçüsüz; *~ essen* həddən artıq (*xörək*) yemək.
Unmenge, *die*; -, -*n* çox böyük kəmiyyət (*miqdar*), çoxluq, yığın.
Unmensch, *der*; -*en*, -*en* yırtıcı, canavar, qəddar, zalım.
unmenschlich *adj.* qeyri-insani, insana yaraşmayan, insaniyyətsiz, insafsızca (*sına*), amansız, heyvancasına, heyvani.
Unmenschlichkeit, *die*; - insaniyyətsizlik, vəhşilik, amansızlıq, qəddarlıq, barbarlıq.
unmerklich *adj.* görünməyən, hiss olunmayan, görünməz.
unmessbar *adj.* ölçüsüz, hədsiz-hesabsız.
unmethodisch *adj.* methodsuz, üsulsuz.
unmilitärisch *adj.* əsgərliyə layiq olmayan.
unmissverständlich *adj.* qəti, tamamilə aşkar, açıq.
unmittelbar *adj.* birbaşa, vasitəsiz, bilavasitə, direkt.
unmöbliert *adj.* məbelsiz, möbilsuz.
unmodern *adj.* modadan düşmüş,

modadan çıxmış.

unmöglich *adj.* qeyri-mümkün, mümkün-süz; əlyetməz; *fig.* dözülməz; *sich* ~ *machen* çox pis rəftar etmək, özünü pis aparmaq; *Unmögliches leisten* mümkün-süz bir işi görmək.

Unmöglichkeit, *die*; - mümkün-süzlük, imkansızlıq; *ein Ding der* ~ qeyri-mümkün (*imkansız*) bir iş.

unmoral *die*; - əxlaqsızlıq.

unmoralisch *adj.* əxlaqsız.

unmotiviert *adj.* əsassız, dəlilsiz, əsaslandırılmamış.

unmündig *adj.* az yaşlı, həddi-bülüğa çatmamış, yetkinləşməmiş.

Unmündigkeit, *die*; - yetkinlik dövrünə çatmama, həddi-bülüğa çatmama.

unmusikalisch *adj.* musiqidən başı çıxmayan.

Unmut, *der*; *-(e)s* narazılıq, hiddət, qəzəb; *s-n* ~ *an j-m auslassen* kimdən-sə hirsini çıxarmaq; *s-n* ~ *zügel*n hirsini boğmaq.

unmutig *adj.* bezdirici; təngə gəlmiş, bezmiş.

unnachahmlich *adj.* təqlidedilməz; tayı-bərabəri olmayan.

unnachgiebig *adj.* 1. (*kompromisslos*) güzəştə getməyən, güzəşt etməyən, barışmaz, dikbaş, dönməz; 2. əyilməyən, elastik olmayan.

unnachsichtig *adj.* güzəştətsiz, güzəştə getməyən; *er wurde* ~ *bestraft* sərt bir şəkildə cəzalandı.

Unnachsichtigkeit, *die*; - güzəştə getməmə, iltifatsızlıq.

unnahbar *adj.* əlçatmaz, ələ keçirilməyən, mümkün olmayan.

unnatürlich *adj.* qeyri-təbii, doğal olmayan, qeyri-adi.

unnennbar *adj.* sözlə deyilə bilməyən, diləgəlməz.

unnötig *adj.* gərəksiz, yararsız, lüzumsuz, artıq-əskik, gərəkmez.

unnützig *adj.* faydasız, yararsız, əbəs; *~es Zeug erzählen* boşboğazlıq etmək, naqqallıq eləmək.

UNO, *die*; - Birləşmiş Millətlər Təşki-

latı.

unordentlich *adj.* 1. pinti, səliqəsiz, dabanıçatlaq; intizamsız, nizamsız, biçimsiz; pozğun, qaydasız, cəncəl; 2. (*Zimmer*) qarışıq, qarma-qarışıq, dağınıq.

Unordnung, *die*; - pintlilik, səliqəsizlik; qarışıqlıq, qarma-qarışıqlıq, axnaşlıq, yöndəmsizlik intizamsızlıq, nizamsızlıq, dağınıqlıq, dağınıqlıq, pozğunluq.

unorganisch *adj.* orqanik olmayan, cansız.

unorganisiert *adj.* təşkilatsız; təşkil edilməmiş, düzəldilməmiş.

unorthodox *adj.* azad görüşlü, azad.

unpaar *adj.* tək.

unpädagogisch *adj.* pedaqoji qaydalarla zidd.

unparlamentarisch *adj.* parlament qaydalarına zidd (*müxalif*).

unparteiisch *adj.* tərəfsiz, obyektiv; qərəzsiz.

Unparteilichkeit, *die*; - tərəfsizlik, qərəzsizlik.

unpassend *adj.* münasib olmayan, uyğun olmayan, əlvərişli olmayan, yaramayan; yersiz, tutarsız; əndazəsiz.

unpassierbar *adj.* keçilməz.

unpässig *adj.* kefsiz; ~ *sein* kefsiz olmaq; *sich* ~ *fühlen* əzginlik hiss etmək, özünü kefsiz hiss etmək.

Unpässlichkeit, *die*; - kefsizlik, əzginlik.

unpatriotisch *adj.* vətənpərvərliyə yaraşmayan, yurdsevərliyə layiq olmayan.

unpersönlich *adj.* 1. şəxssiz; 2. (*sachlich, kühl*) obyektiv; təmkinli; *ein* ~ *er Mensch* obyektiv insan, təmkinli insan.

unpolitisch *adj.* siyasi olmayan, qeyri-siyasi.

unpopulär *adj.* məşhur olmayan.

unpraktisch *adj.* 1. işə yaramayan; 2. (*ungeschickt*) bacarıqsız.

unproduktiv *adj.* məhsuldar olmayan, verimsiz, qeyri-məhsuldar, məhsulsuz, səmərəsiz.

unpüntlich *adj.* gec gələn, dəqiq olmayan, vaxtında gəlməyən.

unqualifiziert *adj.* 1. yersiz, səlahiyyətə yətsiz, ağılsız; *e-e ~e Bemerkung* səlahiyyətsiz qeyd; 2. (*Arbeit*) ixtisasız.

unrasiert *adj.* üzü qırılmamış.

Unrast, *die*; - nigaranlıq, rahatsızlıq.

Unrat, *der*; -(e)s zir-zibil, tör-töküntü; *fig. ~ wittern* işin yaxşı getməməsini hiss etmək.

unrationell *adj.* qeyri-mütənasib.

unratsam *adj.* məsləhət olmayan, münasib olmayan, tövsiyə edilməz; *das wäre ~ münasib (məsləhət)* görmürəm.

unrealistisch *adj.* qeyri-həqiqi, həqiqətə uyğun olmayan.

unrecht *adj.* 1. (*dem Recht nicht entsprechend*) haqsız(lıq), ədalətsiz, insafsız; *er tut mir ~ o, mənə haqsızlıq edir; ~ haben* haqsız olmaq; 2. (*nicht richtig*) yanlış; *das ist der ~e Weg zum Erfolg* bu müvəffəqiyyət üçün düz yol deyil.

Unrecht, *das*; -s, - ədalətsizlik, haqsızlıq; *j-m ~ geben* bir kəsi haqsız görmək; *zu ~ haqsız yerə; ~ haben* haqsız olmaq.

unrechtmäßig *adj.* qanunsuz, haqsız; qeyri-hüquqi.

unredlich *adj.* sədaqətsiz, əyri, yalançı, namussuz; hiyləgər; *adv.* namussuzcasına.

Unredlichkeit, *die*; -, -en əyrilik, yalançılıq; hiyləgərlik, vicdansızlıq, namussuzluq.

unreell *adj.* aldadıcı, yalan.

unregelmäßig *adj.* nizamsız, qaydasız, qeyri-müntəzəm.

Unregelmäßigkeit, *die*; -, -en nizamsızlıq, qaydasızlıq, qanuna uyğun olmama.

unreif *adj.* 1. (*Obst*) kal, yetişməmiş, dəyməmiş, sütün; 2. *fig.* inkişaf etməmiş, kamala çatmamış, çiy.

Unreife, *die*; - *fig.* xamlıq, naşılıq.

unrein *adj.* çirkli; *rel.* murdar; cənaibət.

Unreinheit, *die*; -, -en *rel.* nəcasət.

unreinlich *adj.* çirkli, natəmiz, pis.

Unreinlichkeit, *die*; - natəmizlik; pintlilik.

unrentabel *adj.* qazançsız, mənfəətsiz, sərfəsiz, faydasız, azqazanlı, azgəlirli, gəlirsiz.

unrichtig *adj.* yanlış, düzgün olmayan, səhv, yalan, əsilsiz, batil; *adv.* səhvən.

Unrichtigkeit, *die*; -, -en yanlışlıq, səhv.

Unruh, *die*; -, -en nazımçarx.

Unruhe, *die*; -, -n 1. narahatlıq; həyəcan; nigaranlıq, rahatsızlıq, təlatüm, dəğdəğə; 2. *pol.* şuluqluq, vəlvələ, iğtişaş, qarışıqlıq, intizamsızlıq, qalmaqal; *~ stiften* iğtişaş salmaq, qarşıllığa səbəb olmaq.

Unruheherd, *der*; -(e)s, -e iğtişaş ocağı (*mənbə*).

Unruhestifter, *der*; -s, - iğtişaşçı, ictimai asayışı pozan, iğtişəşsalan.

unruhig *adj.* 1. (*nervös*) narahat, həyəcanlı; nigaran, qərsiz; *~ werden* narahat olmaq; (*Kind*) *F* kürləşmək; 2. (*rastlos*) nadinc; hərəkətli; fırtınalı, aramsız; *ein ~es Kind* nadinc uşaq, dinc oturmayan uşaq, dəcəl uşaq, rahat durmayan uşaq.

unrühmlich *adj.* adsız-sansız, şan-şöhrətsiz, tanınmamış.

uns *pron.* bizi; bizə; *er hat ~ gesehen* o, bizi gördü; *du hast ~ gesagt, dass..* sən bizə dedin ki,..; *mit ~ zusammen* bizimlə birlikdə; *das Haus gehört ~* ev bizimdir; *hier sind wir ganz unter ~* burada öz aramızdayıq.

unsachmäßig *adj.* uyğun olmayan, kobud, nalayiq.

unsachlich *adj.* əlaqəsiz, münasibətsiz.

unsagbar *adj.* ifadə edilə bilməyən, təsvir edilə bilməyən; hədsiz-hesabsız.

unsäglich *adj.* *s.* *unsagbar*.

unsanft *adj.* kobud, nəzakətsiz, heyvərə.

unsauber *adj.* natəmiz, çirkli; (*Mensch*) dabanıçatlaq, pinti.

Unsauberkeit, *die*; -, -en natəmizlik, çirklik, pintlilik.

unschädlich *adj.* zərərsiz, ziyanlı; *j-n ~ machen* kimisə zərərsiz etmək, ziyan

vurmasının qabağını almaq, zərərsizləşdirmək.

Unschädlichkeit, *die*; - zərərsizlik, zərərsiz edilmə, təhlükəsizlik.

unscharf *adj.* **1.** (*Messer usw.*) küt, itilənməmiş; *F* korus; **2.** (*Foto*) qeyri-aydın, qeyri-kəskin, açıq-aydın olmayan.

unschätzbar *adj.* misli-bərabəri olmayan; çox böyük; *fig. von ~em Wert* çox qiymətli.

unscheinbar *adj.* gözə çarpmayan, nəzərə çarpmayan.

unschicklich *adj.* (*Benehmen*) nalayiq, ədəbsiz.

unschlagbar *adj.* məğlub olmaz, yenilməz.

unschlitt, *der u, das*; *-(e)s, -e* piy.

unschlüssig *adj.* qərarşiz, müərəddid, qətiyyətsiz, iki könüllü.

Unschlüssigkeit, *die*; - qərarşizlik, təreddüd, qətiyyətsizlik.

unschön *adj.* kifir, gözəl olmayan, xoşagəlməz, çirkin.

Unschuld, *die*; - **1.** günahsızlıq, təqsirsizlik; **2.** (*Jungfräulichkeit*) qızlıq; **3.** *F* sadə, sadələvh; *e-e ~ vom Lande* sadələvh kənd qızı.

unschuldig *adj.* günahsız, təqsirsiz, üzüağ; bakirə.

Unschuldengel, *der*; *-s, -* özünü günahsız (*təqsirsiz*) göstərən.

Unschuldslamm, *das*; *-(e)s, -'er s.* *Unschuldengel*.

unschwer *adj.* asan, zəhmətsiz.

unselbständig *adj.* asılı, qeyri-müstəqil, qeyri-sərbəst.

unselig *adj.* zavallı, bədbəxt, uğursuz.

unsentimental *adj.* həssas olmayan, daşqəlblı.

unsere *possessivpron.* bizim; *~e, ~er, ~es* bizimki; *das ist ~ Sohn* bu bizim oğlumuzdur; *der Unsere* bizimki; *personalpron.* *Gen. von „wir“* bizi, biz; *können Sie sich ~ noch entsinnen?* siz bizi xatırlaya bilərsinizmi?; *das Haus ist ~ ev* bizim(ki)dir.

unsereiner, unsereins, *Indefinitpron.* biz və bizim kimilər; *~ kann das nicht*

kaufen bizim kimilər bunu ala bilməzlər; *an unsereinen denkt dabei keiner* bizim kimilərin fikrində olan yoxdur, bizim kimiləri düşünən yoxdur.

uns(e)rerseits *adv.* bizim tərəfdən.

uns(er)esgleichen *Indefinitpron.* bizim kimilər.

uns(er)ethalben *adv.* bizə görə, bizim xətrimizə.

uns(er)etwegen *adv. s. uns(er)ethalben.*

uns(er)etwillen *adv. s. uns(er)ethalben.*

uns(er)ig- *s. unsrig-*

uns(er)iös *adj.* ciddi olmayan, qeyri-ciddi; *F* bambılı, dəngülüş, dingiliş, düdək, əlləm-qəlləm; *~er Mensch* bambılı (*dəngülüş/dingiliş*) adam, düdək adam.

unsicher *adj.* **1.** (*nicht fest*) möhkəm olmayan; sarsıntılı; qərarşiz; **2.** (*zweifelhaft*) şübhəli, şəkli, dəmdəməki; **3.** (*gefährlich*) təhlükəli, əmniyyətsiz; *j-n ~ machen* kimisə şübhəyə salmaq; karıxdırmaq.

Unsicherheit, *die*; -, *-en* arxayın olma, xəticəm olmama, duruxma, dəmdəməkilik; möhkəm olmama; davamsızlıq; təhlükə.

Unsicherheitsfaktor, *der*; *-s, -en* etibarşiz, riziko, risk.

unsichtbar *adj.* görünməyən, gözəgörünməz, görünməz.

unsinn, *der*; *-(e)s* boş şey, mənasız şey, hədəren-pədəren, cəfəngiyat, əskik-artıq; *~ reden* lağ-lağ danışmaq, boş-boş danışmaq, gic-gic danışmaq, əskik-artıq danışmaq; cəhl eləmək.

unsinnig *adj.* boş, mənasız, bica, boş-boşuna, cəfəng, damdandüşmə, əbəs, hərzə, lağ-lağ, yava; *F* ələşən-güləşən, hadaran-padaran; *~e Gerede* boş söz, çərən, əskik-artıq söhbət, hadaran-padaran, tartan-partan.

Unsitte, *die*; -, *-n* pis xasiyyət, əxlaqsızlıq, mənəviyyətsizlik.

unsittlich *adj.* əxlaqsız, ədəbsiz, pis adətli, yava.

unsolide *adj.* möhkəm olmayan, əsaslı olmayan; eyibli, nöqsanlı, etibarşiz.

unsozial *adj.* **1.** (*Verhalten usw.*) cəmiy-

yətezidd, cəmiyyətə layiq olmayan; 2. cəmiyyətdən qaçan.

unsportlich *adj.* idmançı olmayan; idman qaydaları ilə uyğun olmayan.

unsrig- *possesivpron.* bizimki, özüm-zünkü; *die Unsrigen* bizimkilər.

unstatthaft *adj.* qəbul olunmayan, icazə verilə bilməyən, mümkün sayılmayan, yol verilməyən.

unsterblich *adj.* ölməz, ölümsüz, əbədi, daimi, cavid; *F (sehr) çox, hədsiz; sich ~ in j-n verlieben* bir kəsə çox vurulmaq (*aşiq olmaq*); *das ~e Werk e-s Künstlers* bir sənətkarın ölümsüz əsəri.

Unsterblichkeit, *die*; - ölməzlik, ölümsüzlük.

Unstern, *der*; *-(e)s* bədbəxt tale, bədbəxtçilik, uğursuzluq.

unstet *adj.* (*ruhelos*) narahat, sakit olmayan; gəzən; *ein ~er Mensch* narahat (*rahatsız*) adam.

unstetig *adj.* *s. unstet.*

Unstetigkeit, *die*; - sərbətsizlik, qərar-sızlıq.

unstillbar *adj.* (*e-e Sehnsucht usw.*) söndürülə bilməyən.

Unstimmigkeit, *die*; -, *-en* ixtilaf, anlaşılmazlıq, fikir ayrılığı, uyğunsuzluq.

unstreitig *adj.* mübahisəsiz, şübhəsiz.

Unsumme, *die*; -, *-n* böyük pul məbləği, kəlan pul məbləği.

unsymmetrisch *adj.* simmetriyasız.

unsympathisch *adj.* sevimli olmayan, xoşa gəlməyən, cana yatmayan; *er ist mir ~ o*, xoşuma gəlmir, o, canıma yətmir.

unsystematisch *adj.* sistemsiz, qaydasız.

untadelig *adj.* qüsursuz, nöqsansız, ləkəsiz.

Untat, *die*; -, *-en* dəhşətli cinayət; pis iş.

untätig *adj.* hərəkətsiz, fəaliyyətsiz, passiv; işsiz; *fig. (Süd. : əllaf)*; *die Hände ~ in den Schoß legen* əlini ağdan-qaraya vurmamaq, boş oturmaq, passiv hərəkət etmək; *~ zusehen* durub baxmaq (*bei D/-ə*).

Untätigkeit, *die*; - hərəkətsizlik; etinasızlıq, fəaliyyətsizlik, passivlik, avaralıq; *veralt.* ətalət.

untauglich *adj.* işə yaramayan, yararsız, yönsüz, istifadəsiz; *F* çürük.

Untauglichkeit, *die*; - yaramazlıq, yönsüzlük.

unteilbar *adj.* bölünməz, bütöv, ayrılmaz.

unteilbarkeit, *die*; - bölünməzlik, bütövlük.

unten *adv.* aşağıda, altı; *ganz ~ lap aşağıda; nach ~ aşağıya; von ~ her aşağıdan; von ~ herauf* aşağıdan yuxarıya; *von ~ altıdan, aşağıdan; siehe ~ aşağıya bax; F bei j-m ~ durch sein* bir kəsin yanında hörmətdən düşmək.

untengenannt *adj.* aşağıdakı, aşağıda adı çəkilən.

untenstehend *adj.* aşağıdakı.

unter *präp.* *D* 1. altında; 2. *A* altına; 3. (*zwischen*) arasında; *arasına ~ uns* öz aramızda; *sich ~ das Publikum mischen* camaata qatılmaq, camaatın arasına qatılmaq; *~ sich* öz aralarında; *~ vier Augen gözbəgöz*; 3. *D* ..dan, ..dən az; ..aşağı, ..çatmamış; *~ dreizehn Jahren* on üç yaşından az (*aşağı*); 4. *D* ... ilə; *ərzində; ~ der Bedingung ... şərti ilə; ~ anderem yeri gəlmişkən, əz cümlə; du kannst mich ~ dieser Telefonnummer erreichen* sən məni bu telefon nömrəsi ilə tapa bilirsən; *~ dem Befehl G -in* əmri altında; *~ was hast du denn die Schlüssel gelegt?* açarları nəyin altına qoydun?; *~ keinen Umständen* əsla, qətiyyə; *das bleibt ~ uns* bu öz aramızda qalacaq; *adj.* aşağı; *die ~e Etage* aşağı mərtəbə.

Unterabteilung, *die*; -, *-en* bölmə; şöbə.

Unterarm, *der*; *-(e)s, -e* bazu önü.

Unterart, *die*; -, *-en* növ, variant.

Unterausschuss, *der*; *-es; -e* məşvərətçi komissiya.

Unterbau, *der*; *-(e)s, -ten* 1. (*Basis*) bünövrə, binövrə, təməl, özül, əsas; 2. (*im Bau*) alt hissə.

Unterbekleidung, *die*; -, *-en* alt paltar.

unterbelegt *adj.* (*Hotel usw.*) yerləri tutulmamış, dolmamış.

unterbelichtenen *vt* az işıq vermək.

unterbelichtet *adv.* az işıq verilmiş; *fig.* az ağıllı; *er ist ein wenig* ~ o bir az ağıldan kəmdir (*kasıbdır*).

unterbesetzt *adj.* tutulmamış, dolmamış, az kadrlı.

unterbewerten *vt* az dəyər vermək.

Unterbewusstsein, *das*; *-s* altşüür, təh-təşşüür.

unterbezahlen *vt* az əmək haqqı vermək.

unterbezalt *adj.* az pul alan, az əmək haqqı alan.

unterbieten *vt* 1. (*Preis*) qiyməti qırmaq; 2. (*Rekord*) qazanmaq, sındırmaq.

unterbinden *vt fig.* icazə verməmək, qabağını almaq, mane olmaq.

unterbleiben *vi* baş tutmamaq.

unterbrechen *vt* 1. kəsmək, dayandırmmaq; 2. (*j-n*) sözünü kəsmək.

Unterbrecher, *der*; *-s*, *-el*. cərəyanı kəsən (*dayandırın*).

Unterbrechung, *die*; *-*, *-en* fasilə; nəyinsə müvəqqəti dayandırılması; maneçilik; *ohne* ~ dayanmadan, birbaşa, birməfəsə.

unterbreiten¹ *vt* altına döşəmək.

unterbreiten² *vt* (*als Vorschlag*) baxılmağa təqdim etmək, təsdiqə vermək; *e-n Vorschlag* ~ təklif (*önəri*) irəli sürmək.

Unterbreitung, *die*; *-* təqdim, təslim.

unterbringen *vt* yerləşdirmək; yerbə yer etmək, iş yeri tapmaq, iş yerləşdirmək.

Unterbringung, *die*; *-* yerləşdir(il)mə.

Unterbringungsmöglichkeit, *die*; *-*, *-en* yerləşdir(il)mə imkanı.

unterbrochen *adj.* kəsilmiş; dayanmış.

unterbuttern *vt* *F* yaxşı tərəfini göstərməyə imkan verməmək; *j-n* ~ bir kəsə özünü göstərməyə imkan verməmək.

Unterdeck, *das*; *-(e)s*, *-s* u. *-e* alt gö-yərtə.

unterderhand *adv.* əlalti, gizlicə.

unterdessen *adv.* bu əsnada, bu arada, bu dəmdə; o vaxtdan.

Unterdruck, *der*; *-(e)s* aşağı təzyiq.

unterdrücken *vt* 1. (*e-n Aufstand usw.*) yatırtmaq, boğmaq; 2. əzmək, sıxmaq, sıxışdırmaq; zülm etmək, sitəm etmək, dərisini soymaq; 3. *fig.* üstünü örtmək, ört-basdır etmək.

Unterdrücker, *der*; *-s*, *-* zalım, zülmkar, əzən, sitəmkar; *F* dərisoyan.

Unterdrückung, *die*; *-* zülmkarlıq; məzlumluq, sitəm; üstünü örtmə.

unterdurchschnittlich *adj.* ortadan aşağı.

untereinander *adv.* 1. (*miteinander*)öz aralarında; qarşılıqlı; 2. bir-birinin altında; *drei Nägel* ~ *in das Brett schlagen* üç dənə mıxı bir-birinin altından taxtaya vurmaq.

Untereinheit, *die*; *-*, *-en* alt bölmə, alt hissə.

unterentwickelt *adj.* geridə qalmış, inkişaf etməmiş, dalı qalmış.

unterernährt *adj.* üzülmüş, yeməksiz qalmış.

Unterernährung, *die*; *-* az yemə, kifayət qədər yeməmə.

Unterfangen, *das*; *-s*, *-* cəsarətli hərəkət, cəsarətli təşəbbüs, rizikolu iş.

unterfassen *vt* qolundan tutmaq.

unterfertigen *vt jur.* imzalamaq.

Unterführung, *die*; *-*, *-en* altdan keçən yol, tunel.

Unterfunktion, *die*; *-*, *-en* *med.* lazım olan dərəcədə işləməmə (*funksiyası olmama*)

Untergang, *der*; *-(e)s*, *-e* 1. *astr.* göy cismlərinin batması; 2. (*Sonne*) batma, qürub; 3. *pol.* süqut, məhv olma, yığılma, dağılma, iflic olma.

untergeben *vt* : *j-m* ~ *sein* bir kəsin əli altında olmaq, bir kəsə tabe olmaq.

Untergebene, *der u. die*; *-n*, *-n* tabe, itaət edən.

untergehen *vi* 1. (*Sonne, Schiff*) batmaq; 2. məhv olmaq, boğulmaq, batmaq.

untergeordnet *adj.* 1. tabe, tabe olan; ~ *sein* tabelikliyində olmaq; 2. (*zweitrangig*) ikinci dərəcəli, mühüm olmayan; rütbəcə aşağı olan.

Untergeschoss, *das*; *-es, -e* aşağı mərtəbə.

Untergestell, *das*; *-(e)s, -e* *techn.* alt, altlıq; şası.

Untergewicht, *das*; *-(e)s* əskik çəki.

untergliedern *vt* bölmək, hissələrə ayırmaq.

untergraben¹ *vt* (*Dünger, Torf usw.*) torpağa qarışdırmaq, qazıb qarışdırmaq, qazıb açmaq.

untergraben² *vt fig.* ziyankarlıq etmək, gizlicə məhv etmək, ziyan vurmaq, dağıtmaq; *j-s Ansehen* ~ bir kəsin nüfuzuna ziyan vurmaq.

Untergrabung, *die*; *-* ziyan vurma, gizlicəsinə məhv etməyə çalışma.

Untergrenze, *die*; *-, -n* ən kiçik miqdar, ən az miqdar.

Untergrund, *der*; *-(e)s* 1. yeraltı, torpaqaltı; *pol.* gizli; *in den* ~ *gehen* gizlənmək, gizli olmaq; 2. (*Farbe usw.*) fon.

Untergrundbahn, *die*; *-, -en* metro, metropoliten.

Untergrundbewegung, *die*; *-, -en* gizli mübarizə, gizli hərəkət.

Untergruppe, *die*; *-, -n* kiçik qrup.

unterhaken *vt* qolundan tutmaq.

unterhalb *präp.* *G* *-in* altında, *-in* aşağısında; aşağı.

Unterhalt, *der*; *-(e)s, -* maddi yardım, yardım; yemək, ruzi, gəlir-çıxar; *s-n* ~ *bestreiten* özünə çörək pulu qazanmaq, ruzisini qazanmaq; *zu j-s* ~ *beitragen* bir kəşə yardım etmək.

unterhalten¹ *vt* altına qoymaq; altında saxlamaq; *e-n Teller unter die Suppe halten* şorbanın altına boşqab qoymaq; *e-e Tasse unter den Wasserstrahl halten* fincanı su axınının altında saxlamaq.

unterhalten² *vt* 1. (*ernähren*) saxlamaq, dolandırmaq; nəfəqə vermək; *er muß s-e Frau und 3 Kinder* ~ o, xanım və üç uşağını saxlamalıdır (*dolandirmalı-*

dır); 2. (*vergnügen*) əyləndirmək, deyib-gülmək; *wir haben uns auf dem Fest gut* ~ qonaqlıqda yaxşı əyləndik (*deyib-güldük*); 3. (*Einrichtung*) yardım etmək, pulla təmin etmək; 4. (*pflügen*) baxmaq; *e-e gut* ~ *e Schule* yaxşı baxılmış bir məktəb, yaxşı təchiz olunmuş məktəb; *vr sich* ~ söhbət etmək, deyib-danışmaq, dilləşmək, vaxtını yaxşı keçir(t)mək (*mit D/-ilə*).

unterhaltend *adj.* maraqlı, əyləndirici.

unterhaltsam *adj.* *s.* *unterhaltend*.

Unterhaltsbeihilfe, *die*; *-, -n* maddi yardım.

unterhaltsberechtig *adj.* yardım almağa hüququ olan.

Unterhaltskosten *die/pl.* yaşayış xərcləri, təminat xərci; aliment.

Unterhaltspflicht, *die*; *-, -en* *jur.* məişət (*yaşayış*) xərcinin verilməsi.

unterhaltspflichtig *adj.* yaşayış xərcini vermə vəzifəsi; saxlamağa məcbur (*uşaqları, valideynləri*).

Unterhaltung, *die*; *-, -en* 1. söhbət, danışmaq; *veralt.* həsb-hal; 2. əyləncə; 3. saxlanılma; 4. (*Pflege*) baxma.

Unterhaltungskosten *die/pl.* saxlama xərcləri, təminat xərcləri.

Unterhaltungsmusik, *die*; *-* şən musiqi, əyləndirici musiqi.

Unterhaltungsprogramm, *das*; *-s, -e* əyləndirici proqram.

unterhandeln *vi* danışıqlar aparmaq, müzakirə etmək (*mit D/-ilə*).

Unterhändler, *der*; *-s, -* vasitəçi, elçi; dəllal.

Unterhaus, *das*; *-es* *pol.* parlamentin aşağı palatası, avam məclisi.

Unterhemd, *das*; *-(e)s, -en* alt köynək.

unterhöhlen *vt* ziyan vurmaq, kiminsə ayağının altını qazmaq; parçalamaq.

Unterholz, *das*; *-es* kolluq, kol, meşəcik.

Unterhose, *die*; *-, -n* alt tuman.

unterirdisch *adj.* (*Kanal usw.*) yeraltı.

unterjochen *vt* əsarət altına almaq, zülm etmək, istismar etmək.

Unterjochung, *die*; - köləlik, əsarət, zülm, istismar, məzlumluq.

unterkellern *vt -in* altına zirzəmi tikmək.

Unterkiefer, *der*; -s, - alt çənə.

Unterklasse, *die*; -, -n aşağı sinif, avam sinif.

Unterkleid, *das*; -(e)s, -er alt paltar.

unterkommen *vi* 1. yerləşmək, yatmaq üçün yer tapmaq; 2. *fig.* iş tapmaq, iş yeri tapmaq.

Unterkommen, *das*; -s sığınacaq, yer; *ein ~ für die Nacht suchen* gecə qalmaq (*yatmaq*) üçün yer axtarmaq.

unterkriechen *vi F* sığınacaq axtarmaq, pənahgah axtarmaq.

unterkriegen *vt* 1. təsir altına düşmək, uymaq; 2. təslim olmaq, aldanmaq; *F* minmək; üstün olmaq; *lass dich von ihm nicht ~!* qoyma sənə üstün gəlsin, qoyma səni minsin!

unterkühlen *vt techn.* aşağı temperaturə düşdürmək; *j-d ist unterkühlt* bir kəsin bədən hərərəti aşağı olmaq.

unterkühlt *adj. (distanziert)* soyuq yanaşan.

Unterkunft, *die*; -, -e sığınacaq, yurd.

Unterlage, *die*; -, -n 1. alt(lıq); *e-e ~ für die Schreibmaschine* yazı maşınına altlıq; 2. (*für Kleinkinder*) müşəmba; 3. yazılı kağız, sənəd, məlumat.

Unterlass, *der*; -es : *ohne ~* fəsiləsiz, ara vermədən.

unterlassen *vt* 1. daha etməmək, buraxmaq, vaz keçmək; 2. (*versäumen*) səhlənkarlıq etmək.

Unterlassung, *die*; -, -en yerinə yetirilməmə, səhlənkarlıq; hərəkətsizlik.

Unterlassungsklage, *die*; -, -n kömək-siz qoyma haqqında iddia vermə, səhlənkarlıqdan şikayət.

Unterlauf, *der*; -(e)s, -e çayın aşağı yatağı.

unterlaufen¹ *vi* yol verilmək, olmaq, edilmək; *mir ist ein Fehler ~* bir sehvetdim (*oldu*).

unterlaufen² *vt* 1. (*Gegner*) altından həmlə etmək; 2. *fig.* hiylə ilə ziyan vur-

maq, gizlicə zərər vurmaq; 3. (*mit Blut*) qançır olmaq; *mit Blut ~e Stelle* qançır olmuş yer.

unterlegen¹ *vt* altına qoymaq; *sie hat der Henne 5 Eier untergelegt* o, toyuğun altına 5 yumurta qoydu.

unterlegen² *vt* 1. (*mit e-r Unterlage versehen*) döşəmək, təchiz etmək; 2. (*e-n Sinn*) başqa məna vermək.

unterlegen³ *adj. (körperlich od. zahlenmäßig)* gücü az, qüvvəsi az, zəif; sayı az.

Unterlegenheit, *die*; - zəiflik, təcəllik.

Unterleib, *der*; -(e)s, -er qarının alt hissəsi, qasıq.

unterliegen *vt* 1. (*bezwungen werden*) məğlub olmaq, yenilmək; 2. aid olmaq (*D/-ø*); *es unterliegt keinem Zweifel, dass..* buna heç şübhə yoxdur ki...

Unterlippe, *die*; -, -n alt dodaq.

untermalen *vt fig. (begleiten)* müşayiət etmək; *e-n Vortrag mit Musik ~* mühazirəni musiqi ilə müşayiət etmək.

untermauern *vt fig.* əsaslandırmaq, dayaq vermək, dəstəkləmək.

untermengen *vt* qatışdırmaq.

Untermensch, *der*; -en, -en aşağı səviyyəli adam, keyfiyyətsiz adam, rəzil adam (*Faşistlər dilində*).

Untermiete, *die*; - kirayə otağı (*evi*) kirayə vermə, əsas kirayəçidən kirayəyə götürmə.

Untermieter, *der*; -s, - kirayəçidən kirayə götürən.

unterminieren *vt fig.* yıxmaq, etibardan salmaq, xələl gətirmək.

untermischen *vt* qatışdırmaq.

unternehmen *vt -ə* başlamaq, -ə girişmək, təşəbbüs etmək; *e-e Reise ~* səfərə getmək.

Unternehmen, *das*; -s, - 1. iş, başlanmış iş; təşəbbüs; 2. müəssisə, firma.

unternehmend *adj.* bacarıqlı, zirək, işgüzar, fəal.

Unternehmer, *der*; -s, - sahibkar, müəssisə sahibi.

Unternehmerverband, *der*; -(e)s, -e sahibkarlar ittifaqı, işvənlər birliyi.

Unternehmung, *die*; -, *-en* fəaliyyət, hərəkət, girişmə.

Unternehmungsg Geist, *der*; *-(e)s* təşəbbüskarlıq, öncelik.

Unternehmungslust, *die*; - təşəbbüskarlıq həvəsi.

unternehmungslustig *adj.* əlindən iş gələn, işə girişən, bacarıqlı.

Unteroffizier, *der*; *-(e)s*, *-e* kiçik zabıt.

unterordnen *vt* tabe etmək; *vr sich* ~ tabe olmaq; *j-m untergeordnet sein* bir kəsə tabe olmaq, bir kəsin əli altında olmaq.

Unterordnung, *die*; -, *-en* tabeçilik, tabe olma, tabe etmə, itaət, tabelik, baş əymə.

Unterpfand, *das*; *-(e)s* girov, təminat, rəhn.

unterpflügen *vt* şumlamaq, torpağı çevirmək.

unterprivilegiert *adj.* imtiyazsız.

Unterredung, *die*; -, *-en* danışıq, söhbət, danışmaq.

Unterricht, *der*; *-(e)s* dərs; təlim, tədris; ~ *geben* dərs vermək; ~ *nehmen* dərs öyrənmək; təlim almaq.

unterrichten *vt* 1. dərs vermək, tədris eləmək; elmləndirmək; 2. (*informieren*) xəbər vermək; *vr sich* ~ xəbər tutmaq (*über A/ bir şey haqqında*).

unterrichtet *adj.* xəbərdar, məlumatlı.

Unterrichtsanstalt, *die*; -, *-en* məktəb.

Unterrichtsmethode, *die*; -, *-n* dərs metodu, dərs üsulu.

Unterrichtsraum, *der*; *-(e)*, *-e* dərs otağı.

Unterrichtsstunde, *die*; -, *-n* dərs, dərs saati.

Unterrichtswesen, *das*; *-s* tədris işi, maarif.

Unterrichtung, *die*; - xəbər (*verm*); *zu Ihrer* ~ xəbəriniz üçün.

Unterrock, *der*; *-(e)s*, *-e* alt ötek.

untersagen *vt* qadağan etmək, yasaq etmək, qadağanlamaq; *das Rauchen ist untersagt* papiros çəkmək qadağandır.

Untersatz, *der*; *-es*, *-e* alt, altlıq.

unterschätzen *vt* az dəyər vermək,

dəyərini aşağı salmaq, lazımı dərəcədə qiymətləndirməmək.

unterscheidbar *adj.* fərqləndirilə bilən.

unterscheiden *vt* fərqlən(*dir*)mək, ayırmaq, fərq qoymaq, ayırd eləmək (*von D/ bir şeydən*); *vr sich* ~ fərqlənmək, seçilmək.

Unterscheidung, *die*; -, *-en* fərq, fərqlənmə, ayırd.

Unterscheidungsmerkmal, *das*; *-(e)s*, *-e* fərqləndirici cəhət.

Unterscheidungsvermögen, *das*; *-s* fərqləndirici güc (*bacarıq*).

Unterschenkel, *der*; *-s*, *-* baldır.

Unterschicht, *die*; -, *-en* alt təbəqə.

unterschieben¹ *vt* altına qoymaq; soxmaq; *j-m e-n Stuhl* ~ bir kəsin altına oturacaq (*səndəl*) qoymaq.

unterschieben² *vt* (*unterstellen*) başqasının boynuna atmaq, başqasına nisbət vermək.

Unterschied, *der*; *-(e)s*, *-e* fərq; fərqlənmə, fərqlik, ayrılıq, başqalığ; *ohne* ~ fərqsiz; *e-n* ~ *machen zwischen A und B* A ilə B arasında fərq qoymaq.

unterschiedlich *adj.* fərqli, başqa-başqa, müxtəlif, dürlü-dürlü.

unterschiedslos *adj.* fərqsiz, eyni.

unterschlagen¹ *vt* 1. *die Beine beim Sitzen* ~ ayaq-ayaq üstünə atmaq; 2. *die Arme* ~ qolları çarpazlamaq.

unterschlagen² *vt* 1. (*unrechtmäßig*) götürüb saxlamaq; pul yemək, özünə pay çıxmaq; 2. gizlətmək; üstünü örtmək; *e-e Nachricht* ~ xəbəri gizlətmək.

Unterschlagung, *die*; -, *-en* pul yemə, oğurluq, ixtilas, pul mənimləmə.

Unterschluß, *der*; *-(e)s* sığınacaq, yuva; *für e-e Nacht* ~ *suchen* bir gecəyə sığınacaq (*qalmaq*) yeri axtarmaq.

unterschlüpfen *vi* sığınmaq (*bei D/ də*).

unterschreiben *vt* 1. qol çəkmək, imzalamaq, imza etmək, paraflamaq; 2. *fig.* razı olmaq, razılaşmaq, bəyənmək; *Ihre Meinung kann ich nicht* ~ fikriniz ilə razı ola bilmərəm.

unterschrieben *adj.* qol çəkilmiş, im-

zalı.

Unterschrift, *die*; -, -en qol çəkmə, imza, paraf; *s-e ~ unter A setzen* bir şeyi imzalamaq, bir şeyə qol çəkmək.

Unterschriftensammlung, *die*; -, -en imza yığıma, imza toplanması.

unterschwellig *adj.* gizli; düşüncəsiz, qeyri-məlum.

Unterseeboot, *das*; -(e)s, -e sualtı qayıq.

unterseeisch *adj.* sualtı.

Unterseite, *die*; -, -n alt tərəf, tərs üz.

untersetzen *vt* altına qoymaq.

Untersetzer, *der*; -s, - altlıq.

untersetzt *adj.* enlikürəkli adam; qısa boylu adam.

untersinken *vi* batmaq, suya girmək.

unterspülen *vt* -in altını yuyub aparmaq.

unterste(r, -s) *adj.* ən altdakı, ən aşağıdakı, alt; *das Unterste zuoberst, das Oberste zuunterst kehren* alt-üst etmək.

Unterstand, *der*; -(e)s, -e yeraltı sığınaçaq; daldalanacaq.

unterstehen *vt* *D* tabe olmaq; *vr sich ~ (zu Inf. -møyə)* cürətlənmək.

unterstellen¹ *vt* qoymaq; altına qoymaq; *das Fahrrad im Keller ~* velosipedi (*Süd. : yelatını*) zirzəmiyə qoymaq; *vr sich (irgendwo) ~ bir yerin/şeyin* altında durmaq; gizlənmək.

unterstellen² *vt* 1. tabe etmək; 2. təqsirləndirmək; böhtan atmaq; *j-m et. ~* bir kəsi haqsız yerə günahlandırmaq.

Unterstellung, *die*; -, -en 1. tabe etmək; tabe olma; 2. iddia, haqsız iddia.

unterstreichen *vt* altından xətt çəkmək; *fig.* əhəmiyyət vermək.

Unterstufe, *die*; -, -n aşağı siniflər.

unterstützen *vt* kömək etmək, əl tutmaq, himayə etmək; tərəfini saxlamaq, tərəfdar çıxmaq, arxa çıxmaq, dalında durmaq; bəyənmək; *F* hova çatmaq, hovlamaq; *sich gegenseitig ~* arxalaşmaq, əlbirlik etmək.

Unterstützung, *die*; -, -en kömək, yardım, dəstək, dayaq, əl tutma, müavinət, vəsait; hamilik, himayə; *F* hov; ~

beziehen kömək almaq.

unterstützungsberechtigt *adj.* yardıma ehtiyacı olan; yoxsul.

Unterstützungsfonds, *der*; - yardım fondu.

untersuchen *vt* 1. araşdırmaq, tədqiq etmək; bəlləmək; eləmək; 2. *med.* yoxlamaq, müayinə etmək, baxmaq; 3. *jur.* təhqiq etmək, istintaq aparmaq; *~ lassen* baxdırmaq; *fig.* eş(ələ)mək; *F* əndər-döndər eləmək.

Untersuchung, *die*; -, -en 1. araşdırma, tədqiqat, axtarış; 2. *med.* yoxlama, müayinə; 3. *jur.* ibtidai istintaq, təhqiqat.

Untersuchungsausschuss, *der*; -es, -e istintaq komissiyası, təhqiqat məhkəmə komissiyası.

Untersuchungsgefängnis, *das*; -ses, -e istintaq həbsxanası.

Untersuchungshaft, *die*; - ibtidai həbs.

Untersuchungskommission, *die*; -, -en *s. Untersuchungs-ausschuss.*

Untersuchungsrichter, *der*; -s, - müstəntiq, istintaqçı.

untertags *adv.* gündüz.

Untertan, *der*; -en, -en tabe, rəiyyət.

untertan *adj.* tabe, bağlı.

Untertanengeist, *der*; -(e)s boyun əymə, itaətkarlıq.

untertänig *adj.* boyun əyən, itaətli.

Untertasse, *die*; -, -n nəlbəki.

untertauchen *vt* suya batırmaq; *vi* suya batmaq, cummaq, dalmaq; *fig.* yox olmaq, əkilmək, cummaq.

Unterteil, *der u. das*; -(e)s, -e aşağı hissə, alt.

unterteilen *vt* bölmək, hissələrə ayırmaq.

Unterteilung, *die*; -, -en böl(ün)mə, hissələrə ayırma.

Untertemperatur, *die*; -, -en *med.* hipotermi.

Untertitel, *der*; -s, - 1. yarımbaşlıq, yarımserlövə; 2. (*Film*) altıyazı.

Unterton, *der*; -(e)s, -e əsas səs tonundan alçaq olan əlavə ton, zəif səs, səs, alt ton, aşağı ton.

untertreiben *vt* kiçik göstərmək,

əhəmiyyətsiz göstərmək.

untertunneln *vt* altından tunel vurmaq (*çəkmək*).

untervermieten *vt* ikinci şəxsə kirayə vermək.

unterwandern *vt* gizlicə nüfuz qazanmaq, pozğunluq salmaq, zəifləşdirmək

Unterwäsche, *die*; - tuman-köynək, alt paltar, camaşır, dəyişək.

Unterwasser- sualtı, dənizaltı.

Unterwasserbombe, *die*; -, -n sualtı bomba.

Unterwasserkamera, *die*; -, -s sualtı kamera.

Unterwassermassage, *die*; -, -n sualtı masaj.

unterwegs *adv.* yolda, yol zamanı; *ich habe ~ Blumen gekauft* mən yolda çiçək aldım; *viel ~ sein* çox vaxt yolda olmaq, tez-tez yolda olmaq.

unterweisen *vt* öyrətmək, dərs vermək.

Unterweisung, *die*; -, -en dərs, öyrətim, təlim.

Unterwelt, *die*; - **1.** lit. ölümlər diyarı; **2.** *fig.* cinayətkarlar dünyası, canilər dünyası.

unterwerfen *vt* tabe etmək, qələbə çalmaq; *vr sich ~* boyun əymək, tabe olmaq, baş əymək; *fig.* diz çökmək, enmək.

Unterwerfung, *die*; -, -en itaət, tabe olma, tabe etmə, istila, tabelik, baş əymə, diz çökmə.

unterwühlen *vt s.* *untergraben.*

unterwürfig *adj.* boyun əyən, itaətli, itaət edən; *sich ~ zeigen* əyilmək.

Unterwürfigkeit, *die*; - boyun əymə.

unterzeichnen *vt* qol çəkmək, imzalamaq.

Unterzeichner, *der*; -, - qol çəkən, imza edən, imzalayan.

Unterzeichnung, *die*; -, -en imzalanma, imzalama; imza, qol çəkmə (*qoyma*).

Unterzeug, *das*; -(e)s alt paltar, tuman-köynək.

unterziehen¹ *vt* **1.** altdan girmək; *ich ziehe noch ein Hemd unter* mən altdan

da bir köynək geyirəm; **2.** altına çəkmək; *j-n e-m Verhör ~* bir kəsi sorğu-sual altına çəkmək (*dindirmək*)..

unterziehen² *vr sich ~ D* uğramaq, məruz qalmaq; *sich e-r Operation ~* əməliyyat olmaq; *sich e-r Prüfung ~* imtahana girmək.

Untiefe, *die*; -, -n dayaz yer, dayazlıq.

Untier, *das*; -(e)s, -e canavar.

untilgbar *adj.* **1.** (*unauslöschlich*) unudulmaz; silinməz; **2.** (*Schulden*) ödənilməz.

untragbar¹ *adj.* **1.** (*unakzeptabel*) dözülməz, qəbul olunmaz; *dieser Zustand ist ~* bu dözülməz vəziyyətdir; **2.** maliyyələşdirilməz, *die Kosten des Projekts sind ~* proyektin xərci maliyyələşdirilməzdir.

untragbar² *adj.* daşınılmaz.

untrennbar *adj.* **1.** ayrılmaz; qırılmaz; **2.** *gr.* ayrılmayan (*ön şəkilçi*).

untreu *adj.* vəfasız, sadıq olmayan; xain, dönük, üzüdünlük.

Untreue, *die*; - sədaqətsizlik, vəfasızlıq, inamsızlıq, əhdə bivəfaliq, etibarlılıq; xainlik, dönüklük, cəfa; *jur. sui-is-tifadə.*

untröstlich *adj.* təsəlli tapmayan, ovunmaz.

untrügllich *adj.* şübhəsiz, yəqin, aldatmayan.

untüchtig *adj.* bacarıqsız, qabiliyyətsiz.

Untugend, *die*; -, -en pis adət, pis vərdiş.

unüberbrückbar *adj.* **1.** keçilməz; **2.** *fig.* (*Gegensätze usw.*) aradan qaldırılmaz, bərişilməz.

unüberlegt *adj.* düşünülməmiş, fikirləşməmiş, kor-koranə, gözübağlıca, düşüncəsiz; *adv.* necə gəldi, necə oldu; düşünmədən, qarasına, düşərinə; *F ~ handeln* dəlilik etmək.

unübersehbar *adj.* görünməmiş, ciddi, dəhşətli; çox böyük; *saysız*, gözə çarpan, ucsuz-bucaqsız, hədsiz-hüddudsuz, həddi-hesabı olmayan.

unübersetzbar *adj.* tərcümə edilməz

(*olunmaz*), tərcüməsi mümkün olmayan, çevrilə bilməz.

unübersichtlich *adj.* yaxşı görünə bilməyən, yaxşı müşahidə edilə bilməyən; örtülü, bağlı, aydın olmayan, qarışıq.

unübertrefflich *adj.* tayı-bərabəri olmayan, misli olmayan, misilsiz.

unübertroffen *adj.* üstün; tayı-bərabəri olmayan, misilsiz.

unüberwindlich *adj.* yenilməz, məğlubedilməz, pozulmaz; kənar edilməz.

unüblich *adj.* işlədilməyən; adətdən-kənar.

unumgänglich *adj.* (*erforderlich*) vacib, labüd, zəruri, təxirəsalınmaz.

unumkehrbar *adj.* bərpəolunmaz; qayıtmaz, dönməz, dəyişdirilə bilməyən.

unumschränkt *adj.* hədsiz, hüdudsuz, qeyri-məhdud.

unumstößlich *adj.* təkzibedilməz, səbatlı, dəyişdirilməz; gerialınmaz, qarşısalınmaz, yenilməz, pozulmaz.

unumstritten *adj.* sözsüz, mübahisəsiz; qəti, son.

unumwunden *adj.* açıq, düz; *adv.* bir-başa, açıqcasına.

ununterbrochen *adj.* arasıkəsilməz, fasiləsiz, aramsız, hey, hərdəm; *adv.* durmadan, ardi-arası kəsilmədən, dayanmadan, dalbadal, axşam-sabah, anbaan, daim, hey, peydirpey, dəqiqəbədəqiqə, dəmbədəm, dəqiqəbaşı, dönmədən, durmaqsızın, içəiç; *sie redet* ~ dayanmadan (*hey*) danışır, dalbadal söz döşəyir.

unveränderlich *adj.* dəyişilməyən, dəyişilməz.

unverändert *adj.* dəyişilməmiş, dəyişməmiş, sabit.

unverantwortlich *adj.* səhlənkər, məsuliyyətsiz, dərrakəsiz, səhlənkərliqlə, məsuliyyətsizcəsinə.

unveräußerlich *adj.* (*unverkäuflich*) satılmaz, satışa buraxılmaz, özgeninkiləşdirilə bilməyən; dəyişilməz.

unverbesserlich *adj.* düzəlməz, islahol(un)maz, adam olma, islahedilməz.

unverbindlich *adj.* 1. məcburi olmayan, könüllü; 2. (*reserviert*) soyuq; *e-e ~e Antwort* soyuq cavab.

unverblümt *adj.* açıq, aydın; ~ *reden* açıq danışmaq.

unverbraucht *adj.* işlənməmiş, istifadə olunmamış; təzə; ~ *e Luft* təzə hava.

unverbrüchlich *adj.* qırılmaz, yenilməz, sarsılmaz, pozulmaz, möhkəm, tutarlı.

unverbürgt *adj.* mötəbər olmayan, doğru olmayan, əsassız.

unverdächtig *adj.* şübhəli olmayan.

unverdaulich *adj.* 1. həzm olmayan; 2. *fig.* çətin anlaşılan, anlaşılmaz.

unverdaut *adj.* həzmedilməmiş.

unverderblich *adj.* çürüməz, xarab olmaz.

unverdient *adj.* layiq olmayan, haqsız.

unverdientermaßen *adv.* ədalətsiz olaraq, layiq olmadan, haqsız yerə.

unverdienterweise *adv.* *s. unverdientermaßen.*

unverdorben *adj.* xarab olmamış, pozulmamış; *fig.* təmiz insan, şərəfli insan.

unverdrossen *adj.* yorulmaz, yorğunluq bilməz; *adv.* həvəslə, yorulmadan.

unverdünnt *adj.* su qatılmamış, xalis, durulaşdırılmamış.

unvereinbar *adj.* bir araya sığışmaz, uyuşmaz.

Unvereinbarkeit, die; - bir araya sığışa bilməmə, ayrılıq, ziddiyyət, çəkişmə.

unverfälscht *adj.* xalis, saf, əsil.

unverfänglich *adj.* ziyansız, zərərsiz, təhlükəsiz, xətersiz.

unverfroren *adj.* həyasız, üzül, sırtıq.

Unverfrorenheit, die; -, -*en* həyasızlıq.

unvergänglich *adj.* ölümsüz, əbədi.

unvergessen *adj.* yaddan çıxmamış.

unvergesslich *adj.* unudulmaz.

unvergleichlich *adj.* müqayisəedilməz, tayı-bərabəri olmayan, bənzərsiz; əvəzsiz.

unverhältnismäßig *adv.* nisbətsiz, tə-

nasübsüz.

unverheiratet *adj.* subay, evlənməmiş; ərə getməmiş.

unverhofft *adj.* gözlənilməz, gözlənilməyən.

unverhohlen *adj.* açıq, aşkar, aydın.

unverhüllt *adj.* bürünməmiş, açıq.

unverkäuflich *adj.* 1. satışı buraxılmayan; 2. (*nicht nachgefragt*) satılmayan.

unverkauft *adj.* satılmamış.

unverkennbar *adj.* aydın, açıq, aşkar.

unverletzlich *adj.* 1. yaralanmaz, sarsılmaz; 2. *fig. jur.* toxunulmaz.

Unverletzlichkeit, *die*; - *jur.* toxunulmazlıq, sarsılmazlıq.

unverletzt *adj.* yaralanmamış, salamat qalmış.

unvermeidlich *adj.* zəruri, labüd, gərəkli; qabağıalınmaz, qarşısıalınmaz.

unvermindert *adj.* azalmayan, kiçilməyən, kiçilməz.

unvermischt *adj.* xalis, qatılmamış, aşqarsız, çim.

unvermittelt *adj.* birdən-birə, qəflətən; *adv.* qəflətən, xəbərsiz.

Unvermögen, *das*; -s bacarıqsızlıq, gücsüzlük, imkansızlıq.

unvermögend *adj.* bacarıqsız, aciz, zəif; yoxsul, varsız.

unvermutet *adj.* gözlənilməyən, ani, gözlənilməz.

Unvernunft, *die*; - düşüncəsizlik, ağılsızlıq.

unvernünftig *adj.* ağılsız, düşüncəsiz.

unveröffentlicht *adj.* bildirilməmiş, yayılmamış.

unverpackt *adj.* qablaşdırılmamış.

unverrichtet, *~er Dinge*, *~er Sache* *adj.* edilməmiş, yerinə yetirilməmiş; nəticəsiz, əbəs, boş yerə.

unverrückbar *adj.* sarsılmaz, möhkəm, dayananaqlı; tərpenilməz.

unverschämt *adj.* 1. utanmaz, həyasız, abırsız, sırtıq, füzul, biabır, biar, çəngi, çəpəl; nainsaf, arsız; *F* diliboz; 2. (*Preise usw.*) çox baha, həddən artıq baha; *auf ~e Weise* biabircasına.

Unverschämtheit, *die*; -, -en utanmaz-

lıq, həyasızlıq, insafsızlıq, nainsafıq, arsızlıq.

unverschleiert *adj.* 1. örtüksüz, açıq; 2. (*Frau*) çarşabsız.

unverschließbar *adj.* qıfıllanmayan, qıfıllana bilməz.

unverschlossen *adj.* açıq; qıfıllanmamış; *~e Flasche* ağzı açıq şüşə.

unverschuldet *adj.* günahsız, təqsirsiz.

Unversehens *adv.* qəflətən; gözlənilmədən.

unversehrt *adj.* sağ-salamat, əl dəyməmiş, zədəsiz.

Unversehrtheit, *die*; - bütövlük, toxunulmazlıq; sağlamlıq.

unversenkbar *adj.* bat(ırıl)maz.

unversichert *adj.* sığorta edilməmiş.

unversiegbar *adj.* tükənməz, qurtarmayan.

unversiegelt *adj.* möhürlənməmiş.

unversöhnlich *adj.* barışmaz.

unversorgt *adj.* təmin edilməmiş.

Unverstand, *der*; -(e)s anlaşıqsızlıq, dərrakəsizlik.

unverstanden *adj.* anlaşılmamış, başa düşülməmiş.

unverständlich *adj.* ağılsız, düşüncəsiz.

unverständlich *adj.* anlaşılmaz, başa düşülməyən; *ein ~es Verhalten* anlaşılmaz rəftar (*davranış*).

Unverständlichkeit, *die*; - anlaşılmazlıq, dərkədiməzlik, başa düşülməzlik.

Unverständnis, *das*; -ses anlamama, başa düşməmə.

unversteuert *adj.* vergisiz.

unversucht *adj.* yoxlanılmamış; *nichts ~ lassen* bütün vasitələrdən istifadə etmək.

unverteidigt *adj.* müdafiəsiz.

unverträglich *adj.* 1. (*streitsüchtig*) dözülməz, yolagetməz, bədrəftar; uyuşmaz; 2. *med.* düşməmək; uyğun gəlməmək 3. (*Speise*) çətin həzm olunan.

unverwandt *adj.* diqqətli; *j-n ~ ansehen* gözləri qırpmadan bir kəsə baxmaq, gözəndən qoymamaq; *adv.* diqqətlə; daimi.

unverwechselbar *adj.* dəyişik salınmaz, qarışılmaz, özünə məxsus.

unverwehrt *adj.* maneəsiz; *es ist Ihnen ~ zu Inf.* -məkdə azadsız, -məyə ixtiyarınız var.

unverweilt *adv.* dayanmadan, təcili, təxirə salınmadan.

unverwertbar *adj.* istifadə oluna bilməyən, daha işlədilə bilməyən.

unverwischbar *adj.* silinməz; unudulmaz, yaddan çıxılmaz.

unverwundbar *adj.* yaranılmaz.

unverwundet *adj.* yaranmamış.

unverwüstlich *adj.* 1. dağıdıla bilməz; 2. *fig.* möhkəm, sarsılmaz, yixılmaz.

unverzagt *adj.* qorxmaz, qorxusuz.

unverzeihbar *adj.* bağışlanılmaz.

unverzeihlich *adj.* bağışlan(ıl)maz.

unverzichtbar *adj.* əl çəkilməz, üz döndərilməz, vaz keçilməz.

unverzinnt *adj.* qalaysız.

unverzinslich *adj.* faizsiz; *~es Darlehen* faizsiz borc.

unverzollt *adj.* gömrüksüz, rüsumsuz.

unverzüglich *adj.* təxirəsalınmaz, təcili, yubadılmaz; *adv.* ləngimədən, acilən, çəkinmədən, yubanmadan.

unvollendet *adj.* bitməmiş, başa çatmamış, yarımçıqlıq, natamam.

unvollkommen *adj.* yarımçıq, natamam, əskik, kəsirli.

Unvollkommenheit, *die*; - nöqsan, əskiklik, natamamlıq, əgər-əskiklik, çatışmazlıq, kəsirlilik.

unvollständig *adj.* bitməmiş, yarımçıq, əskik, yarımçıqlıq; qüsurlu, kəsir, naqis.

unvorbereitet *adj.* hazırlıq görülmədən; hazırlıqsız (*auf A/-ə*).

unvordenklich *adj.* qədim, çox qədim; *seit ~en Zeiten* qədim zamandan bəri.

unvoreingenommen *adj.* tərəfsiz, qərəzsiz.

Unvoreingenommenheit, *die*; - tərəfsizlik, qərəzsizlik, obyektivlik.

unvorhergesehen *adj.* gözlənilməyən, nəzərə tutulmayan; *~e Probleme* ağıla gəlməyən (*ağla gəlməz*) məsələlər.

unvorschriftsmäßig *adj.* nizamnaməyə zidd, qaydaya zidd.

unvorsichtig *adj.* ehtiyatsız; *adv.* ehti-

yatsızlıqla, ehimalsız; *~ sein* ehtiyatı əldən buraxmaq, ehtiyatsız olmaq.

Unvorsichtigkeit, *die*; -, *-en* ehtiyatsızlıq, üsulsuzluq; ehtiyatsız hərəkət.

unvorstellbar *adj.* ağlagəlməz, ağılatılmaz, təsəvvüredilməz, xeyala gətirilə bilməyən, dərkedilməz.

unvorteilhaft *adj.* 1. xeyirsiz, mənfəətsiz, sərfətsiz; 2. (*Frisur, Kleid*) yaraşmaz.

unwägbar *adj.* (*Risiko*) ölçülüb-biçilməyən, hesab oluna bilməyən.

unwahr *adj.* yalan, doğru olmayan, yalan yerə, batıl, əsassız, əsilsiz.

Unwahrheit, *die*; -, *-en* yalan, xilaf; *die ~ sagen* yalan demək.

unwahrscheinlich *adj.* mümkün olmayan, ağılasığmaz, ehtimalı olmayan, doğruya oxşamayan, inanılmaz.

Unwahrscheinlichkeit, *die*; - mümkün olmama, ağılasığmazlıq, güman edilə bilməyən şey.

unwandelbar *adj.* dəyişməz, dəyişməyən.

unwegsam *adj.* (*Gelände*) keçilməz, yolu xarab; işlək olmayan.

unweiblich *adj.* qadınlığa yaraşmayan.

unweigerlich *adj.* danışıqsız, hökmən, qəti, labüd.

unweit *pröp. G* yaxınlığında; *~ der Stadt* şəhərin yaxınlığında.

Unwert, *der*; *-(e)s* dəyərsizlik; layiqsizlik.

unwert *adj.* layiq olmayan (*G/-ə*).

Unwesen, *das*; *-s* biabırçılıq, pislik, azğınlıq; *sein ~ treiben* azğınlıq etmək.

unwesentlich *adj.* əhəmiyyətsiz, ikinci dərəcəli, cüzi.

Unwetter, *das*; *-s, -* pis hava, fırtına, boran.

unwichtig *adj.* əhəmiyyətsiz, önəmsiz, gərəksiz, dəyersiz.

unwiderlegbar *adj.* təkzibedilməz, inkaredilməz; tutarlı.

unwiderruflich *adj.* gerialınmaz, qayıtmaz; qəti olaraq.

unwidersprochen *adj.* qarşılıqsız, cavabsız.

unwiderstehlich *adj.* 1. qarşısalmıy, dayanılmaz; 2. (*sehr anziehend*) cəzbedici, cazibəli.

unwiederbringlich *adj.* qaytarılmayan, keçib-getmiş.

unwiederholbar *adj.* təkrar olmaz, təkrar olmayan.

Unwille, *der; -ns* narazılıq; acıq, hirs; *fig. s-m ~n Luft machen* narazılığını dilə gətirmək.

Unwillen, *der; -s s. Unwille.*

unwillig *adj.* narazı, hirsli; *adv.* könülsüz, həvəssiz, istəksiz, ağızucu.

unwillkommen *adj.* istənilməyən, xoşa gəlməyən; vaxtsız, münasib olmayan.

unwillkürlich *adj.* istəmədən, iradə etmədən, iradəsiz, özündən asılı olmayan.

unwirklich *adj.* həqiqi olmayan, xəyali, real olmayan.

unwirksam *adj.* təsirsiz; nəticəsiz, effektivsiz; etibarsız.

unwirsch *adj.* kobud, mehriban olmayan; tərs.

unwirtlich *adj.* 1. xoşa gəlməyən; 2. (*einsam*) tək, tənha; 3. (*regnerisch und kalt*) pis hava, soyuq hava.

unwirtschaftlich *adj.* təsərrüfatsız; mənfəətsiz, bəhrəsiz.

unwissend *adj.* biliksiz, avam, cahil; xəbərsiz (*çox şeydən*); *adv.* cahilanə.

Unwissenheit, *die; -* biliksizlik, avamlıq, cəhalət, qanmazlıq, naşılıq.

unwissenschaftlich *adj.* qeyri-elmi, elmsiz.

unwissentlich *adj. u. adv.* bilmədən, istəmədən, qəsdən olmayaraq.

unwohl *adj.* kefsiz, narahat, sayrı; *sich ~ fühlen* özünü narahat (*pis*) hiss etmək, bircürə olmaq, halbahal olmaq.

Unwohlsein, *das; -s* kefsizlik, əzginlik, naxoşluq.

unwürdig *adj.* ləyaqətsiz, layiqsiz, rəzil; naqabil.

Unzahl, *die; -* çox böyük miqdar, saysız-hesabsız miqdar.

unzählbar *adj.* saysız-hesabsız, hesaba

gəlməyən, saysız, hədsiz-hesabsız. **unzählig** *adj.* saysız, çoxsaylı, saysız-hesabsız, ədədsiz, əndazəsiz, hesaba gəlməz.

unzähmbar *adj.* tabe olmayan, tərbiyə olmayan, vəhşi, ipəyatmaz.

unzart *adj.* kobud.

Unze, *die; -, -n* uns(*iya*) (28 Gramm).

Unzeit, *die; -, -en* : *zur ~* vaxtsız, müsaid olmayan vaxtda.

unzeitgemäß *adj.* vaxtı keçmiş, modadan düşmüş, köhnəlmiş, əski.

unzerbrechlich *adj.* sınımayan.

unzerlegbar *adj.* bölünməz, ayrılmaz.

unzerreißbar *adj.* cırılmayan, yırtılmayan, qırılmaz.

unzerstörbar *adj.* dağılmaz, sarsılmaz, qırılmaz, yenilməz, pozulmaz.

unzertrennlich *adj.* ayrılmaz, qırılmaz.

unziemend *adj.* ədəbsiz, yaramaz, nalayiq.

unziemlich *adj. s. unziemend.*

unzivilisiert *adj.* mədəniyyətsiz.

Unzucht, *die; -* əxlaqsızlıq; fahişəlik, mənəvi pozğunluq.

unzüchtig *adj.* əxlaqsız, iffətsiz, pozğun, sapqın.

unzufrieden *adj.* gileyli, narazı (*mit D/dən*).

Unzufriedenheit, *die; -* narazılıq; etiraz; *F ~ zeigen* dodaqlarını büzmək; *F* ağızını əymək, ağız əymək.

unzugänglich *adj.* 1. (*Gelände usw.*) keçilməz; münasib olmayan; 2. (*Mensch*) əlçatmaz, yanına buraxmayan, əldəyməz; söz eşitməyən; *~ machen* bərkitmək.

unzulänglich *adj.* çatmayan, kifayət etməyən, az.

Unzulänglichkeit, *die; -, -en* çatmazlıq, nöqsan.

unzulässig *adj.* yolverilməz, dözülməz, qəbul edilməz; qadağan.

Unzulässigkeit, *die; -* dözülməzlik, yolverilməzlik.

unzumutbar *adj.* qəbul olunmaz.

unzurechnungsfähig *adj.* iradəsiz, ağılı başında olmayan; qanuni məsuliyyəti

yətdən azad.

Unzurechnungsfähigkeit, *die*; - *jur.* qanuni məsuliyyətdən azad olma.

unzureichend *adj.* kifayət etməyən, yetersiz, əskik.

unzusammenhängend *adj.* əlaqəsiz; məntiqsiz.

unzuständig *adj.* səlahiyyətsiz, məsuliyyətsiz; -ə aid olmama.

unzustellbar *adj.* çatdırırla bilməz, verilə bilməz.

unzutraglich *adj.* zərərli; qeyri-sağlam.

unzutreffend *adj.* yalan, saxta, yanlış.

unzuverlässig *adj.* etibarsız, vəfasız, dönük, etimadsız; yanlış.

unzuverlässigkeit, *die*; - etibarsızlıq, vəfasızlıq, dönüklük.

unzweckmäßig *adj.* məqsədə uyğun olmayan.

unzweideutig *adj.* açıq, tamamilə aydın; birmənalı.

unzweifelhaft *adj.* şübhəsiz.

Update, *das*; -s, -s aktuallaşdırmaq.

üppig *adj.* 1. (*rundlich*) kök; 2. (*reichlich*) bol, çoxlu; 3. *F* qoçaq, ürəkli; qurmuş.

Üppigkeit, *die*; - bolluq, çoxluq.

Urabstimmung, *die*; -, -en tətill etmə haqda sindika üzvlərinin səs verməsi.

Urahn, *der*; -en, -en ulu baba, əcdad.

Urahne, *die*; *Urahnin*, -n ulu nənə.

Ural, *der*; - Ural.

uralaltaisch *adj.* Ural-Altay.

uralt *adj.* çox qədim, çox əski.

Uran, *das*; -s uran.

uranhaltig *adj.* tərkibində uran olan.

Uranus, *der*; - *astr.* Uranus.

Uraufführung, *die*; -, -en *Th.* ilk tamaşa.

urban *adj.* 1. nəzakətli; ziyalı; 2. (*städtisch*) şəhərli.

urbar *adj.* becərilmiş, şum üçün yararlı, əkilə bilən; ~ *machen* şumlamaq.

Urbarmachung, *die*; - xam torpağın şumlanması, tarlaşdırmaq.

Urbedeutung, *die*; - ilk mənə.

Urbild, *das*; -(e)s, -er ilk nümunə, ör-

nək.

Urdu, *das*; - Ordu dili.

ureigen *adj.* xas olan; şəxsi; xüsusi; *das ist meine ~ste Angelegenheit* bu mənim ən şəxsi məsələmdir.

Ureinwohner, *der*; -s, - yerli sakin.

Urenkel, *der*; -s, - nəticə, nəvənin oğlu.

Urenkelin, *die*; -, -nen nəticə, nəvənin qızı.

Urform, *die*; -, -en ibtidai forma; ilk növ.

Urgeschichte, *die*; - tarixdən qabaq (*öncə*), prehistoriya.

Urgesellschaft, *die*; - ibtidai icma dövrü (*quruluşu*), ibtidai cəmiyyət.

Urgewalt, *die*; -, -en kor-təbii qüvvə, təbiətin əsas gücü.

Urgroßmutter, *die*; -, - böyük nənə babanın yaxud nəvənin anası.

Urgroßvater, *der*; -s, - böyüknənənin (*od. böyükdədən*) atası.

Urheber, *der*; -s, - 1. *jur.* səbəbkar, təşəbbüskar, baskar, bir fikri irəli sürən; qurucu, yaradan, təqsirkar; 2. bir əsərin yaradıcısı, müəllif.

Urheberrecht, *das*; -(e)s, -e müəlliflik hüququ.

Urheberschaft, *die*; - müəlliflik.

Urheimat, *die*; - ata-baba(*lar*) yurdu.

Urin, *der*; -s sidik, idrar, bövl.

urinieren *vt* işəmək, idrar etmək.

Urinuntersuchung, *die*; -, -en idrar analizi.

Urkunde, *die*; -, -n vəsiqə, sənəd, mükafat vəərəqəsi, şəhadətnamə; akt.

Urkundenfälscher, *der*; -s, - sənəd saxtakarı.

Urkundenfälschung, *die*; -, -en sənəd saxtakarlığı, sənədləri saxtalaşdırma.

urkundlich *adj.* rəsmi, sənədlı.

Urlaub, *der*; -(e)s məzuniyyət; *im* ~ məzuniyyətdə; *in* ~ *gehen* məzuniyyətə çıxmaq; ~ *nehmen* məzuniyyət almaq.

Urlauber, *der*; -s, - məzuniyyətdə olan, məzuniyyətə çıxan.

Urlaubsgeld, *das*; -(e)s, -er məzuniyyət pulu.

Urlaubszeit, *die*; -, -en məzuniyyət vaxtı.

Urmensch, *der*; -en, -en ibtidai insan.

Urne, *die*; -, -n **1.** kül küzəsi; **2.** (*Wahlurne*) səsvermə qutusu (*sandığı*).

Urologe, *der*; -n, -n urologiya mütəxəssisi, uroloq.

Urologie, *die*; - urologiya (*Süd.* : uroloji), idrar yolların xəstəliklərini araşdıran tibb sahəsi.

urplötzlich *adj.* birdən, gözlənilmədən.

Ursache, *die*; -, -n səbəb, nədən, amil, bəhanə, bais; *fig.* əsbab; *keine ~!* təşəkkürə dəyməz!, bir şey deyill!; *F* halal xoşunuz olsun!, halal olsun!; *~ und Folge* səbəb və nəticə; *ohne ~* səbəbsiz, nədənsiz.

ursächlich *adj.* səbəbiyyət.

Urschrift, *die*; -, -en sənədin ilk nüsxəsi, mətnin əsli.

Ursprung, *der*; -(e)s, -e mənbə, qaynaq, başlanğıc, kök, mənşə, məxəz, damar, əsl, əsl-nəsəb.

ursprünglich *adj.* ilk(in), başlanğıc, başlanğıcından, kökündən, ibtidai; *adv.* əsasən, əslən; əzəlki.

Ursprungsland, *das*; -(e)s, -er malı istehsal edən ölkə.

Ursprungszeugnis, *das*; -ses, -e sənədin ilk nüsxəsi.

Urteil, *das*; -s, -e **1.** *jur.* hökm, qərar, yərgi, rəy; *ein ~ fällen* hökm (*qərar*) çıxartmaq (*vermək*); **2.** (*Bewertung, Entscheidung*) qiymət vermə, dəyərləndirmə; fikir, rəy, mülahizə; *sich (D) ein ~ bilden (über A/bir şeyin barəsində qərara gəlmək)*, .

urteilen *vi* hökm (*qərar, rəy*) söyləmək (*über A/ nəyincə haqqında*).

Urteilsöffnung, *die*; -, -en hökmün (*qərarın*) elan edilməsi.

urteilsfähig *adj.* səriştəli, etibarlı.

Urteilkraft, *die*; - düşüncə, ağıl, qəzavət qüvvəsi.

Urteilsverkündung, *die*; -, -en hökmün elanı.

Urteilsvermögen, *das*; -s *s. Urteils-*

kraft.

Urtext, *der*; -(e)s, -e ilk mətn, əsl, orijinal.

ürtümlich *adj.* ibtidai, ilkin, toxunulmamış, təbii, doğal.

Ürtümlichkeit, *die*; - doğallıq, təbiilik.

Urwur Großmutter, *die*; -, -" nənənin (*dədənin*) nənəsi.

Urwur Großvater, *der*; -s, -" nənənin (*babanın*) babası.

Uruguay; -s Uruqvay.

Urvater, *der*; -s, -" ulu baba; həzrəti Adəm.

Urväterzeit, *die*; -, -en çox qədim zaman, Nuh vaxtları.

Urwald, *der*; -es, -er balta dəyməmiş meşə, tropik meşə.

urwüchsig *adj.* (*natürlich*) təbii; orijinal; kor-təbii; (*einfach*) sadə.

Urzeit, *die*; -, -en ibtidai zamanlar *pl.*; *vor ~en* çox qədim zamanlarda.

Urzelle, *die*; -, -n *biol.* ilk hüceyrə.

Urzustand, *der*; -(e)s, -e ilk vəziyyət.

USA (*die Vereinigten Staaten von Amerika*) Amerika Birləşmiş Ştatları.

Usbeke, *der*; -n, -n özbək.

usbekisch *adj.* özbək, özbəklərə məxsus; özbəkçə.

Usbekistan; -s Özbəkistan.

Usurpation, *die*; -, -en qəsb etmə.

Usurpator, *der*; -s, -en qəsb edən, qəsbkar, zorla ələ keçirən.

usurpieren *vt* zorla ələ keçirmək, qəsb etmək.

Usus, *der*; - adət, ənənə; *das ist bei uns so ~* bu bizdə belə adətdir.

usw. = *und so weiter* və sairə.

Utensilien *die/pl.* ləvazimat.

Uterus, *der*; -, -ri *anat.* uşaqlıq.

Utilitarismus, *der*; - mənəfətpərəstlik, yararçılıq.

utilitaristisch *adj.* mənəfət gözləyən.

Utopie, *die*; -, -n utopi(*ya*), xəm xəyal; xəyal, istək arzu; fantazi(*ya*).

utopisch *adj.* utopik, xəyali.

Utopist, *der*; -en, -en xəyalpərəst, utopist.

uzen *vt F* ələ salmaq.

V

V, v *das*; -s Alman əlifbasının iyirmi ikinci hərfi.

Vagabund, *der*; -en, -en yurdsuz-yuvasız adam, avara.

vagabundieren *vi* səfil-sərgərdan gəzmək, avara gəzmək.

vage *adj.* şübhəli, müterəddid, etibarsız.

Vagina, *die*; -, -nen anat. uşaqlıq yolu.

vakant *adj.* (*Arbeitsstelle*) boş yer.

Vakanz, *die*; -, -en (*Stelle*) boş yer.

Vakuum, *das*; -s, -kua u. -kuen boşluq, vakuum; havasız.

Vakuumbremse, *die*; -, -n vakuumlu tormuz.

vakuumverpact *adj.* vakuumlanmış paket.

Vakzination, *die*; -, -en med. peyvənd (*Süd.* : *vaksən*).

vakzinieren *vt* med. peyvənd etmək (*Süd.* : *vaksənləmək*, *vaksən vurmaq*).

Valuta, *die*; -, -ten xarici ölkə pulu, valyuta.

Vampir, *der*; -s, -e 1. zo. vampir, yarasanın bir növü; 2. *fig.* qan içən.

Vandal, *der*; -n, -n 1. *hist.* vandal, şərq Germaniyada yaşamış xalq; 2. *fig.* barbar, vəhşi, yıxıb-dağıdan.

Vandalismus, *der*; - vəhşilik, barbarlıq.

Vanille, *die*; - vanil.

variabel *adj.* dəyişkən, qeyri-sabit.

Variabilität, *die*; - dəyişkənlik.

Variante, *die*; -, -n variant.

Variation, *die*; -, -en 1. (*Abwandlung*) dəyişiklik; şəklini dəyiş(dir)mə; 2. *mus.* variasiya (*Süd.* : *variasyon*).

Variété, *das*; -s, -s varyete, teatr və akrobat nümayişi; varyete nümayişi, məzhəkə.

variieren *vt* dəyişdirmək, eyni şeyi müxtəlif şəkildə göstərmək; *vi* dəyişmək.

Vasall, *der*; -en, -en *hist.* təbə, bağlı; kölə, vasal.

Vase, *die*; -, -n güldan.

Vaseline, *die*; - vazelin.

Vater, *der*; -s, -" ata, dedə; ~ von drei

Kindern üç uşağın atası.

Vaterland, *das*; -s, -"er vətən, yurd, doğma vətən.

vaterländisch *adj.* 1. vətənə məxsus, vətən, yurdsal; 2. (*patriotisch*) vətənpərvər, yurdsevən.

Vaterlandsliebe, *die*; - vətən sevgisi, vətənpərvərlik, vətənə məhəbbət.

Vaterlandsverräter, *der*; -s, - vətən xəini.

väterlich *adj.* 1. ata kimi, atayana; 2. atadan qalma.

väterlicherseits *adv.* ata tərəfindən.

vaterlos *adj.* atasız.

Vatermörder, *der*; -s, - 1. öz atasını öldürən, ata qatili; 2. *fig.* (*steifer Kragen*) dik yaxalıq.

Vaterschaft, *die*; -, -en atalıq, dədəlik.

Vaterschaftsanerkennung, *die*; - atalığı tanıma.

Vaterschaftsklage, *die*; -, -n atalıq haqqında şikayət, uşağın hansı atadan olduğu haqda məhkəmə.

Vaterstadt, *die*; -, -"e doğma şəhər.

V-Ausschnitt, *der*; -(e)s, -e V-şəklində yaxa.

Vati, *der*; -s-, -s (*Kindersprache*) ata.

Vatikan, *der*; -s Vatikan.

Vegetarier, *der*; -s, - vegetar, ət yeməyən adam.

vegetarisch *adj.* 1. (*pflanzlich*) ətsiz; 2. ət yeməyən, vegetar.

Vegetation, *die*; -, -en bitki, nəbatat, göylük.

vegetativ *adj.* 1. bitkisel; 2. med. qeyri-ixtiyari.

vegetieren *vi* sürünmək, ölüm-zülməmlə dolanmaq.

vehement *adj.* coşğun; şiddətli, kəskin, kəsərlı, güclü.

Vehemenz, *die*; - kəskinlik, coşğunluq.

Vehikel, *das*; -s, - 1. modadan düşmüş motorlu minik; 2. *fig.* hədəfə çatmaq üçün vasitə.

Veilchen, *das*; -s, - bənövşə.

veilchenblau *adj.* bənövşəyi.

Velours, *der*; -, - məxmər.

Vene, *die*; -, -n *an.* damar, vena.
Venedig Venesiya (*Süd.*: Venis).
Venenentzündung, *die*; -, -en vena iltihabı, damar iltihabı.
venerisch *adj.* zöhrəvi.
Venezianer, *der*; -s, -e venesiyalı.
venezianisch *adj.* venesiyalı.
Venezuela; -s Venesuela.
Ventil, *das*; -s, -e qapaq, ventil.
Ventilation, *die*; -, -en havanı dəyişmə, hava vermə (*buraxma*).
Ventilator, *der*; -s, -en hava dəyişən, ventilyator.
ventilieren *vt* 1. havanı dəyişmək; 2. *fig.* yaxşı araşdırmaq, aydınlaşdırmaq.
Venus, *die*; - venera, zöhrə, venus, çobanulduzu.
verabfolgen *vt* vermək, buraxmaq (*D/-ə*).
verabreden *vt* şərtləşdirmək, qərarlaşdırmaq; *vr sich* ~ şərtləşmək, razılaşmaq, qərarlaşmaq (*mit D/İlə*).
Verabredung, *die*; -, -en 1. şərtləşmə, razılıq, razılaşma; 2. (*Treffen*) görüşmə.
verabreichen *vt* 1. (*Medikament usw.*) vermək; 2. *j-m e-e Tracht Prügel* ~ bir kəsi döymək.
verabsäumen *vt* səhv buraxmaq, ehmal etmək, unutmamaq, yaddan çıxarmamaq.
verabscheuen *vt* nifrət etmək, zəhləsi getmək, çimçişmək, çiyrənmək.
verabscheuenswert *adj.* iyrenc, nifrətli.
verabscheuenswürdig *adj.* iyrenc, nifrətli.
verabschieden *vt* 1. yola salmaq, xudahafizləşmək, ayrılmaq; *e-n Gast* ~ qonağı yola salmaq; 2. (*entlassen*) işdən çıxarmaq, azad etmək; *ein Gesetz* ~ qanun qəbul etmək; *vr sich* ~ ayrılmaq, xudahafizləşmək (*von D/-dən*).
Verabschiedung, *die*; -, -en 1. ayrılma, xudahafizləşmə, vidalaşma, yola salma; *zum* ~ *erscheinen* xudahafizləşmək üçün təşrif getirmək, gəlmək; 2. (*Gesetz*) qanun qəbul etmə.
verachten *vt* 1. nifrət etmək, xor baxmaq; 2. saymamaq, etina etməmək,

barmaqarası baxmaq.
verachtenswert *adj.* nifrətəlayiq, alçaq, mənfur.
verachtet *adj.* xor, mənfur.
verächtlich *adj.* nifrətə, nifrətəlayiq; saymaz (*yana*).
Verachtung, *die*; - nifrət; həqarət.
verachtungsvoll *adj.* nifrətə.
veralbern *vt* ələ salmaq, araya qoymaq; *fig.* ələ dolamaq.
verallgemeinern *vt* ümumiləşdirmək, yekunlaşdırmaq.
verallgemeinernd *adj.* ümumiləşdirici.
Verallgemeinerung, *die*; -, -en ümumiləş(dir)mə.
veralten *vi* köhnəlmək; əskimək.
veraltet *adj.* köhnəlmiş, vaxtı ötmüş, əskimiş.
Veranda, *die*; -, -den divarları şüşə ilə örtülü balkon.
veränderlich *adj.* dəyişkən, sabit olmayan; düzələ bilən, dəyişilə bilən.
verändern *vt* dəyişdirmək; *vr sich* ~ 1. dəyiş(İL)mək; *du hast dich sehr verändert* sən çox dəyişilibsən; 2. (*beruflich*) yerini dəyişmək.
verändert *adj.* dəyişik, fərqli.
Veränderung, *die*; -, -en dəyişilmə, dəyişiklik, dəyişmə.
verängstigt *adj.* gözü qorxmuş.
verankern *vt* 1. lövbər salmaq; 2. *fig.* bərkitmək, möhkəmlətmək; təsbit etmək, möhkəmləndirmək.
Verankerung, *die*; -, -en lövbər salma; möhkəmlətmə, təsbit etmə, möhkəmləndirmə.
veranlagen *vt* (*steuerlich*) vergi verməyə vadar etmək.
veranlagt *adj.* 1. vergisinin həcmi müəyyənləşdirilmiş; 2. (*körperlich usw.*) meylli, həvəslı; rəğbətli; istedadlı.
Veranlagung, *die*; -, -en istedad; məzac, təbiət, meyl; verginin həcmi.
veranlassen *vt* 1. vadar etmək, həvə oyatmaq, bais olmaq, sövq etmək (*j-n ~ zu Inf. -məyə vadar etmək*); 2. (*anordnen*) göstəriş vermək; məcbur etmək.
Veranlassung, *die*; -, -en səbəb; təhrik;

auf ~ von (oder G) -in əmri ilə, *-in* təşviqi ilə; *du hättest keine ~, so unhöflich zu sein* belə ədəbsiz olmağa heç bir səbəbin yox idi.

veranschaulichen *vt* əyaniləşdirmək; başa salmaq, anlatmaq, ifadə etmək.

Veranschaulichung, *die*; -, *-en* başa salma, anlatma, izah olma.

veranschlagen *vt* **1.** (*schätzen*) təxmin etmək; hesablamaq; **2.** (*bewerten*) qiymət qoymaq, qiymət müəyyənləşdirmək; *die Kosten* ~ xərci təxmin etmək.

veranschlagt *adj.* təxmini.

Veranschlagung, *die*; -, *-en* təxmin, hesablama; qiymət qoyma.

veranstalten *vt* hazırlamaq, təşkil etmək, tədbir keçirmək.

Veranstalter, *der*; *-s, -* tədbirin təşkilatçısı, tədbir tökən, təşkilatçı.

Veranstaltung, *die*; -, *-en* tədbir.

verantworten *vt* cavabdeh olmaq, məsul olmaq; *vr sich ~ wegen G (für A)* hesab vermək, bəraət qazanmağa çalışmaq.

verantwortlich *adj.* cavabdeh, məsul, sorumlu, cavabverən; *j-n für et. ~ machen* bir kəsi bir şey üçün məsul etmək, məsuliyyəti kiminsə üstünə qoymaq, üzərinə məsuliyyət qoymaq; *die ~e Person* məsul şəxs.

Verantwortlichkeit, *die*; - məsuliyyət, cavabdehlik hissi.

Verantwortung, *die*; - məsuliyyət, cavabdehlik; *die ~ übernehmen* məsuliyyət daşımaq, məsuliyyəti boynuna almaq, məsuliyyəti öz üzərinə götürmək; *die ~ ablehnen* məsuliyyəti öz üzərindən götürmək; *zur ~ ziehen* hesab çəkmək.

Verantwortungsbewusstsein, *das*; *-s* məsuliyyət hissi, şüur.

verantwortungslos *adj.* məsuliyyətsiz, məsuliyyətsizcəsinə, dərrakəsiz, şüursuz.

Verantwortungslosigkeit, *die*; - məsuliyyətsizlik, şüursuzluq.

verappeln *vt* *F* ələ salmaq, oynatmaq; *fig.* ələ dolmaq; *j-n ~* bir kəsi ələ salmaq.

verarbeiten *vt* **1.** işlətmək, düzəltmək; emal etmək; **2.** (*geistig*) düşünmək, fikirləşmək.

Verarbeitung, *die*; -, *-en* işlə(n)mə, emal.

verärgern *vt* acıqlandırmaq, küsdürmək.

verarmen *vi* yoxsullaşmaq, fəqirləşmək.

verarmt *adj.* yoxsullaşmış, düşkün, əlişığı, əligədək, əsir-yesir.

Verarmung, *die*; -, *-en* yoxsullaşma, kasıblaşma, müflisləşmə, fəqirlik, düşkünlük, əlişığılıq.

verarschen *vt* *F* **1.** (*sich lustig machen*) ələ salmaq, oynatmaq; **2.** (*betrügen*) aldatmaq; *fig.* ələ dolmaq.

verarzten *vt* *F* müalicə etmək.

verästeln *vr sich ~* bölünmək, şöbələrə ayrılmaq; budaqlanmaq.

verausgaben *vt* pul xərcləmək, xərc qoymaq, məsrəf etmək; *vr sich ~* xərcə düşmək; pulunu xərcləyib qurtarmaq.

veräußerlich *adj. jur.* satıla bilən.

veräußern *vt* satmaq, özgəninkiləşdirmək.

Veräußerung, *die*; -, *-en* **1.** satış, satılma; **2.** (*Rechte*) vermək, başqasının adına keçirmək, özgəninkiləşdirmə.

Verb, *das*; *-s, -en* fel.

verbal *adj.* **1.** *gr.* feli, fele aid; **2.** şifahi ifadə; ağızdan.

Verbaladjektiv, *das*; *-(e)s, -e* *gr.* feli sifət.

verballhornen *vt* (*Wort*) təhrif etmək; korlamaq.

Verband, *der*; *-(e)s, -e* **1.** *med.* sarıq, bint, bandaj; **2.** (*Vereinigung*) birlik, itti-faq, cəmiyyət; **3.** *mil.* hərbi hissə.

Verband(s)kasten, *der*; *-s, -* tibbi yardım qutusu.

Verband(s)stoff, *der*; *-(e)s, -e* sarıq materialı.

Verband(s)zeug, *das*; *-(e)s* sarıq materialı, bandaj.

verbannen *vt* sürgün etmək, ölkədən çıxarmaq, sürgünə göndərmək.

verbannt *adj.* sürgün, cəlayi-vətən ol-

muş, dərbəder düşmüş, qovulmuş.

Verbannung, *die*; -, *-en* sürgün, müha-cirət, dərbəderlik.

verbarg *s. verbergen.*

verbarrikadieren *vt* barrikada qurmaq, barrikadalammaq; bərkətmək; *vr sich* ~ barrikadanın dəlinə girmək.

verbauen *vt* 1. tikintiyə sərf etmək; 5 *Sack Zement* ~ 5 kisə sement sərf etmək; 2. (*unzweckmäßig bauen*) pis tikmək; 3. (*Aussicht*) məhv etmək; 4. *fig. j-m die Möglichkeit usw.* ~ bir kəsin yoluna daş atmaq, bir kəsin işinə əngəl yaratmaq.

verbeamen *vt* dövlət qulluqçuluğuna almaq, məmurluğa almaq; *j-n* ~ kimsəni dövlət qulluqçuluğuna almaq.

Verbeamtung, *die*; -, *-en* dövlət qulluqçuluğuna alma.

verbeißen *vt* gizlətmək, yatırtmaq; *sich (D) das Lachen* ~ gülməyini saxlamaq; *vr sich in j-n/et.* ~ (*Tier*) dişilə yapışmaq, gəmirib qopmamaq; əl çəkmək; *sich ~ in (A)* -ə aqlını vermək.

verbergen *vt* gizlətmək, ört-basdır etmək, üstünü örtmək; *vr sich* ~ gizlənmək, daldalanmaq (*vor D/-dən*).

verbessern *vt* 1. (*Fehler usw.*) düzəltmək, islah etmək; 2. (*Leistung usw.*) yaxşılaşdırmaq, sağlamaq; *vr sich* ~ yaxşılaşmaq; səhvini düzəltmək.

Verbesserung, *die*; -, *-en* düzəliş, islah olma; yaxşılaşma, səmərələşdirmə.

verbesserungsbedürftig *adj.* düzəlişə ehtiyacı olan.

Verbesserungsvorschlag, *der*; -(e)s, -e səmərələşdirici təklif, yaxşılaşdırma təklifi, düzəliş təklifi.

verbeugen *vr sich* ~ əyilmək, baş əymək, təzim etmək (*vor D/kiməsə, nə-yəsə*).

Verbeugung, *die*; -, *-en* əyilmə, baş əymə, təzim, təbrik; *e-e* ~ *machen* əyilmək, təzim etmək, baş əymək.

verbeulen *vt* əzmək, batırtmaq.

verbiegen *vt* əymək, bükmək; *vr sich* ~ əyilmək, bükülmək.

verbiestert *adj.* F acıqlı, hirsli.

verbieten *vt* qadağan etmək, yasaq etmək, qadağanla(t)maq; *j-m den Mund* ~ bir kəsin danışmağına icazə verməmək; *Verboten* qadağan, yasaq; *Betreten verboten!* girmək qadağandır!

verbilden *vt* korlamaq, şəklini eybəcər hala salmaq, xarab etmək.

verbilligen *vt* ucuzlaşdırmaq, ucuzlatmaq.

Verbilligung, *die*; -, *-en* ucuzlaşdırma, qiymətin aşağıya salınması.

verbinden *vt* 1. birləşdirmək, əlaqələndirmək, bağlamaq; 2. *med.* sarımaq, yara bağlamaq; *j-m die Augen verbinden* bir kəsin gözlərini bağlamaq; *vr sich* ~ birləşmək; şərik olmaq, ortaqlıq etmək; *ich bin Ihnen für Ihre Hilfe sehr verbunden* sizə köməyiniz üçün çox minnətdaram; *falsch verbunden!* (*Telefon*) səhv düşmüşsünüz!

verbindlich *adj.* 1. məcburi, vacib; əlaqəli, əlaqədar; rəhbərlik; 2. (*höflich*) iltifatlı, nəzakətli; 3. (*gültig*) etibarlı, keçərlidir.

Verbindlichkeit, *die*; -, *-en* 1. (*Höflichkeit*) nəzakət, ədəb; 2. (*Schulden, Verpflichtung*) borc, vəzifə, öhdəlik, məcburluq.

Verbindung, *die*; -, *-en* əlaqə, bağlan-tı, birləşmə, rabitə, təmas; *mit j-m in ~ stehen* bir kəslə əlaqədə (*təmasda*) olmaq; *sich mit j-m in ~ setzen* bir kəslə əlaqə yaratmaq, əlaqəyə girmək; *ich bekomme keine ~ (Telefon)* nömrəyə düşsə bilmirəm.

Verbindungslinie, *die*; -, *-n* birləşdirici xətt.

Verbindungsmann, *der*; -(e)s, -er u. -leute araçı, rabitəçi.

Verbindungstür, *die*; -, *-en* ara qapı.

Verbindungsweg, *der*; -(e)s, -e birləşdirici yol.

verbissen *adj.* 1. (*grimmig*) acıqlı, qəzəbli, yanıqlı, kinli; 2. (*hartnäckig*) tərs, inadçı.

Verbissenheit, *die*; - kinlilik, inad, hirs.

verbitten *vt sich (D) et.* ~ -ə icazə verməmək, etiraz etmək; *ich verbitte mir diesen Ton!* xahiş edirəm mənimlə bu

tərzdə danışmayasınız!; *das verbitte ich mir!* buna icazə vermərəm!.

verbittern *vt* : *j-m das Leben* ~ bir kəsin həyatını zəhərləmək.

verbittert *adj.* acıqlı; qaraqabaq, üzügülməz.

Verbitterung, *die*; - amansızlıq, acılıq; darğınlıq.

verblassen *vi* saralmaq, solmaq.

Verbleib, *der*; *-(e)s* olduğu yer, düşdüylü yer; *wissen Sie et. über s-n* ~ ? onun olduğu yerdən xəbəriniz varmı?

verbleiben *vi* **1.** qalmaq, bir yerdə olmaq; **2.** (*et. vereinbaren*) qərarlaşmaq, şərtləşmək; *wir sind so verblieben, dass..* biz belə qərarlaşdıq ki...

verbleibend *adj.* qalan.

verbleichen *vi* solmaq, saralmaq, rəngini itirmək.

verbleien *vt* qurğuşunlaşdırmaq.

verblenden *vt* **1.** (*Mauerwerk*) üz çəkmək; **2.** *fig.* gözünü qamaşdırmaq, çaşdırmaq, aqlını əlindən almaq.

Verblendung, *die*; -, *-en* **1.** korluq; azma; **2.** üz çəkmə, örtmə.

verbleuen *vt* *F* döymək.

verblöden *vt* səfəhlə(t)mək.

verblüffen *vt* heyrətə salmaq, şaşırmaq, karıxdırmaq.

verblüffend *adj.* karıxdırıcı, şaşdırıcı; *adv.* heyrətamiz.

verblüfft *adj.* karıxmış, heyrətlənmiş; ~ *sein (von D)* mat-məəttəl qalmaq, çaşib-qalmaq.

Verblüpfung, *die*; - heyrət.

verblühen *vi* solmaq.

verblümt *adj.* cinaslı, məcazi; örtülü; *adv.* üstü örtülü sözlərlə.

verbluten *vi* qan aparmaq.

verbocken *vt* *F* korlamaq, xarablaşdırmaq.

verböhnen *vr* : *sich* ~ inad göstərmək, tərslik etmək (*in A/ bir şeydə*).

verborgt *adj.* tərs, inadçı.

verborgen¹ *adj.* gizli; *et. im Verborgenen tun* gizli bir iş görmək; ~ *sein* gizli olmaq.

verborgen² *vt* borc vermək.

Verbot, *das*; *-(e)s*, *-e* qadağan, yasaq, qadağan etmə, qadağanlıq.

verboten *adj.* **1.** qadağan edilmiş, yasaq, yolverilməz; *Rauchen* ~ papiros çəkmək qadağandır; **2.** *F* gülməli, komik; qəribə; ~ *werden* qadağanlaşmaq; *nicht* ~ azad.

verbotenerweise *adv.* qadağan olduğuna baxmayaraq.

Verbotsschild, *das*; *-(e)s*, *-er* qadağan işarəsi.

Verbotszeichen, *das*; *-s*, *-* *s.* *Verbotsschild*.

verbrämen *vt* **1.** (*Kleidungsstück*) qıraqlarına xəz tikmək, xəzlə bəzəmək; **2.** *fig.* *e-e Sache* ~ bəzəmək, yaldızlamaq.

verbrannt *adj.* yanmış; solmuş.

verbraten *vt* *F* (*Geld*) əbəs yerə sərf etmək.

Verbrauch, *der*; *-(e)s* sərf etmə; istehlak; istifadə; məsrəf.

verbrauchen *vt* istehlak etmək, işlətmək, məsrəf etmək, tükətmək; *sich* ~ tükənmək.

Verbraucher, *der*; *-s*, *-* istehlakçı; alıcı.

Verbrauchsgüter *die/pl.* istehlak malları, çoxişlənən mallar *pl.*

Verbrauchermarkt, *der*; *-(e)s*, *-e* istehlak mallarını ucuz satan böyük mağaza, istehlak mağazası.

Verbraucherverband, *der*; *-(e)s*, *-e* istehlakçılar birliyi.

verbrechen *vt* **1.** xəta etmək, günah etmək, cinayət etmək, cürm etmək; *was habe ich verbrochen?* nə günah etmişəm?; **2.** *F*, *scherzh.* *wer hat diesen Roman verbrochen (geschrieben)?* bu pis romanı kim yazıb?

Verbrechen, *das*; *-s*, *-* cinayət, cinayətkarlıq, xəbislik, canilik, cürm; *ein* ~ *begehen* cinayət etmək.

Verbrechensbekämpfung, *die*; - cinayətkarlığa qarşı mübarizə.

Verbrecher, *der*; *-s*, *-* cinayətkar, cani.

verbrecherisch *adj.* cinayətkar; cinayətkarcasına.

verbreiten *vt* yaymaq, dağıtmaq; *sich* ~ yayılmaq, dolaşmaq; sirayət etmək;

ümumiləşmək; *e-e Nachricht* ~ xəbər dağıtmaq, xəbər yaymaq.

verbreitern *vt* genişləndirmək; *vi* genişlənmək, enlənmək.

Verbreiterung, *die*; -, *-en* yayma; genişlənmə, enlənmə, genişlətmə, sira-yət.

verbreitet *adj.* yayılmış.

Verbreitung, *die*; - yayılma, dağıtılma.

verbrennen *vt* yandırmaq; *vi* yanmaq; *sich (D)* ~ yandırmaq, yandırmaq; *fig. sich (D) die Finger/die Pfoten* ~ ziyan görmək, ziyan çəkmək.

Verbrennung, *die*; -, *-en* 1. yanma, yax(ıl)ma; 2. (*Brandwunde*) yanıq yeri.

Verbrennungsmotor, *der*; *-s, -en* iç-yanacaq mühərrik.

verbriefen *vt* sənəd ilə təsdiq etmək.

verbrieft *adj.* sənədlı, rəsmi şəkildə təsdiq olmuş.

verbringen *vt* 1. keçirmək; 2. (*transportieren*) aparmaq, nəql etmək.

verbrüden *vr sich* ~ qardaş kimi olmaq, qardaşlaşmaq (*mit D/İlə*).

Verbrüderung, *die*; -, *-en* qardaşlaşmaq, qardaşlıq.

verbrühen *vt* üzərinə qaynar su tökmək; *sich (D)* ~ yanmaq; *ich habe mir mit kochendem Wasser den Fuß verbrüht* qaynar su ilə ayağımı yandırdım.

verbuchen *vt* dəftərə keçirmək, hesaba yazmaq.

verbuddeln *vt* torpaq altına soxmaq, torpaq altında gizlətmək.

Verbum, *das*; *-s, -ba u. -ben* *s. Verb.*

verbummeln *vt* 1. *F* itirmək; yaddan çıxartmaq; 2. (*Zeit*) vaxt itirmək, vaxt öldürmək.

Verbund, *der*; *-(e)s, -e u. -'e* 1. *H* birləşmə, birlik, ittifaq; 2. *techn.* hissələrin birləşdirməsi; yapış(ı)ma; bağla(n)ma.

verbunden 1. *s. verbinden*; 2. *adj.* bağlı; minnətdar; *mit ~en Augen* gözübağlı, bağlı gözler ilə; *ich bin Ihnen sehr* ~ sizə çox minnətdaram; *mit Gefahr* ~ təhlükəli olmaq; *falsch ~!* (*Telefon*) səhv düşüb!

verbünden *vr sich* ~ birləşmək, ittifaq yaratmaq (*mit D/İlə*).

Verbundenheit, *die*; - bağlılıq, sıx əlaqə, sıx birlik, birləşmə.

verbündet *adj.* müttəfiq; *die ~en Staaten* müttəfiq dövlətlər.

Verbündete, *der u. die*; *-n, -n* müttəfiq.

Verbundglas, *das*; *-es, -'er* bir neçə qatlı şüşə.

Verbundnetz, *das*; *-es* bir neçə elektrik stansiyaya bağlanmış şəbəkə.

verbürgen *vt* zamin olmaq; *sich* ~ zamin olmaq (*für A/-ə*).

verbüßen *vt* : *e-e Strafe* ~ cəzani çəkib qurtarmaq.

Verbüßung, *die*; - çəkib qurtarma(*cəzani*); həbs.

verchartern *vi* (*Flugzeug, Schiff*) kirayə (*kirə*) vermək.

verchromen *vt* xromla örtmək.

verchromt *adj.* xromlu.

Verdacht, *der*; *-(e)s, -e u. -'e* şübhə, şübhələnmə; *in ~ haben* şübhələnmək; ~ *erregen* şübhə oymaq; *in ~ stehen* şübhəli olmaq (*zu Inf. /-məyə, məklə*).

verdächtig *adj.* şübhəli; *sich ~ machen* özünə qarşı şübhə oymaq.

verdächtigen *vt* şübhələnmək (*G/nəyə görə*); günahlandırmaq; *j-n zu Unrecht* ~ babalını yumaq.

Verdächtigung, *die*; -, *-en* şübhə, şübhə altına alma; iftira.

Verdachtsgrund, *der*; *-(e)s, -'e* şübhənin səbəbi, şübhə üçün əsas.

Verdachtsmoment, *das*; *-(e)s, -e* *s. Verdachtsgrund*.

verdammn *vt* qarğış etmək, lənət oxumaq, lənətləmək; *fig. (zu/-ə)* məhkum etmək.

verdammenswert *adj.* qarğışa layiq.

Verdamnis, *die*; - qarğış, lənət.

verdammt *adj.* lənətə gəlmiş, lənəti, məlun, lənətlik, mənfur; *adv.* hədsiz, uc-bucaqsız; *~es Glück haben* çox şanslı (*bəxti*) gətirmək; *dazu ~ sein zu ömür boyu bir şeyin etməsinə məhkum olmaq.*

Verdammung, *die*; -, -en məzəmmət, qarğış, lənət.

verdampfen *vt* buxarlandırmaq, buxarlatmaq; *vi* buxarlanmaq.

Verdampfung, *die*; -, -en buxarlaşıma, buxarlanma.

verdanken *vt* bir şeyə minnətdar olmaq; *ich habe ihm sehr viel zu ~* mən ona çox minnətdaram.

verdarb *s.* verderben.

verdaten *vt* kompyutərə yazıb saxlamaq.

Verdatung, *die*; -, -en saxlama, ambarlamaq.

verdattert *adj.* : ~ *sein* heyrətlənmək, şaşmaq, çaşıb qalmaq, özünü itirmək.

verdauen *vt* həzm etmək; *fig.* (*begreifen*) düşünmək, başa düşmək; *das kann ich nicht ~!* bunu həzm edə bilmirəm!, bunu düşünə bilmirəm!

verdaulich *adj.* həzm ol(un)an; *leicht* ~ rahat həzm olan; *schwer* ~ ağır həzm olan.

Verdauung, *die*; - həzm, həzm etmə.

Verdauungsapparat, *der*; -(e)s, -e həzm sistemi.

Verdauungsstörung, *die*; -, -en mədə pozğunluğu.

Verdeck, *das*; -(e)s, -e **1.** (*e-s Wagens*) körük, üst hissə; **2. mar.** göyörtə.

verdecken *vt* örtmək; gizlətmək.

verdenken *vt* : *j-m et. nicht ~ können* bir kəsi bir şey üçün təqsirləndirmək (*məzəmmət etməmək*).

Verderb, *der*; -(e)s tələf olma, xarab olma.

verderben *vt* tələf etmək, xarab etmək, korlamaq, zay etmək; pozmaq; güdaza vermək; *sich den Magen ~* mədəsini xarab etmək.

Verderben, *das*; -s korlanma, məhv olma; fəlakət, bədbəxtlik; pozğunluq *ins ~ stürzen* bədbəxtliyə düşmək.

verderbenbringend *adj.* fəlakət gətirən, bədbəxtlik gətirən, məhvəddici.

verderblich *adj.* **1.** (*Ware*) tez xarab olan, tezkorlanan; **2.** (*unheilvoll*) tələfəddici, təhlükəli, məhvəddici.

Verderbnis, *die*; - korlanma; xarab olma, məhv olma.

verderbt *adj. fig.* əxlaqı pozulmuş, çəngi.

Verderbtheit, *die*; - xarablıq, korlanma.

verdeutlichen *vt* aydınlaşdırmaq.

verdeutschten *vt* **1.** Alman dilinə çevirmək; **2. F** almanlaşdırmaq.

verdichten *vt* qatılaşdırmaq, qəlizləşdirmək; sıxlaşdırmaq; *vr sich ~* qatılaşmaq; sıxlaşmaq.

Verdichter, *der*; -s, - *techn.* kompressor.

Verdichtung, *die*; -, -en (*Gerücht, Nebel*) çoxalma.

verdicken *vt* qalınlaşdırmaq; sıxlaşdırmaq; *vr sich ~* qalınlaşmaq; şişmək.

verdienen *vt* **1.** (*Geld*) pul qazanmaq, ələ gətirmək; *sein Brot ~* çörək pulu çıxarmaq; **2.** (*Strafe usw.*) layiq olmaq, müstəhəq olmaq; *das habe ich nicht verdient* mən belə bir pis rəftara layiq deyildim (*mənə zulm oldu*); *er hat es nicht besser verdient!* müstəhəqdır!; *sich verdient machen* xidməti olmaq (*um A/ nädəsə*).

Verdiener, *der*; -s, - pul qazanan; ailəni dolandıran.

Verdienst¹, *der*; -(e)s, -e qazanc, əmək haqqı.

Verdienst², *das*; -(e)s, -e xidmət; *es ist sein ~, dass..* onun sayəsindədir ki, ...

Verdienstausfall, *der*; -s, -e əmək haqqının (*qazancın*) kəsilməsi.

verdienstlich *adj.* dəyərli, ləyaqətli.

Verdienstspanne, *die*; -, -n mənfəət həddi.

verdienstvoll *adj.* dəyərli, ləyaqətli; əməkdar.

verdient *adj.* **1.** (*Strafe*) müstəhəq; **2.** *sich ~ machen um -ə* xidməti olmaq; *~er Lehrer* əməkdar müəllim.

verdientermaßen *adv.* xidmətinə görə.

Verdikt, *das*; -(e)s, -e məhkəmə qərarı, hökm.

verdingen *vr* : *sich ~ işə* girmək (*bei D/-in yanında*).

verdolmetschen *vt* şifahi tərcümə etmək; *fig.* açıqlamaq.

verdonnern *vt* **1.** məcbur etmək; **2.** *F* məhkum etmək (*zu D/-ø*); *j-n ~, et. zu tun* kimsəni bir şeyin etməsinə məcbur etmək; cəzalandırmaq.

verdoppeln *vt* ikiqat artırmaq, cütləmək; *vr sich ~* ikiqat çoxalmaq, cütləşmək.

Verdoppelung, *die*; -, *-en* ikiləşmə, cütləşmə, cütlük.

verdorben *adj.* xarab, çürük, zay; (*Ei*) lax; *s. verderben*.

Verdorbenheit, *die*; - korlanma, xarablıq, pozğunluq.

verdorren *vi* (*Pflanze usw.*) qurumaq.

verdrängen *vt* **1.** sıxışdırıb çıxartmaq; *fig.* fikrindən çıxartmaq; *j-n aus s-r Stellung ~* bir kəsi yerindən çıxarmaq, bir kəsin yerini tutmaq; **2.** *psych.* düşüncəaltı istəkləri gizlətmək, təhtəlsüürda olan niyyətləri (*arzuları*) quylamaq (*basdırmaq*); *verdrängte Wünsche* basdırılmış arzular, dəfn olmuş arzular.

Verdrängung, *die*; -, *-en* sıxışdırıb çıxartma; *fig.* itilmə, çıxma.

verdrecken *vt* çirkətmə; *vi* çirkəlmə.

verdrehen *vt* **1.** burmaq, burxutmaq, buruqdurmaq; *die Augen ~* gözləri(ni) axıtmaq; **2.** (*Worte*) təhrif etmək.

verdreht *adj.* **1.** burxulmuş; **2.** *fig.* ağılı yerindən oynamış, axmaq.

Verdretheit, *die*; - (*Verrücktheit*) dəlilik, ağılsızlıq.

verdreifachen *vt* üç qat artırmaq.

verdreschen *vt* *F* döymək.

verdrießen *vt* təngə gətirmək, ovdqatını təlx etmək, hirsəndirmək.

verdrießlich *adj.* **1.** (*schlecht gelaunt*) tutqun, qaşqabaqlı; **2.** darıxdırıcı.

verdross *s. verdrießen*.

verdrossen *adj.* tutqun, qaşqabaqlı, dilxor, narazı.

Verdrossenheit, *die*; - tutqunluq, dilxorluq, könülsüzlük, narazılıq, bezginlik.

verdrucken *vt* düzgün çap etməmək.

verdrücken *vt* çox yemək, tıxmaq; *vr*

sich ~ əkilmək, əkilib getmək.

verdrückt *adj.* düzgün çap olmamış.

Verdruss, *der*; *-es* ovqattəlxlik, dilxorluq, sıxıntı.

verduften *vi* *F* əkilmək, yox olmaq.

verdummen *vt* səfəhlətmək, ağılsız etmək, beynini yumaq; *vi* səfəhlik etmək, ağılsızlıq etmək.

Verdummung, *die*; - səfəhləş(dir)mə.

verdunkeln *vt* qaraltmaq; *vr sich ~* qaralmaq.

Verdunkelung, *die*; -, *-en* qaranlıqlaşdırma.

Verdunkelungsgefahr, *die*; - *jur.* cinayətin yox edilmə təhlükəsi.

verdünnen *vt* durulaşdırmaq; sıyıqlaşdırmaq; *vr sich ~* nazikləşmək.

verdünnsieren *vr sich ~* *F* yox olmaq, əkilmək.

Verdünnung *die*; -, *-en* durul(t)ma.

verdunsten *vi* buxarlaşmaq, buğlaşmaq; *~ lassen* buxarlandırmaq, buğlaşdırmaq.

Verdunstung, *die*; - buxarlanma, buğlanma.

verdursten *vi* **1.** susuzluqdan ölmək; **2.** *F* susuzluqdan yanmaq.

verdusseln *vt* yadıından çıxmaq, unutmaq.

verdüstern *vt* **1.** qaranlıqlaşdırmaq; qaralmaq; **2.** əhvalı pozulmaq.

verdutzen *vt* çaşdırmaq, karıxdırmaq.

verdutzt *adj.* çaşdırılmış, karıxdırılmış, pərt.

verebben *vi* azalmaq, əskilmək, yavaş-yavaş çəkilmək.

veredeln *vt* **1.** yaxşılaşdırmaq, nəcibləşdirmək, mükəlləşdirmək; **2.** (*Metall*) zənginləşdirmək; **3.** (*Pflanzen, Saat*) islah etmək.

verehelichen *vr sich ~* evlənmək.

verehelicht *adj.* evli, evlənmiş.

verehren *vt* **1.** hörmət etmək, sayğı göstərmək, əzizləmək; **2.** (*verschenken*) təqdim etmək, bağışlamaq, dəyərli bir şeyi hədiyyə etmək (*j-m et./bir kəsə bir şeyi*).

Verehrer, *der*; *-s, -* tərəfdar, pərəstiş-

kar, vurğun.

verehrt *adj.* möhtərəm, hörmətli, sayğılı, dəyərlı, əzız; *mein ~er Freund* dəyərlı dostum.

Verehrung, *die*; - ehtıram, hörmət, sayğı, pərəstıř.

verehrungswürdig *adj.* hörmətə layıq, dəyərlı.

vereidigen *vt* and içdirmək, and içməyə sövq etmək.

vereidigt *adj.* andıçımıř.

Vereidigung, *die*; -, -en andıç(dir)mə.

Verein, *der*; -(e)s, -e cəmiyyət, dərnək, birlik, ittifaq, əncümən; *eingetragener ~* rəsmi cəmiyyət; *e-n ~ gründen* dərnək qurmaq.

vereinbar *adj.* birləř(diril)ə bilən (*mit D/nə iləsə*).

vereinbaren *vt* 1. razılař(dır)maq, qərarlařdırmaq; *e-n Termin ~* vaxt təyin etmək (*qoymaq*); 2. uyğunlařdırmaq; *sich nicht ~ lassen* uyğun gəlməmək (*mit D/ilə*).

Vereinbarung, *die*; -, -en razılařma, razılıq, sövdələřmə; saziř, qərardad; *e-e ~ treffen* saziř bađlamaq, razılığa gəlmək, razılıq əldə etmək, sövdələřmək, řertləřmək.

vereinbarungsgemäß *adj.* saziřə görə.

vereinen *vt* birləřdirmək; *vr sich ~* birləřmək; *die Vereinten Nationen* Birləřmiř Millətlər.

vereinfachen *vt* sadələřdirmək, asanlařdırmaq, bəsitləřdirmək.

Vereinfachung, *die*; -, -en sadələřdirmə, asanlařdırma, bəsitləřdirmə.

vereinheitlichen *vt* vahid řəklə (*formaya*) salmaq, řtandardlařdırmaq.

Vereinheitlichung, *die*; -, -en vahid řəklə salma, řtandardlařdırma,

vereinigen *vt* birləřdirmək; *vr sich ~* birləřmək; cinsiyyət əlaqələri qurmaq.

vereinigend *adj.* birləřdirici.

vereinigt *adj.* birləřmiř; *adv.* birlikdə.

Vereinigung, *die*; -, -en 1. birləř(dir)mə, birlik; 2. (*Verein*) cəmiyyət, ittifaq.

vereinnahmen *vt* pay çıxmaq, götürmək, sahibi olmaq; *j-n (für sich) ~* bir

kəsi özünə pay çıxmaq.

vereinsamt *adj.* yalnız, tənha.

Vereinsamung, *die*; - yalnızlıq, tənhaılıq, kimsəsizlik.

Vereinshaus, *das*; -es, -er cəmiyyət (*dərnək*) evi, dərnək binası.

Vereinsmitglied, *das*; -(e)s, -er cəmiyyət üzvü, dərnək üyəsi.

vereint *adj.* birləřmiř, birgə, əlbir; *~ sein* əlbir olmaq.

vereinzelt *adj.* tək-tük, az təsadüf edilən; (*Reis usw.*) dənələri ayrı-ayrı du-ran, dən-dən, bir-birinə yapıřmayan, dənə-dənə.

vereisen *vt* dondurmaq; *vi* donmaq, buza dönmək, soyuqdan donmaq.

vereiteln *vt* pozmaq; *bir şeyə* mane olmaq; bořa çıxartmaq; *e-n Plan ~* bir planı pozmaq.

Vereitelung, *die*; - poz(ul)ma, heçə çıx(art)ma.

vereitern *vi med.* irinləmək, çirk bađlamaq, çirk ələmək.

Vereiterung, *die*; -, -en irinləmə, cərahatlanma, irinlilik

verekeln *vt* iyrendirmək, ikrah hissi yaratmaq.

verelenden *vi* yoxsullařmaq, kasıblařmaq, pis günə düşmək.

verenden *vi* ölmək, həlak olmaq, gəbərmək.

verendet *adj.* ölmüş, həlak olmuş.

verengen *vt* daraltmaq, darlařdırmaq, ensizlətmək; məhdudlařdırmaq; *vr sich ~* daralmaq, ensizləřmək; məhdudlařmaq.

Verengung, *die*; -, -en daralma.

vererben *vt* miras qoymaq; *j-m et. ~* bir kəsə bir şeyi miras qoymaq.

vererblich *adj.* irsən keçən.

vererbt *adj.* irsən alınmış, irsi.

Vererbung, *die*; - nəsil-dən-nəslə keçmə; vərəsəlik, nəsillərin varisliyi.

Vererbungslehre, *die*; - genetik(a).

verewigen *vt* əbədiləřdirmək, daima yařatmaq; *vr sich ~* özünü əbədiləřdirmək, adını qoyub getmək.

verfahren¹ *vi* 1. (*vorgehen*) işə başla-

maq, hərəkət etmək; təsir etmək; *in dieser Sache müssen wir anders* ~ bu işdə başqa cür hərəkət etməyimiz lazımdır; **2.** (*behandeln*) rəftar etmək; *vt* 1. (*Geld, Zeit*) yola xərcləmək; **2.** *fig. e-e Sache* ~ dolaşmaq salmaq; *vr sich* ~ yoldan çıxmaq.

verfahren² *adj.* çətin, çıxılmaz; *e-e ~e Situation* çətin bir vəziyyət, çıxılmaz bir durum.

Verfahren, *das*; -s, - **1.** üsul, qayda, metod; rəftar; hərəkət; *jur.* məhkəmə işi, proses; *das ~ eröffnen* məhkəmə işinə başlamaq.

Verfall, *der*; -(e)s **1.** tənəzzül, batma; durğunluq; dağılma, məhv olma; ~ *des Dollars* dolların tənəzzül etməsi (*dəyər dənd düşməsi*); **2.** (*körperlich*) zəifləmə; **3.** (*Verlust der Gültigkeit*) vaxtı keçmə; müddəti keçirmə; etibardan düşmə.

verfallen¹ **1.** dağılmaq; köhnəlmək; xarab olmaq; çürümək; **2.** (*ablaufen*) vaxtını keçirtmək; **3.** (*ungültig werden*) etibardan düşmək; etibarını itirmək; **4.** (*in Melancholie usw.*) qapılmaq, düşmək; *e-m Irrtum* ~ səhv etmək; **5.** (*auf et.*) nəyisə xatırlamaq, ağılına gəlmək; **6.** (*j-m oder e-r Sache*) mübtəlası olmaq, əsiri olmaq; ixtiyarına keçmək .

verfallen² *adj.* yıxıq, çökük, çöküntü; köhnə; xaraba; vaxtı keçmiş; etibardan düşmüş.

Verfallsdatum, *das*; -s ötmə vaxtı; veksəl müddəti.

verfälschen *vt* **1.** saxtalaşdırmaq; **2.** (*Text*) təhrif etmək; dəyişdirmək.

Verfälschung, *die*; -, -en saxtalaşdırma, saxtakarlıq; təhrif, dəyişdirmə.

verfängen *vi* təsir göstərmək, etkiləmək; *schöne Worte ~ bei ihm nicht* gözəl sözlər ona heç təsir etmər; *vr sich* ~ dolaşmaq, dolaşmaq qalmaq (*in D/-ə*).

verfänglich *adj.* **1.** məkrli (*şübhəli*) məsələ; **2.** rüsvayedic, ifşaedic, biabıredic; ~ *e Frage* rüsvayedic (*xoşa gəlməyən*) bir sual.

verfärben *vr sich* ~ rəngi ağarmaq,

rəngi atmaq.

verfassen *vt* yazmaq, qələmə almaq.

Verfasser, *der*; -s, - müəllif, yazar.

Verfassung, *die*; -, -en **1.** hal, vəziyyət, durum; **2.** *pol.* anayasa, əsas qanun, konstitusiyaya.

verfassungsfeindlich *adj.* anayasaya (*konstitusiyaya*) zidd.

Verfassungsgericht, *das*; -(e)s, -e anayasa məhkəməsi.

verfassungsmäßig *adj.* anayasa tələblərinə uyğun olaraq.

verfassungswidrig *adj.* anayasaya zidd.

verfaulen *vi* çürümək.

verfechten *vt* müdafiə etmək, himayə etmək; mübarizə etmək.

verfehlen *vt* baş tutmamaq, -ə çatmamaq, yetişməmək, gecikmək; hədəfə düşməmək; *er hat den Zug verfehlt* o, qatara çatmadı; *sich* ~ bir-birilə görüşə bilməmək; *den Weg* ~ yoldan çıxmaq.

verfehlt *adj.* baş tutmamış, nəticəsiz; yanlış, yersiz.

Verfehlung, *die*; -, -en səhv, yanlış, xəta.

verfeinden *vr sich* ~ düşmən olmaq, araları dəymək, küsüşmək, savaşımaq (*mit D/İlə*).

verfeindet *adj.* araları dəymiş, küsülü; düşmən mövqedə duran; ~ *sein* düşmən olmaq, günüləmək, çəp düşmək.

verfeinern *vt* nazikləşdirmək; *vr sich* ~ dəqiqləşmək, təkmilləşmək.

Verfeinerung, *die*; -, -en incəlik, incələmə.

verfemen *vt* qanundankənar elan etmək; qəzəbə düçar etmək.

verfemt *adj.* gözəndən düşmüş, adı pisə çıxmış.

verfertigen *vt* hazırlamaq.

verfetten *vi* piylənmək; kökəlmək.

verfilmen *vt* film(ə) çəkmək.

Verfilmung, *die*; -, -en bədii əsərin filmə çəkilməsi, filmə çək(il)mə, ekranlaşdırma.

verfilzen *vi* *sich* ~ keçəyə dönmək, keçələşmək, keçə kimi olmaq; *ineinander verfilzt sein* dolam-dolaşiq düşmək, dolaşiq düşmək, kilkələnmək.

verfinstern *vt* tutğunlaşdırmaq, qaraltmaq; *vr sich* ~ 1. qaralmaq; 2. *astr.* tutulmaq.

verflachen *vt* 1. hamarlamaq; 2. *fig.* (*Gespräch usw.*) bayağılaşdırmaq.

verflechten *vt* qatışdırıb hörmək, bir-birinə keçirmək; *vr sich* ~ bir-birinə qatışmaq; *H* bütünləşmək, birləşmək; *verflochten* bir-birinə qatışmış (*keçmiş*), birləşmiş, bütünləşmiş.

Verflechtung, *die*; -, *-en* bir-birinə keçmə (*qatışma*), bütünləşmə.

verfliegen *vi* 1. (*Rauch, Nebel usw.*) uçub dağılmaq, uçub getmək; 2. (*Zeit usw.*) tez keçib getmək; *vr sich* ~ yoldan çıxmaq, yolunu itirmək.

verfließen *vi* 1. (*Zeit*) keçmək, ötüb keçmək; 2. yayılmaq, dağılmaq; *verflossen* ötüb-keçən; keçmiş, qədim.

verflixt *adj.* məlun, mənfur, lənətli; *fig.* çox; *das ist ja ~ schnell gegangen* bu iş çox tez baş tutdu.

verfluchen *vt* qarğış etmək, qarğımaq, lənət oxumaq, lənətləmək.

verflucht *adj.* lənətəgəlmiş, bəxtiqara, bəxtsiz; lənətlik; aqq; bayquş; *adv.* çox; ~! lənət olsun!; ~ *sein* qorbagor olmaq.

verflüchtigen *vr sich* ~ buxarlanmaq; *Chem.* uçub getmək; *fig.* *F* əkilmək.

Verfluchung, *die*; -, *-en* qarğış, lənət.

verflüssigen *vt* maye halına gətirmək; *vr sich* ~ mayələşmək.

Verflüssigung, *die*; -, *-en* mayələşdirilmə.

Verfolg, *der*; *-(e)s* gediş, axın, davam, sürmə; *im ~ dieser Entwicklung* bu inkişafın gedişində, bu gelişmənin davamında.

verfolgen *vt* 1. təqib etmək, dalına düşmək; 2. (*Ziel*) güdmək; izləmək.

Verfolger, *der*; *-s*, - təqib edən, güdükcü.

Verfolgung, *die*; -, *-en* təqib, izlə(n)mə; yürütmə.

Verfolgungswahn, *der*; *-s psych.* izlənmə qorxusu, təqib olunma qorxusu.

verformen *vt* şəklini dəyişdirmək; *vr sich* ~ şəklini dəyiş(dir)mək.

verfrachten *vt* 1. (*Waren*) yükləmək; yük göndərmək, 2. *fig.* göndərmək, yerləşdirmək; *die Kinder ins Bett* ~ uşaqları yatağa göndərmək.

verfremden *vt* yabançı etmək, uzaqlaşdırmaq, özgələşdirmək.

Verfremdung, *die*; -, *-en* özgələşdirilmə.

verfressen *adj.* qarınqulu; doymaq bilməyən, acgödən.

verfroren *adj.* 1. donmuş, buz vurmuş; 2. (*empfindlich gegen Kälte*) tez üşüyən, soyuğa davamı olmayan.

verfrüht *adj.* vaxtından qabaq, erkən.

verfügbar *adj.* əlaltında olan; hazır (*olan*), nəğd.

verfügen *vt* (*anordnen*) qərara almaq, qət etmək; sərəncam vermək; *vi* (*über et.*) ixtiyarında olmaq, malik olmaq, istədiyi kimi istifadə etmək, yiyəlik etmək; *fig.* əlində olmaq.

Verfügung, *die*; -, *-en* 1. (*Anordnung*) qərar; sərəncam; 2. *nur sg.* (*Erlaubnis*) ixtiyarı altında olma, istifadə edilmə; *zur ~ stellen* ixtiyarına vermək; *ich stehe Ihnen gern zur ~* sizin ixtiyarınızdayam, qulluğunuzdayam.

Verfügungsrecht, *das*; *-(e)s*, *-e* qərar vermə hüququ, sərəncam vermə haqqı.

verführen *vt* yoldan çıxarmaq, tov-lamaq, iğfal etmək, tamahlandırmaq, qandırmaq.

Verführer, *der*; *-s*, - aldadan, yoldançıxaran.

verführerisch *adj.* şirnikdirici; cazibəli; işvəli, yoldançıxarıcı.

Verführung, *die*; -, *-en* yoldançıxarma, aldatma, qandırma, iğfal etmə, şirnikdirmə.

verfüttern *vt* yemləmək, yem vermə.

Vergabe, *die*; -, *-n* veriş; paylama.

vergällen *vt* 1. (*Branntwein*) korlamaq; 2. zəhərləmək, zəhər etmək (*j-m e-e Sa-*

che/bir kəsə bir şeyi).

vergaloppieren *vr sich* ~ düşünmədən bir işi görmək, yanlış bir şeyi söyləmək; peşmançılıq çəkmək.

vergammeln *vi* xarab olmaq; *et. ~ lassen* nəzarətsiz buraxmaq, baxmamaq.

vergammelt *adj.* 1. (Person) üstü-başı pis, özünə baxmamış; 2. (Nahrungsmittel) iylənmiş, xarab olmuş.

vergangen *adj.* keçmiş, keçən, ötən, əski, köhnə, ötəki; (Thema, Ereignis) çoxdankı, əvvəlki; *im ~en Monat* keçən ayda, keçmiş ay, ötən ay; *~e Zeiten* əski günlər.

Vergangenheit, *die*; - 1. *nur sg.* keçmiş, keçəcək; 2. *gr.* keçmiş zaman; *in der ~* keçmişdə, keçəcəkdə.

vergänglich *adj.* keçici, daimi olmayan, müvəqqəti, fani, gəlimli-gedimli, davamsız, ötər(g)i, gedərgi, gidi, dünyəvi, keçəri; *~e Welt* gidi-gidi dünya.

Vergänglichkeit, *die*; - fanilik, keçərilik.

vergasen *vt* qaza çevirmək; qazla öldürmək.

Vergaser, *der*; -s, - karbürator.

vergaß *s. vergessen.*

vergeben *vt* 1. vermək; paylamaq; *die Wohnung ist noch zu ~* mənzil hələ boşdur; 2. (e-e Chance usw.) əldən vermək; 3. (j-m et.) bir kəsi bağışlamaq, bir kəsin günahından keçmək, güzəşt etmək; *vr sich (D) et. ~* öz hörmətini itirmək.

vergebens *adv.* boş yerə, əbəs yerə, nahaqdan, hədə yerə.

vergeblich *adj.* boş, faydasız, əbəs; *adv.* nahaq yerə, boş-boşuna, əbəs yerə.

Vergebung, *die*; -, -en bağışlama, əfv, günahından keçmə, halallıq; *um ~ bitten* üzr istəmək; halallıq istəmək.

vergegenwärtigen *vt sich (D) ~* təsəvvür etmək, göz önünə götürmək.

vergehen¹ *vi* keçmək, keçib getmək, ötmək; itmək, yox olmaq; *vor Angst (fast) ~* qorxudan (az qala) ölmək; *vor Hunger (fast) ~* acından (az qala) öl-

mək; *der Appetit ist mir vergangen* iştah küsdü.

vergehen² *vr* 1. *sich an j-m* ~ bir kəsə təcavüz etmək; 2. *sich an et. (D) ~* təqsirkar olmaq, xilaf iş görmək, xata eləmək; *sich gegen ein Gesetz ~* qanunu pozmaq.

Vergehen, *das*; -s, - təqsir, cinayət, xata; *sich e-s ~s schuldig machen* təqsirkar olmaq, xilaf iş görmək, xata etmək.

vergeistigen *vt* mənəvi ruh vermək, mənəviləşdirmək.

vergelten *vt* mükafatlandırmaq; əvəzini çıxmaq, əvəz çıxmaq, qisas almaq; *Gutes mit Bösem ~* yaxşılığın qabağında pislik etmək.

Vergeltung, *die*; -, -en əvəz, qarşılıq; intiqam alınması, öc, qisas.

Vergeltungsmaßnahme, *die*; -, -n əvəz çıxma; intiqam (öc)alma tədbiri, cavab tədbirləri.

Vergeltungsschlag, *der*; -(e)s, -e əvəz çıxma (intiqam) zərbəsi, əks-zərbə.

vergesellschaften *vt* ictimailəşdir(il)mək.

Vergesellschaftung, *die*; -, -en ictimailəşdir(il)mə.

vergessen *vt* unutmaq, yaddan çıxarmaq, xatirindən çıxarmaq, fəramuş etmək; *~ werden* yaddan çıxmaq.

Vergessenheit, *die*; - unutma, unutqanlıq, yaddan çıxma; *in ~ geraten* itib-batmaq.

vergesslich *adj.* unutqan, hafizəsiz, huşsuz.

Vergesslichkeit, *die*; - unutqanlıq, huşsuzluq, hafizəsizlik, fəramuşluq.

vergeuden *vt* boş yerə pul xərcləmək, israf etmək; *vergeudet werden* dağıdılmaq; *sinnlos Zeit ~* vaxtı boş yerə keçirmək, (Süd. : a. əllaf olmaq).

Vergeudung, *die*; -, -en bədxərclik, israf(çılıq).

vergewaltigen *vt* zorakılıq etmək, güc etmək; zorlamaq, cinsi təcavüz etmək.

Vergewaltigung, *die*; -, -en zorakılıq; zorlama, cinsi təcavüz.

vergewisern *vr sich* ~ əmin olmaq

(*G*, -*dən*); *bir şeyi* incələmək, araşdırmaq (*über A*, *dass*, *ob/-i*); *hast du dich vergewissert*, *ob das Gas abgeschaltet ist?* qazın bağlı olub olmadığından əmin-sənmi?.

vergießen *vt* tökmək.

vergiften *vt* zəhərləmək; *sich ~ zəhərlənmək*.

Vergiftung, *die*; -, -*en* zəhərlə(n)mə.

Vergiftungserscheinung, *die*; -, -*en* zəhərlənmə əlaməti.

vergilbt *adj.* solğun, saralmış.

vergipsen *vt* gips tökmək.

Vergissmeinnicht, *das*; -(*e*)*s*, -(*e*) *bot.* yaddaşçıçəyi.

vergittern *vt* şəbəkələmək.

verglasen *vt -i* şüşələmək, -ə şüşə salmaq.

Vergleich, *der*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** müqayisə, tutuşdurma; **2.** *jur.* razılıq, saziş, razılaşma; *im ~ zu D -ilə* müqayisədə.

vergleichbar *adj.* müqayisə oluna bilən, bənzər.

vergleichen *vt (mit D)* müqayisə etmək, tutuşdurmaq, qarşılaşdırmaq; cütləşdirmək; *das Original mit der Abschrift ~ əsl surət ilə tutuşdurmaq (müqayisə etmək, cütləşdirmək); vr sich ~ 1. sich mit j-m ~ özünü bir kəs ilə müqayisə etmək (ölçmək); 2. jur.* anlaşmaq, barışmaq, sazişə girişmək.

vergleichend *adj.* müqayisə edilməli.

Vergleichsmaßstab, *der*; -(*e*)*s*, -*e* müqayisə ölçüsü.

vergleichsweise *adv.* nisbətən; müqayisəli surətdə.

verglich *s. vergleichen.*

verglimmen *vi* yanıb kül olmaq, yanıb qurtarmaq.

verglühen *vi s. verglimmen.*

vergnügen *vt* əyləndirmək; *vr sich ~ əylənmək*, kef eləmək, kef çəkmək, şadyanalıq eləmək, deyib-gülmək, şənəlmək, eşq etmək, əylənmək, hələnmək.

Vergnügen, *das*; -*s*, - kef, ləzzət; əyləncə, deyib-gülmə; *F* dəm; *mit ~ məmuniyyətlə*, məmnuniyyət hissi ilə,

həvəsle, *can-başla*, *can-dillə*; *zum ~ kef üçün*, *həzz aparmaq üçün*, *dəm almaq (çəkmək) üçün*; *viel ~!* yaxşı əyləncələr!; *~ bereiten* ləzzət vermək.

vergnüglich *adj.* əyləndirici, şən.

vergnügt *adj.* şən, kefi kök.

Vergnügung, *die*; -, -*en* əyləncə, deyib-gülmə, eyş, eyş-nuş, eyş-işrət; *sich vergnügen* eyş eləmək.

Vergnügungspark, *der*; -(*e*)*s*, -*s* əyləncə parkı, lunapark.

Vergnügungsreise, *die*; -, -*n* könül açan səyahət.

Vergnügungsreisende, *der u. die*; -*n*, -*n* turist, səyahətə çıxan.

Vergnügungssucht, *die*; - əyləncə aludəliyi.

vergnügungssüchtig *adj.* əyləncə aludəsi.

Vergnügungsviertel, *das*; -*s*, - əyləncə yeri.

vergolden *vt* qızıl suyu vermək.

vergoldet *adj.* qızıl suyu verilmiş, qızıl suyu çəkilmiş.

Vergoldung, *die*, -, -*en* qızıl suyu vermə, qızıl suyu çəkmə.

vergnönnen *vt* icazə vermək; *vergnönnen sein* qismət olmaq, nəсіб olmaq.

vergnöttern *vt* pərəstiş etmək, göylərə çıxarmaq, bütəşdirmək.

Vergötterung, *die*; -, -*en* pərəstiş etmə, göylərə çıxarma, bütəşdirmə.

vergraben *vt* basdırmaq, gömmək, gömdürmək; *vr sich ~ bütün vaxtını bir şeyə həsr etmək (in A/ -ə).*

vergrämen *vt* hirsəndirmək, acıqlandırmək.

vergrämt *adj.* narazı.

vergraulen *vt* qovmaq; incitmək.

vergreifen *vr sich ~ 1.* yanılmaq; **2.** *mus.* yanlış çalmaq; **3.** (*an j-m*) bir kəsi vurmaq; bir kəsə təcavüz etmək; **4.** (*stehlen*) oğurlamaq; **5.** (*Geld*) pul mənimləmək; *sich im Ton ~ hörməti (sayğını) pozmaq.*

vergriffen *adj.* satılmış, qurtulmuş, daha qalmamış; *ein vergriffenes Buch* satılıb-qurtarmış (*qurtulmuş*) kitab.

vergrößern *vt* böyütmək, şişirtmək; artırmaq; genişlətmək; (*vermehrten*) çoxaltmaq; *sich* ~ böyümək, enlənən; çoxalmaq.

Vergrößerung, *die*; -, -(en) **1.** çoxaltma, gücləndirmə, artırma; **2.** (*Foto*) böyütmə, böyüdülmə.

Vergrößerungsapparat, *der*; -(e)s, -e böyüdücü cihaz, böyütmə cihazı.

Vergrößerungsglas, *das*; -es, -er zərbin.

vergünstigt *adj.* ucuzlaşmış, qiyməti endirilmiş, güzəştli; imtiyazlı.

Vergünstigung, *die*; -, -en imtiyaz, güzəşt; *Steuervergünstigung* vergidə güzəşt, vergini endirmə.

vergüten *vt* 1. əvəzini vermək; zərərin yerini doldurmaq; **2.** *techn.* keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, islah etmək.

verhaften *vt* dustaq (*həbs*) etmək, həbsə almaq, bəndə çəkmək, dama salmaq.

verhaftet *adj.* **1.** dustaq edilmiş; **2.** *lit.* bağlı olmaq; *der Tradition* ~ *sein* ənənəyə bağlı olmaq.

Verhaftung, *die*; -, -en yaxala(n)ma, dustaq (*həbs*) olunma, həbsə al(ın)ma, dama girmə.

verhageln *vi* dolu vurmaq; *fig. j-m die Petersilie* ~ bir kəsin işinə əngəl törətmək.

verhallen *vi* sakit olmaq, səsi kəsilmək.

verhalten *vt* dayandırmaq, qabağını almaq; ~ *e Wut* qabağı alınmış hirs; *vr sich* ~ **1.** (*benennen*) rəftar etmək, özünü aparmaq; münasibət bəsləmək, davranmaq; **2.** vəziyyətdə olmaq; *die Sache verhält sich folgendermaßen* iş belədir; *wenn es sich so verhält* iş belə olursa (*gedirsə*).

Verhalten, *das*; -s davranış, rəftar, tərzi-hərəkət; münasibət.

Verhaltensmaßregel, *die*; -, -n davranış qaydaları *pl.*

Verhaltensweise, *die*; -, -n rəftar tərzi.

Verhältnis, *das*; -ses; -se **1.** *math.* nisbət, tənəsüb; *im* ~ *zu* (*D*) *nə iləsə* mü-

qayisədə; **2.** (*Beziehung*) münasibət, əlaqə; *das* ~ *zwischen Aserbajdschan und Israel* Azərbaycanla İsrail arasındakı əlaqələr *pl.*; **3.** (*Liebelei*) sevimə, eşqbazlıq; *mit j-m ein* ~ *haben* bir kəslə sevimək; **4.** *über s-e* ~ *e leben* imkanından artıq xərcləmək.

verhältnismäßig *adj.* nisbi; *adv.* nisbətən, olduqca.

Verhältniswahl, *die*; -, -en proporsional seçki, nisbi təmsil sistemində görə seçki.

Verhältniswort, *das*; -(e)s, -er *gr.* sözünü, önlük.

Verhaltung, *die*; - **1.** dayandırma, qabağını almaq; **2.** davranış, rəftar.

verhandeln *vi* danışıqlar aparmaq (*über A/nəyinsə haqqında*, *nə haqdasə*); *vt jur.* işə baxmaq, işə baxılmaq.

Verhandlung, *die*; -, -en **1.** danışıq-*(lar)* aparmaq, *nə haqdasə* danışıq; **2.** *jur.* işə bax(ıl)ma.

verhängen *adj.* **1.** örtülü, pərdəli, bağlı; **2.** (*Himmel*) örtülü, buludlu.

verhängen *vt* **1.** pərdələmək, pərdə salmaq; **2.** (*Strafe*) cəza təyin etmək, cəza vermək; *die Todesstrafe über j-n* ~ bir kəsi ölüm cəzasına məhkum etmək; elan etmək.

Verhängnis, *das*; -ses, -se tale, alın yazısı, qismət; fəlakət; *j-m zum* ~ *werden* bir kəsin başına bəla gətirmək, bir kəsə bəla olmaq.

verhängnisvoll *adj.* faciəli, nəhs, şum; uğursuz.

Verhängung, *die*; - : ~ *e-r Strafe* cəzanın təyin olması (*verilməsi*).

verharmlosen *vt* təhlükəsiz göstərməyə çalışmaq (*sə`y etmək*).

verhärtet *adj.* kədərdən bitkin; əldən düşmüş.

verharren *vi* qalmaq, dayanmaq; təkid etmək, üstündə təkidlə dayanmaq.

verhärten *vt* bərkitmək, möhkəmlətmək; *vr sich* ~ bərkimək; sərtləşmək.

Verhärtung, *die*; -, -en bərkimə, bərkiləşmə, sərtləşmə.

verhaspeln *vr sich* ~ *fig.* çaşmaq, sö-

zünü çaşdırmaq; dolaşdırmaq.

verhasst *adj.* nifrət olunan, nifrət edilən, sevilməyən.

verhättscheln *vt* (*Kind*) ərköyün böyütmək, nazlı böyütmək.

Verhau, *der u. das; -(e)s, -e* **1.** çəpər; hasar; **2.** *nur sg.* *F* qarışıqlıq, nizamsızlıq.

verhauen *vt* **1.** döymək, əzişdirmək; **2.** *fig.* korlamaq, xarab etmək; *vr sich* ~ səhv etmək, çox yanılmaq.

verheben *vr sich* ~ ağır yük qaldırarkən zərbə (*güçə*) düşmək.

verheddern *vr sich* ~ **1.** *F* düyün düşmək, düyün düşüb açılmamaq; **2.** (*beim Reden*) səhv etmək; çaşıb qalmaq, dolaşığa düşmək.

verheeren *vt* dağıtmaq, viran qoymaq.

verheerend *adj.* dağıdıcı, məhvedici, viranedici; *F* çox pis; fəlakət.

Verheerung, *die; -, -en* dağıtma, viran qoyma; *-en anrichten* dağıtmaq, viran qoymaq.

verhehlen *vt* gizlətmək, üstünü örtmək (*vor D/-dən*).

verheilen *vi* sağalmaq, yaxşılaşmaq.

verheimlichen *vt* gizlətmək, daldalamaq, üstünü örtmək, üstünü basdırmaq, ört-basdır etmək (*vor D/-dən*).

verheiraten *vt* evləndirmək (*an A/ kiməsə, mit D/ ilə*); *das Mädchen* ~ qız ərə vermək; *den Sohn* ~ oğul evləndirmək; *vr sich* ~ evlənmək, nikahlanmaq (*mit D/ ilə*).

verheiratet *adj.* evli; ərli, kəbinli; *fig.* evdar; evli-əşikli; *bist du ~ oder ledig?* evlisen yoxsa subaysan?: *-e Frau* evli.

Verheiratung, *die; -* evlən(dir)mə.

verheißē¹ *vt* söz vermək; qabaqcadan xəbər vermək.

verheißē² *adj.* söz verilmiş.

Verheißung, *die; -, -en* söz vermə, vəd; qabaqcadan xəbər vermə.

verheißungsvoll *adj.* ümidverici.

verheizen *vt* **1.** isitmək üçün sərf etmək; **2.** *F j-n* ~ boşuna işlətmək, boşuna qurban etmək; istismar etmək.

verhelfen *vi* kömək etmək (*j-m zu D/*

kiməsə nədəsə).

verherrlichen *vt* tərifləmək, mədh etmək, göylərə çıxarmaq (*qaldırmaq*).

Verherrlichung, *die; -, -en* tərif, mədh.

verhetzen *vt* qızışdırmaq, təhrik etmək, qışqırtmaq, salıxdırmaq.

verhetzt *adj.* təhrik ol(un)muş, qızış(dırıl)mış.

verheult *adj.* aqlamaqdan şişmiş.

verhexen *vt* ovsunlamaq, cadulamaq, cadu eləmək, əfsunlamaq.

verhext *adj.* ovsunlanmış, cadulanmış.

verhindern *vt* mane olmaq, qarşısını almaq, yol verməmək, axsatmaq, əngəlləmək; *fig.* əl-ayağa dolaşmaq, əl-ayağını bağlamaq.

Verhinderung, *die, -* manəə, yol verməmə, əngəl, qarşısını alma.

verhöhnēn *vt* ələ salmaq, istehza etmək, lağ eləmək; həcv etmək; *F* hoydu-hoyduya götürmək.

verhohnepiepelēn *vt F s.* *verhöhnēn*.

Verhöhnung, *die; -, -en* ələ salma, rişxənd, istehza, lağ, lağa qoyma; həcv; *F* hoydu-hoydu.

verhökern *vt* satmaq, satıb pula çevirmək.

verholen *vt mar.* yedəyə almaq.

Verhör, *das; -(e)s, -e* dindirmə, istintaq; sorğu-sual; *e-m* ~ *unterziehen* dindirmək, istintaq etmək.

verhören *vt* dindirmək, istintaq etmək; *vr sich* ~ səhv eşitmək, səhv başa düşmək.

verhüllen *vt* örtmək, bürümək, üstünə pərdə çəkmək.

verhungern *vi* aclıqdan ölmək; ~ *lassen* acından öldürmək.

verhunzen *vt F* xarab etmək, korlamaq.

verhüten *vt* qabağını almaq, qarşısını almaq.

verhüten *vt* əritmək.

Verhütung, *die; -* qabağını alma, mane olma, yol verməmə.

Verhütungsmaßnahme, *die; -, -n* qabağını alma (*ehtiyat*) tədbiri.

Verhütungsmittel, *das*; -s, - boyluluğun qarşısını alma vasitəsi (*prezervativ, kaput, həb*).

verhutztelt *adj.* büzüşmüş, qırışmış; *~es Gesicht* büzüşmüş sima (*üz*).

Verifikation, *die*; -, -*en* təsdiq etmə; şəhadətnamə.

verifizieren *vt* təsdiq etmək, sənədin əslini təsdiq etmək.

verinnerlichen *vt* mənimsəmək.

verirren *vr sich* ~ azmaq, yolu itirmək; yanılmaq, çaşmaq, buyuxmaq.

Verirrung, *die*; -, -*en* azma, yolu itirmə; yanılma.

verjagen *vt* qovmaq, qopalağını götürmək, dəf etmək; *fig.* başmaqlarını (qabağına) cütləmək; *verjagt werden* qovulmaq.

verjähren *vi jur.* vaxtı ötdüyünə görə qüvvəsini itirmək; köhnəlmək.

Verjähmung, *die*; - müddət.

verjubeln *vt F* israf etmək, sağa-sola xərcləmək, göyə sovurmaq.

verjüngen *vt* cavanlaşdırmaq, cavanlatmaq; *e-n Betrieb* ~ müəssisəyə gənc qulluqçular yerləşdirmək (*gənc işçilər almaq*); *vr sich* ~ cavanlaşmaq.

Verjüngung, *die*; - cavanlaşma, gəncləşmə; nazikləşmə.

verkalken *vi* əhəngləşmək; ərlənmək.

verkalkt *adj.* əhəngləşmiş; əhəng olmuş; *fig.* küt, kütbeyin.

verkalkulieren *vr sich* ~ hesabda səhvə yol vermək (*yanılmaq*).

Verkalkung, *die*; - 1. əhəngləşmə; ərlənmə; 2. *med.* skleroz.

verkannt *adj.* tanınmamış, dəyəri bilinməyən.

verkappen *vr sich* ~ özünü maskalamaq; gizlənmək.

verkappt *adj.* maskalı, gizli.

verkapseln *vr sich* ~ kənar gəzmək, öz qinından bayıra çıxmamaya, çəkinmək.

verkatert *adj.* xumar, sərxoşluqdan sonra özünü pis hiss etmək.

Verkauf, *der*; -(e)s, -e satış, satılma.

verkaufen *vt* satmaq; *teuer* ~ baha

satmaq; *zu* ~ satılıq; *j-n für dumm* ~ bir kəsi axmaq saymaq, *sich* ~ satılmaq.

Verkäufer, *der*; -s, - satıcı.

Verkäuferin, *die*; -, -*nen* satıcı (*qadın*).

verkäuflich *adj.* satılıq, satış üçün; *die-se Uhr ist nicht* ~ bu saat satış üçün deyil; *schwer* ~ çətin satılan.

Verkaufsautomat, *der*; -*en*, -*en* satış avtomatı.

Verkaufspreis, *der*; -*es*, -*e* satış qiyməti.

Verkaufsstelle, *die*; -, -*n* satış yeri.

Verkehr, *der*; -s 1. hərəkət, gediş-gəliş, get-gəl; trafik; *es herrscht viel* ~ canlı hərəkət (*gediş-gəliş*) var; 2. rabitə, nəqliyyat, trafik; 3. (*Umgang mit j-m*) əlaqə, münasibət, ünsiyyət; 4. (*Geschlechtsverkehr*) cinsi əlaqə; 5. *H* ticarət; *et. aus dem* ~ *ziehen* daha satmaq; daha işlətmək.

verkehren *vi* 1. tez-tez olmaq (*bei D/kiminsə yanında, in D/bir yerdə*); 2. (*mit D/kimləsə*) dostluq etmək, tanışlıq münasibətində olmaq, təmasda olmaq, oturub-durmaq; 3. *et. ins Gegenteil* ~ tərsinə döndərmək.

Verkehrsader, *die*; -, -*n* nəqliyyat yolu, böyük caddə.

Verkehrsampel, *die*; -, -*n* nəqliyyat signal fənəri, trafik lampası.

Verkehrsamt, *das*; -(e)s, -*er* nəqliyyat bürosu, trafik idarəsi.

Verkehrsdelikt, *das*; -(e)s, -*e* nəqliyyat sahəsində cinayətkarlıq, trafik qanunun pozulması.

Verkehrsflugzeug, *das*; -(e), -*e* sərnəşin təyyarəsi.

Verkehrshindernis, *das*; -*ses*, -*se* nəqliyyat hərəkətinə maneələr.

Verkehrsinsele, *die*; -, -*n* yol (*caddə*) ortasında yerləşən təhlükəsiz yer.

Verkehrskontrolle, *die*; -, -*n* trafik kontrolu.

Verkehrslärm, *der*; -(e)s trafik səsi.

Verkehrsminister, *der*; -s, - trafik naziri, nəqliyyat naziri.

Verkehrsmittel, *das*; -s, - nəqliyyat va-

sitəsi, daşıma vasitəsi, trafik vasitəsi.

verkehrsnachricht, *die*; -, -*en* trafik (nəqliyyat) xəbərləri *pl.*

Verkehrsordnung, *die*; - nəqliyyat (*trafik*) hərəkət qaydaları.

Verkehrspolizei, *die*; - trafik polisi, nəqliyyat yol polisi idarəsi.

Verkehrspolizist, *der*; -*en*, -*en* trafik polisi, nəqliyyat polisi.

Verkehrsregelung, *die*; -, -*en* yol (*trafik*) hərəkətinin tənzimlənməsi.

verkehrsreich *adj.* canlı gediş-gəliş, canlı hərəkət.

Verkehrsschild, *das*; -(*e*)*s*, -*er* yol (nəqliyyat) işarəsi.

verkehrsstark *adj.* *s.* *verkehrsreich*.

Verkehrsstau, *der*; -(*e*)*s*, -*s* hərəkətin dayanması.

Verkehrsstörung, *die*; -, -*en* yol hərəkətinin pozulması.

Verkehrssünder, *der*; -*s*, - nəqliyyat (*trafik*) qanunlarını pozan.

Verkehrsunfall, *der*; -(*e*)*s*, -*e* trafik qəza, nəqliyyat qəzası.

Verkehrsverbindung, *die*; -, -*en* trafik (nəqliyyat) yol qovşağı.

Verkehrswesen, *das*; -*s* trafik, nəqliyyat.

Verkehrszeichen, *das*; -*s*, - yol işarəsi, trafik əlaməti.

verkehr *adj.* 1. yanlış, qeyri-düzgün, əldəyişik; 2. tərs; *adv.* tərsinə, alt-üst, əyrisinə, bərəks, daldabaq; *der Vor-schlag ist gar nicht so ~* təklif (*öneri*) o qədər də səhv (*pis*) deyil.

verkeilen *vt* 1. mıxlamaq, bərkitmək; 2. *fig.* döymək; *vr sich ~* 1. (*an j-n*) bir kəsə yapışmaq, yapışib qopmamaq; 2. (*ineinander*) bir-birinə girmək (*keçmək*).

verkennen *vt* düzgün qiymətləndirməmək, layiqincə dəyərləndirməmək; yanlış tanımaq; *s-e Handschrift ist nicht zu ~* onun əl yazısı çox yaxşı tanınır.

Verkennung, *die*; - yanlış anlama; qiymət verməmə, düzgün tanınamama.

verketten *vt* zəncirləmək, bağlamaq; *vr sich ~* birləşdirmək, bir-birinə bağlamaq.

Verkettung, *die*; - zəncirləmə, qoşma, bağlama.

verketzern *vt fig.* pisləmək, qara yaxmaq.

verkitten *vt* zamazka (*zamaska*) sürtmək.

verklagen *vt* məhkəməyə vermək, şikayət etmək (*j-n auf A /kim haqdasa bir şey üçün*).

verklammern *vt* çəmbərləmək; *vr sich ~* qucaqlamaq; bir-birinə girmək.

verklappen *vt* kimyəvi maddələri gəmi ilə suya tökmək.

verklären *vr sich ~* nurlanmaq, aydınlaşmaq, parıldamaq, gözəlləşmək.

verklärt *adj.* nurlu.

Verklärung, *die*; - aydınlaşma, parıldama.

verklausulieren *vt* 1. çətinləşdirmək; mürəkkəb şəkildə izah etmək; 2. (*Vertrag usw.*) qeyd-şərt qoymaq, məhdudlaşdırmaq.

verkleben *vt* yapışdırmaq; *vi* yapışmaq.

verkleiden *vt* üz vurmaq, üz çəkmək; bəzəmək; *vr sich ~* paltarlarını dəyişmək; başqa bir donu girmək.

verkleidet *adj.* bəzənmiş; başqa şəkil almış, dəyişilmiş.

Verkleidung, *die*; -, -*en* 1. paltar dəyişmə; 2. *tech.* üz vurma, üz çəkmə.

verkleinern *vt* kiçiltmək, balacalatmaq; azaltmaq.

Verkleinerung, *die*; -, -*en* kiçil(t)mə, balacalatma.

Verkleinerungswort, *das*; -(*e*)*s*, -*er* *gr.* kiçiltmə söz.

verkleistern *vt* yapışdırmaq (*çirışlə*).

verklemmen *vt* sıxılıb qalmaq; *vr sich ~* sıxışmaq.

verklemt *adj.* sıxışıq; *fig.* çox utancaq, özünə güvəni olmayan.

verklingen *vi* yavaş-yavaş kəsilmək, susmaq.

verknacken *vt* *F* -ə məhkum etmək, cəzalandırmaq.

verknacksen *vt* *F* burxutmaq.

verknallen *vr sich ~* *F* vurulmaq,

aşiq olmaq.

verknappen *vt* azaltmaq, əskiltmək; *sich* ~ azalmaq, qıtlaşmaq.

Verknappung, *die*; -, *-en* azalma, qıtlaşma.

verknautscht *adj.* əzilmiş, büzülmüş.

verknEIFEN *vt sich (D) ~ bir şeydən* vaz keçmək; *ich verkniff mir e-e Antwort* mən cavabdan vaz keçdim; *sich das Lachen nicht ~ können* gülməyin qabağını ala bilməmək; *adj. (Gesicht)sərt.*

verknEten *vt* yoğurmaq.

verknittert *adj.* əzilmiş, büzülmüş.

verknöchert *adj.* 1. sümükləşmiş, sümüyə dönmüş; 2. *fig.* kütəşmiş.

verknEten *vt* düyünləmək; ilməkləmək.

verknüllt *adj.* büzülmüş, əzilmiş.

verknüpfen *vt* düyünləmək, bağlamaq; ilməkləmək; birləşdirmək, əlaqələndirmək; *verknüpft sein* bağlı olmaq (*mit D/nəyə-sə*).

Verknüpfung, *die*; -, *-en* bənd etmə (*düyünü*); *fig.* əlaqə, əlaqələndirmə.

verkochen *vi* 1. (*Wasser*) buxarlanmaq; 2. (*Früchte*) vaxtından çox bişmək.

verkohlen *vt* 1. kömürə döndərmək; 2. *F* ələ salmaq, yalan toxumaq; *vi* kömürə dönmək; *fig.* yanıb kül olmaq.

verkommen¹ *vi* 1. xarab olmaq, xarabaya çevrilmək; 2. (*sittlich*) tənəzzül etmək, əxlaqı pozulmaq.

verkommen² *adj.* düşmüş, üst-başdan tökülmüş, tənəzzülə uğramış.

Verkommenheit, *die*; - əxlaqı pozulma, tənəzzülə uğrama, əxlaqsızlıq.

verkomplizieren *vt* çətinləşdirmək, mürəkkəbləşdirmək.

verkonsumieren *vt* istehlak etmək; həddindən artıq işlətmək.

verkoppeln *vt* bir-birinə bağlamaq, birləşdirmək.

Verkoppelung, *die*; -, *-en* birləşdirmə.

verkorken *vt* tıxaqlamaq.

verkorksen *vt* : *sich (D) den Magen* ~ mədəsini xarab etmək, mədəsi xarab olmaq.

verkörpern *vt* 1. təcəssüm etdirmək,

canlandırmaq; təmsil etmək; 2. *Th.* ifa etmək.

Verkörperung, *die*; -, *-en* canlanma, həyata keçirtmə, təcəssüm.

verkosten *vi* dadmaq, dadına baxmaq.

verköstigen *vt* yedirtmək, yedirdib-ıçirtmək.

verkrachen *vr sich* ~ sözləşmək, araları dəymək (*mit j-m/ bir kəsə*).

verkracht *adj.* uğursuz, müvəffəqiyyətsiz; *~e Existenz* uğursuz insan; *mit j-m ~ sein* bir kəs ilə arası olmamaq,

davalı olmaq.

verkräften *vt* dözmək, davam gətirmək, səbir etmək; öhdəsindən gəlmək.

verkrallen *vr sich* ~ dirnaqlarını keçirmək (*in A/-ə*).

verkramen *vt* tapılmayan yerə qoymaq, soxmaq, qoymaq; gizlətmək.

verkrampfen *vr sich* ~ 1. çəng olmaq, qıç olmaq; 2. qorxudan əsəbiləşmək (*titrəmək*).

verkrampf *adj.* titrək, əsəbi.

Verkrampfung, *die*; -, *-en* çənglik.

verkratzen *vt* qazımaq, cızmaq.

verkriechen *vr sich* ~ gizlənmək (*vor D/ kimənsə, nədənsə*); *sich vor Verlegenheit irgendwo* ~ utandığında bir yerdə gizlənmək; bir yerə girib gizlənmək.

verkrümeln *vr sich* ~ *F* əkilmək, yox olmaq.

verkrümmt *adj.* əyilmiş.

Verkrümmung, *die*; -, *-en* əyilmə.

verkrüppeln *vt* şikəst etmək, şil-küt eləmək, çolaqlamaq.

verkrüppelt *adj.* şikəst, əlil, şil-küt, axsaq, çolaq.

verkrusten *vi* qabıq qoymaq (*bağlamaq*).

verkühlen *vr sich* ~ soyuqalmaq, özünü soyuğa vermək, soyuq dəymək.

verkümmern *vi* 1. (*Pflanze*) saralıbsolmaq; həlak olmaq; 2. *fig.* məhv olmaq; xarab olmaq, korlanmaq.

verkümmert *adj.* zəifləmiş; korlanmış.

verkünden *vt* elan etmək, hamıya bil-

dirmək, xəbər vermək, car çəkmək.

verkündigen *vt s.* verkünden.

Verkündigung, *die*; -, *-en* e`lan etmə, bildirmə.

verkuppeln *vt* 1. *techn.* birləşdirmək, bağlamaq, qoşmaq; 2. (*mit e-m Mann bzw. e-er Frau*) ara düzəltmək, vasitəçilik etmək.

verkürzen *vt* qısaltmaq; azaltmaq.

verkürzt *adj.* qısaldılmış.

Verkürzung, *die*; -, *-en* qısal(dıl)ma, azalma.

verlachen *vt* lağa qoymaq.

verladen *vt* yükləmək; *Güter auf Lastwagen* ~ yük maşınına yük vurmaq.

Verladung, *die*; -, *-en* yükləmə, yük vurma.

Verlag, *der*; *-(e)s, -e* nəşriyyat; kitab nəşriyyatı.

verlagern *vt* nəql etmək; *vr sich* ~ yerini dəyişmək, mövqeyini dəyişmək, vəziyyəti dəyişmək.

Verlagerung, *die*; -, *-en* nəql etmə, daşma; yerini dəyişmə.

Verlagsanstalt, *die*; -, *-en* nəşriyyat.

Verlagsrecht, *das*; *-(e)s* nəşr etmə hüququ.

verlangen *vt* 1. istəmək, tələb etmək (*von D/-dən*); 2. (*nach et.*) arzu etmək, istəmək, diləmək; *was ~ Sie von mir?* məndən nə istəyirsiniz?; *Sie werden am Telefon verlangt* sizi telefona istəyirlər.

Verlangen, *das*; *-s* istək, arzu, tələb, dilək, könül, meyl; həsrət.

verlängern *vt* uzatmaq; uzunlaşdırmaq; artırmaq.

Verlängerung, *die*; -, *-en* uzanma; uzatma; möhlət, vaxtı uzadılma.

Verlängerungskabel, *das*; *-s, -el* uzatma kabeli.

Verlängerungsschnur, *die*; -, *-e* *el. s.* Verlängerungskabel.

verlangsam *vt* yavaşlatmaq, sürəti azaltmaq, yavaşıtmaq; *F* əl-ayağa doluşmaq, əl-ayağını bağlamaq; günü günə satmaq; *vr sich* ~ yavaşlamaq.

Verlangsamung, *die*; - yavaşlatma, yavaşma.

Verlass, *der*; *-es* etibar, güvən; *auf ihn ist kein* ~ ona etibar yoxdur, ona bel bağlamaq olmaz.

verlassen¹ *vt* tərk etmək; çıxıb getmək, qoyub-getmək; *ich verlasse meine Wohnung* mənzilimdən çıxıram; *vr sich* ~ ümid bəsləmək, ümidini bağlamaq, güvənmək, arxalanmaq, xatircəm olmaq, bel bağlamaq, etibar etmək (*auf A/ kiməsə*); *ich verlasse mich auf dich!* sənə ümid bağlayıram (*bel bağlayıram, xatircəm oluram, güvənirəm, etimad edirəm!*); *man kann sich nicht auf ihn verlassen* ona etibar eləmək olmaz!

verlassen² *adj.* tək, tərk edilmiş, kimsəsiz.

Verlassenheit, *die*; - kimsəsizlik, tənhalıq, təklik.

verlässlich *adj.* etibarlı, sadıq.

Verlässlichkeit, *die*; - etibarlılıq, sadıqlıq, etimadlılıq.

verlästern *vt* böhtan (*şər*) atmaq.

Verlaub, *der*; *-s* : *mit ~ gesagt* söyləmək olarsa; *mit ~ icazə* ilə, icazə buyurursunuzsa, icazə buyursanız.

Verlauf, *der*; *-(e)s, -e* 1. gediş(*at*), cərrəyan, axın; *der ~ der Ereignisse* hadisələrin gedişi; 2. istiqamət; xətt; ~ *des Flusses* çayın istiqaməti (*axını*); 3. *im ~(e) G* müddətində, ərzində, əsnasında, davamında; *im ~ des Gespräches* söhbətin arasında (*ərzində*), söhbət zamanı; 4. *e-n guten/ schlechten ~ nehmen* yaxşı/pis olmaq, yaxşı/pis getmək.

verlaufen *vi* 1. keçmək, keçib getmək, ötmək; *es ist alles gut* ~ hər şey yaxşı keçdi; 2. yayılmaq; əriyib yayılmaq; *im Sande* ~ qumda itmək, quma batmaq; *vr sich* ~ 1. azmaq, çaşmaq; 2. (*Menge*) dağılmaq, dağılıb getmək.

verlaust *adj.* bitli, bit basmış.

verlautbaren *vt* rəsmi olaraq elan etmək, bildirmək, yaymaq, car çəkmək.

Verlautbarung, *die*; -, *-en* rəsmi bildiriş, rəsmi elan.

verlauten *vi* 1. *et. ~ lassen* bir şeyi bildirmək (*elan etmək*); 2. *es verlautet* deyilir; *wie verlautet* deyilənə görə.

verleben *vt* (*Zeit usw.*) keçirmək; *wir haben viele frohe Stunden miteinander verlebt* biz bir-birimizlə çox şad saatlar keçirdik.

verlebendigen *vt* canlandırmaq, təsirini artırmaq.

verlebt *adj.* dərd çəkmiş, acı həyat sürmüş; ömrünü sürmüş; *ein ~es Gesicht* dərd çəkmiş sima.

verlegen¹ *vt* 1. başqa yerə qoymaq; 2. (*Termin usw.*) başqa vaxta keçirmək; təxirə salmaq; 3. qoymaq, soxmaq; *ich habe meine Brille verlegt* gözlüyümü harasa qoymuşam; 4. (*publizieren*) nəşr etmək; 5. (*Teppichboden, Fliesen*) döşəmək; *j-m den Weg ~* bir kəsin yolunu kəsmək; *vr sich ~* bir işə girişmək; özünü bir şeyə həsr etmək (*auf A/-ə*).

verlegen² *adj.* 1. pərt, pərt edilmiş; 2. utancaq; *um e-e Antwort nicht ~ sein* hazırcavab olmaq, cavab verməkdə çətinlik çəkməmək.

Verlegenheit, *die*; - 1. çətinlik, çətin vəziyyət; 2. *nur sg.* utanma, özünüitirmə, pərtlik, xəcalət; *in ~ bringen* çətin bir vəziyyətə salmaq; utandırmağa kömək etmək, xəcalət vermək, utandırmaq; *in ~ sein* çətin bir vəziyyətdə olmaq, əl-ayağa düşmək, əlhaya düşmək; *aus der ~ helfen* çətinlikdən çıxmağa kömək etmək.

Verleger, *der*; -s, - naşir, nəşr edən, nəşriyyatçı.

Verlegung, *die*; -, -en 1. döşəmə; 2. başqa yerə aparma, nəql etmə.

verleiden *vt* zəhər etmək, həvəsi pozmaq; *er hat uns das Fest verleidet* o, şənliyimizi zəhər etdi.

Verleih, *der*; -(e)s, -e 1. *nur sg.* buruvuz vermə, kirayə (*kirə*) vermə; 2. kirayə verən müəssisə (*şirkət*); *Autoverleih* maşın kirayə verən şirkət.

verleihen *vt* 1. buruvuz vermək, kirayə vermək; borc vermək; 2. (*Orden usw.*) təltif etmək; 3. vermək (*D/-ə*); *die Arbeit verleiht mir neue Kraft* iş mənə yeni güc verir.

Verleiher, *der*; -s, - kirayə (*borc*) verən.

Verleihung, *die*; - 1. borc, buruvuz; 2. təltif etmə; təltif etmə mərasimi.

verleimen *vt* yapışqanla bir-birinə yapışdırmaq.

verleiten *vt* vadar etmək; təhrik etmək (*zu D/-ə*); yoldan çıxarmaq, tamahlandırmaq, şirnikdirmək; *sich ~ lassen* aldanmaq, tamahlanmaq (*zu D/-ə*).

verlernen *vt* öyrəndiyini yaddan çıxartmaq, öyrəndiyini unutmaq.

verlesen¹ *vt* 1. uca səslə oxumaq, bərkədən oxumaq; ucadan e'lan etmək; 2. (*auslesen*) növlərə ayırmaq, seçmək; hövsəmək; *vr sich ~* oxuyarkən səhv etmək, yanlış oxumaq.

verlesen² *adj.* seçilmiş.

verletzbar *adj.* 1. tez yaralanan; *fig.* dişbatan; 2. (*empfindlich*) tez inciyən, həssas, küsəyən, dəyməduşər.

verletzen *vt* 1. yaralamaq; xəsarət yetirmək; 2. (*seelisch*) incitmək, kədərləndirmək; təhqir etmək; 3. (*mit e-r Axt usw.*) çapmaq; 4. (*Gesetz, Vorschrift usw.*) pozmaq.

verletzend *adj.* təhqir edici.

verletzt *adj.* yaralı; incimiş, təhqir olmuş.

Verletzte, *der*; *die*; -n, -n yaralı.

Verletzung, *die*; -, -en 1. yarala(n)ma; yara; 2. təhqir; 3. *jur.* poz(ul)ma.

verleugnen *vt* inkar etmək, danmaq, haşalamaq; *vr sich selbst ~* özünə xəyanət etmək; *sich ~ lassen* bir kəsi qəbul etməmək üçün evdə deyiləm demək; *nicht ~ lassen* dana bilməmək, gizlədə bilməmək.

verleumden *vt* böhtan atmaq, şər atmaq, qara yaxmaq, ləkələmək.

Verleumder, *der*; -s, - böhtançı, iftiraçı, qarayaxan, qeybətci.

Verleumdung, *die*; -, -en böhtan, iftira, şər, qara yaxma; qeybət.

verlieben *vr sich ~* aşıq olmaq, vurulmaq (*in A/-ə*); *fig.* eşqə düşmək.

verliebt *adj.* aşıq, dildadə, düşkün.

Verliebtheit, *die*; - aşıqlıq, vurğunluq,

düşkünlük, eşq aləmi.

verlieren *vt* itirmək, bada vermək; məhrum olmaq; *vi* (*Sport*) uduzmaq; *sich* ~ karıxmaq; çaşmaq; *fig. nichts zu ~ haben* əldən verməyə heç bir şeyi olmamaq; *s-e Zeit* ~ vaxtını itirmək, vaxtını bada vermək; *fig. den Kopf* ~ başını itirmək; *was hat er hier verloren?* nə üçün buraya gəlir?, nə istəyir?, burada nə axtarır?, onun burda nə iti azıb?.

Verlierer, *der*; -s, - itirən; uduzan.

Verlies, *das*; -es, -e zirzəmi; yeraltı zindan

verloben *vt* nişanlamaq; *vr sich* ~ nişanlanmaq, adaqlanmaq (*mit D/İl*).

verlobt *adj.* nişanlı, adaqlı (*adaxlı mit / -ilə*), deyikli.

Verlobnis, *das*; -ses, -se *s. Verlobung*

verlobte, *der u. die*; -n, -n nişanlı.

Verlobung, *die*; -, -en adaxlama, nişanlama, nişan.

Verlobungsfeier, *die*; -, -n nişan taxma mərasimi (*törəni*).

Verlobungsring, *der*; -(e)s, -e nişan üzüyü.

verlocken *vt* yoldan çıxarmaq, aldatmaq, tovlamaq, tamahlandırmaq, şirnikdirmək.

verlockend *adj.* aldadıcı, yoldançıxarıcı, şirnikdirici.

Verlockung, *die*; -, -en aldanma, yoldançıx(ar)ma, cəlb etmə (*edilmə*), şirnikdirmə.

verlogen *adj.* aldadıcı, cəlb edici; yalan; ikiüzlü.

Verlogenheit, *die*; -, -en yalançılıq, ikiüzlülük.

verlohnen *vr sich* ~ zəhmətinə dəymək; *es verlohnt sich nicht* zəhmətinə dəyməz.

verlor *s. verlieren*.

verloren *adj.* 1. itkin, itgin, itmiş, itirilmiş, yox olmuş; ~ *gehen* itmək, bada getmək, batmaq, it-bat olmaq; 2. (*vergeblich*) əbəs; ~e *Mühe* əbəs yerə çəkilən zəhmət; 3. (*einsam, verlassen*) tək, kimsəsiz, tərkd edilmiş.

verlorengehen *vt* itilmiş hesablamaq.

verlorengehen *vi* itmək.

verlöschen *vi* sönmək, keçmək.

verlosen *vt* qurə çəkmək, oynanılmaq.

Verlosung, *die*; -, -en oynanma, çəkilmiş (*lotoreya*), püşk.

verlöten *vt techn.* lehimləmək.

verlottern *vi* 1. düşgünləşmək; 2. nəzarətsiz qalmaq.

verludern *vi s. verlottern*.

Verlust, *der*; -(e)s, -e 1. itki, itirmə; 2. (*Schaden*) zərə, ziyan, kəsir, tələfat, xəsarət, gethaget; *der große* ~ ağır itki.

Verlustanzeige, *die*; -, -n itki elanı.

verlustbringend *adj.* zərərli, itkili.

verlustig *adj.* məhrum edilmiş; ~ *gehen G nədənsə* məhrum edilmək.

Verlustliste, *die*; -, -n itki siyahısı; ziyan siyahısı.

vermachen *vi* vəsiyyətlə miras qoymaq.

Vermächtnis, *das*; -ses, -se 1. vəsiyyət; 2. (*Urkunde*) vəsiyyətnamə.

vermählen *vt* evləndirmək; *vr sich* ~ evlənmək, nikahlanmaq (*mit D/İl*).

Vermählung, *die*; -, -en kəbin kəsdirmə, nikah (*nigah*) bağlanması.

vermanschen *vt F* qarışdırmaq; korralamaq.

vermarkten *vt* malı bazara çıxarmaq, satmaq.

Vermarktung, *die*; - bazara vermə (*çıxarma*).

vermasseln *vt F* korralamaq, xarab etmək.

vermauern *vt* hörmək, divar arasına qoyub tikmək.

vermehrern *vt* artırmaq, çoxaltmaq; *vr sich* ~ çoxalmaq, artmaq; balalamaq.

vermehrte *adj.* çoxalmış.

Vermehrung, *die*; - artma, çoxalma; artım.

vermeidbar *adj.* qarşısı alına bilən, labüd.

vermeiden *vt* çəkinmək, boyun qaçırmaq, yayınmaq, geri durmaq; *es ~, et. zu tun* bir şeyi etməkdən boyun qaçırmaq.

Vermeidung, *die*; - çəkinmə.

vermeinen *vt* güman etmək, səhvən zənn etmək (*zu Inf.-i, olmasını*).

vermeintlich *adj.* əsli olmayan, xəyali.

vermelden *vt* xəbər vermək, bildirmək.

vermengen *vt* qarışdırmaq (*mit D/İlə*).

vermenschlichen *vt* insaniləşdirmək; insan şəklində təsvir etmək.

Vermerk, *der; -(e)s, -e* qeyd.

vermerken *vt* 1. qeydə almaq, qeydlər aparmaq; 2. başa düşmək; *ich habe das sehr wohl vermerkt* mən bunu yaxşı başa düşdüm.

vermessen¹ *vt* ölçmək.

vermessen² *vr sich ~* 1. ölçüdə səhv etmək; 2. (*sich erkönnen*) cəsarət etmək (*zu Inf. -møyə*)

vermessen *adj.* həddini bilməyən.

Vermessenheit, *die; -* 1. həddini bilməməzlik; 2. cəsarət, qoçaqlıq.

Vermessung, *die; -, -en* ölçmə (*yeri, torpağı*).

Vermessungsamt, *das; -(e)s, -er* məsafə ölçmə idarəsi, topoqrafiya idarəsi.

Vermessungsingenieur, *der; -s, -e* mühəndis-topoqraf.

Vermessungswesen, *das; -s* topoqrafiya işi.

vermiesen *vt* F həvəsdən salmaq, həvəsi öldürmək; zəhər etmək.

vermieten *vt* kirayə (icarəyə) vermək; *e-e Wohnung zu ~* kirayə verməli mənzil.

Vermieter, *der; -s, -* kirayə verən.

vermietet *adj.* kirayə verilmiş.

Vermietung, *die; -, -en* kirayə vermə, icarə vermə; burovuz.

vermindern *vt* azaltmaq, kiçiltmək, əsgiltmək, sayını azaltmaq; *vr sich ~* azalma; *vermindert werden* azadılmaq.

Verminderung, *die; -, -en* azal(t)ma, kiçil(t)mə, yüngülləşdir(il)mə, azaldılma, əsgilmə, ixtisar.

verminen *vt* minalar basdırmaq, minalamaq.

vermint *adj.* minalar basdırılmış, minalanmış.

Verminung, *die; -, -en* minalar basdırma, minalanma.

vermischen *vt* qarışdırmaq; *vr sich ~*

qarışmaq (*mit D/İlə*).

vermischt *adj.* qarışmış; müxtəlif, çeşidli.

Vermischung, *die; -, -en* qarış(dır)ma.

vermissen *vt* 1. *-in* yoxluğunu hiss etmək, həsrətini çəkmək; *ich vermisse dich sehr!* sənin üçün darıxıram!, yerini boş görürəm!, sənin həsrətini çəkirəm!; 2. tapa bilməmək, itirmək; *ich vermisse meine Brille* gözlüyümü tapa bilmirəm, gözlüyümü itirmişəm.

vermisst *adj.* itkin (*itgin*) düşmüş; *~ sein* xəbər-ətersiz yoxa çıxmaq.

Vermisste, *der u. die; -n, -n* itkin (*itgin*) düşmüş, itmiş, əlli-ayaqlı itmə.

vermitteln *vt* 1. vasitəçilik etmək, dəlallilik etmək, ara düzəltmək, ara cürlemək; 2. kömək etmək, imkan yaratmaq.

vermittels *präp.* G vasitəsilə, köməyi ilə.

Vermittler, *der; -s, -* araçı, vasitəçi, aradüzəldən; dəllal.

Vermittlung, *die; -, -en* 1. vasitəçilik; aradüzəltmə, dəlalliq, araçılıq; 2. *tel.* telefon mərkəzi; 3. (*Beschaffung*) tədarük.

Vermittlungsgebühr, *die; -, -en* dəlallahəqqi.

vermöbeln *vt* F kətkəlmək.

vermodern *vi* çürümək, iylənmək.

vermöge *präp.* G ..görə, ..nəticəsində, ..üzündən.

vermögen *vt* bacarmaq, öhdəsindən gəlmək (*zu Inf. -møyə*).

Vermögen, *das; -s* 1. sərvət, mülk, əmlak, var-dövlət, dövlətlik; 2. bacarıq, güc; *ein ~ kosten* dünyacan xərci olmaq.

vermögend *adj.* varlı, dövlətli, sərvətli.

Vermögensabgabe, *die; -, -n* əmlak vergisi.

Vermögenssteuer, *die; -, -n* s. *Vermögensabgabe*.

Vermögensverhältnisse, *die/pl.* əmlak münasibətləri; mali vəziyyəti.

vermummen *vt* sarımaq, bürümək; *vr sich ~* sarınmaq, bürünmək, donatmaq; maska taxmaq.

vermurksen *vt* korlamaq.

vermuten *vt* güman etmək, ehtimal et-

mək, fərz etmək, sanmaq; *ich vermute, dass ..* güman edirəm ki ...

vermutlich *adj.* təxmini, təqribi; *adv.* ola bilsin ki, güman ki, yəqin ki.

Vermutung, die; -, -en təxmin, güman, zənn, ehtimal, fərziyyə.

vernachlässigen *vt* əhəmiyyət verməmək, məhəl qoymamaq, sayma-maq, laqeydlilik.

vernachlässigt *adj.* baxılmamış, məhəl qoyulmamış.

Vernachlässigung, die; - əhəmiyyət verməmə, məhəl qoymama, diqqətsizlik, başdan sovma, laqeydlilik.

vernageln *vt* mıxlamaq.

vernähen *vt* tikmək, tikib bağlamaq.

vernarben *vi* (*Wunde*) sağalmaq, bityşmək; *fig. e-e vernarbte Wunde wieder aufreißen* yarasını təzələmək.

vernarren *vr sich ~* dəlisi olmaq, aşıqi olmaq, çox sevmək; *vernarrt sein* vurğun olmaq, aşıq olmaq (*in A/-ə*).

vernaschen *vt* *F* **1.** (*j-n*) *fig.* bir kəsi ələ keçirmək, bir kəs ilə cinsi əlaqəsi olmaq; **2.** (*et.*) pulunu şirniyyata xərc-ləmək.

vernebeln *vt* tüstü ilə örtmək; *fig.* gizlətmək, üstünü basdırmaq.

vernehmbar *adj.* eşidilə biləcək, anlaşılan.

vernehmen *vt* **1.** (*hören*) dinləmək, qulaq asmaq, eşitmək; **2.** *jur.* dindir-mək, istintaq etmək.

Vernehmen, das; -s : *dem ~ nach* deyilənə görə.

vernehmlich *adj.* eşidilə bilən, anlaşılan.

Vernehmung, die; -, -en *jur.* dindir-mə; dindirilmə.

verneigen *vr sich ~* baş əymək, əyilmək, təzim etmək (*vor D/kiməsə*).

Verneigung, die; -, -en baş əymə, əyilmə.

verneinen *vt* **1.** *bir şeyə* yox demək; **2.** (*ablehnen*) qəbul etməmək, inkar etmək.

verneinend *adj.* inkaredici, olumsuz.

Verneinung, die; -, -en inkar, inkar etmə, olumsuzluq; rədd cavabı.

vernetzen *vt* *EDV* birləşdirmək.

Vernetzung, die; -, -en *EDV* birləşdir-mə.

vernichten *vt* yox etmək, məhv etmək, dağıtmaq, puç etmək, tar-mar (*tarumar*) etmək, tələf etmək, aradan götürmək, darmadağın etmək; *F* dənələmək; güdaza vermək; *vernichtet werden* dağıdılmaq, puç olmaq, tar-mar olmaq, tələf olmaq.

vernichtend *adj.* məhvədicisi, yixici, sarsıdıcı.

Vernichtung, die; - yox etmə, qırma, məhv etmə, darmadağın etmə, fəna etmək; dağıdılma.

Vernichtungskrieg, der; -(e)s, -e məhv edici müharibə, dağıdıcı müharibə, qırğın müharibəsi.

vernickeln *vt* üzərinə nikel çəkmək.

verniedlichen *vt* kiçiltmək, əhəmiyyət-sizləşdirmək, gözdən pərdə asmaq.

vernieten *vt* pərçimləmək, pərçim vur-maq.

Vernissage, die; -, -n sərgi açılışı.

Vernunft, die; - düşüncə, ağılı, dərrakə, zəka, idrak, kamal, müdriklik, fərasət, məntiq, us, beyin, əql, əql-şüur; *j-n zur ~ bringen* bir kəsi ağıllandırmaq, ağılına başına gətirmək; *~ annehmen* ağılı başına gəlmək.

vernunftbegabt *adj.* ağıllı, dərrakəli, kamallı, fərasətli.

vernunftgemäß *adj.* dərrakəli, şüurlu.

vernünftig *adj.* dərrakəli, ağıllı, zəkəli, kamallı, sağlamdüşüncəli, sağlam-fikirli; aqılanə, aqılasıqan, ağıllı; *~ reden* aqılınan (*ağıllı*) danışmaq; *~ werden* ağılı başına gəlmək; *F sei ein wenig vernünftig!* bir az düşüncən olsun da!

vernunftwidrig *adj.* məntiqsiz.

veröden *vi* **1.** (*menschenleer werden*) boşalmaq, boş qalmaq; **2.** (*Boden usw.*) viran olmaq, dağılmaq; **3.** damarın fəaliyyətini dayandırmaq.

verödet *adj.* xaraba qoyulmuş.

Verödung, die; - **1.** boş qalma, adamsız qalma; **2.** *med.* damarın fəaliyyətini dayandırma.

veröffentlichen *vt* (*Buch usw.*) nəşr etmək, çapdan buraxmaq, çapa buraxmaq, dərc etmək, çap etmək; *veröffentlich werden* çapdan çıxmaq.

Veröffentlichung, *die*; -, *-en* elan etmə; nəşr, nəşr etmə.

verordnen *vt* **1.** (*Medikament usw.*) yazmaq; **2.** (*anordnen*) əmr vermək, sərəncam vermək, buyurmaq.

Verordnung, *die*; -, *-en* **1.** *med.* həkimin göstərişi; **2.** qərar(*namə*); əmrnamə, sərəncam, buyuruq.

verpachten *vt* kirayə vermək, kirayə vermək, icarəyə vermək (*an A/ -ə*).

Verpächter, *der*; *-s*, *-* kirayə verən.

Verpachtung, *die*; -, *-en* kirayə vermə, kirayə vermə, icarəyə vermə.

verpacken *vt* qablaşdırmaq, qablaşdırmaq, paketləmək.

Verpackung, *die*; -, *-en* **1.** *nur. sg.* qablaşdırma, yığma; **2.** (*Material*) qab, paket.

Verpackungsmaterial, *das*; *-s*, *-ien* qablaşdırma materialı, bağlama materialı, paket, qab.

Verpackungskosten, *die/pl.* qablaşdırma xərci.

verpassen *vt* **1.** fürsəti əldən vermək, ələndən qaçır(t)maq, əldən çıxmaq, ələndən qoymaq; *e-e Chance* ~ fürsəti fəvqə vermək, fürsəti batırmaq; gecikmək *den Zug* ~ qatara gecikmək; **2.** *j-m eins* ~ bir kəsi döymək.

verpatzen *vt* korrəlamə, xarəb etmək.

verpesten *vt* *F* havanı zəhərləmək; tūstüləmək.

verpetzen *vt* *F* çuğullamaq, çuğulluq etmək; *j-m* ~ bir kəsi çuğullamaq.

verpfänden *vt* girov qoymaq.

Verpfändung, *die*; -, *-en* girov, girov qoyma, girov qoyulması, rəhn.

verpfeifen *vt* *F* çuğullamaq, satmaq, ələ vermək (*j-n/bir kəsi*).

verpflanzen *vt* çıxardıb başqa yerdə əkmək; şitil etmək.

verpflegen *vt* yedirdib-ıçirtmək, ərzaqla təmin etmək; *sich* ~ yeyib-ıçmək.

Verpflegung, *die*; - yedirdib-ıçirtmək;

ərzaq, azuqə.

verpflichten *vt* bir vəzifə olaraq tapşırmaq, mükəlləf etmək, öhdəsinə qoymaq, məcbur etmək (*zu D/illə*); *zu Dank verpflichtet sein* minnətdar olmaq; *sich* ~ boynuna götürmək, öhdəsinə götürmək, əhd etmək, əhdləşmək, bir-birinə söz vermək.

verpflichtet *adj.* məcbur; ~ *sein* özünə borc bilmək (*D gegenüber/-ə*; *wegen G/bir şey üçün*).

Verpflichtung, *die*; -, *-en* **1.** məcburiyyət, öhdə(çi)lik; öhdəyə götürmə, mükəlləfiyyət; **2.** *nur pl.* (*Schulden*) borc, vəzifə, öhdə; *Gastfreundschaft ist unsere* ~ qonağa hörmət bizim borcumuzdur.

verpfuschen *vt* *F* korrəlamə, xarəb etmək.

verpissen *vr vulg.* *sich* ~ itilib getmək, sikkirib getmək; *verpiss dich!* rədd ol!, sikkir get!

verplanen *vt* **1.** planda səhv etmək; **2.** müəyyən bir hədəf üçün təyin etmək.

verplappern *vr* *sich* ~ ağızından qaçirtmaq.

verplaudern *vt* boşboğazlıqla vaxt keçirmək.

verplempern *vt* pul sovurmaq, israf etmək, sağa-sola xərcləmək.

verplomben *vt* plomblamaq, plomb vurmaq.

verpönt *adj.* iyrenc, yasaq sayılan; *rel.* məkrəh.

verprassen *vt* pul sovurmaq, israf etmək.

verprellen *vt* acıqlandırmaq; çaşdırmaq

verproviantieren *vt* ərzaqla təmin etmək.

verprügeln *vt* döymək, əzişdirmək, gupsamaq; *j-n* ~ bir kəsi doyunca döymək.

verplanen *vt* yanlış planlaşdırmaq.

verplappern *F* *sich* ~ ağızından qaçirtmaq (*sözü*).

verplempern *vt* (*vergeuden*) korrəlamə, israf etmək.

verpönt *adj.* ayıblı, qəbahətli; ~ *sein* çox pis sayılmaq, qəbahətli olmaq, ayıblı olmaq.

verprassen *vi* boş yerə xərcləmək, israf etmək.

verprügeln *vt* bərk döymək, əzişdirmək.

verpuffen *vi* 1. od tutmaq, alışmaq; 2. *fig.* təsirsiz qalmaq; uğursuz qalmaq.

verpulvern *vt* sovrmaq, israf etmək, sağa-sola xərcləmək.

verpumpen *vt* *F* borc vermək.

verpuppen *vr sich* ~ puplaşmaq; sür-fəlikdən çıxıb pup olmaq.

verpusten *vr sich* ~ rahat nəfəs almaq, rahat nəfəs almağa başlamaq.

Verputz, *der*; *-es* suvaq, mala.

verputzen *vt* suvaqlamaq, malalamaq; *F* silib-süpürmək.

verqualmt *adj.* tüstü ilə dolu, tüstülü, dumanlı.

verquer *adj.* qəribə, əcaib; *e-e ~e Ansicht* qəribə bir fikir.

verquicken *vt* bir-birinə bağlamaq, əlaqələndirmək (*mit D/İlə*).

verquirren *vt* çalxalamaq, qarışdırmaq.

verquollen *adj.* (*Augen* *usw.*) şişmiş.

verrammeln *vt* 1. barikada qurmaq; 2. (*Tor* *usw.*) ağır şeylərlə bağlamaq.

verramschen *vt* *F* ucuz qiymətə satmaq.

verrannt *adj.* : *in et. ~ sein* bir şeyin dəlisi olmaq, bir şeydən əl çəkə bilməmək.

Verrat, *der*; *-(e)s* 1. xəyanət, xainlik, xəyanətkarlıq (*an D/-ə*); adamsatanlıq, namərdlik, satqınlıq, üzüdünlük; 2. *an j-m ~ begehen* bir kəsi satmaq, bir kəsi ələ vermək, bir kəsə xəyanət etmək.

verraten *vt* 1. xəyanət etmək, dönüklük eləmək, arxadan xəncər vurmaq; satmaq, ələ vermək, üzüdünlük çıxmaq; 2. (*erklären*) başa salmaq, demək; *nicht ~!* demə!, söyləmə! *fig.* ~ *und verkauft sein* çarəsiz qalmaq; *vr sich* ~ özünü ələ vermək (*mit D, durch A/İlə*).

Verräter, *der*; *-s, -* satqın; xain, dönük, adamsatan, üzüdünlük.

verräterisch *adj.* 1. satqınlıqla, xəyanətlə, xəyanətkarlıqla, namərdcəsinə, xaincəsinə; adamsatan, xəyanətkarcasına, xainanə; 2. (*Blick, Geste* *usw.*) bəlli edən, bilindiren.

verrauchen *vi* *fig.* (*Ärger* *usw.*) keçmək, ötmək, yatmaq.

verräuchern *vt* tüstü ilə doldurmaq.

verrechnen *vt* hesaba salmaq, hesaba keçirmək (*mit D/İlə*); *vr sich* ~ 1. hesabda yanılmaq; 2. *fig.* səhv etmək.

Verrechnung, *die*; *-* hesablaşma, hesab aparma; *zur* ~ ələhesab, hesaba sayaraq (*keçərək*).

Verrechnungsscheck, *der*; *-s, -s* bank hesabına keçirilən çek.

verrecken *vi* gəbərmək, murdar olmaq.

verregnen *vt* yağışdan xarab olmaq.

verregnet *adj.* yağışdan xarab olmuş.

verreiben *vt* sürtmək, ovuşdurmaq.

verreisen *vi* səfərə çıxmaq, səfərə getmək; *verreist sein* səfərdə olmaq.

verreißen *vt* *fig.* məzəmmətləmək, şiddətlə tənqid etmək (*über A/bir şey haqda*).

verrenken *vt* çıxartmaq, burxutmaq, yerindən oynatmaq; *er hat mir den Arm verrenkt* o, mənim qolumu çıxartdı; *ich habe mir die Hand verrenkt* əlim burxuldu; *vr sich* ~ əyri-üyrü durmaq, qeyri-təbii durmaq.

Verrenkung, *die*; *-*, *-en* burxuntu, çıxıq.

verrennen *vr sich* ~ yapışıb qalmaq, tutduğunu buraxmamaq; *sich in e-e Idee* ~ bir fikirdən əl çəkməmək.

verrichten *vt* yerinə yetirmək, etmək, qayıрмаq, qılmaq, cürləmək, e(y)ləmək, əməl etmək, əncam vermək; *e-e Arbeit* ~ bir işi yerinə yetirmək; *verrichtete Arbeit* edilmiş (*görülmüş*) iş.

Verrichtung, *die*; *-*, *-en* 1. *nur sg.* (*das Verrichten*) *-i* yerinə yetirmə, həyata keçirmə, əncam vermə; 2. iş, əməl, etməlik; vəzifə.

verriegeln *vt* rəzə ilə bağlamaq, işgil-

ləmək; sədd qoymaq.

verringern *vt* azaltmaq, əskiltmək, aşağı salmaq, sayını azaltmaq; *vr sich* ~ azaltmaq, əskilmək, düşmək, enmək.

Verringerung, *die*; - azal(t)ma, azaldılma, əskilmə, aşağı salınma, ixtisar.

verrinnen *vi* **1.** (*Wasser*) çəkilib getmək; **2.** (*Zeit*) keçmək, ötmək.

Verriss, *der*; -*es*, -*e* mənfi (*çox ağır*) tənqid.

verrohen *vi* kobudlaşmaq, qabalaşmaq, vəhşiləşmək.

verrosten *vi* paslanmaq.

verrostet *adj.* paslı.

verrotten *vi* çürümək, dağılmaq.

verrottet *adj.* çürük, xarab.

verruht *adj.* əclaf, murdar, alçaq, pis.

verrücken *vt* (*yerindən*) tərpətmək.

verrückt *adj.* **1.** yerindən tərpənmiş;

2. dəli, axmaq, səfeh, dəlisov, fəhmsiz, gicbaş, gicbeyin, ağzıaçıq, başıboş, əbləh, gictəhər, havalı; *F fig.* düdək, həpənd; *e-e ~e Idee* səfeh bir fikir; *nach j-m ~ sein* bir kəsin dəlisi (*düşkünü, vurğunu*) olmaq; *j-n ~ machen* bir kəsi dəli etmək; *~ werden* dəli olmaq, ağıl azmaq, dəliləşmək, divanələşmək, həpəndləşmək.

Verrückte, *der*; *die*; -*n*, -*n* dəli, ağılsız, divana, əbləh, havalı.

Verrücktheit, *die*; -, -*en* **1.** *nur sg.* dəlilik, ağılsızlıq, gicbaşlıq, divanəlik; **2.** qəribəlik, qeyri-adilik.

Verrücktwerden, *das*; -*s* : *F das ist zum ~* bu iş adamı dəli edir.

Verruf, *der*; -(*e*)*s* pis ad, nüfuzdan düşmə; *j-n in ~ bringen* bir kəsin adını pisə çıxarmaq, bir kəsi nüfuzdan salmaq; *in ~ kommen* adı pisə çıxmaq, nüfuzdan düşmək.

verrufen *adj.* adı pisə çıxmış, ləkələnmiş, rüsvay edilmiş.

verrühren *vt* qarışdırmaq.

verrußen *vi* his tutmaq, his bağlamaq.

verrutschen *vi* sürüşmək.

Vers, *der*; -*es*, -*e* **1.** misra, beyt; **2.** (*Koranvers*) ayə; *fig. darauf kann ich mir*

keinen ~ machen bundan baş çıxara bilmirəm; *ein ~ Gedicht* bir beyt şer.

versachlichen *vt* həqiqi surətdə göstərmək, həyəcənsiz göstərmək.

versacken *vi* **1.** batmaq, çökmək; **2.** *fig.* batmaq, fəlakətə düşmək.

versagen *vt* **1.** (*j-m et.*) rədd etmək, yerinə yetirməmək, əsirgəmək, rədd cavabı vermək; *j-m e-e Bitte* ~ bir kəsin xahişinə rədd cavabı vermək; **2.** *sich (D) et.* ~ bir şeydən vaz keçmək; *vi* **1.** (*in der Schule usw.*) öhdəsindən gəlməmək, bacarmamaq, meydandan çıxmaq; **2.** (*Beine usw.*) tutulmaq; **3.** *techn.* işləməmək, dayanmaq; *die Bremsen* ~ tormuzlar tutmamaq; **4.** (*Gewehr*) açılmamaq, atmaq.

Versagen, *das*; -*s* işləməmə, dayanma; uğursuzluq; *menschliches* ~ insan xətası, ehtiyatsızlıq, diqqətsizlik.

Versager, *der*; -*s*, - *aciz*, bacarıqsız, iş bacarmayan; kor-peşman.

Versagung, *die*; -, -*en* işləməmə, dayanma; uğursuzluq; rədd etmə.

versalzen *vz* çox duz tökmək; *fig. j-m die Suppe* ~ bir kəsin həvəsini yox etmək, bir kəsin ovqatına soğan doğramaq.

versammeln *vt* toplamaq; *vr sich* ~ toplaşmaq, yığılmaq, cəmləşmək, doluşmaq.

Versammlung, *die*; -, -*en* **1.** *nur sg.* yığıncaq, doluşma, iclas, gimgə, gimkə, cələsə, gəlib toplanma, əncümən; *e-e ~ organisieren* cələsə təşkil vermək; **2.** mitinq, görüşmə.

Versammlungsfreiheit, *die*; - mitinq və yığıncaq azadlığı, mitinq və iclas keçirmə azadlığı.

Versammlungsort, *der*; -*s*, -*e* iclas yeri, toplanış məntəqəsi.

Versammlungsraum, *der*; -*s*, -*e* iclas zalı (*salonu*).

Versand, *der*; -(*e*)*s* göndər(ili)mə.

versanden *vi* qumla örtülmək, qum basmaq; *fig.* baş tutmamaq, nəticəsiz qalmaq.

versandbereit *adj.* göndərməyə hazır.

Versandhaus, *das*; -es, -er poçt vasitəsilə mal satan şirkət.

Versandkosten *die/pl.* göndərmə xərci.

versauen *vt F* çirkətləmək; xarab etmək, korlamaq; *j-m et.* ~ bir kəsin bir şeyini korlamaq (*xarab etmək*).

versauern *vi* 1. turşumaq, qıvcırmaq; 2. *F* bıkəf olmaq; ömrünü can sıxan bir yerdə hədəvə vermək; zəhər etmək.

versaufen *vt F* içkiyə xərcləmək.

versäumen *vt* 1. (*verpassen*) əlindən buraxmaq; unutmaq; fürsəti qaçırtmaq; gecikdirmək, ehmallıq etmək; 2. *nichts zu ~ haben* tələsməmək, lazımcına vaxtı olmaq.

Versäumnis, *das*; -ses, -se səhlənkərlıq, səhv, nöqsan, qüsür, ehmal; olma, gəlməmə, qəflət.

Versäumnisurteil, *das*; -(e)s, -e *jur.* qıyabi məhkəmə qərarı.

verschachern *vt F* bahaya satmaq.

verschachtelt *adj.* çətin, mürəkkəb.

verschaffen *vt* əldə etmək, tapmaq, qazanmaq, hasil etmək; *j-m e-n Job* ~ bir kəsə iş tapmaq; *sich (D) Respekt* ~ özünə hörmət qazanmaq.

verschalen *vt techn.* üz vurmaq.

Verschälung, *die*; -, -en üz vurma; qəlib (*Süd. : qalib*).

verschämt *adj.* utancaq, abırılı, həyalı, başısağğı.

verschandeln *vt* çirkinlətmək; eybəcər hala salmaq.

verschanzen *vt* səngərləmək, möhkəm etmək; *sich* ~ səngərdə yerləşmək, bir şeyin arxasında daldalanmaq; *fig. sich hinter e-r Sache* ~ bir şeyi bəhanə etmək, bəhanə dalında gizlənmək.

Verschanzung, *die*; - səngər; istəhkam xətti.

verschärfen *vt fig.* kəskinləşdirmək, gücləndirmək, ağırlaşdırmaq, şiddətləndirmək, gərginləşdirmək; *vr sich* ~ kəskinləşmək, ağırlaşmaq; pisləşmək.

Verschärfung, *die*; -, -en kəskinləşmə, ağırlaşma, şiddətlənmə, güclənmə,

gərginliyin artması; pisləşmə.

verscharren *vt* basdırmaq, quyulamaq.

verschätzen *vr sich* ~ səhv etmək, yanlış təxmin etmək.

verschaukeln *vt* aldatmaq.

verscheiden *vi* ölmək, rəhmətə getmək.

verschenken *vt* bağışlamaq, peşqəş etmək (*an A/-ə*).

verscherbeln *vt F* bir şeyi ucuz qiymətə satmaq.

verscherzen *vt sich (D) et.* ~ bir şeyi itirmək, əldən buraxmaq; *sich j-s Gunst* ~ bir kəsin iltifatını itirmək.

verscheuchen *vt* 1. hürkətmək, qovmaq, diskindirmək; 2. *fig.* qaçırtmaq.

verscheuern *vt F* ucuz qiymətə satmaq.

verschicken *vt* göndərmək, yollamaq.

verschieben *vt* 1. yerini dəyişdirmək, yerindən tərpətmək; 2. (*zeitlich*) başqa vaxta keçirmək, ertələmək, təxirə salmaq; 3. *fig. (Waren)* qeyri-qanuni surətdə satmaq; *vr sich* ~ yerini dəyişmək, tərpənmək; *der Teppich hat sich verschoben* xalça yerindən tərpənib.

Verschiebung, *die*; -, -en 1. (*Termin usw.*) başqa vaxta keçirmə, təxirə salma; 2. yer dəyiş(*dir*)mə, tərpənmə.

verschieden *adj.* fərqli, müxtəlif, cürbəcür, çeşidli, başqa, çoxnövlu, dürlü, dürlü-dürlü, savay; ~e *Möglichkeiten* başqa (*müxtəlif*) imkanlar; ~er *Meinung sein* başqa (*müxtəlif*) fikirlərə sahib olmaq; *Verschiedenes ist mir unklar* çox şeylər mənə aydın deyil, çeşidli şeylər mənə aydın deyil.

verschiedenartig *adj.* çoxnövlu, cürbəcür, başqa-başqa, çeşid-çeşid, dürlü-dürlü.

verschiedenfarbig *adj.* rəngbərəng, rəngarəng.

Verschiedenheit, *die*; -, -en ayrılıq, müxtəliflik, cürbəcürlük, başqalıq; fərq, təfəvüt.

verschiedentlich *adv.* bir neçə dəfə, dəfələrlə, müxtəlif vaxtlarda.

verschießen *vt* 1. (*Munition usw.*) at-

maq, atıb qurtarmaq; 2. *Sport* qol vura bilməmək; *vi* bozarmaq, rəngi qaçmaq, ağarmaq.

verschiffen *vt* gəmi ilə göndərmək, gəmiyə yükləmək.

Verschiffung, *die*; -, -*en* gəmi ilə daşınma, gəmi ilə göndərmə.

verschimmeln *vi* kif tutmaq, kif bağlamaq, kif atmaq, barlanmaq.

verschimmelt *adj.* kif atmış.

verschlafen¹ *vt* 1. yuxuya qalmaq; 2. *F* (*e-n Termin usw.*) yaddan çıxarmaq, unutmamaq.

verschlafen² *adj.* yuxulu, xumar; *fig.* gic, pərt.

Verschlafenheit, *die*; - giclik, pərtlik.

Verschlag, *der*; -(*e*)s, -*e* divarları taxtadan tikilmiş kiçik otaq.

verschlagen¹ *vt* 1. (*mit Brettern*) taxta ilə mıxlamaq; 2. (*Ball*) əyri vurmaq, hədəfə vurmamaq; *er hat den Ball ~ o*, topu əyri vurdu; 3. (*e-e Seite im Buch*) səhifə qaçırmmaq; 4. *j-m et. ~ bir kəsi bir şeyə düçar etmək (məruz etmək)*; *es verschlug mir die Sprache (heyrdən)* dilim tutuldu; *es verschlug mir den Appetit* bu, mənim iştahamı kəsdi; *es verschlägt nichts* zərəri yoxdur; *an e-n Ort ~ werden* təsadüfi olaraq bir yerə gəlib çıxmaq (*çatmaq*).

verschlagen² *adj.* hiyləgər, bic.

Verschlagenheit, *die*; - hiyləgərlik, biclik.

verschlammen *vi* çirklənmək, kirlənmək, ziğə batmaq.

verschlampen *vt* *F* 1. diqqətsizlikdən bir zadı (*şeyi*) itirmək; 2. baxmamaq, başlı-başına buraxmaq; *die Wohnung sieht verschlampt aus* mənzil baxımsız görünür.

verschlechtern *vt* pisləşdirmək; *vr sich ~ pisləşmək*, fənaləşmaq, bəterləşmək; gərginləşmək.

Verschlechterung, *die*; -, -*en* pisləş-(diril)mə, bəterləşmə; gərginləşmə.

verschleiern *vt* örtmək, gizlətmək; *vr sich ~ üzünü örtmək*.

verschleiert *adj.* 1. örtülü; 2. *fig.* du-

manlı, tüstülü.

Verschleierung, *die*; -, -*en* gizlətmə, gizlənmə, pərdələ(n)mə.

verschleimen *vt* bəlgəm ilə doldurmaq.

verschleimt *vt* bəlgəmli, bəlgəm ilə dolmuş.

Verschleiß, *der*; -*es*, -*e* yeyilmə; köhnəlmə.

verschleiß *vt* köhnəltmək, işlədib xarab etmək; *vi* köhnəlmək, xarab olmaq.

verschleppen *vt* 1. sürüyüb (*daşıyib*) aparmaq; 2. qaçırtmaq, oğurlamaq; 3. (*e-e Krankheit*) özü ilə daşımaq; *fig.* uzatmaq, işi uzatmaq, ləngitmək.

Verschleppung, *die*; -, -*en* sürüyüb aparma, süründürməçilik, get-gəl, gecikmə, ləngitmə; insan oğurluğu, insan qaçırtma.

Verschleppungstaktik, *die*; -, -*en* sürütmə siyasəti, süründürmə taktikası (*Süd. : taktiki*), uzatma siyasəti, ləngitmə taktikası.

verschleudern *vt* 1. dağıtmaq, israf etmək; 2. *H* ucuz qiymətə satmaq, dəyər-dəyməzinə satmaq.

verschließbar *adj.* qıfıllanan, bağlanan.

verschließen *vt* 1. qıfıllamaq, bağlamaq, cəftələmək; bərkitmək; 2. (*Augen, Ohren*) yummaq, bağlamaq; *vr sich ~ maraqsız olmaq*; *soyucq yanaşmaq*; *er verschließt sich uns gegenüber immer mehr o*, bizə qarşı get-gədə soyuyur; *sich e-r Sache ~ bir şeyi görüb-əşitmək* istəməmək, özünü korluğa-karlığa vurmaq.

verschlimmern *vt* pisləşdirmək, xarab etmək; *vr sich ~ pisləşmək*, ağırlaşmaq, şiddətlənmək, fənaləşmaq.

verschlingen *vt* udmaq, tıxmaq; *fig.* *ein Buch ~ kitabı tez-tez oxumaq*.

verschlissen *s.* *verschleiß*.

verschlossen *adj.* 1. bağlı, qıfıllı, başıbağlı, cəftəli; 2. *fig.* qaradınməz.

Verschlossenheit, *die*; - qaradınməzməzlik; soyuqluq.

verschlucken *vt* çəçəmək; *vr sich ~ boğza qaçmaq*, çəçəmək; *wie vom Erd-*

boden verschluckt birdən qeyb olmuş.

verschlungen *s. verschlingen.*

Verschluss, *der*; -es, -e **1.** (Deckel) qapaq; **2.** (Schloss) qifil, kilid; **3.** sürgü, çaxmaq; *unter ~ halten* bağlı saxlamaq, qifil altında saxlamaq.

verschlüsseln *vt* şifrələmək, rənz vermək, kodlaşdırmaq.

verschlüsselt *adj.* şifrələnmiş, rənzli.

Verschlüsselung, *die*; -, -en şifrələmə, rənz vermə.

Verschlusssache, *die*; -, -n gizli dosya, məhrəm dosya.

verschmachten *vi* susuzluqdan ölmək; aclıqdan-susuzluqdan ölmək.

verschmähen *vt* xor baxıb rədd etmək, qəbul etməmək; *ein Angebot ~* bir təklifi rədd etmək.

verschmelzen *vt* əritmək; *vi* ərimək; qarışmaq.

Verschmelzung, *die*; -, -en əri(t)mə; qarışma, qaynayıb-qarışma, qovuşma.

verschmerzen *vt* tablaşmaq; *et. ~ kön-nen* bir şeyə tablaşmaq, bir şeyi unutmaq.

verschmieren *vt* yaxmaq, batırmaq, bulamaq, bələmək; *verschmiert werden* bələnmək, boyanmaq.

verschmitzt *adj.* hiyləgər, bic, kələkbaz, nadürüst.

verschmutzen *vt* çirkətmək, çirkəndirmək; *vi* çirkəlmək.

verschmutzt *adj.* çirk, bulaşlıq.

Verschmutzung, *die*; -, -en çirkənmə, çirkəndir(il)mə, bulaşma.

verschnaufen *vi* dincəlmək; *vr sich ~* dincəlmək, nəfəs almaq.

verschneiden *vt* **1.** kəsmək; **2.** (Stoff) korrəlamaq; **3.** axta etmək; **4.** bir içkiyə başqa içkidən qatmaq.

verschneit *adj.* qarlı, qarla örtülü.

Verschnitt, *der*; -(e)s, -e **1.** (Abfall) qalıq; **2.** (von Branntwein) araq.

verschörkelt *adj.* bəzəkli, ziynətli; bəzəkli-düzəkli yazı.

verschnupft *adj.* zökəm; *fig.* ovqatı təlx, dilxor; *~ sein* zökəm olmaq.

verschnüren *vt* qaytanlamaq, qay-

tanla bağlamaq.

verschollen *adj.* itmiş, itgin (*itkin*) düşmüş; *adv.* xəbər-ətersiz; *~ sein* əllicə ayaqlı itmək, xəbər-ətersiz yoxa çıxmaq.

verschonen *vt* **1.** rahat qoymaq; **2.** (*am Leben lassen*) rəhm eləmək, aman vermək, bağışlamaq, əfv etmək; *verschont bleiben* qurtulmaq, xilas olmaq; qorunmaq (*von D/-den*).

verschöneren *vt* gözəlləşdirmək, bəzəmək.

verschönern *vt s. verschöneren.*

Verschönerung, *die*; -, -en gözəlləş-dir)mə.

verschossen *adj.* **1.** *s. verschießen*; **2.** rəngi solmuş, açlıq; **3.** *F* aşıq, bir kəsə vurulmuş; *in j-n ~ sein* bir kəsə vurulmaq.

verschrammen *vt* cırmaqlamaq.

verschränken *vt* (*Hände*) çarpazlaşdırmaq.

verschrauben *vt* burub bərkitmək.

verschreiben *vt* **1.** səhv yazmaq, yazı səhvi etmək; **2.** *med.* yazmaq; **3.** (*Bleistift usw.*) yazıb qurtarmaq; **4.** *jur.* vəsiyyəət etmək (*j-m et./bir kəsə bir şeyi*).

verschreibungspflichtig *adj.* reseptli, reseptə möhtac (*Süd. : nüsxəyə möhtac*).

verschrie(e)n *adj.* adı batmış, bədnam, adı pisə çıxmış.

verschroben *adj.* qəribə, əcaib.

verschrotten *vt* xırda (*yararsız*) şəkə salmaq, xırdalaşdırmaq.

verschrumpe(n) vi bürüşmək.

verschrumfelt *adj.* bürüşmüş.

verschüchtern *vt* qorxutmaq, hədələmək.

verschüchtert *adj.* qorxaq; gözü qorxmış.

verschulden *vt* *bir şeydə* təqsirkar olmaq, günahkar olmaq; *vr sich ~* borca düşmək, borc almaq, borc götürmək.

Verschulden, *das*; -s günah, təqsir; *mich trifft kein ~* mənim günahım yoxdur.

verschuldet *adj.* borclu (*an A/-ə*).

Verschuldung, *die*; - borc, borcluluq, borca batma.

verschütten *vt* 1. (*Flüssigkeit*) tökmək, dağıtmaq; 2. qumla örtmək.

verschüttet *adj.* qumla basdırılmış.

verschwägern *vr sich* ~ qohum olmaq (*mit D/kimləsə*).

verschwägert *adj.* qohum.

Verschwägerung, *die*; - qohumluq.

verschwand *s.* *verschwinden*.

verschwatzen *vt* boşboğazlıqla keçirmək.

verschweigen *vt* gizlətmək, yaymaq.

verschweißen *vt* qaynaq vermək.

verschwenden *vt* əbəs yerə sərf etmək, israf etmək, boş yerə xərcləmək, bada vermək, dağıtmaq, heçə çıxartmaq, heç etmək, itirmək.

Verschwender, *der*; -s, - bədxərc, israfçı.

verschwenderisch *adj.* bədxərcliklə, israfçılıqla; (*üppig*) bol; *adv.* ~ *umgehen mit -i* bol bol xərcləmək, -i dağıtmaq, bədxərclik etmək.

Verschwendung, *die*; - bədxərclik, israf(*çılıq*).

Verschwendungssucht, *die*; - bədxərclilik, israfçılıq.

verschwiegen *adj.* 1. dinməz, sakit, ağzı bərk; 2. (*Ort*) dinc, sakit.

Verschwiegenheit, *die*; - sirr verməzlik, dinməzlik, sakitlik.

verschwimmen *vi* (*vor den Augen*) bulanıq görmək, aydın görməmək; bir-birinə qarışmaq (*rənglər*).

verschwinden *vi* 1. yox olmaq, gözdən itmək, rədd olmaq, cim olmaq, çıxıb getmək, varıb getmək, əkilmək, itilmək; 2. *F mal* ~ *müssen* ayaqyoluna getmək, tualetə baş vurmaq; ~ *lassen* oğurlamaq; *verschwinde!* rədd ol!, dəf ol!

Verschwinden, *das*; -s yox olma, gözdən itmə, itmə, itib-bat olma, rədd olma, varıb getmə, əkilmə, itilmə.

verschwindend *adv.* : ~ *gering* / *wenig*

çox az, son dərəcə əhəmiyyətsiz.

verschwistert *adj.* bacı-qardaş.

verschwitzen *vt* 1. tərlətmək; ləkələmək; 2. *F* yaddan çıxartmaq; *F et.* ~ bir şeyi yaddan çıxarmaq.

verschwitzt *adj.* tərləmiş, tərbasmış; ləkəli.

geschwollen *adj.* şişmiş.

geschwommen *adj.* bulanlıq, qeyri-müəyyən.

geschworen *adj.* *s.* *verschwören*.

geschwören *vi* and içmək, söz vermək; *vr sich* ~ sui-qəsd təşkil etmək.

Verschwörer, *der*; -s, - sui-qəsdçi, qəsdçi.

geschwörerisch *adj.* sui-qəsdçiliklə, sui-qəsdçi.

Verschwörung, *die*; -, -en sui-qəsd, qəsd, dilbirlilik.

geschwunden *s.* *verschwinden*.

versehen *vt* 1. (*Aufgabe*) yerinə yetirmək, icra etmək; -ə baxmaq; 2. təhiz etmək (*j-n mit et. / bir kəsi bir şey ilə*); *vr sich* ~ 1. yanılmaq, səhv etmək; 2. təmin etmək, özü üçün ehtiyat görmək, tədarük görmək (*mit D/bir şeyi*).

Versehen, *das*; -s səhv, xəta etmə, xata; *aus* ~ səhv olaraq, səhvən, istəmədən.

versehentlich *adj.* səhv, yanlış; *adv.* səhvən, bilmədən.

versehrt *adj.* əlil, şikəst; yaralı.

Versehrte, *der u. die*; -n, -n şikəst, əlil.

verselbständigen *vr sich* ~ müstəqil olmaq; azad peşə seçmək.

versenden *vt* yollamaq, göndərmək.

Versendung, *die*; - yollama, göndər(il)mə.

versengen *vt* oda vermək, yandırmaq, alazlamaq.

versenken *vt* 1. (*Schiff*) batır(t)maq; 2. endirmək, sallamaq; *vr sich* ~ *fig.* fikrini bir şeyə toplamaq (*in A/-ə*); (*in Gedanken*) dalmaq.

Versenken, *das*; -s batır(ıl)ma.

Versenkung, *die*; - *fig.* *in der* ~ *verschwinden* yox olmaq, görünməmək, itib-batmaq, unudulmaq.

versessen *adj.* : *auf j-n / et. ~ sein* bir kəsin/şeyin düşgünü olmaq (*dəlisi olmaq*), qanımaq.

versetzen *vt* **1.** yerini dəyişdirmək; **2.** (*ins Ausland usw.*) başqa yerə göndərmək, köçürmək; **3.** (*Schüler*) yuxarı sinifə keçirmək; **4.** (*Pflanzen*) başqa yerə əkmək; **5.** (*vergebens warten lassen*) boş yerə gözlətmək; **6.** (*in Aufregung, Trauer usw.*) gətirmək; **7.** (*Schlag*) endirmək; **8.** (*j-n in die Lage*) imkan yaratmaq (*et. zu tun/ bir kəsə bir şeyi etməyə*); **9.** (*et. als Pfand*) girov qoymaq; **10.** (*vermischen*) qarışdırmaq (*mit D/İlə*); **11.** (*erwidern*) cavab vermək; *vr sich ~ yerinə qoymaq*; *sich in j-s Situation/Lage ~ bir kəsin vəziyyətini nəzərə almaq*, özünü bir kəsin yerinə qoymaq; *j-n in den Ruhestand ~ kimisə təqaüdə çıxarmaq*; istefaya buraxmaq.

Versetzung, *die*; -, -*en* **1.** yerini dəyişmə; başqa vəzifəyə keçirmək; **2.** (*Schule*) yuxarı sinifə keçirmək; ~ (*in, auf*) *nach -ə* təyin etmə, -ə qoyma.

verseuchen *vt* (*mit Gift*) *bir şeyi bir şeylə zəhərləmək*; (*mit Epidemie*) *yo-luxdurmaq*; (*mit Radioaktivität*) *yaymaq*; (*verschmutzen*) *çirklətmək (geniş mənada)*.

Verseuchung, *die*; -, -*en* *zəhərlənmə*; *bulanma*; *yayılma*.

verseucht *adj.* *zəhərli*; *bulanlıq*.

Versfuß, *der*; -*es*, -*e* *lit. bölgü*.

Versicherer, *der*; -*s*, - *siğortaçı*.

versichern *vt* **1.** *siğortalamaq*; **2.** (*j-m et.*) *söz vermək*; *and içmək*; *yəqinlik vermək*, *əminlik vermək*, *əmin etmək*; *ich ver- sichere Ihnen, dass...* *mən sizə söz verirəm ki...;* *vr sich ~ 1.* *özünü siğortalamaq*; **2.** (*sich vergewissern*) *yəqin etmək*.

versichert *adj.* *siğorta edilmiş*, *siğortalı*.

Versicherung, *die*; -, -*en* **1.** *siğorta*; **2.** *inandırma*; *söz vermə*.

Versicherungsagent, *der*; -*en*, -*en* *siğorta nümayəndəliyi*.

Versicherungsbedingungen, *die/pl.* *si-*

ğorta şərtləri.

Versicherungsbetrug, *der*; -(*e*)*s* *siğorta şirkətini aldatma*.

Versicherungsgesellschaft, *die*; -, -*en* *siğorta şirkəti*.

Versicherungsnehmer, *der*; -*s*, - *siğorta etdirən*.

versicherungspflichtig *adj.* *siğorta ol(un)malı (etdirilməli)*.

Versicherungspolice, *die*; -, -*n* *siğorta şəhadətnaməsi*.

Versicherungsprämie, *die*; -, -*n* *siğorta mükafatı*.

Versicherungsschein, *der*; -(*e*)*s*, -*e* *s. Versicherungspolice*.

Versicherungsvertrag, *der*; -(*e*)*s*, -*e* *siğorta müqaviləsi*.

versickern *vi* *sızib keçmək*, *sızıb yox olmaq*, *sızmaq*.

versieben *vt* *F 1.* (*Termin usw.*) *diq-qətsizlikdən unutmaq (yaddan çıxartmaq)*; **2.** *müvəffəqiyyətsizliklə sona çatdırmaq*, *uğursuz qalmaq*.

versiegeln *vt* **1.** *möhürləmək*; *bağlamaq*, *damğalamaq*; **2.** *techn.* *üstünü lakla örtmək*, *lak sürtmək*.

versiegelt *adj.* *möhürlü*, *damğalı*.

versiegen *vi* *qurumaq*, -*in* *suyu çəkil-mək*, *tükənmək*.

versiert *adj.* *təcrübəli*, *məlumat sahibi*.

versilbern *vt* **1.** *gümüşə tutmaq*, *gümüşləmək*; **2.** *F* *satıb pula çevirmək*.

versinken *vi* *batmaq*, *dalmaq (in A/-ə)*; *fig.* *varmaq*.

versinnbildlichen *vt* *simvollaşdırmaq*.

Versinnbildlichung, *die*; - *əyaniləşdir-mə*, *simvollaşdırma*.

Version, *die*; -, -*en* **1.** (*Variante*) *tərz*, *variant*; *şərh*, *təfsir*; **2.** *deyim*, *rəvayət*.

versippt *adj.* *qohum*.

versklaven *vt* *qul etmək*, *kölələşdir-mək*.

Versklavung, *die*; - *qul etmə*.

Verskunst, *die*; - *şairlik*.

Versmaß, *das*; -*es*, -*e* *lit. ölçü*; *bənd*.

versoffen *adj.* *araq içən*; *əyyaş*.

versohlen *vt* *F* *kötəkləmək*; *j-n ~ bir*

kəsi kötəkləmək.

versöhnen *vt* barışdırmaq; *sich* ~ barışmaq (*mit D/ilə*).

versöhnlich *adj.* barışdırıcı, barışcıl.

Versöhnlichkeit, *die*; - barışiq.

Versöhnung, *die*; -, -*en* barış, barışma, barışiq, barışdırıcılıq.

versonnen *adj.* fikirli, fikri dağınıq, dalğın.

versorgen *vt* təmin etmək; -*ə* baxmaq, geyindirib-keçindirmək, dolandırmaq (*mit D/nə iləsə*); *er hat 3 Kinder zu* ~ o, üç uşağa baxmalıdır, o, üç uşağı dolandırmalıdır; *sich* ~ özünü təmin etmək, özünü üçün təmin etmək, özünə baxmaq.

Versorger, *der*; -*s*, - aile dolandıran, ailəni təmin edən.

Versorgung, *die*; - təminat, xidmət, -*ə* baxma, geyindirib-keçindirmə; dolanaçaq; təmin etmək (*edilmə*); təchiz etmək, təchizat.

Versorgungsempfänger, *der*; -*s*, - dövlətdən maaş alan təqaüdü; ictimai təminat hüququ olan.

Versorgungsgüter, *die/pl.* ərzaq malları.

Versorgungsnetz, *das*; -*es*, -*e* təchizat şəbəkəsi, təminat şəbəkəsi.

verspachteln *vt* *F* yemək.

verspannen *vt* *techn.* gərginləşdirmək, yığmaq.

verspannt *adj.* gərgin.

verspäten *vr* *sich* ~ gecikmək, gec qalmaq, yubanmaq; *fig.* dabanına daş dəymək; *vt* yubatmaq, ləngitmək, gecikdirmək.

verspätet *adj.* gecikmiş, gec.

Verspätung, *die*; -, -*en* gecikmə; *10 Minuten* ~ *haben* 10 dəqiqə gecikmək (*yubanmaq*).

verspeisen *vt* yeyib qurtarmaq.

verspekulieren *vr* *sich* ~ zərər etmək, ziyan qoymaq; *fig.* səhv etmək.

versperren *vt* 1. bağlamaq; *die Tür* ~ qapını bağlamaq; 2. qabağını tutmaq, çəpərləmək, qarşısına sədd qoymaq (*çəkmək*).

verspielen *vt* 1. (*beim Spiel*) uduzmaq; 2. (*Glaubwürdigkeit* usw.) əldən vermək, itirmək; 3. *bei j-m verspielt haben* bir kəsin yanında etibardan düşmək.

verspielt *adj.* 1. şuluq; ~*es Kind* şuluq uşaq; 2. (*lustig*) şəh, fərəhli.

verspinnen *vt* 1. əyirmək; *Baumwolle* ~ yün əyirmək; 2. fikirləşmək, düşünmək; *sich in Gedanken* ~ xəyala dalmaq.

versponnen *adj. fig.* dalğın, çox fikirləşən.

verspotten *vt* ələ salmaq, lağa qoymaq, atmaca atmaq, rixşənd (*istehza*) eləmək, masqaraya qoymaq; *F* diş(*ini*) ağartmaq, hoydu-hoyduya götürmək.

Verspottung, *die*; -, -*en* lağa qoyma, ələ salma, rixşənd, istehza, atmaca.

versprach *s. versprechen.*

versprechen *vt* söz vermək, vəd etmək, əmin etmək, vədə vermək, ilğar vermək; (*verloben*) deyikləmək; *sich zu viel* ~ gözləmək (*von D/-dən bir zadı, bir şeyi*); *vr sich* ~ səhv demək, ağızından qaçırtmaq, caymaq.

Versprechen, *das*; -*s*, - söz vermə, vədə, vəd, əhd, əhd-peyman, ilğar; deyikləmə *sein* ~ *halten* sözünə əməl etmək; *das* ~ *brechen* vədəsinə xilaf çıxmaq, sözünü dala götürmək, döngələmək, əhdinə vəfa etməmək; (*bei einer Geschäfts-angelegenheit*) dəbbə etmək.

Versprecher, *der*; -*s*, - səhv demə (*danışma*), ağızından qaçırtma.

Versprechung, *die*; -, -*en* : *j-m große* ~*en machen* kiməsə böyük vədələr vermək; *F* dodu gəlmək, düdük vermək.

versprengen *vt* səpmək; dağıtmaq.

verspritzen *vt* çiləmək, səpmək, fışqırtmaq.

versprochen *s. versprechen.*

versprühen *vt* səpmək, çiləmək.

verspüren *vt* duymaq, hiss etmək.

verstaatlichen *vt* milliləşdirmək, dövlet sərəncamına (*ixtiyarına*) keçirmək.

Verstaatlichung, *die*; -, -*en* milliləşdir(mə), dövlet ixtiyarına keçirmə.

verstädtern *vi* şəhərləşmək, şəhər

həyatına adət etmək; *vt* şəhərləşdir-mək .

Verstädterung, *die*; -, -en şəhərləşmə.

Verstand, *der*; -(e)s ağıl, idrak, dərrakə, əql, zəka, fərasət, us, qavrayış, anlaşıq, fəhm, beyin, dərk, düşüncə, huş; *fig.* dimağ; *nicht bei ~ sein* ağılı başında olmamaq; *den ~ verlieren* aqlını itirmək, dəli olmaq; *scharfer ~* fərasət, kəskin zəka, kəskin düşüncə gücü.

Verstandeskraft, *die*; -, -e dərrakə qüvvəsi, ağıl (*düşüncə*) qüvvəsi (*gü-cü*).

verstandesmäßig *adj.* ağıl kəsən, ağı-la sığan, rasional.

Verstandesmensch, *der*; -en, -en ger-çəkçi, realist.

verständnis *adj.* 1. ağıl kəsən; 2. (*Per-son*) ağıllı, dərrakəli, ağıllı-başlı.

verständigen *vt* (*j-n*) bir kəsə xəbər vermək (*von D/-dän*), bir kəsə bildir-mək, andırmaq; *den Arzt ~* həkim ça-ğırmaq; *vr sich ~ 1. (sich einigen)* razılaşmaq, razılığa gəlmək, yollaşmaq, curlaşmaq (*über A/ bir şey haqda*), an-laşmaq; yola getmək; 2. xəbərləşmək; *sich auf Deutsch ~* alman dilində an-laşmaq (*danışmaq*).

Verständigkeit, *die*; - ağıllılıq; kamal-lılıq.

Verständigung, *die*; - 1. xəbər vermə, bildirmə; 2. (*Einigung*) saziş, razılıq, an-laşma, düzəliş; 3. (*Telefon*) bir-birini yaxşı eşitmə; *die ~ am Telefon war sehr gut* telefonda hər şey aydın eşidilirdi.

verständigungsbereit *adj.* danışqlar aparmağa razı olan, sazişə hazır.

verständlich *adj.* aydın, başa düşü-lən, anlaşıqlı; *j-m et. ~ machen* bir kəsə bir şeyi başa salmaq (*anlatmaq, hali etmək*); *schwer ~* çətin başa düşülən; *sich ~ machen* öz fikrini anlatmaq.

verständlicherweise *adj.* təbii olaraq.

verständnis, *das*; -ses başa düşmə, anlama, anlaq, düşüncə; *ich habe ~ für s-e Probleme* onun məsələlərini başa düşürəm (*anlayıram*).

verständnisinnig *adj.* başadüşən, işin

iç üzünü (*mahiyyətini, mənasını*) anla-yan.

verständnislos *adj.* başa düşməyən; dərrakəsiz, qanmaz; hissiz; boş.

Verständnislosigkeit, *die*; - anlaşılmazlıq, başa düşməməzlik.

verständnisvoll *adj.* başa düşən, qa-nan, düşüncəli; həssas.

verstärken *vt* gücləndirmək; artırmaq; çoxaltmaq, şiddətləndirmək; dayanıq-laşdırmaq.

Verstärker, *der*; -s, - (*Radio*) güclən-dirici.

Verstärkung, *die*; -, -en 1. qüvvətlən-mə, güclənmə; 2. *mil.* kömək, yardım.

verstauben *vi* tozlanmaq, tozla ör-tülmək.

verstaubt *adj.* tozlu, toz basmış; köhnə.

verstauchen *vt* burxulmaq; *ich habe mir den Knöchel verstaucht* topuğum burxulub.

Verstauchung, *die*; -, -en burxulma, çıxıq.

verstauen *vt* yerləşdirmək, yükləmək, yük vurmaq; *er hat das ganze Gepäck im Auto verstaute* o, yükün hamısını maşına vurdu.

Versteck, *das*; -(e)s, -e sığınacaq, sığı-naq, saxlanılan yer, dalda, dalda-bu-caqda, daldalanacaq, xəfə, xəfa; pus-qu, marıq, girəvə, bərə; ~ *spielen* giz-lənpaç oynamaq; *fig.* gizlətmək.

verstecken *vt* gizlətmək, daldalamaq; üstünü basdırmaq (*vor D/-dän*); *vr sich ~* gizlənmək, daldalanmaq.

Verstecken, *das*; -s gizlənpaç.

Versteckspiel, *das*; -(e)s, -e gizlənpaç, gizlənpaç.

versteckt *adj.* gizlin, gizlədilmiş, gö-rünməz; əl altından, gözaltı, batında; *adv.* için-için.

verstehen *vt* 1. başa düşmək, qanmaq, anlamaq, qavramaq, dərk etmək; 2. (*deutlich hören*) eşitmək; *ich verstehe kein Wort* heç bir şey eşitmirəm; 3. (*wissen*) bacarmaq, əlindən gəlmək, bilmək; *s-n Beruf gut ~* ixtisasını yaxşı bacarmaq; *es ~ zu Inf. . .etməsini* bacar-

maq; *zu* ~ *geben* anlatmaq, işarə etmək; *Spaß verstehen* zarafat bilmək; *vr sich (gut)* ~ bir-birini yaxşı başa düşmək, bab olmaq; *F* birisi ilə düz gəlmək; *sich auf et.* ~ bir şeydən başı çıxmaq; *was* ~ *Sie unter (D)* -*dən* nə başa düşürsünüz?; *es versteht sich von selbst* bu aydın bir şeydir, izaha ehtiyacı yoxdur; *bitte* ~ *Sie mich nicht falsch!* xahiş edirəm məni yanlış başa düşməyin!

versteifen *vt* 1. sərtləşdirmək; quruyub qalmaq; 2. *techn.* möhkəmləndirmək; payalamaq; *vulg.* (*Penis*) durğuzmaq; *vr sich* ~ 1. sərtləşmək; (*Penis*) durmaq; 2. *sich auf et.* ~ inad göstərmək; tərslik etmək.

versteigen *vr sich* ~ 1. (*beim Bergsteigen*) azmaq, həddindən artıq yuxarı qalxmaq; 2. *fig.* həddini aşmaq; *sich zu der Behauptung* ~, *dass...* həddini aşıb, iddia etmək kl...

versteigern *vt* hərraca qoymaq.

Versteigerung, *die*; -, -*en* hərrac.

versteinern *vt* daşa dönmək, daşlaşmaq.

versteinert *adj.* daşa dönmüş, daşlaşmış; *wie* ~ *dastehen* donub qalmaq.

Versteinerung, *die*; -, -*en* daşa dönmə, daşlaşma, fosil olma.

verstellbar *adj.* tənzim edilən.

verstellen *vt* 1. (*versperren*) qabağını kəsmək (*bağlamaq*); 2. (*umstellen*) yerini dəyiş(dir)mək, başqa yerə qoymaq; 3. (*falsch einstellen*) qaydadan çıxartmaq, nizamını pozmaq; 4. (*Stimme*) dəyişdirmək; *vr sich* ~ yalandan özünü göstərmək, riyakarlıq etmək, donu girmək, özünü tülkülüyə vurmaq.

Verstellung, *die*; -, -*en* ikiüzlülük, riyakarlıq, tülkülük.

versterben *vi* ölmək, rəhmətə getmək.

versteuern *vt* vergi vermək.

verstiegen *adj.* qəribə, qeyri-adi; şişdirilmiş.

verstimmen *vt* 1. (*verärgern*) acıqlandırmək, əhvali-ruhiyyəni pozmaq; 2. *mus.* kökdən salmaq.

verstimmt *adj.* 1. *mus.* kökdən düşmüş; 2. (*Magen*) mədə pozğunluğu; 3. (*verärgert*) acıqlı, hirsli.

Verstimmung, *die*; -, -*en* pozğunluq, kefsizlik; tutqunluq.

verstockt *adj.* tərs, inadçı.

Verstocktheit, *die*; - tərslik.

verstoehlen *adj.* gizli, üstörtülü, sirrli; *adv.* gizlincə, xəlvəti.

verstopfen *vt* 1. (*Abfluss usw.*) tıxamaq, qapamaq; 2. (*Straße*) bağlamaq.

verstopft *adj.* 1. *med.* qəbzlik, qarnı işləməmə; 2. (*Nase*) tutulmuş; *meine Nase ist* ~ burnum tutulubdur; 3. (*Abfluss*) qapanmış, tutulmuş.

Verstopfung, *die*; -, -*en* 1. tıxa(n)ma; 2. *med.* qəbzlik.

verstorben *adj.* ölmüş, rəhmətlik.

Verstorbene, *der u. die*; -*n*, -*n* rəhmətlik, dünyasını dəyişmiş; *die* ~*n* ölənlər, rəhmətə gedənlər, əmvat *pl.*

verstört *adj.* özünü itirmiş, şaşqın.

Verstoß, *der*; -*es*, -*e* poz(ul)ma, pozuculuq, zidd getmə (*gegen A/nəyəyə*).

verstoßen *vt* qovmaq, rədd etmək, qəbul etməmək, *aus der Familie* ~ ailədən qovmaq; *vi* pozmaq, zidd getmək.

verstreben *vt* dayaq vurmaq, dayaq vermək.

Verstrebung, *die*; -, -*en* dayaq.

verstreichen *vt* 1. (*Farbe, Honig usw.*) sürtmək; 2. (*Mauerriss*) suvamaq, mahlamaq; *vi* (*Zeit*) keçmək.

verstreuen *vt* səpələmək, dağıtmaq.

verstreut *adj.* səpələnmiş, dağılımış, dağınıq.

verstricken *vt* 1. (*Garn, Wolle*) *toxuyanda* işlətmək; 2. *fig.* cəlb etmək, dolandırmək (*j-n in A/bir kəsi bir işə*); *vr sich* ~ dolaşmaq, ilişmək.

Verstrickung, *die*; -, -*en* dolaşma, ilişmə.

verstümmeln *vt* 1. şil-küt etmək, şikəst etmək;; 2. (*Text*) təhrif etmək.

verstümmelt *adj.* şikəst.

Verstümmelung, *die*; -, -*en* şikəstlik.

verstummen *vi* lal olmaq, səsi kəsilmək; kəsilmək.

Versuch, *der*; -(e)s, -e 1. təşəbbüs; cəhd; əl atmaq; 2. (*Probe*) sınaq, təcrübə, imtahan; *e-n ~ machen* təcrübə aparmaq (*mit D/nədəsə*).

versuchen *vt* 1. cəhd etmək; sınaqmaq, təcrübə etmək (*aparmaq*); imtahan etmək, yoxlamaq; 2. (*kosten*) dadına baxmaq; *den Wein ~* şərabi dadmaq (*yoxlamaq*); *versucht sein, sich versucht fühlen zu -etməyə* həvəsli olmaq.

Versuchsballon, *der*; -s, -s təcrübə (*yoxlama*) şarı.

Versuchskaninchen, *das*; -s, - üzərində təcrübə aparılan dovşan; *fig.* təcrübə obyektii.

Versuchsstadium, *das*; -s, -*dien* təcrübə mərhələsi.

Versuchstier, *das*; -(e)s, -e üzərində təcrübə aparılan heyvan.

versuchsweise *adv.* təcrübə üçün, təcrübə kimi; təcrübə məqsədilə.

Versuchszweck, *der*; -(e)s, -e : *zu -en* təcrübə məqsədilə.

Versuchung, *die*; -, -*en* nəfs, həvəs, cəlb edilmə; *in ~ geraten* həvəsə gəlmək, həvəslənmək (*zu Inf./-məyə*).

versumpfen *vi* 1. bataqlaşmaq, batlaqlaşmaq; 2. *fig.* pis vəziyyətə düşmək.

versündigen *vr sich ~* günah etmək (*an D/nədəsə*), günah iş görmək, xata eləmək, günaha batmaq.

versunken *s. versinken*; *adj.* batmış; *fig.* dalğın; *~ in Gedanken* fikir dünyasına batmış, fikrə dalmış.

Versunkenheit, *die*; - dalğınlıq.

versüßen *vt* şirinləşdirmək; *fig.* gözəlləşdirmək.

vertagen *vt* sonraya salmaq, təxirə salmaq, başqa vaxta keçirmək.

Vertagung, *die*; -, -*en* təxirə salma, sonraya salma, başqa vaxta keçirmə.

vertauschen *vt* 1. (*versehentlich*) dəyişmək; 2. əvəz etmək.

verteidigen *vt* müdafiə etmək, qorumaq; *vr sich ~* özünü müdafiə etmək, özünü qorumaq (*gegen A / kimdənsə /*

nədənsə).

Verteidiger, *der*; -s, - müdafiəçi; havadar.

Verteidigung, *die*; - müdafiə, qoru(n)-ma.

Verteidigungsausgaben *die/pl.* müdafiə xərcləri, müdafiə üçün ayrılan xərclər, hərbi büdcə.

verteidigungsbereit *adj.* müdafiəyə hazır.

Verteidigungsbündnis, *das*; -*ses, -se* müdafiə ittifaqı.

Verteidigungskrieg, *der*; -(e)s, -e özünü müdafiə müharibəsi; ədalətli müharibə.

Verteidigungsminister, *der*; -s, - müdafiə naziri.

Verteidigungsministerium, *das*; -s, *ri-en* müdafiə nazirliyi.

Verteidigungspolitik, *die*; - müdafiə siyasəti.

Verteidigungswaffe, *die*; -, -*n* müdafiə silahı.

verteilen *vt* paylamaq, paylaşdırmaq; bölmək, bölüşdürmək, dağıtmaq, yer-böyer etmək.

Verteiler, *der*; -s, - 1. bölüşdürən, paylaşdırıcı, bölücü, dağıdıcı; 2. *techn.* paylaşdırıcı.

Verteilernetz, *das*; -*es, -e* paylaşdırıcı şəbəkə, paylaşdırma məntəqəsi.

Verteilung, *die*; - paylama, paylaşdırma, dağıtma; bölmə, bölüş.

verteuern *vt* bahalandırmaq, qiymətini qaldırmaq; *sich ~* bahalaşmaq.

Verteuerung, *die*; - bahalanma; bahalıq, qiymətlərin artması.

verteufeln *vt* pis demək, pisləmək.

verteufelt *adj.* son dərəcə pis, dəhşətli; *adv.* *F* çox, artıq, xeyli; *er ist in e-r ~ schwierigen Lage* o, çox çətin bir vəziyyətdədir.

vertiefen *vt* dərinləşdirmək; *vr sich ~* dərinləşmək; *fig.* dərinə getmək; *sich in Gedanken ~* fikrə dalmaq.

vertieft *adj.* dalğın (*in A/-ə*).

Vertiefung, *die*; -, -*en* çuxur, dərinlik, batqın; dərinləş(dir)mə.

vertiert *adj.* (*Mensch*) vəhşiləşmiş.

vertikal *adj.* vertikal, əmudi, şaquli.

Vertikale, *die; -n, -n* əmudi xətt, şaquli xətt.

vertilgen *vt* 1. yox etmək, məhv etmək; 2. *fig. F (Essen)* yeyib qurtarmaq, silib-süpürmək.

Vertilgung, *die; -* qırma, məhv etmə.

vertippen *vr sich* ~ səhv etmək, çap səhvi etmək.

vertönen *vt* musiqiyə salmaq, bəstələmək.

Vertonung, *die; -* musiqiyə salma; səsləndirilmə.

vertracket *adj.* qarışıq, dolaşiq.

Vertrag, *der; -(e)s, -e* müqavilə, saziş, şərtnamə, qərardad, əhd, əhdnamə, əqd; *e-n* ~ *abschließen* müqavilə (*əhd / əqd*) bağlamaq; *der* ~ *von Türkmentchai* Türkmənçay əhdnaməsi.

vertragen *vt* 1. dözmək, təhəmmül etmək; 2. (*Essen*) həzm etmək; 3. (*Spaß*) zarafat bilmək; *vr sich* ~ bir-biri ilə yola getmək, anlaşımaq; *sich mit j-m wieder* ~ bir kəslə barışmaq.

vertraglich *adj.* müqavilədən irəli gələn; *adv.* müqaviləyə görə (*dair*), müqaviləyə müvafiq olaraq.

verträglich *adj.* 1. qılıqlı, yolagedən; 2. (*Essen*) həzm olan.

Verträglichkeit; *die; -* yolagedənlik.

Vertragsabschluss, *der; -es, -e* müqavilənin bağlanması.

Vertragsbruch, *der; -s, -e* sazişin pozulması.

vertragsbrüchig *adj.* sazişi pozan.

vertragsgemäß *adj.* müqaviləyə uyğun olaraq; *adv.* müqaviləyə görə.

Vertragstext, *der; -(e)s, -e* müqavilə mətni.

vertragswidrig *adj.* müqaviləyə zidd, müqavilənin ziddinə.

Vertragsurkunde, *die; -n* müqavilənamə.

vertrauen *vi* inanmaq, etibar etmək, güvənmək, etimad etmək, xatircəm olmaq (*D, auf A/-ə*).

Vertrauen, *das; -s* inam, etimad, gü-

vən, etibar (*auf A, zu D/-ə*); *zu j-m* ~ *haben* bir kəsə inanmaq, etimad eləmək, bel bağlamaq; *im* ~ *gesagt* öz aramızda qalsın; *im* ~ *auf A* -*ə* inanaraq; *kein* ~ *haben* gözü su içməmək, etibar etməmək; *volles* ~ tam inam.

vertrauenerweckend *adj.* inandırıcı, etibarlı.

Vertrauensarzt, *der; -es, -e* sığorta həkimi.

Vertrauensbruch, *der; -(e)s, -e* inamı itirmə, etibar pozma.

Vertrauensfrage, *die; -, -en* *pol.* etimad rəyi.

Vertrauensmann, *der; -(e)s, -leute* vəkil edilmiş şəxs, inanılmış adam; əmanətdar.

Vertrauensperson, *die; -, -en* *s.* *Vertrauensmann*.

Vertrauenssache, *die; -* inam məsələsi, etibar məsələsi.

vertrauensselig *adj.* inanan, sadəqəbli.

vertrauensvoll *adj.* 1. inamla dolu, ümidlə dolu; ~ *in die Zukunft blicken* gələcəyə inamla (*ümidlə*) baxmaq; 2. etibarlı, əmin.

Vertrauensvotum, *das; -s, -ten* etimad rəyi (*votumu*), etimadnamə.

vertrauenswürdig *adj.* inanmalı, etibara layiq, arxayın adam, dürüst adam, əmanətdar, əmin; *F* halal süd əmmiş.

vertraulich *adj.* 1. (*geheim*) gizli, məxfi; 2. səmimi, yaxın.

Vertraulichkeit, *die; -, -en* 1. *nur sg.* (*Diskretion*) gizlilik; 2. yaxınlıq.

verträumen *vt* (*Zeit*) xəyallarla keçirmək.

verträumt *adj.* 1. dalğın, xəyalpərəst; 2. (*Ort*) sakit, aram, xoşa gələn yer.

vertraut *adj.* 1. yaxın, tanış, səmimi; alışqan; bağırbadaş, doğma; *veralt.* ey-mən; 2. *j-n mit et.* ~ *machen* bir kəsi bir şey ilə tanış etmək; *sich mit et.* ~ *machen* bir zad (şey) ilə tanış olmaq, yaxınlıq etmək; alışmaq.

Vertraute, *der u. die; -n, -n* səmimi dost, sirdaş, bağırbadaş, canbir; vəkil.

Vertrautheit, *die*; -, *-en* yaxınlıq; səmimiyyət, səmimilik.

vertreiben *vt* 1. qovmaq, qaçırmaq, dəf etmək, rədd etmək; 2. (*Zeit*) keçirtmək, vurnuxmaq, nə işə bir şeylə məşğul olmaq; dolanmaq; *F* dümələnmək, dümük olmaq; 3. *H* satmaq, dağıtmaq; *vertrieben werden* qovulmaq.

Vertreibung, *die*; -, *-en* qov(ul)ma, dərbəderlik.

vertretbar *adj.* qəbul ola bilən; qanuni, bəraət qazanmış; *e-e ~e Entscheidung* qəbul ola bilən qərar.

vertreten¹ *vt* 1. təmsil etmək; bir kəsin yerində olmaq, yerini tutmaq; 2. *jur.* vəkalət etmək; *die Ansicht ~, dass..* bu fikrin tərəfdarı olmaq ki... .

vertreten² *vt* 1. *sich den Fuß* ~ ayağını burxutmaq; 2. *sich die Beine* ~ qalxıb dolanmaq, gəzib dolanmaq.

Vertreter, *der*; *-s, -* 1. nümayəndə, vəkil; müavin; əvəz; 2. *H* agent.

Vertretung, *die*; -, *-en* nümayəndəlik, vəkillik; əvəz.

vertretungsweise *adj.* vəkalətən, vəkil olaraq.

Vertrieb, *der*; *-(e)s, -e* satış.

Vertriebene, *der u. die*; *-n, -n* köçkün, qovulmuş şəxs, sığınan, cəlayi-vətən, didərgin, çöllərə düşmüş, dərbəder düşmüş.

vertrimmen *vt* *F* döymək.

vertrinken *vt* pulunu içkiyə xərcləmək.

vertrocknen *vi* qurumaq.

vertrocknet *adj.* qurumuş.

vertrödeln *vt* (*Zeit*) *F* vaxtını boş yerə keçirmək.

vertrösten *vt* ümid vermək, təsəlli vermək (*auf A/ bir zad/şey üçün*).

vertrotteln *vi* sarsaqlamaq, səfəhləmək.

vertrottelt *adj.* *F* sarsaq, səfeh.

vertun *vt* 1. (*Geld*) boş yerə xərcləmək; 2. (*Zeit*) boş yerə keçirmək; *vr sich* ~ səhv etmək, yanılmaq.

vertuschen *vt* ört-basdır etmək, gizlətmək.

verübeln *vt*: *j-m et.* ~ bir kəsin bir işi-

ni pisləmək, bir kəsdən bir şey üçün acıqlı olmaq, küsmək.

verüben *vt* etmək; *ein Verbrechen* ~ cinayət etmək; *Selbstmord* ~ intihar etmək, özünü öldürmək.

verulken *vt* ələ salmaq, lağa qoymaq.

verunglimpfen *vt* böhtan atmaq, adını pisə çıxarmaq, iftira etmək, rüsvay etmək, ləkələmək, xar etmək.

Verunglimpfung, *die*; -, *-en* bir kəsin adını pisə çıxarma, böhtan atma, rüsvay etmə, iftira, xar etmə.

verunglücken *vi* 1. qəzaya uğramaq; *tödlich* ~ ölümcül qəzaya uğramaq, ölüm qəzasına uğramaq; 2. *fig.* baş tutmamaq, olmamaq.

verunreinigen *vt* çirkəndirmək, kirləndirmək.

Verunreinigung, *die*; -, *-en* çirkəltmə, çirkəndirmək.

verunsichern *vt* çaşdırmaq, azdırmaq.

verunstalten *vt* pozmaq, eybəcərləşdirmək, deforme etmək.

veruntreuen *vt* sui-istifadə etmək, başqasının əmlakını mənimsəmək, əmanətə xəyanət etmək, baydırmaq.

Veruntreuung, *die*; -, *-en* sui-istifadə etmə, israfçılıq; oğurlama.

verunzieren *vt* çirkinləşdirmək, eybəcərləşdirmək.

verursachen *vt* səbəb olmaq, bais olmaq; *Unzufriedenheit* ~ narazılıq oymaq, narazılığa bais olmaq.

verurteilen *vt* 1. məhkum etmək (*zu D/-ə*); 2. (*tadeln*) danlamaq, məzəmmət etmək, qınamaq; *verurteilt werden* məhkum olmaq (*zu D/-ə*).

Verurteilte, *der u. die*; *-n, -n* məhkum; məhkum edilmiş.

Verurteilung, *die*; -, *-en* məhkumluq; *fig.* qınama, pisləmə, məzəmmət etmə.

vervielfachen *vt* çoxaltmaq, bir neçə dəfə artırmaq; *sich* ~ çoxalmaq, bollaşmaq, artmaq.

Verve, *die*; - həyəcan, şövq, vəcd.

vervielfältigen *vt* nüsxəsini çoxaltmaq, sayını artırmaq, çoxaltmaq.

Verviefältigung, *die*; -, -en çoxaltma, sayını artırma.

Verviefältigungsapparat, *der*; -(e)s, -e nüsxə çoxaldan aparat.

vervollkommen *vt* təkmilləşdirmək; ixtisası artırmaq; *vr sich* ~ təkmilləşmək.

Vervollkommnung, *die*; - təkmilləş(diril)mə, təkmil.

vervollständigen *vt* tamamlamaq, бү-tünləşdirmək.

verwachsen *vi* bitişmək, bir-birinə do-laşmaq; *fig.* birləşmək (*mit D/İlə*); *adj.* donqar, əyilmiş; *er ist* ~ o, donqardır.

verwackeln *vt* (*Foto*) titrətmək, aydın çəkmək.

verwackelt *adj.* (*Foto*) pis çəkilmiş.

verwählen *vr sich* ~ yanlış nömrə yığmaq.

verwahren *vt* qoruyub saxlamaq; *vr sich* ~ etiraz etmək (*gegen A/-ə qarşı*).

verwahrlos *adj.* baxımsız, sahibsiz.

verwahrlosen *vi* nəzarətsiz qalmaq, baxımsız qalmaq.

verwahrt *adj.* baxımsız, nəzarətsiz.

Verwahrung, *die*; - **1.** qoruyub-saxlama, mühafizə, amanat, əmanət; **2.** (*Einspruch, Protest*) etiraz.

verwaisen *vi* yetim qalmaq; *fig.* tək qalmaq, tərک edilmək; *ein verwaistes Haus* tərک edilmiş (*tək qalmış*) ev, boş ev.

verwaist *vt* yetim qalmış; *fig.* boş.

verwalten *vt* idarə etmək; *fig.* əlində olmaq.

Verwalter, *der*; -s, - idarə edən; müdir.

Verwaltung, *die*; -, -en **1.** (*das Verwal-ten*) müdiriyyət; **2.** idarə, inzibat; idarə etmək.

Verwaltungsapparat, *der*; -(e)s, -e inzi-bati idarə.

Verwaltungsbezirk, *der*; -(e)s, -e mahal.

Verwaltungsdirektor, *der*; -s, -en idarə müdiri.

verwaltungsmäßig *adj.* inzibati idarə qaydası ilə.

Verwaltungsrat, *der*; -(e)s, -e inzibati

şura.

verwandeln *vt* dəyişdirmək; çevirmək (*in A/-ə*); *vr sich* ~ çevrilmək, dəyişilmək (*in A/-ə*).

Verwandlung, *die*; -, -en çevrilmə, dönmə, dəyiş(dir)mə.

verwandt *adj.* qohum.

Verwandte, *der u. die*; -n, -n qohum-əqrəba; *der nächste* ~ ən yaxın qohum.

Verwandschaft, *die*; -, -en **1.** qohumluq, qərəbət, əqrəbalıq; **2.** (*Verwandte*) qohum-qardaş, qohumlar, qohum-əqrəba, əqrəba.

verwandtschaftlich *adj.* qohumluq.

verwarnen *vt* xəbərdar etmək.

Verwarnung, *die*; -, -en xəbərdarlıq.

verwaschen *adj.* bozarmış; *fig.* anlaşılmaz, aydın olmayan.

verwässern *vt* su qatmaq; *fig.* bayağılaşdırmaq.

verweben *vt* hörmək; *fig. miteinander* ~ bir-birinə keçirmək.

verwechseln *vt* qarışdırmaq; bənzətmək, dəyişik salmaq (*mit D/İlə*).

Verwechs(e)lung, *die*; -, -en dəyişik salma, qarış(dır)ma, yanılma, dəyişik düşmə.

verwegen *adj.* qoçaq, qorxmaz.

Verwegenheit, *die*; -, -en **1.** *nur sg.* qoçaqlıq, cəsərət, fədakarlıq; **2.** qoçaqlıq etmə.

verwehen *vt* sovrurmaq, dağıtmaq; *der Wind verweht die Blätter* yel yarpaqları dağıdır (*sovurur*); *vi* yox olmaq, üstü örtülmək; sovrulmaq.

verweht *adj.* dağılmış; sovrulmuş.

verwehren *vt* qadağan etmək, qarşısını almaq, *etməsinə* əngəl olmaq.

verweichlichen *vt* zərifliyə öyrətmək, nazlandıрмаq; *vi* nazlanmaq; iradəsiz olmaq.

verweichlicht *adj.* zərifliyə öyrənmiş, nazlı.

verweigern *vt* rədd etmək, qəbul etməmək, imtina etmək, əsirmək.

Verweigerung, *die*; -, -en rədd etmə, qəbul etməmə, boyun qaçırma.

verweilen *vt* bir yerdə qalmaq, olmaq,

dayanmaq; *bei j-m* ~ bir kəsin yanında qalmaq.

verweint *adj.* ağlamış, gözü yaşlı.

Verweis, der; -es, -e **1.** (*Tadel*) məzəmmət, töhmət; *ich erhielt e-n* ~ mən bir ixtar aldım; **2.** (*Hinweis*) istinad etmə, işarə etmə, əsaslanma, dəlalət (*auf A/ -ə*); *j-m e-n* ~ *erteilen* bir kəsə ixtar (*töhmət*) vermək (*wegen D/ ..üçün, -ə görə*).

verweisen *vt* **1.** (*hinweisen*) işarə etmə, diqqətini bir şeye cəlb etmək; **2.** (*tadeln*) məzəmmət etmək, danlamaq; **3.** (*hinauswerfen*) qovmaq, tərd etmək (*aus, von D/dən*); **4.** göndərmək (*an A/-ə*); *j-n an jemand anderen* ~ bir kəsi başqa bir kəsin yanına göndərmək, həvalə etmək; *j-n in die Schranken* ~ bir kəsə həddini bildirmək; *j-n des Landes* ~ bir kəsi sürgün etmək, ölkədən qovmaq.

verwelken *vi* solmaq, saralmaq.

verwelkt *adj.* solmuş, saralmış; *e-e ~e Blume* saralıb-solmuş bir çiçək (*gül*).

verweltlichen *vt* laikləşdirmək, din və dövlət işlərini bir-birindən ayırmaq, dünyəviləşdirmək; *vi* laikləşmək.

verwendbar *adj.* tətbiq edilə bilən, istifadə oluna bilən; *häufig* ~ çoxişlənən.

verwenden *vt* **1.** işlətmək, istifadə etmək, tətbiq etmək; **2.** (*Zeit*) sərf etmək; *vr sich* ~ tərəfini saxlamaq (*für A/ki-minsə, nəyinsə*); *ich werde mich für dich* ~ sənəin tərəfini saxlayacağam, səni himayə edəcəyəm.

Verwendung, die; - işlətmə, istifadə etmə, tətbiq etmə; *ich habe dafür keine* ~ bundan istifadə edə bilmərəm, bu dərdimə dəymir.

verwerfen *vt* rədd etmək, qəbul etməmək; *vi* **1.** (*Tier*) balalamaq; **2.** *vr sich* ~ (*Holz*) əyilmək, qabarmaq.

verwerflich *adj.* yararsız, pis, alçaq, iyrenc; *rel.* məkrul.

Verwerfung, die; -, -en **1.** rədd etmə, rədd edilmə; **2.** *geol.* qabarma; çatılma, sürüşmə.

verwertbar *adj.* dəyərli ola bilən, isti-

fadəli, yararlı.

verwerten *vt* dəyərləndirmək, istifadə etmək.

Verwertung, die; - dəyərləndirmə; istifadə.

verwesen *vi* (*verfaulen*) çürümək, üfünət etmək.

Verweser, der; -s, - hakim; idarə edən.

verwestlichen *vt* qərbiləşdirmək, batılaşdırmaq; *vr sich* ~ qərbiləşmək, batılaşmaq.

Verwesung, die; -, - çürümə.

verwetten *vt* mərcdə uduzmaq.

verwickeln *vt* dolaşmaq salmaq, dolaşdırmaq; girişmək; *vr sich* ~ **1.** (*Faden usw.*) dolaşmaq düşmək; **2.** girişmək; *sich in Widersprüche* ~ ziddiyyətə düşmək.

verwickelt *adj.* dolaşmaq; mürəkkəb, cəncəlli; ~ *sein in (A)* çətinliyə düşmək; çəlpəşik düşmək.

Verwicklung, die; -, -en qarışma; qarışıqlıq, dolaşlıqlıq; mürəkkəbləşmə, mürəkkəbliik, çətinləş(diril)mə.

verwildern *vi* **1.** (*Park, Garten usw.*) başlı-başına buraxmaq, əlaq basmaq; **2.** (*Tier*) vəhşiləşmək, heyvanlaşmaq.

Verwilderung, die; - vəhşiləşmə.

verwinden *vt* **1.** (*Schicksalsschlag usw.*) dözmək, tab gətirmək; yaddan çıxarmaq; **2.** *techn.* burmaq.

verwirren *vt* əlindən çıxmaq, haqqını itirmək; məhrum olmaq; *sein Leben verwirrt haben* həyatı ilə cavab vermək, ölümə məhkum olmaq.

verwirklichen *vt* yerinə yetirmək, həyata keçirmək; *vr sich* ~ **1.** həyata keçmək; **2.** istedadını göstərmək, bacarığını göstərmək.

Verwirklichung, die; - həyata keçirmə, gerçəkləşmə.

verwirren *vt* **1.** (*Haar usw.*) dolaşmaq salmaq, dolaşdırmaq; **2.** (*j-n*) çaşdırmaq, karıxdırmaq, çəlpəşik salmaq, yanılmaq, çaşbaş olmaq.

verwirrt *adj.* dolaşmaq; çaşqın, pərt, çəlpəşik, gic, çaşbaş; ~ *werden* çaşdırılmaq, çaşıb-qalmaq, karıxdırmaq.

Verwirrung, die; -, -en dolaşlıqlıq, qa-

rışıqlıq, pərtlik, cəncəl; anlaşılmazlıq; özünütirmə, çaşbaşlıq; *in ~ bringen* çaşdırmaq, gicəlləndirmək; *in ~ geraten* çaşmaq, kırıxmaq, pərt olmaq, cəncələ düşmək, gicəllənmək, buyuxmaq, çaşbaş olmaq; əl-ayağa düşmək.

verwirtschaften *vt* israf etmək, xərcləmək; heçə-puçca çıxarmaq.

verwischen *vt* silmək, silib yox etmək.

verwisch *adj.* silinib təmizlənmiş.

verwittern *vi* aşınmaq.

verwittert *adj.* köhnə, havadan aşınmış.

verwitwet *adj.* dul, dul qalmış, ərşiz; ~ *sein* dullaşmaq.

verwöhnen *vt* 1. əzizləmək, nazını çəkmək; 2. (*verziehen*) erköyün böyütmək, əzdirmək.

verwöhnt *adj.* erköyün, əziz-ərköyün; ~ *sein* (*versessen sein auf A*) -ə dadanmaq.

Verwöhnung, *die*; - erköyünlük.

verworfen *adj.* əхлаqsız, alçaq, rəzil.

verworfenheit, *die*; - alçaqlıq.

Verworren *adj.* qat-qarışlıq, qarışıq, dolaşlıq, çalpaşlıq, iğtişanlı, çəlpəşik.

Verworrenheit, *die*; - qat-qarışlıqlıq; çəlpəşiklik.

verwundbar *adj.* dişbatan; həssas; yaralana bilən.

verwunden *vt* yaralamaq, yara vurmaq, qanatmaq; *fig.* incitmək.

verwunderlich *adj.* qəribə, təəccüblü, şaşırtıcı, heyrətamiz.

verwundern *vt* heyrətləndirmək, təəccübləndirmək, çaşdırmaq; *vr sich ~* təəccüblənmək, heyrətə gəlmək, şaşmaq, şaşırmaq, hayıl-mayıl qalmaq (*über A/-ə*).

verwundert *adj.* təəccüblü, şaşqın; *adv.* hayıl-mayıl; *j-n ~ ansehen* bir kəse təəccüblə baxmaq.

Verwunderung, *die*; - təəccüb, heyrət; *zu meiner ~* təəccüblə (*heyrlətlə*) gördüm ki...; ~ *auslösen* heyrətə salmaq

verwundet *adj.* yaralı.

Verwundete, *der u, die*; -n, -n yaralı.

Verwundung, *die*; -, -en yarala(n)ma;

fig. incimə.

verwunschen *adj.* ovsunlanmış, tilsimlənmiş.

verwünschen *vt* qarğış eləmək, qarğımaq, lənət oxumaq; ovsunlamaq.

verwünscht *adj.* lənətə gəlmiş; aqq.

Verwünschung, *die*; -, -en qarğış, lənət, qarğışlama.

verwurzeln *vi* dərin kök atmaq.

verwurzelt *adj.* kök salmış.

verwüsten *vt* xaraba qoymaq, viran etmək, çölləmək, darmadağın etmək.

verwüstet *adj.* xaraba, viranə.

Verwüstung, *die*; -, -en xaraba qoyma.

verzagen *vi* ruhdan düşmək, mə'yus olmaq, cəsarətini əldən vermək.

verzagt *adj.* cəsarətsiz, ruhsuz.

Verzagtheit, *die*; - ürəksizlik, cəsarətsizlik.

verzählen *vr sich ~* hesabda yanılmaq, yanlış saymaq.

verzahnen *vt* diş-dişə birləşdirmək, bir-birinə keçirmək; *vr sich ~* bir-birinə keçmək; *fig.* ilişdirmək.

Verzahnung, *die*; -, -en bir-birinə keçmə; ilişmə.

verzanken *vr sich ~* dalaşmaq, araları dəymək, kūsüşmək.

verzapfen *vt* 1. diş-dişə bitişdirmək; 2. çəlləkdən tökmək; 3. *Unsinn ~* boş-boş danışmaq, zır vurmaq.

verzärteln *vt* erköyün böyütmək.

verzaubern *vt* ovsunlamaq; məftun etmək.

Verzauberung, *die*; -, -en məftun etmə, məftunluq, heyranlıq.

verzehnfachen *vt* on qat artırmaq.

Verzehr, *der*; -(e)s yemə, içmə.

verzehren *vt* yeyib-içmək; *fig.* taqətdən salmaq; *fig. vr sich ~* özünü üzümək, ehtiraslı olmaq, özünü yemək (*vor D/-dən ötrü*); *sich nach j-m/et. ~* bir kəsdən/şeydən ötrü özünü fəda etmək (*üzümək*), ehtiraslı olmaq.

verzehrend *adj. fig.* yeyici.

verzeichnen *vt* 1. yazmaq, qeyd etmək; *in e-r Liste ~* siyahıya yazmaq; 2. (*falsch*) düz çəkmək; xarablamaq;

e-n Erfolg ~ müvəffəqiyyət qazanmaq.

Verzeichnis, *das*; *-ses, -se* siyahı, cədvəl, mündəricat, qeyd vərəqəsi; yad-daş dəftəri.

verzeihen *vt* bağışlamaq, günahından keçmək, təqsirindən keçmək, güzəşt etmək, halal etmək; ~ *Sie!* bağışlayın!; *vi j-m* ~ bir kəsi bağışlamaq.

verzeihlich *adj.* bağışlanan, bağışlanıla bilən.

Verzeihung, *die*; - bağışlama, üzr; *j-n um* ~ *bitten* bir kəsdən üzr istəmək; ~! bağışlayın!

verzerren *vt* **1.** (*Gesicht usw.*) üz-gözü əymək; **2.** (*Darstellung usw.*) təhrif etmək; səhv demək, səhv yazmaq; pozmaq; *vr sich* ~ pozulmaq, təhrif olmaq.

verzerrt *adj.* korlanmış, təhrif olmuş.

verzetteln *vt* **1.** kiçik vərəqlərə yazmaq, listə keçmək; **2.** *fig.* boş yerə sərf etmək; *vr sich* ~ vaxtını xırda işlərə sərf etmək, xırdacılıqla məşğul olmaq.

Verzettelung, *die*; -, *-en* vərəqəyə yazılma; boş yerə sərf etmə.

Verzicht, *der*; *-(e)s, -e* əlçəkmə, vaz keçmə; üz döndərmə, imtina etmə, rədd etmə.

verzichten *vt* əl çəkmək (*götürmək*), vaz keçmək, boşlamaq, imtina etmək (*auf A/-dən*); *F auf et.* ~ tamah dişini çəkmək; *zu j-s Gunsten* ~ bir kəsin lehinə (*davadan*) əl çəkmək (*imtina etmək*).

verziehen¹ *s.* *verzeihen*.

verziehen² *vt* qırıqdırmaq; **1.** (*Kind*) ərköyün böyütmək, əzdirmək; **2.** (*Gesicht*) üz-gözü əymək; **3.** (*Holz*) əymək; *vi* daşınmaq, başqa yerə çökmək; *sie sind nach Bonn verzogen* onlar bona daşınıblar; *vr sich* ~ 1.əylmək, şəklini dəyişmək; **2.** (*Nebel usw.*) dağılmaq, keçib getmək; **3.** (*Gesicht*) əylmək, buruşmaq; **4.** *F* çıxıb getmək; *sich in sein Zimmer* ~ otağına getmək.

verzieren *vt* bəzəmək, bəzək vurmaq.

verziert *adj.* bəzəkli.

Verzierung, *die*, -, *-en* bəzək; dekor.

verzinken *vt* üzünə sink çəkmək.

verzinkt *adj.* sinkləşmiş, sinkli.

verzinnen *vt* qalaylamaq.

verzinnt *adj.* qalaylı.

verzinsbar *adj.* faizli, faiz götürən.

verzinsen *vt* faizini vermək (*ödəmək*); *vr sich* ~ faiz götürmək

verzinslich *adj.* *s.* *verzinsbar*.

Verzinsung, *die*; -, *-en* **1.** faiz verilməsi, götürü; **2.** (*Zinssatz*) faiz dərəcəsi.

verzögern *vt* uzatmaq, süründürmək, yavaşıtmaq, gecikdirmək, günü günə satmaq, axsatmaq; *vr sich* ~ ləngidilmək.

Verzögerung, *die*; -, *-en* uzanma, sürün(dür)mə, tərəddüd, gecikdir(il)mə, yubanma, yavaşım, gecikmə, ləngidilmə, fələclik, geclik.

Verzögerungstaktik, *die*; -, *-en* ləngidmə taktikası, məsələni uzatma taktikası.

verzollen *vt* gömrük vermək.

verzuckern *vt fig.* şirinləşdirmək.

verzückt *adj.* fərəhli, şad.

Verzückung, *die*; -, *-en* vəcd, fərəh, şövq, özündən çıxma.

Verzug, *der*; *-(e)s* **1.** yubatma, gecikdirmə, ləngi(dil)mə; *in* ~ *geraten* vaxtını keçirtmək, gecikmək, geri düşmək; **2.** *Gefahr ist im* ~ təhlükə (*xəbəri*) gəlir; *ohne* ~ gecikdirmədən, yubatmadan.

Verzugszinsen, *die/pl.* dəbbə pulu, gecik(dir)mə faizi, ödenişin gecikdirilməsi zəminində əlavə pul cəriməsi.

verzweifeln *vi* ümidini kəsmək, ümidini itirmək, əlini üzmək (*an D/-dən*).

verzweifelt *adj.* ümitsiz, naümid (*über A/dən*); *adv.* naümidcəsinə.

Verzweiflung, *die*; - ümitsizlik, naümidlik, çarəsizlik; *j-n zur* ~ *bringen* bir kəsi tengə götürmək; *in* ~ *geraten* zinhara gəlmək, cana gəlmək.

verzweigen *vr sich* ~ qollara ayrılmaq, şaxələnmək, haçalanmaq, haçalaşmaq.

verzweigt *adj.* çoxşaxəli, çoxqollu, çoxbudaqlı; çoxsahəli.

Verzweigung, *die*; -, *-en* qollara ayrılma; xaça; yayılma, genişlənmə.

verzwickt *adj.* dolaşıq, çətin, anlaşılmaz, dallı-budaqlı.

Vesper, *die*; -, -n **1.** *rel.* axşam duası; **2.** ikinci yeməyi.

vespern *vi* günorta xörəyi yemək.

Vestibül, *das*; -s, -e dəhliz, dalan.

Veteran, *der*; -en, -en **1.** veteran; **2.** bir işdə baş ağartmış.

Veterinär, *der*; -s, -e baytar, mal (*heyvan*) həkimi.

Veterinärmedizin, *die*; - mal həkimliyi, baytarlıq.

Veto, *das*; -s, -s veto, qadaqan, etiraz haqqı; *sein* ~ *einlegen* veto qoymaq (*gegen A/ bir zada/şeyə qarşı*).

Vetorecht, *das*; -s veto hüququ.

Vetter, *der*; -s, -n əmioğlu, dayıoğlu.

Vetternwirtschaft, *die*; - yerlibazlıq, qohumbazlıq, dostbazlıq.

Vexierbild, *das*; -(e)s, -er tapmaca.

via *präp.* A -dan, -dən, ...yolu ilə; *nach Shusha* ~ *Xocalı fahren* Şuşaya Xocalı yolu ilə getmək.

vgl. = *vergleiche ...!* bax ..., bax gör...

Vibration, *die*; -, -en titrəmə.

vibrieren *vt* titrəmək; *zum* ~ *bringen* titrətmək.

Videofilm, *der*; -(e)s, -e video filmi.

Video, *der*; -(e)s, -e video mətni (*teksti*).

Videoüberwachung, *die*; -, -en video ilə kontrol etmə (*yoxlama*).

Vieh, *das*; -(e)s **1.** mal-qara, qaramal, mal-davar; **2.** (*Kleinvieh*) davar.

Viehhausstellung, *die*; -, -en heyvandarlıq sərgisi.

Viehfutter, *das*; -s yem, ələf, mal-qara (*mal-davar*) üçün yem, ot; dən-düş; *F* (~ *für den Winter*) dərbə.

Viehhandel, *der*; -s heyvan alveri, çodardıq.

Viehhändler, *der*; -s, - çodar, maldar.

Viehherde, *die*; -, -n sürü.

viehisch *adj.* vəhşi, heyvan kimi.

Viehmarkt, *der*; -s, -e heyvan bazarı.

Viehtreiber, *der*; -s, - çoban.

Viehwagen, *der*; -s, - heyvan vaqonu.

Viehweide, *die*; -, -n otlaq, öruş.

Viehzucht, *die*; - heyvandarlıq, maldarlıq; (*kleinviehzucht*) davarçılıq.

Viehzüchter, *der*; -s, - heyvandar, maldar; davarçı.

viel¹ *adj.* çox, əksər, bir qucaq, bollu, əndazəsiz, xeyli, lap; girli; çəkisiz; *er hat viel Geld* onun çox pulu var, girli (çox) var-dövləti var; *adv.* **1.** bir çox, çoxlu, bəsa; *fig.* evdolu; **2.** daha da, daha; ~ *besser* daha yaxşı; *sehr* ~ lap çox; ~ *zu kurz* çox qısa; *so* ~ *wie man will* istədikcə.

viel² *indef. pron.* bir çox(ları); bəziləri; *die Ausstellung hatte ~e Besucher* sərginin bir çox tamaşaçısı var idi; ~*en Dank!* çox sağ olun!

vielhändig *adj.* çoxcildli.

vielbeschäftigt *adj.* başıqatışıq.

vieldeutig *adj.* çoxmənalı.

Vieleck, *das*; -s, -e çoxbucaqlı.

vielckig *adj.* çoxbucaqlı.

vielelei *adj.* cürbəcür, müxtəlif.

vieleorts *adv.* çox yerlərdə.

vielfach *adj.* bir neçə dəfə; *adv.* dəfələrlə, tez-tez, təkrar-təkrar.

Vielfalt, *die*; - cürbəcürlük; çoxluq, müxtəliflik, rəngarənglik, əlvanlıq.

vielfältig *adj.* cürbəcür, müxtəlif cür, rəngarəng, çoxnövlü, çoxçeşidli, çeşid-çeşid, dürlü-dürlü, müxtəlif.

Vielfältigkeit, *die*; - çox çeşidlilik, müxtəlif növlülük, müxtəliflik.

vielfarbig *adj.* rəngarəng, rəngbərəng, çox rəngli, əlvan.

Vielfraß, *der*; -es, -e **1.** zo. dələ, sibir porsuğu; **2.** *fig.* qarınqulu, acgöz, doymaz, acgödən.

vieligeliebt *adj.* istekli.

vielgenannt *adj.* adı çox gedən.

vielgeprüft *adj.* başıbəlalı.

vielgereist *adj.* çox səyahət etmiş.

vielgestaltig *adj.* cürbəcür, müxtəlif.

Vieltötere, *die*; - çoxtanrıçılıq, politeizm, çoxallahlıq.

Vielheit, *die*; - çoxluq, külli miqdar.

vielleicht *adv.* ola bilsin ki, bəlkə, ehtimalən; ~ *komme ich morgen zu euch* bəlkə sabah sizə gəldim.

vielmalig *adj.* dəfələrlə, çoxdəfəlik.
vielmals *adv.* dəfələrlə, çox, bir neçə dəfə, dönə-dönə; təkrar-təkrar *ich danke Ihnen* ~ çox təşəkkür edirəm.
Vielmännerei, *die*; - çoxkişilik, poliandri.
vielmehr *adv.* 1. daha çox; 2. (*im Gegenteil*) onun əksinə, tərsinə.
vielsagend *adj.* mənalı, çoxəhəmiyyətli.
vielschichtig *adj.* 1. çoxqatlı; damar-damar; 2. fərqli, müxtəlif.
vielseitig *adj.* 1. çoxtərəfli, müxtəlif tərəfli; 2. məlumatlı, geniş bilikli.
Vielseitigkeit, *die*; - çoxtərəflilik; geniş məlumta sahib olma.
vielsprachig *adj.* çoxdillli.
viestimmig *adj.* çoxsəsli.
vierversprechend *adj.* ümidverici, çox ümid verən.
Vielweiberei, *die*; - çoxarvadlılıq, poliqami(*ya*).
Vielzahl, *die*; - çoxluq, külli miqdar.
vier *dörd*; *zu ~t sein* dörd nəfər olmaq; *unter ~ Augen* göz-gözə, üz-üzə; *auf allen Vieren* dörd ayaq üstə.
vierbändig *adj.* dördcildli.
vierbeinig *adj.* dördayaq(lı).
vierblättrig *adj.* dördvərəqli.
Viereck, *das*; -(e)s, -e dördbucaqlı.
viereckig *adj.* dördbucaq, çargül.
Vierer, *der*; -s, - iki cüt avarlı qayıq.
viererlei *adj.* dördnövli.
vierfüßig *adj.* dördayaqlı.
vierhändig *adj.* dördəlli.
vierhundert dördyüz.
vierhundertst- dördyüzüncü.
vierjährig *adj.* dördyaşlı, dördillik.
vierkantig *adj.* dördbucaqlı, dördtərəfli.
Vierlinge, *die/pl.* dörd əkiz.
viermal *adv.* dörd dəfə.
viermalig *adj.* dörd dəfə.
viermonatig *adj.* dörd aylıq.
viermonatlich *adj.* dörd ayda bir.
viemotorig *adj.* dördmotorlu.
vierrädrig *adj.* dördtəkərli.
vierseitig *adj.* dördtərəfli, dördyanlı.

viersilbig *adj.* dördhəcalı.
Vierzylindermotor, *der*; -s, -en dördsilindirli motor.
Vietnam, *das*; -s, - Vietnam.
Vietnamese, *der*; -n, -n vietnamlı.
Vikar, *der*; -s, -e keşişlik namizədi.
Villa, *die*; -, *Villen* villa.
viersitzig *adj.* dördyerli.
vierspurig *adj.* (*Straße*) dördüzli.
vierstellig *adj.* dördmərtəbəli.
vierstöckig *adj.* dördmərtəbəli.
vierstündig *adj.* dördsaatlıq.
viert : *zu ~ sein* dörd nəfər olmaq.
viertägig *adj.* dördgünlük.
Viertaktmotor, *der*; -s, -en dörd taktli motor.
vierte *adj.* dördüncü.
viertausend dörd min.
vierteilen *vt hist.* dörd heyvana bağlayıb şaqqalamaq.
vierteilig *adj.* dördparçalı, dördhissəli.
Viertel, *der u. das*; -s, - 1. dördü bir hissə, çərek, dördübir; 2. (*Stadtviertel*) məhəllə; *es ist (ein) ~ nach eins* ikiyə on beş dəqiqə işləyib;(ein) ~ vor drei üçə onbeş dəqiqə qalır.
Vierteljahr, *das*; -(e)s, -e üç ay, ilin dördü birini.
vierteljährig *adj.* üç aylıq.
vierteljährlich *adj.* üç ayda bir.
viertelliter, *der u. das*; -s, - 250 qram.
Viertelstunde, *die*; -, -n onbeş dəqiqə.
viertens *adv.* dördüncü.
vierwöchentlich *adj.* ayda bir.
vierwöchig *adj.* dördhəftəlik.
vierzehn on dörd; ~ *Tage* on dörd gün, iki həftə.
vierzehntägig *adj.* on dörd günlük, iki həftəlik.
Vierzeiler, *der*; -s, - rübai.
vierzig qırx.
Vierziger, *der*; -s, - qırx-əlli yaşlı kişi.
Vierzigjährig *adj.* qırxyaşlı.
vierzigste *adj.* qırxıncı.
Vierzimmerwohnung, *die*; -, -en dördotaqlı mənzil.
Viola¹, *die*; -, *Violen* (*Veilchen*) bənöv-

şə.

Viola², *die*; -, *Violen mus.* viola, bir növ violent.

violett *adj.* bənövşeyi.

Violine, *die*; -, *-n* violen, alt.

Violinist, *der*; *-en, -en* violen çalan, violinist, altçı, alt çalan.

Violoncello, *das*; *-s, -celli u. -s* violençel.

Viper, *die*; -, *-n* zo. gürzə ilan.

virtuell *adj.* 1. varına görə, imkanına görə; 2. (*nicht echt*) qeyri-həqiqi, əsil olmayan.

Virtuose, *der*; *-n, -n* usta, mahir.

Virtuosität, *die*; - məharət.

virulent *adj. med.* yoluxucu; zəhərli.

Virus, *der*; -, *Viren* virus.

Visage, *die*; -, *-n* üz, surət.

vis-a-vis *adv.* üz-üzə, qarşı-qarşıya; *sie wohnen ~* onlar üzbəüz (*mənzillərdə*) yaşayırlar.

Visier, *das*; *-s, -e* 1. (*am Helm*) üzlük, niqab; 2. (*an der Waffe*) nişangah.

visieren *vt* 1. nişana almaq; 2. (*Pass*) visa qoymaq.

Vision, *die*; -, *-en* görünmə, xəyal.

Visitation, *die*; -, *-en* müayinə, axtarış; araşdırma.

Visite, *die*; -, *-n* baş çəkmə, görüş, visit.

Visitenkarte, *die*; -, *-n* visit kartı.

visitieren *vt* yoxlamaq, göz gəzdirmək, yoxlama aparmaq.

Viskose, *die*; - viskos.

visuell *adj.* görünən, bəsri.

Visum, *das*; *-s, Visa u. Visen* viza; *ein ~ erteilen* viza vermək.

Visumzwang, *der*; *-(e)s* viza alma məcburiyyəti.

vital *adj.* həyatı; yaşamağa qabil; enerjili, canlı.

Vitalität, *die*; - canlılıq; yaşama qabiliyyəti.

Vitamin, *das*; *-s, -e* vitamin.

vitaminhaltig *adj.* vitaminli.

Vitaminmangel, *der*; *-s* vitaminsizlik.

vitaminreich *adj.* çox vitaminli.

Vitrine, *die*; -, *-n* vitrin(a).

Vivisektion, *die*; -, *-en* heyvanları yarma; heyvan üzərində olunan təşrih.

Vize, *der*; *-(s), -s* F yardımçı, müavin.

Vizekanzler, *der*; *-s* baş nazirin müavini, kansler müavini.

Vizekonsul, *der*; *-s, -n* konsul yardımçısı (*müavini*).

Vizepräsident, *der*; *-en, -en* prezident müavini.

Vlies, *das*; *-es, -e* qoyun yunu.

Vogel, *der*; *-s, -e* 1. quş; 2. (*Flugzeug*) təyyarə, uçaq; *fig. F e-n ~ haben* ağılı başında olmamaq.

Vogelbauer, *das u. der*; *-s, -e* quş qəfəsi.

Vogelbeere, *die*; -, *-n* quşarmudu, üzvəz.

Vogelfang, *der*; - quş tutma.

vogelfrei *adj.* qanun xaricində, qanundan kənar, öldürülməsi caiz.

Vogelfutter, *das*; *-s* quş dənisi, dən.

Vogelhaus, *das*; *-(e)s, -er* quşxana, quş damı.

vögeln *vt* cütləşmək; *vulg.* sikmək; *vi vulg.* sikişmək.

Vogelnest, *das*; *-(e)s, -er* quş yuvası.

Vogelperspektive, *die*; - quş baxışı, quş uçuşundan görünüş.

Vogelschau, *die*; - *s. Vogelperspektive.*

Vogelscheuche, *die*; -, *-n* quşuyuğu, quşqovan.

Vogelschutzgebiet, *das*; *-(e)s, -e* quşların mühafizəsi yeri (*bölgəsi*).

Vogelspinne, *die*; -, *-n* büvə.

Vogelsteller, *der*; *-s* quştutan, quş ovlayan.

Vogel-Strauß-Politik, *die*; - özünü aldatma siyasəti, dəvəquşu siyasəti.

Vogelzüchter, *der*; *-s, -e* quşçu, quşbaz.

Vogt, *der*; *-(e)s, -e* nəzarətçi; vali.

Vokabel, *die*; -, *-n* söz, istilah, kəlmə.

Vokabular, *das*; *-s, -e* 1. kiçik sözlük; 2. söz siyahısı.

Vokal, *der*; *-s, -e* sait.

Vokalharmonie, *die*; - ahəng qanunu.

vokalisiert *adj.* səslə, saitli, səslə ilə ilgili.

vokalreich *adj.* çox saitli.

Vokalveränderung, *die*; -, *-en* sait dəyişikliyi.

Vokativ, *der*; *-(e)s, -e* gr. çağırış hal.

Volk, *das*; *-(e)s, -'er* 1. xalq, el, el-arxa, qovm; 2. (*Nation*) millət, ulus; boy; 3. (*Leute*) əhali; *mit dem ganzen* ~ el-arxa ilə, ellikcə.

Völkerbund, *der*; *-(e)s* *hist.* Millətlər Birliyi.

Völkerkunde, *die*; - *etnoqrafiya* (*Süd.* : *etnoloji*).

Völkerkundler, *der*; *-s, -* etnoqraf.

völkerkundlich *adj.* etnoloji.

Völkermord, *der*; *-(e)s, -e* soyqırım, genosid; ~ *von Chodschali* Xocalı soyqırımı.

Völkerrecht, *das*; *-(e)s* beynəlxalq hüquq, dövlətlər hüququ.

völkerrechtlich *adj.* beynəlxalq hüquq normalarına əsaslanan, beynəlxalq hüquq(i).

Völkerschaft, *die*; *-, -en* azsaylı xalq, kiçik xalq, qəbilə, qövüm, elat.

Völkerwanderung, *die*; *-, -en* 1. qəbilələrin köçməsi; 2. köçmə, köçəköç.

völkisch *adj.* milliyətçi.

Volksabstimmung, *die*; *-, -en* ümum-xalq sorğusu, referendum.

Volksarmee, *die*; *-, -n* xalq ordusu.

Volksaufstand, *der*; *-(e)s, -'e* xalq üsyanı, xalq qiyamı.

Volksbefragung, *die*; *-, -en* s. *Volksabstimmung*.

Volksbegehren, *das*; *-s, -* s. *Volksabstimmung*.

Volksbildung, *die*; - milli təlim.

Volkscharakter, *der*; *-s* milli xarakter.

Volksdemokratie, *die*; *-, -n* xalq demokratiyası.

volkseigen *adj.* ümumxalq mülkiyyət.

Volkseinkommen, *das*; *-s* milli gəlir.

Volksentscheid, *der*; *-(e)s, -e* s. *Volksabstimmung*.

Volksfeind, *der*; *-(e)s, -e* xalq düşməni.

Volksfest, *das*; *-(e)s, -e* milli bayram, ümummilli bayram.

Volksfront, *die*; - xalq cəbhəsi.

Volksgemeinschaft, *die*; *-, -en* ictimai, toplum.

Volksgruppe, *die*; *-, -n* etnik xalq qrupu.

pu.

Volksheld, *der*; *-(e)s, -en* milli qəhrəman.

Volksherrschaft, *die*; - xalq hakimiyyəti.

Volkshochschule, *die*; *-, -n* gecə məktəbi, gecə ali məktəbi.

Volkskammer, *die*; *-, -n* millət məclisi.

Volkskunde, *die*; - *etnoqrafiya* (*ya*), xalqşünaslıq.

Volkslied, *das*; *-(e)s, -er* xalq mahnısı.

Volksmärchen, *das*; *-s, -* xalq nağılı.

Volksmenge, *die*; *-, -n* yığın, camaat.

Volksmusik, *die*; - xalq musiqisi.

Volkspartei, *die*; *-, -en* xalq partiyası, xalq hizbi.

Volksrepublik, *die*; *-, -en* xalq cümhuriyyəti, xalq respublikası.

Volksschicht, *die*; *-, -en* ictimai təbəqə, xalq təbəqəsi.

Volksschule, *die*; *-, -n* ilk oxul, ibtidai məktəb.

Volksstamm, *der*; *-(e)s, -'e* tayfa, qəbilə, qovm; *pl.* eqvam.

Volkstanz, *der*; *-es, -'e* milli rəqs.

Volkstracht, *die*; *-, -en* milli paltar.

Volkstum, *das*; *-s* milliyət.

volkstümlich *adj.* milli, xalq məxsus, avamyana, avamcasına.

Volksverhetzung, *die*; *- jur.* xalqı bir milli azlığa qarşı təhrik etmə.

Volksvermögen, *das*; *-s* ictimai sərvət, ümumi mal.

Volksversammlung, *die*; *-, -en* xalq iclası; mitinq.

Volksvertreter, *der*; *-s, -* xalq nümayəndəsi, millət vəkili.

Volksvertretung, *die*; *-, -en* parlament, məclis, xalq nümayəndəliyi.

Volkswirt, *der*; *-(e)s, -e* iqtisadçı, ekonomist.

Volkswirtschaft, *die*; *-, -en* iqtisadiyyat, xalq təsərrüfatı, ekonomi.

Volkswirtschaftslehre, *die*; - siyasi iqtisad, ekonomi politik.

volkswirtschaftlich *adj.* iqtisadiyyata aid, ekonomi politik ilə ilgili.

Volkswohlfahrt, *die*; - ictimai yardım.

Volkszählung, *die*; -, *-en* əhalinin siyahıya alınması, nüfusun sayılması.

Volkszugehörigkeit, *die*; -, *-en* milli mənsubiyyət, milliyət.

voll *adj.* **1.** dolu, dolğun; **2.** (*ganz*) bütöv, tam, başibütöv, başibütün; **3.** (*satt*) tox; **4.** (*betrunken*) sərxoş; **5.** *fig.* kök, yoğun, dolu; **6.** (*Haar*) qalın; ~ *werden* dolmaq; *die Nase* ~ *haben* bezmək; *es ist mein* ~ *er Ernst* çox ciddi deyirəm; ~ *tanken* tam doldurmaq; *adv.* tamamilə, tam, büsbütün, dolu-dolu, tamamən; ~ *und ganz* tamamilə, tam, başdan-ayağa qədər; ~ *füllen* ağzınacan doldurmaq, dəc eləmək, ləbələb etmək; ~ *machen* *F* (*Kind*) altını batırmaq.

vollauf *adv.* tamamilə, tamamən; *donunca*, dolu-dolu, dopdolu; *ich bin* ~ *zufrieden* mən tamamilə razıyam.

vollautomatisch *adj.* tam avtomatik.

Vollbart, *der*; *-(e)s*, *-e* uzun saqqal.

vollberechtigt *adj.* tamixtiyarlı; səlahiyyətədar; tamhüquqlu.

Vollbeschäftigung, *die*; - xalqın məşğulluğu (*iş bazarında*), tam məşğuliyət.

vollbesetzt *adj.* tam tutulmuş, dop-dolu.

Vollbesitz, *der*; *-es* : *im* ~ *s-r* *geistigen Kräfte* ağılı başında olaraq.

Vollblut, *das*; *-(e)s* cins at.

vollblütig *adj.* **1.** safqan; **2.** doluqanlı; diri.

vollbringen *vt* **1.** yerinə yetirmək, icra etmək; **2.** (*Wunder*) yaratmaq, göstərmək.

Vollbringung, *die*; -, *-en* icra.

Volldampf, *der*; *-(e)s* : *mit* ~ tam sürətlə.

Völlegefühl, *das*; *-s* çox yemə hissi, qarın doluluq hissi.

vollenden *vt* qurtarmaq, icra etmək; bitirmək; *das vierzigste Lebensjahr* ~ qırx yaşını qurtarmaq (*doldurmaq*).

vollendet *adj.* bitmiş, qurtarmış, bitgin; ~ *e Tatsache* olmuş hadisə, baş vermiş hadisə.

vollends *adv.* tamamilə, tamam; da-

hası.

Vollendung, *die*; - qurtarma, başa çatdırma; kamillik, bitginlik.

voller *adj.* dolu, daha dolu.

Völlerei, *die*; -, *-en* tixma, çox yemə.

Volleyball, *der*; *-(e)s* voleybol.

Volleyballspieler, *der*; *-s*, - voleybol oynayan, voleybolçu.

vollführen *vt lit.* icra etmək, həyata keçirmək.

Vollgas, *das*; *-es* tam sürət; *mit* ~ tam sürətlə.

Vollgefühl, *das*; *-(e)s* : *im* ~ *G* tam hiss edərək.

vollgepfropft *adj.* ağzına kimi dolu.

vollgültig *adj.* tam etibarlı, tam keçərlı, qanuni, əsaslı.

völlig *adj.* tam, tamam, külli; *adv.* tamamilə, birdəfəlik, biryolluq, boyaboy, eyzən; ~ *unmöglich* mümkün olmayan bir iş.

volljährig *adj.* yetkin, ərgin, həddi-büluğa çatmış; ~ *werden* həddi-büluğa çatmaq; ~ *sein* həddi-büluğda olmaq.

Volljährigkeit, *die*; - yetkinlik, ərginlik, həddi-büluğ.

Vollkaskoversicherung, *die*; -, *-en*

(*Auto*) tam sığorta olmuş maşın.

vollkleckern *vt* *F* *sich* ~ üstünü batırmaq.

vollkommen *adj.* mükəmməl, kamallı; eybsiz; tam, başibütöv, başibütün, büsbütün, əməlli, hərtərəfli, ətraflı; bitgin; *adv.* tamamilə, lap, başdan-ayağa, başdan-baş, eyzən, əməlli-başlı, kamilən, əməllicə; *F* ~ *richtig* dopdoğru.

Vollkommenheit, *die*; - mükəmməllik, yetkinlik, bitkinlik, kamillik, kamal, eybsizlik.

Vollkornbrot, *das*; *-(e)s*, *-e* xalis çovdar çörəyi.

vollmachen *vt* **1.** doldurmaq; **2.** *sich* ~ çirkənlənmək; özünü batırmaq.

Vollmacht, *die*; -, *-en* səlahiyyət, ixtiyar, vəkalətnamə, müvəkkillik, yetki, etimadnamə, vəkalət; ~ *erteilen* səlahiyyət vermək, vəkalət vermək; ~ *haben* səlahiyyəti olmaq, müvəkkil ol-

maq, vəkil edilmək, yetkili olmaq.

Vollmachtgeber, *der*; -s, - vəkələt və-rən, etibar (*etümad*) edən.

Vollmilch, *die*; - üzlü süd, qaymağı alınmamış süd.

Vollmond, *der*; -(e)s on dörd gecəlik ay, bədir; ay işığı, məhtab.

vollmundig *adj.* çox dadlı, çox ləzzətli.

Vollpension, *die*; - tam pansion.

vollsaugen *vr sich* ~ əmib doymaq.

vollschlank *adj.* dolu, yumru.

vollschmieren *vt* çirkətləmək, cızıb-qaralamaq.

vollständig *adj.* tam, başibütöv, başibütün, mükəmməl, qüsursuz, bütöv, dəc, əməlli, əməlli-başlı, hərtərəfli; *F* ədəlli-bədəlli; *adv.* tamam, lap, büsbütün, birdəfəlik, biryolluq; boyaboy, əməllicə, kamilən; ~ *zerstört werden* bir yolluq xarab olmaq.

Vollständigkeit, *die*; - bütövlük, tamlıq, bitkinlik, dəclik.

vollstopfen *vt* doldurmaq, tıxamaq.

vollstreckbar *adj.* icra edilməli olan.

vollstrecken *vt jur.* icra etmək; yerinə yetirmək.

Vollstreckung, *die*; -, -en məhkəmə qərarının icrası, icra, hökmün yerinə yetirilməsi.

Vollstrecker, *der*; -s, - məhkəmə qərarının icraçısı, icraçı; fərraş.

volltanken *vt* benzin ilə doldurmaq.

Volltreffer, *der*; -s, - tam hədəfə düşmə.

volltrunken *adj.* tam sərxoş.

Vollversammlung, *die*; -, -en ümumi iclas, plenum, baş məclis.

Vollwaise, *die*; -, -n yetim.

vollwertig *adj.* tamdəyərli, bitgin.

vollzählig *adj.* tam, müstəsna olmandan; *wir sind* ~ hamımız buradayıq, hamımız hazırıq.

vollziehen *vt* icra etmək, yerinə yetirmək; *vr sich* ~ həyata keçmək.

Vollziehung, *die*; - icra, həyata keçirmə.

Vollzug, *der*; -(e)s icra, həyata keçirmə, sona yetirmə.

Vollzugsanstalt, *die*; -, -en həbsxana, zindan.

Volontär, *der*; -s, -e könüllü, ixtisasını yeni başladığı üçün az müddət alan.

Volt, *das*; -s, - *el.* volt.

Voltmeter, *das*; -s, - voltmetr.

Volumen, *das*; -s, - *u.* -*mina* həcm.

voluminös *adj.* həcmli, geniş, böyük, iri.

vom = von dem ~ *1. Mai an* May ayının birindən.

von präp. *D 1. (räumlich, zeitlich)* -dən, -dan, etibarən; ~ *heute an* bu gündən etibarən; *2. (anstatt G)* -in; *3. (beim Passiv)* -in tərəfindən; *4. (über j-n/et.)* haqqında; ~ *Berlin* Berlindən; ~ *Hamburg* Hamburqdan; ~ *uns* bizdən; *ein Freund* ~ *mir* dostum, dostlarımdan birisi; *der Bruder* ~ *Durna* Durnanın qardaşı; *ein Brief* ~ *Durna an Parvis* Durnadan Pərvizə bir məktub; *der Präsident* ~in Prezidenti; *ein Kind* ~ *drei Jahren* üç yaşında uşaq; *müde* ~ *der Arbeit* iş(ləmək)dən yorğun; ~ *Anfang bis Ende* əvvəldən axıra kimi; ~ *seiten der Regierung* hökumət tərəfindən.

voneinander *adv.* bir-birindən.

vonnöten *adv.* : ~ *sein* lazım olmaq, zəruri olmaq, gərəkli olmaq.

vonstatten *adv.* : ~ *gehen* irəliləmək; heyata keçmək, olmaq.

vor präp. *1. D (räumlich)* -in qarşısında, qabağında; *2. A -in* qarşısına, qabağına; *3. (zeitlich)* -dən, -dan əvvəl, -dən, -dan qabaq; *veralt.* əqdəm; ~ *5 Tagen* beş gün bundan əvvəl (*qabaq*); ~ *kurzem* bayaq; ~ *Angst zittern* qorxudan titrəmək; ~ *alles* hər şeydən əvvəl; *nach wie* ~ qabaqkı kimi, əvvəlki kimi; *zehn Minuten* ~ *vier* dördə on dəqiqə qalmış; ~ *der Nase* burnunun qabağında; *adv.* ~! irəli!

vorab *adv.* hər şeydən qabaq, hər şeydən öncə, hər şeydən əvvəl, qabaqcadan.

Vorabend, *der*; -s ərəfə; *am* ~ (*G*) .in ərəfəsində, *der* ~ *des Wahltages* seçkilər ərəfəsi.

vorahren *vt* qabaqcadan duymaq, əv-
vəlcədən hiss etmək.

Vorahnung, *die*; -, -*en* qabaqcadan
duyma, qabaqcadan hiss etmə.

voran *adv.* **1.** qabaqda, qarşıda; **2.** *F*
qabağa, irəli; *immer langsam ~ !* yavaş-
yavaş qabağa! (*irəli!*).

voranbringen *vt* qabağa aparmaq, irə-
li aparmaq.

vorangehen *vi* **1.** irəli (*qabağa*) getmək;
die Arbeit geht voran iş irəli (*qabağa*)
gedir; **2.** irəlidə getmək (*D/-dən*).

vorankommen *vi* qabağa (*irəli*) get-
mək; müvəffəqiyyət qazanmaq.

Vorankündigung, *die*; -, -*en* qabaqca-
dan xəbər vermə, əvvəlcədən xəbər
vermə (*demə*), ilk bildiriş.

Voranmeldung, *die*; -, -*en* qabaqdan
bildirmə, qabaqcadan qeyddən keçmə.

Voranschlag, *der*; -(*e*s), -*e* (*Haushalts-
voranschlag*) xərclərin əvvəlcədən he-
sablınması.

voranschreiten *vi* irəli getmək, irəlilə-
mək, irəliləyiş.

vorantreiben *vt* qabağa aparmaq, irə-
lilətmək; sürətləndirmək, tezləşdirmək.

Voranzeige, *die*; -, -*n* **1.** qabaqcadan
olan elan; **2.** (*Film*) tanıtma filmi.

Vorarbeit, *die*; -, -*en* hazırlıq.

vorarbeiten *vt* hazırlamaq.

Vorarbeiter, *der*; -*s*, - baş fəhlə, usta-
başı.

vorauf *adv.* qabaqda.

voraus *adv.* **1.** qabaqda, irəlidə, üs-
tün, öndə; *er ist den anderen weit ~ o*,
başqalardan çox qabaqdadır; **2.** *im ~*
qabaqcadan, öncədən.

vorausnahn *vi* qabaqcadan duy-
maq, qabaqcadan hiss etmək.

vorausberechnen *vt* qabaqcadan he-
sablamaq.

vorausbezahlen *vt* pulunu qabaqca-
dan ödəmək.

vorausleihen *vi* tələsib getmək.

vorausgehen *vi* **1.** qabaq(*cadan*)dan
getmək; qabaqlamaq; **2.** qabaqcadan
baş vermək.

vorausgesetzt *konj.* ~, *dass...* bu şərt-

lə ki..., bu şərt ilə ki...

voraushaben *vi* *j-m et.* ~ bir kəsdən
bir şeydə üstün olmaq, bir kəsi ötüb
keçmək, üstələmək.

vorausnehmen *vt* qabaqcadan etmək,
vaxtından əvvəl etmək.

Voraussage, *die*; -, -*n* qabaqcadan
demə, qabaqcadan xəbər vermə, əv-
vəlcədən xəbər vermə (*demə*).

voraussagen *vt* qabaqcadan demək,
əvvəlcədən xəbər vermək (*demək*).

vorausschauend *adj.* qabağı (*gələcəyi*)
görən, qabaqgörən, gözüaçıq, dərin-
düşüncəli.

vorausschicken *vt* **1.** qabaqcadan gön-
dərmək; **2.** qabaqcadan demək; *ich
muss ~, dass...* qabaqcadan deməliyəm
ki... .

voraussehen *vt* gələcəyi görmək, qa-
baqcadan hiss etmək; *das war voraus-
zusehen* bu əvvəldən (*qabaqdan*) bəlli
idi .

voraussetzen *vt* **1.** (*annehmen*) güman
etmək, fərz etmək; **2.** şərt etmək, şərt
qılmaq.

Voraussetzung, *die*; -, -*en* **1.** fərziyyə,
güman; **2.** şərt, ilkin şərt, zəmin; *unter
der ~ G (od. dass)...* bu şərtlə ki...; ~*en
erfüllen* şərtləri yerinə yetirmək.

Voraussicht, *die*; - təxmin, güman,
qabaqcadan görmə; *aller ~ nach* ehti-
mal ki, olsun ki.

voraussichtlich *adj.* əvvəlcədən nə-
zərdə tutulduğu kimi, öncədən, gözə-
yarı; *adv.* görünür ki, ehtimal ki; *sie
kommt ~ morgen* ehtimal ki sabah gəlir.

vorauszahlen *vt* qabaqcadan ödəmək.

Vorauszahlung, *die*; -, -*en* qabaqcadan
ödənmə pul; qabaqcadan ödəmə.

Vorbau, *der*; -(*e*s), -*ten* çıxıntı, bina
çıxıntısı.

vorbauen *vt* vaxtında qabağını al-
maq, qabaqcadan tədbir görmək.

Vorbedacht, *der*; -(*e*s) **1.** yaxşı düşü-
nülmüş ; *et. mit ~ tun* bir şeyi yaxşı dü-
şünüb etmək; **2.** (*absichtlich*) *mit ~* bil-
bilə, qəsdən; *ohne ~* bilmədən.

Vorbedeutung, *die*; -, -*en* əsrarəngiz

ələmət, sirrili nişanə; *gute* ~ xoş xəbər, uğur, müvəffəqiyyət; *schlimme* ~ pis xəbər, bəla, müsibət.

Vorbedingung, *die*; -, -*en* ilkin şərt.

Vorbehalt, *der*; -(*e*)s, -*e* qeyd-şərt, şərt; *unter dem* ~, *dass..* bu şərtlə ki..; *unter* ~ şərti olaraq.

vorbehalten *vt* 1. *sich (D) et. (A)* ~ etmə haqqını əlində saxlamaq, qarşısına məqsəd qoymaq; *sich das Recht ~ zu -møyi* öz haqqı bilmək; 2. *j-m ~ sein* bir kəsə məxsus olmaq, təyin olmaq.

vorbehaltlich *präp. G* ...şərtilə.

vorbehaltlos *adj.* qeyd-şərtsiz, danışıqsız.

vorbei *adv.* 1. yanından, yanından keçərək (*an D/ nøyinsə*); *er ging an mir ~ o*, yanından keçdi; 2. (*zeitlich*) sona çatmış, keçib-gətmiş, qurtulmuş.

vorbeifahren *vi* yanından keçmək.

vorbeigehen *vi* keçib getmək, ötmək; qurtulmaq, sona çatmaq.

vorbeikommen *vi* 1. keçmək, yanından keçmək; 2. baş çəkmək (*bei j-m /bir kəsə*).

vorbeilassen *vt* buraxdırmaq, keçməsinə imkan yaratmaq.

vorbeilaufen *vi* qaçaraq yanından keçmək.

Vorbeimarsch, *der*; -(*e*)s, -*e* rəsmi hərbi keçid

vorbeimarschieren *vi* təntənə ilə keçmək, hərbi keçidlə addımlamaq.

vorbeireden *vi* *aneinander* ~ bir-birini başa düşmək, bir-birinə qulaq asmadan danışmaq.

vorbeischauen *vi* baş çəkmək (*bei D/-ə*).

vorbelastet *adj.* 1. *jur.* sabiqəli; 2. (*erblich*) irsən, irsən keçən.

Vorbemerkung, *die*; -, -*en* ilk qeyd, ön söz, giriş sözü.

zubereiten *vt* hazırlamaq, cürləmək; *vr sich ~* hazırlaşmaq, hazırlanmaq (*auf A/-ə*).

zubereitend *adj.* hazırlıq, hazırlanmış.

Zubereitung, *die*; -, -*en* hazırlıq, hazırlanma, amadəlik; *ohne* ~ hazırsızlıq,

hazırlanmadan; ~*en treffen* hazırlıq görmək (*für A /-ə*); *in* ~ hazırlanır, hazırlanmaqda.

Zubereitungszeit, *die*; -, -*en* hazırlıq vaxtı (*müddəti*).

Zubericht, *der*; -(*e*)s, -*e* ilk məlumat.

Zubesprechung, *die*; -, -*en* ilkin müzakirə.

zubestellen *vt* qabaqcadan sifariş et-mək.

zubestraft *adj.* məhkumluğu olan, sabiqəli; ~ *sein* sabiqəli olmaq.

zubeten *vt* pişnamazlıq etmək.

Zubeter, *der*; -s, - pişnamaz.

zubeuugen *vt* qabağa əymək; *vr sich ~* qabağa əyilmək; *vi* qabağını almaq (*D/-in*).

zubeuugend *adj.* qarşısını alan, qabağı(nı) alan.

Zubeugung, *die*; - qabağını alma.

Zubeugungsmaßnahme, *die*; -, -*n* qarşısını alan tədbir, qabağını alma tədbirləri *pl*.

Zubeugungsmittel, *das*; -s, - qabağını (*qarşısını*) alan dərman.

Zubild, *das*; -(*e*)s, -*er* nümunə, örnək, təmsal; *sich (D) zum ~ nehmen* nümunə götürmək; *ohne* ~ örnəksiz; böyüksüz.

zubildlich *adj.* nümunəvi.

Zubildung, *die*; - ibtidai təhsil.

Zubote, *der*; -n, -n 1. xəbərçi, xəbər verən; 2. əlamət, nişan.

zubringen *vt* irəli sürmək, demək, ortaya qoymaq.

Zudach, *das*; -(*e*)s, -*er* talvar, çardaq.

Zudatieren *vt* keçmiş tarixlə göstərmək, köhnə tarix qoymaq.

Zudem *adv.* qabaq, əvvəl.

Zuder *adj.* qabaq, öndə olan, ön(*dəki*).

Zuderachse, *die*; -, -*n* qabaq ox.

Zuderbein, *das*; -s, -*e* qabaq ayaq.

Zudergrund, *der*; -(*e*)s ön plan; *in den ~ ziehen* ön plana çəkmək; *in den ~ rücken* ön plana keçmək.

Zudergründig *adj.* səthi, sadə.

Zuderhand *adv.* (*vorläufig*) hələlik.

Zuderhaus, *das*; -(*e*)s, -*er* ön bina.

Vordermann, *der*; -(e)s, -'er qabaqda duran; *fig. et. auf ~ bringen* qaydaya salmaq, təmizləmək, sahmanlamaq; *j-n auf ~ bringen* bir kəsə nizam-intizam öyrətmək; əziyyət etmək, incitmək.

Vorderrad, *das*; -(e)s, -'er qabaq təkər.

Vorderseite, *die*; -, -n qabaq tərəf.

Vordersitz, *der*; -es, -e qabaq yer.

vorderst *adj.* ən qabaq, ən ön; *in ~er Linie* qabaq sırada.

vordrängen *vr sich ~* qabağa soxulmaq.

vordringen *vi* irəli soxulmaq, nüfuz etmək.

vordringlich *adj.* tələsik, təcili, təxirəsalınmaz, ümdə.

Vordruck, *der*; -(e)s, -e formulyar.

vorehelich *adj.* evlilikdən qabaq.

voreilig *adj.* tələsik, ehtiyatsız; ~e *Schlüsse ziehen* tələsik (*düşünmədən*) nəticə almaq.

voreinander *adv.* bir-birinin qarşısında; bir-birindən; ~ *Angst haben* bir-birindən qorxmaq.

voreingenommen *adj.* tərəf saxlayan, tərəfgir (*gegenüber D/əleyhinə; für A/lehinə*).

Voreingenommenheit, *die*; - tərəfgirlik, tərəf saxlama, qərəz; sabit fikirlilik.

vorenthalten *vt* : *j-m et. ~* bir kəsdən bir şeyi gizlətmək, gizli saxlamaq.

Vorentscheidung, *die*; -, -en yarımfinal.

vorerst *adv.* hər şeydən qabaq, hələlik.

vorerrwähnt *adj.* yuxarıda göstərilən, yuxarıda adı çəkilən.

Vorfahr, *der*; -en, -en ulu-baba; əcdad, aba *pl.*

Vorfahren *die/pl.* aba, aba və əcdad, ata-baba, cədd, cədd-abad, dədə-baba.

Vorfahrt, *die*; -, -en (*Auto*) keçmə haqqı.

Vorfahrtsrecht, *das*; -(e)s keçmə haqqı.

Vorfall, *der*; -(e)s, -'e hadisə, münəqişə, qəziyyə, olay; *med.* prolaps.

vorfallen *vi* 1. qabağa düşmək; 2. baş vermək; ortaya çıxmaq.

Vorfeier, *die*; -, -n bayram axşamı.

Vorfeld, *das*; -es, -er 1. qabaqdakı ərazi, ön ərazi; 2. *nur sg. fig.* hazırlıq vaxtında, qabağında, qabaqcadan; *et. im ~ klären* bir şeyi qabaqcadan aydınlaşdırmaq.

Vorfinanzierung, *die*; -, -en qabaqcadan maliyyələşdirmə.

vorfinden *vt* tapmaq, görmək.

Vorfrage, *die*; -, -n qabaqcadan verilmiş sual.

Vorfreude, *die*; - qabaqcadan sevinmə.

vorfristig *adj.* vaxtından əvvəl.

Vorfrühling, *der*; -s yazın başlanğıcı, erkən bahar.

vorfühlen *vi* soruşub fikrini öyrənmək; *fig. bei j-m ~* bir kəsin nəbzini yoxlamaq.

Vorführdame, *die*; -, -n maniken.

vorführen *vt* 1. (*vorzeigen*) göstərmək; 2. (*Film*) nümayiş etdirmək; 3. *jur.* götürmək, aparmaq; *sie wurde dem Richter vorgeführt* o, hakimin sərəncamına (*yanına*) gətirildi.

Vorführung, *die*; -, -en göstər(il)mə; tamaşa; *jur.* aparma, götürmə, gətirmə.

Vorgabe, *die*; -, -n 1. (*Sport*) avans; 2. qabaqcadan təyin edilmiş miqdar, təyin olunmuş ölçü.

Vorgang, *der*; -(e)s, -'e 1. hadisə, hadisənin gedişi; üsul; *den ~ schildern* hadisəni təsvir etmək; 2. (*Akten über e-n bestimmten Fall*) dosya, qovluq.

Vorgänger, *der*; -s, - sələf.

Vorgarten, *der*; -s, -" ön bağça.

vorgaukeln *vt* *j-m et. ~* bir kəsi aldatmaq, bir kəsə yalan danışmaq.

vorgeben *vt* 1. irəli vermək; 2. iddia etmək, yalandan inandırmaq; 3. avans vermək.

Vorgebirge, *das*; -s, - 1. dağ etəyi; 2. (*Kap*) burun.

vorgeblich *adj. u. adv.* güya ki, sanki.

vorgefasst *adj.* : *e-e ~e Meinung* qa-

baqçadan əmələ gəlmiş (*qərarlaşdırılmış*), mənfı fikir.

Vorgeföhl, *das*; -(e)s qabaqçadan hiss etmə.

vorgehen *vi* 1. irəli getmək, qabaqda getmək; qabaqlamaq; 2. (*geschehen*) baş vermək; 3. (*Uhr*) qabağa getmək; 4. (*wichtiger sein*) üstün olmaq; 5. (*handeln*) rəftar etmək, davranmaq; 6. (*gerichtlich*) məhkəməyə vermək (*gegen A/kimsəni*); 7. (*verfahren*) müamilə etmək.

Vorgehen, *das*; -s hərəkət tərzi; üsul.

Vorgelände, *das*; -s, - qabaqdakı ərazi.

vorgenannt *adj.* yuxarıda adı çəkilən.

Vorgerecht, *das*; -(e)s, -e qəlyanaltı.

Vorgeschichte, *die*; - tarixdən əvvəlki vaxt, prehistoriya; keçmişdəki hadisələr.

vorgeschichtlich *adj.* tarixdən əvvəlki vaxtlara aid.

Vorgeschmack, *der*; -(e)s qabaqçadan dadı (*läzzəti*) duyma.

vorgeschoben *adj.* s. *vorschieben*.

vorgeschritten *adj.* irəliləmiş, qabaqcıl.

Vorgesetzte, *der u. die*; -n, -n rəis, şef, başçı.

Vorgespräch, *das*; -(e)s, -e ilkin danışıq, ilkin görüşmə.

vorgestern *adv.* israğagün, srağagün, irəligün.

vorgestrig *adj.* israğagünkü.

vorgreifen *vi* j-m ~ bir şeyi bir kəsdən qabaq etmək və ya demək; bir şeyi gözləməmək; *ich möchte Ihnen nicht ~, aber..* sizi qabaqlamaq istəmirəm, lakin... .

Vorgriff, *der*; -(e)s vaxtından qabaq etmə; vaxtından qabaq demə.

vorhaben *vi* fikrində olmaq, niyyətində olmaq; *haben Sie heute Abend et. vor?* bugün axşam siz nə edəcəksiniz?

Vorhaben, *das*; -s, - niyyət, fikir, məram, proqram, plan, qərəz; *hast du heute Abend et. vor?* bu axşam üçün bir proqramın var mı.

Vorhalle, *die*; -, -n dalan; giriş otağı.

vorhalten *vt* 1. qarşısında (*qabağında*) tutmaq; *beim Gähnen die Hand ~* əsnəyəndə əli ağzına tutmaq; 2. j-m et. ~ bir kəsi məzəmmət etmək; *vi* davam gətirmək, sürmək; kifayət qədər olmaq.

Vorhaltung, *die*; -, -en danlaq, məzəmmət; j-m ~en machen bir kəsi bir şey üçün danlamaq.

Vorhand, *die*; - 1. (*Tennis*) əl üzü, forhent; 2. (*Kartenspiel*) birinci əl; 3. üstünlük.

vorhanden *adj.* mövcud; ~ sein mövcud olmaq; *noch ~ sein* qalmaq.

Vorhandensein *das*; -s mövcud olma, varlıq, qalma.

Vorhang, *die*; -(e)s, -e pərdə; örtük; gərdək; *den ~ aufziehen* pərdəni açmaq.

vorhängen *vt* asmaq.

Vorhängeschloss, *das*; -es, -er asma qıfıl.

Vorhangstoff, *der*; -(e)s, -e pərdə parçası.

Vorhaut, *die*; -, -e sünnət dərisi.

vorher *adv.* qabaqçadan, irəlincə, ondan əvvəl; gəlmədən, əvvəl; *veralt*. əqdəm; *am Tag ~* qabaqkı gün.

vorherbestimmen *vt* qabaqçadan təyin etmək.

vorherbestimmt *adj.* alınma yazılmış, qabaqçadan yazılmış.

Vorherbestimmung, *die*; - qədər, tale, alın yazısı, müqəddərat; əvvəlcədən müəyyənləşdirilmə.

vorhergehend *adj.* qabaqkı, əvvəlki.

vorherig *adj.* əvvəlki, qabaqkı, öncəki, əzəlki, keçən; *veralt*. əqdəm.

Vorherrschaft, *die*; - üstünlük, hakimiyyət, ağalılıq, böyüklük.

vorherrschen *vi* üstün olmaq, hakim olmaq, ağalılıq etmək, böyüklük etmək.

vorherrschend *adj.* hakim olan, hökm sürən.

Vorhersage, *die*; -, -n qabaqçadan xəbər vermə.

vorhersagen *vt* qabaqçadan xəbər vermək, duyuq salmaq.

vorhersehen *vt* qabaqçadan görmək,

təxmin etmək.

vorheucheln *vt* : *j-m* ~ bir kəsə ikiüz-lülük etmək, yalan deyib tovlamaq, ri-yakarlıqla tovlamaq; *j-m Mitleid* ~ *bir kəsə* yalandan üreyi yanmaq.

vorhin *adv.* bir az bundan qabaq, bir az bundan əvvəl, bayaq, dəmin; *er war* ~ *auch hier* bayaq o da burada idi.

vorhinein *adv.* : *im* ~ qabaqcadan, irə-licədən.

Vorhof, *der*; *-(e)s*, *-e* dəhliz, dalan.

Vorhut, *die*; - avanqard, qabaqda ge-dən.

vorig *adj.* keçən, ötən; *~e Woche* ke-çən həftə.

Vorinstanz, *die*; -, *-en jur.* ilk mərcə.

Vorjahr, *das*; *-(e)s*, *-e* keçən il.

vorjährig *adj.* keçənili.

vorjammern *vt* dərdini tökmək, sızıl-damaq.

Vorkämpfer, *der*; *-s*, - avanqard, qa-baqçıl döyüşçü.

vorlaufen *vt* **1.** bir şeyi çeynəyib bir kəsin ağızına qoymaq; **2.** başa salmaq, anlatmaq (*j-m et./bir kəsə bir şeyi*).

Vorkaufsrecht, *das*; *-(e)s*, *-e H* qabaq-cadan satın alma haqqı.

Vorkehrung, *die*; -, *-en* təhlükəsizlik tədbiri; *~en treffen* bütün təhlükəsizlik tədbirləri görmək, hazırlıq görmək.

Vorkenntnisse, *die/pl.* ilk məlumat, ha-zırlıq.

vorknöpfen *vt sich (D) j-n* ~ bir kəsə haqq-hesab çəkmək, bir kəsdən hesab sormağ, hesablaşmağa dəvət etmək; narazılığını bildirmək.

vorquellen *vt* qabaqcadan bişirmək.

vorkommen *vi* **1.** (*sich ereignen*) baş vermək, olmaq; **2.** (*erscheinen wie*) gör-rünmək, güman edilmək; *F er kommt sich wohl sehr schlau vor!* özünü çox zi-rək bilir!, güman edir ki, çox zirəkdir! *das kommt mir sehr bekannt vor* mənə çox tanış gəlir; **3.** (*existieren*) tapılmaq,

mövcud olmaq, var olmaq; **4.** (*hervor-kommen*) meydana çıxmaq, qabağa gəlmək; *so etw. kann* ~ bele şeylər ola

bilir (*qabağa gəlir*); **5.** (*erwähnt werden*) adı çəkilmək, göstərilmək; *fig.* ələ düş-mək.

Vorkommen, *das*; *-s*, - **1.** mövcud olma, varlıq; **2.** mədən yatağı.

Vorkommnis, *das*; *-ses*, *-se* hadisə, olay; *fig.* hekayə.

Vorkriegszeit, *die*; -, *-en* müharibədən qabaqkı dövr.

vorladen *vt* çağırmaq.

Vorladung, *die*; -, *-en jur.* çağırış, məhkəməyə çağırma.

Vorlage, *die*; -, *-n* **1.** (*e-s Dokumentes*) verilmə; **2.** (*Muster*) nümunə; təklif; projekt; **3.** *pol.* layihə; **4.** (*Fußball*) qol vurma imkanını yaratma, topu irəli ötürmə; *et. als ~ benutzen* bir şeyi nü-münə kimi götürmək.

Vorland, *das*; *-(e)s* ərazinin ön (*qa-baq*) tərəfi.

vorlassen *vt* qabağa buraxmaq; yol vermək.

Vorlauf, *der*; *-(e)s*, *-e* finaldan qabaq qaçış.

Vorläufer, *der*; *-s*, - sələf; qabaqda gedən, öncü.

vorläufig *adj.* müvəqqəti, keçici; *adv.* hələlik.

vorlaut *adj.* **1.** *~er Hund* vaxtsiz hür-rən it; **2.** *fig.* ədəbsiz, sayğısız, nəza-kətsiz.

Vorleben, *das*; *-s -in* keçmiş.

vorlegen *vt* **1.** qabağa qoymaq; təq-dim etmək; **2.** vermək, göstərmək; tək-lif etmək; **3.** (*Schloß*) qıfıllamaq.

Vorleger, *der*; *-s*, - balaca xalça.

Vorleistung, *die*; -, *-en* qabaqcadan (*başdan*) verilən əmək haqqı.

vorlesen *vt* uca səslə oxumaq (*j-m et./bir kəsə bir şeyi*).

Vorlesung, *die*; -, *-en* mühazirə.

Vorlesungsverzeichnis, *das*; *-ses*, *-se* universitet dərslərinin proqramı.

vorletzt *adj.* axırıncıdan qabaqkı; ini-şil, öncəki il.

Vorliebe, *die*; -, *-n* üstün tutma, tərcih etmə; həvəs, meyl, düşkünlük (*für A/-ə*).

vorliebnehmen *vi* kifayətlənmək, razı olmaq (*mit D/İlə*).

vorliegen *vi* 1. olmaq, mövcud olmaq; *es liegt kein Grund zur Besorgnis vor* ehtiyat etməyə heç səbəb yoxdur; 2. qarşısında durmaq; *mir liegt ein Brief vor* qarşımda bir məktub var.

vorliegend *adj.* əldə olan, hazırkı.

vorlügen *vt* : *j-m et.* ~ bir kəsə yalan demək, yalan danışmaq.

vormachen *vt* 1. (zeigen) necə etməyini göstərmək; 2. (täuschen) aldatmaq, yanıltmaq; *j-m et.* ~ bir kəsi yanıltmaq, bir kəsi aldatmaq; *wir wollen uns nichts ~* özümüzü aldatmaq istəmirik.

Vormacht, *die*; - üstünlük.

Vormachtstellung, *die*; - ağılıq, hökمرanlıq, üstünlük.

vormalig *adj.* keçmiş, əvvəlki.

vormals *adv.* əvvəlcə, qabaqca.

Vormarsch, *der*; -(e)s, -e irəliləyiş, irəliləmə, hücum.

vormarschieren *vi* irəliləmək.

vormerken *vt* 1. *sich (D) et.* ~ qeyd etmək; 2. (*j-n als/für et.*) nişanlamaq, bir şey üçün rezerv etmək; *j-n* ~ bir kəsin adını qeyd etmək.

Vormerkung, *die*; -, -en qeyd, not(a).

Vormieter, *der*; -s, -əvvəlki (qabaqki) kirayənişin.

vormilitärisch *adj.* əsgərliyə hazırlıq.

Vormittag, *der*; -(e)s, -e nahardan qabaq, nahardan qabaqki vaxt; *heute ~* bu gün nahardan qabaq.

vormittags *adv.* hər gün nahardan qabaq.

Vormund, *der*; -(e)s, -e u. -er *jur.* qəyyum, himayəçi.

Vormundschaft, *die*; -, -en qəyyumluq, himayəçilik; *unter ~ stehen* qəyyumluq altında olmaq; *unter ~ stellen* qəyyumluq altına keçirmək.

vorn *adv.* qarşıda, qabaqda, öndə; *nach ~* qarşıya, qabağa, irəli; *von ~* 1. qabaqdan; *j-n von ~(e) sehen* bir kəsi qarşıdan görmək; 2. (*zeitlich*) təzədən, başdan; *von ~ anfangen* təzədən başlamaq; *von ~ bis hinten* başdan-ayağa

qədər.

Vornahme, *die*; -, -n başlanılmış iş, təşəbbüs; boynuna alma.

Vorname, *der*; -ns, -n ad.

vorne *s. vorn.*

vornehm *adj.* adlı-sanlı, tanınmış; alicənab; təmiz; gözəl.

vornehmen *vt* 1. yerinə yetirmək, icra etmək, etmək; -ə girişmək; -ə başlamaq; *e-e Änderung ~* dəyişmək; 2. *sich (D) j-n* ~ bir kəsi məzəmmət etmək, bir kəsi sıxışdırmaq, hesab sormaq; 3. *sich (D) et.* ~ bir şeyi nəzərdə tutmaq, bir şeyi etmək niyyətində olmaq; *sich (D) zu viel ~ F* yekə (ağır) daş götürmək.

Vornehmheit, *die*; - alicənablıq.

vornehmlich *adv.* əlxlüsüs, xüsusilə; hər şeydən qabaq; ən çox.

vorneigen *vt* qabağa əymək; *sich ~* qabağa əyilmək.

vornerhein *adv.* : *von ~* lap əvvəlcədən, lap başdan, öncədən.

vornotieren *vt s. vormerken.*

vornüber *adv.* qabağa doğru; ~ *fallen* qabağa doğru düşmək.

Vorort, *der*; -(e)s, -e qəsəbə, şəhərat-rafı; məhəllə.

Vorortzug, *der*; -(e)s, -e qəsəbəyə işləyən qatar.

Vorposten, *der*; -s, - *mil.* keşikçi mühafizə dəstəsi.

Vorprogramm, *das*; -s, -e (*Kino*) gələcək proqram.

vorprogrammieren *vi* proqramlaşdırmaq; *das war vorprogrammiert* bunun belə olduğu bəlli idi, bu qabaqcadan proqramlaşdırılıb.

Vorprüfung, *die*; -, -en ilk imtahan, ilk yoxlama.

vorrage *vi* dik durmaq, irəl çıxmaq.

Vorrang, *der*; -(e)s üstünlük, birincilik; ~ *haben vor (D) -dən* üstün olmaq, üstünlüyə malik olmaq.

vorrangig *adj.* üstün, mühüm; *adv.* birinci olaraq; *veralt.* əqdəm; *et.* ~ *erledigen* müəyyən bir işi birinci olaraq yerinə yetirmək.

Vorrat, *der*; -(e)s, -e ehtiyat, rezerv;

sursat *pl.*

vorrätig *adj.* ehtiyat; ehtiyat üçün saxlanmış, hazır.

Vorratskammer, *die*; -, -n anbar.

Vorraum, *der*; -(e)s, -'e ön otaq, giriş otağı.

vorrechnen *vt* hesablayıb başa salmaq; bir-bir saymaq.

Vorrecht, *das*; -(e)s, -e üstünlük, imtiyaz, birincilik.

Vorrede, *die*; -, -n müqəddimə, ön-söz, giriş.

Vorredner, *der*; -, -n qabaqkı natiq, əvvəl danışan natiq.

vorreiten *vt* atla qabaqda getmək; *fig.* irəlidə getmək, yol göstərmək.

vorrichten *vt* hazırlamaq, hazırlaşdırmaq, tərtibləmək.

Vorrichtung, *die*; -, -en *techn.* qurğu, aparat, cihaz.

vorrücken *vt* irəlilətmək, irəli çəkmək; *vi* irəliləmək, irəli getmək; *vorge-rückt* irəliləmiş.

vorrufen *vt* çağırmaq.

Vorruhestand, *der*; -(e)s vaxtından qabaq təqaüdə çıxma.

Vorrunde, *die*; -, -n seçmə mərhələ.

Vorsaal, *der*; -(e)s, -'e giriş otağı.

vorsagen *vt* **1.** (*zufliüstern*) gizlicə demək; **2.** təkrar etmək üçün demək, tələffüz etmək; **3.** *sich (D) et. vorsagen* yadında saxlamaq üçün özünə demək.

Vorsaison, *die*; - mövsümdən əvvəl, fəsildən qabaq.

Vorsatz, *der*; -es, -'e **1.** niyyət, məqsəd; **2.** *jur.* qəsd, əmd; **3.** *techn.* qabağa bağlanan hissə (*parça*).

vorsätzlich *adj.* qəsdli; *adv.* qəsdən.

Vorsätzlichkeit, *die*; - qəsdən edilmə.

Vorschau, *die*; - **1.** proqram cədvəli; **2.** (*Film*) ilk tamaşa.

Vorschein, *der*; -(e)s : *zum ~ bringen* aydınlaşdırmaq, məlum etmək; *zum ~ kommen* görünmək, aşkar olmaq.

vorschicken *vi* qabağa göndərmək; qabaqcadan göndərmək.

vorschieben *vt* **1.** itələmək; ön plana

çəkmək; **2.** bəhanə gətirmək, bəhanə edib boyun qaçırtmaq.

vorschießen *vt* **1.** avans vermək; *j-m Geld ~* pulu vaxtından qabaq vermək; **2.** *F* dürtülmək, qabağa keçmək.

Vorschiff, *das*; -(e)s, -e gəminin qabağı, gəminin qabaq tərəfi.

Vorschlag, *der*; -(e)s, -'e təklif, önəri; *auf j-s ~* bir kəsin təklifi ilə, bir kəsin təklifinə görə; *auf ~* təklifi ilə; *dem ~ zustimmen* təklifi bəyənmək; *den ~ zur Abstimmung bringen* təklifi səsə qoymaq.

vorschlagen *vt* təklif etmək, önəri vermək.

Vorschlussrunde, *die*; -, -n yarım final, finaldan qabaq.

vorschnell *adj.* ehtiyatsız, fikirsiz, tələsik; *ein ~es Urteil* tələsik hökm; *~e Entscheidung* tələsik qərar.

vorschnellen *vi* ox kimi qabağa getmək.

vorschreiben *vt* göstəriş vermək, əmr etmək; *ich lasse mir nichts ~* heç kəsdən əmr qəbul etməm; *vorgeschrieben* məcburi.

vorschreiten *vt* irəli getmək; müvəfəqiyyət qazanmaq.

Vorschrift, *die*; -, -en **1.** (*Befehl*) göstəriş, əmr; **2.** (*Anweisung*) sərəncam; təlimat, nizamnamə, əsasnamə, əmrnamə; *veralt.* dəsturüləməl.

vorschriftsmäßig *adj.* nizamnaməyə uyğun olaraq.

Vorschub, *der*; -(e)s, -'e **1.** *techn.* itələyici mexanizm; **2.** kömək, imkan; *e-r Sache ~ leisten* bir işdə köməklik etmək.

Vorschule, *die*; -, *en* ibtidai məktəb.

Vorschulerziehung, *die*; - məktəbə qədər tərbiyə.

Vorschuss, *der*; -es, -'e müəyyən pulun bir hissəsini qabaqcadan ödəmə, avans, peşin.

vorschützen *vt* bəhanə gətirmək, boyun qaçırtmaq.

vorschwärmen *vi* həyəcanla nağıl etmək, həyəcanla şərh vermək (*j-m von D/ kıməsə nədənsə*).

vorschweben *vi* *j-m* xəyalına gəlmək,

bir şeyi təsəvvür etmək; *mir schwebt dabei etw. Bestimmtes vor* bu arada xəyalıma bir zad gəlir, bununla bağlı xüsusi planım (*təsəvvürüm*) var.

vorschwindeln *vt* yalan demək, aldatmaq (*j-m et./Kiməsə*).

vorsehen *vt* nəzərdə tutmaq, qabaqcadan nəzərə almaq; *das war nicht vorgesehen* bu hesabda yoxdur, bu nəzərdə tutulmayıb; *vr sich ~* özünü qorumaq (*vor D/-dən*); *bitte sieh dich vor!* lütfən ehtiyatlı ol!

Vorsehung, *die*; - qədər, alnın yazısı.

vorsetzen *vt j-m et.* ~ kimsənin önünə (*qabağına*) bir şey qoymaq.

Vorsicht, *die*; - **1.** (*Sorgfalt*) diqqət; **2.** (*Wachsamkeit*) ehtiyat (*İlтиq*), ehtiyatkarlıq; *~/!* ehtiyat!, ehtiyatlı ol!, ehtiyat elə!

vorsichtig *adj.* diqqətli, ehtiyatlı, ehmallı, ayıq-sayıq, çəkingən, ehtiyatkar; *adv.* ehtiyatla; *~ sein* ehtiyatlanmaq; *ich bin ein ~er Mensch* mən ehtiyatkar adamam.

vorsichtshalber *adv.* ehtiyat üçün.

Vorsichtsmaßnahme, *die*; -, -*n* ehtiyat tədbiri; *~n treffen* ehtiyat tədbirləri tökmək.

Vorsichtsmaßregel, *die*; -, -*n* ehtiyat tədbiri.

Vorsilbe, *die*; -, -*n* *gr.* sözünü, önlük.

vorsingen *vt* mahnı oxumaq, tərənüm etmək; *vi j-n ~ lassen* mahnı oxutmaq.

vorsintflutlich *adj.* qədimdən qalmış, çox qədim, Nuh Nəbədin qalma.

Vorsitz, *der*; -*es* sədrlik; *den ~ haben* sədrlik etmək; *den ~ übernehmen* sədrliyə keçmək, sədrlik etmək, sədrliyi öz üzərinə götürmək; *unter dem ~ von ... -in* sədrliyi ilə.

Vorsitzende, *der u. die*; -*n*, -*n* sədr; *zum ~n wählen* sədr (liyə) seçmək.

Vorsorge, *die*; - tədbir, ehtiyatlılıq; *qayğı ~ treffen* qabqcadan tədbir görmək.

vorsorgen *vi* qabaqcadan tədbir görmək, qayğı göstərmək.

Vorsorgeuntersuchung, *die*; -, -*en* *med.*

profilaktik müayinə.

vosorglich *adj.* ehtiyatlı, tədbir görücü, qayğıkeş, tədbirli.

Vorspann, *der*; -(*e*)s, -*e* **1.** (*Film*) kino filmi tanıma hissə; **2.** giriş, önsöz.

vorspannen *vt* arabaya qoşmaq.

Vorspeise, *die*; -, -*n* qəlyanaltı.

vorspiegeln *vt* yalandan etmək, aldatmaq; *j-m et.* ~ bir kəsi bir şey ilə aldatmaq.

Vorspiegelung, *die*; -, -*en* aldatma, hiylə.

Vorspiel, *das*; -(*e*)s, -*e* **1.** *mus.* başlanğıc, müqəddimə; uvertürə; **2.** *Th.* Proloq.

vorspielen *vt* **1.** çalmaq; icra etmək; **2.** aldatmaq, yalan satmaq.

vorsprechen *vt* **1.** təkrar etmək üçün demək, tələffüz etmək; **2.** *Th.* nümunə üçün kiçik bir rol oynamaq; *vi* baş çəkmək (*bei D/-ə*).

vorspringen *vi* irəli atılmaq, sıçramaq; *vt* irəli çıxmaq.

Vorsprung, *der*; -(*e*)s, -*e* **1.** çıxıntı; **2.** (*Sport usw.*) qabaqda olmaq, arası olmaq; üstünlük; *j-m 10 Schritte ~ geben* bir kəsi 10 addım irəli (*qabağa*) buraxmaq.

Vorstadt, *die*; -, -*e* şəhər ətrafı, qəsəbə.

Vorstand, *der*; -(*e*)s, -*e* **1.** idarə heyəti; **2.** (*Person*) müdir, rəis.

Vorstandsetage, *die*; -, -*n* idarə heyətinin yerləşdiyi mərtəbə.

Vorstandsmitglied, *das*; -(*e*)s, -*er* idarə heyətinin üzvü.

vorstehen *vi* **1.** irəli çıxmaq; **2.** müdirlik etmək (*D/-ə*).

vorstehend *adj.* **1.** irəli çıxan; **2.** yuxarıda göstərilən.

Vorsteher, *der*; -*s*, - rəis, müdir, başbilən.

Vorsteherdrüse, *die*; -, -*n* prostat vəzisi.

vorstellbar *adj.* ağılabatan, təsəvvür edilə bilən, ağılasığan.

vorstellen *vt* **1.** qabağa qoymaq; **2.** (*Uhr*) qabağa çəkmək; **3.** (*bekanntma-*

chen) təqdim etmək, tanıtmmaq; **4.** (*be-deuten*) demək, ifadə etmək; *vr sich* ~ özünü təqdim etmək, özünü tanıtmmaq; *sich (D)* ~ təsəvvür etmək, öz təsəvvürünə gətirmək, düşünmək, xəyal etmək; *sich bei e-r Firma* ~ iş tapmaq üçün bir firmaya müraciət etmək.

vorstellig *adj.* : ~ *werden* müraciət etmək.

Vorstellung, *die*; -, -*en* **1.** *Th.* tamaşa; **2.** (*Kino*) seans; **3.** təsəvvür, fikir, düşüncə, xəyal; **4.** təqdim etmə, tanıtmmaq; **5.** (*Erwartung*) gözləmə, intizar; *sich (D) e-e* ~ *machen* təsəvvür etmək; *j-d* ~ *en machen* bir kəsi danlamaq.

Vorstellungskraft, *die*; - təxəyyül qüvvəsi.

Vorstellungsvermögen, *das*; -*s* *s.* *Vorstellungskraft*.

Vorstellungswelt, *die*; - təxəyyül dünyası.

Vorstoß, *der*; -*es*, -*e* **1.** irəli atılma; **2.** *mil.* hücum, zərbə; **3.** *fig.* təşəbbüs.

vorstoßen *vi* qabağa getmək, irəliyə getmək; *vt* qabağa itələmək.

Vorstrafe, *die*; -, -*n* sabiqə, keçmiş məhkumluc.

Vorstrafenregister, *das*; -*s* ilk dəfə mühakimə olunmasının qeydə alınması.

vorstrecken *vt* **1.** qabağa uzatmaq; **2.** (*Geld*) borc vermək; avans vermək.

vorstreichen *vt* birinci (*alt*) boya vurmaq.

Vorstudium, *das*; -*s*, -*ien* hazırlıq kursu.

Vorstufe, *die*; -, -*n* ilk addım, ilkin mərhələ, ilk mərhələ; ibtidai təhsil.

vorstürmen *vi* irəliyə doğru addımlamaq, hücum etmək.

Vortag, *der*; -(*e*)*s*, -*e* qabaqkı gün, bir gün əvvəl, keçən gün; *am* ~ *der Prüfung* imtahandan bir gün əvvəl (*qabaq*).

vortasten *vr sich* ~ əlləyə-əlləyə qabağa getmək.

vortäuschen *vt* yalandan etmək, yalandan özünü oxşatmaq, rol oynamaq.

Vortäuschung, *die*; -, -*en* yalandan et-

mə, aldatma.

Vorteil, *der*; -*s*, -*e* xeyir, gəlir, mənfəət, qazanc, yarar, sərfə; üstünlük, məziyyət, müsbət cəhət, çıxar; *auf s-n eigenen* ~ *bedacht sein* öz xeyrini güdmək.

vorteilhaft *adj.* xeyirli, yararlı, sərfəli, əlverişli, faydalı, qazanclı, bud, çıxarlı.

Vortrag, *der*; -(*e*)*s*, -*e* mühazirə, danışıq; məruzə, çıxış; *e-n* ~ *halten* mühazirə oxumaq, danışıqmaq.

vortragen *vt* **1.** demək, bildirmək, mühazirə oxumaq; məruzə etmək; **2.** *mus.* ifa etmək; **3.** (*Gedicht*) oxumaq, deklama(*siya*) demək.

Vortragende, *der u. die*; -*n*, -*n* məruzəçi.

Vortragsreihe, *die*; -, -*n* mühazirə silsiləsi.

Vortragssaal, *der*; -(*e*)*s*, -*säle* konfrans zalı (*salonu*).

vortrefflich *adj.* çox gözəl, əla.

Vortrefflichkeit, *die*; - mümtazlıq, yüksəklik, üstünlük; mükəmməllik.

vortreten *vi* irəli çıxmaq, qabağa çıxmaq.

Vortritt, *der*; -(*e*)*s* birincilik, üstünlük; *j-m den* ~ *lassen* bir kəsə birincilik (*öncəlik*) vermək.

Vortrupp, *der*; -*s*, -*s* *mil.* qabaqcıl dəstə, avanqard.

vorüber *adv.* keçmiş, bitmiş; *die Gefahr ist* ~ təhlükə keçdi.

vorübergehen *vi* keçmək, keçib getmək; ötüb keçmək.

vorübergehend *adj.* müvəqqəti, ötəri, tez keçən; tələsik.

vorüberziehen *vi* yanından keçmək.

Vorübung, *die*; -, -*en* hazırlıq təlimi.

Voruntersuchung, *die*; -, -*en* **1.** ilkin müayinə; **2.** *jur.* ilkin (*ibtidai*) istintaq.

Vorurteil, *das*; -(*e*)*s*, -*e* yanlış fikir, qabaqcadan əmələ gəlmiş yanlış fikir.

vorurteilsfrei *adj.* yanlış fikiri olmayan, yanlış fikirdən azad, işgüzar.

vorurteilslos *adj.* *s. vorurteilsfrei*.

Vorväter, *die/pl.* ulu babalar.

Vorverfahren, *das*; -*s*, -*jur.* ilkin istintaq.

Vorverhandlung, *die*; -, -en *jur.* ilkin işə baxılma, ilk təhqiqat.

Vorverkauf, *der*; -s qabaqcadan satış. **vorverlegen** *vt* 1. (*zeitlich*) qabağa salmaq; 2. qabağa çəkmək.

Vorvertrag, *der*; -(e)s, -'e *jur.* qabaqcadan bağlanan müqavilə, ilkin müqavilə.

vorvorgestern *adj.* üç gün bundan əvvəl (*qabaq*).

vorvorig *adj.* sondan (*axırdan*) qabaqkı.

Vorwahl, *die*; -, -en 1. ilkin seçki; 2. (*Telefon*) telefon nömrəsinə əlavə nömrə, kod nömrəsi.

vorwählen *vt* qabaqcadan seçmək; əlavə nömrə daxil etmək, kod nömrəsini almaq.

Vorwand, *der*; -(e)s, -'e bəhanə, səbəb; *veralt.* dəstəviz; *F* dırnaq yeri; *ein* ~ *suchen* dırnaq yeri axtarmaq; *unter dem* ~ *von*.. .. bəhanəsi ilə.

vorwärmen *vt* qabaqcadan qızdırmaq.

Vorwarnung, *die*; -, -en ilk xəbərdarlıq.

vorwärts *adv.* irəli; ~ *kommen* irəliləmək; müvəffəq olmaq; *etila* ~ *gehen* irəli (*qabağa*) getmək; *fig.* müvəffəq olmaq, *etila* etmək.

vorwärtsbringen *vt* irəli çəkmək.

vorwärtskommen *vi* irəli getmək.

Vorwäsche, *die*; -, -n ilk yuma.

vorweg *adv.* qabaqcadan; ondan əvvəl.

Vorwegnahme, *die*; - qabaqcadan etmə, qabaqlama.

vorwegnehmen *vt* qabaqcadan etmək, qabaqlamaq.

vorweisen *vt* göstərmək; ortaya qoymaq; *et.* ~ *können* ortaya qoymalı bir şeyi olmaq.

vorwerfen *vt* 1. atmaq, tullamaq; 2. *j-m et.* ~ bir kəsi məzəmmət etmək, danlamaq.

Vorwerk, *das*; -(e)s, -e 1. kiçik malikanə; 2. *mil.* ön istehkam.

vorwiegen *vi* üstün olmaq.

vorwiegend *adj.* üstün olan, üstünlük təşkil edən; *adv.* başlıca olaraq, əsasən, xüsusilə; daha çox.

Vorwinter, *der*; -s, - vaxtsız gələn qış; qış qabağı, qış öncəsi.

Vorwissen, *das*; -s qabaqcadan xəbəri olma, ilkin məlumat.

Vorwitz, *der*; -es rahatsızedici marağ; sırtıqlıq.

vorwitzig *adj.* həyasız, sırtıq; aşırı dərəcədə maraqlı, burnunu hər yere soxan.

Vorwitzigkeit, *die*; - sırtıqlıq, həyasızlıq.

Vorwort, *das*; -(e)s, -e ön söz, müqədimə, ilk söz, dibaçə.

Vorwurf, *der*; -(e)s, -'e danlaq, məzəmmət, dansaq; *j-m Vorwürfe machen* bir kəsi danlamaq, bir kəsi məzəmmət etmək, məzəmmətləmək, minnət qoymaq, qınamaq (*wegen G /-dən ötrü, nə-yə görəsə*).

vorwurfsvoll *adj.* tənəli, narazı.

vorzählen *vt* bir-bir saymaq, hesablaşmaq (*D/ kiməsə, bir kəsin qabağında*); *j-m et.* ~ bir kəsin gözü qabağında saymaq.

vorzaubern *vt* sehrbazlıq etmək, cədu etmək.

Vorzeichen, *das*; -s, - *fig.* əlamət; işarə.

vorzeichnen *vt* cizgi çəkmək; şəkil çəkmək; *fig. j-m et.* ~ bir kəsə yol göstərmək.

vorzeigen *vt* göstərmək, ibraz etmək.

Vorzeit, *die*; - qədim zamanlar, keçmiş zamanlar *pl.*; *in grauer* ~ tarixdən qabaq (*əvvəl/öncə*) zamanlarda, keçmiş zamanların birində.

vorzeitig *adj.* vaxtından əvvəl, vaxtsız; *adv.* erkən, ertədən.

vorziehen *vt* (*Vorhänge usw.*) çəkmək, irəli çəkmək; *fig.* üstün tutmaq, tərcih etmək, öncelik vermək.

Vorzimmer, *das*; -s, - dəhliz.

Vorzug, *der*; -(e)s, -'e 1. üstün tutma, üstünlük; *den* ~ *geben D* bir şeyi üstün tutmaq, tərcih etmək; 2. (*gute Eigenschaft*) yaxşı keyfiyyət, yaxşı xüsusiyyət, məziyyət.

vorzüglich *adj.* üstün; çox yaxşı, əla,

çox gözəl; *veralt.* əfzəl; *adv.* xüsusilə, özəlliklə; *mit ~er Hochachtung* ən dərin hörmətlə, ən dərin sayğılarla.

Vorzüglichkeit, *die*; - üstünlük, mü-kəmməllik; fəzilət; əlalıq.

Vorzugspreis, *der*; -es, -e güzəştli qiymət, münasib qiymət.

Vorzugsaktien *die/pl.* ən yaxşı səhm-lər *pl.*

Vorzugsstellung, *die*; -, -en imtiyaz, imtiyazlı vəziyyət.

vorzugsweise *adj.* xüsusilə, başlıca olaraq, daha çox; *ich arbeite ~ zu Hause* mən daha çox (*xüsusilə*) evdə işləyirəm.

votieren *vt* səs vermək (*für od. gegen j-n/et./lehine/əleyhinə*).

Votivbild, *das*; -(e)s, -er müqəddəs şəkil.

Votum, *das*; -s, -ten u. -ta qərar; votum; hökm.

Voyeur, *der*; -s, -e (*Spanner*) gizlicə soyunan qadınlara və ya şəhəvani səhnələrə baxan şəxs.

vulgär *adj.* qaba, bayağı, vulqar, ami, avamyana; *~e Ausdrücke* bayağı ifadələr, qaba sözlər.

Vulkan, *der*; -s, -e vulkan; *fig. er tanzt auf e-m ~ o*, vulkan üstündə oynayı, o, odla oynayı.

Vulkanausbruch, *der*; -s, -'e vulkan partlayışı.

vulkanisch *adj.* vulkanlı.

vulkanisieren *vt* (*Naturkautschuk*) kauçuk ilə örtmək; lastikə çevirmək.

Vulva, *die*; -, -ven anat. qadınların cinsiyyət üzvü, qadın cinsi orqanı, amciq, am.

W

W, w, das; - Alman əlifbasının iyirmi üçüncü hərfi.

Waage, die; -, -n **1.** tərəzi, daş-tərəzi; **2.** (*für den Großhandel*) qapan, qantar, batman-tərəzi; *auf die* ~ *legen* tərəzidə çəkmək; **2.** *astr.* tərəzi, tərəzi, bürc; *sich die* ~ *halten* bir-biri ilə bərabər olmaq.

Waagebalken, der; -s, - tərəzi qolu.

waagerecht adj. üfüqi, yatay, horizontal.

Waagschale, die ; -, -n tərəzi gözü, kəfə; *fig. et. in die* ~ *werfen* öz qəti fikrini söyləmək.

wabb(e)lig adj. yumşaq, titrək.

wabbeln vi titrəmək.

Wabe, die; -, -n bal pətəyi, arı şanı.

wach adj. ayıq, oyaq, sayıq; ~ *bleiben* ayıq qalmaq, yatmamaq; ~ *werden* ayılmaq, oyanmaq; *fig.* diribaş, duyuyq.

Wachablösung, die; -, -en qarovulun dəyiş(dir)ilməsi.

Wache, die; -, -n **1.** (*Person*) qarovul, keşikçi, gözetçi, növbətçi; **2.** (*Raum*) qarovulxana; **3.** (*Wachdienst*) qarovul, keşik, növbə; *die* ~ *halten* keşik çəkmək, qarovul çəkmək, növbə çəkmək; *die* ~ *ablösen* qarovulu dəyişmək.

wachen vt **1.** ayıq olmaq, yatmamaq; **2.** (*aufpassen*) keşiyində durmaq, qarovulunu çəkmək, keşik çəkmək, gözetçilik etmək (*über A /nəyinsə, kiminsə*).

Wachhabende, der u. die; -n, -n qarovulda duran, keşikçi, gözetçi.

wachhalten vt yadda saxlamaq, unutmamaq.

Wachhaus, das; -es, -er qarovulxana.

Wachhund, der; -(e)s, -e gözetçi it, keşik iti.

Wachmann, der; -(s), -er qarovulçu, gözetçi, qorucu.

Wacholder, der; -s *bot.* ardıc, ardıc kolu, ər-ər.

wachrufen vt (*Erinnerungen*) xəyalına gətirmək, təsəvvüründə canlandırmaq; oyandırmaq.

wachrütteln vt silkələyib oyatmaq; ayılmaq (*aus/-dan, -dən*).

Wachs, das; -es mum.

wachsam adj. ayıq, sayıq, diqqətli, duyuyq, gözüaçıq; ~ *sein* ayıq (*diqqətli*) olmaq; *fig.* diribaş.

Wachsamkeit, die; - ayıqlıq, sayıqlıq, gözüaçıqlıq, ayıq-sayıqlıq, huşyarlıq.

wachsen¹ vi **1.** böyümək, boy atmaq, boya-başa çatmaq, boylanmaq, ərşəyə çatmaq, ərşəmək, yetişmək; **2.** (*zahlenmäßig usw.*) artmaq, çoxalmaq; **3.** *bot.* bitmək, dirçəlmək; *sich e-n Bart* ~ *lassen* saqqal qoymaq; *e-r Sache nicht gewachsen sein* bir işi görə bilməmək, əlindən gəlməmək.

wachsen² vt mumlamaq.

wächsern adj. mumdan, mumdan qayrılmış.

Wachsfigur, die; -, -en mumdan qayrılmış heykəl.

Wachskerze, die; -, -n şam.

Wachstube, die; -, -n keşik otağı.

Wachstuch, das; -(e)s, -er müşəmbə.

Wachstum, das; -s böyümə, boyatma, çoxalma, artma; inkişaf, artım, gəlişmə; *noch im* ~ *begriffen sein* böyümə (*gəlişmə*) prosesində olmaq.

wachstumshemmend adj. inkişafa mane olan.

Wachstumsrate, die; -, -n artma faizi, çoxalma faizi.

Wacht, die; -, -en *lit.* növbət.

Wachtel, die; -, -n *zo.* bildirçin.

Wächter, der; -s, - gözetçi, qarovulçu, keşikçi, qorucu, bəqçi, növbətçi; *die Presse als* ~ *der Demokratie* mətbuat demokratiyanın gözetçisi kimi.

Wachtmeister, der; -s, - **1.** *mil.* kiçik süvari zabit; **2.** (*Polizei*) polis məmuru.

Wachtposten, der; -s, - qarovulçu.

Wachtraum, der; -(e)s, -e (*Tagtraum*) xəyal.

Wachturm, der; -(e)s, -e müşahidə qülləsi.

wack(e)lig adj. *s.* wacklig.

wackeln vi tərpanmək, yırğalanmaq, dingildəmək, yerində oynamaq.

wacker adj. **1.** (*tapfer*) igid, cəsur, qoçaq; **2.** namuslu, düzgün.

wacklig *adj.* tərپənən, lax, yırgalanan, sarsıntılı, oynaq; *fig.* etibarsız; ~ *machen* yırından oynatmaq.

Wade, *die*; -, -n baldır.

Wadenbein, *das*; -(e)s, -e baldır sümüyü.

Wadenkrampf, *der*; -(e)s, -'e baldır ətinin qıç olması.

Wadenstrumpf, *der*; -(e)s, -'e dizə qədər olan corab.

Waffe, *die*; -, -n silah, yaraq, əsləhə; *zur* ~ *greifen* silaha sarılmaq, yaraqlanması, əsləhə götürmək; *die* ~n *strecken* təslim olmaq; *zu den* ~n *rufen* döyüşə çağırmaq; ~n *tragen* silahlı olmaq; *die* ~n *niederlegen* silahı yerə qoymaq.

Waffel, *die*; -, -n vafli, kiçik şirin çörək.

Waffenbrüderschaft, *die*; -, -en silahdaşlıq.

Waffengang, *der*; -(e)s, -'e *lit.* müharibə, savaşı.

Waffengewalt, *die*; - silah gücü; *mit* ~ silah gücü ilə, silah gücünə.

Waffenhandel, *der*; -s silah alveri.

Waffenlager, *das*; -s, - silah anbarı.

Waffenrock, *der*; -(e)s, -'e uniforma, hərbi paltar.

Waffenruhe, *die*; - müvəqqəti atəşkəs.

Waffenschein, *der*; -(e)s, -e silah gəzdirməyə icazə(*namə*).

Waffenstillstand, *der*; -(e)s, -'e atəşkəs, mütarikə.

Waffentragen, *das*; -(e)s silah gəzdirmə.

Waffenübung, *die*; -, -en silah təlimi.

waffnen *vt* silahlandırmaq.

wägbär *adj.* çəkisi olan, çəkiləbilən.

Wagehals, *der*; -es, -'e dəliqanlı, igid, cəsur.

Wagemut, *der*; -(e)s cəsərət, qoçaqlıq.

wagemutig *adj.* cəsərtli, cəsur.

wagen *vt* **1.** cəsərət etmək; **2.** (*risikieren*) risk etmək; *vr sich* ~ cəsərtlənmək, cəsərtə gəlmək, cəsərət etmək; *sich aus dem Haus* ~ evdən çıxmağa cəsərət etmək; *wer nichts wagt*,

der nichts gewinnt risk etməyən udmaz.

Wagen, *der*; -s, - **1.** (*Auto*) araba, minik, avtomobil; ərradə; *er ist mit dem Wagen gekommen* o, miniklə gəlib; **2.** vaqon.

wägen *vt* tərəzidə çəkmək; *fig.* götür-qoy etmək; *erst* ~, *dann wagen!* yüz dəfə ölç, bir dəfə biç.

Wagenheber, *der*; -s, - avtomobil qaldıran.

Wagenklasse, *die*; -, -n vaqon dərəcəsi.

Wagenladung, *die*; -, -en araba yükü.

Wagenpapiere, *die/pl.* avtomobil sənədləri.

Wagenpark, *der*; -(e)s, -s bir müəssisənin minikləri (*maşınları*).

Wagenrad, *das*; -(e)s, -'er araba təkəri.

Wagenwäsche, *die*; - araba yuma, maşın yuma.

Waggon, *der*; -s, -s vaqon.

waghalsig *adj.* qoçaq, cəsur, fədakar; dəlibaş; *adv.* fədakarcasına.

Waghalsigkeit, *die*; - qoçaqlıq, fədakarlıq; qorxulu iş, risk.

Wagnis, *das*; -ses, -se **1.** təhlükəli (*qorxulu*) iş; **2.** (*Risiko*) risk.

Wahl, *die*; -, -en **1.** seçki, seçkilər; *zur* ~ *gehen* seçkilərə getmək; **2.** (*Auswahl*) seçmə, qərara gəlmə; *e-e* ~ *treffen* qərara gəlmək, seçmək; *mir bleibt keine* ~ mənə başqa çarəm (*seçimim, çıxış yolum*) yoxdur.

Wahlakt, *der*; -(e)s, -e seçkilərin keçirilmə qaydası, səsvermə üsulu.

Wahlalter, *das*; -s seçicinin yaş həddi.

Wahlausgang, *der*; -(e)s seçkilərin nəticəsi.

wählbar *adj.* seçilə bilən.

Wählbarkeit, *die*; - seçilmə haqqı.

wahlberechtigt *adj.* səsvermə hüququ olan şəxs, səsvermə hüququna malik.

Wahlbeteiligung *die*; -, -en seçkilərdə iştirak.

Wahlbezirk, *der*; -(e)s, -e seçki dairəsi, seçki məntəqəsi.

wählen *vt* **1.** seçmək, səs vermək; **2.** (*Telefon*) nömrələri yığmaq; **3.** (*auswäh-*

len) seçmək, seçib ayırmaq.

Wähler, *der*; -s, - seçici.

Wahlergebnis, *das*; -ses, -se seçkinin (*seçkilərin*) nəticəsi, səsvermənin nəticəsi.

wählerisch *adj.* çətin bəyənen, iradçı.

Wählerschaft *die*; - seçicilər.

Wahlfach, *das*; -(e)s, -er fakultativ tədris fənni.

Wahlfälschung, *die*; -, -en seçkilərin nəticəsini saxtalaşdırma, seçicilərin aldadılması.

Wahlfreiheit, *die*; - seçib-seçilmə azadlığı, seçki azadlığı.

Wahlgang, *der*; -(e)s, -e seçkilərin dövrəsi (*mərhələsi*); *der zweite* ~ seçkilərin ikinci mərhələsi.

Wahlgeheimnis, *das*; -ses seçki sirrinin saxlanması.

Wahljahr, *das*; -(e)s, -e seçki ili.

Wahlkampagne, *die*; -, -n seçkiqabağlı kampaniya.

Wahlkreis, *der*; -es, -e seçki dairəsi.

Wahlliste, *die*; -, -n seçki bülleteni, namizədlərin ad siyahısı.

Wahllokal, *das*; -(e)s, -e seçki məntəqəsi.

wahllos *adj.* hədəfsiz, necə gəldi.

Wahlpflicht, *die*; - seçmə məcburiyyəti, səs vermə vəzifəsi.

Wahlplakat, *das*; -(e)s, -e seçki plakati.

Wahlprogramm, *das*; -(e)s, -e seçki proqramı.

Wahlrecht, *das*; -(e)s, -e seçib-seçilmə hüququ.

Wahlrede, *die*; -, -n seçki nitqi.

Wahlschein, *der*; -(e)s, -e səsvermə hüquq şəhadətnaməsi, səsvermə bülleteni.

Wahlspruch, *der*; -(e)s, -e şüar, slogan.

Wahlssystem, *das*; -(e)s, -e seçki sistemi.

Wahlurne, *die*; -, -n səsvermə qutusu.

wahlweise *adv.* nə cür seçilirsə, nə cür istənilirsə, istəyə görə.

Wahlzettel, *der*; -s, -s. *Wahlschein*.

Wahn, *der*; -(e)s 1. xəyal, vəhm; 2. (*Besessenheit*) mübtəlalıq, vurğunluq; dəlilik.

Wahnbild, *das*; -(e)s, -er xəyal.

wähnen *vt* xəyal etmək, xəyalına gətirmək.

Wahnsinn, *der*; -s dəlilik, ağılsızlıq; *zum ~ treiben* dəli etmək.

wahnsinnig *adj.* dəli, ağılı itirmiş, dəlibaş, havalı; *adv.* çox, son dərəcə, həddindən artıq, dəlicəsinə; ~ *werden* dəli olmaq, dəlilləşmək; *F* başına hava gəlmək; ~ *verliebt* son dərəcə aşiq olma, dəli kimi aşiq olma, vurğun.

Wahnvorstellung, *die*; -, -en xəyal, vəhm.

Wahnwitz, *der*; -es dəlilik, ağılsızlıq.

wahnwitzig *adj.* dəli, ağılsız.

wahr *adj.* 1. doğru; 2. (*wirklich*) həqiqi, gərəək; 3. (*echt*) əsil; *nicht ~?* doğru deyilmə? *sein ~es Gesicht zeigen* öz həqiqi üzünü göstərmək; ~ *machen* həyata keçirmək; *F* ~ *werden* gərəkləşmək, həyata keçmək.

wahren *vt* (*Rechte, Interessen*) qorumaq, saxlamaq; *das Recht* ~ hüququnu saxlamaq; *den Schein* ~ zahiri saxlamaq.

währen *vt lit.* sürmək, davam etmək.

während *präp.* *G* 1. müddətində, ərəfəsində, əsnasında, içində; ~ *des Krieges* döyüş ərəfəsində; 2. *konj.* o vaxt, -*mək* vaxtında; -*irkən*, -*ikən*; ~ *du kochst, dusche ich* sən bişirərkən, mən yuyunum; ~ *ich beim Essen saß, läutete das Telefon* mən yemək yeyərkən, telefon zəng çaldı; *als ich Kind war* mən uşaq ikən.

währenddessen *adv.* bu arada, bu dəmdə.

wahrhaben *vt* qəbul etmək; *er will das nicht* ~ o bunu qəbul etmək istəmir, o bunu inkar edir.

wahrhaft *adj.* həqiqi, doğru, düzgün; *adv.* həqiqətən, doğrudan.

wahrhaftig *adj.* həqiqi, doğru; *adv.* doğrudan, həqiqətən, doğrudan da.

Wahrhaftigkeit, *die*; - doğruluq, düz-

lük, doğruluq

Wahrheit, *die*; -, *-en* həqiqət, sözün düzü, gərçək; *in* ~ həqiqətdə; *j-m mal die* ~ *sagen* bir kəsə sözün düzünü demək, düzünü danışmaq.

wahrheitsgemäß *adj.* doğru, düzgün, həqiqətə uyğun.

Wahrheitsliebe, *die*; - düzgünlük, sözün düzünü sevmə.

wahrheitsliebend *adj.* düzgün, sözün düzünü sevir.

wahrlich *adv. lit.* doğrudan da, həqiqətən, gərçəkdən; *veralt.* əlhəq; *F* düzünü soruşasan.

wahrnehmbar *adj.* görünən, hiss olan.

wahrnehmen *vt* 1. dərk etmək, qəbul etmək, hiss etmək, duymaq; 2. (*Gelegenheit*) əldən verməmək, istifadə etmək; 3. (*Interessen*) nəzərə almaq, qorumaq.

Wahrnehmung, *die*; -, *-en* dərk etmə, hiss etmə, duyma, qavrayış; diqqət etmə, riayət etmə; istifadə etmə.

Wahrnehmungsvermögen, *das*; *-s* dərk etmə qüvvəsi, qavranış gücü.

Wahrsagekunst, *die*; - falçılıq, falaçma.

wahrsagen *vt* fala baxmaq.

Wahrsager, *der*; *-s*, - falçı, falabaxan.

wahrscheinlich *adj.* həqiqətə yaxın; *adv.* ehtimal ki, yəqin ki, güman ki, deyəsən, deyən, ehtimalən; *sie sind* ~ *Deutsche* deyəsən bunlar Almanlıdırlar.

Wahrscheinlichkeit, *die*; - ehtimal; *aller* ~ *nach* çox ehtimal ki.

Wahrung, *die*; - saxlama, qoruma, qoruyub-saxlanma, riayət etmə.

Währung, *die*; -, *-en* valyuta, pul sistemi.

Währungsfonds, *der*; -, - valyuta fondu.

Währungskrise, *die*; -, *-n* valyuta böhranı.

Währungspolitik, *die*; - valyuta (*pul*) siyasəti.

Wahrzeichen, *das*; *-s*, - əsas əlamət, simvol, nişanə.

Waise, *die*; -, *-n* yetim, öksüz, dədəsiz; (*zur*) ~ *werden* yetim qalmaq.

Waisenhaus, *das*; *-(e)s*, *-'er* yetimlər evi.

Waisenkind, *das*; *-(e)s*, *-er* öksüz, yetim, dədəsiz.

Wal, *der*; *-(e)s*, *-e* balina.

Walachei, *die*; - çox uzaq düşmüş yer, tənha yer.

Wald, *der*; *-(e)s*, *-'er* meşə, cəngəl, orman.

Waldbestand, *der*; *-(e)s*, *-'e* meşəlik yer.

Waldbrand, *der*; *-(e)s*, *-'e* meşə yanğını.

Waldfläche, *die*; -, *-n* meşəlik, cəngəllik.

Waldhorn, *das*; *-(e)s*, *-'er* meşə şeypuru.

Waldhüter, *der*; *-s*, - meşə gözetçisi.

waldreich *adj.* meşəli.

Waldsterben, *das*; *-s* meşənin məhv olması.

Waldung, *die*; -, *-en* meşə.

Waldwirtschaft, *die*; - meşəçilik.

Walfang, *der*; *-(e)s* balina ovu.

Walfänger, *der*; *-s*, - balina ovucusu; balina ovlama gəmisi.

Walfish, *der*; *-(e)s*, *-e* balina ovu.

walken *vt* 1. yoğurmaq; tapdalamaq, çirpmə; 2. *F j-n* ~ bir kəsi döymək.

Wall, *der*; *-(e)s*, *-'e* bənd, səd, qum təpəsi.

Wallach, *der*; *-(e)s*, *-e* axta at.

wallen *vi* ləpələnmək, dalğalanmaq; qaynamaq.

Wallfahrer, *der*; *-s*, - ziyarətçi, zəvvar.

Wallfahrt, *die*; -, *-en* zəvvarlıq; səyahət.

Wallfahrtsort, *der*; *-(e)s*, *-e* ziyarət yeri.

Wallung, *die*; -, *-en* 1. qaynama; 2. həyəcan, qızıqma; *in* ~ *bringen* həyəcanlandırmaq.

Walnuss, *die*; -, *-'e* bot. qoz, girdəkan, cəviz, cövüz.

Walnussbaum, *der*; *-(e)s*, *-'e* qoz ağacı, girdəkan ağacı.

walten *vi* hökmranlıq etmək, hökm sürmək; vəzifə daşımaq; *s-s* *Amt* ~

vəzifəsini yerinə yetirmək; *schalten und ~ wie man will* bildiyini etmək, öz-başına ağılıq etmək, istədiyini etmək.

Walze, die; -, -n *techn.* val, silindr; vər-dənə.

walzen *vt* yastılatmaq, üzərindən silindr keçirmək; *vi F* vals oynamaq.

wälzen *vt* 1. diyirlətmək, diğirlamaq; ağnamaq; 2. (*Problem*) çox məşğul olmaq; 3. başqasının üzərinə atmaq (*et. auf j-n/bir şeyi başqasının üzərinə*); 4. (*Bücher*) kitaba baxmaq; *vr sich ~* diyirlənmək, diğirlanmaq; *sich auf dem Boden ~* yer üstə diyirlənmək, diğirlanmaq; ağnamaq.

Walzer, der; -s, - vals rəqsi; vals.

Wälzer, der; -s, - qalın kitab.

Walzstraße, die; -, -n yayma maşını.

Walzwerk, das; -(e)s, -e yayma kaxanası, yayma zavodu.

wand *s.* *winden*.

Wand, die; -, -'e 1. divar, duvar; 2. *fig.* əngəl, maneə; *an die ~ stellen* güllələmək; *in s-n vier Wänden* öz dörd divarı içində.

Wandale, der; -n, -n *F* vəhşi adam, vurub dağıdan adam.

Wandalismus, der; - vəhşilik, barbarlıq, vandalizm.

Wandbehang, der; -(e), -'e pərdə, divar pərdəsi.

Wandbrett, das; -(e)s, -er rəf, ləmə.

Wandel, der; -s 1. dəyişiklik, dəyişmə; *sich im ~ befinden* dəyişiklikdə olmaq, dəyişilmək; 2. (*Lebenswandel*) həyat tərz, yaşama tərz.

wandelbar *adj.* dəyişkən; mütərəddid.

Wandelgang, der; -(e)s, -'e keçid, koridor.

Wandelhalle, die; -, -n *s.* *Wandelgang*.

wandeln *vi* gəzmək, gəzişmək; *vt* çevirmək, dəyişmək, dönmək; *vr sich ~* özünü dəyişmək, çevrilmək (*in A/-ə*).

Wandelstern, der; -(e)s, -e planet; bəxt ulduzu.

Wanderausstellung, die; -, -en səyyar sərgi.

Wanderbühne, die; -, -n səyyar teatr.

Wanderdüne, die; -, -n külək və su təsiri nəticəsində yerini dəyişən qum təpələri.

Wanderer, der; -s, - yolçu, səyyah, gəzəyən.

wandern *vi* səyahət etmək, gəzmək, gəzinmək; köçmək.

Wanderschaft, die; - səyahət, səyahət etmə.

Wandersmann, der; -(e)s, -leute yolçu, səyyah.

Wanderung, die; -, -en gəzmə, səyahət.

Wanderstab, der; -(e)s, -'e gəzmək üçün əl ağacı, əsa.

Wandervogel, der; -s, - 1. köçəri quş; 2. *fig.* gəziçi, gəzib-dolanan.

Wanderweg, der; -(e)s, -e gəzinti yolu.

Wandkalender, der; -s, - divar təqvimi.

Wandkarte, die; -, -n divar xəritəsi.

Wandlung, die; -, -en dəyişiklik, dəyişmə.

wandlungsfähig *adj.* dəyişilə bilən.

Wandmalerei, die; -, -en divar rəssamlığı.

Wandschrank, der; -(e)s, -'e şkaflar, divar qabağına qoyulan dolab.

Wandtafel, die; -, -n yazı taxtası.

wandte *s.* *wenden*.

Wandteppich, der; -s, -e divar xalçası.

Wanduhr, die; -, -en divar saati.

Wandzeitung, die; -, -en divar qəzeti.

Wange, die, -, -n 1. yanaq; 2. *techn.* qol.

Wankelmut, der; -(e)s qətiyyətsizlik, tərəddüd, iki könüllülük.

wankelmütig *adj.* iki könüllü, mütərəddid, dəmdəməki; etibarsız.

wanken *vi* tərpənmək, laxlamaq, tərəddüd etmək; sarsımaq; *ins Wanken bringen* laxlatmaq, tərpətmək; *ins Wanken geraten* laxlamaq, tərpənmək, laxlamağa başlamaq; tərəddüd etmək.

wankend *adj.* : ~ *werden* tərpənmək, titrəmək; iki könüllü olmaq.

wann *adv.* nə vaxt, haçan, nə zaman, haçaq, havaxt; *bis ~?* nə vaxta qədər?, havaxtacan?, havaxtadək?; *bis ~ wirst du heute arbeiten?* bu gün havaxtacan

işləyəcəksən?; *seit* ~? nə vaxtdan?, haçandan bəri?, havaxtdan?; *dann und* ~ hərdən bir; ~ *führt der Zug ab?* qatar haçan (*haçaq, havaxt*) gedir?; *seit ~ bist du in Berlin?* havaxtdan (nə vaxtdan) bəri Berlindəsən?

Wanne, *die*; -, -n vanna (*Süd.* : van).

Wannenbad, *das*; -(e)s, -'er vannalı hamam.

Wanst, *der*; -es, -'e *F* qarın; *sich (D) den ~ vollschlagen* ağzına qədər yemək.

Wanze, *die*; -, -n **1.** taxtabiti; **2.** (*Abhörgerät*) *F* gizli qulaq asma aləti.

Wappen, *das*; -s, - gerb, arma.

Wappenschild, *der u. das*; -(e)s, -e *s.* *Wappen*.

Wappenspruch, *der*; -(e)s, -'e gerb üstündə yazılmış şüar (*çağırış*).

wappnen *vt* silahlandırmaq; *vi sich ~* silahlanmaq, hazırlaşmaq (*gegen A/-ə qarşı*).

war *s.* *sein*.

warb *s.* *werben*.

ward *s.* *werden*.

Ware, *die*; -, -n mal, əmtəə; *schlechte* ~ pis mal, çıxdaş.

Warenabsatz, *der*; -(e)s mal satışı.

Warenausfuhr, *die*; -, -en mal ixracatı, xaricə mal göndərilməsi, xaricə mal ixracı.

Warenbestand, *der*; -(e)s, -'e mövcud mal.

Warenhaus, *das*; -es, -'er böyük mağaza, universal mağaza.

Warenkunde, *die*; - əmtəəşünaslıq.

Warenlager, *das*; -s, - anbar.

Warenprobe, *die*; -, -n nümunə, mal-dan nümunə.

Warentest, *der*; -(e)s, -s mal kontrolu.

Warenumsatz, *der*; -es, -'e mal dövriyyəsi, mal alveri.

Warenzeichen, *das*; -s, - marka.

warf *s.* *werfen*

warm *adj.* **1.** isti; ılıq; *ich muß das Essen ~ machen* xöreyi qızdırmalıyam; *seit zwei Tagen habe ich nichts Warmes gegessen* iki gündür isti bir şey yəməmişəm; **2.** *fig.* xoşa gələn, səmimi; *mit*

ihm kann ich nicht ~ werden o xoşuma gəlmir, onunla səmimi ola bilmirəm; ~ *halten* isti saxlamaq; ~ *stellen* qızdırmaq; ~ *machen* qızdırmaq, isitmək.

warmblütig *adj.* zo isti qanlı, dillişirin.

Wärme, *die*; - **1.** istilik, isti, hərarət; **2.** *fig.* (*Herzlichkeit*) səmimilik.

Wärmeabgabe, *die*; - isti vermə, hərarət vermə.

Wärmeeinheit, *die*; -, -en kalori, istilik vahidi.

wärmeerzeugend *adj.* isti verən.

Wärmegrad, *der*; -(e)s, -e istilik dərəcəsi.

wärmeisolierend *adj.* isti saxlayan.

Wärmekraftwerk, *das*; -(e)s, -e isti-lik-qızdırma mərkəzi, termomərkəz.

Wärmelehre, *die*; - termodinamika.

Wärmeleiter, *der*; -s, - istilikkeçirən.

wärmen *vi* qızdırmaq, isitmək, isindir-mək; *vr sich ~* isinmək, qızınmaq; *sich (D) die Hände ~* əllərini isitmək.

wärmequelle, *die*; -, -n istiliktərədici.

Wärmeverlust, *der*; -(e)s, -e istilik itkisi.

Wärmflasche, *die*; -, -n isidici, isti sax-layan.

Warmluft, *die*; - isti hava.

Warndreieck, *das*; -(e)s, -e xəbərdarlıq əlaməti.

warnen *vt* xəbərdar(lıq) etmək (*vor D/-i*).

warnend *adj.* xəbərdaredici.

Warnlampe, *die*; -, -n xəbərdarlıq lampası.

Warnleuchte, *die*; -, -n *s.* *Warnlampe*.

Warnschuss, *der*; -es, -'e xəbərdarlıq gülləsi.

Warnsignal, *das*; -s, -e xəbərdarlıq signalı.

Warnstreik, *der*; -(e)s, -s xəbərdarlıq tətili.

Warnung, *die*; -, -en xəbərdarlıq; *ohne ~* xəbərdarlıq etmədən.

Warnzeichen, *das*; -s, - xəbərdarlıq signalı, təhlükə işarəsi.

Warschau Varşava.

Warte, *die*; -, -n **1.** rəsədxana; qala; **2.** (*Standpunkt*) fikir, nöqtəyi-nəzər; *von*

meiner ~ *aus gesehen* mənim fikrimə görə, mənə görə.

Wartefrau, *die*; -, -*en* xəstə baxıcısı (*qadın*).

Wartefrist, *die*; -, -*en* gözləmə müddəti.

Warteliste, *die*; -, -*n* gözləmə siyahısı; *auf der* ~ *stehen* adı gözləmə siyahısında olmaq.

warten *vi* gözləmək, dözmək, gözləməmək (*auf A/-i*); ~ *lassen* gözlətmək; *auf j-n* ~ bir kəsi gözləmək, yolunu gözləmək; *auf sich* ~ *lassen* gecikmək, gözlətmək, məəttəl qoymaq; gecikdirmək (*mit D/ -i*); *warte mal!* bircə dayan!, bir az dözl; *kannst du e-n Moment* ~? bir dəqiqə dura (*dayana*) bilərsən mi? *vt techn.* bir şeyə baxmaq, bir şeyə qulluq etmək; *ein Auto* ~ maşına baxmaq; *na, warte!* səbr elə (*dayan*), sənə göstərərəm.

Warten, *das*; -s, - *nach langem* ~ çox gözləməkdən sonra.

Wärter, *der*; -s, - **1.** gözetçi, xidmətçi, keşikçi; **2.** (*Gefängniswärter*) qarovulçu.

Warteraum, *der*; -(*e*)s, -*e* qəbul otağı.

Wartesaal, *der*; -(*e*)s, -*säle* gözləmə zalı.

Wartezeit, *die*; -, -*en* gözləmə müddəti; növbə, növbət.

Wartezimmer, *das*; -s, - *s. Warteraum*.

Wartung, *die*; -, -*en* baxma, qulluq etmə.

wartungsfrei *adj.* baxmağa ehtiyacı olmayan.

warum *adv.* niyə, nə üçün, nəyə görə, nə üstə (*üstdə*), nədən; ~ *nicht?* nə üçün (*niyə*) yox?

Warze, *die*; -, -*n* *med.* ziyil.

was *pron.* **1.** nə?; ~ *gibt es Neues?* nə xəbər var?; **2.** (*etwas*) bir şey; *das ist schon* ~ bu hesaba gələn bir şeydir; ~ *für ein(e)* hansı bir, nə; ~ *für ein Blödsinn!* nə mənasız şey!; *alles* ~ *ich habe* mənim nəyim varsa; *ich weiß nicht*, ~ *ich tun soll* nə etməli olduğumu bilmirəm; ~ *mich betrifft* mənə gəldikdə; ~ *weiß ich?* nə bilim?; *das ist* ~ *an-*

deres o, başqa bir şeydir; *ohne* ~ *zu sagen* dinməz, heç bir şey demədən.

Waschanlage, *die*; -, -*n* maşın yuyan dəzgah.

Waschbär, *der*; -*en*, -*en* bir növ ayı, yenot.

Waschbecken, *das*; -s, - *løyən*, *tas*, *yuyunma çanağı*.

Wäsche, *die*; -, -*n* **1.** *nur sg.* alt paltarı, camaşır; **2.** (*waschen*) yuma.

waschecht *adj.* ağarmayan; *fig.* həqiqi, əsil.

Wäscheklammer, *die*; -, -*n* paltar sıxan.

Wäschekorb, *der*; -(*e*)s, -*e* paltar səbəti.

Wäscheleine, *die*; -, -*n* şərid.

waschen *vt* yumaq; *vr sich* ~ *yuyunmaq*, *çimmək*; *sich (D) die Hände* ~ əllərini yumaq; *e-e Hand wäscht die andere* əl-əli yuyar.

Wäscherei, *die*; -, -*en* paltar yuyulan yer, camaşırxana.

Wäscherin, *die*; -, -*nen* paltaryuyan qadın.

Wäscheschleuder, *die*, -, -*n* paltarın suyunu alan (*çəkən*) maşın, quruducu.

Wäscheschrank, *der*; -(*e*)s, -*e* paltar dolabı (*şkafı*).

Waschfrau, *die*; -, -*en* *s. Wäscherin*.

Waschküche, *die*; -, -*n* paltar yuyulan yer.

Waschlappen, *der*; -s, - *əsg*i, *cındır*.

Waschmaschine, *die*; -, -*n* paltaryuyan maşın.

Waschmittel, *das*; -s, - *yuyucu* *toz*.

Waschraum, *der*; -(*e*)s, -*e* paltaryuyan yer.

Waschschüssel, *die*; -, -*n* *løyən*, *tas*.

Waschseife, *die*; -, -*n* *sabun*.

Waschtisch, *der*; -(*e*)s, -*e* *əl-üz* yumaq üçün *aynalı* *miz*.

Washung, *die*; -, -*en* **1.** *yuma*; *yuyunma*; **2. rel.** *dəstəmaz*, *qusl*, *yuyunub pak olma*.

Waschweib, *das*; -(*e*)s, -*er* *pej.* *özgələr* haqqında *boşboğazlıq* *edən* *adam*.

Waschington *Vaşinqton*.

Wasser, *das*; -s, - su; *ein Glas* ~ bir stəkan su, bir piyalə su; *ins* ~ *springen* suya atılmaq; *fig. ein stilles* ~ sakit adam, dinc adam; *das* ~ *läuft mir im Munde zusammen* ağızımın suyu axır; *ihm steht das* ~ *bis zum Halse* o borc altında (*çində*) çabalayır, o, çətin bir vəziyyətdədir; *sich über* ~ *halten* gücbəla ilə keçinmək; *fig. j-m das* ~ *abgraben* bir kəsin varlığını xətərə (*təhlükəyə*) salmaq; *fig. ~ lassen* işəmək.

wasserabstoßend *adj.* su keçməyən.

Wasserader, *die*; -, -n su damarı.

Wasseranschluss, *der*; -es, -'e su kəmərinin qoşulması.

wasserarm *adj.* quru, susuz, quraq.

Wasserball, *der*; -(e)s, -'e vaterplo, su idmanı.

Wasserbau, *der*; -(e)s hidrotexniki qurğu.

Wasserbecken, *das*; -s, - hovuz; çarhovuz.

Wasserbehälter, *der*; -s, - su anbarı.

Wasserbombe, *die*; -, -n su bombası, dərinlik bombası.

Wasserbüffel, *der*; -s, - kəl, su kəli, camış.

Wasserdampf, *der*; -(e)s buxar.

wasserdicht *adj.* s. *wasserabstoßend*.

Wasserdruck, *der*; -(e)s su təzyiqi.

Wassereimer, *der*; -s, - su vedrəsi, su dolçası.

Wasserfahrzeug, *das*; -(e)s, -e su üstündə üzən maşın, gəmi.

Wasserfall, *der*; -(e)s, -'e şələlə, çağlayan.

Wasserflasche, *die*; -, -n su şüşəsi.

Wasserflugzeug, *das*; -(e)s, -e su üstündə üzə bilən təyyarə.

Wasserflut, *die*; -, -en daşqın; sel.

Wassergraben, *der*; -s, -'en su xəndəyi; qanov.

Wasserhahn, *der*; -(e)s, -'e qırna, su krani.

wasserhaltig *adj.* sulu.

Wasserheilkunde, *die*; - hidroterapiya, su müalicəsi.

wässerig *adj.* sulu.

Wasserkessel, *der*; -s, - su qazanı.

Wasserkopf, *der*; -(e)s, -'e 1. *med.* hidrops, hidroşefali; 2. *fig.* şişmiş idari aparat.

Wasserkraft, *die*; - su enerjisi, su gücü.

Wasserwerk, *das*; -(e)s, -e hidroelektrik mərkəzi, su elektrik stansiyası.

Wasserkrug, *der*; -(e)s, -'e su kuzəsi; güyüm; əlqabı.

Wasserleitung, *die*; -, -en su kəməri.

Wasserleitungsrohr, *das*; -(e)s, -e su borusu.

Wasserlilie, *die*; -, -n su zanbağı, nilüfer.

Wassermangel, *der*; -s su azlığı.

Wassermelone, *die*; -, -n qarpız; *dial.* (*unreife* ~) düyөлək.

wassern *vi* (*Flugzeug*) suya oturmaq.

wässern *vt* 1. suda islatmaq; 2. (*be-gießen*) sulamaq.

Wassernymphe, *die*; -, -n su pərisi.

Wasserpfeife, *die*; -, -n qəlyan.

Wasserpflanze, *die*; -, -n su bitkisi.

Wasserpistole, *die*; -, -n su tapancası.

Wasserrad, *das*; -(e)s, -'er su çarxı.

Wasserratte, *die*; -, -n sıçovul.

Wasserreservoir, *das*; -s, -e su xəzinəsi.

Wasserrohr, *das*; -(e)s, -e su borusu.

Wasserscheide, *die*; -, -n suayırıcı.

wasserscheu *adj.* sudan qorxan.

Wasserschlange, *die*; -, -n su ilanı.

Wasserschlauch, *der*; -(e)s, -'e su şlanqı.

Wasserspiegel, *der*; -s suyun üzü, suyun səthi.

Wassersport, *der*; -(e)s su idmanı.

Wasserstand, *der*; -(e)s, -'e suyun səviyyəsi, su yüksəkliyi.

Wasserstandsanzeiger, *der*; -s, - su səviyyəsini ölçən.

Wasserstoff, *der*; -(e)s hidrogen (*Süd.* : hidrojen).

Wasserstoffbombe, *die*; -, -n hidrogen bombası

wasserstoffhaltig *adj.* hidrogenli.

Wasserstoff(su)peroxyd, *das*; -(e)s ok-

sigenli su (*Süd.* : oksijenli su).

Wasserstrahl, *der*; *-(e)s, -en* su fəvvarəsi.

Wasserstraße, *die*; *-, -n* su nəqliyyat yolu.

Wassertiefe, *die*; *-, -n* su dərinliyi.

Wassertropfen, *der*; *-s, -* su damcısı.

Wasserturm, *der*; *-(e)s, -'e* su qülləsi.

Wasseruhr, *die*; *-, -en* su saati (*Süd.* : su kontorı).

Wasserverbrauch, *der*; *-(e)s* su istehlakı.

Wasserverschmutzung, *die*; *-* su kirliyi.

Wasserversorgung, *die*; *-* su təmini.

Wasserverteilung, *die*; *-* su bölməsi.

Wasserwaage, *die*; *-, -n* *techn.* hidrosstatik tərəzi.

wäss(e)rig *adj.* sulu.

Wasserweg, *der*; *-(e)s, -e* *s.* *Wasserstraße*.

Wasserwerfer, *der*; *-s, -* su səpələyən maşın.

Wasserwerk, *das*; *-(e)s, -e* hidrostan-siya, su təsisatı *pl.*

Wasserzähler, *der*; *-s, -* *s.* *Wasseruhr*.

Wasserzeichen, *das*; *-s, -* kağız pul içində çəkilmiş əlamət.

waten *vi* dayaz yerdən zəhmətlə keçmək.

watscheln *vi* yırğalana-yırğalana getmək.

Wat¹, *das*; *-s, -* *phys.* vatt.

Watt², *das*; *-(e)s, -en* dənizdə olan dayaz yer.

Watte, *die*; *-, -n* pambıq.

wattieren *vt* içinə pambıq qoymaq.

wattiert *adj.* içi pambıq ilə dolmuş.

wau, wau *interj.* itin hürməsi.

WC ayaqyolu, tualet.

Webarbeit, *die*; *-, -en* toxuma işi.

weben *vt u. vi* (*wob od. webte, gewoben od. gewebt, h*) toxumaq; *Teppiche* ~ xalı toxumaq.

Weber, *der*; *-s, -* toxucu.

Weberei, *die*; *-, -en* 1. toxuculuq; 2. toxucu fabriki.

Weberschiffchen, *das*; *-s, -* məkik.

Webstuhl, *der*; *-(e)s, -'e* toxuma dəzgahı.

Wechsel, *der*; *-s, -* 1. dəyişdir(il)mə; dəyişiklik; mübadilə; 2. (*Geldwechsel*) pul dəyişdirilməsi; valyuta mübadiləsi; 3. *H* veksəl, qiymətli kağız.

Wechselbäder, *die/pl. med.* isti-soyuq qaynaq sular.

Wechselbeziehung, *die*; *-, -en* qarşılıqlı münasibət (*əlaqə*).

Wechselfälle, *die/pl.* dəyişikliklər.

Wechselfälschung, *die*; *-, -en* veksəl (*barət, süftə*) saxtakarlığı.

Wechselfieber, *das*; *-s* malariya.

wechselhaft *adj.* dəyişkən.

Wechselhaftigkeit, *die*; *-* dəyişkənlik.

Wechseljahre, *die/pl.* illərin dəyişkənliyi, klimakterium, qadınlarda adətən kəsilməsi.

Wechselkurs, *der*; *-es, -e* məzənnə, mübadilə kursu.

wechseln *vt* 1. dəyiş(dir)mək; 2. (*Geld*) xırdalamaq; *vi* dəyişilmək; *das Hemd* ~ köynəyi dəyişmək.

wechselseitig *adj.* qarşılıqlı, ikitərəfli.

Wechselseitigkeit, *die*; *-* qarşılıq.

Wechselstrom, *der*; *-(e)s* dəyişən cərəyan.

Wechselstube, *die*; *-, -n* sərraf dükanı.

wechselweise *adv.* növbə ilə.

Wechselwirkung, *die*; *-, -en* qarşılıqlı təsir.

Weck, *der*; *-(e)s, -e* kiçik çörək.

Wecke, *die*; *-, -n* *s.* *Weck*.

Wecken, *der*; *-s, -* *s.* *Weck*.

wecken *vt* oyatmaq, ayılıtmaq, durdurmaq, durğuzmaq, yuxudan oyandırmaq.

Wecker, *der*; *-s, -* zəngli saat; *F j-m auf den ~ gehen* bir kəsi təngə gətirmək.

Wedel, *der*; *-s, -* 1. (*Staubwedel*) süpürgə; 2. (*Fächer*) yelpinc; 3. quyruq.

wedeln *vt* 1. yellənmək; 2. *mit dem Schwanz* ~ quyruğunu bulamaq (*oynatmaq*).

weder *konj.* ~ ... *noch...* nə ... nə də...;

dafür habe ich ~ Zeit noch Geld bunun üçün nə vaxtım var nə də pulum; *fig.*

das hat ~ Hand noch Fuß bunun heç bir xeyri yoxdur, bunun heç bir işə faydası yoxdur.

Weg, der; *-(e)s, -e* **1.** yol; (*Straße*) cad-də; güzar; (*Pfad*) çıxır; **2. fig.** üsul, va-sitə, yol; əda; *nach dem ~ fragen* yolu soruşmaq; *sich auf den ~ machen* yola düşmək; *auf friedlichem ~e sülh (barış)* yolu ilə; *aus dem ~e gehen* 1. yol vermək (*D/-ə*); **2. -dən** çəkinmək, geri durmaq; *aus dem ~ räumen* aradan qaldırmaq, yolundan götürmək; *auf dem ~e yolüs-tü;* *auf e-n falschen ~ leiten* azdırmaq; *auf dem ~ stehen* yol üstündə (*üstdə*) durmaq; *im ~ stehen* əngəl olmaq; *s-e eigenen ~e gehen* öz yolunu (*yolundan*) getmək.

weg adv. **1.** yox olma, olmama, get-miş, uzaqda; *~ damit!* at getsin!, eşiyyə at!; *weit ~ çox uzaq(da);* *er war schon ~ als ich kam* mən gələndə, o getmiş idi; **2.** rədd olma, getmə, itilmə, çəkilmə; *~ da!* rədd ol!, çəkil burdan!, itil!; *ich muss ~ gerek* gedəm; *Hände ~!* əlini çək!, dəymə!

wegbekommen vt (*Fleck usw.*) silmək, təmizləmək, yox etmək.

Wegbereiter, der; *-s, -* bani, əsasını qoyan, yenilikçi.

wegblasen vt üfürmək; *wie wegblasen sein* yox olmaq, uçub getmək.

wegbleiben vi gəlməmək, iştirak et-məmək.

wegbringen vi aparmaq; yox etmək.

wegdrängen vt itələyib uzaqlaşdırmaq.

wegdürfen vi gedə bilmək.

Wegelagerer, der; *-s, -* yol kəsən.

wegen präp. G 1. ..üçün, ..gərə, dolayı, ...üstdə, ..üstə; deyə, ötrü, xatir; *deinetwegen bin ich hierher gekommen* səni deyə gəlmişəm, sənə görə gəlmişəm, səndən ötrü gəlmişəm, sənə xatir gəlmişəm; *~ der Gesundheit* sağlamlıqdan dolayı; **2.** (*um ... willen*) - *in* üzündən, ...ötrü; *~ des Winters* qışa görə; *~ des Geldes* puldan ötrü; **2. jur.** *von Amts* ~ rəsmi, rəsmi olaraq.

wegessen vt yeyib qurtarmaq, hamı-

sını yemək.

wegfahren vt aparmaq, maşınla da-şayıb aparmaq; *vi* getmək.

Wegfall, der; *-(e)s* ləğv, ləğv etmə.

wegfallen vi ləğv edilmək, geri götü-rülmək.

wegfangen vt qapmaq.

wegfegen vt süpürüb yığmaq.

wegfliegen vi uçub getmək.

wegführen vt götürmək, götürüb apar-maq.

Weggang, der; *-(e)s* getmə, çıxma; ge-diş.

weggehen vi çıxıb getmək, qoyub-get-mək.

weggießen vt tökmək.

weghaben vt **1.** rədd etmək, uzaqlaş-dırmaq, kənar etmək; **2. fig.** başa düş-mək, bilmək.

Weggang, der; *-s, -* ayrılıb getmə.

weggeben vt özgəsinə vermək.

weggehen vi **1.** çıxıb getmək, ayrılıb getmək, qoyub-getmək; *geh weg!* bura-dan get!; **2.** (*Fleck*) çıxmaq, getmək, təmizlənmək; **3.** (*Ware*) yaxşı satılmaq, yaxşı getmək.

wegjagen vt qov(ala)maq, qopalağını götürmək; *fig.* başmaqlarını cütləmək.

wegkommen vt **1.** çıxıb getmək; əkil-mək; **2.** (*verloren gehen*) itmək; *gut ~* yaxşı qurtulmaq; (*sich retten*) canını yaxşı qurtarmaq; *mach, dass du weg-kommst!* əl çək get!, çıx get!; *nicht ~ über -in* acısını yaddan çıxarmamaq.

weglassen vt **1.** getməyə icazə ver-mək; **2. F** (*überspringen*) adlanmaq.

Weglassung, die; *- , -en* adlanma, ötür-mə.

weglaufen vi qaçıb getmək, baş gö-türüb qaçmaq.

weglegen vt qırağa qoymaq.

wegmachen vt (*Fleck usw.*) silmək, si-lib yox etmək.

wegmüssen vi çıxıb getməyə məcbur olmaq.

Wegnahme, die; *- , -n* zorla əldən al-ma; müsadirə etmə.

wegnehmen vt **1.** əlindən almaq, zorla

almaq, qəbz etmək; **2.** (*stehlen*) oğurlamaq.

wegpacken *vt* yığmaq, yığışdırmaq.

wegputzen *vt* təmizləmək, silib təmizləmək.

wegräumen *vt* yığışdırmaq, yığmaq.

wegreißen *vt* qoparmaq.

wegrennen *vi* qaçıb getmək.

wegschaffen *vt* götürüb aparmaq, başqa yerə götürmək.

wegschaukeln *vt* belləmək, kürekləmək.

wegscheren *vr F sich* ~ rədd olmaq, çəkilib getmək, dəf olmaq.

wegschicken *vt* **1.** yollamaq, göndərmək; **2.** başdan sovmək.

wegschleichen *vi sich* ~ sivişmək, əkil-mək.

wegschließen *vt* qıfıllayıb saxlamaq.

wegschmeißen *vt F* atmaq.

wegschnappen *vt* qapmaq (*j-m/-dən*); *j-m et.* ~ bir şeyi bir kəsin əlindən qapmaq.

wegschneiden *vt* kəsib atmaq, kəsmək.

wegsehen *vi* **1.** yana baxmaq; **2.** göz yummaq (*über A/-ə*).

wegstehlen *vr sich* ~ əkilmək, əkilib getmək.

Wegstrecke, *die*; -, -n məsafə.

wegtragen *vt* daşımaq, daşıyıb aparmaq.

wegtreten *vi* **1.** kənara çəkilmək, yol vermək; *mil.* ~! dağılışın!; **2.** (*ohnmächtig werden*) özündən getmək; **3.** *geistig weggetreten sein* fikri dağınıq olmaq.

wegtun *vt* **1.** başqa yerə qoymaq, yerinə qoymaq; *das Kleid* ~ paltarı yerinə qoymaq; **2.** (*zu den Abfällen tun*) atmaq, uzaqlaşdırmaq; **3.** (*verstecken*) gizlətmək.

Wegweiser, *der*; -s, - **1.** (*Schild*) yol göstəricisi, yol nişanı; **2.** (*Reiseführer usw.*) bələdçi; rəhbər, yolgöstərən.

wegwenden *vt* çevirmək; *vr sich* ~ özünü döndərmək.

wegwerfen *vi* eşiyə atmaq, atmaq.

wegwerfend *adj.* xor görən, əskik sayan, nifrət ifadə edən.

Wegwerfflasche, *die*; -, -n dəyərsiz şü-

şə, atılmalı şüşə.

Wegwerfgesellschaft, *die*; -, -en israf edən cəmiyyət, firavanlıq içində yaşayan toplum.

Wegzehrung, *die*; - yol yeməyi.

wegziehen *vt* çəkib aparmaq, sürüyüb aparmaq.

weh *adj.* **1.** ağrılı, ağrıyan, azarlı; iztirablı; *e-n ~en Finger haben* ağrıyan barmağı olmaq; ~ *tun* ağrımaq; *wo tut es Ihnen ~?* haranız ağrıyır? *der Kopf tut mir* ~ başım ağrıyır; *j-m ~ tun* bir kəsi incitmək; **2.** *interj.* *o ~!*, *ach ~!* əfsus!, heyhat!, eyvay!, vay dədəm!; ~ *e mir!* vay halıma!

Weh, *das*; -(e)s ağrı, sancı, girgi; *fig.* qəm, kədər, qüسسə.

Wehe, *die*; -, -n *med.* doğuş sancısı.

wehen *vi* əsmək, yellənmək; dalğalanmaq.

Wehgeschrei, *das*; -(e)s fəryad, ah-nalə; şikayətnamə.

Wehklage, *die*; -, -n *s.* *Wehgeschrei*.

wehleidig *adj.* tez ağlayan, tez ürək-lənən.

Wehmut, *die*; - qəm, qüسسə, kədər.

wehmütig *adj.* kədərli, dərdli, yanıqlı-yanıqlı; həsrətli.

Wehr¹, *die*; -, -en **1.** *nur sg.* müdafiə; *sich zur ~ setzen* özünü müdafiə etmək; **2.** (*Schutzvorrichtung*) sipər; yaraq.

Wehr², *das*; -(e)s, -e bənd, dəhnə.

Wehrbereich, *der*; -(e)s, -e hərbi sahə.

Wehrdienst, *der*; -es hərbi qulluq (*xidmət*), əsgərlik; *s-n ~ ableisten* hərbi qulluğunu yerinə yetirmək, əsgərlik etmək.

wehrdienstpflichtig *adj.* hərbi mükəlləfiyyətli.

Wehrdienstverweigerer, *der*; -s, - hərbi qulluqdan yayınan şəxs, hərbi xidmətdən boyun qaçıran şəxs, fərari.

wehren *vr sich* ~ özünü müdafiə etmək, qorunmaq; *vt* **1.** (*Einhalt gebieten*) mane olmaq, qabağını almaq; *den An-fängen* ~ bir şeyə əvvəldən mane olmaq, qabağını almaq; **2.** qadağan etmək (*j-m et./ bir kə-sə bir şeyi*).

Wehrersatzdienst, *der*; *-es* hərbi xidmətin yerinə edilən qeyri-hərbi qulluq.

wehrfähig *adj.* hərbi xidmətə yararlı.

wehrlos *adj.* müdafiəsiz.

Wehrpflicht, *die*; *-* hərbi qulluq, hərbi mükəlləfiyyət.

Wehrpflichtige, *der*; *-n, -n* çağırışçı, hərbi vəzifəli.

Wehrsold, *der*; *-(e)s* maaş.

Wehrsport, *der*; *-(e)s* hərbi idman.

Wehrtechnik, *die*; *-* müdafiə texnikası.

wehtun *vt* 1. yaralamaq; incitmək; *fig. j-m* ~ bir kəsi incitmək; 2. (*Kopf*) ağrımaq; *sich* ~ yaralanmaq; incimək.

Wehwehchen, *das*; *-s, -s*ızılı, ah-nalə.

Weib, *das*; *-(e)s, -er* 1. arvad; 2. qadın.

Weibchen, *das*; *-s, -* zo. dişi.

Weiberfeind, *der*; *-(e)s, -e* qadından qaçan.

Weibergeschwätz, *das*; *-es* cəfəngiyat.

Weiberheld, *der*; *-en, -en* qadın mübtəlası; qadınlar bəyənən kişi, kazanova, arvadbaz, arvad düşkünü.

Weiberherrschaft, *die*; *-* qadınlar səltənəti.

Weibervolk, *das*; *-(e)s* qadınlar, qadın milləti *pl.*

weibisch *adj.* nərmə-nazik; arvadsifət.

weiblich *adj.* 1. qadına məxsus; qadına oxşar, qadınsayağı; 2. (*weibliches Geschlecht*) dişi cins; 3. *gr.* qadın cinsi.

Weiblichkeit, *die*; *-* qadınlıq; qadın incəliyi.

Weibsbild, *das*; *-(e)s, -er* arvad (*cinsi*).

Weibsstück, *das*; *-(e)s, -e* kobud qadın.

weich *adj.* 1. yumşaq; *~es Ei* ilıq yumurta; *~e Landung* sakitcə yerə enmə; *~ machen* yumşatmaq; *~ werden* yumşalmaq; *fig.* bir şeyə razı olmaq; 2. *fig. (zart)* zərif, incə, kövrək; dişbatan.

Weichbild, *das*; *-(e)s, -er* şəhərin səddi.

Weiche, *die*; *-, -n* 1. (*Eisenbahn*) yolayır, yol nişanı; 2. *an.* qasıq; böyür; *fig. die ~n stellen* istiqamət vermək, yol açmaq (*für A/bir şeyə*).

weichen *vt u. vi* 1. geri çəkilmək, çıxıb

getmək (*von D/-dän*); 2. güzəştə getmək; təslim olmaq.

Weichensteller, *der*; *-s, -* (*Eisenbahn*) yolayır.

weichgekocht *adj.* (*Ei*) ilıq.

Weichheit, *die*; *-* yumşaqıq, incəlik, mülayimlik.

weichherzig *adj.* ürəyi yumşaq, yumşaqürək(*li*), rəhmli, şəfəqli; *fig.* kövrək.

weichlich *adj.* yumşaqtəhər; nərmə-nazik; zəif.

Weichling, *der*; *-s, -e* qorxaq kişi.

Weichmacher, *der*; *-* *Chem.* yumuşatıcı maddə.

Weichtier, *das*; *-(e)s, -e* zo. molyusk, onurğasız yumşaqbədənli heyvan.

Weide, *die*; *-, -n* 1. söyüd; 2. (*Weideland*) otlaq, örüş, yaylaq.

weiden *vt* otarmaq; görənmək; *vi* otlamaq; *vr sich* ~ ləzzət almaq, həzz almaq (*an D/-dän*).

weidgerecht *adj.* ovçuluq adətlərinə uyğun.

weidlich *adv.* əsaslı olaraq, möhkəm-cəsinə.

weidmännisch *adj.* *s. weidgerecht.*

weigern *vr sich* ~ imtina etmək, boyun qaçırmaq, uzaq durmaq, istəməmək, (*zu Inf. -møy, -mækdən*).

Weigerung, *die*; *-, -en* rədd etmə, imtina etmə.

Weigerungsfall, *der*; *-(e)s* : *im* ~ rədd edilirsə, imtina edilirsə.

Weihe, *die*; *-, -n* 1. müqəddəs etmə, təqdis; 2. (*Einweihen*) açılış mərasimi; 3. zo. çalağan.

weihen *vt* 1. müqəddəs saymaq; 2. (*widmen*) vəqf etmək, həsr etmək (*D/-ø*).

Weiher, *der*; *-s, -* gölməçə, kiçik göl.

Weihnachten, *das*; *-s, -* Milad bayramı; *fröhliche* ~ ! Milad bayramınız mübarək olsun!

Weihnachtsabend, *der*; *-s, -e* Milad bayramı gecəsi.

Weihnachtsbaum, *der*; *-(e)s, -e* Milad küknar ağacı, Milad bayramı münasibətilə bəzədilmiş şam ağacı.

Weihnachtsfest, *das*; -(e)s, -e Milad bayramı.

Weihnachtsgeld, *das*; -(e)s, -er Milad bayramı üçün verilən əlavə pul.

Weihnachtsgratifikation, *die*; -, -en s. *Weihnachtsgeld*.

Weihnachtslied, *das*; -(e)s, -er Milad gecəsi üçün mahnı, Milad mahnısı.

Weihnachtsmann, *der*; -(e)s, -er Noel baba, şaxta baba.

Weihnachtsmarkt, *der*; -(e)s, -e Milad bazarı.

Weihnachtstag, *der*; -(e)s, -e Milad günü.

Weihnachtszeit, *die*; - Milad vaxtı.

Weihrauch, *der*; -es, - buxur, üzərrik.

Weihung, *die*; -, -en müqəddəs sayma, təqdis.

Weihwasser, *das*; -s, - pak su, müqəddəs su.

weil *konj.* çünki (*çünkü*), ona görə (*ki*), buna görə, bu səbəbə görə (*ki*), çün.

weiland *adv.* vaxtilə.

Weilchen, *das*; -s biraz; *warte ein* ~! bir az gözlə! bir dəqiqə gözlə!

Weile, *die*; - vaxt müddəti, zaman müddəti; *e-e* ~ qısa vaxt; *er kam nach e-r* ~ *zurück* o bir müddətdən sonra geri gəldi.

weilen *vi* olmaq, qalmaq, dayanmaq.

Weiler, *der*; -s, - balaca kənd; qəsəbə.

Wein, *der*; -(e)s, -e 1. çaxır, şərab; 2. *bot.* üzüm; *ein Glas* ~ bir piyalə çaxır (*şərab*); *den* ~ *kosten* şərabı dadmaq; ~ *anbauen* üzüm yetişdirmək; *j-m reinen* ~ *einschenken* kiməsə sözün doğrusunu demək, bir kəsə hər şeyi olduğu kimi danışmaq.

Weinbau, *der*; -(e)s üzümçülük.

Weinbauer, *der*; -s, - üzümçü.

Weinbeere, *die*; -, -n üzüm dənəsi.

Weinberg, *der*; -(e)s, -e üzümlük, üzüm bağı.

Weinblatt, *das*; -(e)s, -er üzüm yarpağı, dolma yarpağı.

Weinbrand, *der*; -(e)s, -e konyak.

weinen *vt* ağlamaq, bozlamaq (*über A, um A/-ə*); *j-n zum* ~ *bringen* bir kəsi

ağlatmaq.

weinend *adv.* ağlaya-ağlaya; *er kam ~ zu mir* ağlaya-ağlaya yanına gəldi.

weinerlich *adj.* ağlayan, ağlaşan, bağırgan; ~es *Kind* ağlaşan uşaq.

Weinessig, *der*; -s, -e üzüm sirkəsi.

Weinfass, *das*; -es, -er çaxır (*şərab*) boçası, çaxır çəlləyi.

Weinflasche, *die*; -, -n şərab şüşəsi.

Weingegend, *die*; -, -en üzümlük.

Weingeist, *der*; -(e)s alkoqol.

Weinglas, *das*; -es, -er qədəh, badə, cam.

Weinhändler, *der*; -s, - çaxırçı.

Weinhandlung, *die*; -, -en şərab ticarəti, çaxır alveri.

Weinkarte, *die*; -, -n şərab siyahısı.

Weinkeller, *der*; -s, - şərab saxlanılan anbar, çaxır anbarı.

Weinkenner, *der*; -s, - şərab tanıyan, çaxırdan baş çıxaran.

Weinkrampf, *der*; -(e)s, -e hicqıra-hicqıra ağlama, hicqırma.

Weinkrug, *der*; -(e)s, -e çaxır kuzəsi.

Weinlager, *das*; -s, -s. *Weinkeller*.

Weinlese, *die*; -, -n üzüm yığıımı.

Weinlokal, *das*; -(e)s, -e meyxana.

Weinprobe, *die*; -, -n çaxır (*şərab*) dadma məclisi.

Weinrebe, *die*; -, -n üzüm ağacı, üzüm tənəyi, möv, meynə, tənək, tağ.

weinrot *adj.* şərab rəngi, ərğəvanı, in-nabı.

Weinschenke, *die*; -, -n meyxana.

Weinstube, *die*; -, -n meyxana.

Weintraube, *die*; -, -n üzüm salxımı; üzüm.

weise *adj.* aqıl, müdrik, mütəfəkkir, açıqfikirli, arif, da'na, hikmətli.

Weise(r), *der*; -n, -n müdrik adam, aqıl adam, aqsaaqqal, başbilən, ərən, da'na.

Weise, *die*; -, -n 1. sayaq, üsul, tərəz, qəbil, forma; vasitə, cür, tur; *auf welche* ~? nə cür?, necə?; *auf diese* ~ bu cür, bu sayaqda, bu şəkildə, bu yolla, böylə; *in keiner* ~ heç bir vəchlə, əsla, qətiyyəən, heç cür yolla; *auf meine* ~ is-

tədiyim kimi; *auf jede* ~ hər cür yolla; *Art und ~* tərz; **2.** *mus.* tərənə, melodi(*ya*), nəğmə; *adv.* beləliklə.

weisen *vt* **1.** göstərmək; *j-m den Weg* ~ bir kəsə yol(u) göstərmək; **2.** qovmaq (*von, aus D/-dən*); *er wies ihn hinaus* o, onu qovdu; **3.** *von sich (D)* ~ qəbul etməmək; rədd etmək; *in s-e Schranken* ~ həddini bildirmək (*j-n/bir kəsə*).

Weisheit, *die*; -, *-en* aqillik, müdriklik, ariflik, düha, hikmət; *mit s-r ~ am Ende sein* çarəsiz qalmaq, bildiyini edib nəticə almamaq.

Weisheitszahn, *der*; *-(e)s, -e* ağıl diş.

weismachen *vt* aldatmaq; *j-m ~, dass* bir kəsi yalandan inandırmaq ki...

weiß *adj.* ağ; *aus schwarz weiß* machen kafı kuf yerinə satmaq, qararı ağ yerinə satmaq; ~ *werden* ağarmaq.

Weiß, *das*; *-(es)* ağ rəng, aqlıq; *in ~ gekleidet sein* ağ paltar geymək, ağpaltarlı olmaq.

weissagen *vt* gələcəyi qabaqcadan xəbər vermək, peyğəmbərlik etmək.

Weissager, *der*; *-s, -falçı*; peyğəmbər.

Weissagung, *die*; -, *-en* qabaqcadan xəbər vermə, falçılıq etmə(k), peyğəmbərlik etmə(k), fala baxmaq.

Weißblech, *das*; *-(e)s, -e* tənəkə.

Weißbrot, *das*; *-(e)s, -e* ağ çörək.

Weißbuch, *das*; *-(e)s, -'er pol.* ağ kitab.

Weißbuche, *die*; -, *-n bot.* ağ fıstıq.

Weißdorn, *der*; *-(e)s, -e* ağ tikan.

Weißer¹, *der u. die*; *-n, -n* ağ, ağ adam; *die ~n* ağ adamlar.

Weißer², *das*; *-n (des Auges)* gözün ağı.

Weißer³, *die*; - **1.** aqlıq; **2.** bir növ pivə.

weisen *vt* ağartmaq.

Weißer(r), *der*; *-n, -n* ağ adam.

weißgekleidet *adj.* ağ paltar geymiş, ağ paltarlı.

weißglühend *adj.* ağarana qədər qızmış.

Weißglut, *die*; - ağarana qədər qızma; *fig. j-n zur ~ bringen* bir kəsi hirs-ləndirmək.

Weißgold, *das*; *-(e)s* ağ qızıl.

weißhaarig *adj.* ağ saç(lı), ağ baş(lı).

weißhäutig *adj.* ağbəniz.

Weißkäse, *der*; *-s* ağ pendir (*Süd. : ağ pəñir*).

Weißkohl, *der*; *-(e)s* ağ kələm.

weißlich *adj.* ağımtıl, ağaçalan.

Weißwein, *der*; *-s, -e* ağ şərab.

Weisung, *die*; -, *-en* göstəriş, əmr, sərəncam, təlimat.

weisungsgebunden *adj.* göstərişə bağlı.

weisungsgemäß *adj.* göstərişə görə, əmrə görə.

weit *adj.* **1.** (*Ggs. nah*) uzaq; *~er Weg* uzaq yol; *von ~em* uzaqdan; **2.** (*Kleidung*) gen(*iş*), enli; **3.** (*lang*) uzun; tutumlu; *adv.* daha, daha da; çox; ~ *besser* daha yaxşı; *zu ~ gehen* həddini aşmaq; ~ *und breit* hər yerdə, hər yanda; *es ~ bringen* müvəffəq olmaq; *ich bin so ~* mən hazırım; ~ *reichend* çox təsirli, ~ *verbreitet* hər yerə yayılmış; *wie ~ bist du mit deiner Arbeit?* işin nə durumdadır (*vəziyyətdədir*)?, işin qabağa gedir?; ~ *voneinander* seyrək, bir-birindən aralı.

weitab *adv.* uzaq, seyrək (*von D/-dən*), çox uzaq(*da*); ~ *vom Dorf* kənddən uzaq, kəndən çox uzaq(*da*).

weitaus *adv.* daha, daha da; ~ *besser* daha da yaxşı.

Weitblick, *der*; *-(e)s* uzaqqörənlik, bəsirət, qabaqqörənlik.

weitblickend *adj.* uzaqqörənliklə, bəsirətli; *adv.* uzaqqörən.

Weite, *die*; -, *-n* **1.** uzaqlıq; genişlik; enlilik; **2.** (*Länge*) uzunluq; **3.** böyüklük; *das ~* *suchen* uzaqlara getmək, qaçmaq.

weiten *vt* genişlətmək, genişləndirmək; *vr sich* ~ **1.** genişlənmək, genişlənmək; **2.** (*Augen*) açılmaq, böyümək.

weiter *adj.* sonrakı, gələcək; əlavə olaraq; ilk, müvəqqəti; *ohne ~es* şərtsiz; *bis auf ~es* gələn göstərişə qədər, hələlik; *adv.* daha, daha sonra; daha irəli, daha uzaq, daha uzun, daha geniş; ~! davam et!; *nicht mehr ~ wissen* nə etməyini daha bilməmək; *und so ~* və sairə, və ilaxır; ~ *nichts* daha heç nə.

weiterarbeiten *vi* işi davam etdirmək.
weiterbefördern *vt* 1. başqa yere göndərmək; 2. (*Rang*) rütbəsini yüksəltmək.

weiterbestehen *vi* qalmaq, yerində qalmaq.

weiterbewegen *vr* *sich* ~ hərəkətə davam vermək.

weiterbilden *vt* ixtisası artırmaq (*genişləndirmək*); *sich* ~ ixtisasını artırmaq, ixtisaslanmaq.

Weiterbildung, *die*; - (*berufliche*) ixtisasartırma.

weiterbringen *vt* irəli aparmaq, qabağa aparmaq.

weiterdenken *vi* sonrasını düşünmək.

weiterentwickeln *vt* inkişafını davam etdirmək; *vr sich* ~ daha çox inkişaf etmək.

weiterfahren *vi* getməyi davam etdirmək.

weiterführen *vt* davam etdirmək.

Weitergabe, *die*; - 1. vermə; 2. (*Sport*) topu ötürmə (*Süd.* : *pas vermə*).

weitergeben *vt* əldən ələ vermək, vermək, ötürmək.

weitergehen *vi* irəli getmək; yolu davam etdirmək; *das kann so nicht ~!* daha belə gedə bilməz!

weiterhelfen *vi* kiməsə irəli getməyə kömək etmək.

weiterhin *adv.* 1. (*außerdem*) bundan başqa; 2. (*in Zukunft*) gələcəkdə, bundan sonra; 3. (*nach wie vor*) hələ də, indiyə dək.

weiterkommen *vi* irəliləmək, irəli getmək.

weiterkönnen *vi* daha qabağa gedə bilmək, daha irəli gedə bilmək; bir şeyə davam edə bilmək.

weiterlaufen *vi fig.* davam etmək.

weiterleben *vt* həyatda qalmaq, diri qalmaq.

weiterleiten *vt* həvalə etmək, başqasına vermək.

weitermachen *vi* davam et(dir)mək, davam vermək; *vt* (*Kleid*) genəltmək, genişləndirmək.

weiterreden *vi* sözünü davam etdirmək.

weetersagen *vi* başqasına demək.

weeterspielen *vi* 1. oyuna davam etmək; 2. (*Instrument*) çalğını davam etdirmək.

weiterverbreiten *vt* yaymaq.

weiterzahlen *vt* ödəməyə davam etmək.

weitgehend *adj.* geniş, böyük, çoxlu; *adv.* əsasən, başlıca olaraq, xüsusən, böyük ölçüdə, mümkün olan qədər, imkan daxilində; *j-n* ~ *unterstützen* bir kəsi mümkün olan qədər himayət etmək.

weitgereist *adj.* çox yerə səyahət etmiş, çox yeri görmüş.

weither *adv.* : *von* ~ uzaqdan.

weitherzig *adj.* səxavətli, əliaçıq.

weithin *adv.* 1. uzaqda, uzaqlarda; *das Feuer war ~ zu sehen* alov uzaqdan da görünürdü; 2. (*vor allem*) hər şeydən əvvəl; əsasən; geniş ölçüdə.

weitläufig *adj.* 1. (*Anlagen usw.*) geniş, ətraflı; 2. (*ausführlich*) ətraflı, müfəssəl; *adv.* ~ *verwandt* uzaq qohum.

weitzschig *adj.* (*Netz usw.*) geniş gözlü.

weitreichend *adj. fig.* geniş, ətraflı.

weitschweifig *adj.* ətraflı, müfəssəl; *et. ~ erzählen* bir şeyi ətraflı şərh vermək.

Weitsicht, *die*; - uzağı görmə, tədbir, bəsirət.

weitsichtig *adj.* 1. (*Ggs. kurzsichtig*) yaxını yaxşı görməyən; 2. *fig.* uzaqqörən, bəsirətli, tədbirli.

Weitsichtigkeit, *die*; - yaxını yaxşı görməmə; uzaqqörənlik.

Weitsprung, *der*; -(e)s uzunluğa tullanma.

weiterbreitet *adj.* geniş yayılmış, çox yayılmış.

weitverzweigt *adj.* qollu-budaqlı.

Weitwinkelobjektiv, *das*; -s, -e geniş gözlü obyektiv.

Weizen, *der*; -s buğda.

Weizenmehl, *das*; -(e)s un, buğda unu.

welch : ~er; ~e; ~es; 1. *pron.* : ~ ein

hansı, hankı; hankısı?; nə; ~e *Tür führt hinaus?* hansı (*hankı*) qapı bayıra çıxır?; ~ *scheußliche Schuhe sie heute trägt!* bu gün nə eybəcər ayaqqabı geyib!; *aus ~em Grund?* nə səbəbə görə?; *an ~em Tag?* hansı gün?; ~er *von beiden?* bu ikisindən hankısı (*hansı*)?; **2.** *relativ-pron.* hansı, hansı ki; *er ist derjenige, ~em die Tasche entwendet wurde* bu həmin şəxsdir ki, çantası yox olub (*oğurlanıb*), bu çantası oğurlanan şəxsdir; **3.** bir az, bir neçə; bəzi; *hast du Geld?* pulun var? *ja, ich habe ~es* bəli, bir az pulum var; *es sind ~e dort, die nicht bezahlt haben* hesablarını ödəməyən bir neçə nəfər var; ~e(r) *auch immer* hər hansı, hansı biri, hər nə.

welcherlei *pron.* hansı, nə cür, hər nə, nə təhər; *in ~ Form es auch sei* nə biçimdə (*nə cür*) olursa olsun.

welk *adj.* solğun, bürüşük, qurumuş.

welken *vi* (*Blumen*) solmaq, saralmaq, qurumaq.

Wellblech, *das*; -(e)s, -e dalğavarı dəmir tənəkə.

Wellblechbaracke, *die*; -, -n tənəkədən düzəlmiş barak.

Welle, *die*; -, -n **1.** dalğa, ləpə; **2.** (*Achse*) ox, val, silindr; *fig. ~n schlagen* həyəcanlaşdırmaq; **3.** (*Schallwelle*) səs dalğası; **4.** (*kleine ~*) dalğacıq.

wellen *vt* (*Haare*) saçları burdurmaq, saçları dalğavarı etmək; *vr sich ~* dalğalanmaq.

Wellenbewegung, *die*; -, -en dalğavarı hərəkət.

Wellenbrecher, *der*; -s, - **1.** dalğayaran, dalğaçıran; **2.** gəminin burnu, gəminin dalğaçıran hissəsi.

wellenförmig *adj.* dalğavarı.

Wellengang, *der*; -(e)s dalğavarı hərəkət.

Wellenlänge, *die*; -, -n dalğa uzunluğu (*boyu*); *fig. die gleiche ~ haben* bir-biri ilə uyğun gəlmək, bir-birini yaxşı başa düşmək.

Wellenlinie, *die*; -, -n dalğalı xətt.

Wellenmesser, *der*; -s, - dalğa ölçən.

Wellenschlag, *der*; -(e)s, -'e ləpədəyən.

Wellensittich, *der*; -s, -e zo. məhəbbət quşu.

wellig *adj.* dalğalı, ləpəli; (*Gelände*) çala-çuxur.

Wellpappe, *die*; -, -n dalğavarı karton.

Welpe, *der*; -n, -n (*Hund*) it balası, küçük; (*Wolf*) ənik.

Wels, *der*; -es, -e naqqə balığı.

Welt, *die*; -, -en **1.** dünya, cahan, dəhr, dünya-ələm; **2.** *nur sg.* (*Erde*) yer-kürəsi; *auf die ~ kommen* dünyaya gəlmək, doğulmaq, anadan olmaq; *zur ~ bringen* dünyaya gətirmək; doğmaq; *aus der ~ schaffen* aradan qaldırmaq, yox etmək; *die ganze ~* bütün dünya, ələm, düz-dünya; *zur ~ kommen* dünyaya gəlmək, törəmək; *so ist der Lauf der ~* (*so ist es nun einmal*) bəli, dünyanın işi belədir; *die ~ auf dem Kopf stellen* dünyanı dağıtmaq.

Weltall, *das*; -s kainat, kosmos.

Weltanschauung, *die*; -, -en dünyagörüşü, dünyabaxışı, məfkurə.

Weltalter, *das*; -s qərinə, dövr.

Weltausstellung, *die*; -, -en millətlər arası sərgi, beynəlmiləl sərgi.

Weltbank, *die*; - Dünya bankı, Beynəlxalq bank.

weltbekannt *adj.* dünyada məşhur, dünyada tanınmış.

weltberühmt *adj.* s. *weltbekannt*.

weltbewegend *adj.* çox mühüm; dünyanı lərzəyə gətirən, dünyanı titrədən.

Weltbild, *das*; -(e)s, -er dünya görüşü, dünya baxışı.

Weltbürger, *der*; -s, - dünya yurddaşı (*weltendaşı*), kosmopolit.

Weltenbummler, *der*; -s, - dünyanı dolanan, səyyah.

welterfahren *adj.* dünya görmüş.

Weltergewicht, *das*; -(e)s (*Boxen, Ringen*) yarımorta çəki.

Welteroberer, *der*; -s, - cahangir, dünyanı fəth edən.

weltfremd *adj.* dünyadan xəbərsiz.

Weltfrieden, *der*; -s bütün dünyada sülh.

Weltgeschichte, *die*; - ümumdünya tarixi.

Welthandel, *der*; -*s* dünya ticarəti.

Weltherrschaft, *die*; - dünyada ağalılıq.

Weltkarte, *die*; -, -*n* dünya xəritəsi, atlas.

Weltkrieg, *der*; -(*e*)*s*, -*e* dünya müharibəsi, dünya savaşı.

Weltkugel, *die*; - yer kürəsi.

Weltlage, *die*; - beynəlxalq vəziyyət.

weltlich *adj.* dünyəvi, bəşəri.

Weltmacht, *die*; -, -*e* qüdrətli dövlət, böyük dövlət.

Weltmachtropolitik, *die*; - imperiya ağalığı siyasəti.

weltmännisch *adj.* fərasətli, düşüncəli.

Weltmarkt, *der*; -(*e*)*s*, -*e* dünya bazarı.

Weltmeer, *das*; -(*e*)*s*, -*e* okean (*Süd.* : *uqyanus*).

Weltmeister, *der*; -*s*, - dünya çempionu (*şampiyonu*), dünya qəhrəmanı.

Weltmeisterschaft, *die*; -, -*en* dünya birinciliyi.

welt offen *adj.* geniş maraqlı, açıq görüşlü.

Weltordnung, *die*; -, -*en* dünya qayda-qanunu.

Weltropolitik, *die*; - dünya səyasəti.

Weltpostverein, *der*; -(*e*)*s*, -*e* ümumdünya poçt ittifaqı.

Weltraum, *der*; -(*e*)*s* kosmos, kainat, fəza.

Weltraumfahrer, *der*; -*s*, - kosmonavt, astronaut.

Weltraumflug, *der*; -(*e*)*s*, -*e* kosmosa uçuş.

Weltraumstation, *die*; -, -*en* kosmik stansiya.

Weltreich, *das*; -(*e*)*s*, -*e* imperatorluq.

Weltreise, *die*; -, -*n* dünya səyahəti.

Weltrekord, *der*; -(*e*)*s*, -*e* dünya rekordu.

Weltruf, *der*; -(*e*)*s* dünya şöhrəti; *von* ~ dünyada (*dünyaca*) məşhur.

Weltschmerz, *der*; -*es* dünya dərdi;

pesimizm.

Weltsicherheitsrat, *der*; -(*e*)*s* ümumdünya təhlükəsizlik şurası.

Weltsprache, *die*; -, -*n* ümumdünya dili.

Weltstadt, *die*; -, -*e* dünya şəhəri, metropol.

weltumfassend *adj.* ümumdünyəvi, ümumbəşəri, cahanşümul.

weltumspannend *adj.* *s.* *weltumfassend*.

Weltuntergang, *der*; -(*e*)*s* dünyanın sonu, axirət, axırzaman.

weltweit *adj.* bütün dünyada yayılmış, beynəlxalq, ümumbəşəri, ümumdünya, ümumi.

Weltwirtschaft, *die*; - dünya iqtisadiyyatı, ümumdünya iqtisadiyyatı.

Weltwirtschaftskrise, *die*; -, -*n* ümumdünya iqtisadi böhranı.

Weltwunder, *das*; -*s*, - dünya möcüzəsi.

wem *pron.* kimə; kiminki; ~ *soll ich von meinem Problem erzählen?* dərdimi kimə deyim?; *von* ~ kimdən; ~ *gehört das?* bu kiminkidir?.

Wemfall, *der*; -(*e*)*s* *gr.* yönüklü hal.

wen *pron.* kimi; ~ *suchst du?* kimi axtarırsan? *für* ~ kimin üçün, kimə; ~ *hast du gesehen?* kimi gördün?.

Wende, *die*; -, -*n* 1. dönmə, dönüş, çevirmə hərəkəti; 2. (*Änderung*) dəyişiklik, dəyişmə, dönüş; *die* ~ *des Jahres* ilin sonu.

Wendekreis, *der*; -*es*, -*e* 1. tropik, mədar; 2. (*Auto*) dönüş dairəsi.

Wendeltreppe, *die*; -, -*n* dolama pilləkən.

wenden *vt* 1. döndərmək; fırlandırmaq; çöndərmək, çövkirmək, çevirmək; 2. (*Kleid*) çevirmək; 3. (*richten*) yönəltmək; *den Blick zur Seite* ~ yan tərəfə baxmaq; *j-n den Rücken* ~ bir kəsə arxasını çevirmək; *vr sich* ~ çevrilmək, dönmək; *das Blatt hat sich gewendet* iş başqa şəkil aldı; *sich an j-n* ~ bir kəsə müraciət etmək; *sich nach links* ~ sol tərəfə dönmək; *sich gegen j-n* ~ bir kəsə qarşı durmaq; *sich von j-m* ~ bir

kəsi ümidsizliklə (*məyusluqla/hirsələ*)
tərk etmək.

Wendepunkt, *der*; -(e)s, -e dönüş nöqtəsi, dönüş.

wendig *adj.* 1. bacarıqlı, zirək; diri baş, əlli; *fig.* çəpəriş; 2. (*Auto*) rahat idarə olunan.

Wendigkeit, *die*; - 1. zirəklik, bacarıqlı olma; 2. rahatlıq, rahat istifadə olunma.

Wendung, *die*; -, -en 1. dönmə, çevrilmə, dönüş, dönüm; 2. (*entscheidende*) böhran, kriz; 3. (*Umschwung*) inqilab, təhəvvül; 4. *mil.* dönüş; 5. (*Veränderung*) dəyişiklik; 6. (*Richtung*) istiqamət; *fig.* vəziyyət, şəkil; *e-e* ~ *zum Besseren nehmen* (*Krankheit*) halı yavaş-yavaş düzəlmək, xəstəlikdən yavaş-yavaş sağalma (*yaxşılaşmaq*); *e-e* *üble* ~ *nehmen* iş tərsinə dönmək, iş pis vəziyyətə düşmək (*pis yerə çəkmək*).

wenig *adj.* az, çox az; ~ *Menschen* az adam; *sehr* ~ çox az; *ein* ~ *Geduld* bir az səbr, bir azca səbr; (*noch*) *ein* ~ bir az (*daha*); *mit* ~ *en Worten* bir neçə kəlmə ilə; *er spricht* ~ o, az danışır; *nur ein* ~ ancaq bir az; *adv.* azcığı, bir az, bir qədər, az-çox, azacıq, əqəll.

weniger *adj.* daha az; ~ *werden* azalmaq; *mehr oder* ~ qismən.

Wenigkeit, *die*; - 1. əhəmiyyətsiz şey; 2. *meine* ~ mən; *deine* ~ sən; *s-e* ~ o.

wenigstens *adv.* heç olmasa, ən azı, azı, əqəllən, ləqəll.

wenn *konj.* 1. (*konditional*) əgər, hərəgah; *F* ehyana, ehyanən, əyəm, əyə(r); ~ *es notwendig ist, besuche ich ihn heute* əgər lazımdırsa, onu bu gün ziyarət edərim; ~ *ich das esse* əgər bunu yesəm; 2. (*temporal*) vaxt, zaman, nə vaxt, haçan; ikən; ~ *du fertig bist, rufe mich an* işin qurtaranda mənə zəng et; ~ *auch* hərəçənd; baxmayaraq; ~ *es so ist* əgər belədirsə; ~ *ich nur du wäre!* sənin yerində olsaydım, kaş ki sənin yerində olaydım; ~ *doch* madam ki...

Wenn, *das*; - : *ohne* ~ *und aber* şərtsiz, əmmasız.

wenngleich *konj.* hərəçənd.

wenschon *konj.* 1. (*obwohl*) hərəçənd; 2. (*na und!*) nə olsun ki!.

wer *pron.* kim; hansı, hər kim; ~ *ist das?* bu kimdir?; ~ *weiß!* kim bilir! ~ *von uns?* hansımız?; ~ *auch* (*immer*) hər kəs, kim olursa olsun, hər kim.

Werbeabteilung, *die*; -, -en reklam şöbəsi.

Werbeagentur, *die*; -, -en reklam şirkəti.

Werbefilm, *der*; -s, -e reklam filmi.

werben *vi* reklam etmək, təbliğat etmək; əldə etməyə çalışmaq (*um A/-i*); *vt* yığmaq, -ə cəlb etmək.

Werber, *der*; -s, -e təbliğatçı, propaqandaçı; yığan.

Werbeprosch, *der*; -(e)s, -'e şüar, slogan.

Werbetrommel, *die*; -, -n : *die* ~ *rühren* təbliğat etmək, propaqanda etmək.

werbewirksam *adj.* təsiredici təbliğat.

Werbung, *die*; - təbliğat, reklam, propaqanda, təbliğ etmə.

Werbungskosten *die/pl.* təbliğat xərci.

Werdegang, *der*; -(e)s 1. (*beruflicher usw.*) tərçümeyi-hal, karyer; 2. (*Laufbahn*) inkişaf yolu, proses.

werden (*wird, wurde, geworden*, *sg.*) 1. *vi* olmaq; 2. (*mit Inf. /zu D/ -ə*) çevrilmək; 3. (*Hilfsverb des Futurs od. des Passivs*) *alt* ~ köhnəlmək; qocalmaq; *böse* ~ hirsənmək; *rot* ~ qızarmaq; *was soll daraus werden?* bundan nə çıxacaq, bu işin sonu nə olacaq?;

was will er ~? o, nə olmaq istəyir?; *er will Lehrer* ~ o, müəllim olmaq istəyir; *ich werde kommen* mən gələcəyəm; *es wird kalt* hava soyuqlaşacaq; *es wird gleich regnen* indi yağış yağacaq; *wie sind die Fotos geworden?* şəkillər necə olmuş (*necə çıxmış*)?.

Werden, *das*; -s baş vermə; törəmə, əmələ gəlmə; gəlişmə, böyümə.

werfen *vt* 1. atmaq, tullamaq; *den Ball* ~ topu atmaq; 2. (*Säugetiere*) doğmaq; 3. (*Schatten*) kölgə salmaq; *vr sich* ~ özünü atmaq, özünü tullamaq (*ir-*

gendwohin /bir yerə); *sich wütend auf den Boden* ~ özünü yerə tullamaq (*çirpmaq*); *das Holz hat sich geworfen* taxta əyrildi, taxta qabardı; *sich auf j-n* ~ bir kəsin üstünə atılmaq, bir kəsə hücum etmək; *Perlen vor die Säue* ~ eşşəyə zəfəranplov təklif etmək; *in die Luft* ~ havaya atmaq; *F* hoplatmaq.

Werft, *die*; -, -*en* gəmi qayrılan yer, gəmi tərsanəsi, tərsanə.

Werftarbeiter, *der*; -*s*, - *gəmi inşaatı fəhləsi*.

Werg, *das*; -(*e*)*s* kəpitkə, kilkə, lif.

Werk, *das*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** (*literarisches Erzeugnis*) əsər; *die gesammelten ~e* seçilmiş əsərlər; **2.** *nur sg. (Tat)* iş; əmək; **3.** (*Fabrik*) zavod, karxana; **4.** *techn.* mexanizm; *ans ~ gehen* işə başlamaq.

Werkbank, *die*; -, -*e* *techn.* dəzgah.

werken *vi* işləmək.

Werkgelände, *das*; -*s* karxana sahəsi, zavod sahəsi.

Werkhalle, *die*; -, -*n* karxana zalı, emalatxana.

Werkmeister, *der*; -*s*, - *usta, sənətkar*.

Werkstatt, *die*; -, -*en* **1.** emalatxana, atelye; (*Autowerkstatt*) təmirxana, maşın təmirxanası.

Werkstoff, *der*; -(*e*)*s*, -*e* xam maddə, istehsal üçün material.

Werktag, *der*; -(*e*)*s*, -*e* iş günü.

Werkstätige, *der u. die*; -*n*, -*n* zəhmətkeş, fəhlə, əməkçi.

Werkzeug, *das*; -(*e*)*s*, -*e* alət, cihaz, əsbab; iş alətləri *pl*.

Werkzeugkasten, *der*; -*s*, -*n* alətlər qutusu, alətləri saxlamaq üçün qutu.

Werkzeugmacher, *der*; -*s*, - *alət düzəldən usta*.

Werkzeugmaschine, *die*; -, -*n* alət düzəldən maşın.

Wermut, *der*; -(*e*)*s* **1.** *bot.* yovşan; **2.** (*Wermutwein*) vermut şərabi.

Wermutstropfen, *der*; -*s*, - *fig.* xoşa gəlməz şey, bir şeyin acı tərəfi.

Wert, *der*; -(*e*)*s*, -*e* **1.** dəyər, qiymət; **2.** əhəmiyyət, qabiliyyət; qədr; *im ~e von 10 € 10 €* qiymətində; ~ *legen auf*

(*A*) bir şeyə əhəmiyyət vermək; *keinen ~ legen auf -ə* əhəmiyyət verməmək; *den ~ verlieren* dəyərdən düşmək.

wert *adj.* **1.** dəyərli, əhəmiyyətli, layiq, qabiliyyətli; *der Mühe* ~ zəhmətinə dəyər; **2.** sevimli, əziz; *das ist nicht der Rede* ~ sözüne dəyməz.

-wert *im adj.* -ə dəyər, -ə layiq; *z.B. erwähnenswert* xatırlamağa dəyər.

Wertangabe, *die*; -, -*n* qiyməti elan etmə, dəyər in miqdarı.

Wertarbeit, *die*; - *dəyərli iş, yüksək iş*. **wertbeständig** *adj.* sabit dəyərli.

Wertbrief, *der*; -(*e*)*s*, -*e* qiymətli məktub.

werten *vt* dəyərləndirmək, qiymətləndirmək, dəyərini təxmin etmək qiymət qoymaq; *als Sieg* ~ qələbə saymaq.

Wertgegenstand, *der*; -(*e*)*s*, -*e* dəyərli şey, qiymətli əşya.

werthalten *vt* dəyər vermək, saymaq, bir şeyə sayğı göstərmək.

wertlos *adj.* dəyərsiz, qiymətsiz; *fig.* heç-puç; *fig.* düşük, yəndəmsiz, alçaq, biçimsiz.

Wertlosigkeit, *die*; - *dəyərsizlik*.

Wertmesser, *der*; -*s*, - *dəyər ölçüsü, meyar*.

Wertminderung, *die*; -, -*en* dəyərin azalması.

Wertpapiere, *die/pl.* qiymətli kağızlar, istiqraz vərəqələri.

Wertsachen, *die/pl.* qiymətli əşyalar.

Wertschätzung, *die*; - *hörmət etmə, qədrini bilmə, sayma, ehtiram, qədr*.

Wertsteigerung, *die*; -, -*en* dəyərin artması (*qalxması*).

Wertung, *die*; -, -*en* qiymət vermə, qiymət qoyma, dəyərləndirmə.

Werturteil, *das*; -*s*, -*e* dəyər(ləndirmə) hökmü.

wertvoll *adj.* qiymətli, dəyərli; bahalı, qabiliyyətli; *fig.* dördanə, birdanə; ~*e* *Ware* dəyərli mal.

Wertzuwachs, *der*; -*es*, -*e* dəyərin artma miqdarı.

Werwolf, *der*; -(*e*)*s*, -*e* qurd şəklinə girən insan.

wes *s. wessen.*

Wesen, *das*; -s, - 1. (*Lebewesen*) məxluq, varlıq, canlı varlıq; 2. (*Wesenskern*) mahiyyət, məğz, cövher; 3. (*Natur*) xasiyyət, xarakter, karekter, dəb, fitrət, təbiət; *F weibliches* ~ qadın; *sein* ~ *treiben* olmaq, var olmaq.

...**wesen** hər hansı bir mövzuya aid olan hər şey: *Bankwesen* bank işləri, bankaçılıq; *Gesundheitswesen* səhiyyə işləri, sağlamlıq sistemi; *Bildungswesen* maarif sistemi, təlim-tərbiyə işləri.

Wesensart, *die*; - təbiət, xarakter, karekter.

wesenlos *adj.* 1. cismsiz; 2. (*ohne Bedeutung*) əhəmiyyətsiz.

wesensteigen *adj.* xasiyyət(in)ə məxsus.

wesensfremd *adj.* -*in* xasiyyətinə uymayan, karekterinə (*xarakterinə*) zidd olan.

wesensgleich *adj.* eyni, bir-birinin eyni olan.

Wesenszug, *der*; -(e)s, -*e* xarakterik əlamət (*xüsusiyyət*), əsas xüsusiyyət.

wesentlich *adj.* 1. əsaslı, çox, xeyli; *die Lage hat sich nicht ~ gebessert* vəziyyət çox yaxşılaşmayıb; 2. əhəmiyyətli, mühüm, önəmli; *im ~en* əsas etibarı ilə, mahiyyətən, əslində, əsasən.

weshalb¹ *adv.* nə üçün, nəyə görə, nədən ötrü, nə üstə, nə üstdə, nədən, nədən yana.

weshalb² (*konjunkional in Nebensätzen*) bunun üçün də, ona görə də; *er war plötzlich krank geworden, ~ er gestern nicht ins Kino kommen konnte* o, birdən xəstə oldu, ona görə də dünən sinemaya gələ bilmədi.

Wespe, *die*, -, -*n* eşşəkərisi.

Wespennest, *das*; -(e)s, -*er* arı yuvası.

Wespenstich, *der*; -(e)s, -*e* eşşəkərisi sancması.

wessen *pron.* kimin, kiminki; ~ *Geld ist das?* bu kimin puludur?; ~ *Haus ist das?* bura kimin evidir?; ~ *Sohn bist du?* kimin oğlusan?

West *ohn. Artikel s. Westen.*

West, *der*; -(e)s qərb küləyi.

Weste, *die*; -, -*n* jilet, geymə, cılıqqa, arxalıq, *fig. e-e reine (weiße) ~ haben* üzü ağ olmaq.

Westen, *der*; -s günbatan, qərb, batı, məğrib; *von* ~ qərbdən; *nach* ~ qərbə tərəf (*doğru*).

Westeuropa Qərbi Avropa.

westeuropäisch *adj.* Qərbi Avropa.

westlich *adj.* 1. günbatan, qərbi(*li*), batı(*lı*); 2. qərbə, qərbə doğru.

Westmächte, *die/pl.* qərbi dövlətlər.

westwärts *adv.* qərbə doğru, qərbə tərəf.

Westwind, *der*; -(e)s, -*e* qərb küləyi.

weswegen *pron.* niyə; *s. weshalb*².

Wettbewerb, *der*; -(e)s, -*e* 1. (*Wettkampf*) yarış, müsabiqə; 2. (*Konkurrenz*) rəqabət; *in* ~ *stehen* rəqabətdə olmaq (*mit D/-ilə*).

Wettbewerber, *der*; -s, - yarış iştirakçısı, müsabiqə iştirakçısı, yarışçı.

wettbewerbsfähig *adj.* rəqabət edə bilən.

Wettbewerbsrecht, *das*; -(e)s rəqabət etmə hüququ.

Wettbewerbsklausel, *die*; -, -*n* *jur.* rəqabət məhdudluğu, rəqabət qadağanlığı.

Wette, *die*; -, -*n* mərc, bağlaşma; *e-e ~ abschließen* mərc bağlamaq, bağlaşmaq, mərc çəkmək.

Wetteifer, *der*; -s rəqabət, yarışa girmə.

wetteifern *vt* yarışmaq, yarışa girmək (*um A/bir şey üçün*).

wetten *vi* mərcləşmək, mərc gəlmək, mərc bağlamaq, bağlaşmaq, çəkişmək.

Wetter, *das*; -s hava; *wie ist heute das ~ bu gün hava necədir?* *bei diesem ~ bu havada*; *Bgb. schlagende* ~ mədən qazı.

Wetterbedingungen, *die/pl* hava vəziyyəti.

Wetterbeobachtung, *die*; -, -*en* havanın gedişini müşahidə etmə.

Wetterbericht, *der*; -(e)s, -*e* hava məlumatı, meteoroloji məlumat.

Wetterdienst, *der*; *-es, -e* meteoroloji xidmət (*servis*), hava haqqında məlumat xidməti.

Wetterfahne, *die*; *-, -n* yelqovan.

wetterfest *adj.* hava təsir etməz; su keçməz.

Wetterfrosch, *der*; *-(e)s, -'e* *F* meteoroloq.

wetterfühlig *adj.* havanın dəyişkənliyini tez duyan adam.

Wetterkarte, *die*; *-, -n* meteoroloji xəritə.

Wetterkunde, *die*; *-* meteoroloji, meteorologiya.

Wetterlage, *die*; *-, -n* hava vəziyyəti.

Wetterleuchten, *das*; *-s* şimşək.

Wettermantel, *der*; *-s, -'e* su keçməyən palto, su buraxmayan palto, islanmayan palto; plaş.

wettern *vi* **1.** tufan qopmaq, göy gurdamaq; **2.** bərk söymək, bərk söyüş vermək, hirsəlmək (*über, gegen A/-j, -ø*).

Wettersatellit, *der*; *-en, -en* meteoroloji peyk (*satellit*).

Wetterseite, *die*; *-, -n* yağış yağan tərəf, küləkdöyən tərəf.

Wetterstation, *die*; *-, -en* meteoroloji stansiya.

Wettersturz, *der*; *-es, -'e* havanın birdən soyuması.

Wetterumschwung, *der*; *-(e)s, -'e* havanın birdən pisləşməsi, havanın dəyişməsi.

Wettervorhersage, *die*; *-, -n* hava haqqında ilkin məlumat, hava proqnozu.

wetterwendisch *adj.* *fig.* qərarsız, tərəddüd edən, tez-tez dəyişən.

Wettfahrt, *die*; *-, -en* miniklə yarış, miniklə müsabiqə.

Wettkampf, *der*; *-(e)s, -'e* yarış, müsabiqə.

Wettkämpfer, *der*; *-s, -* yarış iştirakçısı, yarışçı.

Wettlauf, *der*; *-(e)s, -'e* qaçış müsabiqəsi, qaçış yarış.

Wettläufer, *der*; *-s, -* qaçış yarışının iştirakçısı.

wettmachen *vt* tələfi etmək, əvəzini çıxmaq (*vermök*).

Wettrennen, *das*; *-s, -* qaçış yarış, qaçış müsabiqəsi; ötüşmə.

Wettrüsten, *das*; *-s* sürətlə silahlanma.

Wettspiel, *das*; *-(e)s, -e* yarış, rəqabət.

Wettstreit, *der*; *-(e)s* yarış, müsabiqə.

wetzen *vt* itilmək; *vi* **1.** (*Messer usw.*) itiləmək; *fig.* qaçmaq, yeyin getmək; *ich wetze mal schnell zum Metzger* mən tez qəssaba qaçım; *fig. die Messer ~ dalaşmaya hazırlaşmaq.*

Wetzstahl, *der*; *-(e)s* bıcaq itiləyən.

Wetzstein, *der*; *-(e)s, -e* bülöv daşı.

wich *s.* *weichen*.

Wichs, *der*; *-es, -e* rəsmi paltar.

Wichse, *die*; *-, -n* **1.** (*Schuhcreme*) ayaq-qabı kremi, vaks; **2.** *nur sg. F* kötək, döymə.

wichsen *vt* rəngləmək.

Wichser, *der*; *-s, -* **1.** özünü razı edən adam, kəfləmə çəkən; **2.** (*als Schimpfwort*) səfeh adam, alçaq.

Wicht, *der*; *-(e)s, -e* **1.** balaca oğlan, balaca uşaq; **2.** *fig.* pis adam, əclaf.

wichtig *adj.* mühüm, önəmli, əhəmiyyətli, böyük, ciddi, gərəkli; təxirəsalınmaz; *et. ~ nehmen* bir şeyi ciddi tutmaq; *sich ~ vorkommen* özünü mühüm (*böyük*) saymaq; *sich ~ machen* lovğalanmaq, burnunu yuxarı tutmaq; *sehr ~* çox əhəmiyyətli; *~e Angelegenheit* əhəmiyyətli (*önəmli*) məsələ.

Wichtigkeit, *die*; *-* əhəmiyyət, gərəklilik, vaciblik, önəm.

Wichtigtuert, *der*; *-s, -* lovğa, poz vərən, şöhrətpərəst.

Wichtigtuerei, *die*; *-* lovğalanma; ədabazlıq.

wichtigtuertisch *adj.* lovğa.

Wicke, *die*; *-, -n* *bot.* çölnoxudu; təzə noxud.

Wickel, *der*; *-s, -* **1.** sarılan şey; yumaq; **2.** *med.* sarğı, kompres; *j-n beim ~ kriegen* bir kəsdən hesabat almaq; bir kəsi yaxalamaq.

Wickelgamasche, *die*; *-, -n* dalaq.

Wickelkind, *das*; *-(e)s, -er* südəmər

uşaq.

wickeln *vt* 1. sarımaq, dolamaq; 2. (*Kind*) bələmək; *et. in Papier* ~ bir şeyi kağıza sarımaq; *vr sich* ~ (*um/-ə*) sarılmaq, -ə dolanmaq.

Wick(e)lung, *die*; -, -*en* *el.* sarıma, dolama; sarınma; sarğı.

Widder, *der*; -*s*, - 1. qoç; 2. *astr.* qoç, həməl.

wider *präp.* əleyhinə, ziddinə, əksinə, ziddinə olaraq; ~ *Willen* istəyinə zidd olaraq.

widerborstig *adj. fig.* ətiacı, inadçıl.

widerfahren *vi* baş vermək, başına gəlmək.

Widerhall, *der*; -(*e*)*s*, -*e* əks-səda, səda.

widerhallen *vi* cavab vermək, hay vermək, əks-səda vermək.

Widerklage, *die*; -, -*n* *jur.* qarşılıqlı şikayət, əks şikayət.

widerklingen *vi s.* *widerhallen*.

widerlegbar *adj.* təkzib oluna bilən.

widerlegen *vt* təkzib etmək, yalan olduğunu sübut etmək.

widerlich *adj.* iyrenc, mənfur, ürəkbulanandırıcı; rəğbətsiz.

widernatürlich *adj.* qeyri-təbii.

widerraten *vt* ..*in etməsinə* məsləhət görməmək, fikrindən çəkəndirmək.

widerrechtlich *adj.* qanuna zidd, qanunsuz, qeyri-qanuni; ~ *betreten* icazəsiz girmək.

Widerrede, *die*; -, -*n* etiraz; ziddiyət; *keine* ~ ! etirazsız!

Widerruf, *der*; -(*e*)*s*, -*e* 1. ləğv etmə, geri alma (*götürmə*); 2. təkzib etmə, yalanlama.

widerrufen *vt* geri götürmək, ləğv etmək; təxirə salmaq.

widerrufflich *adj.* geri alın bilən, ləğv oluna bilən.

Widersacher, *der*; -*s*, - rəqib, düşmən.

Widerschein, *der*; -(*e*)*s* əksetmə, inikas.

widersetzen *vr sich* ~ (*D*) -ə qarşı durmaq, -ə etiraz etmək, cavab qaytarmaq, dillənmək.

Widersinn, *der*; -(*e*)*s* mənasızlıq, boşluq, cəfəngiyat.

widersinnig *adj.* mənasız, boş, axmaq.

widerspenstig *adj.* inadçıl, tərs.

Widerspenstigkeit, *die*; -, -*en* inadçılıq, tərslik, inadçılıq.

widerspiegeln *vt* əks etmək; *vr sich* ~ əks edilmək.

Widerspiegelung, *die*; -, -*en* özünü əks etdirmə.

widersprechen *vt* qarşı durmaq, etiraz etmək; haşalamaq; *sich* ~ sözləri bir-biri ilə zidd olmaq.

widersprechend *adj.* bir-birinə zidd, ziddiyətli.

Widerspruch, *der*; -(*e*)*s*, -*e* etiraz; ziddiyət; xilaf; *im* ~ *stehen* ziddiyətdə olmaq (*zu D/İlə*).

widersprüchlich *adj.* ziddiyətli.

Widerspruchsgeist, *der*; -(*e*)*s* müxali-fət ruhu.

widerspruchslos *adj.* danışıqsız, sözsüz, etirazsız, zidd çıxmadan.

widerspruchsvoll *adj.* tamamən zidd, tutarsız.

Widerstand, *der*; -(*e*)*s*, -*e* müqavimət, dəf etmə, sinə gərmə, qabağında durmaq; ~ *leisten* müqavimət etmək, qarşısında dayanmaq, qarşı durmaq, sinə gərmək, qabağında durmaq; *den* ~ *aufgeben* təslim olmaq, müqavimətini qırmaq, boyun əymək, diz çökmək.

widerstandsfähig *adj.* müqavimətli, dayanıqlı.

Widerstandsfähigkeit, *die*; - müqavimət göstərmə qabiliyyəti.

Widerstandskämpfer, *der*; -*s*, - müqavimət hərəkatı iştirakçısı, mübariz.

Widerstandskraft, *die*; - davamlılıq, dözümlü, müqavimət gücü.

widerstandslos *adj.* müqavimətsiz.

widerstehen *vt D* -ə müqavimət göstərmək, qarşı durmaq, tab gətirmək.

widerstreben *vt es widerstrebt mir zu Inf.-məkdən* xoşu gəlməmək; *es widerstrebt mir sehr, Schulden zu machen* mənim borc etməkdən heç xoşum gəlmir.

Widerstreben, *das*; -s istəməmə, kö-nülsüzlük.

widerstrebend *adj.* könülsüz.

Widerstreit, *der*; -(e)s qarşıdurma, münaqişə, ixtilaf, toqquşma.

widerstreitend *adj.* zidd olma, bir-birinə qarşı olma.

widerwärtig *adj.* iyрэnc, çirkin, үrək-bulandırıcı.

Widerwärtigkeit, *die*; -, -en **1.** *nur. sg.* darıxdırıcı vəziyyət; **2.** iyрэnlik, çirkinlik.

Widerwille, *der*; -ns nifrət, ikrah hissi, iyрэnlik; könülsüzlük.

widerwillig *adj.* könülsüz.

widmen *vt* **1.** ithaf etmək; *j-m ein Buch* ~ bir kəsə kitab ithaf etmək; **2.** həsr etmək; *sein Leben der Politik* ~ həyatını siyasətə həsr etmək; *vr sich* ~ özünü həsr etmək (*D/-ə*).

Widmung, *die*; -, -en ithaf; həsr, erməğan.

widrig *adj.* tərs, əks, qarşı; mənfur.

widrigenfalls *adv.* əks təqdirdə.

Widrigkeit, *die*; -, -en tərslik, uyğunsuzluq, qarşı qoyma; pis vəziyyət.

wie *adv.* **1.** necə, nə, nə vasitə ilə, nə surətdə; nə qədər, neçə; ~ *ist das Wetter?* hava necədir?; ~ *alt ist er?* onun neçə yaşı var?; ~ *macht man das?* bu necə olur? ~ *bitte?* nə buyurdunuz? **2.** *konj.* ..kimi, ..kimin, ..tək, ..qədər, sa-yaq, ..sayağı; ~ *verrückt* dəli kimi(*n*); ~ *ein Mensch* insan kimi; ~ *viel* nə qədər?, neçə?; *ein Mann* ~ *du* sənin tək (*kimin*) bir kişi; ~ *viel kostet das?* bunun qiyməti neçədir?; ~ *oft* neçə dəfə; ~ *geht es dir?* necəsən?; *F* kef əhval?, hal-əhvəl?, hal-əhvalın necədir?; ~ *schade!* heyf!

wieder *adv.* bir də, genə, təkrarən, yenə, başdan; *schon* ~? yenə də?; *immer* ~ dəfələrlə, təkrarən.

Wiederabdruck, *der*; -(e)s, -e yeni çap, yenidən çap etmə.

Wiederanpassung, *die*; -, -en yenidən adət etmə, yenidən uyğunlaşdırma.

Wiederaufbau, *der*; -(e)s yenidənqurma, bərpa olunma.

wiederaufbauen *vt* yenidən bərpa etmək.

wiederaufbereiten *vt* yenidən istifadə üçün hazırlamaq.

Wiederauferstehung, *die*; - dirilmə, yenidən dirçəlmə.

wiederaufflackern *vi* yenidən ortaya çıxmaq, yenidən görünmək.

Wiederaufführung, *die*; -, -en *Th.* yenidən ifa etmək, yenidən tamaşaya qoymaq.

wiederaufleben *vi* yenidən dirilmək, yenidən canlanmaq.

Wiederaufnahme, *die*; -, -n yenidən başla(n)ma, təzələmə; yenidən qəbul etmə.

wiederaufnehmen *vt* yenidən qəbul etmək; yenidən başlamaq.

wiederaufrichten *vt* yenidən qurmaq, yenidən bərpa etmək.

wiederaufrüsten *vt* yenidən silahlanmaq.

Wiederaufrüstung, *die*; - yenidən silahlanma.

Wiederausfuhr, *die*; - *H* yenidən ixrac etmə; reeksport.

Wiederbeginn, *der*; -(e)s yenidən başlama.

wiederbekommen *vt* geri almaq.

wiederbeleben *vt* yenidən canlandırmaq, ayaqlandırmaq, ehya etmək, həyata qaytarmaq, həyat vermək.

wiederbringen *vt* qaytarmaq, geri gətirmək.

wiedereinführen *vt* yenidən idxal etmək; yenidən tətbiq edilmək.

Wiedereinführung, *die*; - **1.** *H* yenidən idxal etmə; **2.** (*Gesetz usw.*) yenidən tətbiq edilmə, yenidən icra etmə.

Wiedereingliederung, *die*; -, -en yenidən birləşdirmə.

wiedereinsetzen *vt* yenidən təyin etmək, bərpa etmək; yenidən taxmaq.

wiedereinstellen *vt* yenidən işə götürmək, yenidən vəzifəyə qaytarmaq.

Wiedereintritt, *der*; -s, -e yenidən girmə, yenidən daxil olma.

wiederentdecken *vt* yenidən tapmaq.

wiederergreifen *vt* yenidən tutmaq, yenidən zəbt etmək.

wiedererkennen *vt* tanımaq.

wiedererlangen *vt* yenidən əldə etmək.

Wiedereroberung, *die*; -, -*en* yenidən fəth etmək.

wiedererstatten *vt* əvəzini ödəmək.

wiedererstehen *vi* yenidən dirilmək.

wiedererwecken *vt* yenidən ayılmaq; yenidən həyəcana getirmək, oyatmaq.

wiederfinden *vt* yenidən tapmaq.

Wiedergabe, *die*; -, -*n* **1.** geri qaytarma; əks etdirmə; **2.** *Th.* göstərmə.

wiedergeben *vt* **1.** (*zurückgeben*) geri vermək; **2.** (*schildern*) təsvir etmək.

Wiedergeburt, *die*; -, -*en* yenidən törəmə, canlanma, dirçəliş.

wiedergutmachen *vt* zərərin əvəzini ödəmək; səhvini düzəltmək.

Wiedergutmachung, *die*; -, -*en* yerini doldurma, zərəri ödəmə, tələfi etmə.

wiederherstellen *vt* bərpa etmək; əvvəlki şəklinə salmaq, ehqaq; *das Recht* ~ ehqaqı həqq etmək, haqqı (*ədaləti*) tələb etmək.

Wiederherstellung, *die*; - bərpaolunma, bərpa edilmə; əvvəlki şəklinə sal(in)ma, ehqaq.

wiederholen¹ *vt* təkrar etmək, təkrarlanmaq; *vr sich* ~ təkrarlanmaq, təkrar olmaq.

wiederholen² *vt* təkrar olaraq gedib gətirmək; geri almaq.

wiederholt *adj.* təkrar, dübarə; *adv.* təkrarən, təkrar-təkrar; ~ *werden* təkrarlanmaq.

Wiederholung, *die*; -, -*en* təkrar(lama).

Wiederholungsfall, *der*; -(*e*)*s* : *im* ~ *jur.* təkrar etmə məqamı.

Wiederholungsprüfung, *die*; -, -*en* təkrar imtahan.

wiederhören *vt* (*am Telefon*) *auf* ~! xudahafizl, hələlik.

wiederinstandsetzen *vt* təmir etmək, yenidən işə salmaq.

Wiederinstandsetzung, *die*; - təmir, yenidən işə sal(in)ma.

wiederkäuen *vt* gövşəmək; *fig.* təkrar etmək.

Wiederkäuer, *der*; -*s*, - gövşəyən heyvan.

Wiederkehr, *die*; - geri qayıtma, qaytarma, dönüş.

wiederkommen *vi* bir də gəlmək, dönüb gəlmək.

wiedermachen *vt* bir də etmək.

wiedersagen *vt* bir də demək.

wiedersehen *vt* yenidən görmək; *vr sich* ~ görüşmək; *auf Wiedersehen!* hələlik!, xudahafiz!, görüşənə dək! sağ olun!, əlvida! (*im Fernsehen*) eфирde görüşmək üzərə!

wiederspiegeln *vt* əks etdirmək.

wiedertun *vt* bir də etmək.

wiederrum *adv.* **1.** (*erneut*) yenidən, təkrar; **2.** (*im Gegensatz*) digər tərəfdən, əksinə olaraq.

wiedervereinigen *vt* yenidən birləşdirmək.

Wiedervereinigung, *die*; -, -*en* yenidən birləş(dir)mə.

wiederverheiraten *vt* yenidən evlənmək.

Wiederverkauf, *der*; -(*e*)*s*, -*e* alıb yenidən satma.

wiedervermieten *vt* yenidən kirayə vermək.

Wiederverwendung, *die*; -, -*en* yenidən istifadə etmə; yenidən istifadə etmə hala gətirmə.

Wiederverwertung, *die*; -, -*en* yenidən istifadə etmə, yenidən işlətmə.

Wiederwahl, *die*; - yenidən seçmə, yenidən seçilmə.

Wiege, *die*; -, -*n* beşik, nənə.

wiegen¹ *vt* **1.** lay-lay demək (*çalmaq*), yatırtmaq; *sie wiegte das Baby* o, uşağa lay-lay deyirdi; **2.** (*Petersilie* *usw.*) doğramaq.

wiegen² *vt* çəkmək; *ich habe das Brot schon gewogen* mən çörəyi çəkdim; *vi* gəlmək; *er wiegt 70 Kilo* o, 70 kilo gəlir; *vr sich* ~ çəkilmək.

Wiegenfest, *das*; -(*e*)*s*, -*e* anadololma günü, doğum günü

Wiegenlied, *das*; -(e)s, -er lay-lay, lay-la.

wiehern *vt* 1. kişnəmək; 2. *F vor Lachen* ~ qəhqəhə ilə gülmək.

Wien Vena, Viyan(a).

Wiener, *der*; -s, - Viyanalı, Venalı.

wienerisch *adj.* viyanalı, venalı.

wies *s. weisen.*

Wiese, *die*; -, -n çəmən, çayır-çəmən, otlaq, çəmənlik.

Wiesel, *das*; -s, - zo. gəlincik.

wieso *adv.* nə üçün, niyə, nəyə görə, nə üstə, nə üstdə.

wieviel *adv.* neçə, nə qədər; *für ~ verkaufst du?* neçəyə (nəçədən) satırsan?.

wievielmal *adv.* neçə dəfə.

wievielte *adv.* neçənci; *den Wievielten haben wir heute?* bu gün ayın neçəsidir?

Wikinger, *der*; -s, - Viking.

wild *adj.* 1. azğın, vəhşi; (*Tier*) daştülək; 2. (*wütend*) dəli, qəzəbli; (*heftig*) şiddətli, coşğun; ~ *auf j-n/et. sein* bir kəsin/şeyin aludəsi (*dəlisi*) olmaq.

Wild, *das*; -(e)s 1. ov heyvanı; 2. (*Wildbraten*) ov əti, şikar əti.

Wildbach, *der*; -(e)s, -'e sel.

Wildbahn, *die*; - ov otlığı.

Wildbret, *das*; -s ov əti.

Wilddieb, *der*; -(e)s, -e icazəsiz ov edən (*ovlayan*) adam.

Wilddieberei, *die*; -, -en icazəsiz ovlama.

Wildente, *die*; -, -n çölördəyi.

Wilderer, *der*; -s, - s. *Wilddieb.*

wildern *vi* icazəsiz ovlamaq.

Wildesel, *der*; -s, - zo. qulan.

Wildfang, *der*; -(e)s, -'e *F* nadinc uşaq, şuluq uşaq.

wildfremd *adj.* tamamilə yad.

Wildgans, *die*; -, -'e çölqazı.

Wildheit, *die*; - vəhşilik.

Wildkatze, *die*; -, -n çölpişiyi.

Wildleder, *das*; -s yumşaq maral dərisi, zəmşə.

Wildnis, *die*; -, -se çöl, biyaban.

wildreich *adj.* ov heyvanı çox olan bölgə, ovalıq.

Wildschwein, *das*; -(e)s, -e qaban, çöl-

donuzu.

wildwachsend *adj.* (*Pflanzen*) çöldə bitən, cır.

Wildwechsel, *der*; -s ov heyvanlarının keçid yolu.

Wildwestfilm, *der*; -s, -e vestern, kavboy filmi.

Wille, *der*; -ns 1. iradə, əzm; 2. istək, arzu, könül; *der letzte ~* vəsiyyə, son arzu; 3. (*Absicht*) niyyə; *böser ~* pis niyyə; *s-n ~n durchsetzen* istədiyini qəbul etdirmək, sözünü yeritmək; *wo ein ~ ist, ist auch ein Weg* iradə olan yerdə, çarə də tapılır.

willenlos *adj.* iradəsiz, zəif.

willens *adv.* : ~ *sein zu Inf.* ..məyə hazır olmaq, niyyətində olmaq, niyyət etmək; *ein Akt des guten ~* xoşməhl hərəkət.

Willensakt, *der*; -(e)s, -e iradi əməl.

Willensäußerung, *die*; -, -en arzunu bildirmə.

Willenserklärung, *die*; -, -en *jur.* iradə bəyani.

Willensfreiheit, *die*; - iradə azadlığı.

Willenskraft, *die*; - iradə gücü.

Willensmangel, *der*; -s iradə zəfi.

willensschwach *adj.* iradəsiz.

Willensschwäche, *die*; - iradəsizlik, iradə zəifliyi.

willensstark *adj.* iradəli.

willentlich *adv.* qəsdən, bilə-bilə.

willfahren *vi* arzunu yerinə yetirmək, istəyi yerinə yetirmək.

willfährig *adj.* sözbəxan, tez razılaşan, itaətkar, yolayaxın, yolagələn, üzüyola, üzüyumşaq.

Willfährigkeit, *die*; - tez razılaşma, güzəştə getmə, itaətkarlıq, üzüyolalıq, üzüyumşaqılıq.

willig *adj.* (*folgsam*) qulluğa və yardıma hazır.

willigen *vi* razı olmaq, razılaşmaq.

willkommen *adj.* arzu edilən, xoş görünən, məqbul; *herzlich ~* xoş gəlmisiniz, səfa getirmisiniz; *j-n ~ heißen* bir kəsə xoşgəldin demək.

Willkür, *die*; - özbaşınalıq, başsızlıq,

zoraklıq, istibdad, basdı-keçdi, zorba-zorluq.

Willkürakt, *der*; *-(e)s, -e* özbaşına(lıq) hərəkəti, zoraklıq, istibdad.

willkürlich *adj.* özbaşına, icazəsiz.

wimmeln *vi* qaynamaq; qaynaşmaq, qımıldaşmaq; *das Zimmer wimmelt von Ameisen* otaq qarışqayla qaynaşır.

wimmern *vi* inildmək.

Wimpel, *der*; *-s, -* balaca bayraq, vimpel.

Wimper, *die*; *-, -n* kiprik; *ohne mit der ~ zu zucken* gözü qırpmadan.

Wimperntusche, *die*; *-, -n* kipriklər üçün tuş.

Wind, *der*; *-(e)s, -e* külək, yel, bad; *bei ~ und Wetter* hər havada; pis havada; *in den ~ reden* havaya danışmaq; *viel ~ machen* böyütmək, şişirtmək; *viel ~ um nichts machen* əhəmiyyətsiz şeyi böyütmək, boş yerə hay-küy qoparmaq, milçəkdən fil düzəltmək; *den Mantel nach dem ~ hängen* günün məzənnəsinə çörək yemək, zamanəyə uyuşmaq (*uyğunlaşmaq*).

Windbeutel, *der*; *-s, -* 1. yüngül peçenyə, bir növ şirni; 2. *fig.* etibarsız adam, yelbeyin.

Windböe, *die*; *-, -n* şiddətli külək.

Winde, *die*; *-, -n* 1. *techn.* bucurqad, ağırlıq qaldıran alət; 2. *bot.* sarmaşıq.

Windel, *die*; *-, -n* əsg; bələk, qundaq.

windeln *vt* bələkləmək, qundaqlamaq, bələmək.

windelweich *adj.* yumşaq; *fig.* zəif, sözə baxan, tez razılaşan; *j-n ~ schlagen* bir kəsi bərk döymək.

winden *vt* 1. hörmək; *e-n Kranz aus Blumen ~* çiçəklərdən bir çələng hörmək; 2. (*et. um et.*) sarımaq, dolamaq; 3. (*aus der Hand*) zorla əlindən almaq, əlindən qapmaq; 4. *techn.* kranla qaldırmaq; *vr sich ~* burulmaq, burxulmaq, sarılmaq (*um A/bir zada, bir şeyə*); *sich vor Schmerzen ~* sancıdan qıvrılmaq.

Windenergie, *die*; *-* külək enerjisi.

Windeseile, *die*; *-* *fig.* *in (mit) ~* yel

sürətilə, külək sürətilə, ildırım kimi.

Windfang, *der*; *-(e)s, -'e* 1. yelqovan; 2. tambur.

windgeschützt *adj.* küləkdən qorunmuş, yeldən mehfüz.

Windhose, *die*; *-, -n* qasırga, burağan, fırtına.

Windhund, *der*; *-(e)s, -e* 1. tazi, ov iti; 2. *fig.* yelbeyin, etibarsız adam, boşbeyin.

windig *adj.* küləkli, yelli, boranlı.

Windjacke, *die*; *-, -n* anorak.

Windmühle, *die*; *-, -n* yeldəyirmanı.

Windpocken, *die/pl.* çiçək xəstəliyi, su çiçəyi.

Windrichtung, *die*; *-, -en* külək istiqaməti, yel istiqaməti.

Windrose, *die*; *-, -n* qiblənuma səhi-fəsi.

windschief *adj.* əyri-üyrü, kələ- kötür.

Windschutzscheibe, *die*; *-, -n* (Auto) ön cam, maşının qabaq camı.

Windstärke, *die*; *-, -n* külək şiddəti.

windstill *adj.* sakit, küləksiz.

Windstille, *die*; *-* sakitlik, aramlıq, durğunluq.

Windstoß, *der*; *-es, -'e* birdən-birə şiddətlə əsən külək, küləyin ani şiddəti.

Windung, *die*; *-, -en* 1. əyrilik, əyri, bükük; 2. *techn.* dirşək.

Wink, *der*; *-(e)s, -e* ma, işarə; *fig.* *~ mit dem Zaunpfahl* kobud işarə, imalı söz.

Winkel, *der*; *-s, -* 1. guşə; 2. *math.* bucaq, açılı.

Winkeladvokat, *der*; *-en, -en* gizli vəkil.

Winkleisen, *das*; *-s, -* *techn.* guşəbənd.

winkelförmig *adj.* bucaq şəkilli.

winkelig *adj.* çox guşəli, kələ-kötür, əyri, tin-tin; dolanbaclı.

Winkelmaß, *das*; *-es, -e* *techn.* günyə; bənd.

Winkelmesser, *der*; *-s, -* bucaqölçən, guşəölçən.

Winkelzug, *der*; *-(e)s, -'e* *fig.* bəhanə, hiylə, kələk.

winken *vi* 1. (*Zeichen geben*) işarə etmək; əl eləmək; 2. salamlamaq; 3. (*Ge-*

legenheit) ələ düşmək; *vt* işarət ilə çağırmaq; *e-m Taxi* ~ taksi çağırmaq, təksini işarət ilə durdurmaq; *j-n her-winken* bir kəsi işarət ilə çağırmaq.

winklig *adj.* *s. winkelig*

winseln *vi* ciyildəmək; *fig.* yalvarmaq; dilənmək.

Winter, *der*; *-s, -* qış; *im* ~ qışda; *mit-ten im* ~ qışın ortasında (*arasında*), qış içində.

Winteranbruch, *der*; *-(e)s, -'e* qışın başlanğıcı, qışın başlanması.

Winteranfang, *der*; *-(e)s, -'e* *s. Winteranbruch*.

winterfest *adj.* qışa uyğun, qışada-vamli.

Winterfrucht, *die*; *- , -'e* qış meyvəsi.

Wintergarten, *der*; *-s, -''* gülxana, çiçəklərin qışda saxlanılan yeri.

Winterhalbjahr, *das*; *-(e)s, -e* qışın yarısı.

winterlich *adj.* qış(lıq).

Wintermantel, *der*; *-s, -''* qış paltosu.

Winternacht, *die*; *- , -'e* (*mit klarem Himmel*) ayaz.

Winterolympiade, *die*; *- , -n* qış olimpiadası.

Winterquartier, *das*; *-(e)s, -e* qışlaq; qışlaq olunan yer.

Winterreifen, *der*; *-s, -* (*Auto*)qış təkəri.

Wintersaat, *die*; *- , -en* payızlıq əkinini.

Winterschlaf, *der*; *-(e)s* qış yuxusu.

Winterschlussverkauf, *der*; *-(e)s, -'e* qış hərracı.

Wintersport, *der*; *-(e)s* qış idmanı.

Wintervorrat, *der*; *-(e)s, -'e* qış ehtiyatı.

Winterzeit, *die*; *-* qış vaxtı.

Winzer, *der*; *-s, -* şərabçı, çaxırçı.

winzig *adj.* kiçicik, bambalaca, narın, bala, balaca, buğda boyca, cubbulu, cumbulu, cıqıqlı, dıncıqlı, xırda; azacıq, cüzi, əlcəcik; *F* bir dıqqa; aşıqboylu, beçə, cüçə.

Wipfel, *der*; *-s, -* ağac başı, ağac təkəsi, ağac kəlləsi.

Wippe, *die*; *- , -n* yelləncək.

wippen *vt* yellətmək, yırğalamaq; *vi*

yellənmək, yırğalanmaq.

wir *pron.* biz; ~ *alle* hamımız, özümüz; ~ *drei* üçümüz; *besuchen Sie uns!* bizə də gəlin!

Wirbel, *der*; *-s, -* 1. dövrən, dövr etmə; 2. *an.* fəqərə; 3. (*Wasserwirbel*) girdab; 4. (*Haarwirbel*) təkə; 5. (*Luftwirbel*) burağan; 6. *fig.* hay-küy; *viel* ~ *um nichts* boş yerə hay-küy; 7. *med.* fəqərə, onurğa.

wirbelig *adj.* hərləndirici, fırlandırıcı.

Wirbelknochen, *der*; *-s, -* onurğa sümüyü, fəqərə.

wirbellos *adj.* *zo.* onurğasız.

wirbeln *vi* hərlənmək, fırlanmaq; *mir wirbelt der Kopf* başım gicəllənir (*fırlanır*).

Wirbelsäule, *die*; *- , -n* onurğa sütunu, bel sütunu, fəqərə, bel tirəsi.

Wirbelsturm, *der*; *-(e)s, -'e* burağan, qasırğa, tornado, burulğan, fırtına, girdab.

Wirbeltier, *das*; *-(e)s, -e* onurğalı heyvan.

Wirbelwind, *der*; *-(e)s, -e* *s. Wirbelsturm*.

wirken *vi* 1. (*tätig sein*) işləmək, fəaliyyət etmək; 2. təsir etmək, əsər qoymaq; *das Mittel wirkt* dərman təsir edir; *Musik auf sich* ~ *lassen* sakitliklə musiqi dinləmək; 3. (*aussehen*) görünmək; *vt* toxumaq.

wirklich *adj.* həqiqi, real; *adv.* həqiqətən, doğrudan da; *veralt.* əlhəq; *F* həri?

Wirklichkeit, *die*; *- , -en* həqiqət, həqiqilik; varlıq, gerçəklik, reallıq; *in* ~ həqiqətdə, həqiqətən, doğrudan, daha doğrusu, doğrudan-doğruya.

wirklichkeitsfremd *adj.* həqiqətdən uzaq, qeyri-real.

wirksam *adj.* təsirli, kəsərlı, təsiredici, əsərlı.

Wirksamkeit, *die*; *-* 1. təsirlilik, təsir; 2. fəaliyyət.

Wirkstoff, *der*; *-(e)s, -e* təsirli maddə, təsiredici maddə.

Wirkung, *die*; *- , -en* təsir, əsər, etki;

nəticə, effekt; ~ *zeigen* əsər qoymaq, əsərbəxş olmaq, etki etmək, təsir etmək.

Wirkungsbereich, *der*; -(e)s, -e təsir dairəsi.

Wirkungsgrad, *der*; -(e)s, -e təsir dərəcəsi.

Wirkungskraft, *die*; -, -'e təsir gücü.

Wirkungskreis, *der*; -es, -e təsir dairəsi.

wirkungslos *adj.* təsirsiz, nəticəsiz, effektivsiz, əsərsiz.

Wirkungslosigkeit, *die*; - təsirsizlik.

wirkungsvoll *adj.* təsirli, kəsərli, əsərbəxş, əsərli.

wirr *adj.* 1. (*unklar*) qarma-qarışıq, aydın olmayan, anlaşılmaz; darıma-dağın; 2. (*Haar*) dolaşiq, daranmamış; 3. (*im Kopf*) şaşqın, qarışıq, çəşmiş.

Wirren, *die/pl.* qarma-qarışılıq, anarxiya (*Süd.* : *anarşi*), hərəc-mərclik.

Wirrkopf, *der*; -(e)s, -'e fərsiz adam, qanacaqsız adam.

Wirrnis, *die*; -, -se qarışıqlıq.

Wirrwarr, *der*; -s qarma-qarışılıq, keşməkeş, çaxnaşiq, çaxnaşma.

Wirt, *der*; -s, -e 1. (*Gastwirt*) meyxanaçı; hotelçi; 2. (*Hausherr*) ev sahibi; 3. parazit (*bit*) basmış heyvan və ya bitki.

Wirtin, *die*; -, -nen meyxanaçı qadın; ev sahibi (*qadın*).

Wirtschaft, *die*; -, -en 1. iqtisad, iqtisadiyyat, ekonomi; təsərrüfat; 2. (*Haushirtschaft*) ev idarəsi; ev işləri; 3. (*Gastwirtschaft*) meyxana, restoran, yeməkhana.

wirtschaften *vt* təsərrüfat işlərini aparmaq, idarə etmək.

Wirtschaftlerin, *die*; -, -nen (*Haushälterin*) ev işlərini idarə edən qadın; idarə edən qadın; təsərrüfatçı.

wirtschaftlich *adj.* iqtisadi, ekonomik, təsərrüfat; qənaətcil, qənaətkar, malcanlı.

Wirtschaftlichkeit, *die*; - gəlirlilik, rentabellik, təsərrüfata yararlıq; qənaət.

Wirtschaftsblockade, *die*; -, -n iqtisadi blokada.

Wirtschaftsgeld, *das*; -, -er evdarlıq pulu, evi idarə etmək üçün pul.

Wirtschaftsgemeinschaft, *die*; -, -en iqtisadi birlik.

Wirtschaftskrise, *die*; -, -n iqtisadi böhran, ekonomik kris.

Wirtschaftslage, *die*; -, -n iqtisadi şərait, iqtisadi vəziyyət.

Wirtschaftsleben, *das*; -s iqtisadi həyat.

Wirtschaftsminister, *der*; -s, - iqtisadiyyat naziri.

Wirtschaftsministerium, *das*; -s, -rien iqtisadiyyat nazirliyi.

Wirtschaftspolitik, *die*; - iqtisadi siyasət, ekonomi politikası.

Wirtschaftsprüfer, *der*; -s, - hesabdar, hesaba baxan.

Wirtschaftsverband, *der*; -(e)s, -'e iqtisadi birlik.

Wirtschaftswachstum, *das*; -s iqtisadi inkişaf (*artım*).

Wirtschaftswissenschaft, *die*; -, -en iqtisad elmi.

Wirtschaftswissenschaftler, *der*; -s, - iqtisad alimi.

Wirtschaftswunder, *das*; -s, - iqtisadi möcüzə.

Wirtschaftszweig, *der*; -(e)s, -e iqtisadiyyat sahəsi.

Wirtshaus, *das*; -(e)s, -'er mehmanxana, meyxana.

Wisch, *der*; -es, -e *fig.* kağız parçası.

wischen *vt* silmək, silib təmizləmək; toz almaq; *Staub* ~ toz almaq; *mit e-m Tuch* ~ dəsmallamaq.

Wischer, *der*; -s, - (*Auto*) şüşəsilən.

Wischwaschi, *das*; -s cəfəngiyat, boş-boğazlıq.

Wischlappen, *der*; -s, - əsg, toz dəsmalı.

Wischtuch, *das*; -(e)s, -'er qurulama dəsmalı.

wisporn *vi* pıçıldamaq, pıç-pıç danışmaq.

Wissbegierde, *die*; - bilmə həvəsi, öyrənmə arzusu, maraq.

wissbegierig *adj.* bilməyə (*öyrənmə*

yə) həvəsi olan, maraqlı.

wissen *vt* 1. bilmək, xəbəri olmaq, bələd olmaq, bir şeyə vəqif olmaq; *ich möchte ~ bilmək istəyirəm; woher weißt du das? nə yerdən (haradan) bilirsən?; den Weg wissen yolu bilmək; 2. (Inf. mit „zu“ + wissen) bacarmaq; als Lehrer muss man mit Schülern umzugehen ~ müəllim olaraq, şagirdlərlə necə rəftar etməyi görə biləsən (bacarasan, bilməlisən).*

Wissen, *das; -s* bilik, biliklilik, məlumat, danış, elm; fəzilət, bilgi; *meines ~s bildiyimə görə; ohne mein ~ xəbərim olmadan.*

Wissenschaft, *die; -, -en* elm; bilik, danış; *medizinische ~ tibb elmi.*

Wissenschaftler, *der; -s, -* alim; elm adamı, danışmənd, əllamə.

wissenschaftlich *adj.* elmi; *~er Mitarbeiter* elmi işçi.

Wissenschaftlichkeit, *die; -* elmi(lik).

Wissensdrang, *der; -(e)s* öyrənmə həvəsi, biliyə ehtiras.

Wissensdurst, *der; -(e)s* s. *Wissensdrang*.

Wissensgebiet, *das; -(e)s, -e* elm sahəsi.

Wissensstand, *der; -(e)s* məlumat səviyyəsi.

wissenswert *adj.* öyrənməyə layiq.

wissentlich *adj.* qəsdli; *adv.* bilə-bilə, qəsdən, düşünülmüş tərzdə.

wittern *vt* 1. *-i* iyləmək, qoxulmaq; 2. *fig.* duymaq, hiss etmək.

Witterung, *die; -, -en* 1. (*Wetter*) hava; *bei jeder ~ hər bir havada; 2. iy, qoxu; 3. (Spürsinn)* duyma, duyma qabiliyyəti.

Witterungseinfluss, *der; -es, -e* hava təsiri.

Witterungsumschlag, *der; -(e)s* havanın dəyişilməsi.

Witterungsverhältnisse, *die/pl.* hava vəziyyəti.

Witwe, *die; -, -n* dul qadın, dul, kişisiz.

Witwer, *der; -s, -* dul kişi.

Witz, *der; -es, -e* 1. zarafat, məzəli söz, şuxluq, anekdot; *~e machen* zarafat et-

mək, şuxluq etmək; 2. (*das Wichtigste*) əhəmiyyət, mühüm; *der ~ an der Sache ist, dass...* məsələnin mahiyyəti (*mühüm yer*) bundadır ki...

Witzblatt, *das; -(e)s, -er* məzhəkə jurnalı.

Witzbold, *der; -(e)s, -e* məzəli adam, zarafatçı, zarafatçı.

Witzelei, *die; -, -en* 1. *nur sg.* ələ salma, istehza; 2. zarafatçılıq, zarafatçılıq.

witzeln *vi* istehza etmək, ələ salmaq, kinayəli söz demək (*über A/bir şey haqqında*).

witzig *adj.* 1. güldürücü; (*Person*) dübbə; 2. (*geistreich*) hazırcavab; *sehr ~!* heç də məzəli deyil!

witzlos *adj.* F mənasız.

wo *adv.* harada, hənə; hayan; F *handa*; nə vaxt; *əgər; von ~? haradan?; ~ ist es? hanı?; ~ ist mein Geld? mənim pulum hanı?; ~ wohnst du? harada yaşayırsan?; F hayanda oturursan?; konj. (obwohl) baxmayaraq, hərçənd; er ist mir böse, ~ ich doch so nett zu ihm war o, məndən acıqlıdır, baxmayaraq ki, mən ona mehriban idim; ~ liegt Tufargan? Tufarqan hayandadır?*

woanders *adv.* başqa bir yerdə; *mit den Gedanken ~ sein* fikri başqa bir yerdə olmaq.

woandersher *adv.* başqa yerdən.

woandershin *adv.* başqa yerə, başqa tərəfə.

wob *s. weben.*

wobei *adv.* 1. nə yerdə; hansı mövzuda, hansı işdə; *nəyin yanında, nəyin yaxınında; ~ bist du gerade? indi nə etməkdəsen?; 2. bununla belə, həm də; er hörte Musik, ~ er den Brief schrieb* məktubu yazan vaxt, həm də musiqiyə qulaq asırdı; *~ mir einfällt* bu arada (bu) ağılıma gəldi.

Woche, *die; -, -n* həftə; *einmal in der ~* həftədə bir dəfə; *vor zwei ~n* iki həftə bundan qabaq; *~ um ~* hər həftədə, həftəası, həftələr keçdikcə; *nächste ~* gələcək həftə, gələn həftə.

Wochenanfang, *der; -(e)s, -e* həftə ba-

şi.

Wochenbett, *das*; *-(e)s* doğumdan sonrakı vaxt (6-8 həftə), zahılıq vaxtı.

Wochenblatt, *das*; *-(e)s*, *-er* həftədə bir dəfə çıxan qəzet (*və ya dərgi*).

Wochenende, *das*; *-s*, *-n* həftənin sonu, həftənin axırı.

wochenlang *adj.* həftələrlə; *~es* *Warten* həftələrlə gözləmə; həftələrlə.

Wochenlohn, *der*; *-(e)s*, *-e* həftəlik məş.

Wochenmarkt, *der*; *-(e)s*, *-e* həftə bazarı.

Wochenschau, *die*; - hadisələrin həftəlik icmalı.

Wochentag, *der*; *-(e)s*, *-e* həftənin günü; iş günü.

wochentags *adv.* iş günləri(*ndə*).

wöchentlich *adj.* həftəlik; *adv.* hər həftə; *einmal* ~ həftədə bir (*dəfə*).

Wochenzeitung, *die*; -, *-en* həftəlik qəzet.

Wöchnerin, *die*; -, *-nen* zahı, təzə doğmuş qadın.

Wodka, *der*; *-s*, *-s* vodka, araq.

wodurch *adv.* 1. hansı səbəbə görə, nəyə görə; 2. *relativadv.* bunun nəticəsində, onun nəticəsində, ona görə; *ich verreise e-e ganze Woche mit ihm*, ~ *ich ihn richtig kennenlernte* onunla birlikdə çıxdığım iki həftəlik səfər nəticəsində, ona yaxşı bələd oldum.

wofern *konj.* əgər, nə qədər ki, bir halda ki; ~ *nicht* məgər ki.

wofür *adv.* nə üçün, nədən ötrü; ~ *macht du das?* nədən ötrü edirsən?

wog s. wiegen.

Woge, *die*; -, *-n* dalğa, ləpə.

wogegen *adv.* nəyə qarşı, nəyin əleyhinə; *relativadv.* ona qarşı, buna qarşı; *konj.* əksinə, halbuki.

wogen *vi* dalğalanmaq, coşmaq.

woher *adv.* har(a)dan, nə yerdən; ~ *kommst du?* haradan gəlibsən?; *F* əslin haralıdır?; ~ *weißt du das?* har(a)dan bilirsən?; ~ *er auch kommen mag* nə yerdən gəlibsə gəlsin.

wohin *adv.* haraya, nə yerə, hara, ha-

yana; ~ *gehst du?* hara (*nə yerə, haraya, hayana*) gedirsən?

wohingegen *konj.* halbuki; başqa tərəfdən, əksinə.

wohl *adj.* 1. yaxşı; çağ; *sich* ~ *fühlen* özünü yaxşı hiss etmək, çağ olmaq; 2. sağlam; 3. (*ungefähr*) təxminən; 4. (*durchaus*) yəqin, şübhəsiz, hər halda; 5. (*zwar*) daha doğrusu; 6. (*in Fragen*) əcəbə; ~ *oder übel* istər-istəməz; *das ist* ~ *das beste* bu deyəsən ən yaxşıdır; *leben Sie* ~! salamat qalın!

Wohl, *das*; *-s* xoşbəxtlik; yaxşıllıq; rifah, səadət; nemət; *zum* ~! sağlığınıza; *auf Ihr* ~! sizin sağlığınıza.

wohlauf *adv.* sağlam, salamat; ~ *sein* salamat olmaq, sağlığı yerində olmaq.

Wohlbefinden *das*; *-s* rahatlıq; sağlamlıq, özünü yaxşı hiss etmə.

wohlbegründet *adj.* yaxşı düşünülmüş; əsaslı.

wohlbehalten *adj.* sağ-salamat.

wohlbekannt *adj.* tanınmış, şöhrətli, məşhur, hamıya məlum.

wohlbeleibt *adj.* kök, dolğun.

wohlbewandert *adj.* bilikli, məlumatlı, təcrübəli.

wohldurchdacht *adj.* yaxşı düşünülmüş.

Wohlergehen, *das*; *-s* sağlamlıq, salamatlıq; xoşbəxtçilik.

wohlerworben *adj. jur.* qazanılmış, əldə edilmiş.

wohlerzogen *adj.* tərbiyəli, ədəbli, əxlaqlı, centlimen, bəyzada, ədəbli-ərkanlı.

Wohlerzogenheit, *die*; - ədəb, tərbiyə, ədəblilik, gəliş, ədəb-ərkan.

Wohlfahrt, *die*; - 1. rifah; sağlıq; 2. (*Fürsorge*) ictimai yardım, sosial yardım.

Wohlfahrtsstaat, *der*; *-(e)s* vətəndaşların yaxşı həyat səviyyəsinin qayğısına qalan dövlət, sosial dövlət.

wohlfeil *adj.* ucuz, əlverişli.

Wohlgefallen, *das*; *-s* 1. sevinc, şadlıq, məmnuniyyət; 2. *fig. sich in* ~ *auflösen* heçə çıxmaq; boşa çıxmaq.

wohlgefällig *adj.* xoş, zovq verən.

wohlgeformt *adj.* gözəl şəkilli, gözəl formalı, biçimli, əndamlı; əndazəli.

Wohlgemüht, *das*; -s rahatlıq (*hiss*).

wohlgemeint *adj.* xoş niyyət, xeyirxah.

wohlgemut *adj.* şən.

wohlgenährt *adj.* yaxşı yeyib-içmiş, yaxşı bəslənmiş; kök.

wohlgeraten *adj.* bacarıqlı, müvəf-fəqiyyətli; tərbiyəli, ədəbli.

Wohlgeruch, *der*; -(e)s, -'e xoş iy, ətir.

Wohlgeschmack, *der*; -(e)s ləzzət, dad.

wohlgesinnt *adj.* xeyirxah, xoş niyyət; *j-m ~ sein* bir kəsə xeyirxahlıq niyyəti ilə yaxınlaşmaq.

wohlgesittet *adj.* ədəbli, tərbiyəli.

wohlhabend *adj.* varlı, dövlətli, qəni; *F* başıətli, ehtiyacsız, əyan; ~ *werden* dövlətlənmək, varlanmaq.

Wohlhabenheit, *die*; - zənginlik, varlı-lıq, güzəranlıq.

wohligh *adj.* xoş, rahat; *das Bett ist ~ warm* yataq kifayət qədər istidir.

Wohlklang, *der*; -(e)s ahəngdarlıq, harmoni; mələhət.

wohlklingend *adj.* xoşahəng.

wohl lautend *adj.* *s. wohlklingend.*

Wohlleben, *das*; -s firavan həyat, varlı yaşayış.

wohlmeinend *adj.* xeyirxah.

wohlproportioniert *adj.* *s. wohlgeformt.*

wohlriechend *adj.* xoş iyli, ətirli.

wohlschmeckend *adj.* dadlı, ləzzətli.

Wohlsein *das*; -s sağlamlıq.

Wohlstand, *der*; -(e)s firavanlıq, rifah, güzəranlıq, dəs(t)gah, dəbdəbə; *im ~ leben* rifahda yaşamaq, rifah içində yaşamaq.

Wohlthat, *die*; -, -en yaxşılıq, kömək, əl tutma, ehsan, eyilik, xeyrat.

Wohläter, *der*; -s, - xeyriyyəçi, ehsançı, iməci.

wohlätig *adj.* yaxşılıq edən, xeyir verən, şəfqətli, ehsançı, əməlisələh, xeyirxah; *ein ~er Mensch* xeyir verən adam, ehsançı, əməlisələh adam.

Wohlätigkeit, *die*; -, -en xeyriyyəçilik, şəfqət, ehsan, xeyirxahlıq, iməcilik.

Wohlätigkeitskonzert, *das*; -(e)s, -e xeyriyyə konserti.

Wohlätigkeitsverein, *der*; -(e)s, -e xeyriyyə təşkilatı.

wohl tuend *adj.* xoş, xoşa gələn, könül açan.

wohl tun *vt* yaxşılıq etmək; xeyir vermək, xeyriyyəçilik etmək, ehsan vermək.

wohlüberlegt *adj.* *s. wohldurchdacht.*

wohlunterrichtet *adj.* yaxşı xəbəri olan, xəbərdar.

wohlverdient *adj.* əməkdar; qazanılmış.

Wohlverhalten, *das*; -s xoşagələn rəftar, münasib davranış.

wohlverstanden *adj.* yaxşı anlaşılan.

wohlweislich *adv.* məsləhətə görə, yaxşı səbəbə görə; *sie hat ihm ~ nichts davon gesagt* məsləhətə görə ona heç bir şey demədi.

Wohlwollen, *das*; -s yaxşılıq, xeyirxahlıq, eyilik.

wohlwollend *adj.* yaxşılıq edən, xeyirxah, xoşniyyət, düzürəkli, səmimi, düz-qəlbli; *adv.* xeyirxahlıqla.

Wohnanhänger, *der*; -s, - içərisində yaşayış üçün hər cür şəraiti olan vaqon-*ev*.

Wohnbezirck, *der*; -(e)s, -e məhəllə.

wohnen *vi* 1. yaşamaq, oturmaq (*in D/-ə*); *F* əyləşmək; 2. (*vorübergehend*) qalmaq.

Wohngebäude, *das*; -s, - *ev*, mənzil, apartman.

Wohngemeinschaft, *die*; -, -en birgə yaşayış, birlikdə oturma.

wohnhaft *adj.* yaşayan, oturan; ~ *in Tübriz* Təbrizdə yaşayan (*oturan*); yaşayış üçün yararlı olan.

Wohnhaus, *das*; -(e)s, -'er *ev*, mənzil, apartman.

Wohnküche, *die*; -, -n həm otaq həm mətbəx kimi istifadə olunan otaq.

wohnlich *adj.* rahat, səliqəli.

Wohnort, *der*; -(e)s, -e yaşayış yeri.

Wohnraum, *der*; -(e)s, -'e mənzil sahəsi, *ev*, mənzil.

Wohnrecht, *das*; -(e)s, -e oturma haqqı, yaşayış haqqı.

Wohnsitz, *der*; -es, -e s. Wohnort.

Wohnstube, *die*; -, -n yaşayış otağı.

Wohnung, *die*; -, -en mənzil; *meine* ~ evim.

Wohnungsamt, *das*; -(e)s, -er məskən tapma idarəsi, ev tapma idarəsi.

Wohnungsbau, *der*; -s mənzil tikintisi.

Wohnungsbauprojekt, *das*; -(e)s, -e mənzil tikmə layihəsi (*Süd.* : *projekt*).

Wohnungseinrichtung, *die*; -, -en ev (*mənzil*) təchizatı, mənzil avadanlığı.

Wohnungsinhaber, *der*; -s, - ev sahibi.

wohnungslös *adj.* evsiz.

Wohnungsmangel, *der*; -s mənzil çatışmazlığı, ev azlığı.

Wohnungsnot, *die*; - s. *Wohnungsmangel*.

Wohnungsproblem, *das*; -(e)s, -e mənzil problemi, ev problemi.

Wohnungstür, *die*; -, -en bina qapısı.

Wohnungswechsel, *der*; -s, - mənzili dəyişmə, daşınma.

Wohnungswesen, *das*; -s məskən işləri *pl.*

Wohnviertel, *das*; -s, - məhəllə.

Wohnwagen, *der*; -s, - içində ev təchizatı olan maşın.

Wohnzimmer, *das*; -s, - oturma otağı.

wölben *vt* qübbə tikmək, tağ tikmək; *vr sich* ~ dairəvi şəkil almaq (*über A/bir şeyin üstündə*); qübbə təşkil etmək; *gewölbt* qübbəli.

Wölbung, *die*; -, -en qübbə; tağ; əyri-lik; girdəlik.

Wolf, *der*; -(e)s, -e qurd, canavar; ~ *im Schafspelz* qoyun dərisinə girmiş canavar, üzde gülüb, dalda düşmənlilik edən adam.

Wölfin, *die*; -, -nen diş qurd, diş canavar.

Wolfram, *das*; -s volfram, ağ metal.

Wolfshund, *der*; -(e)s, -e qurdbasan it.

Wolfshunger, *der*; -s *fig.* yaxşı iştaha.

Wolfsrudel, *das*; -s, - qurd sürüsü.

Wolga *die* Volqa.

Wolke, *die*; -, -n bulud; *veralt.* əbr; *fig. aus allen ~n fallen* şaşırmaq, hey-rətlənmək.

Wolkenbruch, *der*; -(e)s, -e leysan, güclü yağış; *veralt.* əbri-neysan.

Wolkendecke, *die*; - bulud qatı, bulud örtüyü.

Wolkenkratzer, *der*; -s, - göydələni, çoxmərtəbəli uca binalar.

Wolkenkuckucksheim, *das*; -(e)s uto-piya; xəyal; *im ~ leben* xəyali dünyada yaşamaq.

wolkenlos *adj.* buludsuz.

Wolkenschicht, *die*; -, -en s. *Wolkendecke*.

wolkig *adj.* buludlu; *das Wetter ist* ~ hava buludludur.

Wolldecke, *die*; -, -n ədyal, yun ədyal.

Wolle, *die*; - yun, güzəm; (*Süd.* : *yün*).

wollen¹ *adj.* yunlu, yünlü, yündən.

wollen² *vt u. Hilfsverb* 1. istəmək, arzu etmək; *tun* ~ etmək (*etmək*) istəmək; 2. (*beabsichtigen*) *bir şeyin* fikrində olmaq; *zu wem ~ Sie* ? kiminlə görüşmək istəyirsiniz?; *was ~ Sie von ihm?* ondan nə istəyirsiniz? *ganz wie Sie* ~ siz nə cür istəyirsiniz; *wann du willst* nə zaman istərsən; *ich wollte nach Təbriz fəhren* Təbrizə getmək istəyirdim; *er will, dass ich komme* o, gəlməyimi istəyir; *er mag ~ oder nicht* istəmə də istəməmə də; *ob man will oder nicht* istər-istəməz; 3. (*wollen+ Infinitiv*) *sie will dich heute gesehen haben* o, bu gün səni gördüyünü iddia edir; *sie will schon vor drei Stunden dagewesen sein* o, üç saat bundan əvvəl (*qabaq/öncə*) orada olduğunu iddia edir.

Wollen, *das*; -s iradə, istək.

Wolffaden, *der*; -s, - yun ip.

Wollgarn, *das*; -(e)s, -e s. *Wolffaden*.

Wollhandel, *der*; -s yun alış-verişi.

Wollhandschuh, *der*; -(e)s, -e yun əlcəyi.

wollig *adj.* yunlu.

Wollindustrie, *die*; -, -n yun sənayesi.

Wollkamm, *der*; -(e)s, -e yun darağı, daraq.

Wollspinnerei, *die*; -, -en yun əyirmə fabriki (*karxanası*).

Wollstoff, *der*; -(e)s, -e yun parça.

Wollust, *die*; - şəhvət, ehtiras; ləzzət; *er aß mit ~ das ganze Eis auf* o, ləzzətə dondurmanı yeyib qurtardı.

wollüstig *adj.* şəhvətli, şəhvəni; *fig.* şəhvəni adam, şəhvət aludəsi.

womit *adv.* nə ilə; ~ *hast du den Flecken rausgekriegt?* ləkəni nə ilə sildin? ~ *habe ich das verdient?* bu mükafatı nə ilə qazandım?, nə etdim ki, payım bu oldu?

womöglich *adv.* mümkün qədər.

wonach *pron.* 1. nəyin; ~ *schmeckt die Suppe?* şorba (*Süd.* : a. aş) nəyin dadın verir?; 2. (*nach welcher Sache?*) nəyə görə, nə haqda; ~ *hat er dich gefragt?* o, səndən nəyə görə (*nə haqda*) soruşdu, nəyi soruşdu; 3. nədən sonra.

Wonne, *die*; -, -n şadlıq, böyük sevinc, səadət, kef, xoşbəxtlik.

Wonnemonat, *der*; -s *veralt.* May ayı, xoşbəxtlik ayı.

Wonnemond, *der*; -(e)s *s.* Wonnemonat.

wonnig *adj.* çox gözəl, qəşəng.

woran *adv.* nə üzərində(n), nəyə görə, nə haqda, nəyi; nədə; ~ *denkst du?* nə(yi) fikirləşirsən?; ~ *ist er gestorben?* o, nəyin üzərindən (*nəyə görə*) öldü?; ~ *liegt es, dass...?* nə səbəb olur ki...?

worauf *adv.* 1. nə üstündə, nəyin üzərində; nədən; nəyə, nə üçün; ~ *berufst du dich mit deiner Aussage?* sözünü nəyə əsaslandırırısan?; 2. nəyin üzərində, nəyin üstündə; ~ *hast du dich gesetzt?* nəyin üstündə (*üzərində*) oturdun?; bundan sonra; ~ *wartest du (noch)?* (*daha*) nəyi gözləyirsən?; ~ *freust du dich?* nə üçün sevinirsən?

woraus *adv.* nədən; haradan; hansı (*hankı*) şeydən; ~ *ist das gemacht?* bu nədən düzəlib?; ~ *schließt du das?* nə yerdən bu nəticəyə gəlirsən?; *Konj.* ...ki ondan, ki bundan.

worein *adv.* hara, nəyə, nə yerə; ~ *soll ich es gießen?* nə yerə (*hara*) töküm?.

worfeln *vt* sovurmaq, xərmən sovur-

maq.

worin *adv.* nədə, nəyin içində; ~ *liegt der Unterschied?* fərqi nədədir?; *Konj.* ...ki onun (*bunun*) içində.

Wort, *das*; -(e)s, -'er u. -e 1. *pl.* Wörter söz, kəlmə; *veralt.* ərz; *der Text hat 200 Wörter* mətnin 200 sözü var; *kein ~ sprechen* heç bir söz deməmək, heç bir kəlmə danışmamaq; 2. *nur sg.* söz, vəd(ə); *sein ~ brechen* sözündən qaçmaq, sözünün üstündə durmamaq; əhdindən dönmək, əhdindən qaçmaq; 3. *pl.* Worte söz, kəlam; *Schillers ~e* Şilerin sözləri (*kəlamı*); 4. (*Sprichwort*) atalar sözü; *ein Mann, ein ~* kişinin sözü bir olar; *nicht zu ~ kommen* danışmaq imkanı tapmamaq (*əldə etməmək*); *mit anderen ~en* başqa sözlə, demək, deməli, daha doğrusu; *j-m das ~ erteilen* bir kəsə söz vermək; *j-m ins ~ fallen* bir kəsin sözünü kəsmək; *das letzte ~ haben* son sözə sahib olmaq; *sich zum ~ melden* söz istəmək; *sein ~ halten/zu s-m ~ stehen* sözündə durmaq, əhdə vəfa etmək.

wortarm *adj.* azdanışan.

Wortart, *die*; -, -en söz tərzı.

Wortbedeutungslehre, *die*; - *seman-* *tik(a)*.

Wortbruch, *der*; -(e)s, -'e sözündən qaçma, vədinə əməl etməmə.

wortbrüchig *adj.* əhdə bivəfa, sözündən qaçan, vədəxilaf, namərd, söz üstündə durmayan; dəbbəkər; *adv.* namərdcəsinə; ~ *werden* sözündən (*əhdindən*) qaçmaq; (*bei einer Geschäftsangelegenheit*) dəbbə etmək.

Wörterbuch, *das*; -(e)s, -'er sözlük, lüğət (*kitabı*).

Wörterverzeichnis, *das*; -ses, -se lüğət (*söz*) siyahısı.

Wortfolge, *die*; -, -n söz sırası.

Wortfügung, *die*; -, -en *gr.* söz tərkibi.

Wortgefecht, *das*; -(e)s, -e mübahisə, sözləşmə, çəkişmə, söyüşmə.

wortgetreu *adj.* sözü-sözünə, eyni ilə.

wortgewandt *adj.* yaxşı danışan, dillibaşlı, dilli-ağızlı.

wortkarg *adj.* qaradınmız, azdanı-
şan.

Wortkargheit, *die*; - *dimnızlik, sükut.*

Wortklauberei, *die*; -, *-en* xırdaçılıq,
hərfigüdmək.

Wortlaut, *der*; *-(e)s* məzmun, tekst,
mətn; *den* ~ *ausarbeiten* mətni işləyib
hazırlamaq.

wörtlich *adj.* hərfi, eyni; *adv.* sözbə-
söz, nöqtəbənöqtə.

wortlos *adj.* səssiz; *adv.* dinməz-söy-
ləməz, səsini çıxarmadan.

Wortmeldung, *die*; -, *-en* çıxış etmək
(*danışmaq*) üçün söz istəmə.

wortreich *adj.* çox lüğətli, çox sözlü;
uzunçu.

Wortschatz, *der*; *-es* lüğət, lüğət xəzi-
nəsi, söz (*lüğət*) dağarcığı.

Wortschwall, *der*; *-(e)s* çərənçilik.

Wortspiel, *das*; *-(e)s, -e* tapmaca, söz
oyunu; cinas.

Wortstamm, *der*; *-(e)s, -'e* söz kökü,
lüğət kökü.

Wortstellung, *die*; -, *-en* söz tərtibi,
kəlmə tərtibi.

Wortwahl, *die*; - söz seçmə.

Wortwechsel, *der*; *-s, -s* *Wortgefecht.*

wortwörtlich *adj.* sözbəsöz, kəlmə-
bəkəlmə.

worüber *adv.* 1. nəyin üstündə, nəyin
üzərində, nəyə; ~ *lachen Sie?* nəyə gü-
lürsünüz?; 2. *Konj.* ...ki o (*bu*) haqda;
das Ereignis, ~ *er so froh ist* o hadisə ki,
o haqda o çox sevinir.

worum *adv.* nə barədə; ~ *handelt es*
sich? nə olub?, söhbət nə barədədir?;
Konj. : *et.*, ~ *ich dich bitten möchte* sən-
dən xahiş etmək istədiyim bir şey.

worunter *adv.* nəyin altında.

wovon *adv.* nədən, nə barədə; ~ *spre-*
chen Sie? nədən danışırınsınız?; *Konj.*
...ki ondan, ki bundan, ...ki onun (*bun-*
nun) haqqında; *das ist es*, ~ *wir gerade*
sprechen elə indi (*haqqında*) danışdı-
ğımız mövzu budur.

wovor *adv.* nəyin qabağında, nədən;
~ *fürchtest du dich?* nədən qorxursan?;
Konj. ...ki onun (*bunun*) qabağında

(*önündə*).

wozu *adv.* nə üçün, nədən ötrü; *Konj.*
...ki onun üçün.

Wrack, *das*; *-s, -s* 1. gəmi qırıntısı; 2.
(*Mensch*) sağlamlığını əldən vermiş
adam.

wringen *vt* (*paltarı*) sıxmaq.

Wucher, *der*; *-s* sələmçilik; ~ *treiben*
sələmçilik etmək.

Wucherer, *der*; *-s, -s* sələmçi, ehtıkarçı,
bahacılı; *fig.* gönsoyan, nüzulxor.

wucherisch *adj.* sələm(çi), ehtıkarçı.

Wuchermiete, *die*; -, *-n* həddən artıq
kirayə.

wuchern *vi* 1. *bot.* sürətlə böyümək,
qol-budaq atmaq; 2. *H* sələmçilik et-
mək, gönsoymaq.

Wucherpreis, *der*; *-(e)s, -e* həddən ar-
tıq qiymət, çox baha.

Wucherung, *die*; -, *-en* *med.* şiş.

Wucherzins, *der*; *-es, -en* həddən ar-
tıq faiz.

wuchs *s. wachsen.*

Wuchs, *der*; *-es* 1. böyümə, boyatma;
inkişaf; 2. (*Gestalt*) boy, qamət, fiqur-
(*a*), boy-buxun, əndam.

Wucht, *die*; - 1. güc, qüvvət; təzyiq,
şiddət, hiddət, bərklik; 2. *fig.* *e-e* ~ *sein*
çox gözəl olmaq, çox qəşəng olmaq.

wuchtig *adj.* ağır; (*kraftvoll*) qüvvətli,
güclü, qüdrətli; şiddətli, bərk, hiddətli;
fig. bəter; *adv.* bərkdən.

Wühlarbeit, *die*; -, *-en* tərıbatçılıq işi.

wühlen *vi* 1. qaz(ı)maq; qurdalanmaq,
eşələmək (*in D/bir şeyi*); 2. *fig.* təhrik
etmək.

Wühler, *der*; *-s, -s* *fig.* təhrikçi, ara qə-
rişdirən, tərıbatçı.

Wühlmaus, *die*; -, *-'e* çöl sıçanı.

Wulst, *der*; *-es, -'e* şişkinlik, şiş.

wulstig *adj.* şişirdilmiş, köpdürülmüş;
~ *e Lippen* qalın dodaqlar.

wummern *vi* gumbuldatmaq; bir şey-
yə vurmaq.

wund *adj.* yaralı, yaralanmış; ~ *e Stelle*
yara; *fig.* ~ *er Punkt* həssas yer.

Wundbrand, *der*; *-es* *med.* yara ilti-
habi, sümük çürüməsi.

Wunde, *die*; -, -*n* yara; *die Zeit heilt alle ~n* zaman bütün yaraları sağaldar.

Wunder, *das*; -*s*, - *möcüzə*; əcaib, şə-şirtıcı şey, təəccüblü hadisə, ecaz; *es ist ein ~ geschehen* möcüzə olub; *das ist kein ~* bu əcaib bir şey deyil; (*es ist kein ~, dass du müde bist* təəccüblü deyil ki, sən yorğunsan; *sein blaues ~ erleben* xoşa gəlməyən hadisə ilə qarşılaşmaq.

wunderbar *adj.* qəribə; çox gözəl, möcüzəli, sehrli, əla!, əcəb!

wunderbarerweise *adv.* möcüzə kimi.

Wunderdoktor, *der*; -*s*, -*en* möcüzə yaradan həkim; şarlatan həkim.

wunderhübsch *adj.* çox gözəl.

Wunderkind, *das*; -(*e*)*s*, -*er* fövqəladə istedadlı uşaq, nabiğə uşaq.

Wunderland, *das*; -(*e*)*s* möcüzələr ölkəsi.

wunderlich *adj.* qəribə, möcüzəli.

Wundermittel, *das*; -*s*, - *möcüzə* gös-tərən dərman, çox yaxşı təsir edən dərman.

wundern *vt* təəccübləndirmək, hey-rətə salmaq; *vr sich ~* təəccüblənmək, gözləri çanaqından çıxmaq, hey-rətlənmək, şaşmaq, döyükmək (*über A/-ə*); *das wundert mich* məni şaşıdır.

wundernehmen *vt* təəccübləndirmək; *es nimmt mich Wunder, dass...* bu məni təəccübləndirir ki...

wunderschön *adj.* çox gözəl.

Wundertat, *die*; -, -*en* möcüzəli iş, əzəmətli iş, qəhrəmanlıq.

Wundertäter, *der*; -*s*, - *ecazkar*, möcüzə yaradan.

wundertätig *adj.* möcüzəli, çox yaxşı təsir edən.

wundervoll *adj.* çox gözəl, əcaib.

Wunderwerk, *das*; -(*e*)*s*, -*e* möcüzə, xariqə, şah əsər.

Wunderwirkend *adj.* möcüzəvi təsiri olan.

Wundfieber, *das*; -*s* yaranın qızdırması, yaradan baş verən qızdırma.

Wundstarrkrampf, *der*; -(*e*)*s* *med.* tetanos.

Wunsch, *der*; -*es*, -*ē* **1.** arzu, dilək, istək; *haben Sie noch e-n ~?* başqa bir arzunuz varmı?; *auf j-s ~* istəyinə görə; **2.** (*Bitte*) xahiş; **3.** (*Glückwunsch*) təbrik; *den ~ haben zu Inf.* ..məyi istəmək; *Wünsche* amal *pl.*

Wunschbild, *das*; -(*e*)*s*, -*er* ideal, ən yüksək arzu.

Wunschdenken, *das*; -*s* arzudan yaranan təsəvvür.

Wünschelrute, *die*; -, -*n* yeraltında su və ya mədən axtaran əl ağacı.

wünschen *vt* arzu etmək, istəmək, diləmək; *was ~ Sie?* nə istəyirsiniz?, *sizə nə lazımdır?*; *wie Sie ~* necə istəyirsiniz; *sich et. ~* bir şeyi istəmək (*arzu etmək*).

wünschenswert *adj.* arzu olunan, istənilən.

wunschgemäß *adv.* istəyə görə, arzu-ya görə.

Wunschkind, *das*; -(*e*)*s*, -*er* arzulanən uşaq.

Wunschliste, *die*; -, -*n* istənilən şeylərin siyahısı.

wunschlos *adj.* arzusuz, istəksiz.

Wunschtraum, *der*; -(*e*)*s*, -*ē* ideal, ən yüksək arzu.

wurde *s. werden.*

Würde, *die*; -, -*n* **1.** *nur sg.* (*Ehre*) şərəf, heysiyyət, abır, ar-namus, irz, ləyaqət; **2.** rütbə, ad-san, cah; *die ~ des Professors* erlangen professorluq adını qazanmaq; **3.** ləyaqət, təmkin; qədr; *unter meiner ~* mənə yaraşmayan.

würdelos *adj.* şərəfsiz, alçaq, gidi, bi-abır; *sich ~ benehmen* ləyaqətsiz (*alçaqcasına*) rəftar etmək (*davranmaq*).

Würdenträger, *der*; -*s*, - *yüksək rütbəli adam, yüksək mənəbə sahib.*

würdevoll *adj.* ləyaqətlə, layiqçəsinə, təmkinlə; görkəmli; *veralt.* əzimmüş-şan; əhəmiyyətli.

würdig *adj.* **1.** vüqarlı, aliyyə; *ein ~er alter Herr* vüqarlı bir qoca kişi; **2.** ləyaqətli, layiq (*G/-ə*); *er ist dessen nicht ~* o buna layiq deyil; *adv.* layiqincə.

würdigen *vt* təqdir etmək, layiq gör-

mək; qiymətləndirmək, dəyərləndirmək, dəyər vermək; *zu ~ wissen bir şeyin dəyərini bilmək.*

Würdigung, *die*; -, -en təqdir, qiymətləndirmə, dəyərləndirmə.

Wurf, *der*; -(e)s, -'e **1.** atma, tullama, atım; **2.** (*bei Säugetieren*) qarından doğulan balalar; *der ~ der Hündin besteht aus fünf Welpen* it beş bala doğub; **3.** *fig.* müvəffəqiyyət, uğur; *ein großer ~ böyük müvəffəqiyyət.*

Würfel, *der*; -s, - **1.** kub; **2.** (*Spielwürfel*) zər, tas; *fig. die ~ sind gefallen* qət oldu, son qərar qəbul oldu.

Würfelbecher, *der*; -s, - zər atma qabı, zər atmaq üçün qab.

würfelförmig *adj.* kub şəklində.

würfeln *vt* zər atmaq.

Würfelspiel, *das*; -(e)s, -e zər oyunu.

Würfelsucker, *der*; -s kəsmə qənd.

Wurfgeschoss, *der*; -es, -e mərmə, güllə.

Wurfscheibe, *die*; -, -n (*Sport*) metal disk.

Wurfsendung, *die*; -, -en evlərə paylanılan reklam.

Wurfspeer, *der*; -(e)s, -e qısa nizə.

Wurfspieß, *der*; -es, -e *s.* *Wurfspeer.*

Würgenriff, *der*; -(e)s, -e boğma fəndi; boğulma vəziyyəti.

würgen *vt* (*am Hals*) boğmaq; *vi* qusmağı tutmaq, ürəyi bulanmaq; boğulmaq.

Wurm, *der*; -(e)s, -'er **1.** qurd, soxulcan; **2.** *fig.* (*Geschöpf, kleines Kind*) heyvan bala, yazıq bala; *armes ~!* heyvan bala!, yazıq bala!; *fig. j-m die Würmer aus der Nase ziehen* bir kəsin ağzından söz almaq; *fig. da ist der ~ drin* burada nə isə var.

wurmen *vt* acıqlandırmaq; *die Erhöhung der Miete wurmt mich* kirayənin artması məni acıqlandırır; *vi es wurmt mich, dass...* məni acıqlandırır ki....

Wurmfortsatz, *der*; -es, -'e *med.* korbağırsağ çıxıntısı; apendisit.

wurmig *adj.* (*Obst*) qurdluyemiş.

wurmstichig *adj.* *s.* *wurmig.*

Wurst, *die*; -, -'e kolbas(a); *F das ist mir ~* mənə heç fərqi yoxdur.

Würstchen, *das*; -s, - sosis(ka); *fig. armes ~* yazıq adam; dəyərsiz adam.

Wurstelei, *die*; -, -en yarımçılıq iş, səliqəsiz iş.

wursteln *vi* səliqəsiz iş görmək, yarımçılıq iş görmək.

wurstig *adj.* qayğısız.

Wurstwaren *die/pl.* kolbas(a)lar.

Würze, *die*; -, -n **1.** ədviyyə, ədviyyat; **2.** (*Geschmack*) dad, ləzzət.

Wurzel, *die*; -, -n **1.** kök; dib; *~n schlagen* kök salmaq; **2.** *math.* kök; *math. die ~ aus e-r Zahl ziehen* bir ədədi kökdən çıxartmaq; *das Übel an der ~ fassen* pisliyi aradan qaldırmaq, pisliyi dibindən kəsmək, yaramazlığı götürmək.

Wurzelbehandlung, *die*; -, -en diş müalicəsi.

wurzeln *vi* *~ in -ə* kök salmaq.

Wurzelstock, *der*; -(e)s, -'e kökümsü, gövdə.

Wurzelzeichen, *das*; -s, - *math.* kök işarəsi (*Süd.* : *a. radikal*).

Wurzelziehen, *das*; -s *math.* kök alma.

würzen *vt* *bir şeyə* ədviyyə qatmaq, ədviyyat qatmaq.

würzig *adj.* **1.** ədviyyəli; ətirli; **2.** (*Witze usw.*) ədəbsiz, kobud.

wusch *s.* *waschen.*

wusch(e)lig *adj.* dağınıq saç.

wuschelköpfig *adj.* saçları dağınıq, dağınıq saçlı.

wusste *s.* *wissen.*

Wust, *der*; -es (*Unmenge*) yığın, qalaq, topa; qarışıqlıq.

wüst *adj.* **1.** (*öde*) boş yer, əhalisiz yer; **2.** (*unordentlich*) qarına-qarışıq, qarışıq; başlı-başına buraxılmış; **3.** (*widerwärtig, roh*) iyrenc; kobud; *ein ~er Kerl* kobud adam.

Wüste, *die*; -, -n çöl, səhra, biaban, çöllük, dəşt; *fig. j-n in die ~ schicken* bir kəsi iş(in)dən çıxartmaq; qovmaq.

Wüstling, *der*; -s, -e əxlaqsız kişi, sapqın.

Wut, *die*; - acıq, qəzəb, hirs, bəğz,

pərtlik, hiddət; *e-e ~ auf j-n haben* bir kəsdən acıqlı olmaq; *s-e ~ auslassen* acığını kiminsə üstünə tökmək (*auf D/-ø*); *F e-e Mordswut im Bauch haben* hirsli olmaq, gözləri çanaqdan çıxmaq, acığından zəncir çeynəmək.

Wutanfall, *der*; -(e)s, -'e özündənçıxma, artıq dərəcədə hirsələnmə.

Wutausbruch, *der*; -(e)s, -'e s. *Wutanfall*.

wüten *vi* 1. qəzəblənmək, özündən çıxmaq, acıqlanmaq, əsriyib-kükrəmək, əsəbiləşmək; 2. (*Sturm usw.*) dağıtmaq, viran qoymaq.

wütend *adj.* 1. qəzəbli, acıqlı, əsəbi, qeyzli (*auf A/bir kəsə, über A/ bir şeyə*); *er ist ~ auf mich* o, məndən acıqlıdır; 2.

(*heftig*) şiddətli, kükrək; *ein ~er Sturm* şiddətli bir tufan; *j-n ~ machen* bir kəsi acıqlandırmaq (*qəzəbləndirmək, əsəbiləşdirmək*), halını pozmaq (*qatmaq*).

wutentbrannt *adj.* artıq dərəcədə hirsələnmiş, çox qəzəblənmiş, kükrək.

Wüterich, *der*; -s, -e yırtıcı, qəddar.

Wutgeheul, *das*; - qəzəb bağirtısı.

wütig *adj.* hirsli, cinli, hirsələnmiş.

...**wütig** ...*in* dəlisi, ...*in* vurğunu, ...*in* aşığı; *kaufwütig* alver etmək dəlisi; *tanzwütig* dans (*rəqs/oyun*) etmək dəlisi.

wutschäumend *adj.* özündən çıxmış, hirsələnmiş, cinli, acıqlı.

wutschnaubend *adj.* acıqlı, qəzəbli, cinli.

X

X, x, das; - 1. Alman əlifbasının iyirmi dördüncü hərfi; 2. *math.* məchul kəmiyyət; 3. *fig.* saysız, hesaba gəlməz; *ich habe x Leute gefragt* çox adamdan soruşdum; *F j-m ein ~ für ein U vormachen* kafı kuf yerinə satmaq, gözədən pərdə asmaq.

X-Beine *die/pl.* əyri ayaqlar.

x-beinig *adj.* əyri-ayaq, ayaqları əyri.

x-beliebig *adj.* hər hansı, hər biri, hansı.

Xenon, *das;* -s *Chem.* ksilon.

x-fach *adv.* min dəfə, min kərə, dəfələrlə.

x-mal *adv.* s. *x-fach.*

X-Strahlen *die/pl.* x-şüaları, rentgen şüaları.

Xylophon, *das;* -s, -e *mus.* ksilofon.

Y

Y, y, das; - Alman əlifbasının iyirmi beşinci hərfi.

Yacht, *die;* -, -en *yacht(a).*

Yen, *der;* -(s), -(s) *H* yen

Yoga, *der od. das;* -(s) yoqa.

Yogi, *der;* -s, -s yoqa ustadı.

Yoghurt/Joghurt, *das u. der;* -(s), -(s) yoqurt, qatıq.

Ypsilon, *das;* - y hərfi, ipsilon, iqrek.

Yucca, *die;* -, -s *bot.* yukka.

Yuppie, *der;* -s, -s şöhrətpərəst varlı gənc adam, yupi.

Z

Z, z, das; - Alman əlifbasının iyirmi altıncı hərfi; *von A bis Z* əvvəldən axıra qədər, başdan ayağa qədər.

Zack, der; - *F auf ~ sein (in D)* -də çox yaxşı olmaq; *etw. auf ~ bringen* bir məsələni həll etmək.

Zacke, die; -, -n (*Kamm, Säge*) diş; dişək; *e-e ~ des Kammes ist abgebrochen* darağın bir dişi sınıb.

zackig *adj.* (*gezahnt*) dişli; *fig.* qoçaq, igid.

zagen *vi* qorxmaq; tərəddüd etmək.

zaghaff *adj.* qorxaq, ürəksiz, cürətsiz, çəkingən, qorxaqcasına; *adv.* çəkinə-çəkinə.

Zaghaftigkeit, die; - qorxaqlıq, cəsəretsizlik, cürətsizlik, çəkingənlik.

zäh *adj.* **1.** bərk, qart, sərt; *~es Fleisch* bərk (*qart*) ət, çeynəlinməyən ət; **2.** uzana bilən; *~e Verhandlungen* uzun danışıqlar; **3.** sağlam, davamlı, möhkəm; *ein ~er Mensch* sağlam adam, davamlı adam, canıbərk; *~er werden* qartlaşmaq.

zähflüssig *adj.* **1.** qatı, qəliz, həlməşik; **2.** (*Verkehr*) yavaş, ağır.

Zähflüssigkeit, die; - davam, dayanacaq.

Zahl, die; -, -en **1.** *nur sg.* say, miqdar; *e-e große ~ von Menschen* çox sayda adam; **2.** (*Zahl*) ədəd; rəqəm; *gerade ~ cüt ədəd; ungerade ~ tək ədəd*; **3.** *H in den roten ~en sein* ziyan etmək, zərər etmək, var-yoxdan çıxmaq.

zahlbar *adj.* ödənməli, ödənişli.

zählbar *adj.* sayıla bilən, hesablanabilən, hesablanan.

zählebig *adj.* davamlı; yeddi canlı.

zahlen *vt* ödəmək, *hesabı* vermək; *~ bitte!* hesab lütfən!; *ich zahle 300 € Miete* mən 300 € kirayə verirəm.

zählen *vt* **1.** saymaq, hesablamaq; *das Kind kann bis 10 ~* uşaq 10-a (*ona*) qədər sayı bilir; **2.** (*sich belaufen*) çatmaq; *das Dorf zählt 600 Einwohner* kəndin əhalisi 600-ə çatır; *vi* **1.** sayılmaq, olmaq (*zu D/ nøyinsə* arasında); *er zählt zu meinen besten Freunden* o, mən-

nim dostlarımla arasında ən yaxşılardan sayılır; **2.** (*auf j-n/et.*) ümid etmək, güvənmək; *ich zähle auf dich* sənə ümid edirəm; *s-e Tage sind gezählt* ömrünün son günlərini keçirir; *fig. er kann nicht bis drei zählen* o, axmaq (*səfeh*) adamdır; *F* o iki eşşəyin arpasını bölə bilmir; *das zählt nicht* bu sayılmır, bu hesablanmır.

Zahlenbeispiel, das; -(e)s, -e ədəd nümunəsi, miqdar nümunəsi.

Zahlenlotto, das; -s loto.

zahlenmäßig *adj.* sayca, miqdarca.

Zahler, der; -s, - ödəyici, tədiyyəçi, ödəyən.

Zähler, der; -s, - **1.** *techn.* sayğac, saat, kontor; **2.** *math.* surət, kəsirdə bölünən ədəd.

Zahlkarte, die; -, -n hesablama kartı, poçt (*post*) ilə həvalə etmə kartı.

zahllos *adj.* saysız-hesabsız, qədər-siz, bir çox.

Zahlmeister, der; -s, - hesabdar, xəzinədar.

zahlreich *adj.* çoxlu, külli, çoxsaylı, bəsi, bəsa, bir ətək, çox, ədədsiz, hesabagəlməz; *~er werden* çoxalmaq.

Zahltag, der; -(e)s, -e ödəmə günü.

Zahlung, die; -, -en ödə(n)mə, ödəniş; *die ~en einstellen* ödəməni dayandırmaq.

Zählung, die; -, -en **1.** sayma, hesablama, siyahıyaalma; **2.** (*Volkszählung*) əhalini siyahıya alma, nüfusu sayma.

Zahlungsabkommen, das; -s, - ödəniş haqda saziş, ödəmə sazişi.

Zahlungsanweisung, die; -, -en (*Überweisung*) pul həvaləsi; həvalənamə, çek, ödəmə kağızı.

Zahlungsaufforderung, die; -, -en ödəməni icra etmək tələbi.

Zahlungsaufschub, der; - ödəmə vaxtının uzadılması.

Zahlungsbedingungen *die/pl.* ödəmə şərtləri *pl.*

Zahlungsbefehl, der; -s, -e ödəmə qərarı (*əmrü*).

Zahlungsbilanz, die; -, -en ödəniş ba-

balansı, ödəmə balansı.

Zahlungseinstellung, *die*; -, *-en* ödəməni dayandırma.

zahlungsfähig *adj.* ödəmə qabiliyyəti olan, borcunu verə bilən, ödəmə qabiliyyətli.

Zahlungsfähigkeit, *die*; - ödəmə qabiliyyəti; alıcılıq qabiliyyəti.

Zahlungsfrist, *die*; -, *-en* ödəmə müddəti.

Zahlungsmittel, *das*; *-s*, - pul; tədiyyə vasitəsi.

Zahlungsschwierigkeiten *die/pl.* ödəmə çətinlikləri.

Zahlungstermin, *der*; *-s*, *-e s.* *Zahlungsfrist.*

zahlungsunfähig *adj.* borcu ödəmə qabiliyyəti olmayan, bankrot.

Zahlungsunfähigkeit, *die*; - borcu ödəmə qabiliyyəti olmama, bankrot.

Zahlungsverkehr, *der*; *-(e)s* ödəmə (ödəniş) dövriyyəsi.

Zahlungsverzug, *der*; *-(e)s* ödəmə müddətini keçirmə; *in ~ geraten* ödəmə müddətini keçirmək.

Zählwerk, *das*; *-(e)s*, *-e* sayğac, saat, kontor.

Zahlwort, *das*; *-(e)s*, *-er* *gr.* say.

Zahlzeichen, *das*; *-s*, - rəqəm.

zahn *adj.* ələ öyrənmiş, əhli, evcil; *~ machen* ələ öyrətmək, əhliləşdirmək; *fig.* sakit, ziyansız; *gezähmter Vogel* əlquşu.

zähmen *vt* **1.** ələ öyrətmək, əhliləşdirmək; **2.** (*Wut usw.*) sakitləşdirmək, qarşısını almaq; *vr sich ~* özünə hakim olmaq.

Zähmung, *die*; -, *-en* **1.** əhliləşdirmə, ram etmə; **2.** sakitləşdirmə.

Zahn, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** diş; *e-n ~ füllen* dişi doldurmaq; *sich e-n ~ ziehen lassen* diş(*ini*) çəkəndirmək; *Zähne bekommen* diş çıxartmaq; **2.** *fig. der ~ der Zeit* zamanın məhvedici qüvvəsi, zamanın təsiri; *fig. die Zähne zusammenbeißen* ağrını çəkmək, dərdə dözmək.

Zahnarzt, *der*; *-(e)s*, *-e* diş həkimi, diş doktoru; dişçəkən.

Zahnarzhelfer, *der*; *-s*, - diş həkiminin yardımçısı.

zahnärztlich *adj.* diş həkiminə aid.

Zahnbehandlung, *die*; -, *-en* diş müalicəsi.

Zahnbürste, *die*; -, *-n* diş fırçası, diş şotkası (*Süd. : misvak*).

zähneknirschend *adv.* dişlərini qıcırdaraq, canını dişinə tutaraq.

Zähneklappern, *das*; *-s* dişlərin bir-birinə dəyməsi.

zahnen *vi* (*Baby*) diş çıxarmaq.

Zahnersatz, *der*; *-(e)s* qondarma diş, süni diş.

Zahnfäule, *die*; - diş çürüyü, karies.

Zahnfleisch, *das*; *-(e)s* diş əti.

Zahnfleischschwund, *der*; *-(e)s* diş ətinin azalması, paradondos.

Zahnfüllung, *die*; -, *-en* diş plombu.

Zahnheilkunde, *die*; - dişçilik, stomatologiya.

zahnlos *adj.* dişsiz.

Zahnlücke, *die*; -, *-n* dişlər arasında boşluq, diş boşluğu.

Zahnmedizin, *die*; - *s.* *Zahnheilkunde.*

Zahnpasta, *die*; -, *-sten* diş pastası.

Zahnpflege, *die*; - dişlərə xidmət etmə.

Zahnprothese, *die*; -, *-n* qondarma diş, süni diş.

Zahnpulver, *das*; *-s*, - diş tozu.

Zahnrad, *das*; *-(e)s*, *-er* dişliçarx, dişli təkər.

Zahnschmelz, *der*; *-es* diş minası.

Zahnschmerz, *der*; *-es*, *-en* diş ağrısı.

Zahnseide, *die*; -, *-n* dişsapı.

Zahnstein, *der*; *-s* dişdaşı, ərç.

Zahnstocher, *der*; *-s*, - dişçöpü, diş-qurdalayan.

Zahntechniker, *der*; *-s*, - diş texniki.

Zahnung, *die*; -, *-en* **1.** diş-diş etmə; **2.** (*Briefmarken*) dişlər *pl.*

Zahnweh, *das*; *-s*, - diş ağrısı.

Zahnwurzel, *die*; -, *-n* diş kökü.

Zähre, *die*; -, *-n* *poet.* gözyaşı.

Zaire; *-s* Zair.

Zander, *der*; *-s*, - *zo.* suf, suf balığı.

Zange, *die*; -, *-n* **1.** kəlbətin; ambır; **2.** (*Feuerzange*) maşa.

Zank, *der*; *-(e)s* savaşma, dalaşma, söyüşmə, didişmə, qovğa; *veralt.* hən-gamə.

Zankapfel, *der*; *-s* *fig.* nifaqa səbək olan şey, nifaq mövzusu, nifaq alması.

zanken *vi* söymək (*mit D/-i*); *vt* söyüş-mək; *vr sich* ~ savaşmaq, söyüşmək, mübahisə etmək, didişmək, çəkismək, dalaşmaq (*mit D/İlθ*).

Zänkerei, *die*; *-*, *-en* savaşma, söyüş-mə, dava etmə, çəkismə, didişmə.

zänkisch *adj.* davakar, dalaşqan, mır-zı.

zanksüchtig *adj.* *s.* *zänkisch*.

Zäpfchen, *das*; *-s*, *-* **1.** anat. dilçək; **2.** med. şaf.

zapfen *vt* süzmək (*pivəni*).

Zapfen, *der*; *-s*, *-* **1.** tıxac, qapaq; **2.** (*Drehzapfen*) *techn.* mil; boyun; **3.** bot. qoza.

Zapfenstreich, *der*; *-(e)s* *mil.* axşama toplanış siqnalı.

Zapfhahn, *der*; *-s*, *-e* boçka krani.

Zapfsäule, *die*; *-*, *-n* benzin pompası.

zappelig *adj.* nadinc, yerində durmayan, rahatsız.

zappeln *vi* **1.** çabalamaq, çırpınmaq, yerində rahat durmamaq, çapalamaq; *F* əl-ayaq çalmaq, əl-ayaq oynatmaq; **2.** titrəmək, əsmək; *F j-n* ~ *lassen* bir kəsi gözləməyə məcbur etmək; *F vor Aufregung* ~ həyəcandan yerində durmamaq.

Zappelphilipp, *der*; *-s*, *-e* u. *-s* nadinc adam, rahat durmayan adam.

Zar, *der*; *-en*, *-en* çar.

Zarge, *die*; *-*, *-n* **1.** (*e-r Tür* *usw.*) çərçivə; **2.** çənbər, sağanaq; qıraq.

Zarin, *die*; *-*, *-nen* çar qadın, çarıça.

Zarismus, *der*; *-* çarizm, çarlıq.

zaristisch *adj.* çar.

zart *adj.* **1.** (*Fleisch* *usw.*) yumşaq; lətif; **2.** (*Mensch*) həssas, zərif, incə; **3.** (*Farben* *usw.*) xoşa gələn.

zartfühlend *adj.* incə hisslı, qayğıkeş.

Zartgefühl, *das*; *-(e)s* incə hiss, zərif duyğu.

Zartheit, *die*; *-* **1.** incəlik, zəriflik; **2.**

yumşaqlıq, lətiflik.

zärtlich *adj.* incə, mehriban, nəvaziş-li.

Zärtlichkeit, *die*; *-*, *-en* zəriflik, incəlik; mehribanlıq.

Zaster, *der*; *-s* *F* pul.

Zäsur, *die*; *-*, *-en* **1.** (*Einschnitt*) dönüş; məqtə, kəsik; **2.** (*Musik*) ara; sezura.

Zauber, *der*; *-s* cadu, sehr, büyü; məf-tunluq; *fig.* *fauler* ~ başdan-ayağa ya-lan, fırıldaq.

Zauberei, *die*, *-*, *-en* **1.** *nur sg.* cadu; **2.** cadugərlik, sehrbazlıq.

Zauberer, *der*; *-s*, *-* cadugər, sehrbaz, caduçu, büyüçü, gözbağlayıcı, cinbaz.

Zauberflöte, *die*; *-*, *-n* fleyta, sehrli ney.

Zauberformel, *die*; *-*, *-n* ovsun, cadu.
zauberhaft *adj.* **1.** sehrli; **2.** *fig.* çox gözəl, cazibəli, heyranedicı.

Zauberin, *die*; *-*, *-nen* cadugər, sehr-baz (*qadın*)

Zauberkraft, *die*; *-*, *-e* cadunun gücü, sehrin gücü.

Zauberkunst, *die*; *-*, *-e* cadugərlik, sehrbazlıq, gözbağlayıcılıq.

Zauberkünstler, *der*; *-s*, *-* cadugər, sehrbaz; hoqqabaz.

Zauberkunststück, *das*; *-(e)s*, *-e* hoq-qabazlıq.

zaubern *vi* cadugərlik etmək, ovsun-çuluqla məşğul olmaq, sehrbazlıq et-mək.

Zauberspruch, *der*; *-(e)s*, *-e* ovsun, cadu.

Zauberstab, *der*; *-(e)s*, *-e* cadugər əsası.

Zaubertrank, *der*; *-s*, *-e* cadulu içki.

Zauberwort, *das*; *-(e)s*, *-er* *s.* *Zauber-spruch*.

Zauderer, *der*; *-s*, *-* qərarsız, mütə-rəddid, çəkingən.

zaudern *vt* tərəddüd etmək; ləngit-mək, yubatmaq, gecikdirmək, durux-maq.

Zaudern, *das*; *-s*, *-* tərəddüd, ağır tər-pəşmə, yubatma, ləngitmə.

Zaum, *der*; *-(e)s*, *-e* cilov, yüən; *fig.* *j-n im* ~ *halten* bir kəsin cilovunu əldə

saxlamaq.

zäumen *vt* yüyənləmək, cilovlamaq.

Zaumzeug, *das*; *-(e)s* yüyən.

Zaun, *der*; *-(e)s*, *-e* çəpər, hasar, barmaqıqlıq, çal-çəpər; *çağ*; *e-n Streit vom ~ brechen* heçdən dava çıxarmaq; *e-n ~ ziehen* çəpərləmək, hasar çəkmək.

Zaungast, *der*; *-(e)s*, *-e* biletsiz tamaşaçı.

Zaunkönig, *der*; *-(e)s*, *-e* zo. bilibitdən.

Zaupfahl, *der*; *-(e)s*, *-e* paya, şüvüd, uzun ağac; *fig. mit dem ~ winken* bir kəsə işarə ilə sözünü demək.

zausen *vt* (*Haare*) pırtlaşdırmaq, pırtlaşmaq salmaq.

z.B. *Abk. für: zum Beispiel* misal üçün.

Zebra, *das*; *-s*, *-s* zo. zebr, dərisi zolaqlı vəhşi at.

Zebrastreifen *die/pl.* zebr xətti; piyada gedənlər üçün çəkilmiş zolaqlar.

Zechbruder, *der*; *-s*, *-e* əyyaş adam, içki içən adam; həmpiyalə.

Zeche, *die*; *-*, *-n* 1. meyxana xərci; 2. (*Bergwerk*) mədən; *fig. die Zeche bezahlen* başqalarının zərərini çəkmək, başqalarının hesabını ödəmək.

zechen *vi* içki içmək, kef çəkmək, əyşəlik etmək.

Zechgelage, *das*; *-s*, *-e* kef məclisi, içki məclisi.

Zechkumpan, *der*; *-s*, *-e* kef əhli, əyşə, kefcil; həmpiyalə.

Zechpreller, *der*; *-s*, *-e* meyxana hesabını vermədən yox olan adam.

Zecke, *die*; *-*, *-n* zo. gənə.

Zedent, *der*; *-en*, *-en* *jur.* haqqından əl çəkən adam, haqqını almaq istəməyən adam.

Zeder, *die*; *-*, *-n* bot. sidr, sidr ağacı.

zedieren *vt* əl çəkmək, güzəşt etmək.

Zeh, *der*; *-s*, *-en* ayaq barmağı; *j-n auf die ~en treten* bir kəsi incitmək, bir kəsi narahət etmək.

Zehe, *die*; *-*, *-n* s. Zeh.

Zehenspitzen *die/pl.* ayaq barmaqlarının ucu *pl.*; *auf ~ gehen* ayaq barmaqların ucunda yerimək; *sich auf ~*

stellen boylanmaq.

zahn *num.* on.

zahnbandig *adj.* oncidli.

Zehner, *der*; *-s*, *-e* onluq.

zehnerlei *adj.* onçür, onnöv.

zahnfach *adj.* onqat.

zahnjährig *adj.* onillik, onyaşlı.

Zehnkampf, *der*; *-(e)s*, *-e* on növcülük üzrə idman oyunları, on növcülük idmanı.

zahnmal *adv.* on dəfə.

zahnmalig *adj.* ondəfəlik.

zahnstündig *adj.* onsaatlıq.

zehntägig *adj.* on günlük.

zehntausend on min.

zehntausendmal *adv.* on min dəfə.

zehntausendste(r) *adj.* on mininci.

zehntausendstel *adj.* on mində bir.

zehnte(r) *adj.* onuncu.

Zehntel, *das*; *-s*, *-e* onda bir, onuncu hissə.

zehntens *adv.* onuncusu.

zehren *vi* 1. (*von D*) bir şeydən kəçinmək; yemək; *wir zehrten von unseren Vorräten* biz ehtiyatımızdan keçindiridik; 2. (*an D*) taqətdən salmaq, yormaq, gücünü əlindən almaq; 3. xətriləmək, xətriləyib xoş olmaq.

Zehrgeld, *das*; *-(e)s*, *-er* yol pulu.

Zehrung, *die*; *-*, *-en* yol yeməyi, yol xətrəyi.

Zeichen, *das*; *-s*, *-e* 1. işarə; əlamət; simvol; cizgi; 2. (*Signal*) siqnal, ətər, xəbər-ətər; 3. (*Spur*) iz; *ein ~ geben* işarə vermək, andırmaq, əlamət vermək; *als ~ G. ~in* əlaməti olaraq.

Zeichenblock, *der*; *-s*, *-e* şəkil çəkmə dəftəri, rəsm dəftəri.

Zeichenbrett, *das*; *-(e)s*, *-er* cizgi çəkmək üçün xüsusi taxta (*lövhə*).

Zeichensetzung, *die*; *-* nöqtələmə, bələdləmə.

Zeichensprache, *die*; *-*, *-n* işarə dili.

Zeichentift, *der*; *-(e)s*, *-e* şəkil çəkmə qələmi.

Zeichentrickfilm, *der*; *-s*, *-e* cizgi filmi, multiplikasiya filmi (*Süd. : karton filmi*).

zeichnen *vt* 1. şəkil çəkmək; 2. (*Scheck*)

imzalamaq; 3. (*kennzeichnen*) işarə qoymaq; cızmalamaq; *e-e Aktie* ~ səhmi öhdəyə götürmək.

Zeichnen, *das*; -s rəssamlıq dərsi.

Zeichner, *der*; -s, - rəssam-qrafik, cizgiçi, rəssam.

Zeichnung, *die*; -, -en 1. rəsm, şəkil; cizgi; 2. (*Schilderung*) təsvir etmə.

zeichnungsberechtigt *adj.* imzalamağa haqqı olan, imzaya haqqı olan.

Zeigefinger, *der*; -s, - şəhadət barmağı.

zeigen *vt* göstərmək, görşətmək; işarə etmək; *die Papiere* ~ sənədlərini göstərmək; *mit dem Finger auf j-n* ~ barmaqla birisini göstərmək; *vr sich* ~ özünü göstərmək, məlum olmaq, üstü açılmaq, büruzə çıxmaq, aşkarlaşmaq; davranmaq, rəftar etmək; *das wird sich* ~ görünəcək kim haqlı idi; *er zeigte uns s-e Ablehnung* o, bizi soyuq qarşıladi, o bizimlə soyuq rəftar etdi; *fig. ich werde es dir* ~! dedəni yandıracağıam!

Zeiger, *der*; -s, - əqrəb; göstərici, iynə.

Zeigestock, *der*; -(e)s, -'e göstərmə ağacı (*əsas*), göstərici.

zeihen *vt* təqsirləndirmək, suçlamaq; *j-n der Lüge* ~ bir kəsi yalan deməkdə təqsirləndirmək.

Zeile, *die*; -, -n 1. sətir; *j-m ein paar ~n schreiben* bir kəsə bir neçə sətir yazmaq; 2. sıra; *Häuserzeile* bina sırası; *zwischen den ~n stehen* sətirlərin arasında olmaq, işarə ilə, eyhamla.

Zeilenabstand, *der*; -(e)s, -'e sətirlərin arası.

Zeilenhonorar, *das*; -s, -e sətirlərin sayına görə verilən maaş.

zeilenweise *adv.* sətir-sətir.

Zeisig, *der*; -s, -e 1. zo. yalançı bülbül; 2. *fig. ein lockerer* ~ arsız adam.

Zeit, *die*; -, -en 1. çağ, vaxt, zaman; müddət; əsna; *F* hovur; *veralt.* həngam; 2. (*Zeitalter*) zəmanə, dövr; *vor einiger* ~ bir müddət bundan qabaq; *zur* ~ indi, hazırda, halhazırda, hələlik; *veralt.* əlhal; *im Laufe der* ~ zaman keçdikcə, tədricən; *in der letzten* ~ son zaman-

larda, əvaxirdə; *mit der* ~ getdikcə, zamanla; *von ~ zu* ~ hərdənbir, çağdançağa; bəzən; *zu gegebenener* ~ vaxtında; *die* ~ *ist um vaxt* sona çatdı; *sich* ~ *lassen* tələsməmək; *lass es dir* ~! tələsmə!; *sich (D)* ~ *nehmen für.* bir şeyə vaxt ayırmaq; ~ *ist Geld* vaxt puldur (*qızıldır*); *die* ~ *drängt* tələsmək lazımdır; *du liebe* ~! işimizə bax!

Zeitabschnitt, *der*; -(e)s, -e müddət, vaxt; era; dönəm.

Zeitabstand, *der*; -(e)s, -'e fasilə.

Zeitalter, *das*; -s, - əsr, dövr, devr, dövrən, era.

Zeitangabe, *die*; -, -n 1. tarix; 2. vaxtın və saatin təyin olması.

Zeitansage, *die*; -, -n vaxtın elanı.

Zeitaufwand, *der*; -(e)s vaxt sərf etmə.

zeitaufwendig, **zeitaufwändig** *adj.* vaxt sərf edən.

zeitbedingt *adj.* vaxtdan asılı.

Zeitbombe, *die*; -, -n saat bombası, saatlı bomba.

Zeitdauer, *die*; - müddət.

Zeitdruck, *der*; -s : *unter ~ stehen* vaxtı çox az olmaq, macalsız olmaq.

Zeitenwende, *die*; -, -n 1. yeni dövr, yeni əsr; 2. (*christlich*) milad.

Zeitfaktor, *der*; -s, -en zaman amili.

Zeitform, *die*; -, -en *gr.* zaman forması.

Zeitfrage, *die*; -, -n zaman məsələsi; *es ist e-e* ~ bu işin zamana ehtiyacı var, bu bir zaman məsələsidir.

Zeitgeist, *der*; -(e)s zamanın nəbzi (*hökmü*).

zeitgemäß *adj.* zamana uyğun; modern.

Zeitgenosse, *der*; -n, -n müasir, çağdaş.

zeitgenössisch *adj.* müasir, çağdaş.

Zeitgeschehen, *das*; -s günün məsələsi, günün yenilikləri.

Zeitgeschichte, *die*; - müasir tarix.

Zeitgewinn, *der*; -s vaxt əldə etmə, vaxt qazanma.

Zeitehe, *die*; -, -n *rel.* siğə.

zeitig *adj.* 1. vaxtıdan əvvəl, tez; *wir*

müssen ~ aufstehen biz gərək səhər tez-dən duraq; **2.** (*reif*) yetkin; *adv.* (*pünktlich*) vaxtında, zamanında.

zeitigen *vt* nəticə vermək, hasil etmək.

Zeitkarte, *die*; -, -*n* abunəlik kartı, abunəlik bileti.

Zeitlang : *e-e* ~ bir neçə vaxt, bir müddət.

Zeitlauf, *der*; *-(e)s*, -*e* zaman, dövr; zamanə *pl*.

zeitlebens *adv.* ömür boyu, bütün ömür boyu; *er hat ~ schwer gearbeitet* o, ömür boyu ağır işlə məşğul olub.

zeitlich *adv.* vaxt baxımından; *der Vertrag ist ~ unbegrenzt* müqavilənin müddəti məhdud deyil; *adj.* müvəqqəti, dövrü; *fig. das Zeitliche segnen* ölmək, vəfat etmək.

Zeitlohn, *der*; *-(e)s*, -*e* vaxtamuzd əmək.

zeitlos *adj.* zamandan asılı olmayan, modadan asılı olmayan, daimi; klasik.

Zeitlupe, *die*; - yavaşladılmış film səhnəsi.

Zeitlupenaufnahme, *die*; -, -*n* filmin aramla çəkilişi.

Zeitlupentempo, *das*; -*s* aram (*yavaş*) film çəkmə; *fig.* həddən artıq yavaş; *er arbeitet im ~* o, çox yavaş işləyir.

Zeitmangel, *der*; -*s* vaxt çatışmamazlığı, vaxt azlığı.

Zeitmaß, *das*; -*es*, -*e* temp(o), takt, vaxt ölçüsü.

Zeitmesser, *der*; -*s*, - xronometr, kronometr.

zeitnah *adj.* zamana uyğun, aktual.

Zeitnot, *die*; - *s.* Zeitdruck.

Zeitplan, *der*; *-(e)s*, -*e* proqram, edilməli olan işlərin planı.

Zeitpunkt, *der*; *-(e)s*, -*e* an; sürə.

Zeitraffer, *der*; -*s*, - (*Film*) filmin sürətlə hərəkəti, sürətləndirilmiş veriliş.

zeitraubend *adj.* çox vaxt alan, zəhmətəparan.

Zeitraum, *der*; *-(e)s*, -*e* müddət, dövr, vaxt.

Zeitrechnung, *die*; -, -*en* tarix hesabı; təqvim; *era*; *vor unserer ~* eramızdan

əvvəl, miladdan əvvəl; *christliche ~* milad tarixi.

Zeitschrift, *die*; -, -*en* jurnal, məcmuə, dərgi.

Zeitspanne, *die*; -, -*n* dövr, müddət; vaxtarası.

Zeittafel, *die*; -, -*n* xronoloji (*Süd.* : *kronoloji*) cədvəl.

Zeitumstände *die/pl.* *sg.* vəziyyət, durum; şərait, zamanın şəraiti *pl*.

Zeitung, *die*; -, -*en* qəzet.

Zeitungsubonnement, *das*; -*s*, -*s* qəzet abunəsi.

Zeitungsmarketing, *der*; -*s*, - qəzet məqaləsi.

Zeitungsausschnitt, *der*; *-(e)s*, -*e* qəzet parçası.

Zeitungsbearbeitung, *die*; -, -*n* əlavə vərəq.

Zeitungsentgelt, *die*; -, -*n* yalan xəbər, şayiə.

Zeitungshändler, *der*; -*s*, - qəzetçi, qəzətsatan.

Zeitungsinserat, *das*; *-(e)s*, -*e* qəzet elanı.

Zeitungsmeldung, *die*; -, -*en* qəzet məlumatı, qəzet xəbəri.

Zeitungsnachricht, *die*; -, -*en* *s.* Zeitungsmeldung.

Zeitungspapier, *das*; -*s*, -*e* qəzet kağızı.

Zeitungsschreiber, *der*; -*s*, -*e* qəzetin redaktoru.

Zeitungssprache, *die*; - qəzet dili.

Zeitungsstand, *der*; *-(e)s*, -*e* qəzet satılan yer, kiosk.

Zeitungsverkäufer, *der*; -*s*, - qəzətsatan, qəzetçi.

Zeitungswesen, *das*; -*s* qəzetçilik.

Zeitverlust, *der*; *-(e)s*, -*e* vaxt itirmə.

Zeitverschwendung, *die*; - vaxtı hədəf etmə.

Zeitvertreib, *der*; *-(e)s* vaxt keçirmə, məşğuliyyət, hayazlıq; *zum ~* vaxt keçirmək üçün.

Zeitverzögerung, *die*; -, -*en* yubatma.

zeitweilig *adj.* müvəqqəti, qısamüddətli; *adv.* müvəqqəti olaraq, bəzən.

zeitweise *adv.* hərəndəbir, arabir, bə-

zən.

Zeitwort, *das*; -(e)s, -'er gr. fel.

Zeitzeichen, *das*; -s, - (Radio) vaxtı yoxlama signalı.

Zeitzünder, *der*; -s, - saniyəli fitil.

zelebrieren *vt* təntənə ilə keçirmək.

Zelle, *die*; -, -n **1.** *biol.* hüceyrə; **2.** (Telefonzelle) telefon kabinəsi, kabin; kamera; **3.** *fig.* həbsxana.

zellenförmig *adj.* göz-göz, dama-dama.

Zellengefängnis, *das*; -ses, -se kamera-lı qazamat.

Zellgewebe, *das*; -s, - *biol.* sellüloz.

Zellkern, *der*; -(e)s, -e hüceyrəli nüvə.

Zellophan, *das*; -s sellofan.

Zellstoff, *der*; -(e)s, -e sellüloz.

Zellteilung, *die*; -, -en hüceyrənin bölünməsi.

Zelluloid, *das*; -(e)s sellüloid.

Zellulose, *die*; -, -n sellüloz.

Zellwolle, *die*; - sellülozdan düzəlmiş ştapel teli.

Zelt, *das*; -(e)s, -e çadır, xeymə; *ein* ~ *aufschlagen* çadır qurmaq; *ein* ~ *abbrechen* çadırı yığmaq.

Zeltbahn, *die*; -, -en çadır brezentı.

zelten *vi* çadırdə qalmaq, kamping etmək, çadırlamaq.

Zeltlager, *das*; -s, - çadır düşərgəsi, kamping yeri, xeyməgah; oba.

Zeltplatz, *der*; -(e)s, -'e s. Zeltlager.

Zement, *der*; -(e)s, -e sement (Süd. : a. *siyman*).

zementieren *vt* sementləmək; *fig.* möhkəmləndirmək.

Zenit, *der*; -(e)s *astr.* zenit; *fig.* ən yüksək nöqtə.

zensieren *vt* **1.** *pol.* senzuradan keçirmək (Süd. : *sansor etmək*); **2.** (Schule) qiymətləndirmək, not vermək.

Zensor, *der*; -s, -en senzör (Süd. : *sansorçu, sansor edən*).

Zensur, *die*; -, -en **1.** senzura, sansor; **2.** (Schulzensur) qiymət, not; *gute* ~en *haben* qiymətləri yaxşı olmaq.

Zentimeter, *der od. das*; -s, - santimetr.

Zentimetermaß, *das*; -es, -e metr ölç-

çən, əndazə ölçən.

Zentner, *der*; -s, - əlli kiloluq ağırlıq, sentner.

zentnerschwer *adj. fig.* çox ağır.

zentral *adj.* mərkəzi.

Zentralbank, *die*; -, -en mərkəzi bankı.

Zentrale, *die*; -, -n mərkəz; qovşaç.

Zentralheizung, *die*; -, -en isitmə sistemi mərkəzi (Süd. : a. *şufaj mərkəzi*).

zentralisieren *vt* mərkəzləşdirmək.

zentralisiert *adj.* mərkəzləşmiş.

Zentralisierung, *die*; -, -en mərkəzləş-(diril)mə.

Zentralismus, *der*; - mərkəziyyət; mərkəzləşmə.

Zentralkomitee, *das*; -s, -s mərkəzi komitə.

Zentralnervensystem, *das*; -s, -e mərkəzi əsəb sistemi.

zentrieren *vt* mərkəzləşdirmək.

zentrifugal *adj.* mərkəzdənqaçan.

zentripetal *adj.* mərkəzəqaçan.

Zentrum, *das*; -s, -tren mərkəz; *fig.* göbək; *im* ~ *von Berlin* Berlin şəhərinin mərkəzində; *das* ~ *der Welt* dünyanın göbəyi.

Zephir, *der*; -s, -e **1.** meh, nəsim; **2.** zefir.

Zeppelin, *der*; -s, -e balon, zepelin.

Zepter, *das*; -s, - hökmdar əsası; *fig. das* ~ *schwingen* hökm sürmək.

zer- *im Verb* : ayırma, bölmə; bölünmə, parçalanma, dağılma, məhv etmə.

zerbeißen *vt* dişlə sındırmaq, dişləyib qoparmaq.

zerbersten *vi* çatılmaq; parçalanmaq.

Zerberus, *der*; -, -se cəhənnəm qapısında qarovul duran it.

zerbomben *vt* bombalamaq.

zerbombt *adj.* bombalanıb dağılmış.

zerbrechen *vt* sındırmaq, qırmaq, parça-parça eləmək; *vi* sınmaq; *sich* (D) *den Kopf* ~ bir şey üstündə başını sındırmaq, çox fikirləşmək; *zerbrochen*

qırılmış, sınmış, parça-parça olmuş.

zerbrechlich *adj.* kövrək, tezsınan; *Vorsicht, ~!* Ehtiyat! tezsınan əşyadır!

zerbröckeln *vt* doğramaq, ovmaq; *vi*

doğranmaq, ovulmaq.

zerdrücken *vt* əzmək; tapdalamaq; basıb əzmək, əzişdirmək.

zerdrückt *adj.* əzik, basıq, əzik-üzük, əzilmiş, yatqın.

zerebral *adj.* beyin, beyinə aid.

Zeremonie, *die*; -, -*n* mərasim.

zeremoniell *adj.* rəsmi, təntənəli.

Zeremoniell, *das*; -*s*, -*e* təşrifat, təntənə.

zerfahren *adj. fig.* fikri dağınıq, dalğın.

Zerfahrenheit, *die*; - dalğınlıq, ardıcılıqsızlıq.

Zerfall, *der*; -*es* dağılma, süqut, məhv olma.

zerfallen *vi* dağılmaq; parçalanmaq, süqut etmək, məhv olmaq, çökmək.

Zerfallerscheinung, *die*; -, -*en* dağılma əlaməti, süqut etmə nişanəsi, inhiyal nişanəsi, məhv olma əlaməti.

zerfetzen *vt* tikə-tikə etmək, yırtıb dağıtmaq.

zerfleischen *vt* tikə-tikə etmək, yırtmaq, didmək, didələmək; *fig. einander* ~ bir-birinə əzab vermək, bir-birini didmək; *in Stücke* ~ yırtıb tikə-tikə etmək.

zerfließen *vi* yayılmaq; axmaq; *in Tränen* ~ gözyaşı tökmək.

zerfressen *vt* yemək, korrımaq; *von Rost ~es Eisen* pas yemiş dəmir.

zerfurcht *adj.* qıvrılmış, buruşuq.

zergehen *vi* ərimək, əriyib getmək.

zergliedern *vt* 1. hissələrə ayırmaq, hissələrə bölmək, təsnif etmək; 2. *fig.* analiz etmək, təhlil etmək.

zerhacken *vt* yarmaq, doğramaq.

zerkauen *vt* çeynəmək.

zerkleinern *vt* xırdalamaq; parçalamaq, doğramaq, ovmaq.

zerkleinert *adj.* ovulmuş; *s. zerstückelt.*

zerknautschen *vt* büzüşdürmək.

zerknirscht *adj.* peşman.

Zerknirschung, *die*; - peşman(çı)lıq.

zerknittern *vt* büzüşdürmək.

zerknüllen *vt* büzüşdürmək.

zerkratzen *vt* cırmaqlamaq, cırmaq-cırmaq etmək.

zerlassen *vt* əritmək.

zerlaufen *vi* ərimək.

zerlegen *vt* 1. (*Geflügel usw.*) parçalarını ayırmaq, parçalara ayırmaq; 2. (*Möbel, Maschine*) sökmək.

Zerlegung, *die*; - ayırma; sökmək.

zerlumpt *adj.* cındır, yırtıq, yırtıq-pırtıq.

zermahlen *vt* əzib toz halına salmaq, dartmaq, dəyirməndə dartmaq, üyütmək, döymək; imrikləmək, əzmək, ovmaq.

zermalmen *vt* əzmək.

zermartern *vt sich (D) den Kopf* ~ bir şey üstündə başını sındırmaq, çox fikirləşmək, özünü yormağ.

zermürben *vt* əldən salmaq, üzmək.

zermürbend *adj.* üzücü; əzici, yorucu.

Zermürbungskrieg, *der*; -(*e*)*s*, -*e* üzücü müharibə (*savaş*), yorucu müharibə.

zernagen *vt* gəmirmək; deşik-deşik etmək.

Zero, *die*; -, -*s* (*Null*) sıfır.

zerpflücken *vt* 1. qoparmaq, qırmaq, yarpaqlarını yolmaq; 2. *fig. (e-e Rede usw.)* tənqid üçün dəqiq təhlil etmək; bərk tənqid etmək.

zerplatzen *vi* partlamaq (*vor D/-den*), dağılmaq, cadar olmaq.

zerquetschen *vt* əzmək; yastıla(t)maq, döyəcləmək, qıncırtmaq, əzişdirmək.

zerquetscht *adj.* əzik, əzik-üzük, əzilmiş; ~ *werden* əzilmək, əzilib-büzülmək.

Zerrbild, *das*; -(*e*)*s*, -*er* karikatura, karikator, təhrif olunmuş şəkil.

zerreden *vt (ein Thema usw.)* mətləbi uzadıb maraqlan salmaq, söhbəti başqa səmtə yönəltmək.

zerreiben *vt* sürüb əzmək, üyütmək.

zerreißen *vt* cırmaq, yırtmaq, budalamaq; qırmaq, dağıtmaq, qoparmaq; *vi* cırılmaq, yırtılmaq, qırılmaq; *j-n in der Luft* ~ *können* bir kəsdən bərk acıqlı olmaq; *zerissen* cırıq, yırtıq, qırıq.

Zerreißprobe, *die*; -, -*n* *techn.* davamını yoxlama; *fig. e-r* ~ *ausgesetzt sein* çətin sınaqdan keçmək.

zerren *vt* dartmaq, zorla çəkmək, sürürmək; *med. sich e-n Muskel* ~ əzələsi zədələnmək; *einander hin und her* ~

dartışmaq, *gezerrt werden* dartılmaq.

zerrinnen *vi* əriyib getmək, yox olmaq, gözdən itmək.

zerrissen *s. zerreißen.*

Zerrissenheit, *die*; - *fig.* parçalanma, pərakəndəlik, haçalanma; ruhi pərişanlıq.

Zerrspiegel, *der*: -s, - *qiyafəni dəyişdirən ayna.*

Zerrung, *die*; -, -*en med.* əzələ yaralanması, əzələ ağrısı.

zerrütten *vt* laxlatmaq, yerindən oynatmaq; nəzmini pozmaq; silkələmək.

zerrüttet *adj.* pozulmuş, dağılmış.

Zerrüttung, *die*; -, -*en* pozğunluq; xarab olma; viranəlik, bərbadlıq, sarsıntı.

zersägen *vt* mişarlamaq, mişarla kəsib parçalamaq.

zerschellen *vi* sınmaq, bölünmək; parçalanmaq.

zerschlagen *vt* sındırmaq; *fig.* yox etmək, dağıtmaq, darmadağın (*məhv*) etmək, iflic etmək; *adj.* yorğun-arğın; sınıq-salxaq; *vr sich* ~ baş tutmamaq, puça çıxmaq; *unsere Reisepläne haben sich* ~ bizim səfər planımız puça çıxdı.

Zerschlagung, *die*; -, -*en* məhv etmə, dağılma, süqut, iflic.

zerschleifen *vt* köhnəltmək, əldən salmaq; *zerschlissen sein* köhnəlmək, əldən düşmək, dağılmaq; yırtılmaq.

zerschmelzen *vi* ərimək, əriyib getmək.

zerschmettern *vt* darma-dağın etmək, xıncım-xıncım etmək, tar-mar etmək, dağıtmaq, param-parça etmək.

zerschneiden *vt* kəsmək; doğramaq; *zerschnitten* *adj.* kəsik, kəsik-kəsik.

zerschunden *adj.* yaralı, çapıq-çapıq.

zersetzen *vt* 1. *Chem.* aşındırmaq, əritmək; 2. *fig.* dağıtmaq, pozmaq; *vr sich* ~ aşınmaq, ərimək, şəklini dəyişmək, ərimək; *durch Säure zersetzt werden* turşudan (*asiddən*) aşınmaq.

zersetzend *adj.* aşındırıcı; pozucu.

Zersetzung, *die*; -, -*en* 1. aşındırma, əp(ri)şmə; 2. *fig.* pozulma, parçalanma.

zerspalten *vt* yarmaq, ayırmaq; par-

çalamaq, bölmək.

zersplittern *vt* parça-parça etmək, parçalamaq; dağıtmaq, qollara ayırmaq; *vi* yarılmaq, parça-parça olmaq, dağım-dağım olmaq, para-para olmaq.

Zersplitterung, *die*; -, -*en* parçalama, dağılma, dağıntı; *fig.* səpilmə.

zersprengen *vt* partlatmaq; *fig.* səpələmək, dağıtmaq.

Zersprengung, *die*; -, -*en* partlatma; dağıtma; (*Glas*) çatlaq.

zerspringen *vi* çatlamaq, partlamaq, parça-parça edilmək.

zerstampfen *vt* 1. həvəngdəstədə döymək; 2. əzmək.

zerstäuben *vt* tozlandırmaq; çiləmək. **Zerstäuber**, *der*; -s, - *səpici, pulverizator.*

zerstechen *vt* 1. dəlik-dəlik etmək; 2. (*Ungeziefer*) sancmaq, yemək.

zerstören *vt* dağıtmaq, məhv etmək, pozmaq, bərbad etmək (*qoymaq*), darmadağın (*darmadağın*) etmək.

zerstörend *adj.* dağıdıcı, sarsıdıcı.

Zerstörer, *der*; -s, - 1. dağıdan, xarab edən, dağıdıcı; 2. *mar.* qırıcı gəmi.

zerstörerisch *adj.* dağıdıcı; *F* evyılan.

Zerstörung, *die*; -, -*en* 1. dağıntı, xaraba qoyma, dağıdılma, bərbadlıq; 2. uçur(ul)ma.

Zerstörungskraft, *die*; -, -*e* dağıdıcı qüvvə.

Zerstörungswut, *die*; - dağıtma hirs, vandalizm.

zerstoßen *vt* həvəngdəstədə döymək, tozlamaq; *adj.* tozlanmış.

Zerstreuen *vt* 1. səp(ələ)mək, dağıtmaq; 2. (*unterhalten*) məşğul etmək; *vr sich* ~ pərən-pərən olmaq, yayılmaq.

zerstreut *adj.* 1. dağıdılmış; dağınıq; 2. *fig.* fikri dağınıq, dalğın, unutqan, hafizəsiz; *adv.* adda-budda; ~ *werden* dağıdılmaq.

Zerstretheit, *die*; - 1. dağınıqlıq; 2. huşsuzluq, diqqətsizlik, unutqanlıq, hafizəsizlik.

Zerstreuung, *die*; -, -*en* 1. dağılma, səpilmə; 2. *fig.* əyləncə.

zerstritten *adj.* küsülü, araları pis.
zerstückeln *vt* parça-parça etmək, hissələrə bölmək, tikə-tikə etmək; sındırmaq; budamaq, xırdım-xırdım etmək, xıncım-xıncım etmək, para-para etmək, paralamaq.

zerstückelt *adj.* parçalanmış, cilik-cilik, doğranmış; didik-didik edilmiş.

Zerstückelung, *die*; -, -en parçala(n)-ma, para-para olma.

zerteilen *vt* bölmək, hissələrə ayırmaq; dilimləmək, doğramaq, xıncım-xıncım etmək, tikə-tikə etmək; *vr sich* ~ bölmək, ayrılmaq (*in A/-ə*).

zerteilt *adj.* *s. zerstückelt.*

Zertifikat, *das*; -(e)s, -e vəsiqə, sertifikat.

zertrampeln *vt* ayaqlamaq, ayaqlayıb əzmək, tapdalamaq.

zertrennen *vt* ayırmaq; sökmək; yarmaq.

zertreten *vt* ayaqlayıb əzmək, tapdalamaq, əzmək.

zertrümmern *vt* dağıtmaq, xaraba qoymaq, viran etmək, darbadağın etmək, darmadağın etmək.

Zertrümmerung, *die*; -, -en yıx(ıl)ma, dağılma, dağıtma.

zerwühlen *vt* 1. qarışıqlıq salmaq, alt-üst etmək; 2. (*Haare*) dağıtmaq.

Zerwürfnis, *das*; -ses; -se küsmə, incimə, ixtilaf, nifaq, ayrılıq.

zerzausen *vt* 1. dağıtmaq, darmadağın etmək; 2. (*Haare*) dağıtmaq.

zerzaust *adj.* 1. darmadağın, qarmaqarışıq; dağılmış; 2. (*Haare*) dağınıq.

Zession, *die*; -, -en *jur.* mülkiyyətə keçirmə (*çevirmə*), təmlik, güzəşt.

Zeter, *das*; : ~ und *Mordio schreien* haray, qışqır-bağır, feryad.

zeteren *vi* 1. feryad etmək, qışqır-bağır salmaq; 2. (*schimpfen*) söymək, yaman demək.

Zettel, *der*; -s, - vərəq, vərəqə; fiş.

Zettelkasten, *der*; -s, -" fiş qutusu.

Zeug, *das*; -(e)s 1. şey-şüy, şey; 2. (*Stoff*) *veralt.* parça; 3. (*Unsim*) cəfəngiyat, boş söz; *dummes* ~ *reden* cəfəng-

ləmək, səfeh danışmaq; *j-m et. am* ~ *flicken* bir kəsi haqsız yerə məzəmmət etmək, bir kəsə yersiz irad tutmaq, bir kəsə ağıl verməyə qalxmaq; *altes* ~ *circındır*; *das* ~ *haben/ besitzen zu ... D* bir şeyə qabiliyyəti olmaq; *sich (für j-n/et.) ins* ~ *legen* bir kəsə kömək etmək üçün çalışmaq.

Zeuge, *der*; -n, -n şahid; iştirakçı; ~ *sein* şahid olmaq.

zeugen¹ *vt* dünyaya gətirmək, yaratmaq; *fig.* əkmək.

zeugen² *vt* şahidlik etmək; (*für A/ bir kəsin lehinə; gegen A/ bir kəsin əleyhinə*); ifadə vermək.

Zeugenaussage, *die*; -, -n şahid ifadəsi.

Zeugeneid, *der*; -(e)s, -e şahid andı.

Zeugenverhör, *das*; -(e)s, -e şahidlərin dindirilməsi.

Zeugenvernehmung, *die*; -, -en *s. Zeugenverhör.*

Zeughaus, *das*; -es, -er cəbbəxana.

Zeugin, *die*; -, -nen şahid (*qadın*).

Zeugnis, *das*; -ses, -se 1. şəhadətnamə, vəsiqə; 2. (*Abschlusszeugnis*) attestat; *fig.* şahidlik, şahidlik ifadəsi; *falsches* ~ yalan yerə şəhadət vermə.

Zeugnisverweigerungsrecht, *das*; -(e)s, -e *jur.* şahidin ifadə verməkdən imtina etməsi hüququ.

Zeugung, *die*; -, -en mayalanma, dövlənmə.

Zeugungsakt, *der*; -(e)s, -e cütləşmə; cinsi əlaqə.

zeugungsfähig *adj.* dövlənmə (*cinsi əlaqə*) gücünə sahib.

Zeugungskraft, *die*; - cinsi əlaqə gücü.

Zeugungsorgan, *das*; -(e)s, -e dövlənmə orqanı.

zeugungsunfähig *adj.* cinsi əlaqəsi zəif, gücsüz; dölsüz; axta, ərəmik.

z.Hd. = *zu Händen -in əlinə* çatsın.

Zicke, *die*; -, -n 1. keçi; 2. *fig.* pis si-fətli arvad, qaşqabaqlı qadın; 3. *F* ~ *n machen* əngəl çıxarmaq, oyun çıxarmaq.

zickig *adj.* (*Frau, Mädchen*) şıltaq, tərs.
Zicklein, *das*; -, - *çəpiş.*

Zickzack, *der*; -(*e*)s, -*e* əyri-üyrü xətt; *im ~ laufen* əyri-üyrü qaçmaq, buruq-buruq qaçmaq.

Ziege, *die*; -, -*n* 1. keçi; 2. *fig.* pis si-fətli arvad, qaşqabaqlı qadın.

Ziegel, *der*; -, - 1. kərpic; 2. (*Dachziegel*) kirəmit.

Ziegelbrenner, *der*; -, - kərpicçi.

Ziegelbrennerei, *die*; -, -*en* kərpic kü-rəsi, kərpic zavodu.

Ziegeldach, *das*; -(*e*)s, -*er* kirəmitli dam, kirəmitlə örtülmüş dam.

Ziegelei, *die*; -, -*en* s. *Ziegelbrennerei*; kərpicçilik.

Ziegelofen, *der*; -, - kərpic kürəsi (*sobası*).

ziegelrot *adj.* qırmızımtıl, kərpic rəng.

Ziegelstein, *der*; -(*e*)s, -*e* kərpic.

Ziegenbart, *der*; -(*e*)s, -*e* keçi saqqalı.

Ziegenbock, *der*; -(*e*)s, -*e* erkək keçi, təkə, erkək, dibbir.

Ziegenfell, *das*; -(*e*)s, -*e* keçi dərisi.

Ziegenherde, *die*; -, -*n* keçi sürüsü.

Ziegenhirt, *der*; -*en*, -*en* keçi çobanı.

Ziegenkäse, *der*; -, - keçi pendiri.

Ziegenleder, *das*; -, - keçi dərisi.

Ziegenmilch, *die*; - keçi südü.

Ziegenpeter, *der*; -, - *med.* parotit, xənazir.

zieh s. *ziehen*.

Ziehbrunnen, *der*; -, - quyu, manca-nağlı quyu.

ziehen *vt* 1. çəkmək, dartmaq; *ein Los ~ püşk çəkmək*; 2. (*schleppen*) sürüyüb çəkmək, sürümək; 3. (*herausziehen*) çəkib çıxartmaq; 4. (*Blumen*) böyütmə, yetişdirmə; 5. *math.* *die Wurzel aus D ~ -in* kökünü almaq; *die Aufmerksamkeit auf sich ~ diqqəti özünə cəlb etmək*; *j-n auf s-e Seite ~ bir kəsi öz tərəfinə çəkmək*; *et. ins Lächerliche ~ bir şeyi gülünc şəkildə təsvir etmək*; *ein Gesicht ~ qaş-qabağını tökmək*; *die Wäsche zum Trocknen in die Länge ~ pal-tarları sərmək*; *Folgerungen ~ nəticə almaq*; *e-n Vergleich ~ müqayisə etmək*,

tutuşdurmaq; *zur Verantwortung ~ məs-uliyyətə cəlb etmək*; *vi* 1. *getmək, hərə-kət etmək*; 2. (*Ofen*) çəkmək; 3. (*Schach*) yol açmaq, getmək; 4. (*Tee*) dəm almaq, dəm çəkmək; 5. (*wirken*) təsir etmək; *es zieht hier bura yel çəkir*; *F e-n ~ lassen* osturmaq, yel buraxmaq; *am gleichen Strang ~ eyni məqsədə can atmaq*; *vr sich ~ süründürülmək, uzadılmaq, sich in die Länge ~ uzanmaq, sürünmək*; *die Verhandlung zieht sich aber lange hin* danışıqlar çox uzadır (*çəkir*); *sich aus der Affäre ~ çətin vəziyyətdən yaxa qurtarmaq*; *sich e-n Zahn ~ lassen* dişini çəkdirmək.

Ziehen, *das*; -*s* çəkmə, dartı; çəkdirmə.

Ziehharmonika, *die*; -, -*s* u. -*ken* qar-mon.

Ziehung, *die*; -, -*en* (*Lotto usw.*) püşk-atma.

Ziel, *das*; -(*e*)s, -*e* 1. məqsəd, amac, kam, məram; mətləb; fikir; 2. (*Sport*) fi-niş; 3. (*Zielscheibe*) hədəf, nişan; *sich ein ~ setzen* qarşısına (*qarşıya*) məqsəd (*hədəf*) qoymaq; *sein ~ erreichen* məq-sədinə çatmaq, kamına çatmaq, məra-mına çatmaq; *ins ~ treffen* hədəfə vurmaq; *sich zum ~ gesetzt haben et. zu tun* nəyisə etməyi qarşısına məqsəd qoymaq; *das Ziel erreichen* mətləbə çatmaq, murada yetişmək; *das ~ verfehlen* çaşmaq; *~e* amal *pl.*

zielbewusst *adj.* məqsədyönlü, yo-lundan azmayan, hədəfini tanıyan.

zielen *vi* 1. nişanlamaq, nişan almaq (*auf A/nəyəsə*); 2. (*ein Ziel verfolgen*) can atmaq; 3. (*auf A abzielen*) nəyəsə işarə etmək.

Zielfernrohr, *das*; -(*e*)s, -*e* optik ni-şangah, silahın üstündə yerləşmiş də-qiq nişangah durbini.

zielgerichtet *adj.* məqsədyönlü, məq-sədəuyğun, istiqamətli.

Ziellinie, *die*; -, -*n* (*Sport*) finiş xətti.

ziellos *adj.* məqsədsiz, hədəfsiz, plan-sız.

Ziellosigkeit, *die*; - məqsədsizlik, hə-

dəfsizlik, plansızlıq.

Zielpunkt, *der*; -(e)s, -e hədəf, nişan.

Zielscheibe, *die*; -, -n hədəf, nişan. *fig. zur ~ werden* -ə məruz qalmaq.

Zielsetzung, *die*; -, -en istiqamət; məqsədyönlü; qayə.

zielsicher *adj. s. zielbewusst.*

ziestrebig *adj. s. zielbewusst.*

ziemen *vi u. vr sich ~ yaraşmaq*, layiq olmaq.

ziemlich *adj.* xeyli, çox; *mit ~er Sicherheit* çox yəqin; *adv.* nisbətən; *es ist in der letzten Woche ~ warm geworden* son həftədə hava nisbətən istiləşib; *~ bitter (scharf)* acıtəhər; *~ groß* böyükraq.

Zier, *die*; - bəzək.

Zierde, *die*; -, -n **1.** bəzək; **2.** *fig.* gözəllik.

zieren *vt* **1.** bəzəmək; **2.** *fig.* gözəlləndirmək; *vr sich ~* özünü naza qoymaq, qır vermək, qırcanmaq, nazlanmaq, cilvələnmək, çəm-xəm etmək, ədəbazlıq etmək, əzilib-büzülmək.

Ziererei, *die*; - naz, naz-qəmzə, qınc, çəm-xəm, işvə; süzgün baxma.

Zierfisch, *der*; -(e)s, -e bəzək balığı.

Ziergarten, *der*; -s, -n çiçəkli bağ.

zierlich *adj.* incə, zərif, qəşəng, nazlı.

Zierlichkeit, *die*; - incəlik, qəşənglik.

Zierpflanze, *die*; -, -n bəzək bitkisi.

Zierrat, *der*; -(e)s zinət, bəzək-düzək, yaraşiq; dekor.

Ziffer, *die*; -, -n **1.** rəqəm. ədəd; **2.** maddə, paraqraf.

Zifferblatt, *das*; -(e)s, -er siferblat, saat üzərində olan lövhəcik.

zig *adj. F* bir sürü.

Zigarette, *die*; -, -n siqaret, ciğara; papiros; *~ rauchen* siqaret çəkmək, papiros çəkmək.

Zigarettenautomat, *der*; -en, -en siqaret verən (*satan*) avtomat.

Zigarettenetui, *das*; -s, -s papirosqabı.

Zigarettenkippe, *die*; -, -n papiros kötyü.

Zigarettenpapier, *das*; -(e)s papiros kağızı, ciğara kağızı.

Zigarettschachtel, *die*; -, -n papiros

qutusu.

Zigarettenspitze, *die*; -, -n müştük.

Zigarillo, *der*; -s, -s kiçik siqar, incə siqar.

Zigarre, *die*; -, -n siqar.

Zigarrenkiste, *die*; -, -n papiros qutusu.

Zigarettenstummel, *der*; -s, -s *Zigarettenkippe.*

Zigeuner, *der*; -s, -s qaraçı.

Zigeunerin, *die*; -, -nen qaraçı (*qadın*).

Zigeunermusik, *die*; - qaraçı musiqisi.

Zikade, *die*; -, -n zo. cırcırama.

Zimmer, *das*; -s, -s otaq, oda; *veralt.* hücrə; *~ zu vermieten* otaq kirayə verilir.

Zimmerantenne, *die*; -, -n otaq anteni.

Zimmerdecke, *die*; -, -n tavan, səqf, bağdatı.

Zimmereinrichtung, *die*; -, -en mebel.

Zimmerhandwerk, *das*; -(e)s dülğərlik, nəccarlıq.

Zimmerkellner, *der*; -s, -s hoteldə otaqlara baxan qarson.

Zimmermädchen, *das*; -s, -s qulluqçu qız, ev qulluqçusu.

Zimmermann, *der*; -(e)s, -leute dülğər, nəccar.

zimmern *vt* dülğərlik etmək, nəccarlıq etmək.

Zimmerpflanze, *die*; -, -n otaqda saxlanıla bilən bitki, otaq bitkisi.

Zimmerschlüssel, *der*; -s, -s otaq açarı.

Zimmersuche, *die*; - yer axtarma, otaq axtarma.

Zimmervermieter, *der*; -s, -s otaq kirayə (*kirə*) verən.

Zimmervermieterin, *die*; -, -nen otaq kirayə verən (*qadın*).

Zimmervermittlung, *die*; -, -en otaq tapma servisi.

zimperligh *adj.* ifrat dərəcədə həssas; ədəbaz; tez qorxan; *sei nicht so ~* bu qədər ədə vermə, bu qədər həssas olma.

Zimperlighkeit, *die*; - ədəbazlıq.

Zimt, *der*; -(e)s **1.** darçın; **2.** *fig.* boş söz, boş şey; *F dieser ganze ~ stört mich nicht* bu boş sözlər məni narahat

etmir.

zımtfarbig *adj.* qəhvəyi, xurmai, mi-xəyi.

Zink, *das*; -(e)s *sink*.

Zinke, *die*; -, -n *diş*; *die ~ des Kammes* darağın dişi.

zinken *vt* (*Spielkarten* usw.) əlamət qoymaq, nişan qoymaq.

Zinken, *der*; -s, - 1. *s. Zinke*; 2. *F* bö-yük burun, ötlü burun.

Zinker, *der*; -s, - 1. (*Spielkarten*) sax-takar, saxtakar oyunçu; 2. *F* (*Spion*) ca-sus.

Zinn, *das*; -(e)s *qalay*.

Zinne, *die*; -, -n (*auf e-r Mauer*) çıxın-tı.

Zinggeschirr, *das*; -(e)s *qalaydan dü-zəlmiş qab-qacaq (qab-qaqışq)*.

Zinggießer, *der*; -s, - *qalayçı*.

zinnhaltig *adj.* qalaylı.

Zinnober, *der*; -s 1. *kinovar*, qırmızı mineral, civə sulfuru; 2. *nur sg.* qırmızı rəng; 3. *fig.* *F* zir-zibil, cır-cındır; 4. (*Blödsinn*) cəfəngiyat; boş şey; *rede doch keinen ~ cəfəngiyat demə*.

Zins, *der*; -es, -en 1. *faiz*, bəhrə; sələm *pl.*; 5% *~en bringen* yüzdə beş faiz götürmək; *ohne ~en* faizsiz, bəhrəsiz; 2. (*Miete*) mənzil kirayəsi, kirayə pulu.

zinsbringend *adj.* faiz gətirən.

Zinseszins, *der*; -es, -en *faizin faiz ver-məsi*.

zinsfrei *adj.* faizsiz.

Zinsfuß, *der*; -es, -e *faiz dərəcəsi*.

zinslos *adj.* faizsiz.

Zinspolitik, *die*; - *faiz siyasəti*.

Zinssatz, *der*; -(e)s, -e *s. Zinsfuß*.

Zionismus, *der*; - *Sionizm*.

Zionist, *der*; -en, -en *Sionist*.

zionistisch *adj.* sionist.

Zipfel, *der*; -s, - uc, qıraq.

zipfelig *adj.* sivri uclu.

Zipfelmütze, *die*; -, -n *qotazlı papaq*.

zirka *adv.* təqribən, təxminən, aş-a-ğı-yuxarı.

Zirkel, *der*; -s, - 1. *pərgar*; 2. (*Kreis*) *dairə*; 3. *fig.* *yığıncaq*, *toplantı*; *dərnək*.

Zirkelkasten, *der*; -s, - *pərgar qutusu*.

zirkeln *vi* 1. *pərgarla ölçmək*; 2. *döv-rə vurmaq*, *dolanmaq*; *der Vogel zirkel-te um dem Baum* quş ağacın dövrəsinə fırlandı.

zirkular *adj.* 1. *dairəvi*, *dairəşəkili*; 2. *təkrar qayıdan*, *tədavüldə olan*.

zirkulär *adj.* *s. zirkular*.

Zirkulation, *die*; -, -en *dövretmə*, *döv-riyyə*, *tədavül*.

zirkulieren *vi* *dövr etmək*, *tədavüldə olmaq*, *tədavül etmək*; *das Blut zirku-liert im Körper* qan bədəndə dövr edir.

Zirkus, *der*; -, -se 1. *sirk*; 2. *fig.* *çax-naşma*, *qarışıqlıq*, *hərc-mərclik*.

Zirkuszelt, *das*; -(e)s, -e *sirk çadırı*.

zirpen *vi* *cırıldamaq*.

zischeln *vi* *piçıldamaq*; *piçılmaq*.

zischen *vi* 1. (*Fett* usw.) *cızıldamaq*; *das Bügeleisen zischt auf dem feuchtem Stoff* ütə yağ parça üstündə cızıldayır; 2. (*Schlange*) *fışıldamaq*.

ziselieren *vt* *həkk etmək*, *qələmlə oy-maq*, *naxış açmaq*; *zərb etmək*.

Zisterne, *die*; -, -n *su anbarı*, *yağış su-yu yığılan quyu*.

Zitadelle, *die*; -, -n *qala*, *istehkam*; *qəsr*.

Zitat, *das*; -(e)s, -e *sitat*.

Zither, *die*; -, -n *mus.* *qanuna bən-zər musiqi aləti*.

zitieren *vt* *sitat gətirmək*, *misal gətir-mək*.

Zitronat, *das*; -(e)s *şəkərlənmiş lumu qabığı*.

Zitrone, *die*; -, -n *limon*, *lumu*.

Zitronensaft, *der*; -(e)s *lumu suyu*, *limon suyu*.

Zitronensäure, *die*; - *limon turşusu* (*Süd.* : *limon asidi*).

Zitronenschale, *die*; -, -n *limon qabığı*, *lumu qabığı*.

Zitrusfrucht, *die*; -, -e *narınc*; *narınca bən-zər meyvələr*, *sitrus meyvələri* *pl*.

zitterig *adj.* *titrəyən*, *əşən*, *titrək*, *lər-zan*, *oynaq*; *fig.* *kövrək*; *~e Schrift* *titrək yazı*, *titrə-yən əl ilə yazılmış*.

zittern *vi* *titrəmək*, *oynaqlamaq*; *din-gildəmək*; *əsim-əsim əsmək* (*vor D/*

-*dən*); *vor j-m* ~ bir kəsdən qorxmaq; *vor Kälte* ~ soyuqdan əsmək, əsim-əsim əsmək (*titrəmək*).

Zittern, *das*; -s *titrəmə*, əsmə, lərzə.

zitternd *adj.* *titrəyən*, *titrək*.

zittrig *adj.* *s. zitterig*.

Zitze, *die*; -, -n (*bei weiblichen Säugtieren*) *yelin*, əmcək.

zivil *adj.* **1.** mülki, sivil, qeyri-hərbi; **2.** *fig.* mülayim; mədəni; orta, münasib, əlverişli, sərfəli; *-e Preise* münasib qiymətlər, sərfəli qiymətlər.

Zivil, *das*; -s, - *mülki şəxs*; mülki paltar, qeyri-hərbi; *in* ~ *gehen*, ~ *tragen* mülki paltar geymək.

Zivilbevölkerung, *die*; -, -en mülki əhali, dinc əhali.

Zivilcourage, *die*; - *vətəndaşlıq qeyrəti*, mədəni cəsarət.

Zivildienst, *der*; -(e)s mülki xidmət, qeyri-hərbi xidmət.

Zivildienstleistende, *der*; -n, -n mülki xidmətdə olan.

Zivilflughafen, *der; -s, - *mülki təy-yarə meydanı*.*

Zivilgesetzbuch, *das*; -(e)s, -*er* mülki məcəllə (*Süd.* : *mədəni qanun*).

Zivilisation, *die*; -, -en mədəniyyət.

zivilisieren *vt* mədəniləşdirmək, mədəni etmək.

zivilisiert *adj.* mədəni, mədəniyyətli.

Zivilist, *der*; -en, -en mülki şəxs.

Zivilklage, *die*; -, -n *jur.* mülki iddia.

Zivilkleidung, *die*; -, -en mülki geyim.

Zivilperson, *die*; -, -en mülki şəxs.

Zivilprozess, *der*; -es, -e mülki məhkəmə işi.

Zivilprozessordnung, *die*; -, -en mülki məhkəmə qanunların nizamnaməsi.

Zivilrecht, *das*; -(e)s mülki hüquq.

Zivilschutz, *der*; -es mülki əhalidən himayə; mülki müdafiə.

Zivilverteidigung, *die*; - mülki müdafiə.

Zobel, *der*; -s, - *zo. samur*.

Zobelpelz, *der*; -es, -e *samur xəzi*.

zocken *vi* qumar oynamaq.

zockeln *vt* *F* yavaş-yavaş getmək,

yavaş hərəkət etmək, sallana-sallana getmək.

Zofe, *die*; -, -n *ev qulluqçusu*.

zog *s. ziehen*.

zögerlich *adj.* *qətiyyətsiz*; *ehtiyatlı*; *adv.* *yavaş tərpənmə*; *çəkinə-çəkinə*.

zögern *vi* *tərəddüd etmək*, *lənqi(t)-mək*, *yubatmaq*, *gecikmək*, *amma-amma etmək*, *duruxmaq*; *ehtiyatlanmaq*.

zögernd *adj.* *s. zögerlich*.

Zögling, *der*; -s, -e *internatda tərbiyə olmuş (böyümüş) cavan*.

Zölibat, *der u. das*; -(e)s *rel.* *evlənmə qadağası*, *subaylıq*.

Zoll, *der*; -(e)s *veralt.* (*Maß*) *inç*, 2,54 santimetrə bərabər ölçü vahidi.

Zoll², *der*; -es, -e **1.** *nur sg.* (*Behörde*) *gömrük*; **2.** (*Abgabe*) *gömrük haqqı*, *gömrük pulu*, *rüsum*; **3.** *bac*, *xərac*; ~ *bezahlen* *gömrük haqqı vermək*; ~ *erheben* *gömrük haqqı qoymaq (auf A/-ə)*.

Zollabfertigung, *die*; -, -en *gömrük yoxlama işləri*, *gömrük nəzarəti*.

Zollabkommen, *das*; -s, - *gömrük haqda saziş*, *gömrük sazişi*.

Zollamt, *das*; -(e)s, -*er* *gömrüxana*, *gömrük idarəsi*.

Zollbeamte(r), *der*; -n, -n *gömrük məmuru*, *gömrüxana işçisi*.

zollen *vt* (*Respekt, Aufmerksamkeit*) *etmək*, *göstərmək*; *j-m Respekt* ~ *bir kəsə hörmət etmək*; *Beifall* ~ *alqışlamaq*.

Zollerklärung, *die*; -, -en *gömrük bəyannaməsi (deklarasiyası)*.

zollfrei *adj.* *gömrükdən azad*, *gömrüksüz*, *rüsumsuz*, *gömrük vergisindən azad*.

Zollgebiet, *das*; -(e)s, -e *gömrük yoxlama ərazisi*, *gömrük zonası*.

Zollgebühren *die/pl.* *gömrük haqqı*.

Zollgesetz, *das*; -es, -e *gömrük haqqında qanun (nizamnamə)*.

Zollkontrolle, *die*; -, -n *gömrük nəzarəti*, *gömrük kontrolu*, *gömrük yoxlaması*.

Zöllner, *der*; -s, - *gömrük məmuru*, *gömrükçü*.

zollpflichtig *adj.* *gömrük vergisi olan*,

rüsumlu.

Zollstock, *der*; -(e)s, -'e metr.

Zolltarif, *der*; -s, -e gömrük cədvəli, gömrük siyahısı.

Zollunion, *die*; -, -en gömrük ittifaqı, gömrük birliyi.

Zollverein, *der*; -(e)s, -e s. Zollunion.

Zone, *die*; -, -n sahə, zona, bölgə, zolaq.

Zoo, *der*; -s, -s heyvanat parkı, zooloq park, heyvan(lar) baxçası, heyvanxana.

Zoologe, *der*; -n, -n zooloq, zoologiya mütəxəssisi.

Zoologie, *die*; - zoologiya, zooloji.

zoologisch *adj.* zooloji; *Zoologischer Garten* heyvanat bağı.

Zopf, *der*; -(e)s, -'e **1.** hörük; **2.** fig. *F ein alter* ~ keçmişin qalığı, köhnəlmiş qayda.

Zorn, *der*; -(e)s qəzəb, hirs, acıq, hiddət, öfkə, büğz, hikkə; *e-n* ~ *auf j-n haben* bir kəsdən acıqlı olmaq; *in* ~ *geraten* qəzəblənmək, hirsələnək, hiddətə gəlmək, hiddətlənmək.

Zornausbruch, *der*; -(e)s, -'e özündən çıxma, qəflətən hirsələnək, öfkələnək, qəzəblənək.

zornbebend *adj.* hirsli, acıqlı.

zornentbrannt *adj.* s. *zornbebend*.

zornig *adj.* qəzəbli, hirsli, əsririmiş; *adv.* qəzəblə, hiddətlə.

zornschnaubend *adj.* hirsli, qəzəbli.

Zote, *die*; -, -n ədəbsiz zarafat, utanmazlıq, ağziyavaliq, hədyan; ~n *reißen* ağziyavaliq etmək, ədəbsiz sözlər danışmaq, hədyan (*həzyan*) danışmaq.

Zottel, *die*; -, -n pırtlaşiq, pırtlaşiq; *sich die* ~n *aus dem Gesicht streichen* pırtlaşiq saçları üzündən kənar etmək.

zottelig *adj.* uzun və pırtlaşiq.

zotteln *vi* ağır-ağır yerimək.

z.T. = *zum Teil* qismən, bir qədər.

zu¹ *pröp. D Richtung* -ə doğru, -ə tərəf, -ə sarı; *Zeit, Ort* -da, -də; yanına, yaxınına; ~ *Anfang* başlanğıcda, əvvəldə; ~ *Hause* evdə; *ich komme* ~ *dir* yanına gəlirəm, sənə sarı gəlirəm; *Anlass*,

Zweck -məyə, -mək üçün; -ilə; ~m *Scherz* zarafat üçün; *et. ~m Trinken* içmək üçün; *et. ~m Essen* yemək üçün, yeməyə bir şey; *Reis zum Fisch essen* balığı düyü ilə yemək. ~ *mir* mənə tərəf, mənə sarı; ~ *sich rufen* yanına çağırmaq; ~ *Fuß* piyada; ~ *Pferd(e)* atla; ~ *Wasser und* ~ *Lande* suda və quruda; ~ *später Stunde* gec vaxtda; ~ *meinem Geburtstag* anadan olan günümə, doğum günümə; ~ *dritt üçlükdə*; *das Spiel wurde 2 ~ 1 entschieden* oyun iki birə qurtardı; *zum ersten Male* ilk dəfə, birinci dəfə; *zum Teil* qismən; ~ *Buttermilch werden* ayran olmaq; ~ *Hundertern* yüzlərlə, yüz-yüz; *j-n zum Direktor ernennen* bir kəsi müdürlüğe təyin etmək; *j-n zum Vorbild* nəhən bir kəsi özünə örnək (*nümunə*) götürmək.

zu² *adv.* çox, həddən artıq, olduqca; ~ *weit gehen* həddini aşmaq; ~ *sehr* həd(din)dən artıq; ~ *groß* çox böyük; ~ *wenig* çox az; *Tür* ~! qapını ört!, qapını bağla!; *Mund* ~! ağzını bağla!; *die Läden haben Sonntags* ~ dükənlər bazar günləri bağldılar; *ab und* ~ hərdən bir, bəzən, aradabir, arabir, hərdən; *mach* ~! tez ol! *nur* ~! davam etdir!

zu³ : *zu Inf.* -məyə, -mək üçün, -məsi üçün, -məli; *Zimmer* ~ *vermieten* otaq kirayə etmək üçün; *dort gibt es viel* ~ *sehen* orada görməyə çox şey var; *was ist noch* ~ *tun?* görülməyə daha nə iş var?

zuallererst *adv.* hər şeydən əvvəl, ən başda; *F* əldəbir.

zuallerletzt *adv.* lap axırda, ən sonda.

zuallermeist *adv.* çox vaxt, əsasən, ən çox.

zubauen *vt* bina tikmək, tikib əlavə etmək.

Zubehör, *das u. der*; -(e)s **1.** ləvazimat; *mit allem* ~ bütün ləvazimatla, bütün parçaları ilə; **2.** *techn.* armatur, avadanlıq.

Zubehörteil, *das*; -(e)s, -e hissə, parça.

zubeißen *vt* qapmaq; dişləmək.

zubekommen *vt* **1.** (*Koffer usw.*) bağ-

lamaq; *fig. et.* ~ bağlaya bilmək; 2. üstəlik olaraq almaq.

Zuber, *der*; -s, - çəllək, çən.

zubereiten *vt* hazırlamaq.

Zubereitung, *die*; -, -en hazırlama.

zubilligen *vt* 1. icazə vermək, razılıq vermək; razı olmaq, qəbul etmək; 2. *jur.* tanımaq; *j-m ein Recht* ~ kimsənin hüququnu tanımaq.

Zubilligung, *die*; - icazə, rüxsət; razılıq; tanıma.

zubinden *vt* bağlamaq, sarımaq.

zubleiben *vi* bağlı qalmaq.

zublinzeln *vi* göz basmaq, göz atmaq.

zubringen *vt* 1. (*verbringen*) keçirmək; 2. güclə bağlamaq; *et.* ~ bir zadı güclə bağlamaq.

Zubringer, *der*; -s, - 1. (*Zubringerbus*) təyyarə meydanından müsafir daşıyan avtobus; 2. (*Zubringerstraße*) avtobana gətirib çıxaran yol, avtobana bağlı yol.

Zubringerbus, *der*; -ses, -se iki yer arasında işləyən avtobus.

Zubrot, *das*; -(e)s 1. (*Wurst, Belag*) qəlyanaltı; 2. *fig.* əlavə gəlir; *er verdient sein* ~ mit *Autowaschen* o, əlavə gəlirini maşın yumaqla qazanır.

zubrüllen *vt*: *j-m et.* ~ bir kəsə bağırmaq demək.

Zucchini, *die*; - bot. qabaq; kudu.

Zucht, *die*; - 1. (*züchten*) becərmə, yetişdirmə; 2. (*Ordnung; Drill; Strenge*) intizam, disiplin, nizam-intizam; tərbiyə; ~ und *Ordnung* disiplin və nizam-intizam; 3. (*Rasse*) soy, irq, cins; döl.

züchten *vt* yetişdirmək, becərtmək; dölləndirmək.

Züchter, *der*; -s, - yetişdirən, becərən.

Zuchthaus, *das*; -(e)s, -er 1. həbsxana, dustaq; 2. (*Strafe*) ağır həbs cəzası.

Zuchthäusler, *der*; -s, - *veralt.* ağır həbs cəzası çəkən dustaq.

Zuchthengst, *der*; -(e)s, -e aygır, ayqır.

züchtig *adj.* *veralt.* həyalı, ədəbli.

züchtigen *vt* tənbeh etmək, döymək, qamçılamaq, cəzalandırmaq.

Züchtigung, *die*; -, -en döymə, qamçı-

lama, tənbeh, cəza.

Züchtigungsrecht, *das*; -(e)s, -e *jur.*

tənbeh haqqı, cəza vermə hüququ.

zuchtlos *adj.* intizamsız, ədəbsiz; disiplinsiz.

Zuchtlosigkeit, *die*; - nizamsızlıq, disiplinsizlik.

Zuchtpferd, *das*; -(e)s, -e cins at, döllük at.

Zuchtstute, *die*; -, -n cins madyan.

Zuchttier, *das*; -s, -e döllük, döllük heyvan, cins.

Züchtung, *die*; -, -en becərmə; yetişdirmə.

Zuchtwahl, *die*; - becərmək üçün seçmə; yetişdirmək üçün seçmə.

zuckeln *vt* yavaş-yavaş getmək; yortmaq getmək.

zucken *vi* 1. səksənmək, diksinmək; 2. (*Blitz*) çaxmaq; *ein Blitz zuckte* ildırım çaxır; *mit den Schultern/ Achseln* ~ çiyinlərini atmaq; *fig. ohne mit der Wimper zu* ~ gözü qırpmadan.

zücken *vt* çəkib çıxartmaq, sıyıraq.

Zucker, *der*; -s 1. şəkər; 2. (*Würfelzucker*) qənd; *mit* ~ şəkərli; *med. er hat* ~ onun şəkəri var.

Zuckerdose, *die*; -, -n qəndqabı, qənddan.

Zuckerbrot, *das*; -(e)s, -e 1. *verlat.* şəkər çörəyi; 2. *fig. mit* ~ und *Peitsche* yerdirdib döymə.

Zuckerguss, *der*; -es, -e şəkər şirəsi.

zuckerhaltig *adj.* şəkərli; şirin.

Zuckerindustrie, *die*; -, -n şəkər sənayei.

Zuckerkandis, *der*; - nabat.

zuckerkrank *adj.* şəkər xəstəsi.

Zuckerkrankheit, *die*; - şəkər xəstəliyi.

Zuckerlecken, *das*; -s *fig. kein* ~ *sein* rahat (*asan*) iş olmamaq, suiçim bir iş olmamaq.

Zuckermelone, *die*; -, -n qovun, yemiş.

zuckern *vt* şirələndirmək.

Zuckerraffinerie, *die*; -, -n qənd zavodu, qənd karxanası.

Zuckerrohr, *das*; -(e)s şəkər qamışı.

Zuckerrübe, *die*; -, -*n* şəkər çuğunduru, çuğundur.

zuckersüß *adj.* qənd kimi şirin, bal kimi.

Zuckerwatte, *die*; - pəşmək.

Zuckerzeug, *das*; -(e)s şirniyyat.

zuck(e)rig *adj.* şirin; şəkərli.

Zuckung, *die*; -, -*en* səksənmə, diksinmə.

Zudecke, *die*; -, -*n* yorğan.

zudecken *vt* örtmək, üstünü örtmək, üstünü basdırmaq; ört-basdır etmək, qapamaq; *sich* ~ öz üstünü örtmək (mit *D/filə*).

zudem *adv.* bundan başqa, bir də ki, həm də.

Zudrang, *der*; -(e)s basabas, basırıq; hücum.

zudrehen *vt* 1. burub bağlamaq; 2. *j-m den Rücken* ~ bir kəsə arxasını çevirmək.

zudringlich *adj.* təngə gətirən, zəhlətökən, zəhləaparan, ürəksixan; çəkinməz.

Zudringlichkeit, *die*; -, -*en* təngə gətirmə, zəhləaparma, zəhlətökənlik, ürəksixıntısı.

zudrücken *vt* 1. bərk bağlamaq, sıxıb bağlamaq; 2. *fig. ein Auge* ~ bir şeyə göz yummaq, bir zada barmaqarası baxmaq (*bei D/-də*).

zueignen *vt* (*widmen*) həsr etmək, ithaf etmək (*j-m/kiməsə*).

Zueignung, *die*; -, -*en* 1. (*widerrechtlich*) mənimsəmə; 2. həsr, ithaf.

zueilen *vi* qaçmaq (*auf A/kiməsə tərəf, nəyəşə doğru*), qarşılamağa tələsmək (*auf A/kiməsə, nəyisə*).

zueinander *adv.* bir-birinə.

zueinanderfinden *vi* bir-biri ilə dostluq əlaqələri qurmaq.

zuerkennen *vt* 1. kiməsə layiq bilmək; 2. *jur.* cəza kəsmək (*vermək*); *j-m e-n Preis* ~ bir kəsə mükafat (*ödül*) vermək.

zuerst *adv.* qabaqca, əvvəlcə, hər şeydən əvvəl, ilk öncə, əvvəla, əvvələ, əvvəlcəsinə, irəlicə; birinci növbədə, başlıca; *F* əldəbir.

zuerteilen *vt* vermək.

zufahren *vi* 1. (*auf A*) miniklə tərəfinə getmək, miniklə yaxınlaşmaq; 2. (*schneller fahren*) sürətini artırmaq, yeyin sürmək; *fahr doch zu!* yeyin sür!, sürətini artır!

Zufahrt, *die*; -, -*en* (*zum Haus*) giriş.

Zufahrtsstraße, *die*; -, -*n* giriş yolu.

Zufahrtsweg, *der*; -(e)s, -*e* *s.* *Zufahrtsstraße*.

Zufall, *der*; -(e)s, -*e* təsadüf; *durch* ~ təsadüfi olaraq, təsadüfən.

zufallen *vi* 1. (*Tür usw.*) öz-özünə örtülmək, çırpılıb örtülmək; 2. (*Augen*) yumulmaq, gözləri yumulmaq; 3. payına düşmək, öhdəsinə düşmək; çatmaq; *j-m* ~ bir kəsin payına düşmək, qisməti olmaq.

zufällig *adj.* təsadüfi, damdandüşmə, yersiz; *adv.* təsadüfən, əzqəza; ~ *war ich auch dort* əzqəza mən də oradaydım.

zufälligerweise *adv.* təsadüfən, təsadüfi olaraq.

Zufälligkeit, *die*; -, -*en* təsadüf, gözənlənməyən hadisə, qəza.

Zufallstreffer, *der*; -*s*, - 1. (*Sport*) təsadüfi uduş, təsadüfi hədəfə vurma; 2. *F* şans gətirmə.

zufassen *vi* 1. (*greifen*) tutmaq, yapışmaq; 2. kömək etməyə çalışmaq (*bei D/-ə*).

zufliiegen *vi* 1. uçmaq (*auf A/bir şeyə tərəf*); 2. (*Vogel*) uçub gəlmək; *ein Kanarienvogel ist uns zugeflogen* bir sarı bülbül bizə uçub gəlib; 3. (*Gedanken*) fikrinə gəlmək; 4. (*Tür*) bərk bağlanmaq; 5. çox asan öyrənmək.

zufließen *vi* axıb gəlmək, axıb qovuşmaq (*D/-ə*).

Zuflucht, *die*; - 1. sığınacaq, pənahgah; 2. ~ *nehmen* çarə qılmaq (*zu et. / bir şeyə*); ~ *suchen* -ə sığınmaq, -ə pənah getirmək (*vor D -dən, bei -ə*), dəxil düşmək.

Zufluchtsort, *der*; -(e)s, -*e* sığınacaq yer, pənahgah.

Zufluchtsstätte, *die*; -, -*n* *s.* *Zufluchtsort*.

Zufluss, *der*; -es, -'e **1.** axın, axış, axıb gəlmə; **2.** (*Nebenfluss*) çay qolu, qol.

zufliüstern *vt* pıçıldamaq, qulağına pıçıldamaq.

zufolge *präp. D* ...görə, ...əsasən, ...uyğun olaraq, ...səbəbilə; *dem Befehl* ~ əmrə görə.

zufrieden *adj.* razı (*mit D/bir şey ilə*); məmnun; gözütox, qanə; *fig.* dərviş; ~ *sein* məmnun qalmaq; *fig.* -ə əl qoymaq; *lass mich* ~ məni rahat qoy (*burax*).

zufriedengeben *vr sich* ~ razı olmaq, razı qalmaq, kifayətlənmək (*mit D/ bir zad ilə / bir şey ilə*); *fig.* -ə əl qoymaq.

Zufriedenheit, *die*; - razılıq, razı qalma; gözütoxluq, kafilik.

zufriedenstellen *vt* razı salmaq.

zufriedenstellend *adj.* razı edici, qənaətbəxş, qənaətləndirici, kafi.

zufrieren *vi* donmaq, buz bağlamaq.

zufügen *vt* **1.** artırmaq, əlavə etmək; **2.** (*Schaden*) zərər vurmaq, ziyan vurmaq; *j-m ein Unrecht* ~ bir kəsə haqsızlıq etmək.

Zufuhr, *die*; -, -en **1.** gətirilmə, daşıma; göndərmə; **2.** (*Beschaffung*) təminat; **3.** *techn.* çatdırma xətti.

zuführen *vt* **1.** çatdırmaq; təmin etmək; **2.** (*Personen*) gətirmək; *e-m Geschäft neue Kunden* ~ bir mağazaya yeni müştərilər gətirmək; *vi auf A* ~ gətirib çıxarmaq, getmək; *der Weg führt genau auf das Dorf zu* yol düz kəndə çatır, yol düz kəndə çıxır.

Zug, *der*; -(e)s, -'e **1.** (*das Ziehen*) çəkmə, çəkiş; çəkmə gücü; **2.** *Esbn.* qatar (*Süd. : a. tren*); **3.** (*Luftzug*) hava cərəyanı, havaçəkmə; **4.** (*Vogelzug*) uçma, uçuş; **5.** (*beim Trinken*) qurtum; udum; **6.** (*Schar*) dəstə; **7.** (*Festzug*) kütləvi yerləş, təntənəli nümayiş, dəstə; **8.** (*Linie*) cizgi; **9.** (*Wesenseigenschaft*) xüsusiyyət; **10.** (*Schachzug*) növbə, oyun; **11.** (*Neigung*) meyl, rəğbət; **12.** (*Reihe*) sıra; **13.** (*Rauchen*) qullab, bir nəfəs; *im ~e G* ...çərçivəsində; nəticəsində; *in e-m* ~ birdən, bir sıçrayışla; ~ *um* ~ tədriclə,

zum ~e kommen arzusuna çatmaq üçün imkan tapmaq, fəaliyyət etməyə imkan tapmaq; *in den letzten Zügen liegen* can vermək; *et. in vollen Zügen genießen* tam ləzzət almaq; *nicht zum ~e kommen* can atmağa imkan tapmamaq; *in großen Zügen* təfəssilsiz, ümumi şəkildə.

Zugabe, *die*; -, -n **1.** əlavə; əlavə etmə; *als ~* əlavə olaraq; **2.** artistin təkrar çıxışı; (*im Konzert*) ~! ~! bir daha! bir daha!, təkrar!, təkrar!

Zugang, *der*; -(e)s, -'e **1.** yol; **2.** (*Zutritt*) giriş, girmə; **3.** *nur sg.* (*zu Gruppen usw.*) yaxınlaşma, qatılma; **4.** *nur sg.* (*zu Wissenschaften usw.*) başı çıxma, başa düşmə; *ich kann keinen ~ zur modernen Kunst finden* mənim yeni incəsənətdən başım çıxmır; **5.** artım, çoxalma; *die Zugänge e-r Bücherei* kitabxanaya yeni gəlmiş kitablar; *sich (D)* ~ *verschaffen* özünə yol açmaq, şərait yaratmaq (*zu D/-ə*).

zugänglich, *adj.* **1.** əlçatan, mümkündür, əlçatar; *veralt.* dəstəsdə olan; **2.** *fig.* (*Person*) yaxınlıq edən adam; ~ *machen* açmaq.

Zugänglichkeit, *die*; - **1.** əlçatma; münasiblik; **2.** hamıya açılma, ümuma açılma; **3.** hər kəsə qarşı yaxınlıq göstərmə.

Zuganschluss, *der*; -es, -'e birləşdirici qatar.

Zugbrücke, *die*; -, -n qaldırılan körpü, qalxan körpü.

zugeben *vt* **1.** üstünə nə isə vermək, qatmaq; **2.** (*gestehen*) boynuna almaq, etiraf etmək.

zugegebenermaßen *adv.* etiraf edildiyi kimi.

zugegen *adv.* : olmaq, iştirak etmək.

zugehen *vi* **1.** (*Tür usw.*) bağlanmaq, örtülmək; **2.** tərəfinə getmək; yaxınlaşmaq (*auf A/ bir şeyə/ bir kəsə*); **3.** çatmaq, yetişmək; *Ihr Schreiben ist uns zugegangen* məktubunuz bizə çatıbdir; **4.** (*geschehen*) olmaq, baş vermək; *es geht auf 2 zu* saat ikiye yaxınlaşır; *dem Ende* ~ sonuna yaxınlaşmaq; *es ging*

lustig zu çox şən oldu.

Zugehfrau, *die*; -, -en qulluqçu qadın.
zugehören *vi* aid olmaq, məxsus olmaq (*D/-ə*).

zugehörig *adj.* aid olan, məxsus olan; *fig.* yerli, buralı; *das gehört mir* bu mənə aiddir.

Zugehörigkeit, *die*; - aid olma, aidliyyət, mənsubiyyət, mənsubluq (*zu/-ə*).

zugeknöpft *adj.* 1. düymələnmiş; 2. *fig.* qaradınməz, ağzıbərək; soyuq.

Zügel, *der*; -s, - 1. cilov, yüyən; noxta; 2. *fig. die ~ fest in der Hand halten* cilovunu əlində saxlamaq, noxtasını tutmaq; *die ~ straffer ziehen* cilovunu yığışdırmaq.

zügellos *adj.* 1. cilovsuz; 2. azğın, hədini bilməyən, qarşısızlınmaz.

Zügellosigkeit, *die*; - azğınlıq, ölçüsüzlük; ədəbsizlik.

zügeln *vt* 1. cilovlamaq, yüyənləmək; 2. qarşısını almaq, dayandırmaq.

Zügelung, *die*; - tutma, tutub saxlama.

zugesellen *vt* şərik etmək, ortaqlaşmaq (*D/-ə*); *vr sich ~* bir şeyə qoşulmaq, bir zada şərik olmaq.

Zugeständnis, *das*; -ses, -se güzəşt, güzəşt etmək; *~e machen* güzəştə getmək.

zugestehen *vt* boynuna almaq, qəbul etmək, etiraf etmək.

zugetan *adj.* : *j-m ~ sein* bir kəsə vəfalı olmaq, bir kəsə rəğbət bəsləmək; bir kəsə inanmaq, bir kəsi sevmək.

zugewandert *adj.* köçüb gəlmiş, köçmüş, mühacir.

Zugführer, *der*; -s, - 1. qatar məsulu; maşinist; 2. *mil.* dəstə başçısı.

zugießen *vi* üstünə tökmək.

zugig¹ *adj.* yelçəkən, hava çəkən.

zügig² *adj.* arasız; sürətli, yeyin.

Zugkraft, *die*; -, -e 1. hərəkət qüvvəsi; 2. *fig.* cazibə.

zugkräftig *adj.* *fig.* qüvvəli, çəkici; cazib.

Zuglast, *die*; -, -en yük.

zugleich *adv.* eyni zamanda.

Zugluft, *die*; - hava cərəyanı, yelçəkən.

Zugmaschine, *die*; -, -n traktor, yedəkçi.

Zugpersonal, *das*; -s tren personalı, qatar briqadası.

Zugpferd, *das*; -(e)s, -e qoşqu, işlək at.
zugreifen *vi* 1. (*packen, anfassend*) tutmaq, qarmalamaq; 2. (*bei Tisch ~*) yemək, yeməyə başlamaq; *greifen Sie zu!* buyurun yeyin!; 3. (*Polizei*) müdaxilə etmək, qarışmaq; hücum etmək; 4. (*Werbung*) tez almaq, tez götürmək, fürsəti əldən buraxmamaq; *greifen Sie zu!* alın!, fürsəti əldən buraxmayın!; 5. kömək etmək, əl(in)dən tutmaq.

Zugriff, *der*; -(e)s, -e 1. tutma, qarmalamaq; 2. hücum, həmlə, basqın; *sich dem ~ der Polizei entziehen* polisən əlindən qurtulmaq; 3. əl tapmaq, istifadə etməyə imkan tapmaq; *zu den geheimen Informationen ~ haben* gizli məlumat əl tapmaq.

zugrunde *adv.* : *~ gehen* (*an D/-dən*) məhv olmaq, hədəf getmək; *~ legen* götürmək, əsaslandırmaq; *~ richten* dağıtmaq, xaraba qoymaq, məhv etmək; *sich ~ richten* öz əli ilə özünə quyu qazmaq.

Zugschaffner, *der*; -s, - tren biletçisi, qatar konduktoru.

Zugtier, *das*; -(e)s, -e qoşqu.

zugucken *vi* baxmaq.

zugunsten *präp.* *G ~xey(i)rinə, ..lehinə.*
zugute *adv.* *j-m et. ~ halten* bir şeyi üzr kimi qəbul etmək, bir şeyi bir kəsin lehinə (*xeyrinə*) hesablaşmaq; *~ kommen* xeyrinə olmaq, işə yaramaq (*D/-ə*); *das Geld kommt dem Kindergarten ~* pul uşaq bağçasının xeyrinə olur.

Zugverbindung, *die*; -, -en qatar bağlantısı.

Zugverkehr, *der*; -s qatar nəqliyyatı.

Zugvogel, *der*; -s, -" köçəri quş.

Zugzwang, *der*; -(e)s, -e 1. (*Schach*) oynama məcburiyyəti; 2. *fig. in ~ geraten* müəyyən bir şəraitdə qərara gəlmə məcburiyyətində olmaq.

zuhaben *vt u. vi* bağlı olmaq; bağlamaq; bağlı saxlamaq.

zuhlalten *vt* bağlı saxlamaq; *sich die Nase* ~ burnunu tutmaq; *sich die Augen* ~ gözlərini yummaq.

Zuhälter, *der*; -s, - qurumsaq, məhəbət dəllalı; dəyyus.

Zuhälterei, *die*; - qurumsaqlıq, fahişəliklə məşğul olmağa məcbur etmə; dəyyusluq.

zuhängen *vt* pərdə asmaq.

zuhaben *vi* 1. vurmaq, kətəkləmək; 2. (*mit e-m Werkzeug*) zərbə endirmək, tapdalamaq.

Zuhause, *das*; -s yurd-yuva, doğma ev-eşik, öz sığınacağı.

zuheften *vt* sancaqlamaq.

zuheilen *vi* (*Wunde*) sağalmaq.

Zuhilfenahme, *die*; - *unter* ~ *G / von D* ...köməyilə.

zuhinterst *adv.* ən arxada, ən sonda.

zuhören *vi* qulaq asmaq, dinləmək.

Zuhörer, *der*; -s, - dinləyici.

Zuhörerschaft, *die*; -, -*en* dinləyicilər, dinləyənlər.

zujubeln *vt* alqışlarla salamlamaq.

zukehren *vt* çevirmək, döndərmək.

zuklappen *vt* bağlamaq, qapamaq; *vi* bağlanmaq.

zukleben *vt* yapışdırmaq.

zukunftöfen *vt* düymələmək, düymək.

zuknoten *vt* düyünləmək, düymək.

zukommen *vi* 1. yaxın gəlmək, yaxınlaşmaq (*auf A/-ə*); 2. (*Verhalten*) yaraşmaq, layiq olmaq; *e-e solche Frage kommt dir nicht zu* belə bir sual sənə yaraşmaz; 3. *fig.* haqqı olmaq; çatmaq, hissəsinə düşmək; 4. *j-m et. ~ lassen* bir kəsə bir şeyi çatdırmaq, bir kəsə bir zadı vermək; 5. *die Dinge auf sich ~ lassen* gözləyib görmək.

zukurken *vt* tixamaq.

Zukost, *die*; - qəlyanaltı; qarnir, yavanlıq; *ohne* ~ yavan; *unbelegtes Brot* yavan çörək.

Zukunft, *die*; - gələcək, gələcək dövr; *in* ~ gələcəkdə; *an s-e ~ denken* özünə gün ağlamaq.

zukünftig *adj.* gələcək; *adv.* gələcəkdə.

Zukünftige, *der u. die*; -n, -n *F* nişanlı.

Zukunftsforschung, *die*; - gələcəyin tədqiqatı, futoroloji

Zukunftsmusik, *die*; -*fig.* şübhəli plan, baş tutub-tutmaması bəlli olmayan.

zukunftsweisend *adj.* gələcəyi görən, bəsirətli; irəli(çi).

zulächeln *vi* gülümsəmək; *j-n* ~ bir kəsə gülümsəmək.

Zulage, *die*; -, -n əmək haqqına əlavə, maaşa əlavə; *e-e ~ für Nacharbeit* gecə işi üçün əlavə əmək haqqı.

zulande *adv.* burada, bu ölkədə; orada, o ölkədə; *hier* ~ burada; *bei uns* ~ yurdumuzda, bizdə.

zulangen *vi* 1. yemək götürmək; *bitte langten Sie zu!* buyurun yeməyə!, başlayın yeməyə; *F tüchtig* ~ yemək aşırmaq; 2. kifayət olmaq, çatmaq.

zulänglich *adj.* kifayət qədər.

zulassen *vt* 1. bağlı qoymaq; 2. (*erlauben*) icazə vermək, buraxmaq; *ein Auto ~ sürməyə icazə vermək*, qeydiyyatdan keçirmək; *zugelassen sein* qeydiyyatdan keçirilmək.

zulässig *adj.* yol verilə bilən, caiz.

Zulassung, *die*; -, -*en* 1. buraxılış, icazə, ixtiyar; 2. (*zum Studium*) qəbul etmə, buraxma; *j-m e-e ~ erteilen* bir kəsə icazə vermək.

Zulassungsprüfung, *die*; -, -*en* qəbul olunma imtahanı; universitetə giriş imtahanı.

Zulassungsstelle, *die*; -, -n (*Auto*) nəqliyyat şöbəsi.

Zulauf, *der*; -(*e*)s izdiham, şuluqluq, axın; rəğbət; *viel / großen ~ haben* cox şuluq olmaq, böyük rəğbət görmək.

zulaufen *vi* 1. (*Flüssigkeit*) axmaq, tökmək; *kalttes Wasser ~ lassen* soyuq su axıtmaq; 2. qaçmaq (*auf A/-ə tərəf, -ə doğru*); 3. (*schneller laufen*) yeyin qaçmaq; *lauf zu ! yeyin qaç!*; *spitz ~ ucu iti olmaq*; *e-e Katze ist uns zuge laufen* bir pişik azıb bizə gəlib; *zuge laufener Hund* azıb gəlmiş it.

zulegen *vt* əlavə etmək, artırmaq; *F ich habe ganz schön zugelegt* mən yaxşı

kökəlmişəm; *vr sich et. ~ özünə bir şey almaq; ich werde mir e-n neuen Mantel ~ özümə təzə bir palto alacağam.*

zuleide *adv. j-m et. ~ tun bir kəsə pislik etmək, bir kəsə zərər vurmaq; bir kəsi incitmək.*

zuleiten *vt* **1.** istiqamət vermək; istiqamətini dəyişdirmək; **2.** göndərmək, çatdırmaq; *e-r Zeitschrift Informationen ~ bir jurnalə məlumat göndərmək.*

Zuleitung, *die; -, -en* istiqamət vermə; göndərmə, çatdırma.

Zuleitungsrohr, *das; -(e)s, -e* çatdırma borusu.

zulernen *vt* yeni məlumat öyrənmək, əlavə bilik qazanmaq.

zuletz *adv.* axırda, sonunda, nəticədə; nəhayət, son olaraq; *bis ~ son vaxta qədər; wann hast du sie ~ gesehen?* onu son dəfə nə vaxt gördün?

zuliebe *präp. D j-m ~ bir kəsin xatiri (xətri) üçün.*

Zulieferant, *der; -en, -en* mal göndərən, tədarükçü.

Zulieferer, *der; -s, -s. Zulieferant.*

zuliefern *vt* göndərmək, təhvil vermək, çatdırmaq.

Zulieferung, *die; -, -en* göndər(ilmə), təhvil ver(ilmə), çatdır(ıl)ma.

zum = *zu dem.*

zumachen *vt* **1.** bağlamaq, örtmək, bərkitmək; **2.** (*zuknöpfen*) düymələmək; *vi* bağlanmaq; *ein Geschäft für immer ~ bir mağazanı həmişəlik bağlamaq; həmişəlik bağlanmaq.*

zumal *adv.* xüsusilə, əsas etibarilə; *Konj. ona görə ki, çünki; özü də ki.*

zumauern *vt* daş və ya sementlə üstünü örtmək, üstünü basdırmaq.

zumeist *adv.* çox vaxt, əsasən, ən çox; əksər hallarda.

zumessen *vt* **1.** dəqiq ölçmək; **2.** (*beimessen*) payını vermək, hissəsini vermək; *jedem s-n Teil ~ hər kəsə payını (hissəsini) vermək; qiymət vermək.*

zumindest *adv.* ən azı, heç olmasa.

zumutbar *adj.* gözlənilə bilən, tələb oluna bilən, məqul.

Zumutbarkeit, *die; -* ağır iş, yük.

zumute *adv. D : ~ sein / ~ werden* özünü hiss etmək, müəyyən əhvali-ruhiyyədə olmaq; *wie ist dir ~? keyfin necədir?; mir ist wohl ~ keyfim çox yaxşıdır; im Moment ist mir nicht nach Lachen ~ indi gülməyə heç halim yoxdur.*

zumuten *vt j-m et. ~* bir kəsdən ağır və ya pis bir işi tələb etmək; *sich (D) zu viel ~ ağır yük götürmək, öz üzərinə həddindən artıq iş götürmək.*

Zumutung, *die; -, -en* ağır iş, haqsız tələb, ifrat istək; *das ist e-e freche ~ bu istək həyasızlıqdır.*

zunächst *adv.* birinci növbədə, hər şeydən əvvəl.

zunageln *vt* mıxlamaq, mıx vurmaq.

zunähen *vt* ağızını tikmək.

Zunahme, *die; -, -n* artma, artım, çoxalma, bollaşma; kökəlmə, göbək bağlama; *F* dolma.

Zuname, *der; -ns, -n* familiya.

zündeln *vi* kibritlə oynamaq, diqqət etmədən kibrit yandırmaq.

zünden *vi* **1.** od tutmaq, alışmaq; partlamaq; **2.** (*Motor*) işləmək; *vi* odlamaq, alışdırmaq; partlatmaq.

zündend *adj.* **1.** yandırıcı; **2.** *fig.* coşğun, coşqun, hərəretli, həyəcanlı.

Zunder, *der; -s, -1.* qov; *wie ~ brennen* qov kimi yanmaq; **2.** *fig.* kətək; *j-m ~ geben* bir kəsi döymək; bir kəsi sərt tənqid etmək.

Zünder¹, *der; -s, - mil.* fitil, bomba fitili.

Zünder², *die/pl.* kibrit.

Zündholz, *das; -es, -er* kibrit.

Zündhütchen, *das; -s, -* piston, kapsul.

Zündkerze, *die; -, -n (Auto)* odlama şamı.

Zündschlüssel, *der; -s, - (Auto)* yandırma (*işəsalma*) açarı, kontakt.

Zündschnur, *die; -* odlama fitili, fitil.

Zündstoff, *der; -(e)s, -e* **1.** partlayıcı maddə; **2.** *nur sg. fig.* bir münaqişənin səbəbi.

Zündung, *die; -, -en* **1.** yanma; alışma; **2.** (*Auto*) kontakt.

zunehmen *vi* **1.** çoxalmaq, artmaq, bol-

laşmaq; **2.** (*dicker werden*) kökəlmək, ətlənmək, çəkisi artmaq, göbək bağlamaq; *F* dolmaq, enlənmək; **3.** (*Mond*) böyümək; **4.** (*Tage*) uzanmaq; *die Tage nehmen zu* günlər uzanır; *an Bedeutung* ~ əhəmiyyəti çoxalmaq, əhəmiyyət kəsb etmək; *e-e Masche* ~ ilməyi çoxaltmaq.

zuehmend *adj.* artan, böyüyən, çoxalan, füzun; *adv.* getdikcə; *mit ~em Alter* yaş çoxaldıqca.

zuneigen *vt* meyl göstərmək, bir şeydən xoşu gəlmək; *j-m zugeneigt sein* bir kəsdən xoşu gəlmək, bir kəsə meyl göstərmək; *vi sich ~ meylli* olmaq, meyllənmək (*D/-ə*); *die Sonnenblume neigt sich der Sonne zu* günəbaxan günəşə tərəf meyillənir (*əyilir*); *vr sich dem Ende ~ sonuna* yaxınlaşmaq.

Zuneigung, *die*; - meyl, həvəs, münasibət, rəğbət, sevgi, hüsnü-rəğbət; *ich spüre e-e starke ~ zu ihr o*, çox xoşuma gəlir.

Zunft, *die*; -, -*e* *hist.* səx, peşəkarlar ittifaqı (*birliyi*).

zünftig *adj.* **1.** uyğun, qaydalara uyğun olan, qabil; *e-e ~e Arbeit* qabil iş, yaxşı görülmüş iş; **2.** *F* yaxşı, güclü, təntənəli; *wir werden ~ feiern* biz təntənəli bir bayram edəcəyik.

Zunge, *die*; -, -*n* *dil*; *die ~ herausstrecken* dilini çıxarmaq; *fig. es liegt mir auf der ~* dilimin ucundadır; *belegte ~* barlı dil; *scharfe ~ haben* dildən acı olmaq.

züngeln *vi* **1.** (*Schlange*) dilini tərpətmək; **2.** (*Flamme*) burulmaq.

Zungenbrecher, *der*; -*s*, - (*Wort, Satz*) dilə yatsmayan, çətin tələffüz olan, dil tutmayan.

Zungenfertigkeit, *die*; - gözəl danışma, gözəl nitq etmə, natiqlik; hazırca-vablıq.

Zungenschlag, *der*; -(*e*)*s*, -*e* *fig. ein falscher ~* yanlış ifadə etmə; ağızdan qaçırtma.

Zungenspitze, *die*; -, -*n* *dil ucu*.

Zünglein, *das*; -*s*, - **1.** dilçək; **2.** (*an der Waage*) ox, mil; *fig. ~ an der Waage sein*

bir qərarda və ya sonucda (*nəticədə*) təsirli olan.

zunichte *adv.* : *et. ~ machen* məhv etmək, tələf etmək, xarab etmək; ~ *werden* məhv olmaq, hədəf olmaq.

zunicken *vi* baş ilə salam vermək, baş ilə işarə etmək.

zunutze *adv.* : *sich et. ~ machen* bir şeydən xeyir götürmək, bir zaddan istifadə etmək.

zuoberst *adv.* lap yuxarıda, lap üstdə; *das Unterste ~ kehren* alt-üst etmək.

zuordnen *vt* əlavə etmək, daxil etmək, yerləşdirmək (*D/-ə*).

zupacken *vi* **1.** bərk-bərk yapışmaq; tutmaq, qarmalamaq; **2.** (*helfen*) kömək etməyə çalışmaq, kömək etmək.

zupass *adv.* : *j-m ~ kommen* bir kəsə uyğun düşmək, bir kəsin karına gəlmək, köməyinə çatmaq; *s-e Hilfe kommt mir ~* onun köməyi mənim karıma gəlir.

zupfen *vt* **1.** yavaşcasına çəkmək; **2.** dartıb çıxartmaq, didmək; *Fasern ~ telləri* didmək.

Zupfinstrument, *das*; -(*e*)*s*, -*e* *mizrab və barmaqla çalınan musiqi aləti (gitar, arfa və s.)*, simli alətlər.

zuprosten *vi* : *j-m ~* bir kəsin sağlığına içmək.

zur = *zu der*

zuraten *vi* məsləhət görmək (*j-m/bir kəsə*).

zuraunen *vt* pıçıldamaq (*j-m/bir kəsin qulağına*).

zurechnen *vt* **1.** (*zuordnen*) hesaba almaq, hesaba daxil etmək; **2.** *j-m et. ~* bir kəsin pis bir işi görə biləcəyinə inanıb və onu açıqcasına demək; **3.** (*hinzuaddieren*) üstünə gəlmək.

zurechnungsfähig *adj. jur.* ağıl başında, məsul sayılan, yaxşı-yamanı seçə bilən.

Zurechnungsfähigkeit, *die*; - **1.** haqq-hesab çəkmə qabiliyyəti, anlaqlı; **2.** ağılın (*zəkanın*) qüdrəti.

zurechtbiegen *vt et.* ~ öz xeyrinə düzəltmək, öz xeyrinə izah və ya ifadə etmək; *die Wahrheit ~* həqiqəti istədiyi

kimi ifadə etmək.

zurechtbringen *vt* nizama salmaq, qaydaya salmaq; *er bringt heute nichts zurecht* o, bu gün heç bir zadı qaydasına salanmır.

zurechtfinden *vr sich* ~ yolunu tapmaq, yolunu tanımaq, başı çıxmaq.

zurechtkommen *vi* **1.** vaxtında gəlmək; **2.** (*mit e-r Arbeit*) işin öhdəsindən gələ bilmək; **3.** (*mit j-m*) bir kəs ilə yaxşı yola gəlmək.

zurechtlegen *vt* hazırlamaq, qaydaya salmaq, düzəltmək; *vr fig. sich et.* ~ bir şeyi əvvəldən hazırlamaq; *sich e-e Ausrede* ~ bir bəhanə hazırlamaq.

zurechtmachen *vt* hazırlamaq, düzəltmək; *vr sich* ~ hazırlanmaq, bəzənib-düzənmək.

zurechtrücken *vt* **1.** yerinə çəkmək; **2.** (*falsche Auffassung usw.*) düzəltmək.

zurechtstellen *vt* yerinə qoymaq.

zurechtstutzen *vt* **1.** kəsib düzəltmək, biçimində kəsmək; **2.** (*tadeln*) məzəmmət etmək, danlamaq.

zurechtweisen *vt* yerinə oturtmaq, danlamaq (*j-n/bir kəsi*), həddini bildirmək.

Zurechtweisung, *die*; -, *-en* danlama, məzəmmət etmə; xəbərdarlıq; yerinə oturtma.

zureden *vi* inandırmağa çalışmaq, (*j-m/bir kəsi*); *j-m (gut)* ~ kiməsə ürək vermək.

zureichen *vt* vermək, təqdim etmək; *vi* çatmaq, kafi olmaq.

zureichend *adj.* kifayət qədər, lazımı qədər.

zureiten *vi* **1.** ata təlim vermək, ata öyrətmək; **2.** (*auf e-n Ort*) -ə tərəf sürmək, ..*doğru* getmək.

Zürich Sürix.

zurichten *vt* **1.** hazırlamaq, düzəltmək; **2.** *j-n übel* ~ bir kəsin ağzını-burnunu dağıtmaq, yaxşı döymək; *et.* ~ bir şeyi darmadağın (*darbadağın*) etmək, bir zadı alt-üst etmək.

Zurichtung, *die*; -, *-en* hazırlama, düzəltmə.

zuriegeln *vt* cəftələmək.

zürnen *vi* hirsələnmək; *j-m* ~ bir kəsə hirsələnmək.

zurren *vt* möhkəm bağlamaq; *das Tau* ~ burazı bağlamaq.

Zurschaustellung, *die*; - sərgiyə qoymaq.

zurück *adv.* **1.** geri(*yə*), dal-dalı, dalı; **2.** (*hinten*) geridə, daldə; ~! geri(*yə*) çəkill; ~ *hin und* ~ ikibaşa.

Zurück, *das*; - : *es gibt kein ~ mehr* daha geri dönmək yoxdur.

zurückbehalten *vt* saxlamaq, tutub saxlamaq.

zurückbekommen *vi* geri almaq, almaq.

zurückbeugen arxaya əymək; *vr sich* ~ arxaya əyilmək.

zurückbezahlen *vt* geri vermək.

zurückbilden *vt sich* ~ qiçilmək, azalmaq.

zurückbleiben *vi* geri(*də*) qalmaq, geri düşmək; geriləmək, dala qalmaq, dala düşmək, dala çəkilmək; *zurückgeblieben* geri qalmış.

zurückblicken *vi* geri(*yə*) baxmaq.

zurückbringen *vi* geri qaytarmaq, qaytarmaq.

zurückdatieren *vt* keçmiş (*köhnə*) tarixi qoymaq.

zurückdenken *vi* keçmiş yada salmaq, xatırlamaq; *soweit ich ~ kann* xatırlaya bildiyim qədər ilə.

zurückdrängen *vt* **1.** çəkilməyə məcbur etmək, geri itələmək, püskürmək; **2.** *fig.* saxlamaq; soyutmaq.

zurückdrehen *vt* geriyə çevirmək.

zurückerhalten *vt* geriyə almaq.

zurückerlangen *vt s.* *zurückerhalten*.

zurückerobern *vt* vuruşaraq geri almaq.

zurückerstatten *vt* qaytarmaq.

zurückfahren *vi* geri aparmaq, qaytarmaq; geri dönmək; geri getmək.

zurückfallen *vi* **1.** dal tərəfə yıxılmaq, dalı üstə yıxılmaq; **2.** geri qalmaq; **3.** əlinə keçmək, düşmək; ~ *in -ə* yenidən üz qoymaq; *in s-e alten Gewohnheiten* ~

unudulmuş adətləri bərpa etmək.

zurückfinden *vi* geriyyə yol tapmaq, qayıtma yolunu tapmaq.

zurückfliegen *vi* uçub qayıtmaq.

zurückfordern *vt* geri istəmək, geriyyə tələb etmək.

zurückführen *vt* 1. geri gətirmək, yerinə qaytarmaq; *in die Heimat* ~ vətəninə göndərmək; 2. *fig.* əsaslandırmaq, izah etmək (*auf A/-ə*); *vi* bağlamaq, gətirib çıxartmaq, əlaqələndirmək.

Zurückgabe, *die*; - qaytarma.

zurückgeben *vt* qaytarmaq, geri qaytarmaq, əda etmək.

zurückgeblieben *adj.* geri qalmış.

zurückgehen *vi* 1. qayıtmaq, geri getmək, dönmək; 2. *fig. (fallen)* azalmaq; aşağı düşmək; çəkilmək.

zurückgezogen *adj.* 1. *s. zurückziehen*; 2. *fig.* adamdan uzaq, münzəvi.

Zurückgezogenheit, *die*; - tənha qalma, təklikdə olma.

zurückgreifen *vi* 1. əl atmaq, işə salmaq (*auf A/-ə*); *auf die Reserven* ~ ehtiyatlara əl atmaq, ehtiyatları işə salmaq; 2. *fig. in die Vergangenheit* ~ keçmişə yada salmaq.

zurückhaben *vt* geri(yə) almaq.

zurückhalten *vt* 1. tutub saxlamaq (*j-n /bir kəsi*); 2. (*Eigentum usw.*) saxlamaq, verməmək, zəbt etmək; 3. *j-n vor/von et.* /bir kəsi bir şeydən uzaq saxlamaq, bir kəsin qabağını almaq; gecikdirmək; *vi* gizlətmək, göstərməmək; *vr sich* ~ özünü saxlamaq; qaçınmaq, passiv olmaq, ehtiyatlanmaq, iraqlaşmaq; *mit s-r Meinung* ~ fikrini deməkdən çəkinmək.

zurückhaltend *adj.* ehtiyatlı, ehtiyatkar; dözümlü, təmkinli, təvazökar, çəkingən; səssiz, dinməz, ağzıbərk; arlı, həyalı; adamayovuşmaz.

Zurückhaltung, *die*; - çəkinmə, ehtiyat; passivlik, ehtiyatkarlıq, həzər; təvazökarlıq; etidal, mötədillik.

zurückholen *vt* geri gətirmək, geri almaq, qaytarmaq.

zurückkehren *vi* qayıtmaq, geri dön-

mək; *von e-r Reise* ~ səfərdən dönmək.

zurückkommen *vi* qayıtmaq; geriyyə dönmək (*auf A/-ə*).

zurückkönnen *vi* qayıda bilmək, qayıtmağa imkanı olmaq.

zurücklassen *vt* 1. (*Gegenstand*) özü ilə aparmamaq, geridə buraxmaq; 2. (*Nachricht*) xəbər buraxmaq; 3. (*Spuren*) iz buraxmaq; 4. (*Sport*) *j-n* ~ bir kəsdən üstün olmaq, bir kəsi ötmək.

zurücklegen *vt* 1. yerinə qoymaq; 2. (*Geld*) dal günə qoymaq, qənaət edərək yığmaq; 3. (*Kopf usw.*) dala söykənəmək; 4. (*Weg*) keçib getmək.

zurücklehnen *vr sich* ~ dala söykənmək.

zurückmelden *vr sich* ~ qayıtmasını bildirmək.

zurückmüssen *vi* qayıtmağa məcbur olmaq.

Zurücknahme, *die*; -, -n 1. geri al(ın)ma, geri götürmə; 2. sözündən boyun qaçırma.

zurücknehmen *vi* geri almaq, geri götürmək; sözündən boyun qaçırmaq.

zurückprallen *vi* 1. geri atılmaq; 2. *fig.* ürkmək, hürkmək.

zurückrufen 1. geri çağırmaq; 2. (*Telefon*) bir daha zəng eləmək; 3. *ins Gedächtnis* ~ yadına salmaq, xatırlamaq.

zurückschaudern *vi* dəhşətlənərək geri sıçramaq, qorxub geri çəkilmək (*vor D/-dən*).

zurückschauen *vi* geri(yə) baxmaq.

zurückscheuen *vi* qorxaraq geri cəkinmək, ürkmək, hürmək.

zurückschlagen *vt* 1. geri oturtmaq, geri vurmaq, püskürmək; 2. (*Angriff usw.*) dəf etmək; 3. (*Decke*) yorğanı qatlamq.

zurückschrauben *vt fig.* azaltmaq, əskiltmək; *die Löhne* ~ maaşları azaltmaq.

zurückschrecken *vi* qorxmaq, dəhşətlə gəlmək (*vor D/-dən*); *vor et. (D)* ~ bir şeydən qorxmaq; *vor nichts* ~ heç bir şeydən qorxmamaq.

zurückschreiben *vt* cavab yazmaq, cavab vermək.

zurücksenden *vt* qaytarmaq, geri göndərmək.

zurücksetzen *vt* **1.** dala çəkmək, geri qoymaq, geri qaytarmaq; *das Datum e-s Briefes* ~ bir məktubun tarixini dala (*geri*) çəkmək; **2.** (*Preis*) aşağı salmaq; **3.** *j-n* ~ bir kəsi saymamaq, bir kəsin xatirinə dəymək; *vi mit e-m Auto* ~ dalı getmək; *setz dich sofort auf deinen Platz zurück!* qayıt yerində əyləş!

Zurücksetzung, *die*; -, *-en* **1.** dala çək-(il)mə; yerinə qoymaq; **2.** saymama, təhqir etmə.

zurückspringen *vi* geri sıçramaq.

zurückstecken *vt* **1.** əvvəlki yerinə qoymaq, geri qoymaq; **2.** *fig.* azaltmaq; *s-e Ansprüche* ~ iddialarını azaltmaq.

zurückstehen *vi* **1.** geri(*də*) durmaq; **2.** (*an Wert usw.*) geri(*yə*) qalmaq; **3.** *fig.* əl çəkmək, vaz keçmək; güzəştə getmək.

zurückstellen *vt* **1.** geri qoymaq; **2.** (*Uhr*) geri çəkmək; **3.** sonraya buraxmaq, geri atmaq.

zurückstoßen *vt* geri itələmək.

zurückstrahlen *vt* əks etdirmək; *vi* əks etmək.

zurückstufen *vt* rütbəsini aşağı aparmaq (*salmaq*).

zurücktreten *vi* **1.** geri çəkilmək; kənarə çəkilmək, əl götürmək; **2.** (*von e-m Amt*) istefa vermək, istefaya çıxmaq.

zurückverfolgen *vt* başlanğıcına qədər baxmaq (*izləmək*).

zurückverlangen *vt* geriye tələb etmək, geri almaq.

zurückversetzen *vt* **1.** əvvəlki vəziyyətə qaytarmaq; **2.** (*Schüler*) aşağı sinifə endirmək.

zurückweichen *vi* geri çəkilmək, geriləmək.

zurückweisen *vt* rədd etmək, rədd cavabı vermək, dəf etmək.

Zurückweisung, *die*; -, *-en* rədd etmə, qəbul etməmə; etiraz.

zurückwerfen *vi* **1.** geriye atmaq; **2.** əks etmək, əks etdirmək.

zurückwollen *vi* qayıtmaq istəmək.

zurückzahlen *vt* **1.** (*Schulden usw.*) ödəmək, qaytarmaq. əda etmək; **2.** *fig. mit gleicher Münze* ~ borcunu qədərincə qaytarmaq.

zurückziehen *vi* geri çəkmək, çıxar-(t)maq; *vr sich* ~ geri çəkilmək; özünü geri çəkmək, geriləmək, qaçınmaq, dala durmaq; daldalanmaq; *sich von j-m* ~ özünü bir kəsdən geri çəkmək.

zurückzucken *vi* diksinmək (*vor/-dän*).

Zuruf, *der*; -(*e*)s, *-e* çağırış, çağırma; *durch* ~ çağırmaqla, çağırışla.

zurufen *vt* çağırmaq, səslemək.

zurzeit *adv.* indi, bu saat.

Zusage, *die*; -, *-n* **1.** verilmiş söz, söz, vəd(ə); *die* ~ *zurückziehen* döngələmək, sözünü yerinə yetirməmək; **2.** (*Einwilligung*) razılıq; iltizam.

zusagen *vi* **1.** söz vermək, vəd etmək; **2.** *e-e Einladung* ~ bir dəvəti qəbul etmək; *e-e ~de Antwort* müsbət cavab; *vi (gefallen) D -in* xoşuna gəlmək, *-in* ürəyinə yatmaq, bəyənmək; *dein Vorschlag sagt mir sehr zu* sənin təklifini bəyənirəm.

zusammen *adv.* **1.** birlikdə, bərabər, birgə, əl-ələ, əlbir, sənli-mənli; *mit j-m* ~ bir kəs ilə birlikdə; *alle* ~ hamı birlikdə; hamısı birdən, sənli-mənli; **2.** (*insgesamt; total*) cəmi, yekunu; *das macht* ~ 200 € cəmi 200 € olur.

Zusammenarbeit, *die*; - əməkdaşlıq, birlik.

zusammenarbeiten *vt* əməkdaşlıq etmək, birgə işləmək, əlbirlik etmək.

zusammenballen *vt* **1.** yummaq, sıxmaq; *die Hand zur Faust* ~ əli yumruğa düyünləmək, yumruqlamaq; **2.** (*Papier*) top kimi etmək; *vr sich* ~ yığılmaq, toplaşmaq, cəmləşmək; *Wolken ballen sich zusammen* buludlar bir yere yığışır (*toplanır*).

zusammenbauen *vt* montaj etmək.

zusammenbeißen *vt* : *die Zähne* ~ dişləri bir-birinə sıxmaq; *fig.* dərdi çəkmək, dözmək.

zusammenbinden *vt* bağlamaq, sarı-

maq, bənd etmək.

zusammenbleiben *vi* bir yerdə qalmaq, bir-birindən ayrılmamaq.

zusammenbrauen *vt* 1. qarışdırmaq; *ein Getränk* ~ müxtəlif şeyləri qarışdıraraq qəribə bir içki (*içməli*) düzəltmək; 2. (*Unheil, Unwetter usw.*) əmələ gəlmək, törənmək; *Unheil braut sich zusammen* fəlakət gəlir.

zusammenbrechen *vi* 1. yığılmaq, uçmaq, dağılmaq, süqut etmək, məhv olmaq, çökmək; 2. (*Person*) özündən getmək, yığılmaq; 3. müqavimətini əldən vermək, gücdən düşmək.

zusammenbringen *vi* 1. yığmaq; 2. *Personen* ~ tanış etmək; bir yerə toplamaq, qovuşdurmaq, əlaqələndirmək.

Zusammenbruch, *der*; -(e)s, -'e yığılma; uçulma, dağılma, parçalanma, süqut etmə, puç olma; müflislik.

zusammendrängen *vt* sıxmaq, basmaq; *vr sich* ~ sıxışmaq, doluşmaq, yığışmaq.

zusammendrehen *vi* bükmək, burmaq.

zusammendrücken *vt* sıxmaq, qısqmaq.

zusammenfahren *vi* 1. toqquşmaq (*mit D/İl*); 2. səksənmək, qorxmaq (*vor D/-dən*).

zusammenfallen *vi* 1. yığılmaq, uçulmaq; 2. *fig.* düz gəlmək; eyni vaxta düşmək.

zusammenfalten *vt* qatlamaq; yığmaq, dürməkləmək; donqalamaq.

zusammenfassen *vt* 1. birləşdirmək, yekunlaşdırmaq; 2. (*Rede usw.*) xülasə etmək, icmal vermək, qısaltmaq.

zusammenfassend *adj.* icmalən; *adv.* icmalı olaraq, yekunlaşdırıcı; ~ *kann man sagen* icmalən, qısaca demək olar ki; *veralt.* əlhasil.

Zusammenfassung, *die*; -, -en xülasə, icmal, yekunlaşdırmaq, təmərkizləşmə; *zusammengefaßt* qısaca.

zusammenfinden *vr sich* ~ yığılmaq, toplaşmaq.

zusammenfließen *vi* axıb yığışmaq, axıb qovuşmaq.

zusammenfügen *vt* birləşdirmək.

zusammenführen *vt* birləşdirmək, qovuşdurmaq, calamaq.

zusammengehen *vi* 1. bərabər getmək; 2. birgə iş görmək; 3. (*schrumpfen*) yığılmaq, azalmaq.

zusammengehören *vi* bir-birinə aid olmaq, bir-birinə bağlı olmaq; bir-birilə əlaqədar olmaq.

zusammenghörig *adj.* bir-birinə aid, bir-birinə bağlı.

Zusammenghörigkeit, *die*; - birlik, həmrəylik, bir-birinə bağlılıq; *Gefühle der* ~ bir-birinə bağlılıq hissi, həmrəylik hissi.

zusammengeraten *vi* 1. toqquşmaq; 2. (*im Streit*) yumruqlaşmaq, vuruşmaq.

zusammengewürfelt *adj.* bir-birinə yeməyən, qarma-qarışıq; təsadüfi olaraq bir yerə yığışmış.

Zusammenhalt, *der*; -(e)s yekdillik, birlik.

zusammenhalten *vt* 1. bir yerdə saxlamaq, birlikdə saxlamaq; 2. (*Geld*) qənaət edərək yığmaq; xərcləməmək; *vi* bir-birinin arxasında durmaq; *fig.* bir-birinə yapışmaq, bir-birinə bağlı olmaq.

Zusammenhang, *der*; -(e)s, -' əlaqə, rabitə, ilgi; *im* ~ əlaqədə; *im* ~ *stehen* əlaqədə olmaq (*mit D/İl*); *in* ~ *bringen* əlaqələndirmək (*mit D/İl*); *in diesem* ~ bu əlaqədə, bu rabitədə.

zusammenhängen *vi* əlaqədə olmaq, bir-birinə bağlı olmaq.

zusammenhängend *adj.* rabitəli, səlis, məntiq(İ); *adv.* ..bağlı (*asılı*) olaraq, əlaqədar, əlaqəli, bir-birilə bağlı.

zusammenhang(s)los *adj.* əlaqəsiz, rabitəsiz; məntiqsiz, tutarsız.

zusammenhauen *vt* 1. dağıtmaq, vıran etmək; 2. *j-n* ~ bir kəsi ölüncə döymək, bir kəsi vəhşicəsinə döymək.

zusammenhäufen *vt* topa (*qalaq*) yığmaq; yığıb üstünə qalamaq.

zusammenheften *vt* bir-birinə tikmək.

zusammenkehren *vt* süpürüb bir yerə yığmaq.

zusammenklappbar *adj.* bükülən, qatlanan.

zusammenklappen *vt* bükmək, qatlamaq; *vi F* özündən getmək, yixılmaq.

zusammenkleben *vt* yapışdırmaq.

zusammenkneifen *vt* (*Augen, Mund usw.*) yummaq.

zusammenknüllen *vt* bürüşdürüb yumruqlamaq.

zusammenkommen *vi* görüşmək, yığılmaq, toplaşmaq; rastlaşmaq, qarşılaşmaq, cəm olmaq; mitinq.

zusammenkoppeln *vt* bir-birinə bağlamaq,

zusammenkrachen *vi* uçulmaq, gurltu ilə dağılmaq.

zusammenkratzen *vt F* qaşayıb yığmaq.

Zusammenkunft, *die*; -, -'e **1.** yığılmaq, toplantı; **2.** görüş, görüşmə.

zusammenlaufen *vi* **1.** axışib gəlmək; **2.** (*sich vereinen*) birləşmək, qovuşmaq; qatılmaq.

zusammenleben *vi* bir yerdə yaşamaq; evlənmədən qabaq birgə yaşamaq.

Zusammenleben, *das*; -s birgəyaşayış; *das ~ mit ...ile* birlikdə (*bir yerdə, birgə*) yaşama.

zusammenlegen *vt* **1.** bir yerə yığmaq; **2.** (*vereinen*) birləşdirmək; **3.** (*falten*) qatlamaq, bükmək; **4.** (*Geld*) yığmaq.

Zusammenlegung, *die*; -, -en birləş-(dir)mə, birlik, qovuşma.

zusammenleimen *vt* bir-birinə yapışdırmaq, yapışqanlamaq.

zusammenlesen *vt* yığmaq.

zusammenlöten *vt* lehimləmək.

zusammennähen *vt* tikmək; (*med.*) baxyalamaq, baxya (*bəxyə*) vurmaq; yamamaq, çitə(lə)mək.

zusammennehmen *vt* yığmaq, toplamaq; gücünü toplamaq; *vr sich ~* özünü ələ almaq; ehtiyat etmək.

zusammenpacken *vt* yığmaq.

zusammenpassen *vi* bir-birinə yaraşmaq, bir-birinə uymaq, bab olmaq.

Zusammenprall, *der*; -(e)s toqquşma, çarpma.

zusammenprallen *vi* toqquşmaq, çarpılmaq.

zusammenpressen *vt* sıxmaq; büzmək.

zusammenraffen *vt* tələsik yığmaq; *vr sich ~* gücünü toplamaq.

zusammenrechnen *vt* cəmləyib hesablamaq; toplamaq.

zusammenreimen *vt sich (D) ~* **1.** qafiyələşmək; *das reimt sich nicht zusammen* bu bir-birinə uyum; **2.** *sich et. ~* bir şeyə mənə vermək.

zusammenreißen *vr sich ~* özünü ələ almaq, özünə hakim olmaq.

zusammenrollen *vt* bürmələmək, lülə kimi bükmək; dürməkləmək; *vr sich ~* **1.** burulmaq; **2.** (*Schlange*) qıvrılmaq.

zusammenrotten *vr sich ~* bir yerə yığılmaq, toplaşmaq.

zusammenrücken *vt* bir-birinə yaxınlaşdırmaq; *vi* bir-birlərinə yaxınlaşmaq, bir-birlərinə yanaşmaq.

zusammenrufen *vt* toplamaq, toplantıya çağırmaq.

zusammensammeln *vt* yığmaq, cəm etmək, toplamaq (*bir yerə*).

zusammenscharen *vr sich ~* toplaşmaq, toplanmaq, ətrafında birləşmək.

zusammenschießen *vi* **1.** vurub öldürmək, vurmaq; **2.** topla məhv etmək.

zusammenschlagen *vt* bir-birinə vurmaq; *Hände ~* əl çalmaq, əllərini bir-birinə vurmaq; *vi j-n ~* bir kəsi bərk döymək; *F* bir kəsi əzmək; *F et. ~* bir şeyi dağıtmaq, bir zadı darmadağın etmək.

zusammenschließen *vt* birləş-(dir)mək; *vr sich ~* birləşmək, yekdil olmaq, bəlaşmaq, əlbirlik etmək.

Zusammenschluss, *der*; -es, -'e birləşmə, yekdillik, birləşdirilmə.

zusammenschmelzen *vi* **1.** əridib bitişdirmək; **2.** *fig.* azalmaq, yavaş-yavaş çəkilmək, ərimək.

zusammenschnüren *vt* qaytanla bağlamaq, iplə bağlamaq.

zusammenschrecken *vi* qorxmaq, ürkmək, hürkmək.

zusammenschrumpfen *vi* **1.** büzüşmək, yığılmaq; **2.** *fig.* azalmaq; qısmaq.

zusammenschweißen *vt* qaynaq etmək; *fig.* birləşdirmək.

Zusammensein, *das*; -s birgə olma; birgə yaşayış.

zusammensetzen *vt* 1. birləşdirmək, bir-birinə keçirmək, bir tərkibdə birləşdirmək; 2. *techn.* montaj etmək; *vr sich* ~ 1. ibarət olmaq (*aus D/-den*); 2. toplamaq, yığılmaq, yan-yana oturmaq.

Zusammensetzung, *die*; - 1. tərkib; 2. düzəltmə, təşkil etmək; 3. *sprachwiss.* mürəkkəb söz.

Zusammenspiel, *das*; -(e)s, -e bir-biri ilə yaxşı oynama; bir işdə iştirak edənlərin yaxşı mütəşəkkil olmaları; *die Mannschaft bot ein hervorragendes* ~ komanda (*tim*) çox yaxşı oynadı, oyunçular bir-birilə yaxşı oynadı.

zusammenstecken *vt* 1. iynə ilə bir-birinə bəndləmək; 2. *fig. die Köpfe* ~ baş-başa verib pıçılmaq; qeybət etmək; *vi* ortaqlıq etmək, ortaqlaşmaq; *F immer* ~ həmişə birgə olmaq.

zusammenstehen *vi* 1. yan-yana durmaq; 2. *fig.* bir-birinə kömək etmək.

zusammenstellen *vt* tərtib etmək; ayrı olan şeyləri bir yerə yığmaq; düzəltmək; quraşdırmaq, qurmaq.

Zusammenstellung, *die*; -, -en tərtib etmə; birləşdirmək, qurma.

Zusammenstoß, *der*; -es, -e 1. toqquşma, çarpılma, tutaşma; 2. *fig.* sözləşmə, ixtilaf, söyüşmə, didişmə.

zusammenstoßen *vi* 1. toqquşmaq, çarpılmaq, dəymək; 2. *fig. mit j-m* ~ bir kəs ilə dalaşmaq, mübahisə aparmaq, didişmək; döyüşmək; ~ *mit et.* bir zad (şey) ilə toqquşmaq.

zusammenstreichen *vt* (*Text*) qısaltmaq, ixtisar etmək.

zusammenströmen *vi* axışmaq, bir yerə üz qoymaq.

zusammenstückeln *vt* parçaları quraşdırmaq.

zusammenstürzen *vi* yığılmaq, uçulmaq, dağılmaq.

zusammensuchen *vt* yığmaq, axtarıb yığmaq.

zusammentragen *vt* yığmaq, bir yerə toplamaq.

zusammentreffen *vi* 1. (*zufällig*) rastlaşmaq; 2. görüşmək.

Zusammentreffen, *das*; -s, - rastlaşma; görüşmə.

zusammentreten *vi* yığılmaq, toplaşmaq.

zusammentreiben *vi* (*Herde*) bir yerə sürmək, bir yerə qovmaq; bir yerə yığmaq, döşürmək.

zusammentreten *vt* 1. yığılmaq, toplamaq; 2. *j-n / et.* ~ bir kəsi /bir zadı ayaqlamaq.

zusammentrommeln *vt* başına yığmaq, başına toplamaq.

zusammentun *vt* bir yerə yığmaq, toplamaq; *vr sich* ~ cəmləşmək, döşürülmək; birləşmək, əl-ələ vermək.

zusammenwachsen *vi* bitişmək; *zusammengewachsen* 1. bitişik, bitişkən; 2. (*Augenbraue*) çatmaqaş.

zusammenwirken *vi* 1. birgə təsir qoymaq; 2. (*zusammenarbeiten*) birgə hərə-kət etmək, əməkdaşlıq etmək.

zusammenwohnen *vi* eyni evdə oturmaq, eyni evdə yaşamaq.

zusammenzählen *vt* saymaq, hesablamaq.

zusammenziehen *vt* 1. daraltmaq; qısaltmaq; qısmaq; büzmək; 2. (*Personen*) yığmaq, toplamaq, cəmləşdirmək; 3. (*mit j-m*) bir mənzilə köçmək; 4. *med.* ~*des Mittel* qan kəsən dərman, qan dayandırıcı dava; 5. *die Augenbrauen* ~ qaşlarını çatmaq; *vr sich* ~ 1. (*Gewitter usw.*) toplaşmaq, toplanmaq, cəmləşmək; 2. (*Stoff*) daralmaq, daralıb qısalmaq.

Zusammenziehung, *die*; -, -en topla(n)ma, topla(ş)ma, yığ(ıl)ma.

zusammenzucken *vi* diksinmək, səksənmək.

Zusatz, *der*; -es, -e 1. əlavə; 2. məktuba əlavə, postskriptum 3. *Chem.* qatışıq.

zusätzlich *adv.* əlavə olaraq, üstəgəl, daha, həm, həm də; ayrıca.

zuschanden *adv.* ~ *machen* dağıtmaq, məhv etmək, pozmaq; ~ *werden* məhv olmaq, dağılmaq.

zuschanden *vt* *F j-m et.* ~ bir kəsə şərait yaratmaq; *s-m Freund Geld* ~ dostunun pul qazanmasına şərait yaratmaq.

zuscharren *vt* torpaqla basdırmaq.

zuschauen *vi* baxmaq, tamaşa etmək; *j-m* ~ bir kəsə baxmaq.

Zuschauer, *der*; -s, - tamasaçı, baxıcı.

Zuschauerraum, *der*; -(e)s, -'e tamaşa salonu, tamaşa zalı.

zuschicken *vt* göndərmək (*D/-ə*).

zuschieben *vi* 1. sürüb yerinə itələmək, itələyib bağlamaq; 2. *j-m et.* ~ bir şeyi bir kəsin tərəfinə itələmək; 3. (*Verantwortung, Schuld usw.*) başqasının boynuna salmaq; *j-m die Verantwortung* ~ məsuliyyəti başqasının boynuna salmaq (*üzerinə qoymaq*).

zuschießen *vt* 1. (*Geld*) maddi yardım etmək; 2. (*auf j-n*) cəld tullanmaq, üstünə atılmaq.

Zuschlag, *der*; -(e)s, -'e 1. əlavə pul, əlavə ödəncə; 2. (*bei Auktion usw.*) vermə, verilmə.

zuschlagen *vt* 1. (*Tür usw.*) çırpmaq; 2. (*Ball usw.*) vurmaq, tullamaq, atmaq (*j-m et./ bir kəsə bir zadı*); 3. *et.* ~ mıxlamaq, çalmaq; *Kisten* ~ qutuları mıxlamaq; 4. *et. zu et.* ~ üstünə gəlmək, artırmaq; 5. (*bei Auktion*) mali ən çox pul verənə vermək.

zuschlagsfrei *adj.* əlavəsiz.

zuschließen *vt* qıfıllamaq; bərkitmək, kipləmək; *die Tür* ~ qapını qıfıllamaq.

zuschmeißen *vt* *F* çırpmaq, şiddətlə örtmək.

zuschnappen *vt* (*Hund*) birdən qapmaq; *vi* birdən bağlanmaq.

zuschneiden *vi* (*Kleid; Stoff*) biçmək.

Zuschneider, *der*; -s, - biçici.

Zuschnitt, *der*; -(e)s, -e ülgü, biçim, əndazə.

zuschnüren *vt* qaytanlamaq, qaytana bağlamaq.

zuschrauben *vt* burub bərkitmək.

zuschreiben *vt* bir kəsin hesabına yazmaq, hesabına qoymaq; adına keçirmək; bir kəsin ayağına yazmaq; *das hast du dir selbst zuzuschreiben!* özün etdin!, öz günahındır!.

zuschreien *vt* qışqırmaq; *j-m et.* ~ bir kəsə bir şeyi qışqıraraq demək.

Zuschrift, *die*; -, -en məktub, yazı.

zuschulden *adv.* *sich (D) et.* ~ *kommen lassen* pis işə əl vurmaq, təqsirkar olmaq.

Zuschuss, *der*; -es, -'e maliyyə (*pul*) yardımı; *e-n* ~ *gewähren* maliyyə yardımı vermək (*D/-ə*).

Zuschussbetrieb, *der*; -(e)s, -e maliyyə yardımı ilə işləyən firma.

zuschustern *vt* şərait yaratmaq; *j-m e-n Auftrag* ~ bir kəsə bir sifariş üçün şərait yaratmaq.

zuschütten *vt* doldurmaq; tökmək.

zusehen *vi* 1. baxmaq, göz qoymaq; göz olmaq; 2. tamasaçı kimi qalmaq, passiv qalmaq (*bei et./-də*); 3. ~, *dass..* söyləmək, tədbir görmək; *ich muss ~, dass ich noch Karten für das Konzert bekomme* gərək konsert üçün bilet alam; *e-r Sache nicht länger* ~ *können* bir şeyə tamasaçı qalmamaq, bir şeyin davam edilməsinə icazə verməmək.

zusehends *adv.* 1. göz görə-görə, göz qabağında; 2. (*merklich; rasch*) əhəmiyyətli dərəcədə; tez; *dem Kranken geht es ~ besser* xəstənin əhvalı get-gədə yaxşılaşır.

Zuseher, *der*; -s, - tamasaçı.

zusenden *vt* ünvana göndərmək, evə yollamaq (*D/-ə*).

zusetzen *vt* 1. artırmaq, əlavə etmək, qatmaq; 2. *fig. Geld* ~ artıq vermək, çox verməyə məcbur olmaq; 3. *vi* tənqə gətirmək, zor eləmək, cana gətirmək; *j-n mit Bitten* ~ bir kəsi xahişlərlə tənqə gətirmək.

zusehern *vt* söz vermək, vəd etmək, təminat vermək (*D/-ə*).

Zusicherung, *die*; -, -en təminat; və'd.

zusperrren *vt* qıfıllamaq, bağlamaq.

Zuspiel, *das*; -(e)s (*Sport*) topu ötür-

mə (Süd. : pas, pas vermə).

zuspieren vt **1.** (Ball) topu ötürmək, pas vermək; **2.** fig. başqasına bir şeyi çatdırmaq.

zuspitzen vt sıvrılışdırmək; vr sich ~ (Lage usw.) gərginləşmək, kəskinləşmək, şiddətlənmək, əlahiddələşmək.

Zuspitzung, die; -, -en gərginləşmə, şiddətlənmə, kəskinləşmə; die ~ der Beziehungen münasibətlərin gərginləşməsi.

zusprechen vt **1.** jur. j-m et. ~ hökm kəsmək, bir kəsin haqqını tanımaq; die Kinder wurden bei der Scheidung der Mutter zugesprochen boşanmada uşaqlar analarına verildi; **2.** j-m Trost ~ bir kəsə təsəlli vermək; **3.** j-m Mut ~ bir kəsə cəsarət vermək, bir kəsə ürək vermək; vi iştaha ilə yemək; er sprach dem Essen gut zu o xörəyi iştaha ilə yədi; fig. der Flasche fleißig ~ çox içmək.

Zuspruch, der; -(e)s **1.** təsəlli, təskinlik; cəsarətləndirmə; **2.** (Beliebtheit, Andrang usw.) rəğbət, rəğbətə gəlib-gətmək(k), camaat axını.

Zustand, der; -(e)s, -e qırım, vəziyyət, hal, şərait, durum, ələlik, halət, kök; (seelicher ~) əhval; in gutem ~ yaxşı durumda (vəziyyətdə); F in e-m schlechten ~ leben pis kökdə yaşamaq.

zustande adv. : ~ bringen həyata keçirmək; ~ kommen həyata keçmək, qüvvəyə minmək, baş tutmaq, əmələ gəlmək.

zuständig adj. səlahiyyətli, yetkili; cavabdeh, məsul (für A/-ə); die ~e Behörde səlahiyyətli məqam (orqan).

Zuständigkeit, die; -, -en səlahiyyət, cavabdehlik; aid olma, aidiyyət; səriştə.

Zuständigkeitsbereich, der; -(e)s, -e səlahiyyət dairəsi, yetki sahəsi.

zustatten adv. : ~ kommen lazım olmaq, yaramaq; yerinə düşmək.

zustecken vt bıçaqlamaq, bıçaq vurmaq.

zustecken vt **1.** (Riss usw.) iynə ilə sırımaq; **2.** xəlvəti vermək, gizlicə ver-

mək; er hat mir 100 € zugesteckt mənə gizlicə 100 € verdi.

zustehen vi haqqı olmaq; es steht mir zu mənim haqqımdır, mənim haqqım var.

zusteigen vi minmək (qatara, maşına).

zustellen vt (Post) vermək, məktubu çatdırmaq.

Zusteller, der; -s, - (Post) məktubdaşıyan

Zustellung, die; -, -en yetirmə, çatdırma; təqdim etmə.

zusteuern vi ..ə tərəf istiqamət almaq, bir zada tərəf yönəlmək (auf A/-ə tərəf); vt pul vermək, maddi yardım etmək.

zustimmen vi razı olmaq, razılaşmaq (D/-ə), bəyənmək.

Zustimmung, die; - bəyənmə, razılıq; j-s ~ finden bir kəsin razılığını əldə etmək.

zustopfen vt **1.** (Loch usw.) tıxamaq; bərkitmək; **2.** (Strumpf) yamamaq.

zustoßen vt (Tür) qapını örtmək, qapını itələyib bağlamaq; vi (Unglück usw.) baş vermək, üz vermək (j-m / kiməsə), başına gəlmək.

zustreben vi : e-r Sache ~ bir şeyi əldə etməyə çalışmaq, bir zada can atmaq; auf j-n ~ bir kəsi qarşılamağa tələsmək.

Zustrom, der; -(e)s axıb gəlmə, axın.

zuströmen vi axıb gəlmək; axıb birləşmək.

zustürzen vi : auf j-n ~ bir kəsə tərəf hücum etmək.

zutage adv. : ~ kommen / treten üzə çıxmaq, aydın olmaq; ~ bringen / fördern üzə çıxartmaq, aşkar etmək.

Zutaten die / pl. xörəyə qatılan maddələr; xuruş; für den Kuchen brauchen wir folgende ~ şirni üçün bu ərzaqlara ehtiyacımız var.

zuteil adv. ~ werden payına düşmək, nəsib olmaq (D/-ə).

zuteilen vt payını (hissəsini) vermək; həvalə etmək; j-m s-e Ration ~ bir kəsə ərzaq payını vermək; j-m e-e Arbeit

~ bir kəsi bir işə təyin etmək.

Zuteilung, *die*; -, -*en* **1.** (*Anteil*) pay, hissə; **2.** (*Anweisung*; *Bewilligung*) göstəriş; qərara almaq; verilmə.

zutiefst *adv.* dərindən, çox; ~ *traurig sein* çox (*dərindən*) kədərli olmaq.

zutragen *vt* **1.** gətirmək; aparmaq (*D/-ø*); **2.** *fig.* gizlicə xəbər vermək; *j-m et.* ~ bir kəsə nə işə xəbər vermək; *vr sich* ~ baş vermək, olmaq, olub qurtulmaq.

Zuträger, *der*; -*s*, - xəbərçi.

Zuträgererei, *die*; -, -*en* xəbərçilik, şeytançılıq.

zutraglich *adj.* yararlı, xeyirli; səfəli.

zutrauen *vt* inanmaq, etimad etmək, etibar etmək; *j-m et.* ~ bir kəsdən bir davranışı gözləmək; bir kəsdən bir şeyin görə biləcəyinə inanmaq; *sich zu viel* ~ özünə həddindən artıq etimad etmək (*güvenmək*).

Zutrauen, *das*; *s* inam, etimad, etibar.

zutraulich *adj.* **1.** etimadlı; tez inanan; **2.** (*Tier*) munis.

zutreffen *vi* doğru olmaq, düz çıxmaq, düz olmaq; ~ *auf A* bir şeydə düz olmaq; *dein Urteil trifft genau zu* sənin fikrin lap düzdür.

zutreffend *adj.* düz, uyğun, münasib; *e-e ~e Bemerkung* düz qeyd, yerinə düşən bir qeyd.

zutrinken *vi* : *j-m* ~ bir kəsin sağlığınına içmək.

Zutritt, *der*; -(*e*)*s* giriş, daxil olma; ~ *verbotten* ! daxil olma qadağandır !

zutun *vt* **1.** (*hinzutun*) əlavə etmək, qatmaq; **2.** bağlamaq; yummaq; *fig. F kein Auge* ~ gözünü yummaq, yata bilməmək; *die Augen für immer* ~ əbədi olaraq gözləri yummaq, ölmək.

Zutun, *das*; -*s* kömək, iştirak.

zuungunsten *adv.* xeyrinə olmayan, -*in* zərərinə.

zuunterst *adv.* ən altda, ən aşağıda.

zuverlässig *adj.* mötəbər, etibarlı, inamlı, etimadlı, əmin; (*sicher*) sağlam, möhkəm, bərk; *veralt.* eymən, əmn; *ein ~er Mensch* mötəbər (*etibarlı*) adam.

Zuverlässigkeit, *die*; - etibar, düzlük, doğruluq, etimadlılıq; bərklik, sağlamlıq.

Zuversicht, *die*; - inam, etibar, böyük inam; ümid; etimad; qətiyyət *voller ~ sein* çox ümidli olmaq.

zuversichtlich *adj.* əmin, arxayın, etibarlı; nikbin, ümidli, optimist, etimadlı; *adv.* inamla, qətiyyətlə.

zuviel *adv.* həddindən artıq; *viel* ~ həddindən artıq.

Zuviel, *das*; -*s* həddindən artıqlıq, çoxluq.

zuvor *adv.* qabaq, qabaqcadan; *am Tag* ~ bir gün bundan qabaq.

zuvorderst *adv.* ən qabaqda; ~ *sitzen* ən qabaqda oturmaq.

zuvorkommen *vi* qabaqlamaq (*D/-i*); -*dən* qabaq hərəkətə keçmək.

zuvorkommend *adj.* **1.** iltifatlı, xoşrəftar; **2.** (*höflich*) ədəbli, nəzakətli; *adv.* diqqətlə.

Zuvorkommenheit, *die*; - iltifat, yumşaqılıq, xeyirxahlıq, hörmətçilik.

Zuwachs, *der*; -*es*, -*e* çoxalma, artım, artma; *F wir haben ~ bekommen* bizim uşağımız olub.

zuwachsen *vi* **1.** (*Wunde usw.*) sağalmaq, yaxşılaşmaq; **2.** (*durch Pflanzen*) ot basmaq, kol basmaq.

Zuwachsrate, *die*; -, -*n* artım dərəcəsi, artım sürəti.

Zuwanderer, *der*; -*s*, - mühacir, köçüb gəlmiş.

zuwandern *vi* köçmək, köçüb yerləşmək, mühacirət etmək.

zuwarten *vi* gözləmək.

zuwege *adv.* **1.** *et.* ~ *bringen* bir zadı yerinə yetirmək; **2.** *mit et.* ~ *kommen* bir şeyin öhdəsindən gəlmək, bir şeyi bacarmaq; **3.** *F gut ~ sein* (yaşına görə) yaxşı qalmaq, sağlamlığı yerində olmaq.

zuwehen *vi* əsib gətirmək, küləklə gətirmək; əsib örtmək, əsib bağlamaq; *der Wind hat den Weg mit Schnee zugeweht* külək yolu qarla örtüdü (*bağladı*).

zuweilen *adv.* arabil, bəzən.

zuweisen vt vermək, təyin etmək; *j-m e-e Aufgabe* ~ bir kəsə bir tapşırıq vermək; *j-m e-e Wohnung* ~ bir kəsə bir mənzil vermək (*təyin etmək*).

Zuweisung, *die*; -, *-en* təyin etmə, təyinat.

zuwenden vt 1. çevirmək, döndərmək; *j-m das Gesicht* ~ bir kəsə üz çevirmək, bir kəsə üz döndərmək; 2. (*Liebe*) göstərmək, vermək; 3. (*widmen*) həsr etmək; *vr sich* ~ *D* özünü həsr etmək, özünü bir şey ilə məşğul etmək.

Zuwendung¹, *die*; -, *-en* 1. maliyyə yardımı, təxsisat, pul buraxma.

Zuwendung², *die*; - məhəbbət, sevgi. **zuwenig** adv. çox az.

zuwerfen vt 1. (*Tür*) çırpmaq, örtmək; 2. (*Grube*) torpaqla doldurmaq; 3. *j-m et.* ~ atmaq, bir kəsə bir şeyi tullamaq.

zuwider adv. 1. *D* ..əksinə olaraq, .. ziddinə olaraq; *dem Gesetz* ~ *sein* qanunun ziddinə olmaq; 2. (*unangenehm*) nifrət oyandırıcı; ... *ist mir* ~ *-dən* heç xoşum gəlmir.

zuwiderhandeln vi *D* əksinə hərəkət etmək; müxalifət etmək; *e-m Gesetz* ~ bir qanuna qarşı hərəkət etmək.

Zuwiderhandlung, *die*; -, *-en* müxalifət, əks hərəkət.

zuwiderlaufen vi *D* -*ə* zidd olmaq, -*ə* əks çıxmaq, əksinə olmaq.

zuwinken vi işarə etmək; *j-m mit der Hand* ~ bir kəsə əl ilə işarə etmək; *j-m mit e-m Taschentuch* ~ bir kəsə dəsmal ilə işarə etmək (*vermək*).

zuzahlen vt üstəlik vermək.

zuzählen vt hesaba salmaq; siyahıya salmaq.

zuzeiten adv. hərdənbir, bəzən.

zuziehen vt 1. (*Vorhänge*) çəkmək; 2. (*Schlinge*) düyünləmək, düyünü tarım çəkmək; 3. (*hinzuziehen*) çağırmaq; danışmaq; *e-n Arzt* ~ həkimlə danışmaq; *vi* başqa yerdən köçüb yerləşmək; başqa yerə köçüb yerləşmək; *vr sich (D)* ~ uğramaq, məruz qalmaq, düşqar olmaq; *sich e-e Erkältung* ~ özü-

nü soyuğa vermək (*A/-ə*).

Zuzug, *der*; *-(e)s*, *-e* 1. başqa yerdən köçüb (*axışib*) gəlmə; 2. (*Verstärkung*) yardım, kömək.

Zuzugssperre, *die*; -, *-n* köçüb yerləşmə qadağanı.

zuzüglich *präp.* *G* ..də daxil olaraq, ..də daxil edilməklə.

zuzwinkern vt gözlə işarə etmək, him eləmək; *einander* ~ himləşmək, işarə ilə bir-birinə bildirmək, qaş-gözlə bir-birinə bildirmək

zwang s. *zwingen*.

Zwang, *der*; *-(e)s*, *-e* 1. (*Notwendigkeit*) çarəsizlik, ələcsizlik məcburiyyət; 2. (*Druck*) basqı, təzyiq; 3. (*Gewalt*) zorakılıq, zorba-zorluq; 4. (*Nötigung*) zorlama; *jur.* icbar, cəbr; *ohne* ~ azad, sərbəst; *sich (D)* *keinen* ~ *auflegen* utanmamaq, özünü məcbur etməmək.

zwängen vt dürtmək, soxmaq; *vr sich* ~ soxulmaq, dürtülmək (*durch A/-in için-dən, -in arasından*).

zwanglos *adj.* azad, qeyri-məcburi.

Zwangsannehme, *die*; -, *-n* məcburi istiqraz, məcburi borc vermə.

Zwangsarbeit, *die*; - icbari (*məcburi*) əmək, icbari iş; islah işi.

Zwangsauferhaltung, *der*; *-(e)s*, *-e* məcburi iqamət.

Zwangsernährung, *die*; -, *-en* məcburi yedirtmə.

Zwangsherrschaft, *die*; -, *-en* istibdad, despotizm.

Zwangsjacke, *die*; -, *-n* dəli pəncəyi.

Zwangslage, *die*; -, *-n* fəlakətli vəziyyət.

zwangsläufig *adj.* məcburi, icbari; *adv.* istər-istəməz, labüd(ən).

zwangsmäßig *adj.* məcburi.

Zwangsbahn, *die*; -, *-n* 1. məcbur etmə tədbiri, məcburi ölçü götürmə *pl.*, məcburiyyət metodları *pl.*; 2. *pol.* siyasi təzyiq tədbirləri *pl.*

Zwangsmittel, *das*; *-s*, *-* təzyiq vasitələri, məcburiyyət vasitələri.

Zwangsversicherung, *die*; -, *-en* məcburi sığorta.

Zwangsversteigerung, *die*; -, *-en* *jur.* məcburi satış.

Zwangsvollstreckung, *die*; -, *-en* *jur.* məhkəmə qərarının (*hökmünün*) həyata keçirilməsi.

Zwangsvorstellung, *die*; -, *-en* *psych.* beynə girmiş təsəvvür, əl çəkməyən (*məcburi*) təsəvvür.

zwangsweise *adv.* məcburi olaraq, zorla.

zwanzig *adj.* iyirmi.

Zwanziger, *der*; *-s*, - **1.** *F* iyirmi-otuz yaşlı adam; **2.** *Pl.* iyirminci illər.

zwanzigfach *adj.* iyirmi qat.

zwanzigjährig *adj.* iyirmi yaşlı, iyirmi illik; iyirmi yaşında.

zwanzigmal *adv.* iyirmi dəfə.

zwanzigst *adj.* iyirminci.

zwar *adv.* daha doğrusu, məhz; gərçi; *ich kenne ihn ~, aber...* daha doğrusu onu tanıyıram, əmma...; *und ~ yəni...*; *diese Tasche ist ~ schön, aber sie ist auch sehr teuer* bu sumka (*çanta*) gərçi gözəldir, amma çox bahalıdır.

Zweck, *der*; *-(e)s*, *-e* məqsəd, amac; ehtiyac; *zu welchem ~ will er das haben?* bunu nə məqsədlə istəyir?, bunu nə üçün istəyir?; *das hat keinen ~* faydası yoxdur.

zweckbestimmt *adj.* müəyyən məqsəd üçün.

zweckdienlich *adj.* məqsədəuyğun, məqsədyönlü.

Zwecke, *die*; -, *-n* basma düymə (*Süd. : a. punez*).

zweckentfremdet *adj.* məqsəddən uzaq.

zweckensprechend *adj.* məqsədəuyğun.

zweckgebunden *adj.* məqsədəyönlü, məqsədə bağlı.

zwecklos *adj.* məqsədsiz; boş yerə, əbəs yerə, faydasız, boş, boş-boşuna, havayı, lağ-lağ.

Zwecklosigkeit, *die*; - məqsədsizlik; faydasızlıq.

zweckmäßig *adj.* məqsədəuyğun, məqsədyönlü.

Zweckmäßigkeit, *die*; - məqsədəuyğunluq, məqsədyönlülük.

zwecks *präp.* *G* ..üçün, ...məqsədlə.

zweckwidrig *adj.* məqsədə qarşı,

məqsəddən uzaq.

zwei *adj.* iki.

zweischsig *adj.* ikiöxlü.

zweiarmlig *adj.* ikiqollu.

zweibändig *adj.* ikicildli, ikicildlik.

Zweibeiner, *der*; *-s*, - *F* ikiayaqlı.

zweibeinig *adj.* ikiayaqlı.

Zweibettzimmer, *das*; *-s*, - ikiyataqlı otaq.

zweiblättrig *adj.* ikisəhifəli.

zweideutig *adj.* ikimənali, örtülü; cinas, eyhamlı; ~ *sprechen* örtülü danışmaq.

Zweideutigkeit, *die*; -, *-en* **1.** şübhəli söz; cinas; eyham; **2.** ədəbsiz söz.

zweidimensional *adj.* ikiölçülü.

Zweidrittelmehrheit, *die*; -, *-en* üçdən iki səs çoxluğu.

zweieiig *adj.* iki yumurtadan çıxmış.

Zweier, *der*; *-s*, - (*Zwei*) iki.

zweierlei *adj.* ikili, ikicür, ikitərəfli.

zweifach *adj.* iki qat, birə-iki.

Zweifamilienhaus, *das*; *-es*, *-er* iki ailəlik ev, iki mənzilli ev.

zweifarbige *adj.* ikirəngli.

Zweifel, *der*; *-s*, - şübhə, tərəddüd; *ohne ~* şübhəsiz; *keinen ~ lassen* şübhə yeri qoymamaq (*an D/ bir şeydə*).

zweifelhaft *adj.* şübhəli, şəkli.

zweifellos *adj.* şübhəsiz, şəksiz.

zweifeln *vi* şübhələnmək, şəkk etmək (*an D/-dən*); şübhə etmək, şəklənmək, şübhəyə düşmək.

Zweifelsfall, *der*; *-(e)s*, *-e* şübhəli hadisə; *im ~* şübhəli vaxta, şübhə oyanır-sa.

zweifelsohne *adj.* şübhəsiz.

Zweifler, *der*; *-s*, - hər şeyə şübhə ilə yanaşan adam.

zweiflügelig *adj.* ikiqanadlı.

zweifüßig *adj.* ikiayaqlı.

Zweig, *der*; *-(e)s*, *-e* **1.** budaq, buta, dal; çubuq; **2.** *fig.* şöbə, filial; **3.** sahə.

Zweigbahn, *die*; -, *-en* *Esb.* qol.

zweigeschlechtlich *adj.* ikicinsli.
zweigleisig *adj.* Esbn. ikixətli; ikiizli.
zweigliedrig *adj.* math. ikihədli; ikiüzv-
 lü.
Zweigstelle, *die*; -, -n şöbə, filial.
Zweigstellenleiter, *der*; -s, - şöbə mü-
 diri.
zweihändig *adj.* ikiəlli; *er knetet ~ den Teig* o ikiəlli xəmiri yoğurur.
zweihöck(e)rig *adj.* ikigüvənli.
zweihundert *adj.* iki yüz.
zweihundertst- *adj.* ikiyüzüncü.
zweijährig *adj.* ikiyaşlı; ikiillik.
Zweikammersystem, *das*; -s, -e ikipala-
 talı parlament sistemi, iki məclisli sis-
 tem (*Millət məclisi və Senat*).
Zweikampf, *der*; -(e)s, -e tək bətek
 döyüş; duel.
zweiköpfig *adj.* ikibaşlı.
zweimal *adv.* iki dəfə.
zweimalig *adj.* ikidəfəlik; ikiqat; *nach*
~er Wiederholung iki dəfə təkrar olan-
 dan sonra.
zweimonatig *adj.* iki aylıq; iki ay da-
 vam edən.
zweimonatlich *adj.* hər iki aydan bir.
zweimotorig *adj.* ikimotorlu.
Zweiparteiensystem, *das*; -s, -e ikipar-
 tiyalı sistem.
Zweirad, *das*; -(e)s, -er yelətı, velosi-
 ped (*Süd. : düçərxə*).
zweiräd(e)rig *adj.* ikitəkərli.
zweireihig *adj.* ikicərgəli, ikiyanlı, iki-
 sıralı.
zweischneidig *adj.* 1. iki ağızlı; 2. *fig.*
 şübhəli, ikiyanlı.
zweiseitig *adj.* ikitərəfli, ikiyanlı; iki sə-
 hifəlik.
zweisilbig *adj.* ikihecalı.
zweisitzig *adj.* ikinəfərlik.
Zweispänner, *der*; -s, - ikiatlı araba.
zweisprachig *adj.* ikidilli; iki dildə.
Zweisprachigkeit, *die*; - iki dillilik.
zweispurig *adj.* ikiizli; ikixətli.
zweistöckig *adj.* ikimərtəbəli.
zweistündig *adj.* ikisaatlıq.
zweistündlich *adj.* hər iki saatdan bir.
zweit *adj.* ikinəfər; *wir sind zu ~* biz iki

nəfərlik; *zu ~* ikilikdə.
zweitägig *adj.* ikigünlük.
zweitausend *adj.* iki min.
zweitbest- *adj.* ikinci, ikinci olan.
zweite *adj.* ikinci; *jede(r, -s) ~* hər iki...
 -dən birisi.
zweiteilen *vt* ikiyə bölmək.
zweiteilig *adj.* iki hissədən ibarət.
Zweiteilung, *die*; -, -en iki yerə böl(ün)-
 mə.
zweitens *adv.* ikinci olaraq, ikincisi.
zweitklassig *adj.* ikinci dərəcəli, ikin-
 ci dərəcədə olan.
zweitletzt- *adj.* axırıncıdan əvvəlki.
zweitrangig *adj.* s. *zweitklassig*.
Zweitschrift, *die*; -, -en nüsxə, dubli-
 kat, surət.
Zweitstimme, *die*, -, -n ikinci səs.
zweitürig *adj.* ikiqapılı.
Zweitwagen, *der*; -s, - ikinci maşın,
 bir ailənin aldığı ikinci avtomobil.
zweiwöchentlich *adj.* iki həftədə bir.
zweiwöchig *adj.* ikihəftəlik; iki həftə
 çəkən.
Zweizeiler, *der*; -s, - beyt, iki misra.
Zwerchfell, *das*; -(e)s, -e diafraqma.
zwerchfellerschütternd *adj.* çox gül-
 dürücü.
Zwerg, *der*; -(e)s, -e cırtdan; gödək-
 boy, beçə.
zwerghaft *adj.* çox xırda, cübbülü.
Zwergstaat, *der*; -es, -en kiçik dövlət.
Zwetsch(ge), *die*; -, - bot. alça.
Zwickel, *der*; -s, - 1. (*Schneiderei*) qol-
 altı astarı, ağı; 2. *fig.* F şıltaq adam.
zwicken *vt* çimdikləmək.
Zwicker, *der*; -s, - gözlük.
Zwickmühle, *die*; -, -n *fig.* çətin vəz-
 iyyə; *in e-e ~ geraten* dolaşığa düşmək.
Zwieback, *der*; -(e)s, -e od. -e suxarı,
 qurudulmuş çörək.
Zwiebel, *die*; -, -n soğan; soğanaq.
zwiebel förmig *adj.* soğan şəklində.
Zwiebelgeruch, *der*; -(e)s, -e soğan
 iyi.
zwiebeln *vt* F əziyyə etmək.
Zwiebelschale, *die*; -, -n soğan qabığı.
Zwiebelsuppe, *die*; -, -n soğan şorba-

sl.

zwiefach *adj.* ikili, ikitərəfli; iki qat.**Zwiesgespräch**, *das*; -(e)s, -e dialoq, danışma.**Zwielicht**, *das*; -(e)s 1. alatoran, yarımqaranlıq; 2. *fig.* şübhəli, gizli.**zwielichtig** *adj.* etibarsız, şübhəli.**Zwiespalt**, *der*; -(e)s, -e çəkişmə, ixtilaf, ikitirəlik, nifaq, ayrı-seçkilik.**zwiespältig** *adj.* ziddiyyətli; tərəddüd edən, şübhəli.**Zwietracht**, *die*; - çəkişmə, ixtilaf, ikitirəlik, ədavət, ayrı-seçkilik.**Zwilling**, *der*; -s, -e 1. əkiz, ekiz, ekiztay, ekiztay; 2. *astr.* əkizlər.**Zwillingsbruder**, *der*; -s, -" əkiz qardaş.**Zwillingspaar**, *das*; -(e)s, -e əkizlər.**Zwillingschwester**, *die*; -, -n əkiz bacı.**Zwingburg**, *die*; -, -en qala.**Zwinge**, *die*; -, -n 1. ucluq; 2. *techn.* məngənə.**zwingen** *vt* məcbur etmək, güc etmək, vadar etmək, cəbr etmək, qısnamaq (*zu D, Inf. .məyø*); *vr sich ~* özünü məcbur etmək (*zu D/-ø*); *gezwungen sein* məcbur olmaq.**zwingend** *adj.* məcbur edici; inandırıcı; *-e Argumente* inandırıcı dəlillər.**Zwinger**, *der*; -s, - (*für Tiere*) qəfəs, heyvanlar qəfəsi.**zwinkern** *vi* qırpmaq; *mit den Augen ~* göz vurmaq, göz qırpmaq, gözlə işarə etmək, him eləmək.**zwirbeln** *vt* burmaq, dolandırmaq, fırlatmaq; *s-n Schnurrbart ~* bıqlarını burmaq.**Zwirn**, *der*; -(e)s, -e sap; iplik.**zwirnen** *adj.* sapdan.**Zwirnsfaden**, *der*; -s, -" iplik.**zwischen** *präp.* D arasında, ortasında, aralarında; A arasına, ortasına, aralarına; *in ~* bu arada.**Zwischenakt**, *der*; -(e)s, -e antrakt, pərdə arası.**Zwischenbemerkung**, *die*; -, -en qeyd, replika (*Süd. : a. təzəkkür*).**Zwischenbescheid**, *der*; -(e)s, -e müvəqqəti cavab, ilk xəbərdarlıq.**Zwischenbilanz**, *die*; - müvəqqəti balans.**Zwischending**, *das*; -(e)s, -e u. -er F iki şey arasında olan şey.**zwischen drin** *adv.* aralarında.**zwischen durch** *adv.* bəzən, hərdən bir, aralarında.**Zwischenergebnis**, *das*; -ses, -se müvəqqəti nəticə.**Zwischenfall**, *der*; -(e)s, -"e hadisə, əhvalat, olay.**Zwischenfrage**, *die*; -, -n söz arasında soruşulan sual.**Zwischengröße**, *die*; -, -n (*Kleid usw.*) orta ölçü.**Zwischenhandel**, *der*; -s 1. əldən-ələ alıb satma; 2. ölkələr arasında ticarət.**Zwischenhändler**, *der*; -s, - dəllal, əldən-ələ alıb satan.**Zwischenlandung**, *die*; -, -en yolüstü yerə enmə, təyyarənin yolüstü yerə enməsi.**Zwischenlösung**, *die*; -, -en müvəqqəti çarə.**zwischenmenschlich** *adj.* insanlar arasında, insanlararası.**Zwischenpause**, *die*; -, -n ara.**Zwischenprüfung**, *die*; -, -en orta imtahan.**Zwischenraum**, *der*; -(e)s, -"e ara, məsafə.**Zwischenruf**, *der*; -(e)s, -e atmaca, replika (*iclas və s. zamanı*).**Zwischenrufer**, *der*; -s, - atmaca atan.**Zwischenspiel**, *das*; -(e)s, -"e 1. *Th.* ara pyesi; 2. *mus.* ara mahnısı.**zwischenstaatlich** *adj.* dövlətlərarası.**Zwischenstation**, *die*; -, -en 1. yolüstü dayanacaq; 2. yolüstü qısa dayanma.**Zwischenstufe**, *die*; -, -n mərhələ.**Zwischenträger**, *der*; -s, - xəbər verən; xəbərçin.**Zwischenurteil**, *das*; -s, -e *jur.* müvəqqəti qərar.**Zwischenwand**, *die*; -, -"e ara divar, otağı bölən divar.

Zwischenzeit, *die*; -, -en fasilə, ara; *in der* ~ bu arada, bu dəmdə.

zwischenzeitlich *adv.* bu arada, o arada.

Zwist, *der*; -es, -e kūsüşmə, ixtilaf, nifaq, çəkişmə, ədavət, ayrı-seçkilik.

Zwistigkeit, *die*; -, -en ixtilaf, nifaq, çəkişmə, kūsüşmə.

zwitschern *vi* civildəmək, cikkildəmək, cığıldamaq, civıldamaq, cükküldəmək.

Zwitter, *der*; -s, - *biol.* xonsa, hermafrodit.

zwo *s.* zwei.

zwölf on iki; *um* ~ (*Uhr*) saat on ikidə; ~ *Uhr nachts* gecə yarısı.

Zwölfender, *der*; -s, - on iki buyuzlu maral.

zwölferlei *adj.* on iki cür.

zwölffach *adj.* on iki qat.

Zwölffingerdarm, *der*; -(e)s, -'e oniki-barmaq bağırsaq.

zwölfjährig *adj.* on iki yaşlı; on iki illik.

zwölffmal *adv.* on iki dəfə.

zwölffmalig *adj.* on iki dəfəlik.

zwölfstündig *adj.* on iki saatlıq.

zwölft- onikinci.

Zwölftel, *das*; -s, - onikinci hissə, onikidə bir.

zwölftens *adv.* onikincisi, onikinci olaraq.

Zyan, *das*; -s *Chem.* sian.

Zyankali, *das*; -s kalium sianidi (*Süd.* : *a. sianor*).

zyklisch *adj.* dövürlü, dövrlər üzrə gedən.

Zyklon, *der*; -s, -e **1.** siklon; **2.** (*Wirbelwind*) burulğan, qasırğa.

Zyklus, *der*; -, -len dövr, silsilə, devr, dövran.

Zylinder, *der*; -s, - **1.** silindr, balon; **2.** (*Lampenglas*) lampa şüşəsi; **3.** (*Hut*) silindr, silindr bökü (*papağı*).

zylinderförmig *adj.* silindrşəkilli.

zylindrisch *adj.* silindrşəkilli, silindrik.

Zyniker, *der*; -s, - adam ələ salan, istehza edən.

zynisch *adj.* arsızlıqla, həyasızcasına, istehza ilə, utanmazcasına, arsızcasına.

Zynismus, *der*; -, -men məsxərə, masqara, rişxənd; utanmazlıq, abırsızlıq.

Zypern; - Kipr (*Süd.* : *Kıbrıs*).

Zypresse, *die*; -, -n sərv, sərv ağacı.

Zypriot, *der*; -en, -en kiplri, Kıbrıslı.

zypriotisch *adj.* kiprcə; kıbrıs(lı).

zyprisch *adj.* kiplri, kıbrıslı.

Zyste, *die*; -, -n *med.* şiş, içi yağ və ya başqa mayə ilə dolu şiş.

Zytologie, *die*; - *med.* hüceyrə elmi.

zzgl. : *Abk.* **zuzüglich** ..daxil olaraq, ..də daxil edilməklə.

zzt. : *Abk.* **zurzeit** indi, bu saat.

Ein bisschen Grammatik*

Die aserbajdschan-türkische Sprache unterscheidet sich von der deutschen in folgenden Punkten:

1. Sie kennt keinen Geschlechtsunterschied und keinen bestimmten Artikel.
Es gibt nur:

bir = ein, eine

2. Substantive, Pronome, Adjektive und Verben sind erweiterbar, und zwar durch Hinzufügen von Endungen.
3. In der aserbajdschanischen Sprache gibt es neun Vokale (= *saitlər*)

a , o , u , ı / e , i , ə , ö , ü

Die Vokale werden wie folgt in zwei Gruppen unterteilt:

a , o , u , ı - dunkle Vokale (= *qalın saitlər*) ,
e , i , ə , ö , ü - helle Vokale (= *incə saitlər*) .

Alle Wörter, sowohl die Nomen als auch die Verben, werden entweder mit den dunklen oder mit den hellen Vokalen gebildet, bis auf wenige Ausnahmen, insbesondere bei den Fremdwörtern.

4. Alle Verben enden im Infinitiv auf die Silbe :

„mæk“ , wenn das Verb helle Vokale beinhaltet.

getmək = gehen ; gəlmək = kommen
yemək = essen ; içmək = trinken

„maq“ , wenn das Verb dunkle Vokale beinhaltet.

oxumaq = lesen ; başlamaq = anfangen
uçmaq = fliegen ; tutmaq = fangen

Es gibt keine unregelmäßigen Verben.

5. Singular und Plural werden soweit wie unbedingt nötig unterschieden:

adam = der Mensch
adamlar = die Menschen
aber
bir adam = ein Mensch
iki adam = zwei Menschen

Die Pluralform ist also nur in der Zahl zwei enthalten.

6. Die Mehrzahl wird nach der Vokalharmonie gebildet, durch Anhängen der Silbe :

„lar“, wenn die Nomen nur dunkle Vokale beinhalten:

quş = der Vogel ; quşlar = die Vögel
 yol = der Weg ; yollar = die Wege
 uşaq = das Kind ; uşaqılar = die Kinder

„lär“, wenn die Nomen nur helle Vokale beinhalten :

ev = das Haus ; evlər = die Häuser
 göz = das Auge ; gözlär = die Augen
 gül = die Blume ; güllär = die Blumen

7. Ein „q“ zwischen zwei Vokalen wird in „ğ“, ein „k“ zwischen zwei Vokalen wird in „y“ umgewandelt:

barmaq = der Finger
 barmağı = den Finger

çörək = das Brot
 çörəyi = das Brot

8. Der Satzbau erfolgt nach der Formel:

Subjekt + Objekt + Prädikat

Aslan evə gedir. Aslan geht nach Hause.

Beugung (Deklination) - Hallanma

Nominativ :	əl	die Hand ;	il	das Jahr
Genitiv :	əlin	der Hand ;	ilin	des Jahres
Dativ :	ələ	der Hand ;	ilə	dem Jahr
Akkusativ :	əli	die Hand ;	ili	das Jahr
Lokativ :	əldə	in der Hand ;	ildə	im Jahr
Ablativ :	əldən	von der Hand ;	ildən	vom Jahr

Wenn mit einem Vokal beginnende Endungen an Wörter angehängt werden, die mit einem Vokal enden, ist ein n, y oder d zwischen beide Vokale zu setzen.

(nə , was?)	qapı	die Tür
(nəyin , wessen?)	qapının	der Tür
(nəyə , wem?)	qapıya	der Tür
(nəyi , wen?)	qapını	die Tür
(nədə , wo?)	qapıda	an der Tür
(nədən , woher?)	qapıdan	von der Tür

Persönliche Fürwörter - Şəxsəvəzlilərin hallanması

mən	ich	biz	wir
mənim	meiner	bizim	unser
mənə	mir	bizə	uns
məni	mich	bizi	uns
məndə	bei mir	bizdə	bei uns
məndən	von mir	bizdən	von uns
sən	du	siz	ihr, Sie
sənin	deiner	sizin	euer, Ihr
sənə	dir	sizə	euch, Ihnen
səni	dich	sizi	euch, Sie
səndə	bei dir	sizdə	bei euch, Ihnen
səndən	von dir	sizdən	von euch, Ihnen
o	er, sie, es	onlar	sie
onun	seiner, ihrer	onların	ihrer
ona	ihm, ihr	onlara	ihnen
onu	ihn, sie, es	onları	sie
onda	bei ihm, ihr	onlarda	bei ihnen
ondan	von ihm, ihr	onlardan	von ihnen

An Stelle der besitzanzeigenden Fürwörter gibt es in der aserbaidchanischen Sprache besitzanzeigende Endungen, die an das betreffende Wort angehängt werden:

mənim	mein	bizim	unser
sənin	dein	sizin	euer
onun	sein (ihr)	onların	ihre

Beispiele:

	ev	=	das Haus
mənim	evim	=	mein Haus
sənin	evin	=	dein Haus
onun	evi	=	sein, ihr Haus
bizim	evimiz	=	unser Haus
sizin	eviniz	=	euer Haus
onların	evi	=	ihr Haus
Sizin	eviniz	=	Ihr Haus
mənim	kitabım	=	mein Buch
sənin	adın	=	dein Name
onun	pulu	=	sein, ihr Geld
bizim	anamız	=	unsere Mutter
sizin	qardaşınız	=	euer Bruder
onların	atası	=	ihr Vater
Sizin	bacınız	=	Ihre Schwester

Konjugation

getmək : gehen

Präsens

mən	gedirəm	ich	gehe	(gerade jetzt)
sən	gedirsən	du	gehst	
o	gedir	er, sie, es	geht	
biz	gedirik	wir	gehen	
siz	gedirsiniz	ihr	geht	
onlar	gedirlər	sie	gehen	
Siz	gedirsiniz	Sie	gehen	
mən	gedərəm	ich	gehe	(gewöhnlich)
sən	gedərsən	du	gehst	
o	gedər	er, sie, es	geht	
biz	gedərik	wir	gehen	
siz	gedərsiniz	ihr	gehen	
onlar	gedərlər	sie	gehen	
Siz	gedərsiniz	Sie	gehen	

Futur

mən	gedəcəyəm	ich	werde	gehen
sən	gedəcəksən	du	wirst	gehen
o	gedəcək	er, sie, es	wird	gehen
biz	gedəcəyik	wir	werden	gehen
siz	gedəcəksiz	ihr	werdet	gehen
onlar	gedəcəklər	sie	werden	gehen
Siz	gedəcəksiniz	Sie	werden	gehen

Imperfekt

mən	gedirdim	ich	ging
sən	gedirdin	du	gingst
o	gedirdi	er, sie, es	ging
biz	gedirdik	wir	gingen
siz	gedirdiz	ihr	gingt
onlar	gedirdilər	sie	gingen
Siz	gedirdiniz	Sie	gingen

Perfekt

mən	getdim	ich	bin	gegangen
sən	getdin	du	bist	gegangen
o	getdi	er, sie, es	ist	gegangen
biz	getdik	wir	sind	gegangen
siz	getdiniz	ihr	seid	gegangen
onlar	getdilər	sie	sind	gegangen
Siz	getdiniz	Sie	sind	gegangen

Plusquamperfekt

mən	getmişdim	ich	war	gegangen
sən	getmişdin	du	warst	gegangen
o	getmişdi	er, sie, es	war	gegangen
biz	getmişdik	wir	waren	gegangen
siz	getmişdiniz	ihr	wart	gegangen
onlar	getmişdilər	sie	waren	gegangen
Siz	getmişdiniz	Sie	waren	gegangen

Befehlsformen

oynamaq	tanz <u>en</u> ,	spiel <u>en</u>
oyna !	tanze ,	spiele !
oynayın !	tanzt ,	spielt !
oynayınız !	tanzen Sie ,	spielen Sie !
yazmaq	schreib <u>en</u>	
yaz !	schreibe !	
yazın !	schreibt !	
yazınız !	schreiben Sie !	

Verneinungsverb

Die Verneinung erfolgt durch „m“. „m“ steht vor den Verbindungen:

yazmaq	schreib <u>en</u>
mən yazıram	ich schreibe
mən yazmıram	ich schreibe nicht
sən yazırsan	du schreibst
sən yazmırsan	du schreibst nicht
o yazır	er (sie, es) schreibt
o yazmır	er (sie, es) schreibt nicht
biz yazırıq	wir schreiben
biz yazmırıq	wir schreiben nicht
siz yazırsız	ihr schreibt
siz yazmırsız	ihr schreibt nicht
onlar yazırlar	sie schreiben
onlar yazmırlar	sie schreiben nicht
Siz yazırsınız	Sie schreiben
Siz yazmırsınız	Sie schreiben nicht

Relativ- und dass-Sätze werden im Aserbaidshanischen durch „ki“ gebildet.

Deyə bilərsiniz ki, o kimdir? Können sie sagen, wer er ist?

* übernommen vom : Sprachführer Aserbaidshanisch-Deutsch, Ali Farivar, Bonn 1993

Literaturverzeichnis

Altaylı Seyfettin : Azərbaycan Türkçesi sözlüğü, İstanbul 1994

Azərbaycan klassik ədəbiyyatında işlədilən ərəb və fars sözləri Lüğəti, Maarif Nəşriyyatı, Bakı-1966

Azərbaycan pedaqoji Dillər İnstitutu (Hrsg.) : Almanca Azərbaycanca Lüğət, Bakı 1971

Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyası Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu : Azərbaycan Dilinin İzahlı Lüğəti, Bd. I-IV, Bakı 1966-87

Behzad Behzadi, Azərbaycanca-Farsca sözlük, Teheran 1369

Cəfərov (Red.) , C. M. : Almanca-Azərbaycanca lüğət, Bakı 1971

Duden: Deutsches Universalwörterbuch, Mannheim. Leipzig. Wien. Zürich, 2003

Duden: Sinn und Sachverwandte Wörter, Mannheim 1972

Farsca-Azərbaycanca Lüğət, Prof. Nəyyerzaman səqəfi (Hatəmi), "Naşer" Nəşriyyatı, Tehran 1999

Fərhəngə Türki, Sözlük, E. H. Daşqın, Ali Husseinzade, Tabriz, Entişarate Yaran, 1371

Hüssenov & Rahmatı, Juristisches Wörterbuch, Deutsch-Aserbiadschanisch, Engelschoff 2002

Karl Steuerwald, Almanca-Türkçe Sözlük, Wiesbadan 1993

Langenscheidts Großwörterbuch, Deutsch als Fremdsprache, Berlin und München 1993

Langenscheidt, Taschenwörterbuch Türkisch, 2001 Langenscheidt KG, Berlin und München

Nehmat Rahmatı, Aserbaidşanisch-Deutsches Wörterbuch, Engelschoff 1999

Prof. Yaşar Önen- Cemil Ziya Şanbey, Almanca-Türkçe Sözlük, Ankara, 1993

Wahrig : Fremdwörterlexikon, Wiesbaden 1991

Wahrig : Deutsches Wörterbuch, München 1997

Y. Q. Khalilov, M. İ. Calalov, Deutsch-Aserbiadschanisch-Russisches Wörterbuch, Bakı 1988

Y. Q. Khalilov, M. İ. Calalov, Aserbaidşanisch-Deutsches Wörterbuch, Bakı 1993

Weitere Veröffentlichungen des Autors

„Iranda Parlamentar sistemini tarixi / Geschichte des Parlamentarismus im Iran“, Berlin 1991, in aserbaidshanischer Sprache.

„Geteiltes Aserbaidshan“, Berlin 1993 ISBN 3860930230

„Deutsch-Aserbaidshanisches Wörterbuch“, pro literatur Verlag, ISBN 3-937034-83-8